

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII – PRACOWNIA BIBLIOGRAFII BIEŻĄCEJ

BIBLIOGRAFIA

HISTORII POLSKIEJ

ZA ROK 2015

OPRACOWALI

STEFAN GAŚSIOROWSKI, PAWEŁ GOŁDYN,
ANNA GRUCA, STANISŁAW JĘDRYKA, JACEK A. KABATA

BIBLIOGRAFIA
HISTORII POLSKIEJ
ZA ROK 2015

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII – PRACOWNIA BIBLIOGRAFII BIEŻĄCEJ

BIBLIOGRAFIA

HISTORII POLSKIEJ

ZA ROK 2015

OPRACOWALI

STEFAN GAŚSIOROWSKI, PAWEŁ GOŁDYN,
ANNA GRUCA, STANISŁAW JĘDRYKA, JACEK A. KABATA

Redaktor naukowy:
dr hab. Anna Gruca, prof. IH PAN

W zbieraniu opisów bibliograficznych współpracowali:
Katarzyna Frazikowa
Mariusz Ryńca

Pracownia Bibliografii Bieżącej IH PAN
31-016 Kraków, ul. Sławkowska 17
e-mail: gruca@ih.pan.krakow.pl
www.bibliografia.ipn.gov.pl

Korekty:
Wojciech Frazik

Skład i łamanie:
Iga Gruszczyńska, Leszek Szafrąński, Ewa Valde-Nowak

© Copyright by Instytut Historii
im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk,
Warszawa 2018

ISSN 0067-6721
ISBN 978-83-65880-81-9

Wydanie I
Instytut Historii PAN
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 Warszawa
tel. 22 8310261-62, wew. 44
www.ihpan.edu.pl
wydawnictwo@ihpan.edu.pl

SPIS RZECZY

Przedmowa.....	IX
Wykaz najczęściej używanych skrótów.....	XII

Układ bibliografii

A. Ogólne

I

1. Bibliografie	1
a) Zagadnienia ogólne. Historia bibliografii	1
b) Bibliografia ogólna. Bibliografia bibliografii	2
c) Bibliografia historii.....	2
d) Bibliografia regionalna i lokalna	3
e) Bibliografia dziedzin i dyscyplin pokrewnych	5
f) Bibliografia osobowa	6
Zbiorowe.....	6
Poszczególne	6
g) Bibliografia czasopism i kalendarzy.....	8
Poszczególne tytuły	8
2. Encyklopedie. Informatory. Słowniki	10
3. Czasopisma i wydawnictwa ciągłe.....	12
4. Organizacja nauk historycznych	34
a) Organizacja i prace PAU	34
b) Organizacja i prace PAN	34
c) Komitety i instytuty naukowe PAN.....	34
Instytut Historii Nauki	34
Komitety Historii Nauki	34
Komitety Nauk Demograficznych	34
Komitety Nauk Historycznych	35
Komitety Słowianoznawstwa	35
d) Fundacje naukowe	35
e) Towarzystwa i instytuty naukowe	36
f) Polskie Towarzystwo Historyczne	38
g) Towarzystwa specjalistyczne	39
h) Towarzystwa regionalne.....	40
i) Zagraniczne instytuty naukowe	44
j) Konferencje naukowe międzynarodowe i polskie	44
Konferencje międzynarodowe	44
Konferencje polskie	55
k) Jubileusze, nagrody naukowe	66

II

1. Metodologia i metodyka badań historycznych.....	69
2. Historia historiografii, organizacja i stan badań historycznych	74
3. Dydaktyka i popularyzacja historii	96
a) Opracowania dydaktyczne	96
b) Programy, podręczniki szkolne i uniwersyteckie	99
c) Studencki ruch naukowy.....	105
d) Popularyzacja historii	106
e) Opracowania popularno-naukowe	107

B. Nauki pomocnicze historii

1. Archiwa.....	112
a) Ogólne	112
b) Poszczególne archiwa krajowe i zagraniczne	117
Archiwa krajowe.....	117
Archiwa zagraniczne	125
2. Biblioteki	127
a) Ogólne	127
b) Poszczególne biblioteki krajowe i zagraniczne	129
Biblioteki krajowe	129
Biblioteki zagraniczne	137
3. Muzea i wystawy historyczne	139
a) Ogólne	139
b) Poszczególne muzea krajowe i zagraniczne	143
Muzea krajowe.....	143
Muzea zagraniczne	160
Kolekcjonerstwo	161
c) Wystawy historyczne krajowe i zagraniczne	162
Wystawy krajowe	162
Wystawy zagraniczne	184
4. Materiały ikonograficzne	185
Albumy. Fotografie.....	185
Opracowania ikonograficzne	194
5. Pomniki i symbole narodowe.....	195
6. Ochrona i konserwacja zabytków	198
7. Poszczególne nauki pomocnicze.....	208
a) Ogólne	208
b) Źródłoznawstwo	208
c) Paleografia	213
d) Epigrafika	213
e) Dyplomatyka	215
f) Genealogia	216
g) Heraldyka	219
h) Sfragistyka.....	220
i) Falerystyka i medalierstwo.....	221
j) Chronologia i metrologia.....	227
k) Geografia historyczna.....	227
l) Kartografia	231
m) Onomastyka i toponomastyka	235
n) Archeologia prawna.....	238
8. Nauki o społeczeństwie.....	240

a) Socjologia	240
b) Etnografia	242
c) Demografia i statystyka	251

C. Historia Polski

I. Ogólne

1. Źródła.....	254
2. Opracowania	256
a) Historia powszechna i krajów sąsiednich	256
b) Historia Polski	272
c) Historia mniejszości narodowych	284
d) Historia Polonii i emigracji	294
e) Historia nauki	301
f) Historia oświaty i wychowania	311
g) Historia języka.....	342
h) Historia literatury	348
i) Historia książki.....	376
j) Historia prasy, radia i telewizji.....	387
k) Historia sztuki.....	391
l) Historia architektury i urbanistyki	408
m) Historia teatru i filmu	438
n) Historia muzyki	449
o) Historia sportu i turystyki	458
3. Poszczególne zagadnienia.....	465
a) Zagadnienia kultury materialnej	465
b) Zagadnienia społeczno-gospodarcze	472
c) Zagadnienia prawno-polityczne.....	500
d) Zagadnienia polityczne.....	505
e) Zagadnienia historii wojskowej	520
f) Zagadnienia historii kościołów i religioznawstwa	531
g) Zagadnienia historii kultury	561
h) Zagadnienia historii mentalności	572
4. Biografie	578
a) Ogólne	578
b) Poszczególne	614
5. Poszczególne regiony i miejscowości	673

II. Poszczególne okresy

1. Okres do połowy I tysiąclecia n.e.	726
2. Okres od VI wieku do 1505	736
a) Źródła	736
b) Opracowania.....	739
3. Okres 1506–1795	770
a) Źródła	770
b) Opracowania.....	779
4. Okres 1795–1918	832
a) Źródła	832

b) Opracowania.....	849
5. Okres 1918–2015.....	922
a) 1918–1939.....	922
Źródła.....	922
Opracowania.....	934
b) 1939–1945.....	980
Źródła.....	980
Opracowania.....	999
c) 1945–1989.....	1040
d) 1989–2015.....	1125
Źródła.....	1125
Opracowania.....	1128
SKOROWIDZ	1155

PRZEDMOWA

Siedemdziesiąty drugi rocznik *Bibliografii historii polskiej* jest jednocześnie pierwszym, który nie ukaze się w wersji papierowej, a będzie jedynie dostępny w postaci pliku pdf. Został on jednakże opracowany według tych samych zasad co dotychczas opublikowane roczniki: rejestruje artykuły z czasopism oraz wydawnictwa zwarte dotyczące historii Polski w jej historycznych granicach, ogłoszone w Polsce i za granicą. Natomiast spośród prac polskich historyków dotyczących historii powszechnej uwzględnione zostały przede wszystkim monograficzne opracowania historii poszczególnych państw oraz te, które prezentują historyczne relacje Polski z innymi państwami.

Tom niniejszy rejestruje głównie pozycje opublikowane w 2015 roku, a ponadto prace, które ukazały się w latach wcześniejszych, a które z różnych powodów (np. opóźnienia w rejestracji w bibliografii narodowej, trudności w dotarciu do niektórych numerów czasopism) nie znalazły się we wcześniejszych rocznikach.

W układzie niniejszego rocznika *Bibliografii* nie wprowadzono żadnych zmian; odpowiada on układowi tomów drukowanych. Składa się on z trzech głównych części. Część A – Ogólne, zawiera bibliografie, encyklopedie i słowniki, czasopisma historyczne, opracowania dotyczące organizacji nauki, sprawozdania z krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych, prace z zakresu metodologii historii oraz historii historiografii, a także podręczniki do historii dla różnych stopni kształcenia i opracowania popularyzujące historię Polski. Część B obejmuje pozycje dotyczące nauk pomocniczych historii oraz omawiające zbiory archiwów, bibliotek i muzeów, a także sprawozdania z wystaw historycznych. Prace na temat historii Polski, w układzie chronologicznym według powszechnie obowiązującej periodyzacji historii, w podziale na źródła i opracowania, zgromadzono w Części C. Na jej początku zamieszczono działy grupujące opracowania dotyczące historii poszczególnych zagadnień. Zestawiono pozycje, które obejmują więcej niż jeden okres historyczny wyróżniony w części chronologicznej. W osobnych działach umieszczono opracowania dotyczące poszczególnych regionów i miejscowości oraz ogólne i poszczególne biografie.

W większości działów i poddziałów zastosowano układ alfabetyczny według haseł autorskich lub tytułowych. Tylko w niektórych pozycjach uszeregowano według innych zasad, odpowiednich do zarejestrowanych tam prac: chronologicznie (sprawozdania z konferencji), według nazw państw, miejscowości lub regionów (działy obejmujące opracowania na temat archiwów, bibliotek, muzeów, sprawozdania z wystaw, dział Poszczególne regiony i miejscowości), według nazwisk osób (Bibliografie osobowe, Biografie). W razie potrzeby do opisów dodano adnotacje odnoszące się do treści publikacji. Starano się w nie zaopatrzyć zwłaszcza opisy pamiętników. Prezentują pokrótce ich zawartość, przedstawiają autora oraz zasięg chronologiczny jego wspomnień. Opisy prac zbiorowych dopełniono natomiast wykazem wchodzących w ich skład artykułów, dotyczących polskiej historii.

Uzupełnieniem *Bibliografii* jest skorowidz alfabetyczny, w którym zawarto nazwiska autorów i współpracowników, osób wymienionych w tytułach lub adnotacjach, tytuły prac zbiorowych, nazwy geograficzne oraz nazwy zgromadzeń zakonnych.

Niniejszy rocznik *Bibliografii* został opracowany przez stały zespół Pracowni Bibliografii Bieżącej Instytutu Historii PAN w składzie: dr hab. Stefan Gąsiorowski – profesor IH PAN, dr Paweł Gołdyn, kierownik Pracowni dr hab. Anna Gruca – profesor IH PAN, mgr Stanisław Jędryka, mgr Jacek A. Kabata. Trudu wykonania recenzji wydawniczej podjęła się dr hab. Urszula Perkowska, za co składamy jej serdeczne podziękowania.

Tom *Bibliografii* za 2015 rok jest – jak już wspomniano – pierwszym, który nie ukaże się w formie papierowej. Dla *Bibliografii historii polskiej* otwiera się więc nowy etap jej dziejów. Jest to dobra okazja, aby przypomnieć pokrótce historię *Bibliografii*. Jej pomysłodawcą był Jan Baumgart, który też opracował *Wytyczne*, dotyczące zakresu, układu, organizacji pracy, opublikowane w 1948 roku w „Kwartalniku Historycznym”. Baumgart był też pierwszym autorem i redaktorem *Bibliografii*. Do niego nadsyłane były opisy przez współpracowników z Biblioteki Jagiellońskiej oraz Warszawy, Poznania i Wrocławia. On dokonywał ostatecznej selekcji materiału oraz klasyfikacji opisów do działów, jego nazwisko figurowało na karcie tytułowej jako autora. Stopniowo ten pozakrakowski krąg współpracowników kurczył się na rzecz osób zatrudnianych na etacie w Instytucie Historii PAN. Utworzony w 1953 roku Instytut przejął *Bibliografię* od Polskiego Towarzystwa Historycznego, które było wydawcą dwóch pierwszych jej tomów: za lata 1948 i 1949.

Jan Baumgart określił też w *Wytycznych* zasady doboru materiału do *Bibliografii*. Dotyczyło to zarówno jej zakresu, jak i zasięgu wydawniczego. Bibliografia miała uwzględniać prace dotyczące historii Polski w jej historycznych granicach oraz nauk pomocniczych historii. Rejestrowano książki, artykuły z czasopism i prac zbiorowych. Początkowo uwzględniano też artykuły z wybranych gazet, ale w miarę rozrostu materiału zrezygnowano z nich. Od początku zakładano również rejestrację poloników zagranicznych. Obowiązująca w okresie PRL reglamentacja papieru zmuszała do stosowania ostrej selekcji zgromadzonego do *Bibliografii* materiału, aby zmieścić się w przyznanym limicie objętości. Problem ten zniknął po roku 1989; od tego też okresu można było zaobserwować ciągły wzrost liczby tytułów czasopism historycznych, głównie regionalnych i z pogranicza historii. Wpłynęło to znacząco na objętość bibliografii, zwiększając się z roku na rok, by w ostatnim roczniku przekroczyć liczbę jedenastu tysięcy pozycji (w pierwszym roczniku zamieszczono 2055 opisów). Zniesienie limitu objętości pozwoliło uwzględniać w *Bibliografii* więcej prac z pogranicza historii (np. historii literatury, oświaty, książki i prasy, sztuki, sportu), które w poprzednim okresie podlegały większej selekcji.

Początkowo *Bibliografia* miała mieć układ według dziewięciu działów „rzeczowo-systematycznych” – jak pisał Baumgart. Jednakże w praktyce klasyfikacja opisów do tak zaplanowanych działów okazała się trudna, dlatego też wprowadzono układ według chronologii przedmiotowej, wyróżniając poddziały odpowiednio do przyjętej periodyzacji historii. Część ta stanowi do dziś podstawowy człon bibliografii, choć w jej strukturze następowały zmiany, zmierzające głównie do uproszczenia podziału, ale powodowane też względami politycznymi,

które wpływały na obowiązującą periodyzację historii. Oprócz części chronologicznej Baumgart wprowadził jeszcze dwie: ogólną, która otwierała bibliografię oraz nauki pomocnicze historii. Taki podział, na trzy zasadnicze części utrzymał się do dnia dzisiejszego, choć – podobnie jak w części chronologicznej – także i w nich zachodziły zmiany w wewnętrznej strukturze. W przypadku jednak części ogólnej i nauk pomocniczych historii liczba działów zwiększała się, zwłaszcza w tej ostatniej.

Od pierwszego tomu *Bibliografię* uzupełniał indeks, zawierający początkowo tylko nazwiska autorów, a następnie powiększony o nazwiska innych osób współtworzących opisywane książki i artykuły (np. redaktorzy, wydawcy materiałów źródłowych) oraz występujących w tytułach prac i adnotacjach bibliograficznych. Indeks uwzględnia ponadto tytuły prac zbiorowych i anonimowych oraz czasopism, a także nazwy zakonów. Do aparatu pomocniczego bibliografii należą też odsyłacze, zamieszczone na początku poszczególnych działów, a kierujące do pozycji, których tematyka wykracza poza jeden dział *Bibliografii*.

Oprócz modyfikacji układu i zawartości *Bibliografii* zachodziły też zmiany w sposobie jej opracowywania. Tom za rok 1990 został jako pierwszy opracowany przy pomocy komputerów, w programie Micro-ISIS. Wykorzystanie programu komputerowego znacznie przyspieszyło i usprawniło niektóre czynności, jak sortowanie opisów do działów, wykonywanie indeksu. Od grudnia 2008 roku *Bibliografia* prezentowana jest również na stronie Instytutu Pamięi Narodowej w postaci bazy danych, do której wprowadzone zostały materiały od tomu za rok 1980 i jest ona na bieżąco uzupełniana.

Bilans siedemdziesięciu jeden papierowych roczników *Bibliografii historii polskiej* można zamknąć w kilku liczbach. Zarejestrowano w nich 389 994 pozycje: artykułów z czasopism oraz książek (nie licząc artykułów składających się na prace zbiorowe). Nad *Bibliografią* w ciągu tych lat pracowało w sumie 31 osób, z których 12 to autorzy, wymieniani na karcie tytułowej, a 19 to osoby współpracujące przy zbieraniu opisów. Funkcję redaktorów naukowych *Bibliografii* spełniały do tej pory trzy osoby: Jan Baumgart, Wiesław Bieńkowski oraz pisząca te słowa. Zmiany, jakie zaszły w metodzie opracowywania *Bibliografii*, można również pokazać w liczbach. Materiały do pierwszego rocznika zbierało oprócz Jana Baumgarta pięć osób. Na każdą z nich przypadało średnio 590 opisów, z czego średnio ok. 345 włączono ostatecznie do *Bibliografii*. Ostatni drukowany tom bibliografii, za rok 2014, opracowany przez pięć osób, liczy 11306 pozycji, czyli na każdego z autorów przypada 2261 opisów. Jest to więc więcej niż liczył cały pierwszy rocznik *Bibliografii*, w którym zarejestrowano 2055 pozycji.

Tom za rok 2014 skończył pewien etap w historii *Bibliografii historii polskiej* – drukowanego rocznika. Użytkowników *Bibliografii* zapraszamy do korzystania z bazy danych oraz tomu w formacie pdf, w którym jako pierwszy prezentowany będzie niniejszy rocznik.

Anna Gruca

Kraków, 30 VIII 2017 r.

WYKAZ NAJCZĘŚCIEJ UŻYWANYCH SKRÓTÓW

a – année	chor. – chorąży
AAN – Archiwum Akt Nowych	cz. – część
abp – arcybiskup	czas. – czasopismo
abstr. – abstrakt	czes. – czeski
acad. – academie, académie, academy	częśc. – częściowy
adm. – admirał	demogr. – demograficzny
admin. – administracja	diec. – diecezja, diecezjalny
AGAD – Archiwum Główne Akt Dawnych	dod. – dodatek
AK – Armia Krajowa	dodr. – dodruk
akad. – akademia	dot. – dotyczy
ang. – angielski	dr. – druk
antropol. – antropologiczny	dypl. – dyplomowany
AP – Archiwum Państwowe	dyw. – dywizja
AON – Akademia Obrony Narodowej	ed. – edition, edycja
archeol. – archeologiczny	éd. – édition
archidiec. – archidiecezja, archidiecezjalny	egz. – egzemplarz
archiw. – archiwalny	Einf. – Einführung
argm. – argumentum	ekonom. – ekonomiczny
Aufl. – Auflage	erw. – erweitert
aut. – autor	etnogr. – etnograficzny
B. – Buch	f. – für
b. m. – brak miejsca	F. – Folge
b. r. – brak rok	fasc. – fasciculus
b. w. – brak wydawcy	filol. – filologiczny
Bd. – Band	filoz. – filozoficzny
Bearb. – Bearbeitung, bearbeitet	fot. – fotografie
Beih. – Beiheft	found. – foundation
białorus. – białoruski	fr. – francuski
bibl. – biblioteka, bibliotheca	fragm. – fragment
bibliogr. – bibliografia, bibliograficzny	fund. – fundacja
bibliol. – bibliologiczny	gen. – generał
biul. – biuletyn	geneal. – genealogiczny
BJ – Biblioteka Jagiellońska	Gesch. – Geschichte
bł. – błogosławiony	gł. – główny
BN – Biblioteka Narodowa	il. – ilustracje
bp – biskup	inform. – informacyjny
BPMiG – Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy	inst. – instytut
bryg. – brygada	IJP PAN – Instytut Języka Polskiego PAN
bull. – bulletin	IPN – Instytut Pamięci Narodowej
č. – číslo	ISP PAN – Instytut Studiów Politycznych PAN
čas. – časopis	J. – Jahr
CAW – Centralne Archiwum Wojskowe	Jb. – Jahrbuch
centr. – centralny	jéz. – język

- Jg. – Jahrgang
 Jh. – Jahrhundert
 k – karta; koło
 kan. – kanonik
 kard. – kardynał
 katol. – katolicki
 KŚZpNP – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko
 Narodowi Polskiemu
 gm. – gmina, gminny
 gosp. – gospodarczy
 graf. – graficzny
 grec. – grecki
 H. – Heft
 hebr. – hebrajski
 hist. – historyczny
 hiszp. – hiszpański
 hrszg. – herausgegeben
 Hrsg. – Herausgeber
 humanist. – humanistyczny
 IAiE PAN – Instytut Archeologii i Etnologii PAN
 IBL PAN – Instytut Badań Literackich PAN
 IFiS PAN – Instytut Filozofii i Socjologii PAN
 IH PAN – Instytut Historii PAN
 IHN PAN – Instytut Historii Nauki PAN
 kl. – klasa
 kol. red. – kolegium redakcyjne
 kom. – komitet
 kom. red. – komitet redakcyjny
 kpt. – kapitan
 kraj. – krajowy
 krajozn. – krajoznawczy
 krypt. – kryptonim
 ks. – ksiądz
 księg. – księgarnia
 KUL – Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jana
 Pawła II
 kult. – kulturalny
 kw. – kwartalnik
 l. – lata
 lek. med. – lekarz medycyny
 Lfg. – Lieferung
 lit. – litewski
 liter. – literacki
 LO – Liceum Ogólnokształcące
 lud. – ludowy
 łac. – łacina, łaciński
 m – miasto
 m. st. – miasto stołeczne
 mar. – marynarka
 mater. – materiały
 MBP – Miejska Biblioteka Publiczna
 MHPRL – Muzeum Historii Polskiego Ruchu
 Ludowego
 miej. – miejski
 międzynarod. – międzynarodowy
 miłośn. – miłośników
 min. – ministerstwo
 Mitarb. – Mitarbeiter
 MON – Ministerstwo Obrony Narodowej
 monogr. – monografia
 n. F. – neue Folge
 n. R. – neue Reihe
 nacz. – naczelny
 nakł. – nakład
 nar. – narodowy
 nauk. – naukowy
 nazw. – nazwisko
 NDAP – Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych
 niem. – niemiecki
 niepubl. – niepublikowany
 niereg. – nieregularny
 nlb. – nieliczbowany
 nr – numer
 Nr. – Nummer
 nt. – na temat
 numizmat. – numizmatyczny
 o. – ojciec
 odb. – odbitka
 oddz. – oddział
 og. – ogólny
 og. zb. – ogólnego zbioru
 ok. – około
 okręg. – okręgowy
 omów. – omówienie
 oo. – ojców
 oprac. – opracował, opracowanie
 oryg. – oryginał, oryginalny
 ośr. – ośrodek
 p. n. e. – przed naszą erą
 p. w. (pw.) – pod wezwaniem
 PAN – Polska Akademia Nauk
 państ. – państwowy
 PAU – Polska Akademia Umiejętności
 pedagog. – pedagogiczny, paedagogicus
 pl. – plan
 płk – pułkownik
 pocz. – początek
 podst. – podstawa
 podtyt. – podtytuł
 pol. – polski
 polem. – polemika
 polit. – polityczny

- politech. – politechnika
 politol. – politologiczny
 poł. – połowa
 pomn. – pomnożony
 popr. – poprawiony
 por. – porucznik
 posł. – posłowie
 poszerz. – poszerzony
 pow. – powiat, powiatowy
 powiększ. – powiększony
 poz. – pozycja
 pr. – prace
 pr. zbior. – praca zbiorowa
 przedm. – przedmowa
 przedr. – przedruk
 przeds. – przedsiębiorstwo
 przejrz. – przejrany
 przekł. – przekład
 przeł. – przełożył
 przewodn. – przewodniczący
 przygot. – przygotował
 przyj. – przyjaciel
 pseud. – pseudonim
 PTH – Polskie Towarzystwo Historyczne
 PTL – Polskie Towarzystwo Ludoznawcze
 PTPN – Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
 PTTK – Polskie Towarzystwo Turystyczno-
 Krajoznawcze
 publ. – publiczny
 r. – rok
 R. – rocznik
 rec. – recenzja
 red. – redakcja, redaktor, redakcyjny
 red. nacz. – redaktor naczelny
 red. nauk. – redaktor naukowy
 region. – regionalny
 rel. – religijny
 repl. – replika
 res. – resumen (streszcz. w jęz. hiszp. i portugalskim)
 rés. – résumé
 rev. – revue
 rez. – rezûme
 Rh. – Reihe
 riass. – riassunto
 ros. – rosyjski
 rozdz. – rozdział
 rozm. przepr. – rozmowę przeprowadził
 rozsz. – rozszerzony
 równol. – równoległy
 RP – Rzeczpospolita Polska
 santr. – santrauka (streszcz w jęz. lit.)
 sb. – sborník
 SB – Służba Bezpieczeństwa
 ser. – seria
 SGGW – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego
 SGH – Szkoła Główna Handlowa
 socjol. – socjologiczny
 społ. – społeczny
 sprost. – sprostowanie
 stan. – stanowisko
 statyst. – statystyczny
 stow. – stowarzyszenie
 streszcz. – streszczenie
 sum. – summary
 summ. – summarium
 szp. – szpalta
 św. – święty
 ŚZŻAK – Światowy Związek Żołnierzy AK
 t. – tom
 tab. – tabela
 tabl. – tablica
 techn. – techniczny
 teol. – teologiczny
 Tl. – Teil
 tł. – tłumaczenie, tłumaczył
 tow. – towarzystwo
 transl. – translation
 tyt. równol. – tytuł równoległy
 uaktual. – uaktualniony
 UAM – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
 UB – Urząd Bezpieczeństwa
 Übers. – Übersetzung
 UJ – Uniwersytet Jagielloński
 UJK – Uniwersytet Jana Kochanowskiego
 ukr. – ukraiński
 UMCS – Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej
 UMK – Uniwersytet Mikołaja Kopernika
 Univ. – university, Universität
 uniw. – uniwersytet
 uzup. – uzupełnienie, uzupełniony
 vol. – volume, volumen
 vyp. – vypusk
 WBP – Wojewódzka Biblioteka Publiczna
 węg. – węgierski
 wł. – włoski
 właśc. – właściwy, właściwie
 woj. – województwo, wojewódzki
 wojsk. – wojskowy
 wprowadz. – wprowadzenie
 WSH – Wyższa Szkoła Humanistyczna
 WSiP – Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne
 współaut. – współautor

współpr. – współpraca
współprac. – współpracownik
współudz. – współudział
współwyd. – współwydany
wyd. – wydanie, wydał
wydaw. – wydawnictwo
wydz. – wydział
z – zeszyt
zakł. – zakład
zał. – założony
zbior. – zbiorowy
zdj. – zdjęcia

ZHP – Związek Harcerstwa Polskiego
ZKRPiBWP – Związek Kombatantów Rzeczypospolitej
Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych
zlec. – zlecenie
zm. – zmieniony
ZNP – Związek Nauczycielstwa Polskiego
ZNiO – Zakład Narodowy im. Ossolińskich
zob. – zobacz
Zsfg. – Zusammenfassung
zw. – związek; zwany
ŻIH – Żydowski Instytut Historyczny
żyd. – żydowski

A. OGÓLNE

I

1. BIBLIOGRAFIE

a) Zagadnienia ogólne. Historia bibliografii

1. BIBLIOGRAFI@. Źródła, standardy, zasoby. Praca zbiorowa. Pod red. Jerzego Franke. Warszawa 2013 Wydaw. Stow. Bibliotekarzy Pol. 8° ss. 319, nlb. 1, il. Stow. Bibliotekarzy Pol. (Nauka, Dydaktyka, Praktyka; 145).

Treść: Franke J., Woźniak-Kasperek Jadwiga: Słowo wstępne s. 9–11; Nowak Adam: Problemy bibliografii średniowiecza s. 13–34; Gruca Anna: „Bibliografia historii polskiej”. Bilans siedemdziesięciolecia s. 35–47; Pawlak Małgorzata, Sanojca Karol: Karol Maleczyński i Herbert Rister – twórcy dwóch powojennych bibliografii historii Śląska s. 49–57; Znajomski Artur: Zarys rozwoju polskich bibliografii lokalnych do 1939 roku s. 59–76; Lech-Jabłońska Bożena, Prymak-Sawic Agnieszka: Rola retrospektywnej bibliografii regionalnej w zachowaniu dziedzictwa kulturowego regionu (na przykładzie „Bibliografii Lubelszczyzny 1801–1944”) s. 77–88; Kowalska Renata, Guzik Marcin: Bibliografia Tatr i Podtatrza s. 89–104; Kędziora Tomasz: Dylematy bibliografii Tatr i Podhala s. 105–127; Domośławska Beata, Jaworska Karolina, Szkudlarska Małgorzata: „Polska Bibliografia Literacka” – nieprzerwanie w drodze ku nowoczesności s. 129–135; Matczuk Alicja: Zabawy bibliograficzne. Zarys dziejów s. 137–160; Klenczon Wanda: Bibliografia narodowa – historyczna powinność czy niechciany obowiązek? s. 161–177; Franke J., Woźniak-Kasperek J.: Wygaszanie, marginalizowanie, redukowanie? O kilku projektach katalogowo-bibliograficznych Biblioteki Narodowej s. 179–201; Roszkowski Marcin: Kartoteka haseł wzorcowych jako usługa sieciowa – automatyczna identyfikacja nazw osobowych z wykorzystaniem kartoteki VIAF s. 203–222; Jaskowska Małgorzata: Funkcjonalność polskich bibliograficznych dziedzinowych systemów informacyjno-wyszukiwawczych s. 223–237; Stanis Anna: Hasło bibliografia i jego otoczenie semantyczne w języku haseł przedmiotowych KABA s. 239–250; Sagata Maciej: Katalogi hybrydowe a terminologia instrukcji katalogowania s. 251–257; Jachimczyk Adam: Internetowe zasoby bibliograficzne instytutów badawczych oraz jednostek Polskiej Akademii Nauk s. 259–274; Sygocki Witold: BHP w bibliotekach – analiza bibliograficznych baz WoS CC, Scopus i LISTA s. 275–289; Tomczyńska Elżbieta: Bibliografia prac naukowych pracowników Uniwersytetu Szczecińskiego w perspektywie współpracy z Polską Bibliografią Naukową s. 291–299.

Rec.: Kozakowski Jan, *Przepl. Bibliot.* R. 83: 2015 z. 3 s. 460–462.

2. BORCZUCH-BIAŁKOWSKA Maria: Digitalizacja fiszek bibliograficznych Witolda Henryka Paryskiego i ich znaczenie dla współczesnych badaczy i miłośników gór. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 332–337.

3. DOMBEK Ewa: Potyczki bibliografa czyli Bibliografia od kuchni. Warszawa 2015 Wydaw. Stow. Bibliotekarzy Pol. 8° ss. 164, il. (Biblioteczka „Poradnika Bibliotekarza”; nr 25).

Dot. „Bibliografii polskiej 1901–1939”.

4. MATCZUK Alicja: Polskie bibliografie nauk humanistycznych i społecznych do roku 1989. Historia i metodyka. Lublin 2014.

Rec.: Sadowska Jadwiga, *Przepl. Bibliot.* R. 83: 2015 z. 1 s. 263–267.

5. MATCZUK A., Znajomski Artur: Bibliografia lokalna w Polsce. Wokół terminu i pojęcia. *Przepl. Bibliot.* R. 83: 2015 z. 3 s. 348–364, sum.

6. OLSZOWY Ewa: Biblioteki kościelne na łamach „Bibliografii Analitycznej Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej. Piśmiennictwo zagraniczne”. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 1 s. 153–168, sum.

Od 1955 r.

7. PISIAK Hanna: Bibliografia Gdyni jako internetowa baza danych Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gdyni. *Roczn. Gdyński*. Nr 27: 2015 s. 166–172.

8. SIWECKA Dorota: Światowy model informacji bibliograficznej. Programy i projekty (1950–2010). Wrocław–Warszawa 2015 Wydaw. Stow. Bibliotekarzy Pol. 8° ss. 355, nlb. 1, il. Stow. Bibliotekarzy Pol. (Nauka, Dydaktyka, Praktyka. Science, Didactics, Practice; 162).

9. ZNAJOMSKI Artur: Początki bibliografii lokalnej w Polsce. Józef Ignacy Kraszewski i jego bibliografia druków wileńskich. *Toruńskie Studia Bibliol.* [T. 8]: 2015 nr 2 s. 33–53, sum.

10. ZWIĄZEK Jan: Bibliografie Częstochowy i regionu częstochowskiego. *Ziemia Częstochowska*. T. 41: 2015 s. 123–147, sum.

b) Bibliografia ogólna. Bibliografia bibliografii

11. BIBLIOGRAFIA polska 1901–1939. Polish bibliography 1901–1939. T. 17: Kn–Korn. Red. t. Małgorzata Barańska, Anna Bobrowicz, Hanna Machnik. Warszawa 2015 BN 8° ss. VII, nlb. 1, 697, nlb. 1. T. 1. 1986.

12. ESTREICHER Karol: Bibliografia polska XIX stulecia. Bibliographie polonaise du XIXème siècle. T. 18: Kor–Koskowski. Red. t. Stanisław Siess-Krzyszowski. Wyd. 2. Kraków 2012.

Toż. T. 19: Kösl.–Kowałskij. Red. t. Tomasz Nastulczyk. Kraków 2015 Wydaw. UJ ss. 225. (Bibliografia polska Karola Estreicher. Bibliographie polonaise par Karol Estreicher; cz. 1).

Rec. [T. 18]: Nieć Grzegorz, *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 1 s. 203–205.

T. 1. 1959.

13. GĘBOŁYŚ Zdzisław: Bibliografia druków w języku polskim wydanych na Litwie od 1944 do 2014 roku. Leidinių lenkų kalba, išleistų Lietuvoje nuo 1944 iki 2014 metų bibliografija. Sosnowiec–Wilno 2015 Progres Wydaw.-Druk-Reklama; Stow. Naukowców Polaków Litwy, 8° ss. 422, il., rez., santr., sum.

c) Bibliografia historii

Zob. poz. 1070, 1234, 1657, 1728, 1741, 2103, 7199.

14. BIBLIOGRAFIA dziejów oświaty i wychowania w Galicji 1772–1918. Cz. 1: Opracowania do 1990. Pod red. Andrzeja Meissnera. Lublin 2015 Innovatio Press Wydaw. Nauk. Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji 8° ss. 265. Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie. (Monografie Wydziału Pedagogiki i Psychologii Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie).

15. BIBLIOGRAFIA historii polskiej za rok 2013. Oprac. Stefan Gąsiorowski, Paweł Gołdyn, Anna Gruca, Stanisław Jędryka, Jacek Andrzej Kabata; red. nauk. A. Gruca. Warszawa 2015 IH PAN 8° ss. XIV, 897. PAN. IH – Pracownia Bibliografii Bieżącej.

16. FABIANOWICZ Marta: Bitwa pod Raszynem 1809. Bibliografia 1809–2009. Falenty 2015 Wydaw. ITP 8° ss. 82, il. Inst. Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach.

17. GRUCA Anna: Bibliografia historii wychowania, szkolnictwa i myśli pedagogicznej w Polsce za rok 2012. (z uzupełnieniami za lata poprzednie). *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 31: 2014 s. 247–310.

Toż za rok 2013 (z uzupełnieniami za lata poprzednie). *Tamże*. [Nr] 33: 2015 s. 179–241.

18. KURZYŃSKA Marta: Materiały do bibliografii archeologii Pomorza Zachodniego za 2012 rok. Suplement. *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: *Archeologia*: 2013 [dr.:] 2015 s. 365–386.

Toż za 2013 rok. *Tamże* s. 387–444.

Toż za 2013 rok. Suplement. *Tamże*. T. 11 z. 1: *Archeologia*: 2014 [dr.:] 2015 s. 203–207. Toż za 2014 rok. *Tamże* s.209–251.

19. MATERIAŁY do bibliografii Zrzeszenia WiN. Oprac. Wojciech Frazik. *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 41 s. 301–303.

20. ORACKI Tadeusz: Odznaczenia Pomorzan w Drugiej Rzeczypospolitej. Materiały prasowe do bibliografii. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 265–271.

Bibliografia.

21. POLEN im Mittelalter. Ein Verzeichnis der seit 1990 und Deutsch, Englisch und Französisch publizierten Arbeiten der polnischen Mediävistik. Poland in the Middle Ages. A bibliography of Polish medieval scholarship in German, English and French since 1990. La Pologne au Moyen âge. Bibliographie des publications en études médiévales polonaises parues depuis 1990 en allemand, anglais et français. Zusammengestellt von Eduard Mühle unter Mitarb. von Anna Laskowska. Kraków 2014.

Rec.: Jurek Tomasz, *Roczniki Hist.* R. 81: 2015 s. 221–223.

22. WIECH Stanisław, Legieć Jacek: Królestwo Polskie i jego mieszkańcy w świetle rosyjskich wspomnień, pamiętników, relacji i dzienników. Zbiór bibliograficzny. Kielce 2015 UJK 8° ss. 224, il.

d) Bibliografia regionalna i lokalna

23. BABEL de Fronsberg Anna, Hołyński Tomasz: Bieszczady i ziemia sanocka w literaturze pamiętnikarskiej do 1914 roku. Bibliografia adnotowana. *Bieszczad*. [T.] 20: 2015 s. 138–206.

24. BIBLIOGRAFIA historii regionu [chojeńskiego] za lata 2013/2014. Zestawiły Grażyna Kostkiewicz-Górska i Danuta Zielińska. *Roczn. Chojeński*. T. 6: 2014 s. 285–299.

Toż za lata 2014/2015. *Tamże*. T. 7: 2015 s. 331–342.

25. GRECZYCHO Krystyna: Bibliografia Elbląga za lata 2010–2015 wraz z uzupełnieniami z lat poprzednich. *Roczn. Elbląski*. T. 26: 2015 s. 91–214.

26. GDAŃSK w literaturze. Bibliografia od roku 997 do dzisiaj. T. 2: 1601–1700. Cz. 1: Do 1656. Pod red. Zofii Tylewskiej-Ostrowskiej. Gdańsk 2015 Fund. Terytoria Książki; PAN Bibl. Gdańska 8° ss. 402, nlb. 2, il. (Biblioteka Gdańska. Literatura).

T. 1. 2009.

27. KAMIŃSKA Krystyna: Książki o regionie wydane w 2014 roku. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 503–516.

Gorzowskie.

28. KOSTKIEWICZ-GÓRSKA Grażyna, Zielińska Danuta]: Materiały do bibliografii historii regionu za rok 2014. (Uzupełnienia za rok 2013). *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 519–565.

Gorzowskie.

29. BIBLIOGRAFIA Kaszub. Artykuły z czasopism. T. 2: 1957–1970. Oprac. Agnieszka Chelchowska [i in.], Gdańsk 2015 Woj. i Miejs. Bibl. Publ. im. Josepha Conrada-Korzeniowskiego 8° ss. XVI, 695. Woj. i Miejs. Bibl. Publ. im. Josepha Conrada-Korzeniowskiego w Gdańsku. (Pomorskie Bibliografie).

T. 1. 2012.

Rec.: Obracht-Prondzyński Cezary, *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 294–298.

30. KLIMASZEWSKA Irena: Przegląd publikacji regionalnych z lat 2013–2014. Wybór. *Zesz. Muzeum Ziemi Kłodzkiej*. [Z.] 13: 2015 s. 171–183.

Kłodzkie.

31. BIBLIOGRAFIA historii Kujaw za rok 2010 wraz z uzupełnieniami za lata poprzednie. Oprac. Tomasz Krzemiński, Tomasz Łaskiewicz. *Ziemia Kujawska*. T. 24: 2015 s. 141–175.

32. BIBLIOGRAFIA Kujaw wschodnich i ziemi dobrzyńskiej za rok 2014 (wybór). Oprac. Barbara Ziółkowska. *Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie*. T. 30: 2015 s. 179–188.

33. BIBLIOGRAFIA Mielca i Powiatu Mieleckiego 2008–2011. Opisy zebr. i oprac. Agata Trela, Zofia Zygmunt. Mielec 2012 Samorządowe Centrum Kultury 8° ss. 409. MBP w Mielcu.

34. HAPTAŚ Krzysztof: Wydawnictwa historyczne wydane na terenie powiatu mieleckiego w latach 2011–2013. *Roczn. Mielecki*. T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 145–171.

35. BORUCKI Tomasz, Zwiercan-Borucka Katarzyna: Bibliografia Podhala, Spisza i Orawy za rok 2008. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 399–493.

Toż za rok 2009. *Tamże*. Nr 18: 2014 s. 416–502.

36. BIBLIOGRAFIA historii Pomorza Wschodniego i Zachodniego oraz krajów regionu Bałtyku za rok 2013 wraz z uzupełnieniami z lat poprzednich. Oprac. Adam Biedrzycki, Urszula Zaborska; współpr. Wojciech Szramowski. Toruń 2015 TNT 8° ss. 369, nlb. 1. Tow. Nauk. w Toruniu. Wydz. Nauk Hist., Bibl. Uniwersytecka w Toruniu. (Zapiski Historyczne; t. 80: Suplement).

37. WESOŁOWSKA Sylwia: Bibliografia Pomorza Zachodniego za rok 2012 w wyborze. *Przeegl. Zachodniopomorski*. R. 28: 2013 z. 4 s. 155–202.

Toż za rok 2013 w wyborze. *Tamże*. R. 29: 2014 z. 4 s. 321–384.

38. RYMAR Edward: Gmina Dolice i część gminy Stargard z dawnego powiatu pyrzyckiego w niemieckojęzycznej bibliografii pyrzyckiego regionu do 2012 r. *Stargardia*. T. 9: 2014 [dr.:] 2015 s. 217–246.

Od 1808 r.

39. MATERIAŁY do bibliografii Sandomierszczyzny za lata 1993–2015. (Cz. 36). Oprac. Krzysztof Burek, Tomisław Giergiel. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 105–106.

Toż. Cz. 37. *Tamże* nr 40 s. 105–106.

Cz. 1. Oprac.: K. Burek. *Tamże*. [R.] 1: 1994 nr 1.

40. TREIT Marta: Materiały do bibliografii Sądeckichy za 2014 rok. *Roczn. Sądecki*. T. 43: 2015 s. 507–544.

41. BIBLIOGRAFIA historii Śląska. Bibliographie zur Geschichte Schlesiens. Bibliografie dějin Slezska. Red. Peter Garbers, Karol Sanojca. Wrocław–Marburg–Opava 2015 Wydaw. Uniw. Wrocławskiego; Herder-Inst. für historische Ostmitteleuropaforschung. Inst. der Leibniz-Gemeinschaft; Slezske zemské muzeum 8° ss. XL, nlb. 2, 463, nlb. 1. (Acta Universitatis Wratislaviensis; 3682) (Bibliographien zur Geschichte und Landeskunde Ostmitteleuropas; 51).

42. NAJNOWSZE wydawnictwa z zakresu historii Śląska. Oprac. Wojciech Mrozowicz. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 193–196.

Toż. *Tamże* nr 2 s. 193–196.

Toż. *Tamże* nr 3 s. 193–196.

Toż. *Tamże* nr 4 s. 179–182.

43. PUBLIKACJE za rok 2007. Oprac. Marcin Witkowski, Marcelina Zagól. *Wadoviana*. Nr 18: 2015 s. 240–244.

Toż za rok 2015. *Tamże* s. 236–239. Dot. Wadowic.

44. MACIEREWICZ Hanna: *Varsaviana. Kronika Warszawy*. 2015 nr 1 s. 202–214.

Toż. *Tamże* nr 2 s. 167–181. Dot. Warszawy.

45. WAŁEK Bożena: Indeksy. Bibliografia Zawiercia i powiatu zawierciańskiego do 2011 roku w wyborze. Zawiercie 2015 MiPPB; PUHW, „Axon” 8° ss. nlb. 2, 49, il.

46. BIBLIOGRAFIA miasta Żory 1965–1994. Oprac. zespół red. Urszula Krzyk – red. nacz., Aleksandra Kuczmiarczyk, Aleksandra Lesińska, Aneta Wróbel. Żory 2015 MBP 8° ss. 187.

Toż 1995–2000. Żory 2015 ss. 244.

e) Bibliografia dziedzin i dyscyplin pokrewnych

Zob. poz. 411, 1469, 1735, 1757, 1758, 1819, 1823, 2020, 2072, 2487, 2558, 2827, 2994, 3283, 3356, 3361, 3375, 3847, 4347, 4432, 4515, 5636.

47. BIBLIOGRAFIA literatury polskiej „Nowy Korbut”. T. 17 vol. 3: Henryk Sienkiewicz. Oprac. zespół pod kierunkiem Dobrosławy Świerczyńskiej. Warszawa 2015 Fund. Akad. Humanist.; IBL PAN. Wydaw. 8° ss. 806. IBL PAN.

T. 1. 1963.

48. BYLINA Sławomir: Źródła i materiały do dziejów duszpasterstwa wojskowego na terenie diecezji siedleckiej. *Roczn. Białkopodlaski*. T. 23: 2015 s. 359–380, Zsfg., sum. Bibliografia i omówienie piśmiennictwa.

49. JĘDRYCH Alicja: Polskie serie literackie w XIX wieku. Spis chronologiczny. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 181, il.

Rec.: Jazdon Artur: Uwagi na marginesie opracowania ... *Acta Univ. Lodziensis. Folia Librorum.* [Vol.] 21: 2015 s. 101–106.

50. POLSKA Żandarmeria Wojskowa. Bibliografia selektywna. Oprac. Elżbieta Barańska [i in.]. Warszawa 2015 Centr. Bibl. Wojsk. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego 8° ss. 230. Centr. Bibl. Wojsk. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

51. ŻMUDA Ryszard: Katalog prac licencjackich o bibliotekach kościelnych w Polsce za lata 1962–2014. *Fides.* [R. 21]: 2015 nr 2 s. 171–194, sum.

52. ŻMUDA R.: Katalog rozpraw doktorskich i habilitacyjnych o bibliotekach kościelnych w Polsce za lata 1952–2012. *Fides.* [R. 21]: 2015 nr 1 s. 207–227, sum.

f) Bibliografia osobowa

Zbiorowe

53. KAPUŚCIŃSKI Jacek: Bibliografia duchowieństwa diecezji częstochowskiej. Publikacje na łamach „Kroniki Diecezji Kujawsko-Kaliskiej” w latach 1907–1925. *Studia Włocławskie.* T. 17: 2015 s. 531–537, sum.

54. NOWAK Kazimierz [Andrzej]: Bibliografia prac pallotynów (1994–2014). Z uzupełnieniami od 1907 r. T. 3 cz. 1: A–K. Ząbki 2015 Apostolicum Wydaw. Księży Pallotynów Prowincji Chrystusa Króla 8° ss. 663.

Toż. T. 3 cz. 2: L–Ż. Ząbki 2015 ss. nlb. 4, 669–1295 + dodatek do Bibliografii prac pallotynów ss. 89, nlb. 1.

T. 1 pt.: Bibliografia prac członków Polskiej Prowincji Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego 1907–1985. Warszawa 1989.

T. 2 pt.: Bibliografia prac pallotynów (1985–1993). Ząbki 1997.

55. STANASZEK Bogdan: Materiały do bibliografii księży diecezji sandomierskiej za lata 2013–2014. *Studia Sandomierskie.* T. 22: 2015 s. 297–324, sum.

56. WALKUSZ Jan, Górnica Marek Robert: Bibliografia podmiotowa polskich historyków Kościoła za rok 2013 z uzupełnieniami za lata 2000–2012. *Kościół w Polsce.* [T.] 14: 2015 s. 323–374.

Poszczególne

Zob. poz. 401, 905, 1028, 1053, 2035, 2657, 2663, 2670, 2681, 2685, 2686, 2839, 2855, 2874, 2881, 3323, 3324, 3345, 3395, 3642, 4009, 4911, 4947, 4955, 5109, 5157, 5191, 5706, 5777, 5899, 5934, 5974, 6001, 6116, 6143, 6176, 6443, 6631.

57. BIBLIOGRAFIA prac Sławomira Baczewskiego (1973–2013). [W:] *Biernat z Lublina a literatura i kultura wczesnego renesansu w Polsce.* Lublin 2015 s. 203–205.

Za l. 2001–2014.

58. BIBLIOGRAFIA publikacji prof. dra hab. Andrzeja Kazimierza Banacha za lata 1972–2014. [W:] *Amico, socio et viro docto. Księga ku czci profesora Andrzeja Kazimierza Banacha.* Kraków 2015 s. 11–22.

59. BŁACHUT Adam J.: Wykaz bibliograficzny prac. *Pietas et Studium*. T. 5: 2014 s. 63–79.
60. BIBLIOGRAFIA publikacji Jerzego Dygdały za lata 1972–2014. Oprac. Tomasz Krzemiński, Tomasz Łaszkiwicz. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 11–37.
61. FIRLEJ Waldemar: Bibliografia piśmiennictwa profesorów Seminarium sandomierskiego (ks. Wincenty Granat [1900–1979]). *Studia Sandomierskie*. T. 22: 2015 s. 325–348, sum.
62. GRAMATOWSKI Wiktor, Wilińska Zofia, Gułajewska Danuta: Jan Paweł II. Bibliografia polska 1978–1997. T. 1–8. Rzym 1987–2014.
Rec.: Żmuda Ryszard, *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 2 s. 229–236.
63. WIERZBICKI Jacek: Wykaz publikacji prof. dr hab. Dobrochny Jankowskiej za lata 1967–2014. *Folia Praehist. Posnaniensia*. T. 20: 2015 s. 27–36.
64. KRZEŚNIAK-FIRLEJ Danuta: Bibliografia piśmiennictwa profesorów Seminarium sandomierskiego (ks. Franciszek Jop [1879–1976]). *Studia Sandomierskie*. T. 22: 2015 s. 349–376, sum.
65. BIBLIOGRAFIA prac prof. dr. hab. Michała Kobusiewicza za lat 2001–2014 z uzupełnieniem za rok 2000. Oprac. Przemysław Bobrowski. *Archeologia Polski*. T. 59: 2014 z. 1/2 s. 26–30.
66. BIBLIOGRAFIA prac prof. Jacka Kochanowicza (1971–2015). Oprac. J. Kochanowicz, Joanna Wawrzyniak. *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 75: 2015 s. 77–93.
67. BIBLIOGRAFIA prac prof. dr. hab. Anny Kulczyckiej-Leciejewiczowej. Oprac. Hanna Kowalewska-Marszałek. *Archeologia Polski*. T. 57: 2012 z. 1/2 s. 27–36.
68. BIBLIOGRAFIA prac prof. dr. hab. Zofii Kurnatowskiej za lata 1998–2011. Oprac. Kinga Zamelska-Monczak. *Archeologia Polski*. T. 58: 2013 z. 1/2 s. 13–21.
69. BARON Justyna: Publikacje Ireny Lasak, lata 1975–2015. *Śląskie Sprawozd. Archeol.* T. 57: 2015 s. 329–336.
70. UZUPEŁNIENIE bibliografii prof. dr. hab. Lecha Leciejewicza za lata 2009–2012. Oprac. Marian Rębkowski. *Archeologia Polski*. T. 57: 2012 z. 1/2 s. 56.
71. BIBLIOGRAFIA artykułów Stanisława Młodzianowskiego, które ukazały się na łamach Bronowickich Zeszytów Historyczno-Literackich. *Bronowickie Zesz. Hist.-Liter.* Z. 34: 2015 s. 11–13.
72. BIBLIOGRAFIA publikacji Profesora Lecha Mokrzeckiego za lata 2005–2015. [W:] *Polskie dziedzictwo edukacyjne od XVI do XX wieku – ciągłość i zmiana*. Toruń 2015 s. 32–41.
73. BIBLIOGRAFIA publikacji Tadeusza Orackiego za lata 1951–2014. Gdańsk 2015 [b.w.] 8° ss. 76, nlb. 1. (Scientia et Veritas; nr 3).
74. TYMIŃSKI Jan: Bibliografia publikacji kmdr. Waltera Patera w latach 1981–2015. *Biul. Hist.* Nr 30: 2015 s. 11–34.

75. BIBLIOGRAFIA prac profesora Edwarda Potkowskiego za lata 1999–2015. Oprac. Małgorzata Końska. [W:] *Historia, memoria, scriptum. Księga jubileuszowa z okazji osiemdziesięciolecia urodzin profesora Edwarda Potkowskiego*. Warszawa 2015 s. 13–20.

76. DĄBROWSKI Jan: Bibliografia dotycząca św. Rafała Kalinowskiego OCD za lata 2005–2014. Wrocław 2015 Tum Wydaw. Wrocławskiej Księg. Archidiec. 8° ss. 29, nlb. 7, il.

77. BIBLIOGRAFIA prac Henryka Suchojada za lata 1974–2011. Oprac. Joanna Nowak. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 1: 2013 s. 11–21.

78. BIBLIOGRAFIA prac dr hab. Zofii Sulgostowskiej. Oprac. Katarzyna Kerneder-Gubała. *Archeologia Polski*. T. 59: 2014 z. 1/2 s. 13–20.

79. BIBLIOGRAFIA prac prof. dr. hab. Stanisława Tabaczyńskiego za lata 2001–2015, z uzupełnieniami za lata 1999–2000. Oprac. Dorota Cyngot. *Archeologia Polski*. T. 60: 2015 s. 15–20.

80. SKOWROŃSKA Renata: Bibliografia prac Profesora Janusza Tandeckiego. [W:] *Piśmienność pragmatyczna, edytorstwo źródeł historycznych, archiwistyka*. Toruń 2015 s. 27–52.

81. WOJECKI Mieczysław: Bibliografia publikacji za lata 2010–2014. Zielona Góra 2015 nakł. aut. 8° ss. 43, il.

82. BIBLIOGRAFIA prac Profesora Jerzego Wojtowicza 1952–1996. Zestawił Ireneusz Czarcieński. [W:] *Jerzy Wojtowicz – historyk gospodarki, społeczeństwa i kultury doby nowożytnej. Indywidualny przypadek z historiografii PRL*. Toruń 2015 s. 331–355.

83. BIBLIOGRAFIA publikacji Zofii Zielińskiej z lat 1971–2013. [W:] *W cieniu wojen i rozbiorów. Studia z dziejów Rzeczypospolitej XVIII i początków XIX wieku*. Warszawa 2014 s. 13–27.

g) Bibliografia czasopism i kalendarzy

Poszczególne tytuły

Zob. poz. 226.

84. BIBLIOGRAFIA zawartości „Bellony” 1945–1950. Oprac. Krystyna Piwowarska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Aneta Pajka. Warszawa 2015 Centr. Bibl. Wojsk. 8° ss. 106.

85. SPIS zawartości Bronowickich Zeszytów Historyczno-Literackich od nr 1 do 32. *Bronowickie Zesz. Hist.-Liter.* Z. 33: 2014 s. 34–46.

86. „KARO archywo” I–XXX tomų bibliografija. Sudarytė Gintautas Surgailis. Vilnius 2015 Generolo Jono Čemaičio Lietuvos karo akademija 8° ss. 34, nlb. 1.

Zawiera m.in. bibliografię opublikowanych w „Karo Archyvas” artykułów dot. Polski.

87. BIBLIOGRAFIA Kroniki Miasta Łodzi (2009–2015). *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 4 s. 303–357.

88. SPIS zawartości Kwartalnika Architektury i Urbanistyki, roczniki 2012–2014. Contents of Architecture and Town Planning Quarterly, 2012–2014. *Kw. Architektury i Urbanistyki*. T. 60: 2015 z. 1 s. 91–96.

89. ZAWARTOŚĆ „Materiałów do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu” – zeszyty 1–17, lata 1996–2013. *Mater. do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu*. Z. 18: 2015 s. 166–175.

90. WILCZYŃSKI Leszek: Bibliografia „Miesięcznika Kościelnego dla Archidiecezji Gnieźnieńskiej i Poznańskiej” (1919–1939). Poznań 2014 Inst. Studiów Kościelnych Lubrancianum 8° ss. 175. Inst. Studiów Kościelnych Lubrancianum w Poznaniu. (Studia i Materiały; t. 7).

91. DOBRZYŃIECKI Arkadiusz: Bibliografia zawartości „Pomników Dawnego Prawa”, z. 1–20 (2008–2012). *Pomniki Dawnego Prawa*. Z. 21: 2013 s. 4–89, Zsfg., res.

92. MIRAJ Krzysztof: Spis treści „Prac Pienińskich” tomy 1–24 (1988–2014). *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 524–559.

93. POPŁAWSKI Adam: Bibliografia biuletynu Inspektorii św. Wojciecha „Rodzina Salezjańska”. (Numery 1–50). Piła 2015 Zakł. Poligraficzny H. Górowski 8° ss. 117. (Seria Bibliograficzna pod patronatem Archiwum Salezjańskiego Inspektorii Piłskiej; t. 1).

Po 1989 r.

94. BIBLIOGRAFIA zawartości „Studiów Franciszkańskich” tomy 1–24. Zebr. i oprac. Roland Prejs. *Studia Franciszkańskie*. T. 25: 2015 s. 157–261.

95. STUDIA Zielonogórskie. Bibliografia zawartości tomów 1–20: 1995–2014. Oprac. Dawid Kotlarek. Zielona Góra 2015 Muzeum Ziemi Lubuskiej; Tow. Przyj. Muzeum Ziemi Lubuskiej 8° ss. 48. Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

96. BĄBIAK Grzegorz Paweł: „Tygodnik Ilustrowany”. Bibliografia zawartości 1890–1899. Warszawa 2015 Wydż. Polonistyki Uniw. Warszawskiego 8° ss. 456, il.

97. [SZYKUŁA-ŻYGAWSKA Agnieszka]: Bibliografia „Zamojskiego Kwartalnika Kulturalnego” 2006–2014. Oprac. ... Zamość 2015 Zamojski Dom Kultury 8° ss. nlb. 2, 162. (Biblioteczka Zamojskiego Kwartalnika Kulturalnego; ser. 25 [! właśc. 15]).

98. BIBLIOGRAFIA zawartości „Zeszytów Historycznych WiN-u” nr 31–40 (2009–2014). Oprac. Wojciech Frazik. *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 41 s. 305–313.

99. KALINOWSKA Mirosława, Mijewska Jolanta, Szymczyk-Golan Monika: Bibliografia zawartości „Zeszytów Naukowych Akademii Obrony Narodowej” 2001–2014. Warszawa 2015 Wydaw. AON 8° ss. 386. AON. Bibl. Gł. Ośr. Informacji Nauk. i Bibliograficznej.

100. ZWIĄZEK Jan: Czterdzieści tomów Ziemi Częstochowskiej (1934–2014). Bibliografia. Częstochowa 2014.

Rec.: Stańczyk Zbigniew, *Ziemia Częstochowska*. T. 41: 2015 s. 217–218.

2. ENCYKLOPEDIA. INFORMATORY. SŁOWNIKI

Zob. poz. 5295, 5350, 5355, 5361, 5376, 5391, 5394, 5396, 5414, 5438, 5439, 5444, 5449, 5450, 5460, 5467, 5472, 5486, 5487, 5531, 5545, 5560, 5563, 5567, 5574, 5584, 5597, 5610, 5611, 5615, 5629.

101. BARAN Jacek: Słownik gwary Nieborowa i okolic. Wyd. 1. Rzeszów 2013 RS Druk Drukarnia Wydaw. 16° ss. 88, nlb. 2, il.

Toż. Wyd. 2. uzup. Rzeszów 2015 Bonus Liber ss. 108, il.

102. BEDEKER gruczeński. 2. Praca zbiorowa. Pod red. Jadwigi Luterek-Cholewskiej. Wyd. 2., uzup. Gruczno 2015 Tow. Przyj. Dolnej Wisły 8° ss. 287, il. Tow. Przyj. Dolnej Wisły.

Wyd. 1. 2007.

103. CYWIŃSKI Piotr M. A., Lachendro Jacek, Setkiewicz Piotr: Auschwitz de la A a la Z. Historia ilustrada del Campo. Trad. Barbara Aguilar Hernandez y Jarek Mensfelt. Oświęcim 2015 Museo Estatal de Auschwitz-Birkenau 8° ss. 223, il.

104. ENCYKLOPEDIA Polic. Red. nacz. Tadeusz Białecki. Police 2015 Urząd Miej. 4° ss. 387, il.

105. ENCYKLOPEDIA Stryszowa i okolic. Historia, atrakcje i szlaki turystyczne. Zespół red. Jolanta Nowak, Piotr Piwowarczyk, Bogdan Radwan, Jan Waclawski. Wadowice-Stryszów 2015 Grafikon; na zlec. Gm. Stryszów 4° ss. 104, il.

106. ENCYKLOPEDIA Szczecina. Wydanie jubileuszowe z okazji 70-lecia polskiego Szczecina. Red. Tadeusz Białecki. Szczecin 2015 Szczecińskie Tow. Kultury 4° ss. X, 1333, nlb. 1, il.

107. GUZEWICZ Wojciech: Leksykon prasy katolickiej ełckiej. Ełk 2015 Adalbertinum 16° ss. 183, il.

Lata 1992–2015.

108. HISTORIA Polski. Encyklopedia szkolna. Zespół red. (red. nacz.) Monika Karolczuk-Kędziarska [i in.]. Ożarów Mazowiecki 2015 Olesiejuk 8° ss. 430, nlb. 1, il.

109. KAŚ Józef: Ilustrowany leksykon gwary i kultury podhalańskiej. T. 1: A–B. Bukowina Tatrzańska–Nowy Sącz–Nowy Targ 2015 Bukowińskie Centrum Kultury Dom Ludowy; Małopolskie Centrum Kultury Sokół; Zakł. Poligraficzny MK 4° ss. 546, il. +2 dyski optyczne (CD).

Toż. T. 2: C–Do. Bukowina Tatrzańska–Nowy Sącz–Nowy Targ 2015 ss. 612, il.

110. KOPALIŃSKI Władysław: Słownik symboli. Warszawa 2015 Rytm 8° ss. 521.

111. KURKA Antoni: Słownik polsko-żłodzijski. Wyd. 1. powojenne. Warszawa 2015 Wydaw. CM 8° ss. 119. (Kryminały Przedwojennej Warszawy. Wydanie Specjalne; 1).

Podstawa wyd.: Słownik mowy żłodzijskiej. Lwów 1907.

112. LEKSYKON mitów, symboli i bohaterów Górnego Śląska XIX–XX wieku. Praca zbior. pod red. Bernarda Linka i Andrzeja Michalczyka. Opole 2015 Państ. Inst. Nauk. – Inst. Śląski 4° ss. 488, il., shrnutí, sum., Zsfg. Państ. Inst. Nauk. – Inst. Śląski w Opolu.

113. ŁUKASZEWICZ Antoni Benedykt: Słownik gwary Kujaw wschodnich, wyrazów dawniej używanych, porzekadeł i powiedzonek. Włocławek–Kowal 2014 Antoni Benedykt Łukaszewicz 8° ss. 233.

114. MACISZEWSKI Jarema, Choińska-Mika Jolanta, Dziegielewska Jan: Słownik historii Polski. Warszawa 2010 Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna Adam 8° ss. 591.

115. MAŽOSIOS Lietuvos enciklopedija. T. 4: Rahn–Žvižežeris. Vilnius 2009 Mokslo ir Enciklopedijų Leidybos Inst. 8° ss. 919. Mažosios Lietuvos Fondas.

Rec.: Jurkiewicz Jan, *Lituano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 233–235. T. 1. 2000.

116. MODI memorandi. Leksykon kultury pamięci. Red. Magdalena Saryusz-Wolska, Robert Traba; współpr. Joanna Kalicka. Warszawa 2014 Wydaw. Nauk. Scholar 8° ss. 592.

Rec.: Kobielska Maria: Badania pamięci: podsumowanie i otwarcie (Modi memorandi). *Historyka*. T. 45: 2015 s. 165–172.

117. PODRĘCZNY słownik literatury polskiej. T. 2: XX–XXI wiek. Od Młodej Polski do współczesności. Historia literatury i poetyka. Pod red. Doroty Heck. Wrocław 2014 Dolnośląskie Wydaw. Edukacyjne 8° ss. 171, nlb. 1., sum.

Aut. t. 1: Dybek Dariusz, Kuniczuk-Trzciniowicz Agnieszka, Łoboz Małgorzata, Wrocław 2012.

118. POLSKIE służby specjalne. Słownik. Pod red. Konstantego A. Wojtaszczyka. Warszawa 2011 Aspra-JR; Ikar 8° ss. 255, nlb. 1.

Od 1918 r.

Rec.: Kolaszyński Mateusz, *Politeja*. 2013 nr 1(23) s. 437–442.

119. PRUSS Zdzisław, Borowska Hanna, Pastuszewski Stefan: Bydgoski leksykon literacki. Pod red. Z. Prussa. Bydgoszcz 2015 Stow. Andrzeja Szwalbego Dziedzictwo; Dom Wydaw. Margrafesen 8° ss. 282, nlb. 1, il.

XX–XXI w.

120. SŁOWNICTWO gwarowe przesiedleńców z Ukrainy. Słownik porównawczy kilku wsi we Lwowskiem. Z materiałów zebr. pod kier. Władysława Paryła; oprac. przez Katarzynę Czarnecką, Dorotę A. Kowalską, Elżbietę Rudolf-Ziółkowską; pod red. K. Czarneckiej, D. A. Kowalskiej. Kraków 2015 Lexis 8° ss. 283, nlb. 1., sum. (Polskie Słownictwo Kresowe).

121. SŁOWNIK gwar polskich. T. 9 z. 2(29): (Grochowina–Grzebliwy). Oprac. pod kier. Renaty Kucharczyk. Kraków 2015 IJP PAN. Zakł. Dialektologii Pol. 8° ss. 333, nlb. 2 + Wykaz haseł, podhaseł i odsyłaczy ss. 16. PAN. IJP.

T. 1. 1980.

122. SŁOWNIK gwar śląskich. T. 14: (K–Klacz). Red. nauk. Bogusław Wyderka; zespół aut. Małgorzata Iżykowska [i in.]. Opole 2015 Państ. Inst. Nauk. – Inst. Śląski; EDJ Edytorstwo 8° ss. XXXI, nlb. 1, 288. Państ. Inst. Nauk. – Inst. Śląski w Opolu.

Tyt. równol.: A dictionary of Silesian dialects. T. 1. 2000.

123. SŁOWNIK historii doktryn politycznych. T. 6 z supl.: T–Ż. Red. nauk. Krystyna Chojnicka, Michał Jaskólski. Warszawa 2015 Wydaw. Sejmowe. Kancelaria Sejmu 8° ss. 992, nlb. 3, il.

T. 1. 1997.

124. SŁOWNIK nazw żeńskich polszczyzny. Pod red. Agnieszki Małochy-Krupy; aut. hasel Katarzyna Hołojda, Patrycja Krysiak, A. Małocha-Krupa, Marta Śleziak. Wrocław 2015 Wydaw. Uniw. Wrocławskiego 8° ss. 682, nlb. 1. (Acta Universitatis Wratislaviensis; nr 3660).

125. SWAN Oscar E., Kołaczek-Fila Ewa: Kaleidoscope of Poland. A cultural encyclopedia. With a forew. Adam Zamojski. Kraków 2015 Prolog 8° ss. XXVII, nlb. 3, 366, nlb. 1, il.

126. WARSZAWA walczy 1939–1945. Leksykon. Red. nauk. Krzysztof Komorowski. Warszawa 2014.

Rec.: Engelgard Jan: 2050 hasel o walczącej Warszawie. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 3 s. 408–412; Stróżyk Radosław, *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 3 s. 225–226.

127. WAWRZYŃCZYK Jan: Słownik frazeologiczny polszczyzny XIX wieku. Fotodokumentacja z zasobów www.nfjp.pl. [Z. 1]: (1–250). Warszawa 2014 Mila Hoshi 4° ss. 70, nlb. 1.

Toż. [Z.] 2: (251–500). Warszawa 2015 ss. 70.

Toż. [Z.] 3: (501–750). Warszawa 2015 ss. 63.

Dostępne również w formie elektronicznej.

128. WĘZŁY pamięci niepodległej Polski. Zespół red. Zdzisław Najder [i in.]. Kraków–Warszawa 2014.

Rec.: Leinwand Aleksandra Julia: Katechizm Polaka myślącego. *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 50: 2015 z. 2 s. 177–189.

3. CZASOPISMA I WYDAWNICTWA CIĄGŁE

129. ACTA Militaria Mediaevalia. Red. nac. Piotr N. Kotowicz. T. 11. Kraków–Sanok–Wrocław 2015 Komisja Prehistorii Karpat PAU [i in.]. 4° ss. 269, nlb. 3, il., streszcz., sum. Komisja Prehistorii Karpat PAU [i in.].

130. ACTA Poloniae Historica. Editor Maciej Górny. [T.] 111. Warszawa 2015 IH PAN; Semper 8° ss. 252, nlb. 2. PAN. Kom. Nauk Hist., IH.

Toż. [T.] 112. Warszawa 2015 ss. 451, nlb. 1, il.

131. ACTA Scansenologica. Red. t. Jerzy Ginalski. T. 11. Sanok 2015 Muzeum Budownictwa Lud. w Sanoku 8° ss. 260, nlb. 2, il., sum. Muzeum Budownictwa Lud. w Sanoku.

Materiały Ogólnopolskiej konferencji skansenowskiej „Architektura rezydencjonalna w muzeach na wolnym powietrzu”, Sanok, 10–12 września 2014 r.

132. ACTA Universitatis Lodzianensis. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8°.

Folia Historica. [Vol.] 94: Studia i szkice z dziejów Polski i powszechnych od połowy XX wieku. Pod red. Zbigniewa Anusika. Łódź 2015 ss. 202, sum.

Toż. [Vol.] 95: Studia i szkice z dziejów Polskie i powszechnych XVI–XX wieku. Pod red. Z. Anusika. Łódź 2015 ss. 210, il., sum.

Folia Librorum. [Vol.] 20. Red. nac. Jadwiga Konieczna ss. 111, sum. Toż. [Vol.] 21. Red. nac. Magdalena Przybysz-Stawska ss. 136, sum.

133. ALMANACH Częstochowy. Red. Maciej Batorek, Juliusz Sętowski. [T. 24–25]. Częstochowa 2011–2012.

Toż. [T. 28]. Częstochowa 2015 Tow. Przyj. Częstochowy 8° ss. 174, nlb. 4, il.

Rec. [T. 24]: Woźniak Bartosz, *Ziemia Częstochowska*. T. 41: 2015 s. 219–222; [T. 25]: Kiepusza Justyna, *Tamże*. T. 41: 2015 s. 207–209.

134. ALMANACH Historyczny. Pod red. Wiesława Cabana, Ryszarda Gryza, Jacka Legiecia. T. 17. Kielce 2015 Wydaw. UJK 8° z. 1–2 ss. 211, nlb. 3, il., rez., streszcz.; 363, nlb. 3, il., sum.

135. ALMANACH Łącki. Półrocznik pod patronatem Towarzystwa Miłośników Ziemi Łąckiej. Wydawnictwo historyczno-kulturalno-społeczne. Przewodn. kol. red. Julian Dybiec. Nr 22. Łącko 2015 Tow. Miłośn. Ziemi Łąckiej 8° ss. 196, il.

Toż. Nr 23. Łącko 2015 ss. 226, il.

136. ALMANACH Muszyny. Red. nac. Bożena Mściwujewska-Kruk. [R. 25]. Muszyna 2015 Stow. Przyj. Almanachu Muszyny 8° ss. 396, il.

137. ALMANACH Nowotarski. Rocznik. Red. Stanisława Trebunia-Staszela. Nr 17. Nowy Targ 2013 Podhalańskie Tow. Przyj. Nauk 8° ss. 505, il.

Toż. Nr 18. Nowy Targ 2014 ss. 507, il.

Toż. Nr 19. Nowy Targ 2015 ss. 447, nlb. 1, il.

138. ALMANACH Sądecki. Red. nac. Leszek Migrąła. R. 24. Nowy Sącz 2015 Wydaw. Katol. Stow. „Civitas Christiana”; Muzeum Okręg. w Nowym Sączu; Urząd M. Nowego Sącza; Starostwo Pow. w Nowym Sączu 8° nr 1/2 ss. 146, nlb. 2.

Toż. R. 24 nr 3/4. Nowy Sącz 2015 ss. 122, nlb. 2.

139. ANNALES Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Red. nac. Katarzyna Sobolewska-Myślik. Folia 181: Studia Politologica. [T.] 14. Kraków 2015 Wydaw. Nauk. UP 8° ss. 185, nlb. 1, il., abstr. Uniw. Pedagog. im. Komisji Edukacji Nar.

140. ARCHAEOLOGIA Historica Polona. Przewodn. Kom. Red. Andrzej Kola. T. 23. Toruń 2015 UMK 8° ss. 323, il., sum. UMK. Uniwersyteckie Centrum Archeologii Średniowiecza i Nowożytności.

141. ARCHEION. Red. nac. Władysław Stępnik. T. 116. Warszawa 2015 Wydaw. NDAP 8° ss. 761, sum., rés., rez., il. NDAP.

Tom dedykowany docentowi Bolesławowi Woszczyńskiemu z okazji 50-lecia służby archiwalnej.

142. ARCHEOLOGIA Polski. Red. Maria Dekówna. T. 57. Warszawa 2012. IAI PAN 8° z. 1/2 ss. 338, nlb. 2, il., sum.

Toż. T. 58. Warszawa 2013 z. 1/2 ss. 271, nlb. 3, il., sum.

Toż. T. 59. Warszawa 2014 z. 1/2 ss. 336, nlb. 2, il., sum.

Toż. T. 60. Warszawa 2015 ss. 227, nlb. 3, il., streszcz., sum.

143. ARCHIVA Ecclesiastica. Biuletyn Stowarzyszenia Archiwistów Kościelnych. Red. nac. Władysław P. Wlazłak. R. 7. Rzeszów 2014 Stow. Archiwistów Kośc. 8° nr 7 ss. 138, nlb. 2.

Toż. R. 8. Rzeszów 2015 nr 8 ss. 127, nlb. 2.

144. ARCHIWA, Biblioteki i Muzea Kościelne. Organ Ośrodka Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Półrocznik. Red. Artur Hamryszczak. T. 103. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 459, nlb. 5, il., sum.

Toż. T. 104. Lublin 2015 ss. 479, nlb. 5, il., sum.

145. ARCHIWISTA Polski. Kwartalnik. Red. nac. Eugeniusz Borodij. R. 20. Bydgoszcz 2015 Stow. Archiwistów Pol. 8° nr 1–4 ss. 123, nlb. 1, sum.; 125, nlb. 1, sum.; 109, nlb. 1, sum.; 101, nlb. sum.

146. ARGUMENTA Historica. Czasopismo naukowo-dydaktyczne. Red. nauk. Anna Paner. Nr 1 Gdańsk 2014 Wydaw. Nauk. Uniw. Gdańskiego 8° ss. 202, il. Koło Nauk. Doktorantów Historii Uniw. Gdańskiego.

Toż. Nr 2. Gdańsk 2015 ss. 156, sum.

147. AUSCHWITZ Studies. Ed. in chief Piotr Setkiewicz. [Vol.] 27. Oświęcim 2015 Auschwitz-Birkenau State Museum 8° ss. 352.

148. BIAŁOSTOCKIE Teki Historyczne. Red. nacz. Halina Parafianowicz. T. 13. Białystok 2015 Wydaw. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 363, nlb. 1, il., sum. Uniw. w Białymstoku. Inst. Historii i Nauk Polit.

149. BIBLIOTEKA. Red. nacz. Artur Jazdon. Nr 19. Poznań 2015 Bibl. Uniwersytecka 8° ss. 296, il., sum. UAM.

150. BIBLIOTEKARZ Podlaski. Ogólnopolskie czasopismo bibliotekoznawcze i bibliologiczne. Red. nacz. Łukasz Zabielski. R. 15. Białystok 2014 Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego 8° nr 1–2 ss. 218, il., sum.; 170, il., sum.

Toż. R. 16. Białystok 2015 nr 1–2 ss. 228, il., sum.; 248, il., sum.

151. BIESZCZAD. Rocznik Towarzystwa Opieki nad Zabytkami. Oddział Bieszczadzki. Red. nacz. Andrzej Szczerbicki. [T.] 20. Ustrzyki Dolne 2015 TOnZ. Oddz. Bieszczadzki 8° ss. 445, nlb. 3, tabl. 16, il., mapa.

152. BIEŻUŃSKIE Zeszyty Historyczne. Przewodn. kol. red. Wiktor Mieszkowski. Nr 28. Biezuń 2014 Muzeum Małego Miasta 8° ss. 304, il. Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu. Oddz. Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.

Toż. Nr 29. Biezuń 2015 ss. 304, il.

153. BIULETYN Biblioteki Jagiellońskiej. Red. nacz. Andrzej Obrębski. R. 55. Kraków 2015 BJ 8° ss. 303, il., sum. UJ.

154. BIULETYN Fundacji Generał Elżbiety Zawackiej. Red. nacz. Katarzyna Minczykowska. R. 27. Toruń 2015 Fund. Generał Elżbiety Zawackiej. Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Kobiet w Toruniu 8° nr 65 ss. 138, nlb. 4, sum.

155. BIULETYN Historii Pogranicza. Red. Jan Jerzy Milewski. Nr 13. Białystok 2013 PTH 8° ss. 187, nlb. 1, il., sum., rez., santr. PTH. Oddz. w Białymstoku.

Toż. Nr 14. Białystok 2014 ss. 130, nlb. 2, il., sum., rez., santr.

156. BIULETYN Historii Wychowania. Red. nacz. Wiesław Jamrożek. [Nr] 31. Poznań 2014 Wydaw. PTPN 8° ss. 315, nlb. 1, sum. PTPN. Wyd. Historii i Nauk Społ. we współpr. z Zakł. Historii Wychowania UAM.

Toż. [Nr] 32. Poznań 2014 ss. 164, nlb. 1, sum.

Toż. [Nr] 33. Poznań 2015 ss. 244, nlb. 1, il., sum.

157. BIULETYN Historyczny. Red. Lech Trawicki, Adam Jarski, Tomasz Neubauer, Jan Tymiński. Nr 30. Gdynia 2015 Muzeum Marynarki Wojennej w Gdyni 8° ss. 297, nlb. 3.

158. BIULETYN Konserwatorski Województwa Podlaskiego. Red. z. Lucyna Stalończyk. Z. 21. Białystok 2015 Woj. Urząd Ochrony Zabytków w Białymstoku 8° ss. 284, nlb. 1, il., sum.

159. BIULETYN Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej. Red. Jacek Bardan. Nr 3. Kolbuszowa 2015 Muzeum Kultury Lud. 8° ss. 224, il., sum.

160. BIULETYN Numizmatyczny. Kwartalnik Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego. Red. nacz. Jerzy Piniński. Warszawa 2015 Pol. Tow. Numizmat. Zarząd Gł. 8° nr 1 ss. 80, il., sum.

161. BIULETYN Polskiej Misji Historycznej. Bulletin der Polnischen Historischen Mission. Red. nauk. Renata Skowrońska, Helmut Flachenecker. Nr 9. Toruń 2014 UMK 8° ss. 322, nlb. 2, il., mapy, streszcz., Zsfg., sum. Pol. Misja Hist. przy Uniw. Juliusza Maksymiliana w Würzburgu.

Toż. Nr 10. Toruń 2015 ss. 451, nlb. 1, streszcz., Zsfg., sum.

162. BIULETYN Szadkowski. Red. Tadeusz Marszał. T. 15. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 281, il., sum.

163. BIULETYN Uniejowski. Red. nacz. Elżbieta Kobjek. T. 3. Łódź 2014 Wydaw. UŁ 8° ss. 183, nlb. 1, il., sum.

Toż. T. 4. Łódź 2015 ss. 233, nlb. 1, il., sum.

164. BRONOWICKIE Zeszyty Historyczno-Literackie. Przewodn. Zespołu red. Barbara Miszczyk. Z. 30. Kraków 2012 Tow. Przyj. Bronowic 8° ss. 228, nlb. 4, il.

Toż. Z. 31. Kraków 2013 ss. 54, nlb. 2, tabl. 4, il.

Toż. Z. 32 (wydanie specjalne). Kraków 2014 ss. 96, il. Toż. Z. 33. Kraków 2014 ss. 46, nlb. 2, tabl. 4, il.

Toż. Z. 34. Kraków 2015 ss. 44, il.

165. BYDGOSKI Rocznik Muzealny. Red. nauk. Michał F. Woźniak. [T.] 2. Bydgoszcz 2011 Muzeum Okręg. im. Leona Wyczółkowskiego 4° ss. 122, il.

Toż. [T.] 3. Bydgoszcz 2013/2014 [dr.:] 2014 ss. 224, il.

166. CIECHANOWIECKI Rocznik Muzealny. Red. Norbert Dariusz Tomaszewski. T. 11. Ciechanowiec 2015 Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka 8° ss. 315, nlb. 2.

167. CZASOPISMO Prawno-Historyczne. Red. nacz. Małgorzata Materniak-Pawłowska. T. 67. Poznań 2015 Wydaw. Nauka i Innowacje sp. z o.o. 8° z. 1–2 ss. 420, rés., sum.; 380, rés., sum. IH PAN, Wydz. Prawa i Admin. UAM.

168. CZASY Nowożytne. Red. nacz. Jacek Wijaczka. T. 28. Warszawa 2015 Zarząd Gł. PTH 8° ss. 280, nlb. 2, il., rés., sum.

Profesorowi Jerzemu Dygdale – wybitnemu znawcy XVIII wieku – z okazji siedemdziesiątych urodzin dedykują ten tom Przyjaciele i Koledzy.

169. CZASYPIŚMO. O historii Górnego Śląska. Red. nacz. Adam Dziurok. Nr 1(5). Katowice 2014 Oddz. IPN–KŚZpNP 4° ss. 199, nlb. 1, il.

Toż. Nr 2(6). Katowice 2014 ss. 200, il.

Toż. Nr 1(7). Katowice 2015 ss. 208, il.

Toż. Nr 2(8). Katowice 2015 ss. 208, il.

170. CZĘSTOCHOWSKIE Teki Historyczne. Red. nac. Maciej Trąbski. T. 5. Częstochowa 2015 PTH Oddz. 8° ss. 288, il., sum. PTH Oddz. w Częstochowie.

171. DEBATY Świętokrzyskie. Red. Krzysztof Bracha, Marzena Marczevska. Vol. 1. Kielce 2014 Inst. Filologii Pol. UJK 8° ss. 210. il. Interdyscyplinarny Zespół do Badań Dziedzictwa Kulturowego Św. Krzyża. Wyd. Humanist. UJK w Kielcach.

Rec.: Jankowski Artur, Między Wisłą a Pilicą. T. 16: 2015 s. 147–153.

172. DOBRZYCKIE Studia Ziemiańskie. Red. Marek Jaeger [i in.]. Nr 4. Dobrzyca 2014 Muzeum Ziemiaństwa w Dobrzycy Zespół Pałacowo-Parkowy 8° ss. 216, il.

Toż. Nr 5. Dobrzyca 2015 ss. 130, nlb. 2, il.

173. DZIEJE Najnowsze. Kwartalnik poświęcony historii XX wieku. Red. nac. Tadeusz Wolsza. R. 47. Warszawa 2015 DiG 8° [nr] 1–4 ss. 310, sum.; 244, sum.; 258, sum.; 227, sum. PAN. IH.

174. DZIKOVIANA. Rocznik Muzeum Historycznego Miasta Tarnobrzega. Red. Norbert Kasperek, Janusz Gołota, Jerzy Skrzypczak. T. 1. Tarnobrzeg 2015 Muzeum Hist. M. Tarnobrzega 8° ss. 265, il.

175. ECHA Przeszłości. Red. nac. Witold Gieszczyński. [T.] 16. Olsztyn 2015 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 298, sum.

176. FASCICULI Archaeologiae Historicae. Ed. by Jerzy Maik. Fasc. 26: From studies on ancient arms and armour production technology. Łódź 2013 IAiE PAN 4° ss. 112, il., streszcz. Inst. of Archaeology and Ethnology of Pol. Academy of Sciences, Pol. Academy of Sciences. Łódź Branch.

Poświęcony prof. Andrzejowi Zbierskiemu (1926–2013).

Toż. Fasc. 28: From the problems of historical archaeology. Łódź 2015 ss. 133, nlb. 1, il., streszcz. Poświęcony prof. Tadeuszowi Szczepanowi Poklewskiemu-Kozielłowi (1932–2015).

177. FOLIA Bibliologica. Biuletyn Biblioteki Głównej UMCS. Red. Maria Juda. Vol. 57. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 184, il., sum. Bibl. Gł., Inst. Informacji Nauk. i Bibliotekoznawstwa UMCS.

178. FOLIA Historica Cracoviensia. Przewodn. red. Bogusław Krasnowolski. Vol. 21. Kraków 2015 Uniw. Pap. Jana Pawła II. Wydaw. Nauk. 8° ss. 320, il., sum., streszcz.

179. FOLIA Toruniensia. Red. nac. Janusz Tandecki. T. 14. Toruń 2014 Woj. Bibl. Publ. – Książnica Kopernikańska 8° ss. 112, il., sum., Zsfg.

Toż. [T.] 15. Toruń 2015 ss. 156, il., sum., Zsfg.

180. GDAŃSKIE Studia Muzealne. Red. t. Maciej Kraiński. T. 8. Gdańsk 2015 Bernardinum 8° ss. 296, il., sum. Muzeum Nar. w Gdańsku. (Biblioteka Waplewska).

T. pt.: Pałac hrabiów Sierakowskich w Waplewie Wielkim. Ludzie, miejsce, kolekcja.

181. GENS. Rocznik Towarzystwa Genealogiczno-Heraldycznego. Red. Piotr Maciej Dziembowski. [T. 13]. Poznań 2013/2014 [dr.:] 2014 8° ss. 149, nlb. 2, il., sum.

182. GLAUKOPIS. Pismo społeczno-historyczne. Red. nac. Wojciech Jerzy Muszyński. Nr 23/24. Warszawa 2011/2012 [dr.:] 2012 W. Muszyński p. p. 8° ss. 396, tabl. 28, il.

183. GÓRNIK Polski. Zeszyty naukowe Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Red. nac. Jan Jurkiewicz. Nr 1–6. Zabrze 2007–2012.

Rec.: Battek Marek J., *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 158–161.

184. GRONIE. Historia – Kultura – Sztuka. Wydawnictwo poświęcone Żywiecczyźnie i Beskidom. Red. nac. Mirosław Miodoński. Nr 15. Żywiec 2015 Tow. Miłośn. Ziemi Żywieckiej 8° ss. 239, nlb. 1, il.

185. HEREDITAS Monasteriorum. Red. nac. Marek Derwich. T. 4. Wrocław 2014.

Toż. Vol. 5. Wrocław 2014 Prac. Badań nad Dziejami Zakonów i Kongregacji Kościelnych (LARHCOR) w Inst. Hist. Uniw. Wrocławskiego 8° ss. 550, il., sum. Toż. Vol. 6. Wrocław 2015 ss. 604, il., sum.

Toż. Vol. 7. Wrocław 2015 ss. 596, il., sum.

Rec. [Vol. 4–5]: Kośka Małgorzata, *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 360–363.

186. HISTORIA Academica. Studia i Materiały. Red. nac. Michał Laszczkowski. Z. 1–2. Warszawa 2009–2010.

Rec.: Sikora-Kulesza Jolanta, *Przeł. Wsch.* T. 12: 2012/2014 nr 1 [dr.:] 2012 s. 216–218.

187. HISTORYKA. Studia metodologiczne. Red. Maciej Salamon, Krzysztof Zamorski. T. 45. Warszawa 2015 Dom Wydawniczy Elipsa; PAN – Oddz. w Krakowie 8° ss. 215, nlb. 10, il., sum.

188. HOMO Politicus. Rocznik politologiczny. Red. nac. Stanisław Parzymies; red. t. Radosław Kamiński. Vol. 9. Łódź 2014 Wydaw. Akad. Humanist.-Ekonom. 8° ss. 149, nlb. 5, il., sum.

189. IMPONDERABILIA. Biuletyn Piłsudczykowski. Red. nac. Jakub H. Szlachetko. Nr 6. Gdańsk 2013 Wydaw. Uniw. Gdańskiego 8° ss. 212, nlb. 2, il., sum.

Toż. Nr 7. Gdańsk 2014 ss. 187, nlb. 1, sum.

Toż. Nr 8. Gdańsk 2015 ss. 156, nlb. 2, sum., streszcz.

190. IN GREMIUM. Studia nad historią, kulturą i polityką. Red. nac. Dariusz Dolański. T. 9. Zielona Góra 2015 Oficyna Wydawnicza Uniw. Zielonogórskiego 8° ss. 277, il., sum.

191. KLIO. Czasopismo poświęcone dziejom Polski i powszechnym. Red. nac. Krzysztof Mikulski. T. 29. Toruń 2014 Wydaw. Nauk. UMK 8° nr 2 ss. 298, nlb. 1, il., sum. UMK w Toruniu. Inst. Historii i Archiwistyki.

Toż. T. 30. Toruń 2014 nr 3 ss. 180, sum.

Toż. T. 31. Toruń 2014 nr 4 ss. 264, nlb. 1, sum.

Toż. T. 32. Toruń 2015 nr 1 ss. 262, nlb. 1, streszcz., sum.

Toż. T. 33. Toruń 2015 nr 2 ss. 178, streszcz., sum.

Toż. T. 34. Toruń 2015 nr 3 ss. 195, streszcz., sum.

Toż. T. 35. Toruń 2015 nr 4 ss. 254, nlb. 1, il., streszcz., sum.

192. KOŁO Historii. Red. nac. Kamil Michaluk. Nr 15. Lublin 2014 Koło Nauk. Historyków Studentów UMCS 8° ss. 226, il., sum., Zsfg., rez.

Toż. Nr 16. Red. nac. Damian Podoba. Lublin 2015 ss. 233, nlb. 1, il., sum., Zsfg., rez. Toż. Nr 17. Lublin 2015 ss. 302, il., sum., Zsfg., rez.

193. KOSZALIŃSKIE Zeszyty Muzealne. Ser. B-IX: Muzealnictwo. Red. Jerzy Kalicki. T. 35. Koszalin 2015 Muzeum w Koszalinie 8° ss. 203, il.

194. KOŚCIÓŁ w Polsce. Dzieje i kultura. Red. Jan Walkusz. [T.] 14. Lublin 2015 Wydaw. KUL Jana Pawła II 8° ss. 421, sum.

195. KRAKOWSKI Rocznik Archiwalny. Red. nacz. Kamila Follprecht. [T.] 20. Kraków 2014 [dr.:] 2015 Archiwum Nar. 8° ss. 191, nlb. 5, tabl. 13, sum. Archiwum Nar. w Krakowie.

196. KRAKOWSKI Rocznik Historii Harcerstwa. Przewodn. Rady Programowej Wojciech Hausner. T. 11. Kraków 2015 Zarząd Okręgu Małopolskiego ZHR 8° ss. 168, tabl. 6.

197. KRAKOWSKIE Pismo Kresowe. Red. nacz. Adam Świątek. R. 7. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 182, il., rez., sum.

198. KRAKOWSKIE Zeszyty Ukrainoznawcze. Pod red. Włodzimierza Mokrego. T. 11/12. Kraków 2010 Wydaw. Szwajpolt Fiol 8° ss. 351, nlb. 1, il. UJ, Fund. Św. Włodzimierza.

199. KRONIKA Bydgoska. Przewodn. kol. red. Włodzimierz Jastrzębski. T. 36. Bydgoszcz 2015 Tow. Miłośn. M. Bydgoszczy 8° ss. 584, sum., Zsfg.

200. KRONIKA Miasta Łodzi. Kwartalnik. Red. nacz. Gustaw Romanowski. [R. 24]. Łódź 2014 Urząd M. Łodzi. Biuro Informacji i Komunikacji Społ. 8° [nr] 4 ss. 199, il.

Nr pt. Nasze biblioteki.

Toż. [R. 25]. Łódź 2015 [nr] 1/2–4 ss. 198, tabl. 16, il.; 218, nlb. 2, tabl. 16, il.; 357, tabl. 16, il.

Nr 1/2 pt. Bałuty; nr 3 pt. Łódź rewolucyjna; nr 4 pt. Rewitalizacja.

201. KRONIKA Miasta Poznania. Red. Danuta Książkiewicz-Bartkowiak, Jan Skuratowicz. [R. 83]. Poznań 2015 Wydaw. Miejs. Poznania 8° [nr] 3–4 ss. 352, il.; 360, il.

Nr 3–4 pt. Aleja Marcinkowskiego. T. 1–2.

202. KRONIKA Szczecina. Red. Kazimierz Kozłowski. Nr 33. Szczecin 2014/2015 [dr.:] 2015 Wydaw. Dokument 8° ss. 310, nlb. 2, tabl. 6, il.

203. KRONIKA Warszawy. Red. nacz. Ryszard Wojtkowski. Warszawa 2014 [dr.:] 2015 AP w Warszawie; Dom Spotkań z Historią 8° nr 1 ss. 256, il., sum.

Toż. Warszawa 2015 nr 1–4 ss. 214, il., sum; 185, il., sum.

204. KRONIKA Wielkopolski. Red. nacz. Piotr Maluśkiewicz. Poznań 2015 WBP i Centrum Animacji Kultury 8° nr 1–4 ss. 224, il.; 192, il.; 215, nlb. 1, il.; 215, nlb. 1, il. WBP i Centrum Animacji Kultury.

205. KRONIKA Zamkowa. Roczniki. Seria nowa. The Castle Chronicle Annuals. The new series. Red. Przemysław Mrozowski; przewodn. rady red. Andrzej Rottermund. [Nr] 1(67). Warszawa 2014 [dr.:] 2015 Arx Regia. Ośr. Wydawniczy Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum ss. 440, il., sum. Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum.

206. KRZYSZTOFORY. Zeszyty Naukowe Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. Red. Anna Biedrzycka. [T.] 32. Kraków 2014 Muzeum Hist. M. Krakowa 4° ss. 515, nlb. 1, il., sum.

207. KUTNOWSKIE Zeszyty Regionalne. Red. nacz. Karol Koszada. T. 18. Kutno 2014 Tow. Przyj. Ziemi Kutnowskiej 8° ss. 474, il. Tow. Przyj. Ziemi Kutnowskiej.

Toż. T. 19. Kutno 2015 ss. 408, nlb. 2, il.

208. KWARTALNIK Architektury i Urbanistyki. Teoria i historia. Red. nacz. Danuta Kłosek-Kozłowska. T. 60. Warszawa 2015 Kom. Architektury i Urbanistyki PAN 4° z. 1–4 ss. 95, nlb. 4, il., mapy, streszcz., sum; 95, nlb. 4, il., mapy, streszcz., sum.; 81, nlb. 3, il., mapy, streszcz., sum.; 77, nlb. 2, il., mapy, streszcz., sum.; 70, nlb. 3, il., mapy, streszcz., sum. PAN. Kom. Architektury i Urbanistyki.

209. KWARTALNIK Historii Kultury Materialnej. Red. Andrzej Klonder. R. 62. Warszawa 2014 IAIe PAN 8° nr 3–4 [dr.:] 2015 s. 313–673, nlb. 3, il., sum. IAIe PAN dawniej Inst. Historii Kultury Mater. PAN.

Nr 3 poświęcony tematyce funeralnej.

Toż. R. 63. Warszawa 2015 nr 1–3 ss. 559, nlb. 4, il.

210. KWARTALNIK Historii Nauki i Techniki. Red. nacz. Stefan Zamecki. R. 60. Warszawa 2015 Retro-Art 8° nr 1–4 ss. 258, nlb. 2, il., sum., streszcz.; 259, nlb. 3, il., sum.; 238, nlb. 2, il., sum.; 212, il., sum.

211. KWARTALNIK Historii Żydów. Jewish History Quarterly (do 2000 r. Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego). Red. nacz. Jan Doktor. [R. 15]. Warszawa 2015 ŻIH im. Emanuela Ringelbluma; Stow. ŻIH w Polsce 8° nr 1–4 ss. 756, nlb. 4, il., sum.

212. KWARTALNIK Historyczny. Założony przez Xawerego Liskego w 1887 roku. Red. Roman Michałowski. R. 122. Warszawa 2015 Semper 8° nr 1–4 ss. 953, nlb. 1, il., sum. PAN IH, PTH.

213. LIBRI Gedanenses. Red. Aleksander Baliński. T. 31/32. Gdańsk 2013/2014 [dr.:] 2014 PAN. Bibl. Gdańska 8° ss. 155, nlb. 3, il., sum., Zsfg. PAN. Bibl. Gdańska.

Poświęcony pamięci Profesora Zbigniewa Nowaka.

214. ŁAMBINOWICKI Rocznik Muzealny. Red. nacz. Violetta Rezler-Wasielewska; red. t. Małgorzata Klasicka. [R.] 37. Opole 2014 Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu 8° ss. 235, nlb. 8, il.

215. MAŁOPOLSKA. Regiony – regionalizmy – małe ojczyzny. Red. nacz. Zdzisław Noga. [T.] Kraków 2014 Małopolski Zw. Region. Tow. Kultury; WBP 8° ss. 351, nlb. 1, il., sum.

Tom dedykowany prof. Feliksowi Kirykowi w 80 rocznicę urodzin. Toż. [T.] 17. Kraków 2015 ss. 379, il., sum.

216. MATERIAŁY do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu. Kom. red. Agnieszka Wysocka, Lech Łbik, Bogna Derkowska-Kostkowska. Z. 18. Bydgoszcz 2015 Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury 8° ss. 175, nlb. 1, il. Pracownia Dziedzictwa Kulturowego Kujawsko-Pomorskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy.

217. MATERIAŁY Zachodniopomorskie. Nowa Seria. Red. nauk. t. Anna B. Kowalska [i in.]. T. 10: 2013. Z. 1: Archeologia. Szczecin 2015 Muzeum Nar. w Szczecinie 8° ss. 471, sum.

Toż. T. 11 z. 1: Archeologia: 2014 Szczecin 2015 ss. 289, sum.

218. MEDYCYNA Nowożytna. Studia nad kulturą medyczną. Red. Bożena Urbanek. T. 21. Warszawa 2015 IHN PAN 8° z. 1–2 ss. 163, nlb. 2, il., sum.; 261, nlb. 2, il., sum. IHN PAN; Śląski Uniw. Medyczny (Wydz. Farmaceutyczny z Oddz. Medycyny Laboratoryjnej).

219. MERITUM. Rocznik Koła Naukowego Doktorantów – Historyków Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Red. nacz. Anna Bujko. T. 3. Olsztyn 2011 Koło Nauk. Doktorantów – Historyków Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 234, nlb. 2, sum., rez., streszcz.

Toż. T. 4. Red. nacz. Joanna Wyzlic. Olsztyn 2012 ss. 214, nlb. 2, il., sum.

Toż. T. 5. Red. nac. Mateusz Klempert. Olsztyn 2013 ss. 198, nlb. 2, il., sum.

Toż. T. 6. Olsztyn 2014 ss. 184, nlb. 2, il., sum.

Toż. T. 7. Olsztyn 2015 ss. 230, nlb. 2, il., sum.

220. MERKURIUSZ Łęczyński. Rocznik Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Łęczyńskiej. Red. nac. Eugeniusz Misiewicz. Nr 25. Łęczna 2012 Tow. Przyj. Ziemi Łęczyńskiej 4° ss. 108, il.

Toż. Nr 26. Łęczna 2013 ss. 108, il.

Toż. Nr 27. Łęczna 2014 ss. 100, il.

Toż. Nr 28. Łęczna 2015 ss. 84, il.

221. MIĘDZY Wisłą a Pilicą. Studia i materiały historyczne. Przewodn. kol. red. Jacek Pielas. T. 16. Kielce 2015 Wydaw. UJK 8° ss. 153, nlb. 1, sum.

222. MISCELLANEA Historico-Archivistica. Red. nac. i nauk. Jacek Krochmal. T. 22. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 403, nlb. 1, il., mapy, sum. AGAD.

223. MISCELLANEA Historico-Iuridica. Pod red. Piotra Fiedorczyka. T. 14. Białystok 2015 Wydaw. Uniw. w Białymstoku 8° z. 1–2 ss. 400, nlb. 9. tabl. 1, sum.; 433, nlb. 11, tabl. 1, sum. Uniw. w Białymstoku. Wydz. Prawa. Katedra Nauk Historycznoprawnych i Komparatystyki Prawniczej. Zakł. Historii Państwa i Prawa.

Studia dedykowane Profesorowi Adamowi Lityńskiemu w 75-lecie urodzin i 50-lecie pracy naukowej.

224. MISCELLANEA Oleśnickie. Red. nac. Anna Zasada. Nr 1. Oleśnica 2015 Oleśnicka Bibl. Publ. im. Mikołaja Reja 4° ss. 80, il.

Toż. Nr 2. Oleśnica 2015 ss. 70, il., Zsfg.

225. MODUS. Prace z historii sztuki. Red. nac. Andrzej Betlej. [T.] 14. Kraków 2014 Societas Vistulana 4° ss. 296, il., sum.

226. MUZEALNICTWO. Red. nac. Piotr Majewski. R. 56. Warszawa 2015 Index Copernicus International ss. 286, nlb. 10. Nar. Inst. Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów.

Toż. R. 56. Supplement: Bibliografia zawartości rocznika za lata 1952–2014 (nr 1–55) ss. 47 (indeksy osobowy i geograficzny).

227. MY, SYBIRACY. Red. Barbara Fiks. Nr 26. Łódź 2015 Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Warszawie 8° ss. 259, nlb. 1 + wkładka z fot. ss. 70. Zw. Sybiraków Oddz. w Łodzi.

228. NADWARCIAŃSKI Rocznik Historyczno-Archiwalny. Red. nac. Dariusz A. Rymar. Nr 22. Gorzów Wielkopolski 2015 AP w Gorzowie Wielkopolskim; Tow. Przyj. Archiwum i Pamiątek Przeszłości 8° ss. 569, nlb. 7.

229. NAPIS. Pismo poświęcone literaturze okolicznościowej i użytkowej. Red. nac. Barbara Wolska. Ser. 20. Warszawa 2014 Uniw. Warszawski; IBL PAN 8° ss. 334, nlb. 2, sum.

230. NASZA Przeszłość. Studia z dziejów Kościoła i kultury katolickiej w Polsce. Red. nac. Waław Umiński. T. 123. Kraków 2015 Inst. Wydawniczy Księży Misjonarzy „Nasza Przeszłość” 8° ss. 321, nlb. 7, il., sum.

Toż. T. 124. Kraków 2015 ss. 303, nlb. 5, il., sum.

231. NASZE Korzenie. Półrocznik Muzeum Mazowieckiego w Płocku poświęcony przyrodzie, historii i kulturze północno-zachodniego Mazowsza. Red. nac. Tomasz Kordala. Nr 8. Płock 2015 Muzeum Mazowieckie w Płocku 4° ss. 110, il.

Toż. Nr 9. Płock 2015 ss. 94, il.

232. NIEPODLEGŁOŚĆ. Czasopismo poświęcone najnowszym dziejom Polski. Red. nac. Arkadiusz Adamczyk. T. 61. Warszawa 2012 Inst. Józefa Piłsudskiego Poświęcony Badaniu Najnowszej Historii Polski; Nar. Centrum Kultury 8° ss. 381, nlb. 1, il., sum.

Toż. T. 62. Warszawa 2013 ss. 361, nlb. 1, il., sum.

Toż. T. 63. Warszawa 2014 ss. 293, nlb. 1, il., sum.

Toż. T. 64. Warszawa 2015 ss. 363, nlb. 1, il., sum.

233. NIEPODLEGŁOŚĆ i Pamięć. Czasopismo humanistyczne. Red. nac. Tadeusz Skoczek. R. 22. Warszawa 2015 Muzeum Niepodległości 8° nr 1–4 ss. 445, nlb. 3, il., sum., Zsfg., rez.; 382, nlb. 2, il., sum., Zsfg., rez.; 435, nlb. 5, il., sum., Zsfg., rez.; 467, nlb. 3, il., sum., Zsfg., rez.

234. NOTAE Numismatae. Zapiski Numizmatyczne. Red. Jarosław Bodzek. T. 8. Kraków 2013 Muzeum Nar. Sekcja Numizmat.; Komisja Archeol. PAN. Oddz. w Krakowie 8° ss. 283, nlb. 5, il., sum., streszcz.

Toż. T. 9. Kraków 2014 ss. 284, nlb. 4, il., streszcz., sum.

Toż. T. 10. Kraków 2015 ss. 347, nlb. 5, il., streszcz., sum.

235. NOWA Kronika Wałbrzyska. Red. Sylwia Bielawska. T. 2. Wałbrzych 2014.

Toż. T. 3. Wałbrzych 2015 Fund. Museion 8° ss. 263, il., sum.

Rec. [T. 2]: Strauchold Grzegorz, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 176–177.

236. ODRODZENIE i Reformacja w Polsce. Red. Wojciech Kriegseisen. T. 59. Warszawa 2015 Semper 8° ss. 348, nlb. 5, sum. PAN. IH.

237. OLSZTYŃSKI Rocznik Konserwatorski. Red. Elżbieta Cieśniarska. [T.] 1. Olsztyn 2014 Pracownia Wydawnicza ElSet 8° ss. 95, nlb. 1, il.

Materiały z seminarium pt. „Teoretyczne i praktyczne aspekty średniowiecznych fortyfikacji w świetle olsztyńskiego odkrycia archeologicznego”.

Toż. [T.] 2. Olsztyn 2015 ss. 127, nlb. 1, il. Architektura i sztuka 1918–1945.

238. PAMIĘĆ i Sprawiedliwość. Pismo naukowe poświęcone historii najnowszej. Red. nac. Sławomir Poleszak. [T.] 23. Warszawa 2014 IPN–KŚZpNP 8° ss. 503, nlb. 9, il., sum.

Toż. [T.] 24. Warszawa 2014 ss. 531, nlb. 13, il., sum.

239. PAMIĘTNIK Biblioteki Kórnickiej. Red. nac. Barbara Wysocka. Z. 31. Kórnik 2014 Bibl. Kórnicka PAN 8° ss. 219, tabl. 14, il., sum. PAN. Bibl. Kórnicka.

Toż. Z. 32. Kórnik 2015 ss. 275, tabl. 24, il., sum.

240. PIOTRKOWSKIE Zeszyty Historyczne. Red. nac. Janusz R. Budziński. T. 15. Piotrków Trybunalski 2014 Inst. Historii UJK w Kielcach. Filia 8° ss. 347, streszcz., sum. Inst. Historii i Stosunków Międzynarodowych. UJK w Kielcach. Filia w Piotrkowie Trybunalskim.

Toż. T. 16. Piotrków Trybunalski 2015 ss. 237, il., sum., streszcz.

241. PŁAJ. Almanach Karpacki. Półrocznik Towarzystwa Karpackiego. Red. Paweł Luboński, Andrzej Wielocha. [T.] 49. Warszawa 2014 [dr.:] 2015 Oficyna Wydawnicza „Rewasz” 8° ss. 224, tabl. XVI, il.

242. POLIN. Studies in Polish Jewry. Ed. by Šarūnas Liekis, Antony Polonsky and ChaeRan Freeze. Vol. 25: Jews in Former Grand Duchy of Lithuania since 1772. Oxford–Portland, Oregon 2013.

Toż. Vol. 27: Jews in the Kingdom of Poland, 1815–1918. Ed. by Glenn Dynner, A. Polonsky and Marcin Wodziński. Oxford–Portland, Oregon 2015 The Littman Library of Jewish Civilization 8° ss. XII, nlb. 2, 498. The Institute for Polish-Jewish Studies, The American Association for Polish-Jewish Studies.

Rec. [Vol. 25]: Mickutė Jolanta, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 18: 2013 [dr.:] 2014 s. 194–198.

243. POLISH Biographical Studies. Red. nacz. Adam Wątor. Nr 1. Szczecin 2013 Wydaw. Nauk. Grado 8° ss. 205, sum.

244. POLSKA 1944/45–1989. Studia i materiały. Red. nacz. Tomasz Szarota. [T.] 12. Warszawa 2014 IH PAN 8° ss. 476, il., sum.

Toż. [T.] 13. Warszawa 2015 ss. 296, nlb. 2, il., sum.

245. POLSKA Myśl Pedagogiczna. Red. nauk. t. Janina Kostkiewicz. T. 1. Kraków 2015 Zakł. Pedagogiki Szkoły Wyższej i Pol. Myśli Pedagog. Inst. Pedagogiki UJ 8° nr 1 ss. 359, sum. Zakł. Pedagogiki Szkoły Wyższej i Pol. Myśli Pedagog. Inst. Pedagogiki UJ.

Tom pt.: Wychowanie i niepodległość 1863–1914/18.

246. POMNIKI Dawnego Prawa. Red. nacz. Arkadiusz Dobrzyniecki. Z. 21. Wrocław 2013 Stow. Ochrony i Badań Zabytków Prawa 8° ss. 89, nlb. 1, il., Zsfg., res. Stow. Ochrony i Badań Zabytków Prawa.

Toż. Z. 22. Wrocław 2013 ss. 79, nlb. 1, il., Zsfg., res.

Toż. Z. 23. Wrocław 2013 ss. 79, nlb. 1, il., Zsfg., res.

Toż. Z. 24. Wrocław 2013 ss. 90, nlb. 2, il., Zsfg., res.

Toż. Z. 25. Wrocław 2014 ss. 79, nlb. 1, il., Zsfg., res.

Toż. Z. 26. Wrocław 2014 ss. 79, nlb. 1, il., Zsfg., res.

Toż. Z. 27/28. Wrocław 2014 ss. 125, nlb. 1, il., Zsfg., res.

Toż. Z. 29/30. Wrocław 2015 ss. 145, nlb. 1, il.

Toż. Z. 31. Wrocław 2015 ss. 83, nlb. 1, il., Zsfg., res.

Toż. Z. 32. Wrocław 2015 ss. 79, nlb. 1, il., Zsfg., res.

247. PRACE Historyczno-Archiwalne. Red. nacz. Jan Basta; red. nauk. Grzegorz Zamoyski. T. 27. Rzeszów 2015 AP; NDAP 8° ss. 245, nlb. 3, tabl. 16, il., sum. AP w Rzeszowie, PTH. Oddz. w Rzeszowie.

248. PRACE Komisji Historii Nauki PAU. Pod red. Michała Kokowskiego. T. 13. Kraków 2014 PAU 8° ss. 154, nlb. 1, sum. PAU.

Toż. T. 14. Kraków 2015 ss. 367, nlb. 4, il., sum.

249. PRACE Komisji Środkowoeuropejskiej PAU. Pod red. Jana Machnika i Ireny Stawowy-Kawki. T. 22. Kraków 2014 PAU 8° ss. 165, sum. PAU. Wyd. Hist.-Filoz.

250. PRACE Naukowe Akademii Jana Długosza w Częstochowie. Zeszyty Historyczne. Pod red. Andrzeja Stroynowskiego. [T.] 13. Częstochowa 2014 Wydaw. Akad. Jana Długosza im. Stanisława Podobińskiego 8° ss. 287, sum.

Toż. [T.] 14. Częstochowa 2015 ss. 283, il., sum.

251. PRACE Pienińskie. Red. Ryszard M. Remiszewski. T. 17, 23–24. Szczawnica 2007, 2013–2014.

Toż. T. 25. Szczawnica 2015 Ośr. Kultury Turystyki Górskiej PTTK w Pieninach 8° ss. 561, nlb. 1, tabl. 8, il.

PTTK. Oddz. Pieniński w Szczawnicy, Pol. Stow. Flisaków Pienińskich w Sromowcach Niżnych.

Omów. [T. 17]: Kantor Ryszard: Wszystko o Pieninach. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 512–513; [T. 23]: Dusik Aneta: Perły z Pienin. *Tamże* s. 513–514; Morawska-Nowak Barbara: *Prace Pienińskie* w roku jubileuszowym. *Tamże* s. 514; [T. 24]: Budz Jan: Nowe „Prace Pienińskie”. *Tamże* s. 515–516; Dusik A.: Historia niezwykłego człowieka. *Tamże* s. 516–517; Lelito Alina: Prace Pienińskie po raz 24. *Tamże* s. 517–518; Kowalik Tomasz: Jubileusz tuż, tuż. *Tamże* s. 518–520.

252. PRUTHENIA. Pismo poświęcone Prusom i ludom bałtyjskim. *Zeitschrift für Geschichte und Kultur der Prussen und der baltischen Völker. Journal of the history of Prussians and the Baltic Nations*. Red. Grzegorz Białuński. T. 9. Olsztyn 2014 Tow. Nauk. „Pruthenia” 8° ss. 235, il., mapy, sum., Zsfg.

253. PRZEGLĄD Archiwalno-Historyczny. Red. nacz. Krzysztof Strykowski. T. 2. Poznań 2015 Inst. Historii UAM 8° ss. 254, sum.

254. PRZEGLĄD Historyczno-Oświatowy. Kwartalnik Związku Nauczycielstwa Polskiego poświęcony dziejom oświaty i wychowania. Red. nacz. Marian Walczak. R. 57. Kielce 2014 Wydaw. Pedagog. ZNP Spółka z o.o. 8° nr 1/2–3/4 ss. 215, nlb. 1, il.; 191, nlb. 1, il., sum.

Toż. R. 58. Kielce 2015 nr 1/2–3/4 ss. 235, nlb. 1, i., sum.; 232, nlb. 1, il., sum.

255. PRZEGLĄD Historyczno-Wojskowy. Kwartalnik. Przewodn. kol. red. Aleksandra Skrabacz; red. nacz. Grzegorz Jasiński. R. 16. Warszawa 2015 Wojsk. Centrum Edukacji Obywatelskiej 8° nr 1–4 ss. po 240, il. Wojsk. Centrum Edukacji Obywatelskiej.

256. PRZEGLĄD Historyczny. Pismo Towarzystwa Miłośników Historii w Warszawie Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego i Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Red. nacz. Jerzy Kochanowski. T. 106. Warszawa 2015 DiG 8° z. 1–4 ss. 912, nlb. 2, sum. + wkładka: Spis treści t. 106 ss. nlb. 8.

Z. 4. pt.: Strach.

257. PRZEGLĄD Nauk Historycznych. Red. nauk. Zbigniew Anusik. R. 12. Łódź 2013 Wydaw. UŁ 8° nr 1–2 ss. 328, il., sum.; 332, il., sum. Inst. Historii UŁ.

Toż. R. 13. Łódź 2014 nr 1–2 ss. 318, nlb. 2, il., sum.; 240, il., rez., sum.

Toż. R. 14. Łódź 2015 nr 1–2 ss. 259, nlb. 1, il., sum.; 344, il., sum.

258. PRZEGLĄD Wschodni. Red. Jan Malicki. T. 12. Warszawa 2012/2014 Przegl. Wsch. 8° z. 1–4 [dr.:] 2012–2014 s. 225, nlb. 3, il.; 229–450, nlb. 2, il.; 453–704, il.; 705–992, il.

Toż. T. 13. Warszawa 2014 z. 1–4 ss. 240, il.; 241–596, il., santr., rez., sum., streszcz.; 597–952, il., mapy, santr., rez., sum.; 953–1200, il.

259. PRZEGLĄD Zachodni. Czasopismo Instytutu Zachodniego w Poznaniu. Red. nacz. Natalia Jackowska. [R. 71]. Poznań 2015 Inst. Zachodni. Inst. Nauk.-Badawczy 8° [nr] 1–4 ss. 266, il., sum.; 320, sum.; 292, il., sum.; 344, il., sum.

260. PRZEGLĄD Zachodniopomorski. Red. nacz. Radosław Gaziński. R. 28. Szczecin 2013 Wydaw. Nauk. Uniw. Szczecińskiego 8° z. 1–4 ss. 232, nlb. 2, tabl. 2, il., sum.; 148, il., sum.; 400, il., sum.; 389, nlb. 1, il., sum.; 202, nlb. 2, il., sum. Uniw. Szczeciński.

Z. 1 poświęcony „Przeglądowi Zachodniopomorskiemu” i jego długoletniemu redaktorowi prof. dr. hab. Tadeuszowi Białeckiemu z okazji osiemdziesięciolecia urodzin.

Toż. R. 29. Szczecin 2014 z. 1–4 ss. 158, il., sum.; 159, nlb. 1, il., sum.; 355, nlb. 1, il., sum., streszcz.; 358, il., sum.; 383, nlb. 1, il., sum.

261. PRZEMYSKIE Zapiski Historyczne. Studia i materiały poświęcone historii Polski Południowo-Wschodniej. Red. nac. Janusz Polaczek. T. 19. Przemyśl 2012–2015 [dr.:] 2015 PTH. Oddz. w Przemyślu; AP w Przemyślu; Przemyskie Centrum Kultury i Nauki ZAMEK 8° ss. 236, il., tabl. 2. PTH. Oddz. w Przemyślu.

Tom dedykowany Pamięci Bogusława Bobusi wieloletniego Prezesa Oddziału Przemyskiego Polskiego Towarzystwa Historycznego.

262. PRZESZŁOŚĆ Demograficzna Polski. Materiały i Studia. Red. nauk. Marek Górny. [T.] 32 Wrocław 2013 Wydaw. Uniw. Wrocławskiego 8° ss. 112, nlb. 8, il., sum. PAN. Kom. Nauk Demogr. Zespół Demografii Hist.

Toż. [T.] 33. Wrocław 2014 ss. 114, nlb. 6, il., sum.

Toż. [T.] 34. Wrocław 2014 ss. 120, nlb. 6, il., sum.

Toż. [T.] 35. Wrocław 2014 ss. 113, nlb. 7, il., sum.

Toż. [T.] 36. Wrocław 2014 ss. 185, nlb. 7, il., sum.

263. QUAESTIONES Medii Aevi Novae. Ed. by Wojciech Fałkowski. Vol. 20: Medieval origins of the republican idea 12th–15th centuries. Warszawa 2015 Fund. Centrum Badań Hist.; Societas Vistulana 8° ss. 475, nlb. 3, il., sum. Inst. Hist. Uniw. Warszawskiego.

264. RADOMSKIE Studia Humanistyczne. Red. nac. Dariusz Kupisz. T. 1. Radom 2013 Gm. M. Radomia 8° ss. 395, il., sum.

Toż. T. 2. Radom 2015 ss. 319, il., sum.

265. RADZYŃSKI Rocznik Humanistyczny. Red. nac. Dariusz Magier. T. 13. Radzyń Podlaski 2015 Radzyńskie Stow. Inicjatyw Lokalnych 8° ss. 251, il., sum.

266. RES Gestae. Czasopismo historyczne. Red. nac. Mariusz Wołos. [T.] 1. Kraków 2015 Wydaw. Nauk. UP 8° ss. 408, il., sum.

267. RES Historica. Czasopismo Instytutu Historii UMCS. Red. nac. Dariusz Słapek. Nr 39. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 332, streszcz., sum. Inst. Historii UMCS.

Toż. Nr 40. Lublin 2015 ss. 404, il., streszcz., sum.

268. ROCZNIK [Muzeum Górnśląski Park Etnograficzny w Chorzowie]. Red. nac. Agnieszka Przybyła-Dumin. [T.] 2. Chorzów 2014 Wydaw. Nauk. Inst. Technologii Eksploatacji PIB 8° ss. 266, il., sum. Muzeum Górnśląski Park Etnograficzny w Chorzowie.

Toż. [T.] 3. Chorzów 2015 ss. 238, il., sum.

269. ROCZNIK Antropologii Historii. Red. nauk. Agnieszka Kościańska, Magdalena Radkowska-Walkowicz. R. 5. Toruń 2015 PTH 8° ss. 360, sum.

270. ROCZNIK Archiwalno-Historyczny Centralnego Archiwum Wojskowego. Red. Andrzej Czesław Żak. Nr 4. Warszawa 2011.

Toż. Nr 7. Warszawa 2014 CAW 8° ss. 283, il., sum.

Rec. [Nr 4]: Wróblewski Łukasz, *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 1 s. 81–88.

271. ROCZNIK Augustowsko-Suwalski. Red. nac. Andrzej Matusiewicz. T. 14. Suwałki 2014 Muzeum Okręg.; AP 8° ss. 325, nlb. 3, il., sum. Augustowsko-Suwalskie Tow. Nauk.

272. ROCZNIK Białkopodlaski. Red. t. Jerzy Flisiński. T. 21. Biała Podlaska 2013 MBP 8° ss. 179, nlb. 1, il., sum., Zsfg.

Toż. T. 22. Biała Podlaska 2014 ss. 341, nlb. 1, il., sum., Zsfg.

Toż. T. 23. Biała Podlaska 2015 ss. 471, nlb. 1, il., Zsfg., sum.

273. ROCZNIK Bibliologiczno-Prasoznawczy. Red. Jolanta Chwastyk-Kowalczyk, Danuta Hombek, Tomasz Mielczarek. T. 7/18. Kielce 2015 Wydaw. UJK 8° ss. 268, sum.

274. ROCZNIK Biblioteki Narodowej. Red. nac. Tomasz Makowski. T. 46. Warszawa 2015 BN 8° ss. 453, il., sum.

275. ROCZNIK Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie. Red. nac. Karolina Grodziska. R. 60. Kraków 2015 PAU – Wydaw. 8° ss. 375, nlb. 5, tabl. 42, il., sum. PAU. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie.

276. ROCZNIK Biblioteki Uniwersyteckiej. Red. nac. Henryk Suchojad. T. 1. Kielce 2013 Wydaw. UJK 8° ss. 326, sum.

Toż. T. 2. Kielce 2014 ss. 213, il., sum.

277. ROCZNIK Chełmski. Red. nac. Emil Horoch. T. 18. Chełm 2014 Stow. Roczn. Chełmski 8° ss. 490, nlb. 2, il., sum., izłożenie, streszcz. Stow. Roczn. Chełmski, Chełmska Bibl. Publ. im. M. P. Orsetti.

Toż. T. 19. Chełm 2015 ss. 559, nlb. 1, il., izłożenie, sum., streszcz. Stow. Roczn. Chełmski, Chełmska Bibl. Publ. im. M. P. Orsetti, Państ. Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie.

278. ROCZNIK Chojeński. Pismo Historyczno-Społeczne. Red. nac. Radosław Skrycki. T. 6. Chojna 2014 Stow. Hist.-Kult. „Terra Incognita” 8° ss. 332, nlb. 4, il., mapy, Zsfg. Stow. Hist.-Kult. „Terra Incognita” w Chojnie.

Toż. T. 7. Chojna 2015 ss. 362, nlb. 2, il., Zsfg.

279. ROCZNIK Dzierżoniowski. Red. Anna Gruzlewska, Marcin Szyjka. T. 24. Dzierżoniów 2014 [dr.:] 2015 Studio Edytor Drukarnia Wydaw. 8° ss. 191, nlb. 1, il., tabl. 20. Muzeum Miej. Dzierżoniowa.

280. ROCZNIK Elbląski. Red. Andrzej Groth. T. 23. Elbląg 2010.

Toż. T. 26. Elbląg 2015 M. Elbląg 8° ss. 215 PTH – Oddz. w Elblągu; Bibl. Elbląska im. Cypriana Norwida.

Rec. [T. 23]: Józefczyk Mieczysław, *Studia Elbląskie*. T. 13: 2012 s. 409–411.

281. ROCZNIK Gdyński. Red. Jacek Dworakowski. Nr 27. Gdynia 2015 Tow. Miłośn. Gdyni 8° ss. 234, nlb. 10, il.

282. ROCZNIK Grudziądzki. Red. nac. Wiesław Sieradzan. T. 22. Grudziądz 2014 Wyd. Kultury, Sportu i Promocji Urzędu Miej. w Grudziądzu 8° ss. 328, il., sum. PTH. Oddz. w Grudziądzu, Muzeum im. ks. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu, Inst. Historii i Archiwistyki UMK w Toruniu.

283. ROCZNIK Historii Prasy Polskiej. Red. nac. Jerzy Jarowiecki. T. 18. Kraków 2015 PAU; Uniw. Pedagog. 8° z. 1–4 ss. 150, sum.; 134, sum.; 114, sum.; 154, sum.

284. ROCZNIK Historii Sztuki. Red. nac. Ryszard Kasperowicz. T. 40. Warszawa 2015 Komitet Nauk o Sztuce PAN 4° ss. 210, sum.

285. ROCZNIK Historyczny Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego. Przewodn. kol. red. Janusz Gmitruk. Nr 31. Warszawa 2015 MHPRL 8° ss. 310, nlb. 2, tabl. 12, il.

286. ROCZNIK Jeleniogórski. Pismo regionu Karkonoszy. Red. Ivo Łaborewicz. T. 47. Jelenia Góra 2015 Tow. Przyj. Jeleniej Góry; przy współpr. AP we Wrocławiu Oddz. w Jeleniej Górze; Karkonoskie Tow. Nauk. 8° ss. 323, il., sum., shrnutí, Zsfg.

287. ROCZNIK Koniński. Red. Piotr Rybczyński. T. 19. Konin 2015 Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie; Starostwo Pow. w Koninie; Urząd M. w Koninie 8° ss. 252, mapa.

Mapa: Powiat koniński (1789–1791).

288. ROCZNIK Krakowski. Red. Jerzy Wyrozumski, Jacek Purchla. T. 80. Kraków 2014 Tow. Miłośn. Historii i Zabytków Krakowa 4° ss. 258, il., sum. Tow. Miłośn. Historii i Zabytków Krakowa. Toż. T. 81. Kraków 2015 ss. 292, il., sum.

289. ROCZNIK Legionowski. Red. nacz. Aleksander Łuczak. T. 8. Legionowo 2015 Tow. Przyj. Legionowa; Muzeum Hist. w Legionowie 8° ss. 220, il.

290. ROCZNIK Leszczyński. Red. merytoryczna Stanisław Sierpowski. T. 10–14. Leszno 2010–2014. Toż. T. 15. Leszno 2015 Leszczyńskie Tow. Przyj. Nauk. ze środków przyznanych przez Urząd M. Leszna oraz wsparcia finansowego Starostwa Pow. i z funduszy własnych 8° ss. 328, il. AP w Lesznie.
Rec. [T. 10–14]: Choniawko Andrzej, *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 252–259.

291. ROCZNIK Lituanistyczny. Red. nacz. Andrzej Zakrzewski. T. 1. Warszawa 2015 IH PAN 8° ss. 265, sum. Komisja Lituanistyczna przy Kom. Nauk Hist. PAN.

292. ROCZNIK Lubelski. Red. nacz. Mariusz Mazur. T. 41. Lublin 2015 PTH – Oddz. w Lublinie 8° ss. 263, il., streszcz., sum.

293. ROCZNIK Lwowski. Red. nacz. Janusz Wasylkowski. Warszawa 2012/2013 [dr.:] 2014 Inst. Lwowski 8° ss. 245, nlb. 5, tabl. 12, il.

294. ROCZNIK Łódzki. Wydawnictwo poświęcone dziejom Łodzi i ziem województwa łódzkiego. Red. nacz. Maria Nartonowicz-Kot. T. 63. Łódź 2015 Druk Księży Młyn Dom Wydawniczy 8° ss. 286, il., sum. PTH. Oddz. w Łodzi, AP w Łodzi.

295. ROCZNIK Mazurski. Red. nauk. Zbigniew Kudrzycki. T. 19. Szczytno 2015 Starostwo Pow. 8° ss. 220, nlb. 1, il. Starostwo Pow. w Szczytnie.

296. ROCZNIK Mielecki. Red. nacz. Jerzy Skrzypczak. T. 16/17. Mielec 2013/2014 [dr.:] 2015 Muzeum Region. w Mielcu 8° ss. 328, il.

297. ROCZNIK Mińskomazowiecki. Red. Alicja Gontarek, Damian Sitkiewicz. T. 23. Mińsk Mazowiecki 2015 Tow. Przyj. Mińska Mazowieckiego 8° ss. 284, il.

298. ROCZNIK Muzealny. Przewodn. zespołu red. Piotr Nowakowski. T. 15. Włocławek 2014 Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej 8° ss. 303, il. Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku.

299. ROCZNIK Muzeum Częstochowskiego. Red. nauk. Elżbieta Miszczyńska. T. 14. Częstochowa 2014 [dr.:] 2015 Muzeum Częstochowskie 8° ss. 340, sum.

300. ROCZNIK Muzeum Papiernictwa. Red. nac. Maciej Szymczyk. T. 9. Duszniki-Zdrój 2015 Muzeum Historii Papiernictwa 8° ss. 197, il., sum., Zsfg., shrnutí.

301. ROCZNIK Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie. Red. Andrzej Szalkowski. T. 2. Rypin 2011 Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie 8° ss. 398, il.

302. ROCZNIK Muzeum Ziemi Kępińskiej im. T. P. Potworowskiego. Red. Sylwia Kucharska. [T.] 1. Kępno 2015 Muzeum Ziemi Kępińskiej 8° ss. 176, il.

303. ROCZNIK Przemyski. Red. nac. Tomasz Puđłocki. T. 51. Przemysł 2015 Wydaw. Nauk. Tow. Przyj. Nauk 8°.

Z. 1: Historia wojskowości. Red. nac. z. Lucjan Fac, Paweł Korzeniowski, Andrzej Olejko ss. 234, nlb. 1, il., sum.

Z. 2: Literatura i język. Red. nac. z. Piotr Borek ss. 236, nlb. 2, il., sum. Współwyd. z. 2: Inst. Historii Uniw. Rzeszowskiego.

Z. 3: Historia. Red. nac. z. T. Puđłocki, Wiktor Szymborski, Maria Stinia ss. 242, nlb. 2, il., sum.

304. ROCZNIK Sanocki. Pod red. Roberta Lipelta. [T.] 11. Sanok 2014 MBP im. Grzegorza z Sanoka 8° ss. 299, nlb. 1, il. Tow. Przyj. Sanoka i Ziemi Sanockiej, PTH. Oddz. w Sanoku, MBP im. Grzegorza Sanoka w Sanoku.

305. ROCZNIK Sądecki. Przewodn. kom. red. Feliks Kiryk. T. 43. Nowy Sącz 2015 M. Nowy Sącz 8° ss. 543, nlb. 1, il.

306. ROCZNIK Skrzatuski. Red. Tadeusz Ceynowa. T. 2. Koszalin–Radom 2014 Bibl. Wyższego Seminarium Duchownego; Inst. Technologii Eksploatacji – Państ. Inst. Badawczy 8° ss. 176, il.

Toż. T. 3. Koszalin–Radom 2015 ss. 202, nlb. 2, il., sum.

307. ROCZNIK Solecki. Przewodn. kolegium red. Rafał Kubiak. [R.] 5. Solec Kujawski 2014 Muzeum Solca im. Księcia Przemysła w Solcu Kujawskim 8° ss. 80, il.

Toż. [R.] 6. Solec Kujawski 2015 ss. 88, il.

308. ROCZNIK Sopotcki. Red. Piotr W. Lorkowski. R. 26. Sopot 2015 Tow. Przyj. Sopotu 8° ss. 208, il.

309. ROCZNIK Stowarzyszenia Miłośników Jarosławia. Red. wyd. Jadwiga Dyr. T. 21. Jarosław 2015 Stow. Miłośn. Jarosławia 8° ss. 297, il.

310. ROCZNIK Świdnicki. Red. prowadzący Wiesław Rośkiewicz. T. 42. Świdnica 2014 [dr.:] 2015 Tow. Region. Ziemi Świdnickiej 8° ss. 265, nlb. 2, il. Tow. Region. Ziemi Świdnickiej.

311. ROCZNIK Świętochłowicki. Pod red. Mariana Piegzy. T. 8. Świętochłowice 2015 Muzeum Powstań Śląskich 8° ss. 319, nlb. 8, il. Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach.

Tom pt.: Z życia miasta 2007–2014.

Toż. T. 9. Świętochłowice 2015 ss. 174, nlb. 6, il.

Rec. [T. 8]: Piontek Anna, *Zesz. Chorzowskie*. T. 16: 2015 s. 239–244.

312. ROCZNIK Tatarów Polskich. Czasopismo naukowe i literacko-społeczne poświęcone historii, kulturze oraz terażniejszości Tatarów w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej. Red. nac. Selim Chazbijewicz. Ser. 2. T. 1(15). Wrocław 2014 (1435/36).

Toż. Ser. 2. T. 2(16). Wrocław 2015 (1436/37) Muzułmański Zw. Religijny w RP Najwyższe Kolegium Muzułmańskie 8° ss. 292, il.

Rec. [T. 1]: Czerwiński Grzegorz: Powrót czasopism tatarskich czyli kolejna odsłona „Życia Tatarskiego” i seria druga „Rocznika Tatarów Polskich”. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 1 s. 167–172.

313. ROCZNIK Wieluński. Red. nac. Tadeusz Grabarczyk. T. 15. Wieluń 2015 Wieluńskie Tow. Nauk. 8° ss. 255, il., sum. Wieluńskie Tow. Nauk.

314. ROCZNIK Wołomiński. Red. nac. Jarosław Stryjek. T. 9. Wołomin 2013 Urząd Miejski. 8° ss. 444, il. Urząd Miejski w Wołominie.

Toż. T. 10. Wołomin 2014 MBP im. Zofii Nałkowskiej ss. 424, il. MBP im. Zofii Nałkowskiej w Wołominie. Toż. T. 11. Wołomin 2015 ss. 268, il.

315. ROCZNIK Zabłudowski. Red. nac. Jan Leończuk. T. 7. Białystok 2014 Prymat 8° ss. 114, il.

316. ROCZNIKI Biblioteczne. Red. nac. Maciej Matwijów. R. 59. Wrocław 2015 Wydaw. Uniw. Wrocławskiego 8° ss. 254, nlb. 1, il., sum.

317. ROCZNIKI Dziejów Społecznych i Gospodarczych. Red. Włodzimierz Mędrzecki, Jacek Kochanowicz. T. 74. Poznań–Warszawa 2014 Wydaw. PTPN 8° ss. 286, il., sum. PTPN. Wydz. Historii i Nauk Społ., IH PAN.

Toż. T. 75. Red. W. Mędrzecki. Poznań–Warszawa 2015 IH PAN ss. 362, il., sum.

318. ROCZNIKI Historyczne. Red. Tomasz Jurek. R. 81. Poznań–Warszawa 2015 Wydaw. PTPN 8° ss. 292, nlb. 2, il., sum., Zsfg. PTPN. Wydz. Historii i Nauk Społ., IH PAN.

319. ROCZNIKI Łowickie. Przewodn. Rady Red. Marek Wojtylak. T. 14. Łowicz 2014 [dr.:] 2015 Łowicki Ośr. Kultury 8° ss. 342, il. Łowickie Tow. Przyj. Nauk.

320. ROCZNIKI Sztuki Śląskiej. Red. nac. Bożena Guldán-Klamecka. [T.] 24. Wrocław 2015 Muzeum Nar. we Wrocławiu 4° ss. 255, Zsfg., sum., rés.

321. ROZPRAWY z Dziejów Oświaty. Pod red. Joanny Schiller-Walickiej. T. 52. Warszawa 2015 PAN. Inst. Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów 8° ss. 194, nlb. 1, sum., streszcz. PAN. Inst. Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów.

322. RUDZKI Rocznik Muzealny. Red. nac. Barbara Nowak. [R.] 13. Ruda Śląska 2013/2014 [dr.:] 2015 Muzeum Miejski im. Maksymiliana Chroboka w Rudzie Śląskiej 8° ss. 159, il.

323. SCRIPTA Judaica Cracoviensia. Ed. in Chief Edward Dąbrowa. Vol. 13. Kraków 2015 Jagiellonian Univ. Press 8° ss. 196, nlb. 1, il.

324. SENSUS Historiae. Studia interdyscyplinarne. Red. nac. Wojciech Wrzosek. Vol. 18 [nr] 1 Bydgoszcz 2015 Epigram 8° ss. 224, il., sum.

Toż. Vol. 19 [nr] 2. Red. nac. Anna Pałubicka. Bydgoszcz 2015 ss. 210, il., sum. Toż. Vol. 20 [nr] 3. Bydgoszcz 2015 ss. 195, il., sum.

Toż. Vol. 21 [nr] 4. Bydgoszcz 2015 ss. 206, il., sum.

325. SLAVIA Antiqua. Rocznik poświęcony starożytnościom słowiańskim. Red. Zofia Hilczer-Kurnatowska. T. 54. Poznań 2013 Wydaw. Poznańskiego Tow. Przyj. Nauk 8° ss. 346, il., sum. Wydz. Historii i Nauk Społ. Poznańskie Tow. Przyj. Nauk, Inst. Prahistorii UAM.

Toż. T. 55. Red. Andrzej Michałowski. Poznań 2014 ss. 264, il., sum. Toż. T. 56. Poznań 2015 ss. 283, nlb. 3, il., sum., streszcz.

326. SŁUPSKIE Studia Historyczne. Scripta Historica. Przewodn. kom. red. Jerzy Hauziński. Nr 20. Słupsk 2014 Wydaw. Nauk. Akad. Pomorskiej 8° ss. 307, nlb. 1, il., sum.

Toż pod zm. tyt.: Scripta Historica. Nr 21. Słupsk 2015 ss. 309, nlb. 1, il., sum.

327. SOWINIEC. Materiały historyczne Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego. Red. nacz. Tomasz Gąsowski. Nr 42. Kraków 2013 Kom. Opieki nad Kopcem Józefa Piłsudskiego TMHiZK 8° ss. 154, nlb. 2, tabl. 28, il., sum. Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego.

Toż. Nr 43. Kraków 2013 ss. 164, nlb. 2, tabl. 4, il., sum.

Toż. Nr 44. Kraków 2014 ss. 162, nlb. 2, il., sum.

Toż. Nr 45. Kraków 2014 ss. 175, nlb. 3, il., sum.

328. STARGARDIA. Rocznik Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie poświęcony przeszłości i kulturze Pomorza oraz innych ziem nadbałtyckich. Red. nacz. Marcin Majewski; red. t. Jolanta Aniszewska. T. 9. Stargard 2014 [dr.:] 2015 Muzeum Archeol.-Hist. w Stargardzie 8° ss. 415, il., Zsfg.

329. STRZYŻOWSKI Rocznik Muzealny. Red. nacz. Monika Bober; red. nauk. Jacek Magdoń. T. 1. Strzyżów 2015 Muzeum Samorządowe Ziemi Strzyżowskiej im. Zygmunta Leśniaka 8° ss. 352, il., mapy, sum., zmíst.

330. STUDIA Archiwalne. Red. Piotr Dymmel. [T.] 3. Lublin 2010 AP 8° ss. 215, il. AP w Lublinie.

331. STUDIA Artyleryjskie. Red. Mirosław Giętkowski, Aleksander Smoliński. T. 1–4. Toruń–Bydgoszcz 2011–2013.

Toż. T. 5. Bydgoszcz 2014 ss. 210, il.

Rec. [T. 1–2]: Reszczyński Łukasz: „Studia Artyleryjskie” – pierwsze dwa tomy nowej serii wydawniczej? *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 13: 2012 nr 1 s. 183–186; [T. 3–4]: Walkiewicz Lech Andrzej, Błoch Katarzyna Agnieszka: Kolejne tomy serii wydawniczej poświęconej dziejom artylerii. *Tamże.* R. 14: 2013 nr 2 s. 179–183.

332. STUDIA Epigraficzne. Pod red. Joachima Zdrenki. T. 5. Zielona Góra 2013 Oficyna Wydawnicza Uniw. Zielonogórskiego 8° ss. 223, nlb. 1, il. Uniw. Zielonogórski.

333. STUDIA Geohistorica. Rocznik historyczno-geograficzny. Red. nacz. Bogumił Szady. Nr 1 Warszawa 2013 Bibl. Gł. Uniw. Szczecińskiego; Fund. Centrum GeoHistorii; Inst. Geodezji i Kartografii; Inst. Historii KUL; Inst. Historii i Stosunków Międzynar. Uniw. Szczecińskiego; Zespół Historii Kartografii przy IH PAN 8° ss. 165, nlb. 10, il., streszcz., sum.

334. STUDIA Historiae Oeconomicae. Red. Roman Macyra. Vol. 33. Poznań 2015 Inst. Historii UAM 8° ss. 134, nlb. 2. Zakł. Historii Gospodarczej Inst. Historii UAM.

335. STUDIA Historica Gedanensia. Przewodn. Komitetu Red. Tadeusz Stegner. T. 6. Gdańsk 2015 Inst. Hist. Wydz. Hist. Uniw. Gdańskiego; Wydaw. Uniw. Gdańskiego 8° ss. 339.

Toż. T. 5. Red. nauk. Anna Mazurkiewicz. Gdańsk–Gdynia 2014 Inst. Hist. Wydz. Hist. Uniw. Gdańskiego; Wydaw. Uniw. Gdańskiego; Muzeum Emigracji w Gdyni ss. 473.

336. STUDIA Historyczne. Kwartalnik. Red. nacz. Jakub Basista. R. 58. Kraków 2015 Dom Wydawniczy ELIPSA; PAN 8° z. 1–3 ss. 430, nlb. 2, il., streszcz., sum. PAN – Oddz. w Krakowie. Komisja Hist.

337. STUDIA i Materiały Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Red. nacz. Marcin Białas. Nr 1. Warszawa 2014 Centr. Bibl. Wojsk. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego 8° ss. 197, sum. Centr. Bibl. Wojsk. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Toż. Nr 3. Warszawa 2015 ss. 205, sum.
Toż. Nr 4. Warszawa 2015 ss. 195, il., sum.

338. STUDIA Judaica. Półrocznik. Red. nacz. Marcin Wodziński. Vol. 18. Kraków 2015 Wydaw. UJ 8° nr 1–2 ss. 392, nlb. 1, il., sum.

339. STUDIA Lednickie. Red. nacz. Andrzej M. Wyrwa. T. 14. Dziekanowice-Lednica 2015 Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy 8° ss. 255, nlb. 2, il., sum.

340. STUDIA Łomżyńskie. Pod red. Michała Gnatowskiego. T. 24. Łomża 2013 Łomżyńskie Tow. Nauk. im. Wągów 8° ss. 407, nlb. 9, il., sum.

Toż. T. 25: 2015 ss. 304, nlb. 6, il., sum.

341. STUDIA Maritima. Red. nauk. Edward Włodarczyk. Vol. 28. Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Szczecińskiego 8° ss. 315, sum. Komitet Nauk Humanist. PAN, Uniw. Szczeciński.

342. STUDIA Muzealne. Red. nacz. Wojciech Suchocki. Z. 21. Poznań 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 272, il., sum. Muzeum Nar. w Poznaniu.

343. STUDIA Muzealno-Historyczne. Red. nacz. Jan Główka. T. 6. Kielce 2014 Muzeum Historii Kielc 8° ss. 307, il., sum.

344. STUDIA nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem dawniej Studia nad Faszyzmem i Zbrodniami Hitlerowskimi. Pod red. Marka Maciejewskiego i Tomasza Schefflera. [T.] 37. Wrocław 2015 Wydaw. Uniw. Wrocławskiego 8° nr 1–4 ss. 121, nlb. 6, sum.; 117, nlb. 6, sum.; 111, nlb. 5, sum.; 79, nlb. 5, sum. (Acta Universitatis Wratislaviensis; no 3681, 3687, 3692, 3693).

345. STUDIA Podlaskie. Red. Józef Maroszek. T. 21. Białystok 2013 Wydaw. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 439, nlb. 9, il., mapy, sum., rez., streszcz. Uniw. w Białymstoku, Inst. Historii i Nauk Polit.

Toż. T. 22. Białystok 2014 ss. 340, nlb. 8, il., sum., rez.

Toż. T. 23. Białystok 2015 ss. 346, nlb. 8, il., sum., rez.

346. STUDIA Waweliana. Red. Jan K. Ostrowski. T. 16. Kraków 2015 Zamek Królewski na Wawelu – Państ. Zbiory Sztuki 4° ss. 245, il., sum.

347. STUDIA z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej. Red. nacz. Andrzej Nowak. T. 49. Warszawa 2014 Semper 8° z. 1–2 ss. 248, il., sum., rez.; 244, il., sum., rez. PAN. IH.

Toż. T. 50. Warszawa 2015 z. 1–2 ss. 245, nlb. 1, il., sum., rez.; 198, nlb. 2, il., sum., rez. PAN. IH, PTH.

348. STUDIA z Dziejów Wojskowości. Red. nacz. Karol Olejnik. T. 3. Białystok 2014 Ośr. Badań Historii Wojsk. 8° ss. 289, nlb. 1, il., sum., rez. Ośr. Badań Historii Wojsk.

Toż. T. 4. Białystok 2015 ss. 291, nlb. 1, il., sum., rez.

349. STUDIA Zielonogórskie. Pod red. Andrzeja Toczewskiego. T. 21. Zielona Góra 2015 Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze 8° ss. 48.

Zob. poz. 95.

350. STUDIA Źródłoznawcze. Commentationes. Red. Maria Koczerska, Andrzej Rachuba. T. 53. Warszawa 2015 DiG 4° ss. 253, il., sum.

351. SZCZECIŃSKI Informator Archiwalny. Red. Maria Frankel. Nr 24. Szczecin 2015 Wydaw. AP „Dokument” w Szczecinie 8° ss. 212, il. AP w Szczecinie.

352. SZKICE Archiwalno-Historyczne. Red. nacz. Piotr Greiner. Nr 12. Katowice 2015 AP 8° ss. 326, il., Zsfg., sum. AP w Katowicach.

353. SZKICE Legnickie. Pod red. Wojciecha Konduszy. T. 36. Legnica 2015 TPN 8° ss. 412, Zsfg. Tow. Przyj. Nauk w Legnicy.

354. ŚLĄSKI Kwartalnik Historyczny Sobótka. Red. nacz. Teresa Kulak. T. 70. Wrocław 2015 Wrocławskie Tow. Miłośn. Historii 8° nr 1–4 ss. 202, sum., Zsfg.; 200, sum., Zsfg.; 200, sum., Zsfg.; 192, sum., Zsfg. Wrocławskie Tow. Miłośn. Historii. Oddz. PTH.

355. ŚREDNIOWIECZE Polskie i Powszechne. Pod red. Jerzego Sperki i Bożeny Czwojdrak. T. 7(11). Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 299, nlb. 1, tabl. 1, streszcz., Zsfg., sum. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3371).

356. ŚREMSKI Notatnik Historyczny. Historia – Tradycja – Kultura – Przyroda – Turystyka – Promocja regionu. Czasopismo dla miłośników ziemi śremskiej. Red. Krzysztof Budzyń. Nr 14. Śrem 2014 [dr.:] 2015 P. H. Bin-Com ss. 143, nlb. 1, il.

Pamięci naszego Taty Bolesława Budzynia (1924–2015). Toż. Nr 15. Śrem 2015 ss. 208, il.

Pamięci uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły w Pyszce. Wyd. z okazji 50-lecia Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich Pomnika Tysiąclecia Państwa Polskiego w Pysce 1965–2015.

357. ŚWIATOWID. Rocznik Muzeum PRL-u (w organizacji). Red. Dorota Strojnowska. [R.] 1. Kraków 2014 Muzeum PRL-u (w organizacji) 4° ss. 176, il.

Toż. [R.] 2. Kraków 2015 ss. 188, il.

358. ŚWIĘTOKRZYSKIE Studia Archiwalno-Historyczne. Red. nacz. Wiesława Rutkowska. T. 4. Kielce 2015 AP 8° ss. 400, tabl. 36, il., mapy, sum. AP w Kielcach; Kieleckie Tow. Nauk.

Tyt. równol.: Świętokrzyski Archival and Historical Studies.

359. TARNOBRZESKIE Zeszyty Historyczne. Red. nacz. Tadeusz Zych. Nr 28. Tarnobrzeg 2006/2007 [dr.:] 2007 Dział Wydawnictw Tarnobrzieskiego Domu Kultury 8° ss. 112, il. Tarnobrzieskie Tow. Hist.

Toż. Nr 29. Tarnobrzeg 2007 ss. 72, il.

Toż. Nr 30. Tarnobrzeg 2008 ss. 112, il.

Toż. Nr 31. Tarnobrzeg 2009 ss. 60, il.

Toż. Nr 32. Tarnobrzeg 2009 ss. 120, il. Tarnobrzieskie Tow. Hist., Oddz. PTH w Tarnobrzegu.

Toż. Nr 33. Tarnobrzeg 2010 ss. 68, il.

Toż. Nr 34. Tarnobrzeg 2010 ss. 80, il.

Toż. Nr 35. Tarnobrzeg 2011 ss. 103, nlb. 1, il.

Toż. Nr 36. Tarnobrzeg 2011 ss. 180, nlb. 2, il.

Toż. Nr 37. Tarnobrzeg 2012 ss. 92, nlb. 4, il.

Toż. Nr 38. Tarnobrzeg 2013 ss. 149, nlb. 1, il.

360. TORUŃSKIE Studia Bibliologiczne. Red. nacz. Grażyna Gzella. [R. 8]. Toruń 2015 UMK. Inst. Informacji Nauk. i Bibliologii 8° nr 1–2 ss. 200, sum.; 238, sum.

361. WADOVIANA. Przegląd historyczno-kulturalny. Pismo Wadowickiego Centrum Kultury. Red. nac. Piotr Wyrobiec. Nr 18. Wadowice 2015 Wadowickie Centrum Kultury im. Marcina Wadowity 8° ss. 247, il., sum. (Biblioteka Zbiorów Historycznych im. Marcina Wadowity; t. 44).

Tom poświęcony o. dr. hab. Honoratowi Czesławowi Gilowi (1934–2015).

362. WARSZAWSKI Pamiętnik Numizmatyczny. Rocznik Oddziału im. Karola Beyera w Warszawie Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego. Red. Zbigniew Galus. Nr 3. Warszawa 2014 Oddz. PTN im. K. Beyera w Warszawie 8° ss. 223, nlb. 1, il., sum. PTN. Oddz. im. K. Beyera w Warszawie.

Toż. Nr 4. Warszawa 2015 ss. 235, nlb. 1, il., sum.

363. WATRA. Red. Leszek Ogórek. [T.] 12. Kraków 2015 Oddz. Akademicki PTTK 8° ss. 184, tabl. 1, il., mapa. Studenckie Koło Przewodników Górskich w Krakowie.

364. WIADOMOŚCI Archeologiczne. Red. nac. Wojciech Brzeziński. T. 65. Warszawa 2014 Państw. Muzeum Archeol. w Warszawie 4° ss. 291, nlb. 1, il., sum., streszcz.

365. WIEK Oświecenia. Red. nac. Teresa Kostkiewiczowa. [T.] 31: Bernardin de Saint-Pierre [1737–1814] i jego koniec wieku. Miscellanea. Warszawa 2015 Wyd. Polonistyki Uniw. Warszawskiego 8° ss. 510, il., streszcz., sum., rés.

366. WIEKI Stare i Nowe. Red. nac. Sylwester Fertacz. T. 7(12). Katowice 2014 Wydaw. UŚ 8° ss. 157, nlb. 3, sum., streszcz., Zsfg. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3269).

Toż. T. 8(13). Katowice 2015 ss. 182, nlb. 2, sum., Zsfg. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3373).

Toż. T. 9(14). Katowice 2015 ss. 95, nlb. 1, sum., Zsfg. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3416).

367. Z BADAŃ nad Książką i Księgozbiorami Historycznymi. Red. Jacek Soszyński. T. 5. Warszawa 2011 ASPRA-JR 8° ss. 360, sum. Uniw. Warszawski. Wyd. Hist. Inst. Informacji Nauk. i Studiów Bibliologicznych.

Toż. T. 6. Warszawa 2012 ss. 342, sum..

Rec. [T. 5]: Grabowska Dorota, *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 58: 2013 nr 1 s. 183–187.

368. ZAGŁADA Żydów. Studia i materiały. Pismo Centrum Badań nad Zagładą Żydów IFiS PAN. Red. nac. Dariusz Libionka. Nr 11. Warszawa 2015 Stow. Centrum Badań nad Zagładą Żydów 8° ss. 793, nlb. 5, il., sum.

369. ZAPISKI Historyczne. Poświęcone historii Pomorza i krajów bałtyckich. Red. Piotr Oliński. T. 80. Toruń 2015 TNT 8° z. 1–4 ss. 158, nlb. 6, Zsfg., sum.; 197, nlb. 3, il., Zsfg., sum.; 324, nlb. 2, il., Zsfg., sum. + CD-ROM; 144, nlb. 2, streszcz., Zsfg. Tow. Nauk. w Toruniu. Wyd. Nauk Hist.

Z. 3 poświęcony prof. Jerzemu Dygdale z okazji 70 rocznicy urodzin.

Suplement: Bibliografia historii Pomorza Wschodniego i Zachodniego oraz krajów regionu Bałtyku za rok 2013 wraz z uzupełnieniami z lat poprzednich. Oprac. Adam Biedrzycki, Urszula Zaborska; współpr. Wojciech Szramowski. Zob. poz. 36.

370. ZAPISKI Kazimierzowskie. Przewodn. kol. red. Zdzisław Jan Zasada. Nr 14. Kowal 2015 Stow. Króla Kazimierza Wielkiego 8° ss. 116, il. Stow. Króla Kazimierza Wielkiego.

Toż. Nr 15. Kowal 2015 ss. 176, il.

Zawiera gł. materiały z konferencji „Jan Długosz – historyk, duchowny, geograf, dyplomata” (Włocławek, 9 X 2015 r.).

371. ZAPISKI Kujawsko-Dobrzyńskie. Rocznik. Red. Mieczysław Wojciechowski. T. 30: Osadnictwo i demografia na Kujawach wschodnich i w ziemi dobrzyńskiej. Włocławek 2015 Włocławskie Tow. Nauk. 8° ss. 199.

372. ZESZYTY Naukowy Muzeum Wojska. Przewodn. zespołu red. Tomasz Wesołowski. Nr 26. Białystok 2013 Ośr. Badań Historii Wojsk. Muzeum Wojska 8° ss. 128, il., sum.

Toż. Nr 27. Białystok 2014 ss. 227, il., sum.

373. ZESZYTY Chorzowskie. Red. Jacek Kurek. T. 16. Chorzów 2015 Muzeum w Chorzowie 8° ss. 320, nlb. 4, il., sum., Zsfg. Muzeum w Chorzowie.

374. ZESZYTY Historyczne WiN-u. Red. nac. Wojciech Frazik. R. 24. Kraków 2015 Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość”. Komisja Hist. 8° nr 41–42 ss. 316, nlb. 4, sum.; 326, nlb. 2, sum.

375. ZESZYTY Historyczne Ziemi Garwolińskiej. Zespół red. Zbigniew Węgrzynek, Sławomir Zawada, Teresa Kostyra-Talarek. Nr 20. Garwolin 2015 Lud. Tow. Nauk.-Kult. Oddz.; współpr. Zarząd Pow. Garwolińskiego 8° ss. 184, il. Lud. Tow. Nauk.-Kult. Oddz. w Garwolinie.

376. ZESZYTY Kaliskiego Towarzystwa Genealogicznego „Kalisia”. Red. Jan Marczyński. T. 3. Kalisz 2013/2014 [dr.:] 2014 Kaliskie Tow. Geneal. „Kalisia” 8° ss. 150, il.

Toż. T. 4. Kalisz 2015 ss. 147.

377. ZESZYTY Muzeum Ziemi Kłodzkiej. Przewodn. kol. red. Grzegorz Pisarski; red. t. Irena Klimaszewska. [Z.] 13. Kłodzko 2015 Muzeum Ziemi Kłodzkiej 8° ss. 312, Zsfg., sum.

378. ZESZYTY Naukowe. Red. nac. Janusz Gołota. [T.] 26. Ostrołęka 2012 Ostrołęckie Tow. Nauk. im. Adama Chętnika 8° ss. 358, il., sum. Ostrołęckie Tow. Nauk. im. Adama Chętnika.

Toż. [T.] 27. Ostrołęka 2013 ss. 644, nlb. 8, il., sum., streszcz. Toż. [T.] 28. Ostrołęka 2014 ss. 456, il., sum., streszcz.

Toż pt. Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego. [T.] 29. Ostrołęka 2015 ss. 434, il., sum.

379. ZESZYTY Radomszczańskie. Prace z dziejów Radomska i powiatu radomszczańskiego. Red. Tomasz Andrzej Nowak. T. 10. Radomsko 2015 PTH. Oddz. 8° ss. 368, nlb. 2. PTH. Oddz. w Radomsku.

Na okł. „10 lat Polskiego Towarzystwa Historycznego w Radomsku (2005–2015)”.

Rec.: Majkowski Grzegorz: W stronę badań regionalnych. *Ziemia Częstochowska*. T. 41: 2015 s. 211–215.

380. ZESZYTY Sandomierskie. Biuletyn Towarzystwa Naukowego Sandomierskiego. Red. Krzysztof Burek. R. 21. Sandomierz 2015 Tow. Nauk. Sandomierskie 4° nr 39–40 ss. 106, il.; 106, il.

381. ZESZYTY Śląskiego Towarzystwa Genealogicznego. Red. Grzegorz Mendyka. Z. 2. Wrocław 2015 Śląskie Tow. Geneal. 8° ss. 342, il.

382. ZIEMIA Częstochowska. Pod red. Grzegorza Majkowskiego. T. 41. Częstochowa 2015 Wydaw. im. Stanisława Podobińskiego Akad. im. Jana Długosza 8° ss. 234, nlb. 2, sum.

383. ZIEMIA Kujawska. Red. Tomasz Łaskiewicz. T. 24. Inowrocław–Włocławek 2015 PTH. Oddziały w Inowrocławiu i Włocławku 8° ss. 177, sum.

Dla uczczenia pamięci Profesora Mariana Biskupa (1922–2012).

4. ORGANIZACJA NAUK HISTORYCZNYCH

a) Organizacja i prace PAU

384. KOKOWSKI Michał: Sprawozdanie z działalności Komisji Historii Nauki PAU w 2013/2014 roku. *Prace Komisji Historii Nauki PAU*. T. 13: 2014 s. 143–145, sum.

Toż w 2014/2015 roku. *Tamże*. T. 14: 2015 s. 357–349.

385. REMBALSKI Tomasz: Powołanie i pierwszy rok działalności Stacji Naukowej i jej Komisji Kaszubskiej Polskiej Akademii Umiejętności w Gdańsku. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 357–362.

Rok 2015.

386. WYROZUMSKI Jerzy: Dwa wykłady o odrodzonej Polskiej Akademii Umiejętności. Kraków 2015 PAU 8° ss. 29, nlb. 2. PAU. (Wykłady; 6).

b) Organizacja i prace PAN

387. BODZEK Jarosław: Kronika Sekcji Numizmatycznej Komisji Archeologicznej Polskiej Akademii Nauk, Oddział w Krakowie za lata 2011–2014. *Notae Numismatae. Zapiski Numizmat.* T. 10: 2015 s. 331–332.

Toż w jęz. ang.: The chronicle of the Numismatic Section of the Polish Academy of Sciences' Archaeological Committee (Krakow Branch) for the years 2011–2014. *Tamże* s. 333–334.

388. PLESKOT Patryk: Naukowa szkoła przetrwania. Paryska Stacja PAN w latach 1978–2004. Warszawa 2008.

Rec.: Seroka Katarzyna, *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 304–307.

389. ZAJĄC Renata: Z prac Komisji Prasoznawczej Oddziału PAN w Krakowie. Kalendarium – cz. XVIII (październik 2014 – czerwiec 2015). *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 3 s. 103–105.

c) Komitety i instytuty naukowe PAN

Instytut Historii Nauki

390. SPRAWOZDANIE z działalności Instytutu Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów PAN w roku 2014. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 3 s. 169–226.

Komitet Historii Nauki

391. PIEKARSKI Michał: Informacja o działalności komitetu naukowego/problemowego PAN w 2014 r. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 3 s. 227–238.

Komitet Nauk Demograficznych

392. SPRAWOZDANIE z działalności Zespołu Demografii Historycznej Komitetu Nauk Demograficznych PAN za rok 2013. Oprac. Piotr Rachwał. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 33: 2014 s. 113–114.

Komitety Nauk Historycznych

393. PIECH Zenon: Sprawozdanie z powołania oraz pierwszego roku działalności Zespołu Nauk Pomocniczych Historii i Edytorstwa przy Komitecie Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk. *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 243–246.

Działa od 17 XII 2014 r.

Komitety Słowianoznawstwa

394. RUDNIK-KARWATOWA Zofia: Sprawozdanie z posiedzenia Komitetu Słowianoznawstwa PAN (Warszawa, 21 października 2013 r.). *Slavia Orientalis*. R. 63: 2014 nr 1 s. 154–156.

Toż (Warszawa, 9 grudnia 2013 r.). *Tamże* nr 2 s. 344–345.

Toż (Warszawa, 3 lutego 2014 r.). *Tamże* s. 346–347.

Toż (Warszawa, 28 kwietnia 2014 r.). *Tamże* nr 4 s. 674–676.

Toż (Warszawa, 9 czerwca 2014 r.). *Tamże*. R. 64: 2015 nr 1 s. 169–171.

Toż (Warszawa, 20 października 2014 r.). *Tamże* s. 171–173.

Toż (Warszawa, 8 grudnia 2014 r.). *Tamże* nr 2 s. 439–440.

Toż (Warszawa, 23 lutego 2015 r.). *Tamże* s. 441–442.

Toż (Warszawa, 13 kwietnia 2015 r.). *Tamże* nr 4 s. 869–870.

Toż (Warszawa, 15 czerwca 2015 r.). *Tamże* s. 871–872

d) Fundacje naukowe

395. ENRS European Network Remembrance and Solidarity. Activities 2014/2015. Ed. Team Małgorzata Feusette-Czyżewska, Agnieszka Nosowska, Jadwiga Olech-Kostka, Joanna Orłoś. Warszawa 2015 Europejska Sieć Pamięć i Solidarność 8° ss. 99, nlb. 1, il.

Informator dot. działalności Fundacji Europejska Sieć „Pamięć i Solidarność”.

396. GAŁĘZIOWSKI Jakub: Polacy na Wschodzie. Mało znana kolekcja wspomnień. *Przeegl. Hist.* T. 106: 2015 z. 3 s. 595–603.

Dot. kolekcji relacji nagranych wśród Polaków z Archiwum Historii Mówionej Ośrodka Karta i Domu Spotkań z Historią.

397. MALIK Andrzej: Pro Publico Bono – Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego. *Światowid*. [R.] 2: 2015 s. 67–87.

Utworzona w 1998 r.

398. ROLIŃSKI Adam: Sprawozdanie z działalności Fundacji Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego w 2011 roku. *Sowiniec*. Nr 42: 2013 s. 146–149.

Toż w 2012 roku. *Tamże*. Nr 43: 2013 s. 154–156.

Toż w roku 2013. *Tamże*. Nr 44: 2014 s. 160–162.

399. ZAWACKA-WAKARECY Dorota, Minczykowska-Targowska Katarzyna, Kromp Dorota: Sprawozdanie z działalności Fundacji Generał Elżbiety Zawackiej. Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek w Toruniu za rok 2014. *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej*. R. 27: 2015 nr 65 s. 127–136.

e) Towarzystwa i instytuty naukowe

Białystok

400. ŁYSKO Marcin: Kronika Katedry Nauk Historyczno-Prawnych i Komparatystyki Prawniczej (za rok 2014). *Miscellanea Historico-Iuridica*. T. 14: 2015 nr 2 s. 427–431.

Uniwersytet w Białymstoku.

Częstochowa

401. [DWUDZIESTOPIĘCIOLECIE] 25-lecie Instytutu Historii Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Oprac. Robert Majzner. Częstochowa–Radomsko 2015 Wydaw. im. Stanisława Podobińskiego Akad. im. Jana Długosza; Taurus 8° ss. 185, il.

Kontynuacja publikacji: Księga Jubileuszowa 10-lecia Instytutu Filozoficzno-Historycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Red. Jan Związek. Częstochowa 2001.

Treść: Instytut Historii Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie w latach 2011–2015 s. 7–26; Dorobek naukowy pracowników Instytutu Historii Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie za lata 2011–2015. [Bibliografia] s. 27–142; In Memoriam. Pracownicy Instytutu Historii Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, zmarli w latach 2011–2015. [Sylwetki i wybrane publikacje]: Prof. dr hab. Jan Przewłocki [1939–2011]. Oprac. R. Majzner s. 145–148; Prof. dr hab. Bartłomiej Szyndler [1938–2011]. Oprac. Maciej Trąbski s. 149–152; Prof. dr hab. Aleksander Swieżawski [1924–2013]. Oprac. Anna Odrzywolska-Kidawa s. 153–158; Dr Robert W. Szwed [1966–2014]. Oprac. M. Trąbski s. 159–163; Dr Zbigniew Grzędzielski [1932–2014]. Oprac. Anna Czerniecka-Haberko s. 165–169; Prof. dr hab. Ryszard Szwed [1939–2015]. Oprac. R. Majzner s. 171–176; Załączniki. [Dokumenty z l. 1990–2007] s. 177–185.

402. MAJKOWSKI Grzegorz: Z życia Częstochowskiego Towarzystwa Naukowego (2014 r.). *Ziemia Częstochowska*. T. 41: 2015 s. 225–234.

Gdańsk

403. REMBALSKI Tomasz: Działalność Instytutu Kaszubskiego w 2015 roku. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 339–356.

Kraków

404. KRONIKA Instytutu Historii Sztuki UJ za rok 2013. *Modus*. [T.] 14: 2014 s. 287–293.

Lublin

405. PREJS Roland: Pięćdziesiąt lat Instytutu Historii Kościoła i Patrologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Lublin 2014 Polihymnia 8° ss. 142.

Rec.: Flaga Jerzy, *Kościół w Polsce*. [T.] 14: 2015 s. 293–297.

Olsztyn

406. MAKARCZYK Irena: Promocje Wydziału Humanistycznego UWM w roku akademickim 2014/2015. *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 294–297.

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski; habilitacje i doktoraty z zakresu historii.

407. [RADZICKI Bogdan]: Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Naukowego Pruthenia w 2013 r. Oprac. ... *Pruthenia*. T. 9: 2014 s. 227–232.

Poznań

408. GÖTZ Marta: Walny Zjazd Członków Stowarzyszenia Instytut Zachodni. *Przeegl. Zach.* [R. 71:] 2015 [nr] 1 s. 258–260.

Poznań, 3 XII 2014 r.

409. NOWAK Witold: Jubileusz 70-lecia Instytutu Zachodniego. *Przeegl. Zach.* [R. 71:] 2015 [nr] 1 s. 260–262.

Poznań, 12 XII 2014 r.

410. OLSZEWSKI Henryk: Jubileusz siedemdziesięciolecia Instytutu Zachodniego im. Zygmunta Wojciechowskiego w Poznaniu. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 412.

Od 1945 r.

Toruń

411. NAUKA, sztuka, edukacja. 140 lat działalności Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Red. nauk. Aleksandra Mierzejewska, Magdalena Niedzielska. Toruń 2015 *Tow. Nauk.* 4° ss. 168, il.

Treść: Radziwiński Andrzej: Wstęp s. 7; Niedzielska M.: Towarzystwa naukowe w XIX w. w Prusach Zachodnich i ich zbiory s. 9–19; Superczyński Mateusz: Akta i zbiory Towarzystwa Naukowego w Toruniu w zasobie Archiwum Państwowego w Toruniu s. 21–41; Wyszomirska Krystyna: Zbiory rękopisów Towarzystwa Naukowego w Toruniu s. 43–58; Mierzejewska A.: Zbiory historyczne s. 59–68; Kłosiński Michał: Kopernikana s. 69–80; Guzyński Piotr: Zbiory archeologiczne s. 81–89; Musiałowski Adam: Zbiory numizmatyczne s. 91–110; Paczuska Katarzyna: Kolekcja numizmatów blisko- i dalekowschodnich s. 111–116; Kroplewska-Gajewska Anna: Kolekcja malarstwa i rzeźby s. 117–136; Rissmann Agata: Kolekcja grafiki s. 137–155; Kurkowski Michał: Kolekcja rzemiosła s. 157–164; Bibliografia s. 165–168.

Warszawa

412. KOCZWAŃSKA-KALITA Dorota: (Nie)chciane dziecko III RP. Instytut Pamięci Narodowej 2000–2010. Geneza, funkcjonowanie, kontekst społeczny i polityczny. Kraków 2015 *Arcana* 8° ss. 470. (Arkana Historii).

413. ŻÓŁKIEWSKA Agnieszka: Materiały jidyszowe w zbiorach Żydowskiego Instytutu Historycznego im. E. Ringelbluma. *Rozprawy Komisji Jęz.* [Wrocław]. [T.] 41: 2015 s. 23–33, sum.

Włocławek

414. ZASADA Zdzisław Jan: Sprawozdanie zarządu Włocławskiego Towarzystwa Naukowego z działalności za rok 2015. *Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie.* T. 30: 2015 s. 151–164.

415. ZYGMUNT Jerzy Wiatrowski. Działalność zawodowa, naukowa i społeczna. Opracowanie okolicznościowe z okazji nadania godności Członka Honorowego WTN. Pod red. Zdzisława Jana Zasady. Włocławek 2015 Lega Oficyna Wydawnicza Włocławskiego Tow. Nauk. 8° ss. 86, nlb. 2, il. Włocławskie Tow. Nauk.

Treść: Włosiński Marian: Słowo wstępne s. 7–9; Zasada Z. J.: Prof. zw. dr hab. Zygmunt Jerzy Wiatrowski [ur. 1928]. Działalność zawodowa, naukowa i społeczna s. 11–49; Czas odnaleziony w listach okolicznościowych. Wyboru dokumentów dokonała Dorota Szklarska s. 51–70; Czas zatrzymany w kadrze. Wyboru fotografii dokonała D. Szklarska s. 71–86.

Wrocław

416. WOLAŃSKI Filip: Obchody jubileuszu 70-lecia Instytutu Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego (Wrocław, 17–18 XI 2015 r.). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 4 s. 175–178.

M.in. panel dyskusyjny „Wspólnota narodowa i/czy regionalna. Spójność społeczna historycznych regionów Europy” oraz sesja pt. „Pogranicza – tożsamość, pamięć, historia”.

f) Polskie Towarzystwo Historyczne

417. DERWICH Marek: Sprawozdanie z działalności Wrocławskiego Towarzystwa Miłośników Historii Oddziału Wrocławskiego PTH w roku 2014. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 173–175.

418. FLORCZAK Ilona: Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia Delegatów Polskiego Towarzystwa Historycznego, Łódź, 19 września 2015 r. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 257–261.

419. GOCHNA Michał: Posiedzenie Komisji Geografii Historycznej Polskiego Towarzystwa Historycznego, Warszawa, 18 października 2012 r. *Studia Geohistorica*. Nr 1: 2013 s. 152–153.

420. IDEM Andrzej: XIX Powszechny Zjazd Historyków Polskich. Polska – Bałtyk – Europa. *Słupskie Studia Hist.* Nr 20: 2014 s. 305–307.

Szczecin, 17–21 IX 2014 r.

421. KITA Jarosław: Sprawozdanie z nadania Janowi Tomczakowi godności Członka Honorowego Polskiego Towarzystwa Historycznego. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 261–263.

Łódź, 19 X 2015 r.

422. KRUCZEK Maria: Działalność Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Nowym Sączu w 2014 roku. *Roczn. Sądecki*. T. 43: 2015 s. 425–430.

423. MIERNIK Piotr: 150 rocznica powstania styczniowego na Kujawach. Pierwsze sympozjum kujawskich oddziałów i kół Polskiego Towarzystwa Historycznego: Bydgoszcz – Inowrocław – Strzelno – Radziejów – Włocławek. Aleksandrów Kujawski, 23 II 2013 r. *Ziemia Kujawska*. T. 24: 2015 s. 135–136.

424. Z HISTORIAŁ przez lata. Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego w Nowym Sączu 1955–2015. Zespół red. Maria Kruczek [i in.]. Nowy Sącz 2015 PTH. Oddz. 8° ss. 224, il. PTH. Oddz. w Nowym Sączu.

Treść: Kruczek M.: Powstanie Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Nowym Sączu i działalność w latach prezesury Kazimierza Golachowskiego 1955–1963 s. 7–14; Kruczek M.: Działalność Oddziału pod zarządem Ryszarda Wolnego w latach 1963–1977 s. 14–22; Kruczek M.: Działalność Towarzystwa do 1992 roku – jubileuszu 700-lecia Nowego Sącza s. 22–31; Kruczek M.: Stacja Naukowa PTH w Nowym Sączu s. 31–37; Kruczek M.: Oddział PTH w Nowym Sączu w latach 1993–2004 s. 37–44; Kruczek M.: Rok jubileuszowy 2005 s. 45–48; Kruczek M.: Dekada prezesury Leszka Zakrzewskiego 2005–2015 s. 48–87; Kruczek M., Terebka Paweł: Komisja Wojskowości przy Oddziale Polskiego Towarzystwa Historycznego w Nowym Sączu s. 88–94; Olszewski Grzegorz: „Rocznik Sądecki” i inne wydawnictwa s. 95–186; Kruczek M.: Prezesi Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Nowym Sączu s. 187–205; Zakrzewski Leszek: Skład osobowy Zarządów Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Nowym Sączu w okresie 60-lecia działalności s. 206–211; Zakrzewski L.: Członkowie Oddziału PTH w Nowym Sączu s. 212–218; Zakrzewski L.: Koła działające przy Oddziale PTH w Nowym Sączu s. 219; Zakrzewski L.: Statystyka Oddziału PTH w Nowym Sączu s. 220–221.

g) Towarzystwa specjalistyczne

425. KALENDARIUM (październik 2009 – grudzień 2011). *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia*. T. 1: 2011 s. 72–93.

Toż. 2012. *Tamże*. T. 2: 2012 s. 99–110.
Kaliskie Towarzystwo Genealogiczne „Kalisia”.

426. [DUDA Daniel]: Działalność Polskiego Towarzystwa Nautologicznego w okresie 1 kwietnia 2013 roku do 31 marca 2014 roku. Oprac. ... *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 6–15.

Toż w okresie od 1 kwietnia 2014 roku do 31 marca 2015 roku. *Tamże*. R. 50: 2015 s. 13–22.

427. BUCHELEWSKI Dariusz, Janocha Henryk: 60 lat Oddziału Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego w Koszalinie. *Biul. Numizmat.* 2015 nr 1 s. 69–70.

428. KALENDARIUM 2014. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 3: 2014 s. 211–222.

Toż. Kalendarium 2015. *Tamże*. Nr 5: 2015 s. 218–233.
Dot. działalności Warszawskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego.

429. W SŁUŻBIE Wiekuistej Prawdzie. Polskie Towarzystwo Teologiczne 1924–2014. Księga jubileuszowa. Pod red. Kazimierza Panusia. Kraków 2015 Unum 8° ss. 145, nlb. 5, il.

Z treści: Panuś K.: 90 lat historii s. 10–25; Dyduch Jan Maciej: Współpraca duchownych ze świeckimi s. 26–36; Kuligowski Roman, Panuś K.: Sesje naukowe i programy badawcze s. 37–49; Panuś K.: Wyróżnienia i medale s. 50–55; Wronka Stanisław: Czasopismo naukowe „Ruch Biblijny i Liturgiczny” s. 56–61; Wojnowski Sebastian: Działalność wydawnicza s. 62–67; Bielecki Jerzy: Oddział w Częstochowie s. 70–82; Sieroń Roman B., Moskał Tomasz: Powstanie i rozwój Oddziału w Sandomierzu s. 83–90; Orzeszyna Jan: Oddział w Sosnowcu s. 91–95; Offmański Andrzej: Oddział w Szczecinie s. 96–99; Jelonek Tomasz: Działalność Sekcji Biblijnej w latach 1986–1994 s. 100–105; Mieszczak Stanisław: Sekcja Liturgiczna s. 106–108; Adamski Franciszek: Sekcja Socjologiczno-Pastoralna s. 109–112; Urban Jacek, Węclawowicz Tomasz: Sekcja Sztuki Sakralnej s. 113–116; Sielepin Adelajda: Sekcja Teologii Życia Konsekwowanego s. 117–121; Jelonek Tomasz: Wspomnienia s. 126–129.

430. KRIEGSEISEN Jacek: Stowarzyszenie Historyków Sztuki Oddział Gdański 1955–2015. W 60 rocznicę powstania. Gdańsk 2014 Stow. Historyków Sztuki. Oddz. 8° ss. 121, nlb. 1, il.

431. ROGUSKI Rafał: Zebranie Stowarzyszenia Historyków Wojskowości. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 233–234.

III Walne w Warszawie, 16 V 2015 r.

432. DOBRZYŃIECKI Arkadiusz: Spotkanie Stowarzyszenia w Leśnej 12–14 czerwca 2015 r. *Pomniki Dawnego Prawa*. Z. 32: 2015 s. 4–11.

Stowarzyszenie Ochrony i Badań Zabytków Prawa.

433. PACHOLSKI Jerzy: Spotkanie w Środzie Śląskiej w dniach 30 maja – 1 czerwca 2014 r. *Pomniki Dawnego Prawa*. Z. 26: 2014 s. 4–11.

Stowarzyszenie Ochrony i Badań Zabytków Prawa.

434. WITUSIAK Teresa: XI spotkanie Stowarzyszenia Ochrony i Badań Zabytków Prawa we Wleniu w dniach 28–30 czerwca 2013 r. *Pomniki Dawnego Prawa*. Z. 22: 2013 s. 4–13.

435. WYKAZ odczytów oraz imprez naukowych i kulturalnych zorganizowanych przez oddziały Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza w roku 2013. Na podst. sprawozdań oddziałów sporządziła Iwona Wiśniewska. *Wiek XIX*. R. 7: 2014 s. 539–547.

Toż w roku 2014. *Tamże*. R. 8: 2015 s. 687–695.

436. DAROCHA Mieczysław, Szczerbicki Andrzej: Kolejne pięć lat. Kalendarium Bieszczadzkiego Oddziału TOnZ za lata 2011–2015. *Bieszczad*. [T.] 20: 2015 s. 428–445.

Towarzystwo Opieki nad Zabytkami.

437. SZEWCZYK Tadeusz: Bieszczadzki Strażnik Dziedzictwa Rzeczypospolitej. *Bieszczad*. [T.] 20: 2015 s. 421–426.

Oddz. Bieszczadzki Towarzystwa Opieki nad Zabytkami laureatem nagrody krajowej dla instytucji w drugiej edycji konkursu „Strażnik Dziedzictwa Rzeczypospolitej”.

h) Towarzystwa regionalne

Zob. poz. 4683.

Błonie

438. NOWOSZEWSKI Roman: Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Błońskiej 2011–2015. Błonie 2015 Tow. Przyj. Ziemi Błońskiej 8° ss. 126, nlb. 1, il.

Bydgoszcz

439. KOWALSKI Kazimierz: Sprawozdanie z działalności TMMB 2015. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 553–584.

Towarzystwo Miłośników Miasta Bydgoszczy.

Chojna

440. MIGDALSKI Paweł: Sprawozdanie z działalności naukowo-edukacyjnej Stowarzyszenia Historyczno-Kulturalnego „Terra Incognita” za 2014 rok. *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 11 z. 1: Archeologia: 2014 [dr.:] 2015 s. 277–284.

441. MIGDALSKI P.: Sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia Historyczno-Kulturalnego „Terra Incognita” za rok 2013. *Roczn. Chojeński*. T. 6: 2014 s. 301–307.

Toż za rok 2014. *Tamże*. T. 7: 2015 s. 343–350.

442. STATUT Stowarzyszenia Historyczno-Kulturalnego „Terra Incognita” w Chojnie uchwalony w dniu 4 października 2013 roku. *Roczn. Chojeński*. T. 6: 2014 s. 309–318.

Ciechanowiec

443. TOMASZEWSKI Norbert Dariusz: Sprawozdanie z walnego zebrania sprawozdawczo-wyborczego Towarzystwa Naukowego Societas Scientiarum Klukoviana et Jablonoviane odbytego w dniu 2 października 2015 roku. *Ciechanowiecki Roczn. Muzealny*. T. 11: 2015 s. 278–315.

Gdynia

444. KITOWSKI Sławomir: Towarzystwo Przyjaciół Orłowa. *Roczn. Gdynski*. Nr 27: 2015 s. 164–165.

Od 1987 r.

Gołańcz

445. KUSZ Adam: 25 lat Towarzystwa Miłośników Ziemi Gołanieckiej 1990–2015. Gołańcz 2015 Tow. Miłośn. Ziemi Gołanieckiej 8° ss. 62, nlb. 1. il.

446. SPRAWOZDANIE Towarzystwa Przyjaciół Archiwum i Pamiątek Przeszłości za rok 2014. Oprac. Dariusz A. Rymar. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 449–452.

Grudziądz

447. RAUCHFLEISZ Tadeusz: Sprawozdanie Koła Miłośników Dziejów Grudziądza za lata 2013–2014. *Roczn. Grudziądzki.* T. 22: 2014 s. 301–305.

Jarosław

448. JASIEWICZ Dariusz: Sprawozdanie merytoryczne Stowarzyszenia Miłośników Jarosławia od 3.03.2011 do 26.03.2015. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia.* T. 21: 2015 s. 281–285.

449. SOCHA Anna: Sylwetka doc. dr. hab. Stanisława Sobockiego [ur. 1927] Honorowego Obywatela Miasta Jarosławia, Honorowego Członka Stowarzyszenia Miłośników Jarosławia. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia.* T. 21: 2015 s. 212–217.

Jasło

450. HAP Wiesław, Jałosińska Felicja, Zych Henryk: 50 lat społecznego działania Stowarzyszenia Miłośników Jasła i Regionu Jasielskiego. Jasło 2015 Stow. Miłośn. Jasła i Regionu Jasielskiego 8° ss. 140, il.

Jelenia Góra

451. MITRASZEWSKI Henryk: Sprawozdanie z działalności Jeleniogórskiego Oddziału Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich w 2015 roku. *Roczn. Jeleniogórski.* T. 47: 2015 s. 243–252.

Kraków

452. FISCHER Andrzej: Sprawozdanie z działalności Komitetu Opieki nad Kopcem Józefa Piłsudskiego w 2013 roku. *Roczn. Krakowski.* T. 80: 2014 s. 239.

Toż w 2014 roku. *Tamże.* T. 81: 2015 s. 271–272.

Przy Towarzystwie Miłośników Historii i Zabytków Krakowa.

453. FISCHER A.: Sprawozdanie z działalności Komitetu Opieki nad Kopcem Józefa Piłsudskiego w 2011 roku. *Sowiniec.* Nr 42: 2013 s. 141–143.

454. FOLLPRECHT Kamila: Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa w okresie od marca 2013 do marca 2014. *Roczn. Krakowski.* T. 80: 2014 s. 233–237.

Toż w okresie od marca 2014 do marca 2015. *Tamże.* T. 81: 2015 s. 257–261.

455. ROKOSZ Mieczysław: Sprawozdanie z czynności Komitetu Kopca Kościuszki w Krakowie za rok 2013/2014. *Roczn. Krakowski.* T. 81: 2015 s. 263–270.

Przy Towarzystwie Miłośników Historii i Zabytków Krakowa.

Kutno

456. KRONIKA Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Kutnowskiej za 2013 rok. *Kutnowskie Zesz. Region*. T. 18: 2014 s. 467–474.

Toż za 2014 rok. *Tamże*. T. 19: 2015 s. 383–388.

457. LATOS Andrzej: Moja przygoda z regionalizmem. *Kutnowskie Zesz. Region*. T. 18: 2014 s. 11–34.

Wspomnienia autora (ur. 1943) o działalności w Towarzystwie Przyjaciół Ziemi Kutnowskiej, od 1982 r.

Legnica

458. GAȚOWSKA Anna: Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Legnicy za rok 2014, w tym o organizowanych konferencjach. *Szkice Legnickie*. T. 36: 2015 s. 403–409.

Lelów

459. [BRYŁA Zbigniew, Nowak Marian, Skrzypczyk Mirosław]: LTH. 10 lat LTH-K z pamięcią i pasją. Lelów–Włoszczowa 2015 Lelowskie Tow. Hist.-Kult. im. Walentego Zwierkowskiego; Kontur 8° ss. 66, nlb. 1, il.

Lelowskie Towarzystwo Historyczno-Kulturalne im. Walentego Zwierkowskiego.

Łącko

460. ADAMCZYK Lucyna: Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Towarzystwa Miłośników Ziemi Łąckiej. *Almanach Łącki*. Nr 23: 2015 s. 166–181.

9 V 2015 r.

Łęczna

461. BRODZISZ Paweł: Z działalności Towarzystwa [Przyjaciół Ziemi Łęczyńskiej]. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 25: 2012 s. 74–75.

Toż [za 2013 r.]. *Tamże*. Nr 26: 2013 s. 91–92.

Toż [za 2014 r.]. *Tamże*. Nr 27: 2014 s. 83–84.

Toż [za 2015 r.]. *Tamże*. Nr 28: 2015 s. 67–68.

Łomża

462. ŻEGALSKA Elżbieta: Sprawozdanie z działalności Zarządu Łomżyńskiego Towarzystwa Naukowego im. Wagów za lata 2009–2012. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 363–380.

Łosice

463. ZOSTAWIŁEM ślad na Ziemi Łosickiej. Księga jubileuszowa wydana w 50 rocznicę działalności Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Łosickiej. Red. Dorota Kozłowska [i in.]. Łosice 2015 TPZŁ 8° ss. 209, il.

Łowicz

464. Z DZIAŁALNOŚCI Łowickiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w 2014 r. Oprac. Marek Wojtylak, Tadeusz Żaczek. *Roczniki Łowickie*. T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 339–340.

Ostrołęka

465. POROZUMIENIE OTN Ostrołęka z Instytutem Humanistyczno-Pedagogicznym w Krzemieńcu. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 443.

Nawiązanie współpracy, Ostrołęka, 5 XII 2013 r.

Sandomierz

466. BAŻANT Henryk: Walne Zwyczajne Zebranie Członków Towarzystwa Naukowego Sandomierskiego. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 104–105.

28 III 2015 r.

467. SYLWETKI członków TNS [Towarzystwa Naukowego Sandomierskiego]. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 56.

Ks. Tomasz Janusz Moskal. Toż. *Tamże* nr 40 s. 89–90.

Antoni Gawron, Dariusz Kubalski, Robert Pytka.

Sopot

468. SPRAWOZDANIE z działalności Towarzystwa Przyjaciół Sopotu (1 stycznia – 31 grudnia 2014). Oprac. Magdalena Rudnicka, Beata Woźniczka. *Roczn. Sopotki*. R. 26: 2015 s. 152–167.

Suwałki

469. AUGUSTOWSKO-SUWALSKIE Towarzystwo Naukowe. Oprac. Maciej Ambrosiewicz. *Roczn. Augustowsko-Suwalski*. T. 14: 2014 s. 287–288.

Rok 2013.

Świdnica

470. PAWŁOWSKA Urszula: Sprawozdanie z pracy Towarzystwa Regionalnego Ziemi Świdnickiej za okres pomiędzy walnymi zebraniem w 2010 r. i 2015 r. *Roczn. Świdnicki*. T. 42: 2014 [dr.:] 2015 s. 12–21.

Tarnobrzeg

471. [DWADZIEŚCIA lat Tarnobrzegskiego Towarzystwa Historycznego]. *Tarnobrzegskie Zesz. Hist.* Nr 35: 2011 s. 5–85.

Treść: Zych Tadeusz: Dwudziestolecie Tarnobrzegskiego Towarzystwa Historycznego [1991–2011] s. 5–9; XX lat Tarnobrzegskiego Towarzystwa Historycznego (kalendarium) s. 10–38; Majka Witold: Tarnobrzegskie Zeszyty Historyczne [1991–2011] s. 39–85.

Zagnańsk

472. ŚWIĘTOKRZYSKIE Towarzystwo Regionalne (2004–2014). Sprawozdanie z działalności – kalendarium wydarzeń, relacje z Sejmików i Posiadów, Biblioteka Świętokrzyska oraz Goniec Świętokrzyski, wygłoszone referaty – opublikowane lub nadesłane artykuły (wybór). Wybór tekstów i oprac. Maciej Andrzej Zarębski. Zagnańsk–Kielce 2015 Świętokrzyskie Tow. Region. 8° ss. 223, il. (Biblioteka Świętokrzyska; 329).

Treść: Zarębski M. A.: Słowo wstępne s. 5–6; I. Sprawozdanie z działalności Świętokrzyskiego Towarzystwa Regionalnego: W okresie 28 czerwca 2004 – 31 grudnia 2006 s. 7–26; W latach 2007–2010 s. 26–57; W latach 2011–2014 s. 58–116; II. Wygłoszone referaty, opublikowane lub nadesłane artykuły (wybór) s. 117–220; Tyszka Andrzej: Posłowie s. 221–222.

Zduńska Wola

473. STULCZEWSKI Jarosław: Towarzystwo Przyjaciół Zduńskiej Woli 1975–2015. Zarys monograficzny. Zduńska Wola 2015 Konrad Banaś 8° ss. 103, nlb. 1, il.

i) Zagraniczne instytucje naukowe

Armenia

474. GLIŃSKI Andrzej: Informacje o Ormianach polskich w zbiorach Instytutu Matenadaran w Erywanii. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 35: 2014 s. 55–63.

Dania

475. KRUSZEWSKI Eugeniusz S.: Instytut Polsko-Skandynawski i Pomorze. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 213–225.

W Kopenhadze – od l. 70. XX w.

Niemcy

476. CHMIEL Peter: Stulecie towarzystwa Beuthener Geschichts- und Museumsverein (1910–2010). *Zbliżenia Interkulturowe*. [T.] 8: 2010 s. 93–100.

Zał. w Bytomiu, obecnie w Recklinghausen.

477. CHRONIK der Polnischen Historischen Mission 2013. *Biul. Pol. Misji Hist.* Nr 9: 2014 s. 13–22.

Toż 2014. *Tamże*. Nr 10: 2015 s. 9–15.

478. STIPENDIATEN der Polnischen Historischen Mission 2013. *Biul. Pol. Misji Hist.* Nr 9: 2014 s. 23–29.

Toż 2014. *Tamże*. Nr 10: 2015 s. 17–24.

Wielka Brytania

479. WOLAK Łukasz: Obchody 70 rocznicy powstania Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. W. Sikorskiego (Londyn, 3 V 2015 r.). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 4 s. 169–170.

j) Konferencje naukowe międzynarodowe i polskie

Konferencje międzynarodowe

480. DZIĘGIELEWSKI Tomasz: Jasnogórska konferencja w odbiorze członka koła naukowego studentów historii: sprawozdanie. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 691–695.

11–13 XII 2008 r.; nt.: Paulini w służbie Kościoła i wielu narodów.

481. KERŠIENĖ Dovilė: Tarptautinė mokslinė konferencija „Žalgiriui – 600. Istoriniai mūšiai Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės raštijoje”. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2011 [nr] 1 [dr.:] 2012 s. 147–150.

Wilno, 25–26 XI 2010 r.

482. ŚLĄSK był i będzie polski. [W:] Górný Śląsk 1918–1922. Praca zbiorowa. Warszawa 2015 s. 419–422.

Warszawa, 27 IV 2011 r.; nt. „Górný Śląsk 1918–1922”.

483. LUKŠAITĖ Ingė: Konferencija „Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė ir protestantiškoji Europa XVII a.”. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2011 [nr] 1 [dr.:] 2012 s. 150–152.

Wilno, 2–4 V 2011 r.

484. KAMUNTAVIČIUS Rūstis: Antrasis tarptautinis Baltarusijos tyrinėtojų kongresas. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 2 [dr.:] 2013 s. 199–203.

Wilno, 23–25 IX 2011 r.

485. SARCEVIČIENĖ Jolita: Tarptautinė mokslinė konferencija „Vazų epocha Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje”. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2011 [nr] 2 [dr.:] 2012 s. 183–185.

Wilno, 19 X 2011 r.

486. SARCEVIČIENĖ J.: IX Jurgio Lebedžio skaitymai. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2011 [nr] 2 [dr.:] 2012 s. 181–183.

Wilno, 17 XI 2011 r., nt. „Literatura i litewskie procesy modernizacyjne w XV–XVIII w.”.

487. SARCEVIČIENĖ J.: Gegužės 3 d. Konstituciją menant: X tarptautinė XVIII a. Lietuvis Didžiosios Kunigaikštystės istorijos tyrinėtojų konferencija. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2011 [nr] 2 [dr.:] 2012 s. 186–190.

Wilno, 24–25 XI 2011 r.

488. JANKAUSKAS Vytas: Konferencija „Vidurio Rytų Europa mūsų prie Mėlynųjų Vandenų metu”. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 1 [dr.:] 2013 s. 201–202.

Kowno-Troki, 24–26 V 2012 r.

489. FOMINAITĖ Marta: Tarptautinė knygotyros konferencija Vilniuje. *Knygotyra*. T. 60: 2013 s. 277–280.

Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji dotyczącej nauki o książce, Wilno, 27–28 IX 2012 r.

490. GLEMŽA Liudas: 11-oji konferencija „Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė XVIII amžiuje”. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 2 [dr.:] 2013 s. 195–198.

Wilno, 27–28 IX 2012 r.

491. SARCEVIČIENĖ J.: Tarptautinė mokslinė konferencija, „Lietuva-Lenkija-čvedija: Europos dinastinės jungtys ir istoriniai-kultūriniai ryšiai”. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 2 [dr.:] 2013 s. 203–207.

Wilno, 4–5 X 2012 r.

492. BRENDA Waldemar: „Historia i źródło” – cykl konferencji współorganizowanych przez Muzeum Ziemi Piskiej i Instytut Pamięci Narodowej w latach 2012–2013. „Opór społeczny wobec rządów komunistycznych w Europie Środkowo-Wschodniej”, Pisz, 8 października 2012 r. „Polska i Ukraina w latach trzydziestych–pięćdziesiątych XX wieku”, Pisz, 2 lipca 2013 r. *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 157–159.

493. SARCEVIČIENĖ J.: Mokslinė konferencija Krokuvoje: apie vaikus ir vaikystę XV–XX a. istorijos tyrimuose. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 2 [dr.:] 2013 s. 207–211.

Kraków, 17–18 X 2012 r.

494. SARCEVIČIENĖ J.: Apie viešumą, privatumą ir intymumą XVIII a. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 2 [dr.:] 2013 s. 212–213.

Warszawa, 22–23 X 2012 r.

495. SEROKA Katarzyna: „Promocja kulturowo-informacyjna współczesnego wychodźstwa a dziedzictwo narodowe emigracji”. III międzynarodowa konferencja poświęcona dziedzictwu i problemom nauki i kultury polonijnej (Francja, Paryż, 13–14 grudnia 2012 r.). *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 338–342.

496. OSTASZEWSKI Marek: Ogólnopolska konferencja naukowa „Gloria Victis”. Białystok, 22 stycznia 2013 r. *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 159–160.

497. KOSTRZEWSKA Ewelina Maria: Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. Powstanie styczniowe – odniesienia, interpretacje, pamięć, Kraków–Małogoszcz, 21–22 lutego 2013 r. *Przeł. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 1 s. 313–316.

498. STALA Klaudia: Sprawozdanie z III Forum Architecturae Poloniae Medievalis. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 33: 2013 s. 114–117.

Kraków, 22–23 III 2013 r.

499. SZYMANIEC Piotr: „Śladami Jerzego Giedroycia”. Sprawozdanie. *Imponderabilia*. Nr 6: 2013 s. 209–212.

Wrocław, 14 V 2013 r.

500. SZERLE Jędrzej: Sprawozdanie z International Medieval Congress 2013. *Argumenta Historica*. Nr 1: 2014 s. 199–200.

Leeds, 1–4 VII 2013 r.

501. PLESKOT Patryk: O zaufaniu i jego braku. Międzynarodowa konferencja naukowa „Trust and distrust in the Eastern Bloc and the Soviet Union, 1956–1991”, University College London, 4–5 VII 2013 r. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 23: 2014 s. 501–503.

502. GORLOFF Elżbieta: International Standing Conference for History of Education – 35 (35 Międzynarodowa Konferencja Historii Edukacji) „Education and Power – Historical Perspectives”, Ryga, 21–24 sierpnia 2013 roku. *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 212–215.

503. GŁOWACKI Albin: O polskich zesłańcach na Syberii w XIX–XX w. Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. Problemy rosyjsko-polskiej historii i dialog kultur, Szuszenskoje 5–6 września 2013 r. *Przeł. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 1 s. 297–308.

504. DĄBROWSKI Dariusz: Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji „Rann’omoderna lûdina: prostir – vlada – pravo XVI–XVIII st.” (Kijów, 12–13 września 2013). *Slavia Orientalis*. R. 63: 2014 nr 2 s. 336–340.

505. DRUNGILAS Jonas: Konferencja międzynarodowa „Litwa i jej sąsiedzi w relacjach wzajemnych (XIV–XIX w.)”. Olsztyn, 12–13 września 2013 r. *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 161.

506. ŁAWSKI Jarosław: Sławiści w Odessie. Sprawozdanie z I Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Obrazy Odessy w literaturach słowiańskich, 12–13 września 2013 roku, Odessa”. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 15: 2015 nr 1 s. 190–195.

507. TICHOMIROW Andrzej: Konferencja naukowa „Powstanie Styczniowe i jego miejsce w pamięci kolektywnej narodów Europy Środkowo-Wschodniej”, Wilno, 12–14 września 2013 roku. *Przegl. Wschodnioeuropejski*. [T.] 6: 2015 [nr] 2 s. 274–278, sum.

508. STANKEVIČ Adam: III Powszechny Zjazd Historyków Litewskich. Szawle, 26–29 września 2013 r. *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 161–169.

509. ŠMIGELSKYTĖ-STUKIENĖ Ramunė: XII międzynarodowa konferencja naukowa „Wielkie Księstwo Litewskie w XVIII wieku: państwo, kultura, edukacja”. Wilno, 10–11 października 2013 r. *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 169–172.

510. GRABOWSKI Janusz: „Kościół w Polsce a sąsiedzi”. Konferencja dedykowana prof. Markowi Kazimierzowi Barańskiemu. *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 372–374.

Warszawa, 11 X 2013 r.

511. GAŚSIOR Renata: Sprawozdanie z międzynarodowej młodzieżowej szkoły naukowej „Archiwa elektroniczne: Od intelektualnego projektu do wirtualnej rzeczywistości”, Jekaterynburg, 11–15 października 2013 r. *Archiwista Pol*. R. 20: 2015 nr 4 s. 97–90.

512. WYRWA Andrzej M[arek], Kara Michał, Krzysztofiak Teresa: Konferencja naukowa „Gród piastowski w Gieczu – geneza, funkcja, kontekst”. *Slavia Antiqua*. T. 54: 2013 s. 343–346.

Giecz, 14–15 X 2013 r.

513. KIERSKI Krzysztof Andrzej: VI Międzynarodowa Konferencja Doktorantów Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 25–26 października 2013 r. *Meritum*. T. 5: 2013 s. 179–183.

514. SNOPKO Jan: Międzynarodowa konferencja naukowa „W przededniu Wielkiej Wojny: Rosja i świat” („Nakanune Velikoj Vojny: Rossiâ i mir”), Moskwa, 31 października 2013 r. *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 172–173.

515. SMALÂNČUK [Alâksandr Fëdaravič] Ales’: Mižnarodnâ navukovaâ kanferencyâ „Garadzeskî socyum: gîstorâ i pamâc’. XV–XX stst.”, Grodna, 9–10 listapada 2013 g. *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 174–175.

516. PAŁYS Piotr: Międzynarodowa konferencja naukowa: W 90 rocznicę założenia Dzielnicy I Związku Polaków w Niemczech. Mniejszości narodowe w Niemczech w okresie międzywojennym. *Pro Lusatia*. T. 12: 2013 s. 140–142.

Opole, 12 XI 2013 r.

517. KAMIŃSKA Monika: Sprawozdanie z IV Międzynarodowej Konferencji Naukowej Colloquia Russica „Rurykowicze w świecie powiązań dynastycznych: polityka, obyczajowość, kultura, religia (X–XVI ww.)” (Mogilno, 14–16 listopada 2013 r.). *Slavia Orientalis*. R. 63: 2014 nr 3 s. 472–475.

518. MAROSZEK Józef: Dzieje Opactwa Supraskiego w XVI–XX w. – konferencja międzynarodowa 16–17 listopada 2013 r. *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 425–431.

Supraśl.

519. KOLA Adam F.: Emigracja polityczna z Europy Środkowej i Wschodniej. Sprawozdanie z konferencji naukowej „Political Exile from Central and Eastern Europe. Motives, Strategies, Activities and Perceptions of East and West, 1945–1989”, Bratysława, 19–20 XI 2013. *Klio*. T. 29: 2014 nr 2 s. 286–295.

520. DOMINIĄK Łukasz M.: Sprawozdanie z warsztatów naukowych pt. „Six centuries of Polish-Ottoman encounters in Istanbul: identities, trajectories, and intellectual transfers”/Sześć wieków polsko-tureckich spotkań w Stambule: Tożsamości, trajektorie i intelektualne wymiany, Orient-Institut, Instanbul, 13–14 III 2014. *Klio*. T. 29: 2014 nr 2 s. 283–285.

521. KOCHANIEC Sebastian: I Międzynarodowe Seminarium Naukowe „Polska – Rosja – Białoruś. Perspektywy współpracy naukowej humanistów”. Sprawozdanie. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 15: 2014 nr 1 s. 208–212.

Białystok, 14 III 2014 r.

522. BARTNICKA Alicja: Sprawozdanie z konferencji „Der polnische Januaraufstand von 1863 – Verflechtungs- und Wahrnehmungsgeschichte”, Oldenburg, 31 III–3 IV 2014. *Klio*. T. 29: 2014 nr 2 s. 275–283.

523. BARCZYK Alina: Artyści znad jezior lombardzkich w nowożytnej Europie. Międzynarodowa konferencja naukowa, Warszawa, 3–4 kwietnia 2014 r. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 1 s. 231–233.

524. MOŹDŻEŃ Julia: Sprawozdanie z konferencji naukowej „Heterogeniczność przestrzeni miejskiej w Królestwie Polskim i Rzeczypospolitej Obojga Narodów w epoce przedprzemysłowej – w 750-lecie lokacji Nowego Miasta Torunia (1264–2014)”, Toruń, 10–12 IV 2014. *Klio*. T. 29: 2014 nr 2 s. 269–275.

525. CHMIELEWSKI Witold [Jan]: Czwarta Konferencja Kwietniowa Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie „Szkolnictwo Polskie w Ameryce Północnej, Ameryce Południowej i Australii”, Londyn, 12–13 kwietnia 2014 roku. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 176–186.

526. MAZURKIEWICZ Anna: Relacja z sesji naukowych zorganizowanych na European Social Science History Conference przez uczestników Centralnego Projektu Badawczego IPN „Polska emigracja polityczna 1939–1989”, Wiedeń, 23–26 kwietnia 2014 roku. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 24: 2014 s. 519–525.

527. KACZOROWSKA Teresa: X Międzynarodowe Dni Macieja Sarbiewskiego: „Chrześcijański Horacy z Mazowsza”, Mazowsze Północne, 9–11 maja 2014 r. *Barok*. [R.] 21: 2014 [nr] 2 s. 263–264.

M.in. konferencja „Maciej Kazimierz Sarbiewski – jego twórczość w naszej pamięci”, Ciechanowiec.

528. DUŻY Wiesława: Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Morze wokół nas... »bo takie jest rozległe i straszne«”, Gdańsk, 22–23 V 2014. *Klio*. T. 29: 2014 nr 2 s. 259–268.

529. VASIL’EVA Viktoriâ: OBZOR. Kongressa „Pol’ša-Rossiâ: dolgij sled »korotkogo« XX veka”. 26–27 maâ 2014, Kraków, Pedagogičeskij Universitet imeni Komissii’ nacional’nogo obrazovaniâ v’ Krakove. *Historyka*. T. 45: 2015 s. 201–211.

530. BARTNICKA Alicja: Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej „Ponadnarodowa »milicja« Himmlera: lokalna współpraca z oddziałami SS i policji w kontekście II wojny światowej”, Toruń, 28–30 V 2014. *Klio*. T. 31: 2014 nr 4 s. 253–260.

531. CHODASEWICZ Justyna: XI Polsko-Niemieckie Seminarium Wrocław–Halle–Siegen pt. „Stara Marchia – odkrywanie niedocenionego regionu” (9–14 VI 2014 r.). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 176–179.

532. GRALAK Tomasz: „Europa w okresie od VIII w.p.n.e. do I w.n.e.”, Biskupin 01.-04.07.2014. *Przegl. Archeol.* T. 63: 2015 s. 243–247.

533. SZERLE Jędrzej: Sprawozdanie z konferencji „International medieval Congress 2014” (Leeds, 7–10 lipca 2014) oraz konferencji „Kings and Queens 3” (Winchester, 11–13 lipca 2014). *Argumenta Historica*. Nr 2: 2015 s. 151–152.

534. MAŁEK Agnieszka: IV Kongres Polskich Towarzystw Naukowych na Obczyźnie: „Nowoczesne nauczanie tradycji ojczystych – Sybiracy i młodzież”. *Studia Migracyjne – Przegl. Polonijny*. R. 41: 2015 z. 1 s. 197–207.

Kraków, 4–7 IX 2014 r.

535. PLESKOT Patryk: Od Wolnej Europy do wolnej Europy. Sprawozdanie z konferencji „From Free Europe to Free Poland. Free Europe Committee in the Cold War”, Gdańsk, 5–6 września 2014 roku. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 24: 2014 s. 527–531.

536. OSTASZEWSKI Marek: Międzynarodowa konferencja naukowa „Obrona twierdzy Osowiec na tle działań na froncie wschodnim Wielkiej Wojny w latach 1914–1915”. Białystok–Osowiec, 10–11 września 2014 r. *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 14: 2014 s. 117–120.

537. JANICKA Anna: Kijowskie dyskusje o związkach sztuki i języka we wrześniu 2014 roku. Sprawozdanie. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 15: 2014 nr 2 s. 155–163.

Kijów, 18–19 IX 2014 r.; nt.: Proces literacki: język sztuki – sztuka języka.

538. CHMIELEWSKI Witold [Jan], Łopot Mirosław: X Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Edukacja – między tradycją a współczesnością”, Częstochowa, 20–21 września 2014 roku. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 216–225.

539. WITCZAK Patryk: Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Słowianie na emigracji: literatura – kultura – język” (Opole, 22–23 września 2014 r.). *Slavia Orientalis*. R. 64: 2015 nr 2 s. 433–435.

540. CZYŻAK Marta: „Unterwegs auf Pilgerstrassen. Pilger aus dem polnischen und deutschen Raum im Spätmittelalter und in der frühern Neuzeit” (Würzburg, 25–26 IX 2014 r.). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 179–184.

541. KWAŚNIEWSKI Artur: Sprawozdanie z konferencji pt. „Opavsko mezi Moravou a Slezskem. Identita regionu a její proměny. Mezinárodní vědecké setkání pořádané při příležitosti 400 let udělení Opavska lénem knížatům z Lichteštejna”? „Opawszczyzna między Morawami a Śląskiem. Tożsamość regionu i jej przemiany. Międzynarodowa konferencja zorganizowana z okazji czterechsetlecia nadania księstwa opawskiego w lenno Lichtensteinom” (Opawa, 26 IX 2014 r.). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 189–190.

542. ŠMIGELSKYTĖ-STUKIENĖ Ramunė: Międzynarodowa konferencja naukowa „Bitwa pod Orszą 1514 r.: zwycięstwo militarne i jego konsekwencje”. Wilno, 26–27 września 2014 r. *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 14: 2014 s. 120–122.

543. RUCHNIEWICZ Małgorzata: Międzynarodowa sesja naukowa „In Arce Grafenortum. Pałac w Gorzanowie – historia, kultura, rewitalizacja”, Gorzanów, 27–28 września 2014 r. *Zesz. Muzeum Ziemi Kłodzkiej*. [Z.] 13: 2015 s. 231–233.

544. KONSTANKIEWICZ Agnieszka: Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji „Archiwa społeczne. Modele współpracy z państwem”, Warszawa, 6 października 2014 r. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 1 s. 115–118.

545. JANUSZEK-SIERADZKA Agnieszka: Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Elity i masy w społeczeństwach Czech i Polski w średniowieczu i wczesnych czasach nowożytnych”, Janowiec nad Wisłą, 6–8 października 2014. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 2 s. 237–242.

546. MASTIANICA Olga: Międzynarodowa konferencja naukowa „Grupy społeczne i ich wpływ na rozwój społeczeństwa w XVI–XIX w.”. Wilno, 8–9 października 2014 r. *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 14: 2014 s. 122–123.

547. WAWRYSZUK Paweł, Stambolija Nebojša: Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej „Stosunki polsko-jugosłowiańskie w XX wieku”, Belgrad, 9–10 X 2014 r. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 2 s. 231–233.

548. WOLSKA Joanna: Międzynarodowa konferencja naukowo-szkoleniowa pt. „Medycyna w okupowanej Polsce w cieniu nazizmu” (Poznań, 10–12 X 2014 r.). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 179–183.

549. DRZEWIECKA Dorota, Niedźwiedzka Magdalena: Sprawozdanie z konferencji „Kraków Norymberga – Praga. Elity miast w średniowieczu i epoce nowożytnej. Pochodzenie, narodowość, mobilność, mentalność”, Kraków 16–17 X 2014. *Klio*. T. 31: 2014 nr 4 s. 241–246.

550. ZAWICHROWSKA Marta: Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej „W cieniu walczących imperiów. Europa Wschodnia w I wojnie światowej” (Poznań, 16–17 października 2014 r.). *Slavia Orientalis*. R. 64: 2015 nr 2 s. 435–438.

551. SIKORSKA Marta: Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej „France – Pologne. Contacts, échanges culturels, représentations (fin XVIIe–fin XIXe siècle)”, Warszawa 16–18 X 2014. *Klio*. T. 31: 2014 nr 4 s. 246–253.

552. ANDRYSIAK Ewa: TEMPUS LIBRI 2014. VI międzynarodowa interdyscyplinarna konferencja – Książki w przemianach czasu. Český Krumlov, 23–26 października 2014 r. *Acta Univ. Lodziensis. Folia Librorum*. [Vol.] 21: 2015 s. 115–124.

553. WALCZAK Krzysztof: „Tempus libri 2014. Książka w przemianach czasów”. Szóste międzynarodowe interdyscyplinarne seminarium. Český Krumlov, 23–26 października 2014 roku. *Roczniki Bibliot. R.* 59: 2015 s. 220–227.

554. WAJS Hubert, Woźniak Wojciech: „Making the Information Governance Landscape in Europe” – 7. Konferencja DLM Forum. *Archeion*. T. 116: 2015 s. 693–696.

Lizbona, 12–14 XI 2014 r.

555. BIAŁOŃCZYK Tomasz: XVIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej” pt. „Postęp i zacofanie w kulturze Europy Środkowej” (Zabrze, 13–14 XI 2014 r.). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 184–186.

556. KWIECIEŃ Sabina: Tematyka czasopiśmiennicza na XII Międzynarodowej Konferencji Naukowej Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN „Kraków–Lwów: książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku” (Kraków, 13–14 XI 2014). *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 1 s. 147–150.

557. ZNAJOMSKI Artur: Sprawozdanie z XII Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Kraków–Lwów. Książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku: (Kraków, 13–14 listopada 2014 roku). *Folia Bibliologica*. Vol. 57: 2015 s. 139–143.

558. ADAMSKA Urszula: Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Estetyczne aspekty literatury polskich, białoruskich i litewskich Tatarów (Od XVI do XXI w.)”, Białystok–Sokółka 14–15 XI 2014 r. Sprawozdanie. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 1 s. 206–210.

559. MĘCINA Marcin: Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. „Stanisław Kościółkowski pamięci przywrócony”, Łódź, 14–15 listopada 2014 r. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 2 s. 225–229.

560. SZWEDA Adam: Międzynarodowa konferencja „Akteure mittelalterlicher Aussenpolitik: Das Beispiel Ostmitteleuropas” Marburg, 14–15 XI 2014 roku. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 1 s. 157–158.

561. RUSZAŁA Kamil: Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej „Galicja w latach 1772–1867. Społeczeństwo i gospodarka” (Kraków, 19.11.2014). *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 1 s. 139–140.

562. MARCINIEC Dariusz: Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. „Wielka Wojna. W stulecie wybuchu”, Łódź, 20–22 listopada 2014 r. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 1 s. 241–246.

563. KAŁA Grzegorz: Sprawozdanie z I międzynarodowej konferencji: Zakon Krzyżacki – dziedzictwo historyczne i kulturowe a teraźniejszość, Ryn, 4–6 grudnia 2014 r. *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 289–294.

564. POŁCZYŃSKI Michał: „Renaissance in the Borderlands. Cultures of Humanism in the Polish and Ottoman Empires”, University of Warsaw, Poland, 10–11 December 2014. *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*. T. 59: 2015 s. 343–346.

565. JANICKA Anna: O Sergiuszu Piaseckim w Mińsku. Sprawozdanie. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 1 s. 219–223.

18 II 2015 r.

566. ZASZTOWT Leszek: „Polskie naukoznawstwo w okresie międzywojennym”. Warsztaty naukoznawcze w Konstancji (Niemcy): „A New Organon. Science Studies in Poland between the Wars”. Workshop, 20–21 February 2015. Kulturwissenschaftliches Kolleg Konstanz (Bischofsvilla) – Universität Konstanz. Organized by Friedrich Cain and Bernhard Kleeberg. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 4 s. 177–184.

567. KEMPA Maria E.: Międzynarodowa Konferencja z cyklu: „Rozwój aptekarstwa śląskiego”, Rudy k. Kuźni Raciborskiej, 27–28 lutego 2015 r. *Medycyna Nowożytna*. T. 21: 2015 z. 1 s. 139–142.

568. JĘDRZEJEWSKI Przemysław, Szuster Gabriel: Międzynarodowe seminarium naukowe pt. „Stosunki polsko-węgiersko-słowackie na przestrzeni wieków”, Nowy Targ, 9–10 marca 2015 roku.

Res Gestae. [T.] 1: 2015 s. 382–386.

569. GUT Paweł, Leśniewska Jolanta: Kontrowersyjne archiwalia. Konferencja archiwistów uniwersyteckich i naukowych w Erlangen (19–20 marca 2015). *Archeion*. T. 116: 2015 s. 683–693.

570. ŁOSOWSKI Janusz: Zakład Archiwistyki UMCS współorganizatorem konferencji w Moskwie. *Res Historica*. Nr 40: 2015 s. 401–404.

19–20 III 2015 r.

571. KOWALCZYK Tomasz: III Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Konstytucje państw europejskich: historia i współczesność”, Toruń 16–17 kwietnia 2015 roku. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 367–369.

572. GRZYBOWSKI Jerzy: Lotnictwo w operacji gorlickiej 1915 roku: konferencja w Szymbarku. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 223–224.

24 IV 2015 r.

573. PRZEŹDZIECKI Paweł: Etos wojownika: konferencja w Atenach. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 224–227.

27–30 IV 2015 r.

574. PRZEŹDZIECKI P.: Wywiad i technika: konferencja w Zagrzebiu. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 228–231.

8–10 V 2015 r.

575. GRYSIŃSKA-JARMUŁA Katarzyna, Maresz Teresa: „Dobre i złe sąsiedztwa. Historia kluczem do zrozumienia współczesnych relacji międzysąsiedzkich” – sprawozdanie z konferencji. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 543–550.

Bydgoszcz, 11–12 V 2015 r.

576. MARESZ Teresa, Grysińska-Jarmuła Katarzyna: Historia kluczem do zrozumienia współczesnych relacji międzysąsiedzkich. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Dobre i złe sąsiedztwa”, Bydgoszcz, 11–12 V 2015. *Klio*. T. 34: 2015 nr 3 s. 156–168.

577. BORZYSZKOWSKA-SZEWCZYK Miłoslawa, Sacha Magdalena: Sprawozdanie z międzynarodowej interdyscyplinarnej konferencji „Topografie pamięci pogranicza / Gedächtnisographien im Grenzraum”, Gdańsk 15–17 maja 2015. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 367–370.

578. DUŻY Wiesława, Wesolek Ewelina: [Międzynarodowa konferencja „Dzieciństwo i starość w historiografii”, Lublin, 21–22 V 2015]. *Klio*. T. 33: 2015 nr 2 s. 163–167.

579. ROSA Agnieszka: XV międzynarodowa konferencja z cyklu „Coloquia Jerzy Skowronek dedicata” pt. „Archiwa w otoczeniu społecznym w XXI wieku” – moje impresje. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 4 s. 69–83.

Warszawa, 21–22 V 2015 r.

580. ANTONIEWICZ Michał, Wołczyk Łukasz: Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Polscy zesłańcy na Syberii Zachodniej w drugiej połowie XVIII–XIX wieku w oczach Rosjan i ludności syberyjskiej” (Omsk, 25–27 maja 2015 roku). *Almanach Historyczny*. T. 17: 2015 z. 1 s. 207–211.

581. JEWDOKIMOW Marcin: Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej „Old religion and new spirituality: continuity and changes in the background of secularization”, Tartu (Estonia), 26–29 V 2015 r. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 6: 2015 s. 477–478, sum.

582. SZUMSKI Jakub: Sprawozdanie z konferencji naukowej: „Modernities, Transformations and Evolving Identities in post-1945 Poland”, Oksford, 11–12 VI 2015 r. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 219–222.

583. ZASZTOWT Leszek, Schiller-Walicka Joanna: Międzynarodowa Konferencja Komisji Historyków Polski i Rosji „Rossiâ v pol'skoj istoriografii, Pol'sha v rossijskoj istoriografii. K 50-letiu Komissii istorikov Rossii i Pol'shi (Rosja w polskiej historiografii, Polska w historiografii rosyjskiej. Z okazji 50-lecia Komisji Historyków Polski i Rosji)”, Moskwa, 23–25 czerwca 2015 roku. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 3 s. 157–164.

584. WIŚNIEWSKA Dorota: 14th International Congress for Eighteenth-Century Studies (Rotterdam, 27–31 VII 2015 r.). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 4 s. 172–175.

585. WIŚNIEWSKA Magdalena: Sprawozdanie z konferencji I-CHORA 7 – Seventh International Conference on the History of Records and Archives (Amsterdam, 29–31 lipca 2015 r.). *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 4 s. 84–86.

586. WISZEWSKI Przemysław: Rzut oka na teoretyczny „Olimp historyków”. 22th International Congress of Historical Sciences (Jinan, 23–29 VIII 2015 r.). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 180–188.

587. PTASZYŃSKI Maciej: Spotkanie grupy badawczej „Confessio im Konflikt. Religiöse Selbst- und Fremdwahrnehmung im 17. Jahrhundert” (Rzym, 25–28 sierpnia 2015 r.). *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*. T. 59: 2015 s. 347–348.

588. GIRSZTOWT Aleksandra: Konferencja „Origines et mutationes 2” Exchange and power around the Baltic Sea Region up to Industrial Age, Pruszcz Gdański, 3–5 IX 2015. *Klio*. T. 35: 2015 nr 4 s. 237–243.
589. RUTKOWSKI Rafał: The Fifth Congress of Polish Medievalists (Rzeszów, 20th–24th September 2015). A report. *Acta Poloniae Historica*. [T.] 112: 2015 s. 445–447.
590. STRAUCHOLD Grzegorz: Konferencja „Mapa jako narracja interpretacyjna” (Wrocław, 24–26 IX 2015 r.). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 179–180.
591. ŚLICZYŃSKA Joanna Elżbieta: III międzynarodowa konferencja naukowa pt. Nasze-Obce-Wspólne. Dziedzictwo kulturowe. Dialog kultury z naturą. *Meritum*. T. 7: 2015 s. 215–219.
Białystok, 25–27 IX 2015 r.
592. KRZYMKOWSKI Marek: VI Międzynarodowe Sympozjum Dziejów Biurokracji, Kazimierz Dolny 26–27 września 2015 roku. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 379–380.
593. KANECKI Oskar: VI Colloquium Polsko-Gruzińskie: „History of the sources of law in Poland and Georgia”, Olsztyn 30 września 2015 roku. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 378–379.
594. KMAK-PAMIRSKA Aleksandra: 12th Joachim Lelewel Debate, „A triumphal procession of neo-liberalism? New aspects of the 1989 transition”. *Acta Poloniae Historica*. [T.] 112: 2015 s. 447–451.
Warszawa, 6 X 2015 r.
595. ŁAWSKI Jarosław: Międzynarodowa Konferencja Naukowa: Białorusko-polskie stosunki literackie. Problemy imagologii (interpretacje chorewowskie). Mińsk, 11.X.2015. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 2 s. 229–234.
596. KALINOWSKI Daniel: Międzynarodowe Konfrontacje Kulturowe „Wielkie Pomorze. Społeczności i narody”, Słupsk, 14–16 października 2015 r. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 374–378.
597. SADOWSKA Joanna: Konferencja „Konflikt pamięci? II wojna światowa we współczesnej polityce i kulturze państw Europy Środkowo-Wschodniej”, Białystok, 22–23 października 2015 r. *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 331–333.
598. KRUKOWSKI Piotr: Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji, pt. „IV Lubelska Jesień Historyczna”, Lublin 23–24 października 2015 r. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 291–293.
599. GLOMBIK Konrad: 50-lecie wymiany listów między biskupami Polski i Niemiec. Sprawozdanie, Erfurt 30–31 X 2015 r. *Studia Teol.-Hist. Śląska Opolskiego*. T. 35: 2015 s. 488–493.
600. MOŹDŻEŃ Julia: Międzynarodowa konferencja naukowa „Jan Długosz – 600-lecie urodzin. Region – Polska – Europa w jego twórczości” (Ostromecko, 18–20 XI 2015 roku). *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 4 s. 137–140.
601. TRAFALSKI Grzegorz: V Międzynarodowa Konferencja Sfragistyczna „Napisy na pieczęciach”, 27–29 listopada 2015 r. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 4 s. 94–96.

Konferencje polskie

602. GOS Paulina: Konferencja naukowa „Druk i biblioteka w życiu codziennym”. *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 5: 2011 s. 357–360.

Warszawa, 10 V 2011 r.

603. PIETRZAK-THÉBAULT Joanna: „Przestrzeń klasztoru – przestrzeń kultury”. Piśmiennictwo, książka, edukacja, Warszawa, 10–12 maja 2012 r. *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 331–333.

604. OSTROWSKI Jerzy: XXVI Ogólnopolska Konferencja Historyków Kartografii, Warszawa, 13–15 września 2012 r. *Studia Geohistorica.* Nr 1: 2013 s. 158–162.

605. SEROKA Katarzyna: Konferencja naukowa „Zagarnięte – ukryte – poszukiwane – odzyskane”. Warszawa, 19–20 września 2012 r. *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 334–337.

606. BUDZYŃSKI Zdzisław: „Zapomniane mosty, drogi i przeprawy w Galicji. Problematyka badań nad systemami komunikacyjnymi XVIII–XX w.”, Rzeszów-Przemyśl, 19–21 września 2012 r. *Studia Geohistorica.* Nr 1: 2013 s. 153–154.

607. BERNAT Sebastian, Flaga Małgorzata: „Sacrum w krajobrazie”. Sprawozdanie z XV Interdyscyplinarnego Seminarium Naukowego Komisji Krajobrazu Kulturowego PTG, Lublin, 25–27 września 2012 r. *Studia Geohistorica.* Nr 1: 2013 s. 155–157.

608. DĄBROWSKI Kazimierz: Jubileuszowa Konferencja w 75. lecie powołania Archiwum Archidiecezjalnego w Łodzi. *Archiva Ecclesiastica.* R. 6: 2015 nr 8 s. 77–83.

Łódź, 19 XI 2012 r.

609. POTOCKA Paulina, Zdeb Katarzyna: Ogólnopolska konferencja naukowo-konserwatorska „Prehistoryczna kopalnia ‘Krzemionki Opatowskie’ – Pomnik Historii, na tle problemów badań, ochrony i zagospodarowania pradziejowych kopalń krzemienia w Polsce i w Europie”, Krzemionki, 18–20 kwietnia 2013 r. *Archeologia Polski.* T. 58: 2013 z. 1/2 s. 258–271.

610. BARTOSIEWICZ Aleksandra, Kostrzewska Ewelina Maria: Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. Miłość sprzedajna. Antropologia miłości, Zachełmie, 21–23 maja 2013 r. *Przeł. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 1 s. 317–321.

611. KOBYLIŃSKI Zbigniew: Pierwszy kongres Archeologii Polskiej (Warszawa, 19–21 września 2013 r.). *Slavia Antiqua.* T. 54: 2013 s. 337–342.

612. KOWALCZYK Anna: Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. Łódź w drodze do niepodległości, Łódź, 18 października 2013 r. *Przeł. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 2 s. 318–325.

613. BIEDRAWA-RACZYŃSKA Marta: Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. Kazimierz Zakrzewski. Historia i polityka, Łódź, 15 listopada 2013 r. *Przeł. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 2 s. 314–318.

614. ŚWIĘCH Hermina, Morawek Małgorzata: Krótka informacja o konferencji naukowej: „Sztuka w kręgu zakonów mendykanckich w okresie nowożytnym”. *Pietas et Studium.* T. 5: 2014 s. 103–106.

Kraków, 18 XI 2013 r.

615. KONOPKA Witold: Sprawozdanie z konferencji naukowo-metodycznej „Nekropolie i miejsca pamięci” z cyklu „Region Kujawsko-Pomorski w Przeszłości”. Toruń, 21 listopada 2013 r. *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 294–296.

616. CHMIELEWSKI Witold [Jan]: Pamięci Profesora Stanisława Mauersberga w pierwszą rocznicę ostatniego pożegnania. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 120–132.

Sprawozdanie z Sympozjum poświęconego pamięci prof. zw. dr. hab. Stanisława Mauersberga (1924–2012), Białystok, 26 XI 2013 r.

617. CHWASTYK-KOWALCZYK Jolanta: Sprawozdanie z konferencji „Informują i edukują – książka i prasa polska na obczyźnie w XXI wieku” (Gorzów Wlkp., 28–29 listopada 2013). *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 2 s. 125–128.

618. GÓRECKA Małgorzata, Starczewska Ewa: Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. „Innowacyjne metody kształcenia studentów nauk humanistycznych”, Gdańsk, 6 grudnia 2013 roku. *Argumenta Historica*. Nr 1: 2014 s. 193–196.

619. KOWALSKA Anna [Bogumiła]: Przedmioty skórzane na co dzień i od święta. Konferencja naukowa. *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: Archeologia: 2013 [dr.:] 2015 s. 467–471. Szczecin, 12–13 XII 2013 r.

620. SŁOWIŃSKI Sławomir, Rogalski Bartłomiej: XIX Sesja Pomorzoznawcza. *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: Archeologia: 2013 [dr.:] 2015 s. 465–466. Szczecin, 12–13 XII 2013 r.

621. NOETZEL Henryka: 170 rocznica śmierci Edwarda Raczyńskiego. Zaniemyśl, 20 stycznia 2014. *Śremski Notatnik Hist.* Nr 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 121–126.

622. KIERSKI Krzysztof Andrzej: Sprawozdanie z panelu dyskusyjnego pt. „Żołnierze Wyklęci”. *Meritum*. T. 6: 2014 s. 151–155. Olsztyn, 3 III 2014 r.

623. SZCZEPAŃSKI Seweryn: Sprawozdanie z konferencji „Badania archeologiczne dawnej Pomezanii w latach 2012–2013”. *Pruthenia*. T. 9: 2014 s. 221–225. Zalewo, 17–18 III 2014 r.

624. STANEK Piotr: Konferencja naukowa pt. „Wokół Tragedii Górnosląskiej. Rozważania, analizy, polemiki” – Opole, 19 marca 2014 r. *Łambinowicki Roczn. Muzealny*. [R.] 37: 2014 s. 187–189.

625. JANICKA Iwona: Sprawozdanie z II Sesji Naukowej Życie prywatne Polaków w XIX wieku (Olsztyn, 24–25 marca 2014 r.). *Studia Historica Gedanensia*. T. 6: 2015 s. 325–330.

626. ŚLICZYŃSKA Joanna Elżbieta: II sesja naukowa Życie prywatne Polaków w XIX wieku „Portret kobiety – Polki w realiach XIX wieku”. *Meritum*. T. 6: 2014 s. 157–163. Olsztyn, 24–25 III 2014 r.

627. CELER Bogumiła: Konferencja naukowa „Sławomir Czerwiński i wychowanie państwowe”, Kalisz, 14–15 kwietnia 2014 roku. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 187–191.

628. PRZYBYŁOWICZ Olga Miriam: „Działalność fundacyjna biskupów krakowskich. Konferencja naukowa w 650 rocznicę konsekracji gotyckiej katedry na Wawelu oraz 650 rocznicę założenia Akademii Krakowskiej”, Kraków, 23–26 kwietnia 2014 r. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 670–673.

629. BIELAK Alicja: „Abychmy w ten przekład pilnie weźrzeli”, Konferencja, Wydział „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego, 24–26 kwietnia 2014 r. *Barok.* [R.] 21: 2014 [nr] 2 s. 264–267.

630. WALICKI Bartosz: Konferencja naukowa „W kręgu badań nad Polonią i duszpasterstwem polonijnym”, Lublin 7 V 2014. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 437–442.

631. JANICKA Weronika, Konstańczak Marta: Sprawozdanie z IV Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Dziedzictwo kulturowe. Edukacja wczoraj, dziś i jutro”. *Biul. Historii Wychowania.* [Nr] 31: 2014 s. 313–316.

Poznań, 15 V 2014 r.

632. MARCINKOWSKA Małgorzata: Sprawozdanie z seminarium „Nad tekstami Naruszewicza” w Janowie Podlaskim. *Wiek Oświecenia.* [T.] 31: 2015 s. 259–262, sum., rés.

19–23 V 2014 r.

633. KARDYŚ Piotr: Rubrycelle i schematyzmy Kościoła w Polsce. Konferencja naukowa archiwistów kościelnych w 75 rocznicę założenia Archiwum Diecezjalnego w Kielcach (1939–2014), dedykowana śp. ks. prof. Stanisławowi Librowskiemu, Archiwum Diecezjalne w Kielcach 23–25 maja 2014 roku. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 323–325.

634. KOŚCIK Elżbieta: Wrocławskie Spotkania z Historią Gospodarczą. *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 74: 2014 s. 267–270.

Stary Gieraltów, 23–25 V 2014 r.

635. LEWANDOWSKA Dorota: Konferencje genealogiczne w Toruniu i Brzegu. *Miscellanea Historico-Archivistica.* T. 22: 2015 s. 365–371.

27 V i 11–12 X 2014 r.

636. WOŹNIAK Marcin: Konferencja naukowa „Książę Kazimierz Konradowic (1230–1267) i Kujawy jego czasów”. Inowrocław, 5 VI 2014 roku. *Ziemia Kujawska.* T. 24: 2015 s. 137–138.

637. KOSECKI Adam: II Bydgoskie Seminarium Rekonstrukcji Historycznej „Historia kołem się toczy. Kultura materialna i niematerialna w odtwórstwie historycznym”, konferencja w Bydgoszczy, 6 czerwca 2014 r. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 1 s. 175–176.

638. KALISZ Łukasz: Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Wokół myśli pedagogicznej Jana Władysława Dawida i pozytywizmu warszawskiego”, Warszawa, 9 czerwca 2014 roku. *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 212–215.

639. KLASICKA Małgorzata: Sesja edukacyjna pt. „Jeśli nie pamięć, to co? Edukacja w miejscach pamięci narodowej”. Łambinowice, 10 czerwca 2014 r. *Łambinowicki Roczn. Muzealny.* [R.] 37: 2014 s. 191–193.

640. ANDRYSIAK Ewa, Obała Ewa: II Ogólnopolskie Forum Bibliotek Pedagogicznych „Kolekcje w zbiorach bibliotek pedagogicznych”, Kraków, 12–13 czerwca 2014 r. *Acta Univ. Lodziensis. Folia Librorum*. [Vol.] 21: 2015 s. 109–113.

641. ŁABĘCKA-JÓŹWIAKOWSKA Grażyna: „Kolokwia staropolskie”. Wiązanie sobótkowe. W czterysta trzydziestą rocznicę śmierci Jana Kochanowskiego. Konferencja naukowa, Katedra Literatury Staropolskiej KUL i Pracownia Literatury Renesansu i Baroku IBL PAN, 23–26 czerwca 2014 r. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 1 s. 233–240.

642. BRZOZA Michał: Konferencja „Społeczność żydowska w Małopolsce”, Kielce, 2 lipca 2014 roku. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 333–337.

643. ŻELAZNY Beata: Konferencja „Społeczność żydowska w Małopolsce”, Kielce, 2 lipca 2014 roku. *Między Wisłą a Pilicą*. T. 16: 2015 s. 141–142.

644. KAMOCKI Janusz, Richter Leszek: Konferencja „Zaolzie i Zaolziacy – genius loci, genius populi”, Czeski Cieszyn, Jabłonków, 1–2 sierpnia 2014. *Lud*. T. 99: 2015 s. 448–450.

645. NYCZ Beata: Sprawozdanie z katowickiej konferencji naukowej w 149 rocznicę uzyskania praw miejskich „Katowice w II Rzeczypospolitej” – Katowice, 9–10 IX 2014. *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 75: 2015 s. 351–355.

646. GIRSZTOWT Aleksandra: Sprawozdanie z konferencji „Origines et mutationes circa principio Mare Balticum” (Gdańsk, 11–13 września 2014). *Argumenta Historica*. Nr 2: 2015 s. 148.

647. SKAŁUBA Kazimiera: X Kongres Stowarzyszeń Regionalnych w Bydgoszczy w dniach 11–13 września 2014 roku. *Małopolska*. [T.] 17: 2015 s. 349–358.

648. KOBYLARZ-BUŁA Renata: Sesja naukowa pt. „Historia i pamięć. Jeńcy wojenni na Śląsku Opolskim w czasie I wojny światowej”. Opole, 16 września 2014 r. *Łambinowski Roczn. Muzealny*. [R.] 37: 2014 s. 195–197.

649. KRÓL Joanna, Magiera Elżbieta: Sympozjum naukowe „Polskie reformy oświatowe w nurcie europejskich przemian politycznych, społecznych i kulturowych”, Szczecin, 17 września 2014 roku. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 168–175.

650. KRÓL J., Magiera E.: Sympozjum naukowe: Polskie reformy oświatowe w nurcie europejskich przemian politycznych, społecznych i kulturowych. *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 32: 2014 s. 153–158. Szczecin, 17 IX 2014 r.

651. MACHAŁEK Małgorzata: Sympozja dydaktyczne w ramach XIX Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich, Szczecin, 19–21 IX 2014. *Klio*. T. 34: 2015 nr 3 s. 180–187.

652. WOJTKOWIAK Adam: Pierwsza Lubuska Sesja Numizmatyczna. *Biul. Numizmat.* 2015 nr 1 s. 73–74.

Zielona Góra, 20 IX 2014 r.

653. STUS Marek: XXV Ogólnopolski Zjazd Historyków Prawa w Krakowie „Nauka i nauczanie prawa w przeszłości i współcześnie”. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 410–412.
23–24 IX 2014 r.
654. UTKOWSKA Beata: Sprawozdanie z konferencji „Stefan Żeromski – kim był, kim jest?” (Kielce, 2–4 października 2014). *Wiek XIX.* R. 7: 2014 s. 533–537.
655. STASZEWSKA Hanna: Konferencja „Z problematyki archiwów prywatnych i rodzinnych”, Poznań 3 października 2014 r. *Przełgl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 211–214.
656. KACZOROWSKI Bartosz: Sprawozdanie z ogólnopolskiej konferencji naukowej pt. „Płk Józef Beck (1894–1944) – żołnierz, dyplomata, polityk”, Łódź, 9–10 października 2014 r. *Przełgl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 2 s. 217–220.
657. ANDRYSIAK Ewa: II Konferencja naukowa „Działalność oficyn wydawniczych na rzecz edukacji, szkolnictwa i oświaty w XIX i XX wieku”, Łódź, 15–16 października 2014 r. *Acta Univ. Lodzensis. Folia Librorum.* [Vol.] 20: 2015 s. 97–102.
658. BOŁDYREW Aneta: Sprawozdanie z II Konferencji Naukowej „Działalność oficyn wydawniczych na rzecz edukacji, szkolnictwa i oświaty w XIX i XX wieku”. *Biul. Historii Wychowania.* [Nr] 33: 2015 s. 243–245.
Łódź, 15–16 X 2014 r.
659. CHŁOSTA-SIKORSKA Agnieszka: Sprawozdanie z konferencji naukowej: W kręgu rodziny epok dawnych – rytmy życia, rytmy codzienności. Kobieta i mężczyzna. Dwa światy – jedna przestrzeń. Kraków, 15–16 października 2014 r. *Biul. Historii Wychowania.* [Nr] 32: 2014 s. 147–153.
660. PIECHOTA Grażyna: Sprawozdanie z Konferencji Naukowej „Biblioteka, Książka, Informacja i Internet 2014” (Lublin, 16–17 października 2014 roku). *Folia Bibliologica.* Vol. 57: 2015 s. 179–184.
661. ZALESKA Ilona, Krzemiński Tomasz: Konferencja „Modernizacja – Polskość – Trwanie. Społeczne, kulturowe i polityczne aspekty aktywności Polaków na przełomie XIX i XX wieku”, Toruń, 16–17 X 2014. *Klio.* T. 32: 2015 nr 1 s. 249–256.
662. KLEMPERT Mateusz, Śliczyńska Joanna Elżbieta: VI ogólnopolska konferencja naukowa z cyklu: Między irredentą a kolaboracją, pt. Legalizm a lojalizm. „Dusza urzędnika”. *Echa Przeszłości.* [T.] 16: 2015 s. 285–289.
Olsztyn, 20–21 X 2014 r.
663. KOWALCZYK Anna: Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. „Legiony Polskie w okresie Wielkiej Wojny”, Łódź, 22 października 2014 r. *Przełgl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 2 s. 220–225.
664. KUBA Grzegorz: Pamięć o Monte Cassino po 70 latach. Konferencja naukowa w Koszalinie. *Przełgl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 1 s. 223–224.
22 X 2014 r.
665. NEHRING Sylwia, Siudek Wojciech: Konferencja „Jerzy Wojtowicz (1924–1996) – historyk gospodarki, kultury i społeczeństwa doby nowożytnej”, Toruń, 22 X 2014. *Klio.* T. 34: 2015 nr 3 s. 177–180.

666. JANECZEK Michał: Konferencja na temat kobiety na ziemi wschowskiej. *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 307–310.

Wschowa–Leszno, 23–24 X 2014 r.

667. SZYMAŃSKA Kamila: Konferencja „Cojux, mater, filia, soror propinqua, civis... Kobieta na ziemi wschowskiej i pograniczu wielkopolsko-śląskim”, Leszno–Wschowa, 23–24 października 2014 r. *Przegl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 214–219.

668. RUTA Adam: Tematyka prasoznawcza na IV Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii UMK „Niewygodne dla władzy. Ograniczanie wolności słowa na ziemiach polskich od XIX do początków wieku XXI” (Toruń, 23–24 X 2014). *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 1 s. 143–146.

669. GOLA Beata, Pauluk Dorota: I Seminarium Polskiej Myśli Pedagogicznej. „Myśl o wychowaniu dla Polski niepodległej (1863–1914/1918)”, Kraków, 24 października 2014 roku. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 231–235.

670. STASZEWSKA Hanna: Sympozjum „Komputeryzacja i digitalizacja w archiwach”, Olsztyn 27–28 października 2014 r. *Przegl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 220–223.

671. CEDRO Wojciech, Kania Agnieszka: Konferencja „Kielce – rok 1914”, Kielce, 5 listopada 2014 roku. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 339–344.

672. DRAPACZ Sebastian: Sprawozdanie z panelu dyskusyjnego „Biskup Polowy Wojska Polskiego abp Józef Gawlina w 50 rocznicę śmierci”. (Katowice, 6 listopada 2014). *Śląskie Studia Hist.-Teol.* [T.] 48: 2015 z. 1 s. 267–269.

673. GOŁDYN Piotr: II Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa: Światopoglądowo-społeczne koncepcje wychowania i edukacji akademickiego Lublina, Lublin, 7–8 listopada 2014. *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 32: 2014 s. 161–165.

674. SKRZYNIARZ Ryszard: Akademicki Lublin w biografjach – przedsięwzięcie podjęte z okazji rocznicy powstania lubelskich uczelni. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 427–435.

Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Światopoglądowo-społeczne koncepcje wychowania i edukacji akademickiego Lublina”, Lublin 7–8 XI 2014 r.

675. FIKTUS Paweł: „Rola ziemiaństwa w powstaniu i pierwszych latach II Rzeczypospolitej”. Sprawozdanie. *Imponderabilia*. Nr 8: 2015 s. 151–153.

Wrocław, 8 XI 2014 r.

676. KLEMPERT Mateusz: Ogólnopolska konferencja naukowa pt. Doktoranckie spotkania z historią. *Meritum*. T. 7: 2015 s. 201–205.

Olsztyn, 17 XI 2014 r.

677. PETELSKA Michalina: Sprawozdanie z konferencji naukowej Jaka Polska, jaki świat przed i po 1914 r. W kręgu zainteresowań badawczych profesora Romana Wapińskiego (Uniwersytet Gdański, 17–18 listopada 2014 r.). *Studia Historica Gedanensia*. T. 6: 2015 s. 333–339.

678. GAŁUSZKA Edyta: Posiedzenia Sejmu Ustawodawczego II Rzeczypospolitej. Relacja z konferencji. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 4 s. 365–367.

Kraków, 18 XI 2014 r.

679. ŁYSIAK-ŁĄTKOWSKA Anna: Sprawozdanie z konferencji Adam Stanisław Krasiński i jego epoka (1714–1800). W 300 rocznicę urodzin biskupa kamienieckiego (Muzeum Romantyzmu w Opinogórze, 20–21 listopada 2014 r.). *Studia Historica Gedanensia*. T. 6: 2015 s. 331–333.

680. MARCZEWSKI Filip: Konferencja „Warszawa ma wiele twarzy”. *Archeion*. T. 116: 2015 s. 712–716.

Warszawa, 20–21 XI 2014 r.

681. SMAZA Klaudia: Romowie w Polsce i Europie – od dyskryminacji do tolerancji. *Annales Univ. Paedagog. Cracoviensis*. Folia 176: *Studia de Cultura*. [T.] 7: 2015 s. 197–202.

Kraków, 20–21 XI 2014 r.

682. PŁASZCZYŃSKA-HERMAN Katarzyna: Sprawozdanie z ogólnopolskiej konferencji naukowej „Historyczne księgozbiory dominikańskie. Miejsca, ludzie, historie” (Kraków, 21–23 listopada 2014 roku). *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 2 s. 248–252.

Data konferencji: 20–22 XI 2014 r.

683. ROZEN Fryderyk: „Historyczne księgozbiory dominikańskie. Miejsca, ludzie, historie”. Konferencja naukowa, Kraków, Biblioteka Kolegium Filozoficzno-Teologicznego Polskiej Prowincji Dominikanów, 20–22 listopada 2014 roku. *Roczniki Bibliot.* R. 59: 2015 s. 215–220.

684. JURKOWSKA Monika: Narodziny nowoczesnej świadomości. Młodzi pozytywiści warszawscy; „Przegląd Tygodniowy” 1866–1876. Edycja pierwsza: Obraz człowieka – rewizje. Sprawozdanie. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 1 s. 211–218.

Białystok, 5–6 XII 2014 r.

685. KĘPA Mateusz: „Siła konserwatyzmu. Dyskusja w 70 rocznicę śmierci Adolfa Bocheńskiego”. Sprawozdanie. *Imponderabilia*. Nr 8: 2015 s. 154–156.

Wrocław, 9 XII 2014 r.

686. SKIENDZIUL Sylwia: Sympozjum naukowe „Średniowieczne miasto – aspekty życia codziennego”. *Meritum*. T. 6: 2014 s. 165–169.

Toruń, 13–14 XII 2014 r.

687. HAMRYSZCZAK Artur: Sympozjum naukowe: „Życie i działalność księdza profesora Stanisława Librowskiego (2014[sic! 1914]–2002) w setną rocznicę urodzin”, Lublin, 15 XII 2014 r. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 413–419.

688. CHAT Izabela: Sprawozdanie z ogólnopolskiej konferencji „Śląsk w życiu i twórczości Jana Długosza” (Opole, 24 I 2015 r.). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 183–185.

689. WOJCIECHOWSKI Przemysław: Konferencja „KW PZPR w Poznaniu. Struktura, kadry, działanie”, Poznań 30 stycznia 2015 r. *Przeegl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 223–227.

690. MATUSZAK Jacek Z.: Bilans misji afgańskiej. Konferencja naukowa w Warszawie. *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 1 s. 225–228.

10 II 2015 r.

691. BYKOWSKA Milena: Sprawozdanie z konferencji „Deportacje do ZSRR z ziem polskich 1944/1945 r. Perspektywa porównawcza”, Katowice 16 II 2015 r. *Dzieje Najnowsze.* R. 47: 2015 [nr] 3 s. 253–256.

692. RUCHNIEWICZ Małgorzata: Konferencja naukowa pt. „Deportacje do ZSRR z ziem polskich 1944/1945 r. Perspektywa porównawcza” (Katowice, 16 II 2015 r.). *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 1 s. 191–192.

693. HYRUSZ Mateusz: Setna rocznica śmierci Prymasa Edwarda Likowskiego arcybiskupa gnieźnieńskiego i poznańskiego. *Przegl. Zach.* [R. 71:] 2015 [nr] 2 s. 307–311.

Obchody w Poznaniu, 13–20 II 2015 r., w tym sesja naukowa „Zapomniany wielki Polak... 100 rocznica śmierci Prymasa Polski Arcybiskupa gnieźnieńskiego i poznańskiego Edwarda Likowskiego (1915–2015)”, Poznań, 20 II 2015 r.

694. ZAŁĘSKA-KACZKO Jagoda, Wołodkowicz Cezary: Sprawozdanie z III Konferencji Historii Morskiej i Rzecznej (Gdańsk, 20–21 marca 2015). *Argumenta Historica.* Nr 2: 2015 s. 153–154.

695. CIEŚLAK Stanisław: Spotkanie profesorów i wykładowców historii Kościoła w Turno nad Pilicą, 9–10 IV 2015. *Nasza Przeszłość.* T. 123: 2015 s. 309–315.

696. JĘDRZEJEWSKI Przemysław, Szuster Gabriel, Skrzężyna Klaudia: Ogólnopolska Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „Wiktuały, kuchnia, kultura jedzenia w przestrzeni historycznej”, Kraków, 9–10 IV 2015. *Klio.* T. 34: 2015 nr 3 s. 169–177.

697. SOLA Nadia: Sprawozdanie z konferencji, pt. Wiktuały, kuchnia, kultura jedzenia w przestrzeni historycznej, Kraków 9–10 IV 2015 r. *Koło Historii.* Nr 16: 2015 s. 229–230.

698. FIKTUS Paweł: Ogólnopolska konferencja naukowa „Pro publico bono – idee i działalność”, Polanica-Zdrój 16–17 kwietnia 2015 roku. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 369–370.

699. ŁAWROWSKI Piotr: Sandomierskie akcenty na I Kongresie Muzealników Polskich. *Zesz. Sandomierskie.* R. 21: 2015 nr 40 s. 95–96.

Łódź, 23–25 IV 2015 r.

700. ROSA Agnieszka: Sprawozdanie z I spotkania Forum Edukatorów Archiwalnych. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 2 s. 110–113.

Toruń, 24–25 IV 2015 r.

701. PRZYBYŁA Dorota: 170 lat Wiedunki. *Almanach Częstochowy.* [T. 28]: 2015 s. 159–163.

Droga Żelazna Warszawsko-Wiedeńska, Warszawa, 28 IV 2015 r.

702. BOJARSKI Piotr: Ogólnopolska konferencja naukowa pt. Wpływ doświadczeń II wojny światowej na kierunki rozwoju i organizacji wojska polskiego w nowej rzeczywistości społeczno-politycznej, konsekwencje społeczne, polityczne i gospodarcze. *Meritum.* T. 7: 2015 s. 207–210.

Węgorzewo, 6–8 V 2015 r.

703. FUDALEJ Krzysztof: Wnioski i doświadczenia z udziału Polaków w II wojnie światowej: konferencja w Warszawie. *Przepl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 227–228.

7 V 2015 r.

704. FALKOWSKA Joanna: Sprawozdanie z Konferencji naukowej pt. „Biografie pedagogiczne konteksty źródłowe” (Toruń, 11.05.2015). *Acta Univ. N. Copernici.* Nauki Humanist.-Społ. Z. 426: Pedagogika. [Nr] 31: 2015 s. 213–215.

705. PRZEŹDZIECKI Paweł: Polska myśl techniczna w II wojnie światowej: konferencja w Warszawie. *Przepl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 231–233.

13 V 2015 r.

706. BIERNAT Kamila: Sprawozdanie z VI Konferencji Bellicum Diplomaticum Thorunense. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 3 s. 91–96.

Toruń, 14–15 V 2015 r.

707. NABOŹNY Marcin: Konferencja w 70 rocznicę utworzenia parafii w Trzebowniku. *Resovia Sacra.* R. 22: 2015 s. 387–389.

Trzebowniko, 16 V 2015 r.

708. INTERDYSCYPLINARNA Konferencja naukowa 70 lat po wojnie – Polska i świat 1945–2015. Lublin 16–17 maja 2015 r. Abstrakty. Red. Krzysztof Bałękowski, Kamil Maciąg. Poznań 2015 DM Sorus 8° ss. 71.

709. STARCZEWSKI Patrick: Wrocławskie spotkania z historią gospodarczą „Kresy Wschodnie – Kresy Zachodnie. Gospodarcze i społeczne znaczenie polskich kresów” (Stronie Śląskie, 22–24 V 2015 r.). *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 4 s. 170–172.

710. KANECKI Oskar: Konferencja naukowa „Polscy historycy prawa okresu dwudziestolecia międzywojennego. W 70 rocznicę śmierci senatora Rzeczypospolitej Polskiej i profesora Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie Stefana Ehrenkretza”, Olsztyn 28–29 maja 2015 roku. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 372–374.

711. JAKUBIAK Marek A[leksander]: Sprawozdanie z konferencji naukowej: „Ł jak Łączka. Technika i medycyna w służbie pamięci narodowej”, Politechnika Warszawska, 1 VI 2015. *Dzieje Najnowsze.* R. 47: 2015 [nr] 4 s. 223–227.

712. KROCHMAL Anna: Konferencja naukowa na temat znaczenia zasobu Archiwum Państwowego w Przemysłu dla badań historycznych. *Archeion.* T. 116: 2015 s. 719–720.

Przemysł, 5 VI 2015 r.

713. SZADKOWSKA Małgorzata: Szósta ogólnopolska sesja naukowa „Polskie Art déco. Wnętrza mieszkalne”. *Biul. Historii Sztuki.* R. 77: 2015 nr 4 s. 769–771.

Płock, 8–9 VI 2015 r.

714. WYSOCKA Agnieszka: VI Sesja z cyklu „Polskie „Art Déco”: „Wnętrza mieszkalne”, Muzeum Mazowieckie w Płocku, 8–9 czerwca 2015 r. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 2 s. 381–382.

715. KIERZKOWSKA Bożena: XI Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne „Postępowanie z dokumentacją osobową – przepisy prawa”, Koszalin, 9–10 czerwca 2015 r. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 3 s. 96–102.

716. TRZCIŃSKI Maksymilian: „Kaszubi i Pomorze a Kraków: o zainteresowaniach sprawami kaszubsko-pomorskimi w kręgu Polskiej Akademii Umiejętności”. *Acta Cassubiana.* T. 17: 2015 s. 371–373.

Gdańsk, 12 VI 2015 r.

717. ŻUREK Waldemar W[itold]: 2nd National Forum of the Directors of the Diocesan Archives in Poland. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 463–467.

Kielce 14–16 VI 2015 r.

718. BARCZYK Alina: W kręgu architektów i budowniczych Warszawy XV–XVIII wieku. Sesja naukowa, Instytut Sztuki PAN, Warszawa, 19 czerwca 2015 r. *Barok.* [R.] 22: 2015 [nr] 2 s. 225–228.

719. URBAŃCZYK Michał: XIV Ogólnopolski Zjazd Katedr Historii Doktryn Politycznych i Prawnych „Historia myśli politycznej i prawnej a prawo i kultura prawna”, Białystok 21–24 czerwca 2015 roku. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 374–377.

720. MROZOWICZ Wojciech: Inauguracja Roku Jana Długosza (Nowa Brzeźnica–Wieluń, 24 VI 2015 r.). *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 2 s. 185–187.

M.in. konferencja naukowa pt. „Jan Długosz z Niedzielska – w 600 rocznicę urodzin kronikarza”.

721. BEWICZ Piotr, Cołbecka Monika: „Zachowanie cyfrowego dziedzictwa archiwalnego”, Toruń, 24–25 czerwca 2015 r. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 3 s. 102–105.

722. INDRASZCZYK Arkadiusz: Sprawozdanie z V Kongresu Historyków Wsi i Ruchu Ludowego. *Roczn. Hist. MHPRL.* Nr 31: 2015 s. 299–301.

Warszawa, 2–3 IX 2015 r.

723. KOSTRZEWSKA Ewelina M[aria]: Sprawozdanie z konferencji naukowej „Ziemianie Mazowsza. Ziemianie mazowieccy wobec obronności Ojczyzny. Od konfederacji barskiej po II wojnę światową”, Ciechanów, 5 września 2015 r. *Roczn. Łódzki.* T. 63: 2015 s. 271–274.

724. BIAŁOŃCZYK Tomasz: „Półtora wieku dziejów Katowic. Przywracanie historycznej pamięci”. XV Katowicka Konferencja Naukowa w 150 rocznicę uzyskania praw miejskich (Katowice, 8–9 IX 2015 r.). *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 3 s. 177–179.

725. KROMP Dorota: „Forum Pamięci” – VI Seminarium Polskich Muzeów Martyrologicznych. *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej.* T. 27: 2015 nr 65 s. 121–123.

Sztutowo i Kąty Rybackie, 9–10 IX 2015 r.

726. KIERZKOWSKA Bożena: Sprawozdanie z konferencji „Postępowanie z dokumentacją projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej i innych źródeł zewnętrznych. Archiwa uczelniane, instytucji naukowych i kulturalnych po nowelizacji ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach”, Warszawa, 16–17 września 2015 r. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 4 s. 90–94.

727. ŚLUSARCZYK Wojciech: Sprawozdanie z konferencji „Czystość i brud. Higiena nowożytna (XV–XVIII wiek)”, Bydgoszcz, 17–18 IX 2015. *Klio*. T. 35: 2015 nr 4 s. 243–249.

728. PRZYGODZKI Jacek: XIX Konferencja Historyków Państwa i Prawa „Honor, cześć, godność – aspekty historyczno-prawne”, Polanica-Zdrój 17–19 września 2015 roku. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 377–378.

729. KITA Agnieszka M.: Sprawozdanie z konferencji naukowej „Miasto i wieś w XIX i XX wieku – procesy modernizacyjne”, Łódź, 18 września 2015 r. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 263–265.

730. DRAGAŃSKA Jolanta: II Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Narodziny nowoczesnej świadomości. Młodzi pozytywiści warszawscy: »Przegląd Tygodniowy« 1866–1876. Edycja druga: obraz świata, Europy i Polski – rewizje”. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 2 s. 218–228.

Białystok, 18–19 IX 2015 r.

731. AUGUSTYNIAK Krzysztof: Ogólnopolska konferencja naukowa pt. Wojny i konflikty w dziejach Polski. *Meritum*. T. 7: 2015 s. 211–213.

Olsztyn, 20 IX 2015 r.

732. TROJANOWSKA Anna: Przedwojenny Lwów i Jego Uczeni. Sylwetki – Działalność Naukowa – Osiągnięcia, Ogólnopolskie Seminarium Dyskusyjne w Krakowie. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 4 s. 203–204.

20 IX 2015 r.

733. RECEPCJA i odrzucenie. Kontakty międzykulturowe w średniowieczu. V Kongres Mediewistów Polskich, Rzeszów, 20–24 września 2015. Księga abstraktów. Oprac. Szymon Wieczorek, Remigiusz Gogosz, Leszek P. Słupecki, Sylwia Jędrzejowska. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 200.

734. JASTRZĘBSKA Jadwiga: I Kongres Kultury Regionów: Dziedzictwo-Inspiracje. *Almanach Łącki*. Nr 23: 2015 s. 119–126.

Nowy Sącz, 23–24 IX 2015 r.

735. JARZĄBEK Marcin: Psychologia boju na przestrzeni dziejów. Człowiek w doświadczeniu granicznym. *Roczn. Antropologii Historii*. R. 5: 2015 s. 333–335.

Niepołomice, 25–26 IX 2015 r.

736. KRZYŻANOWSKI Piotr Jacek, Miśkiewicz Aleksander: „Tatarzy w Polsce po 1945 r. Tatarska tożsamość wobec asymilacji” – Konferencja Naukowa w Gorzowie Wielkopolskim. *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 317–322.

6–7 X 2015 r.

737. BORSZYŃSKA Sylwana: Sprawozdanie z III ogólnopolskiej sesji naukowej pt. „Życie prywatne Polaków w XIX wieku. Świat dziecka”, Łódź, 8–9 października 2015 r. *Przegl. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 2 s. 329–332.

738. GIERGIEL Tomisław: „Jan Długosz – w kręgu badań historyków i literaturoznawców”. Ogólnopolska konferencja naukowa, Sandomierz, 8–9 października 2015 r. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 100–101.

739. WIŚNIEWSKA Lidia, Szumińska Angelika: Ogólnopolska Konferencja Naukowa w 600 rocznicę urodzin Jana Długosza – patrona ZSK [Zespołu Szkół Katolickich] we Włocławku. *Zapiski Kazimierzowskie*. Nr 15: 2015 s. 164–170.

Włocławek, 9 X 2015 r. pt.: Jan Długosz – historyk, duchowny, geograf, dyplomata.

740. FLIS Iwona: Relacja z wieczoru jubileuszowego z okazji 50-lecia gdańskiego oddziału Stowarzyszenia Archiwistów Polskich. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 4 s. 96–100.

14 X 2015 r.

741. DAJNOWICZ Diana: Konferencja naukowa „Kobiety – polityka – prawo – dyskurs publiczny” (Augustów, 15–16 października 2015 r.). *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 323–329.

742. KUBICKI Rafał, Kościelak Sławomir: Konferencja naukowa „Losy i znaczenie dziedzictwa po klasztorach skasowanych na ziemiach dawnych Prus Królewskich. W 180 rocznicę kasaty ostatnich klasztorów w Gdańsku”, Gdańsk, 22 X 2015 r. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 321–324.

743. KOCHANIEC Sebastian, Zbielski Łukasz: I Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Zygmunt Gloger 1845–1910. Pisarz, myśliciel, uczonek. Rewizje. Białystok (23–24 X 2015)”. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 2 s. 235–240.

744. [BUREK Krzysztof] kb: Czterechsetlecie przybycia Panien Benedyktyniek do Sandomierza. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 103–104.

Sandomierz, 5 XI 2015 r.

745. KALINOWSKI Daniel: XIV Konferencja Kaszuboznawcza pt. Róża Ostrowska i Natalia Gołębska w życiu artystycznym Kaszub, Bytów, 18 listopada 2015 r. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 379–380.

746. OGÓLNOPOLSKA Konferencja Naukowa „Polska niepodległość – droga do wolności”. Abstrakty. Red. Krzysztof Bałəkowski, Kamil Maciąg. Lublin 2015 Fund. na Rzecz Promocji Nauki i Rozwoju Tygiel 8° ss. 47, il.

Lublin, 21–22 XI 2015 r.

k) Jubileusze, nagrody naukowe

747. [BANACH Andrzej Kazimierz, Chwalba Andrzej, Orman Elżbieta]: Nagroda imienia profesorów Wacława Felczaka i Henryka Wereszyckiego, 2001–2014. Oprac. ... Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 67, nlb. 1, il.

748. BUKO Andrzej, Dekówna Maria: Stanisław Tabaczyński. Członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk – piętnaście lat później. *Archeologia Polski*. T. 60: 2015 s. 7–14, sum.

749. [BUREK Krzysztof] kb: Prof. Henryk Samsonowicz doktorem „honoris causa” Uniwersytetu Jagiellońskiego. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 95.

2 II 2015 r.

750. [BUREK K.] kb: Prof. Henryk Samsonowicz Honorowym Obywatelem Warszawy. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 99.

751. CHROBAK Piotr: Piękny jubileusz. 70-lecie urodzin prof. zw. dr. hab. Kazimierza Kozłowskiego – historyka, archiwisty, politologa. *Przeł. Zachodniopomorski*. R. 28: 2013 z. 4 s. 91–97.

Szczecin, 7 XI 2012 r.

752. DZIEDZIC Stanisław: Franciszek Ziejka laureatem. Nagroda im. A. Gieyszтора. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 1 s. 433–436.

Wręczona na Zamku Królewskim w Warszawie, 12 II 2015 r.

753. GINTER Bolesław: Profesor Michał Kobusiewicz, poznaniak z wyboru. W siedemdziesięciopięciolecie urodzin. *Archeologia Polski*. T. 59: 2014 z. 1/2 s. 21–25, sum.

754. KARKOCHA Małgorzata: Sprawozdanie z Jubileuszu 65-lecia urodzin i 40-lecia pracy naukowo-dydaktycznej w Uniwersytecie Łódzkim Profesora Albina Głowackiego, Łódź, 27 maja 2015 r. *Przeł. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 1 s. 246–253.

755. KARKOCHA M.: Sprawozdanie ze spotkania z prof. dr hab. Alicją Szymczak, Łódź, 24 listopada 2014 r. *Przeł. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 2 s. 229–233.

Z okazji przejścia na emeryturę.

756. KIJOWSKI Jerzy: Jubileusze prof. Adama Dobrońskiego i prof. Andrzeja Skrzypka. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 444–447.

Jubileusze 70-lecia urodzin.

757. KRIEGSEISEN Wojciech: Konkurs im. Profesora Jerzego Michalskiego na najlepszą recenzję naukową z zakresu historii. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 415–416.

758. KURZEJA-ŚWIĄTEK Maria: Laureaci Nagrody im. Oskara Kolberga w Małopolsce (1974–2013). *Małopolska*. [T.] 16: 2014 s. 203–264.

Instytucje i osoby.

759. LIIBEK Tõnis, Vsevirov David: Jubileusz Profesora Raimo Pullata. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 2 s. 377–380.

80. urodziny (ur. 1935).

760. MAJCHER-OCIESA Edyta: Jubileusz 40-lecia pracy zawodowej prof. zw. dr hab. Reginy Renz, Kielce, 19 maja 2014 roku. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 353–355.

761. NAGRODY Przeglądu Wschodniego 2009. *Przeł. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 2 [dr.:] 2012 s. 247–271.

Laureaci: Roman Jurkowski, Elżbieta Orman, Anne Applebaum, Georges Mamoulia, Andrzej Furier, Mariusz Korzeniowski, Wojciech Zajączkowski, Andrzej Rachuba.

Toż 2010. *Tamże* z. 4 [dr.:] 2014 s. 725–751.

Laureaci: Joanna Wolańska, Anatol Wialiki, Bolesław Szostakowicz, Michał Lesiów, Longin Tomaszewski, Krzysztof Jasiewicz.

Toż 2011–2012. *Tamże*. T. 13: 2014 z. 4 s. 977–1014.

Laureaci: Łukasz Adamski, Arkadiusz Janicki, Rudolf Pichoja, Wojciech Materski, Andrzej Przewoźnik, Anna Engelking, Swietłana Mulina, Wasyl Haniewicz, Helena Krasowska, Agnieszka Biedrzycka, Stanisław Alexandrowicz, Jerzy Kowalczyk.

762. OLSZEWSKI Henryk: Profesor Henryk Samsonowicz doktorem honoris causa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 409–410.

Poznań, 15 X 2014 r.

763. PIETKIEWICZ Iwona: W siedemdziesiątą rocznicę urodzin profesora Antoniego Franciszka Komorowskiego. *Biul. Hist.* Nr 30: 2015 s. 35–53.

Ur. 2 IV 1945, kontradmirał, profesor Akademii Marynarki Wojennej.

764. [PIĘTNASTA] XV edycja Nagrody „Rzeczpospolitej” im. Jerzego Giedroycia. Oprac. Bogusław Chrabota [i in.]. Warszawa 2015 Gremi Business Communiacion; Nar. Centrum Kultury 8° ss. 55, il.

765. TESKA Milena: Prof. dr hab. Hanna Kóčka-Krenz laureatem Nagrody im. Józefa Kostrzewskiego. *Slavia Antiqua.* T. 55: 2014 s. 262–264.

Rok 2014.

766. UROCZYSTE Posiedzenie Senatu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego poświęcone nadaniu tytułu doktora honoris causa prof. dr. hab. n. tech. dr. h.c. mult. Jerzemu Buzkowi oraz wręczeniu „Medalu za Zasługi dla Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego” profesorowi Andrzejowi Iwo Dobrzańskiemu, 6 lutego 2015 r., Zamek Królewski w Warszawie. Red. Marta Wojtach. Warszawa 2015 Oficyna Wydaw. WUM 8° ss. 56, il. Warszawski Uniw. Medyczny.

Treść: Krawczyk Marek: Invitatio s. 6–7; Doktorzy Honoris Causa Uczelni s. 8–11; Uchwała nr 68/2014 Senatu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego z 27 X 2014 roku w sprawie nadania prof. dr. hab. n. tech. dr. h.c. mult. Jerzemu Buzkowi tytułu Doktora Honoris Causa Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego s. 14; Dyplom Doktora Honoris Causa s. 15; Sylwetka prof. dr. hab. n. tech. dr. h.c. Jerzego Buzka [ur. 1940] s. 16–23; Górka Renata: Recenzja w związku z wnioskiem o nadanie panu prof. dr. hab. n. tech. dr. h.c. mult. Jerzemu Buzkowi tytułu Doktora Honoris Causa Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego s. 24–27; Mierny Zygmunt: Recenzja w związku z wnioskiem o nadanie panu prof. dr. hab. n. tech. dr. h.c. mult. Jerzemu Buzkowi tytułu Doktora Honoris Causa Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego s. 28–35; Majewski Sławomir: Laudacja na uroczystość nadania panu prof. dr. hab. n. tech. dr. h.c. mult. Jerzemu Buzkowi tytułu Doktora Honoris Causa Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego s. 36–41; Buzek Jerzy: Tytuł wykładu Doktora Honoris Causa Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego pana prof. dr. hab. n. tech. dr. h.c. mult. Jerzego Buzka s. 42; Hymn Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego s. 43; Uchwała nr 44/2014 Senatu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego z 22 IX 2014 roku w sprawie nadania panu prof. Andrzejowi Iwo Dobrzańskiemu „Medalu za zasługi dla Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego” s. 47; Sylwetka prof. Andrzeja Iwo Dobrzańskiego [ur. 1929] s. 48–51; Kulus Marek: Laudacja z okazji wręczenia panu prof. Andrzejowi Iwo Dobrzańskiemu „Medalu za zasługi dla Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego” s. 52–53; Sylwetka prof. Piotra Palecznego s. 54–56.

767. WARZĄCHOWSKA Bogumiła: Arcybiskup Szczepan Wesoły – doctor honoris causa Universitatis Silesiae. Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 14 I 2015. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 443–446.

768. WIERZBICKI Jacek: Jubileusz 70-lecia Profesor Dobrochny Jankowskiej. *Folia Praehist. Posnaniensia.* T. 20: 2015 s. 11–26.

769. WILUŚ Bogusława: Zofia Białas – laureatka nagrody im. Jana Długosza. *Roczn. Wieluński.* T. 15: 2015 s. 225–226.

Przyznawana przez Wieluńskie Towarzystwo Naukowe.

770. WŁODARCZYK Zdzisław: Ks. dr hab. Sławomir Zabraniak – laureat nagrody im. Jana Długosza. *Roczn. Wieluński.* T. 15: 2015 s. 227–232.

Przyznawana przez Wieluńskie Towarzystwo Naukowe.

771. WRZESIŃSKI Jacek: Nagroda Lednickiego Orła Piastowskiego dla Profesora Jerzego Wyrozumskiego. *Studia Lednickie*. T. 14: 2015 s. 253–255.

W 2015 r.

II

1. METODOLOGIA I METODYKA BADAŃ HISTORYCZNYCH

Zob. poz. 886, 1070, 2649, 2686, 7213, 7947, 10687.

772. BADANIE biografii. Źródła, metody, konteksty. Red. Ryszard Skrzyniarz, Elżbieta Krzewska, Wioleta Zgłobicka-Gierut. Lublin 2014 Episteme 8° ss. 362, il., sum. KUL. Wydzw. Nauk Społ. (Biblioteka Katedry Biografistyki Pedagogicznej; nr 5).

Treść: Skrzyniarz R., Krzewska E., Zgłobicka-Gierut W.: Wstęp s. 9–13; Konteksty badań biograficznych: Dubas Elżbieta: Edukacja w andragogicznych badaniach biograficznych – biografia edukacyjna s. 17–31; Lalak Danuta:

Biograficzność jako proces kształtowania życia – uczenie się życia i jego konsekwencje rozwojowe s. 33–51; Ostaszewska Aneta: Wprowadzenie do auto/biografii. Refleksje badaczki doświadczeń biograficznych kobiet. Perspektywa feministyczna s. 53–67; Budzyńska Magdalena: Konwencje przedstawiania w biografiami znanych ludzi nauki, historii i sztuki s. 69–83; Skrzyniarz R.: Biografia ruchoma, zmienna, niestabilna – przyszłość zmienia się w zależności od tego, jak patrzymy na przeszłość s. 85–96; Stępa Elżbieta: Hagiografia jako biografia ukazująca ponadczasowy wzorzec „exemplum” do naśladowania s. 97–116; Formy zapisu biograficznego: Chrobot Agata: Epitafium jako jedna z krótszych form zapisu biograficznego s. 119–132; Krzewska E.: Mowy pogrzebowe jako opowieść o życiu i działalności Tekli z Wodzickich Małachowskiej s. 133–148; Soszyńska Anna: „Pogląd w niektórych przedmiotach czyli Dziennik Józefa Cieszkiewicza Paupera” jako przykład ego-dokumentu s. 149–161; Ryńca Mariusz: Święci i błogosławieni w „Polskim słowniku biograficznym” s. 163–176; Kowalska-Pietrzak Anna: Filmowe biografie bohaterów średniowiecza jako inspiracja do poszukiwań faktów i mitów s. 177–190; Sosnowska Joanna: Współczesny filmowy dokument biograficzny w Polsce s. 191–206; Fetzki Tomasz: Biografia z implikacjami. Zarys problemu s. 207–219; Kuryluk Edmund: Biografistyka makulaturowa s. 221–228; Źródła do badania: Kobierecki Michał: Korespondencja króla Stanisława Augusta z Antonim Dziekońskim konsyliarzem Rady Nieustającej w 1783 r. jako element budowy biografii s. 231–247; Kowalska Samanta: Akta notariuszy kaliskich z okresu międzywojennego – źródłem wiedzy do biografii społeczności s. 249–262; Latos Tomasz: Uczestnicy strajków szkolnych 1905 r. w Królestwie Polskim. Próba charakterystyki zbiorowości na podstawie życiorysów „Polskiego słownika biograficznego” s. 263–272; Szymoniczek Joanna: Przywracanie tożsamości poległych przez badanie źródeł zastanych – ekshumacje, dokumenty osobiste, przedmioty prywatne s. 279–289; Łukasiński Jakub: Źródła do biografii politycznej na przykładzie Ferdynanda Weigla (1826–1901) s. 291–299; Karpenko Oresta: Hermann Gmeiner (1919–1986). Źródła do biografii s. 301–311; Biograficzność w Internecie: Wawer Paulina: Biografia w społeczeństwie sieciowym – dualizm „online” i „offline”? s. 317–327; Krysa Sylwia: Facebook jako biografia społeczności s. 329–340; Smolarek Magdalena: „Lubię to!” – współczesny sposób kreowania siebie przez młodzież. Perspektywa socjopedagogiczna s. 341–354; Zwieczorowska Katarzyna: Autobiografia jako mistyfikacja. O autokreacji na blogach i portalach społecznościowych s. 355–362.

773. BANASZEK Łukasz: Przeszłe krajobrazy w chmurze punktów. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. UAM 8° ss. 382, il., sum. UAM w Poznaniu. (Archeologia; nr 54).

Archeologia lotnicza i nowe metody badawcze (m.in. stosowanie skanerów pomiarowych).

774. BARANOWSKA Marta: O wadze nauki historii. Refleksja Jana Jakuba Rousseau. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 127–142, rés., sum.

775. BOUCHERON Patrick, Gradvohl Paul: Spotkanie ze światem II. Dialog polsko-francuski. Tł. Elżbieta Brzozowska. Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Warszawskiego 8° ss. 195, nlb. 2.

776. BROŻEK Bartosz: Granice interpretacji. Kraków 2014 Copernicus Center Press 8° ss. 276, il.

Rec.: Jarząbek Marcin: Interpretacja jako sztuka doboru parafrazy. *Historyka*. T. 45: 2015 s. 161–164.

777. CERAN Tomasz: Historia XX wieku, totalitaryzm i problem zła. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 379–407, sum.

778. CHMIEL-CHRZANOWSKA Marta, Adamczyk Michał: O śmierci bez przesady. Próba zastosowania podejścia technologicznego w archeologicznych badaniach nad śmiercią. *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 11 z. 1: Archeologia: 2014 [dr.:] 2015 s. 7–32, sum.

779. CIESIELSKA Adriana: Przemiany kulturowe na obszarze między Odrą a Wisłą na przełomie starożytności i średniowiecza. Studium metodologiczne. Poznań 2012.

Rec.: Parczewski Michał: Daleko od przełomu. *Slavia Antiqua*. T. 55: 2014 s. 237–253.

780. CYNGOT Dorota, Zalewska Anna: O kluczowych dla archeologii zagadnieniach i terminach. W dialogu ze Stanisławem Tabaczyńskim. *Archeologia Polski*. T. 60: 2015 s. 207–227.

781. DENNISON Tracy, Ogilvie Sheilagh: Does the European marriage pattern explains economic growth? *Journal of Economic History*. Vol. 74: 2014 No 3 s. 651–693.

Rec.: Poniat Radosław: Nowe spojrzenie na europejski model małżeństwa. *Historyka*. T. 45: 2015 s. 193–199.

782. DOMAŃSKA Ewa: Historia w kontekście posthumanistyki. *Historyka*. T. 45: 2015 s. 5–21, sum.

783. FALKOWSKI Tomasz: Myśl i zdarzenie. Pojęcie zdarzenia historycznego w historiografii francuskiej XX wieku. Kraków 2013.

Rec.: Swianiewicz Jan, *Klio*. T. 31: 2014 nr 4 s. 165–175.

784. FINC Marcin: Archeologia „gender” – między nauką a ideologią. *Argumenta Historica*. Nr 2: 2015 s. 39–47, sum.

785. FORECKI Piotr, Zawadzka Anna: Reguła złotego środka. Kilka uwag na temat współczesnego dominującego dyskursu o „stosunkach polsko-żydowskich”. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 408–428, sum.

Wraz z głosem od redakcji.

786. GRONOSTAJ Eugeniusz: Systemy Informacji Przestrzennej dla dziedzictwa kulturowego – bezinwazyjne badanie przeszłości Jeleniej Góry (na przykładzie drewnianego kościoła Łaski i ratusza). *Roczn. Jeleniogórski*. T. 47: 2015 s. 189–203.

787. GRUPIŃSKA Anka: Historia z trudem rekonstruowana. *Światowid*. [R.] 1: 2014 s. 55–73. Historia mówiona.

788. GRYZIŃSKA-SAWICKA Natalia: Possibilities and limitations of research methods of the social structure in the Roman Iron Age in Poland. *Folia Praehist. Posnaniensia*. T. 20: 2015 s. 181–194, streszcz.

789. GUZOWSKI Piotr, Poniat Radosław: Miejsce badań kwantytatywnych we współczesnej historiografii polskiej. *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 73: 2013.

Polem.: Materna Rafał: Kilka uwag na temat miejsca badań ilościowych w polskiej historii gospodarczej. Stan i perspektywy. *Tamże*. T. 75: 2015 s. 277–288, sum.; Repl.: Guzowski P., Poniat R.: „Że zaś w wieku cyfr cyframi tylko poprzeć można twierdzenie...” – raz jeszcze o kondycji polskich badań nad historią gospodarczą. *Tamże* s. 289–305, sum.

790. HALEMBA Agnieszka: Archiwum znalezione w garażu – antropolog wobec dokumentu. *Roczn. Antropologii Historii*. R. 5: 2015 s. 41–57, sum.

791. HISTORIA, interpretacja, reprezentacja. [T.] 3. Red. nauk. Lech Mokrzejcki, Mariusz Brodnicki, Jacek Taraszkiewicz. Gdańsk 2015 Athenae Gedanenses 8° ss. 357, il., sum., streszcz.

Z treści: Mokrzejcki L.: Interpretacje protestantyzmu a kultura umysłowa i mentalność mieszkańców Prus Królewskich w XVI–XVII w. s. 13–22; Ausz Mariusz: Zakład wychowawczo-naukowy x.x. pijarów w Krakowie. Krakowski konwikt pijarów – założenia wychowawcze, opieka zdrowotna i fizyczna w latach 1873–1915 s. 23–57; Taraszkiewicz J.: Cele i zadania drukarni pijarskiej w Warszawie na przełomie XVII i XVIII w. s. 59–69; Nawrot- Borowska Monika: Porady w zakresie wychowania zdrowotnego i higieny dzieci i młodzieży na początku XX w. w świetle czasopisma „Dobra Gospodyni” s. 71–93; Bugajska-Więclawska Joanna: „Wspomnienia babki z 1863 r. spisane dla prawnuków” jako typ relacji intencyjnej s. 95–103; Sysik Tomasz: Propaganda komunistyczna w dobie stalinizacji Polski wobec historii na przykładach ówczesnej historiografii s. 105–114; Jaroń Krzysztof: Koncepcja „kradzieży historii” Jacka Goody’ego na przykładzie nauk matematyczno-przyrodniczych s. 117–128; Bembenek Krystyna: Ku krytycznej interpretacji filozoficznej przeszłości – pedagogiczne wskazania Leonarda Nelsona s. 129–136; Bembenek K.: „Historyczność” jako problem hermeneutyczny s. 137–144; Setlak Wiesław: Idea nieciągłego postępu w filozofii Henri Bergsona. Konfrontacja i recepcja s. 145–157; Brodnicki Mariusz: Dekonstrukcyjna etyka lektury interpretacją dla historyków wychowania s. 159–170; Och Jarosław: Przywództwo partyjne w Polsce po 1989 r. – kształtowanie się i praktyka funkcjonowania s. 173–180; Żejmo Marek: Czy Konstytucja 3 maja została uchwalona niezgodnie z prawem? s. 195–207; Dąbrowska Magdalena: Niemarginalne marginalia. Ze studiów nad przypisami w dziełach historycznych oraz w powieściach pseudohistorycznych i ich tłumaczeniach (na polskim i rosyjskim materiale przełomu XVIII i XIX w.) s. 291–300.

T. 1. 2012.

792. HISTORIA przyrodniczo-gospodarcza Polski w świetle analizy ilościowej danych palinologicznych. [Aut.] Adam Izdebski, Grzegorz Koloch, Tymon Słoczyński, Marta Tycner. *Historyka*. T. 45: 2015 s. 127–160, sum.

Archiwa przyrodnicze (pyłek i zarodniki).

793. INFORMACYJNE środowisko rekonstrukcji. Przedlokacyjna struktura osadnicza w Pułtusk w XIII–XIV wieku. Monografia pod red. Jana Słyka i Stefana Wrony. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Warszawskiej 8° ss. 126, il.

Treść: Wrona S.: Wprowadzenie s. 7–10; Słyk J.: Kontekst informacyjny s. 11–18; Kowal Sławomir: Techniki cyfrowe jako podstawa działań w zakresie archeologii, konserwacji i architektury s. 19–35; Stabrowska Dorota: Pułtusk. Badania przedlokacyjnej struktury osadniczej s. 37–64; Kowal S.: Parametryzacja w procesie rekonstrukcji struktury osadniczej w Pułtusk s. 65–94; Koszewski Krzysztof: Publikacja cyfrowa jako metoda edukacji i ochrony dziedzictwa s. 95–106; Podsumowanie prac s. 107–110; Bibliografia s. 113–120.

794. JARCZYKOWA Mariola: Nowe źródła do badań literackich i bibliologicznych dawnego piśmiennictwa Wielkiego Księstwa Litewskiego w świetle współczesnych metodologii. *Roczn. Lituanistyczny*. T. 1: 2015 s. 251–265, sum.

795. JAROSZUK Anna: Podobieństwa i różnice. Badania historyczne nad zwierzętami a „animal studies”. *Przeł. Humanist.* R. 58: 2014 nr 1 s. 27–33, sum.

796. JAWOREK Jarosław: Usłyszeć historię. Siła sprawcza pejzaży dźwiękowych. *Historyka*. T. 45: 2015 s. 79–95, sum.

Historia dźwiękowa, zmysły jako przedmiot badań historii i antropologii, historia środowiskowa.

797. KIENIEWICZ Jan: Ekohistoryk wobec wyzwań przyszłości. *Przeł. Humanist.* R. 58: 2014 nr 1 s. 65–80, sum.

798. KIENIEWICZ J.: Odpowiedź na wyzwania przyszłości. *Historyka*. T. 45: 2015 s. 117–126, sum.

799. KIZWALTER Tomasz: W stronę równości. Kraków 2014 Universitas 8° ss. 198.

Rec.: Kożuchowski Adam, *Acta Poloniae Historica*. [T.] 111: 2015 s. 199–203.

800. KONOPCZYŃSKI Władysław: *Historyka*. Oprac. Maciej Janowski. Warszawa 2015 IHN im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów PAN; Oficyna Wydawnicza Aspra-JR 8° ss. XXXIV, 367, nlb. 1, tabl. 10, il. IHN im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów PAN. (Fontes Rerum ad Historiam Scientiae Spectantium. Series Recentior; 5).

801. KOSTYRKO Mikołaj, Ruciński Dominik: Przeszły krajobraz Góry Chełmo oraz jego zagrożenia w perspektywie lotniczego skaningu laserowego oraz zobrazowań satelitarnych. *Zesz. Radomszczańskie*. T. 10: 2015 s. 227–236.

802. KOŚCIAŃSKA Agnieszka: Historia jako wiedza konieczna. Z antropologicznych badań dyskursu eksperckiego o seksualności. *Roczn. Antropologii Historii*. R. 5: 2015 s. 27–39, sum.

803. KOWALEWSKI Jacek: *Kreacje przeszłości*. Szkice z antropologii historii. Olsztyn–Warszawa 2012.

Rec.: Julkowska Violetta, *Roczn. Antropologii Historii*. R. 5: 2015 s. 313–316.

804. KOZŁOWSKI Paweł: *Ekonomia i historia idei*. *Przeegl. Humanist.* R. 58: 2014 nr 3 s. 47–54, sum.

805. KUBICKI Dominik: *Myśl historiozoficzna Augusta Cieszkowskiego*. Stulecie niebywałych przemian społeczno-politycznych impulsem interdyscyplinarnych zainteresowań autora „Prolegomeny do historiozofii”. *Przeegl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 35–62, sum.

806. MAŁCZYŃSKI Jacek: *Krajobrazy Zagłady w perspektywie posthumanistycznej*. *Historyka*. T. 45: 2015 s. 55–77, sum.

807. MARCINIAK-KAJZER Anna: *Mapa w studiach archeologicznych – ilustracja czy argument?* *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 3 s. 527–534, sum.

808. MARSZAŁEK Robert: *Ex dux*. Idea jedności Słowian a historiozofia polska i europejska w XIX i XX wieku. Toruń 2015 Adam Marszałek 8° ss. 281.

809. MATCZAK Magdalena D., Wołoszyn Janusz Z., Kozłowski Tomasz: *Strach i lęk jako kategorie badawcze w archeologii*. *Przeegl. Hist.* T. 106: 2015 z. 4 s. 633–655, sum.

810. MAZIARZ Jakob: *Czy historia prawa jest nauką historyczną czy prawną?* *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 323–333, rés., sum.

811. MUCHOWSKI Jakub: *Polityka pisarstwa historycznego*. Refleksja teoretyczna Haydena White’a [ur. 1928]. Warszawa–Toruń 2015 Fund. na Rzecz Nauki Pol. 8° ss. 236, sum. (Monografie Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej).

812. NIJAKOWSKI Lech M.: *O przydatności studiów postkolonialnych w badaniach Śląska*. *Przeegl. Humanist.* R. 58: 2014 nr 5 s. 83–95, sum.

813. OLEJNIK Karol: *Trudności związane z badaniem biografii wybitnych postaci z kręgów wojskowych*. *Polish Biographical Studies*. Nr 1: 2013 s. 27–35, sum.

814. OSTOJA-ZAGÓRSKI Janusz: *Archeologia a historia*. Refleksje nad myśleniem historycznym archeologów. Bydgoszcz 2015 Wydaw. Uniw. Kazimierza Wielkiego 8° ss. 175, nlb. 1.

815. PRACZYK Małgorzata: Czy historia się ekologizuje? Polska historiografia współczesna wobec natury. *Historyka*. T. 45: 2015 s. 39–54, sum.

816. RAKOWSKI Tomasz: Historia mówiona i źródła etnograficzne jako „wiedza pewna”. Przypadek potransformacyjnej historii Torgutów w zachodniej Mongolii oraz historii wsi Broniów w centralnej Polsce. *Roczn. Antropologii Historii*. R. 5: 2015 s. 59–90, sum.

817. RÜSEN Jörn: Nadawanie historycznego sensu. Przekł. Rafał Żytyniec. Poznań 2015 Wydaw. Nauka i Innowacje 8° ss. 462, nlb. 1, il. (Myślenie historyczne) (Poznańska Biblioteka Niemiecka; 39/1).

818. RZEPA Teresa: O biografii jako przedmiocie i rezultacie badań psychospołecznych. *Polish Biographical Studies*. Nr 1: 2013 s. 11–26, sum.

819. SOKOLEWICZ Zofia: Etnografia/etnologia/antropologia a nauki historyczne wobec koncepcji społeczeństwa pierwotnego. *Roczn. Antropologii Historii*. R. 5: 2015 s. 17–26, sum.

820. SOLARSKA Maria: S/przeciw-historia. Wymiar krytyczny historii kobiet. Bydgoszcz 2011 Epigram 8° ss. 204.

Rec.: Piasek Wojciech: S/przeciw-historia i egocentryzm poznawczy w historii. *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 195–204.

821. STARNAWSKA Maria: Pan Samochodzik i manowce interdyscyplinarności. Refleksje na temat badań interdyscyplinarnych i kryteriów oceny parametrycznej czasopism na marginesie publikacji Łukasza Żurka o zakonach rycerskich. *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 75: 2015 s. 307–328, sum.

Żurek Ł.: Państwo zakonne w Prusach jako przykład monarchii patrymonialnej. *Zesz. Nauk. Uniw. Ekonom. w Krakowie*. 2011 nr 858; Żurek Ł.: Ekonomiczne aspekty działalności templariuszy. *Tamże* nr 870; Żurek Ł.: Polityka fiskalna i monetarna zakonu krzyżackiego. *Tamże*. 2012 nr 878.

822. STĘPNIK Andrzej: Mity w wiązaniu narracji historycznej. *Klio*. T. 34: 2015 nr 3 s. 3–23, sum.

823. SZKARADNIK Katarzyna: „Historia nie pyta narodów: jakie mieliście czy macie rządy, tylko: na co was stać?”. Przyczynek do studium poglądów historiozoficznych Jana Szczepańskiego [1913–2004]. *Sensus Historiae*. Vol. 19: 2015 [nr] 2 s. 137–153, abstr.

824. ŚWIADOMOŚĆ i kultura historyczna. Przekł. Izabela Sellmer. Poznań 2015 Wydaw. Nauka i Innowacje 8° ss. 427, nlb. 1. (Myślenie historyczne) (Poznańska Biblioteka Niemiecka; 39/2).

Treść: Jeismann Karl-Ernst: Dydaktyka historii. Nauka o postaci, roli i przemianach wyobrażeń historycznych we współczesnej tożsamości s. 9–30; Jeismann K.-E.: Niemiecka historia jako narzędzie w sporach politycznych s. 31–45; Jeismann K.-E.: „Lux veritatis” czy „filia temporis”? Pytanie o prawdziwość historii s. 46–71; Jeismann K.-E.: Rem tene – verba sequentur! Podstawowe zagadnienia nauczania historii s. 72–94; Schönemann Bernd: Poszerzone perspektywy dydaktyki historycznej. Próba bilansu po 30 latach s. 95–113; Jeismann K.-E.: Świadomość historyczna jako centralna kategoria dydaktyki historycznej s. 117–145; Jeismann K.-E.: „Świadomość historyczna” jako centralna kategoria dydaktyki w edukacji historycznej s. 146–176; Jeismann K.-E.: Świadomość historyczna czy poczucie historyczne? Pięć tez w nawiązaniu do niepotrzebnej dyskusji s. 177–194; Pandel Hans-Jürgen: Wymiary świadomości historycznej. Próba analizy struktury jako wstęp do dyskusji w kategoriach empirycznych i pragmatycznych s. 195–217; Pandel H.-J.: Świadomość historyczna s. 218–223; Borries Bodo von, Körber Andreas: Świadomość historyczna jako system oparty na równowadze i transformacji s. 224–267; Schönemann Bernd: Dydaktyka historyczna a kultura historyczna s. 271–306; Reeken Dietmar von: Kultura historyczna w nauczaniu historii. Uzasadnienia i perspektywy s. 307–319; Hasberg Wolfgang: Kultura pamięci – kultura historyczna, pamięć kulturowa – świadomość historyczna. Dziesięć aforyzmów na temat problemów z terminologią s. 320–334; Demantowski Marko: Kultura historyczna a kultura pamięci – dwie koncepcje tego samego zjawiska. Zarys historyczny wraz z przykładowym studium porównawczym s. 335–354; Thünemann Holger: Kultura historyczna jako punkt wyjścia do analizy stosunku do okresu nazizmu oraz Holocaustu. Próba określenia pozycji oraz propozycja zróżnicowania kategorii s. 355–368; Schönemann B.: Kultura historyczna jako struktura iteracyjna? s. 369–386; Pandel H.-J.: Kultura historyczna s. 387–406.

825. ŚWIDERSKA-WŁODARCZYK Urszula: Wzorzec osobowy postępowania? Przyczynek do nowej definicji formułowanej z punktu widzenia historyka na przykładzie szlachty polskiej przełomu średniowiecza i czasów nowożytnych. *In Gremium*. T. 9: 2015 s. 41–50, sum.

826. ŚWIĘCH Andrzej W.: Problematyka podwodnych badań archeologicznych w kontekście dyskursów kulturowych. *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: Archeologia: 2013 [dr.:] 2015 s. 255–276, sum.

827. VOLUNGEVIČIUS Vytautas: The castle in the Grand Duchy of Lithuania: historiography, search for definitions, research model. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 17: 2012 [dr.:] 2013 s. 1–38, santr.

828. VOLUNGEVIČIUS V.: Pilies Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje tyrimo modelis: tarp struktūrą ir socialinės istorijos. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2011 [nr] 2 [dr.:] 2012 s. 5–19, sum.

Model badawczy zamku w Wielkim Księstwie Litewskim: pomiędzy strukturami a historią społeczną.

829. WIŚLICZ Tomasz: Badania przednowoczesności w perspektywie posthumanistyki. *Historyka*. T. 45: 2015 s. 23–37, sum.

830. WOJDON Joanna: „Public history”, czyli historia w przestrzeni publicznej. *Klio*. T. 34: 2015 nr 3 s. 25–41, sum.

831. ZAJEWSKI Władysław: Czy historycy piszą prawdę. Kraków 2015 Arcana 8° ss. 332. (Arkana Historii).

Rec.: Barańska Anna, *Arcana*. Nr 125: 2015 s. 219–223.

832. ŽIEMELIS Darius: Ūkio raidos koncepcijos XVI–XIX a. (iki 1861 m.). Lietuvos socialinės ekonominės istorijos tipologizavimo paieškose. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 2 [dr.:] 2013 s. 59–81, sum.

Rozwój koncepcji ekonomicznych w XVI–XIX w. (do 1861 r.) w typologicznych badaniach historii społeczno-ekonomicznej Litwy.

833. ŻARNOWSKI Janusz: Metamorfozy społeczne. 3. Historia społeczna: metodologia, ewolucja, perspektywy. Warszawa 2011.

Rec.: Kuklo Cezary, *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 74: 2014 s. 247–251.

2. HISTORIA HISTORIOGRAFII, ORGANIZACJA I STAN BADAŃ HISTORYCZNYCH

Zob. poz. 401, 1522, 2153, 2310, 2412, 2589, 2645, 2647, 2649, 2686, 2690, 2815, 2922, 2993, 3054, 3427, 4935, 5128, 5312, 5476, 5858, 5982, 5988, 6343, 6430, 6446, 6483, 6601, 6674, 7007, 7039, 7047, 7063, 7115, 7133, 7137, 7420, 7494, 7585, 7592, 7797, 7886, 7923, 7934, 7947, 8128, 8164, 8254, 8302, 8315, 8400, 8430, 8500, 8678, 8793, 8909, 8953, 9336, 9599, 9873, 10023, 10175, 10199, 10657, 10942, 11138, 11210, 11240.

834. ÂŽBOROVSKAÂ Inessa: Pervaâ mirovaâ vojna, Versal’ i nezavisimost’ Pol’ši ili sovetskaâ i rossijskaâ istoričeskaâ politika (iz vospominanij istorika-svidetelâ). *Res Gestae*. [T.] 1: 2015 s. 261–271.

835. BALIŃSKI Michał, Lipiński Tymoteusz: Starożytna Polska pod względem historycznym, geograficznym i statystycznym opisana. Województwo krakowskie. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. nlb. 4, 265, nlb. 3, il. (Biblioteka Tradycji Słowiańskiej; nr 29).

Do XVIII w.

Reprint, oryg.: Warszawa 1844.

836. BARTNICKI Mariusz: Władca i poddani w histografii ruskiej XI–XIII wieku. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 344.

837. BIEL Mariusz: Kraków – ul. Rajska 12. Wyniki archeologicznych badań wykopaliskowych i nadzorów archeologicznych, 04. 2010 – 07. 2011. Kraków 2012 Mariusz Biel 8° ss. 48, il.

838. BIEŁOWSKI August: Genealogia xiążąt i królów polskich od roku 880 do roku 1195. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. nlb. 4, 61. (Biblioteka Tradycji Słowiańskiej; nr 22).

Reprint, oryg.: Lwów 1866.

839. BIEŁOWSKI A.: Najdawniejsze dzieje Polski od czasów mitycznych czyli Wstęp krytyczny do dziejów Polski. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. nlb. 10, IV, 542, nlb. 2. (Biblioteka Tradycji Słowiańskiej; nr 19). Reprint, oryg.: Lwów 1850.

840. BIEŁOWSKI A.: O Mistrzu Wincentym Kadłubku [bł., 1150–1223] i jego Kronice. Sandomierz 2015 Armoryka 8° s. nlb. 4, 243–288, il. (Biblioteka Tradycji Słowiańskiej; nr 20).

Reprint, oryg.: Wyniki badań najnowszych o Mistrzu Wincentym i jego Kronice. Kraków 1872.

841. BIEŁOWSKI A.: Pierwotna historia Polski. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. nlb. 4, 90. (Biblioteka Tradycji Słowiańskiej; nr 21).

Reprint, oryg.: Rzut oka na dotychczasową pierwotną polską historią. Warszawa 1853.

842. BLUSIEWICZ Tomasz: Nowe trendy w historiografii anglojęzycznej. Polska a Europa i Rosja w XX w. *Przepl. Hist.* T. 106: 2015 z. 2 s. 351–362.

843. BŁACHOWSKA Katarzyna: Wiele historii jednego państwa. Obraz dziejów Wielkiego Księstwa Litewskiego do 1569 roku w ujęciu historyków polskich, rosyjskich, ukraińskich, litewskich i białoruskich w XIX wieku. Warszawa 2009.

Rec.: Dziejic Marta Urszula, *Studia Historica Gedanensia*. T. 5: 2014 s. 423–430; Griškaitė Reda, *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 2 [dr.:] 2013 s. 153–166.

844. BŁASZCZYK Grzegorz: Geografia historyczna Wielkiego Księstwa Litewskiego. Stan i perspektywy badań. Wyd. 2. popr. i uzup. Poznań 2012.

Rec.: Walczak Wojciech, *Studia Geohistorica*. Nr 1: 2013 s. 125–126.

845. BOBRZYŃSKI Michał, Smolka Stanisław: Jan Długosz [1415–1480], jego życie i stanowisko w piśmiennictwie. Z posł. Jerzego Wyrozumskiego. Kraków 2015 PAU 8° ss. VII, nlb. 1, 348, nlb. 1.

Tekst część. łac.

846. BORODZIEJ Włodzimierz, Górny Maciej: Nowsze badania nad I wojną światową w Europie Środkowo-Wschodniej i Południowo-Wschodniej (wybrane zagadnienia). *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 1 s. 131–152, sum.

847. BRACHA Krzysztof: Dziedzictwo duchowe benedyktynów świętokrzyskich w średniowieczu. Stan i potrzeby badawcze. *Debaty Świętokrzyskie*. Vol. 1: 2014 s. 61–76.

848. BROWN Benjamin: Hasidism without Romanticism. Mendel Piekarcz's [1922–2011] Path in the Study of Hasidism. *Polin*. Vol. 27: 2015 s. 449–458.

849. BRUSKI Jan Jacek: Wielka Wojna w perspektywie ukraińskiej. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 2 s. 127–142.

Stan badań.

850. BUCHOLC-SROGOSZ Katarzyna: Senat stanisławowski w historiografii polskiej. Częstochowa 2015 Wydaw. im. Stanisława Podobińskiego Akad. im. Jana Długosza 8° ss. 258. Akad. im. Jana Długosza w Częstochowie.

XVIII–XXI w.

851. BUKO Andrzej: Archeologia ziem polskich XII i XIII wieku: przegląd problematyki badawczej. *Fontes Archaeol. Posnanienses*. Vol. 51: 2015 s. 21–33, sum.

852. BURSCHE Aleksander: Recording the Roman coin finds from Poland, FRC PL 2013–2017. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat*. T. 8: 2013 s. 281–283.

Pięcioletni program w ramach NPRH.

853. BYĆ regionalistą. Inspiracje, autodefinicje, perspektywy. Pod red. Damiana Kasprzyka. Łódź 2014.

Rec.: Kantor Ryszard: Łódzki tryptyk. Co oznacza dzisiaj regionalizm? Co znaczy być dzisiaj regionalistą? *Małopolska*. [T.] 17: 2015 s. 325–335.

854. CHAT Izabela: Stan badań nad klasztorem kanoników regularnych z Mstowa. *Nasza Przeszłość*. T. 124: 2015 s. 39–56, sum.

855. CZARNECKI Roland: Kronika Namysłowa autorstwa Johanna Frobenia jako utwór dziejopisarstwa miejskiego. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 364. Pol. Tow. Heraldyczne.

Annale Ioannis Frobenii ab anno 1347.

Rec.: Starzyński Marcin, *Roczniki Hist*. R. 81: 2015 s. 269–271.

856. CZERNIECKA-HABERKO Anna: Historia znajomości Barbary Radziwiłłówny i Zygmunta Augusta w ujęciu Zbigniewa Kuchowicza. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie. Zesz. Hist*. [T.] 13: 2014 s. 45–60, sum.

857. CZERNIECKA-HABERKO A.: Zygmunt August w twórczości lwowskiego historyka Ludwika Finkla. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie. Roczn. Polsko-Ukraiński*. [T.] 16: 2014 s. 327–337, sum.

858. DANIEL Beauvois: mes pierres de lune, essai d'autobiographie professionnelle. *Organon*. No 46: 2014 [dr.:] 2015 s. 5–193.

Treść: Zasztowt Leszek: Préface s. 5–9; Beauvois D.: Mes pierres de lune. Essai d'autobiographie professionnelle s. 11–147; Travaux de Daniel Beauvois s. 149–169; Beauvois D.: La Pologne du XXe siècle vue par des historiens russes. Compte rendu de: Pol'sha v XX veke: očerki političeskoj istorii, Moskva 2012 s. 171–193.

859. DŁUGOKĘCKI Wiesław: Prusowie na Żuławach Fiszewskich od XIII do połowy XVI wieku. Zagadnienie akulturacji i asymilacji Prusów jako problem badawczy. *Pruthenia*. T. 9: 2014 s. 7–41, sum., Zsfg.

860. DOBROSIELSKA Alicja, Radzicki Bogdan: „A tribu ad civitatem”. Paradygmat państwa w polskiej historiografii poświęconej Prusom. *Pruthenia*. T. 9: 2014 s. 121–146, sum., Zsfg.

861. DRELICHARZ Wojciech: *Idea zjednoczenia królestwa w średniowiecznym dziejopisarstwie polskim*. Kraków 2012.

Rec.: Żmudzki Paweł: Liber de passione martiris i „Vita maior s. Stanisłai”. Na marginesie książki Wojciecha Drelicharza o idei zjednoczenia królestwa. *Kw. Hist.* T. 122: 2015 nr 4 s. 855–876, sum.

862. DROZDOWSKI Marian Marek: *Konfraternia warszawskich historyków pod znakiem Klio. Subiektywne biografie ucznia i kolegi*. Warszawa 2014.

Rec.: Petrozolin-Skowrońska Barbara: O historykach warszawskich – subiektywnie. *Kronika Warszawy*. 2015 nr 1 s. 174–176.

863. DUDAK Wojciech, Herman Radosław: *Badania archeologiczne zamku w Dankowie nad Liswartą*. *Roczn. Wieluński*. T. 15: 2015 s. 59–72, sum.

Badania sondażowe.

864. [DYAMENTOWSKI Przybysław] Prokosz: *Kronika polska*. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. nlb. 4, XVIII, 292. (Biblioteka Tradycji Słowiańskiej; nr 33).

Repr., oryg.: Warszawa 1825.

Tzw. kronika słowiańsko-sarmacka napisana rzekomo przez Prokosza w 936 r., w rzeczywistości sfalszowana przez P. Dyamentowskiego (1694–1774).

865. DYMEK Benon: *Płock – stolicą regionalizmu mazowieckiego*. *Roczn. Tow. Nauk. Płockiego*. T. 7: 2015 s. 116–134, sum.

XIX–XX w.

866. FILIPOWSKI Piotr: *Między historią mówioną, psychologią ocalenia a traumą drugiego pokolenia. Wokół książek Mikołaja Grynberga „Ocaleni z XX wieku” i „Oskarżam Auschwitz. Opowieści rodzinne”*. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 429–444, sum.

867. FINKEL Ludwik: *Elekcja Zygmunta I. Sprawy dynastii Jagiellońskiej i Unii polsko-litewskiej*. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 218.

Wyd. oryg.: Kraków 1910.

868. FLOREK Marek, Stempin Agnieszka: *Badania archeologiczne na Wzgórzu Staromiejskim w Sandomierzu w roku 2015*. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 55–59.

869. FUGLEWICZ Barbara: *Dzieje badań radomskich cmentarzysk wczesnośredniowiecznych, czyli co możemy powiedzieć o naszych przodkach*. *Radomskie Studia Humanist.* T. 1: 2013 s. 29–54, sum.

870. FURIER Andrzej: *Badania wschodnie w Polsce i na świecie*. *Przeegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 2 [dr.:] 2012 s. 343–372.

XVIII–XX w.

871. GAJOS Bartłomiej: *Rosyjscy historycy o początkach II wojny światowej – przypadek Aleksandra Diukowa*. *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 50: 2015 z. 1 s. 187–206, sum., rez.

872. GIEŁZAK Marcin: *Antykomuniści lewicy*. Lidia [1902–2002] i Adam [1901–1978] Ciołkoszowie jako historycy socjalizmu polskiego. Poznań 2014.

Rec.: Kuligowski Piotr: O kłopotach z przemysleniem lewicowego patriotyzmu. *Sensus Historiae*. Vol. 19: 2015 [nr] 2 s. 198–208.

873. GŁUSZKOWSKI Piotr: Polsko-rosyjskie stosunki w XIX w. we współczesnej rosyjskiej historiografii. *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 2 s. 303–322, sum.

874. GOŁUB Stanisław: Polsko-ukraiński projekt badań cerkwi Bogurodzicy wybudowanej w Chełmie przez Daniela Romanowicza w XIII w. Wyniki badań 2014 r. *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 419–436, izłożenie, sum.

875. GORDIENKO Vâčeslav Volodimirovič, Gordienko Galina: Obraz pol'skoj kul'tury vtoroj poloviny XIX veka v sovetskoj istoriografii. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Roczn. Polsko-Ukraiński. [T.] 17: 2015 s. 443–454, sum., streszcz.

876. GOTZEN-DOLD Maria: Mojżesz Schorr und Majer Bałaban. Polnisch-jüdische Historiker der Zwischenkriegszeit. Göttingen 2014 Vandenhoeck & Ruprecht 8° ss. 331. (Schriften des Simon-Dubnow-Instituts; Bd. 20).

Rec.: Sroka Łukasz Tomasz, *Krakowskie Pismo Kresowe*. R. 7: 2015 s. 163–168.

877. GOVRIN Nurit: Reuven Fahn and the Karaites. *Karaite Archives*. Vol. 2: 2014.

Rec.: Kizilov Mikhail, *Tamże*. Vol. 3: 2015 s. 175–185.

878. GÓRZYŃSKI Tomasz, Kaźmierczak Ryszard: Stan i perspektywy badań archeologicznych nad socjotopografią Torunia. *Archaeologia Historica Polona*. T. 23: 2015 s. 107–120, sum.

879. GRACZYK Dawid: Hetman kozacki Jan Wyhowski w historiografii polskiej i zagranicznej – stan badań. *Meritum*. T. 3: 2011 s. 71–91, sum., rez.

880. GRACZYK D.: Problematyka kozacka w piśmiennictwie Joachima Lelewela. *Meritum*. T. 4: 2012 s. 75–90, sum.

881. GRODZISKI Stanisław: Refleksje o nauce historii prawa, jej „Czasopiśmie Prawno-Historycznym” i jego Redaktorze. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 11–20, rés., sum.

Od 1948 r.; Henryk Olszewski.

882. GRYGLEWSKI Ryszard W[itold]: Stanisław Trzebiński [1861–1930] jako historyk medycyny. *Medycyna Nowożytna*. T. 21: 2015 z. 1 s. 25–50, sum.

883. HADAMIK Czesław: Przegląd rezultatów metodycznych prac archeologicznych na terenie dawnego opactwa łysogórskiego w latach 1957–2011. *Debaty Świętokrzyskie*. Vol. 1: 2014 s. 199–206.

884. HAJDUK Bolesław: Zasłużony działacz Polskiego Towarzystwa Nautologicznego, pułkownik Straży Granicznej Ryszard Techman doktorem habilitowanym. *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 114–116.

O jego działalności naukowej.

885. HIRSCHBERG Aleksander: Dymitr Samozwaniec. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. IX, nlb. 1, 292, nlb. 4. (Biblioteka Tradycji Sandomierskiej; nr 24).

Repr., oryg.: Lwów 1898.

886. HISTORIA historiografii i metodologia historii w Polsce i na Ukrainie. Pod red. nauk. Jerzego Maternickiego, Joanny Pisulińskiej i Leonida Zaszkiłniaka. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 340, sum., rez., streszcz.

Materiały z konferencji, Rzeszów, 2012 r.

Z treści: Pisulińska J.: Wstęp s. 9–14; Maternicki J.: Polska historia historiografii: droga do profesjonalizacji, jej stan aktualny i perspektywy dalszego rozwoju s. 17–36; Wierzbicki Andrzej: Marian Henryk Serejski jako animator polskiej historii historiografii po II wojnie światowej s. 37–50; Stobiecki Rafał: Jakiej historii historiografii nam potrzeba? s. 51–63; Pisulińska J.: Zaplecze instytucjonalne polskiej historii historiografii i metodologii historii s. 92–101; Maternicki J.: Początki i rozwój polskich badań w dziedzinie historii historiografii (do 1939 r.) s. 105–137; Julkowska Violetta: Wkład Joachima Lelewela w rozwój podstaw akademickiej metodologii historii i historii historiografii w latach 1815–1830 s. 138–155; Toczek Alfred: Lwowscy historycy historiografii i metodolodzy historii w okresie autonomii galicyjskiej s. 156–172; Hoszowska Mariola: Historia historiografii w twórczości naukowej i działalności dydaktycznej Ludwika Finkla s. 173–186; Kolbuszewska Jolanta: Aktualność dorobku „łódzkiej szkoły historiograficznej” w zakresie biografistyki s. 214–227; Koko Eugeniusz: Z refleksji profesora Romana Wapińskiego o historii i problemach związanych z jej uprawianiem s. 312–322; Ziębińska-Witek Anna: Metodologiczne problemy polskiej historiografii Holokaustu s. 323–334.

887. HISTORIA, mentalność, tożsamość. Rosja i Europa Zachodnia w polskiej i ukraińskiej historiografii XIX i XX wieku. Pod red. Eugeniusza Koko, Magdaleny Nowak i Leonida Zaszkiłniaka. Gdańsk–Sopot 2013.

Rec.: Czapiewski Edward, *Klio*. T. 31: 2014 nr 4 s. 203–231.

888. HORDEJUK Sławomir: Tomasz Demidowicz [ur. 1948] – historyk dziejów nowożytnych Polski i sportu, biograf, redaktor, recenzent, badacz i popularyzator historii Południowego Podlasia, pedagog. *Roczn. Białkopodlaski*. T. 23: 2015 s. 395–425, Zsfg., sum.

889. [JABLONSKIS Konstantinas]: Głos w dyskusji naukowej. Recenzja pracy Seraji Szapszała „Karaimy v Litve” autorstwa Konstantinasa Jablonskisa. [Wyd.] Rafał Witkowski. *Almanach Karaimski*. [T.] 4: 2015 s. 173–182, sum.

890. [JACEK Kochanowicz 15 kwietnia 1946 – 2 października 2014, in memoriam]. *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 75: 2015 s. 11–76, sum.

Treść: Kochanowicz Jacek: Ucieczka w historię. Ego Lecture na Wydziale Historycznym Central European University 5 VI 2014 r. s. 13–33; Leszczyńska Cecylia: Jacek Kochanowicz – profesor Uniwersytetu Warszawskiego s. 35–43; Sosnowska Anna: Kochanowicz, [Witold] Kula, zacofanie. O badaniach wschodnioeuropejskiej peryferii s. 45–58; Tymieński Maciej, Koryś Piotr: Ucieczka od zacofania? Polska transformacja jako projekt modernizacyjny s. 59–76.

891. JANKOWSKI Aleksander: Nowe perspektywy badań zabytkowej architektury drewnianej. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 2 s. 315–338, sum.

892. JAROCHOWSKI Kazimierz: Dzieje panowania Augusta II [1670–1733]. T. 1: Od śmierci Jana III do chwili wstąpienia Karola XII na ziemię polską. Ed. i przygot. tekstu Artur Gajewski. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 219.

Reedycja wyd. z 1856 r.

Toż. T. 2: Od wstąpienia Karola XII na ziemię polską aż do elekcji Stanisława Leszczyńskiego (1702–1704). Oświęcim 2015 ss. 397.

Reedycja wyd. z 1874 r.

893. JAROSZ Dariusz: Historia powodzi w Polsce 1945–1989: prolegomena do badań. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 12: 2014 s. 71–95, sum.

894. JASIŃSKA Kamilla, Łagojda Krzysztof: Skreśleni przywrócenii – podsumowanie projektu „Skreśleni”. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 163–173.

Dot. osób pozbawionych po 1933 r. stopni naukowych uzyskanych na Uniwersytecie we Wrocławiu.

895. JERZY Wojtowicz – historyk gospodarki, społeczeństwa i kultury doby nowożytnej. Indywidualny przypadek z historiografii PRL. Red. Kazimierz Maliszewski, Wojciech Piasek. Toruń 2015. Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 354, nlb. 3, il. Wyd. Nauk Hist. UMK w Toruniu. (Homines et Historia; 13).

Treść: Piasek W.: Wprowadzenie s. 9–16; Maliszewski K.: Profesor Jerzy Wojtowicz [1924–1996] – sylwetka człowieka i uczonego s. 19–34; Wieczorek Agnieszka: Profesor Jerzy Wojtowicz – nauczyciel akademicki s. 35–67; Mikulski Krzysztof: Jerzy Wojtowicz jako historyk Torunia s. 69–82; Dygdała Jerzy: Jerzy Wojtowicz jako badacz historii Pomorza s. 83–109; Salmonowicz Stanisław: Jerzy Wojtowicz jako badacz europejskiego Oświecenia s. 111–127; Kucharski Adam: Jerzy Wojtowicz jako badacz dziejów komunikacji społecznej s. 129–167; Maliszewski K.: Jerzy Wojtowicz jako badacz dziejów masonerii s. 169–187; Piasek W.: Historiografia PRL a pisarstwo historyczne Jerzego Wojtowicza s. 189–215; Grobis Jerzy: Śladami rozmów z prof. Jerzym Wojtowiczem. Na marginesie jego prac naukowych s. 217–229; Wspomnienia o Profesorze Jerzym Wojtowiczu s. 233–316; Wykaz prac doktorskich napisanych pod kierunkiem Profesora Jerzego Wojtowicza. Zestawiła A. Wieczorek s. 319–320; Wykaz tytułów prac magisterskich napisanych pod kierunkiem Profesora Jerzego Wojtowicza w latach 1965–1992. Zestawiła A. Wieczorek s. 321–330.

896. JĘDRUSZCZAK Natalia: Podsumowanie badań archeologicznych prowadzonych przy kościele pw. św. Michała Archanioła w Wojsławicach. *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 53–78, izłożenie, sum.

Ślady osadnictwa od neolitu oraz zabudowy kościelnej od XV w.

897. JÓZEF Szujski 1835–1883. Materiały z posiedzenia naukowego w dniu 25 listopada 2013 roku. Red. t. Wanda Lohman. Kraków 2015 PAU 8° ss. 143, tabl. 16, il., sum. PAU, Archiwum Nauki PAN i PAU. (W Służbie Nauki; nr 26).

Treść: Wyrozumski Jerzy: Przedmowa s. 7–10; Chwalba Andrzej: Narodziny Nowej Galicji s. 11–16; Słoczyński Henryk Marek: Główne idee syntezy dziejów Polski Józefa Szujskiego s. 17–40; Zamorski Krzysztof: Historyzm i narodziny krakowskiej szkoły historycznej. Józef Szujski s. 51–59; Daszyk Krzysztof Karol: Józef Szujski jako twórca politycznego „credo” krakowskich stańczyków s. 61–81; Ziejka Franciszek: Józef Szujski – poeta Krakowa s. 83–105; Borowski Andrzej: Szujski – historyk literatury s. 107–117; Marszałek Agnieszka: „...historyzm okiełznał Pegaza wyobraźni”: dramat historyczny według Szujskiego s. 119–132.

898. JUDYCKI Zbigniew [Andrzej]: Mazowszanie w świecie. Projekt tematu badawczego. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 3 s. 361–396.

Toż. Cz. 2. *Tamże* nr 4 s. 369–437. XIX–XXI w.

899. JUREK Tomasz: Nowsze badania historyków nad dziejami Polski w XII i XIII wieku. *Fontes Archaeol. Posnanienses*. Vol. 51: 2015 s. 7–19, sum.

900. JURKIEWICZ Jan: Od Palemona do Giedymina. Wczesnonowożytne wyobrażenia o początkach Litwy. Cz. 1: W kręgu latopisów litewskich. Poznań 2013.

Rec.: Petrauskas Rimvydas, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 18: 2013 [dr.:] 2014 s. 162–168.

901. KALINOWSKA-WÓJCIK Barbara: Między wschodem i zachodem. Ezechiel Zivier (1868–1925) historyk i archiwista. Katowice–Warszawa 2015 AP; NDAP 8° ss. 328, il., sum., Zsfg.

Dyrektor archiwów księcia pszczyńskiego w Pszczynie i Wałbrzychu.

902. KAŁA Damian: Książę Jaksza z XII wieku – wymowa źródeł a historiografia. *Meritum*. T. 3: 2011 s. 35–58, sum., rez.

903. KARNÂLÛK Vítal': Grodna ů svâtle kraâznaučaj dumkì. *Garadzenskì Gadavik*. Nr 3: 2014 s. 116–130.

Stan badań za ostatnie 20 lat.

904. KAZAK Taccâna: Grodzenski t  atr i   kola Antoni   Tyzenga  za: bibli  ografi  na-gi  stary  ografi  ny   za  vagi. *Garadzenski Gadavik*. Nr 3: 2014 s. 35–42.

905. KAZIMIERZ Zakrzewski. Historia i polityka. Pod red. Małgorzaty Dąbrowskiej. Warszawa–Ł  dz 2015 IPN–K  SZpNP; U  . Inst. Historii 8   ss. 342, nlb. 1, il., sum. IPN–K  SZpNP; U  .

Tre  c: Dąbrowska M.: Wstęp s. 7–8; Janik Maciej: Fizyka i historia. W kręgu rodziny Kazimierza Zakrzewskiego [1900–1941] s. 9–20; Korczak Lidia: Stanisław Zakrzewski [1873–1936] – człowiek i dzieło s. 21–33; Pawlak Marcin N.: Kazimierz Zakrzewski – badacz antyku s. 34–45; Kozłowski Michał: Kazimierz Zakrzewski na tle dyskusji o upadku cesarstwa rzymskiego w polskiej historiografii okresu miedzywojennego s. 46–63; Prostko-Prosty  nski Jan: Kazimierz Zakrzewski jako badacz p  zniego antyku i wczesnego Bizancjum s. 64–78; Salomon Maciej: Kazimierza Zakrzewskiego wizja średniowiecznego Bizancjum s.79–104; Mazur Grzegorz: Kazimierz Zakrzewski na lwowskiej scenie politycznej s. 105–119; Rutkowski Tadeusz P.: Kazimierz Zakrzewski na Uniwersytecie Warszawskim s. 120–130; Waingertner Przemysław: „Syndykalne państwo wytwórców”. Analiza koncepcji ustrojowych Kazimierza Zakrzewskiego s. 131–146; Romanowicz Tomasz: Kazimierz Zakrzewski a Związek Związków Zawodowych s. 147–166; Nartonowicz-Kot Maria: Kazimierz Zakrzewski a Robotniczy Instytut Oświaty i Kultury im. Stefana Żeromskiego s. 167–184; Chwedoruk Rafał: Francuscy ideowi mistrzowie Zakrzewskiego: Sorel, Berth, Valois s. 185–217; Kornat Marek: Kazimierz Zakrzewski wobec reżimów totalnych. Pisma i idee z lat 1929–1935 s. 218–262; Zackiewicz Grzegorz: Przełomy w życiu Kazimierza Zakrzewskiego s. 263–293; Borkowski Julian: Kazimierz Zakrzewski ps. „Bakałarz”, „Bobrowski” w czasie II wojny światowej s. 294–308; Dąbrowska M.: Posłowie. Halina Evert-Kappesowa – uczennica Haleckiego i Zakrzewskiego s. 309–313; Bibliografia prac Kazimierza Zakrzewskiego za lata 1920–2012 i literatury o nim, oprac. M. Kozłowski s. 314–327.

906. KĘSIK Jan: Wok  o   pisarstwa historycznego Romana Wysockiego. *Przegl. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 2 s. 269–285.

907. KIM jesteś regionalisto? Sylwetki, opinie, diagnozy. Pod red. Damiana Kasprzyka. Ł  dz 2012.

Rec.: Kantor Ryszard: Łódzki tryptyk. Co oznacza dzisiaj regionalizm? Co znaczy by  c dzisiaj regionalist  ? *Małopolska*. [T.] 17: 2015 s. 325–335.

908. KIZIK Edmund: Zapomniane, niedokończone dzieje Elbląga – „Zuverl  ssige Nachricht von Elbing” pióra Michaela Ch. Hanowa z lat 1758–1759. *Roczn. Elbląski*. T. 26: 2015 s. 93–110.

909. KLIMCZAK Ewelina W.: „Styczniowa wolno  c” – insurekcja polska 1863–1864 a prawa człowieka i obywatela. Casus ks. Antoniego Mackiewicza w świetle „Ech z powstania styczniowego” (1922). *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 91–99, rez., sum.

910. K  LOCZOWSKI Jerzy: Jacques Le Goff (1924–2014). *Zesz. Liter.* R. 33: 2015 nr 4 s. 191–197.

911. KOLANKOWSKI Ludwik: Zygmunt August [1520–1572]. Wielki Ksi  z   Litwy do roku 1548. Z 3 tablicami i 10 mapami. Oświecim 2015 Napoleon V 8   ss. 349, il.

Wyd. oryg.: Lwów 1913.

912. KOMENTARZ Jana z Dąbrówki do Kroniki biskupa Wincentego. Pod red. Andrzeja Dąbrówki i Mikołaja Olszewskiego. Warszawa 2015 IBL PAN; Stow. „Pro Cultura Litteraria” 8   ss. 350, nlb. 3, tabl. 1, il. (Studia Staropolskie. Series Nova; t. 42 (98)).

Tre  c: Dąbrówka A., Olszewski M.: Wstęp s. 7–11; I. Historiografia: Zwiercan Marian: Historia bada  n nad Jana z Dąbrówki „Komentarzem do ‘Kroniki polskiej’ mistrza Wincentego zwanego Kadłubkiem” s. 15–27; Drelicharz Wojciech: Miejsce „Komentarza” Jana z Dąbrówki w twórczości historiograficznej w Polsce pierwszych Jagiellonów s. 28–41; Skibi  nski Edward: „Komentarz” Jana z Dąbrówki do „Kroniki polskiej mistrza Wincentego zwanego Kadłubkiem” na tle polskiej historiografii średniowiecznej s. 42–57; Węcowski Piotr: „Opera minora” Jana z Dąbrówki s. 58–75; Dymmel Piotr: Editio princeps „Komentarza” Jana z Dąbrówki do „Kroniki” Wincentego Kadłubka. Uwagi o tekście s. 76–101; II. Warsztat komentatorski: Kujawi  nski Jakub: Komentowanie historiografii w średniowiecznej Europie. Próba charakterystyki zjawiska na podstawie wybranych zabytków z obszaru romańskiego (XI–XV w.) s. 105–134; Mejor Mieczysław: Prolegomena „Komentarza” Jana z Dąbrówki do „Kroniki” Wincentego Kadłubka. Uzupełnienie do tekstu s. 135–140; Olszewski Mikołaj: Dialektyka cnót jako motor historii. Kilka uwag nad „Komentarzem” Jana z Dąbrówki do „Kroniki” Wincentego Kadłubka s. 141–152; Chmielewska

Katarzyna: Gusta poetyckie mistrza Wincentego i mistrza Jana. Wincenty Kadłubek i jego komentator wobec twórczości Horacego, Owidiusza i Wergiliusza s. 153–170; Gacka Dorota: Lektury Jana z Dąbrowki w świetle „Komentarza do ‘Kroniki polskiej’ mistrza Wincentego zwanego Kadłubkiem” s. 171–223; III. Wkład naukowy: Wojtowicz Witold: Jan z Dąbrowki o Prologu „Kroniki” Wincentego s. 227–237; Topolcai László: „Mulle enim mulieres precesserunt viros in virtutibus”. Obraz królowej Wandy w „Kronice polskiej” mistrza Wincentego i w „Komentarzu” Jana z Dąbrowki s. 238–251; Słupecki Leszek P.: Jan z Dąbrowki – polskie dzieje bajeczne i uzupełnienie mitu krakowskiego o kopce Kraka i Wandy s. 252–259; Krawiec Adam: Polska, Słowiańszczyzna, świat – problematyka geograficzna w „Komentarzu” Jana z Dąbrowki s. 260–274; Grzesik Ryszard: Jan z Dąbrowki a panońska koncepcja etnogenezy Słowian s. 275–284; Zapis dyskusji z 26. Spotkań mediewistycznych, 12–13 czerwca 2013 r. s. 290–321.

913. KONIECZKA-ŚLIWIŃSKA Danuta: Polsko-Czeski Zespół ds. Podręczników Szkolnych. *Klio*. T. 34: 2015 nr 3 s. 153–156.

914. KORZENIEWSKA Amelia: Badania nad wyobrażeniami zbiorowymi dotyczącymi przeszłości po II wojnie światowej wobec przemian kulturowych i społecznych. *Sensus Historiae*. Vol. 18: 2015 [nr] 1 s. 35–52, abstr.

915. KOSTRZEWSKA Ewelina [Maria]: Historyk i cyberprzestrzeń. Prezentacja opracowania źródłowego Profesora Tadeusza Epszteina pt. Własność ziemiska na Ukrainie w 1860 r. w „Statystyce” Andrzeja Grabianki, Warszawa, 20 stycznia 2014 r. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 1 s. 308–311.

Publikacja w Repozytorium Cyfrowym Instytutów Naukowych.

916. KOZŁOWSKI Michał: Pro memoria – dwóch badaczy dziejów Europy Wschodniej: Władysław Andrzej Serczyk (23 VII 1935 – 5 I 2014) i Zbigniew Wójcik (29 X 1922 – 22 III 2014). *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 50: 2015 z. 1 s. 233–240.

917. KRASZEWSKI Józef Ignacy: Polska w czasie trzech rozbiorów 1772–1799. *Studia do historii ducha i obyczaju*. T. 1: 1772–1787. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 327, tabl. 1, il.

Toż. T. 2: 1788–1791. Oświęcim 2015 ss. 308, il.

Toż. T. 3: 1791–1799. Oświęcim 2015 ss. 415, il. Reedycja wyd. z 1902 r.

918. KRAUSHAR Aleksander: Czary na dworze Batorego. Kartka z dziejów mistycyzmu w XVI wieku, jako przyczynek do charakterystyki króla Stefana. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. 115. (Biblioteka Tradycji Europejskiej; nr 57).

Wyd. oryg.: Kraków 1888.

919. KRONIKA projektu. Dziedzictwo kulturowe po klasztorach skasowanych na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej oraz na Śląsku w XVIII i XIX w.: losy, znaczenie, inwentaryzacja. Program Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2012–2016. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 5: 2014 s. 433–514, sum.

Treść: Derwich Marek: Sprawozdanie z realizacji Projektu, 1 VI – 30 X 2014 r. s. 433–443; Rosowski Witalij: Sprawozdanie z konferencji naukowej „Losy i znaczenie dziedzictwa kulturowego po klasztorach skasowanych na ziemiach zaboru rosyjskiego w latach 1864–1905. W 150 rocznicę wielkiej kasaty klasztorów dokonanej w 1864 r.” s. 444–447; Sprawozdania zespołów i ich członków. Rosowski W.: Sprawozdanie z prac w dniach 1 V 2013 – 30 X 2014 r. s. 448–453; Wodzianowska Irena: Sprawozdanie z prac w dniach 1 V 2013 – 30 X 2014 r. s. 453; Oliński Piotr: Sprawozdanie z prac w dniach 1 VI – 30 X 2014 r. s. 454; Królikowski Janusz: Sprawozdanie z prac w dniach 1 XI 2013 – 30 X 2014 r. s. 455–456; Milecka Małgorzata, Widelska Ewelina: Sprawozdanie z prac w dniach 1 VI – 30 X 2014 r. s. 464; Jewdokimow Marcin: Sprawozdanie z prac w dniach 1 VI – 30 X 2014 r. s. 465–466; Końska Małgorzata: Sprawozdanie z prac w dniach 1 V – 30 X 2014 r. s. 467; Bończuk-Dawidziuk Urszula: Sprawozdanie z postępu prac nad wydaniem „Akt Büschinga” w dniach 30 IV – 30 X 2014 r. s. 468; Mądry Alina: Sprawozdanie z prac w dniach 1 V 2013 30 X 2014 r. s. 469; Hauptman-Fischer Ewa, Spurgjasz Katarzyna: Sprawozdanie z inwentaryzacji muzykaliów poklasztornych w Gabinecie Zbiorów Muzycznych Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie w dniach 1 V – 31 X 2014 r. s. 470–483; Kozieł Andrzej: Sprawozdanie z prac nad projektem „Klasztor Cystersów w Lubiążu. Katalog dzieł sztuki” w dniach 1 V – 30 X 2014 r. s. 484–485; Rejman Dorota, Kopeć Monika: Sprawozdanie z kwerendy w Archiwum Biblioteki Diecezjalnej w Sandomierzu w dniach 1 V – 30 X 2014 r. s. 486–487; Guldon Łukasz: Sprawozdanie z prac w dniach 1 VI – 31 X 2014 r. s. 492; Gadomska Anna: Sprawozdanie z prac w dniach 1 V – 31 X 2014 r. s. 493–494;

Brzozowska Ała, Poznański Adam: Sprawozdanie z prac w dniach 1 XI 2013 – 30 X 2014 r. s. 495; Wójcik Marek L.: Sprawozdanie z prac nad edycją XIX-wiecznych repertoriów dokumentów pochodzących z klasztorów skasowanych na Śląsku ze zbiorów Archiwum Państwowego we Wrocławiu s. 496–498; Sprawozdania z badań indywidualnych: Joachimiak Grzegorz: Muzykalia z klasztorów cysterskich w Krzeszowie i Obrze; nieznanne źródła z Krzeszowa. Sprawozdanie z prac w dniach 1 V 2013 – 30 X 2014 r. s. 499–511; Lorens Beata: Sprawozdanie z prac w 2014 r. s. 512; Matyaszczyk Dorota: Sprawozdanie z prac w dniach 1 V – 30 X 2014 r. s. 513–514.

920. KRONIKA projektu. Dziedzictwo kulturowe po klasztorach skasowanych na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej oraz na Śląsku w XVIII i XIX w.: losy, znaczenie, inwentaryzacja. Program Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2012–2016. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 6: 2015 s. 481–567, sum.

Treść: Sprawozdanie półroczne: Derwich Marek: Sprawozdanie z realizacji Projektu w okresie od 1 XI 2014 do 30 IV 2015 r. s. 481–492; Sprawozdania zespołów i ich członków: Zespół VI. Kośka Małgorzata: Sprawozdanie z prac w okresie od 1 XI 2014 do 30 IV 2015 r. s. 493; Zespół XI. Bończuk-Dawidziuk Urszula: Sprawozdanie z postępu prac nad wydaniem „Akt Bűschinga” w okresie od 1 XI 2014 do 30 IV 2015 r. s. 494; Zespół XI. Mądry Alina: Sprawozdanie z prac w okresie od 1 XI 2014 do 30 IV 2015 r. Wstępne rezultaty prac nad opracowaniem kolekcji muzykaliów z dawnego opactwa norbertanek w Strzelnie znajdującej się w zbiorach Muzeum Instrumentów Muzycznych w Poznaniu s. 495–498; Zespół XII. Hauptman-Fischer Ewa, Spurgjasz Katarzyna: Sprawozdanie z inwentaryzacji muzykaliów poklasztornych w Gabinecie Zbiorów Muzycznych Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie w okresie od 1 XI 2014 do 30 IV 2015 r. s. 499–511; Zespół XIII. Sprawozdanie z prac nad projektem „Klasztor Cystersów w Lubiążu. Katalog dzieł sztuki” w okresie od 1 XI 2014 do 30 IV 2015 r. s. 512–513; Zespół XVI. Guldon Łukasz: Sprawozdanie z prac w okresie od 1 XI 2014 do 30 IV 2015 r. s. 514; Zespół XVII. Gadomska Anna: Sprawozdanie z prac w okresie od 1 XI 2014 do 30 IV 2015 r. s. 515–516; Zespół XVIII. Brzozowska Ała, Poznański Adam: Sprawozdanie z prac w okresie od 1 XI 2014 do 30 IV 2015 r. s. 517; Zespół XIX. Wójcik Marek L.: Sprawozdanie z prac w okresie od 1 XI 2014 do 30 IV 2015 r. s. 518–519; Zespół XX. Gurbierz Bernadeta, Malik Aneta: Powstanie zespołu mającego na celu opracowania zasobu Archiwum Państwowego w Opolu w zakresie archiwaliów poklasztornych i kasacyjnych oraz sprawozdanie z pierwszego etapu prac s. 520–553; Sprawozdania z badań indywidualnych: Matyaszczyk Dorota: Sprawozdanie z prac w okresie od 1 XI 2014 do 30 IV 2015 r. s. 554–555; Sobczyńska-Szczepańska Mirosława: Sprawozdanie z kwerendy w Dziale Rękopisów Biblioteki Uniwersytetu Wileńskiego w dniach 15–30 V 2014 r. s. 556–567.

921. KRONIKA projektu. Dziedzictwo kulturowe po klasztorach skasowanych na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej oraz na Śląsku w XVIII i XIX w.: losy, znaczenie, inwentaryzacja. Program Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2012–2016. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 7: 2015 s. 503–561.

Treść: Sprawozdanie półroczne: Derwich Marek: Sprawozdanie z realizacji Projektu w okresie od 1 V do 31 X 2015 r. s. 503–517; Sprawozdania z konferencji organizowanych w ramach Projektu: Skoczyński Michał: Sprawozdanie z konferencji „Losy i znaczenie dziedzictwa kulturowego po klasztorach skasowanych na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej i Śląska przekazanego Cerkwi prawosławnej lub Kościołom protestanckim”, Serpelice, 3–5 IX 2015 r. s. 518–521; Kościelniak Sławomir, Kubicki Rafał: Sprawozdanie z konferencji „Losy i znaczenie dziedzictwa po klasztorach skasowanych na ziemiach dawnych Prus Królewskich. W 180 rocznicę kasaty ostatnich klasztorów w Gdańsku”, Gdańsk, 22 X 2015 r. s. 522–525; Derwich M.: Problematyka Projektu na konferencji „Klasztor i muzyka od średniowiecza do czasów współczesnych”, Jasna Góra, 5–8 V 2015 r. s. 526–528; Mądry Alina: Sprawozdanie z udziału w międzynarodowej konferencji „Music research in the digital age”, Nowy Jork, 21–26 VI 2015 r. s. 529–530; Sprawozdania zespołów i ich członków. Zespół II. Oliński Piotr: Sprawozdanie z prac w okresie od 1 XI 2014 do 31 X 2015 r. s. 531; Zespół III. Królikowski Janusz: Sprawozdanie z prac w okresie 1 XI 2014 do 31 X 2015 r. s. 532–538; Zespół V. Jewdokimow Marcin: Sprawozdanie z prac w okresie od 1 XI 2014 do 31 X 2015 r. s. 539; Zespół X. Bończuk-Dawidziuk Urszula: Sprawozdanie z prac nad wydaniem „Akt Bűschinga” w okresie od 1 V do 31 X 2015 r. s. 540; Zespół XI. Mądry A.: Sprawozdanie z prac w okresie od 1 V do 31 X 2015 r. s. 541; Zespół XII. Hauptman-Fischer Ewa, Spurgjasz Katarzyna: Sprawozdanie z prac w okresie od 1 V do 31 X 2015 r. s. 542; Zespół XIII. Koziel Andrzej: Sprawozdanie z prac nad projektem „Klasztor Cystersów w Lubiążu. Katalog dzieł sztuki” w okresie od 1 V do 31 X 2015 r. s. 543; Zespół XVI. Guldon Łukasz: Sprawozdanie z prac w okresie od 1 V do 31 X 2015 r. s. 544; Zespół XVII. Gadomska Anna: Sprawozdanie z prac w okresie od 1 V do 31 X 2015 r. s. 545–546; Zespół XIX. Wójcik Marek L.: Sprawozdanie z prac w okresie od 1 V do 31 X 2015 r. s. 547–548; Sprawozdania z badań indywidualnych: Dzik Janina: Sprawozdanie z prac w okresie od 1 V do 31 X 2015 r. s. 549–550; Matyaszczyk Dorota: Sprawozdanie z prac w okresie od 1 V do 31 X 2015 r. s. 551–552; Sobczyńska-Szczepańska Mirosława: Wybrane źródła rękopiśmienne do dziejów skasowanych klasztorów trynitarzy w zasobie Biblioteki Uniwersytetu Wileńskiego, Biblioteki Litewskiej Akademii Nauk i Litewskiego Archiwum Historycznego w Wilnie. Sprawozdanie z kwerendy przeprowadzonej w dniach 15–30 V 2014 r. s. 553–561.

922. KRUSZYŃSKI Marcin: O potrzebie badania dziejów uniwersytetów i inteligencji z czasów Polski Ludowej i PRL czyli tematy niemodne. Refleksje „historyka-praktyka”. *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 255–268, rez., sum.

923. KRZYSZTOFIŃSKI Mariusz: Represje wobec zakonów i zgromadzeń zakonnych metropolii lwowskiej obrządku łacińskiego w latach 1939–1950. Stan i perspektywy badań. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 121–148, sum.

924. KU PRAWDZIE. Historycy Powstania Wielkopolskiego w pamięci[!] następców. Materiały z XVIII Seminarium Historyków Powstania Wielkopolskiego 1918–1919 w Kościanie w dniu 18 lutego 2014 r. Red. nauk. Zenon Józwiak, Bogusław Polak, Michał Polak. Kościan–Leszno 2015 Wydaw. Inst. im. Gen. Stefana „Grotą” Roweckiego 8° ss. 135, il. Inst. im. Gen. Stefana „Grotą” Roweckiego w Lesznie. (Biblioteka „Grotą”; nr 54).

Treść: Polak B.: Pamięci Profesora Bernarda Piotrowskiego [1939–2015] s. 3–4; Wstęp s. 7–8; Staszak Jakub: Zygmunt Wieliczka (1890–1975) s. 10–17; Piotrowski Bernard: Profesor Zdzisław Grot (1903–1984) – świadek wydarzeń i historyk powstania wielkopolskiego s. 18–27; Judziński Józef: Tadeusz Grygier (1916–2000) s. 28–36; Rezler Marek: O pracach Tadeusza Grygiera (1916–2000) nad powstaniem wielkopolskim 1918/1919 s. 37–40; Karwat Janusz: Tadeusz Jabłoński (1905–) historyk i organizator badań nad powstaniem wielkopolskim 1918/1919 s. 41–46; Polak B.: Zygmunt Wygocki (1911–1995). O historii powstania w kraju i za oceanem s. 47–54; Józwiak Z.: Włodzimierz Lewandowski (1984–1940) – badacz wojennych dziejów powstania s. 55–65; Czechowska Kamila: Jan Tomaszewski (1987–1942) s. 66–76; Masłowska Teresa: Ludwik Gomolec (1914–1996) s. 77–83; Polak B.: Wkład profesora Antoniego Czubińskiego do badań nad powstaniem wielkopolskim 1918/1919 s. 84–97; Pilarczyk Zbigniew: Profesor Benon Miśkiewicz – militarne aspekty powstania wielkopolskiego 1918/1919 jako przedmiot badań naukowych s. 98–110; Polak M.: Powstańcze peregrynacje dr. Jana Basińskiego s. 111–116; Zielonka Jerzy: Marzenia dr. Piotra Bauera (1944–2007) s. 117–122; Kościański Zdzisław: Ignacy Andrzejewski (1900–1986). Skaut i historyk powstania wielkopolskiego s. 123–128; Handke Waldemar: Wierny swojemu dowódcy. O godne miejsce spoczynku dla generała Stanisława Taczaka. Stefan Jellenta – żołnierz i historyk (1899–1991) s. 129–135.

925. KUDELA-ŚWIĄTEK Wiktoria: „Przyszywani sybiracy”. Kazachstańscy Polacy w rodzimym dyskursie naukowym. *Etnogr. Pol.* T. 58: 2014 z. 1/2 s. 49–70, sum.

Pamięć kazachstańskich Polaków badana na przestrzeni ostatnich 20 lat.

926. KUFEL Robert Romuald: Jak prowadzić kronikę parafialną? Poradnik. Zielona Góra 2014 Agencja Wydawnicza „PDN” 8° ss. 77, nlb. 1, tabl. 21, il.

Toż. Wyd. 2. 2015 ss. 194, nlb. 1, il. M.in. dzieje kronik parafialnych.

Rec. [wyd. 1]: Szlufik Piotr, *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 395–397.

927. KUKLO Cezary: O profesorze Adamie Dobrońskim [ur. 1943] – naukowcu, nauczycielu, społeczniku. *Biul. Historii Pogranicza.* Nr 13: 2013 s. 5–13.

928. KWIATKOWSKI Krzysztof: Memoria continenter historiam denotat. Bitwa pod Grunwaldem/Tannenbergiem/Žalgirisem 1410 w najnowszych badaniach. Toruń 2015 Tow. Nauk. 8° ss. 277, tabl. 2, il., sum. (Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu; R. 95, z. 1).

XXI w.

929. KWIATKOWSKI Stefan: West-Pomeranian medievalism. The outline of the problem. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 4 s. 5–20, streszcz., Zsfg.

930. LEWICKI Anatol: Powstanie Świdrygiełły. Ustęp z dziejów unii Litwy z Koroną. Red. Andrzej Bucholz. Oświęcim 2015 Wydaw. Napoleon V 8° ss. 370, il.

Reed., oryg. z 1892 r.

931. LIS Michał: Powstania Śląskie i plebiscyt ze współczesnej perspektywy. Opole 2015 Państw. Inst. Nauk. – Inst. Śląski; Stow. Inst. Śląski 8° ss. 144, sum., Zsfg. Państw. Inst. Nauk. – Inst. Śląski w Opolu; Stow. Inst. Śląski.

932. [LITYŃSKI Adam]: Wspomnienia historyków prawa. Wspomnienia Profesora Adama Lityńskiego. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 357–389.

Ur. 2 I 1940 r. we Lwowie; dot. kariery naukowej i publikacji.

933. ŁĄCKA Gabriela: „Źródła do dziejów Kościoła katolickiego na Górnym Śląsku”. Analiza zawartości. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 2 s. 135–148, sum.

Omówienie 7 tomów wydawnictwa pod red. Jerzego Myszora.

934. ŁĄCKA-MAŁECKA Małgorzata: Chrystianizacja Litwy w świetle dziejopisarstwa Joachima Lelewela. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie. Zesz. Hist.* [T.] 13: 2014 s. 229–237, sum.

935. ŁYCZAK Monika, Książczyńska Agnieszka: Raport z przebiegu archeologicznych badań wykopaliskowych na terenie „Pustelni Złotego Lasu” w Rytwianach. *Studia Sandomierskie*. T. 22: 2015 s. 411–417.

Badania w okresie 21 VII – 17 VIII 2014 r.

936. MADAJCZYK Piotr: Wspomnienie o profesorze Jerzym Holzerze [1930–2015]. *Studia Polit.* Nr 37: 2015 s. 11–13.

937. MAJEWSKI Erazm: Starożytni Słowianie na ziemiach dzisiejszej Germanii. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. 59. (Biblioteka Tradycji Słowiańskiej; nr 27).

VI–XII w.

Reprint, oryg.: Warszawa 1903.

938. MAKOWIECKA Marzena, Makowiecki Daniel: Wynik badań archeozoologicznych pozostałości zwierzęcych z badań wykopaliskowych w Stargardzie – Osetnie, stanowisko 1. *Stargardia*. T. 9: 2014 [dr.:] 2015 s. 21–56, Zsfg.

Wczesne średniowiecze.

939. MALCZEWSKA-PAWELEC Dorota: Łucja Charewiczowa [1897–1943] jako badaczka i propagatorka historii regionalnej i lokalnej. *Wieki Stare i Nowe*. T. 9(14): 2015 s. 36–51, sum., Zsfg.

940. MARCINKOWSKI Mirosław: Archeologia Elbląga. Osiągnięcia i potrzeby badawcze. *Roczn. Elbląski*. T. 26: 2015 s. 75–90, sum., Zsfg.

941. MARECKI Józef: Uczeni w habity przyobleczeni. *Folia Hist. Cracoviensia*. Vol. 21: 2015 s. 79–102, sum.

Leksykon uczonych polskich od 1138 r. w dziele Fryderyka Augusta Schmidta „Dzieje Królestwa Polskiego krótko lat porządkiem opisane, na język polski przełożone, poprawione i przydatkiem panowania Augusta III pomnożone”. Warszawa 1766 oraz wyd. późniejsze: Lwów 1846.

942. MAROŃ Jerzy: O osobliwościach polskiej historii wojskowości. Wrocław 2013.

Rec.: Majchrzyk Konrad, *Koło Historii*. Nr 16: 2015 s. 214–218.

943. MAROŃ J.: Pogmatwana genealogia. O warszawskiej szkole historyczno-wojskowej słów kilka. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 1: 2013 s. 253–265, sum.

944. MASLAK Volodimir: Deržava Bogdana Hmel'nic'kogo: problema konceptualizaci v sučasnij pol'skiij istoriografij. *Meritum*. T. 5: 2013 s. 43–52, sum.

945. MATERA Rafał: Polskie Kresy Wschodnie kresami Europy? Wybrane interpretacje historyczne, geograficzne, ekonomiczne i polityczne. *Sensus Historiae*. Vol. 19: 2015 [nr] 2 s. 55–72, abstr.

946. MATERNICKI Jerzy: Złote lata historiografii polskiej we Lwowie. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 367, il.

Uniwersytet Lwowski, XIX–XX w.

947. MENDYKA Grzegorz: Konferencje genealogiczne w Polsce. *Zesz. Śląskiego Tow. Geneal. Z. 2*: 2015 s. 193–200.

W l. 2006–2015; programy.

948. MIERZWA Edward Alfred: Historia historiografii. T. 3: Historiografia niemieckojęzyczna. Piotrków Trybunalski 2015 Nauk. Wydaw. Piotrkowskie przy Filii UJK w Kielcach 8° ss. 526.

XIX w.

T. 1. Toruń 2002.

949. MINTA-TWORZOWSKA Danuta: Metafory genezy i etnogenezy w archeologii (prehistorii) w pierwszej połowie XX wieku. Dyskurs naukowy wokół Biskupina. *Archeologia Polski*. T. 60: 2015 s. 153–164, sum.

950. MOLENDAN Jan: Polska w Wielkiej Wojnie 1914–1918. Kilka refleksji w sprawie stanu badań. (Cz. II: 1939–2014). *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 167–190.

Cz. 1. *Tamże*. R. 66: 2014 [nr] 3.

951. [MONOLATIJ Ivan Sergijovič] Monolatii Iwan: Metropolia versus peripheria. Studia nad etno- i geopolityką dawnych Kresów Wschodnich I Rzeczypospolitej na przełomie XIX i XX wieku. Piotrków Trybunalski 2015 Nauk. Wydaw. Piotrkowskie; na zlec. Inst. Historii i Stosunków Międzynar. UJK 8° ss. 432, il., sum., Zsfg.

952. MORZOVA Ol'ga: Ukraïns'ko-pol'skì vidnostii časiv II Svìtovoi vjini i pislâvoennogo periodu: istoriografiâ i pitannâ. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 14: 2015 s. 147–160, sum., strzeszcz.

953. MOVNA Marianna: Putivniki L'vovom (druga polovina XIX – počatok XXI stolit'). Historiko-kul'turologične doslidžennâ. L'viv 2014 L'vivs'ka nacional'na akademiâ mistectv 8° ss. 232.

Rec.: Strojny Aleksander: W kręgu bedekerów lwowskich. *Krakowskie Pismo Kresowe*. R. 7: 2015 s. 123–142.

954. NAKIELSKI Witold: Brakteaty Bolesława III Krzywoustego. Stan badań, propozycje. *Warszawski Pam. Numizmat*. Nr 4: 2015 s. 31–62, sum.

955. [NARBUTT Wincenty Dowgiałło]: Wincentego Dowgiałły Narbutta „Krótki rys historyczny” Trybunału Litewskiego z połowy XIX w. [Wyd.] Adam Stankiewicz. *Litvano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 197–214.

XVI–XVIII w.

956. NASTROŻNY Paweł: Sprawozdanie z badań terenowych z twierdzy Malbork. *Roczn. Elbląski*. T. 26: 2015 s. 185–189.

2013 r.

957. NIEPSUJ Łukasz: Kasaty zakonów w polskich syntezach i podręcznikach historii Kościoła w XIX i XX wieku. (Cz. 2). *Częstochowskie Studia Teol.* [T.] 43: 2015 s. 71–81.

Cz. 1. *Tamże*. [T.] 42: 2014.

958. NIEWIADOMSKA Cecylja: Dzieje Polski w obrazkach, legendach, podaniach ze 140 ilustracjami, portretami, widokami, scenami, inicjałami według obrazów i rysunków Alchimowicza, Andriolli'ego, Gersona, Czesława B. Jankowskiego, Juljusza i Wojciecha Kossaków, Lessera, Matejki, Millera, Orłowskiego, Ksawerego Pilattiego, Pruszkowskiego, Rosena i H. Weyssenhoffa. Katowice 2015 Zeta Ars – P.H.U. Zeta Tadeusz Zawada 8° ss. VII, 451, nlb. 1, il.

Repr., oryg.: Warszawa–Lublin 1916.

959. NOWAKOWSKI Sebastian: Sprawozdanie z poszukiwań żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza na Ukrainie w 2015 roku. *Meritum*. T. 7: 2015 s. 221–225.

960. [O PROFESORZE Tadeuszu Białeckim]. *Przełł. Zachodniopomorski*. R. 28: 2013 z. 1 s. 117–232, sum.

Treść: Kozłowski Kazimierz: Profesor Tadeusz Białecki [ur. 1933] – historyk Szczecina s. 117–126; Skrycki Radosław: Chojna w zainteresowaniach naukowych Tadeusza Białeckiego. Przyczynek do portretu profesora regionalisty s. 127–135; Rymar Edward: Tadeusz Białecki jako leksykograf i encyklopedysta s. 137–153; Krasucki Eryk: Ciekawość jako źródło radości. O pamiętnikarskiej przygodzie Tadeusza Białeckiego s. 155–173; Gwiazdowska Ewa: Źródła obrazowe w badaniach dziejów pomorskich prof. Tadeusza Białeckiego s. 175–192; Wybranowski Dariusz: Okres średniowiecza i Pomorze średniowieczne w twórczości naukowej prof. Tadeusza Białeckiego s. 193–222; Ślepowroński Tomasz: Tadeusz Białecki wobec badań Instytutu Zachodniopomorskiego poświęconych Niemieckiej Republice Demokratycznej s. 223–232.

961. [OLSZEWSKI Henryk]: Rozmowy w redakcji. Z profesorem Henrykiem Olszewskim rozmawia Małgorzata Materniak-Pawłowska. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 345–355.

Dot. dziejów nauk historyczno-prawnych w Polsce po II wojnie światowej.

962. [OŚRODKI kościelnych badań historycznych w Polsce]. *Kościół w Polsce*. [T.] 14: 2015 s. 7–245, sum.

Treść: Walkusz Jan: Ośrodki kościelnych badań historycznych w Polsce. Panorama dorobku ostatniego półwiecza s. 7–13; Prejs Roland: Dorobek historiograficzny Instytutu Historii Kościoła i Patrologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II s. 15–28; Zamiatała Dominik: Dorobek historiograficzny polskich historyków Kościoła ostatniego 50-lecia. (Ośrodek warszawski) s. 29–49; Piel Michał: Dorobek historiograficzny polskich historyków Kościoła ostatniego 50-lecia. Charakterystyka ośrodka dolnośląskiego (Wrocław) s. 51–84; Górecki Piotr: Górnośląskie grono historyków Kościoła i ich dorobek historiograficzny s. 85–112; Gmurczyk Zbigniew: Historiografia kościelna ostatniego 50-lecia ośrodków kujawsko-pomorskiego i mazowieckiego (Pelplin–Płock–Włocławek) s. 113–125; Jodkowski Marek: Dorobek historiograficzny polskich historyków Kościoła ostatniego pięćdziesięciolecia na Warmii, Mazurach i Powiślu s. 127–181; Krucki Łukasz: Gniezno i Poznań jako główne ośrodki wielkopolskiej myśli historyczno-kościelnej ostatniego półwiecza (1964–2014) s. 183–204; Szot Adam: Białystok – ośrodek badań naukowych z historii Kościoła po II wojnie światowej s. 205–216; Kapuściński Jacek: Ośrodek badań historycznych (archi)diecezji częstochowskiej s. 217–237; Łupiński Józef: Nauczanie historii Kościoła w Wyższym Seminarium Duchownym w Łomży s. 239–245.

963. PACZOSKA Ewa: Profesor Stanisław Fita [1932–2011] i pokolenie Szkoły Głównej. *Wiek XIX*. R. 7: 2014 s. 526–529.

O książce wydanej w 1980 r.

964. PADUSZEK Konrad: Sprawa Tadeusza Kobylańskiego [1895–1967] – stan badań, nowe dokumenty i hipotezy. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 3 s. 172–191.

965. PASZKOWSKA Róża: Zabytki z kości i poroża ze średniowiecznego Radomia. Perspektywy badawcze. *Radomskie Studia Humanist.* T. 1: 2013 s. 67–83, sum.

966. PENTEK Zdzisław: Cesarstwo Łacińskie w oczach polskich dziejopisów od Jana Długosza do Macieja Strykowski. *Balcanica Posnaniensia.* [T.] 20: 2013 s. 41–45, sum.

967. PERVAÂ mirovaâ vojna. Istoriografičeskie mify i istoričeskaâ pamât. Kn. 1: Narody Rossijskoj imperii. Pod red. O. V. Petrovskoj; kolektiv avt.: I. V. Borodin [i in.]. Moskva 2014 Rossijskij institut strategičeskich issledovanij 4° ss. 249, nlb. 1, tabl. 66, il. Rossijskij institut strategičeskich issledovanij.

Toż. Kn. 2: Strany Antanty i Četvernogo soûza ss. 377, nlb. 1, tabl. 78, il.

Toż. Kn. 3: Vtoraâ Otečestvennaâ vojna Rossii, 1914–1917. Pod red. P. V. Mul'tatuli; kolektiv avt. K. A. Zalesskij [i in.]. Moskva 2014 ss. 242, nlb. 2, tabl. 68, il.

Rec. [T. 1–3]: Dobroński Adam Czesław, *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 14: 2014 s. 103–106.

968. PINDL Kathrin: „Divergence” in Oberschlesien? Quantitative Zugänge zu Lebensstandard und Wirtschaftsentwicklung (Projektvorstellung). *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 221–236, Zsfg., sum.

969. PIOTR Wandycz [ur. 1923] historyk, emigrant, intelektualista. Zbiór rozpraw. Pod red. Marka Kornata, Sławomira M. Nowinowskiego, Rafała Stobieckiego. Bydgoszcz 2014.

Rec.: Pease Neal, *Pol. American Studies*. Vol. 72: 2015 No 1 s. 90–91.

970. PODOBA Damian: The baptism of Mieszko I and the beginnings of the Polish Church at the root of formation of the Polish state in the most popular scientific theories. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 43–52, sum., Zsfg., rez.

971. POLISH political emigration 1939–1990. *Pol. American Studies*. Vol. 72: 2015 No 2 s. 9–101.

Treść: Łukasiewicz Sławomir: Introduction s. 9–11; Łukasiewicz S.: The Polish political system in exile, 1945–1990 s. 13–31; Ziętara Paweł: Exiles and the Homeland. The state of research s. 33–48; Pleskot Patryk: Polish political emigration in the 1980s: current research, perspectives, and challenges s. 49–64; Mazurkiewicz Anna: Political emigration from East Central Europe during the Cold War s. 65–82; Wojdon Joanna: Perspectives on research on the post–1939 history of Polish Americans s. 83–101.

Teksty przygotowane w ramach projektu badawczego IPN „Polska emigracja polityczna 1939–1990”.

972. POLITYKA a historia w XX i XXI wieku. Pod red. Wojciecha Jakubowskiego i Urszuli Kurcewicz. Warszawa 2015 Inst. Nauk Polit. UW 8° ss. 308, il., sum. Inst. Nauk Polit. UW. (*Studia Politologiczne*; vol. 35).

Z treści: Nadolski Marek: Ahistoryzm w projektowaniu terytorium polsko-ukraińsko-litewskiego przed i w czasie I wojny światowej s. 75–99; Mider Daniel: Interpretacje przemocy politycznej w podręcznikach historii okresu Polski Ludowej i III Rzeczypospolitej. Analiza przypadku polityki okupacyjnej Niemiec wobec Polaków podczas II wojny światowej s. 100–140; Przystek Daniel: Teatr w historii. Historia w teatrze s. 141–166; Szustek Anna: O potrzebie stawiania nowych pytań badawczych dziejom Polski Ludowej. Spojrzenie z perspektywy ćwierćwiecza III RP s. 167–194.

973. POMYKACZ Tomasz: Kontrowersje wokół dowódcy obrony fortu I/1 „Łysiczka”. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 3 s. 135–148, sum.

Według historiografii polskiej, austriackiej i niemieckiej był nim Janko Švrljuga, a węgierskiej – István Bielek. Bój jesienią 1914 r.

974. POPLAWSKI Błażej: Marian Małowist [1909–1988] – polihistor i pionier „postcolonial studies” w Polsce. *Przegl. Humanist.* R. 58: 2014 nr 5 s. 5–17, sum.

975. PROBLEMATYKA badań witraży średniowiecznych. [Aut.] Jerzy J. Kunicki-Goldfinger, Ian C. Freestone, Heather Gilderdale-Scott, Tim Ayers, Iain McDonald. *Archeologia Polski.* T. 59: 2014 z. 1/2 s. 47–78, sum.

976. PROCHASKA Antoni: Sobór w Konstancji. Wyd. 2. Kraków 2015 Universitas 8° ss. 129, nlb. 1. (Bestsellery z Przeszłości).

Wyd. 1. 1996; na podst.: *Rozprawy Wydz. Hist.-Filoz. Akad. Umiejętności.* Ser. II. T. 35. Kraków 1898.

977. PROFESOR i jego uczniowie. Seminarium naukowe Prof. Ryszarda Szweda w latach 1994–2012. Red. nauk. Beata Urbanowicz. Częstochowa 2015 Ośr. Wydawniczo-Poligraficzny SIM, Hanna Bicz 8° ss. 121, tabl. 7, il.

Treść: Urbanowicz B.: Seminarium naukowe Profesora Ryszarda Szweda w latach 1994–2012 s. 7–16; Ryszard Szwed s. 17–30; Beata Urbanowicz s. 31–54; Juliusz Jarosław Sętowski s. 55–65; Grażyna Drozdek s. 67–72; Ryszard Stefaniak s. 73–89; Wanda Malko s. 89–96; Ewa Teresa Kłopot s. 97–104; Leszek Śliwiński s. 105–110; Prace dyplomowe (licencjackie i magisterskie) napisane pod kierunkiem prof. zw. dra hab. Ryszarda Szweda s. 111–121.

978. PRUSZCZ Piotr [Jacek] Hiacynt: Forteca Duchowna Królestwa Polskiego. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. nlb. 18, 254, nlb. 1. (Biblioteka Tradycji Europejskiej; nr 74).

Repr., oryg.: Kraków 1662.

979. PRUSZCZ P. [J.] H.: Forteca monarchów. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. nlb. 10, 330, 5, nlb. 1, il. (Biblioteka Tradycji Słowiańskiej; nr 31).

Reprint, oryg.: Kraków 1737.

980. [PRZYBYŁA Marcin M.]: Badania archeologiczne w Maszkowicach. [Rozm. przepr.] Teresa Matusiewicz-Łazarz. *Almanach Łącki.* Nr 22: 2015 s. 125–132.

W 2014 r.

981. PRZYBYSZ Mateusz: Kiedy Kreml pisał polską historię. Przejawy propagandy komunistycznej w przedstawianiu historii Polski w wybranych podręcznikach szkolnych okresu stalinowskiego. *Meritum.* T. 4: 2012 s. 143–155, sum.

982. PSZCZÓŁNAK Małgorzata: Sandomiriana z dziedziny archeologii i historii sztuki. *Zesz. Sandomierskie.* R. 21: 2015 [dr.:] 2012 nr 39 s. 96–97.

Toż. *Tamże* nr 40 s. 94.

983. RAGAUSKIENĖ Raimonda: Kalbinė padėtis Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje (iki XVI a. vid): interpretacijos istoriografijoje. *Lituanistica.* T. 59: 2013 Nr. 3 s. 138–157, sum.

Sytuacja językowa w Wielkim Księstwie Litewskim (do połowy XVI w.): interpretacje w historiografii.

984. RATAJ Krzysztof: Historia regionalna i lokalna w badaniach Gerarda Labudy [1916–2010]. *Roczn. Leszczyński.* T. 15: 2015 s. 23–36.

985. REGAINING the future by rebuilding the past? Women’s narratives of life during communism. [Aut.] Claudia-Florentina Dobre, Bernadette Jonda, Izabela Skórzyńska, Anna Wachowiak. *Sensus Historiae.* Vol. 18: 2015 [nr] 1 s. 11–34, abstr.

Wprowadzenie do projektu badawczego.

986. ROGALSKI Bartłomiej: Główne kierunki badań nad okresem wpływów rzymskich w rejonie kolana Odry. *Roczn. Chojeński*. T. 6: 2014 s. 11–28, Zsfg.

987. ROSIK Stanisław: Świat Ślęży – ślęzańskie świąty..., „Biblioteka Ślęzańska” jako interdyscyplinarne forum badań nad Ślężą i okolicami. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 4 s. 103–121.
Seria wydawana od 2007 r.

988. ROZANOW Zofia, Smulikowska Ewa: Sprawozdanie z pierwszej eksploracji krypt grobowych rodu Denhoffów pod kaplicą św. Pawła Pierwszego Pustelnika pod ołtarzem św. Kazimierza i w nawie południowej jasnogórskiej bazyliki. *Studia Claromontana*. [T.] 31: 2013/2014 [dr.] 2014 s. 739–747, sum.
Z VI–VII 1968 r.; zawiera także aneks z wykazem trumien osób zmarłych w XVII i XVIII w.

989. RÓŻAŃSKI Mieczysław: Łódzki ośrodek naukowy historyków Kościoła. *Nasza Przeszość*. T. 123: 2015 s. 237–246, sum.
Po 1945 r.

990. RUTKOWSKI Rafał: The Platonic concept of the memory of ancient deeds in the chronicles of master Vincentius Kadłubek and Theodoricus Monachus. *Acta Poloniae Historica*. [T.] 112: 2015 s. 109–140.

991. RYBIŃSKA Agata: Wrocławski Cmentarz Żydowski przy ul. Ślężnej – wciąż „terra ignota”. Etapy badań i perspektywy badawcze. *Rozprawy Komisji Jęz.* [Wrocław]. [T.] 41: 2015 s. 45–52, sum.

992. RYCZEK Wojciech: Niebezpieczna dziedzina. Bartłomiej Keckermann o historii i historiografii. *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*. T. 59: 2015 s. 137–161, sum.
Prof. filozofii w Gdańsku, XVI–XVII w.

993. SAFRONOVAS Vasilijus: Pirmojo pasaulinio karo atminimas Lietuvoje ir Rytų Prūsijoje: naujų tyrimų pradžia. *Lituanistica*. T. 61: 2015 Nr. 3 s. 149–165, sum.
Pamięć I wojny światowej na Litwie i w Prusach Wschodnich. Zarys nowego projektu naukowego.

994. SAGANOVİČ Genadz’: Grunval’d u belaruskaj ğistorys. Sproba razboru palityčnaha mifa. Minsk 2015 Medysont 8° ss. 414, nlb. 2, il., sum. (Biblioteka časopisa „Belaruskij Ğistoryčny Aglâd”; 27).

995. SAPIA-DREWNIAK Eleonora: Biografie nauczycieli śląskich. Źródła i stan badań. *Acta Univ. N. Copernici. Nauki Humanist.-Społ. Z.* 426: Pedagogika. [Nr] 31: 2015 s. 37–51, sum.

996. SARNICKI Stanisław: O początku i o dawnych królach narodu Wandalów to iest Polaków. Wyiątki wytłumaczone z kroniki Sarnickiego i z Historii polskiej Długosza. [Tł. i oprac. Hipolit Kownacki]. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. 136, nlb. 2, il. (Biblioteka Tradycji Słowiańskiej; nr 32).
Reprint, oryg.: Warszawa 1823. Do X w.

997. SĘCZYK Piotr: Zaginiona kronika do dziejów Białej Podlaskiej w XVII w. *Roczn. Bialskopodlaski*. T. 23: 2015 s. 335–341, Zsfg., sum.
Latopis z cerkwi Narodzenia Przenajświętszej Bogarodzicy w Białej Podlaskiej, l. 1582–1690.

998. SKAŁKOWSKI Adam [Mieczysław]: O cześć imienia polskiego. Red. Michał Swędrowski. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 369.
Wyd. oryg.: Warszawa 1908.
Udział Polaków w wojnach napoleońskich w l. 1803–1815.

999. SKAŁKOWSKI A. M.: O kokardę legionów. Red. Michał Swędrowski. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 229.

Wyd. oryg.: Lwów 1912.

Tadeusz Kościuszko i jego legiony w l. 1797–1801.

1000. SMOLIŃSKI Aleksander: Polskie formacje wojskowe okresu I wojny światowej i Wojsko Polskie z lat 1918–1939 – węzłowe problemy oraz stan badań i postulaty badawcze. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 1 s. 3–24, sum.

1001. SOBCZYK Paweł: Badania wykopaliskowe wielokulturowego kompleksu osadniczego w Kołacie-Rybnikach, stanowisko 2, w ziemi dobrzyńskiej. *Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie*. T. 30: 2015 s. 31–68, sum.

1002. SOBIESKI Wacław: Zabiegi Dymitra Samozwańca [1582?–1606] o koronę polską. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. nlb. 4, 60. (Biblioteka Tradycji Europejskiej; nr 69).

Reprint, oryg.: Kraków 1908.

1003. SOCKA Izabela: Absolwenci oraz wykładowcy Uniwersytetu Noworosyjskiego w Odessie w XIX i na początku XX wieku w polskiej historiografii ostatnich trzech dekad. *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 141–149, sum.

Polacy.

1004. SOKAL Joanna Katarzyna: Autor i czas redakcji „Iura Prutenorum”. *Pruthenia*. T. 9: 2014 s. 161–179, sum., Zsfg.

Spis praw Prusów powstały prawdopodobnie ok. połowy XIV w. w środowisku kancelarii wielkich mistrzów krzyżackich.

1005. SOSNOWSKI Miłosz: Hagiografia doby chrystianizacji w nowej odsłonie. *Kw. Hist.* T. 122: 2015 nr 4 s. 877–902, sum.

Omówienie serii wydawniczej „Central European Medieval Texts” wydawanej od 1999 r.

1006. SOSZYŃSKI Jacek: Od synchronizacji do wizualizacji. Prezentacja dziejów na kartach średniowiecznych kronik uniwersalnych. *Z Badań nad Książką i Księgozbiorem Hist.* T. 5: 2011 s. 169–184, sum.

1007. SPOROŃ Henryk F.: Zgoda buduje, niezgoda rujnuje. Polemistom pod rozwagę. Głównie przedruki książek „Z rodzinnych stron i emigracji” [Chorzów 1999] i „W poszukiwaniu historycznej prawdy” [Lublin 2004]. Chorzów 2015 Nar. Oficyna Śląska 8° ss. 166, nlb. 2, il.

Korespondencja z autorami publikacji dot. XX-wiecznej historii Śląska.

1008. SPYRA Janusz: Historiografia a tożsamość regionalna w czasach nowożytnych na przykładzie Śląska Cieszyńskiego w okresie od XVI do początku XX wieku. Częstochowa 2015 Wydaw. im. Stanisława Podobińskiego Akademii im. Jana Długosza 8° ss. 487, il., sum., Zsfg.

1009. SROGOSZ Tadeusz: Koliszczyzna w ukraińskiej historiografii i aktualnych podręcznikach historii. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. *Roczn. Polsko-Ukraiński*. [T.] 16: 2014 s. 243–261, sum.

1010. SROGOSZ T.: Stosunki polsko-ukraińskie podczas panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego w historiografii polskiej w XIX i pierwszej połowie XX wieku. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. *Roczn. Polsko-Ukraiński*. [T.] 17: 2015 s. 28–39, sum.

1011. STARNAWSKA Maria: Das Phänomen der Pilgerfahrten in der deutschen und polnischen Kultur des Mittelalters und der Frühen Neuzeit. Hauptfragestellungen und Forschungsstand. *Biul. Pol. Misji Hist.* Nr 10: 2015 s. 25–62, streszcz., sum.

1012. STARSKI Michał: Stan badań archeologicznych nad małymi miastami Pomorza Gdańskiego w późnym średniowieczu. *Archaeologia Historica Polona.* T. 23: 2015 s. 181–213, sum.

1013. STAUBER Roni: Filip Friedman i początki badań nad Zagładą. *Zagłada Żydów.* Nr 11: 2015 s. 235–251, sum.

W l. 1945–1958.

1014. STEFANIAK Ryszard: Służba przy sztandarze. Jan Kubicki [ur. 1924] kronikarz Światowego Związku Żołnierzy AK Okręgu Częstochowa. Częstochowa 2015 Ryszard Stefaniak 8° ss. 105, il.

1015. STĘPNIK Andrzej: Metamorfozy historii lokalnej we Lwowie w latach 1869–1939. *Res Historica.* Nr 39: 2015 s. 205–224, sum.

1016. STOBIECKI Rafał: Historia historiografii jako historia idei. *Przepl. Humanist.* R. 58: 2014 nr 3 s. 55–67, sum.

1017. STOBIECKI R.: Różne oblicza historycznego rewizjonizmu. *Sensus Historiae.* Vol. 19: 2015 [nr] 2 s. 17–37, abstr.

1018. STROMSKI Maciej: Archeologia internowania na wybranych przykładach badań niemieckich obozów dla jeńców wojennych. *Argumenta Historica.* Nr 1: 2014 s. 125–140, sum.

1019. [STRZELCZYK Jerzy]: Rozmowy w redakcji. Z profesorem Jerzym Strzelczykiem rozmawia Małgorzata Materniak-Pawłowska. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 223–235.

Historiografia i średniowiecze.

1020. SUROWIECKI Wawrzyniec: Śledzenie początku narodów słowiańskich. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. nlb. 4, 195. (Biblioteka Tradycji Słowiańskiej; nr 25).

Reprint, oryg.: Warszawa 1820.

1021. SZADY Bogumił: Geografia historyczna w Polsce – rozwój i perspektywy. *Studia Geohistorica.* Nr 1: 2013 s. 19–38, sum.

1022. SZAWAN Katarzyna: Stan badań nad śląskimi klasztorami klarysek. *Studia Teol.-Hist. Śląska Opolskiego.* T. 35: 2015 s. 345–356, sum.

Klasztory we Wrocławiu, Strzelinie i Głogowie.

1023. SZCZYGIEŁ Ryszard: Rola historii w działalności towarzystw regionalnych. Stan obecny i prognozy. *Małopolska.* [T.] 16: 2014 s. 17–25, sum.

1024. SZEPTYCKI Andrzej: Współczesna polska debata na temat metropolity Andrzeja Szeptyckiego. Wokół konferencji w Krakowie (25–26 listopada 2009 r.). *Przepl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 4 [dr.:] 2014 s. 943–960.

W prasie, Internecie i podczas samej konferencji.

1025. SZOSTAKOWICZ Bolesław: Historia „polsko-syberyjska” jako przedmiot badań naukowych w końcu pierwszej dekady XXI w. *Przeegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 2 [dr.:] 2012 s. 399–412.

1026. SZUKAŁA Mirosław: Odkrycia i badania archeologiczne na terenie powiatu opoczyńskiego. Opoczno 2015 Muzeum Region. 8° ss. 42, nlb. 1, il.

1027. SZYDŁOWSKA Joanna: Trzej panowie O. i regionalizm. Rzecz o patriotyzmie, miejscu i literaturze. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 301–313, sum.

W działalności naukowej, literackiej i dziennikarskiej Wincentego (1884–1945), Władysława (1918–2012) i Wojciecha (ur. 1949) Ogrodzińskich.

1028. SZYMCZAK Jan: Profesorowi dr hab. Stanisławowi Marianowi Zajączkowskiemu [ur. 1931], Honorowemu Członkowi Polskiego Towarzystwa Historycznego w osiemdziesiątą rocznicę urodzin i pięćdziesiątą piątą rocznicę pracy naukowo-dydaktycznej. *Kutnowskie Zesz. Region.* T. 18: 2014 s. 349–370.

Zawiera też bibliografię osobową.

1029. ŚWIĘCICKA Danuta Agnieszka: Książd prof. dr hab. Alojzy Szorc jako badacz spuścizny piśmienniczej kardynała Stanisława Hozjusza. *Studia Elbląskie.* T. 16: 2015 s. 93–107, sum., Zsfg.

1030. TATARSZCZYŻNA w badaniach. Konteksty interdyscyplinarne. Research in Tatar studies. Interdisciplinary context. Ed. by Artur Konopacki. Białystok 2015 Zw. Tatarów Rzeczypospolitej Pol. Oddz. Podlaski 8° ss. 200, il., sum.

Materiały z XVII Letniej Akademii Wiedzy o Tatarach. Konferencja pn. „Ku nowym kierunkom. O potrzebie interdyscyplinarnego ujęcia badawczego kultury, tradycji i historii społeczności tatarskiej”, Białystok, 9 VIII 2015 r.

Treść: Konopacki A.: O potrzebie interdyscyplinarnych badań kultury, tradycji i historii społeczności tatarskiej. Wprowadzenie s. 7–14; Tyszkiewicz Jan: Badania historii Tatarów w Polsce: 1918–1939 s. 17–29; Kanapacka Zorina Ibragimovna: Političeskie repressii v sud'bah belorusskih tatar. (30-e gody XX veka) s. 31–38; Konopacki A.: Badania nad tatarszczyzną – perspektywa początku XXI wieku s. 39–55; Łapicz Czesław: Trudne narodziny kitabistyki s. 57–64; Kulwicka-Kamińska Joanna, Lewicka Magdalena: Instytucjonalne formy badań nad dziedzictwem kulturowym Tatarów Wielkiego Księstwa Litewskiego. Centrum Badań Kitabistycznych (UMK, Toruń) s. 65–79; Nalborczyk Agata S.: Badania nad Tatarami w perspektywie religioznawczej s. 81–99; Radłowska Karolina: Status etniczny Tatarów polskich w literaturze naukowej i w opiniach badanych s. 101–109; Czerwiński Grzegorz: O potrzebie badań interdyscyplinarnych nad literaturą Tatarów (w perspektywie literaturoznawcy) s. 111–124; Dragańska Jolanta: Tatarzy w literaturze. Wstępne rozpoznania. Perspektywy badawcze s. 125–138; Czachorowski Musa: Literatura tatarska jako źródło wiedzy o społeczności s. 139–147; Dumič Stanislav V.: Etnogenetičeskie korni litovskih tatar s. 149–181.

1031. TKACZYK Jacek: Zaskakujące odkrycia archeologiczne pod Rynkiem I w Łęcznej. *Merkuriusz Łęczyński.* Nr 26: 2013 s. 2–8.

1032. TRZCIŃSKI Andrzej: Od Lublina do Lublina. Stary kirkut w Lublinie – studium przypadku w badaniach cmentarzy żydowskich. *Rozprawy Komisji Jęz.* [Wrocław]. [T.] 41: 2015 s. 35–43, sum.

Omówienie literatury i badań nad cmentarzami żydowskimi w Polsce w XIX i XX wieku, mających stanowić bazę dla monografii cmentarza lubelskiego.

1033. [TRZECIESKI Jan]: Pamiątki i wspomnienia z Sanockiej Ziemi. Cz. 1 z. 1. Zebrał ...; posł. Marian Wolski. Krosno–Miejsce Piastowe 2008. Ruthenus; we współpr. z Urzędem Gm. 8° ss. nlb. 2, 224, X, nlb. 4, il.

Druk jako rps.; repr., oryg. Krosno 1907. XIV–XIX w.

1034. TYMIŃSKI Jan: Kmdr por. Walter Pater [ur. 1945] – historyk, redaktor. W siedemdziesiątą rocznicę urodzin. *Biul. Hist.* Nr 30: 2015 s. 7–10.

1035. VOLUNGEVIČIUS Vytautas: Pilis Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje: istoriografijos tendencijos ir naujos definijos paieškos. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2011 [nr.] 1 [dr.:] 2012 s. 5–18, sum.

Zamki w Wielkim Księstwie Litewskim: trendy w historiografii i nowe tendencje w badaniach.

1036. W KRĘGU badań nad Polonią i duszpasterstwem polonijnym. Istota i metodologia. Red. Sławomir Zych, Bartosz Walicki. Sokołów Małopolski 2015 Miej. i Gm. Bibl. Publ. 8° ss. 440, sum. Ośr. Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym KUL. (Biblioteka Polonii. Ser. A: Studia; t. 39).

Treść: Prucnal Jan: Przedmowa s. 7; Zych S., Walicki B.: Słowo wstępne s. 9; Romaniszyn Krystyna: Badania migracyjne – dorobek i nowe wyzwania s. 11–29; Walewander Edward: Badania nad Polonią – wczoraj i dziś. Niektóre aspekty problematyki polonijnej s. 31–38; Romejko Adam: Teoria mimetyczna jako metoda w badaniach polonijnych na przykładzie Wielkiej Brytanii s. 39–60; Szymański Józef: Duszpasterstwo polonijne – próba definicji s. 61–77; Wójcik Wiesław: Niektóre problemy duszpasterstwa polskojęzycznego w krajach Unii Europejskiej s. 79–84; Zezula Barbara: Współpraca Biblioteki Uniwersyteckiej KUL z Polonią s. 85–103; Walicki B., Zych S.: Sanktuarium Matki Bożej Królowej Świata – Opiekunki Ludzkich Dróg w Sokołowie Małopolskim jako miejsce modlitwy za emigrantów i refleksji naukowej nad Polonią s. 105–144; Zamiatała Dominik: Duszpasterstwo polonijne w latach 1945–1989 w dokumentach Urzędu do Spraw Wyznań – rekonesans po zasobie archiwalnym Archiwum Akt Nowych w Warszawie s. 145–163; Gigilewicz Edward: Problematyka polonijna w „Encyklopedii Katolickiej” s. 165–177; Gigilewicz Weronika: Polonia w sieci s. 179–195; Chodubski Andrzej: Badania nad Polonią na Kaukazie s. 197–211; Nir Roman: Dokumentacja źródłowa do dziejów parafii polonijnych w archiwach amerykańskich archidiecezjalnych i diecezjalnych s. 213–269; Kiper Daniel: Polsko-amerykańska „Zgoda” wobec postaw ugodowych w drugiej połowie XIX wieku s. 271–290; Knopek Jacek: Społeczności polskie i polonijne w Afryce: specyfika badań i dokonania środowisk naukowych s. 291–303; Kuzicki Jerzy: Specyfika badań nad duchowieństwem Wielkiej Emigracji (1831–1863) s. 305–320; Brudzisz Marian: Stan badań nad dziejami Polskiej Misji Katolickiej we Francji s. 321–355; Piech Stanisław: Formacja księży polskich w wiedeńskich instytutach teologicznych i na stołecznym uniwersytecie oraz ich posługa duszpasterska wśród tamtejszej Polonii w okresie niewoli narodowej s. 357–374; Wodzianowska Irena: Źródła do dziejów Rzymskokatolickiej Akademii Duchownej w Petersburgu s. 375–393; Tylus Stanisław: Pallotyni na rzecz Polonii i Polaków na Wschodzie s. 395–405; Żurek Waldemar W.: Salezjanie na terenach byłego ZSRR po 1945 roku. Kwerenda naukowa i warsztat badawczy s. 407–417; Zapart Robert: Status prawny Biskupa Wojska Polskiego Józefa Gawliny i jego relacje z władzami RP na Uchodźstwie – źródła i materiały s. 419–435.

1037. WALIGÓRA Grzegorz: Od społecznego projektu do Centralnego Projektu Badawczego IPN. *Encyklopedia Solidarności 2007–2014. Światowid*. [R.] 1: 2014 s. 97–107.

1038. WALKUSZ Jan: Sługa Boży ks. Władysław Bukowiński i jego dzieło w dorobku naukowo-publicystycznym ks. Jana Nowaka. *Resovia Sacra*. R. 22: 2015 s. 441–449.

1039. WAWRZCZAK Maciej: Wyniki niewielkich archeologicznych badań sondażowych przeprowadzonych na terenie Szczawnicy, gm. loco, woj. małopolskie w 2013 roku. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 366–375.

1040. WDOWSKI Piotr Michał: Walery Przyborowski (1845–1913) – dziejopis powstania styczniowego. *Radomskie Studia Humanist*. T. 1: 2013 s. 209–228, sum.

1041. WIATR Marcin: Oswajanie inności. Region pogranicza kulturowego w polskich podręcznikach do historii wydanych po roku 1989. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 184–195.

1042. WICHOWA Maria: „Jako pamięć o przeszłości i dobrą sławę o sobie czynią”. Staropolscy autorzy o upływie czasu, pielęgnowaniu tradycji i kreowaniu własnego wizerunku dla potomnych. Od Galla Anonima do Benedykta Chmielowskiego. *Literaturoznawstwo*. Nr 8/9: 2014/2015 [dr.:] 2015 s. 45–61.

1043. WICHOWSKA Karolina: „Łączka”. Poszukiwania i identyfikacja ofiar terroru komunistycznego pochowanych na warszawskich Powązkach. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 172, nlb. 1, il.

1044. WISZEWSKI Przemysław: Dynamika zmian spójności Śląska. Krajobraz po badaniach w ramach projektu „Cuius regio”. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 119–133, sum., Zsfg.

1045. WOJDYŁO Witold: Toruński ośrodek badań naukowych w dziedzinie historii wychowania w latach 1991–2000. Reminiscencje osobiste. *Acta Univ. N. Copernici*. Nauki Humanist.-Społ. Z. 426: Pedagogika. [Nr] 31: 2015 s. 85–97, sum.

1046. WOLNOŚĆ, herbata i książki. Książka jubileuszowa w 70 rocznicę urodzin profesora Piotra Hübnera. Pod red. Włodzimierza Winclawskiego i Dominika Antonowicza. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 217, il.

Treść: Wprowadzenie s. 7–10; Biogram. Oprac. Marcelina Smużewska s. 11–12; Komentarze do biogramu s. 15–39; Antonowicz D.: Uniwersytet – od korporacji do instytucji s. 41–79; Marciniak Tomasz: O wyższości herbaty nad kawą (socjologiczna analiza strukturalno-semiotyczno-jubileuszowa) s. 81–105; Kruszewski Tomasz: Z wiedzy o kolekcjonowaniu. Refleksje na temat biblioteki s. 107–121; Zdrenka Marcin T.: Krótka przechadzka po „Wunderkammer”, czyli refleksje o kolekcjonowaniu s. 123–141; Degen Dorota: Warsztat badacza humanisty na rozdrożu? s. 143–155; Wroński Marek: Historia pewnej plagiatowej „transformacji” s. 157–183; Antonowicz D.: Turystyka w Polsce Ludowej. W poszukiwaniu wolności w zniewolonym kraju s. 185–200; Winclawski W.: Ocena dorobku naukowego dr. hab. Piotra Hübnera. (Przygotowana na życzenie Rady Wydziału Humanistycznego UMK) s. 201–206; Wyimki z wczesnych recenzji dorobku naukowego Piotra Hübnera s. 207–210; Bibliografia [P. Hübnera]. Oprac. M. Smużewska s. 211–216.

1047. WÓJCIK-ŁAGAN Hanna: O Ukrainie i Kozakach w popularnych narracjach szkolnych (do 1939 roku). *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 1: 2013 s. 231–252, sum.

Od XIX w.

1048. WYRWA Andrzej M[arek]: Architektura murowana w Polsce XII–XIII wieku. Stan i perspektywy badań. Szkic do problemu. *Fontes Archaeol. Posnanienses*. Vol. 51: 2015 s. 35–54, sum.

1049. ZAKRZEWSKI Stanisław: Opis grodów i terytoriów z północnej strony Dunaju czyli tak zwany Geograf Bawarski. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. nlb. 4, 79, nlb. 1. (Biblioteka Tradycji Słowiańskiej; nr 23).

Repr., oryg.: Lwów 1917. X w.

1050. ZAMACHOWSKA Monika: Józef Bieliński [1848–1926], lekarz, badacz dziejów instytucji medycznych w Polsce. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 4 s. 163–169.

1051. ZANIM powstało miasto. Raport z realizacji interdyscyplinarnego projektu badań wczesnośredniowiecznego zespołu osadniczego Olsztyn – Las Miejski. Red. Arkadiusz Koperkiewicz, Bogdan Radzicki. Olsztyn 2015 Tow. Nauk. „Pruthenia” 8° ss. 176, nlb. 4, tabl. 1, il.

Tekst równol. pol., ang.

Z treści: Radzicki B.: Wstęp s. 5–8; Klimek Robert: Historia odkrycia grodziska i osady Sanditten (Sądyty) w olsztyńskim Lesie Miejskim s. 11–14; Białuński Grzegorz: Źródła pisane do osadnictwa wczesnośredniowiecznego (okres wikiński) okolic Olsztyna – poszukiwanie zaginionej wsi Sędyty s. 15–31; Dobrosielska Alicja: Zaginiona wieś – odnaleziona pamięć. Wieś Sudythen w świetle olsztyńskich archiwów i zbiorów kartograficznych Muzeum Warmii i Mazur s. 32–57; Koperkiewicz A.: Badania archeologiczne wczesnośredniowiecznego zespołu osadniczego Olsztyna – Las Miejski w latach 2006, 2013 s. 58–98; Malarczyk Dorota: Katalog monet ze stanowiska Olsztyn – Las Miejski woj. warm.-mazurskie, stan. CIV (osada), AZP 23–61/46 s. 101–103.

1052. ZAWADZKA Lidia: „Styl romantyczny” a komparatystyka Joachima Lelewela. *Wiek XIX*. R. 7: 2014 s. 417–433, sum.

W tekstach historycznych.

1053. ZDANEK Maciej: Dzieło naukowe i bibliografia prac Leszka Hajdukiewicza [1924–2015]. *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*. T. 59: 2015 s. 221–247.

1054. ZONENBERG Sławomir: Znaczenie bitwy pod Koronowem z 10 X 1410 r. w dziejopisarstwie polskim i pruskim XV–XVI wieku. *Sensus Historiae*. Vol. 19: 2015 [nr] 2 s. 73–85, abstr., Zsfg.

1055. ZWANGSARBEIT in Pommern von 1939 bis 1950. Sachstand und Perspektiven der Forschung und der historischen Bildungsarbeit in Deutschland und Polen. Dokumentation der gemeinsamen Tagung des Stadtarchivs Greifswald und des Staatsarchivs Stettin in Greifswald am 29/30. November 2012. Praca przymusowa na Pomorzu w latach 1939–1950. Stan i perspektywy badań naukowych oraz edukacji historycznej w Polsce i w Niemczech. Dokumentacja wspólnej konferencji Archiwum Miejskiego w Greifswaldzie i Archiwum Państwowego w Szczecinie, która odbyła się w Greifswaldzie w dniach 29–30 listopada 2012 r. Red. Paweł Gut, Uwe Kiel, Jan Macholak. Greifswald–Szczecin 2014.

Rec.: Salmonowicz Stanisław, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 4 s. 131–135.

1056. ZYCH Tadeusz: Najnowsze dzieje Tarnobrzega – stan badań i postulaty badawcze. *Dzikoviana*. T. 1: 2015 s. 255–263.

1057. ŻMUDZKI Paweł: New versions of the tales of Gallus Anonymus in the chronicle of master Vincentius. *Acta Poloniae Historica*. [T.] 112: 2015 s. 141–157.

3. DYDAKTYKA I POPULARYZACJA HISTORII

a) Opracowania dydaktyczne

1058. BARAŃSKI Tadeusz, pseud. Tatar: Szlakami majora „Hubala” – Świętokrzyskich Oddziałów AK „Ponury-Nurt”. Wycieczka historyczna łódzkiej młodzieży szkół średnich. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 4 s. 263–267.

1059. BUDZIŃSKA Justyna: źródło ikonograficzne w szkolnej edukacji historycznej na przykładzie zbiorów muzeów wielkopolskich. Poznań 2014.

Rec.: Kucharska Alina: Kultura wizualna w szkole. *Klio*. T. 34: 2015 nr 3 s. 147–151.

1060. „CUDZE chwalicie, swego nie znacie...”. Scenariusze lekcji regionalnych. Podlaskie inspiracje studentów polonistyki. Wstęp i red. nauk. Małgorzata K. Frąckiewicz. Białystok–Łomża 2015 Libra Print Daniel Puławski 8° ss. 226, il.

1061. GALEWSKI Tomasz, Górecka Małgorzata, Starczewska Ewa: Sprawozdanie z realizacji projektu „Archeologia w szkole” – edukacja archeologiczna młodzieży szkolnej. *Argumenta Historica*. Nr 1: 2014 s. 87–98, sum.

2012 r.

1062. HLEBOWICZ Jan: Jak dobrze uczyć historii PRL na uniwersytecie. Przyczynek do dydaktyki szkoły wyższej. *Argumenta Historica*. Nr 1: 2014 s. 99–105, sum.

1063. [ІВАНÛК Ìнна Volodimirivna] Ivaniuk Inna: Wycieczki do muzeów i miejsc historycznych oraz ich rola w nauczaniu historii regionalnej. Głos w dyskusji. *Strzyżowski Roczn. Muzealny*. T. 1: 2015 s. 278–285, sum., zmiest.

1064. JAK rozwijać umiejętności historyczne w gimnazjum? [Aut.] Klaudia Jasik, Jakub Lorenc, Krzysztof Mrozowski, Jacek Staniszewski. Warszawa 2015 Inst. Badań Edukacyjnych 8° ss. 100, il.

Scenariusze zajęć dla gimnazjum.

1065. KANTOR Ryszard: Trochę folkloru, szczypta historii oraz ziemniaki, kapusta i czosnek. Moje nietypowe spojrzenie na edukację regionalną. *Małopolska*. [T.] 16: 2014 s. 271–293.

1066. KARGUL Michał, Korda Krzysztof: Kaszuby przez wieki. Poradnik dla nauczycieli uczących historii i kultury Kaszubów. Gdańsk 2015 Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie 8° ss. 254, nlb. 1, il.

1067. KRÓTKA historia teatru w Tomaszowie Mazowieckim. Zeszyt metodyczny dla nauczycieli szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Red. Lucyna Jakubczyk. Tomaszów Mazowiecki 2015 Miejs. Ośr. Kultury 8° ss. 51, tabl. 1 złoż.; il.

XIX–XX w.

1068. KULTURA słowiańska w moim regionie. Moja mała ojczyzna w Europie. Międzynarodowy Polsko-Litewski projekt edukacyjny. Pod red. Zygmunta Tomasza Gajownicza i Lilii Kutysz. Wyd. 2. Latowicz–Wielgolas 2015 Parafia Matki Bożej Różańcowej 8° ss. 380, il.

Treść: Opis projektu s. 9–20; Regiony, szkoły i grupy partnerskie s. 21–30; Prace uczniów ze Szkoły średniej w Solecznikach s. 31–112; Prace uczniów z Gimnazjum w Latowiczu z oddziałami w Wielgolesie s. 113–328; Konferencja „Rola języka ojczystego w kształtowaniu osobowości Polaków – obywateli Litwy”. 7 kwietnia 2003 r. Soleczniki, Litwa s. 329–361; Konferencja „Małe Ojczyzny Europy”. 15 maja 2003 r. Wielgolas, Polska s. 362–378; Wyniki, podsumowanie projektu i wnioski s. 369–371.

1069. MATUSIEWICZ-ŁAZARZ Teresa: Izba regionalna w Szkole Podstawowej w Maszkowicach. *Almanach Łącki*. Nr 23: 2015 s. 81–84.

1070. MULTIMEDIA a źródła historyczne w nauczaniu i badaniach. Red. Mariusz Ausz, Małgorzata Szabaciuk. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 413, il.

Treść: Ausz M., Szabaciuk M.: Wstęp s. 7–9; Edukacja: Konieczka-Śliwińska Danuta: Multimedia w dydaktyce historii. Definicje, typologie, zastosowania s. 13–23; Biniś-Szkopek Magdalena: Czy instytucjonalne repozytoria cyfrowe udostępniają pomoce dydaktyczne do nauczania historii? – na przykładzie Repozytorium Cyfrowego Instytutów Naukowych s. 25–34; Burda Bogumiła, Nowak Danuta, Chmielowiec Daria, Pomeroy Jeremy: Prasa lokalna jako źródło historyczne, w tym wydania internetowe i sposoby jej wykorzystania w nauczaniu historii najnowszej na przykładzie województwa lubuskiego s. 35–50; Kubis Barbara: Multimedia partnerem zadrukowanej kartki papieru. Literatura dokumentu osobistego jako źródło historyczne s. 51–63; Maresz Teresa: Papierowy czy elektroniczny podręcznik szkolny źródłem informacji dla ucznia s. 65–72; Chańko Jan: Wykorzystanie Internetu w dydaktyce historii s. 73–83; Florczak Ilona, Pietras Tomasz: Wikipedia – źródło wiedzy dla historyków? Uwagi na temat przydatności encyklopedii internetowych w nauczaniu historii s. 85–104; Chłosta-Sikorska Agnieszka: Rejestr bieżących wydarzeń. Polskie Kroniki Filmowe jako źródło wspomagające proces nauczania na lekcjach historii s. 105–125; Ausz M., Bugajska-Więclawska Joanna, Szewczuk Dariusz: Wykorzystanie multimediów w realizacji nowego programu praktyk pedagogicznych na Wydziale Humanistycznym UMCS s. 127–141; Kicińska Urszula: Gry edukacyjne jako forma aktywizacji uczniów w nauczaniu historii s. 143–154; Trojański Piotr: Relacje audiowizualne z kolekcji USC Shoah Foundation Institute w Los Angeles jako źródło wiedzy i środek dydaktyczny do nauczania i Holokaustu s. 155–166; Archiwa, biblioteki, muzea: Koszel-Pleskaczuk Bożena: Informatyzacja archiwum Politechniki Białostockiej krokiem do wieloaspektowego wykorzystania zasobu archiwalnego s. 169–176; Matuszak Tomasz: Strona internetowa archiwum państwowego nową formą popularyzacji i korzystania z zasobu archiwalnego s. 177–195; Krzykała Marek: Galeria Jezuicka 13 – Archiwum z zupełnie innej beczki s. 197–202; Konstankiewicz Agnieszka: Edukacyjne projekty multimedialne realizowane przez Archiwum Państwowe w Lublinie s. 203–211; Mazur Hubert: Multimedia a funkcja edukacyjna archiwów. Przypadek kielecki s. 213–234; Harc Lucyna: E-Biblioteka Historyczna Uniwersytetu Wrocławskiego. Pomysł na reedycję i upowszechnianie Śląskich materiałów s. 235–245; Machałek Małgorzata: Muzea wirtualne a edukacja historyczna s. 247–257; Techmańska Barbara, Skotnicka-Pałka Małgorzata: Czy muzeum musi być nudne? Multimedialne projekty muzealne na wybranych przykładach s. 259–269; Technologia i metodologia: Narojczyk Krzysztof: Technologia rozpoznawania twarzy w warsztacie badawczym historyka s. 273–293; Vyšniauskas Arūnas: Głębokie linkowanie w Internecie jako podstawa

kreatywnej działalności dla historyka s. 295–306; Torczyńska Monika: Mediokracja, czyli o znaczeniu kompetencji medialnych w czasach kryzysu s. 307–316; Brynkus Józef: Globalizacja poznania historycznego i znaczenie w niej mediów s. 317–332; Szabaciuk M.: Między źródłownawstwem a technologią informacyjną – problematyka dokumentu elektronicznego w nauczaniu archiwistów i records managerów s. 333–340; Ziomek Wojciech: Wolne oprogramowanie (Ubuntu 12.04) w badaniach i dydaktyce historii. Możliwości zastosowań s. 341–356; Janik Maciej: Formy prezentacji regionalnego źródła historycznego w Internecie s. 357–392; Bibliografia s. 393–413.

1071. NA DOBRY start. Szkoła podstawowa. Materiały metodyczne dla nauczyciela. [Aut.] Radosław Lolo, Anna Pieńkowska, Rafał Towalski, Marianna Gwardys-Bartmańska. Warszawa 2015 WSiP 4° ss. 47, nlb. 1.

Do podręcznika dla kl. 4.

1072. PANIMASZ Katarzyna, Lewandowski Grzegorz: Historia i społeczeństwo. Planowanie, realizacja, ewaluacja. Warszawa 2015 Ośr. Rozwoju Edukacji 8° ss. 63.

Poradnik dla nauczycieli.

1073. PLUMIŃSKA-MIELOCH Anita: Na dobry start. Gimnazjum. Materiały metodyczne dla nauczyciela. Warszawa 2015 WSiP 4° ss. 55, nlb. 1, il.

Do podręcznika dla kl. 1.

1074. POLSKIE podziemie niepodległościowe 1944–1956. Oprac. Agnieszka Jaczyńska, Sławomir Poleszak; scen. lekcji Michał Durakiewicz [i in.]. Lublin 2015 IPN 4° teka ss. 136, 24, tabl. 37, il. + 1 dysk optyczny (DVD). (Teki Edukacyjne IPN).

1075. STRZELECKA Irena: Zbrodnicza medycyna. Eksperymenty medyczne w KL Auschwitz. Oświęcim 2015 Państ. Muzeum Auschwitz-Birkenau 8° ss. 218, nlb. 1, il. (Głosy Pamięci. Publikacja Międzynarodowego Centrum Nauczania o Auschwitz i Holokauście; 2).

1076. SZUCHTA Robert: Czy zmiany programowe nauczania historii w polskiej szkole uwzględniają debaty historyczne? Refleksje na marginesie obrazu Zagłady w podręcznikach do nauczania historii. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 607–632.

1077. TRAGEDIA w cieniu „wyzwolenia”. Górny Śląsk w 1945 roku. Materiały edukacyjne. [Aut.] Kornelia Banaś, Adam Dziurok, Anna Skiendziel, Lucyna Staniczek, Andrzej Sznajder. Katowice 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 4° ss. 80, il., + 1 dysk optyczny (CD-ROM). IPN–KŚZpNP. Oddz. w Katowicach.

Dla szkół ponadgimnazjalnych.

1078. WARSZAWSKI trudny czas, czyli Stolica i jej mieszkańcy w świetle archiwaliów. Scenariusze lekcji dla nauczycieli historii wszystkich etapów edukacyjnych. Pod red. nauk. Teresy Stachurskiej-Maj i Violetty Urbaniak. Warszawa 2015 AP; Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Wyd. w Warszawie; NDAP 8° ss. 88, il. + 1 dysk optyczny (CD-ROM). AP w Warszawie, Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli, NDAP.

1079. WCZORAJ i dziś 5. Książka nauczyciela. Materiały dydaktyczne pomocne w przygotowaniu ciekawych lekcji historii i społeczeństwa. Szkoła podstawowa. Red. merytoryczna Paweł Niewiadomy, Agnieszka Pawłowska, Grzegorz Grzywiński. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 159, nlb. 1, il.

1080. WSPÓŁCZESNA edukacja historyczna. Doświadczenia, oczekiwania. Red. nauk. Justyna Budzińska, Justyna Strykowska. Poznań 2015 Inst. Historii UAM 8° ss. 308, sum. (Publikacje Instytutu Historii UAM; 122).

Z treści: Budzyńska J., Strykowska J.: Współczesna edukacja historyczna. Doświadczenia. Oczekiwania s. 9–16; Maternicki Jerzy: Mistrzowie dydaktyki uniwersyteckiej s. 19–38; Burda Bogumiła: Tożsamość kulturowa/regionalna regionu Śląska w latach 1850–1914 s. 53–74; Kubis Barbara: Wielka Wojna (1914–1918) w wybranych podręcznikach do nauczania historii s. 75–90; Pańko Grażyna: Obraz życia codziennego mieszkańców Poznania w czasie I wojny światowej w świetle listów Marii i Henryka Wypięśniaków s. 91–98; Menz Mariusz: Szkolna edukacja historyczna w Polsce w latach 1918–1939. Koncepcje – dyskusje – realizacje s. 99–126; Wagner Barbara: Peregrynacje wileńskich inspektorów szkolnych w okresie międzywojennym s. 127–136; Bugajewski Maciej: Kontrowersje metodologiczne w obradach VII Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich we Wrocławiu w 1948 roku s. 137–150; Julkowska Violetta: Myślenie historyczne jako kategoria pojęciowa i złożona kompetencja kulturowa w obszarze dydaktyki historii s. 153–162; Figaj-Nowak Henryka: Myślenie obrazem w kształceniu zintegrowanym s. 163–170; Staszczuk Dominika, Stępnik Andrzej: Pamięć i miejsca pamięci w dydaktyce historii s. 171–188; Skórzyńska Izabela: Edukacja międzykulturowa. Widowiska historycznych alternatyw? s. 189–202; Wójcik-Łagan Hanna: O niektórych fachowych kompetencjach nauczycieli historii w tradycyjnej, nowej szkole i co dalej? s. 203–213; Machałek Małgorzata: „Ojczysty Panteon i ojczyste spory” a historia regionalna. Przypadek Piotra Zaremby, pierwszego polskiego prezydenta Szczecina s. 215–224; Budzińska Justyna: Motyw towarzystwa zgromadzonego przy stole. O przenikaniu historii kultury i sztuki w (kon)tekstach dydaktyki historii s. 225–234; Konieczka-Śliwińska Danuta: Polsko-czeska współpraca w zakresie doskonalenia szkolnych podręczników historii s. 235–249; Kozłowska Zofia T.: O wsparciu nauczycieli słów kilka s. 251–266; Gąsowski Jerzy: Wiedza z psychologii w edukacji historycznej s. 267–276; Strykowska J.: Kompetencje wychowawcze nauczyciela historii s. 277–289; Wróżyńska Halina: Komunikacja interpersonalna. Relacje nauczyciel – uczeń s. 291–302.

Rec.: Wieczorek Agnieszka: O przeszłości i terażniejszości w edukacji historycznej. *Klio*. T. 34: 2015 nr 3 s. 139–147.

1081. ZALEWSKA-OPASIŃSKA Bogumiła: Pamięć września 1939 roku w działalności dydaktycznej i wychowawczej Szkoły Podstawowej im. Obrońców Dobrzykowa z 1939 r. w Dobrzykowie. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 4 s. 319–338.

Izba Pamięci Narodowej działająca przy szkole.

1082. ZBRODNIA wołyńska. Historia i pamięć. Materiały edukacyjne. Kto tego nie widział, nigdy w to nie uwierzy... Red. Romuald Niedzielko. Warszawa 2013 IPN–KŚZpNP 4° ss. 68, il. + płyta DVD.

Płyta DVD zawiera relacje świadków, film „Wołyń w pożodze”.

Rec.: Jankiewicz Leszek, Jazownik Leszek: Analiza krytyczna materiałów edukacyjnych pt. „Kto tego nie widział, nigdy w to nie uwierzy”. Zbrodnia wołyńska – historia i pamięć (Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2013). [W:] Dawne Kresy Południowo-Wschodnie w optyce historycznej i współczesnej. [Cz. 5]. Kędzierzyn-Koźle–Żyrardów 2015 s. 110–135.

1083. „ŻOŁNIERZE Niezłomni” Ziemi Olkuskiej. Historia i pamięć. Red. nauk. Józef Brynkus, Agnieszka Chłosta-Sikorska, Michał Masłowski. Kraków 2015 Omega 8° ss. 140.

Treść: Chłosta-Sikorska A., Brynkus J.: Wstęp s. 5–12; Brzeźniak Karolina: Historia regionalna i lokalna jako sposób zainteresowania uczniów tematyką II wojny światowej s. 13–23; Bania Natalia: „Żołnierze Niezłomni” Ziemi Olkuskiej – historia i pamięć s. 24–33; Sarna Aleksandra: Wybrane techniki motywowania uczniów na przykładzie nauczania o „Żołnierzach Niezłomnych” s. 34–42; Zajac Paulina: Wyzwolenie czy niewola? Ziemia Olkuska po 1945 roku s. 43–52; Micula Aneta: Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Olkuszu 1945–1956 s. 53–64; Palska Aleksandra: Piotr Przemyski ps. „Ares” [1919–1945] – „Żołnierz Niezłomny” s. 65–74; Kulig Konrad: Olkusz i siatka Brygad Wywiadowczych s. 75–81; Radomski Mateusz: Wolność i Niezawisłość – Rada 12 „Spółdzielnia 12” s. 82–91; Rogalski Rafał: Armia Podziemna Wolbrom s. 92–102; Szygulski Tomasz: Witold Orczyk ps. „Lipski” [ur. 1920] s. 103–111; Razowski Zbigniew: Pochówki żydowskich ofiar zbrodni i represji niemieckich w okolicy Trzebini s. 112–123.

b) Programy, podręczniki szkolne i uniwersyteckie

1084. ANTOLOGIA polskiej myśli politycznej okresu dwudziestolecia międzywojennego. Zabr., oprac. oraz wstępem opatrzyli Grzegorz Radomski, Michał Strzelecki, Witold Wojdyło, Małgorzata Zamojska. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 218.

Materiały pomocnicze dla szkół wyższych.

1085. ANTOSIK Renata: Historia i społeczeństwo [kl.] 4. Podręcznik dla szkoły podstawowej. Gdynia 2015 Operon 8° ss. 192, il. (Odkrywamy na Nowo).

1086. ANTOSIK R., Pustuła Edyta, Tulin Cezary: Historia. Matura 2016. Vademecum. Zakres rozszerzony. Gdynia 2015 Operon 8° ss. 680, il. (Matura z Operonem).

1087. ATLAS – historia i społeczeństwo. Szkoła podstawowa. Koncepcja i oprac. merytoryczne Krzysztof Łukawski; red. merytoryczni Barbara Konczerewicz, Elżbieta Zarzycka. Wyd. 5. Warszawa 2015 WSiP 4° ss. 72, tabl. 12, il.

Wyd. 1. 2009.

1088. BALICKI Adam: Historia i społeczeństwo. Ojczysty Panteon i ojczyste spory. Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych. Gdynia 2015 Operon 8° ss. 128, il. (Odkrywamy na Nowo).

1089. BALICKI A.: Historia i społeczeństwo. Rządzący i rządzeni. Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych. Gdynia 2015 Operon 8° ss. 119, il. (Odkrywamy na Nowo).

1090. BLIŻEJ historii. Gimnazjum. Zeszyt ćwiczeń. Kl. 1. Wykorzystano materiały aut. Anity Plumińskiej-Mieloch; modyfikacja i uzup. Marek Zieliński; oprac. merytoryczne i red. Łukasz Marks. Wyd. 5. Warszawa 2015 WSiP 8° ss. 127, nlb. 1, il.

Wyd. 1. 2011.

1091. BLIŻEJ historii. Gimnazjum. Zeszyt ćwiczeń. Klasa 3. Modyfikacja i uzup. Marek Zieliński; oprac. merytoryczne i red. Łukasz Marks, Elżbieta Zarzycka, Elżbieta Mochocka. Wyd. 3. Warszawa 2015 WSiP 8° ss. 102, nlb. 2, il.

Wyd. 1. 2013.

1092. BURDA Bogumiła, Roszak Anna, Szymczak Małgorzata: Historia i społeczeństwo. Europa i świat. Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych. Gdynia 2015 Operon 8° ss. 149, il. (Odkrywamy na Nowo).

1093. CENTEK Jarosław: Poznać przeszłość. Wojna i wojskowość. Podręcznik do historii i społeczeństwa dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 172, il.

1094. CHACHAJ Jacek, Drob Janusz: Historia. Wiek XIX i wielka wojna. Podręcznik dla gimnazjum. Klasa III. Wyd. 2. zm. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 175, nlb. 1, il.

Wyd. 1. 2011.

1095. CHACHAJ J., Drob J., Wojciechowski Leszek: Historia. Klasa II. Podręcznik dla gimnazjum. Wyd. zm. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 180, il.

1096. CHACHAJ J., Drob J., Wojciechowski L.: Historia. Klasa III. Podręcznik dla gimnazjum. Wyd. zm. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 180, il.

1097. CZAJA Roman, Strzelecka Małgorzata, Wroniszewski Jan: Historia 1. Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych. Zakres rozszerzony. Cz. 1: Starożytność. Gdynia 2015 Operon 8° ss. 239, il. (Ciekawi świata).

1098. DOMINIK-STAWICKA Donata: Opowieści o przeszłości. Książka pomocnicza do historii dla klasy IV–VI szkoły podstawowej. Bełchatów 2015 Wydaw. Pedagog. Małe Języki 8° ss. 96, il. + 1 dysk optyczny (CD-ROM).

1099. EGZAMIN gimnazjalny. Część humanistyczna. Opis, arkusze, odpowiedzi. Oprac. merytoryczne i red. Agnieszka Fedorowicz, Anna Rogowska, Małgorzata Magenta-Siemiaszko. Warszawa 2015 WSiP 4° ss. 168, il. (Zdasz To).

1100. EGZAMIN gimnazjalny. Repetytorium. Język polski, historia, wiedza o społeczeństwie. [Aut.] Witold Bobiński [i in.]; oprac. merytoryczne i red. Agnieszka Fedorowicz. Warszawa 2015 WSiP 8° ss. 384, il. (Zdasz To).

1101. EGZAMIN gimnazjalny 2015. Testy humanistyczne. Testy z jęz. pol. Katarzyna Czajkowska; testy z historii Adam Balicki; testy z wiedzy o społeczeństwie Dariusz Jurek; arkusz jęz. pol. K. Czajkowska; arkusz z historii i wiedzy o społeczeństwie Marek Smuda. Warszawa–Gdynia 2015 Infor Biznes; Operon 4° ss. 111, il.

Dod. do „Dziennka Gazety Prawnej”.

1102. GAJOWNICZEK Zygmunt Tomasz: Latowickie wędrówki. Zeszyt ćwiczeń do edukacji regionalnej. Latowicz 2015 Urząd Gm. Latowicz 4° ss. 84.

Materiały pomocnicze dla gimnazjów.

1103. GAZDA Marcin: Testy na koniec gimnazjum. Historia i WOS. Kraków 2012 Aksjomat 4° ss. 79, nlb. 1, il.

1104. HALCZAK Bohdan, Józefiak Roman Maciej, Szymczak Małgorzata: Historia i społeczeństwo. Wojna i wojskowość. Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych. Gdynia 2015 Operon 8° ss. 144, il. (Odkrywamy na Nowo).

1105. HISTORIA. Gimnazjum, liceum, technikum. Wyd. 10, zaktualizowane. Warszawa 2014 Grupa Wydaw. Adamantan 8° ss. 71.

Toż. Wyd. 11, zaktualizowane. Warszawa 2015.

Oprac. stanowi zaktualizowany wybór materiałów z książki: Tablice historyczne.

1106. HISTORIA. Historia najnowsza. Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych. Cz. 1–2. [Aut.] Bogumiła Burda [i in.]. Gdynia 2015 Operon 8° ss. 232, il.; 167, nlb. 1, il. (Odkrywamy na Nowo).

1107. HISTORIA. Vademecum. [Aut.] Agnieszka i Tytus Izdebscy, Krzysztof Jurek, Paweł Klint, Karol Kłodziński, Tomasz Krzemiński, Małgorzata Machałek. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 631, nlb. 1, il. (Teraz Matura 2016).

1108. HISTORIA. Zadania i arkusze maturalne. [Aut.] Ewa Fuks, Agnieszka i Tytus Izdebscy, Wanda Królikowska, Małgorzata Machałek, Honorata Michalak, Urszula Wysocka. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 247, nbl. 1, il. (Teraz Matura 2016).

1109. HISTORIA wokół nas. Podręcznik do historii i społeczeństwa dla szkoły podstawowej. Klasa 4. [Aut.] Radosław Lolo [i in.]. Wyd. 4., zm. Warszawa 2015 WSiP 4° ss. 168, il.

Wyd. 1. 2012.

1110. IZDEBSKA Agnieszka, Izdebski Tytus, Ferman Barbara: Zrozumieć przeszłość. Maturalne karty pracy 4 do historii. Dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres rozszerzony. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 80, il.

1111. JANICKA Iwona: Poznać przeszłość. Rządzący i rządeni. Podręcznik do historii i społeczeństwa dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 139, nlb. 1, il.
1112. JUREK Krzysztof, Łynka Aleksander: Historia. Poznań 2015 Ibis 8° ss. 688, il. (Kompendium).
Materiały pomocnicze dla szkół ponadgimnazjalnych.
1113. KALIŃSKI Janusz, Noniewicz Czesław: Historia gospodarcza Polski XIX i XX wieku. Białystok 2015 Wydaw. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 309, il.
Podręcznik akademicki.
1114. KALWAT Wojciech, Lis Małgorzata: Klucz do historii [kl.] 4. Podręcznik do historii i społeczeństwa dla szkoły podstawowej. Wyd. 3, zm. Warszawa 2015 WSiP 8° ss. 172, il.
Wyd. 1. 2012.
1115. KALWAT W., Lis M.: Klucz do historii [kl.] 6. Podręcznik do historii i społeczeństwa dla szkoły podstawowej. Wyd. 2. Warszawa 2015 WSiP 4° ss. 248, il.
Wyd. 1. 2014.
1116. KAŃKOLEWSKI Igor, Kowalewski Krzysztof, Plumińska-Mieloch Anita: Blżej historii. Gimnazjum. Klasa 3. Podręcznik. Wyd. 6. Warszawa 2015 WSiP 8° ss. 254, il.
Wyd. 1. 2010.
1117. [KLINT Paweł]: Historia. Tuż przed egzaminem. Oprac. ... Warszawa 2015 Nowa Era 8° ss. 180, il. (Teraz Matura).
1118. KŁACZKOW Jarosław, Zielińska Agnieszka: Zrozumieć przeszłość. Dzieje najnowsze po 1939 roku. Podręcznik do historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres rozszerzony. Cz. 4. Warszawa 2015 Nowa Era 8° ss. 271, nlb. 1, il.
Z dostępem do matura-ROM-u.
1119. KŁODZIŃSKI Karol, Krzemiński Tomasz: Poznać przeszłość. Europa i świat. Podręcznik do historii i społeczeństwa dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 163, nlb. 1, il.
1120. KOWAL Adam, Małek Urszula, Ciosek Ewa: Historia. Wiek XIX i wielka wojna. Zeszyt ćwiczeń dla klasy III gimnazjum. Warszawa 2015 Nowa Era 8° ss. 116, il.
1121. KOWAL A., Małek U., Ciosek E.: Historia. Zeszyt ćwiczeń dla klasy I gimnazjum. Warszawa 2015 Nowa Era 8° ss. 103, il.
1122. KOWAL A., Małek U., Ciosek E.: Historia. Zeszyt ćwiczeń dla klasy II gimnazjum. Warszawa 2015 Nowa Era 8° ss. 104, il.
1123. KOWALSKA Anna: Próbne testy na koniec gimnazjum. Historia i WOS. Kraków 2012. Aksjomat 4° ss. 80, il.
1124. KULESZA Ryszard, Kowalewski Krzysztof: Zrozumieć przeszłość. Podręcznik do historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres rozszerzony. Cz. 1: Starożytność i średniowiecze. Warszawa 2015 Nowa Era 8° ss. 576, il.

1125. LIS Małgorzata: Klucz do historii [kl.] 4. Zeszyt ćwiczeń do historii i społeczeństwa dla szkoły podstawowej. Wyd. 4. Warszawa 2015 WSiP 4° ss. 80, il.

Wyd. 1. 2012.

1126. LIS M.: Klucz do historii [kl.] 6. Zeszyt ćwiczeń do historii i społeczeństwa dla szkoły podstawowej. Wyd. 2. Warszawa 2015 WSiP 4° ss. 127, il.

Wyd. 1. 2014.

1127. LOLO Radosław, Pieńkowska Anna: Historia wokół nas. Podręcznik do historii i społeczeństwa dla szkoły podstawowej. Klasa 6. Wyd. 2. Warszawa 2015 WSiP 4° ss. 260, il.

Wyd. 1. 2014.

1128. LOLO R., Pieńkowska A.: Historia wokół nas. Zeszyt ćwiczeń do historii i społeczeństwa dla szkoły podstawowej. Klasa 6. Wyd. 2. Warszawa 2015 WSiP 4° ss. 99, nlb. 1, il.

Wyd. 1. 2014.

1129. LOLO R., Pieńkowska A., Towalski Rafał: Historia wokół nas. Zeszyt ćwiczeń do historii i społeczeństwa dla szkoły podstawowej. Klasa 4. Wyd. 4. Warszawa 2015 WSiP 4° ss. 64, il.

Wyd. 1. 2012.

1130. MAĆKOWSKI Tomasz: Poznać przeszłość. Karty pracy ucznia. Europa i świat. Historia i społeczeństwo. Liceum ogólnokształcące i technikum. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 76, il.

1131. MAĆKOWSKI T.: Poznać przeszłość. Ojczysty Panteon i ojczyste spory. Podręcznik do historii i społeczeństwa dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 187, nlb. 1, il.

1132. MAĆKOWSKI T.: Wczoraj i dziś 4. Zeszyt ćwiczeń do historii i społeczeństwa dla klasy czwartej szkoły podstawowej. Warszawa 2015 Nowa Era 8° ss. 128, il.

1133. MARKOWICZ Marcin, Pytlińska Olga, Wyroda Agata: Historia i społeczeństwo. Ojczysty Panteon i ojczyste spory. Podręcznik do liceum i technikum. Warszawa 2013 WSiP 8° ss. 256, il.

Toż. Wyd. 2. 2014.

Toż. Wyd. 3. 2015.

1134. MARKOWICZ M., Pytlińska O., Wyroda A.: Historia i społeczeństwo. Rządzący i rządzeni. Podręcznik do liceum i technikum. Warszawa 2013 WSiP 8° ss. 104, il.

Toż. Wyd. 2. 2015.

1135. MARKOWICZ M., Pytlińska O., Wyroda A.: Historia i społeczeństwo. Wojna i wojskowość. Podręcznik do liceum i technikum. Warszawa 2015 WSiP 8° ss. 104, il.

1136. OLSZEWSKA Bogumiła, Surdyk-Fertsch Wiesława: My i historia. Historia i społeczeństwo. Szkoła podstawowa [kl.] 4. Zeszyt ćwiczeń. Warszawa 2015 Nowa Era; Wydaw. Szkolne PWN 4° ss. 85, nlb. 3, il.

1137. OLSZEWSKA B., Surdyk-Fertsch W.: My i historia. Historia i społeczeństwo. Szkoła podstawowa [kl.] 4. Podręcznik. Warszawa 2015 Nowa Era; Wydaw. Szkolne PWN 4° ss. 90, nlb. 2, il.

1138. OLSZEWSKA B., Surdyk-Fertsch W.: My i historia. Historia i społeczeństwo. Szkoła podstawowa [kl.] 5. Podręcznik. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 104, il.

1139. OLSZEWSKA B., Surdyk-Fertsch W.: My i historia. Historia i społeczeństwo. Szkoła podstawowa [kl.] 5. Zeszyt ćwiczeń. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 89, il.

1140. OLSZEWSKA B., Surdyk-Fertsch W.: My i historia. Historia i społeczeństwo. Szkoła podstawowa [kl.] 6. Podręcznik. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 136, il.

1141. OLSZEWSKA B., Surdyk-Fertsch W.: My i historia. Historia i społeczeństwo. Szkoła podstawowa [kl.] 6. Zeszyt ćwiczeń. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 119, il.

1142. OPRACOWANIA tematów z historii dla uczniów, gimnazjów, liceów i techników. Cz. 1: Od starożytności do 1918 roku. Pod red. Bożeny Deja-Gałęckiej i Witolda Mizerskiego; oprac. Anna Wilczyńska [i in.]. Wyd. 2. Warszawa 2015 Grupa Wydawnicza Adamantan 8° ss. 447, il.

Wyd. 1. 2012.

Toż. Cz. 2: Od 1918 roku do dziś. Pod red. A. Wilczyńskiej, W. Mizerskiego; oprac. A. Wilczyńska [i in.]. Wyd. 2.

Warszawa 2015 ss. 287, il.

Wyd. 1. 2012.

1143. PACHOLSKA Maria, Zdziabek Wiesław: Historia i społeczeństwo [kl.] 4. Podręcznik dla szkoły podstawowej. Gdynia 2015 Operon 8° ss. 232, il. (Ciekawi świata).

1144. „POWTÓRKA przed...”. IX Spotkania z Historią dla Uczniów Ponadgimnazjalnych, 23–24 września 2015 r. Red. Józef Dobosz i Danuta Konieczka-Śliwińska. Poznań 2015 Inst. Historii UAM 16° ss. 159, nlb. 1, il. Inst. Historii UAM, PTH. Oddz. w Poznaniu.

1145. PRZYBYLIŃSKI Maciej, Moryksiewicz Lech: Poznać przeszłość, zrozumieć dziś. Dzieje najnowsze. Podręcznik do historii dla klasy III szkół ponadgimnazjalnych – zakres rozszerzony. Cz. 2. Warszawa 2015 Wydaw. Piotra Marciszuka Stentor 4° ss. 278, il.

Do nowej podstawy programowej.

Cz. 1. 2014. Aut.: Michał Kopczyński, M. Przybyliński.

1146. PUSTUŁA Edyta, Antosik Renata: Historia. Vademecum. Egzamin gimnazjalny 2016. Gdynia 2015 Operon 8° ss. 158, il. (Egzamin Gimnazjalny z Operonem).

1147. ROSZAK Stanisław, Kłaczek Jarosław: Poznać przeszłość. Wiek XX. Podręcznik do historii dla szkół ponadgimnazjalnych. Zakres podstawowy. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 368, il.

1148. SALMI Hannu: Europa XIX wieku. Historia kulturowa. Tł. Agnieszka Szurek. Kraków 2010.

Rec.: Zbrzeźniak Marta, Meritum. T. 3: 2011 s. 201–206.

1149. SMUDA Marek: Historia. Matura 2016. Testy i arkusze. Zakres rozszerzony. Gdynia 2015 Operon 8° ss. 312, 37, 27, il. (Matura z Operonem).

1150. ŚLADAMI przeszłości 1. Podręcznik do historii dla gimnazjum. Pod red. Stanisława Roszaka. Warszawa 2015 Nowa Era 4° ss. 223, nlb. 1, il.

1151. ŚLADAMI przeszłości 1. Zeszyt ćwiczeń do historii dla klasy pierwszej gimnazjum. Aut. Jarosław Durka [i in.]. Warszawa 2015 Nowa Era 8° ss. 113, nlb. 17, il.

1152. TABLICE szkolne – historia. Wyd. 5. zaktualizowane. Warszawa 2014 Grupa Wydawnicza Adamantan 8° ss. 159, il.

Wyd. 1. 2007.

1153. TEKSTY źródłowe z historii Polski dla uczniów szkół średnich. T. 2: Wiek XVIII. Pod red. Jolanty Rudzińskiej; oprac. i wybór Zofia Zielińska. Warszawa 2015 Stow. Polska Jest Najważniejsza 8° ss. 110.

T. 1. 2013; T. 3. 2014.

1154. TOCHA Robert: Historia. Kalendarz gimnazjalisty. Przygotowanie do egzaminu gimnazjalnego. Gdańsk 2015 Gdańskie Wydaw. Oświatowe 8° ss. 239, il.

1155. TRZCIONKOWSKI Lech, Wojciechowski Leszek: Historia. Podręcznik dla gimnazjum. Klasa I. Warszawa 2015 Nowa Era; Wydaw. Szkolne PWN 4° ss. 170, nlb. 2, il.

1156. USTRZYCKI Janusz: Historia [kl.] 1. Podręcznik dla gimnazjum. Gdynia 2015 Operon 8° ss. 271, il.

1157. USTRZYCKI J.: Historia. Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych. Zakres podstawowy. Gdynia 2015 Operon 8° ss. 352, il. (Ciekawi świata).

1158. WERNER Wiktor: Wprowadzenie do historii. Warszawa 2012.

Rec.: Moskalewicz Marcin, *Sensus Historiae*. Vol. 19: 2015 [nr] 2 s. 208–209.

1159. WOJCIECHOWSKI Grzegorz: Wczoraj i dziś 4. Podręcznik do historii i społeczeństwa dla klasy czwartej szkoły podstawowej. Warszawa 2015 Nowa Era 8° ss. 144, il.

c) Studencki ruch naukowy

1160. BLADOWSKA Aurelia, Załęska-Kaczko Jagoda: Sprawozdanie z II Ogólnopolskiego Kongresu Studentów i Doktorantów Historii Sztuki (Gdańsk, 6–9 listopada 2014). *Argumenta Historica*. Nr 2: 2015 s. 145–147.

1161. DETYNA Beata: Aktywność naukowa studentów PWSZ im. Angelusa Silesiusa na przykładzie KN Młodych Logistyków „Just in Time” (lata 2009–2015). *Nowa Kronika Wałbrzyska*. T. 3: 2015 s. 121–140, sum.

1162. FUDALEJ Krzysztof: Konferencja młodych historyków wojskowości w Białymstoku. *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 1 s. 224–225.

XII Ogólnopolska Konferencja Studentów Historyków Wojskowości, 27–29 XI 2014 r.

1163. KASPROWICZ Karol: Sprawozdanie z XXIII-ego Ogólnopolskiego Zjazdu Historyków Studentów, Toruń 21–25 IV 2015. *Koło Historii*. Nr 16: 2015 s. 231–233.

1164. KRZYŻANOWSKI Michał: Sprawozdanie z XXII Ogólnopolskiego Zjazdu Historyków Studentów w Gdańsku. *Koło Historii*. Nr 15: 2014 s. 223–224.

2–6 IV 2014 r.

1165. ŁAKOMIEC Beata: Doktorancko-studencka konferencja „Kościoł i społeczeństwo w Małopolsce do końca XVIII wieku”, Kielce, 13–14 maja 2014 roku. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 327–332.

1166. MYSZOR Oskar, Załęska-Kaczko Jagoda: Sprawozdanie z działalności Naukowego Koła Doktorantów Historii Uniwersytetu Gdańskiego w latach 2010–2013. *Argumenta Historica.* Nr 1: 2014 s. 197–198.

1167. SIKORA Monika: Sprawozdanie z podróży naukowej studentów militarystyki historycznej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach na Pomorze Zachodnie. *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 349–356.

W dn. 18–22 V 2015 r. nt.: Z najnowszych dziejów wojskowości Pomorza Zachodniego.

1168. SMENTEK Szymon: I Słupski Festiwal Historyczny (24 kwietnia 2015 roku). *Scripta Historica.* Nr 21: 2015 s. 307–309.

Studenckie Koło Naukowe Historyków Akademii Pomorskiej w Słupsku.

1169. SMO CZYŃSKI Marcin: XXIII Ogólnopolski Zjazd Historyków Studentów. Panel Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją. Sprawozdanie. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 2 s. 103–110.

Toruń, 21–25 IV 2015 r.

1170. SYCZAK Piotr: Sprawozdanie z XXIII Ogólnopolskiego Zjazdu Historyków Studentów (Toruń, 21–25 kwietnia 2015). *Argumenta Historica.* Nr 2: 2015 s. 149–150.

1171. SADECKI Grzegorz: Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Interdyscyplinarnej Studencko-Doktoranckiej Konferencji Naukowej „Motyw śmierci i umierania – od starożytności po dzień dzisiejszy”. *Koło Historii.* Nr 15: 2014 s. 224–225.

Lublin, 22–23 V 2014 r.

d) Popularyzacja historii

1172. ARCHEOLOGICZNA ścieżka edukacyjna w Czelinie, gm. Mieszkowice, pow. Gryfino. *Mater. Zachodniopomorskie. Nowa Seria.* T. 10 z. 1: Archeologia: 2013 [dr.:] 2015 s. 445–450.

1173. BRZOZA Michał: Sprawozdanie z realizacji II edycji konkursu „Nasi sąsiedzi – Żydzi”. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 349–350.

Zorganizowany przez Ośrodek Edukacyjno-Muzealny „Świętokrzyski Sztetl” im. Majera Małego w Chmielniku, Inst. Historii UJK oraz Kuratorium Oświaty w Kielcach.

1174. CHAŃKO Jan, Daszyńska Jolanta A.: Rekonstrukcja historyczna wydarzeń pierwszej wojny światowej. Refleksje naukowo-dydaktyczne. *Klio.* T. 34: 2015 nr 3 s. 101–116, sum.

1175. HALBERDA Jan: Finał Ogólnopolskiej Olimpiady Historyczno-Prawnej im. Profesora Michała Szczyńskiego, Warszawa 22 maja 2015 roku. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 370–372.

1176. MIROSZ Daniel: Charakterystyka projektów z cyklu „Ślady przeszłości” edycji 2009–2013, prowadzonych przez młodzież z Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej. *Roczn. Legionowski.* T. 8: 2015 s. 183–196.

W Legionowie.

1177. MŁODZIEŻ wobec historii. Materiały z uczniowskich ekspedycji badawczych. Ekspedycje młodzieży na terenie Republiki Komi Federacji Rosyjskiej. Cz. 1. Moloděž' pered istoriej. Materialy issledovatel'skih škol'nyh èkspedicij. Moloděžnye èkspedicii organizovany v Respublike Komi Rossijskoj Federacii. Č. 1. Pod red. Janusza Kobrynia. Bystrzyca Kłodzka 2014 Stow. Absolwentów i Przyj. Zespołu Szkół Ogólnokształcących; w partnerstwie z Kołem Zw. Sybiraków 8° ss. 160, il.

Tekst równol. pol., ros.

Toż. Cz. 2. Bystrzyca Kłodzka 2015 Bystrzyckie Stow. Pamięci Zesłańców Sybiru i Ofiar Represji; Koło Zw. Sybiraków ss. 128, il.

Tekst równol. pol., ros.

Toż. Cz. 3. Bystrzyca Kłodzka 2015 ss. 144, il. Tekst równol. pol., ros.

1178. NAWROCKI Wojciech, Zasada Zdzisław J[an]: Działalność statutowa władz SKKW [Stowarzyszenia Króla Kazimierza Wielkiego]. *Zapiski Kazimierzowskie*. Nr 14: 2015 s. 53–63.

Toż [w drugim półroczu]. [Aut.] Eugeniusz Gołombowski. *Tamże*. Nr 15: 2015 s. 172–174.

1179. OŁDAK Marcin: Wołomin Retro. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 185–189.

Grupa rekonstrukcji historycznej, od 2007 r.

1180. [POPULARYZACJA wiedzy o Kazimierzu Wielkim i jego czasach]. *Zapiski Kazimierzowskie*. Nr 14: 2015 s. 64–108.

Z treści: Chocz – członek Stowarzyszenia Króla Kazimierza Wielkiego – miastem s. 64–65; Stopnica – członek Stowarzyszenia Króla Kazimierza Wielkiego – miastem s. 66–69; Brodziński Sławomir: 705. urodziny Kazimierza Wielkiego w Będzinie s. 70–71; Rościszewska Justyna: Gala wręczenia nagród w IV edycji Konkursu „Świętujemy Urodziny Kazimierza Wielkiego” s. 75–78; Opióła-Cegiełka Monika: Finał VIII edycji Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Kazimierzu Wielkim i Jego Czasach s. 82–84; Sałaciński Michał: Huczne imieniny Króla Kazimierza w Bydgoszczy s. 85–87; Obchody 705 rocznicy urodzin króla Kazimierza Wielkiego w Stopnicy s. 88–89; Struciński Szymon: Jarmark Kazimierzowski AD 2015 s. 90–92; Snopkowska Grażyna: IV Turniej Szachowy im. Króla Kazimierza Wielkiego s. 93–95; Tarasiuk Romualda, Orłowska Iwona: Regionalny Konkurs Historyczny w Toruniu s. 96–98; Gurgul Jarosław: III Finał Powiatowego Konkursu „Kazimierz Wielki i jego czasy” s. 99–100; Gurgul J.: Medal Króla Kazimierza Wielkiego dla Czchowa [10 VI 2015 r.] s. 101–104; Nawrocki Wojciech: Medal Króla Kazimierza Wielkiego dla Łęczycy [27 VI 2015 r.] s. 105–108.

Toż. *Tamże*. Nr 15: 2015 s. 149–163.

Z treści: Walczak Piotr: XVII Turniej Rycerski w Szydłowie [5 VIII 2015 r.] s. 149–152; Wasiak Łukasz: XVII Międzynarodowy Turniej Rycerski na Zamku w Łęczycy [22–23 VIII 2015 r.] s. 156–159.

1181. ŚRAMA Michał: Sprawozdanie z rekonstrukcji historycznej pt. „Lubelszczyzna 1944. Wyzwolenie czy druga niewola?”, Lublin 19 lipca 2015 r. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 289–291.

1182. ZASADA Zdzisław Jan: Kalendarium [działalności Stowarzyszenia Króla Kazimierza Wielkiego za okres 1 I – VI 2015 r.]. *Zapiski Kazimierzowskie*. Nr 14: 2015 s. 109–111.

Toż [za okres 5 VI – 30 XII 2015 r.]. *Tamże*. Nr 15: 2015 s. 175–176.

Uzup.: Członkowie SKKW (na dzień 30 czerwca 2015 r.). *Tamże*. Nr 14: 2015 s. 112–116.

e) Opracowania popularno-naukowe

1183. ANDRZEJEWSKI Tomasz, Gączarzewicz Małgorzata, Parahus Jarosław: Nowosolskie ulice. T. 5: W–Ż. Nowa Sól 2015 Muzeum Miej. 8° ss. 92, il.

T. 1. 2009.

1184. BESALA Jerzy: Alkoholowe dzieje Polski. Czasy Piastów i Rzeczypospolitej szlacheckiej. Poznań 2015 Zysk i S-ka 8° ss. 936.

1185. BESALA J.: Grabież skarbów Polski. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 334, nlb. 2, tabl. 32, il.
Straty wojenne dóbr kultury.
1186. BESALA J.: Krwawiące sąsiedztwo. Polacy, Moskale i Kozacy. Płonący wschód Rzeczypospolitej. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 510, nlb. 2, il.
XVI–XVIII w.
1187. BESALA J.: Zygmunt August i jego żony. Studium historyczno-obyczajowe. Poznań 2015 Zysk i S-ka Wydaw. 8° ss. 928.
Zygmunt II August (1520–1572), Elżbieta Austriaczka (1526–1545), Barbara Radziwiłłówna (1520–1551), Katarzyna Austriaczka (1533–1572).
1188. BORKOWSKI Maciej: Opole. Przełom wieków XIX/XX. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 4° ss. 119, nlb. 1, il.
1189. BRODECKI Bogusław: II wojna światowa. Kompendium. Warszawa 2015 Bellona 4° ss. 255, il.
1190. BRODECKI B.: Polska. Dzieje, mapy, kalendarium. Warszawa 2015 Bellona 4° ss. 127, il.
1191. CIECIURA Marek: Historia Armii Krajowej. Leksykon krzyżówkowy. Objasnienia haseł i rozwiązania krzyżówek. Wyd. 2. popr. i uzup. Warszawa 2015 Vizja Press&IT 8° ss. 753, il. + Plansze ss. 69.
Wyd. 1. 2014.
1192. CZEJAREK Roman: Sekrety Szczecina. Cz. 2. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 8° ss. 131, il.
XX w.
Cz. 1. 2014.
1193. CZUMA Mieczysław, Mazan Leszek: Pępek świata nazywa się Kraków. Współpr. aut. i konsult. nauk. Michał Rożek. Wyd. 2., uzup. Kraków 2014 Anabasis 8° ss. 359, il.
Wyd. 1. 2000.
1194. CZUMA M., Mazan L.: Tate, jedziemy do Krakowa! Kraków 2015 Anabasis 8° ss. 387, nlb. 5, il.
Żydzi w Krakowie – kalendarium.
1195. GRAFF Karol, Graff Tomasz: Średniowieczne korzenie Polski. Historia dla każdego. Kraków 2015 Wydaw. Księży Sercanów Dehon 4° ss. 131, nlb. 1, il.
1196. GRZYBEK Dariusz, Marcinek Roman, Polit Jakub: Historia II wojny światowej. Ożarów Mazowiecki–Kraków 2015 Wydaw. Olesiejuk; Wydaw. Ryszard Kluszczyński 8° ss. 112, il.
1197. GRZYMALSKA Kamila: Dzieci i dzieciństwo królów polskich epoki nowożytnej. Kraków 2015 Avalon 8° ss. 181, nlb. 1, il. (Historie do Poczytania).
1198. GUZ Eugeniusz: Zagadki i tajemnice kampanii wrześniowej. Plany Hitlera wobec Polski, mity i fantazje wokół prowokacji gliwickiej, nieznanne szczegóły obrony Warszawy. Warszawa 2009.
Rec.: Kwapis Robert: Nieznane aspekty kampanii wrześniowej. *Zbliżenia Interkulturowe*. [T.] 11: 2012 s. 199–200.

1199. HERMAN Radosław: Zamek w Ełku. Tajemnice wydobyte z przeszłości. Ełk–Łódź 2015 Muzeum Hist.; Arch-Tech 16° ss. 97, nlb. 1, il.

Toż. Wyd. 2. Ełk–Łódź 2015 ss. 99, nlb. 4, il.

1200. ILUSTROWANE dzieje Polski. Red. Grzegorz Małachowski, Roman Marcinek; współpr red. Stanisław Kołodziejcki, Jadwiga Marcinek. Ożarów Mazowiecki 2015 Olesiejuk 8° ss. 821, tabl. 31, il.

1201. KALISKA Zofia: Ilustrowane dzieje Polski czyli Wycieczka do przeszłości. Poznań 2015 Ibis 8° ss. 69, nlb. 2, il. (Omnibus).

1202. KIENZLER Iwona: Polki na tronach Europy. Warszawa 2014 Bellona 8° ss. 309, nlb. 1.

Rec.: Szafarczyk Wioletta, *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 321–327.

1203. KIENZLER I.: Romanse w PRL. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 265, nlb. 1.

1204. KOPER Sławomir: Kresy południowo-wschodnie. Polskie ślady. Przewodnik historyczny. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 324, nlb. 4, il.

XVII–XXI w.

1205. KOPER S.: Moje Kresy sentymentalne. Warszawa 2015 Bellona 4° ss. 143, il.

1206. KRAWCZYK Jarosław: Dzieje Polski i Polaków. Red. Bogusław Kubisz. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 254, il.

1207. KRAWCZYK J.: On Poland and Poles. A historical tale. Transl. Magdalena Iwańska, Michał Kompanowski. Updated ed. Warszawa 2015 Bellona 4° ss. 343, il.

Tyt. oryg.: O Polsce i Polakach. Opowieść historyczna. Warszawa 2014.

1208. KRĘT Helena: Duszpasterstwo średniowiecznej wsi. O początkach parafii w Świniarach. Kraków 2015 Avalon 8° ss. 342, nlb. 1. (Historie do Poczytania).

1209. KWAŚNICKA Marta: Jadwiga. Warszawa 2015 Fund. Św. Mikołaja. Red. „Teologii Politycznej” 8° ss. 177. (Czwarta fala; t. 3).

Zbiór esejów o św. królowej Jadwidze (1374–1399).

1210. MOLENDĄ Jarosław: Ucieczki z PRL. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 350, nlb. 2, il.

Publicystyka.

1211. MRUGALSKA-BANASZAK Magdalena: Morderstwo w ratuszu. Poznań w latach 1894–1922 z Opalenicą w tle. Poznań 2015 Wydaw. Miej. Pospnania 8° ss. 415, nlb. 8, il.

1212. OJDYM Kazimierz: Wilczy szaniec i inne kwatery wojenne III Rzeszy. Wolfschanze. Ilustrowany przewodnik. [Kętrzyn] 2015 Kazimierz Ojdym 8° ss. 158, tabl. 1, il.

1213. POCZET władców Polski. [Aut.] Józef Brynkus [i in.]; red. merytoryczna Jacek Biernacki. Ożarów Mazowiecki 2015 Wydaw. Olesiejuk 4° ss. 112, il. (Polska).

1214. POLACY w Mandżurii. Bolanren zai Zhongguo Dongbei. (1897–1949). Wstęp Jerzy Czajewski. Warszawa 2015 AAN; przy współpr. Agencji Wydawniczej Egros 4° ss. 104, il. Min. Kultury i Dziedzictwa Nar., NDAP, Archiwum Akt Nowych.

Tekst równol. pol., chiński.

Toż. Polacy w Mandżurii. Poles in Manchuria. (1897–1949). Szczecin–Warszawa 2015. Tekst równol. pol., ang.

1215. POL'ŠA. Naris istoriï. Za red. Vlodzimiěža Mendžec'kogo ta Ěži Braciseviča; per. z pol. Īvana Svarnika. Varšava 2015 Īnst. nacional'noi pam'ati – Komisiâ peresliduvannâ zločiniv proti pol's'kogo narodu 8° ss. 365, nlb. 2, il. Īnst. nacional'noi pam'ati – Komisiâ peresliduvannâ zločiniv proti pol's'kogo narodu.

1216. PRZEWODNIK po Szlaku Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Lublinie. Oprac. Rafał Drabik, Wojciech Rowiński, Bożena Wołek, Karol Wołek. Lublin 2015 Fund. im. Kazimierza Wielkiego 8° ss. 66, il.

1217. SIATECKI Alfred: Szósty klucz do bramy. Rozmowy nieautoryzowane albo nieodbyte o przeszłości Środkowego Nadodrza. Zielona Góra 2015 Muzeum Ziemi Lubuskiej 8° ss. 180, nlb. 3, il. Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

T. 1. 2009.

1218. SIWIEC Katarzyna, Czuma Mieczysław, Mazan Leszek: Włoska Małopolska. Cieszyn 2015 Pracownia na Pastwiskach; na zlec. Woj. Małopolskiego 8° ss. 137, nlb. 1, il.

Toż w jęz. wł.: La Małopolska italiana. Trad. it. Serafina Santoliquido. Cieszyn 2015.

1219. SOBIERAJ Tadeusz: Przesłanie z Monte Cassino. Trylogia apenińska: bitwa o Monte Cassino, bitwa o Ankone, bitwa o Bolonię. Messaggio da Montecassino. Trilogia appenninica: battaglia di Montecassino, battaglia di Ancona, battaglia di Bologna. Tł. Grażyna Łojewska-Peroni. Ząbki 2015 Apostolicum Wydaw. Księży Pallotynów Prowincji Chrystusa Króla 4° ss. 158, nlb. 2, il.

Tekst równol. pol., wł.

1220. SOLIDARNOŚĆ młodych. Oprac. red. Daniel Górnicki. Gdynia 2014 Fund. Pomorska Inicjatywa Hist. 4° ss. 128, il.

Ruchy społeczne od 1980 r.

1221. SZAREK Jarosław: 1920 – prawdziwy Cud nad Wisłą. Przebudzenie Polaków. Wstęp Andrzej Nowak. Kraków 2015 Wydaw. AA 8° ss. 496, il.

1222. SZEJNERT Małgorzata: Usypać góry. Historie z Polesia. Kraków 2015 Znak 8° ss. 398, nlb. 2, il. XIX–XXI w.

1223. ŚLESZYŃSKI Wojciech: Białystok – spacerem przez epoki. Przewodnik historyczny. Białystok – a walk through time. A historical guide. Belostok – progulka vo vremeni. Istoričeskij putevoditel'. Białystok 2014 Stow. Edukacji i Dialogu „Fontis et Futura” 8° ss. 70, tabl. k. 2, il.

Lata 1939–1944.

Toż. Białystok 2015 ss. 52, tabl. k. 2, il.

Lata 1915–1939.

Tekst równol. pol., ang., ros.

1224. ŚWIATŁOWSKI Marek: Rozdrobnienie dzielnicowe w Polsce (XII–XIII w.). Kraków 2015 Avalon 8° ss. 383, nlb. 1. (Historie do Poczytania).

1225. WĘGLICKA Katarzyna: *Polskie Kresy*. Warszawa 2015 Bellona 4° ss. 104, il.
Historia.
1226. WĘGŁOWSKI Adam: *Bardzo polska historia wszystkiego*. Kraków 2015 Znak 8° ss. 313, nlb. 3, il. (Znak Horyzont).
XV–XXI w.
1227. WIELKA księga wydarzeń. 303 wydarzenia z historii Polski i Europy. [Aut.] Ryszard Kaczmarek, Kazimierz Miroszewski, Przemysław Słowiński, Jerzy Sperka. Wyd. 2., popr. i uzup. Bień Stary 2015 Arkadia 4° ss. 319, nlb. 1, il.
1228. WIŚNIEWSKI Krzysztof: *Historia Polski*. Ożarów Mazowiecki 2015 Wydaw. Olesiejuk 8° ss. 144, il.
1229. WRÓBEL Jan: *Polak, Rusek i Niemiec... czyli Jak psuliśmy plany naszym sąsiadom*. Il. Joanna Wójcik. Kraków 2015 Znak 8° ss. 193, nlb. 2, il. (Historia Polski 2.0) (Znak Horyzont).
Polska XVII–XX w.
1230. WRÓBEL J., Wróbel Ewa: *Polak potrafi, Polka też... czyli O tym ile świat nam zawdzięcza*. Il. Joanna Wójcik. Kraków 2015 Znak 8° ss. 236, nlb. 1, il. (Historia Polski 2.0).
1231. ZWYCIĘSKIE bitwy Polaków. T. 22: Nowak Włodzimierz: 1920 Komarów. Warszawa 2014.
Toż. Warszawa 2015 Edipresse-Kolekcja; Bellona 8° ss. [po ok.] 89, il.
T. 27: Klimecki Michał: 1919 Czortków.
T. 28: Gawron Przemysław: 1627 Oliwa.
T. 29: Nagielski Mirosław: 1656 Warka.
T. 30: Olejnik Karol: 1579 Połock.
T. 31: Ochman Marcin: 1811 Albuera.
T. 32: Mleczek Tomasz: 1531 Obertyn.
T. 33: Olejnik K.: 1673 Chocim.
T. 34: Żubryd Rafał: 1794 Raławice.
T. 35: Wyszczelski Lech: 1920 Niemen.
T. 36: Żubryd R.: 1698 Podhajce.
T. 37: Żubryd R.: 1792 Zieleńce.
T. 38: Derdej Piotr: 1410 Koronowo.
T. 39: Staniszewski Michał: 1831 Stoczek.
T. 40: Wyszczelski L.: 1920 Kijów.
T. 41: Wyszczelski L.: 1919 Wilno.
T. 42: Mleczek T.: 1651 Beresteczko.
T. 43: Polak Bogusław: 1919 Powstanie Wielkopolskie.
T. 44: Wyszczelski L.: 1920 Nasielsk.
T. 45: Wawer Zbigniew: 1941 Tobruk.
T. 46: Mleczek T.: 1588 Byczyna.
T. 47: Wawer Z.: 1945 Bolonia.
T. 48: Wyszczelski L.: 1921 III Powstanie Śląskie.
T. 49: Wyszczelski L.: 1920 Brody.
T. 50: Leszczyński Marcin: 1945 Kołobrzeg.
51: Wyszczelski L.: 1939 Kałuszyn.
Rec. [T. 22]: Antoszek Grzegorz, *Roczn. Lubelski*. T. 41: 2015 s. 259–260.
1232. ŻYWCZAK Krzysztof: *Polska. Historia, kultura, przyroda*. Warszawa 2015 Wydaw. SBM 4° ss. 237, nlb. 3, il.

B. NAUKI POMOCNICZE HISTORII

1. ARCHIWA

a) Ogólne

1233. ARCHIWA i społeczeństwo. Pół wieku działalności Archiwum Państwowego w Koszalinie (1953) 1961–2011. Materiały. Pod red. Joanny Chojeckiej. Koszalin–Pruszcz Gdański 2011.

Rec.: Mazur Hubert, *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 2 s. 95–102.

1234. ARCHIWA organizacji pozarządowych w Polsce. Pod red. T[omasza] Czarnoty i M[arka] Konstankiewicz. Warszawa–Lublin 2015 NDAP; Wydaw. UMCS 8° ss. 206, nlb. 1.

Treść: Czarnota T., Konstankiewicz M.: Wprowadzenie s. 7–8; Chorążyczewski Waldemar: Archiwa społeczne jako fenomen kulturowy s. 9–22; Magier Dariusz: Jak zaprzepaścić dorobek dokumentacyjny własnej organizacji społecznej? s. 23–28; Galuba Rafał: Archiwa organizacji pozarządowych w polskim prawie archiwalnym 1918–2012 s. 29–49; Konstankiewicz M.: Aspekty teoretyczne i prawne działalności archiwalnej organizacji pozarządowych s. 51–61; Wiśniewska Magdalena: Funkcje archiwów społecznych s. 63–69; Michałowska Joanna: Archiwum społeczne w organizacji pozarządowej – sytuacja obecna i szanse rozwoju na podstawie działalności Archiwum Ośrodka KARTA s. 71–75; Lipka Monika: Archiwum Wschodnie Ośrodka KARTA – problemy gromadzenia i opracowywania zbiorów oraz ich udostępnianie i popularyzacja s. 77–82; Wilkowski Marcin: Wypracowując granice archiwum – oddolna digitalizacja w projekcie Cyfrowe Archiwa Tradycji Lokalnej s. 83–88; Kowal Bogumiła: Archiwum Południowo-Wschodniego Instytutu Naukowego w Przemyślu s. 89–106; Szumiło Mirosław: Zbiory Archiwum Dokumentacji Historycznej PRL i ich znaczenie w badaniach nad historią Polski Ludowej s. 107–116; Czarnota T.: Kancelaria i archiwum Zarządu Obszaru Wschodniego Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość s. 117–130; Szkutnik Piotr: Zasoby Archiwum Diecezjalnego we Włocławku, Archiwum Archidiecezjalnego w Łodzi oraz Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej s. 131–141; Derewenda Robert: Archiwum Główne Ruchu Światło-Życie – charakterystyka zasobu oraz metody opracowywania dokumentacji s. 143–152; Wrede Maria: Porządkowanie i inwentaryzacja Archiwum i Biblioteki Instytutu Literackiego Kultura s. 153–157; Targońska Edyta: Funkcjonowanie archiwum polonijnego na przykładzie Archiwum Muzeum Polskiego w Ameryce s. 159–166; Degen Robert, Jabłońska Marlena: „Collecting projects i documentation strategies” jako narzędzia kształtowania zasobu archiwalnego i wizerunku archiwów s. 167–173; Wróblewski Łukasz: Porządkowanie dokumentacji przez studentów historii i jego społeczny aspekt s. 175–187; Bibliografia s. 189–206.

1235. ARCHIWISTYKA społeczna. Pod red. merytoryczną Katarzyny Ziętał. Wyd. 2., popr. Warszawa 2014.

Rec.: Pinkas Aleksandra, *Przegl. Bibliot.* R. 83: 2015 z. 1 s. 277–281.

1236. BANDZIAK-KWIATKOWSKA Karolina: Zachowane archiwalia po Włocławskich Fabrykach Fajansu. Uwagi na marginesie wystawy czasowej „Pamiętka z fajansu. W 140 rocznicę przemysłu ceramicznego we Włocławku”. *Roczn. Muzealny* [Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej]. T. 15: 2014 s. 5–13.

W różnych archiwach.

1237. BELKA Anna: Sto wydarzeń na setną rocznicę wielkiej wojny. *Archeion.* T. 116: 2015 s. 702–712.

Organizowane przez archiwa.

1238. CALISIANA rozproszone w archiwach polskich (1945–1989). Praca zbiorowa. Pod red. Grażyny Schlender. Kalisz 2015 AP; NDAP 8° ss. 428, il.

Materiały z ogólnopolskiej konferencji nauk., Kalisz, 13 XI 2015 r.

Treść: Schlender G.: Przedmowa s. 7–8; Schlender G.: Wprowadzenie s. 9–19; Janowski Włodzimierz: Źródła do dziejów Kalisza w okresie 1945–1989 w zasobie Archiwum Akt Nowych. Casus partii politycznych. Studium przypadku s. 21–38; Trznadel Łukasz: Żołnierze wyklęci ziemi kaliskiej w aktach Archiwum Wojskowego w Oleśnicy s. 39–62; Koller Stanisław: Stan i ruch akt archiwalnych Służby Bezpieczeństwa Wydziału „C” KW MO/WUSW w Kaliszu w latach 1975–1988, na podstawie materiałów zachowanych w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie s. 63–116; Tomasik Paweł: Calisiana w zbiorach archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie. Rekonesans archiwalny s. 117–137; Kalisz Katarzyna: Źródła do dziejów Kalisza po 1945 r., przechowywane w zasobie Narodowego Archiwum Cyfrowego s. 139–149; Falkowski Piotr: Źródła do dziejów NSZZ „Solidarność” w zasobie Archiwum Państwowego w Kaliszu s. 151–175; Waliś Grzegorz: Materiały Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w zasobie Archiwum Państwowego w Kaliszu s. 177–234; Wojciechowska Zofia: Materiały źródłowe do dziejów miasta Kalisza i powiatu kaliskiego po 1945 r. w zasobie Archiwum Państwowego w Poznaniu s. 235–288; Orzechowski Piotr: Dokumentacja kaliska przechowywana w poznańskim Oddziale IPN s. 289–301; Rabiega Robert: Akta Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Kaliszu w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi s. 303–355; Stiel Kamil: Źródła do dziejów Kalisza i terenów podległych administracyjnie w zasobie archiwalnych IPN we Wrocławiu s. 357–373.

1239. DĘBOWSKA Maria: Diocesan historical archives in Poland. The process of formation. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 47–54.

XX w.

1240. DIGITALIZACJA archiwaliów szansą na ich upowszechnianie i ochronę. Materiały z konferencji, 16 X 2014, Rzeszów. *Archiva Ecclesiastica.* R. 6: 2015 nr 8 s. 5–76.

Treść: Federkiewicz Joanna: Digitalizacja zasobu kartotecznego oddziału IPN w Rzeszowie w ramach systemu „EAKOI” s. 9–12; Leniart Ewa: Prawne aspekty digitalizacji zasobów archiwalnych Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu s. 13–25; Pieczunko Andrzej: „Cyfrowe Archiwum” – digitalizacja zasobu archiwalnego Instytutu Pamięci Narodowej s. 27–42; Trzyna Wojciech: Digitalizacja dokumentacji aktowej i mikrofilmowej w Oddziale Instytutu Pamięci Narodowej w Rzeszowie s. 43–53; Właźlak Władysław P.: Stan zdigitalizowania Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej im. ks. Patykiewicza w Częstochowie s. 55–62; Ziobroń Ryszard: Wybrane aspekty z pracy rzeszowskiego Oddziału IPN nad digitalizacją fotografii w ramach systemu „Zeus” s. 63–76.

1241. DOWGIAŁO Karol: Wykaz archiwów diecezjalnych Kościoła rzymskokatolickiego w Polsce. *Archiva Ecclesiastica.* R. 7: 2014 nr 7 s. 125–138.

1242. DZIEDZICTWO audiowizualne w warsztacie badawczym historyka i procesie dydaktycznym. Pod red. Rafała Reczka. Poznań 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 275, nlb. 1, il., sum. + dysk optyczny (DVD). (Studia i Materiały Poznańskiego IPN; t. 32) (Symposia Archivistica).

Treść: Reczek R.: Wstęp s. 9–16; Chorążyczewski Waldemar: Archiwistyka a prognozowanie przyszłości. Archiwa w dobie cyfryzacji s. 17–24; Wojtkowski Ryszard: Digitalizacja i udostępnianie on-line materiałów archiwalnych w archiwach państwowych w latach 2012–2015 s. 25–44; Plewka Katarzyna: Zbiory audiowizualne w Narodowym Archiwum Cyfrowym. O tym co było, jest i będzie... s. 45–54; Poboży Radosław, Stempowski Tomasz: Zbiory filmowe w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej s. 55–72; Morawski Radosław, Tański Maciej: Opracowywanie materiałów audiowizualnych z zasobu archiwalnego Instytutu Pamięci Narodowej s. 73–86; Mycka Jarosław: Materiały audiowizualne zgromadzone w archiwum Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu s. 87–101; Serdyński Michał: Materiały audiowizualne w zasobie Archiwum Państwowego w Poznaniu s. 103–110; Rybacki Rafał, Dworacki Roman: Dokumentacja fotograficzna i audiowizualna zgromadzona w Archiwum Archidiecezjalnym w Poznaniu s. 111–116; Burek-Śmigielńska Barbara, Krzyżan Maciej: Wartość unikatowych zasobów Archiwum Programowego TVP Poznań dla współczesnych pracowników mediów, historyków i twórców filmowych oraz dla przyszłych pokoleń s. 117–126; Bajońska-Bąk Elżbieta: Osiemdziesiąt sześć lat na falach eteru, czyli historia zapisana dźwiękiem s. 127–134; Sierociuk Jerzy: Poznańskie archiwum dialektologiczne. Zasób nagrań fonograficznych, opracowanie s. 135–156; Biniś-Szkopek Magdalena, Zagartowski Wojciech: Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa a prywatni kolekcjonerzy. Czy biblioteki cyfrowe mogą pełnić funkcję wirtualnego muzeum? s. 157–168; Dudczak Adam, Mazurek Cezary, Werla Marcin: Wirtualne Laboratorium Transkrypcji s. 169–179; Skotarczak Dorota: Materiały wizualne w warsztacie historyka s. 181–192; Biniś-Szkopek M.: Wykorzystanie interaktywnych programów do nauki paleografii łacińskiej w nauczaniu archiwistów. Ocena przydatności programów polskich i europejskich s. 193–201; Napierała-Rydz Katarzyna: Fotografia w edukacji historii s. 203–

223; Kuświk Bartosz: Źródła filmowe w edukacji historycznej s. 225–241; Białecki Konrad: Możliwości wykorzystania materiałów audiowizualnych w procesie dydaktycznym na uczelniach. Obserwacje, wnioski, postulaty s. 243–249.

1243. GOLECKA Justyna: Dokumentacja medyczna – wybrane problemy w zakresie jej kwalifikacji i przechowywania. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 4 s. 25–32, sum.

1244. GOSPODARKA Galicji 1772–1867. Inwentarz materiałów historycznych z archiwów i bibliotek Polski, Austrii i Ukrainy. T. 1–3. Pod red. Krzysztofa Ślusarka. Kraków 2015 Historia Iagellonica 8° ss. 365; 345; 310.

1245. GROT Dariusz: Ku przeszłości otwartej. Dostępność archiwów państwowych w Polsce w latach 1918–2014. Warszawa 2015 NDAP. Departament Organizacji i Udostępniania. Wyd. Popularyzacji i Wydawnictw 8° ss. 352, nlb. 1, sum.

1246. GUT Paweł: Archiwalne podstawy dokumentu elektronicznego w świetle przepisów i założeń Archiwum Dokumentu Elektronicznego. *Szczeciński Informator Archiw.* Nr 24: 2015 s. 143–152.

1247. JABŁOŃSKA Marlena: „Internal relations” jako narzędzie organizacji i zarządzania archiwami. *Archeion.* T. 116: 2015 s. 25–38, sum., rés., rez.

1248. JABŁOŃSKI Mariusz, Radziszewski Tomasz: Prawne i techniczne aspekty archiwizacji dokumentów elektronicznych. Wrocław 2014 Presscom 8° ss. 310. (Informacja Publiczna – Biblioteka).

Rec.: Kopiński Krzysztof, *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 1 s. 110–114.

1249. KOŁODZIEJCZYK Karolina Anna: Wykaz archiwów zakonnych żeńskich i męskich Kościoła rzymskokatolickiego w Polsce. *Archiva Ecclesiastica.* R. 7: 2014 nr 7 s. 81–123.

1250. KONSTANKIEWICZ Marek: Zmiany w ustawie z 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach wchodzące w życie 1 listopada 2015 r. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 3 s. 7–22, sum.

1251. KRIVOŠEÂ Īrina Īvanĭvna: Znaĉne kozac’ke tovaristvo XVII st. u dokumentah pol’skih arhĭvĭv ta vidanih zbĭrkah. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie.* Zesz. Hist. [T.] 13: 2014 s. 61–78, sum.

1252. KROCHMAL Jacek: Bolesław Woszczyński – 50 lat w służbie archiwalnej. *Archeion.* T. 116: 2015 s. 13–24.

Uzup.: Stępiak Władysław: W dniu jubileuszu Pana Docenta Bolesława Woszczyńskiego. *Tamże* s. 11–12.

1253. KWIATKOWSKA Wiesława: Dorobek polskiej archiwistyki w zakresie metodyki opracowania zasobu archiwalnego. Warszawa 2014.

Rec.: Staszewska Hanna, *Przeegl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 184–188; Strykowski Krzysztof, *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 4 s. 55–61.

1254. KWIATKOWSKA W.: Opracowanie archiwalne w dobie technologii informatycznych – co należy zachować, a co zmieniać w dotychczasowej metodyce? *Archeion.* T. 116: 2015 s. 291–302, sum., rés., rez.

1255. LASZUK Anna: Prace zespołu naukowego do opracowania wskazówek metodycznych dotyczących sporządzania indeksów. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 2 s. 67–79, sum.

1256. MAŁCZUK Magdalena: Zbiór Ignacego Kapicy Milewskiego [1763–1817] – „Kapicjana”. *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 5: 2011 s. 229–244.

Obecnie w AGAD oraz Archiwum Narodowym Oddział na Wawelu.

1257. MATERIAŁY z konferencji „Z problematyki archiwów prywatnych i rodzinnych”, Poznań, 3 października 2014 r. *Przeegl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 107–178, sum.

Treść: Kwiatkowska Wiesława: Metodyka i problemy opracowania archiwaliów rodzinnych s. 107–125; Bednarová Marta, Kollárová Zizana: Archiwa prywatne na Słowacji s. 127–136; Szukała Maciej: Formy ochrony dokumentacji nieurzędowej w Archiwum Państwowym w Szczecinie (Staatsarchiv Stettin) w XIX i w pierwszej połowie XX wieku s. 137–149; Gut Paweł: Archiwa i archiwalia prywatne w zasobie Archiwum Państwowego w Szczecinie s. 151–164; Bielecki Łukasz, Głowiak Maciej: Poznan Project – program indeksacji małżeństw z Wielkopolski dla lat 1800–1899 s. 165–170; Jędraszewski Wojciech, Głowiak Maciej, Skաłeckі Piotr: Program BaSIA – indeksacja zdigitalizowanych materiałów metrykalnych jako forma crowdsourcingu archiwalnego s. 171–173; Krajkowski Leszek: Wykorzystanie źródeł z zasobów prywatnych do badań genealogicznych s. 175–178.

1258. MATYSIAK Jarosław: Wkład prof. dr. Kazimierza Kaczmarczyka (1878–1966) w rozwój archiwów kościelnych i klasztornych. *Archeion.* T. 116: 2015 s. 340–369, sum., rés., rez.

1259. MAZUR Hubert: Kilka uwag o kondycji edukacji archiwalnej w świetle ankiety. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 4 s. 33–48, sum.

1260. MAZUR H.: Od prac kulturalno-oświatowych do edukacji w archiwach państwowych. Dzieje myśli popularyzatorskiej i przegląd piśmiennictwa z lat 1930–2014. *Archeion.* T. 116: 2015 s. 244–290, sum., rés., rez.

1261. MAZUR H., Rosa Agnieszka: Forum Edukatorów Archiwalnych. *Archeion.* T. 116: 2015 s. 716–718.

Organizacja powołana 25 X 2014 r.

1262. NIEWĘGŁOWSKI Adrian: Działalność archiwalna w świetle projektowanych zmian w prawie autorskim. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 1 s. 57–67, sum.

1263. NIEWĘGŁOWSKI A.: Nowa ustawa o rzeczach znalezionych i jej znaczenie dla prawa archiwalnego. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 3 s. 23–37, sum.

1264. NOWE funkcje archiwów. Pod red. Ireny Mamczak-Gadkowskiej i Krzysztofa Strykowski. Poznań 2015 Inst. Historii UAM 8° ss. 220, il. UAM w Poznaniu. (Publikacje Instytutu Historii; 123).

Treść: Mamczak-Gadkowska I., Strykowski K.: Wstęp s. 7–9; Strykowski K.: O starych i nowych funkcjach archiwów s. 11–19; Chorążyczewski Waldemar: Archiwum jako wykluczenie, czyli o pewnych funkcjach archiwów s. 21–27; Matuszak Tomasz: Misja, wizja i strategia – rzecz o zarządzaniu i funkcjonowaniu archiwów s. 29–47; Galuba Rafał: Nowe funkcje archiwów państwowych w polskim prawie archiwalnym s. 49–65; Kulecka Alicja: Użytkownik i jego potrzeby w ewolucji funkcji archiwów s. 67–82; Kwiatkowska Wiesława: „Stara” czy „nowa” metodyka opracowania zasobu archiwalnego. Co się zmieniło w opracowaniu w XXI wieku? s. 83–92; Robótka Halina: Kilka uwag o funkcjach archiwów s. 93–95; Łosowski Janusz: Praca naukowa w archiwach i sposoby jej wspierania s. 97–113; Skupieński Krzysztof: Jak kształcić archiwistów dla potrzeb archiwów XXI wieku? – trudności z wyobrażeniem sobie przyszłości s. 115–123; Szabaciuk Małgorzata: Praktyki studenckie archiwistów i records managerów w UMCS – stan obecny i wyzwania przyszłości s. 125–131; Rosa Agnieszka: Nowy profil w zawodzie archiwisty – pedagog archiwalny s. 133–139; Mazur Hubert: Niemiecka pedagogika archiwalna i polska edukacja muzealna – dwa wzorce dla działalności edukacyjnej archiwów państwowych w Polsce s. 141–156; Staszewska Hanna: O sprawozdawczości w archiwach, czyli co chcielibyśmy wiedzieć, a czego się nie dowiemy ze sprawozdań? Próba analizy problemu i przyczynek do dyskusji s. 157–164; Jabłońska Marlena: Marketing w archiwach – nowa jakość w nowych czasach s. 165–172; Niedźwiedzka Magdalena: Internet jako narzędzie realizacji wybranych funkcji archiwów s. 173–179; Sobczak Anna: Crowdsourcing – potencjał społeczny, z którego archiwa mogą czerpać korzyści s. 181–191; Zalewska Marta: Udostępnianie zasobu Archiwum Państwowego w Szczecinie i stopień zadowolenia użytkowników z funkcjonowania pracowni

naukowej s. 193–200; Sak Monika: Archiwa poznańskich szkół wyższych. Funkcje i zadania – studium porównawcze s. 201–213; Żeglińska Anna: Problem uzupełniania narodowego zasobu archiwalnego o relacje oral history s. 215–220.

1265. OPARA-RAK Anna: Kwalifikacja dokumentacji w wykazach akt wprowadzonych Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 r. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 2 s. 53–66, sum.

1266. OPARA-RAK A.: Naukowe kryteria oceny akt a selekcja archiwalna dokumentacji medycznej. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 1 s. 35–55, sum.

1267. PIĘĆDZIESIĘCIOLECIE Stowarzyszenia Archiwistów Polskich 1965–2015. Oprac. zbior. pod red. Krzysztofa Strykowski. Warszawa 2015 Stow. Archiwistów Pol. 8° ss. 269, il.

Treść: Jaroszek Kazimierz: Słowo wstępne s. 7–9; Borodij Eugeniusz, Rzepecka Małgorzata: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Bydgoszczy s. 11–19; Snoch Przemysław: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Częstochowie s. 23–31; Płuciennik Monika: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Gdańsku s. 33–41; Andrzejewski Karol, Waliś Grzegorz: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Kaliszu s. 43–48; Przesmycka Grażyna: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Katowicach s. 49–56; Królczyk Katarzyna: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Koszalinie s. 57–61; Mróz Sławomir Adam: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Krakowie s. 63–77; Łaborewicz Edyta: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Legnicy s. 79–86; Wierzbicka Elżbieta: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Lublinie s. 87–91; Drakoniewicz Andrzej: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Łodzi s. 93–98; Korejwo Mariusz: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Olsztynie s. 99–104; Piekarski Tomasz: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Płocku s. 105–108; Grzelachowska Anna, Miłosz Jan: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Poznaniu s. 109–127; Grin-Piszczek Ewa: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Przemyślu s. 129–135; Jankowska Anna: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Radomiu s. 137–140; Olszanecka Danuta: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Rzeszowie s. 141–146; Jabłoński Andrzej: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Szczecinie s. 147–158; Górski Robert: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Toruniu s. 159–172; Janowski Włodzimierz: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Warszawie s. 173–196; Harc Lucyna: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich we Wrocławiu s. 197–210; Szatarski Mirosław: Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Zielonej Górze s. 211–220; Dobrowolski Dariusz: Sekcja Archiwistów Samorządowych Stowarzyszenia Archiwistów Polskich s. 221–228; Jabłoński A.: Sekcja Archiwów Zakładowych Stowarzyszenia Archiwistów Polskich s. 229–243; Kwiatkowska Wiesława, Kulecka Alicja: Sekcja Edukacji Archiwalnej Stowarzyszenia Archiwistów Polskich s. 245–256.

1268. POSZAŁSKA Monika: Sprawozdanie z realizacji cyklu „Spotkania ze źródłem archiwalnym” w 2014 roku. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 317–321.

1269. ROMAN Wanda K[rystyna]: Archiwalia prywatne polskich emigrantów – problemy gromadzenia, przechowywania, opracowania i udostępniania. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 2 s. 45–51, sum.

1270. RUDNICKI Jakub: Wnioski dla archiwów wynikające z programu „Informacja dla Wszystkich”. *Archeion.* T. 116: 2015 s. 84–89, sum., rés., rez.

1271. SZTANDERA Grzegorz: Akta metrykalne parafii Korczew. *Biul. Szadkowski.* T. 15: 2015 s. 225–235, sum.

Księgi metrykalne z l. 1806–1945 w Archiwum Diecezjalnym we Włocławku, Archiwum Państwowym w Łodzi, Urzędzie Stanu Cywilnego w Zduńskiej Woli.

1272. [VAHNINA Larisa Konstântynivna] Vakhnina Larysa: Powstanie styczniowe w źródłach archiwalnych na Wschodzie. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie.* Filologia Pol., Historia i Teoria Literatury. [T.] 13: 2013 s. 133–158, sum.

1273. WĄSOWICZ Jarosław: W poszukiwaniu śladów św. Jana Bosko w polskich archiwach. *Archiva Ecclesiastica.* R. 6: 2015 nr 8 s. 97–105.

1274. [WIŚLICZ Tomasz]: Katalog małopolskich ksiąg sądowych XV–XVIII w. Oprac. ... Warszawa 2007.

Rec.: Łosowski Janusz, *Studia Archiw.* [T.] 3: 2010 s. 205–210.

1275. WLAŻŁAK Władysław P[iotr]: Powstanie i działalność Stowarzyszenia Archiwistów Kościelnych w Polsce. *Archiva Ecclesiastica*. R. 6: 2015 nr 8 s. 111–127.

2004 r.

1276. WOJTKOWSKI Ryszard, Zawilski Piotr: Korzystanie z zasobów archiwalnych w Internecie – doświadczenie polskich archiwów. *Archeion*. T. 116: 2015 s. 90–97, sum., rés., rez.

1277. WYŻGA Mateusz: Archiwa parafialne w badaniach nad historią lokalną. *Małopolska*. [T.] 16: 2014 s. 45–53, sum.

1278. ZABRANIAK Sławomir: Wykorzystanie archiwów parafialnych pod kątem informacji o zakonnikach. Zarys problematyki na przykładzie przebadanych zasobów. *Archiva Ecclesiastica*. R. 7: 2014 nr 7 s. 49–63.

1279. ZASADA strukturalna jako podstawa opisu archiwaliów w zintegrowanych systemach informacji archiwalnej. Pod red. Rafała Leśkiewicza i Anny Żeglińskiej. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 168, il., sum. IPN–KŚZpNP. (Symposia Archivistica; t. 1).

Materiały z drugiego sympozjum archiwalnego, Warszawa, 29 XI 2013 r.

Treść: Leśkiewicz R., Żeglińska A.: Wprowadzenie s. 9–13; Stępnik Władysław: O potrzebie profesjonalnego kształcenia archiwistów s. 15–20; Stępnik W.: Zasada strukturalna jako podstawa opisu archiwaliów w zintegrowanych systemach informacji archiwalnej s. 21–24; Chorążyczewski Waldemar: Zasada strukturalna i jej możliwe interpretacje s. 25–31; Rosa Agnieszka: Indywidualność twórcy archiwaliów a struktura zasobu archiwalnego s. 33–39; Pieczunko Andrzej: Prace nad systemem informacji w archiwach Instytutu Pamięci Narodowej (stan na koniec 2013 r.) s. 43–50; Perzyna Paweł: Zasada strukturalna w praktyce Instytutu Pamięci Narodowej. Refleksje po opublikowaniu inwentarza archiwalnego s. 51–67; Bednarek Jerzy: Problem archiwów historycznych w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej s. 69–79; Majka Roman: Struktura zasobu archiwów zakonnych s. 81–96; Lisowska Kinga: Struktura zasobu archiwalnego archiwów diecezjalnych a standaryzacja opisu komputerowego – na przykładzie archiwów diecezjalnych na terenie byłego zaboru pruskiego s. 97–109; Żeglińska A.: Zasada strukturalna w pruskich archiwach rodowych s. 111–119; Wiśniewska Magdalena: Struktura zasobu archiwów społecznych s. 121–134; Kubicka Katarzyna: Struktura zasobu Archiwum Państwowego w Gdańsku s. 135–145.

b) Poszczególne archiwa krajowe i zagraniczne

Archiwa krajowe

Białystok

1280. SZUMSKI Jerzy: Inwentarz zespołu akt Starszy Notariusz Sądu Okręgowego w Grodnie (1581–1882), 1883–1915, (1920–1930). Białystok 2012.

Rec.: Maroszek Józef, *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 401–403.

Brodnica

1281. MACIEJKO Karol: Archiwum kościelne w Brodnicy. Historia oraz analiza zasobu na tle dziejów miasta i parafii farnej. Olsztyn 2015 AP 8° ss. 182, nlb. 2, il. (Prace Historyczno-Archiwalne Archiwum Państwowego w Olsztynie; 1).

Bydgoszcz

1282. KSIĘŻNIAKIEWICZ Piotr: Katalog materiałów archiwalnych do dziejów miasta i gminy Solec Kujawski w latach 1945–1990 w zasobie Instytutu Pamięci Narodowej Oddział Gdańsk Delegatura w Bydgoszczy. *Roczn. Solecki*. [R.] 5: 2014 s. 49–56.

Częstochowa

1283. WLAŻŁAK Władysław P[iotr]: Ksiądz Stefan Mizera (1929–2002). Dyrektor archiwum archidiecezjalnego i kustosz muzeum archidiecezjalnego w Częstochowie. *Archiva Ecclesiastica*. R. 7: 2014 nr 7 s. 45–48.

Drohiczyn

1284. SOBCZYŃSKA-SZCZEPAŃSKA Mirosława, Ziółkowska Emilia: Źródła do dziejów skasowanych klasztorów w zasobie Archiwum Diecezjalnego w Drohiczynie. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 5: 2014 s. 191–267, sum.

Dzierzgoń

1285. ZAWADZKI Wojciech: Archiwum parafii św. Katarzyny w Dzierzgoniu. *Studia Elbląskie*. T. 13: 2012 s. 27–43, sum., Zsfg.

XVI–XX w.

Elbląg

1286. ZAWADZKI Wojciech: Dokumentacja archiwalna wizyty papieża Jana Pawła II w Elblągu w 1999 roku. *Studia Elbląskie*. T. 12: 2011 s. 507–511.

Archiwum Diecezji Elbląskiej.

Gdańsk

1287. BURCZYK Dariusz: Inwentarz idealny akt Specjalnego Sądu Karnego w Gdańsku (1906) 1945–1946 (1998). Gdańsk 2015 Dariusz Burczyk 8° ss. 91, il. + 1 dysk optyczny (CD-ROM).

1288. KATALOG dokumentów i listów królów polskich z Archiwum Państwowego w Gdańsku (do 1492 roku). Oprac. Marcin Grulkowski, Beata Możejko, Sobiesław Szybkowski. Gdańsk–Sopot 2014 Wydaw. Uniw. Gdańskiego 8° ss. 459, nlb. 1.

1289. PÓŁ wieku Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Gdańsku 1965–2015. Dzieje, ludzie, praca w archiwach. Pod red. Sławomira Kościelaka i Moniki Płuciennik. Gdańsk–Warszawa 2015 Stow. Archiwistów Pol. 4° ss. 131, il.

Treść: Kościelniak S.: Tytułem wstępu s. 10–11; Płuciennik M.: Stowarzyszenie Archiwistów Polskich Oddział w Gdańsku w latach 1965–2015 s. 12–25; Członkowie założyciele gdańskiego Oddziału Stowarzyszenia Archiwistów Polskich s. 27–42; Prezesi gdańskiego Oddziału Stowarzyszenia Archiwistów Polskich s. 43–54; Giziński Piotr: Archiwum zakładowe Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku – historia, zasób, zadania s. 56–59; Gochowski Łukasz: Archiwum Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” – rys historyczny, zbiory, popularyzacja s. 60–67; Musiał Jolanta: Archiwum Państwowe w Gdańsku i jego rola w upowszechnianiu wiedzy o historii Pomorza s. 68–76; Wełniak Arkadiusz: Archiwa zakładowe z perspektywy piętnastolecia. Próba oceny subiektywnej s. 77–81; Jaskowska Hanna: Założyciele, władze, członkowie honorowi i zwyczajni Oddziału Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Gdańsku s. 82–114; Fotografie s. 115–125.

Gniezno

1290. KRUCKI Łukasz: Katalog rubrycel i schematyzmów zakonów oraz zgromadzeń zakonnych przechowywanych w księgozbiornym podręcznym Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie (1767–2008). *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 6: 2015 s. 343–396, sum.

1291. MACIOSZEK Mikołaj: Informacje o materiałach do badań nad oprawami książkowymi w spuściźnie ks. Leona Formanowicza w zasobie Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie. *Przepl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 95–98, sum.

1292. MIZERKA Justyna: Archiwalia poklasztorne, urzędowe, kasacyjne i pokasacyjne w zasobie Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie (klasztorzy powstałe i/lub skasowane przed 1850 r.). *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 6: 2015 s. 163–236, sum.

Gorzów Wielkopolski

1293. RYMAR Dariusz A[leksander]: „Papusza” w zbiorach gorzowskiego Archiwum Państwowego. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 307–309.

Gostyń

1294. OLENDER Elżbieta: Archiwum Ksiąg Metrykalnych w Gostyniu w latach 1945–1948. *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 231–238.

Kalisz

1295. INWENTARZ zespołu akt – Naczelnik Powiatu Kaliskiego (Deutscher Kreischef in Kalisch) 1914–1918 (1919). Oprac. Edyta Pietrzak. Kalisz–Warszawa 2014.

Rec.: Falkowski Piotr, *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 4 s. 64–66.

Kamieniec Ząbkowicki

1296. DZIATCZYK Anna: Materiały archiwalne do powojennej historii Duszniki-Zdrój w zasobie Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Kamieńcu Ząbkowickim. *Roczn. Muzeum Papiernictwa*. T. 9: 2015 s. 65–79, sum., Zsfg., shrnutí.

Katowice

1297. BANDUCH Roland, Greiner Piotr: Katalog map zespołu Kurator Państwowych Pól Górniczych przy Ministrze Górnictwa w Katowicach (1823) 1945–1953. Katowice–[Warszawa] 2015 AP; NDAP 8° ss. 356, il., sum., Zsfg. (Archivum Silesiae Superioris; vol. 5).

1298. DOKUMENTY pergaminowe w Archiwum Archidiecezjalnym w Katowicach. Wstęp i oprac. Wojciech Schäffer. Katowice 2015 Księg. Św. Jacka 8° ss. 255, tabl. 40, il. Wyd. Teol. UŚ w Katowicach, Archiwum Archidiec. w Katowicach. (Źródła do Dziejów Kościoła Katolickiego na Górnym Śląsku; nr 8).

Rec.: Stelmach Roman, *Śląskie Studia Hist.-Teol.* [T.] 48: 2015 z. 2 s. 502–503.

1299. GREINER Piotr: Sprawozdanie Dyrektora Archiwum Państwowego w Katowicach za 2014 rok. *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 299–315.

1300. KALINOWSKA-WÓJCIK Barbara, Węcki Mirosław: Dla lepszej wiary ręką naszą podpisany... Autografy znanych postaci z zasobu Archiwum Państwowego w Katowicach. Katowice–Warszawa 2015 AP; NDAP 8° ss. 240, il.

Kielce

1301. KARDYŚ Piotr: Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Przyjaciół Archiwum Diecezjalnego im. bł. Wincentego Kadłubka w Kielcach. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 421–426.

1302. MAZUR Hubert: Materiały archiwalne dotyczące Zbrodni Katyńskiej w zasobie Archiwum Państwowego w Kielcach. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 249–269, sum.

1303. MAZUR H.: Źródła do dziejów kieleckich Kościołów w zasobie Archiwum Państwowego w Kielcach. *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 139–157, sum.

1304. MAZUR H.: Źródła do dziejów uzdrowisk w zasobie Archiwum Państwowego w Kielcach. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 3 s. 511–526, sum.

1305. RUTKOWSKA Wiesława: Sprawozdanie z działalności Archiwum Państwowego w Kielcach za 2014 rok. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 299–316.

1306. SZYLAR Anna: Wykaz zawartości jednostki archiwalnej „Akta zakonne siostr Norbertanek w Busku 1786–1831”. *Hereditas Monasteriorum.* Vol. 5: 2014 s. 163–189, sum.

W Archiwum Diecezjalnym w Kielcach.

Koszalin

1307. INWENTARZ archiwalny. Materiały archiwalne przekazane przez Diecezję Gorzowską nowo erygowanej Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej z lat 1945–1972. Red. Tadeusz Ceynowa. Koszalin–Radom 2014.

Rec.: Wąsowicz Jarosław, *Roczn. Skrzatuski.* T. 3: 2015 s. 163–164.

1308. INWENTARZ zespołu Akta miasta Koszalina 1555–1945. Findbuch zum Bestand Magistratsakten der Stadt Köslin 1555–1945. Pod red. Joanny Chojeckiej; przygot. Ryszard Marczyk, Kacper Pencarski, Anna Zbrozczyk. Koszalin–Warszawa–Pruszcz Gdański 2015 AP [i in.] 8° ss. 607, il. (Cossalin ad Fontes; t. 1).

Tekst równol. pol., niem.

W Archiwum Państwowym.

Kraków

1309. BERSKA Barbara: Wybór źródeł do badań zagadnień związanych z I wojną światową w zasobie Archiwum Narodowego w Krakowie. *Krakowski Roczn. Archiw.* [T.] 20: 2014 [dr.:] 2015 s. 135–149, sum.

Omówienie.

1310. DUSZEŃKO-KRÓL Elżbieta: Kolekcja fotograficzna Institut für Deutsche Ostarbeit Krakau 1940–1945. Zdjęcia z Polski. Kraków 2014.

Omów.: Wróblewski Filip, *Lud.* T. 99: 2015 s. 375–379.

1311. ŁATAK Kazimierz: Archiwum Klasztoru Kanoników Regularnych Laterańskich w Krakowie. Dzieje i zasób. *Archiva Ecclesiastica*. R. 7: 2014 nr 7 s. 5–30.

1312. MAJKOWSKA Rita: Droga do digitalizacji akt Towarzystwa Naukowego Krakowskiego w Archiwum Nauki PAN i PAU. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 69–73, sum.

1313. SZMEREK Agnieszka: Archiwum Polskiej Prowincji Zakonu Pijarów. *Archiva Ecclesiastica*. R. 6: 2015 nr 8 s. 85–95.

1314. WILK Bernadeta: Konferencje naukowe Archiwum Nauki PAN i PAU w Krakowie w latach 2007–2013. *Krakowski Roczn. Archiw.* [T.] 20: 2014 [dr.:] 2015 s. 157–164.

Kutno

1315. LEŚNIEWSKA Jolanta: Wojna i pokój – Kutno siedemdziesiąt lat temu. Materiały źródłowe kutnowskiego archiwum. *Kutnowskie Zesz. Region*. T. 19: 2015 s. 321–340.

Archiwum Państwowe w Płocku. Oddział w Kutnie.

Lubań

1316. STELMACH Roman: Akta klasztoru magdalenek w Lubaniu, jako materiał do dziejów gospodarki klasztornej. *Roczn. Jeleniogórski*. T. 47: 2015 s. 53–60, sum., shrnutí, Zsfg.

Opis zasobu.

Lublin

1317. KONSTANKIEWICZ Agnieszka: Lubelskie archiwa rodzinne. Lublin–Warszawa 2015 AP; NDAP 4° ss. 127, nlb. 1, il.

XIX–XX w.

1318. MARCZEWSKI Jarosław R.: Materiały łacińskiej diecezji chełmskiej w zasobach Archiwum Archidiecezjalnego Lubelskiego. *Archiva Ecclesiastica*. R. 7: 2014 nr 7 s. 31–43.

Łowicz

1319. PAWŁOWSKA-KALINOWSKA Agnieszka: Zbiory Zespołu Archiwalno-Historycznego Stowarzyszenia Szarych Szeregów Oddział w Łowiczu. *Roczniki Łowickie*. T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 259–273.

Łódź

1320. DRAGONIEWICZ Andrzej: Materiały archiwalne przechowywane w Archiwum Państwowym w Łodzi dotyczące mniejszości narodowych i religijnych w Pabianicach. *Archeion*. T. 116: 2015 s. 328–339, sum., rés., rez.

1321. FLORCZAK Ilona: Dokumenty dotyczące miast i województw w Archiwum rodziny Bartoszewiczów – próba charakterystyki. *Przegl. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 2 s. 221–235.

W Archiwum Państwowym.

1322. MŁYŃSKA Alicja: „Akta cmentarzy wojennych z powiatu sieradzkiego” w zbiorach Archiwum Państwowego w Łodzi. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 129–153, sum.

Nowy Sącz

1323. POŁOMSKI Łukasz: I Gimnazjum i Liceum im. Jana Długosza w zbiorach Archiwum Narodowego w Krakowie Oddział w Nowym Sączu. *Almanach Sądecki*. R. 24: 2015 nr 1/2 s. 18–22.

1324. RĘKAS Sylwester: Cenne materiały do dziejów pogranicza sądecko-spiskiego w Oddziale Archiwum Narodowego w Nowym Sączu. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 17–26.

Z lat 80. i 90. XVIII w.

Opole

1325. KRUBA-RACZEK Dorota: Pruskie akta urzędów stanu cywilnego z lat 1874–1912 w Archiwum Państwowym w Opolu. *Zesz. Śląskiego Tow. Geneal. Z.* 2: 2015 s. 261–270.

1326. OTWARTY skarbiec pamięci. Studia zespołu Archiwum Państwowego w Opolu z okazji 60-lecia powstania instytucji. Cz. 1–2. Opole–[Warszawa] 2013.

Rec.: Mazur Hubert, *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 279–285.

Otwock

1327. ARCHIWUM Państwowe w Warszawie Oddział w Otwocku. Informator o zasobie archiwalnym. Oprac. Grażyna Matejuk, Teresa Walczak. Warszawa 2014 AP; NDAP 8° ss. 230, nlb. 2, tabl. 16, il., sum.

Piotrków Trybunalski

1328. MATUSZAK Tomasz: Funkcja edukacyjna archiwum – podstawy prawne i działalność na przykładzie Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 4: 2015 s. 129–145, sum.

Płock

1329. [BAŃKA Krystyna]: Archiwum Państwowe w Płocku. Informator o zasobie archiwalnym. Oprac. ... Płock–Warszawa–Pelplin 2015 AP; NDAP; na zlec. Bernardinum 8° ss. 492, il., sum.

1330. MAJEWSKI Dariusz: Archiwalia po skasowanych klasztorach płockich w Archiwum Diecezjalnym w Płocku. *Studia Płockie*. T. 42: 2014 s. 241–245, Zsfg.

Poznań

1331. BIELAWNA Barbara: Głuszyna, Piotrowo i Sypniewo – wybrane dziewiętnasto- i dwudziestowieczne materiały źródłowe do dziejów, przechowywane w Archiwum Państwowym w Poznaniu. *Archeion*. T. 116: 2015 s. 435–482, sum., rés., rez.

1332. KRYSZEK Henryk: Sprawozdanie z działalności Archiwum Państwowego w Poznaniu za rok 2014. *Przegl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 228–252.

1333. MATYASZCZYK Dorota: Archiwum Archidiecezjalne w Poznaniu, sygn. KA 12236, „Akta dotyczące się sprzętów jakich kościoły parafialne Archidiecezji Poznańskiej potrzebują”. Omówienie zawartości. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 6: 2015 s. 325–342, sum.

1334. WIECZOREK-MICHALAK Nina: O źródłach do dziejów cechu piekarzy i cukierników poznańskich w dobie przedrozbiorowej. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 4 s. 7–16, sum.

W Archiwum Państwowym.

1335. ZBIÓR tłoków i stempli pieczętnych w zasobie Archiwum Państwowego w Poznaniu. Oprac. Michał Górny [i in.]. Poznań–[Warszawa] 2015 AP; NDAP 4° ss. 325, il.

Pułtusk

1336. [WIŚNIEWSKI Krzysztof]: Archiwum Państwowe w Warszawie. Oddział w Pułtusku. Informator o zasobie archiwalnym. Oprac. ... Warszawa 2013 AP; NDAP 8° ss. 356, tabl. 24, il., sum. NDAP, AP w Warszawie.

Sanok

1337. DOBROWOLSKI Stanisław: Przejęcie zasobu Oddziału w Skołyszynie i metody odtwarzania zasobu powodziowego. *Archeion.* T. 116: 2015 s. 181–243, sum., rés., rez.

Siedziba Oddziału AP Rzeszów w l. 1990–2011, zbiory obecnie w Oddziale w Sanoku.

Stary Sącz

1338. DUDA Tadeusz: Akta szkolne ze Starego Sącza i Mostków z lat 1889–1948 i ich wartość do badań naukowych. *Roczn. Sądecki.* T. 43: 2015 s. 232–236.

W składnicy akt Szkoły Podstawowej im. ks. prof. Józefa Tischnera w Starym Sączu.

Suwałki

1339. [RADZIWONOWICZ Tadeusz]: Archiwum Państwowe w Suwałkach. Oprac. ... *Roczn. Augustowsko-Suwalski.* T. 14: 2014 s. 297–301.

Rok 2013.

Szczecin

1340. BAŃKOWSKA Iga: Kronika wydarzeń w Archiwum Państwowym w Szczecinie w latach 2013–2014. *Szczeciński Informator Archiw.* Nr 24: 2015 s. 181–212.

1341. BERLIŃSKA Alicja: Dokumentacja Towarzystwa Kultury Teatralnej w zbiorach Archiwum Państwowego w Szczecinie. *Szczeciński Informator Archiw.* Nr 24: 2015 s. 97–109.

1342. JABŁOŃSKI Andrzej: Stowarzyszenie Archiwistów Polskich Oddział w Szczecinie 1965–2015. *Szczeciński Informator Archiw.* Nr 24: 2015 s. 169–179.

1343. JENNE Nina: Zbiór atlasów Archiwum Państwowego w Szczecinie 1624–2012. *Szczeciński Informator Archiw.* Nr 24: 2015 s. 69–87.

Tarnów

1344. ARCHIWUM Diecezjalne w Tarnowie. Historia i zasób. Red. Stanisław Tokarski, Jacek Słowik, Marek Podgórski, Angela Sołtys. Tarnów 2015 Wydaw. Diec. Tarnowskiej Biblos 8° ss. 842, nlb. 1, tabl. 20, il.

Toruń

1345. ZMUDZIŃSKI Mateusz: Archiwum Akt Dawnych Diecezji Toruńskiej (2001–2013). Dzieje i zasób. *Archiva Ecclesiastica*. R. 7: 2014 nr 7 s. 65–79.

Warszawa

1346. HORST Władysław, Janowski Włodzimierz: Oddział Warszawski Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w latach 1965–2015. Zarys dziejów. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Aspra-JR 8° ss. 137, nlb. 2.

1347. KOŚKA Małgorzata: Inwentarze zespołów archiwalnych zatwierdzonych przez Komisję Metodyczną AGAD w roku 2014. *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 380–382.

1348. URBANIAK Violetta: Źródła do dziejów pierwszej wojny światowej w zasobie Archiwum Państwowego w Warszawie. *Kronika Warszawy*. 2014 [dr.:] 2015 nr 1 s. 176–185.

1349. ZYSKOWSKI Andrzej: Udział Archiwum Głównego Akt Dawnych w Europejskim Portalu Archiwalnym APEX. *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 378–379.

Włocławek

1350. LIBROWSKI Stanisław: Inwentarz realny dokumentów Archiwum Diecezjalnego we Włocławku. Dział II – dokumenty w kopiariuszach oraz innych księgach. T. 12: Akta nominacji i instalacji prałatów i kanoników Kapituły we Wrocławiu [!]. Uzupełn. Witold Kujawski, cz. II: XXXVIII–LXXIII. Włocławek 2015 Włocławskie Wydaw. Diec. 8° ss. 189, nlb. 1, il. (Wydawnictwo Ks. Prof. Librowskiego. Ser. 2: Inwentarz i Katalogi; t. 12).

XVI–XIX w. T. 1. 1999.

Wrocław

1351. DERWICH Marek, Wójcik Marek L.: Projekt edycji XIX-wiecznych repertoriów dokumentów pochodzących z klasztorów skasowanych na Śląsku ze zbiorów Archiwum Państwowego we Wrocławiu. *Archeion*. T. 116: 2015 s. 578–600, sum., rés., rez.

1352. PREGIEL Piotr: Akta dotyczące likwidacji duszniczej Fundacji św. Wincentego (Vincenzstift) znajdujące się w zasobach Archiwum Państwowego we Wrocławiu. *Roczn. Muzeum Papiernictwa*. T. 9: 2015 s. 123–126.

1353. STELMACH Roman: Akta i dokumenty do dziejów Górnych Łużyc zachowane w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu. *Roczn. Jeleniogórski*. T. 47: 2015 s. 45–52, sum., shrnutí, Zsfg.

Zamość

1354. [SZEŚĆDZIESIĄT pięć] 65 lat Archiwum Państwowego w Zamościu. Tekst i wybór il. Andrzej Kędziora; konsult. merytoryczna Lucyna Wyszyńska. Zamość 2015 Fund. im. Bernardo Morando; AP 4° ss. 87, il.

Żuławki

1355. ZAWADZKI Wojciech: Zasoby archiwum parafialnego w Żuławkach na Żuławach Malborskich. *Roczn. Elbląski*. T. 26: 2015 s. 113–123.

Archiwa zagraniczne

Australia

1356. PIETRZYK Paweł: Polonijne instytucje w Australii i ich zbiory archiwalne na przykładzie ośrodków w Melbourne, Sydney, i Brisbane. *Archeion*. T. 116: 2015 s. 515–540, sum., rés., rez.

Austria

1357. GAUL Jerzy: Franciszek Charwat. Materiały z lat 1914–1918 w Austriackim Archiwum Państwowym w Wiedniu. *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 331–346, sum

1358. GAUL J.: Józef Piłsudski. Źródła z lat 1914–1918 w Austriackim Archiwum Państwowym w Wiedniu. T. 1: Archiwum Wojny. Quellen von 1914–1918 im Österreichischen Staatsarchiv in Wien. Bd. 1: Kriegsarchiv. Warszawa–Wiedeń 2015 AGAD [i in.] 8° ss. 380, il.

Tekst równol. pol., niem.

Białoruś

1359. KAŁAMAJSKA-SAEED Maria: Archiwum i biblioteka klasztoru brygidek w Grodnie. Inwentarz z 1925 r. i stan współczesny. Wrocław 2015 Wrocławskie Tow. Miłośn. Historii 8° ss. 229, il., sum. (Dziedzictwo Kulturowe po Skasowanych Klasztorach; t. 2).

1360. KUS Józef: „Lubliniana” w Narodowym Archiwum Historycznym Białorusi w Mińsku. *Studia Archiw.* [T.] 3: 2010 s. 123–133.

1361. POLSKA – Białoruś wspólne dziedzictwo historyczne. Przewodnik po materiałach archiwalnych 1918–1939. T. 1: Archiwum Państwowe Obwodu Brzeskiego, Archiwum Państwowe Obwodu Grodzieńskiego. Oprac. i red. nauk. Ewa Rosowska [i in.]; wstęp E. Rosowska; tł. na jęz. pol. Eugenia Szymczuk. Warszawa 2013 Stow. Archiwistów Pol. 8° ss. 360. Min. Spraw Zagranicznych, NDAP, UAM w Poznaniu.

Toż. T. 2: Rejonowe Archiwum Państwowe w Mołodecznie, Archiwum Narodowe Republiki Białorusi, Białoruskie Państwowe Archiwum-Muzeum Literatury i Sztuki, Centralna Biblioteka Naukowa im. Jakuba Kołasa. Oprac. i red. nauk. E. Rosowska, Aliaksandr Smalianczuk; tł. na jęz. pol. E. Szymczuk. Warszawa 2014 ss. 304.

Tekst równol. pol., białorus.

Rec. [T. 1]: Iwaniuk Sławomir, *Archeion*. T. 116: 2015 s. 640–643.

1362. [VABİŠČEVİČ Alâksandr Mikalaevič] Wabiszczewicz Aleksander: Stan zachowania i charakterystyka materiałów dokumentalnych w II Rzeczypospolitej w Archiwum Państwowym Obwodu Brzeskiego. *Archeion*. T. 116: 2015 s. 370–384, sum., rés.

Toż w jęz. ros.: Sostoânie sohrannosti i harakteristika dokumental’nyh materialov perioda II Reči Pospolitoj v fondah Gosudarstvennogo arhiva Brestskoj oblsti. *Tamże* s. 385–399.

1363. VILIMAS Darius: Žemės teismo knygų, išlikusių Baltarusijos nacionaliniame istorijos archyve Minske, apžvalga iki 1600 m. (žemės teismo knygos kaip šaltinis tiriant bajorijos istoriją). *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 1 [dr.:] 2013 s. 165–176.

Księgi sądu ziemskiego, zachowane w Białoruskim Narodowym Archiwum Historycznym w Mińsku, przegląd do 1600 r. (księgi ziemskiego sądu jako źródło badania historii szlachty).

Czechy

1364. STELMACH Roman: Polonika i silesiaka w Archiwum w Ołomuńcu. *Archeion*. T. 116: 2015 s. 303–327, sum., rés., rez.

Francja

1365. BRUNEL Ghislain: Les sources de l'histoire de la Pologne et des Polonais dans les archives françaises. Paris 2003.

Rec.: Jakuboszczak Agnieszka, *Lituano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 229–232.

1366. BUDZISZ Marian: Archiwum Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Założenie Misji i przewodnik po zespołach. Archives de la Mission Catholique Polonaise de France. La fondation de la Mission et le guide pour les recherches dans ses archives. Kraków–Lublin 2015 Wydaw. Homo Dei; Ośr. Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym 8° ss. 326, nlb. 2. (Biblioteka Polonii. Seria B. Materiały i Dokumenty; 1. 22).

1367. GRABOWSKA-KONWENT Anna: Odkrywanie archiwum Romana Cieślewicza [1930–1996]. *Studia Muzealne*. Z. 21: 2015 s. 255–272.

W Institute Mémoires de l'édition contemporaine, w Caen (Francja), dokumentowane przez pracowników Muzeum Narodowego w Poznaniu.

W aneksie wykaz obrazów, rysunków i innych obiektów przekazanych Poznańskiemu Towarzystwu Przyjaciół Nauk.

1368. PAWLIK Radosław: Opracowanie zasobu Archiwum Instytutu Literackiego w Maisons Laffitte. *Szczeciński Informator Archiw.* Nr 24: 2015 s. 165–167.

Rosja

1369. JASZCZOŁT Tomasz: Akta legitymacyjne Ciecierskich herbu Rawicz w Rosyjskim Państwowym Archiwum Historycznym w Sankt Petersburgu. *Ciechanowiecki Roczn. Muzealny*. T. 11: 2015 s. 53–72.

1370. MARYNIAKOWA Irena: Z Archiwum Prokuratury Archangielskiej. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 167–187, sum.

Dot. 738 biogramów Polaków, którzy w l. 1920–1956 przebywali w więzieniach i obozach na północy ZSRR.

Rumunia

1371. MARYNOWSKI Marcin: Materiały do historii wojskowości polskiej oraz związków Rzeczypospolitej z Mołdawią znajdujące się w Zespole I i II w Archiwum Państwowym w Suczawie. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 1 s. 159–169, sum.

Z l. 1622–1697.

Stany Zjednoczone Ameryki

1372. PŁUCIENNIK Monika: „Polish Music Center” w Los Angeles. *Archeion*. T. 116: 2015 s. 677–683. Archiwum zał. w 1985 r.

Szwajcaria

1373. BAŃKOWSKA Iga: Pobyt w Fundacji Archivum Helveto-Polonicum we Fryburgu szwajcarskim. *Szczeciński Informator Archiw.* Nr 24: 2015 s. 155–159.

Ukraina

1374. DOLINOVS'KIJ Volodimir: Aplikanti Bernardins'kogo arhivu u L'vovi. *Prace Hist.-Archiw.* T. 27: 2015 s. 105–115, sum.

Od 1878 r. do poł. lat 20-tych XX w.

1375. KISIL Małgorzata: Polskie rzymskokatolickie księgi metrykalne w Archiwum Państwowym Obwodu Równieńskiego (Deržavnij Arhiv Rìvnens'koï Oblstì) na Ukrainie. *Archeion.* T. 116: 2015 s. 697–702.

1376. MEUS Konrad: Znaczenie dziewiętnastowiecznych archiwaliów lwowskich w badaniach regionalistycznych. *Małopolska.* [T.] 16: 2014 s. 55–81, sum.

Zasoby różnych lwowskich archiwów.

1377. ROSOWSKI Witalij: Archiwalia na temat skasowanych klasztorów w zbiorach państwowych archiwów w Kijowie i Żytomierzu na Ukrainie w świetle kwerendy przeprowadzonej w dniach 5–23 VIII 2013 r. *Hereditas Monasteriorum.* Vol. 5: 2014 s. 269–294, sum.

Z terenu Podola, Wołynia, Kijowszczyzny.

1378. WARDZIŃSKA Anna: Magistrat królewskiego i stołecznego miasta Lwowa (1787–1918) w zasobie Archiwum Państwowego Obwodu Lwowskiego. (Cz. 2). *Miscellanea Historico-Archivistica.* T. 22: 2015 s. 309–330, sum.

Cz. 1. *Tamże.* T. 21: 2014.

Watykan

1379. POLSKIE procesy informacyjne przed prowizjami biskupów i opatów w seriach: Processus Consistoriales i Processus Datarie Archiwum Watykańskiego (1588–1906). Oprac. nauk. Wiesław Cichosz [i in.]. Warszawa 2015 NDAP. Departament Organizacji i Udostępniania. Wydz. Popularyzacji i Wydawnictw 8° ss. 91.

Katalog mikrofilmów z archiwum w Watykanie.

2. BIBLIOTEKI

a) Ogólne

Zob. poz. 1242, 1741, 11240.

1380. KOLEKCJE w zbiorach bibliotek pedagogicznych. Pod red. nauk. Agnieszki Fludy-Krokos, Beaty Janik. Kraków 2015 WN UP 8° ss. 159, nlb. 1, il., sum. (Forum Bibliotek Pedagogicznych; nr 2).

Z treści: Walczak Krzysztof: Idea kolekcji w dziejach i współczesnej działalności polskich bibliotek pedagogicznych s. 7–13; Golly-Nowak Maria: Historyczne kolekcje w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej im. Gdańskiej Macierzy Szkolnej w Gdańsku s. 32–48; Andrysiak Ewa: Księgozbiory historyczne w zasobach Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa

Parczewskiego w Kaliszu s. 49–66; Celer Bogumiła: Zbiory specjalne Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu i ich wykorzystanie w dydaktyce i badaniach regionalnych s. 67–77; Baranowski Karol, Mojska Katarzyna: Biblioteka Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie jako kolekcja w zbiorach Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie s. 78–87; Fluda-Krokos A.: Kolekcja sprawozdań szkolnych w zasobach Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Krakowie jako źródło do badań s. 88–106; Chylak Justyna, Laskowski Marcin: Księgozbiór mroczński i stare druki Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Łodzi s. 107–117; Kacprzak Joanna, Tomaszewska-Peich Hanna: Od starej książki pedagogicznej do elektronicznych baz oświatowych w zbiorach Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego w Olsztynie s. 118–130; Golec Wanda, Wodzyńska Maria: Kolekcja historyczna w zbiorach Biblioteki Pedagogicznej im. Heleny Radlińskiej w Siedlcach – zasoby sprzed 1945 r. s. 131–140.

Rec.: Iwańska-Cieślak Bernadeta, *Przeł. Bibliot.* R. 83: 2015 z. 4 s. 623–626.

1381. MARSZAŁSKA Jolanta [Małgorzata]: Pisma polskich teologów paulińskich w wybranych księgozbiorach kościelnych w Polsce. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 527–540, Zsfg.

XVI–XVIII w.

1382. MATWIJÓW Maciej: Naukowe opracowanie i katalogowanie rękopisów nowożytnych i najnowszych (XVI–XX w.) w polskich bibliotekach w II połowie XX wieku. Metodologia – teoria i praktyka. *Roczniki Bibliot.* R. 59: 2015 s. 91–124, sum.

1383. RĘKOPISY supraskie w zbiorach krajowych i obcych. Katalog rękopisów supraskich. Oprac. Antoni Mironowicz. Białystok 2014.

Rec.: Siemaszko Aleksander: O historii monasteru supraskiego i jego bibliotece. Uwagi do książki... *Studia Podlaskie*. T. 22: 2014 s. 189–246.

1384. WARZĄCHOWSKA Bogumiła: Federacja Bibliotek Kościelnych Fides w gościnnych murach Biblioteki Uniwersyteckiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Lublin 1–3 września 2015 r. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 459–462.

Sprawozdanie z XXI Walnego Zgromadzenia.

1385. ZBIORY specjalne w bibliotekach polskich. Problematyka badawcza i organizacyjna. Pod red. Agnieszki Borysowskiej. Szczecin 2015 Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica 8° ss. 308, il. (Seria „Bibliotekarza Zachodniopomorskiego”; t. 14).

Treść: Borysowska A.: Słowo wstępne s. 5–6; Pokrzywnicki Jacek: Co może (do)powiedzieć neolatynista w kwestii gdańskiego oświecenia? Czyli o pracy z dawnymi zbiorami specjalnymi w Gdańsku s. 7–19; Modlińska-Piekarz Angelika: Zbiory rękopiśmienne Biblioteki Uniwersyteckiej KUL jako przedmiot badań naukowych s. 20–36; Wilgosiewicz-Skutecka Renata: Zapiski księdza Pocharda z lat 1792–1833 – nowa odsłona s. 37–46; Borysowska A.: Charakterystyka i wykorzystanie naukowe kolekcji pamiątek z konkursu „Dzieje szczecińskich rodzin w XX w.” z rękopiśmiennych zasobów Książnicy Pomorskiej s. 47–62; Nowaszczuk Jarosław: *Rei librariae vocabularium*. Łacińskie słownictwo dotyczące książek i sztuki edytorskiej s. 63–73; Wasilewska Jolanta: Mały obrazek religijny jako dokument życia społecznego s. 74–79; Kasiura Iwona: Refleksje badawcze nad makulaturą znaną w oprawach książkowych s. 80–91; Kurzyńska Marta: Kolekcje starych druków w bibliotekach muzealnych obszaru województwa zachodniopomorskiego – historia i współczesność. Zarys problematyki s. 92–112; Pitala Piotr: Cymelia Biblioteki Politechniki Krakowskiej s. 113–118; Bartnik Dorota: Stare druki w zbiorach Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego źródłem informacji kartograficznej o ziemiach polskich s. 119–130; Jaźwierska Jadwiga: Zespół atlasów sztucznych z zasobu Biblioteki Uniwersyteckiej KUL s. 131–141; Kozieł Małgorzata: Zbiory kartograficzne Biblioteki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu – krótka historia i stan obecny s. 142–149; Imańska Iwona: Zbiory specjalne w badaniach rynku książki okresu staropolskiego. Na przykładzie badań nad aukcjami książek w dawnej Polsce s. 150–159; Gwioździk Jolanta: Od monasticonu do e-monasticonu. Zbiory specjalne w badaniach historycznych księgozbiorów zakonnych s. 160–174; Choptiany Michał: „Mnoho se Bohow narodiło”. Z badań nad księgozbiorem Jana Brożka w kontekście jego dwóch Apologii kalendarza rzymskiego powszechnego (1641) s. 175–199; Górniak Teresa: Księgozbiór Elizy Orzeszkowej w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego – rekonesans badawczy s. 200–212; Nowicki Ryszard: Zbiory specjalne w zbiorach księgozbiorów zabezpieczonych. Przyczynek do odbudowy bibliotek i bibliotekarstwa polskiego s. 213–227; Biały Lucyna: Drukowane bibliografie i katalogi zbiorów specjalnych Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu (ze szczególnym uwzględnieniem bibliografii prasy śląskiej) s. 228–234; Baszko Agnieszka: Starodruk obiektem muzealnym. O popularyzacji

zbiorów specjalnych s. 235–247; Grzelakowska Elżbieta: Na tropie przeszłości, czyli materiały z zasobu Muzeum Oświaty Ziemi Łódzkiej źródłami do poznania historii s. 248–262; Tomaszewski Roman, Wierzbicki Artur: Upowszechnianie historii i tradycji akademickiej na przykładzie działalności Biblioteki Głównej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu s. 263–269; Siwecka Dorota: Międzynarodowe zalecenia dotyczące opracowywania zbiorów specjalnych s. 270–284; Bartosik Małgorzata: Komputerowe opracowywanie zbiorów specjalnych w Książnicy Pomorskiej – z doświadczeń praktyka s. 285–294.

b) Poszczególne biblioteki krajowe i zagraniczne

Biblioteki krajowe

Zob. poz. 2499, 2903, 3415, 3429, 3430, 3434, 3494, 11419.

Bydgoszcz

1386. APIECIONEK Magdalena: Biblioteka przy parafii pw. Świętych Polskich Braci Męczenników w Bydgoszczy. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 2 s. 73–80, sum.

Lata 1988–2014.

1387. MATYASIK Joanna: Polonika XVI–XVII w. ze zbiorów Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bydgoszczy. Katalog. Bydgoszcz 2015 Woj. i MBP im. dr. Witolda Bełzy; Koronis 8° ss. 345, tabl. 16, il., sum., Zsfg. Woj. i MBP im. dr. Witolda Bełzy.

1388. MATYASIK J.: Pozostałości księgozbiorów ziemiańskich w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bydgoszczy – przyczynek do badań nad proveniencją polskich starych druków. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 343–369, sum., Zsfg.

1389. WALUKIEWICZ Alina: Zbiory regionalne Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Bełzy w Bydgoszczy i ich upowszechnianie na tle rozwoju bydgoskiej historiografii. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 371–382, sum., Zsfg.

Chojna

1390. BŁOŃSKA Teresa, Eckert Zofia: Miejska Biblioteka Publiczna w Chojnie. *Roczn. Chojeński*. T. 6: 2014 s. 189–198, Zsfg.

Lata 1949–2014.

Czerna

1391. GRACZYK Waldemar: Stare druki tzw. Karmelitana w zbiorach biblioteki klasztoru w Czernej. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 75–86, sum.

Częstochowa

1392. ŁĘGOWIK Małgorzata: Ekslibrisy w zbiorach Biblioteki Głównej Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. *Częstochowskie Teki Hist.* T. 5: 2015 s. 213–230, sum.

Gdańsk

1393. BINKOWSKA Dagmara: Wileńskie czasopisma literackie pierwszej połowy XIX wieku w zbiorach Biblioteki Gdańskiej. *Libri Gedanenses*. T. 31/32: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 79–101, sum., Zsfg.

1394. PELCZAR Maria: Sprawozdanie z działalności Biblioteki Gdańskiej PAN za lata 2008–2009. *Libri Gedanenses*. T. 31/32: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 125–136, sum., Zsfg.

1395. TYLEWSKA-OSTROWSKA Zofia: Sprawozdanie z działalności PAN Biblioteki Gdańskiej za lata 2013–2014. *Libri Gedanenses*. T. 31/32: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 137–152.

Gniezno

1396. JOSKOWSKI Zbigniew: Stare druki z księgozbiorów klasztornych w zbiorach Biblioteki Prowincjonalnej Franciszkanów w Gnieźnie. Apendyks do katalogu starych druków. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 5: 2014 s. 303–327, sum.

Katowice

1397. GAWLIK Marta: Wydawnictwa ciągłe w kolekcji ks. prof. dr. hab. Remigiusza Sobańskiego w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 2 s. 149–162, sum.

1398. KOŁODZIEJ Barbara, Łącka Gabriela: Wdrażanie systemu komputerowego PROLIB w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Zarys problematyki. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 1 s. 169–178, sum.

W l. 2001–2013.

1399. PAWŁOWICZ Weronika: Dziedzictwo Kościoła w Śląskiej Bibliotece Cyfrowej. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 1 s. 123–140, sum.

Kępno

1400. BIBLIOTEKA. 15-lecie Powiatowej Biblioteki Publicznej w Kępnie. Historia, informacja działania. Oprac. Natalia Wolko-Stempniewicz. Kępno 2015 Pow. Bibl. Publ. 4° ss. 100, il.

Kielce

1401. DRAŹYK Jolanta: Biblioteka Główna UJK w latach 2010–2011. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 1: 2013 s. 287–302.

Uniwersytet Jana Kochanowskiego.

1402. DRAŹYK J.: Zegadłowicziana w Bibliotece Uniwersyteckiej w Kielcach. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 1: 2013 s. 61–81, sum.

Emil Zegadłowicz (1888–1941).

1403. DRAŹYK J., Gulińska Grażyna: Biblioteka Uniwersytecka Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach w latach 2012–2013. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 2: 2014 s. 197–213.

1404. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach 1945–2015. Pod red. Marka Lisa. Kielce 2015 Pedagog. Bibl. Woj. 8° ss. 156, il. Pedagog. Bibl. Woj. w Kielcach.

Treść: Salwa Urszula: Wstęp s. 5–6; Grabowska Edyta, Sroczyńska Iwona, Cuper Grzegorz: Biblioteka Główna w Kielcach s. 7–35; Tarapata Ewa: Filia w Busku Zdroju s. 37–48; Piątek Bożena, Jaczyńska-Markiewicz Maria: Filia w Jędrzejowie s. 49–54; Majchrowska Mariola: Filia w Kazimierzy Wielkiej s. 55–62; Fitas Edyta: Filia w Końskich s. 63–72; Lis M.: Filia w Opatowie s. 73–86; Pawelec Barbara: Filia w Ostrowcu Świętokrzyskim s. 87–99; Burek Maria: Filia w Pińczowie s. 101–112; Jamroziewicz Ewa, Jurkiewicz Renata, Kępa Elżbieta: Filia w Sandomierzu s. 113–119; Górczyńska Monika: Filia w Starachowicach s. 121–132; Stemplewska Monika: Filia w Staszowie s. 133–143; Kowalska Justyna: Filia we Włoszczowie s. 145–156.

1405. SŁOŃ Elżbieta: W „małej ojczyźnie” – książki o Kielcach w zbiorach Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 2 s. 163–170, sum.

Zbiór 238 pozycji.

1406. WICHA Karolina: Misja i strategia zadań Biblioteki Uniwersyteckiej w Kielcach. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 1: 2013 s. 303–309.

Konin

1407. JANASEK Henryk, Wojtyniak Paulina: Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Koninie w zakresie gromadzenia kopii cyfrowych i digitalizacji materiałów źródłowych do dziejów Wielkopolski. *Roczn. Koniński*. T. 19: 2015 s. 209–215.

Koszalin

1408. FLORIANOWICZ Magdalena: Zbiór starych druków w Bibliotece Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 1 s. 81–102, sum.

74 poz. z lat 1559–1800.

Kórnik

1409. BINIAŚ-SZKOPEK Magdalena: Projekt: „Najcenniejsze klejnoty kultury – spotkania kórnickie”. Kontynuacja. *Pam. Bibl. Kórnickiej. Z.* 31: 2014 s. 217–219.

1410. JASTRZĄB Łukasz: Inwentarz ekslibrisów Biblioteki Kórnickiej. Z. 1: Sygnatury 1–2310. Kórnik 2014.

Rec.: Fluda-Krokos Agnieszka, *Roczniki Bibliot.* R. 59: 2015 s. 187–193.

1411. JASTRZĄB Ł.: Spuścizna Ludwika Gomolca (1914–1996) w zbiorach Biblioteki Kórnickiej. *Pam. Bibl. Kórnickiej. Z.* 31: 2014 s. 209–212, sum.

1412. WEEKENDY majowe i warsztaty konserwatorskie w Bibliotece Kórnickiej w 2015 roku. *Pam. Bibl. Kórnickiej. Z.* 32: 2015 s. 261–265.

Kraków

1413. [CHASHAB Thupten Kunga, Majkowski Filip]: Catalogue of the Tibetan texts in the Pander Collection. Part A (complete) and part B (partial). Held by the Jagiellonian Library, Cracow. By ... Warsaw 2015 Faculty of Oriental Studies. Univ. of Warsaw; Elipsa 8° ss. 418, il.

Eugen Pander.

1414. CIEŚLAR Aleksandra: Działalność Biblioteki Jagiellońskiej w roku 2014. Sprawozdanie. *Biul. BJ*. R. 55: 2015 s. 201–264.

1415. DANOWSKA Ewa: Spuścizna rękopiśmienna ks. Jana Ambrożego Wadowskiego [1839–1907] w Bibliotece Naukowej PAU i PAN w Krakowie. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 31–45, sum.

1416. DZIEWULSKA Joanna: Pamiątki po „ludziach legendowych”. Dary Anny Żulińskiej-Dutki do zbiorów specjalnych Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 329–333.

Archiwum rodziny Żulińskich.

1417. GRODZISKA Karolina: Pamięć świata. Realizacja Programu UNESCO w Bibliotece Naukowej PAU i PAN. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 335–340.

1418. KABATA Aleksandra: Literatura numizmatyczna w Księgozbiornie Czartoryskich, czyli „Xięgi, z których doskonałą powzięć informacją i wiadomość można w scyencyi numismatycznej”. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 8: 2013 s. 227–247, sum.

1419. KATALOG Gabinetu Rycin PAU w Bibliotece Naukowej PAU i PAN w Krakowie. Cz. 9: I–K. Oprac. Krzysztof Krużel. Kraków 2015 PAU 8° ss. 180, nlb. 4, tabl. 67, il., sum. PAU. *Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*.

Cz. 1. Wrocław 1991.

1420. KATALOG inkunabułów Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie. Oprac. Teresa Dąbrowa, Elżbieta Knapek, Jacek Wojtowicz. Kraków 2015 PAU 4° ss. 285, nlb. 3, il., sum., Zsfg. PAU. *Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*.

1421. KATALOG zbioru dokumentów pergaminowych Biblioteki Jagiellońskiej. T. 1: Katalog dokumentów. Oprac. Karol Nabiałek, Wojciech Świeboda, Maciej Zdanek; przy współpr. Ryszarda Tatarzyńskiego; pod red. K. Nabiałka. Kraków 2014 Societas Vistulana 8° ss. 690. UJ. BJ, IH PAN.

Tyt. równol.: Catalogus diplomatum pergamenearum quae in collectione Bibliothecae Jagiellonicae Cracoviae asservantur. T. 1: Catalogus diplomatum.

Toż. T. 2: Ilustracje i indeks. Kraków 2014 ss. 159, nlb. 1, tabl. 81, il. Tyt. równol.: T. 2: Imagines et index.

1422. MAJEWICZ Alfred F.: „Japonica” w archiwaliach po Bronisławie Piłsudskim w Bibliotece Naukowej PAU i PAN w Krakowie. [Cz.] 6: Corrigenda do „Japonica” 1 i [2]. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 181–186, sum.

Cz. 1. *Tamże*. R. 44: 1999.

1423. SPRAWOZDANIE z działalności Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie za okres od 1 I do 31 XII 2014 r. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 305–327.

1424. WÓJTOWICZ-KOWALSKA Marta, Rebech Danuta: Niepoprawny marzyciel czy człowiek o otwartym umyśle – bibliotekarska działalność ks. dr. hab. Jana Bednarczyka. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 1 s. 5–24.

Biblioteka Papieskiej Akademii Teologicznej i Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie w l. 1984–2013.

Lublin

1425. DZIESIĘCIOLECIE zmian 2005–2014. 60-lecie Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Pod red. Andrzeja Padzińskiego. Lublin 2015 Wydaw. Uniw. Przyrodniczego 8° ss. 101, il.

1426. NOWAKOWSKA Monika, Pawłowska Anna: Biblioteka Instytutu Historii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 225–236, sum.

Historia od 1918/1919 r. i stan obecny.

Łódź

1427. NASZE biblioteki. *Kronika M. Łodzi*. [R. 24]: 2014 [nr] 4 s. 9–55.

Treść: To było szczęśliwe przedsięwzięcie... Z Barbarą Czajką – dyrektorką Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego i Piotrem Bierczyńskim – zastępcą dyrektora rozmawia Gustaw Romanowski s. 9–25; Konieczna Jadwiga: Biblioteki łódzkie w latach 1820–1939. Droga ku książce s. 26–33; Olejnik Izabela: Łódzkie biblioteki naukowe. Służą nie tylko uczelniom s. 34–47; Tadeusiewicz Hanna: Profesor Jan Muszkowski [1882–1953] – bibliolog, bibliofil, społecznik. Współtwórca Uniwersytetu Łódzkiego s. 48–52; Woźniak Krzysztof Paweł: August Potempa [zm. 1848] i jego księgozbiór. Wybitny lekarz prowincjonalnej Łodzi s. 53–55.

1428. OD PRZESZŁOŚCI do teraźniejszości. Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego 1945–2015. Pod red. Marii Wrocławskiej, Ireny Kujawskiej i Ireny Łabiszewskiej. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 430, nlb. 4, il., sum.

Łysa Góra

1429. KRZYSZTOFIK Małgorzata: Starodruki łacińskie i polskie przechowywane obecnie w Bibliotece oo. Misjonarzy Oblatów MN na Świętym Krzyżu. *Debaty Świętokrzyskie*. Vol. 1: 2014 s. 105–118.

Niepokalanów

1430. KRYSIAK Iwona: Biblioteka Instytutu Maryjno-Kolbiańskiego „Kolbianum” w Niepokalanowie. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 2 s. 61–72, sum.

Lata 1933–2010.

Olsztyn

1431. WOJTKOWSKI Julian: Katalog druków XVI wieku Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum” w Olsztynie. Lublin 2012.

Rec.: Cubrzyńska-Leonarczyk Maria, *Roczniki Bibliot.* R. 59: 2015 s. 165–173.

Opole

1432. BIBLIOTEKA Politechniki Opolskiej. 50 lat funkcjonowania (1966–2016). Praca zbiorowa. Pod red. Elżbiety Czerwińskiej i Anny Jańdziak. Opole 2015 Oficyna Wydaw. Politech. Opolskiej 8° ss. 96, il.

Poznań

1433. KŁUDKIEWICZ Kamila: Księgozbiór kolekcjonera dzieł sztuki. Słów kilka o bibliotece Seweryna hr. Mielżyńskiego z Miłosławia. *Biblioteka*. Nr 19: 2015 s. 81–116, sum.

Pozostałości w zbiorach PTPN w Poznaniu.

1434. PRZYBYSZEWSKA Alicja: Spuścizna Stefana Balickiego w zbiorach Domu Literatury Biblioteki Raczyńskich. *Biblioteka*. Nr 19: 2015 s. 117–128.

Archiwum literackie.

Rzeszów

1435. DEC Bogusław: Biblioteka Instytutu Teologiczno-Pastoralnego i Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 2 s. 47–60, sum.

Lata 1992–2013.

Sandomierz

1436. SZYLAR Anna: „Pióro żadne nie jest w stanie wyrazić jej zalet”. Listy informujące o śmierci mniszek adresowane do opactwa benedyktynek w Sandomierzu w zbiorach Biblioteki Diecezjalnej w Sandomierzu (1781–1897). Wrocław 2015 Wrocławskie Tow. Miłośn. Historii 8° ss. 197, il., sum. (Dziedzictwo Kulturowe po Skasowanych Klasztorach; t. 4).

Suwałki

1437. MONOGRAFIA Biblioteki Pedagogicznej w Suwałkach 1951–2015. Materiały zebr. i oprac. Katarzyna Harasimowicz. Suwałki 2015 Centrum Edukacji Nauczycieli 8° ss. 98, il.

Szczecin

1438. BORÓWKA Teresa: Zbiory specjalne Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego. *Bibliotekarz Zachodniopomorski*. R. 55: 2014 nr 2 s. 9–17.

1439. SIEĆ biblioteczna Uniwersytetu Szczecińskiego w trzydziestoleciu (1985–2015). Pod red. Mirosławy Różyckiej. Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Szczecińskiego 8° ss. 232, il. (Prace Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego).

Tarnów

1440. BANACH Ryszard: Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie z perspektywy historycznej. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 1 s. 25–52, sum.

Lata 1772–2011.

1441. GLEISNER Iwona: Dziedzictwo kulturowe Kościoła w Tarnowskiej Bibliotece Cyfrowej. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 1 s. 141–152, sum.

Od 2010 r.

Toruń

1442. CHOPTIANY Michał: „Nie chuchaj, aby się śnieg nie rozpułnął”. Dwa nieznanne wcześniej Brosciana ze zbiorów Biblioteki UMK w Toruniu. *Folia Toruniensia*. [T.] 15: 2015 s. 7–24, sum., Zsfg.

Z księgozbioru Jana Brożka (1585–1652).

1443. DRUGI obieg wydawniczy (1974) 1976–1990 w zasobie Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu. Katalog kolekcji Toruńskiej Oficyny, Toruńskiego Klubu Książki Nieocenzurowanej, Niezależnej Biblioteki i Archiwum w Toruniu oraz innych darów. T. 1: Druki zwarte. [Oprac.] Anna Supruniuk, Mirosław A. Supruniuk. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 743, nlb. 1. IPN–KŚZpNP.

Toż. T. 2: Czasopisma. Warszawa 2015 ss. 507, nlb. 1.

1444. KRAJNIAK Weronika: Biblioteka podręczna Archiwum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. *Folia Toruniensia*. [T.] 14: 2014 s. 97–99.

1445. SIERADZAN Wiesław: Historia i znaczenie zbiorów Biblioteki Katedry Filologii Germańskiej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Depozyt w Bibliotece Uniwersyteckiej. *Folia Toruniensia*. [T.] 14: 2014 s. 41–61, sum., Zsfg.

1446. URBANIAK Irena: Druki elbląskie w zbiorach Książnicy Toruńskiej w Toruniu. Analiza tematyczna. Proweniencja. Cz. 2. *Folia Toruniensia*. [T.] 14: 2014 s. 7–27, sum., Zsfg.

Cz. 1. *Tamże*. [T.] 13: 2013.

1447. ZALEWSKA Emilia: Biblioteka Diecezjalna w Toruniu w latach 1995–2010. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 2 s. 37–46, sum.

Wałbrzych

1448. KWIATKOWSKA-WYRWISZ Elżbieta: Pracownia Regionalna Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej „Biblioteka pod Atlantami” w Wałbrzychu. *Nowa Kronika Wałbrzyska*. T. 3: 2015 s. 141–146, sum.

Warszawa

1449. CZERWIŃSKI Grzegorz: Dzieje rękopisów Stanisława Kryczyńskiego (1911–1941). *Bibliotekarz Podlaski*. R. 15: 2014 nr 1 s. 146–152, sum.

Przechowywane w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie.

1450. DŁUGOŁĘCKA Hanna: Starodruki Biblioteki Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza SGH 4° ss. 65, nlb. 7, il.

Katalog zbiorów.

1451. FABIAŃSKA Agnieszka: Rękopis z XV w. z klasztoru Świętego Krzyża w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie. *Debata Świętokrzyskie*. Vol. 1: 2014 s. 31–34.

1452. JANOWSKA Beata: Archiwum Jerzego i Bożeny Łojków. *Roczn. BN*. T. 46: 2015 s. 289–296, sum.

W zbiorach BN.

1453. KALISZUK Jerzy: Nieznane średniowieczne zabytki języka niemieckiego z kolekcji Ludwika Zalewskiego w zbiorach Biblioteki Narodowej. *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 5: 2011 s. 211–228, sum.

1454. [KAMOŁOWA Danuta]: Pamiętniki i relacje w zbiorach rękopiśmiennych Biblioteki Narodowej. Oprac. ...; współudz. Teresa Sieniatycka. Wyd. 2., popr. i rozsz. Warszawa 2015 BN 8° ss. 539, nlb. 1, tabl. 52, il.

Wyd. 1. 1998.

1455. KATALOG druków XVI wieku w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie. T. 5: L–O. Pod red. Haliny Mieczkowskiej; materiał proveniencyjny oprac. pod kier. Marii Cubrzyńskiej-Leonarczyk. Warszawa 2015 Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego 8° ss. 850, tabl. 24, il. (Prace Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie. Acta Bibliothecae Universitatis Varsoviensis; 36).

T. 1. 1994.

1456. KATALOG rękopisów Biblioteki Narodowej. T. 23: Archiwum Leszka Kołakowskiego. Sygnatury 13156–13655. Oprac. Maria Gamdzyk-Kłuźniak. Warszawa 2015 BN 8° ss. 518, nlb. 1, il.

T. 1. 1929.

1457. KOLEK Grzegorz, Majewska Jolanta: Zasoby biblioteczne i usługi informacyjne Biblioteki Głównej Akademii Obrony Narodowej. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 4: 2015 s. 31–37, sum.

1458. ŁĘTOCHA Barbara, Jabłońska Izabela: Afisze Żydów radomskich wydane w II Rzeczypospolitej w zbiorach Biblioteki Narodowej. Tł. na jęz. ang. Paweł Dąbrowski. Warszawa 2015 BN 4° ss. 64, nlb. 5, tabl. 129, il.

Tekst równol. pol., ang.

1459. ŁĘTOCHA B., Jabłońska I.: Afisze Żydów ze Lwowa, Drohobycza i Borysławia wydane w latach 1929–1939 w zbiorach Biblioteki Narodowej. Tł. na jęz. ang. Paweł Dąbrowski. Warszawa 2015 BN 8° ss. 81, nlb. 4, tabl. 94, il.

Tekst równol. pol., ang.

1460. NURKIEWICZ Elżbieta: Ekslibrisy z księgozbioru Biblioteki Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa 2010 Lineart 16° ss. 199, nlb. 1, il.

Rec.: Maruszak Elżbieta, *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 5: 2011 s. 339–341.

1461. PLAKAT wojskowy w Zbiorach Specjalnych Centralnej Biblioteki Wojskowej. Military poster in the Special Collection's Department of the Central Military Library. Wybór i oprac. Paweł Borysewicz [i in.]. Warszawa 2015 Centr. Bibl. Wojsk. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego 4° ss. 339, il. Centr. Bibl. Wojsk. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Katalog zbiorów.

1462. SZABLEWSKI Maciej: Dzieje mikrofilmowania przez Bibliotekę Narodową. Warszawa 2015 BN 8° ss. 638, il.

1463. URBANEK Bożena: Spuścizna Aleksandra Januskiewicza – profesora Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Stefana Batorego – w zbiorach Głównej Biblioteki Lekarskiej (GBL). *Medycyna Nowożytna.* T. 21: 2015 z. 1 s. 107–113.

1464. WRONKOWSKA Sonia: Muzykalia z dawnej Biblioteki Załuskich w zbiorach Biblioteki Narodowej. *Roczn. BN.* T. 46: 2015 s. 45–67, sum.

Wiślica

1465. KARDYŚ Piotr: XV–XVII-wieczne druki z dawnych księgozbiorów kapitulnego i wikariuszy znajdujące się obecnie w bibliotece Bazyliki Mniejszej NMP w Wiślicy oraz inwentarz biblioteki kapituły wiślickiej z 1682 roku. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 87–104, sum.

Aneks źródłowy.

Włocławek

1466. IWANŃSKA-CIEŚLIK Bernadeta: Biblioteka kapituły katedralnej we Włocławku. Bydgoszcz 2012.

Rec.: Pietrzakiewicz Iwona, *Roczniki Bibliot.* R. 59: 2015 s. 173–177.

Wrocław

1467. FRAN CZYK-CEGŁA Agnieszka: Fragmenty księgozbioru klasztoru karmelitów w Sąsiadowicach w zbiorach Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. *Hereditas Monasteriorum.* Vol. 6: 2015 s. 251–290, sum.

Wieś w obwodzie lwowskim.

1468. HUSZCZA Krzysztof: Księgozbiór Ottona Forsta de Battaglii w zbiorach Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. *Zbliżenia Interkulturowe*. [T.] 10: 2011 s. 102–108.

1469. PIASTOWSKIE kolekcje ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu. Digitalizacja i udostępnianie. Praca zbiorowa. Pod red. Iwony Bińkowskiej, Diany Codogni-Łańcuckiej. Wrocław 2015 Bibl. Uniwersytecka 8° ss. 228, tabl. 2, il., sum., Zsfg., shrnutí. Bibl. Uniwersytecka we Wrocławiu. (Imago Silesiae, Imago Europae; t. 4).

Treść: Pitak Ewa: Założenia i realizacja projektu „Piastowskie kolekcje ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu. Digitalizacja i udostępnianie” s. 9–15; Piotrowicz Grażyna: Działania organizacyjne i merytoryczne Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu w obszarze ochrony, zabezpieczenia i udostępniania kolekcji historycznych s. 16–32; Przybytek Dariusz: Piastowie legnicko-brzescy w dziejach Śląska s. 33–47; Karlak Weronika: „Bibliotheca Piastorum Bregensis” – szkolny księgozbiór dziedzictwem kulturowym śląskich Piastów s. 48–70; Osowski Mirosław: „Bibliotheca Rudolphina Legnicensis” – renesansowa kolekcja księcia Jerzego Rudolfa s. 71–81; Karlak W.: „Bibliotheca Ecclesiae SS. Petri Pauli Legnicensis” – od zbiorów kościelnych do biblioteki miejskiej s. 82–94; Turowska Małgorzata: Książęce znaki własnościowe w kolekcjach piastowskich Brzegu i Legnicy (ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu) s. 95–121; Len Ryszard: „Seculum vitae et mundi”. Grafika w drukach dawnej Biblioteki Gimnazjum w Brzegu i legnickiej Rudolfiny s. 122–138; Łabuz Katarzyna: Stan zachowania piastowskich kolekcji w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu s. 139–149; Katalog dzieł s. 151–208; Bibliografia s. 209–217.

1470. PIOTROWSKA Maria: Zbiór starych druków w Bibliotece Muzeum Narodowego we Wrocławiu. Próba charakterystyki. *Roczniki Sztuki Śląskiej*. [T.] 24: 2015 s. 203–218, Zsfg., sum., rés.

Biblioteki zagraniczne

Zob. poz. 1559.

Austria

1471. OPYRCHAŁ Leszek: Rękopiśmienne plany Kamieńca Podolskiego w zbiorach Austriackiej Biblioteki Narodowej w Wiedniu. *Przepl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 4 s. 131–140.

Białoruś

1472. BIBLIOTEKA Radzivillov Nesvižskoj Ordinacii. Library of the Radziwills' of Nesvizh Ordination. Katalog izdanij iz fonda Central'noj Naučnoj Biblioteki imeni Ākuba Kolasa Nacional'noj Akademii Nauk Belarusi: XV–XVI veka. Gl red. N. Ū. Berėz'kina. Minsk 2010 Belaruskaâ navuka 8° ss. 173, nlb. 3. Nacional'naâ Akademiâ Nauk Belarusi. Central'naâ Naučnaâ Biblioteka imeni Ākuba Kolasa.

Toż. XVII vek. Minsk 2012 ss. 629, nlb. 1.

Rec.: Narbutienė Daiva: Nesvyžiaus ordinacijos Radvilų bibliotekos katalogai. *Knygotyra*. T. 61: 2013 s. 345–351.

Francja

1473. ROGOZIŃSKA Agnieszka: Biblioteka Polska w Paryżu wczoraj i dziś – z perspektywy bibliotekarza stażysty. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 2: 2014 s. 63–79, sum.

1474. ZIÓŁEK Jan: Towarzystwo Dobroczynności Dam Polskich. *Studia Archiw.* [T.] 3: 2010 s. 151–173.

Wykaz źródeł z l. 1834–1864 w Bibliotece Polskiej w Paryżu.

Litwa

1475. BRAZIŪNIENĖ Alma: Knygų kolekcijos „in corpore” Lietuvos bibliotekose. *Knygotyra*. T. 61: 2013 s. 227–253, santr., sum.

Niemcy

1476. OSOSIŃSKI Tomasz: Biblioteka Zygmunta Augusta i jej monumenta w berlińskiej Staatsbibliothek. *Roczn. BN*. T. 46: 2015 s. 11–44, sum.

Rosja

1477. KATALOG książek z biblioteki króla Zygmunta II Augusta w zbiorach Rosyjskiej Biblioteki Narodowej w Sankt Petersburgu. Oprac. Maria I. Tkaczenko, Maria Brynda. Warszawa 2015 BN 8° ss. 198, nlb. 1, tabl. 21, il.

1478. KATALOG starodruków Biblioteki Muzeum Polskiego w Ameryce. Oprac. Fryderyk Rozen. Warszawa 2015 BN 8° ss. 46, nlb. 1, tabl. 28, il.

W Chicago.

Szwecja

1479. HAGSTRÖM MOLIN Emma: „To place in a chest”. On the cultural looting of Gustavus Adolphus and the creation of Uppsala University Library during the seventeenth century. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 2 s. 135–148, streszcz.

Polonika.

1480. JUDA Maria, Teodorowicz-Hellman Ewa: Polonika w Bibliotece Katedralnej w Strängnäs. The Polonica in the Library of Strängnäs Cathedral. In cooperation with Ragnhild Lundgren. Stockholm 2011 Stockholm Univ. Department of Slavic Languages and Literatures 8° ss. 116, nlb. 16, il. (Stockholm Slavic Papers; 17).

Rec.: Maruszak Elżbieta, *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 329–330.

Ukraina

1481. BIBLIOTHECA Bavoroviana Leopoliensis. Prints from the first half of the sixteenth century. A catalogue. Ed. by Jolanta Gwioździk, Tadeusz Maciąg; in collab. with Iwona Pietrzakiewicz, Renata Frączek. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 4° ss. 167, il. Faculty of Library and Information Science. Univ. of Silesia, The Lviv National Vasyl Stefanyk Library of Ukraine. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3336).

Lwowska Biblioteka Narodowa Naukowa Ukrainy im. W. Stefanyka.

1482. INFORMATOR o polonikach w zbiorach rękopiśmiennych Lwowskiej Narodowej Naukowej Biblioteki Ukrainy im. Wasyla Stefanyka. Cz. 2: Zbiór Aleksandra Czołowskiego. Oprac. Konrad Rzemieniecki. Wrocław 2015 ZNiO 8° ss. XXV, nlb. 5, 379, nlb. 2, il.

Cz. 1. 2010.

1483. LOS' Valentina: Rukopisna spadšina monastiriv Greko-ta Rimo-katolic'ii cerkov u fondah Institutu rukopisu Nacional'noi biblioteki Ukraïni imeni V. I. Vernads'kogo. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 6: 2015 s. 237–250, streszcz., sum.

3. MUZEA I WYSTAWY HISTORYCZNE

a) Ogólne

Zob. poz. 8302.

1484. ADAMCZYK Jerzy: Kanoniczna instytucja muzeum kościelnego. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 13–30, sum.

1485. ARCHITEKTURA rezydencjonalna w muzeach na wolnym powietrzu. *Acta Scansenologica.* T. 11: 2015 s. 9–253, sum.

Treść: Wyrwa Andrzej Marek: Palatia – pałace, zamki, dwory. Państwowe, rodowe i rodzinne gniazda. Kilka uwag odnośnie pojęcia rezydencji w muzeach na wolnym powietrzu s. 9–29; Stojak Grażyna: Problemy z zachowaniem zespołów dworskich na Podkarpaciu u progu XXI wieku z perspektywy doświadczeń wojewódzkiego konserwatora zabytków. Wprowadzenie do zagadnienia s. 31–40; Stojak G.: O związkach dworów ze szkołami w przeszłości. Na podstawie wybranych przykładów z Podkarpacia s. 41–50; Gil Zdzisław: Stan zachowania podkarpackich dworów w perspektywie ostatnich 40 lat (na terenie d. woj. krośnieńskiego) s. 51–78; Lipelt Robert: Osiemnastowieczne kompozycje zespołów dworsko-folwarcznych w południowo-wschodniej Polsce s. 79–92; Ginalski Jerzy, Ossadnik Hubert: Dwór ze Święcan – niezwykle przykład dworu z długim chłopskim rodowodem s. 93–117; Stawowiak Krystyna: Neogotycka polichromia kaplicy dworu ze Święcan w świetle polskiej architektury XIX-wiecznej oraz prac konserwatorskich s. 119–125; Klein-Wrońska Sonia, Sadkowski Tadeusz: O szlachcie z rodu „pruskiego” narodowości polskiej i jej obecności w muzeum na wolnym powietrzu we Wdzydzach s. 127–145; Śliwiński Wojciech: Dworsko-folwarczne założenie przestrzenne na ekspozycji Sądeckiego Parku Etnograficznego w Nowym Sączu s. 147–168; Marcinowska Maria: Jak pogodzone kanoników z ziemianami czyli o urządzaniu wnętrza dworu z Rdzawy w Sądeckim Parku Etnograficznym w Nowym Sączu s. 169–181; Pavelčíková Monika: L’ubovnianske podhradie – sídlo správcu Spišského starostovstva v 18. storočí s. 183–191; Murawska-Derewońko Edyta, Tomaszewski Norbert Dariusz: Zespół pałacowo-parkowy w Ciechanowcu-Nowodworach s. 193–204; Nowakowski Piotr, Święch Jan: Kujawsko-Dobrzyński Park Etnograficzny w Kłóbce. Rewaloryzacja zespołu dworsko-parkowego. Stan obecny i planowane działania s. 205–219; Kryński Stanisław: Dwór myśliwski hr. Potockich w skansenie mazowiecko-podlaskim w Ciechanowcu jako przykład rezydencji magnackiej s. 221–228; Chlebowska Barbara: Łęczycka Zagroda Chłopska. Powstanie i funkcjonowanie w pierwszych latach s. 229–253.

1486. BERGMANN Olaf: Muzea historyczne – przyczyny ich sukcesów bądź porażek. *Niepodległość i Pamięć.* R. 22: 2015 nr 4 s. 237–262.

1487. BLOCH Marta, Pogodziński Paweł Marek: Archeologiczne instytucje paramuzealne w województwie pomorskim. *Roczn. Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.* T. 5: 2014 s. 100–112, sum.

1488. BOIŃSKI Artur: „Enigma. Odszyfrować zwycięstwo”. *Kronika Wielkopolski.* 2015 nr 4 s. 139–142.

Ruchoma wystawa w Belgii, Francji, Kanadzie i Włoszech od 2010 r.

1489. DZIERŻYC Longin: Muzealnictwo na Ziemi Lubuskiej w latach 1945–2000. Zielona Góra 2014 Muzeum Ziemi Lubuskiej; Tow. Przyj. Muzeum Ziemi Lubuskiej 8° ss. 393, nlb. 3, il.

1490. FOLGA-JANUSZEWSKA Dorota: Kongresy muzeów i muzealników. *Muzealnictwo.* R. 56: 2015 s. 28–32, sum.

1491. FOLGA-JANUSZEWSKA D.: Muzeum. Fenomeny i problemy. Kraków 2015 Universitas 8° ss. 157, il. (Muzeologia; t. 10).

1492. FUNKCJE muzeum współcześnie. Wyzwania i interpretacja oferty muzealnej. Pod red. Janusza Hochleitnera i Wiesławy Połom-Jakubowicz. Malbork 2015 Muzeum Zamkowe 8° ss. 191, il.

Materiały z konferencji zorg. w ramach V edycji Spotkań Malborskich im. Macieja Kilarńskiego, 25 IX 2012 r.

Treść: Hochleitner J., Połom-Jakubowicz W.: Wstęp s. 5–7; Sołtysik Marian: Tożsamość muzeum s. 11–16; Tarnowski Piotr: Stutthof / Sztutowo s. 17–24; Jasiński Łukasz: Jak opowiadać o kataklizmie? Koncepcja Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku s. 25–32; Czyżewska Anna: Muzea skansenowskie – aktualna sytuacja i perspektywy rozwoju. Prezentacja wstępnych wyników badania „Muzea etnograficzne i skanseny w nowej rzeczywistości” s. 33–44; Nieroba Elżbieta: Prawodawca czy tłumacz? O zmieniającej się roli muzealnika we współczesnym świecie s. 45–52; Lolo Radosław: Kierunki i możliwości rozwoju zawodowego kadr muzealnych w świecie Krajowych Ram Kwalifikacji s. 53–62; Wojtkowski Jacek Maciej: Muzea kościelne – natura i specyfika z perspektywy katolickiej kościoła poddominikańskiego pw. św. Piotra i Pawła w Chełmnie s. 75–88; Nowacki Marek: Autentyczność w percepcji osób zwiedzających muzeum s. 91–103; Dubińska Anna: Tradycjonalizm a nowoczesność w muzeach krakowskich w opiniach turystów i odwiedzających s. 105–116; Kruczek Zygmunt: Ocena jakości muzeum jako produktu turystycznego. Studium na podstawie badań w wybranych muzeach miasta Krakowa s. 117–131; Bogdanowicz Tomasz: Turysta kulturowy w muzeum s. 133–139; Funkcje współczesnego muzeum. Wywiad Konrada Wojciechowskiego z dr. hab. Piotrem Majewskim, dyrektorem Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów s. 143–145; Raduńska-Pacholska Dominika: Rola edukacji muzealnej – zajęcia nie tylko dla dzieci s. 147–153; Łukawski Krzysztof: Muzeum – fabryka eventów? s. 155–159; Hochleitner J.: Z dziejów inscenizacji bitwy grunwaldzkiej s. 161–172; Narojczyk Krzysztof: Wizualizacja scen batalistycznych – nowa formuła ekspozycji s. 173–184; Stokowski Marek: Ludzka twarz muzeum s. 185–187; Grążawski Kazimierz: Nowe muzeum w Działdowie – nowe wyzwania s. 189–191.

1493. GUDOWSKA Marta, Gudowski Arkadiusz: Godna starość czy druga młodość? Zespoły budownictwa miejskiego w polskich muzeach na wolnym powietrzu. Problem prezentacji obiektów i ich funkcjonalności. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 229–239, sum., Zsfg., rez.

1494. MATASSA Freda: Organizacja wystaw. Podręcznik dla muzeów, bibliotek i archiwów. Tł. Sonia Jaszczyńska. Kraków 2015 TAIWPN Universitas 8° ss. 353, nlb. 2, il. (Muzeologia. Teoria, praktyka, podręczniki; t. 11).

1495. MURAWSKA Agnieszka: Związek Muzeów w Polsce w latach 1914–1939. *Muzealnictwo*. R. 56: 2015 s. 48–57, sum.

1496. MUZEA – rezydencje w Polsce. Materiały sesji naukowej zorganizowanej w Muzeum Zamoyskich w Kozłówce, 18 września 2014 r. [T.] 2. Red. Anna Fic-Lazor. Kozłówka 2015 Muzeum Zamoyskich 8° ss. 176, il.

Treść: Kornacki Krzysztof: Wstęp s. 7–9; Dąbrowska Anna: Problemy rewaloryzacji założenia pałacowo-parkowego w Choroszczy wobec zmian w zagospodarowaniu przestrzennym otoczenia rezydencji s. 11–28; Feliks Anna: Kilka uwag na temat powstania ekspozycji Muzeum Wnętrz w pałacu Bielińskich w Otwocku Wielkim s. 29–42; Hochleitner Janusz: Inszenizacje historyczne w Muzeum Zamkowym w Malborku. Refleksje nad funkcjami a skutecznością promocyjną instytucji kultury s. 43–59; Berbelska Dorota: Muzeum Pałac Herbsta – sztuka dawna w nowym wymiarze s. 61–73; Michalska-Szałacka Magdalena: Muzeum Pałac Herbsta – edukacja w nowym wymiarze s. 75–88; Kochanowicz Roman F.: Zespół pałacowo-parkowy Muzeum Romantyzmu w Opinogórze. Wczoraj, dziś i jutro s. 89–100; Kot Katarzyna: Muzeum w Kozłówce. Początek s. 101–115; Grzechnik Sławomir: Centralna Składnica Muzealna Ministerstwa Kultury i Sztuki w Kozłówce 1955–1977 s. 117–134; Bordzioł Monika: Polityka zakupu eksponatów rzemiosła artystycznego w Muzeum Zamoyskich w Kozłówce s. 135–153; Grzonkowska Joanna: Współczesne funkcje zabytkowych ogrodów i parków muzeów-rezydencji s. 155–166.

T. 1. 2004.

1497. MUZEA polskie. Koncepcja publ., red. merytoryczna Dorota Folga-Januszewska. Olszanica–Lesko 2012.

Rec.: Kalisz-Zielińska Marta: Kompendium czy album? *Klio*. T. 34: 2015 nr 3 s. 117–128.

1498. MUZEA w kulturze współczesnej. Red. Anna Ziębińska-Witek, Grzegorz Żuk. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 251, il.

Materiały z konferencji, Lublin, 22–23 V 2014 r.

Z treści: Ziębińska-Witek A., Żuk G.: Wprowadzenie s. 7–18; Drewniak Maciej, Polańska Marta, Stasiak-Cyran Marta: Nowoczesne formy prezentacji dziedzictwa archeologicznego na przykładzie stałej wystawy w Muzeum Lubelskim s. 21–35; Karpavičienė Jolanta: Pałac Wielkich Książąt Litewskich w Wilnie – harmonia tradycji i nowoczesności s. 37–55; Garbowski

Michał: Artefakty, symulakry, rekonstrukcje. Nowoczesne ekspozycje historyczne w zabytkowych wnętrzach s. 57–82; Mączyński Ryszard: „Museum et sacrum”. Rozważania o muzealnym statusie warszawskiego kościoła Sióstr Wizytek s. 83–105; Pawlak Judyta: Rzeczy miarą człowieka – dary w kolekcji Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie s. 125–136; Morawska Iwona: Sens, wartość i projekty edukacji muzealnej w świecie „płynnej nowoczesności” s. 139–156; Nieroba Elżbieta: Muzeum empatyczne. O zmieniającej się roli odbiorcy kultury we współczesnym świecie w opinii muzealników s. 157–169; Lang Elżbieta: Zabawa konwencją, czyli jak opowiadać historię w muzeum. Wystawa „Przerwany mecz. 1768–1815” s. 171–184; Wysok Wiesław: Nowa tożsamość edukacyjna muzeów założonych w miejscach byłych obozów niemieckich s. 185–203; Kubis Barbara: Dotknąć żywej historii – działalność edukacyjna Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu s. 205–219; Debata: Jakich muzeów dzisiaj potrzebujemy? s. 221–243.

1499. NADOLSKA-STYCZYŃSKA Anna: Zabawa w wojnę. Muzea a rekonstrukcje historyczne (Głos w dyskusji). *Roczn. Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu*. T. 5: 2014 s. 113–125, sum.

1500. OZIMEK Katarzyna: Masowość, elitaryzm, komercja, sakralność a współczesne muzealnictwo i wystawiennictwo. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 48–67, sum.

1501. PAWLETA Michał: Rekonstrukcje obiektów archeologicznych w Polsce. Szanse i wyzwania w perspektywie rozwoju turystyki archeologicznej. *Rocznik [Muzeum Górnoszląski Park Etnogr. w Chorzowie]*. [T.] 2: 2014 s. 70–90, sum.

Skanseny i parki archeologiczne.

1502. PERDONO e riconciliazione. Cardinale Kominek sconosciuto padre d'Europa. Sotto la dir. di Krzysztof Pomian e con l'assis. di Karolina Ciejka. Wrocław 2015 Urząd Miej. Wrocław. Biuro Współpracy z Zagranicą 4° ss. 122, il.

Wystawa: Watykan, Berlin, Wrocław, Bruksela, listopad 2015 r. – listopad 2016 r.

1503. [PIERWSZY] I Kongres Muzealników Polskich. Red. prowadzący Michał Wysocki. Warszawa 2015 Nar. Centrum Kultury 8° ss. 318, il. + 1 dysk optyczny (CD).

Z treści: Hinz Hans-Martin: The value-creation role of museums s. 19–24; Waltoś Stanisław: Misja, etyka, wartości. Pytania o wartościowotwórczą rolę muzeów s. 25–34; Niezabitowski Michał: Czy muzeum potrzebuje nowej definicji? s. 35–46; Traba Robert: Epoka muzeów? Muzeum jako medium, muzeum jako mediator s. 47–56; Folga-Januszewska Dorota: Muzealnik. Zawód, profesja czy powołanie? s. 57–64; Świąch Jan: Muzealium – między kryzysem a potrzebą autentyzmu. Odkrywanie kontekstu s. 65–72; Bartosz Antoni: Szukając sensu w sprawozdawczych tabelkach s. 73–81; Gałęza Jarosław: W pogoni za nowoczesnością: twórcza adaptacja czy mierna imitacja? Próba oceny przemian polskich muzeów na przestrzeni ostatnich dwóch dekad s. 83–91; Suchan Jarosław: Zablockowany potencjał rozwoju czy niewykorzystana szansa? Pytanie o czynniki utrudniające i stymulujące rozwój sektora muzealnego s. 93–99; Jaskanis Paweł: Nowe zadania, te same kadry. Zapisy Ustawy o muzeach w świetle obecnej praktyki muzealnej s. 101–111; Salwiński Jacek: Mapa nowych inwestycji muzealnych. Czego możemy się nauczyć o polskim muzealnictwie dzięki dotychczasowym inwestycjom infrastrukturalnym? s. 113–120; Niezabitowski M.: Zwiedzający – widz czy aktor współtworzący doświadczenie muzealne? Uwagi na temat zmian determinujących recepcję muzeum s. 121–128; Carstensen Jan: Museums and heritage management s. 131–136; Purchla Jacek: Muzea a zarządzanie dziedzictwem s. 137–146; Jaskanis P.: Test wielu luster. W kierunku muzeum jutra s. 147–160; Żuchowski Piotr: Nowoczesne muzea szansą rozwoju regionalnego i lokalnego s. 161–163; Piskorski Jan M.: Muzea w świecie historii s. 165–174; Trupinda Janusz: Nowoczesny muzealnik. Jakich kadr potrzebują muzea? s. 175–183; Suchan J.: Przedmiot znaleziony przypadkiem s. 185–192; Kosiński Dariusz: Wystawa jako doświadczenie. Performatywne aspekty muzeum s. 193–201; Szeląg Marcin: Muzea wobec różnych potrzeb zróżnicowanej publiczności. Działania edukacyjne muzeów s. 203–211; Graczyk Longin: Muzeum jako partner w działaniu. Pytanie o efektywny model współpracy muzeum z otoczeniem instytucjonalnym, społecznym i biznesowym s. 213–220; Folga-Januszewska D.: Muzealnik – kurator, ale i menedżer. Nowe zadania stojące przed muzealnikami a zmiany systemu kształcenia i awansu kadr muzealnych s. 221–225; Horoszko Stanisław: Narzędzia dla muzeów jutra. Jakiego typu rozwiązania instytucjonalne i prawne będą kluczowe ze względu na wyzwania, przed którymi stoi polskie muzealnictwo? s. 227–237; Zawojski Piotr: Między muzealium, przestrzenią a multimediami. Co decyduje o atrakcyjności doświadczenia muzealnego? s. 239–246; Trupinda J.: Muzea jako lokomotywy rozwoju regionalnego s. 247–250; Szpanowski Piotr: Sesja plenarna I Kongresu Muzealników Polskich s. 253–259; Woźniak Michał F.: Debata plenarna I Kongresu Muzealników Polskich s. 261–268; Matassa Freda: The role of the museum in the 21st century s. 269–274; Uchwały I Kongresu Muzealników Polskich s. 277–292; Postscriptum s. 293–301.

1504. SKRZYDLEWSKA Beata: Problemy i wyzwania muzealnictwa kościelnego w Polsce. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 259–268, sum.

XX–XXI w.

1505. SPRAWOZDANIA z działalności muzeów Pomorza Środkowego w roku 2014. *Koszalińskie Zesz. Muzealne.* Ser. B-IX: Muzealnictwo. T. 35: 2015 s. 5–203.

Treść: Szumowska-Chrabina Monika: Muzeum w Koszalinie: sprawozdanie z działalności w roku 2014 s. 5–55; Foltyn Rafał: Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku: sprawozdanie z działalności w roku 2014 s. 57–93; Dudź Jerzy: Muzeum Regionalne w Szczecinku: sprawozdanie z działalności w roku 2014 s. 95–109; Markiewicz Malwina: Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu: sprawozdanie z działalności w roku 2014 s. 111–134; Siemiński Tomasz: Muzeum Zachodniokaszubskie w Bytowie: sprawozdanie z działalności w roku 2014 s. 135–148; Buziakowski Jerzy: Muzeum Zamek Książąt Pomorskich w Darłowie: sprawozdanie z działalności w roku 2014 s. 149–162; Monikowska Krzysztofa: Muzeum Regionalne w Człuchowie: sprawozdanie z działalności w roku 2014 s. 163–177; Malinowski Bronisław: Muzeum Regionalne w Bobolicach: sprawozdanie z działalności w roku 2014 s. 179–190; Walasek Grzegorz: Polskie Towarzystwo Numizmatyczne Oddział w Koszalinie: sprawozdanie z działalności w roku 2014 s. 191–203.

1506. TOMICZEK Dagmara: Oferta edukacyjna muzeum w kontekście podstawy programowej szkół ponadpodstawowych. *Rocznik [Muzeum Górnośląski Park Etnogr. w Chorzowie]. [T.] 2: 2014 s. 91–100, sum.*

1507. [TRZECIA] III Konferencja Muzeów Górniczych i Skansenów Podziemnych w Polsce. Oprac. red. Elżbieta Bednarowska, Małgorzata Piera. *Wieliczka 2015 Muzeum Żup Krakowskich 8° ss. 210, il. Muzeum Żup Krakowskich.*

Treść: Bednarowska E.: Od Redakcji s. 5–6; Jasiuk Jerzy: Skuteczna ochrona zabytków techniki – geneza i działalność oddziałów terenowych Muzeum Techniki s. 7–15; Wyka Ewa: Od zajezdni tramwajowej do placówki muzealnej i dalej s. 17–26; Jurkiewicz Jan, Potyka Urszula: Zabrzeński eksperyment. Nowe pytania, nowe możliwości s. 27–41; Brożek Mirosław: Rewitalizacja i adaptacja na cele kulturalne terenu i budynków po dawnej KWK Julia w Wałbrzychu. Projekt Stara Kopalnia s. 43–53; Wójcik-Łużycki Adam: Muzeum Polskiego Przemysłu Siarkowego – projekt Muzeum Historycznego M. Tarnobrzega – szansą zachowania dziedzictwa górnictwa siarki s. 55–67; Borzęcki Robert, Marek Aneta, Marek Tomasz: Tradycja wobec komercjalizacji na przykładzie muzeów górnictwa węglowego okręgu sudeckiego s. 69–83; Kobyłańska Malwina, Madziarz Maciej: Ścieżka turystyczno-dydaktyczna „Śladami dawnego górnictwa kruszców” jako przykład kompleksowego zabezpieczenia, ochrony i wykorzystania do celów rekreacji dziedzictwa górniczego Dolnego Śląska s. 85–101; Wieja Tomasz, Chmura Janusz: Synergia funkcji muzealnej i komercyjnej w projektowaniu podziemnych tras turystycznych s. 103–112; d’Obyrn Kajetan: Pomiędzy 30 a 35 rokiem na liście UNESCO – zabezpieczenie i udostępnienie kopalni soli „Wieliczka” s. 113–135; Zięba Krzysztof: Wpis na listę UNESCO – nowa perspektywa ochrony kopalni soli Bochnia s. 137–146; Jodłowski Antoni, Charkot Józef: Dokumentacja wyrobisk górniczych podstawą ochrony zabytkowych kopalń Wieliczki i Bochni – rola Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka s. 147–159; Sosenko Marek: Rynek antykwaryczny w Polsce a profil zbiorów muzeów górniczych i technicznych s. 161–173; Konwerska Barbara: Struktura nowych nabytków Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka – oferta rynkowa i realne możliwości s. 175–184; Kandzia Marek: Doświadczenia Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej w zakresie pozyskiwania i ochrony zabytków techniki oraz prowadzenia badań nad przeszłością regionu s. 185–193; Frużyński Adam: Maszyny parowe w zbiorach Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Aspekty muzealne i komercyjne s. 195–210.

1508. WĄCHAŁA-SKINDZIER Maria: PRL w narracji muzealnej ostatniego 25-lecia. *Światowid. [R.] 1: 2014 s. 11–53.*

1509. WYPĘDZENI 1939... Deportacje obywateli polskich z ziem wcielonych do III Rzeszy. Vertriebene 1939... Deportationen von polnischen Bürgern aus den ins Dritte Reich eingegliederten Gebieten. Red. Jacek Kubiak, Agnieszka Łuczak; współpr. Małgorzata Schmidt, Janusz Zemer. Poznań 2015 Zw. Miast Pol.; IPN–KŚZpNP. Oddz.; Wydaw. Miej. Posenia 4° ss. 219, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., niem.

Katalog wystawy eksponowanej od 2009 r. w 25 miastach.

1510. ZAPORA Adam: Wystawa muzealna – inscenizacja, imitacja czy mistyfikacja rzeczywistości kulturowej? *Roczn. Muzealny* [Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej]. T. 15: 2014 s. 179–180.

1511. ZIĘBIŃSKA-WITEK Anna: Muzea historyczne wobec nowych trendów w humanistyce. *Historyka*. T. 45: 2015 s. 97–115, sum.

1512. ŻYWEK Łukasz: Internetowe katalogi zbiorów w muzeach polskich. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 3 s. 279–310.

b) Poszczególne muzea krajowe i zagraniczne

Muzea krajowe

Białystok

1513. DAR pamięci. Wystawa i warsztaty historyczne dla młodzieży w województwie podlaskim, wrzesień–grudzień 2015. Oprac. merytor. Monika Kościukiewicz. Białystok 2015 Muzeum Wojska. Oddz. Muzeum Pamięci Sybiru 8° ss. 104, il. + dysk optyczny (DVD).

Projekt organizowany przez Muzeum Wojska.

1514. DĘBOWSKA Alina, Sołub Katarzyna, Sołub Jerzy: Katalog ręczników ludowych gminy Bielsk Podlaski. Catalogue of folk decorative towels of Bielsk Podlaski commune. Katalog narodnych ručnikov gminy Bel'sk Podlâskij. Tł. Natalia Gierasymiuk, Anna Lachowicz. Białystok 2015 Muzeum Podlaskie 4° ss. 214, nlb. 2, il. + 1 dysk optyczny (CD).

Tekst równol. pol., ang., ros. Muzeum Podlaskie.

1515. GDY gaśnie pamięć ludzka... Oprac. zespół pod kierunkiem Tadeusza Chwiedzia; oprac. red. Hieronima Dzierma, Jolanta Hryniewiecka. Białystok 2010 Elkam 8° ss. 78, nlb. 1, il. Zarząd Oddz. Zw. Sybiraków w Białymstoku.

Katalog Muzeum Pamięci Sybiru. Oddział Muzeum Wojska.

1516. KOŚCIUKIEWICZ Monika: Rzeczy (nie)zwykłe. Pamiątki zesłań w zbiorach Muzeum Pamięci Sybiru. Fot. i oprac. graf. Jerzy Hungendorfer. Białystok 2014 Muzeum Pamięci Sybiru. Oddz. Muzeum Wojska 8° ss. 111, nlb. 1, il.

Katalog zbiorów Muzeum Pamięci Sybiru.

1517. TRZECIAKOWSKA Sylwia: O Muzeum Pamięci Sybiru w Białymstoku. (Artykuł promocyjny). *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 2 s. 374–379.

Biezuń

1518. PIOTROWSKI Jerzy: Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu Oddział Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu i jego rola w środowisku lokalnym. *Roczn. Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu*. T. 5: 2014 s. 90–99, sum.

Bydgoszcz

1519. OD JUBILEUSZU do jubileuszu 2008–2013. Oprac. Jolanta Baziak-Jankowska. *Bydgoski Roczn. Muzealny*. [T.] 3: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 220–224.

Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego.

1520. ROK Leona Wyczółkowskiego w Muzeum Okręgowym w Bydgoszczy. [Aut.] Jolanta Baziak-Jankowska [i in.]. *Bydgoski Roczn. Muzealny*. [T.] 3: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 207–218.
2012.

1521. SÓJKOWSKA Danuta: Historia bydgoszczan – historia Muzeum. *Bydgoski Roczn. Muzealny*. [T.] 3: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 11–50.

1522. SZAŁKOWSKA-ŁOŚ Jolanta, Łoś Józef: Najnowsze odkrycia archeologiczne Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy. *Bydgoski Roczn. Muzealny*. [T.] 3: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 103–121.

1523. WOŹNIAK Michał F.: O Muzeum i potrzebie wznowienia Rocznika. *Bydgoski Roczn. Muzealny*. [T.] 2: 2011 s. 9–23.

Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego.

Chełm

1524. SAWICKA Ilona: 80 lat chełmskiej etnografii. Historia działu Etnografii Muzeum Ziemi Chełmskiej im. Wiktora Ambroziewicza w Chełmie. *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 209–230, izłożenie, sum.

Chorzów

1525. BIAŁAS Irena: Sprawozdanie z działalności Muzeum w Chorzowie w roku 2014. *Zesz. Chorzowskie*. T. 16: 2015 s. 284–296.

1526. GRABNY Barbara, Zacharyasz Ewa: Chałupa z Frydka. Chorzów 2015 Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie” 16° ss. 63, il. (Historia, Ludzie i Miejsca. Zeszyty budownictwa drewnianego Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”; nr 7).

1527. KLAJMON Barbara: Obraz Matki Bożej Kodeńskiej ze zbiorów Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”. *Rocznik* [Muzeum Górnośląski Park Etnogr. w Chorzowie]. [T.] 3: 2015 s. 145–164.

Z XVII w.

Analiza stylistyczna i omówienie konserwacji.

1528. MERCIK Henryk: Muzeum Hutnictwa w Chorzowie – próba wykorzystania postindustrialnego potencjału miasta. *Zesz. Chorzowskie*. T. 16: 2015 s. 159–180, sum., Zsfg.

Od 2010 r.

1529. WĄDOŁOWSKI Marcin, Roszak-Kwiatek Paweł: Kultura ludowa Beskidu Śląskiego na ekspozycji Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”. *Rocznik* [Muzeum Górnośląski Park Etnogr. w Chorzowie]. [T.] 2: 2014 s. 101–115, sum.

Ciechanowiec

1530. SPRAWOZDANIE merytoryczne z działalności Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu za 2014 rok. *Ciechanowiecki Roczn. Muzealny*. T. 11: 2015 s. 277–274.

1531. TOMASZEWSKI Norbert Dariusz: Dokumenty z czasów Wielkiej Wojny (1914–1918) w zbiorach Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka. *Ciechanowiecki Roczn. Muzealny*. T. 11: 2015 s. 179–187.

Częstochowa

1532. BILSKA Andżelika: Nabytki Działu Etnografii 2014. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 311–316, sum.

Muzeum Częstochowskie.

1533. KOSIŃSKI Maciej, Wieczorek-Szmal Magdalena, Bielińska Gerta: Częstochowski Rezerwat Archeologiczny w nowym świetle po 50 latach istnienia. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 13–24, sum.

1534. ŁONAK Wojciech A.: Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II. *Biul. Numizmat*. 2015 nr 1 s. 66–68, sum.

Od 2011 r.

1535. MIRY Agnieszka: Wystawiennictwo artystyczne w Muzeum Częstochowskim. Cz. 2. Lata 1976–2006. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 251–273, sum.

Cz. 1. *Tamże*. T. 12: 2011/2012 [dr.:] 2013.

1536. PABICH Łukasz: Bitwy Wielkiej Wojny Północnej (1700–1721) na medalach rosyjskich z kolekcji Muzeum Częstochowskiego. Cz. 2. Od Kronsztotu do Połtawy (1705–1709). *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 119–147, sum.

Cz. 1. *Tamże*. T. 13: 2013 [dr.:] 2014.

1537. SUCHARKIEWICZ Katarzyna: Nabytki Działu Sztuki w 2014 roku. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 330–338, sum.

Muzeum Częstochowskie.

1538. SZCZĘSNA Małgorzata: Nabytki Działu Historii 2014. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 317–329, sum.

Muzeum Częstochowskie.

1539. ŚWIERCZEWSKA Monika, Jezierska Katarzyna: Wystawy i wydarzenia w Muzeum Częstochowskim w 2014 roku. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 282–294, sum.

1540. WRZEŚNIEWSKA Małgorzata: Przegląd działalności Muzeum Częstochowskiego w wyborze. Częstochowa 2015 Małgorzata Wrzeźniewska; Muzeum Częstochowskie 8° ss. 156, il.

Dobre

1541. KONSTANTY Laszczka [1865–1956] – w 150-lecie urodzin. Zbiory Społecznego Muzeum Konstatego Laszczki w Dobrem. Red. Przemysław Piątkowski. Dobre–[Jakubów] 2015 Fotopia – Diana i Przemysław Piątkowscy 4° ss. 151, il.

Treść: Janota Teresa: Wspomnienie o moim Dziadku s. 7; Toż w jęz. ang.: A memory of my Grandpa s. 8; Wierzbiański Krzysztof: Wspomnienie o moim Dziadku s. 9–11; Toż w jęz. ang.: A memory of my Grandpa s. 12–14; Michalec Danuta: Konstanty Laszczka i jego związki z Dobrem s. 15–17; Toż w jęz. ang.: Konstanty Laszczka and his link with Dobre s. 18–20; Rzeźby monumentalne i ich projekty s. 23–35; Portrety sławnych ludzi i członków rodziny s. 37–53; Rzeźby symboliczne s. 55–77; Rzeźby animalistyczne i fantastyczne s. 79–91; Ceramika użytkowa s. 93–99; Medalierstwo s. 101–117; Malarstwo s. 119–121; Inne pamiątki s. 123–137; Fotografie – wybór s. 139–145; Rzeźby oraz pomniki w Dobrem i okolicach s. 147–151.

Dobrzyca

1542. BALCER Szymon: Kronika wydarzeń w Muzeum w roku 2013. *Dobrzyckie Studia Ziemiańskie*. Nr 4: 2014 s. 198–202.

Muzeum Ziemiaństwa w Dobrzycy.

1543. BALCER Sz., Borowiak Stanisław: Kronika wydarzeń w Muzeum w roku 2014. *Dobrzyckie Studia Ziemiańskie*. Nr 5: 2015 s. 116–130.

1544. BOROWIAK Stanisław: Ćwierćwiecze działalności Muzeum w Dobrzycy. *Dobrzyckie Studia Ziemiańskie*. Nr 4: 2014 s. 203–216.

Lata 1988–2013.

Duszniki-Zdrój

1545. KACPEROWSKA Dagmara: Kronika 2014. *Roczn. Muzeum Papiernictwa*. T. 9: 2015 s. 141–176.

Muzeum Papiernictwa.

1546. KŁONOWSKA Ewa: Wystawy czasowe w Muzeum Papiernictwa w 2014 r. *Roczn. Muzeum Papiernictwa*. T. 9: 2015 s. 177–187.

Dzierżoniów

1547. KACHEL-SZYJKA Joanna: Sprawozdanie z działalności Muzeum Miejskiego Dzierżoniowa za rok 2014. *Roczn. Dzierżoniowski*. T. 24: 2014 [dr.:] 2015 s. 155–158.

Elbląg

1548. JAGODZIŃSKI Marek Franciszek: Truso. Legenda Bałtyku. Katalog wystawy. The legend of the Baltic Sea. Exhibition catalogue. Przekł. Dominika Ciechanowicz. Elbląg 2015 Muzeum Archeol.-Hist. 4° ss. 111, il. Muzeum Archeol.-Hist.

Toż. Wyd. 2. uzup. Elbląg 2015. Tekst równol. pol., ang.

Wystawa stała w Muzeum Archeologiczno-Historycznym, otwarta 18 V 2015 r.

Ełk

1549. BOGUSZ Kazimierz: Kontrapunkt. Muzeum Historyczne w Ełku. *Borussia*. [T.] 53: 2014 s. 57–64.

Od 2009 r.

Gdańsk

1550. KNOCH Konrad: Europejskie Centrum Solidarności. Wyzwania w trakcie realizacji jednej z największych w Polsce wystaw narracyjnych o najnowszej historii Polski i Europy. *Światowid*. [R.] 1: 2014 s. 109–127.

Otwarte w Gdańsku w 2007 r.

1551. LITWIN Jerzy: The National Maritime Museum in Gdańsk. Gdańsk 2015 Nar. Muzeum Morskie 4° ss. 211, il. (Guides and Catalogues. National Maritime Museum Publications).

1552. PANER Henryk: Średniowieczne świadectwa kultu maryjnego. Pamiątki pielgrzymie w zbiorach Muzeum Archeologicznego w Gdańsku. Gdańsk 2013.

Rec.: Kowalska Anna B., *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: Archeologia: s. 341–342.

1553. POGODZIŃSKI Paweł Marek: „Grodzisko Sopot” – miejsce spotkań z przeszłością. *Roczn. Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu*. T. 6: 2015 s. 78–82, sum.

Oddział Muzeum Archeologicznego.

1554. ZABUSKA Kalina: Kolekcja Jacoba Kabruna [1759–1814]. Ryciny szkoły niemieckiej od końca XV do początku XIX wieku. Cz. 2: Ryciny Daniela Chodowieckiego [1726–1801]. Gdańsk 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 356, il. (Zbiory Muzeum Narodowego w Gdańsku).

Cz. 1: Ryciny szkoły niemieckiej od końca XV do początku XIX wieku. Gdańsk 2009.

Gdynia

1555. ŁĄCZYMY historie Muzeum Emigracji w Gdyni. Red. Łukasz Kiernikiewicz, Joanna Wojdyło. Gdynia 2014 Muzeum Emigracji 8° ss. 72, nlb. 4, tabl. 8, il.

Toż w jęz. ang.: We connect stories. Emigration Museum in Gdynia. Transl. Anna Mrzygłodzka. Gdynia 2014.

Gorzów Wielkopolski

1556. MICHALSKI Janusz: Secesyjne rzemiosło artystyczne w kolekcji Muzeum Lubuskiego im. Jana Dekerta w Gorzowie Wielkopolskim. Katalog zbiorów Muzeum Lubuskiego im. Jana Dekerta w Gorzowie Wielkopolskim. Gorzów Wielkopolski 2015 Muzeum Lubuskie im. Jana Dekerta 4° ss. 352, il.

1557. OD MUZEUM Ziemi Lubuskiej do Muzeum Lubuskiego im. Jana Dekerta. 70 lat działalności Muzeum w Gorzowie Wielkopolskim (1945–2015). Red. Monika Kowalska, Wojciech Popek. Gorzów Wielkopolski 2015 Nadwarciańskie Tow. Upowszechniania Dziedzictwa Kulturowego 4° ss. 247, nlb. 1, il.

Treść: Popek W.: Wstęp s. 5; Kowalska M.: Od Muzeum Ziemi Lubuskiej do Muzeum Lubuskiego im. Jana Dekerta. Szkic 70 lat działalności s. 6–32; Sinkowski Stanisław: Archeologia w siedemdziesięcioletniej działalności gorzowskiego Muzeum s. 33–62; Pytlak Małgorzata: Działalność edukacyjna i wystawiennicza Muzeum Grodu Santok w Santoku s. 63–66; Kardasz Lidia: Biblioteka Naukowa Muzeum Lubuskiego s. 67–71; Dominik Lech: Dział Edukacji i Promocji s. 72–77; Pecuch Mirosław: Dział Etnografii Muzeum Lubuskiego im. Jana Dekerta s. 78–84; Kowalska M., Sanocka-Tureczek Katarzyna: Dział Historii Regionu s. 85–94; Szczurek Tadeusz: Kolekcja numizmatyczna in statu nascendi. Uwagi o powstawaniu Działu Numizmatycznego oraz impresje o monecie na Ziemi Lubuskiej i na pograniczu Wielkopolski, Pomorza Zachodniego i Śląska s. 95–104; Michalski Janusz: O kolekcji Sztuki Dawnej s. 105–110; Nowak Bartosz: Dział Sztuki Współczesnej s. 111–117; Zalewski Jan: Historia Działu Techniki i Militariów Muzeum Lubuskiego im. Jana Dekerta w Gorzowie Wielkopolskim s. 118–124; Frątczak Marian: Rada Muzeum Lubuskiego im. Jana Dekerta w Gorzowie Wielkopolskim w latach 1998–2014 s. 125–128; Wykaz byłych i obecnych pracowników s. 129–133; Album s. 136–248.

1558. SANOCKA-TURECZEK Katarzyna: Heimatmuseum – przyczynek do dziejów muzeum w przedwojennym Gorzowie. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 97–114, sum., Zsfg.

Lata 1887–1945.

Grudziądz

1559. WESOŁOWSKI Marian: Sprawozdanie z działalności Muzeum im. ks. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu w roku 2013. *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 306–328.

Jarosław

1560. KIEFERLING Krystyna, Kostka-Bieńkowska Zofia: 90 lat muzeum w Jarosławiu. Jarosław 2015 Muzeum Kamienica Orsettich 8° ss. 120, il.

Kalisz

1561. KURZYŃSKI Andrzej: Muzeum imienia Osiakowskich w Kaliszu. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 3 s. 99–102.

Żydowska rodzina.

1562. KURZYŃSKI A.: Skarbiec Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 4 s. 115–118.

Kielce

1563. KOLASA Marcin: Nabytki Muzeum Historii Kielc w 2013 r. *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 253–266, sum.

1564. ŚNIEGULSKA-GOMUŁA Magdalena: Ceramika ćmielowska w zbiorach Muzeum Narodowego w Kielcach. Od manufaktury magnackiej do przemysłu. Kielce 2015 Muzeum Nar. 4° ss. 445, il., sum.

Katalog zbiorów.

1565. WYSTAWY przygotowane przez Muzeum Historii Kielc w latach 2012–2013. *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 267–280.

Kluki

1566. SOJA Henryk, Tkacz-Laskowska Violetta: Muzeum Wsi Słowińskiej w Klukach. Przewodnik. Kluki–Słupsk 2015 Muzeum Pomorza Środkowego 8° ss. 79, il. Muzeum Wsi Słowińskiej w Klukach. Oddz. Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku.

Kłodzko

1567. KUŹMIŃSKA Renata: Sprawozdanie z działalności Muzeum Ziemi Kłodzkiej w latach 2013–2014. *Kronika. Zesz. Muzeum Ziemi Kłodzkiej*. [Z.] 13: 2015 s. 268–295.

Kolbuszowa

1568. DYPA Katarzyna: Program edukacyjny „Szkola z dawną klasą”. *Biul. Muzeum Kultury Lud. w Kolbuszowej*. Nr 3: 2015 s. 197–215, sum. s. 224.

Realizowany przez Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej.

1569. MIODUNKA Piotr: Dom parafialny (organistówka) w Książnicach. *Biul. Muzeum Kultury Lud. w Kolbuszowej*. Nr 3: 2015 s. 147–159, sum. s. 223.

Zbudowany w l. 1934–1935, pozyskany przez Muzeum Kultury Ludowej.

Kraków

1570. BEDNAREK Monika: „Apteka Tadeusza Pankiewicza w getcie krakowskim” – nowa wystawa stała Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. Podsumowanie realizacji projektu. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 429–440, sum.

Od 16 III 2013 r.

1571. BŁOŃSKA Diana: Archiwum Numizmatyków – nowy projekt Muzeum Narodowego w Krakowie. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat*. T. 8: 2013 s. 275–277.

Toż w jęz. ang.: The Numismatists Archive – a new project of the National Museum in Krakow. *Tamże* s. 278–280.

1572. BŁOŃSKA D.: Archiwum Numizmatyków – podsumowanie projektu po pierwszym roku realizacji. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat*. T. 9: 2014 s. 269–272.

Toż w jęz. ang.: The Numismatists’s Archive: a recapitulation of the project inaugurated in 2013. *Tamże* s. 273–275.

1573. BŁOŃSKA D.: Archiwum Numizmatyków. Sprawozdanie po drugim roku realizacji projektu. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat*. T. 10: 2015 s. 335–337.

Toż w jęz. ang.: The Numismatists’s Archive. A report after the second year of the project implementation. *Tamże* s. 338–340.

1574. DYMARCZYK Iwona: Aptekarz i majoliki. O Mateuszu B. Grabowskim [1904–1976] i jego krakowskiej kolekcji ceramiki aptecznej. Kraków–Poznań 2015 Kontekst 8° ss. 255, nlb. 1, il., sum.

W Muzeum Farmacji.

1575. DZIEWULSKI Michał: 100 rarytasów z kolekcji militariów w Muzeum Narodowym w Krakowie. 100 rarities from the military collection at the National Museum in Krakow. Tł. na jęz. ang. Jerzy Juruś. Kraków 2015 Muzeum Nar. 4° ss. 285, il.

Tekst równol. pol., ang. Katalog zbiorów.

1576. GACZOŁ Ewa: Fotografie z lat sześćdziesiątych XIX wieku dotyczące powstania styczniowego w zbiorach Działu Fotografii Krakowskiej Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. Cz. 2. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 281–310, sum.

Cz. 1. *Tamże*. Z. 31: 2013.

1577. JANCZYK Agnieszka: „Rachela” i „Eleazar” – dwa obrazy w zbiorach Zamku Królewskiego na Wawelu wcześniej przypisywane Maurycemu Gottliebowi. *Studia Waweliana*. T. 16: 2015 s. 151–161, sum.

W aneksie: Nowak Beata: Uwagi konserwatorskie dotyczące obrazów „Rachela” i „Eleazar” przypisywanych dawniej Maurycemu Gottliebowi s. 163–168.

Obrazy pochodzą z lwowskich zbiorów Antoniny i Dawida Abrahamowiczów, zapisanych Wawelowi w 1924 r.

1578. JAWORUCKA-DRATH Anda: Kronika Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Narodowego w Krakowie (2013). *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat*. T. 9: 2014 s. 255–260.

Toż w jęz. ang.: Chronicle of the National Museum in Krakow’s Numismatic Cabinet (2013). *Tamże* s. 261–267. Toż (2014). *Tamże*. T. 10: 2015 s. 317–322.

Toż w jęz. ang.: Chronicle of the National Museum in Krakow’s Numismatic Cabinet (2014). *Tamże* s. 323–329.

1579. KACZMARCZYK Klaudia: Muzeum otwarte na edukację. Uwagi na temat działalności edukacyjnej oraz jej roli w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa w latach 2004–2013. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 415–428, sum.

1580. KILJAŃSKA Alicja: Kolekcja złotnictwa norymberskiego w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 655–669.

1581. KLUCZEWSKA-WÓJCIK Agnieszka, Gołubiew Zofia: Feliks „Manggha” Jasiński i jego kolekcja w Muzeum Narodowym w Krakowie. Feliks „Manggha” Jasiński and his collection at the National Museum in Krakow. Tł. Jerzy Juruś, Dominika Pietrzykowska, Marta Herudzińska-Oświecimska. Kraków 2014 Muzeum Nar. 4° ss. 230, il. (Korpus daru Feliksa Jasińskiego. Corpus of Feliks Jasiński's donation; t. 1) (Z Historii Muzeum Narodowego w Krakowie. Ofiarodawcy).

1582. KOCÓJOWA Maria: Od prywatnego muzeum do Europejskiego Centrum Numizmatyki Polskiej w Muzeum Narodowym w Krakowie: Rodzina Czapskich wobec transformacji Muzeum im. Emeryka Hutten-Czapskiego. *Notae Numismatae. Zapiski Numizmat.* T. 8: 2013 s. 21–52, sum.

XIX–XXI w.

1583. KOZIK Ryszard: Jakie powinno być Muzeum PRL-u? – podsumowanie opinii zwiedzających. *Światowid.* [R.] 2: 2015 s. 185–191.

1584. KULER Andrzej: Kierunki tworzenia kolekcji w MPRL-u (w organizacji). *Światowid.* [R.] 2: 2015 s. 4–7.

Muzeum PRL-u.

1585. LEŚNIEWSKA J. Ewa: Namiot perski z kolekcji Suffczyńskich w Łańcuchowie. *Merkuriusz Łęczyński.* Nr 26: 2013 s. 8–13.

Obecnie w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie.

1586. MARCINKOWSKA Halina, Podniesińska Katarzyna, Żukowski Przemysław M[arcin]: Kolekcja „Ex-librisów” Antoniego Ryszarda w Krakowie. Pod red. Diany Błońskiej. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 295, il. + 1 dysk optyczny (CD-ROM).

Muzeum Narodowe.

1587. SALWIŃSKI Jacek: Kronika działalności Muzeum Historycznego Miasta Krakowa w 2013 roku. *Krzysztofory.* [T.] 32: 2014 s. 473–510.

1588. SALWIŃSKI J.: Kronika Muzeum PRL-u (w organizacji) za lata 2012–2013. *Światowid.* [R.] 1: 2014 s. 167–176.

Toż za rok 2014. *Tamże.* [R.] 2: 2015 s. 161–183.

1589. SEMIK Zbigniew: Muzeum PRL-u w Krakowie oddział Muzeum Historii Polski w budynku dawnego kina „Światowid” w latach 2008–2012. *Światowid.* [R.] 1: 2014 s. 129–143.

1590. TARADAJ Paulina: Kronika Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Narodowego w Krakowie (2012). *Notae Numismatae. Zapiski Numizmat.* T. 8: 2013 s. 267–270.

Toż w jęz. ang.: Chronicle of the National Museum in Krakow's Numismatic Cabinet (2012). *Tamże* s. 271–274.

1591. TARADAJ P.: Medale i plakietki dla Emeryka Hutten-Czapskiego ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie. *Notae Numismatae. Zapiski Numizmat.* T. 8: 2013 s. 53–74, sum.

1592. [W STULECIE czynu legionowego i wybuchu I wojny światowej]. *Krzysztofory.* [T.] 32: 2014 s. 9–122, sum.

Treść: Zientara Maria: Kolekcja sztuki legionowej w zbiorach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. Najciekawsze muzealia i ich związki z historią polityczną i militarną Legionów Polskich (1914–1918) s. 11–30; Nowak Janusz Tadeusz: Orły wojskowe Legionów Polskich w zbiorach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa s. 31–48; Pałka Małgorzata: Wizerunki aktorów legionistów w zbiorach teatralnych Muzeum Historycznego Miasta Krakowa na tle wydarzeń pierwszego wojennego sezonu 1914–1915 w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie s. 49–52; Ogórek Bartosz: Ewakuacja mieszkańców Krakowa podczas I wojny światowej. Przebieg, próba kwantyfikacji, warunki życia ewakuowanych s. 53–72; Gellner Joanna: Z legionowej spuścizny po Mieczysławie Kaplickim. Album z fotografiami przedstawiającymi walki Legionów Polskich oraz obóz internowanych legionistów w Szczypiornie s. 73–100; Kwiatek Anna: „Niech żyje twórczy duch Legionów!”. Uroczystości legionowe w międzywojennym Krakowie w zbiorach fotograficznych Muzeum Historycznego Miasta Krakowa s. 101–122.

1593. WOŹNIAK Mateusz: Europejskie Centrum Numizmatyki Polskiej w Muzeum Narodowym w Krakowie (2007–2013). *Notae Numismatae. Zapiski Numizmat.* T. 8: 2013 s. 11–13.

Toż w jęz. ang.: European Centre of Polish Numismatics at the National Museum in Krakow (2007–2013). *Tamże* s. 15–17.

1594. ZIENTARA Maria: Kolekcja byłego Muzeum Lenina w Krakowie w zbiorach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. Muzealia związane z historią PRL. *Światowid.* [R.] 2: 2015 s. 47–65.

Lublin

1595. KOWALCZYK Wiktor: Wincenty Pol i muzeum jego imienia. Lublin 2015 Muzeum Lubelskie 16° ss. 46, nlb. 2, il., sum.

Muzeum-Dworek Wincentego Pola w Lublinie.

1596. KOWALCZYK-NOWAK Agnieszka: Państwowe Muzeum na Majdanku 1944–2014. Historia ilustrowana. Przedm. Tomasz Kranz. Lublin 2015 Państw. Muzeum na Majdanku 8° ss. 215, nlb. 1, il.

Łambinowice–Opole

1597. PO WOJNIE. Obóz Pracy w Łambinowicach (1945–1946). Katalog wystawy. Red. nauk. Renata Kobylarz-Buła. Opole 2015 Centr. Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach–Opolu 8° ss. 128, il. Centr. Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach–Opolu.

Tekst równol. pol., niem.

Treść: Kobylarz-Buła R.: Koncepcja wystawy s. 9–20; Kobylarz-Buła R.: Historia. Rok 1945 s. 23–27; Obozy na Śląsku Opolskim s. 28–32; Obóz Pracy w Łambinowicach (1945–1946) s. 33–37; Lokalizacja s. 38–39; Osadzeni s. 40–43; Załoga obozowa s. 44–46; Życie codzienne s. 47–48; Praca s. 49–50; Traktowanie osadzonych s. 51–53; Przemieszczenia, zwolnienia, likwidacja s. 54–55; Tolerancja władz s. 56–58; Śledztwa i procesy w sprawie przestępstw popełnionych w Obozie Pracy w Łambinowicach s. 59–65; Dokumentowanie i badania naukowe s. 66–69; Upamiętnienie s. 70–75; Polska i niemiecka opinia publiczna s. 76–78; Góra Elżbieta, Kobylarz-Buła R.: Pamięć indywidualna s. 79–90; Debata naukowa. II wojna światowa i jej skutki. Łambinowice – trudne obrachunki z historią, Łambinowice, 3 XII 2014 r. s. 91–127.

Wystawa stała.

1598. REZLER-WASIELEWSKA Violetta: Muzeum w miejscu pamięci. Opole 2015 Centr. Muzeum Jeńców Wojennych 8° ss. 64, il.

Centralne Muzeum Jeńców Wojennych.

Łódź

1599. CZEPAS Piotr: Założenia programowe części etnograficznej Obiektu Zamiejscowego Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. *Roczn. Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu.* T. 5: 2014 s. 126–147, sum.

Planowane otwarcie w Tumie pod Łęczycą.

1600. FILANOWSKI Błażej: Historia Mariana Minicha [1898–1965]. Stworzył nowoczesne muzeum. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 1/2 s. 88–94.

Dyrektor Muzeum Historii i Sztuki im. J. i K. Bartoszewiczów w l. 1935–1939 i 1945–1950 oraz pierwszy dyrektor Muzeum Sztuki w Łodzi.

1601. GOLICKA-JABŁOŃSKA Małgorzata: Wirtualne Muzeum Karolewa. *Kronika M. Łodzi*. [R. 24]: 2014 [nr] 4 s. 127–132.

1602. NOWAKOWSKA Monika: 55 lat Centralnego Muzeum Włókiennictwa. Najbardziej łódzkie z łódzkich. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 nr 4 s. 73–79.

1603. PRASOŁ Magdalena: Odtwarzanie zaginionego kwartału. Szlakiem utraconej tożsamości. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 4 s. 158–164.

Makieta prezentująca część przedwojennej zabudowy Łodzi w Muzeum M. Łodzi.

Nałęczów

1604. BUKOWSKA Halina L.: Bolesław Prus w Nałęczowie. Wyd. 5. Lublin 2015 Muzeum Lubelskie 16° ss. 48, il., sum.

Muzeum B. Prusa.
Wyd. 1. Nałęczów 2005.

Oblęgorek

1605. PUTOWSKA Lidia: Oblęgorek. Muzeum Henryka Sienkiewicza. The Museum of Henryk Sienkiewicz. Kielce 2008 Wydaw. XYZ 4° ss. 108, nlb. 4, il.

Tekst równol. pol., ang.

Olsztynek

1606. ŻEBROWSKA Marta: Tradycyjne wnętrze domu wiejskiego z XIX wieku oraz zmiany w jego wyposażeniu pod koniec XIX i na początku XX wieku. Katalog wystawy Dotknij kultury ludowej. Olsztynek 2015 Muzeum Budownictwa Lud. Park Etnogr. 8° ss. 40, il. Muzeum Budownictwa Lud. Park Etnogr. w Olsztynku.

Wystawa stała.

Opatówek

1607. GAWRYSZCZAK Marcin, Pietras Tomasz: Źródła do dziejów Aleksandrowa Łódzkiego w Muzeum Historii Przemysłu w Opatówku. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 167–186, sum.

Ostrów Lednicki

1608. TOPORY średniowieczne z Ostrowa Lednickiego i Giecza. Red. Paweł Sankiewicz, Andrzej M. Wyrwa. Lednica 2013.

Rec.: Samp Mariusz: Nowa publikacja o polskich toporach średniowiecznych. *Przeegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 3 s. 191–194.

Oświęcim

1609. EMILEWICZ-PIÓRO Magdalena, Cywiński Piotr M. A.: Auschwitz legacies. Oświęcim 2015
Auschwitz-Birkenau State Museum 8° ss. 417, nlb. 6, il.

Katalog zbiorów Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau.

Płock

1610. TRYKA Grażyna: Zbiory Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Mazowieckiego w Płocku.
Dzieje i charakterystyka. Cz. 2. Medalierstwo. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 3: 2014 s. 185–210, sum.

Cz. 1. *Tamże.* Nr 2: 2013.

Poznań

1611. GARBACZEWSKI Witold: Złoty medal chrzcielny Sebastiana Dadlera – cenny nabytek
Muzeum Narodowego w Poznaniu. *Studia Muzealne.* Z. 21: 2015 s. 250–253.

Z XVII w.

1612. IGNACZAK Paweł: Nieznany rysunek Camille’a Pissara w Muzeum Narodowym w Poznaniu.
Studia Muzealne. Z. 21: 2015 s. 139–145, sum.

1613. KALISZ Marta: Sprawozdanie z działalności Muzeum Archeologicznego w Poznaniu w 2014
roku. *Fontes Archaeol. Posnanienses.* Vol. 51: 2015 s. 295–308.

W aneksie: Publikacje pracowników Muzeum Archeologicznego w Poznaniu w 2014 roku.

1614. MUZEUM Narodowe w Poznaniu. Red. nauk. Maria Gołąb, Ewa Hornowska, Adam Soćko.
Warszawa–Poznań 2014.

Rec.: Kurzawa Zofia, *Kronika Wielkopolski.* 2015 nr 1 s. 120–121.

Radzionków

1615. ROSENBAUM Sebastian, Węgrzyn Dariusz: Deportacje z Górnego Śląska do Związku
Sowieckiego w 1945 roku. Katalog wystawy stałej w Centrum Dokumentacji Deportacji Górnoszlązaków
do ZSRR w 1945 Roku w Radzionkowie. Katowice–Radzionków 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz.; Centrum
Dokumentacji Deportacji Górnoszlązaków do ZSRR w 1945 Roku 8° ss. 141, nlb. 1, il. IPN–KŚZpNP.
Oddz. w Katowicach, Centrum Dokumentacji Deportacji Górnoszlązaków do ZSRR w 1945 Roku
w Radzionkowie.

Rec.: Strauchold Grzegorz, *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 3 s. 159–161.

Ruda Śląska

1616. WYSZOMIRSKA-CZAJA Ewa: Kalendarium działalności Muzeum Miejskiego im.
Maksymiliana Chroboka w Rudzie Śląskiej w latach 2013–2014. *Rudzki Roczn. Muzealny.* [R.] 13:
2013/2014 [dr.:] 2015 s. 150–159.

Rybnik

1617. GRABIEC Aleksandra: Jakle, kiecki i zopaski. Strój ludowy ziemi rybnickiej. Rybnik 2015
Muzeum 4° ss. 124, il., sum., Zsfg. (Zeszyty Rybnickie; 23) (Katalog Zbiorów).

Rypin

1618. SZALKOWSKI Andrzej: Historia muzeum – 30-lecie Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie. *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 9–37.

Sandomierz

1619. ABŁAMOWICZ Dominik: Muzeum z orłem zwróconym głową w lewo. (Kilka uwag na temat perspektyw Muzeum Okręgowego w Sandomierzu). *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 63–65.

1620. GIERGIEL Tomisław: Muzeum Okręgowe w Sandomierzu – w poszukiwaniu modelu. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 57–62.

1621. STĘPIEŃ Urszula: Sandomierski ogród kanonika Marcina z Urzędowa. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 87–88.

Otwarty przy Domu Jana Długosza – siedzibie Muzeum Diecezjalnego.

Sanok

1622. STRZYŻ Piotr: Nieznana lufa działa z Muzeum Historycznego w Sanoku. *Roczn. Sanocki*. [T.] 11: 2014 s. 63–71.

Z XVI w.

1623. ZAMEK Królewski w Sanoku. Muzeum sztuki. Archeologia, historia, sztuka. Royal Castle in Sanok. Museum of art. Archaeology, history, art. Red. Wiesław Banach, Ewa Kasprzak; tł. na jęz. ang. Piotr Zelny, Jarosław Serafin. Sanok 2015 Muzeum Hist. 4° ss. 447, il.

Tekst równol., pol., ang.

Treść: Zielińska Maria: Historia Muzeum s. 5–11; Kotowicz Piotr N.: Historia w ziemi zapisana s. 13–35; Kotowicz P. N., Romaniak Andrzej: Zbrojownia – militaria od średniowiecza po współczesność s. 37–59; Serafin J.: Portrety s. 61–77; Banach W.: Sztuka sakralna Kościoła katolickiego od XV do XIX wieku s. 79–112; Winnicka Katarzyna: Sztuka cerkiewna dawnej Rzeczypospolitej od XII do XX wieku s. 113–241; Winnicka K.: Ceramika Pokucia s. 243–247; Banach W.: Galeria malarstwa XX wieku im. Marii i Franciszka Prochasków s. 249–309; Winnicka K.: Galeria Mariana Kruczka s. 311–319; Szomko-Osekowska Dorota: Galeria Zdzisława Beksińskiego s. 321–447.

Słupsk

1624. ZGODZIŃSKA[-WOJCIECHOWSKA] Beata: 50 lat kolekcji Witkacego w Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku. Słupsk 2015 Muzeum Pomorza Środkowego 4° ss. 63, il.

Stargard

1625. MAJEWSKI Marcin, Śnieżko Grzegorz: W czasach, gdy Stargard był stolicą... O kuflu monetowym małżonków von Lockstädt w zbiorach Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie. Stargard Szczeciński 2014.

Rec.: Kriegseisen Jacek, *Kw. Historii Kultury Mater*. R. 63: 2015 nr 2 s. 364–367.

1626. Z ŻYCIA Muzeum. *Stargardia*. T. 9: 2014 [dr.:] 2015 s. 275–415.

Treść: Aniszewska Jolanta: Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie w roku 2014 s. 275–280; Wojciechowska Iwona, Pławik Klaudia, Sil Bartłomiej, Stań Karolina: Sprawozdanie z działalności Działu Archeologii w roku 2014 s. 281–291; Bierca Marta, Tarnawski Piotr: Sprawozdanie z działalności Działu Historii i Badań nad Społecznością Lokalną w roku 2014 s. 293–306; Bierca Andrzej: Sprawozdanie z działalności Działu Dokumentacji Zabytków w roku 2014 s. 307–319; Burdziej Marcin, Fijałkowska Joanna: Sprawozdanie z działalności Działu Upowszechniania Sztuki, Edukacji i Promocji w roku 2014

s. 321–334; Matwiejczuk Agnieszka: Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie w roku 2014 s. 335–338; Sil B.: Brązowy grot włóczni z Wielunia Pomorskiego s. 339–341; Sil B.: Znaleźisko domniemanego naramiennika z tarczami spiralnymi z Grzędzic, gm. Stargard s. 343–346; Ogiewa-Sejnota Monika: Tłoki pieczętnie cechu krawców z Dobrzan i gwoździarzy ze Stargardu w zbiorach Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie s. 347–352; Majewski Marcin: Kufel monetowy. Dzieło stargardzkiego złotnika Joachima Friedricha Rossow s. 353–363; Odkrycia i badania archeologiczne – 2014 rok s. 365–415.

Strzyżów

1627. OLBROMSKA Urszula: Skromne „szczawniczki” i secesyjna elegantka. O fajkach z Muzeum Samorządowego Ziemi Strzyżowskiej. *Strzyżowski Roczn. Muzealny*. T. 1: 2015 s. 189–209, sum.

Zawiera też katalog.

Suwałki

1628. [BRZOZOWSKI Jerzy]: Muzeum Okręgowe w Suwałkach. Oprac. ... *Roczn. Augustowsko-Suwalski*. T. 14: 2014 s. 289–296.

Rok 2013.

Szczecin

1629. KOWALSKA Anna Bogumiła: „Civitas et urbs Szczecin”. Projekt naukowy realizowany w Dziale Archeologii Muzeum Narodowego w Szczecinie w latach 2012–2014. *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 11 z. 1: Archeologia: 2014 [dr.:] 2015 s. 253–258.

1630. KOWALSKI Krzysztof [Maciej]: Archeologia Zamku Ksiąząt Pomorskich w Szczecinie. *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 11 z. 1: Archeologia: 2014 [dr.:] 2015 s. 259–263.

Projekt Muzeum Narodowego w Szczecinie obejmujący publikację pod tym tytułem monografii Eugeniusza Cnotliwego i uruchomienie strony internetowej.

1631. KUCHCIŃSKA-KURCZ Agnieszka: Przełomy – kłopoty z pamięcią. *Światowid*. [R.] 1: 2014 s. 75–95.

Centrum Dialogu Przełomy (Muzeum Narodowe w Szczecinie).

1632. MIASTO sprzeciwu – miasto protestu. Red. prow. Agnieszka Kuchcińska-Kurcz. Szczecin 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 169, nlb. 9, il. Muzeum Nar. w Szczecinie.

Treść: Kuchcińska-Kurcz A.: Centrum Dialogu Przełomy – ewolucja idei s. 11–27; Eisler Jerzy: Dlaczego Szczecin? s. 29–47; Konieczny Robert: Centrum Dialogu Przełomy – projekt wyjątkowy s. 49–53; Wsocki Piotr: Artyści w Centrum Dialogu Przełomy s. 55–58; Kaczmarczyk Roman: Projektowanie muzeum informacyjnego s. 61–64; Kuchcińska-Kurcz A.: Wycieczka po CDP s. 67–159; Popławska-Suś Aneta: Historia zwykłych-niezwykłych ludzi s. 161–169.

Oddział Muzeum Narodowego w Szczecinie.

1633. PAWŁOWSKA Agnieszka: Zabytki cechowe w zbiorach Muzeum Narodowego w Szczecinie. *Przegl. Zachodniopomorski*. R. 28: 2013 z. 4 s. 23–40, sum.

Ślemień

1634. KRZYWDA Piotr: Skansen w Ślemieniu – Żywiecki Park Etnograficzny. *Watra*. [T.] 12: 2015 s. 135–140.

Otwarty 25 VIII 2012 r.

Świnoujście

1635. ADAMCZEWSKA Barbara: Specyfika Muzeum Rybołówstwa Morskiego w Świnoujściu uwarunkowana czynnikami geograficznymi i historycznymi. *Roczn. Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu*. T. 6: 2015 s. 104–111, sum.

Tarnobrzeg

1636. JANAS Aleksandra, Zych Tadeusz: Muzeum Historyczne m. Tarnobrzega w roku 2014 – kalendarium. *Dzikoviana*. T. 1: 2015 s. 244–254.

1637. WÓJCIK[-ŁUŻYCKI] Adam: Muzeum Historyczne m. Tarnobrzega w latach 1991–2013. *Dzikoviana*. T. 1: 2015 s. 197–243.

1638. WÓJCIK-ŁUŻYCKI A.: Muzeum-Zamek Tarnowskich w Dzikowie. Przewodnik. Tarnobrzeg 2015 Muzeum Hist. M. Tarnobrzega 8° ss. 36, il. Muzeum Hist. M. Tarnobrzega.

Tekst równol. pol., ang.

Tarnów

1639. KAŻMIERSKA Wioleta: Tabor pamięci Romów jako przykład promowania wiedzy o Romach przez Muzeum Etnograficzne w Tarnowie. *Sprawy Narodowościowe*. Seria nowa. Z. 44: 2014 s. 150–161, sum.

Toruń

1640. MAJOCH Sławomir: Muzeum Uniwersyteckie w Toruniu. Dekada doświadczeń 2005–2015. *Muzealnictwo*. R. 56: 2015 s. 87–97, sum.

Warszawa

1641. ARTYMOWSKI Stefan: Nowe spojrzenie na Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 2 s. 301–303.

Oddział Muzeum Niepodległości.

1642. CIEŚLIŃSKA-LOBKOWICZ Nawojka: Żydowska Biblia pauperum. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 743–752.

Stała wystawa Muzeum Historii Żydów Polskich.

1643. FRĄTCZAK Sławomir Z.: Muzeum Katyńskie – Monument Katyński. *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej*. T. 27: 2015 nr 65 s. 68–92.

1644. „GENIUS loci” i „starożytności”. Jubileusz 30-lecia Muzeum Farmacji im. mgr Antoniny Leśniewskiej w Warszawie. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 3 s. 165–168.

21 V 2015 r.

1645. GUTOWSKA-DUDEK Krystyna: Między światem mitów i legend a współczesnością. Louis de Silvestre [1675–1760] – nadworny malarz królów Polski z dynastii Wettynów. Warszawa 2015 Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie 4° ss. 143, nlb. 1, il.

Katalog.

1646. GUTOWSKI Jacek: Buławy i buzdygany w Polsce od XVI do XVIII wieku. Warszawa 2015 Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie 4° ss. 386, nlb. 2, il.

Toż w jęz. ang.: Ceremonial maces in Poland from the 16th to the 18th century. Transl. Julita Mastalerz, Klaudyna Michałowicz. Warszawa 2015 Muzeum Pałac w Wilanowie.

1647. JUSZCZAK Dorota, Małachowicz Hanna: Galeria obrazów Stanisława Augusta w Łazienkach Królewskich. Katalog. Warszawa 2015 Łazienki Królewskie 4° ss. 575, nlb. 1, il.

1648. KORDOWSKA Maria: Niepublikowane materiały z Grodziska, pow. węgrowski, ze zbiorów Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie. *Wiadom. Archeol.* T. 65: 2014 s. 236–250, sum.

1649. LEOCIAK Jacek: Zagłada w „Muzeum życia” (Muzeum Polin i jego kłopoty z muranowskim „genius loci”). *Zagłada Żydów.* Nr 11: 2015 s. 760–769.

Muzeum Historii Żydów Polskich.

1650. MADEJ-JANISZEK Regina: 75 rocznica masowej wywózki Polaków na Sybir i do Kazachstanu w Muzeum Niepodległości. *Niepodległość i Pamięć.* R. 22: 2015 nr 2 s. 345–347.

1651. MAJEWSKA Aleksandra: Zbiory egipskie w Wilanowie. Warszawa 2015 Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie 4° ss. 187, nlb. 1, il., sum.

Katalog zbiorów Muzeum Pałacu Króla Jana III.

1652. MILEWSKA-MŁYNIK Anna: Wystawy sybirackie w Muzeum Niepodległości. *Niepodległość i Pamięć.* R. 22: 2015 nr 2 s. 331–336.

1653. MLECZEK Tomasz: Archiwum II Szymona Konarskiego. Cz. 2. *Kronika Zamkowa.* [Nr] 1(67): 2014 [dr.:] 2015 s. 353–395, sum.

W kolekcji Gabinetu Genealogiczno-Heraldycznego Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum. Cz. 1. *Tamże.* Nr 65/66: 2013.

1654. NOIŃSKI Emil: Pamiątkowy krucyfiks Adama Majewskiego [1838–1908] z więzienia w X Pawilonie Cytadeli Warszawskiej. *Niepodległość i Pamięć.* R. 22: 2015 nr 2 s. 305–311.

W zbiorach Muzeum Niepodległości.

1655. POLIN. 1000 lat historii Żydów polskich. Przewodnik po wystawie stałej. Red. nauk. Barbara Kirshenblatt-Gimblett. Warszawa 2015 Muzeum Historii Żydów Polskich Polin 8° ss. 122, nlb. 6, il.

Treść: Podróż przez 1000 lat s. 9–13; Las s. 16–17; Pierwsze spotkania, 960–1500 s. 20–31; Paradisus Iudaeorum, 1569–1648 s. 34–45; Miasteczko, 1648–1772 s. 48–57; Wyzwania nowoczesności, 1772–1914 s. 60–73; Na żydowskiej ulicy, 1918–1939 s. 76–91; Zagłada, 1939–1945 s. 94–107; Powojnie, 1944 do dziś s. 110–125.

Toż w jęz. ang.: Polin. 1000 year history of Polish Jews. A guide. Warszawa 2015.

1656. SIKORA Karolina: Nowe nabytki. *Roczn. Hist. MHPRL.* Nr 31: 2015 s. 305–310.

Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego.

1657. STEFAN Krukowski i jego przygoda z PMA. Pod red. Stefana Karola Kozłowskiego. Warszawa–Łódź 2014 Ośr. Badań nad Antykiem Europy Południowo-Wschodniej; Inst. Archeologii UŁ 4° ss. 211, nlb. 19, il.

Treść: Kozłowski S. K.: Wprowadzenie s. 9–11; I. Państwowe Muzeum Archeologiczne: Kozłowski S. K.: Warszawskie środowisko archeologiczne 1908–1968 s. 13–17; Kozłowski S. K.: Muzeum s. 19–57; Przepałkowska Martyna: Przedwojenne projekty wewnętrznego regulaminu PMA s. 59–87; Przepałkowska M.: Starania o budowę nowego gmachu Państwowego

Muzeum Archeologicznego w Warszawie s. 89–97; II. Stefan Krukowski [1890–1982]; Karczewski Marcin: Wydział Paleolityczny Państwowego Muzeum Archeologicznego s. 101–112; Sytnyk Oleksandr: Pierwszy geologiczno-archeologiczny tandem w Galicji wschodniej czyli współpraca Jurija Polańskiego i Stefana Krukowskiego s. 113–123; Kozłowski S. K.: Stefan Krukowski w wojennym Lwowie s. 125–126; Sytnyk O.: Kopalnia Zbuczi w Łazariwce s. 127–128; Karczewski M.: „Zegarek w rękę małpy” s. 129–134; Karczewski M.: Odwet s. 135–141; Karczewski M.: Komisja [Włodzimierza] Antoniewicza s. 143–151; Karczewski M.: Krzemionki Opatowskie w życiu Stefana Krukowskiego s. 153–158; Spis cytowanej literatury s. 159–162; III. Aneks: Kozłowski S. K.: Ważniejsze badania wykopaliskowe i dokładnie udokumentowane powierzchniowe PGKZP, CMA i PMA w latach 1920–1949 s. 165–178; Pismo Stefana Krukowskiego o legalizację Wydziału Paleolitycznego muzeum s. 179; Pismo Stefana Krukowskiego o wyzyskanie materiałów paleolitycznych Ludwika Sawickiego s. 180–183; Wnioski Stefana Krukowskiego do nowelizacji statutu muzeum s. 184–188; Pismo poparcia Romana Jakimowicza dla Stefana Krukowskiego s. 189; List Jana Bartysa do Stefana Krukowskiego s. 190; Wniosek kustosa Stefana Krukowskiego o mianowanie mgr. Jana Bartysa asystentem w PMA s. 191–192; Skarga Stefana Krukowskiego na Ludwika Sawickiego 1946 r. s. 193–205; Pismo Stefana Krukowskiego o zniszczeniu zabytków przedhistorycznych s. 206–211.

1658. SUJECKI Janusz: Miasto-muzeum – stała ekspozycja plenerowa na ulicy Próżnej. *Kronika Warszawy*. 2015 nr 1 s. 125–130, sum.

1659. SZPAKOWSKA Małgorzata: O Muzeum Historii Żydów Polskich. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 753–759.

1660. ZAŁĘCZNY Jolanta: Działalność naukowa Muzeum Niepodległości w roku 2014. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 1 s. 423–429.

1661. ŻELEWSKI Filip: „Skryba” w X Pawilonie, czyli o digitalizacji kartoteki więźniów Cytadeli Warszawskiej. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 2 s. 337–343.

Oddział Muzeum Niepodległości.

Wieliczka

1662. WIELICZKA zabytkowa Kopalnia Soli Muzeum Żup Krakowskich. Wieliczka ancient Salt Mine Cracow Saltworks Muzeum. [Aut. tekstów] Józef Charkot [i in.]. Wieliczka 2015 Muzeum Żup Krakowskich 8° ss. 135, nlb. 1, il. Muzeum Żup Krakowskich.

Tekst równol., pol., ang.

Włocławek

1663. KWIATKOWSKI Michał: Nabytki Działu Etnograficznego w latach 2007–2012. *Roczn. Muzealny* [Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej]. T. 15: 2014 s. 29–44.

Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej.

1664. [MUZEUM Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej]. *Roczn. Muzealny* [Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej]. T. 15: 2014 s. 251–303.

Treść: Wąsik Beata: Kalendarium MZKiD za lata 2012–2013 s. 255–281; Jabłońska Ewa: Wydawnictwa MZKiD z lat 2012–2013 s. 283–286; Wąsik B.: Wystawiennictwo MZKiD w latach 2012–2013 s. 287–303.

1665. SOBCZYK Paweł: Dekada badań wykopaliskowych włocławskiego muzeum w powiecie kutnowskim na ziemi dobrzyńskiej. *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 57–79.

Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej.

1666. SOBCZYK P.: Luźne materiały kultury pomorskiej z ziemi dobrzyńskiej w zbiorach MZKiD we Włocławku. *Roczn. Muzealny* [Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej]. T. 15: 2014 s. 157–178.

Wołomin

1667. MICHALIK Danuta: Izba Muzealna w Wołominie poświęcona rodzinie Wodiczków. *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 115–128.

Wrocław

1668. ETRUSKOWIE i Grecy. Kolekcja J. Em. Henryka kardynała Gulbinowicza. Oprac. Irena Kramarek. Wrocław 2013 Muzeum Archidiec. 8° ss. 118, il.

W Muzeum Archidiecezjalnym we Wrocławiu.

Rec.: Pawlak Małgorzata, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 140–144.

1669. GOŁAJ Iwona, Wojturski Grzegorz: Silesian art 16th–19th centuries. National Museum in Wrocław. Guide. Transl. Małgorzata Moźdzysłska-Nawotka. Wrocław 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 111, nlb. 6, il.

Tyt. oryg.: Sztuka śląska XVI–XIX w. Muzeum Nar. we Wrocławiu. Przewodnik, 2012.

1670. KARNICKA Magdalena: Medale, monety okolicznościowe, żetony, liczmany, tłoki do bicia medali i monet okolicznościowych od XV do XVII w. Katalog zbiorów. Wrocław 2015 Muzeum Nar. 4° ss. 94, nlb. 3, il. Muzeum Nar. we Wrocławiu. (Katalogi Zbiorów Muzeum Narodowego we Wrocławiu).

Tyt. równol.: Medals, special coins, tokens, jettons, diesuses to strike and special coins, from the 15th to 17th c.

1671. PANORAMA Raławicka we Wrocławiu 1985–2015. Kultura i turystyka. Pod red. Beaty Stragierowicz i Romualda Nowaka. Wrocław 2015 Muzeum Nar. 4° ss. 151, nlb. 3, il.

Treść: Oszczanowski Piotr: Przedmowa s. 5–6; Stragierowicz B.: Otwarcie Panoramy Raławickiej w świetle dokumentów z archiwum prof. Alfreda Jahna s. 7–19; Nowak R.: Panorama Raławicka – atrakcja turystyczna dawnego Lwowa i współczesnego Wrocławia s. 21–32; Duda-Seifert Magdalena: Muzeum Panoramy Raławickiej jako produkt turystyczny s. 33–49; Wójtowicz Ryszard: Prace konserwatorskie przy Panoramie Raławickiej s. 51–64; Wieland Janusz: Technika w Panoramie Raławickiej s. 65–87; Wawrzyniak Waldemar: Panorama w panoramie architektury Wrocławia lat 70. i 80. XX w. s. 89–104; Nowak R.: Dostojni goście trzydziestolecia s. 105–116; Nowak R.: Wspomnienie wizyty Jana Pawła II w Panoramie Raławickiej s. 117–129; Podraza Rafał: Spuścizna Kossaków oczami rodziny s. 131–134; Hurnik Elżbieta: Recepcja twórczości Marii z Kossaków Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej po 1985 roku. W kręgu rodzinnym twórcy „Panoramy Raławickiej” s. 135–152.

Zambrów

1672. STRENKOWSKI Jarosław: Uzbrojenie i ekwipunek WP 1918–1939 w zbiorach Regionalnej Izby Historycznej Miejskiego Ośrodka Kultury w Zambrowie. Zambrów 2014.

Rec.: Piórkowski Tomasz, *Studia Łomżyńskie*. T. 25: 2015 s. 285–287.

Zielona Góra

1673. LUBUSKIE Muzeum Wojskowe 1985–2015. Kom. red. Piotr Dziedzic [i in.]. Drzonów–Zielona Góra 2014 Lubuskie Muzeum Wojsk.; Eternum 8° ss. 143, il.

Treść: Dziedzic P.: Wstęp s. 5; Kwaśniewicz Włodzimierz: Lubuskie Muzeum Wojskowe – takie były początki s. 7–22; Kwaśniewicz W.: Dawna broń w zbiorach Lubuskiego Muzeum Wojskowego s. 23–42; Blachura Tadeusz: Kolekcja militariów XX w. Lubuskiego Muzeum Wojskowego s. 43–76; Poradzisz-Cincio Magdalena: Nie tylko militaria dzieła sztuki w Lubuskim Muzeum Wojskowym s. 77–96; Mościpan Błażej: Wydarzenia kulturalne, imprezy plenerowe i działalność popularyzatorska w Lubuskim Muzeum Wojskowym s. 97–114; Dziedzic P.: W trosce o zbiory, z myślą o zwiedzających s. 115–139; Mościpan B.: Spis ważniejszych wystaw czasowych s. 141–143.

1674. ZIELONOGÓRSKIE muzeum tożsamości. Pod red. Anitty Maksymowicz. Zielona Góra 2015 Muzeum Ziemi Lubuskiej 8° ss. 149, il. Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

Muzeum Ziemi Lubuskiej.

Treść: Maksymowicz A.: Wstęp s. 7–11; Maksymowicz A.: Idea zielonogórskiego „muzeum tożsamości” a istota współczesnego muzeum: na rzecz i wspólnie z publicznością s. 13–41; Korniluk Izabela: Problematyka zielonogórskiej tożsamości miejsca i ludzi w pracach Działu Historycznego MZL s. 43–57; Cincio Arkadiusz: Muzeum Wina – miejsce dokumentowania i kreowania winiarskiej tożsamości regionu s. 59–68; Dzieżyc Longin: Dział Sztuki Dawnej w procesie budowy tożsamości kulturowej regionu s. 69–81; Gawęda Marta: Wybrane sposoby popularyzowania dziedzictwa kulturowego Ziemi Lubuskiej na przykładzie pracy Działu Sztuki Współczesnej s. 83–98; Zalewska Zofia: Edukacja w muzeum. Wybrane przykłady działań związane z ideą „muzeum tożsamości” realizowane przez Dział Oświatowy – lekcje muzealne, konkursy, wystawy, gry miejskie s. 99–114; Rogowska Urszula: Edukacja regionalna w działalności MZL na przykładzie Muzealnej Akademii Przedszkolaka i innych wybranych form s. 115–125; Myszkiwicz Igor: Historia, przestrzeń i ludzie s. 127–130; Kamińska Aneta: Czy „muzeum tożsamości” jest w ogóle potrzebne? s. 131–144.

Żelazowa Wola

1675. EKSPOZYCJA stała w Domu Urodzenia Fryderyka Chopina w Żelazowej Woli. Scenariusz, teksty, koordynacja Maciej Janicki, Mariola Wojtkiewicz. Warszawa 2015 Nar. Inst. Fryderyka Chopina 8° ss. 40, il.

1676. ŻELAZOWA Wola – miejsce urodzenia Fryderyka Chopina. Wybór i oprac. tekstów Małgorzata Zygmunt. Warszawa 2015 Fund. Pol. Niewidomych i Słabo Widzących „Trakt” 2° ss. 50, tabl. 2, il. + 1 dysk optyczny (CD). (Tyflografia Polska; nr 2).

Muzeum Fryderyka Chopina.

Żory

1677. POLSKIE poznawanie świata. Kolekcja pozaeuropejska Muzeum Miejskiego w Żorach. „The Polish way of learning the world non-european collection of the Municipal Museum in Żory”. Red. Lucjan Buchalik, Katarzyna Podyma. Żory 2015 Muzeum Miej. 4° ss. 329, il., rés. Muzeum Miej. w Żorach.

Tekst równol. pol., ang.

Treść: Buchalik L., Podyma K.: Od Redakcji s. 9–10; Bruchalik L.: Dlaczego „Polskie poznawanie świata”? s. 11–28; Nadolska-Styczyńska Anna: Polskie marzenia i plany kolonialne s. 29–48; Tenerowicz Eleonora, Kukuczka Jacek: Badacze Azji s. 49–76; Łapott Jacek: Odkrywanie Afryki á rebour s. 77–92; Szafranski Sławomir: Badania polskich archeologów w Afryce s. 93–114; Różański Jarosław: Misje i misjonarze w Azji i Afryce s. 115–130; Górecki Tomasz: Nie tylko Tomek Wilmowski s. 131–145; Górecki T.: Katalog wybranych postaci s. 146–171; Buchalik L.: Słowo od komisarza wystawy s. 173; Buchalik L.: Kolekcja pozaeuropejska s. 175–193; Podyma K.: Tytułem wstępu do części katalogowej, czyli odwieczny spór etnologa z historykiem sztuki s. 194–195; Podyma K., Buchalik L., Bogdan Magdalena: Obiekt w kolekcji muzealnej s. 196–285; Bogdan M.: Katalog zbiorów Muzeum Miejskiego w Żorach (wybór) s. 287–329.

Wystawa stała w Muzeum Miejskim.

Muzea zagraniczne

Zob. poz. 3652.

Austria

1678. KUDELSKA Dorota: Fryderyk Pautsch i jego obrazy w wiedeńskim Heeresgeschichtliches Museum. *Roczn. Historii Sztuki*. T. 40: 2015 s. 81–92, sum.

Niemcy

1679. MUZEUM J. I. Kraszewskiego w Dreźnie. Koncepcja merytor. Elżbieta Szymańska. Warszawa–Drezno 2015 Muzeum Liter. im. A. Mickiewicza; Muzeum J. I. Kraszewskiego 16° ss. 93, nlb. 3, il.

Treść: Klejnocki Jarosław: Muzeum Kraszewskiego w Dreźnie s. 5–8; Eschebach Erika: Muzeum Kraszewskiego w Dreźnie s. 9–13; Szymańska E.: Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego w Dreźnie – polska kultura w historycznym miejscu s. 15–20; Kalendarium s. 23–27; Bachórz Józef: Drezdeńskie lata Kraszewskiego s. 29–49; Józef Ignacy Kraszewski o Saksonii i Saksończykach. Wybór cytatów Joanna Magacz s. 51–55; Kamionka-Straszakowa Janina: „Grand Tour” Józefa Ignacego Kraszewskiego. Tematyka i poetyka „Kartek z podróży 1858–1864” s. 57–75; Leszczyński Grzegorz: Bezsenne noce Kraszewskiego s. 77–92.

Toż w jęz. niem.: Kraszewski-Museum Dresden. Konzeption Elżbieta Szymańska; Übers. in die dt. Sprache Christian Prunisch, Susanne Bandau, Martin Lemke. Warszawa 2015 ss. 93, nlb. 3, il.

Rosja

1680. CHODKOWSKA Wiesława, Sabljak-Ołędzka Monika, Adamiec Zuzanna: Historia Ostpreussisches Heimatmuseum w Królewcu. Olsztynek 2015 Muzeum Budownictwa Lud. Park Etnogr. 8° ss. 117, il. (Seria pod śparogami).

Ukraina

1681. [HOMÏN Ìgor] Chomyn Igor: Katalog plakiet, medalionów i medali polskich i z Polską związanych w Lwowskiej Narodowej Galerii Sztuki. T. 1–2. Warszawa 2015 Stow. „Wspólnota Polska” 4° ss. 608, il.; 559, il. (Poza Krajem).

Tekst równol. pol., ukr.

Kolekcjonerstwo

Zob. poz. 8354, 8545.

1682. BOCHNAK Anna: „Spis monet polskich i z polskimi styczność mających znajdujących się w zbiorze Emeryka Czapskiego 1846 r. 5 Decembra Wilno” – pierwszy katalog monet Emeryka Hutten-Czapskiego, świadectwo młodzięcych zainteresowań słynnego kolekcjonera. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 9: 2014 s. 219–227, sum.

1683. CHABRZYK Piotr: Ludwik Edward Rajszel, XIX-wieczny łęczycki kolekcjoner. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 4: 2015 s. 163–184, sum.

1684. JAROSŁAWSKI Janusz: Niemieckie szable bojowe 1742–1918. Warszawa–[Biłgoraj] 2015 Madex Janusz Jarosławski 4° ss. 198, nlb. 1, il.

Toż w jęz. ang.: German cavalry & artillery swords 1742–1918. Warszawa–Biłgoraj 2015 ss. 140, il. Katalog zbiorów autora znajdujących się w Galerii Lucyny Jarosławskiej w Biłgoraju.

1685. KACPRZAK Dariusz: Kolekcje ziemi obiecanej. Zbiory artystyczne łódzkiej burżuazji wielkoprzemysłowej w latach 1880–1939. Warszawa 2015 Nar. Inst. Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów 8° ss. 574, nlb. 2, il. (Biblioteka Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów; 6).

1686. KOLEKCJONERSTWO polskie XX i XXI wieku. Szkice. Materiały konferencji zorganizowanej w 2014 roku przez Zakład Muzealnictwa Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Pod red. Tomasza F. de Rosseta, Agnieszki Kluczewskiej-Wójcik, Aldony Tołysz. Warszawa–Toruń 2015 Nar. Inst. Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów; UMK 8° ss. 271, nlb. 1, il., sum.

Treść: Od Redakcji s. 9–13; Toż w jęz. ang. s. 14–18; Kluczevska-Wójcik A.: Kolekcjoner polski u progu nowoczesności – szkice do portretu s. 19–39; Kludkiewicz Kamila: Bardzo długie trwanie. O zainteresowaniach kolekcjonerów sztuką polskiego nadrealizmu w dwudziestoleciu międzywojennym s. 40–52; Chojnacka Barbara: Kolekcja polskiej sztuki współczesnej w Muzeum Okręgowym Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy s. 53–69; Salamon-Radecka Agnieszka: Poznańscy

kolekcjonerzy grafiki w dwudziestolecu międzywojennym i ich zbiory w świetle dokumentów archiwalnych Muzeum Wielkopolskiego (1919–1939) s. 70–80; Kurc-Maj Paulina: Rola inicjatyw i kolekcji prywatnych w muzealnictwie polskim na przykładzie polityki budowania zbiorów w Muzeum Sztuki w Łodzi w latach międzywojennych i bezpośrednio powojennych XX wieku s. 81–93; Bobrowska Ewa: Polska sztuka w Paryżu w drugiej połowie XX wieku i jej wsparcie instytucjonalne: zbiory, galerie, stowarzyszenia. Próba wstępnego rozpoznania s. 94–114; Baka-Theis Małgorzata: Polskie kolekcje artefaktów afrykańskich. Między zbiorem pamiątek a kolekcją sztuki s. 115–135; Gojżewska Joanna: Sztuka nowoczesna i reklama w działalności Heleny Rubinstein s. 136–143; Woźniak-Koch Milena: Bronisław Krystall [1884–1983]. Warszawski kolekcjoner początku XX wieku s. 144–156; Kroplewska-Gajewska Anna: Od Andrzeja Wróblewskiego do Włodzimierza Pawlaka. Kolekcja pakoska w 2014 roku s. 157–168; Saciuk-Gąsowska Anna: Kolekcja sztuki nowoczesnej z okazji pewnego jubileuszu s. 169–180; Tołysz A.: Kolekcje (nie)świadome: Muzeum w Koszalinie, Galeria EL w Elblągu, Fundacja Bęc Zmiana w Warszawie s. 181–192; Makiła-Polak Julianna: Przypadek Antoniego M. – kolekcjonera prywatnego epoki PRL-u s. 193–203; Kowalski Wojciech: Dawne i współczesne uwarunkowania prawne kolekcjonerstwa w Polsce s. 204–219; Miliszkiewicz Janusz: Propozycja interdyscyplinarnych badań historii prywatnego kolekcjonerstwa i rynku kolekcjonerskiego s. 220–227; Kruk Ryszard: Czy doświadczenia XX wieku spowodują, że kolekcjonerstwo XXI wieku dopracuje się lepszych form współpracy z nauką i poprawy stanu upowszechniania kolekcjonerskiego dorobku. Punkt widzenia kolekcjonera s. 228–241; Sołtysiak Maria: O „Katalogu kolekcjonerów polskich XIX i XX wieku” autorstwa Profesora Andrzeja Ryszkiewicza s. 242–247; Rosset T. F. de: O polskich kolekcjach artystycznych XX wieku s. 248–258.

1687. [KONARZEWSKI Łukasz]: Katalog zbiorów prac plastycznych rodziny Konarzewskich oraz muzealiów w Istebnej na Buczniku. Oprac. ... Istebna–Cieszyn–Olkusz 2015 Łukasz Konarzewski 4° ss. 310, il.

Na s. tyt. rok wyd. 2012.

1688. SCHMID-ADAMCZYK Bożena: Dziedzictwo Fryderyka Chopina. Kolekcja Boutroux-Ferra w Valldemossie. Red. nauk. i uzup. Ewa Sławińska-Dahlig. Warszawa 2015 MKiDN 8° ss. 575, il. + dysk optyczny (CD-ROM). (Poza Krajem).

Tekst część. równol. pol., ang.

1689. STĘPIEŃ Urszula: Działalność kolekcjonerska ks. Jana Wiśniewskiego [1876–1943], na tle zainteresowań przeszłością środowiska kościelnego w Sandomierzu przełomu XIX/XX wieku. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 269–295, sum.

1690. STUDNICKI Grzegorz: Między tym, co „nasze” a atrakcją turystyczną. Prywatne kolekcje i izby regionalne na Śląsku Cieszyńskim w perspektywie antropologicznej. *Rocznik* [Muzeum Górnośląski Park Etnogr. w Chorzowie]. [T.] 2: 2014 s. 23–69, sum.

1691. WYKA Ewa: ...Ciekawym wiedzieć i widzieć skutki... czyli Dzieje i znaczenie kolekcji przyrządów naukowych Stanisława Augusta. Kraków 2015 Fund. Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego; Księg. Akademicka 8° ss. 361, nlb. 1, il., sum.

c) Wystawy historyczne krajowe i zagraniczne

Wystawy krajowe

Zob. poz. 3494, 6615.

Białystok

1692. KIETLIŃSKI Marek: 25-lecie odrodzonego samorządu w Białymstoku. Katalog wystawy. Białystok 2015 Wydaw. Prymat Mariusz Śliwowski 8° ss. 120, il.

W Archiwum Państwowym, kwiecień 2015 r.

1693. KIETLIŃSKI M.: Historia białostockich Kontrastów 1965–1990. Katalog wystawy. Białystok 2015 Wydaw. Prymat Mariusz Śliwowski 8° ss. 91, il.

W Archiwum Państwowym, kwiecień 2015 r.

Bydgoszcz

1694. WIELOŚĆ w jedności. Litografia i techniki druku płaskiego w Polsce po 1900 roku. Oprac. i red. nauk. Barbara Chojnacka. Bydgoszcz 2015 Muzeum Okręg. im. Leona Wyczółkowskiego 4° ss. 247, nlb. 1, il. Muzeum Okręg. im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy.

Katalog wystawy w Galerii Sztuki Nowoczesnej Muzeum Okręgowego, 26 IX – 6 XII 2015 r.

Treść: Woźniak Michał F.: Wstęp s. 8–9; Chojnacka B.: Wielość w jedności. Litografia i techniki druku płaskiego w Polsce po 1900 roku s. 10–29; Kulig-Janarek Krystyna: Początki nowoczesnej litografii z okolic Bramy Floriańskiej s. 30–39; Raczek-Karcz Marta Anna: Ach ten druk płaski! – czyli o przypadkach, które lubią się powtarzać s. 40–49; Frąckiewicz Paweł: Litografia w granicach wyobraźni s. 50–61; Katalog s. 62–237.

Bytów

1695. MIROSŁAW Kuźma. Sztuka i archeologia. Katalog wystawy zorganizowanej w Muzeum Zachodniokaszubskim w Bytowie, w dniach 16.10.2014–31.12.2014. Red. nauk. Leszek Gardela i Kamil Kajkowski. Bytów 2015 Muzeum Zachodniokaszubskie 8° ss. 36, il.

Chełmno nad Nerem

1696. „ODEZWA do naszego przyszłego narodu...”. 70 rocznica likwidacji obozu zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem. Katalog wystawy. Chełmno nad Nerem–Żabikowo 2015 Muzeum Byłego Niemieckiego Obozu Zagłady Kulmhof – Oddz. Muzeum Martyrologicznego 8° ss. 52, il.

Styczeń–czerwiec 2015 r.

Częstochowa

1697. GRZYB Mariusz: Postać Jana Oderfelda ze szczególnym uwzględnieniem okresu międzywojennego i lat okupacji w świetle pamiątek eksponowanych w Muzeum Częstochowskim na wystawie „Jan Oderfeld – w 105 rocznicę urodzin. Zaraziłem się wirusem lotnictwa...”. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 163–191, sum.

Wystawa 20 III – 30 VIII 2013 r.

Gdańsk

1698. ABRAMOWICZ Małgorzata: Od figurek do marionetek. Historia Wileńskiego Teatru Łątek. Wilno 1936 – Gdańsk 1959. Gdańsk 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 127, nlb. 1, il.

Państwowy Teatr Lalki i Aktora „Miniatura” w Gdańsku, Wileński Teatr Marionetek Łątki. Muzeum Narodowe, 14 VI – 13 IX 2015 r.

1699. ALBUM wystawy „Grzech – obrazy grzechu w sztuce europejskiej od XV do początku XX wieku”. Red. nauk. Beata Purc-Stepniak; tł. Piotr Łuba. Gdańsk 2015 MN 8° ss. 422, il.

Tekst równol. pol., ang.

Muzeum Narodowe, 7 XI 2015 r. – 31 I 2016 r.

Gniezno

1700. DAWNA wytwórczość na ziemiach polskich. Katalog wystawy w Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie. Red. i oprac. katalogu Łukasz Kaczmarek. Gniezno 2015 Muzeum Początków Państwa Polskiego 8° ss. 113, il.

Gniezno, 29 IV – 4 X 2015 r.

Treść: Sawicki Tomasz: Słowo wstępne s. 5–6; Jedynek Artur: Pozyskiwanie i obróbka surowców krzemienych w młodszej epoce kamienia i wczesnej epoce brązu s. 9–20; Makarowicz Przemysław, Garbacz Aldona: Szczepidło – osada produkcyjna kowali z epoki brązu nad środkową Wartą s. 21–32; Kaczmarek Ł.: Garncarstwo od środkowej epoki brązu po wczesną epokę żelaza s. 33–40; Woźniak Marcin: Starożytna metalurgia żelaza na ziemiach polskich przez pryzmat Mazowieckiego Centrum Metalurgicznego s. 41–50; Maik Jerzy: Włókiennictwo kultury wielbarskiej s. 51–59; Kóćka-Krenz Hanna: Złotnictwo w państwie pierwszych Piastów s. 60–64; Cnotliwy Eugeniusz: Jak z poroża jelenia wyczarowano grzebień s. 65–68; Katalog s. 69–113.

1701. DWIE szkoły – dwie drogi do niepodległości? Materiały z sesji popularnonaukowej, 16 X 2013. Katalog wystawy. Red. Marek Szczepaniak [i in.]. Gniezno [i in.] 2013.

Rec.: Mazur Hubert, *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 1 s. 88–94.

Katowice

1702. LUBOJAŃSKA Eliza: Biskup Polowy Wojska Polskiego Józef Gawlina [1892–1964] w 50 rocznicę śmierci – na kanwie wystawy fotografii. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 2 s. 207–215.

Wystawa towarzysząca panelowi naukowemu, Wydział Teologiczny UŚ, 6 XI 2014 r.

1703. MIASTO. Red. Marek Zieliński. Katowice 2015 Inst. Kultury – Miasto Ogrodów; Galeria Sztuki Współczesnej BWA 4° ss. 139, nlb. 5, il.

Katalog wystawy „Obrazy miasta”, Galeria BWA, 11 IX – 18 X 2015 r.

1704. PAWEŁ Steller [1895–1974]. Artysta deportowany. Red. Aleksandra Niesyto. Katowice 2015 Muzeum Historii Katowic; Śląskie Centrum Wolności i Solidarności 8° ss. 32, il.

Katalog wystawy, Muzeum Historii Katowic, 13 III – 17 IV 2015 r.

Kielce

1705. WIZERUNEK miasta. Scenariusz katalogu Krzysztof Myśliński. Kielce 2015 Muzeum Historii Kielc 4° ss. 224, il.

Muzeum Historii Kielc, 18 XII 2015 r. – 30 IV 2016 r.

Kórnik

1706. BINIAŚ-SZKOPEK Magdalena: Francuskie skarby w zbiorach Biblioteki Kórnickiej (23 VI – 31 X 2015). *Pam. Bibl. Kórnickiej. Z.* 32: 2015 s. 269–270.

1707. LOSIK-SIDORSKA Aleksandra: W 90 rocznicę powstania Fundacji „Zakłady Kórnickie” (1–31 VII 2015). *Pam. Bibl. Kórnickiej. Z.* 32: 2015 s. 270–273.

1708. MAŁECKA Monika: Wystawa „Tureckie fascynacje Działyńskich i Zamoyskich” (3 IX – 23 X 2014). *Pam. Bibl. Kórnickiej. Z.* 31: 2014 s. 215–216.

1709. MARCINKOWSKA Magdalena: „Primum non nocere”. Z dziejów medycyny (27 VII – 14 IX 2015). *Pam. Bibl. Kórnickiej. Z.* 32: 2015 s. 273–275.

Kraków

1710. ARRAS herbowy Zygmunta Augusta ze zbiorów wileńskich. Sigismund II August's armorial tapestry from Wilna. Red. Joanna Ziętkiewicz-Kotz; tł. Sabina Potaczek-Jasionowicz. Kraków 2015 Zamek Królewski na Wawelu. Państ. Zbiory Sztuki 4° ss. 40, il. Zamek Królewski na Wawelu. Państ. Zbiory Sztuki Muzeum Nar.

Tekst równol. pol., ang.

Katalog wystawy, Zamek Królewski na Wawelu, 17 X 2015 r. – 17 I 2016 r.

1711. BERSKA Barbara: „Dziś albo nigdy. Wielka wojna i polskie dążenia niepodległościowe”. Wystawa Archiwum Narodowego w Krakowie prezentowana w 100 rocznicę wybuchu I wojny światowej. *Krakowski Roczn. Archiw.* [T.] 20: 2014 [dr.:] 2015 s. 153–154.

Wystawa plenerowa, 25 VII – 18 VIII 2014 r.

1712. BETLEJ Andrzej, Dworzak Agata: Abrys, delineatio, kopersztych..., Czyli „przednie rysowane, godne poszanowania, dobrych magistrów rysunki”. Projekty dzieł małej architektury ze zbiorów krakowskich. Kraków 2014 *Kasper* 4° ss. 78, il.

Katalog wystawy towarzyszącej ogólnopolskiej konferencji naukowej „Ornament i dekoracja dzieła sztuki”, 20–22 XI 2014 r.

1713. BYLIŚMY, jesteśmy, będziemy. Społeczność żydowska Krakowa po 1945 roku. Kraków 2015 Muzeum Hist. Miasta Krakowa 8° ss. 232, il.

Katalog wystawy, Stara Synagoga, 18 XII 2015 r. – 4 XII 2016 r.

Treść: Niezabitowski Michał: Przedmowa s. 7–9; Figiela Piotr: O wystawie s. 11–15; Stępień Monika: Życie kulturalne Żydów krakowskich po 1945 roku s. 16–51; Figiela P.: Pierwsza dekada. Z działalności Oddziału MHK w Starej Synagodze s. 52–77; Makuch Janusz: Początki Festiwalu Kultury Żydowskiej w Krakowie s. 78–111; Haber Lili: Krakowianie w Izraelu s. 112–143; Duch-Dyngosz Marta: Odrodzenie życia żydowskiego w Krakowie? s. 144–171; Bibliografia s. 172–179; Katalog wybranych eksponatów s. 180–205; Spis eksponatów prezentowanych na wystawie s. 206–232.

Toż w jęz. ang.: We were, we are, we will be. The Jewish community of Kraków after 1945. Transl. from the Pol. by Michał Szymonik. Kraków 2015 ss. 248, il.

1714. DERWICH Marek: „Skarby krakowskich klasztorów”: wystawy, katalogi, inne publikacje. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 6: 2015 s. 469–473, sum.

15 wystaw organizowanych w l. 1992–2007 przez Muzeum Historyczne M. Krakowa.

1715. DŁUGOPOLSKA Iwona: Pątnik, podróżnik, turysta. Poznawanie świata. Z kolekcji starodruków i kartografii Muzeum Narodowego w Krakowie. Wystawa Muzeum Narodowego w Krakowie w Muzeum im. Emeryka Hutten-Czapskiego, wrzesień 2015–styczeń 2016. Kraków 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 126, nlb.1, il. (Biblioteczka Muzeum im. Emeryka Hutten-Czapskiego. Starodruki i Kartografia).

1716. DŁUGOPOLSKA I.: Różnimy się w wierze. Dowody koegzystencji wieloreligijnej na ziemiach Rzeczypospolitej w starodrukach ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie. Kraków 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 132, nlb. 1, il. (Biblioteczka Muzeum im. Emeryka Hutten-Czapskiego. Starodruki i Kartografia).

Katalog wystawy, 7 I – 3 V 2015 r.

1717. DWA miasta, dwa brzegi. W 100 rocznicę połączenia Podgórze i Krakowa (1915–2015). Pod red. nauk. Elżbiety Firlet. Kraków 2015 Muzeum Hist. M. Krakowa 4° ss. 348, tabl. 9, il.

Dom Historii Podgórze, Kraków, 4 VII – 27 XII 2015 r.

Treść: Majchrowski Jacek: Wstęp s. 7; Niezabitowski Michał: Przedmowa s. 9–10; Berska Barbara: Słowo wstępne s. 11–12; Tutak Melania: Dom podgórskiej historii s. 13–14; Firlet Elżbieta: Miasta sobie przypisane. Słowo o wystawie s. 15–34;

Gaweł Robert: Podgórze znaki szczególne s. 35–72; Beiersdorf Zbigniew: Dziedzictwo krajobrazu kulturowego Podgórze s. 73–127; Żółciak Jarosław: Podgórze w Wielkim Krakowie. Uwagi o dziejach i dorobku miasta s. 129–218; Lulewicz Dominik: Dwa miasta, dwa brzegi. O kolei i mostach w Podgórzu s. 219–275; Salwiński Jacek: Współczesne Podgórze – w 25-lecie odnowionego samorządu (1990–2015) s. 277–304; Wybrana bibliografia s. 305–310; Katalog eksponatów s. 311–348.

1718. DWA oblicza smoka. Katalog wystawy. Sierpień–październik 2015. T. 1: Noty. Red. Maria Podlodowska-Reklewska; tł. Sabina Potaczek-Jasionowicz. Kraków 2015 Zamek Królewski na Wawelu – PZS 8° ss. 184, il.

Tekst równol. pol., ang.

Toż. T. 2: Eseje. Red. M. Podlodowska-Reklewska, Marcin Starzyński ss. 132, il., sum. Tekst równol. pol., ang.

Z treści: Banaszkiewicz Jacek: Smok wawelski – czyli o potrzebie obecności potwora u zarania dziejów ojczystych s. 9–18; Węclawowicz Tomasz, Godula-Węclawowicz Róża: Miasta prześladowane przez smoki s. 25–45; Czyżewski Krzysztof J.: Smoki, olbrzymy, zwierzęta przedpotopowe. O kościołach kopalnych w katedrze wawelskiej s. 47–66; Walczak Marek: Smoki „gotyckie” w Krakowie s. 67–80; Firlet Elżbieta: Legenda o smoku wawelskim w czasach staropolskich s. 81–93.

1719. FILMY Romana Polańskiego w światowym plakacie filmowym. Roman Polański's films in world film posters. Red. Marzena Bomanowska, Krystyna Zamysłowska; współpr. Piotr Kulesza. Łódź 2015 Muzeum Kinematografii 8° ss. 332, il.

Tekst równol. pol., ang.

Katalog wystawy, Kraków, 15 VII – 30 VIII 2015 r., Gdynia, 14 IX – 15 XI 2015 r.

1720. FORTY austriackie w Nowej Hucie. Red. Marcin Baran. Kraków 2015 Muzeum Hist. M. Krakowa 8° ss. 131, il. Muzeum Hist. M. Krakowa. Dzieje Nowej Huty.

Muzeum Historyczne M. Krakowa. Oddział „Dzieje Nowej Huty”, Kraków, 23 IV – 8 VII 2015 r.

Treść: Niezabitowski Michał: Przedmowa s. 3; Jagło Paweł: O wystawie „Forty austriackie w Nowej Hucie” s. 9–11; Wielgus Krzysztof: Indivisibiliter ac insparabiliter, czyli o dziełach Twierdzy Kraków, Nowej Hucie i o kierunkach wykorzystania fortecznego dziedzictwa s. 13–32; Peschak Bogumił: Drugie życie Fortu 491/4 Grębałów s. 32–38; Dziadoń Franciszek: Rewitalizacja Fortu 49 Krzesławice s. 39–50; Jagło P.: Noty o fortach s. 51–119.

1721. FRONTCZAK Beata: Arystokrata u wód. Karlsbadzkie zakupy hrabiego Zygmunta Pusłowskiego [1848–1913]. Przekł. listów Z. Pusłowskiego z rps. fr. Iwona Krystyna Piechnik. Kraków 2014 Muzeum UJ 8° ss. 184, il.

Muzeum UJ, 3 III – 13 IV 2014 r.

1722. HEKSEL Bartosz: Zwierzyniec zaprasza. Dębniki. Kraków 2015 Muzeum Hist. M. Krakowa 8° ss. 63, nlb. 1, il.

Dzielnice Krakowa.

Dom Zwierzyniecki, 22 XI 2014 r. – 6 IV 2015 r.

1723. JACHTING. Oprac. Katarzyna Marko. Kraków 2015 Muzeum Hist. Fotografii 16° ss. 233, nlb. 15, il.

Tekst równol. pol., ang.

Muzeum Historii Fotografii, 14 II – 3 III 2015 r.

Treść: Marko K.: Jachting s. 5–9; Marko K.: Muzealnik w roli detektywa s. 11–35; Firlej Dorota: Karol Stefan Habsburg [1860–1933] – żywiecki arcyksiążę s. 37–57; Rosset Tomasz F. de: Kilka uwag o kolekcjach obrazów s. 59–73; Szurawski Marek: Krótka historia jachtingu. Regaty i „żeglowanie swobodne” s. 75–95; Album. 112 fotografii w układzie dziewiętnastowiecznego Kolekcjonera s. 97–233; Noty biograficzne fotografów s. 235–239; Słownik terminów żeglarskich s. 241–245; Bibliografia s. 247.

1724. JACKOWSKI Antoni, Taborska Małgorzata: The development of geographical ideas in Poland: Exhibition at the Jagiellonian University Museum. *Geographia Polonica*. Vol. 88: 2015 issue 1 s. 165–172.

16–22 VIII 2014 r.

1725. ODŁOWIEC-DZIEDZIC Anna: Budowali nowoczesny Kraków. Żydzi w samorządzie miejskim, gospodarczym i finansowym miasta (1866–1939). Kraków 2015 Muzeum Hist. M. Krakowa 8° ss. 40, il.

Stara Synagoga, 18 III – 25 X 2015 r.

1726. KORDEL Jacek: Wokół mitów galicyjskich. Na marginesie wystawy pt. Mit Galicji w Międzynarodowym Centrum Kultury, Kraków, 10 października 2014 – 8 marca 2015. *Arcana*. Nr 121: 2015 s. 90–98.

1727. KOWARSCH Lidia: „Wybory '89. System skreślony” – wystawa plenerowa Archiwum Narodowego w Krakowie prezentowana na Placu Szczepańskim w Krakowie w dniach 26 maja – 11 czerwca 2014 r. *Krakowski Roczn. Archiw.* [T.] 20: 2014 [dr.:] 2015 s. 155–156.

1728. LIBERATION or subjugation? On the 70th anniversary of the battle for Kraków. Ed. Marcin Baran; transl. into Engl. Michał Szymonik. Kraków 2015 Muzeum Hist. M. Krakowa 8° ss. 215, il.

Katalog wystawy „Wyzwolenie czy zniewolenie? W 70 rocznicę bitwy o Kraków”, Fabryka Schindlera, 19 I – 30 VIII 2015 r.

Treść: Niezabitowski Michał: Foreword s. 7–8; Jeżowski Grzegorz: About the exhibition s. 9–24; Stańczyk Henryk: The liberation of Kraków as a military manoeuvre s. 25–74; Jeżowski G.: Kraków in 1945–1948 s. 75–130; Maszewska-Łupiniak Monika: The cinema of new memory: „To save the city” by Jan Łomnicki (1976) s. 131–162; Bibliography s. 163–169; Catalogue entries on selected exhibits s. 171–194; List of exhibits s. 195–215.

1729. [LINK-LENCZOWSKA Stanisława]: Zegary w zbiorach Zamku Królewskiego na Wawelu. Clocks in the collections of the Wawel Royal Castle. Tekst ...; tł. Sabina Potaczek-Jasionowicz. Kraków 2015 Zamek Królewski na Wawelu 8° ss. 44, nlb. 2, il.

Tekst równol. pol., ang.

Katalog wystawy, 3 III – 3 V 2015 r.

1730. MAM ja skarb mam... Katalog. Wystawa z okazji czterystu lat pobytu Karmelitanek Bosych w Polsce, Muzeum Archeologiczne w Krakowie, maj – wrzesień 2012. Red. Joanna Daranowska-Łukaszewska; tł. Teresa Bałuk-Ulewiczowa. Kraków 2012 Muzeum Archeol. 8° ss. XXII, 233, il. Muzeum Hist. M. Krakowa, Muzeum Archeol. w Krakowie, Krakowska Prowincja Karmelitów Bosych.

Rec.: Dzik Janina, *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 6: 2015 s. 463–466.

1731. MIERZWA Tomasz, Zemik Zbigniew: Atomowa groza. Schrony w Nowej Hucie. Kraków 2015 Muzeum PRL-u (w organizacji) 8° ss. 35, nlb. 235.

Tekst równol. pol., ang.; oprawne w kierunku przeciwnym. Publikacja towarzysząca wystawie, Muzeum PRL-u, otwarta 19 IX 2015 r.

1732. MIT Galicji. Pod red. nauk. Jacka Purchli, Wolfganga Kosa oraz Żanny Komar, Moniki Rydiger i Wenera Michaela Schwarza. Kraków–Wiedeń 2014.

Rec.: Kantor Ryszard: Galicja wciąż obecna? Uwagi o wystawie i albumie zatytułowanym „Mit Galicji”. *Małopolska*. [T.] 17: 2015 s. 340–345.

1733. OTTOMANIA. Osmański Orient w sztuce renesansu. Red. nauk. Robert Born, Michał Dziewulski, Guido Messling; współpr. Raphael Beuing [i in.]. Kraków–Bruksela–Ostfildern 2015 Muzeum Nar.; Bozar Centre for Fine Arts; Hatje Cantz Verlag 4° ss. 291, nlb. 5, il.

Katalog wystawy w Muzeum Narodowym, 26 VI – 27 IX 2015 r.

Treść: Shafak Elif: Wiedza powierzchniowa to rzecz niebezpieczna s. 13–14; Born R., Dziewulski M., Messling G.: Wstęp s. 16–17; Kołodziejczyk Dariusz: Wysoka Porta, Polska i Europa Środkowa w okresie od XV do początku XVII wieku s. 23–27; Faroqhi Suraiya: Wymiana kulturowa między światem osmańskim a Europą Łacińską s. 29–35; Renda Günsel: Sztuka

portretowa na dworze sułtańskim w kontekście europejskiego renesansu s. 37–43; Engel Sabine: Osmańskie ślady w Wenecji s. 47–51; Messling G.: Spojrzenie z Północy – Albrecht Dürer i świat osmański s. 53–55; Rasmusen Mikael Bøgh: Artyści europejskiego renesansu w Konstantynopolu s. 57–63; Born R.: Ilustracje strojów i albumy pamiątkowe – transfer przedstawieli wizualnych i wiadomości między Wschodem a Zachodem s. 65–67; Dziewulski M., Born R.: Wpływ osmańskiego Orientu na europejską kulturę dworską s. 69–73; Dujardin Paul: Dwie strony pałacu s. 75–76; Katalog s. 81–279; Bibliografia s. 280–291.

Toż w jęz. ang.: The sultan's world. The Ottoman orient in renaissance art. Brussels–Kraków–Ostfildern 2015.

1734. PERZANOWSKA Agnieszka: Dziejów polskich pomniki. Kroniki i dziejopisarstwo w starodrukach z kolekcji Muzeum Narodowego w Krakowie. Kraków 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 128, nlb. 1, il. (Biblioteczka Muzeum im. Emeryka Hutten-Czapskiego. Starodruki i Kartografia).

Muzeum Narodowe, 5–30 V 2015 r.

1735. PIĘKNO darowane. Dzieła ofiarowane Uniwersytetowi Jagiellońskiemu w zbiorach Collegium Maius. Pod red. Jolanty Pollesch i Macieja Zdanka. Kraków 2014 Muzeum UJ; Archiwum UJ 8° ss. 376, nlb. 2, il., sum.

Collegium Maius UJ, 7 V – 6 VIII 2014 r., z okazji jubileuszu 650-lecia uczelni.

Treść: Stopka Krzysztof: Słowo wstępne s. 6–7; Ożóg Krzysztof: Słowo wstępne s. 8–9; Stopka K.: Fundatorzy, mecenas i nadania dla Uniwersytetu Krakowskiego w okresie staropolskim s. 10–37; Chwalba Andrzej: Mecenas i dary dla Uniwersytetu Jagiellońskiego od XIX wieku do czasów współczesnych s. 38–59; Nota redakcyjna s. 62–63; „Piękno darowane”. Dzieła ofiarowane Uniwersytetowi Jagiellońskiemu w zbiorach Collegium Maius. Katalog wystawy s. 64–331; Biogramy darczyńców, którzy ofiarowali obiekty zamieszczone w niniejszym katalogu s. 333–344; Lista darczyńców – osób i instytucji – na podstawie ksiąg inwentarzowych Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego s. 345–356; Bibliografia s. 357–370.

1736. REMISZEWSKI Ryszard M[arian]: Derenczanie – węgierscy Polacy. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 466–468.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna, 23 II – 19 IV 2015 r.

1737. SKOTNICKI Aleksander B., Najbar Paulina: Rodziny żydowskie przedwojennego Krakowa. Wystawa w Synagodze Wysokiej w latach 2012–2015. Jewish families of the pre-war Cracow. The exhibition in the High Synagogue during 2012–2015. Kraków 2015 Stradomskie Centrum Dialogu; Wydaw. AA 4° ss. 148, il.

Tekst równol. ang., pol. XX w.

1738. SPOTKANIE. Drzeworyty ludowe z kolekcji Józefa Gwalberta Pawlikowskiego [1793–1852] zachowanej we Lwowie. Zustrič. Narodni derevoriti z kolekciï Ťzefa Gval'berta Pavlikov's'kogo, ťo zberigaēt'sâ u L'vovì. A meeting. Folk woodcuts in the collection of Józef Gwalbert Pawlikowski found in Lviv. Pod red. Beaty Skoczeń-Marchewki. Kraków 2014 Muzeum Etnogr. im. Seweryna Udzieli 4° ss. 397, nlb. 2, il.

Tekst równol. pol., ukr., ang.

Muzeum Etnograficzne, 12 IX – 30 XI 2014 r.

1739. TADEUSZ Pawlikowski [1861–1915] i jego teatr. Red. Izabela Krańnicka-Wilk. Kraków 2015 Muzeum Hist. M. Krakowa 8° ss. 160, il. (Nowe Muzeum Teatralne).

Kamienica Hipolitów, 29 IX 2015 r. – 20 III 2016 r.

1740. PRZESTRZENI Smoka. Sztuka chińska w Zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie. In the realm of the Dragon. Chinese art in the collections of the National Museum in Kraków. Kraków 2015 Muzeum Nar. 4° ss. 363, nlb. 4, il.

Tekst równol. pol., ang.

Muzeum Narodowe, luty–maj 2015 r.

Z treści: Pacana Beata: Zbiory sztuki chińskiej w Muzeum Narodowym w Krakowie s. 17–20; Jacoby Marcin: Wejście do Krainy Smoka s. 21–27; Album: Malarstwo i grafika s. 29–51; Rzeźba buddyjska s. 53–57; Ceramika s. 59–177; Ubiór i akcesoria s. 179–215; Sztuka zdobnicza s. 217–257; Noty s. 259–357; Wybrana bibliografia s. 360–361.

1741. **WALCZĄCE** miasto. 1939–1945. Red. Łukasz Klimek. Kraków 2015 Muzeum Hist. Miasta Krakowa 8° ss. 157, nlb. 1, il.

Katalog wystawy, Fabryka Emalia Oskara Schindlera, 17 IX 2015 r. – 21 II 2016 r.

Treść: Niezabitowski Michał: Przedmowa s. 7–8; Stachów Tomasz: O wystawie s. 9–32; Kunert Andrzej Krzysztof: Fenomen Polskiego Państwa Podziemnego s. 33–54; Ostasz Grzegorz: Cywilne Struktury Polskiego Państwa Podziemnego w Krakowie s. 55–85; Marszałec Janusz: Spuścizna Polskiego Państwa Podziemnego s. 87–111; Wybrana bibliografia s. 113–114; Noty katalogowe s. 115–135; Spis eksponatów prezentowanych na wystawie s. 137–158.

Toż w jęz. ang.: *The fighting city. 1939–1945*. Ed. Ł. Klimek; rendered into Engl. by Joanna Bełch-Rucińska. Kraków 2015.

1742. **WĄCHAŁA-SKINDZIER** Maria: PRL mieszka w nas? Kultura czasu wolnego. Kraków 2015 Muzeum PRL-u (w organizacji) 8° ss. 95, nlb. 1, il., sum.

Katalog wystawy, Muzeum PRL-u (w organizacji), 17 VI 2015 r. – 28 II 2016 r.

1743. **WOLNE** miasto Kraków. W poszukiwaniu nowoczesności. Kraków 2015 Muzeum Hist. M. Krakowa 8° ss. 293, nlb. 3, il., sum.

Katalog wystawy, Pałac Krzysztofory, 9 V – 15 XI 2015 r.

Z treści: Niezabitowski Michał: Przedmowa s. 7–10; Lulewicz Dominik: O wystawie Wolne Miasto Kraków. W poszukiwaniu nowoczesności s. 11–22; Nowak Janusz Tadeusz: Wolne Miasto Kraków. Panteon Serca Polski s. 23–60; Jezioro Artur: Geneza i ustrój Wolnego Miasta Krakowa s. 61–119; Kawalla Iwona: My, republikanie – obywatele Rzeczypospolitej Krakowskiej s. 121–154; Lulewicz D.: Regres, stagnacja czy postęp? W poszukiwaniu nowoczesnego oblicza Krakowa czasów Wolnego Miasta s. 155–218.

1744. **ZBIGNIEW** Herbert. Ludzie. People. Red. Andrzej Franaszek. Kraków 2015 Mocak Muzeum Sztuki Współczesnej 8° ss. 111, nlb. 5, tabl. 92, il.

Tekst równol. pol., ang.

Katalog wystawy, Muzeum Sztuki Współczesnej Mocak, 26 VI – 13 IX 2015 r.

Treść: Franaszek A.: Nieprzenikniony jak kamień s. 8–21; Potocka Maria Anna: Poeta, artysta, krytyk s. 22–43; Z Katarzyną Herbert rozmawia M. A. Potocka s. 56–81; Z Ryszardem Krynickim rozmawia A. Franaszek s. 82–93; Zagajewski Adam: Tajemnicze muzeum s. 94–101; Valles Alissa: Herbert. Twarze s. 104–107; Citko Henryk: „Ja na przykład rysuję nieźle...”. Rysunki Zbigniewa Herberta w jego archiwum s. 108–111.

Legnica

1745. **SZLACHTA** na Śląsku. Średniowiecze i czasy nowożytne. Katalog wystawy „Rycerze wolności, strażnicy praw”. Adel in Schlesien. Mittelalter und Frühe Neuzeit. Katalog zu Ausstellung „Ritter der Freiheit, Hüter des Rechts”. Red. Markus Bauer, Jan Harasimowicz; przekł. niem. Ewa Kochanowska, Agata Janiszewska. Dresden 2014 Sandstein Verlag 4° ss. 264, il. Muzeum Miedzi w Legnicy, Uniw. Wrocławski.

Tekst równol. pol., niem.

Katalog wystawy w Muzeum Miedzi, 23 V – 9 XI 2014 r.

Z treści: Bahlcke Joachim: „Błask śląskiej szlachty”. Szlacheckie elity Śląska od średniowiecza po schyłek panowania Habsburgów s. 18–29; Garber Klaus: Kultura szlachecka na Śląsku – świat utracony s. 30–43; Kaczmarek-Löw Klara: Śląska szlachta w życiu doczesnym. Zamki, pałace, kościoły patronackie s. 44–55; Harasimowicz J.: Śląska szlachta w obliczu śmierci. Zgon, pochówek, upamiętnianie s. 56–67; Katalog 68–243; Bibliografia s. 246–261.

Rec.: Wojtasik-Seredyszyn Łucja, *Szkice Legnickie*. T. 36: 2015 s. 375–379.

Licheń Stary

1746. **MÓWIĄ** ludzie roku 1863. Red. Wojciech Luchowski, Irena Wawrzyniak. Licheń Stary 2013 Muzeum ks. Józefa Jarzębowskiego; Dom Zakonny Zgromadzenia Księży Marianów 4° teka ss. 59, nlb. 1, il.

Katalog wystawy, Muzeum ks. Józefa Jarzębowskiego, 3 V – 31 X 2013 r.

Lublin

1747. BOGOWSKA Anna: Sprawozdanie z wystawy „Polska na mapach XIX-wiecznych – prezentacja wybranych map ze Zbiorów Specjalnych Biblioteki Głównej UMCS” zorganizowanej w ramach XXVII Ogólnopolskiej Konferencji Historyków Kartografii (BG UMCS w Lublinie w 2013 roku). *Folia Bibliologica*. Vol. 57: 2015 s. 153–171.

1748. PRZYLIICKI Krzysztof: Utracone na zawsze? Przedwojenne Muzeum Uniwersyteckie im. Księdza Kanonika Jana Władzińskiego. Lublin 2015 Wydaw. KUL 4° ss. 72.

Gmach Główny KUL, 18 X – 3 XI 2015 r.

Łańcut

1749. JUBILEUSZ Jana Potockiego. Łańcut 2015 Muzeum-Zamek 4° ss. 163, il.

Katalog wystaw jubileuszowych, Muzeum – Zamek w Łańcut, 25 VI – 30 IX 2015 r.

Treść: Wojtowicz Wit Karol: O Janie Potockim [1761–1815] w Łańcut s. 7–8; Potocki Marek: Emocje do „Znalezienia w Łańcut” s. 9; Cholewianka-Kruszyńska Aldona: Hrabia Jan Potocki, jego dzieła, rysunki i wizerunki w domach rodziny i potomków s. 11–27; Reniszewski Daniel: Rękopisy i druki Jana Potockiego w rodowej bibliotece Potockich w Łańcut s. 29–37; Cholewianka-Kruszyńska A.: Katalog. Wizerunki portretowe s. 39–91; Cholewianka-Kruszyńska A.: Katalog. Rysunki, grafika, fotografie s. 93–107; Cholewianka-Kruszyńska A.: Katalog. Varia s. 109–113; Reniszewski D.: Katalog. Rękopisy dzieł, korespondencja, dokumenty oraz druki s. 115–145; Potocki M.: Cykl 12 ilustracji do „Rękopisu znalezionej w Saragossie” Jana Potockiego. Kolekcja Marka Potockiego s. 147–162.

Łódź

1750. DZIEDZICTWO dwóch kultur. Kolekcja rodziny Poznańskich z Muzeum Polskiego w Rapperswilu. The heritage of two cultures. The collection of the Poznański family from the Polish Museum in Rapperswil. Das Erbe zweier Kulturen. Die Kunstsammlung der Familie Poznański aus dem Polenmuseum im Rapperswil. Koncepcja i red. Maja Jakóbczyk, Monika Nowakowska; tł. ang. Elżbieta Rodzeń-Leśnikowska; tł. niem. Sława Lisiecka. Łódź 2015 Muzeum M. Łodzi 4° ss. 182, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ang., niem.

Katalog wystawy, Muzeum Miasta Łodzi, 9 X 2015 r. – 14 II 2016 r.; Muzeum Miasta Pabianic, 26 II – 16 IV 2016 r.

Z treści: Buchmann Anna: Muzeum Polskie w Rapperswilu i jego donatorka Iza Poznańska-Landsberger s. 23–27; Czarnocka Anna: Dary Janiny Poznańskiej dla Towarzystwa Historyczno-Literackiego / Biblioteki Polskiej w Paryżu s. 33–36; Jaskulski Mirosław: Rapperswil i Paryż. Poznańscy i Silbersteinowie. W poszukiwaniu śladów s. 41–52; Kacprzak Dariusz: Zaginione – ocalone dziedzictwo lodzermenschów. O zbiorach artystycznych rodziny Poznańskich s. 69–80; Katalog s. 155–172; Biogramy artystów s. 173–180.

1751. NA ZACHĘTĘ do muzeum. Kolekcja Łódzkiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych. For encouragement to museum. Collection of the Łódź Association for the Encouragement of Fine Arts. Red. nauk. Anna Saciuk-Gąsowska; tł. Joanna Dutkiewicz, Agnieszka Grochulska, Ewa Wilmańska. Łódź 2013 Łódzkie Tow. Zachęty Sztuk Pięknych; Muzeum Sztuki 8° ss. 159, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ang.

Muzeum Sztuki, 13 XII 2013 r. – 2 III 2014 r.

Z treści: Musiał Grzegorz: Zachęta do muzeum s. 18–21; Saciuk-Gąsowska A.: „Znaki czasu” – docenianie sztuki s. 26–32; Pindera Agnieszka: Kolekcjonowania trzeba się nauczyć. Rozmowa z Waldemarem Dąbrowskim s. 42–48; Artyści i dzieła z kolekcji Łódzkiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych s. 58–153; Członkowie Łódzkiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych s. 156–157; Darczyńcy Łódzkiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych s. 158–159.

1752. OTWIERAM świątynię pamięci. Zbiory Czartoryskich a narodziny idei muzeum w Polsce. I open the temple of memory. The Czartoryski collection and the emergence of the idea of museum in Poland. Koncepcja, red. nauk. Janusz Wałek; tł. Matra [!] Herudzińska-Oświecimka, Ewa Kanigowska-Gedroyc. Łódź 2015 Muzeum Sztuki 8° ss. 403, nlb. 4, il. Muzeum Pałac Herbsta.

Tekst równol. pol., ang.

Publikacja towarzysząca wystawie, Pałac Herbsta, 13 XI 2015 r. – 17 IV 2016 r.

Z treści: Dreścik Jan Jakub: DUX FEMINA FACTI s. 29–38; Wałek J.: Zbiory Czartoryskich a narodziny idei muzeum w Polsce s. 57–69; Dec Dorota: Rembrandt na tle kolekcji malarstwa książąt Czartoryskich s. 91–101; Kusion Tomasz: O militariach w zbiorach XX. Czartoryskich s. 121–130; Gorzelany Dorota: Po-puławska kolekcja sztuki starożytnej księcia Władysława Czartoryskiego s. 149–156; Przedruki [teksty następujących: Izabela Czartoryska, Jan Paweł Woronicz, Franciszek Morawski, Ludwik Dębicki, Łukasz Gołębiowski, Julian Ursyn Niemcewicz, Władysław Czartoryski, Zdzisław Żygulski jun.] s. 259–329.

1753. SIERBA Michał: Sprawozdanie z wystawy „Pamięć utrwalona. Dary i nabytki Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi z lat 2003–2014” w ramach obchodów 55-lecia Muzeum. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 274–276.

1754. ŚLIZIŃSKA Milada, Turowski Andrzej: Teresa Żarnowerówna 1897–1949. Artystka końca utopii. Łódź 2014 Muzeum Sztuki 4° ss. 521, nlb. 3, il.

Katalog wystawy, Muzeum Sztuki, 19 IX – 23 XI 2014 r.

1755. ŻARCZYŃSKI Andrzej: Wystawa – Ojciec Stefan Miecznikowski [1921–2004] – „W tym mieście, które szczególnie stało mi się drogim...”, Łódź, 7 XI 2014 – 1 III 2015. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 265–269.

1756. ŻEBROWSKI Rafał: Maurycy Gottlieb w Łodzi (2014–2015). *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 1 s. 151–159.

Wystawa „Maurycy Gottlieb. W poszukiwaniu tożsamości”, Pałac Herbsta, 3 X 2014 r. – 1 II 2015 r.

Malbork

1757. MONACHIJCZYK w Malborku. Karty z podróży wedutysty Domenica Quaglio do Prus w 1832 roku. Katalog wystawy czasowej. Muzeum Zamkowe w Malborku, 19 czerwca – 6 września 2015 r. Pod red. Justyny Lijki. Malbork 2015 Muzeum Zamkowe w Malborku 4° ss. 217, il.

Treść: Mierzwiński Mariusz: Słowo wstępne s. 11; Lijka J.: Domenico Quaglio (1787–1837). Malarz zabytków architektury i miłośnik starożytności s. 15–24; Lijka J.: Karty z podróży wedutysty Domenica Quaglio do Prus w 1832 roku. Gdańsk – Malbork – Frombork s. 27–52; Dobry Artur: Teatr romantyczny Theodora von Schöna i Karla Friedricha Schinkla na zamku w Malborku s. 55–82; Katalog s. 85–191; Aneks: Kluger Franz Theodor: Der Lange Markt in Danzig s. 193–195; Bibliografia s. 197–217.

1758. PRZYWRACANIE historii. Losy malborskich zbiorów po II wojnie światowej. Katalog wystawy czasowej. Pod red. Aleksandry Siuciak. Malbork 2015 Muzeum Zamkowe 4° ss. 593, il.

Muzeum Zamkowe, 9 X 2015 r. – 30 IX 2016 r.

Treść: Mierzwiński Mariusz: Przedmowa s. 6–7; Siuciak A.: Kilka słów o malborskiej ekspozycji s. 8–10; Dobry Artur: Działalność Zarządu Odbudowy Zamku w Malborku w latach 1817–1945 s. 12–23; Siuciak A.: Towarzystwo Odbudowy i Upiększania Zamku w latach 1884–1945 s. 24–29; Czarnowska Joanna: Dawny gabinet numizmatyczny i jego losy po drugiej wojnie światowej s. 30–37; Siuciak A.: Dzieje bibliotek zamkowych s. 38–53; Chodyński Antoni Romuald: Militaria historyczne w zbiorach zamku malborskiego na podstawie dawnych i obecnych inwentarzy s. 54–69; Lijka Justyna: Powojenne zbiory grafiki. Karty z historii Gabinetu Rycin malborskiego muzeum s. 70–83; Połom-Jakubowicz Wiesława: Wizerunki osobistości ze zbiorów Towarzystwa Odbudowy i Upiększania Zamku Malborskiego. Stan badań s. 84–95; Pospieszna Barbara: Historia malborskiej kolekcji ceramiki s. 96–105; Trupinda Janusz: Malborskie zbiory sfragistyczne s. 106–109; Pospieszna B.: Historia malborskiej kolekcji detalu architektonicznego s. 110–119; Pospieszna B.: Zaginiona kolekcja. O chińskiej ceramice budowlanej w przedwojennych zbiorach na zamku w Malborku s. 120–127; Witkiewicz-Pałka Ewa: Straty w zakresie malarstwa z dawnych zbiorów zamkowych s. 128–139; Butryn Bartłomiej: Zbiory mebli s. 140–149; Czapska Monika: Zabytki, rekwizyty i dekoracje. Rzeźba w zbiorach zamku malborskiego przed 1945 rokiem s. 150–167; Butryn B.: Zbiory rzemiosła artystycznego s. 168–177; Witkiewicz-Pałka E.: Straty w dziedzinie oszkleń witrażowych kompleksu zamkowego s. 178–193; Fudzińska Ewa: Malborskie kolekcje zabytków prehistorycznych i ich losy s. 194–203; Dobry A.: Zbiór dokumentacji rysunkowej Conrada Steinbrechta oraz Archiwum Zarządu Odbudowy Zamku s. 204–207; Pospieszna B.: Przedwojenne archiwum fotograficzne na Zamku

Malborskim s. 208–219; Siuciak A.: Mało znane źródła do dziejów malborskich zabytków s. 220–237; Katalog wystawy s. 239–509; Biogramy s. 511–530; Bibliografia s. 531–571; Aneksy s. 573–593.

Nowy Sącz

1759. NIEPOKALANKI w Nowym Sączu. Katalog wystawy, październik–grudzień 2015. Oprac. red. Leszek Migrała. Nowy Sącz 2015 Muzeum Okręg. w Nowym Sączu 8° ss. 94, nlb. 2, il.

Treść: Chwedoruk Wawrzyna: Słowo wstępne s. 5; Migrała L., Ślusarek Robert: Wstęp s. 6–7; Wcześny Marek: Błogosławiona Marcelina Darowska (1827–1911) s. 9–18; Migrała L.: Początki Zgromadzenia Sióstr Niepokalanek w Nowym Sączu s. 19–26; Ross-Pazdyk Edyta: Architektura kompleksu klasztornego ss. Niepokalanek s. 27–36; Szafran Barbara: Założenia ogrodowe przy klasztorze Niepokalanek w Nowym Sączu s. 37–44; Marcinowska Maria: Szkolnictwo w Białym Klasztorze s. 45–56; Wierzbicka Beata: Siostry niepokalanek zaangażowane w tajne nauczanie w Białym Klasztorze s. 57–61; Przełożone Białego Klasztoru s. 62; Wcześny M.: Sylwetki kilku niezwykłych zakonnicy z Białego Klasztoru s. 63–66; Migrała L.: Biały Klasztor w latach 1945–2015 (kalendarium ważniejszych wydarzeń) s. 67–73; Toż w jęz. ang. s. 74–80; Florek Anna: Katalog s. 81–95.

Nowy Targ

1760. WOLSKI Gabriel: 80 lat KS Podhale. Wystawa w Miejskim Ośrodku Kultury w Nowym Targu. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 15–19.

Zatytułowana „Małe Miasto, Wielki Klub”, otwarta 12 X 2013 r.

Olesno

1761. ŁONAK Wojciech A.: Oleskie medale. Świadectwo przemian. [Opole]–Olesno 2015 Pol. Tow. Numizmatyczne. Oddz. 8° ss. 48, tabl. 1, il.

Katalog wystawy, Muzeum Regionalne, 20 VII – 28 VIII 2015 r.

Orońsko

1762. JÓZEF Brandt (1841–1915). Między Monachium a Orońskiem. Pod red. Moniki Bartoszek. Orońsko 2015 Centrum Rzeźby Polskiej 8° ss. 199, nlb. 5, il.

Centrum Rzeźby Polskiej, 20 VI – 25 X 2015 r.

Treść: Domanowska Eulalia: Wstęp s. 6–8; Micke-Broniarek Ewa: Tematy rodzajowe w malarstwie Józefa Brandta s. 10–21; Bartoszek M.: Sekrety warsztatu Józefa Brandta s. 22–37; Bagińska Agnieszka: „Atelje jako rzecz malarska”. Pracownia Józefa Brandta przy Schwanthalerstrasse 19 w Monachium s. 38–51; Pruszek Tomasz Adam: Józef Brandt w kręgu rodziny i przyjaciół s. 52–71; Mowa [pogrzebowa] wypowiedziana przez X. kanonika Józefa Rokosznego s. 72–77; Album prac s. 78–179; Katalog prac s. 180–199.

Płock

1763. PREZYDENCI Płocka (do 1939 r.). Katalog wystawy. Oprac. Krystyna Grochowska-Iwańska, Agnieszka Wojciechowska; współpr. Zofia Boglewska-Hulanicka, Ewa Borodzicz. Płock–Warszawa 2015 AP; Stow. Przyj. AP; NDAP 8° ss. 91, nlb. 5, il.

W Archiwum Państwowym, otwarta 21 X 2015 r.

1764. SŁAWOJ Felicjan Składkowski (1885 Gąbin – 1962 Londyn). Lekarz, generał, premier. Katalog wystawy zorganizowanej w 130 rocznicę urodzin ostatniego premiera II Rzeczypospolitej 9 czerwca 2015 r. Oprac. Krystyna Bańka. Płock–Warszawa 2015 AP; NDAP 8° ss. 144, il. AP w Płocku, Tow. Miłośn. Ziemi Gąbińskiej.

Poznań

1765. KIWERSKA Jadwiga: Wystawa poświęcona 70-leciu Instytutu Zachodniego. *Przeegl. Zach.* [R. 71:] 2015 [nr] 1 s. 263.

Sierpień–wrzesień 2014 r.

1766. M. KARD. Ledóchowski – kardynał nieznany. Red. Mikołaj Pukianiec; tł. Krzysztof Kotkowski. Poznań 2015 Centrum Turystyki Kulturowej Trakt 4° ss. 101, nlb. 3, tabl. 2, il., sum.

Wystawa: Brama Poznania, 12 III – 26 VI 2015 r.

Z treści: Pukianiec M.: Mieczysław Ledóchowski [1822–1902] – kardynał nieznany s. 10; Błaszczński Michał: Historia zakłeta w pamiątkach s. 15–55; Listy wakacyjne. Wybór korespondencji kard. Mieczysława Halki-Ledóchowskiego z ks. Władysławem Meszczyńskim z lat 1887–1900. Oprac. Przemysław Matusik, Alina Kucharska, Tomasz Rogoziński s. 57–101.

1767. WOJCIESZYK Elżbieta: Arcybiskup Walenty Dymek 1888–1956. Dobry pasterz w trudnych czasach. Katalog wystawy. Red. Agnieszka Łuczak, Elżbieta Wojcieszek. Poznań 2012 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 68, il. + 1 dysk optyczny (DVD).

Wystawa w katedrze poznańskiej, otwarta 22 X 2011 r.

Przemysł

1768. „POLACY w Królestwie Węgier 1939–1945”. Konferencja naukowa połączona z ponowną odsłoną wystawy autorskiej Krystyny i Tadeusza Selbiraków „Węgry – czyj sojusznik?” uzupełniona materiałami archiwalnymi ze zbiorów Archiwum Państwowego w Przemysłu oraz zbiorów osób prywatnych. Przemysł, dn. 9 października 2015. Red. Anna Nowak. Przemysł 2015 AP 8° ss. nlb. 46, il.

Archiwum Państwowe, 9 X – 30 XI 2015 r.

Treść: Nowak A.: Wprowadzenie s. 1–2; Katalog wystawy. Węgry – czyj to sojusznik? Wystawa autorstwa Krystyny i Tadeusza Selbiraków w 75-rocznicę otwarcia granic Węgier dla polskich uchodźców s. 3–34; Polacy w Królestwie Węgier 1939–1945. Materiały archiwalne z zasobu Archiwum Państwowego w Przemysłu i zbiorów prywatnych s. 35–43; Program konferencji: Polacy w Królestwie Węgier 1939–1945 s. 44.

Pszczyna

1769. CHŁODNY powiew wachlarzy. Wachlarz europejski od XVIII do XX w. Red. Maciej Kluss. Pszczyna 2015 Wydaw. Muzeum Zamkowego 4° ss. 84, il.

Katalog wystawy w Muzeum Zamkowym, 28 V – 30 XI 2015 r.

Z treści: Schlansky Kristina: Wachlarz w kulturze europejskiej s. 9–29; Katalog s. 31–84.

Radom

1770. [KWIECIEŃ Elżbieta, Kupisz Dariusz]: Trybunał Skarbowy Koronny w Radomiu 1613–1763. Aut. tekstów ... Radom 2013 Zespół Nauk. do Badań Dziejów Radomia; MBP im. Józefa A. i Andrzeja S. Załuskich 8° ss. 93, nlb. 3, il.

Muzeum im. Jacka Malczewskiego, 29 XI 2013 r. – 31 VIII 2014 r.

1771. NOSOWSKA Aleksandra, Majsterek Ewelina: Życie w czasach Wielkiej Wojny. Codzienność mieszkańców Radomia i okolic w latach I Wojny światowej. Katalog wystawy. Teksty i oprac. ... Warszawa–Radom 2015 NDAP; AP 8° ss. 154, nlb. 2, il.

Radom, 12 XI 2015 r. – 30 VI 2016 r.

1772. STAŃCZUK Marcin, Szejgiec Magdalena: Przestrzeń oswojona. Zdobnictwo architektoniczne, dekoracja w wiejskiej izbie. Radom 2015 Muzeum Wsi Radomskiej 8° ss. 80, il.

XIX–XX w.

Katalog wystawy, Muzeum Wsi Radomskiej, maj–grudzień 2015 r.

Romanów

1773. KALINOWSKI Karol: „Na stos rzucili życia los”. Wystawa ze zbiorów Szczepana Kalinowskiego z okazji 100-lecia pobytu legionów na Podlasiu. *Roczn. Białskopodlaski*. T. 23: 2015 s. 385–390.

Otwarta 20 IX 2015 r.

Rzeszów

1774. POLACY ratujący Żydów w czasie II wojny światowej. Poles rescuing Jews during the II World War. Red. Katarzyna Pawlik. Rzeszów 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 31, il.

Tekst równol. pol., ang.

Wystawa w Oddziale IPN w Rzeszowie.

Sopot

1775. RYSUNEK XVI–XVIII w. – Włochy, Niemcy, Niderlandy. Kolekcja Muzeum Narodowego we Lwowie imienia Andrzeja Szeptyckiego. Risunok XVI–XVIII st. – Italiâ, Nimečcina, Niderlandi. Kolekcîâ Nacional’nego muzeû u L’vovî imeni Andreâ Šeptic’kogo. Aut. haseł katalogowych Wadym Wołkow; teksty Bogusław Deptuła, Ołena Kis-Fedoruk; tł. Igor Chomyn, Nadia Szelest. Sopot 2015 Państ. Galeria Sztuki 4° ss. 119, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ukr.

Państwowa Galeria Sztuki, 26 VI – 27 IX 2015 r.

1776. [SCHUBERT Zdzisław]: Jan Lenica [1928–2001]. Legenda polskiego plakatu. Dzieło i postać. Prace ze zbiorów Muzeum Narodowego w Poznaniu. Oprac. katalogu ... Sopot 2014 Państ. Galeria Sztuki 4° ss. 79, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ang.

Państwowa Galeria Sztuki, 27 XI 2014 r. – 25 I 2015 r.

Sosnowiec

1777. KOBIEŃTA jest jak Sosnowiec, Pałac Schoena – Muzeum w Sosnowcu. Oprac. merytoryczne Marek Zieliński; teksty M. Zieliński, Marta Lisok. Sosnowiec 2015 Pałac Schoena – Muzeum w Sosnowcu 8° ss. 69, nlb. 3, il.

Katalog wystawy, 23 IX – 24 XI 2015 r.

Stalowa Wola

1778. KAZIMIERZ Kwiatkowski „Casimiro” [1915–1988]. W stulecie urodzin. Oprac. i red. katalogu Anna Szlązak. Stalowa Wola 2015 Muzeum Region. 8° ss. 43, il.

Muzeum Regionalne, 26 VII – 30 VIII 2015 r.

1779. KRZYSZTOFOWICZ-KOZAKOWSKA Stefania: Kossakowie. Co za sukces, co za popularność, grad zaszczytów, honorów. The Kossaks. What a success, what a popularity, hail of privileges, honours. Stalowa Wola 2015 Muzeum Region. 4° ss. 151, il.

Tekst równol. pol., ang.
Katalog wystawy, listopad 2015 r. – luty 2016 r.

Suwałki

1780. NOWICKI Marek: Wystawa „Świat kobiet w filatelistyce i numizmatyce”. *Biul. Numizmat.* 2015 nr 1 s. 76.

W Bibliotece Publicznej w Suwałkach, 6 III 2014 r.

Szczecin

1781. CIVITAS et urbs Stetinum. Karty z dziejów północnej części miasta. From the history of northern part of the Old Town. Pod red. Anny B. Kowalskiej; tł. na jęz. ang. Anna Kinecka. Szczecin 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 102, il. (Pomorskie Zbiory Archeologiczne Muzeum Narodowego w Szczecinie. Pomeranian Archaeological Collections of the National Museum in Szczecin; t. 2).

Tekst równol. pol., ang.

Katalog wystawy, Muzeum Narodowe, 26 III – 23 VII 2015 r.

Treść: Karwowski Lech: Wstęp s. 7; Kowalska A. B.: „Civitas et urbs Stetinum”. Karty z dziejów północnej części miasta s. 11–19; Kowalska A. B.: „Res propriae”. Mieszkańcy szczecińskiego Podzamcza na co dzień i od święta s. 21–30; Kowalska A. B., Uciechowska-Gawron Anna: „Arma et gloria”. Życie w cieniu umocnień obronnych s. 31–40; Kowalska A. B.: „Res domesticae”. Domy i ich wyposażenie s. 41–50; Słowiński Sławomir: „Apud mensam”. Przy stole – posiłki dawnych mieszczan s. 51–59; Kowalska A. B.: „Labor cotidianus”. Nie tylko praca rzemieślnicza s. 61–70; Górkiewicz Ewa: Katalog s. 71–99; Wybrana literatura s. 102.

1782. HOROSZKO Genowefa, Pawłowska Agnieszka, Pawłowski Mieszko: Gabinet pomorski w zwierciadle monet, banknotów i pieczęci. Szczecin 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 59, nlb. 1, il., Zsfg.

Muzeum Narodowe, luty 2016 r.

1783. JAN III Sobieski. Marszałek, hetman, król. Zamek Księżąt Pomorskich w Szczecinie, lipiec–październik 2015. Szczecin 2015 Zamek Księżąt Pomorskich 4° ss. 135, nlb. 1, il.

Z treści: Rudko Taras: Jan Sobieski i Lwów s. 11–16; Bobiatyński Konrad: Sytuacja międzynarodowa Rzeczypospolitej w okresie aktywności politycznej i wojskowej Jana Sobieskiego (1648–1696) s. 19–30; Chynczewska-Hennel Teresa: Geneza oraz dzieje Kozaczyzny (XVI–XVII wiek) s. 33–45; Hundert Zbigniew: Jan III Sobieski jako wódz s. 47–65; Katalog s. 67–127; Wykaz obiektów s. 129–133.

1784. KARWOWSKA Iwona, Lango Maciej: Rybacy z przeszłości. Narzędzia i sprzęt rybaków pomorskich ze zbiorów Muzeum Narodowego w Szczecinie. Die Fischer aus alten Zeiten. Werkzeuge und Geräte pommerscher Fischer aus den Sammlungen des Muzeum Narodowe w Szczecinie. Tł. Peter-Christian Seraphim. Szczecin 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 225, il. (Pomorskie Zbiory Etnograficzne Muzeum Narodowego w Szczecinie; t. 4).

Tekst równol. pol., niem.

Katalog wystawy, 16 VII – 20 XI 2016 r.

1785. KOWALÓWKA Agnieszka: „Polska około roku 1000. Gniezno pierwszą stolicą” oraz „Pomorze u progu chrześcijaństwa” – wystawy czasowe. *Mater. Zachodniopomorskie.* Nowa Seria. T. 11 z. 1: *Archeologia: 2014 [dr.:] 2015* s. 265–267.

Muzeum Narodowe, 13 II – 30 III 2014 r.

1786. KOZŁOWSKA[-SKOCZKA] Dorota, Słowiński Sławomir: Wędrówki archeologiczne po ziemi łobeskiej. Archeological tour in Łobez Land. Tł. Dorota Gonczaronek. Szczecin 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 90, il. (Pomorskie Zbiory Archeologiczne Muzeum Narodowego w Szczecinie. Pomeranian Archaeological Collections of the National Museum in Szczecin; t. 3).

Katalog wystawy, Muzeum Narodowe, 19 XI 2015 r. – 14 II 2016 r.

1787. SUKIENNICKA Izabela: „Skarby z okolic Suchania” – wystawa czasowa. *Mater. Zachodniopomorskie. Nowa Seria*. T. 11 z. 1: Archeologia: 2014 [dr.:] 2015 s. 269–275.

Muzeum Narodowe, 13 XI 2014 r. – 15 III 2015 r.

Szczytno

1788. ŁOPATKA Maciej Tadeusz: Refleksje nad Wielką Wojną. *Roczn. Mazurski*. T. 19: 2015 s. 202–209.

Wystawa „Wielka Wojna 1914–1918. Front Wschodni”, otwarta 28 VI 2014 r. i inne formy upamiętnienia rocznicy w Szczytnie i regionie.

Sztutowo

1789. TAJNE nauczanie Polek w KL Ravensbrück. „A ja właśnie przed śmiercią chcę wiedzieć jak najwięcej”. Red. Magdalena Janik, Ewa Kuszyk-Peciak. Sztutowo 2015 Muzeum Stutthof 4° ss. 100, il.

Toż w jęz. ang.: *Clandestine teaching Polish female prisoners in Ravensbrück concentration camp. „But I want to learn as much as possible before I die”*. Sztutowo 2015.

Toż w jęz. niem.: *Das geheime Schul- und Bildungswesen der Polinnen im Konzentrationslager Ravensbrück. „Ich will mir eben vor dem Tode noch möglichst viel Wissen aneignen”*. Sztutowo 2015.

Katalog wystawy, Sztutowo, 24 IV – 15 IX 2015 r.

Szydłowiec

1790. OBORNY Aneta I.: Zobaczyć muzykę źródeł. Muzyka i ludowe instrumenty muzyczne w malarstwie polskim. Katalog wystawy. Szydłowiec 2015 Muzeum Lud. Instrumentów Muzycznych 16° ss. 118, nlb. 2, il., sum.

Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych, 22 X 2015 r. – 31 V 2016 r.

Tarnobrzeg

1791. EX BIBLIOTECA Dzikoviensis. Powrót po latach. Wystawa starodruków, rękopisów i książek pochodzących ze słynnej Biblioteki Dzikowskiej; Muzeum Historyczne Miasta Tarnobrzega; Rodzina Tarnowskich z Dzikowa. Tarnobrzeg–Dzików 2015 Muzeum Hist. M. Tarnobrzega 8° ss. nlb. 9, 24.

Współwyd.: Marczak Michał: *Biblioteka Tarnowskich w Dzikowie. Zamek Tarnowskich, grudzień 2015 r. – czerwiec 2016 r.*

Tarnowskie Góry

1792. GWÓZDŹ Krzysztof: Wielka Wojna w mikroperspektywie. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 196–198.

Wystawa w Muzeum w Tarnowskich Górach, październik 2014 – czerwiec 2015 r. pt. „W cieniu Wielkiej Wojny. Życie codzienne w powiecie tarnogórskim w latach 1914–1918”.

Tokarnia

1793. SZKONTER Grażyna: Sprawozdanie z otwarcia wystawy „Policja w stylu retro”, Tokarnia, 29 czerwca 2014 roku. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 345–347.

W Muzeum Wsi Kieleckiej.

Tomaszów Lubelski

1794. CZERWIEN – gród między Wschodem a Zachodem. Katalog wystawy. Červen' – eine Burg zwischen Ost und West. Ausstellungskatalog. Červen' – un castrum tra Oriente e Occidente. Catalogo della mostra. Červen' – grad miž Shodom i Zahodom. Katalog vistavki. Red. Jolanta Bagińska, Marcin Piotrowski, Marcin Wołoszyn. Tomaszów Lubelski [i in.] 2012.

Rec.: Madej-Wójcik Anna, [w:] Rus' and Central Europe from the 11th to the 14th century. Kraków–Bratislava 2015 s. 379–380.

Toruń

1795. DZIEŁA sztuki rusznikarskiej ze zbiorów polskich. Katalog wystawy. Red. nauk. Aleksandra Mierzejewska. Toruń 2013.

Rec.: Bis W[o]jciech, Kw. *Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2014 s. 645–646.

1796. GROCHOWINA Sylwia: Charków–Katyń–Twer–Bykownia. W 70 rocznicę zbrodni katyńskiej. Katalog wystawy. Toruń 2012. Fund. Generał Elżbiety Zawackiej 8° ss. 134, il., sum., Zsfg. (Biblioteka Fundacji „Archiwum Pomorskie Armii Krajowej” w Toruniu; t. 60).

Toż. Wyd. 2. Toruń 2015.

Wystawa otwarta 12 IV 2010 r. na Rynku Staromiejskim w Toruniu.

Rec.: Kromp Dorota, *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej.* R. 27: 2015 nr 65 s. 99–102.

1797. SZELAĞOWSKA Grażyna: Burak z cukrem. Historia i konteksty. Toruń 2015 Muzeum Etnogr. im. M. Znamierowskiej-Prufferowej 8° ss. 77, nlb. 2, il., sum.

Muzeum Etnograficzne, grudzień 2015 r. – maj 2016 r.

Wadowice

1798. PYTLOWSKA-BAJAK Joanna: Wystawa „Wincenty Bałys 1906–1939. Zapomniany artysta z Wadowic”. *Wadoviana.* Nr 18: 2015 s. 222–223.

W siedzibie Towarzystwa Miłośników Ziemi Wadowickiej, 4–31 X 2015 r.

1799. WITKOWSKI Marcin: Żołnierze niezłomni. *Wadoviana.* Nr 18: 2015 s. 220–221.

Wystawa „Niech polska ziemia utuli ich do spokojnego snu...”, Muzeum Miejskie, 17 IX – 9 X 2015 r.

Warszawa

1800. ARABAS Iwona: Ferdynand Karo bohaterem wystawy w Muzeum Farmacji w Warszawie. Kw. *Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 4 s. 209–212.

11 VI – 10 XII 2015 r.

1801. BITNER-WRÓBLEWSKA Anna, Engel Marcin, Sobczak Cezary]: Jaćwingowie. Zapomniani wojownicy. Yatvings. The forgotten warriors. Aut. tekstu ... Warszawa 2015 Państw. Muzeum Archeol. 8° ss. 28, nlb. 1, il. Państw. Muzeum Archeol.

Tekst równol. pol., ang.

Państwowe Muzeum Archeologiczne, 15 XII 2015 r. – 28 II 2016 r.

1802. BOLESŁAW Krystall. Testament. Red. merytoryczna Katarzyna Mączewska, Krzysztof Załęski. Warszawa 2015 Muzeum Nar. 4° ss. 357, nlb. 2, il.

Katalog wystawy, Muzeum Narodowe, 19 XI 2015 r. – 6 III 2016 r.

1803. CHCIAŁEM odbudować polską duszę. W hołdzie Władysławowi Reymontowi, pierwszemu Nobliście Niepodległej Polski. Red. informatora Tadeusz Skoczek. Warszawa 2015 Muzeum Niepodległości 8° ss. 119, nlb. 1, il.

Muzeum Niepodległości, 29 X 2014 r. – 27 III 2015 r.

Z treści: Ziejka Franciszek: „Chłopi” Władysława St. Reymonta w drodze do światowej sławy s. 9–23; Załączny Jolanta: Jak wykorzystać dorobek pisarski Władysława Reymonta w edukacji szkolnej s. 25–35; Bąkała Krzysztof: Reymontowskie obrazy s. 37–47; Katalog s. 48–118.

1804. CHIRON-MROZOWSKA Anita: Wystawa „Wersal Marii Leszczyńskiej. Sztuka dworska we Francji XVIII wieku” (20 września 2013 – 5 stycznia 2014). *Kronika Zamkowa*. Nr 1(67): 2014 [dr.:] 2015 s. 397–404.

Na Zamku Królewskim.

1805. [CHUTNIK Sylwia, Lewandowska Karolina, Piątek Grzegorz]: Kronikarki – Zofia Chomętowska, Maria Chrzęszczowa. Fotografie Warszawy 1945–1946. The Chroniclers. Photographs of Warsaw 1945–1946. Red. K. Lewandowska; teksty ... Warszawa 2011 Fund. Archeologia Fotografii 8° ss. 339, nlb. 21, il.

Tekst równol. pol., ang.

Wystawa, Dom Spotkań z Historią, 29 IX – 13 XI 2011 r.

1806. DZIEŃ Flagi Rzeczypospolitej Polskiej 2015. Pamiątka pokazu w Sali Senatorskiej Zamku Królewskiego w Warszawie dokumentów sejmu powstańczego ze Zbiorów Biblioteki Polskiej w Paryżu uchwalonego 25 stycznia 1831 r. aktu detronizacji cara Mikołaja I jako króla Polski oraz uchwały w sprawie wprowadzenia barw narodowych 7 lutego 1831 r. Red. nauk. katalogu Przemysław Mrozowski. Warszawa 2015 Arx Regia Ośr. Wydawniczy Zamku Królewskiego 8° ss. 53, nlb. 3, il. Zamek Królewski w Warszawie.

Katalog wystawy, 3–24 V 2015 r.

Treść: Słowo wstępne Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego s. 5; List Prezesa Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu i Dyrektora Biblioteki Polskiej w Paryżu Kazimierza Piotra Zaleskiego s. 7–8; Biernat Andrzej: Biblioteka i Archiwum Narodowe na Wychodźstwie s. 9–16; Karpińska Małgorzata: Detronizacja Mikołaja I na sejmie powstańczym 25 stycznia 1831 r. s. 17–22; Mrozowski P.: Polskie barwy narodowe s. 23–30; Katalog s. 31–54.

1807. ENGELGARD Jan, Kotecki Andrzej, Skoczek Tadeusz: Powrót nad Odrę i Bałtyk. Plakaty ze zbiorów Muzeum Niepodległości w Warszawie. Pod red. T. Skoczka. Warszawa 2015 Muzeum Niepodległości 4° ss. 102, nlb. 2, il.

Katalog wystawy, 4 V – 13 VII 2015 r.

1808. FIGURY retoryczne. Warszawska rzeźba architektoniczna 1918–1970. Red. merytoryczna Alicja Gzowska. Warszawa 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 212, nlb. 4, il.

Katalog wystawy, Królikarnia, 14 VI – 11 X 2015 r.

Treść: Tarasiuk Agnieszka: Wstęp s. 7–8; Gzowska A.: Dekoracja czy propaganda? Warszawska rzeźba architektoniczna w dwudziestoleciu międzywojennym s. 9–34; Toniak Ewa: Technologia pamięci. Warszawski Prudential s. 35–49; Leśniakowska Marta: Retoryka odpadu. Ćwiczenia z re-/konstrukcji s. 51–80; Chmielewska Ella: Pamięć miejsca. Tablice, archiwum, pracownia s. 81–108; Baraniewski Waldemar: „Obrazy pozytywnego człowieka”. Rzeźba, architektura, socrealizm s. 109–149; Spis prac i dokumentów prezentowanych na wystawie s. 150–160.

1809. GEORGES de La Tour „U lichwiarza” z Lwowskiej Narodowej Galerii Sztuki im. B. G. Woźnickiego. Warszawa 2015 Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum 8° ss. 55, nlb. 1, il., sum. Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum. (Galeria Jednego Obrazu).

Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum, 6 XI 2015 r. – 10 I 2016 r.

Treść: Rottermund Andrzej: Słowo wstępne s. 7–8; Małachowicz Hanna: Malarstwo francuskie XVII wieku s. 9–26; Juszcak Dorota: Georges de La Tour (1593–1652) s. 27–40; Winiewicz-Wolska Joanna: Georges de La Tour i jego „dzieło najbardziej zdumiewające” s. 41–52.

1810. [HASSELBUSCH Robert, Ciesielska Maria, Skoczek Tadeusz]: Lekarze Pawiaka. Doctors in Pawiak. Red. T. Skoczek; zespół aut. katalogu ... Warszawa 2015 Muzeum Więzienia Pawiak 4° ss. 147, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ang.

Katalog wystawy w Muzeum Więzienia Pawiak, 2 X 2015 r. – 30 IX 2016 r.

1811. HUBERT Hilscher [1924–1999]. Oprac. Zdzisław Schubert; oprac. katalogu prac artysty Irena Prymus; tł. Marzena Beata Guzowska. Warszawa 2015 Muzeum Nar. 4° ss. 95, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ang.

Katalog wystawy, Muzeum Plakatu w Wilanowie, 25 VI – 20 IX 2015 r.

1812. JAKUBOWSKI Tomasz: Portrety artystów w grafice. Ryciny z kolekcji Adama Broża [ur. 1935]. Katalog wystawy. Autorzy esejów T. Jakubowski oraz Adam Broż; autor not T. Jakubowski; red. nauk. Hanna Małachowicz; tł. Anna Błasiak. Warszawa 2015 Arx Regia 4° ss. 181, nlb. 2, il.

Tekst część. równol. pol., ang.

Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum, 17 II – 10 V 2015 r.

1813. JANICKI Maciej: Niepokój i poszukiwanie. Polscy i norwescy twórcy czasu przełomu. Anxieties and exploration. Polish and Norwegian artists at the points of breakthrough. Wystawa czasowa w Muzeum Fryderyka Chopina, 14.09.2014–22.2.2015. Tł. na jęz. ang. Richard J. Bialy, Glenn Ostling, Tomasz Zymer. Warszawa 2015 Nar. Inst. Fryderyka Chopina 8° ss. 67, il. + 1 dysk optyczny (CD-ROM).

1814. KOBIELA Stanisław: Na legionowym szlaku... Red. informatora Tadeusz Skoczek. Bochnia–Warszawa 2015 Muzeum Niepodległości 8° ss. 155, nlb. 1, il. Stow. Bochniaków i Miłośn. Ziemi Bocheńskiej.

Katalog wystawy, Muzeum Niepodległości, 30 I – 5 III 2015 r.

1815. KOZŁOWSKI Tomasz Kuba, Błahut-Biegańska Danuta: Wielka wojna na wschodzie 1914–1918. Od Bałtyku po Karpaty. Tł. na ang. Barbara Herchenreder. Warszawa 2015 Dom Spotkań z Historią 8° ss. 207, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ang.

Wystawa: Dom Spotkań z Historią, 5 XI 2014 r. – 12 IV 2015 r.

1816. MAJĄTEK. Zbiór tekstów. Pod red. Jana Sowy. Warszawa 2015 Muzeum Rzeźby im. Xawerego Dunikowskiego; Muzeum Nar. 8° ss. 191, nlb. 4, il.

Muzeum Rzeźby im. Xawerego Dunikowskiego, 18 III – 17 V 2015 r.

Z treści: Tarasiuk Agnieszka: Majątek Królikarnia s. 6–14; Kucharska-Hornung Katarzyna: Losy rzeźb z kolekcji rodziny von Rose s. 19–43; Puchała-Rojek Karolina: O życiu i fotografowaniu Zofii Chomętowskiej [1902–1981] s. 45–63; Obrębski Józef: Polesie archaiczne. Kraj królewiat i muzyków s. 105–128; Chrzanowski Tadeusz: Wstęp – czyli jak sobie wyobrażam Kresy s. 155–177.

1817. MALANOWSKA Elżbieta: Wystawa „Polska Walcząca” na Dziedzińcu Wielkim Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum (29 lipca – 26 października 2014). Kronika Zamkowa. [Nr] 1(67): 2014 [dr.:] 2015 s. 417–422.

1818. MOJE noce, moje dni. W 50 rocznicę śmierci Marii Dąbrowskiej. Red. tekstów Joanna Pogorzelska. Warszawa 2015 Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza 8° ss. 32, il.

Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza, 14 V – 31 XII 2015 r.

Treść: Klejnocki Jarosław: [Przedmowa] s. 1; Jakimiak Katarzyna: Moje noce, moje dni. Moja Maria Dąbrowska s. 2–6; Borkowska Grażyna: Marii Dąbrowskiej sztuka istnienia s. 8–20; Kowalczyk Andrzej Stanisław: „Kocham każdą rzeczywistość w tym, co mi się zdaje w niej dobre” s. 22–32.

1819. NAPOLEON i sztuka. Red. nauk. Maciej Choynowski. Warszawa 2015 Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum 4° ss. 199, il.

Zamek Królewski – Muzeum, 11 IX – 13 XII 2015 r.

Treść: Starcky Emmanuel: Orzeł zadziwiony albo zdumiewający styl cesarstwa s. 14–23; Rottermund Andrzej: Empire w Polsce. Styl lat nadziei s. 24–29; Samoyault Jean-Pierre: Meble i wyroby z brązu s. 30–35; Chevallier Bernard: Porcelana – w stronę nowoczesności? s. 36–41; Dion-Tenenbaum Anne: Złotnictwo paryskie z początków XIX wieku – zmiana i ciągłość s. 42–47; Meyer Hélène: Jak malować w czasach Napoleona? s. 48–53; Morawińska Agnieszka: Pomiedzy cesarstwami s. 54–60; Katalog: Mrozowski Przemysław: Napoleon i Polacy s. 62–69; Źródła stylistyczne s. 70–120; Styl empire: złote lata s. 124–161; U progu nowoczesności s. 162–187; Literatura s. 188–193. Rec.: Klonder A[ndrzej], *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 3 s. 557–558.

1820. PAPIEŻ awangardy. Tadeusz Peiper [1891–1969] w Hiszpanii, Polsce, Europie. Red. Piotr Rypson. Warszawa 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 578, nlb. 6, il.

Muzeum Narodowe w Warszawie, 28 V – 30 VIII 2015 r.

Treść: Francja: Rypson P.: Tworzyć siebie z siebie s. 14–29; Tadeusz Peiper wyrusza w świat. Katalog prac. Paryż s. 30–41; Hiszpania: Bonet Juan Manuel: Hiszpański ultraizm – panorama s. 42–74; Poliwka Monika: Polacy a ultraizm s. 76–108; Lentas Beata: Hiszpańska publicystyka Tadeusza Peipera s. 110–134; Zawadowski Waclaw: Pięć listów Waclawa Zawadowskiego do Stanisława Jaworskiego (wstęp Emilio Quintana) s. 136–148; Artola Inés Ruiz: Kontrasty, konwergencje i przypadki: formiści i ultraiści s. 150–181; Katalog prac. Madryt s. 182–213; Katalog publikacji: Madryt s. 214–237; Polska i dalej. Jahl Władysław: Dwa listy Władysława Jahla do Vicentego Huidobra (wstęp P. Rypson) s. 238–248; Rypson P.: Od zwrotniczego do papieża awangardy s. 250–287; Turowski Andrzej: Rysunki Kazimierza Malewicza s. 288–291; Olczyk Jacek: Peiper w oczach współczesnych (1921–1939) s. 292–323; Kurc-Maj Paulina: Władysław Strzebiński i Tadeusz Peiper – sojusz dla nowej sztuki s. 324–352; Turowski A.: O rozkwitającej formie Tadeusza Peipera s. 354–395; Kłosiński Michał: Ekonomia i polityka w polskiej poezji lat dwudziestych s. 396–419; Jaworski Stanisław: Szedł ulicą osobny s. 420–433; Katalog prac: Polska i dalej s. 434–485; Katalog publikacji: Polska i dalej s. 486–519; Jeziorowski Tomasz: Kalendarium życia i twórczości Tadeusza Peipera s. 520–565.

Toż w jęz. hiszp.: Tadeusz Peiper. Heraldo de la vanguardia entre España y Polonia. Warszawa 2015.

1821. POLITYKA w karykaturze. Prawdziwa cnota krytyk się nie boi. Warszawa–Poznań 2015 Wydaw. Sejmowe; Fund. Festiwalu Satyry Europejskiej „Koziołki” 8° ss. 158, il.

Katalog wystawy, Sejm RP, 16–22 III 2015 r.

1822. POŁUJAN Katarzyna: Kobierce modlitewne. Katalog zbiorów. Warszawa 2015 Arx Regia Ośr. Wydawniczy Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum 4° ss. 192, il. Fund. Teresy Sahakian, Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum.

Tyt. równol.: Prayer rugs. Collection catalogue; Tekst równol. pol., ang. Wystawa, Pałac pod Blachą, październik 2015 r. – październik 2016 r.

1823. PRAEMIANDO incitat. Order Świętego Stanisława 1765–1831. W 250 rocznicę powołania orderu. Red. nauk. Michał Zawadzki, Dariusz Nowacki. Warszawa 2015 Arx Regia Ośr. Wydawniczy Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum 4° ss. 375, il., sum.

Katalog wystaw: Zamek Królewski w Warszawie, 9 V – 16 VIII 2015 r. i Zamek Królewski na Wawelu, 15 IX – 6 XII 2015 r.

Treść: Rottermund Andrzej, Ostrowski Jan: Słowo wstępne s. 9; Czyżewski Krzysztof J., Walczak Marek: Kult świętego Stanisława w wieku XVIII w perspektywie sztuki s. 14–42; Katalog s. 43–49; Jeziorowski Tadeusz: Order Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika 1765–1795 s. 52–110; Saratowicz-Dudyńska Anna, Nowacki Dariusz: Historyk sztuki wobec źródeł do historii Orderu Świętego Stanisława s. 111–144; Katalog s. 145–157; Orlińska-Mianowska Ewa: Ubiór marszałka Stanisława Sołtana s. 158–162; Katalog s. 163–169; Kawalerowie. Katalog s. 172–226; Odznaki. Katalog s. 228–270; Udostojnienie herbu.

Katalog s. 272–284; Prokopczuk-Runowska Izabela: Order Świętego Stanisława w Księstwie Warszawskim i Królestwie Polskim. Kontynuacja i przemiany s. 286–295; Prokopczuk-Runowska I.: Chronologia oraz próba systematyki odznak orderowych i gwiazd orderowych z okresu Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego s. 296–303; Katalog s. 304–346; Filipow Krzysztof: Zawłaszczenie Orderu Świętego Stanisława przez carów Rosji s. 347–352; Filipow. K.: Od „Praemiando Incitat” do „Polonia Restituta”. Projekty orderów niepodległej Polski s. 353–357; Bibliografia s. 359–367.

1824. RARA et curiosa bibliofilów warszawskich. Piąta wystawa kolekcjonerów warszawskich zorganizowana w roku 90-lecia Towarzystwa Bibliofilów Polskich w Warszawie. Katalog 20 października – 9 listopada 2011. Wstęp Edward Towpik; przygot. do dr. Roman Nowoszewski, Grażyna M. Lewandowska. Warszawa 2011 Bibl. Publ. m.st. Warszawy. Bibl. Gł. Woj. Mazowieckiego 4° ss. 64, il.

Rec.: Podnieśński Paweł, *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 315–318.

1825. RYMAR Dariusz A[leksander], Kietliński Marek: Na drodze do wolności. Wybory 4 czerwca 1989 roku do Sejmu i Senatu w zbiorach archiwów państwowych. Katalog wystawy. Towards liberty. The elections to the Polish Parliament on June 4th, 1989 (to the Sejm, the lower chamber and the Senate, the upper chamber) in the state archives. Exhibition catalogue. Tł. Piotr Wahl. Warszawa 2014 NDAP 8° ss. 215, il.

Tekst równol. pol., ang.

Wystawa plenerowa przed Pałacem Prezydenckim, otwarta 13 V 2014 r.

1826. SITKOWSKA Maryla: Władysław Skoczylas (1883–1934). Współpr. red. Anna Ekielska; oprac. kolekcji Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce Klementyna Ochniak-Dudek. Warszawa–Kazimierz Dolny–Wieliczka 2015 Akad. Sztuk Pięknych; Muzeum Nadwiślańskie; Muzeum Żup Krakowskich 4° ss. 433, nlb. 7, il.

Katalog wystawy, Galeria Salon Akademii, 2 VII – 14 VIII 2015 r.

1827. SPORT za drutami (1939–1945). Muzeum Niepodległości w Warszawie, 19 marca – 18 maja 2015. Informator. Pod red. Tadeusza Skoczka. Warszawa 2015 Muzeum Niepodległości 8° ss. 109, nlb. 3, il.

Treść: Fietkiewicz-Zapalska Agnieszka: Sport w obozach jenieckich s. 9–10; Skoczek Tomasz: Stalag XIII A Langwasser – igrzyska obozowe s. 11–13; Fietkiewicz-Zapalska A.: Oflag IIC Woldenberg – organizacja sportu s. 15–19; Katalog s. 21–74; Załączny Jolanta: Sport jako antidotum na „chorobę drutów” – edukacyjne wykorzystanie wystawy s. 77–87; Skoczek Tadeusz: Sport w zbiorach Muzeum Niepodległości s. 89–104; Skoczek Tomasz: Sport w Gurs s. 105–110.

1828. STĘPIEŃ Urszula, Giergiel Tomisław: Wystawa o związkach Jana Długosza z Sandomierzem w Sejmie RP. *Zesz. Sandomierskie.* R. 21: 2015 nr 40 s. 97–98.

Otwarta 26 V 2015 r.

1829. [SZEŚĆSET] 600 lat kontaktów polsko-tureckich 1414–2014. 600 years of the relations between Poland and Turkey 1414–2014. Katalog wystawy, Archiwum Główne Akt Dawnych, Warszawa, marzec 2014. [Aut.] Anna Czajka [i in.]; konsultacja nauk. Dariusz Kołodziejczyk, tł. na jęz. ang. Anna Maria Tymosz. Warszawa 2014 AGAD; NDAP 4° ss. 150, il.

Rec.: Serdyński Michał, *Przeł. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 200–201.

1830. WIATREM rozrzucone... Wokół Juliusza Żuławskiego [1910–1999]. Red. tekstów Joanna Pogorzelska. Warszawa 2015 Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza 8° ss. 32, il.

Katalog wystawy w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza, 12 XI – 20 XII 2015 r.

1831. WIELKA Wojna 1914–1918. Prawdziwy koniec Belle Époque. Warszawa 2015 Muzeum Wojska Pol. 4° ss. 232, il.

Katalog wystawy, Muzeum Wojska Polskiego, 30 VII 2014 r. – 31 V 2015 r.

Treść: Wawer Zbigniew: Przedmowa s. 6–7; Wesołowski Janusz: Wojna, jakiej nigdy wcześniej nie było s. 9–56;

Mackiewicz Michał: Wojna okopowa – renesans maczugi, narodziny peemu s. 57–78; Zajdler Zdzisław: Wojna gazowa s. 79–98; Ochman Marcin: Wielka wojna inżynierów s. 99–122; Prokopczuk-Runowska Izabela: Narodziny Croix de Guerre. Odnaczenia z lat Wielkiej Wojny s. 123–140; Jurkiewicz-Zejdowska Alina: Propaganda wojenna s. 141–172; Wartalska Ewa: W diabelskim tyglu. Ludność cywilna w czasie Wielkiej Wojny s. 173–194; Prokopczuk-Runowska I., Matuszewski Roman: Wielka Wojna 1914–1918. Prawdziwy koniec Belle Époque. Wystawa w Muzeum Wojska Polskiego s. 195–232.

1832. WIRTUOZ. Wystawa towarzysząca XVII Międzynarodowemu Konkursowi Pianistycznemu im. Fryderyka Chopina, Muzeum Fryderyka Chopina w Narodowym Instytucie Fryderyka Chopina. The Virtuoso. An exhibition accompanying the 17th International Fryderyk Chopin Piano Competition, The Fryderyk Chopin Museum at the Fryderyk Chopin Institute. 2.10.2015–21.01.2016. Red. Marta Tabakiernik; tł. Tomasz Zymer. Warszawa 2015 Nar. Inst. Fryderyka Chopina 8° ss. 79, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ang.

1833. WOJCIECH Wilczyk. (Nie)widziane. (In)visible. Red. i koncepcja Artur Tanikowski. Warszawa 2015 Muzeum Historii Żydów Pol. Polin 8° ss. 117, nlb. 2, il.

Tekst równol. pol., ang.

Katalog wystawy, Muzeum Historii Żydów Polskich Polin, 22 X 2015 r. – 4 I 2016 r.

1834. ZIEMIA obiecana. Miasto i nowoczesność. Promised land. The city and modernity. Wystawa Muzeum Historii Polski, 25 września – 6 grudnia 2015 r., Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie. Red. merytoryczna Michał Kopczyński; tł. Andrzej Kopczyński. Warszawa 2015 Muzeum Historii Polski 8° ss. 301, nlb. 3, il.

Tekst równol. pol., ang.

Treść: Samsonowicz Henryk, Kopczyński M.: Czym jest miasto? s. 13–24; Kizwalter Tomasz: Miasto i nowoczesność s. 25–34; Orłowski Bolesław: Miasto i technika s. 35–42; Gawin Magdalena: Miasto i higiena s. 43–54; Janiak-Jasińska Agnieszka: Narodziny konsumenta s. 55–68; Szelańska Grażyna: Wielkomiejska kultura popularna s. 69–79; Kąkolewski Igor: Miasto symboli. Poznań w epoce zaborów s. 81–96; Czuby Jarosław: Od szabli i kosa do bomby i powielacza s. 97–104; Sikorska-Kulesza Jolanta: Miasto i życie zbiorowe s. 105–113; Wystawa: Największe rewolucje w dziejach cywilizacji s. 117–138; Fizjonomia miasta s. 139–156; Miasto i technika s. 157–180; Narodziny konsumenta s. 181–228; Wielkomiejska kultura popularna s. 229–256; Miasto symboli s. 257–274; Miasto buntu s. 275–301.

1835. ZUZANNA Ginczanka [1917–1944]. Tylko szczęście jest prawdziwym życiem. Pod red. Agaty Araszkiewicz i Joanny Pogorzelskiej. Warszawa 2015 Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza; Fund. Pol. Sztuki Nowoczesnej 8° ss. 173, nlb. 3, il.

Katalog wystawy w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza, 29 X 2015 r. – 29 II 2016 r.

Z treści: Araszkiewicz A.: Ginczanka, czyli nasza historia s. 11–26; Mikołajewski Jarosław: Gwiazda Syjonu. Opowieść o Zuzannie Ginczance według ostatniego świadka jej życia s. 27–39; Zuzanna Ginczanka. Tylko szczęście jest prawdziwym życiem s. 91–169.

Włocławek

1836. NIE tylko chusty. Tradycje ludowych okryć kobiecych. Oprac. informatora Dorota Kalinowska. Włocławek 2015 Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej 8° ss. 8, il.

Katalog wystawy w Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej, 4 IX – 8 XI 2015 r.

Wrocław

1837. CIEŚLA Mariusz: Mundur żołnierza polskiego ze zbiorów Muzeum Militariów Oddziału Muzeum Miejskiego Wrocławia. Wrocław 2015 Muzeum Miej. Wrocławia 4° ss. 204, il.

Katalog wystawy, 8 VIII 2015 r. – 20 III 2016 r.

1838. DZIKIE pola. Historia awangardowego Wrocławia. Przewodnik. Pod red. Dorota Monkiewicz. Warszawa–Wrocław 2015 Zachęta – Nar. Galeria Sztuki; Muzeum Współczesne 8° ss. 350, nlb. 5, il.

Wystawa: Warszawa, Zachęta, 19 VI – 13 IX 2015 r.

Toż w jęz. ang.: *The wild west. A history of Wrocław's avant-garde. A guide.* Transl. Ewa Kanigowska-Gedroyć, Marcin Wawrzyńczak. Warsaw–Wrocław 2015.

Toż w jęz. niem.: *Wilder Westen. Die Geschichte der Avantgarde in Wrocław. Ein Führer.* Übers. pol.-dt. Małgorzata Behlert. Wrocław 2015 Zeitgenössisches Museum.

1839. FAJANSE z Delft. Kolekcja profesora Wojciecha K. Kowalskiego. Dutch Delftware. The collection of professor Wojciech W. Kowalski. Red. prowadzący Anna Kwiecień; fot. Arkadiusz Podstawka. Gliwice–Wrocław 2013 Muzeum; Muzeum Nar. 4° ss. 172, il.

Muzeum Narodowe we Wrocławiu, 25 II–30 VI 2013 r., Muzeum w Gliwicach, 18 X–31 XII 2013 r. Rec.: Bis M[agdalen], *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 646–649.

1840. GULDAN-KLAMECKA Bożena: Ocalić od zapomnienia. Uwagi w związku z wystawą „Śląska rzeźba gotycka ze zbiorów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II” w Muzeum Narodowym we Wrocławiu, 27 IV – 19 VII 2015 roku. *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 2 s. 79–89.

1841. HALAWA Ewa: Kody pamięci. Ikonografia śląska w grafice i rysunku od XVIII do początku XX w. Wrocław 2015 Muzeum Nar. 4° ss. 293, nlb. 3, il.

Tyt. równol.: *Codes der Erinnerung. Ikonographie Schlesiens in Graphiken und Zeichnungen vom 18. bis zum Anfang des 20. Jahrhunderts.*

Tekst część. równol. pol., niem.

Katalog wystawy w Muzeum Narodowym, 8 XII 2015 r. – 31 I 2016 r.

1842. MAX Wislicenus. Malarz wrocławskiej secesji. Katalog. Wyd. przez Macieja Łągiewskiego; przy współpr. Piotra Łukaszewicza, Johanny Brade i Anny Kani-Saj; tł. Jerzy Pasieka, Monika Morawska. Wrocław 2015 Muzeum Miej. Wrocławia 8° ss. 221, il.

Tekst równol. pol., niem.

Muzeum Miejskie Wrocławia – Pałac Królewski, 7 III – 31 V 2015 r.

Treść: Łągiewski M.: Wstęp s. 7–12; Vollbrecht Jürgen: Wprowadzenie s. 13–15; Brade J.: Krótki zarys życia Maxa Wislicenusa [1861–1957] s. 16–34; Łukaszewicz P.: Malarstwo Maxa Wislicenusa s. 35–92; Kania-Saj A.: Max Wislicenus i jego rola w sztuce tkactwa dekoracyjnego s. 93–137; Katalog malarstwa Maxa Wislicenusa s. 139–206; Wykaz dzieł prezentowanych na wystawie s. 207–214; Wykaz wystaw Maxa Wislicenusa. Oprac. P. Łukaszewicz s. 215–221.

1843. OKÓLSKA Halina: „I to było możliwe...?”. Powojenny Wrocław w obiektywie Adama Feliksa Czelnego (1909–1992). Wrocław 2015 Muzeum Miej. 4° ss. 159, nlb. 1, il.

Muzeum Sztuki Mieszczańskiej, maj–lipiec 2015 r.

1844. SCHRONISKA turystyczne Karkonoszy i Gór Izerskich w Polsce oraz w Czechach. Red. i tł. z jęz. czes. Ivo Łaborewicz. Jelenia Góra–Wrocław [i in.] 2015 AP; NDAP; Statni Oblastni Archiv 8° ss. 55, il.

Katalog wystawy, Archiwum Państwowe, 14 XII 2016 r. – 13 I 2017 r.

1845. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat dziedzictwa archiwalnego na Ziemiach Zachodnich i Północnych (1945–2015). Katalog wystawy. Pod red. Grażyny Trzaskowskiej. Wrocław 2015 AP 4° ss. 195, il.

Wystawa w Archiwum Państwowym, 7 X – 5 XI 2015 r.

Treść: Gołaszewski Janusz: Wprowadzenie s. 5–7; Dąbrowski Adam Grzegorz: Archiwum Akt Nowych w Warszawie skarbnicą materiałów archiwalnych o Ziemiach Zachodnich i Północnych s. 9–38; Trzaskowska G.: Archiwum Państwowe we Wrocławiu s. 39–70; Kozłowski Kazimierz, Macholak Jan: Archiwum Państwowe w Szczecinie s. 71–84; Potykanowicz-Suda Lidia: Archiwum Państwowe w Gdańsku s. 85–96; Waclawik Beata: Archiwum Państwowe w Olsztynie s. 97–104; Greiner Piotr: Archiwum Państwowe w Katowicach s. 105–112; Sowińska Justyna, Sypko Barbara: Archiwum Państwowe w Opolu

s. 113–126; Grelewicz Beata: Archiwum Państwowe w Zielonej Górze s. 127–142; Rymar Dariusz A.: Archiwum Państwowe w Gorzowie Wielkopolskim s. 143–154; Chojecka Joanna: Archiwum Państwowe w Koszalinie s. 155–168; Kukowski Tomasz: Archiwum Państwowe w Elblągu z siedzibą w Malborku s. 169–178; Jażdżewski Leszek: Archiwum Archidiecezjalne w Gdańsku s. 179–184; Dzwonkowski Tadeusz: Archiwum Archidiecezjalne w Zielonej Górze s. 185–190; Pater Józef: Archiwum Archidiecezjalne we Wrocławiu s. 191–195.

Rec.: Strauchold Grzegorz, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 173–176.

1846. SŁOWACJA w śląskich zbiorach archiwalnych. Katalog wystawy. Red. nauk. Ryszard Gładkiewicz, Remigiusz Kazimierczak; tł. na jęz. ang. Jacek Słupski. Wrocław 2014 AP; Konsulat Honorowy Republiki Słowackiej; Ośr. Kultury i Sztuki. Instytucja Kultury Samorządu Woj. Dolnośląskiego 8° ss. 59, nlb. 1, il. + 1 dysk optyczny (CD-ROM).

Tekst równol. pol., ang.

Archiwum Państwowe we Wrocławiu, 23 IV – 30 V 2014 r.

Z treści: Gładkiewicz R.: Śląsk–Słowacja s. 9–12; Wybrane materiały archiwalne s. 13–59.

1847. SPACER po galerii malarstwa polskiego z przełomu XIX i XX wieku. Pod red. Katarzyny Kurpiewskiej. Wrocław 2014 Muzeum Miej. Wrocławia 4° ss. 177, 4, il. Muzeum Miej. Wrocławia. (Wrocławscy Artyści i Kolekcjonerzy w Muzeum Miejskim Wrocławia; nr 30).

Toż. Wyd. 2, uzup., poszerz. Wrocław 2015 ss. 180, nlb. 4.

Katalog wystawy, Muzeum Miejskie Wrocławia – Pałac Królewski.

1848. STWÓRCZE ręce. Sztuka metalu doby modernizmu we Wrocławiu. Red. nauk. Jacek Witecki. Wrocław 2015 Muzeum Nar. 4° ss. 358, nlb. 2, il.

Katalog wystawy, Muzeum Narodowe, 15 III – 15 VI 2015 r.

Treść: Oszczanowski Piotr: Wstęp s. 7–8; Oszczanowski P.: Sztuka metalu doby modernizmu we Wrocławiu s. 15–103; Bożek Katarzyna: Erich Adolf [1888–1965] – mistrz złotniczy s. 105–126; Stwórcze ręce – broszura firmy Ericha Adolfa s. 127–162; Witecki Jacek: Jaroslav Vonka [1875–1952] i jego kuźnia wyobraźni s. 165–193; Archiwum fotograficzne Josefa Peška [1885–1950] s. 194–219; Katalog s. 221–336.

1849. SZYKUŁA Krystyna: Widoki Wrocławia Friedricha Bernharda Wenera. Wystawa faksymiliów wydawnictwa Orbis Pictus (Wrocław, 23–26 XI 2014 r.). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 186–189.

Zabrze

1850. GOŁASZ Zbigniew: „Od śmierci silniejszy był gniew. Wokół 70 rocznicy bitwy pod Monte Cassino”. Wystawa okolicznościowa w Muzeum Miejskim w Zabrzu. *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 176–179.

17 V – 30 IX 2014 r.

Wystawy zagraniczne

Zob. poz. 3264.

Niemcy

1851. SIKORA Karolina: Z „Emisariuszem...” w Monachium i Drohobyczu. *Roczn. Hist. MHPRL*. Nr 31: 2015 s. 303–304.

Wystawa: „Ostatni emisariusz Tadeusz Chciuk-Celt 1916–2001”, Monachium, lipiec 2015 r.

4. MATERIAŁY IKONOGRAFICZNE

Albumy. Fotografie

1852. ALBUM rysunków pieczęci Kajetana Wincentego Kielisińskiego ze zbiorów Biblioteki Kórnickiej Polskiej Akademii Nauk. Wydał Piotr Pokora. Kórnik 2013.

Rec.: Kozaczkiewicz Ewa, *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 215–217.

1853. [BRONISŁAWSKI Ryszard]: Wielka wojna 1914–1918. Łódź i okolice na fotografiach Michała Daszewskiego. Teksty i podpisy pod fot. ... Łódź–Warszawa 2014 Wydaw. Hamal Andrzej Machejek; AP; NDAP 8° ss. 96, il.

1854. [BUCZEK Edward]: Biłgoraj i okolice w latach II wojny światowej w fotografii Edwarda Buczka [1906–1983]. Oprac., wybór tekstów i zdj. Dorota Skakuj. Biłgoraj 2015 Muzeum Ziemi Biłgorajskiej 8° ss. 118, nlb. 1, il.

Zdjęcia ze zbiorów Muzeum Ziemi Biłgorajskiej w Biłgoraju.

1855. BYKOWNIA. Cień Katynia. Fot. Tymon Kretschmer; narracja Izabella Sariusz-Skąpska. Warszawa 2015 Nar. Centrum Kultury 4° ss. 176, il. (Biblioteka Katyńska).

1856. CIECHANOWSKI Jan Stanisław: Portugalio, dziękujemy! Polscy uchodźcy cywilni i wojskowi na zachodnim krańcu Europy w latach 1940–1945. Portugal, obrigado! Os refugiados Polacos, civis e militares, nos confis da Europa Ocidental nos anos de 1940–1945. Thank you, Portugal! Polish civilian and military refugees at the western extremity of Europe in the years 1940–1945. Warszawa 2015 Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych; Rytm 4° ss. 375, il.

Tekst równol. pol., port., ang. Album fotografii.

1857. CZAJKOWSKI Marcin: Warszawa w starej fotografii. II Rzeczpospolita. Tł. Agnieszka Szymańska. Warszawa 2015 Bellona 4° ss. 143, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ang.

1858. CZARNO-BIAŁE satyryczne wojskowe historyjki rysunkowe z lat 1917–1945. Wybór i oprac. materiałów Renata Czekaj-Wiśniewska, Beata Dymczyk, Anna Szacoń; wstęp Jan Tarczyński. Warszawa 2015 CBW im. Marszałka Józefa Piłsudskiego 8° ss. 183, il.

W większości przedruki z czasopism: „Żołnierz Polski”, „Wiarus” i „Strzelec”.

1859. DAWNY Wałbrzych. Das alte Waldenburg. Old Waldenburg. Zespół red. Małgorzata Beślerzewska, Monika Krawczyk-Rudnicka. Świdnica 2015 Wydaw. GSMA Energia-pl 4° ss. 143, il.

Tekst równol. pol., ang., niem. Pocztkówki XIX–XX w.

1860. [DĄBROWSKI Wiesław]: Wasilków. Mieszkańcy, wydarzenia, wspomnienia. Fotografie z rodzinnych albumów. Koncepcja albumu, wstępy do rozdz., opisy zdjęć, red. ...; tł. na jęz. ang. Katarzyna Sawicka. Wasilków–Białystok 2015 Tow. Przyj. Ziemi Wasilkowskiej im. ks. Wacława Rabczyńskiego; Miej. Ośr. Animacji Kultury; przy współpr. Fund. Sąsiedzi 4° ss. 224, il.

Tekst równol. pol., ang.

1861. DELFINA Krasicka [1944–2012]. Życie i twórczość. Zespół red., koncepcja i oprac. Ignacy St. Krasicki [i in.]. Warszawa 2015 Fund. Artystyczna Delfiny Krasickiej 4° ss. 398, il.

1862. DĘBOWSKA Alina, Sołub Jerzy, Sołub Katarzyna: Bielsk Podlaski i jego mieszkańcy na przełomie XIX i XX wieku w kolekcji zdjęć Muzeum w Bielsku Podlaskim Oddział Muzeum Podlaskiego w Białymstoku. Bielsk Podlaski and its inhabitants at the turn of the 20th century in the photographic collection of the Museum in Bielsk Podlaski Department of the Museum of Podlaskie in Białystok. Białystok 2015 Muzeum Podlaskie w Białymstoku 4° ss. 60, il., sum.

1863. DOBKIEWICZ Andrzej: Gmina Świdnica na dawnych pocztówkach. Gemeinde Schweidnitz in alten Ansichtskarten. Świdnica commune in old postcards. Tł. na jęz. niem. Grzegorz Szwegler. Świdnica 2015 Errata 4° ss. 143, il.

Tekst równol. pol., niem., ang.

1864. DOBKIEWICZ A.: Miasto i gmina Jaworzyna Śląska na dawnych pocztówkach. Stadt und Gemeinde Königszelt in alten Ansichtskarten. The town and commune of Jaworzyna Śląska on old postcards. Tł. na jęz. niem. Grzegorz Szwegler. Świdnica–Wałbrzych 2015 Errata 4° ss. 126, il.

Tekst równol. pol., niem., ang.

1865. DOBKIEWICZ A.: Powiat świdnicki na dawnych pocztówkach. Krei Schweidnitz in alten Ansichtskarten. Tł. na jęz. niem. Grzegorz Szwegler. Świdnica 2014 Wydaw. Zoom 4° ss. 167, nlb. 1, il.

Toż. Wyd. 2. popr. Świdnica 2015 Errata.

Tekst równol. pol., niem.

1866. DOBKIEWICZ A.: Świdnica na dawnych pocztówkach. Schweidnitz in alten Ansichtskarten. Tł. na jęz. niem. Grzegorz Szwegler. Świdnica 2015 Errata 4° ss. 140, il.

Toż. Wyd. 2. Świdnica 2015 ss. 151, il. Tekst równol. pol., niem.

1867. DOBKIEWICZ A.: Wałbrzych na dawnych pocztówkach. T. 1. Waldenburg in alten Ansichtskarten. Bd. 1. Tł. na jęz. niem. Grzegorz Szwegler. Wałbrzych 2015 Wydaw. Errata 4° ss. 151, il.

1868. DULIK Leszek, Zieliński Konrad: Świat utracony. Żydzi polscy. Fotografie z lat 1918–1939. Lublin–Warszawa 2015 Boni Libri; ŻIH im. Emanuela Ringelbluma 4° ss. 392, il.

1869. [DWADZIEŚCIA pięć] 25 lat wolności. Red. albumu Gina Komasa. Warszawa 2015 Kancelaria Prezydenta RP 4° ss. 92, nlb. 12, il. + 3 dyski optyczne (DVD, CD).

Od 1989 r.

1870. DWORAKOWSKI Jacek: Pocztówki z Wybrzeża czyli Historia na kartach zapisana. Gdynia 2013.

Rec.: Chalimoniuk Krzysztof, *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 124–125; Chalimoniuk K., *Roczn. Gdynski*. Nr 27: 2015 s. 186–187.

1871. EYSYMONTT Danuta, Eysymontt Rafał: Przedwojenny Wrocław i Dolny Śląsk. Najpiękniejsze fotografie. Warszawa 2015 Wydaw. RM 4° ss. 111, nlb. 1, il.

1872. FONS Anna, Hałuja Waldemar: Szkoła Policji w Pile. Piła 2015 Szkoła Policji 8° ss. 228, nlb. 2, il.

Album fotografii.

1873. GMINA Kamieńsk wczoraj i dziś. Wybór i oprac. zdj. Ryszard Kurman, Mariusz Sewerynek. Kamieńsk 2014 Imagine Design Group; na zlec. Gm. Kamieńsk 8° ss. 95, nlb. 1, il.

1874. GOLICKI Józef: Album tczewski. Fotografie do 1945 roku. [Cz.] 1. Tczew 2013 Gazeta Reklamowa, Agencja Impresaryjna „Pop&Art” 8° ss. 95, nlb. 1, il.

Toż. [Cz.] 2. Tczew 2014 ss. 95, nlb. 1, il.
Toż. [Cz.] 3. Tczew 2015 ss. 95, il. Album fotografii.

1875. GOLICKI J.: Album tczewski. Fotografie po 1945 roku. [Cz.] 1–2. Tczew 2014 Gazeta Reklamowa, Agencja Impresaryjna „Pop&Art” 8° ss. 96, il.; 95, nlb. 1, il.

1876. [HELLER Jakub]: Błazowa na starej i współczesnej fotografii. Ocalić od zapomnienia. [Koncepcja i zdjęcia współczesne] Jakub Heller; [aut. tekstów] Alicja Budyka, Anna Heller, J. Heller, Jerzy Kocój, Małgorzata Kutrzeba. Wyd. 2. Błazowa–Rzeszów 2015 Gm. Błazowa; Drukarnia Steiner; Stow. Opieki nad Starym Cmentarzem im. Włodzimierza Kozło 8° ss. 96, il.

1877. HISTORIA Lipska w rysunku i fotografii. T. 1: Obrazy z dziejów Lipska. Rys. Jacek Przybylski; scen. Marek Łata, Zbigniew Trysiński. Lipsko–Kraków 2014 M. i Gm. Lipsko; Wydaw. Imagine Design Group 4° ss. 40, il.

Komiks.

Toż. T. 2: Lipsko dawniej i dziś w fotografii Jana Skrzypczyńskiego 1930–2014. Lipsko–Kraków 2014 ss. 199, nlb. 1, il.

1878. IKONOGRAFIA Gminy Jerzmanowa. Cz. 1: Pocztówki. Wybór i oprac. Marek Robert Górniak, Marcin Kuchnicki, Tomasz Mietlicki. Leszno–Jerzmanowa 2015 Agencja Jagart Jarosław Glapik; na zlec. Gm. Jerzmanowa 8° ss. 100, il.

Pocztówki od 2. poł. XIX w. do 1945 r.

1879. JACKIEWICZ Danuta: Konrad Brandel 1838–1920. Warszawa 2015 Dom Spotkań z Historią; Muzeum Narodowe 8° ss. 147, nlb. 1, il. (Fotografowie Warszawy).

Toż w jęz. ang. Engl. transl. Aleksandra Rodzińska-Chojnowska. Warszawa 2015. Warszawa, XIX w.

1880. JAKUBOWSKI Krzysztof: Kraków na starych widokówkach. [Cz.] 2. Kraków 2015 Agora 8° ss. 208, nlb. 1, il.

Dostępne również jako e-book. Cz. 1. Warszawa 2011.

1881. JAWORSKI Rudolf, Peters Florian: Alltagsperspektiven im besetzten Warschau. Fotografien eines deutschen Postbeamten (1939–1944). Perspektywy codzienności w okupowanej Warszawie. Fotografie niemieckiego urzędnika pocztowego. Marburg 2013.

Rec.: Artwińska Anna: Niemiecki urzędnik patrzy na Warszawę: okupacja w obiektywie Hermanna Bayerleina. *Przeegl. Humanist.* R. 58: 2014 nr 6 s. 169–173.

1882. KARIERA SS-Oberscharführera Hermanna Baltruschata 1939–1943. Album fotograficzny funkcjonariusza Einsatzgruppe i Geheime Staatspolizei na ziemiach polskich wcielonych do Rzeszy. Red. Jacek Zygmunt Sawicki; współpr. Jochen Böhler. Warszawa 2014.

Rec.: Hasselbusch Robert: Album Baltruschata – zbiór zdjęć funkcjonariusza gestapo. *Niepodległość i Pamięć.* R. 22: 2015 nr 3 s. 412–416.

1883. KLAT Marek, Pągowski Andrzej: Nowy poczet władców Polski. Waldemar Świerzy kontra Jan Matejko. Warszawa 2015 Kreacja Pro 4° ss. 212, nlb. 4, il.

1884. KLUKA Dariusz, Gałwiaczek Tomasz: Oławskie pejzaże. Tł. Ewa Musiał. Oława–Wrocław 2015 Beta-druk 4° ss. 101, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., niem. Album pocztówek.

1885. KOBIELA Łukasz: Stanisław Łaski niepokorny rysownik „Solidarności”. Katowice 2015 Stow. na Rzecz Pamięci 4° ss. 72, il.

1886. KOLBAIA David: Pod skrzydłami Rzeczypospolitej. Emigracja gruzińska w Polsce 1921–1939. Warszawa 2015 Studium Europy Wschodniej. Uniw. Warszawski 4° ss. 209, nlb. 2, il.

Album fotografii.

1887. KOMAR Żanna, Bohdanova [Ūliâ] Julia: Secesja we Lwowie. Sesession in Lviv. Tł. Katarzyna Szuster. Wrocław–Kraków 2015 Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka Jeziorańskiego; Wydaw. Wysoki Zamek 4° ss. 236, il.

Tekst równol. pol., ang.

1888. KOSSAK Juliusz, Tondos Stanisław: Klejnoty miasta Krakowa. Dwadzieścia cztery widoków w chromolitografiach. Podług oryginalnych akwarel Juliusza Kossaka i Stanisława Tondosa z tekstem historycznym Wład[ysława] Łuszczkiewicza oraz z przedm. Maryana Sokołowskiego. Katowice 2015 Zeta Ars 4° ss. nlb. 54, tabl. 1, il.

Reprint, oryg.: Kraków 1886.

1889. KOWALCZYŃSKI Krzysztof R.: Łódź, której nie ma. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 8° ss. 167, il.

Tekst równol. pol., ang. XIX–XX w.

1890. KOWALSKI Tadeusz: Spojrzenie. Look. Warszawa 2015 Pol. Kom. Olimpijski 8° ss. nlb. 104, il.

Tekst równol. pol., ang.

Sport i sportowcy w l. 60.–80. XX w. na fotografiach T. Kowalskiego.

1891. KRAKÓW. Katowice 2015 Zeta Ars 8° ss. nlb. 6, tabl. 15, il. Tow. Miłośn. Hist. i Zabytków Krakowa.

Reprint, oryg.: Kraków 1910.

1892. KRONIKA zatrzymanego czasu. Nowe Miasto Lubawskie w latach 1939–1956. Chronik der angehaltener Zeit. Nowe Miasto Lubawskie zwischen 1939–1956. Chronicle of the stopped time. Nowe Miasto Lubawskie between 1939–1956. Koncepcja albumu Stanisław Frydlewicz; przy współpr. Jerzego Grządzielewskiego i Grzegorza Morawskiego. Kraków–Nowe Miasto Lubawskie 2015 Imagine Design Group; na zlec. Urzędu Miej. 8° ss. 175, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., niem., ang.

1893. KRZYWDZIŃSKA Agnieszka Mirosława: Kadyny w świetle dawnych kart pocztowych. Grajewo 2015 Eko-Dom 16° ss. 148, il.

XIX–XX w.

1894. KUCHARCZYK Ryszard Bogdan: Okolice Grudziądza na starej pocztówce. Grudziądz 2015 R. B. Kucharczyk 16° ss. 151, il.

Tekst równol. pol., ang., niem. XX w.

1895. KUCHARSKA Jolanta B.: Przedwojenna Warszawa. Najpiękniejsze fotografie. Warszawa 2015 Wydaw. RM 4° ss. 111, nlb. 1, il.

1896. KUDAJ Eugeniusz: Express-em przez PRL. Z archiwum gazetowego fotoreportera do dr. przysposobił i opisał Zbigniew Zaliński. Łódź 2013.

Rec.: Romanowski Gustaw: Express-em przez PRL. Łódź fotoreporterska. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 4 s. 247–250.

1897. KULIG Dariusz, Więcek Zbigniew: Katalog widokówek Krosna z lat 1949–1989. T. 1. Wyd. 2, uzup. Krosno 2015 Krośnieńska Oficyna Wydawnicza 8° ss. 188, il.

Wyd. 1. 2013.

1898. KUŹMIŃSKI Wojciech: Ziemia pyrzycka na starych pocztówkach. Stargard Szczeciński 2012. Agencja Fotograficzno-Redakcyjna Dudowie.pl Małgorzata Duda 8° ss. 79, il.

XIX–XX w.

1899. LEGIONY Polskie 1914–1918. Red. Jan Tarczyński, Czesław Andrzej Żak; tekst i konsult. historyczna Janusz Odziemkowski. Warszawa 2014 CBW im. Marsz. Józefa Piłsudskiego 8° ss. 313, nlb. 1, il.

Toż. Wyd. 2, uzup. Warszawa 2015.

1900. LEŚ-RUNICKA Maria: Byczyna na starej fotografii 1939–1977. Jaworzno 2015 Muzeum M. Jaworzna; Tow. Przyj. M. Jaworzna. Koło Byczyna 4° ss. 259, il.

1901. ŁĘCZNA. Plac Kościuszki (1921–2012). *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 25: 2012 s. 35–44.

Toż. Rynek II przed laty... *Tamże*. Nr 26: 2013 s. 79–80.

Toż. Rynek III i pl. Kanałowy (1935–2014). *Tamże*. Nr 27: 2014 s. 53–58.

Toż. Trakt lubelski i litewski (1915–2015). *Tamże*. Nr 28: 2015 s. 39–52. Fotografie.

1902. MAJEWSKI Jan: Cmentarze z I wojny światowej w Beskidzie Niskim i na Pogórzu. Skołyżyn 2015 Kruźwir 4° ss. 607, nlb. 1, il.

Album fotografii.

1903. [MARCINKOWSKI Tadeusz]: Na Wołyniu. Album ze zbiorów Tadeusza Marcinkowskiego. Red. Małgorzata Ziemska. Zielona Góra 2015 Region. Centrum Animacji Kultury 8° ss. 777, nlb. 9, il. (Skarby Pamięci).

XX w.

Fotografie.

1904. MAŚLIŃSKI Piotr, Kowalczyk Maciej: Antonin na starej pocztówce. Przygodzice – Ostrów Wielkopolski 2015 Bibl. Publ. Gm. Przygodzice im. Gustawa Bojanowskiego; ArtPegaz 4° ss. 150, nlb. 1, il., sum., rés., Zsfg., zmíst.

1905. MIELEC w PRL. Dwie dekady rozwoju. Red. Jerzy Skrzypczak. Mielec 2015 Samorządowe Centrum Kultury 4° ss. 110, il.

Album fotografii – okres PRL.

1906. MISIEWICZ Eugeniusz, Brodzisz Paweł: Łęcznianie. Czas zastygły w fotografii. Wstęp Janusz Łosowski, E. Misiewicz. Łęczna 2010 Łęczyńskie Stow. Twórców Kultury i Sztuki Plama 8° ss. 248, il.

1907. NA PAMIĄTKĘ... Radomianie na starych fotografiach. Cz. 2. Koncepcja, red., wybór Jerzy Kutkowski. Radom 2015 Rada Miej.; „Łażnia” Radomski Klub Środowisk Twórczych i Galeria 4° ss. 255, nlb. 1, il.

XIX–XX w. Cz. 1. 2014.

1908. NAZIMEK Krzysztof, Zięba Dariusz: Skorogoszcz na pocztówce. Skorogoszcz 2015 Tow. Rozwoju Lokalnego „Zielony Most” 8° ss. 48, il.

Pocztówki polskie i niemieckie, XX–XXI w.

1909. NEOREALIZM w fotografii polskiej 1950–1970. [Aut.] Zdzisław Beksiński, Jerzy Lewczyński, Marek Piasecki, Tadeusz Rolke, Zofia Rydet; koncepcja Rafał Lewandowski. Warszawa 2015 Fund. Asymetria 8° ss. 127, il.

1910. NIECHAJ Małgorzata, Niechaj Józef: Radziszów. Z dziejów wsi i jej mieszkańców. Fotografie. Radziszów 2014 Stow. Nasz Radziszów 8° ss. 165, nlb. 1, il.

XX–XXI w.

1911. NIEUWAŻNY Andrzej: Zapomniana wojna 1914–1918. Front wschodni. Oprac. graf. Lech Majewski; konsult. i uzup. materiałów Marcin Ochman, Krzysztof Ostrowski. Olszanica 2015 Bosz Szymanik i Wspólnicy 4° ss. 215, nlb. 1, il.

1912. NOWAK Gabriela: Żydzi płocky. Album pamięci. Płock 2015 Muzeum Mazowieckie; AP; NDAP 4° ss. 300, il.

XIX–XX w.

1913. NOWAKOWSKI Sebastian, Majer Tomasz: ...Żyliśmy jak królowie... Obraz przemytu na fotografiach Straży Granicznej w 1936 roku. Olsztyn–Szczecin 2015 Inst. Historii i Stosunków Międzynar. Uniw. Warmińsko-Mazurski; AP; Archiwum Straży Granicznej 8° ss. 140, nlb. 1, il.

1914. OCHOTNICZA Straż Pożarna w Wilanowie. Zebrał i oprac. Jarosław Stulczewski. *Biul. Szadkowski*. T. 15: 2015 s. 265–281.

Fotografie z l. 1947–1978.

1915. OSTATNIA droga marszałka Józefa Piłsudskiego. Warszawa, Kraków, Wilno. Teksty, dobór il. Andrzej Chmielarz, Witold Rawski. Warszawa 2015 Wojsk. Centrum Edukacji Obywatelskiej 4° ss. 477, nlb. 3, il.

Fotografie z pogrzebu.

1916. PAŃSTWOWA Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Album jubileuszowy 2000–2014. Biała Podlaska 2015 Państ. Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II 4° ss. 139, nlb. 1, il.

Od 1989 r.

1917. PETRYNIK Roman: Janów Podlaski. Czas zatrzymany w fotografii 1875–2012. T. 2: 1946–2012. Janów Podlaski 2015 Roman Petrynik 4° ss. 142, il.

T. 1. 2012.

1918. PIĘTA Wiesław: Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie w obiektywie (1945–2015). Częstochowa 2015 Wydaw. Akad. im. Jana Długosza 4° ss. 218, il. + 1 dysk optyczny (CD).

1919. PILECKI Jerzy M., Długajczyk Beata, Galik Piotr: Szkice syberyjskie Feliksa Lachowicza [1885–1941]. Olszanica 2014 Bosz Szymanik i wspólnicy 4° ss. 183, nlb. 1, il. ZNiO.

1920. PŁUCIENNIK Halina, Płuciennik Stanisław: Małachowianka. 835 lat plockiej szkoły. Tł. Ewa Rashid, Paula Zuchniewicz. 2 wyd rozsz. i uaktual. Płock 2015 LO im. Marsz. Stanisława Małachowskiego; Tow. Wychowanków, Wychowawców i Przyj. Gimnazjum i Liceum im. Marsz. Stanisława Małachowskiego 4° ss. 112, il.

Tekst równol. pol., ang. Wyd. 1. 2005.

1921. POLICJA Państwowa w fotografii 1919–1939. Red. Kornela Oblińska, Jarosław Barski, Lesław Sztangret. Warszawa 2015 Komenda Gł. Policji 4° ss. 112, il. Gabinet Komendanta Gł. Policji. Wydż. Historii Policji i Edukacji Społecznej.

1922. POLSKIE drogi przez Szwajcarię. Losy żołnierzy 2. Dywizji Strzelców Pieszych 1940–1945 na fotografiach ze zbiorów Muzeum Polskiego w Rapperswilu. Auf Polenwegen durch die Schweiz. Die Schicksalsjahre 1940–1945 im Leben der Soldaten der 2. Schützendivision, dargestellt in den Fotografien aus den Beständen des Polenmuseum in Rapperswil. Wybór i oprac. Tomasz Stempowski. Warszawa–Rapperswil 2015 IPN–KŚZpNP; Muzeum Polskie Schloss Rapperswil 4° ss. 478, nlb. 2, il.

Tekst równol. pol., niem.

1923. POMNIKI i pamiątki wojenne na szlaku walk I Dywizji Pancерnej 1944–1945. Monuments and war memorials on the battlefields of the Polish Armoured Division. Ed. Zbigniew Mieczkowski; oprac. fot. oraz rys. herbów miast E. C. Cuber. [B.m.] 2015 [b.w.] 4° ss. 193.

Tekst równol. pol., ang. Repr., oryg.: London 1989.

1924. POWSTANIE listopadowe. The november uprising. Red. Piotr Skoczek; tł. Guy Russell Torr. Proszówki 2011 Oficyna Wydawnicza Proszówki 4° ss. 211, nlb. 5, il. + Teka tabl. 12, il. (Polskie Powstania Narodowe; 1).

Tekst równol. pol., ang.

1925. POZDROWIENIA z Mysłowic. Miasto na dawnej pocztówce. Oprac. tekstów Luiza Rotkegel. Mysłowice 2015 Muzeum M. Mysłowice 4° ss. 150, il. Muzeum M. Mysłowice.

XIX–XX w.

1926. RECLAW Damian: Przemysł Górnego Śląska na dawnej fotografii (do 1945 r.). Ze zbiorów Muzeum w Gliwicach. T. 1: Górnictwo. Gliwice 2015 Muzeum w Gliwicach 8° ss. 599, il., Zsfg.

Od XIX w.

1927. [REINFUSS Roman]: Karpacki świat Bojków i Łemków. Fot. ...; tekst i wybór fot. Zbigniew Libera, Hubert Ossadnik. Olszanica 2015 Bosz Szymanik i wspólnicy 4° ss. 247, nlb. 1, il.

1928. [RÓŻAŃSKI Lech]: Toruńska Solidarność 1980–1981 w fotografii Lecha Różańskiego. Mississauga–Toruń 2015 Woj. Kujawsko-Pomorskie 8° ss. 273, il.

1929. [RUTA Rafał, Usurski Maciej]: Było takie miasto. Piła na dawnych kartach pocztowych 1896–1944. Aut. tekstów ... Piła 2013.

Rec.: Wąsowicz Jarosław, *Roczn. Skrzatuski*. T. 2: 2014 s. 139–141.

1930. RZECZKOWSKI Ireneusz, Wielgomas Roland: Białobrzegi w starej fotografii 1910–1945. Białobrzegi 2015 Białobrzegskie Tow. Kult. 4° ss. 143, il.

1931. SADOWSKI Maciej: Witold Pilecki [1901–1948]. Fotografia. Ożarów Mazowiecki 2015 Wydaw. Olesiejuk 8° ss. 194, nlb. 6, il.

1932. SKIBICKI Franciszek: Działdowo na starej pocztówce. Wyd. 1. Działdowo 2010. Burmistrz M. Działdowo 4° ss. 160, il.

Toż. Wyd. 2., popr. i uzup. Działdowo 2014 ss. 183, il.

1933. SKUBAŁA Roland, Mazur Maciej: Pyskowice na starych pocztówkach. Kwidzyn–Pyskowice 2015 Vega Studio; Gm. 16° ss. 72, il.

Tekst równol. pol., niem., ang., fr. XIX–XX w.

1934. SŁOWO historii – fotoeseje. Aut. projektu Marcin Koziński; tekst historyczny Daniel Boćkowski. Białystok 2015 Muzeum Wojska 4° k. 52, il.

Polacy w ZSRR w l. 1917–1941.

1935. SMOLAK Marzena: Wrocław w 1945 roku i dzisiaj. Fot. współcz. Stanisław Klimek. Wrocław 2015 Via Nova 4° ss. 141, nlb. 3, il.

Toż w jęz. niem.: Breslau 1945 and heute. Aus dem Poln. von Jerzy Pasięka. Wrocław 2015. Toż w jęz. ang.: Wrocław in 1945 and today. Transl. into Engl. Jacek Słupski. Wrocław 2015.

1936. SOSENKO Marek: Podgórze na dawnych pocztówkach. Kraków 2015 Dom Kultury „Podgórze” 8° ss. 119, il.

Dzielnica Krakowa, XX w.

1937. STEFAN Krzysztof, Nieratka Piotr: Nowogrodziec. Miasto ceramiki oraz jego okolice na przedwojennych pocztówkach. Nowogrodziec 2015 Krzysztof Stefan i Piotr Nieratka 8° ss. 351, nlb. 1, il.

1938. STRENKOWSKI Jarosław: Garnizon Zambrów. Zambrów 2010.

Rec.: Piórkowski Tomasz, *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 391–393.

1939. SZKOŁA Orląt. Album pamiątkowy wydany z okazji 85-lecia najstarszej uczelni lotniczej w Polsce. Red. nauk. Józef Zieliński. Warszawa 2010 Dowództwo Sił Powietrznych 4° ss. 160, il.

Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych w Dęblinie.

1940. SZYFR Lebensteina. Polska w XX wieku. Śladami rysunków Jana Lebensteina [1930–1999]. Red. Anna Piekarska; współpr. Aleksandra Kaiper-Miszułowicz. Warszawa 2010 IPN–KŚZpNP 4° ss. 175, nlb. 1, il.

Toż w jęz. ang. The Lebenstein Code. Poland during the Twentieth Century. Along the Traces of Drawings by Jan Lebenstein. Ed. Anna Piekarska Warszawa 2010 ss. 183.

Rec. [wyd. pol.]: Klecel Marek, *Glaukopis*. Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 356–358.

1941. SZYPULSKI Paweł: Pozdrowienia z Auschwitz. Kraków–Zurych 2015 Fund. Sztuk Wizualnych; Edition Patrick Frey 8° ss. 86, nlb. 2, il.

Album pocztówek od 1947 r.

1942. ŚLĄSKIE i górnośląskie pomniki prawa na dawnych pocztówkach. [Aut.] Arkadiusz Dobrzyniecki, Robert Heś, Daniel Wojtucki, Stanisław Zobniów. *Pomniki Dawnego Prawa*. Z. 24: 2013 s. 1–90, Zsfg., res.

1943. ŚMIGIELSKI Bogdan: Nieznana fotografia księdza Ferdynanda Machaya. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 469–471.

Wykonana 17 XI 1928 r.

1944. ŚWIEBODZICE minionej epoki. Miasto na starych pocztówkach. Tł. na jęz. ang. oraz jęz. niem. Emil Mizgalski. Świebodzice 2015 Urząd Miejski w Świebodzicach 8° ss. 103, nlb. 1, il.

1945. ŚWIĘTOCHŁOWICKIE pocztówki z lat 1956–1978. *Roczn. Świętochłowski*. T. 9: 2015 s. [175–180], il.

1946. USURSKI Maciej, Ruta Rafał, Kulczyński Robert: Piła na zdjęciach lotniczych 1914–1945. Piła 2015 Maciej Usurski 4° ss. 220, il., sum., Zsfg. (Biblioteczka Piłska).

Rec.: Fijałkowski Marek, *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 4 s. 134–135.

1947. WADOWICE. W obiektywie czasu. Red. Zbigniew Jurczak [i in.]; tekst Marcin Witkowski, Karol Witkowski. Wadowice 2015 Grafikon 4° ss. 375, nlb. 1, tabl. 8, il. + lupa.

XIX–XX w.

Rec.: Pałosz Dorota: Miasto, w którym wszystko się zaczęło. *Wadoviana*. Nr 18: 2015 s. 233–236.

1948. WARSZAWA lata 60. Sł. wstępne Beata Tyszkiewicz; red. Jan Łoziński. Olszanica 2015 Bosz Szymanik i wspólnicy 4° ss. 111, nlb. 1, il. (Foto Retro).

Album fotografii.

1949. WARSZAWA lata 70. Sł. wstępne Anna Seniuk; red. Jan Łoziński. Olszanica 2015 Bosz Szymanik i wspólnicy 4° ss. 111, nlb. 1, il. (Foto Retro).

Album fotografii.

1950. WIWER Katarzyna, Monita Rafał: Pieniny na starej pocztówce. Dawne widoki Pienin, Czorsztyna, Niedzicy, przełomu Dunajca, Czerwonego Klasztoru, Trzech Koron, Góry Zamkowej, Szczawnicy, Homoli, Krościenka wraz z dawnym opisem przyrodniczym i kulturowym. Kraków 2015 Astraia 8° ss. 138, il., mapy.

Rec.: Miraj Krzysztof: Piękno dawnych krajobrazów. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 496–498.

1951. WŁODAWA z tamtych lat. Lata 70. i 80. XX wieku w fotografii Czesława Danilczuka. Włodawa–Radom 2015 Włodawski Dom Kultury; Drukarnia „Biga-Druk” C. Wałachowski, J. Leszczyński 8° ss. nlb. 46, il.

1952. [WOROPIŃSKI Jerzy]: Praga w starej fotografii. Fot. ...; wstęp Elżbieta Wichrowska. Olszanica 2015 Bosz Szymanik i wspólnicy 4° ss. 111, nlb. 1, il.

1953. WOŹNIAK Mieczysław Arkadiusz: Kalisz 1914. Pogrom miasta. Wyd. 2. uzup. Kalisz 2015 Kaliskie Tow. Przyj. Nauk 16° ss. 194, nlb. 2, tabl. 1, il., sum., rés., Zsfg., rez.

Wyd. 1. 1995.

1954. WÓJCICKI Apolinary: Pożóg. Tekst i oprac. merytoryczne Jakub Dolatowski. Warszawa 2015 Pol. Tow. Dendrologiczne 8° ss. XVI, 89, nlb. 3, il.

Album fotografii z folwarku Pożóg pod Puławami w okresie II RP.

1955. ZAPIS zdarzeń. Przemiany społeczne, polityczne i kulturowe w latach 1980–1989 w obiektywach fotografików krakowskich. Red. Adam Gliksman; wywiady A. Gliksman. Kraków 2015 Region Małopolski NSZZ „Solidarność”; Stow. Sieć Solidarności; Gliksman Quality Systems, Adam Gliksman 8° ss. 302, nlb. 1, il.

1956. ZATRZYMANE w kadrze. *Almanach Łącki*. Nr 22: 2015 s. 116–121.

Toż. *Tamże*. Nr 23: 2015 s. 131–134.

Stare fotografie ze zbiorów Towarzystwa Miłośników Ziemi Łąckiej.

1957. ZIÓŁKOWSKA-MÓWKA Magdalena: Fotografie od szewca. Roberta Pokory [1899–1981] świat na szklanych negatywach. Toruń 2015 Muzeum Etnogr. im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej 8° ss. 129, nlb. 3, il., sum., Zsfg.

Fotografie z l. 20.–50. XX w.

1958. ZWIERZYKOWSKI Zbigniew: Łabiszyn i okolica na starej widokówce. Tł. Natalia Flaczyńska. Żnin 2015 Wulkan 8° ss. XXII, nlb. 2, 104, nlb. 3, il.

Tekst równol. pol., ang. XIX–XX w.

1959. ŻOŁNIERZ polski w Norwegji. Reportaż fotograficzny z bojów pod Narvikiem. Red. Mateusz Bartel. Oświęcim 2015 Napoleon V 4° ss. 149, il.

Reprint, oryg.: London 1943.

1960. ŻYTYNIEC Rafał: 1957. Ełk w obiektywie Giseli i Klauza Skibowskich. Lyck im Objektiv von Gisela und Klaus Skibowski. Oprac. graf. Janusz Pilecki. Ełk 2015 Muzeum Hist. 8° ss. 174, il.

Tekst równol. pol., niem.

Opracowania ikonograficzne

Zob. poz. 1849, 2225, 2270, 2271, 2412, 3671, 6554, 6615, 7151, 8164, 8265.

1961. DORSZEWSKI Przemysław H[ubert]: Geneza treści kwater Drzwi Gnieźnieńskich. Narracja źródeł pisanych czy interpretacja twórcy? *Studia Elbląskie*. T. 16: 2015 s. 83–92, sum., Zsfg.

XII w.

1962. GWIAZDOWSKA Ewa: Panorama Chojny – malowany pomnik dziejów świata. *Roczn. Chojński*. T. 6: 2014 s. 113–122, Zsfg.

Z 1894 r.

1963. HOCHLEITNER Janusz: Ikonographie über Empfindlichkeit und religioes Bewusstsein der Ermlandbewohner in der Zeit der tridentinischen Reform. *Studia Elbląskie*. T. 9: 2008 s. 63–79, Zsfg.

1964. JOP Robert: Jan Piotr Norblin i jego „Jarmark w Łęcznej”. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 26: 2013 s. 14–16.

Obraz powstały w 1803 r. jako źródło ikonograficzne do odtworzenia wyglądu miasta.

1965. KIELBASA-SCHOENI Adam, Fołta Stanisław: Podręcznik specjalizowany polskich znaczków pocztowych 1919–2005. T. 3: 1965–1994. Wyd. 2, rozsz. Basel–Gliwice 2015 Stanisław Fołta 8° ss. 640, il.

Wyd. 1. 2002.

1966. ŁOSOWSKI Janusz: Album fotograficzny Feliksa Przystupy, podoficera 2 Eskadry Wywiadowczej jako źródło do dziejów lotnictwa w latach 1919–1921. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 27: 2014 s. 30–38.

1967. POLACZEK Janusz: Materiały ikonograficzne i kartograficzne dotyczące wizyt cesarza Franciszka Józefa w Przemyślu ze zbiorów przemyskiego Archiwum Państwowego. *Przemyskie Zapiski Hist.* T. 19: 2012/2015 [dr.:] 2015 s. 201–220.

1968. STEFANIAK Piotr: Ikonografia świątobliwej Ofki Piastówny (1299–1359). Wrocław 2015 Wydaw. Tum Wrocławskiej Księg. Archidiec. 8° ss. 103, nlb. 1, il.

XVII–XXI w.

1969. SZKURŁAT Anna: Ikonografia księcia Józefa Poniatowskiego na ceramice i szkłe. *Kronika Zamkowa*. [Nr] 1(67): 2014 [dr.:] 2015 s. 287–311, sum.

1970. TURSKA Halina: Średniowieczna ikonografia św. Weroniki – treści ideowe i funkcje przedstawienia. *Acta Univ. N. Copernici*. Nauki Humanist.-Społ. Z. 425: Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo. [Nr] 46: 2015 s. 45–72, sum.

1971. ŻUKOWSKI Jacek: W asystencji, w przebraniu, w retorycznym geście: królewski obraz w sakralnym azyłu. *Kronika Zamkowa*. [Nr] 1(67): 2014 [dr.:] 2015 s. 7–99, sum.

Dzieło „Alegoria Błogosławieństwa” autora z kręgu Hermana Hana, pierwotnie w stropie Ratusza Staromiejskiego w Gdańsku, przedstawiające m.in. Zygmunta III Wazę.

5. POMNIKI I SYMBOLE NARODOWE

Zob. poz. 6554, 6615, 8605, 8732, 11272, 11573.

1972. [BORDZAŃ Tomasz, Skakuj Dorota]: Wykaz miejsc pamięci narodowej w powiecie biłgorajskim 1939–1956. Tekst ... Biłgoraj 2015 Muzeum Ziemi Biłgorajskiej; ZP Helvetica 8° ss. 126, il.

1973. DĄBROWSKA Alfreda: Historia powstania pomnika Zesłańcom Sybiru w Legnicy. *Szkice Legnickie*. T. 36: 2015 s. 361–367.

Odsłonięty 17 IX 2015 r.

1974. GAJZLER Paweł Tadeusz: Grób Nieznanych Żołnierzy w Zielonce. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 407–412.

1975. GRYGIEL Dorota: Schlesier Ehrenmal – pomnik ku czci Ślązaków w Wałbrzychu. Schlesier Ehrenmal – in memory of the Silesians in Wałbrzych. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 35: 2013 s. 17–28.

Tekst równol. pol., ang. Z 1938 r.

1976. HESKA-KWAŚNIEWICZ Krystyna: Pomnik tych, co zostali w górach. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 9: 2015 s. 259–261.

Odsłonięty w Katowicach 28 X 2015 r.

1977. IGNACY Jan Paderewski. Pomnik i dzieło. Oprac. red. Jerzy Szyło, Anna Tomaszewska-Złotkowska, Halina Świtalska, Bogumiła Pempera-Kaczmarek. Poznań 2015 Tow. im. Hipolita Cegielskiego 8° ss. 360, il.

Z treści: Rezler Marek: Ignacy Jan Paderewski [1860–1941] – artysta, Polak, patriota s. 15–19; Budowa pomnika – idea s. 21–192; Wmurowanie Aktu Erekcyjnego, odbiór odlewu i montaż pomnika s. 193–215; Odsłonięcie Pomnika Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu i dokumentacja wydarzenia s. 216–279; Media o pomniku s. 281–317.

1978. KARCZEWSKA Małgorzata, Karczewski Maciej: Pro Patria. Miejsca pamięci I wojny światowej na przedpolu Twierdzy Osowiec. Białystok 2015 Ośr. Badań Europy Środkowo-Wschodniej 8° ss. 135, il. Ośr. Badań Europy Środkowo-Wschodniej. (Archeologia Pamięci; t. 1).

1979. KOBYLIŃSKA Józefa: Kasina Wielka – kraina mogił i krzyżów. *Roczn. Sądecki*. T. 43: 2015 s. 237–243.

Miejsca pamięci.

1980. KOITI Inoue: Brązowe popiersie Bronisława Piłsudskiego w muzeum Ajnów w Shiraoi na Hokkaido. *Etnogr. Pol.* T. 58: 2014 z. 1/2 s. 191–192.

Odsłonięcie pomnika w dn. 19 X 2013 r.

1981. KOLAŃCZUK Aleksander: „Umarli, aby zmartwychwstała Ukraina”. Uczestnicy ukraińskich walk niepodległościowych w latach 1917–1921 – miejsca pamięci w Polsce. Informator. Przemyśl 2015 Stow. „Ukraiński Dom Narodowy” 16° ss. 255, nlb. 1, il. Zw. Ukraińców w Polsce. Oddz. w Przemyślu.

1982. KOZAK Romuald: Sanktuarium Jasnogórskie miejscem pamięci polskiego czynu zbrojnego. *Studia Claromontana*. [T.] 31: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 580–685, sum.

Od poł. XVII w.

1983. LANG Elżbieta: Z dziejów krakowskich pomników. Pomnik Bojana Piusa Welońskiego. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 311–322, sum.

1984. LESZCZYŃSKI Kamil Marek: „Białe plamy” na liście miejsc pamięci powiatu wysokomazowieckiego. *Ciechanowiecki Roczn. Muzealny*. T. 11: 2015 s. 221–231.

1985. LIPSKA Katarzyna: Wieczorem 11 listopada czyli Spotkania w Muzeum Przyrody w Drozdowie. Drozdowo–Jedwabne 2015 Muzeum Przyrody; Fund. „Sztuk i Dialogu” 8° ss. 113, nlb. 1, il. + dodatek ss. 19.

W dodatku: Lipski Paweł: Wieczorem 11 listopada czyli Spotkania w Muzeum Przyrody w Drozdowie. Zapis nutowy. święto Niepodległości.

1986. MAKOWSKA Monika: Powstanie Styczniowe w pieśni „Boże coś Polskę”, „Jeszcze Polska nie zginęła” i nowe, tyrtejskie pieśni styczniowego zrywu narodowowyzwoleńczego. *Sowiniec*. Nr 43: 2013 s. 11–18, sum.

1987. MATLA Marzena: „Carmen patrium” Bogurodzica – czas powstania, kontekst historyczny i inspiracje. *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 1 s. 39–71, sum.

1988. MATYSEK Kazimierz: Znaki historii w Kostrzynie i okolicach. Kostrzyn 2010 Urząd Miej. 8° ss. 24, il. (Z Dziejów Kostrzyna i Okolic; 1).

Toż. Wyd. 2. popr. Kostrzyn 2015 Gm. Kostrzyn ss. 26, il.

1989. MIECZKOWSKI Romuald, Ziółkowska Ewa: Śladami słów skrzydlatych... Pomniki pisarzy i poetów polskich na Litwie. Warszawa 2015 Fund. Pomoc Polakom na Wschodzie 4° ss. 134, nlb. 1, il.

1990. MUSIAŁ Filip: Odsłonięcie tablicy poświęconej płk. Franciszkowi Niepokólczyckiemu [1900–1974] w Brwinowie. *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 42 s. 319–321.

1991. NIEŁACNA Jadwiga, Niełacny Krystian: Ostrowska Ściana Pamięci Narodowej na kościele św. Antoniego Padewskiego w Ostrowie Wielkopolskim. Ostrów Wielkopolski 2015 „Alpa” Creative Solutions 8° ss. 196, tabl. 6, il.

1992. PAMIĘĆ o obozach hitlerowskich na Warmii i Mazurach. Red. wyd. Joanna Wańkowska-Sobiesiak, Emilia Orzoł. Olsztyn 2015 Woj. Kom. Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa 8° ss. 142, nlb. 2, il.

Treść: Podziewski Marian: Słowo wstępne s. 5–6; Achremczyk Stanisław: Czasy pogardy wobec ludzi s. 7–11; Brenda Waldemar: Obozy w powiecie piskim w latach II wojny światowej 1939–1945 s. 19–40; Chłosta Jan: Hitlerowski obóz w Hohenbruch [Gromowo] s. 41–54; Sotomska Ewa: Obozy hitlerowskie na Warmii i Mazurach – obóz w Działdowie s. 55–74; Wańkowska-Sobiesiak J.: Dwa pomniki Stalag IA Stablack [Kamińsk] s. 75–98; Koźniewski Bogumił: Stalag IB Hohenstein [k. Królikowa] – fakty i mity s. 99–122; Orzoł E.: Stalag IB Hohenstein – próby upamiętnienia s. 123–128; Sokołowski Kamil: Hitlerowskie obozy koncentracyjne i jenieckie w latach 1939–1945 na terytorium współczesnego województwa warmińsko-mazurskiego s. 129–140.

1993. PANEK Waław: Hymny polskie. Wyd. 5. Kraków 2015 Wydaw. AA 8° ss. 111, nlb. 1, il. + 1 dysk optyczny (CD).

Wyd. 1. Poznań 1996.

1994. PODGÓRSKI Wojciech Jerzy: Kilka faktów z przeszłości „Mazurka Dąbrowskiego”. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 106–114.

Lata 1797–2000.

1995. PODSIADŁY Adam: Tablica kapitana Łukasza Wybickiego [1785/1786–1812] w Brodnicy. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 1 s. 106–109.

1996. POLSKI Adam, Kasprzak Andrzej: W hołdzie przeszłości. Miejsca pamięci powstania styczniowego w województwie lubelskim. Lublin–Fajslawice 2012.

Rec.: Kalinowski Szczepan, *Roczn. Białkopodlaski*. T. 21: 2013 s. 159–162.

1997. POSTUŁA Wojciech: Bizuteria patriotyczna – świadek historii 1860–1918 (na podstawie zbioru Autora). *Warszawski Pam. Numizmat*. Nr 4: 2015 s. 185–194, sum.

1998. PRACZYK Małgorzata: Materia pomnika. Studium porównawcze na przykładzie monumentów w Poznaniu i Strasburgu w XIX i XX wieku. Poznań 2015 Inst. Historii UAM 8° ss. 195, il. UAM w Poznaniu. (Publikacje Instytutu Historii; 129).

1999. REŃCA Sebastian: Pomniki na lepsze czasy. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 172–177.

W hołdzie górnikom poległym 16 XII 1981 r., m.in. postawiony w Katowicach w dn. 4 XII 1983 r.

2000. RYBAK Andrzej: Miejsca pamięci narodowej w Chełmie z okresu pierwszej i drugiej wojny światowej – wybrane problemy. *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 507–513, izłożenie, sum.

2001. SAWICKI Jan Kazimierz: Pomniki pamięci o wojennej chwale Marynarki Polskiej na obczyźnie i w ojczystym Kraju. *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 20–35, sum.

XX–XXI w.

2002. STROJNOWSKA Dorota: Miejsca upamiętniające powstanie styczniowe na ziemi krzeszowickiej. *Sowiniec*. Nr 43: 2013 s. 53–80, sum.

XIX–XX w.

2003. SYPIEŃ Jacek, Dziechciarz Olgiard: Pamięć śladów, śladami pamięci. Miejsca pamięci narodowej na ziemi olkuskiej. Olkusz 2015 Pow. i Miej. Bibl. Publ. 8° ss. 200, il.

2004. WAKSMUNDZKI Jacek: Pierwsza tablica poległych w nowotarskim gimnazjum. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 21–26.

2005. WALCZYK Leszek, Walczyk Tomasz: Pomnik Grunwaldzki w Krynicy. Zapomniany kopiec i niezrealizowany pomnik. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 153–159.

Lata 1902–1925.

2006. WOŚ Kazimierz: Milejów uczcił bohaterów. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 26: 2013 s. 72–74.

Odsłonięcie tablicy pamiątkowej w kościele parafialnym ku czci żołnierzy poległych za Ojczyznę: Augusta Moszyńskiego (1904–1940), Jana Marii Rostworowskiego (1915–1944) oraz Jana Walczaka (1907–1945).

6. OCHRONA I KONSERWACJA ZABYTKÓW

Zob. poz. 1485, 1527, 2412, 3609, 3760, 6675, 8927, 9389, 10754, 10969.

2007. BOGDANOWICZ-PRUS Angelika, Wyszowska-Baścik Justyna: Badania technologiczne i konserwatorskie obrazu „Stanisław Żółkiewski przedstawia królowi Zygmuntowi III i królewiczowi Władysławowi na sejmie w 1611 roku pojmanyh carów Szujskich”. *Studia Waweliana*. T. 16: 2015 s. 211–218.

Ze zbiorów Lwowskiego Muzeum Historycznego, badania i konserwacja na Wawelu.

2008. CAŁKA Marcin, Mucha Monika: Konserwacja niemieckiej parogazowej torpedy ćwiczebnej typu G7a, kal. 533,4 mm. *Biul. Hist.* Nr 30: 2015 s. 270–276.

2009. CIESIELSKA Agnieszka: Konserwacja Mszału włocławskiego ms 14 ze zbiorów biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. *Studia Włocławskie*. T. 17: 2015 s. 493–502, sum.

Z końca XVI w.

2010. [CZUBIEL Lucjan], Lewandowska Izabela: Konserwatorskie zwierzenia. Rozmowy z Lucjanem Czubielem konserwatorem zabytków w Olsztynie 1956–1993. Wywiad-rzeka, materiały źródłowe. Olsztyn 2015 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 292, nlb. 1, il.

2011. ĆWIKŁA Julita: Konserwacja zabytkowych obrazów na kanwie z perforowanego papieru oraz oleodruku z „sukienką” ze zbiorów Muzeum w Raciborzu. *Rocznik [Muzeum Górnośląski Park Etnogr. w Chorzowie]*. [R.] 3: 2015 s. 165–178, sum.

2012. DANIELEWSKI Marcin: Stan zachowania wybranych grodzisk stożkowatych pogranicza kujawsko-wielkopolskiego. Rozważania z dziejów ochrony nieruchomych zabytków archeologicznych. *Ziemia Kujawska*. T. 24: 2015 s. 47–60, sum.

2013. DĄBEK Jolanta: Zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego poprzez rewitalizację i modernizację X i XI Pawilonu Cytadeli Warszawskiej. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 2 s. 293–299.

2014. DERWISZ Justyna: Współczesne technologie multimedialne w wirtualnej rekonstrukcji oraz prezentacji historycznych obiektów architektonicznych. Modern multimedia technologies in virtual reconstruction and presentation of historic architecture. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 34: 2013 s. 82–91.

Tekst równol. pol., ang.

2015. DETTLOFF Paweł: Zygmunt Hendla [1862–1929] badania zamku na Wawelu. *Studia Waweliana*. T. 16: 2015 s. 169–185, sum.

W l. 1905–1920.

2016. DOMŻAŁ Robert: Nowoczesne techniki dokumentacji zabytkowych łodzi i statków. *Kw. Historii Kultury Mater*. R. 63: 2015 nr 3 s. 535–540, sum.

2017. [DRUGI] II Kongres Konserwatorów Polskich, Warszawa–Kraków, 6–9 października 2015. Tezy. Red. Jerzy Jasieńko, Andrzej Kadłuczka. Warszawa–Kraków 2015 Nar. Inst. Dziedzictwa; Stow. Konserwatorów Polskich [! Zabytków]; Inst. Historii Architektury i Konserwacji Zabytków. Wyd. Architektury Politech. Krakowskiej 4° ss. 127, nlb. 1. Stow. Konserwatorów Polskich [! Zabytków], Nar. Inst. Dziedzictwa, Politech. Krakowska im. Tadeusza Kościuszki.

Treść: Jasieńko J., Kadłuczka A.: Wstęp od Redaktorów s. 5–11; Deklaracja Florencka o dziedzictwie i krajobrazie jako wartościach ludzkich. Preambuła s. 13–18; Araoz Gustavo F.: Tendencje dziedzictwa dziś i jutro – z perspektywy ewolucji filozofii i teorii konserwacji s. 19–25; Zuziak Zbigniew K.: Urbanistyka i dziedzictwo kultury. Strategie, aktorzy i struktury w labiryntach miejskości s. 27–36; Gzell Sławomir: „Europejskie miasto potrzebuje pomocy”. Percepcja środowiska miejskiego, tożsamości kulturowej miasta s. 37–43; Kadłuczka A.: „Conservatio est continua creatio” – czyli doktryna ochrony dziedzictwa jako komponentu przestrzeni egzystencjonalnej s. 45–51; Szmygin Bogusław: Teoria i kryteria wartościowania dziedzictwa jako podstawa jego ochrony s. 53–58; Purchla Jacek: W stronę systemu ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce s. 59–67; Dobosz Piotr: Paradygmat przyszłych zmian w systemie prawnej ochrony zabytków i opiece nad nimi w Polsce s. 69–73; Gaczol Andrzej: Pomiędzy zasadą „primum non nocere” a ideą integracji dziedzictwa „przeszłość w przyszłości” Piero Gazzolo. Polityka kształtowania zasad niezbędnej interwencji konserwatorskiej s. 75–84; Węclawowicz Ewa: Nowa sztuka i architektura w kontekście dziedzictwa kulturowego s. 85–96; Koss Andrzej: Edukacja i kształcenie zawodowe na potrzeby ochrony dziedzictwa s. 97–106; Kwiatkowska-Kopka Beata: Pomnik historii i inne formy nobilitacji zabytku jako priorytety na rzecz powszechnego dostępu do dziedzictwa i jego promocji s. 107–117; Broda Aleksander, Konopka Marek, Landecka Halina, Zalańska Katarzyna, Zielniewicz Tadeusz: Założenia modelu ochrony zabytków – wybrane zagadnienia. Nowy podział zadań i kompetencji s. 119–122; Ścisło Mariusz: Środowisko architektów SARP wobec problemów ochrony dziedzictwa kulturowego s. 123–128.

2018. DYMAREK Anna: Konserwacja trzech map uwłaszczeniowo-regulacyjnych 1774–1910 ze zbioru Archiwum Państwowego w Bydgoszczy. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 383–388, sum., Zsfg.

2019. DZIEDZICTWO zagrożone, ogrody historyczne w Polsce. Praca zbiorowa. Pod red. Katarzyny Hodor; Katarzyny Łakomy. Kraków 2015 Wydaw. PK 8° ss. 130, il., sum. Politech. Krakowska im. Tadeusza Kościuszki. Architektura. (Monografia).

Treść: Mitkowska Anna: Zagrożenia ogrodów zabytkowych wynikające z restrykcyjnych postaw służb konserwatorskich s. 5–23; Fortuna-Antoszkiewicz Beata, Łukaszewicz Jan: Konflikty różnych form prawnej ochrony parków zabytkowych s. 25–43; Adamska Monika Ewa: Zabytkowe planty miejskie w Brzegu s. 45–58; Kimic Kinga: Negatywne skutki adaptacji parku rezydencjonalnego braci Briggs w Markach na obiekt ogólnodostępny s. 59–72; Leniarek Mieczysław K.: Rewitalizacja parków zdrojowych zagrożeniem dla sfery materialnej i znaczeniowej miejscowości uzdrowiskowych na przykładzie uzdrowisk ziemi kłodzkiej s. 73–89; Łakomy K.: Zieleń w układzie Donnermarkhütte [Zabrze] a współczesne zagrożenia krajobrazu miasta s. 91–102; Staniewska Anna: Zagrożenia parków i ogrodów towarzyszących historycznym szpitalom psychiatrycznym w Polsce s. 103–120; Gawryluk Dorota: Czy zieleń stanowi zagrożenie zabytkowej przestrzeni rynków małych miast północno-wschodniej Polski? s. 121–130.

2020. ENVISIONING architecture. Image, perception and communications of heritage. Ed. by Anetta Kępczyńska-Walczak. Lodz 2015 Lodz. Univ. of Technology 8° ss. 528, il. Lodz. Univ. of Technology. (Monographs).

Materiały z konferencji, Łódź, 23–26 IX 2015 r.

Z treści: Kępczyńska-Walczak A.: Preface s. 7–13; Walczak Bartosz M.: The image of industrial heritage: the case of Łódź s. 17–26; Gruszczyńska Joanna: The „Old Brewery” in Poznan – adaptation or creation? s. 27–38; Kępczyńska-Walczak A.: Industrial heritage revitalisation as a wordplay s. 39–48; Strumiłło Krystyna: New image of post-factory buildings in Lodz in Kopernika Street s. 112–121; Januskiewicz Krystyna, Paszkowska Natalia Emilia: Towards the new baroque within the historic context of a city s. 186–198; Olenderek Joanna, Borowczyk Joanna: Architecture of post-war hospitals as a part of cultural heritage of contemporary Łódź s. 232–240; Rumieź Agnieszka, Kłosiński Krzysztof: City-palimpsest and the depth of human identity s. 250–258; Stieglitz Orit: Can preservation bring back the genius loci? Creating a Jewish place in the town with no Jews s. 268–279; Koszewski Krzysztof: Visualization of heritage-related knowledge – case study of graphic representation of Polish national inventory of monuments in spatial information systems s. 377–387; Pankiewicz Mateusz, Hirschberg Urs: Adapting game engine technology to perform complex process reconstructions of architectural heritage reconstructions s. 408–417; Wróblewski Wiktor: Urban voids as communication gaps s. 466–474; Zapała Rafał: Digital technologies and the experience of historic buildings – chosen aspects s. 475–483; Zarzycki Andrzej: Augmented cities: revealed histories s. 484–492; Bibliography s. 495–525.

2021. FIJAŁKOWSKA Izabela: Problematyka konserwatorska Twierdzy Grudziądz i jej zaplecza militarno-gospodarczego. *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 235–250.

2022. GABLER Dorota: Karta ewidencyjna zabytku – aspekty prawne. *Archeologia Polski*. T. 57: 2012 z. 1/2 s. 293–303, sum.

2023. GACZOŁ Andrzej: Zabytkowy drewniany kościół pw. św. Sebastiana w Wieliczce – prace restauratorskie w przeszłości i obecnie. Historic wooden church of St. Sebastian in Wieliczka – restoration work in the past and present. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 38: 2014 s. 29–44.

Tekst równol. pol., ang.

2024. GOLONKA Jan, Żmudziński Jerzy: Bazylika jasnogórska. Prace konserwatorskie 2009–2012. Częstochowa–Michałowice 2012.

Rec.: Kurczab Joanna, Mozga Jozafat: W sprawie sensacyjnych odkryć w podziemiach bazyliki jasnogórskiej i o jej konserwacji. *Studia Claromontana*. [T.] 31: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 748–754.

2025. GOŁUB Stanisław: Zabytkowe kopalnie kredy – problemy ochrony i udostępniania turystycznego. *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 403–417, izłożenie, sum.

2026. GOSZTYŁA Marek, Jagieła Beata: Konserwacja zabytków architektury. Teoria i praktyka działań konserwatorskich na przykładzie reprezentatywnych kościołów Rzeszowa. Rzeszów 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Rzeszowskiej 8° ss. 244, il.

2027. GOSZTYŁA M., Jagieła B.: Metodologia konserwacji zabytków architektury w praktyce. Rzeszów 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Rzeszowskiej 8° ss. 226, il.

2028. GÓRNISIEWICZ Michał: Figura Podwójna uratowana! *Bronowickie Zesz. Hist.-Liter.* Z. 33: 2014 s. 32–33.

Figura zrośniętych postaci Chrystusa i Matki Boskiej na Pasterniku w Krakowie z XVIII w.

2029. GRAJEWSKI Grzegorz: O podejmowanych przed 1945 rokiem próbach ratowania młyna papierniczego w Dusznikach-Zdroju. *Roczn. Muzeum Papiernictwa*. T. 9: 2015 s. 9–29, sum., Zsfg., shrnutí.

Od poł. XIX w.

2030. JAGIEŁA Beata, Gosztyła Marek: Restauracja ołtarza wielkiego w kościele oo. Bernardynów w Rzeszowie. Restoration of the grand altar in the Observant Church in Rzeszów. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 40: 2014 s. 7–13.

Tekst równol. pol., ang.

2031. JOSIŃSKA Barbara: Rewitalizacja wież wyciągowych szybów I i II kopalni „Polska” na tle losów zabytków górnictwa z terenu Świętochłowic. *Roczn. Świętochłowicki*. T. 9: 2015 s. 5–33.

2032. KARTA Wenecka 1964–2014. Pod red. Weroniki Bukowskiej, Janusza Krawczyka. Toruń 2015 Wyd. Sztuk Pięknych UMK 8° ss. 342, il., sum. Zakł. Konserwatorstwa. Inst. Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa UMK w Toruniu.

Z treści: Krawczyk J.: 50 lat Karty Weneckiej – idee, kontynuacje, konteksty s. 3–13; Konopka Marek: Wenecka karta w sprawie ewidencji wartości uniwersalnych s. 17–27; Lewicki Jakub: „Znamiona naszych czasów” w teorii i praktyce konserwatorskiej pierwszej połowy XX wieku, czyli w poszukiwaniu źródeł sukcesu postanowień Karty Weneckiej w Polsce s. 37–52; Sroczyńska Jolanta: Karta Wenecka jako dokument doktrynalny w znaczeniu międzynarodowym, ponadczasowym i uniwersalnym – dylematy środowiska konserwatorskiego s. 53–64; Bogdanowska Monika: Słowa, pojęcia terminy – o zawiłościach konserwatorskiego słownictwa s. 65–73; Szmygin Bogusław: Karta Wenecka w świetle współczesnych wyzwań teorii konserwatorskiej s. 77–84; Kadłuczka Andrzej: Karta Wenecka 1964 i jej krakowska glossa po 36 latach, czyli między ortodoksyjną doktryną a ontologiczną metodologią ochrony dziedzictwa kulturowego s. 85–91; Krawczyk J.: Karta Wenecka i spór o zasady postępowania konserwatorskiego s. 93–101; Siwek Andrzej: Karta Wenecka a krajobraz zabytkowy – relacja niedoceniana s. 103–115; Balcer Małgorzata: Pojęcie „miejsca” w Karcie Weneckiej a koncepcja „miejsca pamięci” Pierre’a Nory s. 117–125; Maldijeva Elena: O możliwościach szerszego zastosowania wytycznych Karty Weneckiej (na przykładzie architektury XIX i XX wieku) s. 127–130; Affelt Waldemar: Duch Karty Weneckiej w teorii i praktyce zachowania dziedzictwa techniki s. 131–140; Tucka Joanna: Kodeks urbanistyczno-budowlany a ochrona zabytków s. 141–150; Bukal Grzegorz: Karta Wenecka – zapisy i możliwości ich zastosowania w praktyce s. 151–161; Dettloff Paweł: Karta Wenecka a ochrona historycznych ruin zamków w Polsce w ostatnich dziesięcioleciach s. 165–178; Mączyński Dominik, Warchoł Maciej: Pojęcie autentyczności w Karcie Weneckiej i zmiany jego rozumienia we współczesnej konserwacji i restauracji zabytków architektury oraz konstrukcji drewnianych w Polsce s. 179–189; Tajchman Jan: Litwa i „duch” Karty Weneckiej ideą przewodnią w konserwacji i kreacji dzieł architektury s. 205–239; Uścińowicz Jerzy: Powrót do przyszłości – o ochronie wartości kultu w architekturze sakralnej s. 241–256; Owerczuk Aleksander: Problematyka konserwacji cerkwi w województwie podlaskim – pomiędzy teorią a praktyką s. 257–267; Żaba Antonina: Utrzymanie kościołów Pętli Gliwickiej Szlaku Architektury Drewnianej w województwie śląskim w świetle zaleceń Karty Weneckiej s. 269–285; Oleński Maciej: Rekonstrukcja czy kreacja? – zjawisko „replikacji” w odbudowie zabytkowych gmachów Warszawy w świetle doktryn konserwatorskich Karty Ateńskiej i Karty Weneckiej s. 287–298.

2033. KLAJMON Barbara: Konserwacja malowanej szafy ludowej ze zbiorów Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”. *Rocznik [Muzeum Górnośląski Park Etnogr. w Chorzowie]*. [T.] 2: 2014 s. 158–173, sum.

Z 1848 r.

2034. KNURA Adam: Konserwacja zabytków papierowych z Działu Historii Muzeum w Raciborzu w latach 2010–2014. *Rocznik [Muzeum Górnośląski Park Etnogr. w Chorzowie]*. [T.] 3: 2015 s. 187–194, sum.

2035. KONSERWACJA zapobiegawcza środowiska. [T.] 3: Dziedzictwo niematerialne i pamięć. Pod red. Zbigniewa Kobylińskiego i Jacka Wysockiego. Warszawa–Zielona Góra 2015 Uniw. Kardynała Stefan Wyszyńskiego; Wydaw. Fund. Archeol. 4° ss. 292, il., sum. (Archaeologica Hereditas. Prace Instytutu Archeologii Uniwersytetu Kardynała Stefan Wyszyńskiego w Warszawie; 05).

Z treści: Kobyliński Z.: Czy można mądrze zarządzać niematerialnym dziedzictwem kulturowym? s. 7–18; Cz. I. Andrzej Tomaszewski [1934–2010] i problematyka dziedzictwa niematerialnego: Święcka Ewa: Pamięć miejsc i miejsca pamięci. O wartościach duchowych i dziedzictwie niematerialnym w pismach Andrzeja Tomaszewskiego s. 21–26; Poksińska Maria: Rysunek architektoniczny – imperatyw, wiedza, pasja s. 27–35; Łuzyniecka Ewa: Pamięć o sacrum trwa w architekturze s. 37–49; Brykowska Maria: „Wielodyscyplinarne” badania i zadania konserwatorskie, na przykładzie prac Zespołu Badań nad

Polskim średniowieczem UW i PW w Wiślicy s. 51–67; Zalewski Władysław: Odkrycie posadzki wiślickiej i meandry praktyki konserwatorskiej: rola Andrzeja Tomaszewskiego s. 69–72; Rusak Andrzej: Troska o dziedzictwo i edukacja: prawda przeszłości i wskazanie na przyszłość (na przykładzie konserwacji fresków jagiellońskich w katedrze sandomierskiej) s. 73–78; Bibliografia prac Andrzeja Tomaszewskiego. Oprac. E. Święcka, Z. Kobyliński s. 79–94; Andrzej Tomaszewski in memoriam. Publikowane wspomnienia o Profesorze Andrzeju Tomaszewskim. Oprac. E. Święcka s. 95–96; Cz. II. Dziedzictwo niematerialne – rozważania teoretyczne: Przybyła-Dumin Agnieszka: Jak zachować niematerialne? O problemach wdrażania zapisów Konwencji UNESCO z 2003 roku w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego s. 99–103; Gutowska[-Dudek] Krystyna: Kilka uwag o niematerialnych wartościach i niematerialnym sposobie istnienia dziedzictwa kulturowego s. 105–111; Folga-Januszewska Dorota: Starożytne początki pojęcia muzeum jako formy dziedzictwa niematerialnego s. 113–118; Kielak Dorota: Między pamięcią a ideą. O sposobie transponowania zabytków przeszłości w polskiej literaturze przełomu XIX i XX wieku s. 119–127; Rutyna Magdalena: Cmentarz jako nośnik pamięci indywidualnej i grupowej s. 129–138; Kobyliński Z.: Archeolog jako mówca umarłych s. 139–149; Cz. III. Dziedzictwo niematerialne: ochrona, prezentacja, kreacja: Gutowski Jacek: Dziedzictwo kulturowe i fantazmaty s. 153–160; Zalewska Anna: Na styku niematerialnego i materialnego. Znaczenie, potencjał i odpowiedzialność archeologii w procesie kształtowania wiedzy oraz wrażliwości i świadomości historycznej Polaków, w odniesieniu do materialnych pozostałości po Wielkiej Wojnie s. 161–168; Kobylińska-Bunsch Weronika: Utrwalić to, co niematerialne: fotografia jako (s)chronienie pamięci w strategiach artystycznych XX wieku s. 169–176; Chrapek Jarosław, Klęczar Bartłomiej: Transatlantycka Telegraficzna Centrala Nadawcza w Babicach. Przywracanie pamięci miejsca w świadomości mieszkańców gminy Stare Babice i m.st. Warszawy s. 177–185; Wysocki J.: Pamięć utracona i odzyskana: o inicjatywach na rzecz poznawania przedwojennych dziejów Prus s. 187–192; Przybysz Karolina: Umschlagplatz w przestrzeni dzisiejszej Warszawy – miejsce pamięci czy pamięć miejsca? s. 193–207; Walendzewicz Agnieszka: Niematerialne wartości dziedzictwa materialnego na przykładzie Centrum Handlowego Suwałki Plaza s. 209–219; Klimczak Tadeusz: Pożegnanie z Hutą – o fenomenie powstania, istnienia, zatracenia i o przywracaniu pamięci w przestrzeni publicznej s. 221–229; Kostarczyk Artur: Pamięć geometrii przestrzeni, czyli o znaczeniu dziedzictwa kultury dla gospodarowania przestrzenią s. 231–241; Piasecki Karol: Rola krajoznawstwa w przekazie regionalnej tradycji kulturowej. Przykład Kozienic i regionu kozienickiego s. 243–257; Chodkowska Wiesława: Tajemnice cieszki – pokaz dawnych technik budowlanych i inne działania podejmowane w ramach konserwacji zapobiegawczej w Dziale Architektury Muzeum Budownictwa Ludowego – Park Etnograficzny w Olsztynku s. 259–273; Zalewski Marek: Supraśl – na progu wspólnego dziedzictwa s. 283–291.

T. 1. 2012.

2036. KRASNOWOLSKI Bogusław: Prace konserwatorskie w Krakowie w roku 2014. dofinansowane ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa. *Roczn. Krakowski*. T. 81: 2015 s. 243–255, sum.

2037. KULIG Anna: Problem dokumentowania, modelowania i rekonstrukcji sklepień gotyckich. Kraków 2015 Wydaw. PK 8° ss. 270, il., sum., Zsfg. Politech. Krakowska im. Tadeusza Kościuszki. Architektura. (Monografia).

2038. KUMKAR Rosemarie: Ein sehr persönlicher Rückblick zum deutsch-polnischen „Projekt Wiederaufbau der Marienkirche in Königsberg/Neumark-Chojna”. *Roczn. Chojeński*. T. 6: 2014 s. 221–228.

Od 1986 r.

2039. KURASIŃSKI Tomasz, Rychter Mariusz R., Skóra Kalina: Zagadkowe znalezisko z wczesnośredniowiecznego cmentarzyska w Lubieniu. Z problematyki konserwacji zabytków archeologicznych. An intriguing find from an early medieval cemetery in Lubień. Issues of conservation of archaeological relics. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 33: 2013 s. 54–57.

Tekst równol. pol., ang.

2040. KWAŚNIEWICZ Katarzyna, Skrzypek Danuta: Specyfika pracy i problemy konserwatorskie na przykładzie archiwaliów na podłożu papierowym pochodzących z Archiwum Państwowego w Katowicach. *Rocznik [Muzeum Górnośląski Park Etnogr. w Chorzowie]*. [T.] 3: 2015 s. 195–203, sum.

2041. LAMENT-KOSIŃSKA Angelika: Konserwacja i restauracja malowidła „Anioł zwiastujący Joachimowi narodziny Marii” z cyklu polichromii ściennych Waclawa Taranczewskiego w kościele p.w. św. Anny w Poznaniu. *Acta Univ. N. Copernici. Nauki Humanist.-Społ. Z.* 425: Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo. [Nr] 46: 2015 s. 439–448, sum.

2042. MATERIAŁY z konferencji popularnonaukowej poświęconej ochronie tarnogórskich zabytków oraz zagadnieniom ruchu regionalnego zorganizowanej w dniu 5 września 2014 r. przez Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Tarnogórskiej w Tarnowskich Górach. Tarnowskie Góry 2015 Stow. Miłośn. Ziemi Tarnogórskiej 8° ss. 48, il.

Treść: Wyciszak Stanisław: Słowo wstępne s. 5–6; Musioł Waldemar Paweł: Działalność Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej w dziedzinie zabezpieczania i ochrony zabytków miasta w okresie 60-letniej działalności s. 7–33; Modrzyński Janusz: Krajobraz i ludzie – to region s. 34–48.

2043. MROZOWICZ Wojciech: „Księga Henrykowska” wpisana na listę UNESCO „Pamięć świata”. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 189–191.

W październiku 2015 r.

2044. MYŚLIŃSKI Krzysztof: Szkicownik i notatki konserwatorskie Andrzeja Olesia. *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 159–193, sum.

Z l. 1909, 1915, 1922, 1934, 1937, 1943, 1944, 1947, 1948.

2045. NAUCZANIE i popularyzacja ochrony dziedzictwa. Praca zbior. pod red. Bogusława Szymgina. Warszawa–Lublin 2014 Pol. Kom. Nar. ICOMOS; Politech. Lubelska; Drukarnia ALF-GRAF 8° ss. 295, il.

Z treści: Szymgin B.: Słowo wstępne s. 7; Łukaszewicz Jadwiga W.: Kształcenie w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego – kilka danych statystycznych s. 11–17; Molski Piotr: Kształcenie architektów a współczesne tendencje w ochronie dziedzictwa kulturowego s. 19–25; Krawczyk Janusz: Zabytki architektury i dziedzictwo. Podstawy programowe studiów z zakresu konserwatorstwa na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu s. 39–48; Rouba Bogumiła J.: Kształcenie konserwatorów dzieł sztuki w Polsce – początki, stan obecny, perspektywy s. 61–72; Łużyńska Ewa: Nauczanie ochrony dziedzictwa na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej s. 73–85; Lewicki Jakub: Nowy kierunek kształcenia konserwatorskiego czyli o udanym połączeniu ochrony zabytków z ochroną przyrody s. 87–97; Opałka Anna: Rola projektów i programów międzynarodowych w rozwoju instytucji edukacyjnych z sektora konserwacji zabytków s. 99–110; Affelt Waldemar J.: Dziedzictwo techniki jako źródło tożsamości zawodowej inżynierów budownictwa s. 111–124; Gutowska[-Dudek] Krystyna, Kobylński Zbigniew, Wysocki Jacek: Nauczanie zarządzania dziedzictwem kulturowym w ramach różnych kierunków studiów wyższych s. 125–138; Korpała Małgorzata: Kształcenie architektów na specjalności Konserwacja i Ochrona Zabytków w PWSZ w Nysie s. 139–144; Łukaszewicz-Jędrzejewska Ewa: Dydaktyka styloznawstwa na specjalizacji konserwacja i restauracja ceramiki i szkła s. 155–163; Matuszczyk Michał: Konserwacja i Restauracja Ceramiki i Szkła – nowa specjalność na Wydziale Ceramiki i Szkła Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu s. 165–169; Paszkowski Zbigniew, Kozłowska Izabela, Gołębiowski Jakub: Problematyka ochrony i konserwacji zabytków architektury w nauczaniu wyższym na Wydziale Budownictwa i Architektury Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie s. 171–180; Szymgin B., Klimek Beata: Nauczanie w zakresie ochrony i konserwacji zabytków architektury na Wydziale Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej (2004–2014) s. 181–189; Kaczmarek Wiesław: Symulakry popularyzacji ochrony dziedzictwa s. 207–214; Pawleta Michał: Rola zabawy jako czynnika kształtującego świadomość konieczności ochrony dziedzictwa archeologicznego we współczesnej Polsce s. 215–227; Jadzińska Monika: Pięć ścieżek w stronę popularyzacji ochrony dziedzictwa kultury. Spostrzeżenia akademika i konserwatora s. 229–236; Żaba Antonina: Gliwicki projekt „Spotkanie z zabytkiem” jako przykład popularyzacji ochrony dziedzictwa kulturowego w środowisku inżynierów budowlanych s. 237–248; Bielinis-Kopec Barbara: Rola Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Zielonej Górze w popularyzacji dziedzictwa kulturowego województwa lubuskiego jako ważny element edukacji obywatelskiej s. 249–261; Kowalska Danuta: Muzea na wolnym powietrzu – droga ochrony i popularyzacji naszego dziedzictwa. Polska – wybrane przykłady s. 263–272; Wrana Jan, Jarocka-Mikrut Aleksandra, Gleń Piotr: „Historical reenactment” szansą na popularyzację zabudowań Zamościa. Odtwórstwo historyczne na przykładzie Zamojskiego Bractwa Rycerskiego s. 273–282.

2046. OCALIĆ od zardzewienia. Ochrona dziedzictwa technicznego – tradycja i nowoczesność. Sympozjum, 9 grudnia 2014. Materiały. Warszawa 2015 Woj. Urząd Ochrony Zabytków 8° ss. 100, il. Muzeum Kolejnictwa w Warszawie; Mazowiecki Woj. Konserwator Zabytków.

Z treści: Kułakowski Maciej: Formy i środki prezentacji dziedzictwa postindustrialnego i technicznego na przykładzie Explozeum – Centrum Techniki Wojennej DAG Fabrik [Bydgoszcz] s. 17–21; Horoszko Stanisław: Stara zajezdnia – nowe muzeum [Muzeum Komunikacji i Techniki – Zajezdnia Sztuki Szczecin] s. 22–23; Zagożdżon Jacek: Budowa i rozwój Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie s. 24–27; Gerber Piotr: Formy ochrony dziedzictwa przemysłowego s. 28–31; Balińska Grażyna: Etos dworca s. 32–39; Balińska-Ciężki Dorota: Wartości kulturowe i zagrożenia zabudowy mieszkalnej kolejarzy s. 40–46; Załuski Daniel: Współczesne funkcje sportowe zabytkowych dworców kolejowych s. 47–56; Urbaniak Miron: Ochrona prawna dziedzictwa kolejowego w Wielkopolsce. Sukcesy, porażki, wyzwania s. 57–64; Mróz Janusz: Prezentacja programu realizowanego przez Muzeum Kolejnictwa w Warszawie „Ocalić od zardzewienia” zorganizowanego w dniu 9 grudnia 2014 r. a symposium s. 65–71; Wojtoń Ewa: Dworce kolejowe jako przykład poprzemysłowego dziedzictwa miast Zagłębia Dąbrowskiego s. 72–79; Jerczyński Michał: O potrzebie ogólnokrajowej waloryzacji obiektów kolejowych pod kątem ich wartości historycznej i przyjęcia programu ochrony zabytków kolejnictwa s. 80–87; Guttmejer Karol: Zabytki kolejnictwa w Warszawie. Dokumentacja i problem konserwatorski s. 88–97; Marciniak Zbigniew: Ocalić od złomowiska s. 98–100.

2047. OGIERMAN Leonard: Renowacja i konserwacja Biblioteki Ojców Paulinów na Skałce w Krakowie. Nowa funkcja i zakres oddziaływania. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 1 s. 103–110, sum.

Istnieje od 1472 r.

2048. OZGA Magdalena: Opracowanie kasyety konserwatorskiej dla bezpiecznej ekspozycji chorągwi jedwabnych. *Studia Waweliana*. T. 16: 2015 s. 219–228.

Chorągwie z Zamku Królewskiego na Wawelu z XVI–XVII w.

2049. PIECHÓWKA Wiesław: Renowacja malarstwa na sklepieniu mauzoleum Wirtembergów przy bazylice mniejszej w Oleśnicy – osiem scen męczeństwa Chrystusa. *Miscellanea Oleśnickie*. Nr 1: 2015 s. 58–62.

2050. PIETRZAK Ewa: Brewiarz wrocławski ms 9, czyli kilka słów o konserwacji średniowiecznej księgi. *Studia Wrocławskie*. T. 17: 2015 s. 485–492, sum.

Z końca XV w., ze zbiorów Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławku.

2051. PRACE konserwatorskie w województwie świętokrzyskim w latach 2001–2012. Oprac. tekstu zespół pod kier. Janusza Cedro. Kielce 2014 Agencja JP 4° ss. nlb. 1, 206, il. Woj. Urząd Ochrony Zabytków w Kielcach.

2052. PRZESZŁOŚĆ dla przyszłości. Praca zbiorowa. T. 1. Pod red. Andrzeja Kadłuczki. Kraków 2015 Wydaw. PK 8° ss. nlb. 2, 109, il., sum. Politech. Krakowska im. Tadeusza Kościuszki. Architektura. (Monografia).

Tyt. równol.: Past for the future. Vol. 1.

Z treści: Kadłuczka A.: Wstęp s. 5; Chorowska Małgorzata: Zamki, dwory i pałace na Dolnym Śląsku w ćwierć wieku od transformacji ustrojowej 1989 r. s. 7–17; Gawel Dariusz: Rewaloryzacja Miasta Kazimierzowskiego w Radomiu w procesie rewitalizacji s. 19–28; Gosztyła Marek, Lichołai Lech: Twierdza Przemyśl jako nowy obszar badań s. 29–35; Marcinów Aleksandra: Konserwacja i odbudowa zamków, dworów i pałaców Kotliny Jeleniogórskiej w Polsce w XXI w. s. 37–46; Orłowska Aleksandra: Zabytki archeologiczne jako element krajobrazu kulturowego – problem ochrony i zarządzania s. 47–54; Pancewicz Alina: Ochrona krajobrazu ewolucyjnego Aglomeracji Górnośląskiej s. 55–64; Sulma Mirosław, Kaczorowska Maria Katarzyna: Iluminacja zabytków – potencjał, wyzwania, dylematy s. 79–88.

Toż. T. 2 ss. nlb. 2, 112, il., sum.

Tyt. równol.: Past for the future. Vol. 2.

Treść: Kadłuczka A.: Przedmowa s. 5; Cielątkowska Romana: Ochrona dziedzictwa polskiej architektury drewnianej na Ukrainie, problemy, metodologia, formy finansowania w kontekście możliwości zachowania ciągłości kulturowej, na przykładzie trzech obiektów s. 7–18; Fiuk Piotr: Transformacja nadodrzańskiej części Starego Miasta w Szczecinie po 1989 roku – wobec współczesnych doktryn i pryncypiów konserwatorskich s. 19–27; Komorowski Waldemar: Jak konserwatorzy Kraków upiększali s. 29–39; Mizia Małgorzata: Co architektom do ochrony dóbr kultury? s. 41–53; Owerczuk Aleksander: Upamiętnienie nieistniejących obiektów zabytkowych jako forma zachowania historycznego krajobrazu kulturowego s. 55–65; Płuska Ireneusz: Historia sztuki i konserwacja wobec zabytku s. 67–75; Schulze-Głazik Grażyna: Przeszłość i przyszłość Lubiąża. Problemy konserwacji – restauracji – rewitalizacji wielkich założeń architektonicznych na przykładzie klasztoru

pocysterskiego w Lubiążu na Dolnym Śląsku s. 77–88; Sikora Dorota: Współczesne problemy ochrony i konserwacji parków i ogrodów zabytkowych w Polsce w kontekście doktryny konserwatorskiej s. 89–99.

Toż. T. 3. Pod red. A. Kadłuczki, Jacka Czechowicza. Kraków 2015 ss. nlb. 2, 114, il., sum.

Treść: Kadłuczka A.: Wstęp s. 5; Będkowski Kamil: Badania konserwatorskie na przykładzie działań podjętych dla zachowania i konserwacji obiektów zlokalizowanych na terenie odcinka B I byłego obozu Auschwitz II – Birkenau s. 7–16; Chmielewski Wojciech: Sala Koncertowa Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie. Przykład adaptacji i modernizacji zabytku s. 17–25; Derwisz Justyna: Wirtualna rekonstrukcja i jej prezentacja multimedialna w ekspozycji obiektów zabytkowych s. 27–36; Kaźmierczak Bartosz, Pazder Dominika: Miejsce dziedzictwa we współczesnym świecie. Koegzystencja sztuki i technologii w przestrzeni publicznej miast s. 37–45; Łopuska Anna: Globalny Plan Konserwacji w Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau s. 47–58; Łukaszewski Łukasz: Skaner triangulacyjny – narzędzie do badań i digitalizacji reliktozo zachowanych detali architektonicznych s. 59–68; Siwek Andrzej: Od krajobrazu historycznego do krajobrazu zabytkowego – problemy ochrony konserwatorskiej krajobrazów kulturowych s. 69–80; Szałygin Jerzy: Ochrona zabytków ruralistycznych w Polsce. Zagrożenia i wyzwania s. 81–90; Tymcik Ewa: Konserwator – praktyk w procesie realizacji zamówienia publicznego s. 91–100; Zapała Rafał: Naziemne skanowanie laserowe w ochronie zabytków – potencjał i potrzeby s. 101–114.

Toż. T. 4. Pod red. Ewy Węclawowicz-Gyurkovich, Elżbiety Waszczyszyn. Kraków 2015 ss. 136, il., sum.

Treść: Kadłuczka A.: Wstęp s. 5; Biało Piotr: Na straży konserwacji zabytków i ochrony zawodu: konserwatorzy w Związku Polskich Artystów Plastyków. 25 lat pracy Ogólnopolskiej Rady Konserwatorów Dzieł Sztuki s. 7–14; Chrzyszczewski Jacek: Rewaloryzacja Starego Miasta i kopalni soli w Wieliczce w latach 1990–2015 s. 15–24; Kobylarczyk Justyna: Ochrona dziedzictwa kulturowego jako szansa rozwoju obszarów stagnacji s. 25–33; Kosiński Wojciech: Ochrona i konserwacja zabytków a tendencje kształtowania miast w XXI wieku s. 35–62; Kościńska-Grabowska Katarzyna, Michalak Hanna: Wybrane problemy modernizacji i rozbudowy części podziemnych budynków zabytkowych s. 63–77; Kulig Anna: Opactwo Benedyktynów w Tyńcu – 1000-letni klasztor z nowoczesnym muzeum s. 79–86; Niemcewicz Piotr: Wzrost artystyczny kamiennego detalu i rzeźby architektonicznej. Konserwatorskie uzupełnienia i rekonstrukcje – w przeszłości i obecnie s. 87–98; Rosolski Sławomir: Przeszłość jako skutek dla przyszłości jako przyczyny s. 99–107; Święcka Ewa: Artysta-konserwator dzieł sztuki. Autentyzm i artyzm w konserwacji malowideł ściennych s. 109–115; Zachariasz Agata: O zabytkowych ogrodach. O konserwacji i restauracji żyjących dzieł sztuki s. 117–136.

Toż. T. 5. Pod red. Zdzisławy Tołoczko, J. Czechowicza. Kraków 2015 ss. nlb. 2, 153, il.

Z treści: Kadłuczka A.: Wstęp s. 5; Bogdanowska Monika: Rzecz – artefakt – zabytek, czyli o istocie rzeczy s. 7–26; Drożdż-Szczybura Małgorzata: „Poniatówki”. Nieostrzegane dziedzictwo czasów II Rzeczypospolitej s. 27–40; Kopołka Maciej: Konkursy architektoniczne i urbanistyczne w okresie dwudziestolecia międzywojennego w Krakowie w kontekście ochrony zabytków s. 41–57; Mełges Hubert: Przestrzeń jako składnik dziedzictwa kulturowego s. 75–80; Mełges Małgorzata: Konstrukcje dachowe budynków sakralnych (omówienie na wybranych przykładach) s. 89–103; Sulima Magdalena: Obrzędowość muzyczna wsi pogranicza etnicznego jako element kultury duchowej (na przykładzie wsi podlaskiej) s. 119–136; Wierzcholska Marta: Rewitalizacja XIX-wiecznych dworców na obszarze Zagłębia Dąbrowskiego s. 137–153.

2053. PRZYGODZKI Dominik: Palatium Mieszka I i Dąbrówki w Poznaniu. Analiza możliwości ekspozycji architektonicznej. Palace of Mieszko I and Dąbrówka in Poznań. Analysis of the possibilities of architectural display. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 40: 2014 s. 14–24.

Tekst równol. pol., ang.

2054. RENOVATIO et restitutio. Materiały do badań i ochrony założeń rezydencjonalnych i obronnych. Pod red. Piotra Laska i Piotra Sypczuka. Warszawa 2015 Inst. Sztuki PAN 8° ss. 243, il.

Materiały z konferencji, Warszawa, 2 XII 2013 r.

Treść: Golembnik Andrzej: Podstawy metodyczne badań archeologicznych zespołów pałacowo-ogrodowych na przykładzie rezydencji w Wilanowie i Łazienkach Królewskich s. 9–26; Herman Radosław, Dudak Wojciech: Wyniki badań naukowych a projekt adaptacji zamku. Wzajemne uwarunkowania na przykładach zamków w Uniejowie, Lidzbarku Warmińskim i Ełku s. 27–57; Karasiewicz-Szcypiorski Radosław, Piramidowicz Dorota: Tajemnicze umocnienia ziemne w Ostromęczynie na Podlasiu. Gródek czy fortyfikacje nowożytne? s. 59–72; Korpysz Ewa: Klasycystyczny pałac i park romantyczny w Samczykach na Wołyniu s. 73–88; Lachowska Magdalena: Zamek Ogrodzieniec w Podzamczu s. 89–106; Lasek P.: „Trwała ruina” czy rekonstrukcja? Konserwacja zabytków architektury obronno-rezydencjonalnej w Polsce XXI w. oczami historyka sztuki s. 107–130; Rąjski Paweł: Historyczne ruiny Dolnego Śląska. Praktyka działań rewaloryzacyjnych s. 131–150; Sypczuk P.: Gaj w Gucinie. Powojenna dewastacja, fenomen recepcji i postulaty restytucji parku-pomnika s. 151–179; Szafrńska Małgorzata: Ogrody i polityka. Sto lat odnawiania ogrodów Zamku Królewskiego w Warszawie s. 181–198; Żuchowski Tadeusz J.: Zamek zrekonstruowany. Problemy ochrony zabytków – problemy z zabytkami s. 199–222.

2055. REWITALIZACJA zabytkowego obiektu Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wielkopolskim. Red. Edward Jaworski, Małgorzata Barczyńska, Grażyna Kostkiewicz-Górska, Marzena Wysocka, Danuta Zielińska. Gorzów Wlkp 2015 Woj. i MBP im. Zbigniewa Herberta 8° ss. 48, il.

2056. ROUBA Bogumiła J[adwiga]: Pielęgnacja świątyni i innych zabytków. Wyd. 2 rozsz. Toruń 2014.
Rec.: Szlufik Piotr, *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 391–393.

2057. RYCHTER Mariusz R.: Konserwacja i badania specjalistyczne średniowiecznego kordu z Warty. Conservation and specialist examination of a medieval short sword from Warta. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 34: 2013 s. 92–98.

Tekst równol. pol., ang.

2058. SKORUPA Andrzej: Przywrócony blask zabytków z Polskiego Spisza. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 105–108.

Rzeźba sakralna polska XIV–XV w., Łąpsze Wyżne.

2059. SOBIECKI Mirosław: Ząbki zabiegają o zachowanie zabytkowego przepustu z początku XX wieku. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 433–435.

Przepust kolejowy.

2060. SOLISZ Iwona, Kowalik-Kociszewska Dorota: Prace konserwatorskie i adaptacyjne w willi Fränkla w Prudniku. Conservation and adaptation work at the Fränkel villa in Prudnik. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 35: 2013 s. 29–40.

Tekst równol. pol., ang.

2061. STRYJKOWSKA Sylwia: O potrzebie ochrony prawnej dóbr kultury. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 3 s. 39–51, sum.

2062. SZMIT-NAUD Elżbieta: Zagadnienia konserwacji i restauracji iluzjonistycznych dekoracji teatralnych jako malarstwa wielkoformatowego szczególnego typu. Ewolucja postaw i metod. *Acta Univ. N. Copernici. Nauki Humanist.-Społ. Z.* 425: Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo. [Nr] 46: 2015 s. 379–419, sum.

2063. ŚLIWCZYŃSKI Włodzimierz: Sprawozdanie z przebiegu prac na Kopcu Józefa Piłsudskiego w 2011 roku. *Sowiniec*. Nr 42: 2013 s. 143–146.

2064. TEORETYCZNE i praktyczne aspekty średniowiecznych fortyfikacji w świetle olsztyńskiego odkrycia archeologicznego. *Olsztyński Roczn. Konserwatorski*. [T.] 1: 2014 s. 5–127.

Treść: Kaczyński Bartłomiej, Mackiewicz Adam: Badania archeologiczne przedbramia Bramy Górnej w Olsztynie s. 5–24; Wojciechowska-Grygo Agata: Badania architektoniczne reliktów zespołu przedbramia Bramy Górnej w Olsztynie s. 25–41; Lewicka Maria Ludwika: Konserwatorski i użytkowy aspekt odsłoniętych w 2012 r. zewnętrznych budowli Bramy Górnej w Olsztynie s. 43–67; Tajchman Jan: Metoda ochrony, konserwacji i zagospodarowania ruin s. 69–82; Konopka Marek: Rezerwaty archeologiczno-architektoniczne – najstarsza i stale doskonała forma ochrony dziedzictwa s. 83–95.

2065. [URBAŃCZYK Łukasz]: Jak prawidłowo gospodarować starymi budynkami. Poradnik dla użytkowników obiektów objętych ochroną konserwatorską. Aut. ... Stan prawny na 28.06.2015 r. Ruda Śląska 2015 M. Ruda Śląska 8° ss. 80, il.

Zawiera także fragmenty tekstów aktów prawnych.

2066. WARSZEWSKA-KOŁODZIEJ Agata, Zyzik-Lubasińska Joanna: Konserwacja i restauracja obrazu pt. Chrystus przy kolumnie Francisca de Zurbarána. *Roczniki Sztuki Śląskiej*. [T.] 24: 2015 s. 219–231, Zsfg., sum., rés.

Ze zbiorów Muzeum Narodowego we Wrocławiu, datowany na 1661 r.

2067. WIECZOREK Beata: Metody konserwacji oleodruków z kolekcji Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu. *Rocznik [Muzeum Górnośląski Park Etnogr. w Chorzowie]*. [R.] 3: 2015 s. 179–186, sum.

2068. WIEJA Tomasz, Chmura Janusz: Znaczenie dziedzictwa górniczego i metody jego ochrony. Prace zespołu naukowego Akademii Górniczo-Hutniczej. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 1 s. 165–175.

2069. WIŚNIEWSKI Marek: Konserwacja zabytkowych silników stacjonarnych w Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu w 2014 r. *Ciechanowiecki Roczn. Muzealny*. T. 11: 2015 s. 189–218.

2070. WOJDYŁA Barbara, Bannach-Szewczyk Lidia: Konserwacja rękopisu „Sermones super Psalterium” (Rps 9/I) ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu. *Folia Toruniensia*. [T.] 15: 2015 s. 107–114.

2071. WOŹNY Jacek: Zagrożone zasoby źródłowe archeologii II wojny światowej w regionie kujawsko-pomorskim. *Bydgoski Roczn. Muzealny*. [T.] 3: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 123–132.

Militaria i zabytki.

2072. ZABYTEK zadbany. Co to znaczy? Red. Iwona Liżewska. Warszawa 2015 Nar. Inst. Dziedzictwa 4° ss. 254, il.

Treść: Nowak-Obelinda Barbara: Czy system ochrony i opieki nad zabytkami zapewnia prawidłowe zagospodarowanie i konserwację zabytków nieruchomych w Polsce? s. 11–19; Lewicka Maria Ludwika: Zasady konserwacji architektury s. 20–36; Rouba Bogumiła J.: Potrzeba badań konserwatorskich s. 37–52; Myczkowski Zbigniew: Rewaloryzacja krajobrazu kulturowego s. 53–69; Jankiewicz Adam: Społeczne aspekty ochrony zabytków. Rola wspólnot, grup i jednostek w ochronie dziedzictwa kulturowego s. 70–82; Z perspektywy właściciela. Rozmowy o obiektach nagrodzonych w konkursie „Zabytek Zadbany” w latach 2011–2014. Rozm. przepr. I. Liżewska s. 83–154; Makowska Beata: Utrwalanie wartości (pojedynczego) zabytku architektonicznego s. 157–164; Siwek Andrzej: Rewaloryzacja przestrzeni kulturowej i krajobrazu, czyli zabytkowy krajobraz zadbany s. 165–176; Liżewska I.: Adaptacja obiektów zabytkowych s. 177–188; Czuba Maria: Architektura i konstrukcje drewniane s. 189–195; Kola Robert: Architektura przemysłowa i dziedzictwo techniki s. 196–208; Piotrowska Joanna: Ciągłość i zmiana – krótka historia konkursu [„Zabytek Zadbany”] s. 211–224; Laureaci i wyróżnieni w edycjach 2011–2015 s. 225–244; Literatura s. 245–254.

2073. ZAŃ-OGRABEK Genowefa: Kronika konserwatorska. Pałac Pod Krzysztofory, skrzydło zachodnie, prace budowlano-konserwatorskie w 2013 roku. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 465–472, sum.

2074. ZAPOLSKA Katarzyna: Konserwacja barokowego ornatu białego z kościoła pw. św. Jana Chrzyciela i św. Szczepana Męczennika w Choroszczy. *Biul. Konserwatorski Woj. Podlaskiego*. Z. 21: 2015 s. 147–166, sum.

7. POSZCZEGÓLNE NAUKI POMOCNICZE

a) Ogólne

2075. KIEŁB Zbigniew: Herby urzędników polskich i litewskich na monetach oraz liczmanach emitowanych w latach 1479–1707. Puławy 2015 nakł. aut. 8° ss. 503, il.

2076. KOWALSKI Krzysztof Maciej: *Computationis et commemorationis testimonia*. W kręgu zagadnień kalkulacyjnych, medaloznawczych i numizmatycznych. Grajewo–Szymany 2015 Eko-Dom 8° ss. 127, il., sum.

XVI–XX w.

2077. SIERADZKA Anna: *Kostiumologia polska jako nauka pomocnicza historii*. Warszawa 2013. Rec.: Tomczak Sandra, *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 1 s. 99–102; Żukowski Jacek, *Barok*. R. 22: 2015 nr 1 s. 213–217.

2078. WILCZEWSKI Tadeusz: *Metrykalna baza danych parafii Żukowo. Źródła. Cz. 2: 1701–1750*. Gdańsk 2015 Nakł. aut.; Galan 4° ss. 576, il.

Dostępne również w formie elektronicznej. Cz. 1. 2014.

2079. ŹRÓDŁA staropolskie i nauki pomocnicze historii. Red. Jakub Rogulski. Kraków 2013 Koło Nauk. Historyków Studentów UJ 8° ss. 418, il.

Treść: Rogulski J.: Przedmowa s. 3–6; Rożek Kamil: Analiza paleograficzna dokumentów Konrada Mazowieckiego dla klasztorów Norbertanek w Strzelnie i Kanoników Regularnych w Czerwińsku s. 7–30; Kurak Ewa: Święta Jadwiga Śląska wobec cech i obowiązków małżonki władcy s. 31–66; Kołpak Piotr: Recepcja kultu św. Marii Magdaleny w średniowiecznej diecezji krakowskiej w świetle badań nad patrociniami s. 67–90; Karpacz Artur: „Agnus Dei” – symbol chrystologiczny i atrybut świętojański. Refleksje nad znaczeniem przedstawienia na monetach, pieczęciach i herbach z obszaru średniowiecznej Polski oraz ziem ościennych s. 91–134; Policińska Ewelina: Ikonografia pieczęci Władysława II Opolczyka. Uwagi wstępne s. 135–184; Szymoniak Marcin: Stan i perspektywy badań nad średniowiecznymi pieczęciami klasztorów męskich w diecezji krakowskiej s. 185–208; Losik-Sidorska Aleksandra: Fundacja sepulkralna prymasa Jana Łaskiego s. 209–243; Wołyniec Bartłomiej Michał: Ostoja – uwagi nad dziejami herbu w średniowieczu i czasach nowożytnych s. 245–294; Stankiewicz Aleksander: Treści propagandowe herbu złożonego Jana Stanisława Sapiehy z 1617/1620 roku s. 295–340; Cierpisz Szymon: Uwagi nad ekspozycją orderów jako narzędziem propagandy świętości książąt Czartoryskich w latach 1717–1823 s. 341–377; Karpacz Emilia: Motywy fauny fantastycznej na kartach Korony Polskiej Kaspra Niesieckiego s. 379–413.

b) Źródłoznawstwo

Zob. poz. 1070, 1338, 2657, 2676, 7102.

2080. ALBRECHT Stefan: *Drei neue Handschriften des sog. „Chronicon hungarico-polonicum”*. *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 111–121, streszcz.

Z XV w.

2081. BOŁDYREW Aleksander, Bołdyrew Aneta: *Royal bills as the source of the history of taste and food in Poland of the last Jagiellons. Sources and research possibilities*. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 15: 2014 s. 11–27, streszcz.

2082. BORAWSKA Danuta: *Gallus Anonymus, or, Italus Anonymus?* *Acta Poloniae Historica*. [T.] 112: 2015 s. 313–326.

Przedr., oryg.: *Przeł. Hist.* T. 56: 1965 z. 1.

2083. CICHORACKI Piotr: Wartość badawcza materiałów z okresu II Rzeczypospolitej przechowywanych w archiwach białoruskich na przykładzie akt Urzędu Województwa Poleskiego. *Archeion*. T. 116: 2015 s. 400–413, sum., rés., rez.

2084. DUMANOWSKI Jarosław: Wiedza, narracja i smak. Staropolskie książki kucharskie i porady kulinarne jako źródło historyczne. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 527–540, sum.

2085. DZIKI Tomasz: Źródła do dziejów Ziemi Dobrzyńskiej w XIX wieku. Stan zachowania i rozmieszczenia. Z warsztatu archiwisty i historyka. *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 225–234.

2086. EDER Maciej: In search of the author of „Chronica Polonorum” ascribed to Gallus Anonymus. A stylometric reconnaissance. *Acta Poloniae Historica*. [T.] 112: 2015 s. 5–23.

2087. EGODOKUMENTY. Tradycje historyczne i perspektywy badawcze. Red. Waldemar Chorążyczewski, Arvydas Pacevičius, Stanisław Roszak. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 199, nlb. 1.

Treść: Chorążyczewski W., Pacevičius A., Roszak S.: Wstęp s. 7–10; Chorążyczewski W., Rosa Agnieszka: Egodokumenty – egodokumentalność – analiza dokumentalna – spuścizna egodokumentalna s. 11–21; Bewicz Piotr: Historyk wobec egodokumentu – intymność i granica s. 23–29; Pacevičius A.: Litewski program badań egodokumentów – LEGODOK s. 33–42; Ziober Aleksandra: Korespondencja Kazimierza Leona i Mikołaja Krzysztofa Sapiehów z podróży w latach 1625–1627. Wybrane aspekty s. 43–56; Roszak S., Orzeł Joanna: Tożsamość i przynależność. Józef Jerzy Hylzen w pięciu odsłonach s. 57–77; Wróbel Łukasz: Józef Jerzy Hylzen jako diarysta. „Kontynuacja dziurysza od roku 1754 miesiąca augusta 25 dnia we Gdańsku” s. 79–93; Plečkaitis Vytautas: Egodokumenty jako źródło do dziejów politycznych Litwy międzywojennej na przykładzie dziennika Jurgisa Šaulusa (1879–1948) s. 95–101; Degen Robert: Portrety w pamiętniku Ryszarda Mienickiego s. 103–129; Siuda Kamila: Życiorysy jako egodokumenty s. 131–165; Vyšniauskas Arūnas: Sprawozdania z pobytu w Wilnie. Przykłady współczesnych egodokumentów studenckich s. 167–200.

2088. GMURCZYK Zbigniew: Księgi metrykalne parafii dekanatu czernikowskiego w Archiwum Diecezjalnym we Włocławku jako źródło do opracowania lokalnych monografii historycznych. *Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie*. T. 30: 2015 s. 99–107, sum.

2089. JASIŃSKI Wojciech: Bulla Jana XIII dla biskupstwa w Miśni z 2 stycznia 968 roku – falsyfikat czy autentyk? Przyczynek do studiów nad początkami Kościołów miśnieńskiego i poznańskiego. *Roczniki Hist.* R. 79: 2013.

Toż w jęz. niem.: Die Bulle Johannes' XIII. für das Bistum Meissen vom 2. Januar 968: echt oder gefälscht? Ein Beitrag zu den Anfängen der Kirchen von Meissen und Posen. *Archiv f. Diplomatiek*. Bd. 60: 2014 s. 87–115, sum.

Polem.: Sikorski Dariusz Andrzej: O rzekomej fundacji biskupstwa w Miśni 2 stycznia 968 roku. *Roczniki Hist.* R. 80: 2014; Repl.: Jasiński W.: Jeszcze o autentyczności dokumentu Jana XIII dla biskupstwa miśnieńskiego z 2 stycznia 968 roku. *Tamże*. R. 80: 2014; Polem.: Sikorski D. A.: Ponownie o autentyczności dokumentu miśnieńskiego z 968 roku (i metodzie w dyplomatyce). *Tamże*. R. 81: 2015 s. 277–292.

2090. JĘDRYCHOWSKA Barbara: Wileńskie źródła do badań biograficznych (I połowa XIX wieku). *Acta Univ. N. Copernici. Nauki Humanist.-Społ. Z.* 426: Pedagogika. [Nr] 31: 2015 s. 53–66, sum.

2091. JÓZEFIAK Piotr: Nowożytna historiografia klasztorna benedyktynów lubińskich na przykładzie kroniki Bartłomieja z Krzywina. *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 189–198.

2092. KALINOWSKI Piotr: Zaginiony dokument lokacyjny Kuczowa. Kalety 2015 Piotr Kalinowski 8° ss. 36, il.

Tekst częśc. niem. Z 1365 r.

2093. KARCZEWSKA Joanna: Księga ziemska przedecka pierwsza jako źródło do dziejów Kujaw. *Ziemia Kujawska*. T. 24: 2015 s. 109–114.

Z l. 1408–1414.

2094. KASABUŁA Tadeusz: Wartość źródłowa akt wizytacji diecezji wileńskiej z drugiej połowy XVIII wieku. *Studia Teol.* [T.] 33: 2015 s. 325–336, sum.

2095. KITOWSKI Piotr: Wokół przygotowań do wydania „Praktyki Kryminalnej to jest wzoru rozważanego y porządnego spraw kryminalnych sądenia” Jakuba Czechowicza w 1746/1747 roku. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 87–96, rés., sum.

2096. KLEMP Stefan: Źródła ukazujące działalność batalionów policyjnych w okupowanej Polsce. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 271–298, sum.

2097. KRAWIEC Adam: The concept of space in the chronicle of Gallus Anonymus, the mental geography of its author, and their significance for the controversy on his place of origin. *Acta Poloniae Historica*. [T.] 112: 2015 s. 25–46.

2098. KROCHMAL Anna: Źródła kartograficzne i historyczne do podziałów administracyjnych Galicji (1772–1918). *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 219–235, sum.

2099. KULWICKA-KAMIŃSKA Joanna: O czym informują glosy w tatarskiej literaturze przekładowej? (Na przykładzie tefsiru z Olity). *Roczn. Tatarów Pol.* Ser. 2. T. 2(16): 2015 s. 45–52.

Z 1723 r.

2100. KUPRJANIUK Stanisław: Charakterystyka pisanych źródeł do badań nad małą architekturą sakralną Warmii. *Studia Elbląskie*. T. 15: 2014 s. 89–102, sum., Zsfg.

2101. LIS Tomasz Jacek: Źródła narracyjne do dziejów Polonii w Bośni i Hercegowinie w okresie austro-węgierskim. *Balkanica Posnaniensia*. [T.] 22: 2015 [nr] 2 s. 75–89, sum.

2102. ŁOPATECKI Karol: Twórczość wojskowa Albrechta Hohenzollerna. Uwagi nad trzema manuskryptami przypisanymi w latach 2009–2014 Albrechtowi Hohenzollernowi. *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*. T. 59: 2015 s. 163–188.

2103. NA TROPIE źródła i jego interpretacji. Red. Michał Dalidowicz, Jarosław Dudek, Adam Górski. Zielona Góra 2015 Eternum 8° ss. 345, il. (Zielonogórskie Spotkania Źródłoznawcze; t. 1).

Z treści: Dudek J.: Wstęp s. 5; Jellonek Szymon: Sidus Iulium w tekstach i na monetach s. 7–11; Siembora Sebastian: Wykorzystanie źródeł archeologicznych w rekonstrukcji kontaktów handlowych w późnym średniowieczu. Przykład zabytków szklanych s. 12–24; Łukomiak Karol: Średniowieczne monety polskie jako źródło do poznania uzbrojenia ochronnego XI–XIII wieku s. 38–49; Garnczarska Magdalena: Możliwość sięgania po nietypowe źródła w badaniach historycznych na przykładzie talii średniowiecznych kart do gry s. 50–57; Morawiecka Maria Magdalena: Mapa jako źródło wiedzy o kulturze. Szkice do obrazu świata w średniowiecznej kartografii europejskiej s. 58–66; Mamet Maciej: Plan miasta jako źródło historyczne na przykładzie planu Zielonej Góry z 1784 roku s. 67–76; Puziuk Jakub: Fajki z badań archeologicznych w Krakowie – źródło mówiące o tradycji, obyczajach i handlu mieszkańców nowożytnego miasta s. 77–88; Giziński Piotr: Gmerki jako źródło do badań nad identyfikacją mieszczan na przykładzie Gdańska s. 89–94; Iwaszko Jacek: Kiedy i dla kogo powstał rękopis muzyczny WM 2 (Kk I.2) s. 95–103; Drozd Anna: Siedemnastowieczna księga cudów z Bochni jako źródło do badań nad historią medycyny s. 104–111; Gavrylina Ganna: Epitafium ku czci Jakuba Lisohuba – jako jeden z przejawów baroku kozackiego na Ukrainie w XVII wieku s. 112–120; Wójcik Karol: Epitafium Andrzeja Kochanowskiego w Gródku – analiza źródłoznawcza s. 121–131; Wołoszyn Adam Jan: „Pospolite ruszenie po zwalczonym ojczystym nieprzyjacielu nazad powracające polski wita Apollo”, jako źródło do badań nad wojną domową szlachty litewskiej z Sapiehami w latach 1697–1701 s. 132–145; Michalska Monika: Między

urzędem a życiem osobistym. Z badań nad dziennikami opackimi s. 146–154; Penkała Anna: Szlacheckie wyprawy ślubne jako źródło do badań historii kultury materialnej XVIII wieku s. 155–166; Skrzężyna Klaudia: Źródła do badań dziejów małych miast w okresie nowożytnym s. 167–178; Rosiński Tomasz: Obrazy błogosławionego Bogumiła z Dobrowa i Uniejowa jako sposób szerzenia i umacniania kultu religijnego w społeczeństwie lokalnym s. 179–191; Jędrzejewski Przemysław: Wybrane źródła do administracji terenowej na przykładzie akt Komisji Porządkowych Cywilno-Wojskowych województwa krakowskiego (1790–1792) s. 192–200; Gaweł Urszula: Inscriptionem transumi, czyli co wspólnego może mieć Katedra na Wawelu i kościół parafialny w Janowcu nad Wisłą? Rzecz o inskrypcjach biskupa Szaniawskiego s. 201–207; Górnicka Iwona: Nagrobek Adama Krzyżanowskiego w Bukównie – problemy źródłoznawcze s. 208–215; Stępiak Milena: Księgi cechów jako źródło do dziejów miast w oparciu o analizę księgi bractwa rzeźniczego w Dolsku z lat 1792–1835 s. 216–226; Salkiewicz Adam: Między prawem a praktyką – akta metrykalne parafii rzymskokatolickiej w Lisowie z lat 1798–1868 s. 227–235; Łukasiński Jakub: Protokoły posiedzeń krakowskiej rady miejskiej jako źródło do poznania dziejów miasta w drugiej połowie XIX wieku s. 236–242; Szuster Gabriel: Źródła do biogramów więźniów KL Auschwitz s. 243–252; Trojanowski Michał: Akta 2. Oddziału WOP jako źródło do dziejów najnowszych Ziemi Lubuskiej (1945–1948) s. 253–261; Ciosek Monika: „Oral history” wyzwanie czy moda? Status i znaczenie relacji biograficznych świadków historii dla historyków badających dzieje powojenne s. 262–274; Biernat Kamila: Archiwum Historii Mówionej miejscem ustnych relacji stanowiących źródła do badań historii XX wieku s. 275–281; Tolkačevski Kšištof: Stosowanie metod nauk o komunikacji i informacji w badaniu źródeł epigraficznych XIX wieku na przykładzie epitafium Leona Borowskiego s. 282–289; Kostka Emilia: Wykorzystanie źródeł epigraficznych w nauczaniu historii s. 290–299; Nowak Danuta: Nowoczesny warsztat historyka s. 300–311; Drgas Jakub: Rekonstrukcja nieistniejących już obiektów architektury na przykładzie zamku królewskiego we Wschowie s. 312–324; Bibliografia s. 325–345.

2104. NEUERE Editionen der sogenannten „Ego-Dokumente” und andere Projekte in den Editionswissenschaften. Editionswissenschaftliches Kolloquium 2013. Hrsg. von Helmut Flachenecker und Janusz Tandecki; unter Mitarb. von Krzysztof Kopiński. Toruń 2015 Tow. Nauk. 8° ss. 363, il. Tow. Nauk. w Toruniu, UMK w Toruniu. (Publikationen des Deutsch-Polnischen Gesprächskreises für Quellenedition. Publikacje Niemiecko-Polskiej Grupy Dyskusyjnej do Spraw Edycji Źródeł; 7).

Z treści: Flachenecker H., Tandecki J.: Einführung s. 9–11; Czyżak Marta: Medieval manuscripts as ego-documents on examples of the prayer book of Wikbold Dobilstein and the biblical-moralistic collection of Johann Albrechtau in the 4th quarter of the 14th century s. 13–25; Chorążyczewski Waldemar, Rosa Agnieszka: The problem of editing egodocuments (margins on the publication of Michał Butler’s diary of journey to Italy and Germany in 1779–1780) s. 141–154; Oliński Piotr: Zeugnis der persönlichen Anschauung oder humanistisches Vorbild der Erziehung? Anmerkungen zum Traktat „De institutione regii pueri” aus der Wende des 15. zum 16. Jahrhunderts s. 155–166; Orłowska Anna Paulina: Probleme bei der editorischen Bearbeitung kaufmännischer Ego-Dokumente am Beispiel des Kaufmannsbuches von Johan Pyre aus dem 15. Jahrhundert s. 201–218; Mrozowicz Wojciech: Mittelalterliche Kolophone als Ego-Dokumente. Bemerkungen eines Handschriftenbearbeiters und Editors s. 231–243; Kopiński Krzysztof, Tandecki J.: Das neue Handbuch der historischen Quelleneditionen in Polen s. 245–258; Słoń Marek: Geoinformationssysteme (GIS) als Instrument der Quellenedition s. 259–270; Kubon Sebastian: Die älteren Briefregister des Deutschen Ordens – eine Sammlung auch von Selbstzeugnissen? Quellenkundliche Überlegungen zur Erschließung und virtuellen Rekonstruktion der ehem. Hochmeister-Registranten s. 271–293; Grulkowski Marcin: Die Kämmererbücher der Danziger Rechtstadt in der zweiten Hälfte des 14. und 15. Jahrhundert – ein neues Editionprojekt s. 295–319; Żołędziowska Izabella: Corpus of Ioannes Dantiscus’ German Texts. Ein weiterer Schritt in der digitalen Edition des Corpus of Ioannes Dantiscus’ Texts & Correspondence s. 321–325; Czarnecki Roland: Die Präsentation des Editionsprojektes „Annales Ioannis Frobenii” s. 327–338.

2105. PIETKIEWICZ Rajmund: „Hebraica Veritas” w Biblii brzeskiej. *Studia Judaica*. Vol. 18: 2015 nr 1 s. 197–222, sum.

XVI w.

2106. PIŚMIENNICTWO na Pomorzu Zachodnim do końca XVIII wieku. Praca zbiorowa. Pod red. Janiny Kosman. Szczecin 2015 Wydaw. AP „Dokument”; Wydż. Filol. Uniw. Szczecińskiego 4° ss. 174, il. AP w Szczecinie, Wydż. Filol. Uniw. Szczecińskiego. (Pomorskie Studia Źródłoznawcze 2014).

Materiały z konferencji I Pomorskie Spotkania Źródłoznawcze, 8–9 XII 2014 r., Szczecin.

Treść: Wprowadzenie s. 4–8; Migdalski Paweł: Stan i potrzeby polskojęzycznych źródeł do dziejów Księstwa Pomorskiego s. 9–31; Kurzyńska Marta: Druki pomorskie w kolekcji starych druków Muzeum Narodowego w Szczecinie na tle zasobów muzeów Pomorza Zachodniego s. 33–54; Pencarski Kacper: Materiały drukowane w aktach magistratu w Koszalinie (do 1800 r.). Przyczynek do dziejów akt magistratów Pomorza Zachodniego s. 55–64; Borysowska Agnieszka: „Album studiosorum” jako źródło do dziejów szczecińskiego Pedagogium Książęcego s. 65–83; Szultka Zygmunt: Geneza i uwarunkowania reedycji

„Małego Katechizmu” Michała Pontanusa (Brüggemana) przez Krzysztofa Celestyna Mrongowisza s. 85–105; Beckmann Sabine: Gelegenheitsdrucke als Quellen für die Biographien pommerscher Gelehrter s. 107–121; Kościelna Joanna A.: Sztambuch Valentina Jurgi Winthera (1578–1823) jako źródło biograficzne s. 123–162; Kosman J.: Uczone, półuczone, moralne... przykłady osiemnastowiecznego czasopiśmiennictwa pomorskiego ze zbiorów bibliotek Archiwum Państwowego w Szczecinie s.163–174.

2107. PRZYBYŁOWICZ Olga Miriam: Rękopis „Księgi wszystkich spraw Konwentu Gnieźnieńskiego zakonu S. Klary [...] pilnie pisane w roku pańskim 1609” i jego zawartość. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 7: 2015 s. 247–263, sum.

2108. SIEK Bartłomiej, Szarszewski Adam: „Vitae medicorum Gedanensium” – rękopis z połowy XVIII w. ze zbiorów Biblioteki Gdańskiej Polskiej Akademii Nauk. *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 145–153, sum.

2109. [Sliž Natallâ Uładzimirauņa] Sliž Natallia: Obraz „Taniec śmierci” w Grodnie jako źródło wizualne i literackie. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 14: 2015 s. 27–43, sum.

W klasztorze brygidek.

2110. SŁOŃ Marek: Pryncypia edytorstwa źródeł historycznych w dobie rewolucji cyfrowej. *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 155–161, sum.

2111. SZAMRYK Konrad Kazimierz: Lwowski rękopis „Roślin potrzebnych” Krzysztofa Kluka. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 15: 2014 nr 2 s. 80–90, sum.

Ze zbiorów Biblioteki Baworowskich, obecnie w zbiorach Biblioteki im. V. Stefanyka we Lwowie; dostępny poprzez bibliotekę cyfrową Ossolineum.

2112. TOLKAČEVSKI Kšištof: Asmens įvaizdis XIX a. Vilnius kapinių epitafijose: komunikacinis aspektas. *Knygotyra*. T. 61: 2013 s. 45–83, santr., sum.

Obraz osób na XIX-wiecznych epitafiach nagrobnych na wileńskich cmentarzach.

2113. WOKÓŁ teczek bezpieki. Zagadnienia metodologiczno-źródłoznawcze. Pod red. Filipa Musiała. Wyd. 2. Kraków 2015 IPN–KŚZpNP; Avalon 8° ss. 447, nlb. 1. IPN–KŚZpNP.

Treść: Terlecki Ryszard: Przedmowa s. 5–6; Musiał F.: Zamiast wprowadzenia: archiwalia komunistycznego aparatu represji s. 7–64; Frazik Wojciech, Kopka Bogusław, Majchrzak Grzegorz: Dzieje aparatu represji w Polsce Ludowej (1944–1989). Stan badań s. 65–118; Frazik W.: Publikacje proweniencji MBP–KdsBP–MSW przechowywane w oddziałowych Biurach Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów Instytutu Pamięci Narodowej s. 119–176; Chodakiewicz Marek Jan: Wędrówki historyka. Kilka słów o metodologii s. 177–191; Balbus Tomasz: Badanie dokumentacji komunistycznego aparatu represji I (UBP, Informacji Wojskowej, Milicji Obywatelskiej). Wybrane aspekty źródłoznawcze s. 193–212; Dudek Antoni, Zblewski Zdzisław: Materiały operacyjne służb specjalnych PRL jako źródło historyczne. Uwagi metodologiczne s. 213–220; Milczanowski Piotr: Specyfika struktury organizacyjnej Archiwum MSW s. 221–229; Komaniecka Monika: Organizacja i funkcjonowanie kartotek ogólnoinformacyjnej i zagadnieniowej aparatu bezpieczeństwa s. 231–264; Komaniecka M.: Dzienniki korespondencyjne, rejestracyjne, archiwalne i koordynacyjne jako źródło historyczne s. 265–282; Zajac Ewa: Ślad pozostaje w aktach. Wybrane zagadnienia dotyczące funkcjonowania ewidencji operacyjnej w latach 1962–1989 s. 283–303; Frazik W., Musiał F.: Akta agenturalne w pracy historyka s. 305–336; Szwagrzyk Krzysztof: Struktura i dokumentacja komunistycznego aparatu represji II (prokuratura i sądownictwo wojskowe oraz powszechne, więziennictwo). Krytyka źródeł s. 337–363; Śmietanka-Kruszelnicki Ryszard: Protokół przesłuchania jako źródło historyczne s. 365–375; Frazik W.: Sprawa spadochroniarzy – przyczynek do dyskusji o wiarygodności akt sądowych s. 377–388; Peterman Radosław: Proces brakowania i niszczenia akt organów bezpieczeństwa państwa w latach 1954–1990 na przykładzie województwa łódzkiego s. 389–402; Kamiński Łukasz: Lingua securitatis s. 403–408; Paczkowski Andrzej: Bardzo krótki słownik wywiadu s. 409–413.

Wyd. 1. 2006.

2114. WÓJCIK-ZEGA Dagmara: Autografy piętnastowiecznych profesorów krakowskich w rękopisie Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego 63. *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 71–109, sum.

W aneksie autografy.

2115. ZAWADZKI Wojciech: Przeszłość Elbląga w katolickich księgach metrykalnych zapisana. *Roczn. Elbląski.* T. 26: 2015 s. 19–32, sum., Zsfg.

Lata 1642–1881.

2116. ZIÓŁEK Jan, Kozłowska-Kukiełka Aleksandra: Księgi więzienne Zamku Lubelskiego jako źródło historyczne. *Studia Archiw.* [T.] 3: 2010 s. 79–96.

Z 1944 r.

c) Paleografia

Zob. poz. 2117, 2133, 2670.

2117. BRYŁKA Agata: Pismo neogotyckie w inskrypcjach katowickich. *Studia Epigraf.* T. 5: 2013 s. 79–89.

XIX–XX w.

2118. KAŁUSKI Tomasz: Pismo inskrypcji napieczętych cechów w dawnym księstwie głogowskim do połowy XIX w. *Studia Epigraf.* T. 5: 2013 s. 69–77.

Od XIV w.

2119. PIETKIEWICZ Krzysztof: Paleografia ruska. Warszawa 2015 DiG 4° ss. 612, il. IH PAN.

Podręcznik.

d) Epigrafika

Zob. poz. 2103, 2118, 3957, 7031, 7420.

2120. ADAMCZEWSKI Marek: Epigrafika poddominikańskiego kościoła w Sieradzu. Rozważania na marginesie rękopisu z połowy XIX wieku. *Roczn. Łódzki.* T. 63: 2015 s. 13–48, sum.

2121. BARCIAK Antoni: Inskrypcje na najstarszych dzwonach w kościołach Katowic i Mysłowic. *Studia Epigraf.* T. 5: 2013 s. 31–42.

XV–XX w.

2122. BRYŁKA Agata: Tablice epitafijne w kościele pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Mysłowicach. *Wieki Stare i Nowe.* T. 8(13): 2015 s. 115–137, sum., Zsfg.

5 tablic z l. 1742–1880.

2123. CORPUS inscriptionum Poloniae. T. 10: Inskrypcje województwa lubuskiego. Z. 2: Powiat wschowski. Zebrali i oprac. Adam Górski, Paweł Karp; pod red. Joachima Zdrenki. Toruń 2006.

Toż. Z. 4: Powiat nowosolski. Lapidaria w Bytomiu Odrzańskim i Kozuchowie. Zebrali i oprac. A. Górski. Toruń 2009. Adam Marszałek 4° ss. 370, il.

Uzup. [z. 2]: Karp P.: „Corpus inscriptionum Poloniae”: „Powiat wschowski” – uzupełnienia i uwagi. *Studia Elbląskie.*

T. 15: 2014 s. 117–129.

T. 1. Kielce 1986.

2124. GÓRSKI Adam: Specyfika napisów natrumiennych na przykładzie Sławy, Szprotawy, Świdnicy i Żagania w XVIII i na początku XIX w. *Studia Epigraf.* T. 5: 2013 s. 131–144.

2125. GUT Anna: Et in funere perennitas. Nowożytne epitafia drewniane na Pomorzu Środkowym. Koszalin 2015 Muzeum 4° ss. 285, nlb. 2, il., Zsfg. (Koszalińskie Zeszyty Muzealne. Ser. A-VI, Sztuka Dawna).

XVI–XVIII w.

2126. JEDYNAK Zdzisław: Inskrypcje związane z Turzonami w Lewoczy i Salomonami w Krakowie. *Studia Epigraf.* T. 5: 2013 s. 57–68.

XVI–XVII w.

2127. KARKOCHA Małgorzata: Epigrafika w Małogoszczu XVI–XVIII w. *Acta Univ. Lodziensis. Folia Historica.* [Vol.] 95: *Studia i szkice do dziejów Polski i powszechnych od XVI do XX w.:* 2015 s. 21–49, sum.

2128. KORNAK Katarzyna: Krajobraz epigraficzny miejscowości Prusy (woj. dolnośląskie). Komunikat naukowy. *Studia Epigraf.* T. 5: 2013 s. 181–188.

2129. KOWALSKI Krzysztof Maciej: Inskrypcje nowożytnych zegarów słonecznych umieszczonych na elewacjach kościołów pomorskich. *Studia Epigraf.* T. 5: 2013 s. 7–29.

XVII–XIX w.

2130. KYSIL Małgorzata: Radomierskie płyty nagrobne i epitafia w Cieplicach Śląskich-Zdroju – źródła do historii obiektu. *Roczn. Jeleniogórski.* T. 47: 2015 s. 71–84, sum., shrnutí, Zsfg.

2131. LOSIK-SIDORSKA Aleksandra: Formularz gotyckich inskrypcji sepulkralnych kanoników gnieźnieńskich i poznańskich. *Studia Epigraf.* T. 5: 2013 s. 91–100.

XIV–XVI w.

2132. MADEJSKA Katarzyna, Madejski Paweł: Graffiti na ścianach kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Zwoleniu XVII–XXI w.: przemiany funkcji i treści. *Studia Epigraf.* T. 5: 2013 s. 105–116.

2133. MADEJSKI Paweł: Wizytówki a napisy nagrobne w XIX w. *Studia Epigraf.* T. 5: 2013 s. 101–103.

2134. MANIERYSTYCZNE epitafium. *Roczn. Dzierżoniowski.* T. 24: 2014 [dr.:] 2015 s. 166.

Drewniane epitafium ze zbiorów Muzeum Miejskiego Dzierżoniowa. Zawiera też tekst inskrypcji.

2135. MILEWSKA-WAŻBIŃSKA Barbara: Napisy z cokołu kolumny Zygmunta – kilka uwag o unkcji i transmisji tekstu. *Barok.* [R.] 22: 2015 [nr] 1 s. 13–28, sum.

2136. PAWEŁEK Marcin: Inskrypcje starego cmentarza w Kutnie. Studium epigraficzne. *Kutnowskie Zesz. Region.* T. 18: 2014 s. 47–76.

2137. SKIBIŃSKI Edward: Epitafium Bolesława Chrobrego. Wydanie i analiza. *Studia Epigraf.* T. 5: 2013 s. 43–56.

Znane z odpisów od XV w., pierwsza wzmianka w 1422 r.

2138. STAREK Elżbieta, Kotłowski Grzegorz: Łacińskie inskrypcje w kościołach Gdańska. Pelplin–Gdańsk 2015 Bernardinum; Nadbałtyckie Centrum Kultury 8° ss. 234, il.

XV–XVIII w.

2139. TURECZEK Marcei: Kilka spostrzeżeń na temat głowy św. Jana Chrzciciela na misie ze zbiorów Muzeum Lubuskiego w Gorzowie Wielkopolskim. Próba analizy w kontekście średniowiecznych i wczesnonowożytnych dziejów miasta. *Studia Epigraf.* T. 5: 2013 s. 145–160.

2140. ZDRENKA Joachim: Proboszczowie, archidiakoni i diakoni kościoła św. Marii w Gorzowie Wielkopolskim i ich inskrypcje do 1800 r. *Studia Epigraf.* T. 5: 2013 s. 213–223.

Od XVI w.

e) Dyplomatyka

Zob. poz. 3433, 8819.

2141. DORNA Maciej: About the date when the foundation privilege was granted to Chełmno and Toruń. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 4 s. 85–102, streszcz., Zsfg.

XIII w.

2142. DYPLOMATYKA staropolska. Pod red. Tomasza Jurka. Warszawa 2015 DiG 4° ss. 559, nlb. 1, tabl. 32, il. IH PAN. (Nauki Pomocnicze Historii. Seria Nowa).

Treść: Jurek T.: Wprowadzenie s. 11–15; Jurek T., Skupieński Krzysztof: Wprowadzenie do dyplomatyki s. 17–48; Jurek T.: Polskie wydawnictwa źródeł dyplomatycznych s. 49–63; Jurek T.: Początki dokumentu polskiego s. 64–87; Jurek T.: Rozwój dokumentu polskiego w XIII wieku s. 88–144; Chorążyczewski Waldemar: Kancelarie centralne państwa w XIV–XVIII wieku s. 145–188; Krawczuk Wojciech: Metryka Koronna i metryka Litewska s. 189–212; Grabowski Janusz: Kancelarie książęce na Mazowszu (do 1526 roku) s. 213–252; Łosowski Janusz: Akta sądów i urzędów szlacheckich w XIV–XVIII wieku s. 253–338; Koczerska Maria: Kancelarie i dokumentacja kościelna s. 339–388; Ptaszyński Maciej: Kancelarie i dokumenty Kościołów protestanckich w XVI–XVIII wieku s. 389–406; Tandecki Janusz: Dokumenty i kancelarie miejskie s. 407–446; Łosowski J.: Dokumenty i kancelarie wiejskie s. 447–458; Syta Krzysztof: Dokumenty i kancelarie prywatne s. 459–497; Jurek T.: Zarys dyplomatyki śląskiej w późnym średniowieczu s. 498–508; Gut Agnieszka: Zarys dyplomatyki zachodniopomorskiej w średniowieczu s. 509–517; Tandecki J.: Zarys dyplomatyki krzyżackiej w Prusach s. 518–528; Górak Artur, Kwiatkowska Wiesława: Dawne formy dyplomatyczne w kancelariach na ziemiach polskich XIX wieku s. 529–553; Jurek T.: Zakończenie: Dokument w systemie komunikacji społecznej w Polsce s. 554–559.

2143. LISOWICZ-ŻUREK Dorota: Kancelaria małego miasta – organizacja, funkcje, znaczenie na przykładzie Chrzanowa w XV–XVI wieku. *Średniowiecze Polskie i Powszechnie.* T. 7(11): 2015 s. 228–241, sum., Zsfg.

2144. MULAŁ Łukasz: Organizacja pracy kancelaryjnej i archiwum zakładowe Zarządu Wojewódzkiego Związku Bojowników o Wolność i Demokrację w Lublinie i podległych mu struktur. *Studia Archiw.* [T.] 3: 2010 s. 97–119.

W l. 1945–1990.

2145. NOWACKI Mikołaj: Kancelaria hipoteczna w zaborze rosyjskim. *Archeion.* T. 116: 2015 s. 483–497, sum., rés., rez.

2146. OSIECKA Małgorzata: Kancelaria i archiwum. System kancelaryjny i archiwalny komisji rządowych w Królestwie Polskim w latach 1815–1867. Warszawa 2015 AGAD 8° ss. 431, nlb. 1, il

2147. POLAK Alina: Dypłomatyka kościoła polskiego okresu średniowiecza. Formularz dokumentów arcybiskupów gnieźnieńskich do 1381 roku. Opole 2014.

Rec.: Słomski Michał: Dokumenty arcybiskupów gnieźnieńskich do 1381 r. *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 185–191.

2148. STARZYŃSKI Marcin: Średniowieczny Kazimierz, jego ustrój i kancelaria. Kraków 2015 Societas Vistulana 8° ss. 183, nlb. 4, tabl. 2, il., sum. (Monografie Towarzystwa Naukowego Societas Vistulana; t. 3).

Rec.: Goliński Mateusz, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 140–141; Kozak Adam, *Roczniki Hist.* R. 81: 2015 s. 253–256.

2149. TRAWKA Renata: Arengi i motywacje w dokumentach arcybiskupa halickiego Jakuba Strepy. *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 55–69, sum.

XIV–XV w.

2150. WYŻLIC Joanna: Recepcja dokumentu na Litwie. *Meritum*. T. 3: 2011 s. 59–69, sum., rez.

XIII–XVI w.

f) Genealogia

Zob. poz. 6935, 7731, 7837, 11428.

2151. ANTONIEWICZ Marceli: Protoplaści książąt Radziwiłłów. Dzieje mitu i meandry historiografii. Warszawa 2011.

Rec.: Petrauskas Rimvydas, *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2011 [nr] 1 [dr.:] 2012 s. 135–141.

2152. ANUSIK Zbigniew: Garwascy herbu Grzymała w XV–XVII w. Przyczynek do dziejów i genealogii rodu. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 2 s. 25–83, sum.

2153. BIAŁUŃSKI Grzegorz: „Cognati” czy „agnati”? Przyczynek w sprawie rodu u pogańskich Prusów. *Pruthenia*. T. 9: 2014 s. 183–205, sum., Zsfg.

2154. BŁASZCZYK Grzegorz: Herbarz szlachty żmudzkiej. T. 1: A–F. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 683, tabl. 2, il. PTH. (Szlachta i Ziemiaństwo na Ziemiach Dawnej Rzeczypospolitej).

Toż. T. 2: G–J. Warszawa 2015 ss. 523.

Toż. T. 3: K–Ł. Warszawa 2015 ss. 443.

Toż. T. 4: M–P. Warszawa 2015 ss. 697. XV–XIX w.

2155. BORYS Anna: Indeksy do ksiąg urzędów stanu cywilnego w poszukiwaniach genealogicznych. *Zesz. Śląskiego Tow. Geneal.* Z. 2: 2015 s. 283–287.

2156. BORZYSZKOWY i Borzyszkowscy... z Piekła rodem. Studia i materiały. T. 8. Zebrał i oprac. oraz wstępem opatrzył Józef Borzyszkowski. Gdańsk 2015 Inst. Kaszubski 8° ss. 351, nlb. 1, il.

Z treści: Borzyszkowski J.: Curriculum vitae – Edziowe 80 lat [Edward Borzyszkowski, ur. 1935] – w Karsinie i Bąku s. 25–48; Borzyszkowski Stanisław: Materiały do sagi Borzyszków z Piekła rodem s. 49–150; Borzyszkowski J.: Ks. Franciszek Podlaszewski (1888–1940) – jego życie i dokonania – nie tylko „Zarys historii parafii i kościoła w Dziemianach” s. 151–164; Podlaszewski Franciszek: Zarys historii parafii i kościoła w Dziemianach s. 165–264; Borzyszkowski J.: O parafii Wygoda i jej duszpasterzach. (W 100-lecie kościoła św. Józefa w Wygodzie Łączyńskiej) s. 265–286; Rembalski Tomasz: Szlachectwo w czasach zaboru pruskiego na przykładzie Borzyszkowskich z powiatu kartuskiego s. 287–306.

T. 1. 1991.

2157. CHOROWIEC Oleg: Herbarz szlachty wołyńskiej. T. 4. Radom 2015 Oleg Chorowiec 8° ss. 563, il.

T. 1. 2012.

2158. DMOCHOWSKI Piotr Andrzej: O wartości przekazów rodzinnych dotyczących genealogii na przykładzie łukowskiej linii Dmochowskich herbu Pobóg. *Gens.* [T. 13]: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 33–50, sum.

2159. DOKTÓR Maria: O stosunkach polsko-francuskich, czyli czego można się spodziewać w poszukiwaniach genealogicznych. *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia.* T. 2: 2012 s. 45–49.

Józefa Kopeć i jej rodzina.

2160. DZIEDZIC Leszek: Genealogia młynarskiego rodu Teligów z podkieleckich Bielin. *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 29–42.

XIX–XX w.

2161. FORMANOWICZ Mariusz: Rodowody mieszczan bukowskich. Wstęp do genealogii bukowian (XVI–XIX wiek). Środa Wlkp.–Mnichowo 2015 Wielkopolskie Tow. Genealogiczne „Gniazdo” 8° ss. 579, il. (Skarbnica Gniazda; t. 3).

2162. GAŚSIOROWSKI Paweł Bogdan: Gąsiorowie i Gąsiorowscy (szkic historyczny). *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 28: 2014 s. 55–135.

Od XVIII w.

2163. GAŚSIOROWSKI P. B.: Sieprscy – genealogia i pamięć. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 28: 2014 s. 5–20.

Od XV w.

2164. GIESZCZYŃSKA-NOWACKA Katarzyna: Krąg rodzinny Zygmunta Gorgolewskiego [1845–1903]. *Gens.* [T. 13]: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 51–68, sum.

2165. GRODZICKI Lech: Lwowska rodzina Wrześniowskich. Kazimierz Wrześniowski [1916–1987] – inżynier, profesor i jego rodowód. *Gens.* [T. 13]: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 69–96, sum.

2166. HAJDUK Aniela: Saga rodu Balcerków z Krobi. *Zesz. Śląskiego Tow. Geneal.* Z. 2: 2015 s. 139–167.

XVIII–XXI w.

2167. JASIŃSKI Janusz: Grzymałowie. Z dziejów szlacheckiego rodu na Warmii. Dąbrówno 2015 Retman 8° ss. 83, nlb. 3, il.

XV–XIX w.

2168. JOP Monika, Jop Robert: Rodowód ks. Maksymiliana Wrześniewskiego [1793–1856] i ks. Bolesława Wrześniewskiego [1825–1904]. Epizod z życia rodziny w Łęcznej. *Merkuriusz Łęczyński.* Nr 27: 2014 s. 22–24.

2169. KIERMASZ Mirosław: Rola przypadku w badaniach genealogicznych. *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia.* T. 1: 2011 s. 5–54.

2170. KLECHA Anita: Przodkowie księżnej Zofii Słuckiej. *Roczn. Białkopodlaski*. T. 23: 2015 s. 37–76, Zsfg., sum.
XIV–XVI w.
2171. KLEMPERT Mateusz: Kossakowscy – polsko-litewski ród. Przyczynek do studium genealogicznego rodziny. *Meritum*. T. 7: 2015 s. 41–58, sum.
XVI–XX w.
2172. MAKIEŁA Marek: Węzykowie Osińscy z ziemi ostrzeszowskiej. Cz. 1. *Gens.* [T. 13]: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 19–31, sum.
2173. MARCZYŃSKI Jan: Bronisław Bukowiński. Przyczynek do genealogii rodziny. *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”*. T. 3: 2013/2014 [dr.:] 2013 s. 76–88.
2174. MARCZYŃSKI J.: Stanisław Wojciechowski [1869–1953]. Trzy akty. *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia*. T. 2: 2012 s. 50–62.
Dot.: aktu małżeństwa rodziców – Feliksa Wojciechowskiego z Florentyną Vorhoff, aktu urodzenia prezydenta i aktu jego małżeństwa z Marią Kiersnowską; w aneksie treść dokumentów.
2175. MENDYKA Grzegorz: Genealogia w Polsce 2015. Rys kronikarsko-historyczny. *Zesz. Śląskiego Tow. Geneal. Z.* 2: 2015 s. 185–192.
2176. MIKULSKI Krzysztof, Kopiński Krzysztof: Herbarz patrycjatu toruńskiego. T. 2. Toruń 2015 Tow. Miłośn. Torunia 8° ss. 340, il.
XIII–XVI w. T. 1. 2008.
2177. MORYS-TWARDOWSKI Michael: Kłodowie z Puńcowa koło Cieszyna od XVIII do początku XX wieku. *Rocznik [Muzeum Górnos Śląski Park Etnogr. w Chorzowie]*. [T.] 2: 2014 s. 116–157, sum.
2178. NAWROCKI Wiesław: Rodzina Nawrockich: zasupłane wątki genealogii. *Zesz. Śląskiego Tow. Geneal. Z.* 2: 2015 s. 95–119.
XIX–XX w.
2179. OSTASZEWSKI Michał: Nowoczesna technologia w rękach genealoga. *Zesz. Śląskiego Tow. Geneal. Z.* 2: 2015 s. 201–214.
2180. PAĞOWSKI Jan: Najdawniejsi protoplaści rodu Pağowskich herbu Pobóg. *Gens.* [T. 13]: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 97–107, sum.
2181. PRAGERT Przemysław: Herbarz szlachty kaszubskiej. T. 4. Gdańsk 2015 Oskar; Wydaw. BiT, Beata Żmuda-Trzebiatowska 8° ss. 545, nlb. 2, il.
T. 1. 2005.
2182. RYCHLIK Grażyna: Praktykowanie genealogii. Pieniążkowie z Jedlińska XVIII–XIX w. Warszawa 2015 GGSP Grażyna Rychlik 8° ss. 233.
2183. SROKA Stanisław A[ndrzej]: Genealogia Andegawenów węgierskich. Wyd. 2., popr. Kraków 2015 Societas Vistulana 8° ss. 140, tabl. 1 złoż., il., sum., streszcz. węg.
Wyd. 1. 1999.

2184. SZKUTNIK Piotr: Regionalny poradnik genealogiczny – kwerendy i ich wyniki na przykładzie badań autora dotyczących Uniejowa i okolic. *Biul. Uniejowski*. T. 3: 2014 s. 165–177, sum.

2185. TĘGOWSKI Jan: Kilka słów o rodowodzie kniaziów Jamontowiczów Podberskich w świetle nowych źródeł. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 39–50, Zsfg., sum.

XIV–XVI w.

2186. 2186. TĘGOWSKI J.: Rodowód kniaziów Świrskich do końca XVI wieku. Wrocław 2011.

Rec.: Jankauskas Vytautas, *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2011 [nr] 1 [dr.:] 2012 s. 142–146.

2187. ZAWADZKI Jarosław: Uwagi do pochodzenia i genealogii Komajewskich i Gintowt-Dziewałtowskich herbu Trąby. *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 139–155, sum.

2188. ZWOLIŃSKI Mirosław: Poczet rodów herbowych ziemi częstochowskiej. Studium genealogiczno-heraldyczne. Częstochowa 2009. Wydaw. Oddz. PTTK przy Hucie „Częstochowa” ss. 350, nlb. 1, il. Częstochowskie Tow. Nauk.

g) Heraldyka

Zob. poz. 6528, 6555, 6579, 6644, 6916, 7837.

2189. ADAMCZEWSKI Marek: Ze studiów nad symboliką samorządową województwa łódzkiego. Herb gminy wiejskiej ze stolicą w Wierzchlesie. *Roczn. Wieluński*. T. 15: 2015 s. 99–116, sum.

2190. GUT Agnieszka: Recepcja niemieckiej heraldyki samorządowej we współczesnych herbach powiatów zachodniopomorskich. *Przegl. Zachodniopomorski*. R. 28: 2013 z. 4 s. 5–21, sum.

2191. KUCZKOWSKI Mirosław [Marek]: Herb franciszkański w polskich publikacjach tercjarskich. *Studia Elbląskie*. T. 12: 2011 s. 169–184, sum.

XIX–XX w.

2192. MARCZEWSKI Jarosław R., Strycharczuk Agnieszka: Apoteoza godła heraldycznego biskupa Macieja Grzegorza Garnysza w łańciskich wierszach herbowych w rubrycelach diecezji chełmskiej. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 167–187, sum.

XVIII w.

2193. MARCZYŃSKI Jan: Herb Biskupa Edwarda Janiaka Ordynariusza Diecezji Kaliskiej. Próba opisu i interpretacji. *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia*. T. 2: 2012 s. 25–30.

2194. MARCZYŃSKI J.: Herb biskupa o. Łukasza Buzuna OSPPE biskupa pomocniczego Diecezji Kaliskiej. Próba opisu herbu. *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”*. T. 4: 2015 s. 41–52, 142–147.

2195. MARCZYŃSKI J.: Herb Ordynariusza Diecezji Kaliskiej, biskupa kaliskiego Stanisława Napierały. *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia*. T. 1: 2011 s. 13–22.

2196. MARCZYŃSKI J.: W sprawie herbów i innych znaków miasta Kalisza. Władzom i samorządowcom miasta pod rozważę. *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”*. T. 4: 2015 s. 79–98.

2197. MIKULSKI Krzysztof: Tarcze herbowe z kościoła Mariackiego w Toruniu. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 252, il. PTH. (Szlachta i Ziemiaństwo na Ziemiach Dawnej Rzeczypospolitej).

XV–XIX w.

2198. RAILAITĖ-BARDĖ Agnė: The appearance of the hippocentaur in the heraldry of the nobility of the Grand Duchy of Lithuania. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 17: 2012 [dr.:] 2013 s. 71–90, santr.

XIV–XVI w.

2199. ROSZKOWSKI Jerzy M[arian]: Gmina Łapsze Niżne – projekt nowego herbu. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 191–202.

2200. „SAGEN von Sensburger Stadtwappen” Georga Johanna Freiherr von Hassela jako źródło poznania symboliki herbu miasta Mrągowo. Oprac. i tł. Piotr Patejuk. *Meritum*. T. 3: 2011 s. 181–189.

Ballada z 1941 r., napisana na podst. legendy spisanej w 1833 r. przez Bogumiła Drobnickiego, a odnoszącej się do powstania miasta w 1348 r.

2201. STARÝ Marek: Anioł księstwa żagańskiego w herbie księcia Wallensteina i jego geneza. Przyczynek do heraldycznej symboliki księstw śląskich. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 101–115, sum., Zsfg.

W aneksie: Przywilej Ferdynanda I dla stanów żagańskich z 23 VI 1559 r.

2202. STRYCHARCZUK Agnieszka, Marczewski Jarosław R.: Apoteoza godła heraldycznego biskupa Wojciecha Skarszewskiego [1742–1827] w łacińskich wierszach herbowych w rubrycelach chełmsko-lubelskich i lubelskich. *Roczniki Humanist*. T. 63: 2015 z. 3 s. 147–176, sum.

2203. TROCZYŃSKA Anna: O herbie Ziemi Kaliskiej. *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia*. T. 2: 2012 s. 82–93.

h) Sfragistyka

Zob. poz. 601, 1335, 6528, 6555, 6714, 7135, 7797.

2204. ADAMCZEWSKI Marek: Ze studiów nad symbolami cechowymi. Dziewiętnastowieczna pieczęć cechu szewców z Szadku. *Biul. Szadkowski*. T. 15: 2015 s. 109–146, sum.

2205. ADAMSKA Dagmara: Średniowieczny tłok pieczętny Lutolda von Hacke – znalezisko spod Bierzyna, pow. strzeliński. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 135–145.

2206. BRZUSTOWICZ Grzegorz Jacek: Pieczęć herbowa stolnika szczecińskiego Jana Morata. *Roczn. Chojeński*. T. 7: 2015 s. 319–321, Zsfg.

XIV w.

2207. FORYSIAK-WÓJCIŃSKI Robert: Dwie nieznanne pieczęcie królewskie Stanisława Augusta Poniatowskiego. *Archiwista Pol*. R. 20: 2015 nr 1 s. 69–74, sum.

2208. GIERGIEL Tomisław, Florek Marek, Wróbel Dariusz: Bulla antypapieża Jana XXIII odkryta w Brzeziu koło Opatowa. *Roczniki Humanist*. T. 63: 2015 z. 2 s. 25–47, sum.

Z 1415 (?) odkryta w 2014 r.

2209. HLEBIONEK Marcin: Jeszcze o pieczęciach Solca Kujawskiego. *Roczn. Solecki*. [R.] 5: 2014 s. 9–17.

XIV–XIX w.

2210. OKNIŃSKI Piotr: Uwagi do dyskusji nad najstarszą pieczęcią Krakowa z XIII w. *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 163–167, sum.

2211. PAC Grzegorz: Czy królowa Rycheza używała pieczęci? *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 1 s. 5–38, sum.

2212. PISARSKI Grzegorz: Pieczęcie wiejskie powiatu dzierzoniowskiego na tle sfragistyki polskiej. *Roczn. Dzierżoniowski*. T. 24: 2014 [dr.:] 2015 s. 31–38.

2213. PISARSKI G.: Pieczęcie wiejskie powiatu oleśnickiego na tle sfragistyki polskiej. *Miscellanea Oleśnickie*. Nr 1: 2015 s. 42–57.

2214. SIGILLA regum et reginarum Poloniae. Pieczęcie królów i królowych Polski ze zbiorów Archiwum Głównego Akt Dawnych. *Tabularium actorum antiquorum Varsoviense maximum, divisio prima – „insimul”*. Wyd. 2. Warszawa 2015 DiG 8° ss. XX, nlb. 1, 244. AGAD, NDAP.

Tyt. równol.: *Sigilla regum and reginarum Poloniae. Kings and queens' seals from the collection of central archives of historical records in Warsaw, Poland*; Tekst równol. pol., ang.

Wyd. 1. pt.: *Pieczęcie królów i królowych Polski*. Warszawa 2010.

2215. SZYBKOWSKI Sobiesław: Nieznana pieczęć królewicza Kazimierza z 1482 roku. *Roczniki Hist.* R. 81: 2015 s. 187–200, sum., Zsfg.

2216. WINIARSKI Piotr: Pieczęcie miasta Łęcznej. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 25: 2012 s. 59–64.

2217. WITKOWSKI Rafał: Glossa do karaimejskiej sfragistyki. Projekty pieczęci organizacji karaimejskich w Polsce przed drugą wojną światową. *Almanach Karaimejski*. [T.] 4: 2015 s. 127–144, sum. Od 1912 r.

i) Falerystyka i medalierstwo

Zob. poz. 1610, 1670, 1823.

2218. GIERGIELEWICZ Jerzy: Kazimierz Wielki i jego czasy w twórczości artystycznej. [Cz. 12:] *Tematyka Kazimierzowska w medalierstwie*. (Cz. 7). *Zapiski Kazimierzowskie*. Nr 14: 2015 s. 50–52.

Cz. 1 [gł. tematu]. *Tamże*. Nr 1: 2008 [dr.: 2009].

2219. KOTECKI Andrzej: Medale kościuszkowskie w zbiorach Muzeum Niepodległości w Warszawie. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 3 s. 311–348.

2220. KOTECKI A.: Medale martyrologiczne w zbiorach Muzeum Niepodległości w Warszawie. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 4 s. 291–318.

2221. KOTECKI A.: Medale upamiętniające martyrologię Polaków w X Pawilonie Cytadeli Warszawskiej. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 2 s. 313–318.

2222. ŁAPIŃSKI Piotr: Symbolika Pogotowia Akcji Specjalnej Komendy Okręgu Narodowego Zjednoczenia Wojskowego Białystok (jesień 1945 r. – jesień 1947 r.). *Zeszyt Nauk. Muzeum Wojska*. Nr 26: 2013 s. 60–94, sum.

Odnaki.

2223. MARKERT Zbigniew: Odznaka „Za trud ofiarny”. *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 4 s. 141–168.

Zawiera też listę 259 kobiet nagrodzonych odznaką ustanowioną prawdopodobnie w 1920 r. za służbę w Ochotniczej Legii Kobiet, organizacji istniejącej w l. 1918–1921.

2224. ROKITA Jan Gustaw: Medal Martina Brunnera upamiętniający zawiązanie się świętej Ligi przeciwko Turcji, wybity w 1684 roku. *Biul. Numizmat.* 2015 nr 1 s. 21–28, sum.

2225. ROKITA J. G.: Medale upamiętniające ofiarowanie Janowi III Sobieskiemu orderów św. Ducha i św. Michała. Uwagi ikonograficzne. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 4: 2015 s. 103–114, sum.

2226. ROKITA J. G.: Wybrane problemy badawcze dotyczące medalierstwa epoki Wazów. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 3: 2014 s. 69–86, sum.

2227. STELA Wojciech: Polskie ordery i odznaczenia. Polnische Orden und Ehrenzeichen. Polish orders and medals. Ordena i medali Pol’ši. Vol. 1. Engl. transl. Piotr Gajda, Roman Postek, Germ. transl. R. E. Hyla, Werner Herbst, Russ. transl. Eugeniusz Chmielnicki. Warszawa 2015 Wojciech Stela 8° ss. 335, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., niem., ang., ros.

2228. TARADAJ Paulina: Medal z 1789 roku upamiętniający sejm i uchwałę o powiększeniu armii ze zbiorów Gabinetu Numizmatycznego Muzeum Narodowego w Krakowie. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 9: 2014 s. 173–182, sum.

2229. TARADAJ P.: Nieznana odmiana medalu z 1788 r. upamiętniającego drugą reformę monetarną Stanisława Augusta Poniatowskiego. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 10: 2015 s. 193–206, sum.

j) Weksylologia

2230. BELLA Joanna: Badania nad jedwabnymi malowanymi chorągwiami w ramach projektu norweskiego. *Studia Waweliana.* T. 16: 2015 s. 229–238.

W l. 2006–2009.

2231. BUDZ Jan: Matka Boska Częstochowska po tułaczce powróciła z Ameryki na Spisz. *Prace Pienińskie.* T. 25: 2015 s. 1743.

Historia powstania sztandaru Zarządu Głównego Związku Polskiego Spisza – uchwała Walnego Zjazdu z 26 VI 2005 r.; poświęcenie 12 XII 2010 r.

2232. KOWALAK Czesław: Legnickie sztandary szkolne. Legnica–Wrocław 2015 Tow. Przyj. Nauk; Ośr. Kultury i Sztuki 8° ss. 91, nlb. 1, il.

2233. SZCZEPANIUK Bolesław: Sztandary Armii Krajowej 1945–2012. Ustroń–Zabrze 2015 Hotel Diament 4° ss. 611, il.

2234. TULISZKA Jarosław: Bandera, proporzec i znak dowódcy okrętu w polskiej Marynarce Wojennej – rys prawno-historyczny. *Biul. Hist.* Nr 30: 2015 s. 54–77.

2235. TWARDOCH Irena: Sztandary w zbiorach rudzkiego Muzeum. *Rudzki Roczn. Muzealny.* [R.] 13: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 139–144.

Z l. 1894–1986.

k) Numizmatyka

Zob. poz. 852, 954, 1593, 1670, 1682, 2638, 6481, 6509, 6579, 6880, 7048, 7431.

2236. BAJKA Monika, Grabowski Michał: Skarb srebrnych monet z XVII wieku odkryty podczas poszukiwań podziemnych przejść pod dzwonnica przy kościele w Ptkanowie w pow. opatowskim. *Zesz. Sandomierskie.* R. 21: 2015 nr 39 s. 79–83.

2237. BIENIAŚ Juliusz: Nadruki propagandowe na banknotach Rosji z okresu I Wojny Światowej i Wojny Domowej 1917–1922. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 3: 2014 s. 139–168, sum.

2238. BOCHNAK Anna, Szyber Agata: Monety nowożytne ze stanowiska 28 w Zakrzowie, gm. Niepołomice, pow. wielicki, woj. małopolskie. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 9: 2014 s. 185–193, sum.

2239. BOGUCKI Mateusz: Czy istnieją monety Mieclawa, zbuntowanego cześnika Mieszka II? Współpr. Jacek Magiera. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 9: 2014 s. 135–146, sum.

2240. CHORAŻY Bogusław, Misztal Stanisław, Wąs Leszek: Bielsko-bialskie ślady w numizmatyce. Bielsko-Biała 2008 Gm. Bielsko-Biała 8° ss. 80, il.

XIX–XX w.

2241. CIEŚLAK Marian: Historia ruchu numizmatycznego we Włocławku. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 4: 2015 s. 199–214, sum.

Od XIX w.

2242. CZERNEK Daniel: A barbarous imitation of a Roman denarius from Skowronno Dolne, gmina Pińczów, Świętokrzyskie voivodeship. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 8: 2013 s. 143–156, streszcz.

2243. DROŻDŻ Kazimierz: Jeszcze o denarach krzyżowych. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 4: 2015 s. 215–217.

W nawiązaniu do własnego artykułu opublikowanego *Tamże* (Nr 2: 2013).

2244. DUTKOWSKI Jarosław: Złoto czasów dynastii Wazów. The gold of the Vasa dynasty. Gold während der Wasa-Dynastie. [T. 1]. Gdańsk 2015 Stow. Numizmatyków Profesjonalnych 4° ss. 544, il.

Złota moneta, XVI–XVII w.

2245. DYMOWSKI Arkadiusz: More Roman coins found in Kuyavia. The coinage of the „Imperium Galliarum” in Poland. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 8: 2013 s. 157–172, streszcz.

2246. DYMOWSKI A.: Roman denarii of Tiberius and Caligula discovered in the drainage basin of the Wisłoka River in southern Poland. *Acta Archaeologica Carpathica.* Vol. 48: 2013 s. 273–284.

Kultura przeworska, monety rzymskie z I w. n.e. w rejonie Wisłoki.

2247. DYMOWSKI A.: The use of Celtic and Roman coins in the territory of Poland at the turn of the era – in tandem or separately? New finds, new evidence. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 10: 2015 s. 85–102, streszcz.

2248. DYMOWSKI A., Myzgin Kirill: Inflow and redistribution of Roman imperial denarii in the area of the Przeworsk, Wielbark and Chernyakhiv cultures and in the Baltic islands in the light of chronological structure of coin hoards. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 9: 2014 s. 39–69, streszcz.

2249. FRÜHMITTELALTERLICHE Münzfunde aus Polen. Inventar. 4: Kleinpolen/ Schlesien. Hrsg. von Mateusz Bogucki, Peter Ilisch, Stanisław Suchodolski. Warszawa 2013.

Rec.: Guruleva Vera V., Musin Aleksandr E., *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 10: 2015 s. 304–314.

2250. GARBACZ-KLEMPKA Aldona, Rozmus Dariusz, Tokaj Joanna: Preliminary results of metal science research of Władysław II Wyganiec and Bolesław IV Kędzierzawy’s coins and the silver monuments of the metallurgist’s hoard in analogy to the Głogów hoard. *Śląskie Sprawozd. Archeol.* T. 57: 2015 s. 261–269, sum.

2251. GIBCYŃSKI Wojciech, Witkiewicz Tomasz: Szerfy pomorskie. Opracowanie i katalog. Szczecin 2011.

Rec.: Frąckowiak Piotr, *Przeegl. Zachodniopomorski.* R. 29: 2014 z. 2 s. 156–159.

2252. GŁUSZEK Jerzy: Pieniądz zastępczy powiatu oleśnickiego w latach 1914–1924. *Miscellanea Oleśnickie.* Nr 2: 2015 s. 24–33.

2253. GORLIŃSKA Dobrochna: Monety Mieszka III Starego i nieokreślonych książąt (kujawskich?) w skarbie z Anusina. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 8: 2013 s. 195–214, sum.

2254. JANKE Rafał: Mennica Warszawska w okresie panowania Stanisława Augusta. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 3: 2014 s. 87–124, sum.

2255. KĘDZIERSKI Adam: Monety z XIX i XX w. Z badań na Starym Mieście w Kaliszu. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 3: 2014 s. 133–138, sum.

2256. KOMOROWSKI Piotr: Pieniądz Litzmannstadt Getto. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 3: 2014 s. 169–184, sum.

2257. KOZICZYŃSKI Jerzy: Niderlandzka moneta polskiej księżnej. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 3: 2014 s. 125–132, sum.

Izabeli Czartoryskiej; moneta z 1772 r.

2258. KOZŁOWSKI Ryszard: Aktywność mennicza Wschowy w XV i XVI wieku (zapomniany skarb ze Święciechowy). *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 4: 2015 s. 79–102, sum.

2259. [KRASNOV Rostislav V.] Krasnow Rostislaw W.: Monety z puncą Emeryka Hutten-Czapskiego (1828–1896) w kolekcji Państwowego Rosyjskiego Muzeum w Sankt Petersburgu. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 8: 2013 s. 85–93, sum.

2260. KUCZKOWSKI Andrzej, Malarczyk Dorota: Znaleźisko wczesnoabbasydzkiego dirhama w Trzebiatowie, pow. gryficki. *Mater. Zachodniopomorskie.* Nowa Seria. T. 11 z. 1: *Archeologia*: 2014 [dr.:] 2015 s. 161–164, sum.

2261. LONGA Anna, Prager Jakub: Gold gulden from Gdansk. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 10: 2015 s. 285–286, streszcz.

XV w.

2262. MALARCZYK Dorota: The early-medieval silver hoard from the environs of Gniezno. Islamic coins. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 9: 2014 s. 117–133, streszcz.

2263. MARKOWSKI Marcin: Mikołaj Kopernik na banknotach polskich i ich projektach z lat 1944–1990. (Cz. 2). *Biul. Numizmat.* 2015 nr 1 s. 51–62, sum.

Cz. 1. *Tamże.* 2014 nr 4.

2264. MARKOWSKI M.: Szata graficzna pieniędzy papierowych emitowanych na terenach okupowanych przez wojska niemieckie podczas pierwszej wojny światowej. *Roczn. Pol.-Niem.* Nr 23: 2015 s. 17–48, sum.

2265. MAZUR Anna, Mazur Krzysztof, Woźniak Mateusz: Monety z cmentarzyska wczesnośredniowiecznego w Wawrzeńcycach, woj. małopolskie, gm. Igołomia-Wawrzeńcycze, pow. krakowski ziemski (stanowisko 32). *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 10: 2015 s. 131–146, sum.

2266. MIAZGA Beata, Paszkiewicz Borys: Cechy szrotgeltowe miasta Kazimierza pod Krakowem. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 10: 2015 s. 179–192, sum.

Żetony do rozliczeń miejskich za przewóz piwa i wina.

2267. MONETA czasów kryzysu, moneta czasów pomyślności. XV Ogólnopolska Sesja Numizmatyczna. Red. nauk. Borys Paszkiewicz. Nowa Sól 2015 Muzeum Miej. 8° ss. 284, il., sum. Muzeum Miej. w Nowej Soli.

Z treści: Paszkiewicz B.: Półpięta wieku, pięćdziesiąt lat i piętnaście spotkań s. 5–11; Degler Adam: Uwagi na temat monet epoki Sewerów (193–235) w zbiorach muzealnych na przykładzie Ossolineum s. 35–57; Adamczyk Dariusz: Koniunkturalne cykle czy strukturalne załamania? Sieci redystrybucji srebra a fluktuacje w jego imporcie do Europy Środkowej i Wschodniej w IX–XI wieku s. 95–118; Chabrzyk Piotr: Echa niemieckich kryzysów na Pomorzu. Zjawisko zahamowania napływu srebra w 2. połowie XI wieku na podstawie wybranych skarbów s. 119–127; Nakielski Witold: Polskie emisje denarów krzyżowych – reakcją na przemiany gospodarcze i kryzys polityczny Cesarstwa 2. połowy XI wieku. Polskie krzyżówki w świetle skarbu ze Środy Wielkopolskiej s. 129–152; Łozowski Piotr: Pieniądze bogaczy, czyli obce monety w Starej Warszawie pierwszej połowy XV stulecia s. 153–183; Bartkowiak Zbigniew, Glinka Adam: Kryzys formy – forma w kryzysie s. 185–196; Miłosz Bogdan: „Grosspfennig” czy szeląg kołobrzegi? s. 197–211; Vorel Petr: Drobne monety na obszarze czesko-austriacko-śląskim jako przedmiot działalności mennicznej hrabiów Hardeków na Ziemi Kłodzkiej na początku XVI wieku s. 213–225; Pieńkowski Robert: Inflacja długiej monety a mennictwo książąt legnicko-brzesko-wołowskich w początkach wojny trzydziestoletniej s. 227–249; Dutkowski Jarosław: Spektakularny upadek mennicy w Poznaniu za panowania Jana Kazimierza s. 251–261.

2268. NAKIELSKI Witold: Denary krzyżowe – technika wytwarzania. Głos w dyskusji. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 3: 2014 s. 17–28, sum.

2269. PASZKIEWICZ Borys: Grosz złotowy biskupa wrocławskiego Jana Turzona (skradziony ze zbiorów Zamku Arcybiskupa w Kromieżyżu [!]). *Biul. Numizmat.* 2015 nr 1 s. 11–20, sum.

XV w.

2270. PĄCZKOWSKI Dariusz: Analiza portretu Zygmunta III Wazy na ortach bydgoskich z lat 1620–1624. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 3: 2014 s. 29–68, sum.

2271. PĄCZKOWSKI D., Tarnowski Marek: Analiza portretu Augusta III Wettyna na tynfach i ortach koronnych. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 4: 2015 s. 115–162, sum.

2272. [POLIŠUK Aleksandr V.] Poliszczuk Aleksandr W.: Wybitny polski kolekcjoner i „miłośnik rosyjskich starożytności” hrabia Emeryk Hutten-Czapski i badania nad jego numizmatycznym dziedzictwem w rosyjskiej, białoruskiej i ukraińskiej nauce. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 8: 2013 s. 75–83, sum.

2273. PONIEWIERKA Tomasz: Katalog monet Prus Południowych i Wielkiego Księstwa Poznańskiego. Olszewnica Stara 2015 Agencja Mobilna LP Leszek Poniewierka 8° ss. 98, il.

XVIII–XIX w.

2274. ROMANOWSKI Andrzej: An extraordinary barbarian imitation of a 2nd-century Roman denarius from central Poland (Osiny, Baranów commune, Grodzisk Mazowiecki district). *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 10: 2015 s. 115–130, streszcz.

2275. ROMANOWSKI A.: Znaleźiska monet rzymskich na ziemi dobrzyńskiej. *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia.* T. 2: 2011 s. 39–47.

2276. SIKORSKI Bogumił: Nieznane lub mało znane monety zastępcze i żetony z obszaru byłych zaborów – rosyjskiego i austriackiego. (Cz. 1). *Biul. Numizmat.* 2015 nr 1 s. 29–50, sum.

2277. SOCZEWIŃSKI Edward: Monety orientalne na ziemiach polskich. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 3: 2014 s. 7–16, sum.

2278. SOCZEWIŃSKI E.: Nieudane eksperymenty mennicze. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 4: 2015 s. 25–30, sum.

W Królestwie Polskim, Wielkim Księstwie Litewskim, Rosji i Indiach.

2279. SUCHODOLSKI Stanisław: Numizmatyka średniowieczna. Moneta źródłem archeologicznym, historycznym i ikonograficznym. Warszawa 2012.

Rec.: Garbaczewski Witold, *Archeologia Polski.* T. 57: 2012 z. 1/2 s. 330–338.

2280. SZCZEPAŃSKI Seweryn: Skarb monet z Tułodziadu w świetle archiwaliów dawnego Prussia-Museum. Zapomniany świadek batalii grunwaldzkiej? *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 1 s. 85–90, Zsfg., sum.

2281. WALCZAK Eliza: O „drugim życiu” pewnej rosyjskiej monety... *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 4: 2015 s. 195–198, sum.

5 kopiejek z 1877 r. ze zbiorów Muzeum Narodowego w Warszawie.

2282. ZAPOLSKA Anna: The coins from the goldsmith hoard of Frombork reconsidered. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 9: 2014 s. 95–116, streszcz.

Tzw. „skarby złotnika” z okresu wędrówek ludów.

j) Chronologia i metrologia

2283. JANOWSKI Andrzej: Kilka uwag o odważniku z domniemanym znakiem runicznym znalezionym na Górze Chełmskiej w Koszalinie. *Slavia Antiqua.* T. 54: 2013 s. 267–273, sum.

2284. KACZANOWSKI Piotr, Przychodni Andrzej: Uwagi o chronologii absolutnej początków młodszego okresu wpływów rzymskich w kulturze przeworskiej. *Wiadom. Archeol.* T. 65: 2014 s. 135–147, sum.

2285. KARA Michał: Grób z wagą szalkową z wczesnośredniowiecznego cmentarzyska w Bodzi pod Włocławkiem. *Archeologia Polski.* T. 58: 2013 z. 1/2 s. 143–162, sum.

2286. KRÓLIKOWSKI Lech: O pomiarach wysokości w Polsce (w nawiązaniu do reperu w Zawichoście). *Zesz. Sandomierskie.* R. 21: 2015 nr 39 s. 84–87.

Reper – znak geodezyjny.

2287. NOWAK Andrzej W.: Czy możliwa jest metrologiczna suwerenność? Metrologia i ekonomia polityczna miary. *Przeł. Humanist.* R. 58: 2014 nr 5 s. 19–32, sum.

2288. WĄSOWICZ Henryk: Chronologia średniowiecza. Lublin 2013.

Toż. Wyd. 2. Lublin 2015 Wydaw. KUL ss. 697, il. KUL. Wydz. Nauk Humanist. Inst. Historii. Katedra Nauk Pomocniczych Historii.

Rec. [Wyd. 1]: Choptiany Michał, *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 202–207.

k) Geografia historyczna

Zob. poz. 1021, 6675, 6714, 6970, 7006, 7012, 7115, 7135, 7554, 8830.

2289. AUGUSTYN Bogdan: Zmiany lokalizacji cerkwi i cmentarzy na terenie Bieszczadów od XVIII do XX wieku. *Bieszczad.* [T.] 20: 2015 s. 229–263.

2290. BOJANOWSKA Agata: Rzeka Bóbr – wybrane zagadnienia historyczne. *Roczn. Jeleniogórski.* T. 47: 2015 s. 182–188.

2291. CZARNUCH Zbigniew: Kalendarium powodzi. Cz. 4: Literatura. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 329–332.

Cz. 1. pt. Wysokie stany i powódzie na wodach Odry, Warty i Noteci. Kalendarium. *Tamże.* Nr 19: 2012.

2292. CZARNUCH Z.: Das Warthebruch. Die Geschichte der Bändigung eines Flusses. Deutsch von Eckart Böhringer; mit Ortsnamenregister Deutsch-Polnisch und Polnisch-Deutsch, zusammengestellt von E. Böhringer. [Witnica] 2015 Deutsch-Polnischer Verein „Educatio Pro Europa Viadrina” 8° ss. 436, il.

Tyt. oryg.: Ujarzmianie rzeki. Człowiek i woda w rejonie ujścia Warty. Gorzów Wlkp.–Górzycyca 2008.

2293. [CZTERDZIEŚCI] 40 lat nad Sławą. O Stacji Hydrologicznej w Radzynie im. prof. Zbigniewa Paślawskiego. Zeszyt hydrologiczno-meteorologiczny. Praca zbior. pod red. Alfreda Röslera. Sława 2015 Urząd Miej. 8° ss. 68, il.

2294. DUDZIŃSKA-NOWAK Joanna: Metody ochrony zachodniego wybrzeża Polski i ich wpływ na zmiany brzegu w latach 1938–2011. Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Szczecińskiego 8° ss. 171, il., sum. Uniw. Szczeciński. (Rozprawy i Studia; t. 905).

2295. DUMA Paweł: Tajne świadki graniczne w Europie Środkowej od XVI do XIX w. – problem słabo zbadany. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 1 s. 79–91, sum.

Znaki graniczne.

2296. DUMA P., Łuczak Anna, Piekalski Jerzy: Kopaniec w Górach Izerskich. Przykład adaptacji wsi do skrajnych warunków środowiska naturalnego. *Śląskie Sprawozd. Archeol.* T. 57: 2015 s. 229–248, sum.

2297. DZIĘNKOWSKI Tomasz, Dobrowolski Radosław: Wczesnośredniowieczne osadnictwo zachodniej części Ziemi Chełmskiej. Uwarunkowania środowiskowe lokalizacji osad. *Prace i Mater. Muzeum Archeol. i Etnogr. w Łodzi.* Seria Archeol. Nr 46: 2013/2015 [dr.:] 2015 s. 55–70, sum.

2298. [DZIEWIĘĆDZIESIĄT] „90 na Czerwonem” w Nowym Targu. Sesja naukowa, 12.06.2015. Referaty zebrała Anna Matij. Nowy Targ 2015 Nadleśnictwo 8° ss. 69, nlb. 1, il.

Rezerwat Bór na Czerwonem, XX–XXI w.

2299. EBERHARDT Piotr: The Oder-Neisse Line as Poland's western border: As postulated and made a reality. *Geographia Polonica.* Vol. 88: 2015 issue 1 s. 77–105.

X–XX w.

2300. FIGLUS Tomasz: Rozwój układu ruralistycznego Spycimierza na tle dziejów osadnictwa w świetle badań geograficzno-historycznych i archeologicznych. *Biul. Uniejowski.* T. 4: 2015 s. 73–94, sum.

2301. FLOREK Marek: Co kryją kopce znad Opatówki? *Zesz. Sandomierskie.* R. 21: 2015 nr 40 s. 63–64.

Prawdopodobnie kopce graniczne między Malicami a Słabuszowicami.

2302. FORYSIAK Jacek, Czubla Piotr, Marosik Paweł: Geologiczne i geomorfologiczne warunki lokalizacji grodziska w Tumie. *Prace i Mater. Muzeum Archeol. i Etnogr. w Łodzi.* Seria Archeol. Nr 46: 2013/2015 [dr.:] 2015 s. 89–104, sum.

2303. GIERGIEL Tomisław: Problem „kasztelanii świętokrzyskich”. *Debaty Świętokrzyskie.* Vol. 1: 2014 s. 35–59.

2304. GORAŃCZKO Marcin, Pawłowski Bogusław: Przebieg zjawisk lodowych na Warcie w rejonie Uniejowa. *Biul. Uniejowski.* T. 3: 2014 s. 23–33, sum.

Wl. 1947–2012.

2305. KARCZEWSKA Joanna: Rozmieszczenie wsi zagrodowych i drobnoszlacheckich w powiecie gnieźnieńskim na przełomie XV i XVI wieku. *Klio.* T. 29: 2014 nr 2 s. 19–40, sum.

2306. KASPRZAK Krzysztof: Ochrona przyrody przed 60 laty. Stefan Jarosz [1903–1958] i jego działalność. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 1 s. 72–78.

2307. KASPRZAK K.: Rezerwat przyrody „Dębina”. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 2 s. 72–78.
Od 1957 r.

2308. KŁOS Stanisław: Krajobrazy nieistniejących wsi. Roztocze, Pogórze Przemyskie, Bieszczady, Beskid Niski. Rzeszów 2010 Libra 8° ss. 231, il.

2309. KOSSOWSKA-CEZAK Urszula: Zmiany wieloletnie liczby termicznych dni charakterystycznych w Warszawie (1951–2010). *Prace Geograf. Z.* 136: 2014 s. 9–30, sum.

2310. [KOTER Marek]: Geografia historyczna i polityczna w badaniach Marka Kotera. Wybór prac. Pod red. Marka Barwińskiego. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 366, nlb. 1, il.

Treść: Barwiński M.: Słowo wstępne s. 9–11; Rykała Andrzej; Marek Koter [ur. 1937] – geograf historyczny i twórca naukowej szkoły morfologii miast s. 13–21; Sobczyński Marek: Profesor Marek Koter jako restytutor polskiej geografii politycznej s. 23–30; Cz. 1. Prace [M. Kotera] z geografii historycznej: Fizjonomia, morfologia i morfogeneza miasta. Przegląd rozwoju oraz próba uściślenia pojęć s. 33–48; Struktura morfogenetyczna wielkiego miasta na przykładzie Łodzi s. 49–79; Od fizjonomii do morfogenezy i morfologii porównawczej. Podstawowe zagadnienia teoretyczne morfologii miast s. 81–90; Kształtowanie się sieci miast na obszarze Polski Środkowej s. 91–112; Plany średniowiecznych miast polskich s. 113–132; Morfologia miast – stan i tendencje rozwoju s. 133–145; Zastosowanie metod conzenowskich w polskich badaniach morfologii miast s. 147–161; Badania form przestrzennych miast w Polsce s. 163–176; Cz. 2. Prace [M. Kotera] z geografii politycznej: Istota pograniczy, granic i kresów. Uwagi ogólne s. 179–190; Region polityczny – geneza, ewolucja i morfologia s. 191–211; Geograficzna klasyfikacja mniejszości etnicznych s. 213–226; Region geograficzno-historyczny: pojęcie, pochodzenie oraz czynniki wpływające na jego rozwój s. 227–250; Kresy państwowe – geneza i właściwości w świetle doświadczeń geografii politycznej s. 251–289; Ludność pograniczy – pochodzenie i klasyfikacja s. 291–302; Geograficzne i historyczne podstawy kształtowania się granic dawnej i współczesnej Polski s. 303–321; Zróżnicowanie genetyczne mniejszości niemieckiej w Europie Środkowej s. 323–334; Wielokulturowe pogranicze Europy – formy składu etnicznego i proces różnicowania s. 335–344; Rola czynników etnicznych i politycznych w kształtowaniu architektury polskich miast w XIX i XX wieku na przykładzie Łodzi s. 345–353; Spis publikacji Marka Kotera [za l. 1961–2014] s. 355–366.

2311. KRĘPA Ewa, Ciaranek Dominika: Ekstremalne osobliwości w rocznym przebiegu temperatury powietrza w Krakowie w latach 1826–2010. *Prace Geograf. Z.* 139: 2014 s. 57–67, sum.

2312. KRZEPKOWSKI Marcin, Moeglich Marcin: Zapomniane miasto, wieś i dwór Zwanowo. Przyczynek do badań nad późnośredniowiecznym i nowożytnym zespołem osadniczym w Niedźwiedzinach (przysiółek Dzwonowo), pow. wągrowiecki, woj. wielkopolskie. *Slavia Antiqua*. T. 55: 2014 s. 211–236, sum.

2313. KULESZA Mariusz: Zagadnienia morfogenezy i rozplanowania miast średniowiecznych w Polsce. Łódź 2011.

Rec.: Chachaj Jacek, *Studia Geohistorica*. Nr 1: 2013 s. 119–124.

2314. KUMOR-MIELNIK Joanna: Sieć dekanalna i parafialna (archi)diecezji lubelskiej w latach 1805–2005. Lublin 2011.

Rec.: Flaga Jerzy, *Kościół w Polsce*. [T.] 14: 2015 s. 269–272.

2315. KUPIEC Michał: Krajobraz kulturowy doliny Rurzyca i jego przemiany w XIX–XXI wieku. *Roczn. Chojeński*. T. 6: 2014 s. 199–219, Zsfg.

2316. ŁAJCZAK Adam, Lamorski Tomasz: Economic use of the Babia Góra Massif and the assessment of anthropogenic changes in the course of the timberline. *Geographia Polonica*. Vol. 88: 2015 issue 2 s. 115–138.

XI–XXI w.

2317. MOLEWSKI Paweł: Pierwotne cechy rzeźby terenu, powierzchniowej budowy geologicznej i stosunków wodnych obszaru Zespołu Staromiejskiego w Toruniu i jego bliskich przedmieść na podstawie analizy geoprzestrzennej. *Archaeologia Historica Polona*. T. 23: 2015 s. 281–307, sum.

Od XIII w.

2318. NIEŚCIORUK Kamil: Archiwalne materiały kartograficzne źródłem do rekonstrukcji przestrzeni dawnych wsi w strefie zabudowy miejskiej. *Studia Geohistorica*. Nr 1: 2013 s. 39–47, sum.

2319. NOGALA Dominik, Nowicki Paweł: Lokalizacja i zmiany przestrzeni wsi w XX wieku w dolinie Warty w okolicach Uniejowa. *Biul. Uniejowski*. T. 4: 2015 s. 95–111, sum.

2320. OŚCIŁOWSKI Jarosław: Wody południowo-zachodniego Mazowsza w przeszłości i ich antropogeniczne przekształcenia. *Nasze Korzenie*. Nr 8: 2015 s. 4–13.

XVIII–XX w.

2321. PALARZ Angelika: Zmienność inwersji temperatury powietrza nad Krakowem w świetle warunków cyrkulacyjnych. *Prace Geograf. Z.* 138: 2014 s. 29–43, sum.

W l. 1961–2010.

2322. PAWŁOWSKI Stanisław: Położenie geograficzne Polski. Uwagi wstępne Beata Konopska. *Studia Geohistorica*. Nr 1: 2013 s. 14–19.

2323. ROZMUS Dariusz: The Błędownska and Starczynowska Deserts and other airborne sand areas in Olkusz region as an example of Medieval, Renaissance and modern ecological catastrophe. *Śląskie Sprawozd. Archeol.* T. 57: 2015 s. 291–306, sum.

2324. RZEKI i ludzie. Wykłady popularnonaukowe zorganizowane w ramach XI Ogólnopolskiego Festiwalu Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej w Łądzie nad Wisłą w dniach 6–7 czerwca 2015 roku. Pod red. Michała Brzostowicza, Macieja Przybyła, Jacka Wrzesińskiego. Poznań–Łą 2015 Muzeum Archeol. 8° ss. 110, nlb. 2, tabl. 8, il., sum. Muzeum Archeol. w Poznaniu, Starostwo Pow. w Słupcy.

Z treści: Brzostowicz M., Przybył M., Wrzesiński J.: Wstęp s. 5–8; Machajewski Henryk: Skandynawskie penetracje południowej strefy Morza Bałtyckiego w pradziejach s. 28–48; Ossowski Waldemar: Dawne łódzie rzeczne w Polsce s. 49–65; Brzostowicz M.: Łą nad Wartą. Dzieje rzeką pisane s. 66–79; Informacje o XI Ogólnopolskim Festiwalu Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej w Łądzie s. 105–110.

2325. SŁOWNIK wsi śląskich w średniowieczu. T. 1: Powiat lubiński. Pod red. Dominika Nowakowskiego. Wrocław–[Warszawa] 2014.

Rec.: Fokt Krzysztof: „Do trzech razy sztuka?”. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 117–123; Jurek Tomasz, *Roczniki Hist.* R. 81: 2015 s. 263–267; Nocuń Przemysław, *Rocznik* [Muzeum Górnośląski Park Etnogr. w Chorzowie]. [T.] 3: 2015 s. 232–238, sum; Związek Tomasz, *Acta Poloniae Historica*. [T.] 111: 2015 s. 178–181.

2326. SMOLKA Stanisław: O przygotowawczych pracach do geografii historycznej Polski. Uwagi wstępne Mirosław Filipowicz, oprac. Jan Kurowiak. *Studia Geohistorica*. Nr 1: 2013 s. 7–13.

2327. SOKOŁOWSKI Dariusz: Miasta zdegradowane w województwie podlaskim. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 73–96, sum.

XIX–XX w.

2328. STRAUCHOLD Grzegorz: Kraj znany a państwo jeszcze nie. Rozważania o geografii wolnej Polski na łamach periodyków geograficznych II RP. *Studia Geohistorica*. Nr 1: 2013 s. 48–56, sum.

2329. ŠVED Vâčaslaŭ, Trusaŭ Ęgar: Da pytanŕ gĭstaryĉnaj geagrafiŭ daŭnŕga Garadzenskaga paveta (naselenyŕ punkty, uklŕĉanyŕ ũ sklad Grodna). *Garadzenskŕ Gadavik*. Nr 2: 2013 s. 123–138.

2330. TWARDOSZ Robert, Cebulska Marta: Anomalnie wysokie miesięczne opady atmosferyczne w Polskich Karpatach i na ich przedpolu (1881–2010). *Prace Geograf. Z.* 138: 2014 s. 7–28, sum.

2331. TWARDY Juliusz: Reakcja geogenicznych składowych środowiska centralnej Polski na antropopresję i zmiany klimatu w średniowieczu. *Prace i Mater. Muzeum Archeol. i Etnogr. w Łodzi*. Seria Archeol. Nr 46: 2013/2015 [dr.:] 2015 s. 311–333, sum.

2332. TWARDY J., Wiśniewska Marta: Zapis działalności człowieka w transformacji wydym w Teodorach (Wysoczyzna Łaska) i Grabiszewie (Kotlina Kolska) podczas średniowiecza. *Prace i Mater. Muzeum Archeol. i Etnogr. w Łodzi*. Seria Archeol. Nr 46: 2013/2015 [dr.:] 2015 s. 357–373, sum.

2333. WOJTYLAK Marek: Próby regulacji rzeki Bzury w XIX–XX wieku. *Roczniki Łowickie*. T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 227–235.

2334. WOLFF Adam, Pacuski Kazimierz: Słownik historyczno-geograficzny ziemi warszawskiej w średniowieczu. Do dr. przygot. Marta Piber-Zbieranowska i Anna Salina; pod red. Tomasza Jurka. Warszawa 2013.

Rec.: Kowalczyk-Heyman Elżbieta, *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 1 s. 160–161.

2335. WÓJCIK Jan: Zmiany zanieczyszczenia powietrza w Wałbrzyskim Okręgu Przemysłowym w latach 1975–2000. *Prace Geograf. Z.* 136: 2014 s. 61–80, sum.

2336. WROCHNA Anna: Ogólnopolski system udostępniania zasobów geoinformacyjnych OGNIWO. *Studia Geohistorica*. Nr 1: 2013 s. 113–118, sum.

1) Kartografia

Zob. poz. 604, 1297, 2018, 2103, 6579, 6687, 6723, 7820, 8571, 8741.

2337. ATLAS historii świata od 10000 p.n.e. do dzisiaj. Red. nauk. Geoffrey Wawro; tł. Rafał Sarna. Warszawa 2012 Buchmann Sp z.o.o. 4° ss. 512, il.

Toż. Wyd. 2. 2013.

Rec. [Wyd. 1]: Eberhardt Piotr, *Geographia Polonica*. Vol. 86: 2013 issue 3 s. 287–290.

2338. ATLAS historyczny (archi)diecezji lubelskiej 1805–2010. The historical atlas of the Lublin (arch)diocese 1805–2010. Praca zespołowa pod red. Henryka Gapskiego. Lublin 2011 TN KUL 4° ss. 300, il., mapy.

Rec.: Prokop Krzysztof R., *Kościół w Polsce*. [T.] 14: 2015 s. 249–256.

2339. *ATLAS historyczny miast polskich. Historical atlas of Polish towns.* Red. Roman Czaja.

T. 4: Śląsk. Silesia. Red. nauk. Marta Młynarska-Kaletynowa.

Z. 11: Namysłów. Red. Rafał Eysymontt, Mateusz Goliński; oprac. Małgorzata Chorowska [i in.]. Wrocław 2015 IAIe PAN. Ośr. Badań nad Kulturą Późnego Antyku i Wczesnego średniowiecza; AP we Wrocławiu 2° teka ss. 55, nlb. 19, mapy, il.

Z. 12: Oława. Red. nauk. R. Eysymontt; oprac. M. Chorowska [i in.]. Wrocław 2015 IAIe PAN. Ośr. Badań nad Kulturą Późnego Antyku i Wczesnego średniowiecza; AP we Wrocławiu 2° teka ss. 72, nlb. 29, mapy, il.

Z. 15: Gliwice. Red. nauk. Antoni Barciak, Marcin Sepiał; oprac. A. Barciak [i in.]. Wrocław 2015 IAIe PAN. Ośr. Badań nad Kulturą Późnego Antyku i Wczesnego średniowiecza 2° teka ss. 76, nlb. 32, mapy, il.

Z. 16: Ziębice. Red. R. Eysymontt; oprac. R. Eysymontt [i in.]. Toruń 2015 UMK 2° teka ss. 36, nlb. 19, mapy, il.

T. 5: Małopolska. Lesser Poland. Red. nauk. Zdzisław Noga.

Z. 2: Sandomierz. Red. Z. Noga; oprac. Henryk Bartoszewicz [i in.]; oprac. kartograf. Tomasz Szpytma; tł. na jęz. ang. Margerita Krasnowolska, Piotr Krasnowolski. Sandomierz 2014 Tow. Nauk. Sandomierskie; Antykwa 2° teka ss. 46, nlb. 2, tabl. k. 44, il., mapy.

3: Wieliczka. Red. Z. Noga; oprac. Zbigniew Beiersdorf [i in.]; oprac. kartograf. T. Szpytma. Toruń–Kraków–Wieliczka 2015 Wydaw. Nauk. UMK; Uniw. Pedagog.; Muzeum Żup Krakowskich 2° teka ss. 21, nlb. 3, tabl. k. 34, il., mapy.

Rec. [T. 5 z. 2]: Rokosz Mieczysław: Monumentalne dzieło. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 93–95.

2340. *BANDZO-ANTKOWIAK* Małgorzata: Maurycy August Beniowski [1741–1786] – confabulator or discoverer? Map of his journey found. *Geographia Polonica*. Vol. 86: 2013 issue 2 s. 171–173, mapa.

2341. *BOGACZ* Teresa: Symbolic space on the old maps of Silesia (16th–18th c.). *Studia Geohistorica*. Nr 1: 2013 s. 81–90, streszcz.

2342. *BUKOWSKI* Waldemar, Janeczek Andrzej: Mapa józefińska Galicji (1779–1783) w przededniu edycji. Przedmiot i założenia programu wydawniczego. *Studia Geohistorica*. Nr 1: 2013 s. 91–112, sum.

2343. *DUDAK* Wojciech: Plan Wielunia z 1702 r. Miasto oczami wojskowego kartografa. *Roczn. Wieluński*. T. 15: 2015 s. 89–98, sum.

2344. *DYBAŚ* Bogusław: Plan oblężenia Torunia w roku 1658 z wiedeńskiego Archiwum Wojny. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 63–83, Zsfg., sum.

Dodatek: płyta CD z planem oblężenia.

2345. *EBERHARDT* Piotr: A vision for a future Europe according to a Russian map of 1914. *Geographia Polonica*. Vol. 88: 2015 issue 4 s. 687–693.

2346. *GĘDEK* Marek: Atlas historyczny wojen polskich. Kartograficzny zapis dziejów polskiej sztuki wojennej w nowym ujęciu. Kampanie, bitwy i powstania polskie od Mieszka I do 1945 roku na 110 barwnych mapach. Warszawa 2009 Bellona 4° ss. 163, mapy.

Rec.: Strauchold Grzegorz: Informacja czy dezinformacja? *Studia Geohistorica*. Nr 1: 2013 s. 134–137.

2347. *GILL-TARNOWSKA* Dorota: Widoki Szczecina z lotu ptaka Fransa Hogenberga. *Bibliotekarz Zachodniopomorski*. R. 55: 2014 nr 2 s. 51–53.

Miedziorytowe plany miasta z 1590 i 1600 r.

2348. *GŪSTARYČNY* atlas Belaruśi. T. 1: Belarus' ad staražytnyh časoŭ da kanca XVIII st. Red. nauk. Mihaïl Fëdaravič Spirydonau. Varšava–Mińsk 2008 EEDC; Belarusian Historical Review 4° 1 atlas (164 s.), il., mapy.

Rec.: Litwin Henryk, *Przegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 nr 2 [dr.:] 2012 s. 431.

2349. GUT Paweł: Z prac nad mapami dla Nowej Marchii w XVIII wieku. Techniczne i biurokratyczne czynności nad opracowaniem map w Prusach. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 81–95, sum., Zsfg.

2350. HISTORISCH-TOPOGRAFISCHER Atlas schlesischer Städte. Historyczno-topograficzny atlas miast Śląskich. Hrsg. von Peter Haslinger. Marburg 2012–2013 Herder-Institut 2°.

Bd. 3: Kohlfurt. Węgliniec. Bearb. von Jacek Dębicki. Altenburg 2012 ss. 47, nlb. 1, il.

Bd. 4: Neusalz. Nowa Sól. Bearb. von Hans-Jürgen Klink, Jolanta Rusinowska-Trojca. Marburg 2013 ss. 52, il. Bd. 1. Marburg 2010.

Rec. [Bd. 4]: Kubiak Piotr, *Przeegl. Zach.* R. 71: 2015 nr 4 s. 333–335.

2351. IZAJASZ Tomasz, Rogucki Krzysztof, Pietrzak Marek: Ferenc Flórián Csáky [?-1772]. Węgierski wkład w rozwój Bydgoszczy. [Red.] M. Pietrzak. Bydgoszcz 2015 Pejzaż 8° ss. 129, nlb. 7, il.

Kartograf zatrudniony przy budowie Kanału Bydgoskiego.

2352. KAMIENIE milowe w kartografii. Pod red. Jerzego Ostrowskiego i Pawła E. Weszpińskiego. Warszawa 2013 Wydaw. IHN PAN; NDAP; AP; Muzeum Hist. m. st. Warszawy 8° ss. 495, il., sum. IHN PAN Zespół Historii Kartografii; NDAP; AP w Warszawie; Muzeum Hist. m. st. Warszawy. (Z *Dziejów Kartografii*; t. 17).

Tyt. równol.: Milestones in the cartography.

Materiały z XXVI Ogólnopolskiej Konferencji Historyków Kartografii, Warszawa, 13–15 września 2012 r.

Treść: Ostrowski J., Weszpiński P. E.: Przedmowa s. 11–18; Weszpiński P. E.: Doktor Jarosław Łuczyński 20 IV 1975 – 2 X 2012 s. 19–24; Żyszkowska Wiesława: Szaniawska Lucyna: Kamienie milowe w kartografii (wpływ osiągnięć nauki i techniki na rozwój kartografii) s. 25–52; Ostrowski J.: Kamienie milowe w polskim piśmiennictwie z zakresu historii kartografii s. 53–60; Szaniawska L.: Wkład osiągnięć renesansu w rozwój geograficzną drukowanych wówczas map s. 61–84; Krawczyk Adam: Informacja o badaniach Bożeny Modelskiej-Strzeleckiej nad mapą Polski Jana Długosza s. 85–93; Bogacz Teresa: Renesansowe „odkrycie” śląska kamieniem milowym w rozwoju kartografii regionu doby nowożytnej s. 95–118; Skrycki Radosław: Wielka mapa Pomorza Eilharda Lubinusa – dotychczasowy stan wiedzy i nowe ustalenia s. 119–138; Kozica Kazimierz: Gdański rytownik i wydawca Wilhelm Hondius (po 1597–1652) i jego prace na polu kartografii polskiej s. 139–173; Łuczyński Jarosław: Etapy w rozwoju kartografii największych miast przedrozbiorowej Rzeczypospolitej s. 175–181; Szady Bogumił: Działalność Michała Jerzego Poniatowskiego na rzecz rozwoju kartografii polskiej s. 183–192; Janeczek Andrzej: Pierwsze zdjęcie wojskowe Galicji (tzw. mapa Miega) z lat 1779–1783. Znaczenie, wartość źródłowa i perspektywy wykorzystania s. 193–213; Wolak Bogdan: Znaki graficzne i metody prezentacji zastosowane na drukowanej „Karte von Ost-Preussen nebst Preussisch Litthauen und West-Preussen nebst Netzdistrict...” (1802–1810) s. 215–222; Bartoszewicz Henryk: Przełom w kartowaniu przestrzeni miejskiej. Wielkoskalowe mapy miast Królestwa Polskiego doby konstytucyjnej 1815–1830 s. 223–255; Weszpiński P. E.: Kamienie milowe w kartografii warszawskiej – prawda czy tradycja? s. 257–269; Lorek Dariusz: Fortyfikacje Poznania i ich obraz na dawnych planach s. 271–284; Tucholski Zbigniew: Szkice do historii polskiej geodezji i kartografii kolejowej s. 285–308; Faliszewska Anna: Zarys historii anamorfoz kartograficznych s. 309–323; Mościcka Albina Kinga, Ostrowski Janusz: Kamienie milowe w polskiej kartografii gleb po drugiej wojnie światowej s. 325–336; Olenderek Tomasz: Mapa dawnych nazw uroczysk Puszczy Białowieskiej s. 337–345; Konopska Beata: Zmiany ustrojowe w Polsce końca XX wieku kamieniem milowym polskiej kartografii do użytku powszechnego s. 347–355; Szynkiewicz Ewa: Najcenniejsze mapy i atlasy w Zbiorach Kartograficznych Zakładu Geoinformatyki i Kartografii Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego s. 357–376; Mojski Piotr: Zagadnienia prezentacji dawnych map Polski z kolekcji „Cartographia Rappersviliiana Polonorum” w Internecie s. 377–386; Sieradzan Wiesław: Kolekcja map Ernsta von der Oelsnitz (1858–1943) i jej znaczenie s. 387–397; Lange Malwina: Dawne mapy, plany i atlasy w zbiorach Pracowni Atlasu Historycznego PAN w Warszawie s. 399–404; Szaniawska Lucyna: Zastosowanie formatu MARC 21 do opisu bibliograficznego dokumentów kartograficznych s. 405–426; Gazicka-Wójtowicz Dorota, Dudzicka Grażyna, Nowacka Ewa: Udostępnianie zbiorów kartograficznych w dobie przemian technologicznych na przykładzie Repozytorium Cyfrowego Instytutów Naukowych (RCIN) s. 427–438; Wrochna Anna: Projekt OGNIWO – udostępnianie cyfrowych zasobów geoinformacyjnych Instytutu Geodezji i Kartografii s. 439–448; Kowalczyk Urszula: Wykorzystanie kartograficznych materiałów archiwalnych w badaniach użytkowników archiwów państwowych na przykładzie Archiwum Państwowego w Warszawie s. 449–455; Kuc-Czerep Marta: Atlas historyczny Polski. Województwo kaliskie w drugiej połowie XVI wieku s. 457–461; Suchożerbski Jarosław, Marcinkowska Anna: Wykorzystanie historycznych i współczesnych map topograficznych do oceny zmiany warunków odpływu w zlewni Potoku Bielańskiego w Warszawie s. 463–478; Jutrzenka-Supryn Dorota: Konstrukcja bloku w oprawach dawnych atlasów oraz jej wpływ na sposób prezentacji treści kartograficznych i stan zachowania s. 479–495.

2353. KAMUNTAVIČIUS Rūstis: Interpretacje przeszłości: litewskie, polskie i białoruskie mapy historyczne. *Przełgl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 3 s. 913–948, santr., rez., sum.

2354. KUŚNIERZ-KRUPA Dominika: Brzostek na mapie Miega. Brzostek on the Mieg's map. *Wiadom. Konserwatorskie.* Nr 38: 2014 s. 22–28.

Tekst równol. pol., ang. W l. 1779–1783.

2355. KUŚNIERZ-KRUPA D.: Jaśliska w dawnej ziemi krakowskiej w świetle mapy Miega. Jaśliska in the former Krakow region in the light of Mieg's map. *Wiadom. Konserwatorskie.* Nr 34: 2013 s. 57–62.

Tekst równol. pol., ang.

2356. KUŚNIERZ-KRUPA D.: Kołaczyce na mapie Miega. Kołaczyce on Mieg's map. *Wiadom. Konserwatorskie.* Nr 36: 2013 s. 54–60.

Tekst równol. pol., ang.

2357. KUŚNIERZ-KRUPA D.: Sokal nad Bugiem w świetle mapy Miega. Sokal on the Bug in the light of Mieg's Map. *Wiadom. Konserwatorskie.* Nr 33: 2013 s. 86–90.

Tekst równol. pol., ang.

2358. [LE ROUGE Georges-Louis]: Plan Warszawy: 1768: dedykowany Stanisławowi Augustowi, Królowi Polskiemu Wielkiemu Księciu Litewskiemu przez jego pokornego i unizonego sługę Le Rouge'a. Warszawa 2014 Muzeum Warszawy 1 mapa; na ark. 50x100 cm, złoż. 25x14 cm wraz z legendą (99x21 cm), całość w obwolucie + załącznik tekstowy 8° ss. 141, nlb. 1, il. (Plany Warszawy).

W załączniku: Wagner Katarzyna, Weszpiński Paweł E.: Plan Warszawy (...). Ze zbiorów kartograficznych Muzeum Warszawy; Legenda [obejmująca wykaz i opis 87 obiektów oznaczonych na planie]. Oprac. Barbara Hensel-Moszczyńska, P. E. Weszpiński; Historia Warszawy w pierwszych latach panowania króla Stanisława Augusta oraz objaśnienia do reprodukcji mapy i porównanie z innymi planami z epoki; Mapa poboczna: Plan de Varsovie et de ses environs, 15x19 cm.

Repr., oryg. Paris 1768.

Rec.: Sobechowicz Łukasz: Plan Warszawy Georges'a Louisa Le Rouge'a z 1768 roku. *Przełgl. Hist.* T. 106: 2015 z. 1 s. 178–179.

2359. ŁUCZAK Anna: Archiwalne mapy jako źródło w badaniach nad dawnym krajobrazem kulturowym. Wykorzystanie narzędzi GIS w ocenie kartometryczności średnioskalowych map topograficznych Śląska z XVIII i XIX wieku. *Śląskie Sprawozd. Archeol.* T. 57: 2015 s. 271–290, sum.

2360. MAPA Starostwa Spiskiego Franciszka Floriana Czackiego (1762). Red. Zbigniew Ładygin. Zakopane 2013.

Rec.: Wójcik Zbigniew J.: Z dziejów XVIII-wiecznej kartografii tatrzańskiej. *Wierchy.* R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 328–330.

2361. NOGA Zdzisław: Mapa topograficzna Galicji, tzw. mapa Mieg'a, jako źródło do dziejów lokalnych. *Małopolska.* [T.] 16: 2014 s. 39–44, sum.

2362. OPYRCHAŁ Leszek: Osiemnastowieczne plany Kamieńca Podolskiego z diariusza podróżnika Karstena Niebuhra (1773 [1733!] – 1815). *Kw. Architektury i Urbanistyki.* T. 60: 2015 z. 3 s. 69–74.

Toż w jęz. ang.: 18th century plans of Kamianets-Podilskyi from the diary of the traveller Carsten Niebuhr (1773 [1733!] – 1815). *Tamże* s. 75–76. Powstałe w czasie powrotu niem. matematyka i kartografa z podróży po krajach arabskich w l. 1761–1767 odbytej na zlecenie króla Danii i Norwegii Fryderyka V.

2363. PASZCZYK Anna: Mapa Bernarda Wapowskiego a „Chorografia” Jana Długosza. Zarys analityczno-syntetyczny. *Miscellanea Historico-Archivistica.* T. 22: 2015 s. 121–138, sum.

2364. SERDYŃSKI Michał: Przegląd dokumentacji kartograficznej dotyczącej ziemi świętokrzyskiej w Archiwum Państwowym w Poznaniu. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 271–276, sum.

2365. TOKSIK Janina Mirosława: Geometry małopolscy do końca XVIII wieku. Z dziejów geodezji i kartografii wielkoskalowej w Polsce. Kraków 2013 Archiwum Nar. w Krakowie 4° ss. 257, nlb. 3, tabl. 50.

Od średniowiecza.

Rec.: Paszczyk Anna, *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 231–232.

2366. SZANIAWSKA Lucyna: Zasady opisu geograficznego i rysowania map w „Geografii” Ptolemeusza redagowanej przez Nicolausa Germanusa – rękopis BOZ 2. *Studia Geohistorica.* Nr 1: 2013 s. 57–80, sum.

2367. TOPODEMOGRAFICZNY atlas gmin i obszarów dworskich Pomorza Zachodniego w 1871 roku. Wstęp, oprac. nauk. i red. Dariusz K. Chojecki, Edward Włodarczyk; red. kartogr. Andrzej Giza, Paweł Terefenko. Szczecin 2012.

Rec.: Strauchold Grzegorz, *Przegl. Zachodniopomorski.* R. 28: 2013 z. 2 s. 141–144.

m) Onomastyka i toponomastyka

Zob. poz. 2489, 5164, 6517, 6548, 6554, 6555, 6758, 7024, 8478, 11051.

2368. ANTROPONIMIA Polski od XVI do końca XVIII wieku. Wybór artykułów hasłowych oraz wykazy nazwisk wraz z chronologią i geografiją. T. 5: St–U. Pod red. Aleksandry Cieślikowej; przy współpr. Halszki Górny i Katarzyny Skowronek; oprac. zespół H. Górny [i in.]. Kraków 2015 IJP PAN 8° ss. 237. IJP PAN.

T. 1. 2007.

2369. CAPUTA-JURASZ Lidia: Do Bojków – Na Węgry – Pawlusie – Księżarka. O pochodzeniu nazw dzielnic, osiedli i ulic Żywca oraz przykłady podobnych nazw terenowych na Żywiecczyźnie. *Gronie.* Nr 15: 2015 s. 49–64.

2370. CHUDZIK Marlena: Ślady karczem w nazwach kieleckich ulic. *Roczn. Świętokrzyski.* T. 34: 2013 s. 11–16.

XIX–XX w.

2371. ČIRŪNAITĖ Jūratė: XVI a. vidurio Gardino pavieto asmenų vardynas. *Lituanistica.* T. 60: 2014 Nr. 1 s. 42–51, sum.

Antroponimy powiatu grodzieńskiego z połowy XVI wieku.

2372. CZYŻ Dorota: Analiza wybranych ostrołęckich chrematonimów. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 27: 2013 s. 48–58, sum.

Dot. nazw ostrołęckich placówek edukacyjnych.

2373. CZYŻEWSKI Feliks: Antroponimia pogranicza polsko-wschodniosłowiańskiego w świetle inskrypcji nagrobnych. Cz. 1: Słownik nazwisk. Lublin 2013.

Rec.: Kupisiński Zdzisław, *Lud.* T. 99: 2015 s. 373–375; Mędelska Jolanta, *Slavia Orientalis.* T. 63: 2014 nr 4 s. 661–666; Mojsijenko Wiktor, *Tamże.* T. 64: 2015 nr 1 s. 155–157.

2374. DACEWICZ Leonarda: Historia nazwisk na kresach północno-wschodnich Rzeczypospolitej (XVI–XVIII w.). Białystok 2014.

Rec.: Bogdanowicz Elżbieta, *Slavia Orientalis*. T. 64: 2015 nr 3 s. 649–653.

2375. DAWIDEJT-DROBEK Ewa: Nazwy ulic w Nysie w kontekście pamięci kulturowej. Opole 2015 Państw. Inst. Nauk. – Inst. Śląski; Stow. Inst. Śląski 8° ss. 160, il., sum., Zsfg.

2376. FRAŃKIEWICZ Małgorzata K.: Nazwiska mieszczan łomżyńskich z XIX wieku w aktach rzymskokatolickich metryk rodzinnych parafii łomżyńskiej. *Studia Łomżyńskie*. T. 25: 2015 s. 215–232, sum.

2377. GAŚIENICA BYRCYN Wojciech: Kozie nazwy w Tatrach. *Wierchy*. R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 153–166.

Od XVIII w.

2378. [GORDZIEJEW Jerzy] Gardzeeŭ Ūry: Garadzenskiâ ŭrbanonimy 16–18 stst. *Garadzenski Gadavik*. Nr 2: 2013 s. 30–47.

2379. GUZ Marzena: Wartości w nazwiskach genetycznie niemieckich na Warmii u schyłku XVIII wieku. *Rozprawy Komisji Jęz.* [Łódź]. T. 61: 2015 s. 17–28, sum.

2380. JANKOWIAK Mirosław: Kształtowanie się nazw ulic w Legionowie. *Roczn. Legionowski*. T. 8: 2015 s. 19–41.

XIX–XX w.

2381. KAZANIECKI Józef: Nazewnictwo gminy Goleniów. Goleniów 2015 Urząd Gm. i Miejs. 8° ss. 247, il. (Biblioteka Wiedzy o Goleniowie).

2382. KUCIAK Teresa: Ulice, place i budynki Ośna Lubuskiego. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 115–131, sum., Zsfg.

2383. MAZURSKI Krzysztof R.: Refleksy linii granicznych w sudeckiej toponimii. *Roczn. Jeleniogórski*. T. 47: 2015 s. 33–44, sum., shrnutí, Zsfg.

2384. MICKIENĖ Ilona, Aukštikalnytė Milda: Vyrų įvardijimas XVIII a. pabaigoje: Kražių parapijos krikšto metrikų knyga. *Lituanistica*. T. 59: 2013 Nr. 3 s. 176–184, sum.

Identyfikacja mężczyzn w okręgu Kroże (Litwa) pod koniec XVIII w.

2385. MICKIENĖ I., Černiauskaitė Aušra: Įvardijimai XIX amžiaus pradžioje: Telšių bažnyčios gimimo metrikų studija. *Lituanistica*. T. 60: 2014 Nr. 3 s. 168–179, sum.

Nazewnictwo z początku XIX w.: na podstawie księgi metrykalnej chrztów parafii Telsza na Litwie.

2386. MOJ Magdalena: Charakterystyka imion nadawanych dzieciom w Krasiejowie w latach 1831–1910. *Przegl. Zach.* [R. 71:] 2015 [nr] 3 s. 153–167, sum.

2387. NAZWY miejscowe Polski. Historia, pochodzenie, zmiany. [T.] 10: Ra–Re. Pod red. Kazimierza Rymuta, Barbary Czopek-Kopciuch i Urszuli Bijak. Kraków 2015 IJP PAN 8° ss. 159, nlb. 1. PAN. IJP.

Toż. [T.] 11: Rę–Rs. Kraków 2015 ss. 146.

Toż. [T.] 12: Ru–Rz. Kraków 2015 ss. 168, II.

T. 1. 1996.

2388. OLEJNIK Marek: Mikrotoponimia powiatu włodawskiego. Lublin 2014.

Rec.: Koper Mariusz, *Slavia Orientalis*. T. 64: 2015 nr 4 s. 860–864.

2389. PACUŁA Jarosław: XVIII- i XIX-wieczne nazewnictwo „zwierząt zmierzchnych” (perspektywa etnolingwistyczna). Bielsko-Biała 2015 Wydaw. Nauk. Akad. Techn.-Humanist. 8° ss. 194, il.

2390. PODGÓRSKA Barbara, Podgórski Adam: Pochodzenie i warianty nazwy Goduli. Ruda Śląska 2015 Rudzkie Tow. Przyj. Drzew 8° ss. 57, nlb. 1, il. (Historyczne nazewnictwo dzielnic Rudy Śląskiej; 2).

2391. PRUGAR Judyta: Mikrotoponimia i ojkonimia gminy Uniejów. *Biul. Uniejowski*. T. 3: 2014 s. 111–134, sum.

2392. RASZEWSKA-KLIMAS Agnieszka: Nazwiska jako świadectwo zróżnicowania etnicznego mieszkańców Piotrkowa Trybunalskiego. *Rozprawy Komisji Jęz.* [Łódź]. T. 61: 2015 s. 185–197, sum.

2393. ROGOWSKA-CYBULSKA Ewa: O etymologiach ludowych nazw miejscowości w powiecie kolneńskim. *Studia Łomżyńskie*. T. 25: 2015 s. 233–253, sum.

2394. RUSZKOWSKI Andrzej: Przyczynek do historii i regionalizacji nazwisk polskich (od XII w. do 1945 r.) oraz Zmiany ludnościowe Puław (w okresie od 1639 r. do 2009 r.). Puławy 2015 Andrzej Ruszkowski; Druk. P.G.H. „Pewnik” 8° ss. 69.

2395. SEMÂŇČUK Genadz': Vulicy Grodna časoŭ Rasejskaj ìmperyì (1795–1915 gg.). *Garadzenski Gadavik*. Nr 2: 2013 s. 48–59.

2396. SINKEVIČIŪTĖ Daiva, Račickaja Veslava: „Jono” vardas paveldimuose Vilniaus naujų miestiečių ir laiduotojų 1661–1795 m. sąrašo asmenvardžiuose. *Baltistica*. [T.] 49: 2014 [nr] 2 s. 331–344, sum.

Imię „Jonas” wśród nazw osobowych na liście nowych obywateli i poręczycieli Wilna z lat 1661–1795.

2397. STANISŁAWSKA-ADAMCZEWSKA Teresa, Adamczewski Jan: Kraków, ulica imienia... Podane w porządku abecedowym. Wyd. 4. Kraków 2015 Bikstudio Krzysztof Marek Szwaczka 8° ss. 311, nlb. 1, il.

Wyd. 1. 2000.

2398. TALAGA Wojciech: Jarocińskie ulice i place oraz pochodzenie ich nazw. Jarocin 2015 Stow. Opiekunów Zabytków Ziemi Jarocińskiej 8° ss. 325, il.

2399. WALKOWIAK Justyna B.: Feminine surnames in Polish. Two policies and the practice. *Onoma*. Vol. 47: 2012 s. 223–246, rés., sum., Zsfg.

2400. WILCZEWSKI Tadeusz: Nazwy miejscowości na Kaszubach. Gdańsk 2015 Galan 4° ss. 361, il.

2401. WINIARSKI Piotr: Skąd wywodzi się nazwa Łęczna... *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 27: 2014 s. 12–13.

2402. WOLNICZ-PAWŁOWSKA Ewa: Nazwy wodne dorzecza Warty od źródeł do ujścia Proсны. Cz. 1–2. Cz. 2 przy współudziale Zbigniewa Pawłowskiego. Warszawa 2006 DiG 8° ss. 376, tabl. 1

Rec.: Witczak Krzysztof Tomasz: Rzeki miasta Łodzi i okolic. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 221–228.

2403. WÓJCIKOWSKA Anna: Lasowiackie dzieci i ich imiona w okresie przedautonomicznym na przykładzie Widelki. *Biul. Muzeum Kultury Lud. w Kolbuszowej*. Nr 3: 2015 s. 47–55, sum. s. 220–221.

2404. WRÓBEL Adam: Krajobraz nazewniczy gminy Wielgie i okolic. Włocławek 2015 „Expol” P. Rybiński, J. Dąbek 8° ss. 324, nlb. 1.

XIV–XX w.

2405. YARIV Arie: Name giving as a reflection of social and national tendencies in the Troki Karaite community in the 19th century. *Karaite Archives*. Vol. 3: 2015 s. 153–173.

2406. ZABYTKOWE nazewnictwo polskie na Pojezierzu Wałęckim. Warszawa 2015 Inst. Geodezji i Kartografii 8° ss. 134, tabl. 17, il., sum. Inst. Geodezji i Kartografii. (Seria Monograficzna; nr 19).

Treść: Gołaski Janusz: Wprowadzenie s. 11–15; Gołaski J.: Organizacja i przebieg badań s. 17–21; Gołaski J.: Ustalenie obiektów zabytkowych nazw s. 23–28; Górka-Gołaska Krystyna: Nazwy miejscowe na ziemi wałęckiej w źródłach pisanych do końca XVIII wieku s. 29–35; Rutkiewicz-Hanczewska Małgorzata: Nazewnictwo historyczne Pojezierza Wałęckiego s. 37–78; Brzezińska-Klusek Małgorzata, Mironczuk Anna, Drachal Jacek: Kartograficzna prezentacja zabytkowych nazw Pojezierza Wałęckiego s. 79–120; Materiały źródłowe, literatura s. 121–130.

2407. ZYSNARSKI Jerzy: Onomastyka „roku zerowego”. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw*. Nr 22: 2015 s. 181–189, sum., Zsfg.

Nazwy ulic w Gorzowie w 1945 r.

n) Archeologia prawna

Zob. poz. 3059, 3808, 4842, 6528, 7043, 7153, 7491, 7773, 7774, 9936.

2408. CHROŚCICKI Juliusz A[ntoni]: Uroczystości pogrzebowe Sobieskich w kościele oo. Kapucynów w Warszawie (1697–1933). O ceremoniach elekcji, koronacji i pogrzebu. *Pietas et Studium*. T. 5: 2014 s. 181–204, riass.

2409. MOJSIK Tomasz: „Adventus regis”: wejście jako praktyka komunikacyjna w perspektywie historyczno-antropologicznej. *Przegl. Hist.* T. 106: 2015 z. 2 s. 249–286, sum.

2410. MOŹDŻYŃSKA-NAWOTKA Małgorzata: Królewska maskarada, czyli rozwiązanie zagadki tzw. hiszpańskiego stroju koronacyjnego Stanisława Augusta. *Kronika Zamkowa*. [Nr] 1(67): 2014 [dr.:] 2015 s. 133–149, sum.

2411. POGORZELSKA Karolina: Rzemiosło katowskie w Jeleniej Górze na podstawie wczesnonowożytnych rachunków miejskich. *Roczn. Jeleniogórski*. T. 47: 2015 s. 61–70, sum., shrnutí, Zsfg.

2412. [POMNIKI dawnego prawa]. *Pomniki Dawnego Prawa*. Z. 22: 2013 s. 14–49, res., Zsfg.

Treść: Wojtucki Daniel: Publiczne miejsca kaźni w krajobrazie nowożytnego Zgorzelca s. 14–33; Relacje z terenu: Wojtucki D.: Nowy kamienny krzyż w Proszkowie koło Środy Śląskiej? s. 44–45; Duma Paweł: Zabezpieczenie i ekspozycja fundamentów szubienicy na Wzgórzu Kościuszki w Jeleniej Górze s. 46–47; Duma P.: Wizyta przy reliktach szubienicy w Trzebielu, pow. Żary s. 48–49.

Toż. Z. 23: 2013 s. 44–79, res., Zsfg.

Treść: Wojtucki D.: Historia dwóch pamiątkowych krzyży i kapliczki z Pławnej koło Lubomierza s. 44–55; Relacje z terenu: Różański Leszek: Krzyż „choleryczny” czy drzewo życia? [W Bukowcu] s. 56–58; Wojtucki D.: Lubnów – kapliczki cmentarne Debitsch’ów s. 59–63; Wojtucki D., Zobniów Stanisław: Henryków Lubański – zaginiony krzyż s. 64–65; Wabik Maciej: Osiek

– niezwykle odkrycie kamiennego krzyża s. 74–75; Róžański L.: Szubieniczna Góra w Leśnej s. 76–79.

Toż. Z. 25: 2014 s. 10–77, res., Zsfg.

Treść: Duma P., Rutka Honorata, Wojtucki D.: Badania archeologiczne byłego miejsca straceń w Kamiennej Górze w 2013 roku s. 10–23; Relacje z terenu: Miziołek Antoni: Co się stało z kapliczką w Jaworze? s. 40–41; Wojtucki D., Zobniów S.: Nowy kamienny krzyż w Kołaczowie, pow. Dzierżoniów s. 42–45; Róžański L.: Druga z jeleniogórskich szubienic s. 46–49; Róžański L.: Pręgierz i szubienica w Wojcieszynie s. 50–54; Róžański L.: Kamień graniczny z Mniszego Lasu s. 55–59; Majdan Jerzy: Jeszcze o kamieniu granicznym w Górach Izerskich s. 60–61; Jednoróg Czesław: Ścięcie drzewa w szubienicy w Trzebielu s. 62–63; Banaszek Józef, Gorzkowski Roman: Siódmy krzyż w Złotoryjskim Lesie s. 64–67; Zobniów S.: Krzyż w Cesarzowicach, gm. Środa Śląska s. 68–69; Zobniów S.: Przemieszczenie kamiennego krzyża w Pełcznicy k. Kątów Wrocławskich s. 70–73; Witusiak Teresa: Karczma i lipa sądowa w Szklarskiej Porębie Dolnej s. 74–77.

Toż. Z. 26: 2014 s. 12–79, res., Zsfg.

Treść: Duma P., Rutka H., Wojtucki D.: Sondażowe badania archeologiczne na Wzgórzu Ryszarda w Bolkowiu w 2013 r. s. 12–23; Duma P., Wojtucki D.: Drugie miejsce straceń w Jeleniej Górze w świetle badań archeologicznych i historycznych s. 24–39; Duma P.: Tajne świadki graniczne – niedostrzeżony problem badawczy s. 40–57; Relacje z terenu: Zobniów S.: Uratowanie krzyża w Dzikowcu, gm. Nowa Ruda s. 58–59; Zobniów S.: Po czterdziestu latach krzyż powrócił do Bagieńca s. 74–79.

Toż. Z. 31: 2015 s. 52–83, res., Zsfg.

Treść: Duma P., Rutka H., Wojtucki D.: Wyniki badań archeologicznych prowadzonych na domniemanym miejscu straceń w Żaganii w 2014 roku s. 52–61; Relacje z terenu: Zobniów S.: Poprawienie ustawienia krzyża w Groblicach, gm. Siechnice s. 62; Zobniów S.: Tablice informacyjne przy krzyżach na Karnczej Górze. [We Wrocławiu] s. 63; Zobniów S.: Ponownie uszkodzony krzyż w miejscowości Chociwel k. Strzelina s. 64–67; Wojtucki D., Zobniów S.: Zgrupowanie kamiennych krzyży w Rusku, gm. Strzegom s. 68–81; Zobniów S.: Krzyże odnajdywane w murach, Mysłaków k. Świdnicy s. 82–83.

Toż. Z. 32: 2015 s. 12–71, res., Zsfg.

Treść: Duma P., Wojtucki D.: Badania sondażowe na dawnym miejscu straceń w Złotoryi s. 12–23; Kielijańska Katarzyna: Fenig saksoński z szubienicy w Jeleniej Górze s. 24–27; Wagner Tomasz: „Gdy się zdarzy wznieść szubienicę” – czyli co wiemy o miejscu straceń w Bieczu? s. 40–47; Relacje z terenu: Wyszynski Marcin: Pręgierz w Łądku Zdroju s. 64–67; Janikowski Mariusz: Pręgierz w Nieborowie s. 68–69; Zobniów S.: Oznaczanie krzyży w terenie s. 70–71.

2413. [RATUSZ w miastach Polski i Rzeczypospolitej Obojga Narodów]. *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 74: 2014 s. 11–245, sum.

Materiały konferencji naukowej, Kraków, 19–20 IV 2013.

Treść: Manikowska Halina: Wstęp s. 11–14; Manikowska H.: Od „domus civium” do pałacu komunalnego. Średniowieczne początki siedziby władz miejskich s. 15–35; Opll Ferdinand: Ratusz jako przestrzenne i prawne centrum rozwoju miasta. Rozważania i odniesienia do badań w Niemczech i Austrii od 1990 roku s. 37–51; Eysymontt Rafał: Symbolika ratuszy w przestrzeni miasta średniowiecznego. Wybrane przykłady s. 53–76; Krasnowolski Bogusław: Budowa i przebudowa ratusza w miastach Królestwa Polskiego do końca XVIII wieku s. 77–108; Jíšová Kateřina: Praskie ratusze – symboliczne czy rzeczywiste centra władzy? s. 109–118; Kizik Edmund: Ratusze wielkich miast Prus Królewskich w publicznych świętach władzy w XVI–XVIII wieku. Uwagi na marginesie projektu badawczego s. 119–137; Wyźga Mateusz: Ceremonie na ratuszu krakowskim w XV–XVIII wieku s. 139–159; Bartoszewicz Agnieszka: Ratusz w małych miastach polskich w XV–XVI wieku s. 161–172; Noga Zdzisław: Ratusz – archiwum pamięci s. 173–185; Petryszak Bogdana: Ratusz i jego rola w kształtowaniu archiwum i kancelarii miasta Lwowa w późnym średniowieczu s. 187–196; Goliński Mateusz: Finanse ratusza w średniowieczu s. 197–216; Szlęzak Karolina: Wydatki na utrzymanie ratusza w Krakowie w XVI–XVIII wieku s. 217–226; Gradzińska Agata: Finanse złotoryjskiego ratusza w drugiej połowie XVII wieku s. 227–245.

2414. SAWICKI Zdzisław: Znaki funkcyjne urzędników, służb i straży na ziemiach polskich XIX–XX w. Warszawa 2015 [b.w.] 8° ss. 275, il.

Rec.: Filipow Krzysztof, *Białostockie Teki Hist.* T. 13: 2015 s. 352–356.

2415. TALAGA Maciej: Miecz sprawiedliwości? Nowe spojrzenie na koncerz z dawnego Skarbca Koronnego. *Studia Waweliana.* T. 16: 2015 s. 43–66, sum.

Miecz ze zbiorów XX. Czartoryskich w depozycie na Wawelu, XV–XXI w.

2416. WEHNER Donat: Mittelalterliche Glasfingerringe mit ovalem Kopf: Insignien geistlicher Repräsentanten? *Slavia Antiqua.* T. 54: 2013 s. 275–285, sum.

8. NAUKI O SPOŁECZEŃSTWIE

a) Socjologia

Zob. poz. 2546, 2795, 2932, 7871, 9542, 11573.

2417. DURKA Włodzimierz: Struktury – kapitał społeczny – interesariusze. Badania nad zbiorowościami terytorialnymi na Pomorzu Zachodnim. *Przeegl. Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 4 s. 193–211, sum.

XX–XXI w.

2418. HISTORIA idei komunikacji. Red. nauk. Michał Wendland. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. UAM 8° ss. 351, nlb. 1, il. UAM w Poznaniu. (Filozofia i Logika; nr 119).

Z treści: Wendland M.: Słowo wstępne. Historia komunikacji na tle innych dyscyplin nauk społecznych i humanistycznych s. 7–30; Burke Peter: Społeczna historia języka s. 31–80; Gałkowski Paweł: Tradycje badań nad historią mentalności a obszary refleksji nad historią komunikacji s. 81–94; Wendland M.: Praktyki komunikacyjne jako praktyki społeczne w ujęciu historycznym s. 95–115; Kulczycki Emanuel: O warunkach uprawiania historii idei komunikacji s. 117–134; De Vivo Filippo: Sfera publiczna czy trójkąt komunikacyjny? Informacja i polityka we wczesnonowożytnej Europie s. 229–255.

2419. KOLASA-NOWAK Agnieszka: Socjologia historyczna polskich zmian społecznych. Od powstania Solidarności do transformacji systemowej. *Annales UMCS*. Sec. I: Philosophia-Sociologia. Vol. 40: 2015 [nr] 2 s. 19–35, sum.

2420. KORALEWICZ Jadwiga: Wspomnienie o profesorze Edmundzie Wnuk-Lipińskim [1944–2015]. *Studia Polit.* Nr 37: 2015 s. 15–20, sum.

2421. KULA Marcin: Trzeba jeść. Wykłady z socjologii historycznej. Warszawa 2015 MHPRL; Inst. Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich UW 8° ss. 249. (Biblioteka Iberyjska).

2422. KULA M.: Trzeba mieszkać, myć się i ubierać. Wykłady z socjologii historycznej. Warszawa 2015 MHPRL; Inst. Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich UW 8° ss. 298. (Biblioteka Iberyjska).

2423. KURASZ Irena: Mniejszość niemiecka na Dolnym Śląsku. Studium socjologiczne. Kraków 2015 Zakł. Wydawniczy „Nomos” 8° ss. 331, nlb. 1, il., sum., Zsfg.

2424. LEDER Andrzej: Prześniona rewolucja. Ćwiczenia z logiki historycznej. Warszawa 2014.

Rec.: Łagojda Krzysztof, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 167–172; Obirek Stanisław, *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 710–717.

2425. ŁUCZEWSKI Michał: Odwieczny naród. Polak i katolik w Żmiącej. Toruń 2012.

Rec.: Kosiński Krzysztof: Żmiąca po raz trzeci. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 13: 2015 s. 223–246.

2426. MICHALSKI Łukasz: Świadomość historyczna uczniów szkół ponadpodstawowych w aglomeracji warszawskiej. Raport z badań. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 480, il. (Dydaktyka Historii, Historia Dydaktyki; t. 1).

2427. OD POLONII po Ziemię Zachodnie. Pamięci profesora Jacka Leońskiego. Pod red. Zbigniewa Kurcza i Żanety Stasieniuk. Szczecin 2014 Pol. Tow. Socjologiczne 8° ss. 160, il.

2428. OKRES okołowojeński z perspektywy czasu. Red. Krzysztof Bałękowski, Kamil Maciąg. Lublin 2015 Fund. na Rzecz Promocji Nauki i Rozwoju Tygiel 8° ss. 132, il. Fund. na Rzecz Promocji Nauki i Rozwoju Tygiel. (Monografia Naukowa).

II wojna światowa.

2429. PAMIĘĆ, pogranicze, oral history. Pod red. Anety Popławskiej, Barbary Świtalskiej, Marcina Wasilewskiego. Warszawa 2014 Wydaw. Uniw. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 8° ss. 238, il., sum.

Materiały konferencji, Szczecin, 15–17 V 2013 r.

Z treści: Popławska A., Świtalska B., Wasilewski M.: Wstęp s. 4–7; Leszczyński Kamil Marek: Cmentarze pierwszowojenne na terenie powiatu wysoko-mazowieckiego – historia, stan zachowania i funkcjonowania mogił w świadomości ludzi s. 25–31; Andrzejak-Nowara Małgorzata, Paluch Aleksandra: Pamięć w poemacie Tomasza Różyckiego „Dwanaście stacji” s. 32–46; Szląg Martyna: Po-widoki i widma pamięci w powojennej twórczości polskich artystów s. 62–71; Karolak Sylwia: Od pamięci do postpamięci – literatura polska wobec Zagłady s. 72–78; Szymańska Marta: „Subiektywna Linia Autobusowa” Grzegorza Klamana s. 79–87; Rosiak-Kłębik Milena: Miejsca, w których się wspomina s. 88–95; Madejska Marta: Zagubiona tożsamość – problem łódzki na tle pamięci zbiorowej społeczeństwa polskiego s. 96–108; Kopp Adrian Damian: Społeczeństwa pogranicza wobec wielkiej polityki – Kozacy i Tatarzy a stosunki polsko-tureckie za króla Stefana Batorego s. 121–132; Gruntkowska Dominika: Doświadczenie obcości w literaturze popularnej wieków dawnych s. 133–145; Dalidowicz Michał: Artefakty epigraficzne w kulturze w funeralnej pogranicza polsko-niemieckiego na przykładzie XIX- i XX-wiecznych cmentarzy ewangelickich powiatu zielonogórskiego s. 146–155; Nizińska Ewa: Pogranicze polsko-ukraińskie przez pryzmat szkolnych wspomnień najstarszego pokolenia s. 156–167; Popławska A.: Pamięć człowieka tustelańskiego – historia życia trzech mieszkanki Rzeki i Śmiłowic s. 185–196; Jakimowicz Marcelina: Proszę wyłączyć dyktafon... – o milczeniu, wstydzie i kłamstwie w badaniach doświadczeń wojennych s. 197–208; Liszka Marek: Nielegalna emigracja z Orawy do Stanów Zjednoczonych na przełomie XX i XXI wieku s. 209–217.

2430. POGRANICZA. Księga jubileuszowa profesora Andrzeja Sadowskiego. Pod red. Małgorzaty Bieńkowskiej i Waltera Żelaznego. Białystok 2015 Wydaw. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 644, tabl. 1, il.

Z treści: Bieńkowska M., Żelazny W.: Wstęp s. 7–10; Pawluczuk Włodzimierz: U źródeł idei narodu białoruskiego s. 33–44; Sztop-Rutkowska Katarzyna: Rola pamięci lokalnej w kształtowaniu demokratycznej tożsamości politycznej s. 187–202; Kurcz Zbigniew: Ziemie Odzyskane i ziemie rozsprzedane. Konflikt o sprzedaż ziemi w województwie zachodniopomorskim s. 217–244; Nowacki Grzegorz: 25-lecie polskiego systemu społecznego. Między teorią a praktyką społeczną – kilka refleksji o potrzebie budowy nowego systemu społecznego s. 265–285; Dmitrów Edmund: Rosja – nasze miejsce pamięci s. 321–335; Popławski Tadeusz: Dywagacje na temat aktora społecznego jako człowieka pogranicza i wiejskich peryferiów w socjologicznych koncepcjach Profesora Andrzeja Sadowskiego (esej z okazji Jubileuszu 40-lecia pracy naukowej) s. 593–605; Bibliografia dorobku naukowego profesora Andrzeja Sadowskiego lata 1969–2014 s. 627–644.

2431. POGRANICZNOŚĆ i pogranicza w perspektywie nauk społecznych i humanistycznych. Red. nauk. Wojciech Chlebda i Ivana Dobrotová. Opole 2015 Wydaw. Uniw. Opolskiego 8° ss. 248, il., shrnutí, sum. Uniw. Opolski.

Z treści: Chlebda W.: W pryzmatach pogranicza s. 7–15; Hanczakowski Michał: Pojęcie pogranicza w literaturze dawnej s. 29–41; Chlebda W.: Pogranicza i pograniczność w polskich perspektywach oglądu s. 43–77; Opióła Wojciech: Pamięć zbiorowa i tożsamość historyczna lokalnej społeczności pogranicza s. 81–91; Bielińska-Gardziel Iwona: „Oral history” w badaniach pogranicza: relacje przesiedleńców s. 93–108; Zielińska Anna: Mowa pogranicza – pogranicze w mowie s. 111–121; Muryc Jiří, Raclavská Jana: Wokół problemów językowych na czeskim Śląsku Cieszyńskim s. 123–130; Dobrotová I.: Czy wiadomo, jakiej komunikacji potrzebuje Zaolzie? s. 131–140; Sobotková Marie: Szkic z historii czesko-polskich kontaktów literackich i kulturowych s. 159–167; Zajączkowska Urszula: Muzeum jako miejsce dokumentowania wielokulturowości pogranicza (na przykładzie Muzeum Śląska Opolskiego) s. 223–226.

2432. PRASZAŁOWICZ Dorota: Polacy w Berlinie. Strumienie migracyjne i społeczności imigracyjne. Przegląd badań. Kraków 2010.

Rec.: Janicki Arkadiusz, *Studia Historica Gedanensia*. T. 5: 2014 s. 430–440.

2433. WOMAN and men at war. A gender perspective on World War II and its aftermath in Central and Eastern Europe. Ed. by Maren Röger and Ruth Leiserowitz. Osnabrück 2012.

Rec.: Jarska Natalia, *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 24: 2014 s. 504–514.

b) Etnografia

Zob. poz. 1927, 2412, 2686, 2699, 2748, 3185, 5101, 5923, 6555, 6584, 6592, 6758, 7993, 8098.

2434. ADAM Fischer. Pod red. Piotra Grochowskiego, Adriana Mianeckiego. Toruń–Wrocław 2015 PTL 8° ss. 68, nlb. 3, il. (Portrety).

Treść: Tarnawski Roman: Adam Fischer [1889–1943] jako student i wykładowca Uniwersytetu Lwowskiego s. 7–21; Simonides Dorota: Miejsce Adama Fischera w historii polskiej folklorystyki s. 23–47; Gajek Józef: Śp. Profesor Dr Adam Fischer s. 49–55; Typek Joanna, Łuczaj Łukasz, Kujawska Monika: Słownik wierzeń i zwyczajów słowiańskich pod redakcją Adama Fischera – dzieło niedokończone s. 57–66; Fischer Adam: Memoriał do Wydziału Programowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie wprowadzenia etnologii do szkół polskich s. 67–69.

2435. ATLAS l'udovej kultúry Slovákov v Pol'sku. Atlas kultury ludowej Słowaków w Polsce. Ved. red. Mojmír Benža; prekl. textov L'udomír Molitoris. Krakov 2015 Spolok Slovákov v Pol'sku 8° ss. 75, nlb. 325, il.

Tekst równol. słow., pol.

2436. BARABASZ Stanisław: Sztuka ludowa na Podhalu. Cz. 5: Wszycia na ubiorach. Tł. na jęz. ang. Adrian Lukas Smith. Zakopane 2015 Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego 4° ss. 48, tabl. 52, il.

Tekst równol. pol., ang.

Cz. 1. Lwów–Warszawa 1928.

2437. BIELENDĄ Aleksander, Mudryk Zofia Teresa, Tabasz Władysław: Raduje się serce, raduje się dusza... Dzieje Kapeli Kurasie. Ropczyce 2015 Tow. Przyj. Ziemi Ropczyckiej 4° ss. 142, nlb. 2, il.

Zespół folklorystyczny, XX–XXI w.

2438. BILSKA Andżelika, Miszczyńska Elżbieta: Od Zielonych Świątek do Andrzejek. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 218–226, sum.

Obrzędy ludowe XIX–XX w.

2439. CEKLARZ Katarzyna: Sebastian Flizak (1881–1972) – pionier badań etnograficznych po północnej stronie Gorców. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 223–232.

2440. CEKLARZ K.: Tomasz Chlipała [ok. 1830–1912] zwany Bulandą – czarownik i znachor z Gorców w świetle badań etnograficznych z lat 1960–1966. *Wierchy*. R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 127–152.

Uzup.: Kurzeja Marek: Uzupełnienie do biografii Tomasza Chlipały – Bulandy. *Tamże* s. 212–214.

2441. CHĘTNIK Adam: Z nadnarwiańskich borów. Oprac. i do dr. przygot. Jacek Chętnik, Janusz Gołota. Ostrołęka 2015 Ostrołęckie Tow. Nauk. im. Adama Chętnika; Muzeum Kultury Kurpiowskiej 8° ss. 159. Ostrołęckie Tow. Nauk. im. Adama Chętnika, Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce.

Wyd. na podstawie rękopisu i maszynopisu z 1957 r., stanowi cz. 2 utworu pt. Z kurpiowskich borów. Lwów 1930. Antologia wspomnień z Kurpiowszczyzny, XIX–XX w.

2442. CHOLEWA Danuta, Pietrzak Małgorzata: Tkane, dziane i filigranowe skarby, czyli co w śląskiej szafie piszczy. *Rocznik [Muzeum Górnos Śląski Park Etnogr. w Chorzowie]*. [T.] 2: 2014 s. 215–231, sum.

Strój ludowy, XIX–XX w.

2443. CIEŚLUK Krystyna: Zwyczaje i wierzenia ludowe z okolic Lipska związane z weselem, chrztem, Pierwszą Komunią i bierzmowaniem. *Biul. Konserwatorski Woj. Podlaskiego*. Z. 21: 2015 s. 215–243, sum.

XX w.

2444. CMENTARZYSKA – relacje społeczne i międzykulturowe. *Funeralia Lednickie*. Spotkanie 17. Red. Wojciech Dzieduszycki, Jacek Wrzesiński. Poznań 2015 Stow. Nauk. Archeologów Pol. Oddz.; Bibl. Telgte Wydaw. 8° ss. 167, il.

Z treści: Wrzesiński J., Dzieduszycki W.: Relacje społeczne i międzykulturowe na cmentarzyskach – wprowadzenie s. 7–9; Kowalewski Jacek: Antropologia kulturowa wobec zadania prahistorii s. 13–20; Mańkowska-Pliszka Hanna, Okularczyk Urszula, Przychodzeń Halina, Pliszka Aleksandra, Brodziak-Dopierała Barbara, Tarka Sylwia: Średniowieczne pochówki z Poniżnia. Badania antropologiczne i toksykologiczne s. 31–35; Woźny Jacek: Cmentarzyska w przestrzeni i czasie s. 39–44; Kwiatkowska Barbara, Szczurowski Jacek: Elementy obrządku pogrzebowego na różnych typach cmentarzysk s. 45–58; Kierończyk Katarzyna: Mumifikacja na ziemiach polskich w kontekście kulturowym i środowiskowym s. 101–117; Wiszewski Przemysław: Historyczne refleksje nad chrystianizacją Polski w kontekście funeralnym s. 121–127; Urbańczyk Przemysław: Jak (s)chowano pierwszych polskich chrześcijan? s. 129–142; Florek Marek: Kilka uwag o zmianie słowiańskiej obrzędowości pogrzebowej na ziemiach polskich (przejściu od ciałopalenia do inhumacji) i jej związkach z recepcją chrześcijaństwa s. 143–149; Sikora Jerzy: Początki inhumacji w Polsce pierwszych Piastów. Jak wczesne? s. 151–164.

2445. DIAKOWSKA-KOHUT Edyta: Polski atlas etnograficzny – siedemdziesięciolecie prac. *Lud*. T. 99: 2015 s. 337–346.

2446. DRZEŹDŻON Roman: Tabaka. Kaszubskie tabaka i rogarstwo. Gdynia 2015 Region 16° ss. 31, nlb. 1, il. (Seria ABC).

2447. DUMA Paweł: Śmierć nieczysta na Śląsku. *Studia nad obrządkiem pogrzebowym społeczeństwa przedindustrialnego*. Wrocław 2015 Uniw. Wrocławski. Inst. Archeologii 8° ss. 245, il., sum.

2448. DURKACZ-FOREMSKA Anna: Obrzędy pogrzebowe w Przemyślu w XVII wieku i ich reliktury w następnych stuleciach. *Przemyskie Zapiski Hist.* T. 19: 2012/2015 [dr.:] 2015 s. 93–112.

2449. DZIEDZICTWO Krakowiaków Zachodnich i pogranicza krakowsko-śląskiego. [Aut.] Henryka Haduch, Agnieszka Oczkowska, Beata Skoczeń-Marchewka, Aleksandra Szurmiak-Bogucka, Marek Grabski. Chrzanów 2010 Miejs. Ośr. Kultury, Sportu i Rekreacji 8° ss. 82, il.

Mater. z konferencji, Chrzanów, kwiecień 2010 r. XIX–XX w.

2450. FILIP Elżbieta Teresa: Wilamowice. Aż po życia kres. Wrocław 2015 Muzeum Nar. Oddz. 8° ss. 27, nlb. 1, il.

2451. FRANKOWSKA Witosława: Kolędowanie na Kaszubach. *Dzieje kolęd na Pomorzu od XVI do XXI wieku*. Warszawa 2015 Inst. Sztuki PAN 8° ss. 524, il., sum. (Dysertacje Doktorskie Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk; t. 3).

2452. GACEK Gabriela: Radiowe audycje Józefa Majchrzaka jako dokument folkloru muzycznego terenów Śląska. *Roczn. Muzeum Ziemi Kępińskiej*. [T.] 1: 2015 s. 75–123.

Nagrania z l. 1952–1976.

2453. GAWROŃSKI Franciszek Rawita: Wilkołaki i wilkołactwo. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. nlb. 2, 29, il. (Biblioteka Tradycji Europejskiej; nr 68).

Reprint, oryg.: Warszawa 1914.

2454. GAŚSIÓREK Jan, Pokusa Marcin: Zwyczaje i obrzędy ludowe na Żywiecczyźnie. Materiały etnograficzne. Żywiec 2013 Stow. Społ.-Kult. w Wieprzu 8° ss. 908.

XIX/XX w.

Rec.: Rosiek Barbara: Nowy przyczynek do etnografii Żywiecczyzny. *Wierchy*. R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 310–312.

2455. GILLMEISTER Kamila: Krzyże i kapliczki przydrożne, czyli Opowieść o świętych i przestrzeni. Tczew 2015 Fabryka Sztuk 8° ss. 98, il.

XIX–XX w.

2456. GODYŃ Maria: Opowieść o utraconej wsi Maniowy. Studium z antropologii pamięci. Kraków 2015 PAU 8° ss. 168, tabl. 24, il. (Monografie Komisji Etnograficznej PAU; t. 1).

2457. GÓRNIŚIEWICZ Michał: Wierzenia i zabobony z Bronowic Małych i Wielkich oraz okolic na kartach dzieła „Krakowskie” Oskara Kolberga. *Bronowickie Zesz. Hist.-Liter.* Z. 31: 2013 s. 31–38.

2458. GÓRSKA-STREICHER Justyna: Od obrzędu do widowiska ludowego. Zwyczaje regionu radomskiego. Radom 2015 Muzeum Wsi Radomskiej 8° ss. 287, il.

2459. GÓRSKI Andrzej: Powstanie i działalność zespołu folklorystycznego „Folwarczanki” z folwarków małych. *Roczn. Zabłudowski*. T. 7: 2014 s. 65–85.

W l. 1984–2014.

2460. GUDZIK Anna: Mała architektura sakralna w Rybniku. Kapliczki, figury i krzyże przydrożne. Katalog. Rybnik–Katowice 2015 Emmanuel 16° ss. 168, nlb. 1, il. Wydz. Teol. UŚ w Katowicach. (Źródła do Dziejów Kościoła Katolickiego na Górnym Śląsku; nr 12).

XIX–XX w.

2461. [GUSTAWICZ Bronisław]: Rzecz o zbójnictwie w Tatrach skreślona przez Bronisława Gustawicza około 1880 roku, a z rękopisu odczytana, w części gwarowej poprawiona i do druku przysposobiona przez Stanisława Hodorowicza i Macieja Hodorowicza. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 114–130.

2462. HERODY, raj, szopka... Formy kolędowania w Małopolsce Zachodniej. [Aut.] Anna Grochał, Justyna Masłowicz, Agnieszka Oczkowska, Izabela Okręglicka. Wygiełzów 2015 Muzeum – Nadwiślański Park Etnogr. w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec 8° ss. 118, il. + 1 dysk optyczny (DVD).

2463. HOCHLEITNER Janusz: Kultura ludowa Mazowska w dorocznej obrzędowości Warmiaków. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 76–94, sum.

Od średniowiecza.

2464. HOCHLEITNER J.: Warmińska pobożność ludowa wpisana w dawne zwyczaje wielkopostne i wielkanocne. *Studia Elbląskie*. T. 15: 2014 s. 61–73, sum., Zsfg.

2465. ILKOSZ Barbara: Historia szopek Bożego Narodzenia na Dolnym Śląsku. Wrocław 2014.

Rec.: Nowosielska-Sobel Joanna, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 173–175.

2466. JANICKA-KRZYWDA Urszula: Wilkołaki. *Watra*. [T.] 12: 2015 s. 21–26. 2467.

2467. JANICKA-KRZYWDA U.: Zwyczaje, tradycje, obrzędy. Kraków 2013.

Rec.: Sitniewska Roksana, *Roczn. Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu*. T. 5: 2014 s. 170–173.

2468. JANICKA-KRZYWDA U., Ceklarz Katarzyna: Czary góralskie. Magia Podtatrza i Beskidów Zachodnich. Zakopane 2014.

Rec.: Pachniowski Bogusław, *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 441–444.

2469. JANICKA-KRZYWDA U., Kubiena Jacek: Harnasie. Legendy zbójnictwa karpackiego. Istebna-Jasnowice–Jaroszowice 2015 Galeria „Kukuczka” Bożena i Jan Kukuczka; Grafikon 4° ss. 135, nlb. 1, il.

Rec.: Ogórek Leszek, *Watra*. [T.] 12: 2015 s. 153–155.

2470. JĘDRYCHOWSKA Maria, Niewdana Józef, Urbańczyk Kazimierz: Hyrni. Z dziejów zespołów góralskich w uczelniach Krakowa. Kraków–Olkusz 2012. PTTK im. Aleksandra Janowskiego. Oddz. 8° ss. 167, nlb. 1, tabl. 2, il.

Antologia wspomnień, XX w.

2471. JÓŹWIAK Piotr: Zwyczaje wielkopolskie jako okoliczności wyłączające bezprawność czynu (tzw. kontratypy wielkopolskie). *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 163–174.

2472. KALIŃSKI Maciej, Buchowski Leszek: Przegląd dorobku kaszubskiego na przełomie ostatnich 40 lat w gminie Łęczyce. Łęczyce 2015 Gm. Łęczyce 8° ss. 72, il.

Sztuka ludowa.

2473. KALNIUK Tomasz: Mityczni obcy. Dzieci i starcy w polskiej kulturze ludowej przełomu XIX i XX wieku. Toruń 2014.

Rec.: Kopczyński Waldemar, *Roczn. Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu*. T. 6: 2015 s. 102–103.

2474. KARPATY pełne czarów. O wierzeniach, medycynie i magii ludowej Karpat polskich. Materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej zorganizowanej w dniach 21–22 czerwca 2013 r. w Bursie Gimnazjalnej im. dra Jana Bednarskiego w Nowym Targu. Pod red. Katarzyny Ceklarz, Roberta Kowalskiego. Nowy Targ 2015 PTH. Oddz.; Zakł. Poligraficzny MK 8° ss. 168, il. PTH. Oddz. w Nowym Targu. (Prace Komisji Kultury; t. 2).

Treść: Łukuś Elżbieta: Owiane tajemnicą, pełne grozy miejsca w opowieściach ludu spiskiego s. 9–18; Kaźmierska Wioleta: Wybrane zwyczaje i obyczaje romskie od momentu narodzin aż do śmierci s. 19–26; Dylał Magdalena: Demony zła w religijności ludowej Górali zagórzańskich s. 27–38; Ceklarz K.: Bulanda [Tomasz Chlipała] – czarownik i znachor z Gorców, w świetle badań etnograficznych z lat 1960–66 s. 41–50; Typek Joanna: Chorób wypędzanie, uroków odczynianie s. 51–60; Kotarbička-Borys Marzena: Środki lecznicze pochodzenia zwierzęcego w XIX-wiecznej medycynie ludowej Pogórzan s. 61–74; Michnal Wioleta (Brej): „Od Rusal do Jana” – magiczne spektrum kultury łemkowskiej s. 77–86; Janicka-Krzywda Urszula: Elementy „kosmiczne” w karpackiej magii pasterskiej s. 87–96; Popek Joachim: Magia w badaniach Franciszka Kotuli na terenie obozu stacjonarnego w Ranizowie s. 97–106; Buńda-Dorula Anna: Czego się można dowiedzieć o urokach w jednej góralskiej rodzinie, czyli o benefitach obserwacji uczestniczącej s. 107–116; Janicka-Krzywda U.: Od kłoca do Judasza. Tradycyjne obrzędy ostatkowe i wielkopostne na Podtatrzu i w Beskidach Zachodnich s. 119–140; Cząstka-Kłapyta Justyna: Magia tańca – problem odwzorowania ruchu obrotowego na przykładzie huculskiego kołędniczego tańca kruhljek s. 141–150; Majerczyk Dorota: Narzędzia dźwiękowe z okolic Rabki-Zdroju w praktykach magicznych s. 151–160; Kowalski R.: O wierzeniach, medycynie i magii ludowej Karpat polskich w nowotarskiej Bursie Gimnazjalnej – kronika konferencji naukowej w Nowym Targu s. 163–168.

2475. KASPRZYK Damian: Związki Adama Chętnika z Towarzystwem Naukowym Płockim. *Roczn. Tow. Nauk. Płockiego*. T. 7: 2015 s. 46–62, sum.

W l. 1919–1949.

2476. KISIELEWSKI Andrzej: „Ethnology Has Introduced Law and Order”. Remarks on the Works of Bronisław Malinowski as a „Hybrid Activity”. *Ikonotheke*. T. 25: 2015 s. 111–127.

2477. KMOCH Maria Weronika: Kapliczki, figury i krzyże przydrożne w gminie Jednoróżec. Jednoróżec 2015 Gm. Bibl. Publ. 8° ss. 378, nlb. 1, il.

XX–XXI w.

2478. KOLBERG Oskar: Kujawy. Suplement do tomów 3–4. Z rpsów i ze źródeł druk. zebr. i oprac. Danuta Pawlak, Agata Skrukwa. Poznań 2014 Inst. im. Oskara Kolberga; Bonami 8° ss. C, 369, nlb. 2, tabl. 32, il. PTL Wrocław, Inst. im. Oskara Kolberga Poznań. (Dzieła Wszystkie; t. 72/2).

2479. [KOLBERG O.]: Zaniemyśl i okolica w pismach Oskara Kolberga. *Śremski Notatnik Hist.* Nr 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 76–91.

2480. KOMSKI Arkadiusz, Kurasiński Tomasz, Skóra Kalina: Kłódki ze zniszczonego cmentarza sanockiego. Przyczynek do badań nad żydowską obrzędowością pogrzebową w przeszłości. *Roczn. Sanocki*. [T.] 11: 2014 s. 49–62.

XVI–XIX w.

2481. KOSEŁA Roman: Świat nadprzyrodzony Włostowa. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. nlb. 4, 6, tabl. 6, il. (Biblioteka Tradycji Słowiańskiej; nr 30).

Reprint, oryg.: Sandomierz 1937.

2482. KOŚCIELNA Joanna A., Matuszewska Agnieszka: Legendy jako źródło identyfikacji obiektów megalitycznych. Przykład mikroregionu cedyńskiego. *Roczn. Chojeński*. T. 7: 2015 s. 9–36, Zsfg.

2483. KRASUCKI Eryk: Z przytutpem i klasą. Opowieść o zespole Diabaz. Kozierki–Drawsko Pomorskie 2015 Zakł. Poligraficzny Primum; na zlec. Ośr. Kultury w Drawsku Pomorskim 8° ss. 176, il.

Zespół Tańca Ludowego „Diabaz” w Drawsku Pomorskim, XX–XXI w.

2484. KUBICA Grażyna: Maria Czaplicka [1884–1921]. Płeć, szamanizm, rasa. Biografia antropologiczna. Kraków 2015 Wydaw. UJ 8° ss. 472, nlb. 1, il. (Anthropos).

2485. KULKA Piotr: Tradycyjne gry i zabawy w Wielkopolsce. Poznań 2015 WBP i Centrum Animacji Kultury 8° ss. 132, il. + dysk optyczny (CD).

2486. KULTURA ludowa Górali Kliszczackich. Praca zbior. pod red. Katarzyny Ceklarz i Justyny Masłowiec. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Wierchy”. Centr. Ośr. Turystyki Górskiej PTTK 8° ss. 559, nlb. 1, tabl. 22, il. (Biblioteka Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK w Krakowie; t. 26).

Beskid Makowski.

Treść: Sadowski Piotr: Charakterystyka geograficzno-historyczna obszaru zamieszkałego przez Kliszczaków s. 9–52; Masłowiec J.: Górale Kliszczacy jako grupa etnograficzna s. 53–80; Reinfuss-Janusz Krystyna: Rolnictwo s. 81–98; Wicher Regina: Tradycyjne użytkowanie lasu s. 99–118; Woźny Anna: Hodowla i tradycje pasterskie s. 119–144; Grabski Marek: Budownictwo drewniane s. 145–170; Grabski M.: Architektura sakralna s. 171–192; Ceklarz K.: Rzemiosło i sztuka s. 193–242; Rossal Ewa: Strój s. 243–266; Reinfuss-Janusz K.: Pożywienie s. 267–284; Okręglicka Izabela: Medycyna ludowa s. 285–312; Grochal Anna: Obrzędy doroczne s. 313–372; Majerczyk Dorota: Obrzędy rodzinne s. 373–404; Masłowiec J.: Demonologia i czary s. 405–436; Gacek Gabriela: Folklor muzyczny s. 437–476; Ceklarz K.: Muzealnictwo s. 477–506; Wasilewska-Prędko Kamila: Kliszczacy w piśmiennictwie s. 507–544.

2487. KULTURA ludowa regionu gabińskiego. Red. nacz. Jarosław Domagała. Gąbin 2015 Miej.-Gm. Ośr. Kultury 8° ss. 171, nlb. 1, il.

Treść: Domagała J.: Wstęp s. 7–13; Pieśni i utwory instrumentalne regionu gabińskiego s. 15–98; Leleń Andrzej: Analiza muzykologiczna wybranych pieśni i utworów instrumentalnych s. 99–125; Głowacka Aleksandra: Obrzędy i zwyczaje s. 127–154; Ledzion Marzena: Kultura materialna – budownictwo, wyposażenie domów i stroje regionalne s. 155–168; Bibliografia s. 169–172.

2488. KULTURA ludowa źródłem działań artystycznych, badawczych i naukowych. Pod red. Magdaleny Szyndler. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 268, nlb. 4, il., sum., shrnutí. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3395).

Z treści: Szyndler M.: Wprowadzenie s. 7–11; Przerembski Zbigniew Jerzy: Między „status quaestionis” a „licentia poetica” – obraz muzyki tradycyjnej w polskiej literaturze pięknej s. 15–41; Miśka Hubert: Wykorzystanie pieśni ludowej w nauczaniu muzyki na przykładzie działalności pedagogicznej Karola Hławiczki s. 55–65; Leśniczak Grażyna: Folklor w kształceniu muzycznym słuchaczy Kolegium Nauczycielskiego w Bytomiu s. 115–124; Cudzych Ewa, Szyszka Katarzyna: Twórczość plastyczna Jana Wałacha jako źródło badań antropologicznych i etnomuzykologicznych s. 141–158; Mika Bogumiła: Elementy podhalańskie i kurpiowskie w wybranych kompozycjach polskich XX wieku s. 161–183; Glenc Joanna: Tradycja gromadzenia materiałów folklorystycznych na Śląsku. Historia zbieractwa pieśni ludowych regionu pszczyńskiego w zarysie s. 185–191; Sikora Jadwiga: XX-lecie Międzynarodowego Przeglądu Zespołów Regionalnych „Złoty Kłos” w Zebrzydowicach s. 193–204; Zoń-Ciuk Danuta: Inspiracje folklorem w twórczości Jana Gawłasa – charakterystyka wybranych utworów s. 205–225; Komuszyna Zofia: Mazurek w polskich opracowaniach jazzowych s. 233–243; Sordyl Brygida: Od folkloru do folku, czyli tradycje, inspiracje i przeobrażenia na przykładzie muzyki ludowej Beskidu Żywieckiego s. 245–251.

2489. LEWANDOWSKA Jadwiga: Relikty wierzeń demonologicznych dotyczące pochodzenia nazwy miejscowości Strzygi, gm. Osiek, woj. kujawsko-pomorskie. *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia*. T. 2: 2011 s. 271–282.

2490. LULEK Piotr: Zagórzanie. Tradycja, muzyka, taniec. Kasina Wielka–Kwidzyn 2015 Stow. Muzyczne „Echo Zagórzan”; Vega Studio Adv. Tomasz Müller 8° ss. 152, il.

2491. ŁUKUŚ Elżbieta: Obrzędowość rodzinna na Zamagurzu. Zaproszenie na wesele. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 286–293.

2492. MAĆKOWIAK Krzysztof: Przysłowia w „Piosnkach ludu wielkopolskiego” Józefa Jana Lipieńskiego. *Literatura Lud*. R. 59: 2015 nr 4/5 s. 37–46, sum.

Z 1842 r.

2493. MAKOWSKA Karolina: Pieśń pogrzebowa jako przekaz kultury w społeczności tradycyjnej na materiale tekstów z zeszytów śpiewaczych mieszkańców parafii Sokoły. *Studia Łomżyńskie*. T. 25: 2015 s. 155–166, sum.

2494. MOSZYŃSKI Kazimierz: Regionalizm wobec etnografii. *Małopolska*. [T.] 17: 2015 s. 153–158, sum.

Pierwodruk: *Ziemia*. R. 10: 1925 nr 1 s. 11–16.

2495. MOTYKA Władysław: Józef Szczotka 1893–1965 piewca góralszczyzny. Milówka 2015 Beskidzkie Tow. Oświatowe 8° ss. 224, nlb. 2, il.

2496. MUSIALIK Anna: Pieśni, piosnki, przyśpiewki na każdą okazję ze zbiorów rękopiśmiennych Biblioteki Śląskiej. Katowice 2015 Bibl. Śląska 8° ss. 129, nlb. 3, tabl. 46, il. (Silesianka Przedstawia; 14). XIX–XX w.

2497. NA SZCZĘŚCIE to Żyd. Polskie figurki Żydów. Lucky Jews. Poland’s Jewish figurines. Red. Erica Lehrer; przeł. Aleksandra Bilewicz. Kraków 2014 Korporacja Ha!art 8° ss. 248, il.

Rec.: Jagodzińska Agnieszka, *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 1 s. 183–186.

2498. NOFIKOW Ewa: Polski karnawał. Obrazy obyczajów świątecznych w piśmiennictwie trzech stuleci, od XVII do XIX wieku. Białystok 2015 Wydaw. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 350, nlb. 2, sum.

2499. OBORNY Aneta I.: Polskie instrumenty ludowe. Warszawa 2015 Sport i Turystyka – Muza 8° ss. 217, nlb. 11, il. (Ocalić od Zapomnienia).

2500. OBSERWATORKI z wyobraźnią. Etnograficzne i socjologiczne pisanstwo kobiet. Pod red. Grażyny Kubicy i Katarzyny Majbrody. Wrocław 2014 PTL; Uniw. Wrocławski 8° ss. 481, sum. PTL. (Archiwum Etnograficzne. Etnographic Archives; t. 57).

XIX–XX w.

2501. OLSZEWSKA Bożena: Miejsce, które leczy w baśniach, podaniach i legendach. *Literatura Lud.* R. 59: 2015 nr 4/5 s. 3–13, sum.

Cudowne źródelka.

2502. PACZKOWSKA-ŁAGOWSKA Elżbieta: O historyczności człowieka. *Studia filozoficzne.* Gdańsk 2012 Wydaw. Słowo/O obraz Terytoria 8° ss. 231. (Minerwa. Biblioteka Filozofii i Historii Filozofii).

Rec.: Falkowski Mateusz: Projekt i destrukcja antropologii historycznej. *Klio.* T. 29: 2014 nr 2 s. 175–186.

2503. PAJAŁEK Michał Adam: Obrzędowość rodzinna wsi Brenica na przykładzie rodu Pająków. Tomaszów Mazowiecki 2015 Agencja Wydaw. Paj-Press 8° ss. 234, il.

XVIII–XX w.

2504. PAWŁOWSKA Krystyna: Jadwiga Kurant – laureatka Nagrody im. Oskara Kolberga w 2013 r. *Roczn. Muzealny* [Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej]. T. 15: 2014 s. 251–253.

2505. PIENIŃSKIE nuty. Zbiór pieśni szczawnickich. Zebrał Michał Słowik-Dzwon. Kraków 2014 Astraia 4° ss. 191, il. + dysk optyczny (CD).

Rec.: Jazowska-Gumulska Maria, *Małopolska.* [T.] 17: 2015 s. 337–339.

2506. [PIĘĆDZIESIĘCIOLECIE] 50-lecie Zespołu Pieśni i Tańca „Ondraszek”. Pod red. Jacka Żaby. Szczyrk 2015 Stow. Wspierania Kultury „Koliba” 4° ss. 65, nlb. 3, il.

2507. PISKORZ-BRANEKOVA Elżbieta, Stanaszek Łukasz Maurycy: Strój wilanowski z nadwiślańskiego urzecza. Wrocław 2015 PTL 4° ss. 146, nlb. 1, il., sum., Zsfg., rez. (Atlas polskich strojów ludowych. Cz. 4: Mazowsze i Sieradzkie; z. 11).

2508. PLOCH Leszek: Inspirowani folklorem. XXX-lecie Integracyjnego Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowiacy” (1985–2015). Wydanie polsko-angielskie. Tł. na jęz. ang. Urban Bednarski, Małgorzata Bednarska-Ćwikła. Warszawa 2015 Fund. Nowe Teraz 8° ss. 367, il.

Tekst równol. pol., ang.

2509. PYTLIK Zygmunt: Gewant z tatrzańskich legend. Zakopane–Kraków 2010 Firma Księgarsko-Wydawnicza Kanon Anna Osińska-Namaczyńska 8° ss. 47, nlb. 1, il.

Giewont.

2510. REMISZEWSKI Ryszard M[arian]: Śladami legendy o św. Kindze w Pieninach. O Średnianach, Chałupiskach i Miedziusianach. Szczawnica 2015 Ośr. Turystyki Górskiej PTTK; nakł. własnym 8° ss. 23, il. (Seria z Okienkiem; 49).

2511. REMISZEWSKI R. M.: Zabytkowe wielkopostne opony z Orawki. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 183–185.

2512. RUCKA Barbara: Z chusty malowana muzyńska sztuka ludowa. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 269–276.

XIX w.

2513. RYGUS Piotr: Chałupa z Kromołowa. Chorzów 2015 Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie” 16° ss. 50, il. (Historia, Ludzie i Miejsca. Zeszyty budownictwa drewnianego Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”; nr 6).

2514. RYGUS P.: Spichlerze plebańskie z Warszowic i Pilchowic. Chorzów 2015 Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie” 16° ss. 46, il. (Historia, Ludzie i Miejsca. Zeszyty budownictwa drewnianego Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”; nr 9).

2515. RZESZUT-BARAN Urszula: Rośliny w lecznictwie domowym – badania etnobotaniczne Kopcie 2011. *Biul. Muzeum Kultury Lud. w Kolbuszowej*. Nr 3: 2015 s. 161–192, sum. s. 223–224.

2516. SKIBIŃSKA Aneta: O tym, jak święty Wawrzyniec świętym Walentym był. *Studia Muzealne*. Z. 21: 2015 s. 206–213, sum.

Obraz na szkłe z XIX w. ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Poznaniu.

2517. SKONIECZNA-GAWLIK Dobrawa: Rośliny w zwyczajach i obrzędach mieszkańców województwa śląskiego. Tradycja i współczesność. *Rocznik* [Muzeum Górnośląski Park Etnogr. w Chorzowie]. [T.] 3: 2015 s. 102–123, sum.

2518. SMOLIŃSKA Teresa: Żniwniak opolski. Wyd. 2. popr. Opole 2015 Urząd Marszałkowski Woj. Opolskiego. Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi 8° ss. 52, il.

Wyd. 1 pt.: Żniwniak opolski. Red. Klaudia Klucznik, Teresa Smolińska. 2009.

2519. STANEK Kamila Barbara: Kobieta w „Karaim. Jego życie i zwyczaje w przysłowiaach ludowych” [Aleksandra] Mardkowicza – punkt wyjścia do analizy porównawczej postrzegania kobiety w przysłowiaach karaimskich, tureckich i polskich. *Almanach Karaimski*. [T.] 4: 2015 s. 47–63, sum.

2520. STELMACHOWSKA Bożena: Słowińcy. Ich dzieje i kultura (do 1956 r.). Oprac. Anna Kwaśniewska. Gdańsk 2013 Inst. Kaszubski; Muzeum Pomorza Środkowego 8° ss. 512, il.

Rec.: Szultka Zygmunt: Jak o tzw. Słowińcach przed pół wiekiem pisano. W związku z książką... *Przeł. Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 4 s. 255–276.

2521. STEMPNIK Anna, Podgórska Barbara, Podgórski Adam: Rudzki strój ludowy. Inicjatywa wydaw., koncepcja i red. B. i A. Podgórcy. Ruda Śląska 2015 Rudzkie Tow. Przyj. Drzew OPP 8° ss. 149, nlb. 3, il.

Z Rudy Śląskiej.

2522. STROJE ludowe od XIX w. do czasów współczesnych z obszaru lokalnej grupy działania „Lepsza Przyszłość Ziemi Ryckiej”. Oprac. tekstu Mariola Tymochowicz. Ryki 2015 Stow. Lokalna Grupa Działania „Lepsza Przyszłość Ziemi Ryckiej” 8° ss. 164, nlb. 2, il.

2523. STRÓJ podhalański. [Aut.] Stanisława Trebunia-Staszela, Agnieszka i Mateusz Etynkowscy, Katarzyna Fiedler. Wrocław 2015 PTL 4° ss. 171, il., sum., Zsfg., res. (Atlas polskich strojów ludowych. Cz. 5: Małopolska; z. 18).

2524. ŚPIEWKI góralskie. Zebrali Zofia i Witold Paryscy; red. Jadwiga i Maciej Mączyńscy. Zakopane 2014 Fund. im. Zofii i Witolda Paryskich 8° ss. 123, nlb. 4, il. (Seria Wydawnictw Fundacji im. Zofii i Witolda Paryskich; t. 1).

Rec.: Radwan Paweł: „Wolę Pięciastawy...”. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 9: 2015 s. 269–270.

2525. TREBUNIA-STASZEL Stanisława: Oskar Kolberg [1814–1890] i jego podhalańskie materiały. Słów kilka o wybitnym badaczu folkloru w 200 rocznicę jego urodzin. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 151–160.

2526. TREBUNIA-WYROSTEK Anna: Ślady przedchrześcijańskich wierzeń i obrzędów religijnych na Podhalu. Cz. 1. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 161–179.

Toż. Cz. 2. *Tamże*. Nr 19: 2015 s. 195–222.

2527. TROJANOWSKI Wincenty: Podania mityczne dziejów Polski w oświetleniu wiaroznawstwa porównawczego i obrzędów ludowych. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. nlb. 6, 65. (Biblioteka Tradycji Słowiańskiej; nr 24).

Reprint, oryg.: Warszawa 1917.

2528. [TRZYDZIEŚCI] 30 lat kołędowania. Red., wybór i graf. Roman Świerzewski; aut. zdjęć Jacek Kostro [i in.]. Boguty-Pianki 2014 Gm. Boguty-Pianki 8° ss. 100, il.

Województwo mazowieckie.

2529. TUSZEWICKI Marek: Demonology at the crossroads. The presence and significance of non-Jewish beliefs within Ashkenazi folklore. *Scripta Judaica Cracoviensia*. Vol. 13: 2015 s. 93–112.

2530. W KRĘGU polskiej tradycji i zwyczajowości. Red. Franciszek M. Rosiński, Zdzisław Kupisiński, Małgorzata Dziura. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 232, nlb. 1. KUL. Wydz. Teologii.

Z treści: Bukowska-Floreńska Irena: Rzeczywistość kulturowa jako przestrzeń badawcza współczesnego etnologa i antropologa kulturowego s. 11–24; Kolbuszewski Jacek: Przyroda jako tekst kultury. Uwagi o pojęciu przyrody polskiej s. 25–52; Dziura M.: Współczesne formy karnawalizacji kultury tradycyjnej s. 53–71; Łeńska-Bąk Katarzyna: Religijność ludowa w średniowieczu jako przykład synkretyzmu s. 75–89; Kłosek Eugeniusz: Wokół wyznania i wizji transcendentnego świata Polaków z rumuńskiej Bukowiny s. 91–120; Kossakowska-Jarosz Krystyna: Kult świętych w piśmienniczym obiegu – „powietrze epoki” czy górnośląska osobliwość? (wiek XIX na tle religijności Ślązaków z etnicznym podtekstem) s. 121–143; Kość-Ryżko Katarzyna: Tanatologia ludowa w perspektywie antropologicznej – tradycja i zmiana s. 145–160; Rosiński F. M.: Ludowe wierzenia i zwyczaje tanatologiczne w Polsce s. 161–178; Turek Krystyna: Pieśni maryjne w tradycyjnych obrzędach przedpogrzebowych s. 179–188; Kupisiński Z.: Przemiany obrzędowości ludowej dnia wigilijnego w regionie opoczyńskim s. 191–207; Adamowski Jan: O polonizacji elementów obrzędowości dorocznej (na przykładzie repertuaru kołędniczego okresu Bożego Narodzenia) s. 209–218; Siemion Anna, Szczerbiak Katarzyna: Ludowe zwyczaje bożonarodzeniowe w okresie przemian kulturowych i społecznych na terenie powiatu tomaszowskiego s. 219–232.

Rec.: Linda Katarzyna: Polskie zwyczaje, obyczaje, tradycje dawniej i dziś – podróż interdyscyplinarna. *Literatura Lud*. R. 59: 2015 nr 3 s. 61–63.

2531. WIJAS-GROCHOLSKA Elżbieta: Wiejska architektura – dziedzictwem kulturowym Stobrawskiego Parku Krajobrazowego. Ładza–Opole 2015 Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych; Woj. Opolskie 8° ss. 51, il.

XVIII–XX w.

2532. WYBÓR tekstów etnograficznych o dawnej Bojkowszczyźnie Zachodniej. Pod red. Olgi Solarz. Nowica 2015 Stow. Magurycz 8° ss. 221, nlb. 3, il.

Treść: Solarz O.: Wstęp s. 10–17; Błyznak Iwan: Zwyczaje zielonoświąteczne w bojkowskiej miejscowości Sztukiwec' s. 18–20; Danyliw Wołodymyr: Zwyczaje pogrzebowe w Caryńskim w powiecie leskim s. 21; Falkowski Jan: Z pogranicza bojkowsko-huculskiego. Nakreślenie granicy etnicznej s. 22–26; Franko Olga: Karpaccy Bojkowie i ich życie rodzinne s. 27–37; Kobilnyk Wołodymyr: Kultura materialna wsi Żukotyń w powiecie turczańskim. Cz. 1–3 s. 38–156; Maksymczuk Iwan: Domowy wyrób słomkowych kapeluszy w Biłyczu Dolisznim s. 157–158; Maksymczuk I.: Naczynia domowe i kuchenne w Starym Samborze s. 159–161; Rudnyc'kyj Jarosław: Kilka uwag do badań nad bojkowsko-naddniestrzańską granicą językową s. 162–166; Skoryk Mychajło: Bojkowskie pisanki s. 167–179; Turians'ka Marija: Zwyczaje bojkowskie na Boże Narodzenie, Nowy Rok i Jordan (Ternawa Wyżna, powiat Turka) s. 180–184; Zubryc'kyj Mychajło: Chude lata – przyczynek do historii Galicji w latach 1846–1861 s. 185–201; Zubryc'kyj M.: Pańszczyzna we wsi Mszaniec w XVIII w. s. 202–206; Zynycz Mychajło: Zwyczaje i wierzenia na Andrzeja we wsi Żukotyń powiatu turczańskiego s. 207–210; Zynycz M.: Zwyczaje pogrzebowe we wsi Żukotyń powiatu turczańskiego s. 211–216; Biogramy s. 217–219.

2533. WYPORSKA Wanda: Witchcraft in early modern Poland, 1500–1800. Basingstoke 2013 Palgrave Macmillan 8° ss. XV, nlb. 1, 245, il.

Rec.: Wijaczka Jacek, *Acta Poloniae Historica*. [T.] 112: 2015 s. 344–350.

2534. [ZBIR Ìrina Mihajlìvna] Zbyr Iryna: Oskar Kol'berg i jogo zbìrnik „Pokuttâ”. L'viv 2014 L'vivs'kij nacional'nij universitet ìmieni Ìvana Franka 8° ss. 269, mapy.

Rec.: Jasiewicz Zbigniew, *Etnogr. Pol.* T. 58: 2014 z. 1/2 s. 193–196.

c) Demografia i statystyka

Zob. poz. 2679, 7011, 7085, 7405, 7686, 7777, 7808, 7811, 7826, 8178, 8260, 8471, 8566, 8571, 8610, 8820, 8935, 9300, 9383, 9498, 11573.

2535. ANTROPOLOGICZNE badania dzieci i młodzieży w Polsce w latach 1966–2012. Zmiany sekularne i zróżnicowanie społeczne. Red. Sławomir Kozieł, Natalia Nowak-Szczepeńska, Aleksandra Gomuła. Wrocław 2014 Arboretum 8° ss. 165, nlb. 1, il., sum.

Treść: Kozieł S.: Wstęp s. 9–20; Gomuła A., Nowak-Szczepeńska N.: Polskie Zdjęcia Antropologiczne s. 21–37; Nowak-Szczepeńska N., Gomuła A.: Zmiany sekularne wymiarów ciała: wysokość ciała i względna masa ciała (BMI) s. 39–59; Nowak-Szczepeńska N., Gomuła A.: Trend sekularny wysokości ciała i BMI w kategoriach czynników społeczno-ekonomicznych s. 61–85; Gomuła A., Nowak-Szczepeńska N.: Trend sekularny w odsetkach nadwagi, otyłości i niedowagi s. 87–118; Nowak-Szczepeńska N., Gomuła A.: Trend sekularny obwodu ramienia i obwodu pasa s. 119–136; Kozieł S., Gomuła A., Nowak-Szczepeńska N.: Trend sekularny i zróżnicowanie społeczne wieku „menarche” s. 137–158; Kozieł S.: Zmiany wielkości społecznych gradientów cech biologicznych. Czy mierzymy w kierunku egalitaryzmu biologicznego? s. 159–166.

2536. BAL-DOMAŃSKA Beata: Współpraca statystyki publicznej i środowiska naukowego. *Wiadom. Statyst. R.* 60: 2015 nr 12 s. 49–57, res., sum.

2537. BERGER Jan: Historia Polski w liczbach. Unikalna seria statystyczno-historyczna GUS. *Wiadom. Statyst. R.* 60: 2015 nr 1 s. 94–96.

2538. BORODA Krzysztof: O przydatności rejestrów poborowych z XVI wieku w badaniach demograficznych. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 33: 2014 s. 21–38, sum.

2539. BORUCKA Jadwiga, Romaniuk Joanna, Frątczak Ewa: Trwałość pierwszych związków w kohortach urodzeniowych 1951–1960 oraz 1961–1970. *Studia Demogr.* 2012 nr 1 s. 103–127, sum.

Na podst. Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w roku 2002.

2540. CHUCHLA Antoni: Przynależność Jawornika do administracji cywilnej i kościelnej oraz jego ludność w latach 1860–1945. *Resovia Sacra*. R. 22: 2015 s. 71–98, sum.

2541. DOBKIEWICZ Andrzej: Świdnica i powiat świdnicki statystycznie. *Roczn. Świdnicki*. T. 42: 2014 [dr.:] 2015 s. 262–265.

2542. DOMAŃSKI Czesław, Jędrzejczak Alina: Rozwój statystyki łódzkiej. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 146, il. UŁ. (Ekonomia).

2543. EBERHARDT Piotr: Liczebność i rozmieszczenie ludności żydowskiej w Europie w XX wieku. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 1 s. 88–109, sum.

2544. GOŁATA Elżbieta: Metodologia Powszechnego Spisu Ludności i Mieszkań 2011 r. w zakresie pytań etnicznych. *Studia Demogr.* 2013 nr 1 s. 97–133, sum.

2545. JAKUBOWSKI Andrzej: Przemiany demograficzne na obszarze Euroregionu Bug w latach 2003–2013. Przygot. danych i zest. tabelaryczne A. Jakubowski, Elżbieta Sochacka. Lublin 2015 Urząd Statyst. 8° ss. 201, il. Urząd Statyst. w Lublinie. (Analizy Statystyczne).

2546. KIKOSICKA Katarzyna: Przemiany demograficzno-społeczne w gminie Dąbrowice. *Kutnowskie Zesz. Region*. T. 18: 2014 s. 193–232.

W l. 1946–2010.

2547. KUKLO Cezary: Demografia Rzeczypospolitej przedrozbiorowej. Warszawa 2009.

Rec.: Paradysz Jan, *Studia Demogr.* 2011 nr 2 s. 107–111.

2548. MASTIANICA Olga: Lietuvos visuomenės profesionalėjimo kryptys (pagal 1897 m. Rusijos imperijos visuotinę gyventojų surašymą). *Lituanistica*. T. 60: 2014 Nr. 4 s. 225–237, sum.

Poziom profesjonalizmu w litewskim społeczeństwie (według jednodniowego spisu ludności rosyjskiego imperium w 1897 r.).

2549. MNIEJSZOŚCI narodowe i etniczne w Polsce w świetle Narodowego Spisu Powszechnego Ludności z 2011 roku. Red. nauk. Sławomir Łodziński, Katarzyna Warmińska, Grzegorz Gudaszewski. Warszawa 2015 Wydaw. Nauk. Scholar 8° ss. 310, il.

Treść: Łodziński S., Warmińska K., Gudaszewski G.: Wprowadzenie. Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce w świetle Narodowego Spisu Powszechnego Ludności 2011 s. 9–18; Łodziński S.: „Refleksyjna” władza liczb. Wybrane problemy tworzenia i społecznego odbioru „pytań etnicznych” w Narodowym Spisie Powszechnym Ludności w Polsce w 2011 roku s. 19–38; Warmińska K.: Etniczność – między wyborem a przymusem. O zarządzaniu tożsamością kolektywną w kontekście spisu powszechnego ludności w 2011 roku w Polsce s. 39–55; Gudaszewski G.: Identyfikacje etniczne w Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań w 2011 roku s. 56–120; Babiński Grzegorz: Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011, w zakresie mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego. Co mierzy, a czego zmierzyć nie może? s. 121–125; Gołata Elżbieta: Metodologia Powszechnego Spisu Ludności i Mieszkań w 2011 roku w zakresie pytań etnicznych s. 126–159; Szczygielski Kazimierz: Opinia w sprawie metodologii badań spisowych w aspekcie etnicznym s. 160–186; Popieliński Paweł: Mniejszość niemiecka w świetle Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku w Polsce s. 187–214; Wróblewski Piotr: Narodowy Spis Powszechny z 2011 roku a legitymizacja uniwersum symbolicznego narodowości śląskiej s. 215–237; Obracht-Prondzyński Cezary: Co ze spisu dla badacza wynika? Przypadek Kaszubów s. 238–261; Michna Ewa: Rola spisów powszechnych w polityce tożsamości i walce o uznanie. Przypadek Łemków w Polsce oraz Rusinów Karpaccich na Preszowszczyźnie i Zakarpaciu (na Słowacji i Ukrainie) s. 262–283; Abkowicz Mariola: Ilu jest Karaimów? Karaimi wobec Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku w Polsce i na Litwie s. 284–292; Szmęja Maria: Czego nas uczą spisy powszechne ludności? s. 293–302.

2550. OGÓREK Bartosz: Populacja Krakowa w kontekście długofalowych procesów demograficznych na przełomie XIX i XX wieku. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 32: 2013 s. 25–88, sum.

W l. 1880–1931.

2551. RACHWAŁ Piotr: Badania demograficzne nad ludźmi starymi w Lubelskiem w świetle metryk zgonów (wybrane aspekty). Część I. Kurów (1698–1825). *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 237–258, sum.

2552. RZEMIENIECKI Konrad, Miesiąc-Stępińska Anna: Śluby w parafii greckokatolickiej Kałusz w latach 1785–1897. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 33: 2014 s. 39–63, sum.

2553. SZOŁTYSEK Mikołaj: Toward a conceptual framework for the variation in historical family and household systems across Eurasia. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 36: 2014 s. 55–86.

2554. SZUBIŃSKI Eryk: Analiza demograficzno-historyczna największych jednostek osadniczych powiatu mińskiego – historia i teraźniejszość. *Roczn. Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 163–176.

2555. WITKOWSKI Janusz: Pożegnanie Pana Profesora Tadeusza Walczaka [1929–2014]. *Wiadom. Statyst. R.* 60: 2015 nr 1 s. 1–3.

Statystyka.

C. HISTORIA POLSKI

I. OGÓLNE

1. ŹRÓDŁA

2556. ACTA Nuntiaturae Polonae. T. 34: Opitius Pallavicini (1680–1688). Vol. 8: (1 I 1684 – 30 VI 1684). Ed. Maria Domin. Cracoviae 2015 PAU 8° ss. XXVIII, 610, sum. Acad. Scientiarum et Litterarum Polona. Sumptibus Fundationis Lanckoroński.

Toż. T. 54: Ioannes Andreas Archetti (1776–1784). Vol. 1: (8 IV 1775–25 VII 1776). Ed. Paulus Zajac. Cracoviae 2013.
Rec. [T. 54]: Grabowski Janusz, *Archeion*. T. 116: 2015 s. 633–640.

2557. EVERYDAY Jewish life in imperial Russia. Select documents (1772–1914). Ed. by ChaeRan Y. Freeze, Jay M. Harris. Waltham, Mass. 2013 Brandeis Univ. Press 8° ss. XXVI, 635.

Rec.: Dybała Anna, *Przepl. Hist.* T. 106: 2015 z. 1 s. 179–183.

2558. KAPITUŁA Domu Macierzystego Salezjanów w Polsce 1928–1950 Zakładu im. Księdza Bosko w Oświęcimiu. Oprac. i wyd. Waldemar Witold Żurek. Lublin 2015 Waldemar Witold Żurek 8° ss. 243, nlb. 1, riass., sum., Zsfg. (Biblioteka Salezjańskiej Prowincji św. Jacka w Krakowie; nr 6).

2559. KOMOROWSKI Jan: Kronika Zakonu Braci Mniejszych Obserwantów (1209–1536). Przetł. Kazimierz Żuchowski. Kalwaria Zebrzydowska 2014.

Rec.: Flaga Jerzy, *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 413–420.

2560. KOWAŁA w powiecie radomskim. Przeszłość, teksty źródłowe, 21 sierpnia 1863 roku. 150-lecie powstania styczniowego. Pod red. Stanisława Zielińskiego. Kowala 2015 Urząd Gm. 8° ss. 130, il.

Wybór źródeł historycznych do dziejów Kowali z lat 1325–1939.

2561. KRONIKA Konwentu Bernardynów Sierakowskich spisana w latach 1624–1819. Red. wstęp i komentarz Tadeusz Andrzejewski, Robert Jędrzejczak, Artur Paczesny; tł. z jęz. łac. Magdalena Szymańska-Piętka, Radosław Piętka, Monika Miazek-Męczyńska, Justyna Zaborowska-Musiał. Gorzów Wielkopolski–Sieraków 2015 Agencja Reklamowa Agpa; Muzeum Zamek Opalińskich; Muzeum Region. Oddz. Bibl. Publ. im. J. D. Janockiego 8° ss. 150, nlb. 2, il.

2562. KSIĘGI sądowe wiejskie z Chorzowa i Dębu z lat 1534–1804. Oprac. Zdzisław Jedynek; przy współpr. Andrzeja Sośnierz. Chorzów 2015 Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie” 8° ss. 525, nlb. 1, tabl. 4, il. + 1 dysk optyczny (CD-ROM). Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”. (Monografie i Materiały; 4).

2563. LETTERS from readers in the Polish American Press, 1902–1969. A corner for everybody. Ed. by Anna D. Jaroszyńska-Kirchmann; transl. by Theodore L. Zawistowski and A. D. Jaroszyńska-Kirchmann. Lanham 2013 Lexington Books 8° ss. VIII, 583.

Listy publikowane w jęz. pol. w tygodniku „Ameryka-Echo”.

Rec.: Wojdon Joanna, *Studia Migracyjne – Przepl. Polonijny*. R. 41: 2015 z. 1 s. 213–218.

2564. LIGA Narodowa (1893–1928). Wybór relacji. Wybór, wstęp i oprac. Tomasz Sikorski, Adam Wątor. Warszawa 2015 Muzeum Historii Polski 8° ss. 401, nlb. 5, tabl. 8, il. (100-lecie Niepodległości. Wspomnienia i pamiątki; t. 2).

2565. [PENKIOLIKTAS] XV a. pabaigos – XVI a. primos pusės mūšiai nežinomo voluiniečio gyvenime. [Wyd.] Gediminas Lesmaitis. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2011 [nr.] 2 [dr.:] 2012 s. 131–140.

Bitwy końca XV i początku XVI w. w życiu nieznanego z imienia Wołynianina.

2566. PINKAS Kahału Boćkowskiego (1714–1817). Oprac. i wstęp Anna Michałowska-Mycielska. Warszawa 2015 IH PAN 8° ss. nlb. 6, XXV, nlb. 2, 169, il. (Źródła do Dziejów Żydów Polskich; t. 1).

Tekst i liczbowanie stron w kierunku przeciwnym. Tekst także ang., hebr.

2567. POLACY na Ukrainie. Zbiór dokumentów. Cz. 1 t. 8: Lata 1917–1939. Pod red. Stanisława Stępnia. Przemyśl 2014 Południowo-Wschodni Inst. Nauk. 8° ss. 398, nlb. 2, il., streszcz. ukr. Południowo-Wschodni Inst. Nauk. w Przemyślu.

Tyt. równol.: Polâki v Ukraïni. Zbîrnik dokumentiv. Cz. 1 t. 1. 1998.

2568. POLSKA dyplomacja wojskowa 1918–1945. Wybór dokumentów. T. 1. Wybór materiałów i red. t. Roman Szymaniuk, Andrzej Wszendyrówny, Agnieszka Jaskuła. Warszawa 2014.

Rec.: Majzner Robert: W służbie sił zbrojnych dyplomacji – ataszaty wojskowe II Rzeczypospolitej. *Przeegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 3 s. 214–223.

2569. POLSKIE korzenie Izraela. Wprowadzenie do tematu. Wybór źródeł. [Wyd.] Łukasz Tomasz Sroka, Mateusz Sroka. Budapeszt–Kraków 2015 Austeria Klezmerhojs 8° ss. 710, nlb. 3, il., sum.

XX w.

2570. PROTOKOŁY posiedzeń Warmińskiej Kapituły Katedralnej za czasów Mikołaja Kopernika (1499–1543). Zebr. Alojzy Szorc; do dr. przygot. Irena Makarczyk. Olsztyn 2015 Inst. Historii i Stosunków Międzynar. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. XLIV, 184.

2571. RELACJE Ad limina Apostolorum z diecezji wrocławskiej z lat 1589–1943. Edycja tekstów źródłowych. [Wyd.] Jan Kopiec. Opole 2014.

Rec.: Kęder Wojciech, *Studia Sandomierskie*. T. 22: 2015 s. 377–379.

2572. TESTAMENTY ksiąg Lubartowiczów-Sanguszków. Wybór tekstów źródłowych z lat 1750–1876. Oprac. Jolanta M. Marszalska, Waldemar Graczyk. Kraków 2011.

Rec.: Liedke Marzena, *Studia Źródłożn.* T. 53: 2015 s. 235–236.

2573. ŹRÓDŁA do dziejów Kołaczyc i okolicy do XIX wieku. [Wyd.] Kazimierz Sękowski, Roman Sękowski. Kraków–Opole–[Kalety] 2015 Piotr Kalinowski 8° ss. 109, il.

Od średniowiecza.

2574. ŹRÓDŁA do dziejów Prószkowa. Red. Andrzej Hanich; współpr. Hubert Dobranowski. Opole 2012.

Rec.: Kisielewicz Danuta, *Studia Teol.-Hist. Śląska Opolskiego*. T. 35: 2015 s. 455–460.

2. OPRACOWANIA

a) Historia powszechna i krajów sąsiednich

Zob. poz. 2664, 5120.

2575. THE BALTIC Sea – a Mediterranean of North Europe. In the light of archaeological, historical and natural science research from ancient to early medieval times. Bałtyk – Morzem Śródziemnym Europy Północnej. W świetle badań archeologicznych, historycznych i przyrodniczych od starożytności do wczesnego średniowiecza. Ed. by Olgierd Felczak. Gdańsk 2015 Scientific Association of Polish Archaeologists Gdańsk Division; Gdańsk Archaeological Museum 4° ss. 144, il. Scientific Association of Polish Archaeologists Gdańsk Division, Gdańsk Archaeological Museum.

Mater. z konferencji, Gdańsk.

2576. BETWEEN worlds. The age of the Jagiellonians. Eds. Florian Ardelean, Christopher Nicholson, Johannes Preiser-Kepeller. Frankfurt am Main–Berlin 2013 Peter Lang 8° ss. 288. (Eastern and Central European Studies; 2).

Z treści: Bodnárová Michaela: Iuxta morem patrium. Ungarische Krönungen der Jagiellonen 1490/1508 und Ferdinands I. von Habsburg 1527 s. 21–36; Cimpeanu Liviu: König Vladislav II., der Kronstädter Distrikt und die Törzburg. Aus den Beziehungen des Jagiellonenkönigs mit seinen siebenbürgisch-sächsischen Untertanen am Anfang des Jahrhunderts s. 47–60; Dücker Julia: Pro communi reipublicae bono: König und Reich im jagiellonischen Polen um 1500 s. 61–78; Durand Guillaume: Autour de la question de l'hommage de Lvov (1387). Contribution à l'étude des relations politiques entre la Moldavie de Petru Mușat et la Pologne de Vladislav II Jagellon s. 79–92; Nicholson Christopher: The Bohemian diet in the Jagiellonian Period (1471–1526). Towards a comparative perspective s. 141–156; Pop Ioan Aurel, Dincă Adinel Ciprian: Témoignages sur les relations de suzeraineté-vassalité polono-moldaves à la fin du premier roi Jagellon s. 157–176; Preiser-Kapeller Johannes: „Der Grossfürst der Feueranbeter”. Kirchlich-diplomatische Beziehungen zwischen Byzanz und dem „heidnischen” Litauen im Kontext der Aussenpolitik des Patriarchats von Konstantinopel im 14. Jh s. 177–194.

2577. BIGER Gideon: Similarities and non-similarities: History, geography and politics of the boundaries of Poland and Israel. *Geographia Polonica*. Vol. 88: 2015 issue 1 s. 65–75.

XX–XXI w.

2578. BUHARIN Sergej N., Rakitânskij Nikolaj M.: Rossiâ i Pol'sha. Opyt politiko-psihologičeskogo issledovaniâ fenomena limitrofizacii. Posobie dlâ pravâših èlit limitrofnyh gosudarstv'. Moskva 2011 Institut ruskoj civilizacii 8° ss. 938.

Rec.: Kowalska-Stus Hanna, *Politeja*. 2013 nr 4(26) s. 697–701.

2579. ČAPSKÁ Veronika, Antonín Robert, Čapský Martin: Processes of cultural exchange in Central Europe, 1200–1800. Praha–Opava 2014 European Social Fund; Silesian University 8° ss. 431, mapy.

Rec.: Przybyłowicz Olga Miriam, *Acta Poloniae Historica*. [T.] 111: 2015 s. 188–194.

2580. CERMAN Markus: Villagers and lords in Eastern Europe, 1300–1800. Basingstoke–New York 2012.

Rec.: Myśliwski Grzegorz, *Przeegl. Hist.* T. 106: 2015 z. 2 s. 382–386.

2581. DRUGA wojna światowa. Wybrane zagadnienia konfliktu międzynarodowego. Red. Waldemar Kozyra, Iwona Lasek-Surowiec, Agnieszka Magdalena Zaręba. Chełm 2015 Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa 8° ss. 510, il.

Tyt. równol.: The second world war. The chosen aspects of international conflict.

Z treści: Wstęp s. 10–16; Introduction s. 20–26; Cz. 1. Geneza drugiej wojny światowej: Daszyńska Jolanta: Załamanie

pokojoywej koncepcji prezydenta Wilsona s. 29–40; Zackiewicz Grzegorz: Polityka zagraniczna Związku Radzieckiego w latach 1935–1939 w opiniach ówczesnych polskich elit politycznych s. 41–53; Gil Andrzej: Potrójnie winni. Polacy w Białoruskiej Socjalistycznej Republice Radzieckiej w latach 20. i 30. XX wieku s. 54–64; Jeziorny Dariusz: Historycy o roli Związku Sowieckiego w genezie II wojny światowej s. 65–82; Turkowski Romuald: Agraryści czechosłowaccy i ludowcy polscy wobec następstw Konferencji Monachijskiej z września 1938 r. dla Europy Środkowowschodniej s. 83–102; Szmit Mikołaj: Eugenika w służbie idei. Model polski a model niemiecki s. 103–115; Jarno Witold: Korytarz pomorski w polskich planach wojennych w 1939 roku s. 116–129; Cz. 2. Przebieg drugiej wojny światowej: Kozyra W.: Niemiecka administracja w Europie podczas II wojny światowej. Przykład Polski s. 132–154; Bednaruk Waldemar: Podziemny wymiar sprawiedliwości w okupowanej Polsce s. 155–167; Klimczak Ewelina W.: Die Pollacken – plemię niewolników. Niemcy w szponach propagandy i uprzedzeń w odniesieniu do Polaków we wrześniu 1939 roku s. 168–181; Borutka Oksana: Zarys polityki władz okupacyjnych radzieckich i niemieckich wobec Kościoła greckokatolickiego w latach 1939–1945 s. 182–194; Fermus-Bobowiec Anna, Szewczak-Daniel Mariola: Prawo karne w służbie ideologii i jako narzędzie eksterminacji na przykładzie prawa karnego dla Polaków i Żydów na terenach wcielonych do III Rzeszy s. 195–204; Gardziński Zygmunt, Oskierko Marcin: Udział generała Władysława Andersa w wojnie obronnej 1939 ze szczególnym uwzględnieniem działań na Lubelszczyźnie s. 205–216; Szlązak Jarosław: Dubienka i jej mieszkańcy podczas II wojny światowej s. 217–226; Gapys Jerzy: Konsekwencje polityki niemieckiej w sektorze rolnym wielkiej własności ziemskiej na przykładzie ziemiaństwa w dystrykcie radomskim 1939–1945 s. 227–241; Pazgan Mateusz: Dzieje rejencji legnickiej w czasie II wojny światowej s. 242–252; Węgrzyn Marek: Polskie podziemie niepodległościowe na Dukieliszczyźnie w okresie II wojny światowej s. 253–265; Kleszczyński Bogusław: Rok pierwszy okupacji niemieckiej w Rzeszowie. Życie codzienne i postawy mieszkańców Rzeszowa w dziennikach wojennych Franciszka Kotuli IX 1939 – IX 1940 roku s. 266–280; Pietrzak Michał: Zygmunt Klukowski – historyk II wojny światowej s. 281–285; Cz. 3. Konsekwencje drugiej wojny światowej: Szczepański Janusz: Polska emigracja polityczna wobec Polski Ludowej po zakończeniu II wojny światowej (1945–1947) s. 288–300; Wrona Janusz: Społeczne skutki II wojny światowej dla Polski i Polaków s. 301–309; Kruszyński Marcin: Polski świat akademicki po II wojnie światowej (1944/45–1956). Wyzwania, dylematy, strategie przetrwania s. 310–324; Szmit Ewelina: „Obszarnicy” po reformie rolnej. Losy warstwy ziemiańskiej w nowej „socjalistycznej” rzeczywistości s. 325–335; Karpiński Mirosław: Kler diecezji lubelskiej w czasie II wojny światowej – charakterystyka i oceny w świetle organów władzy Polski Ludowej s. 336–344; Naleźniak Paweł: Utrata Kresów Wschodnich przez Rzeczypospolitą w następstwie II wojny światowej i jej skutki dla Państwa Polskiego i jego obywateli s. 345–362; Cichy Grzegorz: Zimna wojna jako konsekwencja powojennego porządku na świecie s. 363–378; Parczewski Rafał: Rozwój ochrony praw dziecka po zakończeniu II wojny światowej s. 379–387; Lasek-Surowiec I.: Międzynarodowy porządek finansowy po II wojnie światowej do upadku systemu z Bretton Woods s. 407–418; Zaręba A. M.: Integracja europejska jako konsekwencja II wojny światowej s. 433–444; Aneks: Popek Leon: Ekshumacje polskich żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza i Wojska Polskiego na Wołyniu (Ukraina) w 2014 r. s. 447–452.

2582. DRWESKI Bruno: Europa Środkowo-Wschodnia jako znamieny „martwy punkt” na drodze z Zachodu na Wschód. *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 11–21.

Na przestrzeni wieków.

2583. EUROPA Jagellonica 1386–1572. Sztuka, kultura i polityka w Europie Środkowej za panowania Jagiellonów. Materiały sesji zorganizowanej przez Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum i Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego. Red. nauk. Przemysław Mrozowski, Paweł Tyszka, Piotr Węcowski. Warszawa 2015 Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum; Arx Regia – Ośr. Wydawniczy Zamku Królewskiego 8° ss. 279, il. Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum. (Studia i Materiały; 5).

Treść: Mrozowski P., Tyszka P., Węcowski P.: Wprowadzenie s. 7–8; Borkowska Urszula: Życie na dworze Jagiellonów s. 9–20; Fałkowski Wojciech: Jagiellonowie w Europie Środkowej s. 21–41; Korczak Lidia: Dynastia Jagiellonów w Wielkim Księstwie Litewskim s. 43–55; Grala Hieronim: Jagiellonowie a Moskwa s. 57–82; Węcowski P.: Jagiellonowie wobec możnowładztwa w XIV–XVI w. s. 83–97; Choińska-Mika Jolanta: Parlamentaryzm koronny za Jagiellonów s. 99–114; Ożóg Krzysztof: Jagiellonowie a uczeni s. 115–129; Walczak Marek: Jagiellonowie a sztuka s. 131–160; Torbus Tomasz: Architektura siedzib Zygmunta Starego jako wyraz dbałości o wizerunek dynastii s. 161–196; Kras Paweł: Jagiellonowie wobec reformacji – próba bilansu s. 197–223; Drzewa genealogiczne s. 225–232; Bibliografia s. 234–265.

2584. EUROPA Środkowa – podobieństwa, różnice, perspektywy. Red. Marzena Matla, Lenka Németh Vítová. Poznań 2014 Inst. Historii UAM 8° ss. 180.

Z treści: Matla M., Németh Vítová L.: Wstęp s. 5–9; Wojtczak Jakub: Orientacja wschodnia w polityce Bolesława Chrobrego. Analiza małżeństwa córki polskiego władcy i uprowadzenia księżniczki kijowskiej Przedslawy s. 11–20; Delestowicz Norbert: Wokół wyprawy Bolesława Szczodrego na gród Gradec w Czechach s. 21–40; Machowska Marta: Ryksa Elżbieta – królowa Polski i Czech s. 41–50; Gibiec Magdalena: Akcja pacyfikacyjna Wschodniej Galicji w 1930 roku na podstawie prasy lwowskiej s. 51–74; Ordon Jakub: Wymiana listów między episkopatami Polski i Niemiec z 1965 roku jako

krok do pojednania polsko-niemieckiego s. 75–91; Kraska Ziemowit: Świat żywych – świat zmarłych. Wokół śmierci w Europie Środkowej w okresie wczesnego średniowiecza s. 93–101; Krysztofiak Maja: Wampiryzm. Fenomen ziem słowiańskich i węgierskich s. 103–120; Tomczak Robert T.: Różne drogi recepcji Renesansu w krajach Europy Środkowej (Polska, Czechy, Węgry) – przyczynek do badań s. 121–133; Szaj Patryk: Środkowoeuropejskie doświadczenia nihilizmu s. 135–150.

2585. GARCZYK Bartłomiej: Wielonarodowy Petersburg. Nierosyjska historia miasta 1703–1917. Poznań 2015 Wydaw. PTPN 8° ss. 203, nlb. 1, tabl. 98, il.

Rec.: Materniak-Pawłowska Małgorzata, *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 341–343.

2586. GĘDEK Marek: Wojny polsko-moskiewskie od XV do XVIII wieku. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 305, nlb. 7, il.

2587. HARTLEY Janet M.: Syberia. Historia i ludzie. Tł. Joanna Gilewicz. Krakow 2015 Wydaw. UJ 8° ss. 347, nlb. 2, tabl. 8, il. (Historia).

XVI–XXI w.

2588. [HAWRYLUK Jerzy] Gavrilûk Ūrij: Vîd Volodimirovih pohodiv do liniî Kerzona. Toronto–Bîlostok 2013.

Rec.: Kozyrski Robert, *Roczn. Chełmski.* T. 18: 2014 s. 446–453.

2589. [HISTORIA i przyszłość Ukrainy i Polski w Europie. Materiały konferencji naukowej]. *Krakowskie Zesz. Ukrainoznawcze.* T. 11/12: 2010 s. 145–347.

Z treści: Friedl Robert: Die Wege des Chmielnicki-Aufstandes in der russisch-sowjetischen Historiographie s. 145–162; Lorenz Torsten: Michał Bobrzyński, die „ukrainische Frage“ und die polnischen Nationaldemokraten 1908–1913 s. 163–175; Gerhardt Sebastian: Leitlinien polnischer Aussenpolitik seit 1989 gegenüber seinen östlichen Nachbarn am Beispiel der Politik gegenüber der Ukraine s. 177–186; Toż w jęz. pol.: Główne tendencje w polityce wschodniej rządu polskiego po roku 1989 na przykładzie polityki wobec Ukrainy s. 187–196; Nowak Alicja: Znaczenie płaczu w XVII- wiecznym ukraińskim obrzędzie żałobnym s. 217–225; Moklak Jarosław: Aspekt polityczny finansowania „Ruskiej Besidy” we Lwowie – spór polsko-ukraiński na tle dotacji dla teatru w pracach galicyjskiego Sejmu Krajowego, 1866–1870 s. 269–280; Hawryluk Jerzy: Przyłączenie województwa podlaskiego do Korony Polskiej na sejmie lubelskim 1569 roku s. 297–306; Ūrčenko Sergij: Cerkva Rîzdva Bogorodiçi u m. Rogatini İvano-Frankivs’koï oblasti v kontekstî sučasnoï arhitekturi Velikogo knâzîvstva litovs’kogo s. 329–347.

2590. HISTORIA Prus. Narodziny – mocarstwowość – obumieranie. T. 3: Prusy w dobie kształtowania się kapitalizmu (1806–1871). Pod red. Grzegorza Kucharczyka. Poznań 2014 Wydaw. Poznańskie 8° ss. XVII, nlb. 1, 1087, nlb. 1, il.

Treść: Wachowiak Bogdan: Wprowadzenie s. 3–7; Kucharczyk G.: Charakterystyka źródeł i literatury s. 9–21; Okres 1. Prusy w okresie reform Steina-Hardenberga i wojny wyzwolenczej 1806–1815: Łukasiewicz Dariusz: Wojna 1806/1807 i traktat w Tylży s. 25–50; Kucharczyk G.: Polityka i ustrój państwa w okresie reform Steina-Hardenberga s. 51–71; Łukasiewicz D.: Reforma organów władzy państwowej s. 72–116; Łukasiewicz D.: Stosunki społeczno-gospodarcze i reforma stosunków wiejskich i miejskich s. 117–141; Łukasiewicz D.: Skutki wojen 1806/1807 roku i polityka zagraniczna Prus w okresie 1808–1815 s. 142–186; Okres 2. Prusy w dobie restauracji i wiosny ludów (1815–1850): Kucharczyk G.: Ustrój terytorialny i polityczny Prus s. 187–209; Wachowiak B.: Reformy uwłaszczeniowe lat 1816–1850 s. 210–254; Wachowiak B.: Rozwój rolnictwa w państwie pruskim w dobie uwłaszczenia s. 255–291; Kucharczyk G.: Kształtowanie się kapitalizmu w rzemiośle, przemyśle i handlu s. 292–369; Łysoń Rafał: Społeczeństwo, jego udział w życiu politycznym, problem polski s. 370–474; Kucharczyk G.: Polityka wewnętrzna i zagraniczna Prus s. 475–496; Kucharczyk G.: Wiosna Ludów w Prusach. Współpr. R. Łysoń s. 497–560; Okres 3. Prusy monarchią konstytucyjną (1850–1871): Kucharczyk G.: Stosunki ustrojowe i polityka wewnętrzna s. 561–591; Łysoń R.: Zakończenie reform agrarnych s. 592–612; Kucharczyk G.: Rozwój przemysłu i handlu w Prusach w dobie rewolucji przemysłowej s. 613–654; Łysoń R.: Społeczeństwo i jego udział w życiu politycznym s. 655–705; Kucharczyk G.: Polityka wewnętrzna i zagraniczna Prus w latach 1850–1871 s. 706–766; Szultka Zygmunt: Stosunki wyznaniowe i kościelne w latach 1806–1871 s. 767–848; Łukasiewicz D.: Kultura i sztuka w Prusach w latach 1806–1871. Współpr. G. Kucharczyk s. 849–941; Łukasiewicz D.: Mentalność, rodzina i życie codzienne s. 942–1053; Zakończenie: Kucharczyk G.: Główne linie rozwojowe Prus w latach 1806–1871 s. 1057–1067.

Rec.: Salmonowicz Stanisław: Prus pierwszy wiek XIX (1806–1871). *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 287–308. T. 1. Wachowiak B.: Dzieje Brandenburgii-Prus na progu czasów nowożytnych (1500–1701). Poznań 2001.

2591. HOBSBAWM Eric J.: Jak zmienia świat. Marks i marksizm 1840–2011. Tł. Sebastian Szymański. Warszawa 2013 Wydaw. Krytyki Politycznej 8° ss. 462, nlb. 2. (Seria Historyczna; 12).

Rec.: Sojak Radosław: Gra dystansami. *Klio*. T. 32: 2015 nr 1 s. 228–239.

2592. HOFKULTUR der Jagiellonendynastie und verwandter Fürstenhäuser. The culture of the Jagiellonian and related courts. Hrsg. von Urszula Borkowska, Markus Hörsch, Anna Adamska. Ostfildern 2010 Jan Thorbecke 8° ss. 388. (Studia Jagellonica Lipsiensia; 6).

Z treści: Piech Zenon: Die Wappen der Jagiellonen als Kommunikationssystem s. 35–38; Rackevičius Gintautas: Old and new facts about the exterior of the Grand Ducal residence in the castle on Trakai island s. 39–44; Steponavičiene Daiva: Feast and food at Lithuanian palaces in the 15th century s. 45–56; Torbus Tomasz: Mythos und Wirklichkeit. Die ungarischen Einflüsse auf die Architektur in Polen und Litauen um 1500 s. 57–66; Ratajczak Tomasz: Master Benedict, the royal mason of Sigismund I s. 67–76; Chrubasik Katharina: Lage und Funktion des Grabmals Wladislaws II Jagiello s. 77–84; Januszek-Sieradzka Agnieszka: King Sigismund II Augustus and the renaissance rebuilding of the royal residences s. 85–98; Vitauskienė Rūta Birutė: Royal goldsmiths at the court of Sigismund II Augustus in Vilnius 1543/1544–1560 s. 99–106; Bogucka Maria: The court of Anna Jagiellon. Its size, structure and functions s. 107–118; Hlaváček Petr: Im Dienst der Christenheit: Der Franziskaner und Diplomat Gabriel Rangoni von Verona (†1486) und seine Wirkung in Italien und Ostmitteleuropa s. 119–126; Nowakowska Natalia: Diplomatic relations between the Jagiellonian courts of Poland-Lithuania and papal Rome 1492–1506 s. 127–136; Sáez-Arnace Antonio: Johannes Dantiscus: ein polnischer Diplomat im Spanien Karls V s. 137–149; Bues Almut: „Und der Mensch gab einem jeglichen Vieh und Vogel unter dem Himmel und Tier auf dem Felde seinen Namen“. Tiere am herzoglichen Hofe in Kurland s. 153–170; Adamska A.: The Jagiellonians and the written word. Some preliminary remarks about royal literacy in the late Middle Ages s. 171–184; Borkowska U.: The Jagiellonian model of education s. 185–192; Knoll Paul W.: The Jagiellonians and the University of Cracow s. 193–198; Żołędź-Strzelczyk Dorota: „A blessing most desired” – expecting a child and the first tribulations of life among the Polish Jagiellonians s. 199–206; Goleman Wojciech: The political education of a prince: the message of Wojciech Nowopolczyk (Novicampianus), teacher of Jan Zygmunt Zápolya s. 207–226; Kras Paweł: Church reform and the Hussite revolution in the diplomacy of Wladislaw II Jagiello s. 237–254; Cemus Petronilla: Die Aktualisierung der Wenzelslegende im Jagiellonenzeitalter. Zur Ausmalung der Wenzelskapelle im Prager Veitsdom unter König Wladislaw II s. 255–260; Király Péter: Hofmusik zur Zeit König Wladislaws und Ludwigs in Ungarn. Musikalische Verbindungen zwischen den ungarischen Herrscherhöfen und dem polnischen Königshof zur Zeit der letzten Jagiellonen s. 293–307; Seyboth Reinhard: „Hetten wir doinnen und hieausen fruntschaft von Polan und Beheim”. Die Beziehungen der fränkischen Hohenzollern zu den Jagiellonen im 15. und frühen 16. Jh s. 309–330; Gašior Agnieszka: Stufungen bildlicher Repräsentation: Die Darstellungen des Markgrafen Friedrich d. Ä. von Brandenburg-Ansbach und seiner Gemahlin Sophie von Polen s. 331–346; Tresp Uwe: „Geborene aus konigklichem stamme zu Polen”. Die Anbahnung und Vorbereitung der Leipziger Hochzeit zwischen Barbara von Polen und Herzog Georg von Sachsen s. 347–362; Angström-Grandien Inga L.: The making of a queen. A study of the residences of John III of Sweden and Catherine Jagiellon in an international context s. 364–387.

2593. HONGYAN Li, Yun Gong, Qifa Song: Chińska droga. Przeł. Karolina Kukowska. Toruń 2014 Adam Marszałek 8° ss. 289, nlb. 1, il.

Dzieje Chin w l. 1840–2011.

Rec.: Polit Jakub, *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 1 s. 136–138.

2594. ISTORIĀ Rossii XX vek. [T. 1]: 1894–1939. Red. A[ndrej] B[orisovič] Zubov. Moskva 2009 AST; Astrel' 8° ss. 1023, nlb. 1, tabl. 120, il.

Toż. [T. 2]: 1939–2007. Moskva 2009 ss. 847, nlb. 1, tabl. 96, il.

Rec. [T. 1–2]: Zarycki Tomasz: Kręte ścieżki rozwoju alternatywnej narracji historycznej w Rosji. Debata wokół książki... *Przeł. Wsch.* T. 13: 2014 z. 1 s. 183–218.

2595. JANOWSKI Maciej: „Multiple sonderwegs”. The specificity of historical development of East Central Europe in the nineteenth and twentieth century (introductory remarks). *Acta Poloniae Historica*. [T.] 111: 2015 s. 5–27.

2596. K STAVEBNÝM dejinám hradu v Kežmarku. Zborník z odbornej konferencie o stavebnom vývoji hradu z 30. septembra 2014. Red. Nora Baráthova. Kežmarok 2014 Múzeum 8° ss. 160.

Treść: Baráthova N.: Na začiatok... s. 3–14; Janura Tomáš, Šimkovic Michal: Stavebno-historické premeny hradu Kežmarok do začiatku 18. storočia s. 15–40; Kučerová Marta: Prínos archeologického výskumu k poznaniu stavebných premien

Kežmarského hradu s. 41–71; Pomfyová Bibiana: Kežmarok v kontexte neskorogotické architektúry (príklad farského Kostola sv. Kríža) s. 72–97; Čovanová Janošiková Zuzana: Renesančná výzdoba Kežmarského hradu a jej ideové východiská s. 98–113; Chmelinová Katarína: Výzdoba kaplnky kežmarského hradu a sochárstvo v Kežmarku v staroči s. 114–135; Semančík Maroš: Podoby historizmu v stavebných dejinách Kežmarského hradu – hrad ako obraz premien historických predstáv s. 136–158.

Rec.: Wawrzczak Maciej: Zamek w Kieżmarku. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 506–508.

2597. KASEKAMP Andres: A history of the Baltic states. Houndmills, Basingstoke, Hampshire 2010 Palgrave Macmillan 8° ss. XII, 251.

Rec.: Safronovas Vasilijus, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 17: 2012 [dr.:] 2013 s. 260–263.

2598. KLESKA Łukasz: Watykan a sprawa polska. Rzeszów 2015 nakł. aut. 16° ss. 127, nlb. 1.

Wzajemne relacje w l. 1939–2006.

2599. KLIM Andrzej: Polska Niemcy 1:0 czyli 1000 lat sąsiedzkich potyczek. Warszawa 2015 Dom Wydawniczy PWN – Grupa Wydawnicza PWN 8° ss. 279, nlb. 1.

2600. [KRAŪCĖVIČ Alâksandr Kanstancinavič] Kravcevič Aleksandr, [Smalânčuk Alâksandr Fëdaravič] Smolenčuk Aleksandr, [Tokc' Sârgej] Tokt' Sergej: Belorusy: naciâ pogranič'â. Vil'nûs 2011 Evropejskij Gumanitarnyj Univ. 8° ss. 210, nlb. 2. (Biblioteka Proekta „Social'nye Transformacii v Pogranič'e – Belarus', Ukraina, Moldova”).

Rec.: Opacki Zbigniew: Pogranicze jako determinanta historii Białorusi. *Przeegl. Wschodnioeuropejski*. [T.] 5: 2014 [nr] 1 s. 13–29, sum.

2601. LEBEN zwischen und mit Kulturen. Studien zu Recht, Bildung und Herrschaft in Mitteleuropa. Hrg. von Renata Skowrońska, Helmut Flachenecker. Toruń–Würzburg 2015 Wydaw. Nauk. UMK; Pol. Misja Hist. przy Uniw. Juliusza Maksymiliana 8° ss. 186, il. (Studiereihe der Polnischen Historischen Mission; Bd. 2).

Z treści: Skowrońska R., Flachenecker H.: Vorwort s. 7–9; Pauk Marcin R.: Washing hands in a sinner's blood: ducal power, law and religious zeal in the process of Central European christianization – preliminary remarks s. 23–34; Radzimiński Andrzej: Die Zeit der Krisen und der Umbrüche um 1400: Mitteleuropa im Spätmittelalter s. 35–49; Mutrynowska Alicja, Sumowski Marcin: Der Streit des Bischofs von Kulm Johann Marienau mit dem Ritter Ludwig von Mortangen (1451–1453). Ein Beitrag zu den Beziehungen zwischen den Bischöfen und der Rittern im Ordensland Preussen s. 51–67; Zonenberg Sławomir: Die Beziehungen zwischen dem Deutschen Orden und den Franziskanern in Preussen bis zum Jahre 1466 s. 69–113; Kucharczyk Grzegorz: Ein Versteckspiel mit der Zensur. Antideutsche Stereotype in der polnischen Presse des 19. und zu Beginn des 20. Jahrhunderts s. 115–129; Wałęga Agnieszka: Die deutsche Pädagogik in der Zeitschrift „Szkola”. Ein Beitrag zur Rezeptionsgeschichte im 19. Jahrhundert s. 131–147; Cukras-Stelągowska Joanna: Upbringing styles in an orthodox Jewish family in the Interwar Period. Autobiographical contexts s. 149–168; Kurzej Michał: The collegiate church in Zamość in the context of European architecture s. 169–185.

2602. LEO Jan: Dzieje Prus. Z braniewskiego wyd. r. 1725 przeł. Julian Wojtkowski. Olsztyn 2008.

Rec.: Chodor Marek, *Studia Elbląskie*. T. 10: 2009 s. 451–453.

2603. LIETUVOS istorija. T. 3: XIII a. – 1385 m. Valstybės iškilimas tarp Rytu ir Vakarų. [Aut.] Darius Baronas, Artūras Dubonis, Rimvydas Petrauskas. Vilnius 2011.

Tož. T. 4: Kiaupienė Jūratė, Petrauskas R., Dubonis A.: Nauji horizontai. Dinastija, visuomenė, valstybė. Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė 1386–1529 m. Vilnius 2009.

Tož. T. 5: Kiaupienė J., Lukšaitė Ingė: Veržli naujųjų laikų pradžia. Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė 1529–1588 metais. Vilnius 2013.

Tož. T. 8 dalis 1: Bairašauskaitė Tamara, Medišauskienė Zita, Miknys Rimantas: Devynioliktas amžius. Visuomenė ir valdžia. Vilnius 2011.

Rec. [T. 3]: Klovas Mindaugas, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 18: 2013 [dr.:] 2014 s. 157–161; [T. 4]: Jurkiewicz Jan, *Lituanio-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 237–240; [T. 5]: Šmigelskytė-Stukienė Ramunė, *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 140–141; [T. 8 dalis 1]: Berenis Vytautas, *Lietuvos Istorijos Metraštinis*. 2011 [nr] 2 [dr.:] 2012 s. 151–156; Gaidis Ryšardas, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 17: 2012 [dr.:] 2013 s. 218–223.

2604. LIETUVOS karai. Lietuvos XIX–XX a. nacionalinių karų sisteminė-kiekybinė analizė. Sudarė Gediminas Vitkus. Vilnius 2014 Eugrimas 8° ss. 302, il., mapy. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija.

Treść: Vitkus G.: Įvadas s. 15–34; Pugačiauskas Virgilijus: Lietuva ir 1830–1831 m. sukilimas s. 35–88; Šenavičienė Ieva: Lietuva ir 1863–1864 m. sukilimas s. 89–144; Surgailis Gintautas: 1919–1920 m. Lietuvos nepriklausomybės karas s. 145–210; Jankauskienė Edita: 1944–1953 m. Lietuvos partizaninis karas su Sovietų Sąjunga s. 211–270; Vitkus G.: Lietuvos karai „Karo koreliatų“ tipologijoje. Baigiamasis žodis s. 271–280.

Toż w jęz. ang.: Wars of Lithuania. A systematic quantitative analysis of Lithuania's wars in the nineteenth and twentieth centuries. Vilnius 2014 ss. 318, nlb. 1, il., mapy.

Treść: Vitkus G.: Introduction s. 17–30; Pugačiauskas V.: Lithuania and the 1830–1831 uprising s. 31–90; Šenavičienė I.: Lithuania and the 1863–1864 uprising s. 91–148; Surgailis G.: The 1919–1920 Lithuanian war of liberation s. 149–222; Jankauskienė E.: The 1944–1953 Lithuanian partisan war with the Soviet Union s. 223–290; Vitkus G.: Lithuanian wars under the correlates of war typology. Final remark s. 291–300.

Rec. [wyd. ang.]: Jalonen Jussi, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 19: 2014 [dr.:] 2015 s. 189–191.

2605. [MATERIAŁY drugiej] II konferencji naukowej poświęconej 540-leciu nawiązania oraz 20-leciu odnowienia stosunków dyplomatycznych między Azerbejdżanem a Polską. Odpowiedzialny za publ. Samir Rzayev. Warszawa 2013 Oficyna Olszynka 8° ss. 203, il.

Z treści: Alizade Akif: Azerbejdżańsko-polskie kontakty naukowe s. 11–13; Smołucha Janusz: Uzun Hasan i Kazimierz Jagiellończyk – okoliczności nawiązania pierwszych kontaktów dyplomatycznych pomiędzy Polską a Azerbejdżanem s. 14–16; Chodubski Andrzej: Kontakty polsko-azerbejdżańskie: przeszłość i teraźniejszość s. 18–26; Babibbejli Isa: Literacki aspekt azerbejdżańsko-polskich stosunków s. 41–43; Isazade Valida: Pisarz znany pod imieniem barona Brambeusa. (O powieści J[ózefa] J[uliana] Sękowskiego „Upadek chanatu Szirwanszachów”) s. 62–64; Tyszkiewicz Jan: Dalekie drogi z Azerbejdżanu do Polski średniowiecznej s. 145–151; Mustafayeva Melahet: Podobieństwa historyczne w dziejach języków azerbejdżańskiego i polskiego s. 189–194; Abdulhalimova Elnara: Analiza porównawcza związków frazeologicznych z komponentem zoonimicznym w języku polskim i azerbejdżańskim s. 195–197.

2606. MCCAGG William O. Jr.: Dzieje Żydów w monarchii habsburskiej w latach 1670–1918. Przekł. Andrzej Szymański. Warszawa 2011.

Rec.: Wiśniewski Tomasz, *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 4 s. 744–746.

2607. MEILŪNAS Egidijus: Litwa i Polska na przestrzeni wieków (fragmenty wykładu wygłoszonego 24 kwietnia 2009 r. na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu). *Lituano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 11–26.

2608. MICHALUK Dorota: Białoruska Republika Ludowa 1918–1920. U podstaw białoruskiej państwowości. Toruń 2010.

Rec.: Gimžauskas Edmundas, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 17: 2012 [dr.:] 2013 s. 233–238.

2609. MICHNIK Adam, Kouchner Bernard: Rozmowy w Awinionie. Przeprowadziła Jolanta Kurska; wstęp Karol Modzelewski. Warszawa 2014 Agora 8° ss. 372, nlb. 3.

Dostępne również jako e-book.

Refleksje na temat wydarzeń w Polsce, Europie i na świecie w XX–XXI w.

2610. „MIGRACJE, podróże w dziejach”. Starożytność i średniowiecze. Monografia oparta na materiałach z VII Międzynarodowej Sesji Naukowej Dziejów Ludów Morza Bałtyckiego, Wolin, 26–28 lipca 2014. Red. Maciej Franz, Karol Kościelniak, Zbigniew Pilarczyk. Toruń–[Poznań] 2015 Adam Marszałek; UAM 8° ss. 371, tabl. 1, il. (Mare Integrans. Studia nad dziejami wybrzeży Morza Bałtyckiego; t. 7 i 9).

Księga pamiątkowa Benona Miśkiewicza (1930–2008).

Z treści: Gaj Beata: Definicje podróży w kulturze śródziemnomorskiej (starożytna Grecja i Rzym) oraz ich późniejsza recepcja w Europie na przykładzie łańciskiego Śląska s. 70–85; Kościelniak Lech: Wyprawa księżniczki pomorskiej

[Świętochny] na Ruś Połocką w początkach XIII wieku s. 86–100; Gardela Leszek: Migranci i ich wierzenia we wczesnym średniowieczu. Amulety skandynawskie na ziemiach polskich s. 101–120; Babij Paweł: Od Łączyna do Raxy, 929–955 r. Wielkie i małe bitwy Słowian Połabskich s. 146–174; Szczepanik Paweł: Wojenne wyprawy Świętowita. Mit i jego materialne przedstawienie s. 175–188; Teterycz-Puzio Agnieszka: Piastowie w drodze. O wyprawach dalekich i bliskich (nie tylko wojennych) władców piastowskich w świetle średniowiecznych kronik s. 189–209; Wadyl Sławomir: Czy X-wieczna fala napływu srebra do państwa wczesnopiastowskiego pochodziła z Pomorza Wschodniego? s. 221–229; Pranke Piotr, Siemianowska Ewelina: Handel solą w okresie od IX do XI wieku na terenie Europy Środkowej s. 230–256; Kajkowski Kamil: Słowiańskie wędrówki w zaświaty. Kilka uwag na temat eschatologii wczesnośredniowiecznych Pomorzan s. 257–283; Tworkowski Przemysław: Drużyna konna – charakterystyczny element sztuki wojennej Słowian czy mit historiograficzny? s. 284–299; Ziółkowski Konrad: Z Królestwa Czeskiego nad Bałtyk. Wyprawa wojsk polnych „sierotek” na Nową Marchię i Pomorze Gdańskie na tle pozostałych wspaniałych rejs s. 331–248; Błoch Katarzyna A.: Przyczynek do badań nad różnymi aspektami „migracji” w dziejach klasztoru w Trzemesznie s. 349–359.

Toż. Współczesność. Toruń–[Poznań] 2015 ss. 347, tabl. 1, il.

Z treści: Bazaniak Rafał: Działalność gospodarza rodziny Scheiblerów na ziemiach polskich do wybuchu pierwszej wojny światowej s. 23–52; Demjaniuk Ołeksandr: Ruch uciekinierów w rejonach linii frontu w czasie I wojny światowej s. 87–93; Drzewiecki Andrzej: Urok morza i jego „odkrywanie” w dwudziestoleciu międzywojennym s. 104–127; Gosthorska Paulina: Kurort gdański pozostający w cieniu fortyfikacji s. 128–144; Siemianowski Jordan: Udział norweskiej floty handlowej w transportach węgla z portów polskiego obszaru celnego do Norwegii w latach 1926–1939 s. 145–185; Kardas Mariusz: Gdyńskie migracje w latach 1920–1950 w świetle miejskich źródeł statystycznych s. 186–205; Mroczkowski Krzysztof: Lengyel Magyar ketje barat i rumuńskie rozczarowanie... – ewakuacja polskiego personelu lotniczego na południe w 1939 r. s. 206–239; Bielecki Tomasz: Postawy żołnierzy wojsk III Rzeszy wobec „armagedonu” ludności cywilnej wschodnich Prus i Pomorza s. 240–270; Marciniak Wojciech: Długa droga do ojczyzny polskich repatriantów z obwodu kokczetawskiego (Kazachska SRR) w 1946 roku s. 271–297; Semków Piotr: Przymusowa turystyka, czyli wojenne podróże Polaków s. 298–310; Gawinecka-Woźniak Magda: Repatriacja ludności polskiej z Danii po II wojnie światowej s. 311–333.

2611. MISZTAL Mariusz: Historia Cypru. Kraków 2013.

Rec.: Burkiewicz Łukasz, *Studia Hist. R.* 58: 2015 z. 3 s. 428–430.

2612. MONETY – zamek – nagrobek. Książę Karol I z Podiebradów (1476–1536) między dziedzictwem przodków a dokonaniem potomków. Red. Bogusław Czechowicz. Wrocław–Červen Kostelec 2015 Oficyna Wydawnicza Atut; Pavel Mervart 8° ss. 357, nlb. 4, il., Zsfg.

Treść: Czechowicz B.: Wstęp s. 11–15; Šandera Martin: Ojciec Karola, książę Henryk I ziębicki (1448–1498), protoplasta rodu s. 17–44; Fukala Radek: Książę ziębicki i oleśnicki Karol I oraz jego polityczne aspiracje s. 45–63; Paszkiewicz Borys: Złoty osioł albo metamorfozy monetarne księcia Karola s. 65–121; Kwaśniewski Artur: Zamek w Ząbkowicach Śląskich w okresie rządów księcia Karola I – próba rekonstrukcji form, funkcji i treści s. 123–217; Czechowicz B.: Pomnik nagrobny Karola i Anny a priorytety ostentacji władzy i pozycji publicznoprawnej Podiebradów s. 219–296; Czechowicz B.: Zakończenie s. 297–298.

2613. MOROZ-GRZELAK Lilla: Bracia Słowianie. Wizje wspólnoty a rzeczywistość. Wyd. 2 niez. Warszawa 2013.

Rec.: Rekść Magdalena, *Balkanica Posnaniensia*. [T.] 20: 2013 s. 250–252.

2614. NICIEJA Stanisław Sławomir: Kresowa Atlantyda. Historia i mitologia miast kresowych. T. 6: Stryj, Kutry, Rybno, Baniłów, Kniaże, Załucze. Opole 2015 Wydaw. MS 8° ss. 295, il.

Toż. T. 7: Drohobycz, Majdan, Schodnica, Sławsko, Turka. Opole 2015 ss. 286, nlb. 2, il. T. 1. 2012.

2615. NIENAŁTOWSKI Marek: Podiebradowie w dziejach księstwa ziębicko-oleśnickiego 1495–1647. Zarys. Oleśnica 2013 Signum 8° ss. 186, il.

2616. O’SULLIVAN Noël: The concept of totalitarianism in east-central European political thought, with some reflections on its post-Cold War relevance. *Politeja*. 2012 nr 3(21) s. 49–63.

2617. PASTUSIAK Longin: 400 lat stosunków polsko-amerykańskich (1608–2008). Vol. 1–2. Warszawa 2010 Oficyna Wydaw.-Poligraf. „Adam” 8° s. 951; nlb. 4, 957–1982.

2618. PODHORODECKI Leszek: *Dzieje Ukrainy*. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 275, il.

Rozdz.: Ukraina w latach 1914–2004 napisał Michał Klimecki.

2619. POGRANICZE wschodnie i zachodnie. Pod red. Małgorzaty Czabańskiej-Rosady [i in.]. Warszawa–Gorzów Wielkopolski 2015 Slawistyczny Ośr. Wydawniczy Inst. Slawistyki PAN; Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jakuba z Paradyża 8° ss. 398, il., sum., streszcz. Inst. Slawistyki PAN, Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jakuba z Paradyża, Fund. Slawistyczna. (Kultura na Pograniczach; nr 10).

Z treści: Czabańska-Rosada M., Freiherr von und zu Massenbach Heiko: Die Wiedergewinnung der Erinnerung am Beispiel der Renovierung des historischen Friedhofs in Białokosz (Bialokosch) s. 25–39; Czabański Adam: Samobójstwa we Wrocławiu (Breslau) podczas II wojny światowej. Socjologiczna analiza zjawiska s. 41–70; Żebrowska Anna: Pamięć o przeszłości jako wartość i wyznacznik tożsamości s. 71–81; Lewaskiewicz Tadeusz: Kontakty przedwojennych i powojennych mieszkańców polsko-niemieckiego pogranicza jako sposób upamiętniania historii (na przykładzie niemieckiego Sonnenburga i polskiego Słońska w województwie lubuskim) s. 83–92; Kabzińska Iwona: Zrozumieć Innego. Refleksje nad dialogiem międzyetnicznym/międzykulturowym (z odniesieniami do Wilna i Wileńszczyzny) s. 95–108; Nagórko Alicja: Językowa sekularyzacja po sąsiedzku – zjawiska globalne z bliska postrzegane s. 109–120; Gawrońska-Garstka Magdalena, Walczak Bogdan: Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie – między kulturą polską a tradycją Wielkiego Księstwa Litewskiego s. 121–131; Popieliński Paweł: Identyfikacje narodowościowe a komunikacja interpersonalna na Górnym Śląsku z perspektywy socjologiczno-politologicznej s. 133–155; Tölle Alexander: Gestaltung der Uferzonen in den deutsch-polnischen Doppelstädten an Oder und Neisse s. 157–174; Kubik Justyna: Rola teatru amatorskiego w procesie integrowania wielokulturowej społeczności sublokalnej – na przykładzie Faski z Piotrówki s. 175–186; Dziegiel Ewa: Problemy badania identyfikacji narodowej i języka mniejszości polskiej na Ukrainie (wobec „pytań etnicznych” w powszechnych spisach ludności) s. 189–199; Czarnecka Katarzyna: Jak się mówi w Hajnówce – według hajnowian s. 201–210; Kołbuk Witold: Formirovanie nacional'nogo samosoznaniâ sredi uniatov nad Bugom i Sanom – različiâ i shodstva s. 211–224; Krzyżanowski Piotr Jacek: Tatarzy w powojennej Polsce na pograniczu zachodnim s. 225–241; Kalin Arkadiusz: Koncepcja „ziem odzyskanych” wobec idei pograniczy – na przykładzie pisarstwa Eugeniusza Paukszty s. 275–302; Joroch Anna: Sobaka-Hund-pies. O trójjęzyczności staroobrzędowców na Mazurach s. 351–363; Księżyk Felicja: Dialektalny wariant niemczyzny w Gościęcinie na Górnym Śląsku s. 365–377; Włoskiewicz Wojciech: Przekład choronimów roszczeniowych. Przyczynek do toponomastyki translatorycznej s. 379–388.

2620. POLACY i Ukraińcy. Historia, która łączy i dzieli. Polâki i Ukraïnci. Īstoriâ, âka poêdnuê i roz'êdnuê. Pod red. Joanny Karbarz-Wilińskiej, Magdaleny Nowak, Tadeusza Sucharskiego. Słupsk–Gdańsk 2015 Akad. Pomorska 8° ss. 391, tabl. 12, il.

Z treści: Nowak M., Sucharski T.: Wstęp s. 11–16; Cz. I. Polska – Ukraina. Bliskie sąsiedztwo?: 1. Polacy i Ukraińcy – zachowane w pamięci: Halczak Bohdan: Przyczyny akcji „Wisła” s. 22–28; Drozd Roman: Sąsiedzi. Polacy i Ukraińcy w Polsce po akcji „Wisła” s. 28–44; Sobol Eugeniusz: Dokąd prowadzi polityka historyczna? Uwagi na marginesach książki Pawła Smoleńskiego „Pochówek dla rezuna” s. 45–46; 2. Obrazy sąsiada w nauczaniu i podręcznikach historii: Vološin Ūrij: Obraz susida v Ukraïns'kih škil'nih pidručnikah istoriï: problemi j možlivi šlâhi rozv'âzannâ s. 59–65; Halczak B.: Unia brzeska z 1596 roku w polskich podręcznikach do nauczania historii s. 65–67; Matusiak Agnieszka: Nauczanie literatury ukraińskiej na poziomie gimnazjum i szkoły średniej w dobie transformacji ustrojowej po 1991 roku s. 68–75; Bakula Bogusław: Obraz Ukrainy w podręcznikach literatury polskiej s. 75–87; 3. Nieznany bliski sąsiad: Sucharski T.: Ukraińcy mojego dzieciństwa, czyli parę refleksji nad źródłami niechęci s. 99–109; Štejnbuk Feliks: Znajomì neznajomci – neznajomì znajomci s. 109–115; 4. Wspólnota dziedzictwa: Szczepański Jakub: Trudności w zachowaniu autentycznych obiektów sakralnych i ich funkcji w XX i XXI w. s. 125–126; Stojak Grażyna: Jak ratować zabytkowe nieużytkowane cerkwie na Podkarpaciu? s. 127–129; Cielątkowska Romana: Przenoszenie świątyń jako szczególny sposób ochrony dziedzictwa materialnego s. 129–132; Sroka Andrzej: Duchowy wymiar cerkwi a problem przenoszenia świątyń s. 133–134; Dzindra Oles': Twórczość artystyczna jako wyraz sprzeciwu wobec podziałów narodowych s. 134–137; Râbčuk Mikola: Polska, Ukraina, Europa – między wyobraźnią a rzeczywistością s. 137–150; Cz. II. Polacy i Ukraińcy – 70 lat po tragedii wołyńskiej: 1. Narastanie wrogości: Mędrzecki Włodzimierz: Przemiany rewolucyjne pierwszych dwóch dekad XX w. jako źródło wydarzeń wołyńskich z lat 1943–1944 s. 161–163; Zajcev Oleksandr: Do pitannâ pro vitoki volins'koï tragediï s. 163–172; Chojnowski Andrzej: Jeszcze o czasach II Rzeczypospolitej s. 173–180; Baran Volodimir: Nacional'na politika stalins'kogo režimu v Zahidnij Ukraïni u 1939–1941 rokah s. 180–190; 2. Przeciwno sobie: Il'ûšin Īgor: Tragedia Wołynia z lat 1943–1944 s. 195–205; Motyka Grzegorz: Charakter i bilans antypolskiej czystki na Wołyniu 1943–1944 s. 205–210; Kučerepa Mikola: Bagatoaspektnist' pol'sko-ukraïns'kogo konfliktu na Volini s. 210–212; 3. Pamięć i przyszłość: Czech Mirosław: Głos w sprawie dialogu polsko-ukraińskiego i dialogu o przyszłości polsko-ukraińskiej s. 230–234; Gricak Âroslav: Pol's'ko-ukraïns'ke poêdnnâ v êvropejs'komu konteksti s. 234–240; Stryjek Tomasz: O potrzebie wypracowania specyficznego dla relacji polsko-ukraińskich modelu pojednania s. 240–242; Tyma Piotr: Współczesny wymiar

doświadczenia Ukraińców z pogranicza polsko-ukraińskiego z lat 1942–1947 s. 245–251; Berdychowska Bogumiła: Bilans dwudziestu lat dialogu polsko-ukraińskiego s. 251–255; 4. Historia, polityka i pisarstwo: Sucharski T.: Tragedia wołyńsko-galiczyjska w literaturze polskiej s. 279–316; Veretuk Oksana: Zmiany w literackiej kreacji obrazu Ukraińca i Polaka na początku XXI wieku (o podważaniu/zwalczaniu stereotypów etnicznych w twórczości ponowoczesnych pisarzy polskich i ukraińskich) s. 319–327; Stryjek T.: Wołyń, Europa i pojednanie między Polakami a Ukraińcami. O tym, jak przeszłość zależy od przyszłości s. 329–350.

2621. POLAND – Ethiopia. A history of bilateral relations. Why do Ethiopia and Poland know so little about each other? Mental maps of Ethiopians and Poles. Scenarios for the development of further contacts. Analysis of the opportunities for cooperation. Concept Małgorzata Bonikowska, Katarzyna Hryćko, Jarosław Szczepankiewicz. Warszawa 2013 ThinkTank 4° ss. 71, nlb. 1, il. (Dossier ThinkTank).

2622. POLIT Jakub: Japońska polityka zagraniczna 1895–1945. Kraków 2015 Arcana 8° ss. 358, il. (Arkana Historii).

2623. POLONSKY Antony: Dzieje Żydów w Polsce i Rosji. Przekł. Mateusz Wilk. Warszawa 2014.
Rec.: Bergmann Olaf, Kw. *Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 3 s. 538–546.

2624. POLONSKY A.: The Jews in Poland and Russia. Vol. 1: 1350 to 1881. Oxford–Portland 2010 The Littman Library of Jewish Civilization 8° ss. 566, tabl. 3, mapy.

Toż. Vol. 2: 1881 to 1914. Oxford–Portland 2010 ss. 518, tabl. 44, mapy.

Toż. Vol. 3: 1914 to 2008. Oxford–Portland 2012 ss. 1040, tabl. 9, mapy.

Rec.: Aleksium Natalia, *Studia Judaica*. Vol. 18: 2015 nr 2 s. 375–385.

2625. POLSKA i Rumunia. Wspólnie – obok – blisko. Polonia și România. Împreună – alături – aproape. Suceava 2015 Zw. Polaków w Rumunii. Uniunea Polonezilor din România 8° ss. 418, rez., streszcz.

Z treści: Niemczyk Katarzyna: Przyczynek do relacji polsko-mołdawskich w XVI w. Geneza konfliktu z 1506 r. s. 15–21; Zabolotnaia Lilia: Viața privată a Mariei (Lupu) Radziwiłł oglindită în imagini de epocă s. 23–39; Bobicescu Cristian Antim: Câteva observații despre tiran și tiranie la cumpăna secolelor XVI și XVII s. 38–54; Ciesielski Tomasz: Granica polsko-mołdawska w czasach saskich. Przebieg i ochrona granicy przez stronę polską s. 55–68; Ciobanu Veniamin: Repercusiuni ale insurecției poloneze din noiembrie 1830, consemnate în rapoarte diplomatice suedeze s. 69–77; Ciachir Nicolae, Colesniuc Sorin Marcel: Interfețe culturale-revoluționare româno-polone în perioada 1830–1864 s. 78–84; Mareș Nicolae: Constantin Stere și Józef Piłsudski – un român și un polonez exilați în Siberia s. 85–91; Rezmer Waldemar: Olgierd Górka – żołnierz, polityk, polski attaché wojskowy w Rumunii s. 92–125; Smoliński Aleksander: Rumunia wobec wojny polsko-sowieckiej w świetle wybranych polskich dokumentów politycznych oraz wojskowych z zimy i wiosny 1920 r. Kwestia polsko-rumuńskiej konwencji wojskowo-politycznej s. 126–150; Sioma Marek: Biografie paralelne?, czyli o pobycie piłsudczyków generałów Sławoja Składkowskiego i Kordiana Zamorskiego w Rumunii w latach 1939–1940 s. 152–175; Bruja Radu Florian: O analiză militară a campaniei Germaniei împotriva Poloniei din septembrie 1939 s. 177–187; Radziszewska Maria: Działalność historyka oświaty Łukasza Kurdybachy w Królestwie Rumunii w latach 1939–1940 s. 188–200; Durka Jarosław: Obraz współpracy wywiadowczej i kontrwywiadowczej służby PRL ze służbami rumuńskimi w świetle dokumentów strony polskiej – przyczynek do zarysu problematyki s. 201–218; Constantin Ion: Câteva repere ale istoriei comunității polonezilor din România, în perioada regimului communist s. 219–223; Constantin I.: Cultura în rezistența poloneză împotriva sistemului totalitar communist din perioada „Solidarității” s. 224–231; Mitric Olimpia: Urme vechi poloneze în Arhiepiscopia Romanului și Bacăului s. 291–296; Walczak Krzysztof: Edycje sprawozdań szkolnych gimnazjów dawnych Czerniowiec. Stan zachowania w bibliotekach polskich s. 297–303; Oksztul Zyta Monika: Nieznany podręcznik do nauki języka polskiego dla Rumunów s. 304–314; Andrysiak Ewa: Książka, biblioteka i prasa w Rumunii w świetle polskiej bibliografii lat 1990–2013 s. 315–331; Gołdyn Piotr: Opis miejsc i kultury rumuńskiej w „Dzienniku podróży po Rumunii” spisany w 1928 r. przez studentów Uniwersytetu Poznańskiego s. 332–346; Ostafi George: Eroism, model, modă. Pekesche – piesă vestimentară de origine poloneză, element omniprezent în societățile academice studențești central-europene s. 360–370; Bujak Jan: Polszczyzna Bukowińczyków s. 371–384; Nowak Krzysztof: Bukowińskie badania dr. Mariana Gotkiewicza z dzisiejszej perspektywy s. 385–394; Stempel-Gancarczyk Karina: „Kim jesteśmy?”. Uwagi o języku polskich mieszkańców Bulaju oraz ich „mazurskiej” autoidentyfikacji s. 395–401; Rossmannith Adam: Struktura społeczno-demograficzna mniejszości polskiej na Bukowinie Północnej (obwód czerniowiecki) na tle Bukowiny Południowej (okręg Suczawa), w świetle badań terenowych s. 402–418.

2626. POLSKA – Irlandia – wspólna historia? Poland & Ireland – a common history? Red. Krzysztof Marchlewicz, Adam Kucharski. Poznań 2015 Fund. Kultury Irlandzkiej 8° ss. 160.

Tekst równol. pol., ang.

Treść: Morawiecki Mateusz: List Konsula Honorowego Irlandii w Poznaniu s. 7; Marchlewicz K., Kucharski A.: Od Redakcji s. 8–10; Schramm Krzysztof: Kilka refleksji o relacjach polsko-irlandzkich z wielkopolskiej perspektywy s. 11–14; Keown Gerard: „Irlandia Wschodu i Polska Zachodu”: refleksje na temat krzyżowania się dróg Polski i Irlandii s. 15–21; Kucharski A.: Poczucie moralnej racji. Irlandzcy politycy o Polsce i Polakach w Izbie Gmin (1831–1848) s. 22–35; Gmerek Katarzyna: William Smith O’Brien w Polsce i na Litwie w latach sześćdziesiątych XIX w. s. 36–49; Marchlewicz K.: „Przyswójmy sobie broń Irlandyi”. Inspiracje irlandzkie w polskim ruchu narodowym w XIX w. s. 50–59; Doherty Gabriel: Polska i walka o irlandzką niepodległość: przypadek Jeremiasza O’Donovana Rossy 1831–1915 s. 60–74; McNamara Paul: Sean Lester, Liga Narodów i Polska w Wolnym Mieście Gdańsku, 1934–1937 s. 75–82; English version: Morawiecki M.: Letter of the Honorary Consul of Ireland in Poznan s. 85; Marchlewicz K., Kucharski A.: Editors’ Preface s. 86–87; Schramm K.: A reflection on Polish-Irish relations from the Wielkopolska perspective s. 88–91; Keown G.: „Ireland of the East and Poland of the West”: Reflections on the intersections between Poland and Ireland s. 92–98; Kucharski A.: The sense of moral argument. The Irish politicians in relation to Poland and the Poles in the House of Commons (1831–1848) s. 99–110; Gmerek K.: William Smith O’Brien in Poland and Lithuania in the 1860s s. 111–123; Marchlewicz K.: ‘Let’s acquire Ireland’s arms’. Irish inspirations in the Polish national movement during the nineteenth century s. 124–132; Doherty G.: Poland and the struggle for Irish independence: the case of Jeremiah O’Donovan Rossa 1831–1915 s. 133–147; McNamara P.: Sean Lester, the League of Nations and Poland in the Free City of Danzig, 1934–37 s. 148–155.

2627. PORTNOV Andrij Volodimirovič: Īstorii dlâ domašn’ogo vžitku. Esei pro pol’s’ko-rosijs’ko-ukraïns’kij trikutnik pam’ati. Kiïv 2013 Kritika 8° ss. 341, nlb. 3. Ukraïns’kij naukovij ïnstitut Garvards’kogo unìversitetu, ïnstitut kritiki.

Zawiera m.in. rozdziały: Druga Rzeczpospolita i współczesne dyskusje o jej dziedzictwie; O kompleksie ofiary z czystym sumieniem albo o ukraińskiej interpretacji rzezi wołyńskiej; Historie drugiej wojny światowej.

Rec.: Syrnok Jarosław, *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 23: 2014 s. 477–483.

2628. PREUSSEN als Kulturstaat. Abteilung 1: Das preussische Kultusministerium als Staatsbehörde und gesellschaftliche Agentur (1817–1934). Hrsg. von der Berlin-Brandenburgischen Akademie der Wissenschaften unter der Leitung von Wolfgang Neugebauer. Berlin 2009–2012 Akademie Verlag 8°. Berlin-Brandenburgischen Akad. der Wissenschaften (vormals Preussische Akad. der Wissenschaften). (Acta Borussica. Neue Folge; 2. Reihe).

Bd. 1.1: Die Behörde und ihr höheres Personal. Darstellung. Mit Beiträgen von Bärbel Holtz, Rainer Paetau, Christina Rathgeber, Hartwin Spenkuch, Reinhold Zilch. Berlin 2009 ss. XXXII, 382.

Bd. 1.2: Die Behörde und ihr höheres Personal. Dokumente. Berlin 2009 ss. XXV, 420.

Bd. 2.1: Das Kultusministerium auf seinen Wirkungsfeldern Schule. Wissenschaft, Kirchen, Künste und Medizinalwesen. Darstellung. Berlin 2010 ss. XXXIV, 784.

Bd. 2.2: Das Kultusministerium auf seinen Wirkungsfeldern Schule. Wissenschaft, Kirchen, Künste und Medizinalwesen. Dokumente. Berlin 2010 ss. XXVIII, 820.

Bd. 3.1: Kulturstaat und Bürgergesellschaft im Spiegel der Tätigkeit des Kultusministeriums. Fallstudien. Berlin 2012 ss. XXXIV, 424.

Bd. 3.2: Kulturstaat und Bürgergesellschaft im Spiegel der Tätigkeit des Kultusministeriums. Dokumente. Berlin 2012 ss. XXVI, 454.

Toż. Abteilung 2: Das preussische Kultusministerium in der politischen und sozialen Wirklichkeit. Berlin 2013–2015.

Bd. 4: Geschichte der preussischen Denkmalpflege 1815 bis 1860. Bearb. von Andreas Meinecke, mit einer Einleitung von Wolfgang Neugebauer. Berlin 2013 ss. VII, 627.

Bd. 5: Finanzierung des Kulturstaats in Preussen seit 1800. Bearb. von R. Zilch. Berlin 2014 De Gruyter Akademie Forschung ss. VI, 532.

Bd. 6: Preussens Zensurpraxis von 1819 bis 1848 in Quellen. Bearb. von B. Holtz. Berlin 2015 ss. IX, 1289.

Rec. [Bd. 1–6]: Niedzielska Magdalena, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 315–319.

2629. PRZESTRZENIE, których już nie ma. Pamięć w południowej i zachodniej Słowiańszczyźnie. Red. nauk. Robert Sendek, Krzysztof Popek, Magdalena Maszkiewicz. Kraków 2015 „Scriptum” Tomasz Sekunda 8° ss. 194.

Z treści: Popek K.: Słowo wstępne s. 5–6; Mętrak Maciej: Łużyczanie między tradycją a nowoczesnością – od wysiedlonych wsi do cyberwioski s. 111–123; Wilczak Mariola: Julia Dickstein-Wieleżyńska (1881–1943) – zapomniana rzeczniczka narodu serbołużyckiego s. 125–138.

2630. ROSZKOWSKI Wojciech: *East Central Europe. A concise history*. Warszawa 2015 ISP PAN; Inst. Jagielloński 8° ss. 531, nlb. 11, tabl. 10, il.

2631. RÓŻNE oblicza historii. *Studia i szkice*. Pod red. Janusza R. Budzińskiego, Tomasza Matuszaka. Piotrków Trybunalski 2012. AP 8° ss. 361, nlb. 1, il.

Księga pamiątkowa Edwarda Alfreda Mierzwy.

Z treści: Pacan-Bonarek Lidia: Kilka słów o Mierzwach, mierzwie i mierzwienu s. 9–27; Bóldyrew Aleksander: Tresura koni bojowych w Polsce XVI w. w świetle poradników hippicznych s. 51–68; Jaworski Rafał: Nieznane szesnastowieczne źródło do dziejów tura w Polsce s. 69–76; Opaliński Edward: Maksymilian Przerębski, wojewoda łęczycki – polityk niedoceniony s. 77–85; Olszewski Paweł: Dzieje Kaukazu Południowego do początku XVIII w. – zarys problematyki s. 87–111; Matuszak Zygmunt: Wojskowość w okresie wielkiej rewolucji i wojen napoleońskich (wybrane problemy strategii) s. 143–155; Olejnik Tadeusz: Działoszyn w świetle opisu z 1860 r. Przyczynek do dziejów miasta okresu zaborów s. 157–172; Piasta Aleksy: Franciszek Gorgoniusz Rola Zbijewski (1821–1864). Szkic do portretu ziemianina s. 173–189; Felchner Andrzej, Majchrzyk-Mikuła Joanna: Z problematyki polskiej medycyny szkolnej w 1918 r. s. 201–212; Politański Łukasz: Maskowanie fortyfikacji polowych w polskiej literaturze wojskowej w świetle doświadczeń wybranych armii europejskich (1918–1939) – zarys problematyki s. 213–237; Jażdż Jacek: 10. Brygada Kawalerii – pierwsza samodzielna jednostka zmotoryzowana w Wojsku Polskim s. 239–260; Matuszak T.: Archiwa państwowe II Rzeczypospolitej – podstawy prawne i organizacja s. 261–280; Rogut Dariusz: Relacje obywateli polskich internowanych w latach 1944–1947 w sowieckich obozach NKWD-MWD w polskich zasobach archiwalnych (wybrane przykłady) s. 281–299; Adamczyk Arkadiusz: Piłsudczykowskie zmagania z „historią własną”. Dzieje środowiska ze sporami ideowymi i kryzysami formacji w tle s. 301–324; Kobus Andrzej: Relacje polsko-ukraińskie w latach 1989–1991 s. 325–334; Dutkiewicz Marek: Katyński ślad. Przedstawiciele zawodów medycznych wśród Zbrodni Katyńskiej i artefakty z nimi związane, odnalezione podczas prac ekshumacyjnych s. 335–349.

2632. RURIKIDS in dynastic relations. Politics, customs, culture, religion (10th–16th c.). Publication after 4th international conference, Mogilno, 14–16th November, 2013. Ed. Vitaliy Nagirnyy. Krakow 2014 Jagiellonian Univ. 8° ss. 325, nlb. 2, il., sum., streszcz., rez. UJ. Wydz. Hist. Inst. Historii. Zakł. Historii Europy Wschodniej. (Colloquia Russica. Series 1; vol. 4).

Tyt. równol.: Rurykowicze w świetle powiązań dynastycznych. Polityka, obyczajowość, kultura, religia (X–XVI w.). Materiały z IV Międzynarodowej konferencji naukowej, Mogilno, 14–16 listopada 2013 r.; Dinastičeskie svâzi Rûrikovičej. Politika, obyčaj, kul'tura, religiâ (X–XVI vv.). Materiały IV Meždunarodnoj naučnoj konferencii, Mogil'no, 14–16 noâbrâ 2013 g.

Z treści: Nagirnyy V.: Preface s. 13–21; Mesiarkin Adam: Od kiedy Czech, Lech i Rus stali się braćmi? s. 33–38; Fabia Łukasz: Gest i rytuał w spotkaniach władców polskich i ruskich w najstarszej historiografii Polski i Rusi s. 51–60; Delestowicz Norbert: Okoliczności pobytu Izjasława Jarosławowicza na dworze króla niemieckiego Henryka IV w latach 1074–1077 s. 61–73; Madej Anna: Co pito na ruskich dworach książęcych w X–XII w.? s. 136–142; Vološuk Miroslav: Rutheni in Polonia XI – XIII vv.: kratkie očerki problemy s. 143–153; Sawicki Wojciech: Książęta ruscy na kartach Kroniki Henryka Łotysza s. 176–184; Komendova Jitka: Opavskij pohod Daniila Romanoviča: češkij vzglâd s. 185–192; Stasûk Andrej: Dominikancy i franciskancy na stranicah Galicko-Volynskoj letopisi s. 193–198; Orlovaitė Ona: Reflections of Helena Ivanovna life in the account books of Alexander Jagiellon court s. 209–214; Skurko Polina: Andrej Kurbskij i Konstantin Ostrožskij: obščnost' interesov i raznica miroočuščenij (primer družby knâžež-intellektualov XVI v.) s. 215–223; Frischke Gabriela: Księżna kijowska Olga w oczach szesnastowiecznych kronikarzy polskich s. 232–238; Tęgowski Jan: Family connections between Rurikids and Gediminids in the 14th c. s. 265–267; Toż w jęz. pol.: Związki rodzinne Rurykowiczów i Giedyminowiczów w XIV w. s. 268–270; Toż w jęz. ros.: Rodstvennyje svâzi Rûrikovičej i Gediminovičej w XIV v s. 271–273; Debate I: „Rurikids as a family – social aspects of dynasty functioning”, the round table discussion with prof. Fiodor Uspenskiy and prof. Dariusz Dąbrowski s. 277–292; Debate II: „Rurikids in Grand Duchy of Lithuania”, the round table discussion with prof. Jarosław Nikodem and prof. Jan Tęgowski s. 293–302.

2633. RYMAR Edward: *Historia polityczna i społeczna Nowej Marchii w średniowieczu (do roku 1535)*. Gorzów Wlkp. 2015 Woj. i Miej Bibl. Publ. im. Zbigniewa Herberta 8° ss. 994, il. Woj. i Miej Bibl. Publ. im. Zbigniewa Herberta.

Od VI w.

2634. [RZECZPOSPOLITA Wielu Narodów i jej znaczenie dla dzisiejszej/współczesnej Rzeczypospolitej Europejskiej – Polacy, Litwini]. *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 15–45, sum., rez., santr.

Materiały z konferencji, Lublin, 1–6 X 2013 r.

Treść: Kiaupienė Jūratė: Rzeczpospolita Wielu Narodów i jej znaczenie dla dzisiejszej/współczesnej Rzeczypospolitej Europejskiej – dyskusji o Dziejach Wielkiego Księstwa Litewskiego ciąg dalszy s. 15–27; Kiaupa Zigmantas: Rzeczpospolita Obojga Narodów w oczach jej współczesnych litewskich spadkobierców s. 29–36; Miknys Rimantas: Powstanie 1863 roku na Litwie i jego miejsce we wspólnym dziedzictwie europejskim s. 37–45.

2635. SNYDER Timothy: Skrwawione ziemie. Europa między Hitlerem a Stalinem. Przeł. Bartłomiej Pietrzyk. Warszawa 2015 Świat Książki Wydaw. 8° ss. 544, il.

2636. SROKA Stanisław A[ndrzej]: Węgry. Poznań 2015 Wydaw. Poznańskie 8° ss. 379, nlb. 1, tabl. 8, il. (Początki Państw).

IX–XII w.

2637. STĘPIŃSKI Włodzimierz: W kręgu niemieckiej historii. Wybór prac. Szczecin 2014 Uniw. Szczeciński; AP 8° ss. 427, il. Uniw. Szczeciński, AP w Szczecinie.

Księga pamiątkowa dedykowana Włodzimierzowi Stępińskiemu.

2638. SVĚT tajemných Baltů. The world of the mysterious Balts. Editoři Libor Jan, Petr Kostrhun, Zdeňka Nerudová. Brno 2013 Moravské zemské muzeum 4° ss. 223, il.

Publikacja towarzysząca wystawie w Muzeum Morawskim w Brnie, 4 XII 2013 – 28 IX 2014 r.

Z treści: Gričuvienė Eglė: Baltské kmeny v 5.–13. století. Baltic tribes (t.–13. century) s. 55–65; Mařík Jan: Slavníkovci a svatý Vojtěch. Slavnícks and Saint Adalbert s. 67–72; Radinš Arnis: Vztahy Pobalti a Skandinávie od 7. do 12. století ve svědectví písemných a archeologických pramenů. Relations of the East Baltic Sea Region and Scandinavia in the 7th–12th century in written and archaeological resources s. 73–81; Poškus Vidus: Litevské velkoknížectví: stát a společnost od 13. do 18. století. The Grand Duchy of Lithuania: the state and society in the 13th–18th centuries s. 83–90; Remecas Eduardas: Křesťanské symboly na nejranějších mincích Litevského velkoknížectví – mezi Východem a Západem. Symbols of christianity on the earliest coins of the Grand Duchy of Lithuania: between the East and the West s. 91–98; Jan L.: Role českých zemí v budování panství řádu německých rytířů v Prusku. The role of the Czech lands in the building of the domain of the Order of the Teutonic Knights in Prussia s. 99–115; Misans Ilgvars: Středověké Livonsko: řád, města, venkovské obyvatelstvo. Das mittelalterliche Livland: Orden, Städte, ländliche Bevölkerung s. 117–124; Selart Anti: Livonsko a české země ve 14. století. Livland and die böhmischen Länder im 14. Jahrhundert s. 125–129; Borovský Tomáš: Jan Lucemburský, Karel IV. a Litva. John the Blind of Bohemia, Charles IV and Lithuania s. 131–139; Čapský Martin: Obchod, hanza – české země a Pobaltí. Handel, die Hanse – böhmische Länder und Ostseeraum s. 141–148; Ekdahl Sven: Vojenské aspekty bitvy u Tannenbergu 1410. Militärische Aspekte der Schlacht bei Tannenberg 1410 s. 149–157; Arnold Udo: Zobrazování bitvy u Grunwaldu. Die Schlacht von Tannenberg im Bild s. 159–169; Boček Pavel: Litva a parvoslavná metropole vši Rusi ve 14. století. Litauen und die orthodoxe Metropole aller Rus im 14. Jahrhundert s. 171–190; Stejskal Jan: Dva Jeronýmové na Litvě. Two Jeromes in Lithuania s. 191–200; Šeferis Vaidas, Hebedová Petra: Středověké písemnictví v Pobaltí. Medieval literature in the Baltic s. 201–213.

Rec.: Szczepański Seweryn: Świat Białtów – już nie taki tajemniczy? (na marginesie wystawy i książki...). *Pruthenia*. T. 9: 2014 s. 209–214.

2639. [SZEŚĆSET] 600 lat stosunków dyplomatycznych Polska–Turcja. Historia i terażniejszość. Red. nauk. Longin Pastusiak. Warszawa 2015 Akad. Finansów i Biznesu Vistula 8° ss. 186, nlb. 2, tabl. 1, il. Akad. Finansów i Biznesu Vistula. (Monografie).

Materiały z konferencji, Warszawa, 22 X 2014 r.

Z treści: Kołodziejczyk Dariusz: Poland and Turkey in Europe: 600th anniversary of the Polish-Turkish relations s. 13–22; Zastawna-Templin Agnieszka: Stosunki polsko-tureckie w okresie 1919–1945 s. 23–40; Urbanowicz Anna: Turkish inspirations of the Polish national dress s. 41–53; Kulturowe związki polsko-tureckie. „Poseł z Lechistanu nie przybył?”. Rozmowa Teresy Stylińskiej z prof. Tadeuszem Majdą s. 55–64; Szymański Adam: Contemporary Polish-Turkish political relations s. 67–82; Majda Tadeusz: Badania nad sztuką osmańską w Polsce – rys historyczny s. 123–129; Wiśniewski Dariusz: Polonia w Turcji s. 131–150; Aslan Davut Han: Turks in Poland s. 151–170.

2640. ŚLADKOWSKI Wiesław: Szkice polsko-francuskie XIX–XX wiek. Przedm. Małgorzata Willaume. Lublin 2015 WBP im. Hieronima Łopacińskiego 8° ss. 582, il.

2641. [TARAS Anatolij Efimovič] Taras Anatol: Anatomia nienawiści. Stosunki polsko-rosyjskie XVIII–XX w. Przekł. z jęz. ros. Katarzyna Rawska-Górecka. Warszawa 2015 Demart 8° ss. 896, il.

2642. DIE TEILUNGEN Polen-Litauens. Inklusions- und Exklusionsmechanismen – Traditionsbildung – Vergleichsebenen. Hrsg. von Hans-Jürgen Bömelburg, Andreas Gestrich und Helga Schnabel-Schüle. Osnabrück 2013.

Rec.: Kordel Jacek, *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 3 s. 594–598.

2643. THE TEUTONIC Order in Prussia and Livonia. The political and ecclesiastical structures 13th–16th C. Ed. by Roman Czaja and Andrzej Radzyński. Toruń–Köln 2015 Tow. Nauk.; Böhlau Verlag 8° ss. 422, nlb. 1, tabl. 16, il.

Z treści: Czaja R., Nowak Zenon Hubert: An attempt to characterise the state of the Teutonic knights in Prussia s. 13–30; Tandecki Janusz: Administrative divisions of the state of the Teutonic Order in Prussia s. 31–56; Arsyński Marian: Castles and fortifications of the Teutonic knights and the Church hierarchy in Prussia s. 57–78; Czaja R.: Towns and urban space in the state of the Teutonic Order in Prussia s. 79–107; Radzyński A.: Church divisions in Prussia s. 109–144; Biskup Marian: Parishes in the state of the Teutonic knights s. 145–166; Biskup M.: Territorial governance in medieval Livonia and its extent s. 169–182; Tandecki J.: Administrative divisions of the territory of the Teutonic Order in Livonia s. 183–197; Arsyński M.: Medieval fortified architecture in Livonia s. 199–224; Czaja R.: Livonian towns from the 13th to the 16th century s. 225–252; Radzyński A.: Church divisions of Livonia s. 253–288; Jähnig Bernhart von: The list of dignitaries and officials of the Teutonic Order in Prussia s. 291–345; Militzer Klaus: The list of dignitaries and officials of the brothers of the sword and the Teutonic Order in Livonia s. 347–375; Radzyński A.: The list of archbishops, bishops and episcopal vogts s. 377–393.

2644. THEATRUM humanae vitae. Studii na pošanu Natali Ākovenko. Red. Nataliâ Bîlous [i in.]. Kiiŭ 2012 Laurus 8° ss. 622, nlb. 2, tabl. 41, il.

Z treści: Bibliografiâ prac' (1974–2012) Natali Ākovenko. Oprac. Oleksandr Nadtocka s. 11–32; Plohij Sergij: Natalâ Ākovenko: portret istorika u zvorotnij perspektivî s. 35–61; Gnatûk Olâ, Striêk Tomaš: Olûdnennâ Davn'oï Rečî Pospolitoï s. 62–69; Chynczewska-Hennel Teresa: O možliwosci historyka s. 70–77; Zema Valerij: Vid Cargoroda do Vil'nûsa: „Opovidannâ proti latin” i počatki pravoslavnoï polemiki s. 135–149; Mihajlovs'kij Vitalij: Viščî urâdniku Pol's'kogo korolivstva na rus'kih zemlâh u 1434–1506 rokah: sprobâ kolektivnogo portreta s. 162–177; Zazulâk Ūrij: Kara, milist' i kolektivna vidpovidal'nist' u starostuns'komu pravosuddi Rus'kogo voêvodstva XV stolittâ s. 178–188; Polišuk Volodimir: Peršij maršalok Volins'koï zemli (1463–1486) Olizar Šilovič z rodu Kirdaeëvičiv: vid geral'dičnoi legendi do miščâ v social'nij iêrarhii s. 189–195; Sobčuk Volodimir: Rovens'ka volost': formuvannâ, sklad i vlasniki (do seredini XVI stolittâ) s. 196–206; Erusalimskij Konstantin: Imperiâ ad hos i ee vrugi: o trudnostâh interpretacii rossijskich političeskich diskursov XVI – načala XVII veka s. 207–216; Kulakovs'kij Petro: Knâz' Vasil'-Kostântin Ostroz'kij i spravci Kiiŭs'kogo voêvodstva s. 217–230; Teslenko Īgor: „Ganibel' z domu Strocego”: italiêc' na službi knâzâ Ostroz'kogo s. 231–247; Zadorožna Oksana: Formuvannâ i teritorial'nij sklad Olevs'koï volosti Nemiričiv (XVI – seredina XVII stolittâ) s. 248–258; Starčenko Natalâ: „Postêrêgaŭči prav, volnostêj i svobod naših”: borot'ba za domînuvannâ na volins'komu sejmiku 1593 roku s. 259–276; Timošenko Leonid: Ėpiskops'ka al'ternativa stavropigijnij reformi cerkvi (nestavropigijnij bratstva Kiiŭs'koï mitropolii kincâ XVI – počatku XVII stolittâ) s. 277–287; Korzo Margarita A.: Tolkovanie Dekaloga v rukopisnyh „Učitel'nyh Evangeliâh” konca XVI – načala XVII veka s. 288–295; Bîlous N.: „Tilo moê grišne, z zemli vzâte, maê buti pohovane za zvičaêm hristiâns'kim”: pohovannâ volins'kih mišan u XVII stolittâ s. 296–308; Vinničenko Oleksij: Infida Pax: moskovs'ka ta švedsk'ka politika Rečî Pospolitoï i Vladislava IV očima šlâhti Rus'kogo j Belz'kogo voêvodstva (za sejmikovimi inštrukciâmi poslam na sejmi 1633–1647 rokiv) s. 309–321; Grigor'êva Tetâna: Sultan govorit'! s. 322–333; Oparina Tat'âna: Svoboda i vera v sud'be Anny Smelovskoj s. 334–349; Litwin Henryk: Chorâży kijowski generalowi jezuitów racje wyklâda. List Remiana Jelca do Vincenzio Caraffy z 1647 roku o planach powołania uniwersytetu w Ksawerowie na Kijowszczyźnie s. 350–357; Sysyn Frank E.: Ukrainian nation-building in the Early Modern period: new research findings s. 358–370; Nagielski Mirosław: Batalia łojowska (31 lipca 1649 r.) w świetle diariusza kancelaryjnego hetmana polnego litewskiego Janusza Radziwiłła s. 371–388; Dovga Larisa: Risi „kriptoprotestantizmu” u pokaânnij poezii Lazarâ Baranoviča s. 402–413; Brogi Bercoff Giovanna: The sermons of Antony Radyvylovs'kyj: history, culture, mentality s. 414–424; Kohut Zenon E.: „Ruthenian” or „Ukrainian”? : nation („narod”) in the political rhetoric of hetman Petro Doroshenko s. 425–434; Skočilâs Īgor: Do istorii šlâhets'kih rodiv Galic'koï Rusi: Univs'kij arhimandrit i l'vivs'kij êpiskop Varlaam Šeptoc'kij (1643–1715) s. 461–471; Kapral' Miron: Polûbovni ugodi ta „ukloni”: pozasudovij zahist interesiv l'vivs'kogo ševs'kogo cehu XVII–XVIII stolittâh s. 489–499; Sokirko Oleksij: Get'mans'ki pretorianci. Nadvirnî formuvannâ

Īvana Mazepi kincā XVII – počatku XVIII stolittā s. 500–510; Pilip’ûk Nataliā: Mogilāns’ka Mučenicā za „zolutū vol’nost” s. 511–524; Disa Katerina: „Duže nebezpečnij zločin”: perelûb u mis’komu pravî j sudah Volins’kogo ta Podil’s’kogo voêvodstv kincā XVII–XVIII stolittā s. 525–534; Tairova-Ākovleva Tat’āna: K biografii kazackih staršin s. 535–538; Brūning Alfons: Religious conversions in early 18th century Ukraine s. 539–558; Kriuk Mikola: Storinki z istoriî mistečka Satanova u svitli magistrats’kih knig XVIII stolittā s. 559–571; Āremenko Maksim: Demografiā proti konfesijnogo disciplinuvannā (navčannā ditej „zakordonnogo” duhovenstva u Kiêvo-Mogilāns’kij akademii XVIII stolittā) s. 572–587; Gil Andrzej: Unijna akcja biskupa chełmskiego Maksymiliana Ryły w dobrach braclawskich Franciszka Salezego Potockiego w latach 60. i 70. XVIII wieku s. 588–594; Zaškil’nâk Leonid: Metamorfozi sučasnoi Klio (pro novi tendencii svitovogo istoriïpisannā na počatku XXI stolittā) s. 595–604.

Rec.: Drozdowski Mariusz, *Studia Podlaskie*. T. 22: 2014 s. 289–296.

2645. TOPOLSKA Maria Barbara: Historia wspólna czy rozdzielna. Polacy, Litwini, Białorusini, Ukraińcy w ich dziejowym stosunku (XV–XX w.). Toruń 2015 Oficyna Wydawnicza Kucharski 8° ss. 380, il., sum.

2646. [UKRAINA i Ukraińcy w epoce „Solidarności” w latach 1980–2000. Materiały konferencji naukowej]. *Krakowskie Zesz. Ukrainoznawcze*. T. 11/12: 2010 s. 7–114.

Tréć: Handzlik Stanisław: Słowo na otwarcie konferencji s. 7–9; Stegner Tadeusz: Stosunki polsko-ukraińskie w badaniach historyków w Polsce w latach 1980–2000 s. 13–23; Fiałkowski Tomasz: Krakowski „Znak” i „Tygodnik Powszechny” o Ukrainie s. 25–29; Izdebski Andrzej: „Opinia Krakowska” KPN [Konfederacji Polski Niepodległej] i Towarzystwo Pomost a sprawy ukraińskie s. 31–34; Bazydło Janusz: Sprawy ukraińskie na łamach lubelskich „Spotkań” s. 35–40; Maziarski Wojciech: Polska opozycja wobec narodów i państw ościennych po 1980 roku s. 41–45; Hnatiuk Ola: Kultura ukraińska w Polsce w latach 1980–2000 s. 47–54; Szlanta Waclaw: Polskie elity w latach 1980–2000 o pochodzeniu i problemach Łemków-Ukraińców s. 55–63; Mokry Włodzimierz: Elity polskie o wolności i niezależności Ukrainy. Od polskiego do ukraińskiego Sierpnia s. 65–114.

2647. VOSEN’ 1939 goda ũ gîstaryčnaj tradycyi ì vusnaj gîstorys. Rêd. Alâksandr Fêdaravič Smalânčuk. Mînsk 2015 Vydavec Zmicer Kolas 8° ss. 286, nlb. 2, tabl. 16, il.

Z treći: Smalânčuk A.: Pradmova s. 7–10; Smalânčuk A.: Verasen’ 1939 goda âk mesca pamâci belarusaŭ s. 11–21; Laz’ko Rymar: Nas ab’âdnadi – hto? – Čužanicy s. 22–35; Milewski Jan Jerzy: 17 września 1939 r. – zderzenie i dialog pamięci: polskiej, białoruskiej i żydowskiej s. 36–49; Dobroński Adam: Armia Czerwona w relacjach świadków wydarzeń wrześniowych 1939 r. na ziemiach II Rzeczypospolitej Polskiej. Wrażenia i stan faktyczny s. 50–62; Tokc’ Sârgej: Skidzel’skae naŭstanne 1939 r. va ũspaminah žyharoŭ Skidzel’sčyny s. 63–80; Īvanova Vol’ga: „Zahodniki” i „ũshodniki” va ũspaminah žyharoŭ byloga saveckapolskaga pagranicča s. 81–94; Trafimčyk Anatol’: Uspaminy „zahodnika” pra peršyâ saveckîâ vybary ũ Gancavičkim raëne Brêscakaŭ vobl s. 95–104; Vaškevič Andrêj, Kasataâ Taccâna: Vajna ì mir 1939–1940 gg. va ũspaminah žyharoŭ Garodni ì vakolicaŭ s. 105–114; Cichoracki Piotr: Wystapienia zbrojne w województwach północno-wschodnich II Rzeczypospolitej s. 115–125; Zaharevič Ala: Baŭlenne vol’naga času vâskovaŭ moladdzŭ na „pol’skaŭ” i „saveckaŭ” častkah Belaruskaga Padzvinnâ ũ 1920–1940 gg. s. 126–133; Bugaevič Ruslan: Funkcyânavanne paštova-têlegrafnyh ustanou Vilenskaŭ dyrêkcyi pošt ì têlegrafaŭ u mižvaennaŭ Pol’sčy (na prykladze Braslaŭskaga paveta) s. 134–140; Vâlilki Anatol’: Dzejnasc’ aperatyŭna-čekiŭskich grup u zahodnih ablascâh Belarusi verasni-kastyryčniku 1939 r. s. 141–157; Mel’nikŭ Īgar: Da gîstoryi ũ êvakuacyi aktyvaŭ Banka Pol’skaga z Zahodnâj Belarusi ũ verasni 1939 r. s. 158–165; Stuzynskaâ Nîna: 1939 god u lëse paŭstnca ì balahoŭca Daniîla Īvanova s. 166–175; Vabiščëvič Alâksandr: Peraŭtvarënni ũ galine kul’tury ũ zahodnih ablascâh BSSR u 1939–1941 gg. u adlŭstravanni partyjnyh organaŭ (na prykladze Pinskaŭ vobl.) s. 176–186; Kuznâcoŭ Īgar: Internirovanne polâkov s territorii zapadnyh oblascy SSSR (1944–1947 gg.) s. 187–197; Kanapackaâ Zaryna [Ibragimovna]: Udzel tatar u belaruskim nacyânl’na-vyzvalenčym ruhu ũ 1917–1940 gg. XX st. s. 198–206; Lastoŭski Alâksej: Īnterv’ŭ âk metad: skryžavanne sacyâlogii ì vusnaŭ gîstoryi s. 207–215; Mahoŭskaâ Īryna: Biâgrafičny naratyŭ âk gîstaryčnaâ krynica: da pytannâ magčymascâŭ ì perspektyvaŭ vykarystannâ s. 216–222; Bačyšča Ūras’: Ab pačatkah carkvy êvangel’skih hrys’ciân-baptystaŭ u Dunilovičkim pavece: vysnagîstaryčny metad u das’ledavan’ni kanfèsëjnaj gîstoryi s. 223–232; Kastaâ T.: Vysnaâ gîstoryâ ũ daslevanni êvangel’skih hrys’ciân-baptystaŭ u BSSR s. 233–243; Kaštalan Īryna: Golad u BSSR 1946–1947 rr. va ũspaminah svedkaŭ času s. 244–249; Valodzin Uladzimîr: Asablivasci pravâzennâ Īnterv’ŭ z garadskimi rëspandëntami sârëdnâga veku na prykladze gîstoryi kalektyŭnaga zvarotu studëntaŭ-filosafaŭ 1981 r. s. 250–263; Dyskusîâ „Vusnaâ gîstoryâ ũ Belarusi: perspektyvy miždyscyplinarnaga ũzaemadzeännâ” s. 264–280; Gurynovič Palina: Zahodnâ Belarusi u 1921–1939 gg. ì uz’âdnanne z BSSR navodle ũspaminaŭ žyharoŭ Kamâneččyny. Konkursnâ praca s. 282–287.

Omów.: Milewski Jan Jerzy, *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 14: 2014 s. 108–110.

2648. W CIENIU wojen i rozbiorów. Studia z dziejów Rzeczypospolitej XVIII i początków XIX wieku. Pod red. Urszuli Kosińskiej, Doroty Dukwicz, Adama Danilczyka. Warszawa 2014 Neriton 8° ss. 556, il. (Prace Instytutu Historycznego UW).

Prace dedykowane prof. Zofii Zielińskiej w 70 rocznicę urodzin.

Z treści: Romaniuk Przemysław P.: Instytucjonalne podstawy hegemonii Sapiechów w Wielkim Księstwie Litewskim w drugiej połowie XVII w. s. 29–37; Bues Almut: „Comme un artichaut, feuille par feuille” albo instrukcja ignorowania „iura iuste” s. 39–66; Kriegseisen Wojciech: Sprawa przemysłowa – przyczynek do problemu genezy konfederacji tarnogrodzkiej? s. 67–75; Burdowicz-Nowicki Jacek: Polityka Piotra I w związku ze sprawą toruńską 1724 r. s. 77–103; Kosińska U.: „L’affaire secrète”, czyli nieznany plan rozbioru Polski z lat 1724–1726 s. 105–135; Dygdała Jerzy: Gra pozorów: zabiegi dyplomacji cesarskiej o rosyjską interwencję zbrojną w Rzeczypospolitej w 1733 r. s. 137–160; Macuk Andrej: Kampania trybunalska na Litwie w 1742 r. s. 161–180; Lukowski Jerzy: Stanisław Konarski polski Machiavelli? s. 181–196; Szwaciński Tomasz: Walka „Familii” o koadiutorię wileńską: 1754–1757 s. 197–213; Kołodziejczyk Dariusz: Na tropach Salomei Reginy Pilsztynowej: glosa do życiorysu s. 215–229; Górka Magdalena: Apologie Rosji w sztuce okazjonalnej XVIII-wiecznej Rzeczypospolitej. O pozytywnej ikonografii sojusznika, okupanta i zaborcy s. 231–256; Nosov Boris V.: Načalo protivostoâniâ Rossii i Barskoj konfederacii (mart 1768 goda) s. 257–276; Dukwicz D.: Król Stanisław August w latach 1769–1770 w świetle korespondencji z Franciszkiem Ksawerym Branickim s. 277–309; Zając Paweł: „Jeden z najszcześniejszych dni króla Stanisława Augusta” – Grodno, 24 października 1784 r. s. 311–338; Zielińska Ewa: Sprawa polsko-rosyjskiej komisji granicznej w latach 1778–1780 s. 339–368; Ugniewski Piotr: Sprawy [Marii Teresy] Dogrumowej na kartach „Gazety Lejdejskiej” ciąg dalszy s. 369–383; Czeppe Maria: Pieska polityka s. 385–404; Grześkowiak-Krwawicz Anna: Rządzący, nieustanny, do zwołania gotowy... Dyskusje o władzy i funkcjonowaniu sejmu w początkach Sejmu Czteroletniego s. 405–427; Butterwick-Pawlikowski Richard: „Z istotnego przekonania”. O postawie prymasa Michała Jerzego Poniatowskiego wobec Targowicy raz jeszcze s. 429–448; Danilczyk A.: Rosja, Austria i II rozbiór Rzeczypospolitej s. 449–465; Czuby Jarosław: Jedna taka wiosna w życiu. Ludność cywilna i działania Wielkiej Armii na Litwie latem 1812 r. s. 467–480; Deszczyńska Martyna: Uwagi o religijności elit społecznych wyznania katolickiego na ziemiach polskich w pierwszej połowie XIX w. s. 481–498; Błachowska Katarzyna: Państwo, które ostać się nie mogło – spojrzenie historiografii rosyjskiej drugiej połowy XIX w. na dzieje Polski s. 499–522; Ciara Stefan: Między Oswaldem Balzerem a Eugeniuszem Barwińskim. Dyrektorzy archiwów lwowskich w świetle korespondencji Heleny Polackówny s. 523–528.

2649. W POSZUKIWANIU innej historii. Antologia tekstów opublikowanych na łamach periodyków Instytutu Literackiego w Paryżu. Pod red. Rafała Stobieckiego, Sławomira M. Nowinowskiego; przy współpr. Anny Brzezińskiej, Mileny Przybysz. Łódź–Paryż 2015 Wydaw. UŁ; Stow. Inst. Liter. Kultura 8° ss. 928, il. (Jerzy Giedroyc, historycy i świadkowie historii).

Z treści: Giedroyc Jerzy: Przesłanie s. 9–10; Stobiecki R., Nowinowski S. M.: O polityce historycznej Jerzego Giedroycia słów kilka s. 11–26; Cz. 1. Teksty programowe s. 27–92; Cz. 2. Marksizm – Komunizm – Związek Sowiecki s. 93–161; Cz. 3. Wokół historiografii Polski Ludowej s. 163–302; Cz. 4. Dzieje emigracji polskiej s. 303–350; Cz. 5. Stanowiska – interpretacje – polemiki s. 351–527; Cz. 6. Sąsiedzi s. 529–625; Cz. 7. Dialogi s. 627–717; Cz. 8. Sylwetki s. 719–837; Cz. 9. Teksty przypominane s. 839–877; Noty biograficzne autorów tekstów s. 879–894.

2650. W SŁUŻBIE obcych monarchów i państw. Mechanizmy karier obcokrajowców w armiach oraz administracji państwowej. Pod red. Tomasza Ciesielskiego. Warszawa 2015 DiG; Inst. Historii Uniw. Opolskiego 8° ss. 408, sum. Pol. Tow. Heraldyczne.

Z treści: Ciesielski T.: Wstęp s. 11–13; Kościelniak Karol: Indygenat jako nagroda dla cudzoziemców za zasługi dla króla i Rzeczypospolitej w XVII wieku s. 15–33; Rachuba Andrzej: Kariery oficerów cudzoziemskiego pochodzenia w armii litewskiej w XVII w. s. 35–51; Nagielski Mirosław: Ernest Jan Korff – generał w służbie wielu monarchów s. 53–71; Ciesielski T., Leda Radosław: Ślżak w armii habsburskiej. Kariera wojskowa Johanna Christopha II von Seherr-Thoss s. 131–143; Perłakowski Adam: Aleksander Józef Sułkowski jako dowódca saskiego wsparcia w wojnie austriacko-tureckiej w 1737 roku s. 145–162; Podruczny Grzegorz: Zagraniczni inżynierowie wojskowi w Prusach w latach 1740–1786 s. 163–178; Ciesielski T.: Polscy ułani w służbie Wettynów i Habsburgów w latach 1730–1763 s. 179–196; Macuk Andrej: Ůry Flemìng sârod magnataŮ VKL u panavanne AŮgusta III s. 197–218; Dygdała Jerzy: Lojalni urzêdnicy Wettynów i Stanisława Augusta Poniatowskiego (czynniki kariery i przyczyny przejścia na służbę nowego monarchy) s. 219–236; Srogosz Tadeusz: Lekarze pochodzenia niemieckiego w służbie Rzeczypospolitej podczas panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego s. 237–250; Baczkowski Michał: Na pograniczu dwóch światów. O’Donellowie i formacje austriacko-polskie w drugiej połowie XVIII wieku s. 251–261; Bucholc-Srogosz Katarzyna: Ksiâżê [Karol] de Nassau-Siegen w służbie obcych monarchów i państw s. 263–274; Rolnik Dariusz: „Rosjanie w Rzeczypospolitej – Polacy w Rosji”. W poszukiwaniu granic „miłości ojczyzny” obywateli państwa polsko-litewskiego czasów stanisławowskich s. 275–301; Nawrot Dariusz: Służba Polaków w armii rosyjskiej w epoce napoleońskiej, na przykładzie Eufemiusza (Joachima) Czapllica s. 303–322; Kłosowicz Robert: Polacy w cudzoziemskich

pułkach brytyjskich w okresie napoleońskim. Stan badań s. 323–332; Rink Philip Martin: Wojna podjazdowa – pole kariery dla „cudzoziemców” w armii s. 333–357; Nykiel Piotr: Kontakty wojskowe między Polakami a Turkami w okresie pierwszej wojny światowej s. 359–366; Krotofil Maciej: Oficerowie kontraktowi w wojsku polskim w okresie międzywojennym (1924–1939) s. 367–384.

2651. WIELICZKA-SZARKOWA Joanna: III Rzesza. Zbrodnia bez kary. Wyd. 2 rozsz. Kraków 2015 Wydaw. AA 8° ss. 526, nlb. 1, il.

Wyd. 1. pt.: III Rzesza. Narodziny i zmierzch szaleństwa. Kraków [2006].

2652. ZAGADNIENIA religijne i narodowościowe we współczesnych badaniach polskich, słowackich i ukraińskich na terenie Euroregionu Karpackiego. Aspekt historyczny, prawny, socjologiczny, filozoficzny i etyczny. Cz. 1. Pod red. Krzysztofa Rejmana, Waclawa Wierzbieńca. Jarosław 2015 Wydaw. Państw. Wyższej Szkoły Techn.-Ekonom. im. Bronisława Markiewicza 8° ss. 502, il., sum.

Z treści: Rogalski Andrzej Krzysztof: Zagadnienie kategorii w filozofii dialogu s. 11–22; Oliynyk Natalia: Pamięć historyczna w kreowaniu polityki s. 23–30; Zieliński Sławomir: Reformacja i kontrreformacja w historiografii polskiej doby porozbiorowej: Jerzy Samuel Bandtkie (1768–1835) s. 51–60; Zawojka Teresa: Współtwórca dziedzictwa kulturowego Galicji – Wojciech Dzieduszycki (1848–1909) s. 61–75; Kačmar Volodimir: Teologičnij fakul'tet L'vivs'kogo uniwersitetu: struktura ta diāl'nist' s. 77–96; Princ Břetislav: Češi ve Lvově s. 97–101; Kliš Andrij: Miž politikoû ta religiêû” suspil'no-političnì ruhi v Galičini na počatku XX st. s. 103–118; Kolano Rafał: Geneza i fiasko utworzenia Wszekukraińskiego Kongresu Narodowego. Przyczynek do kontaktów ukraińskiego środowiska politycznego we Lwowie z emigracją ukraińską w Czechosłowacji w okresie międzywojennym s. 135–146; Gorbačevs'kij Taras: Rimo-katolic'ka cerkva u L'vovi v mižvoënnij period XX stolittâ s. 161–174; Zilins'kij Volodimir: Grošovì vidnosini u l'vivs'komu getto (1941–1943 rr.) s. 175–188; Koper Ewa: Synagogi – jako niemi świadkowie zagłady Żydów galicyjskich s. 189–202; Nabywaniec Stanisław: Napady, samoobrona, rabunki. Problemy narodowościowe i etniczne w Jarosławskim, Leżajskim i Przeworskiem (1939–1947) s. 203–220; Prokopowicz Magdalena: Zabójstwa Żydów w Leżajsku (18–19 lutego 1945 r.) w świetle historiografii lokalnej po 1989 r. s. 221–238; Skrzypek Agnieszka: Kościół katolicki w prasie rzeszowskiej w latach 1944–1947 s. 239–250; Fudali Dariusz, Szura Janusz: Odpowiedzialność dyscyplinarna funkcjonariuszy straży więziennej za przekonania religijne oraz z powodów rodzinnych, na przykładzie województwa rzeszowskiego w latach 1944–1956 s. 251–258; Sołtysik Arkadiusz: Ślady wielokulturowości w Dolinie Taboru i górnego Wisłoka s. 273–292; Michnal Wioleta: Rola Kościoła i religii wobec Łemków na Łemkowszczyźnie po 1989 r. s. 293–307; Kulczycki Adam: Postawa kleru greckokatolickiego w konflikcie polsko-ukraińskim na tle religijnym i narodowościowym w latach 1989–2014 s. 309–325; Bryła Marcin: Duszpasterstwo skazanych w zakładach karnych – misja, konieczność, nadzieja s. 379–394; Němcová Lucia: Poloniká ako výnimočné exempláre zachované v historickom fonde Štátnej Vedeckej Knižnice Prešov (svedectvo prelínania sa času politiky a kultúry) s. 395–410; Majewski Michał: „Jaśło wyidealizowane” – obraz społeczności żydowskiej w Jaśle w polskiej i żydowskiej literaturze wspomnieniowej po II wojnie światowej s. 411–422; Wojtyś Ewa: Działania i instytucje służące popularyzacji dziejów i kultury żydowskiej w Rzeszowie po 1989 r. s. 423–437; Wierzbieniec W., Potaczek Joanna: Udział Centrum Dialogu Między Religiami i Narodami Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu w propagowaniu tolerancji i pamięci historycznej s. 475–495.

2653. ZAKON krzyżacki w Prusach i Inflantach. Podziały administracyjne i kościelne w XIII–XVI wieku. Pod red. Romana Czai i Andrzeja Radzimińskiego. Toruń 2013.

Rec.: Krajniak Radosław, *Biul. Pol. Misji Hist.* Nr 9: 2014 s. 305–310.

2654. ZENDEROWSKI Radosław, Pieńkowski Jakub: Kwestie narodowościowe w Europie Środkowo-Wschodniej. T. 2: Od końca XVIII wieku do Jesieni Narodów. Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Kard. Stefana Wyszyńskiego 8° ss. 316, il.

Tyt. równol.: Ethnic issues in Eastern Europe. Vol. 2: From end of 18th century to Revolution of 1989.

T. 1: Zagadnienia teoretyczne. Warszawa 2014.

2655. ŻUKOWSKI Przemysław Marcin: Na przełomie pokoju i wojny. Francja w oczach polskiej opinii publicznej od wiosny 1938 roku do lata 1940 roku. Kraków 2012.

Rec.: Gmurczyk-Wrońska Małgorzata, *Imponderabilia.* Nr 7: 2014 s. 151–163.

b) Historia Polski

2656. AMICO, socio et viro docto. Księga ku czci profesora Andrzeja Kazimierza Banacha. Pod red. Tomasza Pudłockiego i Krzysztofa Stopki. Kraków 2015 Tow. Wydawnicze „Historia Iagellonica” 8° ss. 440, tabl. 5, il.

Z treści: Stopka K.: Profesor Andrzej Kazimierz Banach s. 23–27; Baczkowski Michał: Nie na polu chwały. Straty osobowe armii austriackiej w dobie wojen napoleońskich z przyczyn niebojowych s. 29–40; Barcik Mieczysław: Próba utworzenia katedry języka litewskiego w Uniwersytecie Jagiellońskim s. 41–53; Chwalba Andrzej: Krakowski salon [Franciszka Xawerego] Pusłowskiego s. 73–84; Daszyk Krzysztof Karol: Z Kanclerzem sprawa... O „Samuelu Zborowskim” Juliusza Słowackiego jako „traktacie” politycznym s. 85–99; Draus Jan: Polski Uniwersytet na Obczyźnie w Londynie s. 101–116; Dybiec Julian: Między uniwersalizmem a regionalizmem. Uniwersytet Jagielloński w nauce światowej s. 117–133; Franaszek Piotr: Sytuacja gospodarcza Gdańska w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku s. 135–147; Hoff Jadwiga: Starość w kodeksach *savoir-vivre*’u drukowanych na ziemiach polskich w XIX i pierwszej połowie XX wieku s. 149–156; Kargol Tomasz: Chłopskie pośmiertne spisy majątkowe jako źródło do dziejów społeczno-gospodarczych wsi galicyjskiej XIX w. na przykładzie wsi cyrkułu samborskiego s. 157–165; Krukowski Jan: Gospodyni księdza. Historyczny i społeczny aspekt zawodu s. 167–183; Majkowska Rita: Archiwum w służbie nauki... Działalność ekspozycyjna i jej znaczenie s. 185–197; Perkowska Urszula: Józef Szujski – pierwszy sekretarz generalny Akademii Umiejętności w Krakowie s. 199–218; Pezda Janusz: Kilka uwag o źródłach rękopiśmiennych do historii szkół na emigracji s. 219–229; Pijaj Stanisław: Sprawy szkolne na Śląsku austriackim w polityce Koła Polskiego w wiedeńskiej Radzie Państwa V kadencji s. 231–241; Pudłocki T.: Z dziejów relacji polsko-amerykańskich – Roman Dyboski jako wykładowca Uniwersytetu Chicagowskiego s. 243–264; Samsonowska Krystyna: „Kobieta Wiejska” – pierwsze polskie pismo wiejskich emancypantek s. 265–277; Sroka Stanisław A.: Profesorowie węgierscy na Wydziale Sztuk Uniwersytetu Krakowskiego w latach 1487–1526 s. 285–294; Stinia Maria: Trudne dziesięciolecie. Uniwersytet Jagielloński w systemie rządów Aleksandra von Bacha s. 295–305; Synowiec Andrzej: Kartka z życia prof. Stanisława Edwarda Nahlkiewicza. Z dziejów pewnego nieporozumienia – wizyta prof. Józefa Klimy w Krakowie w 1977 roku s. 307–318; Szulakiewicz Władysław: „O wychowaniu wychowawcy”. Światopogląd pedeutologiczny Józefa Ciembroniewicza (1877–1929) s. 319–329; Świątek Adam: Rusini, Ukraińcy czy Polacy? Przyczynek do badań nad problematyką narodowości studentów obrządku greckokatolickiego studiujących na Uniwersytecie Jagiellońskim w latach 1850/1851–1917/1918 s. 343–368; Święch Jan: Tam, gdzie rosną poziomki. Rzecz o niezwykłości ekspozycji w muzeach na wolnym powietrzu w Polsce. Teoria i praktyka s. 369–374; Wołczański Józef: Memoriał metropolity lwowskiego abpa Bolesława Twardowskiego w obronie Wydziału Teologicznego na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie s. 375–393; Zamorski Krzysztof: Rozważania o naturze konstrukcji faktu historycznego s. 395–409; Zwolska Halina, Zwolski Stanisław: Rzecz skobłowska [Fryderyka Kazimierza Skobla]. O pojęciu choroby ze stanowiska filozofii natury s. 411–415.

2657. CZŁOWIEK – społeczeństwo – źródło. Studia dedykowane profesor Jadwidze Hoff. Pod red. Szczepana Kozaka, Dariusza Opalińskiego, Janusza Polaczka, Szymona Wieczorka, Wioletty Zawitkowskiej. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 813, tabl. 1.

Z treści: Opaliński D.: Od redakcji s. 13–14; Kozak Sz.: Profesor Jadwiga Hoff – życie i dzieło. [W załączniku: Wybór ważniejszych publikacji 1971–2014] s. 15–24; Horwat Jerzy: Kilka uwag na temat genealogii Przemyslidów opawskich s. 37–42; Bonusiak Włodzimierz: Honorata Łukasiewicz (1837–1897) s. 43–49; Meissner Andrzej: Henryk Stroka (1839–1896), ps. Piccolo – pedagog, poeta, animator życia kulturalnego w Rzeszowie s. 50–63; Karolczak Kazimierz: Z apteki do fabryki. Zapomniana kariera Michała Ludwika Dobrowolskiego (1853–1929) s. 64–74; Rejman Sabina: Teatralne przedstawienia amatorskie na cele dobroczynne organizowane przez Klementynę Arvayową w latach 1893–1899 w Rzeszowie s. 75–87; Pijaj Stanisław: Nie tylko Maria Dulębianka. Uwagi na temat praw wyborczych kobiet w monarchii habsburskiej i korzystania z nich s. 88–98; Dufurat Joanna: Buntowniczką w sejmie. Parlamentarna aktywność Zofii Moraczewskiej (1873–1958) s. 99–107; Ożóg Maria Ewa: Bruno Gruszka w sejmie Rzeczypospolitej Polskiej (1922–1927) s. 108–118; Pudłocki Tomasz: Pierwsze stypendystki Fundacji Kościuszkowskiej z Polski w Stanach Zjednoczonych Ameryki (1925–1939) s. 119–133; Szymczakowa Alicja: Wójtowie sieradzcy do końca XVI w. s. 164–174; Lorens Beata: Zasady zachowania i kontakty towarzyskie bazylianów w południowo-wschodniej Rzeczypospolitej w II połowie XVIII w. s. 175–183; Zabraniak Sławomir: Za klasztornym murem. Kobiety w klasztorze bernardynek w Wieluniu (do 1793 r.) s. 184–192; Budzyński Zdzisław: Nietypowe związki. Próba określenia specyficznej roli kobiet w środowisku polsko-ruskiego pogranicza na przełomie XVIII i XIX w. s. 193–212; Nabywaniec Stanisław, Knutel Damian Grzegorz: Łemkowie – lud prawowitny czy prawowitny? s. 213–231; Kawalec Agnieszka: Międzyzaborowe kontakty historyków (1795–1831) s. 232–249; Pustelak Danuta: Organiści kościelni w diecezji przemyskiej obrządku łacińskiego w czasach zaborów – funkcje i pozycja społeczna s. 250–267; Banach Andrzej Kazimierz: Kilka uwag na temat inteligencji pochodzenia chłopskiego z czasów autonomii galicyjskiej na przykładzie studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego s. 268–283; Kamińska-Kwak Jolanta: Życie kulturalne i towarzyskie Przemysła w latach autonomii Galicji s. 284–313; Wąsacz-Krztoń Jolanta: Z tradycji muzycznych Rzeszowa u schyłku XIX i w I połowie XX w.

(do 1944 r.) s. 314–322; Reniszewski Daniel: Wokół obchodów rocznic patriotycznych w Łańcucie w II połowie XIX w. s. 323–334; Wyder Grażyna: Sytuacja prawna kobiet w Wielkim Księstwie Poznańskim w XIX i początkach XX w. s. 335–351; Kulak Teresa: „Kumy”. Tajemnicza organizacja kobiet w Warszawie z lat powstania styczniowego 1863–1864 s. 352–364; Stegner Tadeusz: „Jedzie pociąg z daleka”. Mieszkańcy ziem polskich wobec rozwoju linii kolejowych w XIX w. s. 365–376; Kuzicki Jerzy: Oszuści są wśród nas. Problem awansów i odnaczeń wojskowych emigracji polistopadowej s. 377–389; Grata Paweł: Problemy macierzyństwa, dzieci i młodzieży w systemie opieki społecznej Drugiej Rzeczypospolitej s. 390–399; Kozimala Irena: Struktura organizacyjna Zarządu Okręgu Lwowskiego Związku Harcerstwa Polskiego w latach 1918–1939 s. 400–411; Sroka Łukasz Tomasz: Przygotowania Żydów polskich migrujących do Erec Israel od schyłku XIX w. do wybuchu II wojny światowej s. 412–424; Kwieciński Wojciech: Praca przymusowa Polek w Trzeciej Rzeszy. Wybrane aspekty zagadnienia na przykładzie regionu bielesfeldzkiego s. 425–441; Wieczorek Szymon: Święty porzuca biskupstwo, a biograf go tłumaczy. Z badań nad warsztatem pisarskim twórcy „Vita prior sancti Adalberti” s. 445–462; Pobóg-Lenartowicz Anna: Kobiety w „Żywocie większym św. Jadwigi” s. 463–469; Opaliński Dariusz: „Do wiadomości współziomków moich”. [Józefa Wawrzyńca] Krasińskiego rady dla podróżnych s. 470–481; Ihnatowicz Ewa: „Tajemnice Nalewek”. Funkcjonalizacja konwencji przewodnika po mieście w polskiej powieści tajemnic końca XIX w. Studium przypadku s. 482–493; Janiak-Jasińska Agnieszka: Ogłoszenia oferujące pracę w prasie polskiej przełomu XIX i XX w. Uzupełnienie dotychczasowych rozważań s. 494–504; Biesiadecka Elżbieta: Tadeusz Kościuszko i insurekcja 1794 r. w kalendarzach galicyjskich doby autonomicznej (do 1914 r.) s. 505–515; Kordzikowska Joanna: Austriacki spis ludności miasta Rzeszowa z 1890 r. jako źródło do badań nad historią kobiet s. 516–525; Chlebowska Agnieszka: Rola odnaczeń dla kobiet w monarchii pruskiej w XIX w. (1814–1918). Zarys problematyki s. 526–536; Sierakowska Katarzyna: Kobiety dokument osobisty z czasów I wojny światowej jako źródło historyczne s. 537–545; Kubis Barbara: Refleksje nad literaturą dokumentu osobistego jako źródłem historycznym. Jej znaczenie w badaniach i edukacji historycznej s. 546–559; Hoszowska Mariola: Kobiety w twórczości Kazimierza Hartleba (1886–1951) s. 560–575; Szwarz Andrzej: Portrety zbiorowe dziewiętnastowiecznych Polaków w nowszej historiografii. Uwagi dyskusyjne s. 576–586; Uljasz Adrian: Obraz Galicji w twórczości epickiej Michała Bałuckiego s. 587–596; Kryński Stanisław: „Spokojne lata pod zaborem”. Galicja autonomiczna a „polska sprawa” w prozie Andrzeja Stojowskiego i Kazimierza Brandysa s. 597–609; Pisuliński Jan: Korespondencja między Stanisławem Łosiem a Osypem Nazarukiem. Przyczynek do relacji polsko-ukraińskich w okresie międzywojennym s. 610–622; Bonusiak Andrzej, Czop Edyta: „Dziennik Krymski” Stowarzyszenia Polaków na Krymie. Ogólna charakterystyka tytułu s. 623–635; Polaczek Janusz: Czar pięknych generałów. Źródła ikonograficzne podglądane spod piedestału – wariacje na temat s. 636–651; Kozak Sz.: Między fiską a tabletem. Warsztat historyka w dobie cyfryzacji s. 652–661; Biernak Janusz: Proces o wójtostwo miasta Kowala w 1425 r. s. 665–671; Szymczak Jan: „Ziemia polska słodka miodami” s. 672–690; Pelczar Roman: Baza lokalowa szkół parafialnych w łacińskiej diecezji przemyskiej w XVII i XVIII w. s. 691–703; Gajewski Stanisław: Ustrój Rosji w świetle programu stronnictwa konstytucyjno-katolickiego na Litwę i Białoruś (1906) s. 704–711; Gąsowski Tomasz: Polska „wyobrażona”. Dziewiętnastowieczne wizje terytorium Polski s. 712–724; Ryszewski Bohdan Stanisław: Polski dwór ziemiański w ujęciu historyka s. 725–736; Chyra-Rolicz Zofia: Lider społeczny dawniej i dziś s. 737–751; Maternicki Jerzy: Złote lata lwowskiego studium historycznego. Oferta programowa w zakresie nauk pomocniczych, metodologii i historii historiografii (1892/93–1913/14) s. 752–763; Duczkowska-Moraczewska Henryka, Robótka Halina: Początki Biblioteki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. O miejscu ważnym w życiu każdego studenta i pracownika naukowego s. 764–772; Łysiak Wojciech: Bezlitosny Bałtyk i tragedia Trzęsacza s. 773–801; Renz Regina: Międzywojenne miasteczko polsko-żydowskie jako zjawisko kulturowo-obyczajowe s. 802–813.

2658. GDAŃSK a Rzeczpospolita w okresie staropolskim. *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 11–88, sum.

Treść: Szybkowski Sobiesław: Dokumenty i listy Jana Olbrachta i Aleksandra Jagiellończyka w zasobie Archiwum Państwowego w Gdańsku s. 11–39; Zawadzki Jarosław: Próba utworzenia gdańskiej faktorii handlowej w Wielkim Księstwie Litewskim w XVII wieku s. 41–49; Pelus-Kaplan Marie-Louise: L’histoire de Gdańsk à l’époque moderne: nouveaux éclairages donnés par les archives françaises et les documents francophones s. 51–59; Chomicz Grzegorz: Materiały dotyczące Gdańska w londyńskich zasobach archiwalnych proveniencji dyplomatycznej z pierwszej ćwierci XVIII wieku s. 61–72; Tollet Daniel: Gdansk dans les Mémoires de Stanislas-Auguste Poniatowski s. 73–79; Kacperczyk Urszula: Sprawa cesji Gdańska i Torunia na rzecz Prus podczas obrad Sejmu Czteroletniego s. 81–88.

2659. GIERGIELEWICZ Jerzy: Zarys dziejów grodów kazimierzowskich. (Cz. 12). *Zapiski Kazimierzowskie*. Nr 14: 2015 s. 41–49.

Rzeszów, Sandomierz, Sanok, Sieciechów, Sieradz. Cz. 1. *Tamże*. Nr 2: 2009.

2660. GÓRKIEWICZ Ewa: Child and childhood in the light of archeology. *Studies* ed. by Paulina Romanowicz. Wrocław 2013.

Rec.: Górkiewicz Ewa, *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: Archeologia: s. 353–355.

2661. HISTORIA, memoria, scriptum. Księga jubileuszowa z okazji osiemdziesięciolecia urodzin profesora Edwarda Potkowskiego. Pod red. Jacka Krochmala. Warszawa 2015 AGAD; NDAP; Inst. Informacji Nauk. i Studiów Bibliologicznych Uniw. Warszawskiego 8° ss. 447, il.

Z treści: Krochmal J.: Słowo wstępne s. 5–6; Sylwetka Jubilata: Krochmal J.: Edward Potkowski jako dyrektor Archiwum Głównego Akt Dawnych (1981–1986) s. 21–32; Archiwa i biblioteki: Żerelik Rościśław: Losy ksiąg ormiańskich w czasie najazdów mongolskich w świetle kronik Kirakosa Gandzakeci, Grzegorza Aknerci i Vardana Arevelci z trzeciej ćwierci XIII wieku s. 35–47; Mrozowicz Wojciech: Wokół średniowiecznych katalogów biskupów wrocławskich. Katalog z rękopisu Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu IV Q 62 s. 48–59; Samsonowicz Henryk: Archiwa parafialne i ich przydatność do badań nad dziejami Mazowsza s. 60–65; Kamler Anna, Kuźmina Dariusz: Uwagi o zainteresowaniach bibliofilskich szesnastowiecznej polskiej elity władzy s. 66–79; Juda Maria: Zwierciadło Mikołaja Reja jako źródło interdyscyplinarnych badań bibliologicznych s. 80–89; Tafiłowski Piotr: Drukowane turcyki XVI–XVIII wieku w zbiorach polskich s. 90–97; Spis dokumentów miasta Lublina z 1699 roku. [Wyd.] Piotr Dymmel s. 98–113; Jankowski Rafał: Rękopisy i archiwalia w bibliotece w Nieświeżu do połowy XVIII wieku. Zarys problematyki s. 114–131; Kośka Małgorzata: Księgozbiory klasztorów skasowanych w 1918 roku w zbiorach Biblioteki Publicznej w Warszawie s. 132–140; Tyszkiewicz Jan: Dział wschodni Archiwum Głównego przed osiemdziesięciu laty s. 140–151; Kulecka Alicja: Ku hesperydowym gajom i ziemskiemu edenowi – podróż Adolfa Pawińskiego do Hiszpanii w 1880 roku s. 152–165; Pietrkiewicz Dorota: Catenaty Rosyjskiej Biblioteki Publicznej w Petersburgu w świetle ekspertyzy Piotra Bańkowskiego s. 166–175; Kiryk Feliks: Między Krakowem i Warszawą a Lwowem. Wspomnienia o Oreście Maciuku s. 176–185; Kozłowski Kazimierz: Rola szczecińskich archiwistów w budowaniu tożsamości humanistycznej regionu s. 186–195; Kościół: Bracha Krzysztof: Żywy odbiór kazań w Polsce późnego średniowiecza. Kilka przykładów źródłowych s. 199–210; Bylina Stanisław: Liturgia i praktyki kultowe w kościele wiejskim u schyłku średniowiecza w Polsce i w Czechach s. 211–219; Iwańczak Wojciech: Kłopoty z Husem, czyli kilka uwag na marginesie sześćsetnej rocznicy jego śmierci s. 220–230; Wojciechowska Beata: Jakuba z Paradyża (1381–1465) rozważania o potrzebie reformy życia monastycznego s. 231–238; Łosowska Anna: Paweł Wietnicki, rektor szkoły katedralnej przemyskiej, i jego kariera na tle późnośredniowiecznej umysłowości mieszczańskiej s. 239–246; Kaliszuk Jerzy: Matern – cysters koprzywnicki, uczony kopista z XV wieku s. 247–257; Tandecki Janusz: Pielgrzymki mieszczan z dużych miast pruskich w średniowieczu i na progu czasów nowożytnych s. 258–271; Lolo Radosław: Początki kultu św. Stanisława Kostki na Mazowszu s. 272–280; Łatak Kazimierz: Kopiarz wizytacji biskupich krakowskiego klasztoru kanoników regularnych laterańskich s. 281–291; Mazurek Jerzy: Ks. Henryk Roman Nowacki (1891–1968), odnowiciel chorału gregoriańskiego w Polsce s. 292–303; Ludzie i idee: Zawadzki Jarosław: Nieznani potomkowie Krystyna Ościka, kasztelana wileńskiego s. 307–329; Grabowski Janusz: Świętosław z Wojcieszyna, autor polskiego przekładu statutów koronnych. Przyczynek do roli uczonych w średniowiecznej Polsce s. 330–337; Baczkowski Krzysztof: Idea jagiellońska a habsbursko-burgundzki ideorealizm s. 338–347; Puchalski Jacek: Literacka rama wydawnicza poloników z obszaru niemieckojęzycznego jako wyraz komunikacji intelektualnej w XVI wieku s. 348–358; Miscellanea: Wajs Hubert: „Per Cracoviam Romam”. Z perspektywy podróży z połowy XV wieku s. 361–366; Szczygieł Ryszard: Wokół daty przywileju lokacyjnego miasta Klwowa w ziemi radomskiej s. 367–372; Sierocka-Pośpiech Maria: Dzieciobójstwo na kartach ksiąg rachunkowych Starej Warszawy z lat 1599–1651 s. 373–378; Kroczyński Hieronim: Udział żołnierzy polskich w oblężeniu twierdzy Colberg (Kołobrzeg) w 1807 roku s. 379–398; Krawczak Tadeusz: Krajowe obchody 200-lecia Orderu Wojennego Virtuti Militari s. 399–433; Stępnik Władysław: Trudne początki programu UNESCO „Memory of the World” s. 434–442.

2662. HISTORIA – pamięć – tożsamość w edukacji humanistycznej. T. 3: Pamięć człowieka, pamięć miejsca. Studia historyczno-antropologiczne. Red. nauk. Bożena Popiołek, Agnieszka Chłosta-Sikorska, Agnieszka Słaby. Kraków 2015 Libron, Filip Lohner 8° ss. 631, il., sum. Inst. Historii i Archiwistyki. Uniw. Pedagog. im. KEN w Krakowie. (Prace Naukowe Instytutu Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie).

Z treści: Wstęp s. 9–17; Rajman Jerzy: Odwoływanie się do pamięci i upamiętnianie w średniowiecznej Polsce s. 21–39; Wasiewicz Jan: Przeciwno-pamięć chłopskiego oporu na przykładzie wybranych tekstów kultury dotyczących tzw. buntu Masława, czyli powstania ludowego i reakcji pogańskiej w latach 30. i 40. XI w. s. 41–57; Skrzyżyna Klaudia: Pamięć ludzka zaklęta w nazwach: nazwy miejscowe i terenowe słownickiego klucza dóbr królewskich s. 59–72; Słaby A.: Kategoria pamięci i formy jej utrwalania we wczesnych czasach saskich s. 73–82; Kloc Krzysztof: Gra pamięcią czy gra o pamięć? „Polityka pamięci” obozu piłsudczykowski w okresie Drugiej Rzeczypospolitej. Zarys problematyki s. 83–93; Chrobaczyński Jacek: Pamięć przeżytej wojny i okupacji jako strategia oraz kontekst wyboru postaw i zachowań społeczeństwa czasu przełomu (1944–1945) s. 95–106; Jankowska-Nagórka Anna: Usuwanie śladów niemieczyny w latach 1945–1949 na obszarze Dolnego Śląska jako wyraz celowego działania władz Polski Ludowej wobec przeszłości tej ziemi. Wybrane aspekty s. 107–117; Chłosta-Sikorska A.: Zapomnieć o otaczającej rzeczywistości – humor w PRL-u s. 119–132; Brynkus Józef: Indywidualne i zbiorowe aspekty pamięci o Polsce Ludowej zawarte w pomnikach i ich miejsce we współczesnej przestrzeni publicznej s. 133–145; Kossewska Elżbieta: „Pamięć non grata”. Zapis pamięci polskich Żydów na łamach prasy polskojęzycznej s. 147–162; Bartuś Alicja: Wizyta w Auschwitz – element budowy pamięci zbiorowej o wydarzeniach z przeszłości czy punkt wyjścia do edukacji

o współczesności? Zarys problemu s. 163–177; Kudła Lucyna: Pamięć w edukacji regionalnej s. 179–184; Żurek Dorota: „Mam to w dobrej pamięci y wiadomości”. Pamięć świadków w procesach toczących się przed sądami w Chrzanowie (XVI–XVII w.) s. 187–199; Popiołek B.: Ulotność człowieczej pamięci. Elementy autobiograficzne w zeznaniach pozwanych w księgach sądowych miast Rzeczypospolitej w czasach saskich s. 201–214; Justyniarska-Chojak Katarzyna: Mieszkańskie inwentarze pośmiertne z XVI–XVIII w. – nośniki pamięci czy świadectwo zbiorowej niepamięci? s. 215–224; Grysińska-Jarmuła Katarzyna: Niemieccy mieszkańcy Bydgoszczy w XIX i na początku XX w. Pamięć o nich i ich wkładzie w rozwój miasta s. 225–240; Kozaczyńska Beata: Obrazy wojennego dzieciństwa zachowane w pamięci dzieci wysiedlonych z Zamojszczyzny (1942–1943) s. 241–254; Kmak-Pamirska Aleksandra: Zderzenie obrazów – analiza porównawcza jednostronnych kreacji obrazu bpa Carla Marii Spletta w polskiej pamięci przed transformacją polityczną i po niej s. 255–270; Wierzbak Maria: Listy jako źródło do badań biograficznych o pamięci człowieka na podstawie korespondencji prof. Mariana Tyrowicza s. 289–295; Wywiół Anna: Życie i twórczość Władysława Wołkowskiego w perspektywie pamięci komunikatywnej s. 297–308; Borek Piotr: Pamięć miejsca. Zbaraż w relacjach wierszowanych XVII w. s. 311–328; Janik Maciej: Zabytki epigrafiki lubliniecko-oleskiej jako konkretyzacja pamięci społecznej na pograniczu śląsko-małopolskim s. 329–348; Jędrzejewski Przemysław: Ulice, pomniki, kościoły, cmentarze, kapliczki, muzea... Pamięć o historii Olkusza i okolic s. 349–365; Dziedzic Gabriela: Pomniki publiczne w Nysie do 1945 r. s. 367–388; Waligóra Jacek: Zbiorowa mogiła więźniów na cmentarzu w Nowym Mieście na Ukrainie – ofiar Niemieckiego Zakładu Karnego w Przedzielnicy s. 389–404; Trojański Piotr: Od miejsca wspomnienia do miejsca pamięci. Proces transformacji muzeum w miejsce pamięci na przykładzie historii Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu s. 405–420; Śleziak Katarzyna: Miejsca pamięci ofiar II wojny światowej na Żywiecczyźnie – kontekst społeczny i edukacyjny s. 421–432; Makuła Piotr: Fenomen zapomnienia. Atrofia pamięci historycznej na przykładzie powojennych dziejów kamieniołomu Liban – obozu karnego Służby Budowlanej s. 475–490; Firlet Elżbieta, Oettingen Urszula: Rynek miasta miejscem pamięci narodowej – na przykładzie Krakowa s. 491–513; Stano Bernadeta: Krakowskie Zabłocie – rewitalizacja poprzez sztukę przestrzeni przemysłowej s. 515–530; Kimic Kinga: Publiczne tereny zieleni jako miejsca pamięci s. 531–545; Gałkowski Marcin, Antosz Monika: Pomnik Trudu Górniczego – przemiana miejsca, przemiana kontekstu s. 547–558; Dziedzic Marcin: Wieże widokowe na pruskim Śląsku jako miejsca pamięci s. 559–567; Chylińska Dagmara, Kosmala Gerard: Turystyka wobec pamięci i miejsc pamięci – kreacja, konsumpcja czy twórcza współpraca? s. 569–592; Hodalska Magdalena: Turyści horroru w miejscach pamięci. Rola mediów w promocji miejsc traumy i zbrodni s. 593–605.

T. 1. 2013.

2663. HISTORIA testis temporum, lux veritatis, vita memoriae, nuntia vetustatis. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Włodzimierzowi Kaczorowskiemu. Pod red. Ewy Kozerskiej, Marka Maciejewskiego, Piotra Steca. Opole 2015 Wydaw. Uniw. Opolskiego 8° ss. 768, il. Uniw. Opolski.

Z treści: Kosman Marceli: Historyk, prawnik, wydawca źródeł staropolskich, popularyzator wiedzy o przeszłości s. 11–28; Bibliografia prac profesora Włodzimierza Kaczorowskiego za lata 1974–2015. Oprac. Ewa Golec s. 29–67; Nicieja Stanisław Sławomir: Książki – legenda Zbyszka Cybulskiego s. 69–82; Sondel Janusz: Wokół sporów o rolę dziejową i nauczanie prawa rzymskiego w Polsce s. 127–162; Dola Kazimierz: Z historii cmentarnego kościoła Świętego Krzyża na przedmieściu Odrzańskim w Opolu s. 163–168; Naworski Zbigniew: Sądy polubowne w Prusach Królewskich (1454–1772) s. 169–182; Urwanowicz Jerzy: Od towarzysza obrony potocznej do kasztelana halickiego. Pierwszy etap kariery Stanisława Żółkiewskiego (1520–1580) s. 183–198; Dubas-Urwanowicz Ewa: Działalność polityczna Piotra Zborowskiego podczas zjazdu w Steżycy (maj–czerwiec 1575 r.) s. 199–217; Sękowski Roman: Sąd ziemski księstw opolskiego i raciborskiego w latach 1562–1678. Organizacja i funkcjonowanie s. 219–235; Makiła Dariusz: Zabójstwo Andrzeja Wapowskiego, kasztelana przemyskiego, przez Samuela Zborowskiego na sejmie koronacyjnym króla Henryka Walezego w 1574 r. Z zasad stosowania spraw postępku sądowego w sprawach karnych w dawnej Polsce s. 237–253; Lewandowska-Malec Izabela: Prawo do elekcji króla Rzeczypospolitej w latach 1587–1648 s. 255–269; Dzięgielewski Jan: O zmiany ustrojowe czy o władzę? Konflikt między królem Zygmuntem III a kanclerzem Janem Zamoyskim s. 271–281; Szczerbik Zbigniew: Posłowie z sejmiku wieluńskiego na sejmy Zygmunta III Wazy (1587–1632) s. 283–289; Byliński Janusz: Mikołaj Zebrzydowski, zasłużony rotmistrz królewski – niefortunny wódz rokoszu 1606–1608 s. 291–348; Rzońca Jan: Tragiczne losy carowej Maryny Mniszchówny, żony dwóch Dymitrów Samozwańców s. 349–362; Mikołajczyk Marian: Nadzór właścicieli wielkopolskiego Grodziska nad miejskim sądownictwem w sprawach kryminalnych w pierwszej połowie XVIII wieku s. 383–398; Ciesielski Tomasz: Samuel Brodowski – kodyfikator prawa wojskowego w czasach panowania Augusta III s. 399–419; Szpoper Dariusz: Organizacja sądownictwa na ziemiach zaboru rosyjskiego w latach 1772–1918 s. 421–430; Mażewski Lech: Wydarzenia nocy listopadowej z punktu widzenia konstytucji i prawa Królestwa Polskiego s. 431–440; Kruszewski Tomasz: Prowincjonalny Zakład Zdrowotnoopiekuńczy w Rybniku (1886–1945) s. 441–467; Maciejewski Tadeusz: Ustawa o senatorach Wersalskiego Wolnego Miasta Gdańska z 9 stycznia 1931 r. s. 469–476; Marek Franciszek Antoni: Uniwersalna i ponadczasowa wartość prawd Polaków spod znaku Rodła s. 477–486; Maciejewski Marek: Nacjonalistyczna i antysemicka propaganda nazistowska na Śląsku przed objęciem urzędu kanclerza Rzeczypospolitej przez Adolfa Hitlera s. 487–509; Masnyk Marek: Kilka uwag w sprawie prawnego położenia ludności polskiej w rejencji opolskiej w dyskursie II Rzeczypospolitej s. 511–523; Lis Michał: Codziennosc ludności polskiej Śląska Opolskiego między wojnami s. 525–544; Maziarski Antoni: Problem rewindykacji dóbr poklasztornych w okresie II RP na przykładzie Wielkopolski s. 545–557; Tarkowski Mikołaj: Nauka i nauczanie prawa cywilnego materialnego i formalnego na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie (1919–1939) s. 559–

572; Hoc Stanisław: Zbrodnie stanu w kodeksie karnym z 1932 r. (art. 93–98) s. 573–585; Dąbrowski Przemysław: Środki zabezpieczające w polskim kodeksie karnym z 1932 r. s. 587–598; Koredczuk Józef: Instytucje prawa karnego procesowego politycznie uwarunkowane (za szczególnym uwzględnieniem prawa polskiego) s. 599–607; Adamus Rafał: Zarys ogólny historii prawa upadłościowego w Polsce s. 609–626; Lityński Adam: Z dziejów sądów tajnych w Warszawie (1950–1954): o niektórych ludziach i sprawach uwag kilka s. 627–644; Szymański Andrzej: Skargi osób pozbawionych wolności z Aresztu Śledczego w Kędzierzynie-Koźlu s. 655–669; Antonów Radosław: Polska i Polacy w myśli i działalności Michała Bakunina s. 711–721.

2664. JAGIELLONOWIE i ich świat. Dynastia królewska w drugiej połowie XV i w XVI wieku. Pod red. Bożeny Czwojdrak, Jerzego Sperki i Piotra Węcowskiego. Kraków 2015 Societas Vistulana 8° ss. 422, nlb. 1, tabl. 6, il., sum. (Studia Jagiellonica; t. 2).

Treść: Węcowski P.: Słowa i gesty polskich Jagiellonów s. 13–32; Ratajczak Tomasz: Nie tylko Wawel. Przebudowy monarszych rezydencji w Królestwie Polskim za panowania Zygmunta I Starego s. 33–48; Ferenc Marek: Polski dwór królewski w świetle rachunków budowy zamku krakowskiego z lat 1526–1535 s. 49–74; Januszek-Sieradzka Agnieszka: Dwór królowej od kuchni, czyli o zaopatrzeniu stołu Barbary Radziwiłłówny (1548–1551) s. 75–88; Sperka J.: Kazimierz Jagiellończyk wobec książąt i księstwa górnośląskich. Zarys relacji politycznych s. 91–116; Kozák Petr: Mezi centrem a periferií: Itinerář pozdějšího krále Zikmunda I. Starého z doby jeho pobytu v Uhrách a v českých zemích (1498–1507) s. 117–171; Niemczyk Katarzyna: Mołdawia Bogdana III Ślepego w polityce Aleksandra Jagiellończyka s. 173–186; Rutkowska Grażyna: Stacje Jagiellonów na Litwie s. 187–196; Petrauskas Rimvydas: Litewski Jagiellończyk? Rządy Aleksandra Jagiellończyka w Wielkim Księstwie Litewskim s. 197–209; Kempa Tomasz: Litewskie rządy dwóch ostatnich Jagiellonów s. 211–233; Grabowski Janusz: Warszawa Jagiellonów. Kontakty króla Zygmunta I ze stolicą Mazowsza w latach 1526–1548 s. 235–247; Graff Tomasz: Polityka Jagiellonów wobec Wadowic do roku 1564. Zarys problematyki s. 249–266; Fałkowski Wojciech: Monarchia konsensusu politycznego – praworządne i samowładne rządy Kazimierza Jagiellończyka s. 269–284; Czwojdrak B.: Syn i matka. Zofia Holszańska wobec Kazimierza Jagiellończyka s. 285–294; Rombek Tomasz: Królowa Elżbieta [Rakuszanek] wobec elekcji z lat 1492 i 1501 s. 295–301; Szybkowski Sobiesław: Król Jan Olbracht wobec możnowładztwa ziem środkowopolskich s. 303–330; Rajman Jerzy: Jagiellonowie a klasztor Bożogrobców w Miechowie s. 333–352; Kras Paweł: Od represji do kompromisu. Edykty antyprotestanckie Zygmunta I i Zygmunta II Augusta s. 353–378; Kołpak Piotr: Święci patroni Królestwa Polskiego w pobożności ostatnich Jagiellonów. Wybrane aspekty s. 379–392; Walczak Marek: Wyposażenie ruchome kaplicy Świętokrzyskiej w katedrze na Wawelu. Przyczynek do badań nad pobożnością Jagiellonów s. 393–412; Mrozowski Przemysław: Malowidła ścienne w kościele pobrygidzkim w Lublinie – temat historyczny czy Orszak Trzech Króli? s. 413–422.

2665. KONECZNY Feliks: Dzieje Polski w dwóch tomach. Z il. L[udomira] Ilinicza Zajdla. Krzeszowice 2015 Ostoja 8° ss. 172, nlb. 2, il.

Zawiera: Polska za Piastów; Polska w unijach. Repr., oryg. Łódź 1902.

2666. KOZIŃSKA-WITT Hanna: Krakau in Warschau langem Schatten: Konkurrenzkämpfe in der polnischen Städtelandschaft 1900–1939. Stuttgart 2008.

Rec.: Sroka Łukasz Tomasz, *Roczn. Krakowski*. T. 80: 2014 s. 225–229.

2667. KRONIKA Polski. Zespół red. Andrzej Nowak [i in.]; oprac. kalendarium historii powszechnej Henryk Głębocki [i in.]; oprac. biogr. Maryla Kawalec [i in.]. Wyd. 3. Warszawa 2009 Reader's Digest Przegląd 4° ss. 951, nlb. 1, il.

Wyd. 1. Kraków 2005.

2668. KUCHARSKI Dariusz Piotr: Warto wiedzieć. Dębogóra 2015 Wydaw. Dębogóra 8° ss. 254, nlb. 2. XIX–XXI w.

2669. LETNIA Szkoła Historii Najnowszej 2014. Referaty. Pod red. Jakuba Szumskiego i Łukasza Kamińskiego. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 204, nlb. 1. IPN–KŚZpNP. (Letnia Szkoła Historii Najnowszej; t. 8).

Z treści: Kamiński Ł.: Wstęp s. 7–8; Mazurkiewicz Maciej Jan: Ludobójstwo na Pomorzu? Eliminacja lokalnych elit na początku okupacji hitlerowskiej (1939–1940) s. 17–27; Malik Ewelina: Proces Ernsta Boepplego – zastępcy sekretarza stanu w rządzie Generalnego Gubernatorstwa s. 37–49; Mrzygłód Izabela: Wokół wyborów. Udział studentów Uniwersytetu Warszawskiego w kampanii wyborczej 1930 r. i ich stosunek do sprawy brzeskiej s. 53–60; Odrzywołek Katarzyna: Wkład

Żydów polskich w powstanie, budowę i rozwój Państwa Izrael do 1948 r. s. 61–72; Borys Bartosz: Kresowianie i Ślązacy – konflikty międzygrupowe w województwie śląskim w latach 1945–1948 s. 73–79; Zawisza Michał: Wybrane elementy codzienności w zakładach pracy w drugiej połowie lat czterdziestych XX w. na przykładzie województwa kieleckiego s. 80–92; Nyzio Arkadiusz: Komunizm i postkomunizm jako przedmioty sporów między Akcją Wyborczą Solidarność a Unią Wolności w latach 1996–2001 s. 93–107; Feder Karolina: Zwalczanie spekulacji przez delegaturę łódzką Komisji Specjalnej do Walki z Nadużyciami i Szkolnictwem Gospodarczym (1946–1950) s. 111–122; Sysik Tomasz: Organizacja i funkcjonowanie Komisji Historii Partii na przykładzie Komitetu Powiatowego PZPR w Siedlcach s. 123–132; Gończyński-Jussis Filip: „Były błędy w naszej przyjaźni”. Odwilż 1956 r. w Towarzystwie Przyjaźni Polsko-Radzieckiej (zarys problemu) s. 133–144; Łatka Rafał: Antykościelny zwrot w polityce wyznaniowej władz PRL po drugiej pielgrzymce Jana Pawła II na przykładzie województwa krakowskiego s. 145–155; Matras Tomasz: PRL wobec bojkotu igrzysk olimpijskich w Los Angeles w 1984 r. s. 156–166; Nosal Łukasz: Arystokrata w PRL. Zygmunt Mycielski i jego czasy s. 169–177; Szumski J.: Zanim wyrosły „poziomki”. Zbigniew Iwanów do września 1980 r. s. 178–187; Kańczukowska Justyna: Zdzisław Najder i jego działalność w Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa s. 188–195.

2670. MEMORIA viva. Studia historyczne poświęcone pamięci Izabeli Skierskiej (1967–2014). Red. Grażyna Rutkowska i Antoni Gąsiorowski. Poznań–Warszawa 2015 IH PAN 8° ss. 917, tabl. 12, il.

Z treści: Gąsiorowski A.: Wstęp: Z Trzesieki w świat s. 11–24; Rutkowska G.: Wspomnienie o Izie s. 25–33; Socha Anna: Od czasów studenckich: Napijmy się herbatki... s. 34–38; Adamska Anna: Nasza Iza s. 39–42; Kras Paweł: Dekada współpracy i przyjaźni s. 43–47; Bibliografia prac Izabeli Skierskiej s. 48–62; Adamska A.: O dorobku naukowym Izabeli Skierskiej s. 63–77; Jasiński Tomasz: „Cursus velox cum consillabicatione” w Kronice polskiej Galla Anonima i w Translacji św. Mikołaja Mnicha z Lido s. 114–131; Wroniszewski Jan: Mistrz Wincenty a ród Janinów s. 132–145; Spieź Jan Andrzej: Poselstwo świętego Dominika „ad marchias”. Epizod z dziejów kontaktów hiszpańsko-polskich? s. 146–174; Rajman Jerzy: „Exemplaris tu columpna”. Z problematyki kultu świętej Jadwigi Śląskiej w średniowiecznej Małopolsce s. 175–189; Kaczmarek Michał: W sprawie falsyfikatów lubiąskich raz jeszcze s. 190–206; Rabiej Piotr: Dokument Bolesława Wstydlivego dla rycerza Abrahama [syn Sułka zm. 1269/1270] z 27 maja 1278 roku s. 207–215; Oliński Piotr: Umowy modlitewne mniszek z klasztorów benedyktynek-cysterszek w państwie zakonu krzyżackiego s. 221–231; Jurek Tomasz: Kilka dokumentów odpustowych biskupów krakowskich z przełomu XIII i XIV wieku s. 232–246; Marzec Andrzej: Krakowski dokument sądowy z kwietnia 1358 roku s. 261–274; Hlaváček Ivan: Mnichovský soupis notářských signetů a veřejných notářů a jeho česko-polská reflexe s. 275–284; Wólkiewicz Ewa: Kariery „w cieniu katedry”. Oficjalowie wrocławscy w średniowieczu s. 285–308; Hledíková Zdeňka: Rukopisná drobnost ke stopám Matouše z Krakova v Římě s. 309–315; Sikora Franciszek: Stadnina koni w Kościelnikach pod Krakowem w latach 1384–1436 s. 316–331; Laberschek Jacek: Rola rzeki Rudawy w gospodarce średniowiecznej Krakowa. Próba syntezy s. 332–346; Starzyński Marcin: Do genezy Metryki Koronnej s. 347–360; Bylina Stanisław: Opieszały goście Wieczery Pańskiej s. 361–369; Kras Paweł: O biskupich inkwizytorach w Polsce i w Czechach: przyczynek do dyskusji s. 382–400; Walczak Marek: Uwagi o pierwotnej dekoracji malarskiej prezbiterium gotyckiej katedry w Krakowie s. 401–414; Zygmunt Leszek: Kilka uwag w sprawie synodów diecezji lubuskiej w średniowieczu s. 415–423; Wilska Małgorzata: Kościoły i parafie mazowieckie powstałe w czasach księcia Janusza I [XIV w.] s. 424–435; Radziwiński Andrzej: Uwagi na temat pogaństwa Prusów w późniejszym średniowieczu s. 436–444; Zdanek Maciej: Studenci Uniwersytetu Krakowskiego w najstarszej zachowanej księdze oficjalatu krakowskiego (1410–1412, 1421–1424) s. 445–458; Gidaszewski Tomasz: Krąg rodzinny biskupa Andrzeja Łaskarza z Gosławic [XV w.] s. 459–475; Kozak Adam: Zapiski z akt czynności biskupich Andrzeja Łaskarza s. 476–486; Szweda Adam, Adamska A.: Notariusz przy pracy. Akcja transumowania dokumentów krzyżackich jesienią 1421 roku s. 487–501; Wilamowski Maciej: Polscy rycerze w Hiszpanii w latach 1379–1439 s. 502–548; Szyszka Janusz: Starostowie ruscy w latach 1431–1450. Wokół kwestii objęcia urzędu przez Piotra Odrowąza ze Sprawy s. 557–572; Kowalski Marek Daniel: Baptysty Enriciego z Rzymu, biskupa Camerino, legacja do Polski w 1448 roku s. 573–588; Koczerska Maria: O życiu dworskim, czyli list Jana Długosza do Zbigniewa Oleśnickiego z 5 lutego 1450 roku s. 589–609; Nabiałek Karol: Średniowieczne spory wikariuszy wieczystych katedry płockiej z miastem Radziejowem do 1459 roku s. 610–630; Zaremska Hanna: Rabin Mojżesz z Halle i jego konflikt z gminą żydowską Poznania s. 631–639; Manikowska Halina: Memoria i „pompa funebris” w piętnastowiecznym Wrocławiu s. 640–652; Mikulski Krzysztof: O starszeństwie dzieci w rodzinie Koperników, czyli jak [Stanisław] Bornbach [1530–1597] sprowadził historyków na manowce s. 653–666; Sroka Stanisław A.: Polacy w Bolonii u schyłku średniowiecza w świetle diariusza Gaspare Codibo z lat 1471–1504 s. 667–767; Szybkowski Sobiesław: Stanisław Bużeński i Maciej ze Służewa. Z badań prozopograficznych nad personelem kancelarii króla Kazimierza Jagiellończyka s. 677–687; Dembiński Paweł: Kłopoty z biskupami nepotami czyli perypetie Piotra ze Śmigła [Śmigiełskiego, ok. 1445–1495] s. 688–702; Tandecki Janusz: Proskrypcja i banicja w średniowiecznych miastach pruskich s. 703–711; Wolski Marian: Jan Zembocki [ok. 1468–1527] herbu Radwan, penitencjarz apostolski, kanonik poznański, płocki i przemyski. Kariera i krąg rodzinny s. 712–727; Czaja Roman: Statut o obronności Królewca z początku XVI wieku s. 728–735; Górska-Gołaska Krystyna: Narzeczeństwo czy małżeństwo? Proces w poznańskim konsystorz w latach 1509–1510 s. 736–746; Stróżyk Paweł: Tablica herbowa z kościoła Bożego Ciała w Poznaniu s. 747–788; Bukowski Waldemar: O przysiędze na słońce raz jeszcze. Przysięga w postępowaniu granicznym w księstwie zatorskim w 1529 roku s. 789–804; Januszek-Sieradzka Agnieszka: Dysponowanie dochodami ze stacji przez króla Zygmunta Starego w świetle zapisów w Metryce Koronnej (1507–1548) s. 805–825; Wiślicz Tomasz: Dzień święty

w prawie wiejskim w Polsce od połowy XVI do końca XVIII wieku s. 842–853; Wunsch Thomas: Kamel und Turban: Zur Dramatik der Aneignung osmanischer Kultur in Polen im Zeitalter der Türkenkriege s. 854–870; Szady Bogumił: Wizytacje diecezji chełmskiej – wizytacja biskupa Jana Feliksa Szaniawskiego z lat 1726–1729. Repertorium protokołów s. 871–881; Kizik Edmund: Kary za łamanie ordynacji świątecznej w Gdańsku w XVIII wieku s. 882–896; Węcowski Piotr: Aleksandra Gieysztora początki zainteresowań paleografią s. 897–905; Baster Marcin, Źółg Krzysztof: Utrata dokumentów fundacyjnych Uniwersytetu Jagiellońskiego w czasie drugiej wojny światowej s. 906–915.

2671. MIEJSCE po – miejsce bez. Konferencja zorganizowana przez Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, 9–11 kwietnia 2015 roku w ramach wydarzenia Pamiętaj z nami. Przewodn. kol. wydawniczego Muzeum Hist. M. Krakowa Michał Niezabitowski. Kraków 2015 Muzeum Hist. M. Krakowa 8° ss. 372, il.

Z treści: Kubicki Paweł: Kraków – od miasta labiryntu do miasta palimpsestu s. 27–35; Chomątowska Beata: Miejsce-po-getcie. Miejska archeologia wyobraźni s. 37–45; Duch-Dyngosz Marta: Materialne ślady trudnej przeszłości w dawnych sztetlach s. 47–58; Wylegała Anna: Wokół „rzeczy żydowskich”: żydowska własność i zabytki kultury materialnej w ukraińskiej Galicji s. 59–70; Dąbrowicz Anna: Bałucki tryptyk – wokół pamięci o ludziach i miejscu s. 87– 02; Pasek Zbigniew, Rejowska Agata: Poniemieckie „skarby” w Wałbrzychu. Poszukiwanie depozytów jako element legendy miejskiej i lokalnej tożsamości mieszkańców s. 103–114; Schatt-Babińska Katarzyna: Utrata czy ocalenie? Trudna sytuacja poniemieckich rezydencji na terenie ziem odzyskanych s. 115–125; Przewoźny Witold: Olędrzy, czyli obcy, których zaproszono s. 127–139; Długozima Anna: Rewitalizacja pamięci, czyli o współczesnych założeniach przestrzennych upamiętniających II wojnę światową s. 143–160; Owsiniński Marcin: Między użytecznością a świętością... Były KL Stutthof chwilę po wyzwoleniu. Próby „zagospodarowaniu” terenu byłego obozu w latach 1945–1946 s. 161–178; Sochacka Urszula: Film „Nie wolno się brzydko bawić” – o hitlerowskim obozie dla dzieci i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi s. 179–187; Tokarska-Bakir Joanna: Listy o głodzie: pomiędzy brakiem a nadmiarem pamięci s. 191–217; Stępień Monika: Kraków zapomniał – Kraków pamięta. Powroty Ocalonych z Zagłady do rodzinnego miasta w świetle literatury dokumentu osobistego s. 219–231; Bodo Marlena: Pamięć o II wojnie światowej w świadomości ocalonych Żydów z Szydłowca s. 241–251; Kostka Emilia: Cmentarze bez żywych – powojenne losy nekropolii na przykładzie cmentarza ewangelickiego w Bojadłach s. 255–268; Ławrynowicz Olgierd: Odkrywanie warstw niepamięci. Poszukiwanie miejsc pochówku ofiar publicznej egzekucji w Zgierzu (20 III 1942) s. 269–282; Brzezińska Anna Weronika, Fabiszak Małgorzata: Poznaniacy z cynowych trumien. Społeczny kontekst ekshumacji prowadzonych na terenie byłych cmentarzy s. 283–300; Tanaś Sławoj: Tanatoturystyka – turystyczne wykorzystanie śmierci s. 301–314; Hyla Monika: Krakowski dark tourism: „atrakcyjna” wycieczka w miejsca naznaczone śmiercią czy Trasa Pamięci s. 315–322; Ambrosewicz-Jacobs Jolanta: Postpamięć Zagłady w Polsce. Dobre praktyki w edukacji nieformalnej s. 325–338; Wójcik Karolina: II wojna światowa w świadomości pokolenia Milenium s. 339–346; Kaprański Sławomir: Polskie krajobrazy pamięci po Holokauście s. 347–358; Muzyka Andrzej: Zachowanie/ ochrona/ utrwalenie? pamięci historycznej – test pamięci (na przykładzie działań ekspozycyjnych Lwowskiego Muzeum Historycznego) s. 359–372.

2672. MIĘDZY Gdańskiem a Santiago 600-lecie konsekracji kościoła św. Jakuba fundacji szyprow w Gdańsku. Pod red. Bartłomieja Sieka, Adama Szarszewskiego, Piotra Paluchowskiego. Gdańsk 2015 Athenae Gedanenses 8° ss. 499, il., sum.

Z treści: Możejko Beata, Śliwiński Błażej: Morskie aspekty Gdańska w okresie powołania fundacji szpitala św. Jakuba s. 13–34; Rozynkowski Waldemar: Przejawy kultu św. Jakuba Większego w państwie zakonnym w Prusach s. 43–64; Samól Piotr: Kościoły i szpitale w topografii Młodego Miasta Gdańska s. 65–90; Kościelak Sławomir: Kościół i szpital św. Jakuba wobec reformacji. Przemiany w funkcjonowaniu instytucji opiekuńczej w protestanckim Gdańsku s. 91–108; Szarszewski A.: Księgi kościelne jako źródła do badania dziejów fundacji szpitalnych s. 111–126; Księga pamiątkowa kościoła św. Jakuba w Gdańsku. Wyd. A. Szarszewski s. 127–168; Barylewska-Szymańska Ewa: Warunki mieszkaniowe ubogiej ludności Gdańska w drugiej połowie XVIII wieku s. 169–196; Łączyńska Ewa: Za chlebem. Kariery kapitanów morskich na gdańskim rynku pracy s. 197–213; Paluchowski P.: Pierwsi dyrektorzy Szkoły Nawigacyjnej w Gdańsku: Ludolf Tobiesen i Michael Bille s. 215–228; Binkowska Dagmara: Ludzie Biblioteki. Christian Gottfried Ewerbeck (1761–1837) s. 229–241; Prejs Roland: Kapucyni w Gdańsku na tle dziejów Prowincji Krakowskiej s. 243–253; Szarszewski A., Szarszewska Antonina: Przełożeni domu zakonnego Braci Mniejszych Kapucynów w Gdańsku s. 255–270; Kurkowska Katarzyna: Ikonografia kościoła św. Jakuba w Gdańsku s. 273–295; Gawlicki Marcin: Przemiany architektoniczne zabytkowego zespołu kościoła św. Jakuba w Gdańsku po II wojnie światowej s. 297–311; Dyrda Krzysztof, Kuczma Filip: Badania archeologiczne w kościele św. Jakuba w Gdańsku s. 313–359; Pudło Aleksandra: Charakterystyka antropologiczna ludności pochowanej w kościele św. Jakuba w Gdańsku s. 361–378; Pudło Aleksandra, Szarszewski A., Szuruwska Edyta, Mazurek Tomasz, Zrodowski Maciej: Gotthilf Bergemann. Aspekty historyczne i antropologiczne s. 379–401; Paner Henryk: Pamiątki pielgrzymie z Santiago de Compostela oraz inne związane z kultem św. Jakuba w wykopaliskach gdańskich s. 405–419; Woziński Andrzej: W drodze. Średniowieczny pielgrzym w świetle ikonografii i świadectw materialnych epoki s. 421–449; Wenta Ryszard: Rewitalizacja Pomorskiej Drogi św. Jakuba – przebieg, stan obecny i potrzeby s. 473–499.

2673. NARODZINY Rzeczypospolitej. Studia z dziejów średniowiecza i czasów wczesnonowożytnych. T. 1–2. Pod red. Waldemara Bukowskiego i Tomasza Jurka. Kraków 2012.

Rec.: Miśkowiec Maciej, *Roczn. Sanocki*. [T.] 11: 2014 s. 269–284.

2674. NOWAK Andrzej: Dzieje Polski. T. 1: Do 1202. Skąd nasz ród. Kraków 2014.

Toż. T. 2: Od rozbitcia do nowej Polski (1202–1340). Kraków 2015 Biały Kruk ss. 383, nlb. 1, il.

Rec.: Urbanowski Maciej: Laudacja „Dziejów Polski” Tomu 1 do 1202, „Skąd nasz ród” Andrzeja Nowaka. *Arcana*. Nr 126: 2015 s. 222–225.

2675. OD NIEPODLEGŁOŚCI do niepodległości. Historia Polski 1918–1989. [Aut.] Adam Dziurok, Marek Gałęzowski, Łukasz Kamiński, Filip Musiał. Wyd. 3. popr. Warszawa 2014 IPN– KŚZpNP 8° ss. 509, nlb. 1, il.

Wyd. 1. 2010.

2676. PIŚMIENNOŚĆ pragmatyczna, edytorstwo źródeł historycznych, archiwistyka. Studia ofiarowane profesorowi Januszowi Tandeckiemu w sześćdziesiątą piątą rocznicę urodzin. Pod red. Romana Czai i Krzysztofa Kopińskiego. Toruń 2015 Tow. Nauk. 8° ss. 706, il.

Z treści: Czaja R., Kopiński K.: Wstęp s. 9–11; Kopiński K.: Profesor Janusz Tandecki – edytor źródeł – archiwista – historyk s. 13–26; Bonczkowski Janusz: Wykaz prac doktorskich, magisterskich i licencjackich napisanych pod kierunkiem Profesora Janusza Tandeckiego s. 53–68; Piśmienność pragmatyczna: Radziwiński Andrzej: Średniowieczny żywot jako wyzwanie dla mediewisty: św. Elżbieta z Turynii s. 71–87; Arnold Udo: Die letzte Visitation des Hochmeisters Konrad von Erlichshausen 1449 s. 89–100; Kuc Michał: Obrona Pomorza Gdańskiego przed najazdem wojsk polsko-husyckich w 1433 roku, w świetle korespondencji wielkiego mistrza Pawła von Rusdorf z radą Głównego Miasta Gdańska s. 101–114; Bonczkowska Żaneta: Późnośredniowieczne ławnicze księgi ziemskie z Batoszyc i Dąbrówna jako źródła do badań regionalnych s. 115–131; Rozynkowski Waldemar: Pokrzyżackie księgi liturgiczne w diecezji warmińskiej w drugiej połowie XVI wieku s. 133–143; Długokęcki Wiesław: Wilkierz należącej do Malborka wsi Hoppenbruch z 1523 roku s. 145–152; Fejtová Olga: Bürgerliche Nachlassinventare und Testamente als eine Quelle zur Geschichte der Buchkultur und der Bildung in der Frühen Neuzeit s. 153–173; Łosowski Janusz: Religijne funkcje testamentów chłopskich w okresie staropolskim s. 175–190; Heckmann Marie-Luise: Wetter und Krieg – im Spiegel erzählender Quellen zu Preussen und dem Baltikum aus dem 13. und 14. Jahrhundert s. 191–212; Zygnier Leszek: Działalność synodalna arcybiskupa Mikołaja Trąby s. 213–231; Fałkowski Wojciech: Gest i polityka. Król Władysław Jagiełło w ostrym konflikcie z biskupem Zbigniewem Oleśnickim s. 233–247; Oliński Piotr: Wiedza prawnika ławnika Jakuba Möllera – reguła czy wyjątek? s. 249–262; Zientara Włodzimierz: Gospody XVII/XVIII wieku i ich gospodarze. Kilka przykładów z obszaru Rzeczypospolitej i Niemiec s. 263–270; Małek Janusz: Kontakty i przyjaźnie Klauza Zernacka z toruńskimi historykami w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku s. 271–282; Archiwistyka: Samsonowicz Henryk: Przeszość Mazowsza widziana przez pryzmat zasobów archiwów parafialnych s. 285–291; Bartoszewicz Agnieszka: Księga miejska czy wiejska? Piętnastowieczna spuścizna kancelaryjna Nowej Wsi pod Krakowem s. 293–308; Syta Krzysztof: Współpracownicy Stanisława Karwowskiego, generalnego plenipotenta Izabeli z Poniatowskich Branickiej (przyczynek do mechanizmów działania magnackiej kancelarii prawnomajątkowej) s. 309–327; Chorążyczewski Waldemar: Wprowadzenie do metodyki opracowania zasobu archiwalnego s. 329–349; Kwiatkowska Wiesława: Działalność naukowa Archiwum Państwowego w Toruniu w latach 1976–1984 s. 351–368; Roman Wanda Krystyna: Pismo a rozwój kultury dokumentacyjnej s. 369–386; Skupieński Krzysztof: „Pióro silniejsze jest od miecza”. W poszukiwaniu narracji do promowania archiwistyki i dokumentoznawstwa s. 387–396; Stępiak Władysław: Międzynarodowe działania na rzecz liberalizacji zasad udostępniania archiwaliów s. 397–405; Edytorstwo źródeł historycznych: Flachenecker Helmut: Zu einem bisher unbekanntem Gebetbuch einer Bürgerin aus Nürnberg. Sollen Gebetbücher editiert werden? s. 409–429; Jasiński Tomasz: Uwagi o formie poetyckiej epitafium Bolesława Chrobrego s. 431–452; Kardasz Cezary: Wykaz czynszów Starego Miasta Elbląga z roku 1385 s. 453–475; Mrozowicz Wojciech: „Viguit in Silesia...” Nieznane średniowieczne zabytki rocznikarskie w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu s. 477–497; Kwiatkowski Krzysztof: „Auf die reyse ken Danczke”. Chełmińska zapiska dotycząca kontyngentu wojskowego – przyczynek do zagadnień wojskowości miejskiej w strefie bałtyckiej w późnym średniowieczu s. 499–531; Sarnovsky Jürgen: Überreste eines Hochmeister-Registranten aus den mittleren Jahren Heinrichs von Richtenberg (1473/74) s. 533–547; Thumser Matthias: Ein Verzeichnis der Feuerwaffen auf den Rigaer Türmen aus dem Jahr 1476 s. 549–560; Ebelová Ivana: Musterschreibbüchlein des Egerer Bürgers und Rechenmeisters Ulrich Lempp vom Jahre 1591. Analyse und Edition s. 561–583; Heckmann Dieter: Burgen und Schlösser Preussens. Eine Landesaufnahme von 1594–1596 s. 585–608; Dybaś Bogusław: Burmistrz i budowniczy. Henryk Stroband i Antoni van Obberghen wobec budowy fortyfikacji w Toruniu w końcu XVI wieku s. 609–647; Krawczuk Wojciech: Relacje o starciu pod Chojnicami w grudniu 1656, czyli w styczniu 1657 roku s. 649–661; Poksińska

Maria: Odczytywanie utraconych treści dawnych dokumentów s. 663–674; Zdrenka Joachim: Znaczenie dokumentacji fotograficznej w edycji tekstów epigraficznych s. 675–688.

2677. **PODRÓŻE** na przestrzeni dziejów. Studia historyczne. Red. Beata Wojciechowska. Kielce 2015
Wydaw. UJK 8° ss. 146, nlb. 2, il.

Z treści: Wojciechowska B.: Wstęp s. 7–9; Wojciechowska B.: Średniowieczne pielgrzymowanie – zarys problematyki s. 23–34; Kazusek Szymon: Kupiec w podróży po ziemiach dawnej Polski. Czas – wrażenia – zagrożenia s. 35–53; Justyniarska-Chojak Katarzyna: Staropolskie testamenty mieszczańskie a podróże. Interpretacja – możliwości – ograniczenia s. 55–69; Caban Wiesław, Michalska-Bracha Lidia: Marii Morzyckiej-Obuchowskiej podróż do syberyjskiej Arkadii s. 71–87; Ryszewska Katarzyna: Podróże archeologiczno-historyczne w regionie świętokrzyskim w drugiej połowie XIX wieku s. 89–109; Nowak Mariusz: Zainteresowanie polskich krajoznawców ziemią spiską w XIX i na początku XX wieku s. 111–128; Gryz Ryszard: Ruch pielgrzymkowy w powojennej Polsce – kontekst polityczny (1945–1898) s. 129–146.

2678. **PRZEŹDZIECKI** Marek: Od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej. Znaczenie dziedzictwa kulturowego Rzeczypospolitej Obojga Narodów dla integracji Europy Środkowej i Wschodniej z Zachodem. Łomża 2015 Państw. Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości 8° ss. 309.

2679. **RODZINA**, gospodarstwo domowe i pokrewieństwo na ziemiach polskich w perspektywie historycznej – ciągłość i zmiana? Pod red. Cezarego Kukli. Warszawa 2013 DiG 8° ss. 395, il. Tow. Miłośników Historii.

Treść: Kuklo C.: Przedmowa s. 7–8; Kuklo C.: Rodzina, gospodarstwo domowe w Europie pre- i industrialnej w historiografii ostatniego ćwierćwiecza s. 9–30; Tęgowski Jan: Polska rodzina dynastyczna w X–XV wieku s. 31–54; Kurtyka Janusz: Małopolskie rodziny możnowładcze XIV–XVII wieku s. 55–77; Guzowski Piotr: Demograficzne uwarunkowania funkcjonowania rodziny chłopskiej na przełomie średniowiecza i nowożytności s. 79–95; Boroda Krzysztof: Gospodarstwa szlachty w województwie płockim w XVI wieku s. 97–128; Lubicz-Łapiński Łukasz: Rodzina drobnoszlachecka na Podlasiu w XVI–XIX wieku. Gospodarstwo uwarunkowania rozrostu rodu s. 129–138; Michałowska-Mycielska Anna: Rodzina i gospodarstwo żydowskie w Rzeczypospolitej XVI–XVIII wieku s. 139–150; Mikulski Krzysztof: Rodzinne mikroświaty w nurcie życia miejskiego Polski przedrozbiorowej (Mody onomastyczne wśród mieszczan miast polskich na przykładzie Torunia w XVII–XVIII wieku) s. 151–172; Szołtysek Mikołaj: Struktura gospodarstwa domowego w Koronie i na Litwie a funkcje rodziny w końcu XVIII wieku: rozbieżności czy podobieństwo? s. 173–207; Wnęk Konrad: Socjotopografia rodzin Krakowa w końcu XVIII wieku s. 209–241; Poniat Radosław: Służba domowa na ziemiach polskich w epoce pre- i industrialnej s. 243–260; Górzyński Sławomir: Heraldyczne zabiegi arystokracji polskiej w Galicji s. 261–266; Zamorski Krzysztof: Hipotetyczne modele płodności rodzin a rozwój ludności Krakowa w XIX i XX wieku. Uwagi wstępne s. 267–282; Zyblikiewicz Lidia: Rodzina krakowska w czasach Franciszka Józefa s. 283–304; Hoff Jadwiga: Wzorce obyczajowe zachowań rodzinnych w XIX i pierwszej połowie XX wieku na ziemiach polskich s. 305–321; Sierakowska Katarzyna: Rodzina robotnicza w Królestwie Polskim w drugiej połowie XIX i pierwszej XX wieku. Ujęcie kulturowe s. 323–341; Renz Regina: Gospodarstwo domowe i życie rodzinne w środowisku małomiasteczkowym międzywojennej Kielecczyny s. 343–359; Zapalec Anna: Dezintegracja rodzin polskich w okresie II wojny światowej s. 361–392.

Rec.: Zielińska Agnieszka, *Klio*. T. 29: 2014 nr 2 s. 228–236.

2680. **SUKERTOWA** Emilia: Mazurzy w Prusach Wschodnich. Do dr. przygot., wstępem i przypisami opatrzył Piotr Bystrzycki. Dąbrówno–Działdowo–Olsztyn 2015 Oficyna Retman; Tow. Miłośn. Ziemi Działdowskiej; WBP im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny 8° ss. 157, nlb. 2, il.

Na podstawie wydania z 1927 r.

2681. **SZLACHTA** polska i jej dziedzictwo. Księga na 65 lat prof. dr. hab. Jana Dziegielewskiego. Red. Dariusz Kuźmina. Warszawa 2013 Oficyna Wydawnicza Aspra-JR 8° ss. 369, nlb. 1, il.

Z treści: Kuźmina D., Lolo Radosław: Profesor Jan Dziegielewski s. 9–12; Bibliografia prof. dr. hab. Jan Dziegielewski [!]. Oprac. Tomasz Dziegielewski s. 13–22; Tyszkiewicz Jan: Nad Biebrzą w średniowieczu s. 23–33; Kłoczek Jarosław: Ordynacje rodowe w Rzeczypospolitej. Powstanie i funkcjonowanie w okresie staropolskim s. 75–98; Makiła Dariusz: Prerogatywa królewska wobec sejmików w polskim prawie ustrojowym drugiej połowy XVI w. s. 99–110; Lolo R.: Religijne podstawy szlachty mazowieckiej w XVI–XVII wieku s. 127–138; Gmiterek Henryk: Wojewoda mazowiecki Jan Podoski [ok. 1583–1631] i jego testament s. 139–146; Kamler Anna, Kuźmina Dariusz: Szwedzkie losy braniewskiej biblioteki s. 147–153; Milewski Dariusz: Polityka zagraniczna bez króla. Rzeczpospolita wobec problemu mołdawsko-tureckiego w okresie pierwszego

bezkrońlewia s. 155–167; Tafiłowski Piotr: List Bajezida II do Jana Olbrachta s. 169–176; Pieńkowska Anna: Czy słusznie Stefan Batory zasłużył na sławę, a Zygmunt III na niesławę? s. 177–185; Opaliński Edward: Aleksander Koniecpolski, wojewoda sieradzki. Aktywność publiczna w pierwszej fazie rokoshu Zebrzydowskiego s. 187–197; Urwanowicz Jerzy: Przed szczytem kariery. Stanisław Żółkiewski na sejmie 1616 roku s. 199–216; Nagielski Mirosław: Podróż na łowy Władysława IV w świetle rejestru dworu z 9 sierpnia 1647 r. s. 217–228; Kołodziej Robert: Poprawa funkcjonowania sejmku w opinii szlachty w czasach Jana III Sobieskiego s. 229–238; Wiśniewski Krzysztof: Mazowszanie wobec detronizacji Augusta II oraz elekcji Stanisława Leszczyńskiego w 1704 roku s. 239–250; Rachuba Andrzej: Przyczynek do problemu korupcji w sądownictwie Wielkiego Księstwa Litewskiego s. 251–258; Puchalski Jacek: Bibliologia w ZSRS w okresie międzywojennym w interpretacji księdza Antoniego Wincentego Kwiatkowskiego (1890–1970) s. 259–273; Piskunowicz Henryk: Postawa społeczeństwa polskiego na północnym Mazowszu w latach 1939–1945. Ratowanie jeńców wojennych i Żydów s. 275–295; Zbudniewek Janusz: Jasna Góra w dniach Powstania Warszawskiego s. 297–309; Milewski Jan Jerzy: Polskie Stronnictwo Ludowe w woj. białostockim w wyborach do Sejmu Ustawodawczego w 1947 r. s. 311–322; Turkowski Romuald: Armia Czerwona w świetle propagandy aparatu wychowawczo-politycznego Wojska Polskiego (1945–1956) s. 323–339.

Rec.: Drozdowski Mariusz Robert, *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 293–298.

2682. TOPOLSKI Jerzy: Rzeczpospolita Obojga Narodów 1501–1795. Red. merytoryczna Marek Doroszewski, Bogumił Twardowski. Poznań 2015 Wydaw. Poznańskie 8° ss. 831, nlb. 1, il.

2683. URZĘDNICY dawnej Rzeczypospolitej XII–XVIII wieku. Spisy. T. 8: Urzędnicy podlascy XIV–XVII wieku. Spisy. Oprac. Ewa Dubas-Urwanowicz, Włodzimierz Jarmolik, Michał Kulecki, Jerzy Urwanowicz; pod red. Antoniego Gąsiorowskiego. Kórnik 1994.

Uzup.: Tęgowski Jan: O elicie urzędniczej Podlasia uwag kilka. *Studia Podlaskie*. T. 22: 2014 s. 9–23, sum.

2684. URZĘDNICY Wielkiego Księstwa Litewskiego. Spisy. T. 3: Księstwo Żmudzkie XV–XVIII wiek. Pod red. Andrzeja Rachuby; oprac. Henryk Lulewicz, A. Rachuba, Przemysław P. Romaniuk, Andrzej Haratym. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 370. IH PAN.

T. 1. 2004.

2685. VIR bonus. Księga jubileuszowa dedykowana doktorowi Władysławowi Horstowi. Red. Teresa Włodarczyk. Warszawa 2015 AAN; przy współpr. Agencji Wydaw. „Egros” 8° ss. 347, il. NDAP, AAN. (Człowiek i Archiwum).

Treść: Kołodziej Edward: Dr Władysław Horst [ur. 1946] – archiwista, historyk dziejów najnowszych. Bibliografia prac Władysława Horsta s. 7–21; Koper Arkadiusz: Pamiątka z Pamiątki – wspomnienie całkiem niearchiwalne... s. 22–27; Gmitruk Janusz: Geneza i rozwój kółek rolniczych w Polsce s. 28–36; Czarnecka Regina: Naczelny Wódz Wojska Polskiego Józef Piłsudski – jego kwatery polowe i Adiutantura s. 37–49; Dąbrowski Adam Grzegorz: Rozwój struktury organizacyjnej centrali Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie w latach 1918–1939 s. 50–62; Turkowski Romuald: Spółdzielczość jako ruch obywatelski w II Rzeczypospolitej (1918–1939) s. 63–74; Milewski Jan Jerzy: Socjaliści polscy i żydowscy w międzywojennym Białymstoku (zarys problematyki) s. 75–78; Libera Paweł: Józef Łobodowski [1909–1988] – od komunizmu do antykomunizmu: ewolucje ideowe pisarza zaangażowanego s. 79–99; Krawczak Tadeusz: Parafia Najświętszego Zbawiciela w Warszawie s. 100–114; Choniawko Andrzej: Kuratela PZPR nad sportem wyczynowym. Przypadek nie tylko Poznania s. 115–125; Gębicki Robert: Rola propagandy w działalności pionu wychowawczego Polskiego Związku Żeglarskiego s. 126–143; Juzepczuk Marek: Działania Komitetu Warszawskiego PZPR w październiku 1956 r. w ocenie Władysława Gomułki (na podstawie dokumentów z zasobu Archiwum Akt Nowych) s. 144–147; Ważniewski Władysław: Bolesne sąsiedztwo – Związek Sowiecki s. 148–161; Kuligowski Janusz: Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1989–1995 (rys struktury organizacyjnej) s. 162–173; Dryciuk Franciszek: Problem narodowego samookreślenia we wspomnieniach Mikołaja Jańczuka s. 174–181; Dziegielewski Jan, Dziegielewski Tomasz: Uniwersytety ludowe Towarzystwa Czytelni Ludowych oraz organizacje słuchaczy i absolwentów s. 182–191; Piskunowicz Henryk: Powstanie i działalność oddziału partyzanckiego AK Stanisława Czeszumskiego „Edka” po lipcu 1944 r. na Wileńszczyźnie s. 192–212; Rudziński Eugeniusz: Postawy ideowe młodzieży w okresie okupacji hitlerowskiej s. 213–217; Szczepański Janusz: Aktywny Związek Młodzieży Polskiej województwa warszawskiego w walce o Polskę komunistyczną (w świetle materiałów źródłowych Archiwum Akt Nowych) s. 218–227; Janowski Włodzimierz: Związek Socjalistycznej Młodzieży Polskiej w latach 1980–1981. Wybrane problemy s. 228–245; Krawczak Szymon Tadeusz: „Frona. Pismo Poświęcone”. Młodzież wobec nauczania Jana Pawła II s. 246–289; Kaczyński Zenon: Źródła do pracy przymusowej i niewolniczej obywateli polskich na rzecz III Rzeszy w latach 1939–1945 w zespole akt Fundacji „Polsko-Niemieckie Pojednanie” w Archiwum Akt Nowych s. 290–305; Kozłowski Kazimierz, Macholak Jan: Człowieki aktotwórcy dokumentacji Pomorza Zachodniego lat pionierskich (1945–1950). Spojrzenie z perspektywy XXI wieku s. 306–

312; Kołodziej E.: Związek Patriotów Polskich w ZSRR – organizacja, działalność i pozostałe po nim akta w Archiwum Akt Nowych s. 313–321; Nowakowska-Wierchoś Anna: Związek Kobiet im. Marii Konopnickiej w Belgii s. 322–333; Smolana Krzysztof: Polonia ekwadorska s. 334–341; Nowożycki Bartosz: W tropikalnej puszczy Ekwadoru – o żołnierzu polskiego wywiadu [Aleksander Stpicyński, 1898–1987] s. 342–345.

2686. W KRAINIE metarefleksji. Księga poświęcona profesorowi Czesławowi Robotyckiemu. Pod red. Janusza Barańskiego, Moniki Golonki-Czajkowskiej, Anny Niedźwiedz. Kraków 2015 Wydaw. UJ 8° ss. 681, nlb, 2, tabl. 1, il. (Anthropos).

Z treści: Świąch Jan: Wspomnienie o profesorze Czesławie Robotyckim [1944–2014] i jego metarefleksjach s. 11–16; Sokolewicz Zofia: Na co komu antropologia współczesności? s. 19–28; Mucha Janusz: Teoria społeczna, teoria socjologiczna, teoria antropologiczna. Empiryczny esej o współczesnym praktykowaniu teorii społecznej s. 51–63; Skalnik Petr: Malinowski and Philosophy s. 64–78; Kubica Grażyna: Antropologiczny dyskurs rasowy: jego twórcy i dekonstruktorzy s. 88–109; Kowalski Andrzej P.: Antropologia kulturowa jako nauka historyczna s. 143–152; Kowalewski Jacek: Antropologia w gąszczu humanistyki. Ku rozpoznaniu dynamiki lokalnych więzi s. 153–159; Piasek Wojciech: Etnografia myśli współczesnej w dziedzinie historiografii. Antropologizowanie historii historiografii i metodologii historii s. 160–173; Zamorski Krzysztof: Galicyjskie dole i niedole. Spór o rozwój cywilizacyjny zaboru austriackiego s. 174–185; Zięba Andrzej A.: Poeta jako władca czasu? Semantyka czasu w poezji Tarasa Szewczenki s. 186–195; Kurkowska-Budzan Marta: Wyjście z lasu. Autobiograficzne opowieści członków antykomunistycznego podziemia s. 196–208; Kwiecińska Magdalena: Historie mówione – historie opowiedziane s. 209–215; Węglarz Stanisław: Tradycja w konstrukcji kulturowej tożsamości s. 219–237; Hajduk-Nijakowska Janina: Wokół ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Nieuchronna innowacja czy rewitalizacja? s. 238–249; Barański J.: Muzeum w społeczności – społeczność w muzeum s. 262–274; Nadolska-Styczyńska Anna: Nie-muzea. Rzecz o miejscach, nazwach i zawłaszczaniu znaczeń s. 275–290; Zych Magdalena: „To fale i wiara”. O dzwonach, złej pogodzie i etnografii s. 305–326; Szałapak Anna: Czas na wspomnienia. Salony krakowskie. Życie towarzyskie w latach 1979–1997 s. 360–368; Benedyktowicz Zbigniew: Zapomniane słowa: Krachla i sztolwerek – Serwus, serwus..., Kristi-Kotka Szamalinier! s. 369–386; Buchowski Michał: „Swoi” a „obcy” muzulmanie w Polsce: Od ograniczonej tolerancji do nietolerancji s. 389–405; Golonka-Czajkowska M.: „Zapamiętajcie sobie. To jest historia”. Wojenne tropy we współczesnej ikonosferze Kołobrzegu s. 450–463; Klauzińska Kamila: „Landsmanschaft” – na marginesie badań nad żydowską społecznością genealogiczną s. 464–482; Libera Zbigniew: Granice Bojkowszczyzny Zachodniej s. 483–501; Dudziak Wojciech: Ferdynand Machay a sprawa polska s. 502–513; Trzeszczyńska-Demel Patrycja: Pisanie Bieszczadu. O mityzacji i narracji na peryferiach s. 514–536; Niedźwiedz A.: „Małe historie”. Fotografie domowe w kontekście antropologii wizualnej s. 557–570; Pełczyński Grzegorz: Adaptacje filmowe utworów Wiesława Myślińskiego s. 584–595; Ratkowska-Widlarz Lucyna: Komunikacja masowa jako forma praktyki kulturowej. Na przykładzie tygodnika „Przekrój” s. 596–618; Czyżewski Adam: Zaproszenie do tańca. Dwudziestowieczna awangarda sztuki i tradycje tańca ludowego w Europie s. 646–659; Duszeńko-Król Elżbieta: Wykaz publikacji Profesora Czesława Robotyckiego s. 669–681.

2687. W KRĘGU historii i archiwistyki. Księga pamiątkowa ofiarowana Czesławowi Margasowi w dziewięćdziesiątą rocznicę urodzin. Pod red. Jana Ryszarda Sielezina. Jelenia Góra 2015 Wydaw.-Poligrafia „Ad Rem” 8° ss. 176, il.

Treść: Sielezin J. R.: Słowo o Jubilacie. Czesław Margas: archiwista – organizator – wychowawca – historyk s. 7–10; Łaborewicz Ivo: Bibliografia prac Czesława Margasa od roku 2002 s. 13; Sokal Małgorzata: Wykaz zespołów archiwalnych opracowanych przez Czesława Margasa s. 14–19; Sielezin J. R.: Biografistyka – perspektywy rozwoju i ograniczenia. Aspekt metodologiczny i źródłoznawczy s. 21–35; Łaborewicz I.: Max Göbel [1889–1941] i Emil Kröning [1895–1944] – dwaj pierwsi kierownicy jeleniogórskiego Archiwum Miejskiego s. 36–47; Borys Anna: Kronikarze i kroniki Jeleniej Góry s. 48–54; Laszuk Anna: Zasób polskich archiwów państwowych publikowanych w przewodnikach s. 55–64; Kuczyński Krzysztof A.: Powojenna Odyseja archiwum Gerharda Hauptmanna s. 65–72; Gradkowski Henryk: Edward Kozikowski [1891–1980] – zapomniany poeta Beskidów i Karkonoszy s. 73–83; Stelmach Roman: 800-lecie piwowarstwa na Śląsku w świetle zachowanych dokumentów w Archiwum Państwowym we Wrocławiu s. 84–98; Stefaniak Janusz: Postawy duchowieństwa katolickiego wobec systemu komunistycznego na Dolnym Śląsku w latach 1944–1956. Zarys problemu s. 99–116; Klementowski Robert: Jelenia Góra 1952. Miasto i region w oczach bezpieki s. 117–133; Baniecki Adam: Ukraińcy i Łemkowie w powiecie bolesławieckim w 1948 r. s. 134–139; Rogaczewska Krystyna: Ideowe inspiracje polskiego ruchu ludowego w XIX i XX wieku s. 140–155; Niedźwiecki Sławomir: Początki tworzenia dyplomacji Unii Europejskiej przez Catherine Ashton s. 156–169; Fotografie s. 171–176.

Rec.: Hlebionek Marcin, *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 4 s. 66–68.

2688. W ZWIERCIADLE humanistyki. Konteksty historyczno-filologiczne. Red. nauk. Magdalena Syguda, Agnieszka Złota. Częstochowa 2015 Liter. Tow. Wzajemnej Adoracji „Li-TWA” 8° ss. 190, nlb, 1, sum.

Z treści: Czajkowska Agnieszka: Wprowadzenie s. 5–7; Syguda M.: Przesady i zwyczaje pogrzebowe ludu polskiego w XIX i na początku XX wieku s. 11–35; Złota A.: Przesłanki epistemologiczne w refleksji filozoficznej Tadeusza Bilikiewicza [1901–1980] s. 36–38; Bożek-Leszczczyk Ewelina: Twórczość architektoniczna Valentina von Säbischa na Śląsku i w Rzeczypospolitej s. 55–63; Kajdańska Ewa: O życiu i działalności Konstantego Jagiełły ps. „Kostek” (1916–1944) s. 65–74; Liwoch Sebastian: Lucjan Słonczycki żołnierz partyzantki antyniemieckiej i działacz podziemia antykomunistycznego s. 75–88; Matyja Daria: Właściciele pałacu w Szczekocinach w latach 1709–1980 s. 91–99; Kolmasiak Mariusz: Album z adresami hołdowniczymi подарowany przez częstochowian Józefowi Piłsudskiemu w 1932 r. Wybór kart s. 101–108; Walawender Diana: „Wojno, cóżes ty za pani?” – o wojennej twórczości Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej s. 125–136.

2689. WIECZORKIEWICZ Paweł Piotr: Między y dwoma wrogami. Studia i publicystyka. Pośl. Piotr Zychowicz. Łomianki 2014.

Rec.: Orzełek Ariel, *Niepodległość*. T. 64: 2015 s. 310–316.

2690. Z DZIEJÓW walk o niepodległość. T. 3. Przewodn. kom. red. Marek Gałęzowski. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 680, il. IPN–KŚZpNP.

Treść: Wrzosek Mieczysław: Wyruszyli z krakowskich Oleandrów jako kompania ochotników, a stali się zaczątkiem Wojska Polskiego s. 21–33; Suleja Włodzimierz: Zwolennicy czynu s. 34–46; Łossowski Piotr: Praca i walka delegacji polskiej na konferencji pokojowej w Paryżu w 1919 roku s. 47–61; Śliwa Michał: Socjaliści na drodze do niepodległości Polski s. 62–74; Gąsowski Tomasz: Odzyskanie niepodległości w meandrach polskiej historiografii (do 1989 roku) s. 75–89; Olstowski Przemysław: O potrzebach badań nad dziejami walk o niepodległość i granice Rzeczypospolitej (1914–1921) s. 90–107; Polak Bogusław: Powstanie wielkopolskie i wojna wielkopolsko-niemiecka 1918–1919. Źródła, stan badań, postulaty badawcze s. 108–120; Odziemkowski Janusz: Zwycięstwo w wojnach z Ukraińską Republiką Ludową i Rosją bolszewicką w świetle historiografii polskiej s. 121–132; Koreś Daniel: Ostatni zagończyk. Zarys biografii gen. dyw. Konstantego Plisowskiego s. 135–181; Piątkowski Sebastian: Walka i masowy mord na żołnierzach Wojska Polskiego pod Dąbrową koło Ciepiewa we wrześniu 1939 roku s. 182–221; Tym Juliusz S.: Dowódcy w 1. Dywizji Pancerniej. Portret zbiorowy s. 222–257; Golik Dawid: Oddział partyzancki Wojciecha Bolesława Duszy „Szaroty” s. 258–283; Niziołek Paweł: Pół wieku nonkonformizmu. Życie Władysława Brułińskiego „Oskara” [1915–1998] s. 284–317; Jasiak Ksawery: Wojenna epopeja por. Józefa Alfonsa Kaszy ps. „Alm” [1920–1960] s. 318–359; Kirszak Jerzy: Wojenne losy braci Władysława i Janusza Dudziaków z Jarosławia s. 360–390; Podhorodecki Piotr, Wołos Mariusz: Nieznane relacje gen. Władysława Jaxy-Rożena, gen. Stanisława Roupperta i gen. Henryka Odrowąża-Minkiewicza z przebiegu pracy niepodległościowej przed 1914 rokiem s. 393–422; Babinetz Piotr: Krośnieńscy strzelcy i ochotnicy do Legionów Polskich w świetle relacji Józefa Kwaciszewskiego i Franciszka Ptaka s. 423–448; Kirszak J.: Generał Roman Szymański o początkach służby w Pierwszej Kompanii Kadrowej s. 449–466; Gałęzowski M.: Władysław Steinhaus i jego „Pamiętnik Legionisty” s. 467–527; Gałwiazek Tomasz: Babecki Jerzy Wincenty s. 531–537; Celińska-Spodar Ewa: Bittner Sławomir Maciej s. 538–541; Kacprzak Krzysztof: Borodzicz Stanisław s. 542–546; Hańderek Marek: Chomicz Adalbert s. 547–550; Żuczkowski Maciej: Dziegielewski Józef Wincenty s. 551–558; Kacprzak K.: Kulesza Zbigniew Pius s. 559–565; Gałęzowski M.: Rosołowski Witold s. 566–572; Koreś Daniel: Sulisławski Mieczysław Tomasz s. 573–588; Golik D.: Szczypka Władysław s. 589–597; Koreś D.: Szuszkiewicz Antoni s. 598–614; Tochman Krzysztof A.: Warda Marian s. 615–624; Hańderek Marek: Wąsowicz Stanisław s. 625–630; Łapiński Piotr: Westfal Tadeusz s. 631–638; Żuczkowski M.: Zdanowski Antoni Wincenty s. 639–645.

T. 1. 2011.

2691. ZAKAZANA historia. [T.] 1. [Aut.] Leszek Pietrzak [i in.]. Warszawa 2011 Jerzy Moraś Wydaw. Penelopa 8° ss. 157.

Toż. T. 2. [Aut.] L. Pietrzak. Warszawa 2012 ss. 196.

Toż. T. 3. Warszawa 2012 ss. 162.

Toż. T. 4. Warszawa 2012 ss. 151, nlb. 2.

Toż. T. 5. Warszawa 2013 ss. 191.

Toż. T. 6. Warszawa 2013 ss. 179, nlb. 1.

Toż. T. 7. Warszawa 2013 ss. 144, nlb. 2.

Toż. T. 8. Warszawa 2014 ss. 154, nlb. 1.

Toż. T. 9. Warszawa 2014 ss. 147.

Toż. T. 10. Warszawa 2014 ss. 178, nlb. 2.

Toż. T. 11. Warszawa 2015 ss. 143.

Toż. T. 12. Warszawa 2015 ss. 143.

Toż. T. 13. Warszawa 2015 ss. 154.

2692. ZAMOYSKI Adam: Polska. opowieść o dziejach niezwykłego narodu 966–2008. Przeł. Michał Ronikier. Wyd. 2. Kraków 2015 Wydaw. Liter. 8° ss. 585, nlb. 2, il.

Wyd. 1. 2011.

2693. ZIELIŃSKI Andrzej: Sarmaci, katolicy, zwycięzcy. Kłamstwa, przemilczenia i półprawdy w historii Polski. Warszawa 2015 Prószyński Media 8° ss. 293, nlb. 1, il.

2694. ZNOWUŻ z „kufierkiem i chlebakiem”... Tom poświęcony wielkiemu humaniście Julianowi Janczakowi. Red. Beata Konopska, Joanna Nowosielska-Sobel, Grzegorz Strauchold. Wrocław 2014 Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe 8° ss. 408, il. (Spotkania Dolnośląskie; t. 6).

Treść: Konopska B., Ostrowski Jerzy: Działalność i dorobek Profesora Juliana Janczaka w dziedzinie historii kartografii i kartografii historycznej s. 11–37; Kościak Elżbieta: Prof. Julian Janczak jako historyk gospodarczy s. 39–44; Mazurski Krzysztof R.: Julian Janczak jako krajoznawca s. 45–50; Przybytek Dariusz, Osowska Anna: Śląskie cymelia kartograficzne Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu s. 51–67; Wytyczak Roman: Między Scultetusem a Flemmingiem. Obraz Śląska na mapach od lat 30. XVII w. do lat 30. XIX stulecia s. 69–79; Szaniawska Lucyna: Odkrycia geograficzne jako źródła treści map świata wydanych w latach 1630–1822 s. 81–115; Galik Piotr: Mappae Bellorum Silesiarum. Wybrane eksponaty dotyczące wojen śląskich w zbiorach Gabinetu Kartografii Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. Komunikat s. 117–124; Skrycki Radosław: Współczesne badania nad historią kartografii w Polsce s. 125–137; Żerelik Rościśław: W drodze do wielkiego chana. Podróże cylicyjskich Ormian do Karakorum w świetle kronik ormiańskich z trzeciej ćwierci XIII wieku s. 139–176; Mrozowicz Wojciech: Johann Hubrig i jego podróże s. 177–191; Bogacz Teresa: Przemysłowe fascynacje. Gospodarka Śląska u schyłku XVIII w. w relacjach podróżujących i ustaleniach ówczesnych badaczy s. 193–210; Linek Bernard: Górnolązacy w Krakowie na przełomie XIX i XX w. (w świetle wycieczek zielonoświątkowych) s. 211–224; Kosmala Gerard: Krajoznawstwo śląskie albo o meandrach rozwoju krajoznawstwa w Polsce s. 225–244; Nowosielska-Sobel J.: Wiedza o ziemi ojczystej (Heimatkunde) w nauczaniu szkolnym na Śląsku w okresie cesarstwa s. 245–261; Przerwa Tomasz: Wokół genezy Drogi Sudeckiej – nowe spojrzenie s. 263–276; Srebrakowski Aleksander: Aktywność turystyczno-krajoznawcza klubów „Włóczęgów” w Wilnie (1923–1939) s. 277–308; Strauchold G.: Sprawy krajoznawcze w „Czasopiśmie Geograficznym” (1923–1939) s. 309–315; Hryciuk Grzegorz: „Miasto o lwim sercu i orlich skrzydłach”? Obraz Lwowa w polskojęzycznych przewodnikach radzieckich s. 317–331; Sroka Piotr: „Trzeba nam te ziemie poznać, by móc je ukochać i związać się z nimi trwałymi więzami”. Dolny Śląsk na łamach „Ziemi” z lat 1946–1950 s. 333–350; Baniński Adam: Polskie osadnictwo w Jugosławii w powiecie bolesławieckim 1946–1947 s. 351–394; Łaborewicz Ivo: Archiwiści w służbie regionalizmu. Publikacje na przykładzie Archiwum Państwowego w Jeleniej Górze do 1990 roku s. 395–408.

Rec.: Badyńska Piotr, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 135–139.

c) Historia mniejszości narodowych

Zob. poz. 1713, 2671, 5204, 6349, 9127, 9207, 9355, 9417, 9628, 9636, 10278, 10609, 10667, 10730, 10738, 11137, 11166, 11482.

2695. ADLOJADA. Ekonomia i kultura. Red. Jaromir Brejda, Dariusz Kacprzak, Jerzy Madejski, Beata Małgorzata Wolska. Szczecin 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 213, nlb. 1, il., sum.

Materiały z Dni Kultury Żydowskiej „Adlojada”, Szczecin, 18–21 III 2014 r.

Z treści: Madejski J.: Kibuc, pieniądz, muzeum. Wstęp s. 7–14; Krupiński Piotr: Świadek literatury – literatura świadectwa. Zagłada oczyma polskich literaturoznawców s. 17–24; Sucharski Tadeusz: Kilka refleksji nad „Literaturą polską wobec Zagłady”, czyli jako możliwa jest historia literatury doświadczenia totalitarnego s. 25–39; Buryła Sławomir: Literatura Holocaustu – w poszukiwaniu nowych ujęć i wokół znanych problemów s. 41–52; Czerska Tatiana: „Rewanż” Marcelego Najdera jako narracja o ekonomicznych uwarunkowaniach Zagłady s. 53–59; Lichtblau Krzysztof: Diarysta, diarystyka i redaktor w „Rewanżu” Marcelego Najdera s. 61–68; Konopczyńska-Tota Ewelina: Podróż do Yad Vashem s. 75–84; Brejda J.: Istota judaizmu według Wernera Sombarta „Żydzi i życie gospodarcze” s. 111–118; Przybylska Nelli: Kobieta i etos pracy według Simone Weil i Edyty Stein s. 137–148; Smoluk-Stachowska Joanna: Wpływ kabaly luriańskiej na genezę i rozwój sabbataizmu mesjańskiego s. 149–159; Kacprzak D.: Autoportrety artystów niemieckiej moderny – kolekcja Siegberta i Hildegard Feldbergów s. 169–191; Bielawski Krzysztof: Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN – spotkania tradycji i nowoczesności s. 193–198; Usakowska-Wolff Urszula: „Moja noc będzie tu i mój dzień”. Wspomnienie o Ernie Rosenstein s. 199–207.

2696. AGOPSOWICZ Monika: Kresowe Pokucie. Rzeczpospolita ormiańska. Warszawa 2014.

Rec.: Kasprzowicz Bogdan Stanisław, *Roczn. Lwowski*. 2012/2013 [dr.:] 2014 s. 207–212.

2697. BARTOSZ Adam: Galicyjskim szlakiem chasydów sądecko-bobowskich. Współaut. Elżbieta Długosz, Iwona Zawadzka. Kraków–Budapeszt 2015 Austeria Klezmerhojs 8° ss. 479, nlb. 8, il.

XVIII–XXI w.

2698. BARWIŃSKI Marek: The ethnic structure of Poland in geographical research. *Geographia Polonica*. Vol. 88: 2015 issue 1 s. 41–63.

XX–XXI w.

2699. BATA Artur, Łuczaj Michał: Zamieszkańcy. Losy Rusinów na Pogórze. Blizianka, Bonarówka, Czarnorzeki, Gwoździanka, Krasna, Oparówka, Pietrusza Wola, Rzepnik, Węglówka, Wólka Bratkowska, Jabłonica Polska i Malinówka, Rzeszów (Zalesie, Matysówka). Krosno 2012. Krośnieńska Oficyna Wydawnicza 8° ss. 189, il.

Toż. Wyd. 2. poszerz. Krosno 2015 ss. 208, tabl. 1, il.

2700. DAS BILDUNGSWESEN für Minderheiten in Polen. Gestern, heute, morgen. 19. Schlesienseminar, Gross Stein/Kamień Śląski 2014. Die Publikation bietet eine Auswahl der Vorträge des 19. Schlesienseminars. Red. Gerhard Schiller. Gliwice–Opole 2015 Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit 8° ss. 159, il. Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit.

Z treści: Piotrowski Jacek: Das Bildungswesen der deutschen Minderheit in Oberschlesien in den Jahren 1926–1939 im Lichte der Veröffentlichungen in der Tageszeitung „Polska Zachodnia” s. 7–16; Browarek Tomasz: Das Schulwesen für die deutsche Volksgruppen in der Politik der polnischen Behörden in den Jahren 1945–1989 s. 17–22; Globisch Wolfgang: Deutsch im Kirchenleben in Oberschlesien 1945–1989 s. 23–28; Golawski Johannes: Erhalt der deutschen Sprache in Oberschlesien in verschiedenen Konspirationsformen in der Volksrepublik Polen (PRL) nach 1945 – Ein persönlicher Bericht s. 29–33; Scholtz-Knobloch Till: Regionale Verwirrung – Vom aussterbenden Gefühl für die deutschen Terminologien regionaler Begriffe s. 34–38; Kucner Monika: Lodzerdeutsch – Vergessenes Spracherbe der Region Lodz s. 39–44; Gładkowski Krzysztof: Multikulturelles Lernen und Kulturerbe s. 50–55; Wachowiak Anna, Skórzyńska Izabela: Umwandlung einer geschlossenen in eine offene Region? s. 56–61; Körfer Tobias Norbert: Zwischen Recht und Wirklichkeit – Die Deutschen in der Republik Polen und das Menschenrecht auf Muttersprache s. 75–79; Sochaj Andrzej: Die Rolle der regionalen Medien in der Minderheitensprache. Entwicklungsmodelle für das Bildungswesen von Minderheiten – Vom Erlernen einer Sprache zum Lernen in dieser Sprache s. 86–90; Roszko Danuta, Roszko Roman: Die Entwicklung der Muttersprache der nationalen litauischen Minderheit in Polen nach 1980 s. 91–95; Wojtaszyn Dariusz: Deutsch-polnische Lehrbücher für den schulischen Geschichtsunterricht s. 104–108; Schiller G.: Die Bedeutung der schlesischen Literatur in Schule und Erwachsenenbildung s. 109–113; Szymeczek Józef: Rechte der nationalen Minderheiten und Schutz der polnischen Sprache in der Tschechischen Republik s. 120–126; Dawlewicz Mirosław: Polnisches Schulwesem in Litauen – Geschichte und Gegenwart s. 127–133; Geben Kinga: Veränderungen in der Identität und Sprache der nationalen polnischen Minderheit in Litauen s. 134–138.

2701. BUDOWALI nowoczesny Kraków. Żydzi w samorządzie miejskim, gospodarczym i finansowym miasta (1866–1939). Red. Barbara Cisowska. Kraków 2015 Muzeum Hist. M. Krakowa 8° ss. 302, nlb. 2, il., sum. Muzeum Hist. M. Krakowa. Stara Synagoga.

Treść: Niezabitowski Michał: Przedmowa s. 4–8; Jodłowiec-Dziedzic Anna: Wstęp s. 11–16; Gąsowski Tomasz: Żydzi krakowscy w drodze do nowoczesności (1795–1939) s. 19–53; Sroka Łukasz Tomasz: Żydzi w Radzie Miasta Krakowa (1866–1939). Zagadnienia prawne i ustrojowe s. 62–106; Jakimyszyn Anna: Żydowskie ustawodawstwo samorządowe (od kahału przez Komitet Starozakonnych do Izraelickiej Gminy Wyznaniowej) s. 116–139; Kargol Tomasz: Skład osobowy, struktura społeczno-zawodowa oraz działalność żydowskich członków krakowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej w latach 1850–1939 s. 148–188; Zamojski Grzegorz: Udział Żydów krakowskich w pracach Kasy Oszczędności Miasta Krakowa s. 198–220; Jodłowiec-Dziedzic Anna: Żydzi w Radzie Miejskiej Krakowa w latach 1866–1939. Działalność na rzecz miasta s. 230–264.

Rec.: Kozińska-Witt Hanna, *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 3 s. 547–548.

2702. CIEŚLIK Ireneusz, Kocjan Krzysztof: Wolbromscy Żydzi. Wyd. 2. popr. i uzup. Wolbrom 2015 Stow. Inicjatyw Lokalnych „Przyjazna Gmina Wolbrom” 8° ss. 116, il.

Wyd. 1. 2012.

2703. CYGANIE/ROMOWIE w Polsce. Dawne i współczesne konteksty 1964 roku. Księga dedykowana Panu Edwardowi Dębickiemu w osiemdziesiątą rocznicę urodzin oraz sześćdziesiątą pracy twórczej i artystycznej. Pod red. nauk. Beaty Anny Orłowskiej i Piotra Jacka Krzyżanowskiego. Gorzów Wielkopolski 2015 Wydaw. Nauk. Państw. Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jakuba z Paradyża 8° ss. 307, il., sum. Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim.

Z treści: Jagiełło Michał, Bończuk Leszek, Dreczka Janusz: Edward Dębicki. Kilka uwag o Jego życiu, dokonaniach artystycznych i społecznych s. 15–18; Pytlak Grażyna: Przegląd twórczości literackiej i muzycznej Edwarda Dębickiego s. 19–30; Mróz Lech: Między wspomnieniem a nową tradycją s. 33–58; Rozdz. 1. Polityka państwa wobec Cyganów/Romów po 1945 roku: Rotengruber Przemysław: Polityczny ogrodnik i jego ofiary s. 61–71; Kaprański Sławomir: Ewolucja postaw antyromskich w Polsce: kozioł ofiarny, ofiara zastępcza, rasistowska mowa nienawiści s. 73–91; Talewicz-Kwiatkowska Joanna: Osiedlenie i co dalej? Polityka państwa i sytuacja społeczna Romów w Polsce s. 93–111; Krzyżanowski P. J., Pytlak Grażyna: Komunistyczny eksperyment z 1950 roku „resocjalizacji” Cyganów – akcja przesiedleńcza Bergitka Roma do Państwowych Gospodarstw Rolnych w województwie szczecińskim s. 113–130; Popieliński Paweł: Cyganie na terenie województwa warszawskiego w świetle materiałów Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie s. 131–152; Rozdz. 2. Problem tożsamości i edukacji Cyganów/Romów: Mrozowska Dagmara: Dylematy tożsamościowe Romów po doświadczeniach Zagłady podczas II wojny światowej i akcji osiedleńczej s. 155–175; Orłowski B. A.: Edukacja dzieci romskich przed i po osiedleniu s. 177–203; Kwadrans Łukasz: Cyganie/Romowie w Polsce po osiedleniu – aspekt edukacyjny s. 205–221; Rozdz. 3: Obraz Cyganów/Romów po osiedleniu: Kondusza Wojciech: Cyganie – wśród niewykorzystanych szans s. 225–249; Gerlich Marian Grzegorz: Co w latach 90. XX w. Romowie „gadali” o roku 1964. Prezentacja niektórych zagadnień s. 251–268; Silva rerum: Wasilewski Krzysztof: Prasowe wizerunki Bronisławy Wajs – Papuszy s. 271–282; Opocki Stanisław: Duszpasterstwo Romów po zatrzymaniu taborów s. 283–297; Burszta Wojciech Józef: Posłowie s. 299–302.

2704. CZECHOWICZ Jerzy: Zarys historii Żydów w Jarosławiu i okolicy. Holocaust, czasy powojenne i współczesne. Rzeszów 2015 Edytorial 8° ss. 214, il.

2705. DIE DEUTSCHEN in Polen. Das Leben der deutschen Minderheit in der neuen Situation nach dem Jahr 1945. Konferenz. Niemcy w Polsce. Życie mniejszości niemieckiej w nowej sytuacji w Polsce po roku 1945. Konferencja. Publikacja pokonferencyjna (wybór tekstów). Herausgeber Verband der deutschen sozial – kulturellen Gesellschaften in Polen. Oppeln 2015 Verband der Deutschen Social-Kulturellen Gesellschaften in Polen 8° ss. 154, il. (Kleine Bibliothek des VDG).

Materiały z konferencji, Góra św. Anny, 29–31 V 2015 r.

Treść: Madajczyk Piotr: Życie codzienne Niemców w Polsce po 1945 roku s. 11–23; Kurasz Irena: Lage der deutschen Bevölkerung in Niederschlesien in den Jahren 1950–1989 s. 24–43; Dawid Adriana: Reperkusje wokół deklaracji niemieckich podczas nadawania dowodów osobistych w województwie opolskim (1951–1953) s. 44–57; Golawski Johannes: Einfluss der Landsmannschaften auf das Leben und die Tätigkeit der deutschen Minderheit s. 58–69; Szymoniczek Joanna: Niemiecki majątek trwały w PRL s. 70–79; Lemańczyk Magdalena: Odniemczanie i repolonizacja na Pomorzu Gdańskim s. 80–86; Grygier Jonas: Der „Staat” vor Ort. Die deutsche Bevölkerung und die lokale Verwaltung in der Woiwodschaft Oppeln (nach 1945) s. 87–100; Berlińska Danuta: Próby samoorganizacji Niemców po roku 1950 s. 101–113; Słabig Arkadiusz: Ludność niemiecka w województwie koszalińskim w latach 1950–1970. Liczebność, rozmieszczenie, sytuacja społeczno-polityczna i nadzór aparatu bezpieczeństwa s. 114–154.

2706. EDUKACJA mniejszościowa w Polsce wczoraj, dziś, jutro. XIX Seminarium Śląskie, Kamień Śląski 2014. Publikacja pokonferencyjna (wybór tekstów). Gliwice–Opole 2015 Dom Współpr. Pol.-Niem. 8° ss. 151, nlb. 1, il. Dom Współpr. Pol.-Niem.

Z treści: Piotrowski Jacek: Edukacja mniejszości niemieckiej na Górnym Śląsku w latach 1926–1939 w świetle publikacji „Polski Zachodniej” s. 7–15; Browarek Tomasz: Szkolnictwo dla ludności niemieckiej w polityce władz polskich w latach 1945–1989 s. 16–21; Globisch Wolfgang: Język niemiecki w życiu Kościoła na Górnym Śląsku w latach 1945–1989 s. 22–26; Golawski Johannes: Zachowanie języka niemieckiego na Górnym Śląsku w różnych formach konspiracyjnych w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (PRL) po 1945 r. – relacja osobista s. 27–31; Scholtz-Knobloch Till: Zamęt w regionie – o wymierającym wycuciu niemieckiego nazewnictwa regionów s. 32–36; Kucner Monika: Lodzedeutsch – zapomniane dziedzictwo językowe regionu łódzkiego s. 37–42; Gładkowski Krzysztof: Edukacja interkulturowa a dziedzictwo kulturowe s. 48–53; Wachowiak Anna, Skórzyńska Izabela: Transformacja regionu zamkniętego w region otwarty? s. 54–58; Körfer Tobias Norbert: Pomiędzy prawem a rzeczywistością – Niemcy w Rzeczypospolitej Polskiej a prawo człowieka do języka ojczystego s. 71–75; Sochaj Andrzej: Rola mediów regionalnych posługujących się językiem mniejszości (w ramach sesji „Modele rozwoju

edukacji mniejszości – od nauczania języka do nauczania w języku”) s. 82–86; Roszko Danuta, Roszko Roman: Ewolucja języka ojczystego litewskiej mniejszości narodowej w Polsce po 1980 roku s. 87–91; Wojtaszyn Dariusz: Polsko-niemieckie podręczniki do nauczania historii w szkole s. 100–103; Schiller Gerhard: Znaczenie literatury Śląskiej w szkole i edukacji dorosłych s. 104–108; Szymeczek Józef: Prawa mniejszości narodowych i ochrona języka polskiego w Republice Czeskiej s. 115–121; Dawlewicz Mirosław: Szkolnictwo polskie na Litwie – historia i stan obecny s. 122–128; Geben Kinga: Zmiany tożsamościowe i językowe polskiej mniejszości narodowej na Litwie s. 129–133.

Toż w wersji niem. zob. poz. 2700.

2707. EMANUEL Ringelblum. Biografia i dziedzictwo. Artykuły. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 4 s. 575–649, sum.

Treść: Żółkiewska Agnieszka: Emanuel Ringelblum. Biografia i dziedzictwo. (Wprowadzenie) s. 575–586; Połomski Łukasz: Nowosądeckie rodowody historyków. Ringelblum – [Artur] Eisenbach – [Rafał] Mahler s. 587–598; Fijałkowski Paweł: Emanuel Ringelblum jako badacz historii warszawskich Żydów s. 599–611; Tuszewicki Marek: Problemy społeczne i medyczne w tekstach Emanuela Ringelbluma – perspektywa nie tylko historyczna s. 612–620; Bańkowska Aleksandra: Nieznani i mniej znani współpracownicy Ringelbluma, czyli co wynika z odczytywania księgi kasowej Oneg Szabat s. 621–628; Bergman Eleonora: Na marginesie listów Emanuela i Judyty Ringelblumów do Adolfa i Basi Bermanów (25 listopada 1943 – 3 marca 1944) s. 629–639; Rusiniak-Karwat Martyna: Głos krytyczny o notatkach Emanuela Ringelbluma na łamach „Unzer Tsait” (kreowanie pamięci historycznej) s. 640–649.

2708. EMANUEL Ringelblum. Biografia i dziedzictwo. Dokumenty i materiały. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 4 s. 651–690, sum.

Treść: Kendziorek Piotr: Ringelblum-marksista w rozprawie „Dlaczego Żydzi się nie zasymilowali?” s. 651–654; Ringelblum Emanuel: Dlaczego Żydzi się nie zasymilowali? s. 655–658; Fijałkowski Paweł: Polsko-żydowska topografia Warszawy. Z pism warszawianistycznych Ringelbluma s. 659–660; Ringelblum E.: Nazwy warszawskich ulic s. 661–672; Person Katarzyna: Artykuł wspomnieniowy Geni Silkes w czwartą rocznicę śmierci Emanuela Ringelbluma s. 673–675; Silkes Genia: Dwa spotkania z Emanuelem Ringelblumem s. 676–678; Fijałkowski P.: Henryk Jabłoński o Ringelblumie. Portret intymny historyka s. 679; Jabłoński Henryk: Emanuel Ringelblum – historyk s. 680–683; Person K.: „Nie śmiać się, nie płakać, tylko rozumieć”. List Hersza Wassera do Ludwika (Eliezera) Hirszberga s. 684–687; Wasser Hersz: List do Ludwika (Eliezera) Hirszberga (7 lipca 1944) s. 688–690.

2709. FILIPOWSKA Karolina: Społeczność żydowska w Wolsztynie na przełomie XIX i XX wieku. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 3 s. 9–21.

2710. FRYKOWSKI Janusz [Adam]: Stosunki Żydów z magistratem i władzami cechowymi Tyszowiec w XVII–XIX wieku. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 2 s. 345–355, sum.

2711. GAŚSIOROWSKI Stefan: Zarach Zarachowicz i jego wyniesienie na urząd hazzana w Haliczu w 1939 r. Przyczynek do dziejów liturgii karaimskiej. *Kw. Historii Żydów*. [R. 12]: 2012 nr 4.

Rec.: Pawelec Mariusz, *Almanach Karaimski*. [T.] 4: 2015 s. 269–273.

2712. [GESCHICHTE der jüdischen Bevölkerung im polnischen und deutschen Raum vom 15. bis zum Ende des 18. Jahrhunderts]. *Biul. Pol. Misji Hist.* Nr 9: 2014 s. 33–290, streszcz., Zsfg., sum.

Treść: Wijaczka Jacek: Das „Goldene Zeitalter” der Juden in Polen. Legende und Wirklichkeit s. 33–49; Michałowska-Mycielska Anna: The Council of Lithuanian Jews (1623–1764). Lithuania’s Central Jewish Representation s. 51–69; Michalski Mateusz: Die Geschichte der Synagoge in Tarnogród als Beispiel für die Entfaltung der jüdischen Gemeinde in Polen im 18. Jahrhundert s. 71–92; Pacholkiv Svjatoslav: Galizische Judengemeinden unter Maria Theresia und Joseph II s. 93–124; Rudolf Gabi: Territoriale Rahmenbedingungen sowie Felder jüdischer Wirtschaftstätigkeit in der Frühen Neuzeit an Fallbeispiel aus Franken s. 125–151; Himmelsbach Gerrit: Frühneuzeitlicher Viehhandel und Kulturlandschaftsforschung im Spessart s. 153–180; Figurniak Magdalena Liliana: The history of the Jewish population on the Zamoyski „latifundium” during the period of the chancellor line (Jan „Sariusz”, Tomasz and Jan „Sobiepan” Zamoyski). Contribution to the research s. 181–198; Jakimyszyn Anna: Jewish printers’ marks from Germanic states and the Polish-Lithuanian Commonwealth (16th–18th centuries) s. 199–213; Kaźmierczyk Adam: Jews, nobles and canon law in the 18th century s. 215–245; Hońdo Leszek: Jüdische Märtyrer („kedoschim”) in Krakau im Mittelalter und in der Frühen Neuzeit s. 247–266; Ciesielski Tomasz: The Jews in times of war and the social and political riots in the southeast of the Polish-Lithuanian Commonwealth in the 17th and 18th centuries. Contribution to the research s. 267–290.

2713. GRUŻLEWSKA Anna: Przemiany struktury zawodowej żydowskiej gminy wyznaniowej w Dzierżoniowie na tle społeczności Żydów niemieckich w XIX i pierwszej połowie XX wieku. *Roczn. Dzierżoniowski*. T. 24: 2014 [dr.:] 2015 s. 5–14.

2714. GRUŻLEWSKA A.: Społeczność żydowska w Świebodzicach w XIX i pierwszej połowie XX wieku. *Roczn. Świdnicki*. T. 42: 2014 [dr.:] 2015 s. 93–104.

2715. GRZYBEK Dariusz: Żydzi i kwestia żydowska w publicystyce „Przeglądu Powszechnego” w latach 1884–1939. *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 2 s. 169–195, sum.

2716. 2716. GULDA Przemysław: *Moi sąsiedzi nie żyją*. Gdańsk 2015 Oskar 8° ss. 92.

Żydzi w Gdańsku, XX w.

2717. HEYDE Jürgen: *Transkulturelle Kommunikation und Verflechtung. Die jüdischen Wirtschaftseliten in Polen vom 14. bis zum 16. Jahrhundert*. Wiesbaden 2014 Harrassowitz Verlag 8° ss. VIII, 280. Deutsches Historisches Institut Warschau. (Quellen und Studien; Bd. 29).

Rec.: Jurek Tomasz, *Roczniki Hist.* R. 81: 2015 s. 260–262.

2718. JABŁOŃSKI Rafał: *Kraków. Historia Żydów*. Warszawa 2015 Festina 16° ss. 96, il.

Toż w jęz. hiszp.: *Cracovia. Historia de los Judíos*. Warszawa 2015. Toż w jęz. wł.: *Cracovia. Storia degli Ebrei* Warszawa 2015.

Toż w jęz. fr.: *Cracovie. Histoire de peuple juif*. Warszawa 2015. Toż w jęz. ang.: *Cracow. History of the Jews*. Warszawa 2015.

Toż w jęz. portug.: *Cracóvia. História dos Judeus*. Warszawa 2015. Toż w jęz. niem.: *Krakau. Geschichte der Juden*. Warszawa 2015.

2719. JABŁOŃSKI R.: *Warszawa. Historia Żydów*. Warszawa 2015 Festina 16° ss. 96, il.

Toż w jęz. hiszp.: *Varsovia. Historia de los Judíos*. Warszawa 2015. Toż w jęz. niem.: *Warschau. Geschichte der Juden*. Warszawa 2015.

Toż w jęz. portug.: *Varsóvia. História da comunidade Judaica*. Warszawa 2015. Toż w jęz. ang.: *Warsaw. History of the Jews*. Warszawa 2015.

Toż w jęz. fr.: *Varsovie. Histoire des juifs*. Warszawa 2015. Toż w jęz. wł.: *Varsavia. Storia degli Ebrei*. Warszawa 2015.

2720. JEDLIŃSKA-KAWSKA Agnieszka, Kawski Tomasz: *Społeczność żydowska w Bydgoszczy w XX wieku*. Bydgoszcz 2015 Inst. Wydawniczy „Świadecko” 8° ss. 286, il., sum. (Biblioteczka Bydgoska; t. 10).

2721. *JEWS in the Kingdom of Poland, 1815–1918. Polin. Vol. 27: 2015 s. 1–365.*

Treść: Dynner Glenn, Wodziński Marcin: *The Kingdom of Poland and her Jews. An Introduction* s. 3–44; Butterwick-Pawlikowski Richard: *Jews in the Discourses of the Polish Enlightenment* s. 45–62; Oniszczyk Aleksandra: *The Jews in the Duchy of Warsaw. The Question of Equal Rights in Administrative Theory and Practice* s. 63–87; Jagodzińska Agnieszka: *‘English Missionaries’ Look at Polish Jews. The Value and Limitations of Missionary Reports as Source Material* s. 89–116; Guesnet François: *‘Languishing from a Distance’. Louis Meyer and the Demise of the German Jewish Ideal* s. 117–151; Kanfer Yedida: *‘Each for his Own’. Economic Nationalism in Łódź, 1864–1914* s. 153–179; Rudnicki Szymon: *The Attitude of the Jews towards Poland’s Independence* s. 181–218; Markowski Artur: *Anti-Jewish Pogroms in the Kingdom of Poland* s. 219–255; Matis Benjamin: *Theology in Translation. Progressive Judaism in the Kingdom of Poland* s. 257–271; Nalewajko-Kulikow Joanna: *‘Who Has Not Wanted To Be an Editor?’ The Yiddish Press in the Kingdom of Poland, 1905–1914* s. 273–304; Weeks Theodore R.: *Jews in the Kingdom of Poland, 1861–1914. Changes and Continuities* s. 305–319; Zimmerman Joshua D.: *Feliks Perl on the Jewish Question* s. 321–334; Silber Marcos: *Yiddish Language Rights in Congress Poland during the First World War. The Social Implications of Linguistic Recognition* s. 335–365.

2722. KALCZYŃSKI Aleksander: Wspomnienia o życiu mszańskich Żydów. *Małopolska*. [T.] 17: 2015 s. 225–239, sum.

XX w.

2723. KOBRIN Rebecca: Żydowski Białystok i jego diaspora. Przeł. Adam Musiał. Sejny– Białystok 2014 Fund. Pogranicze; Białostocki Ośr. Kultury 8° ss. 322, nlb. 6, tabl. 26, il. (Ornamenty Historii).

Wyd. oryg. 2010. XIX–XX w.

2724. KONOPACKI Artur: Dziedzictwo kulturowe Tatarów Wielkiego Księstwa Litewskiego. *Roczn. Augustowsko-Suwalski*. T. 14: 2014 s. 171–179, sum.

2725. KORKUĆ Krystyna: Litwini w Szczecinie na Pomorzu i na Pomorzu Szczecińskim. *Kronika Szczecina*. Nr 33: 2014/2015 [dr.:] 2015 s. 199–208.

2726. KRAJEWSKI Stanisław: Żydzi i... Kraków–Budapeszt 2015 Austeria Klezmerhojs 8° ss. 220, nlb. 7, il.

2727. KRAUSHAR [Aleksander] Alexander: Frank i frankiści polscy 1726–1816. Monografia historyczna osnuta na źródłach archiwalnych i rękopiśmiennych. T. 1–2. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. 274; 237. (Biblioteka Tradycji Europejskiej; nr 76/1–76/2).

Wg edycji: Kraków 1895.

2728. KRYGIER Joanna: Odnaleźć ślad. Poznań 2015 Zysk i S-ka 8° ss. 455, nlb. 1.

Żydzi w Polsce w XX–XXI w.

2729. KRZAN Bronisław: Gmina żydowska w Krościenku nad Dunajcem. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 45–56.

W l. 1750–1942.

2730. KUTRZEBA Justyna: Wieliczka – wspólny dom? Żydzi we wspomnieniach mieszkańców Wieliczki. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 397–412, sum.

2731. LEWANDOWSKA Izabela: Dziedzictwo żydowskie w Olsztynie – historia, dzień dzisiejszy, perspektywy na przyszłość. *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 245–270.

2732. LIPPHARDT Anna: Vilne. Die Juden aus Vilnius nach dem Holocaust. Eine transnationale Beziehungsgeschichte. München 2010 Ferdinand Schoeningh 8° ss. 545. (Studien zur Historischen Migrationsforschung).

Rec.: Ackermann Felix, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 19: 2014 [dr.:] 2015 s. 204–205.

2733. LOKALNA społeczność żydowska. Pod red. Krzysztofa Morty. Ostrów Wielkopolski– Wrocław 2015 Ostrowskie Centrum Kultury; Inst. Studiów Klasycznych, śródziemnomorskich i Orientalnych Uniw. Wrocławskiego 8° ss. 361, il.

Treść: Morta K.: Wstęp s. 3–15; Morta K.: Społeczność żydowska Ostrowa Wielkopolskiego. Zarys historii ostrowskiego kahału s. 16–39; Celińska Urszula: Żydzi na Pradze – ślady kultury żydowskiej w prawobrzeżnych dzielnicach Warszawy s. 40–53; Michalski Mateusz: Bożnice Stara oraz Nowomiejska w Rzeszowie – architektura żydowska w XVII i XVIII w. na wschodnich terenach Rzeczypospolitej s. 54–84; Łapa Zuzanna: Kępińska synagoga – przenikanie sfer „sacrum” i „profanum” s. 85–100; Iwańska Katarzyna: Wadowicka inteligencja żydowska w latach 1867–1939 s. 101–134; Witkowska Diana: Wpływ rodzin Fränkłów i Pinkusów na rozwój urbanistyczny Prudnika s. 135–154; Bienarczyk Jarosław: Rodzina Freimann w dziejach Ostrowa Wielkopolskiego s. 155–170; Górski Karol: Ostrzeszów (Schildberg) we wspomnieniach żydowskiego lekarza,

publicyści i działacza syjonistycznego – Maksa Jungmanna (1875–1970) s. 171–202; Dziergwa Roman: Kępińscy i ostrzeszowscy Żydzi na kartach wspomnień pastora Arthura Rhode (1868–1967) s. 203–215; Dawidowicz Anna: Cmentarz żydowski w Siedleczce s. 216–240; Abramowicz Zofia: Antroponimia żydowska na tle kultury nazwicznej Podlasia s. 241–263; Hebzda-Sołogub Beata: Społeczność żydowska Dzierżoniowa w latach 1945–1950 s. 264–285; Gawęcka Barbara Maria: Kieleckie pomniki i tablice poświęcone Żydom pomordowanym w czasie II wojny światowej s. 286–299; Wziętek Ewa: Utracone... Odzyskane... Społeczność żydowska Radomia w projektach edukacyjnych s. 300–322; Krężlewska-Chabko Hanna: Ożywienie języka jidysz w Polsce na przykładzie wrocławskiego projektu „Jidysz far ale – Jidysz dla wszystkich” s. 323–337; Więckowski Robert: Literackie transgresje. „Żydówek nie obsługujemy” i „Noc żywych Żydów” jako przykłady nowego sposobu mówienia o Zagładzie w polskiej literaturze XXI wieku s. 338–357.

2734. ŁEMKOWIE, Bojkowie, Rusini. Historia, współczesność, kultura materialna i duchowa. T. 5. Red. nauk. Bohdan Halczak [i in.]. Słupsk–Zielona Góra 2015 Oficyna Wydawnicza Uniw. Zielonogórskiego 8° ss. 883, il., sum.

Z treści: Arkuša Olena: Politični nastroi selânstva v gucul's'kih povitah Galičini drugoi polovini XIX – počatku XX stolittâ s. 21–38; Barwiński Marek: Rozmieszczenie i liczebność Łemków w Polsce na początku XXI w. w świetle wyników spisów powszechnych z 2002 i 2011 r. – różnice i podobieństwa s. 39–56; Barzowska Katarzyna: Współczesne granice Łemkowszczyzny s. 57–66; Best Paul J.: Słowianie z miasta Yonkers (stan Nowy Jork, USA) s. 67–80; Bobryk Witold: Cerkiew greckokatolicka w Komańczy a działalność misji prawosławnej na terenie województwa rzeszowskiego s. 81–92; Bodnar Galina: Deportovani v 1944–1946 rr. ukraïnci z Lemkivšini i Nadsânnâ v zahidnoukraïns'komu suspil'stvi: žinočij dosvid (na materialah mižnarodnogo proektu „Krasne – vyzlova stancîâ pereselen”) s. 93–105; Čerčovič Īvanna [Īvanivna]: Gromads'ka pracâ žinok na Gucul's'ini zlamu XIX–XX stolit' s. 107–114; Dudra Stefan: Geneza i działalność Zjednoczenia Łemków s. 115–129; Einhorn Ignacy, Włodarczyk Tamara: Relacje Łemków i Żydów na Łemkowszczyźnie w okresie dwudziestolecia międzywojennego s. 131–149; Halczak B., Śmigiel' Michał: Działania polskich formacji zbrojnych w południowo-wschodniej Polsce w latach 1945–1946 w świetle raportów czechosłowackich służb specjalnych s. 151–166; Gardi Dûra: Zasnuvannâ Pavlins'kogo monastirâ v Użgorodi u 1384 roci ta rusins'ke (ukraïns'ke) naseleonnâ Zakarpattâ s. 167–174; Hładkiewicz Wiesław: Podole w polskiej pamięci s. 175–182; Jarnecki Michał: Podkarpacka/Zakarpacka Ruś ukraińskim Piemontem na przełomie lat 1938–1939 s. 183–197; Morozova Ol'ga: Problema lemkiu u pol's'kij istoriografii s. 233–243; Mudrij Mar'ân: Vihidci z Lemkivšini u L'vovi 1848 roku (na prikladî osib „gente Rutheni, natione Poloni”) s. 245–263; Pacaj Tamara: Tovaristvo „Bojkivšina” u Sambori (1927–1939): naprâmki etnografičnih studij s. 283–296; Półchłopek Tadeusz: Słowianofilski dyskurs kulturowy inteligencji galicyjskiej po roku 1830 s. 297–310; Sinkevič Êvgen: Stanoviše lemkiu-pereselenciu na terenah Hersonščini u 1940-h rokah (za arhivnimi materialami) s. 311–318; Słabig Arkadiusz: Zagadnienie ukraińskie w województwie krośnieńskim w świetle materiałów SB z lat 1975–1989 s. 319–337; Wójtowicz-Huber Bernadetta: Konwersje Łemków na prawosławie w przededniu I wojny światowej – przesłanki polityczne, socjalne i kulturowe s. 339–349; Dovgalûk Īrina: Peršî fonografični zapisi narodnoi muziki na Lemkivšini s. 393–407; Drozd Roman: Losy cerkwi greckokatolickich i prawosławnych w Polsce w latach 1944–1989 s. 409–420; Fedorčuk Olena: Biserij dekor bojkivs'koï narodnoi noši XIX – seredini XX st. s. 433–446; Fedina Oksana: Osoblivosti obrazno-stil'ovogo virišennâ tradicijnogo odâgu pivnično- zahidnih bojkiv drugoi polovini XIX – počatku XX stolit' s. 447–454; Gerus Lûdmila: Tipi, osoblivosti plastičnogo virišennâ, funkcii obrâdovogo hliba guculiv naprikinci XIX – počatku XXI st. s. 455–468; Godovans'ka Oksana: Narodne gorodnictvo ta sadivnictvo Bojkivščini: etnologična rozvidka s. 479–487; Holly Grażyna: Wybrane elementy krajobrazu sakralnego pogranicza polsko-słowacko-ukraińskiego s. 489–500; Hrehorowicz-Gaber Hanna: Relikty układów osadniczych wsi łemkowskich jako element krajobrazu kulturowego Karpat Zachodnich s. 515–525; Koval'-Fučilo Īrina: Gucul's'kij pohoval'nij obrâd: dinamka i semantika s. 571–586; Kozakevič Olena [Romanivna]: Gucul's'ki narodni v'âzani virobi XIX – počatku XXI stolittâ: tradiciâ i sučasnist' s. 587–600; Kuz'menko Oksana: Neobrâdovi piśni Pokuttâ: evolûciâ obraziv ta strukturi s. 611–626; Lesisz Ewelina: Polsko-huculskie miejsca wspólne. Spojrzzenie z perspektywy XXI w. s. 627–636; Movna Marianna: Tradicijna kul'tura guculiv na storinkah pol's'kih turističnih putivnikiv kincâ XIX – 30-h rr. XX st. s. 637–643; Solarz Olga: W świecie bojkowskich demonów. Materiały z badań w powiecie turczańskim s. 761–773; Taras Âroslav: Školi narodnogo hramovogo budivnictva, tipi ta grupi cerkov Karpat s. 795–816.

2735. ŁEMKOWIE w dawnych opisach. Red., wybór i oprac. Orest Hamerskij. Krosno 2015 RuthenicArt 8° ss. 465, nlb. 2, il.

2736. ŁUCZAK Andrzej: Romowie na Warmii i Mazurach. Szczecinek 2015 Zw. Romów Polskich; Inst. Pamięci i Dziedzictwa Romów oraz Ofiar Holokaustu 8° ss. 120, il. (Romowie Wczoraj i Dziś).

XVIII–XXI w.

2737. MICHLIC Joanna Beata: *Obcy jako zagrożenie. Obraz Żyda w Polsce od roku 1880 do czasów obecnych*. Przekł. z jęz. ang. Anna Switzer. Warszawa 2015 ŻIH im. Emanuela Ringelbluma 8° ss. 392.

2738. MIRONCZUK Jan: *Żydzi w dziejach Ostrołęki*. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 27: 2013 s. 94–101, sum.

W l. 1802–1939.

2739. MIŚKIEWICZ Aleksander: *O ludności pochodzenia tatarskiego na Pomorzu Zachodnim*. *Stargardia*. T. 9: 2014 [dr.:] 2015 s. 249–258, Zsfg.

W l. 1945–2005.

2740. MIT i zbrodnia. Zwykła żydowska odmienność i zwalczające ją zinstytucjonalizowane szaleństwo w badaniach młodych judaistów. Materiały pokonferencyjne. I Krakowska Konferencja Judaistyczna, 12 maja 2012 r., II Krakowska Konferencja Judaistyczna, 9–10 maja 2014 r. Pod red. Magdaleny Adamczyk i Bartosza Pietrzaka; red. nauk. Stefan Gąsiorowski. Kraków 2015 Koło Naukowe Studentów Instytutu Judaistyki UJ 8° ss. 161, il., sum. Koło Naukowe Studentów Instytutu Judaistyki UJ. (Biblioteka Słowika; nr 2).

Z treści: Gąsiorowski S.: Słowo wstępne redaktora serii wydawniczej „Biblioteka Słowika” s. 7–8; Adamczyk M., Pietrzak B.: Przedmowa s. 9–13; Biesaga Monika: Biblioteka Stowarzyszenia Humanitarnego B’nei B’rith „Solidarność” w Krakowie (1892–1938) s. 32–44; Zapasa Agata: „Każde miasto ma swojego szaleńca...” – „odmieńcy” w księgach pamięci s. 45–58; Adamczyk M.: Portrety Żydów w narracji Adolfa Hitlera s. 59–82; Chmielewski Jakub: Struktura i funkcjonowanie judenratu w Lublinie – próba analizy s. 83–113; Jarkowska-Natkaniec Alicja: Wizerunek Jüdische Ordnungsdienstu w Krakowie na łamach „Gazety Żydowskiej” s. 114–130; Bibliografia s. 152–161.

2741. *ODKRYWANIE żydowskiej Pragi. Studia i materiały*. Red. nauk. Zofia Borzymińska. Warszawa 2014.

Rec.: Żyndul Jolanta, *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 2 s. 363–364.

2742. *ORMIAŃSKA Warszawa. Armenian Warsaw*. Red. nauk. Krzysztof Stopka, Andrzej A. Zięba. Warszawa 2012.

Rec.: Tyszką Marcin, *Przegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 nr 4 [dr.:] 2014 s. 982–986.

2743. PANAS Władysław: *Oko Cadyka. The eye of the Tzaddik*. Red. Grzegorz Józefczuk; przekł. na jęz. ang. Marcin Garbowski. Lublin 2015 Warsztaty Kultury 8° ss. 94, nlb. 2, il.

Tekst równol. pol., ang.

Jakub Izaak Horowic (1745–1815) z Lublina i dzieje chasydyzmu, XVIII–XIX w.

2744. *PASAŻE pamięci. Śladami kultury tomaszowskich Żydów*. Pod red. Krzysztofa Tomasza Witczaka. Tomaszów Mazowiecki 2014 Ośr. Kultury „Tkacz” 8° ss. 239, nlb. 1, il. (Bibliotheca Thomasoviensis; vol. 3).

Treść: Biernat Justyna: *De (non) tolerandis Iudaeis* s. 7–12; Witczak K. T.: *Pasaże pamięci – wspomnienia tomaszowskich Żydów* s. 13–188; Pulikowska Magdalena: *Zachować ślady pamięci – wstęp do scenariuszy zajęć obejmujących wiedzę o społecznościach żydowskich* s. 189–194; Pulikowska M.: *Scenariusze zajęć* s. 195–220; *Słownik terminów judaistycznych* s. 221–228.

2745. *PIECHOTKA Maria, Piechotka Kazimierz: Landscape with menorah. Jews in the towns and cities of the former Rzeczpospolita of Poland and Lithuania*. Transl. Krzysztof Z. Cieszkowski. Warszawa 2015 Salix alba Press 8° ss. 182, il.

Tyt. oryg.: *Krajobraz z menorą. Żydzi w miastach i miasteczkach dawnej Rzeczypospolitej*. Wrocław 2008.

2746. PIERADZKA Krystyna: Na szlakach Łemkowszczyzny. Posł. Tadeusz Andrzej Olszański. Krosno 2012 Ruthenus 8° ss. XII, 232, nlb. 4, il.

Repr. oryg.: Kraków 1939. Dzieje Łemków.

2747. A PRAGMATIC alliance. Jewish-Lithuanian political cooperation at the beginning of the 20th century. Eds. by Vladas Sirutavičius and Darius Staliūnas. Budapest–New York 2011 Central European Univ. Press 8° ss. 274.

Treść: Sirutavičius V., Staliūnas D.: Introduction s. 1–18; Zalkin Mordechai: Lithuanian Jewry and the Lithuanian national movement s. 21–44; Staliūnas D.: Collaboration of Lithuanians and Jews during the elections to the First and the Second Dumas s. 45–76; Levin Vladimir: Lithuanians in Jewish politics of the Late Imperial Period s. 77–118; Silber Marcos: Lithuania? But which? The changing political attitude of the Jewish political elite in East Central Europe toward emerging Lithuania 1915–1919 s. 119–158; Sirutavičius V.: Lithuanian administration and the participation of Jews in the elections to the Constituent Seimas s. 181–206; Weeks Theodore R.: Between Poland and Lithuania: Jews and the Vilnius question, 1918–1925 s. 207–229; Staliūnas D.: The Lithuanian-Jewish political dialogue in Petrograd in 1917 s. 231–244; Lielis Šarūnas: Documents on the Lithuanian Council of 1918 in the Central Zionist Archive in Jerusalem s. 245–256; Bendikaitė Eglė: The Lithuanian Zionist Conference, Vilnius, 5–8 December 1918 s. 257–270.

Rec.: Sužiedėlis Saulius, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 16: 2011 [dr.:] 2012 s. 169–174.

2748. REGION karpacki. Historia, język, kultura. Pod red. Wiktorii Hojsak, Jadwigi Stępnik-Szeptyńskiej, Aleksandry Zięby. Kraków 2013 Koło Nauk. Ukrainistów UJ; Zjednoczenie Łemków 8° ss. 249, il., rez., streszcz., pol.

Materiały z VII konferencji z cyklu „Ukraina na przestrzeni wieków”, Gorlice, 10–11 V 2012 r.

Z treści: Hojsak W., Stępnik-Szeptyńska J.: Wstęp s. 5–7; Slobodzânik Olena: Z istoriï staroukraiïnskikh nazv zemel'nih ugib', otrimanih u spadok s. 33–52; Âstrems'ka Tetâna: Nominiaciâ pastušoi kul'turi karpats'kogo regionu: paraleli ta vzaemovplyvi s. 53–66; Hibeba Nataliâ: Vesil'ni agentivi u bojkiv'skih govirkah: nazvi zamižn'oï žiŋki s. 67–84; Romanina Irina: Movna kartina svitu bojkiv kriz' prizmu dialektnih tekstiv pro čuda s. 85–92; Red'kva Mariâ: Nominiaciâ mifologičnih personaživ u narodnih kazkah Lemkivšini (narivnâl'nij aspekt) s. 93–104; Czuchta Anna: Kilka słów o leksyce łemkowskiej wsi Bielanka w powiecie gorlickim s. 105–116; Gojsak Viktoriâ: Petro Pirtej [1919–1999] âk doslidnik lemkiw'skih govirok s. 117–131; Tyrpa Andrzej: Motywy karpackie w twórczości poetyckiej członków Młodej Muzy s. 163–171; Wąsik Mateusz: Karpaty w twórczości Josepha Conrada (na przykładzie opowiadania Amy Foster) s. 173–181; Solarz Olga: Wielkanoc chroni, leczy i sprzyja. magiczne wątki u Bojków w okresie wielkanocnym na podstawie współczesnych materiałów z powiatu turczańskiego s. 183–187; Wróbel Marcin: Od wartości do antywartości: wybrane prawne aspekty polityki władz PRL wobec rdzennej ludności Karpat s. 217–235.

2749. ROMANOWICZ Tomasz: Dzieje społeczności żydowskiej w Głownie. Głowno–Łowicz 2014.

Rec.: Olejnik Leszek, *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 253–256.

2750. RUSSKIE stranicy v istorii Pol'shi. Śladami Rosjan w Polsce. [Cz. 3]. Varšava 2014 Obščestvo „Rossijskij dom” 8° ss. 119, il.

Tekst równol ros., pol.

Treść: Na Starom kladbiše s. 6–23; Na Starym Cmentarzu s. 24–35; Faddej Ionik – potomok staroobrâdcev s. 36–39; Tadeusz Jonik – potomek staroobrzedowców s. 40–43; Nieczajew Andrzej: Śecinskie vorota v Evropu s. 44–54; Nieczajew A.: Szczecińskie wrota do Europy s. 55–59; Sokolovsko – russkij sled v Sudetah s. 60–65; Sokołowsko – rosyjski ślad w Sudetach s. 66–67; Bieńkowska Danuta: Sledy pol'sko-russkikh kontaktov na perelome XIX–XX vekov v sovremennom âzyke žitelej Łodzi s. 68–74; Bieńkowska D.: Ślady polsko-rosyjskich kontaktów z przełomu XIX i XX wieku w polszczyźnie łodzian s. 75–80; Cybart Marek: Russkie v pol'skoj muzykal'noj žizni s. 81–94; Cybart M.: Rosjanie w polskim życiu muzycznym s. 95–99; Mareńczyk Ałła: Tema russkogo kul'turnogo naslediâ v žurnale „Pravoslavnoe obozrenie” s. 100–114; Mareńczyk A.: Rosyjska spuścizna kulturalna na łamach czasopisma „Przegląd Prawosławny” s. 115–119.

Toż. [Cz. 4]. [Aut.] Dorota Wysocka [i in.]. Varšava 2015 ss. 119, il. Tekst równol ros., pol.

Treść: O Elene Polonskoj, astronome i monahine s. 6–17; Toż w jęz. pol.: O Helenie Połońskiej [1902–1992], astronomie i mniszce s. 18–22; Professor Zyzykin i ego sem'â s. 23–41; Toż w jęz. pol.: Profesor [Michał] Zyzykin i jego rodzina s. 42–49; Russkij teatr „Studio” (1932–1941) s. 50–70; Toż w jęz. pol.: Rosyjski teatr „Studio” (1932–1941) s. 71–75; Mešane Bel'ska i russkaâ kul'tura s. 76–102; Toż. w jęz. pol.: Mieszczanie Bielska Podlaskiego a kultura rosyjska s. 103–119.

Cz. 1. 2012.

2751. SKWIROWSKI Krzysztof: Świat zapomniany. Historia Żydów włodawskich 1918–1945. Włodawa 2014.

Rec.: Szczepański Janusz, *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 517–520.

2752. SOCHAJ Andrzej: „Wielka wędrówka” – „wielki postój” (50-lecie przymusowej akcji osiedleńczej Romów w Polsce w latach 1964–2014). *Szczecinek 2015 Zw. Romów Pol.* 8° ss. 74, il. (Romowie Wczoraj i Dziś).

2753. SPOŁECZNOŚĆ żydowska w Milówce do 1939 roku. [Oprac. redakcyjne]. *Gronie*. Nr 15: 2015 s. 175–178.

Od 1891 r.

2754. STAWECKI Marian Adam: Tomaszów z pejsami. Tomaszów Lubelski 2015 Agencja Rozwoju Rostocza 8° ss. 341, il.

XVIII–XX w.

2755. SZCZEPAŃSKI Henryk: We mgłach i mrokach średniowiecza. Czerwony stoliczek ojca Kapistrana. *Roczn. Świdnicki*. T. 42: 2014 [dr.:] 2015 s. 47–60.

Dzieje Żydów w Strzegomiu, XIV–XX w.

2756. SZUCHTA Robert: 1000 lat historii Żydów polskich. Podróż przez wieki. Warszawa 2015 Muzeum Historii Żydów Polskich Polin 8° ss. 359, nlb. 1, il.

2757. TARASIEWICZ Joanna: Nieoczekiwana zmiana losu. Warszawa 2015 Joanna Tarasiewicz 8° ss. 127, il.

Dzieje żydowskich rodzin Mundów i Tarasiewiczów, XX–XXI w.

2758. VATRA 1983–2012... Gorlice 2015 Zjednoczenie Łemków. Zarząd Gł. 8° ss. 79, nlb. 15, il.

Księga pamiątkowa święta Kultury Łemkowskiej „Łemkowska Watra”.

2759. ŻYDZI Wschodniej Polski. Seria 3: Kobieta żydowska. Red. nauk. Anna Janicka, Jarosław Ławski, Barbara Olech. Białystok 2015 Alter Studio; Wydż. Filol. Uniw. w Białymstoku. Katedra Badań Filol. 8° ss. 610, il., sum. Wydż. Filol. Uniw. w Białymstoku. Katedra Badań Filol. „Wschód–Zachód”, Centrum Edukacji Obywatelskiej Polska–Izrael, Stow. Nauk. „Oikoumene”, Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku. (Colloquia Orientalia Bialostocensia. Literatura, historia; 13).

Z treści: Ławski J.: Kobieta żydowska: w kręgu inspiracji Chasi Bornstein-Bielickiej s. 15–26; Dawidowicz Grażyna: „Jedna z wielu”. Krótki szkic o Chasi Bornstein-Bielickiej [1921–2012] s. 27–40; Halpern Mark: Pamięć zbiorowa białostockich Żydów s. 41–45; Rybińska Agata: Nie tylko „eszet-chail”. Wizerunek kobiet w białostockich księgach pamięci s. 47–63; Łaguna-Raszkievicz Kamilla: Stefania Wilczyńska – matka sierot z ulicy Krochmalnej s. 65–76; Lisek Joanna: Biblijna Rachel i jej interpretacja w jidyszowej literaturze kobiet s. 89–99; Krawiec-Złotkowska Krystyna: „Judyta” Wacława Potockiego w sarmackim (męskim?) „orbis terrarum” s. 101–115; Taylor-Terlecka Nina: Antonina Vallentin – lwowianka – poligłotka – literatka s. 117–140; Jeziorowska-Polakowska Anna: „Ciemne swoje rzesze wiodła ku światłości” – twórczość literacka i działalność społeczna Malwiny Meyersohnowej s. 153–167; Kalinowski Daniel: Ku światłu... Twórczość literacka Malwiny Meyersohnowej s. 169–193; Wydrycka Anna: Czesława Endelmanowa-Rosenblattowa i jej portrety żydowskich kobiet s. 195–219; Sokołowska Katarzyna: Portret Franciszki Arnsztajnowej autorstwa Hanny Krall: „Wyjątkowo długa linia” s. 221–233; Matyjasek Joanna: Dziewczyny z mojej szkoły, pisarki Żydówki z Lublina s. 235–247; Gadowska Irminda: „Konieczność samotności”. Intymny dziennik Guiny Szwarz 1920–1923 s. 249–257; Juskiewicz Judyta: Debora Vogel: poezja kobieca czy poezja kobiety? s. 261–269; Piątek Anna: Lea Goldberg – poetka tych, którzy zapuścili korzenie w dwóch krajobrazach s. 271–280; Rogalewska Ewa: Pisarka, malarka, kawiarka. Wspomnienie o Ninel Kameraz-Kos (1937–2012) s. 283–289; Abramowicz Zofia: Sposoby nominacji kobiet w księgach metrykalnych Żydów białostockich i tykocińskich s. 291–306; Rutkowski Marek: Starozakonni w Królestwie Polskim początków ery paskiewiczowskiej s. 307–325; Konczewska Katarzyna: Wspólnota

żydowska Grodna i guberni grodzieńskiej początku XX wieku w dokumentach źródłowych grodzieńskiej Biblioteki Naukowej im. Karskiego s. 327–345; Ślósarska Aleksandra: Życie „pod grozą rkm-u”. Role społeczne kobiety w warunkach getta s. 369–377; Wróbel-Best Jolanta: Palimpsest pamięci lub Wiera Gran jako artystka i kobieta w książce „Oskarżona: Wiera Gran” Agaty Tuszyńskiej s. 381–392; Dragańska Jolanta: Amelia Hertzówna – pytania o tożsamość s. 407–422; Majewska Renata: „Porozumieć się ze światem...” – Stefania Baczyńska w swoich powojennych listach s. 423–439; Wosnitzka Małgorzata: Zniekształcenia. Julian Tuwim oczyma matki i siostry s. 451–459; Chodźko Bożena: Yala Korwin [1933–2014] o konieczności istnienia: „To tell the story. Poems of the Holocaust”; „Crossroads. Poems” s. 461–476; Löw Ryszard: Habima pierwsza. Narodziny teatru hebrajskiego w Białymstoku s. 479–486; Mróz Beata: Mela Muter i jej twórczość. (Warszawa 1876 – Paryż 1967) s. 487–493; Tomalska Joanna: Żydowskie artystki w Białymstoku s. 495–507; Kochanec Sebastian: Kobieta żydowska jako twórca i temat we współczesnej sztuce wizualnej s. 509–531; Olech B.: Historia w codzienność wpisana. O „Dzienniku Anny Kahan. Siedlce 1914–1916” s. 533–544; Szablowska-Zaremba Monika: Portret syjonistki z łam „Ewy”, tygodnika dla pań (1928–1933) s. 545–560; Sikorski Dariusz Konrad: Kobiety żydowskie w „Miesięczniku Żydowskim” s. 561–570. Seria 1. 2013.

d) Historia Polonii i emigracji

Zob. poz. 1036, 4811, 5245, 9416, 9587, 10123, 10789, 11181, 11297.

2760. BELOUSOV Sergej V[ladislavovič]: Polâki v Penzenskom krae v XVIII – pervoj polovine XIX veka. *Wieki Stare i Nowe*. T. 7(12): 2014 s. 83–96, sum., streszcz.

2761. BEREŚ Witold: Okińczyc – wileński autorytet. Opowieść o wolnej Litwie. Współpr. Jacek Jan Komar. Warszawa 2015 Państ. Inst. Wydawniczy 8° ss. 352, tabl. 62, il.

Czesław Okińczyc (ur. 1955), działacz polonijny.

2762. BOĆKOWSKA Katarzyna: Świat widziany oczyma reemigrantów z Bośni – najstarszych mieszkańców okolic Bolesławca na Dolnym Śląsku. *Literatura Lud.* R. 59: 2015 nr 4/5 s. 47–58, sum.

2763. BOJKO Krzysztof: Harcerstwo polskie na Litwie Kowieńskiej w latach 1918–1945. Warszawa–Wilno 2015 Niezależne Wydaw. Harcerskie; ZHP; ZHP na Litwie 8° ss. 216, il. (Harcerska Biblioteka Kresowa; t. 4).

2764. CHAZBIJEWICZ Selim: Czasopisma Tatarów polskich na emigracji w latach 1939–1952. *Roczn. Tatarów Pol.* Ser. 2. T. 2(16): 2015 s. 53–59.

2765. CHMIELEWSKI Witold Jan: Polskie osiedle Santa Rosa w Meksyku 1943–1946. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Aspra-JR 8° ss. 290, il., sum., Zsfg. IHN PAN, UJK w Kielcach.

2766. CHMIELEWSKI W. J.: Przygotowanie kadr oświatowych na uchodźstwie w latach 1941–1948. Warszawa 2013.

Rec.: Szulakiewicz Władysława, *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 146–149.

2767. CHMIELEWSKI W. [J.]: Zrzeszenie Nauczycieli Polaków w Wielkiej Brytanii wobec kraju (1941–1946). *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 3/4 s. 126–147, sum.

2768. CHWASTYK-KOWALCZYK Jolanta: Polskie szkoły prywatne w Wielkiej Brytanii po 1947 roku w świetle doniesień prasowych. *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 136–154, sum.

2769. CHWASTYK-KOWALCZYK J.: „Technika i Nauka”. Elitarne czasopismo Stowarzyszenia Techników Polskich w Wielkiej Brytanii. Kielce 2015 Wydaw. UJK 8° ss. 346, nlb. 2, il., sum.

2770. CHWASTYK-KOWALCZYK J.: „Technika i Nauka” (1958–) – czasopismo Stowarzyszenia Techników Polskich w Wielkiej Brytanii. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 2 s. 141–169, sum.

2771. DOROSZ Beata: Nowojorski pasjans. Polski Instytut Naukowy w Ameryce, Jan Lechoń, Kazimierz Wierzyński. *Studia o wybranych zagadnieniach działalności 1939–1969.* Warszawa 2013.

Rec.: Korga Iwona, *Pol. American Studies.* Vol. 72: 2015 No 2 s. 111–112.

2772. EAST Central Europe in Exile. Vol. 1: Transatlantic Migrations. Ed. by Anna Mazurkiewicz. Newcastle upon Tyne 2013 Cambridge Scholars Publishing 8° ss. XXIV, 380.

Z treści: Napierkowski Harriet: Navigating the Divide. A Memoir of Post-War Exile and Displacement s. 23–34; Klónczyński Arnold: Sweden as a Temporary Stage of the Polish Emigration to America s. 35–48; Trochimczyk Maja: Exiles or Emigrants? Polish Composers in America s. 93–124; Myszor Oskar: Emigration Shipping Lines of Gdynia, 1924–1939 s. 157–176; Daniluk Jan: Emigration from the Free City of Danzig to the Brazilian Jungle s. 177–188; Gurnack Anne M.: Meeting the Health Care Needs of Polish Immigrants in New York City, 1890–1935 s. 189–200; Biskupski Mieczysław B. B.: Independence Day Does Not Cross the Atlantic: Poland, Polonia and November 11th, 1918–2012 s. 203–216; Erdmans Mary Patrice: Acculturation and Persistence of the Polish American Community in Connecticut, 1870–2010 s. 217–234; Prasałowicz Dorota: Polish and German Immigrants in Milwaukee at the Turn of the Nineteenth Century s. 235–252; Versteegh Pien: Education and Career Patterns of Polish Migrants in Pennsylvania, 1900–1930 s. 273–290; McCook Brian: Education in War and Exile: The Polish Experience in Britain, 1940–1954 s. 291–310; Dapía Silvia G.: Argentina’s Attempt to Foster Immigration from Eastern Europe in the 1990s s. 311–322; Patok Małgorzata: Stereotype of the Polish Immigrant Worker in France in the Context of European Integration s. 323–337.

Toż. Vol. 2: Transatlantic Identities. Ed. by A. Mazurkiewicz. Newcastle upon Tyne 2013 Cambridge Scholars Publishing 8° ss. XXII, 365.

Z treści: Napierkowski Thomas J.: Polish American Literature: A Story of Exile, Emigration, and Adaptation s. 3–12; Kozaczka Grażyna J.: Polish Immigrants in the Semi-Autobiographical Fiction of W. S. Kuniczak and Czesław Karkowski s. 31–46; Jaroszyńska-Kirchmann Anna D.: Informal Communication Networks and Letter-Writing in the Polish Political Diaspora s. 47–64; Koprowski Piotr: „Homo Viator”. Janusz Pasierb on East Central European Intellectual Identity s. 89–100; Pula James S.: Ethnic Cooperation in Antebellum America s. 103–116; Derengowski Piotr: The Polish Voice on Slaves and Slavery in the United States in the Mid-Nineteenth Century s. 117–132; Leahy Stephen M.: Milwaukee’s Polish American and African American Neighbourhoods, 1960s s. 133–146; Siwik Anna: Cooperation among East European Émigrés: The Socialist Case s. 177–192; Indraszczyk Arkadiusz: The Cooperation of Peasant Parties from Central and Eastern Europe in Exile after 1945 s. 193–226; Mazurkiewicz A.: „The Little U.N.” at 769 First Avenue, New York (1956–1963) s. 227–246; Pleskot Patryk: The Polish Intelligence Service and the Polish Diaspora after the Imposition of Martial Law in Poland s. 311–326.

Rec.: Bukowczyk John J., *Pol. American Studies.* Vol. 72: 2015 No 2 s. 103–104.

2773. FILOZOFIA na Polskim Uniwersytecie na Obczyźnie. Red. Magdalena Płotka, Joanna Pyłat, Artur Andrzejuk. Warszawa–Londyn 2014 von borowiecky 8° ss. 307, nlb. 1, il., sum.

XX–XXI w.

2774. GARCZYK Bartłomiej: Polacy w Piotrogradzie-Leningradzie w latach 1917–1941. *Przeegl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 1 s. 71–90.

2775. GAWIN Tadeusz: O bycie Polakiem. Polacy w Białoruskiej Republice Sowieckiej 1944–1991. Grodno–Białystok 2013.

Rec.: Milewski Jan Jerzy, *Biul. Historii Pogranicza.* Nr 13: 2013 s. 147–154.

2776. GAŚSIOROWSKI Andrzej Roman: Młodzież polska za północno-wschodnim kordonem (1918–1940). Olsztyn 2015 Centrum Badan Społ. UWM 8° ss. 599, il.

Na Litwie, Łotwie i w Prusach Wschodnich.

2777. GAŚSIOROWSKI A. [R.]: Polski Klub Sportowy „Sparta” w Republice Litewskiej (1924–1940). *Przeegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 4 [dr.:] 2014 s. 791–808.

2778. GIEBIEŃ Helena: Działalność Związku Polaków na Białorusi w latach 1987–2005. na tle sytuacji społeczno-politycznej w Białoruskiej Socjalistycznej Republice Radzieckiej/Republice Białoruś. Wrocław 2014 Arboretum 8° ss. 348, nlb. 1, il., sum.

2779. GMURCZYK-WROŃSKA Małgorzata: Polacy we Francji w latach 1871–1914. Społeczność polska i jej podstawy materialne. Warszawa 1996.

Rec.: Brzegowy Paweł: Wychodźstwo polskie do Francji w czasach „belle époque”. *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 299–302.

2780. GRADOWSKI Krzysztof: Pomorska emigracja do Brazylii. Gdańsk 2015 Wydaw. Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego 8° ss. 637, nlb. 2, il.

XIX–XX w.

2781. GRAŃSKA Barbara, Jurek Tomasz: Polonijna kultura fizyczna w Nadrenii-Westfalii w latach 1899–1939. Poznań 2015 AWF im. Eugeniusza Piaseckiego 8° ss. 250, il., sum., Zsfg. AWF im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu. (Monografie; nr 444).

2782. GROMADA Thaddeus V.: My years in and out of „The Ivory Tower”. Chronological review of noteworthy events and deeds with selected public statements. Hasbrouck Heights, NJ 2014 Tatra Eagle Press 8° ss. 235.

Antologia pism, wystąpień, artykułów, bibliografia, kalendarium działalności T. V. Gromady.

Rec.: Grondelski John M., *Pol. American Studies*. Vol. 72: 2015 No 2 s. 109–111.

2783. HRENCIUC Daniel: Polonezii din România (1918–1980). De la regat la republică socialistă. Vol. 1. București 2015 Editura Etnologică 8° ss. 306, il., mapa. (Colecția de istorie).

2784. JACKIEWICZ Mieczysław: Biblioteki polskie w Republice Litewskiej 1919–1940. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 2 s. 11–24, sum.

2785. JARMALA Albinas, Vaikšnoraitė Joana: Veisiejų mokykla. Progimnazija, gimnazija, vidurinė. 1 dalis. Punksas 2015 „Aušros” leidykla 8° ss. 282, il.

Toż. 2 dalis. Punksas 2015 ss. 402, nlb. 1.

W l. 1944–1990.

2786. KAMILEWICZ-RUCIŃSKA Danuta: Być nauczycielem Polakiem na Litwie. Kształcenie w języku polskim nauczycieli wczesnej edukacji (1945–2000). Olsztyn 2010.

Rec.: Jackiewicz Mieczysław, *Studia Elbląskie*. T. 12: 2011 s. 495–497.

2787. KAMOOCKI Janusz: Derenk. Polska wieś na Węgrzech. Szczawnica 2012.

Rec.: Kantor Ryszard: Moje powroty do przeszłości. Kilka refleksji na kanwie książeczki dra Janusza Kamockiego. *Małopolska*. [T.] 16: 2014 s. 313–315.

2788. KAMOOCKI J., Kantor Ryszard, Plucińska-Piksa Jadwiga: Krakowianie na derenczańskich szlakach. Kraków 2015 Ośr. Kultury Górskiej PTTK w Pieninach 8° ss. 75, il. (Biblioteka Derencka; 5) (Seria z Okienkiem; 48).

Treść: Kantor R.: Derenk i Istvánmajor w kilku subiektywnych impresjach; Plucińska-Piksa J.: Wszystko zaczęło się od Istvánmajor; J. Kamocki: Tropienie kultur.

2789. KAZĖNAS Gediminas: Akcja Wyborcza Polaków na Litwie w wyborach na Litwie. Jak AWPL udało się przekroczyć 5-procentowy próg wyborczy? *Politeja*. 2014 nr 2(28) s. 269–295.

2790. KOLBEROVÁ Urszula: „Głos Ludu” – gazeta mniejszości polskiej na Zaolziu. *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 2 s. 29–50, sum.

Z l. 1945–2012.

2791. KOPROWSKI Marek A.: Śmierć za Sienkiewicza! Prześladowania Polaków na Podolu 1918–1991. Zakrzewo 2015 Replika 8° ss. 432, tabl. 8, il.

2792. KOPROWSKI M. A.: Wierzę, że nie zginie! Mniejszość polska na Zaolziu 1870–2015. Zakrzewo 2015 Replika 8° ss. 350, tabl. 8, il.

Antologia wspomnień.

2793. KRYWULT-ALBAŃSKA Małgorzata: Imigranci polscy w Kanadzie. Socjologiczna analiza procesów adaptacji. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Impuls” 8° ss. 260, il.

Po 1945 r.

2794. KUCZYŃSKI Antoni: Polacy w Kazachstanie. Zesłanie, dziedzictwo, nadzieje, powroty. Krzeszowice 2014.

Rec.: Dziura Małgorzata, *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 1 s. 247–251; Milewska-Młynik Anna: Dzieje Polaków w Kazachstanie. *Niepodległość i Pamięć.* R. 22: 2015 nr 2 s. 354–357.

2795. LEHR Urszula: „Ojczyzna przesiedlona”. Identyfikacja kulturowa polskich emigrantów wojennych w Londynie w perspektywie pokoleniowej. Etnologiczne studium przypadków. Kraków 2015 Universitas 8° ss. 364, nlb. 3, tabl. 13, il., sum.

2796. LOEW Peter Oliver: Wir Unsichtbaren. Geschichte der Polen in Deutschland. München 2014 C.H. Beck 8° ss. 336, il. (C.-H.-Beck-Paperback) (Beck’sche Reihe; 6158).

Rec.: Górny Maciej, *Acta Poloniae Historica.* [T.] 111: 2015 s. 194–199.

2797. [MAKAROVA Ol’ga Ūriina] Makarowa Olha: Polacy i język polski na Żytomierszczyźnie. *Slavia Orientalis.* R. 64: 2015 nr 2 s. 375–390, sum.

XVIII–XXI w.

2798. MAKSYMOWICZ Anitta: Agnieszka Wisła [1887–1980] i działalność Polek w Ameryce na rzecz ochotników i weteranów Błękitnej Armii. Nowy Jork–Opole 2015 Stow. Weteranów Armii Pol. w Ameryce; Wydaw. i Drukarnia Św. Krzyża 8° ss. 273, il.

XX–XXI w.

2799. MILEWSKI Sław: 25 lat działalności Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie 1979–2004. Warszawa 2006 NDAP 8° ss. 187, il. NDAP, Stała Konferencja Muzeów, Archiwów i Bibl. Pol. na Zachodzie.

Rec.: Czarnota Tomasz, *Studia Archiw.* [T.] 3: 2010 s. 210–215.

2800. NECEL Wojciech: Kształtowanie się i rozwój struktur polskojęzycznego duszpasterstwa w Niemczech. *Prawo Kanoniczne.* R. 57: 2014 [nr] 2 s. 37–52, sum.

Od 1870 r.

2801. NOWAK Andrzej: Emigracja „drugiego pokolenia”: refleksje i pytania na marginesie biografii Piotra Wandycza i Leopolda Łabędzia. *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 50: 2015 z. 1 s. 103–117, sum., rez.

2802. OD EXSILII do exile. Przymus w migracjach. Red. nauk. Anna Mazurkiewicz. *Studia Historica Gedanensia*. T. 5: 2014 s. 13–420, sum.

Z treści: Mazurkiewicz A.: Wstęp s. 13–24; Dziedzic Maja: „Emigracja wewnętrzna” Tadeusza Różewicza (lata gliwickie) s. 57–72; Stażewski Marek: Przymusowy wyjazd z Polski optantów niemieckich w 1925 roku s. 95–112; Kościelak Sławomir: Gdańsk XVI–XVIII wieku – bezpieczna przystań dla religijnych uchodźców? Z dziejów koegzystencji międzywyznaniowej w epoce nowożytnej s. 196–216; Kuliński Andrzej: Emigracja zamorska Polaków przebywających w Wielkiej Brytanii po zakończeniu II wojny światowej w wybranych tytułach prasy brytyjskiej, 1945–1949 s. 217–232; Kłoczyński Arnold: Polityka władz szwedzkich wobec imigrantów w latach 1945–1994 s. 233–249; Vida István Kornél: „Passing the Plate for Revolution”: European Forty-Eighters’ Fundraising Tours in the United States s. 268–286; Cude Michael: The Imagined Exiles: Slovak-Americans and the Slovak Question during the First Czechoslovak Republic s. 287–305; Skóra Wojciech: Iwan Iwanowicz Bielanin, wygnaniec rosyjski w Gdańsku. Przyczynek do „międzynarodówki szpiegowskiej” Wolnego Miasta lat 1920–1939 s. 306–328; Mazurkiewicz Anna: „Narody ujarzmione” – lobby polityczne czy projekt propagandowy? s. 354–392; Szerle Marcin: Konieczność a przymus. Zagadnienia migracyjne w założeniach ekspozycji stałej Muzeum Emigracji w Gdyni s. 395–407; Chinciński Tomasz, Rabant Tomasz: Migracje przymusowe w przekazie muzealnym. Wyszędlenia, przesiedlenia i deportacje w przestrzeni wystawienniczej Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku s. 408–420.

2803. OD NEW Orleans do Mississauga. Polscy pisarze w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie po II wojnie światowej. (Najnowsze badania). Pod red. Beaty Dorosz. Warszawa 2015 Fund. Akad. Humanist.; IBN PAN 8° ss. 251, nlb. 1., sum.

Materiały z konferencji, Warszawa, 20–23 VI 2014 r.

Treść: Ligęza Wojciech: Szkicowanie Ameryki Północnej (w utworach polskich emigrantów) s. 13–30; Lewandowski Waław: Dwie Ameryki Kazimierza Wierzyńskiego s. 31–49; Olejniczak Józef: Józef Wittlin w nielubianym mieście s. 50–65; Dorosz B.: „Najlepsze pióro polityczne w Polsce”, czyli Jan Wolny [właśc. Wszelaki] na łamach nowojorskiego „Tygodnika Polskiego” Jana Lechonia s. 66–87; Kołodziejczyk Ewa: Czesław Miłosz w biuletynie „Poland of Today” s. 88–105; Kubica Grażyna: Ucieczki z tłumaczonego świata. Proza etnograficzna Alicji Iwańskiej [1918–1996] s. 106–130; Madyda Aleksander: Najnowsze badania życia i twórczości Zygmunta Haupta [1907–1975] (tendencje i postulaty) s. 131–146; Szałagan Alicja: Niespełniony „American dream”. Maria Kuncewiczowa w Stanach Zjednoczonych s. 147–172; Pasterski Janusz: Problem dwukulturowości w poezji Bogdana Czaykowskiego [1932–2007] i Andrzeja Buszy [ur. 1938] s. 173–199; Pasterska Jolanta: Zakorzenie w pamięci: przypadek Floriana Śmieci [ur. 1925] s. 200–222; Borkowska Grażyna: Język Matki i imię Ojca. O twórczości Anny Frajlich [ur. 1942] s. 223–237.

2804. OLSZEWSKI Edward: Polacy w Norwegii (1940–2010). Toruń 2011.

Rec.: Kłoczyński Arnold, *Studia Historica Gedanensia*. T. 5: 2014 s. 440–444.

2805. OSTROWSKI Marek: Varšava, przyrodnia siostra Warszawy. *Kronika Warszawy*. 2014 [dr.:] 2015 nr 1 s. 110–130, sum.

Posiłek Warszawa na Syberii w XIX–XX w.

2806. POGODALLA Józef: Zanim piasek zasypie ślady i płomyk pamięci wygaśnie. Emigracja polska w Harnes. Chrzanów 2015 Muzeum 4° ss. 191, nlb. 1, il., rés.

We Francji.

2807. POLACY we Włoszech. Historia, współczesność, zmiany. Pod red. Karoliny Golemo, Bartosza Kaczorowskiego, Małgorzaty Stefanowicz. Kraków–Londyn 2014 Wydż. Studiów Międzynar. i Polit. UJ; Ośr. Myśli Polit.; Pol. Ośr. Nauk. UJ 8° ss. 272, il.

Z treści: Golemo K.: Wprowadzenie: Polonia włoska, polska diaspora, imigracja s. 7–12; Pyłat Joanna: Krótki zarys historii emigracji polskiej we Włoszech s. 15–40; Kaczyński Grzegorz: Geneza i obraz polskiej emigracji we Włoszech s. 41–69; Morawski Stanisław A.: Niektóre rzymskie inicjatywy pomocy dla kraju w latach 1957–1989 s. 71–82; Fokciński Hieronim: Polski Kościół i jego inicjatywy we Włoszech w XX wieku s. 83–95; Jaworska Krystyna: Emigracyjna działalność na rzecz kultury polskiej na przykładzie Ogniska Polskiego w Turynie s. 99–111; Prządka Ewa: Wybrane inicjatywy wydawnicze na ziemi włoskiej s. 113–127; Dyda Anna: Polska i Genua: w kręgu kontaktów historycznych i kulturowych s. 129–147; Woźniak Katarzyna: Mistrzowie teatru ubogiego we Włoszech. Zarys recepcji twórczości Tadeusza Kantora i Jerzego Grotowskiego na Półwyspie Apenińskim s. 197–210; Maciejewski Jan: Jerzy Braun. Polskość niezrealizowana s. 211–217; Malik Ewelina: „Za naszą i waszą wolność” – bitwa o Monte Cassino w pamięci społeczeństwa włoskiego s. 219–228; Bruno Luigi: Solidarność. Doświadczenia związków zawodowych w Polsce i we Włoszech s. 229–247.

2808. POLÁKI na Altaje. Altaj v Polše (XVIII–XXI vv.). Polacy w Áltaju. Áltaj w Polsce (XVIII–XXI vv.). Zbiór naukowych artykułów pod red. I. N. Nikuliny. Barnaul 2013 Fund. „Centrum Rosyjsko-Polskiego Dialogu i Porozumienia” 8° ss. 172.

Rec.: Wajs Anna, *Archeion*. T. 116: 2015 s. 630–633.

2809. RACZYŃSKI Rafał: Polacy w Islandii. Aktywność społeczno-polityczna. Gdańsk 2015 Harmonia Universalis 8° ss. 263, il.

XX w.

2810. ROMEJKO Adam: Polacy w Wielkiej Brytanii. Interpretacja mimetyczna. Tuchów 2015 Poligrafia Redemptorystów 8° ss. 600, sum.

Książka dostępna również w formie elektronicznej.

2811. RYKOWSKA Natalia: Polacy w Kazachstanie jako środowisko wychowawcze. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 241, nlb. 5, il. KUL Jana Pawła II. Wydz. Nauk Społ. (Biblioteka Pedagogiczna Katedry Pedagogiki Porównawczej Wydziału Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Seria A: Studia; t. 35).

XIX–XX w.

2812. [SEMĚNOV Evgenij Vladimirovič] Siemionow Jewgenij: Polacy w Buriacji: historia i współczesność. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 2 s. 171–196, sum., Zsfg., rez.

2813. SIDORKIEWICZ Krzysztof Jeremi: Moja Wileńszczyzna i moje Kresy. Bydgoszcz 2015 Inst. Wydawniczy „Świadectwo” 8° ss. 280.

XIX–XXI w.

2814. SKŁODOWSKI Jan: Polskie ślady przeszłości na żmudzkich cmentarzach. *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 259–277, sum., rez.

Od 1790 r.

2815. SYBIR. Doświadczenia, pamięć. Tom pokonferencyjny pod red. Albina Głowackiego. Białystok 2015 Muzeum Pamięci Sybiru. Oddz. Muzeum Wojska; Ośr. Badań Historii Wojsk. Muzeum Wojska 8° ss. 320, il.

Treść: Głowacki A.: Wstęp s. 7–10; Cz. 1: Pamięć: Sawicki Adam: Filozoficzny sens wygnania s. 13–21; Śliwowska Wiktoria: Walerian Łukasiński – jedyny polski męczennik XIX stulecia? s. 23–28; Toruń Włodzimierz: Cyprian Norwid wśród Sybiraków s. 29–39; Milewska-Młynik Anna: Polscy artyści – Aleksander Sochaczewski [1843–1923] i Stanisław Katerla [1839–1900]. Dwa spojrzenia na zesłańczą rzeczywistość s. 41–54; Krawczyk Arkadiusz: „Nad te sybirskie śpiewa ktoś cmentarze...”. O tragedii zesłańców piórem i dłutem Teofila Lenartowicza s. 55–65; Piskorska Izabela: Sybir oczyma Cezarego Mickiewicza [1838–1904] s. 67–76; Głowacki A.: O potrzebie planowania i skoordynowania badań nad losami polskich zesłańców w ZSRR w latach 1940–1946 i prac nad ich upamiętnieniem s. 77–90; Olędzka Justyna: Sybir jako mikrokosmos Rosji Sowieckiej. Koncepcja Aleksandra Wata s. 91–101; Klimczak Ewelina W.: „Rutheni Polono frater est (?)” – polsko-rosyjskie stosunki międzyludzkie okresu II wojny światowej na przykładzie Syberii i Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej s. 103–117; Niżnik Elena: Obywatele polscy w Orsku s. 119–128; Dzienis-Todorczuk Magdalena: Pośród obcych. Deportowane, w latach 1940–1941, dzieci w sowieckich domach dziecka s. 129–144; Kaniewska Agnieszka: Polskie szkolnictwo w Áltajskim Kraju w latach 1940–1946 (zarys problemu) s. 145–156; Kowalska Ewa: Zesłańcze doświadczenia rodzin zamordowanych oficerów z obozów specjalnych NKWD (w świetle dokumentów radzieckich i zbiorów Muzeum Katyńskiego) s. 157–170; Kulesza Emilia: Kochana Polska, lecz inna Polska. Powroty sybiraków do ziemi ojczystej s. 171–181; Trzeciakowska Sylwia: Powstanie i działalność Wojewódzkiego Oddziału Państwowego Urzędu Repatriacyjnego w Białymstoku (zarys tematu) s. 183–194; Gawroński Arkadiusz: Źródła do dziejów Sybiraków w zasobie Archiwum Państwowego w Białymstoku s. 195–202; Urbanowicz Beata: Obraz Syberii na kartach polskich podręczników historii z lat 1925–2009 s. 203–218; Szczepański Tomasz: Obraz martyrologii Polaków na Wschodzie w wydawnictwach opozycji PRL lat 1976–1989 s. 219–242; Załączny Jolanta;

Tematyka syberyjska w Muzeum Niepodległości w Warszawie s. 243–254; Idzior Anna: Współczesna pamięć o Sybirze w świetle prasy polskiej z lat 2008–2013 s. 255–262; II. Doświadczenia: Paduch Katarzyna: „Z przekonania”. Roman Stanisław Sanguszko [1800–1881] (zesłaniec z 1831 r.) w świetle pamiętnika matki – Klementyny z Czartoryskich Sanguszkowej s. 265–274; Łagojda Krzysztof: Dyrektywy NKWD, dotyczące deportacji ludności polskiej, a deportacyjna rzeczywistość w relacjach Polaków wysiedlonych w kwietniu 1940 r. s. 275–286; Wyrwa Maciej: Komi – inny świat, inni ludzie. Obraz Komi ASRR we wspomnieniach deportowanych obywateli II Rzeczypospolitej s. 287–297; Ciborowska Lidia: Z Piątnicy pod Kilimandżaro. Wojenna odyseja mojej babci [Stefanii Ciborowskiej z Wronowskich] s. 299–312; Stravinskienė Vitalija: Litwa – Sybir: polscy zesłańcy i ich doświadczenia s. 313–320.

2816. SZCZEPANIAK-KROLL Agnieszka: Motywacje Polaków migrujących do Berlina w latach 1980–2012. i ich tło ekonomiczne, społeczne i kulturowe. *Przeegl. Zach.* [R. 71]: 2015 [nr] 4 s. 283–303, sum.

2817. SZEMIEL Marek: Jan Janusz Sporek [ur. 1948] z Rajczy i jego działalność na rzecz kultury polskiej w USA. *Gronie*. Nr 15: 2015 s. 91–99.

2818. ŚWIADECTWA obecności. Polskie życie artystyczne we Francji w latach 1900–1939. Diariusz wydarzeń z wyborem tekstów. Cz. 2: Lata 1922–1929. Wybór, oprac. i wpraw. Anna Wierzbicka; przekł. tekstów fr. Justyna Budzyk. Warszawa 2015 Inst. Sztuki PAN 8° ss. 598, nlb. 2, tabl. 48, il., rés.

Z treści: Wprowadzenia s. 7–22; Rok 1922 s. 25–82; Rok 1923 s. 85–115; Rok 1924 s. 119–173; Rok 1925 s. 177–237; Rok 1926 s. 241–312; Rok 1927 s. 315–393; Rok 1928 s. 397–484; Rok 1929 s. 487–549; Wykaz galerii s. 594–598; Ilustracje s. 599–648.

Cz. 1: Lata 1900–1921. Warszawa 2012.

2819. VILINIAUS krašto lenkinimas. Sudaryt. Gintautas Šapoka. Puńsk 2015 „Aušros” leidykla 8° ss. 116, il.

XIX–XX w.

2820. WALASZEK Adam: Kościół, etniczność, demokracja – parafie polonijne w USA (1854–1930). *Studia Migracyjne – Przeegl. Polonijny*. R. 41: 2015 z. 1 s. 5–66.

2821. WIŚNIEWSKI Grzegorz: Polskie drogi w Petersburgu: Świacki, Słonimski, Britaniszski, Koczergin. Warszawa 2014.

Rec.: Orłowski Jan, *Slavia Orientalis*. T. 64: 2015 nr 4 s. 841–843.

2822. WYSZOWADZKI Władysław: W trosce o Kościół i Polonię. Wybór publicystyki z lat 1982–2014. Red. Marcin Nabożny. Lublin 2015 Ośr. Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym KUL 8° ss. 484, nlb. 3, tabl. 10, il. (Biblioteka Polonii. Ser. B: Materiały i Dokumenty; t. 21).

2823. YOCUM Patricia B.: Leaving Kozuchów, a Village in Dobrzechów Parish, Galicia. *Pol. American Studies*. Vol. 72: 2015 No 1 s. 61–75.

Analiza populacji emigrantów z Kozuchowa.

2824. [ZSYŁKI Polaków na Syberię w XIX i XX wieku]. *Almanach Historyczny*. T. 17: 2015 z. 1 s. 11–203, rez., streszcz.

Treść: Michalska-Bracha Lidia: Syberyjskie losy Polaków w XIX wieku w historiografii polskiej (do 1939 roku) s. 11–27; Mosunova Tat'ana: Dokumenty Gosudarstvennogo arhiva Sverdlovskoj oblasti o žizni pol'skoj obšiny na Urale v XIX veke s. 29–42; Mulina Svetlana A., Krih Anna A.: Materiały po istorii pol'skoj ssylki v Sibir' vtoroj poloviny XVIII–XIX vekov v arhivah Omska, Tomska i Tobol'ska s. 43–59; Nowiński Franciszek: Księża z ziem zabranych na zesłaniu syberyjskim. Książd Mateusz Wejt [1834–1923] na wygnaniu w Krasnojarsku s. 61–82; Trynkowski Jan: „Śmietanka do kawy...”, czyli życie codzienne na etapie (rachunki etapowe Irkuck–Wielki Nerczyński Zakład, luty–kwiecień 1840 roku) s. 83–110; Kijas Artur: Obraz Syberii w pamiętniku zesłańca Rufina Piotrowskiego s. 111–121; Mulina Svetlana A.: Adaptaciâ polâkov v Sibiri (do

1917 goda) s. 123–131; Semënov Evgenij V.: Hozâjstvennaâ deâtel'nost' pol'skih političeskih ssyl'nyh v Zapadnom Zabajkal'e v 70–80-e gody XIX veka s. 133–148; Masiarz Władysław: Dobrowolne osiedlenie się Polaków na Syberii od XVIII do początku XX wieku s. 149–171; Krih Anna A.: Dobovol'naâ agrarnaâ migraciâ pol'skogo naseleniâ v Zapadnuû Sibir' v kontekste ètničeskoj identičnosti i identifikacii polâkov (konec XIX–XX vekov) s. 173–190; Legieć Jacek: Rekruci z Królestwa Polskiego w garnizonach syberyjskich na przełomie XIX i XX wieku – liczebność i rozmieszczenie s. 191–203.

e) Historia nauki

Zob. poz. 411, 1691, 3207, 3528, 5411, 7426, 7451, 7798, 7813, 7828, 7892, 8164, 8218, 8232, 8273, 8325, 8344, 8379, 8389, 8496, 8531, 8717, 8740, 8834, 8856, 8915, 9389, 9872, 10174, 11375.

2825. ADAM Krzyżanowski 1873–1963. Materiały z posiedzenia naukowego w dniu 21 czerwca 2013 r. Red. t. Wanda Lohman. Kraków 2015 PAU 8° ss. 97, tabl. 16, il., sum. PAU, Archiwum Nauki PAN i PAU. (W Służbie Nauki; nr 24).

Treść: Wyrozumski Jerzy: Przedmowa s. 7–10; Rosicka Janina: Pamięć o Adamie Krzyżanowskim s. 11–25; Lityńska Aleksandra: Poglądy ekonomiczne Adama Krzyżanowskiego s. 27–37; Miklaszewska Justyna: Etyka i polityka w koncepcji Adama Krzyżanowskiego s. 39–48; Mierzwa Janusz: Adama Krzyżanowskiego wyprawa w świat polityki s. 49–60; Szlachta Bogdan: Historia w myśli politycznej Adama Krzyżanowskiego s. 61–74; Grodziski Stanisław: Adam Krzyżanowski a próba reaktywacji Polskiej Akademii Umiejętności w latach 1957–1958 s. 75–81; Radziszewska Maria: „Róże i kolce mej doczesności”. Wybrane pamiątki po Adamie Krzyżanowskim ze zbiorów Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie. (Wystawa towarzysząca sesji PAU) s. 83–87.

2826. ALEXANDROWICZ Stefan Witold: Franciszek Rzechulka (1887–1973) – droga od górnictwa do geologii. *Prace Komisji Historii Nauki PAU*. T. 13: 2014 s. 73–97, sum.

2827. ANDRZEJ Grzegorzczak [1922–2014]. Człowiek i dzieło. Pod red. Andrzeja Góralskiego. Warszawa 2015 Universitas Rediviva 8° ss. 418, il. (Biblioteka Dialogu).

Treść: Filozof i nauczyciel s. 9–227; Autor traktatów filozoficznych s. 229–402; Wykaz publikacji Andrzeja Grzegorzczaka s. 405–418.

2828. ANTIQUITATE imbuti. Učení ziem pruskich w badaniach nad starożytnością i epokami późniejszymi. Pod red. Beaty Gaj. Opole 2014 Fund. Nauki i Kultury na Śląsku 8° ss. 155, sum.

Z treści: Kłodziński Karol: Historyk prawa Teodor Dydyński (1836–1921) jako badacz cesarza Hadriana s. 7–15; Rostropowicz Andrzej: Ernst Theodor Gaupp [1796–1859], badacz aktów prawa miejscowego s. 17–23; Pasewicz-Rybacka Magdalena: Książd-historyk i książd-archeolog. Sylwetki Stanisława Kujota i Kazimierza Chmieleckiego s. 25–32; Lichański Jakub Z.: Richard Emil Volkmann [1832–1892] i jego badania nad tradycją antyczną s. 33–60; Rostropowicz Joanna: Hrabina Valeska Bethusy-Huc [1849–1926], egiptolodzy i mumie s. 61–69; Przysiężna-Pizarska Magdalena: Georg Raschke [1903–1973] – archeolog, badacz przeszłości s. 71–84; Martinek Libor: Paul Joachim Schebesta (*20.3.1887 Petrovice u Ratiboře, Polsko, †17.9.1967 Mödling u Vidně, Rakousko) jako badatel pygmejských a negritkých kultur s. 93–106; Ermakova Nadejda: K voprosu i rossijsko-litovskom sotrudničestve v izučeníi kul'turnogo nasledia vostočnoj Prussii s. 107–115; Jarczykowa Mariola: Kontakty uczonych z terenów Pomorza, Śląska i Prus z birzańskim dworem Radziwiłłów w XVII wieku s. 117–130; Kosiorowska-Majka Irena: Altermumswissenschaft i humanistyczna szkoła łacińska s. 131–136; Gaj B.: Ludvig Vibe i Ryszard Gansiniec, czyli dwaj „dawcy pamięci” s. 137–145.

2829. ARABAS Iwona, Asada Shoji: Polish studies of the medical traditions of the Ainu. *Organon*. No 47: 2015 s. 137–145.

Badania prowadzone przez Bronisława Piłsudskiego (1866–1918) i Wacława Sieroszewskiego (1858–1945).

2830. ARCHIWUM warszawskiej szkoły historii idei. Wstęp, wybór, red. i oprac. Andrzej Karalus i Przemysław Parszutowicz; we współpr. z Haliną Floryńską-Lalewicz. Warszawa 2015 Wydaw. IFiS PAN 8° ss. 627, nlb. 1., sum. (Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej).

Z treści: Karalus A., Parszutowicz P.: Archiwum Warszawskiej Szkoły Historii Idei s. 13–19; Skarga Barbara: Praca

organiczna a filozofia narodowa i konserwatywna katolicka przed rokiem 1864 s. 23–62; Sikora Adam: [Andrzej] Towiański – rewelator nowego objawienia s. 63–97; Tazbir Janusz: Katolicycy obrońcy tolerancji s. 149–163; Hinz Henryk: Nauka i edukacja w systemie filozoficznym Kołłątaja s. 165–207; Król Marcin: Konserwatyści krakowscy 1831–1865 s. 257–288; Wodzyńska Maria: Jules Michelet wobec „Prelekcji paryskich” Adama Mickiewicza (w setną rocznicę śmierci Micheleta) s. 289–350; Walicki Andrzej: Cyprian Norwid: trzy wątki myśli s. 413–451; Pieróg Stanisław: Rozum i uniwersum. Filozofia polityczna Józefa Kalasantego Szaniawskiego s. 481–515; Floryńska-Lalewicz Halina: Historiozofii spotkanie z historią s. 555–569; Szacki Jerzy: Sprawa początku socjologii polskiej: dwa pozytywizmy s. 571–587; Ogonowski Zbigniew: Trzy postawy wobec tolerancji: [Paweł] Włodkowic, [Andrzej Frycz] Modrzewski, socynianie s. 589–599; Szczucki Lech: Andrzeja Dudycza [1533–1589] pogląd na świat s. 601–610; Garewicz Jan: [Augusta] Cieszkowskiego „O drogach ducha” a powstanie styczniowe s. 611–618; Mencwel Andrzej: Progresizm integralny s. 619–628.

2831. AUGUST Cieszkowski in memoriam 1814–2014. Pod red. Katarzyny Meller. Poznań 2015 Wydaw. PTPN 8° ss. 173, il. PTPN, UAM w Poznaniu.

Treść: Meller K.: Jubileusz Augusta Cieszkowskiego w roku 2014 s. 7–11; Fiećko Jerzy: Cieszkowski – Krasiński Mickiewicz: relacje i wpływy. Wprowadzenie do problemu s. 13–24; Lijewska Elżbieta: Obraz społecznej harmonii w traktacie „Ojczyzna nasz” Augusta Cieszkowskiego i poemacie „Pieśni społecznej cztery stron” Cypriana Norwida s. 25–47; Matusik Przemysław: Cieszkowski a początki pracy organicznej w Poznańskim s. 49–68; Ratajczak Wiesław: Prepozytywistyczny program odnowy organizmu społecznego? Na marginesie „O ochronach wiejskich” Augusta Cieszkowskiego s. 69–91; Przychodniak Zbigniew: Z filozoficznego dziennika Augusta Cieszkowskiego (czytane w rękopisie) s. 93–119; Wawrzynowicz Andrzej: Filozofia Augusta Cieszkowskiego a dziedzictwo polskiego mesjanizmu s. 121–133; Fedorowicz Katarzyna: Gnoza i neognoza w „Ojczyzna nasz” Augusta Cieszkowskiego – zarys problemu s. 135–155; Pietrowicz Joanna: Cieszkowiana w zbiorach Biblioteki Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk s. 157–167.

2832. BARFORD Paul M., Tabaczyński Stanisław: Oblicza współczesnej archeologii w ujęciu porównawczym. Na marginesie pracy „Comparative archaeologies: a sociological view of the science of the past”, Ludomir R. Lozny red., New York 2011. *Archeologia Polski*. T. 57: 2012 z. 1/2 s. 261–293, sum.

2833. BARWIŃSKI Marek, Sawicki Tomasz, Uroda Joanna: Poles in the International Geography Olympiad (iGeo). *Geographia Polonica*. Vol. 87: 2014 issue 2 s. 309–316.

XX–XXI w.

2834. BILEK Maciej: Badania botaniczne na terenie Beskidu Sądeckiego, prowadzone przez farmaceutów. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 235–239.

W l. 20.–40. XX w.

2835. BORAWSKA Teresa: Mikołaj Kopernik i jego świat. Środowisko, przyjaciele, echa wielkiego odkrycia. Przy współdziałaniu Henryka Rietza. Toruń 2014.

Rec.: Skolimowska Anna, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 312–314.

2836. DIETL Józef: Źródła lekarskie w Swoszowicach. Red., uwspółcześnienie tekstu Katarzyna Wiwer. Wyd. 1. w tej ed. Kraków 2015 Astraia 16° ss. 32.

Podstawa ed.: Kraków 1858.

2837. DZIEJE medycyny w Polsce. T. 1: Od czasów najdawniejszych do roku 1914. Red. nauk. Wojciech Noszczyk. Warszawa 2015 Wydaw. Lekarskie PZWL 4° ss. XXIX, nlb. 1, 519, nlb. 1, il.

2838. DZIEJE medycyny w Polsce. T. 2: Opracowania i szkice. Lata 1914–1944. Red. nauk. Wojciech Noszczyk, Jerzy Supady. Warszawa 2015 Wydaw. Lekarskie PZWL 4° ss. XXI, nlb. 1, 519, nlb. 1, il.

2839. FILOZOFIA Marii Szyszkowskiej. Księga dedykowana. Pod red. Anny Krynieckiej. Białystok 2012. Kresowa Agencja Wydawnicza 8° ss. 456, il.

Z treści: Kryniecka A.: Dzieje życia Marii Szyszkowskiej s. 9–37; Breczko Jacek: Niecodzienna filozofia codzienności s. 58–75; Kryniecka A.: Założenia humanistycznej szkoły filozofii prawa Marii Szyszkowskiej s. 144–154; Dobrosielski Marian: Wartość pokoju s. 186–190; Cioch Adam: Propozycje reform społecznych Marii Szyszkowskiej s. 209–213; Kulesza Władysław T.: O senatorze doskonałym s. 214–222; Wachowiak Danuta: Klub Don Kichotów s. 230–235; Wiśniewska-Rutkowska Lucyna: Przed laty w Kielcach s. 236–238; Mędzelowski Tadeusz: Działalność Marii Szyszkowskiej na rzecz Tarnowa s. 239–241; Kotowska Danuta: Działalność Marii Szyszkowskiej w Polskim Towarzystwie Higieny Psychiczej s. 242–247; Borzyszkowska-Sękowska Felicja: Zapoznana polska myśl filozoficzna s. 248–252; Pietrzak Michał: Polska droga do konkordatu s. 273–280; Fiedorczyk Piotr: Kilka uwag o publicznej dyskusji nad prawem rodzinnym w projekcie kodeksu cywilnego z 1960 roku s. 360–380; Bańka Józef: Kultura duchowa jako istota kultury humanistycznej s. 398–409; Wykaz odznaczeń, nagród i wyróżnień Marii Szyszkowskiej s. 432; Bibliografia prac Marii Szyszkowskiej s. 433–453.

2840. FILOZOFIA wileńska XIX i XX wieku. Red. Jacek Juliusz Jadacki. Bydgoszcz 2015 Epigram 8° ss. 374, il.

Treść: Przedmowa s. 7–14; Cz. I. Filozofia I i II Rzeczypospolitej w ośrodku wileńskim: Jadacki J. J.: Wkład ośrodka wileńskiego do filozofii polskiej s. 17–30; Jadacki J. J.: Filozofia w zbiorach wileńskich s. 31–87; Cz. II. Wybór prac: Śniadecki Jan: O metafizyce (1814) s. 91–100; Dowgird Anioł: Filozofia moralna (1822–1823) s. 101–178; Bochwic Florian: O istocie wewnętrznej w człowieku objawiającej się (1847) s. 179–202; Gołuchowski Józef: O rozumieniu (1861) s. 203–213; Towiański Andrzej: Testament duchowy (1870) s. 214–225; Massonius Marian: Rozdwojenie myśli polskiej (1902) s. 226–252; Tatarkiewicz Władysław: O dwojakim pojmowaniu moralnego czynu (1919) s. 253–263; Lutosławski Wincenty: Spirytualizm jako pogląd na świat (1924) s. 264–278; Rutski Jan: Co to jest symptom? (1936) s. 279–299; Zdziechowski Marian: Pesymizm jako siła twórcza (1938) s. 300–310; Elzenberg Henryk: Rzeczywista podstawa etyki (1939) s. 311–320; Czeżowski Tadeusz: Rozważania z czasów grozy (1940–1944) s. 321–341; Cz. III. Horyzonty myślowe Wilnian w XIX wieku: Sto dwadzieścia jeden zabobonów znad Wili (poł. XIX wieku). Z rękopisu znalezionej w Bibliotece Uniwersytetu Wileńskiego s. 345–352.

2841. GAWOR Leszek: W poszukiwaniu rozumienia bytu społecznego człowieka. Filozofia polska końca XIX i w XX stuleciu. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 243, nlb. 1.

2842. GŁĄBIK Czesław: Eucken i milczenie czasu. Z historii polskich odczytań filozofa noblisty. Katowice 2015 Śląsk 8° ss. 296, il., Zsfg.

Rudolf Eucken (1846–1926) i jego recepcja w Polsce.

2843. GÓRSKI Andrzej, Letkiewicz Sławomir: Rozwój polskiej etyki i deontologii lekarskiej w latach 1945–2014. Warszawa 2015 PAN. Kom. Etyki w Nauce 8° ss. 127, il. PAN. Kom. Etyki w Nauce.

2844. GÓRSKI Piotr Władysław: Dekalog dokonań księdza Jana Krzysztofa Kluka. *Ciechanowiecki Roczn. Muzealny*. T. 11: 2015 s. 5–10.

2845. HISTORIA nauki polskiej. T. 10: 1944–1989. Cz. 1: Warunki rozwoju nauki polskiej, państwo i społeczeństwo. Pod red. Leszka Zasztowta i Joanny Schiller-Walickiej. Warszawa 2015 IHN PAN; Oficyna Wydawnicza Aspra-JR 8° ss. 447. IHN PAN.

Treść: Zasztowt L.: Wstęp s. 9–30; Roszkowski Wojciech: Polityczne i społeczno-gospodarcze uwarunkowania rozwoju nauki w Polsce 1944–1989 s. 39–122; Szumski Jan: Wpływ elity władzy ZSRR na rozwój nauki w Polsce 1945–1964 s. 123–176; Dybiec Julian: Warunki rozwoju nauk humanistycznych i społecznych s. 177–298; Wróblewski Andrzej Kajetan: Warunki rozwoju nauk matematyczno-fizycznych po 1945 roku s. 299–336; Kuźnicki Leszek: Warunki rozwoju nauki w Polsce w latach 1944–1989. Ujęcie biologa s. 337–388; Orłowski Bolesław: Warunki rozwoju techniki i nauk technicznych w PRL s. 389–426. T. 1. Wrocław 1970.

2846. HISTORIA nauki polskiej. T. 10: 1944–1989. Cz. 2: Instytucje. Pod red. Leszka Zasztowta i Joanny Schiller-Walickiej. Warszawa 2015 IHN PAN; Oficyna Wydawnicza Aspra-JR 8° ss. 681. PAN. IHN.

Treść: Hübner Piotr: Polityka naukowa i struktury organizacyjne nauki w latach 1944–1989 s. 11–210; Piskurewicz Jan: Społeczny ruch naukowy w Polsce w latach 1944–1989 s. 211–270; Tandecki Janusz: Organizacja i działalność archiwów w Polsce w latach 1944–1989 s. 271–358; Puchalski Jacek: Biblioteki w życiu naukowym PRL i poza krajem w latach 1939–1989 s. 359–484; Draus Jan: Nauka polska na emigracji 1945–1990 s. 485–682.

2847. HISTORIA nauki polskiej. T. 10: 1944–1989. Cz. 3: Idee i praktyka. Pod red. Leszka Zasztowta i Joanny Schiller-Walickiej. Warszawa 2015 IHN PAN; Oficyna Wydawnicza Aspra-JR 8° ss. 455, il. IHN PAN.

Treść: Borzym Stanisław: Marksizm a inne nurty filozofii s. 9–86; Kosicki Piotr H.: Nauka polska a Kościół – Kościół wobec życia naukowego s. 87–166; Terlecki Ryszard: Aparat bezpieczeństwa wobec środowisk akademickich i naukowych w latach 1945–1989 s. 167–214; Degen Dorota: Polityka wydawnicza w sferze nauki w latach 1944–1960 s. 215–262; Jeszke Jaromir: Upowszechnianie nauki – nauka a media s. 263–354; Tucholski Zbigniew: Wpływ techniki wojskowej na gospodarke i badania techniczne w latach 1944–1956 s. 355–426.

2848. HOFFMANN Mirosław J[anusz]: Dzieje archeologii Prus Wschodnich od początku XVIII wieku do 1920 roku. Olsztyn 2013 Pracownia Wydaw. Nauk.; Tow. Nauk. „Pruthenia” 8° ss. 212, il., Zsfg. (Monumenta Literaria Prussiae. Ser. C: Monografie; nr 4).

2849. HOMO moralis – homo creativus. Prace dedykowane profesorom Zdzisławowi Kalicie, Krzysztofowi Kaszyńskiemu. Red. nauk. i oprac. Joanna Dudek i Stefan Konstańczak. Zielona Góra 2015 Oficyna Wydawnicza Uniw. Zielonogórskiego 8° ss. 230, il.

Z treści: O drodze naukowej prof. dra hab. Zdzisława Kality s. 9–14; O drodze naukowej prof. dra hab. Krzysztofa Kaszyńskiego s. 15–20; Konstańczak S.: Kazimierz Twardowski o moralnych podstawach prawa pozytywnego s. 97–106; Zegzuła-Nowak Joanna: Tadeusz Kotarbiński w świetle nieznanych źródeł archiwalnych Mieczysława Wallisa s. 209–230.

2850. IWANICKI Juliusz: Znaczenie religii w filozofii społecznej Stanisława Staszica. *Przeegl. Religioznawczy*. [R. 58]: 2014 [nr] 3 s. 121–131, sum.

2851. JACKOWSKI Antoni, Bilaska-Wodecka Elżbieta, Sołjan Izabela: 80 years after the 14th Congress of the International Geographical Union in Warsaw, 23–31 August 1934. *Geographia Polonica*. Vol. 87: 2014 issue 2 s. 295–308.

2852. JADACKI Jacek [Juliusz]: Filozofia polska XIX i XX wieku. T. 1: Wiek XIX. Warszawa 2015 Semper 8° ss. 388, il.

Toż. T. 2: Wiek XX. Warszawa 2015 ss. 409, il.

2853. JADACKI J. [J.]: Polish philosophy of the 19th and 20th centuries. Heritage studies. Warsaw 2015 Semper 8° ss. 528, il.

2854. JERZY Smoleński 1881–1940. Materiały z posiedzenia naukowego w dniu 19 listopada 2010 roku. Red. nauk. Antoni Jackowski. Kraków 2015 PAU 8° ss. 139, tabl. 30, il. + dysk optyczny (CD). (W Służbie Nauki; nr 25).

Treść: Jackowski A.: Wstęp s. 7–9; Jackowski A.: Droga życiowa Jerzego Smoleńskiego s. 11–50; Alexandrowicz Stefan Witold: Jerzy Smoleński jako geolog s. 51–76; Izmailow Bogdana, Krzemień Kazimierz, Michno Anna: Jerzego Smoleńskiego zainteresowania geomorfologią i geografją fizyczną s. 77–84; Ptaszycka-Jackowska Danuta: Zasługi Jerzego Smoleńskiego w zakresie ochrony przyrody oraz planowania przestrzennego i regionalnego s. 85–92; Jackowski A., Sołjan Izabela: Antropogeografia w badaniach Jerzego Smoleńskiego s. 93–109; Smoleński Stanisław: Mój Ojciec. Wspomnienie s. 111–120; Piotrowska Małgorzata: Wspomnienia rodzinne s. 121–128; Winiarczyk Katarzyna: Kilka słów o wystawie „W poszukiwaniu prawdy w nauce i życiu” s. 129–131.

2855. JERZY Starnawski (1922–2012) in memoriam. T. 1: Uczony, mistrz, przyjaciel. Pod red. Marii Wichowej. Łódź 2014 Wydaw. UŁ 8° ss. 517, il.

Z treści: Wichowa M.: Mój mistrz s. 13–33; Budzyński Józef: Humanista na uniwersyteckiej katedrze s. 34–58; Nieznanowski Stefan: Lubelskie lata Jerzego Starnawskiego s. 59–64; Nowicka-Jeżowa Alina: Jerzy Starnawski w Europie s. 66–77; Płachcińska Krystyna: Osiągnięcia Jerzego Starnawskiego w zakresie edytorstwa s. 78–122; Kuran Michał: Jerzy Starnawski jako odkrywca poloników s. 123–152; Włodarski Maciej: Jerzy Starnawski jako biografista s. 153–172; Borek Piotr: Staropolska literatura religijna w badaniach Jerzego Starnawskiego s. 173–186; Krawczyk Antoni: Jerzy Starnawski – badacz wiedzy o literaturze staropolskiej s. 187–215; Maślanka Julian: Wielcy romantycy w pracach Jerzego Starnawskiego s. 216–237; Mejor Mieczysław: Jerzy Starnawski jako badacz Kresów s. 238–248; Kosman Marcei: Kresy w badaniach i piśmiennictwie Jerzego Starnawskiego s. 249–264; Chemperek Dariusz: Lubelscy naukowcy-humaniści w zbiorze Jerzego Starnawskiego s. 265–273; Ołdakowska-Kuflowa Mirosław: Jerzy Starnawski – badacz kultury i literatury ziemi lubelskiej s. 274–289; Nowicka-Struska Anna: Hieronim Łopaciński i Biblioteka jego imienia pośród pasji badawczych i w życiu Profesora Jerzego Starnawskiego s. 290–307; Kowalska Marzena: Jerzy Starnawski jako badacz dziejów i kultury ziemi zamojskiej s. 308–325; Wicher Andrzej: Kilka refleksji o tomie pt. „Anglo-Polonica” autorstwa prof. Jerzego Starnawskiego s. 326–330; Zawadzki Robert K.: Jerzy Starnawski jako miłośnik antyku s. 331–337; Wich-Szymczak Urszula: Jerzy Starnawski jako redaktor zeszytów „Filomata” poświęconych antykowi w Polsce s. 338–352; Sulejewicz-Nowicka Monika: Jerzy Starnawski jako bibliolog s. 353–382; Gruszka Zbigniew: Udział prof. dr Jerzego Starnawskiego w kształceniu łódzkich kadr bibliotekarskich. Prace dyplomowe z zakresu bibliotekoznawstwa, bibliografii i czasopiśmiennictwa wykonane pod kierunkiem Profesora w latach 1972–1991 s. 383–395; Kuran Michał, Kuran Magdalena: Działalność dydaktyczna prof. dra Jerzego Starnawskiego w świetle napisanych pod jego opieką prac magisterskich s. 396–416; Tadeusiewicz Hanna: Działalność Jerzego Starnawskiego w ŁTN s. 417–419; Pudłocki Tomasz: Jerzy Starnawski w pracach na rzecz Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemysłu s. 420–443; Kujawińska-Courtney Krystyna: Na pograniczu literatury polskiej i angielskiej spotkania z Panem Profesorem zwyczajnym doktorem Jerzym Starnawskim s. 444–452; Przyjaciel prawy „alter ego”. Wspomnienia uczniów, współpracowników, przyjaciół s. 453–474; Starnawski Jerzy: Autobiografia naukowa s. 477–515.

Toż. T. 2: Bibliografia osobowa. Oprac. M. Wichowa. Łódź 2014 ss. 266, tabl. 1.

Rec.: Piątek Marcin: „Życie moje będzie służbą nauce polskiej” (w hołdzie Profesorowi Jerzemu Starnawskiemu). *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 2 s. 229–236.

2856. JOACHIM Oelhaf [1570–1630] i jego następcy. Pod red. Adama Szarszewskiego i Bartłomieja Sieka. Gdańsk 2013.

Rec.: Pękacka-Falkowska Katarzyna, *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 222–227.

2857. JÓZEF Morozewicz [1865–1941] – pierwszy dyrektor Państwowego Instytutu Geologicznego. [Aut.] Marek Graniczny, Stanisław Wołkowicz, Krystyna Wołkowicz, Halina Urban. Warszawa 2015 Państw. Inst. Geologiczny – Państw. Inst. Badawczy 8° ss. 213, il. (Wokół Geologii).

2858. KACZMAREK Jarmila [Elżbieta], Kaczmarek Hieronim, Silska Patrycja: Początki starożytnictwa wielkopolskiego w korespondencji Towarzystwa Przyjaciół Nauk Poznańskiego. Poznań 2013.

Rec.: Linetty Jakub, *Archeologia Polski*. T. 60: 2015 s. 179–187.

2859. KAJDAŃSKI Edward: Polacy na Dalekim Wschodzie. Inżynier Kazimierz Grochowski [1873–1937], Czyngis-chan i złoto barona Ungerna. Warszawa 2014 Książka i Wiedza 8° ss. 368, il.

2860. KAŁUŻNY Józef Cezary: Święty Józef Bilczewski [1860–1923]. Badacz starożytności chrześcijańskiej i jego interdyscyplinarna metoda w świetle nieznanych materiałów źródłowych z lat 1885–1900. Lwów–Kraków 2015 Wydaw. Bł. Jakuba Strzemie Archidiec. Lwowskiej ob. łac. 8° ss. 416, il., sum., rez. (Biblioteka Historyczna Archiwum Metropolii Lwowskiej Obrządu Łacińskiego w Krakowie. Ser. B: Studia; t. 12).

2861. KAMIŃSKI Daniel: Sławomir Miklaszewski (1874–1949) wybitny polski gleboznawca. Warszawa 2015 Centr. Bibl. Rolnicza im. Michała Oczapowskiego 8° ss. 70, il. Centr. Bibl. Rolnicza im. Michała Oczapowskiego. (Galeria Meritorium Agriculture; z. 9).

2862. KAMIŃSKI D.: Stefan Moszczeński (1871–1946). Twórca ekonometrii rolnej. Warszawa 2015 Centr. Bibl. Rolnicza im. Michała Oczapowskiego 8° ss. 76, il. (Galeria Meritorium Agriculture; z. 8).

2863. KAZIMIERZ Twardowski we Lwowie. O wielkim myślicielu, nauczycielu i obywatelu. Red. Anna Brożek. Bydgoszcz 2015 Epigram 8° ss. 255, il.

Z treści: Brożek A.: Wstęp. O wielkości Twardowskiego [1866–1938] s. 7–14; Brożek A., Jadacki Jacek [Juliusz]: Poglądy filozoficzne Kazimierza Twardowskiego s. 17–34; Brożek A.: Twardowski jako pedagog – Twardowski o pedagogice s. 105–124; Twardowski Kazimierz: Zasadnicze pojęcia dydaktyki i logiki (fragmenty) s. 125–190; Brożek A.: Twardowski jako obywatel – Twardowski o postawie obywatelskiej s. 193–216; Twardowski K.: O patriotyzmie s. 217–233; Twardowski K.: O dostojności uniwersytetu s. 234–245; Piśmiennictwo s. 247–250.

2864. KŁOS Tomasz: *Algoritmus, to jest Nauka liczby polską rzeczą* wydana. Kraków, Helena Unglerowa, 1538. Do dr. podał Wiesław Wydra. Poznań 2015 Wydaw. Poznańskich Studiów Polonistycznych; Bibl. Uniwersytecka 8° ss. 48, nlb. 1, il. (Bibliotheca Paleotyporum in Lingua Polonica Impressorum).

Tekst gł. w formie faks. Podręcznik do matematyki.

2865. KÖHLER Piotr: Naukowa spuścizna Jeana Emmanuela Giliberta w Polsce (egzemplarze dzieł, recepcja). *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 1 s. 185–215, sum.

2866. KOKOWSKI Michał: The science of science (naukoznawstwo) in Poland: The changing theoretical perspectives and political contexts – a historical sketch from the 1910s to 1993. *Organon.* No 47: 2015 s. 147–237.

2867. KOLBUSZEWSKA Jolanta: Kobiety w nauce. Akademicki awans polskich historyczek wczoraj i dziś. *Sensus Historiae.* Vol. 19: 2015 [nr] 2 s. 109–121, abstr.

W l. 1897–2015.

2868. KOLMASIAK Mariusz: Zbigniew Wójcik (1922–2014). *Miscellanea Historico-Archivistica.* T. 22: 2015 s. 391–400.

2869. KONARSKA-ZIMNICKA Sylwia: Wkład Ślązaków w rozwój krakowskiej szkoły astrologicznej na przełomie XV i XVI wieku. „Wprowadzenia do astronomii” Jana z Głogowa i Michała Falknera z Wrocławia. *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 4 s. 25–44, sum., Zsfg.

2870. KOZŁOWSKI Stefan Karol: Kwiat królestwa. Archeologów polskich pokolenie trzecie. Warszawa–Łódź 2015 Ośr. Badań nad Antykiem Europy Południowo-Wschodniej. Uniw. Warszawski; Inst. Archeologii. UŁ 4° ss. 303, tabl. 20, il.

XX w.

2871. KRYŚCIAK Zdzisław: W 500 rocznicę śmierci Adama z Bochenia [zm. 1514]. *Roczniki Łowickie.* T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 168–201.

2872. KULINIAK Radosław, Leszczyna Dorota: Polemiki wokół dawnych polskich przekładów Kantowskich „Prolegomenów do wszelkiej przyszłej metafizyki, która będzie mogła wystąpić jako nauka”. Wrocław 2015 Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe 8° ss. 211, sum. (Spory wokół polskich przekładów dzieł Immanuela Kanta z lat 1795–1918; cz. 1).

2873. KUNISZ Krzysztof: Kultura, moralność oraz duchowość w filozofii Anny Teresy Tymienieckiej [1923–2014]. *Logos i Ethos*. [R. 25]: 2015 [nr] 1 s. 25–40.

2874. LUDWIK Fleck. Tradycje, inspiracje, interpretacje. Pod red. Bożeny Płonki-Syroki, Pawła Jarnickiego, Bogdana Balickiego. Wrocław 2015 Wydaw. Fund. Projekt Natura 8° ss. 313, il.

Z treści: Płonka-Syroka B.: Wstęp s. 5–9; Płonka-Syroka B.: Metodologia Ludwika Flecka [1896–1961] w kontekście standardu teoretycznego medycyny klinicznej (1750–1935) s. 13–40; Sauerland Karol: Fleck i nominalizm s. 41–47; Żuk Leszek: Trzy aspekty poznania naukowego w świetle koncepcji Ludwika Flecka s. 49–73; Zienkiewicz Dariusz: Porównawcza teoria poznania – antidotum na metafizyczne zakłęcia s. 77–91; Tajer Cezary J.: Filozofia nauki Ludwika Flecka a projekt hermeneutyczny Hansa-Georga Gadamera s. 151–186; Więzień nr 4935: O dębie Goethego w obozie buchenwaldzkim s. 189–191; Fehr Johannes: O kończeniu – i o tym, czego nie można usunąć s. 193–211; Sacha Magdalena: „Prawda i zmyślenie”. Mit i historia w pewnej opowieści z obozu koncentracyjnego s. 213–231; Jarnicki P.: Dwie bibliografie recepcji Ludwika Flecka i materiały dostępne w Internecie s. 235–237; Jarnicki P.: Bibliografia recepcji teorii Ludwika Flecka w języku polskim s. 239–255; Jarnicki P.: Bibliografia recepcji teorii Ludwika Flecka w języku angielskim s. 257–294; Jarnicki P.: Posłowie s. 295–298.

2875. MAMZER Henryk: Profesor Stanisław Kurnatowski (1929–2015). Interdyscyplinarny wymiar archeologii. *Slavia Antiqua*. T. 56: 2015 s. 9–27, sum.

2876. MATWIJÓW Maciej: Wkład polskiego środowiska we Lwowie w rozwój humanistyki polskiej po II wojnie światowej. *Przeł. Wsch.* T. 13: 2014 z. 4 s. 1079–1096.

2877. MATYASZEWSKI Paweł: Tłumaczenia dzieł Monteskiusza na język polski. Od XIX wieku do współczesności. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 213–237, sum., rés.

2878. MIKUCKI Kazimierz: Tomizm w Polsce po II wojnie światowej. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 366, sum.

2879. MINTA-TWORZOWSKA Danuta: Czy współczesna i przyszła archeologia będzie „potrzebowała” teorii? *Archeologia Polski*. T. 60: 2015 s. 21–37, sum.

2880. MYŚL badawcza Aleksandra Gardawskiego. Pod red. Haliny Taras. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 234, il., sum. Miasto Lublin, Inst. Archeol. UMCS w Lublinie.

Treść: Żuk Krzysztof, Taras H.: Przedmowa s. 7–8; Gurba Jan, Kmieciniński Jerzy: Aleksander Gardawski [1917–1974] – życie i dzieło s. 9–15; Kurzątkowska Urszula: Bibliografia Profesora Aleksandra Gardawskiego s. 17–29; Gardawski Juliusz: Kilka uwag o rodzinie i młodości Aleksandra Gardawskiego s. 31–42; Suchodolski Stanisław: Świadectwo naocznego świadka s. 43–57; Gediga Bogusław: Aleksandra Gardawskiego inspiracje w badaniach starszej epoki brązu s. 59–68; Górski Jacek, Makarowicz Przemysław, Taras H.: Kultura trzciniecka w ujęciu Aleksandra Gardawskiego a współczesne jej pojmowanie s. 69–85; Czopek Sylwester, Kłosińska Elżbieta: Profesora Aleksandra Gardawskiego badania nad kulturą łużycką s. 87–101; Blajer Wojciech: Skarby jako źródło do badań zagadnień wytwórczości, społecznych i rytualnych oraz instrument datowania względnego s. 103–116; Młynarska-Kaletynowa Marta: O badaniach dawnego Lublina s. 117–122; Rozwałka Andrzej: Początki Lublina w ujęciu Aleksandra Gardawskiego a współczesny stan badań s. 123–150; Kacprzak Anna, Lis Paweł: Chodlik w świetle badań Aleksandra Gardawskiego s. 151–164; Dekówna Maria: Dwa przedmioty szklane z wczesnośredniowiecznego grodziska w Chodliku, pow. Opole Lubelskie, woj. lubelskie s. 165–182; Miechowicz Łukasz: Śladami Profesora Aleksandra Gardawskiego po Chodliku i Kotlinie Chodelskiej s. 183–192; Kokowski Andrzej: Etniczne widzenie pradziejów u Aleksandra Gardawskiego s. 193–202; Buko Andrzej: Identyfikacja etniczna w archeologii wczoraj i dziś: nadzieje i rozczarowania s. 203–217; Kmieciniński Jerzy: Świadomość historyczna u korzeni s. 219–234.

2881. MYŚL Barbary Skargi. Droga osobna. Pod red. Jacka Migasińskiego i Magdaleny Środy. Warszawa 2015 Wydaw. Inst. Filozofii i Socjologii PAN 8° ss. 203, nlb. 1. (Archiwum Warszawskiej Szkoły Historii Idei. Studia).

Z treści: Migasiński J., Środa M.: Słowo wstępne s. 7–13; Marciszuk Piotr: Barbara Skarga [1919–2009] i autorytet s. 27–33; Kołakowski Andrzej: Barbary Skargi „Ortodoksja i rewizja w pozytywizmie francuskim” jako klasyczne dzieło warszawskiej szkoły historii idei s. 49–58; Migasiński J.: Metafilozofia Barbary Skargi wobec historii idei s. 59–75; Środa M.:

„Panuje ta bestia nad nami”. O kręgach zła w filozofii Barbary Skargi s. 133–169; Bibliografia Barbary Skargi. Oprac. Stanisław Gromadzki s. 171–204.

2882. NAUKA w powojennym Wrocławiu 1945–2015. W 70 rocznicę powstania polskiego środowiska naukowego we Wrocławiu. Pod red. Wojciecha Kucharskiego, Katarzyny Bock-Matuszyk, Grzegorza Straucholda. Wrocław 2015 Ośr. „Pamięć i Przyszłość” 8° ss. 575, il., sum. Ośr. „Pamięć i Przyszłość”.

Treść: Kucharski W., Bock-Matuszyk K., Strauchold G.: Wstęp s. 9–10; Bock-Matuszyk K.: Nauka wrocławska w relacjach profesorów – potencjał badawczy narracji biograficznych s. 13–32; Nowosielska-Sobel Joanna: Pionierski czas nauki polskiej we Wrocławiu w świetle wspomnień s. 33–42; Srebrakowski Aleksander: Wileńscy naukowcy we Wrocławiu s. 45–66; Malicka Danuta: Rektor z Kresów. Zasługi Seweryna Wysłoucha dla środowiska akademickiego Wrocławia w latach 1946–1968 s. 67–82; Hytrek-Hryciuk Joanna: Herstoria – Hanna Hirszfild 1884–1964 s. 83–90; Strauchold G.: Profesor Ewa Małczyńska – między średniowieczem a marksizmem s. 91–105; Żerelik Rościsław: Drugie powojenne pokolenie mediewistów wrocławskich. Profesorowie Marian Haisig, Waław Korta, Roman Heck s. 107–118; Kucharski W.: O Bruno Mazur OP i jego związki z nauką wrocławską s. 119–127; Żukowski Przemysław Marcin: Z Kresów Wschodnich na Uniwersytet Wrocławski. Drogi dotarcia – na przykładzie pracowników Wydziału Prawa s. 129–154; Burak Marek: Geneza politechniki we Wrocławiu (styczeń 1945–sierpień 1946) s. 157–176; Wojtkiewicz-Rok Wanda: Organizacja kształcenia medycznego we Wrocławiu od 1945 r. oraz wybrane kierunki badań naukowych s. 177–190; Jaworski Paweł: Budowa podstaw Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu – Wydział Rolniczy i Wydział Medycyny Weterynaryjnej w latach 1945–1956 s. 191–203; Pijarowska Aleksandra: Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu – twórcy i kontynuatorzy s. 205–213; Ordyłowski Marek: Akademia Wychowania Fizycznego: kierunki badań, twórcy i uczniowie s. 215–228; Piela Michał: Teologia jako refleksja naukowa na Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu (1968–2014) s. 229–245; Mutor Marek: Katolicki Instytut Naukowy we Wrocławiu 1957–1958 (1959) s. 247–261; Biler Piotr, Buraczewski Dariusz: Matematyka na Uniwersytecie Wrocławskim w latach 1945–2014 s. 265–279; Migoń Piotr, Łoboda Jan: Powojenna geografia wrocławska – od studiów lokalnych po problemy globalne s. 281–294; Łobodzińska Romana: Z ulicy Szewskiej na plac Nankiera. Dzieje powojennej polonistyki wrocławskiej s. 295–305; Zybura Marek: Powojenna germanistyka (literaturoznawcza) we Wrocławiu 1945–2015: ludzie, struktury, badania s. 307–326; Uczkiewicz Katarzyna: Zanim powstała wrocławska bohemistyka. O „szpiegowskim” epizodzie w dziejach nauczania języka czeskiego na Uniwersytecie im. Bolesława Bieruta we Wrocławiu s. 327–336; Wolański Marian S.: „Stosunki międzynarodowe” na Uniwersytecie Wrocławskim. Geneza, struktury, badania naukowe s. 337–345; Koredczuk Józef: Rozwój nauk penalnych na Uniwersytecie Wrocławskim po II wojnie światowej s. 347–355; Suleja Włodzimierz: Historycy dziejów najnowszych w powojennym Wrocławiu s. 357–362; Kościk Elżbieta: Historia gospodarcza na Uniwersytecie Wrocławskim w latach 1945–2014 s. 363–371; Hryciuk Grzegorz: Wrocławskie badania wschodnie. Wstępna charakterystyka kierunków i obszarów zainteresowań s. 373–388; Maroń Jerzy: Wojskowe badania historyczne we Wrocławiu do przełomu stuleci s. 389–408; Wójcik Marek L.: Badania sfragistyczne we wrocławskim ośrodku naukowym w latach 1945–2014 s. 409–427; Ptak Roman: Pionierzy elektroniki i informatyki na Politechnice Wrocławskiej s. 429–445; Panasewicz Anna: Dzieje wrocławskiej medycyny sądowej po 1945 r. s. 447–450; Granat-Janki Anna: Działalność naukowa Katedry Teorii Muzyki i Historii Śląskiej Kultury Muzycznej Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu s. 451–460; Cylulko Paweł: Wrocławska Muzykoterapia s. 461–471; Przybytek Dariusz, Strauchold G.: Lwowska kartografia we Wrocławiu po 1945 r. i co z tego zostało? s. 473–480; Kawalec Krzysztof: Inwigilacja Uniwersytetu Wrocławskiego przez komunistyczną policję polityczną w końcu lat 80. XX w. Próba oceny zjawiska s. 483–492; Suleja Teresa: Badania naukowe w Archiwum Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1989–2014. Perspektywa kulturowego pogranicza s. 493–502; Dackiewicz Krzysztof: Budynki Politechniki Wrocławskiej – od powstania uczelni do chwili obecnej s. 503–520; Gabiś Agata: Kliniki weterynaryjne Uniwersytetu Przyrodniczego – zielona enklawa nauki przy pl. Grunwaldzkim s. 521–530.

2883. OGÓLNOPOLSKIE seminarium naukowe „Nauka o glebie w 200-letniej tradycji kształcenia przyrodniczego w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie” połączone z Jubileuszem 90-lecia urodzin prof. dr. hab. Zygmunta Brogowskiego. Warszawa 2015 Wydaw. SGGW 8° ss. 81, il. SGGW w Warszawie. Katedra Nauk o Środowisku Glebowym. Zakł. Gleboznawstwa.

Materiały konferencyjne, Warszawa, 23 X 2015 r. XIX–XXI w.

2884. OLSZANIEC Szymon, Pawlak Marcin [N.], Wojciechowski Przemysław: Prof. Maria Jaczynowska – [1928–2008] wybitna badaczka świata starożytnego. *Klio*. T. 30: 2014 nr 3 s. 3–18, sum.

2885. PARYS Jan: Nauka i wiara. W dwudziestą rocznicę śmierci o. Józefa Marii Bocheńskiego [1902–1995]. *Arcana*. Nr 122: 2015 s. 145–155.

2886. PILARCZYK Piotr M.: Początki nauk prawno-finansowych w Polsce (do 1918 r.). *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 285–298, rés., sum.

Od XVIII w.

2887. PŁONKA-SYROKA Bożena: Medycyna w historii i kulturze – studia z antropologii wiedzy. Wrocław 2013 Wydaw. Uniw. Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu 8° ss. 517.

Rec.: Morawiec Norbert, Srogosz Tadeusz: Popularyzacja antropologii wiedzy w polskiej historiografii nauki. *Sensus Historiae.* Vol. 18: 2015 [nr] 1 s. 204–210.

2888. POBOCHA Jerzy: 50 lat psychiatrii sądowej w Szczecinie (1964–2014). *Kronika Szczecina.* Nr 33: 2014/2015 [dr.:] 2015 s. 127–133.

2889. PROFESOR Janina Jasnowska [ur. 1925]. Miejsca, ludzie, świat, który pokochała. Pod red. Ewy Komorowskiej [i in.]. Szczecin 2015 Volumina.pl Daniel Krzanowski 8° ss. 101, il. Szczecińskie Tow. Nauk.

Botanik.

2890. PROFESOR Mieczysław Wysiecki [ur. 1935] – portret wielokrotny. Pod red. Ewy Komorowskiej [i in.]. Szczecin 2015 Volumina.pl Daniel Krzanowski 8° ss. 103, il. Szczecińskie Tow. Nauk.

Metaloznawca.

2891. PRZYBYŁO Sławomir: Wolność według Lorda Actona i Józefa Tischnera. Analiza porównawcza myśli dwóch katolickich liberałów. *Politeja.* 2014 nr 2(28) s. 359–385.

2892. RAFALSKA-ŁASOTA Alicja: Obchody 100 rocznicy śmierci Karola Stanisława Olszewskiego (1846–1915). *Prace Komisji Historii Nauki PAU.* T. 14: 2015 s. 335–344.

2893. ROK Jana Czochralskiego. T. 1–2. Red. nauk. Mirosław Władysław Nader. Warszawa 2014.

Rec.: Tomaszewski Paweł E., *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 1 s. 252–256.

2894. RUTKOWSKA Elżbieta: Techniki sporządzania odwarów („decocta”), naparów („infusa”) i maceracji („macerationes”) w świetle podręczników do receptury z XIX wieku i pierwszej połowy XX wieku. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 1 s. 231–246.

2895. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat Instytutu Techniki Budowlanej w polskiej i europejskiej przestrzeni badawczej. 70 years of Building Research Institute – ITB in Polish and European research area. Praca zbiorowa. Pod red. Jadwigi Fangrat. Warszawa 2015 Inst. Techniki Budowlanej. Dział Wydawniczy 8° ss. 177, il., sum. Inst. Techniki Budowlanej. (Prace Naukowe. Monografie).

2896. [SIEDEMDZIESIĘCIOLECIE] 70-lecie Instytutu Geodezji i Kartografii. Wydanie jubileuszowe. Red. nauk. Beata Konopska. Warszawa 2015 Inst. Geodezji i Kartografii 8° ss. 199, il.

2897. SIEŃKOWSKI Eugeniusz: Mikołaj Kopernik jako lekarz. Red. Romuald Skaliński; przygot. wyd. Urszula Adamska, Józef Waliszewski. Toruń 2010 Tow. Esperanckie „Flamo” 8° ss. nlb. 6, 12, nlb. 18, il.

Podst. wyd.: Mikołaj Kopernik jako lekarz i medycyna jego czasów. *Archiwum Historii Medycyny.* T. 36: 1973 z. 4.

2898. SIERPOWSKI Stanisław, Malinowski Józef: Doktorzy honoris causa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. T. 1: Okres międzywojenny. Poznań 2014.

Toż. T. 2: 1951–1979. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. UAM ss. 195, il. UAM.

Rec. [T. 1]: Wiśniewski Jarosław, *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 291–293.

2899. SKODLARSKI Janusz: Władysław Grabski jako ekonomista (1874–1938). Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 144. UŁ.

2900. SKRZYŃSKI Tomasz: Aktywność Tadeusza Banachiewicza na posiedzeniach walnych i w pracach Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Polskiej Akademii Umiejętności w latach 1919–1952. *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 3 s. 367–387, sum.

2901. SKRZYŃSKI T.: Związki Stanisława Estreichera z Akademią Umiejętności i Polską Akademią Umiejętności (w świetle jej akt). *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 2 s. 39–55, sum.

W l. 1888–1939.

2902. STANISŁAW Zaremba (1863–1942)]. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 4 s. 37–139, sum.

Treść: Ciesielska Danuta, Ciesielski Krzysztof: Stanisław Zaremba (1863–1942) i jego działalność na rzecz matematyki s. 37–70; Ciesielska D.: Stanisław Zaremba (1863–1942). Publikacje, odczyty i wykłady s. 71–98; Polak Paweł: Stanisława Zarembę filozoficzna koncepcja nauki s. 99–129; Pogoda Zdzisław: Stanisław Zaremba i krytalografia s. 131–139.

2903. [STO] 100 lat Instytutu Rolniczego w Bydgoszczy (1906–2006). Praca zespołowa. Pod red. Izzydora Gutmańskiego. Bydgoszcz 2015 Inst. Wydawniczy „Świadectwo” 8° ss. 248, il., sum., Zsfg.

Treść: Gutmański I.: Początki Instytutu (1902–1919) s. 15–31; Gutmański I.: Okres międzywojenny (1920–1939) s. 32–40; Gutmański I.: Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach. Oddział w Bydgoszczy (1945–1950) s. 41–48; Gutmański I.: Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach. Oddział w Bydgoszczy (1950–1992) s. 49–54; Gutmański I.: Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Radzikowie. Oddział w Bydgoszczy (1951–2010) s. 55–94; Gutmański I.: Instytut Ochrony Roślin w Poznaniu – Państwowy Instytut Badawczy. Oddział w Bydgoszczy (1951–1960) s. 95; Łabędzki Leszek: Instytut Melioracji i Użytków Zielonych w Falentach. Oddział w Bydgoszczy (1953–2010) s. 96–102; Gutmański I.: Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonnej. Oddział w Bydgoszczy (1945–1990) s. 103–104; Krumrych Wiesław: Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach. Oddział w Bydgoszczy (1945–2013) s. 105–112; Anhalt Dobromiła, Nowaczyk Agnieszka: Centralna Biblioteka Rolnicza. Oddział w Bydgoszczy (1906–2004) s. 113–123; Gutmański I.: Towarzystwa Naukowe i Stowarzyszenia s. 124–128; Gutmański I.: Kalendarium [1902–2013] s. 129–131; Gutmański I.: Epilog s. 132–135; Bibliogramy s. 151–248.

2904. [SZEŚĆDZIESIĄT pięć] 65 lat doświadczalnictwa na Podlasiu pod patronatem Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB. Oprac. Tadeusz Dworakowski, Jerzy Kuźmicki. Puławy-Szepietowo 2015 Wydaw. IUNG-PIB; Podlaski Ośr. Doradztwa Rolniczego 8° ss. 44, il. Inst. Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państw. Inst. Badawczy w Puławach, Podlaski Ośr. Doradztwa Rolniczego w Szepietowie.

2905. SZKICE z dziejów kościańskiej psychiatrii. Opracowanie zbiorowe. Pod red. Teresy Masłowskiej. Kościan 2015 Przeds. AGA; Książnica Pol. 8° ss. 80, il. (Biblioteczka Wiadomości Kościańskich).

XIX–XXI.

2906. TOMASZEWSKI Paweł E.: Jan Czochrański [1885–1953] – historia człowieka niezwykłego. *Prace Komisji Historii Nauki PAU*. T. 13: 2014 s. 57–72, sum.

Uzup.: Kokowski Michał: Komentarz do artykułu... *Tamże* s. 131–140, sum; Repl.: Tomaszewski P. E.: Uwagi do

komentarza prof. Michała Kokowskiego o badaniach życiorysu Jana Czochralskiego. *Tamże*. T. 14: 2015 s. 275–281; Polem.: Kokowski M.: Uwagi do komentarza.... *Tamże* s. 283–288.

2907. TUCHOLSKA-LENART Aleksandra: 40 lat Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 3 s. 119–121.

W l. 1973–2013.

2908. TYSZKIEWICZ Jan: Jan Grzegorzewski w końcowych latach życia: 1916–1922. *Almanach Karaimski*. [T.] 4: 2015 s. 117–126, sum.

2909. URBANEK Mariusz: Genialni. Lwowska szkoła matematyczna. Warszawa 2014.

Rec.: Mierzejewski Andrzej, *Roczn. Lwowski*. 2012/2013 [dr.:] 2014 s. 226–227; Adamczyk Arkadiusz, *Niepodległość*. T. 64: 2015 s. 301–309.

2910. VKLAD pol'skih učenyh v izučenie Vostočnoj Sibiri i ozera Bajkal. Materiały międzynarodowej naučno-praktycznej konferencji, g. Irkutsk – p. Listvenničnoe – p. Mišiha, 23–26 iûnâ 2011. g. Otv. red. L[eonid] M[arkusovič] Korytnyj, B[oleslav] S[ergeevič] Šostakovič, N[atal'â] A[leksandrovna] Nikulina. Irkutsk 2011 Izdatel'stvo Irkutskoj gosudarstvennoj sel'skohozâjstvennoj akademii 8° ss. 207, nlb. 1, il.

Rec.: Milewska-Młynik Anna: Polska spuścizna na Wschodzie. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 2 s. 349–352.

2911. WOLEŃSKI Jan: Filozofia nauki a historia nauki. *Prace Komisji Historii Nauki PAU*. T. 13: 2014 s. 99–115, sum.

2912. WÓJCIK Tomasz: Historia badań botanicznych w regionie strzyżowskim. *Strzyżowski Roczn. Muzealny*. T. 1: 2015 s. 221–236, sum.

2913. WÓJCIK Zbigniew J[erzy]: Jerzego Rózewicza polono-rossica z historii nauki. *Przeegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 1 [dr.:] 2012 s. 181–192.

2914. ŻEBROWSKI Rafał: Jan Buszek [1845–1901], fizyk doskonały. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 67–86.

f) Historia oświaty i wychowania

Zob. poz. 981, 995, 1045, 1080, 1323, 1735, 1759, 1916, 1920, 2045, 2763, 2768, 2773, 2811, 2815, 3427, 3509, 4150, 4934, 5098, 5204, 5410, 5435, 5494, 5512, 5515, 5519, 6509, 6517, 6544, 6555, 6592, 6632, 6637, 6643, 6661, 6672, 6744, 6764, 6807, 6811, 7013, 7055, 7144, 7228, 7287, 7338, 7363, 7389, 7397, 7515, 7559, 7600, 7608, 7659, 7698, 7729, 7736, 7766, 7851, 7853, 7868, 7874, 7879, 7882, 7953, 8164, 8183, 8201, 8217, 8229, 8231, 8254, 8263, 8268, 8286, 8287, 8309, 8317, 8336, 8341, 8386, 8390, 8425, 8443, 8474, 8495, 8511, 8513, 8515, 8516, 8526, 8527, 8553, 8571, 8608, 8609, 8638, 8641, 8642, 8693, 8700, 8727, 8818, 8835, 8869, 8870, 8878, 8879, 8911, 8922, 8949, 8950, 8953, 8978, 9031, 9093, 9116, 9137, 9160, 9212, 9215, 9231, 9234, 9251, 9266, 9307, 9340, 9353, 9358, 9361, 9370, 9381, 9426, 9461, 9481, 9487, 9557, 9577, 9579, 9587, 9923, 9969, 10306, 10598, 10632, 10658, 10662, 10755, 10779, 10928, 10938, 10943, 11035, 11083, 11245, 11247, 11262, 11297, 11324, 11375, 11379, 11416, 11424, 11546, 11549, 11562, 11600.

2915. ADDENDA do dziejów oświaty. Z badań nad prasą Drugiej Rzeczypospolitej. Red. nauk. Iwonna Michalska i Grzegorz Michalski. Łódź 2013.

Rec.: Lewicka Magdalena, *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 162–166.

2916. **AKADEMIE** wychowania fizycznego w Polsce. Od przeszłości ku przyszłości. [Aut.] Maciej Łuczak, Ewa Kałamacka, Jerzy Chełmecki, Rafał Szubert, Eligiusz Małolepszy, Teresa Drozdek-Małolepsza, Waldemar Moska, Monika Żmudzka-Brodnicka, Bartosz Gondek. Poznań 2015 Akad. Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego 8° ss. 303, nlb. 1, il. Akad. Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu. (Monografie; nr 446).

Treść: Wstęp s. 7–10; Tradycja i współczesność poznańskiej Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego (1919–2014) s. 11–85; Z przeszłości Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie s. 87–163; Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie (1929/1930–2014/2015) s. 165–209; Zarys historii Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu (1946–2014) s. 211–236; Z dziejów Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach. Od Technikum Wychowania Fizycznego do Akademii Wychowania Fizycznego (1952–2010) s. 237–252; Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku – wczoraj i dziś s. 253–273.

2917. [AMBROZIAK Henryka Barbara]: „Historia Szkoły Podstawowej nr 5 w Kutnie”, autorstwa Henryki Barbary Ambroziak – wybrane fragmenty. Edycja źródłowa. [Wyd.] Piotr Szlufik. *Kutnowskie Zesz. Region.* T. 19: 2015 s. 99–150.

XX w.

2918. **ÂN AMOS** Komenskij [1592–1670] i Dmitrij Čiževskij [1894–1977]. Dialog idej. Kollektivnaâ monografiâ pod red. Svetlany Marčukovoj i Romana Mniha. Siedlce 2015 Inst. Kultury Regionalnej i Badań Liter. im. Franciszka Karpińskiego. Stow.; Inst. Neofilologii i Badań Interdyscyplinarnych. Uniw. Przyrodniczo-Humanist. 8° ss. 273, il., sum. Inst. Neofilologii i Badań Interdyscyplinarnych. Uniw. Przyrodniczo-Humanist. (Colloquia Litteraria Sedlcensia; t. 18).

2919. **ARREDONDO ICARDO** Maria Isabel: Wychowanie muzyczne w Meksyku i w Polsce. Studium porównawcze i ocena możliwości adaptacji. Brzezia Łąka 2015 Poligraf 8° ss. 288.

XVIII–XX w.

2920. „**ATENY** Wołyńskie” – między historią a współczesnością. „**Volins’kì Afini**” – miż istoriêù ì sučasnistû. Pod red. Andrzeja Szmyta i Henryka Strońskiego. Kremenec’–Olsztyn 2015 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 484, il., sum.

Treść: Szmyt A., Stroński H.: Wstęp s. 9–12; Toż w jęz. ukr.: Vstup s. 13–16; Bieś Andrzej Paweł: Kadry nauczycielskie szkół jezuickich w Krzemieńcu 1711–1773 s. 19–35; Królikowska Anna: Nauczyciele eksjezuici w Krzemieńcu w czasach Komisji Edukacji Narodowej s. 37–45; Szmyt A.: Tadeusz Czacki jako współzałożyciel Gimnazjum Wołyńskiego w Krzemieńcu s. 47–63; Danowska Ewa: Tadeusz Czacki i Hugo Kołłątaj. Kulisy współpracy przy tworzeniu Gimnazjum Wołyńskiego w Krzemieńcu s. 65–76; Buczek Katarzyna: Miejsce zbiorów szkolnych w koncepcji i działaniach Hugona Kołłątaja oraz jego wkład w tworzenie kolekcji Gimnazjum Wołyńskiego s. 77–88; Kasperek Norbert: Podróż Tadeusza Czackiego do Prus celem znalezienia grobu Kopernika na tle dyskursu o jego narodowości w I połowie XIX wieku s. 89–99; Krysztopa-Czupryńska Barbara: Tadeusz Czacki w dziewiętnastowiecznych publikacjach anglojęzycznych s. 101–114; Makowska Urszula: Mundury w Gimnazjum i Liceum Wołyńskim w Krzemieńcu s. 115–141; Stankiewicz-Kopeć Monika: Krzemieniec nieromantyczny (1815–1823). Dlaczego romantyzm polski nie wyszedł z Krzemieńca? s. 143–160; Komorowski Jarosław: Narodowy czy niemoralny? Gimnazjum i Liceum Wołyńskie wobec teatru s. 161–175; Topij-Stempińska Beata: Liceum Krzemienieckie w uczniowskim „kadrze wspomnień” zatrzymane s. 177–186; Kula Ewa: Krzemienianie – nauczyciele szkół średnich Królestwa Polskiego w latach 1833–1873 s. 187–198; Madej-Janiszek Regina: Szkolna Pracownia Fotograficzna Liceum Krzemienieckiego kuźnią fotografii dokumentalnej i artystycznej. (Charakterystyka środowiska fotograficznego w Krzemieńcu na podstawie zbiorów Muzeum Niepodległości w Warszawie) s. 199–219; Bednarz-Grzybek Renata, Krasińska Izabela: Życie szkolne młodzieży krzemienieckiej w czasopiśmie „Nasz Widnokrąg” (1925–1939) s. 221–237; Maliszewski Tomasz: Polsko-ukraińskie uniwersytety ludowe Liceum Krzemienieckiego (1932–1939) s. 239–253; Sheybal-Rostek Aleksandra: Liceum Warmińsko-Mazurskie – próba kontynuacji wychowawczej myśli Tadeusza Czackiego i Hugona Kołłątaja s. 255–265; Milewska-Młynik Anna: Warszawscy Krzemienianie s. 267–288; Kisiel-Dorohinicka Celina: W stronę Krzemieńca. W poszukiwaniu inspiracji dla wychowania w czasach współczesnych s. 289–305; Bila Oksana: Sistema osviti XVIII – poč. XIX st. na storinkah periodiki Volins’koï gubernii (XIX – poč. XX st.) s. 309–314; Dem’ănčuk Oleksandr: Postat’ Tadeuša Čac’kogo ì jogo rol’ u rozvitku osvittn’oi diâl’nostì ta duhovnoi kul’turi na Volini s. 315–321; Sen’kivs’ka Galina: Diâl’nist’ Tadeuša Čac’kogo – podvižnika osvittnih procesiv na Volini (za materialami „Volynskih eparhial’nyh vedomostej”) s. 323–327; Skakal’ska ĭrina: Rol’ Tadeuša Čac’kogo u formuvanni eliti Volini s. 329–333; Solovej Oleksandr: Do džerel pro

istorične mišce Tadeuša Čac'kogo u fondah Kremenec'kogo kraěžnavčogo muzeu s. 335–341; Ārmošik Īvan: Īstorični poglādi Gugo Kollontaā (1750–1812) s. 343–350; Kolādenko Svitlana: Īstoričnij analiz metodiv ta form social'no-pedagogičnoī pidtrimki učniv Volins'koī ġimnazii s. 351–358; Sejko Nataliā: Sub'ĕktni harakteristiki dobročinnosti počatku XIX stolittā: dosvid Kremenec'kogo liceu s. 359–368; Vasilūk Vasil': Naukovo-metodične zabezpečennā navčal'nogo procesu v Kremenec'kij ġimnazii (licei) 1805–1833 s. 369–375; Kominārs'ka Īrina: Pedagogi-inozemci – kadrovij potencial Volins'koī ġimnazii s. 377–384; Galagan Oksana, Mihalūk Īlona, Duh Ol'ga: Villibal'd Besser na Volinī s. 385–393; Pavlenko Vita: Viznačennā oznak kreativnosti osobistosti V. Bessera na osnovi biografičnogo metodu s. 395–402; Legkun Oksana: Muzično-estetične vihovannā u Volins'kij ġimnazii (licei) (1805–1833 rr.) s. 403–410; Dedū Oksana: Muzično-poetična tvorčist' Timka Paduri v kontekstī pol's'ko-ukraīns'kih kul'turnih tradicij 30–60-h rokiv XIX st. s. 411–418; Bīlāvs'ka V.: Kremenec' u spogadah rodini Felīns'kih s. 419–427; Ēršov Volodimir: Kremenec'ka škola pol's'kih literatoriv Pravoberežnoī Ukraīni dobi romantizmu: ĩntencii ta naciocentrizm s. 429–442; Kacemba Ūliāna: Genrih Ževus'kij na tli (anti)kremenec'koī polemiki s. 443–454; Benera Valentina, Domakovič Valentina: Īmperativi rozvitku višoī osviti: diskurs ĩstorii i s'ogodennā s. 455–469; Domakovič Afanasij, Bodnar Mariā: Stanovlennā Kremenec'koī oblasnoī gumanitarno-pedagogičnoī akademii im. Tarasa Ševčenka āk zakonimirnij etap transformacii viščoī školi na Volinī s. 471–478.

2921. **BADANIA biograficzne w pedagogice. Studia źródlowe i bibliograficzne.** Pod red. Władysławy Szulakiewicz. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 242, il. (Pedagogika Toruńska; t. 6).

Treść: Przedmowa. O pamięci i zapominaniu w pedagogice s. 9–12; Walasek Stefania: Historyk wychowania wobec badań biograficznych s. 15–27; Szulakiewicz W.: Bronisław Trentowski w życiu prywatnym – autoportret filozofa w listach s. 29–45; Opiela Maria: Źródła do biografii i myśli pedagogicznej Edmunda Bojanowskiego s. 47–64; Falkowska Joanna: Twórczość pedagogiczna jako źródło do biografii Antoniny Machczyńskiej s. 65–82; Sztamborska Monika: Biografia pedagogiczna świętej Urszuli Ledóchowskiej w świetle listów i wspomnień s. 83–102; Królikowska Anna: Teofil Bzowski i Chyrowiaci. Korespondencja wzajemna s. 103–115; Wierzbicki Mirosław Stanisław: Kardynał August Hlond jako wychowawca w instytucjach salezjańskich – stan badań i źródła do biografii s. 117–136; Grabowska Dorota: Biografia edukacyjna Mieczysława Opalka w literaturze pamiętnikarskiej s. 137–154; Topij-Stempińska Beata: Źródła do biografii pedagogicznej o. Józefa Boka SJ s. 155–168; Bieś Andrzej Paweł: Nauczyciele szkół jezuickich imperium rosyjskiego (1773–1820) w źródłach zakonnych s. 171–185; Skrzypek Agnieszka: Portret zbiorowy Zgromadzenia Służebniczek Dębickich w świetle wybranych źródeł archiwalnych s. 187–198; Wałęga Agnieszka: Nauczyciele galicyjscy w świetle „Szkoły” s. 199–211; Michalska Iwonna: Źródła do biografii łódzkich pedagogów – stan badań i źródła do biografii s. 213–225; Skrzyniarz Ryszard: Źródła archiwalne do biografii pedagogów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego s. 227–237.

2922. **BADANIA historyczne w pedagogice. Kontekst źródlowy.** Pod red. Władysławy Szulakiewicz. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 165. (Pedagogika Toruńska; t. 5).

Treść: Szulakiewicz W.: Przedmowa s. 7–8; Michalska Iwonna: Czasopiśmiennictwo w badaniach historyczno-pedagogicznych s. 9–24; Szulakiewicz W.: Korespondencja w badaniach historii edukacji i nauki s. 25–51; Grabowska Dorota: Wartość literatury pamiętnikarskiej w badaniach pedeutologii historycznej s. 53–76; Falkowska Joanna: Dzienniki Urzędowe c.k. Rady Szkolnej Krajowej jako źródło do dziejów oświaty w Galicji s. 77–109; Gołdyn Piotr: Kronika szkolna jako nie(d)ocenione źródło do dziejów oświaty regionalnej s. 111–131; Gulczyńska Justyna: Jak badać szkolnictwo w PRL-u? Rodzaje źródeł wytworzonych w czasach totalitarnych s. 133–147; Michalski Grzegorz: O potrzebie historyczno-pedagogicznych badań nad działalnością wydawniczą XIX i XX wieku s. 149–165.

2923. **BEDNARCZYK Ryszard, Kosiba-Lesiak Alicja: Szkoła wielu zmian. Od simultannej szkoły dla dziewcząt do liceum ogólnokształcącego.** Tarnowskie Góry 2015 Fund. Popularyzacji Dziedzictwa „Kruszce Śląska” 16° ss. 61, nlb. 2, il.

I LO im. Stefanii Sempołowskiej w Tarnowskich Górach, XIX–XX w.

2924. **BIAŁEK Ewa: Wokół Jubileuszu – „Lublin. Kultura i Społeczeństwo”.** *Slavia Orientalis*. R. 63: 2014 nr 2 s. 329–336.

Dot. jubileuszu 50-lecia Inst. Filologii Słowiańskiej UMCS na łamach czasopisma „Lublin. Kultura i Społeczeństwo” nr 3 z 2013 r. (który zawiera gł. wspomnienia pracowników).

2925. **[BIELICZYŃSKI Stanisław]: Fragmenty z życiorysu Stanisława Bielicyńskiego, dotyczące pracy dydaktyczno-pedagogicznej i społecznej od chwili podjęcia jej w zawodzie nauczycielskim.** *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 28: 2014 s. 168–221.

Lata 1922–1948.

2926. BOESCHE-KOPCZYŃSKA Ewelina: 40 lat Wydziału Dyrygentury, Jazzu i Edukacji Muzycznej Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy. Bydgoszcz 2015 Wydaw. Uczelniane Akad. Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego 8° ss. 104, il. Akad. Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy.

2927. BOGUSZ Monika: Dzieje szkoły elementarnej w Puchaczowie. *Mercuriusz Łęczyński*. Nr 26: 2013 s. 23–31.

Powstała w 1824 r.

2928. BOGUSZEWSKA Anna: Projekty graficzne pozapodręcznikowego wyboru książek zalecanych do edukacji elementarnej w Polsce w latach 1918–1945. Lublin 2013.

Rec.: Doroszewski Jerzy, *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 205–207.

2929. BOROWSKI Janusz: Gimnazjum i liceum franciszkanów – bernardynów w Radecznicy 1920–1950. Stalowa Wola 2015 Oficyna Wydawnicza Fund. Uniwersyteckiej 8° ss. 374, tabl. 12, il.

2930. BUJKIEWICZ Zbigniew: Szkoły w regionie lubuskim w XIX i w pierwszej połowie XX wieku. Dziedzictwo archiwalne i kulturowe. Zielona Góra 2015 AP 8° ss. 260. AP w Zielonej Górze.

2931. BULZAK Jakub M.: Przeszłość I Gimnazjum i Liceum im. Jana Długosza ukryta w sądeckim archiwum jezuitów. *Almanach Sądecki*. R. 24: 2015 nr 1/2 s. 23–26.

2932. CHODKOWSKA Maria, Bednarz-Grzybek Renata: Twórczość i praktyka pedagogiczna Janusza Korczaka w kontekście teorii socjologicznej Floriana Znanieckiego. Lublin 2014 Wydaw. UMCS 8° ss. 315, sum.

Rec.: Gorczyca Rafał, *Medycyna Nowożytna*. T. 21: 2015 z. 1 s. 157–159; Kabacińska-Łuczak Katarzyna, *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 157–161.

2933. CHRZANOWSKI Wiesław, Dąbroś Lucjan, Suliński Jan: Ewolucja i działalność szkół żandarmerii w Polsce w latach 1918–2015. Mińsk Mazowiecki 2015 Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojsk. 8° ss. 198, il.

2934. CICIRKO Zofia, Polak Ryszard, Tarkowski Paweł: Filia Akademii Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej – wczoraj i dziś. *Roczn. Białkopodlaski*. T. 22: 2014 s. 293–306, sum., Zsfg.

Filia AWF w Warszawie, od 1970 r.

2935. CISZKIEWICZ Jolanta, Lewandowski Stanisław: Minęło 90 lat. Publikacja okolicznościowa z okazji jubileuszu i XI Zjazdu Absolwentów. Grudziądz 2015 Zespół Szkół Rolniczych im. Władysława Grabskiego 8° ss. 80, il.

Zespół Szkół Rolniczych im. Władysława Grabskiego w Grudziądzu.

2936. COLLEGIUM Anatomicum w Poznaniu – o historii, sztuce i nauce. Pod red. Macieja Zabla i Ewy Sumelki. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Medycznego im. Karola Marcinkowskiego 4° ss. 481, nlb. 1, il. Uniw. Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Z treści: Sumelka E.: Budowa, 1920–1929 s. 17–27; Sumelka E.: Pałac Sztuki na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu 16 maja – 30 września 1929 roku s. 28–41; Sumelka E.: Przeprowadzka, 1930–1939. Zakłady nauk podstawowych w nowych siedzibach s. 42–47; Sumelka E., Zabel M.: II wojna światowa, 1939–1945 s. 48–59; Sumelka E.: Odbudowa gmachu i życia uczelnianego po II wojnie światowej, 1945–1950 s. 60–73; Sumelka E.: Collegium Anatomicum Akademii Medycznej po 1950 roku – katedry, zakłady, daty s. 74–77; Dzisiejsze zakłady nauk podstawowych w Collegium Anatomicum s. 78–284; Collegium Anatomicum w życiu Uczelni s. 286–467.

2937. COLLEGIUM Iuridicum. Red. Andrzej Chwalba. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 180, il., sum. (Historia Budynków Uniwersytetu Jagiellońskiego).

Treść: Siedziba prawników w okresie staropolskim: Sroka Stanisław A.: Studia prawnicze w dawnym Uniwersytecie Krakowskim s. 11–21; Szyma Marcin: Kościół św. Marii Magdaleny jako jedna z głównych budowli Okołu i jako kaplica uniwersytecka s. 21–29; Szyma M.: Gmach kolegium prawniczego i Dom Kanoniczy do końca epoki nowożytnej s. 35–51; Sroka S. A.: Życie codzienne w murach kolegium s. 51–62; Sroka S. A.: Hojni sponsorzy s. 62–68; Sroka S. A.: Znani mieszkańcy kolegium s. 69–78; Collegium Iuridicum w okresie zaborów: Betlej Andrzej, Dworzak Agata: Przemiany gmachu Collegium Iuridicum w okresie zaborów s. 79–89; Sroka S. A.: Wydział Prawa od reformy Hugona Kołłątaja do przełomu lat 80. i 90. XIX wieku s. 89–94; Sroka S. A.: Siedziba Archiwum UJ w latach 1824–1887 s. 94–102; Sroka S. A.: Siedziba Wydziału Teologicznego UJ w latach 1852–1866 s. 102–104; Sroka S. A.: Drukarnia UJ w gmachu Collegium Iuridicum w latach 1860–1866 s. 104–106; Sroka S. A.: Stróże w Collegium Iuridicum s. 106–109; Sroka S. A.: Co dalej z Collegium Iuridicum? s. 110–111; Sroka S. A.: Siedziba Studium Rolniczego UJ w latach 1890–1911 s. 111–116; Collegium Iuridicum w XX–XXI wieku: Betlej A., Dworzak A.: Przekształcenia Collegium Iuridicum po 1918 r. s. 117–124; Sroka S. A.: Siedziba Archiwum Państwowego w okresie II wojny światowej s. 124–126; Sroka S. A.: Siedziba uniwersyteckich katedr s. 126–144; Bałus Wojciech: Collegium Iuridicum jako siedziba Instytutu Historii Sztuki s. 145–156.

2938. COR dioecesis. 450 lat Warmińskiego Seminarium Duchownego „Hosianum” (1565–2015). Praca zbiorowa. Pod red. Andrzeja Kopiczko i Pawła Rabczyńskiego. Olsztyn 2015 Inst. Historii i Stosunków Międzynar. UWM 8° ss. 733, il.

Treść: Kopiczko A.: Wprowadzenie s. 19–22; Prejs Roland: Seminaria duchowne w postanowieniach Soboru Trydenckiego i praktyce Kościoła w XVI–XVIII w. s. 25–33; Kopiec Jan: Miejsce seminarium duchownego w potrydenckiej reformie Kościoła (na przykładzie diecezji wrocławskiej) s. 35–43; Kopiczko A.: Seminaria duchowne w Polsce. Spór o pierwszeństwo s. 45–52; Kopiczko A.: Kolegium w Braniewie (do kasaty zakonu jezuitów) s. 53–64; Kopiczko A.: Seminarium Duchowne w Braniewie w latach 1565–1780 s. 65–85; Kopiczko A.: Seminarium Papieskie w Braniewie s. 87–94; Zyś Justyna: Życie i działalność rektorów kolegium braniewskiego s. 95–105; Skiendziul Sylwia: Regensi Seminarium Duchownego w Braniewie w okresie jezuickim s. 107–120; Achremczyk Stanisław: Wkład braniewskiego „Hosianum” w kształcenie elit Rzeczypospolitej szlacheckiej s. 121–143; Makarczyk Irena: Wznowienie działalności Seminarium Diecezjalnego w Braniewie po pierwszej wojnie szwedzkiej s. 145–156; Zawadzki Wojciech: Absolwenci gimnazjum jezuickiego w Braniewie w szeregach duchowieństwa zakonnego s. 157–194; Nowicki Tomasz: Absolwenci Alumnatu Papieskiego w Braniewie zaangażowani w duszpasterstwo parafialne na Pomorzu s. 195–212; Kościelak Sławomir: Kolegium Braniewskie w relacjach z domami Prowincji Polskiej Towarzystwa Jezusowego w Prusach Królewskich w XVI–XVIII wieku s. 213–234; Hochleitner Janusz: Synowie chłopscy wśród warmińskiego duchowieństwa (od XVI do pocz. XIX w.) s. 235–251; Ornatek Adam Stefan: Biskup Joseph von Hohenzollern (1776–1836) i wyższe seminarium duchowne w Królestwie Pruskim s. 255–270; Jodkowski Marek: Materialne podstawy działalności Seminarium Duchownego w Braniewie w pierwszych dziesięcioleciach XIX wieku s. 271–291; Kopiczko A.: Regensi Seminarium Duchownego „Hosianum” w latach 1780–1945 s. 293–320; Krebs Magdalena: Praca Sióstr św. Katarzyny Dziewicy i Męczennicy w Warmińskim Seminarium Duchownym w Braniewie w latach 1893–1945 s. 321–328; Žaltauskaitė Vilma: Elementy dyscypliny duchowości jezuickiej w regułach instytucji wychowujących duchownych w XIX wieku (Wilno – Petersburg, Wornie – Kowno) s. 329–342; Nowak Władysław: Formacja liturgiczna kandydatów do prezbiteratu s. 345–369; Bielinowicz Adam: Przygotowanie alumnów do nauczania religii i katechezy parafialnej, prowadzone w WSD „Hosianum” w latach 1949–2015 s. 371–381; Kozicki Paweł: Formacja duchowa w Wyższym Seminarium Duchownym „Hosianum” w Olsztynie po 1945 roku s. 383–391; Ropiak Sławomir: Nauka śpiewu kościelnego w Wyższym Seminarium Duchownym „Hosianum” w Olsztynie w latach 1949–2015 s. 393–415; Kunicki Zdzisław: Współczesne nurty filozoficzne w nauczaniu seminaryjnym w „Hosianum” w latach osiemdziesiątych XX wieku s. 417–430; Kulesz Zbigniew: Psychologia w procesie przygotowania do kapłaństwa. Praktyczna adaptacja wytycznych Kościoła w Wyższym Seminarium Duchownym „Hosianum” w Olsztynie w latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku s. 431–444; Parol Aleksandra: Działalność Warmińskiego Seminarium Duchownego „Hosianum” w świetle „Warmińskich Wiadomości Archidiecezjalnych” s. 445–465; Parol A.: Wydział Teologii UWM w latach 1999–2011. w świetle „Warmińskich Wiadomości Archidiecezjalnych” s. 467–470; Garwoliński Tomasz: Powojenne dzieje Biblioteki Warmińskiego Seminarium Duchownego „Hosianum” w Olsztynie s. 471–502; Matczak Bartłomiej: Absolwenci Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum” wyniesieni do godności biskupiej w powojennej historii. Szkice biograficzne s. 503–515; Rabczyński P.: Rektorzy powojennego „Hosianum” s. 517–546; Jezierski Jacek, Parzych-Blakiewicz Katarzyna: Sylwetka naukowa biskupa Juliana Wojtkowskiego w świetle bibliografii za lata 1950–2014 s. 547–556; Wykowski Bogumił: Ks. Jan Jakub Jestadt – nauczyciel akademicki i duszpasterz w diecezji warmińskiej w świetle akt partyjnych i Wydziału do Spraw Wyznań s. 557–592; Kopiczko A.: Posługa Sióstr Obliczank s. 593–599; Leszczyńska Kamila Joanna: Praca Sióstr św. Katarzyny Dziewicy i Męczennicy w Wyższym Seminarium Duchownym „Hosianum” w Olsztynie w latach 1991–2010 s. 601–611; Skowroński Antoni: Historia i współczesność Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Ełckiej w kontekście Jubileuszu 450-lecia Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum” w Olsztynie s. 613–633; Puchalski Grzegorz: Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Elbląskiej (1992–2015) s. 635–654; Aneks źródłowy s. 655–723.

2939. [CZTERDZIESTOLECIE] 40-lecie Zespołu Szkół Elektrycznych w Kielcach 1975–2015. Publikacja jubileuszowa. Zespół red. Anna Baran [i in.]. Kielce 2015 DKprint 8° ss. 295, il.

Treść: Historia Zespołu Szkół Elektrycznych s. 9–14; Słowo o patronie [Ryszardzie Kaczorowskim] s. 15–19; Symbole szkoły s. 21–22; Dzień patrona w ZSE s. 25–27; Wspomnienia... s. 29–39; Wywiady s. 41–54; Miejsce ZSE w środowisku lokalnym s. 55–57; Baza lokalowa Zespołu Szkół Elektrycznych s. 59–75; Nasze sukcesy s. 77–88; Szkoła to nie tylko mury... s. 89–140; Projekty unijne s. 141–154; Wspólnota Zespołu Szkół Elektrycznych s. 155–293.

2940. [CZTERDZIESTOPIĘCIOLECIE] 45-lecie Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Księga pamiątkowa. Pod red. Marzeny Błażewicz-Woźniak. Lublin 2015 Wydaw. Uniw. Przyrodniczego 8° ss. 248, il. Wydż. Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu.

2941. [CZTERDZIEŚCI] 40 lat kształcenia na Wydziale Turystyki i Rekreacji Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu. Red. nauk. Stefan Bosiacki, Marek Stuczyński. Poznań 2015 Bogucki Wydaw. Nauk.; Akad. Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego 4° ss. 90, tabl. 8, il.

2942. CZYM jest historia? Echem przeszłości... 50 lat Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 im. Ks. Stanisława Szpetnara w Krośnie 1965–2015. Zespół red. Jadwiga Kaszubska, Grażyna Litwin, Małgorzata Płatek. Krosno 2015 Zbigniew Jaskulski. Zakł. Usług Poligraficznych – Drukarnia; Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 im. Ks. Stanisława Szpetnara 8° ss. 143, nlb. 1, il.

2943. DĄBROWSKA Izabela Edyta: Dziedzictwo pedagogiczne Janusza Korczaka. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 26: 2012 s. 187–194, sum.

2944. DEBŃSKI Józef: Z tradycji edukacyjnych Golubia-Dobrzynia. *Studia Pelplińskie*. T. 48: 2015 s. 37–56, sum.

Od XIII/XIV w.

2945. DORMUS Katarzyna: Wątek kształcenia dziewcząt w reformach szkolnych od czasów Komisji Edukacji Narodowej do II wojny światowej. *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 23–39, sum.

2946. DRAŻEK Janina: Historia pierwszej szkoły w Barcinie. Ocalić od zapomnienia. Barcin 2015 Stow. Ekologiczne 8° ss. 133, nlb. 1, il.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Barcinie, XIX–XXI w.

2947. [DRUGIE] II Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Jadwigi w Pabianicach. Album sentymalny 1915–2015. Red. Kazimierz Brzeziński; współpr. red. Robert Borowski, Andrzej Chałupka i Jan Wołoszyn. Pabianice 2015 Stow. Absolwentów i Przyj. II Liceum Ogólnokształcącego im. Królowej Jadwigi 8° ss. 156, nlb. 2, il.

2948. DZIECKO. [T.] 2. Pod red. Ewy Lewik-Tsirigotis, Grażyny Pietruszewskiej-Kobieli, Zdzisława Włodarczyka. Wieluń 2012 Kolegium Nauczycielskie 8° ss. 496, il.

Z treści: Kowalska Barbara: Dzieci nieznanne – na podstawie wybranych średniowiecznych przekazów s. 27–40; Zawadzki Robert K.: Śmierć przedwczesna. Epitafium Marcina Kromera dla młodego szlachcica s. 41–46; Odrzywolska-Kidawa Anna: „Dziatki jaka rozkosz” – dzieci i dzieciństwo „człowieka poczciwego” w ujęciu Mikołaja Reja s. 47–69; Grzyb Katarzyna: Ze świata dorosłego człowieka do dziecięcego pokoju czy z dziecięcego pokoju do świata dorosłego człowieka? O statusie lalki w literaturze drugiej połowy XIX i początku XX wieku s. 133–147; Czajkowska Agnieszka: Chłopięce zabawy w pisarstwie Czesława Miłosza s. 149–156; Skoczyła-Krotla Edyta: Miesięcznik dla dzieci „Mały Rycerzyk Niepokalanej” – język, wychowanie, edukacja s. 225–245; Włodarczyk Z.: Szkolnictwo elementarne na terenie parafii ewangelicko-augsburskiej w Wieluniu w latach 1823–1914 s. 267–284; Pękala Anna: Wychowanie estetyczne dziecka w dwudziestoleciu międzywojennym

s. 317–332; Karaś Marlena: Edukacja dziecka upośledzonego umysłowo w stopniu głębszym w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych na przykładzie Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Gromadnicach s. 387–399; Urbanowicz Beata: „O cześć wam Wrześniaki”. Szkolna historia dziecięcego strajku s. 471–481; Sadowska Edyta: Świat dziecka na łamach prasy obcyżnianej na Wschodzie (1940–1947). Zarys problematyki s. 483–496.

Rec.: Hurnikowa Elżbieta, *Roczn. Łódzki*. T. 60: 2013 s. 292–295; Łukarska Beata, *Roczn. Wieluński*. T. 12: 2012 s. 189–198.

T. 1. 2010.

2949. DZIECKO w historii. Wątek korczakowski. Pod red. Elwiry Jolanty Kryńskiej, Agnieszki Suplickiej, Urszuli Wróblewskiej. Białystok 2013.

Rec.: Kiełtyk-Zaborowska Izabela, *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 159–161.

2950. DZIEDZICTWO i współczesność, 1915–2015. Lublin 2015 Polihymnia 8° ss. 192, il. Zespół Szkół Publ. im. Papieża Jana Pawła II w Moniatyczach.

Zespół Szkół Publicznych im. Papieża Jana Pawła II w Moniatyczach.

Treść: Początki szkoły w Moniatyczach s. 9–12; Lata 30-te s. 13–19; Lata 40-te s. 21–28; Lata 50-te s. 29–32; Lata 60-te s. 37–49; Lata 70-te s. 51–54; Lata 80-te s. 55–64; Lata 90-te s. 69–83; Lata 2005–2015 s. 85–112; Listy absolwentów [z l. 1921/22–2014/15] s. 113–158; Wspomnienia o szkole w Moniatyczach: Kalisz Jan: Wspomnienia pana Jana Kalisza nauczyciela w latach 1965–1975 s. 159–162; Kurek Halina: Wspomnienia pani Haliny Kurek (Worobiej) uczennicy w latach 1970–1974 s. 163–164; Kierownicy i dyrektorzy szkoły [w l. 1926–2015] s. 165–176; Nauczyciele pracujący w szkole w Moniatyczach: Szkoła Podstawowa i Gminne Gimnazjum w latach 1915–2015 s. 177–181.

2951. DZIEJE Szkoły Podstawowej nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Turku 1925–2015. Red. odpowiedzialny Wanda Grzeszkiewicz. Turek 2015 MBP im. Włodzimierza Pietrzaka 4° ss. 424, il. (Bibliotheca Turcoviana; nr 23).

2952. FIZYKA na Politechnice Warszawskiej. Od zakładów i katedr przez Instytut do Wydziału. Praca zbior. pod red. Jerzego E. Garbarczyka. Warszawa 2015 Wydż. Fizyki Politech. Warszawskiej 8° ss. 252, il.

2953. FUGLEWICZ Piotr: Pół wieku śląskiej informatyki. *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 156–161.

Politechnika Śląska w Gliwicach, lata 1964–2014.

2954. GALEJA Justyna: Historia szkolnictwa zawodowego specjalnego w Zabrze w latach 1956–2002. *Rudzki Roczn. Muzealny*. [R.] 13: 2013/2014 [dr.] 2015 s. 110–138.

2955. GAŚSIOROWSKI Stefan, Krawczuk Wojciech: Collegium Kazimierzowskie. Na granicy dwóch światów. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 90, tabl. 24, il., sum. (Historia Budynków Uniwersytetu Jagiellońskiego).

XIV–XXI w.

2956. GERMANISTIK in Polen. Geschichte – Perspektiven – interdisziplinärer Dialog. Hrsg. von Andrzej Kątny, Katarzyna Lukas. Frankfurt am Main 2010.

Rec.: Sznurkowski Przemysław: Germanistik in Polen. *Zbliżenia Interkulturowe*. [T.] 10: 2011 s. 129–130.

2957. GŁEMBIN Rajmund: Szkoła przed szkołą czyli Na tropach korzeni I LO w Sopocie. Sopot–Gdańsk 2015 Rajmund Głęmbin 8° ss. 63, il.

XIX–XX w.

2958. GŁOWACKA-SOBIECH Edyta: Harcerstwo w Polsce w latach 1944–1990. Poznań 2013.

Rec.: Massalski Adam, *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 52: 2015 s. 165–174.

2959. GŁUCHOWSKI Jan: *Moja Alma Mater. UMK 1962–2012*. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 366, il.

Wspomnienia prawnika.

2960. GOLEC Józef, Głębini Rajmund: *Dwa wieki sopockiego szkolnictwa*. Cieszyn 2014.

Rec.: Korczak Katarzyna: *Zdążyć przed jubileuszem*. *Roczn. Sopocki*. R. 26: 2015 s. 141–147.

2961. GOŁDYN Piotr: *Sto lat oświaty w Sławsku 1915–2015*. Kalisz-Sławsk 2015 Kaliskie Tow. Przyj. Nauk; na zlec. Zespołu Szkół 8° ss. 198, il.

2962. GOSTKOWSKA Agnieszka, Skiba Ewa: *Z kart historii szkoły w Borzytuchomiu 1945–2015*. Bytów 2015 Kurier 8° ss. 110, il.

2963. GRAMOWSKI Wojciech Grzegorz: *Historia Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie*. *Roczn. Mazurski*. T. 19: 2015 s. 131–150.

Lata 1945–2015.

2964. GRODECKA Ewa [Konstancja]: *Pierwsze ćwierćwiecze harcerstwa żeńskiego. Materiały do historii*. Cz. 1: 1911–1914. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Impuls” 16° ss. 218, nlb. 10. (Przywrócić Pamięć).

Współwyd.: Miszczuk Marian: *Ewa Konstancja Grodecka – jej życie i książki*. Repr., oryg.: Warszawa 1937.

2965. HARCERSTWO w obozach. Praca zbior. pod red. Stanisława Sedlaczka i Eugenjusza [!] Ryszkowskiego. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Impuls” 16° ss. 211, nlb. 17, il. (Przywrócić Pamięć).

Repr., oryg.: Warszawa 1928. Dot. międzywojnia.

2966. HAUSNER Wojciech, Wierzbicki Marek: *Sto lat harcerstwa*. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 4° ss. 342, nlb. 1, il. IPN–KŚZpNP. (Seria 18/89. Najnowsze dzieje Polski; t. 4).

2967. HISTORIA i współczesność procesu edukacyjno-wychowawczego. Pod red. Danuty Kocurek. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 168, sum. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3270).

Z treści: Korzeniowska Wiesława: *Udział ziemiaństwa górnośląskiego w upowszechnianiu edukacji szkolnej w XVIII, XIX i początkach XX wieku* s. 21–33; Klajmon-Lech Urszula: *Działalność edukacyjno-wychowawcza Kościoła rzymskokatolickiego na Śląsku Cieszyńskim w latach 1869–1925* s. 35–54; Kropka Piotr: *Szkolnictwo wiejskie Śląska Cieszyńskiego w pierwszych dekadach władzy komunistycznej. Problemy lokalowe, edukacyjne i wychowawcze na przykładzie szkoły w Rudzicy na podstawie kroniki szkolnej (1945–1974)* s. 55–69; Piechaczek-Ogierman Gabriela: *Historyczne kształtowanie się koncepcji wychowania zdrowotnego w Polsce* s. 71–83; Śledziński Krzysztof: *Kształcenie filozoficzne i jego miejsce w edukacji* s. 129–139; Ruman Natalia: *Nie zatracić korzeni przeszłości. Refleksje o tożsamości i dziedzictwie kulturowym społeczności ponadgimnazjalnych szkół pszczyńskich* s. 141–163.

2968. HISTORIA ludzie, wspomnienia. Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Wolsztynie. Pod red. Katarzyny Lulkiewicz i Danuty Szpakowskiej. Wolsztyn 2015 Fund. Absolwentów LO 8° ss. 351, il.

XX w.

2969. HISTORIA Szkoły Podstawowej nr 1 im. Juliusza Słowackiego w Białymstoku. Zespół red. Zofia Zachowicz-Michałowska [i in.]. Białystok 2015 Szkoła Podstawowej nr 1 im. Juliusza Słowackiego 16° ss. 102, tabl. 22, il.

2970. JACZEWSKI Andrzej, pseud. Sowa: Gawędy drużynowego. Wyd. 2, popr. i uzup. Kraków 2015 Komisja Hist. Krakowskiej Chorągwi ZHP 8° ss. 104, nlb. 1.

Wyd. 1. Warszawa 1983.

2971. JAKUBIAK Marek [Aleksander]: Stulecie odnowienia tradycji Politechniki Warszawskiej – sto lat misji uczelni. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 3/4 s. 212–232, sum.

Od 1915 r.

2972. JAMROŹEK Wiesław: Kongresy i zjazdy pedagogiczne w rozwoju polskiej myśli i praktyki edukacyjnej (do 1939 roku). Poznań 2015 WN UAM 8° ss. 194, nlb. 2, sum. UAM w Poznaniu. (Psychologia i Pedagogika; nr 226).

XIX–XX w.

2973. JANIĄK Alicja: Wychowanie dziecka w pedagogii Janusza Korczaka. Lublin–Sandomierz 2015 TN KUL Jana Pawła II; Wydaw. Diec. i Druk. 8° ss. 246, nlb. 2, sum. TN KUL. (Prace Wydziału Nauk Społecznych; 167).

2974. JAWORSKI Paweł, Kotecki Andrzej: Wydział Przyrodniczo-Technologiczny Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu 1945–2015. Wrocław 2015 Wydaw. Uniw. Przyrodniczego 8° ss. 253, nlb. 2, il. Uniw. Przyrodniczy we Wrocławiu. (Monografie; 185).

2975. JEST w Nowej Hucie taka szkoła... 50 lat Szkoły Podstawowej nr 101 im. Hansa Christiana Andersena w Krakowie 1965–2015. Pod red. Małgorzaty Modzelewskiej. Kraków–[Warszawa] 2015 Wydaw. Szkoły Wyższej im. Bogdana Jańskiego 8° ss. 210, il.

2976. JUBILEUSZ siedemdziesięciolecia Liceum Ogólnokształcącego w Niepołomicach. Praca zbiorowa. Pod red. Waława Sternala, Lucyny Niedbały, Piotra Jarmocika. Niepołomice 2015 Miasto i Gm.; Zespół Szkół im. Ojca Świętego Jana Pawła II 4° ss. 183, il.

2977. JUBILEUSZ 70-lecia Zespołu Szkół nr 4 im. Ziemi Podlaskiej 1945–2015. Pod red. Mikołaja Jalinika. Bielsk Podlaski 2015 Agencja Wydawnicza EkoPress 8° ss. 211, nlb. 1, il.

W Bielsku Podlaskim.

2978. JUBILEUSZOWA księga pamiątkowa Czarniecczyków 1915–2015. X Zjazd Czarniecczyków, 18–20 września 2015. Red. Joanna Beata Cydejko [i in.]. Chełm 2015 Stow. Absolwentów i Sympatyków I LO im. Stefana Czarnieckiego 4° ss. 407, il. + dysk optyczny (CD-ROM).

Płyta CD zawiera księgę pamiątkową Czarniecczyków: W dwudziątą rocznicę, 1915–1935.

2979. [KAHNIČ Volodimir Stepanovič] Kakhnych Volodymyr: The creation and development of the department of criminal procedure and criminal law of the Lviv University. *Roczniki Admin. i Prawa.* R. 15: 2015 z. 2 s. 119–128, streszcz.

XVIII–XX w.

2980. KALISZEWSKA Małgorzata: Ruch freinetowski w Polsce w latach 1957–2014. Dorobek, dylematy i perspektywy. Kielce 2015 UJK 8° ss. 454, nlb. 2, il., rés.

Tyt. równol.: Mouvement pédagogique Freinet en Pologne dans les années 1957–2014. Aquis, dilemmes et perspectives.

2981. KAMIŃSKA Janina: *Universitas Vilnensis 1793–1803. Od Szkoły Głównej Wielkiego Księstwa Litewskiego do Imperatorskiego Uniwersytetu Wileńskiego*. Warszawa 2012.

Rec.: Gucwa Piotr, *Przeegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 nr 4 [dr.:] 2014 s. 978–982.

2982. KARZ-TARANOWICZ Eugenia: *Geneza stowarzyszeń nauczycielskich na ziemiach polskich*. *Przeegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 3/4 s. 24–40, sum.

Od 2 poł. XIX do 1 poł. XX w.

2983. KARKOCHA Ewa, Magierowska-Kasza Krystyna, Rarus Anna: *Z dziejów szkoły 1945–2015. I Liceum Ogólnokształcące w Bystrzycy Kłodzkiej*. Bystrzyca Kłodzka 2015 *Stow. Absolwentów i Przyj. Zespołu Szkół Ogólnokształcących 8°* ss. 171, il.

2984. KARTKA z pamiętnika uczennicy. *Książka pamiątkowa szkoły Haliny Gepnerówny 1901–1944*. Red., przypisy, dobór il., indeks osobowy Jolanta Niklewska. Warszawa 2014.

Rec.: Petrozolin-Skowrońska Barbara: *Książka Pamiątkowa Szkoły przy Moniuszki 8. Kronika Warszawy*. 2015 nr 2 s. 134–136.

2985. KAWCZYŃSKA Ewelina Maria: *Monografia Zespołu Szkół Łączności im. Mikołaja Kopernika w Poznaniu 1946–2004*. Poznań 2006 *Zespół Szkół Łączności im. Mikołaja Kopernika 8°* ss. nlb. 2, 160, nlb. 11, tabl. 20, il.

2986. KAŻMIERSKA Kaja, Waniek Katarzyna, Zysiak Agata: *Opowiedzieć Uniwersytet. Łódź akademicka w biografii wpisanych w losy Uniwersytetu Łódzkiego*. Łódź 2015 *Wydaw. UŁ 8°* ss. 452, il.

2987. KĄDZIOŁEK Wojciech: *Skauti V Krakowskiej Drużyny Skautowej w bojach o Polskę w latach 1914–1921*. *Krakowski Roczn. Historii Harcerstwa*. T. 11: 2015 s. 5–13.

2988. KIEŁKOWSKI Wojciech: *Dzieje Szkoły Podstawowej im. Pawła Kojzara w Mnichu (1873–2013)*. Jastrzębie-Zdrój 2013.

Rec.: Morys-Twardowski Michael, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 154–156.

2989. KIERCZUK Marian: *Z działalności Hufca ZHP Łódź-Bałuty „Promienistych” (1945–2015)*. Łódź 2015 *ZHP. Komenda Hufca Łódź-Bałuty „Promienistych” 8°* ss. 426, il.

2990. KŁONCZYŃSKI Arnold: *(Nie)moce kształcenia historycznego w Polsce. Głos w dyskusji*. *Klio*. T. 34: 2015 nr 3 s. 87–100, sum.

2991. KNOCIŃSKA Anna: *Z działalności najstarszej placówki poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego w Poznaniu*. *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 31: 2014 s. 131–160.

W l. 1957–2012.

2992. KOŁODZIEJ Karolina, Kronenberg Maciej: *70 lat Uniwersytetu Łódzkiego w przestrzeni miejskiej Łodzi (1945–2015)*. Łódź 2015 *Wydaw. UŁ 8°* ss. 132, tabl. 32, il.

2993. KOMISJA Edukacji Narodowej. *Kontekst historyczno-pedagogiczny*. Pod red. Katarzyny Dormus, Bożeny Popiołek, Agnieszki Chłosty-Sikorskiej, Ryszarda Ślęczki. Kraków 2014 *Wydaw. Wyd. Pedagog. Uniw. Pedagog. im. Komisji Edukacji Nar. 8°* ss. 498, il., sum. (*Biblioteka Współczesnej Myśli Pedagogicznej*; t. 3).

Treść: Dormus K.: *Wprowadzenie* s. 13–14; Majorek Czesław: *Przesłanie Komisji Edukacji Narodowej dla współczesności*

s. 15–24; Dormus K.: Komisja Edukacji Narodowej – mit niedoceniony? s. 25–35; Dybiec Julian: Źródła rękopiśmienne, archiwalne i drukowane do dziejów Komisji Edukacji Narodowej w zbiorach polskich i obcych s. 39–43; Gulczyńska Justyna: Wydział Wielkopolski KEN w świetle dotychczasowych badań s. 44–56; Nowicki Michał, Ratajczak Krzysztof: Materiały do dziejów KEN w zbiorach Archiwum Archidiecezjalnego w Poznaniu s. 57–69; Szablicka-Żak Jolanta: Źródła rękopiśmienne i drukowane w zasobach bibliotek wrocławskich. Komunikat z kwerendy s. 70–75; Ślęczka R.: Materiały i źródła do działalności Komisji Edukacji Narodowej dostępne w bibliotekach i archiwach krakowskich s. 76–85; Walasek Stefania: Nauczyciele w materiałach źródłowych archiwów Wilna i Lwowa s. 86–98; Meissner Andrzej: Stan badań nad słownikiem biograficznym działaczy i nauczycieli Komisji Edukacji Narodowej s. 99–105; Bartnicka Kalina: Komisja Edukacji Narodowej i jej „Ustawy” s. 109–132; Szybiak Irena: Nauczyciel Komisji Edukacji Narodowej: ideał a rzeczywistość s. 133–145; Królikowska Anna: Nauczyciele ekszejuici w pracach i szkołach KEN s. 146–156; Stępień Roman: Udział pijarów w pracach Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych s. 157–171; Wałęga Agnieszka: Autorzy podręczników szkolnych Komisji Edukacji Narodowej. Próba zarysu portretu zbiorowego s. 172–187; Sapia-Drewniak Eleonora: Działalność oświatowa Uniwersytetu Krakowskiego w dobie Komisji Edukacji Narodowej s. 188–196; Sondel Janusz: Komisja Edukacji Narodowej wobec projektu studiów prawniczych Hugona Kołłątaja s. 197–216; Leśniak Franciszek: Profesor Andrzej Badurski [1740–1789] w służbie wielkiej reformy. Szpital kliniczny św. Barbary w Krakowie. [W aneksie korespondencja z 1780 r.] s. 217–230; Wróbel Łukasz: „Piszę Panu wszystko, cokolwiek mu być może potrzebne...”. U początków działalności organizacyjnej Jana Śniadeckiego s. 231–240; Kulesza-Woroniecka Iwona: Szkolnictwo Komisji Edukacji Narodowej w Białymstoku s. 241–250; Jędrzejewski Przemysław: Szkolnictwo parafialne województwa krakowskiego w dobie Sejmu Wielkiego (1788–1792) s. 251–278; Rolnik Dariusz: Lata szkolne we wspomnieniach pamiętnikarzy czasów stanisławowskich (1764–1795) s. 279–291; Karolczak Kazimierz: Dziedzictwo kulturowe Komisji Edukacji Narodowej w XIX wieku s. 295–305; Ryś Jan: Poglądy Pawła Ksawerego Brzostowskiego w nurcie reform oświatowych doby Komisji Edukacji Narodowej s. 306–321; Poznański Karol: Wokół 150 rocznicy reformy szkolnej Aleksandra Wielopolskiego s. 322–342; Barnaś-Baran Ewa: Idee wychowawcze Komisji Edukacji Narodowej w świetle sprawozdań szkolnych polskich gimnazjów w Galicji doby autonomicznej s. 343–358; Jakubiak Krzysztof: XIX-wieczne wzorce polskiej rodziny i wychowania rodzinnego dziecka oraz ich oświeceniowe inspiracje s. 359–370; Śliwowski Bogusław: Edukacja jako wspólne dobro niespełnionym przesłaniem KEN dla potomnych s. 371–385; Korab Kazimierz: Stereotypy Komisji Edukacji Narodowej i sposoby ich przewycięzania s. 386–396; Apanel Danuta: Droga do zawodu nauczycielskiego w dobie KEN i dziś – różnice i podobieństwa s. 397–408; Topij-Stempińska Beata: Jezuici i Komisja Edukacji Narodowej w polskiej historiografii XX wieku i początkach XXI wieku s. 409–418; Palkij Henryk: Idea KEN w podręcznikach i systemie szkolnym po 1945 roku s. 419–432; Radziszewska Maria: Problematyka KEN w programach i podręcznikach historii dla szkół stopnia podstawowego w latach 1944–1989 s. 433–447; Kula Ewa, Pękowska Marzena: Wystawy, sympozja i konferencje naukowe poświęcone jubileuszowi 200-lecia Komisji Edukacji Narodowej s. 448–456; Gołdyn Piotr: Analiza historyczna i ideologiczna sztandarów szkół noszących imię Komisji Edukacji Narodowej s. 457–476; Brynkus Józef: Inspiracje i odwołania do dzieła Komisji Edukacji Narodowej w nauczaniu szkolnym Polski Ludowej s. 477–493; Bibliografia (wybór) s. 494–498.

2994. KOMISJA Edukacji Narodowej z perspektywy XXI wieku w 240 rocznicę utworzenia. Pod red. Elwiry J. Kryńskiej, Małgorzaty Głoskowskiej-Sołdatow. Białystok 2014 Wydaw. Uniw. w Białymstoku 86° ss. 206, il.

Z treści: Ustanowienie Komisji, nad Edukacją Młodzi Narodowej Szlacheckiej Dozór Mającej 14 X 1773 s. 7–8; Kryńska E. J.: Wstęp s. 9–14; Bożyk Stanisław: Geneza i charakter prawny Komisji Edukacji Narodowej s. 15–28; Bartnicka Kalina: Ideał wychowawczy szkół Komisji Edukacji Narodowej: człowiek – obywatel – patriota s. 31–58; Kryńska E.: Stan badań nad Komisją Edukacji Narodowej w kontekście jej jubileuszy s. 61–73; Chmielewski Witold [Jan]: Sprawozdanie z konferencji naukowej poświęconej 240 rocznicy utworzenia Komisji Edukacji Narodowej s. 75–78; Konopacki Artur: Spuścizna Komisji Edukacji Narodowej w świetle raportu Justyna Lewickiego z roku 1822 s. 81–96; Wróblewska Urszula: Echa Komisji Edukacji Narodowej na łamach wybranej prasy dla nauczycieli w II Rzeczypospolitej s. 99–108; Ocytko Małgorzata: Edukacja obywatelska w koncepcji oświatowej Unii Europejskiej oraz projektach działaczy Komisji Edukacji Narodowej s. 127–142; Suplicka Agnieszka: Od seminarium do uniwersytetu – kształcenie nauczycieli w Białymstoku s. 157–172; Grzybowska Agnieszka: Efekty działalności Komisji Edukacji Narodowej s. 175–183; O stanie nauk, literatury i obyczajów w Polsce s. 185–186; Bibliografia s. 187–195.

Rec.: Depczyńska Paulina, *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 52: 2015 s. 153–156.

2995. KONIECZKA-ŚLIWIŃSKA Danuta, Roszak Stanisław: Między szkołą, muzeum i archiwum. Dylematy współpracy i konkurencji w edukacji historycznej. *Klio*. T. 34: 2015 nr 3 s. 43–61, sum.

2996. KORNAK Irena: Historia szkoły podstawowej nr 4 im. Stefana Żeromskiego w Jarosławiu. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 268–272.

XX–XXI w.

2997. KOŚCIELNY Tomasz: Droga środowisk salezjańskich do Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej – refleksja historyczno-pedagogiczna. *Krakowski Roczn. Historii Harcerstwa*. T. 11: 2015 s. 99–108.

Od 1919 r.

2998. KOŚCIELNY T., Braszczyński Paweł Radosław: Trzecia konspiracja harcerska na Ziemi Kutnowskiej. 3 Kutnowska Drużyna Harcerzy w Woźniakowie koło Kutna. Orędzie moralne harcerstwa salezjańskiego. *Kutnowskie Zesz. Region*. T. 19: 2015 s. 151–184.

W l. 1987–1992.

2999. KRONIKA Stowarzyszenia Wychowanków Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie 1945–2016. Oprac. Kazimierz Matl. Wyd. 2., popr., zaktualizowane. Kraków 2015 Stow. Wychowanków AGH 8° ss. 222, nlb. 2, il.

Wyd. 1. 2005.

3000. KROPLEWSKI Jarosław: Działalność oświatowo-wychowawcza w Polskiej Marynarce Wojennej w latach 1918–1947 (na tle rozwoju i funkcjonowania Polskiej Marynarki Wojennej oraz centralnych instytucji oświatowo-wychowawczych Wojska Polskiego). Gdynia 2015 Zespół Red.-Wydawniczy MW; Nar. Archiwum Cyfrowe 8° ss. 261, il.

3001. KRÓL Joanna, Magiera Elżbieta: Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Szczecińskiego (1985–2015). Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Wydz. Humanist. US Minerwa 8° ss. 428, il.

3002. KRUCKI Łukasz: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne w Gnieźnie (1953–1992). Gniezno 2015 Łukasz Krucki 8° ss. 406, tabl. 8, il., sum.

3003. KSIĘGA jubileuszowa. W 55 rocznicę powstania Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu i 10 rocznicę nadania Akademii Rolniczej imienia Augusta Cieszkowskiego. Oprac. red. Maria Moczko. Poznań 2006 Wydaw. Akad. Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego 4° ss. 446, nlb. 2, il.

3004. KSIĘGA jubileuszowa stulecia odnowienia tradycji Politechniki Warszawskiej. Zespół red. Mirosław Nader [i in.]. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Warszawskiej 4° ss. 330, il.

XX–XXI w.

3005. KSIĘGA jubileuszowa Wydziału Chemicznego Politechniki Wrocławskiej 1945–2015. Teksty i oprac. Marek Burak, Krzysztof Dackiewicz, Elżbieta Wojaczyńska, Jacek Wojaczyński. Wrocław 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Wrocławskiej 4° ss. 309, il.

3006. KSIĘGA pamiątkowa Jubileuszu 200-lecia utworzenia Państwowego Uniwersytetu we Wrocławiu. T. 4: Uniwersytet Wrocławski w kulturze europejskiej XIX i XX wieku. Materiały międzynarodowej konferencji naukowej, Wrocław, 4–7 października 2011 r. Commemorative book for the 200th anniversary of the establishment of the State University in Wrocław. T. 4: Wrocław University in the European culture of the 19th and 20th centuries. Papers from the international scientific conference, Wrocław, 4–7 October 2011. Red. Jan Harasimowicz. Wrocław 2015 Wydaw. Uniw. Wrocławskiego 4° ss. 848, il., streszcz., Zsfg. (Acta Universitatis Wratislaviensis; nr 3527).

Treść: Harasimowicz J.: Słowo wstępne s. 9–12; Gaber Klaus: „Nobilitas literaria Silesiae” vor Gründung der Universität. Breslau als Hochburg gelehrter Studien der Frühen Neuzeit s. 15–30; Herzig Arno: Der preussische Staat und die Neugründung der Universität Breslau 1811 s. 31–38; Wendebourg Dorothea: Die Gründung der evangelisch-theologischen Fakultät der Universität Breslau s. 39–48; Koredczuk Józef: Prawnicze tradycje Viadriny na Uniwersytecie Wrocławskim s. 49–56; Bończuk-

Dawdziuk Urszula: Wkład Johanna Gustava Gottlieba Büschinga (1783–1829) w tworzeniu bazy materialnej i koncepcji naukowo-dydaktycznych Uniwersytetu Wrocławskiego s. 57–67; Galik Elżbieta: Działalność Akademickiego Królewskiego Archiwum Prowincjonalnego we Wrocławiu w strukturach Uniwersytetu Wrocławskiego 1811–1822 s. 69–79; Popiński Krzysztof: Formy organizacyjne życia studentów Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1811–1945 s. 83–90; Borzyszkowski Józef: Florian Ceynowa i jego młodokaszubscy następcy a Uniwersytet Wrocławski s. 91–99; Schmolders Claudia: Zweierlei Vorfahren. Über August Schmolders und Günter Schmolders als Mitglieder des Lehrkörpers zwischen 1844 und 1940 s. 101–106; Kulczyńska Marta Katarzyna: „Artes serviunt vitae, sapientia imperat”. Z rodzinnej sagi rodu uczonego Kulczyńskich s. 107–111; Körfer Tobias Norbert: Die Geschichte der Traditionspflege der Universität zu Breslau durch die Universität zu Köln ab 1951 s. 113–123; Popińska Jolanta: Formy organizacyjne życia studentów Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1945–1989 s. 125–131; Tomiczek-Grzywna Martyna: Formy aktywności studentów podejmowane po 1989 roku s. 133–140; Urban Mariusz: Joseph Ignaz Schnabel – kompozytor i organizator muzycznego Wrocławia w pierwszej połowie XIX wieku s. 143–146; Pośpiech Remigiusz: „Honoris causa” dla muzyki. Kompozytorzy i dyrygenci jako honorowi doktorzy Uniwersytetu Wrocławskiego s. 147–154; Kunicki Wojciech: Przestrzeń Uniwersytetu Wrocławskiego w literaturze niemieckiej s. 155–166; Giblak Beata: Uniwersytet Wrocławski we wspomnieniach Maxa Herrmanna-Neissego s. 167–173; Oszczanowski Piotr: Obnażyć legendę nagiego „Szermierza”! Rzecz o wrocławskiej fontannie Hugo Lederera s. 175–182; Steinsträsser Inge: Das Kulturerbe der schlesischen Zisterzienser und die neu gegründete Universität zu Breslau s. 185–192; Joachimiak Grzegorz: Z historii uniwersyteckich zbiorów posekularyzacyjnych. „I Trastulli d’Apollo” jako rękopis uzupełniający kolekcję tak zwanych krzeszowskich tabulatur lutniowych z XVIII wieku s. 193–206; Koch Klaus-Peter: Die Musikkultur Schlesiens und Mitteldeutschland. Die ehemalige Musikdrucksammlung Emil Bohn und der Anteil von Musikalien mitteldeutscher Provenienz s. 207–213; Drożdżewska Agnieszka: Zbiory biblioteki dawnego Instytutu Muzycznego przy Uniwersytecie Wrocławskim. Historia i znaczenie s. 215–220; Schnelling-Reinicke Ingeborg: Quellen zur Schlesischen Friedrich-Wilhelms-Universität Breslau und zum Staatsarchiv Breslau im Geheimen Staatsarchiv preussischer Kulturbesitz s. 221–230; Bończuk-Dawdziuk U., Palica Magdalena: Kolekcja zabytków starożytnych architekta Eduarda Schauberta (1804–1860) ze zbiorów dawnego wrocławskiego muzeum uniwersyteckiego s. 231–238; Błaszczuk Tomasz: Problemy z ortodoksją na Wydziale Teologii Katolickiej Uniwersytetu Wrocławskiego w XIX wieku s. 241–249; Bendel Rainer: Max Sdraleks Perspektiven für die Breslauer kirchenhistorische Schule und ihre Wirkungen s. 251–257; Samerski Stefan: Der Papsthistoriker Franz Xaver Seppelt (1883–1956) und die Kirchengeschichte in Breslau. Streiflichter s. 259–264; Chrobak Werner: Hubert Jedin (1900–1980), Privatdozent und Diözesanarchivar in Breslau, profilierter Kirchenhistoriker in Rom und Bonn s. 265–274; Köhler Joachim: „Jesusanisch”, „soziologisch”, „ökumenisch”. Kirche und Kirchengeschichte im Werk des Patrologen, Kirchenhistorikers und Schriftstellers Joseph Wittig (1879–1949) s. 275–280; Mai Paul: Berthold Altaner (1885–1964), Kirchenhistoriker und Patrologe s. 281–288; Widok Norbert: Berthold Altaner – światowej sławy patrolog wrocławski s. 289–295; Haas Reimund: Rheinische Kirchenrechtsgeschichte in Köln und Breslau – Prof. Dr. Dr. Franz Gescher (1884–1945) s. 297–305; Meyer Dietrich: Die evangelisch-theologische Fakultät der Universität Breslau in der Kaiserzeit (1871–1918) s. 307–317; Schnelle Udo: Theologie als radikale historische Kritik: Der Breslauer Neutestamentler William Wrede (1859–1906) s. 319–325; Chwastek Dariusz: Kształtowanie się hermeneutyki teologicznej Rudolfa Bultmanna ze szczególnym uwzględnieniem jego wrocławskiej profesury s. 327–334; Schott Christian-Erdmann: Der Systematische Theologe Rudolf Hermann (1887–1962) und seine Breslauer Schüler im III. Reich und nach 1945 s. 335–341; Stolle Volker: Breslauer Professoren im lutherischen Widerstand gegen die preussische Kirchenunion s. 343–351; Scholtz Gunter: Die Philosophie an der neu gegründeten Universität Breslau s. 353–361; Maidl-Bendel Lydia: Der Philosophiehistoriker Clemens Baeumker in Breslau s. 363–372; Jacyk Dominika: Benno Erdmanna historia filozofii a problem współczesnych badań s. 373–379; Alechnowicz-Skrzypek Iwona: Pierwsze doktoraty filozoficzne kobiet na Uniwersytecie Wrocławskim s. 381–387; Salvia Stefano: Theodor Lipps in Breslau (1890–1894). Between experimental psychology and „Gesitesphilosophie” s. 389–398; Koczanowicz-Dehnel Iwona: Wrocławski okres (1897–1916) w działalności naukowej Louisa Williama Sterna s. 399–408; Koczanowicz-Dehnel I., Koczanowicz Leszek: Mieczysław Kreutz i obrona introspekcji jako fundamentalnej metody w psychologii s. 409–415; Straś-Romanowska Maria, Koczanowicz-Dehnel I.: Profesor Marian Kulczycki – prekursor i twórca wrocławskiej szkoły psychologii humanistycznej s. 417–425; Mommsen Peter: Theodor Mommsen in Breslau 1854–1858 s. 429–439; Demidziuk Krzysztof: Hans Seger i Martin Jahn – twórcy śląskiej szkoły archeologicznej s. 441–452; Wójcik Marek L.: Sfragistyka wrocławska w latach 1811–1945 s. 453–461; Seng Eva-Maria: August Grisebach und die Neuausrichtung der deutschen Kunstgeschichte Anfang des 20. Jahrhunderts s. 463–472; Pusback Birte: Der Kunsthistoriker Franz Landsberger – ein Kosmopolit mit schlesischen Wurzeln s. 473–482; Arend Sabine: Dagobert Frey in Breslau 1931–1945 s. 483–492; Kaczmarek-Löw Klara: Dagobert Frey in Breslau. Schlesien und Polen im Spannungsfeld zwischen Kunstgeschichte und Politik s. 493–502; Irgang Winfried: Die wissenschaftliche und berufliche Karriere deutscher und österreichischer Historiker der Universität Breslau nach 1945 s. 503–510; Cetwiński Marek: Oswajanie przeszłości: historycy wrocławscy po 1945 roku s. 511–516; Kopec Mieczysław: Tradycje naukowe Uniwersytetu Wrocławskiego. Wojciech Kóčka i jego badania archeologiczne s. 517–519; Knyspel-Kopec Renata: „Niewygasła przeszłość”. Rozważania Henryka Wereszyckiego na temat dziejów Polski s. 521–525; Neuhoff Wiesława: Dzieje Katedry Historii Sztuki na Uniwersytecie Wrocławskim w latach 1945–1957 s. 527–539; Czechowicz Bogusław: „Nie jest to tylko sprawa sztuki”. Janusza Kęblowskiego badania nad sztuką śląską doby średniowiecza s. 541–546; Kos Jerzy Krzysztof: Między Poznaniem i Wrocławiem. Zofia Ostrowska-Kęblowska (1931–2010) jako inicjatorka badań nad sztuką nowoczesną na Śląsku s. 547–551; Szajda Marek: Profesor Jerzy Krókowski. Filolog – wychowawca – taternik s. 553–559; Subel Joanna: Znaczenie artystycznej

i naukowej działalności Johanna Theodora Mosewiusa w życiu kulturalnym Wrocławia s. 561–574; Geck Karl Wilhelm: Otto Kinkeldey und Max Schneider. Zwei Kretzschmar-Schüler als Initiatoren des Fachs Musikwissenschaft s. 575–583; Loos Helmut: Gegen den Strom der Zeit. Der Musikwissenschaftler Arnold Schmitz (1893–1980) s. 585–591; Kałamarz Wojciech: Książd profesor Hieronim Feicht CM jako niestrudzony krzewiciel polskiej muzyki w okresie powojennym s. 593–608; Wolański Andrzej: Profesor Jerzy Woronczak w służbie muzykologii polskiej s. 609–611; Sokołowski Jan: Językoznawstwo słowiańskie na Uniwersytecie Wrocławskim (1945–2010) s. 613–621; Jarosz Józef: Eugen Kölbing – ein Vierteljahrhundert im Dienste der Breslauer „Alma Mater” s. 623–630; Żarski Krzysztof: Kontynuacja czy degeneracja? Profesora Karla Weinholda w PRL życie po życiu s. 631–637; Więśław Witold: „Mathematica Wratislaviensis” (1702–2011). Some historical remarks s. 641–646; Girlich Hans Joachim: Zur Genealogie bedeutender Mathematiker an der Universität zu Breslau 1811–1945 s. 647–653; Gropp Harald: Ernst Steinitz (1871–1928) und Configurationen in Breslau (und Wrocław) s. 655–659; Binder Christa, Schmitt Peter: Johann Radon 1887–1956 (1928–1945 in Breslau) s. 661–664; Duda Roman: The beginnings of new mathematics in Wrocław after 1945 s. 665–667; Wolfschmidt Gudrun: Kirchhoff und Bunsen, einflussreiche Professoren der Universität Breslau (Wrocław), und ihr Beitrag zur Entwicklung der Spektralanalyse s. 669–676; Żłobicki Wiktor: Clara Immerwahr i Fritz Haber. O pierwszej kobiecie z tytułem doktorskim na Uniwersytecie we Wrocławiu i jej mężu – nobliście s. 677–680; Torge Reimund: Julius Franz: A selenographer of the University of Wrocław s. 681–686; Bussemer Peter, Müller Steven: Erwin Schrödinger und die Farbenlehre s. 687–695; Müller Jürgen: Der Physiker Otto Lummer (1860–1925) und die Anfänge des Rundfunks in Schlesien s. 697–702; Winnewisser Brenda P.: Hedwig Kohn and the University of Breslau, 1907–1938 s. 703–712; Tomaszewski Witold: Czterdzieści lat z Uniwersytetem Wrocławskim s. 713–716; Denk Ernst-Otto: „Deus fluvii Viadrus” – Symbol der Oder in der Tradition der Universitäten Frankfurt an der Oder und Breslau s. 719–724; Stoklásková Zdeňka: Jan Evangelista Purkyně, Lehrer, Gelehrte und Mensch in Breslau (1823–1849) s. 725–731; Bergman Paweł: Antropologia we Wrocławiu w latach 1811–1945 s. 733–741; Keil Gundolf: Joseph Klapper und die Fachprosaforchung s. 743–755; Bruziewicz-Mikłaszewska Barbara: Uniwersytecka stomatologia we Wrocławiu przed 1945 rokiem. Jej rozwój i ludzie s. 757–768; Beddies Thomas: Karl Bonhoeffer und die (Universitäts-) Psychiatrie in Breslau (1893–1912) s. 769–774; Gąsior-Chrzan Barbara, Chrzan Barbara Renata: Uniwersytecka Klinika Dermatologiczna we Wrocławiu w latach trzydziestych XX wieku s. 775–778; Einhorn Ignacy, Włodarczyk Tamara: Od emancypacji do prześladowań. Uczeń pochodzenia żydowskiego na Wydziale Medycznym Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1811–1935 s. 779–787; Kranich Kai: Unwürdige Doktores? Über die Entziehung von Doktorgraden an der Universität Breslau während der NS-Diktatur s. 789–798; Steffen Katrin: Ludwik Hirszfeld und Wrocław: Ein Wissensraum von Neuanfang und Kontinuität s. 799–805; Smereka Joanna: Moritz Sadebeck (1809–1885) – naukowiec entuzjasta w służbie państwowej s. 807–813; Biała Jadwiga: Wkład profesorów Uniwersytetu Wrocławskiego w rozwój meteorologii s. 815–822; Staśko Stanisław, Migoń Piotr, Łoboda Jan, Puziewicz Jacek: Geografia i geologia na Uniwersytecie Wrocławskim w latach 1945–2010 s. 823–830; Seaward Mark R. D.: Symbiosis in action: Three decades of scientific partnership between Wrocław and Bradford Universities s. 831–834; Malicka-Błaszkiwicz Maria, Otlewski Jacek: Faculty of Biotechnology: History and perspectives s. 835–842.

3007. KUCIAPINŃSKI Marek Jan: Kształtowanie się szkolnictwa muzycznego w Polsce od średniowiecza do końca II wojny światowej. *Przeegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 110–126, sum.

3008. KUCIAPINŃSKI M. J.: Tradycje nauczania muzyki w Piotrkowie Trybunalskim od XVII wieku do wybuchu II wojny światowej. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie.* Roczn. Polsko-Ukraiński. [T.] 17: 2015 s. 456–482, sum.

3009. KUCZYŃSKA-KWAPISZ Jadwiga: The impact of mother Elżbieta Róża Czacka [1876–1961] on the educational model of the visually impaired in the context of the contemporary perception of the her views. Tł. Jarosław Wiazowski. Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 8° ss. 237, il.

Tyt. oryg.: Wkład matki Elżbiety Róży Czackiej w rozwój tyftologii w kontekście współczesnej recepcji jej myśli. Warszawa 2011.

3010. KUSZELEWSKA Stanisława: O skautingu polskim. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Impuls” 16° ss. 40, nlb. 16, il. (Przywrócić Pamięć).

Repr., oryg.: Moskwa 1916. Autorka żyła w l. 1894–1966.

3011. LATAWIEC Krzysztof: Historia szkół w gminie Podedwórze. Podedwórze–Lublin 2015 Gm. Podedwórze; Olech 8° ss. 157, tabl. 16, il.

3012. LOREK Maria: Dzieje Harcerstwa Żeńskiego w Nowym Sączu w latach 1913–1949. *Almanach Sądecki*. R. 24: 2015 nr 1/2 s. 62–91.

3013. LUTOSŁAWSKI Kazimierz: Czuwaj! Sześć gawęd obozowych o typie skautowym. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Impuls” 16° ss. 41, nlb. 7, il. (Przywrócić Pamięć).

Repr., oryg.: Kijów 1917. Autor żył w l. 1880–1924.

3014. ŁESYK Michał: Harcerstwo męskie na Podgórzu w latach 1939–1950. Kraków 2015 Komisja Hist. Krakowskiej Chorągwi ZHP 8° ss. 126, nlb. 8, il.

W Krakowie.

3015. ŁÓDZKIE przestrzenie i praktyka teorii. 70 lat Katedry Teorii Literatury Uniwersytetu Łódzkiego (1945–2015). Red. Jarosław Płuciennik, Anna Zatora. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 4° ss. 25, il. UŁ.

3016. ŁUKASIEWICZ Aleksander: 100-lecie Szkoły Rolniczej w Kijanach. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 26: 2013 s. 54–56.

3017. MACHCIŃSKA Małgorzata: Abecadniki karaimskie. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 4 s. 691–697, sum.

Elementarze karaimskie od XVII w.

3018. MACIEJEWSKI Tadeusz: Prawo i jego nauczanie w Gdańskim Gimnazjum Akademickim od XVI do XIX wieku (1558–1810). *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 111–125, rés., sum.

3019. MAMCZAK-GADKOWSKA Irena: Czterdzieści lat studiów archiwistycznych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. *Przepl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 7–20, sum.

3020. MASTIANICA Olga: Pravėrus namų duris. Moterų švietimas Lietuvoje XVIII a. pabaigoje – XX a. pradžioje. Vilnius 2012.

Rec.: Bleizgienė Ramunė, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 18: 2013 [dr.] 2014 s. 186–193.

3021. MICHAŁOWICZ-PASIUT Barbara: Szkoła w Chełmcu. *Roczn. Sądecki*. T. 43: 2015 s. 283–316.

Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Rejtana, od pocz. XX w.

3022. MICHNA Radosław: Gimnazjum Katolickie w Bydgoszczy. Z kart historii szkolnictwa miasta nad Brdą w latach 1772–1806. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 17–42, sum., Zsfg.

3023. MIODOŃSKI Mirosław: Szkoła Muzyczna im. Witolda Rowickiego w Żywcu. *Gronie*. Nr 15: 2015 s. 227–228.

Powstała w 1972 r.

3024. MIŠIŠIN Īrina Āroslavivna: Kul'turno-prosvitnā diāl'nist' Ukraĩns'kogo students'kogo soūzu (1909–1939 rr.). *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Roczn. Polsko-Ukraiński. [T.] 17: 2015 s. 69–80, streszcz., sum.

We Lwowie.

3025. MISZCZUK Marian: Naczelnik Adolf Zbigniew Heidrich (1899–1983). Biografia harcerska. Warszawa 2013.

Rec.: Binasiak Marcin, *Niepodległość*. T. 62: 2013 s. 331–337.

3026. MOJA szkoła. II Liceum Ogólnokształcące im. Gabriela Narutowicza w Łodzi (1904–2014). Praca zbiorowa. Pod red. Dariusza Jędrasiaka, Aleksandra Łynki. Łódź–[Warszawa] 2014 Studio Koloru 16° ss. 408, il.

3027. MONOGRAFIA Krakowskiego Szkolnego Ośrodka Sportowego im. Szarych Szeregów wydana z okazji jubileuszu 50-lecia ośrodka. 50 lat 1965–2015. Pod red. Jerzego Kościelnego. Kraków 2015 Krakowski Szkolny Ośr. Sportowy im. Szarych Szeregów 8° ss. 144, il.

3028. MONOGRAFIA Szkoły Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Strzyżewicach-Rechcie. (W 100-lecie szkolnictwa w gminie Strzyżewice 1915–2015). Praca zbiorowa. Pod red. Ferdynanda Rymarza. Wyd. 2. uzup. i rozsz. Strzyżewice–Lublin 2015 Strzyżewickie Tow. Region.; Polihymnia 8° ss. 356, nlb. 1.

Wyd. 1. pt.: Monografia Szkoły Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Rechcie. Strzyżewice 1995.

3029. NA SZLAKU wspomnień. Monografia Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Ropczycach. Oprac. pod red. Władysława Tabasza; współpr red. Danuta Kozak, Anna Wenc. Ropczyce–Dębica 2014 Millennium 4° ss. 309, il.

Antologia, XX–XXI w.

3030. NASZE tradycje. 25 lat Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej UAM. Pod red. Bogumiły Kaniewskiej i Anny Piotrowicz. Poznań 2015 TetraStudio 8° ss. 170, il.

Treść: Kaniewska B.: Nasz Wydział, czyli o niemożności wygłoszenia jubileuszowego referatu s. 9–15; Cz. 1. Moja historia Wydziału. [Wspomnienia ze studiów i pracy na Wydziale Filologicznym oraz Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej od l. 50. XX w.]: Balcerzan Edward: Nie tylko historia, także prehistoria s. 19–27; Pokrzywniak Józef Tomasz: Z perspektywy półwiecza s. 29–36; Meller Katarzyna: Mój Wydział, moja Polonistyka... (sprzed lat) s. 37–41; Mika Tomasz: Zaufać, zapamiętać, zrozumieć s. 43–50; Wesołowska Elżbieta: Filologia klasyczna: refleksja satyryczno-liryczna. W „prosimum” uczyniona s. 51–55; Zieliński Bogusław: Moja historia Wydziału, czyli sławistyczna relacja osobista w czterech odsłonach s. 57–63; Ratajczakowa Dobrochna: Jak powstawała poznańska teatrologia s. 65–67; Kozłowski Krzysztof: Książka i ludzie. Moja historia Wydziału s. 69–72; Cz. 2. Mistrzowie i następcy: Bering Piotr: Profesor Kazimierz Liman [1925–2010] „vir vere bonus” s. 75–77; Fiecko Jerzy: Jarosław Maciejewski (23.12.1924–28.10.1987) s. 79–84; Kasprzak Elżbieta, Ratajczakowa D.: Galeria naszych mistrzów. Jerzego Ziomka [1924–1990] nieformalny portret z pamięci (Portret formalny i naukowy zrobiła przed laty Ewa Wiegandtowa) s. 85–90; Kraskowska Ewa: Wspomnienie o Jerzym Ziomku s. 91–96; Kuczyńska-Koschany Katarzyna: Wspólnota i wolność, nie hierarchia s. 97–101; Migdał Jolanta: Wspomnienie o społecznym człowieku. [Wojciech Ryszard Rzepka (1940–2008)] s. 103–108; Mikołajczak Mariola: Profesor Tadeusz Zdancewicz [1925–2014] s. 109–113; Mikołajczak Stanisław: Wspomnienia o Profesorze Zygmuncie Zagórskim [1926–2013] s. 115–120; Ratajczak Wiesław: Pień, gałęzie, liście. O poznańskiej historii literatury s. 121–125; Walczak Bogdan: Wspomnienie o profesorach: Władysławie Kuraskiewicz [1905–1997], Monice Gruchmanowej [1922–2001] i Tadeuszu Skulinie [1929–1992] s. 127–137; Wikarjak Teodozja: Wspomnienia na 25-lecie Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej UAM s. 139–142; Harmonogram obchodów 25-lecia Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej UAM s. 143.

3031. NIEMIEC Dariusz, Starzyński Marcin: Collegium Minus. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 195, tabl. 20, il., sum. (Historia Budynków Uniwersytetu Jagiellońskiego).

3032. NOWAKOWSKI Andrzej, Rejman Aneta: Dzieje szkoły w Barwałdzie Średnim na tle dziejów wsi (1886–2015). Rzeszów 2015 RS Druk Drukarnia Wydaw. 8° ss. 141, il., sum., Zsfg.

3033. OD FILII do Filii. Zjazd Absolwentów z okazji Jubileuszu 45-lecia Filii Akademii Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej, 12–13 września 2015 r. Red. Teresa Jaślikowska-Sadowska. Biała Podlaska 2015 AWF Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Filia 8° ss. 297, il. AWF Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Filia w Białej Podlaskiej.

Lata 1970–2015.

3034. OKRASA Marzena: Obraz życia młodzieży szkolnej na Lubelszczyźnie od średniowiecza do początków XX wieku. Studium z dziejów burs i internatów szkolnych. Lublin 2012.

Rec.: Doroszewski Jerzy, *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 152–154.

3035. OLSZEWSKI Henryk: Ludzie uniwersytetu w mojej pamięci. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. UAM 8° ss. 485, nlb. 1. UAM w Poznaniu.

XX–XXI w.

3036. OPIELA Maria Loyola: Wkład kobiet w rozwój teorii i praktyki wczesnej edukacji w Polsce w XIX i XX wieku. *Paedagogia Christiana*. [Nr] 34: 2014 [z.] 2 s. 101–119, sum.

3037. ORCZYK Adam: Zarys historii szkolnictwa i myśli pedagogicznej. Warszawa 2008.

Rec.: Ostrowski Tadeusz, *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 166–170.

3038. [OSIEMDZIESIĄT] 80 lat Szkoły Rolniczej w Nowym Targu. Niezmienne są jej cele. Red. Marian Nowak [i in.]. Nowy Targ 2015 Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Augusta Suskiego; Zakł. Poligraficzny MK 4° ss. 202, nlb. 6, il.

3039. OŚWIATA na Warmii i Mazurach. Konteksty historyczne i współczesne. Red. nauk. Joanna Maria Garbula, Mariola Gaber, Kinga Lisowska, Aldona Zakrzewska. Olsztyn 2015 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 234, il., sum.

Z treści: Wstęp s. 7–9; Gancewski Jan: Triumf ideologii i nadinterpretacji nad źródłami i prawdą historyczną czy inna droga dla tradycji i świadomości społeczeństw? s. 11–20; Knop Marcelina: Działalność oświatowo-wychowawcza siostr katarzynek w diecezji warmińskiej s. 21–37; Garbula J. M.: O wychowawczyniach przedszkoli z Warmii – niedoceniona historia s. 39–50; Gąsecki Krzysztof, Gaber M.: Szkolnictwo polskie w latach 1939–1945 w trosce o zachowanie ciągłości kształcenia i wychowania młodego pokolenia s. 51–70; Radziszewska Maria: Prasa lokalna o nauczycielach na Warmii i Mazurach w latach 1945–1947 s. 71–84; Suchowiecka Anita: Szkolnictwo zawodowe na Warmii i Mazurach wobec potrzeb gospodarczych regionu (1945–1948) s. 85–104; Pulińska Urszula: Z dziejów doskonalenia zawodowego nauczycieli w województwie olsztyńskim (1945–1971) s. 105–121; Kabzińska Łucja: Szkolnictwo ukraińskie na Warmii i Mazurach w latach 1945–1989 s. 123–138; Lisowska K.: Szkolnictwo specjalne na Warmii i Mazurach w świetle dokumentów s. 139–151; Siwicki Marek: „Baza” Mrągowo – szkołą młodych żeglarzy (1950–1989) s. 153–175; Zakrzewska A.: Wychowanie ku wartościom społecznym młodzieży harcerskiej Warmii i Mazur (1956–1966) s. 177–189; Puliński Andrzej: Religijne aspekty podejmowania i prowadzenia działalności konspiracyjnej przez uczniów w okresie stalinizmu s. 191–207.

3040. PAMIĘCI Profesora Stanisława Jastrzębskiego. Red. Julian Dybiec. Kraków 2015 Bikstudio Krzysztof Marek Szwaczka 8° ss. 77, il.

Treść: Majkowska Rita: Wprowadzenie s. 7–8; Dybiec J.: Prawda – Dobro – Piękno s. 9–10; Biliński Piotr: Stanisława Jastrzębskiego (1941–2014) droga do Nowodworka s. 11–16; Dziwisz Stanisław: List na uroczystość pogrzebową Stanisława Jastrzębskiego s. 17–20; Mowy pogrzebowe Stanisława Kurdziela i Tomasza Malickiego s. 21–38; Jastrzębski Stanisław: Dzieje młodzieżowego teatru szkolnego w gimnazjach ogólnokształcących Krakowa z pierwszej połowy lat międzywojennych – (fragmenty pracy magisterskiej) s. 39–77.

3041. PAMIĘCI uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły w Pyszącej. *Śremski Notatnik Hist.* Nr 15: 2015 s. 5–205.

Treść: Budzyń Krzysztof: Słowo od byłego ucznia s. 5; Budzyń K.: Szkoły tysiąclatki s. 6–9; Budzyń K.: Z dziejów nowej szkoły w Pyszącej 1965–2015 s. 10–61; Stamm Anna: Szczepan Szczepaniak (1901–1966), urodził się w Pyszącej, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej, emigrant zarobkowy we Francji s. 62–66; Zamarska Krystyna: Droga życiowa mojego ojca kpt. Czesława Klaczyńskiego (1901–2004) ostatniego powstańca wielkopolskiego ziemi śremskiej s. 67–85; Budzyń K.: Mój pierwszy nauczyciel, Stanisław Ratajczak (1902–1989) s. 86–109; Ratajczak S.: Moje wspomnienia z pracy pedagogicznej i związkowej na terenie byłego powiatu śremskiego s. 111–122; Merczyńska Danuta: Moja praca w szkole w Pyszącej s. 123–128; Staszak Łucja: Będę pamiętać... s. 129–132; Ciesielska Urszula: Kazimierz Genderka (1935–2008), kierownik i dyrektor szkoły w latach 1964–1986 s. 133–139; Ciesielska U.: Moje wspomnienia z pracy w szkole w Pyszącej s. 140–146; Budzyń K.:

Moje czasy szkolne i pozaszkolne. Pierwsi nauczyciele w nowej szkole (lata 1964–1972) s. 147–168; „Z Pyszącej w daleki świat”. Z Grażyną Józwiak-Bednarski rozmawiał K. Budzyń s. 169–187; Frankiewicz Paulina: Wspomnienia uczennicy z lat 1999–2006 s. 188–190; Cubal Karolina: Wspomnienia uczennicy z lat 2005–2013 s. 191–193; Budzyń K.: Jolanta Pajsert, dyrektor szkoły w latach 1986–2014 s. 194–197; Szlachta Wojciech: Jak trafiłem do szkoły w Pyszącej s. 198–200; Budzyń K.: Szkoła Podstawowa w Pyszącej. Kadra i uczniowie (stan 1 września 2015) s. 201–202; Budzyń K.: Słownik biograficzny Pyszącej s. 203–205.

3042. PAMIĘĆ historyczna w nieformalnej edukacji dorosłych. Pod red. Katarzyny Marciniak. Poznań 2015 Wydaw. Przestrzeń Wyobrażona 8° ss. 136, il., sum.

3043. PEDAGOGIE katolickich zgromadzeń zakonnych. T. 1: Historia i współczesność. Red. nauk. Janina Kostkiewicz. Kraków 2012 Oficyna Wydawnicza „Impuls” 8° ss. 570, il.

Z treści: Kostkiewicz J.: Pedagogie katolickich zgromadzeń zakonnych – wprowadzenie w problematykę s. 11–20; Jusiak Roman: Pedagogia franciszkańska – charakterystyka ogólna s. 21–34; Jusiak R.: Pedagogia franciszkanów bernardynów (Zakon Braci Mniejszych) s. 35–60; Bieś Andrzej Paweł, Dybowska Ewa, Grzebień Ludwik: Pedagogia jezuitów (ignacjańska) (Towarzystwa Jezusowego) s. 61–100; Kobiela Ewelina: Pedagogia sióstr katarzynek (Zgromadzenia Sióstr św. Katarzyny Dziewicy i Męczennicy) s. 101–131; Gołek Bartłomiej: Pedagogia pijarów (Zakonu Kleryków Regularnych Ubogich Matki Bożej Szkół Pobożnych) s. 133–161; Hajduk Łukasz: Pedagogia misjonarzy lazarystów (wincentyńska) (Zgromadzenia Księży Misjonarzy Świętego Wincentego à Paulo) s. 163–194; Babicki Zbigniew: Pedagogia pallotynów (Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego) s. 195–228; Misiaszek Kazimierz: Pedagogia salezjanów (Towarzystwa św. Franciszka Salezego) s. 229–269; Wrońska Halina: Pedagogia salezjanek (Zgromadzenia Córek Maryi Wspomożycielki) s. 271–307; Kostkiewicz J.: Zgromadzenie Zmartwychwstania Pańskiego i jego system wychowawczy s. 309–334; Kostkiewicz J.: Misje edukacyjne i ważniejsze instytucje oświatowo-wychowawcze zmartwychwstańców s. 335–367; Walulik Anna: Pedagogia nazaretanek (Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu) s. 369–403; Myszkowa Anna: Pedagogia sióstr pasterek (Zgromadzenia Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej) s. 405–443; Opiela Maria Loyola: Pedagogia bł. Edmunda Bojanowskiego realizowana przez Siostry Służebniczki NMP. Na przykładzie Zgromadzenia Sióstr Służebniczek BDNP s. 445–497; Kustra Czesław: Pedagogia michalitów (Zgromadzenia Świętego Michała Archaniola) s. 499–536; Olbrycht Katarzyna: Pedagogia szarych urszulanek (Zgromadzenia Urszulanek Serca Jezusa Konającego) s. 537–566.

3044. PEDAGOGIE katolickich zgromadzeń zakonnych. T. 2: Historia i współczesność. Red. nauk. Janina Kostkiewicz, Kazimierz Misiaczek. Kraków 2013 Oficyna Wydawnicza „Impuls” 8° ss. 457, il.

Z treści: Maj Adam: Pedagogia oratorianów (Kongregacji Oratorium Świętego Filipa Neri) s. 11–37; Zawadka Janusz: Pedagogia mariańska (Zgromadzenia Księży Marianów Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny) s. 39–80; Pelczarski Kazimierz: Pedagogia redemptorystów (Zgromadzenia Najświętszego Odkupiciela) s. 81–113; Chorab Monika, Kostkiewicz Janina: Pedagogia oblatów (Zgromadzenia Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej) s. 115–131; Janikula Gabriela: Pedagogia adoratorek (Zgromadzenia Adoratorek Krwi Chrystusa) s. 133–184; Kluz Magdalena Renata, Handerska Joanna Jolanta, Kardach Bernadetta Paulina: Pedagogia jadvizanek (Zgromadzenia Sióstr Świętej Jadwigi) s. 185–222; Żmichrowska Maria Jolanta: Pedagogia niepokalanek (Zgromadzenia Sióstr Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny) s. 223–244; Piel Michał: Pedagogia salwatoriańska (Towarzystwa Boskiego Zbawiciela). Aspekty historyczne s. 245–260; Chudy Tomasz: Współczesność s. 261–299; Henschke Eleonora: Pedagogia zmartwychwstańców (Zgromadzenia Sióstr Zmartwychwstania Pana Naszego Jezusa Chrystusa) s. 301–344; Pryba Andrzej: Pedagogia świętorodzinna (Zgromadzenia Misjonarzy Świętej Rodziny) s. 345–366; Wiśniewski Tomasz Krystian: Pedagogia oriońska (Zgromadzenia Małego Dzieła Boskiej Opatrzności) s. 367–403; Machaj Agnieszka: Pedagogia orionistek (Zgromadzenia Sióstr Małych Misjonek Miłosierdzia) s. 405–417; Sakowska Edyta Elżbieta: Pedagogia pasjonistek (Zgromadzenia Sióstr Męki Pana Naszego Jezusa Chrystusa) s. 419–454.

3045. PEDAGOGIE katolickich zgromadzeń zakonnych. T. 3: Historia i współczesność. Red. nauk. Janina Kostkiewicz. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Impuls” 8° ss. 630.

Z treści: Sander Elżbieta: Pedagogia klarysek krakowskich (Zakonu Świętej Klary) s. 11–39; Kostkiewicz J.: Pedagogia klarysek starosądeckich (Zakonu Świętej Klary) s. 41–53; Kopera Łukasz S.: Pedagogia augustianów (Zakonu Świętego Augustyna) s. 55–73; Abramczuk Krystyna Zofia: Pedagogia Zgromadzenia Sióstr Augustianek s. 75–107; Klich Daria, Kotowska Alma, Rogozińska Anna: Założycielka urszulanek – święta Aniela i jej intuicja pedagogiczna s. 109–125; Klich D., Kotowska A., Rogozińska A.: Działalność urszulanek Unii Rzymskiej po linii charyzmatu s. 127–169; Gąsior Renata: Pedagogia prezentek (Zgromadzenia Panien Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny) s. 171–216; Nowińska Joanna: Pedagogia szarytek – pedagogia „charité” (Filles de la Charité / Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo) s. 217–247; Chudzik Joanna, Wołoszczak Urszula: Pedagogia Magdaleny Zofii Barat (Zgromadzenia Najświętszego Serca Jezusa – Sacré Coeur)

s. 249–280; Ryszka Łukasz: Pedagogia pijarek (Instytutu Córek Maryi Sióstr Szkół Pobożnych) s. 281–302; Małdrzykowska Anna: Pedagogia pallotynek (Zgromadzenia Sióstr Misjonarek Apostolstwa Katolickiego św. Wincentego Pallottiego) s. 303–332; Godawa Grzegorz: Pedagogia dominikanek (Zgromadzenia Sióstr św. Dominika) s. 333–353; Jakoniuk Teresa: Pedagogia sercanek (Zgromadzenia Córek Najczystsze Serca Najświętszej Maryi Panny) s. 355–374; Hajduk Łukasz: Pedagogia felicianek (Zgromadzenia Sióstr Świętego Feliksa z Kantalicjo) s. 375–400; Frąk Dorota: Pedagogia Zgromadzenia Sług Jezusa s. 401–430; Krzyżan Justyna: Pedagogia Zgromadzenia Córek Bożej Miłości s. 431–472; Król Lech: Pedagogia Zgromadzenia Służebnic Najświętszego Serca Jezusowego s. 473–505; Chrapek Maria: Pedagogia michalitek (Zgromadzenia Sióstr Świętego Michała Archanioła) s. 507–556; Komor Anastazja Joanna: Pedagogia szensztacka (Szensztackiego Instytutu Sióstr Maryi) s. 557–581; Bociek Klaudyna: Pedagogia terezańska (Zgromadzenia Sióstr św. Teresa od Dzieciątka Jezus) s. 583–612; Kostkiewicz J., Skrzyniarz Ryszard: Najstarsze zakony katolickie w Polsce i ich działalność pedagogiczna – w aspekcie budowy cywilizacji Zachodu (krótki przegląd) s. 613–626.

3046. PELCZAR Roman: Kategorie i liczebność nauczycieli ruskich (ukraińskich) szkół ludowych z terenu greckokatolickiej diecezji przemyskiej w latach 1774–1867. *Przepl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 5–18, sum.

3047. PIASKOWSKA-MAJZEL Mirosława: Historia we wspomnieniach, fakty w przypisach. Szczecin 2015 I LO im. Marii Curie-Skłodowskiej; Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica 4° ss. 383, nlb. 1, il.

Dzieje I LO im. Marii Curie-Skłodowskiej w Szczecinie, XX–XXI w.

3048. PIEKARSKI Michał: Muzykologia na Uniwersytecie Lwowskim i jej twórca Adolf Chybiński. *Przepl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 1 s. 91–109.

Od 1912 r.

3049. [PIĘĆDZIESIĄT] 50 lat Zespołu Szkół nr 2 im. Jana Długosza w Wieluniu. Księga jubileuszowa. [Aut.] Roman Błaszczak [i in.]. Wieluń 2015 Zespół Szkół nr 2 im. Jana Długosza 8° ss. 240, il.

3050. [PIĘĆDZIESIĄT pięć] 55 lat Krakowskiej Szkoły Pożarniczej 1960–2015. Oprac. zespół red. pod kierunkiem Krzysztofa T. Kociołka. Kraków 2015 Agencja Wydawnicza „Palindrom” Monika Bukowiec, Stanisław Bukowiec 4° ss. 247, nlb. 1, il.

3051. PISARSKI Grzegorz: Dziadokłódcy studenci Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1829–1921. *Miscellanea Oleśnickie.* Nr 2: 2015 s. 34–48.

Dziadowa Kłoda k. Oleśnicy.

3052. PISKORSKI Tomasz: W przededniu ofensywy harcerskiej na młodzież. Wytoczne prace Głównej Kwatery Harcerzy na rok 1934. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Impuls” 16° ss. 61, nlb. 11. (Przywrócić Pamięć).

Repr., oryg.: Warszawa 1933.

3053. POCZĄTEK Michał: Z dziejów kształcenia medycznego w powojennej Pile. *Kronika Wielkopolski.* 2015 nr 1 s. 64–71.

XX–XXI w.

3054. POLSKIE dziedzictwo edukacyjne od XVI do XX wieku – ciągłość i zmiana. Zbiór studiów i rozpraw ofiarowanych Profesorowi Lechowi Mokrzejkiemu z okazji Jubileuszu 80 urodzin. Pod red. Romualda Grzybowski, Krzysztofa Jakubiaka, Mariusza Brodnickiego, Tomasza Maliszewskiego. Toruń 2015 Adam Marszałek 8° ss. 637, nlb. 1, il. (Szkoła, Państwo, Społeczeństwo; t. 6).

Z treści: Redaktorzy: Wstęp s. 11–16; Puchowski Kazimierz, Żerko Józef: Profesor Lech Marian Mokrzejki – badacz dziejów nauki, kultur i oświaty s. 17–27; Doktorzy wypromowani przez Profesora Lecha Mokrzejkiego. Oprac. Paweł Śpica

s. 28–31; Prof. Lech Mokrzecki – przebieg pracy zawodowej (1956–2015). Oprac. T. Maliszewski s. 42–43; Publikacje na temat Profesora Lecha Mokrzeckiego i Jego dorobku naukowego. Zestawił T. Maliszewski s. 44–48; Cz. 1. Historia – badanie – studiowanie – świadomość historyczna: Bartnicka Kalina: Jak studiować historię s. 51–76; Krawczyk Antoni: Formowanie się naukowej świadomości historycznej s. 86–97; Rulka Janusz: Kilka uwag o patriotyzmie, świadomości i polityce historycznej s. 98–117; Maternicki Jerzy: Studia historyczne na Uniwersytecie Lwowskim: kadra naukowo-dydaktyczna i organizacja (1892/1893–1913/1914) s. 118–136; Skórzyńska Izabela: Przeszłość jest gdzie indziej? O widowiskowym wymiarze obecności przeszłości w teraźniejszości s. 137–147; Cz. 2. Nauczyciele i twórcy kultur: Kujawska Maria: Nauczyciel to ten, który wie, jak uczyć! s. 151–165; Ślęczka Ryszard: Profesorowie Katedry Historii Oświaty i Wychowania i ich związek z Uniwersytetem Pedagogicznym w Krakowie s. 166–176; Listy Elżbiety Zawackiej do Ryszarda Wroczyńskiego (1957–1958, 1961). [Wyd.] Wiesław Theiss s. 177–204; Michalski Andrzej: Kadra i studenci szkół muzycznych w okresie stalinowskiego zniewolenia s. 219–244; Gorloff Elżbieta: Polityczne uwarunkowania reform systemu kształcenia nauczycieli szkół podstawowych w okresie PRL-u (na przykładzie rozwiązań z przełomu lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XX wieku) s. 245–258; Paweł Leszek: Dekada aktywności Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Twórczych s. 259–269; Żebrowski Jan: Janusz Korczak jako pedagog i obrońca praw dziecka s. 270–284; Sapia-Drewniak Eleonora: Obraz nauczyciela dorosłych na łamach „Oświaty Dorosłych” 1957–1990 s. 285–297; Cz. 3. W kręgu problemów edukacji w epoce staropolskiej: Bogucka Maria: Edukacja kobiet w świetle staropolskich poglądów pedagogicznych s. 309–312; Wróbel-Lipowa Krystyna: Edukacja dziewcząt z rodzin ziemiańskich w Rzeczypospolitej w XVIII wieku s. 313–323; Żołądź-Strzelczyk Dorota: Rola matki w opiece nad dzieckiem w nowożytnej myśli i praktyce pedagogicznej s. 324–337; Maliszewski Kazimierz: Program wychowania i wykształcenia Jana i Marka Sobieskich w świetle instrukcji ich ojca Jakuba s. 338–346; Taraszkiewicz Jacek: Rola i znaczenie książki w edukacji pijarskiej do czasu reformy z 1740 roku s. 347–361; Brodnicki M.: Recepcje edukacji przyrodniczej w Gimnazjum Akademickim i Towarzystwie Przyrodniczym w Gdańsku w XVIII wieku s. 362–375; Cz. 4. Polska myśl pedagogiczna i edukacja w XIX i XX wieku: Pelczar Roman: Realizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego w wiejskich i małomiasteczkowych szkołach ludowych Galicji w świetle literatury pamiątkarskiej s. 379–396; Poznański Karol: Narodziny Szkoły Sztuk Pięknych w Warszawie w 1844 roku s. 397–415; Koźmian Danuta: Samuel Dickstein [1851–1939] jako organizator życia naukowego w Królestwie Polskim w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku s. 416–426; Rędziński Kazimierz: Towarzystwo Bratniej Pomocy studentów Wyższej Szkoły Rolniczej/Akademii Rolniczej w Dublanach (1856–1918) s. 427–448; Walasek Stefania: Próba oceny działalności oświatowej na ziemi wileńskiej w latach 1905–1939 s. 449–460; Winiarz Adam: Kultura fizyczna w koloniach polskich na Dalekim Wschodzie (1917–1949) s. 461–473; Ausz Mariusz, Bugajska-Więcławska Joanna: Zarys działalności edukacyjno-wychowawczej zakonu pijarów w Lidzie w latach 1927–1939 s. 474–495; Jakubiak K.: Polskie tradycje i koncepcje uspołecznienia edukacji i szkoły w XIX i XX wieku s. 496–505; Śpica P.: „Pomorska Września” – strajk szkolny dzieci polskich w Kasparusie w 1907 roku i jego konsekwencje dla mieszkańców wsi s. 506–522; Grzybowski R.: „Usuwanie religii ze szkoły, a Boga z serc młodzieży”. Laicyzacja szkoły polskiej w latach 1957–1969 w świetle założeń programowych ówczesnego ruchu laickiego s. 523–541; Cz. 5. Z dziejów społecznych i działalności kulturalno-oświatowej: Wojdyło Witold: Rodzina jako podmiot spójności narodowej w myśli politycznej obozu narodowego w Drugiej Rzeczypospolitej s. 562–572; Burzyńska-Wentland Lidia: Kierunki działalności kulturalno-oświatowej Słupskiego Związku Ludności Pochodzenia Niemieckiego s. 573–585; Żerko Józef: Zakłady poprawcze w świetle prasy polskiej z lat 1945–1948 s. 586–594; Cz. 6. Z piórem i muzyką przez życie. Profesor Lech Mokrzecki. Rozmów z Jubilatami ciąg dalszy. Rozm. przepr. T. Maliszewski s. 599–637.
Rec.: Nowicki Michał, *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 171–177.

3055. PRIŠEPA Olena: Pol's'ki školi v kul'turnomu dovkilli mîs'kih posele' pravoberežnoï Ukraïni napriknč XVIII – počatku XIX st. *Meritum*. T. 5: 2013 s. 53–61, sum.

3056. PROFESOR Jerzy Klich. Wspaniały nauczyciel i wielki przyjaciel. Kraków 2013 Agencja Wydawniczo-Poligraficzna Art-Tekst Mariusz Sierpień 8° ss. 79, nlb. 1, il. Akad. Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie. Wyzd. Górnictwa i Geoinżynierii. Katedra Górnictwa Odkrywkowego.

Księga pamiątkowa (ur. 1942) – górnictwo odkrywkowe.

3057. PRZYBYSZEWSKI Stanisław M.: Liceum Ogólnokształcące im. Marii Curie-Skłodowskiej w Kazimierzy Wielkiej 1919–1945–2015. Księga pamiątkowa. Wyd. 2. popr. i uzup. Kazimierza Wielka 2015 Wydaw. Nowa Nidzica Maria Przybyszewska 8° ss. 425, nlb. 1, il. (Biblioteczka Zimierska).

Wyd. 1. 2005.

3058. PUŚ Wiesław: Zarys historii Uniwersytetu Łódzkiego 1945–2015. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 387, il., sum.

Rec.: Stobiecki Rafał, *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 229–233.

3059. RAČKOV Ěvgen: Dokument v universitetskih ritualah. *Koło Historii*. Nr 16: 2015 s. 149–158, sum., Zsfg., rez.

Europa Wschodnia, XIX–XX w.

3060. RADZIKOWSKA Dorota: Pomiędzy reformami. Edukacja początkowa w polskich reformach oświatowych w latach 1932–1961. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 149.

3061. RECEPCJA myśli pedagogicznej Jana Władysława Dawida w XX i XXI wieku. Pod red. nauk. Stefanii Walasek, Kamili Gandeckiej. Wrocław 2015 Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe 8° ss. 242, nlb. 1, il.

Z treści: Walasek S., Gandecki K.: Wprowadzenie s. 7–9; Ryk Andrzej: Jan Władysław Dawid – twórca koncepcji kształcenia nauczyciela s. 11–19; Bołdyrew Aneta: Znaczenie pedagogicznych i społecznych koncepcji Jana Władysława Dawida w budowaniu etosu polskiej inteligencji na przełomie XIX i XX w. s. 21–30; Michalski Grzegorz: Jan Władysław Dawid jako redaktor „Przeglądu Pedagogicznego” w latach 1890–1897 s. 31–42; Leżańska Wiesława: Jan Władysław Dawid w obszarze pedagogiki i psychologii Nowego Wychowania s. 43–55; Bartkowiak Edyta: Jan Władysław Dawid wobec wyzwań pedagogiki Nowego Wychowania s. 57–73; Surma Barbara: Znaczenie pracy w koncepcji Jana Władysława Dawida i Marii Montessori. Studium porównawcze poglądów dwóch przedstawicieli nurtu Nowego Wychowania s. 75–87; Michalska Iwonna: Jan Władysław Dawid (1859–1914) – życie i dzieło w przekazie potomnych s. 89–102; Walasek S.: Koncepcje kształcenia nauczycieli w polskiej myśli pedagogicznej i ich realizacja w XIX i XX w. (do 1939 r.) s. 103–116; Wróbel Joanna A.: „Właściwy typ nauczyciela” – postulaty Jana Władysława Dawida a współczesna rzeczywistość s. 129–147; Kucharska Anna Maria: Powołanie i służba. Nauczyciel we współczesnej szkole chrześcijańskiej w Polsce s. 195–203; Figiel Dominik: Jan Władysław Dawid – rola doświadczenia w dialogu dusz s. 227–232; Gołdyn Piotr: Zarys dziejów Państwowego Liceum Pedagogicznego im. Jana Władysława Dawida w Częstochowie (1945–1969) s. 233–243.

3062. REMBALSKI Andrzej: Stefan Żeromski – bohater Kieleckiej Chorągwi Związku Harcerstwa Polskiego. Przyczynek do dziejów harcerstwa na ziemi świętokrzyskiej. Kielce 2014 Agencja JP; na zlec. ZHP. Komenda Kieleckiej Chorągwi im. Stefana Żeromskiego 8° ss. 54, il.

3063. ROMANIUK Zbigniew, Usakiewicz Jarosław: Wiek z oświatą. Szkoła w Holonkach 1910–2010. Brańsk 2011. Libra Wydaw. i Drukarnia PPHU 8° ss. 190, nlb. 2, tabl. 6, il.

3064. ROTKIEWICZ Maria: AZS-AWF Warszawa 1949–2009. Warszawa 2014 Estrella 4° ss. nlb. 2, 362, il.

Akademicki Związek Sportowy Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

3065. ROZWÓJ polskiej i ukraińskiej teorii i praktyki pedagogicznej na przestrzeni XIX–XXI wieku. T. 5: Edukacja dorosłych w Polsce i na Ukrainie (XIX–XXI w.). Red. Anna Haratyk, Nadiya Zayachkivska. Wrocław 2015 Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe 8° ss. 206, nlb. 1, il., sum., streszcz., streszcz. ukr.

Z treści: Haratyk A.: Wstęp s. 7–13; Jędrzychowska Barbara: Czas niezatracony – edukacja dorosłych Polaków na syberyjskim zesłaniu (XIX wiek) s. 17–26; Walasek Stefania: Formy pracy z dorosłymi na Wileńszczyźnie (1905–1939) s. 27–41; Gercúk Dmitro: Narodnij universitet „Samoosvita” u L’vovi (1930–1939 rr.): organizacijnno-zmistovni aspekti diâl’nosti s. 43–54; Miščišin Īrina: Andragogični aspekti diâl’nosti tovaristva ukraïnsk’kih greko-katolic’kih robotnic’ „Budučnist’” u L’vovi (1929–1939 rr.) s. 55–62; Mojsejčuk Mariâ: Vihovannâ molodi galic’koï Gucul’ščini v „Kamenârah” s. 63–72; Zaâčkivs’ka N., Âremčuk Nataliâ: Mihajlo Galušin’s’kij âk teoretik i organizator osviti doroslih u Galičini (20-ti rr. XX st.) s. 73–87; Piwowarczyk Mirosław: Nowoczesne formy kształcenia pracowników społecznych na przykładzie Studium Pracy Społecznej we Lwowie s. 99–121; Gandecka Kamila: Rozwój jeleniogórskich szkół podstawowych dla dorosłych w latach 1945–1956 s. 123–136.

T. 1 pt.: Rozwój polskiej i ukraińskiej myśli pedagogicznej na przestrzeni XIX–XXI wieku. Wrocław 2011.

3066. RUDZKA Anna: Monografia Zespołu Szkół Technicznych im. Ziemi Dobrzyńskiej w Lipnie w latach 1945–2015. Lipno 2015 Anna Rudzka 8° ss. 408, il.

3067. RYMAR Dariusz A[leksander]: Tomasz Waclaw Jabłeczki – nauczyciel muzyki i oligofrenopedagog, popularyzator wiedzy muzycznej, pedagogicznej, historycznej i regionalnej. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 419–426.

Ur. 1951.

3068. RYMAR D. A.: Zbigniew Miler – nauczyciel i regionalista. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 413–417.

Ur. 1954.

3069. RZOŃCA Bartosz: Rozwój organizacyjny harcerstwa podgórskiego w latach 1911–1939. Cz. 1: Lata 1911–1931. *Krakowski Roczn. Historii Harcerstwa.* T. 11: 2015 s. 15–26.

3070. SADOWSKA Edyta, Urbanowicz Beata: Edukacja historyczno-kulturalna w szkołach Junaków i Młodych Ochotniczek (1941–1948). Częstochowa 2015 Wydaw. Wyższej Szkoły Lingwistycznej 8° ss. 302, nlb. 1, tabl. 40, il. Wyższa Szkoła Lingwistyczna w Częstochowie.

3071. SALVE lux post tenebras. Historia instytucji oświatowych w budynku dawnego Gimnazjum św. Elżbiety przy ulicy Dawida we Wrocławiu. Pod red. Jolanty Szablickiej-Żak i Agnieszki Gryglewskiej. Wrocław 2015 Via Nova 8° ss. 223, il., sum.

Treść: Gryglewska A.: Wokół Elisabetanum. Proces kształtowania założenia urbanistycznego na Polach Stawowych przed rokiem 1945 s. 13–47; Szablicka-Żak J.: Wokół dawnego Elisabetanum. Historia szkół oraz placówek oświatowych i opiekuńczych w rejonie ulic Jana Władysława Dawida, Joannitów i Glinianej po 1945 roku s. 49–76; Gryglewska A.: Gmach dawnego Gimnazjum św. Elżbiety na Polach Stawowych. Jego architektura jako odbicie tradycji szkoły s. 77–120; Szablicka-Żak J.: Historia Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego s. 121–136; Porębska Maria, Straś-Romanowska Maria, Czapięga Alina: Historia Instytutu Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego s. 137–148; Bosacka Maria: Zarys historii i współczesność Biblioteki Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego s. 149–157; Indeka Izabela, Chatzipentidis Kiriakos: „Na początku nie było nic...”: zarys historii Biblioteki Instytutu Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego s. 159–168; Szul Teresa: Wspomnienie z lat edukacji w Państwowym Liceum Pedagogicznym nr 1 imienia Józefa Lompy (1954–1957) s. 169–171; Popów Piotr: Szkoła przy ulicy Jana Władysława Dawida 1 jest dla mnie miejscem znaczącym s. 171–173; Semków Jerzy: Rewolucja w organizacji i funkcjonowaniu Katedry Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego na przełomie lat 60. i 70. XX wieku. Kulisy narodzin Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego s. 174–177; Wnuk Walentyna: Moja przygoda zawodowa z Uniwersytetem Trzeciego Wieku s. 177–183; Biogramy. Oprac. A. Gryglewska, J. Szablicka-Żak s. 184–196; Projekty i budowa gmachu Gimnazjum św. Elżbiety. Oprac. A. Gryglewska s. 197–199; Kalendarium – historia gmachu i instytucji oświatowych. Oprac. A. Gryglewska, J. Szablicka-Żak s. 200–204.

3072. SAMBORSKI Tadeusz: Tak się zaczęło... Okruchy szkolnych wspomnień. Warszawa–Legnica 2015 MHPRL; Oficyna Wydawnicza Aspra-JR; Stow. Kulturalne „Krajobrazy” 8° ss. 213, nlb. 1, il.

Dot. I LO im. Tadeusza Kościuszki w Legnicy; autor ur. 1945.

3073. SEDLACZEK Stanisław: Harcerstwo. Zarys podstaw ideowych i organizacji. Próby. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Impuls” 16° ss. 189, nlb. 7, il. (Przywrócić Pamięć).

Współwyd.: Miszczuk Marian: Stanisław Marian Sedlaczek [1892–1941] – rodzina, nauka, działalność społeczna, pierwsze kroki skautowe.

Przedr., oryg.: Lwów 1939.

3074. SELEROWICZ Witold: Instytut Aerodynamiczny przy Politechnice w Warszawie. Warszawa–Zelów 2015 Marland2 8° ss. 490, il.

XX–XXI w.

3075. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat Liceum Ogólnokształcącego im. Władysława Jagiełły w Ząbkowicach Śląskich. Szkice do monografii 2005–2015. Pod red. Jolanty Depczyńskiej i Marzanny Tusznio. Nowa Ruda 2015 Bogdan Kokot vel Kokociński 8° ss. 190, nlb. 1, tabl. 24, il.

Treść: Z zakamarków pamięci s. 9–32; Kolejne 10 lat naszej historii s. 33–36; Wizyta Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego s. 37–38; Dyrektorzy dziesięciolecia s. 39–49; Osiągnięcia uczniów oraz udział w konkursach i olimpiadach w latach 2005–2015 s. 51–81; Publikacje absolwentów s. 83–88; Współpraca ze szkołami wyższymi s. 89–92; Projekty, programy, imprezy cykliczne s. 93–103; Młodzi politycy i samorządowcy s. 105–107; Wolontariat s. 109–111; Konkursy powiatowe i międzypowiatowe s. 113–115; Kontakty zagraniczne s. 117–121; Nie samą nauką liceum żyje... s. 123–137; Obyczaje, zwyczaje, ceremonie, czyli stałe i nowe elementy tradycji s. 139–143; Ludzie, o których warto wiedzieć, ludzie, których warto znać s. 145–148; Przechowane w pamięci – absolwenci o szkole s. 149–170; Pro memoria s. 171–172; Kadra, pracownicy administracji i obsługi 2005–2015 s. 173–176; Absolwenci 2005–2015 s. 177–190.

3076. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat Liceum Ogólnokształcącego 1945–2015. Zespół red. Małgorzata Bogucka [i in.]. Szczytno–Kwidzyn 2015 Zespół Szkół nr 3 im. Jana III Sobieskiego; Vega Studio Adv. Tomasz Müller 8° ss. 223, nlb. 1, il.

W Szczytnie.

3077. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat ośrodka geograficznego w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Red. Ewa Skowronek, Elżbieta Kardaszewska, Małgorzata Flaga. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 338, il. Wydż. Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS.

3078. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat studiów okrętowych w Politechnice Gdańskiej. Ojczyźnie, morzu wierni. Red. Miłosz Frąckowiak, Edmund Ledwoń. Gdańsk 2015 Wydaw. Politech. Gdańskiej 8° ss. 238, il.

Toż. Suplement. Red. E. Ledwoń, Sławomir Mierzwiński, Andrzej Tomasik. Gdańsk 2015 ss. 102, il. Bractwo Okrętowe „Koga” Stow. Absolwentów Politech. Gdańskiej Wydż. Budowy Okrętów.

3079. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat Szkoły Policji w Słupsku 1945–2015. Zdj. Piotr Kozłowski [i in.]. Słupsk 2015 Komendant Szkoły Policji 8° ss. 203, il.

Treść: Takie były początki s. 6–31; Działalność szkoleniowa s. 32–85; Działalność wydawnicza s. 86–93; Inne formy działalności s. 94–145; Współpraca międzynarodowa s. 146–161; Bliżej społeczeństwa s. 162–187; W obiektywie s. 188–203.

3080. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat trzebnickiej Jedyńki 1945–2015. Red. Alicja Stręk-Tworek; współpr. Zbigniew Lubicz-Miszewski. Trzebnica–Oborniki Śląskie 2015 Studio Graphito 8° ss. 650, nlb. 4, il. + dysk optyczny (CD-ROM).

Gimnazjum nr 1 im. Księcia Henryka Brodatego w Trzebnicy.

3081. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego. Pod red. Agnieszki Liszewskiej i Anny Pikulskiej-Radomskiej. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 248, il.

3082. [SIEDEMDZIESIĘCIOLECIE] 70-lecie Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Pyskowicach. Zespół red. Elwira Deresiewicz [i in.]. Gliwice–Pyskowice 2015 Stow. Absolwentów Liceum im. Marii Konopnickiej; Zespół Szkół im. Marii Konopnickiej; Druk. Epigraf 8° ss. 342, il.

Z treści: Fiszer-Rębisz Magdalena: Wywiad ze szkolnym murem s. 13–18; Macowicz Władysław: Krótki rys historyczny Pyskowic s. 21–22; Deresiewicz E., Płoskonka Anna, Kupski Błażej: Historia Liceum s. 25–38; Fiszer-Rębisz M.: Wywiady z dyrektorami s. 41–46; „Powróćmy jak za dawnych lat” s. 79–188; Nowak Kowalska Maria: Zjazdy Absolwentów s. 195–196; Kowalski Paweł: Pracownicy Szkoły w latach 1945–2015 s. 219–228; Deresiewicz E., Płoskonka A.: Zmiany w systemie oświaty s. 237–238; Kowalski P.: Uczniowie klas maturalnych LO w Pyskowicach s. 239–301.

3083. SKAUTING i harcerstwo. Wybór pism charakteryzujących ruch młodzieży i system wychowawczy. Oprac. Aleksander Kamiński. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Impuls” 16° ss. 272, nlb. 16, il. (Przywrócić Pamięć).

Współwyd.: Miszczuk Marian: Aleksander Kamiński w walce o harcerstwo 1945–1949. Tekst książki oparto na maszynopisie autorskim z 1946 r.

3084. SKOTNICKI Tadeusz: Jak zawiązać pracę harcerską. Dla wszystkich, którym nie jest obojętny rozwój harcerstwa. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Impuls” 16° ss. 39, nlb. 5. ZHP. (Przywrócić Pamięć).

Przedr., oryg.: Warszawa 1917.

3085. SKUZA Zofia Małgorzata, Rup-Bartosik Joanna, Adamkiewicz Karolina: Dzieje Szkoły Podstawowej Nr 1 w Wałczu w latach 1945–2012. Wałcz–Piła 2015 Szkoła Podstawowa Nr 1; Zakł. Poligraficzny H. Górowski 4° ss. 127, il.

3086. SŁUGOCKA Ludmiła: Bruczków. Tajna szkoła polska i Dom Dziecka w byłym zaborze pruskim. Red. Jarosław T. Łożyński. Poznań 2015 Bogucki Wydaw. Nauk. 8° ss. 98, il.

XIX–XX w.

3087. SONDEL Janusz: Przywileje fundacyjne Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz przywilej nadania szlachectwa jego profesorom (z historyczno-prawnym) komentarzem. Kraków 2015 Universitas 8° ss. 354, tabl. 15, il.

XIV–XVI w.

3088. [STO pięćdziesiąt] 150 lat Katedry i Kliniki Pediatrii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Red. Rita Pagacz-Moczarska. Kraków 2015 Katedra Pediatrii UJ Collegium Medicum 4° ss. 95, nlb. 1, il.

Księga pamiątkowa.

3089. STUDIA nad problematyką doskonalenia zawodowego nauczycieli w Polsce i na Słowacji w perspektywie historycznej i współczesnej. Red. nauk. Edmund Juško, Barbara Wolny, Barbara Dagmara Niziołek. Stalowa Wola–Łapczyca 2015 Katedra Pedagogiki Szkolnej i Zarządzania Oświatą. Inst. Pedagogiki Wydz. Zamiejscowego Prawa i Nauk o Społeczeństwie KUL JP II; Regis; Starostwo Powiatowe; Samorządowe Centr. Edukacji; Kuratorium Oświaty 8° ss. 217, il.

Z treści: Pelczar Roman: Formy podnoszenia kwalifikacji przez nauczycieli szkół ludowych w Galicji s. 13–27; Juško E.: Problematyka doskonalenia zawodowego nauczycieli w okresie II Rzeczypospolitej s. 29–42; Juško Paweł: Przegląd najważniejszych form doskonalenia zawodowego kadr nauczycielskich szkół podstawowych w latach 1945–1975. Praktyka szkół miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego s. 45–65; Niedojadło Andrzej: Doskonalenie zawodowe nauczycieli województwa tarnowskiego w latach 1975–1999 w zarysie s. 67–83; Borys Marcin: Doskonalenie nauczycieli polonijnych szkół kształcących w Stanach Zjednoczonych w ostatnich dekadach XX i pierwszych latach XXI wieku s. 85–102; Sieróń Roman: Nowe metody doskonalenia zawodowego katechetów i duszpasterzy z dziedziny biblistyki na podstawie działalności polskiego Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II s. 145–163; Fąfara Kazimierz: Formacja ludzka, duchowa i doktrynalna katechetów i nauczycieli religii na podstawie wybranych dokumentów Kościoła, z uwzględnieniem uwarunkowań polskich i praktyki diecezji tarnowskiej s. 165–178.

3090. STUDIA problemowe z historii wychowania na ziemiach polskich w XIX–XX wieku. Red. nauk. Edmund Juško, Jolanta Kamińska-Kwak, Roman Pelczar. Tarnów–Stalowa Wola 2015 Katedra Pedagogiki Szkolnej i Zarządzania Oświatą. Inst. Pedagogiki KUL JP II; Regis 8° ss. 221, il., sum.

Z treści: Dormus Katarzyna: Portret nauczyciela ludowego w świetle galicyjskich wspomnień szkolnych doby autonomicznej s. 7–21; Gołdyn Piotr: Blaski i cienie pracy pedagogicznej w pierwszych miesiącach po zakończeniu II wojny światowej w świetle kronik szkolnych. Casus Wielkopolski Wschodniej s. 23–35; Juško E.: Wpływ galicyjskich idei pracy wychowawczej na kształtowanie założeń programowych szkolnictwa powszechnego s. 37–47; Kamińska-Kwak J.: Nauczyciele w województwie lwowskim i ich rola w środowiskach miejskich i wiejskich (1918–1939) s. 49–69; Kapuścińska Monika: Ideowo-wychowawcze założenia systemu oświaty w Polsce w latach 1945–1989 s. 71–81; Małozieć Maciej: Historyczno-aksjologiczne spojrzenie na dębicką „Kuźnicę” s. 83–91; Matusiak Renata, Gutka Justyna Anna: Wychowanie w myśli wybranych pedagogów XIX i XX wieku s. 93–103; Niedojadło Andrzej: Uroczystości państwowe ważnym i praktycznym komponentem realizacji podstawowych założeń i teleologii wychowania narodowego w szkołach powszechnych Okręgu Szkolnego Krakowskiego (OSK) w II Rzeczypospolitej s. 113–135; Niziołek Barbara Dagmara: Problematyka zdrowia uczniów

w szkołach polskich na początku XX wieku s. 137–145; Pelczar R.: Nauczyciel szkoły ludowej w społeczności wsi galicyjskiej s. 147–159; Pelczar R.: Rozwój oświaty dorosłych na ziemiach Polski w okresie XIX–XXI wieku (od galicyjskich organizacji edukacyjnych do uniwersytetów trzeciego wieku) s. 161–179; Sigda Karolina: Organizacja szkolnictwa powszechnego w Polsce po odzyskaniu niepodległości (1918–1922) s. 181–191; Skowron Andrzej: Nauczyciele ludowi w ocenie Jakuba Bojki s. 193–203; Wolny Barbara: Pedagogzy zdrowia w czasach nowożytnych – między teorią a praktyką zdrowotną s. 205–215.

3091. [STULECIE] 100-lecie odnowienia tradycji Wydziału Inżynierii Lądowej. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza PW; Politech. Warszawska. Inst. Dróg i Mostów 8° ss. 546, il. Politech. Warszawska. Wydz. Inżynierii Lądowej.

Księga pamiątkowa.

3092. STUS Marek: Pałac Larischa. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 147, tabl. 16, il., sum. (Historia Budynków Uniwersytetu Jagiellońskiego).

3093. SUBOTKEVIČIENĖ Rinata: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės katalikų dvasininkų studijos užsienio universitetuose: aukštojo mokslo pasirinkimo krypčių ir požiūrių kaitos tendencijos XIV a. pabaigoje – XVI a. 8 dešimtmetyje. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 2 [dr.:] 2013 s. 5–21, sum.

Studia katolickiego duchowieństwa z Wielkiego Księstwa Litewskiego na zewnętrznych uniwersytetach: tendencje w zmianach trendów w edukacji wyższej i postawy w okresie od końca XIV do lat 70. XVI w.

3094. SYKAŁA Anna: Działalność oświatowa i kulturalna lubelskich aktywistek w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku (na wybranych przykładach). *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 121–132, sum., Zsfg., rez.

Do 1939 r.

3095. SZCZERBA Adrianna: Szkoła Zgromadzenia Kupców miasta Łodzi (1898–1939). Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 224, il.

3096. SZERMAŃSKI Jan, Morgenstern Tadeusz: Bielska Szkoła Przemysłowa. Rys historyczny. Bielsko-Biała 2015 Jan Szermański 8° ss. 184, il., Zsfg.

XIX–XX w.

3097. [SZEŚĆDZIESIĄT] 60 lat Studenckiego Koła Naukowego Geowiert na Wydziale Wiertnictwa, Nafty i Gazu Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Monografia. Praca zbiorowa. Pod red. Tomasza Śliwy. Kraków 2015 Wydawnictwa AGH 8° ss. 117, nlb. 1, sum.

3098. [SZEŚĆDZIESIĄT] 60 lat Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie 1955–2015. Zespół red. Małgorzata Bąkowska [i in.]. Szczecin 2015 Wydaw. Uczelniane ZUT 8° ss. 217, il.

Treść: Udała Jan: Wstęp s. 7–8; Udała J.: Rys historyczny s. 9–15; Katedra Biotechnologii Rozrodu Zwierząt i Higieny środowiska s. 17–21; Katedra Fizjologii, Cytobiologii i Proteomiki s. 22–27; Katedra Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt s. 28–31; Katedra Hodowli Trzody Chlewnej, Żywnienia Zwierząt i Żywności s. 32–35; Katedra Immunologii, Mikrobiologii i Chemii Fizjologicznej s. 36–41; Katedra Nauk o Zwierzętach Przeżuwających s. 42–47; Zakład Hodowli Ptaków Użytkowych i Ozdobnych s. 48–51; Zakład Zoologii i Pszczelnictwa s. 52–56; Pracownia Anatomii Zwierząt s. 57–58; Pracownia Hodowli Koni i Animaloterapii s. 59–61; Dziekanat s. 62–63; Uzyskane stanowiska profesora zwyczajnego s. 65; Uzyskane tytuły profesora s. 65; Uzyskane stopnie naukowe doktora habilitowanego s. 66; Uzyskane stopnie naukowe doktora s. 66–69; Studia doktoranckie s. 71–72; Studia podyplomowe s. 73–74; Studenckie koła naukowe s. 75–77; Akademicki Klub Jeździecki s. 78–79; [Biogramy uczonych] s. 81–164; Zatrzymane w kadrze s. 165–179; Absolwenci Wydziału w latach 1969–2015 s. 181–217.

3099. [SZEŚĆDZIESIĄT] 60 lat Wydziału Inżynierii Sanitarnej (Środowiska) obecnie Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach 1955–2015. Gliwice 2015 Politech. Śląska. Wydz. Inżynierii Środowiska i Energetyki. Inst. Inżynierii Wody i Ścieków 4° ss. 244, il.

3100. SZKOLNICTWO i oświata w Galicji 1772–1918. Red. nauk. Julian Dybiec, Jerzy Krawczyk, Andrzej Meissner, Kazimierz Szmyd. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 398, nlb. 1. (Galicja i Jej Dziedzictwo; t. 22).

Treść: Dybiec J., Krawczyk J., Meissner A., Szmyd K.: Od Redakcji s. 9–10; Szmyd K.: Warunki rozwoju szkolnictwa i oświaty s. 11–20; Pelczar Roman: Szkolnictwo elementarne s. 21–79; Kudła Lucyna: Średnie szkolnictwo ogólnokształcące s. 80–104; Krawczyk J.: Szkolnictwo zawodowe – rzemieślniczo-przemysłowe, rolnicze i handlowe s. 105–122; Meissner A.: Seminaria nauczycielskie s. 123–138; Wnęć Jan: Seminaria duchowne s. 139–147; Dormus Katarzyna: Szkoły artystyczne s. 148–153; Bednarzak-Libera Mirosława: Szkoły i kursy medyczne s. 154–163; Gumuła Teresa: Zawodowy ruch nauczycielski s. 164–173; Surman Jan, Wöller Burkhard: Galicyjskie uniwersytety na tle monarchii habsburskiej s. 174–184; Stinia Maria: Uniwersytet Jagielloński s. 185–205; Stinia M.: Uniwersytet Lwowski s. 206–222; Stinia M.: Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie s. 223–232; Jakubiak Marek Aleksander: Politechnika Lwowska s. 233–255; Wnęć J.: Akademia Rolnicza w Dublinach s. 256–259; Wnęć J.: Akademia Weterynaryjna we Lwowie s. 260–262; Wnęć J.: Wyższa Szkoła Lasowa we Lwowie s. 263–265; Wnęć J.: Studium Rolnicze Uniwersytetu Jagiellońskiego s. 266–270; Dormus Katarzyna: Konserwatoria Muzyczne s. 271–272; Dormus K.: Kursy dla kobiet s. 273–276; Haratyk Anna: Opieka nad dziećmi i młodzieżą s. 277–306; Potoczny Jerzy: Elementarna oświata dorosłych s. 307–334; Moklak Jarosław: Szkolnictwo ukraińskie s. 335–347; Karamanov Aleks: Stan ukraińskiego szkolnictwa ludowego s. 348–349; Karamanov A.: Rozwój ukraińskiego szkolnictwa średniego s. 350–354; Leszczak Teodor: Uniwersytet Lwowski jako przedmiot polityki rządu austriackiego na tle relacji ukraińsko-polskich s. 355–357; Rędziński Kazimierz: Problemy szkolnictwa żydowskiego s. 358–362; Dybiec J., Krawczyk J., Meissner A., Szmyd K.: Próba syntezy s. 363–367.

3101. SZKOLNICTWO w Łęczycy. Red. Jolanta Górską-Sieradzka, Lucyna Sztompka. Płock–Warszawa 2015 AP; NDAP 8° ss. 145, tabl. 2, il. AP w Płocku, NDAP, Tow. Miłośn. Ziemi Łęczyckiej.

Treść: Sztompka L.: Szkoły w Łęczycy. Zarys dziejów do 1939 r. s. 5–23; Wójcik Henryk, Wójcik-Rokita Agnieszka: Szkoły w Łęczycy po 1945 r. s. 24–48; Moja szkoła, moi nauczyciele... Wspomnienia s. 49–92; Moja szkoła, moi nauczyciele... Wystawa materiałów archiwalnych z zasobu Archiwum Państwowego w Płocku Oddział w Łęczycy: Górską-Sieradzka J.: Katalog wystawy 5 grudnia 2013 r. – 31 grudnia 2014 r. s. 94–98; Fotogaleria s. 99–139.

3102. SZKOŁA starsza niż miasto. II Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza d. Augusta Witkowskiego. Skarżysko-Kamienna 2015 II Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza d. Augusta Witkowskiego; PiS Agencja Wydawniczo-Poligraficzna 8° ss. 320, il.

3103. „SZKOŁO, szkoło, gdy cię wspominam...”. 70 lat Liceum Ogólnokształcącego w Kcyni we wspomnieniach. Red. prowadzący Ewelina Marczak. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. Wyższej Szkoły Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I 8° ss. 334, nlb. 1, il.

3104. SZKOŁY naukowe i kierunki badań na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego. Tradycja i współczesność. Pod red. Jolanty Grotowskiej-Leder i Eugeniusza Kwiatkowskiego. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 358, nlb. 2, il.

3105. SZMYD Gerard: Skauting polski. Ustrój organizacyjny, cele i zasady. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Impuls” 16° ss. 21, nlb. 3, il. (Przywrócić Pamięć).

Repr., oryg.: Lwów 1918.

3106. SZOT Zbigniew, Kolakowski Henryk, Kieś Jerzy: Niezapomniane wspomnienia. Jubileusz 60-lecia rocznika 1955 Liceum Ogólnokształcącego w Rydułtowach. Gdańsk–Inowrocław 2015 Totem 8° ss. 94, tabl. 2, il.

3107. SZULAKIEWICZ Władysław: Nauczyciel w twórczości i działalności pedagogicznej Kazimierza Twardowskiego [1866–1938]. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 5–19.

3108. SZULAKIEWICZ W.: O edukacji pedagogicznej kobiet. Antoniny Machczyńskiej [1837–1919] myśl pedeutologiczna. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 7–23, sum.

3109. SZULTKA Zygmunt: Z badań nad szkolnictwem elementarnym parafii główczyckiej w XVIII–XIX w., ze szczególnym uwzględnieniem języka polskiego jako języka nauczania. *Scripta Historica.* Nr 21: 2015 s. 37–53, sum.

3110. ŚLĘCZKA Ryszard: O pedagogii i kształceniu pedagogicznym w dawnym i współczesnym Krakowie. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 74–86.

XIX–XX w.

3111. ŚWIERCZYŃSKA Małgorzata, Strojec Janusz: Monografia IX Liceum Ogólnokształcącego im. Cypriana Kamila Norwida w Częstochowie 1965–2015. Zasadnicza Szkoła Chemiczna, Technikum Chemiczne, Liceum Chemiczne, IX Liceum Ogólnokształcące. Częstochowa 2015 Druk. Viper 8° ss. 320, il.

3112. TAK było. 70 lat lektoratów języków obcych w UMCS (1945–2015). Red. Danuta Dziełanowska, Janusz Maliszewski, Teresa Ochab. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 149, il.

3113. TAMIL in Warsaw. Celebrating the 40th anniversary of Tamil studies at the University of Warsaw (2012/2013). Ed. by Danuta Stasik and Jacek Woźniak. Warszawa 2014 Dom Wydawniczy Elipsa 8° ss. 198.

Zakład Azji Południowej.

3114. TECHMAŃSKA Teresa: Z dziejów nauczania języka ukraińskiego w Polsce po II wojnie światowej (ze szczególnym uwzględnieniem roli IV Liceum Ogólnokształcącego w Legnicy). *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 1 s. 81–99, sum., Zsfg.

3115. TO JUŻ 50 lat... Rys historyczny Szkoły Podstawowej w Borzechowie 1965–2015. Pod red. Aliny Bryk. Lublin 2015 Polihymnia 8° ss. 132, il.

Z treści: Patron szkoły [Kazimierz Rasławski, 1893–1974] s. 7–8; Jubileusz 50-lecia szkoły s. 9–11; Kalendarium historii szkoły. Lata 1965–2015 s. 13–15; Ważne wydarzenia w życiu szkoły s. 17–57; Baza dydaktyczna szkoły s. 59–66; Kadra kierownicza od 1965 roku s. 67; Aktualna kadra pedagogiczna s. 67; Kadra nauczycielska w latach 1965–2015 s. 68–69; Wspomnienia o szkole s. 75–90; Absolwenci [z l. 1965–2015] s. 91–111.

3116. [TREDER Jerzy] Tréder Jerzi: Nôùczanié kaszëbsczégò jãzëka – historyczny céchùnk. *Acta Cassubiana.* T. 17: 2015 s. 152–159, streszcz., sum.

Nauczanie języka kaszubskiego – rys historyczny, od XVIII w.

3117. TRZEŚNIEWSKA Mieczysława, Pawlikowski Radosław: Profesorowie gimnazjum i liceum w Brzozowie w latach 1909–1939. Brzozów 2013.

Rec.: Pudłocki Tomasz, *Roczn. Przemyski.* R. 51: 2015 z. 3 s. 221–226.

3118. [TRZYDZIESTOLECIE] XXX-lecie Katedry Akordeonu. Materiały z sesji naukowej z okazji jubileuszu Katedry Akordeonu. Red. Iwona Bias. Katowice–Bytom 2015 Akad. Muzyczna im. Karola Szymanowskiego; Frodo 8° ss. 110, il. Akad. Muzyczna im. Karola Szymanowskiego. Wydz. Wokalno-Instrumentalny.

3119. TWÓRCZOŚĆ Wandy Chotomskiej [ur. 1929] jako źródło wartości kształtujących osobowość dziecka. *Studia*. Red. Maria Czaplicka-Jedlikowska. Bydgoszcz 2015 Wydaw. Uniw. Kazimierza Wielkiego 8° ss. 186, nlb. 4, il.

Z treści: Czaplicka-Jedlikowska M.: Zamiast wstępu s. 7–10; Burska-Ratajczyk Beata: Edukacyjna wartość dawnej leksyki w kontekście historyczno-kulturowym na przykładzie „Legend polskich” Wandy Chotomskiej s. 11–32; Małyszko Janina: O znaczeniu twórczości i działalności Wandy Chotomskiej s. 142–151; Zwolińska Ewa A.: O kreatywności, która wzbogaca dziecięce życie. „Spotkało się słowo z nutą” – 25 lat współpracy Zakładu Kreatywnej Edukacji Dziecka z Wandą Chotomską s. 183–186.

3120. UCZENI żydowskiego pochodzenia we współczesnych dziejach Uniwersytetu Jagiellońskiego. Red. nauk. i wstęp Wiesław Kozub-Ciembroniewicz. Kraków 2014 Wydaw. UJ 8° ss. 381, nlb. 2.

Treść: Nowak Wojciech: Słowo od Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego s. 7–8; Słowo od Pana Tada Taubego, Przewodniczącego Taube Foundation for Jewish Life and Culture s. 9–10; Kozub-Ciembroniewicz W.: Wstęp s. 13–15; Sondel Janusz: Historia relacji Żydów z Uniwersytetem Jagiellońskim w zarysie s. 19–24; Kwiek Julian: Organizacje Żydów-studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego w II Rzeczypospolitej Polskiej s. 25–39; Skorut Paweł: Antysemityzm na Uniwersytecie Jagiellońskim w 2. połowie lat 30. XX wieku s. 41–48; Zajda Michał: Marzec 1968 roku na Uniwersytecie Jagiellońskim s. 49–57; Skotnicki Aleksander B.: Julian Aleksandrowicz (1908–1988) s. 61–68; Pietrzyk Zdzisław: Zofia Ameisen (1897–1967) s. 69–75; Szlachta Bogdan: Juliusz Bardach (1914–2010) s. 77–85; Wordliczek Jerzy jr: Leon Blumenstock (Blumenstok)-Halban (1838–1897) s. 87–96; Stankowski Witold: Józef Bogusz (1904–1993) s. 97–101; Kielar-Turska Maria: Maria Einhorn-Susułowska (1915–1998) s. 103–108; Bielański Stefan: The Epstein Family s. 109–113; Bielański S.: Józef Feldman (1899–1946) s. 115–123; Mach Zdzisław: Ludwik Gumpłowicz (1838–1909) s. 125–132; Valde-Nowak Ewa: Laura Kaufman (1889–1972) s. 133–139; Pietrzyk Z.: Jan Hilary Lachs (1881–1942) s. 141–145; Cieślak Aleksandra: Joachim Metallmann (1889–1942) s. 147–151; Cieślak A.: Władysław Natanson (1864–1937) s. 153–161; Gryglewski Ryszard W[itold]: Józef Oettinger (1818–1895) s. 163–170; Pietrzyk Z.: Wiktor Rudolf Ormicki (1898–1941) s. 171–177; Gawron Edyta: Maria Orwid (1930–2009) s. 179–186; Dziadzio Andrzej: Józef Reinhold (1884–1928) s. 187–195; Kozub-Ciembroniewicz W.: Stefan Ritterman (1904–1970) s. 197–200; Widacki Jan: Józef Michał Rosenblatt (1853–1917) s. 201–214; Valde-Nowak E.: Alfred Rosenblatt (1880–1947) s. 215–220; Gryglewski R. W.: Antoni Rosner (1831–1896) s. 221–226; Gryglewski R. W.: Aleksander Rosner (1867–1930) s. 227–234; Kiewior-Filo Małgorzata: Józef Sare (1850–1929) s. 235–240; Płucisz Sylwia: Leon Samuel Sternbach (1864–1940) s. 241–249; Jaworek Jolanta: Jan Sznajd (1930–1990) s. 251–258; Sondel J.: Rafał Taubenschlag (1881–1958) s. 259–273; Pietrzyk Z.: Marek Wajsbłum s. 275–283; Pietrzyk Z.: Wiktor Weintraub (1908–1988) s. 285–293; Mokrysz Katarzyna, Mokrysz Adam: Ferdynand Zweig (1896–1988) s. 295–303; Galas Michał: Studia żydowskie na Uniwersytecie Jagiellońskim: Od Międzywydziałowego Zakładu Historii i Kultury Żydów w Polsce do Instytutu Judaistyki s. 307–323; Gawron E.: Ośrodek Studiów nad Historią i Kulturą Żydów Krakowskich Uniwersytetu Jagiellońskiego s. 325–334; Ambrosewicz-Jacobs Jolanta: „Obowiązek wyjaśnienia”. Centrum Badań Holokaustu Uniwersytetu Jagiellońskiego s. 335–346; Kwieciński Bartosz: Studia o Holokauście i systemach totalitarnych na Uniwersytecie Jagiellońskim s. 347–354; Suszkiewicz Katarzyna: Katedra UNESCO do spraw Edukacji o Holokauście Uniwersytetu Jagiellońskiego s. 355–360.

3121. UNIWERSYTET Jana Kazimierza we Lwowie. Całość zred., wstępem i zakończeniem opatrzył Adam Redzik. Kraków 2015 Wysoki Zamek; IPN–KŚZpNP 4° ss. 1302, il.

Treść: Wstęp s. 23–41; Redzik A.: Zarys historii Uniwersytetu Jana Kazimierza (perspektywa ustrojowa i ogólnouniwersytecka) s. 43–290; Wołczański Józef: Wydział Teologiczny s. 291–383; Redzik A.: Wydział Prawa s. 385–550; Sroka Łukasz Tomasz: Wydział Humanistyczny. Współpr. A. Redzik s. 551–666; Duda Roman, Wróblewski Andrzej Kajetan, Redzik A.: Wydział Matematyczno-Przyrodniczy s. 667–782; Wojtkiewicz-Rok Wanda: Wydział Lekarski s. 783–886; Mudryj Marian: Spór o ukraiński uniwersytet we Lwowie na przełomie XIX i XX stulecia i Ukraiński (Tajny) Uniwersytet lat 1921–1925 s. 887–911; Redzik A.: Uniwersytet w latach 1939–1946 s. 913–1078; Redzik A.: Zakończenie s. 1079–1086.

Nadtyt.: Academia Militans.

3122. URBANOWICZ Beata: Polska edukacja historyczna w świetle literatury. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 13: 2014 s. 207–225, sum.

3123. URSZULA Zgodzińska 1942–2011 pedagog z powołania. Red. Aleksandra Rutkowska. Lublin 2014.

Rec.: Depczyńska Paulina, *Przeegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 208–209.

3124. W KRĘGU historii wychowania. Pod red. Hanny Markiewiczowej. Warszawa 2013.

Rec.: Kryńska Elwira Jolanta, *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 187–190.

3125. W PAJĘCZYNIE pamięci. Wspomnienia maturzystów rocznik 1957 z Liceum Ogólnokształcącego w Wodzisławiu-Brzeziu. Oprac. red. Jan Tabencki. Warszawa 2015 Przeds. Wydawniczo-Handlowe „Graf” 4° ss. 138, il.

3126. WALCZAK Aleksander: Rocznicowe refleksje nad szczecińskim szkolnictwem morskim. *Nautologia.* R. 49: 2014 s. 52–54.

XX–XXI w.

3127. WALEWANDER Edward: O duszy nauczycielstwa przed stu laty i dziś. Toruń 2012.

Rec.: Kula Ewa, *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 197–198.

3128. WIATROWSKI Zygmunt, Gawroński Adam: Absolwenci pedagogiki o swoich studiach i losach profesjonalnych. Opracowanie z okazji 20-lecia Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku. Włocławek 2015 Wyższa Szkoła Humanist.-Ekonom. 8° ss. 253, il.

3129. WILCZYŃSKI Leszek: Szkoły ks. Czesława Piotrowskiego w Poznaniu w latach 1920–1946. Poznań 2015 Drukarnia i Księg. Świętego Wojciecha 8° ss. 80, nlb. 4.

3130. WINCENCIAK Witold: Kształcenie nauczycieli w Łomży. Zarys dziejów (1914–2014). Wyd. wznowione i rozsz. Warszawa 2012.

Rec.: Kamińska Janina, *Rozprawy z Dziejów Oświaty.* T. 52: 2015 s. 161–164; Rainko Ewa, *Studia Łomżyńskie.* T. 25: 2015 s. 289–294.

3131. WIŚNIEWSKI Jan: Powołanie do istnienia i rozwój Seminarium Duchownego w Diecezji Warmińskiej. *Studia Elbląskie.* T. 15: 2014 s. 21–31, sum., Zsfg.

XVI–XX w.

3132. WŁODARSKI Bartosz: Szkoła Nauk Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego 1920–1949. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 349, tabl. 23, il., sum. (Societas; 76).

3133. WOJTKOWSKA Anna: Szkolne kalendarium budynku przy ulicy Wileńskiej 32 w Wołominie. Cd. lata 1967–1977. *Roczn. Wołomiński.* T. 9: 2013 s. 201–254.

Cz. 1. *Tamże.* T. 6: 2010.

3134. WOŚ Kazimierz: Stulecie szkoły podstawowej w Milejowie. *Merkuriusz Łęczyński.* Nr 25: 2012 s. 54–58.

3135. WÓJCIK-ŁAGAN Hanna: Żanna Kormanowa o nauce historycznej i nauczaniu dziejów. Wybrane refleksje (lata 40. i 50. XX w.). *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 58–76, sum.

3136. WRONA Janusz, Zaporowski Zbigniew: 70 lat Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. *Studia z dziejów Uczelni.* Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 458, il., sum.

3137. WROŚNIĘCI w Śląski Beskid. 50 lat harcerskiego Klimczoka. Red. Andrzej Osajda, Czesław Surma. Katowice 2012. Komenda Chorągwi Śląskiej ZHP; Stow. Ruchu Harcerskiego „Czuwaj” 8° ss. 378, il.

3138. WSPOMNIENIA wychowanków Akademii Górniczo-Hutniczej. Z. 1. Kraków 2015 Stow. Wychowanków AGH 8° ss. 128, il.

Po II wojnie światowej.

3139. „WYCHOWANIE przez specjalności harcerzy Warmii i Mazur”. Konferencja naukowo-instruktorska z okazji 70-lecia Chorągwi Warmińsko-Mazurskiej ZHP im. Grunwaldu, 17 października 2015 r. Pod red. nauk. Haliny Płocha. Olsztyn 2015 ZHP. Chorągiew Warmińsko-Mazurska 8° ss. 222.

3140. WYDZIAŁ Budownictwa i Architektury. Jubileusz 50-lecia Uczelni 1965–2015. Zespół red. Marek Iwański [i in.]. Kielce 2015 Wydaw. Politech. Świętokrzyskiej 8° ss. 214, il. Politech. Świętokrzyska.

3141. WYDZIAŁ Elektroniki, Automatyki i Informatyki. Jubileusz 50-lecia Uczelni 1965–2015. Zespół red. Roman Stanisław Deniziak [i in.]. Kielce 2015 Wydaw. Politech. Świętokrzyskiej 8° ss. 202, il. Politech. Świętokrzyska.

3142. WYDZIAŁ Inżynierii Środowiska, Geomatyki i Energetyki. Jubileusz 50-lecia Uczelni 1965–2015. Zespół red. Maria Żygadło [i in.]. Kielce 2015 Wydaw. Politech. Świętokrzyskiej 8° ss. 212, il. Politech. Świętokrzyska.

3143. WYDZIAŁ Mechatroniki i Budowy Maszyn. Jubileusz 50-lecia Uczelni 1965–2015. Oprac. publ. Zbigniew Koruba. Kielce 2015 Wydaw. Politech. Świętokrzyskiej 8° ss. 322, il. Politech. Świętokrzyska.

3144. WYDZIAŁ Nauk o Zdrowiu Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w latach 1975–2015. Czterdzieści lat w służbie uniwersyteckich nauk medycznych. Pod red. Michała Musielaka, Włodzimierza Samborskiego. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. Akad. Medycznej im. Karola Marcinkowskiego 8° ss. 424, il.

3145. WYDZIAŁ Zarządzania i Modelowania Komputerowego. Jubileusz 50-lecia Uczelni 1965–2015. Oprac. Artur Bartosik. Kielce 2015 Wydaw. Politech. Świętokrzyskiej 8° ss. 179, il. Politech. Świętokrzyska.

3146. WZRASTAĆ w cieniu historii. Dzieci i młodzież w instytucjach edukacyjnych w Polsce (1918–1989). Red. nauk. Elżbieta Gorloff. Toruń 2015 Adam Marszałek 8° ss. 385, il. (Szkoła, Państwo, Społeczeństwo; t. 7).

Treść: Gorloff E.: Wstęp s. 7–10; Jakubiak Krzysztof, Nawrot-Borowska Monika: Oczami dziecka Obrazy dzieciństwa czasu I i II wojny światowej w świetle prac Józefa Ciembroniewicza i Ludwika Bandury s. 13–35; Michalski Grzegorz: Troska o poprawę sytuacji dziecka w okresie międzywojennym w przekazie periodyku „Przegląd Powszechny” z lat 1918–1939 s. 36–48; Walasek Stefania: Ochronki i przedszkola w Wileńskim Okręgu Szkolnym w latach II RP s. 49–64; Bartkowiak Edyta: Opiekunki w habicie. Z doświadczeń zgromadzeń zakonnych w organizowaniu opieki nad dziećmi w Drugiej Rzeczypospolitej s. 65–82; Gołdyn Piotr: Wychowanie dzieci i młodzieży w duchu ks. Bosko na łamach „Pokłosa Salezjańskiego” 1920–1939 s. 83–102; Sosnowska Joanna: Reorientacja w zakresie opieki nad dziećmi i młodzieżą w Łodzi w okresie międzywojennym na przykładzie półkolonii letnich s. 103–122; Suchowiecka Anita: Wspieranie edukacji dzieci i młodzieży ze środowisk wiejskich. Działalność Oddziału Wojewódzkiego Towarzystwa Burs i Stypendiów RP w Olsztynie (1947–1951) s. 123–139; Magiera Elżbieta: Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej w Drugiej Rzeczypospolitej jako przykład działalności szkolnych kół stowarzyszeń wyższej użyteczności s. 143–161; Rędziński Kazimierz: Kobiety organizacje studenckie we Lwowie (1903–1939) s. 162–178; Karniej Nina: Teatr szkolny jako miejsce kształtowania świadomości polskiej młodzieży. Projekty pedagogiczne Juliusza Osterwy s. 179–190; Chojnowska Elżbieta: Ukazywanie i kultywowanie dziedzictwa kulturowego wśród uczniów łomżyńskich szkół powszechnych w okresie międzywojennym s. 191–205; Małek Agnieszka: Wzajemne oczekiwania rodziny i szkoły w świetle poradników dla rodziców z lat 1918–1970 s. 206–221; Gumuła Teresa: Dziecko i nauczyciel wiejski w latach

1961–1981 w świetle wybranych czasopism s. 222–241; Gorloff E.: Rola świetlicy w organizacji czasu pozalekcyjnego uczniów szkoły podstawowej w świetle reformy systemu oświaty z 1961 roku s. 242–256; Gulczyńska Justyna: Licealiści jako uczestnicy życia politycznego lat 80. XX wieku w Polsce s. 257–269; Feliniak Aleksandra: Funkcjonowanie i rola organizacji młodzieżowych (w zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych) w liceach dla wychowawczyń przedszkoli na przykładzie województwa łódzkiego s. 270–285; Radziszewska Maria: Udział uczniów szkół podstawowych województwa olsztyńskiego w obchodach 500 rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika s. 286–303; Kumik Ewa: Życie muzyczne w śląskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w latach 1945–1990 s. 304–317; Moraczewska Barbara: Edukacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością na terenie Kujaw wschodnich i ziemi dobrzyńskiej w latach 1945–1998 s. 318–336; Porożyński Henryk: Edukacja mniejszości niemieckiej w Chojnicach w latach II Rzeczypospolitej s. 339–351; Turkowska Magdalena: Pamięć dzieci uchodźców z Macedonii Egejskiej. Dzieciństwo w cieniu historii s. 352–367; Burzyńska-Wentland Lidia: Z dziejów kształcenia dzieci romskich w województwie gdańskim w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej s. 368–383.

3147. Z DZIEJÓW harcerstwa na ziemi radomszczańskej (1915–2015). Pod red. Tomasza Andrzeja Nowaka. Radomsko 2015 Muzeum Region. im. Stanisława Sankowskiego 8° ss. 182, il.

Treść: Nowak T. A.: Dokumenty Patronatu Polskiej Organizacji Skautowej w Radomsku s. 7–58; Mieczysław Grzegorz: Członkowie Patronatu ZHP (1919–1918) oraz III Drużyny im. Józefa Piłsudskiego w Radomsku (1917 r.) s. 59–68; Kopera Łukasz S.: Ksiądz harcmistrz Antoni Bogdański (1891–1918) z Maluszyna – pierwszy Naczelny Kapelan ZHP s. 69–82; Stalka Marian, Zatoń Anna: Odnalezione i uzupełnione harcerskie biografie s. 83–94; Mossur Kacper: Komendanci oddziałów, okręgów, obwodów i hufców radomszczańskich w latach 1915–2014 s. 95–100; Zatoń A., Stalka M.: Poczet harcmistrzów i harcmistrzów ziemi radomszczańskej mianowanych w latach 1921–2014 s. 101–118; Dudek Paweł: Miejsko-Gminny Hufiec Radomsko w strukturach Chorągwi Piotrkowskiej (1975–1991) s. 119–154; Borek Małgorzata: Fotokronika ZHP w Radomsku s. 155–181.

3148. ZALAS Katarzyna: Żeńskie Seminarium Nauczycielskie w Częstochowie w latach 1914–1934. Zarys organizacji. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie. Roczn. Polsko-Ukraiński.* [T.] 17: 2015 s. 322–329, sum.

3149. ZAPISANE w dokumentach i w pamięci. Dzieje oświaty w Pielgrzymowicach. Praca zbiorowa. Pod red. Agnieszki Kieloch. Pszczyna 2015 Starostwo Pow. 8° ss. 239, il.

3150. ZASĘPA Henryk: 100 lat działalności Koła Wychowanków i Wychowanek Szkół średnich Ogólnokształcących w Łowiczu. Historia Koła Wychowanków do 1939 r. *Roczniki Łowickie.* T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 295–314.

3151. ZBIGNIEW Czarnuch [ur. 1930]: jego misją jest edukacja. Seine Mission ist die Vermittlung von Bildung. Koncepcja, wybór i red. Catherine Griefenow-Mewis; tł. Grzegorz Załoga. Witnica 2015 Pol.-Niem. Stow. *Educatio* 4° ss. 72, il.

Tekst równol. pol., niem.

3152. ZESPÓŁ Szkół Ponadgimnazjalnych w Wodzisławiu. Zjazd absolwentów. Wodzisław–[Kielce] 2015 Wydaw. Jedność 8° ss. 197, il. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Wodzisławiu.

W l. 1945–2015.

3153. ZIĘBA Andrzej: Problematyka konstytucjonalizmu w programach studiów politycznych na Uniwersytecie Jagiellońskim. *Politeja.* 2012 nr 3(21) s. 261–268.

XIX–XX w.

3154. ZWIĄZEK Harcerstwa Polskiego w Turku i powiecie tureckim. 100 rocznica powstania. Zespół red. Wanda Grzeszkiewicz, Emilia Kaźmierczak, Agnieszka Tomczyk, Franciszek Pyziak, Jerzy Wesołowski. Turek 2015 MBP im. Włodzimierza Pietrzaka 4° ss. 180, il. (Bibliotheca Turcoviana; nr 22).

3155. ZWIERZ Maria: Wrocławska Szkoła Obywatelska na Międzymurzu w latach 1825–1945. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 43–59, sum., Zsfg.

Gimnazjum we Wrocławiu.

3156. ŻEROMSZZAK. Almanach literacki I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego w Kielcach. Nr 8. Red. Paweł Chmielewski. Kielce–[Zagnańsk] 2015 Świętokrzyskie Tow. Region. 8° ss. 76, il. (Biblioteka Świętokrzyska; 336).

Z treści: Wspomnienia s. 5–33; Pitaval czy bedeker? s. 34–48; Życie artystyczne i towarzyskie s. 49–62; Kalendarium 20 lat Stowarzyszenia Absolwentów Szkoły „Żeromszczacy” s. 69–76.

3157. ŻÓŁTEK Andrzej Marek: Działalność programowa Studium Wychowania Fizycznego i Sportu w uczelniach państwowych w latach 1963–2001. Rzeszów 2014 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 201, il. (50 lat akademickiej kultury fizycznej w Rzeszowie; t. 1).

Toż. Wyd. 2. Rzeszów 2015 ss. 227, il.

g) Historia języka

Zob. poz. 101, 120–122, 2748, 3109, 8801, 11430.

3158. ARCISZEWSKA Anna: Od kazamaty po mansardę – pochodzenie i znaczenie synonimów apelatywu „piwnica” i „strych”. [W:] Strychy/piwnice. Inne przestrzenie. Katowice 2015 s. 239–246.

3159. CYNGOT Dorota, Zalewska Anna: Retoryczne środki językowe jako wskaźniki postaw poznawczych badaczy przeszłości. *Archeologia Polski*. T. 57: 2012 z. 1/2 s. 57–78, sum.

3160. CZERNIAKOWSKA Ewa: Nazwy zabytkowych willi i pensjonatów w Konstancinie-Jeziornie. Wyd. 2., popr. i uzup. Gdańsk 2015 Ewa Czerniakowska 8° ss. 39, il., sum.

Wyd. 1. jako artykuł w pracy: Słowotwórstwo dawne i współczesne. Materiały szóstej konferencji językoznawczej poświęconej pamięci profesora Bogusława Krei. Pod red. Ewy Rogowskiej-Cybulskiej, Ewy Badydy. Gdańsk 2014.

3161. DAWIDZIAK-KŁADOCZNA Małgorzata: „Cherlacy z sercem oziębłym”. O języku pism i mów Józefa Piłsudskiego. Łask 2004.

Rec.: Sztankóné Stryniak Elżbieta, *Niepodległość*. T. 61: 2012 s. 363–369.

3162. DAWIDZIAK-KŁADOCZNA M.: O funkcji tytułów prac naukowych z zakresu językoznawstwa. *Roczniki Bibliot.* R. 59: 2015 s. 125–139, sum.

3163. DIALOG z tradycją. T. 3: Język, komunikacja, kultura. Pod red. nauk. Renaty Dźwigoł i Iwony Steczko. Kraków 2015 Collegium Columbinum; Uniw. Pedagog. im. Komisji Edukacji Nar. 8° ss. 466, il., streszcz., sum.

Z treści: Zarębski Rafał: Nowość czy dziedzictwo przeszłości? Złożenia rzeczownikowe z członami „eks-” i „neo-” w historii polszczyzny s. 69–80; Kowalik Krystyna: Księga pamiątkowa w tradycji życia naukowego s. 81–94; Piela Agnieszka: Dawne nazwy strojów we współczesnym słownictwie i frazeologii s. 183–197; Młynarczyk Ewa: Od „jarki” do „galerii” – rozwój pola wyrazowego ‘miejsce handlu’ w dziejach polszczyzny s. 275–291; Horyń Ewa: Nazwy miejscowe będące świadectwem tradycji górnictwa solnego w Polsce s. 293–304; Malinowski Maciej: „Białostoczczyzna – Białostoczcianie”, ale: „Kielecczyzna – Kielczanie”, „Sądecczyzna – Sądeczanie”, czyli o niekonsekwencjach przy tworzeniu i zapisywaniu nazw regionów i nazw osobowych s. 335–347; Sikora Kazimierz: Spełnione sny chłopskiego szczęścia – w tekstach życzeń i oracji kolędniczych s. 411–435; Kostecka-Sadowa Anna: Tendencje słowotwórcze w polszczyźnie południowokresowej Drohobyca s. 437–446; Konczewska Katarzyna: „Jak Feniks z popiołu”. Polszczyzna pisana lidzkich Polaków s. 447–458.

3164. DIALOG z tradycją. T. 4: Język, komunikacja, kultura. Pod red. nauk. Renaty Dźwigoł i Iwony Steczko. Kraków 2015 Collegium Columbinum; Uniw. Pedagog. im. Komisji Edukacji Nar. 8° ss. 420, il., streszcz., sum.

Z treści: Wiśniowski Aleksander: Archaizm jako wykładnik stylu przemówienia sądowego s. 81–98; Borek Piotr: „Nowe zwierciadło, modzie dzisiejszego stroju akomodowane, damom polskim, które się modno noszą” (1678), czyli Jakuba Łącznowolskiego krytyka mody niewieściej s. 231–243; Ostasz Maria: Mnemotechniczne komunikowanie i zapamiętywanie w abecedariuszach s. 263–283; Żmigrodzka Bożena: Czy „Dworskie nabożeństwo” zawiera sto tysięcy miliardów modlitw? Osobliwa struktura osiemnastowiecznego modlitewnika jako zadanie dla współczesnego odbiorcy s. 327–338; Sieradzka-Mruk Agnieszka: Przemiany schematu kompozycyjnego drogi krzyżowej w XX wieku s. 339–352; Bizior Renata: Tradycja kształtowania obrazu ojczyzny w dyskursie kaznodziejskim – od Jana Pawła Woronicza do Józefa Teodorowicza s. 353–368; Olma Marceli: Kształt językowy korespondencji funeralnej z pocz. XX w. wobec współczesnych tekstów kondolencyjnych s. 387–401; Steczko I.: „Z ostatnim pożegnaniem...” O napisach na szarfach żałobnych s. 403–420.

3165. GRACZYKOWSKA Tamara: O zmianie rodzaju gramatycznego i liczby w tekstach publikowanych w kowieńskim tygodniku „Chata Rodzinna” z lat 1922–1940. *Slavia Orientalis*. R. 63: 2014 nr 4 s. 643–659, sum.

3166. GWARA świętokrzyska piękna i bogata. Dziedzictwo utracone, dziedzictwo ocalone. [Aut.] Edyta Smolińska, Małgorzata Pronobis, Dorota Parkita, Robert Kardas. Kielce 2015 Pedagog. Bibl. Woj. 8° ss. 59, il. Pedagog. Bibl. Woj. w Kielcach.

3167. HORYŃ Ewa: Staropolska leksyka z zakresu górnictwa solnego. *Annales Univ. Paedagog. Cracoviensis. Folia 167: Studia Linguistica*. [T.] 9: 2014 s. 3–16, sum.

3168. JAK badać teksty staropolskie. Pod red. Tomasza Miki, Doroty Rojszczak-Robińskiej, Olgi Stramczewskiej. Poznań 2015 Rys 8° ss. 244, nlb. 1, il., sum. (Staropolskie Spotkania Językoznawcze; 1). Materiały konferencji, Poznań, maj 2014 r.

Treść: Mazurkiewicz Roman, Mika T.: Wacław Bartłomiej Twardzik, filolog. Wspomnienie (1937–2014) s. 11–17; Borowiec Karolina: Dwujęzyczność pisarza i tekstu na średniowiecznym Śląsku. Rekonesans s. 19–38; Kamper-Warejko Joanna: Jak badać słownictwo botaniczne? s. 39–50; Kępińska Alina: Z problematyki opisu składni XVI-wiecznych przekładów „Ewangelii” na język polski s. 51–62; Kulwicka-Kamińska Joanna: Co łączy XVI-wieczne tatarskie manuskrypty ze średniowiecznymi rękopisami? s. 63–78; Leńczuk Mariusz: Polskie glosy w XV-wiecznych łacińskich rękopisach jako problem historycznojęzykowy s. 79–101; Masłej Dorota: Słownik a tekst. Problem znaczenia odpowiedników leksykalnych w staropolskich przekładach „Psalmu 50” s. 103–117; Pastuchowa Magdalena: „Słowa-kameleony” – jak badać dopowiedzenia w tekście staropolskim? s. 119–134; Rojszczak-Robińska D.: Łacińskie źródła „Rozmyślania przemyskiego”. Pytania, problemy, perspektywy s. 135–154; Słoboda Agnieszka: Składnia liczebników głównych w średniowiecznej polszczyźnie – ujęcie integrujące s. 155–171; Sobotka Piotr: Słowiański morfem „-ak-” w formacjach odzaimkowych i odprzymiotnikowych s. 173–190; Stramczewska O.: Ślady wielowarstwowości w „Rozmyślaniach dominikańskich”. Studium przypadku s. 191–202; Szczot Monika: Od lektury powierzchniowej do strategii lekturowej? Rozważania o wybranych XVI-wiecznych dialogach politycznych s. 203–219; Świdarska Jagna: Staropolska zmiana chw ≥ f w świetle ustaleń dialektologii historycznej s. 221–230; Zarębski Rafał: Szeregi synonimiczne w badaniach stylistycznego zróżnicowania dawnej polszczyzny (na przykładzie „Podróży do Ziemi Świętej, Syrii i Egiptu” M[ikołaja] K[rzysztofa] Radziwiłła „Sierotki”) s. 231–245.

3169. JANKOWIAK Lucyna Agnieszka: Synonimia w polskiej terminologii medycznej drugiej połowy XIX wieku (na podstawie „Słownika terminologii lekarskiej polskiej” z 1881 roku). Warszawa 2015 Sławistyczny Ośr. Wydawniczy. Inst. Sławistyki PAN 8° ss. 454, nlb. 1, sum. Inst. Sławistyki PAN, Fund. Sławistyczna. (Prace Sławistyczne; 138).

3170. JAROS Violetta: Studia nad językiem i stylem pism naukowych Joachima Lelewela. Częstochowa 2015 Wydaw. im. Stanisława Podobińskiego Akad. im. Jana Długosza 8° ss. 784, il., sum. Akad. im. Jana Długosza w Częstochowie.

3171. JĘZYK polityki. Historia i współczesność. Pod red. Ireny Kamińskiej-Szmaj, Tomasza Piekota, Marcina Poprawy. Wrocław 2014 Wydaw. Uniw. Wrocławskiego 8° ss. 210, il., sum. (Acta Universitatis Wratislaviensis; no 3694) (Oblicza Komunikacji; 7/2014).

Z treści: Dawidziak-Kładoczna Małgorzata: Obraz Rzeczypospolitej w wypowiedziach posłów sejmu 1793 roku jako przejaw słabości władzy ustawodawczej s. 9–26; Kamińska-Szmaj I.: Zdobywanie władzy – zawłaszczanie języka (akcje propagandowe poprzedzające powstanie PRL) s. 27–35; Ożóg Kazimierz: Rytualizacja w języku władzy komunistycznej PRL s. 37–50; Bartoszewicz Iwona: Karta Niemieckich Wypędzonych ze Stron Ojczystych z 1950 roku jako komponent etosu Związku Wypędzonych (BdV – Bund der Vertriebenen) s. 51–65; Nowak Paweł, Zimny Rafał: Joseph Stalin's statements on language and linguistics as verbal acts of autocracy s. 67–74; Ożóg Sławomir: Strategie propagandowe w dyskursie stalinowskim skierowanym do młodzieży s. 75–87; Kłosińska Katarzyna: „Misjonarz” i „fachowiec” – dwie figury implikowane przez „ja” nadawcze w polskich tekstach politycznych po 1989 roku s. 115–126; Śleziak Marta: Radio jako narzędzie zdobywania władzy (kampania prezydencka 2010) s. 129–142; Polkowska Laura: Drugie exposé Donalda Tuska, czyli próba utrzymania władzy. Strategie perswazyjne s. 163–171; Raczyńska Marta: Legitymizacja władzy w okresie gomułkowskim – symbole, wyobrażenia, praktyki. Analiza wybranych narracji towarzyszących programowi obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego (1956–1966) s. 187–199.

3172. JĘZYKOWY, literacki i kulturowy obraz Pomorza. T. 2. Red. Małgorzata Klinkosz, Aneta Lica, Zenon Lica. Gdańsk 2015 Wydaw. Uniw. Gdańskiego; Inst. Kaszubski 8° ss. 450.

Z treści: Breza Edward: Archaizmy „Inwentarzy starostwa człuchowskiego z lat 1676 i 1696” s. 26–38; Cybulski Marek: Kaszubszczyzna „Gadki o Januszu Skwierku” Franciszka Sędzickiego [1882–1957] s. 39–52; Milewska Beata: Przymiotniki dzierżawcze w kaszubszczyźnie s. 105–115; Stanulewicz Danuta: Nazwy barw w „Słowniku języka pomorskiego czyli kaszubskiego” Stefana Ramuła s. 185–198; Chłudziński Andrzej: Antroponimy niemieckie zawarte w nazwach miejscowych powiatu białogardzkiego s. 241–256; Lica Z.: Typy motywacyjne XVII-wiecznych genetycznie niemieckich nazwisk mieszkańców Tczewa – na podstawie „Das Grundbuch der Stadt Dirschau” Elisabeth Kloss s. 257–271; Rogowska-Cybulska E.: Pomorskie etymologie ludowe upamiętniające czyjeś wypowiedzi a tożsamość nadawców tych wypowiedzi s. 272–284; Czerniakowska Ewa: Józefa Ignacego Kraszewskiego związki z Gdańskiem w latach 1867–1887 s. 293–304; Mosakowski Janusz: Konrad Leczkow i jego czasy w literackim ujęciu Franciszka Fenikowskiego s. 332–346; Borzyszkowska-Szewczyk Miłoslawa: „Dlaczego właściwie nie znasz języka polskiego?” Wielojęzyczność Gdańska jako figura pamięci w autobiografiach autorów pochodzenia żydowskiego s. 363–379; Borzyszkowski Józef: Wielojęzyczność Pomorza a twórczość pisarzy kaszubsko-pomorskich s. 380–389; Linkner Tadeusz: Wypracowania pisane po polsku pod pruskim zaborem na Kaszubach s. 390–410; Chojnowski Zbigniew: Świat Mazurów pruskich w opowieści Marcina Gerssa „Jan Przykopański” s. 421–429.

T. 1. 2013.

3173. JUREWICZ-NOWAK Magdalena: Językowe akty etykiety środowiskowej i zawodowej w rozmówkach handlowych Jerzego Schlaga (XVIII wiek). *Rozprawy Komisji Jęz.* [Łódź]. T. 61: 2015 s. 43–60, sum.

Pol. Jerzy Szlag Bićki (1692–1764) – luterański pastor, wydawca i tłumacz, działacz na rzecz języka i kultury polskiej na Dolnym Śląsku.

3174. JUREWICZ-NOWAK M.: Językowy wykaz kontaktów międzyetnicznych w Księdze wójtowskiej miasta Opola z przełomu wieków XVII i XVIII. Zielona Góra 2015 Oficyna Wydaw. Uniw. Zielonogórskiego 8° ss. 373, sum.

3175. KAWECKA Agata, Petrov Ivan N., Skowronek Małgorzata: Z warsztatu paleoslawisty-tłumacza: polskojęzyczne pomoce naukowe i opracowania leksykograficzne. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 7 s. 147–175, rez., sum.

XIX–XX w.

3176. KRĄŻYŃSKA Zdzisława, Mika Tomasz, Słoboda Agnieszka: Składnia średniowiecznej polszczyzny. Cz. 1: Konteksty, metody, tendencje. Poznań–Dąbrowka 2015 Rys 8° ss. 174, nlb. 4, sum.

3177. KUCHARZYK Renata: „Słownik gwar polskich” PAN – nowe możliwości, nowe wyzwania. *Rozprawy Komisji Jęz.* [Łódź]. T. 61: 2015 s. 163–173, sum.

3178. ŁUCZYŃSKI Michał: Leksyka mitologiczna w gwarach świętokrzyskich. *Roczn. Świętokrzyski*. T. 34: 2013 s. 39–48.

XIX–XX w.

3179. MACHCIŃSKA Małgorzata: Lieszon hak-Kodiesz. Zagadnienia pisowni i wymowy hebrajszczyzny Karaimów polsko-litewskich. Pod red. Henryka Jankowskiego i Piotra Muchowskiego. Poznań 2015 Katedra Studiów Azjatyckich. Wyd. Neofilologii. UAM w Poznaniu 8° ss. 146.

Rec.: Shapira Dan, *Karaite Archives*. Vol. 3: 2015 s. 215–217.

3180. MAJKOWSKI Grzegorz: Ulotka jako gatunek tekstu wyborczego. Warszawa 2015 MHPRL; OFI – Krzysztof Gawrychowski 8° ss. 260, il., sum.

XX–XXI w.

3181. MALINOWSKI Tadeusz: O niektórych wyrażeniach w polskim piśmiennictwie archeologicznym. *Archeologia Polski*. T. 59: 2014 z. 1/2 s. 285–291, sum.

Uzup.: Malinowski Maciej: Do artykułu Tadeusza Malinowskiego (2014), „O niektórych wyrażeniach...”, komentarz filologiczny. *Tamże* s. 291–295, sum.

3182. MARCZEWSKA Marzena: Kilka uwag o języku „Kazań świętokrzyskich”. *Debata Świętokrzyskie*. Vol. 1: 2014 s. 23–29.

3183. MICHALISZYN Monika: Udział polskich naukowców w tworzeniu „Łotewskiego Słownika Konwersacji” (zarys problematyki). *Przepl. Humanist.* R. 59: 2015 nr 2 s. 153–166.

W l. 1927–1940.

3184. MIKA Tomasz, Słoboda Agnieszka: Wyrażenia funkcyjne w średniowiecznej polszczyźnie z perspektywy składniowej. Katowice–Poznań 2015 Uniw. Śląski; Rys 8° ss. 183, il., sum.

3185. OBCOWSKI Henryk: Gwara i pieśń ludowa nad Nidą. Kielce 2015 *Ston 2* 8° ss. 130, nlb. 1, il.

XX–XXI w.

3186. ODKRYWANIE słowa – historia i współczesność. Pod red. Urszuli Sokólskiej. Białystok 2015 Wydaw. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 651, il., sum.

Z treści: Bartmiński Jerzy, Niebrzegowska-Bartmińska Stanisława: Nie ma (prawdziwej) wolności bez odpowiedzialności. O kontrowersjach wokół wolności s. 13–38; Cygańska-Rutkowska Paulina: Skąd się wziął „hetman” w Ewangelii? O nazwach dostojników w polskich przekładach Ewangelii z XVI wieku s. 65–88; Kokoszkiewicz Judyta: Wpływ kontekstu na konotację leksemów „miasto” i „obywatel” w przedwojennym białostockim tygodniku „Prozektor” s. 127–136; Siuciak Mirosława: Ideologizacja pojęć „naród” i „język” w świetle dyskusji o statusie Ślązaków i ich mowy s. 147–160; Szamryk Konrad Kazimierz: Wyraz „obywatel” i jego rodzina w kaznodziejstwie misjonarzy okresu oświecenia s. 173–183; Czachorowska Magdalena: Obraz wojny w „Faraonie” Bolesława Prusa s. 219–229; Mariak Leonard: „Żaba” i „Mgła” – językowy wizerunek Jadwigi Janczewskiej na podstawie listów prywatnych Henryka Sienkiewicza (cechy fizyczne) s. 289–300; Walczak Bogdan: Norwidowskie odkrywanie słowa s. 351–361; Jelonek Tomasz: Obraz wsi utrwalony w mikrotoponimach motywowanych czynnikami kulturowymi (na przykładzie nazw terenowych Truskolas koło Częstochowy i wsi okolicznych) s. 529–540; Koziół Joanna: Proces numeralizacji rzeczowników w gwarach polskich (na wybranych przykładach) s. 541–550; Pelcowa Halina: Nazwa i desygnat w zmieniającej się rzeczywistości wiejskiej s. 551–567; Wyderka Bogusław: O zmianach w dialektach polskich w ostatnim stuleciu s. 569–580; Andrejczyk Małgorzata: Miejsce i rola gemmonimów w polszczyźnie. Stan badań s. 583–594; Kuć Joanna: Bogactwo leksykalne XIX-wiecznych inwentarzy z terenu Podlasia s. 609–620; Stokowska Sylwia: „Kasza” i „krupa” – rozważania nad historią wyrazów w języku polskim w świetle badań leksykograficznych s. 621–630.

3187. OLLICK Maria: Słowniczek gwary borowiackiej. Gdynia 2015 *Region 16°* ss. 37, nlb. 3, il.

Rejon Tucholi.

3188. OSTROWSKI Norbert: Historia w świetle danych językowych – życie społeczne dawnych Białtów. *Pruthenia*. T. 9: 2014 s. 147–159, sum., Zsfg.

3189. POGRANICZA językoznawstwa polonistycznego. Prace dedykowane profesorowi Zygmuntowi Zagórnkiemu i Karolowi Zierhofferowi dla uczczenia odnowienia doktoratów po pięćdziesięciu latach. [Cz. 1]. Red. Małgorzata Rybka, Przemysław Wiatrowski. Poznań 2015 Wyd. Filologii Pol. i Klasycznej UAM; Wydaw. Nauka i Innowacje 8° ss. 183, il. (Poznańskie Spotkania Językoznawcze; t. 29).

Z treści: Rybka M., Wiatrowski P.: Przedmowa s. 7–8; Zagórnki Zygmunt: Przemówienie z okazji odnowienia doktoratu po pięćdziesięciu latach s. 9–12; Zierhoffer Karol: Przemówienie z okazji odnowienia doktoratu po pięćdziesięciu latach s. 13–14; Mańczak Witold: O zjawisku, które w tekstach polskich występuje w ponad 60% wyrazów s. 63–69.

Toż. [Cz.] 2. Poznań 2015 ss. 203, nlb. 2, il. (Poznańskie Spotkania Językoznawcze; t. 30).

Z treści: Rybka M., Wiatrowski P.: Przedmowa s. 7–8; Walczak Bogdan: Profesor Zygmunt Zagórnki. Laudacja wygłoszona na uroczystości odnowienia doktoratu 25 listopada 2011 roku s. 9–13; Walczak B.: Profesor Karol Zierhoffer. Laudacja wygłoszona na uroczystości odnowienia doktoratu 25 listopada 2011 roku s. 15–19; Wrześniewska-Pietrzak Marta: Profesor Zygmunt Zagórnki – badacz, naukowiec, nauczyciel i mistrz s. 21–29; Czarnecka Katarzyna: Próby leksykografii religijnej w zasobach polskiego Internetu s. 33–43; Kaniewska Bogumiła: Język przedstawiony, czyli świat współczesnej prozy s. 63–70; Kozłowska Anna: Miejsce badań nad idiolektem w obrębie językoznawstwa s. 71–83; Migdał Jolanta: Określenia chrześcijańskich duchownych Kościołów innych niż katolicki w polszczyźnie XVI w. s. 97–104; Sarnowska-Giefing Irena: Patronimy jako składniki osobowego kodu identyfikacyjnego Żydów poznańskich od XVI do XVIII wieku s. 153–164; Sieradzki Andrzej: Identyfikacja ulic w siedemnasto- i osiemnastowiecznych księgach miejskich Pobiedzisk s. 165–175.

3190. POLSZCZYŻNA regionalna. Cz. 8. Pod red. Doroty Czyż. Ostrołęka 2015 Ostrołęckie Tow. Nauk. im. Adama Chętnika; Zespół Kolegiów Nauczycielskich 8° ss. 309, sum. Ostrołęckie Tow. Nauk. im. Adama Chętnika.

Materiały z konferencji, 8–9 XI 2013 r.

Z treści: Biolik Maria: Wybrane regionalizmy leksykalne używane na Mazurach na przełomie XIX i XX wieku s. 23–29; Breza Edward: Neologizmy i wyrazy nienotowane „Inwentarzy starostwa człuchowskiego z lat 1676 i 1696” s. 31–46; Chojnowski Zbigniew: Słownictwo regionalne Mazurów pruskich w wybranych tekstach XIX wieku s. 47–58; Cybulski Marek: Nazwy własne w „Gôdce” o Januszu Skwierku Franciszka Sędzickiego [1882–1957] s. 59–68; Cygan Stanisław: Polszczyzna regionalna w badaniach językoznawczych Profesor Barbary Bartnickiej s. 69–84; Jelińska Marika: Mikrotoponimia Gminy Sierakowice na przykładzie wsi Skrzyszewo s. 137–142; Kaszewski Marek: Regionalizmy w słowniku M[ichała] A[brahama] Troca s. 143–149; Sędziak Henryk: Prace rolnicze mieszkańców wsi w początkach XX wieku na podstawie „Łomżyńskich tekstów gwarowych” s. 217–230; Suchanek Renata: Troska Polaków o język ojczysty w Poznańskim w dwudziestoleciu międzywojennym s. 231–255; Trzemkowski Paweł: Język i styl pisarstwa barokowego s. 257–278; Zielińska Ewa: Wpływy niemieckie na składnię gwar kociewskich s. 293–309.

Cz. 1. Warszawa 1994.

3191. RIEGER Janusz: Huculskie nazwy miesięcy w zapisach terenowych Jana Janowa z lat 1936–1938 (w związku z podziałami językowymi Huculszczyzny). *Slavia Orientalis*. R. 63: 2014 nr 1 s. 79–88, sum.

3192. RIEGER J.: Od kiedy Ukrainki noszą „kołtki”, „serhy” i „ozerelje”? *Slavia Orientalis*. R. 63: 2014 nr 2 s. 287–291, sum.

XV–XVI w.

3193. ROWELL Stephen Christopher: Vernacular translations of Scripture in England and Lithuania before the 17th century. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 16: 2011 [dr.:] 2012 s. 85–94, santr.

Od XV w.

3194. SICIŃSKA Katarzyna: Cechy fonetyczne polszczyzny południowokresowej w listach metropolity kijowskiego Jana (Hioba) Boreckiego z lat 1624–1629. Rozprawy Komisji Jęz. [Łódź]. T. 61: 2015 s. 199–220, sum.

3195. SŁABCZYŃSKI Robert: Słownictwo z zakresu kultury materialnej w gwarze Jaślick w powiecie krośnieńskim. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 144, nlb. 1, il.

3196. SPOD strzechy wyjęte. Słownik mowy zapomnianej. Red. Mariola Smal. Drelów 2015 GBP 8° ss. 32, il. GBP w Drelowie, Filia GBM w Szóstce.

Z terenu Drelowa.

3197. ŚWITAŁA-CHEDA Mirosława: Nazwy pomieszczeń w szlacheckich dworach. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 157–165, sum.

3198. TRACZYK Karolina: Formy dopełniacza liczby mnogiej do 1500 roku. *Rozprawy Komisji Jęz.* [Wrocław]. [T.] 41: 2015 s. 69–83.

3199. [TREDER Jerzy] Tréder Jerzi: Mól K. C. Mragòwiusza w dziejach Kaszëbów i jich jãzëka. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 131–142, streszcz., sum.

Miejsce Krzysztofa Celestyna Mrongowiusza w dziejach Kaszubów i ich języka.

3200. WAWRZYŃCZYK Jan: Fotocytatografia polska. Koniec XVIII – początek XXI w. ([Cz.] 3). Warszawa 2015 Bel Studio 8° ss. 408, nlb. 3, il.

Toż. ([Cz.] 4). Warszawa 2015 ss. 391, nlb. 2, il.
Cz. 1. 2014.

3201. WIECZOREK Szymon: „Bona stultitia”. O znaczeniu paradoksów retorycznych w najstarszym żywocie św. Wojciecha. *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 3 s. 417–455, sum.

3202. WIŚNIEWSKA Halina: Renesansowa nowoczesność w przypowieściach, czyli bajkach Biernata z Lublina (ok. 1465–ok. 1529). Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 211, nlb. 2, il.

3203. WIŚNIEWSKA H.: Rzemieślnicy i rzemiosła w królewskim Przemysłu XVI–XVIII wiek. (Zawodowe słownictwo i frazeologia). Przemysł 2015 Wydaw. Nauk. Tow. Przyj. Nauk 8° ss. 155, il.

3204. WYBÓR tekstów z dziejów języka polskiego. [T.] 1: Do połowy XIX w. Pod red. nauk. Marka Cybulskiego. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 630.

Toż. T. 2: Od połowy XIX w. Łódź 2015 ss. 689. Dostępne także w wersji elektronicznej.

3205. ZAWILSKA Katarzyna: Cechy języka Hieronima Floriana Radziwiłła (na podstawie wybranych rękopisów). *Acta Polono-Ruthenica*. [T.] 20: 2015 s. 257–265, rez., sum.

3206. ZŁOTKOWSKI Piotr: Kim był półpanek? Analiza apelatywno-proprialna. *Annales UMCS. Sec. FF: Philologiae*. Vol. 33: 2015 s. 95–105, sum.

XIX–XX w.

3207. ZNAKI pamięci. Spuścizna językoznawców polskich drugiej połowy XX wieku. Red. nauk. Maciej Grochowski, Zofia Zaron. Warszawa 2014 PAN. Warszawska Drukarnia Nauk. 8° ss. 171, il. PAN. Kom. Językoznawstwa, Uniw. Warszawski. Pracownia Pragmatyki Semantyki Językoznawczej.

Z treści: Niewiara Aleksandra: Humanista w służbie wspólnoty. Naukowe i społeczne dzieło życia Ireny Bajerowej (13 marca 1921–30 czerwca 2010) s. 9–17; Gajda Stanisław: Henryk Borek (1929–1986). Onomasta – historyk języka – śląskoznawca s. 19–27; Kleszczowa Krystyna: Między synchronią a diachronią. Swoistość myśli naukowej Marii Honowskiej s. 29–38; Kleszczowa K.: Przestrzenie interpretacji lingwistycznej. Refleksje nad warsztatem naukowym Bogusława Józefa Krei s. 55–63; Markowski Andrzej: O Profesor Halinie Kurkowskiej słów kilka s. 65–70; Sękowska Elżbieta: Metodologia opisu

języka pisarzy w ujęciu Haliny Kurkowskiej s. 71–76; Grochowski M.: Dorobek Henryka Misza na tle paradygmatów składni polskiej połowy XX wieku s. 77–84; Dunaj Bogusław: Ewa Ostrowska (1907–1977) s. 85–87; Kałkowska Anna: Co zostawiła nam Profesor Krystyna Pisarkowa, człowiek i językoznawca? s. 97–104; Molencki Rafał: Spuścizna myśli naukowej Kazimierza Polańskiego w polskiej lingwistyce s. 105–110; Bednarczuk Leszek: Józef Reczek s. 111–112; Dubisz Stanisław: Pamięć o nieobecnych – prof. dr hab. Halina Rybicka-Nowacka (23 VII 1929 – 11 V 1992) s. 113–117; Dubisz Stanisław: Prace leksykograficzne Profesora Mieczysława Szymczaka s. 119–129; Linde-Usiekiewicz Jadwiga: Adam Weinsberg s. 131–138; Bańcerowski Jerzy: Lingwistyczne boje Ludwika Zabrockiego s. 139–171.

h) Historia literatury

Zob. poz. 794, 897, 1744, 1803, 2638, 2748, 2803, 2855, 3122, 3916, 4014, 5164, 5204, 5217, 5218, 5235, 5520, 5777, 5779, 5848, 5884, 5904, 5906, 5930, 5959, 5983, 6007, 6022, 6054, 6071, 6112, 6128–6130, 6161, 6162, 6168, 6240, 6270, 6290, 6358, 6368, 6369, 6393, 6411, 6496, 7300, 7372, 7380, 7404, 7408, 7420, 7422, 7439, 7451, 7487, 7504, 7675, 7747, 7750, 7799, 7886, 7910, 7927, 8066, 8097, 8120, 8127, 8158, 8191, 8204, 8211, 8216, 8241, 8270, 8281, 8299, 8314, 8326, 8343, 8353, 8354, 8424, 8453, 8506, 8544, 8555, 8572, 8580, 8666, 8673, 8678, 8680, 8683, 8723, 8732, 8752, 8753, 8825, 8826, 8839, 8866, 8877, 8910, 8925, 8928, 8951, 9416, 10308, 10523, 10772, 10897, 10972, 10977, 11093, 11137, 11421, 11504.

3208. ACHTELIK Aleksandra: Sprawcza moc przechadzki, czyli Polski literat we włoskim mieście. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 221, nlb. 3, il., rez., sum. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3242).

XIX–XXI w.

3209. AKKER-URBAŃSKA Izabela van den: Józef Opatoszu [1886–1954] – klasyk literatury jidysz. Próba przywrócenia pamięci. *Roczn. Tow. Nauk. Płockiego*. T. 7: 2015 s. 255–277, sum.

3210. ANDRZEJ K. Waśkiewicz [1941–2012]. Miejsca odwiedzone. Oprac. i wybór Barbara Wrona. Warszawa 2015 Katedra Arabistyki i Islamistyki. Uniw. Warszawski 8° ss. 223, il. (Studia Arabistyczne i Islamistyczne. Monografie; t. 3).

Antologia wspomnień o krytyku literackim, poecie i myślicielu.

3211. AUGUSTYN Szpręga (1896–1949). Zebrał i oprac. Józef Borzyszkowski. Gdańsk–Malbork 2008.

Rec.: Lubiński Andrzej, *Studia Elbląskie*. T. 10: 2009 s. 433–435.

3212. BAJOREK Angela: Heretyk z familoka. Biografia Janoscha [ur. 1931]. Kraków 2015 Znak 8° ss. 264, nlb. 8, il.

Pisarz niemiecki urodzony na Śląsku.

3213. [BARCZEWSKI Walenty]: Piśmiennictwo polskie w XIX i XX stuleciu nie tylko na Warmii przez W. Barczewskiego [1856–1928]. Oprac. i przypisami opatrzył Jan Chłosta. Olsztyn 2015 Agencja WIT Witold Mierzejewski 8° ss. 155, nlb. 1, il.

3214. BASSARA Krzysztof: Między obcością a swojskością, czyli literacki obraz Tatarów w dawnej Polsce. Zarys problematyki. *Roczn. Tatarów Pol.* Ser. 2. T. 2(16): 2015 s. 19–44.

3215. BEDNAREK Antoni: Sztuka kaznodziejska. Od romantyzmu po okres międzywojenny z rekomendacji historyka literatury. Lublin 2015 Tow. Nauk. KUL Jana Pawła II 8° ss. 265, nlb. 2. Tow. Nauk. KUL Jana Pawła II. (Źródła i Monografie; 410).

3216. BLECH Roksana: To i owo... Szkice o Bolesławie Prusie. Gdańsk–Sopot 2015 Wydaw. Uniw. Gdańskiego 8° ss. 116.

3217. BORUCKI Marek: Twórca Teatru wyobraźni Witold Hulewicz (1895–1941). *Śremski Notatnik Hist.* Nr 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 128–137.

3218. BORZYSZKOWSKA-SZEWCZYK Miłoslawa: Odszedł Günter Grass (1927–2015). Wokół kaszubskich peregrynacji zaangażowanego artysty. *Acta Cassubiana.* T. 17: 2015 s. 433–442.

3219. BUDREWICZ Aleksandra: Dickens w Polsce. Pierwsze stulecie. Kraków 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Pedagog. 8° ss. 395, nlb. 1, tabl. 8, il., sum. Uniw. Pedagog. im. Komisji Edukacji Nar. (Prace Monograficzne; 734).

Charles Dickens (1812–1870) – recepcja.

3220. BÜTHNER-ZAWADZKA Małgorzata: Warszawa w oczach pisarek. Obraz i doświadczenie miasta w polskiej prozie kobiecej 1864–1939. Warszawa 2014.

Rec.: Witkowska-Krych Agnieszka, *Kronika Warszawy.* 2015 nr 1 s. 194–196.

3221. [BYCZKIEWICZ Anna] Berg Anna de: „Nach Galizien”. Entwicklung der Reiseliteratur am Beispiel der deutschsprachigen Reiseberichte vom 18. bis 21. Jahrhundert. Frankfurt am Main 2010 Peter Lang – Internationaler Verlag der Wissenschaften 8° ss. 203, nlb. 2. (Giessener Arbeiten zur Neueren Deutschen Literatur und Literaturwissenschaft; Bd. 30).

Rec.: Kulig Weronika: Spurensuche in einer vergessenen Welt. *Zbliżenia Interkulturowe.* [T.] 9: 2011 s. 128–134.

3222. CENTRA – peryferie w literaturze polskiej XX i XXI wieku. Red. Wojciech Browarny, Elżbieta Rybicka, Dobrawa Lisiak-Gębala. Kraków 2015 Universitas; na zlec. Wyd. Filol. Uniw. Wrocławskiego 8° ss. 476, nlb. 1, il., sum. (Nowy Regionalizm w Badaniach Literackich; t. 3).

Z treści: Browarny W., Rybicka E., Lisiak-Gębala D.: Od redakcji s. 5–10; Rybicka E.: Relacje centro-peryferijne a polityka konstruowania tożsamości regionalnej s. 13–29; Trepte Hans-Christian: Centra i peryferie w literaturze polskiej XX i XXI wieku – uwagi polonisty niemieckiego s. 61–76; Kalin Arkadiusz: Rola mitu etnogenetycznego w ideologii Ziemi Odzyskanych – zarys problematyki s. 111–128; Siewior Kinga: Globalne wytwarzanie lokalności. Dyskurs literacki zachodniego pogranicza w perspektywie centralno-peryferijnej 1945–1989 (wstępne rozpoznania) s. 129–141; Browarny W.: „Opowieść śląska” Władysława Jana Grabskiego. O „Rapsodii Świdnickiej” s. 142–150; Petrowicz Jarosław: Miesz(k)aniec jako centralna postać Śląska wielokulturowego s. 151–162; Węgrzynek Krystian: Murzyni, Indianie, Ślązacy i Inni. Kilka uwag na temat oświeceniowego wizerunku dzikusa w śląskim kontekście s. 163–175; Gieba Kamila: Półperyferie. Życie literackie na Ziemi Lubuskiej w kontekście relacji centro-peryferijnych s. 190–204; Bąkiewicz Marta Jadwiga: Literackie pogranicze Eugeniusza Paukszty s. 205–219; Kuik-Kalinowska Adela: Od literatury ludowej do kaszubistyki. Literatura kaszubska w dyskursie historycznoliterackim s. 245–258; Chojnowski Zbigniew: Mazury Erwina Kruka, czyli mniejszościowy punkt widzenia s. 274–287; Dąbrowicz Elżbieta: Peryferie imperium. „Gazeta Białostocka” 1912–1915 s. 339–353; Lisak-Gębala D.: „Centrum-Wszystko”. Zamość w prozie Piotra Szewca s. 354–365; Pietrych Krystyna: Najnowsza literatura o łódzkim getcie jako dyskurs (nie)pamięci s. 391–403.

3223. CHACHAJ Małgorzata: Dramatopisarstwo Aleksandra Chodkiewicza [1776–1838]. Lublin 2013 Wydaw. UMCS 8° ss. 333.

Rec.: Kurek Krzysztof: Aleksander Chodkiewicz – literacka i obywatelska rehabilitacja. *Wiek Oświecenia.* [T.] 31: 2015 s. 478–485.

3224. CIECHOMSKA Anita: Literarische Eigenschaften der videographierten und transkribierten Interviews mit Überleben der nationalsozialistischen Verfolgung. Warszawa 2015 UW. Inst. Germanistyki 8° ss. 216. (Dissertationen des Instituts für Germanistik der Universität Warschau; Bd. 2).

Holokaust w literaturze.

3225. CIEŃSKI Marcin: Literatura polskiego oświecenia wobec tradycji i Europy. Studia. Kraków 2013.

Rec.: Parkitny Maciej: Fragmentów układ scalony. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 408–421.

3226. CZERNIECKA-HABERKO Anna: Między poetyckim uniesieniem a traumą przeszłości. Zygmunt August w twórczości historycznej Adama Mickiewicza. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 14: 2015 s. 13–25, sum.

3227. CZORNAK Michał, Stasiak Arkadiusz M[ichał], Wajs Dariusz: Podróże kulturowe. Lublin 2015 Werset 8° ss. 142, nlb. 1, il. KUL. Inst. Historii. Pracownia Turystyki Kulturowej i Edukacji Hist. (Turystyka Kulturowa; t. 1).

Polska literatura podróżnicza, XVI–XVII w.

3228. CZYTAJĄC Czapskiego. Pod red. Agaty Janiak, Dobrawy Lisak-Gębali. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 188, tabl. 2, il., sum.

Treść: Heck Dorota: Wstęp s. 7–10; Kudelski Zdzisław: Józef Czapski, Jerzy Giedroyc, Gustaw Herling-Grudziński i włoskie początki „Kultury” s. 11–20; Lisak-Gębala Dobrawa: Postawa krytyczno(-)artystyczna Józefa Czapskiego w świetle pism francuskich krytyków tematycznych s. 21–34; Myszkowa-Wieczerek Monika: Józef Czapski w esejach Joanny Pollakówny s. 35–54; Adamowska Joanna: „...prowadzę z Tobą długie rozmowy...”. O dialogu Józefa Czapskiego ze Zbigniewem Herbertem s. 55–80; Mazur Waldemar: Józef Czapski w redakcji „Kultury” s. 81–88; Sidorowicz Aleksandra: Józef Czapski widziany przez pryzmat korespondencji Jerzego Giedroycia i osób z kręgu paryskiej „Kultury” s. 89–100; Tomaszewska Wiesława: Józefa Czapskiego metafizyka rzeczywistości („Wspomnienia starobielskie”, „Na nieludzkiej ziemi”) s. 101–114; Janiak Agata: O wpływie myśli Simone Weil na Józefa Czapskiego s. 115–126; Krysińska Katarzyna: Duchowy i religijny wymiar świadectw pamięci o „innym świecie” we „Wspomnieniach starobielskich” i „Na nieludzkiej ziemi” Józefa Czapskiego w kontekście wspomnień lubuskich Sybiraków s. 127–138; Kurnik Agnieszka: Wartość świadectwa o Katyniu i o polskości w „Łańcuchu niewidzialnym” Józefa Czapskiego s. 139–146; Heck D.: Czy Józef Czapski był personalistą? Propozycja interpretacyjna po zwrocie etycznym w literaturoznawstwie lat dziewięćdziesiątych s. 147–160; Nowak Janusz S[y]lwester]: Józef Czapski – diarysta idealny. Między słowem a obrazem, wycinkiem i cytatem s. 161–168; Jak wydawać książki artystyczne na przykładzie dzienników Józefa Czapskiego [zapis dyskusji panelowej] s. 169–180.

3229. CZYTANIE Naruszewicza. [T.] 1. Pod red. Barbary Wolskiej, Teresy Kostkiewiczowej i Bożeny Mazurkowej. Warszawa 2015 IBL PAN. Wydaw. 8° ss. 468. (Czytanie Poetów Polskiego Oświecenia; t. 3, 1).

Z treści: Wolska B., Kostkiewiczowa T., Mazurkowa B.: Przedmowa s. 9–13; Kaliszewski Wojciech: Potęga obrazu: „Do Malarstwa” s. 21–44; Dąbrowski Szymon Piotr: Ojczyzna i obczyzna: „Do księżęcia Adama Czartoryskiego, generała ziem podolskich, na powrót z cudzych krajów” s. 49–67; Ročko Agata: Poetyckie i filozoficzne credo: „Zabawa moja” s. 71–84; Patro-Kucab Magdalena: Rokokowy komplement: „Na sanie księżny Izabeli Czartoryskiej, generałowej ziem podolskich” s. 87–103; Kaczyński Paweł: Mizogin mniemany albo wygody celibatu: „Bezżeństwo. Do Antoniego Korwina Kossakowskiego, sekretarza J. K. Mci” s. 107–119; Kostkiewiczowa T.: Polityka – poetyka – profecja: „Na powrót senatorów” s. 123–135; Wójcicki Jacek: Solo na słońsiwą fletnię: „Wiersz radosny, czyli Dytyramb z okazji zupełnego ozdrowienia Jego Królewskiej Mości” s. 145–162; Kawałko-Dzikowska Natalia: Wizerunek cnót rozlicznych na drodze: „Na rychły odjazd Elżbiety z książąt Poniatowskich Branickiej, kasztelanowej krakowskiej, hetmanowej wielkiej koronnej” s. 167–183; Chachulski Tomasz: Portrety osób, wizerunki miejsc: „Do Stanisława Pióry, starosty rumszyskiego, na ozdobne mieszkanie w Pióromoncie” s. 187–210; Zielaskowska Ewa: Refleksje o zdrowiu i chorobie: „Do Jana Du-Ponta, medycyny doktora” s. 215–239; Ślusarska Magdalena: Patriotyczne racje w kontekście filozofii dziejów: „Do Wielkiego Księstwa Litewskiego z okazji uroczystej delegacji z powiną Majestatowi rekognicją i powinszowaniem ocalonego życia i zdrowia J. K. Mości” s. 245–279; Maksimowicz Krystyna: Portretowy soterion i jego kulisy: „Powinszowanie Elżbiecie z Branickich Sapieżyn(ie) szczęśliwego do zdrowia powrócenia” s. 283–301; Dąbrowski Roman: Między przemijaniem a wiecznością: „Hymn do Czasu” s. 307–327; Szymor-Rólczak Marta: O pewnym „potopie” i jego skutkach: „Do pijaków” s. 331–344; Mazurkowa B.: Poetycki tryptyk moralny z osobistą zadrą w tle: „Do Zazdrości” s. 349–383; Pluta Paweł: Powściągliwie dziękczynnym piórem o królewskim darze: „Niemenczyn, z okazji otrzymanego tego probostwa” s. 387–400; Wolska B.: Przyjacielska intencja i pochlebca skaza: „Do Ignacego Witosławskiego, oboźnego polnego koronnego. O złym używaniu poetyki” s. 405–444.

[T.] 2 ss. 398 (Czytanie Poetów Polskiego Oświecenia; t. 3, 2).

Z treści: Wolska B., Kostkiewiczowa T., Mazurkowa B.: Przedmowa s. 9–11; Pawlata Małgorzata: Człowiek wobec potęgi natury: „Oda do Obłoków w czasie suszy napisany” s. 17–29; Seweryn Agata: I cóż po starości? „Do poety starego” s. 33–48;

Kowal Jolanta: W kręgu refleksji utylitarystycznej: „O powinności człowieka w towarzystwie ludzkim” s. 53–68; Snopek Jerzy: Fajerwerki na tle gwiazd: „Fajerwek z ludzi” s. 71–86; Doktor Roman: W obronie heroizmu: „Do potwarców” s. 89–104; Marcinkowska Małgorzata: Głosem racjonalisty i stoika: „Do Mądrości” s. 109–121; Norkowska Aleksandra: Obrazy i dźwięki piórem utrwalone” „Cztery części roku” s. 127–167; Pokrzywniak Józef Tomasz: Barwna maskarada warszawska: „Satyra VII. Reduty” s. 227–240; Kadulska Irena: Kruczata dziecięca w teatrze: „Gwido hrabia Blezu. Tragedia we trzech aktach” s. 289–301; Matuszewska Przemysława: Poeta jako ghostwriter (?): „Odpis od [Antoniego] Dzieduszyckiego [Franciszкови] Karpińskiemu” s. 329–346; Bober-Jankowska Magdalena: Lirycznie o zwiedzionych nadziejach: „Duma” s. 365–378.

3230. DATNER Helena: Krytyka literacka o prozie Stanisława Wygodzkiego [1907–1992] – recepcja, której nie było. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 3 s. 460–486, sum.

3231. DAUBER Jeremy: The worlds of Sholem Aleichem. The remarkable life and afterlife of the man who created Tevye (Jewish encounters). New York–Toronto 2013 Knopf Doubleday Publishing Group 8° ss. 448.

Rec.: Żółkiewska Agnieszka, *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 3 s. 549–552.

3232. DĄBROWSKI Roman: Epopeja w literaturze polskiego oświecenia. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 396, sum.

XVIII w.

3233. DERLATKA Piotr: Zdradziecka Agnieszka Osiecka [1936–1997]. Warszawa 2015 Inst. Wydaw. Latarnik im. Zygmunta Kałużyńskiego 8° ss. 421, nlb. 1, il.

3234. DOMINIK Anna: „Zapiski oficera Armii Czerwonej” Sergiusza Piaseckiego – polska próba zgłębienia mentalności jednostki wychowanej w systemie stalinowskim. *Politeja*. 2013 nr 4(26) s. 485–499.

3235. DUŻYK Józef: Polacy na Capri. Kraków 2015 Fund. Promocji Kultury Urwany Film 8° ss. 285, nlb. 3, il.

Pisarze, XX w.

3236. DYSKURS powstańczy w kulturze polskiej. Pod red. Danuty Dąbrowskiej. Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Szczecińskiego 8° ss. 231, sum. Uniw. Szczeciński. (Rozprawy i Studia; t. (989) 915).

Z treści: Dąbrowska D.: Powstanie jako sposób bycia Polaków s. 7–31; Berkan-Jabłońska Maria: Polskie powstania w oczach brytyjskich literatów i literatek pierwszej połowy XIX wieku s. 33–49; Gadamska-Serafin Renata: Norwid i Tischner, czyli o korekcie romantycznego mitu powstańczego s. 51–88; Toruń Włodzimierz: O powstaniu listopadowym Norwida kilka uwag s. 89–102; Chojnacka Ewa: „Dla poświęcenia nie ma żadnych granic!...”. Wokół „Emilii Plater” Tadeusza Konczyńskiego s. 103–128.

3237. DZIERGWA Roman: Dziedzictwo wielokulturowego pogranicza a tożsamość. Obraz południowych rubieży Wielkopolski w literaturze polskiej i niemieckojęzycznej XIX i XX wieku. Poznań–Ostrzeszów 2015 ANC 8° ss. 231, il., Zsfg.

3238. DZIŚ zapomniany grób... Dramaty o Powstaniu Styczniowym. Red. Marta Zembrzuska; przedm. Andrzej Strzelecki, Anna Kuligowska-Korzeniewska. Warszawa 2014 Akad. Teatr. im. Aleksandra Zelwerowicza 8° ss. 163, il.

XIX–XX w.

3239. EMIL Zegadłowicz daleki i bliski. Pod red. Henryka Czubały, Krzysztofa Kłosińskiego, Krystyny Latawiec i Włodzimierza Próchnickiego. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 419, nlb. 1, il., sum. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3208).

Z treści: Czubała H., Kłosiński K., Latawiec K., Próchnicki W.: Bliski i daleki. Od redaktorów s. 11–16; Próchnicki W.:

Emil Zegadłowicz [1888–1941] – punkty widzenia s. 19–42; Szewczyk-Haake Katarzyna: O artystycznej przyjaźni Emila Zegadłowicza i Jerzego Hulewicza – raz jeszcze s. 81–92; Dziedzic Stanisław: Emil Zegadłowicz i Karol Wojtyła. Obszary wspólnych fascynacji i pola odrębnych rozstrzygnięć s. 93–113; Siwiec-Cielebon Michał: Nieskutecznie wyklęty, skutecznie niewykorzystany. Aktywność artystyczno-polityczna Emila Zegadłowicza a Wadowice i wadowiczenie w latach 1935–1939 s. 115–131; Wądołny-Tatar Katarzyna: Wadowice i Emil Zegadłowicz w twórczości Janiny Barbary Górkiewiczowej s. 159–174; Bujnicki Tadeusz: Wyśmiany Zegadłowicz. Dwie parodie s. 209–218; Januszek Magdalena, Zborowska Natalia: „Zmory” z celuloиду. Emil Zegadłowicz w oku kamery s. 307–318; Stabro Stanisław: „Motory” Emila Zegadłowicza – czytane po latach s. 319–339; Rozmus Jacek: Galicja i Wojna światowa 1914–1918 w „Motorach” Emila Zegadłowicza s. 361–371; Zegadłowicz Adam: Stefan Żechowski (1912–1984) s. 375–385; Wegenke Ewa: O Adamie Zegadłowiczu s. 386; Wójcik Włodzimierz: Gorzeń Adama Zegadłowicza i mój Gorzeń s. 387–396; Majewski Paweł: O Profesorze Włodzimierzu Wójciku s. 397.

Rec.: Hajduk Anna, *Wadoviana*, Nr 18: 2015 s. 228–232.

3240. EPIKA antyczna i jej kontynuacje do XVIII wieku. Pod red. Agnieszki Witczak. Gdańsk 2015 Wydaw. Uniw. Gdańskiego 8° ss. 242.

Materiały z konferencji, Gdańsk, 26–27 IX 2013 r.

Z treści: Chrobot Agata: Epickie utwory Andrzeja Trzecieckiego s. 152–165; Witczak A.: Inwokacje w „Stefaneidzie” Daniela Hermanna s. 166–177; Wyszomirski Sławomir: Poemat epicki „Descriptio Troianae oppugnationis per Herculem factae” Jeremiasza Wojnowskiego wobec tradycji antycznej, średniowiecznej i renesansowej s. 178–195; Gara Katarzyna: „Triumphalia seu enarratio triumpho sancto Casimiro” Michała Szymkiewicza przykładem kontynuacji tradycji antycznych panegiryków cesarskich s. 196–210.

3241. ESTETYCZNE aspekty literatury polskich, białoruskich i litewskich Tatarów (od XVI do XXI w.). Aesthetic aspects of the literature of Polish, Belarusian and Lithuanian Tatars (from the 16th to the 21st century). Ed. by Grzegorz Czerwiński, Artur Konopacki. Białystok 2015 Alter Studio 8° ss. 347, il. (Colloquia Orientalia Bialostocensia. Literatura, historia; 14) (Studia Tatarskie. Ser. 4).

Z treści: Czerwiński G., Konopacki A.: Tatarskie spotkanie naukowe w Białymstoku i Sokółce. Wprowadzenie. Tatar scientific meeting in Białystok and Sokółka. Introduction. Naučnaâ vstreča, posvâščennaâ problemam tatar, sostoâlas’ v Belostoke i Sokolke. Vvedenie s. 13–29; Akiner Shirin: An eclectic literary monument: the religious literature of the Tatars of Belarus, Lithuania and Poland s. 33–47; Konopacki A., Kulwicka-Kamińska Joanna, Łapicz Czesław: Nieznany rękopis polskiego przekładu Koranu s. 49–67; Luto-Kamińska Anetta: Znaczenie literatury Tatarów Wielkiego Księstwa Litewskiego dla badań lingwistycznych nad polskimi tekstami dawnymi s. 69–83; Sevruk Dmitry: Exorcism rites from khamail-manuscripts of Lipka Tatars s. 85–105; Lewicka Magdalena: Identyfikacja i analiza tekstologiczno-filologiczna arabskiej warstwy językowej stron 478–485 tefsiru z Olity (1723) s. 107–132; Tyszkiewicz Jan: Kilka uwag o piśmiennictwie Stanisława Kryczyńskiego [1911–1941] s. 135–141; Červonnaâ Svetlana: Poëziâ i žurnalistika Selima Hazbieviča s. 143–163; Gabdrifikova Liliâ: Tatarskij fol’klor kak osnova nacional’nogo etiketa s. 205–216; Sztachelska Jolanta: Tatarzy Henryka Sienkiewicza s. 227–244; Cudowska Anna: Wpływy tatarskie w modzie polskiej od XVI do XIX wieku s. 245–253.

3242. ET TUMULUM facite et tumulo superaddite carmen. Piśmiennictwo i literatura funeralna. Red. nauk. Jarosław Nowaszczuk. Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Szczecińskiego 8° ss. 255, il. Uniw. Szczeciński. (Rozprawy i Studia; 922).

Materiały z konferencji, Szczecin, 18 XI 2014 r.

Z treści: Nowaszczuk J.: Wprowadzenie s. 7–8; Buszewicz Elwira: Literatura i wyobraźnia. „Nenia” Grzegorza z Sambora na śmierć Pawła Chmielowskiego s. 13–27; Szczot Monika: Literatura funeralna w służbie satyry? Rozważania o wybranych szesnastowiecznych dialogach politycznych s. 43–57; Kwosek Jacek: Filozofia jako „ars moriendi” w ujęciu Macieja Kazimierza Sarbiewskiego s. 59–81; Milewska-Ważbińska Barbara: Topos „mors immatura” i jego funkcje (na przykładzie łacińskiego cyklu poetyckiego z 1647 roku) s. 99–113; Düchting Reinhard: Zu zwei lateinischen Totenklagen von Paul Gerhardt s. 117–125; Düchting R.: Dwa łacińskie utwory żałobne Paula Gerhardta s. 127–135; Pieczyński Maciej: Polityka żałoby. O łacińskich utworach poświęconych Janowi Gotfrydowi Rösnerowi s. 137–154; Nowaszczuk J.: „Apparitiones mortuorum”. Świat żywych i zmarłych w interakcji s. 155–177; Popiałkiewicz Łukasz: Śpiewy mszalne „pro defunctis” przed Soborem Watykańskim II s. 181–196; Pakuła Mateusz: Współczesne dyferencje obrzędowe związane z kremacją zwłok s. 197–207; Radke Anna Elissa: Epitaphien und Nänien für Tiere und Menschen s. 209–226; Radke A. E.: Epitafia oraz nenie dla zwierząt i ludzi s. 227–243.

3243. FALK Maryla: Dwa „misteria” romantyczne: Novalis [1772–1801], Słowacki. Przeł. Ireneusz Kania, Wiesław Juszcak. Kraków 2015 Universitas 8° ss. 213.

3244. FIGLEROWICZ Matylda: La memoria en construcción. La experiencia dictatorial franquista y comunista en las literaturas catalana, española y polaca. Poznań 2015 SP OWN. PAS 8° ss. 239, nlb. 1.

W okresie PRL.

3245. FORYCKI Maciej: Séverin Rzewuski (1743–1811) ou le déclin du républicanisme sarmate. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 109–116, sum., streszcz.

3246. DAS FREMDE erfahren. Polen-Litauen, Deutschland und Frankreich in der frühneuzeitlichen Reiseliteratur. Hrsg. von Włodzimierz Zientara, Liliana Lewandowska. Toruń 2014.

Rec.: Dygdała Jerzy, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 4 s. 115–118.

3247. GADAMSKA-SERAFIN Renata: Góry Kaukaz w poezji zesłańczej Tadeusza Łady-Zabłockiego [1813–1847]. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 9: 2015 s. 155–190, sum.

3248. GAJDIS Anna: Odległa prowincja. Prusy Wschodnie w prozie pisarzy niemieckich (1866–1945). Wrocław 2014.

Rec.: Kardach Magdalena, *Przeł. Zach.* R. 71: 2015 nr 3 s. 267–270.

3249. GEOROMANTYZM. Literatura, miejsce, środowisko. Red. Elżbieta Dąbrowicz, Marcin Lul, Katarzyna Sawicka-Mierzyńska, Danuta Zawadzka. Białystok 2015 Wydaw. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 621, nlb. 1, sum.

Z treści: Piwińska Marta: Wspólne miejsce polsko-ukraińskie w XIX wieku? s. 17–34; Kuziak Michał: Fatalna topografia Polaków – o „Panu Tadeuszu” Mickiewicza s. 35–51; Zawadzka D.: Litwa komparatystyczna – dawniej i dziś s. 52–68; Bukowiec Paweł: Język, projekt wspólnoty (o niektórych wyobrażeniach tożsamościowych w twórczości pisarzy litewskich z początku XIX wieku) s. 69–81; Fieduta Aleksander: Język jako narodowość: Józef Emanuel Przeclawski (Pšecławskij) albo Osip Antonowicz Przeclawskij (Przeclawskij)? s. 82–91; Bednarczuk Monika: Mierzenie imperium: Tomasz Zan między Wilnem a Orenburgiem s. 92–113; Węgrzyn Iwona: „Litwini” Placyda Jankowskiego. Historia niezrealizowanego projektu wydawniczego s. 114–131; Kalinowski Daniel: Walka o obcą/Swoją przeszłość. Niemiecki romantyk o dawnym Pomorzu s. 132–147; Kłosek Agata: [Józef] Lompa i [Joseph von] Eichendorff – romantycy Górnego Śląska i ich tożsamość narodowa s. 148–158; Wajzer Bogusław: Romantyzm potrójnego pogranicza. O śląskich bajkach i bajek zbieractwie na przykładzie pism i działalności Józefa Lompy s. 159–173; Fabianowski Andrzej: Polin – realna i fantazmatyczna ojczyzna Żydów polskich s. 174–197; Sawicka-Mierzyńska K.: Granica w doświadczeniu romantycznych podróżników s. 201–215; Toruń Włodzimierz: „Wyszedłem był na szeroki gościniec...”. Juliusza Słowackiego droga do Europy s. 232–244; Skrzypek Marta: Obrona zamku w Trembowli w wybranych dumach i poematach z pierwszej połowy XIX wieku s. 245–257; Ambroziak Daria: Świat Orientu w przekładach Józefa Sękowskiego pod tytułem „Opowieści wschodnie” s. 258–268; Gadamska-Serafin Renata: Orient Norwida. Wybrane arabica i islamica literackie s. 306–336; Rączka-Jeziorska Teresa: Na granicy epok? Mapa warkłańskiego ogrodu według hrabiego Michała Jana Borchy (1753–1810) s. 339–353; Kurska Anna: Ciągłe nowo brzmiące miejsce. O doświadczeniu natury i jego roli w kreacji wizerunku Świętego Krzyża na podstawie zapisów z wędrówek po Polsce w XIX wiek s. 354–374; Dalman Magdalena: Autobiograficzna mapa Europy młodego Zygmunta Krasińskiego. Fragment s. 375–395; Rzepczyński Sławomir: Ja – dom – świat. O geopodmiotowości Norwida s. 446–460; Dąbrowicz E.: Romantyzm wileński, warszawski, miejski? Mapa i geneza s. 503–520; Saniewska Diana: „Romantyczność” i wileński „entourage” medyczny s. 521–540; Lul M.: Tumult wileński A. D. 1639. Wokół powieści Józefa Ignacego Kraszewskiego „Kościół Świętomichalski w Wilnie” s. 541–556; Stankiewicz-Kopeć Monika: Przebudzenie regionów: nieromantyczny regionalizm dum Tomasza Zana i Jana Czeczota s. 557–577; Dąbrowska Danuta: Dylematy romantycznego regionalizmu. Wokół recepcji „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza s. 578–592; Dworak Anna Marta: O niezasadności pojęcia „polski romantyzm krajowy” s. 593–608.

3250. GIEMZA Lech: Metafory historyczne w polskim eseju współczesnym. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 235, nlb. 2. KUL. Wyd. Nauk Humanist.

3251. GÓRNIŚIEWICZ Michał: Dekadentyzm a wątek niepodległościowy w „Weselu” Stanisława Wyspiańskiego. *Bronowickie Zesz. Hist.-Liter.* Z. 33: 2014 s. 6–16.

3252. GRACZYK Radosława: Marii Danilewicz-Zielińskiej kujawski pejzaż wspomnień. Szkic o opowiadaniach i powieści „Dom”. *Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie*. T. 30: 2015 s. 123–136, sum.

3253. GRICKOVÂN Âroslav: Translatio. Pro perekladi ì perekladačiv ukraïns'koï literaturi v Pol'si. Zïbrav í do dr. pïdgot. Volodimir Pilipovič. Peremišl' 2015 Tovaristvo „Ukraïns'kij narodnij ðim” 8° ss. XXII, 522, il. (Ekslibris Tovaristva „Ukraïns'kij narodnij ðim” u Peremišli).

XIX–XX w.

3254. HENRYK Sienkiewicz w szkole, bibliotece i muzeum. Pod red. Tadeusza Bujnickiego i Joanny Majchrzyk. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 396, il., sum. Wyd. „Artes Liberales” Uniw. Warszawskiego. (Sienkiewicz – Nowe Odczytania; 3).

3255. HUMORY w literaturze. Red. Grzegorz Głęb, Magdalena Żmudziak. Lublin 2015 Koło Nauk. Badań nad Twórczością Pozytywistów KUL; Polihymnia 8° ss. 149, il., sum.

XIX–XXI w.

3256. JANICKA Anna: Sprawa Zapolskiej. Skandale i polemiki. Białystok 2013.

Toż. Wyd. 2. Białystok 2015 Katedra Badań Filol. „Wschód-Zachód”. Wyd. Filol. Uniw. w Białymstoku ss. 374, il., sum. Rec. [wyd. 1]: Magnone Lena: Skandalistka Gabriela Zapolska. *Przepl. Humanist.* R. 59: 2015 nr 3 s. 208–212.

3257. JANICKA A.: Tradycja i zmiana. Literackie modele dziewiętnastowieczności. Pozytywizm i „obrzeża”. Białystok 2015 Katedra Badań Filol. „Wschód-Zachód”. Wyd. Filol. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 572, il., sum.

3258. JANKOWSKI Henryk: Two Karaim religious poems by Isaac ben Abraham Troki. *Karaite Archives*. Vol. 2: 2014.

Rec.: Kizilov Mikhail, *Tamże*. Vol. 3: 2015 s. 175–185; Polem.: Jankowski Henryk: Response to Mikhail Kizilov's critical notes on my article. *Tamże*. Vol. 3: 2015 s. 187–193.

3259. JANUS Katarzyna: Słowo, religia, kultura. *Studia neolatina*. Częstochowa 2015 Wydaw. im. S. Podobińskiego Akad. im. Jana Długosza 8° ss. 197, il., sum.

Dot. m.in. Macieja Kazimierza Sarbiewskiego (1595–1640).

3260. JANUSZEWSKI Tadeusz: Kazimierz Przerwa-Tetmajer [1865–1940]. Warszawa 2015 Iskry 8° ss. 285, nlb. 1, il.

3261. JAWORSKI Krzysztof: Kronika polskiego futuryzmu. Kielce 2015 Inst. Filologii Pol. 8° ss. 709. W literaturze.

3262. JERZY Harasymowicz. Poeta Krakowa, Bieszczadów i Sądeckizny. Pod red. Bolesława Farona. Kraków 2014.

Rec.: Kołcz Bogusław, *Roczn. Sądecki*. T. 43: 2015 s. 376–381.

3263. JÓZEF Czechowicz. Poeta, prozaik, krytyk, tłumacz. Pod red. Andrzeja Niewiadomskiego, Aleksandra Wójtowicza. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 242.

Z treści: Niewiadomski A., Wójtowicz A.: Słowo wstępne s. 7–11; Niewiadomski A.: Kościoły Józefa Czechowicza [1903–1939], czyli raz jeszcze o poecie-teoretyku s. 15–37; Fert Józef F.: Francja Czechowicza – Czechowicz we Francji s. 51–77; Cymerman Jarosław: Czechowicz – autor, podmiot, bohater. Przypadek [Henryka] Zasławskiego s. 79–95; Kruszewski Wojciech: Józefa Czechowicza marzenie o wojnie s. 97–112; Wójtowicz A.: Filmowa proza Józefa Czechowicza s. 113–128;

Pachocki Dariusz: Czy tłumacz jest zdrajcą? O słowiańskich przekładach Józefa Czechowicza s. 143–153; Orłowski Jan: Czechowicz w kręgu literatury rosyjskiej s. 155–172; Kravchenko Svitlana: Dialog poetycki Józefa Czechowicza z Ukrainą s. 173–185; Wieliczko Karolina: O dwóch „poetycznościach”, co „szły w zawody”: Józef Czechowicz i Stanisław Piętaś s. 197–216; Gac Dominik: Stwarzanie Czechowicza s. 217–228; Aneks: Łoś Ewa: Międzywojenne związki środowiska lubelskiego z literaturą europejską w świetle zbiorów Muzeum Literackiego im. Józefa Czechowicza w Lublinie s. 231–242.

3264. JÓZEF Ignacy Kraszewski. Pamięć Pisarza, pamięć o Pisarzu. Pod red. Barbary Czwornóg-Jadczak, Artura Timofiejewa. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 206, sum. (Obrazy Kultury Polskiej).

Z treści: Timofiejew A.: Wstęp s. 7–9; Bachórz Józef: Nowe zdziwienia Kraszewskim [1812–1887] s. 11–26; Krawczyk Antoni: Świadomość historyczna w XIX wieku s. 27–52; Maślanka Julian: Wizja pradziejów Polski w „Starej baśni” Kraszewskiego s. 53–66; Burkot Stanisław: „Całe życie biedna” s. 67–79; Łoboz Małgorzata: Słowa jak pieśń... Operowe inspiracje Józefa Ignacego Kraszewskiego s. 81–94; Chomiuk Aleksandra: Między rekonstrukcją a modernizacją. Polesie jako temat opowieści krajoznawczych Józefa Ignacego Kraszewskiego i Ferdynanda Antoniego Ossendowskiego s. 105–118; Budrewicz Tadeusz: Kulinarium w powieściach Kraszewskiego. Napoje s. 119–139; Kwapiszewski Marek: Józef Ignacy Kraszewski wobec koterii petersburskiej s. 141–170; Orłowski Jan: Kraszewski o pisarzach rosyjskich s. 171–179; Krawczenko Switłana: Zbiory związane z Józefem Ignacym Kraszewskim w archiwach i muzeach Wołynia s. 181–188; Lyszczyna Jacek: Romantyzm Józefa Ignacego Kraszewskiego s. 189–195.

3265. JUDKOWIAK Barbara: Franciszka Urszula Radziwiłłowa [1705–1753] – w poszukiwaniu własnego głosu. Propozycje interpretacyjne, dokumentacyjne i edytorskie. Poznań 2013.

Rec.: Stasiewicz Krystyna: Odnowiony wizerunek Franciszki Urszuli Radziwiłłowej. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 430–439.

3266. KALENDARZE staropolskie. Pod red. Iwony M. Dackiej-Górzyńskiej i Joanny Partyki. Warszawa 2013.

Rec.: Sapała Beata, *Folia Toruniensia*. [T.] 14: 2014 s. 101–106.

3267. KALISZEWSKI Andrzej: Bagnet i pióro. Twórczość publicystyczna Juliusza Kadena-Bandrowskiego. Toruń 2015 Adam Marszałek 8° ss. 351.

3268. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ Krystyna: Witold Gombrowicz wśród Czechów. *Przeł. Humanist.* R. 59: 2015 nr 2 s. 139–151, sum.

Recepcja twórczości od 1953 r.

3269. KAZIMIERZ Przerwa-Tetmajer piewca Tatr i Podhala. *Pam. Pol. Tow. Tatrzańskiego*. T. 23: 2014 [dr.:] 2015 s. 25–120.

Z treści: Sebesta Antonina: Kazimierz Tetmajer i Tatry (z perspektywy wieku) s. 27–38; Machulik Janusz: Kazimierz Tetmajer i Młoda Polska s. 39–70; Mlekołaj Anna: Gwara podhalańska w liryce Kazimierza Przerwy-Tetmajera (na przykładzie pierwszego utworu – Listu Hanusi) s. 71–78; Trebunia-Staszek Stanisława: Poeta i działacz społeczny. Rola Kazimierza Przerwy-Tetmajera w kształtowaniu podstaw ideowych podhalańskiego regionalizmu s. 79–88; Roszkowski Jerzy M.: Działalność Kazimierza Przerwy-Tetmajera na rzecz przyłączenia Kresów Południowych do Polski s. 89–98; Śledź Katarzyna: Kazimierz Przerwa-Tetmajer jako epistolograf: na podstawie listów ze zbiorów krakowskich bibliotek s. 101–116.

3270. KĘPIŃSKI Jerzy: Idea misyjna w literaturze polskiej w latach 1585–1800. Warszawa 2015 Firma Sas Wanda Tarnawska 8° ss. 253.

3271. KŁAK Czesław: Pigoń. Rzeszów 2013.

Rec.: Winek Teresa: Stanisław Pigoń z perspektywy jednego badacza. *Wiek XIX*. R. 8: 2015 s. 676–680.

3272. KOLBUSZEWSKI Jacek: Diorama i „Bieszkidzkie Tatry” Juliana Korsaka. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 6: 2012 s. 17–28, sum.

Poeta i tłumacz (1806–1866).

3273. KOLBUSZEWSKI J.: Tatry u Jana Pawła Woronicza. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 6: 2012 s. 177–182.

3274. KOLEŻANKA. Wspomnienia o Agnieszce Osieckiej [1936–1997]. Wybór, red. i oprac. Karolina Felberg-Sendecka. Warszawa 2015 Dom Wydawniczy PWN 8° ss. 603, nlb. 5, tabl. 16, il. (Twarze).

3275. KONCZEWSKA Katarzyna: Paradoks małej ojczyzny. O Sokracie Janowiczu [1936–2013]. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 1 s. 113–121, sum.

Polski pisarz narodowości białoruskiej z Krynek.

3276. KOPROWSKI Piotr: Osoba i dzieło Mikołaja Sępa Szarzyńskiego [1550–1581] w oglądzie Janusza Stanisława Pasierba [1929–1993]. *Studia Pelplińskie*. T. 48: 2015 s. 113–120, sum.

3277. KORDALA Tomasz: Płock i północne Mazowsze na kartach literatury pięknej. Cz. 5: „Masław” Jerzego Zawieyskiego [1902–1969]. *Nasze Korzenie*. Nr 8: 2015 s. 18–29.

Cz. 1. *Tamże*. Nr 4: 2013.

3278. KORNIEŁOWICZ Norbert: Komizm w literaturze barokowej. O niektórych wierszach z „Wirydarza poetyckiego” Jakuba Teodora Trembeckiego. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 2 s. 69–77, sum.

3279. KOWALCZYK Agnieszka: Krajobrazy w myśli teoretycznej i twórczości artystycznej Józefa Ignacego Kraszewskiego. *Arcana*. Nr 124: 2015 s. 156–169.

3280. KRASZEWSKI i nowożytność. *Studia*. Idea i układ t. Jarosław Ławski; red. nauk. Anna Janicka, Krzysztof Czajkowski, Łukasz Zabielski. Białystok 2015 Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego; Katedra Badań Filol. „Wschód-Zachód”. Wydż. Filol. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 857, nlb. 1, tabl. 10, il., sum. (Przełomy, Pogranicza. *Studia literackie*; 14).

Z treści: Halkiewicz-Sojak Grażyna: Wołyń Józefa Ignacego Kraszewskiego s. 33–48; Bilutenko Helena: Wizerunek chłopca kresowego w powieści J. I. Kraszewskiego „Historia kołka w płocie” s. 49–58; Chlebowski Piotr: Spotkania Józefa Ignacego Kraszewskiego z „Ostatnią Wieczerzą”, czyli trzy epizody z włoskiej podróży s. 59–76; Burzka-Janik Małgorzata: Kraszewski w Rzymie. Uwagi na marginesie „Kartek z podróży 1858–1864” s. 77–92; Kuniczuk-Trzciniowicz Agnieszka: „Notatki pobieżne” czy obraz miejsc dokładny? W kręgu „Kartek z podróży” Józefa Ignacego Kraszewskiego s. 93–104; Chlebowska Edyta: Kraszewski w Odessie, czyli o poszukiwaniu centrum s. 113–134; Zwolińska Barbara: Romantyczny mit Polesia we „Wspomnieniach Wołynia, Polesia i Litwy” J. I. Kraszewskiego s. 135–150; Smolarczyk Andrzej: Kresy nieidylliczne. Historia i współczesność we „Wspomnieniach Wołynia, Polesia i Litwy” Józefa Ignacego Kraszewskiego s. 151–170; Komza Małgorzata: Piękna książka, udana ilustracja według Józefa Ignacego Kraszewskiego s. 173–192; Nosek Anna: Józef Ignacy Kraszewski o książce i czytaniu s. 193–202; Kurek Beata: Sześćdziesiąt lat pracy Józefa Ignacego Kraszewskiego w zestawieniu bibliograficznym Karola Estreichera s. 203–224; Czajkowski K.: Józefa Ignacego Kraszewskiego „nulla dies abeat quin linea ducta supersit” s. 225–232; Kowalczyk Alina: Słowo i obiektyw. Warszawa Józefa Ignacego Kraszewskiego i Karola Beyera s. 241–250; Prochowicz Agnieszka: Józef Ignacy Kraszewski a początki dagerotypii w Polsce – portret twórcy s. 251–260; Grochala Anna: Kolekcja grafiki i rysunków Józefa Ignacego Kraszewskiego a ikonografia w „Wizerunkach książąt i królów polskich” s. 261–300; Kulak Teresa: Inspiracje polityczno-społeczne twórczości Józefa I. Kraszewskiego w formowaniu się ideowych podstaw ruchu narodowo-demokratycznego w latach 1886–1894 s. 303–318; Czajkowska Agnieszka: Józefa I. Kraszewskiego „scientia pauperibus”. Transfer wiedzy z zakresu nauk ścisłych do literatury w XIX wieku s. 319–338; Juszkiewicz Judyta: Motyw Żyda w twórczości Józefa Ignacego Kraszewskiego. Szkic s. 391–401; Jersow Wołodymyr: „Tu cudnie, tu dziko, tu smutno, ale tak pięknie”. Żytomierz w kontekście czarnego romantyzmu Józefa Ignacego Kraszewskiego s. 403–416; Śliwiński Marian: Kategorie światopoglądowe Kraszewskiego s. 417–497; Zabielski Ł.: XIX-wieczny antywalterskotyzm polski: Aleksander Bronikowski i Józef I. Kraszewski s. 509–528; Humeniuk Agnieszka: Portret Karola Radziwiłła „Panie Kochanku” w cyklu radziwiłłowskim Józefa I. Kraszewskiego s. 541–552; Jurkowska Monika: Duma i upór. O powieści „Grzechy hetmańskie” Józefa I. Kraszewskiego s. 553–565; Mierzwicka-Liedtke Marta: „Magier” Władysława Syrokomli i „Kunigas” Józefa Ignacego Kraszewskiego – podwójne obłężenie Pillen s. 567–580; Dragańska Jolanta: „Pułkownikówna” Józefa Ignacego Kraszewskiego. Konteksty i znaczenia s. 581–597; Olszewska Maria Jolanta: Grzegorza

z Sanoka portret niebanalny: „Strzemińczyk” Józefa Ignacego Kraszewskiego s. 599–617; Mazur Karolina: Anna Jagiellonka jako bohaterka „Infantki – hic mulier”, matrona i władczyni s. 619–633; Kępka Malwina: Niemcy w „trylogii saskiej” Józefa I. Kraszewskiego s. 635–654; Chachaj Małgorzata: Ocena Ignacego Krasickiego w monografii Józefa I. Kraszewskiego „Krasicki. Życie i dzieła. Kartka z dziejów literatury XVIII wieku” s. 669–695; Toruń Włodzimierz: Kraszewski i Norwid s. 697–704; Adamek-Świechowska Adrianna: Dialogi Kraszewskiego z Sienkiewiczem s. 705–719; Sikora Ireneusz: „Ależ bo gaduła, a płaczliwy, a pobożny!...” Eliza Orzeszkowa czyta Kraszewskiego s. 721–730; Zawodniak Mariusz: „Kraszewski na nowo odczytany”. Szkic o powojennej recepcji i polityce wydawniczej s. 731–742; Nawrocka Ewa: Józef Ignacy Kraszewski. Szkic do portretu w „Powrocie z Carskiego Sioła” Władysława Terleckiego s. 743–752; Stoch Elżbieta: Dzieje sceniczne Józefa I. Kraszewskiego w teatrze lubelskim do roku 1939 s. 769–810; Nawrot Aneta: Alternatywność uczy myślenia – walor edukacyjny historii alternatywnych s. 811–822.

3281. KRUPA Bartłomiej: *Opowiedzieć Zagładę. Proza polska i historiografia wobec Holocaustu (1987–2003)*. Kraków 2013.

Rec.: Mach Anna, *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 656–661.

3282. KRYTYCZNIE o Henryku Bardijewskim. Pod red. Jarosława Cieślaka i Agnieszki Złotej. Częstochowa 2015 Drukarnia Cyfrowa Garmond 8° ss. 59, nlb. 1.

Treść: Warońska Joanna: Bardijewskiego lektury urzeczywistnione s. 3–4; Złota A.: W drodze do Emaus s. 5–7; Cieślak J.: Małżeńska odyseja s. 11–13; Kusek Monika: „Teren zastrzeżony”, czyli rzecz o potrzebie dystansu s. 14–16; Paprotna Julita: Niespokojny bohater zaniepokojonego moralizatora. O „Czekaniu na znak” Henryka Bardijewskiego s. 17–18; Walawender Diana: Lustró prawdę Ci powie o człowieku... – „Lustra” Henryka Bardijewskiego (wybór: „Próba poematu”; „Autograf”; „Rzeźbiarz”; „Maska”) s. 19–21; Duda Piotr: „Lustra” czyli odzwierciedlenie ludzkiej codzienności s. 22–23; Złota A.: Niedoczyny i gorzkie obrachunki w „Lustrach” Henryka Bardijewskiego – kilka uwag o kulturze kryzysu s. 24–29; Złota A.: Ostrożnie miejscami głębia... – Henryka Bardijewskiego „Rysunki na piasku” s. 30–31; Karbownik Michał: „Nieszczera” spowiedź Henryka s. 32–34; Jekiel Daria: Życiodajny absurd „Rysunków na piasku” Henryka Bardijewskiego s. 35–38; Ujma Martyna: Istota duszy i ciała w opowiadaniu „Szkoła tańca” Henryka Bardijewskiego s. 39–40; Michalska Justyna: Między rzeczywistością a metafizyką. „Dziki Anioły” Henryka Bardijewskiego s. 41–43; Bardijewski Henryk – biogram s. 47; Stańczak Zbigniew: Opracowanie bibliograficzne s. 49–55.

3283. KRZESZOWSKA Karolina: *Przekłady literatury ludowej Słowian Południowych na język polski w latach 1945–2010. Materiały bibliograficzne. Literatura Lud.* R. 59: 2015 nr 4/5 s. 59–92, sum.

3284. KSIĘGA pamięci Władysława Panasa. W dziesiątą rocznicę śmierci. Red. prowadzący Agnieszka Wiśniewska. Lublin 2015 Ośr. „Brama Grodzka” – Teatr NN 8° ss. 178, nlb. 29, il.

Z treści: Weksler-Waszkinel Romuald Jakub: Widzący Lublin s. 7–10; Wysłouch Seweryna: Władysława Panasa [1947–2005] poszukiwanie własnej drogi s. 14–19; Święch Jerzy: Panas od Schulza s. 20–25; Próchniak Paweł: Intryga nieskończoności: Władysław Panas. Lubelski szkic do portretu s. 32–35; Tyszczyk Andrzej: W stronę „kultury znaczenia”. O Władysława Panasa teorii interpretacji s. 36–54; Zajączkowski Ryszard: Władysław Panas s. 55–58; Żurek Sławomir Jacek: Zobaczyć ukrytą tajemnicę. O Władysławie Panasie, jego pisarstwie i jego mieście s. 59–67; Józefczuk Grzegorz: Władysław Panas i jego księga Lublin s. 72–85; Wach Jarosław: Władysław Panas – Z perspektywy „Akcentu” s. 86–94; Pietrasiewicz Tomasz: Władysław Panas i Brama Grodzka s. 95–103; [Wspomnienia] s. 107–137; Bojarski Piotr: Bankrut z celi nr 68 s. 141–148; Trojanowiczowa Zofia: Jedna poznańska historia dedykowana wszystkim byłym – obecnym – przyszłym członkom komisji dyscyplinarnych s. 149–154; Sulisz Waldemar: Wędrownica s. 155–158; Władysław Panas. Kalendarium. Zestawił Paweł Panas s. 163–166; Władysław Panas. Bibliografia s. 169–178.

3285. KUCZYŃSKI Krzysztof A[ntoni]: *Pogmatwane drogi. Polsko-niemieckie studia o literaturze i kulturze XX wieku*. Włocławek 2015 Wydaw. PWSZ 8° ss. 728, il.

3286. KULESZA-GIERAT Monika: *Confabulations and self-creations of romantic poets: the case of Antoni Edward Odyniec [1804–1885]. On the 210th birthday anniversary of the poet. Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 27: 2013 s. 380–389, sum.

3287. KULTUROWA historia literatury. Pod red. Anna Łebkowskiej, Włodzimierza Boleckiego. Warszawa 2015 Fund. „Centrum Międzynarodowych Badań Polonistycznych”; IBL PAN. Wydaw. 8° ss. 592, nlb. 4. (Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej; t. 94).

Z treści: Bolecki W.: Literackie historie kultury s. 9–14; Wysłouch Seweryna: Dwie propozycje kulturowej historii literatury – „braudelowska” i „jaussowska” s. 15–30; Łebkowska A.: Przyszłość literatury wpisana w jej historię (wiek XX i czasy współczesne) s. 31–52; Borowski Andrzej: Sens i nonsens historii literatury s. 53–58; Kunz Tomasz: Nowa historia literatury – bez dogmatu i bez przedmiotu? s. 59–68; Płaszczewska Olga: Dawne i nowe modele porównawczej historii literatur(y) s. 69–82; Hejmej Andrzej: Komparatystyka i (inna) historia literatury s. 83–104; Bilczewski Tomasz: Historia literatury, komparatystyka, przekład s. 105–114; Cieński Marcin: Historia literatury Pierwszej Rzeczypospolitej jako (nieunikniona?) Hybryda. O możliwych nowoczesnych metodach postępowania historyka literatury dawnej s. 125–132; Prokop-Janiec Eugenia: Warsztat historyka literatury pogranicza. Na przykładzie badań nad literaturą rosyjsko-żydowską, niemiecko-żydowską i angielsko-żydowską s. 133–143; Czermińska Małgorzata: Tożsamość kształtowania w pamięci miejsca s. 145–160; Delaperrière Maria: Miejsca pamięci czy pamięć miejsc? Kilka refleksji na temat uobecnienia przeszłości w literaturze współczesnej s. 161–172; Gosk Hanna: Historia literatury jako ćwiczenie w uobecnianiu przeszłości. Propozycja postzależnościowa s. 173–180; Konończuk Elżbieta: Geograficzno-historyczny aspekt procesu literackiego s. 181–194; Święch Jerzy: Pomysły do przyszłej historii literatury na wygnaniu s. 195–212; Karwowska Bożena: Poza wspólną historią. Historycznoliterackie uwagi na marginesie emigracyjnej polonistycznej dydaktyki s. 213–221; Krajewska Anna: Performatywna historia literatury s. 223–240; Płuciennik Jarosław: Ewolucjonistyczna historia literatury a samoświadomość s. 241–252; Iwasiów Inga: W granicach herstorii. Korekta kanonu jako teoria i jako praktyka czytelnicza s. 281–296; Kraskowska Ewa: Polskie pisarstwo kobiet w wieku XX – projekt syntezy s. 297–314; Popiel Magdalena: Portret jako jednostka kulturowej historii literatury s. 315–328; Czabanowska-Wróbel Anna: (Ta dziwna) instytucja zwana literaturą dla dzieci. Historia literatury dla dzieci w perspektywie kulturowej s. 329–340; Legeżyńska Anna: Genologiczne przypadki (i przypadłości) historii literatury nowoczesnej s. 341–358; Stelmaszczyk Barbara: „Ciężkie norwidy”... nasza niedoskonała pamięć tradycji s. 391–406; Michałowski Piotr: Pytania o literaturę europejską s. 451–471; Śnieżko Dariusz: Pismo i głos jako kategorie poetyki historycznej (liryka XVI wieku) s. 507–516.

3288. KURNIK Agnieszka: „On taki był”. Stefan Żeromski okiem Józefa Czapskiego. Arcana. Nr 125: 2015 s. 31–41.

3289. KWIATKOWSKA Agnieszka: Historia literatury dawnej dla początkujących i zainteresowanych. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. UAM 8° ss. 107, il., sum.

X–XIX w.

3290. LASOCIŃSKA Estera: Epikurejska idea szczęścia w literaturze polskiej renesansu i baroku. Od Kallimacha do Potockiego. Warszawa 2014.

Rec.: Chodyko Maria, *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*. T. 59: 2015 s. 299–302.

3291. LEKTURY Wacława Potockiego. Pod red. Bernadetty Puchalskiej-Dąbrowskiej. Białystok 2014.

Rec.: Szczukowski Ireneusz, *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 2 s. 189–194.

3292. LIBERA Leszek: Mickiewicz. Zielona Góra 2015 Oficyna Wydaw. Uniw. Zielonogórskiego 8° ss. 283, nlb. 2.

Adam Mickiewicz (1798–1855).

3293. LINKNER Tadeusz: Z lirycznej i epickiej twórczości Leona Heykego [1885–1939]. Bolszewo–Wejherowo 2015 Bibl. Publ. Gm. Wejherowo im. Aleksandra Labudy; Gm. Wejherowo 8° ss. 183, tabl. 3, il. (Biblioteczka Gminy Wejherowo; t. 29).

Poeta i pisarz kaszubski.

3294. LITERACKIE portrety Chojnic. Pod red. Kazimierza Jaruszewskiego. Chojnice 2015 Chojnickie Tow. Przyj. Nauk 8° ss. 100, il. Chojnickie Tow. Przyj. Nauk. (Biblioteka Chojnicka; t. 15).

Materiały z konferencji popularnonaukowej, Chojnice, 26 VI 2015 r.

Z treści: Jaruszewska Alina: Franciszek Fenikowski [1922–1982] o latach gimnazjalnych doktora Ceynowy. „Zapadły zamek” s. 7–20; Królicka Beata: Pasje przyrodnika. Chojnice we wspomnieniach Józefa Pozorskiego s. 21–34; Ostrowski Kazimierz: Historia Chojnic w roli bohatera dramatów Stefana Bieszka s. 35–50; Gierszewski Zbigniew: Z Anną Łajming [1904–2003] w przedwojennych Chojnicach s. 51–72; Eichler Maria: Helmut Walser Smith na tropie pewnej zbrodni w Chojnicach s. 73–82; Jaruszewski K.: Miejsce Chojnic w życiu i twórczości Jana Karnowskiego s. 83–91; Eichler Piotr: Obraz miasta w „Historii Chojnic” Isaaka Gotfryda Goedtkego s. 92–99.

3295. LITERATURA hebrajska w Polsce. Red. gościnny Shoshana Ronen. *Studia Judaica*. Vol. 18: 2015 nr 1 s. 5–195.

Treść: Ronen Sh.: Introduction s. 5–8; Holtzman Avner: Mordekhai David Brandstetter [1884–1928]: a maskil beyond his time s. 9–33; Baram Eshel Einat: The advantage of marginality: R[euben] A[sher] Braudes' short stories of his Lviv period s. 35–54; Parush Iris: Narodowość, syjonizm i dyskurs teologiczny: Dawid Fryszman wobec Chaima Nachmana Bialika s. 55–84; Bauer Ela: „We call him Mister (Pan) Editor”: Nahum Sokolow and modern Hebrew literature s. 85–104; Pinsker Shachar: Warsaw in Hebrew literature 1880–1920: new perspectives s. 105–137; Szwabowicz Magda Sara: Twórcy i ośrodki literatury hebrajskiej w Polsce międzywojennej s. 139–170; Piątek Anna: Polska wobec poezji Uriego Cwi Grinberga i Awota Jeszuruna s. 171–195.

3296. LITERATURA kryminalna. Na tropie źródeł. Pod red. Anny Gemry. Kraków 2015 Wydaw. EMG 8° ss. 461, nlb. 3. (MFK; t. 2).

Z treści: Gemra A.: Słowo wstępne s. 7–11; Mazurkiewicz Adam: U źródeł współczesnej literatury kryminalnej: „powieść tajemnic” s. 35–55; Kruszyńska Agnieszka: Kształtowanie wyobraźni kryminalnej w tekstach paraliterackich na łamach „Tajnego Detektywa” w dwudziestolecu międzywojennym s. 57–74; Wróblewska Violetta: „Pani zabiła Pana...”, czyli źródła i tradycje polskiej literatury kryminalnej s. 365–388; Kaczyński Paweł: [Emile] Gaboriau i jego polski naśladowca. Kazimierz Chłędowski: „Po nitce do kłębka” s. 389–401; Walc Krystyna: Stare kryminały. O powieściach Jerzego Edigeya s. 403–424; Wojda Dorota: Kryminał i historia literatury s. 425–439; Poprawa Adam: Kryminał jako forma bardziej pojemna. „Kampania” Marcina Króla s. 441–451.

3297. LITERATURA, kultura religijna, polskość. Księga jubileuszowa dedykowana prof. dr. hab. Krzysztofowi Dybciakowi w 65 rocznicę urodzin. Pod red. Krzysztofa Koehlera, Wojciecha Kudyby i Jerzego Sikory. Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 8° ss. 832, il. + dodatek ss. 12.

Z treści: Dybciak Katarzyna: Bibliografia adnotowana oraz dorobek dydaktyczny Krzysztofa Dybciaka za lata 1971–2013 s. 13–79; Bednarek Antoni: Oratorstwo polskie od XIX wieku po okres międzywojenny (wprowadzenie do tematu) s. 115–130; Bilica Krzysztof: Sarmackie echa w muzyce Chopina s. 131–148; Chlebowski Piotr: Przypowieść. Jak rozumieć podtytuł poematu „Quidam”? s. 169–180; Chłap-Nowakowa Justyna: Drogi tułacz, drogi pielgrzymie. O życiu i poezji Mieczysława Bednarza [1917–1993] SI s. 181–196; Cholewińska Agnieszka: Polscy Odyseusze – nieświadomiona epopeja. W 70 rocznicę bitwy o Monte Cassino s. 197–211; Dębska-Kossakowska Aleksandra: Rzym Herlinga-Grudzińskiego s. 213–226; Dopart Bogusław: Miriam, „Ad leones!”. O czytaniu noweli Cypriana Norwida s. 227–239; Dzwonkowski Roman: Wizyty papieża Jana Pawła II w byłych republikach ZSRS a tożsamość narodowa Polaków s. 241–250; Karcz Andrzej: Czesława Miłosza refleksja nad prozą. (Z perspektywy pierwszego dziesięciolecia emigracji) s. 337–366; Koehler K.: Przemawiać do władcy. Próba analizy perswazyjnej „Traktatu o naturze praw i dóbr królewskich” Stanisława Zaborowskiego s. 367–380; Krakowiak Małgorzata: Domniemanie na temat istnienia w świecie według Leśmiana s. 397–410; Kudyba W.: Duchowość jako kategoria badań literackich s. 411–427; Ligęza Wojciech: Muzyka w wierszach Kazimierza Wierzyńskiego s. 429–441; Malecka Teresa: O szczególnej roli fortepianu w twórczości H[enryka] M[ikołaja] Góreckiego s. 443–450; Nowak Andrzej: Pamiętanie i zapominanie s. 451–462; Polechoński Krzysztof: Tuż po londyńskich „Wiadomościach” i paryskiej „Kulturze”. Rola i znaczenie mannheimskich „Ostatnich Wiadomości” i ich „Dodatku Tygodniowego” s. 529–555; Salij Jacek: Moja krótka znajomość z Ludmiłą Marjańską s. 575–578; Sawicki Stefan: Wiersz o prawdzie, na którą się czeka s. 579–588; Smulski Jerzy: Dieta wiejska i dieta miejska w polskiej prozie socrealistycznej s. 599–607; Sulikowski Andrzej: Pochwała wiosny. Narew Włodzimierza Puchalskiego [1909–1979] s. 645–664; Tomaszewska Wiesława: „Suknia Dejaniry” Zofii Kossak – „dzieło znaczne” s. 677–692; Urbanowski Maciej: Myśli niespokojne – o międzywojennej krytyce literackiej Jerzego Andrzejewskiego s. 699–721; Wejs-Milewska Violetta: „...pewne rzeczy muszą być powiedziane, nawet z obniżeniem lotów”. Kazimierz Wierzyński poza anteną Wolnej Europy s. 723–752; Witkowski Tadeusz: Edukacja wyzwolona s. 753–768; Wójtowicz Kazimierz: O książce, której jeszcze nie ma. Zamyślenia nad „Dziennikiem” ks. Piotra Semenki CR s. 769–783; Zabierowski Stefan: [Joseph] Conrad w II Rzeczypospolitej s. 785–798; Zajączkowski Ryszard: Nieznana Ameryka Józefa Wittlina s. 799–820.

3298. LITERATURA polska wobec Zagłady (1939–1968). Pod red. Sławomira Buryły, Doroty Krawczyńskiej, Jacka Leociaka. Warszawa 2012.

Rec.: Ślósarska Aleksandra: Bez ściszenia głosu. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 1 s. 178–182.

3299. LITERATURA w granicach prawa (XIX–XX w.). Pod red. Kamili Budrowskiej, Elżbiety Dąbrowicz, Marcina Lula. Warszawa 2013.

Rec.: Szamryk Konrad Kazimierz: Recenzja pracy. *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 410–413.

3300. LOEBL Bogdan: Słucham głosu serca. Rozm. Jarosław Sawic. Warszawa 2015 Wydaw. „Grupa M-D-M” 8° ss. 327, nlb. 2, il. + 1 dysk optyczny (CD). (Autobiografie Opowiedziane; 1).

Pisarz, ur. 1932.

3301. LÖW Ryszard: Literackie podsumowania polsko-hebrajskie i polsko-izraelskie. Red. t., oprac. tekstu Michał Siedlecki i Jarosław Ławski; posł. Barbara Olech. Białystok 2014 Katedra Badań Filologicznych „Wschód-Zachód”. Wyd. Filol. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 256, nlb. 2, il.

Rec.: Grudzińska Sara: Waga pamięci. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 1 s. 199–202.

3302. MALINOWSKI Wiesław Mateusz, [Styczyński] Styczynski Jerzy: La Pologne et les Polonais dans la littérature française (XIVe–XIXe siècles). Paris 2008 L’Harmattan 8° ss. 516, il. (Espaces Littéraires).

Rec.: Serwański Maciej, *Lituano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 247–251.

3303. MATYWIECKI Piotr: Twarz Tuwima. Wyd. 2. Warszawa 2015 W.A.B. – Grupa Wydawnicza Foksal 8° ss. 770, nlb. 4, tabl. 22, il.

Julian Tuwim (1894–1953).
Wyd. 1. 2007.

3304. MEJOR Mieczysław: Florilegium. Studia o literaturze łacińskiej XIII–XVII wieku w Polsce. Warszawa 2015 Wydaw. Nauk. Sub Lupa; IBL PAN 8° ss. 240, il., sum.

3305. MICHALCZUK Joanna: Dramaturgia Tymoteusza Karpowicza [1921–2005]. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 318. KUL. Wyd. Nauk Humanist. Katedra Teatru Dramatu.

3306. MIEJSCA „od”-miejscowione. Pod red. Katarzyny Rdzanek, Aleksandry Wójtowicz, Agnieszki Wróbel. Warszawa 2015 Fund. Akad. Humanist.; IBL PAN Wydaw. 8° ss. 295.

Z treści: Rdzanek K., Wójtowicz A., Wróbel A.: Wstęp s. 9–16; Buszkowska Katarzyna: Odzyskać z niepamięci. Ulica stanu wojennego w prozie Janusza Andermana i Jerzego Pilcha s. 49–58; Wójtowicz A.: O Pałacu Staszica jako heterotopii w tekstach Waława Berenta. Recepcja heterotopologii s. 89–105; Jarzyna Anita: Sekretne stodoły [Żydzi] s. 149–164; Sieradzka Monika: Być tam i tu, a więc gdzieś jeszcze. Miejsca wykluczenia w lirykach Młodej Polski s. 217–224.

3307. MIESZKOWSKI Wiktor: Twórczość Stefana Gołębiowskiego [1900–1991]. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 164–227.

Poeta i tłumacz.

3308. MISZALSKA Jadwiga: Z ziemi włoskiej do Polski. Przekłady z literatury włoskiej w Polsce do końca XVIII wieku. Kraków 2015 Collegium Columbinum 8° ss. 524, XXXV, il. (Biblioteka Tradycji; nr 145).

Od XVI w.

3309. MONADY. Polsko-niemiecko-żydowskie po(st)graniczne narracje miejskie. Pod red. Arlety Galant, Eryka Krasuckiego, Piotra Krupińskiego i Pawła Wolskiego. Kraków–Budapeszt 2015 Austeria Klezmerhojs 8° ss. 497, nlb. 4, il.

Z treści: Wolski P.: Wstęp s. 9–25; Wolski P.: Po(st)graniczne narracje miejskie. Wprowadzenie do tematu s. 27–60; Iwasiów Sławomir: Auto/bio/geo/grafie miast. Danzig/Gdańsk Stefana Chwina i Stettin/Szczecin Artura Daniela Liskowackiego s. 65–87; Tomczok Paweł: Literackie fabryki w przestrzeniach miejskich s. 89–108; Karwowska Bożena: Metamorfozy pamięci – odbudowa Warszawy w narracji Poli Gojawiczyńskiej s. 111–131; Krupiński P.: Między nami (i) zwierzętami. Po(st)graniczna narracja miejska s. 133–156; Grzemska Aleksandra: Rekonstrukcje przestrzeni, rekonstrukcje pamięci. [Joanna] Kulmowa – [Janina] Katz – [Magdalena] Tulli s. 207–232; Świtek Gabriela: Horyzont miasta i ugruntowanie pamięci. Współczesne centrum Warszawy s. 235–254; Dąbrowski Bartosz: Shoah i kadry pogranicza s. 259–279; Gajewska Agnieszka: De/montaż miasta w prozie Stanisława Lema s. 281–304; Tomczok Marta: Postgraniczność gett w Będzinie i Sosnowcu a jej kulturowe reprezentacje s. 307–332; Belo Dani: System obozu w Auschwitz. Dlaczego właśnie ta lokalizacja? s. 361–377; Jarzębowski Zbigniew: Radiowe narracje o Szczecinie (na przykładzie słuchowisk Polskiego Radia Szczecin) s. 379–407; Krasucki E.: Czerwone i czarne. O proteście szczecińskim 1 maja 1971 roku s. 429–457.

3310. MORELOWSKI Józef: Prawidła wierszopiskie i kaznodziejskie. Oprac. i wstępami opatrzyli Marek Nalepa i Grzegorz Trościński. Kraków 2013 Collegium Columbinum 8° ss. 143, il. (Biblioteka Badań nad Oświeceniem; nr 10).

Autor żył w l. 1777–1845.

Rec.: Kadulski Irena: Prawidła poetyki i retoryki kaznodziejskiej w wykładach Józefa Morelowskiego SI. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 286–288.

3311. MURAWSKI Czesław: Ks. Bonifacy Miązek [ur. 1935]. Kapłan – Poeta – Profesor – Krytyk literacki. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 51–54.

3312. NADANA-SOKOŁOWSKA Katarzyna: Problem religii w polskich dziennikach intymnych. Stanisław Brzozowski, Karol Ludwik Koniński, Henryk Elzenberg. Warszawa 2012 IBL PAN. Wydaw.; *Fund. Akad. Humanist.* 8° ss. 344. (Lupa Obscura).

XX w.

Rec.: Kącka Eliza: „Homo religiosus” jako diarysta. *Przeegl. Humanist.* R. 58: 2014 nr 6 s. 159–164.

3313. NOWACKA Beata: „Mexicanidad” a la [Melchior] Wańkowicz. *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 2 s. 223–239, sum.

Pisarz w Meksyku w l. 1926 i 1961.

3314. NOWAK Maciej: Na łuku elektrycznym. O pisaniu Andrzeja Bobkowskiego [1913–1961]. Warszawa 2014 Tow. Więz 8° ss. 518, nlb. 1, tabl. 32. (Biblioteka „Więzi”; t. 300).

Rec.: Urbanowski Maciej: Inna nowoczesność Andrzeja Bobkowskiego. *Arcana*. Nr 126: 2015 s. 201–205.

3315. O LUDMILE Marjańskiej. Szkice, interpretacje, wspomnienia. Pod red. Elżbiety Hurnikowej, Iwony Skrzypczyk-Gałkowskiej. Częstochowa 2015 Muzeum Częstochowskie 8° ss. 168, tabl. 16, il.

Z treści: Hurnikowa E., Skrzypczyk-Gałkowska I.: Od redaktorek s. 7–9; Jentys-Borełowska Maria: „Ach, tylko być...”. O życiu i twórczości Ludmiły Marjańskiej [1923–2005] s. 10–21; Skrzypczyk-Gałkowska I.: „Niewolnica korespondencji”. List jako „fotografia życia” w twórczości prozatorskiej Ludmiły Marjańskiej s. 63–81; Papusińska-Beksiak Joanna: Ludmiła Marjańska s. 105–106; Nasińska Maria: Nad listami Ludmiły Marjańskiej s. 107–117; Nawrot Aneta: Ludmiła Marjańska we wspomnieniach s. 118–126; [Marjańska-Czernik Maria]: Moja Mama i ja. Z Marią Marjańską-Czernik rozmawiają Aleksandra Mieczysława i A. Nawrot. Notowała I. Skrzypczyk-Gałkowska s. 127–133; Boraczyńska Anna: Kolekcja Ludmiły Marjańskiej (w zbiorach Biblioteki Publicznej im. dr. Władysława Biegańskiego w Częstochowie) s. 134–142; Liskowacka Jolanta: Księgozbiór Ludmiły Marjańskiej (w zbiorach Książnicy Pomorskiej w Szczecinie) s. 143–155; Zaleska Urszula: „Słowa żyją dłużej niż człowiek, który je wypowiedział”. Związki Ludmiły Marjańskiej z I Liceum Ogólnokształcącym im. Juliusza Słowackiego w Częstochowie s. 156–159.

3316. OCHWAT Renata: Gorzów w literaturze. Rekonesans. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 133–150, sum., Zsfg.

Po II wojnie światowej.

3317. OLSZEWSKA Maria Jolanta: Stefan Żeromski. Spotkania. Warszawa 2015 Wyd. Polonistyki Uniw. Warszawskiego 8° ss. 460, il.

3318. ORIENT i literatura. Między tradycją a nowoczesnością. Pod red. Adama Bednarczyka, Magdaleny Kubarek, Macieja Szatkowskiego. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 464, il. (Orient w Literaturze – Literatura w Oriencie. Orient in Literature – Literature of the Orient; no 2).

Z treści: Bednarczyk A., Kubarek M., Szatkowski M.: Dialog tradycji i współczesności w literaturze – próba redefinicji w kontekście Orientu i orientalizmu s. 9–22; Czerwiński Grzegorz: Wschód muzułmański w polskim reportażu okresu międzywojennego (1918–1939) s. 187–199; Kijanka Beata: Obraz Turków i Tatarów w „Pamiętnikach” Jana Chryzostoma Paska s. 209–222; Kuran Michał: Świat Orientu w „Przeważnej legacji” Samuela Twardowskiego s. 241–270; Garlińska Maja: Ludwika Śniadecka, Michał Sadyk Pasza Czajkowski – orientalna historia nie tylko miłosna. Jej ślady w polskim piśmiennictwie s. 287–297; Ratuszna Hanna: Inspiracje japońskie w literaturze i sztuce Młodej Polski – próba refleksji kulturowej s. 299–309; Zalewska Anna: Literatura japońska w Polsce do 1939 roku s. 393–414; Sokołowicz Małgorzata: Kobiety Maghrebu. Od tradycji do współczesności s. 435–450.

3319. PAPIEWSKI Jerzy: Zapomniana twórczość Mieczysława Fijałkowskiego [1888–1972]. Jego sylwetka i miejsce w literaturze. *Kutnowskie Zesz. Region.* T. 18: 2014 s. 255–288.

Zawiera też bibliografię prac.

3320. PEKANIEC Anna: Czy w tej autobiografii jest kobieta? Kobieta literatura dokumentu osobistego od początku XIX wieku do wybuchu II wojny światowej. Kraków 2013 Księg. Akademicka 8° ss. 400, nlb. 1.

Rec.: Dżhabagina Anna: W galaktyce kobiecych autobiografii. *Przepl. Humanist.* R. 58: 2014 nr 3 s. 134–137.

3321. PIĘKNO Juliusza Słowackiego. T. 3: Metamorphosis. Studia pod red. Jarosława Ławskiego, Anny Janickiej, Łukasza Zabielskiego. Białystok 2015 Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego; Katedra Badań Filol. „Wschód-Zachód”. Wyd. Filol. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 753, il., sum. (Przełomy, Pogranicza. Studia literackie; 15).

Z treści: Ławski J., Janicka A., Zabielski Ł.: Od Redakcji s. 17–18; Kalėda Algis: Słowacki na Litwie: bliski, tajemniczy i... nieodkryty s. 79–83; Janicka A.: Słowacki w sporach młodych pozytywistów warszawskich s. 85–97; Oczko Piotr: „Przecież człowiek nie może tak przepaść...”. Kadisz za Gizelę Reicher-Thonową s. 99–115; Białobrzaska Marta: Słowacki w szkole: blaski i cienie – z uwag polonisty s. 117–131; Ziółowicz Agnieszka: „Imaginaryjny człowiek” wśród bliskich. Uwagi o korespondencji Juliusza Słowackiego do krewnych, przyjaciół i znajomych s. 135–145; Markuszewska Anna: Piękno w listach Juliusza Słowackiego do matki s. 147–156; Libera Leszek: Juliusz Słowacki, ojciec s. 157–168; Taylor-Terlecka Nina: Poeta nad wielką wodą s. 287–300; Amarantidou Wanda: Greckie peregrynacje Juliusza Słowackiego s. 343–353; Pietrzak-Thébauld Joanna: Piękno Italii i niewygodny podróży. Na marginesie I Pieśni „Podróży do Ziemi Świętej z Neapolu” s. 355–364; Kalinowski Daniel: Daleki Wschód Juliusza Słowackiego. Eksploracje ideowe i estetyczne s. 385–395; Burta Małgorzata: O „Przypowieściach i epigramatach” Juliusza Słowackiego s. 501–508; Zabielski Ł.: „Anioł-duch z tamtego świata” czy starzec o „szatańskim rodowodzie”? O Słowackim i „ojcach” raz jeszcze s. 613–620; Kochaniec Sebastian: Czy Juliusz Słowackim wielkim malarzem był? Rozważania s. 621–633; Kucharska Małgorzata: Słowacki i jego dzieło w „Płomyku” (1917–1939) s. 655–660; Ziora Justyna: Piękno i tragizm lalkowej „Balladyny” w Teatrze Lalek Arlekin s. 661–676; Siedlecki Michał: Obchody „Roku Juliusza Słowackiego” w 2009 roku s. 677–688; Aneks. (Program Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Piękno Słowackiego” (2009), Białystok, 6–9 V 2009 r.) s. 689–718.

T. 1. 2012.

3322. PIRECKI Piotr: Szlacheckim i ludowym piórem. Szkice o literaturze polskiej doby renesansu i baroku. Łódź 2013.

Rec.: Dybek Dariusz: Szlacheckim, ludowym i (nie)naukowym piórem... *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 1 s. 243–254.

3323. POEZJA i egzystencja. Księga jubileuszowa ku czci Profesora Józefa F. Ferta. Red. Wojciech Kruszewski, Dariusz Pachocki. Lublin 2015 Wydaw. KUL 4° ss. 881, nlb. 1, il. KUL Jana Pawła II. Wydz. Nauk. Humanist. Katedra Tekstologii i Edytorstwa.

Z treści: Buś Marek: „Studia Norwidiana” – pierwsza dekada s. 33–43; Chlebowska Edyta: „Co byłeś smutny aż do śmierci, a miłujący zawsze” – motywy pasyjne w plastyce Cypriana Norwida s. 45–57; Chlebowski Piotr: Rosjanie w Ameryce – Polacy w Moskwie – Asmodeusz w kraju przyszłości. Komentarz do listu Cypriana Norwida do Karola Ruprechta z 24 września 1863 roku s. 59–78; Kuczera-Chahulska Bernadetta: O genologicznym fenomenie listów Cypriana Norwida s. 97–106; Nowakowska Joanna: „Do Cypriana Norwida”. Próba edycji s. 117–123; Puzynina Jadwiga: Norwidowski „pisarz” s. 147–161; Toruń Włodzimierz: Wolność słowa w pisarstwie i myśli Cypriana Norwida s. 173–182; Bryłowa Władysława: Wincenty Pol jako wykładowca w świetle „Pamiętnika do literatury polskiej XIX wieku” s. 217–229; Gruchała Janusz: Po co tykwa pościwemu człowiekowi? O jednym drzeworycie Macieja Wirzbięty s. 245–253; Niedziałkowska Dorota: Archiwum pisarza. Kazimierz Kummer [1934–1962] s. 291–309; Pachocki D.: Poeta ukryty. O pseudonimach Józefa Czechowicza s. 311–324; Tobiasz Agata: Arkadyjskie oblicze „przedsonka Tatr”, czyli o dziewiętnastowiecznym obrazie Sądeckizny w opisach podróży s. 385–400; Wójciszyn-Wasil Aneta: O literaturze w radiu. Specjalistyczna wiedza w masowym medium s. 415–423; Zajączkowski Ryszard: O „Soli ziemi” Józefa Wittlina s. 425–441; Makarski Władysław: Zanurzony w onimii s. 517–532; Soler Urszula: Ułańskie pasje profesora Józefa F. Ferta s. 541–552; Derdziuk Andrzej: Ks. Tadeusz Styczeń [1911–2010] jako mistagog s. 561–569; Dudek Dariusz: Prawo i piękno s. 571–583; Gabral Łukasz: List 34 i MSW: „pra-Marzec”?... Analiza edytorska w pracy historyka (studium przypadku) s. 585–616; Królikowski Mirosław: Od Syberii do Londynu. Żołnierska droga Józefa Werobeja [1890–1976] s. 675–686; Obsulewicz Beata: Stanisław Fita jako edytor. Z dziejów edytorstwa w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim s. 709–720; Orman Elżbieta: Euzebiusz Słowacki na kontraktach w Kijowie s. 721–732; Seniuk Bronisław Miron: Pałac pod błękitnym dachem. Dwa archiwalne inwentarze pałacu w Różance nad Bugiem s. 733–758; Kalendarium życia Profesora Józefa F. Ferta. (Zestawiła Justyna Staroń) s. 803–820; Kruszewski W., Pachocki D.: Filologia jako sztuka wyznaczania granic. Uwaga o dorobku badawczym prof. Józefa Ferta s. 821–825; Bibliografia prac Profesora Józefa F. Ferta za lata 1959–2015. (Zestawiła D. Niedziałkowska) s. 827–864; Prace magisterskie i doktorskie napisane pod kierunkiem Profesora Józefa F. Ferta w latach 1995–2014. (Oprac. J. Staroń) s. 865–877.

3324. POTĘGA intelektu. Umberto Eco [1932–2016]: recepcja i reminiscencje w Polsce. Księga dedykowana profesorowi Umberto Eco, doktorowi honoris causa Uniwersytetu Łódzkiego. Pod red. Artura Gałkowskiego. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 569, nlb. 1, il.

Z treści: Gałkowski A.: Prolegomena s. 13–16; Turkowska Katarzyna: Koncepcja artystyczna książki „Potęga intelektu” s. 17–27; Cz. 1: Nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Łódzkiego profesorowi Umberto Eco s. 33–159; Cz. 2: Studia. Pelc Jerzy: The feeling of non-understanding s. 165–173; Żaboklicki Krzysztof: Umberto Eco – the novelist s. 175–184; Gazda Grzegorz: Eco – our contemporary s. 185–196; Serkowska Hanna: In jest and in earnest: an erudite and a master of wit s. 197–210; Wasilewska Anna: Is it only the „name”? s. 211–214; Jung Elżbieta: Footnotes to „Il nome della rosa” s. 215–238; Woźniak Monika: The function of paratextual elements in Umberto Eco’s „The name of the rose” and „Foucault’s pendulum” s. 239–258; Ugniewska Joanna: La traduzione tra fedelta, negoziazione e perdita in „Dire quasi la stessa cosa” di Umberto Eco s. 259–268; Markowski Michał Paweł: A theoretician becomes a writer (Umberto Eco and the secret of double discourse) s. 269–289; Pietrych Krystyna: Olga Tokarczuk’s „Księgi Jakubowe” and Umberto Eco’s art of novel-writing s. 291–306; Miller-Klejsa Anna: Umberto Eco’s close encounters with the silver screen. Films in the essays and columns of the author of „Foucault’s pendulum” s. 307–321; Czerwińska Jadwiga, Budzowska Małgorzata: Intersemiotic translation of the ancient myth in the production of „Phaedra” by Maja Kleczewska s. 323–348; Kopytowska Monika: Mediating reality: some reflections on new media and Eco’s „authentic fake” s. 349–361; Romecka-Dymek Sylwia: Dimensions of fashion: between beauty and ugliness s. 363–376; Soliński Wojciech: From „Polanos de Polonia” to Sybilla Jasnorzewska, from Nicolaus Copernicus to Wisława Szymborska. Polonica in the works of Umberto Eco s. 377–391; Kaczmarek Tomasz: „On ne peut pas éviter d’écrire simplement parce qu’il y a des imbéciles!”, ou la réception des oeuvres d’Umberto Eco sur les sites catholiques en Pologne s. 393–407; Stalmaszczyk Piotr: Kant and the Platypus and Umberto Eco (and philosophy of language) s. 409–423; Wąsik Zdzisław: The semiotic self at the crossroads of culture and nature s. 425–449; Cap Piotr: Umberto Eco and the „unbearable lightness” of genre interpretation s. 451–462; Załęska Maria: La semplicita a la semplificazione: fra l’ideologia e la retorica s. 463–486; Gałkowski Artur: I meandri dell’Eco-onimia s. 487–501; Wasilewska Anna: Umberto Eco: „Dire quasi la stessa cosa. Esperienze di traduzione”, Bompiani, Milano 2003. A review s. 503–505; Osmólska-Mętrak Anna: Se non ci fosse Umberto Eco... s. 507–508; Cz. 3: Umberto Eco: bibliografia polska do 2013: Brzozowska Aleksandra, Milewska Paulina, Kowalska Marzena: Wstęp s. 513–519; Bibliografia podmiotowa [1967–2013] s. 523–539; Bibliografia przedmiotowa [1960–2013] s. 541–570.

3325. PROFESOR Marian Maciejewski [1937–2013]. In memoriam. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 1 s. 9–169, sum.

Z treści: Pyczek Waław: Interpretacja kerygmaticzna w doświadczeniu historyka literatury s. 41–55; Kuczera-Chachulska

Bernadetta: Marian Maciejewski czyli w trosce o kształt polskich badań nad literaturą s. 75–86; Chachulski Tomasz: Liryka polskiego oświecenia w pracach Mariana Maciejewskiego s. 87–95; Czajkowska Agnieszka: Ukraina Mariana Maciejewskiego s. 97–111; Łukaszuk Małgorzata: Marian Maciejewski a krytyka (także literacka) s. 113–124; Kozaczewski Jakub: „Margines, ale...”. Literatura współczesna w pracach Mariana Maciejewskiego s. 135–145; Seweryn Dariusz: Idee genologiczne Mariana Maciejewskiego s. 147–155.

3326. PROKOP-JANIEC Eugenia: *Pogranicze polsko-żydowskie. Topografie i teksty*. Kraków 2013.

Rec.: Kozińska-Witt Hanna, *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 2 s. 369–371.

3327. PROZA kobiet. Interpretacje. Red. Beata Wałęciuk-Dejneka. Siedlce 2015 Inst. Kultury Region. i Badań Liter. im. Franciszka Karpińskiego 8° ss. 182, sum. (Znane, Nieznane, Zapomniane; 2).

Z treści: Wałęciuk-Dejneka B.: Wstęp s. 7–10; Grunt Magdalena: Zapomniany głos. Niezwykła historia Heleny Keller [1880–1968] s. 11–23; Jurzysta Aneta: Wielbiona, zakazana, zapomniana – twórczość pisarki przełomu wieków Marii Janitschek [1859–1927] s. 25–46; Polak Ryszard: Poglądy pedagogiczne Barbary Żulińskiej [1881–1962] i jej twórczość literacka dla dzieci s. 61–81; Szablowska-Zaremba Monika: Będę po polsku opowiadać o życiu Żydówek – Paulina Appenzlak [zm. 1976] s. 83–105; Wałęciuk-Dejneka B.: Wyprowadzić z cienia – Zofii Romanowiczówny [1842–1935] „karty z życia” s. 107–119; Ziótek Artur: Trudny zapis istnienia. „Dziennik” Anny Kahan [z l. 1914–1916] s. 121–141; Wałęciuk-Dejneka B.: Karolina Sobańska [1795–1885] – szpieg-bohaterka w historii i literaturze s. 159–169.

3328. PRZYBYSZEWSKI. Re-wizje i filiacje. Pod red. Gabrieli Matuszek. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 380, nlb. 1, sum.

Z treści: Matuszek G.: Wprowadzenie s. 9–13; Dziedzic Anna: Metafizyka doświadczalna Stanisława Przybyszewskiego s. 107–119; Jarosz Adam: Lustro i odzwierciedlenia. O płci i duszy w dziele Stanisława Przybyszewskiego s. 121–135; Sokalska Małgorzata: Chopin Przybyszewskiego s. 155–167; Ratuszna Hanna: „Człowiek płomienny” – Stanisław Przybyszewski i Alfred Mombert s. 181–194; Orlińska Katarzyna: „Genialny Polak” i „Mimosa pudica” – o literackim pokrewieństwie Stanisława Przybyszewskiego i Maxa Dauthendeya s. 195–203; Bernhardt Rüdiger: Stanisław Przybyszewski i Peter Hille s. 205–222; Grajek Marek: „Pragnąłbym być jakimś wielkim psalmistą Bożym” – specyfika relacji Stanisława Przybyszewskiego z Janem Kasprowiczem s. 223–234; Bąbiak Grzegorz P.: Zenon Przesmycki i Stanisław Przybyszewski jako twórcy modernistycznej prasy literacko-artystycznej w Polsce s. 235–246; Bourkane Mateusz: „Dostojny gość królewskiego rodu”. Przybyszewski wobec Wyspiańskiego s. 247–255; Ciechowicz Jan: Równolatek „Wesela”. „Złote runo” jako dramat nowoczesny s. 257–268; Stoch Elżbieta: Dzieje recepcji scenicznej Stanisława Przybyszewskiego w teatrze lubelskim do roku 1918 s. 269–282; Dragańska Jolanta: Przybyszewski – [Amelia] Hertzówna. Filiacje estetyczne i historiozoficzne s. 283–300; Kołodziejczyk Ewa: Czechowicz, Przybyszewski i „Genezis z Ducha” s. 301–312; Grzybowski Adam: Znane postacie jako produkt marketingowy i element promocji miasta lub regionu na przykładzie Stanisława Przybyszewskiego s. 313–323; Bibliografia prac o Przybyszewskim (wybór). Oprac. G. Matuszek s. 351–368.

3329. REPRESENTATIONS of the Holocaust in Polish literature. Ed. by Dorota Tubielewicz Mattsson. Stockholm 2013 Stockholm Univ. 8° ss. 138. (Stockholm Slavic Papers; 21).

Rec.: Kwiatkowski Aleksander, *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 4 s. 755–756.

3330. REZMER-MRÓWCZYŃSKA Natalia: „Rzeczpospolita” jako dom wielkich bohaterów. Twórczość Juliana Ursyna Niemcewicza. *Slavia Orientalis*. R. 63: 2014 nr 4 s. 527–542, sum.

3331. ROGALA Stanisław: *Pisarze mojej ziemi. Kielce–Piekoszów–Chmielnik 2015 Gens, Rogala Wanda; staraniem Tow. Przyj. Ziemi Chmielnickiej 8° ss. 322, nlb. 2.*

Świętokrzyskie, XIX–XXI w.

3332. ROGOWSKA-CYBULSKA Ewa: *Barwy średniowiecza w „Chrobrym” Walerego Przyborowskiego. [W:] Barwa w języku, literaturze i kulturze. [T.] 5. Szczecin 2015 s. 203–217.*

3333. ROMANTYZM. Literatura – kultura – obyczaj. [T. 1]: *Studia*. Pod red. Magdaleny Joncy i Małgorzaty Łoboz. Wrocław 2009 Wrocławskie Tow. Nauk. Wydaw. 8° ss. 221, nlb. 1, il.

Z treści: Kolbuszewski Jacek: Teofila Lenartowicza „Zachwycenie” i jego tło kulturowe s. 7–19; Ursel Marian: O uzdrowisk

XIX-wiecznych umieraniu i próbach ich ratowania. Głosa s. 21–35; Grzęda Ewa: Od cedrów libańskich do „cedrów karpaccich” s. 37–48; Drab-Pasierska Joanna: „O dobrych chłopcach, co świat równają” – zbójnictwo karpaccie w świetle pism etnograficznych i literackich epoki romantyzmu s. 49–60; Kowalczyk Małgorzata [Ewa]: Lektura „Matecznika” Juliusza Słowackiego s. 99–109; Taranek Olga: „Transcendentalna błaznada”. Estetyzacja pojęcia ironii na przykładzie prób powieściowych Juliusza Słowackiego s. 129–138; Dąbrowska Magdalena: Czy Konstancja Łubieńska pisała bajki? Rzecz o „bajkach dla dzieci” s. 139–155; Jonca M.: Królowa Jadwiga – heroina postromantyczna? (W dramatach Ludwika Łętowskiego, Józefa Szujskiego i Felicjana Faleńskiego) s. 157–167; Klin Anna: Powstanie listopadowe w twórczości poety-żołnierza – sonety Hieronima Kajsiewicza s. 169–173; Rossa-Trejtyn Agnieszka: Działalność recenzencko-translatorska Józefa Ignacego Kraszewskiego na tle XIX-wiecznego piśmiennictwa krytycznego i przekładowego s. 175–179; Łoboz M.: „Siostra miłość z niebios zbiega”. Niespełnione marzenia Dionizji Poniatowskiej s. 181–190; Rynkiewicz Beata: Kreacje kobiece w powieści Narcyzy Żmichowskiej „Biała Róża” s. 191–202.

Toż. [T.] 2. Wrocław 2014 Franciszkańskie Wydaw. Św. Antoniego ss. 208, il., sum.

Toż. [T.] 3: Prace dedykowane Profesorowi Marianowi Urselowi w 65 rocznicę urodzin. Wrocław 2015 ss. 270, sum.

3334. RUDAŚ-GRODZKA Monika: Sfinks słowiański i mumia polska. Warszawa 2013.

Rec.: Zawadzka Danuta: Między „sfinksem” a „mumią” – o wychowaniu narodu polskiego. *Przełgl. Humanist.* R. 58: 2014 nr 2 s. 122–126.

3335. RUDIĄK Robert: Ruch literacki na Środkowym Nadodrzu w XX i XXI wieku. Zielona Góra 2015 Oficyna Wydawnicza Uniw. Zielonogórskiego 8° ss. 243, nlb. 2.

3336. RUDIĄK R.: Życie literackie na Ziemi Lubuskiej w latach 1945–2000. Zielona Góra 2015 Pro Libris – Wydaw. WiMBP im. C. Norwida; Lubuskie Stow. Miłośn. Działań Kult. „Debiut” 8° ss. 382, nlb. 1.

3337. RUDNICKI Daniel B[ernard]: Nekrolog – ogłoszenie o śmierci. *Kronika Bydgoska.* T. 36: 2015 s. 293–309, sum., Zsfg.

Historia formy; XIX–XX w.

3338. RUDZIEWICZ Irena: Pol’ša v žizni i tvorčestve Natalii Gorbanevskoj [1936–2013]. *Acta Polono-Ruthenica.* [T.] 19: 2014 s. 145–154, streszcz., sum.

3339. RUSZCZYŃSKA Marta: Pogranicze. Studia i szkice literackie. Zielona Góra 2015 Oficyna Wydawnicza Uniw. Zielonogórskiego 8° ss. 194, nlb. 1. (Historia Literatury Pogranicza; cz. 5).

XIX–XX w.

3340. RUTA Magdalena: „So kommen die Juden in Europe zurück”. Antworten auf den Holocaust in der Lyrik polnischer Juden 1941–1948. *Scripta Judaica Cracoviensia.* Vol. 13: 2015 s. 155–172.

3341. RYBA Renata: Literatura staropolska wobec zjawiska niewoli tatarsko-tureckiej. Studia i szkice. Katowice 2014.

Rec.: Prejs Marek, *Barok.* [R.] 21: 2014 [nr] 2 s. 258–261.

3342. RYCIAK Ula: Potargana w miłości. O Agnieszce Osieckiej [1936–1997]. Kraków 2015 Wydaw. Liter. 8° ss. 449, nlb. 2, il.

3343. SADKOWSKA-MOKKAS Lidia: Przystanek Warszawa. Subiektywny przewodnik literacki. Brzezia Łąka 2015 Poligraf 8° ss. 186, il.

XIX–XX w.

3344. SCHLESIEIN in der germanistischen Forschung und Lehre. Hrsg. von Zdzisław Wąsik, Peter Chmiel. Wrocław 2010. Wydaw. Wyższej Szkoły Filol. 8° ss. 153. (Philologica Wratislaviensia. Acta et Studia; vol. 3).

Treść: Marciniec Norbert: Zur Sprache der ersten schlesischen Piastenherzöge s. 9–18; Chmiel P.: Schlesische Akzente in den Forschungen der Breslauer Nachkriegsgermanistik s. 19–29; Rudolph Andrea: Literaturgeschichtsschreibung auf dem Wege zum Nationalstaat. Zum Ort Schlesiens in diesem Kontext s. 31–48; Bartoszek Dawid: Das „Oberschlesische Jahrbuch“ als Quelle für germanistische Forschungen s. 49–53; Stroka Anna: Marian Szyrocki [1928–1992] und die deutsche Literatur in Schlesien s. 55–61; Feliszewski Zbigniew: Forschungen zur schlesischen Literatur und Kultur am Germanistischen Institut der Schlesischen Universität s. 63–71; Szewczyk Grażyna Barbara: Karol Musiols schlesische Studien s. 73–81; Skop Michał: Wilhelm Szewczyks [1916–1991] schlesische Studien s. 83–93; Nowara Nina: Krzysztof Kuczyńskis schlesische Studien s. 95–106; Klin Eugeniusz: Forschungen zur schlesischen Literatur (am Beispiel des deutsch-jüdischen Schriftstellers Walter Meckauer) s. 107–114; Brachaczek-Świerkot Beata: Schlesien in der germanistischen Forschung von Eugeniusz Klin s. 115–126; Mikulska-Frindo Ewa: Rezeption der Romane von Marek Krajewski in deutschsprachigen Ländern s. 127–142; Zaprucki Józef: Zur Frage der regionalen Identität in Niederschlesien: Semiotische Substrate und Interferenzen als Ansatzpunkt für interkulturelle Didaktik s. 143–150; Chmiel P.: Schlesien in der akademischen Lehre: Berichte von Studenten der Philologischen Hochschule in Breslau s. 151–153.

Rec.: Widera Marcin: Śląsk w polskiej germanistyce. *Zbliżenia Interkulturowe*. [T.] 8: 2010 s. 144–146.

3345. SEMINARIA bielańskie. Prace ofiarowane Profesor Teresie Kostkiewiczowej. Red. Tomasz Chachulski, Dorota Kielak, Magdalena Ślusarska. Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 8° ss. 598, il., sum.

Z treści: Bibliografia prac prof. Teresy Kostkiewiczowej za lata 2006–2015. Oprac. Magdalena Abramczyk s. 15–19; Bober-Jankowska Magdalena: Naruszewiczowa „Historia Jana Karola Chodkiewicza” s. 23–39; Ślusarska M.: Kaznodziejstwo sejmowe czasów stanisławowskich. Zarys problemów s. 41–69; Partyka Magdalena: „Przyjemnie patrzeć, nie będąc samemu widzianym”. Autor wobec czytelnika w „Podróży do Cesarstwa Marokańskiego” Jana Potockiego s. 71–83; Zieliński Jan: Ekfrazja futerału. Gawęda o szabli cara w „Pułtawie” Nikodema Muśnickiego i w „Dumach” Kondratija Rylejewa s. 85–109; Szczegłacka-Pawłowska Ewa: Na pamiątkę – „Adiantum capillus-veneris”. O liryku Zygmunta Krasińskiego („Listku, dziś suchy, przypomnij mi strony”) s. 111–128; Niewiarowska Joanna: Czasopismo „Ateneum” (1903–1908) Cezarego Jellenty wobec kierunków ideowo-estetycznych Młodej Polski s. 171–204; Szczepan-Wojnarska Anna M.: Redefinicja kłęski, czyli o polskiej recepcji „Zwycięstwa” Josepha Conrada s. 205–216; Kuciński Paweł: Nacjonalizm, romantyzm i totalitaryzm. Przypadek polski s. 217–241; Malowaniec Tomasz: Geopoetyka Konstancina w twórczości Mirona Białoszewskiego – „Konstancin” s. 275–283; Tomaszewska Wiesława: Biogram pisarza w archiwach SB jako dokument (uwagi o gatunku) s. 333–349; Nieznane listy Andrzeja Załuskiego do kardynała Angela Marii Queriniego – komunikat. [Wyd.] Agnese Pudlis s. 479–486; Chachulski T.: O kłopotach urzędników, czyli trzy listy Franciszka Zabłockiego do Jana Śniadeckiego, sekretarza Szkoły Głównej Koronnej w Krakowie, w sprawach służbowych s. 487–500; Dopart Bogusław: Literatura, krytyka, polityka. Wokół petersburskiej edycji „Poezji” Adama Mickiewicza s. 501–515; Winek Teresa: Historia literatury z perspektywy dziejów wydawniczych utworu (na przykładzie „Irydiona” Zygmunta Krasińskiego) s. 517–531; Majewska Małgorzata B.: Rzeczownik „tęcza” w wileńskim „Słowniku języka polskiego” s. 535–550; Świątek Agnieszka: O stopniowaniu przymiotników – dawniej i dziś s. 567–578.

3346. SIENKIEWICZ z innej strony. Pod red. Jerzego Axera i Tadeusza Bujnickiego. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 339. Wyd. „Artes Liberales” Uniw. Warszawskiego. (Sienkiewicz – Nowe Odczytania; 2).

Z treści: Bujnicki T.: Mały Henryś. Legenda dzieciństwa s. 11–16; Wedemann Marek: „Miało to być na tle powstania polskiego”. „Selim Mirza” Henryka Sienkiewicza s. 17–38; Gloger Maciej: Zaginiony pamiętnik Sienkiewicza. Rekonstrukcja s. 39–51; Mazan Bogdan: „Skrzydlate drobiazgi o nieprzebrzmiałej cnocie” – Sienkiewiczowskie aplikacje i transformacje szlacheckiej dewizy herbowej „Złam się, nie zegnij!” s. 63–84; Szleszyński Bartłomiej: „Zresztą nie mamy czasu jechać do Afryki, bo musimy pisać sprawozdania o Sarze Bernhardt!”. O „Kronice warszawskiej z 7 stycznia 1882 roku” s. 85–94; Budrewicz Tadeusz: Od „Jak we śnie” do „U źródła” s. 95–106; Axer J.: Spisek Katyliny u Sienkiewicza. Wokół „Biesiady” s. 107–114; Kuniczuk-Trzciniowicz Agnieszka: W poszukiwaniu słowa – „Sonata księżycowa” w rękopisie i druku s. 145–154; Stoff Andrzej: Fabularny potencjał „Trylogii”. „Ciągi dalsze” i „wątki równoległe” w strukturze Henryka Sienkiewicza s. 155–168; Bujnicki T.: Szkice, których nie było s. 171–179; Gloger M.: W oczach Zachodu. Rosja i jej cywilizacja w listach i publicystyce Sienkiewicza s. 181–200; Zalewska Agata: Dwie Wenecje Henryka Sienkiewicza s. 201–214; Szleszyński B.: Maria, Henryk i ktoś jeszcze. O wielokątach w korespondencji Sienkiewicza s. 215–225; Mazan B.: Toast Zagłoby s. 227–254; Stoff A.: Sienkiewiczowski bigos. Przyczynek do psychologii twórczości literackiej s. 255–269; Samborska-Kukuć Dorota: Inflanty Onufrego Zagłoby, czyli polska wyobraźnia geohistoryczna s. 271–276; Budrewicz T.: Był raz bal (o pewnym motywie w „Bez dogmatu”) s. 277–291; Koziołek Ryszard: Imiona-maski. Ur(s)us i Kali s. 293–303; Sztachelska Jolanta: Wilk a sprawa polska. Dwie opowieści. Klechda zimowa pewnego kunsthändlera s. 305–315.

3347. SKORUPA Ewa: Zaułki literatury. Interpretacje tekstów kultury XIX i XX wieku. Kraków 2015 Wydaw. UJ 8° ss. 307, nlb. 1, tabl. 11, il.

3348. SMULSKI Jerzy: Rozmaitości socrealistyczne (i nie tylko). Toruń 2015 WN UMK 8° ss. 285.

3349. SOBCZAK Paweł Maurycy: Polscy pisarze wobec faszyzmu. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 432. (Interpretacje Literackie).

Książka dostępna także w wersji elektronicznej.

3350. SOBIESKA Anna: Dzieci Hagar. Literackie wizerunki Romów/Cyganów. Studia imagologiczne. Warszawa 2015 Oficyna 21 8° ss. 324, il.

XVIII–XXI w.

3351. SOBIESKA A.: Wokół Aleksandra Błoka. Z dziejów polskich fascynacji kulturą i literaturą rosyjską. Warszawa 2015 Akad. Humanist.; IBL PAN. Wydaw. 8° ss. 445, nlb. 2, il., sum., rez.

Aleksandr Aleksandrovič Blok (1880–1921).

3352. SOBOL' Valentina: Ukraïns'ke baroko. Teksti ì konteksti. Warszawa 2015 Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego 8° ss. 382, il., sum., streszcz., rez.

XVI–XVIII w.

3353. SOLECKI Mariusz: Żołnierze wyklęci w polskiej literaturze. *Arcana*. Nr 126: 2015 s. 104–111.

3354. SPYTEK Patrycja: Gustaw Herling-Grudziński – krytyk literatury pięknej. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Filologia Pol., Historia i Teoria Literatury. [T.] 14: 2014 s. 47–59, sum.

3355. STANISŁAW Braun [1893–1956], Stanisław Karolczyk [1890–1966], Eugeniusz Matkowski [1912–1994]. Poeci esperancy. Red. Romuald Skaliński; przygot. wyd. Barbara Czyż, Jerzy Czyż. Toruń 2015 Tow. Esperanckie „Flamo” 8° ss. nlb. 4, 12, nlb. 16, il.

3356. STAŃCZYK Zbigniew: Częstochowa i okolice w literaturze pięknej. Uwagi bibliografa. *Ziemia Częstochowska*. T. 41: 2015 s. 109–122, sum.

Aneks bibliograficzny.

3357. „STARE” i „nowe” w literaturze dla dzieci i młodzieży. Biografie. Pod red. Bożeny Olszewskiej, Olafa Pajczkowskiego i Lidii Urbańczyk. Opole 2015 Wydaw. Uniw. Opolskiego 8° ss. 512, il., sum. Uniw. Opolski.

Z treści: Olszewska B.: Słowo wstępne. Przeszłość, terażniejszość i przyszłość biografii dla dzieci i młodzieży s. 9–17; Czerwińska-Rydel Anna: Czy warto pisać opowieści biograficzne dla młodych czytelników? Z notatnika autorki s. 19–23; Waksmund Ryszard: Wielcy ludzie z żabiej perspektywy (na materiale wspomnień o dzieciństwie) s. 27–39; Budrewicz Zofia: Józef Poniatowski w biografiami popularnonaukowych dla młodzieży (1913–1939) s. 41–57; Olszewska B.: Jak uczynią z dziecka geniusza? Historia małego Mozarta opowiedziana w utworze Nadziei Druckiej „Droga do sławy” i w innych biografiami dla dzieci s. 59–75; Bolińska Marta: Wokół intencji twórcy. Wspomnienie, biografia, reportaż? Katarzyna T. Nowak „Moja mama czarownica. Opowieść o Dorocie Terakowskiej” s. 77–91; Graban-Pomirska Monika: Nie tylko Kopernik. Życiorysy wybitnych kobiet w książkach dla dzieci i młodzieży s. 93–101; Staniów Bogumiła: Dawne i współczesne książki o Marii Curie-Skłodowskiej dla dzieci i młodzieży. Od biografii do komiksu s. 103–119; Jamróz-Stolarska Elżbieta: Proza biograficzna dla dzieci i młodzieży w seriach wydawniczych w PRL-u s. 137–148; Kruszyńska Elżbieta: Ludzie z pasją – współczesne biografie dla młodego odbiorcy s. 149–157; Zabawa Krystyna: „Żywoty” artystów w książkach dla dzieci XXI wieku s. 159–173; Pajczkowski O.: Mówiąc prosto o trudnych problemach – biografie dla dzieci autorstwa Anny Czerwińskiej-Rydel s. 175–183; Krzyżak Danuta, Synowiec Helena: Teksty hagiograficzne w „Małym Gościu Niedzielnym” – wybrane problemy badawcze s. 187–201; Tałuć Katarzyna: Biografia w komiksie s. 203–216; Wójcik-Dudek Małgorzata: Między taktyką

a strategią – o wybranych biografiach Janusza Korczaka kierowanych do młodego odbiorcy s. 217–227; Kucharska Małgorzata: Biografie sławnych podróżników w świetle „Płomyka” (1917–1939) s. 229–242; Karczewska Agnieszka: „Rycerze Wolności”. Analiza sylwetek Teodora Herzla i Józefa Trumpeldora w „Chwilce Dzieci i Młodzieży” (1925–1937) s. 243–257; Ożóg-Winiarska Zofia: Biografie historyczno-narodowe w liryce dla dzieci i młodzieży u zarania niepodległości Polski. Wokół „śpiewów historycznych” Michaliny Chełmońskiej-Szczepankowskiej s. 331–344; Wądolny-Tatar Katarzyna: (Re)konstrukcja osoby. [Fryderyk] Chopin Anny Czerwińskiej-Rydel [Janusz] Korczak Beaty Ostrowskiej s. 359–372; Kłakówna Zofia Agnieszka: Biografia w szkole s. 413–427; Gajak-Toczek Małgorzata: [Maria] Konopnicka w teatrze życia codziennego – studentów polonistyki próba szkicu biografii niebanalnej s. 459–474.

3358. STAROPOLSKA literatura dewocyjna. Gatunki, tematy, funkcje. Pod red. Iwony M. Dackiej-Górzyńskiej i Joanny Partyki. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 351, il. Wyd. „Artes Liberales” Uniw. Warszawskiego. (Staropolskie Teksty Paraliterackie).

Treść: Partyka J.: Wstęp s. 7–8; Ślusarska Magdalena: Literatura dewocyjna – problem definicji s. 9–51; Wojciechowska Beata: Benedykta Herbsta rozważania o religijności katolickiej s. 53–62; Bracha Krzysztof: Maryjny ideał pobożności w kaznodziejstwie polskim późnego średniowiecza s. 63–78; Stępień Paweł: Miłość oblubieńcza i bałwochwalcze cudzołóstwo. Figlik Mikołaja Reja „Pies u Bożej Męki jajca pogryzł” w kontekście katolickiej i reformacyjnej pobożności pasywnej s. 79–101; Lichański Jakub Z[dzisiaj]: Pieśni kancjonałowe – problemy atrybucyjne i redakcyjne: wybrane przykłady z tzw. „Kancjonału mazurskiego” s. 103–116; Kiszkiwiak Katarzyna: Biblijne inspiracje tytułów Matki Bożej w utworach maryjnych Piotra Skargi s. 117–127; Milewska-Ważbińska Barbara: „Tota pulchra es Maria”. Kilka uwag o wierszach kunsztownych ku czci Matki Boskiej s. 129–137; Kacprzak Marta M.: Z literatury dewocyjnej XVII wieku: „Postne nabożeństwo” Adama Makowskiego SJ (1630) jako ignacjańskie ćwiczenie duchowne s. 139–176; Janik Maciej: Piotr Jacek (Hiacynt) Pruszc: w służbie dewocji i popularyzacji historii s. 177–198; Rok Bogdan: Polskie „kalendarze świętych” XVIII wieku jako przykład literatury dewocyjnej s. 199–211; Mączyński Ryszard: „Koncept nowy” jako wyznacznik wartości artystycznej druków propagujących kult świętych s. 213–224; Wiślicz Tomasz: Dziwne, przypadkowe i nadzwyczajne. Zbiory miraculów z XVII i XVIII wieku jako źródło do badań kulturowych s. 225–234; Nowosielska Elżbieta: Literatura dewocyjna jako źródło do historii medycyny s. 235–246; Kowzan Jacek: Pobożność serdeczna i rzeczy ostateczne. Wokół emblematyki kordialnej i eschatologii s. 247–267; Dacka-Górzyńska I. M.: Po co heraldykom „historie o cudownych obrazach”? s. 269–283; Krocak Jerzy: Barokowe druki o cudownych obrazach wobec czarów s. 285–298; Wolański Filip: Społeczna funkcja kazań pogrzebowych epoki saskiej. (Na przykładzie przepowiadania bernardyńskiego) s. 299–306; Partyka J.: „Superstitiones” i „errores”: księgi spowiednicze jako źródło wiedzy o wierzeniach i praktykach pogańskich (na przykładzie penitencjałów polskich, portugalskich i hiszpańskich) s. 307–317; Kowalski Waldemar: „Walking he preferred before talking”. Roger Haydock, apostoł światłości w siedemnastowiecznej Anglii s. 319–330.

3359. STASIEWICZ Krystyna: Bieg czasów zawiera w sobie rozmaite zdarzenia. Studia o Krasickim. Olsztyn 2014 Pracownia Wydawnicza „ElSet” 8° ss. 122, nlb. 2.

Ignacy Krasicki (1735–1801).

3360. STEFAN Żeromski. Kim był? Kim jest? Materiały ogólnopolskiej konferencji naukowej, Kielce, 2–4 października 2014 r. Pod red. Zdzisława Jerzego Adamczyka. Kielce 2015 WBP im. Witolda Gombrowicza 8° ss. 480.

Z treści: Dąbrowski Andrzej: Słowo wstępne s. 9–10; Ziejka Franciszek: Stefan Żeromski – spowiednik duszy narodu s. 13–32; Obsulewicz Beata K.: O ogrodach Stefana Żeromskiego s. 33–46; Ławski Jarosław: Żeromski. Pisarz środkowoeuropejski s. 47–63; Utkowska Beata: „Mówią swoje cudzymi słowami”. Żeromski i kultura remiksu s. 64–75; Gierszewska Barbara Lena: Filmowy świat według Żeromskiego s. 98–115; Gabryś-Sławińska Monika: Stefana Żeromskiego otwieranie się na kulturę popularną – scenariusz filmowy „Wieczna fala” s. 116–128; Janicka Anna: Czy Żeromski był „poetą powstania styczniowego”? Wokół tez Juliusza Kleina s. 129–138; Żmudziak Magdalena: Soplicowo utracone? Echa wspomnień rodzinnego domu w twórczości Stefana Żeromskiego s. 157–166; Jaworski Krzysztof: Stefan Żeromski wobec nowych kierunków literackich na progu niepodległości – ze szczególnym uwzględnieniem futuryzmu s. 167–181; Sztachelska Jolanta: Legiony Sienkiewicza i Żeromskiego s. 210–227; Zalewska Agata: Kim była a/i kim jest Ewa Pobratyńska. „Dzieje grzechu” wczoraj i dzisiaj s. 228–243; Dzikowski Marcin: Laboratorium czy obserwatorium? Stefana Żeromskiego projekt instytucji idealnej s. 279–291; Paszek Jerzy: Chiazmy Żeromskiego: od niepoczytalnej popularności do niepopularnej niepoczytalności s. 295–300; Mazan Bogdan: Kim był Stefan Żeromski dla Posła Prawdy? s. 301–320; Bator Monika: „Dzieje grzechu”, „Wierna rzeka” i „Przedwiośnie” na ekranie – filmowy Żeromski w oczach krytyki s. 334–347; Pawłowski Łukasz: Żeromski w perspektywie końca lat 30. Między modernizacją a ideologią s. 348–357; Wejs-Milewska Violetta: W 100-lecie urodzin Żeromskiego. Głos z emigracji s. 358–366; Kościwicz Katarzyna: Żeromski socrealistyczny? O adaptacji scenicznej „Grzechu” z 1951 roku dokonanej przez Leona Kruczkowskiego s. 367–374; Adamczyk Z. J.: Boje Stanisława Pignonia o pełne wydanie utworów Stefana Żeromskiego

s. 375–392; Żak Stanisław: Spór o „Przedwiośnie” – wczoraj i dziś s. 393–407; Czerna Tatiana: Według córki. Postać Stefana Żeromskiego we wspomnieniach Moniki Żeromskiej s. 408–416; Rosiński Piotr: Listy malarzy, rzeźbiarzy, architektów do Stefana Żeromskiego jako źródła do badania historii sztuki s. 417–426.

3361. STEFAN Żeromski – 90 rocznica śmierci. Red. Maria Szewczyk. Warszawa 2015 Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego 8° ss. 100. (Zeszyty Stowarzyszenia im. Stefana Żeromskiego; 5).

Z treści: Handke Kwiryna: Autoportret Stefana Żeromskiego słowem malowany s. 11–28; Sobolewska Katarzyna: Architekt Stefan Ż. Sny, obsesje, projekty i realizacje s. 29–39; Piotrowicz Anna: Słownictwo życia towarzyskiego w twórczości Stefana Żeromskiego na tle leksyki XIX wieku s. 40–54; Załączny Jolanta: Biografia wpisana w historię – Stefan Żeromski w Muzeum Niepodległości w Warszawie s. 55–64; Handke Monika: Bretania sto lat temu s. 65–70; Wybór prac dotyczących życia i twórczości Stefana Żeromskiego – uzupełnienie. Oprac. Monika Gabryś-Sławińska s. 85–88.

3362. STELIGNOWSKA Barbara: „Modernizm kobiecy” w literaturach słowiańskich (na przykładzie twórczości Marii Komornickiej [1876–1949] i Anny Mar). Siedlce 2015 Stow. Tutajteraz 8° ss. 225, il.

3363. STILLER Robert Reuven: Abecadło żydowskich pisarzy z Polski. Kraków 2015 Vis-à-vis Etiuda 8° ss. 236, nlb. 3.

XIX–XXI w.

3364. STUDIA o Mickiewiczu. W 160 rocznicę śmierci poety. Pod red. Jerzego Fiecki i Krzysztofa Trybusia. Poznań 2015 Wydaw. „Poznańskie Studia Polonistyczne” 8° ss. 376, sum. (Biblioteka Literacka „Poznańskich Studiów Polonistycznych”; t. 69) (Prace Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza).

Z treści: Trybuś K.: Profecja i pamięć. O „Księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego” raz jeszcze s. 185–210; Fiecko J.: Bałkany i Mickiewicz w okresie Wiosny Ludów (1848–1849). Aspekty chorwackie s. 211–230; Dambek-Giallelis Zofia: Płaszcz Mickiewicza s. 231–250; Junkiert Maciej: Niemieckie źródła do wykładów lozańskich Mickiewicza ([Friedrich August] Wolf – [Friedrich] Ast – [Friedrich] Schlegel) s. 311–339; Nowakowska Dagmara: Indie romantyków. Przypadek Adama Mickiewicza s. 341–366.

3365. SULIMOWICZ Anna: Nieznany przekład „Roty” na język karaïmski. *Almanach Karaïmski*. [T.] 4: 2015 s. 101–116, sum.

Autorstwa Leona Eszwowicza (1887–1947).

3366. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA Ewa: Romantyzm „brulionowy”. Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Kard. Stefana Wyszyńskiego 8° ss. 580, il.

3367. SZCZĘSNA Justyna: Poetyckie światy. Studia o poezji polskiej po roku 1939. Poznań 2015 Silva Rerum 8° ss. 237.

3368. SZOSTEK Teresa: Profesor Jerzy Woronczak [1923–2003] w Instytucie Badań Literackich PAN (1953–1993). *Rozprawy Komisji Jęz.* [Wrocław]. [T.] 41: 2015 s. 5–11, sum.

3369. SZTACHELSKA Joanna: Zabijanie klasyków. Studia i szkice. Białystok 2015 Wydaw. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 422, nlb. 1, sum.

XIX–XX w.

3370. SZYMBORSKA Wisława: Wszystkie lektury nadobowiązkowe. Red. Artur Czesak. Kraków 2015 Znak 8° ss. 845, nlb. 2.

3371. ŚCIEŻKAMI pisarzy. T. 1: Studia i szkice o Krakowie. Red. Anna Grochowska, Malwina Mus. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 218, nlb. 1, il., sum.

Z treści: Grochowska A., Mus M.: Słowo wstępne s. 7–9; Magiera Agata: Krakowskie wspomnienia z dzieciństwa w biografistyce literackiej. Śladami Karola Estreichera młodszego s. 11–20; Boruszkowska Iwona, Pieczek Urszula: Ukraińscy pisarze na krakowskim bruku – polsko-ukraińskie przyjaźnie i fascynacje literackie przełomu XIX/XX wieku s. 21–34; Skolik Joanna: Subtelność, efemeryczność, nieoczywistość – specyfika literackiego śladu Josepha Conrada w przestrzeni miejskiej Warszawy i Krakowa s. 35–45; Grzybowska Katarzyna: Miałem kiedyś dom... Poznawanie żydowskiego Kazimierza poprzez twórczość Mordechaja Gebirtiga s. 47–60; Orlińska-Frymus Urszula: Floriańska 10. Mistyka miejsca Henryka Voglera s. 61–73; Wroniszewski Maksymilian: Krakowskie ścieżki Tadeusza Różewicza s. 75–85; Grochowska A.: Krupnicza. Ulica, którą upodobały sobie Muzy s. 87–100; Suchojad Izabela: Zamknięte Miasto. Kraków w „Chochołach” Wita Szostaka s. 101–110; Kozyra Aneta: Miasto kroków. Krokami Wita Szostaka po Krakowie „Chochołów” s. 111–127; Pudełko Agnieszka: „Krakowski realizm knajpiany” – krakowskie knajpy w literaturze po 1989 roku s. 161–173.

Toż. T. 2: Miasto jako przestrzeń twórców. Kraków 2015 ss. 256, sum.

Z treści: Dauksza Agnieszka: Zawód: reporterka. O Wandzie Melcer, zaangażowanej spacerowiczce s. 7–16; Potasińska Paulina: Warszawskie lwy Jarosława Abramowa-Newerlego. O wpływie miasta na autokreację bohatera s. 17–28; Olczak Katarzyna: „Dziecko SPATiF-u”, czyli warszawskie życie Janusza Głowackiego s. 45–57; Kołodziej Karolina: Miejska przestrzeń pisarzy i literatury. Casus Piotrkowskiej [w Łodzi] s. 67–78; Adamczewska Izabella: Prorok, antropolog i społecznik w Łodzi, „mieście przeklętym” s. 79–92; Weźgowiec Barbara: Chwin i Gdańsk: o relacjach między miastem i pisarzem s. 93–109; Antoniuk Mateusz: ...w ciemnym hotelu, w mieście Wrocławiu. O wrocławskim przystanku Czesława Miłosza s. 111–126; Murlikiewicz Daria: Wrocław – miasto spotkań i... ogrodów. Stolica Dolnego Śląska w poetyckiej twórczości Tadeusza Różewicza s. 127–142; Pawełczak Maria: „Lwów jest wszędzie”. (Geo)poetyckie zamieszkiwanie świata w twórczości Adama Zagajewskiego s. 185–195; Szkaradnik Katarzyna: Cieszyn jak dmuchawiec. Z Kornelem Filipowiczem znad Olzy w świat i z powrotem s. 211–223; Pekaniec Anna: Miasto (w) pamięci. Przemyskie wspomnienia Jadwigi Gamskiej-Łempickiej s. 225–234.

3372. ŚWIATY oświeconych i romantycznych. Doświadczenia, uczucia, wyobraźnia. Pod red. Bożeny Mazurkowej. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 312, il., sum., rês. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3343).

Treść: Mazurkowa B.: Słowo wstępne s. 7–11; Dąbrowski Roman: O koncepcji naśladowania natury w refleksji estetyczno-literackiej oświecenia s. 13–33; Durbas Małgorzata: Genius loci lotaryńskich ogrodów króla Stanisława Leszczyńskiego w XVIII wieku s. 35–65; Marcinkowska Małgorzata: Wizja groźnych i destrukcyjnych sił natury w dawnych modlitwach s. 67–82; Kowalik Justyna A.: Jędrzeja Kitowicza dialog z czytelnikiem w „Opisie obyczajów za panowania Augusta III” s. 83–98; Piotrowski Dariusz: Uwarunkowania i projekcje relacji cudzoziemców o czystości i higienie w Rzeczypospolitej XVIII wieku s. 99–115; Kocela Weronika: O zaleceniach i przestrożach dla przyszłych matek w poradnikach medycznych z drugiej połowy XVIII wieku s. 117–132; Dźwiniel Dominika: O kategorii obcości w „Procederze podróży i życia mego awantur” Reginy Salomei Pilsztynowej s. 133–153; Dąbrowski Szymon Piotr: Wizja przestrzeni eschatologicznych w „Teatrum myśli...” [1780] Wenantego Tyszkowskiego s. 155–175; Dąbrowski R.: O nadprzyrodzonych inspiracjach działań bohaterów w oświeceniowej epice heroicznej i heroikomicznej s. 177–195; Norkowska Aleksandra: Obraz miasta i wsi w „Szczęśliwości życia wiejskiego” Mikołaja Jaśkiewicza [1717–1779] s. 197–215; Głazewski Jacek: Paryż we wspomnieniach Henrietty-Luizy d’Oberkirch s. 217–232; Lisicka Małgorzata: Życie Warszawy oczami Stanisława Kostki Potockiego s. 233–260; Mazurkowa B.: Sfera intymnych uczuć i myśli w zapiskach Walerii Tarnowskiej [1782–1849] na podróży szlakiem s. 261–282; Kałuża Magdalena: Symbolika śmierci w fantastycznym świecie „Rusałki...” Oresta Somowa [1793–1833] s. 283–300.

3373. ŚWIERKOSZ Krystyna: Na fali. Portret biograficzny Stanisławy Fleszarowej-Muskat [1919–1989]. Gdańsk 2014 Oskar 8° ss. 355, nlb. 10, il.

Rec.: Wroniszewski Maksymilian: Na tropie Fleszarowej-Muskat. *Roczn. Sopotki*. R. 26: 2015 s. 148–151.

3374. TARNOWSKI Stanisław: Zygmunt Krasiński [1812–1859]. Wstęp Andrzej Waśko. Kraków 2014 Ośr. Myśli Polit. 8° ss. XXVI, nlb. 2, 707. (Tradycja i Kultura; 2).

3375. TO ŻYCIE tylko cieniem jest przelotnym... Pamięci Stanisława Barańczaka. Pod red. Ewy Kujawskiej-Lis. Olsztyn 2015 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 176, il., sum.

Z treści: Kujawska-Lis E.: Zamiast wstępu – Słowa, słowa, słowa... Stanisław Barańczak (13.11.1946–26.12.2014) s. 7–11; Fabiszak Jacek: Stanisław Barańczak: barok a sprawa angielska s. 13–22; Korzeniowska Aniela: Stanisław Barańczak a poezja szkocka s. 23–37; Bibliografia prac Stanisława Barańczaka. Zebrała E. Kujawska-Lis s. 165–171.

3376. TOMKOWSKI Jan: Najkrótsza historia literatury polskiej. Warszawa 2015 Wydaw. 2 Kolory 8° ss. 220, il.

3377. TONIAK Ewa: Śmierć bohatera. Motyw śmierci heroicznej w polskiej sztuce i literaturze od powstania kościuszkowskiego do manifestacji 1861. Gdańsk 2015 Wydaw. Słowo/Obraz Terytoria 8° ss. 251, nlb. 3, il. (Wiek XIX; t. 6).

3378. TRADITIONAL orient, modern orient. Literary studies. Co-ed. by Adam Bednarczyk, Magdalena Kubarek, Maciej Szatkowski. Toruń 2015 Wydaw. Nauk UMK 8° ss. 162, il. (Orient in Literature – Literature of the Orient; no 3).

Z treści: Bednarczyk A., Kubarek M., Szatkowski M.: The dialogue of modernity and tradition in literature: a proposal for a redefinition in the context of the Orient and orientalism s. 7–20; Lewicka Magdalena: Arabic linguistic layer of the writings of Grand Duchy of Lithuania as exemplified by Tafsir of Alytus s. 37–67; Milewska Iwona: „Sāvitrī” – an Indian story of a faithful wife as shown in Polish literary sources s. 109–129.

3379. TROŚCIŃSKI Grzegorz: Pieśń o Krzyżu i jej nieznaną późnośredniowieczny przekaz. Z zagadnień polskojęzycznego zasobu literackich pozdrowień Krzyża. *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 1 s. 23–44, sum.

Rękopis w inkunabule z ok. 1480–1490 r. z Bibl. Diec. w Sandomierzu.

3380. TRZEMKOWSKI Paweł: Izrael Sztern [1894–ok. 1942] – poeta osobny i jego dzieło. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 27: 2013 s. 518–529, sum.

3381. TUWIM współczesny. Szkice o twórczości Juliana Tuwima. Pod red. Marii Makaruk. Warszawa 2015 Wyd. Polonistyki Uniw. Warszawskiego 8° ss. 191, nlb. 1.

Z treści: Makaruk M.: Tuwimowskie jubileusze s. 7–9; Matuszewski Ryszard: Wspomnienie o Julianie Tuwimie s. 11–25; Sawicka Jadwiga: Tuwim w ogniu polemik, ataków i krytyki s. 27–36; Głowiński Michał: Tuwim po latach s. 37–43; Januszewski Tadeusz: Dziesięć lat później s. 45–51; Jermalonek Tomasz: Poeta polityczny, poeta liryczny... – Kilka uwag o powojennej twórczości Juliana Tuwima s. 109–118.

3382. TWÓRCZOŚĆ niepoznana. Szkice o literaturze. Pod red. Joanny Grądziel-Wójcik, Agnieszki Kwiatkowskiej i Lucyny Marzec. Kraków 2015 Pasaże 8° ss. 373, nlb. 1, sum.

Z treści: Zawiszewska Agata: Siostra Szekspira, czyli Irena Tuwim s. 29–51; Poppa Angelika: Siostra znanej siostry czy poetka nieusłyszana? Twórczość Barbary Czerwijowskiej s. 52–62; Czerna Tatiana: „Mieć własną, nie narzuconą mi duszę”. O Marii Bunin-Kasprowiczowej i jej twórczości pozornie niepoznanej s. 87–101; Panek Sylwia: Gesty nie tylko niepoznane. [Karol] Irzykowski – [Zofia] Nałkowska s. 102–124; Gosk Hanna: Niepoznana proza krytyka. Studium jednego przypadku s. 125–133; Bednarek Magdalena: Nic, które łączy kobiety. O prozie Barbary Czałczyńskiej s. 134–150; Sołtys-Lewandowska Edyta: Edy Ostrowskiej dziennik niepoznany. „Oto stoję przed tobą w deszczu ciała” w świetle niepublikowanych listów s. 151–165; Karwowska Bożena: Elżbieta Czyżewska po obu stronach Atlantyku, czyli ukradzioną autobiograficzną narracją s. 166–177; Filipowicz-Tokarska Ksymena: Recepcja krytycznoliteracka twórczości Ireny Dowgielewicz s. 178–189; Pokrzywniak Józef Tomasz: [Ignacy] Krasicki i kobiety s. 193–203; Marzec L.: Motyw niepoznany: narty w literaturze i kulturze polskiej od 1939 r. s. 340–357.

3383. TYGIELSKI Wojciech: Podróżopisarstwo historyczne. *Barok.* [R.] 21: 2014 [nr] 2 s. 13–46, sum. XV–XIX w.

3384. U BRZEGÓW Leopolda Tyrmanda. Red. nauk. Marek Górka. Koszalin 2015 Wydaw. Uczelniane Politech. Koszalińskiej 8° ss. 384. Wyd. Humanist. Politech. Koszalińska. (Monografia; nr 306).

Z treści: Jagoda Barbara: Dalekie rejsy Leopolda Tyrmanda [1920–1985]. Refleksje o kulturze we wczesnej publicystyce emigracyjnej s. 9–32; Szewczyk[-Haake] Katarzyna: Filmowy dorobek Tyrmanda. Rola twórczości filmowej, zrealizowanych i niezrealizowanych projektów artystycznych s. 33–81; Kołos Sylwia: Obywatel Tyrmand. O wizerunku Leopolda Tyrmanda w polskim filmie dokumentalnym s. 83–97; Zatką Natalia: Przyjaciół i wróg: na co dzień, okazjonalnie, po ćwiartce wódki. Leopolda Tyrmanda relacje z mężczyznami i portrety (własnej) męskości s. 99–146; Jeziorkowska-Polakowska Anna: Zupełnie zwyczajne niezwykle losy „flâneura” – „Filipa” Leopolda Tyrmanda s. 147–174; Krzysztań Bartłomiej: Odnależć

niewypowiedziane. Leopold Tyrmand i tożsamość żydowska s. 175–189; Baszczak Błażej: Leopold Tyrmand – szkic do portretu socjologicznego s. 213–236; Górka M.: Tyrmand w oparach komunizmu. Interpretacja „Dziennika 1954” s. 237–263; Lubelski Jakub: Arogancka elegancja czyli „rozkosze konserwatyzmu”. Notatki o Leopoldzie Tyrmandzie s. 267–283; Szarota Piotr: O modzie, elegancji i kolorowych skarpetkach s. 285–298; Bzowska Katarzyna: Buntownik z wyboru czyli kalejdoskop masek Leopolda Tyrmanda s. 299–314; Czapska Eliza: Warszawa Tyrmanda na podstawie „Dziennika” i „Złego” s. 341–367.

3385. UBERTOWSKA Aleksandra: *Holokaust. Auto(tanato)grafie*. Warszawa 2014 IBL PAN. Wydaw. 8° ss. 367, il. (Nowa Humanistyka; t. 15).

Rec.: Wolski Paweł, *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 648–655.

3386. URBANOWSKI Maciej: Kilka uwag o Polaku-katoliku w prozie Floriana Czarnyszewicza [1900–1964]. *Arcana*. Nr 125: 2015 s. 190–197.

3387. W PODRÓŻY za słowem. Księga pamiątkowa z okazji Jubileuszu 70-lecia urodzin profesora Emila Tokarza [ur. 1944]. Red. nauk. Mateusz Warchał. Bielsko-Biała 2014 Wydaw. Nauk. Akad. Techniczno-Humanist. 8° ss. 348, il., streszcz., sum.

Z treści: Warchał M.: Wprowadzenie s. 7–10; Bibliografia prac profesora Emila Tokarza s. 11–18; Borovnik Silvija: Nauka jest czymś, co może zaczekać s. 19–25; Łapicz Czesław: Czy piśmiennictwo Tatarów-muzułmanów Wielkiego Księstwa Litewskiego jest słowiańskim aljamiado? s. 59–70; Kowalik-Kaleta Zofia: Kształtowanie się nazwisk chłopskich – XVI–XVIII wiek s. 79–100; Bernacki Marek: Czesława Miłosza sztuka dialogu w przestrzeni pogranicza s. 211–220.

3388. W STRONĘ Norwida. Prace Warszawskiego Koła Norwidologicznego dedykowane Profesor Jadwidze Puzyninie. Red. Tomasz Korpysz, Marta Ewa Rogowska. Warszawa 2015 Wyd. Polonistyki Uniw. Warszawskiego 8° ss. 107, il.

Z treści: Korpysz T., Rogowska M. E.: Za wstęp. Kilka słów o Warszawskim Kole Norwidologicznym s. 7–10; Markowska Helena: „Epizod” z dziejów Warszawskiego Koła Norwidologicznego – o jednym wierszu Cypriana Norwida s. 37–44; Rogowska M. E.: O „Rozprawkach epistolarnych” i rozprawce epistolarnej, czyli kłopoty z Norwidowskimi drobiazgami prozą s. 65–72; Korpysz T.: „Humor” w pismach Cypriana Norwida s. 89–103.

3389. WASILEWSKA Alicja: Od Arkadii do Golgoty – refleksje na temat Kresów w literaturze polskiej. *Roczn. Tow. Nauk. Płockiego*. T. 7: 2015 s. 306–320, sum.

XIX–XX w.

3390. WASYLKOWSKI Janusz: Najbardziej lwowski z lwowskich pisarzy. Kornel Makuszyński (1884–1953). *Roczn. Lwowski*. 2012/2013 [dr.:] 2014 s. 135–154.

3391. WAŚKO Andrzej: Historia według poetów. Myślenie metahistoryczne w literaturze polskiej (1764–1848). Kraków 2015 Arcana 8° ss. 514, nlb. 1. (Arkana Literatury).

3392. WEJS-MILEWSKA Violetta: Elżbieta Feliksiak. Życie i twórczość (1937–2015). *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 1 s. 153–161, sum.

Antropolog literatury, tłumaczka i wydawca.

3393. WERES Andrzej: Dzieła rabinów zabłudowskich. *Roczn. Zabłudowski*. T. 7: 2014 s. 20–37.

XVII–XIX w.

3394. WERNER Mateusz: Nieprzemysłane doświadczenie Wielkiej Wojny w piśmiennictwie polskim. *Roczn. Historii Sztuki*. T. 40: 2015 s. 49–59, sum.

I wojna światowa w literaturze polskiej.

3395. WIDNOKRĘGI literatury, wielogłosy krytyki. Prace ofiarowane profesor Teresie Walas. Red. Tomasz Kunz, Anna Łepkowska, Ryszard Nycz, Magdalena Popiel. Kraków 2015 Wydaw. UJ 8° ss. 506, nlb. 1, tabl. 1, il.

Z treści: Wysłouch Seweryna: Teresy Walas boje o inną historię literatury s. 9–17; Rogatko Bogdan: Czy istniał polski dekadentyzm? Lekcja czytania 2014 s. 43–50; Borowski Andrzej: „Genus humilis”: popularność – ludowość – pospolitość s. 65–74; Bachórz Józef: „Źle być Żydem, źle mechesem...” s. 171–179; Tomasiak Wojciech: Przepisywanie katastrofy. Rzecz nie o Smoleńsku s. 181–203; Ziejka Franciszek: Pani Orzeszkowa święciła w sobotę wielki tryumf... (O duchowej obecności autorki „Bene nati” w Krakowie przełomu XIX–XX wieku) s. 205–227; Michalik Jan: Dyrektor teatru kierownikiem redakcji s. 229–244; Święch Jerzy: Baudelaire po raz pierwszy s. 245–264; Popiel M.: Modernizm w rodzinnym portrecie, czyli ojciec Witkacego i syn Witkiewicza s. 265–279; Matuszek Gabriela: Jak dekadent Przybyszewski przekształcił się w Gdańsku w urzędnika patriotę s. 281–294; Małochleb Paulina: „Świat po bajce jest siny”, czyli Szymborska po wojnie s. 381–388; Teresa Walas – biobibliografia (sporządził Marian Zaczyński) s. 431–491.

3396. WIEK XVIII (nie tylko) w szkole. Literatura, historia, kultura, sztuka. Pod red. Bożeny Mazurkowej; z udziałem Małgorzaty Marcinkowskiej. Katowice 2013.

Rec.: Falska Magdalena: Niestandardowo o Oświeceniu. *Napis*. Ser. 20: 2015 s. 281–284.

3397. WITKACY w kontekstach. Stanisław Ignacy Witkiewicz a kryzys metafizyki. Pod red. Teresy Pękali. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 404, il.

Z treści: Garlej Beata: „Rozmowy istotne” Witkiewicza z Ingardenem s. 75–87; Kozak Liliana: Portrety Witkacego twarze niepokoju s. 209–219; Niedziałkowska Dorota: Autoportrety rosyjskie w kontekstach s. 221–239; Pawlak Przemysław: Narodziny biocybernetyki źródłem Witkacowskiego katastrofizmu s. 271–284; Tarnowski Józef: Europeizacja polskiej sztuki i estetyki a Witkacy s. 315–337; Łyszcz Kazimierz: Witkacy jako turysta s. 339–357; Mirski Włodzimierz: Moja droga do fascynacji Witkacym jako zaprzeczenie zmierzchu metafizyki s. 359–376.

3398. WŁADYSŁAW Orkan. Piewca Gorców i Podhala. Red. nauk. Bolesław Faron. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Wierchy”. Centr. Ośr. Turystyki Górskiej PTTK 8° ss. 339, nlb. 1, il., sum. (Pro Memoria).

Z treści: Faron B.: Od redaktora s. 5–7; Olszewska Maria Jolanta: Skazany na klęskę, czyli smutny koniec Franka Rakoczego s. 9–32; Gajda Kazimierz: Wina i kara w świetle listów Orkana z lat 1903–1909 s. 33–48; Bujnicki Tadeusz: Orkan i Sienkiewicz. Dwie koncepcje powieści historycznej s. 63–76; Budrewicz Tadeusz: Kostka Napierski – przeoczone konteksty polityczne powieści s. 77–92; Ogonowska Agnieszka: Teoria dialogowego „Ja” w badaniu listów Władysława Orkana. Propozycja badań s. 93–108; Brodacki Grzegorz: Listy Władysława Orkana do rodziny od roku 1911 do lipca 1914 s. 109–118; Linkner Tadeusz: Orkana głos znad morza s. 131–146; Jazownik Maria: Władysława Orkana poglądy na literaturę i sztukę w świetle jego prac krytycznoliterackich i korespondencji s. 165–186; Głogowska-Gryziecka Barbara: Pejzaże gorczańskie i włoskie wpisane w twórczość Władysława Orkana s. 187–204; Mlekodaj Anna: Władysława Orkana sąd nad góralami s. 223–230; Ceklarz Katarzyna: Trudne relacje pionierów chłopskiej inteligencji na przykładzie Władysława Orkana i Sebastiana Flizaka s. 231–248; Budrewicz Zofia: Orkan (w) szkole międzywojennej s. 249–268; Matras-Mastalerz Wanda: Pamięć o Władysławie Orkanie i Zosi Smreczyńskiej w edukacji regionalnej w szkołach i instytucjach kultury miasta Limanowa s. 269–282; Nieć Grzegorz, Podnieśński Paweł: Książki, czasopisma, druki ulotne i dokumenty dotyczące Władysława Orkana w obiegu antykwarycznym i na wtórnym rynku książki s. 283–294; Skoczek Tadeusz: Nagroda im. Władysława Orkana. Spadkobiercy idei twórcy regionalizmu polskiego s. 295–312.

3399. WŁADYSŁAW Stanisław Reymont [1867–1925]. Pierwszy noblista Niepodległej. Red. nauk. Ewa Koralewska, Janusz Gmitruk. Warszawa 2015 MHPRL 8° ss. 238, nlb. 1, il. MHPRL. Częściowo materiały z konferencji nauk. pt. „Władysław Stanisław Reymont – pierwszy noblista Niepodległej”, Warszawa, 17 XI 2014 r.

Z treści: Gmitruk J.: Wstęp s. 9–11; Ziejka Franciszek: Światowe echa „Chłopów” Władysława Stanisława Reymonta s. 15–29; Koralewska E.: W drodze do Nagrody Nobla – nadzieje i rozczarowania Władysława Stanisława Reymonta s. 31–41; Gmitruk J.: Więzy Władysława Stanisława Reymonta z polskim ruchem ludowym s. 43–59; Drozdowski Marian Marek: Miejsce Władysława Reymonta w polskich środowiskach twórczych s. 61–69; Ordon Longin: Kościuszkowska trylogia Władysława Stanisława Reymonta s. 71–80; Engelgard Jan: Władysław Reymont i Roman Dmowski s. 81–97; Pajek Aleksandra: Echa twórczości Władysława Stanisława Reymonta w Brazylii s. 99–107; Bednarzak-Libera Mirosława: Szkoły imienia Władysława Stanisława Reymonta miejscami upamiętniania pierwszego noblisty Niepodległej s. 109–131; Łaska Danuta: Ogólnopolski Klub

Szkół Reymontowskich oraz Ogólnopolski Konkurs Recytatorski „Mówimy Reymontem” s. 133–138; Murgrabia Jerzy: Muzeum Regionalne im. W. S. Reymonta w Lipcach Reymontowskich s. 139–154; Lam Stanisław: Laureat Nobla Wł. St. Reymont i kilka jego zwierzeń s. 155–163.

3400. WOLAK Leokadia, Bal Aleksandra: Dwie pieczęcie. Ocieka–Ostrów–Kamionka 2015 Agencja Reklamowa StudioPixel; na zlec. Gm. Centrum Kultury i Sportu 8° ss. 90, il.

Wilhelm Mach (1917–1965).

3401. WRÓBEL Elżbieta: Dwudziestolecie znane i nieznanne. Szkice o prozie międzywojennej. Częstochowa 2012.

Rec.: Cieślak Jarosław: Nieznane oblicza Dwudziestolecia. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Filologia Pol., Historia i Teoria Literatury. [T.] 13: 2013 s. 199–202.

3402. WSPÓŁCZESNY i dawny obraz kobiety w języku i literaturze. Pod red. Leonardy Mariak i Joanny Rychter. Szczecin 2015 Volumina.pl Daniel Krzanowski 8° ss. 393, il., sum.

Z treści: Dziugiel-Łaguna Magdalena: Kobiety duchem strojone. O kobiecości w dojrzałej prozie Elizy Orzeszkowej s. 23–35; Jankowiak Lucyna Agnieszka: Kobieta w XVI-wiecznych słownikach Bartłomieja z Bydgoszczy (1532 i 1544) s. 71–86; Jazownik Maria: Kobiety autorki w krakowskim „Życiu” s. 87–106; Kosicka-Pajewska Aleksandra: Mistrzynie życia, twórczynie kultury, patriotki. Izabela Czartoryska, Maria Potocka, Maria Lubomirska s. 121–130; Krzysztofik Małgorzata: Staropolski dyskurs o paradygmacie kobiecości w „Kazaniach pogrzebnych” Aleksandra Lorencowicza (1670) s. 131–140; Kuligowska-Korzeniewska Anna: „Tyś powstańca pokochała – Pobłogosław stal!” Wizerunek kobiet w dramatach o powstaniu styczniowym s. 141–169; Mariak L.: „Żaba” i „Mgła” – językowy wizerunek Jadwigi Janczewskiej na podstawie listów prywatnych Henryka Sienkiewicza (cechy charakteru, postawy) s. 181–190; Migdał Jolanta: „Kobieta, niewiasta, białogłowa” według leksykografów s. 191–198; Pajewska Ewa: Kobiety na rynku pracy w latach 1936–1939 na Pomorzu w świetle ogłoszeń zamieszczonych na łamach „Gazety Gdańskiej” s. 229–245; Przyklenk Joanna: Między tradycją a innowacją – obraz kobiety w polskojęzycznej prasie Górnego Śląska przełomu XIX i XX wieku s. 261–271; Tomala Karolina: Nazwy zawodowe kobiet w perspektywie historycznej s. 321–329; Walczak Bogdan: Historyk języka polskiego o „kobiecie” s. 331–338; Zawiszewska Agata: Emancypacja córek w publicystyce społecznej Pauliny Kuczalskiej-Reinschmit s. 369–379.

3403. WYPOWIEDZI zalecające w książce dawnej i współczesnej. Pod red. Marioli Jarczykowej i Bożeny Mazurkowej z udziałem Małgorzaty Marcinkowskiej. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 311, nlb. 1, sum., rés. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3326).

Z treści: Jarczykowa M.: Zalecenia staropolskich edycji przekładów Księgi Psalmów s. 47–69; Kuran Michał: O wypowiedziach zalecających w polskich kronikach z XVI i początku XVII wieku s. 71–115; Rak Iwona: O zalecających aspektach elementów ramowych w staropolskich edycjach dwóch postylli Jakuba Wujka s. 117–129; Sitkova Anna: O tekstach zalecających w postylli Marcina Białobrzeskiego s. 131–142; Drożdżewicz Monika: Teksty zalecające w polskich mesjadach pasyjnych z XVII wieku s. 143–156; Malińska Anna: Projektowanie kręgu odbiorców i procesu lektury w pasyjnym tryptyku Augustyna Rakiewicza s. 157–168; Mazurkowa B.: O wypowiedziach zalecających w polskich drukach z drugiej połowy XVIII wieku s. 169–193; Marcinkowska M.: Zalecające aspekty przedmów do modlitewników z XVIII stulecia s. 195–206; Piecuch Małgorzata: Zachęty do lektury „Kazań sejmowych” Piotra Skargi w przedmowach z XIX wieku s. 207–224; Sołczyk Beata: O wypowiedziach zalecających w edycjach dramatów autorek z pierwszej połowy XIX wieku s. 225–243; Stanisław Marek: Topika skromności w autorskich przedmowach do zbiorów lirycznych z pierwszej połowy XIX wieku s. 245–281; Banaś-Korniak Teresa: Dawne i współczesne zachęty do lektury siedemnastowiecznego przekładu pieśni Horacego s. 283–300.

3404. ZABIELSKI Łukasz: Meandry antyromantyczności. Kajetan Koźmian i romantycy polscy. Kraków 2015 Collegium Columbinum 8° ss. 399, il. (Biblioteka Tradycji; nr 142).

3405. ZAKRZEWSKA Bożena: Treści patriotyczne w literaturze jasnogórskiej do XVII w. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 379–396, Zsfg.

Od XV w.

3406. ZAWADZKI Robert K.: Wawrzyniec Korwin [ok. 1465–1527] – życie i twórczość renesansowego humanisty (studium, tekst łaciński, komentarz i przekład). Częstochowa 2013.

Rec.: Winiarczyk Marek, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 141–146.

3407. ZIEJKA Franciszek: „Chłopi” Władysława S. Reymonta w drodze do światowej sławy. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 1 s. 121–142, sum., Zsfg., rez.

Od 1897 r.

3408. ZURLI Arael: Bagienna niezapominajka. Nieznane życie Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej [1891–1945]. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 292, nlb. 4.

3409. ŻEROMSKI. Piękno i wolność. Studia. Idea i układ t. Jarosław Ławski; red. nauk. Anna Janicka, Iwona E. Rusek, Grzegorz Czerwiński. Białystok–Rapperswil 2015 Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego; Katedra Badań Filol. „Wschód-Zachód”. Wydz. Filol. Uniw. w Białymstoku; Muzeum Pol. 8° ss. 537, nlb. 5, il., sum. (Przełomy, Pogranicza. Studia literackie; 10).

Z treści: Rosiński Piotr: Stefan Żeromski i sztuka Artura Grotgera s. 19–31; Wydrycka Anna: Ideał kobiety a bohaterki Żeromskiego – fragmenty dyskusji młodopolskiej krytyki s. 33–42; Karpowicz-Słowikowska Sylwia: „Szorstka przyjaźń”. Żeromski i Prus – korespondencyjnie s. 43–64; Kalinowska Anna: O artyście i ojczyźnie. Paralele tematyczne w małych formach prozatorskich Elizy Orzeszkowej i Stefana Żeromskiego s. 65–85; Mucha Bogusław: Od hetmana do artysty operowego. Wybitni Ukraińcy w „Dziennikach” Żeromskiego s. 95–101; Bajko Marcin: Żeromski o Micińskim, Miciński o Żeromskim s. 103–115; Jaworski Krzysztof: Stefan Żeromski i futurocy s. 117–130; Kaźmierczyk Zbigniew: Stefan Żeromski wobec tradycji polskiego partykularyzmu („dług przeklęty” bohaterów jako ewokacja tradycji romantycznej) s. 173–183; Snopek Jerzy: Żeromski wobec Rosji. Uwagi wstępne s. 185–190; Kołbuk Witold: Stefan Żeromski wobec kwestii prześladowania unitów podlasko-chełmskich s. 191–199; Mrowcewicz Joanna: Inteligencji sprawy wstydlive. Stefan Żeromski i duchy s. 223–232; Górka Urszula: „Dwaj ci bogowie, dwa te duchy toczą we mnie bój zacięty” – o nowoczesnej świadomości Stefana Żeromskiego na podstawie jego „Dzienników” s. 275–290; Dzikowski Marcin: O pewnej zapomnianej „Niedzieli”, polemicznym artyzmie i międzyludzkim braterstwie s. 291–308; Wąsacz Agata: „Geniusz Napoleona” i sprawa polska w twórczości Stefana Żeromskiego s. 315–339; Kołtoniak Adrian: Żeromski Ignacego Matuszewskiego s. 361–371; Olszewska Maria Jolanta: Twórczość Stefana Żeromskiego w krytycznym odbiorze Adama Grzymały-Siedleckiego s. 373–399; Nawrocka Ewa: Stefan Żeromski w oczach Marii Dąbrowskiej: „baranek na kwitnącej łące” i „mięsożerny drapieżca” s. 401–411; Sikorski Dariusz Konrad: Antysemicko-żydowski spór o Żeromskiego s. 413–430; Trzeciakowski Wiesław: Wiara czy polityka? Religia i socjalizm w twórczości Stefana Żeromskiego s. 459–478; Wzorek Anna: Inscenizacje utworów Stefana Żeromskiego w teatrze Jego imienia w Kielcach (1945–2010) s. 479–502.

3410. ŻEROMSKI i inni. Pod red. Moniki Gabryś-Sławińskiej, Marii Jolanty Olszewskiej. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 296, sum. (Obrazy Kultury Polskiej).

Z treści: Obsulewicz Beata K.: O „Wildze” Stefana Żeromskiego s. 29–43; Lubaszewska Antonina: Filozofia jako „pociecha smutna” – „Ostatnie notaty” Stefana Żeromskiego s. 45–58; Osiński Dawid Maria: Stefan Żeromski wobec tradycji Oświecenia s. 59–100; Gołuński Mirosław: Reinterpretacje historycznego mitu o Walgierzu (Żeromski, Sienkiewicz) s. 129–141; Kochanowski Marek: Melodramatyzm w opowiadaniu „Pavoncello” Stefana Żeromskiego i adaptacji filmowej Andrzeja Żuławskiego (1967) s. 143–153; Kowalczuk Urszula: „Formy pamięci” według Stefana Żeromskiego s. 155–170; Flis-Czerniak Elżbieta: Walka o „duszę orężną”. „Uroda życia” jako przykład dialogu Stefana Żeromskiego ze Stanisławem Brzozowskim s. 171–180; Legutko Grażyna: Więzi, paralele, animozje. O relacjach [Gustawa] Daniłowskiego z Żeromskim s. 181–196; Sobieraj Tomasz: Między nieskończonością a postępem. Młody [Bolesław] Prus o poznaniu naukowym i jego funkcjach s. 197–211; Olszewska M. J.: „Nienadaremny jest ten krzyż...”. Zofii Kossak portret kontrowersyjny s. 231–251; Warońska Joanna: Inteligencji w komediach Antoniego Słonimskiego po 1930 roku s. 253–266.

3411. ŻMIDZIŃSKI Jakub: Karpaty Vincenza. Mit – góry – literatura. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 6: 2012 s. 79–94, sum.

Stanisław Vincenz (1888–1971).

3412. ŻMIDZIŃSKI J.: Pieniny w literaturze polskiej. Poznań 2009.

Rec.: Łoboz Małgorzata, *Góry, Literatura, Kultura*. T. 6: 2012 s. 191–194.

i) Historia książki

Zob. poz. 794, 1291, 1392, 1427, 1460, 1586, 2784, 3403, 5009, 5197, 5204, 5707, 6632, 6643, 6807, 7089, 7412, 7425, 7450, 7451, 7460, 7463, 7506, 7518, 7519, 7629, 7673, 7699, 7742, 7818, 7908, 8040, 8164, 8172, 8221, 8289, 8372, 8585, 8621, 8625, 8729, 8872, 8900, 9290, 9468, 10592, 10628, 10640, 10736, 10761, 10762, 10773, 10886, 10975, 11055, 11303.

3413. ANTOWSKA-GORĄCZNIK Olga: Źródła archeologiczne do dziejów drukarstwa na przykładzie drukarni z Ostrowa Tumskiego w Poznaniu. *Folia Praehist. Posnaniensia*. T. 20: 2015 s. 39–61, sum.

XVI–XVIII w.

3414. AWTUSZEWSKI Andrzej: Historia ekslibrisu którego nie było! *Bibliotekarz Zachodniopomorski*. R. 55: 2014 nr 2 s. 98–100.

Rzekomy ekslibris dla Hansa Franka wykonany przez Wiktora Zbigniewa Langnera.

3415. BIBLIOTEKA w czasie, czas w bibliotece. Materiały konferencyjne, Lublin, 25–26 września 2014. T. 1: Przez dzieje ku współczesności. Pod red. Stanisławy Wojnarowicz i Bogusława Kasperka. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 308, il. (Prace Biblioteki Głównej UMCS).

Z treści: Wojnarowicz S.: Biblioteki nie są zbiorami martwej materii... Wokół zagadnień konferencji s. 7–17; Kamler Anna: Biblioteki polskich Jagiellonów i Wazów s. 21–31; Lichnerowicz Ewa: Bogaty księgozbiór mieszczański na przykładzie biblioteki Johanna Uphagena (1731–1802) s. 33–45; Pugacewicz Iwona H.: Biblioteka emigracyjna na Batignolles jako magazyn pamięci narodowej s. 47–65; Zezula Barbara: Czas polski i czas litewski Biblioteki im. Wróblewskich w Wilnie s. 67–91; Kwiatek Aneta: W kręgu wileńskich i warszawskich kontaktów biblioteki puławskiej w latach 1805–1831 s. 93–109; Sobańska Alicja: „Vetus et nova” – Biblioteka Raczyńskich przestrzeni „ducha czasu” s. 111–127; Kostuchowska Małgorzata: Pusty regał, czyli jak Seweryn Goszczyński z hrabią Stanisławem Wodzickim do Monachium zawędrowali. Książki z biblioteki łańcuckiej i Biblioteki Juliańskiej w zbiorach Bayerische Staatsbibliothek s. 151–167; Szablewski Maciej: Praca na zgłiszczach. Działalność Stacji Mikrofilmowej Biblioteki Narodowej na rzecz zabezpieczenia najcenniejszych zabytków piśmiennictwa polskiego (1950–1961) s. 169–185; Nowicki Ryszard: Księgozbiory zabezpieczone w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie s. 187–203; Łapuć Wiesława: Pudło, skrzynia, regał. Jak przechowywano książki s. 205–214; Stolarczyk Tomasz: Czas w staropolskich bibliotekach klasztorów dominikańskich s. 239–251; Sulejewicz-Nowicka Monika: Czas zamknięty w bibliotece Ignacego Krasickiego (inwentarz z 1810 roku) s. 253–269; Lewkowicz Piotr: Użytkowanie książki jako uruchomienie wahadła jej pamięci – wybrane przykłady wypożyczeń starych druków Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego s. 271–283; Rybińska Agata: Biblioteka a „świat, którego już nie ma” s. 285–294.

Toż. T. 2: Współczesność. Lublin 2015 ss. 216, il.

Z treści: Brzezińska-Stec Halina: Czy Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia w Białymstoku jest „trzecim miejscem” w społeczności akademickiej i lokalnej s. 25–41; Poślada Urszula, Szczypa Grzegorz: Start i współczesność – 70 lat Biblioteki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej s. 87–110; Woźniak Barbara, Ziółkowska Małgorzata: Od wykazu publikacji do narzędzia parametryzacji – dokumentacja dorobku naukowego pracowników Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Zintegrowanym Systemie Zarządzania Uczelnią s. 111–132; Tomczyńska Elżbieta: Status bibliotekarza w zmieniającej się przestrzeni akademickiej i informacyjnej biblioteki naukowej na przykładzie Biblioteki Uniwersytetu Szczecińskiego s. 145–159; Patkaniowska Danuta: Informacja rzeczowa w Bibliotece Jagiellońskiej – przeszłość, terażniejszość, przyszłość s. 163–178.

3416. BOCHACZEK-TRĄBSKA Joanna: Z dziejów polskich ekslibrisów. *Częstochowskie Teki Hist.* T. 5: 2015 s. 197–211, sum.

3417. CHAMERA-NOWAK Agnieszka: Biblioteka, której nie ma... Andrzej Edward Koźmian [1804–1864] i jego książki. Warszawa 2015 Wydaw. Stow. Bibliotekarzy Pol. 8° ss. 431, nlb. 1, il. Stow. Bibliotekarzy Pol. (Nauka, Dydaktyka, Praktyka. Science, Didactics, Practice; 159).

Tyt. równol.: The library that is no more... Andrzej Edward Koźmian and his books. Obecnie w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu.

3418. CHŁOSTA Jan: Kalendarze mazurskie. *Roczn. Mazurski*. T. 19: 2015 s. 3–23.

XIX w. – 1939 r.

3419. CHOLEWIANKA-KRUSZYŃSKA Aldona, Reniszewski Daniel: Biblioteka Julińska. Dzieje łowiecko-leśnego księgozbioru Potockich z Łańcuta. Łańcut 2015 Muzeum – Zamek 8° ss. 147, il. (Biblioteka Dawnej Ordynacji Łańcuckiej; nr 2(4)).

3420. CICEŃIENE Rima: Książka rękopiśmienna w życiu społeczeństwa w Wielkim Księstwie Litewskim w XIV – połowie XVI wieku. *Roczn. Lituanistyczny*. T. 1: 2015 s. 219–250, sum.

3421. CZARSKI Bartłomiej: Recepcja antycznej ikonografii monetarnej w XVI-wiecznych drukach emblematycznych (projekt badawczy realizowany w Bibliotece Narodowej). *Roczn. BN*. T. 46: 2015 s. 109–134, sum.

3422. CZYTANIE. Kobieta, biblioteka, lektura. Pod red. Agaty Zawiszeńskiej i Arlety Galant. Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Szczecińskiego 8° ss. 672, il., sum. Uniw. Szczeciński. (Rozprawy i Studia; t. (1007) 933).

Z treści: Phillips Ursula: Samodzielny uniwersytet kobiecy. Lektury Narcyzy Żmichowskiej [1819–1976] s. 79–104; Dąbrowska Danuta: Lektury Gabrieli Zapolskiej s. 107–120; Kraskowska Ewa: Dalekosiężne skutki lektur Zofii Urbanowskiej s. 121–140; Sieradzka Monika: Maryla Wolska – czytanie trzech epok (Słowacki, Orzeszkowa, Staff) s. 143–155; Pekaniec Anna: Lektury w kobiecej literaturze dokumentu osobistego po 1864 roku. Co czytały autorki? s. 157–172; Dżhabagina Anna: Czytelniczki Nietzschego i ich głosy w pierwszych sporach o „wiedzę radosną” – Maria C. Przewóska i Zofia Daszyńska-Golińska s. 175–191; Szyszko Joanna: Lektury Cecylii Walewskiej s. 193–210; Siwiec Agata: Izabela Moszczeńska czyta Ellen Key s. 213–222; Banot Aleksandra E.: Eliza Orzeszkowa i Zofia Nałkowska czytają modernistów/modernistki. Dwugłos s. 223–239; Godzińska Anna: „Każda godzina nad książką jest wykroczeniem”. Wojenne lektury Zofii Nałkowskiej s. 243–257; Marzec Lucyna: „Dlaczego nie lubię książek”. Lektury Kazimiery Iłakowiczówny s. 259–281; Glensk Urszula: Klasztor bibliofilów s. 285–295; Grzemska Aleksandra: Odczytywanie rodzinnego archiwum s. 351–360; Karwowska Bożena: Co czytają emigrantki? Alicja Iwańska czyta Amerykę s. 361–374; Mikiciuk Elżbieta: Od męczennicy do nihilistki. O kobiecych lekturach, literackich wzorcach i życiowych wyborach na podstawie „Nihilistki” oraz „Wspomnień z dzieciństwa” Zofii Kowalewskiej [1850–1891] s. 377–401; Magnone Lena: Helena Deutsch czyta George Sand s. 431–450; Zawiszeńska A.: Służąca czyta s. 487–519; Budrowska Kamila: Cenzorka jako kobieta czytająca w latach czterdziestych i pięćdziesiątych XX wieku s. 575–592; Ochendowska-Grzelak Barbara: Uwagi na marginesie kobiecej książki. O przedstawieniach kobiety czytającej w malarstwie europejskim od XV do XX wieku s. 593–609.

3423. CZYŻAK Marta: Digitalizacja najcenniejszych średniowiecznych rękopisów Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu. „Sermones super Psalterium” Jana de Abbatisvilla z 2 połowy XIII w. (Rps 9/I). Problemy związane z identyfikacją tekstu. *Folia Toruniensia*. [T.] 15: 2015 s. 95–106.

3424. DOMŻAŁ Zbigniew, Wałkowski Andrzej: Imię róży inaczej... Ze studiów nad skryptorium klasztoru Cystersów w Mogile do początków XVI wieku. Łódź 2015 Wydaw. Uczelni Nauk Społecznych 8° ss. 194, il., Zsfg.

Od XIII w.

Rec.: Bobowski Kazimierz, *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 281–283.

3425. DUDZIAK-KOWALSKA Małgorzata, Janczak Barbara: Biblioteka Opactwa św. Wojciecha Mniszek Benedyktynek w Staniątkach. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 39–60, sum.

Od XVIII w.

3426. DZIAŁALNOŚĆ instytucji wydawniczych na rzecz oświaty i edukacji w XX i pierwszych latach XXI wieku. Pod red. Iwony Michalskiej i Grzegorza Michalskiego. Łódź 2014 Wydaw. UŁ 8° ss. 236, il.

Treść: Michalska I., Michalski G.: Wstęp s. 7–10; Cz. 1. Wspieranie nauczycieli w pracy pedagogicznej i pomoc uczniom w edukacji: Ruta Adam: Działalność krakowskich oficyn wydawniczych na rzecz szkoły i edukacji w dwudziestoleciu międzywojennym s. 13–28; Michalski G.: Dla nauczycieli i uczniów. Działalność wydawnicza Stowarzyszenia Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w latach 1921–1939 s. 29–43; Durka Jarosław: Wybrane problemy z działalności wydawniczej Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych w dwudziestoleciu międzywojennym

s. 45–57; Michalska I.: Działalność wydawnicza Związku Nauczycielstwa Polskiego w zakresie czasopism dla dzieci i młodzieży w dwudziestoleciu międzywojennym s. 59–70; Olczak-Kardas Monika: Książki dla dzieci i młodzieży w ofercie wydawniczej „Naszej Księgarni” w latach 1921–1939 s. 71–87; Wolter Edyta: Książki szkolne opublikowane w Wydawnictwie M. Arcta stosowane w praktyce dydaktyczno-wychowawczej w Drugiej Rzeczypospolitej s. 89–96; Wróblewska Urszula: „Biblioteczka Poradni Dydaktyczno-Wychowawczej przy Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego” jako forma pomocy dla nauczycieli szkoły powszechnej na Wileńszczyźnie i Nowogródczyźnie w II Rzeczypospolitej s. 97–111; Siuda Maria M.: Działalność wydawnictw pedagogicznych w Kielcach w latach 1955–2012 na przykładzie Wydawnictwa Pedagogicznego ZNP w Kielcach i Wydawnictwa MAC s. 113–121; Cz. 2. Kształcenie świadomości gospodarczej i politycznej: Magiera Elżbieta: Działalność wydawnicza polskiego ruchu spółdzielczego w okresie międzywojennym (1918–1939) s. 125–144; Jakubiak Krzysztof: Wydawnictwo i czasopismo „Droga” jako ośrodek kształtowania ideologii społecznej i wychowawczej sanacji w latach 1922–1937 s. 145–156; Gołdyn Piotr: Rola „Zrębu” w zachowaniu spuścizny intelektualnej Sławomira Czerwińskiego s. 157–166; Gulczyńska Justyna: Wydawcy i kolporterzy pism drugoobiegowych dla młodzieży szkolnej w latach osiemdziesiątych XX w. w Polsce s. 167–176; Cz. 3. Propagowanie nauki i utworów literackich: Witkowska-Urban Ewa: Rola Wydawnictwa Łódzkiego Towarzystwa Naukowego w utrwalaniu i upowszechnianiu osiągnięć badawczych oraz doświadczeń edukacyjnych przedstawicieli łódzkiego środowiska naukowego s. 179–193; Ślęczka Ryszard: Działalność wydawnicza krakowskiego Oddziału Polskiej Akademii Nauk s. 195–204; Szulakiewicz Władysław: Wydawnictwo Adam Marszałek o twórcach nauki, kultury i polityki s. 205–211; Wałęga Agnieszka: Serie z zakresu nauk o wychowaniu w Wydawnictwie Adam Marszałek s. 213–221; Grabowska Dorota: Działalność Wydawnictwa Literackiego w upowszechnianiu literatury pamiętnikarskiej s. 223–236.

3427. **DZIAŁALNOŚĆ** instytucji wydawniczych na rzecz oświaty i edukacji w XIX i w początkach XX wieku. Pod red. Iwony Michalskiej i Grzegorza Michalskiego. Łódź 2014 Wydaw. UŁ 8° ss. 318, il.

Treść: Redaktorzy: Wstęp s. 7–9; Cz. 1: Wkład w realizację idei oświeceniowych: Kwiatkowska Magdalena: Rynek – polityka – edukacja. Wydawcy profesjonalni w Królestwie Polskim wobec programów upowszechniania i popularyzacji wiedzy na przełomie XIX i XX wieku s. 13–28; Jamrozek Wiesław: Działalność wydawnicza polskiej socjalnej demokracji w Galicji – konteksty edukacyjne s. 29–37; Sapia-Drewniak Eleonora: Wkład oficyny wydawniczej Karola Miarki (młodsze) w rozwój ruchu polskiego na Górnym Śląsku na przełomie XIX i XX stulecia s. 39–46; Bołdyrew Aneta: Działalność wydawnictwa M[ichała] Arcta na rzecz popularyzowania wiedzy na początku XX w. na przykładzie serii „Książki dla Wszystkich” i „Biblioteczka Dziel Społeczno-Ekonomicznych” s. 47–58; Cz. 2: Wspomaganie kształcenia i udział w doskonaleniu pracy szkoły: Ryś Jan: Wkład krakowskich oficyn wydawniczych w rozwój staropolskiej literatury pedagogicznej s. 61–72; Dąbrowska Magdalena: Problematyka pedagogiczna w kręgu zainteresowań wydawców rosyjskich przełomu XVIII i XIX wieku („okres nowikowowski” – „okres karamzinowski”) s. 73–86; Śmiechowski Karol: Łódzkie inicjatywy wydawnicze w opinii prasy lokalnej na przełomie XIX i XX wieku s. 87–97; Stolińska-Pobrala Nella: Publikacje edukacyjne wydawnictwa Ludwika Fiszera do I wojny światowej s. 99–108; Sosnowska Joanna: Działalność firmy księgarsko-wydawniczej Ludwika Fiszera na rzecz oświaty i szkolnictwa w Łodzi w latach 1882–1932 s. 109–123; Jazdon Artur: Literatura pedagogiczna w repertuarze wydawców poznańskich XIX wieku s. 125–140; Miękinia-Pindur Jadwiga: Działalność oficyny wydawniczej rodziny Feitzingerów w Cieszynie na rzecz szkolnictwa i oświaty s. 141–154; Andrysiak Ewa: Produkcja wydawnicza i drukarska na rzecz oświaty w świetle bibliografii „Druki kaliskie XIX i pierwszej połowy XX w.” s. 155–173; Pachowicz Anna: Przyczynki do działalności wydawniczej Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych na przełomie XIX i XX wieku s. 175–184; Gumuła Teresa: Inicjatywy wydawnicze Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych na rzecz rozwoju szkoły średniej (wybrane przykłady) s. 185–201; Walczak Krzysztof: Edycje i edytorzy polskich podręczników historii doby zaborów. Stan badań i ich perspektywy s. 203–212; Romaniuk Łukasz: Podręczniki i książki dla nauczycieli, dzieci i młodzieży w ofercie wydawniczej oficyny Friedleinów w Krakowie s. 213–220; Danowska Ewa: Drukarnia i księgarnia przyszkolna Gimnazjum Wołyńskiego i Liceum Krzemienieckiego (1811–1832) s. 221–230; Cz. 3: Udział w dziele samokształcenia: Konieczna Jadwiga: Rola „Przeglądu Pedagogicznego” (1882–1905) w upowszechnianiu czytelnictwa i książki dziecięcej s. 233–246; Lubczyńska Aleksandra: „Miesięcznik Towarzystwa Szkoły Ludowej” (1901–1906) i „Przewodnik Oświatowy” (1907–1939) oraz ich wydawca – Towarzystwo Szkoły Ludowej s. 247–258; Sławiński Piotr: Zapomniane podręczniki szkolne z serii „Zarysy Przyrody” (1865–1867) autorstwa Romana Pacewicza s. 259–268; Sulejewicz-Nowicka Monika: Oficyna wydawnicza E[dwarda] Wendego na rzecz edukacji szkolnej na przykładzie serii „Wybór Pisarzy Polskich i Obcych dla Domu i Szkoły” i „Biblioteka Klasyków Polskich” s. 269–279; Kapuścińska-Kmieciak Nina: „Kto garstką ziemię nosi, góry się doczeka” – problematyka wychowawcza na łamach czasopisma „Zorza. Dziennik młodemu wiekowi poświęcony” Pauliny Krakowowej i Walentyny Trojanowskiej s. 281–297; Krasińska Izabela: Działalność redakcyjno-wydawnicza ks. Henryka Antoniego Szumana na rzecz najmłodszych odbiorców. Na przykładzie „Naszego Przewodnika” (1913–1919) s. 299–318.

3428. [DZIEWIĘĆDZIESIĄT] 90 lat Towarzystwa Bibliofilów Polskich w Warszawie. Red. merytoryczna Grażyna Małgorzata Lewandowska, Roman Nowoszewski. Warszawa 2015 Bibl. Publ. m.st. Warszawy – Bibl. Gł. Woj. Mazowieckiego 8° ss. 143, il. (Sesje Varsavianistyczne; z. 21).

Materiały konferencji, Warszawa, 20 X 2011 r.

Treść: Towpik Edward: Towarzystwo Bibliofilów Polskich – historycznie s. 5–14; Łaskarzewska Hanna: Towarzystwo Bibliofilów Polskich w latach 1939–1945. Losy kolekcjonerów i ich zbiorów s. 15–54; Bieleń Mieczysław: O warszawskim ruchu ekslibrisowym s. 55–66; Popłońska Joanna: Bibliofile w warszawskiej Bibliotece Publicznej s. 67–78; Skrzypczak Andrzej: Dwie koncepcje przedwojennego bibliofilstwa warszawska i krakowska (blaski i cienie) s. 79–100; Nowoszewski R.: Czasopisma warszawskich bibliofilów s. 101–122; Rara et curiosa bibliofilów warszawskich. Wystawa kolekcjonerów warszawskich s. 123–130.

3429. FRAN CZAK Radosław: Oprawy ksiąg biskupa warmińskiego Szymona Rudnickiego w zbiorach dawnej Biblioteki Katedralnej w Gnieźnie. *Biblioteka*. Nr 19: 2015 s. 185–194.

3430. GARWOLIŃSKI Tomasz: Biblioteka Biskupów Warmińskich w Lidzbarku. Zarys dziejów. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 1 s. 53–66, sum.

XIV–XVIII w.

3431. GISGES-ZWIERZCHOWSKA Ewa: „Rój” 1924–1945. (Próba monografii). Warszawa 2015 Oficyna Literatów i Dziennikarzy „Pod Wiatr” 8° ss. 68, il.

Towarzystwo Wydawnicze „Rój”.

3432. GRABOWSKA Dorota: Józef Grycz – twórca przepisów katalogowania. *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 65–78, sum.

3433. GRULKOWSKI Marcin: Najstarsze księgi miejskie Głównego Miasta Gdańska z XIV i początku XV wieku. Studium kodykologiczne. Warszawa 2015 PTH; IH PAN; Neriton 8° ss. 546, tabl. 8, il. (Studia i Materiały do Dziejów Kancelarii w Gdańsku. Seria A. Studia; t. 1).

3434. GRYZIO Beata: Inkunabuły z biblioteki kościoła św. Jana w Gdańsku. *Libri Gedanenses*. T. 31/32: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 15–21, sum., Zsfg.

3435. GULIŃSKA Grażyna: Kultura książki w Kielcach po 1945 roku. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 1: 2013 s. 41–59, sum.

Do 2010 r.

3436. GUMUŁA Teresa: Aktywność wydawnicza Związku Nauczycielstwa Polskiego (1905–2015). *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 3/4 s. 72–98, sum.

3437. HALEC Janina Małgorzata: Biblioteka Towarzystwa Czytelni Ludowych w Lesznie w latach 1890–1950. *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 137–152.

3438. ILGIEWICZ Henryka: Biblioteka Państwowa im. Eustachego i Emilii Wróblewskich w Wilnie (1912–1939) oraz towarzystwa ją popierające. Toruń 2015 Adam Marszałek 8° ss. 342, il., sum., santr.

3439. JAN Muszkowski – ludzie, epoka, książki. Tradycje i kontynuacje. Red. nauk. Grzegorz Czapnik, Zbigniew Gruszka, Jacek Ladorucki. Łódź–Warszawa 2014.

Rec.: Janczulewicz Katarzyna, *Przegl. Bibliot.* R. 83: 2015 z. 1 s. 137–141.

3440. JAWORSKI Piotr: O podobiznach Aleksandra, Cezara i Augusta oraz skutkach zacierania tożsamości: nowe ustalenia w sprawie wzorów graficznych dla antykizujących drzeworytów „Kroniki wszytkiego świata” Marcina Bielskiego. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 10: 2015 s. 221–247, sum.

XVI w.

3441. JURKOWSKA Monika: Biblioteka Izabeli z Poniatowskich Branickiej (1772–1808) w Białymstoku. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 15: 2014 nr 1 s. 68–74, sum.

3442. KILIAŃCZYK-ZIĘBA Justyna: Sygnety drukarskie w Rzeczypospolitej XVI wieku. Źródła ikonograficzne i treści ideowe. Kraków 2015 Societas Vistulana 8° ss. 342, nlb. 1, il., sum.

3443. KŁUDKIEWICZ Kamila: Książki ze skasowanych klasztorów w bibliotekach dekanalnych na obszarze archidiecezji gnieźnieńskiej i poznańskiej – zarys problematyki, rekonesans i perspektywy badawcze. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 7: 2015 s. 213–244, sum.

3444. KŁUDKIEWICZ K.: Spisy i katalogi wielkopolskich bibliotek klasztornych z klasztorów skasowanych w Wielkopolsce pod rządami Prus do połowy XIX w. – charakterystyka i znaczenie. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 6: 2015 s. 101–142, sum.

3445. KOCOT Anna: Artyści „czarnej sztuki”. Typografia druków Floriana Unglera i Macieja Wirzbięty. Kraków 2015 BJ; Księg. Akademicka 8° ss. 413, nlb. 2, tabl. 20, il., sum. (Bibliotheca Iagiellonica. Fontes et Studia; t. 26).

XVI–XVII w.

3446. KOZŁOWSKA Maria: Katalog księgozbioru Profesora Władysława Kotwicza [1872–1944]. Cz. 1: Numery inwentarzowe 1–800. Przy współpr. Jerzego Tulisowa. Warszawa 2015 Pol. Tow. Orientalistyczne 8° ss. 122. (Collectanea Orientalia. Nowa Seria; nr 3 (19)).

Tyt. równol.: Catalogue of the library of Professor Władysław Kotwicz. P. 1: Inventory numbers 1–800.

3447. KSIĄŻKA i biblioteka w procesie komunikacji społecznej. Pod red. Renaty Aleksandrowicz i Haliny Rusińskiej-Giertych. Wrocław 2015 Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe 8° ss. 484, il., sum.

Z treści: Koredczuk Bożena: Karol Głombiowski – twórca wrocławskiej szkoły bibliologicznej s. 19–38; Nabiałczyk Karina: Stań na ramionach olbrzymów – bibliometryczne studium przypadku wybranych prac Karola Głombiowskiego s. 39–74; Žibritova Gabriela: Karol Głombiowski w oczach Słowaków – wspomnienia s. 93–98; Socha Irena: Polskie badania nad dziejami czytelnictwa po 2000 r. – bibliologiczny punkt widzenia wobec stanowiska historycznoliterackiego. Refleksje na marginesie jubileuszu 100. urodzin Karola Głombiowskiego s. 101–123; Gruca Anna: Książka dla ludu przełomu XIX i XX w. w opinii środowisk katolickich s. 139–153; Chamera-Nowak Agnieszka: Rola Rady Czytelnictwa i Książki w upowszechnianiu czytelnictwa w latach 50. XX w. w Polsce s. 155–172; Nieć Grzegorz: Antykwaryczne katalogi aukcyjne w Polsce po 1989 r. – ewolucja form i treści (na przykładzie Antykwariatu Rara Avis z Krakowa) s. 173–203; Andrysiak Ewa: Książka i prasa na łamach „Kalendarza Informatora na Województwo Łódzkie” jako element systemu komunikacji społecznej okresu międzywojennego s. 237–253; Gruszka Zbigniew: Waldenburgiana jako element popularyzacji wiedzy o regionie s. 255–273; Nowicki Ryszard: Rola zbiorów księgozbiorów zabezpieczonych w powojennej ochronie zbiorów bibliotecznych w Polsce s. 315–338; Jabłońska Anna: Współpraca bibliotek w zakresie gromadzenia zbiorów – wymiana jako źródło wpływu materiałów bibliotecznych. Wybrane zagadnienia na przykładzie Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu s. 415–425.

3448. KSIĄŻKI Józefa Piłsudskiego. Wykaz lektur i zainteresowania czytelnicze pierwszego Marszałka Polski. Praca zbior. pod red. Elżbiety Kopczyńskiej. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 1: 2014 s. 149–181, sum.

3449. KSIĘGOZBIORY rozproszone. Losy księgozbiorów historycznych po II wojnie światowej. Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej przez Muzeum Zamkowe w Malborku 19 października 2012 roku. Red. Aleksandra Siuciak. Malbork 2015 Muzeum Zamkowe 8° ss. 241, il., sum. Muzeum Zamkowe w Malborku.

Treść: Łaskarzewska Hanna: Krajobraz po bitwie. Skala zniszczeń i rozprożeń polskich księgozbiorów historycznych w wyniku II wojny światowej s. 7–29; Nowicki Ryszard: Rozpraszanie księgozbiorów na przykładzie działalności Zbiornicy

Księgozbiorów Zabezpieczonych w Katowicach w latach 1947–1955 s. 31–50; Siuciak A.: Biblioteki zamkowe – losy księgozbiorów Towarzystwa Odbudowy i Upiększania Zamku Malborskiego oraz Zarządu Odbudowy Zamku po II wojnie światowej s. 51–64; Kurzyńska Marta: Powojenne losy Biblioteki Narodowego w Szczecinie jako jedno ze świadectw perturbacji poniemieckich księgozbiorów na „Ziemiach Odzyskanych” s. 65–81; Garlicki Przemysław: Teki Marii Quirini jako źródło do dziejów poniemieckich księgozbiorów na Pomorzu Zachodnim s. 83–94; Borysowska Agnieszka: Powojenne losy szczecińskich księgozbiorów historycznych na przykładzie biblioteki Andreasa Müllera Greiffenhagenusa (1630–1694) s. 95–108; Spadowski Michał: Polskie kolekcje inkunabułów zniszczone, rozproszone i przemieszczone w czasie i w wyniku II wojny światowej s. 109–127; Michalska Agata: Inkunabuły bibliotek Pomorza Zachodniego i ich powojenne losy s. 129–138; Wagner Arkadiusz: Ze Śląska do Paryża. Przyczynek do burzliwej historii biblioteki łańcuchowej w Złotorzy s. 139–155; Gębołyś Zdzisław: Losy księgozbiorów niemieckich w Polsce po II wojnie światowej. Rekonesans badawczy s. 157–172; Ząbczyk-Chmielewska Barbara: Księgozbiór Towarzystwa Przyrodniczego w Gdańsku – jego znane i nieznanne losy s. 173–186; Sierdzan Wiesław: Uzupełnienia do rekonstrukcji księgozbioru Bernharda Schmida s. 187–204; Puchalski Jacek: Zbiory polonijne i polskie za granicą w latach 2006–2008, ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa zagrożonego, w świetle raportu Współczesne polonijne i polskie poza Krajem s. 205–226; Sapała Patryk: Powojenne losy pozostałości zbiorów Przeddzieckich s. 227–237.

3450. KSIĘGOZBIÓR wielkopolskiego magnata – Andrzej Opaliński (1540–1593). Tom studiów pod red. Arkadiusza Wagnera. Poznań 2011.

Rec.: Kamler Anna, *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 5: 2011 s. 313–321.

3451. KULTUROWA tożsamość książki. Pod red. Anny Cisło i Agnieszki Łuszczyk. Wrocław 2014. Wydaw. Uniw. Wrocławskiego 8° ss. 300, il., sum. (*Acta Universitatis Wratislaviensis*; no 3582).

Z treści: Góralska Małgorzata: Bibliologiczne tabu w kontekście współczesnych kierunków badań nauki o książce s. 39–51; Herden Elżbieta: Tożsamość kulturowa książki a jej identyfikacja bibliograficzna s. 53–64; Święćkowska Teresa: Książka jako przedmiot i akt komunikacji w sporach o własność intelektualną s. 65–73; Repucho Ewa: Ukształtowanie typograficzne jako atrybut kulturowej tożsamości książki s. 75–86; Stanulewicz Danuta: Kulturowa tożsamość książki kaszubskiej s. 87–98; Jaremków Monika: Polska czy żydowska? Tożsamość kulturowa książki literackiej na przykładzie serii wydawniczych przekładów z języków hebrajskiego i jidysz s. 99–114; Staniów Bogumiła, Biernacka-Licznar Katarzyna: „Kopciuszek” w Polsce. Udomowienie, adaptacja czy degradacja baśni z kanonu? s. 149–164; Gruca Anna: Cechy książki dla ludu na przełomie XIX i XX wieku s. 179–191; Getka Joanna: W trosce o druk w języku zrozumiałym dla miejscowych odbiorców (na materiale wydań typografii bazylikańskich) s. 193–201; Szymańska Kamila: Książka jako jeden z przejawów odrębności kulturowej protestanckiego mieszczaństwa w południowo-zachodniej Wielkopolsce w XVII i XVIII wieku s. 215–225; Komorowska Magdalena: Książka jezuitów w Polsce na przełomie XVI i XVII wieku – próba ustalenia tożsamości s. 237–246; Cybulski Łukasz: „Samemu piśmie wierzyć jest nic nie wierzyć” – marginalia w dawnej książce oraz ich znaczenie z perspektywy badań filologicznych (na przykładzie „Postylli” Jakuba Wujka) s. 247–257; Krzak-Weiss Katarzyna: Jak rozpoznać „Hortulus animae”? O identyfikacyjnych możliwościach wyróżników tożsamości. Analiza problemu na przykładzie dwóch edycji modlitewnika s. 259–269; Zaprucki Józef: Wykorzystanie niemieckiego dziedzictwa literackiego w kreowaniu tożsamości regionalnej na Dolnym Śląsku s. 271–283.

Rec.: Kisilowska Małgorzata, *Przeł. Bibliot.* R. 83: 2015 z. 3 s. 457–459; Wojciechowski Jacek, *Biblioteka*. Nr 19: 2015 s. 247–254; Zimnoch Katarzyna, *Roczniki Bibliot.* R. 59: 2015 s. 199–207.

3452. LISKOWACKA Jolanta: Wydawnictwo „Glob” w Szczecinie. Historia bez happy endu. *Bibliotekarz Zachodniopomorski*. R. 55: 2014 nr 1 s. 72–78.

Zał. w 1983 r.

3453. MARSZAŁKOWSKI Mateusz: Statuty zakonu krzyżackiego ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu – przyczynek do badań nad sztuką w kręgu zakonu krzyżackiego w Prusach. *Acta Univ. N. Copernici. Nauki Humanist.-Społ. Z.* 425: Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo. [Nr] 46: 2015 s. 105–126, sum.

3454. MIGOŃ Krzysztof: O neobhodimosti i pol'ze issledovaniy po istorii nauki o knige: opyt naukovedčeskogo analiza. *Knygotyra*. T. 60: 2013 s. 19–32, santr., sum.

3455. MURASZKO Michał: Oprawa „Theatrum seu potius officina concionatorum...” z księgozbioru kanonika gnieźnieńskiego Tomasza Josickiego. *Przepl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 99–106, sum.

Z XVI w.

3456. MURASZKO M.: Wycisk plakiety z popiersiem ostatniego Jagiellona na oprawie „Commentarius brevis rerum in orbe gestarum” ze zbiorów dawnej Biblioteki Katedralnej w Gnieźnie. *Biblioteka.* Nr 19: 2015 s. 195–202, sum.

3457. MUSZKOWSKI Jan: Życie książki. Edycja krytyczna na podstawie wydania z 1951 r. W oprac. Grzegorza Czapnika i Zbigniewa Gruszki; ze wstępem Hanny Tadeusiewicz. Łódź–Warszawa 2015 UŁ; Wydaw. Stow. Bibliotekarzy Pol. 8° ss. LIV, 474, nlb. 2, tabl. 16, il. Uniw. Łódzki, Stow. Bibliotekarzy Pol. (Nauka, Dydaktyka, Praktyka; 166).

3458. NAVICKIENĖ Aušra: Joachimas Lelewelis – knygotyros ir kai kurių kitų komunikacijos ir informacijos mokslų kūrėjas Lietuvoje. *Knygotyra.* T. 60: 2013 s. 33–62.

Joachim Lelewel jako twórca nauki o książce i kilku innych nauk z zakresu komunikacji i informacji na Litwie.

3459. „NIGDY i nigdzie bez książki”. W studwudziestą rocznicę urodzin Józefa Grycza i dwudziestą rocznicę śmierci Alodii Kaweckiej-Gryczowej. *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 5: 2011 s. 15–168.

Treść: Buchwald-Pelcowa Paulina: Wkład Profesor Alodii Kaweckiej-Gryczowej w rozwój nauki o książce s. 15–26; Galos Małgorzata, Mydel Monika: Lata krakowskie Józefa Grycza. „Życie nie dało niczego śmiertelnym bez wielkiej pracy” s. 27–40; Gruszka Zbigniew: Udział Józefa Grycza w pracach nad „Przeglądem Bibliotecznym” w latach 1927–1939 s. 41–52; Puchalski Jacek: Prace Józefa Grycza nad organizacją bibliotekarstwa publicznego w latach 1945–1949. Cz. 1 s. 53–88; Nowicki Ryszard: Rola Józefa Grycza w powojennej ochronie zbiorów bibliecznych s. 89–108; Lewicka Lidia: Troska o fachowe przygotowanie zawodowe pracowników bibliotek w życiu i działalności Alodii Kaweckiej-Gryczowej i Józefa Grycza s. 109–122; Rott Dariusz: Daniel Vetter – drukarz leszczyński w świetle badań Alodii Kaweckiej-Gryczowej i najnowszych odkryć s. 123–138; Chamera-Nowak Agnieszka: Popularyzatorskie audycje radiowe i telewizyjne Alodii Kaweckiej-Gryczowej, czyli o tym jak Wietor pod Krakowem w błocie utknął s. 139–152; Miszczuk Maria Karolina: Działalność Alodii i Józefa Gryczów w świetle ich spuścizny rękopiśmiennej s. 153–168.

3460. O MIEJSCE książki w historii sztuki. Pod red. Agnieszki Gronek. Kraków 2015 Collegium Columbinum 8° ss. 523, nlb. 1, XXXIV, il., sum. (Biblioteka Tradycji; nr 140).

Z treści: Łanuszka Magdalena: Rękopis Godzinek MS Czart. 3467 – wyniki dalszych badań s. 43–56; Długopolska Iwona: Druk jako sztuka – szata typograficzna inkunabułów s. 67–74; Perzanowska Agnieszka: Orientalne inspiracje w intrologatorstwie krakowskim XVI wieku s. 75–82; Dzik Janina: Ryciny z Menologium (1698) Fortunata Huebera i ich recepcja w malarstwie lwowskim XVIII w. s. 95–108; Sulikowska Aleksandra: Księgi i ikony, a problem wzorów ikonograficznych: Zachodnia Ruś i Mołdawia w XV–XVI wieku (uwagi wstępne) s. 125–138; Gronek A.: Niderlandzkie źródła obrazowe kijowskiego wzornika – Triodionu Kwietnego (Kijów 1631) s. 139–146; Nowak Alicja: Materiały niekonieczne w księgach liturgicznych: objaśnienia dla kapłanów na przykładzie antimensionu s. 147–174; Deluga Waldemar: O drukach lwowskich z przełomu XVII i XVIII wieku ilustrowanych drzeworytami Nikodema Zubrzyckiego s. 175–184; Jaworski Piotr: Początki europejskiej literatury numizmatycznej i jej rola w upowszechnianiu antycznej ikonografii monetarnej w Polsce XVI wieku s. 185–198; Skibiński Franciszek: Książka i grafika o tematyce architektonicznej w nowożytnym Gdańsku. Wprowadzenie i nowe ustalenia s. 213–226; Czarnecka Aneta: „Kalendermacher”. Ilustrowane projekty „Wiecznego kalendarza w obrazach” Hansa Thomy (1839–1924) z kolekcji Muzeum Narodowego w Warszawie s. 227–242; Frąckowiak Ewa: Buchkunstbewegung. Batalia o piękną książkę w Niemczech około 1900 roku na wybranych przykładach ze zbiorów Gabinetu Rycin i Rysunków Muzeum Narodowego w Warszawie s. 243–256; Grochala Anna: „Śpiewy historyczne” Juliana Ursyna Niemcewicza i ich rola w kształtowaniu wizji dziejów narodowych Polaków s. 257–276; Rosiński Piotr: Ilustracje i ilustratorzy dzieł Stefana Żeromskiego w latach 1898–1924 s. 277–290; Rutkiewicz Ewa: Ilustracja polskiej książki dla dzieci w drugiej połowie XIX i początku XX wieku s. 305–321; Pijanowska Kamilla: Wytworność i taniość. O Albumie malarzy polskich w sztychach z tekstem objaśniającym prof. Henryka Struvego s. 323–336; Podnieśnińska Katarzyna: Kolekcja ekslibrisów bibliotek polskich w zbiorach graficznych Muzeum Narodowego w Krakowie – wybrane problemy dotyczące proveniencji w latach 1900–1914 s. 337–346; Laskowska Magdalena: Witold Chomicz – „sługa książki” s. 347–362; Antos Janusz: O haiku i księgach Janiny

Kraupe s. 391–402; Czubińska Magdalena: Alina Kalczyńska. Książki artystyczne, książki-objekty, książki-autorskie s. 403–420; Kulig-Janarek Krystyna: „Xięga Bałwochwacza” Brunona Schulza raz jeszcze s. 421–436; Jankowska-Marzec Agnieszka: Książka jako „biografia” współczesnego artysty. Bogusław Bachorczyk i jego dzieła s. 437–450; Dobesz Janusz L.: Miejsce książki w krajobrazie kultury s. 467–482; Laskowska Elżbieta: Ojej! Książka! Współcześni karykaturzyści polscy o książkach, ich twórcach i odbiorcach s. 483–496.

3461. OBLICZA współczesnej bibliologii. Konteksty i transgresje. Red. nauk. Grzegorz Czapnik, Zbigniew Gruszka, Jacek Ladorucki. Łódź–Warszawa 2014 Wydaw. UŁ; Stow. Bibliotekarzy Pol. 8° ss. 472, il., sum. (Nauka – Dydaktyka – Praktyka).

Treść: Czapnik G., Gruszka Z., Ladorucki J.: Wprowadzenie s. 7–10; Cz. 1: Historia i metodologia bibliologii: Stolarczyk Tomasz: Historia w bibliologii. Rola badań historycznych w odtwarzaniu dziejów bibliotek i księgozbiorów s. 13–27; Wichowa Maria: Dzieje polskich badań nad polonikami ze zbiorów zamku Skokloster s. 29–42; Walczak Krzysztof: Rosyjskie biblioteki publiczne na terenie guberni kaliskiej. Przyczynek do dziejów bibliotekarstwa początków XX wieku s. 43–62; Fluda-Krokos Agnieszka: Sprawozdanie z działalności krakowskich gimnazjów jako źródło do badań dziejów bibliotekarstwa szkolnego w 1. połowie XX wieku (na przykładzie II Państwowego Gimnazjum i Liceum im. Św. Jacka) s. 63–77; Stawińska Joanna: Rozwój metod opracowania polskich zbiorów rękopiśmiennych w świetle katalogów drukowanych s. 79–95; Nabiałczyk Karina: Powiązania bibliotekoznawstwa i informatologii z innymi dyscyplinami na przykładzie analizy cytowań piśmiennictwa z lat 1956–2006 s. 97–111; Cz. 2: Książka i biblioteka w XX wieku: Nowicki Ryszard: Polskie zbiornice księgozbiorów zabezpieczonych w latach 1947–1955 s. 115–137; Drózd Andrzej: Działalność Centralnego Zarządu Bibliotek (1951–1957) s. 139–165; Nieć Grzegorz: Księgarstwo w polskich badaniach nad książką do 1989 roku s. 167–185; Wańka Danuta: Życie książki 1. połowy XX wieku w świetle „Myśli Narodowej” (1921–1939) s. 187–213; Kristanova Evelina: Formy promocji książki w katolickich czasopismach społeczno-kulturalnych 1. połowy XX wieku w Polsce s. 215–232; Cz. 3: Łodziana: Konieczna Jadwiga: Świat książki Łodzi powojennej. Początek czy kontynuacja? s. 235–255; Kwiatkowska Magdalena: Źródła do dziejów ruchu wydawniczego w spuściznie Jana Muszkowskiego przechowywanej w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego s. 257–273; Sulejewicz-Nowicka Monika: Andrzej Kempa [1936–2009] jako badacz biografii ludzi książki s. 275–292; Olejnik Izabela: Stan badań nad literaturą Zagłady na przykładzie Litzmannstadt getto. Projekt bibliografii getta łódzkiego s. 293–319; Augustyniak Martyna: Życie kulturalne i naukowe w Łodzi na łamach „Dziennika Łódzkiego” w latach 1945–1953 s. 321–333; Cz. 4: Biografistyka księgoznawcza: Uljasz Adrian: Józef Grycz (1890–1954). Bibliotekarz i bibliolog s. 337–358; Pękalska Marta: Historia Zakładu Narodowego im. Ossolińskich biografiami jego twórców pisana s. 359–380; Klich Emilia: Zaangażowanie instytucji nauki i kultury w rozwój polskiej biografistyki księgoznawczej s. 381–395; Kwiecień Sabina: Bibliotekarze, księgarze, wydawcy, bibliofile łódzcy w wydawnictwie słownikowym Oficyny Bibliofilów s. 397–413; Góra Barbara: „Poznaćcy”: Edward Kuntze [1880–1950], Stefan Vrtel-Wierczyński [1886–1963], Aleksander Birkenmajer [1890–1967] i ich reformatorska polityka biblioteczna s. 415–444; Pokorzyńska Elżbieta: Stan badań nad biografistyką introligatorstwa polskiego s. 445–454; Ladorucki J.: Antropologiczne wątki bibliologii Janusza Dunina s. 455–469.

Rec.: Gzella Grażyna, *Toruńskie Studia Bibliol.* [R. 8]: 2015 nr 1 s. 142–146.

3462. OKOPIEŃ Jan: Książka wyzwolona 1918–1950. Współpr. Joanna Czarkowska. Warszawa 2015 „Inicjał” Andrzej Palacz 8° ss. 279, nlb. 1, il. (Poczet wydawców książki polskiej 1473–1950; t. 5).

3463. PACHOLARZ Małgorzata: Janina Porazińska [1882–1971] – autorka jeszcze popularna czy już zapomniana? Z dziejów edytorstwa książek pisarki. *Acta Univ. Lodzensis. Folia Librorum.* [Vol.] 21: 2015 s. 9–25, sum.

3464. PASZKIEWICZ Urszula: *Catalogus catalogorum. Inwentarze i katalogi bibliotek z ziem wschodnich Rzeczypospolitej do 1939 roku. Spis scalony, poprawiony i uzupełniony.* [T.] 1–2. Warszawa 2015 Min. Kultury i Dziedzictwa Nar. 8° ss. 717, XXXII, il. + 1 dysk optyczny (CD-ROM); 772, sum., Zsfg., rez., ukr. Min. Kultury i Dziedzictwa Nar. (Poza Krajem).

3465. PAWLIK-FLISIKOWSKA Marta: Gdańskie wydawnictwo kart pocztowych „Clara Bernthal”. *Libri Gedanenses.* T. 31/32: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 65–77, sum., Zsfg.

W l. 1898–1942 (lub 1945).

3466. PEST Monika: Zygfryd Gardzielewski [1914–2001] – toruński twórca kultury. O perspektywach popularyzacji spuścizny artysty typografa. *Toruńskie Studia Bibliol.* [T. 8]: 2015 nr 1 s. 191–199, sum.

3467. PIDŁYPCZAK-MAJEROWICZ Maria: Cyrylickie księgi religijne w cerkwiach greckokatolickich i prawosławnych na Łemkowszczyźnie. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 1 s. 67–79, sum.

XV–XX w.

3468. PIETRZKIEWICZ Dorota: Ciekawe przypadki z życia książki, czyli „Nie jest grzechem lubić książki dla nich samych...”. Warszawa 2015 Wydaw. SBP 8° ss. 151, nlb. 1. (Biblioteczka „Poradnika Bibliotekarza”; 23).

3469. PLATFORMA cyfrowa dziejów książki. *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 181–266.

Z treści: Bolikowski Łukasz, Kozłowski Jan: Ekspansywna hybryda: narodziny i dojrzewanie humanistyki cyfrowej s. 181–188; Szyller Sławomir: Centralny katalog rękopisów średniowiecznych s. 201–204; Embree Dan: „Repertorium Chronicarum” – śladami historii średniowiecznej: rękopis po rękopisie s. 205–214; Dąbrowka Andrzej: Mediewistyka: średniowiecze, historia, badania – portal internetowy s. 215–218; Wienczek Izabela: Stare druki – o potrzebie portalu informacyjnego i ogólnopolskiej bazy proveniencji s. 219–242; Kowalewska Marta: Baza proveniencji dawnej książki w Centrum Badawczym Bibliografii Polskiej Estreicherów UJ s. 243–246; Łaskarzewska Hanna: Kartoteka kopii znaków własnościowych w Pracowni Dokumentacji Księgozbiorów Historycznych Biblioteki Narodowej s. 247–248; Czapnik Marianna: Zasoby informacyjne CERL źródłem do badań nad europejskim dziedzictwem piśmienniczym s. 249–258; Czapelska Aleksandra: Publikacje Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk w Repozytorium Cyfrowym Instytutów Naukowych s. 259–264; Mejor Jan Dionizy: Digitalizacja – garść refleksji s. 265–266.

3470. POKORA Piotr: Wolumin mszalny poznańskich karmelitów bosych. *Biblioteka*. Nr 19: 2015 s. 47–57, sum.

Z l. 1665–1705(1738).

3471. POKORZYŃSKA Elżbieta: Zofia Dębicka [1874–1954] – introligatorka z warszawskiej elity. *Roczniki Bibliot.* R. 59: 2015 s. 73–90, sum.

3472. PRONOBIS-GAJDZIS Małgorzata: Zachować dla przyszłości. Sprawozdanie z prac konserwatorsko-restauratorskich prowadzonych przy drukach i rękopisach karaimskich w roku 2015. *Almanach Karaimski*. [T.] 4: 2015 s. 283–287, sum.

3473. PRZYBYTEK Piotr: Powstanie i działalność biblioteki Cesarsko-Królewskiego Towarzystwa Gospodarczo-Rolniczego Krakowskiego (1845–1862) na tle innych bibliotek o podobnym profilu na ziemiach polskich do roku 1939. *Biul. BJ*. R. 55: 2015 s. 85–98, sum.

3474. PRZYWARA Agnieszka: Wybrane znaki własnościowe występujące w książkach z XIX-wiecznego księgozbioru przechowywanego w Bibliotece Instytutu Teologiczno-Pastoralnego i Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie. *Resovia Sacra*. R. 22: 2015 s. 251–266, sum.

3475. RYBSKA-BAK Karolina, Bak Łukasz: Rękopis MS 104 z Archiwum Krakowskiej Kapituły Katedralnej na Wawelu. *Nasza Przeszłość*. T. 124: 2015 s. 5–38, sum.

„Disputationes Latinorum cum Graecis” z XV/XVI w.

3476. RYNEK Główny 23. Historia krakowskiej księgarni 1610–2010. Main Market Square The story of a Kraków Bookshop, 1610–2010. [Aut.] Renata Żurkova, Stanisław Gebethner, Katarzyna Siwiec, Mieczysław Czuma; tł. na jęz. ang. Jolanta Mazurek. Warszawa 2010 MWK 8° ss. 96, il.

3477. SICIĄK Anna: Początki i rozwój tradycji typograficznych, księgarskich i wydawniczych w Przemysłu (1754–1866). *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 3 s. 3–28, sum.

3478. SIDOROWICZ-MULAK Dorota, Wagner Arkadiusz: Dzieło Vesalisa w oprawie Mistrza Dawida a problem początków księgozbioru Zygmunta Augusta. *Roczniki Bibliot.* R. 59: 2015 s. 3–24, sum.

3479. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat Polskiego Wydawnictwa Muzycznego. Kraków 2015 Pol. Wydaw. Muzyczne 4° ss. 198, il.

3480. SIERADZKA Danuta: Drukarze i wydawcy Królewskiej Huty (Chorzowa) w latach 1868–1939. Wybrane zagadnienia. Katowice 2012 Gnome – Wydaw. Nauk. i Artystyczne 8° ss. 71, nlb. 4, il.

3481. SKIBIŃSKA Elżbieta: Przekłady francuskiej prozy oświeceniowej na polskim rynku wydawniczym w latach 1945–2010. *Wiek Oświecenia.* [T.] 31: 2015 s. 239–258, sum., rés.

3482. SOWIŃSKI Janusz: Między oryginałem, kopią a falsyfikatem. Polskie edycje faksymilowe. Kraków 2009.

Rec.: Kamler Anna, *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 312–315.

3483. STĘPIEŃ Urszula: Ilustratorzy dzieł ks. Jana Wiśniewskiego. Z penetracji archiwaliów ks. Jana Wiśniewskiego [1876–1943]. *Zesz. Sandomierskie.* R. 21: 2015 nr 40 s. 65–68.

3484. STUDIA z dziejów książki, prasy i bibliotek. Stan badań za lata 2010–2013. Praca zbior. pod red. Zdzisława Kropidłowskiego, Dariusza Spychały. Bydgoszcz 2014.

Rec.: Gomoliszek Joanna, *Toruńskie Studia Bibliol.* [R. 8]: 2015 nr 2 s. 211–216.

3485. SZCZUPAK Adam: Julian Pełesz (1843–1896) greckokatolicki biskup stanisławowski i przemyski oraz jego prywatny księgozbiór. *Roczn. BN.* T. 46: 2015 s. 309–328, sum.

Obecnie gł. w zbiorach kapituły katedralnej w Przemyślu oraz BN.

3486. [SZEŚĆDZIESIĄT] 60 lat Wydawnictwa Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu 1955–2015. Zespół red. Leszek Patrzalek [i in.]. Wrocław 2015 Wydaw. UE 8° ss. 86, il.

3487. SZYMAŃSKA Kamila: Jeremias Hentschel Lesna Polonus (1662–1709) i jego księgozbiór. Fragment z dziejów biblioteki parafii luterańskiej w Lesznie. *Biblioteka.* Nr 19: 2015 s. 59–80, sum.

Obecnie w zbiorach Biblioteki Kórnickiej i Muzeum Okręgowym w Lesznie.

3488. ŚLIWIŃSKI Eugeniusz: 70 lat powojennego bibliotekarstwa w Lesznie. *Kronika Wielkopolski.* 2015 nr 3 s. 131–136.

3489. TABKOWSKI Sławomir J.: Nowosądeckie początki i historia „Kalendarza Domowego Babci Aliny”. *Roczn. Sądecki.* T. 43: 2015 s. 317–328.

Publikowany w l. 1985–2000, w opracowaniu Aliny Lechowicz.

3490. [TARNOBRZESKA książka]. *Tarnobrzeskie Zesz. Hist.* Nr 37: 2012 s. 6–60.

Treść: Zych Tadeusz: Z dziejów tarnobrzeskiej książki s. 6–17; Liś Małgorzata: Życie pisane książką – Wspomnienie o Michale Marcza, bibliotekarzu z Dzikowa (1886–1945) s. 18–30; Świerad Czesław: Wspomnienia księgarza s. 31–49; Zych T.: Ludzie tarnobrzeskiej książki s. 50–60.

3491. TCHÓRZEWSKA-KABATA Halina: Pod znakiem światła. Biblioteka Ordynacji Krasińskich 1844–1944. Warszawa 2010.

Rec.: Chamera-Nowak Agnieszka, *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 5: 2011 s. 321–327.

3492. TEGUMENTOLOGIA polska dzisiaj. Polish bookbinding studies today. Red. Arkadiusz Wagner. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 479, il., sum.

Treść: Wagner A.: Wstęp s. 11–16; Wagner A.: Introduction s. 17–22; Tondel Janusz: Tegumentologia polska dzisiaj s. 25–55; Pokorzyńska Elżbieta: O potrzebie słownika oprawoznaczonego s. 57–77; Wagner A.: Włoskie wpływy w polskim introligatorstwie XV–XVI wieku s. 81–106; Garwoliński Tomasz: Oprawa klocka inkunabułów z księgozbioru biskupa Łukasza Watenrodego w zbiorach Biblioteki „Hosianum” w Olsztynie. Z badań nad dorobkiem introligatora toruńskiego Macieja Hadebera s. 107–132; Czapnik Marianna: Oprawy poznańskiego Monogramisty MC s. 133–166; Płaszczyńska-Herman Katarzyna: Ślady bibliofilskiej działalności braci kaznodziejów – superekslibrisy dominikańskie z biblioteki oo. dominikanów w Krakowie s. 167–189; Muraszko Michał: Oprawy ksiąg kanonika gnieźnieńskiego Tomasza Josickiego s. 191–208; Knapik Elżbieta: Krakowskie późnogotyckie oprawy inkunabułów Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie s. 211–232; Paś Monika: Zespół XVI-wiecznych opraw ksiąg rachunkowych w zbiorach Działu Rzemiosła Artystycznego i Kultury Materialnej Muzeum Narodowego w Krakowie s. 233–259; Partyka Jacek: Pergamin, skóra, papier. Oprawy ksiąg z biblioteki kamedułów z krakowskich Bielan s. 261–275; Sułcki Szymon: Oprawy książkowe w zbiorach klasztoru oo. karmelitów na Piasku w Krakowie s. 277–297; Sidorowicz-Mulak Dorota: Z królewskich księgozbiorów XVII–XVIII wieku. Oprawy z superekslibrisami polskich królów i królowych ze zbiorów Ossolineum s. 299–324; Karlak Weronika, Łabuz Katarzyna: Identyfikacja opraw – dwugłos bibliotekarza i konserwatora s. 327–343; Pronobis-Gajdzis Małgorzata: Niewidoczne dla oczu. Przyczynek konserwatora-restauratora książki do badań tegumentologicznych s. 345–364; Chlebus Ewa: Technika wykonania opraw jako przedmiot badań tegumentologicznych s. 365–390; Czuczko Jolanta, Jutrzenka-Supryn Dorota: Od rekonstrukcji do artystycznej kreacji. problem przywrócenia oprawy jako ochrony bloku książki na przykładzie projektów konserwacji-restauracji wybranych starodruków z Kościoła Pokoju w Świdnicy s. 391–416; Czyżak Marta: Cymelia introligatorstwa średniowiecznego w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu s. 419–433; Strutyńska Maria: Wystawa opraw ze zbioru starych druków Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu s. 435–445; Tablice s. 447–461.

3493. TUCHOLSKI Zbigniew: Wydawnictwa Techniczne Ministerstwa Komunikacji (1934–1939; 1946–1948). *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 5: 2011 s. 273–294, sum.

3494. UMIŃSKI Waław: Zabytkowe oprawy w Bibliotece Zgromadzenia Księży Misjonarzy w Krakowie w świetle wystaw. *Fides.* [R. 21]: 2015 nr 2 s. 3–18, sum.

XX/XXI w.

3495. WALCZAK-NIEWIADOMSKA Agata: Rola pracowników książki w procesie transferu kulturowego na przełomie XX/XXI w. na przykładzie biogramów publikowanych w „Słowniku pracowników książki polskiej”. *Acta Univ. Lodzensis. Folia Librorum.* [Vol.] 21: 2015 s. 51–64, sum.

3496. WOJCIECHOWSKI Roman: Sopocka biblioteka publiczna 1945–2014. Subiektywny przegląd historyczny. *Roczn. Sopocki.* R. 26: 2015 s. 113–127.

3497. Z ŻYCIA książki. Ochrona i konserwacja zbiorów bibliotecznych oraz konteksty. Prace dedykowane Profesorowi Leonardowi Ogiermanowi. Pod red. Anny Tokarskiej. *Studia Bibliologiczne.* T. 20: 2015 s. 5–358, Zsfg., sum., res.

Treść: Tokarska A.: Od redaktora s. 5–7; Bangrowska Agnieszka: Curriculum Vitae Profesora Leonarda Ogiermana [ur. 1941] s. 9–11; Bibliografia publikacji Profesora Leonarda Ogiermana. Oprac. Tadeusz Maciąg s. 13–24; Cz. 1. Techniki badawcze i narzędzia procesu konserwacji: Bangrowska A.: Oddziaływanie atramentów oraz pigmentów na podłoże papierowe. Klasyfikacja i charakterystyka najważniejszych pigmentów stosowanych w zbiorach bibliotecznych s. 27–45; Śliwów Józef: Chromatografia gazowa w badaniach zabytkowego materiału bibliotecznego s. 46–52; Maciąg T.: Grzyby niszczące zabytkowy papier. Analiza druków z lat 1500–1600 z kolekcji Biblioteki Fundacji Wiktora hr. Baworowskiego we Lwowie s. 53–72; Jarczykowska Mariola: Dawne oprawy książek w świetle inwentarzy i korespondencji Radziwiłłowskiej s. 73–89; Białą Agnieszka: Warianty radełek wizerunkowych na szesnastowiecznych oprawach książkowych w Zabytkowej Bibliotece oo. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie. Analiza kompozycji i tematów ikonograficznych wybranych tłoczeń s. 90–108; Różycki Edward: Stan zachowania i konserwacji książki w województwie ruskim (XVI–XVIII wiek) s. 109–125; Kwaśniewicz Katarzyna: Historia i osiągnięcia Pracowni Konserwacji Masowej w Archiwum Państwowym w Katowicach s. 126–138; Czarzasty Sergiusz: Ochrona zbiorów bibliotecznych w polskich siłach zbrojnych na przykładzie Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie s. 139–155; Żołędowska-Król Beata: Tematyka ochrony zbiorów bibliotecznych w czasopiśmiennictwie światowym na podstawie bazy BABIN za lata 1990–2010 s. 156–177; Kamińska Joanna:

Problemy bibliotek i ochrony ich zbiorów w świetle wybranych artykułów z czasopism polskich w latach 1994–2013 s. 178–191; Cz. 2. Konteksty literackie, bibliofilskie, biblioteczne: Heska-Kwaśniewicz Krystyna: Rozważania o utracie książek s. 195–208; Sitkova Anna, Rak Iwona: Anna Jagiellonka jako adresatka listów dedykacyjnych Jakuba Wujka i Piotra Skargi s. 209–221; Wilkoń Teresa: Bibliofilskie pasje Izabeli z Czartoryskich Lubomirskiej s. 222–230; Kotwica Agnieszka: Druki bibliofilskie nicejskiej Oficyny Tyszkiewiczów w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu s. 231–246; Łuniewski Jarosław: Supresja klasztorów paulińskich w prowincjach niemieckiej, austriackiej, węgierskiej i polskiej i jej wpływ na losy bibliotek s. 247–254; Szulc Jolanta: Ekslibris z biblioteki ks. Jana Alojzego Nepomucena Ficka. Współczesne funkcje znaku książkowego s. 255–267; Trojnar Andrzej: Rola księży Jana i Pawła Brandysów w kształtowaniu historii ziemi śląskiej s. 268–279; Warząchowska Bogumiła: Księgozbiory śląskich kapłanów w Bibliotece Teologicznej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach s. 280–301; Borowik Sylwia: Biblioteka domowa Alfreda Szklarskiego s. 302–316; Bajor Agnieszka: „Studia Bibliologiczne” jako źródło informacji śląskoznawczej i zagłębiowskiej s. 317–338.

3498. ZIMNOCH Katarzyna: Historyczna biblioteka dominikańska w Różanymstoku w świetle XIX-wiecznych źródeł inwentarzowych – język i proveniencja wydawnicza księgozbioru. *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 127–147, sum., rez.

j) Historia prasy, radia i telewizji

Zob. poz. 107, 2764, 2769, 2770, 2790, 3267, 3428, 4135, 6637, 7584, 8302, 8333, 8334, 8603, 8604, 8672, 8689, 8690, 8704, 8746, 8800, 9092, 9137, 9245, 9251, 9266, 9381, 9496, 9587, 9800, 9801, 9922, 10178, 10309, 10725, 10738, 10811, 10851, 10886, 11139, 11399, 11403, 11431, 11440, 11443, 11498, 11531, 11540, 11574.

3499. ANDRZEJEWSKI Marek: Vor dem Vergessen bewahren. Erinnerungen von Hans Fuchs Enkel des Gründers der „Danziger Neueste Nachrichten” (1894–1944). Gdańsk–Sopot 2015 Wydaw. Uniw. Gdańskiego 8° ss. 190, nlb. 1, il.

Zawiera też wspomnienia ur. w 1926 r. wnuka założyciela dziennika Gustava Fuchsa.

3500. BAJKA Zbigniew: 60 lat Klubu Dziennikarzy pod Gruszką. Kraków 2015 Wydaw. i Drukarnia Tow. Słowaków w Polsce 8° ss. 94, nlb. 1, il.

W Krakowie.

3501. BIAŁY Halina: Redaktorzy „Gazety Rolniczej” – tygodnika poświęconego sprawom rolnictwa (1861–1939). *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 2: 2014 s. 123–142, sum.

3502. BOBER Andrzej: Zawodowiec. W rozmowie z Beatą Modrzejewską. Warszawa 2015 The Facto 8° ss. 293, nlb. 1, tabl. 16, il.

Dziennikarz i publicysta; ur. 1936 r.

3503. CHINCZ Urszula, Morawska Anna: 7 Dni. Świat Andrzeja Turskiego [1943–2013]. Warszawa 2015 Świat Książki 8° ss. 302, tabl. 28, il.

3504. CZACHOROWSKI Musa: Czasopiśmiennictwo Tatarów polskich po roku 1945. *Roczn. Tatarów Pol.* Ser. 2. T. 2(16): 2015 s. 61–89.

3505. CZACHOROWSKI M. Çaxarxan: Czasopiśmiennictwo tatarskie i muzułmańskie w Polsce w latach 1945–2015. Wrocław 2015 Inicjatywa Wydawnicza Çaxarxan Xucalq; Agencja Wydawnicza „Argi” 8° ss. 73, nlb. 1.

3506. DRZEMCZEWSKI Jerzy: „Namiary na morze i handel” – dwutygodnik o bogatej historii. *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 87–94.

W l. 1959–2015 (do 1971 r. pt. „Biuletyn Informacyjny Polskich Linii Oceanicznych”).

3507. GĘDEK Marek: Rynek medialny w Polsce. Zarys ewolucji w ostatnich czterdziestu latach. Lublin 2015 Norbertinum 8° ss. 207, il.

3508. GZELLA Grażyna: Redaktorzy „Gazety Toruńskiej” w latach 1867–1921. *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 3 s. 21–37, sum.

3509. JAROWIECKI Jerzy: Prasa harcerska w Polsce w latach 1911–1939 (szkic przeglądowy). *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 1 s. 5–40, sum.

3510. KANSY Andrzej: „Notatki Płockie” (1956–2015) – kwartalnik Towarzystwa Naukowego Płockiego. Geneza i formuła wydawnicza. *Studia Mazowieckie*. R. 10: 2015 nr 2 s. 11–24, sum., rez.

3511. KARDELA Piotr: Radio Olsztyn w latach 1980–1992. Olsztyn 2014.

Rec.: Korejwo Mariusz, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 302–307.

3512. KŁACZKOW Jarosław: Lutheran and Calvinist press in Polish land 1822–1939. Transl. by Dorota Kobrańska. Toruń 2015 Adam Marszałek 8° ss. 169.

3513. KOPCIEWSKI Adam: Was hert zich in der prowinc? Prasa żydowska na Lubelszczyźnie i jej największy dziennik „Lubliner Tugblat”. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 613, il., sum.

W l. 1894–1945.

Rec.: Basicki Kamil, *Roczn. Lubelski*. T. 41: 2015 s. 261–263; Szablowska-Zaremba Monika, *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 3 s. 81–87.

3514. KOSIŃSKI Leszek Antoni, Śleszyński Przemysław: Geographia Polonica: A window onto the world. An interview with Professor Leszek Antoni Kosiński. *Geographia Polonica*. Vol. 87: 2014 issue 2 s. 277–294.

50 lat czasopisma.

3515. KRAKÓW – Lwów. Czasopisma XIX–XX wieku. Pod red. Grzegorza Niecia, Grażyny Wrony. Kraków 2014.

Rec.: Kwiecień Sabina, *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 3 s. 77–80.

3516. ŁACH Anna: Mediatyzacja treści naukowych w polskiej prasie ogólnej w latach 1975–2005. Analiza ilościowa. Wrocław 2015 Quaestio 8° ss. 223, nlb. 1, sum.

3517. MEDIA religijne i wyznaniowe w Polsce i na świecie. Pod red. nauk. Jacka Sobczaka i Jędrzeja Skrzypczaka. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. Silva Rerum 8° ss. 293, il.

Z treści: Sobczak J., Skrzypczak J.: Wstęp s. 7–11; Dworak Jan: Słowo wstępne s. 12–13; Sobczak J.: Media a religia s. 14–37; Sobczak Witold: Standardy wolności religii i wyznania w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka s. 38–76; Gołda-Sobczak Maria: Prozelityzm jako zjawisko kulturowe. Standardy europejskie s. 77–88; Kononiuk Tadeusz: Fenomen prasy wyznaniowej w PRL s. 89–113; Skrzypczak J.: Gwarancje dostępu kościołów i związków wyznaniowych do środków społecznego przekazu w Polsce s. 114–136; Adamski Andrzej: Katolicki, świecki, regionalny. „Echo Katolickie” – tygodnik jedyny w swoim rodzaju. [Od 1991 r.] s. 137–162; Łęcicki Grzegorz: Problematyka katolickich mediów audialnych i audiowizualnych we współczesnej Polsce s. 163–175; Zagórska Katarzyna: Tradycja i współczesność radiofonii katolickiej na przykładzie Radia Emaus s. 176–194; Krajewski Andrzej: Media religijne i wyznaniowe w Polsce: stan i perspektywy. Na

podstawie informacji KRRiT 2013 oraz Strategii Regulacyjnej KRRiT na lata 2014–2016 s. 195–199; Kakareko Ksenia: Wolność środków przekazu w encyklikach św. Jana Pawła II s. 200–215; Drażek Dariusz: Fenomen Radia Maryja i Telewizji Trwam s. 216–235; Stawicki Dominik: Wolność słowa i wyznania a ochrona dóbr osobistych na przykładzie procesu prasowego przeciwko „Gościowi Niedzielnemu”. [Z pozwu Alicji Tysiąc, 2009 r.] s. 236–248; Miśkiewicz Aleksander: Tatarskie media wyznaniowe w Polsce s. 249–255; Reshef Magdalena: Żydowska prasa w Polsce s. 256–272.

3518. [O „PRZEGLĄDZIE Zachodniopomorskim”]. *Przegl. Zachodniopomorski*. R. 28: 2013 z. 1 s. 9–116, sum.

Treść: Białycki Tadeusz: Ze wspomnień redaktora naczelnego „Przeglądu Zachodniopomorskiego” s. 9–21; Włodarczyk Edward: „Szczecin” – czasopismo poświęcone sprawom regionu zachodniopomorskiego jako prekursor „Przeglądu Zachodniopomorskiego” w latach 1957–1962 s. 23–38; Stepiński Włodzimierz: Problematyka historyczna na łamach „Przeglądu Zachodniopomorskiego” lat 1963–2012 s. 39–96; Ptaszyński Radosław: Obecność nauk politycznych na łamach „Przeglądu Zachodniopomorskiego” w latach 1963–2012 s. 97–116.

3519. PO JUBILEUSZU. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 15–26.

Treść: Parkitny Maciej: O roli i znaczeniu „Wiek Oświecenia” subiektywnie i obiektywnie słów kilka s. 15–19; Wdowik Agata: Aktualność „Wiek Oświecenia” z perspektywy najmłodszego pokolenia badaczy s. 21–26.
Z okazji wyd. 30 tomów w l. 1978–2014.

3520. POLSKIE Radio. Historia – program – technika. 90 lat Polskiego Radia. Pod red. Andrzeja Ossibach-Budzyńskiego. Warszawa 2015 Polskie Radio; Aspra-JR 8° ss. 478. Polskie Radio, Inst. Dziennikarstwa Uniw. Warszawskiego.

Materiały z konferencji, Warszawa, 3 II oraz 21–22 V 2015 r.

Z treści: Ossibach-Budzyński A.: Wstęp s. 7–11; Miazek Ryszard: Przeszość. Pionierskie lata radiofonii. Polskie Radio jako nowa instytucja kultury s. 19–30; Adamowski Janusz Włodzimierz: Od radiofonii Rzeczypospolitej Drugiej i Pół do radia publicznego (zarys dziejów Polskiego Radia w latach 1944–2013) s. 31–45; Cichocki Jacek, Modelski Józef: [James Clerk] Maxwell, [Guglielmo] Marconi i następcy – czyli o technicznych podstawach radiofonii s. 67–88; Mathia Paweł: Kroki milowe techniki Polskiego Radia w latach 1925–2015 s. 89–102; Listowski Waldemar: Archiwum Polskiego Radia – historia i nowoczesność s. 103–141; Jasiewicz Krzysztof: Fale radiowe w walce obozu londyńskiego o „rząd dusz” i model powojennego państwa polskiego s. 145–155; Turkowski Romuald: Polskie Radio wobec stalinizacji wsi w latach 1948–1956 s. 157–182; Władysław Wiesław: Polacy między Październikiem ’56 a Sierpniem ’80 s. 183–196; Kozieł Andrzej: Polskie Radio w stanie wojennym s. 197–211; Adamowski J. W.: Procesy transformacji dawnej polskiej radiofonii państwowej (lata 1989–2014) s. 213–221; Siezieniewski Andrzej: Informacja i publicystyka s. 225–238; Michalski Krzysztof: Człowiek i nauka, czyli o obowiązku i potrzebie popularyzacji wiedzy w Polskim Radiu s. 239–259; Miazek R.: Audycje Polskiego Radia dla wsi – kontekst kulturowy i polityczny s. 261–284; Górski Krzysztof: Audycje religijne w Polskim Radiu s. 285–305; Markowska Elżbieta: Muzyka na antenie Polskiego Radia – twórcy i idee s. 307–328; Sztompke Paweł: Orkiestry rozrywkowe, jazzowe i studia Polskiego Radia s. 329–334; Pęczak Mirosław: Bawić, drwić i uczyć: audycje rozrywkowe w Polskim Radiu s. 335–349; Tkaczuk Waław: Literatura na antenie Polskiego Radia s. 351–358; Pleszkun-Olejniczakowa Elżbieta, Bachura-Wojtasik Joanna, Klimczak Kinga: Słuchowiska na polskiej antenie, czyli o Teatrze wyobraźni i Teatrze Polskiego Radia s. 359–389; Piłatowska-Mądry Irena: Studio Reportażu i Dokumentu – powstanie i działalność s. 391–397; Maliszewski Michał: Program dla zagranicy w Polskim Radiu: wczoraj – dziś – jutro s. 399–419; Listowski Waldemar: Sport – transmisje – sprawozdawcy s. 421–450; Michalski Dariusz: Radio poza Radiem s. 451–460; Dyskusja s. 465–474.

3521. POPIÓŁ i zamęt. Wspomnienia dziennikarzy. Red. Józef Ambrozowicz. Rzeszów 2015 Agencja Wydaw. Jota 8° ss. 355, nlb. 5, il.

Treść: Socha Adam: Marzenia i rzeczywistość s. 7–16; Popow Jerzy: 25 lat przygody z Polskim Radiem s. 17–46; Dynia Jerzy: Z estrady do studia s. 47–83; Niemiec Ryszard: Reporter na starcie i zakręcie s. 84–111; Ambrozowicz J.: Pod prąd s. 112–145; Drzewiecki Tadeusz Z.: Czas nas uczy pogody! s. 146–163; Klich Janusz: Podzwonne dla „Prometeja” s. 164–182; Miszczak Jan: Z wysypiska wspomnień s. 183–202; Furman Wojciech: Zaangażowanie i dystans s. 203–224; Bałda Waldemar: Było, nie przeminęło s. 225–251; Zatorski Ryszard: Zatoczyłem krąg s. 252–280; Szeliga Zdzisław: Dziennikarskie wspominki, czyli Mamuta stopy odcisk subtelny s. 281–293; Lasota Bogusław: Koncert życzeń s. 294–311; Rusznica Stanisław: Wokół nauki s. 312–317; Jakubowski Szymon: Ćwierć wieku z piórem w ręku s. 318–347.

3522. PRASA na terenie województwa podlaskiego w latach 1944–2012. Szkice i materiały. Praca zbior. pod red. Jadwigi Sadowskiej i Katarzyny Sawickiej-Mierzyńskiej. Białystok 2014.

Rec.: Kolasa Władysław Marek: Badania nad dziejami prasy województwa podlaskiego. *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 4 s. 121–128; Korczyńska-Derkacz Małgorzata, *Przeł. Bibliot.* R. 83: 2015 z. 1 s. 267–272.

3523. ROSENBAUM Sebastian: Od „Fantany” do „Poglądów”. Czasopisma Wilhelma Szewczyka [1916–1991]. *CzasyPismo.* 2015 nr 2 s. 26–33.

3524. ROZEN Barbara: Pięćdziesięciolecie „Studiów Warmińskich”. *Studia Elbląskie.* T. 15: 2014 s. 435–439.

Lata 1964–2014.

3525. SIERADZ Małgorzata: Kwartalnik Muzyczny (1928–1950) a początki muzykologii polskiej. Warszawa 2015 Inst. Sztuki PAN 8° ss. 688, il., sum.

3526. SOŁTAN-LIPSKA Aleksandra: 90 lat „Kroniki Warszawy”. *Kronika Warszawy.* 2015 nr 2 s. 111–122, sum.

3527. STULECIE urodzin Jerzego Turowicza [1912–1999]. Red. Joanna i Andrzej Sulikowscy. Szczecin 2015 Volumina.pl Daniel Krzanowski 8° ss. 385.

Materiały z konferencji, Szczecin, 18–19 XII 2012 r.

Treść: Graczyk Roman: Początki „Tygodnika Powszechnego”. [Jan] Piwowarczyk, [Józef Maria] Świącicki, [Stanisław] Stomma, [Jerzy] Turowicz s. 13–31; Iwasiów Sławomir: Europa w publicystyce Jerzego Turowicza z lat 1945–1953 s. 33–52; Madejski Jerzy: „Zęby mi powypadały...”. Jerzy Turowicz jako epistolograf s. 53–64; Sadłowska-Schreder Joanna: Turowicz jako promotor twórczości księdza Jana Twardowskiego s. 65–75; Zawiszewska Agata: Zofia Starowieyska-Morstinowa jako krytyczka literatury s. 77–98; Jarosińska-Buriak Katarzyna: „Obrońca niepotrzebności”. Zbigniew Herbert na łamach „TP” (1950–53) s. 99–130; Bernacki Marek: Czesław Miłosz, Jerzy Turowicz. Świadectwa przyjaźni s. 133–146; Krasuski Krzysztof: Krytyka literacka pokolenia 68/70 w „Tygodniku Powszechnym” s. 147–163; Mazur Jan Marcin: Czytane w Brukseli i w Louvain-la-Neuve s. 165–182; Sulikowski A.: Literatura z zapleczem filozoficznym. Pisarze „Tygodnika Powszechnego” i „Znaku” s. 183–192; Guźlak Gerard: Religijność ludowa na łamach „Tygodnika Powszechnego” s. 193–209; Skrendo Andrzej: Trzy ćwiartki wieku. Tryby lektury s. 211–219; Stępień Aleksandra: Postać Jerzego Turowicza w świadomości uczniów liceum s. 221–230; Tomaszewska Wiesława: Sentire cum Ecclesia. Publicystyka J. Turowicza i J. Mackiewicza wobec Soboru Watykańskiego s. 231–250; Sulikowski A.: Józef Mackiewicz [1902–1985] o Kościele katolickim s. 251–260; Żywiołek Artur: Wychowawca i myśliciel. Przyczynek do portretu Jerzego Turowicza s. 261–280; Hennelowa Józefa: Okruchy wspomnień o dniach kryzysów s. 283–287; Sulikowski A.: Rytmu dobowe i rytmy miesięczne w pracy redaktorskiej Jerzego Turowicza s. 289–299; Skwarnicki Marek: Wychował mnie Turowicz s. 303–313; Boniecki Adam: Zamknięcie konferencji o Jerzym Turowiczu. Spotkanie prowadził Andrzej Sulikowski s. 315–361; Skwarnicki M.: Ostatnie dni Jerzego Turowicza s. 365–372.

3528. ŚLESZYŃSKI Przemysław, Siłka Piotr, Zielińska Beata: The people of „Geographia Polonica”, 1964–2013. *Geographia Polonica.* Vol. 87: 2014 issue 4 s. 569–589.

3529. WEEKS Theodore R.: Building civil society in an „alienated capital”. The Vilnius lithuanian press, 1904–1922. *Przeł. Wsch.* T. 13: 2014 z. 3 s. 761–776, streszcz., santr., rez.

3530. WILKOWSKI Eugeniusz: Chełmskie piśmiennictwo solidarnościowe 1980–2015. Biała Podlaska 2015 Arte 8° ss. 227, il.

3531. WOŹNY Grażyna: Publicystyka włościan z powiatu ropczyckiego i dębickiego na łamach prasy ludowej od schyłku XIX wieku do 1939 roku. Dębica 2015 Muzeum Region. 8° ss. 332, il., sum. (Biblioteka Dębickich Gryfów; 8).

3532. WYBRANE echa i odgłosy ukazywania się „Studiów Franciszkańskich”. *Studia Franciszkańskie.* T. 25: 2015 s. 297–347.

Zbiór listów, recenzji i omówień dotyczących czasopisma z l. 1984–2015.

3533. Z HISTORII mediów i dziennikarstwa. Studium selektywne. Pod red. Piotra Grochmalskiego, Piotra Lewandowskiego, Anny Krygier. [Będzin] 2015 Wydaw. Internetowe E-bookowe 8° ss. 299, il.

Z treści: Gołaszewska Dominika: Sytuacja polityczno-społeczna na Mazurach, czasopiśmiennictwo regionalne do 1939 roku s. 13–33; Lewandowski P.: Historia „Kuriera Warszawskiego” Brunona Kicińskiego jako przykład rozwoju prasy masowej i pierwszego koncernu medialnego w XIX wieku na ziemiach polskich s. 35–67; Lewandowski P.: Propaganda PRL: na przykładzie plakatu propagandowego s. 115–136; Grochmalski P.: Społeczna fotografia tygodnika „Wprost” w okresie 1983–1991 jako unikalny zapis społecznej kondycji Polaków po stanie wojennym s. 137–192; Krygier A.: Józef Piłsudski w czasopiśmie popularnonaukowych o tematyce historycznej w latach 2013–2014 s. 195–229; Zmudziński Mateusz: Historia i zawartość „Głosu z Torunia”, dodatku, do tygodnika katolickiego „Niedziela”. Zarys problemu s. 231–246; Janczak Justyna: Tajemnica zawodowa dziennikarza s. 287–299.

3534. ZAJĄC Edward: Początki „Rocznika Sanockiego”. *Roczn. Sanocki*. [T.] 11: 2014 s. 15–26.

Od 1958 r.

k) Historia sztuki

Zob. poz. 1527, 1577, 1612, 1623, 1733, 1740, 1744, 1757, 1758, 1790, 1808, 1819, 1848, 1919, 3377, 3453, 3460, 3852, 4518, 4990, 5002, 5042, 5091, 5107, 5118, 5228, 5230, 5234, 5400, 5701, 5729, 5779, 5841, 5955, 5973, 6057, 6192, 6202, 6249, 6411, 6418, 6432, 6470, 6586, 6615, 6632, 6675, 6738, 6742, 6810, 7001, 7151, 7420, 7520, 7568, 7801, 7824, 7834, 7907, 7947, 8170, 8351, 8488, 8561, 8621, 8640, 8743, 9326, 10042, 10068, 10921, 11138, 11432.

3535. ANDRZEJEWSKA-ZAJĄC Alicja, Podgórzak Magdalena: Hans Memling [ok. 1430–1494] Sąd Ostateczny z Muzeum Narodowego w Gdańsku. Gdańsk 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 99, nlb. 1, tabl. złoż. 2, il.

Toż w jęz. ang.: Hans Memling The Last Judgement National Museum in Gdańsk. Engl. transl. Piotr Łuba.

3536. BARCZYK Alina: Kaplica Świętej Anny w kościele pobernardyńskim koło Przyrowa. Program ideowy wystroju. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 2 s. 103–123, sum.

3537. BAROKOWI malarze i rzeźbiarze w dawnym opactwie Augustianów w Żaganiu. [Aut.]: Andrzej Koziół, Artur Kolbierz, Marek Kwaśny, Małgorzata Macura, Adam Szelaąg. Zielona Góra 2015 Woj. Urząd Ochrony Zabytków 4° ss. 255, il.

3538. BERNATOWICZ Tadeusz: Mitra i buława. Królewskie ambicje książąt w sztuce Rzeczypospolitej szlacheckiej (1697–1763). Warszawa 2011.

Rec.: Rogulski Jakub: O „królewskich ambicjach” książąt Radziwiłłów, Lubomirskich, Jabłonowskich i Sułkowskich. *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 191–200.

3539. BETLEJ Andrzej: „Stare tarnowskich ołtarzów abrysy”. *Pietas et Studium*. T. 5: 2014 s. 255–262, sum.

Z kościoła oo. Bernardynów, z XVIII w.

3540. BEYLIN Marek: Ferwor. Życie Aliny Szapocznikow [1926–1973]. Kraków–Warszawa 2015 Karakter; Muzeum Sztuki Nowoczesnej 8° ss. 287, nlb. 8, il. (Mówi Muzeum).

Rec.: Romanowski Gustaw: Życie Aliny Szapocznikow. Była stąd. Była z Łodzi. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 1/2 s. 142–146.

3541. BIELSKA-KRAWCZYK Joanna: Obraz świata w malarskich obrazach. Wątki kulturowe i antropologiczne w malarstwie ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Toruniu. Toruń– Kraków 2015 Muzeum Okręg.; Libron – Filip Lohner 8° ss. 231, nlb. 1, il.

3542. CHRUDZIMSKA-UHERA Katarzyna: Stylizacje i modernizacje. O rzeźbie i rzeźbiarzach w Zakopanem w latach 1879–1939. Warszawa 2013.

Rec.: Kostrzyńska-Miłosz Anna: O rzeźbie i rzeźbiarzach w Zakopanem w latach 1879–1939. *Wierchy*. R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 306–308.

3543. CHUDZICKA Dorota: Od modernizmu w kierunku ekspresji narodowej tożsamości. Wokół koncepcji sztuki Stanisława Szukalskiego (1893–1987). From modernism towards expression of national identity. Stanisław Szukalski's concept of art. Warszawa–Toruń 2015 Pol. Inst. Studiów nad Sztuką Świata 8° ss. 257, nlb. 3, il., sum. Pol. Inst. Studiów nad Sztuką Świata. (Studia i Monografie. Studies and Monographs; t. 11).

3544. CYPRIAN Norwid. Katalog prac plastycznych. Dział 1: Prace zachowane. T. 1: Prace w albumach 1. [Oprac.] Edyta Chlebowska. Lublin 2014.

Rec.: Pietrzak Agata, *Roczn. BN*. R. 46: 2015 s. 437–443.

3545. DOBROWOLSKA Lidia: Paulińskie skarby sztuki sakralnej w Topolnie w świetle odkrycia pierwotnych malowideł. *Mater. do dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu*. Z. 18: 2015 s. 131–147.

XVI w.

3546. DUDZIAK Tomasz: Kamienne głowy, kamienne maski. *Pomniki Dawnego Prawa*. Z. 27/28: 2014 s. 4–125, res., Zsfg.

Toż. Katalog. *Tamże*. Z. 29/30: 2015 s. 4–144. Rzeźby na ścianach budynków.

3547. DYBAŁA Izabella: Późnogotycki kielich w skarbcu katedry lubelskiej. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 4 s. 191–199.

XV/XVI w.

3548. DZIEDZIC Marcin, Dziedzic Gabriela: Kłodzka Grupa Artystyczna 1920–1945. Wrocław 2014.

Rec.: Ruchniewicz Małgorzata, *Zesz. Muzeum Ziemi Kłodzkiej*. [Z.] 13: 2015 s. 203–207.

3549. DZIK Janina: Euntes in mundum universum praedicate Evangelium. Programy ideowe osiemnastowiecznych malowideł kościołów zakonnych na ziemiach południowo-wschodnich dawnej Rzeczypospolitej. Kraków 2014.

Rec.: Michalczyk Zbigniew: Książka Janiny Dzik o malarstwie ściennym w Polsce południowo-wschodniej w XVIII wieku. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 z. 1 s. 153–176.

3550. DZIK J.: Graficzne tezy z wizerunkami św. Ignacego Loyoli i św. Franciszka Ksawerego w Muzeum Archidiecezji Przemyskiej. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 6: 2015 s. 317–324, sum.

3551. DZIK J.: Kilka uwag o twórczości malarza trynitarzkiego Johanna Prechtla [1737–1799]. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 245–257, sum.

3552. DZIK J.: Monstrancja i kielich z dawnego kościoła klasztorne reformatów w Kryłowie, obecnie w zakrystii klasztoru reformatów w Przemyślu. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 5: 2014 s. 295–302, sum.

Z poł. XVIII w.

3553. DZIK J.: Recepcja grafik z cyklu maryjnego Gottfrieda Bernharda Göza [1708–1774] w malarstwie monumentalnym kręgu lwowskiego w XVIII wieku. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 4 s. 85–110, sum.

3554. DZIK J.: Wpływ graficznej serii „Vita Seraphici Patriarchae Francisci Ord. FF. Min. Inclyti Fundatoris” braci Klauberów (ok. poł. XVIII w.) na malarstwo Zakonu Franciszkanów. *Pietas et Studium.* T. 5: 2014 s. 273–297, riass.

3555. FEDISZ Marcin, Witkowska Iwona, Ogrodnik Kasia: Głowa wypełniona obrazami. Janusz Przybylski [1937–1998]. Warszawa 2015 Teatr Wielki – Opera Nar. 16° ss. nlb. 60, il.

Malarz i grafik.

3556. FIJAŁKOWSKA Grażyna: Projektował Stefan Witold Matejko [1872–1935]. Kraków 2015 Muzeum Hist. Miasta Krakowa 8° ss. 294, nlb. 1, il.

Witraże.

3557. FIJAŁKOWSKI Marek: Zabytkowe srebra kościoła pw. Wniebowzięcia NMP w Skrzatuszu. *Roczn. Skrzatuski.* T. 3: 2015 s. 109–127, sum.

XVII–XX w.

3558. FILERYCZ Natalia: Lwowska Galeria Sztuki 1907–1944. *Roczn. Lwowski.* 2012/2013 [dr.:] 2014 s. 53–88.

3559. GERNAT Jacek: Artysta prowokator? Artysta uwikłany? Geniusz zapomniany? Artysta – antropolog? Władysław Hasior [1928–1999] – wizerunek twórcy w świetle dyskursu krytyków i najnowszych badań. *Sensus Historiae.* Vol. 19: 2015 [nr] 2 s. 155–173, sum.

3560. GERNAT J.: Ołtarz główny kościoła filialnego w Nowej Wsi. Przyczynek do studiów nad warsztatem rzeźbiarskim Miachaela Ignatza Klahra. *Roczniki Sztuki Śląskiej.* [T.] 24: 2015 s. 141–162, Zsfg., sum., rés.

Z 2. poł. XVIII w.

3561. GERON Małgorzata: Formiści. Twórczość i programy artystyczne. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 4° ss. 453, il., sum.

3562. GIEROWSKI Stefan: Malowanie dziesięciorga przykazań 1986–1987. W hołdzie Mistrzowi Gdańskiemu z XV wieku. Oprac. Magdalena Gierowska-Dybalska. Warszawa–Lublin 2015 Fund. Stefana Gierowskiego 8° ss. 313, nlb. 3, tabl. złoż. 2, il.

3563. GORZELIK Jerzy: Rezydencja – klasztor – miasto. Sztuka Górnego Śląska wobec trydenckiej konfesjonalizacji. Gliwice 2014.

Rec.: Kriegseisen Wojciech: Kłopoty z paradygmatem. *Odrodzenie i Reformacja w Polsce.* T. 59: 2015 s. 259–273.

3564. GORZYCKA Katarzyna: Rekonstrukcja wyposażenia kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bydgoszczy. *Mater. do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu.* Z. 18: 2015 s. 15–29.

3565. GÓRSKI Karol: Posągi pierwszych piastowskich władców Polski. *Śremski Notatnik Hist.* Nr 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 27–47.

Postawione z inicjatywy Edwarda Raczyńskiego w katedrze w Poznaniu w 1840 r.

3566. GRELA Barbara: Nagrobek biskupa Piotra z Bnina autorstwa Wita Stwosza w katedrze we Włocławku. *Studia Włocławskie*. T. 17: 2015 s. 469–484, sum.

Z 1493 r.

3567. GRODZISKA Karolina: Portret Jędrzeja Kitowicza, niezwykle dar dla Towarzystwa Naukowego Krakowskiego z 1859 r. i jego konserwacja w 2013 r. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 63–68, sum.

Historia obrazu.

3568. GRONEK Agnieszka: Opuszczone dziedzictwo. O malowidłach w cerkwi św. Onufrego w Posadzie Rybotyckiej. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 458, tabl. 16, il.

Z XV w.

3569. GRUSZCZYK Natalia, Arszyńska Joanna M.: Rzemiosło artystyczne na zamku Tarnowice Stare – omówienie dawnych technik zdobniczych mebli na podstawie kolekcji zgromadzonej w Zamku Tarnowice Stare. *Rocznik [Muzeum Górnośląski Park Etnogr. w Chorzowie]*. [T.] 2: 2014 s. 192–214, sum.

XVI–XIX w.

3570. GRZECHNIK Sławomir: Sztuka zapomniana, sztuka odkrywana. Powojenna twórczość polskich artystów plastyków w zbiorach Muzeum Zamoyskich w Kozłowie. *Światowid*. [R.] 2: 2015 s. 11–25.

3571. GUDOWSKA Marta: Tajemnice tryptyku „Rodzina Marii” ze Stobiecka Miejskiego. *Zesz. Radomszczańskie*. T. 10: 2015 s. 7–19.

3572. GWIDO Chmarzyński [1906–1973] i jego dzieło „Sztuka w Toruniu. Zarys dziejów”. Pod red. Emanuela Okonia. Toruń 2014.

Rec.: Guttmejer Karol, *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 3 s. 531–535; Jankowski Aleksander, *Kw. Historii Kultury Mater*. R. 63: 2015 nr 1 s. 157–160.

3573. GYALÓKAY Zoltán: Rzeźby Marii z Dzieciątkiem o francuskiej proweniencji w Małopolsce i na Spiszu w pierwszej połowie XIV wieku. Kraków 2015 Societas Vistulana 8° ss. 214, nlb. 1, il., sum. (Studia z Historii Sztuki Średniowiecznej Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego; t. 6).

3574. HAŁASA Grażyna Maria: Rysunki Juliusza Schnorra von Carolsfelda do „Bibel in Bildern” w zbiorach Gabinetu Rycin Muzeum Narodowego w Poznaniu. *Studia Muzealne*. Z. 21: 2015 s. 120–138, sum.

3575. HODEGETRIE krakowskie. Praca zbiorowa. [1]: 1400–1450. Pod red. Małgorzaty Schuster-Gawłowskiej, Marty Lempart-Geratowskiej. Kraków 2015 Wydaw. ASP im. Jana Matejki 8° ss. 283, tabl. 1, il.

Tekst równol. pol., ang.

3576. JACKOWSKA Krystyna, Szarszewski Adam, Paluchowski Piotr: Portrety gdańskich lekarzy (XVI–XVIII w.). Portraits of Gdańsk physicians (16th–18th c.). Tł. na jęz. ang. Andrzej Karolczak. Gdańsk 2015 Uniw. Medyczny; Muzeum Hist. M. Gdańska 4° ss. 253, nlb. 2, il. (Res Gedanenses. Studia i materiały Muzeum Historycznego Miasta Gdańska; t. 8).

Tekst równol. pol., ang.

3577. JAGIEŁŁO Jakub: Rohnowie. Rodzina rzeźbiarzy z Wrocławia. Warszawa 2015 Scientia 8° ss. 98, nlb. 1, tabl. 8, il. (Rzeźbiarze Dolnego Śląska).

XVII w.

3578. JANKOWSKI Aleksander: Splendor pędzlem kreowany. Dekoracje ścienne jako wyraz ambicji benefaktorów świątyni drewnianych wielkopolskiej prowincji. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 487–498, sum.

XVII–XX w.

3579. JAWORSKI Marcin: „Urodzony, żeby rysować”. Twórczość komiksowa Jerzego Wróblewskiego [1914–1991]. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 416, il.

3580. JEDLIŃSKA Eleonora: Władysław Strzemiński – seria kolaży „Moim przyjaciółom Żydom”. Doświadczenia wojny, żal i smutek. *Przepl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 1 s. 127–166, sum.

3581. JEŚLI sztuka jest wielką rzeką, to ja jestem małym zakolem. Krzysztof Bucki (1936–1983). Red. Joanna Filipczyk. Opole 2015 Muzeum Śląska Opolskiego 16° ss. 64, il., sum.

Treść: Filipczyk J.: Jeśli sztuka jest wielką rzeką, to ja jestem małym zakolem. O twórczości Krzysztofa Buckiego s. 5–43; Świadczenia. Hoffmann Adam: Opinia o działalności artystycznej i twórczości oraz pracy pedagogicznej Krzysztofa Buckiego (1974) s. 45; Szancenbach Jan: [Opinia o działalności artystycznej i twórczości oraz pracy pedagogicznej Krzysztofa Buckiego] (1974) s. 46–47; Buczyński Bogumił: [Wspomnienie o Krzysztofie Buckim] (1984) s. 49–51; Nyczek Tadeusz: Bucki: ćwiczenia z widzianego świata (1984) s. 52–56; Waltoś Jacek: Wspomnienie o Krzysztofie Buckim (wygłoszone na otwarciu wystawy w Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu, 21 XI 2014 r.) s. 59–60.

3582. JULIUSZ Marcisz. Życie i twórczość. Opracowanie zbiorowe. Red. Magdalena Kubista. Ruda Śląska 2015 Stow. Barwy Śląska; Muzeum Miejskie im. Maksymiliana Chroboka 8° ss. 71, il.

Treść: Dmetrecki Mariusz: O genezie publikacji słów kilka s. 7–8; Dmetrecki M.: Rys życia i twórczości Juliusza Marcisza [1898–1978] s. 9–25; Mueller Agnieszka: O twórczości Juliusza Marcisza s. 27–31; Pieczka Ewelina: Prace Juliusza Marcisza w kolekcji obrazów Muzeum Miejskiego im. Maksymiliana Chroboka w Rudzie Śląskiej s. 33–35; Wspomnienia o Juliuszu Marciszu s. 37–41; Juliusz Marcisz po naszymu s. 43–51; Bibliografia s. 53–54; Malarstwo Juliusza Marcisza s. 55–71.

3583. JUSZKIEWICZ Piotr: „Our ‘I’ and History”. The Polish Reception of Walter Pater [1839–1894]. *Ikonotheka.* T. 25: 2015 s. 57–72.

Angielski pisarz i krytyk sztuki, XIX–XX w.

3584. KACZMAREK Romuald: O proveniencji trzech najważniejszych śląskich rzeźb Madonn na lwach. *Roczniki Sztuki Śląskiej.* [T.] 24: 2015 s. 9–25, Zsfg., sum., rés.

3585. KAMIŃSKA-JONES Dorota: Kobiecość przekształcona. Indyzacja i europeizacja kobiety w strefach kontaktu na przykładzie malarstwa miniaturowego XVI–XIX w. *Acta Univ. N. Copernici.* Nauki Humanist.-Społ. Z. 425: Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo. [Nr] 46: 2015 s. 215–242, sum.

3586. KARNOWSKI Bronisław: Studium teologiczno-ikonograficzne witraży prezbiterium kościoła pod wezwaniem świętego Wawrzyńca w Dobrczu – diecezja bydgoska. Bydgoszcz 2015 Koronis 8° ss. 83, nlb. 1, tabl. k 4, il. Prymasowski Inst. Kultury Chrześcijańskiej w Bydgoszczy.

3587. KARPOWA Jelena W.: Portret a l’antique. Przyczynek do badań nad twórczością Tomasza Oskara Sosnowskiego [1810–1886]. *Biul. Historii Sztuki.* R. 77: 2015 nr 4 s. 587–598, rés.

3588. KARSKI Bogdan: Pieczęcie autorskie Nikifora a ocena autentyczności obrazów artysty. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 99–125.

Z l. 1950–1968.

3589. KATALOG zabytków sztuki w Polsce. Seria nowa. Warszawa 2015 Inst. Sztuki PAN 16°.

T. 4: Miasto Kraków. Cz. 12: Śródmieście: ulica Świętego Jana. Oprac. autorskie Paweł Dettloff, Rafał Nestorow, Andrzej Włodarek ss. XIV, 425, il.

T. 12: Województwo podlaskie (białostockie). Pod red. Marcina Zglińskiego i Anny Oleńskiej. Z. 2. Miasto Białystok. Oprac. autorskie: Katarzyna Kolendo-Korczak, Zbigniew Michalczyk, A. Oleńska, Dorota Piramidowicz, Katarzyna Uchowicz, M. Zgliński ss. LXXV, nlb. 1, 322, tabl. 503, il.

Rec. [T. 12]: Kopania Kamil, *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 2 s. 203–207.

3590. KAUMKÖTTER Jürgen: Śmierć nie ma ostatniego słowa. Sztuka w tragicznych latach 1933–1945. Przeł. Bogdan Baran. Kraków 2015 Muzeum Sztuki Współczesnej 8° ss. 366, nlb. 2, il.

Sztuka w hitlerowskich obozach.

3591. KEMPA Anna: Rzemiosło artystyczne na Zamku Tarnowice Stare – omówienie dawnych technik zdobniczych mebli na podstawie kolekcji zgromadzonej w Zamku Tarnowice Stare. *Rocznik* [Muzeum Górnośląski Park Etnogr. w Chorzowie]. [R.] 2: 2014 s. 192–214, sum.

3592. KENDRA Paweł: Tajemnice pewnego obrazu. *Niepodległość*. T. 63: 2014 s. 217–226.

„Po walce” Walentego Koleczki z 1926 r., upamiętnia prorocstwo i śmierć nieznanego legionisty pod Lublinem w 1915 r.

3593. KŁYSZ-HACKBARTH Joanna: Wzory ornamentalne Erazma Kamyna – złotnika poznańskiego z XVI wieku. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 554, il.

3594. KOBRO-OKOŁOWICZ Kapsyda: Mao Star. Instyktowne znikanie w przestrzeni. Listy i materiały do biografii Małgorzaty „Mao Star” Starowieyskiej (1953–2006). Gdańsk 2015 Fund. Terytoria Książki 8° ss. 401, nlb. 3, il.

Malarka, perfomerka i scenograf.

3595. KONSTANTYNÓW Dariusz: „Perceived with Hebrew Sense and Hebrew Instinct” – „Close to the Christian Ideal”. Polish Art Criticism on Maurycy Gottlieb’s „Christ Preaching at Capernaum” (1878–1879). *Ikonotheka*. T. 25: 2015 s. 129–144.

3596. KORPYSZ Ewa: Uwagi o nagrobku Katarzyny Ramułkowej w Drohobyczu. *Przeł. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 1 [dr.:] 2012 s. 123–142.

Z 1572 r.

3597. KOTULA Krystyna: Portret „Haftująca kobieta” Dawida Haltrechta (1880–1932) – malarza rodem z Włocławka. *Roczn. Muzealny* [Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej]. T. 15: 2014 s. 15–28.

3598. KRASNODEBSKA Kinga, Krzymuska-Fafius Zofia: Romańskie krucyfiksy brązowe z terenu Pomorza Zachodniego. *Przeł. Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 4 s. 15–31, sum.

3599. KUDELSKI J. Robert: Wojenne i powojenne losy dóbr kultury składowanych w pałacu w Roztoce. *Roczniki Sztuki Śląskiej*. [T.] 24: 2015 s. 163–181, Zsfg., sum., rés.

3600. KULAKOV Vladimir [Ivanovič] Iwanowicz: Zespół dwóch złotych naszyjników/pierścieni z Młoteczna (Hammersdorf) i grzywny typu R300 w krajach nadbałtyckich. *Pruthenia*. T. 9: 2014 s. 45–63, sum., Zsfg.

Obecnie w zbiorach Państwowego Muzeum Sztuk Pięknych im. A. S. Puszkina w Moskwie.

3601. KULPIŃSKA Katarzyna: W czerni. Twórczość graficzna Marii Dunin-Piotrowskiej i Zygmunta Dunina. *Acta Univ. N. Copernici*. Nauki Humanist.-Społ. Z. 425: Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo. [Nr] 46: 2015 s. 183–214, sum.

W okresie międzywojennym.

3602. KUŹNIAK Angelika: Stryjeńska. Diabli nadali. Wołowiec 2015 Czarne 8° ss. 341, nlb. 3, il.

Zofia Stryjeńska (1891–1976).

3603. KWIATKOWSKA-FREJLICH Lidia: Św. Brygida – cykl obrazów w kościele pw. Wniebowzięcia NMP Zwycięskiej w Lublinie. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 133–151, sum.

Z XVII w.

3604. LAUDATOR temporis acti. Studia z dziejów sztuki i kultury ofiarowane księdzu doktorowi Janowi Niecieckiemu w 65 rocznicę urodzin. Red. Irena Rolska, Krzysztof Gombin, Krzysztof Przylicki. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 278, il. KUL. Wydz. Nauk Humanist. Inst. Historii Sztuki.

Z treści: Rolska I.: Książd Doktor Jan Nieciecki s. 9–11; Publikacje ks. Jana Niecieckiego s. 13–21; Referaty wygłoszone na sympozjach przez ks. Jana Niecieckiego s. 23–26; Wawerski Marcin: Recepcja ikonograficzna w kontekście kultu Chrystusa Miłosiernego na wybranych przykładach s. 41–52; Mazurczak Urszula M.: Ołtarzyk klarysek w Muzeum Narodowym w Warszawie. Ukrzyżowanie Chrystusa i Święte Oblicze w teologii św. Bonawentury s. 53–72; Dettlaff Jan P.: Opat Aleksander Kęrowski, cysters oliwski. Misjonarz i mecenas sztuki s. 73–86; Dettlaff Danuta: Archidiakon pomorski Mateusz Jan Judycki realizatorem myśli „Tridentinum” s. 87–101; Gałkowski Juliusz: O księciu i biskupie oraz o pewnej pieczęci i ich relacji z rozbitym królestwem s. 103–111; Petrus Jerzy T.: Prowincjonalny odbłask wielkiej sztuki – obraz „Zaślubiny Klementyny Sobieskiej z Jakubem Stuartem” ze zbiorów Sobieskich w Żółkwi s. 113–123; Przylicki K.: Obrazy malarzy włoskich ze zbiorów muzealnych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II s. 125–134; Moryc Cyprian J.: Contemplare et contemplata aliis tradere. Ambona bernardyńska s. 149–163; Kierczuk-Macieszko Małgorzata: Srebra liturgiczne z fundacji opata Marka Łętowskiego s. 165–180; Gajewski Jacek: Pomnik Czarnieckiego w Tykocinie – jego autor i wykonawca: [Pierre] Coudray i [Johann Chrisostom] Redler? s. 183–217; Ługowski Piotr: „Aby to mogło być ubogo, a chędogo, w proporcji moich możliwości”. Przemiany siedleckiego pałacu Aleksandry Ogińskiej w świetle źródeł archiwalnych s. 219–232; Szafrńska Małgorzata: „Naszych prababek przyjaciółki najserdeczniejsze” albo ogród jako zabytek w polskim piśmiennictwie XIX wieku s. 233–242; Rolska I.: Królewskie uroczystości i zabawy w czasach saskich s. 243–249; Bender Agnieszka: Louis Delanois – twórca mebli dla króla Stanisława Augusta Poniatowskiego s. 259–267; Gombin K.: „Głowa Naypierwszych Koron Godna”..., czyli epitalamium z ceremoniałem sejmowym w tle s. 269–278.

3605. MALINOŪSKAÂ-FRANKE Nataliâ: Zabyty vernisaż. Tvorčasc’ mastakoŭ Garadzenščyny 1860–1930 gg. Minsk 2012 Kanfida 8° ss. 190, nlb. 12, il. (Garadzenskaâ Bibliâtëka).

Rec.: Šunejka Âügen, *Garadzenski Gadavik*. Nr 3: 2014 s. 110–115.

3606. MANIKOWSKA Ewa: Polska historia sztuki a Wielka Wojna. *Roczn. Historii Sztuki*. T. 40: 2015 s. 5–18, sum.

3607. MARIAN Kołodziej (1921–2009). Zebr. i oprac., wstępem i przypisami opatrzył Józef Borzyszkowski. Gdańsk 2015 Inst. Kaszubski 8° ss. 421, nlb. 3, il. (Pro Memoria).

Artysta plastyk.

3608. MARKOWSKA Anna: Two to Achieve a Visible Alliance. On the Choreography of Stanisław Wyspiański's Vision. *Ikonotheke*. T. 25: 2015 s. 145–165.

3609. MATERIAŁY z sesji: Obraz „Zwiastowanie Najświętszej Marii Pannie” w świetle badań historyków, historyków sztuki i konserwatorów (Kórnik 13 X 2014). *Pam. Bibl. Kórnickiej*. Z. 32: 2015 s. 11–73, sum.

Treść: Jurek Tomasz: Łukasz Górka [1481/1482–1542] – magnat i mecenas s. 11–36; Labuda Adam S.: Tryptyk „Zwiastowanie Najświętszej Marii Pannie” fundacji Łukasza II Górki. Ikonografia, źródła programu obrazowego i historyczny kontekst s. 37–63; Dybalski Piotr: Konserwacja i badania obrazu „Zwiastowanie Najświętszej Marii Pannie” w zbiorach Biblioteki Kórnickiej s. 65–73.

3610. MAZUR Adam: Głębia ostrości. Sopot 2014 Państw. Galeria Sztuki 8° ss. 346, il.

Historia fotografii polskiej.

3611. MĄKA Mirosław: Pejzaże drugiego planu oraz ukryte treści w malarstwie sakralnym Małopolski. Kraków 2015 Fund. im. Marszałka Marka Nawary 8° ss. 120, il.

Rec.: Remiszewski Ryszard M., *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 509–511.

3612. MIERZWIŃSKI Andrzej: Lwy znad Czarnej Wody. Opowieść o sacrum ślązkiego krajobrazu w XII–XIX wieku. Wrocław 2015 Wydaw. IAI PAN. Ośr. Badań nad Kulturą Późnego Antyku i Wczesnego Średniowiecza 8° ss. 270, tabl. 1, il., Zsfg.

3613. MILEWSKA Wacława: Autorskie „ja” Jacka Malczewskiego, czyli o autoportretach malarza w świetle światopoglądu modernizmu i genezyjskiej filozofii Juliusza Słowackiego (w 160 rocznicę urodzin artysty). *Studia Muzealne*. Z. 21: 2015 s. 146–185, sum.

3614. MONUMENTALNA figura Madonny w kościele NMP w Malborku. Konteksty historyczne, artystyczne i konserwatorskie. Red. Janusz Hochleitner. Malbork 2015 Muzeum Zamkowe 4° ss. 151, il.

3615. MOSKAL Katarzyna: Poliptyk z Dobczyc. Dzieje, ikonografia oraz próba rekonstrukcji. *Modus*. [T.] 14: 2014 s. 39–70, sum.

Z okresu średniowiecza.

3616. MOŚ Wojciech: Wiktor Gontarczyk (1882–1948). Artysta grawer i brązownik. *Zesz. Chorzowskie*. T. 16: 2015 s. 226–238, sum., Zsfg.

3617. MYŚLIŃSKI Michał: Rozbite zwierciadło. Biżuteria i galanteria Spółdzielni Przemysłu Artystycznego „Imago Artis”. Warszawa 2015 Inst. Sztuki PAN 16° ss. 244, il.

W l. 1947–1995.

Rec.: Letkiewicz Ewa, *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 4 s. 755–756.

3618. NIE tylko art déco. Sztuka witrażowa w okresie międzywojennym. Red. Beata Fekecz-Tomaszewska i Magda Ławicka. Kraków–Legnica 2014 Stow. Miłośn. Witraży „Ars Vitrea Polona”; Edytor 8° ss. 276, nlb. 3, il.

Materiały z konferencji nauk., Rzeszów, 6–8 X 2011 r.

3619. NIECIECKI Jan: Alegoryczne rzeźby w parterach salonu Ogrodu Branickich w Białymstoku. *Biul. Konserwatorski Woj. Podlaskiego*. Z. 21: 2015 s. 41–55, sum.

Z XVIII w.

3620. NOWACKI Dariusz: O srebrnym pucharze w Bazylice Grobu Bożego w Jerozolimie. *Pietas et Studium*. T. 5: 2014 s. 227–243, sum.

Puchar fundacji Mikołaja Zebrzydowskiego z 1618 r.

3621. NOWAKOWSKA-SITO Katarzyna: Tamara Łempicka [1898–1980]. The Polish contexts. *Ikonotheke*. T. 25: 2015 s. 245–263.

3622. NOWIŃSKI Janusz: Siedemnastowieczna polichromia kaplicy nowicjatu karmelitanek bosych w dawnym pałacu Kazanowskich w Warszawie. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 1 s. 67–82, sum.

3623. NOWOCZESNOŚĆ w sztuce i w myśli o sztuce na Pomorzu od XIX do XXI wieku. Pod red. Jacka Bielaka, Józefa Tarnowskiego. Gdańsk 2015 Oddz. Gdański Stow. Historyków Sztuki 8° ss. 251, il.

Treść: Bielak J.: Przedmowa s. 7–10; Tarnowski J.: Wieża Babel dyskursu nowoczesności. Zamiast wstępu s. 11–52; Jackowska Krystyna: Początki nowoczesnej ikonografii Gdańska w XIX wieku. Wybrane zagadnienia s. 53–78; Perz Anna: Architektura mieszkaniowa śródmieścia Gdańska w latach 1871–1914 s. 79–95; Wojtczak Katarzyna Anna: Juliusz Albert Gottlieb Licht – działalność architekta miejskiego na tle przemian Gdańska w drugiej połowie XIX wieku s. 97–107; Pieńkowska-Kmieciak Wioleta: Od romantycznego realizmu do nowoczesności w malarstwie gdańskim s. 109–127; Pospieszna Barbara: Nowoczesność w produkcji ceramiki kadyskiej w latach 1904–1944 s. 129–140; Barylewska-Szymańska Ewa, Szymański Wojciech: Profesora [Otto] Kloeppla dyskurs z nowoczesnością s. 141–161; Zgodzińska Beata: Elementy nowoczesności w drukach w prowincjonalnym Stolpie (Słupsku) s. 163–173; Jakubowska Joanna: Analiza kulturowa transformacji nowoczesnej Gdyni s. 175–188; Winskowski Piotr: Lokalne powiązania umiarkowanego modernizmu. Dwa franciszkańskie kościoły pod wezwaniem św. Antoniego (w Gdyni i w Jaśle) projektu Zbigniewa Kupca s. 189–205; Buchholz-Todoroska Małgorzata: Państwowa Szkoła Sztuk Plastycznych w Gdańsku z siedzibą w Sopocie 1945–1949, między tradycją a nowoczesnością s. 207–218; Bielak J.: Nowoczesność w strefie sacrum. Dekoracje milenijne w kościele Mariackim w Gdańsku s. 219–251.

3624. NOWOSIELSKI Jerzy: Listy i zapomniane wywiady. Wstęp i oprac. Krystyna Czerni. Kraków 2015 Znak 8° ss. 455, nlb. 8, il.

Artysta malarz, żył w l. 1923–2011.

3625. O RZECZACH pięknych. Rzemiosło artystyczne na przestrzeni wieków. Red. Agnieszka Bender, Małgorzata Wrześniak. Lublin 2015 Tow. Nauk. KUL Jana Pawła II 8° ss. 438, il., sum. Tow. Nauk. KUL Jana Pawła II. (Prace Wydziału Historyczno-Filologicznego; 180).

Materiały konferencji, Warszawa, 21–22 V 2014 r.

Z treści: Bender A., Wrześniak M.: Słowo wstępne s. 7–10; Letkiewicz Ewa: Czy warto zajmować się badaniem rzemiosła artystycznego? s. 11–18; Markowski Tomasz: Złotnictwo Leszna i Wschowy na przykładzie wybranych dzieł s. 21–32; Kierczuk-Macieszko Małgorzata: Srebra liturgiczne z fundacji opata Marka Łętowskiego s. 45–61; Kamińska Izabela: Srebrne naczynia stołowe w XVII i XVIII wieku inspirowane łowiectwem s. 63–80; Maiński Dominik: Numizmatyka i medalierstwo w kręgu rzemiosła artystycznego s. 81–89; Lipczik Agata: Firma jubilerska Michała Mankielewicz w Warszawie s. 93–104; Kowalski Wojciech: Josiah Wedgwood i początki fajansu delikatnego na przykładzie obiektów z polskich zbiorów prywatnych s. 121–147; Kostuch Bożena: Porcelanowy serwis projektu Stanisława Witkiewicza wyprodukowany w Sèvres. Przyczynek do historii stylu zakopiańskiego s. 149–157; Śniegulska-Gomuła Magdalena: Historia wytwórni w Ćmielowie i kolekcja ceramiki Ćmielowskiej Muzeum Narodowego w Kielcach s. 159–174; Bohatyrewicz Witalij: Kolekcje mebli w zbiorach muzeów Grodna i obwodu grodzieńskiego s. 177–188; Chowaniak Monika: Geneza barokowej sekretery: czynniki rozstrzygające o formie XVIII-wiecznego mebla s. 189–198; Wolska Karolina: Inspiracje i wzorce w projektach meblarskich Karola Tichego s. 199–206; Feliks Anna: Niepowtarzalne projekty a masowa produkcja mebli w dwudziestoleciu międzywojennym w Polsce s. 207–219; Musiał Marcin: Projekty mebli Krystyny Tołoczko-Różyskiej w zbiorach Muzeum Architektury we Wrocławiu s. 221–229; Bornańska Justyna: W kwestii wzorów XVII-wiecznych włoskich tkanin jedwabnych – przykłady z kolekcji Muzeum Narodowego w Warszawie s. 239–250; Stanilewicz Karolina: Technika wykonania i wzornictwo XVII- i XVIII-wiecznych tkanin europejskich na przykładzie zespołu szat liturgicznych dawnej kolegiaty w Łowiczu s. 251–263; Sztorc Mariola: „Ubierajmy się lepiej, nie drożej”. Przepisy na własnoręczne stworzenie modnej kreacji oraz dodatków na podstawie polskiej prasy kobiecej z okresu dwudziestolecia międzywojennego s. 265–272; Białonowska Magdalena: Polonica w dziedzinie rzemiosła artystycznego na międzynarodowym rynku dzieł sztuki po drugiej wojnie światowej – wybrane przykłady i zagadnienia s. 287–298; Chabiera Piotr: Wywóz dzieł sztuki z Polski – rewindykacja. Wybrane przykłady rzemiosła artystycznego s. 299–309;

Przylicki Krzysztof: Luksusowe dewocjonalia z warsztatów franciszkańskich w Ziemi Świętej. Zarys problematyki s. 313–320; Król Marta: Bursztynowa Komnata jako XVIII-wieczne arcydzieło gdańskiego bursztynnictwa s. 321–330.

3626. OCZKO Patryk: Tychy. Sztuka w przestrzeni miasta. Tychy 2015 Muzeum Miej. 8° ss. 207, nlb. 1, tabl. 2, il.

Toż w jęz. ang.: Tychy. Art in public space. Transl. Rafał Drewniak. Tychy 2015.

3627. OD KLEJNOTÓW królewskich po biżuterię ubogą. O biżuterii w Polsce. Materiały z XV Sesji Naukowej z cyklu „Rzemiosło artystyczne i wzornictwo w Polsce”, zorganizowanej przez Toruński Oddział Stowarzyszenia Historyków Sztuki i Międzynarodowe Targi Gdańskie SA w Gdańsku, w ramach Międzynarodowych Targów Bursztynu, Biżuterii i Kamieni Jubilerskich Amberif (19–22 marca 2014 roku). Red. nauk. Katarzyna Kluczaj. Toruń 2015 Toruński Oddz. Stow. Hist. Sztuki 8° ss. 137, nlb. 3, tabl. 84, il., sum. (Rzemiosło Artystyczne i Wzornictwo w Polsce).

Z treści: Piwocka Magdalena, Nowacki Dariusz: Najstarsze klejnoty na skrzyńcach Jadwigi Jagiellonki [1513–1573] s. 11–15; Saratowicz-Dudyńska Anna: Wspomnienie królewskiej łaskawości. Klejnoty rozdawane przez Stanisława Augusta w czasie podróży do Grodna w 1784 roku (w świetle źródeł). Cz. 2: Nieśwież – Grodno s. 17–33; Szuman-Gorczyca Małgorzata: Biżuteria w zbiorach gołuchowskich – ozdoby średniowieczne i renesansowe s. 35–41; Dolczewska Barbara: Pierścienie i bransolety w poznańskich inwentarzach mieszczańskich z lat 1528–1635 s. 43–48; Sypek Anna: Czego nie ma na sukienkach obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej? O kilku siedemnastowiecznych klejnotach ze skarbcza jasnogórskiego s. 49–57; Lipczik Agata: Kamee w dziewiętnastowiecznej biżuterii. Wybrane przykłady ozdób z polskich zbiorów s. 59–64; Dąbrowska Marta: Biżuteria księżnej Marii Teresy Oliwii Cornwallis-West Hochberg von Pless (1873–1943) s. 65–72; Letkiewicz Ewa: Wczesna biżuteria z plastiku (1850–1950). Zarys problematyki s. 73–79; Frąckiewicz Anna: Biżuteria uboga s. 81–86; Sobczak-Jaskulska Renata: „Tykające” klejnoty Muzeum Sztuk Użytkowych, Oddziału Muzeum Narodowego w Poznaniu s. 87–92; Zahel Dorota: Biżuteria męska w zbiorach Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej w Przemysłu s. 93–97; Adamowicz Renata: Bursztynowe Art Déco ze zbiorów Muzeum Bursztynu, Oddziału Muzeum Historycznego Miasta Gdańska s. 99–103; Wartalska Ewa, Prokopczuk-Runowska Izabela: Wydarzenia i nastroje z lat 1914–1917 uwiecznione w biżuterii i znaczkach pamiątkowych s. 105–110; Wiszniewska Anna: Dzieje Wytwórni Wyrobów Jubilerskich Warmet w świetle badań archiwalnych s. 111–115; Minksztem Joanna: Pasy z karneolami – tajemniczy element kultury bałkańskiej s. 117–124; Ilustracje s. 139–224.

3628. ORNAMENT i dekoracja dzieła sztuki. Studia z historii sztuki. Pod red. Joanny Daranowskiej-Łukaszewskiej, Agaty Dworzak i Andrzeja Betleja. Warszawa 2015 Stow. Historyków Sztuki 8° ss. 486, nlb. 1, il., sum.

Z treści: Bałus Wojciech: Czego chcą ornamenty? s. 13–28; Krasny Piotr: Ornament i dekor. Kilka uwag o znaczeniu pojęć w nowożytnej teorii sztuki s. 41–51; Woźniak Michał F.: Złotnicy i ich ornament s. 53–66; Adamski Jakub: O wielkiej karierze maswerków trójpromiennych w architekturze europejskiej około 1300 roku s. 79–90; Wagner Arkadiusz: Gotycki ornament chrystologiczny „arbor vitae” na tle zdobnictwa intrologatorskiego w Europie i Polsce w XV–XVI wieku s. 119–132; Komorowski Waldemar: Kontynuacja, archaizacja, nowatorstwo. O architektonicznej ornamentyce domów krakowskich na przełomie średniowiecza i nowożytności s. 133–144; Adamska Magdalena: Maureska – pierwszy triumf grafiki ornamentальной s. 163–174; Soćko Adam: Ornamentalizacja sklepień w architekturze sakralnej Lubelszczyzny XVI i początków XVII wieku, jako przykład lokalnej drogi rozwoju – od gotyku do manieryzmu s. 187–200; Podmostko-Kłos Adriana: Dekoracja retabulów wielkopolskich w drugiej ćwierci XVII wieku s. 227–236; Stankiewicz Aleksander: Dekoracja architektoniczna w twórczości Krzysztofa Bonadury Starszego s. 237–247; Betlej A.: Osiemnastowieczne ornamentalne „Klebebandy” w zbiorach polskich s. 249–261; Michalczyk Zbigniew: Uwagi o sposobach wykorzystania architektonicznych i ornamentálních wzorów graficznych w polskim malarstwie ściennym XVIII wieku s. 263–282; Ziarkowski Dominik: Czy ornament może być sygnaturą? Uwagi na temat motywów dekoracyjnych stosowanych przez warsztat Wojciecha Rojowskiego s. 283–298; Getka-Kenig Mikołaj: Ozdoba architektoniczna w służbie „wskrzęszonej” Polski: ideologiczne motywacje dyskursu dekoracji w traktacie „Architektura” ks. Sebastiana Sierakowskiego z 1812 roku s. 299–307; Jordan Wisława: Koncepcje ornamentu w polskiej myśli o sztuce z końca XIX i pierwszej połowy XX wieku s. 335–349; Chasjanowa Lejła: Znaczenie ornamentu w malarstwie monumentalnym rosyjskich i polskich malarzy końca XIX wieku s. 351–364; Buchenfeld[Kamińska] Irena: „pierwsi zapuścili wzrok chciwy w te zakłete sezamy chłopskie”. Źródła motywów ornamentálních sztuki młodopolskiej na przykładzie malarskich dekoracji wewnątrz kościelnych artystów Towarzystwa „Polska Sztuka Stosowana” s. 365–382; Gryglewski Piotr: Recepja nowożytnych form ornamentálních w epoce historyzmu na przykładzie wybranych dekoracji architektonicznych w Łodzi (1870–1900) s. 383–397; Pszczółkowski Michał: Dekoracja art déco w architekturze dwudziestolecia międzywojennego na przykładzie realizacji toruńskich s. 399–408; Mulczyński Jarosław: Od secesji do art déco. Ornament i dekoracja w środowisku artystycznym Poznania w pierwszej połowie XX wieku s. 409–420; Gryglewicz Tomasz: Ornamentálność i dekoracja w sztuce epoki postmodernizmu

s. 447–458; Jankowska-Marzec Agnieszka: Ornament i dekoracja w działaniach współczesnych twórców krakowskiego środowiska artystycznego s. 459–469.

3629. OZGA Magdalena: Paramenty liturgiczne z kościoła Reformatorów w Białej. Historia zespołu. *Pietas et Studium*. T. 5: 2014 s. 245–254, sum.

XVII–XIX w.

3630. PAŚ Monika: Pamiątkowy kielich Macieja Józefa Brodowicza z roku 1850. *Roczn. Krakowski*. T. 81: 2015 s. 233–235.

3631. PATAŁA Agnieszka: Kwaterna z Tronem Łaski z Byczyny – uwagi na temat podrysowań, pierwotnego kształtu i przypuszczalnych losów obiektu. *Studia Muzealne*. Z. 21: 2015 s. 73–85, sum.

Z późnogotyckiego ołtarza.

3632. PATAŁA A.: Wybrane przykłady późnogotyckich malowideł tablicowych przypisywanych warsztatom aktywnym na Śląsku w latach 1460–1490 – charakterystyka podrysowań, rozważania atrybucyjne oraz uwagi na temat kręgu zlecniodawców. *Roczniki Sztuki Śląskiej*. [T.] 24: 2015 s. 61–90, Zsfg., sum., rés.

3633. PIECHÓWKA Wiesław: Podwójny sekret małego obrazu z Bazyliki Mniejszej w Oleśnicy. *Miscellanea Oleśnickie*. Nr 2: 2015 s. 19–23.

„Ukrzyżowanie” z 1648 r. i zamalowane postaci fundatorów, Marty i Erazma Kolbergerów.

3634. PIETRZAK Agata: „Robiłem czasem aqua forti...”. O rzekomych unikatowych grafikach Norwida. *Roczn. BN*. T. 46: 2015 s. 69–82, sum.

3635. PIÓRO na wodzie. Eseje o ks. Januszu St. Pasierbie [1929–1993] i studia z ikonografii dedykowane jego pamięci. Pod red. Anny Sylwii Czyż i Krystyny Moisan-Jabłońskiej. Warszawa 2015 Stow. Historyków Sztuki 8° ss. 138, il., sum., rés.

3636. PIWOCKA Magdalena: Arras z domniemanym przedstawieniem „Porwania Sabinek” – powtórzenie Coxcienskiej tapiserii „Upadek moralny ludzkości”: addenda i corrigenda. *Studia Waweliana*. T. 16: 2015 s. 95–108, sum.

Dotyczy prawdopodobnego wyposażenia w arras zamku w Brzegu przez Jerzego II (1523–1586), księcia legnicko-brzeskiego.

3637. PIWOCKA M.: Kilka słów o działalności o. Adama J. Błachuta [1949–2012] w sprawach sztuki w Zakonie Franciszkanów. *Pietas et Studium*. T. 5: 2014 s. 113–128.

3638. PIWOCKA M., Nowacki Dariusz: Jadwiga Jagiellon’s casket of 1533. A source of primary importance to our knowledge about the jewels of the Polish Jagiellons. *Quaestiones Medii Aevi Novae*. Vol. 20: 2015 s. 435–454, sum.

3639. PIWOWARSKA Krystyna: „Zbrojne torsy” – historia rzeźb przed budynkiem Centralnej Biblioteki Wojskowej. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk*. Nr 4: 2015 s. 39–51, sum.

W Warszawie.

3640. PODGÓRSKI Bogdan: W poszukiwaniu piękna. Bronisława Rychter-Janowska 1868–1953. Kraków 2015 Nautilus Galeria i Dom Aukcyjny 4° ss. 220, il.

Artystka malarka.

3641. POLSKIE art déco. Materiały czwartej sesji naukowej „Polskie art déco. Wnętrza mieszkalne w stylu art déco” pod przewodnictwem prof. Ireny Huml, prof. Anny Sieradzkiej i prof. Andrzeja K. Olszewskiego w Muzeum Mazowieckim w Płocku 6–7 czerwca 2011 roku. Oprac. red. Zbigniew Chlewiński. Płock 2015 Muzeum Mazowieckie 8° ss. 263, nlb. 1, il.

Treść: Sieradzka Anna: Kaktus zamiast palmy. Polskie wnętrza mieszkalne lat dwudziestych i trzydziestych dwudziestego wieku w świetle porad ówczesnej prasy kobiecej s. 5–10; Mościcka Izabela: Luksusowe wnętrza mieszkalne s. 11–25; Huml Irena: „Ład” w Katowicach s. 26–41; Dębski Jacek: Katowickie wnętrza mieszkalne w stylu art déco s. 42–60; Czernek Przemysław: Luksus i funkcjonalność wnętrz mieszkalnych art déco na Śląsku Cieszyńskim s. 61–72; Kamiński Romuald: Dom na Królewskiej Górze [w Konstancinie] s. 73–86; Grzejszczak Łukasz: Art déco w łódzkich mieszkaniach okresu dwudziestolecia międzywojennego s. 87–98; Kostrzyńska-Miłoś Anna: Kolor we wnętrzach mieszkalnych lat dwudziestych i trzydziestych. Meble Meko s. 99–111; Wojciechowska-Kucięba Joanna: Motywy zdobnicze z okresu art déco stosowane na polskich meblach thonetowskich s. 112–122; Feliks Anna: Stylowe meble w nowoczesnych wnętrzach. Oferta bydgoskiej Fabryki Mebli Ottona Pfefferkorna w latach trzydziestych dwudziestego wieku s. 123–139; Garanty Aneta: Stalowowolskie mieszkania w latach 1937–1939. Nowoczesne, funkcjonalne, estetyczne s. 140–151; Lisowski Cezary: Willa własna Kazimierza Ulatowskiego w Toruniu s. 152–165; Kasprzak Agnieszka: Nieznane projekty wnętrz autorstwa Stefana Norblina i ich realizacja w pałacach Radzasthanu s. 166–180; Dłutek Maria: Niezrealizowane projekty Jana Kurzątkowskiego s. 181–188; Czapczyńska-Kleszczyńska Danuta: Witraż w stylu dekoracyjnym we wnętrzu mieszkalnym na przykładzie wybranych realizacji krakowskiego Zakładu Witrażów S. G. Żeleński s. 189–201; Wodarska-Ogidel Katarzyna: „Rzetelny realizm”. Dokumentacja teatralna w badaniach nad historią art déco w Polsce na podstawie Archiwum Teatru Polskiego w Warszawie s. 202–219; Laskowska Elżbieta: Rekwizyt i bohater. Meble i wnętrza w rysunku satyrycznym i reklamowym 1918–1939 s. 220–237; Skotniczna Ewa: Meble art déco jako element wyposażenia mieszkań dwudziestolecia międzywojennego na polskim rynku sztuki s. 238–245; Burdziński Michał: Aktualne recepcje art déco. Historiografia sztuki a wnętrza warszawskiego hotelu Rialto s. 246–262.

Rec.: Wysocka A[gnieszka], *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 3 s. 558–559.

3642. PROFESOR Wanda Nowakowska. Red z. Eleonora Jedlińska. Łódź 2015 Łódzkie Tow. Nauk. 8° ss. 83, il. (Sylwetki Łódzkich Uczonych; Z. 118).

Treść: Karasiński Edward: Wstęp s. 8–9; Jedlińska E.: Profesor Wanda Nowakowska [ur. 1929] s. 11–38; Sztabiński Grzegorz: Profesor Wanda Nowakowska – szkice do portretu s. 39–47; Stefański Krzysztof: Dobre owoce s. 49–53; Pawłowska Aneta: Pocztówka s. 55–58; Gryglewski Piotr: Profesor. Promotor. Szefowa. O Pani Profesor oczami ucznia s. 59–66; Wyróżnienia i nagrody, odznaczenia, członkostwo s. 67–68; Bibliografia prac s. 69–72; Fotografie s. 73–83.

3643. PSZCZÓŁNAK Małgorzata: Nagrobek Michała Bogorii-Skotnickiego [1775–1808] we florenckim kościele Santa Croce. *Zesz. Sandomierskie.* R. 21: 2015 nr 39 s. 37–41.

3644. PUGAČIAUSKAS Virgilijus, Sarcevičius Saulius, Valionienė Oksana: A reconstruction of the Paleorelief of Vilnius’ crooked city by interdisciplinary methods. *Lithuanian Historical Studies.* Vol. 19: 2014 [dr.:] 2015 s. 1–50, santr.

XIV–XIX w.

3645. RACZKOWSKI Juliusz: Monumentalne zespoły Kolegium Apostolskiego na terenie dawnego państwa zakonnego w Prusach. Pelplin 2013.

Rec.: Trupinda Janusz, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 4 s. 106–110.

3646. RAKOCZY Eustachy: Patriotyczna postawa paulinów w sztukach plastycznych w malarstwie i grafice XVII i XVIII wieku. *Studia Claromontana.* [T.] 27: 2009 s. 647–662, Zsfg.

3647. REGULSKA Grażyna: Gotyckie złotnictwo w Polsce. Katalog zabytków. Warszawa 2015 Inst. Sztuki PAN 4° ss. 346. Inst. Sztuki PAN. (Dzieje sztuki polskiej; t. 2 cz. 4).

Toż. Album ilustracji. Warszawa 2015 ss. 693, il.

3648. ROSALES RODRIGUEZ Agnieszka: A state of latent life. The paintings of Olga Boznańska [1865–1940]. *Ikonotheka*. T. 25: 2015 s. 201–218.

3649. ROŻEK Michał: Z dziejów sztuki polskiej. X–XVIII wiek. Kraków 2015 Wydaw. WAM 8° ss. 312.

3650. RÓŻYCKA-BRYZEK Anna: Freski bizantyńsko-ruskie fundacji Jagiełły w kaplicy Zamku lubelskiego. Red. Magdalena Janik, Ewa Kuszyk-Peciak. Wyd. 3. zm. Lublin 2015 Muzeum Lubelskie 4° ss. 180, nlb. 4, il., sum.

Wyd. 1. 2000. XIV–XV w.

3651. SACRED space in the state of the Teutonic Order in Prussia. Ed. by Jarosław Wenta in coop. with Magdalena Kopczyńska. Toruń 2013.

Rec.: Sumowski Marcin, *Biul. Pol. Misji Hist.* Nr 9: 2014 s. 311–314.

3652. SARATOWICZ-DUDYŃSKA Anna, Szewczyk-Prokurat Danuta, Raszkowa Raisa: Brązowy ołtarz Ciro Ferriego [1634–1689] z kaplicy Zamku Królewskiego w Warszawie w zbiorach Państwowego Muzeum Historii Religii w Petersburgu. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 3 s. 409–450.

Tekst równol. pol., ang.

3653. SARKOWICZ Janusz: Sztuka sepulkralna – dawne koncepcje kamieniarskie zawarte w projektach zabytkowych grobowców Cmentarza Rakowickiego w Krakowie. Sepulchral art – old stonework concepts contained in projects of historic tombs in the Rakowice Cemetery in Krakow. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 35: 2013 s. 64–78.

Tekst równol. pol., ang. XIX–XX w.

3654. SKIBIŃSKI Szczyśny, Zalewska-Lorkiewicz Katarzyna: Sztuka polska. [Cz. 2:] Gotyk. Warszawa 2010. Arkady 4° ss. 559, nlb. 1, il.

Toż. Wyd. 1. (dodr.). Warszawa 2013.

Cz. 1: Świechowski Zygmunt: Sztuka polska. [Cz. 1:] Romanizm. Warszawa 2005.

3655. SKORUPA Andrzej: Sztuki plastyczne doby baroku na Polskim Spiszu. Cz. 1: Rzeźba. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 107–124.

Toż. Cz. 2: Malarstwo. *Tamże*. Nr 19: 2015 s. 81–104. XVII–XVIII w.

3656. SKORUPA A.: Tryptyk niedzicki i jego twórca. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 5–16.

Z XV w. autorstwa tzw. Mistrza Maciejowickiego.

3657. SKRZYPIEC-DAGNAN Izabela: Twórczość sakralna Marii Ritter [1899–1976]. *Roczn.Sqdecki*. T. 43: 2015 s. 161–188.

Obrazy i polichromie.

3658. SKUBISZEWSKI Piotr: Moja historia sztuki. *Modus*. [T.] 14: 2014 s. 5–22.

Refleksje historyka.

3659. SMEREK. Życie za trzech. Projekt i red. Agnieszka Kacprzyk, Orest Kantor. Olsztyn 2015 BWA Galeria Sztuki; „Agencja Smerek-Kantor”; Wydaw. Czarna Łapa 4° ss. 102, nlb. 1, il.

Treść: Nostalgiczny kolorysta (Magia miejsca, Wspomnienia, opinie, impresje) s. 15–36; Brat łąta (Z aurą czy aureolą, Za Łysego już się nie obrażam, Drogi Mireczku, stary Smerku) s. 37–68; Minimalista rozrzutny (Pani to musi mieć wesoło, Wciąż

się go o coś pytam, Co dziadkowi kiedyś zmalowałem, Stryj jak święty Mikołaj) s. 69–92; Dodatki (Nota biograficzna, Wystawy, plenery, nagrody, Indeks osób, Spis reprodukcji) s. 93–102.

Mirosław Smerek (1935–1995).

3660. SOSNOWSKA Joanna M[aria]: Olga Boznańska and Marian Morelowski read Michel Foucault. *Ikonotheke*. T. 25: 2015 s. 219–231.

3661. SOSNOWSKA J. M.: Sztuka Legionów Polskich. *Roczn. Historii Sztuki*. T. 40: 2015 s. 61–80, sum.

3662. STANILEWICZ Karolina: Znaczenie historyczne i wartość artystyczna szat liturgicznych z opactwa benedyktynów w Tyńcu. *Tarnowskie Studia Teol.* T. 34: 2015 nr 2 s. 129–143, sum.

Z XVII–XVIII w.

3663. STEFAN Norblin. Artysta trzech kontynentów. Stefan Norblin. Artist of three continents. Red. Anna Szlązak. Stalowa Wola 2015 Muzeum Region. 4° ss. 211, il.

Materiały konferencji, Stalowa Wola, 7–8 XI 2013 r. Tekst równol. pol., ang.

Treść: Szlązak A.: Wstęp s. 7–12; Janiszewska-Jakubiak Dorota: Warszawskie adresy Stefana Norblina [1892–1952] s. 13–28; Sieradzka Anna: Stefan Norblin a moda s. 29–41; Kasprzak Agnieszka: Portret historyczny w twórczości Stefana Norblina s. 43–54; Szlązak A.: Portret Kazimierza Skarżyńskiego pędzla Stefana Norblina. Polsko-kanadyjska wędrówka obrazu s. 55–67; Cholewianka-Kruszyńska Aldona: Norblin w Łańcucie. „Józef Potocki nad Setitem” s. 69–77; Sosenko Marek: Stefan Norblin na współczesnym rynku antykwarycznym s. 79–90; Wittels Krzysztof: Norblinów związki z rzemiosłem, przemysłem i sztuką s. 91–101; Simon Claus-Ullrich: Przypadkowe odkrycie dzieł Stefana Norblina w Indiach s. 103–112; Kowalski Piotr Zygmunt: Stefan Norblin – konformista zapowiadający „fusion art” s. 113–129; Banasik Barbara: Identyfikacja tematyczna prac Stefana Norblina w Indiach s. 131–144; Wiatrowicz Marek: Hinduskie i polskie wątki historyczne w indyjskiej twórczości Stefana Norblina s. 145–174; Reinhard-Chlanda Małgorzata: Nie tylko Norblin... Kira Banasińska – niezwykła Polka w Indiach s. 175–194; Łomnicka Katarzyna: Stefan Norblin. Dekoracja pawilonu wystawowego na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu w 1929 roku (komunikat) s. 195–199; Szlązak A.: Wspomnienie o Józefie Stecińskim [1936–2013] s. 201–203.

3664. STĘPIEŃ Urszula: Obrazy z seminaryjnych korytarzy. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 81–83.

Zaginione, z katedry sandomierskiej, autorstwa Karola de Prevot’a? (ok. 1670–1737).

3665. STYRNA Natasza: Between Chortkiv and Paris. Sasza Blonder / André Blondel 1909–1949. *Scripta Judaica Cracoviensia*. Vol. 13: 2015 s. 143–154.

3666. SULIGA Piotr: Kielce miastem współczesnej rzeźby polskiej. *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 217–240, sum.

Zawiera też wykaz rzeźb plenerowych.

3667. SUŁKOWSKA-SŁOMKA Irena: Tadeusz Łapiński [1928–2016] – profesor Uniwersytetu Maryland (USA), światowej sławy artysta grafik. *Notatnik Rawski*. Nr 17: 2014 s. 5–10.

3668. SZANCER Jan Marcin: Curriculum vitae. Poznań 2015 Oficyna Wydaw. G&P Gościański, Prętnicki 8° ss. 252, nlb. 5, il.

Wspomnienia rysownika i ilustratora żyjącego w l. 1902–1973.

3669. SZCZERSKI Andrzej: Cztery nowoczesności. Teksty o sztuce i architekturze polskiej XX wieku. Kraków 2015 Studio Wydawnicze DodoEditor 8° ss. 263, nlb. 1, il.

3670. SZMAJDA Jarosław: Profesor Adam Stalony Dobrzański [1904–1985] – mistrz i nauczyciel Jerzego Nowosielskiego. *Elpis*. T. 16: 2014 s. 191–200, sum.

3671. SZTUKA w kręgu krakowskich dominikanów. Red. Anna Markiewicz, Marcin Szyma, Marek Walczak. Kraków 2013 *Esprit* 8° ss. 971, tabl. 167, il. (*Studia i Źródła Dominikańskiego Instytutu Historycznego w Krakowie*; 13).

Treść: Markiewicz A., Szyma M., Walczak M.: Sztuka w kręgu klasztoru Dominikanów w Krakowie s. 15–82; Ciba Marcin: Klasztor nie do końca poznany. O najnowszych odkryciach w krakowskim klasztorze Dominikanów s. 83–88; Kęder Iwona: Z dawnej ikonografii kościoła Dominikanów w Krakowie s. 89–108; Zdanek Maciej: Kaplice i ołtarze dominikańskiego kościoła Świętej Trójcy w Krakowie do początku XVII w. s. 109–125; Czyżewski Krzysztof J., Walczak M.: Fundator i patron klasztoru – ikonografia biskupa Iwona Odrowąza w kręgu krakowskich dominikanów s. 127–146; Szyma M.: Lokalizacja i aranżacja pierwotnego grobu brata Jacka w kościele Dominikanów w Krakowie s. 147–168; Follprecht Kamila: Miejskie własności krakowskich dominikanów czyli o kamienicach czynszowych s. 169–197; Komorowski Waldemar: Klasztory dominikanek przy ulicy Stolarskiej. Historia i architektura s. 199–210; Rojkowska Halina: Teren dawnego cmentarza św. Trójcy. Przemiany przestrzenne s. 211–233; Łyczak Monika, Górski Radosław: Wyniki badań archeologicznych prowadzonych w rejonie bazyliki Św. Trójcy na terenie placu Dominikańskiego w Krakowie s. 235–255; Bojęś-Białasik Anna, Niemiec Dariusz: Kościół i klasztor Dominikanów w Krakowie w świetle badań archeologiczno-architektonicznych w latach 2010–2012 s. 257–313; Goras Magdalena: Rozpoznanie badawcze pomieszczeń pomiędzy korytarzem furty a północnymi kaplicami kościoła Dominikanów w Krakowie s. 315–334; Bojęś-Białasik A.: Pieczęcie w klasztorze Dominikanów w Krakowie. Badania w latach 2009–2010 s. 335–347; Kaczmarek Romuald: „Hic incipiunt laborare”. Portal główny kościoła dominikanów krakowskich s. 349–374; Herman Magdalena: Portal główny kościoła Dominikanów w Krakowie. Zniszczenia i restauracje w XIX wieku s. 375–394; Adamski Jakub: Sklepienie sieciowe w chórze kościoła Dominikanów w Krakowie i jego miejsce w późnogotyckiej architekturze Małopolski s. 395–414; Ratajczak Tomasz: Sień krakowskiego klasztoru Dominikanów – przyczynek do badań nad tendencjami retrospektywnymi w architekturze małopolskiej schyłku średniowiecza s. 415–421; Gałuszka Tomasz: Nowe badania nad średniowiecznymi nagrobkami w klasztorze dominikanów krakowskich s. 423–442; Łanuszka Magdalena: Wpływy niderlandzkie w kwaterach krakowskiego tryptyku dominikańskiego s. 443–458; Nowak Aleksandra Zofia: O inspiracjach i źródłach ikonograficznych dla krakowskiego retabulum dominikańskiego z lat 60. XV w. s. 459–482; Borowska Anna, Luboń-Radwańska Agnieszka: Konserwacja pięciu kwater pochodzących ze skrzydeł ołtarza dominikańskiego, powstałego po 1462 r., przechowywanych w klasztorze Dominikanów w Krakowie s. 483–498; Walanus Wojciech: Późnogotycka figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem w klasztorze Dominikanów w Krakowie s. 499–510; Horzela Dobrosława: Późnogotycka figura Chrystusa Ukrzyżowanego w krakowskim klasztorze Dominikanów: krucyfiks świątobliwego Stanisława Kokoszki? s. 511–526; Czyżewski Krzysztof J.: „Koronacja Marii” w klasztorze Dominikanów w Krakowie – próba rozpoznania s. 527–550; Mikocka-Rachubowa Katarzyna: Nagrobek Prospera Provany – wybitne dzieło krakowskiej rzeźby schyłku XVI wieku s. 551–566; Pawłowska Anna: Retoryka sztuki. Rola fundacji artystycznych w krakowskim klasztorze Dominikanów w dobie potrydenckiej reformy Kościoła s. 567–575; Stec Ita: Problematyka ratowania zdegradowanego podobrazia drewnianego na przykładzie epitafium Hieronima Golińskiego z 1603 r. ze zbiorów dominikanów w Krakowie s. 577–593; Walczak M.: Obraz „Wizja św. Jacka” w Odrowązu jako „vera effigies” pierwszego polskiego dominikanina s. 595–621; Quirini-Popławska Danuta: Dar wielkiej księżny tokańskiej Krystyny Lotaryńskiej dla kaplicy św. Jacka przy kościele Dominikanów w Krakowie s. 623–639; Hankus Michał: Uroczystości ku czci św. Jacka w Lizbonie w roku 1594 według relacji Pedro de Mariza s. 641–653; Galewski Dariusz: Kaplica św. Dominika w Bolonii i jej wpływ na architekturę Zakonu Kaznodziejskiego w Europie Środkowej s. 655–667; Brzezina-Scheuerer Katarzyna: Z dziejów barokowego ołtarza św. Jacka w kościele Dominikanów w Krakowie s. 669–682; Włodarek Andrzej: Kaplica św. Róży z Limy, grobowa Lubomirskich, przy kościele Dominikanów w Krakowie i jej konserwacja s. 683–690; Żmudziński Jerzy: „Opus vitae” Tomasza Dolabelli w krakowskim kościele i klasztorze Dominikanów s. 691–702; Dettloff Paweł: Działalność fundacyjna przeora Jana Konstantego Morskiego s. 703–721; „Aniołków dwa srebrnych i ornat ze złota szyty”. Inwentarz zakrystii kościoła Dominikanów w Krakowie z 1653 r. [Wyd.] A. Markiewicz s. 723–773; Dettloff Anna: Rzeźbiarskie wyposażenie kościoła Dominikanów w Krakowie w XVIII w. s. 775–786; Kurzej Michał: Ikonografia malowideł w zakrystii (tzw. skarbcu) kościoła Dominikanów w Krakowie s. 787–810; Daranowska-Łukaszewska Joanna: Krakowskie „Campo santo” – geneza przypadkowa s. 811–819; Bęczkowska Urszula: „Figury kamienne są dla żywych przykładem, wzorem, zachęceniem” – pomnik gen. Jana Skrzyneckiego w kaplicy Jezusa Ukrzyżowanego przy kościele Dominikanów w Krakowie s. 821–873; Buchenfeld-Kamińska Irena: Dekoracja malarska prezbiterium dominikańskiego kościoła Świętej Trójcy w Krakowie s. 875–890; Szybisty Tomasz: Zapomniany projekt witrażowy Angelika Drewaczyńskiego do krakowskiego kościoła Dominikanów s. 891–905; Włodarek A.: Działalność konserwatorska Zygmunta Hendla w klasztorze Dominikanów w Krakowie s. 907–911; Czerni Krystyna: Wyspa wolności. Mecenat artystyczny krakowskiego klasztoru Dominikanów w czasach PRL-u s. 913–940; Kuska Justyna: Kilka uwag na temat proveniencji „Missale Wratislaviense” (Kr 88L) w zbiorach Archiwum Polskiej Prowincji Dominikanów w Krakowie s. 941–949; Moskal Katarzyna: „Memento Ludovicae”. Szaty liturgiczne z kościoła Dominikanów w Podkamieniu s. 951–971.

3672. SZYBISTY Tomasz: Korpus witraży z lat 1800–1945 w kościołach rzymskokatolickich metropolii krakowskiej i przemyskiej. T. 2: Archidiecezja krakowska, dekanaty pozakrakowskie. Przy współpr. Danuty Czapczyńskiej-Kleszczyńskiej. Kraków 2015 Imedius Agencja Reklamowa 4° ss. 463, il.

Toż. T. 3: Kontny Irena, T. Szybisty: Diecezja bielsko-żywiecka. Kraków 2015 ss. 287, il.

T. 1. [Aut.]: D. Czapczyńska-Kleszczyńska, T. Szybisty. Kraków 2014.

3673. SZYKUŁA-ŻYGAWSKA Agnieszka: Matka Boska Krasnobrodzka. Szafarka Łask, Poczestycielka Zamojszczyzny... Przedstawienia Matki Boskiej adorującej Dzieciątko, powstałe z inspiracji wydarzeniem w borze pod Krasnobrodem 1640 roku. Krasnobród–Lublin 2015 Werset 8° ss. 111, il.

3674. ŚWIĘTOSŁAWSKA Agnieszka: Obraz codzienności. Polskie malarstwo rodzajowe I połowy XIX wieku. Images of everyday life. Polish genre painting in the first half of the 19th century. Warszawa–Toruń 2015 Pol. Inst. Studiów nad Sztuką Świata; Tako 8° ss. 534, nlb. 3, il., sum. Pol. Inst. Studiów nad Sztuką Świata. Pol. Inst. of World Art Studies. (Studia i Monografie; t. 13).

3675. TARNOWSKA Magdalena: Myths of the Orient, zionism and Israel in the painting of Adolf Berman (1876–1943). *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 1 s. 110–122, sum.

3676. TOMALSKA Joanna: Nieznana ikona z Mielnika. Przyczynek do dziejów ikon na Podlasiu. *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 113–126, sum., rez.

XIII–XIX w.

3677. TOMALSKA J.: W poszukiwaniu najstarszych ikon prawosławia polskiego. Czyż. *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 31–49, sum., rez.

Z XVI w.

3678. TORZECKI Mateusz: Okładki płyt. Rzecz o wizualnym uniwersum albumów muzycznych. Poznań 2015 Fund. Inst. Kultury Pol. 8° ss. 334, tabl. 42, il.

3679. WACŁAW Szpakowski 1883–1973. Linie rytmiczne. Red. Elżbieta Łubowicz. Wrocław 2015 Ośr. Kultury i Sztuki. Instytucja Kultury Samorządu Woj. Dolnośląskiego 8° ss. 348, nlb. 4, il.

Toż w jęz. ang.: Waclaw Szpakowski 1883–1973. Rhythmical lines. Wrocław 2015 ss. 348, nlb. 4, il.

3680. WALDEMAR Świerzy [1931–2013]. W 80 rocznicę urodzin, w 60 lecie twórczości. On 80th birth anniversary, on 60 years of creative work. Red. Zdzisław Schubert; tł. Dorota Piotrowska. Warszawa 2012 Akad. Sztuk Pięknych 4° ss. 264, nlb. 7, il. + 1 dysk optyczny (CD).

Tekst równol. pol., ang.

3681. WŁADYSŁAW Strzemiński readability of images. Proceedings of the international conference devoted to the work of Władysław Strzemiński [1893–1952], Muzeum Sztuki, Łódź, 13–14 October 2011. Ed. by Paweł Polit, Jarosław Suchan. Łódź 2015 Muzeum Sztuki 8° ss. 223, nlb. 1, il.

Treść: Polit P., Suchan J.: Foreword s. 9–13; Milner John: Władysław Strzemiński: Questions of identity and location s. 17–32; Mansbach Steven A.: Władysław Strzemiński's textual radicalism s. 35–50; Degot Ekaterina: Painting in history s. 53–66; Levinger Esther: „With the ruins of destroyed eye sockets”: photography and history s. 78–92; Turowski Andrzej: The nocturnes of Władysław Strzemiński s. 94–106; Nader Luiza: Guilt and shame. Władysław Strzemiński's „To my friends, the Jews” s. 108–126; Chevrier Jean-François: Painting, body image, history s. 129–142; Finch Mick: Some possible constellations s. 145–162; Kiepuszewski Łukasz: Image drift s. 165–184; Newman Michael: Difference, rhythm, and the gaze in painting s. 187–200; Taylor Brandon: Strzemiński's „biographical” line s. 203–217.

3682. WOJCIECH Kossak [1856–1942]. Zebr. i oprac. Rafał Podraza. Wrocław 2012. Atut 8° ss. 60, il. (Akcent).

Antologia wspomnień.

Toż. Wyd. 2. zm., popr. Szczecin 2015 Hogben; nakł. ZLP. Oddz. 16° ss. 77, nlb. 2, il.

3683. WOKÓŁ Zakopanego i sztuki Władysława Hasiora [1928–1999]. Konferencja Tatrzńska. Red. merytoryczna Julita Dembowska, Kasia Redisz, Kola Śliwińska, Ewa Tatar. Zakopane 2015 Muzeum Tatrzńskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego 8° ss. 284, nlb. 2, il.

3684. WOLAŃSKA Joanna: Wawel i Kresy. Malowany fryz Jana Henryka Rosena w dziale polskim Esposizione Mondiale della Stampa Cattolica w Watykanie (1936). *Przegl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 3 s. 609–669, santr., rez., sum.

3685. WÓDZ Bożena Ewa: Wanda, malarka z rodu Chełmońskich. Epizod sandomierski. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 42–50.

Wanda Chełmońska-Boczkowska (1889–1971).

3686. WÓJTOWICZ Kazimierz: Co mówią ręce z obrazu Wniebowzięcia NMP w kościele w Oleśnicy Świętokrzyskiej. Kraków 2015 Alleluja 16° ss. 30, nlb. 2, il.

XIX w.

3687. WYJAZDY „za sztuką”. Nadzieje, zyski i straty artystów XIX i XX wieku. Red. nauk. Dorota Kudelska, Ewelina Kuryłek. Lublin 2015 Tow. Nauk. KUL 8° ss. 325, il. Tow. Nauk. KUL. (Prace Wydziału Historyczno-Filologicznego; 179).

Z treści: Mokrusova Olena: Polish architects in Kyiv in the XIX and early XX centuries s. 9–26; Storchaj Oksana: Art school of Polish artist Napoleon Buyalskiy [Bujalski] in Kiev (1850–1858) s. 27–33; Remeniaka Oksana: Działalność artystów polskich w Kijowie s. 35–39; Wójcik Agata: Stanisław Chlebowski w Turcji – bilans zysków i strat s. 41–49; Nitka Maria: Dlaczego Kanuty Rusiecki [1800–1860] udał się do Włoch? s. 51–63; Czarnecka Aneta: Włoska podróż śląskiego malarza. Zespół prac Arthura Blaschnika [1823–1918] w zbiorach Muzeum Narodowego w Warszawie s. 65–79; Kościelniak Marta: Olga Boznańska i Käthe Kollwitz – czołowe artystki kobiecej secesji i ich odmienny stosunek do naturalizmu s. 81–89; Ptaszyńska Eliza: Polscy malarze na monachijskim rynku sztuki w latach 1880–1900. Nadzieje i rozczarowania s. 91–103; Krypczyk-De Barra Aleksandra: Mit rodzimego pejzażu a twórczość polskich monachijszczyków w drugiej połowie XIX wieku s. 105–113; Czyż Piotr P.: Polscy akwafortyści na drodze do grafiki autorskiej w Monachium i Paryżu – [Henryk] Redlich, [Feliks Stanisław] Jasiński, [Ignacy] Łopieński, [Józef] Pankiewicz s. 115–127; Studzińska-Kubalska Beata: „Pracuję nieustannie w sztuce malarskiej w szkole sławnego Artysty Pana Cogniet”. O pierwszych polskich artystach w pracowni Léona Cognieta [1798–1880] s. 129–143; Dąbrowska Małgorzata: Polityka kulturalna czy po prostu polityka? Polscy artyści w paryskich kronikach artystycznych w drugiej połowie XIX wieku s. 145–156; Molińska Dorota: Atanazy Raczyński [1788–1874] w Portugalii. Podróżowanie w warsztacie pracy XIX-wiecznego badacza historii sztuki s. 157–168; Kilian Paula: Orientalne podróże Kazimierza Pochwalskiego [1855–1940] s. 169–177; Kłudkiewicz Kamila: Zagraniczne wyjazdy na zakupy. Francuskie obserwacje i polskie malarstwo w Rogalińskiej Galerii Edwarda A[leksandra] hr. Raczyńskiego [1847–1926] s. 179–192; Czerzniewska Jolanta: Bez konieczności podróżowania za sztuką: geneza, funkcja i znaczenie wzorów w polskiej grafice nowoczesnej na przełomie XIX i XX wieku – rekonesans badawczy s. 193–209; Salamon-Radecka Agnieszka: Z „Beocji” do stolicy sztuki. Przyczyny i skutki pobytu Jerzego Hulewicza [1886–1941] w Paryżu w latach 1907–1910 s. 211–223; Tomalska Joanna: Białystok: problem artystycznej emigracji s. 235–247; Kudelska D.: Lublin i wojenne podróże Kriegsmalera Franza Hohenbergera [1867–1941] s. 249–262; Długosz Magdalena Anna: „Pół-Szwajcar” i „Prowansalczyk polski”. Ślady z życia i twórczości Stanisława Appenzellera [1901–1980] s. 273–286; Bińkowska Anna: Wspomnienia ze świata. Analiza podróży rzeźbiarza Karola Tchorka [1904–1985] przez pryzmat jego szkiców s. 287–299; Wolańska Joanna: Jana Henryka Rosena [1891–1982] podróż do Ameryki A.D. 1937. Pytania o tożsamość malarza kościelnego s. 301–314; Kasa Magdalena: Stale w drodze – sztuka Maryli Lednickiej-Szczytt [1893–1947] s. 315–323; Majewski Piotr: Artyści polscy w Paryżu w latach 1946–1952 w publicystyce Wandy Ładniewskiej s. 325–337; Ryba Grażyna: Od intymnej refleksji po ekspresywną kontestację. Anna Praxmayer, Zofia Miłał, Zofia Kulik. Polskie artystki-stypendystki we Włoszech s. 339–349; Płaszczewska Olga: Za sztuką i ze sztuką: literackie szlaki Aliny Kalczyńskiej-Scheiwiller s. 351–360; Laskowska Elżbieta: Ilustracje i rysunki satyryczne artystów polskich na łamach dziennika „The New York Times” od końca lat siedemdziesiątych do połowy lat dziewięćdziesiątych XX wieku s. 361–375.

3688. ZIENTARA Maria: Sztuka artystek polskich w latach 1939–2010. Cz. 1: Artystki w latach II wojny światowej. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 363–396, sum.

3689. ZURLI Arael: Wojciech Kossak [1856–1942]. Malarz polskiej chwały. Warszawa 2015 Iskry 8° ss. 439, nlb. 1, tabl. 16, il.

3690. ZYWIER Marek: W 150 rocznicę urodzin malarza. Eugen Burkert [1866–1922] – malarz śląskiej wsi. *Roczn. Świdnicki*. T. 42: 2014 [dr.:] 2015 s. 105–110.

1) Historia architektury i urbanistyki

Zob. poz. 1485, 1808, 2413, 3071, 3671, 4436, 4990, 5042, 5091, 5107, 5118, 5176, 5178, 5228, 5234, 5416, 5434, 6494, 6509, 6528, 6534, 6548, 6549, 6615, 6634, 6675, 6687, 6723, 6738, 6771, 7016, 7069, 7126, 7135, 7213, 7226, 7388, 7569, 7645, 7718, 7824, 7930, 8571, 8947, 8976, 9266, 9389, 9558, 9633, 10508, 10602, 10631, 10701, 10948, 11539.

3691. ADAMSKI Jakub: Nierozpoznany halowy kościół farny z około 1300 roku w Byczynie na Śląsku. O architekturze domniemanej fundacji księcia Henryka III głogowskiego. *Kw. Architektury i Urbanistyki*. T. 60: 2015 z. 4 s. 27–43.

Toż w jęz. ang.: The unknown hall church from around 1300 at Byczyna in Silesia. About the architecture of an alleged foundation of Henry III, Duke of Głogów. *Tamże* s. 44–51.

3692. ADAMSKI J.: „Relikwiarzowy” program architektoniczny fary św. Katarzyny w Brodnicy. *Studia Elbląskie*. T. 16: 2015 s. 123–134, sum., Zsfg.

XIV w.

3693. ARCHITEKTURA drewniana. Tradycja, dziedzictwo, współczesność, przyszłość. Red. Romana Cielątkowska, Dorota Wojtowicz-Jankowska. Gdańsk 2014 Wyd. Architektury Politech. Gdańskiej 8° ss. 328, il., sum.

Z treści: Andrzejczak Barbara: Problematyka komercjalizacji zespołów drewnianych obiektów zabytkowych województwa łódzkiego s. 7–15; Arlet Piotr: Dwie tradycje architektury drewnianej na Pomorzu Zachodnim – przesłanie i impuls dla współczesnej twórczości s. 16–21; Augustyn Bogdan: Ratowanie opuszczonych bieszczadzkich cerkwi s. 22–25; Bober Joanna: Drewno w adaptowanym zabytku – studium przypadku. Budynek nr 2 w dawnych koszarach garnizonu we Wrzeszczu s. 26–36; Kapuściński Antoni, Kurczalska Dorota, Piwek Aleksander: Przeniesienie zabytkowej świątyni z Bożegopola Wielkiego do Skansenu we Wdzydżach Kiszewskich s. 127–139; Klajmon Barbara: Problemy ochrony drewnianej architektury prefabrykowanej okresu międzywojennego na przykładzie kościoła ewangelicko-augsburskiego z Bytomia-Bobrka s. 140–149; Koperska-Kośmicka Marta: Żuławski dom podcieniowy – przykłady i skala współczesnych działań konserwatorskich s. 150–161; Ławrowska Irena: Problemy ochrony zespołu kolonii imienia Feliksa Warburga w Brześciu (Białoruś) s. 171–179; Łodziński Piotr: Drewniana zabudowa mieszkaniowa Supraśla – wczoraj i dziś s. 180–189; Nocuń Przemysław, Grabny Barbara: Przyczynek do dyskusji nad zakresem niezbędnych badań poprzedzających translokację lub rekonstrukcję budynku drewnianego na terenie muzeum na przykładzie tzw. fajczarni z miejscowości Zborowskie s. 204–213; Pardała Wojciech: Szklane domy z drewna s. 214–223; Sadowska Ewa Janina: Późnobarokowy drewniany kościół parafialny pod wezwaniem św. Michała Archanioła w Szalowej u podnóża Góry Maślanej s. 241–250; Stojak Grażyna: Translokacja – dobrodziejstwo ratowania czy zgoda na przekształcenie? Kilka refleksji i przykładów z konserwatorskiego notatnika s. 251–260; Sulima Magdalena: Drewniane budownictwo wiejskie jako identyfikator kulturowy Podlasia s. 261–271; Szot-Radziszewska Elżbieta: Autentyzm i integralność obiektów architektury drewnianej w Muzeach na Wolnym Powietrzu w Polsce. Translokacja i adaptacja – szanse i zagrożenia s. 272–281; Tsypyshev Serhiy: Ogrzewanie w tradycyjnym drewnianym budynku Karpat i Polesia s. 289–298; Wojtowicz-Jankowska D.: Szczególne muzea – skanseny – ich znaczenie i funkcja w mieście s. 319–328.

3694. ARCHITEKTURA i sztuka 1918–1945. *Olsztyński Roczn. Konserwatorski*. [T.] 2: 2015 ss. 5–127.

Treść: Liżewska Iwona: Szkoły Hermanna Sauera w Olsztynie s. 5–22; Martino Julia: Techniki i technologie opracowania elewacji olsztyńskich zabytków modernizmu z lat 1918–1945 s. 23–42; Piotrowska Joanna: Architektura mieszkaniowa Augusta

Feddersena s. 43–68; Płoski Adam: Śladami dziedzictwa techniki s. 69–103; Piotrowska J.: Wyposażenie kościoła Franciszkanów w Zatorzu s. 104–114; Knercer Urszula: Rola zieleni w mieście po 1918 roku na przykładzie Olsztyna s. 115–127.

3695. ARCHITEKTURA ryglowa – wspólne dziedzictwo. Kolonizacja fryderycjańska. XV Polsko-Niemiecka Konferencja i podróż studyjna „Architektura ryglowa – wspólne dziedzictwo Antikon 2014”, Słubice, 22–24.09.2014. Materiały konferencyjne. Fachwerkarchitektur – gemeinsames Erbe. Die friderizianische Kolonisation. 15 Deutsch-Polnische Tagung und Exkursion „Fachwerkarchitektur – gemeinsames Erbe ANTIKON 2014”. Konferenzzunterlagen. Red. Agata Lewandowska, Marek Sztark; tł. Agnieszka Lindenhayn-Fiedorowicz, Torseten Salzer, Barbara Sztark. Szczecin 2015 Hogben 8° ss. 500, il.

Tekst równol. pol., niem. XVIII w.

3696. BACZYŃSKA Małgorzata: Osiedle Oficerskie w Krakowie. *Roczn. Krakowski*. T. 80: 2014 s. 157–178, sum.

W okresie II RP.

3697. BAJER Tomasz, Burtan Piotr, Leśniak Dawid: Miejsce, gdzie Bogu mieszkać się spodobało. Kościół św. Klemensa w Wieliczce dawniej i dziś. Wyd. 2. Kraków 2015 Czuwajmy 8° ss. 65, nlb. 3, il.

Wyd. 1. 2012.

3698. BANIA Zbigniew: „(...) Pro sua commoditate et recollectione certa habitacula” – Po co księciu Krzysztofowi Zbaraskiemu cele w klasztorze Reformatów w Solcu? *Pietas et Studium*. T. 5: 2014 s. 129–136, riass.

XVII w.

3699. BARANIEWSKI Waldemar, Czapelski Marek, Chrudzimska-Uhera Katarzyna: Architekci sejmowi. Skórewicz, Pniewski, Szczepkowski. Warszawa 2015 Biuro Komunikacji Społecznej; Wydaw. Sejmowe 8° ss. 133, nlb. 1, il.

Kazimierz Skórewicz (1866–1950), Bohdan Pniewski (1897–1965), Jan Szczepkowski (1878–1964).

3700. BARCZYK Alina: Katedra pod wezwaniem Świętej Rodziny w Częstochowie jako przykład stylu wiślano-bałtyckiego. *Almanach Częstochowy*. [T. 28]: 2015 s. 15–36.

XX w.

3701. BATA Artur: Zabytkowe świątynie, kapliczki i figury przydrożne w gminie Rymanów. Krosno 2015 Krośnieńska Oficyna Wydawnicza 16° ss. 50, il.

XVII–XX w.

3702. BAUMANN Hubert: Neogotycki dwór w Bądkach. *Argumenta Historica*. Nr 2: 2015 s. 7–18, sum.

3703. BIAŁKIEWICZ Joanna Jadwiga: Dzieje pałacu w Bieganowie (powiat wrzesiński) od jego wzniesienia do czasów współczesnych, z uwzględnieniem zagadnień konserwatorskich. The history of the palace in Bieganowo (Września County) from its construction to modernity, with attention to conservation issues. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 37: 2014 s. 64–80.

Zbudowany w l. 1914–1916. Tekst równol. pol., ang.

3704. BIEL Mariusz: Lębork – ul. Młynarska. Kwerenda historyczna. Kraków 2013 Mariusz Biel 8° ss. 31, tabl. 24, il.

3705. BIGUS Jolanta: Ks. Edward Szczodrowski [1878–1930] i jego dzieło. Historia gostynińskiego kościoła (1910–1941). Płock 2015 Płocki Inst. Wydawniczy 8° ss. 55, nlb. 1, tabl. 16, il.

Kościół św. Marcina.

3706. BIRECKI Piotr: Kalwińskie budowle kościelne na terenie Wielkiego Księstwa Litewskiego w okresie nowożytnym. *Acta Univ. N. Copernici. Nauki Humanist.-Społ. Z.* 425: Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo. [Nr] 46: 2015 s. 127–153, sum.

3707. BISKUP Ryszard: Wrota niebios. Synagogi regionu świętokrzyskiego. The Gateways to heaven. The synagogues on the Świętokrzyskie Region. Tł. na jęz. ang. Magdalena Ożarska. Kielce 2015 Drukarnia „Panzet” 8° ss. 151, nlb. 2, il.

Tekst równol. pol., ang.

3708. BŁACHOWICZ Maciej: Dzieje kamienicy przy Głównym Rynku 14 w Kaliszu w świetle akt budowlanych, dokumentów i wspomnień związanych z rodziną Nowakowskich. *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”*. T. 3: 2013/2014 [dr.:] 2013 s. 61–75.

3709. BOBER Monika: Strzyżowski rynek w świetle badań archeologicznych. *Strzyżowski Roczn. Muzealny*. T. 1: 2015 s. 7–55, sum.

3710. BOBER M., Jachym Małgorzata: Kamienica przy ulicy Łukasiewicza 10 w Strzyżowie, siedziba Muzeum Samorządowego Ziemi Strzyżowskiej im. Zygmunta Leśniaka. *Strzyżowski Roczn. Muzealny*. T. 1: 2015 s. 176–188, sum.

3711. BOJARSKI Artur: Chotomowskie Powązki. Dzieła zapomnianych mistrzów. *Roczn. Legionowski*. T. 8: 2015 s. 89–96.

Historia cmentarza parafialnego na przykładzie kilkunastu nagrobków z l. 1863–1924.

3712. BOJĘŚ-BIAŁASIK Anna: Odkrycie późnoromańskiego portalu ceglanego w klasztorze oo. Dominikanów w Krakowie. Discovery of a late-Romanesque brick portal in the Dominican Monastery in Krakow. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 38: 2014 s. 94–102.

Tekst równol. pol., ang.

3713. BONEK Tomasz, Ringart-Orłowska Marta: Lubiąż – klasztor mrocznych tajemnic. Zakrzewo 2015 Replika 8° ss. 236, nlb. 1, tabl. 74, il.

Klasztor cystersów.

3714. BOROWSKA-STRUGIŃSKA Beata, Bronicki Andrzej: Z dziejów cerkwi prawosławnej pw. św. Jana Teologa w Chełmie – nowe źródła archeologiczne i antropologiczne. *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 349–374, sum., izłożenie.

XIII–XX w.

3715. BORWIŃSKI Jerzy: Zabytkowe klasycystyczne drzwi drewniane w budynku przy rynku w Kórniku. *Pam. Bibl. Kórnickiej*. Z. 32: 2015 s. 143–147, sum.

3716. BORWIŃSKI J., Drajewski Stefan: Teatr Polski w Poznaniu. Poznań 2015 Wydaw. Miej. Poznania 8° ss. 103, nlb. 1, il. (Biblioteka Kroniki Miasta Poznania. Zabytki Poznania).

XIX–XXI w.

3717. BRONOWSKI Jacek: *Perły polskiego renesansu*. Poznań 2015 Ibis 8° ss. 94, nlb. 2, il. (Horyzonty).

3718. BRYŁA Rafał: *Zamek Sielecki w Sosnowcu. Historia prawdziwa*. Skarżysko-Kamienna 2015 Świętokrzyska Elipsa 8° ss. 182, il.

3719. BRZUSTOWICZ Grzegorz [Jacek]: *Konwent cysterek w Koszalinie. Część 1. Zarys dziejów. Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: *Archeologia*: 2013 [dr.:] 2015 s. 159–189, sum.

Toż. Cz. 2. *Badania archeologiczne na cmentarzysku przyklasztornym*. [Aut.] Abramów Joanna, Bienias Dorota, Borkowski Jacek, Cymek Lidia, Kuczkowski Andrzej, Roźnowski Franciszek. *Tamże* s. 191–235, sum.

3720. BUDOWNICTWO szkieletowe w Toruniu. Pruski mur. Nielubiane dziedzictwo. Red. nauk. Katarzyna Kluczajd. Toruń 2015 Toruński Oddz. Stow. Hist. Sztuki 8° ss. 143, nlb. 1, il. (Zabytki Toruńskie Młodsze Pokolenia).

Materiały konferencyjne, Toruń, 9 V 2015 r.

Z treści: Ratajczak Henryk: *Pruski mur w Toruniu – nielubiane dziedzictwo? Uwarunkowania powstania, zasób i społeczna percepcja wartości budownictwa szkieletowego z przełomu XIX i XX wieku* s. 13–35; Schaaf Ulrich: *Przemysłowa architektura szkieletowa dziewiętnastowiecznych przedmieść Torunia. Kilka uwag na temat jej charakterystyki, zastosowania i znaczenia* s. 39–53; Spandowski Szymon, Zglińska Anna: *Na szlaku szkieletów. O nieistniejących domach przedsiębiorstw budowlanych i nie tylko* s. 57–69; Ceglarski Marcin, Polak Jakub: *Dom przy ul. Bydgoskiej 32 – jego historia i analiza przekształceń* s. 73–87; Koczorowski Wojciech, Kluczajd K.: *O znanym w Toruniu domu szkieletowym przy ul. Stromej 5* s. 91–99; Bloch Jacek, Olsza-Bloch Magdalena: *Mur pruski w sieci, czyli refleksje nad konstrukcjami szkieletowymi w Toruniu* s. 103–107.

3721. BULSA Michał, Grzegorek Grzegorz, Witaszczyk Beata: *Domy i gmachy Katowic*. T. 1. Kreacja i red. G. Grzegorek. Wyd. 2. zaktualizowane. Katowice 2015 Wydaw. Prasa i Książka Grzegorz Grzegorek 4° ss. 288, il.

XIX–XXI w. Wyd. 1. 2013.

3722. BURNO Filip: *Frontem do Wisły. Architektura Wybrzeża Kościuszkowskiego i środkowej części warszawskiego Powiśla w latach 1910–1939*. Kw. *Architektury i Urbanistyki*. T. 60: 2015 z. 3 s. 31–55.

Toż w jęz. ang.: *Facing the Vistula. The architecture of the Wybrzeże Kościuszkowskie and the central part of Powiśle in Warsaw 1910–1939*. *Tamże* s. 56–68.

3723. CASTELLA Maris Baltici. [Vol.] 12: *Castle as a residence*. Łódź, Poland 29–30.05.2014. Ed. by Aleksander Andrzejewski. Łódź 2015 Inst. of Archaeology. Univ. of Łódź 4° ss. 187, il. Inst. of Archaeology. Univ. of Łódź, Scientific Association of Polish Archaeologists. Branch in Łódź.

Z treści: Boguszewicz Artur: *Adelige Residenzen in Schlesien im Mittelalter* s. 61–77; Andrzejewski A., Kajzer Leszek: *Castle in Besiekiery – the residence of Polish nobles* s. 79–90; Marciniak-Kajzer Anna: *Narzym castle: a fortress or residence?* s. 99–105; Andrzejewski A.: *Castle in Central Poland visiting during excursion at XII Symposium Castella Maris Baltici* s. 179–187.

Vol. 1. Stockholm 1993.

3724. CECHOSZ Stanisław: *Średniowieczny kościół parafialny w Szadku i jego renesansowa kaplica*. *Biul. Szadkowski*. T. 15: 2015 s. 35–68, sum.

3725. CHEŁMINIAK Marek, Pastuszewski Stefan: *Fontanna Potop*. Bydgoszcz, 1904–2014. Bydgoszcz 2015 Pejzaż 8° ss. 93, nlb. 3, il., sum., Zsfg.

Autorstwa rzeźbiarza Ferdinanda Lepcke (1866–1909).

3726. CHOLEWIANKA-KRUSZYŃSKA Aldona: Architektura leśna i łowiecka w majątku ordynackim hrabiów Potockich z Łańcuta. *Biul. Muzeum Kultury Lud. w Kolbuszowej*. Nr 3: 2015 s. 73–117, sum. s. 222.

3727. CHOMĄTOWSKA Beata: Pałac. Biografia intymna. Kraków 2015 Znak 8° ss. 334, nlb. 1, il. Pałac Kultury i Nauki w Warszawie.

3728. CHOMICZEWSKA Karolina: Przegląd architektury Jakuba, Ludwika i Karola Holzerów na podstawie wybranych projektów ze zbiorów Archiwum Państwowego w Rzeszowie. *Prace Hist.-Archiw.* T. 27: 2015 s. 77–92, sum.

3729. CIBIS Jerzy: Identyfikacja zmian architektoniczno-budowlanych zasobów mieszkaniowych z lat 1848–2013 wybranych miast Górnego Śląska. Gliwice 2015 Wydaw. Politech. Śląskiej 8° ss. 253, nlb. 1, il., sum. Politech. Śląska. (Monografia; 566).

3730. CIERPISZ Szymon: Willa „Pod Stańczykiem” w Krakowie. Przyczynek do symboliki domu architekta. *Roczn. Krakowski*. T. 81: 2015 s. 139–154, sum.

Zaprojektowana przez Tadeusza Stryjeńskiego w l. 80. XIX w.

3731. CMENTARZ Salwatora. Pierwsza nekropolia wrocławskich protestantów. Cemetery of our Saviour. The first protestant burial site in Wrocław. Red. Krzysztof Wachowski. Wrocław 2015 Uniw. Wrocławski. Inst. Archeol. 4° ss. 245, il., sum. + 1 dysk optyczny (DVD). Uniw. Wrocławski. Inst. Archeol. (Wratslavia Antiqua. Studia z dziejów Wrocławia. Studies on the history of Wrocław; 21).

Z treści: Wachowski K.: Wprowadzenie do archeologii protestantyzmu na Śląsku s. 7–10; Wojtucki Daniel: Cmentarz i kościół Salwatora we Wrocławiu w świetle źródeł pisanych s. 11–17; Wojcieszak Magdalena: Obrządek pogrzebowy na Cmentarzu Salwatora we Wrocławiu w świetle badań archeologicznych s. 19–58; Sawicki Jakub: Kultura materialna w świetle znalezisk z grobów na Cmentarzu Salwatora we Wrocławiu s. 59–137; Kościół Salwatora we Wrocławiu s. 163–228; Wachowski K.: Nowa epoka – nowe zwyczaje. Protestancki obrządek pogrzebowy na Śląsku s. 229–241.

3732. CYBULKO Zofia: Zabytki królewskiego Korycina – remont, konserwacja, restauracja i rewitalizacja. *Biul. Konserwatorski Woj. Podlaskiego*. Z. 21: 2015 s. 5–26, sum.

Od XVI w.

3733. CZAJA Jarosław: Sukmana w dworku, dziedzic w sadzie, a chłopci w kontuszach, czyli ballada o pewnej ruinie. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 137–152.

Dworek w Łukowicy z XIX w.

3734. CZECHOWICZ Jacek: Średniowieczne odniesienia w architekturze krakowskich kościołów. Cz. 1: Druga połowa XIX w. Medieval references in the architecture of Krakow churches. Part 1: The second half of the 19th century. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 38: 2014 s. 45–53.

Tekst równol. pol., ang.

3735. CZEPICZEK Grzegorz: Rotunda w Częstochowie funkcjonująca w latach 1896–1935. *Ziemia Częstochowska*. T. 41: 2015 s. 15–57, sum.

3736. DACZYŃSKA Danuta: Willa „Zosia”. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 321–325.

W Muszynie od 1922 r.

3737. DĄBROWSKA Ewa: Od „maszyny do czytania” do „miejsca zdarzeń”. Budynek Biblioteki Jagiellońskiej w koncepcjach jej architektów. *Biul. BJ*. R. 55: 2015 s. 143–155, sum.

W l. 1928–2001.

3738. DERKOWSKA-KOSTKOWSKA Bogna, Wysocka Agnieszka: Ulica Piotrowskiego w Bydgoszczy. *Mater. do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu*. Z. 18: 2015 s. 45–64.

XX w.

3739. DETTLOFF Paweł: Kościół dominikanów w Gidlach w świetle najnowszych badań. Chronologia budowy i problem autorstwa. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 1 s. 37–66, sum.

Z l. 1623–1671.

3740. DOM z duszą. Trutnowy. Żuławski dom podcieniowy z 1720 r. Oprac. Daniel Kufel; zdj. Katarzyna Chajek [i in.]. Trutnowy 2015 Stow. „Żuławy Gdańskie” 8° ss. 92, il.

3741. DOMŻALSKI Damian: Bazylika p.w. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Zawierciu. Zawiercie 2015 Parafia p. w. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Zawierciu 8° ss. 72, il.

3742. DREWNIANY skarb. Chroniąc dziedzictwo, kreujemy przyszłość. Koncepcja książki Tomasz Pietrasiewicz. Lublin 2015 Ośr. „Brama Grodzka – Teatr NN” 8° ss. 151, nlb. 1.

Księga pamiątkowa w 90 rocznicę urodzin prof. Wiktora Zina (1925–2007).

Z treści: Pietrasiewicz T.: Wstęp z 9–10; Pietrasiewicz T.: Drzewo s. 11–16; Zętar Joanna: Drewno. Materiał i konstrukcja s. 23–31; Pietrasiewicz T., Zętar J.: Dom. Miejsce symboliczne s. 33–38; Kowalczyk Paulina: Historia domów z terenu Lubelszczyzny s. 39–43; Miasteczko s. 45–90; Zętar J.: Drewniana architektura sakralna Lubelszczyzny s. 91–96; Szlak architektury drewnianej. Lublin i okolice s. 97–104; Zętar J.: Otwarty szlak architektury drewnianej. Region lubelski s. 105–118; Pietrasiewicz T., Zętar J.: Ochrona architektury drewnianej s. 119–126; Kowalski Łukasz, Przystojecki Tadeusz: Projekt „Drewniany Skarb. Chroniąc dziedzictwo, kreujemy przyszłość” s. 127–134; Pietrasiewicz T.: Projekt „Zapomniany kontynent. Małe miasteczka Europy Wschodniej – wielkie dziedzictwo Europy” s. 135–142.

3743. DREWNIANY skarb. Chroniąc dziedzictwo, kreujemy przyszłość. Podsumowanie projektu. Wooden treasure – preserving heritage, design future. Project conclusion. Red. prowadzący Paulina Kowalczyk. Lublin 2015 Ośr. „Brama Grodzka – Teatr NN” 8° ss. 290, nlb. 2, il., streszcz. norw.

Tekst równol. pol., ang.

Z treści: Pietrasiewicz Tomasz: Drewniany skarb. Chroniąc dziedzictwo, kreujemy przyszłość s. 7–12; Jeremicz Jacek: Budowlane techniki drewniane na Lubelszczyźnie od pradziejów do późnego średniowiecza – zarys problematyki s. 13–54; Przesmycka Natalia: Polska architektura drewniana. Wybrane zagadnienia s. 55–76; Miliszkievicz Grzegorz: Architektura jako przestrzeń życia codziennego w miasteczkach Lubelszczyzny w okresie II Rzeczypospolitej s. 93–146; Fornal Maria: Drewniana zabudowa mieszkalna i rzemieślnicza w miasteczkach Zamojszczyzny – stan do II wojny światowej i obecnie (na wybranych przykładach) s. 147–192; Wieczorek Krzysztof: Miasteczka Lubelszczyzny – zagrożenia, wyzwania i nadzieje s. 235–256; Nieścioruk Kamil: Wykorzystanie dawnych materiałów kartograficznych w badaniach przestrzeni historycznej s. 257–274; Kowalski Łukasz, Przystojecki Tadeusz: Projekt „Drewniany skarb. Chroniąc dziedzictwo, kreujemy przyszłość” – podsumowanie projektu s. 275–283.

3744. DRYJA Sławomir, Sławiński Stanisław: Prebenda i cmentarz przy kościele świętych Piotra i Pawła na przedmieściu Garbary w Krakowie – ustalenie obszaru i przemiany przestrzenne. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 185–200, sum.

XV–XIX w.

3745. DUDKIEWICZ Margot: Park w Zawieprzycach – najstarsze założenie ogrodowe powiatu łęczyńskiego. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 27: 2014 s. 26–29.

3746. DUDKIEWICZ M.: Z badań nad parkami dworskimi powiatu łączyńskiego. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 26: 2013 s. 74–78.

3747. DWORZAK Agata: Dwór Heleny i Józefa Badenich w Wadowie. *Modus*. [T.] 14: 2014 s. 249–266, sum.

XIX–XX w.

3748. DYRLAGA Przemysław: Kościół pw. Przemienienia Pańskiego w Żywcu. Żywiec 2015 Tow. Nauk. Żywieckie 8° ss. 120, il.

XVIII–XXI w.

3749. DZIUBECKI Tomasz: Funkcje rzeźby architektonicznej „z antyku” na przełomie epok. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 2 s. 125–133, sum.

Dot. pałacu Jana Klemensa Branickiego w Białymstoku z 1. poł. XVIII w.

3750. FABIAŃSKI Marcin: Wawelskie loggie Franciszka Florentczyka. *Studia Waweliana*. T. 16: 2015 s. 67–93, sum.

Także Bartolomeo Berrecciego, XVI w.

3751. FITTA Agnieszka: Wpływy włoskie w renesansowej i barokowej architekturze Jarosławia. Italian influences in the Renaissance and Baroque architecture of Jarosław. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 33: 2013 s. 99–113.

Tekst równol. pol., ang.

3752. GALEWSKI Dariusz: Barokizacja kościoła św. Doroty, św. Stanisława i św. Wacława we Wrocławiu w latach 1682–1753. Wybrane zagadnienia. *Roczniki Sztuki Śląskiej*. [T.] 24: 2015 s. 91–116, Zsfg., sum., rés.

3753. GAWEŁ Artur, Ryżewski Grzegorz: Drewniane budownictwo dorzecza Biebrzy. Białystok–Suchowola 2010. Elkam; na zlec. Fund. Biebrzańskiej 4° ss. 143, il.

Toż. Wyd. 2. 2013.

Toż w jęz. ang.: Wood architecture of the Biebrza Basin. Suchowola–Białystok 2013 Elkam ss. 143, il. XIX–XX w.

3754. GETKA-KENIG Mikołaj: Trzy pałace Hilarego Szpilowskiego [1753–1827]: klasycyzm a problem elitarności wśród szlachty na Mazowszu końca XVIII wieku. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 2 s. 275–303, sum.

3755. GŁOWACKI Zbigniew: Świątynie Krosna. Krosno 2015 Krośnieńska Oficyna Wydaw. 8° ss. 130, il.

3756. GORCZYCA Krzysztof, Witkowski Krzysztof: Dzieje ratusza w Kole. Studium historyczno-archeologiczne. Pod red. K. Witkowskiego. Koło 2015 Stow. Przyj. Miasta Koła n. Wartą 8° ss. 124, il.

3757. GORZELIK Jerzy: Renovaciones. Modernizacje średniowiecznych kościołów na pruskim Górnym Śląsku – od wojen śląskich do napoleońskich. *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 55–75, Zsfg., sum.

3758. GÓRSKA Magdalena: Dekoracja emblematyczna warszawskiej kamienicy Gerarda Kleinpolda. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 1 s. 107–127, sum.

Na Rynku Starego Miasta z l. 1620–1626.

3759. GRABARCZYK Tadeusz: Dziewiętnastowieczna archeologia gdańska. Ludzie i wydarzenia. Łódź 2014 Inst. Archeologii UŁ 8° ss. 187, tabl. 6, il. Katedra Prahistorii Inst. Archeologii UŁ, Muzeum Archeol. w Gdańsku.

3760. GRABOWSKI Tomasz: Kościół parafialny w Broku i jego problematyka konserwatorska na przestrzeni ostatniego stulecia. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 221–236, sum.

Z XV w.

3761. GROMADZKI Jan: Sakramentarium w kościele św. Wawrzyńca i św. Elżbiety we Wrocławiu. Historia i ikonografia. *Roczniki Sztuki Śląskiej*. [T.] 24: 2015 s. 27–59, Zsfg., sum., rés.

3762. GRYGLEWSKA Agnieszka: Między tradycją a nowoczesnością. Architektura nowego gmachu Gimnazjum św. Elżbiety we Wrocławiu. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 21–42, sum., Zsfg.

Budynek wzniesiony w l. 1901–1903.

3763. GRYGLEWSKI Piotr: Prostota i innowacja. Świątynie franciszkańskie w nowożytnym krajobrazie architektonicznym Polski Środkowej. *Pietas et Studium*. T. 5: 2014 s. 137–150, sum.

3764. GRYGORCZUK Jerzy: Rekonstrukcja rzeźb wieńczących attykę budynku Arsenału przy placu Branickich w Białymstoku. *Biul. Konserwatorski Woj. Podlaskiego*. Z. 21: 2015 s. 69–79, sum.

3765. GRYNIEWICZ-BALIŃSKA Katarzyna: Historyczne ogrody działkowe Wrocławia jako element planowego systemu zieleni miejskiej. *Kw. Architektury i Urbanistyki*. T. 60: 2015 z. 1 s. 45–68.

Toż w jęz. ang.: Historical allotment gardens of the city of Wrocław as an element of urban greenery system planning. *Tamże* s. 69–79.

3766. GRZYBKOWSKI Andrzej: Gotycka architektura murowana w Polsce. Warszawa 2014 Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego 8° ss. 309, il.

Toż. Wyd. 2. 2015.

3767. GUSTAW Romuald Michał, Sitnik Aleksander Krzysztof: Klasztor i kościół św. Józefa ss. Bernardynek w Krakowie 1646–2009. Kalwaria Zebrzydowska 2013.

Rec.: Flaga Jerzy, *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 413–420.

3768. GWIZDAŁÓWNA Jadwiga: Miasteczko wawelskie w wieku XVIII. Problemy urbanistyczne. *Studia Waweliana*. T. 16: 2015 s. 109–141, sum.

Zabudowa Wzgórza Wawelskiego.

3769. [„HETEROGENICZNOŚĆ przestrzeni miejskiej w Królestwie Polskim i Rzeczypospolitej Obojga Narodów w epoce przedprzemysłowej”, Toruń, 10–11 kwietnia 2014 r.]. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 2 s. 183–351, sum.

Treść: Czaja Roman, Noga Zdzisław: [Wstęp] s. 183–185; Toż w jęz. ang. s. 185–187; Manikowska Halina, Pomierny-Wąsińska Anna: Główne nurty badań nad przestrzenią miasta średniowiecznego s. 189–199; Piekalski Jerzy: Policentryczne struktury protomiast Europy Środkowo-Wschodniej s. 201–217; Słoń Marek: Tu było Nowe Miasto – ślady dawnej odrębności s. 219–224; Eysymontt Rafał: Zróżnicowanie form zagospodarowania przestrzeni w murach śląskiego miasta średniowiecznego. Konfrontacja źródeł pisanych i ikonograficznych s. 225–239; Krasnowolski Bogusław: Heterogeniczność przestrzeni miast salinarnych Bochni i Wieliczki w dobie przedprzemysłowej s. 241–258; Janeczek Andrzej: Segregacja wyznaniowa i podział przestrzeni w miastach Rusi Koronnej (XIV–XVI w.) s. 259–281; Heyde Jürgen: Polityka Rady miejskiej Lwowa wobec Żydów i Ormian w XV/XVI wieku. Heterogeniczność etniczno-religijna w mieście jako wyzwanie ustrojowe s. 283–292; Kapral Myron: Ulica Ruska we Lwowie w XVI wieku: topografia, mieszkańcy, instytucje s. 293–304; Długokęcki Wiesław: Zmiany

w przestrzeni gdańskiego miejskiego zespołu osadniczego pod panowaniem zakonu krzyżackiego a problem lokalizacji miasta samorządowego w Gdańsku w XIII w. s. 305–330; Maciakowska Zofia: Szansa dla biednych czy zamożnych? Wykorzystanie terenów nowo pozyskanych lub przyłączanych do miasta w czasach przedindustrialnych na przykładzie Gdańska s. 331–340; Myszka Łukasz: Przestrzeń jako element tożsamości religijnej i przedmiot konfliktów wyznaniowych w czasach nowożytnych na przykładzie dominikanów toruńskich s. 341–351.

3770. HIRSCH Michał: Pruskie budownictwo szkolne na przełomie XIX i XX wieku. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 4 s. 19–40.

3771. HOPEJ Dawid: Sakralno-sepulkralne dziedzictwo materialne w miejscowości Wądroże Wielkie. *Wądroże Wielkie–Warszawa 2015* Dawid Hopej 8° ss. 220, nlb. 2, il.

XIII–XX w.

3772. IGNASIAK Maria: Góra Zamkowa w Gostyniu – próba weryfikacji historii za pomocą badań archeologicznych. *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 183–188.

Od XIII w.

3773. INTEGRACJA sztuki i techniki w architekturze i urbanistyce. [T. 1]. Red. nac. Józef Flizikowski; oprac. red. Aleksandra Górska, Daniel Morzyński. Bydgoszcz 2014 Wydaw. Uczelniane Uniw. Technologiczno-Przyrodniczego 8° ss. 422, il., sum. Uniw. Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy. Wydz. Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska. Katedra Urbanistyki i Planowania Przestrzennego.

Z treści: Adamska Monika Ewa: Dwa gmachy urzędu opolskiej rejencji – od XIX-wiecznego neoklasycyzmu do modernizmu okresu międzywojennego s. 9–18; Bentkowska-Mitana Agata: Integracja sztuki i techniki w budownictwie regionalnym Podhala na wybranych przykładach architektury sakralnej s. 27–34; Bizio Krzysztof: Wpływ technologii budowlanych na kształt przestrzenny architektury spółdzielczej okresu międzywojennego w Szczecinie s. 35–44; Bręczewska-Kulesza Daria: Sztuka czy kicz? Dekoracje fasad kamienic dochodowych z przełomu XIX i XX stulecia s. 45–56; Gorączko Aleksandra, Gorączko Marcin: Wpływ stosowania miejscowego kamienia budowlanego na wyraz architektoniczny zabudowy wiejskiej s. 95–102; Grześkow Iga: Bydgoska Wyspa Młyńska jako przykład rewitalizacji zespołu architektoniczno-urbanistycznego s. 113–122; Jędryka Waldemar: Konstrukcja i dekoracja wieżb częściowo otwartych w kościołach trójnawowych zaprojektowanych przez Friedricha Augusta Stülera na terenie Pomorza Zachodniego s. 123–138; Kalinowski Tomasz: Rola elementów metalowych w krajobrazie miasta na przełomie XIX i XX wieku na przykładzie Torunia s. 145–154; Kozłowska Izabela: Dziedzictwo niechciane sztuka i technologie w powojennej architekturze Szczecina s. 163–170; Łukaszewicz-Jędrzejewska Ewa: Ceramiczna dekoracja elewacji budynków zespołu dawnej fabryki klinkieru w Nowogrodźcu koło Bolesławca s. 213–224; Marecki Andrzej: Rewitalizacja estetyczno-funkcjonalna 100-letniego wiaduktu miejskiego w Warszawie s. 225–234; Matuszewska Joanna: Przestrzeń zakodowana na płaszczyźnie – twórczość Stefana Krygiera [1923–1997] s. 235–242; Palus Kinga: Związki pomiędzy sztuką ludową a architekturą na przykładzie regionu Podhala s. 275–282; Pierścionek Beata: Treści ideowo-artystyczne wystroju i wyposażenia wnętrz klasztorów bernardyńskich na Śląsku s. 283–294; Rusnak Marta: Połączenie wartości muzeum i obiektu dziedzictwa technicznego. Potencjał i historia zjawiska s. 315–322; Szechlicka Joanna: Piece i kominki jako elementy wystroju artystycznego zabytkowych założeń rezydencjonalnych Warmii i Mazur s. 363–374; Wysocka Agnieszka: Jan Kossowski (1898–1958) architekt i wizjoner s. 407–414.

3774. INTEGRACJA sztuki i techniki w architekturze i urbanistyce. T. 2. Red. nac. Józef Flizikowski; oprac. red. Aleksandra Górska, Michał Górecki, Daniel Morzyński. Bydgoszcz 2014 Wydaw. Uczelniane Uniw. Technologiczno-Przyrodniczego 8° ss. 458, il., sum. Uniw. Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy. Wydz. Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska. Katedra Urbanistyki i Planowania Przestrzennego.

Z treści: Adamska Monika Ewa: Rzeźby Thomasa Myrtka (1888–1935) w międzywojennej architekturze Śląska s. 9–20; Bręczewska-Kulesza Daria: Świątynia sztuki – dzieło sztuki. Publiczne gmachy teatralne i operowe s. 45–56; Jędryka Waldemar: Konstrukcja i forma kroksztynów w kościołach z wieżbami częściowo otwartymi wzniesionymi w II połowie XIX wieku na Pomorzu Zachodnim s. 159–172; Kucharzewska Joanna: Znaczenie zintegrowanych elementów sztuki i techniki w badaniach architektonicznych na przykładzie kamienicy przy ul. Piekary 29 w Toruniu s. 247–264; Kurek Jan: Technika i sztuka w budowie drewnianych dzwonnicy cerkiewnych w przemyskiem[!] s. 265–276; Łukaszewicz-Jędrzejewska Ewa: Kamień i żeliwo –

symbioza formy i funkcji dekoracji wiaduktów estakady kolejowej (1896–1901) we Wrocławiu s. 297–310; Opałka Piotr [Grzegorz]: Osiedle wielorodzinne z początku lat 20. XX wieku w Nysie s. 329–334; Piaskowska Beata: Cegła jako element techniki i sztuki w 2. połowie XIX stulecia na przykładzie wybranych budynków szkolnych Bydgoszczy s. 347–360; Sobczak-Piąstka Justyna, Podhorecki Adam: Problemy odnoszące się do budownictwa wielkopłytkowego z lat 1960–1990 s. 377–388.

3775. INTEGRACJA sztuki i techniki w architekturze i urbanistyce. T. 3. Red. nac. Józef Flizikowski; oprac. red. Michał Górecki, Daniel Morzyński. Bydgoszcz 2015 Wydaw. Uczelniane Uniw. Technologiczno-Przyrodniczego 8° ss. 415, il., sum. Uniw. Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy. Wydz. Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska. Katedra Urbanistyki i Planowania Przestrzennego.

Z treści: Adamska Monika Ewa: Fontanny w miejskim pejzażu Śląska Opolskiego s. 7–18; Bręczewska-Kulesza Daria: Okno jako element stylistycznej ewolucji fasad bydgoskich kamienic czynszowych z drugiej połowy XIX i początku XX wieku s. 19–32; Gazda Lucjan, Gołub Stanisław, Bezv Mykola: Glaukonityt – unikatowy materiał budowlany i architektoniczny XIII-wiecznych budowli ziemi chełmskiej s. 127–138; Kiesiewicz Sebastian: Integracja sztuki i techniki na przykładzie wybranych projektów Józefa Piusa Dziekońskiego [1844–1927] s. 159–168; Kucharzewska Joanna: Siedziba Urzędu Marszałkowskiego na Placu Teatralnym w Toruniu – tradycja miejsca i historia budowy s. 193–214; Kurek Jan: Drewniane szałas gorczańskie s. 227–238; Lewandowski Łukasz: Konstrukcja i dekoracja schodów żeliwnych XIX wieku na wybranych przykładach s. 253–268; Opałka Piotr Grzegorz: Ewolucja projektowania obiektów szpitalnych w powiecie nyskim na początku XX w. s. 295–306; Urbańska Ewa: Od „Wunderkammer” do nowoczesnego muzeum – przemiany, przewroty i powroty w projektowaniu budynków muzealnych i przestrzeni wystawienniczej s. 369–380.

3776. JODŁOWSKI Krzysztof: Kościół parafialny pod wezwaniem św. Stanisława w Żerkowie. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 1 s. 79–86.

XIV–XX w.

3777. KACZMARSKA Iwona: Szlak architektoniczny Stefana Szyllera [1857–1933]. Prace na ziemi radomskiej. Radom 2015 Parafia Rzymskokatol. pw. Najświętszego Serca Jezusowego; MBP im. Józefa A. i Andrzeja S. Załuskich; Inst. Technologii Eksploatacji – PIB 8° ss. 203, il.

3778. KALINA Dariusz: Zamek w Stopnicy. Wstęp do problematyki badawczej. Kielce– Stopnica 2014 Światowid; na zlec. Gm. Centrum Kultury 8° ss. 183, nlb. 1, tabl. 8, il.

3779. KAŁAMAJSKA-SAEED Maria: Klasztor Reformatorów w Żorniszczach. *Pietas et Studium*. T. 5: 2014 s. 205–211, riass.

XVIII–XIX w.

3780. KAROLCZAK Marek: Kolegiata myśliborska 1298–2015. Myślibórz–Gorzów Wielkopolski 2015 Parafia pw. św. Jana Chrzyciela; Druk. Sonar 8° ss. 208, il.

3781. KARPIŃSKA Marta: Wacław Nowakowski [1888–1955]. Kraków 2015 Inst. Architektury 8° ss. 157, nlb. 2, il.

Architekt.

3782. KARPOWICZ Mariusz: Baltazar Fontana [1661–1733] – architekt. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 3 s. 363–407, sum.

3783. KAZAK Taccâna: Plošča Batoryâ ũ Grodne. *Garadzenski Gadavik*. Nr 1: 2012 s. 66–72.

XIX–XX w.

3784. KAZANIECKI Józef: *Mosty. Speck. Kulice–Szczecin 2015* Fund. Akad. Europejska Kulice-Külz 8° ss. 36, il. (Zamki i Ogrody w Województwie Zachodniopomorskim. Schlösser und Gärten in der Wojewodschaft Westpommern; nr 7).

Tekst równol. pol., niem.

Mosty, miejscowość w woj. zachodniopomorskim.

3785. KĘDZIERSKI Dariusz: *Ulica 6 Sierpnia. Niegdyś Benedykta. Kronika M. Łodzi*. [R. 24]: 2014 [nr] 4 s. 147–160.

Toż. *Zachodnia. Ulica zatartych śladów. Tamże*. [R. 25]: 2015 [nr] 1/2 s. 161–170. Toż. *Ulica kamienic, pałacyków i rzeźni. Radwańska. Tamże* [nr] 3 s. 199–206.

Toż. *Aleja 1 Maja. Dawny pasaż Schultza. Tamże* [nr 4] s. 253–259. *Ulice Łodzi*.

3786. KINAL Artur: *Dziewiętnasto- i dwudziestowieczne wizje miast przyszłości wobec społecznych wyzwań współczesnej urbanizacji. Zielona Góra 2015* Oficyna Wydawnicza Uniw. Zielonogórskiego 8° ss. 168, il.

3787. KONIECZNY Dawid: *Śladami świadków historii. Olkusz 2011. Centrum Poligraficzno Reklamowe Omega Art Paweł Martyka* 8° ss. 78, il.

3788. KORTUS Marzena: *Cmentarze ewangelickie w gminie Nowy Tomyśl. Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 3 s. 93–99.

XVIII–XXI w.

3789. KOSTKA Krzysztof: *Kwaterna wojenna żołnierzy radzieckich w Kozuchowie. Studia Epigraf. T. 5: 2013* s. 161–180.

3790. KOSTUCH Bożena: *Kolor i blask. Ceramika architektoniczna oraz mozaiki w Krakowie i Małopolsce po 1945 roku. Kraków 2015 MN* 8° ss. 544, nlb. 2, il., sum.

3791. KOSZEWSKA Joanna, Mika Grzegorz: *MOK. Ilustrowany atlas architektury północnego Mokotowa. An illustrated atlas of North Mokotów architecture. Koncepcja i projekt Magdalena Piwowar; il. Maciej Drązkiewicz, Łukasz Gadomski. Warszawa 2015 Centrum Architektury* 8° ss. 81, nlb. 7, il.

XIX–XX w.

3792. KOŚCIOŁY nadwiślańskie Lubelszczyzny w świetle badań archeologicznych. Praca zbiorowa. Pod red. Ewy Banasiewicz-Szykuły. Lublin 2014.

Rec.: Kajzer Leszek, *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 1 s. 161–164.

3793. KOŚCIÓŁ świętojański w Toruniu – nowe rozpoznanie. Red. nauk. Katarzyna Kluczajd. Toruń 2015 *Stow. Hist. Sztuki. Oddz.* 8° ss. 296, nlb. 1, il. (Dzieje i Skarby Kościołów Toruńskich; t. 5).

Materiały z konferencji, Toruń, 15–16 X 2014 r.

Treść: Krantz-Domasłowska Liliana: *Ile jest kościołów w toruńskim kościele świętojańskim?* s. 9–35; Błażejewska Anna, Pilecka Elżbieta: *Detal architektoniczny fary świętojańskiej w Toruniu w kontekście faz budowy kościoła w średniowieczu* s. 37–76; Brzostowska Izabella: *„E pluribus unum”. Detal architektoniczny w piętnastowiecznym wnętrzu kościoła świętojańskiego w Toruniu* s. 77–105; Kurkowski Michał: *Dekoracje maswerkowe kościoła świętojańskiego w Toruniu* s. 107–123; Schaaf Ulrich, Prarat Maciej: *Badania architektoniczne więzby nad nawą środkową kościoła świętojańskiego w Toruniu oraz ich znaczenie dla historii budowlanej i średniowiecznego warsztatu ciesielskiego świątyni* s. 125–153; Olszewska-Świetlik Justyna, Rauba Bogumiła J., Targowski Piotr: *Skrzydło ołtarzowe z około 1480 roku z kościoła świętojańskiego w Toruniu w świetle badań techniką makro XRF* s. 155–164; Turska Halina: *Postać św. Weroniki trzymającej chustę w kościele świętojańskim w Toruniu* s. 165–183; Łyczak Bartłomiej: *Dawny, barokowy ołtarz główny w kościele świętojańskim w Toruniu i jego przekształcenia* s. 185–211; Majoch Sławomir: *Nazarenizm w toruńskim kościele świętojańskim. Julian Wałdowski*

(1854–1912) i jego zapomniane prace s. 213–237; Przegiętka Krzysztof, Więclawski Piotr, Zaczkowski Mariusz, Klepacki Michał: Dzwon Tuba Dei i analiza jego dźwięku s. 239–264; Przegiętka K., Abramowicz Piotr, Szymocha Marek: Świętojański zegar słoneczny w Toruniu – między historią a legendą s. 265–285.

3794. KOWALSKA Anna: Architektoniczne skarby kultu św. Anny w Chełmsku Śląskim. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 241–252, sum., Zsfg., rez.

XVII–XXI w.

3795. KOWALSKI Hubert: Kupidyn z maczugą na delfinie. Fontanna z ogrodu Villa Regia w Warszawie. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 1 s. 87–105, sum.

3796. KOZACZEWSKA-GOLARZ Hanna: Halowe kościoły z XIII wieku na Śląsku. Wrocław 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Wrocławskiej 4° ss. 310, nlb. 2, il.

3797. KOZIŃSKA Bogdana: Rozwój przestrzenny Szczecina od początku XIX wieku do II wojny światowej. Wyd. 2., popr. i rozz. Szczecin 2015 Oddz. Szczeciński Stow. Historyków Sztuki; Muzeum Nar. 8° ss. 371, nlb. 1, tabl. 81, il., Zsfg. (Biblioteka Naukowa Muzeum Narodowego w Szczecinie. Historia Sztuki).

Wyd. 1. 2002.

3798. KÓRNIK. Urbanistyczne problemy zabytkowego miasta. Konferencja i dyskusja na Zamku 22.03.2015. Red. Jacek Kowalski. Kórnik 2015 Bibl. Kórnicka PAN 4° ss. 39, il.

3799. KRASNOWOLSKI Bogusław: Analiza modułarna układu urbanistycznego jako klucz do odczytania programu miasta lokacyjnego (na przykładzie Krakowa z roku 1257). *Archaeologia Historica Polona*. T. 23: 2015 s. 259–279, sum.

3800. KRASNOWOLSKI B.: Heterogeniczność przestrzeni miast salinarnych Bochni i Wieliczki w dobie przedprzemysłowej. *Archaeologia Historica Polona*. T. 23: 2015 s. 229–257, sum.

3801. KRASNOWOLSKI B.: Pałace, dwory i folwarki powiatu chrzanowskiego. Chrzanów 2015 Muzeum w Chrzanowie im. Ireny i Mieczysława Mazarakich 4° ss. 220, il.

3802. KRASNOWOLSKI B.: Rezydencja w Suchej. Dwór – zamek – pałac. *Małopolska*. [T.] 17: 2015 s. 63–95, sum.

Sucha Beskidzka, od XVI w.

3803. KRASNOWOLSKI B.: Urbanistyka, architektura i sztuka Dukli, miasta prywatnego w górach. *Wierchy*. R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 87–114.

Od 1355 r.

3804. KRASNOWOLSKI B.: Zespół rezydencjonalny w Porębie Żegoty. Sołectwo – dwór – pałac – ruina. *Małopolska*. [T.] 16: 2014 s. 99–117, sum.

XVI–XXI w.

3805. KRUPA Michał: Przemiany architektoniczne Skawiny w 2 połowie XIX i na początku XX wieku. Cz. 1: Zakłady przemysłowe. Architectonic transformations of Skawina during the 2nd part of the 19th and the beginning of the 20th century. Part 1: Industrial plants. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 35: 2013 s. 41–46.

Tekst równol. pol., ang.

3806. KUCHARSKI Bogdan: Kościół św. Barbary w Luboniu-Żabikowie. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 2 s. 105–110.

3807. KUFEL Robert Romuald: Cmentarze wyznaniowe do 1945 roku w granicach województwa lubuskiego. T. 4: Powiat zielonogórski – gminy Świdnica i Zabór, miasto Zielona Góra. *Konfessionelle Friedhöfe bis 1945 in den Grenzen der Wojewodschaft Lubuskie*. Bd. 4: Kreis Zielona Góra – Gemeinden Świdnica, Zabór und die Stadt Zielona Góra. Tł. Katarzyna Trychoń-Cieślak. Zielona Góra 2015 Agencja Wydawnicza „PDN”; *Katolickie Stow. „Civitas Christiana”* 8° ss. 213, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., niem. T. 1. 2012.

3808. KUNA Marcin: Brama Świecka w Chojnie jako przykład nietypowej bramy wieżowej. *Roczn. Chojeński*. T. 6: 2014 s. 67–85, Zsfg.

3809. KUPRJANIUK Stanisław: Mała architektura sakralna Warmii w przekazach pisanych. *Studia Elbląskie*. T. 16: 2015 s. 43–53, sum., Zsfg.

XIX–XX w.

3810. KURDWANOWSKI Maciej, Starski Michał: Zamek w Człuchowie. Historia, architektura, archeologia. Warszawa–Człuchów 2015 Muzeum Region. 8° ss. 20, il.

3811. KUSZTELSKI Andrzej: Kościół św. Marcina w Poznaniu. Poznań 2015 Wydaw. Miej. Poznania 8° ss. 122, il. (Biblioteka Kronik Miasta Poznania. Zabytki Poznania).

3812. KUŚNIERZ Kazimierz, Kuśnierz-Krupa Dominika: Problematyka rekonstrukcji wież na zabytkowych ratuszach na przykładzie Sieniawy. The issue of tower reconstruction in historic town halls on the example of Sieniawa. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 35: 2013 s. 47–52.

Tekst równol. pol., ang.

3813. KWIATKOWSKA-KOPKA Beata: Z badań nad domami opatów w klasztorach benedyktyńskich. From the research on abbots' houses in Benedictine monasteries. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 35: 2013 s. 53–63.

Tekst równol. pol., ang.

3814. KWIATKOWSKI Marek: Na temat rezydencji przy ul. Aleksandria w Warszawie. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 3 s. 495–505, sum.

Z końca XVIII w., obecnie przy ul. Mikołaja Kopernika.

3815. KWIATKOWSKI M.: W sprawie autorstwa pałaców na Podolu. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 2 s. 305–314, sum.

We wsiach Niemija (Nemija), Michałowice i Maków, przypisywane Henrykowi (Enrico Giacinto Salvatore) Ittarowi (1773–1850).

3816. LANG Elżbieta: Wokół Rynku Podgórskiego. Kraków 2015 Muzeum Hist. M. Krakowa 8° ss. 92, il.

W Krakowie.

3817. LASEK Piotr: „Turris fortissima nomen Domini”. Murowane wieże mieszkalne w Królestwie Polskim od 1300 r. do połowy XVI w. Warszawa 2014 Inst. Sztuki PAN 8° ss. 406, il. + 1 dysk optyczny (CD-ROM). (Dysertacje Doktorskie Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk; t. 1).

Rec.: Kajzer Leszek, *Kw. Historii Kultury Mater*. R. 63: 2015 nr 3 s. 541–551.

3818. LASEK P., Traczyk Łukasz: Od wieży mieszkalnej Kaspra Sadłochy do „castellum” Adama Kazanowskiego. O aktualności średniowiecznego archetypu siedziby funeralnej po czasy „potopu”. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 1 s. 129–149, sum.

3819. LATOSIŃSKI Stanisław: Krzyż Chrystusa. W grodzie Jaksy w Miechowie. Kraków 2015 Czuwajmy 8° ss. 93, nlb. 2, il.

Kościół Grobu Bożego Bożogrobców.

3820. LAZZERI Katarzyna: Synagoga w Kępnie. *Roczn. Muzeum Ziemi Kępińskiej*. [T.] 1: 2015 s. 47–74.

Zbudowana w l. 1814–1815.

3821. LEJMAN Beata: *Metamorfozy Zamku Książ*. Wrocław 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 95, nlb. 1, il.

Toż w jęz. ang.: *The metamorphoses of Książ Castle*. Transl. by Małgorzata Możdżyńska-Nawotka. Wrocław 2015. XIII–XX w.

3822. LENDA medii aevi. Średniowieczne zabytki dawnego opactwa w Łądzie. Nowe odkrycia, najnowsze badania. Red. Janusz Nowiński; przy współpr. Przemysława Mrozowskiego. Łąd–Poznań–Warszawa 2015 Tow. Nauk. Franciszka Salezego 8° ss. 167, nlb. 1, il., sum.

3823. LENIAREK Mieczysław K.: Architektura dla kultury w krajobrazie Wałbrzycha. *Nowa Kronika Wałbrzyska*. T. 3: 2015 s. 197–219, sum.

3824. LESZCZYŃSKA Ewa: Pałac w Rogalinie – otwarcie po latach. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 4 s. 5–18.

XVIII–XXI w.

3825. LEWANDOWSKI Robert: *Twórcy stylu „Świdermajer”*. Wyd. 3. Józefów–Warszawa 2014 Wydaw. Świdermajer; Robert Lewandowski 8° ss. 87, nlb. 1, il. (Świdermajer; nr 24).

Wyd. 1. 2011.

3826. LINDENHAYN-FIEDOROWICZ Agnieszka: Patronat joannicki a sakralna architektura miejska: Kościół Mariacki w Stargardzie. *Stargardia*. T. 9: 2014 [dr.:] 2015 s. 57–79, Zsfg.

XIII–XV w.

3827. LIPKA Arkadiusz: Kapliczki grochowskie. *Kronika Warszawy*. 2015 nr 2 s. 80–110, sum.

Obecnie w Warszawie, XIX–XX w.

3828. LIPSKA-SZPUNAR Małgorzata: Po drugiej stronie rzeki. Spacer po dawnej dzielnicy willowej w Skierniewicach. Skierniewice 2015 Urząd M. 8° ss. 40, nlb. 2, il.

XIX–XXI w.

3829. LOVELL Marek: Sklepienie palmowe po krakowsku. *Nasze Korzenie*. Nr 8: 2015 s. 30–32.

W kościele św. Krzyża w Krakowie, XII–XXI w.

3830. LULEWICZ Dominik: Z dziejów kolei w Krakowie. Zabytkowy zespół stacji Kraków Główny Osobowy. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 255–280, sum.

XIX–XX w.

3831. ŁAZAR Stefania, Binek-Zajda Anna: Osiedle patronackie Piaski. Historia i architektura. Czeladź 2015 Tow. Powszechnie „Czeladź” 8° ss. 127, nlb. 1, il., sum., rés.

W Czeladzi, XIX–XX w.

3832. ŁOPATECKI Karol, Walczak Wojciech: The history of Branicki Palace until 1809. The influence of „Versailles of Podlasie” on the development of Białystok. Białystok 2015 Inst. Badań nad Dziedzictwem Kulturowym Europy 8° ss. 247, il. Inst. Badań nad Dziedzictwem Kulturowym Europy. (Dissertationes; t. 9).

XVIII–XIX w.

3833. ŁUCZAK Marek: Utracone zabytki sakralne powiatu gryfickiego, kamieńskiego i Świnoujścia. Szczecin 2015 Pomorskie Tow. Hist.; Zapol 8° ss. 319, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ang. Katalog zabytków, XV–XIX w.

3834. ŁUGOWSKI Piotr: Uwagi o architekturze i wystroju kościoła Reformatorów w Siennicy. *Pietas et Studium*. T. 5: 2014 s. 213–225, riass.

Z XVIII w.

3835. ŁUPIENKO Aleksander: Kamienice czynszowe Warszawy 1864–1914. Warszawa 2015 IH PAN 8° ss. 549, nlb. 1, tabl. 28, il., sum.

3836. ŁYCZAK Bartłomiej: Uwagi na temat nastaw ołtarzowych ufundowanych w XVIII wieku do kościoła pw. św. Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty w Toruniu. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 2 s. 77–91, Zsfg., sum.

Z ok. 1761 r.

3837. MACIAKOWSKA Zofia: Dwór II w Strzyży Górnej i jego mieszkańcy w drugiej połowie XVIII i na początku XIX wieku. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 179–192, Zsfg., sum.

3838. MAJCHRZAK Katarzyna, Sieniawska Joanna: Kapliczki dziedzictwem kulturowym Gminy Dukla. Chapels – the cultural heritage of Dukla. Dukla–Krosno 2013 Gm. Dukla; Ruthenus 8° ss. 108, il.

Tekst równol. pol., ang. XVIII–XX w.

3839. MAKOWSKI Henryk: Dwór w Radonicach. Przygot. do dr. Roman Nowoszewski. Błonie 2015 Wydaw. „Ereni” 8° ss. 20, nlb. 4, il.

3840. MALIK Rafał: Koszyce. O budowie przestrzennej miasta lokacyjnego w świetle badań nad wielkością i kształtem średniowiecznej parceli mieszczkańskiej. Koszyce. The spatial structure of a chartered town in the light of research on the size and shape of a medieval settlement plot. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 37: 2014 s. 91–100.

Tekst równol. pol., ang.

3841. MALIK R.: Nowe Brzesko. Charakterystyka rozplanowania miasta lokacyjnego z 1279 roku w oparciu o wyniki badań nad wielkością i kształtem działki siedliskowej. Planning of a chartered town from 1279 based on the results of research on the size and shape of a settlement plot. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 38: 2014 s. 66–76.

Tekst równol. pol., ang.

3842. MALIK R.: Skała. Uwagi na temat budowy miasta średniowiecznego w świetle najnowszych badań nad wielkością i kształtem działki lokacyjnej. Skała. Observations concerning structure of a medieval town in the light of the latest research on size and shape of a settlement plot. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 36: 2013 s. 46–53.

Tekst równol. pol., ang.

3843. MALIK R.: Słomniki. Charakterystyka budowy przestrzennej miasta średniowiecznego w oparciu o analizę wielkości działki lokacyjnej. Słomniki. Characteristics of a spatial layout of a medieval town based on the analysis of a settlement plot size. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 33: 2013 s. 47–53.

Tekst równol. pol., ang.

3844. MALINOWSKA-PETELENZ Beata: Sacrum po polsku. Kościoły polskie 1945–1965. Studia formy w autorskim szkicu architektonicznym. Monografia. Kraków 2015 Wydaw. PK 8° ss. 93, il. Politech. Krakowska im. Tadeusza Kościuszki.

3845. MANIECKI Jacek, Wojcik Marek: Ratusz w Bytomiu od średniowiecza do 1945 r. Studium historyczno-architektoniczne. Tarnowskie Góry 2015 Fund. Popularyzacji Dziedzictwa „Kruszce Śląskie” 8° ss. 48, il.

3846. MARCINIAK-BARCZYK Joanna: „Działo się na radomskim rynku” – zapomniana fontanna na Rynku Nowego Miasta w Radomiu. *Radomskie Studia Humanist.* T. 2: 2015 s. 281–292.

XIX–XXI w.

3847. MATERIAŁY do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej. Cz. 1: Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego. T. 23. Red. nauk. Jan K. Ostrowski; oprac. Marcin Biernat, Mateusz Łepkowski, Krystyna Mamajko, J. K. Ostrowski, Grażyna Ruszczyk; współpr.: Andrzej Betlej, Agata Dworzak, Rafał Nestorow, Tomasz Pasteczka, Tomasz Zaucha. Kraków 2015 Międzynar. Centrum Kultury 8° ss. 383, nlb. 3, tabl. 221, il. + 1 dysk optyczny (CD-ROM). Międzynar. Centrum Kultury w Krakowie.

Z treści: Ostrowski J. K.: Wstęp s. 7–12; Addenda et corrigenda s. 15–79; Słownik artystów, rzemieślników, firm budowlanych oraz wytwórców i dostawców materiałów budowlanych i elementów wyposażenia kościołów, wzmiankowanych w cz. 1 „Materiałów do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej” s. 81–303; Wykorzystane materiały archiwalne s. 305–307; Bibliografia s. 309–317.

3848. MATERIAŁY do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej. Cz. 4: Kościoły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa trockiego. T. 2: Katedra w Grodnie. Oprac. Maria Kałamajska-Saeed. Kraków 2015 Międzynar. Centrum Kultury 8° ss. 228, nlb. 1, tabl. 282, il.

3849. MAZUR Janusz: Zabytkowa architektura dworsko-pałacowa ziemi lubaczowskiej. Lubaczów–Kraków 2013 Stow. Rozwoju Ziemi Lubaczowskiej; Imagine Design Group 4° ss. 159, nlb. 1, il., sum.

XV–XX w.

3850. MAZURKIEWICZ Sebastian: Kościół Świętego Krzyża na Lipówce we Wrześni. Wyd. 2, popr. Września 2015 Muzeum Region. im. Dzieci Wrześnińskich 8° ss. 32, il.

3851. MAĆZYŃSKI Ryszard: Wzorniki architektoniczne doby klasycyzmu. Rozważania nad perspektywnym charakterem proponowanych rozwiązań. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 499–526, sum.

3852. MEDIEVAL art, architecture and archaeology in Cracow and Lesser Poland. Ed. by Agnieszka Rożnowska-Sadraei and Tomasz Węclawowicz. Leeds 2014 Maney 8° ss. VIII, 254, tabl. 4, il., mapy. The British Archaeological Association. (Conference Transactions; 37).

Materiały konferencyjne, Kraków, 3–7 VII 2011 r.

Treść: Editor's preface s. VI–VII; Quirini-Popławski Rafał: The oldest fragments of sculptural decoration from Wawel Hill s. 1–16; Fernie Eric: The church of St. Andrew, Cracow s. 17–27; Szyma Marcin: The chapel of Casimir the Great at the Dominican church of the Holy Trinity, Cracow s. 28–47; Walczak Marek: The figures on the sides of the tomb-chest of king Casimir the Great: a reassessment of the iconography of the Polish Kingdom reborn s. 48–75; Walanus Wojciech: Veit Stoss and late gothic sculpture in Lesser Poland: selected issues s. 76–94; Opačić Zoë: Architecture and ceremony in Cracow and Prague, 1335–1455 s. 95–117; Cipolarro Costanza: A new appraisal of Zbigniew Oleśnicki's „Pontificale Cracoviense” (Cracow, Archiwum Kapituły Katedralnej na Wawelu, MS Kp 12) s. 118–142; Gajewski Alexandra: Identity on the edge: the architecture of the Cistercian abbeys in Lesser Poland s. 143–164; Kwiatkowska-Kopka Beata: Archaeological excavations at the Cistercian monasteries of Jędrzejów, Szczyrzyc and Koprzywnica s. 165–174; Węclawowicz T.: The Cistercian abbey at Mogiła: the latest research and new questions s. 175–187; Czajkowski Michael: The clock dial at Mogiła abbey and possible associated clock mechanism s. 188–210; Tabor Dariusz: Liturgy and astrology: the „Orantes” on the crypt floor in the collegiate church at Wiślica s. 211–218; Timmermann Achim: „Wer nicht recht tut den fure ich vor recht”: Wrocław's late gothic pillory in contexts s. 219–234; Simpson Gavin: Seeing the wood for the trees: Poland and the Baltic timber trade, c. 1250–1650 s. 235–254.

Rec.: Korczyńska Izabela: Jak nas widzą z daleka. O książce ... Kw. Architektury i Urbanistyki. T. 60: 2015 z. 1 s. 81–86.

3853. MERCIK Henryk: Pałac w żelaznym folwarku. *Zesz. Chorzowskie*. T. 16: 2015 s. 146–158, sum., Zsfg.

Gmach dyrekcji Huty „Batory” w Chorzowie, od 1915 r.

3854. MIEDZIAK Witold: Gotycka empora kolegiaty kórnickiej. *Pam. Bibl. Kórnickiej*. Z. 31: 2014 s. 185–208, sum.

3855. MIELEWCZYK Wojciech: Spory konserwatorów o Zamek w Czestramiu-Golejewku. *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 125–136.

XII–XIX w.

3856. MIROŃCZUK Robert: Rzymski kościół kapucyński i jego związki z Podlasiem. *Pietas et Studium*. T. 5: 2014 s. 299–306, riass.

3857. MODERNISM in Europe, modernism in Gdynia. 20th century architecture until the 1960s and its preservation. Ed. Maria Jolanta Sołtysik. Gdynia 2015 Gdynia Monuments Protection Office. Urząd Miasta 4° ss. 292, il.

Z treści: Sołtysik M. J.: Gdynia's modernism between the world wars. The stylistic of the epoch s. 8–13; Hirsch Robert: The conservation and preservation of Gdynia's modernist architecture s. 14–16; Dolistowska Małgorzata: Modern Poland in the borderlands: public architecture of the 1930s in the North-Eastern Areas of the Second Republic of Poland s. 39–42; Rychkov Petro: Sacral architecture in the Interwar Vohynia: tradition and modernity s. 43–46; Roguska Jadwiga: Modern interpretations of the principle of type and repeatability in the work of Warsaw architects in the period between the world wars s. 47–54; Rozbicka Małgorzata: Housing estate exhibitions in Interwar Poland: genesis, history, and transformations s. 55–60; Grzeszczuk-Brendel Hanna: Forgotten modernism? The influence of „Red Vienna” in Poznań in the 1920s s. 61–66; Sołtysik M. J.: Modern city centre: evolution of the idea of Gdynia's „Premiere District” 1926–2007 s. 67–74; Rozbicka M.: Modernism and the timber architecture of Interwar Poland s. 75–80; Barylewska-Szymańska Ewa, Szymański Wojciech: Towards modernity. The operations of the free city of Gdańsk's construction office in 1927–1933 s. 81–84; Affelt Waldemar J.: The dramatic beginnings of modernism in Poland or Kraków's trouble with „ferroconcrete” s. 85–90; Olszewski Andrzej K.: Comparison of art déco and modernism illustrated by churches in Białystok and Tulsa (USA) s. 91–94; Sołtysik M. J.: A new canon of the modernist villa from the 1930s in Gdynia – a villa with a semicircular veranda. The post-war continuation of the idea s. 95–100; Syska Anna: Chełmek – small Zlín s. 101–104; Makowska Beata: Modernists town houses designed by Fryderyk Tadanier in Kraków s. 105–108; Zimnowoda-Krajewska Bożena: Postulates of the 1933 Athens Charter and the 1935 vision of Toruń urban development s. 109–112; Wolańska Ewa Maria: Architect Waclaw Tomaszewski (1884–1969). Architecture as autobiography s. 119–124; Czapeliski Marek: „The crown completing the titanic work”. Design for the Maritime Basilica in Gdynia s. 125–126; Narczewska Aleksandra: Modernist housing from the late 1920s and early 1930s in Sopot s. 127–130; Sumorok Aleksandra: Between

modernism and socialist realism – the case of Nowa Huta (1949–1956) s. 135–138; Kosiacka Karolina: MS „Piłsudski” – the fitting and interior design of the Polish transatlantic ship from 1934 to 1939 s. 153–154; Bielinis-Kopeć Barbara: Interior decor and furnishings of former sanatorium in Trzebiechów by Henry van de Velde – presentation of research results and conservation works in view to his other performances during the Weimar period of his work s. 181–184; Lewicki Jakub: Conservation of modernist architecture in Poland. Practice in recent years s. 217–224; Olenderek Joanna, Olenderek Maciej: The issues of protecting modernist architecture in Łódź of the Second Republic of Poland s. 225–228; Lewicki Jakub: Research, definitions, evaluation and reality, or why the leading masterpieces of modernism were lost in Poland s. 229–236; Hirsch Robert: Gdynia City Centre as a historical monument s. 237–242; Orchowska-Smolińska Anna: Revalorisation of modernist and social modernist interiors in Gdynia s. 243–246; Olszewski Andrzej K.: Juliusz Żórawski’s glass house in Warsaw – 73 years later s. 247–250; Hirsch R.: Exterior plasterwork in Gdynia’s modernist architecture and its preservation s. 251–258; Górski Marcin: Modernist architecture faced with contemporary challenges in the case of the Służewiec horse racecourse in Warsaw s. 259–264; Olenderek J.: Ennoblement or deterioration of the contemporary cultural achievements of Łódź in the 1960s s. 277–280; Borowik Aneta: Architecture of the 1960s in Katowice. Examples, creators, state of preservation s. 281–284; Kriegseisen Anna: The Gdynia railway station restoration project s. 285–288; Niedostatkiewicz Maciej, Niedostatkiewicz Leszek: The monuments of Gdynia post-war construction pace s. 289–291.

3858. MOEGLICH Marcin: Park dworski w Smogulcu. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 3 s. 65–74.
XIV–XXI w.

3859. MOLEWSKI Paweł, Bachanek Jacek: Relikty przebiegu sieci drożnej bliskich przedmieść Torunia z końca XVIII wieku we współczesnej topografii miasta na podstawie analizy GIS. *Archaeologia Historica Polona*. T. 23: 2015 s. 309–323, sum.

3860. MOMOT Agata, Wasik Bogusz, Wiewióra Marcin: Zamek krzyżacki w Papowie Biskupim. Nowe odkrycia i interpretacje. *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 65–97, sum.
XIII–XVI w.

3861. MORAWSKI Bartosz: Kapliczki i krzyże przydrożne w Kozach. *Kozy 2014 Tow. Miłośn. Historii i Zabytków Kóz 4°* ss. 173, il.
XVIII–XXI w.

3862. MOŹDZIERZ Zbigniew: Architektura i rozwój przestrzenny Zakopanego, 1600–2013. *Zakopane 2013*.
Rec.: Kolbuszewski Jacek: Nie od razu Zakopane zbudowano... *Góry, Literatura, Kultura*. T. 9: 2015 s. 265–268.

3863. MOŹDZIERZ Z.: Od szałas do apartamentowca. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 9: 2015 s. 93–115, sum.
Dzieje budownictwa Zakopanego.

3864. MUSIAŁ Marcin: Atrybucja i datacja wyposażenia kościoła św. Antoniego z Padwy we Wrocławiu w świetle kroniki konwentu franciszkanów reformatów. *Roczniki Sztuki Śląskiej*. [T.] 24: 2015 s. 117–139, Zsfg., sum., rés.
XVII–XVIII w.

3865. MYŚLIŃSKI Krzysztof: Żydowskie domy modlitwy w Kielcach. *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 43–65, sum.

3866. NAWROLSKA Grażyna: Rozwój przestrzenny Elbląga w średniowieczu i okresie wczesnonowożytnym. *Archaeologia Historica Polona*. T. 23: 2015 s. 163–180, sum.

3867. NIEDŹWIĄDEK Rafał: Nowe dane do rekonstrukcji Rynku II w Łęcznej. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 28: 2015 s. 4–13.

3868. NOGIEĆ Piotr: Stary Plac Fabryczny. Kraków 2015 EAS 8° ss. 46, nlb. 1, il. (Dawny Olkusz; 3). XX w.

3869. NOWACZYK Joanna: Bóżnica w Mosinie – jej funkcje dawniej i dziś. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 4 s. 95–102.

3870. NOWOGÓRSKI Przemysław: Kościół w Szczawnie Kościelnym – dzieło dwóch architektów. *Nasze Korzenie*. Nr 9: 2015 s. 22–27.

Isidoro Affaitati (1622–1684) i Hilary Szpilowski (1753–1827).

3871. NYCEK Jan Bolesław: Architektura powiatu płockiego. Płock 2015 Marow – Jan Bolesław Nycek 4° ss. 272, il.

3872. OLSZACKI Tomasz: O trzech zamkach ziemi dobrzyńskiej w piętnaście lat później. *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 119–152.

W Dobrzyniu nad Wisłą, Sadłowie, Radzikach Dużych.

3873. OLSZACKI T., Róžański Artur: Zamek w Gołańczy. Dzieje i architektura od połowy XIV po schyłek XVIII stulecia. Gołańcz castle. History and architecture from the mid-fourteenth century to the end of eighteenth century. Gołańcz 2015 Gołaniecki Ośr. Kultury. Bibl. Publ. im. Wojciecha Kubanka 4° ss. 188, tabl. 46, il., sum.

3874. OSTAŃSKI Stanisław: Kapliczki i krzyże parafii Wygnanowice. Lublin 2015 Agencja Reklamowa Baga 8° ss. 60, il.

3875. OSYPIUK Jerzy: Kościół św. Andrzeja Apostoła w Nekli. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 4 s. 118–123.

XVI–XX w.

3876. PAJOR Piotr: Pinakle w nawie głównej kościoła św. Katarzyny w Krakowie – forma, geneza i znaczenie. *Roczn. Krakowski*. T. 81: 2015 s. 57–75, sum.

Z XIV w.

3877. PANER Henryk: Rozwój przestrzenny wczesnośredniowiecznego Gdańska w świetle źródeł archeologicznych. *Archaeologia Historica Polona*. T. 23: 2015 s. 139–161, sum.

3878. PARADOWSKA Aleksandra: Przeciw chorobie. Architektura szpitalna Wielkopolski w dwudziestoleciu międzywojennym. Poznań 2015 Wydaw. Nauka i Innowacje 8° ss. 428, nlb. 1, il., sum.

3879. PASZKIEWICZ Piotr: Pod berłem Romanowów. Sztuka rosyjska w Warszawie, 1815–1915. Warszawa 1991.

Rec.: Wiśniewski Tomasz, *Kw. Architektury i Urbanistyki*. T. 60: 2015 z. 2 s. 77–79.

3880. PAUCH Seweryn: Wybrane przejawy religijności na murach budowli sakralnych Wielkich Żuław Malborskich. *Studia Pelplińskie*. T. 48: 2015 s. 203–211, sum.

XVI–XIX w.

3881. PAWLATA Lech: Badania archeologiczne na starym mieście w Bielsku Podlaskim na tle wyników dotychczasowych badań. *Biul. Konserwatorski Woj. Podlaskiego*. Z. 21: 2015 s. 245–279, sum.

3882. PAWLATA L.: Badania archeologiczne podczas rewitalizacji parku plebańskiego w Korycinie, woj. podlaskie. *Biul. Konserwatorski Woj. Podlaskiego*. Z. 21: 2015 s. 27–39, sum.

Park od XVI w.

3883. PENCAKOWSKI Paweł, Skotniczny Ewa: Renesansowa kaplica Grobu Chrystusa w dawnym klasztorze Bożogrobców w Miechowie. *Roczn. Krakowski*. T. 81: 2015 s. 35–55, sum.

Z XVI w.

3884. PIECHOTKA Maria, Piechotka Kazimierz: Bramy nieba. [T. 1]: Bóżnice drewniane na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej. Red. Agata Kunicka-Goldfinger, Marek Kunicki-Goldfinger; tł. napisów polichromii z jęz. hebr. i jęz. jid. Anna Michałowska-Mycielska. Wyd. 2. zm. i poszerz. Warszawa 2015 Pol. Inst. Studiów nad Sztuką Świata; Muzeum Historii Żydów Pol. Polin 4° ss. 665, nlb. 6, il. Pol. Inst. Studiów nad Sztuką Świata, Muzeum Historii Żydów Pol. Polin. (Sztuka Żydowska w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej; t. 1 A).

Wyd. 1. 1996.

Toż w jęz. ang.: Heaven's gates. Wooden synagogues in the territories of the former Polish-Lithuanian Commonwealth. Transl. from the Polish by Krzysztof Z. Cieszkowski. 2nd rev. and updated ed. Warsaw 2015 ss. 665, nlb. 6, il. (Jewish Art in Poland and Central-East Europe; t. 1 B).

Wyd. 1. 2004.

3885. PIEGZA Marian: Zmieniające się Świętochłowice. Świętochłowice 2015 Agencja Wydawniczo-Reklamowa „map” 8° ss. 132, il.

XIX–XXI w.

3886. PIEKALSKI Jerzy: Uwagi o strukturze przestrzennej Wrocławia w XI–XIII wieku. *Archaeologia Historica Polona*. T. 23: 2015 s. 215–227, sum.

3887. PIENIAŹEK-SAMEK Marta: „Margaritae in corona”. Kilka uwag o artystycznym bogactwie regionu Świętego Krzyża. *Debaty Świętokrzyskie*. Vol. 1: 2014 s. 133–145.

3888. PILARSKA Elżbieta: Karl Bergner [1864–ok. 1941] architekt Bydgoszczy. *Mater. do dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu*. Z. 18: 2015 s. 65–83.

3889. PILECKA Elżbieta: Typowe czy wyjątkowe? Odkrywane elementy wystroju średniowiecznej architektury Torunia. *Acta Univ. N. Copernici*. Nauki Humanist.-Społ. Z. 425: Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo. [Nr] 46: 2015 s. 13–43, sum.

3890. PIOTROWSKI Robert: 100 lat Parku Róż. Park Miejski od cesarza Wilhelma do dziś. Gorzów Wielkopolski 2014 Stow. Promocji Kultury „Kamienica”; Kamienica Artystyczna „Lamus” ss. 120.

Rec.: Rymar Dariusz A.: Od Stadtparku do parku Róż. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw*. Nr 22: 2015 s. 363–367.

3891. PLAMENIC'KA Ol'ga: Castrum Camenecensis. Fortecâ Kam'â nec' (pizn'oantičnij – rann'omodernij čas). Kam'â nec'-Podil's'kij 2012 Abetka 4° ss. 671, nlb. 2, tabl. 2, il., mapy, sum.

Kamieniec Podolski.

Rec.: Czerner Olgierd, *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 33: 2013 s. 118–120.

3892. PODGÓRSKA Barbara, Podgórski Adam: Ocalony wizerunek. Synagoga w Wirku 1891–1939. Ruda Śląska 2015 Rudzkie Tow. Przyj. Drzew; MBP 8° ss. 55, nlb. 3, il.

3893. POLANOWSKI Leszek: Kamienica „Pod Ciżemką” – Rynek 27. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 12–21.

Sandomierz.

3894. POLSKIE dziedzictwo kulturowe u progu niepodległości wokół Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości. Pod red. Ewy Manikowskiej i Piotra Jamskiego. Warszawa 2010.

Rec.: Maruszak Elżbieta, *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 5: 2011 s. 341–345.

3895. POPIELIŃSKI Paweł: Muzułmański Cmentarz Tatarski w Warszawie. Historia i teraźniejszość. *Roczn. Tatarów Pol.* Ser. 2. T. 2(16): 2015 s. 105–115.

XIX–XXI w.

3896. PORWOŁ Paweł: Pszowska Kalwaria. Geneza, budowa kaplic, dzieje. Pszów 2015 Stow. Pomóżmy Sobie 8° ss. 54, il.

XX w.

3897. POSPIESZNY Kazimierz: Domus Malbork. Zamek krzyżacki w typie regularnym. Toruń 2014.

Rec.: Józwiak Sławomir, Trupinda Janusz: O malborskim zamku wysokim w średniowieczu na marginesie najnowszej książki Kazimierza Pospiesznego. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 2 s. 157–178;

Polem.: Pospieszny K., *Tamże* z. 4 s. 141–142; Repl.: Józwiak S., Trupinda J., *Tamże* s. 143–144.

3898. PRAŁAT Emilian: Kamienny pelikan z Rąbina. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 2 s. 66–71.

Obelisk z 1764 r.

3899. PRARAT Maciej: Wykorzystanie tachimetrii i fotogrametrii w dokumentacji zabytków architektury na przykładzie inwentaryzacji pomiarowo-rysunkowej wybranych kamienic toruńskich. *Acta Univ. N. Copernici. Nauki Humanist.-Społ. Z.* 425: Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo. [Nr] 46: 2015 s. 509–531, sum.

3900. PROKSA Michał, Zub Monika: Bóznicza architektura drewniana w granicach Rzeczypospolitej do końca XVIII wieku. Rzeszów 2015 Oficyna Wydaw. Politech. Rzeszowskiej 8° ss. 72, il. Politech. Rzeszowska. (Materiały Pomocnicze).

Od XVII w.

3901. PROKSA M., Zub M.: Domy modlitw. Murowane synagogi na ziemiach polskich. Rzeszów 2015 Oficyna Wydaw. Politech. Rzeszowskiej 8° ss. 155, il. Politech. Rzeszowska. (Materiały Pomocnicze).

XV–XX w.

3902. PROKSA M., Zub M.: Kaplica Zygmunta na Wawelu i kościół Magdalenek w Nowogrodźcu od początku renesansu do schyłku baroku w architekturze ziem polskich. T. 1–2. Rzeszów 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Rzeszowskiej 8° ss. 382, il.; 383–679, il.

3903. PRZEDMIEŚCIE Piaskowe we Wrocławiu. Red. Tomasz Głowiński, Halina Okólska. Wrocław 2015 Muzeum Miej. Wrocławia; Wydaw. GAJT 1991 8° ss. 280, LVI, il., Zsfg.

Materiały z sesji nauk., Wrocław, 10 X 2014 r.

Treść: Łągiewski Maciej: Wstęp s. 7–8; Eysymontt Rafał, Krzywka Łukasz: Nim powstał plac Grunwaldzki s. 10–16;

Stelmach Roman: Źródła archiwalne do dziejów klasztorów kanonicznych na Wyspie Piaskowej we Wrocławiu zachowane w Archiwum Państwowym we Wrocławiu s. 17–32; Codogni-Łańcucka Diana: Budynek Klasztoru Augustianów na Piasku po sekularyzacji z 1810 roku s. 33–45; Kanclerski Damian Grzegorz: Collegium Clericorum – gmach alumnatu na Ostrowie Tumskim s. 48–55; Wójtowicz Małgorzata: Od willi podmiejskich do zespołu zabudowy Wydziału Medycznego i kamienic – urbanizacja Maxgarten i sąsiednich ulic w Starych Szczytnikach s. 56–71; Kanclerski D. G.: Willa Isidora Alexandra na Szczytnikach s. 72–77; Wójtowicz M.: Funkcja, styl i przesłanki polityczne – zespół budynków uniwersyteckiego Wydziału Medycznego s. 78–84; Dackiewicz Krzysztof: Zespół budynków wrocławskiej Wyższej Szkoły Technicznej (Technische Hochschule Breslau) 1905–1945 s. 85–94; Tomaszewicz Agnieszka: Osiedla willowe dawnego Przedmieścia Piaskowego i Wielkiej Wyspy do 1945 roku s. 95–107; Bińkowska Iwona: Plac Hanzy – relikw przykrytego ogrodu krajobrazowego. (Komunikat) s. 108–111; Muszyński Filip Maria: Kościół imienia Lutra. Historia – forma – idee s. 112–117; Karczmarek Michał, Kotkowski Mariusz: Most Grunwaldzki. Od pierwszych projektów do otwarcia s. 118–132; Solski Leszek: 150 lat wrocławskiego zoo (1865–2015). Historie mało znane, czyli nie samymi zwierzętami zoo żyje! s. 134–144; Mularczyk Magdalena: Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego – historia w latach 1811–2015 s. 145–154; Klamecki Henryk: Obiekty sportowe i rekreacji fizycznej na Przedmieściu Piaskowym i Wielkiej Wyspie s. 155–158; Okólska H.: Wystawa Historyczna we Wrocławiu w roku 1913 s. 159–164; Broda Grażyna: Najstarsza loża masońska we Wrocławiu s. 166–175; Sielicki Tomasz: Prestiżowa inwestycja miasta – dawna zajezdnia tramwajowa na Dąbii s. 178–205; Szczepańska Jolanta: Wrocławska Stocznia Rzeczna Zacisze s. 206–211; Głowiński T.: „Nalot wielkanocny” 1945 roku – największa apokalipsa w tysiącletniej historii Wrocławia s. 214–226; Burak Marek: Politechnika Wrocławska na Przedmieściu Piaskowym (lata 1945–1968) s. 227–235; Zubowski Piotr: Cmentarz św. Wawrzyńca przy ul. Odona Bujwida po 1945 roku s. 236–249; Majczyk Joanna: Przekształcenia urbanistyczne osi Grunwaldzkiej po roku 1945 s. 250–261; Bruder Małgorzata: Mistrz Henryk Tomaszewski [1919–2001] s. 262–267.

3904. PRZESMYCKA Natalia: Lublin u progu XX wieku – uwarunkowania i kierunki rozwoju urbanistycznego. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 4 s. 151–169, sum.

3905. PSZCZÓŁKOWSKI Michał: Architektura użyteczności publicznej II Rzeczypospolitej 1918–1939. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 8° ss. 415, nlb. 1, il., sum.

3906. RESIAK Franciszek: Kościół na Zapadziu. Zarys historii kościoła Ducha Świętego w Tychach. Tychy 2015 Teatr Mały – Miejska Galeria Sztuki „Obok” 4° ss. 90, nlb. 1, il.

XX–XXI w.

3907. [RIČKOV Petro Anatolijovič] Rychkov Petro: Niemirów na Podolu – zapomniany eksperyment urbanistyczny doby stanisławowskiej. *Kw. Architektury i Urbanistyki.* T. 60: 2015 z. 2 s. 5–16.

Toż w jęz. ang.: Nemyriv in Podolia – a forgotten urban experiment of the late 18th century s. 17–22. *Tamże* s. 17–22. Dzieje do XIX w.

3908. ROLSKA Irena: Dawny kościół Franciszkanów w Stężyicy. *Pietas et Studium.* T. 5: 2014 s. 263–272, riass.

XVI–XIX w.

3909. ROSZAK Joanna: Słyszysz? Synagoga. Wychodząc spod poznańskiej synagogi przy Wronieckiej. Lublin–Warszawa 2015 Ośr. „Brama Grodzka – Teatr NN”; Inst. Sławistyki PAN 8° ss. 137, nlb. 3, il.

3910. ROZMUS Dariusz: Zagadnienie ochrony prawnej zabytków ze starego cmentarza żydowskiego w Pilicy. *Roczniki Admin. i Prawa.* R. 15: 2015 z. 2 s. 91–103, sum.

3911. ROZYNKOWSKI Waldemar: Zamek Bierzgłowski. Bydgoszcz 2015 Koronis 16° ss. 32, il.

Z XIII–XIV w.

3912. RÓŻAŃSKA Anna, Koryciński Wojciech: Wzornictwo ozdobnych posadzek drewnianych w pałacach i dworach południowo-wschodniej Polski. *Biul. Muzeum Kultury Lud. w Kolbuszowej.* Nr 3: 2015 s. 119–144, sum. s. 222–223.

3913. RÓŻAŃSKI Artur: Jednoprzestrzenne kościoły romańskie z terenu Wielkopolski. Poznań 2010.
Rec.: Miklas I., *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 2 s. 369–372.

3914. RUCKA Barbara: Nowa szata muszyńskiego Dworu Starostów. *Almanach Muszyny.* [R. 25]: 2015 s. 49–57.

Z XVIII w.

3915. RUDNIK Stanisława: Kościół w Wojsławicach – historia budowy i prac remontowych. *Roczn. Chełmski.* T. 19: 2015 s. 479–490, izłożenie, sum.

XVI–XXI w.

3916. RZECZPOSPOLITA domów. [T.] 4: Domy miejskie. Pod red. Krystyny Krawiec-Złotkowskiej. Słupsk 2015 Wydaw. Nauk. Akad. Pomorskiej 8° ss. 618, nlb. 1, il., sum. Akad. Pomorska w Słupsku.

Materiały konferencji, Słupsk, 16–17 IV 2012 r.

Z treści: Krawiec-Złotkowska K.: Wstęp s. 5–14; Kotarski Edmund: Inskrypcje na domach dawnego Gdańska s. 17–27; Popielas-Szultka Barbara: Obiekty publiczne w średniowiecznym Słupsku s. 28–58; Nowak Bronisław: Mieszkańcy średniowiecznego Słupska. Pochodzenie, pozycja społeczna, uposażenie s. 59–99; Pawlik-Kwaśniewska Weronika: Dom, majątek i inwestycja – zaproszenie do kamienicy mieszczańskiej średniowiecznego Torunia s. 100–110; Mielnik Magdalena: Zabawa w domu gdańskiego patrycjusza – próba nowego odczytania tematu zaginionego obrazu Antona Möllera z około 1596 roku s. 111–119; Foltyn Rafał: Historia słupskich ratuszy s. 120–134; Matuszewska Maria: Budynek Starostwa Powiatowego w Słupsku s. 135–145; Machura Zdzisław: Słupskie domy i ich mieszkańcy w roku 1945 s. 146–163; Nawrocka Ewa: Dom pod magnoliami [we Wrzeszczu] s. 164–173; Dziechcińska Hanna: Świadomość urbanistyczna. Tradycja i ewolucja s. 189–194; Künstler-Langner Danuta: Civitas Solis – Miasto Słońca. Marzenie Tomasa Campanelli o miejscu doskonałym s. 195–202; Zachciał Mateusz: Miasto, mieszczaństwo i miejskie domostwa jako loci amoeni w wybranych tekstach staropolskich s. 203–216; Kapuścińska Anna: Domus – urbs – crimen. Dom i miasto jako przestrzeń przestępstwa w świetle staropolskich rejestrów kryminalnych s. 217–232; Krawiec-Złotkowska K.: Kamienica polsko-włoska w „Wizerunku złocistej przyjaźni zdrady” Adama Korczyńskiego s. 233–245; Sawicka-Jurek Jolanta: Ratusze miejskie widziane oczyma Adama Jarzębskiego w „Gościńcu abo Krótkim opisaniu” Warszawy s. 246–253; Kuran Michał: Obraz miejskich świątyń w „Przewodniku abo kościołów krakowskich i rzeczy w nich wiedzenia i widzenia godnych krótkim opisaniu” z 1603 roku s. 254–267; Kowalewska Danuta: Szlachcic mieszczańcem. „Domus urbanus” w literaturze oświecenia s. 268–282; Sadłowska-Szreder Joanna: „Postać ogrodów” Wacława Sierakowskiego – głos w dyskusji nad znaczeniem kulturowym ogrodów miejskich w Polsce II połowy XVIII wieku s. 283–290; Kowal Jolanta: Fizjonomia wileńskich domów i ich mieszkańców w „Pamiętnikach” Józefa Ignacego Kraszewskiego s. 291–302; Pólichłopek Tadeusz: Obraz salonów Lwowa w twórczości literackiej Leszka Dunina Borkowskiego s. 303–318; Humeniuk Agnieszka: Rola siedziby sejmu doby stanisławowskiej w kulturze Rzeczypospolitej na podstawie powieści historycznych Kraszewskiego, Przyborowskiego, Gomulickiego, Biernackiego, Berenta i Hena s. 319–334; Olszewska Maria Jolanta: Metamorfozy wojennej Warszawy w prozie z lat I wojny światowej (1914–1915). Wybór s. 335–356; Wichowa Maria: Zamek biskupów kujawskich w Wolborzu jako ośrodek życia umysłowego w czasach renesansu humanistycznego s. 369–381; Wich-Szymczak Urszula: O świętowaniu imienin króla Stanisława Augusta Poniatowskiego w 1791 r. Warszawa w iluminacjach wedle relacji prasowych zebranych przez Franciszka Makulskiego. Problemy komunikacji społecznej i masowej s. 382–396; Rezmer-Mrówczyńska Natalia: Obraz Warszawy na tle europejskich miast w XVIII wieku – Paryża i Lizbony s. 397–407; Michalski Andrzej: Jak szpital stawał się domem? Krótka historia domów wdów działających w Poznaniu od XVI do XIX wieku s. 408–417; Stoch Elżbieta: Teatr na tle obrazu wielokulturowego miast. Retrospekcje z Lublina i Lubelszczyzny w świetle piśmiennictwa z XIX i 1. połowy XX wieku s. 418–438; Gniazdowska Małgorzata: Spuścizna rodziny Jacobsenów jako przykład wyposażenia bogatej kamienicy mieszczańskiej w drugiej połowie XVIII wieku s. 439–445; Małkus Marta: „Pierwsza, druga, trzecia, czwarta Wystawa w Rynku...” Ostatni kadr nowożytnego rynku wschowskiego zatrzymany w „Inwentarzu Miasta J.K.M. Starey Wschowey” z 1783 roku s. 446–457; Rykała Andrzej: Domy jako miejsca aktywności religijnej Żydów w przedwojennej Łodzi s. 458–470; Sobczyński Marek: Studium morfologiczne łódzkich kamienic s. 471–500; Klima Ewa: Dom w bloku s. 501–515; Groeger Lidia: Jak chcieli, jak chcą, a jak mieszkają mieszkańcy miast? s. 516–537; Wieczorek Jan: BLOK, BLOKOWISKO, BLOKERS – zarys opisu konceptu pojęciowego i jego realizacji tekstowej s. 538–543.

T. 1. 2008.

3917. SAÂPÏN Vîktar: Gîstoryâ vulic Grodna ũ XX stagoddzî. *Garadzenski Gadavîk.* Nr 2: 2013 s. 60–91.

3918. SANKTUARIA Archidiecezji Warmińskiej. Pod red. Janiny Bosko, Jacka Macieja Wojtkowskiego; przy współpr. Mirosława Gałęziewskiego. Olsztyn 2009 Remix 8° ss. 231, il.
3919. SARWA Andrzej: Kościół św. Józefa w Sandomierzu. Sandomierz 2014 Armoryka 8° ss. 26, il.
3920. SARWA A.: Sandomierski ratusz i rynek. Sandomierz 2014 Armoryka 8° ss. 30, il.
3921. SCHILLER Marek: Niezwykła aleja morwowa w Białegach, w gminie Chojna. *Roczn. Chojeński*. T. 6: 2014 s. 237–249.
XVIII–XIX w.
3922. SEPIOŁ Janusz Marian: Architekci i historia. Kraków 2015 Universitas 8° ss. 245, nlb. 1, tabl. 2, il.
3923. SIEBEL Jacek: Kościół pw. Świętego Michała Archanioła w Katowicach. Wyd. 2. popr. i uzup. Katowice 2015 Muzeum Historii Katowic 8° ss. 49, nlb. 3, il., sum.
Wyd. 1. 1998.
3924. SIKORSKA Małgorzata: Pałac Leopolda Kronenberga w Warszawie w świetle materiałów archiwalnych z zasobu Archiwum Państwowego w Warszawie. *Kronika Warszawy*. 2015 nr 2 s. 123–133.
XIX–XX w.
3925. SIWIEC Tomasz: Elementy użytkowe przestrzeni miejskiej Warszawy – od Komisji Brukowej do Księstwa Warszawskiego. *Kronika Warszawy*. 2015 nr 2 s. 55–79, sum.
XIV–XIX w.
3926. SKOCZYLAS-STADNIK Barbara: Ratusz w Kamiennej Górze. Legnica 2013 Edytor 8° ss. 94, nlb. 2, il.
XX–XXI w.
3927. SKORUPA Andrzej: Kacwin. Kościół Wszystkich Świętych. Zdj. Rafał Monita. Kraków 2015 Astraia 8° ss. 55, il.
Rec.: Remiszewski Ryszard M., *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 504–505.
3928. SKORUPA A.: Krempachy – kościoły św. Marcina i św. Walentego. Zdj. Rafał Monita. Kraków 2015 Astraia 8° ss. 63, il.
Rec.: Remiszewski Ryszard M., *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 502–503.
3929. SKORUPA A.: Orawka. Kościół św. Jana Chrzciciela. Zdj. Rafał Monita. Kraków 2015 Astraia 8° ss. 71, il.
3930. SKRĘŻYNA Klaudia: Wokół lokacyjnego układu urbanistycznego miasta Słomnik. Around the layout of the city Słomniki. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 40: 2014 s. 35–40.
Tekst równol. pol., ang. XIV w.
3931. SŁAWIŃSKA Joanna: Kaplica ogrojcowa przy kościele św. Barbary w Krakowie. Kraków 2015 TMHiZK 8° ss. 207, nlb. 1, tabl. 48, il. TMHiZK. (Biblioteka Krakowska; nr 160).

3932. SMAGA Magdalena: Przyczynek do studium historyczno-architektonicznego kina „Światowid”. *Światowid*. [R.] 1: 2014 s. 145–165.

W Krakowie, od 1957 r.

3933. SMAGA M.: Zachowane wnętrza i ich wyposażenie z czasów PRL w przestrzeni publicznej placu Centralnego Nowej Huty. *Światowid*. [R.] 2: 2015 s. 109–139.

W Krakowie.

3934. [SMIRNOV Ūrìj] Smirnow Jurij: Kościół św. Michała Archanioła Ojców Karmelitów Bosych. *Roczn. Lwowski*. 2012/2013 [dr.:] 2014 s. 25–51.

XVII–XXI w.

3935. SOCHACZEWSKI Radosław: Młyn Rothera w Bydgoszczy. Badanie dawnego obiektu przemysłowego w kontekście architektury i technologii. Rother’s Mill in Bydgoszcz. Research of a former industrial object in the context of architecture and technology. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 38: 2014 s. 7–21.

Tekst równol. pol., ang. XIX w.

3936. SOĆKO Adam: Rudolf Negroni i Jakub Balin – o początkach nowożytnej architektury w Lublinie. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 3 s. 451–494, sum.

3937. [SOKOL Kirill Gelievič] Sokoł Kirył, Sosna Aleksander: Cerkwie w centralnej Polsce 1815–1915. Białystok 2011.

Rec.: Buczyński Andrzej, *Przegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 nr 3 [dr.:] 2013 s. 687–691.

3938. SORKÌNA Ìna [Valer’eùna]: Sacyâl’naâ tapagrafiâ Paradnaj (Sabornaj) plošcy ũ kancy 19 – pačatku 20 stst. *Garadzenskì Gadavik*. Nr 1: 2012 s. 50–65.

W Grodnie.

3939. SOSNOWSKA Joanna M[aria]: Pomniki-spolia w Polsce po 1917 roku. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 4 s. 647–659, sum.

Do 1939 r.

3940. SPERSKI Marek: Dolina Kamiennego Potoku. *Roczn. Sopoeki*. R. 26: 2015 s. 5–33.

W północnej części Sopotu, od XII w.

3941. SPŁAWSKA-KORCZAK Maria: Zamek krzyżacki w Świeciu. Próba rekonstrukcji zamku wysokiego w średniowieczu. Toruń 2014.

Rec.: Trupinda Janusz, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 2 s. 179–181.

3942. STALA Klaudia: Fenomen „sali o 24 słupach”. Reinterpretacja reliktyw romańskiego palatium na Wzgórzu Wawelskim. Phenomenon of „the hall with 24 pillars”. Reinterpretation of relics of the Romanesque palatium on the Wawel Hill. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 33: 2013 s. 32–38.

Tekst równol. pol., ang.

3943. STANISZEWSKI Arkadiusz: Fara gdańskiego przedmieścia. Przegląd ikonografii i spojrzenie na architektoniczne dzieje gotyckiego kościoła św. św. Piotra i Pawła w Gdańsku. Die Pfarrkirche der Danziger Vorstadt. Überblick zur Ikonographie und eine Betrachtung der Architekturgeschichte der gotischen St.-Peter-und-Paul-Kirche in Danzig. Gdańsk 2015 VIA – Fund. Karrenwall 8° ss. 160.

XVI–XX w.

Rec.: Szlufik Piotr, *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 451–453.

3944. STANKIEWICZ Małgorzata: Dziecięce płyty nagrobne na Śląsku od XVI do XVIII w. Wrocław 2015 Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocław Wydaw. Oświatowe 8° ss. 168, tabl. 68, il.

3945. STARSKI Michał: Rynek miasta lokacyjnego w Pucku w świetle badań archeologicznych. Warszawa 2015 Inst. Archeologii Uniw. Warszawskiego; Fund. Przyj. Inst. Archeologii Uniw. Warszawskiego 4° ss. 271, il., k. 4, sum., Zsfg. (Źródła Archeologiczne do Dziejów Pucka).

3946. STEFAŃSKI Krzysztof: Jan Sas Zubrzycki [1860–1935] i jego „Teoria łęków odpornych”. *Kw. Architektury i Urbanistyki*. T. 60: 2015 z. 4 s. 53–64.

Toż w jęz. ang.: Jan Sas Zubrzycki and his „Theory of the flying buttress”. *Tamże* s. 65–70.

3947. STOKLASEK-MICHALAK Joanna: Ginąca tkanka ikonograficzna Kłodzka. Próba identyfikacji i interpretacji detali architektonicznych kłodzkich budynków wobec ich postępującej degradacji. Cz. 1. *Zesz. Muzeum Ziemi Kłodzkiej*. [Z.] 13: 2015 s. 31–69, Zsfg., sum.

3948. STOPA Magdalena: Przed wojną i pałacem. Warszawa 2015 Dom Spotkań z Historią 8° ss. 185, nlb. 1, il.

Budownictwo w Warszawie, XX w.

Rec.: Skalimowski Andrzej: „Topografia splantowanych wspomnień”. *Kronika Warszawy*. 2015 nr 2 s. 159–161.

3949. SUPRON Mečyslaŭ: Garadzenskaâ ratuša (gascinny dvor) u XIX – pačatku XX stst.: funkcijì ì znešni vyglâd. *Garadzenskì Gadavik*. Nr 3: 2014 s. 95–105.

3950. SZAFRAŃSKA Ewa: Transformations of large housing estates in post-socialist city: The case of Łódź, Poland. *Geographia Polonica*. Vol. 87: 2014 issue 1 s. 77–94.

XX–XXI w.

3951. SZLAKIEM kościołów fundacji Krasieńskich. Opinogóra, Pałuki, Krasne. Oprac. red. Stanisława Maliszewska, Aldona Łyszowska. Opinogóra 2015 Muzeum Romantyzmu 4° ss. 68, il.

XVI–XVIII w.

3952. SZOPIŃSKA Anna: Sześć wieków pod płytą rynku. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 15–18.

Nowy Targ.

3953. SZYKUŁA-ŻYGAWSKA Agnieszka: Wokół dworu i pałacu w Łabuńkach 1771–1944. Łabunie 2015 Bibl. Publ. Gm. Łabunie 8° ss. 197, il. (Łabuńska Biblioteka Regionalisty; 15).

3954. SZYMAŃSKA Magdalena, Szramkowska-Strugała Magdalena: Okienka Matki Boskiej. Mała architektura sakralna powiatu poznańskiego. Inwentaryzacja i opis krzyży, kapliczek przydrożnych i przydomowych oraz elementów architektonicznych budynków mieszkalnych związanych z kultem religijnym na obszarach powiatu poznańskiego. Krerowo 2015 Parafia pw. św. Jana Chrzciciela 8° ss. 92, il.

XIX–XXI w.

3955. SZYMCZAK Jan: Kwerenda historyczna do kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny i św. Jakuba Apostoła w Szadku. *Biul. Szadkowski*. T. 15: 2015 s. 5–33, sum.

3956. ŚLĘK-PÓŁCWIARTEK Maria: Cmentarze grzebalne we wsi Tyniowice koło miasta Pruchnika (XV–XXI w.). *Przemysł* 2015 AP 8° ss. 165, il.

3957. ŚLIWA Paulina: Lapidarium we Wronkach. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 2 s. 99–102.

Dot. otwarcia lapidarium z żydowskimi nagrobkami w 2014 r.

3958. ŚWIDER Leszek, Poloczek Czesław: Kościół Świętego Krzyża na Obidowej w Chabówce. *Licheń Stary–Rdzawka* 2015 *Salvatoris Mater* 16° ss. 70, nlb. 2, tabl. 28, il.

XVIII–XXI w.

3959. TABAKA Anna, Błachowicz Maciej: The palace of the Chrystowski family in Tłokinia Kościelna. *Tłokinia Kościelna* 2013 *APM Event* 4° ss. 207, nlb. 3, il.

3960. TAJEMNICE bazyliki jasnogórskiej. Studium do dziejów. Praca zbiorowa. Pod red. Jana Golonki. Częstochowa 2013 *Paulinianum* 8° ss. 293, nlb. 2, il. (Zbiory Sztuki Wotywnej Jasnej Góry).

Rec.: Kurczab Joanna, Mozga Jozafat: W sprawie sensacyjnych odkryć w podziemiach bazyliki jasnogórskiej i o jej konserwacji. *Studia Claromontana*. [T.] 31: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 748–754.

3961. TARASEWICZ Barbara: Wzornictwo tradycyjne architektury drewnianej w gminie Lipsk. *Lipsk* 2015 *Miej.-Gm. Ośr. Kultury* 8° ss. 31, il.

XIX–XX w.

3962. TKACZYK Jacek: Odkrycia archeologiczne przy kościele św. Marii Magdaleny w Łęcznej – mury gotyckie czy renesansowe? *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 27: 2014 s. 5–9.

3963. TOŁŁOCZKO Zdzisława: Neoklasycyzm i neoklasycyzmy w architekturze Polski i Łotwy. Cz. 1: Z badań porównawczych nad problematyką rozwoju neoklasycyzmu na przełomie XVIII i XIX wieku w Rydze, Warszawie, Krakowie i Mitawie (Jełgawie). Neoclassicism and neo-classicisms in the architecture of Poland and Latvia. Part 1: Comparative research on the issue of the neoclassicism development at the turn of the 18th and 19th century in Riga, Warsaw, Krakow and Mitawa (Jelgava). *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 38: 2014 s. 77–93.

Tekst równol. pol., ang.

Toż. Cz. 2: Z badań nad problematyką neoklasycyzmu w architekturze pałacowo-dworkowej na przykładzie rezydencji w Meżotne, Durbes, Zentenes, Kazdangas, Rembates, Dzērbenes, Konstantinowie oraz Czerwonogrodzie. Part 2: From the research on the issue of neoclassicism in the palace and manor architecture on the example of residences in: Meżotne, Durbes, Zentenes, Kazdangas, Rembates, Dzērbenes, Konstantinow and Czerwonograd. *Tamże*. Nr 39: 2014 s. 9–30.

Tekst równol. pol., ang.

3964. TOŁŁOCZKO Z.: „Sen architekta” czyli O historii i historyzmie architektury XIX i XX wieku. *Studia i materiały*. Wyd. 2. poszerz. Kraków 2015 Wydaw. PK 4° ss. 479, il., sum., rez. Politech. Krakowska im. Tadeusza Kościuszki.

Wyd. 1. 2002.

3965. TOŁŁOCZKO Z.: Zabytek – dzieło sztuki czy tylko świadek historii? Z dziejów neoromanizmu na ziemiach polskich na przykładzie zamku cesarskiego w Poznaniu. A monument – a work of art, or merely a witness to history? Hisotryy [!] romanesque revival in Poland on the example of the imperial castle in Poznan. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 37: 2014 s. 7–16.

Tekst równol. pol., ang. Zamek z l. 1905–1910.

3966. TOMALA Janusz, Tomala Paweł: Konin – od pradziejów po okres nowożytny. Studium archeologiczno-architektoniczne. Kalisz 2014 Edytor – Sławomir Woźniak 8° ss. 194, il., sum.

3967. TOMICZEK Dagmara: Szkoła z Wapienicy. Chorzów 2015 Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie” 16° ss. 64, il. (Historia, Ludzie i Miejsca. Zeszyty budownictwa drewnianego Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”; nr 8).

3968. TOMICZEK Marek: Juliusz Nagórski 1887–1944. Monografia architekta. Warszawa 2015 Lokomobila 8° ss. 667, il., sum., rés.

3969. TORBUS Tomasz: Zamki konwentualne państwa krzyżackiego w Prusach. Gdańsk 2014.

Rec.: Sławska-Korczak Maria, *Roczniki Hist. R.* 81: 2015 s. 247–252.

3970. TRUSOV Igor’ Georgievič: Pravoslavnye hramy Grodno (kratkij očerk istorii). Minsk–Grodno 2008 „Mèdžik Buk” 4° ss. 98, nlb. 2, il.

Rec.: Gardzeeŭ Ūry, *Garadzenski Gadavik*. Nr 1: 2012 s. 115–117.

3971. TUREK Marcin: O kamiennej chrzcielnicy z 1493 r. z łąckiego kościoła. *Almanach Łącki*. Nr 23: 2015 s. 85–98.

3972. TWARDOWSKA Kamila: Krakowskie realizacje architekta Fryderyka Tadaniera (1892–1960). *Roczn. Krakowski*. T. 80: 2014 s. 193–216, sum.

Z l. 1926–1948.

3973. TYC-POŹNIAK Daniela: Budownictwo drewniane w Rajczy. *Gronie*. Nr 15: 2015 s. 25–36.

XIX–XX w.

3974. TYKOCIN – zamek nad Narwią (XV–XVIII w.). Badania archeologiczne w latach 1961–1963 i 1999–2007. Red. Magdalena Bis, Wojciech Bis. Warszawa 2015 Wydaw. IAiE PAN 4° ss. 450, nlb. 1, il., sum. IAiE PAN. (Vetera et Nova. Opracowanie źródeł archeologicznych z zasobów IAiE PAN nowymi metodami badawczymi; t. 4).

3975. WAGNER Anna Agata: Czas i miejsce. Architektura Politechniki Warszawskiej. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Warszawskiej 4° ss. 536, il.

XIX–XXI w.

3976. WALERJAŃSKI Dariusz: Katowickie synagogi. Katowice 2015 Macgraf 8° ss. 30, tabl. 4, il., streszcz. w gwarze śląskiej.

XIX–XX w.

3977. WALKIEWICZ Bogdan: Badania archeologiczne na Górze Zamkowej w Gostyniu w latach 2012–2014. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 4 s. 78–85.

3978. WARCHOŁ Maciej: Historyczne więźby dachowe kościołów w Warszawie. Warszawa 2015 Miasto Stołeczne Warszawa 8° ss. 309, nlb. 1, il., sum.

XVII–XX w.

3979. WARDZYŃSKI Michał: Rzeźbiarze i kamieniarze na usługach polskiej prowincji zakonu paulinów w epoce nowożytnej. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 567–600, sum.

W l. 1622–1819.

3980. WASIK Bogusz: Dzieje budowy i architektura zamku w Papowie Biskupim na ziemi chełmińskiej w świetle ostatnich badań. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 1 s. 83–101, sum.

Zamek z l. 1280–1300, obecnie w ruinie.

3981. WERRA Dagmara: Długie domy społeczności kultury ceramiki wstęgowej rytej na ziemi chełmińskiej: technika podwójnych słupów. *Archeologia Polski*. T. 57: 2012 z. 1/2 s. 113–132, sum.

3982. WESOŁOWSKI Janusz Jerzy, Fejfer Małgorzata Elżbieta: Obiekty sakralne w Puszczykowie. Próba spisania i opisanie. Puszczykowo 2012 Urząd Miej. 16° ss. 133, nlb. 1, il.

XX w.

3983. WIRASZKA Marta: Mauzoleum Prandotów Trzczańskich w Starej Rawie – pierwowzór i potencjalni twórcy. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 3 s. 507–528, sum.

Z 1840 r.

3984. WIŚNIEWSKI Jan: Symbolika i znaczenie zamku krzyżackiego w Malborku. *Studia Elbląskie*. T. 13: 2012 s. 7–25, sum., Zsfg.

XIII–XXI w.

3985. [WIŚNIEWSKI Stanisław]: Krajobraz z sacrum w tle. Miejsca kultu i pamięci w gminie Czemiń. Oprac. przygot. na podstawie informacji zebranych przez ... Czemiń–Luboń 2012 Czemińskie Tow. Śpiewacze „Harfa”; Wydaw. i Drukarnia Uni-Druk 8° ss. 99, il.

XIX–XXI w.

3986. WŁODARCZYK Tamara: Przyczynek do dziejów kłodzkiej synagogi. *Zesz. Muzeum Ziemi Kłodzkiej*. [Z.] 13: 2015 s. 3–30, Zsfg., sum.

3987. WOJALSKI Mirosław Zbigniew: Cmentarz Żydowski w Łodzi. Wyd. 4. popr. i skrócone. Łódź 2015 Widzewska Oficyna Wydawnicza Zora 16° ss. 55, nlb. 1, il.

Wyd. 1. 1999.

3988. WOJCIECHOWSKI Jacek Wojciech: Jak róż białych girlandy. Studia nad wybranymi siedzibami ziemiańskimi i ich dawnymi właścicielami w północno-wschodniej Wielkopolsce. Konin 2013 BPB Arkada Jacek Wojciechowski 8° ss. 448, il.

Toż. Wyd. 2, poszerz. i uzup. pt.: Girlandy. Konin 2015 ss. 514, il. XIX–XX w.

3989. WOLAŃSKA Joanna: Kaplica Najświętszego Sakramentu przy katedrze ormiańskiej we Lwowie: Witold Minkiewicz, Jan Henryk Rosen i „lacche veneziane”. *Przeegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 3 [dr.:] 2013 s. 473–499.

Z l. 20. XX w.

3990. WOLNICZEK Dorota: Wrocławianie wobec materialnego dziedzictwa kulturowego miasta. Wokół odbudowy i renowacji historycznego centrum Wrocławia w latach 1984–2004. Toruń 2012.

Rec.: Staruchold Grzegorz, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 156–158.

3991. WÓDZ Bożena Ewa: Ślady Mistrza Benedykta w historii sandomierskiej rezydencji Jagiellonów. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 14–19.

XV–XVI w.

3992. WRÓBEL Wiesław: Historia posesji przy ul. Lipowej 28 i 30 w Białymstoku. *Biul. Konserwatorski Woj. Podlaskiego*. Z. 21: 2015 s. 81–121, sum.

Od XVIII w.

3993. WYSOCKA Agnieszka: Architektura i urbanistyka w Bydgoszczy w dwudziestoleciu międzywojennym. Lublin 2015 Tow. Nauk. KUL 8° ss. 252, il. Tow. Nauk. KUL. (Źródła i Monografie; 415).

Rec.: Derkowska-Kostkowska Bogna, *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 3 s. 552–553.

3994. ZABYTKOWE parki Radomia. Red. Marcin Kępa. Radom 2015 Radomskie Tow. Nauk. 8° ss. 79, nlb. 1, il.

XIX–XXI w.

3995. ZAITZ Emil, Zaitz Michał: Przemiany zachodniego dziedzińca w opactwie Cystersów w Mogile. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 161–184, sum.

Od XIII w.

3996. ZAJĄC Tomasz: Zabytkowe świątynie na szlaku architektury drewnianej w regionie Krynicy-Zdroju. Rys. Robert Dara. Krynica-Zdrój–Lublin 2015 Tow. Upowszechniania Tradycji i Kultury Łemków; *Episteme* 4° ss. 63, nlb. 1, il.

3997. ZAŁOŻENIE rezydencjonalne Sapiehów w Dubnie. Praca zbiorowa. Pod red. Haliny Karwowskiej i Aleksandra Andrzejewskiego. Białystok 2013.

Rec.: Maroszek Józef, *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 371–378.

3998. ZAMKI Lubelszczyzny w źródłach archeologicznych. Praca zbiorowa. Pod red. Ewy Banasiewicz-Szykuły. Lublin 2015 Woj. Urząd Ochrony Zabytków 8° ss. 333, nlb. 1, il. Lubelski Woj. Konserwator Zabytków. (Skarby z Przeszłości; t. 16).

Treść: Kajzer Leszek: Wstęp s. 5–16; Florek Marek: Zamek w Lublinie s. 17–38; Dzieńkowski Tomasz: Średniowieczne dziedzictwo europejskie, czyli o monumentalnej rezydencji Daniela Romanowicza w Chełmie s. 39–54; Dzieńkowski T.: Pomędzy Wschodem a Zachodem. Zespół architektoniczny w Stołpiu s. 55–70; Mitrus Edmund: Zespół zamkowy w Kazimierzu Dolnym, badania archeologiczne w latach 2010–2013 s. 71–98; Kutylowska Irena: Zamek miejski Kazimierza Wielkiego w Wąwolnicy na Lubelszczyźnie s. 99–114; Prusicka Ewa: Zamek Grabowiec – wyniki badań archeologicznych s. 115–126; Bienia Mieczysław: Zamek biskupów łuckich w Janowie Podlaskim s. 127–146; Stachyra Agnieszka: Rycerski zamek w Bochothnicy s. 147–156; Supryn Maria: Zamek w Janowcu nad Wisłą s. 157–174; Kutylowska I.: Szczebrzeszyńskie castrum nad Górnym Wieprzem s. 175–190; Wichrowski Zbigniew, Wichrowska Ewa: Zamek w Kraśniku s. 191–204; Grochecki Konrad: Historia krasnostawskiego zamku s. 205–218; Gołub Stanisław: Zamek w Orłowie Murowanym Kolonii – wyniki badań archeologicznych s. 219–228; Prusicka E.: Dzieje zamku w Uchaniach w świetle badań architektoniczno-archeologicznych s. 229–236; Wetoszka Bogdan: Badania archeologiczne magnackich zamków i rezydencji obronnych z terenu północnej Lubelszczyzny s. 237–246; Michalak-Ścibior Jolanta M.: Zamek w Łęcznej w świetle źródeł pisanych i badań archeologicznych s. 247–254; Piotrowski Marcin, Typek Barbara: Zamek w Woźuczynie s. 255–270; Piotrowski M., Prusicka E.: Zamki Kryłów i Terebiń – dwie fundacje rodu Tęczyńskich w świetle badań archeologicznych s. 271–294; Grochecki K., Piotrowski M.: Wokół fundacji Orzechowskich w Krupem i Wojciechowie s. 295–311.

3999. ZAUCHA Tomasz: Tradycja gotycka w architekturze sakralnej ziem ruskich Korony. Kraków 2015 Muzeum Nar.; *Historia Iagellonica* 4° ss. 287, nlb. 1, il., sum. (Prace Naukowe Muzeum Narodowego w Krakowie; t. 5).

4000. ZUB Jerzy: Kilka uwag o dziejach poddominikańskiego kościoła św. Marii Magdaleny w Sandomierzu. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 31–34.

XIV–XIX w.

4001. ZUBRZYCKI Jan Sas: Ciesielstwo polskie. Uzupełnienie polskiego budownictwa drewnianego. Z. 1–3. Warszawa 2010 Graf_ika Usługi Wydawnicze Iwona Knechta 4° ss. 212, nlb. 6, il.

Repr., oryg.: Lwów 1930. Ciesielstwo.

4002. ZUBRZYCKI J. Sas: Polskie budownictwo drewniane jako pierwowzór dla stylu nadwiślańskiego, stylu zygmuntońskiego w utworze kształtu. Badania oparte na licznych rysunkach zabytkowych. Warszawa 2010 Graf_ika usługi Wydawnicze Iwona Knechta 4° ss. 158, nlb. 12, il.

4003. ŻABIĘREK Krzysztof: Odnowiona synagoga w Ziemięcynie. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 4 s. 123–126.

XIX–XXI w.

4004. ŻEBROWSKI Mariusz: Z dziejów Cmentarzy Garnizonowych w Grudziądzu. *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 191–200.

XIX–XX w.

4005. ŻOŁNIERKIEWICZ Jan: Empora w kościele pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Malborku. Malbork–Bydgoszcz 2015 Malborskie Centrum Kultury i Edukacji; Koronis 4° ss. 91, nlb. 5, il. (Biblioteka Malborska).

4006. ŻUROWSKA Klementyna: Dwa szkice o architekturze kamiennej Ostrowa Lednickiego. *Modus*. [T.] 14: 2014 s. 23–37.

Treść: Kaplica pałacowa czy baptysterium?; Palatium.

4007. ŻYWICKI Jerzy: Aleksander Gruchalski [1894–1943] – lubelski architekt okresu międzywojennego. *Kw. Architektury i Urbanistyki*. T. 60: 2015 z. 2 s. 51–65.

Toż w jęz. ang.: Aleksander Gruchalski – an interwar architect from Lublin. *Tamże* s. 66–76.

4008. ŻYWICKI J.: Artur Bernhardt i parczewska hala targowa. *Radzyński Roczn. Humanist.* T. 13: 2015 s. 101–108, sum.

Z 1938 r.

m) Historia teatru i filmu

Zob. poz. 1739, 4201, 5197, 5204, 5418, 5589, 5727, 5914, 5927, 5929, 5940, 5983, 6010, 6078, 6117, 6163, 6496, 6672, 7450, 7706, 7956, 7958, 8056, 8078, 8225, 8227, 8362, 8565, 8655, 8663, 8815, 8874, 9001, 9170, 9266, 9592, 10644, 10744, 10851, 10926, 10972, 11047, 11139, 11233, 11338, 11360, 11468, 11479, 11481, 11514, 11518, 11568, 11578, 11596.

4009. ALEKSANDER Jackiewicz [1915–1988]. Red. Barbara Giza, Piotr Zwierzchowski. Warszawa 2015 Wydaw. Nauk. Scholar 8° ss. 315, nlb. 4, il. Uniw. SWPS. (Polscy Krytycy Filmowi).

Treść: Giza B., Zwierzchowski P.: Wstęp s. 7–8; Hopfinger Maryla: Dług s. 9–16; Kosińska-Krippner Beata: Aleksander Jackiewicz – człowiek, którego zawsze zadziwiał fenomen ruchomych obrazków s. 17–39; Rutkowska Teresa: Film – początek romansu s. 40–56; Szymański Karol: Aleksander Jackiewicz wśród „Dziewięciu gniewnych ludzi” (1958–1964) s. 57–84; Mazierska Ewa: Aleksander Jackiewicz – publiczny intelektualista PRL-u s. 85–101; Giza B.: Przypadek: adaptacja. O „wędrującym motywie” związków literatury i filmu w ujęciu Aleksandra Jackiewicza s. 102–117; Giza B.: Refleksja Aleksandra Jackiewicza wobec artystycznych doświadczeń wybranych polskich literatów w filmie po roku 1960 s. 118–134; Hauschild Marta: Film jako sztuka plemienna. Uwagi o kinowej „scenie antropologicznej” s. 135–152; Wierski Dominik: Pomiedzy „kinem prymitywnym” a niewyrażonym „kinematografem atrakcji”. Refleksje Aleksandra Jackiewicza o wczesnym kinie s. 153–176; Skrzypczak Piotr: Narodziny gwiazdy. Krótki kurs z historii aktorstwa filmowego wczesnego kina pod

kierunkiem Aleksandra Jackiewicza s. 177–202; Mazur Daria: Między modernizmem, socrealizmem a melodramatem – trzy nurty powieściopisarstwa Aleksandra Jackiewicza s. 203–222; Bibliografia prac Aleksandra Jackiewicza s. 223–302.

4010. ANDRZEJEWSKI Marek: Kino w Elblągu w latach 1945–2007. *Roczn. Elbląski*. T. 26: 2015 s. 51–73, sum., Zsfg.

4011. [ANTROPOLOGIA pamięci. Tadeusz Kantor]. *Konteksty*. R. 69: 2015 nr 1/2 s. 4–441, sum.

Treść: Wielopole Skrzyńskie – śladami Tadeusza Kantora w sto lat później s. 4–59; Tadeusz Kantor w Tarnowie i czas okupacji w Krakowie s. 60–87; Nadobnie i koczodany. Umarła klasa s. 88–94; Powrót do Wielopola s. 95–137; Wielopolskie historie s. 138–186; Tadeusz Kantor w Anglii s. 187–206; Tadeusz Kantor na Foksal w Warszawie – Galeria Foksal i Dziekanka s. 207–226; Tadeusz Kantor i jego aktorzy s. 227–250; Richard Demarco, Tadeusz Kantor, Joseph Beuys – Spotkania s. 251–278; Plastyka, Teatr, artystyczne doświadczenia i praktyki Tadeusza Kantora s. 279–348; Tadeusz Kantor w Paryżu 2015 – Na skrzyżowaniu sztuki i historii s. 349–373; Tadeusz Kantor w Japonii s. 374–388; Cricoteka Tadeusza Kantora s. 389–404; Konteksty kantorowe s. 405–441.

4012. BIEŃKA Maria Olga: Od zenitu do zmierzchu. Teatr warszawski 1880–1919. Warszawa 2015 Teatr Nar. 8° ss. 333, nlb. 3, il., sum. (Dzieje Teatru Narodowego wydane w 250 rocznicę jego powstania).

4013. BOLESŁAWSKI Ryszard: Lekcje aktorstwa. Teksty z lat 1923–1933. Wybór, red., tł. Ewa Danuta Uniejewska. Warszawa 2015 Akad. Teatralna im. Aleksandra Zelwerowicza 8° ss. 279, nlb. 1. (Studia o Teatrze; 11).

4014. BUCKNALL-HOŁYŃSKA Justyna: Marek Hłasko na ekranie. Scenariusze, adaptacje, filmowe portrety pisarza. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. UAM 8° ss. 219, nlb. 1, il., sum. UAM w Poznaniu.

4015. BYRSKI Tadeusz: W pogoni za teatrem. Red. i noty biograficzne Iwona Arkuszewska, Dorota Buchwald, Monika Krawul. Warszawa 2015 Inst. Teatralny im. Zbigniewa Ryszewskiego 8° ss. 555, nlb. 2. (Biblioteka Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Ryszewskiego).

Pamiętnik reżysera teatralnego (1906–1967).

4016. ČARNÂKEVIČ Andrëj [Mikalaevič]: Dvaccac' god z gistoryi belaruskaga tëatra ũ Grodne (1910–1930). *Garadzenski Gadavik*. Nr 3: 2014 s. 82–94.

4017. CHMIELEWSKI Tadeusz: Jak rozpętałem polską komedię filmową. Rozm. przepr. Piotr Śmiałowski. Warszawa 2012 Wydaw. Trio 8° ss. 287, il.

Wspomnienia reżysera (ur. 1927).

4018. CIERPIENIE i nadzieja w twórczości Krzysztofa Zanussiego. Tom jubileuszowy w 75 rocznicę urodzin i 45 rocznicę debiutu. Red. Andrzej Baczyński, Michał Drożdż, Michał Legan. Kraków 2015 Uniw. Papieski Jana Pawła II. Wydaw. Nauk. 8° ss. 382, nlb. 3, il.

4019. THE CINEMATIC discourse on the Middle Ages. In Central Europe and beyond. Ed. by Jarosław Wenta; in coop. with Magdalena Kopczyńska. Toruń 2015 Nicolaus Copernicus Univ. Press 8° ss. 162, il. (Publikacje Centrum Mediewistycznego Wydziału Nauk Historycznych UMK; nr 6) (Spatia Mediaevalia: studies in the perception on medieval culture; t. 2).

Z treści: Hojdis Bogdan: The Middle Ages as a theme in Polish fictional films s. 39–57; Guzek Mariusz: The Medieval Ages on television. The unification of Polish lands of 1308–1331 in the film ideology of the Polish People's Republic s. 95–106; Nikodem Jarosław: „One thought, one faith, one hand” – „Gniazdo” by Jan Rybkowski in the eyes of a medievalist s. 135–145.

4020. CRICOTEKA. Historia ośrodka i nowej siedziby. Red. Paulina Kaucz, Natalia Zarzecka. Kraków 2015 Ośr. Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora Cricoteka 4° ss. 125, nlb. 2, il.

Z treści: Czerni Krystyna: Wielkość Kantora s. 11–15; Pleśniarowicz Krzysztof: Cricoteka s. 19–22; Zarzecka N.: Archiwum Kantora – dzieło totalne s. 23–37; Cricoteka. Kalendarium 1980–2014 s. 39–76; Projekt nowej siedziby Cricoteki s. 81–84; Pochwała Stanisław: Elekrownia podgórska: przemiany funkcjonalno-użytkowe s. 119–125.

4021. CZARNECKI Tomasz: Jerzy Kamas (1938–2015). Aktor z godnością. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 4 s. 224–226.

4022. DĘBOWSKI Marek: Jean Potocki et le théâtre polonais. Entre lumieres et premier romantisme. Paris 2014 Classiques Garnier 8° ss. 174, nlb. 4, il. (Etudes Romantiques et Dix-Neuviémistes; 42).

Rec.: Rosset François: O polskim teatrze osiemnastowiecznym – w oficynie francuskiej. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 476–478.

4023. DĘBSKI Andrzej: Od „Zur Lachmuskel” do „Kristall-Palast”. Z dziejów kina i jego roli społecznej we Wrocławiu do 1945 roku. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 40–62, sum., Zsfg. Od 1906 r.

4024. DOMAGALSKI Andrzej, Kwiatkowski Leszek: Kabaret w Polsce 1950–2000. Kraków–Tarnów 2015 Krakowska Fund. Teatralna; PHU Bel-Druk 4° ss. 399, il.

4025. [DWIEŚCIE pięćdziesiąt] 250 lat sceny narodowej. Konferencja naukowa, Warszawa 25–26 listopada 2015. Teksty niektóre. *Pam. Teatr*. R. 64: 2015 z. 3/4 s. 258–359.

Treść: Kencki Patryk: Tradycje Sceny Narodowej s. 258–269; Dębowski Marek: Aktorowie początkowi s. 270–288; Kruczyński Andrzej: „Krakowiaci i Górale” jako nowa „Odprawa posłów greckich” s. 289–296; Komorowski Jarosław: Ile szkód może przynieść zawodowy polski teatr? Tadeusz Czacki i Gimnazjum (Liceum) Wołyńskie w kręgu spraw teatralnych s. 297–312; Kuligowska-Korzeniewska Anna: Pamięć roku 1765 s. 313–329; Dudzik Wojciech: Gdzie był teatr narodowy w II Rzeczypospolitej? s. 330–337; Kuźnicka Danuta: Teatr Narodowy Jerzego Grzegorzewskiego s. 338–359.

4026. FEDOROWICZ Jacek: Będąc Kolegą Kierownikiem. Warszawa 2015 Świat Książki Wydaw. 8° ss. 317, nlb. 1, il.

Wspomnienia; aut. ur. 1937.

4027. FILM z widokiem na morze. 40 lat Festiwalu Filmowego Gdańsk–Gdynia. Pod red. Anny Wróblewskiej. Warszawa 2015 Stow. Filmowców Pol. 4° ss. 310, nlb. 1, il. Stow. Filmowców Pol.

4028. FILMOWE ulice Jerzego Toeplitza [1909–1995]. Praca zbior. pod red. Rafała Marszałka. Warszawa 2015 Film Studio MTM 8° ss. 347, il.

4029. FLADER-RZESZOWSKA Katarzyna: Teatr przeciwko śmierci, Kryptoteologia Tadeusza Kantora. Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Kard. Stefana Wyszyńskiego 8° ss. 493.

4030. [FRONCZEWSKI Piotr]: Ja, Fronczewski. Piotr Fronczewski w rozmowie z Marcinem Mastalerzem. Kraków 2015 Znak 8° ss. 362, nlb. 3, tabl. 16, il. (Znak Litera Nova).

Aktor (ur. 1946).

4031. GARCZEWSKA Anna, Garczewski Krzysztof: Polskie i niemieckie narracje historyczne w filmach na tle prawa i polityki. Pułtusk 2015 Akad. Humanist. im. Aleksandra Gieysztora 8° ss. 254, il., Zsfg. Akad. Humanist. im. Aleksandra Gieysztora, ost-west-forum Gut Gödelitz e. V.

Po 1989 r.

4032. GOŁACZYŃSKA Magdalena: Miejsca i tożsamość. Teatr lokalny na Dolnym Śląsku. Wrocław 2013.

Rec.: Tiutiunik Agnieszka: Narodziny teatru dolnośląskiego. *Notatnik Teatr.* [Nr] 78/79: 2015 s. 391–397.

4033. GRABOWSKA Anna: 250 lat Teatru Narodowego. *Palestra.* R. 60: 2015 nr 9/10 s. 264–269.

4034. GRACLA Jadwiga: Interpretacje sceniczne rosyjskiej dramaturgii pierwszego trzydziestolecia XX wieku na scenach polskich („Tango Oberiu 1928. Rewia pure nonsense z ponurym zakończeniem”). *Acta Polono-Ruthenica.* [T.] 20: 2015 s. 25–31, rez., sum.

4035. GRESZCZUK Danuta: Trudne lata lwowskiego teatru. Dyrekcja Romana Żelazowskiego (sezon 1918–1919). *Roczn. Lwowski.* 2012/2013 [dr.:] 2014 s. 109–127.

4036. HASIUK-ŚWIRZBIŃSKA Magdalena: „Okrutnie dziwna strona świata. Wokół teatru więziennego. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Errata 8° ss. 324, tabl. 16, il.

XX–XXI w.

4037. HENDRYKOWSKA Małgorzata: Historia polskiego filmu dokumentalnego (1896–1944). Poznań 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 685, nlb. 3, il., sum. (Seria Filmoznawstwo; nr 13).

4038. HENDRYKOWSKI Marek: Dwaj ludzie z szafą. Historia pewnej etiudy. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. UAM 8° ss. 131, nlb. 1, il. + dysk optyczny (DVD). (Klasyka Kina).

Dot. m.in. Romana Polańskiego (ur. 1933).

4039. HOFFMAN Jerzy: Po mnie choćby „Potop”. Rozmawia Jacek Szczerba. Warszawa 2015 Agora 8° ss. 367, nlb. 1, il. (Biblioteka Gazety Wyborczej).

Reżyser (ur. 1932).

Dostępne również jako e-book.

4040. HOLLENDER Barbara: Od Kutza do Czekaia. Warszawa 2014 Prószyński Media 8° ss. 432, il.

Reżyserzy polscy po 1944 r.

4041. HOLOUBEK Gustaw: Wspomnienia z niepamięci. Wstęp Jan Holoubek. Wyd. 1. Warszawa 2009 Marginesy 8° ss. 202, nlb. 6, il.

Toż. Wyd. 2., popr. i uzup. Warszawa 2013 ss. 224, nlb. 8, il.

Aktor (1923–2008).

4042. JĘDRYCHOWSKI Zbigniew: Teatra grodzieńskie 1784–1864. Warszawa 2012.

Rec.: Lihač Tamara, *Garadzenski Gadavik.* Nr 3: 2014 s. 106–109.

4043. JUN Irena, Brudny Stanisław: To, co najważniejsze. Rozmowy. [Rozm. przepr.] Remigiusz Grzela. Warszawa 2015 Teatr Studio im. Stanisława Ignacego Witkiewicza 8° ss. 211, nlb. 4, il.

I. Jun (ur. 1935), S. Brudny (ur. 1930) – aktorzy.

4044. KABARET – poważna sprawa? Pod red. Doroty Fox i Jacka Mikołajczyka. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 226, nlb. 2, il., sum., Zsfg. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3359).

Z treści: Fox D., Mikołajczyk J.: Wstęp: Kabaret – na poważnie? s. 7–9; Kuligowska-Korzeniewska Anna: Kabaret w „złym mieście” podczas Wielkiej Wojny s. 13–38; Szydłowska Mariola: Gwiazdy i meteory lwowskiego „Ula” s. 39–49; Ciechowicz

Jan: Kabaret a początki teatru studenckiego w PRL-u (sekwencja gdańska) s. 51–58; Fox D.: Konferansjer – persona (non) grata kabaretu współczesnego s. 59–71; Tarwacka-Dama Agnieszka: Kabareciarz – twórca w okowach, czyli kilka uwag o kulturotwórczej funkcji kabaretu (na podstawie niektórych projektów trójmiejskiej formacji „Limo”) s. 99–120; Bożek Karolina: Mechanizmy dowcipu językowego w tekstach kabaretu „Paranienormalni” s. 121–136; Pysz Robert: Komunikacja autoreklamowa współczesnych polskich kabaretów – na przykładzie plakatu s. 137–148; Walotek-Ściańska Katarzyna: „Kabaret Moralnego Niepokoju” w przestrzeni sieci s. 149–164; Bielacki Marek: Estetyka widowiska kabaretowego w „Listach śpiewających” Skaldów i Agnieszki Osieckiej s. 195–209.

4045. KAJTOCH Wojciech: Otkrytie vraga. O nekotoryh sovremennyh „pol’skih” hudożestvennyh fil’mah, a także o rossijskich i beloruskich serialah, posvâsennyh vtoroj mirovoj vojne. *Przeł. Wschodnioeuropejski*. [T.] 6: 2015 [nr] 2 s. 225–259, sum.

Polska w rosyjskim i białoruskim kinie dot. II wojny światowej, w l. 2005–2010.

4046. KOŁODZIEJSKA Anna: Karol Wojtyła – dramaturg. Twórczość dramatyczna oraz związki Karola Wojtyły z Teatrem Rapsodycznym. Warszawa 2015 Anna Kołodziejska 8° ss. 240, il.

4047. KRAJNIAK Weronika: Afisz – materiał ulotny. Typologia i budowa afisza na przykładzie afiszy teatralnych pochodzących ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej – Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu. *Folia Toruniensia*. [T.] 15: 2015 s. 69–93.

4048. KROGULSKI Władysław: Notatki starego aktora. Przewodnik po teatrze warszawskim XIX wieku. Wybór i oprac. Dorota Jarząbek-Wasył, Agnieszka Wanicka. Kraków 2015 Universitas 8° ss. 694, nlb. 1, il.

4049. KULESZA Piotr, Michalska Anna, Koliński Michał: Łódzkie kina. Od Bałtyku do Tatr. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydawniczy Michał Koliński; Muzeum Kinematografii 4° ss. 171, il.

XX w.

Rec.: Kuźmicki Mieczysław: Łódzkie kina. Od Bałtyku do Tatr, czyli przyczynek do dziejów filmowej Łodzi. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 4 s. 243–246.

4050. KUROWSKA Barbara: Historia wyjątkowego kina. Bałtyk zrobił swoje, Bałtyk musiał odejść... *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 nr 4 s. 80–89.

W l. 1925–2015.

4051. KUŹMICKI Mieczysław: 70 lat filmowej Łodzi. Zapomniane filmy. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 nr 4 s. 147–157.

4052. KWIECIŃSKI Bartosz: Obrazy i klisze. Między biegunami wizualnej pamięci Zagłady. Kraków 2012 Universitas 8° ss. 339, nlb. 1, il.

Rec.: Kurz Iwona, *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 639–642.

4053. LEONTOWICZ Karolina: Kolędowanie, zapusty, aliluja w Teatrze Węgajty. *Literatura Lud*. R. 59: 2015 nr 2 s. 29–43, sum.

Zał. w 1986 r.

4054. [LINDA Bogusław]: Zły chłopiec. Bogusław Linda w rozmowie z Magdą Umer. Bielsko-Biała 2015 Pascal 8° ss. 251, nlb. 4, il.

Aktor (ur. 1952).

4055. LINERT Andrzej: Teatry górnośląskiego pogranicza. Kartki z historii teatrów Królewskiej Huty i Chorzowa 1869–1939. Katowice 2015 Stow. Thesaurus Silesiae – Skarb Śląski; współwyd. Śląsk 8° ss. 323, nlb. 1, il., sum.

4056. LIS Marek: Krzysztof Zanussi. Przewodnik teologiczny. Opole 2015 Red. Wydawnictw Wydz. Teol. Uniw. Opolskiego; Wydaw. i Drukarnia Świętego Krzyża 8° ss. 125, nlb. 5, il., sum. (Z *Dziejów Kultury Chrześcijańskiej na Śląsku*; nr 85).

Tematyka religijna w twórczości reżysera (ur. 1939).

4057. LISKOWACKI Artur Daniel, Markow Ryszard: Małe sceny wielkiego zamku: Teatr Krypta i Piwnica przy Krypcie. Szczecin 2015 Zamek Książąt Pomorskich 8° ss. 399, nlb. 1, il.

W Szczecinie, po II wojnie światowej.

4058. LOBA Szymon: Ludowe Wojsko Polskie w polskim filmie fabularnym. Toruń 2015 Wydaw. JM 8° ss. 122, nlb. 2, il.

4059. LUBELSKI Tadeusz: Historia kina polskiego 1895–2014. Kraków 2015 Universitas 8° ss. 793, nlb. 7, il.

Nowa, poszerz. i popr. wersja książki: *Historia kina polskiego. Twórcy, filmy, konteksty*. Katowice 2009.

4060. MACIEJEWSKI Łukasz: Aktorki. Portrety. Kraków 2015 Znak 8° ss. 471, nlb. 4, il. (Znak Litera Nova).

Po 1945 r.

4061. MARCHWICKA-MULICKA Jolanta: Teatr dla dzieci i młodzieży. Warszawa 2015 Edukacja XXI 8° ss. 44.

XX–XXI w.

4062. MĄCZKA Dorota: Zarys dziejów teatru w mieście Biała Podlaska na przestrzeni wieków. *Roczn. Białkopodlaski*. T. 23: 2015 s. 77–90, Zsfg., sum.

XVIII–XXI w.

4063. MAKA-MALATYŃSKA Katarzyna: Widok z tej strony. Przedstawienie Holocaustu w polskim kinie. Poznań 2012.

Rec.: Kurz Iwona, *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 639–642.

4064. MICHAŁ Zadara. *Notatnik Teatr*. [Nr] 78/79: 2015 s. 10–377.

Z treści: Kowalska Jolanta: Religia zanikania, czyli filozoficzny przewodnik po Zadarze. Rozmowa z Michałem Zadarą s. 10–25; Zadara M.: Co mam na myśli, mówiąc „teatr popularny”? s. 29–31; Koczanowicz Tadeusz: Filozofia teatru Michała Zadary s. 34–37; Kronika twórczości Michała Zadary. Oprac. Jarosław Minałto s. 254–377.

4065. MIKOS Marek: Z butami do nieba. Piotra Szczerskiego teatr życia i śmierci (1953–2015). Kielce 2015 Stow. Przyj. Teatru im. Stefana Żeromskiego 8° ss. 121, nlb. 2, il.

4066. MIZIOŁEK Jerzy: Teatr Wielki w Warszawie. 250-lecie teatru publicznego w Polsce 1765–2015. The Grand Theatre in Warsaw. The 250th anniversary of public theatre in Poland 1765–2015. Przekł. wersji ang. John Comber. Warszawa 2015 Teatr Wielki-Opera Nar. 8° ss. 764, nlb. 2, il.

Tekst równol. pol., ang.

4067. NARODZINY sceny narodowej. *Pam. Teatr. R.* 64: 2015 z. 3/4 s. 7–257.

Treść: Kencki Patryk: Od „Les Fâcheux” do „Natrętów” s. 7–36; Bielawski Józef: „Natręci”. Wstęp i oprac. P. Kencki s. 37–84; Ratajczakowa Dobrochna: Z rodziną komedii do „rodzinnej Europy” s. 85–98; Mieszek Małgorzata: O korzeniach sceny narodowej w przedoświeceniowej działalności teatrów jezuickich s. 99–125; Waszkiel Halina: Arlekin Bohomolca i Poliszynel Duranty’ego. O humorze uwolnionym od obowiązków s. 126–142; Jarząbek Dorota: Pudełko ze szminkami. Warsztat charakteryzatorski aktora w XIX wieku s. 143–179; Bieńka Maria Olga: Moliere w teatrach warszawskich (1870–1919). Rekonesans s. 180–219; Stacewicz-Podlipska Joanna: „Nic do patrzenia?”. Odys i inni s. 220–257.

4068. NASZ BTL. Festiwale 1972, 1973, 1975, 1977, 1980, 1984, 1987, 1989, 2015. Koncepcja, oprac. i red. Karol Suszczyński. Białystok 2015 Białostocki Teatr Lalek 8° ss. 198, nlb. 2, il.

Białostocki Teatr Lalek.

4069. NIECZUJA-URBAŃSKA Marzena: Teatr... jest całym moim życiem. Opowieść o Ryszardzie Majorze [1948–2010]. Projekty kostiumów i kolaże Ewa Krechowicz. Gdańsk 2015 Woj. i Miej. Bibl. Publ. im. Josepha Conrada-Korzeniowskiego 8° ss. 237, nlb. 3, il. + 1 dysk optyczny (CD).

4070. NIKT mnie nie zna, czyli Fredro niekanoniczny. Pod red. Agaty Adamieckiej-Sitek. Warszawa 2015 Inst. Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego 8° ss. 336, il.

Z treści: Adamiecka-Sitek A.: Wstęp s. 7–9; Ratajczakowa Dobrochna: Rozczarowanie jako kategoria egzystencjalna i filozoficzna oraz jej konsekwencje artystyczne w komediach Aleksandra Fredry s. 11–36; Kasperski Edward: Komizm Fredry. Dekonstrukcja w świetle nowszych koncepcji śmiechu s. 37–64; Iwanczewska Łucja: Jestem za... stary. Aleksander Fredro za... kanonem s. 77–95; Sugiera Małgorzata: Fredro współczesny? „Dożywocie” dziś czytane s. 97–116; Kencki Patryk: Pustakówka – przestrzeń performatywna s. 117–125; Stępnia Grzegorz: Aleksander Fredro w podróży: „Z Przemysła do Przeszowy” a problematyka queerowego czasu i przestrzeni s. 145–154; Ratajczakowa D.: Rozważania o Fredrowskim obscenum dramatycznym z trzema dygresjami według [Georges’a] Bataille’a s. 187–212; Siwicka Dorota: O narodzinach komedii z nieprzyzwoitości s. 213–224.

4071. O POLSKIM teatrze lalek – w Szczecinie. Pod red. Haliny Waszkiel. Szczecin 2015 Teatr Lalek Pleciuga 8° ss. 156.

4072. OD KINOTEATRU Wysogłada do kina „Centrum” – 100 lat kina w Wadowicach. [Aut.] Jagoda Bogdanowska, Sylwester Rabenda, Tamara Wiecheć, Marcin Witkowski. *Wadoviana*. Nr 18: 2015 s. 213–217.

4073. ORZECZOWSKI Krzysztof: Podróż do kresu pamięci. Olszanica 2015 Bosz Szymanik i wspólnicy 8° ss. 367, nlb. 1, il. (Scena).

Wspomnienia aktora i reżysera, ur. 1947.

4074. OSTERLOFF Barbara: Aleksander Zelwerowicz [1877–1955]. T. 1–2. Warszawa 2011.

Rec.: Koproński Piotr, *Studia Historica Gedanensia*. T. 6: 2015 s. 305–310.

4075. PAWLAK Grażyna: Literatura rosyjska w teatrze telewizji w latach 1953–2003. Dokumentacja. Warszawa 2014.

Rec.: Szumilas Dorota: Nie tylko Czechow... *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 1 s. 173–177.

4076. PLUTA Aleksandra: Ten piekielny polski akcent. (Ziemiński na brazylijskiej scenie). Łódź–Sao Paulo–Warszawa 2015 MHPRL; Inst. Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich UW 8° ss. 365, nlb. 1, il. (Biblioteka Iberyjska).

Toż w jęz. hiszp.: Aquele bárbaro sotaque polonês. (Ziemiński nos palcos brasileiros). Trad. Luiz Henrique Budant. Łódź–Sao Paulo–Varsóvia 2015 MHPRL; Inst. Studiów Iberyjskich i Iberoamerykańskich UW ss. 335, nlb. 1, il. (Biblioteka Iberyjska). Zbigniew Ziemiński (1908–1978).

4077. POTOP Redivivus. Pod red. Grażyny M. Grabowskiej, Katarzyny Koły-Bielawskiej, Adama Wyżyńskiego. Olszanica 2015 Bosz Szymanik i wspólnicy 4° ss. 300, nlb. 3, il.

Realizacja i recepcja filmu Jerzego Hoffmana „Potop”, od l. 70. XX w.

4078. PRUSIŃSKI Tadeusz: Milczący komedianti. Rzecz o Bohdanie Głuszcaku [1936–2016] i Pantomimie Olsztyńskiej. Olsztyn 2015 MBP; Pracownia Wydawnicza ElSet 8° ss. 303, nlb. 1, il.

4079. RASZEWSKI Zbigniew: Bogusławski. T. 1–2. Warszawa 2015 Teatr Nar. 8° ss. 370, nlb. 2, il.; 318, nlb. 2, il., sum. (Dzieje Teatru Narodowego wydane w 250 rocznicę jego powstania).

Wojciech Bogusławski (1757–1829).

4080. RAZLOGOV Kirill: Ot „real’nogo socializma” k real’nosti fantasmagorii. Sravnitel’nyj analiz „obrazov pamâti” v fil’mah Andžeâ Vajdy i Alekseâ Germana. *Res Gestae*. [T.] 1: 2015 s. 272–277.

4081. REPLEWICZ Maciej: Oczko się odlepiło temu misiu... Biografia Stanisława Barei [1929–1987]. Warszawa 2015 FrondaPL 8° ss. 476, nlb. 4, il.

4082. REPLEWICZ M.: Stawka większa niż kłamstwo. Kulisy powstania serialu, prawdziwa historie bohaterów, odtajnione dokumenty. Warszawa 2015 Fronda PL 8° ss. 399, nlb. 1, il.

Serial „Stawka większa niż życie”.

4083. RZEMIOSŁO teatru. Etos, profesje, materia. Pod red. Agaty Dąbek i Wandy Świątkowskiej. Kraków 2015 Teatr Łażnia Nowa; Księg. Akademicka 8° ss. 283, nlb. 1, il.

Materiały sympozjum „Duchy teatru”, Kraków, czerwiec 2015 r.

Treść: Dąbek A.: Wstęp s. 7–14; Poskuta-Włodek Diana: Krakowska szkoła rzemiosła teatralnego s. 17–33; Świątkowska W.: Najwyższe z rzemiosł apostoła i najniższa modlitwa anioła – redutowy etos pracy s. 35–55; Smolarska Zofia: W służbie teatru-prototypu. Przyczynek do dziejów Państwowego Liceum Techniki Teatralnej s. 57–74; Jarząbek-Wasył Dorota: Od kopisty do kurtyniarza. Zaginione profesje i funkcje teatralne s. 77–92; Woźniak-Wrzesińska Ewelina: Nazwy profesji rzemiosła teatralnego na przykładzie hasel z wybranych słowników języka polskiego s. 93–109; Ciechowicz Jan: Zawód: inspicjent (wczoraj i dziś) s. 111–123; Grudzień Jadwiga: Sceniczne „tete-a-tete” – między aktorem a suflerem s. 125–136; Dąbrowska Agata: Sufler w teatrze żydowskim s. 137–151; Baluch Wojciech: Dramaturg: nie trzeba gonić ducha! s. 153–171; Pawlicka Kama: Promować, informować, współtworzyć... O marketingu teatralnym słów kilka s. 173–185; Dąbek A.: Człowiek i materia. Rzemieślnicy teatru w antologiach dramatu polskiego s. 189–198; Szturc Włodzimierz: Twórcy masek – rzemiosło dawne i współczesne s. 199–215; Janus Maria: Od wędrownego lalkarza do samodzielnego theatermachera – o samodzielności lalkarza s. 217–233; Jabłońska Małgorzata: Od Orestesa do oświeceniowca – historia znaczącego przypadku s. 235–251; Wystawa „Duchy teatru” s. 255–268.

4084. SAÂPÌN Viktar, Kasataâ Taccâna: Ad „Èdèna” da „Kastryčnikâ”. Z gîstoryi kînatèatraŭ Grodne. *Garadzenskì Gadavik*. Nr 3: 2014 s. 43–63.

XX–XXI w.

4085. SKOTARCZAK Dorota: Historia wizualna. Poznań 2012.

Rec.: Siudek Wojciech, *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 1 s. 94–99.

4086. SOSNOWICZ-PTAK Izabela: 100 lat kina w Pułtusku 1915–2015. (Szkic do dziejów). Pułtusk 2015 Miej. Centrum Kultury i Sztuki 8° ss. 119, il. Miej. Centrum Kultury i Sztuki. (Ślad Naszych Czasów).

4087. SPOSÓB na Witkacego. Red. Iga Kruk; wstęp Mateusz Żurawski. Warszawa 2015 Akad. Teatr. im. Aleksandra Zelwerowicza; Teatr Studio im. Stanisława Ignacego Witkiewicza 8° ss. 119, nlb. 1, il.

4088. STAROPOLSKIE zwierciadło. Dawne widowiska polskie z perspektywy współczesnej. Książka poświęcona pamięci Profesora Juliana Lewańskiego. Red. nauk. Patryk Kencki, Jacek Kopciński. Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Kard. Stefana Wyszyńskiego 8° ss. 244, il.

Z treści: Kencki P.: Dwie strony zwierciadła s. 7–12; Kruczyński Andrzej: Julian Lewański [1915–2003] – badacz teatru staropolskiego. Opowieść osobista s. 22–29; Morawski Piotr: Między dramatem a widowiskiem. Nie tylko Juliana Lewańskiego zmagania z teatralnością s. 30–48; Kencki P.: O widowiskach staropolskich s. 49–63; Wachowski Jacek: Dzieło teatralne w refleksji historyków teatru. Od badania artefaktów do wyzwań performatywnych s. 64–78; Dąbrówka Andrzej: Trop wielkanocny s. 79–93; Dębowski Marek: Reżyseria na przełomie XVIII i XIX wieku a przedstawienia Wojciecha Bogusławskiego s. 94–108; Kuligowska-Korzeniewska Anna: Julian Lewański o staropolszczyźnie Leona Schillera i Kazimierza Dejmka s. 111–125; Jarmuż Sylwia: Teatr staropolski w teatrze Piotra Cieplaka s. 144–159; Kopciński J.: Haczyk, czyli Hermeneutyka cudu. „Popiełuszko” Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk s. 160–176; Koehler Krzysztof: Sarmackie przebieranki. Miłosz o Bryllu s. 201–211; Pietrzak-Thébault Joanna: Humanistyka wobec nowych technologii – nowość czy reaktywacja? s. 212–228.

4089. STĘPIEŃ Jan: Historia teatru amatorskiego w Mielcu. Cz. 1: 1887–1939. Mielec 2014 Muzeum Region. 8° ss. 83, il. Muzeum Region. w Mielcu. (Biblioteka Muzeum Regionalnego w Mielcu; nr 40).

4090. STOCH Elżbieta: Shakespeare in the Lublin theatre in the 19th and 20th centuries. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 257, nlb. 3, il. The John Paul II Catholic Univ. of Lublin. Faculty of Social Sciences. Chair of Literature and Theatre Education. (Życie Teatralne w Lublinie w XIX i XX wieku. Theatrical Life of Lublin in the 19th and 20th Centuries; 1).

4091. STUHR Jerzy: Ja kontra bas. Rys. Marianna Bończa-Stuhr. Kraków 2015 Wydaw. Liter. 8° ss. 184, nlb. 3, il.

Wspomnienia aktora (ur. 1947).

4092. [STUHR Maciej]: Stuhrmówka czyli Gen wewnętrznej wolności. Maciej Stuhr w rozmowie z Beatą Nowicką. Kraków 2015 Znak 8° ss. 380, nlb. 2, il.

Aktor (ur. 1975).

4093. SYLWESTER Chęciński. Pod red. Rafała Bubnickiego i Andrzeja Dębskiego. Wrocław 2015 Gajt 1991 8° ss. 567, nlb. 1, tabl. 24, il. + dysk optyczny (DVD).

Treść: Bubnicki R., Dębski A.: Wstęp s. 9–10; Bubnicki R.: Opowieść biograficzna s. 12–36; Lemann-Zajicek Jolanta: Dawno temu na Targowej s. 37–53; Zajicek Edward: W cieniu Czterech Kopuł. Struktury filmu polskiego do premiery „Historii żółtej ciżemki” s. 54–75; Zwierzchowski Piotr: Moralista w kinie gatunków s. 78–103; Rudzki Piotr: Po dwóch stronach płotu, czyli teatralne dygresje s. 104–122; Kozubek Małgorzata: „Historia żółtej ciżemki” – udany debiut s. 124–136; Dębski A.: Córka Kolumba na Ziemiach Zachodnich – rzecz o „Agnieszce 46” s. 137–156; Morozow Iwona: Malarz pewnej „Katastrofy”, czyli Chęciński zaangażowany i zapomniany s. 157–166; Dondzik Michał: „Sami swoi” – zapis faktów podstawowych s. 167–189; Dudziński Robert: Dlaczego milicjant zamknął podejrzanego w kasie pancерnej? „Tylko umarły odpowie” s. 190–202; Ciastoń Agata: „Legenda” o utraczonej niewinności s. 203–213; Saryusz-Wolska Magdalena: Symultaniczność produkcji i lapidarność stylu: „Pierwsza miłość” i „Diament Radzy” s. 214–222; Konarski Krzysztof: „Droga” po Polsce s. 223–237; Talarczyk-Gubała Monika: „Nie ma mocnych”, czyli po co dziadek to kino urządza? s. 238–246; Lewicki Arkadiusz: „Kochaj albo rzuć”, czyli Polacy nie tylko w Ameryce s. 247–256; Czerkawski Piotr: „Dobrze, że jesteś”, czyli „Roman i Magda” s. 257–265; Fiuk Ewa: Roman i Sylwia w poszukiwaniu szczęśliwego losu – o wieloznaczności „Bo oszalałem dla niej” s. 266–274; Skomorowski Mateusz: Poker samych swoich: „Wielki Szu” s. 275–289; Dudziński Przemysław: W okowach absurdu. „Rozmowy kontrolowane” i historia (nie)zmieniającej się Polski s. 290–304; Junke Dawid: „Z pianką czy bez”, czyli polskie eksperymenty z klasycznym sitcomem s. 305–313; Kruk Adam: Ułańska fantazja A.D. 2005: „Przybyli ułani” s. 314–321; Styś Natalia: Śladami „Samych swoich”. O pofilomowym życiu filmowych miejsc z trylogii Sylwestra Chęcińskiego [ur. 1930] s. 324–335; Guzek Mariusz: Oczami dziecka. O odzyskiwaniu Chęcińskiego dla Suśca i Suśca dla Chęcińskiego s. 336–343; Rozmowy s. 345–378; Kolaudacje s. 380–442; Filmografie, spektakle, (auto)komentarze, recenzje s. 444–540.

4094. SZEKSPIR Modrzejewskiej. Modjeska's Shakespeare. Wybór i oprac. Alicja Kędziora. Kraków 2015 Attyka; Pracownia Dokumentacji Życia i Twórczości Heleny Modrzejewskiej; Fund. dla Modrzejewskiej 8° ss. 237, tabl. 1, il. (Arte et Ratione. Wydawnictwa Pracowni Dokumentacji Życia i Twórczości Heleny Modrzejewskiej i Fundacji dla Modrzejewskiej; 3).

Tekst części. równol. pol., ang.

4095. SZYMKOWSKA-BARTYZEL Jolanta: Między Śląskiem a Teksasem – śląskie westerny Józefa Kłyka [ur. 1950] jako przykład pamięci protetycznej. *Studia Migracyjne – Przegl. Polonijny*. R. 41: 2015 z. 1 s. 161–178.

4096. ŚLADY kontrapunktu. Pod red. Anny Garlickiej, Barbary Popiel i Izabeli Krupy. Szczecin 2015 Teatr Lalek „Pleciuga” 4° ss. 320, il., + 1 dysk optyczny (DVD).

Przegląd Teatrów Małych Form „Kontrapunkt” w Szczecinie.

4097. TADEUSZ Kantor (1915–1990). *Pam. Teatr*. R. 64: 2015 z. 2 s. 7–163.

Treść: Kantor Tadeusz: Tadeusz Kantor do Janusza Warmińskiego. Oprac. Aneta Kielak-Dudzik s. 7–13; Koecher-Hensel Agnieszka: W kręgu awangardy. Tadeusz Kantor nie był osamotniony s. 14–36; Czerna Karolina: Sukces czy niepowodzenie? O francuskiej realizacji „Szewców” Tadeusza Kantora s. 37–51; Michalik Justyna: Utopia rzeczywistości s. 52–66; Fazan Katarzyna: Kantorowskie wynalazki. Między przedmiotem magicznym a maszyną s. 67–96; Flader-Rzeszowska Katarzyna: „Tak, tak” miłości na „nie, nie” śmierci. Walka Tanatosa z Erosem w teatrze Tadeusza Kantora s. 97–121; Osiński Zbigniew: Tadeusz Kantor – Jerzy Grotowski – Jerzy Gurawski s. 122–149; Groth Martyna: Od eksperymentów Bauhausu do Teatru Galeria s. 150–163.

4098. TARANIENKO Zbigniew: Tadeusz Kantor przed „Umarłą klasą”. Kraków 2015 Ośr. Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora Cricoteka 8° ss. 134, nlb. 2, il.

4099. TRADYCJE teatralne Pułtuska. Red. merytoryczna Adam Koseski, Izabela Sosnowicz-Ptak. Pułtusk 2015 Miej. Centrum Kultury i Sztuki 8° ss. 118, il. Miej. Centrum Kultury i Sztuki w Pułtusku. (Ślad Naszych Czasów).

4100. VACIS Gabriele: Awareness. Dziesięć dni z Jerzym Grotowskim [1933–1999]. Przeł. Katarzyna Woźniak. Kraków–Nowy Sącz 2015 Pasaże 8° ss. 321, nlb. 3. (Meridiana).

4101. WANDA Siemaszkowa i jej teatr. Pod red. nauk. Joanny Puzyny-Chojki i Anny Jamrozek-Sowy. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 292, nlb. 1, il.

Z treści: Puzyna-Chojka J.: Ślady Siemaszkowej [1867–1947] s. 7–10; Kosiński Dariusz: „Rzeczy, które u kobiet bywają...”. Wanda Siemaszkowa – pionierka kobiecego głosu i kobiecego pożądania w teatrze polskim s. 15–26; Marszałek Agnieszka: O Wandzie Siemaszkowej we Lwowie i w... kilku spojrzeniach Kornela Makuszyńskiego s. 27–55; Jarząbek-Wasył Dorota: „Napracowałem się ogniście!” Egzemplarze ról Wandy Siemaszkowej – u źródeł warsztatu aktorskiego s. 56–79; Jakubova Natalia: „Sezon polski” w Zagrzebiu (1910). Wanda Siemaszkowa i Irena Solska w oczach krytyki chorwackiej s. 80–94; Uniejewska Ewa: Heroina Słowackiego s. 95–104; Maćkała Katarzyna: Dramaty Ibsena w dorobku aktorskim i reżyserskim Wandy Siemaszkowej s. 105–127; Krasiński Edward: Hedda Gabler – studium roli s. 128–146; Ciechowicz Jan: Szał uniesień Wandy Siemaszkowej (obraz – słowo – kreacja) s. 147–157; Kuligowska-Korzeniewska Anna: Mirla Efros Wandy Siemaszkowej s. 158–179; Aktor(owie) w podróży. Dyskusja panelowa s. 180–208; Guderian-Czaplińska Ewa, Rewerenda Magdalena: „Niespodzianka” Karola Huberta Rostworowskiego s. 234–245; Kolak Anna: „Zaczarowane koło” Lucjana Rydla s. 246–255; Kosiński Dariusz: „Legenda” Stanisława Wyspiańskiego s. 256–263; Puzyna-Chojka J.: „Złote runo” Stanisława Przybyszewskiego s. 264–278.

4102. WARTOŚCI formalne antycznego dramatu i teatru greckiego. Konferencja w 50 rocznicę śmierci Profesora Stefana Srebrnego. Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej w dniu 17 października 2012 roku w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Pod red. Grażyny Golik-Szarawskiej. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 239, nlb. 1, tabl. 8, il., sum. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 337).

Z treści: Golik-Szarawska G.: Słowo wstępne s. 5–11; Szarmach Marian: Stefan Srebrny [1890–1962] – filolog i człowiek teatru s. 15–25; Bibik Barbara: Profesor Stefan Srebrny jako tłumacz (na przykładzie „Orestei” Ajschylosa) s. 26–43; Wyszomirski Sławomir: Okoliczności powstania i ocena przekładu dialogów platońskich pióra Stefana Srebrnego s. 44–55; Golik-Szarawska G.: Polska prapremiera „Prometeusza w okowach” Ajschylosa w przekładzie Stefana Srebrnego jako zagadnienie badawcze s. 59–131; Dorak-Wojakowska Lilianna: Inscenizacje misteryjne w krytyce teatralnej Stefana Srebrnego i ich recepcja s. 132–152; Gajocha-Kulpa Magdalena: O inscenizacjach „Orfeusza” Anny Świrszczyńskiej s. 153–165.

4103. WAWRZAK Małgorzata: Piękne i szkaradne. Motyw maski na drodze rozwoju i transmisji nowożytnej groteski. *Acta Univ. N. Copernici. Nauki Humanist.-Społ. Z. 425: Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo*. [Nr] 46: 2015 s. 155–181, sum.

4104. WĘGRZYŃIAK Rafał: Scena publiczna. Idea i jej realizacje w historii polskiego teatru. *Notatnik Teatr*. [Nr] 77: 2014/2015 [dr.:] 2015 s. 146–152.

Od XVIII w.

4105. WITKACY – twórca wizjoner. 130 rocznica urodzin Stanisława Ignacego Witkiewicza, 30 rocznica powstania Teatru Witkacego w Zakopanem. Koncepcja i scenariusz albumu Bohdan Gawroński. Warszawa 2015 Veda; na zlec. Poczty Pol. 4° ss. 107, nlb. 1, il.

4106. WŁODEK Roman: 100 lat Marzenia. Historia kina w Tarnowie. Tarnów 2013 Tarnowskie Centrum Kultury – Instytucja Kultury M. Tarnowa 8° ss. 150, nlb. 2, tabl. 4, il.

Kino „Marzenie” w Tarnowie.

4107. WOLAŃSKI Ryszard: Aleksander Żabczyński [1900–1958]. „Jak drogie są wspomnienia”. Z przedm. Romana Dziewońskiego; współpr. Adam Wolański. Poznań 2015 Rebis 8° ss. 493, nlb. 1, tabl. 16, il.

4108. ZAJIČEK Edward: Zarys historii gospodarczej kinematografii polskiej. T. 1: Kinematografia wolnorynkowa w latach 1896–1939. Wyd. 2., uzup. Łódź 2015 Wydaw. Bibl. Państw. Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej 8° ss. 381, nlb. 1, il.

Wyd. 1. 2008.

4109. [ZANIEWSKA-CHWEDCZUK Xymena]: Xymena Zaniewska Chwedczuk – zapiski i rysunki. Graf. Iwo Zaniewski; red. Teresa Drozda. Pelplin 2015 Bernardinum 4° ss. 259, nlb. 1, il.

Scenograf (1924–2016).

4110. ZOSTAWIAM światło, bo zaraz wrócę. Tadeusz Kantor [1915–1990] we wspomnieniach swoich aktorów. I'm leaving the light on, I'll be back soon. Tadeusz Kantor in the memories of his actors. Pod red. Jolanty Kunowskiej. Wyd. 2. popr. Kraków 2015 Ośr. Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora Cricoteka 4° ss. 608, il.

Tekst równol. pol., ang. Wyd. 1. 2005.

4111. ZWIERZCHOWSKI Piotr: Kino nowej pamięci. Obraz II wojny światowej w kinie polskim lat 60. Bydgoszcz 2013.

Rec.: Eisler Jerzy, *Polska 1944/45–1989*. [T.] 12: 2014 s. 459–462.

4112. ŻELASKO Justyna: Przygoda w pociągu. Początki polskiego modernizmu filmowego. (Has, Kawalerowicz, Konwicki, Kutz, Munk). Kraków 2015 Korporacja Halart 8° ss. 171, nlb. 5, il. (Linia Filmowa; 22).

PRL.

4113. ŻUK Agnieszka: 1937. Michał Waszyński [1904–1965] – „oko jak doskonały obiektyw”. W 111 rocznicę urodzin Michała Waszyńskiego. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 270.

n) Historia muzyki

Zob. poz. 1790, 2437, 2451, 2452, 2470, 2487, 2495, 2499, 2505, 2506, 2508, 2919, 2926, 3008, 3047, 3185, 3525, 3678, 4990, 5394, 5693, 5888, 6076, 6155, 6509, 6549, 6703, 6744, 6802, 7371, 7395, 7450, 7451, 7694, 7783, 7784, 7789, 7854, 8114, 8205, 8361, 8511, 8613, 8729, 8772, 8843, 8844, 9266, 9389, 10145, 10594, 10851, 10895, 10928, 11023, 11138, 11452, 11469.

4114. ANTONCZYK Wiktoria: Muzyczne dary polskich kompozytorów (nuty z bibliotek nadwornych Petersburga, 1799–1912). *Muzyka*. R. 60: 2015 nr 2 s. 25–53, sum.

4115. BENGSCHE Aleksander: Muzycy i muzykanci ziemi międzychodzko-sierakowskiej. Międzychód, Sieraków, Chrzypsko Wielkie, Kwilcz, Pszczew, Skwierzyna. Międzychód 2015 Drukarnia-Międzychód 16° ss. 130, il.

XX w.

4116. BIDZIŃSKI Krzysztof: Elbląska fonografia w latach 1974–2015. *Roczn. Elbląski*. T. 26: 2015 s. 167–176.

4117. [BOK Józef]: Poglądy prof. Józefa Boka na temat upowszechnienia sztuki chóralnej. Wybór i układ Ewa Marchwicka. Warszawa 2015 Edukacja XXI 8° ss. 316. (Józef Bok a Chóralistyka Polska; t. 6).

W okresie PRL-u.

4118. BRYLLA Wolfgang J.: Organy z nieistniejących ewangelickich kościołów gminy Świdnica. *Roczn. Świdnicki*. T. 42: 2014 [dr.:] 2015 s. 61–85.

XVIII–XXI w.

4119. CANTARE amantis est. Wieloautorska monografia naukowa z okazji 80. urodzin ks. prof. dr. hab. Ireneusza Pawlaka. Red. Wiesław Hudek, Piotr Wiśniewski. Lublin 2015 Polihymnia 8° ss. 616, il., sum., rés., Zsfg.

Z treści: Sobczak Dariusz: Książd profesor Ireneusz Pawlak [ur. 1935] – życie w służbie liturgii i muzyki s. 31–37; Sobczak D.: Bibliografia prac ks. prof. dr. hab. Ireneusza Pawlaka s. 38–52; Sobczak D.: Organizatorzy życia muzycznego w katedrze gnieźnieńskiej od XV do XXI wieku s. 53–64; Bodzioch Beata: Monografie źródeł liturgiczno-muzycznych w pracach magisterskich przygotowanych pod kierunkiem ks. prof. Ireneusza Pawlaka s. 65–71; Filaber Andrzej: Powstanie i działalność Instytutu Szkolenia Organistów w Warszawie jako odpowiedź na wskazania Soboru Watykańskiego II s. 109–121; Fuksa Katarzyna: Adam Harasowski (1904–1996) – polski muzyk na uchodźstwie s. 122–140; Jasiński Tomasz: Stefan Sylwester Cybulski [1858–1937] o muzyce w liturgii śpiewanej. Przyczynek do polskiego cecylianizmu przełomu XIX i XX wieku s. 141–154; Koenig Franciszek: Absolwenci rądzbońskiej szkoły muzyki kościelnej pochodzący z diecezji leżących w Europie Środkowo-Wschodniej do roku 1945 s. 170–185; Keffer Ewa: Książd Zdzisław Bernat [1930–1994] jako badacz twórczości muzyków kościelnych s. 186–191; Lelen Andrzej: Śpiew i muzyka kościelna w myśli i posłudze pasterskiej arcybiskupa Antoniego Juliana Nowowiejskiego [1858–1941] s. 192–202; Konicka Lidia: Czasopisma organistowskie na ziemiach polskich w dobie zaborów (1881–1914) s. 203–211; Prasał Andrzej: Działalność dolnośląskich firm organmistrzowskich po II wojnie światowej s. 212–224; Smolarek Dariusz: Twórcy śpiewów liturgicznych skomponowanych po Soborze Watykańskim II s. 225–252; Szarapka Anna: Twórczość religijna Andrzeja Cwojdziańskiego w aspekcie polskiej duchowości XX wieku s. 253–267; Ziemiański Stanisław: Ks. Józefa Łasia SJ [1907–1990] troska o poprawną prozodję śpiewów liturgicznych s. 268–278; Garnczarski Stanisław: Antyfony „Salve Regina” w polskich przekładach zachowanych w źródłach drukowanych s. 306–327; Dębski Piotr: Organy Conrada Geisslera [1825–1897] w kościele pw. św. Antoniego w Parowej (diecezja legnicka) s. 412–424; Kątny Łukasz: Anielski zespół w predelli Hermana Hana [1574–1628] – obraz, który „słychać” s. 444–452; Strycharz-Bogacz Kinga: Religijne śpiewy ludowe w obrzędowości wielkopostnej i wielkanocnej Małopolski i Podkarpacia s. 483–492; Szymanowicz Maria: „Muzyka” w kościele parafialnym w Skrzyńsku (diecezja radomska) s. 493–499; Jasińska Jadwiga: Dawne

muzykalia kościelne z Bielska-Białej w badaniach naukowych, edycjach źródłowych i życiu koncertowym s. 538–545; Kałamarz Wojciech: Ekumeniczny wymiar XLI wydania „śpiewnika kościelnego” ks. Jana Siedleckiego s. 546–553; Kutrowski Łukasz: Siedemnastowieczny antyfonarz PL-WRU IF 466E z opactwa cystersów w Krzeszowie s. 554–575; Lisman Katarzyna: Rękopiśmienny „Graduał” z 1700 r. z Biblioteki Sióstr Norbertanek w Imbramowicach jako przykład tradycji premonstrackiej – wybrane zagadnienia s. 576–584; Reginek Antoni: Zbiory muzyczne ks. Emiliana Schindlera [1831–1911] – cenne źródła w badaniach nad dokumentacją polskich śpiewów kościelnych s. 585–602.

4120. CHOPIN w krytyce muzycznej (1918–1939). Antologia. Pod red. Ireny Poniatowskiej. Warszawa 2015 Nar. Inst. Fryderyka Chopina 8° ss. 435, nlb. 1.

4121. CHYLIŃSKA Teresa: Stanisława Szymanowska [1881–1938]. „Prowadziłam intensywne życie i bardzo moje życie lubiłam”. Kraków 2014 Musica Iagellonica 8° ss. 583, nlb. 1, tabl. 100, il.

Śpiewaczka.

4122. CIEPLIK Kazimierz: Organmistrz z Rychtała. *Zesz. Śląskiego Tow. Geneal. Z.* 2: 2015 s. 49–61. Józef Bach (1877–1970).

4123. CIESIELSKI Rafał: Czy Chopin skomponował etiudę rewolucyjną? *Roczn. Leszczyński.* T. 15: 2015 s. 37–51.

4124. CYGAN Jacek: Klezmer. Opowieść o życiu Leopolda Kozłowskiego-Kleinmana. Wyd. 2, popr. i rozsz. Kraków–Budapeszt 2015 Austeria Klezmerhojs 8° ss. 317, nlb. 6, il.

Wyd. 1. 2009.

4125. CZEKANOWSKA Anna: Ku niedalekiej przeszłości (1948–2002). Z doświadczeń badacza i nauczyciela. Poznań 2015 PTPN 8° ss. 202.

Wspomnienia muzykologa ur. w 1929 r.

4126. CZESŁAW Niemen [1939–2004] i jego płytowe dzieła. Red. Piotr i Edyta Chlebowscy; przy współud. Łukasza Niewczas. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 203, il. KUL. Wydz. Nauk. Humanist. Ośr. Badań nad Twórczością Cypriana Norwida.

4127. DACEWICZ Alicja: Franciszkańskie inwentarze muzyczne z II połowy XVII wieku ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Wilnie. *Roczn. Lituanistyczny.* T. 1: 2015 s. 185–196, sum.

4128. DO KULTURY muzycznej droga najwłaściwsza. Zagadnienia twórczości, wykonawstwa i edukacji muzycznej. Wokół postaci i idei Stanisława Wiechowicza [1893–1963]. Pod red. Małgorzaty Sternal. Kraków 2015 Akad. Muzyczna 8° ss. 272, il., sum.

Z treści: Sternal M.: Od redakcji s. 9–11; Mikulska Anna: Stanisław Wiechowicz „...obecny, choć niewidoczny...” s. 15–21; Domańska-Mačkowiak Krystyna: Działalność Stanisława Wiechowicza w Poznaniu (1921–1939) s. 23–32; Sobas-Kłoczek Katarzyna: Działalność publicystyczna Stanisława Wiechowicza na rzecz upowszechniania kultury muzycznej w Polsce s. 33–40; Chłopicka Regina: Stanisław Wiechowicz „List do Marc Chagalla”. W kręgu tematyki zagłady s. 41–48; Jarosz Karolina: Mazurek na skrzypce i fortepian Stanisława Wiechowicza na tle gatunków tanecznych polskiej miniatury skrzypcowej XIX i początków XX wieku. Funkcja dydaktyczna s. 49–73; Tyrała Robert: Religijne kompozycje Stanisława Wiechowicza w kontekście ówczesnej odnowy muzyki kościelnej s. 75–82; Dyczewski Dariusz: Polski Związek Chórów i Orkiestr – stan obecny i perspektywy s. 165–168; Pintał Małgorzata: Karola Szymanowskiego wizja ludowości i jej kontynuacja w muzyce polskiej XX wieku. Rekonesans s. 209–218; Draus Agnieszka: Śpiewy thakuryjskie na chór mieszany i orkiestrę Marka Stachowskiego w kontekście twórczości wokalnie-instrumentalnej kompozytora s. 219–236; Szwab Natalia: Koegzystencja tradycji i współczesności – muzyka chóralna Pawła Szymańskiego s. 237–244; Aneks: Stanisław Wiechowicz we wspomnieniach s. 257–266.

4129. DUSZA Andrzej: Jakby z innego świata. 35 lat Międzynarodowego Dziecięcego Festiwalu Piosenki i Tańca w Koninie. *Roczn. Koniński*. T. 19: 2015 s. 201–208.

W l. 1979–2014.

4130. FISCHBACH Jarosław, Kabata Jacek A[ndrzej], Szylak Mariusz: Krakowskim i zakopiańskim szlakiem Skaldów. Płock 2015 Samizdat Zofii Łoś 8° ss. 82, nlb. 2, il.

Zespół muzyczny zał. w Krakowie w 1965 r.

4131. FRYDERYK Chopin w Toruniu. Pod red. Michała Targowskiego. Toruń 2015 Tow. Miłośn. Torunia 8° ss. 91, il.

Treść: List Fryderyka Chopina do Jana Matuszyńskiego o pobycie w Toruniu latem 1825 roku s. 9–11; Targowski M.: Wizyta Fryderyka Chopina w Toruniu w 1825 roku s. 13–28; Zielińska Agnieszka: Toruń w czasach Fryderyka Chopina s. 31–53; Birecki Piotr: Pałac Fengerów. Na toruńskim szlaku Fryderyka Chopina s. 57–67; Drzewiecka Dorota, Drzewiecki Bartosz, Pękacka-Falkowska Katarzyna: Udane i nieudane próby upamiętnienia Fryderyka Chopina w międzywojennym Toruniu s. 69–81; Smolarek Karolina: Kalendarium wybranych wydarzeń chopinowskich w Toruniu 1825–2015 s. 83–89.

4132. FUŁEK Wojciech: Od Huzarów Śmierci do Eltona Johna. 100 lat Opery Leśnej w Sopocie. [Współpr.] Paweł Huelle. Gdańsk 2009 Gdański Kantor Wydawniczy Krzysztof Grynder; przy współpr. z L&L Firmą Dystrybucyjno-Wydawniczą 8° ss. 207, nlb. 1, il.

Lata 1909–2009.

4133. GEMBAŁSKI Julian: Dzieje organów kościoła Najświętszego Serca Pana Jezusa w Bieruniu Nowym. Bieruń 2014 Stow. Miłośn. Ziemi Bieruńskiej „Porąbek”; Stow. Miłośn. Muzyki Pro Harmonia; Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa w Bieruniu Nowym 8° ss. 49, il.

4134. GOLICKA-JABŁOŃSKA Małgorzata: 70 lat Teatru Muzycznego w Łodzi. Jubileusz sceny przy Północnej. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 86–88.

4135. GRUSIEWICZ Mirosław: Wkład czasopisma „Wychowanie Muzyczne” w rozwój praktyki i teorii powszechnej edukacji muzycznej w Polsce. Lublin 2015 Wydaw. UMCS; Stow. Nauczycieli Muzyki 8° ss. 696, il., sum.

Po 1945 r.

4136. GRUSZKA-ZYCH Barbara: Takie piękne życie. Portret Wojciecha Kilara [1932–2013]. Bytom 2015 Niecałe 8° ss. 264, nlb. 5, il.

Kompozytor, pianista.

4137. HAUPTMAN-FISCHER Ewa: Nieznane utwory Johanna Aloisa Lamba w zbiorach muzycznych z dawnego opactwa cystersów w Lubiążu. Przyczynek do biografii kompozytora. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 6: 2015 s. 85–100, sum.

XVIII/XIX w.

4138. THE HISTORY of music in Poland. Ed. Stefan Sutkowski. Warsaw Sutkowski Edition 8°.

Vol. 1: Morawski Jerzy: The Middle Ages. Pt. 1: Up to 1320. Transl. by John Comber. Warsaw 2003 ss. 727, il.

Toż. Pt. 2: 1320–1500. Transl. by J. Comber. Warsaw 2001 ss. 495, il.

Vol. 2: Morawska Katarzyna: The Renaissance 1500–1600. Transl. by J. Comber. Warsaw 2002 ss. 468, il.

Vol. 3: Przybyszewska-Jarmińska Barbara: The Baroque. Pt. 1: 1595–1696. Transl. by J. Comber. Warsaw 2002 ss. 690, il.

Vol. 3: Mądry Alina: The Baroque. Pt. 2: 1697–1795. Religious music and its Baroque modus operandi. Transl. by J. Comber. Warsaw 2015 ss. 759, tabl. 16, il.

Vol. 4: Nowak-Romanowicz Alina: The Classical Era 1750–1830. Transl. by J. Comber. Warsaw 2004 ss. 403, il.

Vol. 5: Chechlińska Zofia: Romanticism. Pt. 1: 1795–1850. Transl. by J. Comber. Warsaw 2015 ss. 302, il.

Vol. 5: Poniatowska Irena: Romanticism. Pt. 2A: Musical output 1850–1900. Transl. by J. Comber. Warsaw 2011 ss. 424.
 Vol. 5: Szczepańska-Lange Elżbieta: Romanticism. Pt. 2B: Music life in Warsaw 1850–1901. Transl. by J. Comber. Warsaw 2011 ss. 481.

Vol. 6: Helman Zofia: Between romanticism and the New Music. Transl. by J. Comber. Warsaw 2015 ss. 750, il.

Vol. 7: Baculewski Krzysztof: The Contemporary Era. Pt. 1: 1939–1974. Transl. by J. Comber. Warsaw 2006 ss. 387, il.

Toż. Pt. 2: 1975–2000. Transl. by J. Comber. Warsaw 2012 ss. 322, il.

4139. IGIEL-SAK Jadwiga: Dwie filharmonie. *Kronika Szczecina*. Nr 33: 2014/2015 [dr.:] 2015 s. 163–174.

Od 1945 r.

4140. JANKOWSKA Victoria: Zygmunt Noskowski [1846–1909] wobec literatury i kultury romantyzmu. Warszawa 2015 [b.w.] 8° ss. 150, il.

Muzyk.

4141. JASIŃSKI Tomasz: Pieśniowe kolekcje Józefa Urody. Przyczynek do repertuaru śpiewaków kościelnych i ludowych południowych regionów Polski w pierwszej połowie XX wieku. Lublin 2015 Polihymnia 8° ss. 223, il., sum.

4142. JOŃCZYK Alicja: Ordinarium missae najstarszych diecezjalnych graduałów krakowskich i jego znaczenie dla kultury muzycznej w Polsce. Lublin 2015 Polihymnia 8° ss. 283, nlb. 2, il.

XV–XVI w.

4143. JUDA-MIELOCH Małgorzata: A kiedy śpiewa chór. Monografia jubileuszowa Chóru Nauczycielskiego im. Stanisława Wiechowicza w Ostrowie Wielkopolskim (1965–2015). Ostrów Wielkopolski 2015 Republika Ostrowska 8° ss. 254, il.

4144. KACZOROWSKI Robert: Semper Fidelis. O Chórze „Szymanowskiego” z Gdańska. Gdańsk 2005 Tow. Śpiewacze im. Karola Szymanowskiego 8° ss. 167, il.

Toż. Cz. 2. Pelplin 2010 Bernardinum ss. 159, nlb. 1, il.

Toż. Cz. 3. Red. nacz. R. Kaczorowski. Pelplin 2015 ss. 287, il. Dzieje Towarzystwa Śpiewaczego im. Karola Szymanowskiego.

4145. KADLEC Krzysztof: Las i myślistwo w muzyce polskiej. Gołuchów 2015 Ośr. Kultury Leśnej 4° ss. 316, il.

4146. KOMOROWSKA Małgorzata: Uwikłana w historię. Opera w Teatrze Wielkim w Warszawie. Warszawa 2015 Teatr Wielki – Opera Nar.; Nar. Archiwum Cyfrowe 8° ss. 287, nlb. 1, il.

4147. KOWALCZYK Elżbieta, Kowalczyk Karolina, Robak Bartłomiej: Orkiestra dęta z Krasocina 1905–2015. Krasocin–Włoszczowa 2015 Ochotnicza Straż Pożarna; Kontur 8° ss. 162, il.

4148. KROGULSKI Mariusz Lesław, Krogulska Justyna: Józef Władysław Krogulski (1815–1842). Rodzina, życie, twórczość. Tarnów 2015 MBP im. Juliusza Słowackiego Instytucja Kultury M. Tarnowa 8° ss. 294, il.

Kompozytor, pianista, dyrygent.

4149. KUCIAPINŃSKI Marek Jan: Rozwój życia muzycznego w Piotrkowie Trybunalskim od XVII wieku do końca lat osiemdziesiątych XX wieku. Piotrków Trybunalski 2013.

Rec.: Mierzwa Edward Alfred, *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 16: 2015 s. 229–231; Zamecka-Zalas Olga, *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 191–194.

4150. KULTURA, edukacja, twórczość. Prace ofiarowane na 70-lecie Państwowej Szkoły Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Olsztynie. Materiały z XIV Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Kultura muzyczna na Warmii i Mazurach”, która odbyła się 29 maja 2015 r. w ramach Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Chóralnej im. Feliksa Nowowiejskiego w Barczewie. Pod red. Krzysztofa D. Szatravskiego. Barczewo 2015 Stow. Inicjatyw Obywatelskich 8° ss. 172, nlb. 3, il., sum.

Z treści: Pałys Julitta: Jan Boehm [1929–1986] – badacz i znawca twórczości Feliksa Nowowiejskiego s. 11–16; Ankudowicz-Bieńkowska Maria: Witold Polidowski [1910–1986] powojenny muzyk katedry olsztyńskiej s. 17–26; Bukowski Andrzej: Olsztyńska tradycja klawetowa s. 27–30; Szatravski K. D.: Dni Muzyki im. Feliksa Nowowiejskiego – założenia programowe i osiągnięcia organizacyjne s. 31–52; Sołowej Jolanta: Festiwal Wokalny im. Marii Stankowej w PSM I i II st. im. Fryderyka Chopina w Olsztynie s. 53–72; Lewandowski Janusz Bogdan: Festiwal Pianistyczny im. Izabelli Garglinowicz s. 73–88; Seferynowicz Ewa: Konkursy kompozytorskie w Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. F. Chopina w Olsztynie s. 89–93; Krajewska-Werecka Agnieszka: Zainteresowanie folklorem muzycznym w środowisku uczniów szkół artystycznych w regionie w latach 2003–2015 s. 95–99; Błyszczek Agnieszka: Działalność edukacyjna stowarzyszeń i organizacji społecznych w olsztyńskim życiu muzycznym po 1989 roku s. 101–109; Cybula Honorata: Hławskie Spotkania Chóralne s. 111–125; Gołębiowska Magdalena: Rola krytyki w kształtowaniu kultury muzycznej Olsztyna s. 161–172.

4151. KUNICKA Halina, Drecka Kamila: Świat nie jest taki zły. Kraków 2015 Wydaw. Otwarte 8° ss. 312, nlb. 8, il.

Wspomnienia H. Kunickiej (ur. 1938) o karierze piosenkarskiej. Dostępne również jako e-book.

4152. KUŹNIAK Angelika, Karpacz-Oboładze Ewelina: Czarny anioł. Opowieść o Ewie Demarczyk. Kraków 2015 Znak 8° ss. 237, nlb. 2, il.

Piosenkarka (ur. 1941). Dostępne również jako e-book.

4153. LIPIŃSKI [Tomasz] Tomek, Bratkowski Piotr: Dziwny, dziwny, dziwny. Warszawa 2015 The Facto 8° ss. 305, nlb. 1, il.

Muzyk rockowy (ur. 1955).

4154. MAJEWSKI Andrzej: Życie muzyczne mojego miasta. Konin 2015 Wydaw. Setidava MBP 8° ss. 315, il.

W Koninie.

4155. MALKO Wanda: 70 lat Orkiestry Symfonicznej w Częstochowie. Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana 1945–2015. Częstochowa 2015 Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana 8° ss. 549, nlb. 1, tabl. 62, il., sum.

4156. MARTINEK Libor: Fryderyk Chopin v české literatuře. Opava 2013 Ustav bohemistiky a knihovnictvi FPF Slezske univerzity v Opave 8° ss. 76.

XX w.

Rec.: Gamrat Małgorzata, *Muzyka*. R. 60: 2015 nr 2 s. 138–141.

4157. MATOGA Piotr: Historia organów w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Krakowie-Piaskach Wielkich. *Nasza Przeszłość*. T. 123: 2015 s. 225–236, sum.

Z l. 1951–1952.

4158. MATULEWICZ Tadeusz: Z piosenką przez życie. Rzec o Włodzimierzu Jarmołowiczu [ur. 1920]. Olsztyn 2008. Edytor „Wers” 4° ss. 159, nlb. 1, il.

4159. MĄDRY Alina: Wstępne wyniki badań nad rękopisami muzycznymi ze skasowanego opactwa cystersów w Obrze przechowywanymi w Bayerische Staatsbibliothek w Monachium. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 7: 2015 s. 265–279, sum.

Z XVIII w.

4160. MICHALSKI Dariusz: Poletko pana Fogg. [Warszawa] 2015 Wydaw. MG 8° ss. 666, nlb. 3, il. Mieczysław Fogg (1901–1990).

4161. MOSAŃSKA Izabella: Wokół „Basso Continuo” i Mikołaja z Radomia. 35-lecie działalności pedagogiczno-artystycznej Ewy Gęgi-Osowskiej. Radom 2015 Wydaw. Nauk. Inst. Technologii Eksploatacji – PIB 8° ss. 107, nlb. 2, il.

4162. THE MUSICAL heritage of the Jagiellonian era. Ed. Paweł Gancarczyk and Agnieszka Leszczyńska. Warszawa 2012.

Rec.: Schmid Bernhlod, *Muzyka*. R. 60: 2015 nr 1 s. 125–129.

4163. NOWAK Anna: Mazurek fortepianowy w muzyce polskiej XX wieku. Kraków–Bydgoszcz 2013 *Musica Iagellonica*; Wydaw. Uczelniane Akad. Muzycznej im. F. Nowowiejskiego 8° ss. 293, nlb. 1, il., sum.

4164. NYCKELHARPA z Wolina. Przyczynek do historii instrumentów strunowych w średniowiecznej Europie. [Aut.] Andrzej Janowski, Stanisław Mazurek, Dorota Popławska, Elżbieta Szychowska-Krąpiec. *Slavia Antiqua*. T. 56: 2015 s. 215–230, sum.

4165. [PANUFNIK Andrzej]: Panufnik [1914–1991]. Architekt emocji. Rozm. z kompozytorem przepr. Beata Bolesławska-Lewandowska; słowo wstępne Adam Zagajewski. Warszawa 2014 Nar. Inst. Audiowizualny 8° ss. 255, nlb. 8, il. (Rozmowy o Kompozytorach).

4166. PAWLAK Ireneusz: De musica sacra in Polonia quaestiones selectae. T. 3. Red. i oprac. Stanisław Garnczarski. Tarnów 2015 Wydaw. Diec. Tarnowskiej Biblos 8° ss. 370, il.

T. 1. 2013.

4167. PAWLUŚKIEWICZ Jan Kanty: Jan Kanty osobny. [Rozm. przepr.] Wacław Krupiński. Kraków 2015 Wydaw. Liter. 8° ss. 367, nlb. 1, il. + dysk optyczny (CD).

Wspomnienia kompozytora (ur. 1942). Dostępne również jako e-book.

4168. PEDAGOGIKA Jana Ekiera. Refleksje i interpretacje. Pod red. Anety Teichman. Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Muzycznego Fryderyka Chopina 8° ss. 166, il., sum.

Z treści: Zimak Ryszard: Przemowa s. 9–10; Teichman A.: Profesor Jan Ekier [1913–2014] jako pianista, kompozytor, pedagog i edytor dzieł muzycznych s. 12–17; Teichman A.: Poglądy profesora Jana Ekiera na temat nauczania muzyki s. 21–32; Profesor Jan Ekier w oczach przyjaciół spoza Uczelni s. 59–64; „Szkola Muzyki” profesora Jana Ekiera s. 67–108; Sylwetki uczniów, studentów i wychowanków profesora Jana Ekiera s. 109–160; Aneks: Wykaz uczniów, studentów i absolwentów klasy fortepianu Jana Ekiera w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Warszawie i Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie s. 162–164.

4169. POŚPIECH Remigiusz: Wkład paulinów w rozwój kultury muzycznej Środkowej Europy. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 671–686, Zsfg.

XVII–XX w.

4170. POŹNIAK Grzegorz: Katalog organów Diecezji Opolskiej. Cz. 1. Opole 2014 Red. Wydaw. Wyzd. Teol. UO 8° ss. 233, nlb. 2, il. (Z Dziejów Kultury Chrześcijańskiej na Śląsku; 80).

Toż. Cz. 2. Opole 2015 ss. 262, nlb. 4, il. (Z Dziejów Kultury Chrześcijańskiej na Śląsku; 86). XX w.

4171. PROFESOR Aleksander Orłowski [1907–1995] – życie i dzieło. Pod red. Jerzego Pośpiecha i Eryka Okonia. Racibórz 2015 Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa 8° ss. 91, il. Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu.

Treść: Orłowska Aleksandra: O moim ojcu – Aleksandrze Ignacym Orłowskim s. 7–21; Orłowska Ewa: O dziadku Aleksandrze Orłowskim s. 23–31; Libera Piotr: Krótki rys dziejów muzycznych śląska s. 33–45; Okoń E.: Koncepcja kształcenia na kierunku „Śpiew – Muzyka” („Wychowanie Muzyczne”) w Studium Nauczycielskim w Raciborzu w latach 1954–1975 s. 47–56; Wodzień Edward: Ponad pół wieku minęło już od tamtych lat... s. 57–65; Borysowicz Franciszek: Uczeń i kontynuator s. 67–72; Płachta Leon: Sposoby pracy Aleksandra Orłowskiego z zespołami instrumentalnymi, w szczególności z instrumentami dętymi s. 73–79; Aneks s. 81–87.

4172. RAJMAN Jerzy: Najstarsze organy w Warszawie – średniowieczne czy nowożytne? *Muzyka*. R. 60: 2015 nr 4 s. 111–124, sum.

XV–XVI w.

4173. ROSIŃSKI Piotr: Czy i jakiego rodzaju organy mogły się znajdować w dawnym opactwie benedyktynów na Świętym Krzyżu? Uwagi wstępne. *Debaty Świętokrzyskie*. Vol. 1: 2014 s. 77–81.

4174. ROWICKI Witold: Zapiski dyrygenta. Red. Włodzimierz Pospiech. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Przybylik 4° ss. 197, nlb. 2, il.

Żył w l. 1914–1989.

4175. SIENKIEWICZ [Jakub] Kuba: Kubatura, czyli Elektryczne wagary. Warszawa 2015 Czerwone i Czarne 8° ss. 280, il.

Wokalista zespołu „Elektryczne Gitary” (ur. 1961).

4176. [ŠKURGAN] Shkurgan Oksana: Partesy z klasztoru supraskiego jako źródło do badań nad sposobami zapisu cerkiewnej muzyki wielogłosowej. *Muzyka*. R. 60: 2015 nr 4 s. 3–35, sum.

XVII–XVIII w.

4177. SMOLEŃSKA-ZIELIŃSKA Barbara: Fryderyk Chopin [1810–1849] i jego muzyka. Wyd. 2 zm. Warszawa–Otwock 2010 Nar. Inst. Fryderyka Chopina; Wydaw. Muzyczne Triangel 8° ss. 255, nlb. 1, il. Wyd. 1. 1995.

4178. SOBCZAK Anna: Graduał rkp 7021 Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu jako przykład recepcji potrydenckiej reformy chorału gregoriańskiego w polskim obrządku liturgicznym. *Biblioteka*. Nr 19: 2015 s. 7–30, sum.

4179. SPURGJASZ Katarzyna: „Catalogus Musicaliorum” z wrocławskiego klasztoru kanoników regularnych (1776). *Muzyka*. R. 60: 2015 nr 4 s. 125–128, sum.

4180. STASZEWSKI Kazik: Idę tam gdzie idę. Autobiografia. Rozmawia Rafał Księżyk. Warszawa 2015 Kosmos Kosmos 8° ss. 432, il.

Wspomnienia muzyka (ur. 1963).

4181. STOJOWSKI Zygmunt: Pisma wybrane. Przeł. Marek Szlezer. Kraków 2015 Akad. Muzyczna w Krakowie 8° ss. 92, il.

Prace pianisty i kompozytora (1870–1946) dot. gł. Fryderyka Chopina.

4182. [STORCK Helga]: Rozmowa z prof. Helgą Storck. Z Miechowic w świat... i z powrotem. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 56–65.

Harfistka, pedagog w Akademii Muzycznej w Katowicach (ur. 1940).

4183. SUCHOWIEJKO Renata: Spuścizna Michała Spisaka (1914–1965) w Paryżu. Nowe źródła do badań nad twórczością kompozytora. *Muzyka*. R. 60: 2015 nr 2 s. 55–98, sum.

W aneksie: źródła muzyczne w Tow. Hist.-Liter. i Bibl. Polskiej w Paryżu, akc. 5106–5121.

4184. [ŠUMSKAĀ] Szumskaja Iryna: Rola twórczości muzycznej w *białorusko-polskim* dialogu międzykulturowym. *Politeja*. 2012 nr 4/1(22/1) s. 207–217.

XIX–XX w.

4185. SZKOLNICKA Joanna: Elbląskie chóry kościelne i konfesyjne, towarzystwa śpiewacze w latach 1871–1945. *Studia Elbląskie*. T. 16: 2015 s. 147–169, sum., Zsfg.

4186. SZTUCZKA Anna, Janiszewski Krzysztof: *My lunatycy. Rzecz o Republice*. Warszawa 2015 Sport i Turystyka – Muza 8° ss. 574, nlb. 2, il.

Antologia wspomnień o Grzegorz Ciechowskim (1957–2001) i zespole Republika.

4187. ŚLĄSKIE organy. [Cz.] 4. Materiały konferencji organoznawczej zorganizowanej przez Katedrę Muzyki Kościelnej i Wychowania Muzycznego Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego oraz Diecezjalny Instytut Muzyki Kościelnej w dniu 18 marca 2015 roku. Red. Grzegorz Poźniak, Piotr Tarliński. Opole 2015 Red. Wydaw. Wydz. Teol. Uniw. Opolskiego 8° ss. 317, il., sum., Zsfg. Uniw. Opolski. Wydz. Teol. (Sympozja; 87).

Treść: Duźniak Michał: Z dziejów organów parafii Matki Boskiej Bolesnej w Rybniku s. 9–20; Brylla Wolfgang J.: Budowniczości organów związani z Górnym Śląskiem. Wybrane postaci i firmy s. 21–50; Tarliński P.: Literatura na organy z lat 1850–1920 zachowana w kościołach na Śląsku Opolskim s. 51–71; Poźniak G.: Wilhelm Osburg (1859–1929) – opinia rzeczoznawcy o organach Paula Berschdorfa [1859–1933] w Wierzchu s. 73–92; Koenig Franciszek: Tematyka związana z organami i muzyką organową w publikacjach wrocławskiego czasopisma cecylińskiego „Cäcilia” roczniki I–XXXI (1893–1923) oraz XLII–XLIV (1935–1937) s. 93–130; Gembalski Julian: Organy kościoła św. Antoniego w Rybniku. Historia i teraźniejszość s. 131–164; Prasał Andrzej: Działalność organmistrzowska rodziny Englerów w Oleśnicy Śląskiej s. 165–182; Czurlak Gabriela: Organy w Prudniku – varietas in parvulo oppido s. 183–210; Pielczyk Stanisław: Organmistrzostwo – teoria a praktyka. Wybrane przykłady instrumentów śląskich oraz Muzeum Organów Śląskich w Akademii Muzycznej w Katowicach s. 211–220; Kulka Jerzy: Estetyka brzmieniowa organów firmy Gebrüder Rieger z początku XX wieku w świetle realizacji projektu organów dla kościoła św. Mikołaja w Bielsku (Bielsko-Biała) s. 221–237; Tabiasz Bogdan Andrzej: Organy firmy Schlag & Söhne w kościele pw. św. Stanisława, Biskupa i Męczennika w Jordanowie Śląskim s. 239–244; Dębski Piotr: XVIII-wieczne organy Johanna Heinricha Meinerta w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Jeleniej Górze-Sobieszowie s. 245–258; Kupczyk Karina, Poźniak G.: Organy w dekanacie Racibórz s. 259–272; Koenig F.: Katalogi śląskich fabryk organów z II połowy XIX i I połowy XX w. oraz współczesne próby tworzenia wykazów instrumentów firm działających na Śląsku do 1945 r. s. 273–297; Rak Adrian: XV-wieczne tabulatory organowe z dominikańskiego klasztoru św. Wojciecha we Wrocławiu s. 299–310; Indeks organmistrzów i firm organmistrzowskich s. 311–314.

Cz. 1. 2007.

4188. TRADYCJE śląskiej kultury muzycznej. T. 13. Pod red. nauk. Andrzeja Wolańskiego i zespołu. Wrocław 2015 Wydaw. Akad. Muzycznej im. Karola Lipińskiego 8° ss. 378, nlb. 1, il., sum. Akad. Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu. Katedra Teorii Muzyki i Historii Śląskiej Kultury Muzycznej.

Z treści: Harasimowicz Jan: Wzdłuż Odry i Wysokiej Drogi. Główne tendencje rozwoju sztuki śląskiej u schyłku średniowiecza i w czasach nowożytnych s. 15–38; Jeż Tomasz: Repertuar muzyczny pomiędzy konfesjami. Strategie rekatalizacyjne w nyskim śpiewniku Johannes Schuberta (1625) s. 41–58; Mojżysz Zenon: Muzyka ewangelików cieszyńskich w pierwszej połowie XVIII wieku – pomiędzy pietyzmem a lojalizmem s. 59–76; Stefański Krzysztof: Kultura muzyczna kościoła św. Bernardyna we Wrocławiu w latach 1648–1741 s. 77–85; Wieczorek Ryszard: „Habent sua fata”... O wrocławskim

„Kodeksie 2016” raz jeszcze s. 89–109; Joachimiak Grzegorz: „Casus” atrybucji utworów Carla Sedlacka z tabulatur lutniowych cystersów krzeszowskich w kontekście odnalezionych dokumentów archiwalnych s. 111–129; Sawicka Ludmiła: Muzykalia ze zbiorów Biblioteki Kapitulnej we Wrocławiu w świetle inwentarza Josepha Engla s. 131–144; Ślusarczyk Dawid: Kompozycje Gottloba Siegerta (1789–1868) zachowane w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu s. 145–161; Pośpiech Remigiusz: Józefa Elsnera msza dla Grodkowa s. 165–178; Drożdżewska Agnieszka: Przedweberowskie ujęcie legendy o Duchu Gór w operze „Rübezahl” Vincenca Ferrariusza Tučka s. 179–192; Loos Helmut: Relacje na temat wrocławskiego życia muzycznego w lipskim czasopiśmie muzycznym „Signale für die musikalische Welt” s. 193–205; Muszkalska Bożena: Polifoniczna kultura muzyczna imigrantów z Zagłębia Dąbrowskiego w Wierszynie na Syberii s. 209–216; Gacek Gabriela: Muzyczne zakorzenianie się na obcej ziemi. Przemiany w repertuarze tradycyjnym dolnośląskich osadników w latach pięćdziesiątych XX wieku s. 217–230; Kijanowska-Kamińska Luba: Fenomen Opery Śląskiej i „emigracja ekstremalna” s. 231–241; Granat-Janki Anna: Wrocławskie epizody w biografii i twórczości Marty Ptaszyńskiej s. 245–263; Pijarowska Aleksandra: Ryszard Bukowski ekstrawertyk czy introwertyk? Próba analizy osobowości kompozytora s. 265–276; Kienik Tomasz: Symfonicizm i technika koncertująca w twórczości Bolesława Szabelskiego [1896–1979] s. 277–295; Subel Joanna: Wielkie dzieła wokalnie-instrumentalne Johanna Sebastiana Bacha na festiwalu „Wratlavia Cantans” s. 299–320; Starzec-Kosowska Izabella: „Wratlavia Cantans” na ekranie telewizyjnym w latach 1966–2012 s. 321–346; Wolański A.: „Academia” jako palimpsest, czyli trzynaście wcieleń „Tradycji śląskiej kultury muzycznej” s. 347–359.

T. 1. 1977.

4189. VOGEL Beniamin: „Szpinet ze strunami i klawiszami”. Najstarszy zachowany fortepian polski. Zesz. Sandomierskie. R. 21: 2015 nr 39 s. 31–36.

Ignacego Skurskiego z 1774 r. w zbiorach Muzeum Diecezjalnego w Sandomierzu.

4190. WALENTYNOWICZ Katarzyna: Zbigniew Łapiński [ur. 1947]. Historie również niepoważne, czyli Groch z kapustą. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 399, nlb. 1, tabl. 16, il. + dysk optyczny (CD).

4191. WASZCZAK Wojciech: Górnos Śląskie zbiory pieśni kościelnych w latach 1914–2004. *Śląskie Studia Hist.-Teol.* [T.] 48: 2015 z. 2 s. 425–447, sum.

W aneksie spis.

4192. WICIK Kamil: Farben Lehre. Bez pokory. Oraz Leszek Gnoiński i Wojciech Wojda. Kraków 2015 Sine Qua Non 8° ss. 354, nlb. 4, tabl. 8, il. + 1 dysk optyczny (CD).

O polskim zespole punkowym, który powstał w 1986 r.

4193. WIDAK Andrzej: Zabytkowe organy w kościołach Rzeszowa (studium historyczno-instrumentoznawcze). *Resovia Sacra*. R. 22: 2015 s. 349–365, sum.

XVII–XX w.

4194. WIERZBICKI Piotr: Nieboski Chopin. Warszawa 2015 Sic! 8° ss. 199 + 1 dysk optyczny (CD).

4195. WILCZEK-KRUPA Maria: Kilar. Geniusz o dwóch twarzach. Kraków 2015 Znak 8° ss. 415, il. Wojciech Kilar (1932–2013).

4196. WILK Marcin: Tyle słońca. Anna Jantar (1950–1980). Biografia. Red. Dorota Gruszka. Kraków 2015 Znak 8° ss. 397, nlb. 2, il.

Piosenkarka.

4197. WILKIEWICZ Monika, Pater Katarzyna: 30 lat Chóru Kameralnego Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy. Bydgoszcz 2015 Wydaw. Uczelniane Akad. Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego 8° ss. 136, il. Akad. Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy.

4198. WITT Piotr: Przedpiekle sławy. Rzecz o Chopinie. Z przedm. Rafała Blechacza. [Wyd. 1]. Warszawa 2010 Min. Kultury i Dziedzictwa Nar. Departament Dziedzictwa Kulturowego 8° ss. 368, il.

Toż. Wyd. 2, przejrz. i popr. Warszawa 2015 DiG ss. 348, nlb. 1, tabl. 12, il.

4199. WOŹNIAK Krzysztof Paweł: Łódzka piosenka podwórkowa. Hauzeracy idą! *Kronika M. Łodzi*. [R. 24]: 2014 [nr] 4 s. 114–117.

XIX–XX w.

4200. WOŹNIAK Piotr: Osiemnastowieczne organy w diecezji siedleckiej. Siedlce 2015 Wydaw. Uniw. Przyrodniczo-Humanist. 8° ss. 212, nlb. 1, il. (Instrumentarium Diecezji Siedleckiej; t. 5).

4201. WYPYCH-GAWROŃSKA Anna: Muzyka w polskim teatrze dramatycznym do 1918 roku. Cz. 1. Częstochowa 2015 Wydaw. im. Stanisława Podobińskiego Akad. im. Jana Długosza 8° ss. 351, tabl. 4, il. Akad. im. Jana Długosza w Częstochowie.

Toż. Cz. 2: Aneksy. Oprac. Agnieszka Pobratyn. Częstochowa 2015 ss. 105, nlb. 2.

4202. ZAJĄC-KIEDYSZ Aleksandra: 50 i pięć lat Teatru Muzycznego w Gdyni 1958–2013. Gdańsk–Gdynia–Sopot 2015 Wydaw. Uniw. Gdańskiego 8° ss. 326, nlb. 1, tabl. 16, il.

4203. ZIEZIULA Grzegorz: From „Bettly” in French to „Die Schweizerhutte” in German: the foreign-language operas of Stanisław Moniuszko. *Muzyka*. R. 60: 2015 nr 4 s. 69–96, streszcz.

4204. ŻERAŃSKA-KOMINET Sławomira: Opisanie muzyki w relacjach polskich podróżników na Bliski Wschód. *Barok*. [R.] 21: 2014 [nr] 2 s. 125–141, sum.

XVI–XIX w.

4205. ŻMIDZIŃSKI Jakub: Fłojera grała pierwsza. Muzyka w „Na wysokiej połoninie” Stanisława Vincenza a muzyka huculska. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 9: 2015 s. 205–224, sum.

o) Historia sportu i turystyki

Zob. poz. 953, 1827, 1890, 1918, 2777, 2781, 2916, 3027, 3157, 5297, 5507, 5639, 5662, 5667, 6038, 6214, 6261, 6496, 6555, 6591, 6592, 6601, 6637, 6807, 8430, 8448, 8620, 8699, 8716, 8773, 8840, 9088, 9269, 9303, 9362, 9404, 9483, 9584, 9911, 9922, 10021, 10637, 10721–10723, 11139, 11233, 11543, 11545, 11598.

4206. BAŁUC Barbara: Między uzdrowiskami. Wędrówka z Władysławem Krygowskim [1906–1998] po zielonym Beskidzie. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 223–231.

4207. BASIŃSKI Grzegorz: Noty biograficzne zasłużonych zawodników, trenerów i działaczy R.K.S. „Raków” Częstochowa. *Almanach Częstochowy*. [T. 28]: 2015 s. 119–130.

4208. BATKIEWICZ Mieczysław: Z dziejów nowotarskiego Auto Moto Klubu „Gorce”. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 27–40.

Zał. w 1950 r.

4209. BENICEWICZ-MIAZGA Anna: 50 lat 1965–2015 – historia mistrzów. Kielce 2015 ABMprojekt Anna Benicewicz-Miazga; na zlec. Klub Sportowy Vive Tauron Kielce 8° ss. 304, il. Vive Tauron Kielce.

Klub sportowy Vive Tauron Kielce.

4210. BIEDRZYCKI Wojciech: Okruchy historii narciarstwa turystycznego w PTTK. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Wierchy” Centr. Ośr. Turystyki Górskiej PTTK 8° ss. 153, tabl. 17, il. KTN ZG PTTK. (Biblioteka Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK w Krakowie; t. 25).

4211. BOBAKOWSKI Marek: Grzegorz Lato. Łódź 2015 Wydaw. JK 8° ss. 235, tabl. 4, il.

Piłkarz i działacz sportowy (ur. 1950).

4212. BODASZEWSKI Kazimierz, Stadnicki Stanisław: Od Dniestru do Raławii. Prudnik– Opole 2015 Starostwo Pow.; Zakł. Poligraf. Sindruk 8° ss. 200, il.

Klub sportowy z Raławic Śląskich, zał. w 1946 r.

4213. BOGDZIEWICZ Ryszard: Schroniska górskie od Beskidu Śląskiego do Czarnohory w latach 1874–1939. Lublin 2012 Drukarnia i Wydaw. Akademickie WSSP im. Wincentego Pola 4° ss. 343, il.

4214. BRZOZOWSKI Adam: Kolarstwo na Warmii i Mazurach. Olsztyn 2015 Edytor „Wers” 4° ss. 459, nlb. 5, il.

Od 1952 r.

4215. BUBLEWSKI Janusz: Wołomińskie tradycje wodniactwa i sportów wodnych. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 141–148.

XX w.

4216. CHLABICZ Bartłomiej: Arka w Bałtyku, czyli o gdyńskim futbolu słów kilka. *Roczn. Gdyński*. Nr 27: 2015 s. 137–141.

Od 1930 r.

4217. CHOLEWIŃSKI Maciej: Łódź między Widzewem a ŁKS. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 4 s. 191–198.

4218. CHOMICKI Piotr, Nawrocki Karol, Wika Wiesław: Szkice z dziejów pomorskiej piłki nożnej (1903–2015). Gdańsk 2015 Edgar Krebs Anna Manowska 4° ss. 280, tabl. 41, il.

4219. CHRUŚCIŃSKI Zygmunt: Pasiaste serce. Wspomnienia starego piłkarza. Oprac. red. Anna Stokłosa, Barbara Prawdzic-Lewicka. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 150, il.

Autor żył w l. 1899–1952, piłkarz klubu sportowego Cracovia Kraków.

4220. CZADO Paweł, Żurek Beata: Piechniczek. Tego nie wie nikt. Warszawa 2015 Agora 8° ss. 397, nlb. 3, il. (Biblioteka Gazety Wyborczej).

Antoni Piechniczek (ur. 1942), trener piłkarski.

4221. [CZTERDZIESTOLECIE] 40-lecie działalności Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łańcucie. Pod red. Zbigniewa Trzeźniowskiego. Łańcut 2015 Edytorial 8° ss. 173, il.

Treść: Powstanie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łańcucie s. 9–11; Kadra pracownicza w 40-leciu Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łańcucie s. 12–18; Powstanie i rozwój miejskiej bazy sportowo-rekreacyjnej w Łańcucie w latach 1975–2014 s. 19–38; Aktualna baza Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łańcucie s. 39–44; Działalność merytoryczna na rzecz rozwoju sportu i rekreacji w Łańcucie w latach 1975–2014 s. 45–166; Posłowie s. 167; Aneks. Wykaz pracowników Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łańcucie zatrudnionych w latach 1975–2014 s. 168–172; Dyrektorzy Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łańcucie w latach 1975–2014 s. 173.

4222. [DĄBROWSKI Jerzy]: 60 lat w Żeglarskim Klubie Turystycznym PTTK „Rejsy”. Wspomina ...
Wyd. 2, uzup. Warszawa 2015 [b.w.] 8° ss. 144, il.

W Warszawie.

4223. DOBRUSZEK Wiesław: Żużlowy leksykon ligowy. T. 6: (1970–1972). Leszno 2015 Firma
Wydaw. „Danuta” 16° ss. 180, il.

Toż. T. 7: (1973–1975) ss. 176, il.

T. 1. 2012.

4224. DROBIK Andrzej: Bolko Kantor. Prawy prosty. Ustroń–Cieszyn 2015 Oficyna Drukarsko-
Wydawnicza „Akant” 8° ss. 128, il.

Adolf Kantor (1910–1992), bokser.

4225. DYLAŃG Dariusz: Filia TT i Oddział PTT we Lwowie – geneza i karpacka działalność. *Watra*.
[T.] 12: 2015 s. 9–20.

XIX–XX w.

4226. DZIEDZIC Marcin: Kłodzkie Towarzystwo Górskie 1881–1945. Wrocław 2013.

Rec.: Ruchniewicz Małgorzata, *Zesz. Muzeum Ziemi Kłodzkiej*. [Z.] 13: 2015 s. 197–202.

4227. DZIEKANOWSKI Dariusz: Dziekan. Autobiografia. Współpr. Arkadiusz Nakoniecznik.
Warszawa 2015 Akurat-Muza 8° ss. 246, nlb. 6, il.

Piłkarz (ur. 1962).

4228. ELJASZEWICZ Jan: Z dziejów ruchu sportowego w Pruszkowie w latach 1916–1974. Pruszków
2015 Książnica Pruszkowska im. Henryka Sienkiewicza 8° ss. 123, il.

4229. FILIPIUK Jerzy: Klub Sportowy „Bronowianka” 1935–2015. Kalendarium. *Bronowickie Zesz.*
Hist.-Liter. Z. 34: 2015 s. 29–31.

W Krakowie.

4230. GOKSIŃSKI Jan, Piątek Jacek: Frekwencja w polskich ligach. Lata 1950–2015. Warszawa 2015
PZI Softena 8° ss. 367, il. (Historia Polskiego Sportu) (Piłkarska Półka Goxo).

4231. GOLICKA-JABŁOŃSKA Małgorzata: Jubileusz Andrzeja Wilczkowskiego. Nie chcę świecić
światłem odbitym. *Kronika M. Łodzi*. [R. 24]: 2014 [nr] 4 s. 88–91.

Pisarz-alpinista ur. 1931 r.

4232. GOLICKA-JABŁOŃSKA M.: Tadeusz Nowak (1919–2015). Zawodnik, trener, społecznik.
Kronika M. Łodzi. [R. 24]: 2014 [nr] 4 s. 135–136.

4233. JANICKA Małgorzata: „Zawsze mogłam na nim polegać”. Wspomnienie o Macieju Berbecie
[1954–2013]. *Wierchy*. R. 79: 2013 [dr.] 2015 s. 15–18.

Himalaista.

4234. JANUSIK Włodzimierz: Mirosław Przychodni (1947–2014): martwym na pamiątkę, żyjącym ku
przestrodze. *Pam. Pol. Tow. Tatrzańskiego*. T. 23: 2014 [dr.] 2015 s. 251–252.

Alpinista.

4235. JASTRZĘBSKI Cezary: Początki turystyki na Świętym Krzyżu. *Debaty Świętokrzyskie*. Vol. 1: 2014 s. 147–154.

Od 1792 r.

4236. JAWOR Stanisław Jan: Legenda Sudetów Tadeusz Steć. *Życie i śmierć 1925–1993*. Warszawa 2013. Rec.: Rzeczycki Tomasz, *Roczn. Jeleniogórski*. T. 47: 2015 s. 297–298.

4237. KALENDOVSKY Jan, Lissowski Tomasz, Witczak Krzysztof Tomasz: Henryk Kahane [1906–?] – zapomniany mistrz szachowy. *Przegl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 75–93, sum.

4238. KAPŁON Jerzy: Schroniska Tatrzańskiego Towarzystwa Narciarzy na Kalatówkach. *Watra*. [T.] 12: 2015 s. 113–134.

Pierwsze budowane od 1911 r.

4239. KITA Artur: Koniński Klub Piłkarstwa Kobiecego „Medyk-Polomarket” Konin (1985–2015). 30 lat. Konin 2015 Drukarnia Braci Wielińskich 8° ss. 468, il.

4240. KLIMA Kazimierz: Klub Sportowy „Bronowianka”. *Bronowickie Zesz. Hist.-Liter. Z.* 34: 2015 s. 15–18.

W Krakowie, od 1935 r.

4241. KOŁODZIEJCZYK Krzysztof: Rozwój sieci szlaków turystycznych wzdłuż granicy polsko-czeskiej w Sudetach w latach 1945–2013. *Prace Geograf. Z.* 136: 2014 s. 81–101, sum.

4242. KONIECZNIAK Janusz: Encyklopedia schronisk tatrzańskich. Wyd. 2 rozsz., i zaktualizowane. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Wierchy” Centr. Ośr. Turystyki Górskiej PTTK 8° ss. 560, il.

Wyd. 1. 2010.

4243. KONIECZNIAK J.: Morskie Oko. Schronisko PTTK im. Stanisława Staszica. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Wierchy” Centr. Ośr. Turystyki Górskiej PTTK 8° ss. 42, il. (Nasze Schroniska).

4244. KOWALIK Tomasz: Łącko i krajoznawstwo – w jednym. *Almanach Łącki*. Nr 23: 2015 s. 110–118.

4245. KOZŁOWSKI Maciej: Naród wybrany – Cracovia pany. Z wielokulturowej historii polskiego sportu. Warszawa–Kraków 2015 Stow. Nigdy Więcej 8° ss. 81, il.

XIX–XX w.

Rec.: Rudnicki Szymon: Cracovia Żydy. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 3 s. 741–743.

4246. KUKUCZKA Jerzy: Challenge the vertical. Katowice 2015 The Great Man Foundation 8° ss. 260, tabl. 28, il. + dysk optyczny (DVD).

Wspomnienia himalaisty (1948–1989).

Tyt. wyd. oryg.: *Mój pionowy świat*. Katowice 1995.

4247. KULTURA skrzydłami pisana. W 70-lecie szybownictwa polskiego na Dolnym Śląsku. Pod red. Stanisława Januszewskiego. Wrocław–Księginice 2015 Fund. Otwartego Muzeum Techniki; Avia-Projekt 8° ss. 516, nlb. 4, il.

Treść: Januszewski S.: Wstęp s. 9–20; Lotnictwo na Dolnym Śląsku s. 21–90; Modelarstwo lotnicze s. 91–106; Spadochroniarstwo s. 107–134; Lotnictwo i paralotniarstwo s. 135–162; Kształcenie kadr lotniczych s. 163–266; Przemysł dla lotnictwa i kosmonautyki s. 267–394; Kobiety w lotnictwie s. 395–468; Dziedzictwo materialne kultury lotniczej Dolnego Śląska s. 469–516.

4248. MACIASZEK Michał: Historia nowotarskiej strzelnicy Ligi Obrony Kraju. Cz. 1. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 75–86.

4249. MACIEJ Sieczka przewodnik pierwszy z pierwszych. Pod red. Wiesława A. Wójcika i Janusza Konieczniaka. Kraków 2014.

Rec.: Łoboz Małgorzata: „Rzeźbiłeś słowem Tatr skalisty wątek” – Maciej Sieczka i jego kontynuatorzy. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 9: 2015 s. 275–276.

4250. MAKUCH Stanisław: Sport zapaśniczy w Skarżysku-Kamiennej w latach 1952–2010. (Zarys historii). Skarżysko-Kamienna 2015 Muzeum im. Orła Białego 8° ss. 59, il.

4251. MAŁECKI Damian: Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” – droga do zwycięstwa. Od „Sokoła” lwowskiego do Okręgu Leszczyńskiego. Kraków 2014 Kasper 8° ss. 240, il.

XIX–XX w.

4252. MICHALAK Tomasz: Sport Lubrańca w fotografii i dokumencie. Redecz Krukowy 2014 Krukowiak 8° ss. 395, il. (Kujawy Prozą i Wierszem Malowane... Kraina Prastara; t. 65).

Toż. Wyd. 2. Lubraniec–Włocławek 2015 „Expol” P. Rybiński, J. Dąbek ss. 379, il. XX–XXI w.

4253. MICHALAK T.: Z Lubrańca i okolic na stadiony Polski i świata. T. 1. Lubraniec– Włocławek 2015 „Expol” P. Rybiński, J. Dąbek 8° ss. 126, il.

XX w.

4254. MIKOS VON ROHRSCHEIDT Armin: Szlak Piastowski w przebudowie. Struktura, zarządzanie, oferta kulturowo-turystyczna. Kraków 2013 Proksenia 8° ss. 445, nlb. 1, il. (Monografie o Tematyce Turystycznej; 18).

Rec.: Danielewski Marcin, *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 311–319.

4255. MUSIAŁOWICZ Ryszard: O Ryszardzie Bosku. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 319–328.

Siatkarz i działacz sportowy (ur. 1950).

4256. MYTNIK Tadeusz H.: Zdarzyło się nad Rabą. Historia Ogniska TKKF „Raba”. Bochnia 2015 Ognisko Tow. Krzewienia Kultury Fizycznej „Raba” 8° ss. 357, il.

W Bochni, po 1945 r.

4257. NA TLE nieba. Wspomnienia polskich wspinaczy z Tatr, Alp i Kaukazu. [Aut.] Maciej Bernatt, Stanisław Biel, Zbigniew Jurkowski, Janusz Kurczab; słowo wstępne Leszek Cichy. Warszawa 2015 Wydaw. Sklepu Podróżnika 8° ss. 233, nlb. 2, tabl. 17, il.

XX w.

4258. ORDYŁOWSKI Marek: Model rozwoju turystyki i rekreacji ruchowej w Polsce i na Dolnym Śląsku po II wojnie światowej 1945–2012. Wrocław 2015 Wydaw. Nauk. Dolnośląskiej Szkoły Wyższej 8° ss. 158, il., sum.

4259. [PIĘĆDZIESIĄT] 50 niesamowitych wojaży „Jantara” Racot. Barcelona 1992 – Londyn 2012. Pod red. Wojciecha Ziemiaka. Kościan 2015 Przeds. Wydawniczo-Usługowe „Tęcza” 4° ss. 232, il.

Klub sportowy.

4260. PŁOMIŃSKI Arkadiusz: Sport w województwie sieradzkim w latach 1975–1998. Częstochowa 2015 Wydaw. im. Stanisława Podobińskiego Akad. im. Jana Długosza 8° ss. 388, il., sum. Akad. im. Jana Długosza w Częstochowie.

4261. POGONOWSKI Sławomir: GKS „Górnik” Łęczna – jubileuszowo. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 27: 2014 s. 70–80.

35-lecie klubu sportowego.

4262. RAMOTOWSKI Jerzy: Akiba Rubinstein – król królewskiej gry. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 261–270, sum.

Szachista (1880–1961).

4263. REMISZEWSKI Ryszard M[arian]: W 120 rocznicę powstania Oddziału Towarzystwa Tatrzańskiego w Szczawnicy. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 135–142.

4264. ROKOSZ Mieczysław: Czesław Klimczyk (1935–2014). Żył górami. *Pam. Pol. Tow. Tatrzańskiego*. T. 23: 2014 [dr.:] 2015 s. 247–250.

4265. RYBICKI Czesław: Działalność żydowskich stowarzyszeń gimnastyczno-sportowych w Łomży do 1941 r. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 7–48, sum.

4266. SAWICKI Krzysztof: Towarzystwo Karkonoskie RGV. Najstarsza organizacja górską. *Roczn. Jeleniogórski*. T. 47: 2015 s. 204–219.

Lata 1880–1945; reaktywowane w 1951 r.

4267. SIEKANIEC Jan, Brudnik Tadeusz: LKS Zarzewie Prudnik. [T.] 1: Droga do mistrzostwa. Prudnik–Opole 2015 Starostwo Pow.; Zakł. Poligraf. Sindruk 8° ss. 200, il.

W l. 1956–1989.

4268. SZCZEPAŃSKI Dominik: Na oceanie nie ma ciszy. Biografia Aleksandra Doby [ur. 1946], który przepłynął kajakiem Atlantyk. Warszawa 2015 Agora 8° ss. 334, nlb. 2, il.

4269. SZKICE z historii i współczesnego zarządzania aktywnością ruchową człowieka. Praca zbiorowa. Pod red. Grzegorza Bielca i Andrzeja Nowakowskiego. Rzeszów 2015 RS Druk 8° ss. 233, il., sum.

Z treści: Bielec G.: Struktury organizacyjne sportu, turystyki i rekreacji w czasach Drugiej Rzeczypospolitej (1918–1939) s. 11–31; Zaborniak Stanisław: Rozwój Polskich Kolei Państwowych i ich wpływ na zasięg turystyki w Drugiej Rzeczypospolitej (1918–1939) s. 32–46; Zaborniak S.: Działalność Ligi Popierania Turystyki w Polsce w latach 1935–1939 s. 47–63; Pleśniak Angelika: Działalność prozdrowotna Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Galicji przed rokiem 1914 s. 67–79; Bielec G.: Rozwój światowej akrobatyki w aspekcie historycznym s. 80–96; Nitka Marta: Zarys dziejów kultury fizycznej w Krośnie (1892–2007) s. 97–106; Nowakowski A.: Ewolucja struktur organizacyjnych wychowania fizycznego studentów w Polsce s. 107–121; Pasko Artur: „Przygotowania” Polski do Igrzysk Olimpijskich w Los Angeles w 1984 r. s. 122–132; Nitka Marta: Zarządzanie kulturą fizyczną w mieście Krośnie w okresie samorządu terytorialnego (po 1990 r.) s. 135–158; Jaworski Jarosław: Organizacja kultury fizycznej w gminie miejskiej Wadowice w kontekście historycznym ze szczególnym uwzględnieniem lat 2006–2011 s. 159–186.

4270. TRAWIŃSKA Teresa, Zygiewski Zbigniew: Kanał Bydgoski w bydgoskich przewodnikach turystycznych. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 313–342, sum., Zsfg.

XVIII–XXI w.

4271. TRUPINDA Janusz: KS Gedania – klub gdańskich Polaków (1922–1953). Gdańsk 2015 Oskar; Muzeum Hist. M. Gdańska 8° ss. 500, nlb. 2, il.

4272. TURYSTYCZNE rajdy narciarskie PTTK w Karkonoszach 1953–2015. Red. Andrzej Mateusiak; współpr. Witold Szczudłowski, Krzysztof Tęcza. Bukowiec 2015 Zw. Gm. Karkonoskich. Pałac Bukowiec 8° ss. 75, il. Region. Pracownia Krajozn. Karkonoszy. (Zeszyty Historyczne; 3).

4273. TURYSTYKA szkolna i schroniska młodzieżowe regionu jeleniogórskiego w 30-leciu 1975–2005. Oprac. pod red. Zdzisława Gasza. Wyd. 2. Jelenia Góra 2015 Wydaw.-Poligrafia Ad Rem 8° ss. 180, il. Wyd. 1. 2005.

4274. VORBRICHT Krzysztof Konstanty: Wspomnienia. 80 lat Sekcji Żeglarskiej Akademickiego Związku Sportowego w Poznaniu. Słowo wstępne Wojciech Lipoński; wspomnienia Włodzimierz Głowacki, Anna Serafinowska, Edmund Szalek; współaut. Barbara Podejma. Poznań 2014.

Rec.: Jakubowska Zuzanna, *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 119–120.

4275. WIELKA Lechia moich marzeń. Pamięci Tadeusza Duffeka „Dufa” (1968–2005) w 10 rocznicę śmierci. Pod red. Karola Nawrockiego, Jarosława Wąsowicza. Gdańsk 2015 Zakł. Poligraficzny Henryk Górowski 8° ss. 220, il.

Klub piłkarski i jego legendarny kibic.

4276. WITKOWSKI Tadeusz: Czołowi lekkoatleci środkowej Polski. Kutno 2015 Tow. Przyj. Ziemi Kutnowskiej 8° ss. 92, il.

XX–XXI w.

4277. ZAJĄCZKOWSKI Józef Maciej: Kolarstwo polskie. Kronika ilustrowana. T. 1: 1976–1981. Wrocław 2015 Firma Wydawniczo-Handlowa „ANKO Wrocław” 4° ss. 445, il.

Toż. T. 2: 1982–1985. Wrocław 2015 ss. 429, il.

4278. ZAWADA Andrzej: Tatry, Alpy. Wspinaczki 1955–1968. Oprac. Anna Milewska. Warszawa 2015 Fund. Himalaizmu Pol. im. Andrzeja Zawady 8° ss. 156, il. (Pisma różne i listy; t. 3).

4279. ZAWADA Krzysztof: Akrobatyka sportowa na Pomorzu Zachodnim. Szczecinek 2015 Samorządowa Agencja Promocji i Kultury 8° ss. 64, il.

W okresie PRL i III RP.

4280. ŻAK Piotr: Historia polskiego sportu. Wyd. 2. Bielsko-Biała 2015 Dragon 4° ss. 95, nlb. 1, il. (Historica).

Wyd. 1. 2010.

3. POSZCZEGÓLNE ZAGADNIENIA

a) Zagadnienia kultury materialnej

Zob. poz. 1819, 3195, 6668, 6674, 6816, 6869, 6880, 6990, 7063, 7151, 8770.

4281. ADAMIAK Marcin, Zdaniewicz Radosław: Żelazna sztaba ze zbiorów Muzeum w Gliwicach. *Acta Militaria Mediaevalia*. T. 11: 2015 s. 215–224, sum.

XV/XVI w.

4282. ANTOSIK Łukasz: Średniowieczne tekstylia archeologiczne z terenu ziemi wieluńskiej. *Roczn. Wieluński*. T. 15: 2015 s. 31–40, sum.

4283. AUCH Michał: Wczesnośredniowieczne naczynia szklone z terenu zachodniej Małopolski. *Archeologia Polski*. T. 57: 2012 z. 1/2 s. 199–246, sum.

4284. BARYLEWSKA-SZYMAŃSKA Ewa: „Rzeczy gdańskie” w domach mieszczan warszawskich w drugiej połowie XVIII wieku. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 105–124, sum., Zsfg.

Wyposażenie domów.

4285. BIS Magdalena: Późnośredniowieczne i wczesnonowoczesne naczynia białe z Solca nad Wisłą. Warszawa 2014 Wydaw. IAI PAN 8° ss. 301, nlb. 2, il., sum. + dysk optyczny (CD-ROM). IAI PAN. (Vetera et Nova. Opracowanie źródeł archeologicznych z zasobów IAE PAN nowymi metodami badawczymi; t. 1).

XIV–XVII w.

4286. BŁAŻEJEWSKI Artur: A brooch from Wrocław area. A contribution to the research on the migration period in south-west Poland. *Slavia Antiqua*. T. 56: 2015 s. 171–182, streszcz.

4287. BOROŃ Tomasz, Winiarska-Kabacińska Małgorzata: Analiza wyposażenia grobowego w kulturze ceramiki sznurowej na przykładzie pochówku szkieletowego z Nieborowej na Polesiu Lubelskim. *Archeologia Polski*. T. 59: 2014 z. 1/2 s. 209–230, sum.

4288. BUGAJ Michał, Kajkowski Kamil: Sztylet z miejscowości Głuszyno z Pomorza Środkowego. *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: *Archeologia*: 2013 [dr.:] 2015 s. 277–283, sum.

4289. CELAREK Aleksander: Kaszubskie łodzie. Wyd. 4, popr. i uzup. Gdańsk 2015 Oskar 8° ss. 160, il., sum.

XIX–XX w.

Wyd. 1. pt.: Rybackie łodzie żaglowe z wybrzeży Kaszub. Gdańsk 1987.

4290. CHOYNOWSKI Maciej: Z badań nad meblami stanisławowskimi; konsola i stół konsolowy – stałe elementy architektoniczne paradnego wnętrza. *Kronika Zamkowa*. [Nr] 1(67): 2014 [dr.:] 2015 s. 151–200, sum.

4291. CNOTLIWY Eugeniusz: Przedmioty z poroża i kości z Janowa Pomorskiego. Elbląg 2013.

Rec.: Kowalska Anna B[ogumiła], *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: *Archeologia*: 2013 [dr.:] 2015 s. 351.

4292. CZY w Gnieźnie wszyscy jeździli na łyżwach? Łyżwy z osady Targowisko w Gnieźnie – przyczynek do sposobów ich użytkowania w okresie średniowiecza i nie tylko. [Aut.] Kamilla Waszczuk, Daniel Żychliński, Robert Prawniczak, Piotr Pachulski. *Slavia Antiqua*. T. 55: 2014 s. 179–209, sum.

4293. DRAŹKOWSKA Anna: Ozdoby i nakrycia głowy na ziemiach polskich od X do końca XVIII wieku. Toruń 2012.

Rec.: Wszyńska Anna: Synteza jako zło konieczne? Kilka uwag w kontekście... *Modus*. [T.] 14: 2014 s. 267–272.

4294. DRUŻYŁOWSKI Edward, Śledzik-Kamiński Rafał: Portret Mężczyzny z Oleśnicy. *Miscellanea Oleśnickie*. Nr 2: 2015 s. 49–53.

Zdobiący główkę fajki, 2. poł. XIX w.

4295. EKSPERYMENTALNY rejs replikami dłubanek z X wieku rzeką Odrą z Opolą do Wolina w 2003 roku. *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: Archeologia: 2013 [dr.:] 2015 s. 451–460.

4296. FILINGER Daria: Naczynie ceramiczne z wykopalisk na Starym Rynku w Bydgoszczy – próba określenia funkcji. *Mater. do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu*. Z. 18: 2015 s. 11–14.

4297. FLOREK Marek: Wykopaliska w magazynie. Wczesnośredniowieczny rogowy grot strzały ze Wzgórza Zamkowego w Sandomierzu. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 75–78.

4298. FUDZIŃSKI Mirosław, Fudziński Piotr: Archeologia z gdyńskich lasów. *Roczn. Gdyński*. Nr 27: 2015 s. 38–47.

4299. GEDL Marek: Die Lanzenspitzen in Polen. Stuttgart 2009.

Rec.: Urban Joanna, *Archeologia Polski*. T. 58: 2013 z. 1/2 s. 241–251.

4300. GEDL M.: Die Pfeilspitzen in Polen. Mainz-Stuttgart 2014.

Rec.: Bugaj Urszula, *Archeologia Polski*. T. 60: 2015 s. 193–197.

4301. GÓRECKI Janusz: Ze studiów nad zagadnieniem napływu przedmiotów proveniencji bizantyńskiej na ziemię Polski na przykładzie Ostrowa Lednickiego. *Archeologia Polski*. T. 58: 2013 z. 1/2 s. 89–114, sum.

4302. GRUSZKA Bartłomiej, Pawlak Ewa, Pawlak Paweł: Zespoły ceramiczne ze starszych faz wczesnego średniowiecza na wybranych stanowiskach Środkowego Nadodrza w świetle najnowszych wyników datowań przyrodniczych. *Archeologia Polski*. T. 58: 2013 z. 1/2 s. 171–198, sum.

4303. GRZEGORCZYK Andrzej: Okrągłe fibule tarczowe z ornamentem wytłaczanym w grupie olsztyńskiej. Rzeszów 2015 Oficyna Wydawnicza „Zimowit” 4° ss. 149, nlb. 1, il., Zsfg. Fund. Rzeszowskiego Ośr. Archeol., Inst. Archeol. Uniw. Rzeszowskiego. (Collectio Archaeologica Ressoiviensis; t. 34).

4304. GUMIŃSKI Witold: Wyposażenie symboliczne w grobach łowców-zbieraczy epoki kamienia na cmentarzysku Dudka na Mazurach. *Archeologia Polski*. T. 59: 2014 z. 1/2 s. 121–186, sum.

4305. HUML Irena: „Mebel idealny” warszawskiej firmy Krąkowskich. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 4 s. 573–586, sum.

Lata 1908–1914.

4306. IN GREMIO – in praxi. Przedmioty skórzane na co dzień i od święta. Red. Anna B[ogumiła] Kowalska. Szczecin 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 268, il., sum. Muzeum Nar. w Szczecinie.

Z treści: Kowalska A. B.: Średniowieczne rzemiosło obuwnicze na Pomorzu. Zarys problematyki s. 13–27; Wywrot-Wyszowska Beata: Uwagi na temat recyklingu oraz napraw i przeróbek wyrobów skórzanych w późnośredniowiecznym Kołobrzegu s. 29–44; Ceynowa Beata: Średniowieczna tradycja darów miłosnych na przykładzie bogato dekorowanych toreb skórzanych z Gdańska s. 75–96; Możdyńska-Nawotka Małgorzata, Jędrysek-Skotnicka Diana: Od dworskiego splendoru do inspiracji antykiem. Obuwie dziecięce z XVIII i początku XIX wieku w kolekcji Muzeum Narodowego we Wrocławiu s. 97–130; Bartczak Anna: Szczecińskie rzemiosła i przemysły skórzane w XVIII i XIX wieku w życiu gospodarczym miasta s. 133–141; Gwiazdowska Ewa: Niedaleko pada jabłko od jabłoni. Przedmioty skórzane na rysunkach i szkicach Augusta Ludwika Mosta [1807–1883] s. 143–178; Pawłowska Agnieszka: Godła cechów pomorskich jako źródła do historii skórnicstwa s. 179–187; Karwowska Iwona: Wyroby skórzane i narzędzia do ich produkcji w zbiorach Działu Etnografii Pomorza Muzeum Narodowego w Szczecinie s. 191–207; Kowalska A. B., Radek Teresa: Uwagi na temat średniowiecznego garbarstwa w świetle źródeł archeologicznych i analiz zoologicznych. Przykład Szczecina s. 227–245.

4307. JASIEŃKO Jerzy, Nowak Tomasz, Karolak Anna: Historyczne złącza ciesielskie. Historical carpentry joints. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 40: 2014 s. 58–82.

Tekst równol. pol., ang.

4308. JODŁOWIEC-DZIEDZIC Anna: Ubiór Żydów polskich w świetle przepisów prawa państwowego i kościelnego. *Prace Hist.-Archiw.* T. 27: 2015 s. 63–75, sum.

4309. KARKOCHA Małgorzata: Zabytkowe dzwony kościelne na terenie diecezji kieleckiej. Warsztaty i twórcy. *Przeł. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 2 s. 177–208, sum.

XIV–XIX w.

4310. KOLENDA Justyna: Okucia z wczesnośredniowiecznego grodu w Miliczu. *Archeologia Polski*. T. 58: 2013 z. 1/2 s. 129–141, sum.

4311. KOTOWICZ Piotr N.: Topory wczesnośredniowieczne z ziem polskich. Katalog źródeł. Rzeszów 2014.

Rec.: Kowalówka Agnieszka, *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 11 z. 1: *Archeologia*: 2014 [dr.:] 2015 s. 197–198.

4312. KOWALCZYK Andrzej: Zbiornik retencyjny w Przebędowie koło Murowanej Gośliny. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 3 s. 102–106.

Odkrycia archeologiczne.

4313. KOWALCZYK-HEYMAN Elżbieta: Znaleźisko kolejnej średniowiecznej rękodzielnictwa antropomorficznej w Polsce. *Kw. Historii Kultury Mater*. R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 625–636, sum.

Znaleziona w Cieszynie w 2000 r., obecnie w zbiorach Muzeum Śląska Cieszyńskiego.

4314. KOWALSKA Katarzyna: Gajew, pow. kutnowski – nowe stanowisko kultury przeworskiej w dorzeczu Bzury. *Wiadom. Archeol.* T. 65: 2014 s. 222–235, sum.

4315. KRAHEL Marta: Typowe zabytki szutnictwa wczesnośredniowiecznego ze stanowiska 3 w Wolinie. *Slavia Antiqua*. T. 56: 2015 s. 231–255, sum.

4316. KRIEGSEISEN Jacek: Podróżny komplet sztućców wykonany przez Johanna Bartolomowicza – złotnika z Lidzbarka Warmińskiego. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 1 s. 93–104, sum.
Pomiędzy l. 1694–1710.
4317. KRYSZTOFIK Teresa: Okucie ze znakiem Ruryka znalezione w Gieczu. *Archeologia Polski.* T. 58: 2013 z. 1/2 s. 115–127, sum.
Z okresu średniowiecza.
4318. KUCZKOWSKI Andrzej: Średniowieczny topór żelazny z okolic Świdwina, pow. świdwiński. *Mater. Zachodniopomorskie. Nowa Seria.* T. 11 z. 1: *Archeologia*: 2014 [dr.:] 2015 s. 181–184, sum.
4319. KUFEL-DIAKOWSKA Bernadeta, Skuła Marcin: Life and afterlife of tools: Axes of the Corded Ware culture in porpho-functional analysis. *Sprawozd. Archeol.* [T.] 67: 2015 s. 57–65.
Brozec (woj. opolskie), kultura ceramiki sznurkowej, III tysiąclecie pne.
4320. KURASIŃSKI Tomasz: Wiadro obite blaszanymi okuciami z wczesnośredniowiecznego cmentarzyska w Glinnie w świetle dotychczasowych znalezisk europejskich. *Slavia Antiqua.* T. 56: 2015 s. 197–214, sum.
4321. LIS Aleksandra: Naczynia ceramiczne ze stanowiska nr 3 (kościół św. Wacława) w Radomiu. *Radomskie Studia Humanist.* T. 2: 2015 s. 27–47, sum.
4322. LITURGICZNY grzebień z Ostrowa Lednickiego. Studium analityczne. Red. nauk. Janusz Górecki, Andrzej M[arek] Wyrwa. Wyd. 2, popr. Lednica 2015 Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy 8° ss. 107, nlb. 1, il., sum. Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. (Biblioteka Studiów Lednickich. Ser. C: *Dissertationes ad fontes spectantes*; t. 4).
Wyd. 1. 2012.
4323. ŁYCZAK Monika: Skarbonki ceramiczne z krakowskich badań archeologicznych. *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 10: 2015 s. 249–259, sum.
XIV–XIX w.
4324. MAJEWSKI Marcin: Renesansowe kafle zachodniopomorskie. Studium z historii ogrzewania wnętrz mieszkalnych. Stargard–Szczecin 2015 Muzeum Archeol.-Hist. 8° ss. 333, il., sum., Zsfg.
XVI–XVII w.
4325. MAJOREK Magdalena: Pasy kontuszowe z wstępnych badań archeologiczno-inwentaryzacyjnych krypt kościoła pw. Imienia NMP w Szczuczynie. *Studia Łomżyńskie.* T. 24: 2013 s. 199–210, sum.
XVIII w.
4326. MAŁOCHA Joanna: Analiza technologiczno-chronologiczna średniowiecznej ceramiki z zamku „Lipowiec”. *Nasza Przeszłość.* T. 123: 2015 s. 5–52, sum.
4327. MIECZNIKOWSKI Zbigniew: Kamienna buława kanelurowana ze zbiorów Muzeum Mazowieckiego w Płocku. *Nasze Korzenie.* Nr 8: 2015 s. 14–17.
Wczesna epoka brązu, II tysiąclecie p.n.e.

4328. OD EPOKI brązu do czasów nowożytnych. Wybrane odkrycia i znaleziska. Red. Jan Chochorowski. Kraków 2015 Krakowski Zespół do Badań Autostrad 4° ss. 470, nlb. 2, tabl. 3, il., sum. (Via Archaeologica. Źródła z badań wykopaliskowych na trasie autostrady A4 w Małopolsce).

Treść: Przybyła Marcin M., Byrska-Fudali Małgorzata: Znaleźisko idola chlebkowatego ze stanowiska 15 w Krakowie-Bieżanowie s. 11–18; Kalicki Tomasz, Czerniak Radosław: Geoarcheologiczne badania wczesnołużyckiego stanowiska 1/26 w Brzeziu, w pow. wielickim s. 19–30; Blajer Wojciech, Chochorowski J.: Skarb przedmiotów brązowych i żelaznych z stanowiska nr 2 w Aleksandrowicach, w pow. krakowskim s. 31–68; Zastawny Albert, Rodak Justyna: Skarb z Aleksandrowic – od odkrycia po rekonstrukcję s. 69–79; Dzięgielewski Karol: Południowa rubież kultury pomorskiej i trajektorie łużyckopomorskiej transformacji kulturowej w świetle badań w okolicach Krakowa s. 81–113; Bodzek Jarosław: Monety rzymskie znalezione w Aleksandrowicach (kompleks stanowisk 2 i 3), pow. krakowski, woj. małopolskie s. 115–129; Biborski Andrzej, Biborski Marcin: Konserwatorskie analizy monet rzymskich z Aleksandrowic, woj. małopolskie s. 131–135; Naglik Ryszard: Gliniana figurka antropomorficzna z Aleksandrowic, gm. Zabierzów, pow. krakowski s. 137–156; Rodak J.: Gliniana główka konia z okresu wpływów rzymskich ze stanowiska 11 w Krakowie-Kurdwanowie s. 157–160; Rodak J.: Piec garncarski z okresu wpływów rzymskich z Krakowa-Kurdwanowa, stan. 9 s. 161–166; Rodak J.: Sprzączka do pasa z okresu wędrówek ludów z Krakowa-Kurdwanowa, stan. 9 s. 167–169; Poleski Jacek, Rodak J.: Wczesnośredniowieczny skarb przedmiotów żelaznych z Krakowa-Kurdwanowa s. 171–200; Chudzińska Barbara: Twarzowy dzban z Zakrzowca, stan. 6, pow. wielicki. Przyczynek do badań nad średniowieczną ceramiką zdobioną motywami antropomorficznymi s. 201–218; Chudzińska B. [i in.]: Na rozdrożu, czyli o węźle bieżeńskim kilka wieków temu s. 219–257; Ginter Bolesław: Skałki i krzemienie krzesiwkowe: analiza nowożytna wyrobów krzemienych ze stanowisk 2 i 3 w Aleksandrowicach, w pow. Krakowskim s. 287–310; Dzięgielewski K., Nowak Marek, Dzięgielewska Magdalena: Osadnictwo prehistoryczne w dolinie Podłęzanki w świetle wyników badań wykopaliskowych na stanowisku 22 w Podłężu, pow. wielicki s. 311–470.

4329. ORŁOWSKA Justyna: Kilka słów na temat schyłkowopaleolitycznego harpuna z Rękawczyna. *Nasze Korzenie*. Nr 9: 2015 s. 19–21.

Ze zbiorów Działu Archeologii Muzeum Mazowieckiego w Płocku, znaleziony w 1931 r.

4330. PAJAŁ Katarzyna: O dwóch zagadkowych fotelach w Muzeum Powiatowym w Nysie. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 4 s. 179–189.

XV/XVI w.

4331. PASZKOWSKA Róża: Narzędzia kościane z wczesnośredniowiecznego Radomia, stanowiska 1 i 2. *Radomskie Studia Humanist.* T. 2: 2015 s. 11–26, sum.

4332. PAWLIKOWSKI Maciej, Słowiczek Edyta: Badania mineralogiczne-petrograficzne kaflki z krakowskich pieców. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 441–464, sum.

XV–XX w.

4333. PETRUS Anna: Szkandela biskupia Adama Stanisława Grabowskiego [1698–1766]. *Studia Waweliana*. T. 16: 2015 s. 143–150, sum.

Zakupiona do zbiorów wawelskich w 1984 r.

4334. PIORUN Patrycja: Elementy rzędu końskiego w kulturze sudowskiej. *Pruthenia*. T. 9: 2014 s. 65–108, sum., Zsfg.

4335. PORZEZIŃSKI Antoni: „Importowane” naczynia typu Tornow i Gross Raden na stanowiskach 2 i 2a w Cedyni, woj. zachodniopomorskie. *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 11 z. 1: *Archeologia*: 2014 [dr.:] 2015 s. 107–121, sum.

IX–X w.

4336. PRZYMORSKA-SZTUCZKA Magdalena: Rękawiczki z badań archeologicznych w kryptach kościoła pw. Imienia NMP w Szczuczynie. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 211–219, sum.

4337. PUROWSKI Tomasz: Wyroby ze szkła i „szklistego fajansu” odkryte na cmentarzysku kultur łużyckiej i regionalnej grupy kręgu halsztackiego w Domasławiu, pow. wrocławski. *Archeologia Polski*. T. 58: 2013 z. 1/2 s. 23–87, sum.

4338. RAKOCZY Małgorzata: Średniowieczna plansza do gry z Ostrowa Tumskiego we Wrocławiu. *Śląskie Sprawozd. Archeol.* T. 57: 2015 s. 249–260, abstr.

4339. RAPP Piotr: Zabytkowe dzwony – zagadnienia mechaniki i napędu. Historical bells – mechanics and drive problems. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 40: 2014 s. 41–57.

Tekst równol. pol., ang.

4340. RATAJCZYK Zdzisława: Jednak ostrogi – brązowe okucia typu lutomierskiego w świetle najnowszych badań na cmentarzysku w Ciepłym, gm. Gniew. *Slavia Antiqua*. T. 54: 2013 s. 287–305, sum.

4341. ROGOZIŃSKI Andrzej: Płockie zegary. *Nasze Korzenie*. T. 6: 2014. Uzupełn.: Rogoziński A.: Jeszcze o płockich zegarach. *Nasze Korzenie*. T. 8: 2015 s. 107–108.

Informacje na temat czasomierzy z lat 1609–1947, które nie przetrwały do naszych czasów.

4342. ROLA Jarosław: Archeologiczne badania wykopaliskowe w Pile w latach 2012–2014. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 3 s. 58–64.

4343. ROLA J.: Depotfund aus Skórka, gde. Krajenka. Skarb ze Skórki, gm. Krajenka. *Sprawozd. Archeol.* T. 63: 2011 s. 285–317, sum.

4344. RUDNICKI Mirosław: Dwa znaleziska skandynawskich zapinek płytkowych z terenów północnej Polski. *Wiadom. Archeol.* T. 65: 2014 s. 283–290, sum.

4345. SIWIAK Wojciech: Życie codzienne mieszkańców Bydgoszczy od XIV do XVIII wieku. (W świetle wybranych źródeł kultury materialnej). Bydgoszcz 2015 Wydaw. Pracowni Archeol.-Konserwatorskiej; Wydaw. WM 8° ss. 372, il., Zsfg. (Bydgoska Biblioteka Archeologiczna. Archäologische Bibliothek in Bromberg (Bydgoszcz)).

Tyt. równol.: Alltag der Einwohner von Bromberg im 14. bis 18. Jh. (Im Lichte ausgewählter Quellen materialer Kultur).

4346. SKOCZYLAS Janusz: Gipsowe zaprawy murarskie w początkach państwa polskiego. *Slavia Antiqua*. T. 55: 2014 s. 171–178, sum.

4347. SREBRNY naszyjnik z kaptorgami i krzyżowatą zawieszka z Dziekanowic. Red. nauk. Jacek Wrzesiński, Andrzej M. Wyrwa. Wyd. 2, popr. Lednica 2015 Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy 8° ss. 183, nlb. 1, il., sum. Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. (Biblioteka Studiów Lednickich; t. 34. Ser. C: Dissertationes ad fontes spectantes; t. 3).

Treść: Wyrwa A. M.: Od redakcji s. 7–8; Wyrwa A. M.: Notes from the editor-in-chief s. 9–10; Wrzesiński J.: Grób ze srebrnym naszyjnikiem z Dziekanowic s. 13–50; Wrzesiński J.: The grave with the silver necklace from Dziekanowice s. 51–65; Kleingärtner Sunhild: The cross-shaped pendant s. 67–80; Wrzesińska Anna: Opracowanie antropologiczne szkieletu z grobu komorowego s. 83–89; Suchodolski Stanisław: Moneta z grobu 62/08 s. 91–93; Sikorski Andrzej: Sznurek z kaptorg grobu komorowego s. 95–98; Strzelczyk Joanna: Oznaczenia karpologiczne prób z grobu 62/08 s. 99–105; Michniewicz Maria: Wyniki ekspertyzy botanicznej drewna z wnętrza kaptorg s. 107–108; Wrzesiński J.: Konserwacja elementów naszyjnika s. 111–112; Grupa Małgorzata: Konserwacja srebrnych kaptorg, paciorków i monety z grobu s. 113–117; Strobin Jarosław: Konserwacja i wykonanie repliki naszyjnika s. 119–155; Bibliografia s. 159–169.

Wyd. 1. 2011.

4348. STĘPIEŃ Piotr M.: Dawne systemy ogrzewania budowli wawelskich. *Studia Waweliana*. T. 16: 2015 s. 5–42, sum.

XIV–XXI w.

4349. TABAKA Arkadiusz: Znaleźisko ozdobnego zakończenia rękojeści wczesnośredniowiecznej nahajki z Ostrowa Lednickiego. *Archeologia Polski*. T. 58: 2013 z. 1/2 s. 163–170, sum.

4350. TAJEMNICE szczuczyńskich krypt. T. 3. [Aut.] Tomasz Dudziński [i in.]. Grajewo–Toruń 2015 Tow. Przyj. 9 PSK; UMK 8° ss. 112, nlb. 38, il., sum.

Treść: Identyfikacja pochówków w świetle źródeł pisanych s. 9–14; Między swojskością i cudzoziemskością s. 15–21; Ubiór zachodni s. 22–47; Pochówki mężczyzn w stroju zachodnim. Próba interpretacji uzyskanych wyników badań interdyscyplinarnych s. 48–76; Podsumowanie s. 77–81; Katalog s. 82–95.

T. 1. Grajewo 2013.

4351. WAJDA Sylwia: Paciorki z metalową folią z wczesnośredniowiecznego cmentarzyska szkieletowego w Radomiu. *Radomskie Studia Humanist*. T. 1: 2013 s. 55–66, sum.

4352. WEINKAUF Marcin: Naczynia ceramiczne jako źródło poznania procesów osadniczych w strefie chełmińsko-dobrzyńskiej na początku wczesnego średniowiecza (VII–IX wiek). T. 1. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 4° ss. 119, sum.

4353. WINIARSKI Piotr: Berliński zegar wieżowy w Łęcznej. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 25: 2012 s. 19–21.

Zamontowany na wieży kościoła p.w. św. Marii Magdaleny w 1895 r.

4354. WOJCIECHOWSKA Iwona: Aqua fons vitae... – o nowożytnych pojemnikach do wody mineralnej ze zbiorów Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie. *Stargardia*. T. 9: 2014 [dr.:] 2015 s. 171–200, Zsfg.

XVIII w.

4355. WOJENKA Michał: The heraldic mount from Ciemna Cave at Ojców. From studies in the medieval culture of chivalry. *Acta Archaeologica Carpathica*. Vol. 48: 2013 s. 227–263.

XIII/XIV w.

4356. ZAMELSKA-MONCZAK Kinga: Wczesnośredniowieczne grzebienie z Santoka. *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 11 z. 1: *Archeologia*: 2014 [dr.:] 2015 s. 45–92, sum.

4357. ŻOŁĘDZIOWSKI Karol: Języczkowate okucie pasa z Radomia. *Radomskie Studia Humanist*. T. 1: 2013 s. 225–232, sum.

Z wczesnego średniowiecza.

4358. ŻYGADŁO Wiesław: Zabytki warsztatów stolarskich powiatu dzierzoniowskiego. *Roczn. Dzierżoniowski*. T. 24: 2014 [dr.:] 2015 s. 39–66.

b) Zagadnienia społeczno-gospodarcze

Zob. poz. 2413, 3050, 4036, 4108, 5141, 5647, 6496, 6549, 6584, 6637, 6672, 6744, 6802, 8578, 8897, 9116, 9145, 9162, 9266, 9285, 9329, 9485, 9532, 9636, 9647, 10174, 10573, 10607, 10635, 10765, 10873, 10918, 11030, 11031, 11125, 11137, 11308, 11344, 11348, 11367, 11391, 11394, 11408, 11477, 11490, 11512, 11545, 11570, 11582, 11590.

4359. [ABRAZIEJUS Jozuas]: Pszczolarz litewski czyli Gruntowna, wyczerpująca i najpraktyczniejsza nauka pszczolnictwa oparta na naturze i przyrodzie pszczół przez ... Warszawa 2015 Graf_ika Usługi Wydawnicze Iwona Knechta 8° ss. nlb. 4, 217, tabl. 25, il.

Reprint, oryg.: Warszawa 1892.

4360. ADAMCZYK Andrzej: Kopalnia Węgla Kamiennego Rydułtowy-Anna 1945–2014 (1792, 1806, 1832). Rydułtowy 2015 Art Druk Iwona Fiegler, Krzysztof Fiegler 8° ss. 144, il.

4361. ADMIRALSKI Farwater. Jubileusz 70-lecia urodzin i 40-lecia służby i pracy naukowo-dydaktycznej profesora Antoniego Franciszka Komorowskiego. Praca zbiorowa. Red. nauk. Iwona Pietkiewicz. Gdańsk 2015 Fund. Promocji Przemysłu Okrętowego i Gospodarki Morskiej 8° ss. 536, il., sum.

4362. ANNA Piksa (Pixa) – Siostra Maria Samuela [1849–1938]. [Oprac.] Julian Dybiec. *Almanach Łącki*. Nr 23: 2015 s. 206–210.

Treść: Dybiec J.: [Wstęp] s. 206–207; Starowieyska-Morstinowa Zofia: Żaki Siostry Samuela s. 207–209; List L. H.: Jeszcze o Felicjankach s. 210.

Kierowniczka kuchni ss. felicjanek dla ubogich w l. 1873–1932.

4363. ANTAS-JASZCZUK Alicja: Działalność opiekuńcza Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta na rzecz bezdomnych na Lubelszczyźnie w latach 1983–2003. Lublin 2015 TN KUL Jana Pawła II 8° ss. 391, nlb. 3, il., sum. TN KUL Jana Pawła II. (Źródła i Monografie; 420) (Prace z Dziejów Szkolnictwa i Opieki Społecznej w Polsce; t. 13).

4364. ANTONOWICZ Roman, Tajchman Andrzej: Częstochowskie lotniska, dziś zapomniane... Lotnisko Częstochowa-Kucelin. Cz. 1. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 238–244, sum.

Działało w l. 1928–1953.

4365. AUGUSTYN Maciej: Materiały do antropogenicznych i ekonomicznych przemian we wsi Cisowiec w latach 1786–1900. Warszawa–Ustrzyki Dolne 2015 PAN. Muzeum i Inst. Zoologii; Wydaw. Barwa 4° ss. 129, tabl. 2, il. + dysk optyczny (CD-ROM).

4366. AUGUSTYN M.: Tartak i młyn wodny w Makowej. *Bieszczad*. [T.] 20: 2015 s. 207–220.

Istniały do ok. 1890 r.

4367. BAGIN Wojtech: Przemysł jako fenomen pogranicza polsko-słowackiego. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 181–199.

XIX–XX w.

4368. BAKUN Maciej: Lotnictwo na ziemi gdańskiej 1910–1945. Toruń 2012 Adam Marszałek 8° ss. 230, il., Zsfg.

4369. BANAŚ Marta: Zarys historii Oddziału Babiogórskiego w Żywcu (1905–1939). *Gronie*. Nr 15: 2015 s. 123–130.

Polski Związek Niewidomych.

4370. BARTKOWSKA Anna, Wysocka Urszula: Koło Łowieckie Dzik Koszalin 1949–2014. Koszalin 2015 Koło Łowieckie Dzik Koszalin 4° ss. 99, nlb. 3, il.

4371. BASZKOWSKI Andrzej: Od negacji po kompromis. Skutki wprowadzenia powszechnych ubezpieczeń zdrowotnych na życie zawodowe lekarzy polskich do roku 1950. Poznań 2015 Termedia Wydawnictwa Medyczne 8° ss. 200, il.

4372. [BATURO Kamila, Jagiellak Anna]: Szyldy na Starym Mieście w Warszawie. Dobre praktyki dla właścicieli i użytkowników. Warszawa 2015 M. Stołeczne Warszawa 8° ss. 49, nlb. 1, il.

4373. BOCHENEK-DOBROWOLSKI Ryszard: Spotkanie z przeszłością. Historia właścicieli dóbr iwanowickich 1212–1879. Kraków 2015 Tow. Słowaków w Polsce 8° ss. 181, nlb. 1, il.

XIII–XIX w.

4374. BOŃCZA-BYSTRZYCKI Lech: Z dziejów patronatu miasta Minden nad Związkiem Dawnych Koszalinian w Niemczech (1953–2013). Minden–Koszalin 2015 Politech. Koszalińska. Wydz. Humanist. 8° ss. 246, il., sum., Zsfg.

4375. BOŻEK Andrzej, Szlezynger Piotr S.: Kolej wąskotorowa Przeworsk–Dynów. Kraków 2015 Clico 8° ss. 108, nlb. 6, il.

XIX–XXI w.

4376. BRASZCZYŃSKI Stanisław: Ochotnicza Straż Pożarna w Grzybowie. *Kutnowskie Zesz. Region*. T. 19: 2015 s. 263–272.

Od 1919 r.

4377. BUBLEWSKI Janusz: Bankowość w Wołominie w okresie 1924–1949 r. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 119–130.

4378. BYDGOSZCZ. Ośrodek żeglugi śródlądowej na przestrzeni wieków. Zbiór studiów. Pod red. Adama Koseckiego. Bydgoszcz 2015 Pejzaż 8° ss. 120, il.

Z treści: Bukowski Zbigniew: Bydgoszcz jako ośrodek administracji żeglugi śródlądowej – rys historyczny, stan aktualny i perspektywy zmian s. 34–47; Derkowska-Kostkowska Bogna: Przyczynek do dziejów bydgoskiego przemysłu – Firma Braci [Theodor i Adolf] Wulff i jej siedziba s. 48–69; Bromberek Bartłomiej, Kosecki Adam: Port drzewny w Bydgoszczy s. 70–82; Zyglewski Zbigniew: Między Wisłą a Odrą. Noteć i Kanał Bydgoski jako droga wodna w pierwszym okresie Polski Ludowej s. 83–93; Pastuszewski Stefan: Kadry Przedsiębiorstwa Państwowego Żegluga Bydgoska w latach 1945–1995 s. 94–107.

4379. CAILLOT-DUBUS Barbara, Karkowska Aleksandra: Banany z cukru pudru. Warszawa 2015 Aleksandra Karkowska 8° ss. 144, il.

Życie codzienne na warszawskiej Sadybie, XX w.

4380. CHARCZUK Wiesław: Spółdzielczość na terenie powiatu siedleckiego w latach 1907–1944. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 14: 2015 s. 97–122, sum.

4381. CHOMYSZYN Agnieszka: Zarys dziejów Ochotniczej Straży Pożarnej w Krowicy Hołodowskiej (1920–2015). Krosno 2015 Armagraf 8° ss. 73, nlb. 1, il.

4382. CYBULSKI Zygmunt A[lojzy]: Wojskowe Koło Łowieckie 201 „Czapla”, 1950–2015. Bydgoszcz 2015 Pejzaż 8° ss. 111, nlb. 1, il.

W Bydgoszczy.

4383. CZAPLIŃSKI Marek Paweł: Apteki rybnicke w latach 1790–1922. Rybnik 2015 Muzeum 8° ss. 71, il. (Zeszyty Rybnicke. Monografie).

4384. CZARNUCH Zbigniew: W sprawie Gorzowskich Zakładów Piwowarsko-Słodowniczych. Przyczynek do gorzowskiego browarnictwa. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 151–153, sum., Zsfg.

Lata 1955–1958.

4385. CZYSTOŚĆ i brud. Higiena nowożytna (XV–XVIII w.). Red. Walentyna Korpalska, Wojciech Ślusarczyk. Bydgoszcz 2015 Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera. Dział Wydawnictw 8° ss. 446, il. Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy.

Z treści: Penkała Anna: Od „miednicy z nalewką” do „wanienki do nóg moczenia”. Rozwój praktyk higienicznych wśród szlachty krakowskiej w świetle inwentarzy pośmiertnych z drugiej połowy XVII i z XVIII wieku s. 13–25; Klonder Andrzej: W kwestii mieszczańskich standartów ochędóstwa w XVI–XVIII wieku. Propozycja badawcza s. 27–37; Błoch Katarzyna: Higiena w klasztorach w świetle wybranych źródeł pisanych, materialnych i ikonograficznych s. 39–57; Ratajczyk Justyna: Mydło w dawnej Polsce s. 59–66; Michalczuk Agnieszka: Czystość i higiena po polsku i po francusku w relacjach siedemnastowiecznych obserwatorów s. 67–80; Janicka Iwona: Plica polonica – kołtun i kołtuństwo na ziemiach polskich i litewskich od XVII do XIX wieku s. 81–94; Ziemiński Artur: Warunki higieniczno-sanitarne w polskich szpitalach w okresie staropolskim s. 95–106; Chyła Dariusz: Warunki higieniczne pensjonariuszy przytułków na Kujawach w okresie nowożytnym s. 107–121; Tysza Paweł: Stan zdrowia, higiena, choroby i śmierć w kręgu krewnych kanclerza i hetmana wielkiego koronnego Jana Zamoyskiego s. 141–160; Dreikopel Tomasz: Epigramy Ulryka Schobera z 1592 r. – poetyckie świadectwo toruńskiej kampanii przeciwko fałszywym lekarzom s. 161–172; Bywalec Agnieszka: Lice czystą wodą i ręce umyj, czystym ręcznikiem otrzyj – pierwsze poradniki medyczne w Rzeczypospolitej Obojga Narodów s. 183–194; Tarkowski Paweł: Grzegorza Piramowicza troska o zdrowie i sprawność fizyczną s. 195–205; Wysokiński Paweł: Walka z nieochędstwem i niechlujstwem w dziełach Ludwika Perzyny s. 207–221; Syroka Andrzej: Zalecenia prozdrowotne w osiemnastowiecznych kalendarzach Śląskich s. 223–233; Matuszewski Adam: Higiena w przepisach i w pracach uczonych siedemnastowiecznego Leszna s. 247–253; Duma Paweł, Wojtucki Daniel: Miejsce straceń i zaplecze rakarskie w śląskim mieście wczesnonowoczesnym s. 255–270; Karczewska Joanna: Higiena publiczna w czasach zarazy. Miejskie przepisy sanitarne na okoliczność epidemii w XV–XVIII wieku s. 271–280; Dombrowski Adam: Jakie są najgorsze zastosowania gromadzonego gnoju – sprawa higieny miast – w „Radach zdrowotnych wrocławskiego lekarza dla króla polskiego” Baltazara Ludwika Trallesa s. 281–292; Dukwicz Dorota: „Szalone zabobony prostactwa, którzy zapowietrzonym trupom „titulo” upiorów zęby wyrwali i krew ich ssali”, czyli o polskich planach kordonu sanitarnego w czasie konfederacji barskiej s. 293–306; Odrzywolska-Kidawa Anna: „Próżno kąpiesz z wierzchu ciało” – Mikołaj Rej o higienie ciała i duszy s. 345–359; Kołodziejczyk Anna: Barbara Radziwiłłówna – „niemoralna, nieczysta” królowa. Studium z obyczajowości staropolskiej s. 361–377.

4386. DELIMATA-PROCH Małgorzata: Cięża, poród oraz połóg w świetle polskich ksiąg cudów i łask (od średniowiecza do XVIII w.). *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 3 s. 433–449, sum.

4387. DOLAT Krystyna: Współzałożyciel Koła Łowickiego „Łoś” w Kutnie – Tadeusz Leszczyński. *Kutnowskie Zesz. Region.* T. 19: 2015 s. 283–294.

Działalność łowiecka, od 1955 r.

4388. DOLAT K., Sieradzka Małgorzata: 110 lat ZNP w Powiecie Kutnowskim. *Kutnowskie Zesz. Region.* T. 19: 2015 s. 367–382.

Związek Nauczycielstwa Polskiego.

4389. DOLNOŚLĄSKA Akademia Lotnicza. Studia. T. 3. Pod red. Stanisława Januszewskiego. Wrocław 2015 Fund. Otwartego Muzeum Techniki 8° ss. 330, nlb. 1, il., sum. Fund. Otwartego Muzeum Techniki, Kujawsko-Pomorskie Stow. Kult.

Z treści: Strąk Marta: Lotniska polowe z czasu I wojny światowej w Jasieniu s. 69–78; Rotte Barbara: „Jestem z Kosmosu”. Kilka kartek z lotniczego kalendarza Szkoły Podstawowej nr 118 im. płk. pil. Bolesława Orlińskiego we Wrocławiu s. 115–130; Peikert Bronisław, Winnicki Tomasz: Dziedzictwo Wyższej Oficerskiej Szkoły Radiotechnicznej w Jeleniej Górze dla przyszłości s. 159–170; Błasiak Stanisław, Babiarczyk Stanisław: Bolesław Orliński [1899–1992], legenda lotnictwa polskiego s. 171–210; Marszałkiewicz Jakub: PWS-A (Avia BH.33) jako przykład samolotu myśliwskiego okresu międzywojennego s. 211–222; Januszewski S.: Samoloty braci [Piotra, Gabriela, Edwarda] Salvez-Wróblewskich s. 223–276; Skarbiński Adam: Szkoła Szybowcowa w Jeżowie Sudeckim 1945–1947. Czas pionierów s. 277–294; Witkowski Ryszard: Grunau – Grunów – Jeżów Sudecki s. 295–302; Błasiak S.: Tadeusz Puchajda [1914–1991] s. 303–314.

T. 1. 2013.

4390. DOMINAS Przemysław: Kolej Kłodzko–Kudowa-Zdrój. Łódź 2013.

Rec.: Keller Dawid, *Zesz. Muzeum Ziemi Kłodzkiej*. [Z.] 13: 2015 s. 213–216.

4391. DOMINAS P., Przerwa Tomasz: Koleje ziemi żąbkowickiej. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 8° ss. nlb. 2, 241, il., sum., Zsfg.

XIX–XXI w.

4392. DORAWA Marian: Poczta i filatelistyka w Chełmży. Die Post und philatelie in Chełmża (Kulmsee). Chełmża 2015 Tow. Przyj. Chełmży; Pow. Bibl. Publ. im. J. Prejsa 8° ss. 90, il., Zsfg.

4393. DORCZ Krzysztof: Materiały do historii Nadleśnictwa Koło. Gaj Stolarski-Włocławek 2015 Lasy Państw. Nadleśnictwo Koło; Studio Wydawnicze „Graf” 8° ss. 88, il.

4394. DOROSZEWSKI Jerzy: W 110-lecie Związku Nauczycielstwa Polskiego. *Przeegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 3/4 s. 7–23, sum.

4395. DRZEMCZEWSKI Jerzy: Na śródziemnomorskim szlaku: 1924–2008. Gdynia 2009 Pomorska Oficyna Wydawniczo-Reklamowa Porta Mare 4° ss. 382, il., sum. (Księgi Floty Ojczyźnej; t. 31).

4396. DRZEMCZEWSKI J.: Polskie Linie Oceaniczne 1951–2011. Zarys działalności. Gdynia 2013.

Rec.: Sitek Andrzej, *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 114–115.

4397. DUDA Aneta A.: Zarys stanu posiadania i ogólne warunki funkcjonowania majątków ostatniego ordynata ołyckiego, księcia Janusza Radziwiłła w latach 1905–1939. *Słupskie Studia Hist.* Nr 20: 2014 s. 169–194, sum.

4398. DUDA Marek: Ochotnicza Straż Pożarna w Głuchowie. Monografia stulecia 1915–2015. Głuchów–Sochaczew 2015 Inter...Tekst 4° ss. 199, il.

4399. DZIEJE krótkofalarstwa plockiego 1934–2014. Pod red. Benedykta Sandomierskiego i Daniela Korzana. Płock 2015 Hufiec ZHP Płock im. Obrońców Płocka 1920 Roku 8° ss. 206, nlb. 1, il.

Z treści: Sandomierski B.: Rozwój krótkofalarstwa s. 16–19; Żelazowski Ładysław: Początki 1933 r. – Harcerski Ośrodek Przystosowania Wojskowego Radiotelegraficznego w Płocku s. 20–27; Żelazowski Ł.: Harcerze krótkofalowcy w okresie okupacji hitlerowskiej s. 28–41; Sandomierski B.: Radiokluby w plockim LOK s. 42–51; Sandomierski B.: Płocki Oddział PKRN i PZK s. 52–55; Sandomierski B.: Klub PZK – SP5PJM s. 56–57; Sandomierski B.: Harcerski Klub Krótkofalowców – SP5ZBA (1968–1983) s. 58–67; Sandomierski B.: Harcerski Klub Łączności – SP5ZBA (1981–2014) przy Mazowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej s. 68–103; CB-Radio s. 104–121; Korzan D.: „Alfa Tango” – czyli świat DX w paśmie 11-metrowym s. 122–127; Indywidualne wspomnienia krótkofalowców s. 128–183; Sandomierski B.: 80 lat krótkofalarstwa plockiego s. 184–189.

4400. [DZIEWIĘĆDZIESIĄT] 90 lat pracy dla górnictwa 1925–2015. Materiały zebrała i oprac. Małgorzata Zielińska. Katowice 2015 Gł. Inst. Górnictwa 4° ss. 199, il.

Treść: Górnictwo węgla kamiennego w początkach XX wieku s. 11–26; Kopalnia Doświadczalna „Barbara” – historia i współczesność s. 27–47; Dyrektorzy Kopalni Doświadczalnej „Barbara” s. 48–50; Główny Instytut Górnictwa – historia i współczesność s. 51–80; Główny Instytut Górnictwa na arenie międzynarodowej s. 81–83; Dyrektorzy Instytutu s. 84–88; Rada Naukowa s. 89–105; Niezjący profesorowie Instytutu s. 106; Nasi akademicy s. 107; Działalność wynalazcza s. 108–115; Działalność publikacyjna s. 116–118; Medale i odznaki okolicznościowe, tablice i figury pamiątkowe s. 119–121; Wybrane nagrody i wyróżnienia s. 122–124; Struktura organizacyjna s. 125–129; Jednostki naukowo-badawcze s. 130–163; Komórki usługowe s. 164–167; Komórki obsługi s. 168–179; Komórki zarządu s. 180–189; Certyfikaty i akredytacje s. 190–192; Związki zawodowe s. 193–194; Stowarzyszenie Inżynierów i Techników – SITG s. 195–197; Co dalej? s. 198–199.

4401. [DZIEWIĘĆDZIESIĄT pięć] 95 lat służb policyjnych w Polsce. Red. nauk. Elżbieta Ura, Stanisław Pieprzny. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 517, il., sum.

Z treści: Pieprzny S.: 95 lat służb policyjnych w Polsce – refleksje jubileuszowe s. 13–26; Bonusiak Włodzimierz: Powstanie Policji Państwowej na ziemiach polskich na przełomie 1918 i 1919 roku s. 27–35; Mazurkiewicz Artur: Przygotowanie Policji Państwowej do wykonywania zadań w stanie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa oraz praktyczna realizacja tych zadań w kampanii wrześniowej 1939 r. – próba charakterystyki s. 36–53; Pietrzakiewicz Adam: Kształtowanie się organów Policji Państwowej na Podkarpaciu do 1939 roku s. 54–64; Płotek Marcin: Funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej z perspektywy sędziów apelacji olsztyńskiej s. 65–80; Kozłowski Piotr: Kontrola ruchu granicznego realizowana przez organy Policji Państwowej w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa s. 81–100; Ura E.: Warunki ustawowe przyjęcia do służby w Policji na przestrzeni 95 lat – próba porównań s. 293–314; Ura P.: Kształtowanie się odpowiedzialności dyscyplinarnej funkcjonariuszy Policji na przestrzeni lat s. 323–338; Mocarska Dorota: Historycznoprawne ujęcie przestępstwa nadużycia władzy przez funkcjonariusza publicznego s. 369–383; Majer Piotr: Geneza związków zawodowych funkcjonariuszy i pracowników Policji s. 467–493; Mikusiński Wiktor J.: Ruch związkowy funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej w 1981 roku (zarys historii i wybrane zagadnienia) s. 494–508.

4402. DZIKI Tomasz, Bokota Piotr: Kłóbka – dzieje dóbr ziemskich (od XIII wieku do czasów współczesnych). Pod red. T. Dzikiego. Włocławek 2015 Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej 8° ss. 176, tabl. 18, il.

4403. DZWONKOWSKI Tadeusz, Szczegółka Hieronim, Skobelski Robert: Szpital Wojewódzki im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze (1945–2015). Zielona Góra 2015 Pro Libris – Wydaw. Woj. i Miej Bibl. Publ. im. C. Norwida 8° ss. 284, il.

4404. FARYŚ Przemysław Krystian: Ubiór kobiecy i jego tajemnice 1780–1930. Styl, rzemiosło, produkt. Warszawa 2014 DiG 8° ss. 104, il.

4405. FIBIGER Elwira: Dusza zaklęta w fortepianie. Warszawa 2015 Burda Publishing Polska 8° ss. 94, nlb. 114, il.

Wspomnienia dot. rodziny Fibiger oraz Kaliskiej Fabryki Fortepianów i Pianin „Calisia”, XX–XXI w.

4406. FIGIELA Bożena: 150 lat Zawodowej Straży Pożarnej w Przemysłu 1865–2015. Przemysł 2015 Muzeum Nar. Ziemi Przemyskiej; Starostwo Pow. 4° ss. 28, nlb. 2, il.

4407. FRUŻYŃSKI Adam: Historia przemysłu koksochemicznego na ziemiach polskich. Zabrze 2015 Koksoprojekt 4° ss. 306, il.

4408. GAJDA Zdzisław: Przewodnik po Krakowie dla medyków czyli Kraków medyczny w aspekcie historycznym. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 442, nlb. 1, il.

4409. GAJOWNICZEK Zygmunt Tomasz: Kroniki Ochotniczej Straży Pożarnej w Latowiczu. Wyd. 2, popr. i uzup. Latowicz 2015 OSP 8° ss. 300, il., sum.

Wyd. 1. 1999.

4410. GALAS Dominik [Jerzy]: Uzdrowisko w Swoszowicach w latach 1811–1945. *Małopolska*. [T.] 17: 2015 s. 109–121, sum.

4411. GANCEWSKI Jan: Folwarki państwa zakonu krzyżackiego w Prusach w latach 1466–1525. Struktura, produkcja, przemiany, reforma, znaczenie. Olsztyn 2012.

Rec.: Wałkówski Andrzej: Nowe spojrzenie na gospodarkę krzyżacką. *Studia Podlaskie*. T. 22: 2014 s. 253–262.

4412. GARBACIK Roman: Dzieje kolei kocmyrzowskiej 1899–2010. Rybnik 2015 Eurosprinter 4° ss. 175, il. (Romantyzm Lokalnych Kolei).

4413. GAWEŁ Robert: Podgórska strażnica pożarna. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 333–348, sum.

W Krakowie, XIX–XX w.

4414. GAWLAS Henryk: Kronika Szkunera. Władysławowo 2015 Szkuner; Stow. Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka 8° ss. 249, nlb. 2, il.

Przedsiębiorstwo Połowów i Usług Rybackich „Szkuner” we Władysławowie po 1945 r.

4415. GAWRYSIAKOWA Janina, Józwik Małgorzata: NSZZ „Solidarność” w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim 1980–2010. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 266, il., sum.

4416. GAŚNIENICA BYRCYN Wojciech: Ratownictwo w Tatrach Polskich. *Pam. Pol. Tow. Tatrzańskiego*. T. 23: 2014 [dr.:] 2015 s. 219–234.

4417. GDAŃSK w tramwajach i autobusach. Opowieść o powojennej komunikacji miejskiej. Red. i oprac. Maciej Kosycarz, Dariusz Łazarski. Gdańsk 2015 Kosycarz Foto Press KFP 4° ss. 208, il.

4418. GELLA Aleksander: Inteligencja polska. Przeł. Marek Włodarz. Warszawa 2015 Akme 8° ss. XVIII, 210.

XIX–XX w.

4419. GELLA A.: Wywiady z inteligencją sprzed I-ej i II-ej wojny światowej. Warszawa 2015 Akme 8° ss. 198, nlb. 2.

W Polsce i na emigracji, XX w.

4420. GLIKSMAN Adam: Ensemble nous pouvons plus! „Solidarność” de Małopolska dans le années 1980–2015. Kraków 2015 Region Małopolski NSZZ „Solidarność”; Stow. Sieć Solidarności 8° ss. 79, il.

Toż w jęz. ang.: Together, we can do more! „Solidarność” of Małopolska in 1980–2015. Kraków 2015.

4421. GOLEC Józef, Zienkiewicz Ryszard: Z pocztowych dziejów Sopotu. Sopot 2015 Fund. Wspólnota Gdańska 8° ss. 203, il.

XIX–XX w.

4422. GOLIŃSKI Mateusz: Przy wrocławskim rynku. Rekonstrukcja dziejów własności posesji. Cz. 2: 1421–1500. Wrocław 2015 Chronicon; Inst. Hist. Wydz. Nauk Hist. i Pedagog. Uniw. Wrocławski 8° ss. 419, il., Zsfg. Inst. Hist. Uniw. Wrocławskiego.

Cz. 1. 2011.

4423. GÓRECKI Leszek: Dzieje Stowarzyszenia Kapitanów Żeglugi Wielkiej 1977–2014 w świetle archiwalnych dokumentów. Gdańsk 2015 Fund. Promocji Przemysłu Okrętowego i Gospodarki Morskiej 8° ss. 470, il. (Księgi Floty Ojczystej; t. 64).

4424. GRABNY Barbara, Nocuń Przemysław: Zabytkowa chałupa ze Zborowskiego a Śląska Fabryka Fajek ze Zborowskiego. Wyniki dwóch sezonów badań archeologicznych. *Rocznik* [Muzeum Górnośląski Park Etnogr. w Chorzowie]. [T.] 3: 2015 s. 9–28, sum.

XVIII–XIX w.

4425. GRABOWSKI Marek Ludwik: Polskie służby sanitarno-epidemiologiczne w systemie zdrowia publicznego i epidemiologii w latach 1944–2014. Stan na 31.12.2014 r. Warszawa 2015 Marek Ludwik Grabowski 8° ss. 806, nlb. 1, il.

4426. GRUCHOT Katarzyna: Rzemieślnicza firma rodziną silna. Racibórz 2015 Nowiny 8° ss. 224, il. Publ. z okazji 70-lecia Cechu Rzemiosł Różnych w Raciborzu.

4427. GRUDZIŃSKA Małgorzata, Merchut Tomasz, Lisowska Żaneta: Termet. 70 lat osiągnięć 1945–2015. Świebodzice 2015 Termet; MBP im. Marii Dąbrowskiej 8° ss. 155, il. + suplement ss. 23.

Przemysł w Świebodzicach.

4428. GUT Paweł: Dzieje wodociągów i kanalizacji w Szczecinie od XVI wieku do 2015 roku. Szczecin 2015 Zakł. Wodociągów i Kanalizacji 4° ss. 166, il., sum., Zsfg. Zakł. Wodociągów i Kanalizacji w Szczecinie.

4429. HAŁADYJ Tomasz: 65-lecie MPK w Częstochowie. Historia komunikacji miejskiej. Rybnik 2015 Eurosprinter 4° ss. 151, nlb. 1, il.

4430. HETMAŃCZYK Janusz: Koloniści józefińscy w Zagorzynie koło Łącka. Dobieszowice 2015 Stow. „Brynica”; „Weber HG” 8° ss. 296, il., sum., Zsfg.

XVIII–XIX w.

4431. HISTORIA Nadleśnictwa Międzyrzecz. Oprac. zespół Jerzy Pawliszak, Rafał Kwiatkowski, Zbigniew Jakimczuk, Andrzej Meissner; pod red. Leszka Zugaja. Międzyrzecz–Lublin 2015 Nadleśnictwo Międzyrzecz; Thorg 8° ss. 100, il.

4432. HISTORIA polskiej nafty w zarysie. [Aut.] Barbara Żmudzińska-Żurek [i in.]. Kraków 2015 Wydaw. Politech. Krakowskiej 8° ss. 165, il.

Treść: Czasy najdawniejsze s. 9–18; Narodziny nafty s. 19–27; W kopalni Bóbrka s. 29–37; Początki kopalnictwa naftowego s. 39–46; Pojawia się Borysław s. 47–53; Król polskiej nafty [Stanisław Szczepanowski] s. 55–60; Rozkwit i przesilenie s. 61–69; Ozokeryt – specjalność Borysławia s. 71–78; II Rzeczpospolita s. 79–85; Czas II wojny światowej s. 87–90; Zapomniane rafinerie s. 91–105; Pięć południowych rafinerii s. 107–120; W Polsce Ludowej s. 121–141; Restrukturyzacja sektora naftowego s. 143–148; III Rzeczpospolita s. 149–159; Literatura s. 161–165.

4433. HISTORIA tramwajów i trolejbusów w Legnicy. [Aut.:] Przemysław Nadolski, Dariusz Walczak, Zbigniew Danyluk, Bohdan Turzalski; współpr. Tomasz Wojtasik, Jerzy Podobiński. Rybnik 2015 Eurosprinter 4° ss. 158, il. (Tramwaje Dolnośląskie; t. 2).

XVIII w.

Rec.: Żak Marek, *Szkice Legnickie*. T. 36: s. 393–395.

T. 1. Rybnik 2012, pod hasłem: Magoń Henryk, Podobiński Jerzy.

4434. Hojka Zbigniew: Fotografia w Bydgoszczy 1860–1939. *Bydgoski Roczn. Muzealny*. [T.] 2: 2011 s. 101–122.

Fotografowie i zakłady fotograficzne.

4435. ILGIEWICZ Henryka: Stowarzyszenie Popierania Pracy Społecznej w Wilnie (1908–1939). *Przeł. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 1 [dr.:] 2012 s. 77–97.

4436. IZDEBSKA Barbara, Izdebski Jan: O „Jadwiniówce” i ludziach z nią związanych. *Wierchy*. R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 204–210.

Willa w Zakopanem, zbudowana w 1886 r. przez Wojciecha Roja dla Jadwigi Surzyckiej z d. Chałubińskiej, dzieje w l. 1848–2014.

4437. JAREMCZUK Edward Janusz: Przykłady wydarzeń (w ujęciu historycznym – lata 1912–2015) związanych z lotnictwem w Elblągu mających istotny wpływ na rozwój miejscowego lotniska. *Acta Elbingensia*. T. 24: 2015 nr 1 s. 109–128, sum.

4438. JASTRZĘBSKI Cezary, Borys Andrzej: Tradycje przemysłu regionu świętokrzyskiego. Korzenie Politechniki Świętokrzyskiej. Kielce 2015 Politech. Świętokrzyska; *Jedność* 4° ss. 191, nlb. 1, il.

W Kielcach.

4439. JAWORSKI Dariusz: Fundacja Zakłady Kórnickie. Historia, restytucja, współczesność. Wyd. 3, popr. i uzup. Kórnik 2015 Fund. Zakłady Kórnickie 8° ss. 120, nlb. 7, il.

Zawiera także akty prawne.

Wyd. 1. pt.: Fundacja Zakłady Kórnickie. Historia i restytucja. Red. D. Jaworski. Poznań 2002.

4440. JEWUŁA Łukasz: Galicyjskie miasta i miasteczka oraz ich mieszkańcy w latach 1772–1848. Kraków 2013 Historia Iagellonica 8° ss. 273, tabl. 31, il.

Rec.: Więch Arkadiusz S.: O miasteczkach galicyjskich. *Roczn. Mielecki*. T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 293–295.

4441. JEWUŁA Ł., Kargol Tomasz, Ślusarek Krzysztof: Dwór, wieś i plebania w przestrzeni społecznej zachodniej Małopolski w latach 1772–1815. Kraków 2015 Tow. Wydawnicze „Historia Iagellonica” 8° ss. 471, il., sum., Zsfg. (Studia z Historii XIX Wieku; t. 6).

4442. JEZIORSKA Martyna: Bielizna, futra i Bracia Jabłkowscy. Światowe trendy w żurnalach największego domu towarowego Europy Środkowej 1910–1939. Warszawa 2015 Dom Towarowy Bracia Jabłkowscy 8° ss. 357, nlb. 6, il.

4443. JODŁOWSKI Antoni: Dzieje wielickiej żupy solnej. Wieliczka 2015 Muzeum Żup Krakowskich 4° ss. 216, il., sum.

4444. JURSZ Henryk: Koleją z Wrzeszcza na Kaszuby. Gdańsk 2013.

Rec.: Labuda Grzegorz, *Argumenta Historica*. Nr 2: 2015 s. 139–140.

4445. JUŚKO Edmund, Niedojadło Andrzej: Życie gospodarczo-społeczne Gminy Wojnicz w latach 1945–2014. Wybrane zagadnienia. Łapczyca–Wojnicz 2015 Progress; Urząd M. Wojnicz 8° ss. 115, nlb. 1, il.

4446. KACPERSKI Andrzej: Noblesse oblige. Rzec o szlachcie polskiej. Gliwice 2015 Muzeum 8° ss. 127, nlb. 4, il.

XV–XIX w.

4447. KACZMAREK Ilona: Jarocin miastem kolejarzy. Jarocin 2015 Muzeum Region.; Stow. Społ.-Kult. im. ks. Ignacego Niedźwiedzińskiego 16° ss. 126, il. Muzeum Region. w Jarocinie, Stow. Społ.-Kult. im. ks. Ignacego Niedźwiedzińskiego w Jarocinie.

XIX–XX w.

4448. KACZMAREK Tadeusz, Błasiak Stanisław: Lotnictwo Kotliny Jeleniogórskiej. T. 1. Wrocław 2015 Fund. Otwartego Muzeum Techniki 8° ss. 503, il. Fund. Otwartego Muzeum Techniki.

4449. KAMIŃSKA Bernadeta: Płockie kalendarium krótkofalarskie w telegraficznym skrócie. *Nasze Korzenie*. Nr 8: 2015 s. 70–74.

Lata 1934–2014.

4450. KAMIŃSKA B., Rydzewska Barbara, Stołoska-Fuz Katarzyna: Historia pewnego domu. Cz. 1. *Nasze Korzenie*. Nr 8: 2015 s. 36–47.

Toż. Cz. 2. *Tamże*. Nr 9: 2015 s. 46–57.

W Płocku przy ul. Tadeusza Kościuszki 3, zwany domem rządowym, miejskim lub Rajmunda Rembalińskiego (1774–1841) – od końca XVIII w.

4451. KAPSA Jarosław: Częstochowa. Życie codzienne i kryminalne w XX w. T. 1–2. Częstochowa 2015 Liter. Tow. Wzajemnej Adoracji „Li-TWA” 8° ss. 309, nlb. 1, tabl. 28, il.; 330, nlb. 1, tabl. 36, il., sum.

4452. KAZANIECKI Józef: Goleniowskie browary i rozlewnie. Goleniów 2015 Gm. Goleniów 8° ss. 39, il.

Piwowarstwo, XIII–XX w.

4453. KŁOSIŃSKI Jerzy, Świątek Krzysztof, Zarzycka Ewa E.: Solidarność. Kronika lat walki 1980–2015. Kraków 2015 Biały Kruk 4° ss. 159, nlb. 1, il.

Kalendarium.

4454. KOBIETA i mężczyzna. Jedna przestrzeń, dwa światy. Red. Bożena Popiołek, Agnieszka Chłosta-Sikorska, Marcin Gadocha. Warszawa–Kraków 2015 DiG; Inst. Historii i Archiwistyki Uniw. Pedagog. im. Komisji Edukacji Nar. 8° ss. 728, il., sum. Uniw. Pedagog. im. Komisji Edukacji Nar. w Krakowie. (Prace Instytutu Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN) (Rodzina Dawna. Studia historyczno-antropologiczne).

Z treści: Biniąś-Szkopek Magdalena: Kobiety, mężczyźni i małżeństwo w najstarszych księgach konsystorskich poznańskich s. 27–35; Burdzy Dominika: Perypetie małżeńskie mieszczan sandomierskich w XVI w. s. 37–46; Żurek Dorota: Małżeństwa mieszczan Chrzanowa do połowy XVII w. s. 47–55; Dubas-Urwanowicz Ewa: O prawie w świecie kobiet – szlachcianek w Rzeczypospolitej w XVI–XVII w. s. 57–71; Justyniarska-Chojak Katarzyna: „Najlepsze i najściślejsze przyjacielowi...” – więzi małżeńskie w testamentach mieszczan z terenu Małopolski w XVII w. s. 73–82; Popiołek B.: Męska zbrodnia, kobiece ból. Drobną przemoc w czasach saskich s. 83–93; Manys Bernadetta: Więzy emocjonalne między małżonkami w testamentach mieszkańców Wilna i jego okolic z lat 1733–1763 s. 95–106; Kicińska Urszula: Codziennosc i święto w kobiecej korespondencji czasów saskich s. 107–119; Oczko Piotr: „Zniewolona” czy „wyzwolona”? Sytuacja kobiet w Republice Zjednoczonych Prowincji – oficjalne wzorce kultury a praktyki życia codziennego s. 121–130; Kuklo Cezary: Jedność czy wielość przestrzeni kobiecych i męskich ognisk domowych w miastach i miasteczkach Polski przedrozbiorowej? s. 131–142; Gryko-Andrejuk Beata: Sacrum i profanum w testamentach żon Lwa Sapiehy, Doroty z Firlejów Sapieżyny i Halszki Radziwiłłówny Sapieżyny s. 143–153; Krzyżanowski Lech: Kobieta w sędziowskiej todze. Prawne i psychologiczne aspekty debaty o dostępie kobiet do pracy w wymiarze sprawiedliwości II Rzeczypospolitej s. 155–169; Grądzka-Rejak Martyna: „Usiłujemy żyć, jak gdyby nigdy nic”. „Aryjskie” losy dwóch Żydówek krakowskich: Ireny Markiewicz i Marii Steczko, zapisane w pamiętnikach s. 171–181; Ratajczak Krzysztof: Relacje damsko-męskie w rodzinie Piastów wielkopolskich s. 193–207; Rajman Jerzy: Kobieta i mężczyzna w Miechowie, mieście bożogrobców (XIII–XVI w.) s. 209–226; Kowalski Waldemar:

De mortuis nil nisi... vere. Czamerowie, krakowscy mieszczenie i ewangelicy, oczami pastora Daniela Kałaja s. 245–253; Leśniak Franciszek: Mieszczanek i mieszczań świat rzeczy drobnych zapisany w pośmiertnych inwentarzach ruchomości (XVI–XVIII w.) s. 255–262; Maciejewska Iwona, Zawilska Katarzyna: „Białogłowy dowodzą, czego chcą”, czyli o sztuce przekonywania i pochlebstwa (listy Konstancji i Magdaleny Czapskich do Hieronima Floriana Radziwiłła) s. 263–271; Słaby Agnieszka: Kobięcy obraz świata w listach do mężów z przełomu XVII i XVIII w. s. 273–282; Penkała Anna: „Nie masz nic takiego, czego bym dla Ciebie nie uczynił”. O wzajemnych podarunkach w małżeństwach szlacheckich w XVIII w. s. 283–293; Jakuboszczak Agnieszka: Panny i wdowy – w poszukiwaniu własnej przestrzeni. Losy osiemnastowiecznych szlachcianek w kręgu rodzin Działyńskich s. 295–305; Wyżga Mateusz: Zły los Małgosi Madejszczonki? Mikrohistoria spod osiemnastowiecznego Ojcowa s. 307–315; Stasiewicz Krystyna: Relacje rodzinne Elżbiety z Kowalskich Drużbackiej s. 317–324; Roćko Agata: Pisemna autoterapia kobiety współzależnionej – Wirydianny Fiszerowej na tle dzienników intymnych końca XVIII w. s. 325–336; Szylar Anna: „Potrzeby do pożytku należące” – rozrzutność czy skąpstwo? O wydatkach mniszek w XVIII wieku w księgach ekspensy s. 345–356; Kowalczyk Małgorzata Ewa: „Żona moja, która mnie zawsze najlepiej kochała, [...] duszą całą okazuje się mnie nienawdzić”, czyli problemy małżeńskie Agnieszki i Stanisława Treterów s. 369–377; Jędrzejewski Przemysław: Kobiety i mężczyźni „srebrnego miasta”. Struktura ludności miasta Olkusza w dobie Sejmu Czteroletniego – studium demograficzne s. 379–391; Karolczak Kazimierz: Świat kobiet i mężczyzn w pałacu arystokratycznym w XIX w. s. 393–400; Długoń Iwona: Witold ks. Czartoryski. Błogosławione ojcostwo s. 401–407; Olma Marcelli: Obraz ojca i matki w korespondencji rodzinnej Mieczysława oraz Heleny Pawlikowskich s. 409–419; Śleziak Katarzyna: Bella gerant alli, tu Felix Austria, nube... małżeństwa na dworze Habsburgów żywieckich s. 433–442; Landau-Czajka Anna: Kobieta w rodzinach żydowskich w Polsce okresu międzywojennego – tradycyjna rola w obalaniu tradycji s. 443–453; Rok Bogdan: Wyobrażenie mężczyzny i kobiety w staropolskich poradnikach artis bene vivendi s. 483–492; Wolański Filip: Rozważne Panny i Dzielni Kawalerowie. Kulturowy status płci w bernardyńskim dyskursie kaznodziejskim epoki saskiej s. 493–501; Karpińska Małgorzata: „Przy świetle dziennym obnażanie kobiety”. Kobieta w oczach polskiego fizjonomisty w XIX w. s. 503–511; Stachura-Lupa Renata: Gdy dwoje nie idzie już razem... Rozwód w dyskursie emancypacyjnym drugiej połowy XIX w. s. 513–523; Napierała Anita: Małżeństwo higieniczne. Koncepcje, wskazania i porady dotyczące higieny życia małżeńskiego w publikacjach medycznych i higienicznych XIX i początku XX w. s. 525–537; Dormus Katarzyna: Kształtowanie się modelu małżeństwa partnerskiego w kręgach postępowej inteligencji polskiej przełomu XIX i XX w. s. 539–548; Kudła Lucyna: Nauczycielki i nauczyciele w żeńskich szkołach zakonnych autonomicznej Galicji s. 549–557; Stańczak-Wiślicz Katarzyna: „Ludwicy contra Filipinki” – kobiety i mężczyźni w codziennej przestrzeni gospodarstwa domowego w Polsce 1945–1989 s. 595–602; Chorążki Marcin: Model rodziny ziemiańskiej po wywłaszczeniu na przykładzie krakowskich „bezetów” s. 603–613; Chłosta-Sikorska A.: Boginie PRL – nowe role kobiety w społeczeństwie socjalistycznym s. 615–622; Brynkus Józef: Funkcje rodzinne kobiety i mężczyzny w programie ideowym polskich komunistów w latach osiemdziesiątych XX w. Zarys problematyki s. 623–629.

4455. KOLEJE elektryczne na Dolnym Śląsku 1911–1945. [Aut.] Peter Glanert [i in.]; tł. Józef Trzcionka. Rybnik 2015 Eurosprinter 4° ss. 159, il.

4456. KOŁODZIEJSKI Stanisław, Remiszewski Ryszard M[arian]: Flisactwo w Pieninach. Szczawnica 2015 Nakł. aut.; Ośr. Kultury Turystyki Górskiej PTTK 8° ss. 109, nlb. 3, il. (Seria z Okienkiem; nr 47).

Zawiera: Remiszewski R. M.: Początki zorganizowanego spływu Przełomem Dunajca; Kołodziejski S.: Polskie Stowarzyszenie Flisaków Pienińskich.

Rec.: Wawrzczak Maciej, *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 499–501.

4457. KONSEK Kazimierz: Małe warsztaty i pracownie stolarskie pierwszych dziesięcioleci XX wieku. Narzędzia i przyrządy. *Rocznik* [Muzeum Górnos Śląski Park Etnogr. w Chorzowie]. [T.] 2: 2014 s. 232–239, sum.

4458. KORCZYŃSKI Kazimierz: Zarys działalności Związku Sybiraków w latach 1988–2014. *My, Sybiracy*. Nr 26: 2015 s. 133–142.

4459. KOŚCIELNA Joanna A.: Z dziejów rezydencji myśliwskiej księcia Jana Fryderyka w Podlesiu (Friedrichswalde). *Stargardia*. T. 9: 2014 [dr.:] 2015 s. 127–153, Zsfg.

Od lat 70./80. XVI do pocz. XIX w.

4460. KOTECKI Andrzej: Nazwy statków formą upamiętnienia Powstania Styczniowego. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 2 s. 319–330.

Losy statków noszących imiona Romualda Traugutta, Francesco Nullo i Powstańca Styczniowego.

4461. KOTOWIECKI Andrzej: Historia wodociągów miejskich Królewskiego Wolnego Miasta Wadowice. *Wadoviana*. Nr 18: 2015 s. 198–208.

4462. KOULI Yaman: Wissen und nach-industrielle Produktion. Das Beispiel der gescheiterten Rekonstruktion Niederschlesiens 1936–1956. Stuttgart 2014.

Rec.: Starczewski Patrick, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3

4463. KOWALIK Joanna: Dobra ziemskie Radzyń. Historia majątku od XVIII do XX wieku. Lublin 2015 AP; NDAP 8° ss. 295, il.

4464. KOWALSKI Jacek: „Domus civis agricolae”. Kórnickie gospodarstwo Michałowskich na przestrzeni trzech epok. *Pam. Bibl. Kórnickiej*. Z. 32: 2015 s. 77–141, sum.

XVIII–XX w.

4465. KOZA Marzena: Graf Ballestrem z kochcickiego zamku. Wyd. 2, popr. Kochcice–Kalety 2015 Piotr Kalinowski 8° ss. 40, il.

Ludwig von Ballestrem (1875–1957). Wyd. 1. 2014.

4466. KÓČKA-KRENZ Hanna: Poznań – od grodu do miasta. *Archaeologia Historica Polona*. T. 23: 2015 s. 121–138, sum.

4467. KRONIKA Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa Oddziału Katowice lata 1935–2015. Przygot. red. i ed. Marian Ostapczyk. Katowice 2015 Pol. Zw. Inżynierów i Techników Budownictwa. Oddz. 8° ss. 265, il. Pol. Zw. Inżynierów i Techników Budownictwa. Oddz. w Katowicach.

Z treści: Nowak Andrzej: Słowo wstępne s. 7–8; Poczet osób szczególnie zasłużonych dla śląskiego budownictwa i naszego Oddziału s. 9–11; Członkowie Honorowi PZITB z Oddziału Katowickiego s. 12–24; Składy Zarządów Oddziału Katowickiego PZITB w latach 1935–2016 s. 25–44; Prezesi Polskiego Związku Inżynierów Budownictwa oraz Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa Oddziału w Katowicach od 1935 do 2016 r. s. 45–47; Pracownicy ekonomiczno-administracyjni Oddziału s. 48; Zasłużeni działacze Oddziału Katowickiego w 80-letnim okresie działalności Związku s. 49–66; Zasłużeni Seniorzy PZITB naszego Oddziału s. 67; Członkowie Oddziału wyróżnieni Medalem 75-lecia PZITB z okazji jubileuszu Związku oraz innymi odznakami s. 68–69; Udział członków naszego Oddziału we władzach naczelnych w okresie 80-lecia PZITB s. 70–71; Liczebność członków Oddziału w latach 1935–2015 s. 72–73; Kalendarium najważniejszych wydarzeń w 80-letniej historii Katowickiego Oddziału PZIB i PZITB s. 74–85; Ze wspomnień s. 133–176; Dzień dzisiejszy Katowickiego Oddziału PZITB (lata 2012–2016) s. 179–199; Wyróżnieni tytułem honorowym „Osobowość Budownictwa Śląskiego” oraz tytułem „Autorytet Budownictwa Śląskiego” s. 200–211; Działalność Komisji Problemowych s. 212–223; Działalność Kół Oddziału Katowickiego PZITB s. 224–241; Wykaz członków Katowickiego Oddziału PZITB wg stanu na dzień 31.12.2014 s. 242–246; Śląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa – niezawodny sojusznik katowickiego Oddziału PZITB s. 247–250; Czarniecki Stefan: Jak tworzył się samorząd zawodowy inżynierów budownictwa s. 251–256.

4468. KRUCZEK Zygmunt: Wzloty i upadek uzdrowiska Żegiestów-Zdrój. *Watra*. [T.] 12: 2015 s. 75–85.

Od 1846 r. do dzisiaj.

4469. KRZESIMOWSKA Agnieszka: Sandomierskie Soplicowo. Dwór, gospodarze, goście. Opowieści z życia sandomierskiej szlachty, 1830–1945. Sandomierz 2015 Agnieszka Krzesimowska 8° ss. nlb. 2, 656, tabl. 15, il.

4470. KRZYWDZIŃSKA Agnieszka Mirosława: Działalność Królewskiej Wytwórni Majoliki w Kadynach w latach 1905–1945. Grajewo–Szymany 2015 Eko-Dom 8° ss. 96, il.

4471. KU PAMIĘCI potomków Jana Götza-Okocimskiego 1815–1893. Red. wyd. Jan Stefan Gawlik, Mieczysław Mietła. Brzesko 2015 Brzeskie Tow. Gryf 8° ss. nlb. 6, 164, XVII, tabl. 35, il.

Reprint, oryg.: Kraków 1929.

Treść: Narzowski Tadeusz: Twórcy Okocimia. Uzup. Mikołaj Krupiński s. 13–37; Rossknecht Roman: Browar Jana Götza w Okocimie s. 39–43; Czarnowski Stanisław: 80-letni jubileusz Browaru w Okocimie s. 47–65; Götz-Okocimski Jan: Mowy s. 67–164; Kalendarium dziejów Browaru Okocim [1837–2014] s. III–XI; Najważniejsze inwestycje w latach 2001–2014 s. XII; Pracownicy Browaru Okocim – styczeń 2015 roku s. XIV–XVII.

4472. KUBACKA Agnieszka, Przybylska Lucyna, Cicharska Aleksandra: Funkcje i znaczenie portu jachtowego w Gdyni w okresie jesienno-zimowym. *Roczn. Gdyński*. Nr 27: 2015 s. 121–130.

Od 1922 r.

4473. KUBACZ Marzena: Działalność powiatowego Koła Polskiego Związku Niewidomych w Wołominie 1947–2014. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 131–146.

4474. KUCHNIA na przestrzeni dziejów. Materiały konferencyjne. Red. Łukasz Kosiński, Joanna Majdanik, Tomasz Pacocha, Anna Stelmach. Lublin 2011 Koło Nauk. Historyków Studentów UMCS 8° ss. 145. Koło Nauk. Historyków Studentów, Koło Nauk. Amatorów Antyku UMCS w Lublinie.

Lublin, 19–21 X 2011 r.

4475. KUCZKA Franciszek, Strzałkowski Józef: Chełmżyńskie ogrody działkowe. W 80 rocznicę powstania Towarzystwa Ogrodów Działkowych i Małych Osiedli Podmiejskich Chełmży oraz w 34 rocznicę powstania Polskiego Związku Działkowców. Wyd. 2. Chełmża–Wąbrzeźno 2015 Wąbrzeskie Zakłady Graficzne 8° ss. 99, il.

XX–XXI w. Wyd. 1. 2012.

4476. KUPCZAK Helena, Mentel Anna: Życie z laską i bez niej. 60-lecie Koła Terenowego Polskiego Związku Niewidomych w Żywcu. *Gronie*. Nr 15: 2015 s. 107–122.

Od 1945 r.

4477. KWIECIEŃ Mariusz [właśc. Marcin]: Bank Spółdzielczy w Gorzycach 1895–2015. Warszawa 2015 Biomał 8° ss. 91, nlb. 1, il., sum., Zsfg.

4478. KWIECIEŃ M. [właśc. Marcin]: Monografia Banku Spółdzielczego w Rymanowie. Warszawa 2015 Biomał 4° ss. 87, nlb. 1, il., sum., Zsfg. Bank Spółdzielczy w Rymanowie.

4479. LADEMANN Mirosław: XXXV lat NSZZ „Solidarność”. Wejherowski Ołtarz Solidarności. Wspomnienia wejherowskich działaczy. Wejherowo 2015 Wydaw. „MS” 8° ss. 398, il.

4480. LASY. Od pokoleń dla pokoleń. 95 lat Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu. Red. prow. Rafał Śniegocki, Małgorzata Brzostowska. Chrzanów–Poznań 2015 Quercus; na zlec. RDLP 8° ss. 192, nlb. 3, il.

Treść: Początki państwowości polskiej w byłej dzielnicy pruskiej s. 8–19; Drogi edukacji wielkopolskich leśników w XIX wieku i II Rzeczypospolitej s. 20–31; Z kart historii Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu s. 32–59; Od przeszłości do współczesności. Dzieje jednostek Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu s. 60–153; Rola poznańskich leśników w kształtowaniu rzeczywistości społeczno-gospodarczej w Polsce s. 154–188; Leśnictwo w XXI wieku, czyli współczesny model funkcjonowania lasów państwowych na przykładzie poznańskiej dyrekcji s. 190–193.

4481. [LENARTOWICZ Teofil]: 100 lat przygody Mielca z lotnictwem. Mielec 2015 Zakł. Poligraficzny Zdzisława Gajek; nakł. aut. 8° ss. 142, il.

Polskie Zakłady Lotnicze w Mielcu.

4482. LESZCZYŃSKI Ryszard: Ginące frachtowce. T. 1. Gdańsk 2007 Fund. Promocji Przemysłu Okrętowego i Gospodarki Morskiej 8° ss. XV, nlb. 1, 544, il. (Księgi Floty Ojczystej; t. 26).

Toż. T. 2. Gdańsk 2009 ss. XIII, nlb. 1, 563, il. (Księgi Floty Ojczystej; t. 32).

Toż. T. 3. Gdańsk 2012 ss. XIII, nlb. 1, 581, il. (Księgi Floty Ojczystej; t. 48).

Toż. T. 4 (Polacy pod obcymi banderami). Gdańsk 2014 ss. XI, nlb. 1, 474, il. (Księgi Floty Ojczystej; t. 58). Katastrofy morskie, XX–XXI w.

4483. LEŚNIAK Jerzy: Biegonice w służbie św. Floriana. Nowy Sącz 2014 Drukarnia Goldruk Wojciech Golachowski 8° ss. 220, nlb. 4, il.

Z okazji 125-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Nowym Sączu-Biegonicach.

Rec.: Wnęk Jan, *Roczn. Sąddecki*. T. 43: 2015 s. 381–385.

4484. LIPIŃSKI Stanisław: Dobra Liszno i ich właściciele w latach 1780–1870. Przyczynek badawczy. *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 391–407, sum., izłożenie.

4485. LIPONSKA-SAJDAK Jadwiga: Pod złotą gwiazdą. Karczmy, hotele, restauracje, kawiarnie dawnych Katowic. Katowice 2015 AM Poligrafia 16° ss. 207, nlb. 1, il.

XIX–XX w.

4486. LORENC Józef: Koło Łowieckie „Klub myśliwych Diana” w Łańcucie. Łańcut 2014 Koło Łowieckie „Diana” 8° ss. 188, nlb. 4, il.

XIX–XXI w.

4487. LUBASZEWSKI Zbigniew [Sławomir]: Obiekty użyteczności publicznej Chełma z XIX i XX w., posiadające wpływ na rozwój miasta. *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 491–506, sum., izłożenie.

4488. [LUBIENIECKI Julian]: Dokładna praktyczna nauka dla pasieczników jak mają chodzić koło pszczół, aby rozmnożyć prędko pasieki i wydobyć z nich zysk jak największy, tak w zwyczajnych naszych ulach krajowych, jako też w ulach dzierzonowskich. Napisał ... 2, wyd. popr. i pomn. przez Konstantego Kluczenkę. Warszawa 2015 Graf_ika Usługi Wydawnicze Iwona Knechta 8° ss. 976, tabl. 28, il.

Reprint, oryg.: Lwów 1871–1872. Trzy tomy w jednym woluminie.

4489. ŁAKOMY Maciej: Zakład Karny w Oleśnicy 1945–2015. *Miscellanea Oleśnickie*. Nr 2: 2015 s. 57–65.

4490. ŁOPATECKI Karol, Zalewska Ewa: Historia „Uroczyska Jaroszówka”. Badania nad przemianami własnościowo-osadniczymi na pograniczu Wasilkowa i Białegostoku. *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 51–88, sum., rez.

XVI–XXI w.

4491. ŁUKASIEWICZ Dariusz: Miasta polskie i pruskie na przełomie XVIII i XIX w. Cz. 1. *Roczn. Chojeński*. T. 6: 2014 s. 87–112, Zsfg.

Toż. Cz. 2. *Tamże*. T. 7: 2015 s. 181–203, Zsfg.

4492. MACHURA Janusz: Historia „Bytomskiej Nauczycielskiej Solidarności”. Bytom 2015
MOZ NSZZ „S” POiW 8° ss. 147, il.

Od 1980 r.

4493. MAJEWSKI Maciej, Wasik Bogusz, Wiewióra Marcin: Studia nad warsztatem budowlanym zamku biskupów chełmińskich w Wąbrzeźnie. Analysis of building methods used in the bishops of Chełmno castle in Wąbrzeźno. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 38: 2014 s. 54–65.

Tekst równol. pol., ang.

4494. MAKAREWICZ Renata: Szpital parafialny i przytułek w Garbowie. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 153–166, sum.

XVII–XX w.

4495. MAKSYMOWICZ Zofia: Przemięło z wiatrem... historii. O legnickich wiatrakach. *Szkice Legnickie*. T. 36: 2015 s. 55–68, Zsfg.

4496. MAKUCH Marcin: Legnica w kolorze miedzi. 60 lat huty miedzi „Legnica”. Legnica 2015
Muzeum Miedzi 8° ss. 301, nlb. 1, il.

4497. MALIKOWSKI Jacek: Z dala od uczęszczanej szosy. Strażacy z Oss. Mierzęcice-Ożarówice–[Będzin] 2015 Urząd. Gm.; Oddz. Będziński SAP 8° ss. 188, il.

4498. MALINOWSKA Lucyna: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Świdnicy w latach 1949–2015. *Roczn. Świdnicki*. T. 42: 2014 [dr.:] 2015 s. 131–144.

4499. MARCINEK Roman: Rex vinorum. Z dziejów węgryzna w dawnej Polsce. Warszawa 2015
Muzeum Pałac Króla Jana III w Wilanowie 8° ss. 471, il. (Silva Rerum).

4500. MARKOWSKA Marzena: Kazimierz Turzyński [1899–1939] i jego sklep. *Roczn. Gdyński*.
Nr 27: 2015 s. 75–84.

Z odzieżą.

4501. MAŚLAK-MACIEJEWSKA Alicja: Ku poprawie zdrowia i „utrzymaniu duszy dziecięcej w atmosferze słonecznej i radosnej” – lecznicza kolonia wakacyjna dla dzieci żydowskich w Rabce (1890–1939). *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 3 s. 349–366, sum.

4502. MATUSIEWICZ Andrzej: Szpital w Suwałkach. Dzieje i ludzie. 1842–1895–2015. Suwałki 2015
Szpital Woj. im. dr. Ludwika Rydygiera 8° ss. 492, nlb. 2, il.

Szpital Wojewódzki im. dr. Ludwika Rydygiera.

4503. MAZEK Roman: Parysów. Dobra ziemskie na południowo-wschodnim Mazowszu w XVI–XIX w. Lublin 2015
Polihymnia 8° ss. 383, tabl. 2, il.

4504. MĄCZYŃSKI Dominik, Jedlikowska Marta: Znaki handlowe na powierzchniach zabytkowego drewna konstrukcyjnego. Commercial signs on the surfaces of historical wood constructions. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 39: 2014 s. 39–44.

Tekst równol. pol., ang. XIX w.

4505. MĄCZYŃSKI Ryszard: Cech mosiężników warszawskich w czasach Oświecenia. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 168, il., sum., Zsfg.

4506. MIGRAŁA Leszek: Kamienice w Rynku w Nowym Sączu i ich mieszkańcy od końca XIX wieku do 1939 roku. *Roczn. Sądecki*. T. 43: 2015 s. 191–211.

4507. MIKULSKI Krzysztof: Socjotopografia przedmieść toruńskich w XIV–XVIII wieku – przypadek Żabieńca. *Archaeologia Historica Polona*. T. 23: 2015 s. 57–82, sum.

4508. MISIUK Andrzej: Historia bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce. Zarys dziejów instytucji i służb w latach 1764–1990. Warszawa 2015 Difin 8° ss. 261, nlb. 2, il. (Zarządzanie Bezpieczeństwem).

4509. MOŁODYŃSKA Krystyna: Fabryka Nakryć Stołowych „Lefana”. Zarys historyczny. *Szkice Legnickie*. T. 36: 2015 s. 303–343, Zsfg.

Historia trzech fabryk w Legnicy, od 1869 do 2001 r.

4510. MYŚLIŃSKI Michał: Złotnicy, jubilerzy, mosiężnicy i rzemieślnicy pokrewnych profesji w dokumentacji Urzędu Probierczego w Krakowie (1919–1944). *Kw. Historii Kultury Mater*. R. 63: 2015 nr 1 s. 141–155.

W aneksie tabela z deklaracjami firm złotniczych.

4511. NAREWSKA Anna, Splitt Jerzy Aleksander: Śliwniki. Właściciele majątku, pałac i jego mieszkańcy, przywracanie dawnej świetności. Kalisz–Śliwniki 2014 [b.w.] 8° ss. 126, il.

Niemojowscy, XV–XX w.

4512. NARUSZEWICZ Tomasz: Pożary miast pogranicza powiatów grodzieńskiego i kowieńskiego w końcu XVIII w. *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 89–111, sum., rez.

4513. NARUSZEWICZ T.: Rozwój miasteczek z obszaru dzisiejszego powiatu suwalskiego w XVI–XXI wieku. *Roczn. Augustowsko-Suwalski*. T. 14: 2014 s. 155–170, sum.

4514. NIERYCHLEWSKA Anna: Majątek ziemski Ostrówek-Rudlice, gm. Ostrówek w świetle źródeł pisanych i archeologicznych. *Roczn. Wieluński*. T. 15: 2015 s. 41–57, sum.

XVI–XIX w.

4515. OCHOTNICZA Straż Pożarna w Kaliszu 1864–2014. Monografia. Pod red. Tadeusza Olejnika, Krzysztofa Walczaka. Kalisz 2015 Ochotnicza Straż Pożarna 8° ss. 608, nlb. 8, il., sum., rez., Zsfg.

Treść: Olejnik T.: Wstęp s. 9–13; Pożary w dziejach Kalisza s. 15–66; Powstanie i działalność Towarzystwa Ochotniczej Straży Ogniowej w Kaliszu do wybuchu I wojny światowej s. 67–162; Ochotnicza Straż Pożarna w czasie I wojny światowej s. 163–172; Kaliska Ochotnicza Straż Pożarna w latach międzywojennych s. 173–250; Kaliska straż w latach II wojny światowej s. 251–272; Kaliska Ochotnicza Straż Pożarna w Polsce Ludowej s. 273–392; Ochotnicza Straż Pożarna w Kaliszu w III Rzeczypospolitej s. 393–489; Podsumowanie s. 491–494; Suplement – Jubileusz 150-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Kaliszu s. 495–509; Aneksy s. 511–550; Literatura s. 551–566.

4516. OD KWESTII robotniczej do nowoczesnej kwestii socjalnej. Studia z polskiej polityki społecznej XX i XXI wieku. T. 3. Pod red. Pawła Graty. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 258, il., sum.

T. 1. 2013.

4517. OD UPRZEMYSŁOWIENIA w PRL do deindustrializacji kraju. Losy zakładów przemysłowych po 1945 roku. [Aut.] Andrzej Karpiński, Stanisław Paradysz, Paweł Sroka, Wiesław Żółtkowski. Warszawa 2015 Muza 8° ss. 396, nlb. 4, il.

Także po 1989 r.

4518. OFICJALSKA Elżbieta: Produkcja popularnych obrazów graficznych w latach 1870–1940. Technika, zdobienie i ramowanie. *Rocznik* [Muzeum Górnosląski Park Etnogr. w Chorzowie]. [T.] 3: 2015 s. 124–144, sum.

Obrazy religijne w masowej produkcji.

4519. OKUPNIK Małgorzata: „Katastrofa materialna” we wspomnieniach przedstawicielek polskiej arystokracji i ziemiaństwa z Kresów. *Sprawy Narodowościowe*. Seria nowa. Z. 42: 2013 s. 115–129, sum.

Na podst. wspomnień Matyldy Sapieżyny (1873–1968), Heleny Rothowej (1893–1980) i Marii Sapieżyny (1910–2009); Od pocz. XX w.

4520. OPALSKA Małgorzata: Solidarność to My. Piekary Śląskie 2015 P.H.U. Zeta Tadeusz Zawada 4° ss. 155, nlb. 3, il. Międzyzakładowa Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność”.

4521. ORYL Marek: Chromakowskie reminiscencje. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 139–147.

Dwór w Chromakowie i losy jego mieszkańców od 1914 r.

4522. OSYPIUK Jerzy: Najnowsza historia nekielskich olędrow. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 4 s. 68–77.

XVIII–XXI w.

4523. OŚKO Stanisław: Związek Nauczycielstwa Polskiego w Wieczorowej Szkole Inżynierskiej, Politechnice Radomskiej, Uniwersytecie Techniczno-Humanistycznym w latach 1955–2015. Rys historyczny. Radom–[Kielce] 2015 Wydaw. Pedagog. ZNP 8° ss. 128, il.

4524. OWCZAREK Krystian: Ochotnicza Straż Pożarna w Bolesławcu (1882–2012). Wieluń–Bolesławiec 2015 Ochotnicza Straż Pożarna 8° ss. 368, il.

4525. PARUSEL Jerzy B.: Pamiątkowa księga rodowodowa żubrów pszczyńskich. Katowice 2015 Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska 8° ss. 72, il. + Suplement: ss. nlb. 20, il.

Tekst równol. pol., ang. XIX–XXI w.

4526. PASEWICZ-RYBACKA Magdalena: Kolibki – dwór nad morzem. Historia i architektura. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 209–218, sum., Zsfg., rez.

W Gdyni, od XVI w.

4527. PASIETA Aleksandra: Stary Rynek w Bydgoszczy jako przestrzeń handlowa. Z dziejów XIX- i XX-wiecznych sklepów, domów towarowych, kawiarni i restauracji. *Mater. do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu*. Z. 18: 2015 s. 31–43.

4528. PATAŁA Agnieszka: Wrocławscy kupcy w Antwerpii od drugiej ćwierci XV do połowy XVI wieku – zarys problemu. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 33–47, sum., Zsfg.

4529. PIASTA Aleksy: Próby komunalizacji gazowni miejskiej w Piotrkowie w latach 1914–1922. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 15: 2014 s. 137–152, sum.

4530. PIETKIEWICZ Iwona, Komorowski Antoni F[ranciszek]: Bezpieczeństwo statków w rejonie Bałtyku południowego. *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 65–68.

XIX–XX w.

4531. PIETKIEWICZ I., Komorowski A. F., Szulczewski Adam: Rozważania o bezpieczeństwie żeglugi przybrzeżnej. *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 85–87.

XIX–XX w.

4532. PIWO we Wrocławiu. Od średniowiecza po czasy współczesne. Red. Halina Okólska. Wyd. 2, popr. i uzup. Wrocław 2015 Muzeum Miej. 8° ss. 175, nlb. 1, il.

Treść: Łągiewski Maciej: Przedmowa s. 7–8; Karst Dobiesław: Technologia rzemieślniczej produkcji piwa we Wrocławiu w okresie średniowiecznym i nowożytnym na tle browarnictwa europejskiego s. 9–50; Okólska H.: Wrocławski cech karczmarzy w okresie od 2. poł. XIII do końca XVIII w. s. 51–64; Trzynadłowski Jan J.: Piwnica Świdnicka s. 65–92; Sobociński Waclaw: Conrad Kissling [1810–1902] Kom. Ges. Bierstuben s. 93–100; Sobociński W.: Szkice z dziejów browarów wrocławskich w XIX i XX wieku (do 1945 roku) s. 101–126; Wilk Andrzej: Zabytki dziewiętnastowiecznego browarnictwa we Wrocławiu s. 127–139; Popiński Krzysztof: Obyczajowość wrocławskich piwiarni studenckich z przełomu XIX i XX wieku s. 141–151; Wilk A.: Browary we Wrocławiu w latach 1945–2002 s. 153–166; Wilk A.: Zabytki browarnictwa we Wrocławiu 2015 (post scriptum) s. 167–175. Wyd. 1. 2002.

4533. PLISIECKI Piotr: Młyny wodne w województwie lubelskim (do schyłku XVI wieku). Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 305, tabl. 6, il. KUL. Wyd. Humanist. Katedra Historii Średniowiecznej.

Od XIII w.

4534. POCICA Anna: Techniki i technologie spawalnicze na ziemiach polskich do 1939 r. Opole 2015 Oficyna Wydaw. Politech. Opolskiej 8° ss. 286, il., sum. Politech. Opolska. (Studia i Monografie; z. 418).

Od XIX w.

4535. POLAK-PAŁKIEWICZ Ewa: Rycerze wielkiej sprawy. Szkice ziemiańskie. Łomianki 2015 Wydaw. LTW 8° ss. 350, nlb. 2, il.

XIX–XX w.

4536. POLICJA gdańska na przestrzeni wieków. Wybrane zagadnienia. Praca zbiorowa. Pod red. Andrzeja Gąsiorowskiego. Gdańsk 2012 Wydaw. Gdańskie 8° ss. 238, il.

Materiały konferencyjne.

Rec.: Sywula Michał, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 2 s. 194–197.

4537. PONIAT Radosław: Służba domowa w miastach na ziemiach polskich od połowy XVIII do końca XIX wieku. Warszawa 2014.

Rec.: Karpiński Andrzej, *Przeegl. Hist.* T. 106: 2015 z. 2 s. 395–402; Kicińska Urszula, *Klio*. T. 31: 2014 nr 4 s. 182–193.

4538. POPELKA Petr: Powstanie nowoczesnego transportu na Śląsku Austriackim 1742–1914. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 23–37, sum., Zsfg.

4539. POPRAWSKA Maria, Sroka Jan: Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Sławnie 1945–2015. Sławno 2015 Społem PSS; Margraf 8° ss. 80, il.

4540. PRĘCIKOWSKI Leszek Sławomir: Nadleśnictwo Koło. Dzieje administracji leśnej na tle przyrodniczo-gospodarczym osnute. Gaj Stolarski 2015 Lasy Państ. Nadleśnictwo Koło 8° ss. 302, nlb. 1, il.

4541. PRĘCIKOWSKI L. S.: Nadleśnictwo Złoczew. Zarys dziejów. Złoczew 2015 Nadleśnictwo Złoczew 8° ss. 301, nlb. 2, il.

4542. PROBLEM pracy i zatrudnienia w Polsce w XX i na początku XXI wieku. Wybrane zagadnienia. Pod red. Elżbiety Słabińskiej. Kielce 2015 Wydaw. UJK 8° ss. 183, nlb. 5, il.

4543. PRZECIWPOŻAROWA Baza Leśna w Zamczysku Nowym (1970–2015). [Aut. wspomnień] Joanna Binio (Gancarczyk) [i in.]. Warszawa 2015 Szkoła Gł. Służby Pożarniczej 8° ss. 216, il.

4544. [PRZYBYLSKI Robert]: Na dalekich trasach. 50 lat Zrzeszenia Międzynarodowych Przewoźników Drogowych w Polsce. Long distance transport. 50 years of Association of International Road Transport Carriers in Poland. Tekst i red. ... Warszawa 2008 Zrzeszenie Międzynar. Przewoźników Drogowych 8° ss. 88, il.

Tekst równol. pol., ang.

4545. PRZYBYŁA Krzysztof: Bór na Czerwonem – miejsce wyjątkowe. Historia i współczesność 1925–2015. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 43–60.

Rezerwat przyrody w granicach Nowego Targu.

4546. PRZYBYSZ Marek, Żytyniec Rafał: Ełk wodociągi i kanalizacja 1895–2015. Ełk 2015 Muzeum Hist. w Ełku; Przeds. Wodociągów i Kanalizacji 8° ss. 235, il.

4547. RADCZUK Jerzy: Historia żeglugi i budownictwa okrętowego Europy Północnej do końca XVI w. Gdynia 2013 *Novae Res – Wydaw. Innowacyjne* 8° ss. 280, nlb. 3.

Rec.: Tymiański Jan: Uwagi bibliograficzne do książki... *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 101–104.

4548. [RATKOWSKI Filip, Nowakowski Stanisław, Malanowski Andrzej]: Spółdzielczość bankowa na Ziemi Wielickiej. Wieliczka–Warszawa 2015 NM-media Natalia Maria Malanowska 4° ss. 115, il., sum., Zsfg.

XX–XXI w.

4549. REDLARSKI Paweł, Wegner Andrzej: Historia magistra vitae czyli Rzec o tucholskich strzelcach spod znaku kura. Bydgoszcz–Tuchola 2015 Przeds. Marketingowe Logo; na zlec. MBP im. Aleksandra Janty-Połączyńskiego 8° ss. 246, nlb. 2, il.

Kurkowe Bractwo Strzeleckie w Tucholi, XIX–XXI w.

4550. REJMAK Kazimierz: Kobiety Galerii „Dziesiątka”. *Lubelski Roczn. Pedagog*. T. 34: 2015 z. 1 s. 181–198, sum.

Działalność charytatywna w Lublinie, XX–XXI w.

4551. ROGOZIŃSKI Andrzej: Płockie studnie, źródle i budki sprzedaży wody. *Nasze Korzenie*. Nr 9: 2015 s. 58–63.

Od lokacji miasta w 1237 r.

4552. ROMANIAK Andrzej: 500 lat Cechu Rzemiosł w Sanoku. Sanok 2011.

Rec.: Lipelt Robert, *Roczn. Sanocki*. [T.] 11: 2014 s. 255–257.

4553. ROWELL Stephen Christopher: The role of charitable activity in the formation of Vilnius society in the 14th to mid-16th centuries. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 17: 2012 [dr.:] 2013 s. 36–69, santr. Aneks źródłowy.

4554. ROZWÓJ rehabilitacji w wybranych specjalnościach medycznych w Polsce. Pod red. nauk. Sławomira Jandzisia, Andrzeja Kwołka. Rzeszów 2014.

Rec.: Nowiński Jakub, *Prace Hist.-Archiw.* T. 27: 2015 s. 239–245.

4555. RYCERZE, szlachta, ziemianie. Szlachetnie urodzeni na ziemi wschowskiej i pograniczu wielkopolsko-śląskim. Pod red. Pawła Klinta, Marty Małkus, Kamili Szymańskiej. Wschowa–Leszno 2014.

Rec.: Janeczek Michał, *Roczn. Leszczyński.* T. 15: 2015 s. 277–279.

4556. RYGUS Piotr: Zarys historyczny hutnictwa cynku na Górnym Śląsku w latach 1798–1980. Katowice–Wrocław 2015 Fund. Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska 4° ss. 141, nlb. 2, il., sum., Zsfg.

4557. RYMAR Edward: Dawne młyny, folusze i tartaki w ziemi chojeńskiej i mieszkowickiej. *Roczn. Chojeński.* T. 4: 2012.

Rec.: Gierke Michał: Kilka uwag o chojeńskich młynach miejskich – na marginesie pracy E. Rymara. *Tamże* T. 6: 2014 s. 271–272;

Polem.: Rymar E.: Uwagi polemiczne do „Kilku uwag o chojeńskich młynach miejskich”. *Tamże* s. 279–284.

4558. RYNKI lokalne i regionalne w XV–XVIII wieku. Pod red. Piotra Guzowskiego, Krzysztofa Borody. Białystok–Kraków 2013 Avalon T. Janowski 8° ss. 195, nlb. 5, il.

Treść: Karczewska Joanna: Stosunki kredytowe na terytorium Kujaw i wschodniej Wielkopolski w XV w. s. 9–18; Kołacz-Chmiel Małgorzata: Zasięg rynku lokalnego a pochodzenie terytorialne mieszkańców Kamionki w ziemi lubelskiej (w świetle najstarszej księgi sądowej z lat 1481–1559) s. 19–34; Blanuca Andrij: Dżerela do istorii rinku zemli u Velikomu knâzîvstvî Litovs'komu u period vid I do II Litovs'kih Statutiv s. 35–54; Boroda K.: Rynek produkcji piwa i handlu alkoholem w woj. łączyckim w XVI wieku s. 55–85; Guzowski P.: Wpływ eksportu zboża na produkcję pszenicy i jęczmienia na rynki lokalne i regionalne w drugiej połowie XVI wieku s. 87–106; Sas Barbara: Związki handlowe Krakowa i Lwowa na przełomie XVI i XVII wieku s. 107–119; Berkowski Władysław: Rynek regionalny Wołynia w XVI i pierwszej połowie XVII wieku s. 121–128; Kazusek Szymon: Rynek regionalny Krakowa w drugiej połowie XVII wieku (na przykładzie województwa ruskiego i sandomierskiego). Zmiany czy stagnacja? s. 129–151; Niziołek Piotr: Kryzys monetarny za panowania Augusta II w świetle akt sejmikowych województwa ruskiego s. 153–177; Bobryk Witold: Geografia miar nasypowych na terenie kryłosu brzeżańskiego jako element rekonstrukcji lokalnych rynków zboża w świetle wizytacji generalnej z lat 1758–1761 s. 179–186; Czyżewski Przemysław: Uwagi nad zasięgiem działalności gospodarczej mieszkańców małego miasta w XVI–XVIII w. s. 187–195.

4559. SCHNEIDER Joanna: Kolej wąskotorowa na Żuławach dziedzictwem kulturowym. *Roczn. Elbląski.* T. 26: 2015 s. 125–164.

4560. [SĘDŁAK Alfred]: Dzieje Nadleśnictwa Sieniawa. 70 lat – 1944–2014. Oprac. ... Rzeszów 2015 RS Druk; na zlec. Nadleśnictwa Sieniawa 8° ss. 244, il.

4561. SIBORA Tomasz: „Solanki” wczoraj i dziś. Zarys dziejów uzdrowiska 1875–2015. Inowrocław 2015 Drukarnia Pozkał 16° ss. 237, il. Solanki Uzdrowisko Inowrocław.

W Inowrocławiu.

4562. SIEDEM dekad polskiej przedsiębiorczości. Red. Łukasz Bertram. Warszawa 2015 Pol. Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości 4° ss. 122, nlb. 2, il.

Treść: Gluza Zbigniew: Wprowadzenie s. 3–5; Peerel (1944–1989) s. 6–27; Uwolnienie (1990–1994) s. 28–47; Konstrukcja (1995–2004) s. 48–69; Rozwój (2004–2015) s. 70–101; Kalendarium (1944–2015) s. 102–117.

4563. [SIEDEMDZIESIĄT jeden] 71 lat 1 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką w Lublinie 1944–2015. Praca zbiorowa. Pod red. Zbigniewa Kędzierskiego i Władysława Witczaka. Lublin 2015 Polihymnia 8° ss. 248.

4564. SIUTA Jan, Żukowski Bogusław: Społeczno-gospodarcze i prawne uwarunkowania oraz efekty scalania gruntów w Polsce począwszy od 1918 roku. Monografia. Warszawa 2015 Dział Wydawnictw IOŚ – PIB 8° ss. 210, il. Inst. Ochrony Środowiska – Państw. Inst. Badawczy.

XX–XXI w.

4565. SKARBIŃSKI Adam: Dzieje lotnictwa na Podbeskidziu 1932–2000. Wyd. 2, popr. Wrocław 2015 Fund. Otwartego Muzeum Techniki 8° ss. 498, il., sum., Zsfg. Śląski Klaster Lotniczy – Federacja Firm Lotniczych Bielsko, Fund. Otwartego Muzeum Techniki.

Wyd. 1. 2002.

4566. SKĄD przychodzimy, kim jesteśmy, dokąd zmierzamy... Konferencja programowo-historyczna Zjednoczenia Kurkowych Bractw Strzeleckich Rzeczypospolitej Polskiej. Red. Ireneusz Szpara. Bytom 2015 Zakł. Poligraficzno-Wydawniczy Plik 4° ss. 111, il.

Z treści: Bytom – Dzieje miasta s. 9–13; History of town s. 14–18; Geschichte der Stadt s. 19–23; Wegner Andrzej: Rycerze świętego Sebastiana a europejska idea historycznych bractw strzeleckich s. 24–25; Kopiec Jan: Św. Sebastian – patron Europejskiego Zakonu Rycerskiego s. 30–32; Wypych Jerzy: Działalność Bractw Kurkowych jako krzewicieli idei patriotyzmu, tradycji oraz wartości kulturowych – tezy do rozszerzenia działalności w zakresie kultury narodowej i lokalnej w bractwach s. 36–45; Woźnicki Dariusz: Europejskie tradycje zakonów rycerskich i orderowych na przestrzeni wieków s. 46–53; Szpara I.: Historia i tradycja Bractwa Kurkowego Grodu Bytomskiego s. 56–72; Dźwigaj Czesław: Jana III Sobieskiego, Wiedeń, Kahlenberg s. 77–82; Durbas Małgorzata: Wielki Mistrz Rycerstwa św. Sebastiana Karol Tomasz Habsburg Lotaryński – historyczne uwarunkowania powstania dynastii habsbursko-lotaryńskiej XVIII wieku s. 83–98; Krawiarz Kazimierz: Droga polskich bractw strzeleckich do europejskiej wspólnoty historycznych bractw strzeleckich (EGS) s. 99–101.

4567. SKIBICKA Dorota, Sitarz Czesław: 55 lat Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego w Wołominie. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 127–132.

Toż. Cz. 2: Spółdzielnia Budownictwa Mieszkaniowego w Wołominie. Od pieca kaflowego do centralnego ogrzewania. *Tamże*. T. 10: 2014 s. 163–168.

Toż. Cz. 3: Skibicka D.: Spółdzielnia Budownictwa Mieszkaniowego w Wołominie. Zmiany i modernizacja.

Tamże. T. 11: 2015 s. 109–114.

Powstała w 1958 r.

4568. SŁONIEWSKI Michał, [Čestnyh Svetlana] Czestnych Swietłana: Pałac i ludzie. Historia rezydencji myśliwskiej w Spale 1885–1945. Spala 2014 Max, Jolanta i Michał Słoniewscy 4° ss. 263, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ang.

4569. SŁUSZKIEWICZ Barbara: W miasteczku gospód, knajp, restauracji i domów zajezdnych w okresie od XVIII do połowy XX wieku. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 9–21.

4570. [SŁUŻBA zdrowia w przedwojennym Tarnobrzegu]. *Tarnobrzeszkie Zesz. Hist.* Nr 31: 2009 s. 5–48.

Treść: Zych Tadeusz: Medycy tarnobrzescy s. 5–7; Zych T.: 100 lat Szpitala w Tarnobrzegu s. 8–14; Stępak Sławomir: Pierwszy dyrektor tarnobrzesczego szpitala. [Ryszard Urbanik jun. (1874–1923)] s. 15–16; Zych T.: Tarnobrzescy lekarze s. 17–28; Życiorysy ojców lekarzy spisane przez ich córki: Onisk Alicja: Dr Eugeniusz Pawlas [1890–1937] s. 28–29; Chruściel

Krystyna: Dr Jan Chruściel [1886–1944] s. 30–31; Loewy Helena: Dr Otton Loewy [1876–1942] s. 31–32; Zych T.: Pani doktor. [Olga Blanka Lilien (1903–1996)] s. 33–35; Dokumenty. [Lata 1902–1935] s. 36–46; Druki związane z tarnobrzeską służbą zdrowia s. 46–48.

4571. SMOLEŃSKI Władysław: Szkice z dziejów szlachty mazowieckiej. Wyd. 2. Pruszków 2015 Ajaks 8° ss. VIII, nlb. 6, 160, nlb. 1.

Przedr. fotooffsetowy, oryg.: Kraków 1908. XIV–XVIII w.

4572. SNOCH Bogdan: Nie tylko do wypitki... *Almanach Częstochowy*. [T. 28]: 2015 s. 57–62.

Karczmy w Częstochowie, XIV–XX w.

4573. SNOCH B.: Stare, dawne (ale czy dobre) czasy. *Almanach Częstochowy*. [T. 28]: 2015 s. 52–56.

Stan chłopski w regionie częstochowskim, XIX–XX w.

4574. SOBCZAK Edward: Wrocławskie miscellanea lotnicze. Wrocław–[Księginice] 2015 Fund. Otwartego Muzeum Techniki; Biuro Projektowo-Konsultingowe Lotnisk Avia-Projekt 8° ss. 97, nlb. 2, il.

4575. STANKOWIAK Edward: Historia poczty na Ziemi Kępińskiej do 1920 roku. Kępno 2015 Pow. Bibl. Publ. 8° ss. 121, il.

4576. STARZYCKA Magdalena: Przetrwali na Piotrkowskiej. Mała łódzka historia. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 1/2 s. 113–117.

Zakład optyczny Józefa Zaborskiego, od lat międzywojennych.

4577. STEFANOWSKI Andrzej: Historia przebudowy ustroju ochrony przeciwpożarowej w Polsce w świetle dokumentów i faktów, lata 1918–1992. T. 1: [Historia]. Poznań–Luboń 2015 Wydaw. i Drukarnia Uni-Druk 8° ss. 944, il.

Toż. T. 2: [Lata 80. XX wieku]. Poznań–Luboń 2015 ss. 832, il.

Toż. T. 3: [Wieloletni proces tworzenia nowego prawa o ochronie przeciwpożarowej]. Poznań–Luboń 2015 ss. 797, nlb. 1, il. + 1 dysk optyczny (DVD).

Toż. T. 4: [Po historycznym przełomie w 1991 roku]. Poznań–Luboń 2015 ss. 558, nlb. 24, tabl. 248, il.

4578. [STO] 100 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Ceranowie 1914–2014. Oprac. Artur Ziontek. Ceranów–Radzyń Podlaski 2014 Radzyńskie Stow. Inicjatyw Lokalnych 16° ss. 51, nlb. 1, il.

Treść: Na wstępie s. 7–9; Początki ruchu strażackiego w regionie s. 9–12; Górcy na Ceranowie s. 13–15; Ceranowska Ochotnicza Straż Ogniowa s. 15–21; W wojennej pożodze s. 22–23; Po „wyzwoleniu” s. 24–26; Dziś s. 26–27; Członkowie OSP Ceranów 1914–2014 s. 28–29; Dmowski Rafał: Posłowie s. 30–32; Bibliografia s. 33–36; Zdjęcia s. 37–50.

4579. STOGOWSKI Andrzej: Dom pomocy społecznej jako instytucja opieki długoterminowej. Standardy funkcjonowania na przykładzie Domu Pomocy Społecznej w Pleszewie. Pleszew 2015 Starostwo Pow. 8° ss. 170, il., Zsfg.

XIX–XXI w.

4580. STRAŻACY ziemi dębickiej. [Aut.] Kazimierz Bukowiec [i in.]; sł. wstępne Władysław Radzik, Andrzej Reguła; red. Stanisław Bukowiec. Bochnia 2015 Agencja Wydawnicza „Palindrom” 4° ss. 302, nlb. 2, il. (Strażacy; 16).

4581. STRAŻACY ziemi nowodworskiej. [Aut. tekstów Kazimierz Bukowiec i in.]. Bochnia 2015 Palindrom 4° ss. 210, nlb. 6, il. (Strażacy; 17).

4582. [STRAŻE ogniowe w Tarnobrzegu]. *Tarnobrzeskie Zesz. Hist.* Nr 32: 2009 s. 5–119.

Treść: Zych Tadeusz: Tradycje straży pożarnej w Tarnobrzegu s. 5–14; Stępak Sławomir: Z dziejów Ochotniczej Straży Pożarnej w Tarnobrzegu do 1939 roku s. 15–45; Stępak S.: Z dziejów Ochotniczej Straży Pożarnej w Dzikowie do 1939 roku s. 46–48; Stępak S.: Z dziejów Ochotniczej Straży Pożarnej w Machowie do 1939 roku s. 49–59; Stępak S.: Z dziejów Ochotniczej Straży Pożarnej w Miechocinie do 1939 roku s. 60–64; Stępak S.: Z dziejów Ochotniczej Straży Pożarnej w Wielowsi do 1939 roku s. 65–69; Buława Zofia: OSP w Zakrzowie s. 70–75; Stępak S.: Sztandary Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu dzisiejszego Tarnobrzega z okresu międzywojennego s. 76–90; Stępak S.: Pożar zamku dzikowskiego w świetle ówczesnej prasy. [Rok 1927] s. 91–99; Zych T.: Rodzina strażaków. [Radzimowie, XX w.] s. 100–101; Fecko Leszek: Wspomnienie o tarnobrzesckiej straży. [XX w.] s. 103–104; Dokumenty. [Lata 1875–1876] s. 105–106; Księga protokołów Stowarzyszenia Ochotnicza Straż Pożarna w Tarnobrzegu 1944–1947. Oprac. S. Stępak s. 107–117; Fragment kroniki OSP w Ociach. [Lata 1933–1970] s. 118–119.

4583. STRYJ Stanisław: Ruda miastem węgla i stali. *Rudzki Roczn. Muzealny*. [R.] 13: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 67–83.

Górnictwo i hutnictwo w Rudzie Śląskiej w l. 1748–2004.

4584. SUJECKI Janusz: Jeszcze o genezie Bazaru Różyckiego. *Kronika Warszawy*. 2014 [dr.:] 2015 nr 1 s. 71–79, sum.

W nawiązaniu do artykułu autora pt. „Historia Bazaru Różyckiego”. *Tamże*, 2004 nr 1.

4585. SUPERCZYŃSKI Mateusz: Urządzenia i obiekty produkcyjne na terenie przedmieść dawnego Torunia w świetle zachowanych źródeł. *Meritum*. T. 6: 2014 s. 19–32, sum.

XIII–XVIII w.

4586. SURDACKI Marian: Opieka społeczna w Polsce do końca XVIII wieku. Lublin 2015 Tow. Nauk. KUL JP II 8° ss. 638, nlb. 4., sum. Tow. Nauk. KUL JP II. (Prace z Dziejów Szkolnictwa i Opieki Społecznej w Polsce; t. 14) (Źródła i Monografie; 421).

Od XI w.

4587. SYPIEŃ Jacek: Historia Olkuskiej Straży Pożarnej. Olkusz 2014 Centrum Poligraficzno-Reklamowe Omega Art; na zlec. Ochotniczej Straży Pożarnej 8° ss. 136, il.

Rozdz. 3–6, 8 i 9 oprac. na podst. książki Stefana Zajączkowskiego pt.: Historia pożarnictwa olkuskiego i jego dzieje w latach 1478–1993.

4588. SZAJT Jakub: Działalność legniczana Jacoba Mildego starszego a problem atrybucji śląskich naczyń cynowych z XV–1 ćwierci XVI wieku. *Szkice Legnickie*. T. 36: 2015 s. 27–53, Zsfg.

4589. SZCZEPAŃSKI Jerzy: Górnictwo i hutnictwo w dobrach benedyktynów na Świętym Krzyżu. *Debata Świętokrzyskie*. Vol. 1: 2014 s. 179–184.

XV–XIX w.

4590. SZCZERBICKI Tomasz: Motocykle amerykańskie w Polsce 1914–1945. Katowice 2015 Fund. Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska 4° ss. 261, nlb. 3, il., sum.

4591. SZCZERBIŃSKA Bogusława: Rembielińscy z Jedwabnego i Makowlan jako przedstawiciele warstwy ziemiańskiej w działaniach lokalnych i ogólnonarodowych. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 63–72, sum.

XVIII–XIX w.

4592. SZKUDLAREK Zenon: 150 lat Stacji Kolejowej Rybnica 1865–2015. Jelenia Góra 2015 Ad Rem 8° ss. 69, nlb. 2, il.

4593. SZLAGA Franciszek: Wspomnienie o Nowotarskich Zakładach Przemysłu Skórzanego „Podhale”. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 341–352.

Zakłady istniały w l. 1955–1992.

4594. SZOPA Iwona: Porcelana „Huty Franciszka” w zbiorach Muzeum Powstań Śląskich. *Roczn. Świętochłowski*. T. 9: 2015 s. 34–51.

Historia zał. w 1876 r. w Bykowni (Świętochłowice) fabryki oraz opis porcelany.

4595. Eugeniusz Kwiatkowski [1888–1974] i Centralny Okręg Przemysłowy a współczesne problemy modernizacyjne na Podkarpaciu. Pod red. nauk. Pawła Graty. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 193, il.

Treść: Maciejewicz-Ryś Julita: Powojenne lata Eugeniusza Kwiatkowskiego we wspomnieniach wnuczki s. 17–24; Drozdowski Marian Marek: Aktualność doświadczeń polityki gospodarczo-społecznej Eugeniusza Kwiatkowskiego s. 25–35; Matera Rafał: Eugeniusz Kwiatkowski jako historyk gospodarczy. Inspiracja dziełem niedokończonym s. 36–52; Skiba Jakub: Polityka pieniężna wicepremiera i ministra skarbu Eugeniusza Kwiatkowskiego w okresie od maja 1936 do sierpnia 1939 r. s. 55–79; Jabłonowski Marek: Plan finansowy na wypadek wojny oraz rozmowy wicepremiera Eugeniusza Kwiatkowskiego z kierownikiem Sekretariatu Komitetu Obrony Rzeczypospolitej gen. bryg. Tadeuszem Malinowskim w listopadzie 1937 r. s. 80–96; Garbacz Dionizy: Stalowa Wola – дума Centralnego Okręgu Przemysłowego s. 97–110; Grata P.: Tradycje Centralnego Okręgu Przemysłowego po II wojnie światowej s. 111–129; Ortyl Władysław: Rola samorządowych władz województwa podkarpackiego we współczesnych procesach modernizacji obszaru południowo-wschodniej Polski s. 133–146; Czarnecki Andrzej: Od Centralnego Okręgu Przemysłowego do Doliny Lotniczej. WSK „PZL-Rzeszów” SA jako lider w procesie transformacji przemysłu lotniczego Polski południowo-wschodniej s. 147–157; Fudała Janusz: Sztafeta rozwoju gospodarczego w III Rzeczypospolitej na przykładzie Zakładów Chemicznych „Organika-Sarzyna” SA s. 158–166; Drążek Renata, Morawski Jacek: Studium programowo-przestrzenne szlaku kulturowego Centralnego Okręgu Przemysłowego na terenie województwa podkarpackiego s. 167–185.

4596. SZUROWA Bogumiła: Młynarstwo między Wisłą a Pilicą od połowy XVIII do XX wieku. Kielce 2015 Muzeum Wsi Kieleckiej 8° ss. 622, il., sum. + dysk optyczny (CD-ROM).

4597. SZYMCZYK Maciej: Zarys dziejów przemysłu papierniczego w Łodzi. *Roczn. Muzeum Papiernictwa*. T. 9: 2015 s. 47–61, sum., Zsfg., shrnutí.

Od lat 70. XIX w.

4598. ŚMIAŁEK Małgorzata: Marka Sosnowiec. Z dziejów przemysłu, handlu i rzemiosła. Sosnowiec 2015 Muzeum 8° ss. 60, tabl. 4, il.

XIX–XX w.

4599. ŚWIĄTKOWSKA Agata: Właściciele Zakrzewa i Przytyka w powiecie radomskim od XV do połowy XIX wieku. *Radomskie Studia Humanist*. T. 2: 2015 s. 49–65, sum.

4600. ŚWIECZKOWSKI Władysław Maria: Olsztyńska Straż Pożarna w 70-lecie działalności zawodowej służby 1945–2015. Olsztyn 2015 Pracownia Wydawnicza ElSet 8° ss. 92, nlb. 4, il.

4601. ŚWIĘTOCHOWSKA Kaja: Stalowe koła. Kolej na Górnym Śląsku. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 117–123.

Od XIX w.

4602. TAJCHERT Andrzej: Kolej wąskotorowa Wieluń–Praszka–Olesno. Rybnik 2013 Eurosprinter 4° ss. 119, il., sum., Zsfg.

XIX–XX w.

4603. TAJCHERT A.: Koleje wąskotorowe na Kurpiach. Rybnik 2015 Eurosprinter 4° ss. 199, il., sum., Zsfg.

4604. TECHMAN Ryszard: Tranzyt czechosłowacki w portach ujścia Odry po II wojnie światowej. *Studia Maritima*. Vol. 28: 2015 s. 229–274, sum.

4605. TOMCZYK Jacek, Mańkowska-Pliszka Hanna: Przypadek kiły wrodzonej w nowożytnej populacji radomian. *Radomskie Studia Humanist.* T. 1: 2013 s. 153–167, sum.

XVIII–XIX w.

4606. TRYBULSKA Bogumiła: Inowrocławska straż pożarna na tle historii ochrony przeciwpożarowej miasta i powiatu (1838–1992). Inowrocław 2014 Druk-Intro 8° ss. 319, il.

4607. TURECZEK Marcei: Campanae, quae in confinio sonant. Studium z dziejów ludwisarstwa na pograniczu śląsko-brandenbursko-pomorskim w XIII–XVIII wieku. Zielona Góra 2015 Uniw. Zielonogórski 8° ss. 695, il., Zsfg.

4608. TYSZKIEWICZ Jan: Jak dawniej łowiono ryby w Szczawnicy. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 271–277.

4609. URBANIAK Miron: Dzieła hydrotechniki w Polsce. Kanał Górnośląski (Gliwicki). Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 8° ss. 418, il., sum., Zsfg.

4610. URZĄD Morski w Słupsku. Historia morzem pisana. Red. Waldemar Parus, Marlena Węgrzyn. Słupsk 2014 Wydaw. Społ.-Prawne 8° ss. 187, il.

Treść: Z kart historii miasta Słupska s. 11–20; Historia Urzędu Morskiego w Słupsku s. 21–28; Teraźniejszość s. 29–30; Inspektorat Monitorowania Ruchu Morskiego w Ustce s. 31–32; Inspektorat Ochrony Wybrzeża s. 33–56; Inspektorat Administracji Portów i Hydrografii s. 57–71; Inspektorat Oznakowania Nawigacyjnego s. 73–76; Inspektorat Ochrony środowiska Morskiego s. 77–86; Inspektorat Bezpieczeństwa Żeglugi s. 87–89; Biuro Spraw Obronnych Żeglugi s. 91–93; Zespół ds. Informatyki s. 95; Wydział Techniczno-Inwestycyjny i Robót Czerpalnych s. 97–98; Wydział Kontroli Wewnętrznej i Funduszy Unijnych s. 99–100; Inspektorat Nadzoru Technicznego i Zagospodarowania Przestrzennego s. 101–102; Edukacja i współpraca s. 103–105; Stowarzyszenie Latarników „Pro Mari Baltico” przy Urzędzie Morskim w Słupsku s. 107–112; Zakładowa Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność – 80” przy Urzędzie Morskim w Słupsku s. 113; NSZZ „Solidarność” s. 114–115; Dyrektor Urzędu Morskiego w Słupsku s. 117–118; Pracownicy Urzędu Morskiego s. 119–122; Galeria fotografii ze zbiorów pracowników Urzędu Morskiego w Słupsku s. 123–146; Dystynkcje Administracji Morskiej s. 147; Medale okolicznościowe s. 148–150; Proporzycy s. 151; Wykaz pracowników Urzędu Morskiego w Słupsku s. 153–184.

Rec.: Bieniecki Ireneusz, *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 120–121.

4611. UZAR Jerzy: Historia Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1. Wybrane wydarzenia. Wrocław 2015 Uniw. Medyczny im. Piastów Śląskich 8° ss. 83, il., sum.

We Wrocławiu, XIX–XXI w.

4612. WALOSZCZYK Franciszek, Waloszczyk Zbigniew: Zarys dziejów ochrony przeciwpożarowej w mieście i gminie Czechowice-Dziedzice wczoraj i dziś. Wstęp Rafał Dmowski. Czechowice-Dziedzice 2015 Ochotnicza Straż Pożarna; Tow. Przyj. Czechowic-Dziedzic 8° ss. 204, il.

4613. WIELKIE pożary w Dolsku. *Śremski Notatnik Hist.* Nr 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 141–143.

4614. WIŚNIEWSKI Stanisław: Czempińscy kolejarze. Zarys dziejów. Czempiń–Luboń 2008 Wydaw. i Drukarnia Uni-Druk 8° ss. 56, il.

XIX–XXI w.

4615. WITKOWSKA Diana, Michl-Bernard Alexandr: Prudnik i Krnov. Miasta nicią budowane... Prudnik 2015 Starostwo Pow. 8° ss. 446, il.

Włókiennictwo – Karniów, XVI–XIX w. i Prudnik, XIX–XX w. Tekst równol. pol., czes.

4616. WNEK Sławomir: Wybrane zagadnienia społeczno-gospodarcze z dziejów Strzyżowa od końca XIX do połowy XX wieku. *Strzyżowski Roczn. Muzealny*. T. 1: 2015 s. 133–175, sum.

4617. WOLSKI Jan: Wyzwolenie. Wybór pism spółdzielczych z lat 1923–1956. Wybór i oprac. Remigiusz Okraska, Adam Benon Duszyk. Łódź 2015 Stow. „Obywatele Obywatelom” 8° ss. 662. (Biblioteka „Obywatela”; 8) (Klasycy Myśli Spółdzielczej).

4618. WOSTAL Halina, Wostal Leon: Monografia Koła PZN w Piekarach Śląskich 1960–2015. Piekary Śląskie–Chorzów 2015 PUHR JM 8° ss. 54.

Polski Związek Niewidomych.

4619. WOŹNIAK Małgorzata: Ryby w życiu społecznym i gospodarczym Polaków na przestrzeni wieków. *Biul. Nauk. UWM*. [Nr] 30: 2009 s. 89–94, sum.

4620. WÓJTOWICZ Grzegorz: Trendy i ewolucja. Dzieje gospodarcze ziem polskich. Warszawa 2006 Twigger 8° ss. 217.

4621. WRÓBEL Wiesław: Wodociągi i kanalizacja Białegostoku od czasów najdawniejszych do 2015 roku. Białystok 2015 Buk; Wodociągi Białostockie 8° ss. 248, il. Od XIX w.

4622. WRÓBLEWSKI Tymoteusz: Kruszcze Karczówki i ich kopalnie. *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 11–28, sum.

Góra, obecnie w granicach Kielc, od XIII w.

4623. WSPOMNIENIE dawnych lat czyli O leśnikach, ich pracy, pasjach i życiu na terenie północnej Wielkopolski do 1939 roku. Z okazji jubileuszu 125-lecia Polskiego Towarzystwa Leśnego. Materiały zebrał i przygot. Jerzy Tarnowski. Piła–Podanin 2007 Przedś. Poligraficzno-Reklamowe Tongraf; na zlec. Lasów Państ. Nadleśnictwo 8° ss. 144, il.

Zawiera gł. faksymile artykułów, jakie ukazały się w l. 1907–1939 w piśmiennictwie leśnym i łowieckim w Wielkopolsce.

4624. Z DZIEJÓW gdańskiego piekarnictwa i cukiernictwa. Publikacja z okazji 70-lecia Cechu Piekarzy i Cukierników w Gdańsku 1945–2015. Gdańsk 2015 Cech Piekarzy i Cukierników 4° ss. 154, nlb. 4, il.

Treść: Januszajtis Andrzej: Piekarze dawnego Gdańska s. 5–34; O Gdańskim Cechu Piekarzy i Cukierników s. 37–47; Korczak Katarzyna: Wpisani w krajobraz miasta 1945–2015 s. 49–51; Mieszkańcy się do nas przyzwyczaili. Piekarnia-cukiernia „Eskimos” Józef i Mirosław Balkowscy s. 52–53; Lepiej na piekarza niż na lekarza. Zakład Produkcji Piekarskiej „Cymes” s. 54–55; Sto papieskich kremówek. Cukiernia „Czernis” s. 56–57; Klimaty sprzed lat. Cukiernia „Delicje” Jan Czyżewski s. 58–59; Smak, forma, kolor. Piekarnia „Tadeusz Dąbrowski” s. 62–63; Mocne jak miłość. T. Deker Patisser & Chocolatier s. 64–67; Żeby ludzie mieli chleb. Bogdan Frąckowiak Honorowy Członek Cechu Piekarzy i Cukierników s. 68–69; A ja zostałem. Piekarnia Wojciech Gaziński s. 70–71; Tradycja, doświadczenie i dobry smak. Piekarnia Piotr Gotowała s. 72–77; Dla Charles’a de Gaulle’a. Piekarnia-ciastkarnia „He-Ed” Edmund Hebel s. 78–79; Z Wołynia do Gdańska. Cukiernia „Kaliszczak” s. 80–83; Potrzebny jest talent. Cukiernia „Wega” Szymon Kawlewski s. 84–87; Żywe muzeum jest u nas. Piekarnia „Kidziński”

s. 88–89; Od lodziarni w Stegnie. Cukiernia „Polanka” Janusz Knitter s. 90–91; Najśodsze pozdrowienia. Pracownia Tortów „Róg Wojskiego” Krzysztof Knitter s. 92–93; Ręka gospodarza. Piekarnia-cukiernia Ryszard Kraskowski s. 94–97; Melba z ananasem. Czesław Kreft Honorowy Członek Cechu Piekarzy i Cukierników w Gdańsku s. 98–99; Na francuskie z jabłkiem. Cukiernia „W-Z” Brygida Krzosek i Daniel Krzosek s. 100–101; Otwarte drzwi. Cukiernia „Muszelka” Paweł Książkiewicz s. 102–103; Lipiński Eugeniusz: Jak u mamy. Piekarnia-cukiernia Eugeniusz Lipiński s. 104–107; Za lejce i wio, koniku! Piekarnia Ryszard Majchrowski s. 108–111; Najważniejsi są moi klienci. Piekarnia-cukiernia Sławomir Mielnik s. 112–115; Tyle lat razem i zgoda. Cukiernia „Stefanka” Aleksy i Michał Nowakowie s. 116–117; Dobre zarządzanie – dobra firma. Cukiernia „Bajadera” Krzysztof Nowak s. 118–119; Specjalność: torty W-Z. Cukiernia „Magda” Tomasz Nowak s. 120–121; W pejzażu Dolnego Wrzeszcza. Cukiernia „Paradowski” s. 122–123; Jak po kruchym lodzie. Piekarnia-cukiernia „Pellowski” s. 124–129; My są poznaniacy! Cukiernia „Płończak” s. 130–131; Kaszubski ród. Piekarnia Jan Pranga s. 132–133; 40 tysięcy bułek na dobę. Piekarnia-cukiernia „Muszelka” Zygmunt Spadliński s. 134–135; Najważniejsi – odbiorcy. Piekarnia „Merkus” s. 136–137; Parasolnik z pełną torbą. Cukiernia „Rydelek” s. 138–139; „Kaszubski” z makiem. Piekarnia-cukiernia „Staropolska” Adam Szczygielski s. 140–141; Zawód najpiękniejszy na świecie. Piekarnia-cukiernia Andrzej Szydłowski s. 142–147; Wóz Mistrza Jana. Piekarnia-cukiernia Jan Szydłowski s. 148–149; Najlepszy sposób – jakość. Piekarnia-cukiernia Marek Szydłowski s. 150–151; Muszę zostać w Polsce. Ciastkarnia „Wojt” s. 152–153; Z wysokiej półki. Cukiernia-piekarnia „Z Pasją” s. 154–156.

4625. Z DZIEJÓW Szybkiej Kolei Miejskiej w Trójmieście. Red. Bartłomiej Buczek. Gdynia 2011 PKP SKM w Trójmieście Spółka z o.o. ss. 197.

Rec.: Labuda Grzegorz, *Studia Historica Gedanensia*. T. 5: 2014 s. 446–448.

4626. Z KRONIK i wspomnień. Jubileusz 55-lecia Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Oddział Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim. Zebrali i oprac. Alicja Szafrąńska, Anastazja Szczygielska, Jolanta Warneńska. Grodzisk Mazowiecki 2015 Zakł. Poligraficzny Primum; na zlec. Zarządu Oddz. Rejonowego Pol. Zw. Emerytów, Rencistów i Inwalidów 8° ss. 112, il.

Treść: Statutowa działalność PZERII s. 14–15; Nieco historii s. 16–18; Z kronik s. 19–42; Wspomnień czar s. 43–76; Kronika w kolorze [fotografie] s. 77–92; Współczesność – nadal tworzymy historię naszego Związku s. 93–103.

4627. Z PODATKIEM przez wieki. *Studia Historica Gedanensia*. T. 6: 2015 s. 9–298, sum.

Z treści: Rembalski Tomasz: Wstęp s. 9–15; Badowicz Maciej: Opłaty dodatkowe za zakupy wina w państwie Zakonu Krzyżackiego na przełomie XIV i XV wieku s. 20–53; Kitowski Piotr: Opłaty sądowe w mniejszych miastach Prus Królewskich w XVIII wieku s. 54–64; Rembalski Tomasz: Akta podatku gruntowego pruskich urzędów katastralnych jako źródło do badań struktury społeczno-majątkowej drobnej szlachty kaszubskiej w Prusach Zachodnich (1861–1872) s. 82–112; Chylak Karol: The Church Rates (Contributions) in Parishes in the Second Republic of Poland s. 113–134; Grata Paweł: Podatki pośrednie w Drugiej Rzeczypospolitej s. 135–163; Załęska-Kaczko Jagoda: Ustawodawstwo podatkowe w Wolnym Mieście Gdańsku w zakresie budownictwa mieszkaniowego – wybrane zagadnienia s. 164–177; Berendt Grzegorz: Etapy zinstytucjonalizowanej grabieży poleskich Żydów w latach 1939–1944 s. 178–203; Kaliszuk Kamil: Składki członkowskie w PZPR województwa gdańskiego w latach 1957–1964 s. 204–226; Bartosiewicz Aleksandra: Formy opodatkowania portów i armatorów statków morskich w Polsce s. 264–277; Kubicki Rafał: Wykaz czynszowy komturstwa tucholskiego z połowy XV w. [źródło] s. 281–298.

4628. ZAKŁADOWE Zawodowe Straże Pożarne w Poznaniu i województwie poznańskim 1975–1992. Red. Krzysztof Bugajak. Poznań 2015 Komenda Miej. Państ. Straży Pożarnej; Komenda Woj. Państ. Straży Pożarnej 4° ss. 220, tabl. k. 13, il.

Treść: ZZSP PKP Lokomotywownia Poznań-Franowo s. 13–52; ZZSP PKP Lokomotywownia Poznań s. 53–58; ZZSP PKP Lokomotywownia Gniezno s. 59–66; ZZSP Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego w Poznaniu s. 67–72; ZZSP Poznańskich Zakładów Opon Samochodowych STOMIL s. 73–82; ZZSP Poznańskich Zakładów Opon Samochodowych STOMIL w Bolechowie s. 83–90; ZZSP Fabryki Wyrobów Tłocznych / PRESSTA w Bolechowie s. 91–96; ZZSP Zakładów im. Hipolita Cegielskiego w Poznaniu s. 97–112; ZZSP Odlewni Żeliwa w Śremie s. 113–124; ZZSP Zakładów Metalurgicznych POMET w Poznaniu s. 125–130; ZZSP Okręgowego Przedsiębiorstwa Produktów Naftowych w Rejowcu s. 131–138; ZZSP Port Lotniczy Ławica-Poznań s. 139–156; ZZSP Orzechowskich Zakładów Przemysłu Sklejek w Orzechowie s. 157–166; ZZSP Wielkopolskich Zakładów Przemysłu Ziemiaczanego w Luboniu s. 167–180; Zakładowe Ochotnicze Straże Pożarne. ZOSP Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu s. 182–190; ZOSP Zakładów Przemysłu Cukierniczego Goplana w Poznaniu s. 191–201; ZOSP przy Swarzędzkiej Fabryce Mebli Zakład w Mosinie s. 202–205; Związek Emerytów i Rencistów Pożarnictwa Rzeczypospolitej Polskiej nr 1 przy KM PSP w Poznaniu s. 206–215.

4629. ZALASHIK Rakefet: The Anti-Favus Campaign in Poland. *Jewish Social Medicine. Polin*. Vol. 27: 2015 s. 369–384.

XIX–XX w.

4630. ZAŁĘCZNY Jolanta: Pawiak od powstania więzienia do wybuchu II wojny światowej. Zarys problemów badawczych. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 4 s. 9–40, sum., Zsfg., rez.

Zbudowany w Warszawie w l. 1829–1835.

4631. ZARYCHTA-WÓJCICKA Agnieszka: Inwestycje Urszuli z Morsztynów Dembińskiej w dobrach ziemskich Przysucha, Rusinów i Korytków na przełomie XVIII i XIX wieku. *Radomskie Studia Humanist.* T. 1: 2013 s. 169–207, sum.

4632. ZARYS historii zorganizowanego łowiectwa okręgu kaliskiego PZŁ. Praca zbiorowa. Pod red. Marka Wielgosza. Kalisz 2015 Zarząd Okręg. PZŁ 4° ss. 228, il.

Zawiera głównie reprodukcje dokumentów archiwalnych związanych z Polskim Związkiem Łowieckim, szczególnie z XX w.

4633. ZARZYCKI Andrzej: „Fawor” – Poznań. Dzieje spółdzielni piekarsko-ciastkarskiej w miasto wpisane 1908–2008. Luboń–Poznań 2008 Wydaw. i Drukarnia Uni-Druk; na zlec. „Fawor” Spółdzielnia Piekarsko-Ciastkarskiej 8° ss. 252, tabl. 16, il.

4634. ZARZYCKI A.: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Chodzieży. 100 lat w służbie mieszkańców 1914–2014. Poznań–Luboń 2014 Wydaw. i Drukarnia Uni-Druk 8° ss. 231, nlb. 1, tabl. 32, il.

4635. ZARZYCKI A.: Spółdzielnia Mleczarska w Gostyniu. „Z mlecznej krainy”. Tradycja i współczesność 1889–2014. Poznań 2015 Wydaw. i Drukarnia Uni-Druk 8° ss. 270, tabl. 16, il.

4636. ZARZYCKI A.: Stomil – Poznań S.A. Tradycja i współczesność 1928–2013. Luboń–Poznań 2013 Wydaw. i Drukarnia Uni-Druk; na zlec. Stomil-Poznań 8° ss. 277, il.

4637. ZARZYCKI A.: Środa Wielkopolska. Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Wodociągów i Kanalizacji w służbie miasta 1911–2011. Poznań–Luboń 2011. Wydaw. i Drukarnia Uni-Druk 8° ss. 184, tabl. 32, il.

4638. ZASADA Zdzisław Jan: 140 lat straży pożarnej we Włocławku (1874–2014). Włocławek 2014 Komenda Miej PSP 8° ss. 324, il.

Rec.: Gmitruk Janusz, *Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie*. T. 30: 2015 s. 145–147.

4639. ZBIERSKI Hubert: Z przeszłości śmigielskich ogródków działkowych. Śmigiel 2015 Urząd Miej.; Centrum Kultury 8° ss. 83, il. XX w.

4640. ZEMBRZUSKI Kazimierz: W biurze konstrukcyjnym pierwszej fabryki lokomotyw w Polsce. Wspomnienia 1928–1944. Oprac. red. Ewa Zembrzuska-Lenk. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Warszawskiej 8° ss. 88, il.

Wspomnienia inżyniera, żył w l. 1905–1981.

4641. ZIELIŃSKI Marek G[rzegorz]: Szpital Powiatowy w Chełmnie 1914–2014. Chełmno–Wrocław 2014 Szpital Pow.; Wydaw. ZET 8° ss. 128, il.

4642. ZIEMIAŃSTWO kaliskie, wielkopolskie i polskie w XIX i XX wieku. Pod red. Jarosława Durki. Kalisz 2015 Kaliskie Tow. Przyj. Nauk 8° ss. 320, il. (Zeszyty Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk; nr 15).

Z treści: Gołdyn Piotr: Ochronka siostr służebniczek w Malińcu – majątku Honoraty i Władysława Kwileckich s. 11–22; Duda Aneta A.: „Pojedziemy na łów, na łów, towarzyszu mój...” aspekty ziemiańskiej kultury łowieckiej lat 1850–1939 utrwalone w archiwach rodowych i pamiętnikach s. 23–45; Przegaliński Andrzej: Wokół Wystawy Rolniczej w Lublinie w 1860 roku. Przyczynek do dziejów rolnictwa i większej własności ziemskiej na Lubelszczyźnie w epoce międzypowstaniowej s. 46–76; Samsel Agata: Ziemianie Białostoczczyzny w powstaniu styczniowym s. 77–93; Nawrot-Borowska Monika: O zabawach i zabawkach dzieci ziemiańskich w II połowie XIX i na początku XX wieku w świetle wspomnień pamiętnikarzy z Wielkopolski s. 94–123; Bujak Jan: Bukowińskie ziemianstwo polskie do pierwszej wojny światowej s. 124–171; Bujak J.: Działalność Tytusa Czerkawskiego (1884–1969) ziemianina, senatora, wydawcy i redaktora odpowiedzialnego czasopism polskich w Czerniowcach i w Bukareszcie s. 172–180; Dobrzeńska Monika: Polska arystokracja i ziemianstwo w strukturach opiekuńczych i samopomocowych na terenie Generalnego Gubernatorstwa w czasie II wojny światowej s. 181–203; Durka J.: Aparat bezpieczeństwa wobec ziemian wielkopolskich do 1957 roku s. 204–226; Prus Niewiadomski Andrzej: Niemcy bałtyccy jako „Treuhaenderzy in Wartheland”, a polscy wysiedleni i wywłaszczeni ziemianie (komunikat) s. 227–231; Obała Ewa: Piotr Sukienniczak (1963–2015) s. 273–275; Miluśka-Stasiak Jadwiga: Władysław Kościelniak (1916–2015) s. 276–278.

4643. ZIĘTEK Anna: Średzka Kolej Powiatowa – wczoraj i dziś. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 3 s. 44–57.

XIX–XXI w.

4644. ZŁOTKOWSKI Dariusz: Dzieje Browaru w Częstochowie w XIX–XX w. Wyd. 2. Radomsko 2014.

Rec.: Zářický Aleš: Częstochowskie browarnictwo. *Częstochowskie Teki Hist.* T. 5: 2015 s. 279–280.

4645. ZOMKOWSKI Sebastian: Tramwajem przez Gdańsk. Gdańsk 2015 Nakł. aut. 8° ss. 360, nlb. 2, il.

Komunikacja, XIX–XXI w.

4646. ZWIĄZEK Nauczycielstwa Polskiego w czasach przełomów i transformacji (1936–2014). Praca zbiorowa. Pod red. Bolesława Grzesia. Warszawa–Kielce 2015 Wydaw. Pedagog. ZNP 8° ss. 613, il.

Z treści: Grześ B.: Uwagi wstępne s. 15–20; Grześ B.: Związek Nauczycielstwa Polskiego w latach 1936–1980 (przełom, konspiracja, ujawnienie, odbudowa i odnowa) s. 23–204; Banaszkiwicz Felicja Lucyna: W burzliwych latach osiemdziesiątych. Odnowa – zawieszenie – kontynuacja, ZNP 1980–1989 s. 207–289; Cierpka Zbigniew: Związek Nauczycielstwa Polskiego w obradach Okrągłego Stołu (6 lutego–5 kwietnia 1989 roku) s. 293–308; Gęsicki Janusz, Kosiorowska-Gęsicka Grażyna, Sierakowski Wojciech, Uryga Danuta: Związek Nauczycielstwa Polskiego po przełomie ustrojowym 1989 roku s. 311–402; Różycki Stanisław: Zarys historii Federacji Związków Nauczycielstwa Polskiego Szkół Wyższych i Nauki (1983–2005) s. 405–430; Łepik Ryszard: Związek Nauczycielstwa Polskiego w ruchu związkowym s. 433–517; Grześ B.: Podsumowanie całości s. 518–520.

4647. ZYSNARSKI Jerzy: Gorzowscy powstańcy. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 239–263, sum., Zsfg.

Gorzowskie Koło Związku Powstańców Wielkopolskich utworzone 23 VI 1946 r.

4648. ŻUCHOWSKI Tomasz: Łowiectwo w dobrach Radziwiłłów z Nieborowa. *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 273–284, sum.

Od 2. poł. XIX w. do wybuchu II wojny światowej.

c) Zagadnienia prawno-polityczne

Zob. poz. 955, 1004, 2581, 2663, 2839, 4308, 4451, 4564, 6528, 6637, 6936, 7157, 7231, 7381, 7455, 7456, 7591, 7609, 7713, 7893, 7916, 7918, 7948, 8313, 8444, 8557, 8571, 8671, 8683, 8814, 8838, 8909, 8953, 9144, 9282, 9428, 9482, 10603, 10911, 11096, 11376, 11391, 11395, 11466, 11470.

4649. [BEDRÏJ Mar'ân] Bedrij Marjan: Podstawowe funkcje sądów kopnych na ukraińskich ziemiach od XIV do XVIII wieku. *Wrocławsko-Lwowskie Zesz. Prawnicze*. [T.] 5: 2014 s. 9–17, sum.

Toż w jęz. ukr.: Osnovni funkcii kopnih sudiv na ukraïns'kih zemlâh u XIV–XVIII st. *Tamże* s. 18–27.

4650. BIAŁUŃSKI Grzegorz: Zemsta matką sprawiedliwości. Wergeld (główszczyzna) w Prusach Krzyżackich i Prusach Książęcych. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 11–29, rés., sum.

XIII–XVII w.

4651. BIELECKI Marek: Stan prawny nieruchomości Archieparchii Przemysko-Warszawskiej w latach 1944–2014. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 498. KUL Jana Pawła II. Wydz. Zamiejscowy Prawa i Nauk o Społeczeństwie w Stalowej Woli.

4652. BORUCKI Janusz: Ewolucja prawa synodalnego diecezji włocławskiej w zakresie życia konsekrowanego. *Studia Włocławskie*. T. 17: 2015 s. 331–348, sum.

XIII–XX w.

4653. BRYLLA Wolfgang J.: Wykonywanie kary śmierci w Kostrzynie. Przyczynek do dziejów prawa. *Pomniki Dawnego Prawa*. Z. 25: 2014 s. 24–39, Zsfg., res.

XVI–XIX w.

4654. CORAM iudicio. Studia z dziejów kultury prawnej w miastach późnośredniowiecznej Polski. Pod red. Agnieszki Bartoszewicz. Warszawa 2013.

Rec.: Żurek Dorota, *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 3 s. 577–582.

4655. GOJNICZEK Waclaw: Urzędy książęce i ziemskie w ustroju księstwa cieszyńskiego (1477–1653). Katowice 2014 „Śląsk” Sp. z o.o. Wydawnictwo Naukowe ss. 390.

Rec.: Kubicki Rafał, *Studia Historica Gedanensia*. T. 6: 2015 s. 301–305.

4656. GOLEC Wojciech: Stany nadzwyczajne w okresie transformacji ustrojowej w Polsce. *Politeja*. 2012 nr 3(21) s. 281–294.

XX w.

4657. GRABALSKI Paweł: Władze samorządowe miasta Przedborza w latach 1916–2015. Przedbórz 2015 Tow. Miłośn. Przedborza 8° ss. 172, nlb. 1, il.

4658. GUT Paweł: Ustrój, organizacja i działalność sądownictwa patrymonialnego we wschodnich prowincjach Prus w latach 1740–1849. Studium z dziejów instytucji prawnej. Szczecin–Warszawa 2013 AP; NDAP 8° ss. 433, il. NDAP, AP w Szczecinie.

Rec.: Szultka Zygmunt, *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 3 s. 587–594.

4659. HADZIŃSKA-WYROBEK Aleksandra: Uchodźcy – azyl polityczny i status uchodźcy w Polsce po 1945 roku. Poznań 2015 Wydaw. Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa 8° ss. 338, nlb. 3.

4660. JANICKA Danuta: Makarewicz a Liszt. Próba analizy porównawczej. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 107–128, rés., sum.

Prawnicy: Juliusz Makarewicz (1872–1955) i Franz von Liszt (1851–1919) oraz ich działalność (do 1932 r.).

4661. JASTRZĘBSKI Robert: Trybunał Kompetencyjny. Kolegium Kompetencyjne. Geneza – działalność – współczesność. Warszawa 2014 Wydaw. Sejmowe 8° ss. 285, nlb. 1.

Rozstrzygnięcie konfliktów kompetencyjnych na ziemiach polskich od XIX w.

Rec.: Krzymkowski Marek, *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 359–360.

4662. KALWAT Wojciech: Afery, skandale i procesy w dawnej Polsce. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 239, nlb. 1, il.

XVII–XX w.

4663. KAMOLA Emila: Rozporządzenia nieżydowskich władz cywilnych dotyczące stroju żydowskiego do końca XIX wieku. *Roczn. Lubelski.* T. 41: 2015 s. 138–147, sum.

Od XIII w.

4664. KONSTYTUCJE polskie z 1952 i 1997 roku. Tradycja, instytucje, praktyka ustrojowa. Red. nauk. Anna Materska-Sosnowska, Tomasz Słomka. Warszawa 2015 Dom Wydawniczy Elipsa 8° ss. 235, nlb. 1, sum.

Z treści: Słomka T.: Między dwiema konstytucjami: kilka uwag o specyfice polskiej ciągłości i zmiany systemowej s. 11–20; Więckiewicz Rafał: Konstytucjonalizacja społeczeństwa obywatelskiego w PRL s. 30–55; Sokół Wojciech: Wybory rytualne i demokratyczne w świetle rozwiązań prawnych (na przykładzie doświadczeń polskich) s. 56–67; Materska-Sosnowska A.: Fasadowe wybory s. 68–80; Dziemidok-Olszewska Bożena: System organów państwowych w konstytucjach z 1952 i 1997 r. s. 100–110; Leszczyńska Krystyna: Status członków Rady Ministrów w świetle rozwiązań prawno-ustrojowych i praktyki ustrojowej (1997–2014) s. 111–135; Kowalska Monika: Odpowiedzialność konstytucyjna w Polsce – od przeszłości do współczesności s. 136–159; Urbaniak Krzysztof: Wybór sędziów Trybunału Konstytucyjnego w świetle Konstytucji PRL oraz Konstytucji RP s. 160–175; Materska-Sosnowska A., Mistygacz Michał: Badanie celów i działalności partii politycznych przez Trybunał Konstytucyjny s. 176–199; Jakubek-Lalik Jowanka: Władza lokalna w porządku ustrojowym Polski Ludowej i III Rzeczypospolitej s. 200–212; Chruściak Ryszard: Propozycje zmian konstytucyjnych w latach 1997–2012 s. 213–235.

4665. KURYŁOWICZ Marek: Scripta minora selecta. Ausgewählte Schriften zum römischen Recht. Lublin 2014 Verlag der Marie Curie-Skłodowska – Univ. 8° ss. 290, il.

Rec.: Pikulska-Radomska Anna, *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 321–323.

4666. LEWANDOWSKA-MALEC Izabela: Demokracje polskie. Tradycje – współczesność – oczekiwania. Kraków 2013 Księg. Akademicka 8° ss. 424.

Rec.: Olszewski Henryk, *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 391–394.

4667. LEWANDOWSKI Przemysław: Główna Komisja Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Polsce (1945–1999). *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 16: 2015 s. 145–172, sum.

4668. LIS Artur: Casus exceptus. Problemy prawne kanonizacji bł. Wincentego Kadłubka. Stalowa Wola 2015 KUL JP II. Wydzw. Zamiejscowy Prawa i Nauk o Społeczeństwie 8° ss. 254, il.

4669. ŁAWNIKOWICZ Grzegorz: Między koniecznością państwa a pochwałą autorytaryzmu. Koncepcja państwa społecznego Wacława Makowskiego [1880–1942]. Lublin 2014 Wydaw. UMCS 8° ss. 454.

Rec.: Marszał Maciej, *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 399–403.

4670. ŁAZAREWICZ Cezary: *Elegancki morderca*. Warszawa 2015 Wydaw. W.A.B. – Grupa Wydawnicza Foksal 8° ss. 222, nlb. 2, il.

Władysław Mazurkiewicz (1911–1957). Dostępne również jako e-book.

4671. MAZOWIECKA Lidia: *Prokuratura w Polsce 1918–2014*. Warszawa 2015 Wolters Kluwer 8° ss. 291. (Monografie Lex).

4672. MIERZWA Janusz: *Starostowie Polski międzywojennej. Portret zbiorowy*. Kraków 2012.

Rec.: Mazur Wojciech, *Politeja*. 2013 nr 4(26) s. 685–690.

4673. MIKUŁA Maciej: *Prawodawstwo króla i sejmu dla małopolskich miast królewskich (1386–1572). Studium z dziejów rządów prawa w Polsce*. Kraków 2014.

Rec.: Krzywoszyński Przemysław, *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 334–337; Starzyński Marcin, *Roczniki Hist. R.* 81: 2015 s. 257–260.

4674. MROZEK Jacek Janusz: *Polskie źródła prawa w zakresie wolności religijnej. Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 26: 2012 s. 235–248, sum.

Od Konstytucji 3 Maja.

4675. ORGANIZACJA władz miejskich na obszarze Pierwszej Rzeczypospolitej i na Śląsku w XIII–XVIII w. Red. nauk. Mateusz Goliński, Krzysztof Mikulski. Toruń 2013.

Rec.: Noga Zdzisław, *Klio*. T. 29: 2014 nr 2 s. 210–213.

4676. PAŃSTWOWOŚĆ konstytucyjna XIX i XX wieku. Pod red. Eugeniusza Hulla i Edyty Sokalskiej. Olsztyn 2015 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 145, il., sum. (E-Seria Monografie Wydziału Prawa i Administracji UWM).

Z treści: Sobczak Jan: Nowy „Kodeks karny” Cesarstwa Rosyjskiego z kwietnia 1903 r. s. 9–25; Słyszewska-Gibasiewicz Joanna: Polityka kadrowa Ministerstwa Spraw Zagranicznych w kształtowaniu się służby zagranicznej w II RP s. 27–54; Przybyszewska-Szter Bogna: Pozycja prawno-ustrojowa Marszałka Sejmu pod rządami Konstytucji marcowej s. 55–64; Bułajewski Stanisław: Samorząd terytorialny w polskich konstytucjach okresu dwudziestolecia międzywojennego s. 65–73; Juchniewicz Joanna: Idea stabilności rządu w polskich rozwiązaniach ustrojowych po 1989 r. s. 75–90; Gromek Zbigniew: Idea państwowości konstytucyjnej w Konstytucji RP z 1997 r. s. 91–106.

4677. [PIĘĆDZIESIĄT] 50 lat Kodeksu cywilnego oraz Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Red. nauk. Katarzyna Anna Dadańska, Adriana Tomczyk. Szczecin 2014 Volumina.pl Daniel Krzanowski 8° ss. 250. Wydz. Prawa i Admin. Uniw. Szczecińskiego.

Materiały konferencji, Szczecin, 29–30 V 2014 r.

4678. POZYCJA prawna kobiet w dziejach. Pod red. Stanisława Rogowskiego. Wrocław 2010.

Rec.: Kozyra Joanna, *Koło Historii*. Nr 15: 2014 s. 211–216.

4679. PRZEWALSKI Stefan: *Przywileje lokacyjne Bieżunia i Żuromina. Bieżuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 68–72.

Przedruk z czasop. „Ziemia”. R. 27: 1937. XVIII–XIX w.

4680. ROMANIUK Piotr, Brukała Katarzyna: *Ochrona zdrowia jako obowiązek państwa. Ewolucja polskiego ustroju konstytucyjnego w aspekcie przepisów dotyczących zdrowia. Roczniki Nauk Społ.* T. 43: 2015 nr 1 s. 101–124, sum.

Od Konstytucji 3 Maja 1791 r. do Konstytucji 1997 r.

4681. RYCHTEROWICZ Wojciech: Sądownictwo na ziemi koszalińskiej w latach 1945–2015. Koszalin 2015 Wojciech Rychterowicz 8° ss. 154, il.

4682. SADO Grzegorz: Samorządowe i administracyjne dzieje gminy Nowy Korczyn 1809–2015. Kielce 2015 Kazimierska Agencja Drukarska 8° ss. 208, il.

4683. SAMORZĄDNOŚĆ w ponadwiekowym stowarzyszeniu, mieście i powiecie przemyskim. Przemysł 2015 AP 8° ss. 154, il.

Treść: Nowak Anna: Wstęp s. 5–7; Stadnik Małgorzata: Samorząd miejski Przemysła w latach 1918–1939 s. 9–30; Pieczyńska Bogusława: 125-lecie Towarzystwa Przyjaciół Przemysła i Regionu s. 31–75; 25 lat Samorządu Terytorialnego 1990–2015 s. 77–126; Szeliga Zdzisław: Od prastarej Terra Premisliensis do samorządowego Powiatu Przemyskiego s. 127–152.

4684. [SIEDEMDZIESIĄT] 70 lat polskiej administracji państwowej i samorządowej na Pomorzu Zachodnim 1945–2015. Materiały z konferencji naukowej z 18 września 2015 roku. Praca zbiorowa. Pod red. Marka Tałasiewicza, Kazimierza Kozłowskiego. Szczecin 2015 Zachodniopomorski Urząd Woj.; Wydaw. AP „Dokument” 8° ss. 135, il. Zachodniopomorski Urząd Woj.

Treść: Tałasiewicz M.: Polskie Pomorze Zachodnie – mój bardzo subiektywny punkt widzenia s. 9–36; Hall Aleksander: Tadeusz Mazowiecki – mąż stanu czasu przełomu s. 37–40; Ambroziak Jacek: Starania Polski o ostateczne ustalenie granicy zachodniej s. 41–44; Szlachta Jacek: Jakość rządzenia na poziomie wojewódzkim na tle Unii Europejskiej (prezentacja multimedialna) s. 45–56; Kozłowski K.: Uwarunkowania społeczno-polityczne funkcjonowania administracji polskiej w regionie zachodniopomorskim (do 1998 r.) s. 57–71; Bałaban Andrzej, Leszczyński Paweł A.: Przemiany administracji publicznej na Pomorzu Zachodnim w latach 1945–2015 s. 73–96; Bartczak Maria: Współpraca polsko-niemiecka według mediów s. 97–102; Czyszkiewicz Ryszard, Molewicz Marek, Durka Włodzimierz: Tendencje rozwoju społeczności zachodniopomorskiej 1950–2015. Od ziem postulowanych do ziem odzyskanych s. 103–115; Geblewicz Olgierd, Kuchcińska-Kurcz Agnieszka: Misja zakończona? 70 lat polskiej administracji na Pomorzu Zachodnim s. 117–127; Macholak Jan: Wystawa archiwalna „70 lat polskiej administracji państwowej i samorządowej na Pomorzu Zachodnim 1945–2015” s. 129–131.

4685. ŠTEVIK Miroslav: Podstarostovia Spišského starostovstva v 15.–17. storočí. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 43–47.

4686. STRÈNKOÛSKÌ Sârgej Pâtrovìč: Garadskoe samakìravanne na tèrytoryi Belarusi (kanec XIV – XVIII st.). *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 14: 2014 s. 57–80, sum., santr.

4687. STUDIA dedykowane profesorowi Adamowi Lityńskiemu w 75-lecie urodzin i 50-lecie pracy naukowej. [Cz. 1]. *Miscellanea Historico-Iuridica*. T. 14: 2015 z. 1 s. 7–400.

Z treści: Fiedorczyk Piotr: Słowo wstępne s. 7; Adam Lityński, publikacje w latach 2010–2015 s. 9–13; Arndt Michał: Kara śmierci w polskim prawie wojskowym 1944–1969 s. 15–25; Bereza Arkadiusz: Polityczne i prawne uwarunkowania uchwalenia ustawy o Sądzie Najwyższym w 1962 r. s. 33–56; Ciągwa Józef: Slovenskí kňazi v Krakovskej Arcidieceze v rokach 1920–1939 s. 57–74; Drogoń Andrzej: Początki akademickiej edukacji humanistycznej i prawniczej na Górnym Śląsku w okresie II Rzeczypospolitej Polskiej s. 87–107; Dziadzio Andrzej: Kariera zawodowa sędziów austriackiego Trybunału Administracyjnego w II Rzeczypospolitej Polskiej s. 109–122; Wizyta prawników radzieckich w Polsce w 1955 r. Dokument archiwalny o tematach i wynikach prawniczych konsultacji polsko-radzieckich. Wyd. P. Fiedorczyk s. 123–132; Górnicki Leonard: Unifikacja i kodyfikacja prawa o spółkach akcyjnych w II Rzeczypospolitej Polskiej s. 133–168; Gózdź-Roszkowski Krzysztof: Sposoby odzyskania dóbr ziemskich zabranych przez panującego w Polsce od XIII do połowy XV w. s. 169–185; Grodziski Stanisław: Uwagi o planach reformatorskich Jana Kazimierza s. 187–195; Halberda Jan: Fibrosa S.A. v. Fairbairn Lawson Combe Barbour Ltd (1942). Spółka z Kresów przed Izbą Lordów s. 197–217; Kallas Marian: Pozycja ustrojowa marszałka Sejmu w projektach konstytucyjnych z lat 1989–1991 s. 219–231; Kania Leszek: Sądy wojenne w Ludowym Wojsku Polskim (1943–1945) s. 233–252; Koredczuk Józef: Wrocławski okres w życiu Jana Baszkiewicza s. 269–285; Kowalski Przemysław, Zemke-Górecka Agnieszka: Zamówienia publiczne w Polsce a kodeks zobowiązań w latach 1933–1950 s. 287–296; Kundera Elżbieta: Ład ekonomiczny po wielkim kryzysie gospodarczym w koncepcji Stanisława Grabskiego s. 297–310; Leniart Ewa: Odpowiedzialność karna funkcjonariuszy komunistycznego państwa za zbrodnie komunistyczne s. 337–348; Łopatecki Karol: Ustrój XVIII-wiecznego miasta Białystok s. 349–379; Łysko Marcin: Udział kobiet w życiu publicznym II Rzeczypospolitej Polskiej s. 381–400.

Toż. [Cz. 2]. *Tamże* z. 2 s. 9–416, sum.

Z treści: Łopatecki K.: Edycje źródłowe akt sejmikowych: przeszłość – teraźniejszość – przyszłość s. 9–43; Makiła Dariusz: Próba reformy sądownictwa powszechnego z czasów bezkrólewia po ucieczce króla Henryka Walezego (1574) s. 45–55; Maksimiuk Diana: Z działalności Komisji KC PZPR do spraw Wymiaru Sprawiedliwości, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego w 1957 r. Przyczynek do badań nad wpływem PZPR na wymiar sprawiedliwości s. 57–71; Malec Dorota: Obywatelstwo państwa polskiego w świetle orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego 1922–1939 s. 73–96; Materniak-Pawłowska Małgorzata: Nationalitätenfragen in der polnischen Anwaltschaft der Zwischenkriegszeit s. 97–111; Melezini Mirosława: Kształtowanie się koncepcji kar dodatkowych w prawie karnym w okresie II Rzeczypospolitej Polskiej s. 113–125; Mikołajczyk Marian: Adama Żydowskiego [1580–1653] uwagi o właściwości sądów duchownych i świeckich w sprawach o czary s. 127–142; Mohyluk Mariusz: Wacław Komarnicki [1891–1954] o Konstytucji marcowej s. 143–163; Moszyńska Anna: Prace nad kodyfikacją majątkową prawa cywilnego w latach 1950–52 s. 165–180; Nicyporuk Piotr: Aaron Aleksander Olizarowski [1618–1659] profesorem prawa Akademii Wileńskiej s. 181–206; Niewiński Kamil: Ministerstwo Sprawiedliwości wobec sędziowskich postulatów samorządowych w latach 1980–1981 s. 207–227; Organiściak Wojciech: Wincentego Skrzetuskiego mowa „Przeciwko Kroloboystwu” s. 229–244; Ptak Marian J.: Suplement do chronologii zgromadzeń stanowych Księstwa Głogowskiego (1257–1786) s. 245–257; Siemaszko Karol: Wybrane aspekty funkcjonowania polskiego Sądu Obywatelskiego na Węgrzech s. 259–268; Szczygielski Krzysztof: O sławnych prawodawcach w wierszach Adama Mickiewicza s. 281–295; Szczygieł Grażyna B.: Praca więźniów w okresie międzywojennym – dolegliwość czy środek celowego oddziaływania s. 297–310; Volkonowski Jarosław: Niektóre polityczno-prawne aspekty pokojowej umowy między Litwą i Rosją z 12 lipca 1920 r. s. 327–338; Watoła Agnieszka: Reforma studiów prawniczych 1949–1950 w Polsce. Zarys problematyki s. 339–352; Witkowski Andrzej: Związek Rewizyjny Samorządu Terytorialnego w Polsce międzywojennej s. 353–373; Wrzyszczyk Andrzej: Nadzór Hansa Franka nad sądownictwem w Generalnym Gubernatorstwie w latach 1939–1945 s. 375–387; Zaborski Marcin: „Ludowy” adwokat i obrońca wojskowy. Rzecz o Mieczysławie Maślanko (1803–1986) s. 389–416.

4688. SZADOK-BRATUŃ Aleksandra: Z dziejów teorii prawa natury w Polsce (1918–1989). Wrocław 2015 Quaestio 8° ss. 166, nlb. 1. (Scientiarum Primitiae – Series Philosophica; vol. 10).

4689. SZAREJKO Robert: Wywłaszczenia nieruchomości w latach 1944–1998. *Archeion*. T. 116: 2015 s. 541–563, sum., rés., rez.

4690. SZMYT Andrzej: Stanowienie prawa w okresie PRL i transformacji ustroju. Wybór publikacji z okazji 65-lecia urodzin i 40-lecia pracy naukowej profesora Andrzeja Szmyta [ur. 1950]. Oprac. Przemysław Kierończyk. Gdańsk 2015 Wydaw. Gdańskiej Szkoły Wyższej 8° ss. 485.

4691. URUSZCZAK Wacław: Historia państwa i prawa polskiego. T. 1: (966–1795). 3 wyd. Warszawa 2015 Wolters Kluwer 8° ss. 511, il. (Seria Akademicka).

Wyd. 1. 2010.

4692. W SŁUŻBIE Polsce i jej obywatelom. 95 lat Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie. Wybór i oprac. Agnieszka Strzępka. Lublin 2015 Lubelski Urząd Woj. 8° ss. 155, nlb. 1, il.

Zbiór dokumentów i fotografii z lat 1919–2015 oraz krótkich biogramów wojewodów lubelskich.

4693. WOŁODKIEWICZ Witold: Nauczanie prawa czy przepisów prawnych? *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 233–248, rés., sum.

W Polsce, XVIII–XXI w.

4694. ZAJĘCKI Maurycy: Instrumenty prawne ochrony przeciwpożarowej w miastach Polski przedrozbiorowej. Poznań 2014.

Rec.: Karpiński Andrzej: Walka z czerwonym kurem. Uwagi na marginesie książki... *Przepl. Hist.* T. 106: 2015 z. 4 s. 863–870.

4695. ZUGAJ Leszek: Historia administracji w gminie Jednorozec. Jednorozec 2015 Gm. Bibl. Publ. 8° ss. 106, il.

XIX–XXI w.

d) Zagadnienia polityczne

Zob. poz. 123, 905, 4669, 5253, 5527, 6496, 6632, 7005, 7875, 8128, 8575, 8651, 8675, 8730, 8824, 8865, 8955, 9074, 9116, 9145, 9150, 9171, 9266, 9286, 9339, 9426, 9523, 9637, 9647, 9657, 9931, 10106, 10175, 10176, 10178, 10568, 10576, 10594, 10616, 10687, 10689, 10793, 10811, 11014, 11026, 11031, 11040, 11122, 11213, 11262, 11297, 11305, 11308, 11354, 11367, 11371, 11389, 11412, 11430, 11447, 11472, 11487, 11515, 11516, 11527, 11532, 11534, 11557, 11569, 11573, 11584, 11589, 11599, 11601.

4696. *ARCHEOLOGIA totalitaryzmu. Ślady represji 1939–1956*. Pod red. Olgierda Ławrynowicza i Joanny Żelazko. Łódź 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 457, il. (Biblioteka Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi; t. 36).

Z treści: Ławrynowicz O., Żelazko J.: Badania śladów represji totalitarnych s. 9–21; Grabowski Waldemar: Represje niemieckie i sowieckie w okresie II wojny światowej s. 23–40; Nowakowski Piotr A.: Badania archeologiczne śladów zbrodni nazistowskich na terenie dawnego poligonu na Brusie w Łodzi s. 41–64; Ławrynowicz O.: Niemieckie zbrodnie nazistowskie w lasach podłódzkich. Weryfikacje archeologiczne miejsc pamięci s. 65–94; Kola Andrzej: Badania archeologiczne na terenie byłego niemieckiego nazistowskiego obozu zagłady Żydów w Bełzcu s. 95–134; Pawlicka-Nowak Łucja: Badania archeologiczne na terenie byłego niemieckiego ośrodka zagłady w Chełmnie nad Nerem s. 135–168; Majorek Magdalena, Grupa Małgorzata: Auschwitz II Birkenau. Wyniki badań archeologicznych infrastruktury obozowej zwierciadłem życia więźniów s. 169–184; Głosek Marian: Mogiły obywateli radzieckich w Lesie Katyńskim i Miednoje s. 205–216; Kola A., Góra Mieczysław: Archeologiczne badania grobów polskich ofiar na tajnych cmentarzyskach NKWD w Charkowie (Piatichatki) i Kijowie (Bykownia) s. 217–249; Żelazko J.: Losy skazanych na karę śmierci przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Łodzi s. 251–276; Paczkowski Andrzej: Represje komunistyczne w Polsce w latach 1944–1956. Zarys ogólny s. 277–302; Latocha Krzysztof G.: Poszukiwania miejsc pochówku ofiar terroru komunistycznego z lat 1945–1956 w Łodzi s. 303–328; Szwagrzyk Krzysztof: Poszukiwanie nieznanymi miejsc pochówku ofiar terroru komunistycznego 1944–1956. Projekt badawczy IPN s. 329–348; Konczewski Paweł: Groby ofiar stalinizmu na Cmentarzu Osobowickim we Wrocławiu w świetle badań archeologicznych z lat 2011–2012 s. 349–382; Smykowski Mikołaj: Materialne ślady represji nazistowskich i ich społeczno-kulturowa rola w adaptacji do powojennego krajobrazu byłego KL Stutthof s. 419–440.

4697. *BALICKI Zygmunt: Państwo, naród i... polityka polska*. Wprow. i red. nauk. Joanna Kurczewska. Warszawa 2015 Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego 8° ss. 285, il. (Genealogia Współczesności Historia Idei w Polsce 1815–1939).

4698. *BEZPIECZEŃSTWO Polski w Europie. Historyczne uwarunkowania bezpieczeństwa*. Księga dedykowana profesorowi Bogusławowi Polakowi z okazji 45-lecia pracy twórczej oraz 70-lecia urodzin. Pod red. Zbigniewa Danielewicza, Jacka Kopka i Michała Polaka. Koszalin 2015 Wydaw. Politech. Koszalińskiej 8° ss. 451, il. Wydz. Humanist. Politech. Koszalińska. (Monografia).

Treść: Bohdal Tadeusz: Profesor Bogusław Polak – portret jeszcze nie zakończony s. 15–22; Bończa-Bystrzycki Lech: Zarys dziejów najstarszych ewangelickich pomorskich wizytacji kościelnych (1535–1555) s. 31–45; Kościański Zdzisław: Rola duchowa Kościoła katolickiego w dobie Powstania Wielkopolskiego 1918–1919 s. 47–60; Jabłonowski Marek: Bitwa Warszawska i Naczelny Wódz z perspektywy 95-lecia s. 61–81; Staszak Jakub: 11. pułk strzelców wielkopolskich między rozejmem w Trewirze a wojną polsko-bolszewicką s. 83–99; Tym Juliusz S.: Rola oddziałów jazdy wielkopolskiej w wojnach o niepodległość w latach 1918–1920 s. 101–117; Śliwiński Eugeniusz: 60. Pułk Piechoty Wielkopolskiej w wojnie z bolszewikami w 1920 roku s. 119–133; Grobelski Wojciech: Garnizon wojskowy w Zbąszyniu w latach 1921–1937 s. 135–145; Jastrzębski Włodzimierz: Wychowanie fizyczne i sport w Wojsku Polskim w latach 1920–1939 na terenie Okręgu Korpusu VIII s. 147–160; Handke Waldemar: Gromadzenie informacji na temat struktur ruchu narodowego przez organy bezpieczeństwa na przykładzie południowo-zachodniej Wielkopolski w latach 1926–1939 s. 161–179; Skóra Wojciech: Zatrzymanie polskiego jachtu „Jurand” w Ustce (Stolpmünde) w 1931 roku. Epizod z początków polskiego żeglarstwa morskiego s. 181–197; Wysocki Wiesław Jan: Koncepcja działań obronnych Naczelnego Wodza marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza w kampanii polskiej 1939 r. s. 199–213; Kania Leszek: Akt sprawiedliwości, prowokacja czy odwet? Sprowadzenie z internowania na Węgrzech gen. Stefana Dąb-Biernackiego do Francji w 1940 r. s. 217–235; Partacz Czesław: Bezpieczeństwo Polski a decyzje konferencji wielkich mocarstw w Jałcie s. 237–246; Józwiak Zenon: Ułan, olimpijczyk i pancerniak – rzecz o generale Michale Gutowskim (1910–2006) s. 247–277; Dobroński Adam Czesław: Kawalerzysta gen. Władysława Andersa [Dionizy Brunon Jasiński] s. 279–291; Suchcitz Andrzej: Generał Zygmunt Podhorski w niewoli niemieckiej 1939–1945 s. 293–301; Narewski Wojciech: Zarys działań 2. Korpusu Polskiego w Apeninie Emiliańskim, nad Senio i podczas bitwy o Ankonę s. 303–309; Ochał Artur: Od powstania wielkopolskiego, przez graniczne strażnice KOP, konspirację w AK, do służby w KBW. Historia służby

wojskowej ppor. Antoniego Rosik-Rosińskiego ps. „Zenek” s. 311–330; Polak Katarzyna, Polak M.: Instrukcja zabezpieczenia kontrwywiadowczego w 3. Dywizji Strzelców Karpackich na Środkowym Wschodzie w zbiorach Instytutu Polskiego i Muzeum im. Gen. Sikorskiego w Londynie s. 331–342; Kunert Andrzej Krzysztof: Gorycz zwycięstwa i pożegnanie z bronią Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie 1945–1948 s. 345–385; Grzybowski Jerzy: Prawosławne duszpasterstwo wojskowe Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia (1946–1949) s. 387–407; Nurek Mieczysław: Udział delegacji brytyjskiej w uroczystościach pogrzebowych śp. generała dywizji Władysława Andersa – Londyn, Monte Cassino s. 409–416; Werra Zbigniew J.: Postawy patriotyczne i działalność wychowawcza Prymasów Polski 1915–1981 s. 417–436.

4699. BĘDŹMIROWSKI Jerzy: Marynarka Wojenna w polskiej polityce zagranicznej w latach 1918–1947. Gdańsk 2012.

Rec.: Tymiński Jan, *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 121–123.

4700. BILENKY Serhyi: Romantic nationalism in Eastern Europe. Russian, Polish and Ukrainian political imaginations. Stanford 2012.

Rec.: Nowak Andrzej, *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 1 s. 129–131.

4701. BILIŃSKI Leon: O socjalizmie, stańczykach i polityce narodowej. Wybór pism. Wyboru dokonał, oprac., wstępem i przypisami opatrzył Dariusz Grzybek. Kraków 2014 Ośr. Myśli Polit.; Wyd. Studiów Międzynar. i Polit. UJ 8° ss. 200. (Biblioteka Klasyki Polskiej Myśli Politycznej; t. 76).

4702. BOCHENSKI Adolf: Imperializm państwowy. Wybór pism. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył Kazimierz Michał Ujazdowski. Kraków–Warszawa 2015 Ośr. Myśli Polit.; Muzeum Historii Polski 8° ss. 411. (Biblioteka Myśli Politycznej; 98).

4703. BOŻYK Paweł: Apokalipsa według Pawła. Jak zniszczono nasz kraj. Wrocław 2015 Wektory 8° ss. 329, il.

Po 1980 r.

4704. BRONISŁAW Geremek. Rozmowy polskie 1988–2008. Wybór, wstęp i oprac. Jacek Głazewski. Kraków 2015 Universitas 8° ss. 339, il.

Treść: Głazewski J.: Wstęp. Bronisław Geremek i etyka zaangażowania politycznego s. 11–30; Preludium s. 33–37; Za klubowymi drzwiami s. 41–77; O nową konstytucję s. 81–101; Demokracja po polsku s. 105–134; Od Unii Demokratycznej do Unii Wolności s. 137–170; Polska racja stanu s. 173–201; W stronę Europy i NATO s. 205–233; Z teki szefa MSZ s. 237–266; Gorzki bilans s. 269–328; Nota bibliograficzna s. 329–334.

4705. IL COMMENTO di Konstany Grzybowski a „Il principe” di Niccoló Machiavelli. Saggi e studi. A cura di Wiesław Kozub-Ciembroniewicz, Stefan Bielański, Małgorzata Kiwior-Filo. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 166, nlb. 1.

Treść: Rufino Ugo: Presentazione del Volume su Machiavelli s. 7–8; Szlachta Bogdan: Machiavelli e due polacchi. Alcune osservazioni sulla problematicità del realismo politico s. 9–22; Kozub-Ciembroniewicz W.: Konstany Grzybowski – scetticismo metodologico, positivismo storico-giuridico s. 23–39; Grzybowski Konstany: Commento a „Il Principe” di Niccoló Machiavelli s. 41–108; Bielański S.: Bibliografia delle pubblicazioni riguardanti la vita e l’opera di Niccoló Machiavelli edite in Polonia nella seconda metà dell’Ottocento e nella prima metà del Novecento s. 111–120; Kiwior-Filo M.: Machiavelli nella storiografia polacca. Bibliografia ragionata delle pubblicazioni riguardanti la vita e l’opera di Niccoló Machiavelli edite in Polonia dalla seconda metà del Novecento fino ai primi decenni del XXI secolo s. 121–140; Pietrzyk Zdzisław: Elenco delle opere di Niccoló Machiavelli nella Biblioteca Jagellonica s. 141–146; Vitale Alessandro: Machiavelli in Polonia. Il commento a „Il Principe” di Machiavelli di Konstany Grzybowski e l’alto magistero di Wiesław Kozub-Ciembroniewicz s. 147–150.

4706. DAWNE Kresy Południowo-Wschodnie w optyce historycznej i współczesnej. [Cz. 5]. Pod red. Witolda Listowskiego. Kędzierzyn-Koźle–Żyrardów 2015 Arsgraf 8° ss. 233, il. (Ludobójstwo OUN-UPA na Kresach Południowo-Wschodnich; 7).

Materiały konferencji popularno-naukowej „XII Dni Kultury Kresowej”, Kędzierzyn-Koźle, 6–7 VI 2015 r.

Z treści: Kulińska Lucyna: Nacjonalizm na dzisiejszej Ukrainie poważnym zagrożeniem dla Polski s. 7–24; Partacz Czesław: Efekt Lucyfera, czyli rzecz o wyjątkowo okrutnym mordowaniu Polaków przez Banderowców s. 81–93; Partacz Cz.: Ekspertyza dotycząca symbolu ukraińskiego, skrajnego, integralnego nacjonalizmu-nazizmu s. 94–109; Solak Szymon: Prześladowania ludności ziemi tomaszowskiej przez ukraińskich nacjonalistów w latach 1939–1947 ze szczególnym uwzględnieniem ich współpracy z okupantem hitlerowskim. Powojenny terror ukraiński na ziemi hrubieszowskiej s. 136–160; Sierchuła Rafał: Konspiracja w Kołomyi. Przyczynek do dziejów. Zakon Odrodzenia Narodowego s. 161–167; Zapałowski Andrzej: Życie codzienne ludności pod terrorem ukraińskich nacjonalistów na terenie obecnego Podkarpacia s. 168–187; Isakowicz-Zaleski Tadeusz: Polska i Ukraina. Kościoły na Ukrainie a droga do pojednania s. 188–191; Isakowicz-Zaleski T.: Kontrowersje wokół arcybiskupa greckokatolickiego Andrzeja Szeptyckiego s. 192–194.

Rec.: Tomczyk Ryszard, *Tamże* s. 200–203; Paż Bogusław, *Tamże* s. 204–210. Cz. 1. 2011.

4707. DMOWSKI Roman: Myśli nowoczesnego Polaka. Wyd. 16, popr. i uzup. Wrocław 2015 Nortom 8° ss. 139.

Pierwodruk pod pseud. R. Skrzycki; „Przegląd Wszepolski” 1902. Podstawa wyd.: 1933 r.

4708. DMOWSKI R.: Wybór pism. T. 1. Wyd. 1, w tej ed. Poznań 2014 Zysk i S-ka 8° ss. 792.

Toż. T. 2. Poznań 2015 ss. 701.

4709. DROZDA Łukasz: Lewactwo. Historia dyskursu o polskiej lewicy radykalnej. Warszawa 2015 Inst. Wydaw. Książka i Prasa 8° ss. 233, nlb. 1, il., sum. (Biblioteka Bez Dogmatu).

Od 1945 r.

4710. DURACZYŃSKI Eugeniusz: Stalin. Twórca i dyktator supermocarstwa. Warszawa–Pułtusk 2012 Akad. Humanist. im. Aleksandra Gieysztor 8° ss. 735, il. Akad. Humanist. im. Aleksandra Gieysztor.

Rec.: Drozdowski Marian Marek: Biografia Józefa Stalina. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 3 s. 416–424; Przytułski Filip: Hołd dla dyktatora. *Polish Biographical Studies*. Nr 1: 2013 s. 130–139.

4711. EBERHARDT Piotr: Formowanie się granic politycznych Białorusi w XX wieku. *Przegl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 3 s. 807–838, santr., rez., sum.

4712. [FILOSOFOV Dmitrij Vladimirovič] Filosofow Dymitr: Pisma wybrane. T. 1: Trudna Rosja (1900–1916). Wybór i oprac. Piotr Mitzner; przekł. Halina Dubyk. Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 8° ss. 299, il.

Toż. T. 2: Rosjanin w Polsce (1920–1936). Wybór i oprac. P. Mitzner; kwerenda Swiatłana Kuziur; przekł. H. Dubyk, Ewangelina Skalińska, Robert Szczęsny. Warszawa 2015 ss. 510, il.

4713. GENEALOGIA współczesności. Historia idei w Polsce 1815–1939. Wstęp Timothy Snyder; red. nauk. Bartłomiej Błesznowski, Marcin Król i Adam Puchejda. Warszawa 2015 Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego 8° ss. 216, nlb. 4. (Genealogia Współczesności. Historia Idei w Polsce 1815–1939).

Treść: Snyder T.: Wprowadzenie: W Polsce zawsze najbardziej liczyły się idee s. 11–17; Cichocki Marek A.: Polska między Niemcami i Rosją s. 18–31; Mikołajewski Łukasz: Zaułki lojalizmu. Aleksander Wielopolski w polskiej myśli politycznej s. 32–46; Król M.: Stańczycy i konserwatyzm w Polsce s. 47–68; Janowski Maciej: Problem peryferyjnego liberalizmu s. 69–82; Król M.: Romantyzm polityczny od [Maurycygo] Mochnackiego do [Józefa] Piłsudskiego s. 83–98; Skoczyński Jan: Pesymizm i katastrofizm – od [Zygmunta] Krasińskiego do [Mariana] Zdziechowskiego s. 99–119; Laskowski Piotr: Między autonomiczną gminą, niepodległym państwem i światową rewolucją. Lewica na ziemiach polskich w latach 1830–1939 s. 120–154; Ciżewska-Martyńska Elżbieta: Katolicyzm od wewnątrz i od zewnątrz: szkic o zmartwychwstańcach i inteligencji w XIX i na początku XX wieku s. 155–182; Krzywiec Grzegorz: Roman Dmowski i polski nacjonalizm do 1939 roku s. 183–201; Mencwel Andrzej: Stanisław Brzozowski – filozofia dojrzałości dziejowej s. 202–210.

Toż w jęz. ang.: Genealogy of contemporaneity. A history of ideas in Poland, 1815–1939. Introd. by T. Snyder; ed. by B. Błesznowski, M. Król and A. Puchejda. Warszawa–Vienna 2015 Wydaw. UW; Inst. für die Wissenschaften vom Menschen ss. 222.

Treść: Snyder T.: Introduction: In Poland ideas always counted most s. 11–17; Cichocki M. A.: Poland – between Germany

and Russia s. 18–31; Mikołajewski Ł.: The pitfalls of loyalism: Aleksander Wielopolski in Polish political thought s. 32–46; Król M.: The Stańczyks and conservatism in Poland s. 47–68; Janowski M.: A problem of peripheral liberalism s. 69–82; Król M.: Political romanticism from Mochnacki to Piłsudski s. 83–98; Skoczyński J.: Pessimism and catastrophism: from Krasieński to Zdziechowski s. 99–120; Laskowski P.: The autonomous commune, the independent country and world revolution: the left in Polish lands, 1830–1939 s. 121–155; Ciżewska-Martyńska E.: Catholicism inside and out: an outline of the resurrectionists and intelligentsia in the 19th and early 20th centuries s. 156–184; Krzywiec G.: Roman Dmowski and Polish nationalism until 1939 s. 185–205; Mencwel A.: Stanisław Brzozowski: the philosophy of historical maturity s. 206–215.

4714. GEREMEK Bronisław: Geremek/Vidal. Rozmowy. Tł. Katarzyna Górna. Warszawa 2015 Nar. Centrum Kultury 8° ss. 253, nlb. 5, il.

Juan Carlos Vidal.

4715. GIERTYCH Jędrzej: O Piłsudskim. Krzeszowice 2013 Dom Wydaw. „Ostoja” 8° ss. 289.

Józef Piłsudski (1867–1935).

4716. GIERTYCH J.: Tragizm losów Polski. Krzeszowice 2013 Dom Wydaw. „Ostoja” 8° ss. 433.

XVI–XX w.

4717. GIZA Jerzy: Organizacja „Wolność” – konspiracja i kombatantwo. *Sowiniec*. Nr 43: 2013 s. 81–102, sum.

Lata 1917–1939.

4718. GMITRUK Janusz: W jedności siła. 120 lat polskiego ruchu ludowego. Warszawa 2015 MHPRL 8° ss. 243, il. MHPRL.

4719. GÓRNY Maciej: Bitterly triumphant. The biologisation of national character in the twentieth-century East Central Europe. *Acta Poloniae Historica*. [T.] 111: 2015 s. 29–56.

4720. GÓRSKI Artur: Podolacy. Obóz polityczny i jego liderzy. Warszawa 2013 DiG 8° ss. 340, il.

XIX–XX w.

4721. GROTT Bogumił: Dylematy polskiego nacjonalizmu. Powrót do tradycji czy przebudowa narodowego ducha. Warszawa 2014.

Rec.: Dawidowicz Aneta, *Athenaeum*. [Vol.] 47: 2015 s. 181–184; Karczewski Krzysztof: Polski nacjonalizm w szerokiej perspektywie. *Sprawy Narodowościowe*. Seria nowa. Z. 46: 2015 s. 161–165.

4722. HARASIMOWICZ Andrzej: Bezpieczeństwo Polski 1918–2004. Granice, system międzynarodowy, siła własna. Warszawa 2013.

Rec.: Kozak Marek W., *Studia Polit.* Nr 36: 2014 s. 185–192.

4723. HISTORIA w dyplomacji publicznej. Red. nauk. Beata Ociepka. Warszawa 2015 Scholar 8° ss. 233.

Z treści: Piotrowicz Dobrosława: Dyplomacja kulturalna Wielkiej Brytanii wobec Polski na przykładzie działalności British Council w latach 1945–1982 s. 99–114; Umińska-Woroniecka Anna: Historia polskich placówek dyplomacji kulturalnej s. 115–131; Zalas-Kamińska Katarzyna: Społeczeństwo obywatelskie w początkach polskiej pomocy rozwojowej a kształtowanie się dyplomacji publicznej. Zarys problemu s. 146–162; Ociepka B.: Zagraniczna polityka historyczna: Polska między Niemcami a Rosją s. 212–228.

4724. HISTORIA Związku Młodzieży Wiejskiej w południowej Wielkopolsce. Pod red. Mirosława Łapy. Kępno 2015 Władysław Markiewicz 8° ss. 156, il.

Treść: Początki ruchu chłopskiego s. 11–12; ZMW w niepodległej Rzeczypospolitej s. 12–13; Wielkopolski ZMW s. 13;

Współpraca ze Stronnictwem Ludowym s. 14; Działalność ZMW na wsi s. 14–15; Ruch chłopski w czasie wojny s. 16; Socjalistyczne włączenie ZMW w struktury ZMP s. 17–18; Po „odwilży” – reaktywacja ZMW s. 18–19; Utworzenie ZMW w Kępnie s. 19–20; Pierwsza Kadencja ZMW w powiecie kępińskim s. 20–21; II Zjazd Powiatowy ZMW w Kępnie s. 22–23; 10 lat ZMW na Ziemi Kępińskiej s. 23; Działalność społeczno-polityczna kępińskiego ZMW s. 24; Działalność społeczno-zawodowa s. 25–26; Działalność kulturalno-oświatowa i sportowa na kępińskiej wsi s. 26–29; [Fotografie] s. 30–63; Wojewódzka Komisja Historyczna s. 65–68; Kronika działalności młodzieży województwa kaliskiego wydana przez Wojewódzką Komisję Historyczną przy Zarządzie Wojewódzkim Związku Młodzieży Wiejskiej w Kaliszu, Działacze Ruchu Młodzieżowego, Kalisz 1989 s. 69–71; [Fotografie] s. 72–81; Działacze Związku Młodzieży Wiejskiej z Rejonu Kępno s. 83–99; Działacze ZMW z Rejonu Jarocin s. 100–105; Działacze ZMW z Rejonu Krotoszyn s. 106–113; Działacze ZMW z Rejonu Ostrów Wielkopolski s. 114–118; Działacze ZMW z Rejonu Ostrzeszów s. 118–119; Działacze ZMW z Rejonu Pleszew s. 119–125; Działacze ZMW z Rejonu Wieruszów s. 125–129; Wspomnienia z tamtych lat... s. 133–155; Bibliografia s. 156.

4725. HOBBSAWM Eric J.: *Wiek rewolucji 1789–1848*. Tł. Marcin Starnawski, Katarzyna Gawlicz. Warszawa 2013 Wydaw. Krytyki Politycznej 8° ss. 494, nlb. 2, il. (Seria Historyczna; 14).

Rec.: Sojak Radosław: *Gra dystansami. Klio*. T. 32: 2015 nr 1 s. 228–239.

4726. JAN Karski [1914–2000]. *Świadek, emisariusz, człowiek*. Red. Agnieszka Kasperek, Agnieszka Żmuda, Sławomir Jacek Żurek. Lublin 2015 Tow. Nauk. KUL Jana Pawła II 8° ss. 231, sum. Pracownia Literatury Pol.-Żyd. KUL; t. 7, Tow. Nauk. KUL. (Studia; t. 7) (Źródła i Monografie; 424).

Treść: Kasperek A., Żmuda A., Żurek S. J.: Jan Karski w ujęciu interdyscyplinarnym. Wstęp s. 7–9; Becker Annette: Jan Karski: from eyewitness to moral witness s. 13–21; Jacob Frank: And the world stood aside – the allied reaction to Jan Karski’s „Report from hell” s. 23–30; Cuber-Strutyńska Ewa: Świat wobec Zagłady. Reakcja aliantów na tzw. raport Karskiego s. 31–51; Kowalska-Leder Justyna: Dwie wersje raportu Jana Karskiego – dwie narracje o Polakach i Żydach s. 53–62; Feduszka Jacek: Międzynarodowy kontekst spraw polskich w pierwszej połowie XX wieku w pracach Jana Karskiego s. 65–78; Wood E. Thomas: „A yankee with a foreign accent” – remembering Jan Karski s. 79–85; Szczepan-Wojnarska Anna M.: Marzenie o odrodzeniu – Jan Karski i Zofia Kossak-Szczucka w kształtowaniu formuły życia po traumie s. 89–96; Apelblat Mose: A Swedish diplomat and his reporting on the Holocaust s. 97–113; Derus Greta: Jan Karski and St. John Paul II. Two men on a similar mission s. 115–121; Bernardini Luca: Listy Jana Kozińskiego, czyli postać Jana Karskiego między narracją literacką a wiedzą historiograficzną s. 125–153; Żurek S. J.: Jan Karski jako bohater literacki s. 155–163; Krupa Bartłomiej: Opowieść Karskiego – Karski w opowieści. Spór [Claude’a] Lanzmanna z [Yannick] Haenelem s. 165–182; Lenart Agnieszka: Media rosyjskojęzyczne o Janie Karskim s. 183–191; Kasperek A.: Zapomniany świadek wydarzeń – Karski na lekcjach języka polskiego i historii s. 195–202; Dorosz Krzysztof: Temat Holokaustu na łamach emigracyjnego „Przeglądu Powszechnego” s. 203–212; Thomas Katarzyna: Rzeczywistość wojenna Drohobycza w latach 1939–1945 – świadectwo Ocalałych s. 213–224.

4727. KARABELOVA Magda Christova: *Poslanik Adam Tarnowski i negovoto diplomatičesko pilgrimstvo (zabraveni dela, nepublikovani dokumenti i našata pamet za tjach 1930–2014)*. Sofija 2014 Univ. Izdat. „Sv. Kliment Ohridski” 8° ss. 182.

Rec.: Chimiak Łukasz, *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 50: 2015 z. 1 s. 223–225.

4728. KATYN. State-sponsored extermination. Collection of essays. Ed. by Karol Karski, Maria Szonert Binienda. 2nd rev. and expanded ed. Cleveland, Ohio 2013 Libra Institute 8° ss. 123, il.

Z treści: Kramer Mark: What is Distinctive about Katyn: The Massacres in Context s. 13–20; Jasudowicz Tadeusz, Fordoński Radosław: Katyn Massacre Lie: Genesis and Contemporary Perspective s. 21–48; Karski K.: The Katyn Crime under the Nuremberg Principles s. 49–68; Pucinski Aurelia: Wall of Secrecy: Investigation of Katyn s. 69–84; Wasilewski Witold: Katyn-related Documents in the Russian Archives: 2013. State of Disclosure s. 85–96; Szonert Binienda M.: Katyn Families: Struggle for Justice s. 97–112.

Wyd. 1. 2012.

4729. KLOC Krzysztof: Michał Sokolnicki. Portret ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej w Turcji (1936–1945). *Niepodległość*. T. 63: 2014 s. 199–214, sum.

4730. KOBIETY i władza w czasach dawnych. Pod red. Bożeny Czwojdrak i Agaty A. Kluczek. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 473, nlb. 1, sum. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3340).

Materiały z konferencji, Rybnik, 23–24 V 2013 r.

Z treści: Smoliński Marek: Mirosława [1190/95–1233/36–40] – księżna pomorska, regentka i dyplomatką s. 135–162; Teterycz-Puzio Agnieszka: ...domina et princeps... Władza księżnych na ziemiach polskich w XIII w. w świetle dokumentów s. 194–216; Wójcik Marek L.: Nieznana pieczęć Elżbiety von Parchwitz [1359/68–1412]. Sfragistyczny przyczynek do badań nad życiorysem szlachetnej pani z dynastycznym rodowodem s. 217–228; Rutkowska Grażyna: Status wdów po królach polskich z dynastii Jagiellonów s. 229–258; Szybkowski Sobiesław: Panny posażne nie tylko majątkiem. O roli kobiet z rodzin elitarnych w pozyskiwaniu i utrwalaniu znaczenia politycznego w późnym średniowieczu (na wybranych przykładach środkowopolskich) s. 259–280; Rombek Tomasz: Rola polityczna królowej Elżbiety Rakuszanki (1454–1505) s. 281–288; Ferenc Marek: Kobiety w życiu króla Zygmunta Augusta s. 301–323; Skrzypietz Aleksandra: „Regentka” Polski – fakty i mity w biografii Marii Kazimierzy s. 380–392; Muszyńska Agata:

„Małżonków niepodobna pospolitemi oplakać łzami”. Troska Elżbiety z Lubomirskich Sieniawskiej i Marii Zofii z Sieniawskich Denhoffowej o świetność rodu s. 393–404; Filipczak Witold: Anna z Pocięjów Tyszkiewiczowa, wojewodzina smoleńska. Rola polityczna w czasach Rady Nieustającej s. 405–434.

4731. **KOBIETY w wojnach i konfliktach polityczno-społecznych na ziemiach polskich w pierwszej połowie XX wieku.** Wybrane zagadnienia. Pod red. Teresy Kulak i Agnieszki Chlebowskiej. Wrocław 2015 Chronicon 8° ss. 319, il.

Treść: Kulak T.: „Czerwone bluzki” w akcji. Krakowski Zjazd Kobiet Polskich w październiku 1905 r. w walce o prawa społeczne i obywatelskie s. 21–58; Kostrzevska Ewelina Maria: Pod białym sztandarem. Ziemiarki Królestwa Polskiego wobec rewolucji 1905–1907 s. 59–81; Dajnowicz Małgorzata: Kobiety polskie z ziem północno-wschodnich Królestwa Polskiego wobec rewolucji 1905 roku i początków I wojny światowej (w świetle przekazów pamiętnikarskich) s. 83–100; Stegner Tadeusz: „Ersatz, cholera, nie życie”. Kobiety na ziemiach polskich w walce z dolegliwościami życia codziennego podczas I wojny światowej s. 101–118; Mazurczak Dorota: Ks. Maria Lubomirska i ks. Evelyn von Blücher. Życie codzienne w Warszawie i Berlinie podczas Wielkiej Wojny we wspomnieniach polskich i niemieckich arystokratek s. 119–139; Chlebowska A.: Codziennosc w okowach wojny. Działalność Narodowej Służby Kobiet w miastach niemieckich w czasie I wojny światowej (na przykładzie Szczecina) s. 141–168; Przeniosło Małgorzata, Przeniosło Marek: Pomoc kobietom i dzieciom w działalności Rady Głównej Opiekuńczej w latach 1915–1921 s. 169–196; Janiak-Jasińska Agnieszka: „Fabrykowanie historii”. Kobiety w walce z zaborcą w polskim kinie fabularnym XX-lecia międzywojennego na przykładzie „Dziesięciu z Pawiaka” s. 197–212; Sierakowska Katarzyna: Kobiety polskie w wojnach światowych 1914–1945. Rekonesans s. 213–228; Góralewska Olga: „Babskie wojsko”. Z dziejów Pomocniczej Służby Kobiet na Środkowym i Bliskim Wschodzie w latach 1942–1944 s. 229–266; Hytrek-Hryciuk Joanna: „Poczucie skrajnego strachu”. Przemoc wobec niemieckich mieszkank Dolnego Śląska w ostatnich miesiącach II wojny światowej oraz pierwszych miesiącach powojennych s. 267–285; Szaynok Bożena: W cieniu Zagłady: kobiety żydowskie w Polsce 1944–1949 s. 287–316.

4732. **KORNAT Marek, Materski Wojciech: Między pokojem a wojną. Szkice o dyplomacji polskiej lat 1918–1945.** Between peace and war. Essays on Polish diplomacy in 1918–1945. Warszawa 2015 Pol. Inst. Dyplomacji im. Ignacego Paderewskiego; Wydaw. Sejmowe 8° ss. 163, il.

Tekst równol. pol., ang.

4733. **KORSAK Grzegorz: Działalność Stronnictwa Demokratycznego w Ostrołęce.** Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk. [T.] 29: 2015 s. 421–426.

XX–XXI w.

4734. **KOTKON Stephen: Stalin. Vol. 1: Paradoxes of power 1878–1928.** New York 2014 Penguin Press 8° ss. XIII, nlb. 11, 949, tabl. 32, il.

Rec.: Wołos Mariusz, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 219–225.

4735. **KOŹMIŃSKI Karol, Kamiński Aleksander: Kamienie na szaniec.** Pokolenia walczące o niepodległą Rzeczpospolitą. Księga Jubileuszowa. Przedm. Andrzej Krzysztof Kunert. Warszawa 2013 ZHP 8° ss. 551, nlb. 4, il.

4736. **KRAKÓW na drodze do niepodległości.** Materiały z sesji naukowej odbytej 12 kwietnia 2014 roku. Red. t. Marta Bochenek. Kraków 2015 Tow. Miłośn. Historii i Zabytków Krakowa 8° ss. 110, nlb. 2. Tow. Miłośn. Historii i Zabytków Krakowa, Muzeum Hist. M. Krakowa. (Kraków w Dziejach Narodu; 34).

Treść: Łazuga Waldemar: Polski Piemont s. 9–19; Nałęcz Tomasz: Kraków jako stolica polskiego ruchu niepodległościowego w przededniu wojny s. 21–35; Majchrowski Jacek M[aria]: Kadrówka i jej losy s. 37–43; Gąsowski Tomasz: Między irredentą a trializmem. Naczelny Komitet Narodowy (sierpień 1914 – grudzień 1916) s. 45–63; Baczkowski Michał: Rok 1918 w Krakowie i w Galicji. Demontaż zaborczego państwa s. 65–80; Purchla Jacek: Między mitem a rzeczywistością. Legenda Oleandrów a rozwój Krakowa 1918–1939 s. 81–96; Wywił Przemysław: Krakowskie środowisko legionowe i piśmniczkowskie – strażnik pamięci o niepodległości s. 97–110.

Uzup.: Rokosz Mieczysław, *Roczn. Krakowski*. T. 81: 2015 s. 237–238.

4737. KRÓL-MAZUR Renata: Działalność polityczna arcybiskupa Józefa Teofila Teodorowicza w latach 1888–1923. Kraków 2013.

Rec.: Tyszką Marcin, *Przepl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 4 s. 1175–1178.

4738. [KRZYMOWSKI Michał]: Jarosław. Tajemnice Kaczyńskiego [ur. 1949]. Warszawa 2015 Ringier Axel Springer 8° ss. 479, nlb. 1, il.

4739. KRZYŻOWA jako miejsce dialogu polsko-niemieckiego. Szanse na europejską narrację. Red. Waldemar Czachur, Annemarie Franke. Krzyżowa 2013 „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego 8° ss. 113.

Rec.: Nowak Magdalena, *Roczn. Pol.-Niem.* Nr 23: 2015 s. 217–223.

4740. KU NIEPODLEGŁEJ. Tradycje patriotyczne Gminy Grudusk od czasów powstania styczniowego. Oprac. Katarzyna Rybczyńska, Leszek Pszczółkowski. Grudusk 2015 Społ. Kom. Upamiętnienia Powstańców Styczniowych z Gm. Grudusk 8° ss. 129, nlb. 2, il.

Treść: Pszczółkowski L.: Uczestnicy Powstania Styczniowego z gminy Grudusk s. 8–13; Rybczyńska K.: Grudusk i okolice na tle walk powstańczych na Północnym Mazowszu (1863–1864) s. 14–36; Pszczółkowski L.: To Polska modliła się w tym kościele... s. 37–39; Kaszubowski Piotr: Grudusk i okolice w latach I wojny światowej oraz w dwudziestoleciu międzywojennym s. 40–44; Powstańcy Warszawscy z gminy Grudusk s. 45–47; Pszczółkowski L.: Gruduscy narodowcy inwigilowani s. 48–52; Pszczółkowski L.: Grudusk przepędza partyjnych kandydatów s. 53–55; Średniowieczny Grudusk s. 56–57; Źródła [dokumenty z l. 1861–1982] s. 58–71; Zdjęcia z historii gminy Grudusk s. 72–76; Rybczyński Eugeniusz: Wspomnienia Eugeniusza Rybczyńskiego [1901–1988] s. 85–129.

4741. KUBASIK Maria: Legniccy Sybiracy. Legnica 2015 Legnicka Bibl. Publ. 8° ss. 113, nlb. 1, tabl. 6, il.

Zawiera też obszernie wspomnienia repatriantów z czasów ich wysiedlenia i repatriacji w l. 1939–1956. Rec.: Juniszewski Maciej, *Szkice Legnickie*. T. 36: 2015 s. 387–392.

4742. [LEBEDEVA Natal'â Sergeevna] Lebedziewa Natalia S.: Zbrodnia katyńska: przygotowanie, realizacja, zatajenie. *My, Sybiracy*. Nr 26: 2015 s. 69–91.

4743. LEWANDOWSKI Piotr: Pojęcie majestatu w społeczeństwie staropolskim. Próba analizy historyczno-politologicznej. *Sensus Historiae*. Vol. 20: 2015 [nr] 3 s. 81–100, sum.

4744. LIBERALIZM polski. Wybór i red. nauk. Ireneusz Krzemiński. Warszawa 2015 Wydaw. Akademickie Sedno 8° ss. 580, nlb. 4, il.

Antologia artykułów i dokumentów dot. Kongresu Liberalno-Demokratycznego publikowanych na łamach „Przeglądu Politycznego” w l. 1987–2012.

4745. ŁAWNICZAK Artur: Polityczne znaczenie Sudetów i Karpat. *Wrocławsko-Lwowskie Zesz. Prawnicze*. [T.] 5: 2014 s. 49–60, sum.

Toż w jęz. ukr.: Politične značennâ Sudet i Karpat. *Tamže* s. 61–71. XI–XX w.

4746. ŁOBODOWSKI Józef: Przeciw upiorom przeszłości. Myśli o Polsce i Ukrainie. Wybór tekstów i przypisy Paweł Libera. Lublin 2015 Test 8° ss. 581, nlb. 2, il.

XX w.

4747. ŁYSAKOWSKA Agata: Wały Chrobrego, czyli Hakenterrasse. O wizytówce Szczecina słów kilka. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 219–228, sum., rez., Zsfg.

Ich funkcje od 1902 r.

4748. MARSZAŁ Maciej: Litwa w myśli politycznej Jerzego Giedroycia. *Wrocławsko-Lwowskie Zesz. Prawnicze*. [T.] 4: 2013 s. 103–112, sum. s. 123.

Toż w jęz. ukr.: Litva u političnih poglādah Eži Gėdrojča. *Tamże* s. 113–123.

4749. MAZUR Mariusz: Propaganda komunistyczna wobec Armii Krajowej w latach 1943–1955. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 61–79, sum.

4750. MAZURKIEWICZ Marek: Spór o pamięć. Polityczne następstwa powojennych wysiedleń Niemców w pozimnowojennych relacjach polsko-niemieckich i czesko-niemieckich. Warszawa–Opole 2015 Scholar; Państ. Inst. Nauk. – Inst. Śląski 8° ss. 283, shrnutí, Zsfg. Stow. Inst. Śląski, Państ. Inst. Nauk. – Inst. Śląski w Opolu.

4751. MELLER Arkadiusz, Sikorski Tomasz, Tomaszewski Patryk: Nacjonalista legionowy. Publicystyka polityczna Jana Hoppego do 1939 roku. Biała Podlaska 2014 Capital; Klub Zachowawczo-Monarchistyczny 8° ss. 277, nlb. 2.

Rec.: Fordoński Arkadiusz, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 192–195.

4752. MIĘDZY polityką, historią a pamięcią historyczną. Studia z dziejów Polski okresu porozbiorowego. Pod red. Waldemara Łazugi i Sebastiana Paczosa. Poznań 2015 Inst. Historii UAM 8° ss. 430, il. UAM. (Publikacje Instytutu Historii; 128).

Treść: Augustynowicz Christoph: Austria wobec polskich powstań 1794–1905 s. 13–18; Szymczak Damian: Ekscelecja Dawid Abrahamowicz – polityk galicyjski, polski czy austriacki? Szkic do portretu wybitnego Podolaka s. 19–31; Szubert Tomasz: Czy Rosja była (współ)inicjatorem powstania 1846 roku? s. 33–55; Partacz Czesław: Narodziny rusińskiej odrębności. Rusini galicyjscy pomiędzy Wschodem a Zachodem s. 57–75; Semczyszyn Magdalena: Specyfikacja kampanii wyborczych do Sejmu Krajowego i Rady Państwa w Galicji Wschodniej w latach 1867–1901 s. 77–93; Paczos Sebastian: Polska w myśli politycznej Józefa Szujskiego s. 95–106; Nodzyński Tomasz: Poznańskie ośrodkiem polskiej myśli narodowej i irredenty w latach 40. XIX wieku s. 107–122; Nawrot Dariusz: Wybuch powstania na Nowym Śląsku w 1806 roku s. 123–138; Menz Mariusz: Stanisław Koźmian – od lojalizmu austro-polskiego do trójlojalizmu s. 139–153; Łysoń Rafał: Lojalizm i ugodowość w zaborze pruskim – zarys problematyki s. 155–162; Dobek Rafał: Polska Wiosna Ludów w oczach Francuzów s. 163–175; Cibulka Pavel: Halič v českém politickém myšlení v poslední čtvrtině 19. století s. 177–188; Arkusza Ołena: Andrzej Potocki: życie i śmierć c.k. namiestnika galicyjskiego na tle stosunków polsko-ukraińskich przełomu XIX–XX stulecia s. 189–203; Maternicki Jerzy: Wielkopolska, Królestwo Polskie i Galicja w refleksji historycznej i politycznej Waleriana Kalinki s. 205–229; Święcicki Klaudiusz: Galicja jako miejsce pamięci w „Umarłej klasie” Tadeusza Kantora s. 231–251; Szlanta Piotr: Podwójnie obcy. Cesarz Wilhelm II w oczach Polaków z Galicji i Królestwa Kongresowego 1907–1913 s. 253–265; Spyra Janusz: Polacy w oczach Polaków. „Czarna legenda” Galicji i jej mieszkańców w świadomości Polaków ze Śląska Cieszyńskiego przed pierwszą wojną światową s. 267–276; Mudry Marian: Obraz dziewiętnastowiecznej Polski (Polaków) we współczesnej ukraińskiej szkolnej dydaktyce historycznej s. 277–288; Marchlewicz Krzysztof: „Polska” czy trzy „Polski”? Przeszłość i teraźniejszość Polski w ujęciu brytyjskich encyklopedii z XIX wieku s. 289–300; Lenart Zbigniew: Wartości w kulturze politycznej galicyjskich polityków w czasach autonomii s. 301–309; Kochnowski Roman: Wpływ tradycji Kaiserliche Marine, Kaiserliche und Königliche Marine oraz Wojennomorskowo Flota na genezę i rozwój Marynarki Wojennej II RP s. 311–318; Kamieński Andrzej: Heinrich von Treitschke i Kazimierz Jarochowski. Dyskurs dziewiętnastowiecznych historyków o dziejach Prus, Austrii i Polski s. 319–331; Demkowicz Agata: Panegiryczny wizerunek austriackich władców w twórczości jezuitów s. 333–343; Bobryk Witold: Cerkiew greckokatolicka (unicka) – jedna, dwie czy trzy historie? s. 345–356; Kucharczyk Grzegorz: Stereotypy jako instrument gry polskich wydawców i autorów z pruską cenzurą w XIX i XX wieku s. 357–373; Kobus Agnieszka: Relacje między władzami państwowymi a duchowieństwem katolickim w XIX wieku na przykładzie trzech dzielnic

zaborczych s. 375–394; Biesiadecka Elżbieta: Bohaterowie dziejów Polski XVIII i XIX wieku w kalendarzach galicyjskich doby autonomicznej (do 1914 roku) s. 395–412; Hinc Alina: Obchody setnej rocznicy śmierci Tadeusza Kościuszki w Poznańskim w 1917 roku s. 413–430.

4753. MIKOŁAJCZYK Marek: François Mitterand i Europa w latach 1981–1995. Poznań 2014 Wydaw. Nauka i Innowacje 8° ss. 340, sum.

4754. MOORHOUSE Roger: Pakt diabłów. Sojusz Hitlera i Stalina. Przekł. Grzegorz Siwek. Kraków 2015 Znak 8° ss. 461, nlb. 2, il. (Znak Historia).

Pakt Ribbentrop-Mołotow i II wojna światowa.

4755. MOSKAL Anna: Im Spannungsfeld von Region und Nation. Die Polonisierung der Stadt Posen nach 1918 und 1945. Wiesbaden 2013.

Rec.: Hartwich Mateusz J., *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 2 s. 398–402.

4756. MOTYKA Grzegorz: Od rzezi wołyńskiej do akcji „Wisła”. Konflikt polsko-ukraiński 1943–1947. Kraków 2011.

Rec.: Charczuk Wiesław: „Jeśli chodzi o sprawę polską (...). Rozwiążemy je tak, jak Hitler sprawę żydowską. Chyba, że usuną się sami”. *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 269–284.

4757. MOTYKA G.: Ukraińska partyzantka 1942–1960. Działalność Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów i Ukraińskiej Powstańczej Armii. Warszawa 2015 Rytm 8° ss. 719, nlb. 1, tabl. 4, il.

4758. MROCZKO Marian: Eugeniusza Romera zabiegi o odbudowę i bezpieczny kształt granic niepodległej Polski. *Polish Biographical Studies*. Nr 1: 2013 s. 37–58, sum.

4759. MRÓZ Maciej: Polityka wschodnia Stolicy Apostolskiej w latach 1978–1989/90: idee i wartości w działaniu. *Politeja*. 2014 nr 3(29) s. 121–145.

4760. MUSIAŁ Filip: „Żołnierze Wyklęci” – historia i współczesność. *Arcana*. Nr 122: 2015 s. 64–73.

4761. MUSIAŁ Wojciech: Modernizacja Polski. Polityki rządowe w latach 1918–2004. Toruń 2013 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 320, il., sum. Fund. na Rzecz Nauki Pol. (Monografie Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej).

Rec.: Melon Maciej, *Przeegl. Socjol.* T. 64: 2015 z. 2 s. 204–208; Żarnowski Janusz, *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 75: 2015 s. 339–345.

4762. MYŚL polityczna w XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia. T. 1: Teoria, historia, współczesność. Pod red. nauk. Andrzeja Wojtaszka. Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Wyd. Humanist. US „Minerwa” 8° ss. 300, sum.

Z treści: Czerwiński Marek: Ideologia państwowa Białorusi [po 2003 r.] s. 209–224; Orzechowski Marcin: Od realistycznego pragmatyzmu do neoimperialnego ekspansjonizmu. Konceptje polityki Federacji Rosyjskiej na obszarze postradzieckim s. 261–278.

Toż. T. 2: Wokół polskiej myśli politycznej. Szczecin 2015 ss. 298, sum.

Treść: Redakcja: Wstęp s. 7–11; Kilian Stanisław: Od koncepcji „państwa narodowego” do wizji „demokracji narodowej” – ewolucja form ustrojowych emigracyjnego Stronnictwa Narodowego s. 15–28; Wojtaszak A.: Idea niepodległości w programach Polskiej Partii Socjalistycznej w latach 1892–1921. Podziały w polskim ruchu robotniczym s. 29–48; Kowalski Maciej: Kinematografia jako substytut myśli piłsudczykowskiej s. 49–62; Kimla Piotr: Polityka zakładniczką poezji. Lekcje politycznego myślenia Stanisława Cata-Mackiewicza a obecna polska polityka wschodnia s. 63–73; Paczos Sebastian: Myśl polityczna Jana Bobrzyńskiego na tle konserwatyzmu dwudziestolecia międzywojennego s. 75–93; Turčin Ārina: Do problemu viznačennâ osnovnih naprâmv ukrâinskoj emigrâcijnaj političnoj dumki miżvoënnogo periodu (1918–1939 rr.) s. 95–109; Benken Przemysław: Między gwałtem a perswazją. Stosunek komunistycznej władzy w Polsce wobec „kułaków” w okresie

stalinowskim w kontekście kolektywizacji rolnictwa i planowego skupu zboża s. 113–136; Galuba Rafał: „Władzy raz zdobytej, nigdy nie oddamy”. Koncepcje ustrojowe komunistów polskich w latach 1943–1989 s. 137–156; Anculewicz Zbigniew: Współczesna lewicowa myśl polityczna w piśmiennictwie środowiska „Krytyki Politycznej” s. 159–177; Chrzanowski Piotr: Działalność ruchu proeuropejskiego w kształtowaniu przemian społeczno-politycznych w Polsce w latach 1990–2004 s. 179–193; Pabich Marek: Wybrane aspekty państwa w ujęciu przedstawicieli Ośrodka Myśli Politycznej s. 195–212; Jartyś Janusz: Kwestie obyczajowe w postępowym liberalizmie na przykładzie działalności Twojego Ruchu s. 213–228; Krawcewicz Arkadiusz: Polityka wschodnia w koncepcjach Zjednoczenia Chrześcijańsko-Narodowego s. 229–254; Krawcewicz A.: Mniejszość polska w koncepcjach polityki wschodniej Zjednoczenia Chrześcijańsko-Narodowego s. 255–274; Krysiński Jarosław: Polityka obronności Polski i jej wpływ na organizację i zadania Sił Zbrojnych po 1989 roku s. 275–295.

4763. NIEĆKO Grzegorz Piotr: Myśl polityczna Stanisława Mackiewicza do 1939 roku. Lublin 2015 Multipress G. Wodecki, D. Wodecka 8° ss. 340, il.

4764. NOWACKI Mikołaj: Myśl polityczna Józefa Siemieńskiego [1882–1941]. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 2 s. 7–21, sum.

4765. NOWAK Andrzej: Polska i trzy Rosje. Studium polityki wschodniej Józefa Piłsudskiego (do kwietnia 1920 roku). Wyd. 3, popr. Kraków 2015 Arcana 8° ss. 631.

Rec.: Zajewski Władysław: Czy Polska Piłsudskiego mogła zlikwidować władzę bolszewików? *Arcana.* Nr 123: 2015 s. 156–159. Wyd. 1. Kraków–Warszawa 2001.

4766. NOWAK A.: Uległość czy niepodległość. Kraków 2014.

Rec.: Owczarek Jan: Sens polskiej wolności. *Arcana.* Nr 122: 2015 s. 162–166.

4767. NUNCJATURA Apostolska w Rzeczypospolitej. Red. Teresa Chynczewska-Hennel, Katarzyna Wiszowata-Walczak. Białystok 2012.

Rec.: Grabowski Janusz, *Miscellanea Historico-Archivistica.* T. 22: 2015 s. 355–357.

4768. NUTA wolności w pismach i działalności Józefa Wybickiego. Pod red. Ireny Kadulskiej, Piotr Kąkola i Józefa Włodarskiego. Gdańsk–Sopot 2013.

Rec.: Abramczyk Magdalena: Wybicki mniej znany. *Wiek Oświecenia.* [T.] 31: 2015 s. 462–466.

4769. O ZDRADACH Zachodu, szansach i cenie za suwerenną politykę polską. Debata historyczna w 95 rocznicę zwycięstwa 1920 roku. Uczestnicy: Henryk Głębocki, Andrzej Nowak, Mariusz Wołos, Marek Kornat, Krzysztof Szczerski. *Arcana.* Nr 123: 2015 s. 51–78.

4770. OSEKA Piotr: Mydlenie oczu. Przypadki propagandy w Polsce. Kraków 2010.

Rec.: Opulski Rafał, *Meritum.* T. 3: 2011 s. 213–220.

4771. PAŃSTWO i kultura polityczna – doświadczenia polskie XX wieku. Studia i rozprawy. Red. nauk. Wojciech Jakubowski, Tomasz Słomka. Pułtusk–Warszawa 2008 Akad. Humanist. im. Aleksandra Gieysztor; Aspra-JR 8° ss. 516.

Z treści: Chruściak Ryszard: Wstępne (robocze) projekty zmian w Konstytucji RP z 1997 r. s. 13–36; Przybysz Kazimierz, Jakubowski W.: Ewolucja ustroju Polski – wybrane zagadnienia s. 37–73; Jajecznik Konrad: Konstytucja RP z 1997 roku na tle polskiego dziedzictwa konstytucyjnego XX wieku s. 75–152; Materska-Sosnowska Anna: Demokracja bezpośrednia jako element społeczeństwa obywatelskiego. Instytucje demokracji bezpośredniej w Konstytucji RP i w praktyce s. 171–199; Słomka T.: Egzekutywa w III RP: mechanizmy i relacje wzajemne (zarys problemu) s. 201–228; Górowska Beata: Konkordat z 1993 roku w polskim porządku prawnym s. 277–324; Słomka T.: Transformacja sposobu sprawowania władzy w Polsce po 1989 roku s. 327–348; Przystek Daniel: Społeczeństwo polskie w dobie transformacji s. 349–372; Magierska Anna: Polityka historyczna – polityce – historia s. 375–404; Przystek D.: Kultura polityczna społeczeństwa polskiego w XX wieku s. 405–435; Moczulski Leszek: Trzy Rzeczypospolite. Czy świadomość obywatelska może pomijać historyczną? s. 437–463; Przystek D.: Polska w XX wieku – droga do społeczeństwa obywatelskiego s. 465–490.

4772. PIEKARSKI Adam: Nietzscheański Nadczłowiek z kwestią nazizmu w tle. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 15: 2014 s. 237–255, sum.

4773. PIERONEK Tadeusz: Polityka konkordatowa Stolicy Apostolskiej ze szczególnym uwzględnieniem krajów Europy Środkowej i Wschodniej. *Politeja*. 2014 nr 3(29) s. 147–177.

4774. POLEC Patryk: Hurrah revolutionaries. The Polish Canadian communist movement 1918–1948. Montreal–Kingston–London 2015 McGill-Queen's Univ. Press 8° ss. 336.

Rec.: Hodurek Dominik, *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 2 s. 272–273.

4775. POLECHOŃSKI Krzysztof: Zwolennik Marszałka. Piłsudczykowski konieksje Ferdynanda Goetla [1890–1960]. *Niepodległość*. T. 61: 2012 s. 275–294, sum.

4776. POLSKI konsul w Lwowie 1987–2012. Materiały zebrał i oprac. Marcin Zieniewicz. Wyd. 3, poszerz. Lublin–Lwów 2015 Test; Konsulat Generalny RP 8° ss. 399, nlb. 1, il.

Z treści: Wojnarowskyj Wiaczesław: Trochę wspomnień i kilka refleksji s. 43–56; Zieniewicz Marcin: Polska placówka dyplomatyczna w Lwowie 1987–2012 s. 57–80; Sawicz Agnieszka: Z dziejów lwowskiej placówki konsularnej w latach osiemdziesiątych XX wieku s. 81–98; Woskowski Włodzimierz: Takie były początki s. 99–120; Łukaszeński Janusz: Wybrałem Lwów s. 121–142; Krętowski Andrzej: Pierwsze lata pracy urzędu konsularnego w Lwowie s. 143–160; Litwin Henryk: Dawno temu w Lwowie s. 161–184; Misiak Zbigniew: Wspomnienie o Marku Krajewskim [1940–2003] s. 187–189; Geralt Jacek: O pracy w Lwowie, konsulu Marku Krajewskim oraz Tomaszowi Marku Leoniuku [1963–2002] s. 190–196; Czmelyk Roman: Człowiek porozumienia s. 199–208; Chmielowa Emilia: Na zawsze pozostanie w naszej pamięci s. 209–216; Konowrocki Piotr: „Ni ma jak Lwów!...” s. 217–244; Dębicki Wincenty: „Bądź dla nich dobry” s. 245–274; Sawicki Krzysztof: O naszym i moim Lwowie s. 275–290; Jabłoński Janusz: Wdrażanie nowej polityki wizowej s. 291–302; Osuchowski Wiesław: Uniwersytet patriotyzmu s. 303–342; Opaliński Grzegorz: Miasto – fenomen s. 343–364; Drozd Andrzej Piotr: Lwów: chapeau bas!... s. 365–374; Drozd Jarosław, Zieniewicz M.: „Bez ostatniego rozdziału...” s. 375–389.

Wyd. 1. 2012.

4777. POMIĘDZY światem polityki a życiem naukowym. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Wojciechowi Saletrze [ur. 1955]. T. 1: Nauki o polityce, stosunki międzynarodowe i bezpieczeństwo. Red. nauk. Jerzy Jaskiernia, Radosław Kubicki. Kielce 2015 UJK 8° ss. 515, nlb. 3, il., sum.

Tyt. równol.: Between politics and academic life. The jubilee book of professor Wojciech Saletra.

Z treści: Kubicki R.: Sylwetka profesora Wojciecha Saletry s. 39–57; Wykaz publikacji dr hab. prof. UJK Wojciecha Saletry. Oprac. R. Kubicki s. 59–71; Bäcker Roman: Nauki historyczne a politologia s. 95–101; Szplit Andrzej: Kielczenie w poszukiwaniu paradygmatów w naukach społecznych – wobec wyzwań polityki historycznej i lokalnej s. 103–108; Kik Kazimierz: 25 lat polskiej demokracji: Próba oceny s. 109–119.

Toż. T. 2: Historia, administracja publiczna i nauki prawne. Kielce 2015 ss. 418, nlb. 2, il., sum.

Z treści: Caban Wiesław: Polska – Rosja. Czy złe sąsiedztwo? Uwagi i spostrzeżenia s. 15–20; Kaute Wojciech: Polska w nowożytności. „Fantom” czy „miód”? s. 21–41; Kardys Piotr: Podróże króla polskiego Władysława Jagiełły (ze szczególnym uwzględnieniem terenu między Wisłą a Pilicą) s. 43–57; Nowak Stanisław: Industrialne aspekty królewskiej wizytacji Staropolskiego Okręgu Przemysłowego, w trakcie kaniowskiej podróży (1787 r.) Stanisława Augusta Poniatowskiego s. 59–81; Ryszewska Katarzyna: Ludność ziem polskich w XIX wieku wobec znalezisk archeologicznych s. 83–93; Nowak Mariusz: U źródeł „czarnej legendy” Aleksandra Wielopolskiego – spór sądowy o zapis testamentowy Konstantego Świdzińskiego (1856–1860) s. 95–116; Szczepański Jerzy: Generał Józef Wysocki (1809–1873) w Zakładzie św. Kazimierza w Paryżu w latach 1867–1873 s. 117–125; Węglewicz Wiktor: Siedem dokumentów o obchodach stulecia Wojny Ojczyźnianej 1812 r. w szkołach opatowskich s. 127–139; Przeniosło Marek: Członkowie Polskiej Komisji Likwidacyjnej w Krakowie 1918–1919 s. 141–153; Smoliński Aleksander: „Traktoryzacja” sowieckiej wsi w latach dwudziestych i trzydziestych XX w. oraz jej ówczesne znaczenie dla gospodarki ZSRS i Armii Czerwonej w ocenach polskiego wywiadu wojskowego oraz służby dyplomatycznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych s. 155–173; Ciosek Ireneusz: Samorząd terytorialny w województwie kieleckim w latach 1919–1939. Założenia a praktyka s. 175–216; Rogalińska Katarzyna: Organizacja polowań w Polsce międzywojennej we wspomnieniach s. 217–232; Majcher-Ociesa Edyta: Strajk w fabryce „Union Textile” Spółka Akcyjna w Częstochowie 28 sierpnia 1928 r. s. 233–242; Piątkowski Sebastian: Elity władzy przedwojennej Polski w polskojęzycznej propagandzie niemieckiej lat 1939–1940 s. 243–263.

Toż. T. 3: Ekonomia, zarządzanie i rozwój regionalny. Kielce 2015 ss. 357, nlb. 3, il., sum.

Z treści: Kraś Ireneusz: Prezes Narodowego Banku Polskiego jako organ banku centralnego w Polsce s. 63–74; Baratyński

Łukasz: Elektrownia atomowa w Polsce a ochrona środowiska s. 159–170; Kubicki R.: Podstawy prawne, struktura i działalność kół łowieckich w Polsce na przykładzie Koła Łowieckiego „Bartek” w Kielcach s. 347–357.

4778. PYRCHAŁA Paweł: Dwie społeczności. Współpracownicy pojednania. Polacy w Bojkowie: Pf. Albert Ciupke 1933–2013, Prob. Leopold Rychta 1940–2006. Zabrze–Katowice 2015 Druk. Archidiec. 8° ss. 167, il.

Tekst część. równol. pol., niem.

4779. RAMS Adrian: Obóz dwóch totalitaryzmów. Jaworzno 1943–1956. Historia i muzealizacja. *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 36–43.

4780. ROTFELD Adam Daniel: W cieniu. 12 rozmów z Marcinem Wojciechowskim. Wstęp Teresa Torańska. Warszawa 2012.

Rec.: Wilk Andrzej, *Studia Polit.* Nr 33: 2014 s. 165–170.

4781. ROZWADOWSKI Piotr, Ignatowicz Aneta: Niepodległość i granice Polski 1914–1922. Warszawa 2015 Bellona 4° ss. 104, il.

4782. RUDNICKI Sergiusz: Instytucjonalizacja ruchu polskiego na Ukrainie w latach 1988–1991. *Sprawy Narodowościowe*. Seria nowa. Z. 42: 2013 s. 181–190, sum.

4783. SATORA Magdalena: Obraz Polski w dziennikach kardynała Alfreda Baudrillarta. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 2 s. 21–32, sum.

W l. 1914–1939.

4784. SOKÓŁ-POTOCKI Maksymilian: Zarys stosunków polsko-ukraińskich w latach 1939–1947. Cz. 1: Sytuacja mniejszości ukraińskiej w Polsce w dwudziestoleciu międzywojennym. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 1: 2014 s. 59–85, sum.

Toż. Cz.3: Walki polsko-ukraińskie w latach 1943–1947. *Tamże*. Nr 3: 2015 s. 69–96, sum.

4785. SOLIDARNOŚĆ. Od komunizmu do Unii Europejskiej. Warszawa 2015 Volumen; KK NSZZ „Solidarność” 8° ss. 231, nlb. 5, il.

Treść: Paczkowski Andrzej: Wstęp s. 9–15; Polak Wojciech, Galij-Skarbińska Sylwia: Solidarnościowy „karnawał” s. 21–101; Głębocki Henryk: Wojna z narodem s. 105–187; Kłosiński Jerzy: W wolnej Polsce. „Solidarność” w latach 1989–2015 s. 191–233.

4786. STALINIZM i nazizm. Porównanie dyktatur. Pod red. Iana Kershawa i Moshe Lewina; przekł. Maria Borzobohata-Sawicka. Gdańsk 2015 Harmonia Universalis Józef Częścik 8° ss. 437

4787. STASIAK Arkadiusz M[ichał]: The enlightenment idea of responsibility for truth and morality in politics in the Polish political thought. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 2 s. 119–136, streszcz.

XVIII w.

4788. SZCZEPANIK Andrzej: Od autonomii do niepodległości. Działalność polityczna Erazma Piltza w latach 1914–1929. Opole 2015 Wydaw. Uniw. Opolskiego 8° ss. 593, il. Uniw. Opolski, Opolskie Tow. Przyj. Nauk. (Studia i Monografie; nr 520).

4789. SZCZEPAŃSKI Tomasz: Środowisko zwolenników ruchu Zadruga w Łodzi 1938–1949. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 197–206, sum.

4790. SZEREMIETIEW Romuald: Siła złego... Niemcy – Polska – Rosja. Warszawa 2015 Rytm 8° ss. 521, nlb. 3, il.

XX w.

4791. SZPOPER Dariusz: Gente Lithuana, natione Lithuana. Myśl polityczna i działalność Konstancji Skirmuntt (1851–1934). Gdańsk–Sopot 2009 Arche 8° ss. 487, il.

Rec.: Zmierczak Maria, *Lituano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 253–256.

4792. SZYMAŃSKI Łukasz: Problematyka obywatelstwa w ujęciu Stanisława Starzyńskiego [1853–1935]. *Imponderabilia*. Nr 6: 2013 s. 55–68, sum.

4793. ŚLĄSK Edmunda Jana Osmańczyka [1913–1989]. Pod red. Michała Lisa i Anny Jedynak. Opole 2015 Państw. Inst. Nauk. – Inst. Śląski; Stow. Inst. Śląski 8° ss. 158, sum., Zsfg. Państw. Inst. Nauk. – Inst. Śląski, Stow. Inst. Śląski.

Treść: Kozera Bartłomiej: Warunki godnego miejsca Polski w świecie. Osmańczyk po latach s. 9–13; Kisielewicz Danuta: Śląsk w myśli politycznej i działalności Edmunda Jana Osmańczyka s. 14–33; Szewczyk Grażyna Barbara: Temat Śląska i Łużyc w poezji Edmunda Osmańczyka s. 34–42; Trzcielińska-Polus Aleksandra: Głos Edmunda Jana Osmańczyka w sprawie emigracji s. 43–58; Gawrecká Marie, Gawrecki Dan: Edmund Jan Osmańczyk i Niemcy 1945–1950. Próba porównania z ówczesną publicystyką czeską s. 59–71; Szymeczek Józef: Czeskie i zaolziańskie wątki w twórczości Edmunda Jana Osmańczyka s. 72–79; Mazurkiewicz Marek: Niemcy w publicystyce Edmunda Jana Osmańczyka s. 80–98; Pałys Piotr: Edmund Jan Osmańczyk wobec Serbołużyczan i Łużyc s. 99–112; Oszytko Janusz: Edmund Jan Osmańczyk w świetle dokumentów organów bezpieczeństwa PRL przechowywanych w IPN – wstępne ustalenia s. 113–116; Lis M.: Edmund Jan Osmańczyk – państwowiec. Koszty postawy s. 117–138.

4794. TEBINKA Jacek: „Wielka Brytania dotrzyma lojalnie swojego słowa”. Winston S. Churchill a Polska. Warszawa 2013 Neriton 8° ss. 429, nlb. 1.

Rec.: Serwatka Tomasz, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 163–167.

4795. TENDENCJE wolnościowe i ich ograniczenia na ziemiach polskich od XIX do XXI wieku. Monografia naukowa. Pod red. Marka Truszczyńskiego, Janusza Gołoty. Ostrołęka 2015 Ostrołęckie Tow. Nauk. im. Adama Chętnika 8° ss. 212.

Treść: Ciara Stefan: Ograniczenia w dostępie do archiwaliów w XIX i początkach XX wieku na historycznych ziemiach polskich s. 7–17; Rutkowski Tadeusz: Ograniczenia możliwości uprawiania historiografii w dobie PRL s. 19–32; Oseredchuk Olha: Zmiana pojęcia „wolność” w przestrzeni kulturowej Lwowa w latach 1939–1941 s. 33–44; Kulecka Alicja: Wolność wymagająca ofiary. Ideologia Komitetu Centralnego Narodowego i Rządu Narodowego (1862–1864) s. 45–69; Truszczyński M.: Wprowadzenie stanu wojennego na Podkarpaciu s. 71–91; Truszczyński M.: Administracyjna polityka Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wobec polskich biskupów w latach 1945–1948 s. 93–114; Mironczuk Jan: Większość wobec mniejszości: rzymskokatolicy a inne wyznania chrześcijańskie w powiecie ostrołęckim s. 115–139; Pawłowicz Jacek: Patriotyzm, czyli miłość Ojczyzny w myśli i nauczaniu św. Jana Pawła II s. 141–162; Kijowski Jerzy: Wolność w polskich mediach po transformacji ustrojowej 1989 roku na przykładzie Ostrołęki s. 163–172; Bielińska Celina: O wolność i tożsamość społeczności lokalnej na przykładzie „Gazety Leckiej” s. 173–183; Wykusz Sylwia: ZNP wobec totalitaryzmu w Polsce w latach 1948–1953 s. 185–195; Gołota J.: Zakłamaną rzeczywistość w „Polsce Zbrojnej” – 1945 s. 197–212.

4796. TOKARSKI Jan: Historie przyszłości. Wizje bolszewizmu w Rosji 1917–1921. Warszawa 2012.

Rec.: Garczyk Bartłomiej, *Klio*. T. 29: 2014 nr 2 s. 245–252.

4797. TOMASIEWICZ Jarosław: Po dwakroć niepokorni. Szkice z dziejów polskiej lewicy patriotycznej. Łódź 2014.

Rec.: Kuligowski Piotr: O kłopotach z przemyśleniem lewicowego patriotyzmu. *Sensus Historiae*. Vol. 19: 2015 [nr] 2 s. 198–208.

4798. WASILEWSKI Witold: Ludobójstwo. Kłamstwa i walka o prawdę. Sprawa Katynia 1940–2014. Łomianki 2014.

Rec.: Łagojda Krzysztof, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 153–159.

4799. WĘGIERSKI Edward: I o nich musimy pamiętać. Polityczni działacze narodowi. Krzeszowice 2014 Dom Wydaw. „Ostoja” 8° ss. 102, il.

Ruch Narodowy, XIX–XX w.

4800. WĘGRZYN Robert: Kontrowersje wokół polskiego konkordatu. *Politeja*. 2014 nr 3(29) s. 381–400.

Od XVI w.

4801. WIATR Jerzy J.: Polski interes narodowy. Refleksje o historii i współczesności. Warszawa 2012 Wydaw. IFiS PAN; Europejska Wyższa Szkoła Prawa i Admin. 8° ss. 237, nlb. 3.

Rec.: Andrzejewski Piotr: Polski interes narodowy – dwa spojrzenia. Porównanie koncepcji. *Studia Polit.* Nr 31: 2013 s. 362–372.

4802. WICHMANOWSKI Marcin: Działalność i myśl polityczna Aleksandra Bogusławskiego (1887–1963) polityka ruchu ludowego. Lublin 2010.

Rec.: Dawidowicz Aneta, *Polish Biographical Studies*. Nr 1: 2013 s. 123–126.

4803. [WITOS Wincenty]: Wincenty Witos, mąż stanu 1874–1945, obrońca Ojczyzny i chłopów. Wybór myśli. Oprac. Roman Głowacki. Wierzchosławice 2015 Poligrafia Redemptorystów w Tuchowie 8° ss. 96, il.

4804. WNĘTRZAK Grzegorz: Stosunki polityczne i narodowościowe na pograniczu Śląska Cieszyńskiego i Galicji Zachodniej w latach 1897–1920. Toruń 2014 Adam Marszałek 8° ss. 436, tabl. 1, il., sum., Zsfg.

Rec.: Gąsowski Tomasz, *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 1 s. 132–135.

4805. WODZIŃSKI Remigiusz: Zbigniew Brzeziński wobec spraw Polski w latach 1977–1999. Toruń 2015 Adam Marszałek 8° ss. 108, sum.

4806. WOJNAR Marek: Dmytro Doncow [1883–1973] i Polska – dwa mity. *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 49: 2014 z. 1 s. 131–152, sum., rez.

W aneksie przedr. artykułu „Czy to Zachód...?” z czasopisma „Vistnik” z 1934 r. zawierający jego poglądy na stosunki polsko-ukraińskie.

4807. WYSIEDLENIA jako narzędzie polityki ludnościowej w Europie w XX wieku. Pod red. Jacka Wołoszyna. Lublin 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 383, nlb. 1, sum. IPN–KŚZpNP. Oddz.

Z treści: Eberhardt Piotr: Skala demograficzna wojennych i powojennych migracji politycznych na ziemiach polskich s. 49–79; Gąsiorowski Andrzej [Roman]: Wysiedlenia i ruchy ludnościowe na Pomorzu Gdańskim w latach 1939–1945 s. 81–114; Piątkowski Sebastian: Dystrykt radomski jako obszar realizacji niemieckiej polityki wysiedleń i przesiedleń w Generalnym Gubernatorstwie s. 115–134; Heinemann Isabel: Generalny Plan Wschodni w praktyce? Wysiedlenia w powiecie zamojskim a narodowosocjalistyczne plany przesiedleńcze s. 135–144; Dönecke Klaus, Spix Hermann: 67. Policijny Batalion Rezerwy i „Akcja Zamość” – raport z badań s. 145–149; Kubica Helena: Losy ludności Zamojszczyzny w KL Auschwitz s. 151–160; Kozaczyńska Beata: Wydarte rodzicom i śmierci... Losy dzieci polskich wysiedlonych z Zamojszczyzny do dystryktu warszawskiego (1942–1943) s. 161–175; Wnuk Rafał: Niemieckie i radzieckie deportacje obywateli polskich. Próba porównania s. 177–190; Wróbel Janusz: W cieniu Jałty. Teoria i praktyka powojennej repatriacji na Zachodzie i Wschodzie s. 191–221; Sula Dorota: Przesiedlenia pod kontrolą państwa na przykładzie Państwowego Urzędu Repatriacyjnego s. 223–244; Pisuliński Jan:

Przesiedlenie ludności ukraińskiej w ramach akcji „Wisła” – założenia, cele, rezultaty s. 245–261; Osiński Tomasz: Powojenne migracje polskich ziemian jako element inżynierii społecznej władz komunistycznych. *Rekonosans badawczy* s. 273–289.

4808. Z MYŚLĄ o Polsce i polskiej wsi. Ruch ludowy w XIX i XX wieku. W 160 rocznicę urodzin Franciszka Krempy. Red. Jerzy Skrzypczak. Mielec 2014 Muzeum Region. 8° ss. 336, il. Muzeum Region. w Mielcu.

Treść: Niebelski Eugeniusz: „Sprawiedliwości oddają się cały”. Nieskuteczne apele ks. [Stanisława] Stojałowskiego do abp. Józefa Bilczewskiego o opiekę i ochronę s. 9–16; Pijaj Stanisław: Działalność parlamentarna Macieja Czechury, posła do galicyjskiego Sejmu Krajowego s. 17–25; Konefał Jan: Nurt katolicki w polskim ruchu ludowym Galicji na przełomie XIX i XX wieku s. 27–40; Skrzypczak J.: Franciszek Krempa z Padwi Narodowej. Narodziny ludowca i początek działalności parlamentarnej s. 41–54; Jachymek Jan: PSL „Lewica” w polskim życiu politycznym (1913–1924) s. 55–64; Królikowski Janusz: Sprawa ludowa w listach pasterskich biskupów tarnowskich s. 65–96; Kasperek Bogusław: Dwie dusze Jakuba Bojki s. 97–116; Gąsiewski Włodzimierz: Działalność społeczno-polityczna ks. dr. Adama Kopycińskiego z Gawłuszowic s. 117–132; Stępak Waldemar: Wojciech Wiącek z Machowa – „bo w sercu mu Polska urosła” s. 133–158; Haptaś Krzysztof: Działalność polityczna i parlamentarna Andrzeja Kędziora na łamach organu prasowego Polskiego Stronnictwa Ludowego „Przyjacieli Ludu” w latach 1908–1914 s. 159–187; Zych Tadeusz: Ruch ludowy w powiecie tarnobrzeskim (1918–1947). Zarys tematyki s. 189–204; Ożóg Maria: Stronnictwo Ludowe w powiecie mieleckim w latach 30. XX wieku s. 205–252; Krempa Andrzej: Bataliony Chłopskie w powiecie mieleckim w latach okupacji hitlerowskiej s. 253–290; Bukała Marcin: Relacje PSL z innymi ugrupowaniami politycznymi w powiecie mieleckim w latach 1945–1947 s. 291–302; Skrzypczak J.: Odślonięcie pomnika Franciszka Krempy w Padwi Narodowej s. 304; Skrzypczak J.: Konferencja naukowa „Z myślą o Polsce o polskiej wsi. Ruch ludowy w XIX i XX wieku. W 160 rocznicę urodzin Franciszka Krempy” s. 306; Skrzypczak J.: Wystawa „W czasach Franciszka Krempy (1853–1935). Kultura ludowa regionu mieleckiego” w Muzeum Regionalnym w Mielcu s. 308.

4809. ZABORNY Piotr: „Nie zginęła...”. Refleksje o „mojej” Polsce. Skierniewice 2015 Sigma 8° ss. 265, nlb. 1, il. Od 1945 r.

4810. ZACKIEWICZ Grzegorz: Syndykalizm w polskiej refleksji i rzeczywistości politycznej I połowy XX wieku. Kraków 2013.

Rec.: Drabiński Maciej, *Athenaeum*. [Vol.] 45: 2015 s. 193–198; Kofman Jan, *Studia Podlaskie*. T. 22: 2014 s. 297–302; Kofman J.: Polski syndykalizm. *Studia Polit.* Nr 34: 2014 s. 197–211.

4811. ZAMOYSKI Adam: Święte Szaleństwo. Romantycy, patrioci, rewolucjoniści 1776–1871. Przeł. Michał Ronikier. Kraków 2015 Wydaw. Liter. 8° ss. 725, nlb. 4, tabl. 38, il.

Dostępne również jako e-book. Wyd. oryg. 1999.

4812. ZBIG. The strategy and statecraft of Zbigniew Brzezinski [1928–2017]. Ed. by Charles Gati; with a foreword by Jimmy Carter. Baltimore 2013.

Rec.: Maj Ewa, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 279–284; Taras Raymond, *Przeegl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 1 s. 231–234.

4813. ZECHENTER Anna: Wrzesień 1939 w oczach współczesnych Niemców. *Arcana*. Nr 124: 2015 s. 54–64.

4814. ZEMLA Mateusz: Wybrane międzynarodowe wątki dotyczące zbrodni katyńskiej. *Sowiniec*. Nr 42: 2013 s. 51–61, sum.

Lata 1943–1976.

e) Zagadnienia historii wojskowej

Zob. poz. 1720, 2586, 2690, 2798, 2933, 2987, 3000, 4248, 5341, 6323, 6496, 6554, 6592, 6632, 6931, 6984, 7000, 7069, 7076, 7387, 7437, 7517, 7558, 7566, 7604, 7634, 7635, 7676, 7712, 7730, 7770, 7796, 7800, 7838, 7868, 7890, 7940, 8153, 8170, 8197, 8198, 8292, 8293, 8304, 8315, 8316, 8355, 8490, 8509, 8539, 8548, 8583, 8596, 8622, 8650, 8709, 8732, 8786, 8790, 8793, 8799, 8858, 8884, 8948, 8953, 8965, 9121, 9133, 9172, 9187, 9246, 9274, 9305, 9328, 9364, 9378, 9405, 9407, 9418, 9419, 9427, 9564, 9609, 9611, 9644, 9652, 9893, 9902, 9968, 10076, 10157, 10174, 10176, 10177, 10199, 10218, 10219, 10232, 10301, 10326, 10327, 11004, 11025, 11205, 11266, 11281, 11356, 11384, 11396, 11521, 11535, 11585.

4815. BANASZEK Tadeusz: Terenowe organy administracji wojskowej w Kielcach (1918–1975). *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 81–92, sum.

4816. [BEŠANOV Vladimír Vasil'evič] Bieszanow Władimir: Twierdza Brzeska. Tł. i red. Witold Stefanowicz. Warszawa 2012.

Rec.: Nastrożny Paweł: Recenzja książki. *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 406–409.

4817. BIBORSKI Marcin, Kaczanowski Piotr, Stępiński Janusz: Badania metaloznawcze mieczy z cmentarzyska z okresu rzymskiego w Czelinie, woj. zachodniopomorskie. *Mater. Zachodniopomorskie.* Nowa Seria. T. 10 z. 1: Archeologia: 2013 [dr.:] 2015 s. 133–137, sum.

4818. BIENIECKI Ireneusz: Wojska Ochrony Pogranicza w systemie ochrony i obrony granicy morskiej Polski w latach 1965–1991. Słupsk 2015 Wydaw. Nauk. Akad. Pomorskiej 8° ss. 479, nlb. 1, il., sum. Akad. Pomorska w Słupsku.

4819. BIENIECKI I.: Współpraca Wojsk Ochrony Pogranicza z Wojskami Obrony Powietrznej Kraju i Marynarką Wojenną w ochronie polskiej granicy morskiej w latach 1965–1991. *Biul. Hist.* Nr 30: 2015 s. 240–258.

4820. BIŃKOWSKI Marek Krzysztof: Wojsko, tradycje wojskowe i obronność w Bierutowie i na ziemi bierutowskiej od czasów piastowskich do czasów najnowszych. *Miscellanea Oleśnickie.* Nr 1: 2015 s. 66–80.

4821. CIEŚLA Mariusz: Napierśnik i naplecznik kostiumowy z Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie na tle zbroi tego typu. *Studia z Dziejów Wojskowości.* T. 4: 2015 s. 9–55, sum., rez.

XVI w.

4822. [CZTERDZIESTY drugi] 42. pułk zmechanizowany na Ziemi Lubuskiej. Działalność i tradycje. Materiały z konferencji popularno-naukowej. Red. Waldemar Kotuła, Krzysztof Polusik. Żagań 2015 Oficyna Wydawnicza Dekorgraf 8° ss. 71, nlb. 1, il.

Treść: Jaworski Tomasz: Wojsko w codziennym życiu powojennych Żar s. 18–36; Nowacki Krzysztof: 42. pułk zmechanizowany w strukturze 11. Dywizji i Śląskiego Okręgu Wojskowego. Zarys dziejów w latach 1945–1995 s. 37–46; Popławski Marian: Symbolika wojskowa jednostek garnizonu Żary. Polskie tradycje orężne s. 47–55; Polusik K.: Stowarzyszenia koleżeńskie 42. pułku zmechanizowanego i ich rola po rozformowaniu garnizonu Żary s. 56–62; Tarniowy Józef: Kresowianie żarscy kultywują zasługi żołnierza polskiego dla niepodległości ojczyzny s. 63–65; Witkowski Tadeusz: Losy żołnierzy rezerwy 42. pułku zmechanizowanego na przełomie lat 1995–2015 s. 66–67; Kotuła W.: Zakres badań nad dziejami 42. pułku zmechanizowanego im. HWK Stanisława Żółkiewskiego w Żarach s. 68–70; Kotuła W.: „Szkice i obrazy z dziejów 42. pułku zmechanizowanego im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego” s. 71–72.

4823. [CZWARTY] 4. Pułk Piechoty Legionów Polskich. Historia i pamięć. W 100 rocznicę powstania. Pod red. Urszuli Oettingen, Wiesławy Rutkowskiej i Jana Głównki. Kielce–Warszawa 2015 Kieleckie Tow. Nauk.; NDAP 8° ss. 264, tabl. 16, il., sum.

Treść: Kosiński Damian: Organizacja 4 Pułku Piechoty Legionów Polskich i jego działania bojowe na Lubelszczyźnie latem 1915 roku s. 11–29; Oettingen U.: 4 Pułk Piechoty Legionów Polskich na Wołyniu w 1915 roku 31–46; Grzegorzczak Tomasz: 4 Pułk Piechoty Legionów w wojnie polsko-ukraińskiej 1918–1919 s. 47–61; Rezmer Waldemar: 4 Pułk Piechoty Legionów w walce o granice Rzeczypospolitej. Kwiecień 1919 – październik 1920 r. s. 63–116; Rezmer W.: Polegli i zmarli żołnierze 4 Pułku Piechoty Legionów w wojnie z Ukraińcami i Rosją Sowiecką (listopad 1918 – listopad 1920 r.) s. 117–136; Jaskulski Waldemar: Ppłk dypl. Zygmunt Henryk Berling i jego dowodzenie 4 Pułkiem Piechoty Legionów (III 1937 – IV 1939) s. 137–150; Smoliński Aleksander: Rodowód i symbolika swastyki w 4 Pułku Piechoty Legionów Polskich oraz w 4 Pułku Piechoty Legionów i w pułkach strzelców podhalańskich Wojska Polskiego II Rzeczypospolitej s. 151–168; Jedynek Marek: 4 Pułk Piechoty Legionów Armii Krajowej s. 169–181; Pietraszek Ireneusz S.: Powojenne losy żołnierzy 4 kompanii II batalionu 4 Pułku Piechoty Legionów Armii Krajowej s. 183–196; Banaszek Tadeusz: 4 Pułk Piechoty/Zmechanizowany w Kielcach w latach 1945–1995 s. 197–209; Otwinowski Konrad: Pamiątki 4 Pułku Piechoty Legionów w zbiorach Muzeum Historii Kielc s. 211–220; Białek Beata: Materiały archiwalne do dziejów 4 Pułku Piechoty Legionów w okresie międzywojennym w zasobie Archiwum Państwowego w Kielcach s. 221–227; Bruszewski Michał: Działalność i historia Stowarzyszenia Żołnierzy i Sympatyków 4 Pułku w Kielcach na tle historii formacji s. 229–246.

4824. DO SZARŻY marsz, marsz... Studia z dziejów kawalerii. T. 6. Pod red. Aleksandra Smolińskiego. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 279, il., sum.

Z treści: Smoliński A.: Wprowadzenie s. 7–20; Hundert Zbigniew: Powiatowe chorągwie kozackie (pancerne) województw poznańskiego i kaliskiego w latach 1671–1673 s. 63–106; Trąbski Maciej: Od Grochowa do Ostrołki. 2 Korpus Jazdy w czasie wojny polsko-rosyjskiej 1831 r. s. 107–237; Smoliński A.: Przyczynek do dziejów plutonów trębaczy oraz muzyki kawalerii Wojska Polskiego II Rzeczypospolitej s. 239–272.

T. 1. 2010.

4825. DRZYCIMSKI Andrzej: Westerplatte. [Cz. 1]: Reduta w budowie 1926–1939; [Cz. 2]: Reduta wojenna 1939. Gdańsk 2014.

Rec.: Kotecki Andrzej: Prawda o Westerplatte. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 1 s. 437–443.

4826. DYMEK Przemysław: 57. Pułk Piechoty im. Karola II króla Rumunii. Pruszków 2015 Ajaks 8° ss. 48, nlb. 1, il. (Zarys Historii Wojennej Pułków Polskich w Kampanii Wrześniowej; z. 177).

4827. DYMEK P.: 58. Pułk Piechoty Wielkopolskiej. Pruszków 2015 Ajaks 8° ss. 45, nlb. 1, il. (Zarys Historii Wojennej Pułków Polskich w Kampanii Wrześniowej; z. 178).

4828. DYMEK P.: 70. Pułk Piechoty. Pruszków 2015 Ajaks 8° ss. 43, nlb. 1, il. (Zarys Historii Wojennej Pułków Polskich w Kampanii Wrześniowej; z. 185).

4829. DYRCZ Czesław, Nitner Henryk: Kalendarium Biura Hydrograficznego Marynarki Wojennej (1920–2015). *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 22–36.

4830. [DZIEWIĘĆDZIESIĄT] 90 lat „Szkoły Orłąt”. Historia, terażniejszość i perspektywy szkolenia lotniczego. Dęblin 2015 Wydaw. WSOSP 8° ss. 258, il., sum. Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych.

Materiały konferencji nauk., Dęblin, 18–19 VI 2015 r.

Z treści: Drewniak Tomasz: Lotnictwo sił powietrznych w nowych uwarunkowaniach s. 11–17; Gotowała Jerzy: Profesjonalizm absolwentów dęblńskiej „Szkoły Orłąt”. Sztuka operacyjna i taktyka jednostek lotnictwa polskiego 1918–2015 s. 18–35; Hać Danuta Maria: Archiwum Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych – źródłem do badań nad historią „Szkoły Orłąt” s. 36–45; Jemielniak Mirosław: Doświadczenia z wykorzystania lotnictwa transportowego w misjach PKW [Polskiego Kontyngentu Wojskowego], ćwiczeniach międzynarodowych oraz realizacji lotów ewakuacyjnych obywateli, humanitarnych oraz „Akcji Serce” s. 46–49; Lurandy Marcin, Łukaszuk Michał: Udział polskich śmigłowców w PKW Afganistan s. 64–69; Marciniuk Andrzej: Przygotowanie do walki podchorążych dęblńskiej „Szkoły Orłąt” w latach 1936–1939 s. 157–169; Marszałkiewicz Jakub: LWS-6 „Żubr” jako przykład samolotu bombowego użytkowanego w szkole lotniczej w Dęblinie w latach 30. s. 183–193; Marszałkiewicz J.: PWS-A (Avia BH.33) jako przykład samolotu myśliwskiego użytkowanego w szkole lotniczej w Dęblinie w latach 30. s. 194–205; Zajac Paweł, Bartosiewicz Radosław: Gen. bryg. pil. Stanisław Skalski – mistrz walki powietrznej s. 251–258.

4831. ENGEL Marcin: Wczesnośredniowieczny trzewik pochwy miecza z miejscowości Stulichy, pow. węgorszewski. *Acta Militaria Mediaevalia*. T. 11: 2015 s. 173–180, sum.

4832. EWOLUCYJNY rozwój sił okrętowych Marynarki Wojennej w latach 1945–2010. Pod red. Henryka Sołkiewicza. Gdynia 2015 Wydaw. BP; Akad. Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte 8° ss. 700, il. Akad. Marynarki Wojennej. Wydz. Dowodzenia i Operacji Morskich.

Treść: Badeński Zbigniew, Sołkiewicz H.: Charakterystyka struktur sił okrętowych Marynarki Wojennej w latach 1945–2009 i ich potencjałów po 1990 roku (studium operacyjne) s. 13–92; Sutowski Sławomir, Sołkiewicz H., Kuźmicki Sławomir: Charakterystyka dynamiki rozwoju sił podwodnych (G1) w latach 1945–2010 s. 93–156; Ambroziak Marian, Czarnota Ryszard, Krzyżelewski Roman, Toczek Marek: Charakterystyka dynamiki rozwoju artyleryjsko-rakietowych sił okrętowych (G2) w latach 1945–2010 s. 157–213; Badeński Z., Kościelniak Robert, Łukasik Ryszard, Mroziński Lesław: Charakterystyka dynamiki rozwoju torpedowo-rakietowych sił okrętowych (G3) w latach 1945–2010 s. 215–326; Ligęza Krzysztof: Charakterystyka dynamiki rozwoju okrętowych sił zwalczania okrętów podwodnych (G4) w latach 1945–2010 s. 327–401; Makowski Andrzej, Janik Janusz, Kozłowski Dariusz: Charakterystyka dynamiki rozwoju okrętowych sił obrony przeciwminowej (G5) w latach 1945–2010 s. 403–482; Lenda Jerzy, Nogalski Roman, Wierzykowski Waldemar, Zdonek Krzysztof: Charakterystyka dynamiki rozwoju okrętowych sił desantowo-transportowych (G6) w latach 1945–2010 s. 483–560; Szubryt Tomasz, Pulkowski Kazimierz, Pączek Bartłomiej, Sekuła Jerzy: Charakterystyka dynamiki rozwoju okrętowych sił zabezpieczenia bojowego (G7) w latach 1945–2010 s. 561–662; Bursztyński Andrzej, Koczwaro Waldemar: Charakterystyka dynamiki rozwoju pomocniczych jednostek pływających (G8) w latach 1945–2010 s. 663–700.

4833. FIGURA Henryk Zdzisław, Komenda Waldemar Mirosław: Wojskowe Koło Łowieckie nr 452 „Hubal”. Historia koła. Tomaszów Mazowiecki 2014 Drukarnia Marland 2, Marek Rusak 8° ss. 379, nlb. 1, il.

Po 1945 r.

4834. FORTYFIKACJE Polski Północno-Wschodniej. XXIX Seminarium Krajoznawcze Wojska Polskiego. Rajgród, 20–24 kwietnia 2015 r. (wydawnictwo poseminaryjne). Warszawa 2015 Wojsk. Centrum Edukacji Obywatelskiej 8° ss. 146, nlb. 1, il. + 1 dysk optyczny (CD).

Treść: Zalewski Ludwik: Fortyfikacje i umocnienia Ziemi Łomżyńskiej s. 9–36; Matuszewski Ryszard: Łomża wczoraj i dziś s. 37–44; Worona Mirosław: Twierdza Osowiec s. 45–54; Twardowski Andrzej: Tradycje wojskowe Suwałk s. 55–62; Skłodowski Krzysztof: Suwałki jako garnizon wojskowy (do 1939 roku) s. 63–78; Batura Wojciech: Kanał Augustowski – dzieło polskiej inżynierii wojskowej i wspólne europejskie dziedzictwo kulturowe s. 79–109; Szlasyński Jarosław: Umocnienia i obrona kluczowych pozycji odcinka „Augustów” w wojnie 1939 roku s. 111–142.

4835. FROM studies on ancient arms and armour production technology. *Fasciculi Archaeologiae Historicae*. Fasc. 26: 2013 s. 9–109, streszcz.

Z treści: Maik Jerzy: Preface s. 9; Kontny Bartosz, Natuniewicz-Sekuła Magdalena: Astonishing finds in a well-known site. Newly found spurs from Weklice (the Wielbark culture) s. 11–24; Klimek Leszek, Kurasiński Tomasz, Skóra Kalina: Metallographic analyses of military items from the Early Medieval inhumation cemetery in Radom, Site 4 s. 25–39; Sierosławski Artur, Weker Władysław: Non-destructive examination of spearheads from the cemetery in Końskie, the Końskie District s. 41–49; Grabarczyk Tadeusz, Ławrynów Olgierd: Falchion and its technology in Poland (14th–16th centuries) s. 51–61; Cackowski Krzysztof, Kołyszko Marek, Kucypera Paweł, Wiewióra Marcin: Plates from Radzyń Chełmiński s. 63–74; Klimek Leszek, Stępiński Janusz, Strzyż Piotr, Żabiński Grzegorz: Late medieval wrought iron firearms from the Muzeum in Biecz s. 83–97; Czubla Roman, Strzyż P.: Rock materials in the manufacture of cannonballs in Poland – selected examples s. 99–109.

4836. GARBACZEWSKI Jerzy: Zarys historii wojsk samochodowych Wojska Polskiego. Siedlce 2015 [b.w.] 8° ss. 104, il.

4837. GEMSTONES from the ducal part of the fortified settlement of Poznań (10th/11th century) in the light of gemological [!] studies and micro-Raman spectroscopy. [Aut.] Michał Sachanbiński, Hanna Kóćka-Krenz, Janusz Skoczylas, Robert Girulski. *Slavia Antiqua*. T. 55: 2014 s. 145–169.

4838. GIZA Jerzy: Sąddecki garnizon i jego żołnierze w pierwszych latach niepodległości 1918–1922. Kraków 2015 Zespół Szkół Społecznych nr 1 8° ss. 762, il.

I Pułk Strzelców Podhalańskich.

4839. GOGAN Wiesław: 2. Pułk Szwoleżerów Rokitniańskich. Pelplin 2015 Bernardinum 4° ss. 542, il.

4840. JAKUBIAK Jacek, Kotula Waldemar, Polusik Krzysztof: Szkice i obrazy z dziejów 42. pułku zmechanizowanego im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego. Żagań 2015 Dekorgraf 4° ss. 127, il.

Po 1945 r.

4841. JANIKOWSKI Zbislaw: Co widziały częstochowskie Aleje – mundury, karabiny, konie, armaty, czółgi, pochody. *Almanach Częstochowy*. [T. 28]: 2015 s. 63–68.

XX w.

4842. JARNO Witold, Waingertner Przemysław: Gmachy terytorialnych władz wojskowych szczebla okręgowego Wojska Polskiego w Łodzi. *Przeł. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 1 s. 33–57, sum.

Lata 1919–1946.

4843. JURGA Robert M[arek], Lisiecki Leszek: Schron Bojowy PZ.W.717.W. 717 Grupa Warowna „Scharnhorst”. Zielona Góra 2015 Pracownia R. M. Jurga 8° ss. 36, il.

4844. KADRY decydują o wszystkim. Studia z zakresu biografistyki wojskowej. Pod red. Jacka Jędrysiaka, Daniela Koresia, Grzegorza Straucholda i Krzysztofa Widzińskiego. Wrocław 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 672, il., sum. (Wrocławskie Studia z Historii Wojskowości; t. 4).

Z treści: Kisiel Robert: Śląskie postacie armii Fryderyka Wielkiego. Potrzeby i wyzwania na gruncie polskiej biografistyki historycznej – przyczynek do problemu s. 31–42; Kucharski Szymon: Oficerowie służby fortyfikacyjnej II Rzeczypospolitej. Zarys portretu zbiorowego i mały słownik biograficzny s. 43–90; Skóra Wojciech: Oficerowie wywiadu polskiego na Pomorzu 1919–1939. Sylwetki, kryteria doboru, prawidłowości s. 91–123; Tym Juliusz S.: Oficerowie kawalerii w szeregach 2. Korpusu. Zarys biografii zbiorowej s. 125–150; Korytko Andrzej: Stanisław Koniecpolski [ok. 1594–1646] jako senator Rzeczypospolitej na sejmach dwóch Wazów s. 201–218; Wagner Marek: „Zapomniany Hektor”. Generał Jan Michał Żebrowski (około 1630–1676) s. 219–236; Szmyt Andrzej: Generał Józef Wysocki [1809–1873] – zapomniany bohater okresu zaborów s. 375–396; Kawalec Krzysztof: Roman Dmowski wobec Wojska Polskiego s. 449–466; Żuczkowski Maciej: „Mocniejszy jestem cięższą podajcie mi broję”. Tomasz Arciszewski [1877–1955] w rewolucji 1905 roku s. 467–494; Olstowski Przemysław: „Życie starosty nie jest romanssem”. Por. dypl. dr Adam Twardowski (1898–1951): przykład nieudanej kariery oficera WP w administracji państwowej w pierwszej połowie lat 30. XX w. s. 527–549; Sioma Marek: Generał Sławoj Felicjan Składkowski [1885–1962] – serwilista, czy niezależny polityk w mundurze? s. 551–572; Piotrowski Jacek: Wątki osobiste w biografii gen. Władysława Andersa – czyli o czym pisać można, a o czym nie wypada... s. 573–589; Rezmer Waldemar: Pułkownik Sztabu Generalnego Kazys Škirpa (1895–1979) – litewski żołnierz, sztabowiec, dyplomata, polityk s. 591–635; Kowal Grzegorz: Jerzy Woźniak [1923–2012] jako żołnierz ZWZ-AK s. 657–667.

4845. KANIA Leszek: Służba sprawiedliwości w Wojsku Polskim 1795–1945. Wyd. 2, uzup. Leszno 2011 Cytadela 8° ss. 546, nlb. 1.

Toż. Służba sprawiedliwości w Wojsku Polskim 1795–1945. Organizacja, prawo, ludzie. Wyd. 3, popr. i uzup. Siedlce 2015 Wydaw. Uniw. Przyrodn.-Humanist. ss. 522, il. Uniw. Przyrodn.-Humanist. w Siedlcach.

4846. KASPRZAK Dominik, Kasprzak Marcin: Oryginalność wśród powtarzalności – fortyfikacje pozycji „Lubliniec” wyróżnikiem na tle polskich pozycji polowych z 1939 r. ze szczególnym uwzględnieniem unikalnego schronu dla 37 mm armaty przeciwpancernej wz. 36. *Zeszyt Nauk. Muzeum Wojska*. Nr 27: 2014 s. 5–49, sum.

4847. KONTRWYWIAD II RP (1914), 1918–1945, (1948). T. 3. Pod red. Zbigniewa Nawrockiego. Warszawa–Emów 2015 Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Centr. Ośr. Szkolenia im. gen. dyw. Stefana Roweckiego „Grota” 8° ss. 499, il. (Biblioteka „Przeglądu Bezpieczeństwa Wewnętrznego”; 8).

Materiały z konferencji, Emów, 19–20 XI 2014 r.

Treść: Peplowski Andrzej: Struktura i funkcjonowanie kontrwywiadu wojskowego w II Rzeczypospolitej s. 9–19; Kołakowski Piotr: Zwalczenie szpiegostwa sowieckiego przez polski kontrwywiad w dwudziestolecu międzywojennym. Zarys problematyki s. 20–31; Mazur Grzegorz: Irredenta ukraińska jako przeciwnik wojskowych i policyjnych służb kontrwywiadowczych II Rzeczypospolitej s. 32–45; Sprengel Bolesław: Fundusz dyspozycyjny s. 46–56; Nogaj Adam: Ocena skuteczności ochrony kontrwywiadowczej planów mobilizacyjnych i operacyjnych Wojska Polskiego przed penetracją niemieckiego wywiadu wojskowego w 1939 r. s. 57–129; Majzner Robert: Wywiadowcze i kontrwywiadowcze aspekty operacji Oddziału II Sztabu Głównego Wojska Polskiego na terenie Hiszpanii w latach 1936–1939 s. 130–139; Skóra Wojciech: Początki działalności polskiego kontrwywiadu wojskowego na Pomorzu (1919–1921) s. 140–162; Mąciór-Majka Beata: Walka kontrwywiadu cywilnego z działalnością antypaństwową na terenie województwa krakowskiego w latach 20. XX w. s. 163–173; Gregorczyk Dariusz: Przykłady działań Policji Województwa Śląskiego w systemie kontrwywiadowczej ochrony Śląska w latach 20. i 30. XX w. s. 174–184; Oleszkowicz Ryszard: Działalność Samodzielnego Referatu Informacyjnego Dowództwa Okręgu Korpusu IX w Brześciu nad Bugiem w 1939 r. Wybrane problemy s. 185–208; Ochał Artur: Podoficerowie graniczni Korpusu Ochrony Pogranicza w systemie zabezpieczenia kontrwywiadowczego pogranicza II Rzeczypospolitej s. 209–229; Grabowski Waldemar: Dział Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w latach 1940–1945 s. 230–249; Balbus Tomasz: Kontrwywiad Armii Krajowej i Abwehry na Wileńszczyźnie wobec bolszewików. Współpraca czy gry operacyjne? s. 250–283; Handke Waldemar: Kontrwywiad (i wywiad) Wielkopolskiej Samodzielnej Grupy Ochotniczej „Warta” – 1945 r. s. 284–312; Gaul Jerzy: Franciszek Charwat [1881–1943] – od austro-węgierskich służb informacyjnych do dyplomacji II Rzeczypospolitej s. 313–332; Żak Andrzej Czesław: Ignacy August Boerner [1875–1933] – oficer służb II Rzeczypospolitej s. 333–340; Majewski Marcin: Adam Roman Keller [1889–1965] – zastępca naczelnika Wydziału Bezpieczeństwa MSW s. 341–356; Polak Bogusław: Kpt. Antoni Kasztelan (1896–1942) – powstaniec wielkopolski, oficer kontrwywiadu Marynarki Wojennej RP s. 357–362; Dubicki Tadeusz: Mieczysław Edward Marian Dubik [1898–1952], kapitan piechoty s. 363–375; Woźny Aleksander: Por. rez. Władysław Boczoń [1910–?] – współpracownik SRI DOK VII (Poznań 1928–1939) czy agent Abwehry? Zagrożenie struktury bezpieczeństwa referatu s. 376–400; Bednarek Jerzy: Stanisław Weyer (1891–1950). Zawile losy nadkomisarza Policji Państwowej w Łodzi s. 401–418; Polak Michał: Gen. bryg. Stanisław Gano [1895–1968] w oczach agentów wywiadu PRL s. 419–427; Sypniewski Tomasz: Kapitan Czesław Brunner [1895–1968] i ostatni „pojedynek” Oddziału II Sztabu Głównego Wojska Polskiego z wywiadem PRL s. 428–446; Taciak Piotr: Pracownicy i współpracownicy kontrwywiadu i innych służb II Rzeczypospolitej Polskiej w materiałach Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Olsztynie. Zarys problematyki i perspektywy badawcze s. 447–456; Paduszek Konrad: Spojrzenie retrospektywne. Krajowe publikacje w ocenach oficerów „dwójki” na emigracji s. 457–467.

T. 1. 2013.

4848. KOPOCIŃSKI Zbigniew, Kopociński Krzysztof, Jeśman Czesław: Dzieje Wojskowej Komisji Lekarskiej w Żarach 1945–2015. Żary–Łódź 2015 Uniw. Medyczny 8° ss. 196, il.

4849. KORCZYŃSKI Piotr: Wojownicy, żołnierze i śmierć nie zawsze pełna chwały. Kraków 2015 Cztery Strony 8° ss. 325, nlb. 1, il.

XVII–XX w.

4850. KOZICKIJ Andrij: Leopold militans. Narisi vjś’kovoï istorii L’vova XIII–XVIII st. L’viv 2014 Apriori 8° ss. 367, nlb. 1, il., mapy.

Zawiera też dokumenty z l. 1495–1704.

4851. KREMPA Andrzej, Kapel Aneta: Pułk im. Wincentego Witosa – Narodowe Siły Zbrojne na ziemi mieleckiej. *Roczn. Mielecki*. T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 103–118.

W l. 1942–1946.

4852. KRÓLIKOWSKI Lech: Warszawa – dzieje fortyfikacji. Wyd. 2, popr. i uzup. Warszawa 2015 Trio 8° ss. 248, tabl. 28, il.

Wyd. 1. 2011.

4853. KUŚMIEREK Zbigniew: *Wojska radiotechniczne w latach 1950–2015*. Warszawa 2015 Zarząd Wojsk Radiotechnicznych 4° ss. 396, tabl. k. 1, il.

4854. KWAŚNIEWICZ Włodzimierz: *Szable z polskiej przeszłości*. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 207, nlb. 9, il.

Poprz. wyd. pt.: *Szable sławnych Polaków*.

4855. LEMPKOWSKI Jan: *300 lat wojska w Górze Kalwarii*. Góra Kalwaria 2015 Nakł. aut. 8° ss. 592, il.

4856. LIPPA Bartłomiej: *Fortyfikacje na Sądecczyźnie z lat 1939–1945*. Nowy Sącz 2015 Bartłomiej Lipa; Nova Sandec 8° ss. 191, il.

4857. LIWOCH Radosław: *Militaria ze Starego Żmigrodu*. *Acta Militaria Mediaevalia*. T. 11: 2015 s. 195–198, sum.

Z późnego średniowiecza.

4858. ŁASZEWSKI Witold: *Przyczynek do historii legnickich fortyfikacji – Nova porta (Nowa Brama)*. *Szkice Legnickie*. T. 36: 2015 s. 9–25, Zsfg.

4859. MAREK Lech: *Europejski styl. Militaria z Elbląga i okolic*. Wrocław 2014.

Rec.: Ławrynowicz Olgierd, *Acta Militaria Mediaevalia*. T. 11: 2015 s. 260–263.

4860. MARTYKA Kacper: *Znaleziska uzbrojenia z terenu grodziska w Starorypinie*. *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 81–100.

Z okresu średniowiecza.

4861. MILITARIA pomorskie. *Zbiór studiów*. T. 8. Pod red. Mirosława Giętkowskiego, Łukasza Nadolskiego. Bydgoszcz 2015 Muzeum Wojsk Lądowych 8° ss. 338, il.

Z treści: Lech Piotr: *Operacja wileńska – działania 4 Eskadry Lotniczej* s. 25–40; Jaskulski Waldemar: *Generał dywizji Daniel Konarzewski (1871–1934). Przyczynek do biografii* s. 41–102; Kaczmarek Bogdan: *Szable obce polskich formacji wojskowych w I połowie XX wieku. Szable pruskie i austriackie* s. 103–164; Wojciechowski Jerzy S.: *Manewry na Pomorzu w 1925 roku* s. 165–204; Wojciechowski J. S.: *Buławy marszałków II Rzeczypospolitej* s. 205–252; Hoff Krzysztof: *Najważniejsze zagadnienia poruszane w pracach teoretycznych pułkownika-pilota Sergiusza Abzółtowskiego [1890–1939]* s. 253–264; Drozdowski Krzysztof: *Bombardowanie Bydgoszczy w dniach 1 i 2 września 1939 roku* s. 265–285; Rudnowicz Marcin, Wiśniewski Bogusław: *Kłęska armii „Kraków” we wspomnieniach majora Stanimira Rypyscia [ur. 1916]* s. 287–301.

Toż. T. 9 ss. 309, il.

Z treści: Wojciechowski J. S.: *Bitwa o Nowojelnię i Nowogródek w 1919 roku* s. 21–30; Kaczmarek B.: *Szable obce polskich formacji wojskowych w I połowie XX wieku. Szable rosyjskie, radzieckie i francuskie* s. 103–159; Drozdowski K., Kozłowska-Ryś Anna: *Złamana szabla Prezydenta. Mjr Jan Konoplicki [1903–1940] – prymus bydgoskiej Oficerskiej Szkoły dla Podoficerów* s. 161–178; Zajęcki Maurycy, Zgoda Tomasz: *Dziennik Edmunda Łukaszewicza [1902–1955] z kampanii wrześniowej* s. 179–242; Smykowski Bartosz: *Działania lotnictwa obserwacyjnego i łącznikowego Armii „Pomorze”* s. 243–267; Rudowicz M., Skoczek Łukasz: *Stefania Kasprzycka [ur. 1935] – wspomnienia cywila z przejścia „wędrującego kotła toruńskiego”* s. 269–282; Nadolski Ł.: *Odległa wojna – konflikt o Falklandy w wybranych polskich artykułach z lat 1982–1985* s. 283–309.

T. 1. 2011.

4862. MORAWIEC Wojciech: *Wojsko Polskie w Legnicy w latach 1945–2008*. *Szkice Legnickie*. T. 36: 2015 s. 219–255, Zsfg.

4863. NALEŻNY Agnieszka: *Ostroga rycerska z zamku krzyżackiego w Radzynie Chełmińskim*. *Acta Militaria Mediaevalia*. T. 11: 2015 s. 199–208, sum.

XV w.

4864. NIECIECKI Jan: „Armatura” na Arsenale Jana Klemensa Branickiego. Źródła archiwalne. *Biul. Konserwatorski Woj. Podlaskiego*. Z. 21: 2015 s. 57–68, sum.

W Białymstoku z XVIII w.

4865. OMAN Charles: Sztuka wojenna w średniowieczu. T. 1–3. Tł. Grzegorz Smółka. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 291, il.; 241, il.; 282, il.

4866. OMAN Ch.: Sztuka wojenna w XVI wieku. T. 1–2. Tł. Miłosz Młynarz. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 287, il.; 287, il.

4867. PIWOWARSKA Krystyna: Rys historyczny naukowej informacji wojskowej. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 3: 2015 s. 7–26, sum.

Od XVIII w.

4868. PLANTA Jan: Obszar Warowny „Śląsk”. Historia i współczesność. *Roczn. Świętochłowski*. T. 9: 2015 s. 52–113.

Od 1933 r.

4869. PLEWCZYŃSKI Marek: W służbie polskiego króla. Z zagadnień struktury narodowościowej Armii Koronnej w latach 1500–1574. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 443, il.

4870. PODRUCZNY Grzegorz: Koszary w Chojnie. Zapomniany przykład XVIII-wiecznej architektury wojskowej z terenu Nowej Marchii. *Roczn. Chojeński*. T. 7: 2015 s. 205–215, Zsfg.

4871. PODRUCZNY G., Filipowicz Michał: Fortyfikacje polowe z wojen śląskich na Pogórzu Izerskim. *Roczn. Jeleniogórski*. T. 47: 2015 s. 139–152.

4872. POLACY w misjach poza granicami kraju. Doświadczenia, wspomnienia, perspektywy. Pod red. Grzegorza Ciechanowskiego. Szczecin 2015 Volumina.pl Daniel Krzanowski 8° ss. 282, il. Uniw. Szczeciński. Katedra Badań nad Konfliktem i Pokojem. (Świat, Konflikty, Pokój).

Z treści: Lotarski Piotr: Znaczenie prowadzenia operacji pokojowych dla Polski i sił zbrojnych RP na podstawie działalności PKW UNDOF w Syrii s. 13–28; Ciechanowski G., Gadomski Piotr: Polacy w misji szkoleniowej NATO w Iraku s. 65–78; Krysiński Jarosław: Działania stabilizacyjne. Doświadczenia taktyczne III zmiany Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Afganistanie s. 79–94; Marcinkowski Czesław: Społeczne aspekty misji prowadzonych poza granicami państwa s. 101–124; Ochoński Józef: W pierwszej zmianie komisji państw neutralnych w Korei s. 127–136; Szynkiewicz Łukasz, Wilczyńska Aleksandra: Ze Szczecina do Egiptu. Wywiad z ppłk rez. Stanisławem Szurą s. 137–144; Karsz Justyna, Kolanus Agnieszka, Klepianowska Kinga: Praca i wielka przygoda. Wspomnienia kpr. Barbary Kalińskiej z misji pokojowej w Egipcie s. 145–150; Płaszczkowski Bartosz, Lewicki Tomasz: Libańskie refleksje. Wywiad z kpt. Sławomirem Radzymińskim s. 151–158; Marcinkowski Czesław: Moja gruzińska misja. Monitoring doliny Kodori s. 159–166; Ławrynowicz Natalia: Major Stefan Steć, historia pewnego misjonarza s. 167–180; Jednoróg Sławomir: Wspomnienia s. 181–192; Sakowski Zbigniew: Szczecin – Kongo – Szczecin. Wywiad z kpt. Marcinem Gromkiem, oficerem 12. Brygady Zmechanizowanej uczestnikiem misji MONUC s. 193–202; Borenstein Paulina: Dwie misje, dwa doświadczenia. Wywiad z mł. chor. sztab. Zbigniewem Sadowskim s. 203–210; Giziński Sławomir: Misja w Iraku. Wspomnienia oficera [Andrzej Mordaka] Wielonarodowej Dywizji s. 211–216; Steltmann Bartosz, Rolicz Klaudia: Oficer personalny z artyleryjskim rodowodem. Wywiad z mjr Jerzym Kładzińskim s. 217–224; Bylina Sławomir: Zatraskani o krzewienie pokoju. Wywiad z plutonowym Krzysztofem Klimczakiem z 12. Batalionu Dowodzenia Ułanów Podolskich s. 225–234; Kabat Mirosław: Pod niebem Babilonu s. 235–242; Kochelak Nikola, Matuszewska Joanna, Harbatowicz Klaudia: Lekarz na wojnie. Wywiad przeprowadzony z płk rez. lek. med. Robertem Salamonem s. 243–256; Maletka Piotr: Afgański syndrom s. 257–280.

4873. PORWIT Marjan: Nauka o powinnościach żołnierza. Warszawa 2015 Wojsk. Centrum Edukacji Obywatelskiej im. płk. dypl. Mariana Porwita 8° ss. X, nlb. 7, X, 259, il.

Reprint, oryg.: Warszawa 1927.

4874. PRZEDPEŁSKI Andrzej: Zarys ewolucji myśli wojskowej i szkolenia w lotnictwie polskim (1918–2000). *Kw. Bellona*. R. 9: 2015 nr 4 s. 87–112, sum.

4875. ROJKOWSKA-TASAK Halina, Janczykowski Jan: Fort 52a „Jugowice”. Tekst i red. t. ... Kraków 2015 Urząd M. Krakowa. Biuro Miej. Konserwatora Zabytków 8° ss. nlb. 16, il., sum., Zsfg. (Atlas Twierdzy Kraków. Ser. 1; t. 23).

4876. ROLSKI Tadeusz Henryk: Od P-XV do P-51. Opowieść z dziedziny lotnictwa myśliwskiego. Warszawa–Bydgoszcz 2015 ReMedia 8° ss. 124, nlb. 2, il.

Autor żył w l. 1906–1991; wspomnienia związane z samolotami z l. 1918–1945.

4877. ROZTOCZAŃSKA część Linii Mołotowa. Historia, współczesność, otoczenie. Red. Waldemar Martyn, Marek Wiśniewski, Mariusz Koper. Zamość 2013 Officina Simonidis Wydaw. Państw. Wyższej Szkoły Zawodowej im. Szymona Szymonowica 8° ss. 372, il., sum. Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa im. Szymona Szymonowica. (Monografie i Opracowania; nr 23).

Fortyfikacje z II wojny światowej.

4878. SEŃCZYSZYN Hubert: 48. Pułk Piechoty Strzelców Kresowych. Pruszków 2015 Ajaks 8° ss. 34, nlb. 1, il. (Zarys Historii Wojennej Pułków Polskich w Kampanii Wrześniowej; z. 211).

4879. SIECZKA Michał: Poligon C. K. artylerii fortecznej w Nowym Targu. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 23–42.

Funkcjonował w l. 1882–1926.

4880. SIL Bartłomiej: Wczesnonowożytna modernizacja południowych i wschodnich odcinków umocnień miejskich Stargardu w świetle zachowanych elementów obwarowań. *Stargardia*. T. 9: 2014 [dr.:] 2015 s. 101–126, Zsfg.

XIII–XVI w.

4881. SITKIEWICZ Damian: Konspiracja zbrojna ugrupowań narodowych w powiecie mińskim 1939–1949. Cz. 1. *Roczn. Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 107–124.

4882. SMOLIŃSKI Aleksander: O „czerwoną” Rosję, „czerwoną” Europę i „czerwony” świat. Studia o potencjale militarnym Sowietów w latach 1918–1941. For „red” Russia, „red” Europe and „red” world. A study on the Soviet military potential in 1918–1941. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 637, il., sum.

4883. SMOLIŃSKI A.: Pochodzenie i ewolucja znaczenia pojęć „barwa”, „mundur” i „uniform” oraz ich pochodnych na przykładzie wybranych publikacji słownikowych i encyklopedycznych. *Częstochowskie Teki Hist.* T. 5: 2015 s. 171–195, sum.

4884. SPES in virtute, salus in victoria. Materiały z „IX Ogólnopolskiej Konferencji Studentów Historyków Wojskowości”, Lublin, 8–10 grudnia 2011. Pod red. Joanny Gładysz, Dominiki Lipskiej i Andrzeja Gładysza. Lublin–Zabrze 2013.

Omów.: Fudalej Krzysztof, *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 221–222.

4885. [STRZELEC w Tarnobrzegu]. *Tarnobrzekie Zesz. Hist.* Nr 33: 2010 s. 5–61.

Treść: Sęk Karol: Związek Strzelecki w Tarnobrzekiem. [Lata 1912–1939] s. 5–48; Zych Tadeusz: Działacze tarnobrzekiego „Strzelca” s. 49–55; Kowalska Krystyna: Ojciec. [Paweł Kazimierz Kowalski (1885–1971)] s. 56–61.

4886. **STUDIA** nad wywiadem i kontrwywiadem Polski w XX wieku. T. 2. Pod red. Wojciecha Skóry i Pawła Skubisza. Szczecin 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 765, il., sum. + dysk optyczny (DVD).

Treść: Skóra W.: Wprowadzenie s. 9–18; Gaul Jerzy: Józef Piłsudski wobec wykorzystania wywiadu w walce politycznej w latach I wojny światowej s. 21–48; Paduszek Konrad: Organizacja i kadra kierownicza polskiego kontrwywiadu wojskowego w latach 1918–1945 s. 49–65; Sypniewski Tomasz: Ekspozytura nr 2 II Biura Dowództwa Frontu Pomorskiego w Mławie s. 67–89; Smoliński Aleksander: Niedoszły zamach. Przyczynek do historii oficjalnej wizyty rumuńskiej pary królewskiej w Polsce w czerwcu 1923 r. oraz do dziejów służb specjalnych II Rzeczypospolitej s. 91–119; Mazur Wojciech: Polscy attaché wojskowi jako realizatorzy polityki zbrojeniowej II Rzeczypospolitej. Lata 1921–1939 s. 121–141; Kozłowski Włodzimierz: Pułkownik dyplomowany Jan Kazimierz Ciastoń (1896–1975). Kartki z biografii oficera liniowego i wywiadu II Rzeczypospolitej s. 143–186; Olstowski Przemysław: Oficerowie Oddziału II Sztabu Głównego Wojska Polskiego w administracji państwowej i obozie władzy w województwie pomorskim w latach 1926–1939. Zarys problematyki s. 187–210; Przegiętka Marcin: Zainteresowanie wywiadu polskiego niemieckim wojskowym tranzytem kolejowym przez Pomorze w okresie międzywojennym s. 211–243; Rabant Tomasz: August Karl Schillinger (1876–1939). Niemiecki konsul w Krakowie i domniemany udział Straży Granicznej w jego śmierci we wrześniu 1939 r. s. 245–263; Koreś Daniel: Instrukcja Oddziału II Sztabu Głównego WP o prowadzeniu ewidencji agentów i raportów organizacyjnych z 1931 r. s. 267–287; Grajczak Dagmara, Skóra W.: Szpiegostwo w niemieckich siłach zbrojnych w 1932 r. w świetle sprawozdania kontrwywiadu Ministerstwa Obrony Rzeszy (Reichswehrministerium) s. 289–330; Suchcitz Andrzej: Wywiad lotniczy. Relacje ppłk. obs. Ferdynanda Bobińskiego dotycząca służby w Oddziale II Sztabu Głównego Wojska Polskiego s. 331–347; Nogaj Adam: Pierwsze powojenne operacje agenturalne Oddziału II Sztabu Generalnego WP (1945–1947) s. 353–551; Goryński Grzegorz: Pułkownik Stefan Sobczak (Sobczuk) w służbie komunistycznego aparatu bezpieczeństwa s. 553–577; Pleskot Patryk: Technika w służbie. Środki techniczne stosowane w inwigilacji zachodnich dyplomatów przez kontrwywiad PRL (1956–1989) s. 579–595; Sikora Mirosław: Pro publico bono? Wywiad w służbie przemysłu farmaceutycznego PRL 1973–1989. Szkic problemu s. 597–629; Skubisz P.: „Z całą surowością prawa...”. Historia Leszka Chrósta [ur. 1932] – współpracownika wywiadu amerykańskiego s. 631–672; Gasztold-Señ Przemysław: Kontrwywiadowcza ochrona kontraktów wojskowych PRL w Libii w latach osiemdziesiątych XX w. s. 673–725. T. 1. 2012.

4887. **SUCHCITZ Andrzej**: Zarys organizacji i pracy Sztabu Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie w latach 1939–1946 i po demobilizacji PSZ. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 4: 2015 s. 19–29, sum.

4888. **SZCZERBICKI Tomasz**: Pojazdy Wojska Polskiego 1914–1939. Czerwonak 2015 Vesper 8° ss. 586, nlb. 6, il.

4889. **ŚWIDERSKI Grzegorz**: Architektura obronna z obszaru powiatu szczycieńskiego. Cz. 2: Gminy Jedwabno i Pasym. *Roczn. Mazurski*. T. 19: 2015 s. 31–69.

Cz. 1. *Tamże*. T. 18: 2014.

4890. **TAM za górą jest granica...** Wspomnienia o Wojskach Ochrony Pogranicza z okazji 70-lecia powstania. Zebrał i zred. Leszek Kosiorowski. Jelenia Góra–Szklarska Poręba 2015 Ad Rem; na zlec. Stow. Lokalni-Niebanalni 4° ss. 127, nlb. 1, il.

Treść: Ginter Bohdan Wojciech: O Bogdanie Marianie Ginterze s. 9–10; Niemiec Eugeniusz: Na strażnicy Kamieńczyk s. 11–14; Pieter Zygmunt: W batalionie i na Orlu s. 15–17; Skoczylas Zbigniew: Polegli podczas ochrony granicy s. 18–19; Giereło Jan: Pozyskać zaufanie ludności s. 20–21; Filipiak Kazimierz: Tak było w 1968 s. 22–23; Marczuk Józef: Byliśmy straszakiem s. 24–26; Gromko Antoni: Obrazy z Kamieńczyka, pioruny nad Okrajem s. 27–29; Kłosowska Elżbieta: Mama byłaby ze mnie dumna s. 30–32; Raduchowski Bolesław: Byłem instruktorem politycznym s. 33–36; Pawlikowski Józef: Pieszoz z Karkonoszy do Kliczkowa s. 37–40; Kurowski Daniel: Starem z węglem w Karkonosze s. 41–42; Pytel Henryk: Korbki, klapki, krokodylki, czyli łączność s. 43–46; Jarmuszewski Krzysztof: Żołnierze, pora na narty! s. 47–49; Pieter Zygmunt: Wszyscy byliśmy z zewnątrz s. 50–51; Zygnerski Bogdan: Jedzenie bez reklamacji s. 52–53; Musiela Andrzej: Śledczy mecenas s. 54–56; Gromko Antoni: Społeczeństwo było z nami s. 57–58; Perz Janusz: Przemytniczy szlak konny s. 59–60; Karpiej Mirosław: Prawdziwe zimy na Orlu s. 61–63; Górecki Mirosław: W górach musimy sobie pomagać s. 64–66; Gliszczyński Zbigniew: Niepokorny doktor w czarnej wóldze s. 67–69; Zakrzyk Adam: Jak dziadkowie porwali wnuki s. 70–72; Ziarnik Janusz: Kapelus z piórkiem s. 73–75; Orłowska Gabriela, Kubera Irena, Gerczak Janina: Na WOP zawsze można było liczyć s. 76–80; Perz J.: Stan wojenny w Jakuszycach s. 81–82; Skoczylas Z.: Zemsta za Grubego s. 83–84; Pawlikowski J.: Jak zakładałem związek zawodowy s. 85–87; Raduchowski B.: W kolejce na Małysza s. 88–90; Kasperczak Wanda: O ojcu, Marianie Krzyżosiaku s. 91–93; Filipiak Kazimierz: O Władysławie Drewniak s. 94; Pawlikowski J.: O Zdzisławie Drobniaku s. 95–96;

Jarmuszewski Krzysztof: O Juliuszu Naumowiczu s. 97–98; Gozdowski Julian: Żołnierze pokazali, gdzie biegać s. 99–101; Pawlikowski J.: Zabezpieczałem pierwszy Bieg Piastów s. 102–103; Gozdowski J.: Pomagają sprawnie i bezpretensjonalnie s. 104–105; Skoczylas Z.: Górskie przygody s. 106–107; Czyżykiewicz Jan: Do sądu za czeskie piwo s. 108–111; Gliszczyński Zbigniew: O tym nie wolno było mówić s. 112–113; Pieter Z.: Rachunek za braci s. 114–115; Pytel H.: Paczka zdradziła tajemnicę s. 116–117; Wieczorek Zbigniew: Robiłem to, co kochałem s. 118–119; Szkic historyczny. Oprac. na podst. tekstu udostępnionego przez Z. Pietera s. 121–125.

4891. W BARWACH Wojska Majdańskiego. Gwardia Narodowa im. T. Kościuszki z Majdanu Zbydniowskiego. Under the flag of the Majdan Army the General Tadeusz Kościuszko National Guard of Majdan Zbydniowski. Pod red. Aleksandra Smolińskiego, Elżbiety Skromak. Stalowa Wola 2015 Muzeum Region. 8° ss. 119, il.

Treść: Smoliński A.: Geneza oraz rozwój polskiego munduru wojskowego jako wizualnego przekazu informacyjnego i formy stroju oraz nośnika wojskowych i narodowych tradycji s. 8–47; Smoliński A.: Analiza kostiumu Gwardii Narodowej z Majdanu Zbydniowskiego na podstawie zachowanego materiału fotograficznego i zbiorów Muzeum Regionalnego w Stalowej Woli s. 48–81; Chciuk Adam Michał: Tradycja naszych ojców i dziadków. Dzieje przechowania sztandaru, umundurowania i uzbrojenia Gwardii Majdańskiej s. 82–95; Karczmarszewski Andrzej: Straże grobowe w województwie podkarpackim. Gwardia Narodowa z Majdanu Zbydniowskiego s. 96–115.

Tekst równol. pol., ang. XIX–XXI w.

4892. WICHROWSKI Marcin, Narębski Lech: Atlas Twierdzy Toruń. Z. 8: Fort IV – Żółkiewski (Fort II – Yorck). Pod red. Janusza Tandeckiego i L. Narębskiego. Toruń 2015 Tow. Nauk. 8° ss. 30, nlb. 2, tabl. 30, il., Zsfg. Tow. Nauk. w Toruniu; Tow. Przyj. Fortyfikacji im. Adama Freytaga w Toruniu.

XIX w.

Z. 1. 2005.

4893. WIELKI leksykon uzbrojenia wrzesień 1939. Warszawa 2015 Edipresse Polska 8° ss. [po] 63, il.

T. 53. Konstankiewicz Andrzej, Rozdżestwieński Paweł: Taczanki wz. 1928 i wz. 1936.

T. 54. Krzysztofik Piotr: Telefonía i telegrafia polowa.

T. 55. Kucharski Szymon: Fortyfikacje stałe po 1918 roku.

T. 56. Borowiak Mariusz: Kanonierki OORP Komendant Piłsudski i Generał Haller.

T. 57. Jońca Adam: Spadochroniarze.

T. 58. Mazur Wojciech: Samolot PWS-10.

T. 59. Borowiak M.: Kutry uzbrojone KU 1 – KU 5, KU 6, KU 7 kanonierki rzeczne typu „Z”.

T. 60. Słupczyński Wiesław, Korbal Jędrzej: Armata przeciwlotnicza wz. 36/37/38 st oraz ciągniki artyleryjskie C4P i PZInż. 342.

T. 61. Dudek Marcin: Fortyfikacje Wojskowej Składnicy Tranzytowej na Westerplatte.

T. 62. Jońca A.: Balony.

T. 63. Borowiak M.: Żywe torpedy – legion samobójców.

T. 64. Mazur W.: Samolot Fokker F.VIIb-3m.

T. 65. Krzysztofik P.: Pomocnicze środki łączności.

T. 66. Parfieniuk Włodzimierz: Twierdza brzeska.

T. 67. Konstankiewicz A., Rozdżestwieński P.: Armata dalekonośna 105 mm wz. 1913 oraz wz. 1929.

T. 68. Borowiak M.: Okręty, których zabrakło.

T. 69. Nadolny Waldemar: Artyleria nadbrzeżna.

T. 70. Jońca A.: Saperzy kolejowi. Cz. 1: Budowanie i niszczenie.

T. 71. Borowiak M.: Torpedowiec ORP Mazur.

T. 72. Korbal J., Janicki Paweł: Sprzęt taborowy.

T. 73. Mazur W.: Projekty i prototypy samolotów myśliwskich.

T. 74. Kucharski S.: Obszar Warowny „Wilno”.

T. 75. Jońca A.: Saperzy kolejowi. Cz. 2: Tabor.

T. 76. Borowiak M.: Lekkie kutry uzbrojone KU 16 – KU 19, KU 21 – KU 24, KU 25 – KU 29, kutry meldunkowe KM 12 – KM 15.

T. 77. Mazur W.: Samolot PZL.30 Żubr. T. 1. 2012.

4894. WINKLER Wiesław: *Katana i karabela. Obyczaje szablą pisane...* Bydgoszcz 2010. Diamond Books 8° ss. 112, il.

4895. WITKOWSKA-PLEBAN Anna: *Kursowe szkolenie oficerów w materiałach Archiwum Ministerstwa Obrony Narodowej na przykładzie Centrum Doskonalenia Oficerów im. gen. armii Stanisława Popławskiego.* Nowy Dwór Mazowiecki 2015 Archiwum MON 4° ss. 232, il. Archiwum MON. XIX w.

4896. WITKOWSKI Czesław: *71. Pułk Piechoty.* Pruszków 2015 Ajaks 8° ss. 53, nlb. 1, il. (Zarys Historii Wojennej Pułków Polskich w Kampanii Wrześniowej; z. 100).

4897. WOKÓŁ Kresów, granic i pograniczy w historii wojskowej. Red. nauk. Andrzej Olejko, Paweł Korzeniowski. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 156.

XIX–XX w.

4898. WPŁYW doświadczeń II wojny światowej na przemiany organizacyjne i doktrynalne Wojska Polskiego w systemie obronnym państwa w nowej rzeczywistości społeczno-politycznej. Pod red. Wiesława Bolesława Łacha, Dariusza Radziwiłłowicza. Olsztyn 2015 Wydż. Humanist. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego; Inst. Historii i Stosunków Międzynar. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 439, il., sum.

Treść: Łach W. B., Radziwiłłowicz D.: Wstęp s. 7–12; Wojsko Polskie w II wojnie światowej: Włodarkiewicz Wojciech: Doświadczenia kampanii polskiej 1939 r. w zakresie planowania operacyjnego oraz sztuki i techniki wojennej s. 15–47; Żarkowski Paweł: Zbrodnie wojenne popełnione w Polsce przez agresora niemieckiego i sowieckiego we wrześniu 1939 r. s. 49–70; Roguski Rafał: Doświadczenia z działalności służby sprawiedliwości Polskich Sił Zbrojnych do zakończenia II wojny światowej s. 71–89; Wpływ doświadczeń II wojny światowej na przemiany organizacyjne i doktrynalne Wojska Polskiego: Wyszczelski Lech: Wpływ doświadczeń II wojny światowej na sztukę wojenną lat czterdziestych i pięćdziesiątych XX w. s. 93–115; Łach Halina: Wojsko Polskie w drugiej połowie XX w. s. 117–156; Matuszak Zygmunt: Wpływ doświadczeń II wojny światowej na rozwój sztuki wojennej Wojska Polskiego w latach 1945–1990 (wybrane zagadnienia) s. 157–176; Drzewiecki Andrzej: Doświadczenia wojenne i ich wpływ na rozwój Marynarki Wojennej w Polsce po 1945 r. s. 177–196; Będziński Jerzy: Marynarka wojenna ważnym komponentem bezpieczeństwa morskiego Polski w latach 1945–1991. Uwarunkowania międzynarodowe. Różnice i podobieństwa do okresu międzywojennego (wybrane problemy) s. 197–241; Nadolski Łukasz: Wpływ doświadczeń ze zwalczania samolotów bombowych przez myśliwce podczas II wojny światowej na działania powietrzne w konfliktach zbrojnych po 1945 r. s. 243–278; Chmieliński Bogdan: Szkolenie wojskowe studentów i absolwentów szkół wyższych w latach 1945–2015 s. 279–295; Kroplewski Jarosław: Udział aparatu politycznego Marynarki Wojennej w procesie indoktrynacji komunistycznej jej personelu w latach 1949–1956 s. 297–332; Wybrane zagadnienia dotyczące działań i aktywności Wojska Polskiego: Prochwicz Jerzy: Polskie próby rewizji granicy zachodniej w latach 1945–1947 s. 335–363; Ostanek Adam A.: Wojsko Polskie a bezpieczeństwo wewnętrzne Polski na przykładzie akcji „Wisła” s. 365–385; Gross Radosław: Wpływ doświadczeń II wojny światowej na kreowanie postaw przyszłych żołnierzy „nowej” Polski w okresie stalinowskim. Przykład paramilitarnych organizacji młodzieżowych s. 387–405; Kardas Mariusz: Półwysep Helski i jego aspekty militarne w latach 1945–1965. Zarys problematyki s. 407–439.

4899. Z NAJNOWSZYCH dziejów wojskowości Pomorza Zachodniego. Międzyrzecki Rejon Umocniony, Choszczno, Szczecin, Świnoujście, aspekty militarne i turystyczne. [Aut.] Józef Smoliński, Michał Trubas, Jan Sarniak, Radosław Gil. Warszawa 2015 PAT 8° ss. 295, il.

Treść: Pomorze Zachodnie w systemie obronnym podczas II wojny światowej i po jej zakończeniu s. 9–64; Międzyrzecki Rejon Umocniony s. 65–80; Garnizon choszczeński w czasie działań wojennych i w okresie powojennym s. 81–114; Znaczenie Szczecina dla obronności Pomorza Zachodniego s. 115–153; Miejsce i rola Świnoujścia w strategii wojennej s. 155–198; Pomorze w powojennym systemie obrony s. 199–244; Walory turystyczne Pomorza s. 245–280.

4900. ZARZYCKI Piotr: *3. Wileński Batalion Saperów.* Pruszków 2015 Ajaks 8° ss. 52, nlb. 4, il. (Zarys Historii Wojennej Pułków Polskich w Kampanii Wrześniowej; z. 212).

4901. ZIÓŁKOWSKI Józef M.: Mosty obronne na dolnej Wiśle. Wyd. 2, popr. i uzup. Tczew 2015 Fabryka Sztuki 8° ss. 91, il.

Wyd. 1. Pelplin 2010.

4902. ZNACZENIE lasów w obronności kraju. Red. nauk. Andrzej Grzywacz. Toruń 2015 Pol. Tow. Leśne 8° ss. 114, nlb. 4, il.

Treść: Zieliński Zbigniew: Przystosowanie Wojskowe Leśników. [Lata 30. XX w.] s. 5–13; Skowronek Tomasz: Leśnicy zamordowani trybem katyńskim s. 15–28; Chrzanowski Tadeusz: Udział leśników w walkach i działalności „Gryfa Pomorskiego” s. 29–47; Pasternak Tadeusz J.: Problematyka roli straży leśnej w strukturze bezpieczeństwa i porządku publicznego s. 49–62; Malinowski Piotr: Dawne znaczenie lasów w obronności s. 63–75; Michalak Artur: Współczesne znaczenie lasów w obronności kraju s. 77–85; Siemaszko Ewa: Leśnicy ofiarami Zbrodni Wołyńskiej s. 87–95; Kaczmarek Janusz: 90 lat Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu – historia i współczesność s. 97–114.

f) Zagadnienia historii kościołów i religioznawstwa

Zob. poz. 976, 1208, 1759, 2510, 2558, 2581, 2598, 2797, 2800, 2820, 2822, 2847, 2860, 2878, 2929, 2938, 2967, 2997, 2998, 3002, 3039, 3043, 3093, 3129, 3131, 3443, 3444, 3498, 3586, 3604, 3612, 3646, 3662, 3673, 3780, 3995, 4000, 4133, 4176, 4773, 4800, 5528, 6481, 6496, 6502, 6507, 6534, 6544, 6555, 6560, 6577, 6584, 6592, 6615, 6632, 6637, 6643, 6657, 6668, 6672, 6686, 6693, 6751, 6799, 6801, 6842, 6866, 6916, 6948, 6949, 6958, 6960, 6962, 6977, 6980, 6988, 6995, 7002, 7004, 7038, 7039, 7050, 7052, 7053, 7055, 7057, 7058, 7065, 7066, 7081, 7082, 7091, 7096, 7102, 7132, 7135, 7138, 7140, 7141, 7144, 7161, 7170, 7183, 7200, 7206, 7209, 7224, 7239, 7244, 7248, 7249, 7350, 7362, 7367, 7368, 7382, 7383, 7386, 7388, 7414, 7447, 7449, 7451, 7464–7470, 7486, 7487, 7493, 7494, 7511, 7512, 7523, 7542, 7547, 7549, 7550, 7562, 7575, 7577, 7600, 7614, 7620, 7624, 7666, 7669, 7679, 7681, 7683, 7693, 7699, 7715–7717, 7724, 7740, 7742, 7752, 7754, 7786, 7787, 7789, 7791, 7797, 7810, 7816, 7819, 7822, 7829, 7870, 7878, 7882, 7885, 7887, 7889, 7897, 7920, 7926, 7937, 7951, 8004, 8040, 8114, 8116, 8138, 8164, 8223, 8228, 8247, 8248, 8269, 8275, 8302, 8303, 8315, 8320, 8324, 8329, 8344–8346, 8373–8376, 8397, 8401, 8421, 8426, 8475, 8494, 8511, 8571, 8590, 8624, 8638, 8643, 8685, 8694, 8703, 8704, 8756, 8778, 8793, 8816, 8821, 8830, 8849, 8850, 8893, 8902, 8954, 9093, 9110, 9197, 9245, 9246, 9503, 9936, 9955, 10143, 10163, 10335, 10357, 10358, 10665, 10674, 10741, 10788, 10936, 10940, 11017, 11038, 11137, 11206, 11213, 11294, 11331, 11379, 11380, 11387, 11449, 11452, 11503, 11541, 11581, 11582, 11590, 11595.

4903. ALEKSANDROWICZ Piotr: Sadowne. Historia parafii 1959. (Reprint z maszynopisu). Sadowne 2015 Gm. Ośr. Kultury 8° ss. 120, il.

4904. BABIAK Augustyn: Mönchstum und Ökumene nach Andreas Szeptyckij. *Studia Teol.-Hist. Śląska Opolskiego*. T. 35: 2015 s. 357–370, sum., streszcz.

Andrzej Szeptycki (1865–1944) i jego działanie w kwestii odnowienia życia monastycznego w Cerkwi greckokatolickiej.

4905. BADURA Jadwiga Anna, Ruman Natalia Maria, Spyra Aleksander: Polskie kancjonały, modlitewniki i śpiewniki na Śląsku. Pszczyna 2015 Tow. Miłośn. Ziemi Pszczyńskiej; Śląska Oficyna Drukarska Zdzisława Spyry 8° ss. 81, tabl. 19, il.

XV–XIX w.

4906. BADURA Piotr, Wyzdak-Kołodziej Magdalena: Przewodnik po miejscach i obiektach kultu religijnego w gminie Łubniany. Wrocław 2015 Studio Plan 8° ss. 120, il.

XIX–XX w.

4907. BANAŚ Jan: Historia kościoła katolickiego w Lubecku i słynącego tam łaskami obrazu Matki Boskiej. Tarnowskie Góry 2015 Wydaw. Inst. Tarnogórskiego i Muzeum Inst. Tarnogórskiego 16° ss. nlb. 4, 95, il. (Wizerunki Łaskami Słynące Diecezji Gliwickiej; t. 3) (Zeszyty Tarnogórskie; nr 72).

Kościół Wniebowzięcia NMP, XVIII w. Reprint, oryg.: Katowice 1925.

4908. BANAŚ Kornelia: Matka Boska Piekarska koronowana i... okradana. *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 74–81.

Trzykrotnie w l. 1925, 1965 i 1985.

4909. BARAN Grzegorz M., Nowak Paweł: Święta Jadwiga Śląska – patronka dębickiego grodu. Dębica 2015 Millenium 8° ss. 187, nlb. 6, il., sum., Zsfg.

4910. BASTOWSKA Krystyna: Przyczynek do pielgrzymowania na Pomorskiej Drodze św. Jakuba. *Roczn. Skrzatuski*. T. 2: 2014 s. 81–95.

XIII–XVI w.

4911. BENE merenti laus. Księdzu infułatowi Janowi Sołowianiukowi w 70-tą rocznicę urodzin. Red. Adam Mariusz Filipowicz. Łomża–Warszawa 2015 Uniw. Kard. Stefana Wyszyńskiego. Wydz. Filozofii Chrześcijańskiej 8° ss. 575, nlb. 1, il., sum. (Episteme; 110).

Z treści: Filipowicz A. M.: Ks. infułat Jan Sołowianiuk [ur. 1945] – sylwetka Jubilata. Biografia s. 19–26; Bibliografia s. 27–36; Filipowicz Krzysztof: Hymny polskojęzycznej „Liturgii Godzin” s. 151–171; Sokołowski Jarosław: Historyczna Kanonizacja Dwóch Wielkich Papieży: św. Jana Pawła II i św. Jana XXIII na podstawie bezpośredniej relacji z Rzymu – 27.04.2014 r. s. 261–286; Urbański Stanisław: Życie zakonne według bł. Bolesławy Lament [1862–1946] s. 367–380; Wspomnienia o Jubilate s. 381–464; Aneks dokumentacyjny i zdjęciowy s. 465–550.

4912. BIAŁCZAK Adam: W stulecie budowy kościoła parafialnego pw. Narodzenia Najświętszej Panny Marii w Baranowie. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 36–50, sum.

Dzieje parafii, XVIII–XX.

4913. BIAŁOŃ Adam: Bractwo Świętego Mikołaja w Przemyślu. Geneza i funkcje od momentu powstania do czasów współczesnych. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 3 s. 61–78, sum.

Powstało prawdopodobnie w 1. poł. XVII w.

4914. BIBLIA brzeska. Historia – język – teologia. Materiały z konferencji odbytej we Wrocławiu 8 czerwca 2013 roku. Red. Rafał Marcin Leszczyński. Łódź 2013 Wydaw. Fot-Graf 8° ss. 124.

Rec.: Bagińska Elżbieta, *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 379–384.

4915. BIELAWSKI Stefan Eligiusz: Klasztor Sióstr Sacré Coeur w Zbylitowskiej Górze. Matki, hrabianki, ślepawy Michalik, nieokiełznana siostra Irena. Tarnów 2014 Wydaw. Diec. Tarnowskiej Biblos 8° ss. 238, il.

XX–XXI w.

4916. BŁĄDEK Zenon: Wszystko dzięki Opatrzności. Drogi życia księdza kardynała Mariana Jaworskiego [ur. 1926]. Puszczkowo–Kraków–Warszawa 2015 Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna Adam 4° ss. 368, il.

4917. BŁOGOSŁAWIONA Matka Małgorzata Łucja Szewczyk [1828–1905]. Założycielka Zgromadzenia Córek Matki Bożej Bolesnej (Sióstr Serafitek). Kraków 2015 Wydaw. Inst. Teol. Ks. Misjonarzy 8° ss. 96, il.

Treść: Wiśniowska Joanna: Słowo wstępne s. 3–4; Życie Błogosławionej s. 5–14; Proces beatyfikacyjny s. 15–18; Beatyfikacja s. 19–59; Dziełczynienie s. 61–86; Sympozjum naukowe s. 87–96.

4918. BOBULSKI Stanisław: Z kroniki parafii Sobolów. Kraków 2015 Wydaw. ITKM 8° ss. 69, nlb. 1, tabl. 24, il.

Parafia Wszystkich Świętych.

4919. BOCZKOWSKI Andrzej, Buszko Adam, Jarząbek Waldemar: Parafia pod wezwaniem Matki Boskiej Zwycięskiej w Warszawie Rembertowie. Warszawa 2015 Parafia Matki Boskiej Zwycięskiej 8° ss. 198, il.

XX–XXI w.

4920. BORKOWSKI Igor: Benedyktyni na górach, cystersi w dolinach – usytuowanie polskich klasztorów jako element tradycji i współczesnej komunikacji wizerunkowej. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 9: 2015 s. 51–65, sum.

4921. BOWNIK Kazimierz: W służbie chełmskiej Bogarodzicy. Sanktuarium na Górze Chełmskiej w latach 1919–2009. Chełm–Biała Podlaska 2015 Arte 8° ss. 308, il.

Parafia Narodzenia NMP, XX–XXI w.

4922. [BOZOWSKI Bronisław]: Kapłanem na wieki. Ks. Bronisław Bozowski [1908–1987] – zapiski z półwiecza. Red. Julia Doroszevska. Pelplin–Piaseczno 2015 Bernardinum; na zlec. Stow. Przyj. ks. Bronisława Bozowskiego 8° ss. 571, nlb. 4, il.

4923. BRACTWA religijne w średniowieczu i w okresie nowożytnym (do końca XVIII wieku). Red. Dominika Burdzy, Beata Wojciechowska. Kielce 2014.

Rec.: Żurek Dorota: Nowe badania nad dziejami bractw religijnych. *Klio*. T. 33: 2015 nr 2 s. 153–161.

4924. BRANIEWSKI Sławomir: Parafia unicka pw. Kosmy i Damiana w Czułczycach. *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 67–91, sum., izłożenie.

Lata 1595–1875.

4925. BRUŽAITĖ Reda: Parish clergy in the dioceses of Vilnius and Samogitia from the 15th to the 3rd quarter of the 16th century. *Lituanoslavica Posnaniensia*. [T.] 16: 2013 s. 107–126.

4926. BRUŹDZIŃSKI Andrzej: Forms of piety among members of religious confraternities in Krakow in the early modern period. *Folia Hist. Cracoviensia*. Vol. 21: 2015 s. 103–146, streszcz.

XV–XVIII w.

4927. BUKOWSKA Sylwia: Dom wszystkich kapłanów. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 187–196.

Dom Rekolekcyjny Konferencji Episkopatu Polski „Księżówka” w Zakopanem.

4928. BYŁA kiedyś parafia... Parafia Ewangelicko-Augsburska w Nowym Dworze. Przegląd materiałów z polskiej prasy konfesyjnej 1863–1939. Wybór i oprac. Maria Kaucz. Warszawa 2015 Maria Kaucz 4° ss. 224, nlb. 3, il.

Treść: Kaucz M.: Wprowadzenie s. 8–12; Była kiedyś parafia... – materiały z prasy konfesyjnej s. 13–189; Aneksy s. 192–213; Zasięg terytorialny parafii nowodworskiej s. 214–215; Kalendarium [ok. 1775 – po 1945] s. 216–219; Nowodworscy duchowni s. 220–224.

4929. CEGLAREK Roman, Kapuściński Jacek: Zarząd Diecezjalnego Koła Księży Prefektów w Częstochowie (1929–1949). Częstochowa 2015 Wydaw. Nauk. Wyższego Inst. Teol.; Częstochowskie Wydaw. Archidiec. Regina Poloniae 8° ss. 242, nlb. 5, il. (Biblioteka Teologów Częstochowskich; t. 1).

4930. CEYNOWA Tadeusz: Pozadieczjalne pielgrzymowanie do Skrzatusza. *Roczn. Skrzatuski*. T. 2: 2014 s. 65–77.

Lata 1974–2010.

4931. CHARZEWski Ignacy: Kościół i Obraz Cudowny Matki Boskiej w Żurominie. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 96–133.

Fotokopia broszury wyd.: Kielce 1904.

4932. CHAZBIJEWICZ Selim: Historia Muzułmańskiej Gminy Wyznaniowej w Gdańsku po roku 1945. *Roczn. Tatarów Pol.* Ser. 2. T. 2(16): 2015 s. 91–104.

4933. CHOMIK Piotr: Cerkiew prawosławna w Polsce i krajach sąsiednich. Od przeszłości do współczesnych problemów bezpieczeństwa. Białystok 2015 Inst. Historii i Nauk Polit. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 225, il.

4934. CHRISTO et ecclesiae, patriae et scientiae. 15-lecie Wydziału Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Praca zbiorowa. Pod red. Jana Guzowskiego. Olsztyn 2015 Wydz. Teologii Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 302, nlb. 2, il., sum., Zsfg.

Z treści: Władze i kadra Wydziału s. 15–20; Wiśniewski Jan: Rys historyczny terenu diecezji pomezkańskiej (1243–1525–1821) s. 83–96; Jodkowski Marek: Z dziejów katolickiej placówki duszpasterskiej w Świętej Siekierce w XIX i pierwszej połowie XX wieku s. 97–111; Rozen Barbara: Instytut Katolicki – szkoła teologiczna dla świeckich w Polsce zniewolonej reżimem komunistycznym po II wojnie światowej s. 113–127; Ropiak Sławomir: Badania o charakterze teologiczno-duszpasterskim w obszarze muzyki kościelnej i śpiewu religijnego prowadzone w WT UWM w latach 1999–2014 s. 187–200; Bielinowicz Adam: Opinie prasowe w dziennikach olsztyńskich z lat 1990–1991 o powrocie nauczania religii do szkół s. 245–254.

4935. [CHRYSZTIANIZACJA i dechrystianizacja jako problem badawczy]. *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 4 s. 635–834, sum.

Treść: Od Redakcji: Chrystianizacja i dechrystianizacja jako problem badawczy s. 635–639; Gensler Marek: Satyra na leniwych teologów, czyli o pewnych lekcjach z filozofii nieodrobionych od sześciuset lat s. 641–655; Janowski Maciej: Małżeństwo z rozsądku: katolicyzm i nowoczesność w dziewiętnastowiecznej Europie s. 657–699; Eisler Jerzy: Polska Rzeczpospolita Ludowa – szkic do rozważań o laicyzacji państwa s. 701–729; Barańska Anna: Chrześcijaństwo – czym jest i jak ją mierzyć? Kilka uwag natury metodologicznej s. 731–738; Borowik Irena: Społeczne konsekwencje chrztu Mieszka I i chrystianizacji Polski (O znaczeniu religii w przeszłości i dzisiaj) s. 739–747; Deszczyńska Martyna: Uwagi o teorii sekularyzacji i sekularyzmie w naukach humanistycznych s. 749–757; Grzesik Ryszard: Chrystianizacja krokiem do budowy cywilizacji europejskiej s. 759–764; Karpińska Małgorzata: „Po herezji przyszedł brak wiary”. Dechrystianizacja – przypadek rewolucyjnej Francji s. 765–773; Kąkolewski Igor: Specyfika procesów chrystianizacyjnych w historii Polski w kontekstach historii powszechnej s. 775–783; Kłoczowski Jerzy: Chrystianizacja s. 785–789; Kwiatkowski Stefan: O przydatności kategorii habitusu w badaniach nad chrystianizacją społeczeństw zachodniosłowiańskich s. 791–798; Lewalski Krzysztof: Sekularyzacja – droga do wypełnienia misji chrześcijaństwa? s. 799–806; Maliszewski Kazimierz: Rola chrześcijaństwa w procesie narodzin i integracji państwa polskiego oraz włączenia Polski w orbitę cywilizacji zachodnioeuropejskiej s. 807–815; Pac Grzegorz: Chrystianizacja i prawo we wczesnym średniowieczu s. 817–823; Ptaszyński Maciej: Chrześcijaństwo wobec zmiany: przypadek reformacji s. 825–832; Rosik Stanisław: Chrzest Mieszka I i Polaków, ale czy Polski? Postrzeżenie konwersji władcy i społeczeństwa w świetle najdawniejszych przekazów (Thietmar z Merseburga, Gall Anonim) s. 833–840; Samsonowicz Henryk: Uwagi dotyczące 1050 rocznicy chrztu Polski s. 841–846; Warchała Michał: Sekularyzacyjne paradoksy s. 847–854.

4936. CICHONŃ Krzysztof: Parafia Targoszyce-Mierzęcice do schyłku XVIII wieku (w ówczesnej diecezji krakowskiej). *Nasza Przeszłość*. T. 124: 2015 s. 57–104, sum.

Od XIV w.

4937. COLLOQUIA Lubuskie. Parafia Ośno Lubuskie na przestrzeni dziejów. Źródła, konteksty. Red. Marek Golemski. Ośno Lubuskie–Gorzów Wielkopolski 2015 Parafia Rzymsko-Katol. p.w. św. Jakuba Apostoła; Sonar 8° ss. 71, nlb. 1, il.

4938. CZUPRYK Rafał: Unia Brzeska. Dzieło kościelnej jedności. Retrospekcja historyczna. Sandomierz–Rzeszów 2015 Rafał Czupryk 8° ss. 153, il.

Kościół greckokatolicki.

4939. DĄBEK Jerzy, Łyko Augustyn: Kościół i klasztor św. Józefa w Sandomierzu. Wczoraj i dziś. Sandomierz 2015 Wydaw. Diec. i Drukarnia 8° ss. 127, nlb. 1, il., sum., rez., Zsfg.

XVII–XXI w.

4940. DĄBROWA Artur: Parafia Najświętszego Serca Jezusowego w Skarżysku-Kamiennej 1925–2015. Skarżysko-Kamienna 2015 Stow. na Rzecz Rozwoju Parafii NSJ; PiS Agencja Wydawniczo-Poligraficzna 8° ss. 239, il.

4941. DELONG Marek: Katolicyzm społeczny księdza Antoniego Szymańskiego [1881–1942]. *Przegl. Religioznawczy*. [R. 57]: 2013 [nr] 2 s. 51–62, sum.

4942. DELOWICZ Jan: Z dziejów parafii ewangelickiej w Golasowicach. Jubileusz 250-lecia kościoła. Golasowice–Żory 2015 Parafia Ewangelicko-Augsburska; I-see design 4° ss. 120, il.

4943. DERDZIUK Andrzej: Ks. Stanisław Olejnik [1920–2014] jako świadek historii teologii moralnej. *Studia Theol. Varsaviensia*. R. 53: 2015 [nr] 2 s. 15–31, sum.

4944. DEREWENDA Robert: Działalność społeczna ks. Franciszka Blachnickiego [1921–1987]. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 2 s. 219–235, sum.

4945. DĘBOWSKA Maria: Łacińska parafia pod wezwaniem św. Jakuba Apostoła w Łucku (XV–XVIII w.). Lublin 2014.

Rec.: Flaga Jerzy, *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 375–379.

4946. DONIOSŁE dziedzictwo. Sługa Boży, prymas August Hlond – duszpasterz i mąż stanu. Z dziejów parafii św. Ottona w Pyrzycach. Praca zbiorowa. Pod red. Zbigniewa Rakieja. Pyrzyce–Szczecin 2015 Parafia św. Ottona; Wydż. Teol. Uniw. Szczecińskiego; Wydaw. AP „Dokument” 8° ss. 152, tabl. 12, il. Parafia św. Ottona w Pyrzycach; Wydż. Teol. Uniw. Szczecińskiego.

Materiały konferencyjne.

Treść: Rakiej Z.: Aktywność duszpasterska i polityczna Towarzystwa Chrystusowego na ziemiach pozyskanych w 1945 r. Refleksja współczesna s. 13–20; Pietrzak Jerzy: Prymas Polski kardynał August Hlond [1881–1948] jako mąż stanu s. 21–27; Wejman Grzegorz: Prymas August Hlond – budowniczy polskiej administracji kościelnej na Pomorzu Zachodnim i ziemi lubuskiej s. 29–54; Urban Jacek: Kardynał August Hlond i kardynał Adam S. Sapieha s. 55–60; Krawczak Tadeusz: Kardynał August Hlond w świetle źródeł archiwalnych s. 61–82; Zbudniewek Janusz: Jasnogórska Matka Boża w pasterskiej posłudze kardynała Hlonda s. 83–92; Sielicki Tomasz: Stan procesu beatyfikacyjnego kardynała Augusta Hlonda s. 93–95; Zbudniewek J.: Rola kultu Matki Bożej Częstochowskiej w dziejach integracji narodowej na terenie archidiecezji szczecińsko-kamienieckiej s. 97–114; Kołodziej Bernard: Chrystusowcy na Pomorzu Zachodnim s. 115–121; Kozłowski Kazimierz: Rola Kościoła katolickiego w procesie polonizacji Pomorza Zachodniego (1945–1972). Refleksja współczesna s. 123–132; Szultka Zygmunt: Pomorze Zachodnie. Od biskupstwa w Kołobrzegu do misji św. Ottona z Bambergu (tezy) s. 133–135; Wejman Grzegorz: Misje św. Ottona z Bambergu na Pomorzu Zachodnim. Działalność w Pyrzycach s. 137–145; Paterlajtner Marcin: Kościół św. Maurycego w Pyrzycach s. 147–152.

4947. DROGA św. Jakuba w Polsce – historia, teraźniejszość, przyszłość. W 10 rocznicę otwarcia pierwszego polskiego odcinka Camino de Santiago. Studia i materiały dedykowane prof. dr. hab. Antoniemu Jackowskiemu. Pod red. Piotra Roszaka, Franciszka Mroza. Kraków 2015 Czuwajmy 8° ss. 753, nlb. 4, tabl. 16, il. Bractwo św. Jakuba Apostoła w Więclawicach Starych.

Z treści: Publikacje prof. dr. hab. Antoniego Jackowskiego [ur. 1935] s. 39–73; Landázuri Carlos Ortiz de: La razón del

culto jacobeo en el Codex Calixtinus: Una „traslatio” avalada por 22 milagros s. 83–95; Benazet Jean-Claude: Histoire, légende et musique sur le chemin de St Jacques. Les origines du miracle et de la légende du pendu-dépendu s. 97–108; Wyrwa Andrzej M.: Nowy ślad pielgrzymowania z ziem polskich do Santiago de Compostela? Muszla pielgrzymia z Łowicza s. 153–161; Rozynkowski Waldemar: Relikwie św. Jakuba Apostoła w krzyżu relikwiarzowym ks. biskupa Adolfa Piotra Szelażka s. 163–175; Przybylska Lucyna: Ulice św. Jakuba w Polsce s. 267–281; Duda Tomasz: Pomorska Droga św. Jakuba – kontynuacja tradycji pielgrzymowania Pomorzan czy nowa przestrzeń turystyki religijnej Polski Północnej? s. 283–296; Bednarek Grzegorz [i in.]: Sieć Drogi św. Jakuba na Mazowszu s. 297–320; Bożek Ryszard, Pawlikowski Jerzy, Stefaniak Łukasz: Świętokrzyska Droga św. Jakuba – od Warszawy na Święty Krzyż (zarys przebiegu) jako pierwszy etap Drogi Miłosierdzia z Warszawy do Krakowa s. 321–336; Romanik Henryk: „Mane nobiscum Domine”. Tradycja pielgrzymek do Świętej Hostii w pomorskich Osiekach s. 357–384; Bordun Oresta, Hołub Jacek Marian: Kult św. Jakuba Apostoła we Lwowie – stan badań i prace nad przedłużeniem Drogi św. Jakuba Via Regia na Ukrainie s. 385–406; Mróz Franciszek: Droga św. Jakuba w Polsce. Kalendarium wydarzeń: styczeń – lipiec 2015 r. s. 415–423; Dolnicki Piotr: Krzyż na Wilczekodden (SW Spitsbergen) – polskie sanktuarium polarne s. 609–616; Rydz Eugeniusz: Kształtowanie się przestrzeni sakralnej na terenie powiatów Pojezierza Drawskiego w latach 1945–2010 s. 617–634; Jażewicz Iwona: Kościoły chrystologiczne w miastach diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej s. 635–647; Flaga Małgorzata, Szczęsna Joanna: Patriotyczna i integracyjna rola katolickich ośrodków kultu religijnego na wschodnim pograniczu Polski s. 649–670; Holly Grażyna: Patrocinia świętyń chrześcijańskich na terenie pogranicza polsko-słowacko-ukraińskiego w 2014 r. wyrazem kultu Boga i świętych s. 671–693; Liro Justyna: Rozwój i funkcjonowanie strefy sakralnej Sanktuarium Pasyjno-Maryjnego w Kalwarii Zebrzydowskiej i Sanktuarium Męki Pańskiej w Kalwarii Wejherowskiej s. 695–707; Karpala Barbara: Nosaliści, rorantyści, mansjonarze... czyli muzyczny bagaż polskiego pielgrzyma s. 743–753.

4948. DROZDOWSKA Józefa: Kaplica w Wólce Karwowskiej. *Roczn. Augustowsko-Suwalski*. T. 14: 2014 s. 243–250, sum.

Lata 1931–1944.

4949. DUSZPASTERSTWO Rodzin Archidiecezji Lubelskiej 1965–2015. Red. Grzegorz Trąbka, Halina Iwańczyk. Lublin 2015 Gaudium 8° ss. 144, il.

Treść: Duszpasterstwo Rodzin Archidiecezji Lubelskiej s. 9–34; Archidiecezjalne Studium Życia Rodzinnego s. 35–57; Jubileusz 25-lecia Archidiecezjalnego Studium Życia Rodzinnego 15 listopada 2008 r. s. 59–61; Publikacje i wystąpienia okolicznościowe s. 63–97; świadectwa s. 99–113; Aneks s. 115–143.

4950. DZIEJE chrześcijaństwa naAndrzejewski Litwie. Praca zbior. pod red. Vytautasa Ališauskasa; przeł. Katarzyna Korzeniewska. Warszawa 2014 PIW 8° ss. 523, nlb. 2, il.

Treść: Ališauskas V.: Przedmowa s. 17–19; Baronas Darius: Od pierwszych misji do chrztu Litwy (1009–1387) s. 21–55; Paknys Mindaugas: Wczesny okres chrystianizowania się Wielkiego Księstwa Litewskiego (koniec XIV w. – pierwsza połowa XVI w.) s. 56–119; Jovaiša Liudas: Reformy Kościoła (1553–1655) s. 120–212; Jovaiša L.: Wyznania w okresie stabilizacji (1655–1740) s. 213–239; Raila Eligijus: Epoka oświecenia (1740–1841) s. 240–265; Subačius Paulius: Wobec carskiego prawosławia i narodzin świadomości narodowej (1841–1904) s. 266–307; Streikus Arūnas: Doba swobodnego rozwoju (1905–1940) s. 308–347; Streikus A.: Chrześcijaństwo w okresie obcych rządów na Litwie s. 348–439; Subačius P.: Dekada, która przechodzi do historii (1990–2000) s. 440–454.

Rec.: Kosman Marceli: Najnowszy obraz chrystianizacji Litwy: widziane znad Wili. *Nasza Przeszłość*. T. 124: 2015 s. 245–264.

4951. DZIEJE opactwa supraskiego. Red. Radosław Dobrowolski, Mariusz Zemło. Rzym–Mińsk–Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 425, il. (*Acta Collegii Suprasliensis*; t. 18).

Treść: Gil Andrzej: Chrześcijaństwo kijowskie wobec idei jedności Kościołów. Prawosławie w Wielkim Księstwie Litewskim w drugiej połowie XV w. s. 9–19; Kirkienė Genutė: Sanktuarium supraskie jako ośrodek religijny Chodkiewiczów s. 21–42; Siemaszko Aleksander: Pierwsze stulecie historii klasztoru w Supraślu: daty, fakty, interpretacje s. 43–73; Dobrowolski R.: Konfesyjne zmiany klasztoru supraskiego na przełomie XVI/XVII w. – ludzie, kulisy, wydarzenia i ich następstwa s. 75–105; Pietnoczko Bohdan: Przepływ zakonników między archimandrią supraską a Zakonem św. Bazylego Wielkiego (XVII–XIX w.) s. 107–145; Maroszek Józef: Rezydencje i misje opactwa supraskiego w latach 1637–1839 s. 147–177; Sygowski Paweł: Barokowa jednowieżowa unicka cerkiew pw. św. Mikołaja w Tykocinie z 1777 r. – fundacji monasteru supraskiego s. 179–191; Lorens Beata: Działalność o. Metrofana Komarkiewicza w Supraślu i Warszawie w II połowie wieku XVIII s. 193–216; Wereda Dorota: Hierarchie metropolii kijowskiej wobec archimandrii w Supraślu w XVIII w. s. 217–232; Piđypczak-Majerowicz Maria: Druki bazylikańskiej oficyny w Supraślu w zbiorach Ossolineum s. 233–249; Dzierdziuk Andrzej: Bazylikańskie podręczniki teologii moralnej w Polsce XVIII w. s. 251–269; Zimnoch Katarzyna: Biblioteka supraska w świetle dziewiętnastowiecznych źródeł s. 271–286; Shved Viaczasłau: Działalność supraskiego Bractwa Zwiastowania NMP (1893–

1896) s. 287–297; Sychowicz Krzysztof: Powojenne losy terenu byłego klasztoru i ruin cerkwi Zwiastowania Najświętszej Marii Pannie w Supraślu s. 299–315; Tomalska Joanna: Hodegetria supraska: problem ikonografii i atrybucji s. 317–353; Kulesza Krzysztof: Próba rekonstrukcji wizualnej kaplicy pw. Zmartwychwstania Chrystusa w Supraślu s. 355–387; Zianiuk Raisa: Dokumenty Narodowego Archiwum Historycznego Białorusi w Grodnie dotyczące historii klasztoru supraskiego s. 389–409; Wróbel Marta: Archiwalia do badań nad dziejami klasztoru supraskiego w zbiorach Archiwum Archidiecezjalnego w Białymstoku s. 411–425.

4952. DZIEJE parafii i kościoła pod wezwaniem Ducha Świętego w Kadzidle. Praca zbior. pod red. Marii Przytockiej. Kadzidło 2012.

Rec.: Kijowski Jerzy, *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 27: 2013 s. 633–638.

4953. DZIEJE parafii i kościoła pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Ostrołęce. Ecclesia Ostrolecensis. Praca zbior. pod red. Marii Przytockiej. Ostrołęka 2013.

Rec.: Mironczuk Jan, *Studia Łomżyńskie*. T. 25: 2015 s. 295–299.

4954. DZIEJE parafii i kościoła pod wezwaniem Znalezienia Krzyża Świętego w Małym Płocku. Praca zbior. pod red. Marii Przytockiej. Mały Płock 2013 Spes 8° ss. 455, tabl. 43, il. (Ecclesia Villo Plocko; 6).

4955. ECCE domus mea. Księga pamiątkowa dedykowana księdzu profesorowi Adamowi Durakowi [1949–2005] w 10 rocznicę wejścia na liturgię niebiańską. Red. Dariusz Sztuk. Warszawa 2015 Tow. Nauk. Franciszka Salezego 8° ss. 259, nlb. 1, il.

Z treści: Skowroński Henryk: Nie pozwól mi umierać Panie w środku lata... Ks. profesor Adam Durak – kapłan i naukowiec s. 6–12; Błaszczak Radosław, Wąsowicz Jarosław: Bibliografia przedmiotowa i podmiotowa ks. prof. dr hab. Adama Duraka SDB s. 14–47; Sobeczko Helmut Jan: Dorobek naukowy ks. prof. dr hab. Adama Duraka SDB (1949–2005) s. 48–58; Wąsowicz J.: Książdz profesor Adam Durak SDB (1949–2005). Animator życia liturgicznego w salezjańskiej Inspektorii pw. św. Wojciecha w Pile s. 60–73; Nowiński Janusz: „Gloriosae Virginis Imago” – najstarsze figury maryjne w polskich kościołach cysterskich s. 224–233; Mandziuk Józef: Msza święta w życiu wiernych na Śląsku w średniowieczu s. 234–245.

4956. ENGLER Wioleta: Historia i codzienność elbląskiego klasztoru karmelitanek bosych na tle dziejów zakonu. *Studia Elbląskie*. T. 9: 2008 s. 29–45, Zsfg.

Lata 1958–2006.

4957. FIGLEWICZ Kazimierz: Kronika katedry na Wawelu 1934–1982. Oprac. Jacek Urban, Ewelina Zych. Kraków 2014 Archiwum i Bibl. Krakowskiej Kapituły Katedralnej 8° ss. 655, nlb. 1, il. (Biblioteka Kapitulna na Wawelu; t. 5).

4958. FLORKOWSKA Marzena, Florkowski Marek: Codzienność kamedulska. Kraków 2015 MMF 8° ss. 61, nlb. 2, il.

4959. FRĄTCZAK Wojciech: Z dziejów parafii Drużbin. *Studia Włocławskie*. T. 17: 2015 s. 409–426, sum.

XIII–XIX w.

4960. FRONT Łukasz: Myśl religijna polskiego modernizmu i jej konteksty. (Karol Ludwik Koniński). Kraków 2014.

Rec.: Urbanowski Maciej: Nowa książka o Karolu Ludwiku Konińskim. *Arcana*. Nr 123: 2015 s. 162–165.

4961. FRYKOWSKI Janusz Adam: Parafia unicka pw. Przemienienia Pańskiego w Nabrożu do 1875 roku. *Roczn. Lubelski*. T. 41: 2015 s. 33–58, sum.

Od X w.

4962. FRYKOWSKI J. [A.]: Z dziejów dekanatu tomaszowskiego. Parafia unicka pw. św. Tomasza Apostoła w Majdanie Sopotkim w XVIII i XIX wieku. *Roczn. Białkopodlaski*. T. 23: 2015 s. 91–133, Zsfg., sum.

4963. FRYKOWSKI J. A.: Z dziejów parafii unickiej pw. Kuźmy i Damiana w Przeorsku do 1875 roku. *Nasza Przeszłość*. T. 124: 2015 s. 165–210, sum.

Od XVI w.

4964. GASIKOWSKI Stefan: 70 lat posługi Sióstr Urszulanek SJK w Zakopanem (1933–2003). Zakopane–Warszawa 2003. Jan Jacek Swianiewicz 8° ss. 435, nlb. 5, il.

4965. GASZYŃSKA-MAGIERA Małgorzata: Ojczyzna w homiliach i przemówieniach Jana Pawła II wygłoszonych podczas pielgrzymek do Polski w latach 1979–1987. *Politeja*. 2014 nr 3(29) s. 401–418.

4966. GATLIK Franciszek Konstanty, Gatlik Tomasz: Bogurodzica Myślenicka i Kalwaryjska. Pieśń tajemnicy cudownego obrazu. Myślenice 2015 Muzeum Region. „Dom Grecki”; nakł. własnym aut. 8° ss. 128, il.

Kult, XVII–XXI w.

4967. GAŚSIOROWSKA Patrycja: Konwent Klarysek krakowskich do końca XVIII wieku. Studium prozopograficzne. Kraków 2015 PAU 8° ss. 470, sum. + 1 dysk optyczny (CD-ROM). PAU. (Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego; og. zb. t. 113).

4968. GĘBKA Piotr: Dzieje parafii p.w. św. Marcina z Tours w Krzeszowicach (1820–2012). [Współpr.] Dorota Strojnowska. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 302, nlb. 3, tabl. 32, il.

4969. GŁOS z eremu. Ksiądz infułat Czesław Wala. Red. Alina Rynio. Szydłowiec 2013 Ikona 8° ss. 213, il.

Z treści: Przygoda Wiesław: Ksiądz infułat Czesław Wala [ur. 1936] jako kapłan i duszpasterz s. 15–56; Rynio A.: Wyjątkowy charyzmat wzoru osobowego s. 57–80; Sikora Aleksander: Wspomnienie o ks. Czesławie Wali z lat seminaryjnych s. 139–140; Śleźnik Anna: Nasz przyjaciel, ksiądz Wala... s. 141–142; Rynio A.: Kalendarium życia i działalności księdza Czesława Wali s. 143–148.

Rec.: Walewander Edward, *Kościół w Polsce*. [T.] 14: 2015 s. 299–301.

4970. GNAT-WIETESKA Zbigniew: Z dziejów powiatu garwolińskiego. Wierni Bogu i ojczyźnie. Praca duszpasterska, społeczna i patriotyczna księży powiatu garwolińskiego od XVI do XX wieku. Wyd. 2, rozsz. Garwolin 2015 Starostwo Pow. 8° ss. 256, tabl. 24, il.

Wyd. 1. pt. Z dziejów powiatu garwolińskiego. Wierni Bogu i ojczyźnie. (Praca duszpasterska, społeczna i patriotyczna księży powiatu garwolińskiego w XIX i XX wieku). Garwolin 2012.

4971. GÓRALSKI Wojciech: Organizacja sieci dekanalnej w diecezji płockiej. *Studia Płockie*. T. 42: 2014 s. 147–178, riass.

XI–XXI w.

4972. GÓRECKI Jan: Parafia św. Józefa w Rudzie Śląskiej. Studium historyczno-pastoralne. Katowice 2015 Druk. Archidiec. 8° ss. 583, nlb. 2, tabl. 100, il., Zsfg.

XIX–XXI w.

4973. GÓRECKI Wojciech: Kiedy się dawniej pościło, czyli o zapomnianych suchych dniach. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 361–365.

4974. GRABOWSKI Christopher: Religious life in Poland. History, diversity and modern issues. Jefferson, North Carolina 2014 McFarland & Company, Inc. Publishers 8° ss. 298.

Rec.: Galas Michał, *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 3 s. 426–427.

4975. GRAJKOWSKA Leokadia, Owsiany Stanisław: Ks. Andrzej Rygielski [ur. 1940]. Proboszcz Parafii pw. św. Wojciecha w Wągrowcu. Wągrowiec 2015 „M-Druk” Janusz Muszyński; Tow. Przyj. Ziemi Pałuckiej 8° ss. 79, il. (Zeszyty Biograficzne Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Pałuckiej w Wągrowcu).

4976. GRĘŻLIKOWSKI Janusz: Komunia wielkanocna w polskim ustawodawstwie synodalnym XIII–XVIII wieku. *Prawo Kanoniczne*. R. 57: 2014 [nr] 3 s. 127–163, sum.

4977. GRODZKI Witold: Próba lokalizacji kaplicy św. Piotra w Dobrzechowie w świetle źródeł historycznych. *Strzyżowski Roczn. Muzealny*. T. 1: 2015 s. 210–220, sum.

4978. GRUDZIŃSKI Kajetan Jan, Sitnik Aleksander Krzysztof: Bernardyni w służbie Ojczyzny 1453–1953. Kalwaria Zebrzydowska 2015 Calvarianum 8° ss. 336.

Rec.: Flaga Jerzy, *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 413–420; Prejs Roland, *Studia Franciszkańskie*. T. 25: 2015 s. 550–551.

4979. GRZEGOREK Grzegorz: Bonifratrzy i ich dzieło. Dzieje konwentu i szpitala w Katowicach-Bogucicach. Wyd. 2 zm. Katowice 2015 Prasa i Książka Grzegorz Grzegorek 8° ss. 167, il.

Wyd. 1. 2014.

4980. GRZYBOWSKI Michał Marian, Zygnier Leszek: Episkopat Płocki w latach 1075–2015. 940 lat istnienia diecezji. Płock 2015 Tow. Nauk. Płockie 8° ss. 462, nlb. 1, il.

4981. GUCA Witold: Struktura urzędów i beneficjów kapituły kolegiackiej w Kielcach do początku XVI wieku. *Między Wisłą a Pilicą*. T. 16: 2015 s. 11–22, sum.

Do 1532 r.

4982. HANAS Waldemar: Wielkopolska Caritas w latach 1907–1939. Poznań 2015 Caritas Archidiec. Poznańskiej 8° ss. 99, tabl. 12, il.

4983. HAPTAŚ Krzysztof: Kościół parafialny pw. św. Wojciecha Biskupa Męczennika w Gawłuszowicach. Gawłuszowice 2015 Parafia Rzymsko-Katol. pw. św. Wojciecha 16° ss. 46, nlb. 1, il.

4984. HENEL Alojzy: Pielgrzymowanie. Kraków 2015 Wydaw. Inst. Teol. Ks. Misjonarzy 16° ss. 94, il. Kult NMP i sanktuaria w Polsce.

4985. HENRICUM Tomaszik doctor honoris causa Universitatis Scientiarum Humanarum et Naturalium Siedlecensis. Siedlce, die XX mensis maii anno MMXV. Oprac. Elżbieta Królak, Maria Krasowska. Siedlce 2015 Wydaw. Uniw. Przyrodniczo-Humanist. 8° ss. 93, nlb. 5, il.

Z treści: Adveniat Regnum Tuum s. 10–29; Niektóre fakty z działalności duszpasterskiej księdza doktora Henryka Tomasika [ur. 1946] s. 49–60; Wspomnienie jest formą spotkania... – wdzięczni absolwenci Uniwersytetu... s. 61–96.

4986. [HILCHEN Henryk]: Kościół katolicki na ziemiach polskich. Wspomnienia i refleksje ks. dr. Henryka Hilchena z lat 1910–1945. T. 2: (1919–1945). Oprac. Zygmunt Szultka, Henryk Walczak. Szczecin 2014 Volumina.pl 8° ss. 268, il.

T. 1. 2014.

4987. HISTORIA kościoła św. Oswalda w Płonkowie. History of St. Oswald church in Płonkovo. T. 1. Tł. na jęz. ang. Ewa Józefowicz. Płonkovo 2015 Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Maksymiliana Marii Kolbego i św. Benedykta, Jana, Mateusza, Izaaka i Krystyna, Pierwszych Męczenników Polskich 8° ss. 190, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ang.

Treść: Historia parafii w Płonkowie s. 11–15; Kościół pod wezwaniem św. Oswalda w Płonkowie – Fundacja i kult s. 17–23; Archeologia – kościół i cmentarz s. 25–47; Monety s. 49–57; Płytki posadzkowe s. 59–67; Gwoździe i inne elementy konstrukcyjne s. 69–82; Wyroby szklane i ceramika s. 85–101; Ludność Płonkowa w świetle wyników badań antropologicznych s. 103–165; Zakończenie s. 167–170.

4988. HISTORIA, kultura i sztuka dominikanów na Śląsku 1226–2013. W trzechsetlecie beatyfikacji bł. Czesława. Pod red. Dariusza Galewskiego, Wojciecha Kucharskiego, Marka L. Wójcika. Wrocław 2015 Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe; Klasztor O.O. Dominikanów 8° ss. 349, nlb. 1, tabl. 12, il., sum.

Treść: Pobóg-Lenartowicz Anna: Początki śląskich klasztorów dominikańskich w świetle źródeł przechowywanych w archiwach czeskich i morawskich s. 11–23; Mrozowicz Wojciech: O zainteresowaniach historiograficznych dominikanów śląskich w średniowieczu s. 25–36; Spieź Jan Andrzej: Błogosławiony Czesław i „Globus Igneus” s. 37–68; Zapala Adam: Ars bene moriendi w kazaniach „Scio quid faciam” Jana Frankensteina OP (zm. 1446) s. 69–83; Kaczmarek Krzysztof: Jan Foyt – Advocati (ok. 1450–1520): jego życie i znaczenie dla wrocławskiej wspólnoty Braci Kaznodziejów s. 85–93; Harc Lucyna: Dominikanie wrocławscy w XVII- i XVIII-wiecznej historiografii śląskiej s. 95–106; Zouhar Jakub: The relationship between Silesian Convents and the Bohemian Dominican Province in the early modern period s. 107–115; Kucharski W.: Kult bł. Czesława po II wojnie światowej we Wrocławiu s. 117–138; Eysymontt Rafał: Klasztory dominikanów w układach przestrzennych miast s. 141–158; Szyma Marcin: Krużganki w klasztorach dominikańskiej prowincji Polonia do schyłku XVI wieku. Zarys problematyki badawczej s. 159–180; Walczak Marek: Świat obrazów braci predykanów. Przyczynek do badań nad ikonografią zakonną w polskiej prowincji dominikańskiej w okresie nowożytnym s. 181–203; Szeląg Adam: Ikonografia świątobliwej Eufemii (Ofki) na Śląsku w XVII i XVIII wieku s. 205–218; Mikołajek Zuzanna: Duchowy Ogród Różany. Reguły i barokowa sztuka bractw różańcowych na Śląsku s. 219–236; Kłoda Emilia: Obraz „Maria przekazuje różaniec św. Dominikowi”. Szkic do badań nad historią klasztoru dominikanów w Bolesławcu s. 237–248; Artysiewicz Magdalena: Johann Franz de Backer [ok. 1680–?] i wrocławscy dominikanie s. 249–261; Wojtyła Arkadiusz: Wyposażenie kościoła dominikanów w Głogowie w świetle inwentarza kasacyjnego s. 263–272; Galewski D.: Przemiany wnętrza dominikańskiego kościoła św. Wojciecha we Wrocławiu po II wojnie światowej s. 273–288; Głuchowski Tomasz: Instrumenty organowe w konwencie św. Wojciecha na przestrzeni dziejów – historia, stan obecny, perspektywy s. 289–305; Jeż Tomasz: Kontrafakture arii operowych w środowiskach muzycznych dominikańskiego Śląska s. 307–324; Podstawowa literatura przedmiotu s. 325–330.

4989. HISTORIA magistra vitae. Dolnośląskie dziedzictwo religii i kultury. Wykłady z lat 2013/2014 i 2014/2015. Pod red. Michała Pieli. Wrocław 2015 Wydaw. Tum Wrocławskiej Księg. Archidiec.; Papieski Wyd. Teol. 8° ss. 332, il. (Silesia Sacra; 3).

Treść: Pater Józef: Miasto powstaje z gruzów. Odbudowa obiektów sakralnych we Wrocławiu po 1945 r. s. 11–32; Kucharski Wojciech: Błogosławiony Czesław – patron Wrocławia s. 33–56; Strauchold Grzegorz: Tygiel narodów – Dolny Śląsk i tzw. Ziemie Odzyskane po II wojnie światowej s. 57–74; Sutowicz Anna: Henryk Pobożny i jego żona Anna Przemyślidówna na tle prądów religijnych swojej epoki. W poszukiwaniu źródeł małżeństwa doskonałego s. 75–104; Mutor Marek: Kardynał Bolesław Kominek [1903–1974] – nieznan ojciec Europy? s. 105–125; Mrozowicz Wojciech: Księża Henrykowska. „Cenniejsza niż złoto, niż złoto najczystsze” s. 126–140; Jerzak Norbert: Z dziejów wrocławskich premonstratensów s. 141–162; Klich Daria: Mauzoleum Piastów Śląskich s. 163–195; Heś Robert: Zakon joannitów na Śląsku w średniowieczu s. 199–222; Kołtan Sybilla: Kwestie narodowościowe w Zgromadzeniu Sióstr Maryi Niepokalanej w XX wieku s. 223–240; Suleja Włodzimierz: Drogi do niepodległości s. 241–248; Ujazdowski Kazimierz Michał: Mecenat w sferze kultury 2015: nowe wyzwania s. 249–255; Misiejuk Dariusz: Opactwo św. Wincentego na Ołbinie – zarys dziejów s. 256–277; Żurek Robert: Versöhnung nach Verfolgung und Vertreibung? Die deutschen und polnischen Katholiken nach dem Zweiten Weltkrieg s. 278–304; Galewski Dariusz: Kultura i sztuka Towarzystwa Jezusowego na Śląsku 1580–1776 s. 305–332.

4990. HISTORIA parafii św. Kazimierza w Pruszkowie. Zebrał i oprac. Eugeniusz Zamłyński. Pruszków 2015 Parafia św. Kazimierza 8° ss. 107, il. Parafialny Oddz. Akcji Katol. przy Parafii Świętego Kazimierza w Pruszkowie.

Treść: Kwasiborski Franciszek: Z dawnych dziejów parafii w Pruszkowie (cz. 1) s. 4–21; Kwasiborski F.: Z dziejów parafii w Pruszkowie (cz. 2) s. 22–49; Krótka historia Pruszkowa, z własnej obszernej pracy streścił Jan Szczepkowski s. 50–54; Z historii kościoła w Pruszkowie – notatka przekazana przez Tadeusza Jarosa s. 55; Kaleta Jerzy: Z historii naszego miasta. Parafia św. Kazimierza Królewicza s. 56–58; Kaleta J.: Moje wspomnienia członka chóru parafialnego kościoła p.w. św. Kazimierza w Pruszkowie s. 59–66; Sieciński Jakub: Notatki i artykuły z „Echa pruszkowskiego” 1923–1924 rok s. 67–71; Jaros T.: Pruszkowski wizerunek Madonny Polskiej Walczącej s. 72–74; Fakty, wydarzenia, ciekawostki w dokumentach i w fotografii s. 75–87; Montaż hełmów na wieżach kościoła s. 88–90; Ostatnia droga księdza infulata Jana Górnego [1912–2011] wieloletniego proboszcza i emeryta s. 91–92; Pożegnanie w imieniu parafian w czasie żałobnej Mszy Świętej pana Tadeusza Gąsiorowskiego... s. 92–94; Gąsiorowski T.: Moje wspomnienie o księdzu infulacie Janie Górnym s. 95–96; Obchody 100-lecia w parafii s. 97–98; Dziękczynna pielgrzymka na Jasną Górę s. 99–101; Ważne daty w historii parafii [1236–2013] s. 103–107.

4991. HOCHLEITNER Janusz: Dzieje kościoła i parafii św. Wojciecha w Elblągu. Elbląg 2009.

Rec.: Ewertowski Stefan: „Jesteśmy z tego Kościoła – z tej wspólnoty”. *Studia Elbląskie*. T. 10: 2009 s. 419–425.

4992. [HOŁOZUBIEC Tymoteusz Grzegorz]: Dom zakonny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa (Konwent Bonifratrów) w Piaskach Marysinie. Przyczynki do dziejów. Tekst... Piaski Marysin–Wrocław 2015 Bonifraterskie Centrum Zdrowia 8° ss. 48, il.

Szpital zakonny, XIX–XX w.

4993. IWICKI Zygmunt: Błogosławiona lub święta Dorota z Mątów (1347–1394). Jej życie i kult na Pomorzu (i w Prusach) – dawniej i dziś. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 7–21, Zsfg.

4994. JABŁOŃSKA-DEPTUŁA Ewa: Legenda polska. Kościół, religia, naród, 1764–1864. Warszawa 2015 Editions Spotkania 8° ss. 236, il.

4995. JABŁOŃSKI Zachariasz Szczepan: Duszpasterstwo pielgrzymkowe paulinów. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 449–482, Zsfg.

Lata 1945–2001.

4996. JACHYMCZAK Karol Antoni: Dzieje parafii i miejscowości Łaznów (do 2010 r.). Łaznów 2014 [b.w.] 8° ss. 254.

Rec.: Wochna Wojciech M., *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 251–252.

4997. JACKIEWICZ Korneliusz: Historia cudownego Krzyża Mogilskiego. Stróżowie i pielgrzymi w jego sanktuarium. Wyd. 5, uzup. Kraków 2015 Wydaw. Inst. Teol. Księża Misjonarzy 8° ss. 224, il.

Wyd. 1. 2012.

4998. [JAN Paweł II, papież i św.]: Jan Paweł II wobec obecności islamu i muzułmanów w krajach Unii Europejskiej. Wybór dokumentów. Wybór i wstęp Sylwia Górzna. Słupsk 2015 Wydaw. Nauk. Akad. Pomorskiej 8° ss. 409, nlb. 1.

4999. JANK Tomasz: Franciszkański kościół Świętej Trójcy w Gdańsku. W 500 lat od zakończenia budowy. Gdańsk 2014 Klasztor OO. Franciszkanów 4° ss. 162, nlb. 6, il.

XVI–XXI w.

Rec.: Szlufik Piotr, *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 447–449.

5000. JAROSZEWICZ-PIERESŁAWCEW Zoja: Cyrylometodyjskie dziedzictwo piśmiennicze na Warmii i Mazurach. *Acta Polono-Ruthenica*. [T.] 20: 2015 s. 33–42, rez., sum.

Informacje o istnieniu, stanie i zawartości zachowanych rękopisów i druków cyrylickich na Warmii i Mazurach, XIV–XIX w.

5001. [JASTRZĘBSKI Stefan]: Kościół Lubomelski. Wstęp i oprac. Maria Dębowska. Lublin 2015 Episteme 8° ss. 105, il.

Zawiera kronikę parafii lubomelskiej, której aut. jest S. Jastrzębski (1881–1961).

5002. JAŚKIEWICZ Aleksander: Reakcje Jasnej Góry na tzw. „tandetowe” malarstwo religijne. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 619–630, rias., Zsfg.

XVII–XIX w.

5003. JAŻDŻEWSKI Leszek: Dzieje Kościoła katolickiego na obecnym obszarze archidiecezji gdańskiej. T. 2: Nowożytność. Pelplin 2015 Bernardinum 8° ss. 377, nlb. 3, il.

Cz. 1. pt. Przeszołość obecnych obszarów archidiecezji gdańskiej. T. 1: Średniowiecze. Pelplin 2014.

5004. [JEDENASTE] XI Sympozjum naukowe: Fundacja „Radziejowiana”. 300-lecie fundacji pierwszego Seminarium Duchownego w Łowiczu. Łowicz, 13 VI 2015 r. *Studia Loviciensia*. Nr 17: 2015 s. 9–102.

Treść: Kazanecka-Zwierz Marzena: Od seminarium do muzeum. Dzieje budynku fundacji prymasów Michała Radziejowskiego i Stanisława Szembeka s. 9–13; Pietrzak Jerzy: Troska Prymasów Polski o szkolnictwo w czasach nowożytnych s. 15–26; Wasilewski Sławomir: De erectione Seminarii Archidiaeceseani Loviciensis s. 27–35; Wysocki Wiesław Jan: Łowicz prymasowski na przełomie XVII i XVIII wieku s. 37–49; Wysocki Piotr: Ćwierćwiecze pod prawosławnym krzyżem. Parafialna cerkiew św. Jana Chrzyciela w gmachu łowickiego seminarium s. 51–74; Majkut Stanisław: Fundacja „Radziejowiana” – mecenat artystyczny fundatorów – prezentacja s. 75–102.

5005. [JEZUICI]. *Studia Bobolanum*. [R. 15]: 2015 [nr] 1 s. 5–145, sum.

Treść: Danieluk Robert: Kasata Towarzystwa Jezusowego: jej przyczyny i historiografia s. 5–21; Inglot Marek: Jezuiści w Imperium Rosyjskim (1772–1820) i przywrócenie Towarzystwa Jezusowego (1814) s. 23–40; Bieś Andrzej Paweł: Reaktywacja. Jezuiści między ciągłością a zmianą po 1814 roku s. 41–62; Roszak Stanisław: Władcy, janseniści, filozofowie. Uwagi o przyczynach upadku jezuitów w XVIII wieku s. 63–73; Maliszewski Kazimierz: Rola jezuitów w kulturze staropolskiej s. 75–89; Dorosz Krzysztof: Apostolat intelektualny na przykładzie początków „Przeglądu Powszechnego” s. 91–102; Rozynkowski Waldemar: Obecność jezuitów w powojennej historii Torunia s. 103–114; Polak Wojciech, Galij-Skarbińska Sylwia: Wspieranie oporu społecznego przeciwko komunizmowi przez jezuitów w okresie stanu wojennego i w latach następnym – z perspektywy Torunia i Polski s. 115–135; Czarnecka Katarzyna: Duchowość ignacjańska nie tylko dla jezuitów s. 137–145.

5006. JĘDRUSZCZAK Natalia: Dewocjonalia z przykościelnego cmentarza w Wojsławicach. *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 323–347, sum., izłożenie.

XVII–XX w.

5007. JODKOWSKI Marek: Przedwojenne dzieje katolickiej parafii w Olsztynku. *Studia Elbląskie*. T. 13: 2012 s. 55–67, sum., Zsfg.

XIX–XX w.

5008. JODŁOWSKA Królowa. W czterdziestą rocznicę koronacji wizerunku Matki Bożej Pocieszenia w Jodłówce (1975–2015). Red. Bożena Majchrowicz, Waclaw Siwak. Jodłówka– Przemysł 2015 Wydaw. Archidiec. Przemyskiej 8° ss. 222, il.

Z treści: Bemben Szczepan: Z historii Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Jodłówce s. 19–73; Staniek Krzysztof: Historyczno-geograficzna panorama koronacji maryjnych wizerunków w Polsce w II połowie XX wieku s. 75–86; Kapłan Marcin: Ks. Franciszek Pelczar i jego wkład w koronację obrazu Matki Bożej Pocieszenia w Jodłówce s. 87–104; Bator Zofia:

Zwyczaj pobożny i praktyki liturgiczne związane ze czcią maryjnych wizerunków w historyczno-teologicznej perspektywie s. 105–131; Wojnarowski Marek: Ikonografia koron wizerunku Matki Bożej Pocieszenia w Jodłowie s. 133–142.

5009. JÓZEF CZYK Mieczysław: Totalitaryzm hitlerowski i stalinowski w walce z chrześcijaństwem, na przykładzie parafii św. Wojciecha w Elblągu. *Studia Elbląskie*. T. 10: 2009 s. 37–45, Zsfg.

5010. JÓŹWIAK Ewa: Osobno czy razem? Dążenia ekumeniczne wewnątrz polskiego ewangelicyzmu – perspektywa reformowana (po 1946 roku). *Roczn. Teol.* R. 57: 2015 z. 2 s. 245–266.

5011. JUBILEUSZ 90-lecia Kapituły Kolegiackiej Janowskiej. Sanktuarium Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Radzynie Podlaskim. Oprac. red. Roman Wiszniewski. Bydgoszcz 2015 Koronis; Kapituła Kolegiacka Janowska 8° ss. 47, nlb. 1, il.

5012. JUCHAS Franciszek: Kościół św. Stanisława Biskupa i Męczennika. [Współpr.] Zofia Obrochta, Maciej Miętus. Kraków 2015 Wydaw. Inst. Teol. Ks. Misjonarzy 8° ss. 143, nlb. 1, il.

Stare Bystre (woj. małopolskie), XIX–XXI w.

5013. JUROWIEC Rafał: Ewolucja opodatkowania dochodów osób duchownych. *Elpis*. T. 16: 2014 s. 215–220, sum.

XX–XXI w.

5014. KACPRZAK Radosław: Parafia Białobrzegi dawniej i dziś. Białobrzegi–Radom 2015 Wydaw. Nauk. Inst. Technologii Eksploatacji – Państw. Inst. Badawczy 8° ss. 309, il.

Parafia św. Trójcy.

5015. KALWARCZYK Grzegorz: Przewodnik po parafiach i kościołach archidiecezji warszawskiej. T. 1: Parafie pozawarszawskie. Warszawa 2014 Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam” 8° ss. 1029, nlb. 2, il.

XIX–XXI w.

Toż. T. 2: Parafie warszawskie. Warszawa 2015 ss. 858, nlb. 1, il. XIV–XXI w.

5016. KAŁUŻA Henryk: Czyścić gwiazdki... Nysa–Nowa Ruda 2015 Usługi Poligraf. Kokot vel Kokociński 8° ss. 74, nlb. 1, il. (Świadkowie Wiary; 5).

Ks. Alfred Waindok (ur. 1941).

5017. KAMIŃSKI Arkadiusz: Piesza pomorska pielgrzymka na Jasną Górę w latach 1979–1991. Pelplin 2013.

Rec.: Rozynekowski Waldemar, *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 291–293.

5018. KAPUSTA Wojciech, Wilk Szymon: 550 lat Bernardynów w Przeworsku. Przeworsk–Kalwaria Zebrzydowska 2015 Wydaw. OO. Bernardynów „Calvarianum” 4° ss. 255, nlb. 1, il.

5019. KARKOCHA Małgorzata: Duszpasterstwo i życie religijne parafii Rembieszycy w latach 1800–1945. Z dziejów społeczności lokalnej. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 2 s. 103–140, sum.

5020. KARKOCHA M.: Parafia Rembieszycy w latach 1800–1945. Wybrane zagadnienia. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 1 s. 123–180, sum.

5021. KAROL Wojtyła – Jan Paweł II wobec tradycji kultury polskiej. Pod red. Grażyny Halkiewicz-Sojak [i in.]. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 394, il.

Z treści: Okoń Jan: Filary polskiego Kościoła XX wieku: prymas August Hlond, Adam Stefan Sapieha, Stefan Wyszyński i Jan Paweł II s. 13–33; Burghardt Marta: Wpływ środowiska wadowickiego i krakowskiego na wrażliwość artystyczną Karola Wojtyły/Jana Pawła II s. 35–47; Dybciak Krzysztof: Pisarstwo Karola Wojtyły/Jana Pawła II jako synteza głównych wzorów polskiej tradycji kulturalnej s. 49–61; Ciechowicz Jan: Karol Wojtyła wobec Stanisława Wyspiańskiego s. 259–269.

5022. KARTUZI na ziemiach polskich. Les Chartreux sur la territoire de la Pologne. Pod red. Henryka Bulczaka. Słupsk–Herbitzheim–Kartuzy 2008 Nowator 4° ss. 128, nlb. 3, il.

Tekst równol. pol., fr.

5023. KAWCZYŃSKI Mirosław Adam: Do świętej przystępuję służby. Księga jubileuszowa z okazji dwudziestopięciolecia istnienia parafii pod wezwaniem Ducha Świętego w Poniatowej (1986–2011) oraz dziesięciolecia formacji Służby Liturgicznej pod opieką ks. Mirosława Kawczyńskiego (2001–2011). Warszawa 2015 Wydaw. Sióstr Loretanek 8° ss. 822, nlb. 1, sum., rés., res., Zsfg.

5024. KIEC Olgierd: Historia protestantyzmu w Poznaniu od XVI do XXI wieku. Poznań 2015 Fund. Kultury Popularnej 8° ss. 540, il.

5025. KLUB Inteligencji Katolickiej w Lublinie (1976–2008). Wstęp i oprac. Marian Szołucha. Lublin 2008. Klub Inteligencji Katolickiej; Akapit 8° ss. 96, il.

5026. KŁACZKOW Jarosław: The Polish Protestant emigration in Western Europe, America and Australia in the 19th and 20th centuries. Toruń 2014 Adam Marszałek 8° ss. 250.

5027. KOBUS Agnieszka: Organizacja parafialna Kościoła katolickiego w Gdańsku od średniowiecza do utworzenia administracji apostołskiej w Wolnym Mieście Gdańsku. *Nasza Przeszość*. T. 123: 2015 s. 71–92, sum.

5028. KOBUS A.: Organizacja parafialna Kościoła katolickiego w Gdańsku w latach 1922–2015. *Nasza Przeszość*. T. 124: 2015 s. 211–243, sum.

5029. [KOCZOT Joanna, Kowalczyk Sylwia]: „Nigdy więcej sami!”. Historia Wiary i Światła w Polsce 1978–2014. Oprac. ... Kraków 2015 Jak 8° ss. 87, nlb. 1, il.

5030. KOŁBUK Anna, Kołbuk Witold: Życie codzienne na probostwie unickim na ziemiach nadbużańskich w XVIII i XIX wieku. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 301, sum. KUL. Wydz. Nauk. Humanist.

5031. KONECZNY Feliks: Święci w dziejach narodu polskiego. Krzeszowice 2013 Dom Wydaw. „Ostoja” 8° ss. 409.

5032. KOPICZKO Andrzej: Dzieje kościoła i parafii św. Wojciecha w Mrągowie do 1945 r. Olsztyn 2015 Inst. Historii i Stosunków Międzynar. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 190, nlb. 1, il.

5033. KOPICZKO A.: Dzieje kościoła i parafii w Prudzie Wielkiej. Olsztyn 2014.

Rec.: Jodkowski Marek, *Resovia Sacra*. R. 22: 2015 s. 421–424; Krajniak Radosław, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 2 s. 191–193.

5034. KOPIEC Jan: Udział pogranicznego Śląska w kształtowaniu duchowości maryjnej paulinów od roku 1740 do I wojny światowej. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 337–354, Zsfg.

5035. KORNIEŁOWICZ Ewa: Ludność protestancka na terenie województwa lubelskiego w latach 1918–1945. Zamość 2013 Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa im. Szymona Szymonowica; Wydaw. Officina Simonidis 8° ss. 261, nlb. 1, il., Zsfg. Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa im. Szymona Szymonowica w Zamościu. (Monografie i Opracowania; nr 22).

5036. KOSMOWSKI Jan: Os Marianos nos anos 1787–1864. Trad. Mariano Kawka. Varsóvia–Roma 2015 Casa Editorial dos Marianos; Cúria General da Congregação dos Padres Marianos 8° ss. 263, nlb. 1. (Studia Marianorum; 2).

Tyt. oryg.: Marianie w latach 1787–1864. Warszawa–Lublin 2004.

5037. KOŚCIOŁY chrześcijańskie na Podolu. Materiały z konferencji naukowej Międzynarodowej Komisji Historii Porównawczej Kościołów (CIHEC) „Religious space of East-Central Europe open to the East and the West”, Lublin–Lwów, 6–10 września 2007. Pod red. nauk. Tadeusza M. Trajdosa. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 348, il. IH PAN, Pol. Tow. Heraldyczne.

Treść: Trajdos T. M.: Kościół katolicki na średniowiecznym Podolu s. 11–168; Spież Jan: Dominikanie na Podolu s. 169–189; Dziubiński Andrzej: Administracja turecka na Podolu w latach 1672–1699 wobec chrześcijan i Żydów s. 191–200; Miławicki Marek: Wspólnoty zakonne w Kamieńcu Podolskim w XVIII wieku s. 201–274; Skočilâs Igor: Organizacyjna struktura Unijnoi cerkvi na Podillî ta reformi l’vîvs’kogo êpiskopa Petra Bilâns’kogo (1772–1793 roki) s. 275–333.

5038. KOŚCIÓŁ katolicki w Europie Środkowo-Wschodniej w obliczu dwóch totalitaryzmów (1917–1990). T. 1. Pod red. Mariusza Krzysztofińskiego, Józefa Wołczańskiego. Rzeszów–Stalowa Wola–Lwów 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz.; Fund. Uniwersytecka; Wydaw. bł. Jakuba Strzemię Archidiec. Lwowskiej 8° ss. 297, tabl. 31, il. (Seria Wydawnicza IPN Oddział w Rzeszowie).

Treść: Skibiński Paweł: Kanonizacje i beatyfikacje osób związanych z Europą Środkową i Wschodnią przeprowadzone przez Jana Pawła II. Analiza s. 15–27; Kotański Janusz: Prymas Stefan Wyszyński. Realista i świadek wiary s. 29–44; Chajko Grzegorz: Duchowieństwo archidiecezji lwowskiej obrządku łacińskiego wobec komunizmu i hitleryzmu (do 1945 r.) s. 45–63; Komborska Marta: Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej (Starowiejskich) pod okupacją sowiecką i niemiecką (1939–1945) s. 65–78; Malicka Katarzyna: Ewakuacja kościołów i klasztorów lwowskich w 1945 r. s. 79–99; Szymański Józef: Przejawy oporu społecznego wiernych Kościoła rzymskokatolickiego wobec władz komunistycznych w obwodzie winnickim (USRR) w latach 1944–1965 s. 101–118; Wołczański J.: Represje sowieckie wobec księdza podpułkownika Zygmunta Truszkowskiego [1876–1949] we Lwowie po II wojnie światowej s. 119–133; Gogoła Zdzisław: Biskup Rafał Kiernicki OFMConv [1912–1995] w służbie Kościołów na Ukrainie s. 135–151; Dębowska Maria: Biskup Adolf Piotr Szelażek [1865–1950] wobec totalitaryzmów XX w. s. 153–169; Krzysztofiński M.: Deo et hominibus. Biskup Tadeusz Błaskiewicz (1916–1993) s. 171–185; Salomon Oleg: Ksiądz Henryk Mosing „Ojciec Paweł” (1910–1999) s. 187–199; Mirek Agata: Strażniczki wiary. Zgromadzenie Córek Maryi Niepokalanej na Wileńszczyźnie i Nowogródzczyźnie wobec dwóch totalitaryzmów (1939–1989) s. 201–226; Hlebowicz Adam: Rola i znaczenie wiernych świeckich w działalności Kościoła rzymskokatolickiego we Lwowie w latach 1945–1991 s. 227–235; Nabywaniec Stanisław: Hierarchia Kościoła greckokatolickiego na Ukrainie Sowieckiej s. 237–247; Gliwa Małgorzata: Z dziejów parafii greckokatolickiej w Komańczy (1945–1988) s. 249–263; Brożyniak Artur: Cerkiew prawosławna jako narzędzie „zwalczania” Cerkwi greckokatolickiej w Polsce południowo-wschodniej w latach 1958–1988 s. 265–278.

5039. KOŚCIÓŁ na łamach paryskiej Kultury w latach 1946–2000. Wybór, oprac. i posłowie Tomasz Dostatni. Paryż–Kraków 2015 Inst. Liter. Kultura; Inst. Książki. Dział Wydawnictw 8° ss. 426. (W Kręgu Paryskiej Kultury).

Z treści: Żyliński Wiesław: Tragedia Kościoła greckokatolickiego w Polsce s. 5–33; Miłosz Czesław: „Pax” odsłonięty s. 34–43; Vincenz Andrzej: Aktualność [Andrzeja] Szeptyckiego s. 44–48; Mieroszewski Juliusz: „Otwarty katolicyzm” contra „otwarty marksizm” s. 49–57; Miłosz Cz.: Śmierć Józefa Sadzika [1933–1980] s. 161–167; Klempski Tymoteusz: Stefan kardynał Wyszyński. Prymas s. 181–191; Lamentowicz Wojtek: Katolicyzm w kulturze politycznej Polski s. 234–247; Leitgeber Bolesław: Reformacja w Polsce, czyli burza bez grzmotów s. 276–289; Kołakowski Leszek: Jerzy Turowicz s. 303–304; Pospieszalski Antoni: Dwa pokłady polskiego chrześcijaństwa s. 326–333; Zagajewski Adam: Ksiądz Zenon Modzelewski s. 334–337; Hoser Henryk: Homilia na pogrzebie śp. Jerzego Giedroycia s. 338–340.

5040. KOŚCIÓŁ naszym domem czyli 40 lat diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, 35 lat parafii pw. św. Maksymiliana Kolbego w Słupsku. [Red. tekstu] Henryk Bulczak, Joanna Janusiak. Słupsk 2012 Parafia św. Maksymiliana Kolbego 4° ss. nlb. 4, 110, nlb. 2, il.

Treść: Diecezja koszalińsko-kołobrzeska s. 7–39; Parafia pw. św. Maksymiliana Kolbego s. 41–77; Wspólnoty parafialne s. 79–108.

5041. KOT Sylwester: Historia Kościelnej Służby Porządkowej „Totus Tuus” w parafii św. Józefa Robotnika w Wołominie. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 169–178.

Lata 1979–2014.

5042. KOWALSKI Krzysztof Maciej: *Vocor Augustinus*. Zabytki dawnej kultury religijnej w Piasecznie. 2. wyd., uzup. Grajewo 2015 Eko Dom 8° ss. 75, il.

Wyd. 1. Gniew 2012.

5043. KRAHEL Tadeusz: Diecezja wileńska. *Studia i szkice*. Red. Tadeusz Kasabuła, Adam Szot. Białystok 2014.

Rec.: Libera Paweł, *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 14: 2014 s. 93–95.

5044. KRAHEL T.: Z dziejów różanostockiego sanktuarium. Różanystok-Bydgoszcz 2015 Sanktuarium Maryjne; Koronis 8° ss. 48, il. Kościół Ofiarowania NMP.

5045. KRAJEWSKI Mirosław: Rypiński Kościół Farny. Chronografia kościoła pw. Świętej Trójcy w Rypinie (1355–2015) na jubileusz 660-lecia konsekracji świątyni. Rypin 2015 WEiW Verbum 8° ss. 212, il.

5046. KRUCKI Łukasz: Schematyzmy Kościołów katolickich obrządków wschodnich przechowywane w Archiwum Archidiecezjalnym w Gnieźnie. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 121–131, sum.

Wykaz.

5047. KRZANOWSKA Zofia: 55 lat kapłaństwa ks. prałata Mariana Rajchla [ur. 1937]. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 273–280.

5048. KRZYŻOSIAK Romuald: Parafia świętego Marcina biskupa Tours na tle historii Szkaradowa. Szkaradowo–Leszno 2014.

Rec.: Sierpowski Stanisław: Szkaradowo. Nie moja parafia, ale bliska mi wieś. *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 259–268.

5049. KUCHARSKI Bartłomiej Józef: Święty Józef patron Krakowa 1715–2015. Kraków 2015 Wydaw. Karmelitów Bosych 16° ss. 125, nlb. 3, il.

Kult.

5050. KULT Matki Bożej Bolesnej w kościele Sióstr Serafitek w Oświęcimiu. Oprac. Maksymiliana Gustyn. Kraków 2015 Wydaw. Inst. Teol. Ks. Misjonarzy 16° ss. 46, nlb. 2, il.

XIX–XXI w.

5051. KUZMOVÁ Stanislava: *Preaching saint Stanislaus*. Medieval sermons on Saint Stanislaus of Cracow, his image and cult. Warsaw 2013.

Rec.: Kołpak Piotr, *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 221–223.

5052. KWIECIŃSKA Magdalena: Emaus – tradycja krakowskiego pielgrzymowania. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 349–362, sum.

Od XIV w.

5053. KWOCZYŃSKI Władysław: Parafia Rzymskokatolicka w Bratkowicach w latach 1934–2014. Bratkowice–Mielec 2015 Parafia Rzymskokatolicka; Zakł. Poligraficzny Zdzisława Gajek 8° ss. 408, il.

5054. LEWANDOWSKA Dorota: Księga pamiątkowa rzymskokatolickiej parafii Bruckenthal (1908–1938) świadectwem minionej epoki. *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 249–274, sum.

Nieistniejąca wieś założona w 1786 r. przez kolonistów niemieckich w woj. lwowskim (obecnie Choronów).

5055. LITURGIA w klasztorach paulińskich w Polsce. Źródła i początki. Red. Remigiusz Pośpiech. Opole 2012.

Rec.: Adamko Rastislav, *Muzyka*. R. 60: 2015 nr 1 s. 129–132.

5056. LUTKOWSKI Tadeusz: Początek historii parafii św. Jadwigi Królowej w Ostrowcu Świętokrzyskim. Sandomierz 2013 Wydaw. Diec. i Drukarnia 8° ss. 135, il.

Lata 80.–90. XX w.

5057. ŁOJKO Jerzy, Witczak Henryk: Parafia św. Wojciecha w Koninie-Morzysławiu wczoraj i dziś. Konin 2014 Setidava Wydaw. MBP 8° ss. 403, il.

5058. ŁUKASZCZYK Mieczysław: 500-lecie Parafii św. Michała Archanioła w Ostrowsku. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 9–13.

5059. MAKULSKI Eugeniusz: Echo dawnych lat. Wspomnienia księdza kustosza. Licheń Stary–Wrocław–Kałków–Godów 2006 Zet; na zlec. Sanktuarium Kałków–Godów 8° ss. 127, nlb. 1, il.

Członek Zgromadzenia Księży Marianów (ur. 1928), proboszcz parafii w Licheniu, inicjator budowy w l. 1994–2004 bazyliki w Licheniu.

5060. MALIŃSKI Mieczysław: Polska ikona. Historia świętego obrazu w historii narodu polskiego. Wyd. 2. Częstochowa 2015 Edycja Świętego Pawła 8° ss. 297, nlb. 7, il.

Wyd. 1. 1994.

5061. MANDZIUK Józef: Historia Kościoła katolickiego na Śląsku. T. 4: Czasy najnowsze. Cz. 3: (1976–2004). Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 8° ss. 455, nlb. 1, tabl. 1, il.

Tyt. równol.: Geschichte der katholischen Kirche in Schlesien. T. 1. cz. 1. 2004.

5062. MANIKOWSKI Kacper: Kościół św. Barbary w Drogosławiu. Historia niemieckiej wspólnoty katolickiej do 1946 roku. Nowa Ruda 2015 Usługi Poligraficzne Bogdan Kokot vel Kokociński 8° ss. 143, il., Zsfg.

Obecnie część Nowej Rudy.

5063. MARCINOWSKA Maria: Ważniejsze wydarzenia z dziejów kościoła i parafii w Ptaszkowej. *Almanach Sądecki*. R. 24: 2015 nr 3/4 s. 29–42.

XIV–XXI w.

5064. MARCZEWSKI Jarosław R[oman]: Dzieje chełmskiej kapituły katedralnej obrządku łańcińskiego. Lublin 2013.

Rec.: Kozyński Robert, *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 443–445.

5065. MAROSZEK Józef: Losy „Ereму Wyspy Wigierskiej” po kasacie kamedułów (1800–1944). *Roczn. Augustowsko-Suwalski*. T. 14: 2014 s. 141–154, sum.

5066. MAROSZEK Piotr: Między Aleksandrowicami a Łuczanowicami. O krakowskim zborze protestanckim w wiekach XVI i XVII i jego reminiscencjach u katolików. *Małopolska*. [T.] 17: 2015 s. 97–108, sum.

Do XX w.

5067. MAROSZEK P.: Skarb ukryty w roli. Dzieje wspólnoty kościelnej w Ruszczy od XI wieku do roku 1989. Kraków 2012 Drukarnia Rafael 8° ss. 309, nlb. 2, il.

Rec.: Noga Zdzisław: Skarb ukryty w roli. *Małopolska*. [T.] 17: 2015 s. 335–337.

5068. MATWIEJUK Kazimierz: Papieże obrońcami prześladowanych Unitów. Siedlce 2015 Wydaw. Diec. Siedleckiej Unitas 8° ss. 178, nlb. 1.

Podlasie i Chełm (woj. lubelskie; okręg), XIX–XX w.

5069. MATWIEJUK K.: Pratulini i jego duchowe dziedzictwo. Siedlce 2015 Wydaw. Diec. Siedleckiej Unitas 8° ss. 271.

XVII–XXI w.

5070. MIGRAŁA Leszek: Klasztor i kościół Franciszkanów w Nowym Sączu – kalendarium wydarzeń. *Almanach Sądecki*. R. 24: 2015 nr 3/4 s. 21–28.

XIII–XVIII w.

5071. MIRONCZUK Jan: Ruch ewangeliczny na Białostocczyźnie w XX wieku. Warszawa 2015 Semper 8° ss. 362, il.

5072. MIRONOWICZ Antoni: Nieznane losy pierwszego ihumena supraskiego. *Białostockie Teki Hist.* T. 13: 2015 s. 33–75, sum.

Pafnucy Sieheń; działalność w l. 1495–1528.

5073. MIRONOWICZ A.: Prawosławie i unia w dziejach narodu białoruskiego. *Przeł. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 2 [dr.:] 2012 s. 275–309.

5074. MIRONOWICZ A.: Pustelnia o. archimandryty Gabriela w Odrynkach. Odrynki–Białystok 2015 Pustelnia św.św. Antoniego i Teodozego Pieczerskich; *Libra* 8° ss. 44, tabl. 12, il.

XV–XXI w.

5075. MUSIALIK Anna: Anni Sancti. Lata Święte w pamiętnikach, dziennikach i książeczkach jubileuszowych. Katowice 2013 Bibl. Śląska 8° ss. 320, tabl. 13, il. (*Folia Scientica Bibliothecae Silesianae*; vol. 15).

Rec.: Wichowa Maria: Lata Święte w kulturze dawnej Polski. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 2 s. 215–222.

5076. MYSZKA Łukasz: Dominikanie w Toruniu od XVI do XIX wieku. Katolicki zakon w protestanckim mieście. Kraków 2015 Esprit 8° ss. 563, nlb. 5, tabl. 16, il. (Studia i Źródła Dominikańskiego Instytutu Historycznego w Krakowie; t. 15).

5077. MYSZOR Jerzy: O pożytku studiowania historii. *Śląskie Studia Hist.-Teol.* [T.] 48: 2015 z. 1 s. 5–13, sum.

Kościół na Górnym Śląsku w XIX–XX w.

5078. NA WIEKszą chwałę Boga! Księga jubileuszowa z okazji 60 rocznicy święceń kapłańskich księdza prałata Stefana Gibały [ur. 1928]. Red. nac. Krystian Kucharczyk. Będzin–Sosnowiec 2014 Parafia Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny Sanktuarium Pol. Golgoty Wschodu; Wyd. Duszpasterstwa Ogólnego Kurii Diec. 8° ss. 457, nlb. 1, il.

Z treści: Życie i działalność duszpasterska s. 21–41; Rys historyczny parafii pw. Nawiedzenia NMP w Będzinie s. 43–53; Budowa kościoła i duszpasterstwo s. 55–77; Wspomnienie s. 79–84; Troska Biskupów Częstochowskich o nowe parafie w Zagłębiu Dąbrowskim w latach 1925–1992 s. 99–105; Starania o kościół na „Syberce” s. 325–330; Życie i działalność duszpasterska ks. Grzegorza Augustynika (1847–1929) s. 333–353.

5079. NABOŻNY Marcin: Kościół pw. Świętego Michała Archanioła w Nockowej. Krosno 2009 Ruthenus Rafał Barski 8° ss. 80, il.

5080. NALASKOWSKI Jan: Odrodzenie i ekspansja zakonu w XX wieku. *Studia Claromontana.* [T.] 27: 2009 s. 289–308, Zsfg.

Paulini.

5081. NOWIK Andrzej Marek, Grzegorz Danuta, Juśkiewicz Kamila: 500 lat parafii pw. Świętych Marcina i Mikołaja w Kuflewie 1515–2015. Kuflew 2015 Stow. Rozwoju Wsi Podciernie i Okolice 8° ss. 18, il.

5082. OD CHRYSTIANIZACJI do współczesności. Studia zebrane z okazji jubileuszu 750-lecia kościoła Świętego Ducha w Moryniu. Red. Paweł Migdalski. Chojna–Moryń 2013 Stow. Hist.-Kult. „Terra Incognita” 8° ss. 198. (Terra Incognita; t. 8).

Rec.: Kowalska Anna B., *Mater. Zachodniopomorskie.* Nowa Seria. T. 10 z. 1: Archeologia: 2013 [dr.:] 2014 s. 357.

5083. OD EUCHARYSTII do pracy. Dziedzictwo bł. Edmunda Bojanowskiego w teorii i praktyce. Red. Adam Zelga, Jarosław Piłat, Włodzimierz Wieczorek. Warszawa 2015 Wydaw. SGGH; Wydaw. Szkoły Wyższej Przymierza Rodzin; Parafia pw. bł. Edmunda Bojanowskiego; Centrum Dzieł Społ. Edmunda Bojanowskiego 8° ss. 308, il.

Z treści: Kampa Franciszek: Stanisław Staszic i bł. Edmund Bojanowski [1814–1871] – liderzy zmian s. 219–237; Mędrzecki Włodzimierz: Wśród pionierów akcji społecznej na wsi polskiej s. 239–244; Gałka Andrzej: Patriotyzm w życiu i nauczaniu bł. Edmunda Bojanowskiego – czego możemy uczyć się od niego dzisiaj? s. 245–259; Konieczny Andrzej: Współczesna działalność społeczna na wsi na przykładzie gminy Piaski, powiat Gostyń s. 261–266; Zelga A.: Bł. Edmunda Bojanowskiego promieniowanie na Ursynów i Wilanów s. 267–278; Polak Grzegorz, Syka Maciej: Kino „Mundek” w parafii bł. Edmunda Bojanowskiego s. 279–283.

5084. OKNIŃSKI Piotr: Krakowskie znaki pielgrzymie z przedstawieniem św. Stanisława. *Biul. Historii Sztuki.* R. 77: 2015 nr 2 s. 223–239, sum.

Z XIII w.

5085. OLSZOWSKI Wojciech: Duszpasterska działalność księdza kardynała Franciszka Macharskiego w archidiecezji krakowskiej w latach 1979–2005. Studium teologiczno-pastoralne. Kraków 2015 Wydaw. Św. Stanisława BM 8° ss. 339, sum. Uniw. Papieski Jana Pawła II w Krakowie. Wyd. Teol.

5086. [OSIEMSET] 800 lat duchowej tradycji. Jubileusz zakonu św. Klary (1211–2011). Materiały z naukowej sesji, Gniezno, 6 listopada 2011 roku. Red. Michał Baranowski. Gdańsk 2015 Kuria Prowincjonalna O.O. Franciszkanów 8° ss. 144, tabl. 8, il.

Z treści: Krzyżostaniak Hanna: Kult świętych i błogosławionych klarysek w średniowieczu s. 49–70; Joskowski Zbigniew: Warsztat naukowy franciszkańskich spowiedników i kaznodziejów gnieźnieńskich konwentu Zakonu św. Klary s. 71–85; Szlachciuk Maciej: Spadkobierczynie doświadczenia św. Klary we wspólnotach różnych tradycji Rodziny Klariańskiej s. 86–104.

5087. PACHUTA Leszek: Od rozmyślenia do homilii. Twórczość teologiczna księdza Ignacego Ziembickiego (1920–2011) w perspektywie homiletycznej. Sandomierz 2015 Wydaw. Diec. i Druk. 8° ss. 422, tabl. 35, il., sum.

5088. [PADUCH Anna, Kalbarczyk Michał, Mazek Roman]: Historie parafii obszaru Lokalnej Grupy Działania Forum Powiatu Garwolińskiego i okolic. Aut. oprac. ... Wyd. 2. Garwolin 2015 Lokalna Grupa Działania Forum Pow. Garwolińskiego 4° ss. 140, il.

Wyd. 1. 2013.

5089. PAŃSTWO – religia. Instytucje państwowe i obywatele wobec religii w Europie Środkowo-Wschodniej w XX wieku. T. 1. Pod red. Jarosława Durki. Kalisz 2015 Kaliskie Tow. Przyj. Nauk 8° ss. 298, il., sum., streszcz.

Z treści: Mierzwa Janusz: „Między starostą a plebanem”. Relacje między państwem a związkami wyznaniowymi na szczeblu administracji ogólnej I instancji w okresie Drugiej Rzeczypospolitej – zarys problematyki s. 7–22; Smoliński Aleksander: Kult Najświętszej Maryi Panny Jazłowieckiej w 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich oraz 9 Pułku Ułanów Małopolskich Wojska Polskiego Drugiej Rzeczypospolitej s. 23–60; Razyhrayev Oleh: Życie religijne w łuckim więzieniu w latach 1919–1939 s. 61–74; Kramar Ůrij V.: Politika Pol'skogo gosudarstva po otnošeniu k Pravoslavnoj cerkvi na Volyni v 1921–1939 g. s. 75–106; Sula Dorota: Kościół katolicki na Ukrainie w latach 1921–1939 s. 107–128; Wróblewska Urszula: Sytuacja prawna Karaimów w Drugiej Rzeczypospolitej Polskiej w świetle aktów ustawodawczych s. 129–148; Marcoń Witold: Szkic do portretu księdza Emanuela Grima [1883–1950] s. 149–173; Werra Zbigniew: Rząd sowiecki a sytuacja religijno-społeczna Polaków deportowanych do ZSRS s. 174–202; Handke Waldemar: Stosunek do religii i religijności w świetle zapisów z dokumentów personalnych funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa z województwa leszczyńskiego (1975–1990) s. 203–223; Wąsowicz Jarosław: Religijność „Solidarności” w latach 1980–1981 s. 224–254; Durka J.: Sprawy wyznaniowe województwa częstochowskiego na podstawie sprawozdań Wydziału do Spraw Wyznań Urzędu Wojewódzkiego w Częstochowie i Urzędu do Spraw Wyznań w Warszawie z lat 1982–1984 s. 255–278.

5090. PARAFIA Trójcy Przenajświętszej. Oprac. Wiesława Dejas; pod przewodnictwem Stanisława Resia. Katowice–Kostuchna 2015 Druk. Archidiec.; na zlec. Rzymskokatolickiej Parafii Trójcy Przenajświętszej 8° ss. 286, il.

Z treści: Kościół – zarys historii parafii s. 17; Tymczasowy kościół z 1946 roku s. 18–19; Proboszczowie Parafii Trójcy Przenajświętszej s. 20–21; Budowa kościoła ku czci Trójcy Przenajświętszej s. 25–39; Kult świętych i błogosławionych – relikwie w Parafii s. 40–42; Nowe inwestycje s. 44–68; Obiekty towarzyszące s. 69–83; Błogosławiony o. Stanisław Kubista SVD [1898–1940] z Kostuchny s. 84–114; Miejsca kultu bł. Stanisława Kubisty s. 115–119; Powstanie skweru i obelisku im. bł. o. Stanisława Kubisty s. 120–121; Pomnik Powstańców Śląskich mieszkańców Kostuchny s. 123–131; Ocalić od zapomnienia – kapliczki, przydrożne krzyże, figury s. 132–141.

5091. PARAFIA w Turośni Kościelnej 1515–2015. Ku chwale Trójcy Przenajświętszej. Red. Adam Szot, Marta Wróbel. Turośń Kościelna–Białystok 2015 Wydaw. św. Jerzego 8° ss. 454, tabl. 32, il. (Białostockie Studia Historyczno-Kościelne; 14).

Treść: Jaszczół Tomasz: Raczkowie herbu Gozdawa. Fundatorzy pierwszego kościoła w Turośni Kościelnej s. 15–52; Wróbel Wiesław: Opieka patronacka rodu Zaleskich h. Chomąto nad kościołem parafialnym w Turośni w XVIII w. s. 53–70; Dolistowska Małgorzata: Między późnym barokiem a historyzmem wieku XIX. Architektura i wystrój wnętrza kościoła parafialnego pw. Trójcy Świętej w Turośni Kościelnej s. 71–110; Maroszek Józef, Wilczewski Waldemar F.: Epitafium Przeclawa Monwida Irzykowicza odkryte w Turośni Kościelnej s. 111–116; Prawdziwy Włodzimierz: Zwyczaje, obrzędy i wierzenia okresu Bożego Narodzenia w parafii Turośń Kościelna s. 117–146; Wróbel W.: Bractwo Trójcy Świętej przy kościele parafialnym w Turośni Kościelnej i jego księga bracka z lat 1749–1865 s. 147–172; Ryzewski Grzegorz: Kronika kościoła

parafialnego w Turośni Kościelnej z połowy XIX wieku s. 173–180; Krasowska Monika: Społeczność parafii Turośń Kościelna w połowie XIX wieku na podstawie ksiąg zgonów s. 181–219; Wróbel M.: Spis parafian turośniańskich z 1909 r. s. 221–293; Michalczyk Zbigniew: „Trójca Święta”. Obraz warsztatu Szymona Czechowicza w kościele w Turośni Kościelnej s. 295–320; Szot A.: Parafia Turośń Kościelna w dwudziestolecu międzywojennym i jej duszpasterze s. 321–353; Niziołek Paweł: Zbrodnie niemieckie na terenie gminy i parafii Turośń Kościelna w latach 1941–1944 s. 355–382; Kasabuła Tadeusz: Proboszczowie parafii Turośń Kościelna w latach 1969–2015 s. 383–397; Rygorczuk Maria Magdalena, Rygorczuk Julia: Lżej było nam w duszy, kiedy myślałyśmy o tym, że mamy gdzie i do kogo wracać – turośniański epizod z Kazachstanu s. 399–403; Wróbel M.: Źródła do dziejów kościoła i parafii pw. Trójcy Świętej w Turośni Kościelnej w zbiorach Archiwum Archidiecezjalnego w Białymstoku s. 405–436; Wykaz kapłanów pracujących w parafii w Turośni Kościelnej s. 437–438.

5092. PARAFIE w średniowiecznych Prusach w czasach zakonu niemieckiego od XIII do XVI w. Pod red. Radosława Biskupa i Andrzeja Radziwińskiego. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 370, il. (*Ecclesia Clerusque Temporibus Medii Aevi*; vol. 4).

Treść: Białuński Grzegorz: Zarys dziejów parafii na terytorium „Wielkiej Puszczy” do 1525 r. s. 11–25; Biskup R.: Tzw. formularz z Uppsali jako źródło do dziejów parafii w państwie zakonu niemieckiego w Prusach (XIV–XVI w.) s. 27–49; Glauert Mario: Kościoły, klasztory i szpitale między Kwidzynem a Suszem w czasach średniowiecza (do 1525 r.). Przyczynek do topografii sakralnej i prozopografii niższego duchowieństwa w państwie zakonu krzyżackiego w Prusach s. 51–107; Grabowska-Lysenko Alicja: Parafie wiejskie z obszaru Prus okiem historyka sztuki – problemy i dezyderaty badawcze na przykładzie kościoła pw. św. Jakuba w Niedźwiedzicy s. 109–126; Józwiak Sławomir: Kościół parafialny w Pluskowęsach w ziemi chełmińskiej w świetle średniowiecznych źródeł pisanych s. 127–140; Krajniak Radosław: Średniowieczni plebani kościoła parafialnego pod wezwaniem św. Mikołaja w Chełmży s. 141–154; Lipniewska Kamila: „Pamiętaj, toć Tobie wiele, by czcił święta niedzielę”. Obowiązek mszalny w średniowiecznych Prusach w świetle ustawodawstwa synodalnego s. 155–171; Jakubek-Raczkowska Monika: Obrazy w przestrzeni liturgicznej miejskich kościołów parafialnych w średniowiecznych Prusach. Przegląd funkcji s. 173–204; Rozyrkowski Waldemar: Badania nad siecią parafialną w diecezji chełmskiej w średniowieczu – charakterystyka bazy źródłowej oraz metod badawczych s. 205–218; Stachowiak Remigiusz: Duchowni pruscy w Kurii Rzymskiej w XV i na początku XVI w. – zabiegi o beneficja i kariery s. 219–235; Sumowski Marcin: Rachunki witrażowe kościoła św. Jakuba w Toruniu z 1468 r. s. 237–271; Szczepański Seweryn: Traktat dzierzgoński (1249 r.) a początki organizacji parafialnej w Pomezaniu s. 273–295; Zygner Leszek: Białuty – dzieje parafii na pograniczu mazowiecko-pruskim s. 297–313.

5093. PASTUSZEWSKI Stefan: Staroobrzędowcy na ziemiach białoruskich. *Roczn. Białskopodlaski*. T. 23: 2015 s. 159–207, Zsfg., sum.

XVII–XXI w.

5094. PAWLIK Radosław: Prałatury kapituły kolegiackiej NMP w Szczecinie w drugiej połowie XV i pierwszej połowie XVI wieku (uzupełnienia). *Szczeciński Informator Archiw.* Nr 24: 2015 s. 38–67.

5095. PIĄTKOWSKI Zdzisław: W kręgu wsi królewskiej Chlina. T. 6: O doli i niedoli chłopa z wnikliwszym opisaniem sprawy wybraniectwa. Red. Teresa Hantke. Żarnowiec 2015 Urząd Gm. Żarnowiec; Gm. Bibl. Publ. 8° ss. 299, tabl. 22, il.

T. 1. 2010.

5096. PIENIO Zdzisław: Kaplica w Godzieszowej. Historia budowy i poświęcenia domu katechetycznego i kaplicy mszalnej pw. Świętej Trójcy. Mościsko–Nowa Ruda 2015 Bogdan Kokot vel Kokociński 8° ss. 51, nlb. 1, tabl. 12, il.

Dzieje parafii w Godzieszowej i wykaz zmarłych parafian, l. 1945–2015.

5097. PIETKIEWICZ Rajmund: Biblia Polonorum. Historia Biblii w języku polskim. T. 5: Biblia Tysiąclecia (1965–2015). Poznań 2015 Pallotinum 8° ss. 492, tabl. 48, il., sum. Papieski Wyd. Teol. we Wrocławiu.

5098. [PIOTR Skarga]. *Studia Bobolanum*. [R. 13]: 2013 [nr] 2 s. 5–222, sum.

Treść: Inglot Marek: Szkolnictwo w misji Towarzystwa Jezusowego s. 5–24; Danieluk Robert: Jezuickie inspiracje działań

Piotra Skargi s. 25–40; Perszon Jan: Księża Piotra Skargi obraz Kościoła s. 41–59; Lolo Radosław: Piotra Skargi wizja państwa wyznaniowego s. 61–70; Nagielski Mirosław: Poglądy Piotra Skargi nt. bezpieczeństwa Rzeczypospolitej na przełomie XVI/XVIII w. s. 71–87; Maliszewski Kazimierz: Książ Piotr Skarga (1536–1612) – propagator kulturowej i duchowej przemiany szlachty polskiej i stworzonego przez nią ustroju państwowego s. 89–100; Polak Wojciech: Krytyka polskich wad narodowych, a także elementów życia społecznego i politycznego w kazaniach ks. Piotra Skargi, jako źródło do refleksji nad dzisiejszą kondycją państwa i narodu polskiego s. 101–113; Kamler Anna: Instytucje charytatywne ks. Piotra Skargi s. 115–123; Kotlewski Tadeusz: Jezuicki apostołat społeczny. Od Piotra Skargi SJ do 35. Kongregacji Generalnej s. 125–136; Porada Rajmund: Dialog katolicko-protestancki: od Piotra Skargi do „Vaticanum II” s. 137–157; Kubacki Zbigniew: Wolność religijna i stosunek do innych religii. Od Piotra Skargi do „Vaticanum II” i 35. Kongregacji Generalnej Towarzystwa Jezusowego s. 159–176; Liedke Marzena: Stosunek Piotra Skargi do niekatolików w badaniach historyków polskich s. 177–202; Danieluk R.: Nieopublikowane dokumenty Piotra Skargi w archiwach rzymskich. [W aneksie 4 listy pisane od 20 VI 1580 do IX/X 1583 r.] s. 203–224.

5099. PIÓREK Marian: Śladami cudownych miejsc na Kolbuszowszczyźnie. Współpr. aut. Stanisław Gawlik. Kolbuszowa 2015 Gm. Dzikowiec 8° ss. 112, il.

Objawienia maryjne.

5100. PLIS Henryk: Święta Warmia. Rudzience 2015 Tow. Ziemi Rudzienieckiej 8° ss. 109, il. XIII–XX w.

5101. POBOŻNOŚĆ ludowa wyrazem religijności na Śląsku. Red. Stanisław Rabiej. Opole 2009 Redakcja Wydawnictw Wydz. Teol. Uniw. Opolskiego 8° ss. 174, nlb. 2, rés., Zsfg., streszcz. (Ekumenizm i Integracja; nr 23).

Z treści: Wons Norbert P.: Zwyczaje wielkanocne skarbem pobożności ludowej Śląska Opolskiego s. 33–44; Malinowski Zbigniew: Zwyczaje i obrzędy adwentowe w parafii Narodzenia NMP w Rogach s. 71–82; Kulas Angelika: Świętowanie Bożego Narodzenia w parafii ewangelicko-augsburskiej w Opolu s. 83–96; Baksik Estera: Wielkoczwartkowy obrzęd „fakli” w Stanicy (gmina Pilchowice) s. 97–107; Świernicka Róża: Dni Krzyżowe, procesja św. Urbana i św. Marka (parafia pw. św. Józefa Robotnika, Węgry-Osowiec) s. 109–112; Cymbalista Tomasz: Bractwo Szkaplerzne przy parafii św. Apostołów Piotra i Pawła w Opolu s. 113–118; Grzeszkowiak Tomasz: Pielgrzymki do Sanktuarium Maryjnego „na Pólku” pod Bralinem i towarzyszące praktyki religijne s. 119–134; Wybrane przykłady pobożności ludowej na Śląsku Opolskim s. 147–170.

5102. PRAŚKIEWICZ Szczepan [Tadeusz]: Kult św. Józefa w Zakonie i Klasztorze Karmelitańskim w Wadowicach. *Wadoviana*. Nr 18: 2015 s. 70–84, sum.

5103. PRZETRWAŁY 200 lat. Myśl i dzieło bł. Edmunda Bojanowskiego w perspektywie XXI wieku. Red. nauk. Alicja Katarzyna Siemak-Tylińska. Warszawa 2014.

Rec.: Stasiewicz Przemysław, *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 300–303.

5104. PRZYBYLSKA Lucyna, Sołjan Izabela: ‘John-Paul-the-Second-isation’ of cultural landscape in Poland. *Geographia Polonica*. Vol. 88: 2015 issue 4 s. 669–686.

Kościół pw. Jana Pawła II oraz szkoły, pomniki, ulice itd.

5105. PRZYBYŁ-SADOWSKA Elżbieta: Mistyka zwyczajności. Idee religijne w twórczości s. Teresy Landy (1894–1972). *Przeegl. Religioznawczy*. [R. 57]: 2013 [nr] 1 s. 79–91, sum.

5106. PRZYBYŁ-SADOWSKA E.: Triuno. Instytucje we wspólnocie Lasek 1911–1961. Kraków 2015 Libron – Filip Lohner 8° ss. 276, nlb. 1, il., sum.

5107. PRZYWRÓCIĆ pamięć... Kościół p.w. św. Marka Ewangelisty w Żywcu i znajdujący się przy nim cmentarz. Praca zbiorowa. Pod red. Doroty Firlej i Przemysława Dyrłagi. Żywiec 2011. Tow. Nauk. Żywieckie 8° ss. 160, il. (Rocznik Towarzystwa Naukowego Żywieckiego; t. 1).

Treść: Dyrłaga P.: Kościół p.w. św. Marka Ewangelisty w Żywcu i znajdujący się przy nim cmentarz (zarys dziejów)

s. 7–36; Firlej D.: Skrzydła tryptyku i predella przechowywane w Muzeum Narodowym w Krakowie s. 37–39; Dyrłaga P.: Kaplica nagrobna ks. Tomasza Czapeli z 1907 r. s. 41–44; Dyrłaga P.: Figura św. Józefa z dzieciątkiem z 1797 r. s. 45–48; Kalfas Tadeusz: Przebieg prac konserwatorskich nad figurą św. Józefa z dzieciątkiem s. 49–51; Dyrłaga P.: Fragment figury przydrożnej z 1842 r. s. 53–54; Dyrłaga P.: Inwentarz grobów znajdujących się na cmentarzu (październik 2011 r.) s. 55–74; Dyrłaga P.: Epitafia wewnątrz kościoła s. 75–81; Mirocha Wojciech, Mołdysz Rafał: Słów kilka o Wiktorze Idzińskim [1864–1927] s. 83–86; Jaworska Katarzyna: Żywiecki ród Miodońskich s. 87–92; Firlej D.: Władysław Nowotarski [1866–1957] – wielki społecznik i patriota s. 93–98; Galeria s. 99–160.

Uzup.: Dyrłaga P., Firlej D.: Przywrócić pamięć... Kościół p.w. św. Marka Ewangelisty w Żywcu i znajdujący się przy nim cmentarz. Suplement. Żywiec 2015 ss. 40, il.

Treść: Dyrłaga P.: Uzupełnienia do publikacji z 2011 r. s. 5–17; Dyrłaga P.: Restauracja grobowca rodziny Nowotarskich s. 18–20; Firlej D.: Antoni Kasztelnik [1863–1944] – twórca kina „Edison” w Żywcu s. 21–39; Errata do publikacji z 2011 r. s. 40.

5108. PUDŁO Władysław: Monografia parafii i gminy Wietrzychowice. Kraków 2013 Imagine Design Group 8° ss. 631, il.

5109. RADUJĄC się zawsze w Panu. Księga pamiątkowa dedykowana ks. prof. dr. hab. Janowi Flisowi i jego Koleżankom i Kolegom Jubilatom z okazji 70-lecia urodzin i odpustu św. Jana Vianneya – patrona parafii w Polichnie. Red. Tomasz Zaklukiewicz. Lublin 2015 Polihymnia 8° ss. 295, il.

Z treści: Zaklukiewicz T.: Jan Flis [ur. 1945] – w drodze do upragnionego kapłaństwa s. 37–54; Zaklukiewicz T.: Od sakramentu kapłaństwa do habilitacji z nauk biblijnych s. 55–82; Zaklukiewicz T.: Po Wielkim Jubileuszu do dnia dzisiejszego (2000–2015) s. 83–99; Lemański Janusz: Działalność naukowo-badawcza ks. prof. Jana Flisa s. 103–131; Goniszewski Piotr: Działalność dydaktyczna i praktyczno-duszpasterska Jubilata s. 132–146; Goniszewski P.: Kształcenie kadry naukowej przez ks. prof. Jana Flisa s. 147–151; Korzec Cezary: Bibliografia publikacji ks. J. Flisa – w układzie chronologicznym s. 152–165; Życie i działalność Jubilata w fotografii s. 167–231; Apendyks mniej znanych publikacji Jubilata s. 233–280.

5110. RAJMAN Jerzy: Kościoły bożogrobców w Małopolsce. Z badań nad patrociniami i relikwiami (XII–XVI w.). *Folia Hist. Cracoviensia*. Vol. 21: 2015 s. 45–77, sum.

5111. ROMANIK Henryk: „Mane nobiscum Domine”. Tradycja pielgrzymek do Świętej Hostii w pomorskich Osiekach. *Roczn. Skrzatuski*. T. 3: 2015 s. 131–146, sum.

Od XIV w.

5112. ROWELL Stephen Christopher: Whatever kind of pagan the bearer might be, the letter is valid. A sketch of Catholic-Orthodox relations in the Late-Mediaeval Grand Duchy of Lithuania. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 18: 2013 [dr.:] 2014 s. 47–65, santr.

XV–XVI w.

5113. ROZMUS Dariusz: Przestrzenne zastosowanie obyczajowego prawa religijnego na przykładzie cmentarza żydowskiego. *Roczniki Admin. i Prawa*. R. 15: 2015 z. 1 s. 99–111, sum.

Na przestrzeni wieków.

5114. ROZPĘDOWSKI Piotr: Jedna społeczność wpisana w historię trzech krajów. Działalność braci czeskich na ziemi strzelińskiej od 1749 r. do chwili obecnej. Wrocław 2015 Tum Wydaw. Wrocławskiej Księg. Archidiec. 8° ss. 143, tabl. 32, il., sum., res., Zsfg. (Silesia Sacra; 2).

5115. ROZYNKOWSKI Waldemar: Matka Boża Częstochowska jako patronka kościołów parafialnych w Polsce – wpływ paulinów na rozwój kultu maryjnego w Polsce. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 631–646, rias.

Lata 1772–2005.

5116. RÓŻAŃSKI Jarosław: Działalność polskich misjonarzy oblatów Maryi Niepokalanej w Kamerunie (1970–2010). Warszawa 2015 Wydaw. UKSW 8° ss. 292, il., sum. Inst. Dialogu i Religii. Wydz. Teol. UKSW. (Studia i Materiały Misjologiczne; 35).

Od 1945 r.

5117. RULKA Kazimierz: Kościół św. Witalisa we Włocławku. *Studia Włocławskie*. T. 17: 2015 s. 513–530, sum.

Z 1330 r.; XIV–XX w.

5118. SALAMON Grzegorz: Ostra Brama w Szczawnicy. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 249–254.

Kościół zdrojowy w Szczawnicy wybudowany w 1892 r., ozdobiony w 1928 r. malowidłami Karola Polityńskiego.

5119. SASS Marek: Święta Rozalia z Gostycyna [ok. 1129 – ok. 1160]. Religijne i społeczne znaczenie kultu. Bydgoszcz–Gostycyn 2015 Magraf; Stow. Społ.-Kult. „Burchat” 8° ss. 61, nlb. 3, il. + Święta Rozalio módl się za nami 16° ss. 14, nlb. 1.

5120. SCHMIDT Christoph: Pilger, Popen und Propheten. Eine Religionsgeschichte Osteuropas. Paderborn 2014 Schöningh 8° ss. 293.

Rec.: Korzo Margarita A., *Acta Poloniae Historica*. [T.] 111: 2015 s. 181–188.

5121. SIKORSKA Joanna: Relikwiarze puszkowe w Polsce. Warszawa 2010 DiG 8° ss. 374, tabl. 42, il.

Rec.: Starnawska Maria, *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 13: 2014 s. 269–272.

5122. SIKOWAR Sławomir, Krupski Piotr: Parafia ewangelicko-augsburska Świętej Trójcy na Łasztowni w Szczecinie. *Kronika Szczecina*. Nr 33: 2014/2015 [dr.:] 2015 s. 109–121.

Od 1946 r.

5123. SIWAK Waclaw: Współczesne koronacje papieskie wizerunków maryjnych w granicach archidiecezji przemyskiej (1993–2013). *Premislia Christiana*. T. 16: 2014/2015 [dr.:] 2015 s. 284–296.

Zawiera też dzieje wizerunków.

5124. SKOBLIK Sławomir: Czy podróże ks. Henryka Jankowskiego były realizacją jego charyzmatu. *Studia Elbląskie*. T. 16: 2015 s. 65–81, sum., Zsfg.

Lata 1970–2010.

5125. SOŁTAN Andrzej: Ewangelicy w prawobrzeżnej Warszawie (druga połowa XVIII–XIX w.). *Kronika Warszawy*. 2014 [dr.:] 2015 nr 1 s. 61–70, sum.

5126. SOSNA Grzegorz, Troc-Sosna Antonina: Hierarchia i kler kościoła prawosławnego w granicach II Rzeczypospolitej i Polski powojennej w XIX–XXI wieku. Ryboły 2012 [b.w.] 8° ss. 1007, nlb. 1, il.

Rec.: Wysocki Roman, *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 463–468.

5127. STANISŁAWSKI Zbigniew: Archeologiczne znaleziska średniowiecznych plaket pielgrzymich na Pomorzu Zachodnim. *Roczn. Skrzatuski*. T. 2: 2014 s. 97–111.

5128. STAUROTEKA lednicka. Materiały, studia i analizy. Red. nauk. Andrzej M. Wyrwa. Wyd. 2, popr. Lednica 2015 Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy 8° ss. 97, nlb. 1, il., sum. Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. (Biblioteka Studiów Lednickich; Ser. C: Dissertationes ad fontes spectantes; t. 2).

Treść: Wyrwa A. M.: Wstęp s. 7–10; Górecki Janusz: U źródeł chrześcijaństwa w Polsce – relikwiarz drzewa Krzyża Świętego z Ostrowa Lednickiego s. 13–47; Więcek Bogusław, Olbrycht Robert, Wyrwa A. M.: Zastosowanie termowizji dynamicznej do badań zabytków. Analiza stauroteki z Ostrowa Lednickiego s. 51–61; Hensel Zdzisław: Omówienie wyników badań składu chemicznego relikwiarza z Ostrowa Lednickiego s. 63–65; Sikorski Andrzej: Tkanina z relikwiarza na Ostrowie Lednickim, stan. 1 s. 67–75; Bibliografia s. 77–83.

Wyd. 1. 2009.

5129. STEFANIAK Piotr: Dzieje siostr mariawitek w Częstochowie (1774–1864). *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 103–124, sum.

5130. [STO] 100 lat parafii św. Mikołaja w Gdyni-Chyloni. Pod red. Adama Bastiana i Jacka Sochy. Pelplin 2015 Bernardinum 8° ss. 340, il. + dysk optyczny (DVD).

5131. STOPKA Artur: Stulecie parafii św. Antoniego w Siemianowicach Śląskich 1915–2015. Siemianowice Śląskie–Katowice 2015 Parafia Rzymskokatolicka św. Antoniego; Druk. Archidiec. 8° ss. 99, il.

5132. STYCZEŃ Tadeusz: Świadek prawdy. O świętym Janie Pawle II – uczeń. Red. t. Andrzej Szostek. Lublin 2015 Tow. Nauk. KUL; Wyd. Filozofii KUL. Ośr. Badań nad Myślą Jana Pawła II „Instytut Jana Pawła II KUL” 8° ss. 334, nlb. 2, il. (Dzieła Zebrane; 6).

5133. SULIMA Dariusz: Historia parafii prawosławnej św. Mikołaja w Nowym Dworze. Białystok–Nowy Dwór 2015 Dariusz Sulima; Bractwo Młodzieży Prawosławnej Parafii św. Ducha; Prawosławna Parafia św. Mikołaja 8° ss. 74, il.

5134. SURDACKI Marian: Działalność charytatywna zakonów żeńskich w Polsce do końca XVIII wieku. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 237–271, sum.

Od średniowiecza.

5135. SYGOWSKI Paweł: Cerkwie w Opalinie – miasteczku ziemi chełmskiej i w sąsiedniej wsi Huszcza – w XVIII w. *Roczn. Chełmski.* T. 19: 2015 s. 101–116, izłożenie, sum.

5136. SZAJT Jakub, Wachowski Krzysztof: Problem sakralizacji wina i chleba w późnym średniowieczu i w czasach nowożytnych. *Archeologia Polski.* T. 58: 2013 z. 1/2 s. 199–224, sum.

5137. SZCZEPANIUK Piotr: Teologiczno-duchowy wymiar formacji w nauczaniu skrzatuskim w latach 1972–2013. Duchowość maryjna. *Roczn. Skrzatuski.* T. 3: 2015 s. 23–40, sum.

5138. SZCZEPANKIEWICZ-BATTEK Joanna: Śladami braci czeskich i morawskich po Polsce. Warszawa 2015 Konsystorz Kościoła Ewangelicko-Reformowany [!] w RP; Jednota 8° ss. 151, il. (Biblioteka Jednoty).

Tekst równol. pol., czes., niem. XV–XX w.

5139. SZENDZIELARZ Ryszard: Stary kościół św. Wojciecha i Matki Boskiej Śnieżnej w Mikołowie. Mikołów 2015 Inst. Mikołowski; Parafia Rzymskokatol. św. Wojciecha 4° ss. 119, nlb. 1, il.

XIII–XXI w.

5140. SZENSZTAT – moje miejsce w Kościele. Publikacja jubileuszowa z okazji 100-lecia powstania Ruchu Szensztackiego 1914–2014. Red. Arkadiusz Sosna, M. Kamila Skorupka. Otwock–Opole 2013 Duszpasterstwo Ruchu Szensztackiego; Wydaw. i Drukarnia Świętego Krzyża 8° ss. 126, nlb. 1, il. (Biblioteka Szensztacka; 15).

Z treści: Rys historyczny Ruchu Szensztackiego w Polsce s. 47–53; Wybitne postacie Ruchu w Polsce: Ks. Augustyn Urban SAC (1911–1989). Apostoł dwóch narodów s. 54–56; S. Marianna Czerwińska ISSM (1905–1994). Ziarno siewne Szensztatu w naszej Ojczyźnie s. 56–58; Kardynał nominat Ignacy Jeż (1914–2007) – Servus Mariae s. 58–61; Wspólnoty szensztackie w Polsce s. 62–83; Ruch Szensztacki u Królowej Polski na Jasnej Górze s. 84–87; Centra i główne ośrodki Ruchu Szensztackiego w Polsce s. 88–100; Inicjatywy wydawnicze s. 101.

Toż. Wyd. 2, popr. Otwock–Opole 2015.

5141. SZPAK Jacek: Działalność gospodarcza paulinów polskich. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 235–274, Zsfg.

XVI–XIX w.

5142. SZPAK J.: Ślężacy w polskiej prowincji paulinów w latach 1764–1864. *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 127–142, Zsfg., sum.

5143. SZTANDERA Grzegorz: Świecka i kościelna przynależność administracyjna parafii Korczew. *Biul. Szadkowski*. T. 15: 2015 s. 237–245, sum.

XIII–XXI w.

5144. SZUMIŁ Halina Irena: „Nigdy ja ciebie ludu, nie rzuciła”. Z dziejów latyczowskiej Ikony. Lublin–Sandomierz 2015 Wydaw. Diec. i Drukarnia 8° ss. 366, il.

Sanktuarium Matki Bożej Latyczowskiej Królowej Podola i Wołynia w Latyczowie na Ukrainie.

5145. SZWEDA Piotr: Bądź pozdrowiony przemożny patronie. Kult św. Antoniego na Górnym Śląsku. Pszów 2015 „Fidelis” Agnieszka Heller 8° ss. 247, il.

Poprz. wyd. pt.: Formy kultu świętego Antoniego w kościołach pod jego wezwaniem w metropolii górnośląskiej. XX–XXI w.

5146. [ŚMIETANA Stanisław]: Jubileusz 450-lecia parafii św. Bartłomieja Apostoła w Czańcu (1565–2015). Aut. ... Czaniec–Bielsko-Biała 2015 Parafia Rzymskokatol. św. Bartłomieja Apostoła; Drukarnia Poppart 4° ss. 118, il.

5147. ŚNIEŻKO Anna: Siostra Janina od więźniów. Kraków 2015 Wydaw. Inst. Teol. Ks. Misjonarzy 8° ss. 54, il.

Janina Czachor, szarytka.

5148. ŚWIĘTY Antoni Supraski [zm. 1516]. Biogr. i żywot oprac. Antoni i Marcin Mironowiczowie. Białystok 2014.

Rec.: Pawluczuk Urszula, *Białostockie Teki Hist.* T. 13: 2015 s. 338–341.

5149. TEOLOGIA i liturgia chrztu od starożytności chrześcijańskiej do czasów nowożytnych. Pod red. nauk. Andrzeja M. Wyrwy i Janusza Góreckiego. Poznań 2015 Wydaw. PTPN 8° ss. 444, il., sum. Inst. Kultury Europejskiej UAM w Gnieźnie, PTPN, Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. (Wielkopolska Kolebka Państwa Polskiego, 1050 Rocznica Chrztu Polski; t. 2).

Z treści: Pałęcki Waldemar: Liturgia i teologia chrztu w świetle najstarszych zachowanych ksiąg liturgicznych w Polsce s. 263–297; Rozynekowski Waldemar: Chrzest pogan w świetle „Kroniki” Piotra z Dusburga s. 313–325; Kosman Marceli: Chrzest Litwy i jej władcy z udziałem polskiego duchowieństwa s. 327–341; Witkowski Rafał: Chrzest Żydów w świetle źródeł średniowiecznych z ziem polskich s. 343–360; Delimata-Proch Małgorzata: Teoria i praktyka udzielania chrztu najmłodszym w polskim średniowieczu s. 361–369; Łukomski Grzegorz: Sacrum czy profanum? Milenijny konflikt ideologiczny między państwem komunistycznym w Polsce a Kościołem katolickim s. 411–432.

5150. TKACZYK Paweł: Parafia i kościół świętego Kazimierza w Występie. Kielce 2015 Muzeum Diec. 16° ss. 29, il.

Po 1980 r.

5151. TOMCZAK Ryszard: Parafia Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Witnicy (1945–2015). Zielona Góra 2015 Wydaw. Diec. Zielonogórsko-Gorzowskiej 16° ss. 164, nlb. 4, tabl. 24, il. (Studia i Szkice Witnickie; 2).

5152. TRAJDOS Tadeusz M[ikołaj]: Dominikanie w Samborze. *Przemyskie Zapiski Hist.* T. 19: 2012/2015 [dr.:] 2015 s. 11–38.

XV–XVIII w.

5153. TRUSZCZYŃSKI Marek: Kanoniczne badania przedślubne w czasopiśmie „Miesięcznik Pasterski Płocki” w latach 1906–1939. *Studia Łomżyńskie.* T. 24: 2013 s. 49–61, sum.

5154. [TRZYDZIEŚCI pięć] 35 lat Salezjańskiej Inspektorii pw. św. Wojciecha w Pile. Elenko jubileuszowe 2014–2015. Oprac. i red. Adam Popławski, Jarosław Wąsowicz; wstęp Marek Chmielewski. Piła 2015 Tow. św. Franciszka Salezego. Inspektoria pw. św. Wojciecha 8° ss. 189, il.

Rec.: Ceynowa Tadeusz, *Studia Koszalińsko-Kołońskie.* Nr 22: 2015 s. 299–300.

5155. URBAŃCZYK Dawid: Parafia św. Mateusza i św. Wawrzyńca w Pabianicach na tle rozwoju miasta w okresie staropolskim. Łódź 2015 Archidiec. Wydaw. Łódzkie 8° ss. 262, il., sum., Zsfg., riass.

5156. [URSZULA Ledóchowska (1865–1939) – święta związana z Łodzią]. *Łódzkie Studia Teol.* R. 24: 2015 nr 3 s. 7–114, sum.

Treść: Krupecka Małgorzata: Wstęp. Urszula Ledóchowska – święta związana z Łodzią s. 7–11; Misztal Wojciech: Budowanie udanych relacji międzyosobowych: wypowiedzi św. Urszuli Ledóchowskiej s. 13–26; Waluś Monika: Oryginalność mariologii św. Urszuli Ledóchowskiej w oparciu o analizę wezwania „Gwiazda Morza” s. 27–46; Ziółkowska Marta: Praca w rozumieniu św. Urszuli Ledóchowskiej s. 47–56; Sztamborska Monika: Aktualność koncepcji wychowania religijnego św. Urszuli Ledóchowskiej s. 57–71; Sozańska Elżbieta: Wspieranie działań katechetycznych i wychowawczych przez urszulanki Serca Jezusa Konającego w początkach diecezji łódzkiej s. 73–87; Zydek Sylwia: Urszulanki Serca Jezusa Konającego we Wrocławiu – 50 lat służby i radości s. 89–114.

5157. VIVAT Pomesania. Księga pamiątkowa dedykowana ks. prof. dr. hab. Janowi Wiśniewskiemu Dziejopisowi Pomezanii w 40-lecie święceń kapłańskich i 65 urodzin. Praca zbiorowa. Pod red. Stefana Ewertowskiego, Marka Karczewskiego, Marka Żmudzińskiego. Olsztyn 2015 Wyd. Teologii Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 546, nlb. 2, il.

Z treści: Karczewski M.: Ks. prof. dr. hab. Jan Wiśniewski – kapłan i profesor uniwersytecki s. 27–30; Dorobek naukowy księdza Jubilata s. 31–43; Jodkowski Marek: Ks. Albert Erdle (1901–1983) i jego wschodniopruska podróż s. 47–57; Józefczyk Mieczysław: Ucisk i odwaga s. 59–64; Kalinowska Ambrozja Jadwiga: Przemiany kulturowo-społeczno-religijne w Polsce w XVI wieku s. 65–76; Kilanowski Andrzej: Monika Giersz – tłumacz i świadek elbląskiej posługi ks. Paulusa Herrmanna s. 77–90; Lubiński Andrzej: Towarzystwo św. Kingi na Powiślu w latach 1918–1939 w świetle „Gazety Gdańskiej” i „Gazety Olsztyńskiej” s. 91–101; Maliszewski Waldemar: Ks. dr. Feliks Schreiber [1857–1889] – warmiński społecznik s. 103–109; Małek Janusz: Kopernik a kościół s. 111–121; Ruciński Janusz: Sytuacja polityczna i społeczno-religijna ziemi lubawskiej w latach 1772–1945 s. 133–138; Tunikiewicz Michał: Historia duszpasterstwa w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym w Olsztynie s. 139–152; Walkusz Jan: Ks. Stanisław Kujot [1845–1914] i jego literacka interpretacja przeszłości s. 153–161; Wojnowski Tomasz: Prymas August Hlond (1881–1948) przed wybuchem II wojny światowej s. 163–178; Zawadzki Wojciech: Zgromadzenie Sióstr św. Elżbiety w Pomezanii do 1945 roku s. 179–215; Karczewski M.: Biblijna symbolika orła we „Wprowadzeniu” do „Żywota Doroty z Mątów” mistrza Jana z Kwidzyna s. 265–281; Krawczyk Roman: Obecność Biblii w literaturze powszechnej polskiej s. 283–296; Nowak Władysław: Katechezy liturgiczne Marcina Kromera o sakramentach świętych s. 341–352; Rozen Barbara: Charyzma katechetek z tamtych lat s. 503–520; Wiszowaty Edward: Bezpieczeństwo i ochrona obiektów sakralnych na terenie historycznej Warmii jako przedmiot badań s. 521–529.

5158. W BLASKU błogosławionego Jana Pawła II. Jubileusz 300-lecia Warszawskiej Pielgrzymki Pieszej na Jasną Górę. Ogólnopolskie Sympozjum Mariologiczno-Maryjne Jasna Góra, 13 maja 2011 r. Red. Zachariasz S[zczepan] Jabłoński. Jasna Góra–Częstochowa 2011 Paulinorum Wydaw. Zakonu Paulinów 8° ss. 252, il.

Rec.: Mazur Jan, *Dissertationes Paulinorum*. T. 22: 2013 [dr.:] 2014 s. 83–85.

5159. WASILEWSKI Dariusz: Księga pamiątkowa katedry ormiańskiej we Lwowie (1932–1949). *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 155–162, sum., Zsfg., rez.

5160. WĄSOWICZ Jarosław: Salezjańskie wydawnictwa promujące sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Skrzatuszu. *Roczn. Skrzatuski*. T. 3: 2015 s. 147–155, sum.

Lata 1975–2001.

5161. WĄSOWSKI Zbigniew: Monografia parafii Kozuchówek na Podlasiu. Kozuchówek 2015 Parafia Rzymsko-Katol. pw. św. Wawrzyńca 4° ss. 631, nlb. 3, tabl. 6, il.

XV–XX w.

5162. WCIAŻ u początków... 50 lecie „Ad gentes” i 90 lat zaangażowania (archi)diecezji katowickiej w misję Kościoła powszechnego. Red. Grzegorz Wita. Katowice 2015 Księg. Św. Jacka 8° ss. 197, nlb. 3, il.

Z treści: Olszar Henryk: Misyjne zaangażowanie (archi)diecezji katowickiej s. 111–132; Wita G.: Aktywność misyjna diecezji katowickiej w świetle rocznych sprawozdań (1971–1980) ks. prałata Konrada Szwedę – Dyrektora Papieskich Dzieł Misyjnych Diecezji Katowickiej s. 133–186; Wita G.: Osoby i instytucje związane z działalnością misyjną (archi)diecezji katowickiej w czasie 90 lat jej istnienia (1925–2015) s. 187–192.

5163. WERRA Zbigniew: Współczesne próby anihilacji chrześcijańskiej tożsamości Polaków na przykładzie zbrodni katyńskiej. Studium historyczno-społeczne. Koszalin 2015 Wydaw. Uczelniane Politech. Koszalińskiej 8° ss. 275, sum., Zsfg. Politech. Koszalińska. Wydz. Humanist. (Monografia).

5164. WIELKIE Pomorze. Wierzenia i religie. Praca monograficzna pod red. Daniela Kalinowskiego. Gdańsk–Słupsk 2015 Inst. Kaszubski; Wydaw. Nauk. Akad. Pomorskiej 8° ss. 383, nlb. 1, il., Zsfg., streszcz. Akad. Pomorska w Słupsku.

Z treści: Kalinowski D.: Słowo wstępne s. 5–9; Obracht-Prondzyński Cezary: Religijne praktyki Pomorzan: analiza zachowań w skali mikro s. 11–23; Kuik-Kalinowska Adela: Święte siły natury. O kilku motywach w literaturze kaszubskiej s. 24–34; Foltyn Rafał: Weles, Trzyglów, Czernobog. Kult podziemi i zaświatów u Słowian nadbałtyckich s. 37–57; Kęcińska-Kaczmarek Jowita: Na literackim styku pogaństwa i chrześcijaństwa w powieściach historycznych (Rychliński, Bądkowski, Grabski, Kaczmarek) s. 58–71; Szwedek-Kwiecińska Zuzanna: Ile poganina w chrześcijaninie? Wokół powieści historycznych Lecha Bądkowskiego s. 72–86; Ugowska Bożena: Zwyczaje funeralne na Kaszubach w ujęciach literatury kaszubskiej s. 87–105; Szymańska Katarzyna: Obrazy czarownicy w literaturze pomorskiej w kontekście wierzeń słowiańskich s. 128–144; Wartenberg Heiko: Die pommersche Erweckungsbewegung und ihre Auswirkungen auf den preussischen Staat s. 147–160; Domański Mariusz: Wydawnictwa wyznaniowe środowiska słupskiego s. 200–227; Chludziński Andrzej: Niebo, piekło i ich wysłannicy w nazewnictwie pomorskim s. 241–263; Religijność i odpowiedzialność: Grzywacz Małgorzata: Przestrzenie religijności ewangelickiej na Pomorzu Zachodnim w kontekście niemieckiego protestantyzmu okresu międzywojennego. Przyczynek do badań nad reprezentacjami regionalnymi tzw. aryjskiego chrześcijaństwa s. 267–289; Kalinowski D.: Na rozstaju. O pismach religijnych rabina Maxa Josepha [1868–1950] s. 303–325; Borzyszkowska-Szewczyk Miłoslawa: Żydowskie topografie pamięci miast pomorskiego pogranicza s. 326–347; Vogler Hans-Udo: Dietrich Bonhoeffer [1906–1945]. Christ, Pfarrer im Widerstand gegen Hitler s. 348–360; Okrucy pamięci. Fotografie z wystawy s. 361–374; Fotografie konferencyjne s. 375–382.

5165. WIERNICKA Violetta: Prawosławni w Łodzi. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw.; Katedralna Parafia Prawosławna św. Aleksandra Newskiego 8° ss. 265, il.

XIX–XX w.

5166. WIĘCH Antoni: Historia parafii Niwiska w latach 1918–1945. Kolbuszowa 2015 MiPBP 8° ss. 359, il., sum. (Varia Kolbuszowskie; 43).

5167. WILK-WOŚ Zofia: Kult maryjny biskupów polskich do połowy XVI wieku. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 323–336, Zsfg.

Od XV w.

5168. WIŚNIEWSKI Jan: Bractwo Świętych Aniołów Stróżów w Pieniążkowie w latach 1763–1854. *Studia Elbląskie*. T. 10: 2009 s. 7–35, Zsfg.

5169. WIŚNIEWSKI Krzysztof: Kościół św.św. Piotra i Pawła Apostołów oraz inne zabudowania jezuickie i benedyktyńskie w Pułtuskach (inventarze z lat 1781–1882 oraz dokumentacja fotograficzna). *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 5: 2014 s. 107–161, sum.

5170. WITCZAK Henryk: Powstanie i rozwój sieci parafialnej we Włocławku. *Studia Włocławskie*. T. 17: 2015 s. 383–408, sum.

XII–XX w.

5171. WKŁAD OO. Franciszkanów w dziedzictwo ziemi chełmskiej. Pod red. Eugeniusza Wilkowskiego. Chełm 2009.

Rec.: Kozyrski Robert, *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 521–523.

5172. WOJCIECHOWSKI Teofil: Kościelne dzieje Bochni 1772–1985. Bochnia 2013 Brzeska Oficyna Wydawnicza 8° ss. 688, il.

Rec.: Talarek Kazimierz, *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 405–407.

5173. WOJCIECHOWSKI Zbigniew: Widziane oczyma wiary pakoskich parafian. Przydrożne figury i krzyże w gminie Pakość. Rzecz o nawiedzeniu obrazu z Jasnej Góry, Pakość, A.D. 1978. Pakość 2015 Parafia pw. Jezusa Ukrzyżowanego i NMP Bolesnej 8° ss. 136, il.

5174. WOJTASIK Marian: Życie religijne parafii pw. Jana Chrzciciela w Choroni (Archidiecezja Częstochowska) w latach 1970–1994. Studium socjologiczno-pastoralne. Częstochowa 2014.

Rec.: Gajda Janusz, *Częstochowskie Studia Teol.* [T.] 43: 2015 s. 269–274.

5175. WRÓBEL Elżbieta: Pielgrzymkowe kartki z kalendarza: Reymont, Janta-Półczyński, Pruszyński, Korboński nie tylko o Jasnej Górze. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.] 2015 s. 25–37, sum.

5176. WRÓBEL Tomasz, Nocoń Zygmunt: Klasztor pod Łysicą. Dwa wieki pobytu Sióstr Bernardynek. Święta Katarzyna–Kielce 2015 Jedność 8° ss. 151, tabl. 80, il.

Święta Katarzyna (woj. świętokrzyskie).

5177. WYRWA Andrzej M[arek]: Święty Jakub Apostoł. Malakologiczne i historyczne ślady peregrynacji z ziem polskich do Santiago de Compostela. Wyd. 2, popr. i poszerz. Lednica 2015 Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy 8° ss. 111, nlb. 1, il., sum. (Biblioteka Studiów Lednickich. Ser. C: Dissertationes ad fontes spectantes; t. 1).

XII–XVI w. Wyd. 1. 2009.

5178. WYZNANIA religijne w Rybniku i powiecie rybnickim w XIX i XX w. Red. Adam Dziurok, Dawid Keller i Bogdan Kloch. Rybnik–Katowice 2015 Muzeum; IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 392, il., sum. (Zeszyty Rybnickie; 22).

Treść: Dziurok A., Keller D., Kloch B.: Stan badań nad dziejami wspólnot religijnych w Rybniku i powiecie rybnickim w XIX i XX w. s. 7–14; Kloch B.: Z badań nad strukturą pomocniczych obiektów sakralnych katolickiego kultu religijnego w powiecie rybnickim w końcu XIX i początkach XX w. w świetle schematyzmów diecezji wrocławskiej s. 17–31; Keller D.: Nowe parafie katolickie powstałe na terenie obecnego Rybnika w okresie międzywojennym – tworzenie i funkcjonowanie s. 33–55; Olszar Henryk: Rozwój sieci parafialnej w dekanacie gorzyckim s. 57–98; Marek Łucja: Potrzeba czy element polityki władz? Okoliczności powstania parafii polskokatolickiej w Chwałowicach s. 99–124; Grabowska-Rogus Anna: Zarys dziejów kościołów i wyznań nierzymskokatolickich w Rybniku w okresie 1945–1989 (w świetle akt aparatu wyznaniowego) s. 125–146; Pawlik Zuzanna: Śpiewem służąc Bogu – działalność religijna polskich chórów na terenie Rybnika (do 1939 r.), na przykładzie Towarzystwa Śpiewu „Seraf” s. 149–161; Abrahamowicz Jakub: Zarys dziejów Pieszyc Rybnickich Pielgrzymek na Jasną Górę w latach 1946–2015 s. 163–189; Bimler-Mackiewicz Elżbieta: Duszpasterstwo Akademickie w Rybniku – trudne początki s. 191–216; Witek Monika: Wybrane aspekty śląskiej religijności na przykładzie sanktuarium maryjnego w Pszowie s. 217–226; Magiera Patrycja: „Sacrum” w „profanum”, czyli wątki religijne w legendach i podaniach na temat miasta Rybnika i jego okolic s. 227–244; Płoszaj Małgorzata: Rybniccy rabini s. 245–268; Jądro Dariusz: Działalność ks. Tomasza Reginka w okresie kierowania parafią Matki Boskiej Bolesnej w Rybniku (1923–1939) s. 269–284; Hojka Zbigniew: Ks. Franciszek Styra [1882–1941], proboszcz w Mszanie s. 285–297; Kamiński Jacek: O rybnickiej architekturze sakralnej s. 301–330; Dziurok A.: Budownictwo sakralne i kościelne na terenie Rybnika w okresie PRL – w świetle akt władz wyznaniowych s. 331–345; Hojka Piotr: Dzieje pofranciszkańskiego wodzisławskiego kościoła pw. Świętej Trójcy s. 349–376.

5179. Z MROKU czasów, czyli Rzecz o bł. Jakubie Strzemię, stróżu naszym i patronie. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej z okazji 600-lecia śmierci bł. Jakuba Strzemię i 100-lecia ogłoszenia go współpatronem krakowskiej prowincji franciszkanów. Red. Rafał Antoszczuk. Niepokalanów 2015 Wydaw. Ojców Franciszkanów 8° ss. 189, nlb. 2, tabl. 16, il. (Biblioteka Instytutu Franciszkańskiego; 28).

Z treści: Mączka Adam: Franciszkanie polscy w XIV i XV w. s. 19–36; Gogola Zdzisław: Błogosławiony Jakub Strzemię [ok. 1340–1409] – franciszkanin, misjonarz, arcybiskup, błogosławiony s. 37–54; Burda Stanisław Jan: „Bł. Jakub Strzemię – jako patron i orędownik u Boga w związanych z jego życiem i działalnością środowiskach eklezjalnych” s. 55–73; Petrus Jerzy T.: Relikwiarz bł. Jakuba Strepy. Przyczynek do dziejów kultu patrona archidiecezji lwowskiej s. 75–87; Solarz Franciszek: Bł. Jakub Strzemię w zbiorach krakowskich franciszkanów s. 89–113; Bar Wiesław: Możliwość kanonizacji bł. Jakuba Strzemię w świetle prawa kanonizacyjnego s. 115–140.

5180. ZABRANIAK Sławomir: Między Wartą a Liswartą. Z dziejów parafii Wąsosz (do 2015 r.). Częstochowa 2015 Częstochowski Wydaw. Archidiec. „Regina Poloniae” 8° ss. 335, tabl. złoż. 3, il.

5181. ZADARKO Krzysztof: „In die alte heimat” – o pielgrzymowaniu niemieckich katolików do byłej Wolnej Prądatry Pilskiej w relacjach Johannesbote. Cz. 1. *Roczn. Skrzatuski*. T. 2: 2014 s. 37–52.

Lata 1983–2013.

5182. ZARYS historii monasteru św. Onufrego w Jabłecznej. (Opracowany na podstawie pracy doktorskiej ks. protoprezbitera Serafina Żeleźniakowicza). Koncepcja, wybór i tł. Anna Jelisiejew. Wrocław–Jabłeczna 2015 Kobus; we współpr. ze Staupigialnym Monasterem św. Onufrego 8° ss. 96, il.

5183. ZAWADZKI Wojciech: Parafia Kończewice w świetle XIX- i XX-wiecznych protokołów wizytacyjnych. *Studia Elbląskie*. T. 10: 2009 s. 47–78, Zsfg.

5184. ZBUDNIEWEK Janusz: Die Beziehungen der polnischen Provinz zur Mutterprovinz in Ungarn (XIV–XXI). *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 275–288, streszcz.

5185. ZBUDNIEWEK J.: Nieznane notatki o. Tomasza Frączka (1891–1962) dotyczące Sanktuarium i Konwentu Jasnogórskiego na tle problemów religijno-politycznych z lat 1938–1945. *Studia Claromontana*. [T.] 31: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 237–253, sum.

5186. ZBUDNIEWEK J.: Obraz życia i działalności polskich paulinów przełomu XV–XVI w. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 149–162, Zsfg.

5187. ZEMA Valerij: Edificatory prose of the Kyivan metropolitanate. Between the union of Florence and the union of Brest. *Harvard Ukrainian Studies*. Vol. 32/33: 2011/2014 [dr.:] 2015 Part 2 s. 853–871. XV–XVII w.

5188. ZIMNIAK Stanisław: Prymas Polski kardynał August Hlond na forum międzynarodowym. Warszawa–Roma 2014 Wydaw. Salezjańskie 8° ss. 78, nlb. 3, il.

Rec.: Żurek Waldemar W., *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 409–411.

5189. ZWIĄZEK Jan: Duchowieństwo częstochowskie w okresie dwóch wojen światowych i w latach powojennych. *Ziemia Częstochowska*. T. 41: 2015 s. 77–106, sum.

5190. ŻYCIE dla wartości. O ludziach z grup nieformalnych i nie tylko. Historyczne wspomnienia i oceny oraz dzisiejsze potrzeby i możliwości. Oprac. Tadeusz Siemek, Agnieszka Jaworska, Remigia Wiesława Karwacka. Ząbki 2015 Apostolicum 8° ss. 277, nlb. 3, tabl. 32, il.

Z treści: Świątecka Grażyna: W kręgu spotkań dla inteligencji w Gdańsku w czasach PRL-u s. 13–21; Pawłowska Regina: O ducha wspólnoty i o wspólnotę ducha s. 22–34; Pawłowska R.: Stowarzyszenie obrońców praw dziecka s. 34–39; Wasilewska-Straub Małgorzata: Regina Pawłowska w moich oczach s. 39–43; Jasińska Ewa, Jasiński Wiesław: Nasze spotkania z pallotynami s. 44–49; Grzymowicz Jerzy: Co nieco o tym i owym, czyli niewielkie portrety naszych duszpasterzy i inne sprawy s. 71–82; Pałyga Jan: Religijni zagońcycy s. 83–121; Pałyga J.: Księża niezwykli s. 171–245; Pamięci tych, którzy odeszli do wieczności s. 247–260.

g) Zagadnienia historii kultury

Zob. poz. 4663, 5659, 6496, 6534, 6601, 6615, 6637, 6744, 6764, 6771, 6802, 6807, 7365, 7399, 7450, 7776, 8140, 8147, 9116, 9266, 9389, 9494, 9647, 10851, 11032, 11421.

5191. ANDRZEJ Toczewski. Pod red. Anitty Maksymowicz. Zielona Góra 2015 Muzeum Ziemi Lubuskiej 8° ss. 60, il. Inst. Autorski. Ośr. Dokumentacyjno-Naukowy Stow. Autorów Pol. Oddz. w Zielonej Górze. (Twórcy Zielonogórskiej Kultury).

Treść: Maksymowicz A.: Andrzej Toczewski [ur. 1947] – człowiek wielu pasji s. 3–28; Wartość wspólnoty. O tożsamości lubuskiej z Andrzejem Toczewskim rozmawia A. Maksymowicz s. 29–46; Bibliografia publikacji naukowych Andrzeja Toczewskiego wraz z ważniejszą publicystyką [1980–2015] s. 47–60.

5192. BARON Roman: Ambasadorowie wzajemnego zrozumienia. Niedocenieni twórcy pomostów między polską i czeską kulturą (XIX–XXI w.). *Studia i szkice*. Toruń 2013 Adam Marszałek ss. 372.

Rec.: Chalimoniuk Krzysztof, *Studia Historica Gedanensia*. T. 6: 2015 s. 311–315.

5193. BOGUCKA Maria: Kategorie i funkcje społeczne kultury w perspektywie historycznej. Warszawa 2013.

Rec.: Piasek Wojciech, *Klio*. T. 32: 2015 nr 1 s. 199–210.

5194. BRZOSTEK Błażej: Paryże Innej Europy: Warszawa i Bukareszt, XIX i XX wiek. Warszawa 2015 W.A.B. – Grupa Wydawnicza Foksal 8° ss. 509, nlb. 3, il.

5195. BUDA Andrzej: Historia kultury hip-hop w Polsce 1977–2013. Głogów 2013 Andrzej Buda, Wydaw. Niezależne 8° ss. 416, il.

5196. BUGALSKI Łukasz: Dziedzictwo kulturowe Gdańska. Zespół śródmiejski a miejska polityka historyczna. *Przepl. Zach.* [R. 71:] 2015 [nr] 3 s. 71–88, sum.

5197. DRUGA wojna światowa w pamięci kulturowej w Polsce i w Niemczech. 70 lat później (1945–2015). Pod red. Jerzego Kałużnego, Amelii Korzeniewskiej, Bartosza Korzeniewskiego. Gdańsk 2015 Muzeum II Wojny Światowej 8° ss. 227, nlb. 1, il.

Z treści: Gortych Dominika: Od wierności świadectwa do mityczności fanatyzmatu. Druga wojna światowa w literaturze polskiej s. 45–80; Korzeniewski B.: Przemiany obrazu drugiej wojny światowej w polskich muzeach po roku 1989 s. 105–138; Korzeniewska A.: Liminalność i postpamięć. Druga wojna światowa w polskim filmie fabularnym po roku 1989 s. 159–213.

5198. DULISZ Ilona: Wschodnie kontakty Feliksa i Rudolfa Nowowiejskich (Lwów–Wilno–Białowieża). *Acta Polono-Ruthenica.* [T.] 19: 2014 s. 37–46, rez., sum.

Od pocz. XX w. do II wojny światowej.

5199. DWORY i dworki w kulturze regionu. Pod red. nauk. Zofii Budrewicz i Marii Sienko. Kraków 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Pedagog. 8° ss. 302, 22, tabl. 14, il., sum. (Region, Edukacja, Kultura; nr 17).

Treść: Budrewicz Z., Sienko M.: Wprowadzenie s. 5–9; Krasnowolski Bogusław: Pałace, dwory i folwarki w okolicach Chranowa. Czasy świetności i upadku s. 10–98; Rozmus Dariusz: Nieznany średniowieczny „dwór” z przełomu XIII i XIV wieku z Dąbrowy Górniczej-Łośnia s. 99–109; Niechaj Małgorzata: Dwór Dzieduszyckich w Radziszowie. Przebudowy, dewastacje, restauracje – dwór w nowej odsłonie s. 110–129; Dziedzic Stanisław: Antenaci i epigoni z dąbrowskiego dworu Jan Pakosławic i Andrzej Jordan Stojowski s. 130–145; Sypień Jacek: Dworek Machnickich – miejsce spotkań inteligencji olkuskiej na przełomie XIX i XX wieku s. 146–154; Pławecka Katarzyna: Jam jest dwór szlachecki w Laskowej, czyli sekretne związki człowieka z miejscem s. 155–171; Lange Katarzyna: Perfekcyjna pani dworu s. 172–186; Borek Piotr: Arkadia sprofanowana w „Kozaczyźnie” i „Burdzie ruskiej” Józefa Bartłomieja Zimorowica s. 187–201; Szostak Piotr: Dworski zapach. Obraz dworu i ziemiańskiego życia w prozie Eustachego Rylskiego s. 202–209; Budrewicz Z.: „Między mitem a stereotypem”. Obrazki życia w dworkach w lekturach dla młodzieży z lat 1918–1939 s. 210–235; Michułka Dorota: Czytankowe dworki s. 236–255; Sienko M.: Dawna i nowa tęsknota za dworkiem. Dialog wartości w kształceniu kulturowym s. 256–284.

5200. DZIEWIT Jakub: Aparaty i obrazy. W stronę kulturowej historii fotografii. Katowice 2014 grupakulturalna.pl 8° ss. 256, il. (Historia i Teoria Kultury).

Rec.: Fereński Piotr Jakub, *Roczn. Antropologii Historii.* R. 5: 2015 s. 326–329.

5201. FOŁTA Magdalena: Styl wysoki i niski. Mechanizm obiegów treści w kulturze (dialogowość kultury) na przykładzie Uniwersytetu Ludowego Rzemiosła Artystycznego w Woli Sękowej. *Biul. Muzeum Kultury Lud. w Kolbuszowej.* Nr 3: 2015 s. 35–45, sum. s. 220.

5202. GRZYWKA-KOLAGO Katarzyna: W kręgu salonu, uniwersytetu i chłopskiej chaty. Studia z historii kultury polskiej i krajów niemieckiego obszaru językowego w XIX i XX wieku. Warszawa 2015 Inst. Germanistyki Uniw. Warszawskiego 8° ss. 261.

5203. IMPONDERABILIA ochrony dziedzictwa kulturowego. Red. nauk. Samanta Kowalska. Poznań–Kalisz 2015 UAM. Wydzw. Pedagog.-Artystyczny 8° ss. 404, il., sum.

Z treści: Kowalska S.: Wprowadzenie s. 7–8; Kamler Anna: Dawne zwyczaje akademickie we współczesnej tradycji szkół wyższych s. 11–18; Pugacewicz Iwona H.: Awans czy degradacja? Elity drugiego pokolenia Wielkiej Emigracji i ich dziedzictwo kulturowe na wybranych przykładach karier uniwersyteckich s. 19–37; Wańka Danuta: Rodzima muzyka myśliwska – kultywowanie tradycji s. 65–93; Jasiura Jarosław: Zabytki polskiej kultury muzycznej przechowywane w archiwum Zakonu oo. Paulinów na Jasnej Górze s. 94–108; Mojżysz Zenon: „Rozwesel się, uderz w jasne struny...” – nowoodkryta XVIII-wieczna spuścizna muzyczna cieszyńskich ewangelików s. 109–121; Całek Dorota: Aleksander Zarzycki – wybrane pieśni do słów A. Asnyka w 180 rocznicę urodzin kompozytora. Prezentacja s. 122–131; Marchwica Wojciech M.: Kolędy polskie na tle podobnych pieśni europejskich s. 132–146; Kłudkiewicz Kamila: Prywatne kolekcjonerstwo dzieł sztuki a kwestia ochrony dziedzictwa kulturowego – kiedyś i dziś s. 147–175; Grześkiewicz Katarzyna: Malarstwo historyczne w popularyzacji dziedzictwa kulturowego s. 176–186; Podemska-Kałuża Anna: „Baśnie i legendy kaliskie” Eligiusza Kor-Walczaka:

dziedzictwo kulturowe we współczesnym społeczeństwie wiedzy. Edukacyjne walory artefaktów s. 189–215; Kowalska S.: Chleb – rola i znaczenie w tradycji ludowej. Wybrane aspekty prawnej ochrony s. 216–233; Frątczak Dorota, Herman Gracjana: Rola i wkład Zespołu „Liskowianie” w popularyzacji dziedzictwa kulturowego wsi wielkopolskiej s. 234–257; Przysiężna-Pizarska Magdalena: Zachowanie dziedzictwa kulturowego i popularyzacja na podstawie badań archeologicznych na cmentarzyskach wczesnośredniowiecznych s. 261–278; Dąbal Joanna: Archeologia XIX i XX-wiecznego Gdańska – ochrona dziedzictwa archeologicznego w świetle regulacji prawnych a wartościowanie materialnych świadectw współczesności s. 279–307; Szczepanowska Karolina: Prace konserwatorskie i roboty budowlane przy zabytkach nieruchomości znajdujących się w obszarze ochrony konserwatorskiej s. 308–328; Kałuża Tomasz, Podemska-Kałuża A.: Budowle wodne świadectwem rozwoju kultury technicznej i hydrotechniki s. 331–347; Zygmunt-Rubaszek Justyna: Dziedzictwo kulturowe Walimia i propozycje działań w kierunku jego zachowania s. 348–373; Musiał Marcin, Zubowski Piotr: Kościół p.w. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Tadaniach – zagrożenia i szanse na uratowanie polskiego zabytku na Ukrainie s. 374–397; Buchali-Olszakowska Joanna: Zamek w Uniejowie s. 398–404.

5204. INTERAKCJE. Leksykon komunikowania polsko-niemieckiego. T. 1. Red. Alfred Gall, Jacek Grębowiec, Justyna Kalicińska, Kornelia Kończal i Izabela Surynt; współpr. Chrystian Pletzing. Wrocław 2015 Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe 8° ss. 630, nlb. 1, il.

Treść: Urban Rudolf: Akcja Znak Pokuty i Günter Särchen – pojednanie polsko-wschodniemieckie s. 17–23; Pufelska Agnieszka: Podobieństwo w różnicach: antysemityzm w Polsce i Niemczech s. 24–50; Górny Maciej: Polskie autostereotypy s. 50–62; Kałużny Jerzy: Wielkie bitwy w niemieckiej i polskiej pamięci zbiorowej (Las Teutoburski i Grunwald) s. 63–76; Wojtczak Maria: Drang nach Osten s. 77–91; Nöenberg Agata: Powstanie warszawskie w polskiej i niemieckiej pamięci zbiorowej s. 91–108; Dębski Andrzej: Obraz Polski i Polaków w filmie niemieckim oraz Niemiec i Niemców w filmie polskim do 1939 r. s. 109–125; Dębski A.: Obraz Polski i Polaków w filmie niemieckim oraz Niemiec i Niemców w filmie polskim po 1945 r. s. 125–155; Lewicki Arkadiusz: Przemysł filmowy w Polsce i w Niemczech s. 155–181; Trajman Joanna: Obrazy nazizmu i II wojny światowej w filmie polskim i niemieckim s. 181–200; Opiłowska Elżbieta: Granica państwa/pogranicze s. 201–212; Dziewanowski-Stefańczyk Bartosz: Polsko-niemieckie relacje gospodarcze s. 212–234; Steffen Katrin: II wojna światowa i Holocaust w Polsce i w Niemczech: pamięć zbiorowa i komunikacja s. 235–259; Grębowiec J.: Recepcja inskrypcji i innych drobnych śladów dawnego Presslaw/Breslau we Wrocławiu po 1945 r. s. 260–277; Orłowski Hubert: Pokolenia intelektualistów i inteligentów: nierównoczesność s. 277–287; Mackiewicz Maciej: Język niemiecki w Polsce s. 288–304; Telus Magdalena: Język polski w Niemczech s. 304–326; Gall A.: Kresy w polskiej literaturze s. 327–337; Górny Maciej: Polsko-niemieckie „Kresy” w naukach o człowieku (XIX–XX w.) s. 337–347; Surynt I.: Krzyżak s. 347–369; Kowalski Barbara, Lipska Monika: Transfer współczesnej literatury niemieckiej na polski rynek książki po 1989 r. s. 369–384; Pułka Leszek: Książki i księgarnie w kulturze polskiej i niemieckiej s. 384–393; Sus Monika: Kultura polityczna w Polsce i w Niemczech s. 394–408; Surynt I.: Polska i niemiecka kultura komunikacji s. 409–423; Dec-Pustelnik Sylwia: List biskupów s. 424–432; Sellmer Izabela: Literatura niemiecka w Polsce w latach 1945–1989 s. 433–447; Zielińska Mirosława: Kluczowe cezury transferu literatury polskiej w niemieckim kręgu kulturowym po II wojnie światowej s. 447–469; Stelmaszyk Natasza: Literatura polska w Niemczech po 1989 r. s. 469–494; Jaroszevska Emilia: Małżeństwa polsko-niemieckie s. 495–510; Konarska Katarzyna: Systemy medialne Polski i Niemiec s. 511–542; Urban Rudolf: Media mniejszości niemieckiej w Polsce s. 542–550; Kalczyńska Maria: Media polonijne w Niemczech s. 550–573; Żelazowska-Müller Paulina: Migracje s. 574–588; Woldan Alois: Mit Austrii w literaturze polskiej s. 589–599; Mrozek Sebastian: Mit Austrii w polskiej popkulturze s. 599–606; Urban Rudolf: Mniejszość niemiecka w Polsce s. 606–617; Weger Tobias: Muzea i wystawy s. 617–631.

Toż. T. 2 ss. 637, nlb. 1.

Treść: Glensk Urszula: Niemcy w publicystyce Antoniego Słonimskiego s. 11–21; Zybura Marek: Niemcy w Polsce – imaginaria i fakty s. 21–30; Komarnicka Olena: Polsko-niemiecka współpraca edukacyjna po 1990 r. s. 31–39; Traba Robert: Polska i niemiecka kultura pamięci s. 40–54; Kochanowska-Nieborak Anna: Piękna Polka s. 55–81; Grzempa Hanna: Obraz Polski i Polaków w niemieckich podręcznikach do historii s. 81–94; Wojtaszyn Dariusz: Obraz Niemiec i Niemców w polskich podręcznikach do historii s. 94–103; Kaluza Andrzej: Polacy w Niemczech s. 103–119; Gierlak Maria: Obraz polskich sprzętaczek i pomocy domowych w prasie i literaturze s. 119–131; Wojtczak M.: Niemiec Protestant versus Polak – Katolik s. 131–141; Wojtaszyn Dariusz: Polnische Freiheit s. 142–149; Kochanowska-Nieborak A.: Polnische Wirtschaft s. 149–178; Zawada Andrzej: Poniemieckość s. 178–187; Rodzeń Ilona: Polska i niemiecka popkultura – wzajemne postrzeżenie s. 187–201; Rodzeń I.: Wzajemny obraz Polski i Niemiec w prasie s. 201–221; Grzeszczak Robert: Prawne punkty zapalne w kontekście polsko-niemieckim s. 222–232; Morawiecki Jędrzej: O listach i pazurach: fenomen Kościoła rzymskokatolickiego w kształtowaniu stosunków polsko-niemieckich s. 233–252; Krech Volkhard: Zróżnicowanie religijne w Niemczech s. 252–267; Bereś Stanisław: Dialog czasów pogardy. Polscy robotnicy przymusowi w III Rzeszy s. 267–282; Kałużny Jerzy: Kiedy właściwie skończył się romantyzm? O (nie)trwałości paradygmatu romantycznego w kulturze polskiej i niemieckiej s. 282–304; Blecking Diethelm: Sport w komunikacji polsko-niemieckiej: od konfliktu do konkurencji s. 305–315; Pufelska Agnieszka: Moc obrazów obcego – Stereotyp „Żyda” w Polsce i Niemczech s. 316–337; Gelles Katarzyna: Polski i niemiecki system polityczny s. 338–356; Płomińska-Krawiec Ewa: Szlachetny Polak s. 356–372; Kowalczyk Izabela: Sztuki wizualne w przestrzeni polsko-niemieckiej s. 373–395; Browarny Wojciech: Śląsk w literaturze polskiej po 1945 r. s. 396–408; Zielińska Mirosława: Polski

dramat/teatr na niemieckojęzycznych scenach po 1956 r. – uwarunkowania transferu i odbioru s. 409–436; Jaskułowski Tytus, Gil Karoline: Traktat polsko-niemiecki z 1991 r. s. 436–444; Grzeszczak R.: Transfer myśli prawnej s. 444–460; Żelazowska-Müller P.: Turystyka s. 460–474; Dec-Pustelnik Sylwia: Willy Brandt w Warszawie s. 475–482; Thum Gregor: Niemieckie posłannictwo na Wschodzie s. 482–495; Górny M.: Polsko-enerdowskie spotkania historyków: granice porozumienia s. 495–505; Dziewanowski-Stefańczyk Bartosz: Współpraca polskich i (zachodnio)niemieckich historyków po II wojnie światowej s. 505–520; Kończal K.: Polsko-niemiecka współpraca naukowa po 1989 r.: transfer wiedzy, instytucjonalizacja, networking s. 520–536; Śliwińska Katarzyna: Wypędzenia w literaturze polskiej i niemieckiej s. 536–552; Röger Maren: Wypędzeni i wypędzenia w dyskursach publicznych Polski i Niemiec s. 553–573; Grębowiec J.: „Ziemie Odzyskane” s. 574–585.

5205. JOCHEMCZYK Mariusz: Wobec tradycji. Śląskie szkice oikologiczne. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 141, nlb. 3, il., sum., Zsfg. (Bibliotheca Alia Universa; t. 19).

Kultura na Śląsku w l. 1901–1939.

5206. JUZEFOVIČIUS Romualdas: Vilniaus lietuvių studentų kultūrinė veikla visuomenėje 1928–1940 m. *Lituanistica*. T. 60: 2014 Nr. 2 s. 79–90, sum.

Aktywność kulturalna litewskich studentów w Wilnie w l. 1928–1940.

5207. KANOLD Barbara: Kreatorzy i pomocnicy kultury (1945–2008). Cz. 1. *Roczn. Sopotki*. R. 26: 2015 s. 128–140.

Prezydenci Sopotu.

5208. KIJOWSKI Andrzej Tadeusz: Organizacja życia kulturalnego w społeczeństwie obywatelskim na tle gospodarki rynkowej. *Czasy kultury (1789–1989)*. Warszawa 2015 PTH; Neriton 8° ss. 212, sum.

5209. KLESZCZ Ryszard, Lasociński Jacek: 26 lat Klubu Inteligencji Katolickiej w Łodzi. To była pożyteczna praca. *Kronika M. Łodzi*. [R. 24]: 2014 [nr] 4 s. 95–99.

5210. KOLCZYŃSKI Krzysztof: Świętajno – oblicza kultur małej ojczyzny. Świętajno–Stawiguda 2015 Agencja „Solaris” 8° ss. 147, il.

5211. KOŁYSZKO Marek: Wizerunki podwójnego krzyża w kulturze Polski. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 246, nlb. 1, il.

5212. KORNILIK Izabela: Lubuskie Towarzystwo Kultury 1957–1992. Zielona Góra 2015 Muzeum Ziemi Lubuskiej 8° ss. 425, nlb. 1, il. Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

5213. KORZENIECKI Patryk: Wykorzystanie walorów kulturowych Łomży. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 139–154, sum.

XX–XXI w.

5214. LEWANDOWSKI Henryk Jan: Tajemnice kultury salonów gdańskich. Pelplin 2015 Bernardinum 8° ss. 224, il.

Kultura stołu i gastronomia, XVI–XXI w.

5215. LISTOV Viktor: Dva meždunarodnyh âzyka goroda Belastoka. Zamengof i Vertov. *Res Gestae*. [T.] 1: 2015 s. 278–284.

Ludwik Zamenhof (1859–1917) i Dziga Vertov (1896–1954).

5216. MICHALCZYK Andrzej: Górnoślązacy – kim są? *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 98–104.

XIX–XX w.

5217. MITOLOGIZACJA kultury polskiej i iberyjskiej w twórczości artystycznej. Mitificación de cultura en la creación artística ibérica y polaca. Red. Wojciech Charchalis, Bogdan Trocha. Zielona Góra 2015 Pracownia Mitopoetyki i Filozofii Literatury. Uniw. Zielonogórski 8° ss. 618, streszcz. hiszp. I portugalskie.

Z treści: Lichański Jakub Z[dzisiaj]: Zabiegi mitologizacyjne w heraldyce (na przykładzie Szymona Okolskiego) oraz retoryka wizualna – przykład tworzenia identyfikacji s. 133–152; Szyber Radosław: Propagandowy potencjał tradycji w świetle współczesnych polskich „gazet ulotnych” o batalii chocimskiej w 1621 roku s. 153–174; Zielińska Sława: Sobieskiego postawa Don Kichota, czyli romans rycerski i pasterski w bibliotece sarmackiej s. 175–186; Hawrysz Magdalena: Mitologizacja przeszłości w katalogach monarchów z okresu I Rzeczypospolitej, czyli o konstruowaniu tożsamości narodowej s. 187–198; Uździcka Marzanna: Apoteoza ojczyzny w polszczyźnie XIX wieku (ujęcie lingwistyczne) s. 199–212; Grabias-Banaszewska Katarzyna: Mitologizacja przestrzeni domowej w powieści Adama Jerzego Czartoryskiego „Pan sędzia Deluty”. Sceny z pierwszych lat panowania Stanisława Augusta s. 213–224; Gemra Anna: Mit polskiego domu rodzinnego w twórczości [Marii] Rodziewiczówny s. 225–240; Narolska Aneta: Drezno Elizy Orzeszkowej s. 241–249; Mazurkiewicz Adam: Kulturowy wymiar planów zamorskich kolonii polskich w publicystyce międzywojnia s. 299–324; Bielecki Tomasz Eugeniusz: Dziadek w Waffen SS?! O stereotypie i micie w zbiorowej pamięci historycznej i historiografii raz jeszcze s. 325–342; Kiec Izolda: Drugie życie dawnych kabaretów na scenach Drugiej Emigracji (1939–1989) s. 343–364; Jabłońska Agata: Złoty wiek polskich wystaw. Idiom wystawy prezentującej kulturę Polski, na przykładach realizacji Muzeum Narodowego w Krakowie s. 365–378; Nieracka Agnieszka: O zmitologizowanych wyobrażeniach polskości wobec spotkania z obcym/innym we współczesnym kinie polskim s. 379–393; Węgrowska Katarzyna: Perkunas, sowa, wąż, małanka, czartowka... W kręgu mitów i wierzeń dawnych Kresów Północno-Wschodnich s. 407–418; Wróblewska Violetta: Między mitem a plotką – obrazy miasta w folklorze polskim s. 419–432; Krzywicka Ewa: Zbrodnie i kawiarnie. Mitologizacja Warszawy w cyklu retro kryminalnym Konrada T. Lewandowskiego s. 433–444; Trocha B.: Poszukiwanie rodzimej arkadii w polskiej literaturze popularnej – między alternatywną historią a współczesną bajką dla dorosłych s. 465–482.

5218. MODLIŃSKA Aleksandra: Waszmościowie, na zdrowie! Obyczajowość bachiczna w powieściach dotyczących „epoki saskiej” Józefa Ignacego Kraszewskiego. *Irydion*. [T.] 1: 2015 s. 187–214, sum.

5219. MYSIAKOWSKI Mariusz: Kulturotwórcza rola ziemiaństwa i dworu polskiego w środowisku wiejskim (1815–1939). *Roczn. Tow. Nauk. Płockiego*. T. 7: 2015 s. 202–221, sum.

5220. NOWAKOWSKI Waldemar: Sex, rewolucja-prostytucja. Brzezia Łąka 2015 Poligraf 8° ss. 548, il. Polska, XX–XXI w.

5221. NOWOSIELSKA-SOBEL Joanna: Tożsamość kulturowo-regionalna na Śląsku po 1945 r. – analiza sił spajających i destrukcyjnych określających spójność społeczną jako zjawisko historyczne (wybrane zagadnienia). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 101–118, sum., Zsfg.

5222. OBLICZA alkoholu w kulturze elit od średniowiecza do współczesności. Pod red. Roberta Bubczyka, Barbary Hołub, Justyny Sołtys. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 237, il.

Materiały z konferencji, Lublin, 24 X 2014 r.

Z treści: Teterycz-Puzio Agnieszka: Narzędzie zemsty? Lekarstwo? Wyznacznik zabawy? Alkohol w życiu codziennym średniowiecznych elit obszaru środkowoeuropejskiego (do XIV wieku) s. 29–48; Bubczyk R.: Postawy ludzi Kościoła wobec alkoholu w średniowiecznej Polsce s. 49–63; Stuchlik-Surowiak Beata: „Kto by chciał być w tych księgach, kielich go nie minie”. Motyw alkoholu w „Aktach Rzeczypospolitej Babińskiej” s. 65–83; Kaczmarzyk Izabela: Pijanice, oźralcy i łupikuflowie... Śląskich ewangelików problem z alkoholem jako element siedemnastowiecznego dyskursu kaznodziejskiego s. 85–97; Trzeciak Małgorzata Ewa: Alkohol w dialogu interkulturowym w świetle włoskich diariuszy podróży po Rzeczypospolitej w II połowie XVII wieku s. 99–108; Modlińska Aleksandra: Obecność alkoholu w życiu Polaków doby saskiej s. 119–126; Łączyńska Ewa: Alkohol w środowisku kapitanów morskich w Gdańsku w XVIII wieku s. 127–143; Witkowska-Krych Agnieszka: „Natchnienie daje mi pięć kieliszków spirytusu pół na pół z gorącą wodą”, czyli o roli alkoholu w życiu Janusza Korczaka s. 157–165.

5223. OLCZAK Kazimierz: Między Miechowem a Wiśniczem czyli śladami Jaksy Gryfity [1120–ok. 1176]. Miechów 2015 Tow. Przyj. Sztuki; Gazeta Miechowska – Kazimierz Olchawa 8° ss. 240, il.

5224. OLEJNIK Tadeusz: Dziedzictwo i tradycje kulturalne Wielunia. Wieluń-[Warszawa] 2015 Muzeum Ziemi Wieluńskiej; NCK 8° ss. 175, nlb. 3, il., sum. (Wieluńska Biblioteka Regionalna; nr 30).

5225. OLESZCZYK Krzysztof: Z historii bydgoskich rozrywek umysłowych. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 197–212, sum., Zsfg.

XIV–XX w.

5226. OPOWIEŚĆ o dwóch miastach. Wrocław–Kraków. Red. Grzegorz Jankowicz. Kraków 2015 Fund. Tygodnika Powszechnego 8° ss. 51, nlb. 4, 57, il.

Przeciwstawnie oprawne części o Wrocławiu i Krakowie. Kultura, XX–XXI w.

5227. PAŁAC hrabiów Sierakowskich w Waplewie Wielkim. Ludzie, miejsce, kolekcja. *Gdańskie Studia Muzealne*. T. 8: 2015 s. 11–296, sum.

Treść: Kraiński Maciej: Dwór, czyli artefakt s. 11–13; Kraiński M.: Panowie na Waplewie. Ród hrabiów Sierakowskich z Ziemi Malborskiej s. 16–33; Wiloch-Kozłowska Renata: Kompleks osadniczy w Waplewie Wielkim gmina Stary Targ – założenia badań archeologicznych s. 36–43; Piwek Aleksander: Dzieje piwnic zabudowy dworskiej w Waplewie Wielkim i ich znaczenie dla historii założenia s. 44–61; Rozmarynowska Katarzyna: Ogród Sierakowskich w Waplewie Wielkim – wstępny raport z badań s. 62–91; Andrzejewska-Zajac Alicja: Litografia Aleksandra Dunckera – z serii widoków wartych uwiecznienia [wyd. 1865 r.] s. 92–97; Trzeciak Andrzej: Nowy początek. Powołanie i działalność Muzeum Tradycji Szlacheckiej w Waplewie Wielkim s. 98–109; Kwasek Michał: Możliwości adaptacyjne zabudowy gospodarczej zespołu pałacowego w Waplewie Wielkim s. 110–119; Rzyska-Laube Dobromiła: Zaginiona kolekcja. Nowe ustalenia na temat zawartości zbiorów Sierakowskich z Waplewa oraz ich wojennych i powojennych losów s. 122–165; Andrzejewska-Zajac A.: Kilka obrazów z kolekcji waplewskiej w zbiorach Muzeum Narodowego w Gdańsku s. 166–178; Purc-Stępnik Beata: W poszukiwaniu upodobań kolekcjonerskich hrabiów Sierakowskich z Waplewa. Dwa obrazy z kolekcji? s. 180–197; Purc-Stępnik B.: Szkic olejny do fresku „Apoteoza Marii” Martina Knollera (1725–1804). Przykład południowoniemieckiego malarstwa plafonowego XVIII wieku s. 198–213; Purc-Stępnik B.: Michelangelo di Pace zwany Campidoglio (ok. 1610–1670). „Martwa natura z owocami” z kolekcji hrabiów Sierakowskich z Waplewa s. 214–224; Kriegseisen Anna: Relief alabastrowy ze sceną Zmartwychwstania z krypty grobowej Sierakowskich w Waplewie Wielkim s. 226–239; Świerkosz Krystyna: Z historii poszukiwań rozproszonej biblioteki waplewskiej w zbiorach Biblioteki Gdańskiej PAN s. 240–271; Kowalska Helena: Zbiory waplewskie w świetle korespondencji niemieckiej z lat trzydziestych XX wieku s. 272–283; Kowalska H.: Przyczynek do historii zbiorów malarstwa hrabiów Sierakowskich w Waplewie s. 284–287; Summary s. 289–292; Wybrana bibliografia s. 293–296.

5228. PATRONAT artystyczny Jagiellonów. Pod red. Marka Walczaka i Piotra Węcowskiego. Kraków 2015 Societas Vistulana 8° ss. 417, nlb. 2, tabl. 112, il., sum. (Studia Jagiellonica; 1).

Treść: Walczak M.: Patronat artystyczny Jagiellonów s. 7–13; Mrozowski Przemysław: Wizerunek królewski w systemie reprezentacji władzy w Polsce jagiellońskiej s. 17–41; Grzęda Mateusz: Fizjonomia, astrologia i nauka o charakterach. Rozważania o stropie sali Poselskiej w renesansowym Zamku Królewskim na Wawelu i jego głowach s. 43–80; Wyszynska Anna: Zygmunt I Stary a szesnastowieczna moda europejska. Strój jako element kreowania wizerunku władcy na przedstawieniach z epoki s. 81–91; Hryszko Helena: Tkaniny i ubiór grobowy królowej Zofii Holszańskiej s. 93–107; Czyżewski Krzysztof J.: „Proventu et suppellectili...”. Uwagi o jagiellońskich fundacjach w katedrze krakowskiej s. 109–139; Pajor Piotr: Chór kościoła Bożego Ciała w Poznaniu a działalność fundacyjna Władysława Jagiełły s. 143–159; Olszacki Tomasz: Zamek w Nowym Korczynie: średniowieczna rezydencja Jagiellonów i jej dzieje budowlane s. 161–195; Fabiański Marcin: Dlaczego Jagiellonowie ufundowali nowy pałac na Wawelu s. 197–234; Ratajczak Tomasz: Uwagi na temat programu użytkowego rezydencji królewskiej na Wawelu za panowania ostatnich Jagiellonów s. 235–254; Torbus Tomasz: Architekci renesansowego zamku królewskiego na Wawelu w świetle nowych badań s. 255–271; Januszek-Sieradzka Agnieszka: Wydatki króla Zygmunta Augusta na działalność budowlaną w latach 1548–1551 s. 273–285; Smorąg Różycka Małgorzata: Anna Cylejska – zapomniana patronka bizantyńskich malowideł w prezbiterium katedry pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Sandomierzu s. 289–304; Walczak M.: Portret konny króla Władysława Jagiełły w kaplicy Trójcy Świętej na zamku w Lublinie s. 305–320; Janicki Marek A.: Problem datowania nagrobka Władysława Jagiełły w świetle źródeł i dotychczasowej literatury s. 321–358; Łanuszka Magdalena: Tryptyk Matki Boskiej Bolesnej w kaplicy świętokrzyskiej – najbardziej niderlandyzujące dzieło z fundacji Jagiellonów s. 359–372; Horzela Dobrosława: Retabula kaplic Trójcy Świętej i Krzyża Świętego w katedrze krakowskiej w kontekście pytań o „sztukę dworską” Jagiellonów s. 373–395; Piwocka Magdalena: Arrasy króla Zygmunta Augusta. „The art of majesty” ostatniego Jagiellona s. 397–408; Ciesielska Tanita: Srebrna nastawa ołtarzowa w kaplicy Zygmuntońskiej – uwagi o znaczeniu, technice wykonania i autorstwie s. 409–417.

5229. PIOTROWSKI Igor: *Pieśń i moc. Pieśni codzienne Franciszka Karpińskiego w kulturze polskiej XIX i XX wieku.* Warszawa 2012.

Rec.: Starczewski Michał, *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 1 s. 187–192.

5230. POLAK we Włoszech, Włoch w Polsce. *Sztuka i historia.* Red. Małgorzata Wrześniak, Agnieszka Bender. Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Kard. Stefana Wyszyńskiego 8° ss. 343, nlb. 1, tabl. 32, il., sum.

Tyt. równol.: Poles in Italy, Italians in Poland. Art and history.

Treść: Janocha Michał: *Polonica artistica vaticana – stan i perspektywy badań* s. 15–31; Kowalski Marek Daniel: *Po łaski duchowe i korzyści doczesne. Polacy w Rzymie i w Kurii papieskiej w XV wieku* s. 33–46; Saczyńska Monika: *W poszukiwaniu wybawienia. Sprawy polskie w Penitencjarii Apostolskiej w latach 1471–1492* s. 47–69; Wrześniak M.: *Anonimowy polski peregrynant z końca XVI wieku o sztuce Florencji* s. 71–86; Osiecka-Samsonowicz Hanna: *Rzymskie wizyty polskich królewiczów* s. 87–102; Mojżyn Norbert: *Poglądy M[acieja] K[azimierza] Sarbiewskiego na architekturę i sztukę* s. 103–120; Kowalczyk Małgorzata Ewa: *„Na papierze z Etny”. Wizerunek Sycylii w listach z podróży Michała Jana Borchy* s. 121–130; Bender A.: *Rzymskie tapiserie projektowane przez Tadeusza Kuntze* s. 131–139; Chlebowska Edyta: *Cyprianus Norwid, Polonus natus civis Romanus. Rzym wczesnochrześcijański w myśli i twórczości Norwida* s. 141–153; Chlebowski Piotr: *Norwida „Zarysy z Rzymu”. Komentarz do tekstu* s. 155–173; Niewczas Łukasz: *Pokusa i epifania. Obraz Włoch w „Italiam! Italiam!” Lucjana Siemieńskiego i Cypriana Norwida* s. 175–190; Rudzka Anna: *Góral we Włoszech, czyli o sukcesie polskiego medalierstwa w Arezzo* s. 191–195; Peroń Małgorzata: *Sztuka włoska w twórczości Jarosława Iwaszkiewicza* s. 197–218; Bogacka Katarzyna: *Średniowieczne i renesansowe insygnia włoskie biskupów polskich* s. 221–232; Noworyta-Kuklińska Bożena: *Giovanni Bernardino Bonifacio Markiz Orii (1517–1597) i Bibliotheca Senatus Gedanensis* s. 233–248; Iwaszkiewicz-Wronikowska Bożena: *Giacomo Raffaelli (1753–1836) doradca króla Stanisława Augusta* s. 249–256; Dzik Janina: *Związki osiemnastowiecznego malarstwa ziem ruskich Rzeczypospolitej ze sztuką włoską* s. 257–279; Marcinkowski Roman: *Włoskie prolegomena uniwersyteckiej hebraistyki w Polsce* s. 281–300; Olszewski Andrzej K.: *Wystawa współczesnej sztuki włoskiej w 1935 roku w Warszawie w świetle ówczesnej krytyki* s. 301–309.

5231. POLSKI Grand Tour w XVIII i początkach XIX wieku. Pod red. Agaty Roćko. Warszawa 2014.

Rec.: Ryba Janusz: *O osiemnastowiecznym podróżowaniu edukacyjnym – nowe ujęcia i obserwacje.* *Wiek Oświecenia.* [T.] 31: 2015 s. 333–341; Wróbel Łukasz, *Klio.* T. 34: 2015 nr 3 s. 129–135.

5232. POLSKO-BIAŁORUSKIE związki językowe, literackie, historyczne i kulturowe. [Cz.] 16: *Materiały XXI Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Droga ku wzajemności”, Białystok 25–26 września 2015.* Pod red. Bazylego Siegienia. Białystok 2015 Zarząd Gł. Białoruskiego Tow. Społ.-Kult. 8° ss. 444, il. Białoruskie Tow. Społ.-Kult. w Polsce, Katedra Filol. Białoruskiej Uniw. w Białymstoku, Grodzieński Obwodowy Kom. Wykonawczy, Grodzieński Uniw. Państ. im. Janki Kupały, Zw. Polaków na Białorusi.

Z treści: Kondratiuk Michał: *Stanisław Glinka jako polski badacz gwar i folkloru białoruskiego i jego „Słownik gwary wsi Nomiki”, gminy Sokółka woj. podlaskiego* s. 15–20; Paláščyk Natallâ: *Palanizmy i pol'skamoŭnyâ zapisy ŭ knihah Metryki Vâlikaga Knâstva Litoŭskaga* s. 63–71; Milûčenkov Sergej: *Reprezentaciâ derevânyh žilyh postroek v delovoj starobeloruskoj i pol'skoj pis'mennosti XVI–XVIII vv. VKL* s. 73–80; Dudek-Szumigaj Agnieszka: *Miejsce i funkcja modlitwy w inskrypcjach nagrobnych pogranicza polsko-wschodniosłowiańskiego* s. 153–163; Antoszewski Zbigniew: *Problemy polskiej polityki wschodniej (Polska i Białoruś wobec kryzysu ukraińskiego)* s. 247–260; Gorny Alâksandr: *Supracoŭnictva belaruskîh palanafilâŭ z ruskaj emigracyâj u miŭzvaennaj Pol'scy* s. 261–267; Zagidulin Alâkšej: *Pratêstancki ruh i nacyânal'naâ svâdomosc' nasel'nictva belarуска-pol'skaga pamežža (XX st.)* s. 269–275; Silava Svâtłana: *Duhouŭnae akarmlenie vâznâŭ turmaŭ Grodzenskaj gubernii pravaslaŭnym svâtarstvam u pačatku XX st* s. 277–284; Ârmusik Edmund: *Religijnasc' nasel'nictva na belarуска-pol'skim pagraničcy (na prykladze Grodzenskaj voblasti)* s. 285–293; Pivovarčik Sergej: *Krepost' Osovec v boevykh dejstviah letom 1915 g.* s. 295–304; Mašlińska Agnieszka: *Jerzy Antoniewicz jako współorganizator życia naukowego na Białostocczyźnie oraz badacz pogranicza polsko-białorusko-litewskiego w zakresie archeologii i historii średniowiecza* s. 305–314; Marozava Svâtłana: *Suprasl'ski manastyr âk bujny intelektual'ny centr Bâlikaga Knâstva Litoŭskaga (XVI–XVIII st.): gistaryâgrafičnae asensavanne* s. 315–325; Guzewicz Wojciech: *Zmiany etniczno-kulturowe na pograniczu polsko-białoruskim w okolicach Teolina (Sopoćkin)* s. 327–337; Večar Sârgej: *Dzejnasc' Nacyânal'naga mastackaga muzeâ pa vyvučenni i populâryzacji tvorčaj spadčyny roda Van'kovičaŭ [Wańkowiczów]* s. 383–390; Sabuc' Alîna: *Pol'skaâ nacyânal'naâ asveta na staronkah klasičnaj „Našaj Nivy”* s. 403–408; Bobowik Alfons: *Śladami polsko-białoruskiej historii i kultury na Grodzieńszczyźnie i Podlasiu* s. 415–420; Kuprianovič Adrian: *Obyčai, pover'â i sueveriâ v semejnyh obrâdah neskol'kih sel Gajnovskogo i Sokol'skogo povetov* s. 421–429.

5233. POSTĘP i zacofanie w kulturze Europy Środkowej. Red. nauk. Antoni Barciak. Zabrze–Katowice 2015 Studio Noa Ireneusz Orsza 8° ss. 356, il., Zsfg. (Kultura Europy Środkowej; t. 18).

Z treści: Cetwiński Marek: Zmienność, naprawa czy postęp? Średniowieczni Ślązacy o historii i wpływającym czasie s. 19–28; Graczyk Waldemar: Rozbudowa struktur administracji terytorialnej w diecezji płockiej w połowie XV wieku jako przejaw usprawnienia aktywności duszpasterskiej lokalnego Kościoła s. 41–51; Marszalska Jolanta M.: Rozwój zainteresowań naukowych środowiska katedralnego płockiego w świetle zasobu piętnastowiecznej książki s. 52–64; Franaszek Piotr: Galicyjska „kultura krajowa” na przełomie XIX i XX wieku – postęp czy zacofanie? s. 77–92; Miernik Grzegorz: Chłopi i rolnicy w Polsce Ludowej: postępowość i zacofanie grupy społecznej (wizja ideologiczna i realia) s. 117–142; Hanasz Waldemar: Postęp i zacofanie w myśli Łukasza Górnickiego s. 202–216; Bryłka Agata: Zmiany i innowacje w śląskich nowożytnych drukach kalendarzowych do połowy XVIII wieku s. 217–248; Dutkowska Maria Agnieszka: Postęp w edytorstwie źródeł historycznych na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX wieku na przykładzie Galicji z uwzględnieniem kontekstu europejskiego s. 249–260; Ciara Stefan: Postęp w archiwistyce polskiej na przełomie XIX i XX wieku s. 261–272; Wojtyński Maciej: Postęp w tworzeniu telewizji. Wkład kadry technicznej Górnego Śląska i Zagłębia w rozwój polskiej telewizji s. 273–283; Wojciechowska Beata: Średniowieczne ustawodawstwo synodalne w Polsce wobec norm Kościoła powszechnego s. 284–293; Woźniczka Zygmunt: Górny Śląsk kraina postępu i nowoczesności w propagandzie PRL (zarys problemu) s. 294–317.

5234. POSZUKIWANIE tożsamości kulturowej w Europie Środkowo-Wschodniej 1914–2014. The search for cultural identity in Eastern And Central Europe 1919–2014. Pod red. Ireny Kossowskiej. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UAM 8° ss. 551, nlb. 1, il., sum.

Z treści: Gryglewicz Tomasz: Nieistnienie – cecha konstytutywna Europy Środkowej – w polskiej sztuce (1919–2012) s. 47–60; Chmielewska Agnieszka: Tożsamość narodowa i sztuka: koncepcje „kulturalistyczne” a realia II Rzeczypospolitej s. 81–98; Kossowska I.: „Estonia jest krajem maleńkim”: sztuka estońska w II i III Rzeczypospolitej s. 133–159; Jankevičiūtė Giedrė: Oratorium Vilnense. Role of the image in the construction of place identity s. 163–179; Gugala Maciej: Balthus [Balthasar Klossowski de Rola (1908–2001)] – Polak? Identyfikacja narodowa „ponadnarodowego” artysty s. 181–189; Howorus-Czajka Magdalena: Pomiedzy indywidualnym doświadczeniem traumy a pamięcią zbiorową – reinterpretacje przeszłości w pomnikach martyrologicznych Wiktora Tołkina [1922–2013] s. 193–204; Korczarowska Natasza: Nowa historia/stare paradygmaty. Historia a tożsamość narodowa w polskim filmie fabularnym 1989–2009 s. 205–229; Głuchowska Lidia: Between Isms, internationalism and patriotism: the case of Stanisław Kubicki [1889–1942] s. 233–256; Bilewicz Hubert, Friedrich Jacek: Między nacjonalizmem a modernizmem: wobec tradycji ludowych i wernakularnych w dziejach polskiego designu w latach 1919–2009 s. 257–289; Niemyjska Maria: Przestrzenne przewartościowanie w sztuce polskiej lat 60. XX wieku na przykładzie I Biennale Form Przestrzennych w Elblągu s. 291–306; Błotnicka-Mazur Elżbieta: „Dwór” w mieście. Realizacja tęsknoty za „swojskością” w architekturze międzywojennego Lublina s. 323–338; Postawka-Lech Helena: Strategie artystyczne na granicach II RP – działalność Korpusu Ochrony Pogranicza i Związku Obrony Kresów Zachodnich s. 339–354; Sowińska-Heim Julia: Architektura Łodzi – próby reinterpretacji i tworzenia nowego wizerunku miasta po 1989 roku s. 355–370; Sumorok Aleksandra: Narodowa forma? Socrealistyczne rekonfiguracje w architekturze Polski i Węgier. Kilka spostrzeżeń s. 375–392; Zadora Anna Maria: Przejawy środowiskowych uwarunkowań w malarstwie artystów śląskich s. 409–432; Wociór Lidia: Żydowska tożsamość narodowa zawarta w treściach symbolicznych aron ha-kodesz w synagodze głównej we Włodawie s. 463–474; Stolarska-Fronia Małgorzata: W kierunku hiperbaroku. Poszukiwanie tożsamości religijnej ekspresjonistów żydowskich na przykładzie sztuki Ludwiga Meidnera s. 491–512.

5235. POWSTANIE styczniowe w kulturze. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Filologia Pol., Historia i Teoria Literatury. [T.] 13: 2013 s. 13–121, sum.

Treść: Skrzypek Marta: Obraz kobiety-Polki w późnoromantycznej poezji powstania styczniowego s. 13–22; Samborska-Kukuć Dorota: Leona Platerra droga do bohaterstwa. Z dziejów powstania styczniowego nad Dźwiną s. 23–33; Tierling-Śledź Ewa: „Z kurzem krwi bratniej” Stanisława Stommy w 1963 roku i po 50 latach s. 35–55; Warońska Joanna: Pamięć historii w kreowaniu postaw patriotycznych. („Wysocki” Władysława Zawistowskiego [dramat opubl. 1983]) s. 57–70; Rusin Joanna: Legenda Traugutta i jubileusze. Wybrane przykłady s. 71–85; Regiewicz Adam: Rekonstrukcje historyczne jako edutainment? Przypadek powstania styczniowego s. 87–104; Dziewońska-Chudy Ewelina: II Liceum Ogólnokształcące im. Romualda Traugutta w Częstochowie – szkoła tradycji i patriotyzmu [zał. w 1920] s. 105–121.

5236. POWSTANIE styczniowe w polskiej myśli humanistycznej. Dziedzictwo w kulturze, języku, literaturze, sztuce i prasie. Red. nauk. Leonarda Mariak, Joanna Rychter. Gorzów Wielkopolski 2013 Wydaw. Nauk. Państw. Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jakuba z Paradyża 8° ss. 269, nlb. 2, il., sum. Uniw. Szczeciński.

5237. [PROBLEMATYKA funeralna doby staropolskiej. Cz. 5: Profesjoniści śmierci]. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 315–479, sum.

Gł. w oparciu o materiały V Funeraliów Warszawskich, 22–23 X 2013 r.

Treść: Od Redakcji s. 315–316; Jišová Kateřina: Świadkowie śmierci. O późnośredniowiecznych testamentach praskich s. 317–320; Hrubá Michaela: „Za tu sumu jeden kámen hrobnik mramorovej”... Zlecenia kamieniarza Vincenta Strašryby z Wrocławia z drugiej połowy XVI wieku s. 321–328; Petryszak Bogdana: Sporządzanie testamentów we Lwowie w późnym średniowieczu – pisarze, ceny, okoliczności s. 329–335; Kobylińska Ewa: Pisarze testamentów oblatowanych w księdze pierwszej „Pułtuskich testamentów konsystorskich” (1509–1518) s. 337–344; Gołaszewski Łukasz: Knyszyńskie testamenty składane ustnie wobec władz miejskich na przełomie XVII i XVIII wieku – teksty autorstwa umierających, czy też pisarzy miejskich? s. 345–366; Karpiński Andrzej: Kopacze – grabarze morowi w miastach Rzeczypospolitej XVI–XVIII wieku s. 367–378; Nowosielska Elżbieta: „Multi Medici, multa funera”. Negatywny wizerunek lekarza w XVII–XVIII w. s. 379–388; Gadocha Marcin: Udział bractw religijnych w pogrzebach siedemnastowiecznych mieszczan krakowskich s. 389–401; Wojtucki Daniel: Miejski i regimentowy kat na Śląsku i Górnych Łużycach w XVI–XVIII wieku s. 403–419; Kicińska Urszula: Ceremonia pogrzebowa w drukach żałobnych XVII i XVIII wieku (wybrane elementy) s. 421–429; Przybyłowicz Olga Miriam: Rachunki za pogrzeby sióstr norbertanek klasztoru na Zwierzyńcu (XVII–XVIII wiek) s. 431–440; Wyzga Mateusz: Funkcjonowanie wiejskich cmentarzy parafii katolickich w dobie przedrozbiorowej na przykładzie dekanatów Nowa Góra, Skała i Proszowice z okolic Krakowa s. 441–462; Krüger Anna: Pracownicy cmentarni oraz osoby i firmy związane z funkcjonowaniem cmentarzy w Gdańsku w drugiej połowie XIX wieku s. 463–472; Grabowski Klaudiusz: Grzebanie ubogich przez Wydział Opieki Społecznej Zarządu Miejskiego w Gdańsku w latach 1945–1949 s. 473–479.

5238. [RAIŃSKA Marzanna]: Sokół. Małopolskie Centrum Kultury. 40 lat minęło... (1975–2015). Tekst ... Nowy Sącz 2015 Małopolskie Centrum Kultury Sokół 8° ss. nlb. 8, 291, nlb. 1, il.

5239. RETROSPEKCJA i ochrona dziedzictwa kulturowego. Red. nauk. Samanta Kowalska, Danuta Wańka. Poznań–Kalisz 2015 UAM. Wydz. Pedagog.-Artystyczny 8° ss. 357, il., sum. UAM. Wydz. Pedagog.-Artystyczny.

Z treści: Kowalska S., Wańka D.: Wprowadzenie s. 7–8; Mniejszości narodowe i etniczne, życie w diasporze: Radziszewska Krystyna: Literatura i kultura łódzkich Żydów 1918–1950. Projekt Uniwersytetu Łódzkiego s. 11–22; Kucner Monika: Niematerialne dziedzictwo kulturowe społeczności niemieckiej w Łodzi – stan zachowania i perspektywy badawcze s. 23–34; Grysińska-Jarmuła Katarzyna: Kulturotwórcza działalność bydgoskich Niemców w II połowie XIX i na początku XX wieku i jej współczesne dziedzictwo s. 35–53; Spytek Patrycja: „Już taki jestem zimny drań!”. Życie i twórczość Henryka Warszawskiego s. 54–62; Kozakevych Olena: Lwów – ośrodek trykotarstwa artystycznego w Galicji końca XIX i w pierwszej połowie XX stulecia s. 63–84; Sońta-Jaroszewicz Teresa: Wpływ Casimiro Eigera polsko-żydowskiego krytyka sztuki na kształtowanie dziedzictwa kulturowego Kolumbii s. 85–96; Ochrona materiałów bibliotecznych i archiwalnych: Nowicki Ryszard: Powojenna ochrona zbiorów bibliotecznych w świetle druków ulotnych i okolicznościowych s. 99–115; Mazur Hubert: Archiwa państwowe a dziedzictwo kulturowe popularyzacja i edukacja s. 116–149; Rachwał Piotr: Historyczna rejestracja metrykalna w archiwach parafialnych w Lubelskiem s. 150–164; Kawecka Agata: Wybrane aspekty prawosławnego przekładu Psalterza na język polski w świetle innych źródeł s. 165–184; Szymański Andrzej: Z problematyki filmowania i digitalizacji jako form zabezpieczania zbiorów bibliotecznych i archiwalnych w niektórych krajach świata, w Polsce i pozostałych państwach UE s. 185–204; Janik Maciej: Internetowe wspólnoty aktywności źródłoznawczej a ochrona dziedzictwa kulturowego s. 215–232; Teatralia, fotografia i kinematografia: Orzechowski Emil: Związki Heleny Modrzejewskiej z Wielkopolską i pamięć o nich s. 235–253; Kędziora Alicja: Cyfrowe zasoby teatralnej fotografii atelierowej s. 254–273; Dmytrenko Alla: Teatralne dziedzictwo A. i Z. Pronaszków: z lwowskich zbiorów muzealnych s. 274–289; Kowalski Ramiro: Kinematografia jako jedna z form popularyzacji dziedzictwa kulturowego s. 290–300.

5240. ROGIŃSKA Justyna: Symboliczne aspekty wykorzystania ognia w późnośredniowiecznej i wczesnonowożytnej przestrzeni rodziny polskiej. *In Gremium.* T. 9: 2015 s. 31–40, sum.

5241. ROSZKOWSKI Wojciech: Cultural heritage of Central Europe. A historical outline. Warszawa 2015 ISP PAN; Inst. Jagielloński 8° ss. 260, il. (East of the West. Wschód Zachodu; 1).

XIX–XXI w.

5242. SEMIOTYCZNA mapa Małopolski. Pod red. Elżbiety Wiącek. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 596, il.

Z treści: Wiącek E., Wrona Tomasz Marcin: Korale, góry i obwarzanki – Małopolska o sobie samej s. 59–138; Wiącek E., Golemo Karolina: Galicja for ever – nostalgiczny sen o utraconej Arkadii, moda na monarchię czy atrakcja turystyczna? s. 141–223; Golemo K.: O dwóch Galicjach – z Małopolski na krańce Europy, znad Atlantyku nad Wisłę s. 225–249; Dziadowiec Joanna, Wiącek E.: Góralszczyzna, góralskość – konstruowanie i funkcjonowanie podhalańskiego mitu s. 251–354; Załucka Magdalena, Wiącek E.: Znaki ludzkich losów, znaki historii. Cmentarz Rakowicki – nekropolia symboli s. 511–559; Ryglicka Katarzyna, Wrona T. M.: Małopolski „Ikar” – Jan Wnęk [1828–1869] z Odporyszowa s. 561–587.

5243. *SILVA rerum resoviensium*. Wyboru tekstów dokonały Barbara Chmura, Ewa Ferenc, Małgorzata Zaremba. Rzeszów 2015 WiMBP w Rzeszowie 8° ss. 105, nlb. 3, il.

Przedruk fragmentów artykułów opisujących życie codzienne, wybranych z 6 czasopism rzeszowskich z lat 1891–1934.

5244. *SKARBY „Szkatuły”*. Zespół red. Ewa Jaśkiewicz [i in.]. Sieradz 2014 Prof-Art Agencja Reklamowo-Wydawnicza; na zlec. Fund. Wspierania Kultury Miasta Sieradza 8° ss. 82, il.

Jan Matusiak (1928–2007): „Szkatuła piórem rzeźbiona”; zawiera wpisy osób odwiedzających Sieradz.

5245. *SŁOWIANIE na emigracji*. Literatura, kultura, język. Red. nauk. Bronisław Kodzis, Maria Giej. Racibórz 2015 Wydaw. PWSZ 8° ss. 574, il., sum.

Z treści: Chodubski Andrzej: Mit i stereotyp Słowian w przestrzeni kultury zachodnioeuropejskiej s. 17–27; Barszczewska Nina: Piśmiennictwo białoruskie okresu Wielkiego Księstwa Litewskiego w ocenie emigracji białoruskiej s. 105–115; Chomiszczak Tomasz: Marian Pankowski, czyli polska literatura na brukselskiej slawistyce s. 117–124; Sucharski Tadeusz: „Kultura” paryska wobec emigracyjnej literatury ukraińskiej s. 125–140; Brzozowska-Krajka Anna: Pamięć komunikacyjna wobec pamięci kulturowej w polskiej diasporze w Stanach Zjednoczonych s. 501–512; Pugacewicz Iwona: Od patriotyzmu do panslawizmu. Kultura odświętna Szkoły Narodowej Polskiej w Paryżu (na przykładzie uroczystego rozdania nagród w 1869 r.) s. 513–523; Głogowska Celina: Kursy maturalne nr 1 w Alessano (1945–1946) – pierwsze Państwowe Gimnazjum i Liceum 2 Korpusu Polskiego we Włoszech s. 525–536; Paluszyński Bartosz: Porównanie współczesnej amerykańskiej emigracji Polaków oraz kulturowego zaplecza Polonii amerykańskich w świetle najnowszych danych demograficzno-społecznych s. 537–550; Głuszkowski Michał: Typy przełączników kodów w społeczności polskich emigrantów na Syberii – mieszkańców wsi Wierszyna koło Irkucka s. 551–560.

5246. *SZAGUN* Dorota: Sylwa jako świadectwo sarmackich obyczajów. Przyczynek do badań. *Rozprawy Komisji Jęz.* [Łódź]. T. 61: 2015 s. 239–249, sum.

Księga domowa szlachty, XVI–XIX w.

5247. *SZYMKOWSKA-BARTYZEL* Jolanta: Nasza Ameryka wyobrażona. Polskie spotkania z amerykańską kulturą popularną po roku 1918. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 423, nlb. 5, il., sum. (Societas; 84).

XX–XXI w.

5248. *ŚLEDŹ a sprawa polska*. Materiały z konferencji, Kołobrzeg, 12 września 2014 r. Pod red. Andrzeja Chludzińskiego. Pruszcz Gdański 2015 Jasne 8° ss. 174, il.

Z treści: Makowiecki Daniel: Historia śledzia w wykopaliskach zapisana s. 9–32; Gawłowicz Józef: Połowy śledzi na polskim wybrzeżu w średniowieczu (fresk literacki) s. 51–67; Sudoł Magdalena: Śledź w folklorze Pomorza s. 85–93; Maliński Piotr: Społeczno-kulturowe konteksty śledzia w literaturze pięknej i naukowej – na przykładzie twórczości autorów szczecińskich s. 95–111; Jasicki Jerzy: Śledź w Zatoce Pomorskiej. Wspomnienia i refleksje rybaka s. 127–132.

5249. *ŚWIĘTO Róży*. 40 lat tradycji. Red. Teresa Mosingiewicz. [Wyd. 2 rozsz.]. Kutno 2015 Kutnowski Dom Kultury 8° ss. 113, nlb. 1, il.

Z treści: Mosingiewicz T.: Różane Kutno – początki s. 9–13; Mosingiewicz T.: Pierwsza wystawa róż w Kutnie s. 14–17; Mosingiewicz T.: Aron Eizyk [1895–1979] s. 23–25; Mosingiewicz T.: Bolesław Wituszyński [1912–1991] s. 26–28; Mosingiewicz T.: Przyjaciele róży [7 biogramów] s. 29–33; Mosingiewicz T.: Polskie odmiany róż s. 62–64; Dąbrowska-Walczak Agnieszka: Moje wystawy s. 65–72; Urbańczyk-Wójcik Liliana: „Kutno i łódzkie żyjące różaną współpracą krajową i międzynarodową” [konferencja popularnonauk., 5 IX 2015 r.] s. 87–91.

Wyd. 1. 2014.

5250. WOJTKIEWICZ Mariola: *Żelazowa Wola. The history of Chopin's birthplace.* Transl. by John Comber. Warsaw 2012 The Fryderyk Chopin Inst. 8° ss. 243, il.

Tyt. oryg.: *Żelazowa Wola. Dzieje domu Chopina.* Warszawa 2010.

5251. WOMEN in different global contexts. Culture, gender, violence. Ed. by Jolanta Maćkowiak, Ewa Pająk-Ważna. Kraków 2015 Impuls 8° ss. 314, nlb. 1, il.

Z treści: Pabis-Cisowska Katarzyna: Jewish women's charitable activity in the nineteenth and early twentieth century illustrated with an example of selected organizations operating in Cracow s. 23–32; Dormus Katarzyna: Towards full participation in public life – generational changes in the lives of Polish women s. 109–115; Łubiński Paweł: Women for Nation and the Women's Section of the National Movement as examples of socially and politically engaged organizations s. 135–141.

5252. WŚRÓD krajów Północy. Kultura Pierwszej Rzeczypospolitej wobec narodów germańskich, słowiańskich i naddunajskich. Mapa spotkań, przestrzenie dialogu. Red. nauk. Mirosława Hanusiewicz-Lavallee. Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Warszawskiego 8° ss. 731, nlb. 1. (Kultura Pierwszej Rzeczypospolitej w Dialogu z Europą. Hermeneutyka Wartości; t. 1).

Z treści: Małek Janusz: Stosunki kulturalne Polski i Litwy z państwami skandynawskimi w późnym średniowieczu i w czasach nowożytnych (1385/1397–1795) s. 58–102; Zadencka Maria: Związki kulturowe Rzeczypospolitej i Szwecji w XVII i XVIII wieku: kultura polityczna s. 103–124; Hanusiewicz-Lavallee M.: Brytania i Sarmacja – na krańcach Europy s. 125–189; Polkowski Marcin: Rzeczpospolita a Niderlandy. Relacje literackie i kulturowe w dobie staropolskiej s. 190–246; Dąbkowska-Kujko Justyna: Erazmianizm i lipsjanizm w Rzeczypospolitej s. 247–287; Włodarski Maciej: Relacje polsko-szwajcarskie w dobie przedrozbiorowej s. 288–319; Pawlak Wiesław: Barbara quae fuerant regna latina fiunt. Polsko-niemieckie związki kulturalne XVI–XVIII wieku w perspektywie neolatynistyki s. 320–364; Sproede Alfred: Przekłady i transfer kulturowy między Polską a krajami niemieckimi. Casus Andrzeja Frycza Modrzewskiego s. 365–405; Wierzbicka-Trwoga Krystyna: Przekłady z języka niemieckiego na język polski od XV do końca XVIII wieku s. 406–434; Hanczakowski Michał: Od Doubravy do Bohuslava Balbina. Sąsiedztwo kulturowe Polski i Czech do XVII wieku s. 435–477; Małek Eliza: Polsko-rosyjskie kontakty kulturowe w XV–XVIII wieku s. 478–553; Sujecka Jolanta: Krąg Slavia Orthodoxa na Bałkanach. Rola Rzeczypospolitej s. 554–580; Falski Maciej: Rzeczpospolita a chorwacko-dalmatyńska przestrzeń kulturowa w XV–XVII wieku s. 581–614; Czamańska Ilona: Związki kulturowe Rzeczypospolitej z Mołdawią i Wołoszczyzną s. 615–639; Snopek Jerzy: Dawna Rzeczpospolita wobec Węgier s. 640–683.

5253. WYDMUCH Henryk Stanisław: Powstanie i działalność Towarzystwa Polsko-Austriackiego w Polsce i Częstochowie. *Almanach Częstochowy.* [T. 28]: 2015 s. 155–158.

Powstało w 1960 r., w Częstochowie od 1985 r.

5254. Z SZABLĄ i kielichem, czyli Życie po sarmacku. Praca zbior. pod red. Janusza Tazbira i Stanisława Zagórskiego. Łomża 2015 Oficyna Wydawnicza „Stopka” 8° ss. 345, nlb. 2, il. (Seria Glogerowska).

Z treści: Tazbir J.: Słowo wstępne s. 7–11; Samsonowicz Henryk: Sarmacja i Sarmaci – w poszukiwaniu starożytnego rodowodu s. 15–21; Orzeł Joanna: Lech i Palemon – mityczni założyciele Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego s. 23–39; Achremczyk Stanisław: Władysław Denhoff (1639–1683) – nie tylko żołnierz s. 43–65; Borek Piotr: Sarmacki Achilles – postać Jeremiego Wiśniowieckiego w siedemnastowiecznym pamiętnikarstwie s. 67–83; Chynczewska-Hennel Teresa: Sarmaci wobec Rzymu i papieży s. 85–99; Czerenkiewicz Michał: Sarmatyzm w „Hypomnema reginarum Poloniae” Wespazjana Kochowskiego s. 101–113; Koehler Krzysztof: Ustanawianie tradycji. Retoryka dokumentów politycznych z czasów pierwszego bezkrólewia s. 115–133; Maliszewski Kazimierz: Między dewizą „carpe diem” a idea „vanitas”. Zabawa i rozrywka jako ważny komponent sarmackiego obyczaju i stylu życia. (Próba naszkicowania problemu) s. 135–151; Mikołajko Anna: Kraszewski: sarmatyzm i duchy s. 153–167; Sawicka-Jurek Jolanta: Sarmackie tęsknoty, wiktorie i utrapienia s. 169–181; Zientara Włodzimierz: Niemieckie media XVII wieku o Rzeczypospolitej szlacheckiej s. 183–194; Boharewicz-Richter Anna Jadwiga: Życie w szlacheckim zaścianku na Litwie s. 197–211; Dymek Benon: Gniazda szlacheckie na Mazowszu s. 213–235; Kaute Wojciech: [Joachim] Lelewel, duch obywatelski, sarmatyzm. O refleksji nad syntezą dziejów Polski Jana Adamusa (1896–1962) s. 237–251; Nowicki Maciej: Sarmatyzm – aetymon dziwów wszelakich s. 267–279; Malinowski Ludwik: Sarmatyzm wczoraj, dziś, jutro s. 309–328.

h) Zagadnienia historii mentalności

Zob. poz. 5204, 6615, 8403, 8599, 8934.

5255. CZECHOWSKA Kinga: „Niewinne oko nie istnieje” – czyli dlaczego znowu piszę o Żydach. *Koło Historii*. Nr 16: 2015 s. 167–175, sum., rez., Zsfg.

Pamięć o holokauście i polsko-żydowskiej przeszłości – dzisiaj.

5256. GŁOWACKA-GRAJPER Małgorzata: Międzypokoleniowy przekaz pamięci o Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej Polskiej. *Krakowskie Pismo Kresowe*. R. 7: 2015 s. 93–119, rez., sum.

5257. GMITRUK Janusz: Legenda powstania kościuszkowskiego. *Roczn. Hist. MHPRL*. Nr 31: 2015 s. 11–62.

Powstanie kościuszkowskie, legenda Tadeusza Kościuszki i powstania XIX w.

5258. ILSKI Zdzisław: „Gazeta Ludowa” w procesie formowania świadomości narodowej Polaków na Górnym Śląsku w latach 1911–1920. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 4 s. 45–67, sum., Zsfg.

5259. JAN Kiliński [1760–1819]. Historia i pamięć. Praca zbiorowa. Pod red. Violetty Julkowskiej. Poznań–Trzemeszno 2015 IH UAM; Stow. Miłośn. Zabytków Hist. położonych na terenie Miasta i Gm. Trzemeszno 8° ss. 133, nlb. 3, il., sum.

Treść: Julkowska V.: O roli historii i pamięci w kreowaniu bohaterów przeszłości. Wprowadzenie s. 9–13; Drozdowski Marian: Jan Kiliński rodem z Trzemeszna s. 14–31; Górczyńska-Przybyłowicz Bożena: Rzemiosło tradycyjną formą wytwórczej aktywności i społecznej samoorganizacji s. 32–43; Forycki Maciej: Artystyczne przedstawienia uczestnika insurekcji kościuszkowskiej s. 44–55; Hinc Alina: W kręgu mitologii postaci Jana Kilińskiego s. 56–81; Menz Mariusz: Jan Kiliński jako patron szkół i bohater szkolnych narracji historycznych s. 82–97; Julkowska V.: Jan Kiliński – dawna i współczesna kultura pamięci s. 98–117; Leśniewski Andrzej: Jan Kiliński w kulturowej ofercie eventowej s. 118–133.

5260. JEWDOKIMOW Marcin, Markowska Barbara: Miejsce i rola klasztoru bernardynów w pamięci zbiorowej społeczności lokalnej Opatowa. Studium przypadku. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 5: 2014 s. 43–62, sum.

Pamięć historyczna badana w l. 2013–2014.

5261. KAJDER Kaja, Nikiel Dariusz: Antropolodzy pytają o wojnę. O projekcie „Józef Kuraś »Ogień«”. *Historia – pamięć – reprezentacje*. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 233–243.

Przeprowadzony przez Koło Naukowe Studentów Etnologii i Antropologii Kulturowej UJ od 2012 r.

5262. KMIECIK Sławomir: Lech Kaczyński [1949–2010]. Bitwa o pamięć. Przewodnik po miejscach pamięci Prezydenta. Warszawa 2015 Srebrna 8° ss. 375, il.

5263. KMIECIŃSKI Jerzy: Kształtowanie się świadomości historycznej społeczeństw ludzkich. Rozprawy eseje, wykłady. Radom 2015 Wydaw. Wyższej Szkoły Handlowej 8° ss. 238, il. Wyższa Szkoła Handlowa w Radomiu.

5264. KOBIETY i/a doświadczenie wojny 1914–1945 i później. Pod red. Małgorzaty Grzywacz i Małgorzaty Okupnik. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. Wyd. Nauk Społ. 8° ss. 357, il., sum.

Materiały z konferencji, 10 XII 2014 r.

Z treści: Wolff-Powęska Anna: Dwie wojny s. 27–37; Tomaszewska Wiesława: Strona kobiet. O kobiecych rozpoznaniach wojny w utworach literackich s. 59–73; Okupnik M.: „Historia toczy się na naszych oczach niczym w kinie!”. Obraz Wielkiej Wojny we wspomnieniach Matyldy z Windisch-Gratzów Sapieżyny [1873–1968] s. 75–90; Schramm Tomasz: Wojna lat 1939–

1945 s. 129–141; Kaszowska-Wandor Barbara: „Dojrzałość jest wszystkim”. Wspomnienia wojenne Karoliny Lanckorońskiej s. 185–198; Judkowiak Barbara: Bł. Natalia Tułasiewiczówna o wojnie i na wojnie (1938–1945) s. 213–227; Waluś Monika: Doświadczenia kobiet konsekrowanych z czasów drugiej wojny światowej s. 229–240; Chrzastowska Małgorzata: Jak Noemi i Rut. Wojenne losy Izabelli [Nałęcz-Komornickiej], jej dzieci i niani Ireny [Potrawiak] s. 241–249; Przymuszała Beata: Przemoc seksualna wobec Żydówek ukrywających się po „aryjskiej” stronie – na podstawie prozy Idy Fink i Hanny Krall s. 251–264; Dąbrowska Agata: „Moje życie, mój teatr”. Głos Idy Kamińskiej [1899–1980] o wojnie, Zagładzie i wydarzeniach marcowych s. 265–276; Maciąg Paweł W.: Trauma obozu i sposób jej wyrażania językiem plastycznym na przykładzie twórczości Marii Hiszpańskiej-Naumann [1917–1980] s. 277–288; Królikowski Jakub: Sztuka kobiety narzędziem obrony? Muzyka Grażyny Bacewicz w czasie drugiej wojny światowej s. 289–298; Karolak Sylwia: Druga wojna światowa w kobiecych narracjach postpamięciowych s. 317–330.

5265. LISIECKI Marcin: „Kronika polska” Galla Anonima w kontekście kształtowania się polskiej świadomości narodowej. *Sprawy Narodowościowe*. Seria nowa. Z. 42: 2013 s. 131–142, sum.

XII–XX w.

5266. MIEJSCA pamięci. Pradzieje, średniowiecze i współczesność. Pod red. Bogusława Gedigi, Anny Grossman i Wojciecha Piotrowskiego. Biskupin–Wrocław 2015 Muzeum Archeol.; PAN. Oddz. 8° ss. 543, nlb. 1, il., sum., Zsfg., streszcz. Muzeum Archeol. w Biskupinie, PAN. Oddz. we Wrocławiu, IAI PAN. (Biskupińskie Prace Archeologiczne. Biskupiner Archäologische Arbeiten; nr 10) (Prace Komisji Archeologicznej. Arbeiten der Archäologischen Kommission; nr 20).

Tyt. równol.: Orte der Erinnerung. Urgeschichte, Mittelalter und Gegenwart.

Z treści: Gediga B.: Miejsca pamięci – pradzieje, średniowiecze i współczesność. Wprowadzenie s. 9–10; Minta-Tworzowska Danuta: O „użyteczności” rozważań nad miejscami i krajobrazami pamięci w archeologii s. 13–30; Neustupný Evžen: Prehistoric events and artefact memory s. 31–37; Urbańczyk Przemysław: „Miejsca pamięci” jako narzędzie nacjonalizacji przeszłości s. 39–47; Woźny Jacek: Stratygrafia archeologiczna jako wyraz idei pomników, miejsc pamięci i domen symbolicznych s. 49–58; Zalewska Anna: Miejsca pamięci. Stanowiska archeologiczne jako pola artykulacji pamięci w kontekście studiów i kategorii pamięcioznawczych s. 61–77; Żuk Lidia: Rzeczywistość pamięci („milieux de mémoire”) społeczności pradziejowych s. 79–109; Frydryczak Beata: Krajobraz jako miejsce i nie-miejsce pamięci. Próba ujęcia s. 111–124; Grossman A.: Miejsca pamięci – pamięć miejsca. Zapis tradycji s. 125–138; Łanczot Maria, Wojtanowicz Józef: O geograficznych uwarunkowaniach pradziejowych miejsc pamięci s. 139–148; Baniowska-Kopacz Ewa: Granica jako miejsce pamięci. Z etnologicznych badań pogranicza śląsko-malopolskiego s. 187–200; Kadrow Sławomir: Miejsca szczególnie w neolicie i w epoce brązu – Iwanowice, Gródek Nadbużny s. 201–216; Beilke-Voigt Ines: Gräber, Kultstätten und Heiligtümer. Archäologische Belge für sepulkrale und kultische „Orte der Erinnerung” s. 273–304; Mehner Andreas: Die Burgwälle der Lausitzer Kultur als Orte der Erinnerung. Das Beispiel Lossov s. 305–321; Bouzek Jan: „Lieux et objets de mémoire” in archeology: some fields of study promising to be fruitful s. 323–338; Gralak Tomasz: Miejsce centralne i organizacja społeczna środkowo-europejskiego Barbaricum s. 351–381; Pawleta Michał: Kręgi kamienne na Pomorzu w koncepcji „miejsc pamięci” („lieux de mémoire) Pierre’a Nory s. 385–414; Wawrzyniak Joanna: „Kamienne miejsca pamięci” – o możliwościach interpretacyjnych zagłębień wydrążonych w kamieniach i ceglach z terenu Słowiańszczyzny w aspekcie porównawczym s. 415–442; Zaikouski Edvard: Radogiszca-Retra i Radogoszcze: rozpowszechnienie toponimów i geneza miejsc pamięci s. 443–463; Maříková-Kubková Jana, Mařík Jan: Saint Adalbert of Prague: a (Czech) site of memory s. 465–483; Urbańska-Szymoszyn Anna: Święty Gaj – hipotetyczne miejsce śmierci św. Wojciecha i nowe miejsce jego kultu s. 485–497; Nowakowski Dominik: Alternatywna próba interpretacji funkcji zespołu osadniczego z Gostynia pod Głogowem w świetle danych archeologicznych s. 499–525; Moeglich Marcin, Nowaczyk Szymon: Przedchrześcijańskie miejsca „sacrum” we współczesnym krajobrazie Pałuk s. 527–540.

5267. NA POGRANICZACH. Pamięć, historia, kultura. Red. nauk. Anna Chudzik, Dariusz Wojakowski. Sanok 2014 Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Grodka 8° ss. 179, il., sum. (Na Pograniczach Kultur i Narodów).

Treść: Chudzik A., Wojakowski D.: Wprowadzenie s. 7–9; 1. Pamięć historyczna, tożsamość, pamięć społeczna: Kyrydon Ała, Trojan Sergij: Granice i pogranicze współczesnej Europy. Dynamiczne pole oddziaływania w wymiarze tożsamości i pamięci historycznej s. 11–30; Kyrydon A.: Modele pojednania (na przykładzie ukraińsko-polskiego dyskursu pamięciowego) s. 31–38; Stopa Mateusz: Miejsce i rola pamięci społecznej w argumentacji przedstawicieli elit lokalnych południowego i wschodniego pogranicza Polski s. 39–53; 2. Historia pogranicza – różne perspektywy: Musialik Wanda: Wpływ konfliktów zbrojnych na stan grup społecznych w przestrzeni śląskiego pogranicza (od lat czterdziestych XVIII do lat trzydziestych XX wieku) s. 55–66; Czop Bartłomiej: Wielokulturowość ziemi chełmskiej w dwudziestoleciu międzywojennym – mniejszość

niemiecka na Chełmszczyźnie s. 67–82; Łukianow Małgorzata: Pogranicze – nowa perspektywa analityczna dla Powiśla s. 83–94; 3. Materialne ślady wspólnej przeszłości: Jasnowski Paweł: Dialog hebrajskiego z łacinką. Obraz pogranicza kulturowego w inskrypcjach Nowego Cmentarza Żydowskiego w Krakowie s. 95–112; Wójcik Katarzyna: XIX- i XX-wieczne ewangeliczne założenia cmentarne na Chełmszczyźnie s. 113–126; Dalidowicz Michał: Zabytki funeralne jako przykład dziedzictwa kulturowego na pograniczu polsko-niemieckim s. 127–141; 4. Kreacje literackie i medialne na pograniczach: Chomiszczak Tomasz: Kulturowe, mentalne i estetyczne pogranicza w twórczości Mariana Pankowskiego s. 143–152; Kasprzycka Anna: Oddziaływanie bolszewickiej propagandy wizualnej na ludność ukraińską zamieszkującą tereny II RP w czasie wojny polsko-bolszewickiej 1919–1920 s. 153–166; Sroka Andrzej: Publiczne media w procesie kształtowania poczucia tożsamości regionalnej. Przypadek Polskiego Radia Rzeszów s. 167–179.

5268. NARRACJE pamięci. Między polityką a historią. Pod red. Katarzyny Kąckiej, Joanny Piechowiak-Lamparskiej, Anny Ratke-Majewskiej. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 381, il., sum.

Z treści: Polak Wojciech: Nauczanie historii jako element wychowania patriotycznego. Edukacja i polityka historyczna w dzisiejszej Polsce s. 17–28; Ponczek Eugeniusz: Polityka historyczna w Polsce – od oglądu retrospektywnego do refleksji o następstwach przyszłościowych s. 29–57; Kącka K.: Polityka historyczna: kreatorzy, narzędzia, mechanizmy działania – przykład Polski s. 59–80; Chinciński Tomasz: Współczesny wymiar pamięci o II wojnie światowej. Kilka uwag na temat socjologicznych badań pamięci oraz narracji Muzeum II Wojny Światowej s. 83–94; Seklecka Natalia: Problem pamięci Holocaustu – prasa polska i zagraniczna o „polskich obozach śmierci” s. 95–114; Ceran Tomasz: „Potrzeba ścisłości”. Konflikt historii i pamięci na podstawie szacowania liczby ofiar terroru niemieckiego w 1939 r. na Kujawach i Pomorzu Południowym s. 115–130; Sawicki Jacek Zygmunt: Pamięć i polityka historyczna na przykładzie walki z legendą powstania warszawskiego s. 133–145; Gross Radosław: Kształtowanie świadomości historycznej młodego pokolenia w okresie stalinowskim na przykładzie junaków Powszechnej Organizacji „Służba Polsce” s. 147–165; Polniak Łukasz: Polskie tradycje historyczne i militarne w pamięci zbiorowej Polaków w świetle badań OBOP w latach 1958–1989 s. 167–187; Czarnecka Małgorzata: Zniekształcenia pamięci autobiograficznej w kontekście wspomnień z czasu PRL s. 189–212; Prokop Maryana, Galewska-Gurzińska Iwona: „Rzeź wołyńska” versus „wołyńska tragedia”. Przyczyny rozwoju ruchu niepodległościowego na Ukrainie s. 235–247; Kosel Bogusław: Misja Muzeum Pamięci Sybiru [w Białymstoku] – o potrzebie zachowania dystansu między martyrologią a heroizmem s. 281–292; Szulborski Krzysztof D.: Kościół jako miejsce pamięci na przykładzie Olsztyna i Rzeszowa po 1945 roku s. 293–311; Radomski Grzegorz, Radomski Marcin: Między krytyką a apologią. Przemiany obrazu rewolucji w polskim filmie fabularnym w XX wieku s. 313–327; Turoń-Kowalska Agnieszka: Leszek Kołakowski... czyli intelektualista wobec totalitaryzmu. Zarys problematyki s. 365–380.

5269. NOWOSIELSKA-SOBEL Joanna: Od ziemi rodzinnej ku ojczyźnie ideologicznej. Ruch obrony stron ojczystych (Heimatschutz) ze szczególnym uwzględnieniem Śląska (1871–1933). Wrocław 2013.

Rec.: Ruchniewicz Małgorzata, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 140–144.

5270. PAMIĘĆ i odpowiedzialność. Dziedzictwo Jana Karskiego. Pod red. Eugeniusza Smolara. Warszawa 2015 Fund. Edukacyjna Jana Karskiego – Muzeum Historii Polski; Semper 8° ss. 298.

Materiały z konferencji, Warszawa, 5–6 XI 2014 r.

Z treści: Rudnicki Szymon: Jan Karski – antybohaterski bohater s. 25–31; Mull Stephen D.: Jan Karski jakiego znałem s. 32–34; Kozłowski Maciej: Czy na pewno nieudana misja? s. 35–40; White Harold: Wspomnienie o Janie Karskim s. 41–48; Smith Martin: Spotkanie z emisariuszem z Polski s. 49–58; Nowak Andrzej: Spowiedź – uwagi o pamięci totalitarnych zbrodni s. 147–157; Tokarska-Bakir Joanna: Przeciw edytowaniu historii Jana Karskiego s. 185–193; Gross Jan Tomasz: Żydzi jako polski problem? A dlaczego nie część polskiej historii? s. 194–201; Kostro Robert: Żydzi, polska tożsamość i polskie spory s. 202–208; Bocheński Jacek: Zaduma i tabu s. 217–225; Kozłowska Dominika: Kultura polska wobec Zagłady. Trzy dekady przełamywania tabu s. 226–231; Kurz Iwona: Między konfliktem a kiczem s. 232–236; Szczawińska Weronika: Tryumfalizm i blokada. Kilka uwag o najnowszym polskim teatrze s. 237–240; Słobodzianek Tadeusz: Tabu i katharsis s. 241–245; Smolar E.: Dziedzictwo Jana Karskiego – odpowiedzialność za los innych s. 249–251; Sikorski Radosław: Pamięć i odpowiedzialność. Jan Karski i Rafał Lemkin [1900–1959] s. 252–255.

Toż w jęz. ang.: Memory and responsibility. The legacy of Jan Karski. Warsaw 2015 Fund. Edukacyjna Jana Karskiego; Polish History Museum; Semper Scientific Publishers ss. 306.

Z treści: Rudnicki S.: Jan Karski – the anti-hero hero. The unusual work of an extraordinary man s. 27–34; Mull S. D.: The Jan Karski I knew s. 35–36; Kozłowski M.: Was it really a failed mission? s. 37–43; White H.: Memories of Jan Karski s. 44–52; Smith M.: Meeting a messenger from Poland s. 53–62; Nowak A.: Confession. A few comments on memories of totalitarian crimes s. 153–164; Tokarska-Bakir J.: Against editing of the Jan Karski story s. 193–202; Gross J. T.: Jews as a Polish problem? And why not a part of Polish history? s. 203–210; Kostro R.: Jews, Polish identity and Polish disputes s. 211–219; Bocheński J.: Musing and taboo s. 229–238; Kozłowska D.: Polish culture facing the Holocaust. Three decades of overcoming the taboo s. 239–246; Kurz I.: Between conflict and kitsch s. 247–251; Szczawińska W.: Triumphalism and

blockade. A few observations about the most recent Polish theatre s. 252–255; Słobodzianek T.: Taboo and catharsis s. 256–260; Smolar E.: The legacy of Jan Karski – responsibility for the fate of others s. 263–265; Sikorski R.: Memory and responsibility – Jan Karski and Raphael Lemkin s. 266–269.

5271. PATRIOTYZM wczoraj i dziś. Red. wyd. Andrzej M[ichał] Kobos. Kraków 2015 PAU 8° ss. 106, tabl. 21, il. (Seminarium Polskiej Akademii Umiejętności; t. 11).

Z treści: Purchla Jacek: Kraków – ideopolis? 11.03.2013 s. 7–18; Kula Marcin: Czy hagiografia narodowych dziejów jest patriotyczna? 9.12.2013 s. 19–36; Narewski Wojciech: Różnorodność fizjograficzna terenów walk 2. Korpusu Polskiego we Włoszech i jej znaczenie dla planowania i przebiegu działań od Sangro i Mainarde po Bolonię. 12.01.2015 s. 77–91.

5272. POLACY, Niemcy, Ukraińcy w XIX i XX wieku. O przeszłości dla przyszłości w miejscach pamięci. Pod red. Marka Białokura. Bielsko-Biała–Opole 2013 Cum Laude; na zlec. Miej. Ośr. Doskonalenia Nauczycieli 8° ss. 176.

Treść: Kubis Barbara: Polska nie jest jedynym dziedzictwem Rzeczypospolitej Obojga Narodów: trzeba szanować wspólne miejsca pamięci s. 14–27; Maziarz Antoni: Dobry i zły sąsiad. Dychotomie w dziewiętnastowiecznym obrazie Niemców i Polaków s. 28–42; Kisielewicz Danuta: Społeczny aspekt upamiętniania zbrodni dokonanych na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej podczas II wojny światowej s. 43–60; Sula Dorota: Z kart trudnej historii relacji polsko-niemiecko-ukraińskich w okresie II wojny światowej. Pacyfikacja wsi Zawonie 6 marca 1944 roku i losy jej mieszkańców w świetle relacji s. 61–72; Białokur M.: Narody i państwa w obliczu wojny. Wkroczenie Armii Czerwonej na Śląsk Opolski w styczniu 1945 roku s. 73–87; Rezler-Wasielewska Violetta: Lamsdorf – Łambinowice i transformacja pamięci s. 88–99; Lusek Joanna: Międzynarodowe konteksty w pracy Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach–Opolu s. 100–114; Gołębiowska Anna: Stereotyp Niemca i Ukraińca w świadomości opolskiej młodzieży s. 115–131; Białokur M.: Bieszczady jako miejsce pamięci w kontekście akcji operacji „Wisła”. Obraz wydarzeń z 1947 roku w ujęciu polskich szkolnych podręczników historii wydanych w latach 1990–2012 s. 132–175.

5273. POLSKO-NIEMIECKIE miejsca pamięci. T. 1: Wspólne / Oddzielne. Red. Robert Traba, Hans Henning Hahn; współpr. Maciej Górny, Kornelia Kończal. Warszawa 2015 Wydaw. Nauk. Scholar 8° ss. 761, il.

Treść: Hahn H. H., Traba R.: O czym (nie) opowiadają polsko-niemieckie miejsca pamięci s. 9–43; Polsko-niemieckie miejsca pamięci s. 47–50; Loew Peter Oliver: Prusy. Wymuszone sąsiedztwo s. 53–80; Hackmann Jörg: Hanza. Średniowieczna unia gospodarcza s. 81–93; Żytniec Rafał: Warmia i Mazury/Prusy Wschodnie. Od przedmurza do Borussii s. 94–117; Loew P. O.: Gdańsk. Miasto pisze narodowe historie s. 118–133; Briesewitz Gernot: Korytarz. Przestrzeń jako program polityczny s. 134–149; Dyroff Stefan: Wielkopolska/Ostmark. Narodowe gry konkurencji s. 150–168; Kożuchowski Adam, Nell Werner: Galicja. Zerwane i odnalezione historie s. 169–186; Wierzcholska Agnieszka W.: Sztetl. Skrzypek w zaułku miasteczka s. 187–206; Kunicki Wojciech: Śląsk. Mit początków, katastrofa końca, utopia przyszłości s. 207–222; Haubold-Stolle Juliane, Saryusz-Wolska Magdalena: Wrocław. Podwójna historia jednego miasta s. 223–243; Reznik Miłoś: Sasi. Niemieckie refugium dla Polski? s. 244–255; Haubold-Stolle J., Tyszkiewicz Jakub: Bitwa pod Legnicą. „Gorze się nam stało” s. 259–269; Olivier Mathieu: Bitwa pod Grunwaldem. (Nie)udane mity zwycięstwa s. 270–287; Molik Witold, Scholz Stephan: Kulturkampf. W obronie wartości s. 288–301; Holzer Jerzy: I wojna światowa. Wielka wojna, mniejsza wojna s. 302–324; Ackermann Felix: Pakt Ribbentrop-Mołotow. Cztery rozbiór Polski? s. 325–339; Böhler Jochen: Kampania wrześniowa. Błyskawiczne zwycięstwo czy wojna na wyniszczenie? s. 340–353; Kosmala Beate: Powstanie w getcie warszawskim. Bohaterowie mimo woli s. 354–377; Miglio Camilla, Morawski Paolo: Monte Cassino. Janusowe oblicza wielkiej bitwy s. 378–379; Echemkamp Jörg, Labentz Anna, Traba R.: 8/9 V 1945. Początek końca s. 390–415; Orłowski Hubert: Ucieczka i wypędzenie. Oblicza deprywacji s. 416–440; Haida Sylvia: Wyścig Pokoju. Tour de l’Est s. 441–450; Hartwich Mateusz J.: Krzyżowa. Pacta sunt servanda! s. 451–461; Hinrichsen Kerstin: Granica na Odrze i Nysie. Do odwołania? s. 462–480; Degen Andreas, Dzikowska Elżbieta: Wanda, co nie chciała Niemca. Femme polonaise s. 483–495; Chomicz Grzegorz, Kaczka Mariusz: Habsburgowie. Żartobliwy sentyment i chłodna obojętność s. 496–521; Bour Odile: Turcja. Ante portas...? s. 522–535; Dołowy-Rybińska Nicole: Kaszubi. Ani ogień, ani woda s. 536–550; Störkuhl Beate: Wit Stwosz. Polska kariera norymberskiego artysty s. 551–565; Ritter Elisabeth: Mikołaj Kopernik. O obrotach narodowych dziełem wielkiego astronoma s. 566–583; Borejsza Jerzy W., Hahn H. H.: Otto von Bismarck. Co pozostało ze zrewidowanego mitu s. 584–613; Mueller Nina, Pickhan Gertrud: Janusz Korczak. Pons inter nationes s. 614–625; Kochanowski Jerzy, Zwicker Stefan: Folksdojcz. Rasa, los i zdrada s. 626–645; Serrier Thomas: Günter Grass. Idąc rakiem z blaszanym bębenkiem i Nagrodą Nobla s. 646–659; Traba R., Żytniec Rafał: Ziemie Odzyskane/utracony Heimat. Ludzkie dramaty i koniunktury polityczne s. 660–682; Steffen Katrin: Żydzi. Obrazy zbiorowości wyobrażonej s. 683–717.

5274. POLSKO-NIEMIECKIE miejsca pamięci. T. 2: Wspólne / Oddzielne. Red. Robert Traba, Hans Henning Hahn; współpr. Maciej Górny, Kornelia Kończal. Warszawa 2015 Wydaw. Nauk. Scholar 8° ss. 671, il.

Treść: Górny M., Hahn H. H., Kończal K., Traba R.: Wprowadzenie s. 9–10; Polsko-niemieckie miejsca pamięci s. 11–14; Górny M.: Europa. Europamięć s. 17–37; Bednarek Stefan, Matlak Michał: Ameryka. Utopia, która miała się stać rzeczywistością s. 38–54; Dmitrów Edmund: Rosja. Punkt odniesienia dla Niemców i Polaków s. 55–76; Hein-Kircher Heidi: Zjazd gnieźnieński. Spotkanie na szczycie w 1000 roku s. 77–86; Bömelburg Hans-Jürgen: Łódź. Na przekór s. 87–103; Kałużny Jerzy: Hambach. Wspólnota przyjaciół s. 104–114; Domurat-Linde Marta, Schmidt-Rost Christian: Polish jazz. Polish jazz on my mind s. 115–126; Żyliński Leszek: 1968. Dwie rewoluty s. 127–145; Holzer Jerzy: Solidarność. Samoorganizująca się rewolucja s. 146–161; Żurek Robert: Jan Paweł II. Rewolucyjność sacrum? s. 162–178; Buras Piotr, Olschowsky Burkhard: 1989: Upadek muru i Okrągły Stół. Asymetryczne mity fundacyjne s. 179–203; Belzyt Leszek C.: Drang nach Osten. Cywilizacja z Zachodu? s. 207–224; Kąkolewski Igor: Krzyżacy. Przekleci i bohaterowie s. 225–248; Reznik Miłoś: August II Mocny. Dobry mecenas i zły król? s. 249–268; Lichy Kolja: Tumult toruński. Krwawy ślad w historii s. 269–284; Fuchs-Frotscher Daniela: Kosynierzy. „Ogrom sił tkwiących w narodzie” s. 285–294; Bieler Sandra, Gierlak Maria, Janneck Jarosław: Na saksy. (Nie)Rzeczywistość migracyjna s. 295–310; Pletzing Christian: Maksymilian Kolbe. Co wypada świętemu? s. 311–321; Krzoska Markus: Bydgoska krwawa niedziela. Niejednoznaczne fakty, jednoznaczne interpretacje s. 322–333; Linek Bernard: Łambinowice. Czy sprawcy mogą stać się ofiarami? s. 334–345; Dzikowska Elżbieta, Jabłkowska Joanna: Rzym. Quo vadis et Arkadia s. 349–371; Thiriet Damien: Orzeł. Od godła władcy do symbolu narodowego s. 372–389; Żurek Robert: Święta Jadwiga Śląska. Ponad narodowością i stanem s. 390–402; Borejsza Jerzy W., Droit Emmanuel: Francja. Fascynacja, złudzenia i diaboliczny podziw s. 403–425; Przybyła Piotr: Góra Świętej Anny. Święta i wulkan s. 426–446; Bömelburg H.-J.: Fryderyk Wielki. Sprzeczność racji stanu s. 447–468; Borejsza J. W., Górny M., Wippermann Wolfgang: Karol Marks. Socjalistyczny mesjasz? s. 469–490; Holzer J.: Komunizm. ...i widmo pozostało s. 491–509; Górny M., Kończal K.: Róża Luksemburg. Wszystkie imiona Róży s. 510–527; Behrends Jan C.: Bolszewik. Zaraźliwa groza rewolucji s. 528–541; Mix Andreas: SS. Jądro zła s. 542–556; Wóycicka Zofia: Auschwitz. Zbrodnia i różnorodność pamięci s. 557–581; Marszałek Magdalena: Holocaust. Tragedia sąsiadów s. 582–600; Krzemiński Adam, Thiriet D.: Powstanie warszawskie. Ruiny twierdzy s. 601–629.

5275. POLSKO-NIEMIECKIE miejsca pamięci. T. 3: Paralele. Red. Robert Traba, Hans Henning Hahn; współpr. Maciej Górny, Kornelia Kończal. Warszawa 2012 Wydaw. Nauk. Scholar 8° ss. 475, nlb. 1, il.

Treść: Bömelburg Hans-Jürgen: (Pierwsza) Rzesza & Rzeczpospolita (Obojga Narodów). Pochwała różnorodności i opowieść o upadku s. 25–40; Kleissmann Christoph, Traba T.: Kresy & niemiecki wschód. W poszukiwaniu arkadii i celu misji cywilizacyjnej s. 41–71; Halicka Beata: Wisła & Ren. Rzeki wynalezione, czyli o ucieleśnieniach „narodowego ducha” s. 72–92; Żyliński Leszek: Mitteleuropa (Europa Środkowa) & Międzymorze. Mityczna kraina i historyczny koszmar w okowach wielkiej polityki s. 93–106; Migdalski Paweł, Mellies Dirk: Bitwa w Lesie Teutoburskim & bitwa pod Cedynią. Bitwy w służbie narodowych mitów fundacyjnych s. 107–124; Janus Eligiusz, Scholz Stephan: Św. Bonifacy & św. Wojciech. Od męczeńskiej śmierci do symbolu jednoczącej się Europy s. 125–142; Łopatka Tomasz, Sack Hilmar: Wojna trzydziestoletnia & potop. Bohaterstwo i „dzikie barbarzyństwo”. Egzystencjalne doświadczenia siedemnastowiecznych wojen s. 143–161; Dybaś Bogusław: Wallenstein & Radziwiłł. Wizjonerzy i zdrajcy s. 162–175; Thomsen Martina: Książę Eugeniusz Sabaudzki & Jan III Sobieski. Sława zwycięstwa. O pierwszeństwo w narodowym i europejskim panteonie bohaterów s. 176–195; Loew Peter Oliver: Targowica & cios w plecy (Dolchstoß). Kreatywna i zwodnicza siła zdrady s. 196–208; Olschowsky Heinrich: Johann Wolfgang von Goethe & Adam Mickiewicz. Poeci jako ustawodawcy zbiorowej wyobraźni s. 209–236; Ritter Rüdiger: Ludwik van Beethoven & Fryderyk Chopin. O tym, co nam w duszy gra s. 237–253; Rduch Robert: Hymny narodowe. Śpiew na narodową nutę, czyli o czym przypominają hymny s. 254–275; Kałużny Jerzy: Konstytucja 3 maja & konstytucja z 1848/1849 r. Finis coronat opus? Konstytucje, które inspirowały myślenie polityczne s. 276–298; Surynt Izabela: Gustav Feytag & Henryk Sienkiewicz. (Nie)moc literackiego kanonu s. 299–322; Jabłkowska Joanna, Saryusz-Wolska Magdalena: KKK & Matka Polka. Obecne – nieobecne. Modele kobiecości w polskiej i niemieckiej kulturze s. 323–344; Borodziej Włodzimierz: Wersal & Jałta i Poczdam. Jak problem polsko-niemiecki zmieniał historię powszechną s. 345–365; Wojtaszyn Dariusz: Stasi & ubecja. Strażnicy systemu przed sądem historii s. 366–379; Latkowska Magdalena, Flesch Corinna: List biskupów & Willy Brandt w Warszawie. Przedwczesni bohaterowie? s. 380–396; Blecking Diethelm: Cud w Bernie 1954 & Wembley 1973. Niezapomniane mecze s. 397–412; Puzio Magdalena, Saryusz-Wolska M.: Garbus & maluch & trabi. Zmotoryzowana tęsknota: wolność, konsumpcja i te „stare dobre czasy” s. 413–433; Lakeberg Beata Dorota: Bolek i Lolek & Piaskowy Dziadek (Sandmännchen). Słodkie wspomnienia dziecięcych lat s. 433–445.

Rec.: Krzywicz Grzegorz, *Acta Poloniae Historica*. [T.] 106: 2012 s. 185–188.

5276. POLSKO-NIEMIECKIE miejsca pamięci. Toż. T. 4: Refleksje metodologiczne. Red. Robert Traba, Hans Henning Hahn; współpr. Maciej Górny, Kornelia Kończal. Warszawa 2013 Wydaw. Nauk. Scholar 8° ss. 362.

Treść: Górny M., Hahn H. H., Kończal K., Traba R.: Wprowadzenie s. 9–13; Polsko-niemieckie miejsca pamięci w międzynarodowym i interdyscyplinarnym kontekście: Müller Michael G.: Historia transnarodowa, historia wzajemnych oddziaływań i (po)dzielone miejsca pamięci. Tradycje i wyzwania metodologiczne s. 17–29; Csáky Moritz: Pamięć transnarodowa – fenomen hybrydyczny? Kultura jako przestrzeń komunikacji s. 30–46; Aust Martin: Polska obsesja historyczna? Jak „histoire croisée” i komparatystyka pozwalają zrewidować pewien stereotyp s. 47–59; Duchhardt Heinz: Europejskie miejsca pamięci s. 60–65; François Étienne: Jak podjąć wyzwanie europejskich miejsc pamięci s. 66–73; Metodologiczne spory wokół badań nad pamięcią zbiorową: Kończal K.: Miejsca pamięci. O niebywałej karierze pewnej koncepcji badawczej s. 77–100; Orłowski Hubert: Niejedno ma imię... Stereotypy długiego trwania a miejsca pamięci s. 101–112; Gudehus Christian, Welzer Harald: O metodzie i teorii badań nad przekazem kulturowym s. 113–122; Hein-Kircher Heidi: „Mityczne odczytanie rzeczywistości”. Konstrukcje rzeczywistości, funkcje i wpływ mitów politycznych na kulturę pamięci s. 123–132; Lawaty Andreas: Zapomnienie jako zjawisko kulturowe – z punktu widzenia polityki i krytyki kultury nowoczesnej s. 133–145; Hahn H. H.: Polityka historyczna a stosunki binarodowe. Głos na rzecz stworzenia kodeksu zachowań w polityce pamięci s. 146–160; Jedlicki Jerzy: O pamięci zbiorowej: przypadek polski s. 161–169; Kreis Georg: Pamięć kontra pamięć. Reprodukacja przeszłości w Szwajcarii po 1946 roku s. 170–183; Pamięć a nauka: Górny M.: Historiografia w pamięci i pamięć w historiografii s. 187–200; Zalewska Anna: Archeologia i pamięć społeczna. Między wyborem przeszłości i ciężarem przeszłości s. 201–221; Weger Tobias: W poszukiwaniu „ludu” s. 222–232; Wawrzyniak Joanna: O związkach kultury pamięci i wyobraźni socjologicznej s. 233–243; Surynt Izabela: Między nobilitacją i legitymizacją, czyli o pamięci kulturowej zamkniętej w kanonie s. 244–257; Störtkuhl Beate: Mówiące kamienie, pouczające obrazy – historia sztuki, krytyka sztuki i konserwacja zabytków a konstruowanie obrazów historii s. 258–269; Ritter Rüdiger: Muzykologia i pamięć akustyczna s. 270–282; Steinbach Peter: Pamięć – upamiętnianie – polityka historyczna s. 283–304; Górny M.: „Origines Ariacae”. Wpływ nauk o rasie na kulturę pamięci s. 305–318; Kocka Urte: Pamięć i uczenie się. Refleksje dydaktyka historii s. 319–329; Julkowska Violetta: Miejsca wspólne dydaktyki historii i pamięci s. 330–343.

Rec.: Kisiel Piotr, *Studia Hist.* R. 57: 2014 z. 2 s. 276–278.

5277. ROSZKOWSKI Jerzy Marian: „Zapomniane Kresy”. Spisz, Orawa, Czadeckie w świadomości i działaniach Polaków 1895–1925. Nowy Targ–Zakopane 2011.

Rec.: Kantor Ryszard, *Wierchy.* R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 312–315.

5278. SOWIŃSKA Hanna: Skąd nasz ród? Opowieść o Polakach ze wschodnich i zachodnich rubieży, którzy po 1920 roku zamieszkali w mieście nad Brdą. Bydgoski *Roczn. Muzealny.* [T.] 3: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 89–95.

5279. STOMMA Ludwik: Polskie złudzenia narodowe. Warszawa 2015 Iskry 8° ss. 362, nlb.

5280. STRUCK Bernhard: Nie Zachód, nie Wschód. Francja i Polska w oczach niemieckich podróżnych w latach 1750–1850. Przekł. Zdzisław Owczarek, Róża Zielnik Kołodzińska; red. nauk. Igor Kąkolewski, Beata Rutkowska. Warszawa 2012.

Rec.: Lewandowska Liliana, *Klio.* T. 29: 2014 nr 2 s. 237–240.

5281. TREBLINKA. Historia i pamięć. Treblinka. History and memory. Red. nauk. Edward Kopówka. Siedlce 2015 Muzeum Region. 8° ss. 247, il., sum.

Z treści: Kopówka E.: Wprowadzenie s. 11–12; Kopówka E.: Introduction s. 12–13; Cz. 1. Referaty wygłoszone podczas II Konferencji Naukowej w Muzeum Walki i Męczeństwa w Treblince, 5 września 2014 roku: Wysok Wiesław: Refleksje na kanwie pytania: Po co współczesny człowiek ma przyjeżdżać do takich miejsc jak Treblinka? s. 17–31; Zawadka Artur Paweł: Upamiętnianie Treblinki s. 32–56; Bukowski Krzysztof: Holokaust Romów w niemieckich nazistowskich obozach w Treblince (w dokumentach Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Szczecinie). Zarys problemu s. 57–77; Sturdy-Colls Caroline: Badania archeologiczne w Obozie Zagłady i Karnym Obozie Pracy w Treblince s. 78–85; Sturdy-Colls C.: Archaeological investigations at the Extermination and Labour Camps at Treblinka s. 86–93; Ziótek Artur: „Treblinka to brzmi ładnie”. Nad opowiadaniem Arno Surminkiego. [„Wypaść z gniazda”, 1995 r.] s. 94–117; Kołodziejek Michał: Analiza ankiety dotyczącej stanu wiedzy o Holokauście i obozach w Treblince wśród okolicznej młodzieży s. 118–132; Cz. 2. Upamiętnianie ofiar Treblinki: Sochaj Andrzej: Uroczystość upamiętniająca Romów i Sinti pomordowanych w Treblince (30 lipca 2014 roku) s. 135–142; Różycki Sebastian, Marczak Sylwia, Michalski Marek, Kopówka E.: Inwentaryzacja śladów działań wojennych z okresu II wojny światowej oraz pomiary geodezyjne na obszarze obozów Treblinka I i II s. 143–159; Kopówka E.: Wolontariusze Akcji Znak Pokuty w Muzeum Walki i Męczeństwa w Treblince s. 160–172; Rybus-Tołłoczko Andrzej: „Jesteśmy Razem” – projekt edukacyjny s. 173–180; Zin Mirosław: „Naprawa” – program dla skazanych z Zakładu Karnego w Siedlcach s. 181–183; Jertzman Marek: „Pan Bóg ma żydowską głowę”. O życiu Stelli Zylbersztajn [ur. 1925] s. 184–193.

5282. TRUPINDA Janusz: „W obronie upadającej sprawy” czyli pamięć i niepamięć o obrońcach Poczty Polskiej w Gdańsku. *Borussia*. [T.] 54: 2014 s. 261–273.

Od II wojny światowej do III RP.

5283. TYGIELSKI Wojciech: Dyplomacja – propaganda – pamięć historyczna. O realnych i o symbolicznych losach kilku warszawskich „miejsz pamięci” w czasach nowożytnych. *Przełł. Wsch.* T. 13: 2014 z. 2 s. 303–327, santr., rez., sum.

Tzw. Kaplica Moskiewska, Łazienki, Biblioteka Uniwersytecka, cerkiew św. Aleksandra Newskiego, Pałac Kultury i Nauki, XVI–XX w.

5284. WITESKA-MŁYNARCZYK Anna: O ambiwalencji i procesach strukturyzacji pamięci we współczesnej Polsce. Fragmenty etnografii. *Roczn. Antropologii Historii*. R. 5: 2015 s. 109–137, sum.

5285. ZAKAZANE i niewygodne. Ograniczanie wolności słowa od XIX do XXI wieku. Pod red. Doroty Degen, Grażyny Gzelli, Jacka Gzelli. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 330, sum.

Treść: Gzella G.: Procesy prasowe redaktorów „Gazety Toruńskiej” w latach 1867–1914 s. 13–23; Gzella J. Władysława Studnickiego kłopoty z cenzurą w 1907 roku s. 25–35; Wrona Grażyna: Dozwolona krytyka dziennikarska czy występki? Krakowscy redaktorzy wobec cenzury i konfiskat prasowych (1918–1939) s. 37–50; Żynda Marcin: Skonfiskowany „List Gazety Grudziądzkiej” z 1933 roku jako przykład próby poinformowania czytelników o funkcjonowaniu cenzury s. 51–59; Cieślukowa Agnieszka: „Kurier Wołyński” w starciu z wojewodą wołyńskim Henrykiem Józewskim 1937–1938 s. 61–76; Woźniakowski Krzysztof: Z notatnika cenzora obozowego: cykl felietonów satyrycznych uchodźczych budapesztańskich „Wieści Polskich” (sierpień 1943 – styczeń 1944) s. 77–92; Korczyńska-Derkacz Małgorzata: Uchwała Sekretariatu KC PPR nr 52 z października 1947 r. w sprawie Spółdzielni Wydawniczej „Czytelnik” wyrazem końca „rewolucji łagodnej” s. 93–109; Pękalska Marta: „Wstępy muszą być nowe” – spory Wydawnictwa Ossolineum i cenzury o pierwsze powojenne edycje dawnych tomów serii „Biblioteka Narodowa” s. 111–126; Degen D.: Kunktatorstwo i półśrodki. Planowanie a wydawnictwa zaniechane jako element polityki wydawniczej lat XX wieku s. 127–136; Degen Robert: „Inwentarze dóbr biskupstwa chełmińskiego”. O procesie wydawniczym źródeł historycznych w latach 50. XX wieku i jego ograniczeniach s. 137–158; Konopska Beata: Cenzura wojskowa wobec treści map przeznaczonych dla społeczeństwa okresu PRL s. 159–171; Ruta Adam: Cenzura wobec krakowskich gazet codziennych lat 60. XX wieku (na przykładzie „Echa Krakowa”) s. 173–184; Bieniecki Ireneusz: Działalność kulturalno-oświatowa i jej wpływ na kształtowanie poglądów żołnierzy zasadniczej służby wojskowej jednostek ochraniających granice PRL w latach 1965–1991 s. 185–201; Centek Barbara: Teczki sprawy operacyjnego rozpracowania „Redaktorzy” jako źródła do dziejów „Spotkań” s. 203–214; Tałuc Katarzyna: Niezależna polska prasa młodzieżowa lat 80. XX wieku. Głosy o cenzurze s. 215–231; Nowak Piotr: Matura ’81 a perlustracja korespondencji w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej s. 233–243; Kamińska Kamila: Cenzura instytucjonalna w przededniu okrągłego stołu – analiza tematyczna i statystyczna ingerencji s. 245–261; Jabłońska Marlena: „A akta zniszczyć”. Brakowanie akt SB jako ograniczenie współczesnych możliwości badawczych s. 263–273; Nieć Grzegorz, Podniewski Paweł: Druki zakazane i bezdebitowe jako atrakcja bibliofilska (na polskich aukcjach antykwarycznych lat 1994–2014 i w bieżącej ofercie rynku) s. 275–295; Górski Adam: Cenzura prewencyjna na tle obecnej regulacji prawnej s. 297–307; Chwastyk-Kowalczyk Jolanta: Problemy polskiej emigracji poddane cenzurze w prasie krajowej i na obczyźnie s. 309–324; Rządowska Magdalena, Walczak-Niewiadomska Agata: Ludzie książki kontra władza. Zaangażowanie w drugi obieg wydawniczy według materiałów zawartych w „Słowniku pracowników książki polskiej”. Komunikat s. 325–330.

4. BIOGRAFIE

a) Ogólne

Zob. poz. 995, 2090, 3357, 4434, 4436, 4448, 4502, 4570, 4844, 4847, 4885, 4921, 5096, 5190, 5249, 5669, 9484, 10886.

5286. POLSKI słownik biograficzny. Red. nac. Andrzej Romanowski. Warszawa–Kraków 2015 IH PAN; PAU 4° PAN; PAU.

T. 50 z. 2 (og. zb. 205): Szymański Edward – Szyngłarski Ignacy s. 161–320.

T. 50 z. 3 (og. zb. 206): Szyngłarski Ignacy – Ścisła Dominik s. 321–480.

T. 50 z. 4 (og. zb. 207): Ścisła Dominik – Śliwka Karol s. 481–640.

5287. ADIUTANCI marszałka Józefa Piłsudskiego. Pod red. nauk. Jana Tarczyńskiego i Andrzeja Czesława Żaka. Warszawa 2015 Centr. Bibl. Wojsk. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego 4° ss. 251, il. Centr. Bibl. Wojsk. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Treść: Stachiewicz Mieczysław: Przedmowa s. V–VI; Żak A. C., Tarczyński J.: Wstęp s. VII–IX; Kazimierz Karol Busler (1894–1945) s. 1–6; Michał Galiński (1893–1935) s. 7–12; Wojciech Fyda (1894–1944) s. 13–17; Adam Remigiusz Grocholski (1888–1965) s. 19–24; Leon Janusz Horodecki (1898–1969) s. 25–29; Aleksander Hrynkiewicz (1896–1981) s. 31–34; Jan Jacyna (1864–1930) s. 35–38; Juliusz Kaden-Bandrowski (1885–1944) s. 39–43; Tadeusz Kasprzycki (1891–1978) s. 45–49; Leon Kniaźołucki (1891–1973) s. 51–57; Tadeusz Mieczysław Kobyłański (1895–?) s. 59–64; Andrzej Korzeniowski-Nałęcz (1892–1931) s. 65–71; Mieczysław Bohdan Lepecki (1897–1969) s. 73–78; Stanisław Łepkowski (1892–1961) s. 79–83; Bogusław Miedziński (1891–1972) s. 85–93; Lucjan Miładowski (1897–1975) s. 95–100; Janusz Olszamowski (1892–1920) s. 101–104; Marian Czesław Pacholski (1898–1939) s. 105–108; Czesław Parczyński (1896–1940) s. 109–112; Ignacy Pereświat-Sołtan (1894–1940) s. 113–118; Tadeusz Ludwik Piskor (1889–1951) s. 119–125; Jerzy Potocki (1889–1961) s. 127–130; Maurycy Potocki (1892 lub 1894–1949) s. 131–136; Aleksander Błażej Prystor (1874–1941) s. 137–141; Stanisław Wilhelm Radziwiłł (1880–1920) s. 143–146; Walery Jan Sławek (1879–1939) s. 147–153; Adam Ludwik Sokołowski (1896–1979) s. 155–162; Kazimierz Stamirowski (1884–1943) s. 163–168; Czesław Świrski (1885–1973) s. 169–173; Juliusz August Ulrych (1883–1959) s. 175–181; Alfons Emil Józef Vacqueret (1898–1991) s. 183–186; Zdzisław Zygmunt Wenda (1896–1941) s. 187–192; Bolesław Ignacy Florentyn Wieniawa-Długoszowski (1881–1942) s. 193–199; Marcin Ignacy Marian Woyczyński (1870–1944) s. 201–205; Konrad Zembrzusi (1890–1940) s. 207–214; Tadeusz Józef Żuliński (1889–1915) s. 215–218; Fotografie sytuacyjne s. 219–251.

5288. ANDRUSZEWSKI Zygmunt: Smolin. Red. Cezary Andruszewski. Kraków–[Głogów Małopolski] 2015 Fund. Smolin Andruszewski 8° ss. 407, nlb. 1, il.

Wspomnienia rodzinne ze Smolina na Ukrainie, XIX–XX w.

5289. ANTCZAK Maciej: Rodzina, ach rodzina... Kalisz 2015 Maciej Antczak 8° ss. 205, il.

Rodziny Antczaków i Majewskich z Wielkopolski, XIX–XX w.

5290. BACHOWSKA Monika: Święci w historii Polski. Kraków 2015 Wydaw. eSPe 8° ss. 324. (Nasza Historia).

5291. BADURA Anna: Opowieść o Górnoszlązakach. Postscriptum do książki Henryka Tomanka „Zawsze obcy” [2014]. *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 66–73.

Rodzina Schwarzerów w l. 1938–1945.

5292. BAJDA Łukasz: Bałowie. Z bieszczadzkich lasów na salony Krakowa i Lwowa. Rzeszów 2011 Libra 8° ss. 157, il.

Rec.: Wirmański Jan Maciej, *Roczn. Sanocki*. [T.] 11: 2014 s. 285–288.

5293. BAŃKA Bartosz: Orzeszkowscy z Leszczyna Szlacheckiego. *Nasze Korzenie*. Nr 8: 2015 s. 58–61.

5294. BARANIECKI Bolesław: Polacy z Leska i okolic w I wojnie światowej. *Bieszczad*. [T.] 20: 2015 s. 303–333.

Spis żołnierzy.

5295. BEM Kazimierz: Słownik biograficzny duchownych ewangelicko-reformowanych i diakonisy Jednoty Małopolskiej i Jednoty Warszawskiej 1815–1939. Warszawa 2015 Semper 8° ss. 242, il.

5296. BERENDT Grzegorz: Małżonkowie Hampel. Miłość w cieniu nazizmu. *Studia Judaica*. Vol. 18: 2015 nr 1 s. 223–240, sum.

Dzieje Żydówki Dorothei Hampel-Schalit (1905–1984) i Niemca Heinza Hampla (1907–1989) w Wolnym Mieście Gdańsku i podczas rządów niemieckich na podstawie wywiadu z nimi z 1962 r.

Aneks źródłowy.

5297. BERGIEL Sebastian: Znani i zasłużeni niebiesko-czerwoni. 70-lecie Odry Opole. Opole 2015 Stow. „OKS Odra” Opole 8° ss. 218, il.

5298. BIELEC Elżbieta, Wnuk Jan: Sławni radzymiacy i zasłużeni dla Radzymina. Radzymin–Pułtusk 2015 Tow. Przyj. Radzymina; Wydaw. Aleksander 8° ss. 68, nlb. 3, il.

5299. BIOGRAMY i albumy gniewkowskie. T. 2. Pod red. Edmunda Konieczki. Gniewkowo 2015 [b.w.] 8° ss. 304, nlb. 5, il.

Słownik biograficzny.

T. 1. pt.: Biogramy gniewkowskie. Gniewkowo 2011.

5300. BIOGRAMY [sądeczian]. *Roczn. Sądecki*. T. 43: 2015 s. 393–422.

Treść: Leśniak Franciszek, Leśniak Tomasz: Ks. Tomasz Leśniak (1913–1941) s. 393–395; Gryźlak Piotr: Ks. Władysław Piątek (1932–2011) s. 396–397; Leśniak Jerzy: Stanisław Kudlik (1912–2014) s. 398–400; Leśniak J.: Antoni Kiełbasa-Radecki (1913–2014) s. 401–405; Leśniak J.: Franciszek Kurzeja (1919–2014) s. 406–411; Kruczek Maria: Marian Piwowar (1924–2014) s. 412–416; Kołcz Bogusław: Izak Goldfinger (1925–2014) s. 417–422.

5301. BŁACHUT Adam Jan: Słownik artystów reformackich w Polsce. Warszawa 2006.

Rec.: Dymowski Eligiusz, *Pietas et Studium*. T. 5: 2014 s. 309–311.

5302. BŁYSKOWSKA Ewa, Nowak Gabriela: Mój drugi dom – Galicja. *Nasze Korzenie*. Nr 8: 2015 s. 75–85.

Dzieje rodzin autorek pochodzenia żydowskiego, od 2. poł. XIX w.

5303. BŁYSKOWSKA E., Nowak G.: Z Płocka do Brukseli, czyli o tajemnicach pewnej walizki. *Nasze Korzenie*. Nr 9: 2015 s. 40–45.

Josek vel Józef Sadowka (1782–1838) i jego wielopokoleniowa rodzina.

5304. BOCIANOWSKA Ewa: Dlaczego urodziłam się w Kaliszu...? *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”*. T. 4: 2015 s. 53–65.

Historia rodziny autorki.

5305. BODZIONY Jakub Piotr: O jednej z rodzin Bodzionych na Sądecczyźnie. Kraków–Nowy Sącz 2015 Wydaw. i Drukarnia Nova Sandec 8° ss. 256, il.

XX w.

5306. BOGLEWSKA-HULANICKA Zofia Teresa Maria: Aby nie zapomnieć... Dzieje rodzinne. Warszawa 2015 Nakł. aut. 8° ss. 160, tabl. 1, il.

Boglewscy, XX–XXI w.

5307. BOGUNIA-PACZYŃSKI Andrzej: O nauczycielu z Tyczyna i dwóch jego synach. Małopolska. [T.] 16: 2014 s. 151–176, sum.

Stanisław Wiktor (1864–1935), Tadeusz (1890–1961), Bronisław (1893–1917) Saloni.

5308. BOHOSIEWICZ Andrzej: Ormiańska rodzina Bohosiewiczów. Wyd. 2 poszerz. i uzup. Kraków 2015 Nakł. aut.; Wydaw. i Drukarnia Tow. Słowaków w Polsce 8° ss. 223, nlb. 1, il.

Wyd. 1. 2012.

5309. BOHUSZ-RUBASZEWSKA Ewa: Zanim zniknęły z mapy Janowieta. (O rodzinie Boguckich ze Ślepowronów-Janowią). *Ciechanowiecki Roczn. Muzealny*. T. 11: 2015 s. 127–146.

5310. BOROWIAK Mariusz: Słownik biograficzny wielkopolskich emigrantów, podróżników i ludzi morza. Nekla 2014.

Rec.: Zielińska Katarzyna, *Przegl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 191–194.

5311. BORUCKI Marek: Wielcy zapomniani. Polacy, którzy zmienili świat. Warszawa 2015 Sport i Turystyka – Muza 8° ss. 446, nlb. 2, il.

XIX–XX w.

5312. BORZYSZKOWSKI Józef: Moi mistrzowie i przyjaciele. Gdańsk 2015 Inst. Kaszubski 8° ss. 544, il.

Treść: Wstęp s. 9–15; Cz. I. W gronie mistrzów Uniwersytetu Gdańskiego: Życie i dokonania Profesora Stanisława Gierszewskiego (1929–1993) a Gochy i Zabory s. 19–35; Profesor Stanisław Mielczarski (1930–1995) – wyjątkowy uczonek i nauczyciel – w mojej pamięci s. 37–48; „Kaszuba z Oszmiany”. Mała ojczyzna Kaszubów w życiu i działalności Profesora Waclawa Odyńca (1922–1999) s. 49–62; Pomorskie badania Profesora Romana Wapińskiego (1931–2008) s. 63–78; Wspomnienie o Wielkim Mistrzu... Profesorze Gerardzie Labudzie (1916–2010) s. 79–110; Cz. II. Lubótni dręse w społeczności zrzeszonej: Lech Bądkowski (1920–1984) wśród nas – dawniej a dziś s. 113–164; Pro memoria Tadeusz Bolduan (1930–2005) – jeden z kaszubskich stołemów s. 165–189; Dr Józef Bruski (1908–1974) w „Pomoraniu” i naszej rodzinie s. 191–208; Helena z Byczkowskich Lewnowa (1916–2011) – dzielna niewiasta, pracowita i gościnna gospodyni dawnego dworu w Łączyńskiej Hucie s. 209–220; Józef Chełmowski (1934–2013) – wybitny twórca ludowy, rzeźbiarz, malarz – na szkłe i płótnie, konstruktor, kolekcjoner, pszczelarz i filozof s. 221–232; Maria Kowalewska (1921–2004) – nasze wspólne kaszubsko-pomorskie drogi – spotkania i rozstania s. 233–246; Anna Łajming (1904–2003) – nasza Pani Anna... s. 247–266; Z Feliksem Marszałkowskim (1914–1987) po kaszubsko-pomorskich drogach i ścieżkach s. 267–290; Staszaków Jan – Jan Piepka (1926–2001) – nie tylko poeta i działacz kaszubski s. 291–311; Kazimierz Przybyszewski (1937–2013) – toruński historyk, bibliotekarz, bibliofil, biografista, krajoznawca – współzałożyciel Instytutu Kaszubskiego s. 313–324; Julian Rydzkowski (1891–1978) – o Panu Julianie i „Wujku Julianie” – raz jeszcze s. 325–338; Władysława Spiczak-Brzezińska (1926–2012) – niewieści „spiritus movens” Społeczności Zrzeszonej w Gochach s. 330–348; Wspomnienie o Leokadii Trepczykowej (1915–1998) – wspaniałej towarzysze Męstra Jana Trepczyka s. 349–358; Pro memoria Władysława Wiśniewska (1920–2008) – pierwsza dama wśród „Wdzydzanek” s. 359–370; Cz. III. Wśród duchownych diecezji chełmińskiej: Ks. prof. Jerzy Buxakowski (1926–2011) – długoletni rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie i gospodarz Spotkań Pelplińskich s. 373–380; Ks. prałat Johannes Goedeke (1914–2012) – budowniczy mostów między Polakami a Niemcami s. 381–388; Ks. infulat Franciszek Jank (1897–1990) – godności pełen s. 389–394; Ks. prałat Edmund Kosznik (1921–2013) z Ostrzyc – emerytowany proboszcz parafii Goręczyno s. 395–407; Ks. pułkownik Józef Narloch (1908–1995) – Ojciec Adam s. 409–421; Ks. Henryk Mross (1928–2000) – kapłan i historyk, przyjaciel z Osielska i Pelplina s. 423–426; Pożegnaliśmy ks. Bazylego Olęckiego (1923–1999) – belnegó Kaszëb z dëcha s. 427–434; Ú familii kaszëbsczi stęgnie ksýdza Antóna i szkólégó Alekségó – bracyńów Peplinszcich s. 435–446; Ks. Kazimierz Raepke (1936–1997) – koronowany Król Kaszubów w Pelplinie, Stołem na Gochach w Borzyszkowach s. 447–464; Ks. Bernard Sychta (1907–1982) a Kociewie i ... w mojej pamięci s. 465–482; Między Serockiem a Gdynią. Ks. Józef Szarkowski (1908–2006) i Jego wspomnienia s. 483–496; Ks. Józef Tischner (1931–2000) – filozof szczęśnych darów s. 497–512; Posłowie s. 521–528.

Rec.: Obracht-Prondzyński Cezary, *Acta Cassubiana.* T. 17: 2015 s. 291–293.

5313. BRAWATA Juliusz: Kalisz – Władystok – Kalisz. Koleje losu mojego dziadka i jego rodziny. *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia.* T. 1: 2011 s. 45–49.

Władysław Brawata (1878–1948).

5314. BY POZOSTALI w pamięci... W 75 rocznicę śmierci Michała Cieślara [1889–1940], ks. Władysława Pawlasa [1908–1940] i Jana Sztwiertni [1911–1940]. Red. i oprac. Danuta Szczypka. Wisła–Cieszyn 2015 Wydaw. Luteranin. Parafia Ewangelicko-Augsburska; Interfon 8° ss. 96, il.

5315. CEGIELSKI Piotr: Galicyjskie portrety czyli Mój kolaż rodzinny. Kraków 2015 Księg. Akademicka 4° ss. 211, il.

XIX–XX w.

5316. CHMIELEWSKA Gizela: Wdzięczność kresowa. *Bydgoski Roczn. Muzealny*. [T.] 3: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 97–102.

Rodziny z Kresów Wschodnich w Bydgoszczy.

5317. CHWALIBÓG Krzysztof: Historia rodziny łąckich Chwalibogów. Cz. 12 [właśc. 14]. *Almanach Łącki*. Nr 22: 2015 s. 102–115.

Toż. [Cz. 15]: Dunajec. *Tamże*. Nr 23: 2015 s. 5–16.

Cz. 1 pt.: Zarys dziejów rodziny Chwalibogów. *Tamże*. Nr 5: 2006.

5318. CIECHANOWICZ Kazimierz: Prezydenci i radni Zawiercia. Zawiercie 2015 Miej. Ośr. Kultury „Centrum” im. A. Mickiewicza 8° ss. 144, il.

100 lat miasta Zawiercie 1915–2015; słownik biograficzny.

5319. CIESIELSKA Maria: Lekarze urzędowi na Pawiaku w okresie okupacji niemieckiej 1939–1944. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 4 s. 87–103, sum., rez., Zsfg.

Sylwetki.

5320. CISEWSKI Tomasz Marcin: Familia pomorska. Chojnice 2015 Fund. Inicjatyw Obywatelskich Marcina Fuhrmanna 8° ss. 213, il., Zsfg. (Pomorskie Rody; nr 2).

5321. CMENTARZ przy kościele św. Józefa w Muszynie. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 298–301.

Biogramy 44 zasłużonych postaci z XIX–XX w.

5322. COFAŁKA Jan: Ślężacy w świecie. Warszawa 2015 Scholar 8° ss. 402, nlb. 1, il.

XIX–XXI w.

5323. CORPUS studiosorum Universitas Jagellonicae 1850/51–1917/18: T–Ż. Pod red. Krzysztofa Stopki; [aut.] Mieczysław Barcik, Adam Cieślak, Paweł Gaszyński, Danuta Grodowska-Kulińska, Urszula Perkowska, Mieczysław M. Żukowski. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 980, il. (Corpus studiosorum Universitas Jagellonicae in saeculis XVIII–XX; t. 3) (Z Prac Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Seria C).

Cz. A–D. Kraków 1999.

5324. COSBAN-WOYTYCHA Stefan, Sobczak Ryszard: Wojenni bohaterowie w sutannach. Brzezia Łąka 2015 Poligraf 8° ss. 166, il.

Z diecezji chełmińskiej w l. 1939–1945.

5325. CUDNY Czesław Kazimierz: Studium o rodzinie Cudnych z Ładzynia. *Roczn. Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 15–66.

Lata 1607–2007.

5326. CZAJKOWSKA Joanna: Pro Memoria – Historia starego orzegowskiego cmentarza. *Zesz. Śląskiego Tow. Geneal.* Z. 2: 2015 s. 297–313.

Orzegów – dzielnica Rudy Śląskiej.

5327. CZAMAŃSKA Ilona: Wiśniowieccy. Monografia rodu. Poznań 2007.

Uzup.: Anusik Zbigniew: O książętach Wiśniowieckich i czasach, w których żyli. Suplement do monografii rodu. *Przegl. Nauk Hist.* R. 8: 2009 nr 2 [dr.:] 2010; Polem.: Czamańska I.: Suplement do suplementu. Odpowiedź na Zbigniewa Anusika recenzję książki „Wiśniowieccy. Monografia rodu”. *Res Historica*. Nr 40: 2015 s. 279–309.

5328. CZEPE Maria, Szklarska Ewa: Lwowianie i torunianie z czasów dawnej Rzeczypospolitej uwzględnieni w 50 tomach „Polskiego słownika biograficznego”. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 85–103, sum., Zsfg.

Wykaz biogramów osób z l. 1505–1793.

5329. [CZĘSTOCHOWSKA-JĘDRZEJAK Magdalena]: Małachowiaci – zwyczajni i niezwykli 1180–2014. Zebrała i oprac. ... Warszawa 2015 Fotoskład; na zlec. Marka Chojnackiego 8° ss. 303.

I LO im. Marszałka Stanisława Małachowskiego w Płocku – słownik biograficzny.

5330. [DANILUK Jan]: Obroncy Poczty Polskiej w Gdańsku. Tekst... Warszawa 2014 IPN–KŚZpNP 8° ss. 22, nlb. 2, il. (Patroni Naszych Ulic).

5331. DANOWSKA Ewa: Dzieje rodziny Czackich na Wołyniu do XVIII wieku. *Przeegl. Wschodnioeuropejski.* [T.] 6: 2015 [nr] 2 s. 11–26, sum.

Od XIV w.

5332. DĄBROWSKI Roland: Kasprowicz, Przybyszewski oraz Ona... Jadwinia. Kluczbork 2015 Roland Dąbrowski 8° ss. 245, il.

Jadwiga Przybyszewska (1869–1927).

5333. DOKTÓR Maria: Indeksacja cmentarza parafialnego w Dębem do roku 1945. Cz. 1. *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”.* T. 4: 2015 s. 67–78.

5334. DOLIWA-KLEPACKI Zbigniew M.: Klepacy z Klepacz w ziemi drohiczyńskiej (600 lat istnienia). Wyd. 3, rozsz. Garbacz–Ostrowiec Świętokrzyski 2015 Stow. Nauka Edukacja Rozwój 8° ss. 166, il.

Wyd. 1. Garbacz 2006.

5335. DOMAZYN Michał: Bydgoszczan portret własny. Bydgoszcz 2015 Prymasowski Inst. Kultury Chrześcijańskiej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego 8° ss. 327, nlb. 2, il.

Wywiady, XX w.

5336. DROP Barbara: Było minęło, przeszłości ślad. Klimontów. Genoteka. Lublin 2015 System Graf 8° ss. 98, tabl. 1, il.

Rodzina Przybylskich, XIX–XX w.

5337. DROP B.: Marczyńscy. Przeszłość dla przyszłości, rodzinne korzenie i więzy. Lublin 2015 System Graf 8° ss. 74, nlb. 6, tabl. k. 1, il.

XIX–XX w.

5338. DUBIEL Zofia, Trześniowski Zbigniew: Rodzina Trześniowskich ze Staromieścia. Rzeszów 2015 Edytorial 8° ss. 99, il.

XVIII–XXI w.

5339. DUMA Piotr: Tarnobrzskie ślady. T. 1. Tarnobrzeg 2015 Neiko Print & Publishing 8° ss. 153, nlb. 2, il.

Tarnowscy w Tarnobrzegu i Krakowie, XIX–XX w.

5340. DUTKA Władysława: Niech przemawiają groby i pamiętają pokolenia. Przewodnik po cmentarzu parafii Matki Bożej Bolesnej w Nowym Sączu-Zawadzie. Współpr. Marian Dąb [i in.]. Nowy Sącz-Zawada 2015 Krąg Miłośn. Historii Zawady; Wydaw. i Drukarnia Nova Sandec 8° ss. 77, il.

XIX–XXI w.

5341. DWORNIKOWSKI Waclaw, Sutowski Sławomir: Załogi polskich okrętów podwodnych. Cz. 1. Gdynia 2015 Zespół Red.-Wydawniczy Marynarki Wojennej 8° ss. 212, il.

XX w.

5342. DZIANISZ Paweł: Bez nich. Gdańsk 2015 Inst. Kaszubski 8° ss. 278, nlb. 2, il.

Postaci polskiej kultury, XX–XXI w.

5343. DZIEMBOWSKI Piotr Maciej: Metryki szlachty parafii ewangelickiej w Międzychodzie – wypisy. *Gens.* [T. 13]: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 109–145, sum.

Z l. 1640–1794.

5344. DZIEMBOWSKI P. M.: Pozostałości cmentarza ewangelickiego w Zakrzewie. *Gens.* [T. 13]: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 1–14, sum.

5345. DZIENIS Helena: Ślady rodziny Zernacke w zbiorach Biblioteki Gdańskiej. *Libri Gedanenses.* T. 31/32: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 23–47, sum., Zsfg.

5346. EICHSTAEDT-JABŁOŃSKA Zofia: Zofia Miłska-Bielińska 1884–1938. Pocztywki, korespondencja i fotografie w zbiorach rodzinnych. W hołdzie Pradziadom. Pruszcz Gdański 2015 Jasne 8° ss. 51, nlb. 1, il.

Rodzina Bielińskich.

5347. EISLER Jerzy: Siedmiu wspaniałych. Pocztywki pierwszych sekretarzy KC PZPR. Warszawa 2014.

Rec.: Basicki Kamil, *Koło Historii.* Nr 16: 2015 s. 218–220.

5348. FAŁDOWSKA Maryla: Policjanci z Ostaszkowa – żołnierzami Legionów Polskich. *Przeegl. Policyjny.* R. 25: 2015 nr 2 s. 53–76, sum.

Noty biograficzne policjantów z Ostaszkowa zamordowanych w Kalininie (obecnie Twerze) i pochowanych w Miednoje.

5349. FASTNACHT-STUPNICKA Anna: Saga wrocławska. 74 opowieści rodzinne. Wyd. 2, popr. i uzup. Wrocław 2015 Sator Media Tomasz Miarecki 8° ss. VIII, 547, il.

Wyd. 1. 2004.

5350. FLISIŃSKI Jerzy: W kręgu Radziwiłłów „białskich”. Słownik osób. Cz. 1: lit. A–H. *Roczn. Białskopodlaski.* T. 22: 2014 s. 209–237, sum., Zsfg.

Toż. Cz. 2: lit. I–N. *Tamże.* T. 23: 2015 s. 309–334.

5351. FOLLPRECHT Kamila: Obywatele Królewskiego Wolnego Miasta Podgórze 1784–1915. Kraków 2015 Archiwum Nar. 8° ss. 98, nlb. 1, tabl. 16, il. Archiwum Nar. w Krakowie.

5352. FRYC Stanisław: Piloci Śląska. Jasło–Krosno 2015 Stanisław Fryc; Krośnieńska Oficyna Wydaw. 8° ss. 359, il. (Piloci Rzeczypospolitej).

XX–XXI w.

5353. FRYŻLEWICZ Marek Stanisław: Nowy Targ moje miasto. Galeria nowotarzan. Portrety, wspomnienia, biografie. Nowy Targ 2015 Podhalańskie Tow. Przyj. Nauk 4° ss. 479, nlb. 5, il.

XX–XXI w.

5354. FUNKCJONARIUSZE Komendy Wojewódzkiej Policji Państwowej w Łodzi: ofiary zbrodni katyńskiej. Oprac. i red. nauk. Piotr Zawilski, Tomasz Walkiewicz, Tomasz Szczepański, Jarosław Olbrychowski. Łódź–Warszawa 2015 Fund. Memoria Condita; AP; NDAP 8° ss. 707, nlb. 2, tabl. 20, il. Fund. Memoria Condita, NDAP, AP w Łodzi.

Słownik biograficzny.

5355. GAJEWSKI Jerzy [Wojciech]: Słownik biograficzny bibliotekarzy Lubelszczyzny (1944–2014). Zebrał i oprac. ... Lublin 2015 WBP im. Hieronima Łopacińskiego 8° ss. 397, nlb. 2, il.

5356. GALICA-GÓRKIEWICZ Stanisława: Krajem nieba, krajem ziemi. Opowieści bukowińskie. Bukowina Tatrzańska 2010. Galeria Skorusa Agnieszka Górkiewicz 8° ss. 256, il.

Rodziny góralskie z Bukowiny Tatrzańskiej, XIX–XX w.

5357. GANCEWSKI Kazimierz: Świebodzin. Ocalić od zapomnienia. Świebodzin 2015 hmg 8° ss. 119, il.

Biografie, XX–XXI w.

5358. GANOBIS Henryk, Lysko Alojzy: Ożywieni przez miłość i pamięć. Ofiary wojen 1914–1918 i 1939–1945 z Nowego Bierunia, Czarnuchowic, Biasowic, Kopani, Ścierni, Goławca i Kopciowic. Bierań 2015 Stow. Rozwoju Zawodowego Śląska i Małopolski 4° ss. 369, il.

5359. GAŃKO Karolina Wanda: Hrabia Marian Starzeński [1865–1943] i jego rodzina w dobrach Ruda. Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Kard. Stefana Wyszyńskiego 8° ss. 237, nlb. 1, tabl. 7, il. Inst. Nauk Hist. UKSW. (W Służbie Niepodległej).

XVII–XX w.

5360. GAWLIKOWSKI Lechosław: Pracownicy Radia Wolna Europa. Biografie zwykłe i niezwykłe. Warszawa 2015 ISP PAN; NDAP 8° ss. 918, il.

5361. GAŚIEWSKI Włodzimierz: Ludzie i miejsca pamięci gminy Mielec. Chorzelów-Mielec 2015 Samorządowy Ośr. Kultury i Sportu Gm. Mielec; Agencja Wydaw. „Promocja” 8° ss. 204, il.

Słownik biograficzny, XIX–XXI w.

5362. GERMANISTIK in Polen: zur Fachgeschichte einer literaturwissenschaftlichen Auslandsgermanistik – 18 Porträts. Hrsg. von Wojciech Kunicki und Marek Zybur. Osnabrück 2011.

Rec.: Kuczyński Krzysztof A[ntoni]: Rysa na Panteonie. *Zbliżenia Interkulturowe*. [T.] 9: 2011 s. 140–145.

5363. GŁOWACKI Albin: Straty osobowe kresowego osadnictwa wojskowego 1939–1945. *My, Sybiracy*. Nr 26: 2015 s. 64–68.

5364. GODYŃ Zygmunt: Straty spośród kawalerzystów i pancernych z rąk sowieckich w II wojnie światowej. Wyd. 2 (reprint). Warszawa 2015 Qlco Agencja Reklamowo-Wydawnicza 8° ss. 124, nlb. 2, il.

Reprint, oryg.: Londyn 1976.

5365. GOŁĘBIEWSKI Tomasz: *Ich życie*. Warszawa 2015 Bel Studio 8° ss. 107, il.
Gołębiowscy w Ostrówku (pow. wołomiński), XIX–XX w.
5366. GÓRAK Artur, Kozłowski Jan, Latawiec Krzysztof: *Słownik biograficzny gubernatorów i wicegubernatorów w Królestwie Polskim (1867–1918)*. Lublin 2014.
Rec.: Płocienniczak Dominika, *Przepl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 2 s. 201–204.
5367. GRADOŃ Marek: *Dziesięć pokoleń Gradoniów. Szczekociny–Chorzów* 2015 Drukarnia Advert 8° ss. 159, tabl. k. 1, il.
XVIII–XXI w.
5368. GRAJEWSKI Wojciech: *Beskidzka epopeja. Dzieje Hellerów z „Huty” – górali z Brennej na Śląsku Cieszyńskim*. *Rocznik* [Muzeum Górnośląski Park Etnogr. w Chorzowie]. [T.] 3: 2015 s. 52–102, sum.
XVII–XX w.
5369. GRODZISKA Karolina: *Listy, liście, wspomnienia... Z dziejów lwowskich rodzin Reichertów, Peterów i Negruszów*. Kraków 2012.
Rec.: Miśkowiec Maciej, *Roczn. Lwowski*. 2012/2013 [dr.:] 2014 s. 239–243.
5370. GRÖGER Josef: *Oni dali świadectwo. Wspomnienie trzech zasłużonych duchownych parafii Koźle na Górnym Śląsku*. Tł. tekstu niem. Regina Hajduk. Opole 2015 Wydaw. i Drukarnia Świętego Krzyża 16° ss. 60, 60, il.
Współwyd.: Gröger J.: *Sie gaben Zeugnis. Zur Erinnerung an drei verdienstvolle Geistliche der Pfarrgemeinde in Cosel/Oberschlesien*.
Johannes Breitkopf (1891–1953), Joseph Ferche (1888–1965), Anton Tunk (1877–1945). Oprawne w kierunku przeciwnym.
5371. GRZESZCZUK Józef: *Deportowani na Sybir z diecezji pińskiej. My, Sybiracy*. Nr 26: 2015 s. 13–60.
Wykaz.
5372. GUCIA Dobrosława, Pihan-Kijasowa Alicja, Wojtczak Jakub: *Koligacje rodzinne profesora Stanisława Kurnatowskiego*. *Slavia Antiqua*. T. 56: 2015 s. 29–52, sum.
Zawiera też rodzinne wspomnienia S. Kurnatowskiego. XIX–XX w.
5373. HALAK Mateusz: *Kaliskie wątki w genealogii fabrykantów z Akwizgranu. Historia Brzezińskich linii Schloesserów*. *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”*. T. 3: 2013/2014 [dr.:] 2013 s. 113–130.
5374. HANEVIČ Vasilij Antonovič: *Poláki v Tomske (XIX–XX vv.)*. Biografii. Tomsk 2012.
Rec.: Kuczyński Antoni, *Przepl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 1 s. 224–228.
5375. HASKA Agnieszka, Stachowicz Jerzy: *Bezlitosne. Najokrutniejsze kobiety dwudziestolecia międzywojennego*. Warszawa 2015 Akurat 8° ss. 348, nlb. 4, il.
5376. HERA Janina: *Polacy ratujący Żydów*. Słownik. Warszawa 2014.
Rec.: Libionka Dariusz: *W poszukiwaniu miliona Sprawiedliwych. Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 773–781.

5377. HISTORIA pewnej płockiej rodziny. Oprac. red. Zbigniew Dymke; tł. Tadeusz Pankowski. Płock 2015 Region. Stow. Wschód-Zachód; Atlantic 8° ss. 30, nlb. 2, il.

Elisza Spigel (1914–1980) i jego rodzina.

5378. HOLDEN Wendy: Urodzeni, by żyć. Z jęz. ang. przeł. Przemysław Hejmej i Jerzy Rosuł. Katowice 2015 Sonia Draga 8° ss. 427, nlb. 2, il.

Biografie więźniarek z Mauthausen: Anki Bergman (1917–2013), Priski Lomovej (1916–2006) i Racheli Olsky (1918–2003).

5379. HONOROWE obywatelstwo Wołomina, zasłużony dla miasta Wołomina. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 209–211.

Lata 1924–2014.

5380. HORYZA-PACHCIARZ Kazimiera: Powstańcy wielkopolscy ziemi jaraczewskiej. Jaraczewo 2015 Jora–2 8° ss. 410, il.

Słownik biograficzny.

5381. [HYLANDER-TURENIEC Halina]: O związanej z przedwojennym Płockiem żydowskiej rodzinie Zylbersztajów, drugiej wojnie światowej i Marcu '68. Z Haliną Hylander-Tureniec, córką Edy (Estery) Tureniec z domu Zylbersztajn, rozmawia Gabriela Nowak. *Nasze Korzenie*. T. 8: 2015 s. 86–93.

5382. IN MEMORIA aeterna. Pracownicy Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II spoczywający na Cmentarzu przy ul. Lipowej w Lublinie. Oprac. Marek Pawelec. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 115, nlb. 2, tabl. 1, il. KUL.

5383. IN MEMORIAM. Oprac. Stanisław Sarek. *Summarium*. R. 43: 2014 [dr.:] 2015 s. 147–164.

Treść: Prof. dr hab. Teresa Kukołowicz [1925–2014] s. 147–148; Prof. dr Andrzej Grzegorzczak [1922–2014] s. 149–150; Ks. inf. prof. dr hab. Stanisław Olejnik [1920–2014] s. 151–152; Prof. dr hab. Urszula Borkowska OSU [1935–2014] s. 153–154; Dr Jan Leon Skarbek [1940–2014] s. 155–156; Prof. dr hab. Remigiusz Popowski SDB [1936–2014] s. 157–159; Prof. dr hab. Mieczysław Sawczuk [1930–2014] s. 161–162; Prof. dr hab. Marian Kucala [1927–2014] s. 163–164.

5384. IN MEMORIAM. *Zesz. Hist. Ziemi Garwolińskiej*. Nr 20: 2015 s. 181–184.

Treść: Stanisław Kot (1941–2012) s. 181; Tadeusz Piesio (1937–2012) s. 182; Andrzej Paduch (1960–2013) s. 183; Henryk Ornat (1934–2014) s. 184.

5385. IWANICKI Zdzisław: W kolorze sepii. Opowieść o losach rodziny Iwanickich. Józefosław 2015 Zdzisław Iwanicki 8° ss. 461, nlb. 2, il.

XVIII–XX w.

5386. IWASZKIEWICZ Maria: Portrety. Nagrała i oprac. Agnieszka Papińska. *Zesz. Liter*. R. 33: 2015 nr 1 s. 207–210.

Julian Tuwim, Jan Młodożeniec, Alfred Lenica. Toż nr 2 s. 152–156.

Rodzina Spiessów, Helena Kahn-Casella. Toż nr 3 s. 203–206.

Alicja Sternowa, Adam Ważyk, Zdzisław Topolewski. Toż nr 4 s. 187–190.

Józef Rajnfeld i Doda Conrad, Roman Totenberg.

5387. JABŁKOWSKA-KLIMAS Anna: Jabłkowscy. Wspomnienie o dziadkach. *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia*. T. 2: 2012 s. 12–24.

Pocz. XX w.

5388. JABŁONOWSCY. W kraju i poza jego granicami. Red. Norbert Dariusz Tomaszewski. Ciechanowiec 2015 Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka 8° ss. 195, nlb. 3, il. Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka.

Materiały z sesji nauk., Ciechanowiec, 2 X 2015 r.

Treść: Arabas Iwona: Królestwo roślin w Gabinecie Historii Naturalnej Anny ks. Jabłonowskiej [1728–1800] s. 7–33; Dobroński Adam Czesław: Siemiatycze po ks. Annie Jabłonowskiej. Z archiwalnych materiałów grodzieńskich s. 35–45; Kurkowski Jarosław: Józef Aleksander Jabłonowski [1711–1777] a historiografia s. 47–62; Lewandowska Ewa, Wójcik Zbigniew J[erzy]: Janiny Bergerówny monografia o „Księżnej Pani na Kocku i Siemiatyczach” s. 63–69; Rogalski Artur: Zbiory księcia Aleksandra Antoniego Sapiehy [1773–1812] w świetle nieznanych archiwaliów s. 71–84; Tomaszewska Olga Regina, Tomaszewski Norbert Dariusz: Katarzyna z Ossolińskich Jabłonowska (1743–1807). Pani „na zamku ciechanowieckim” s. 85–92; Wójcik Z. J.: Józef Heydattel [de Rothville, XVII w.], lekarz Anny Jabłonowskiej i jego synowie s. 93–101; Panasiewicz Janusz: Austriacka kartografia w dyskusji o ks. Krzysztofie Kluku, rodzie Sapiehów i Jabłonowskich s. 105–112; Panasiewicz J.: Egzemplarze „Ustaw” Anny Jabłonowskiej w Bibliotece Ordynacji Zamojskiej s. 113–116; Wołk Adam: Anna ks. Jabłonowska – twórczyni leśnictwa wydzielonego w „Ustawach...” jako osobny dział gospodarki wiejskiej s. 117–123; Wójcik Z. J.: Materiały do bibliografii przedmiotowej księżnej Anny Jabłonowskiej s. 127–145; Wójcik Z. J., Tomaszewski N. D.: Z gospodarskich pism Anny z Sapiehów Jabłonowskiej s. 147–148; Aneksy źródłowe: Jabłonowska Anna: Opisanie porządku wewnętrznego y powierzchownego wsiów s. 149–151; Jabłonowska A.: Ustawy dla rządcy dworu [po roku 1783] s. 152–162; [Faksymile tekstów j.w. z Biblioteki Czartoryskich, rkps 1508] s. 163–192; Tomaszewski N. D.: Sprawozdanie z sesji naukowej „Jabłonowscy. W kraju i poza jego granicami” (02.10.2015) s. 195–196.

5389. JACKIEWICZ Mieczysław: Blinstrubowie i Janczewscy z Blinstrubiszek. *Przegl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 4 s. 1133–1145.

Na Litwie, XVI–XX w.

5390. JANICKI Jan Józef: Święci chwałą Krakowa. Wyd. 3, popr. i uzup. Kraków 2015 Uniw. Papieski Jana Pawła II. Wydaw. Nauk. 8° ss. 199, il.

Św. Stanisław (ok. 1030–1079), bł. Wincenty Kadłubek (1150–1223), św. Jadwiga, królowa Polski (1374–1399) i in. Wyd. 1. 2010.

5391. JASIEWICZ Krzysztof: Oni. Okupacyjny aparat sowiecki na Kresach Północno-Wschodnich w latach 1939–1941. Warszawa 2015 Inst. Studiów Politycznych PAN 8° ss. 576, nlb. 1.

Słownik biograficzny.

5392. JASIŃSKI Grzegorz: Słownik duchownych ewangelickich na Mazurach w XIX wieku (1817–1914). Dąbrówno–Olsztyn 2015 Oficyna Retman; AP; Wyd. Humanist. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 501, nlb. 2. (Moja Biblioteka Mazurska; nr 27).

5393. JĘDRASIAK Bogdan: Niezawodni w działaniu. Ludzie Stowarzyszenia Zasłużonych dla Ziemi Pleszewskiej. Pleszew 2015 Pleszewskie Tow. Kulturalne; Muzeum Regionalne 8° ss. 136, il.

XX–XXI w.

5394. JUDYCKI Zbigniew Andrzej: Polscy muzycy w świecie. Słownik biograficzny. Warszawa 2015 Fund. Polonia Semper Fidelis 8° ss. 309, nlb. 1, il.

XIX–XXI w.

5395. JUDYCKI Z. [A.], Skoczek Tadeusz: Materiały do słownika biograficznego „Mazowieccy Muzealnicy”. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 1 s. 299–421.

Notki biograficzne.

5396. JUDYCKI Z. [A.], Skoczek T.: Mazowieccy muzealnicy. Słownik biograficzny. Warszawa 2015 CAN – Andrzej Cedro; Muzeum Niepodległości 8° ss. 181, il.

Od 1945 r.

5397. JURGAŁA-JURECZKA Joanna: *Kobiety Kossaków*. Warszawa 2015 Dom Wydawniczy PWN 8° ss. 318, nlb. 2, tabl. 16, il.

XIX–XX w.

5398. KADRY morskie Rzeczypospolitej. T. 5: *Polska Marynarka Wojenna. Dokumentacja organizacyjna i kadrowa oficerów, podoficerów i marynarzy (1918–1947)*. Pod red. Jana Kazimierza Sawickiego. Gdynia 2011.

Uzup.: Mielczarek Ryszard: Informacja na temat Adolfa Porębskiego – ojca wiceadmirała Kazimierza Porębskiego. *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 95–96.

5399. KALINOWSKI Szczepan: *Ofiary zbrodni katyńskiej z powiatu bialskiego*. *Roczn. Bialskopodlaski*. T. 23: 2015 s. 227–271, Zsfg., sum.

5400. KANIASTA Hanna: *Artyści dawnego Konstancina*. Konstancin-Jeziorna 2015 Konstanciński Dom Kultury 8° ss. 135, nlb. 1, il.

XIX–XX w.

5401. KANIK Józef, Małek Roman, Rusznica Stanisław: *Sylwetki rzeszowian*. Cz. 4. Rzeszów 2015 Wydaw. Tow. Przyj. Rzeszowa 8° ss. 152, tabl. 8, il. (Resoviana).

XX–XXI w. Cz. 1. 2009.

5402. *KAPŁANI zmarli w 2014 roku*. *Kronika Archidiec. Przemyskiej*. R. 99: 2014 nr 4 s. 675–676.

6 biogramów.

5403. KARDYŚ Piotr: „Series episcoporum samogitiensium”. Katalogi biskupów żmudzkich z lat 1881–1914 z „elenchusów” (schematyzmów) diecezji żmudzkiej, zachowanych w Archiwum Diecezjalnym w Kielcach. *Archeion*. T. 116: 2015 s. 564–577, sum., rés., rez.

Lista od 1417 r.

5404. KASZYŃSKI Stanisław: *Kaszyńscy. Nowe ilustracje i biogramy*. Inowrocław 2015 Druk. Pozkał 8° ss. 352, il.

5405. KATALOG duchowieństwa diecezjalnego i zakonnego na podstawie wrocławskiej księgi egzaminów do święceń 1601–1642. *Catalogus cleri saecularis regularisque in libris ordinationum episcoporum Wratislaviensium occurrentis 1601–1642*. Oprac. Henryk Gerlic, Stanisław Jujeczka. Wrocław 2015 Wydaw. i Drukarnia Świętego Krzyża 8° ss. 158. Uniw. Wrocławski.

Tekst gł. łac.

5406. [KAŹMIERCZYK Adam]: *Świętymi bądźcie... Święci oczami ks. Adama Kaźmierczyka [1920–2004]*. Oprac. Stanisław Gurba, Katarzyna Gruca. Grybów–Brzesko 2015 Parafia św. Katarzyny Aleksandryjskiej; Brzeska Oficyna Wydawnicza 8° ss. 186.

5407. KĘPA Dominik: *Luboradzczy herbu Dołęga – ostatni właściciele majątku Lipie*. *Notatnik Rawski*. Nr 17: 2014 s. 19–27.

XIX–XX w.

5408. KĘPA D.: *Rakowscy herbu Lubicz*. *Notatnik Rawski*. Nr 17: 2014 s. 28–34.

XIX–XX w.

5409. KIETRYS Alina: *Niespokojni*. Lech Bądkowski, Jan Karski, Stefan Kisielewski, Marian Kołodziej, Jacek Kuroń, Kazimierz Moczarski. Warszawa 2015 Dom Wydawniczy PWN 8° ss. 293, nlb. 3, tabl. 16.

Rec.: Borzyszkowski Józef, *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 303–306.

5410. KITA Jarosław: *Luminarze nauki polskiej w Uniwersytecie Łódzkim. Pro memoria*. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 338, il.

5411. KLIMASZEWSKI Zbigniew Tomasz: *Zapomniani bohaterowie białostockich Bojar*. Białystok 2015 EkoPress 8° ss. 244, il.

XX–XXI w.

5412. KLISTAŁA Jerzy: *Martyrologium harcerek i harcerzy chorągwi śląskich w latach 1939–1945. Słownik biograficzny*. Katowice 2015 Komenda Chorągwi Śląskiej ZHP 8° ss. 513, il.

5413. KLUBA Zbigniew: *Duszpasterze parafii Krajkowo*. Płock 2015 Płocki Inst. Wydawniczy 8° ss. 284, tabl. 64, il.

Parafia św. Trójcy.

5414. KOCUREK Danuta: *Słownik biograficzny Gminy Miedźna. Cz. 1: W służbie Bogu i ludziom*. Kraków–Miedźna 2015 „Scriptum” Tomasz Sekunda 8° ss. 132, il.

5415. KOJ Ewa: *Tragedia rodziny pogranicza. CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 146–149.

Rodzina Zielosków w l. 40. XX w.

5416. KOŁCZ Bogusław, Drożdżik Piotr: *Nowy Sącz – jeśli zapomnę o nich... Cmentarz Komunalny w Nowym Sączu 1889–2014*. Nowy Sącz 2014 Goldruk Wojciech Gołachowski 8° ss. 323, tabl. 2, il.

Rec.: Aleksander Tadeusz, *Roczn. Sąddecki*. T. 43: 2015 s. 363–367.

5417. KOŁODZIEJCZYKOWIE – ród z Ziemi Łowickiej. Oprac. na podst. wspomnień Jana Kołodziejczyka, innych członków rodziny oraz własnych Edward Kołodziejczyk. Warszawa 2014 Kolpress Edward Kołodziejczyk 8° ss. 340, il.

XIX–XXI w.

5418. KOMOROWSKA Małgorzata: *Ludzie teatru na scenie i na zapleczu*. Warszawa 2015 Teatr Wielki – Opera Nar. 8° ss. 167, nlb. 1, il. (Biblioteka TW-ON).

Słownik biograficzny, XVIII–XXI w.

5419. KOMOROWSKA-FILIPIAK Romana, Latoszek Jacek: *Nasi bohaterowie. Powstańcy 1944 roku*. Warszawa, Wilanów, Powsin, Jeziorna, Konstancin. Wyd. 2. Warszawa 2015 Centrum Kultury Wilanów 4° ss. 169, il.

5420. KORZENIOWSKA Wiesława: *Myśl pedagogiczna na przestrzeni wieków. Chronologiczny słownik biograficzny*. Wyd. 2. Kraków 2011.

Rec.: Głowacka-Sobiech Edyta, *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 31: 2014 s. 239–241.

5421. KOSMAN Janina, Pawlik Radosław: *Nekrologia 2014. Kronika Szczecina*. Nr 33: 2014/2015 [dr.:] 2015 s. 295–310.

Zmarli szczecinianie.

5422. KOTLIŃSKI Tomasz J.: Prezydenci izb adwokackich (1862–1932). Jarosław 2014.

Rec.: Jaźwiecki Stanisław J., *Palestra*. R. 60: 2015 nr 1/2 s. 237–239.

5423. KOVÁCS István: Honvédek, hírszerzők, légionisták. A szabadságharc lengyel résztvevőinek életrajzi lexikona 1848–1849. Budapest 2015 Magyar Napló 8° ss. 1000.

Słownik biograficzny Polaków-uczestników Wiosny Ludów na Węgrzech.

5424. KOWALKOWSKI Jacek: Wybicy herbu Rogala od XVI do XX wieku. Studium genealogiczno-majątkowe. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 455, il. PTH. (Szlachta i Ziemiaństwo na Ziemiach Dawnej Rzeczypospolitej).

5425. KOWALSKI Jan: Stowarzyszeni w Światowym Związku Polskich Żołnierzy Łączności. Warszawa 2015 Światowy Zw. Pol. Żołnierzy Łączności 8° ss. 270, il.

Po 1945 r.

5426. KOZŁOWSKI Piotr: Zapomniani obrońcy granic południowo-wschodnich II Rzeczypospolitej 1922–1939. Słownik biograficzny oficerów, strażników oraz pracowników kontraktowych straży celnej i straży granicznej. Przemyśl 2015 Wydaw. TPN 4° ss. 432, il.

5427. KRAJKOWSKI Leszek: Przyjęcia do prawa miejskiego w Kościanie w latach 1760–1793. Spis osób. *Gens*. [T. 13]: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 15–18, sum.

5428. KRAJNIAK Andrzej, Tyliczszak Swietłana, Zajączkowska Maria: Już mi tak nie będzie, jak mi było wcześniej. Tyliczszakowie na Ukrainie. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 127–135.

Od 1945 r.

5429. KRAJNIAK Radosław: Z badań nad biografiami członków warmińskiej kapituły katedralnej w pierwszym okresie jej funkcjonowania (do połowy XIV wieku). *Zapiski Hist*. T. 80: 2015 z. 1 s. 65–83, Zsfg., sum.

5430. KROMPLEWSKI Franciszek: Genealogia jak puzzle. *Zesz. Śląskiego Tow. Geneal.* Z. 2: 2015 s. 63–94.

Historia pochodzącej z Litwy rodziny autora, XX w.

5431. KRONIKA zmarłych. *Wierchy*. R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 336–341.

Zawiera 39 biogramów ludzi związanych z górami, którzy zmarli w 2013 r.

5432. KRÓLIKOWSKA-DZIUBECKA Marzena: Przyczynek do dziejów rodzin Bacciarellich i Brocchich na podstawie dokumentów w rzymskich archiwach. *Kronika Zamkowa*. [Nr] 1(67): 2014 [dr.:] 2015 s. 243–261, sum.

5433. KRYDA Barbara: Światowe życie. Legionowo 2015 Edu-Libri 8° ss. 466, nlb. 1, il.

Rodzina Krydów, XX w.

5434. KRYŚCIAK Zdzisław: Pokój ich ceniom... Spacerzy z przewodnikiem PTTK po cmentarzach katedralnym i ewangelickim w Łowiczu. Łowicz–Skierniewice 2015 Zdzisław Kryściak; Sigma 8° ss. 132, il.

XIX–XX w.

5435. KRZANOWSKI Adam, Ociepka Anna: Krośnieńscy nauczyciele. Jan Krzanowski (1921–1984) i Tadeusz Sarapuk (1931–1994). Krosno 2015 Armagraf 8° ss. 139, il. (Portrety Krośnian).

5436. KRZYWICKI Janusz Paweł, Lubaszewski Zbigniew Sławomir: Chełmianie w powstaniu warszawskim. Oprac. ... Chełm 2015 TaWa Taurogiński Waldemar 8° ss. 54, nlb. 2, il. PTTK. Oddz. im. Kazimierza Janczykowskiego w Chełmie. Kom. Historii i Tradycji.

5437. KRZYWICKI J. P., Lubaszewski Z. S.: Katyń, Charków, Twer. Chełmskie ofiary zbrodni sowieckich. Chełm 2013.

Rec.: Kiernikowski Paweł, *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 457–458.

5438. KSIĘGA jubileuszowa Uniwersytetu Szczecińskiego 1985–2015. Oprac. Leszek Wątróbski. Szczecin 2015 Volumina.pl Daniel Krzanowski 8° ss. 183, nlb. 1, tabl. 24, il.

Słownik biograficzny.

5439. KTO jest kim w Lesznie. Zespół red. Jarosław Glapiak [i in.]. Leszno 2015 Agencja Jagart Jarosław Glapiak 8° ss. 196, il.

Słownik biograficzny, XX–XXI w.

5440. KUCHARZAK Marian: Zasłużyli na naszą i moją pamięć. Bralin 2015 Tow. Rozwoju Gm. Bralin 8° ss. 104, il.

Bralin i okolice, XVIII–XXI w.

5441. KUJAWA Wojciech: Patriotyczne wychowanie. Siostry Bożena [1914–1944], Hanna Róża [1918–1963], Irena [1921–1997], Kalina [1922–2001] Chełmickie. *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 41 s. 5–29, sum.

5442. KUREK Ewa: Zaporczycy 1943–1949. Aneks. Warszawa 2015 Bollinari Publishing House 8° ss. 146, tabl. 12, il.

Słownik biograficzny AK w okręgu lubelskim.

5443. KURJANOWICZ Weronika: Picińscy. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw*. Nr 22: 2015 s. 285–296, sum., Zsfg.

Z Gorzowa Wielkopolskiego w XX w.

5444. KUTNOWSKI słownik biograficzny. Szkice o ludziach i czasach. T. 1. Red. Jan Bolesław Nycek; współpr red. Małgorzata Debich. Kutno 2015 Kutnowskie Tow. Hist.; Muzeum Region. 8° ss. 160, il.

XIX–XX w.

5445. KUŹMA Małgorzata: Życie i działalność rodziny Scypio del Campo w Łopuszce Wielkiej. *Prace Hist.-Archiw*. T. 27: 2015 s. 93–103, sum.

Od 1872 r. do końca II wojny światowej.

5446. LATAWIEC Krzysztof: Naczelnicy organów administracji probierczej w Królestwie Polskim w latach 1882–1915. Noty biograficzne. *Res Historica*. Nr 39: 2015 s. 259–273, sum.

5447. LATO Bogusław Józef: Monografia rodzin rodu Latów 1669?–2014. Siemianowice 2014 Ebizo Marek Gralikowski 4° ss. 137, il.

5448. LATOUR Marzanna de: *Drugie życie starych widokówek*. Warszawa 2015 Ekbin Studio Ewa Kielak-Ciemniewska 8° ss. 189, nlb. 3, il. (Biblioteka Stolicy).

Dzieje rodziny i jej firmy wydawniczej.

5449. LEKSYKON piłsudczykowski. T. 1: *Słownik biograficzny: A–Ł*. Pod red. Jakuba H. Szlachetko, Karola Dziudy, Kamila Piskały. Gdańsk–Sopot 2015 Wydaw. Uniw. Gdańskiego 8° ss. 325, nlb. 1, tabl. 8.

Rec.: Hübner Mateusz, *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 280–285; Waingertner Przemysław, *Imponderabilia*. Nr 8: 2015 s. 113–115.

5450. LEKSYKON Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej. T. 4. Red. nauk. Zenon Jasiński, Bogdan Cimała. Opole 2015 Wydaw. Uniw. Opolskiego 8° ss. 500, tabl. 8, il. Inst. Nauk. Pedagog. Uniw. Opolskiego.

T. 1. 2012.

5451. LESZCZYŃSKA Zofia: *Lubelski panteon żołnierzy wyklętych*. Lublin 2015 Werset 8° ss. 206, nlb. 1, il.

5452. LEWCZAK Sławomir, Lewczak Teresa: *Ludność gminy Bestwina w czasie okupacji niemieckiej i sowieckiej w latach 1939–1945. Żołnierze i ofiary represji*. Bestwina 2015 GBP; Tow. Miłośn. Ziemi Bestwińskiej 8° ss. 83, il.

5453. LIBERA Piotr: *Mocarze Krzyża Świętego. Jubileusz 940-lecia Diecezji Płockiej*. Płock 2015 Płocki Inst. Wydawniczy 8° ss. 92, nlb. 2, il.

5454. LIETUVOS katalikų dvasininkai XIV–XVI a. Aut. Vytautas Ališauskas [i in.]. Vilnius 2009.

Rec.: Prokop Krzysztof R[afał], *Lituanos-Slavica Posnaniensia*. [T.] 16: 2013 s. 313–320.

5455. LINOWSKA Barbara: *Linowscy herbu Pomian*. Warszawa–Kraków 2015 Drukarnia Eikon Plus 4° ss. 94, il.

XVII–XX w.

5456. LISTA proboszczów parafii p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Żywcu. Udostępnił Przemysław Dyrłaga. *Gronie*. Nr 15: 2015 s. 217.

Lata 1325–1976.

5457. [LUBASZEWSKI Zbigniew Sławomir]: *Chełmscy krajoznawcy*. Kazimierz Janczykowski [1888–1972], Stanisław Skibiński [1919–1980], Konstanty Prożogo [1922–2008]. Oprac. ... Chełm 2015 TaWa Taurogiński Waldemar 8° ss. 47, il. PTTK. Oddz. im. Kazimierza Janczykowskiego w Chełmie. Kom. Krajoznawcza.

5458. LUBCZYŃSKI Mariusz: *Wykazy posłów sejmowych z lat 1507–1512*. *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 3 s. 509–537, sum.

5459. LUDZIE Szczecina. *Kronika Szczecina*. Nr 33: 2014/2015 [dr.:] 2015 s. 209–293.

Treść: Dąbrowska Danuta: *Pożegnanie Mariana Jurczyka [1935–2014]* s. 209–212; Araszkievicz Krystyna: *Lech Pieczyński [1949–2015]* s. 213–216; Siedziako Michał: *Nestorka szczecińskiej historii sztuki. Wspomnienie o Zofii Krzymuskiej-Fafius [1917–2015]* s. 223–227; Krzysztoń Jan: *100-lecie urodzin dr. Czesława Piskorskiego [1915–1987]. Obchody rocznicy w Książnicy Pomorskiej w Szczecinie* s. 229–233; Jachow Renate: *Wspomnienie o Stanisławie Lagunie [1919–2014]* s. 235–238; Kopycińska Ludmiła: *Kapitan żeglugi wielkiej Konstanty Matyjewicz [1900–1972] – kapitan kapitanów. 125 rocznica urodzin* s. 235–238; Sokalski Ireneusz: *Marian Błazej Kruszyłowicz [ur. 1936]* s. 243–250; Bartnik Paweł: *Edmund*

Potrzebowski [1926–2012] – pierwszy szczeciński mistrz sportu s. 251–259; Frankel Maria: Profesor Lucynie Turek-Kwiatkowskiej [ur. 1925] na 90. urodziny s. 261–262; Osiemdziesiąte urodziny Jana Stopyry [ur. 1934] s. 263–264; Kopycińska L.: Róża Król. Przewodnicząca szczecińskiego oddziału Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów s. 265–288; Gwiazdowska Ewa: Osobowość Szczecina: Bogdana Kozińska [ur. 1954] s. 289–293.

5460. ŁĄTKA Jerzy Siemisław: Słownik Polaków w Imperium Osmańskim i Republice Turcji. Wyd. 2, popr. i uzup. Kraków 2015 Wydaw. i Drukarnia Tow. Słowaków w Polsce 8° ss. 624, nlb. 5.

Wyd. 1. 2005.

5461. ŁĘCZNIANIE. Red. Eugeniusz Misiewicz, Paweł Brodzisz; wstęp Janusz Łosowski. Łęczna–Lublin 2008.

Toż. [T.] 2. Łęczna 2009 Łęczyńskie Stow. Twórców Kultury i Sztuki PLAMA 8° ss. 439, il. Toż. [T.] 3. Łęczna–Lublin 2012 Centrum Poligraf.-Handlowe M-M ss. 435, il.

Rec.: Kieres-Kramek Maria, *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 26: 2013 s. 83–86.

5462. ŁOJAN Krzysztof: Hipokrates w mundurze. *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 144–149.

Kornel Gibiński, Jerzy Zieliński, Julian Łukaszewicz – lekarze MSW na Śląsku.

5463. ŁUKASZKA Irena: Pominęli się. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 386–389.

Wit Radwański (1928–2013), Władysław Szepelak (1924–2012), Krystyna Kudela (1927–2012).

5464. ŁYJAK Wiktor Z[ygmunt]: Ignacy Dominik Radziszewski (1782–1853) i jego familia. *Biul. BJ*. R. 55: 2015 s. 5–46, sum.

5465. MACIĄGOWSKI Marek: Twarze muru pamięci. Kielce 2015 Ośr. Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej 8° ss. 129, tabl. 10, il.

Ofiary kieleckiego więzienia z l. 1939–1956.

5466. MALKOWSKI Jacek: O rodzie Brodowskich herbu Łada i majątku Psary w powiecie ostrowskim. Ostrów Wielkopolski 2015 Muzeum M. Ostrowa Wielkopolskiego 8° ss. 259, il. (Biblioteka Ostrowska; 47).

XVIII–XX w.

5467. MAŁOPOLSKI słownik biograficzny uczestników działań niepodległościowych 1939–1956. T. 17. Red. Teodor Gąsiorowski. Kraków 2015 Barbara – B. Gąsiorowska 8° ss. 172, il.

T. 1. 1997.

5468. MARCOŃ Witold: Śląskie portrety do Sejmu Śląskiego. Tarnowskie Góry 2015 Wydaw. Inst. Tarnogórskiego i Muzeum Inst. Tarnogórskiego 8° ss. 176, il. (Zeszyty Tarnogórskie; nr 71).

Lata 1918–1939.

5469. MARCZYŃSKI Jan: Nekropolie kaliskie miejsce pochówku prezydentów miasta (1806–1952). *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia*. T. 1: 2011 s. 55–71.

5470. MAROSZEK Józef: Chodkiewiczowie i ich Puszcza Błudów w XV–XVI w. *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 7–27, sum., rez.

5471. MAŚLANKA Jan: Antepowicze na Makowszczyźnie i Kresach Wschodnich. Warszawa 2015 Jan Maślanka 8° ss. 260, il.

Dzieje rodziny ziemiańskiej, XIX i XX w.

5472. [MATERIAŁY do słownika biograficznego Małopolski]. *Małopolska*. [T.] 16: 2014 s. 301–310.

Treść: Staszek Józef, pseud. Landzionka: Jędról Jan „Zzo grobli” (14 lipca 1919 roku Dunlo – 9 listopada 1998 Poronin) s. 301–304; Kurzeja-Świątek Maria: Krzykowski Piotr (5 lipca 1899 Dąbrówka Polska – 26 lipca 1976 Nowy Sącz) s. 305–307; Kurzeja-Świątek M.: Peszat-Królikowska Barbara (9 grudnia 1924 Kęty – 27 lutego 2005 Kraków) s. 307–310.

5473. MATKI chrzestne statków. Zespół red. Maria Barbara Berezowska [i in.]; red. Elżbieta Rusak. Wyd. 2. Gdańsk 2015 Marpress 8° ss. 330, nlb. 3, il.

Wyd. 1. 1998.

5474. MAZUR Piotr: Poczci biskupów chełmskich obrządku łacińskiego. Chełm 2012.

Rec.: Kawecki Roman, *Nasza Przeszłość*. T. 123: 2015 s. 303–308.

5475. MAKA Henryk: Admirałowie polskiej floty. Od Mieszka I do admirałów XXI wieku. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 286, nlb. 2, il.

5476. MEDIEWIŚCI. [T.] 3. Red. Jerzy Strzelczyk. Poznań 2015 UAM. Inst. Historii UAM 8° ss. 260. (Publikacje Instytutu Historii UAM; 131).

Z treści: Kaczmarek Krzysztof: Ks. Jan Nepomucen Fijałek (1864–1936) s. 29–35; Pokora Piotr: Marian Haisig (1908–1996) s. 57–65; Nikodem Jarosław: Oskar Halecki (1891–1973) s. 67–86; Włodarek Andrzej: Lech Kalinowski (1920–2004) s. 97–103; Poleski Jacek: Zofia Kurnatowska (1932–2013) s. 131–140; Pac Grzegorz: Tadeusz Manteuffel (1902–1970) s. 165–181; Skibiński Edward: Marian Plezia (1917–1996) s. 189–198; Możejko Beata: Jan Powierski (1940–1999) s. 199–214; Jurek Tomasz: Izabela Skierska (1967–2014) s. 229–232; Cetwiński Marek: Gustaw Adolf Harald Stenzel (1792–1854) s. 233–244; Górzyński Sławomir: Józef Szymański (1931–2011) s. 255–260.

T. 1. 2011.

5477. MERKLEJN Jan: Dzieje rodu Merklejnow w XIX i XX stuleciu. Warszawa 2015 Jan Merklejn 4° ss. 199, tabl. 1, il.

XVIII–XXI w.

5478. MIEDNOJE. 75 rocznica Zbrodni Katyńskiej. Red. prow. Mirosław Sobieraj. Wyd. 3, rozsz. rocznicowe. Łódź 2015 Fund. Memoria Condita 8° ss. 75, nlb. 5, il.

Treść: Policjanci Policji Państwowej II RP województwa łódzkiego oraz funkcjonariusze innych służb, ofiary Zbrodni Katyńskiej. Wstęp s. 10–11; Zawilski Piotr: Geneza i rys historyczny s. 11–19; Araszkiewicz Włodzimierz Marian s. 23–24; Badylak Władysław s. 25–26; Banasiak Jan s. 27–28; Bendkowski Stefan s. 29–30; Bielewski Bolesław Waclaw s. 31–32; Borkowski Jan s. 33–34; Czechowski Czesław s. 35–36; Frankowski Franciszek s. 37–38; Gorgoń Andrzej s. 39–40; Izewski Bolesław s. 41–42; Jadczyk Władysław s. 43–44; Jagiełło Władysław Zygmunt s. 45–46; Jeneralczyk Józef s. 47–48; Karczewski Henryk Bolesław s. 49–50; Kowalski Ignacy Nepomucen s. 51–52; Kubiś Szymon s. 53–54; Kuna Antoni s. 55–56; Łażewski Jan s. 57–58; Mackiewicz Leon s. 59–60; Makowski Edward s. 61–62; Markowski Władysław s. 63–64; Olbrychowski Edward s. 65–66; Rowiński Henryk s. 67–68; Sosnowski Ludwik Marian s. 69–70; Szewczyk Michał s. 71–72; Westfal Józef s. 73–74; Wojciechowski Bolesław s. 75–76.

Wyd. 1 pt.: Miednoje. Łódź 2013.

5479. MIEKIN Czesław: Wspomnienia i refleksje z pogranicza. Gdańsk 2015 Czesław Miekín 8° ss. 468, tabl. 32, il.

Losy rodziny autora w XX i XXI w.

5480. MIELECKI poczet kawalerów orderu Virtuti Militari. *Roczn. Mielecki*. T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 121–136.

Treść: Skrzypczak Jerzy: Najdzielniejszy z dzielnych: wstęp s. 121–122; Tochman Krzysztof A.: Dekutowski Hieronim Kazimierz (1918–1949). Oficer PSZ, major AK, cichociemny, ps. „Zapora”, „Odra”, „Rezu”, vel Henryk Zagon, vel Bronisław Peplowski, vel Mieczysław Piątek s. 123–128; Skrzypczak J.: Mrowiec Franciszek (1899–1940). Legionista, jeździec, major artylerii służby stałej WP, katyńczyk s. 129–131; Skrzypczak J.: Mrowiec Stanisław (1898–1920). Legionista, obrońca Lwowa,

kapitan piechoty WP służby stałej s. 132–133; Skrzypczak J.: Pająk Michał (1898–1972). Starszy strzelec WP rezerwy s. 134–135; Skrzypczak J.: Wieczerek Franciszek (1891–1925). Obrońca Lwowa, wachmistrz kawalerii WP służby stałej s. 136.

5481. MISIEWICZ Eugeniusz: Z cyklu: „Łęczyńskie portrety”. [Cz. 1]: Alfred Derza [1898–1976] – pedagog, miłośnik Melpomeny i patriota. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 26: 2013 s. 68–71.

Toż. [Cz. 2]: Chorążowie. *Tamże*. Nr 28: 2015 s. 59–62.

5482. MOTYKA Andrzej: Duchowni wyświęceni w łacińskiej diecezji przemyskiej w latach 1788–1834. Rzeszów 2015 Bonus Liber 8° ss. 88.

Spis.

5483. MROZIŃSKA Eugenia Urszula: Karbowscy. Moi dalecy i bliscy. *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia*. T. 2: 2012 s. 69–73.

Od XVIII w.

5484. MUKUŁOWSKA-AU Hanna: Spacerkiem przez pokolenia, Motty’owie, Sławscy, Mukułowscy. Poznań 2015 Pallotinum 8° ss. 231, nlb. 1, il.

XVIII–XXI w.

5485. MURZANOV Nikolaj Alekseewiç: Slovar’ russkih senatorov 1711–1917 gg. Materialy dlâ biografij. Izdanie podgotovil Denis Nikolaewiç Šilov. Sankt-Peterburg 2011 Izdatel’stvo „Dmitrij Bulanin” 8° ss. 736, tabl. 32, il. Rossijskaâ Nacional’naâ Biblioteka.

Rec.: Prokop Krzysztof R[afał], *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 431–435.

5486. MUZIOŁ Ryszard: Słownik biograficzny Chełmży i okolic. Cz. 2: Proboszczowie i administratorzy parafii rzymskokatolickiej św. Mikołaja Biskupa w Chełmży w latach 1824–2014. Chełmża 2015 Wąbrzeskie Zakłady Graficzne 8° ss. 246, nlb. 2, il.

Cz. 1. Toruń 2001.

5487. NACZELNICY organów rosyjskiej administracji specjalnej w Królestwie Polskim w latach 1839–1918. Słownik biograficzny. T. 1: Ministerstwo Oświecenia Publicznego. [Aut.] Krzysztof Latawiec [i in.]. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 316.

5488. NAJWYBITNIEJSZE kobiety w psychologii XX wieku. Red. nauk. Sibylle Volkmann-Raue, Helmut E. Lück; przekł. i red. nauk. pol. wyd. Włodzimierz Zeidler. Sopot 2015 Gdańskie Wydaw. Psychologiczne 8° ss. 392, il.

Z treści: Izdebski Paweł: Józefa Joteyko [1866–1928]: testy psychologiczne s. 321–340; Hryniewicka Anna: Maria Grzegorzewska [1888–1967]: psychologia wobec niepełnosprawności s. 341–362; Gołąb Andrzej: Alina Szemińska [1907–1986]: niedoceniona odkrywczyni s. 363–384.

5489. NASI ojcowie. Ofiary zbrodni katyńskiej, których rodziny zamieszkują Podbeskidzie. Zespół red. Marzenna Burczak [i in.]. Bielsko-Biała 2015 Wydzw. Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego. 8° ss. 96, il.

Treść: Życiorysy zamordowanych osób s. 6–73; Lista nazwisk umieszczonych na pomniku katyńskim na Cmentarzu Wojska Polskiego w Bielsku-Białej s. 74–80; Pudło Michał: Bielscy policjanci w dwudziestoleciu międzywojennym i tragedia katyńska z ich udziałem s. 81–94; Trudna droga do prawdy s. 95–96.

5490. NEKROLOGI. [W:] Kronika Uniwersytetu Jagiellońskiego za rok akademicki 2008/2009 i 2009/2010. Kraków 2015 s. 179–221; 429–458. (Kronika Uniwersytetu Jagiellońskiego za rok akademicki 2008/2009 i 2009/2010).

Treść: Salamon Maciej: Józef Wolski (19 III 1910 – 2 X 2008) s. 181–184; Palka Stanisław, Turlejska Barbara: Tadeusz Gołaszewski (28 V 1918 – 27 X 2008) s. 185–186; Gryglewska Barbara: Józef Kocemba (10 III 1930 – 27 XII 2008) s. 187–189; Mieczkowska Halina: Maria Honowska 8 XII 1924 – 7 I 2009 s. 190–192; Mańczak-Wohlfeld Elżbieta: Ruta Nagucka (23 III 1930 – 28 I 2009) s. 193–195; Górski Rafał: Kazimierz Polański (6 IV 1929 – 7 II 2009) s. 196–197; Bomba Jacek: Maria Orwid (23 VII 1930 – 9 II 2009) s. 198–199; Jarzębski Jerzy: Jan Błoński (15 I 1931 – 10 II 2009) s. 200–203; Gruszka-Gosiewska Aleksandra, Nęcka Edward: Błażej Szymura (13 I 1969 – 17 II 2009) s. 204–205; Pawłowski Maciej: Alfred Zejc (14 IV 1929 – 25 II 2009) s. 206–207; Flis Maria Jolanta: Andrzej Flis (4 II 1953 – 10 V 2009) s. 208–210; Sytnik-Czetwertyński Janusz: Jerzy Perzanowski (23 IV 1943 – 17 V 2009) s. 211–214; Stańdo-Kawecka Barbara: Zbigniew Hołda (17 III 1950 – 20 V 2009) s. 215–216; Cichocki Tadeusz: Zbigniew Srebro (12 IV 1931 – 14 VI 2009) s. 217–219; Gościński Igor: Jan Wojciech Głowacki (21 VIII 1924 – 27 VII 2009) s. 220–221; Kielar-Turska Maria: Edward Franus (19 I 1916 – 16 X 2009) s. 431–432; Suchoń Władysław: Ewa Żarnecka-Biały (19 IX 1930 – 20 X 2009) s. 433; Kłys Małgorzata: Jerzy Kunz (4 V 1950 – 28 X 2009) s. 434–435; Bura Renata: Teresa Zofia Orłoś (20 II 1930 – 11 XI 2009) s. 436–437; Kłys Małgorzata: Franciszek Marian Trela (9 IV 1934 – 1 XII 2009) s. 438–439; Makowska-Wąs Justyna, Janeczko Zbigniew: Maria Gawłowska (7 VIII 1910 – 24 I 2010) s. 440–441; Waniakowa Jadwiga: Krystyna Pisarkowa (30 I 1932 – 27 II 2010) s. 442–445; Nowakowska Maria, Paluch Maria: Bolesław Waligóra (7 IX 1919 – 1 IV 2009) s. 446–448; Żołnerek Maria: Józef Niweliński (25 XI 1920 – 16 V 2010) s. 449–451; Ciesielski Krzysztof, Ombach Jerzy, Szrednicki Roman: Andrzej Pelczar (12 IV 1937 – 18 V 2010) s. 452–455; Wordliczek Jerzy: Marian Kuś (31 VII 1931 – 30 V 2010) s. 456; Kulesa Reinhard, Salabura Piotr: Andrzej Bałanda (10 II 1941 – 17 VII 2010) s. 457–459.

5491. NIEŁACNA Jadwiga, Niełacny Krystian: Oni się nigdy nie poddali. Polskie Państwo Podziemne w Ostrowie Wielkopolskim 1939–1945. Żołnierze i pracownicy cywilni. Ostrów Wielkopolski 2015 Wielkopolski Zw. Kombatantów „Warta”; Wydaw. „Alpa” Creative Solutions 8° ss. 318, il.

Słownik biograficzny.

5492. NIZIOŁEK Paweł: Płacąc za wolność. Wojenne losy rodziny Marcinkiewiczów. Białystok 2015 IPN. Oddz. 8° ss. 230, il. (Seria Wydawnicza Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku; t. 27).

XX w.

5493. NOWAK Tadeusz: Nowe rodziny szlacheckie w ziemi wieluńskiej w 2 połowie XV w. i początkach XVI w. (uwagi i spostrzeżenia). *Roczn. Wieluński*. T. 15: 2015 s. 73–87, sum.

5494. OCHENDUSZKO Tadeusz: Leksykon kadry kierowniczej gimnazjów galicyjskich w okresie autonomii. Rzeszów 2015 Koraw; we współpr. z Regionalnym Stow. Pamięci Hist. „Ślady” 8° ss. 197, nlb. 1, il.

Słownik biograficzny.

5495. ODESZLI na wieczną wartę. *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej*. T. 27: 2015 nr 65 s. 115–120.

Treść: Skerska Elżbieta: Wanda Błęńska [1911–2014] s. 115–116; Skerska E.: Halina Lipska-Koziółowa [1920–2015] s. 117–118; Skerska E.: Józef Weltrowski [1924–2014] s. 119–120.

5496. OKNIŃSKI Witold, Sowińska Danuta: Sędziowie i prokuratorzy siedleckiego okręgu sądowego w latach 1917–1950. Siedlce 2013.

Rec.: Wrzosek Mieczysław, *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 144–145.

5497. OPOLANIE znani i nieznani. Cz. 3: Czasy pruskie. Pod red. Antoniego Maziarza. Opole 2015 PTH. Oddz. 8° ss. 231, il. (Biblioteczka Opolskiego Maturzysty; z. 4).

Treść: Maziarz A.: Wstęp s. 7–10; Ciesielski Tomasz: Jan Gottlieb Manstein – komendant wojskowy Opola w latach 1787–1797 s. 11–30; Kaczorowski Włodzimierz: Jan Karol Stock (1732–1812) i pierwszy opolski bedeker s. 31–38; Pawelec Mariusz: Jan Samuel Richter (1764–1840), ewangelicki kaznodzieja, publicysta, tłumacz, redaktor, urzędnik, radca szkolny w Opolu s. 39–49; Pobóg-Lenartowicz Anna: Andrzej Grzegorz Mondry (1767–1834/35), ostatni przeor dominikanów opolskich s. 51–62; Kaczorowski W.: Karol Ignacy Lorinser (1796–1853), radca sanitarny oraz honorowy obywatel miasta Opola s. 63–76; Rostropowicz Joanna: Karol Juliusz Hoffmann (1801–1843), opolski kompozytor, dyrygent i autor s. 77–88; Rostropowicz

Przemysław, Rostropowicz J.: Fryderyk Wilhelm Grundmann (1804–1887) – twórca opolskiego przemysłu cementowego s. 89–99; Rostropowicz J.: Franciszek Goretzki (1807–1872) najdłużej urzędujący burmistrz Opola s. 101–106; Dawid Adriana: Biskup Bernard Bogedain (1810–1860), polonizator czy germanizator? s. 107–120; Borkowski Maciej: Friedlaenderowie, najbogatsza rodzina żydowska Opola s. 121–130; Borkowski M.: Adolf Wiener (1812–1895) – rabin opolskiej gminy żydowskiej s. 131–137; Maziarz A.: Biskup Hermann Gleich (1815–1900) – duszpasterz opolski zarządcą diecezji wrocławskiej s. 139–152; Gołębiowska Anna: Juliusz Szmula (1829–1909), niemiecki obrońca polskości na Górnym Śląsku s. 153–162; Masnyk Marek: Edward Schnitzer (1840–1892) i jego podróże s. 163–173; Rostropowicz J.: Robert Hermann Garbe (1847–1932), światowej sławy konstruktor lokomotyw s. 175–181; Malkusz Łukasz: Opole burmistrza Artura Pagelsa (1892–1904) s. 183–201; Gołębiowska A.: Bronisław Koraszewski (1864–1924), dziennikarz i działacz narodowy s. 203–215; Kowalski Tomasz: Książd Karol Myśliwiec (1866–1897), działacz narodowy, publicysta, propagator polskości na Śląsku s. 217–226.

Cz. 1. 2009.

5498. ORACKI Tadeusz: Pomorzanie w Towarzystwie Tatrzańskim w latach 1874–1920 (uzupełnienia i sprostowania). *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 229–235.

5499. ORGANIZATORZY, bibliografowie, dydaktycy. Red. t. Elżbieta Dudzińska. Warszawa 2015 Wydaw. Stow. Bibliotekarzy Pol. 8° ss. 251, nlb. 1, il. Zespół Hist.-Pamiętnikarski Oddz. Warszawskiego. (Bibliotekarze Polscy we Wspomnieniach Współczesnych; 14).

Treść: Zaborska Urszula: Henryk Baranowski (1920–2011) s. 7–16; Zborowska Katarzyna, Sierykow Zofia: Juliusz Bernard (1930–2003) s. 17–25; Kubrak Zygmunt: Jan Bogusz (1946–2012) s. 26–31; Filipkowski Marian: Jan Burakowski (1934–2013) s. 32–42; Głębińska Ewa: Jadwiga Czachowska (1922–2013) s. 43–55; Kobierska-Maciuszko Ewa: Jadwiga Ćwiekowa (1920–2014) s. 56–62; Radziejowska-Hilchen Anna: Marcin Drzewiecki (1948–2012) s. 63–72; Jamry Hanna: Mieczysław Faber (1930–2004) s. 73–77; Solka Antonina: Halina Gąszczczyńska (1903–2001) s. 78–88; Sadowska Jadwiga: Leokadia Gorzelska-Dybowicz (1926–2012) s. 89–94; Fokciński Hieronim: Wiktor Gramatowski SI (1928–2004) s. 95–101; Krełowska Danuta: Janina Huppenthal (1928–2013) s. 102–109; Dobrowolska Mirosława, Grabowska Marta: Maria Janowska (1956–2009) s. 110–119; Judek Cecylia: Bonifacja Jaworska (1926–2010) s. 120–126; Gąsiorowska Helena, Wasilewska Ewa: Alicja Koczyńska (1938–2013) s. 127–132; Cieszkowska-Gęczelewska Agnieszka: Edward Janusz Kossuth (1924–2013) s. 133–137; Barteczko Ewa: Maria Manteufflowa (1905–1994) s. 138–147; Niechcay-Nowicka Elżbieta: Jan Mielczarek (1932–2013) s. 148–152; Radziejowska-Hilchen A.: Aleksandra Niemczykowa (1924–2011) s. 153–161; Sadowska Jadwiga, Piusińska-Woźniak Maria: Wanda Piusińska (1928–2010) s. 162–170; Sakrajda Regina: Ryszard Skowroński (1935–2010) s. 171–177; Golec-Nycz Elżbieta: Anna Sokołowska-Gogut (1944–2013) s. 178–184; Kęsicka Hanna: Wanda Szolginiova (1926–2010) s. 185–190; Chmura Barbara: Stanisław Turek (1951–2011) s. 191–197; Tadeusiewicz Hanna: Aleksandra Wejman-Sowińska (1941–2014) s. 198–203; Popłońska Joanna: Anna Zaborowska (1926–2014) s. 204–217; Skibińska Elżbieta: Kazimiera Zabrocka (1928–2008) s. 218–225; Jagielska Janina: Helena Zarachowicz (1926–2012) s. 226–238; Ostaszewska Maria Danuta, Jagielska Janina: Adam Aleksander Zwoliński (1915–2014) s. 239–245.

5500. ORŁOŚ Kazimierz: Dzieje dwóch rodzin, Mackiewiczów z Litwy i Orłosiów z Ukrainy. Kraków 2015 Wydaw. Liter. 8° ss. 492, nlb. 3, il.

Rec.: Gancarz Bogdan: Orłosiowe przedziwo pamięci. *Arcana*. Nr 126: 2015 s. 217–220.

5501. OSIEJUK Krzysztof: 39 wypraw na dziewiąty krąg. Warszawa–Szczęsne 2015 Klinika Języka Lucyna Aninowska-Maciejewska 8° ss. 318, nlb. 2.

Przedsiębiorcy, XX–XXI w.

5502. OSTOJSKI Leszek: Umińscy – właściciele Smolic. *Dobrzyckie Studia Ziemiańskie*. Nr 5: 2015 s. 15–27.

Hilary Umiński (1741–1791) i Jan Nepomucen Umiński (1778–1851).

5503. OSTROŁĘKA pełna wspomnień. Z. 3. Red. Teresa Kupiszewska. Ostrołęka 2015 Tow. Przyj. Ostrołęki 8° ss. 133, il.

Treść: Nurczyk Jan Andrzej: Moja rodzina s. 10–35; Ciszewski Henryk, Parzych Czesław: Moja – nasza Ostrołęka s. 36–61; Klonowska Anna: Ostrołęka Stacja. Moje dzieciństwo s. 62–79; Budna Stanisława, Gajewska Zofia: Garść wspomnień o Kazimierzu Budnym [1909–1991] s. 82–93; Parzych C.: Z zakoli pamięci (droga życia Witolda Popiołka [1917–2009]) s. 95–125; Dłuska Maria: Jedno serce – w nim dwie małe ojczyzny. Ocalić od zapomnienia s. 126–133.

Z. 1. 2013.

5504. OSTROWSKI Janusz: Świadkowie wiary. Słudzy boży – ofiary nazizmu i komunizmu. Olsztyn 2015 Warmińskie Wydaw. Diec. 8° ss. 170, nlb. 2, il.

Biografie osób duchownych z archidiecezji warmińskiej.

5505. PAMIĘCI zmarłych w roku 2013. *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”*. T. 3: 2013/2014 [dr.:] 2013 s. 144–146.

Biogramy kaliszan.

5506. PAMIĘCI zmarłych w roku 2014 i w I półroczu roku 2015, których życie lub los związał z Kaliszem. *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”*. T. 4: 2015 s. 127–136.

Biogramy kaliszan.

5507. PANTEON polskiego sportu. Red. Andrzej Martynkin, Jan Źdzarski. Warszawa 2014 Oficyna Wydawnicza Przybylik & 4° ss. 267, nlb. 2, il.

XX–XXI w.

5508. PANZ Karolina: Historia nowotarskiej rodziny Singerów. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 61–86.

XX w.

5509. PASEK Wojciech: Krajoznawcy Ziemi Koneckiej. Kielce–Końskie 2010 Agencja JP; Muzeum Region. PTTK 8° ss. 68, tabl. 16, il.

Słownik biograficzny, XIX–XXI w.

5510. PASZKOWSKI Wiesław: Kronikarze częstochowskiego getta. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 68–81, sum.

5511. PATERSKI Karol: Zarys dziejów rodziny Paterskich. *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia*. T. 1: 2011 s. 34–44.

Od XIX w.

5512. PATRONI naszych ulic. [Cz. 1]: Misiewicz Eugeniusz: Ul. Księży Wrześniewskich. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 25: 2012 s. 64–65.

Maksymilian (1793–1856) i Bolesław (1825–1904) Wrześniewscy.

Toż. [Cz. 2]: Pelica Grzegorz Jacek: Jakub Onanow [1859–1892] – lekarz, filantrop, ceniony naukowiec. *Tamże*. Nr 26: 2013 s. 81–82.

Toż. [Cz. 3]: Misiewicz E.: Waclaw Jawoszek [1902–1980] – pedagog, wychowawca i patriota. *Tamże*. Nr 27: 2014 s. 59–60.

Toż. [Cz. 4]: Korba Nina: Rondo im. Nauczycieli Tajnego Nauczania. *Tamże*. Nr 28: 2015 s. 57–58. Ulice w Łęcznej.

5513. PIĄTEK Regina, Siemińska Dominika: Polki – ofiary represji komunistycznych na tzw. ukraińskiej liście katyńskiej w świetle źródeł archiwalnych i archeologicznych. *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej*. T. 27: 2015 nr 65 s. 3–27, sum.

5514. PIETROWSKI Michał: Kaplica – grobowiec, panteon rodziny Kembłan herbu „Wczele” Chełkowskich w Starymgradzie. *Dobrzyckie Studia Ziemiańskie*. Nr 5: 2015 s. 28–49.

XIX–XX w.

5515. PIETRZAK Jan, Szubzda Józef: Sieradzcy zakładnicy. Wyd. 2, popr. Sieradz 2013 Prof-Art Agencja Reklamowo-Wydawnicza Elżbieta Andryszczak & Ryszard Sierociński; na zlec. Tow. Przyj. Sieradza 8° ss. 94, il.

Okres II wojny światowej. Wyd. 1. 2011.

5516. PIETRZAK Janina: Z Kresów do Augustowa. *Roczn. Augustowsko-Suwalski*. T. 14: 2014 s. 265–273.

Sylwetki nauczycieli przesiedlonych po II wojnie światowej.

5517. PIOTROWSKI Roman: Ci, których jeszcze nie znamy. Edward Bolesław Kosiński [1908–1939], Zofia Domaradzka [1907–1939]. *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 323–328.

5518. PIÓREK Marian: Ciepiewscy z Dzikowca. Rzeszów–Dzikowiec 2015 Edytorial; na zlec. Urzędu Gm. 8° ss. 175, il.

XVI–XX w.

5519. PISARSKI Grzegorz: Studenci ze wsi ziemi kłodzkiej na Królewskim Śląskim Uniwersytecie im. Fryderyka Wilhelma we Wrocławiu w latach 1880–1920. Cz. 2. Stan na trzy semestry roku 1900. *Zesz. Muzeum Ziemi Kłodzkiej*. [Z.] 13: 2015 s. 71–86, Zsfg., sum.

Cz. 1. *Tamże*. [Z.] 12: 2013.

5520. PISARZE spod znaku Eskulapa. Pro memoria. Pod red. Macieja Andrzeja Zarębskiego. Łódź–Zagnańsk 2015 Unia Pol. Pisarzy Lekarzy; Świętokrzyskie Tow. Region. 8° ss. 87, il. (Biblioteka Świętokrzyska; 330).

Książkę wydano w celu upamiętnienia trzydziestej rocznicy powstania Unii Polskich Pisarzy Lekarzy. Słownik biograficzny, zawiera 27 biogramów.

5521. POCZET prezydentów Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie w latach 1939–1990. Presidents of Poland in Exile 1939–1990. Biographical portraits. Red. nauk. Rafał Habielski; tł. Piotr Styk, Maria Fengler. Białystok 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 4° ss. 222, nlb. 1, il.

Treść: Habielski R.: O legalizmie i życiu politycznym poza krajem s. 13–23; Dymarski Mirosław: Władysław Raczkiewicz 1885–1947. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej 1939–1947 s. 25–39; Kornat Marek: August Zaleski 1883–1972. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej 1947–1972 s. 41–59; Libera Paweł: Stanisław Ostrowski 1892–1982. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej 1972–1979 s. 61–73; Kardela Piotr: Edward Raczyński 1891–1993. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej 1979–1986 s. 75–95; Danel Jacek Krzysztof: Kazimierz Sabbat 1913–1989. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej 1986–1989 s. 97–115; Tarka Krzysztof: Ryszard Kaczorowski 1919–2010. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej 1989–1990 s. 117–131; Wolsza Tadeusz: Czy warto trwać? Władze RP na Obczyźnie w latach 1939–1990 w obliczu wydarzeń krajowych i międzynarodowych s. 135–147; Najwyższe władze Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie 1939–1990 s. 149–155; Presidents of Poland in Exile 1939–1990. Biographical portraits s. 157–218.

Tekst równol. pol., ang.

5522. POCZET sołtysów i wójtów wsi, gmin i gromad przyłączonych do Krakowa po 1915 roku. Oprac. Bogdan Kasprzyk. Kraków 2015 Urząd M. Kancelaria Prezydenta 4° ss. 839, nlb. 1, il.

Treść: Wprowadzenie s. 11–34; Etapy poszerzania granic Krakowa po 1915 roku s. 35–54; Z ustroju wsi, gmin i gromad podkrakowskich s. 55–216; Spisy chronologiczny i alfabetyczny sołtysów i wójtów s. 217–251; Poczec sołtysów i wójtów wsi, gmin i gromad przyłączonych do Krakowa w roku 1941 s. 253–528; Poczec sołtysów i wójtów wsi, gmin i gromad przyłączonych do Krakowa w roku 1951 s. 529–640; Poczec sołtysów i wójtów wsi i gmin przyłączonych do Krakowa w roku 1973 s. 641–802; Poczec sołtysów i wójtów wsi przyłączonych do Krakowa w roku 1986 s. 803–828; Posłowie s. 829–834.

5523. POCZET władców Polski. Słowo wstępne Jerzy Wyrozumski. Ożarów Mazowiecki 2015 Olesiejuk 8° ss. 400, il.

X–XVIII w.

5524. PODEMSKI Maciej: Podemscy. Rodzinne więzi. Michałowice–Warszawa 2014 ACAD, Mirosław Przywózki 8° ss. 116, il.

XIX–XX w.

5525. PODEMSKI M.: Szwarcowie, Szczepanowscy. Rodzinne więzi. Michałowice–Warszawa 2015 ACAD 8° ss. 202, il.

XVIII–XX w.

5526. PODGÓRSKI Wojciech Jerzy: Odyńcowie – Balińscy – Olizarowie i inni. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 99–105.

Spoczywający na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

5527. POLSCY dyplomaci w Wiedniu 1515–2015. Polnische Diplomaten in Wien 1515–2015. Pod red. Bogusława Dybasia; tł. zespół pod kier. Joanny Ziemskiej. Warszawa–Wiedeń 2015 Min. Spraw Zagranicznych; Ambasada RP 4° ss. 200, il.

Słownik biograficzny.

5528. POLSCY misjonarze w świecie. 50 lat od Dekretu soborowego „Ad gentes”. T. 1: Afryka i Madagaskar. Red. Damian Cichy, Wojciech Kluj, Jarosław Różański, Kazimierz Szymczycha; oprac. biogramów Aleksandra Styruła, Małgorzata Łopińska, Marlena Strycharczuk. Górna Grupa 2015 Verbinum 8° ss. 371.

Toż. T. 2: Ameryka Łacińska, Karaiby i Kanada. Górna Grupa 2015 ss. 299. Toż. T. 3: Azja i Oceania. Górna Grupa 2015 ss. 161.

Słownik biograficzny za lata 1965–2015.

5529. POLSCY wierni. Noty biograficzne szprotawskich kombatantów. [Aut.] Mieczysław Pozaroszczuk, Stanisław Syrycki, Maciej Siwicki, Wiesław Chłopek. Szprotawa-Żagań 2015 Oficyna Wydawnicza Dekorgraf 8° ss. 319, nlb. 1, il.

5530. POLSKI cmentarz wojenny Kijów-Bykownia. Księga cmentarna. Red. nauk. Andrzej Krzysztof Kunert. Warszawa 2015 Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa 4°.

T. 1: A–B. Przedm. Mieczysław Góra, Andrzej Kola, A. K. Kunert; noty biogr. Paweł Libera, Ryszard Rybka, Kamil Stepan; współpr. Maciej Dancewicz, Regina Piątek, Rafał E. Stolarski, Teresa Zachara ss. 323, il.

T. 5: Ikonografia. Wybór il. R. Piątek, T. Zachara; współpr. M. Dancewicz, R. E. Stolarski ss. 484, il.

T. 6: Ikonografia. Wybór il. R. Piątek, T. Zachara; współpr. M. Dancewicz, R. E. Stolarski ss. 485–951, il.

5531. POLSKI wkład w przyrodznawstwo i technikę. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki. T. 1: A–G. Red. nauk. Bolesław Orłowski. Warszawa 2015 IHN im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów PAN; IPN–KŚZpNP; Oficyna Wydawnicza Aspra-JR 8° ss. 521, il.

Toż. T. 2: H–Ł. Warszawa 2015 ss. 437, il.

Toż. T. 3: M–R. Warszawa 2015 ss. 511, il.

Toż. T. 4: S–Ż. Warszawa 2015 ss. 543, il.

5532. POSTACIE z historii ziemi lelowskiej. Pod red. Mariana Nowaka, Mirosława Skrzypczyka. Lelów 2005 Lelowskie Tow. Hist.-Kult. im. Walentego Zwierkowskiego 8° ss. 38, nlb. 1, il.

5533. POSTMA Ferenc: Studenci z Rzeczypospolitej w fryzyjskim uniwersytecie we Franeker (spis nazwisk i bibliografia). Wstęp Waclaw Walecki; tł. materiałów z niem. i ang. Wojciech Rynduch-Walecki. Kraków 2014.

Rec.: Bagińska Elżbieta: O peregrynacjach naukowych protestantów polskich i litewskich. *Studia Podlaskie*. T. 22: 2014 s. 263–271.

5534. POTOCKI Andrzej: Kapliczka pamięci. Rzeszów 2009 Libra 8° ss. 55, nlb. 2, il.

Bieszczadzkie biografie.

5535. POWSTAŃCY wielkopolscy. Biogramy uczestników powstania wielkopolskiego 1918/1919. T. 12. Pod red. Bogusława Polaka. Poznań 2015 Tow. Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918–1919. Zarząd Gł. 8° ss. 232, il.

Słownik biograficzny. T. 1. 2001.

5536. PRO memoria. Profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego spoczywający na Cmentarzu Rakowickim 1803–2013. Pod red. Jana Wiktora Tkaczyńskiego. Kraków 2014.

Rec.: Kantor Ryszard: Gorzki czar wspomnień. *Małopolska*. [T.] 16: 2014 s. 315–317.

5537. PROFESOROWIE lwowscy na Politechnice Śląskiej. Pod red. Damiana Reclawa, Wiesława J. Bąby. Gliwice 2015 Muzeum w Gliwicach 8° ss. 503, il., sum.

Treść: Januszewska-Jurkiewicz Joanna: Lwowskie środowisko politechniczne s. 15–45; Bąba W. J.: Przybycie lwowskiej kadry naukowej do Gliwic w latach 1945–1946 s. 47–93; Kusztal Zofia, Doś Paweł: Władysław Kuczewski (1887–1963). Pierwszy Rektor Politechniki Śląskiej s. 97–109; Mercik Stefan: Stanisław Brzozowski (1889–1959) s. 113–134; Bąba W. J.: Włodzimierz Burzyński (1900–1970) s. 135–174; Szymczyk Józef: Zygmunt Ciechanowski (1873–1966) s. 175–193; Żmudzińska-Nowak Magdalena: Władysław Derdacki (1882–1951) s. 195–214; Bąba W. J.: Stanisław Fryze (1885–1964) s. 215–246; Sikora Mirosław: Wiktor Jakób (1886–1971) s. 247–259; Januszewska-Jurkiewicz J.: Adolf Joszt (1889–1957) s. 261–288; Sikora M.: Marian Kamieński (1901–1980) s. 289–299; Bąba W. J.: Zygmunt Klemensiewicz (1886–1963) s. 301–331; Kordecka Katarzyna, Kordecki Marcin: Waław Leśniański (1886–1956) s. 333–373; Hickiewicz Jerzy: Tadeusz Malarski (1883–1952) s. 375–387; Szymczak J.: Stanisław Ochęduszko (1899–1969) s. 389–406; Sucharda-Sobczyk Anna: Edward Sucharda (1891–1947). Wspomnienie o moim ojcu s. 407–416; Mokrosz Andrzej: Franciszek Wasilkowski (1897–1969) s. 417–430; Bąba W. J.: Antoni Wereszczyński (1878–1948) s. 431–464; Maligranda Lech: Eustachy Żyliński (1889–1954) s. 465–484.

5538. PROFESOROWIE Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego. T. 1: 1364–1780. Pod red. Waław Uruszczaka. Kraków 2015 Wydaw. UJ 8° ss. XXIX, nlb. 1, 451, nlb. 2, il.

Słownik biograficzny.

Rec.: Olszewski Henryk, *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 330–334.

T. 2. 2014.

5539. PROKOP Krzysztof Rafał: Biskupi ordynariusze diecezji na ziemiach litewskich i białoruskich dawnej Rzeczypospolitej Obojga Narodów. (Do czasów I wojny światowej). Wilno, Żmudź, Inflanty, Smoleńsk, Mohylów, Mińsk, Wigry, Sejny (Augustów), Janów Podlaski. Warszawa–Drohiczyń 2015 Drukarnia Akcydensowa, Andrzej Dorosz 8° ss. 576, tabl. 16, il.

Słownik biograficzny.

5540. PRZYBOROWSKI Adam: Ziemia krajeńska. Historia, miejsca, ludzie. Osiek nad Notecią 2015 Adam Przyborowski 8° ss. 240, XVI, il.

5541. PRZYBYSZEWSKI Andrzej: Wodziccy herbu Leliwa. Radomyśl Wielki 2015 Historyczna.pl, CashNet 8° ss. 71, il. (Sławne Rody, Wielcy Ludzie).

XVIII–XIX w.

5542. PRZYBYSZEWSKI Stanisław M.: Dowódcy dywizji, brygad i pułków Kawalerii Rzeczypospolitej 1914–1945. Kazimierza Wielka 2015 Nowa Nidzica 8° ss. 368, il.

Słownik biograficzny.

5543. PRZYJAŻŃ polsko-wietnamska. Wietnamscy absolwenci Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. *Tinh Hũ'u Nghi Viet Nam – Ba Lan. Cu' u Sinh Viên Việt Nam Hoc Vien Mo – Luyen Kim Mang Tê*n Stanisław Staszic – Krakow. Red. Marta Foryś, Hô' Chí Hu'ng; tł. Hô' Chí Hu'ng. Kraków 2015 Akad. Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica 8° ss. 88, nlb. 4, il.

Tekst równol. pol., wietn.
Sylwetki studentów z l. 60.–80. XX w.

5544. PUCHALSKA Joanna: *Kresowi sarmaci*. Warszawa 2015 FrondaPL 8° ss. 392, il.

Szlachta w XVIII–XX w.

5545. RAFIŃSKI Stefan: *Chełmiński słownik biograficzny*. T. 2. Chełmno 2015 Wydaw. Muzeum Ziemi Chełmińskiej 8° ss. 127, nlb. 1, il.

T. 1. 2006.

5546. RAJMAN Jerzy: *Rajcy krakowscy i członkowie ich rodzin w księdze zmarłych bractwa Najświętszej Marii Panny w Krakowie (połowa XIV – koniec XVI wieku)*. *Średniowiecze Polskie i Powszechne*. T. 7(11): 2015 s. 45–68, sum., Zsfg.

5547. RATKA Antoni, Kiermes Stanisław: *O mieszkańcach Halemby i Starej Kuźnicy, którzy zginęli w XX wieku wskutek dwóch wojen światowych i przemocy politycznej oraz o pracownikach miejscowej kopalni „Halemba”, którzy stracili życie na posterunku pracy*. *Rudzki Roczn. Muzealny*. [R.] 13: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 8–16.

Na dwóch tablicach pamiątkowych z cmentarza komunalnego w Halembie: 1. z 2005 r.: 138 nazwisk z lat 1957–2000 oraz 2. z 2008 r.: ponad 200 nazwisk poległych w wojnach.

5548. RĄGOWSKA Maria: *Stare fotografie*. *Zesz. Śląskiego Tow. Geneal.* Z. 2: 2015 s. 33–44.

Biografie dziadków autorki: Anny Rągowskiej (1869–1950) i Antoniego Rągowskiego (1877–1919).

5549. ROLA rodu Małachowskich w dziejach ziemi koneckiej. Pod red. Wojciecha Paska. Końskie–Kielce 2015 Muzeum Region. PTTK; Agencja JP 8° ss. 143, nlb. 1, tabl. 28, il.

Materiały konferencji, Końskie, 24 X 2014 r.

Treść: Wójcik Zbigniew: *Mecenat naukowy Jacka Małachowskiego [1737–1821]* s. 18–27; Suliga Ireneusz, Karbowniczek Mirosław, Karwan Tadeusz: *Ocena poziomu technicznego hutnictwa w dobrach Małachowskich* s. 28–47; Piwek Jerzy: *Sumariusz generalny dóbr Jana Małachowskiego [1698–1762] z 1777 roku* s. 48–57; Massalski Adam: *Rządowe szkolnictwo elementarne w dobrach Małachowskich na przykładzie miasta Końskie w I poł. XIX wieku* s. 58–71; Olszewski Piotr: *Działalność gospodarcza Jacka Małachowskiego [1737–1821] w Starostwie Radoszyckim* s. 72–81; Nowak Stanisław: *Jan Małachowski [1698–1762] w gronie prekursorów idei i praktyki gospodarczej polskiego oświecenia* s. 82–109; Cichecka Barbara: *Konstancja z Małachowskich Biernacka [1778–1839], prekursorka literatury dziecięcej* s. 110–115; Pasek W.: *Działalność na rzecz upamiętnienia rodu Małachowskich* s. 116–137.

5550. ROMANIUK Zbigniew: *Zamenhofowie w drodze do i w Białymstoku*. *Gesinjoroj Zamenmhof survoje al Bjalistoko kaj en la urbo*. Brańsk 2009. Nakł. aut. 8° ss. 30, nlb. 14, il., streszcz. esperanto.

Na prawach rpsu. XIX w.

5551. [ROMER Eugeniusz] *Romeris Eugenijus: Livonijos ir Lietuvos Römerių giminės istorija*. Monografia rodu Römerów na Inflantach i Litwie. Parengė Jolanta Širkaitė. Vilnius 2009 Kultūros, filosofijos ir meno institutas 4° ss. 526, nlb. 2, il.

XVI–XX w.

Rec.: Jeziorski Paweł A., *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 2 s. 182–190.

5552. ROSTKOWSKI Zbigniew: Proboszczowie i administratorzy parafii Trójcy Przenajświętszej w Ciechanowcu w latach 1901–2015. *Ciechanowiecki Roczn. Muzealny*. T. 11: 2015 s. 73–125.

5553. ROSTWOROWSKI Jan Stanisław: Dobrzyccy z Dobrzycy herbu Leszczyc. *Dobrzyckie Studia Ziemiańskie*. Nr 4: 2014 s. 35–44.

XVIII–XX w.

5554. RUDZIŃSKA Anna: Ocalić ich pamięć. Nowy Targ 2015 Zakł. Poligraficzny „MK” 8° ss. 148, il. Biografie członków ruchu oporu w Rabce-Zdrój w l. 1939–1945.

5555. RUSINOWA Izabella: Waszyngton i Kościuszko – sylwetki bohaterów. Studium porównawcze. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 3 s. 9–34, sum., Zsfg., rez.

5556. RYMAR Edward: Mellentinowie ze Starzyna i Linówka. *Stargardia*. T. 9: 2014 [dr.:] 2015 s. 81–100, Zsfg.

Od poł. XIII do końca XVI w.

5557. RZEMIENIECKI Konrad: Spisy parafian cerkwi trembowelskich z 1763 roku. *Przeszość Demogr. Polski*. [T.] 32: 2013 s. 89–102.

5558. SAGA rodu Moszczeńskich. [Aut.] Jolanta Pawnik, Hanna Nencka, Anna Burek, Kazimierz Płaza. Sandomierz 2015 Wydaw. Diec. i Drukarnia 4° ss. 296, tabl. 4, il.

Treść: Wstęp s. 7–15; Historia rodu Moszczeńskich w XVIII i XIX w. s. 17–52; Dzieci Rafała Jana Kantego Moszczyńskiego s. 53–71; Wnukowie Rafała Jana Kantego Moszczyńskiego s. 72–98; Kolejne pokolenia rodu Moszczyńskich s. 99–186; Księża w rodzinie Moszczyńskich s. 187–195; Bąkiewiczowie herbu Topór w XVIII–XIX w. s. 196–206; Dokumenty archiwalne (faksymile) [z Archiwum Państwowego w Kielcach Oddz. w Sandomierzu oraz z archiwów rodzinnych] s. 212–296.

5559. SAMODZIELNI pracownicy naukowcy Instytutu Zootechniki Państwowego Instytutu Badawczego 1950–2015. Jubileusz 65-lecia. Oprac. red. Danuta Dobrowolska. Kraków–Balice 2015 Inst. Zootechniki – PIB 8° ss. 451, il.

Treść: Przedmowa s. 6; Jubileusz 65-lecia Instytutu Zootechniki Państwowego Instytutu Badawczego (1950–2015) s. 11–31; Dyrektorzy Instytutu Zootechniki (1950–2015) s. 33–62; Samodzielni pracownicy naukowcy Instytutu Zootechniki PIB [słownik biograficzny] s. 63–447.

5560. SAMORZĄD Ostrowa Wielkopolskiego. Słownik biograficzny 1990–2015. Pod red. Anety Franc. Ostrów Wielkopolski 2015 Bibl. Publ. im. Stefana Rowińskiego 8° ss. 108, il.

5561. SEGEDA Sergij: Hetmańskie mogiły na Ukrainie. Tł. z jęz. ukr. na jęz. pol. Mariya Orzechowska. Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Wydz. Humanist. US Minerwa 8° ss. 447, il. Uniw. Szczeciński.

Hetmani – Polska, Litwa, Ukraina, Kozacy: Ruś Kijowska X–XII w., Ukraina XI–XVIII w., Litwa XIII–XVI w., Polska XIII–XVIII w.

5562. SELEROWICZ Witold: Miasto i ludzie II. Szkice historyczne o Bełchatowie. Wyd. 2. Warszawa–Zelów 2015 Oficyna Drukarska MR Marland 2 Marek Rusak 8° ss. 194, il.

XIX–XX w. Wyd. 1. 2011.

5563. SEROCZYŃSKI Marcin: Słownik biograficzny Chełmży i okolic. Cz. 3. Chełmża 2015 Tow. Przyj. Chełmży; Pow. i Miej. Bibl. Publ. im. J. Prejsa 8° ss. 140, il.

Cz. 1. 2001.

Cz. 2 zob. autor: Muzioł Ryszard.

5564. SIKORA Piotr: Asy polskiego lotnictwa. Warszawa 2014 Oficyna Wydawnicza Alma-Press 8° ss. 560, tabl. 56, il. (Nieznane Oblicza Historii).

W l. 1914–1918 i 1939–1945.

5565. SKRZYPCZAK Jerzy: Nierozstrzelana pamięć. Mielecki słownik katyński. Mielec 2015 Muzeum Regionalne 8° ss. 384, il. (Biblioteka Muzeum Regionalnego w Mielcu; nr 41).

Rec.: Zych Tadeusz: Najnowsza publikacja o mieleckich katyńcykach. *Roczn. Mielecki*. T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 265–267; Radomski Jerzy Adam: Jeszcze o mieleckich katyńcykach. *Tamże* s. 269–270.

5566. SŁATYŃSKI Bartosz, Przybyszewski Andrzej: Od Slatińskich do Słatyńskich. Historia rodziny. Radomyśl Wielki 2015 Historyczna.pl, CashNet 8° ss. 143, nlb. 1, il.

XVIII–XXI w.

5567. SŁOWNIK biograficzny regionu tarnogórskiego. T. 4. Aut. biogramów t. 4 Stanisław Gad [i in.]; pod red. Marka Wrońskiego. Tarnowskie Góry 2015 Wyd. Inst. Tarnogórskiego i Muzeum Inst. Tarnogórskiego 8° ss. 102, il.

T. 1. 2004.

5568. SŁOWNIK biograficzny techników polskich. Jubileuszowe wydanie specjalne. Red. nauk. Włodzimierz Gogolek. Warszawa 2015 Sigma-NOT, Wydaw. Czasopism i Książek Technicznych 8° ss. 223, il.

5569. SŁOWNIK biograficzny twórców oświaty i kultury XIX i XX wieku Polski Południowo-Wschodniej. Suplement. Pod red. Kazimierza Szmyda. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 157.

Słownik... Rzeszów 2011.

5570. SŁOWNIK biograficzny zasłużonych nauczycieli Płocka i powiatu płockiego. Zespół red. Bożenna Tomaszewska [i in.]. Płock 2015 Książnica Płocka im. Władysława Broniewskiego 8° ss. 112, il. Zarząd Oddz. Zw. Nauczycielstwa Pol. Komisja Hist. w Płocku.

XX–XXI w.

5571. Słownik biograficzny żołnierzy Batalionów Chłopskich. T. 6. Oprac. i red. Marian Wojtas. Lublin 2014 Drukarnia Bestprint 8° ss. 499, il. Zw. Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych. Zarząd Gł. w Warszawie i Zarząd Wojewódzki w Lublinie, Ogólnopolski Zw. Żołnierzy Batalionów Chłopskich. Zarząd Gł. w Warszawie, Stow. Żołnierzy Batalionów Chłopskich. Zarząd Gł. w Lublinie, Zw. Inwalidów Wojennych. Zarząd Okręgu w Lublinie, Klub Oficerów Rezerwy LOK przy Uniw. Przyrodniczym w Lublinie.

Rec.: Burek Krzysztof: Panteon Żołnierzy Batalionów Chłopskich. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 95–96.

T. 1. Lublin–Warszawa 1998.

5572. SŁOWNIK dziennikarzy i publicystów Pomorza 1945–2005. Zespół red. Grażyna Bral [i in.]. Wyd. 2, popr. i uzup. Gdańsk 2015 Stow. Dziennikarzy Rzeczypospolitej Pol. Oddz. Morski 8° ss. 289, nlb. 1, il.

Wyd. 1. 2008.

5573. SŁOWNIK dziennikarzy Warmii i Mazur. Red. Andrzej Zb. Brzozowski [i in.]. Olsztyn 2011 Stow. Dziennikarzy Pol. Oddz. 8° ss. 310, nlb. 2, il.

XX–XXI w.

5574. SŁOWNIK wybranych pedeutologów polskich. Projekt seminaryjno badawczy. Oprac. przez studentów pedagogiki w składzie Monika Jeziorska [i in.]. Częstochowa 2015 Wydaw. Wyższej Szkoły Lingwistycznej 8° ss. 140.

5575. SŁUGOCKI Leszek: Wokół generała Jana Dembowskiego. (Matylda, Stendhal, gen. Bubna, inni). Druk bibliofilski wyłącznie dla autora. Łódź 2015 Oficyna Bibliofilów 8° ss. 86, nlb. 1. (Stendhal).
Jan Dembowski (ok. 1770–1823) i Stendhal (1783–1842).

5576. SMALÂNČUK Alâksandr [Fëdaravič]: Rod Skirmuntaŭ u XVI–XX stagoddzi. *Przepl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 2 s. 329–357, streszcz., santr., sum.

5577. SOBCZAK-WALIŚ Monika: Aleksander Chrostowski [1885–1963] i Antoni Piątkowski [1876–1947]. Ostatni właściciele Dębska. *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”*. T. 4: 2015 s. 13–23.

5578. SOBCZAK-WALIŚ M.: Rodzina Doruchowskich z Mycielina. Przyczynek do dziejów ziemiaństwa kaliskiego. *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”*. T. 3: 2013/2014 [dr.:] 2013 s. 35–43.

5579. SOKOŁOWSKA Małgorzata: Kobiety Gdyni z kraju i ze świata. Gdynia 2015 Oficyna Wydawnicza Verbi Causa 4° ss. 543, nlb. 1, il.

5580. SOMLA-DEMBOWSKA Róża: Historia rodu Somlów. Siedlce 2015 Oficyna Wydawnicza Somla 4° ss. 715, il.
XVII–XXI w.

5581. SONDEJ Maria: Życie według Stanisława Rubacha. Cztery pokolenia łódzkiej rodziny [Rubachów]. *Kronika M. Łodzi.* [R. 25]: 2015 [nr] 1/2 s. 127–133.

5582. STADNIK Janina: Na drogach Puszczy Sandomierskiej. [Z. 6]. Tarnobrzeg 2015 Janina Stadnik 8° ss. 193, nlb. 2, il.
Z. 1. Stalowa Wola 1993. Wspomnienia rodzinne, XIX–XXI w.

5583. STALOWOWOLANIE – kim jesteśmy. Ze wspomnień o pierwszych mieszkańcach Stalowej Woli. Red. Anna Garbacz. Stalowa Wola 2015 Muzeum Region. 4° ss. 175, nlb. 1, il.
Sylwetki pierwszych mieszkańców we wspomnieniach.

5584. STANASZEK Bogdan, Nowakowski Ryszard: Słownik biograficzny księży diecezji sandomierskiej XIX–XX w. T. 2: H–Ł. Sandomierz 2015 Wydaw. Diec. i Drukarnia 8° ss. 240, il. (Prace Katedry Historii XX w. Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie; nr 3).
T. 1. 2014.

5585. STANISŁAWEK-JANUS Jadwiga: Bobrowscy z Andrychowa. Historie zwykłe i niezwykłe. Wyd. 2, popr. i rozsz. Andrychów 2015 Centrum Kultury i Wypoczynku 8° ss. 312, nlb. 8, il.
Wyd. 1. 2014.

5586. STOBNIAK-SMOGORZEWSKA Janina: Straty osobowe kresowego osadnictwa wojskowego 1939–1945. Oprac. biogramów i red. Ewa Rybarska. Warszawa 2015 Stow. Rodzin Osadników Wojsk. i Cywilnych Kresów Wschodnich 8° ss. 338, nlb. 1.

5587. STOLARSKI Tadeusz: Znani i nieznani ziemi jędrzejowskiej. [T.] 3. Włoszczowa 2015 Nakł. aut. 8° ss. 534, tabl. 20, il.

T. 1. Słupia Jędrzejowska 2009.

5588. SYBIRACY. Dwunastu z Nawsia. Red. nauk. Jacek Magdoń. Sędziszów Małopolski– Nawsie 2015 Tow. Przyj. Ziemi Wielkopolskiej im. Tadeusza Marii Kantora 8° ss. 289, il.

Na okł.: Żołnierzom niezłomnym.

Rec.: Magdoń Jacek, *Resovia Sacra*. R. 22: 2015 s. 425–429.

5589. SYLWETKI i wspomnienia. *Pam. Teatr*. R. 64: 2015 z. 1 s. 108–155.

Treść: Wielechowska Katarzyna: Sławomir Świontek (1942–2001) s. 108–130; Chojnacka Anna: Andrzej Wysiński (1929–2014) s. 131–145; Semil Małgorzata: Elżbieta Wysińska (1934–2014) s. 146–150; Dudzik Wojciech: Jan Roubal (1947–2015) s. 151–155.

5590. SYLWETKI kobiet-żołnierzy. [T.] 3. Pod red. Sylwii Grochowiny i Doroty Kromp. Toruń 2012 Fund. Generał Elżbiety Zawackiej. „Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek” 8° ss. 551, nlb. 1, il., sum., Zsfg. (Służba Polek na Frontach II Wojny Światowej; cz. 11) (Biblioteka Fundacji „Archiwum Pomorskie AK” w Toruniu; t. 61).

Omów.: Kromp Dorota, *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej*. R. 27: 2015 nr 65 s. 102–104. T. 1. 2003.

5591. SZCZEPANIAK Daniel: Groby ziemian pochowanych na cmentarzach w Koźminie Wielkopolskim. *Dobrzyckie Studia Ziemiańskie*. Nr 5: 2015 s. 50–67.

XIX–XX w.

5592. SZCZEPAŃSKI Jerzy: Studenci polscy na Akademii Górniczej w Bańskiej Szczawnicy (Schemnitz) w XVIII–XIX wieku. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 4 s. 139–162.

Lata 1786–1869.

5593. SZCZODROWSKI Romuald: Misjonarze bez habitów. Sylwetki wybranych polskich misjonarzy świeckich. Pelplin 2015 Bernardinum 8° ss. 768, il. (Studia i Materiały Misjologiczne; 32).

5594. SZOLC Joanna, Szolc Krzysztof: Ludzie władzy miasta Rudy Śląskiej. Inicjatywa wyd. i red. Barbara i Adam Podgórcy. Ruda Śląska 2015 Rudzkie Tow. Przyj. Drzew 8° ss. 251, nlb. 1, il.

Spisy osobowe, XX–XXI w.

5595. SZTAMBUCH Cypriana Dunin-Wąsowicza [1819–1857]. Oprac. nauk. Wiktoria Śliwowska. Warszawa–Białystok 2015 Neriton; IH PAN; Muzeum Pamięci Sybiru. Oddz. Muzeum Wojska 8° ss. 152, il.

Powstał w Omsku we wrześniu 1856 r. z myślą o tym, aby nie zapomnieć o ofiarach walki o niepodległość ojczyzny. Zawiera 46 biogramów zesłańców z ich portretami.

5596. SZUBARCZYK Marcin: Dwa brzegi. Rzecz o unitach z Polubicz. Siedlce 2015 Wydaw. Diec. Siedleckiej Unitas 8° ss. 135, nlb. 1, il., sum.

XIX–XX w.

5597. SZWEDO Bogusław: Tarnobrzesci słownik biograficzny. Wpisani w historię miasta. T. 2. Tarnobrzeg–Sandomierz 2015 Radio Leliwa; Armoryka 8° ss. 327, il.

T. 1. 2013.

5598. SZYMAŃSKI Andrzej: Ziemiańskie rodziny Morawskich i Rogalińskich. *Dobrzyckie Studia Ziemiańskie*. Nr 5: 2015 s. 68–85.

XVIII–XX w.

5599. SZYMAŃSKI Grzegorz: Szymańscy. Dzieje naszej rodziny. Zielona Góra 2015 MAJUS 8° ss. 141, nlb. 1, tabl. 1, il.

XVIII–XX w.

5600. ŚLĘK-PÓŁĆWIARTEK Maria: Dwaj uczeni bracia z Węgierki: Jan Pęcowski (Pęcak) 1874–1959, Michał Pęcowski (Pęcak) 1883–1925. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 197–211.

5601. ŚMIGIELSKI Wojciech: Mieszkańcy Gostynia i okolic w mogiłach katyńskich. Gostyń [i in.] 2015 Muzeum w Gostyniu [i in.] 8° ss. 167, il.

5602. ŚWIĄTEK Adam: Grobowiec weteranów z 1831 i 1863 roku na cmentarzu Rakowickim w Krakowie. Materiały z projektu inwentaryzacyjnego. *Sowiniec*. Nr 43: 2013 s. 19–51, sum.

5603. ŚWIĘCH Hermina: Przełożone klasztoru bernardynek pw. św. Agnieszki w Krakowie. *Nasza Przeszłość*. T. 123: 2015 s. 113–132, sum.

XV–XVIII w.

5604. ŚWIĘCI z KUL-u. Red. Krzysztof Guzowski, Grzegorz Barth. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 222, il. KUL. Wyd. Teologii.

Treść: Ziętkowski Krzysztof: Jan Paweł II [1920–2005] s. 15–51; Bogdański Grzegorz: Stefan Wyszyński [1901–1981] s. 53–81; Kosche Michał: Wincenty Granat [1900–1979] s. 83–104; Misiura Katarzyna: Franciszek Błachnicki [1921–1987] s. 105–127; Krukowski Krzysztof: Jacek Woroniecki [1878–1949] s. 129–143; Golas Krzysztof: Henryk Hlebowicz [1904–1941] s. 145–162; Dąbrowski Jakub: Władysław Miegoń [1892–1942] s. 163–178; Pawelec Marek: Florian Józef Stępiak [1912–1942] s. 179–181; Pawelec M.: Henryk Kaczorowski [1888–1942] s. 183–188; Pawelec M.: Jerzy Aleksander Popiełuszko [1947–1984] s. 189–198; Pawelec M.: Leon Piotr Nowakowski [1913–1939] s. 199–201; Pawelec M.: Stanisław Mysakowski [1896–1942] s. 203–205; Pawelec M.: Stefan Grelewski [1898–1941] s. 207–209; Pawelec M.: Antoni Tworek [1897–1942] s. 211–213; Pawelec M.: Marian Józef Wojciech Morawski [1881–1940] s. 215–218; Pawelec M.: Stanisław Szulmiński [1894–1941] s. 219–222.

5605. TALAR Emanuel: Proboszczowie kolegiaty Świętego Krzyża w Opolu od kasaty kapituły kolegiackiej w 1810 roku. Z jęz. niem. przeł. Monika Choroś. Opole 2015 WBP im. Emanuela Smolki 8° ss. 45, nlb. 1.

Wyd. oryg. 1924.

5606. TARKOWSKA Barbara: Ks. ppłk Jan Leon Ziółkowski (1889–1940), kapelani katyńscy 1940. Warszawa–Mińsk Mazowiecki 2015 Wiktor K. Cygan O.W. „Zbroja” 8° ss. 455, il.

Rec.: Brzuszek Bogdan, *Studia Franciszkańskie*. T. 25: 2015 s. 536–540.

5607. TARKOWSKI Paweł: Białscy lekarze w „Słowniku lekarzy polskich XIX wieku” Piotra Szarejko. *Roczn. Białskopodlaski*. T. 22: 2014 s. 279–291, sum., Zsfg.

6 tomów od 1991 r.

5608. [TARNOBRZESCY katyńscy]. *Tarnobrzeszkie Zesz. Hist.* Nr 29: 2007 s. 5–66.

Treść: Zych Tadeusz: Katyń s. 5–11; Tarnobrzeszcy katyńscy. Oprac. T. Zych s. 12–31; Gońska Stefania: Moje wspomnienia o bracie śp. Bogdanie Manulaku [1911–1940] który zginął od kuli bolszewickiej na Koziej Górze pod Katyniem s. 32–35; Zych T.: Tarnobrzeszki lekarz w katyńskiej misji PCK. [Tadeusz Starostka] s. 36–38; Katyńska tablica s. 39–40; Rakowski Bolesław: Wspomnienia z pobytu na obcej niegościnnej ziemi... s. 41–62; Dokumenty s. 63–66.

5609. TĘCZA Krzysztof: Redenowie i Bukowiec. Bukowiec 2015 Zw. Gmin Karkonoskich. Pałac Bukowiec 8° ss. 30, il.

XVIII–XIX w.

5610. TOMASZOWSKI słownik biograficzny. T. 7. Red. Maciej Hubka [i in.]. Tomaszów Mazowiecki–Piotrków Trybunalski 2012. AP 8° ss. 34, nlb. 2. Z. 1. 1994.

5611. TOMIZM polski. Słownik filozofów. 1879–1918. Red. nauk. Bożena Listkowska, Artur Andrzejuk. Radzymin 2014 von borowiecky 8° ss. 168.

Toż. 1919–1945 ss. 170, nlb. 1.

Toż. 1946–1965. Warszawa–Radzymin 2015 ss. 217, nlb. 1.

5612. TOWPIK Paweł Szymon: Spis żołnierzy z okresu I wojny światowej i wojny polsko-bolszewickiej pochowanych na cmentarzu wojskowym koło Berezki Kartuskiej (Białoruś). *Studia Epigraf.* T. 5: 2013 s. 189–211.

5613. TROPIŁO Jan: Lekarze w powstaniu warszawskim. Warszawa 2015 Agencja Wydawnicza i Reklamowa Akces 8° ss. 116.

5614. TRYZNO Magdalena: Ocalić od zapomnienia. Wspomnienia Babci Broni. Kieleccyzna 1920–1945. Warszawa 2013 Warszawska Firma Wydawnicza 8° ss. 217, nlb. 1, tabl. 1, il.

Losy rodziny autorki.

Rec.: [B.a.], *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 243–248.

5615. TUROWSKI Gabriel: Leksykon polskich świętych, błogosławionych i sług Bożych. Wyd. 5, poszerz. i zaktualizowane. Kraków 2015 Biały Kruk 8° ss. 349, nlb. 3, il.

Wyd. 1 pt.: Litania narodu polskiego. Ilustrowany leksykon polskich świętych, błogosławionych i sług Bożych. W oprac. G. Turowskiego; fot. Adam Bujak. Kraków 2004.

5616. TÜRSCHMID Stefan: Cień Lucyfera. Kraków 2015 Arcana 8° ss. 512, il.

Zawiera m.in.: Türschmid Robert: Od niepodległości do niepodległości. Wspomnienia dziadka. Toż [fragm.]: Wspomnienie o Wilhelmie Türschmidzie. *Arcana.* Nr 122: 2015 s. 116–128.

Dzieje rodziny Türschmid, XVIII–XXI w.

5617. TWARZE Opola, twarze muzeum. T. 1. Pod red. Violetty Rezler-Wasielewskiej. Opole–Warszawa 2015 Centr. Muzeum Jeńców Wojennych; Agencja Wydawnicza Agar 8° ss. 198, nlb. 2, il. Centr. Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach–Opolu.

Wydano z okazji 50-lecia Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach–Opolu.

5618. UDZIAŁ leśników w obronie Ojczyzny. Biogramy. Oprac. red. Ewa Kwiecień. Toruń 2015 Pol. Tow. Leśne 8° ss. 241, nlb. 3, il.

Słownik biograficzny.

5619. ULMER Andrzej: Doktorzy honoris causa Politechniki Warszawskiej. Wyd. 2, popr. i rozsz. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Warszawskiej 8° ss. 252, il.

Wyd. 1. pt. Doktorzy honoris causa Politechniki Warszawskiej. Oprac. A. Ulmer. Warszawa 2000.

5620. UNIWERSYTET Szczeciński. Prekursorzy, założyciele, ludzie nauki. Pod red. Józefa Stanielewicza, Włodzimierza Stepińskiego, Edwarda Włodarczyka. Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Szczecińskiego 8° ss. 466, il.

Słownik biograficzny [76 postaci].

5621. URBANEK Mariusz: Kisielewscy. Jan August [1876–1918], Zygmunt [1882–1942], Stefan [1911–1991], Wacek [1943–1986]. Warszawa 2015 Iskry 8° ss. 319, nlb. 1, il.

5622. W CIENIU Beskidów. Pod red. Agaty Muszyńskiej, Anny Skiendziel i Aleksandry Skrzypietz. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 215, nlb. 1, il. (Jej Ślad w Historii. Kobiety w województwie śląskim na przestrzeni wieków) (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3246).

Treść: Muszyńska A., Skiendziel A., Żłobińska A.: Rys historyczny s. 11–54; Muszyńska A.: Na tronie, w alkowie, na frontach walk religijnych. Księżne i księżniczki cieszyńskie do końca XVII wieku s. 55–69; Gad Paweł: Pani na Żywcu – Konstancja Habsburżanka [1588–1631], druga żona Zygmunta III Wazy s. 71–86; Madej Grzegorz: Luiza, księżna Sułkowska z domu Larisch-Nimsdorf (1790–1848) s. 87–103; Żłobińska A.: Żywieckie Habsburżanki s. 105–119; Knaś Anna: O Marii Konopnickiej słów kilka s. 121–133; Skiendziel A.: O kobietach, które myślały o... s. 135–148; Skrzypietz A.: Gabriela von Thun und Hohenstein [1872–1957] – „dobra Pani” s. 149–158; Kaczmarczyk Jessika Klaudia: Zofia Kossak-Szczucka – całą duszą śląska pisarka s. 159–168; Biogramy [34 kobiety z XIII–XX w.]. Zestawiły A. Skiendziel i Nadia Skrzypietz s. 169–181.

5623. WAGNER Marek: Słownik biograficzny oficerów polskich drugiej połowy XVII wieku. T. 1. Oświęcim 2013.

Rec.: Rachuba Andrzej: Uwagi i uzupełnienia do ... *Przeł. Hist.* T. 106: 2015 z. 3 s. 577–593.

5624. WAKSMUNDZKI Jacek: Prawi synowie Podhala. Ks. Leopold Bukowski [1894–1945] i Józef Skubisz [1895–1915]. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 241–244.

5625. WAŃKOWSKA-SOBIESIAK Joanna: Mazurska saga. Masurische Sage. Olsztyn 2015 Nidzickie Stow. Mniejszości Niem. 8° ss. 215, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., niem.

Losy trzech rodzin zamieszkałych w pow. nidzickim i szczycieńskim: Wlotzkich, Bilitewskich i Macków; XIX–XXI w.

5626. WERNICHOWSKA Bogna: Kardy i kokardy. Opowieść o hrabinach Potockich. Kraków 2015 Wydaw. Krakowskie; Firma AB 8° ss. 160, il.

Zofia (1790–1879), Katarzyna (1825–1907), Krystyna (1866–1952) Potockie z Krzeszowic.

5627. WĘGLICKA Katarzyna: Polacy z Kresów. Znani i nieznani. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 438, nlb. 2, il.

5628. WĘGLICKA K.: Wielcy Kresowiaci. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 104, il.

5629. WĘSIERSKI Adam: Śliwicki słownik biograficzny. T. 1. Bydgoszcz 2015 Tekst 8° ss. 184, il.

5630. WIELUŃSKI słownik biograficzny. T. 1–2. Pod red. Zbigniewa Szczerbika i Zdzisława Włodarczyka. Wieluń 2014.

Rec.: Bizor Renata, *Przeł. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 194–200; Sokołowska Jolanta: Niedawny i nowy „Wieluński słownik biograficzny”. *Studia Claromontana*. [T.] 31: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 773–775.

5631. WIĘCKOWSKI Sławomir: Zgony admirałów i generałów II Rzeczypospolitej Polskiej – komunikat. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 1: 2014 s. 183–187.

Lista.

5632. WILK Bernadeta: Krakowska rodzina Nitschów. *Roczn. Krakowski*. T. 81: 2015 s. 155–174, sum. XIX–XX w.

5633. WINIARSKA Weronika, Winiarski Piotr: Pamiątki rodu Noskowskich herbu Łada. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 28: 2015 s. 53–55.

5634. WINNICKA-SMOLAREK Alicja: O rodzinie, która zakochała się w Muszynie. Cz. 3. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 311–319.

Winniccy, okres powojenny do dzisiaj. Cz. 1. *Tamże*. [R. 21]: 2011.

5635. WIŚNIEWSKA Maria: Przywrócić pamięć.... *Kronika Warszawy*. 2014 [dr.:] 2015 nr 1 s. 92–102, sum.

Dzieje rodziny Grabowskich w XX w.

5636. WŁADYSŁAW hr. Zamoyski (1853–1924) i jego bliscy. Działalność w kraju i za granicą. Red. Jerzy M[arian] Roszkowski. Zakopane 2015 Tatrzński Park Nar.; Muzeum Tatrzńskie im. Tytusa Chałubińskiego 4° ss. 214, il. (Zeszyty Tatrzńskie; nr 5).

Materiały z konferencji, Zakopane, 7 VI 2013 r.

Treść: Roszkowski J. M.: Wstęp s. 7–12; Karolczak Kazimierz: Związki rodzinne i towarzyskie Zamoyskich s. 15–33; Roszkowski J. M.: Życie Władysława hr. Zamoyskiego – jako służba dla sprawy publicznej s. 35–69; Możdziej Zbigniew: Architektura i funkcje budynków Władysława hr. Zamoyskiego w Zakopanem s. 71–112; Sierpowski Stanisław: Władysław Zamoyski kontra Bronisław Piłsudski. Uspółcześiona lekcja historii s. 113–135; Rataj Krzysztof: Współpraca Władysława hr. Zamoyskiego z Wincentym Szymborskim s. 137–150; Kitkowski Adam: August Zamoyski i jego związki z Zakopanem na tle twórczości artystycznej s. 153–165; Janczy Józef: Przyczynek do historii leczenia chirurgicznego Jadwigi hr. Zamoyskiej s. 167–172; Retinger Józef Hieronim: Listy do Władysława hr. Zamoyskiego ze zbiorów Biblioteki Kórnickiej PAN. [Wyd.] Danuta Płygawko s. 175–194; Dokumenty obchodów 160 rocznicy urodzin Władysława hr. Zamoyskiego s. 195–198; Aneks s. 199–205; Bibliografia (źródła i literatura wykorzystane przez autorów) s. 206–213.

5637. WOJTKOWIAK Jakub: Polacy i Litwini, oficerowie Armii Czerwonej w latach 1922–1941. Słownik biograficzny. Warszawa 2015 Centrum Pol.-Ros. Dialogu i Porozumienia 8° ss. 660, il. Centrum Pol.-Ros. Dialogu i Porozumienia.

5638. WOŹNIAK Hieronim: Kto kim był i kto kim jest na Żywiecczyźnie. Kraków–Żywiec 2015 Nakł. aut. 4° ss. 193, il.

5639. WRYK Ryszard: Olimpijczycy Drugiej Rzeczypospolitej. Poznań 2015 Wydaw. Nauka i Innowacje 8° ss. 685, nlb. 2, il.

5640. WYBITNI polscy i rosyjscy cywiliści. Red. nauk. Leopold Moskwa. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. UAM 8° ss. 733, nlb. 1, il. UAM w Poznaniu.

Materiały z konferencji, Sankt Petersburg, 24–26 VI 2014 r.

Z treści: Napierała Jacek: Profesor Józef Górski [1904–1983] – wybitny prawnik, organizator, nauczyciel, uczonec s. 77–91; Marczak Ewa, Zatoń Natalia: Stefan Grzybowski [1902–2003] – prawdziwy mistrz s. 93–102; Gulczyński Andrzej: Alfred Ohanowicz [1888–1984] – cywilista w czterech systemach s. 139–152; Bratek Anna, Uba Magdalena: Życie prof. Radwańskiego [Zbigniew, 1924–2012] i jego wpływ na kształt nowego Kodeksu Cywilnego s. 153–166; Nowicka Aurelia: Profesor Stanisław Sołtysiński [ur. 1939] – wybitny uczonec i praktyk. Współtwórca nowoczesnego prawa handlowego s. 181–201; Arzumanow Igor: Gabriel Feliksowicz Szerszeniewicz [1863–1912] – polski szlachcic na rosyjskich uniwersytetach s. 203–218; Bułanowa Daria: Eugeniusz Władimirowicz Waśkowski [1866–1942] – od Imperatorskiego Noworosyjskiego Uniwersytetu po Uniwersytet Wileński s. 219–229; Sierjodkina Galina: Wkład naukowy E. W. Waśkowskiego w rosyjską cywilistykę s. 231–240.

5641. WYDRA Józef: Księża Jan [1881–1958] i Paweł [1914–1997] Paszynowie. Szkic biograficzny. Studzionka–Pszczyna 2015 Oficyna Drukarska, Zdzisław Spyra 8° ss. 90, il.

5642. WYKAZ zmarłych Profesorów Politechniki Warszawskiej pochowanych na Powązkach w Warszawie. Oprac. Elżbieta Borysowicz. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Warszawskiej 8° ss. 141.

Słownik biograficzny, XX–XXI w.

5643. WYKAZ zmarłych Rektorów Politechniki Warszawskiej pochowanych na Powązkach w Warszawie. Oprac. Elżbieta Borysowicz. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Warszawskiej 8° ss. 63, il.

Zawiera 25 biogramów, XX–XXI w.

5644. WYKAZY osób z akt parafialnych diecezji pińskiej do 1947 roku. T. 3. Oprac. i wyd. Waldemar Witold Żurek. Lublin 2015 Waldemar Witold Żurek 8° ss. 1041, nlb. 2. (Biblioteka Ośrodka Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II; nr 33).

Spisy alfabetyczne według poszczególnych parafii. T. 1. 2013.

5645. WYRWA Maciej: Nieodnaleziona ofiara Katynia? Lista osób zaginionych na obszarze północno-wschodnich województw II RP od 17 września 1939 do czerwca 1940. Warszawa 2015 Centrum Pol.-Ros. Dialogu i Porozumienia 8° ss. 209, tabl. 2, il. Centrum Pol.-Ros. Dialogu i Porozumienia.

5646. ZADURA Robert: Saga rodu Bocheńskich. O przodkach, rodzinie i młodości o. Józefa Marii Bocheńskiego [1902–1995]. Kraków 2013 Salwator 8° ss. 186, nlb. 2, il.

Rec.: Cieślakowski Łukasz, *Acta Univ. N. Copernici. Nauki Humanist.-Społ. Z.* 426: Pedagogika. [Nr] 31: 2015 s. 195–203.

5647. ZAKRZEWSKI Andrzej: Księża diecezji płockiej prekursorami Towarzystw Ochotniczych Straży Ogniowych. W roku 940-lecia diecezji płockiej. Płock 2015 Płocki Inst. Wydawniczy 8° ss. 96, nlb. 16, il.

Toż. Wyd. 2, skr. Płock 2015 ss. 96.

5648. ZAKRZEWSKI Leszek: Obsada personalna najważniejszych stanowisk na c.k. kolejach państwowych z terenu byłego „państwa muszyńskiego”. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 183–217.

Lata 1870–1914.

5649. ZAN Tomasz: Zan – ostatni z rodu. [Rozm. przepr.] Wojciech Wiśniewski. Łomianki 2015 Wydaw. LTW 8° ss. 405, nlb. 1.

Historia rodziny autora (1902–1989), XX w. Wyd. oryg.: Warszawa–Paryż 1989.

5650. ZAORSKA Aldona: Sąsiedzi. Najbardziej okrutni oprawcy polskich patriotów. Warszawa 2012 Bollinari Publ. House 8° ss. 144, il.

Toż. Wyd. 2. 2014.

Żydowscy funkcjonariusze aparatu bezpieczeństwa i sprawiedliwości w okresie stalinowskim.

5651. ZASŁUŻONE osoby i rody z gminy Mała Wieś. Pod red. Michała Korwin-Szymanowskiego. Warszawa 2015 Wydaw. Akad. Pedagogiki Specjalnej 8° ss. 116, il.

Treść: Szymanowski Teodor: Wspomnienia o zasłużonej i wieloletniej mieszkance Kępy Polskiej [Maria Korwin-Szymanowska (1888–1980)] s. 9–22; Korwin-Szymanowski M.: Jadwiga z Korwin-Szymanowskich Nakwaska [1843–1937] – bohaterka Projektu Przywrócić Jadwigę s. 23–32; Baciński Andrzej: Czy można ich skazać na zapomnienie? s. 33–41; Jeznach Andrzej: Koniec świata ziemian? s. 43–58; Wojtylak Mariusz: Dzierżanów Rąkce s. 59–71; Lichota Marcin: Ksiądz kanonik Ksawery Ziemiecki [1912–2002] i Orszymowo s. 73–84; Żmuda Wiesław: Wincenty Hipolit Gawarecki (1788–1852) – historyk regionalista s. 85–97; Korwin-Szymanowski M.: Nakwascy, drzewo genealogiczne s. 99–116.

5652. ZAWADZKA Teresa: Historia jednej polskiej rodziny w Kamieńcu Podolskim. *Roczn. Hist. MHPRL*. Nr 31: 2015 s. 231–255.

Rodzina autorki, XX w.

5653. ZBYSZEWSKI Waław A[lfred]: Zagubieni romantycy i inni. Wstęp Stefania Kossowska; posł. Iwona Hofman. Paryż–Warszawa–Kraków 2015 Inst. Liter. Kultura; Inst. Książki. Dział Wydaw. 8° ss. 302, nlb. 2. (W Kręgu Paryskiej Kultury).

XX w.

5654. ZE ZŁOTEJ księgi Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Pod red. Stanisława Salmonowicza, Marka Sobczyka. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 4° ss. 188, il.

Treść: Gajda Ewa: Krótki rys historii Wydziału Prawa i Administracji UMK w Toruniu s. 13–34; Salmonowicz S.: Karol Koranyi (1897–1964). Historyk prawa s. 36–69; Justyński Janusz: Wiktor Kornatowski (1911–1975). Historyk doktryn polityczno-prawnych s. 70–91; Gaca Andrzej, Naworski Zbigniew: Zbigniew Zdrójkowski (1915–1995). Badacz historii prawa i ustroju oraz zasłużony dydaktyk i organizator nauki s. 92–123; Witkowski Zbigniew: Waław Szyszkowski (1904–1996). Konstytucjonalista s. 124–141; Sokala Andrzej: Władysław Bojarski (1931–2000). Romanista s. 142–170; Kustra Ewa: Wiesław Lang (1928–2012). Teoretyk prawa s. 172–188.

5655. ZIEJKA Franciszek: W drodze do sławy. Studia i szkice. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 374, il.

XIX–XXI w.

5656. ZIELIŃSKI Józef: Dowódcy pułków lotnictwa polskiego 1921–2012. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 420, il. (BWW).

5657. ZMARLI członkowie łódzkiego oddziału [Związku Sybiraków] (01.10.2014 – 30.10.2015). *My, Sybiracy*. Nr 26: 2015 s. 245–246.

5658. ZMARLI kapłani w 2013 roku. *Kronika Archidiec. Przemyskiej*. R. 98: 2013 nr 4 s. 261–263.

Archidiecezji przemyskiej; 10 biogramów.

5659. ZNANI i nieznani ludzie regionu kujawsko-pomorskiego. Pod red. Waldemara Rozyrkowskiego, Małgorzaty Strzeleckiej, Michała Targowskiego. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 230, nlb. 1, il. (Region Kujawsko-Pomorski w Przeszłości; t. 3).

Z treści: Karczeńska Joanna, Karczewski Dariusz: Książę Kazimierz Konradowic [ok. 1211–1267] – twórca księstwa kujawskiego s. 15–25; Szybkowski Sobiesław: Od jednowioskowego szlachcica do wojewody. Kariera wojewody brzeskiego Andrzeja z Pierowej Woli (Lubienia) [zm. 1498/9] s. 27–60; Dzik Tomasz: Z badań nad wizerunkiem burżuazji przemysłowej Włocławka w okresie zaborów (1815–1918) s. 61–83; Niewęłowska Aneta: Dyrektorzy wyższej szkoły żeńskiej w Toruniu w dziewiętnastym stuleciu s. 85–97; Rozyrkowski W.: Z Łucka do Zamku Bierzgłowskiego – o Słudze Bożym ks. biskupie Adolfie Piotrze Szelażku (1865–1950) s. 99–112; Pest Monika: Korespondencja polskich typografów do Janiny i Zygryda Gardziewlewskich. Unikatowa pamiątka „czarnej sztuki” w regionie s. 113–136; Kleist Bartosz: Kujawy w życiu i twórczości Jana Kasprowicza s. 139–144; Laddach Agnieszka: Ks. prof. Janusz St[anisław] Pasierb w świadomości mieszkańców województw: pomorskiego i kujawsko-pomorskiego s. 145–155; Radomski Grzegorz, Czarnomorski Jarosław: Pamięć o byłych nauczycielach jako forma kreowania wzorca osobowego w Liceum Ogólnokształcącym im. m. jra Henryka Sucharskiego w Sierpcu s. 157–167; Głowacki Mateusz: Józef Otto hr. Skarbek (1819–1900) – życie, działalność i spuścizna ostatniego dziedzica Osiecin z perspektywy edukacji historycznej i regionalnej s. 183–213; Wiśniewski Szymon: Mieszkańcy Golubia-Dobrzynia i okolic na frontach II wojny światowej. W 70 rocznicę bitwy pod Monte Cassino s. 215–221; Jadczak Maria: Tajemnica Elżbiety Zawackiej [1909–2009]. Czy „Zo” była Matą Hari? Próba lekcyjnego portretu psychologicznego s. 223–231.

5660. ZNANI i nieznani mieszkańcy powiatu sławieńskiego. Pod red. Jana Sroki. Sławno 2015 Fund. „Dziedzictwo”; Margraf 8° ss. 192, il.

Słownik biograficzny, pamięci zmarłych mieszkańców niemieckiego powiatu Schlawe i polskiego powiatu Sławno, XIX–XXI w.

5661. ZWIĄZEK Nauczycielstwa Polskiego w Wielkopolsce. Biogramy. Poznań 2015 Zarząd Okręgu Wielkopolskiego Zw. Nauczycielstwa Pol. 8° ss. nlb. 2, 192, il.

Słownik biograficzny, XX–XXI w.

5662. ZWYCZAJNI, niezwykli ludzie naszego Towarzystwa. Wybór mater. oraz układ t. Edward Wieczorek. Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Wierchy” Centr. Ośr. Turystyki Górskiej PTTK 8° ss. 236, il. PTTK. Zarząd Gł. Komisja Historii i Tradycji. (Studia i Materiały z Dziejów Krajoznawstwa Polskiego; t. 9).

Treść: Ochał Artur: Krajoznawcza działalność Korpusu Ochrony Pogranicza (1924–1939) s. 11–36; Umiński Janusz: 90 lat przewodnictwa turystycznego PTK-PTTK w Bydgoszczy s. 37–66; Bijak Szymon: Sylwetki patronów oddziałów Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (cz. II) s. 67–80; Lewandowski Zbigniew: Stemple dzienne w schroniskach górskich PTTK w latach 1950–1981 s. 83–98; Głowacki Marian: Działalność Koła PTTK „Renciści” w Częstochowie w zarysie historycznym (1961–2014) s. 99–112; Smoluchowska Anna: Turystyczna historia rodziny Smoluchowskich s. 115–156; Majdewicz Włodzimierz: Kombatanci – uczestnicy Powstania Warszawskiego 1944 roku w strukturach PTTK s. 159–224; Dokumenty s. 225–236.

5663. ZYSNARSKI Jerzy: Nekrolog gorzowski za rok 2014. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 471–500.

5664. ŻAK Zofia: Żołnierska rodzina Pokornych. Jaworzno 2015 Muzeum M. Jaworzna 4° ss. nlb. 4, 53, nlb. 1, il.

XIX–XXI w.

5665. ŻUKOWSKI Przemysław M[arcin]: Profesorowie Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego. T. 2: 1780–2012. Pod red. Doroty Malec. Kraków 2014.

T. 1 pt.: Profesorowie Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków 2015. Rec.: Olszewski Henryk, *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 330–334.

5666. ŻUKOWSKI Przemysław [Marcin]: Z Alma Mater Jagiellonica za stery polskiej dyplomacji. Ministrowie i wiceministrowie spraw zagranicznych II Rzeczypospolitej jako absolwenci Uniwersytetu Jagiellońskiego. Władysław Wróblewski – Aleksander Skrzyński – Edward Raczyński – Artur Benis – Alfred Wysocki. *Niepodległość.* T. 64: 2015 s. 27–76, sum.

5667. ŻYLI i działali wśród nas. Biografie zmarłych działaczy PTTK województwa pomorskiego. T. 6. Red. Paulina Świerk. Gdańsk 2015 Wydaw. Pomorskie przy RPK PTTK 8° ss. 50, nlb. 2, il. Region. Pracownia Krajoznawcza PTTK w Gdańsku.

Treść: Michalczyk Andrzej: Kordian Bekiel [1922–1992] s. 5–9; Świerk P.: Marian Czyżewski [1943–2008] s. 10–15; Magdziarz Tadeusz: Andrzej Hegele [1940–2010] s. 16–18; Świerk P.: Halina Zofia Klein [1936–2010] s. 19–26; Piotrowicz Jan: Michał Kozłowski [1946–2013] s. 27–29; Ciechanowicz Kazimierz: Stanisław Kuropatwa [1905–1986] s. 30–32; Kaczmarczyk Jarosław: Kazimierz Małkowski [1933–2012] s. 33–35; Kozłowski Edwin F[ranciszek]: Andrzej Michalczyk [1928–2013] s. 36–42; Świerk P.: Mieczysław Józef Michalski [1908–2011] s. 43–46; Magdziarz T.: Feliks Śliwiński [1924–2007] s. 47–48; Magdziarz T.: Józef Weltrowski [1924–2014] s. 49–51.

T. 1. 1986.

b) Poszczególne

5668. NOWACZYK Joanna: Listy wojenne generała Abrahama. *Kronika Wielkopolski.* 2015 nr 1 s. 50–63.

Roman Abraham (1891–1976).

5669. CZYŚCIEC księdza Rudolfa Adamczyka. Krytyczna edycja źródeł. [Wyd.] Henryk Olszar. Katowice 2015 Emmanuel 8° ss. 168, nlb. 1, il. Wyd. Teol. UŚ w Katowicach. (Źródła do Dziejów Kościoła Katolickiego na Górnym Śląsku; nr 11).

Materiały do biografii R. Adamczyka (1905–1980), w tym jego wspomnienia z okresu II wojny światowej i PRL; zawiera też genealogię rodziny Adamczyków.

5670. MAŁECKI Stefan: Karta z Kroniki muszyńskich kombatanów. Podporucznik Stanisław Adaśko [1926–2008]. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 351–352.

5671. OLECH Urszula, Panecki Tadeusz: Profesor Andrzej Ajnenkiel, 1931–2015. *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 235–238.

5672. OLSZEWSKI Henryk: Profesor Andrzej Ajnenkiel (1931–2015). *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 361–364.

5673. KEMPA Tomasz: Profesor Stanisław Alexandrowicz (1931–2015). In memoriam. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 1 s. 149–155.

5674. FRYŻLEWICZ Marek Stanisław: Słowacko-polski błogosławiony. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 289–294. Alojzy Maria od Ukrzyżowanego Jezusa (1913–1939).

5675. JÓZEF Aluchna [1886–1943] – kolejarz z Lipinek. [Wyd.] Jarosław Stryjek. *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 219–230.

Materiały źródłowe do biografii, l. 1911–1928.

5676. HOSZOWSKA Mariola: Szymon Askenazy [1865–1935] i jego korespondencja z Ludwikiem Finklem [1858–1930]. Rzeszów 2013.

Rec.: Kobak Andrzej: Kochany Ludwiku, odbieram Twój list, zawsze mi bardzo miły... *Sensus Historiae*. Vol. 20: 2015 [nr] 3 s. 182–187.

5677. AUGUSTYNEK. Jezuita, piłkarz, patriota. Praca zbiorowa. Pod red. Leszka Zakrzewskiego. Nowy Sącz 2013 Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa; Flexergis 8° ss. 375, il. + dysk optyczny (DVD).

Władysław Augustynek (1915–1997).

Rec.: Duda Tadeusz, *Roczn. Sąddecki*. T. 43: 2015 s. 373–374.

5678. NOSSOWSKA Małgorzata: O Francuzce, która pokochała Polskę. Rosa Bailly [1890–1976] i stowarzyszenie Les Amis de la Pologne. Lublin 2012.

Rec.: Brzeziński Andrzej M[aciej], *Przegl. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 2 s. 291–299; Gmurczyk-Wrońska Małgorzata: Polityka i emocje w stosunkach polsko-francuskich. *Imponderabilia*. Nr 7: 2014 s. 151–163.

5679. KOBYLARZ-BUŁA Renata: Stefan Bałuk (1914–2014). *Łambinowicki Roczn. Muzealny*. [R.] 37: 2014 s. 201–205.

5680. WAKSMUNDZKA-HAJNOS Monika: Stefan Banach 1892–1945. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 229–240.

5681. PIETRZKIEWICZ Dorota: Życie i praca Piotra Bańkowskiego (1885–1976). *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 51–64, sum.

5682. CHŁOSTA Jan: Niezwykły proboszcz z Brąswaldu. Nad biografią Walentego Barczewskiego (1856–1928). Olsztyn 2015 Warmińskie Wydaw. Diec. 8° ss. 178, nlb. 1.
5683. BEMBEN Szczepan: Biskup Franciszek Barda [1880–1964], ordynariusz diecezji przemyskiej obrządku łańciewskiego. Dzieciństwo, młodość, kapłaństwo i lata biskupstwa do momentu objęcia rządów w kościele przemyskim. *Premisla Christiana*. T. 16: 2014/2015 [dr.:] 2015 s. 87–134.
5684. WITKOWSKI Rafał: Juliusz Bardach (3 listopada 1914 – 26 stycznia 2010). *Litvano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 27–29.
5685. STROJECKI Igor: Leon Barszczewski (1849–1910). Od Samarkandy do Siedlec. Siedlce 2010. Rec.: Bobryk Witold, *Przeł. Wsch.* T. 12: 2012/2014 nr 4 [dr.:] 2014 s. 967–969.
5686. CHŁOSTA Jan: Największy między Warmiakami... *Studia Elbląskie*. T. 9: 2008 s. 269–274. Walenty Barszczewski (1856–1928).
5687. KALBARCZYK Sławomir: Kazimierz Bartel (1882–1941). Uczony w świecie polityki. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 1000, il., sum. IPN–KŚZpNP. (Centralny Projekt Badawczy IPN Ziemia Polska pod Okupacją 1939–1945).
5688. CYGAN Stanisław: Profesor Barbara Bartnicka (26 VIII 1927 r. – 4 XI 2011 r.). Wspomnienie. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 397–404.
5689. FRĄCKIEWICZ Małgorzata K.: Wspomnienie o Profesor Barbarze Bartnickiej. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 405–407.
5690. KOMAR Michał: Władysław Bartoszewski (1922–2015). *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 23–29.
5691. TOMASIK Wojciech: Kazimierz Bartoszyński (7 stycznia 1921 – 26 stycznia 2015). *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 2 s. 255–261.
5692. ŻUKOWSKI Przemysław Marcin: Władysław Bartynowski (1832–1918). Życie, twórczość i spuścizna archiwalna w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie. *Notae Numismatae. Zapiski Numizmat.* T. 9: 2014 s. 195–217, sum.
5693. MICHALEC Beata: Tekla z Bądarzewskich Baranowska [1834–1861] – kompozytorka z Mazowsza. *Studia Mazowieckie*. R. 10: 2015 nr 2 s. 95–117, sum., rez.
5694. SAMUŚ Paweł: Minister Józef Beck [1894–1944]. Dom rodzinny i lata młodości. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 249, il.
5695. WAKSMUNDZKI Jacek: Leopold Bednarczyk ps. Szpak [1904–1942]. Lekarz, społecznik, patriota. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 1904–1942.
5696. SULEJA Włodzimierz, Kaczorowska Katarzyna: Tak się nie godzi... Piotr Bednarz (1949–2009). Wrocław 2011 Profil 8° ss. 147, nlb. 1, il. (Dolnośląska Solidarność).
5697. REZLER-WASIELEWSKA Violetta: Róża Bednorz (1920–2014). *Łambinowicki Roczn. Muzealny*. [R.] 37: 2014 s. 213–220.

5698. WAWRYNIUK Andrzej, Selenta Andrzej: Polski ślad na księżycu. Życie i dzieło Mieczysława Grzegorza Bekkera (1905–1989). Z art. Mieczysława Grzegorza Bekkera „W poszukiwaniu mechaniki stosowanej do lokomocji po bezdrożach w układzie pojazd – teren”. Santa Barbara–Warszawa–Chełm 2015 Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa 4° ss. 249, nlb. 1, il., sum.

5699. KOVÁCS István: Bem tábornok. Az örök remények hőse. Budapest 2014 Magyar Napló 8° ss. 392.

Generał Józef Bem [1794–1850] – bohater wiecznych nadziei.

Rec.: Szüli Attila, *Hadtörténelmi Közlemények*. Évf. 127: 2014 sz. 4 s. 1059–1064; Valló Gábor, *Századok*. Évf. 149: 2015 sz. 3 s. 775–777.

5700. SZCZEPAŃSKI Jacek Emil: Wołomińskie losy Józefa Berenta [1902–1984]. *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 207–210.

5701. HANUSEK Jerzy: Jerzy Bereś [1930–2012] – o życiu i sztuce. *Roczn. Sądecki*. T. 43: 2015 s. 7–38.

5702. TUREK Wojciech: Zygmunt Berezowski (1891–1979). *Polish Biographical Studies*. Nr 1: 2013 s. 197–205.

5703. SULEJ Mirosław: Marian Bernaciak „Orlik” [1917–1946]. Biografia. Warszawa 2015 Volumen 8° ss. 599, nlb. 16, il. (O Wolność i Niepodległość).

5704. JANKOWSKA Teresa: Taka prosta, a taka wielka. Błogosławiona siostra Bernardyna: Maria Jabłońska [1878–1940]. Warszawa 2015 Fidei 16° ss. 99, nlb. 6. (O Świętych Trochę Inaczej; 56 [66!]).

5705. KURZYP Marian: Generał brygady Tadeusz Józef Białek [1918–1998]. Wspomnienia podwładnego. Warszawa 2015 Gretza – Robert Gretzynger 8° ss. 161, il.

5706. ZOFIA Białłowicz-Krygierowa (1924–2013). Oprac. Zygmunt Świechowski. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 3 s. 539–544.

W aneksie: Bibliografia publikacji [1953–2005] Zofii Białłowicz-Krygierowej. Oprac. Ryszard Piechowiak.

5707. TADEUSIEWICZ Hanna: Władysław Biegański (1857–1917). Rocznicowe wspomnienie o lekarzu, społeczniku, właścicielu biblioteki. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 1: 2013 s. 153–147, sum.

5708. REJS Angelika: Elżbieta Bielecka-Kaczmarek (1949–2015). *Lud*. T. 99: 2015 s. 451–453.

5709. INDRASZCZYK Arkadiusz: Adam Bień 1899–1998. Szkic biograficzny. *Polish Biographical Studies*. Nr 1: 2013 s. 181–195.

5710. GROCHOWSKI Leonard: Profesor Tadeusz Bieńkowski (1932–2015). Historyk wychowania, nauki i kultury w świetle koleżeńskich wspomnień. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 52: 2015 s. 11–15.

5711. BORZYSZKOWSKI Józef: Profesor Czesław Biernat (1925–2015) – „wielka postać polskiej archiwistyki drugiej połowy XX w.”. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 391–395.

5712. POTYKANOWICZ-SUDA Lidia: Czesław Biernat (18 I 1925 – 20 I 2015). *Archeion*. T. 116: 2015 s. 734–739.

5713. POTYKANOWICZ-SUDA L.: Czesław Biernat (1925–2015). *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 2 s. 115–120.

5714. MUSZALSKI Andrzej Bobola: Maria Biernat [1911–1992] – założycielka plockich Igiełek. *Nasze Korzenie.* Nr 8: 2015 s. 67–69.

Zasadnicza Szkoła Zawodowa, obecnie Zespół Szkół Odzieżowych nr 8 w Płocku, zał. w 1945 r.

5715. LUTOSTAŃSKA Alicja: Stefan Józef Bigelmajer (1863–1916). Labirynty wolności. *Roczn. Augustowsko-Suwalski.* T. 13: 2013.

Uzup.: Errata. *Tamże.* T. 14: 2014 s. 302.

5716. ŻUKOWSKI Przemysław M[arcin]: Tadeusz Antoni Bigo (1894–1975). Z Mielca na katedrę uniwersytecką we Wrocławiu. W 120 rocznicę urodzin. *Roczn. Mielecki.* T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 55–89.

5717. KUJAWSKI Ryszard: Tadeusz Bilikiewicz (1901–1980). Lekarz, historyk i filozof medycyny. Cz. 2: (Lata 1952–1980). Gdańsk 2015 Gdański Uniw. Medyczny 8° ss. 205, il. (Seria Biograficzna Zakładu Historii i Filozofii Nauk Medycznych GUMed; t. 16).

Cz. 1. 2013.

5718. PRACZYK Marcin: Wincenty Birkenmajer [1899–1933]. Taternik, nauczyciel, pisarz. Zakopane 2014.

Rec.: Kolbuszewski Jacek: Monografia życia i działalności Wincentego Birkenmajera. *Góry, Literatura, Kultura.* T. 9: 2015 s. 271–273.

5719. DLA uczczenia pamięci Profesora Mariana Biskupa. *Ziemia Kujawska.* T. 24: 2015 s. 7–46, sum.

Z treści: Samsonowicz Henryk: Marian Biskup 19 XII 1922 – 16 IV 2012 s. 7–12; Tomczak Andrzej: Wspomnienie o Marianie Biskupie s. 13–24; Czaja Roman: Marian Biskup – przyczynek do biografii naukowej s. 25–35; Łaskiewicz Tomasz: Więzy profesora Mariana Biskupa ze środowiskiem inowrocławskich historyków s. 37–46.

5720. GOŁASZ Zbigniew: Rówieśnik II RP. Czesław Blicharski (1918–2015). Wspomnienie. *CzasyPismo.* 2015 nr 1 s. 170–175.

5721. LESIAK Henryk: Życie i działalność Wawrzyńca Blocha [1901–1942]. *Kutnowskie Zesz. Region.* T. 19: 2015 s. 235–240.

5722. KUCZMAN Kazimierz: O. Adam – człowiek posługi, pracy i przyjaźni. *Pietas et Studium.* T. 5: 2014 s. 107–112. Adam Jan Błachut (1949–2012).

5723. MICHALCZYK Waclaw: Kalendarium życia i działalności śp. o. Adama J. Błachuta [1949–2012] OFM. *Pietas et Studium.* T. 5: 2014 s. 11–62.

5724. NOWAK Anna: Bogusław Bobusia (1954–2015). *Przemyskie Zapiski Hist.* T. 19: 2012/2015 [dr.:] 2015 s. 229–233.

5725. NOWAK A.: Bogusław Bobusia (7 I 1954 – 29 IV 2015). *Archeion.* T. 116: 2015 s. 743–746.

5726. OBRAZY życia Krystyny Bochenek [1953–2010]. Oprac. albumu Maria Zawała, Magdalena Bochenek-Kępa. Katowice 2015 Bibl. Śląska 16° ss. 91, tabl. 3, il.

5727. WOLAŃSKI Ryszard: Eugeniusz Bodo [1899–1943]. „Już taki jestem zimny drań”. Z przedm. Bohdana Łazuki. Wyd. 1 (dodr.). Poznań 2015 Rebis 8° ss. 406, nlb. 1, tabl. 24, il.

Wyd. 1. 2012.

5728. BOJAR-FIJAŁKOWSKA Anna: Wspomnienie o Ojcu – Gracjanie Bojarze-Fijałkowskim [1912–1984]. *Łambinowicki Roczn. Muzealny*. [R.] 37: 2014 s. 119–124.

5729. WOJTOWICZ Wit: Wspomnienie o Joannie Bojarskiej [1950–2015]. *Muzealnictwo*. R. 56: 2015 s. 284–286, sum.

5730. BŁASZCZYK Tomasz: Ksiądz Krzysztof Bojko (1963–2013). *Kościół w Polsce*. [T.] 14: 2015 s. 407–417.

5731. WIŚNIEWSKI Krzysztof M[arek]: Błogosławiona z arcybiskupiego grodu. W 610 rocznicę erygowania parafii świętego Ducha w Łowiczu. Łowicz–Skierniewice 2015 Sigma 8° ss. 132, il.

Bł. Bolesława Lament (1862–1946).

5732. KARDAS Mariusz: Ks. Feliks Bolt (1864–1940). *Rydwan*. 2008 [nr] 1(3) s. 131–134.

5733. KOLMASIAK Mariusz: Pułkownik Adam Borkiewicz [1896–1958] – konspirator, żołnierz, historyk. *Niepodległość*. T. 64: 2015 s. 179–221, sum.

5734. KRAS Paweł: Urszula Borkowska OSU (11 VIII 1935 – 12 V 2014). *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 2 s. 407–409.

5735. WRZESIŃSKI Andrzej: Tadeusz Borysewicz (1930–2015). *Biul. Numizmat.* 2015 nr 1 s. 64–65.

5736. IZABELA z Poniatowskich Branicka [1730–1808]. *Życie i działalność publiczna*. Pod red. Cezarego Kukli. Białystok 2014.

Rec.: Szot Adam, *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 14: 2014 s. 97–99.

5737. MATUSZEWSKI Mariusz: Konstanty Broel-Plater (1872–1927). Biografia i wybór pism. Końskie 2015 Arslibris. Bibl. Publ. Miasta i Gm. 8° ss. 295, il. (Końskie. Szkice historyczne).

5738. KIPER Daniel, Łukaszewska-Haberkowa Justyna: Ludwik Bronarski [1890–1975] w świetle swoich „Dzienników” przechowywanych w Archiwum Polskiej Misji Katolickiej w Marly. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 93–100, sum.

5739. FLUDA-KROKOS Agnieszka: Antoni Szczepan Brosz (1910–1978) – bibliofil, kolekcjoner, tłumacz. *Biul. BJ.* R. 55: 2015 s. 125–141, sum.

5740. BRZEGA Wojciech: *Żywot górala pocziwego. Spojrzenie po latach*. Oprac. Michał Jagiełło i Anna Micińska. Zakopane 2014.

Rec.: Łoboz Małgorzata: *Żywot Wojciecha Brzegi po 45 latach*. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 9: 2015 s. 277–278.

5741. ONISZCZUK-AWIŻEŃ Krystyna: Bronisław Brzozowski (1926–2015). *Zesz. Muzeum Ziemi Kłodzkiej*. [Z.] 13: 2015 s. 299–303.

5742. NIEMIRKA Bogusław: Ksiądz Stanisław Brzóska [1834–1865] – ostatni dowódca Powstania Styczniowego. W 150 rocznicę śmierci. Siedlce–Warszawa 2015 AP; Fund. Rozwoju Badań Region. „Sigillum”; NDAP 4° ss. 96, tabl. 4, il.

5743. ŚWIĘTA pamięć narodu polskiego. Ksiądz Stanisław Brzóska. Red. Roman Wiszniewski. Bydgoszcz 2015 Koronis 8° ss. 33, nlb. 3, tabl. 16, il.

5744. DYBIEC Julian: Jan Bulanda [1890–po 1939] – pierwszy humanista z Ziemi Łąckiej. *Almanach Łącki*. Nr 20: 2014.

Uzup.: Decker Jo-Ellyn: Listy, polemiki sprostowania. *Tamże*. Nr 22: 2015 s. 186–188.

5745. STANISZEWSKA Magdalena: Pro memoriam: Jan Burakowski 1934–2013. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 28: 2014 s. 295–303.

5746. JAGIEŁŁO Mirosław: Ks. Tadeusz Burzyński [1914–1944] – Sługa Boży z Chruślina, Męczennik Powstania Warszawskiego. *Studia Loviciensia*. Nr 17: 2015 s. 137–149, sum.

5747. CHRUSCIEL Elżbieta: Edward Busz (1930–2012). *Tarnobrzeskie Zesz. Hist.* Nr 37: 2012 s. 89–92.

5748. RYMAR Dariusz [Aleksander]: Maksymilian Buśko (1903–?) – pierwszy wiceburmistrz Witnicy. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 265–272, sum., Zsfg.

5749. KAMECKA Marlena: Zarys biografii Jan Filipa Carosiego (1744–1799) w świetle dokumentów rodzinnych. *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 51–74, sum., rez.

5750. ZAWIERZYŁA Bogu. Matka Maria Demetria Cebula [1883–1961] w posłudze Zgromadzeniu Sióstr Służebniczek NMP NP w trudnych latach 1937–1956. Oprac. [Irena] Venerabilis Guzy. Wrocław–Katowice 2015 Zgrom. Sióstr Służebniczek NMP (Służebniczki Śląskie); Druk. Archidiec. 8° ss. 127, il. Zgrom. Sióstr Służebniczek NMP NP. (Z Kart Historii Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej).

5751. KEMPA Maria E., Lusek Joanna: Tadeusz Ceypek 1904–1990. Portret z okruców wspomnień. Katowice 2015 Śląska Izba Lekarska 8° ss. 166, nlb. 1, il., Zsfg.

5752. EJNIK Adam: Ksiądz, literat, antysemita – osobowość księdza Charszewskiego. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 88–95.

Ignacy Charszewski (1869–1940).

5753. JAN Charytański SJ jako szef i katecheta. Wspomnienia. Praca zbior. pod red. Ireny Popiołek i Stanisława Ciślaka [Cieślaka!]. Kraków 2015 WAM 8° ss. 103, nlb. 1.

Treść: Kubik Władysław: Odszedł do Pana wybitny katechetyk – ks. prof. zw. dr hab. Jan Charytański SJ [1922–2009] s. 9–30; [Wspomnienia] s. 31–92; Kubik W.: Homilia wygłoszona podczas Mszy św. pogrzebowej s. 93–103.

5754. JASZCZYŃSKA Marta: Elżbieta Chełminiak (10 VI 1939 – 27 XII 2013). *Archeion*. T. 116: 2015 s. 725–727.

5755. WAKSMUNDZKI Jacek: Major Józef Chlipała ps. „Lubański” [1907–1944]. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 249–254.

5756. CHŁAPOWSKI Maciej: Róża – miłość i walka. Opowieść o mojej matce Róży z Sobańskich Chłapowskiej [1917–1969]. Tł. Simona Popławska; posł. napisali Kacper Krasicki, Michał Sobański; przypisami opatrzył Marcin Brzeziński. Warszawa 2015 Fund. im. Felixa hr. Sobańskiego 8° ss. 320, il.

5757. RYCHLIK-RADOCHOŃSKA Helena: Nasza pani kierownicza. Pamięci Jadwigi Chmielewskiej [1902–1977]. Tarnów–Nehrybka 2014 S-can Wydaw., Katarzyna i Dariusz Kobylańscy; Stow. Inicjatyw Lokalnych „Jawor” 8° ss. 102, nlb. 2, il.

5758. SZCZEPAŃSKI Wojciech: Paweł Chmielewski (1 IV 1946 – 25 VII 2013). *Balkanica Posnaniensia*. [T.] 20: 2013 s. 229–231.

5759. PASZYŃSKI Wojciech: Ksiądz Benedykt Chmielowski [1700–1763] – życie i dzieło Diogenesa firlejowskiego. *Nasza Przeszłość*. T. 124: 2015 s. 105–136, sum.

5760. KURZEJA-ŚWIĄTEK Maria: Mieczysław Cholewa [1913–1978] – folklorysta, miłośnik kultury ludowej, Podhala i Sądecczyzny. *Małopolska*. [T.] 17: 2015 s. 179–206, sum.

5761. TOMASZEWSKI Mieczysław: Chopin. The man, his work and its resonance. Transl. by John Comber. Warsaw 2015 Nar. Inst. Fryderyka Chopina 8° ss. 922, nlb. 2, il.

Fryderyk Chopin (1810–1849).
Wyd. oryg. 2005.

5762. BUDZ Jan: Franciszek Chowaniec Suchowian [1921–2015]. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 484–486.

5763. JÓZEF Chrobak 28.02.1948–02.10.2015. *Konteksty*. R. 69: 2015 nr 4 s. 254–275, sum. s. 286.

Treść: Chrobak Karol: Skrócony biogram Józefa Chrobaka s. 249–253; Gołubiew Zofia: Józik s. 254; Rottenberg Anda: Wszystko się na coś przyda s. 257; Pamuła Jan: Józef Chrobak 1948–2015 s. 258; Świca Marek: Józef Chrobak in memoriam s. 261; Węgrzyn Konstanty: Józik – człowiek niezwykły s. 262; Potocka Maria Anna: Józef Chrobak – detektyw kultury s. 263–265; Chrobak K.: Życie jako fascynacja s. 267–268; Czerska Karolina: Kilka słów o Józefie Chrobaku – śladami Tadeusza Kantora s. 270–272; Benedyktowicz Zbigniew: Nasze spotkanie z Józefem Chrobakiem s. 275.

5764. DOBRZAŃSKA Józefa, Dobrzański Adam: Życie i działalność Emila Chroboczka [1902–1978]. Warszawa 2014 Hortpress 8° ss. 80, il.

5765. LEONARD F. Chrobot (1938–2014). *Pol. American Studies*. Vol. 72: 2015 No 1 s. 7–8.

5766. MOTYKA Lech: Henryk Chrupała (1938–2015). *Zesz. Chorzowskie*. T. 16: 2015 s. 297–301.

5767. BORZĘCKI Artur: Wincenty Kazimierz Chrypiński (1912–1990) prawnik, politolog, oficer Narodowych Sił Zbrojnych. *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 409–422, sum., izłożenie.

5768. DZIEDZIC Małgorzata: Hanna Chrzanowska [1902–1973]. Biografia niepospolitej pielęgniarki na tle epoki. (Cz. 1): W kręgu patriotycznej powinności i trudnych wyborów. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 1 s. 239–256, sum., rez., Zsfg.

5769. BUREK Krzysztof: Żegnaj druhu! Pożegnanie śp. Andrzeja Chrzastowskiego [1949–2015]. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 89–91.

5770. TOMASZEWSKA Olga R., Tomaszewski Norbert D.: Dominik Ciecierski (ok. 1781–1828). *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 301–327, sum.

5771. STOBIECKI Rafał: Anna Maria Cienciała (8 XII 1929 – 24 XII 2014). *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 4 s. 937–940.

5772. ORZESZYNA Marta: Antoine Cierplikowski [1884–1976]. Król fryzjerów, fryzjer królów. Kraków 2015 Znak 8° ss. 411, nlb. 2, il. (Znak Horyzontu).

Dostępne również jako e-book.

5773. BRUZIOWICZ-MIKŁASZEWSKA Barbara: Profesor medycyny i stomatolog Antoni Cieszyński (1882–1941) – Polak i Europejczyk. *Miscellanea Oleśnickie*. Nr 2: 2015 s. 54–56.

5774. LISZKA Józef: Stanisław Cissowski (1875–1955). Bolesław 2015 Centrum Kultury im. Marii Płonowskiej 8° ss. 110, il.

5775. DUDA Daniel: Kapitan żeglugi wielkiej Stefan Ciundziewicki, bohater atlantyckich i śródziemnomorskich konwojów, starszy pilot gdańskiego portu (15.09.1901–21.12.1983). *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 83–85.

5776. SITNIK Aleksander Krzysztof: Leoncjusz Mieczysław Cyronik OFM (1918–2015). *Studia Franciszkańskie*. T. 25: 2015 s. 503–504.

5777. PRZYPOMNIANE. Profesor Jadwiga Czachowska w Instytucie Badań Literackich PAN. Pod red. Ewy Głębińskiej i Alicji Szałagan. Warszawa 2015 IBL PAN. Wydaw. 8° ss. 244, tabl. 1, il.

Treść: Głębińska E.: Jadwiga Czachowska (1922–2013) s. 7–17; Szałagan A.: Bibliografia prac Jadwigi Czachowskiej za lata 1943–2013 s. 18–53; Czachowska J.: Ze wspomnień związanych z IBL PAN s. 54–111; Loth Roman: Na Śniadeckich i Krakowskim Przedmieściu. Kilka wspomnień z przeszłości Instytutu Badań Literackich PAN s. 112–123; Otwinowska Barbara: Jaga – moja protektorka s. 124–128; Winkłowa Barbara: Niełatwo jest pisać o przyjaźni s. 129–133; Bokszczanin Maria: Wspomnienie dla pani profesor Jadwigi Czachowskiej s. 134–135; Kaczyńska Jadwiga: [Wspomnienie] s. 136–138; Tyszkiewicz Teresa: Wspomnienie nienapisane s. 139–143; Gajkowska Cecylia: Moje pierwsze chwile w IBL PAN s. 144–149; Wojciechowski Ryszard: Z Klerykowa w świat s. 150–155; Albrecht-Szymanowska Wiesława: ...upłynęło ponad pół wieku... s. 156–158; Makowiecki Andrzej Z.: Ładnych parę lat s. 159–162; Świerczyńska Dobrosława: W Instytucie sprzed półwiecza s. 163–169; Głębińska E.: Regulamin Służby s. 170–174; Szałagan A.: Szczęśliwy przypadek s. 175–179; Biesiada Jacek: Wyrwałem w entuzjazmie s. 180–187; Zawadzka Joanna: Szkoda s. 188–192; Kotowska-Kachel Maria: O przyjaźni s. 193–196; Marzęcka Barbara: Wspomnienie sentymentalne s. 197–201; Kandziora Jerzy: Wspomnienie o Pierwszej Załodze s. 202–207; Dobosz Beata: Znacze? Znamy! To posłuchajcie... s. 208–213; Hejman Anna: Moje pierwsze chwile w IBL PAN s. 214–217; Tyszkiewicz Barbara: Podwójny początek. Przez Poznań do warszawskiej Pracowni Dokumentacji Literatury Współczesnej IBL s. 218–223; Batora Katarzyna: O pierwszych miesiącach w IBL PAN s. 224–227; Sęczek Marlena: [Wspomnienie] s. 228–231.

5778. SZYBOWSKA Elżbieta: Ojciec Stanisław Czapiewski SJ [1911–2013]. W labiryntcie posłuszeństwa. Kartuzy 2013 Nowator Papier i Poligrafia 8° ss. 313, nlb. 1, il.

5779. JÓZEF Czapski (1896–1993). *Zesz. Liter. R.* 33: 2015 nr 4 s. 123–145.

Treść: Czapski Józef, Wajda Andrzej, Zachwatowicz Krystyna: Korespondencja. Przepisał i oprac. Jan Strzałka s. 123–136; Mitzner Piotr: Nina Berberowa i Józef Czapski s. 137–139; Berberowa Nina: „Na nieludzkiej ziemi” Józefa Czapskiego s. 140–142; Czukowska Lidia: Anna Achmatowa i Józef Czapski s. 143–145.

5780. OBTUŁOWICZ Barbara: Maria Amparo Muñoz y de Borbon, księżna Czartoryska [1834–1864]. Kraków 2013 Universitas 8° ss. 294, nlb. 5, tabl. 32, il.

Rec.: Zawadzka-Morawiecka Joanna, *Klio*. T. 31: 2014 nr 4 s. 194–198.

5781. CZEPCZYŃSKA-WOLFF Maria: „Kochany mój Panie Dzieciaku...”. Poznań 2015 Maria Czepczyńska-Wolff 8° ss. 51, nlb. 1, il.
Włodzimierz Czepczyński (1902–1979) we wspomnieniach córki (ur. 1938).
5782. BUŁAT Barbara: Irena Czerni (1922–2015). *Biul. BJ*. R. 55: 2015 s. 265–275.
5783. JAN Czuba „Wujek” 1911–1946. Warszawa 2015 MHPRL 8° ss. 16, il.
Zawiera biogram i wspomnienia.
5784. ŁAKOMIK Zofia: Józef Czulak [1908–1999], leśnik i partyzant, ojciec i Polak. *Gronie*. Nr 15: 2015 s. 83–89.
5785. SMOLIŃSKI Piotr: Mieczysław Czychowski [1931–1996]. Nieświęty z Dzbenina. Gdańsk 2015 Wspólny Stół – Fund. Wspólnota Gdańska 8° ss. 169.
5786. KURZEJA-ŚWIĄTEK Maria: Jan Ćwikowski [1879–?]. *Almanach Łącki*. Nr 22: 2015 s. 46–55.
5787. KOROLCZUK Eugeniusz: Stanisław Daniluk z Rogoźnicy (1896–1988). Życie i działalność. *Roczn. Białkopodlaski*. T. 21: 2013 s. 139–147, sum., Zsfg.
5788. PENCAKOWSKI Paweł: Śp. Maria Dayczak-Domanasiewicz 1930–2015. *Krakowskie Pismo Kresowe*. R. 7: 2015 s. 9–12.
5789. MALINOWSKI Józef: Stefan Dąbrowski (1877–1947). Biografia polityczna. Poznań 2014.
Rec.: Strykowski Krzysztof, *Przeegl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 201–207; Wiśniewski Jarosław, *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 293–295.
5790. BORKOWSKI Julian: Harcerska działalność konspiracyjna, pobyt na Pawiaku i dalsze losy Juliusza Bogdana Deczkowskiego [1924–1998] „Bejota”, „Laudańskiego”. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 4 s. 105–154.
5791. APANEL Anna Maria, Kotarski Piotr: Wiktor Dega – wybitny lekarz i pedagog (1896–1995) – wspomnienie w dwudziestą rocznicę śmierci. *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 143–150, sum.
5792. CZYŻ Renata: Zofia Degen-Ślósarska [1885–1954] – trzy odsłony dramatu z życia wiślańskiej osadniczki. *Roczn. Wiślański*. T. 3: 2010 s. 75–81.
5793. DEMBNY Jerzy: Ignacy Dembny [1896–1981]. Żołnierz dwóch armii. *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia*. T. 2: 2012 s. 74–81.
5794. JEZIORO Artur: Edward Dembowski [1822–1846] – życie i twórczość „czerwonego kasztelanica”. *Politeja*. 2013 nr 1(23) s. 375–394.
5795. DEMIDOWICZ Tomasz: Pro memoria Tadeusz Derlukiewicz (1945–2014). *Roczn. Białkopodlaski*. T. 23: 2015 s. 427–430.
5796. WOJTKOWSKA Anna: Teresa Krystyna Dębkowska (1934–2013). *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 251–252.

5797. WILCZAK Mariola: „Feministka starego kroju”. Julia Dickstein-Wieleżyńska [ok. 1881–1943] wobec kwestii kobiecej. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 15: 2014 nr 1 s. 121–132, sum.

Od 1906 r., także okres międzywojenny.

5798. WYROZUMSKI Jerzy: Jan Długosz [1415–1480]. W 600-lecie urodzin. *Roczn. Krakowski*. T. 81: 2015 s. 5–13, sum.

5799. DUBIŃSKI Marek: Józef Długosz (1928–2014). *Przeegl. Bibliot.* R. 83: 2015 z. 2 s. 334–336.

5800. URBANEK Mariusz: Wieniawa – szwoleżer na pegazie. Warszawa 2015 Iskry 8° ss. 354, nlb. 2, il.

Bolesław Długoszowski-Wieniawa (1881–1942).

5801. KRUTAK Jarosław: Ludwik Dobija (1873–1944) – niezwykle dzieje posła z Galicji. *Wadoviana*. Nr 18: 2015 s. 42–69, sum.

5802. DĘGA Kazimierz: Współtwórca polskiej medycyny podwodnej i hiperbarycznej kmdr prof. dr hab. med. Tadeusz Doboszyński [1927–2012]. *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 85–88.

5803. MUSIAŁOWICZ Ryszard: Inż. Aleksander Dobrzański (1891–1975). Nestor polskiego szklarstwa – fachowiec, pedagog, wychowawca. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 317–368.

5804. ANIELIN – tu poległ Hubal. Pod red. Andrzeja Dyszyńskiego, Łukasza Ksyty i Tomasza Łuczowskiego. Opoczno 2015 Muzeum Region. 8° ss. 61, nlb. 2, il.

Treść: Henryk Dobrzański (1897–1940) s. 9–25; Śmierć Hubala s. 27–39; Historia szanica mjr. „Hubala” w Anielinie koło Opoczna s. 41–59.

5805. KOŃCZEWSKI Grzegorz: Karol Dokuczyc, nauczyciel z Michałk (1910–1940). *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 329–341.

5806. BRZUSZEK Salezy Bogdan: Brat Dominik Ignacy Drabczyński OFM wierny syn św. Franciszka z Asyżu i męczennik Katynia (1916–1940). Biografia udokumentowana. Kraków 2014.

Rec.: Prejs Roland, *Studia Franciszkańskie*. T. 25: 2015 s. 545–549.

5807. CZARNECKA-DĄBEK Maria: Dr Henryk Antoni Filipowicz-Dubowik (1930–2015). *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 455–460.

5808. HAPTAŚ Krzysztof: Ksiądz Antoni Dunajecki (1882–1945). Kolbuszowa 2015 Miej. i Pow. Bibl. Publ.; na zlec. Lucjana Szumierza 16° ss. 43, nlb. 1, il. (Varia Kolbuszowskie; 44).

5809. WAKSMUNDZKI Jacek: Kapitan Dworzański Stanisław Franciszek [1897–1919]. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 271–272.

5810. PAWŁOWICZ Jacek: Kazimierz Dyksiński „Kruczek” [1921–2005]. *Bieżyńskie Zesz. Hist.* Nr 28: 2014 s. 255–268.

5811. NOWAK Anna: Aurelia Janina Dziedziuk (21 V 1917 – 19 VIII 2013). *Archeion*. T. 116: 2015 s. 721–724.

5812. KRAJ Kazimierz: Feliks Dzierżyński [1877–1926]. Szlachcic – rewolucjonista. Kraków 2015 Kazimierz Kraj; Krakowska Fund. Badań Wschodnich 8° ss. 143, il.

5813. REMISZEWSKI Ryszard M[arian]: Orawski pielgrzym. Szczawnica 2015 Ośr. Kultury Turystyki Górskiej 8° ss. 33, nlb. 1, il. (Seria „Z Okienkiem”; nr 46).

Ignacy Dziurczak-Brzezowicki (1867–1951).

5814. RUSINIAK-KARWAT Martyna: Marek Edelman [1919/1922–2009] – socjalista i strażnik pamięci. Narodziny legendy (1944–1949). *Studia Polit.* Nr 32: 2013 s. 281–298, sum.

5815. TADRZAK-MAZUREK Małgorzata: Dobrodziej. Opowieść o Edmundzie Bojanowskim [bł., 1814–1871]. Luboń 2015 Zgrom. Sióstr Służebniczek Niepokalanego Poczęcia NMP 16° ss. 191, nlb. 1, il.

5816. TERLIKOWSKI Tomasz P.: Edmund Bojanowski. Święty na nasze czasy. Warszawa 2015 IW Pax 8° ss. 236, nlb. 4.

5817. LIDZBARSKI Marek: Pro memoria – Jan Ejankowski [1929–2015]. *Roczn. Hist. MHPRL.* Nr 31: 2015 s. 297–298.

5818. STANISŁAW Estreicher 1869–1939. Materiały z posiedzenia naukowego w dniu 18 czerwca 2010 r. Red. t. Wanda Lohman. Kraków 2015 PAU 8° ss. 135, nlb. 3, tabl. 18, il., sum. PAU, Archiwum Nauki PAN i PAU. (W Służbie Nauki; nr 27).

Treść: Wyrozumski Jerzy: Przedmowa s. 7–10; Waltoś Stanisław: Stanisław Estreicher (1869–1939) s. 11–16; Grodziski Stanisław: Stanisława Estreichera koncepcja historii prawa s. 17–24; Borowski Andrzej: Stanisław Estreicher jako bibliograf s. 25–34; Skrzyński Tomasz: Związki Stanisława Estreichera z Akademią Umiejętności i Polską Akademią Umiejętności (1888–1939) ze szczególnym uwzględnieniem „Encyklopedii Polskiej” s. 35–45; Grzybowski Stanisław: Biblioteka poetycka Stanisława Estreichera s. 47–57; Mączyński Andrzej: Postulaty ustrojowe Stanisława Estreichera s. 59–73; Aneks [wybór tekstów S. Estreichera] s. 75–124.

5819. NOWIŃSKA Alina: Barbara Eychler (1930–2015). *Przeegl. Bibliot.* R. 83: 2015 z. 3 s. 497–501.

5820. ANDRASZ Józef: Życiorys świętej Faustyny. Pod red. Józefa Augustyna. Kraków 2015 WAM – Księża Jezuitów 8° ss. 227, nlb. 2.

Poprzedzone: Ciereszko Henryk: Wprowadzenie do biografii św. Faustyny Kowalskiej [1905–1938] autorstwa Józefa Andrasza s. 9–46.

5821. MEMORIAS sobre santa Sor Faustina Kowalska [1905–1938] de la Congregación de la Madre de Dios de Misericordia. Trad. de Xavier Bordas Cornet; red. Elżbieta Siepak. Cracovia 2015 Editorial Misericordia 8° ss. 293, il.

Toż w jęz. fr.: Souvenirs sur sainte Faustine Kowalska de la Congrégation de Notre Dame de la Miséricorde. Trad. par Beata Hrehorowicz. Cracovie 2015 ss. 295, nlb. 1, il.

Wyd. oryg. pt.: Wspomnienia o świętej siostrze Faustynie Kowalskiej ze Zgromadzenia Matki Bożej Miłosierdzia. Kraków 2013.

5822. WROCEŃSKI Józef: Ks. prof. dr hab. Marian Fąka (1924–2013). *Prawo Kanoniczne.* R. 57: 2014 [nr] 1 s. 177–184.

5823. GRIN-PISZCZEK Ewa: August Stanisław Fenczak (28 maja 1943 – 16 grudnia 2014). *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 1 s. 119–122.

5824. DUBIŃSKI Marek: Julian Fercz (1933–2014). *Przegl. Bibliot.* R. 83: 2015 z. 2 s. 331–333.

5825. [ŠABAROVŠ'KIJ Volodimir] Shabarovskiy Volodymyr: On the Lutsk period in the biography of Abraham Firkowicz [1786–1874]. *Karaite Archives*. Vol. 3: 2015 s. 119–131.

5826. ROKOSZ Mieczysław: Teresa Fischer (1927–2003). Wspomnienie. *Wierchy*. R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 271–276.

5827. RAMOTOWSKI Jerzy: Ludwik de Fleury [1828–1909] – pasjonat z Kępy Giełczyńskiej. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 281–293, sum.

5828. STEFAN Flukowski i kult nowoczesności. Red. Jerzy Madejski i Beata Małgorzata Wolska. Szczecin–Świnoujście 2015 Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica; Uniw. Szczeciński; Pol. Tow. Autobiograficzne; MBP im. Stefana Flukowskiego 8° ss. 240, il.

Z treści: Tokarska Bogna: Korespondencja Stefana Flukowskiego [1902–1972] w zbiorach Oddziału Rękopisów Książnicy Pomorskiej s. 21–35; Judek Cecylia: Przyjaźnie Stefana Flukowskiego s. 36–53; Liskowacka Jolanta: Rękopisy Stefana Flukowskiego – inedita s. 54–68; Kownacka Barbara Maria: Dedykacje w księgozbiorze Stefana i Marii Flukowskich s. 69–90; Jarzębowski Zbigniew: Stefan Flukowski w Polskim Radiu Szczecin s. 91–106; Telec Jakub: Stefan Flukowski wobec pokolenia 1900 s. 109–120; Bierejszyk Joanna: Stefan Flukowski i Kwadryga s. 121–129; Konopczyńska-Tota Ewelina: Stefan Flukowski w oflagu s. 130–152.

5829. KMAK Krzysztof: Śląski kapłan, muzyk i pedagog. Wspomnienie o życiu i działalności ks. Roberta Gajdy [1890–1952] w 120 rocznicę urodzin. Katowice 2010 Księg. Św. Jacka 8° ss. 214, il., Zsfg.

5830. PRUSS Zdzisław: Andrzej Galantowicz (1938–2015). *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 505–507.

5831. KOZŁOWSKA Aleksandra Anna: Góral generałem – Andrzej Galica [1873–1945]. Biografia żołnierza, polityka i literata. Łódź 2013.

Rec.: Mlekodaj Anna: Galica, Galica.... *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 75–86.

5832. WĄSIK Tomasz: Józef Galończyk (1923–2013). *Roczn. Muzealny* [Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej]. T. 15: 2014 s. 209–212.

5833. DUDA Daniel: Adolf Gałacki (1901–1953), absolwent tczewskiej Szkoły Morskiej rocznik 1925. *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 105.

5834. MROCZEK Rafał: Wspomnienie o Jerzym Garusie [1949–2014]. *Kronika Zamkowa*. [Nr] 1(67): 2014 [dr.:] 2015 s. 433–436.

5835. KWIATEK Jolanta, Cimała Bogdan: Życie i działalność naukowo-dydaktyczna Profesora Stanisława Gawlika (1928–2010). *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 131–137, sum.

5836. ARCYBISKUP Józef Gawlina [1892–1964]. Biskup Polowy Wojska Polskiego. Red. Alina Siomkajło. Londyn–Lublin 2015 Test Bernard Nowak 8° ss. 94, nlb. 1, il.

Materiały z konferencji, Londyn, 27 IX 2014 r.

Treść: Józef Feliks Gawlina. Biogram. Oprac. Jadwiga Kowalska s. 11–14; Suchcitz Andrzej: Źródła do biografii w Instytucie Polskim i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie s. 15–32; Kowalska J.: Ordynariat Biskupa Polowego Wojska Polskiego w Archiwum Polskiej Misji Katolickiej w Anglii i Walii s. 33–42; Myszor Jerzy: Duszpasterz żołnierzy i wygnańców w Związku Sowieckim s. 43–62; Wesoły Szczepan: Gorliwość duszpasterska. Wspomnienie s. 63–86.

5837. NIEZNANE karty z życia biskupa Józefa Gawliny w świetle dokumentów. Red. nauk. Jerzy Myszor; przy współdz. Damiana Bednarskiego. Katowice 2015 Emmanuel 8° ss. 246, nlb. 1, il., sum. Wyd. Teol. UŚ w Katowicach. (Źródła do Dziejów Kościoła Katolickiego na Górnym Śląsku; nr 9).

Materiały konferencyjne.

Treść: Wylęzek Stefan: Kuria Biskupa Polowego w Archiwum Polskiej Misji Katolickiej w Anglii i Walii s. 13–15; Suchcitz Andrzej: Archiwalia do biografii arcybiskupa Józefa Gawliny w Instytucie Polskim i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie. Wybrane zbiory z Archiwum IPMS s. 17–31; Wysocki Wiesław Jan: Przyczynek do informacji o źródłach dotyczących abp. gen. Józefa Feliksa Gawliny s. 33–36; Myszor J.: Ambasador Ernst von Weizsäcker obserwuje biskupa Gawlinę (1944–1945) s. 37–45; Myszor J.: Józef Gawlina – biskup (ad personam) polskich żołnierzy, wygnańców i emigrantów (1942–1964) s. 47–94; Dziurok Adam: Arcybiskup Józef Gawlina w świetle akt aparatu bezpieczeństwa PRL – rekonosans archiwalny s. 95–110; Żurek Jacek: Wyszyński a Gawlina w aktach wywiadu – doniesienie s. 111–130; Bednarski D.: Górnoszląscy księza do arcybiskupa Józefa Gawliny o diecezji katowickiej i księdzu Janie Piskorzu (1956–1957) s. 131–153; Bednarski D.: Korespondencja biskupów Juliusza Bieńka i Józefa Gawliny (1956–1957) s. 155–174; Kłakus Michał: Relacje prymasa Polski Stefana Wyszyńskiego i protektora wychodźstwa polskiego (a)bp Józefa Gawliny (w świetle dokumentów Archiwum Polskiej Misji Katolickiej we Francji) s. 175–191; Olszowy Ewa: Księgozbiór arcybiskupa Józefa Gawliny s. 193–212; Biografia arcybiskupa Józefa Gawliny – podstawowa bibliografia s. 213–215; Pakuza Joanna: „Biskup Józef Gawlina – znany i nieznany”. Debata historyczna w 50 rocznicę śmierci s. 217–222; „Bishop Józef Gawlina – know and unknown”. A debate of historians on the 50th anniversary of death s. 223–226.

Rec.: Olszar Henryk, *Śląskie Studia Hist.-Teol.* [T.] 48: 2015 z. 1 s. 264–266.

5838. DUBEL Konrada Zofia, Sieradzki Paweł: Ojciec Anzelm. Życie i dzieło Sługi Bożego o. Anzelma od św. Andrzeja Corsini OCD (Macieja Józefa Gądka 1884–1969). Sandomierz 2015 Wydaw. Diec. i Drukarnia 8° ss. 282, nlb. 5, il.

5839. PLEZIA Wiesław: Władysław Gdula (1880–1956) – nauczyciel i malarz. Sylwetka i dorobek artystyczny. *Strzyżowski Roczn. Muzealny*. T. 1: 2015 s. 307–338, sum.

5840. ROMAŃSKI Paweł: Biskup warmiński Józef Ambroży Geritz (1783–1867). Olsztyn 2015 Warmińskie Wydaw. Diec. 8° ss. 365.

5841. RATAJCZAK Mirosław: Get Eugeniusza Stankiewicza. Wrocław 2015 Wrocławskie Wydaw. Warstwy 4° ss. 348, nlb. 4, il., sum.

Eugeniusz Get-Stankiewicz (1942–2011).

5842. WAINGERTNER Przemysław: Ostatni lodzermensch. Robert Geyer 1888–1939. Łódź 2014.

Rec.: Romanowski Gustaw, *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 181–184.

5843. MATWIJÓW Maciej: Mieczysław Gębarowicz (1893–1984). Uczony i opiekun narodowych dóbr kultury. Warszawa 2013.

Rec.: Różycki Edward: Profesor Mieczysław Gębarowicz (1893–1984) w nauce i kulturze polskiej. Kilka uwag na kanwie monografii Macieja Matwijowa o polskim uczonym. *Przegl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 4 s. 1097–1118.

5844. ŻEBROWSKI Marek: Jerzy Giedroyc [1906–2000]. Życie przed „Kulturą”. Kraków 2012.

Rec.: Waingertner Przemysław, *Przegl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 2 s. 210–215.

5845. GAJDZIŃSKI Piotr: Gierek – człowiek z węgla. Poznań 2014 Wydaw. Poznańskie 8° ss. 379, nlb. 1, il.

Edward Gierek (1913–2001).

Rec.: Szumski Jakub: Na marginesie „Człowieka z węgla” Piotra Gajdzińskiego. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 13: 2015 s. 247–259; Sasanka Paweł: O „Człowieku z węgla” krytycznie. *Tamże* s. 261–266.

5846. PRAŚKIEWICZ Szczepan T[adeusz]: O. dr hab. Honorat Czesław Gil OCD (1934–2015). Wadowiczanin z adopcji. *Wadoviana*. Nr 18: 2015 s. 7–12.

5847. MILUŚKA-STASIAK Jadwiga: Stefan January Giller (1833–1918) poeta, nauczyciel i działacz społeczny. Kalisz 2015 Kaliskie Tow. Przyjaciół Nauk 16° ss. 109, nlb. 1, il. (Kaliszanie; 10).

5848. LEOCIAK Jacek: Ginczanka. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 525–528.
Zuzanna Ginczanka (1917–1945).

5849. LINERT Andrzej: Świecki brat Trzeciego Zakonu św. Franciszka Alojzy Krzysztof Gleic (1897–1950). Katowice 2015 Śląsk 8° ss. 60, nlb. 2, il.

5850. PAWLINA Krzysztof: Józef Kardynał Glemp [1929–2013] – Prymas przełomu systemów. *Warszawskie Studia Teol.* [T.] 28: 2015 cz. 1 s. 257–263.

5851. ŁAWSKI Jarosław: Zygmunt Gloger [1845–1910]. Prowincja jako centrum miasta. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 2 s. 25–39, sum.

5852. SĘTOWSKI Juliusz: Jan Głazek [1856–1938]. Szkic do portretu prezydenta miasta Częstochowy w latach 1902–1915. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 82–91, sum.

5853. PRAWDZIC-SZCZAWIŃSKA Małgorzata: Mój dziadek Eugeniusz Józef Głowacz [1890–1950]. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 335–348.

5854. ŚWIĄDER Janusz: Apassionata. Wspomnienia o Januszu Gniatkowskim [1928–2011]. Wyd. 2, popr. i uzup. Lublin 2015 Polihymnia 8° ss. 350, il.
Wyd. 1. 2012.

5855. ŁUKOMSKI Grzegorz: Ułan i strażnik kawaleryjskiej pamięci. Rotmistrz Zygmunt Godyń 1910–1979. Poznań–Londyn–Warszawa 2015 QLCO Agencja Reklamowo-Wydawnicza 8° ss. 135, nlb. 1, tabl. 16, il., sum.

5856. [GOETEL Elżbieta], Korczak Katarzyna: Tęskniłam za Tatą. Rozmowa z Elżbietą Goetel. *Roczn. Sopotki*. R. 26: 2015 s. 71–81.
Ferdynand Goetel (1890–1960).

5857. TELLER Adam: Jakub Goldberg 1924–2011. *Polin*. Vol. 27: 2015 s. 445–448.

5858. KOZŁOWSKI Kazimierz: Redaktor Krzysztof Gołda (1959–2014). *Przeł. Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 4 s. 7–13.

5859. DUDEK Justyna: Marian Gołębiowski (1911–1996). Biografia żołnierza, opozycjonisty i emigranta. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 3 s. 165–169, sum.
Autoreferat pracy doktorskiej.

5860. CUDNA-KOWALSKA Pola: Wspomnienie o Tadeuszu Gołębiowskim [1923–2010]. *Roczn. Legionowski*. T. 8: 2015 s. 128–133.

5861. FOKSZAN Lucjan: Maria Gołębiowska [1922–2005] pionier Zielonej Góry. Zielona Góra 2015 Maxim Lucjan Fokszan 4° ss. 78, il.

5862. NOWACKI Stefan: Miłości i pasje Stefana Gołębiowskiego [1900–1991]. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 28: 2014 s. 269–294.

5863. BRZYKCY Jolanta: Lew Gomolicki [1903–1988]. *Slavia Orientalis*. R. 63: 2014 nr 3 s. 367–379, sum.

5864. PIŁKA Krystyna: „Czarodziej Kwiatów”, iluzjonista „Jansta” – Janusz Goździk [1937–2002]. *Roczn. Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 199–201.

5865. DUTKIEWICZ Marek: Doktor Jan Góral (24 III 1936 – 24 I 2013). *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 15: 2014 s. 345–347.

5866. KRAWIARZ Kazimierz: Ks. Jan Górny (1928–2014). *Biul. Numizmat.* 2015 nr 1 s. 63–64.

5867. SIELEZIN Jan Ryszard: Życie i męczeńska śmierć ks. Józefa Górszczyka (1931–1964). Jelenia Góra 2014.

Rec.: Stefaniak Janusz, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 153–156.

5868. SZTOKFISZ Marta: Caryca polskiej mody, święci i grzesznicy. Warszawa 2015 W.A.B. – Grupa Wydawnicza Foksal 8° ss. 348, nlb. 4, il.

Jadwiga Grabowska (1898–1988).

5869. DUDA Daniel: Kapitan żeglugi wielkiej Władysław Grabowski, pilot gdyńskiego portu, kapitan statku s/s „Wigry”, bohater atlantyckich konwojów (1905–1942). *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 71–77.

5870. CEGIELSKI Max: Wielki gracz. Ze Żmudzi na dach świata. Zdj. Mikołaj Długosz. Kraków–Warszawa 2015 Karakter; Nar. Centrum Kultury 8° ss. 381, nlb. 3, tabl. 96, il.

Bronisław Grąbczewski (1855–1926).

5871. HAPTAŚ Krzysztof: Ksiądz Józef Grądział (1892–1949), proboszcz w Rudzie k. Radomyśla Wielkiego (1931–1936) i Sękowej (1936–1946). W 65 rocznicę śmierci. *Roczn. Mielecki*. T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 305–311.

5872. ZYSNARSKI Jerzy: Odeszła Christa Greuling (1930–2015). *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 467–468.

5873. BOBROWSKA Izabela: Ewa Grętkiewicz [1951–2013]. Portret kobiety. *Roczn. Koniński*. T. 19: 2015 s. 243–252.

5874. JANCZAK Bartosz: Generał bryg. Jerzy Grobicki (1891–1972) – niepokorny kawalerzysta, ocalony od zagłady katyńskiej. *Łambinowicki Roczn. Muzealny*. [R.] 37: 2014 s. 11–32, sum., Zsfg.

5875. JAKUBCZAK Aleksandra: Jehoszua Grosbard [1902–1992] vel Szyja Wielkobroda – izraelski malarz rodem z Serocka. *Roczn. Legionowski*. T. 8: 2015 s. 102–109.

5876. TRACZ Bogusław: Spluwy. przyczynek do biografii Zdzisława Grudnia [1924–1982]. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 119–125.

W aneksie: Skotnicki Edward: Garść wspomnień o Wielkim Towarzyszu Sekretarzu s. 126–127.

5877. IN MEMORIAM. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 8 s. 5–8.

Treść: Śliwa Dorota: Prof. dr hab. Halina Grzmil-Tylutki (1954–2015) s. 5–6; Toż w jęz. ang.: Halina Grzmil-Tylutki, professeur des universites (1954–2015) s. 7–8.

5878. MEDUCKA Marta: Zenon Guldon 1936–2012. *Polin.* Vol. 27: 2015 s. 479–483.

5879. GOLIK Dawid, Musiał Filip: Władysław Gurgacz [1914–1949]. *Jezuita wyklęty*. Kraków 2014.

Rec.: Zakrzewski Leszek, *Roczn. Sąddecki*. T. 43: 2015 s. 381–385.

5880. TERTEKA Małgorzata: Życie codzienne Marii Krystyny Habsburg (1923–2012). *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 119–141, sum.

Habsburgowie z Żywca.

5881. WADYL Sławomir: Wspomnienie o Mieczysławie Haftce [1937–2014]. *Pruthenia*. T. 9: 2014 s. 217–220.

5882. WAKSMUNDZKA-HAJNOS Monika, Hajnos Mieczysław: Władysław Hajnos (1912–1993). Wspomnienie w 100 rocznicę urodzin. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 255–268.

5883. PIONTEK Anna: Rajmund Hanke [1938–2012] – szkic do portretu. *Zesz. Chorzowskie*. T. 16: 2015 s. 68–82, sum., Zsfg.

5884. ŻARÓW Stefan: Stanisław Harla [1908–1977] działacz ludowy, literat. *Roczn. Hist. MHPRL*. Nr 31: 2015 s. 209–216.

5885. ZAWADZKI Jerzy, pseud. Mały: Generał brygady Antoni Heda ps. „Szary” [1916–2008]. Wyd. 2, popr. i uzup. Kielce 2014 Wzgórze Zamkowe 4° ss. 159, nlb. 1, il.

Wyd. 1. 2008.

5886. FIRSZT Stanisław: Brat Teodor Herczyński (5.12.1932–10.06.2015). *Roczn. Jeleniogórski*. T. 47: 2015 s. 293–294.

5887. RADZIEJOWSKA-HILCHEN Anna: Michał Hilchen [1945–2009]. In memoriam. Warszawa 2015 Akad. Sztuk Pięknych 8° ss. 25, nlb. 1, il.

5888. BORZYSZKOWSKI Józef: Ks. prof. Edward Hinz (21 X 1929 – 31 X 2014) – muzykolog i kompozytor, profesor Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 388–390.

5889. KARDYNAŁ August Hlond (1881–1948). Salezjanin, prymas Polski i mąż stanu. Pod red. Jana Pietrzykowskiego, Jarosława Wąsowicza. Dębno–Piła 2015 Archiwum Salezjańskiej Inspektorii Pilskiej; Zakł. Poligraficzny H. Górski 8° ss. 293. (Studia i Materiały Źródłowe pod Patronatem Archiwum Salezjańskiej Inspektorii Pilskiej; t. 5).

5890. RYSZKA Czesław: Odnowią dziedzictwo Prymasa Augusta Hlonda. Szydłówek 2015 Ikona 16° ss. 151, nlb. 1. (Nagłace Wezwania).

5891. BUKOWSKI Jerzy, Olkuśnik Ludomir: Odszedł legionowy recytator (Roman Hnatowicz 1931–2012). *Sowiniec*. Nr 42: 2013 s. 153–154.

5892. REINHARD-CHLANDA Małgorzata: Włodzimierz Hodys [1905–1987] – pasjonat sztuki. *Roczn. Krakowski*. T. 81: 2015 s. 211–222, sum.

5893. DOMŻALSKI Tadeusz, Hering Mieczysław, Chudecki Mariusz: Profesor inżynier Alfons Hoffmann (1885–1963) – wybitny syn Grudziądza. *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 259–275, sum.

5894. ODSZEDŁ profesor Jerzy Holzer [1930–2015]. Oprac. Redakcja. *Roczn. Pol.-Niem*. Nr 23: 2015 s. 9–14.

5895. STAWISZYŃSKA Aneta: Przypominamy Gustawa Horaka [1883–1949]. Muzyk, przedsiębiorca, społecznik. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 125–133.

5896. WIDOMSKI Antoni: Miał honor być kadetem. Wspomnienie o doktorze w pierwszą rocznicę Jego śmierci. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 305–316.

Sergiusz Hornowski (1914–2012).

5897. HOSPOD Józef Szczepan: Chłopski adwokat. Biografia Józefa Alojzego Hospoda 1861–1935. Rzeszów 2013.

Rec.: Wodzińska Izabela: Kilka uwag na marginesie książki J. S. Hospoda. *Roczn. Mielecki*. T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 283–292.

5898. SZLACHCIAK Michał: Ojciec Józef Hube CR (1804–1891). Życie i działalność po złożeniu urzędu generała (1855–1891). *Zesz. Hist.-Teol*. Nr 17/18: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 188–213.

5899. IRENA Huml (1928–2015). Oprac. Anna Kostrzyńska-Miłosz, Anna Feliks, Anna Wiszniewska. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 4 s. 759–765.

Zawiera także bibliografię jej publikacji za l. 1978–2015.

5900. BŁASZKOWSKI Bartłomiej: Marian Marek Idziński (1913–1995). Żołnierz, pionier Wrocławia, aktor, kolekcjoner. *Pamięć i Przyszłość*. 2011 nr 1 s. 69–75.

5901. WIŚNIEWSKI Mieczysław: Skulski człowiek Asklepiosa czyli Biografia o Michale Ilczyszynie [1899–1981] lekarzu, humaniście, społeczniku. Poznań–[Swarzędz] 2015 Media-Expo Wawrzyniec Wierzejewski 8° ss. 87, nlb. 1, il.

5902. CZYŃCIE świat lepszym. Wspomnienia rodziny, przyjaciół i wychowanków księdza Romana Indrzejczyka [1931–2010]. Pruszków 2015 Książnica Pruszkowska im. Henryka Sienkiewicza 8° ss. 222, nlb. 2, tabl. 24, il.

Antologia 28 wspomnień w 5 rocznicę śmierci.

5903. KUPIEC Tomasz: Kapłańska droga księdza prałata Stanisława Indyka [1902–1982]. *Tarnowskie Studia Teol*. T. 34: 2015 nr 1 s. 101–111, sum.

5904. RADUCHA Małgorzata: Gra w butelkę. Biografia Ireneusza Iredeńskiego [1939–1985]. Warszawa 2015 Trzecia Strona 8° ss. 223, nlb. 1, il.

5905. CEGIEŁKA Mateusz: Wspomnienie o księdzu prałacie Sylwestrze Irii [1933–2014]. *Roczn. Dzierżoniowski*. T. 24: 2014 [dr.:] 2015 s. 181–185.

5906. KRÓL Anna: Rzeczy. Iwazskiewicz intymnie. Warszawa 2015 Wilk & Król Oficyna Wydawnicza 8° ss. 379, nlb. 3, il.

Jarosław Iwazskiewicz (1894–1980).

5907. JABŁKOWSKA-KLIMAS Anna: Wielka historia i miłość wpisana w losy Zygmunta Jabłkowskiego [1906–1966]. *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”*. T. 3: 2013/2014 [dr.:] 2013 s. 16–34.

5908. FRANKEL Maria: Alicja Jabłońska (1960–2015). *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 3 s. 107–108.

5909. MACHOLAK Jan: Odeszła Alicja Jabłońska (1961[właśc. 1960]–2015). *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 469–470.

5910. RĄCZY Elżbieta, Skrzypczak Jerzy: Wiktor Jaderny (1902–1984), mielecki fotograf, obrońca Lwowa 1920 r., żołnierz AK i WiN, pseudonim „Wija”, regionalista. W 30 rocznicę śmierci. *Roczn. Mielecki*. T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 313–316.

5911. JACZYŃSKI Stanisław: Pułkownik profesor Emil Stanisław Jadziak 1926–2015. *Przeegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 3 s. 233–237.

5912. NALEŻNIAK Paweł: Kazimiera Jagniewska [1915–1941]. Ofiara sowieckich zbrodni we Lwowie w 1941 roku. *Sowiniec*. Nr 44: 2014 s. 7–25, sum.

5913. GACZOŁ Ewa: Aleksandra Jaklińska-Duda (1951–2014). *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 513–515.

5914. TALARCZYK-GUBAŁA Monika: Wanda Jakubowska [1907–1998] od nowa. Warszawa 2015 Wydaw. Krytyki Polit. 8° ss. 354, nlb. 6, il.

5915. MICHALSKI Grzegorz: Tadeusz Jałmużna (1939–2006) – polski historyk wychowania. *Przeegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 167–176, sum.

5916. BURGHARDT Marta: Wadowickie korzenie Karola Wojtyły. Wadowice 2013 Wadowickie Centrum Kultury im. Marcina Wadowity 8° ss. 320, il. (Biblioteka Zbiorów Historycznych im. Marcina Wadowity; t. 39).

Jan Paweł II (1920–2005).

Polem.: Meus Konrad: Polemika wokół „Wadowickich korzeni Karola Wojtyły”. *Res Gestae*. [T.] 1: 2015 s. 293–308.

5917. NOWAK Andrzej: Jan Paweł II. Kronika życia i pontyfikatu. Ożarów Mazowiecki 2015 Olesiejuk 8° ss. 336, il.

5918. ŚWIĘTY Jan Paweł II – pierwszy doktor honoris causa Uniwersytetu Rzeszowskiego. Pod red. nauk. Stanisława Nabywańca; we współpr. z Waldemarem Furmankiem, Kazimierzem Ożogiem i Wioletta Zawitkowską. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 275, nlb. 1, tabl. 4, il., riass.

Materiały z konferencji nauk., Rzeszów, 28–29 III 2014 r.

5919. WOŁĄCEWICZ Hubert J.: Święty Jan Paweł II. Warszawa 2015 Ringier Axel Springer Polska 8° ss. 63, il.

5920. ŚLIWA Tadeusz: Błogosławiony ks. Jan Wojciech Balicki (1869–1948). Wyd. 2, poszerz. Przemyśl 2015 Tadeusz Śliwa 8° ss. 81, il.

5921. DUDA Jadwiga: Janicka-Krzywda Urszula (22 maja 1946[właśc. 1949] Zawoja – 25 stycznia 2015 Kraków). *Małopolska*. [T.] 17: 2015 s. 317–321.

5922. SPISS Anna: Urszula Janicka-Krzywda (1949–2015). *Lud*. T. 99: 2015 s. 455–459.

5923. URSZULA Janicka-Krzywda (1949–2015). Wstęp Andrzej Wielocha. *Płaj*. [T.] 49: 2014 [dr.:] 2015 s. 5–10.

5924. HOJKA Zbigniew, Pikuła Klaudia: Stanisław Janicki (1884–1942). Biografia polityczna. Wybór i oprac. ikonografii Armin Lach. Katowice–Chorzów 2015 Górnośląskie Tow. Przyj. Nauk im. Walentego Roździeńskiego; Medeia 8° ss. 129, nlb. 4, il.

5925. MUSIAŁOWICZ Ryszard: Wołominianin – w eskorcie pogrzebu Serca Marszałka Józefa Piłsudskiego. Stanisławowi Janowiczowi [1913–2001] w 100 rocznicę urodzin. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 269–282.

5926. FOLEGA Michał: Życie na świat otwarte. Aleksander Janta-Połączyński [1908–1974]. Tuchola 2014 Meander 8° ss. 161, nlb. 3, il.

Rec.: Hofman Iwona, *Przeegl. Zach*. R. 71: 2015 nr 3 s. 279–282.

5927. JAROCKI Robert: Kogo szukał, czego chciał. Rzecz o Jerzym Jarockim [1929–2012]. Warszawa 2015 Muza 8° ss. 298, nlb. 6, il.

5928. KOWAL Paweł, Cieślik Mariusz: Jaruzelski. Życie paradoksalne. Kraków 2015 Znak 8° ss. 413, nlb. 2, tabl. 16, il.

Wojciech Jaruzelski (1923–2014).

5929. W STULECIE urodzin Janiny Jarzynówny-Sobczak [1915–2004]. Gdańsk 2015 Opera Bałtycka 4° ss. 65, nlb. 1, il.

5930. KIERYŚ Arkadiusz: Polska Jasienicy. Biografia publicysty. Kraków 2015 Universitas 8° ss. 594, nlb. 1, il.

Paweł Jasienica (1909–1970).

5931. DĄBROWSKI Kazimierz: Arcybiskup Włodzimierz Jasiński (1873–1965). Życie i działalność. Łódź 2015 Archidiec. Wydaw. Łódzkie 8° ss. 285, il. (Z Dziejów Kościoła Łódzkiego).

5932. WALEWANDER Edward: Życie w obronie wartości. Siostra Gabriela Jaworska OP 1950–2012. Lublin 2015 Liber Duo 8° ss. 89, nlb. 4, il. (Biblioteka Pedagogiczna Katedry Pedagogiki Porównawczej Wydziału Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Seria B, Materiały i Dokumenty; t. 9).

Rec.: Flaga Jerzy, *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc*. T. 104: 2015 s. 421–426.

5933. JAWORSKI Wit: Grafik z Solali. Rzecz o Zygmuncie Jaworskim [1916–2002]. *Gronie*. Nr 15: 2015 s. 13–20.

Żywiecka Fabryka Papieru „Solala”.

5934. GAWOR Leszek: Profesor Stanisław Jedynak (1939–2015). *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 377–379.

W aneksie: Zdybel Jolanta: Bibliografia prac prof. dr hab. Stanisława Jedynaka za lata 2009–2015 s. 380–381.

5935. ZDYBEL Jolanta, Zdybel Lech: Stanisław Jedynak (1939–2015). *Annales UMCS. Sec. I: Philosophia-Sociologia*. Vol. 40: 2015 [nr] 1 s. 133–136.

5936. CHODKIEWICZ Bogdan: Ppłk Julian Franciszek Jelinek (1898–1940). *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 329–334.

5937. KUDLICKI Łukasz: Portret świętego. Ks. Jerzy Popiełuszko [1947–1984] w naszej pamięci. Warszawa 2014 Komograf 8° ss. 159, il.

5938. GOETZENDORF-GRABOWSKI Leszek: Franciszek Jeziorański [1867–1929] – zapomniany papiernik. *Roczn. Muzeum Papiernictwa*. T. 9: 2015 s. 131–134.

5939. WSPOMNIENIA o ks. kanoniku Krzysztofie Jeziorowskim [1970–2014]. Zebrała i oprac. Anna Kijak. Wąsosz Górny–Borowianka 2015 Druk-Allegro 8° ss. 287, nlb. 1, il.

5940. KRÓL Jolanta: Dobrym aktorem można być wszędzie, czyli subiektywny portret Jacentego Jędrusika [1954–2013]. Chorzów 2015 Stow. Miłośn. Chorzowa 8° ss. 204, il.

Rec.: Karwat Krzysztof, *Zesz. Chorzowskie*. T. 16: 2015 s. 251–256.

5941. KOPERA Łukasz S.: O. Augustyn Jędrzejczyk (1865–1952) – jasnogórski malarz Bogarodzicy z Ciężkowiczek. *Zesz. Radomszczańskie*. T. 10: 2015 s. 247–257.

5942. ŚNIEŻKO Aleksander: Wydobył z ziemi gród, o którym nikt nie wiedział. Wspomnienie o Józefie Jodkowskim. Białystok 2000.

Rec.: Cihamiraü Andrëj, *Garadzenski Gadavik*. Nr 3: 2014 s. 131–134.

5943. MOZGA Jozafat: Święty arcybiskup Józef Bilczewski [1860–1923] prekursor maryjnego odrodzenia u progu odzyskania niepodległości Polski. *Studia Claromontana*. [T.] 31: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 23–54, sum., Zsfg.

5944. DZIADEK-WILK Józefa, Wilk Józef: Śladami błogosławionego księdza Józefa Czempieła [1883–1942]. Chorzów 2014 Medeia Andrzej M. Konieczny 8° ss. 109, nlb. 2, il.

5945. ZARĘBCZAN Władysław M.: Ludźmierski baca – ks. Tadeusz Juchas [1949–2014]. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 427–440.

5946. SKONIECZNY Andrzej Ryszard: Musisz mieć nadzieję. Toruń 2015 Adam Marszałek 8° ss. 71, nlb. 5, il.

Franciszek Jurkowski (1921–1945).

5947. BODZEK Jarosław: Profesor Piotr Kaczanowski (24 lutego 1944 – 5 kwietnia 2015). *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat.* T. 10: 2015 s. 343–345.

Toż w jęz. ang.: In memory of professor Piotr Kaczanowski (24 february 1944 – 5 april 2015). *Tamże* s. 346–348.

5948. DŁUŻEWSKA Maria: Dama. Opowieść biograficzna o Marii Kaczyńskiej [1943–2010]. Warszawa 2015 Trzecia Strona 8° ss. 223, nlb. 1, tabl. 32, il.

5949. KALINOWSKI Szczepan: Pro memoria Bogusław Kaczyński (1942–2016). *Roczn. Bialskopodlaski.* T. 23: 2015 s. 439–445.

5950. MAKOWSKI Marek: Kardynał Aleksander Kakowski [1862–1938] metropolita warszawski (1913–1938). Kalendarium (z wypisami). Red. i posł. Tadeusz Skoczek. Warszawa 2015 Muzeum Niepodległości 8° ss. 544, nlb. 2, il.

5951. PAZGAN Mateusz: Tadeusz Kalaman (1906–1982). Zarys biografii pierwszego starosty kamiennogórskiego. *Roczn. Jeleniogórski.* T. 47: 2015 s. 220–227.

5952. REIMANN Piotr: Dobry pasterz. Ks. radca Antoni Kaleja 1905–1986. Opole 2015 Wydaw. i Druk. Św. Krzyża 8° ss. 176, nlb. 4, tabl. 24, il.

5953. ZIELIŃSKI Zbigniew: Partyzancka dola. Będzie lepiej, pociesz się. Wyd. 2, poszerz. Ząbki 2015 Apostolicum Wydaw. Księży Pallotynów Prowincji Chrystusa Króla 8° ss. 143, nlb. 1, il.

Czesław Kałkusiński (1911–1988). Wyd. 1. pt.: Jędrusiowa dola. Ząbki 1999.

5954. WIATER Elżbieta: Karolina Kózkówna [bł., 1898–1914]. Wolę być taka, jaka jestem. Częstochowa 2015 Edycja św. Pawła 16° ss. 185, nlb. 5.

5955. PIRAMIDOWICZ Dorota: Pożegnanie profesora Mariusza Karpowicza [1934–2015]. *Biul. Historii Sztuki.* R. 77: 2015 nr 3 s. 555–565.

5956. JAN Karski [1914–2000]. Misja kompletna. Red. Iwona Hofman; współpr. Kinga Smoleń. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 276, nlb. 3, tabl. 7, il.

Materiały konferencji, Lublin, 23–24 VI 2014 r.

Treść: Piasecki Waldemar: Karski. Misja kompletna s. 13–19; Koziulewska-Trzaska Wiesława: Mądra pamięć Jana Karskiego s. 21–25; Wiesel Elie: Gdyby było więcej Karskich, byłoby mniej ofiar Hitlera s. 27–28; Foxman Abraham H.: Letter – International Conference Jan Karski. Mission Accomplished King's Castle, Lublin Poland s. 29; Toż w jęz. pol.: List – Międzynarodowa konferencja „Jan Karski. Misja kompletna” Zamek Lubelski, Polska s. 31; Schudrich Michael: Ten things I learned from Jan Karski s. 33–34; Toż w jęz. pol.: Dziesięć rzeczy, których nauczyłem się od Jana Karskiego s. 35–36; Pipes Richard: Talk to be delivered in Lublin June, 2014 on the occasion of the anniversary of Jan Karski's 100th birthday s. 41–44; Toż w jęz. pol.: Odczyt na sesji z okazji 100 rocznicy urodzin Jana Karskiego w Lublinie w czerwcu 2014 r. s. 45–48; Donovan Leo J.: The eyes of compassion. Homily in memory of Jan Karski s. 49–53; Toż w jęz. pol.: Oczy współczucia. Homilia pogrzebowa ku pamięci Jana Karskiego s. 55–59; Cieślak Stanisław: Jan Karski i jezuici s. 61–88; Redzik Adam, Zeman Ihor: Jan Koziulewski na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie s. 89–116; Gnat-Wieteska Zbigniew: Szkolenie wojskowe Jana Koziulewskiego – Karskiego s. 117–125; Skóra Wojciech: Ministerstwo Spraw Zagranicznych II Rzeczypospolitej – środowisko pierwszych doświadczeń zawodowych Jana Karskiego (1933–1939) s. 127–157; Maszkiewicz Mariusz: Jan Karski – dyplomata w służbie Polsce s. 159–170; Piasecki Waldemar: Pierwszy raport Jana Karskiego s. 171–198; Siekierski Nicholas: Jan Karski i Instytut Hoovera s. 199–208; Muravchik Joshua: Tribute to a great man and teacher s. 209–217; Toż w jęz. pol.: Hołd dla wielkiego człowieka i nauczyciela s. 219–227; Szporer Michael: Jan Karski: osobiste rozważania na temat życia świętego s. 229–236; Wyzner Eugeniusz: Jan Karski. Człowiek Narodów Zjednoczonych s. 237–241; Piasecki W.: Jan Karski. Człowiek Rotary s. 243–248; Holzer Jerzy: Jana Karskiego powrót do Polski s. 249–255; Matraszek Luba: Związki Jana Karskiego z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej s. 257–265; Piasecki W.: Lekcja Karskiego s. 267–276; Fotografie s. 277–285.

Rec.: Kosman Marceli, *Przeegl. Zach.* R. 71: 2015 nr 4 s. 323–325.

5957. PIASECKI Waldemar: Jan Karski – jedno życie. Kompletna opowieść. T. 1: (1914–1939) Madagaskar. Kraków 2015 Insignis 8° ss. 920, nlb. 1, tabl. 56.

Rec.: Kania Krzysztof, *Res Gestae*. [T.] 1: 2015 s. 360–363.

5958. POLSKA morską prof. Bolesława Kasprowicza [1895–1982]. Pasja, praca i umiłowanie. Praca zbiorowa. Pod red. Romana Kolickiego. Gdańsk 2015 Tow. Przyj. Nar. Muzeum Morskiego 8° ss. 294, il. (Zasłużeni dla Towarzystwa Przyjaciół Narodowego Muzeum Morskiego oraz Muzeum Morskiego w Gdańsku).

5959. SOSNOWSKI Mirosław: Jan Kasprowicz [1860–1926]. Opowieść biograficzna. Cz. 1: Chłopska sukmana (1860–1889). Zakopane 2015 Stow. Przyj. Twórczości Jana Kasprowicza 8° ss. XII, nlb. 2, 422, il.

5960. WOYNO Jacek: Pułkownik dyplomowany Gwido Kawiński [1891–po 1949]. *Radomskie Studia Humanist.* T. 2: 2015 s. 67–76, sum.

5961. MANISTA Tadeusz: Opowieść o ułanie. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 148–152.

Kazimierz Kapiński (1899–?).

5962. FREILICH Miri: Vitka Kempner-Kovner 1920–2012. *Polin*. Vol. 27: 2015 s. 465–473.

5963. KARDELA Piotr: W służbie narodu i bezpieki. Wojciech Kętrzyński (1918–1983). *Roczn. Mazurski*. T. 19: 2015 s. 151–180.

5964. JAROSZEK Kazimierz: Helena Kisiel (1925–2015). *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 359–361.

5965. OLSZAR Henryk: Ksiądz dr Gustaw Piotr Klapuch (1929–2006). *Śląskie Studia Hist.-Teol.* [T.] 48: 2015 z. 1 s. 233–241.

5966. NIEZGODA Cecylian: Błogosławiona Klara Ludwika Szczęsna. Współzałożycielka Zgromadzenia Służebnic Najświętszego Serca Jezusowego. 1863–1916. Oprac. Jadwiga Monika Kupczewska. Wyd. 2, popr. Kraków 2015 Wydaw. Karmelitów Bosych 8° ss. 303, nlb. 1, tabl. 48, il.

Wyd. 1. pt.: Matka Klara Ludwika Szczęsna. Kraków 1993.

5967. SANKOWSKA Maria Franciszka: Wszystko dla serca Jezusowego. Błogosławiona Klara Ludwika Szczęsna współzałożycielka Zgromadzenia Służebnic Najświętszego Serca Jezusowego 1863–1916. Wyd. 2, popr. Kraków 2015 Wydaw. Karmelitów Bosych 16° ss. 40, il.

Wyd. 1. 1995.

5968. KLIMA Kazimierz: Franciszek Klima [1921–1968] – gospodarz z Bronowic Małych. *Bronowickie Zesz. Hist.-Liter.* Z. 34: 2015 s. 39–44.

5969. KAMIŃSKI Krzysztof: Ojciec Klimuszko znany i nieznany. Częstochowa 2015 Edycja św. Pawła 8° ss. 265, nlb. 13, tabl. 16, il.

Czesław Andrzej Klimuszko (1905–1980), franciszkanin.

5970. ŚLĘCZKA Ryszard: Andrzej Kliś (1951–2011) – nauczyciel akademicki i historyk wychowania. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 177–184, sum.

5971. KOŚCIŃSKI Mieczysław: Z Odessy do Krasnobrodu. Lublin 2015 Polihymnia 8° ss. 85, il. Zygmunt Klukowski (1885–1959).
5972. GOŁDYN Piotr: Ksiądz Roman Kmiecik (1889–1946) – syn ziemi wieluńskiej, działacz społeczny, wydawca. *Roczn. Wieluński*. T. 15: 2015 s. 129–141, sum.
5973. CZYŃSKA Małgorzata: Kobro. Skok w przestrzeń. Wołowiec 2015 Czarne 8° ss. 263, nlb. 1, il. (Biografie).
Katarzyna Kobro (1898–1951).
Rec.: Filanowski Błażej: Skok w popkulturę. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 185–188.
5974. CZŁOWIEK niezłomny Władysław Kojdra 1902–1945. Zebrała, oprac. i słowem wiążącym opatrzyła Barbara Matus. Warszawa 2015 Oficyna Nauk. 8° ss. 270, nlb. 2, il.
Treść: Wstęp s. 7–11; Historia życia Władysława Kojdra. Strony rodzinne i rodowód s. 15–27; Działalność s. 29–71; „Trzaska” w podziemnym ruchu oporu i po wojnie s. 73–119; Nad mogiłą Władysława Kojdra s. 121–152; Artykuły, listy, dzienniki. Publicystyka Władysława Kojdra s. 154–186; Listy Władysława Kojdra do Zofii i Ignacego Solorzów s. 188–203; Zapiski Władysława Kojdra s. 204–211; Korespondencja Władysława i Aurelii s. 212–233; Dzienniczek Relki Winklówny s. 234–246; Bibliografia (1945–1985) s. 247–250; Wspomnienia, relacje, oświadczenia s. 250; Materiały dokumentacyjne s. 251; O autorce książki. Wspomnienie: B. Matus „Kwiatkowska” s. 252–254; Matus B.: Niech im Bóg przebaczy. Ja – nie s. 255–257.
5975. KENDRA Paweł: Walenty Koleczko [1842–1938] – powstaniec styczniowy, leśnik, społecznik i malarz. *Niepodległość*. T. 64: 2015 s. 291–298.
5976. ZAWADZKA Anna: Jerzy Kolendo – numizmatyk (9 czerwca 1933 – 28 lutego 2014). *Notae Numismaticae. Zapiski Numizmat*. T. 9: 2014 s. 279–281.
Toż w jęz. ang.: In memory of Jerzy Kolendo (9 June 1933 – 28 February 2014). *Tamże* s. 282–285.
5977. ŻBIKOWSKI Piotr, Żbikowska Lucyna: Ks. Hugo Kołłątaj [1750–1812]. Wybitny mąż stanu, więzień i poeta. Lublin 2015 Werset 8° ss. 508, il. + 1 dysk optyczny (CD).
5978. WIDERA Michał: Życie i działalność biskupa Mirosława Jana Kołodziejczyka (1928–1994). Częstochowa 2015 Częstochowskie Wydaw. Archiec. „Regina Poloniae” 8° ss. 262, il.
5979. KRAJEWSKA Anna Maria: Spuścizna Kazimierza Konarskiego [1886–1972] w zbiorach Biblioteki Narodowej. *Roczn. BN*. T. 46: 2015 s. 221–267, sum.
5980. JASKULSKI Waldemar: Generał dywizji Daniel Konarzewski (1871–1935). Zarys biografii. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 202, il.
5981. HORDEJUK Sławomir: Prof. Ludwik Koncewicz (1790–1857). Nauczyciel Fryderyka Chopina. *Roczn. Białskopodlaski*. T. 22: 2014 s. 307–314, sum., Zsfg.
5982. PASKO Artur: Profesor Hanna Konopka (1949–2015). *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 337–340.
5983. KANIECKI Przemysław, Lubelski Tadeusz: Biogram Tadeusza Konwickiego [1926–2015]. *Konteksty*. R. 69: 2015 nr 1/2 s. 526–535, sum.
5984. MAŁŁEK Janusz: Mikołaj Kopernik [1473–1543]. Szkice do portretu. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 205, il.

5985. MIKULSKI Krzysztof: Mikołaj Kopernik. Środowisko społeczne, pochodzenie i młodość. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 449, il., Zsfg.

5986. THE NICOLAUS Copernicus grave mystery. A dialogue of experts, Kraków, 22–23 February 2010. Ed. by Michał Kokowski. Kraków 2015 Polish Academy of Arts and Sciences 8° ss. 313, nlb. 1, il. Polish Academy of Arts and Sciences.

Z treści: Sikorski Jerzy: The mystery of Nicolaus Copernicus's grave – myths and reality s. 19–28; Mikulski Krzysztof, Jendzejewska Joanna, Stachowska Anna: Ancestors and close relatives of Nicolaus Copernicus and their female offspring s. 29–30; Branicki Wojciech, Kupiec Tomasz: Examination of nuclear DNA markers in human remains from the grave 13/05 s. 31–32; Kupiec T., Branicki W.: Identification of human remains from the grave 13/05 based on mitochondrial DNA data s. 33–34; Sołtysiak Arkadiusz: The use of an interpretative index in archaeology: a case study of the cranium 13/05 from Frombork s. 35–49; Bednarek Jarosław: The pitfalls of antropological typology and the alleged skull of Nicolaus Copernicus s. 51–57; Kozłowski Tomasz: An antropologist's reflections over the identification of the bone remains discovered in Frombork cathedral and regarded as belonging to Nicolaus Copernicus. An attempt at critical evaluation s. 59–78; Flik Józef: 16th century portraits of Nicolaus Copernicus s. 81–110; Grzybowski Tomasz [i in.]: Statistical and phylogenetic interpretation of the results of mitochondrial DNA analysis of the alleged Nicolaus Copernicus's remains from the Frombork cathedral s. 111–126; Gwozdz Peter S.: The Y-DNA of the alleged Copernicus remains is haplogroup R1b1b2a1 s. 127–157; Walanus Adam, Kokowski M.: Potential usefulness of radiocarbon dating for the authentication of Nicolaus Copernicus's grave s. 159–168; Kokowski M.: On the defectiveness of the argument for the finality of the discovery of the remains of Nicolaus Copernicus. Part 1: Results and interpretation of historical, archaeological, antropological and anthroposcopic research s. 169–207; Kokowski M.: On the defectiveness of the argument for the finality of the discovery of the remains of Nicolaus Copernicus. Part 2: Results and interpretation of genealogical, historical and genetic research s. 209–304.

Tyt. oryg.: Tajemnica grobu Mikołaja Kopernika. Dialog ekspertów. Kraków 2012.

5987. TAJEMNICA grobu Mikołaja Kopernika. Dialog ekspertów, Kraków, 22–23 II 2010. Monografia zbiorowa. Pod red. Michała Kokowskiego. Kraków 2012.

Rec.: Witas Henryk W., *Archeologia Polski*. T. 59: 2014 z. 1/2 s. 330–336.

5988. DEMIDOWICZ Tomasz: Pro memoria Albin Koprucki (1929–2015). *Roczn. Białkopodlaski*. T. 23: 2015 s. 431–437.

5989. ZAWISZAŃSKI Andrzej K.: Stanisław Korczyński (1895–1974). *Bronowickie Zesz. Hist.-Liter.* Z. 31: 2013 s. 12–17.

5990. KORNGUT Edward: Historia mojego stuletniego życia. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 201–218.

E. Korngut (1912–2011).

5991. GAWROŃSKA Anna: Józef Korzeniowski (1944–2014). *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 511–512.

5992. SZENK Roman: Rewiry Hipokratesa. Opowieść o lekarzu w czasach dwóch wojen i pokoju. Wyd. 2, popr. i uzup. Będzin 2015 Tow. Przyj. Będzina 8° ss. 138, il., sum., rés., riass., streszcz. hebr.

Tadeusz Kosibowicz (1893–1971). Wyd. 1. 2001.

5993. KAMIŃSKA Anna: Simona. Opowieść o niezwykłym życiu Simony Kossak [1943–2007]. Kraków 2015 Wydaw. Liter. 8° ss. 332, nlb. 3, il.

5994. WAWRYNIUK Andrzej: Z Podola na Lubelszczyznę. Józef Kossowski [1793–1859] – burmistrz Rejowca i Żółkiewki. Chełm–Szczecin 2014.

Rec.: Kiernikowski Paweł, *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 530–533.

5995. RUSINOWA Izabella: Naczelnik Kościuszko i inni. Pułtusk–Warszawa 2015 Akad. Humanist. im. Aleksandra Gieysztor; Oficyna Wydawnicza Aspra-JR 8° ss. 200, tabl. 16, il. Akad. Humanist. im. A. Gieysztor, Akademickie Tow. Edukacyjno-Nauk. Atena.

Tadeusz Kościuszko (1746–1817).

5996. STROZYNSKI Alex: Kościuszko. Książę chłopów. Przeł. Jarosław Mikos. Warszawa 2011 W.A.B. 8° ss. 475, nlb. 5, tabl. 16. (Fortuna i Fatum).

Rec.: Kiernikowski Paweł, *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 459–462.

5997. PAWŁOWSKA Maria: Maria Kowalczyk (1925–2015). *Biul. BJ*. R. 55: 2015 s. 276–294.

5998. LIEDTKE Joanna Ewa: „Miles Christi” – ksiądz biskup Kazimierz Józef Kowalski [1896–1972], Ordynariusz Diecezji Chełmińskiej. *Studia Elbląskie*. T. 16: 2015 s. 23–41, sum., Zsfg.

5999. WIECZOREK Andrzej: Ppłk dypl. Włodzimierz Mieczysław Kowalski 17.04.1889 – 8.08.1969. Nauczyciel, żołnierz, powstaniec wielkopolski. Gołańcz 2014 Gołaniecki Ośr. Kultury – Region. Izba Tradycji; Pejzaż 8° ss. 407, nlb. 1, il.

6000. WAKSMUNDZKI Jacek: Porucznik rezerwy Jan Kozaczka [1888–1942]. Pedagog i komendant Obwodu Nowotarskiego Związku Strzeleckiego. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 273–276.

6001. SONDEL-CEDERMAS Joanna: Wspomnienie Profesora Wiesława Kozuba-Ciembroniewicza [1944–2015]. *Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem*. [T.] 37: 2015 nr 1 s. 5–11, sum.

Zawiera też bibliografię prac z l. 1980–2007.

6002. SZCZUROWSKI Rafał: Jan Kracik – prezbiter, historyk (1941–2014). *Kościół w Polsce*. [T.] 14: 2015 s. 379–406.

6003. FRANC Sławomir: Kazimierz Krakowiak [1931–2006] kapłan z powołania. Krasnystaw 2015 Zakł. Poligraficzny i Wydaw. „Romar” 8° ss. 164, il.

6004. GOLIŃSKI Zbigniew: Kalendarz życia i twórczości Ignacego Krasickiego [1735–1801]. T. 1–2. Do dr. przygot. i wstępem opatrzyła Magdalena Górka. Poznań 2011.

Rec.: Paluchowski Piotr: Biskup warmiński w Gdańsku, czyli w sprawie dat gdańskich wizyt Ignacego Krasickiego. *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 2 s. 255–262.

6005. RABOWICZ Edmund: Krasicki w Gdańsku. *Roczn. Gdański*. T. 49: 1989 z. 1 [dr.:] 1990.

Rec.: Paluchowski Piotr: Biskup warmiński w Gdańsku, czyli w sprawie dat gdańskich wizyt Ignacego Krasickiego. *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 2 s. 255–262.

6006. ADAM Stanisław Krasieński i jego epoka (1714–1800). W 300 rocznicę urodzin biskupa kamienieckiego. Red. Aldona Łyszkowska, Stanisława Maliszewska. Opinogóra 2015 Muzeum Romantyzmu 8° ss. 96, il.

Materiały konferencji, Opinogóra, 21–22 XI 2014 r.

Treść: Kochanowicz Roman F.: Ksiądz Adam Stanisław Krasieński – prezentacja osoby biskupa kamienieckiego s. 7–11; Kochanowicz R. F.: Wspomnienie obchodów 300 rocznicy urodzin ks. biskupa A. S. Krasieńskiego s. 12–14; Łysiak-Łątkowska Anna: Francuscy duchowni wśród kanoników krakowskich i na probostwie parafii Bejsce – od schyłku życia biskupa Adama Stanisława Krasieńskiego do czasów Królestwa Kongresowego s. 15–28; Wróblewski Rafał: Ikonografia dotycząca biskupa Adama Stanisława Krasieńskiego s. 29–32; Milik Katarzyna: Twierdza Kamieniec Podolski w czasach biskupa Adama Stanisława Krasieńskiego s. 33–48; Ziółek Ewa M.: Państwo w mowach sejmowych biskupa Adama Stanisława Krasieńskiego (wygłoszonych

w czasach Sejmu Czteroletniego) s. 49–61; Stasiak Arkadiusz M.: Plan polityki zagranicznej biskupa Adama Stanisława Krasińskiego z okresu konfederacji barskiej s. 63–75; Borkowski Rafał: Współpraca Józefa Wybickiego z biskupem kamienieckim Adamem Stanisławem Krasińskim w okresie konfederacji barskiej (1768–1772) s. 77–87.

6007. SZLADOWSKI Marek: (Bez)senna egzystencja. Starość Józefa Ignacego Kraszewskiego [1812–1887]. Red. i oprac. t. Anna Janicka. Białystok–Warszawa 2012. Zakł. Badań Interdyscyplinarnych i Porównawczych „Wschód-Zachód”. Wydż. Filol. UwB; Nar. Centrum Kultury 8° ss. 161, il.

Rec.: Kusek Monika: Starość (z)interpretowana. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Filologia Pol., Historia i Teoria Literatury. [T.] 13: 2013 s. 189–198.

6008. PAWŁOWSKI Piotr: Zdzisława Józefa Królikowska (1934–2013). *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 375–377.

6009. JANKOWSKA Teresa: Zadowolony ze wszystkiego zwyczajny zakonnik i święty. Sługa Boży ojciec Bernard Kryszkiewicz [1915–1945]. Warszawa 2015 Fidei 16° ss. 128, nlb. 1. (O Świętych Trochę Inaczej; 55).

6010. WITKIEWICZ Jan Stanisław: Maria Krzyszkowska [1927–2014]. *Taniec był moim życiem*. Warszawa 2015 Iskry 4° ss. 240, il.

6011. KOBYLARZ-BUŁA Renata: Zofia Książek-Bregułowa (1920–2014). *Łambinowicki Roczn. Muzealny*. [R.] 37: 2014 s. 207–211.

6012. LIS Cezary Jan: „Kapitan Paweł”. Czesław Kubik – 1910–1952. Przemilczany i zapomniany dowódca partyzancki. Ahaus–Katowice 2015 Druk. Archidiec. 8° ss. 291, il.

6013. WSPOMNIENIA. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 6 s. 353–358.

Treść: Redakcja: Profesor Marian Kucała [1927–2014] s. 353; Kułak Beata: Profesor Marian Kucała – Mistrz i nauczyciel s. 354–355; Leszczyński Zenon: Uwagi co do okoliczności zaproszenia docenta Mariana Kucały na KUL w 1974 roku s. 356–358.

6014. KOPIEC Bernard: Edward Kucharczyk (1908–1970). *Rudzki Roczn. Muzealny*. [R.] 13: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 106–109.

6015. CHAŁOŃSKA Anna: Maria Kucharska (1952–2006). *Świętokrzyskie Studia Archiw.- Hist.* T. 4: 2015 s. 363–365.

6016. SADOWICZ Aleksandra: Wspomnienie o Marii Kudasik [1910–2010]. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 221–232.

6017. HALEC Janina Małgorzata: Szukając śladów Mieczysława Kudelli [1900–1988]. Leszno 2015 Oddz. Stow. Bibliotekarzy Pol.; MBP; Cicer 8° ss. 63, nlb. 1, tabl. 24, il.

6018. WALEWANDER Edward: Profesor Teresa Kukołowicz [1925–2014], człowiek uniwersytetu. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 127–130, sum.

6019. WALEWANDER E.: Profesor Teresa Kukołowicz, człowiek uniwersytetu. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 52: 2015 s. 17–20.

6020. LECH Jacek: Profesor Anna Kulczycka-Leciejewiczowa (1.09.1934 – 13.08.2011). Szkic do portretu. *Archeologia Polski*. T. 57: 2012 z. 1/2 s. 7–26, sum.

6021. BIELAKOWSKI Cezary, Nisztor Piotr: Jan Kulczyk [1950–2015]. Biografia niezwykła. Warszawa 2015 FrondaPL 8° ss. 365, nlb. 3, il.

6022. SZAŁAGAN Alicja: Maria Kuncewiczowa [1895–1989]. Przybliżenia. Szkice biograficzne. Warszawa 2015 Fund. Akad. Humanist.; IBL PAN. Wydaw. 8° ss. 262, tabl. 12, il.

6023. BUKO Andrzej: Profesor dr hab. Zofia Kurnatowska (9.06.1932–11.08.2013). *Archeologia Polski*. T. 58: 2013 z. 1/2 s. 7–12, sum.

6024. SUŁKOWSKA-TUSZYŃSKA Krystyna: Profesor Zofia Hilczer-Kurnatowska – obraz niepełny skończony. *Slavia Antiqua*. T. 54: 2013 s. 9–20.

6025. BRZOSTOWICZ Michał: Profesor Stanisław Kurnatowski (1929–2015). *Fontes Archaeol. Posnanienses*. Vol. 51: 2015 s. 309–310.

6026. GEDIGA Bogusław: Prof. dr hab. Stanisław Kurnatowski, 5 sierpnia 1929 – 11 stycznia 2015. *Przeł. Archeol.* T. 63: 2015 s. 251–253.

6027. „ZACHOWUJMY się jak ludzie wolni”. Janusz Kurtyka [1960–2010] we wspomnieniach bliskich. Red. Łukasz Wiater. Kraków 2013 Kasper 8° ss. 196, nlb. 3, tabl. 20, il.

Treść: Kurtyka Andrzej: Za życia mawiał, że nie pojedzie do Rosji, bo nie wróci stamtąd żywy. Miał rację – rozmowa z bratem Janusza Kurtyki s. 15–41; Podlecki Marek: O Katyniu na lekcji historii po raz pierwszy usłyszałem właśnie od niego – rozmowa z przyjacielem Janusza Kurtyki z lat szkolnych s. 43–57; Lipińska Janina: To był wszechstronnie uzdolniony umysł, a do tego niepokorny, absolutnie niepokorny – rozmowa z nauczycielką historii Janusza Kurtyki z lat szkolnych s. 59–68; Kurtyka Zuzanna: Podobała mi się w nim i odwaga, i ułańska fantazja – rozmowa z żoną Janusza Kurtyki s. 69–85; Pezda Janusz: Garaż przerobił na bibliotekę. „Samochód może stać pod wiatą, książki – nie” – rozmowa z przyjacielem Janusza Kurtyki z czasów studenckich s. 87–97; Dziadzio Andrzej: W latach osiemdziesiątych wielu nadal wierzyło, że za zbrodnią w Katyniu stoją Niemcy – rozmowa z przyjacielem z czasów studenckich Janusza Kurtyki s. 99–108; Nowak Andrzej: Janusz chciał pokazać, że największe ofiary pociągnął za sobą komunizm właśnie w latach czterdziestych i pięćdziesiątych – rozmowa z przyjacielem Janusza Kurtyki od czasów studiów s. 109–123; Kurtyka Z.: Na starość mieliśmy mieszkać w drewnianym domku w górach – dalszy ciąg rozmowy z żoną Janusza Kurtyki s. 125–140; Hennel Franciszek: Mimo iż nasz ubiór nie był mundurem Wojska Polskiego, to Janusz uważał, że jednak i temu mundurowi należy się pewien szacunek – rozmowa z kolegą Janusza Kurtyki z okresu służby wojskowej s. 141–147; Kostrzewski Andrzej: Zawdzięczamy mu nie tylko prace naukowe, ale i wzorzec niezłomnego patriotyzmu – rozmowa z żołnierzem Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość s. 149–155; Musiał Filip: Wzorując się na Armii Krajowej przygotował przysięgę, którą złożyło część działaczy NZS-u – rozmowa z bliskim współpracownikiem Janusza Kurtyki z Instytutu Pamięci Narodowej s. 157–178; Kurtyka Paweł: Od zawsze obawiał się wyjazdu do Rosji. Uważał, że stamtąd nie wróci – rozmowa ze starszym synem Janusza Kurtyki s. 179–188; Kurtyka Krzysztof: Najlepszą nagrodą był dla mnie „uścisk dłoni prezesa” – rozmowa z młodszym synem Janusza Kurtyki s. 189–196.

6028. PIWKO Robert: Kuśnierz Jan (1913–1945). *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 42 s. 289–295, sum.

6029. ŚCIEGIENNA Małgorzata: Moje wspomnienia o Lucjanie Kwaśniewskim [1894–1975]. *Zesz. Radomszczańskie*. T. 10: 2015 s. 293–320.

Wnuczka o dziadku.

6030. ROMANOWSKI Andrzej: Eugeniusz Kwiatkowski [1888–1974]. Radom 2014 Wydaw. Nauk. Inst. Technologii Eksploatacji – Państw. Inst. Badawczego 8° ss. 394, il. (Biblioteka Polskiej Nauki i Techniki; 7).

6031. KAZANA Piotr: Przyczynek do biografii Leopolda Kwiatkowskiego [1906–1968]. *Almanach Sąddecki*. R. 24: 2015 nr 3/4 s. 75–87.

6032. WIŚNIEWSKA Maria: O Macieju Kwiatkowskim wspomnienie osobiste (1920–1994). *Kronika Warszawy*. 2014 [dr.:] 2015 nr 1 s. 103–109, sum.
6033. DOBOSZ Józef: Profesor Gerard Labuda (28 grudnia 1916 – 1 października 2010). *Lituanoslavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 31–35.
6034. KŁAK Czesław: Jan Wiktor Lachendro (1934–2010). *Wiek XIX*. R. 7: 2014 s. 513–518.
6035. FRYŻLEWICZ Marek Stanisław: Wspomnienie Janka Langer [1919–2015]. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 423–426.
6036. CHŁOSTA Jan: Ks. Karol Langwald (1886–1945) kapłan z południowej Warmii. *Studia Elbląskie*. T. 10: 2009 s. 89–93, Zsfg.
6037. BURDUKIEWICZ Jan Michał, Bykowski Karol: Wspomnienie o prof. Irenie Lasak [1950–2015]. *Śląskie Sprawozd. Archeol.* T. 57: 2015 s. 325–327.
6038. MARCZAK Henryk: Mirosław Laskowski (1949–2015). Sportowiec i opozycjonista. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 168–169.
6039. BORZYSZKOWSKI Józef: Profesor Marek Latoszek (1936–2015) – socjolog i pedagog, badacz „Solidarności” i Kaszubów, prezes Gdańskiego Towarzystwa Naukowego i współzałożyciel Instytutu Kaszubskiego. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 413–418.
6040. RĘBKOWSKI Marian: Profesor dr hab. Lech Leciejewicz (26.01.1931–23.03.2011). *Archeologia Polski*. T. 57: 2012 z. 1/2 s. 37–55, sum.
6041. SZAWŁOWSKI Ryszard: Rafał Lemkin. Warszawski adwokat (1934–1939), twórca pojęcia „genocyd” i główny architekt konwencji z 9 grudnia 1948 r. („konwencji Lemkina”). W 55- lecie śmierci. Cz. 2: Roczne interludium szwedzkie 1940–1941 i lata amerykańskie 1941–1948. *Palestra*. R. 60: 2015 nr 5/6 s. 223–250.
- Toż. Cz. 3: A. Niespodziewanie trudne ostatnie dziesięć lat amerykańskich 1949–1959. B. Lemkin po śmierci – od pewnego zapomnienia do światowego powrotu od końca XX wieku. *Tamże* nr 9/10 s. 213–237.
- Cz. 1. *Tamże*. R. 59: 2014 nr 9.
6042. KLUZ Marek: Kustosz sądeckiej Góry Tabor. Osoba i posługa księdza Władysława Lesiaka (1908–1977). Kraków 2015 Uniw. Papieski Jana Pawła II. Wydaw. Nauk. 8° ss. 216, nlb. 2, il.
6043. JANKOWSKA Teresa: Odwaga w niebezpieczeństwie. Każde dziecko było dla niej skarbem. Sługa Boża Stanisława Leszczyńska [1896–1974]. Warszawa 2014 Fidei 16° ss. 101, nlb. 2. (O Świętych Trochę Inaczej; 64).
6044. MANISTA Tadeusz: Wacek – sylwetka bohatera. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 244–249. Wacław Leszczyński (1909–1942).
6045. KUREK Jacek: Jan Franciszek Lewandowski (1952–2015). *Zesz. Chorzowskie*. T. 16: 2015 s. 301–306.
6046. UMIŃSKI Michał: Nieznana historia gajowego Władysława Lewandowskiego [1887–1944] z Brwilna. *Nasze Korzenie*. Nr 9: 2015 s. 78–81.

6047. MAŁEK Eliza: Profesor Paulina Lewin (1922–2015). *Slavia Orientalis*. R. 64: 2015 nr 3 s. 461–464.

6048. WEBER-KRÓL Urszula: Podpułkownik Kazimierz Leydo [1904–1997] – kielecki aptekarz, jego związki z Żychlinem. *Kutnowskie Zesz. Region*. T. 19: 2015 s. 227–234.

6049. KSIĄDZ Stanisław Librowski archiwista, historyk Kościoła i dydaktyk. Red. Waldemar W[itold] Żurek, Daniel Kiper. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 158, tabl. 8, il. (Biblioteka Ośrodka Archiwów Bibliotek i Muzeów Kościelnych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II; nr 35).

Treść: Dębowska Maria: Wkład księdza profesora Stanisława Librowskiego [1914–2002] w rozwój archiwistyki kościelnej w Polsce s. 11–31; Hamryszczak Artur: Ksiądz Stanisław Librowski. Redaktor-założyciel półrocznika „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” s. 33–47; Kujawski Witold: Ksiądz Stanisław Librowski, twórca i dyrektor Archiwum Diecezjalnego we Włocławku s. 49–58; Gmurczyk Zbigniew: Archiwum Diecezjalne we Włocławku. Kontynuacja dziedzictwa księdza profesora Stanisława Librowskiego: stan obecny i perspektywy na przyszłość s. 59–64; Jędrzejczyk Laurencja: O księdzu profesorze Stanisławie Librowskim s. 65–67; Grzebień Ludwik: Mistrz nad mistrzami – ksiądz profesor Stanisław Librowski s. 69–75; Leszczyński Mariusz: Artis archivisticae Magister Optimus. Wspomnienie o księdzu profesorze Stanisławie Librowskim s. 77–79; Prejs Roland: O księdzu profesorze Stanisławie Librowskim garść wspomnień s. 81–95; Kopiec Jan: Ksiądz profesor Stanisław Librowski i kwestie śląskie s. 97–101; Weiss Anzlem: Ksiądz profesor Stanisław Librowski jako nauczyciel akademicki s. 103–109; Drączkowski Franciszek: Chrześcijański stoicyzm księdza profesora Stanisława Librowskiego. Od sentencji do mądrości s. 111–114; Szymański Józef: Ksiądz Stanisław Librowski – w służbie jednego Kościoła s. 115–156.

6050. BORZYSZKOWSKI Józef: Teresa Lilla (1931–2015) – nauczycielka, katechetka, gospodyni plebanii parochowskiej, opiekunka tamtejszej nekropolii. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 396–404.

6051. BURKÓWNA Marta: Wspominam śp. Jadwigę Listopad (1940–2015). *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 84–85.

6052. DEBIŃSKI Antoni, Pyter Magdalena: Roman Longchamps de Bérier (1883–1941). Profesor lwowski i lubelski. Wyd. 2, popr. i uzup. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 195, il. KUL. Wyd. Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji.

Wyd. 1. 2011.

6053. WOJTANOWSKA Natalia: Maciej Loret [1880–1949] – zapomniany wśród zasłużonych. Dyplomacja kulturalna. *Arcana*. Nr 126: 2015 s. 146–151.

6054. JASTRZĘBSKA Agnieszka: Ojciec Aleksander Łaziński [1888–1933] i jego literacka twórczość. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 551–566, sum.

6055. NOWAKOWSKA Zofia: Piotr Łazowski – pionier miasta Gorzowa Wlkp. (26 VI 1922–18 III 2009). *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw*. Nr 22: 2015 s. 273–284, sum., Zsfg.

6056. PAWLIKOWSKA Maria: Dar nieba. Niezwykła postać Stefanii Łąckiej (1914–1946). Współpr. Jakub Pawlikowski, Halina Bartosiak. Wyd. 3, poszerz. Tarnów 2015 Biblos 8° ss. 106, il.

Wyd. 1. 2010.

6057. BARTOSZ Adam: Stefania Łączyńska [1914–2005]. Tł. na jęz. ang. Agnieszka Andrzejewska. Tarnów 2015 Tarnowskie Tow. Kulturalne 8° ss. 105, nlb. 1, il. (L'ART Ludowi Artysty Regionu Tarnowskiego).

Tekst równol. pol., ang.

6058. ROGOWSKA Zenobia: O kandydatce na ołtarze, służebnicy Bożej Matce Marii od NSJ Lempickiej z Godziszew [1833–1918]. *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 357–363.

6059. KOGUTOWICZ Małgorzata: Barbara Łojko [1923–2000] lekarz z powołania. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 349–360.

6060. MIERZWA Janusz: W walce o Niepodległą przez całe życie. Zenon Łopuski [1876–1957] – żołnierz, starosta, działacz WiN. *Niepodległość*. T. 61: 2012 s. 305–314.

6061. KUCZKOWSKI Mirosław Marek: Proboszcz jakiego nie znamy. Pelplin 2014.

Bernard Łosiński (1865–1940).

Rec.: Borzyszkowski Józef, *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 299–302.

6062. JANKOWSKA Teresa: Heroiczny łowca dusz, spowiednik, misjonarz. Sługa Boży ojciec Bernard Łubieński [1846–1933]. Warszawa 2015 Fidei 16° ss. 130, nlb. 5. (O Świętych Trochę Inaczej; 61).

6063. PRO Memoria. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 298–303.

Treść: Ejnik Adam: Pożegnanie Ewy Łubińskiej [1952–2015] s. 298–299; Kosin Sławomir: Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych – wspomnienie o Ewie s. 300; Kaniecki Zbigniew: Wspomnienie o Ewie Łubińskiej s. 301–303.

6064. SYNAK Marcin: Jan Paweł Łukowicz (1886–1957). Portret myśliwego. Chojnice 2015 Muzeum Hist.-Etnogr. im. Juliana Rydzkowskiego 8° ss. 408, nlb. 4, il., sum., Zsfg.

6065. ŁUSZCZKI Wiesław: Pielgrzym z Sokołowa. Życie i działalność ojca dr Łucjana Łuszczki (1910–1991). Rzeszów 2015 Bonus Liber 8° ss. 193, il.

6066. MATOGA Helena: Posługa s. Zofii Izabelli Łuszczkiewicz [1898–1957] jako pielęgniarki. *Nasza Przeszłość*. T. 123: 2015 s. 279–288, sum.

6067. KIEREŚ Krzysztof: Pamięci Jana Łyska [1887–1915] w setną rocznicę śmierci. Cieszyn–Istebna 2015 Starostwo Pow.; Gm. Ośr. Kultury 8° ss. 64, il.

6068. SMOŁA Marek: Zdzisław Łysoń (1918–2009). Chemik, społecznik, patriota. Tarnów 2014 S-can Wydaw. 8° ss. 215, nlb. 1, il. (Ludzie Mościc; t. 1).

6069. BEDNARSKI Damian: Ks. Jan Macha (1914–1942). Życie z sercem na dłoni. Katowice–Chorzów 2014 Górnośląskie Tow. Przyj. Nauk im. Walentego Roździeńskiego; Medeia 8° ss. 114, nlb. 1, il.
Toż. Wyd. 2. Katowice–Chorzów 2015 ss. 138, nlb. 3, il.

6070. MRÓWCZYŃSKI Grzegorz: Był moim dziadkiem. Wspomnienie o Leonardzie Maciejowskim [1887–1982]. Chylice–Kolonia 2015 Grzegorz Mrówczyński 8° ss. 89, il.

6071. EBERHARDT Grzegorz: Pisarz dla dorosłych. Opowieść o Józefie Mackiewicz [1902–1985]. Wyd. 3, uzup. i poszerz. Warszawa 2013 Prohibita 8° ss. 987, nlb. 1, il.
Wyd. 1. 2008.

6072. KIJOWSKI Jerzy: 90-lecie dr. Henryka Maćkowiaka [1923–2014]. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 26: 2012 s. 345–348.

6073. STACHOWSKA-DEMBECKA Władysława: Ksiądz Jan Maćkowiak (1905–1959). Kapłan, kaznodzieja, wychowawca młodzieży, dobry duch rodziny parafialnej i własnej. Poznań 2015 Systherm 8° ss. 56, il.

6074. DZIUROK Adam, Gowarzewski Andrzej: Dwugłos. Edward Madejski [1914–1996] – bramkarz, chemik, „szpieg”. *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 112–123.

6075. KOKCZYŃSKA Barbara: Tadeusz Władysław Józef Stefan Madejski (19 XII 1908 – 11 XI 1939). *Roczn. Gdyński*. Nr 27: 2015 s. 65–68.

6076. HELENA Majdaniec [1941–2002]. Jutro będzie dobry dzień. Zebrał i oprac. Rafał Podraza. Szczecin–Wrocław 2013 nakł. ZLP Oddz.; Wektory 8° ss. 189, nlb. 1, il.

Toż. Wyd. 2 zm. Warszawa 2015 Wydaw. W.A.B. – Grupa Wydawnicza Foksal ss. 287, nlb. 1, il. Dostępne również jako e-book.

6077. NASTROŻNY Paweł: Ksiądz kanonik Janusz Majewski (1949–2014) – pierwszy proboszcz parafii pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Grudziądzu. *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 277–289.

6078. MAKLAKIEWICZ Marta: Maklak oczami córki. Warszawa 2015 Prószyński Media 8° ss. 239, nlb. 1, il.

Zdzisław Maklakiewicz (1927–1977).

6079. MAZUR Hubert: Alicja Makowska (1924–2014). *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 367–370.

6080. MAZUR H.: Alicja Makowska (6 III 1924 – 26 VIII 2014). *Archeion*. T. 116: 2015 s. 728–730.

6081. BUREK Krzysztof: „Zależało mi na pięknie”. Pożegnanie Zofii Malanowskiej (1915–2015). *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 86–88.

6082. RADZISZEWSKA Maria: Eugenia Bernadeta Malewska (1935–2015). *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 151–156.

6083. GOŁUSZKA-WACEK Małgorzata: Marian Malicki (1950–2015). *Biul. BJ*. R. 55: 2015 s. 295–298.

6084. SZLASZYŃSKI Jarosław: Pułkownik dyplomowany Edward Maliszewski [1894–1957]. *Zeszyt Nauk. Muzeum Wojska*. Nr 26: 2013 s. 5–17, sum.

6085. ROMANOWSKI Gustaw: Raul Nałęcz-Malachowski (1916–2014). Tęskniąc za Łodzią. *Kronika M. Łodzi*. [R. 24]: 2014 [nr] 4 s. 137–139.

6086. MANEK Anna Maria: Re-mini-scencje. Pamią(!)tnik po mamie. Lublin 2015 Polihymnia 8° ss. 127, nlb. 4, il.

Jadwiga Manek (1922–2013).

6087. MANITIUS Andrzej: Ks. Gustaw Manitius [1880–1940]. Pastor ewangelicki, męczennik za wiarę i polskość. Toruń 2015 Adam Marszałek 8° ss. 401, il.

6088. KOTASIK-WÓJCIK Beata: Michał Marczak (1886–1945) historyk regionalista. *Dzikoviana*. T. 1: 2015 s. 7–73.

6089. PAWELEC Mariusz: Nowe szczegóły z biografii Aleksandra Mardkowicza (1875–1944). *Almanach Karaimski*. [T.] 4: 2015 s. 19–32, sum.

6090. WAKSMUNDZKI Jacek: Ksiądz Stanisław Marusarz [1898–1940]. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 361–364.

6091. RAILA Eligijus: Ignotus Ignotas. Vilniaus vyskupas Ignotas Jokubas Masalskis [1726–1794]. Vilnius 2010.

Rec.: Žiemelis Darius, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 17: 2012 [dr.:] 2013 s. 202–212.

6092. KRYŃSKA Elwira Jolanta: Stanisław Mauersberg (1924–2012). *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 176–186.

6093. CHMIELEWSKI Bogdan: Andrzej Maziec (1948–2015). *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 501–503.

6094. BRZEZIECKI Andrzej: Tadeusz Mazowiecki [1927–2013]. Biografia naszego premiera. Kraków 2015 Znak 8° ss. 605, il. (Znak Horyzontu).

Dostępne również jako e-book.

Rec.: Thuc Linh Nguyen Vu, *Acta Poloniae Historica*. [T.] 112: 2015 s. 372–383.

6095. MIELCAREK Tomasz: Droga Tadeusza Mazowieckiego. Konin 2015 Psychoskok 8° ss. 232, il.

6096. GRACZYK Roman: Od uwikłania do autentyczności. Biografia polityczna Tadeusza Mazowieckiego. Poznań 2015 Zysk i S-ka 8° ss. 472, tabl. 56, il.

Rec.: Thuc Linh Nguyen Vu, *Acta Poloniae Historica*. [T.] 112: 2015 s. 372–383.

6097. PIETROWICZ Joanna: Tomasz Mazur [1844–1907]. Z Galicji przez powstanie styczniowe do Wielkopolski. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 1 s. 93–101.

6098. SAPIA-DREWNIAK Eleonora: Stefania Mazurek [1900–1987]. Biografia pedagogiczna. Opole 2011.

Rec.: Zamecka Zalas Olga, *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 32: 2014 s. 143–145.

6099. DOBOSZ Artur, Pankalla Andrzej: Jana Mazurkiewicza [1871–1947] mitrocentryczna koncepcja osobowości. *Sensus Historiae*. Vol. 18: 2015 [nr] 1 s. 111–127, abstr.

6100. OSTROWSKA-JAGODA Aleksandra: Izabella Melińska [1911–1993] – zarys życia i działalności artystyczno-pedagogicznej. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 179–196.

6101. GAJDA Janusz: Ks. kapelan płk Jan Merta SDB [1912–2002] we wspomnieniach. *Nasza Przyszłość*. T. 123: 2015 s. 265–277.

6102. BRZEZIŃSKI Marcin: Pasja Michała. Życie i męczeńska śmierć bł. Michała Czartoryskiego OP [1897–1944]. Poznań 2015 Wydaw. Pol. Prowincji Dominikanów W Drodze 8° ss. 202, nlb. 6, tabl. 16, il.

6103. WIŚNIEWSKI Sebastian: Błogosławiony ks. Michał Sopoćko [1888–1975]. Kapłan o miłosiernym obliczu. *Łódzkie Studia Teol.* R. 24: 2015 nr 4 s. 111–121, sum.

6104. OCHAŁ Artur: Major lekarz Stanisław Mickaniewski [1895–1939] – sejneński lekarz wojskowy, do końca wierny żołnierskiej przysiędze. *Roczn. Augustowsko-Suwalski*. T. 14: 2014 s. 251–264, sum.

6105. SZKUTNIK Piotr: Ksiądz Michał Mieczko Źdzenicki (1744–1814) proboszcz i dziekan szadkowski. *Przeł. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 1 s. 173–191.

6106. DAWCZYK Maciej: Z Łodzi przez Albaniją do Chin. Dziwne losy Kazimierza Mijala [1910–2010]. *Kronika M. Łodzi*. [R. 24]: 2014 [nr] 4 s. 108–113.

6107. GRABOWSKI Zbigniew: Władysław Mika [1919–1978] – przewodniczący Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Stołężynie. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 2 s. 93–97.

6108. HAPTAŚ Krzysztof: Ksiądz Franciszek Mikłasiński (1870–1928). Kolbuszowa 2015 Miejs. i Pow. Bibl. Publ. 16° ss. 36, il. Miejs. i Pow. Bibl. Publ. w Kolbuszowej. (Varia Kolbuszowskie; 46).

6109. VIEHWEGER Wolfgang: Stanisław Mikołajczyk [1901–1966] Kämpfer für die Freiheit. Herne 2014 Frischtexte 8° ss. 192, il. Gessellschaft f. Heimatkunde Wanne-Eickel.

Rec.: Pastuszka Stefan Józef, Turkowski Romuald, *Roczn. Hist. MHPRL*. Nr 31: 2015 s. 287–290.

6110. GROCHOWALSKI Andrzej: Wspomnienie o majorze kawalerii Kazimierzu Mikołajewskim (1897–1940). *Zesz. Radomszczańskie*. T. 10: 2015 s. 173–187.

6111. LAJDENFROST Adam: Jan Milczarek (1927–2014). *Archeion*. T. 116: 2015 s. 731.

6112. KOŁODZIEJCZYK Ewa: Amerykańskie powojnie Czesława Miłosza [1911–2004]. Warszawa 2015 IBL PAN. Wydaw.; Fund. Akad. Humanist. 8° ss. 600, il.

6113. MISZCZYK Barbara: Stanisław Młodzianowski 1929–2015. *Bronowickie Zesz. Hist.- Liter. Z.* 34: 2015 s. 5–7.

6114. GŁOWIŃSKI Tomasz: Feliks Młynarski (1884–1972). Wrocław 2012.

Rec.: Kofman Jan, *Studia Polit.* Nr 36: 2014 s. 143–158.

6115. DUDA Daniel: Bronisław Modro (1898–1983). Absolwent pierwszego rocznika Szkoły Morskiej w Tczewie, żeglugowiec. *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 103–104.

6116. JEŻEWSKA Elżbieta S.: Barbara Modrzejewska (1930–2013). *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 1 s. 189–192.

Zawiera także bibliografię prac za l. 1955–1990.

6117. ORZECZOWSKI Emil: Helena Modrzejewska [1840–1909]. Szkice do portretu. Kraków 2015 Attyka; Pracownia Dokumentacji Życia i Twórczości Heleny Modrzejewskiej; Fund. dla Modrzejewskiej 8° ss. 260, nlb. 1. (Arte et Ratione. Wydawnictwa Pracowni Dokumentacji Życia i Twórczości Heleny Modrzejewskiej i Fundacji dla Modrzejewskiej; 1).

6118. WITEK Józef: Henryk Momot (1928–1994), dyrektor Muzeum Regionalnego w Mielcu w latach 1978–1993. W 20 rocznicę śmierci. *Roczn. Mielecki*. T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 317–319.

6119. VIATTEAU Alexandra: Generał Bernard Stanisław Mond [1887–1957] w odnalezionych relacjach, wspomnieniach, archiwach i korespondencji. *Łambinowski Roczn. Muzealny*. [R.] 37: 2014 s. 145–162.

6120. MECHTENBERG Theo: Anna Morawska [1922–1972] – ein verpflichtendes Lebensbild deutsch-polnischer Verständigung. *Zbliżenia Interkulturowe*. [T.] 11: 2012 s. 112–123.

6121. BARON Dawid: Ksiądz Jan Motyka (1910–2006). Życie i dzieło. Wyd. 3. Pszczyna 2015 Ewangelik Pszczyński; Parafia Ewangelicko-Augsburska 8° ss. 64, il.

Wyd. 1 pt.: Ksiądz Jan Motyka w stulecie urodzin. Red. Jadwiga A[nna] Badura. Pszczyna 2010.

6122. BORZYSZKOWSKI Józef: Mrongowiusz a Kaszubi – dawniej i dziś. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 22–35, sum.

Krzysztof Celestyn Mrongowiusz (1764–1855) i pamięć o nim.

6123. MIELCZAREK Ryszard: Bernard Müller (1878–1943), inżynier elektryk, komandor, pracownik Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej. *Nautologia*. R. 48: 2013.

Uzup.: Mielczarek R.: Errata. *Tamże*. R. 49: 2014 s. 96.

6124. GAŁĘZOWSKI Marek: Pułkownik „Żegota”. Życie i pisma pułkownika dypl. Tadeusza Münnicha [1893–1959]. Warszawa 2009.

Rec.: Rogozińska Agnieszka, *Niepodległość*. T. 63: 2014 s. 273–280.

6125. SAPIA-DREWNIAK Eleonora: Teodor Musioł [1910–1995] – organizator nauki i szkolnictwa wyższego na Opolszczyźnie. *Przepl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 155–166, sum.

6126. BAZAK Agata Łucja: W służbie Bogu i dla dobra ojczyzny. Ks. kan. Waclaw Nagrodkiewicz 1904–1992. Warszawa 2015 Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna Adam 8° ss. 128, il.

6127. KORWIN-SZYMANOWSKI Michał: Jadwiga Nakwaska (1843–1937) dziedziczka na Nakwasinie i Kępie Polskiej. *Nasze Korzenie*. Nr 9: 2015 s. 28–32.

6128. KIENZLER Iwona: Nałkowska i jej mężczyźni. Zwolenniczka wolnej miłości i praw kobiet. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 334, nlb. 2.

Zofia Nałkowska (1884–1954).

6129. KIRCHNER Hanna: Nałkowska albo życie pisane. Wyd. 2. Warszawa 2015 W.A.B. – Grupa Wydawnicza Foksal 8° ss. 893, nlb. 3, tabl. 48, il.

Wyd. 1. 2011.

6130. SKALIŃSKI Romuald: Jerzy Stanisław Narbutt. Pisarz, poeta, felietonista, obrońca wartości (1925–2011). Toruń 2015 Tow. Esperanckie „Flamo” 8° ss. 30, nlb. 8, il.

6131. KITA Jarosław, Szymczak Jan: Profesor Maria Nartonowicz-Kot (23 I 1950 – 26 XI 2015). *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 283–286.

6132. MEDUCKI Stanisław: Jan Naumiuk (1932–2014). *Świętokrzyskie Studia Archiw.- Hist.* T. 4: 2015 s. 371–374.

6133. MIELCZAREK Ryszard: Waław Nejman (1853–1911), inżynier, generał major rosyjskiej marynarki wojennej. *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 88–89.

6134. WANKE-JAKUBOWSKA Małgorzata, Wanke-Jerie Maria: Potrzeba ludzi przyzwoitych. Roman Niegosz (1950–1995). Wrocław 2013 Profil 8° ss. 134, nlb. 2, il. (Dolnośląska Solidarność).

6135. PRZEKLASA Józef: Generał Józef Niemojewski starosta śremski (1769–1839). Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 263.

6136. ŻARCZYŃSKI Romuald Karol: Generał Józef Niemojewski organizator powstania wielkopolskiego 1794 r. Biografia zapisana w dokumentach i przekazach rodzinnych. Warszawa 2015 Warszawska Grupa Wydawnicza 8° ss. 248, il.

6137. BOHUN Tomasz, Roszak Stanisław: Andrzej Nieuważny (1960–2015). *Klio*. T. 33: 2015 nr 2 s. 169–173.

6138. ENGELGARD Jan: Andrzej Nieuważny (1960–2015). *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 3 s. 431–434.

6139. WALAK Marta: Generał Mieczysław Norwid-Neugebauer (1884–1954). Szkic do biografii. *Niepodległość*. T. 62: 2013 s. 259–270.

6140. IWANEK Marian: Czesław Stanisław Nowaczyk (4.06.1937 – 21.07.2015). *Roczn. Jeleniogórski*. T. 47: 2015 s. 289–292.

6141. MICHALSKI Michał: Podróże Juliana Ignacego Nowaka [1865–1946] – „zapomnianego” premiera II Rzeczypospolitej. *Roczn. Krakowski*. T. 81: 2015 s. 195–210, sum.

6142. ZBIGNIEW Nowak (1927–2015). *Libri Gedanenses*. T. 31/32: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 153–155.

6143. ULIASZ Stanisław: Profesor Józef Nowakowski (1926–2014). *Strzyżowski Roczn. Muzealny*. T. 1: 2015 s. 286–289.

Uzup.: Serwatko Krystyna: Bibliografia publikacji prof. dra hab. Józefa Nowakowskiego [za l. 1956–2014]. *Tamże* s. 290–306.

6144. MOCZULSKI Marek, Paszke Andrzej: Józef Nowkuński [1868–1952] budowniczy linii kolejowych. Katowice 2015 Stow. Inżynierów i Techników Komunikacji RP. Oddz. 8° ss. 87, nlb. 8, il.

6145. OLEKSICKI Antoni: Maciej Obremski (1952–2015). *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 489–493.

6146. PUCHALSKA Joanna: Bezpieczne ślady. Pierwszy polski ksiądz na Wzgórzach Golan. Warszawa 2015 Wydaw. Sióstr Loretanek 8° ss. 95, nlb. 1, tabl. 32, il.

Stanisław Obszyński (1937–2013).

6147. [MERKYS Vytautas]: Jerzy Ochmański [1933–1996] we wspomnieniach litewskiego historyka (fragment wspomnień prof. Vytautasa Merkysa). [Przeł.] Jan Jurkiewicz. *Lituanos-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 67–73.

Fragment książki Merkys V.: Atminities prošvaistės. Atsiminimai. Vilnius 2009 Versus aureus s. 341–345.

6148. EIS Justyna: Jolanta Ociepa (1953–2015). *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 495–499.

6149. INDRASZCZYK Arkadiusz: Henryk Jan Okólski (1924–2004) – działacz ludowy na emigracji, prezes Polskiego Stronnictwa Ludowego w Belgii. Szkic biograficzny. *Roczn. Hist. MHPRL*. Nr 31: 2015 s. 195–205.

6150. GRYZ Ryszard: Ksiądz profesor doktor habilitowany Daniel Olszewski (1934–2015). Historyk i mistrz. *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 359–363.

6151. RAMOTOWSKI Jerzy: Chryzanty Opacki [1741 lub 1742–1806] – ostatni kasztelan wiski. *Studia Łomżyńskie*. T. 25: 2015 s. 183–198, sum.

6152. BOŻYK Izabela: Sylwetka Marii Opielińskiej [1902–1975] – nauczycielki, dyrektorki, działaczki ZNP i TON. *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 3/4 s. 190–211, sum.

6153. SZUSTER Gabriel: Józef Oppenheim [1887–1946] – przedwojenny naczelnik Tatrzańskieo Ochotniczego Towarzystwa Ratunkowego. *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 2 s. 197–216, sum.

6154. CHMIELEWSKI Witold [Jan]: Zofia Orłowska [1905–1995] – nauczycielka i wychowawczyni na uchodźstwie. *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 120–135, sum.

6155. LORKOWSKA Halina: Ignace Jan Paderewski [1860–1941]. The man and his work. Transl. Beata Brodniewicz. Poznań 2015 Akad. Muzyczna im. I. J. Paderewskiego 8° ss. 243, nlb. 1, tabl. XX, il. + 1 dysk optyczny (CD).

Wyd. oryg. 2013.

6156. BAŁDA Waldemar: Krakus w Uhercach rozkochany. *Bieszczad.* [T.] 20: 2015 s. 334–356.

Stanisław Pagaczewski (1916–1984).

6157. PALUCH Bolesław: Fenomen wielichowski czyli z Paluchem po kraju. Warszawa 2015 Sfera 8° ss. 172, il.

Kazimierz Paluch (1909–1978).

6158. PARZYCH Arkadiusz: Edward Parzych (1941–2003). Przyczynek do portretu politycznego. *Roczn. Hist. MHPRL*. Nr 31: 2015 s. 217–230.

6159. WOJTKOWSKA Anna: Henryk Jerzy Patejuk (1929–2014). *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 255–256.

6160. SŁAWIŃSKI Andrzej, Sławińska-Kunachowicz Hanna: Wspomnienie o doktorze medycyny Adamie Patockim (1873–1944). *Roczn. Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 177–179.

6161. HURNIKOWA Elżbieta: Maria Pawlikowska-Jasnorzewska [1891–1945]. Zarys monograficzny. Wyd. 2, popr. i uzupeł. Katowice 2012 Śląsk 8° ss. 471, nlb. 1.

Wyd. 1. 1999.

Rec.: Wróbel Elżbieta: Pawlikowska raz jeszcze. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Filologia Pol., Historia i Teoria Literatury. [T.] 13: 2013 s. 203–205.

6162. LILKA. Maria Pawlikowska-Jasnorzewska we wspomnieniach i listach. Zebr. i oprac. Mariola Pryzwan. Warszawa 2015 MG 8° ss. 266, nlb. 6, il.

Treść: Samozwaniec Magdalena s. 6–20; Pawlikowska-Jasnorzewska M.: O nauce i czytaniu s. 22–23; Kossak Zofia

s. 24–25; Szatkowski Zygmunt s. 26–27; Łączyńska Amelia s. 28–29; Leśnodorski Zygmunt s. 30–33; Kossak Simona s. 34–39; Gałuszkowa-Sicińska Edyta s. 40–43; Jasiński Roman s. 44–45; Estreicher Karol s. 46–48; Obertyńska Beata s. 50–56; Zechenter Witold s. 58–62; Iwaszkiewicz Jarosław s. 64–65; Pawlikowska-Jasnorzewska M.: List do Jarosława Iwaszkiewicza s. 66–67; Potocka Stanisława s. 68–71; Jaroszeńska Zofia s. 72–75; Pawlikowska-Jasnorzewska M.: Listy do Zofii Jaroszewskiej s. 76–77; U Jasnorzewskiej s. 78–83; Przed premierą „Egipskiej pszenicy” s. 84–88; Kreczmar Jan s. 90–93; Jachimecka Zofia s. 94–95; Chruścielska Krystyna s. 96–99; Lubicz- Lisowski Juliusz s. 100–103; Pawlikowska-Jasnorzewska M.: Listy do Rosy Bailly s. 104–111; Kędziński Janusz s. 112–115; Pawlikowska-Jasnorzewska M.: Fragmenty listów do Stefana Jerzego Jasnorzewskiego s. 116–118; Krzywicka Irena s. 120–125; Iredeńska Zofia s. 126–130; Słonimski Antoni s. 132–135; Pawlikowska-Jasnorzewska M.: Listy do Antoniego Słonimskiego s. 136–151; Pawlikowska-Jasnorzewska M.: List do Magdaleny Samozwaniec s. 152–154; Mortkowicz-Olczakowa Hanna s. 156–164; Jasnorzewski Stefan Jerzy s. 166–169; Pawlikowska-Jasnorzewska M.: Listy do Stefana Jerzego Jasnorzewskiego s. 170–184; Jasnorzeńska-Kaduszkiewicz Halina s. 186–189; Lisiewicz Teodozja s. 190–199; Pawlikowska-Jasnorzewska M.: List do Magdaleny Samozwaniec s. 200–201; Terlecki Tymon s. 202–205; Pawlikowska-Jasnorzewska M.: Fragmenty listów do Tymona Terleckiego s. 206–213; Morstin Ludwik Hieronim s. 214–217; Starowiejska-Morstinowa Zofia s. 218–230; Iłakowiczówna Kazimiera s. 232–233; Lechoń Jan s. 234–235; Kurek Jalu s. 236–239; Pawlikowska-Jasnorzewska M.: Listy do Jalu Kurka s. 240–242; Kossak-Woźniakowska Maria s. 244–245; Kalendarium życia i twórczości Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej s. 246–251.

6163. MICHALIK Jan: Tadeusz Pawlikowski [1861–1915]. Legenda, człowiek, teatr. Kraków 2015 Muzeum Hist. M. Krakowa 8° ss. 356, il. (Nowe Muzeum Teatralne).

6164. SOŁTYSIĄK Maria: Beata Pawłowska-Wilde [1932–2015] – muzealnik, redaktor, szefowa, przyjaciel. *Muzealnictwo*. R. 56: 2015 s. 264–269, sum.

6165. WANKE-JAKUBOWSKA Małgorzata, Wanke-Jerie Maria: Ja służę Polsce. Jan Pawłowski (1945–2005) – twórca podziemnego kontrwywiadu. Wrocław 2015 Profil 8° ss. 144, il. (Dolnośląska Solidarność).

6166. FLISIŃSKA Zdzisława: Ksiądz kanonik Roman Pawłowski [1876–1939], proboszcz z Chocza. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 4 s. 109–114.

6167. KASPRZAK Krzysztof, Raszka Beata: Regina Pawuła- Piwowarczyk [1925–2008] – projektantka miast. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 4 s. 86–94.

6168. GULCZYŃSKI Janusz: Uwagi o życiu i twórczości Janiny Perathoner-Wenedy (1926–2014). *Roczn. Koniński*. T. 19: 2015 s. 137–155.

6169. BORZYSZKOWSKI Józef: Stanisław Pestka – [pseud.] Jan Zbrzyca (1929–2015) – dziennikarz, działacz, poeta i pisarz kaszubski. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 425–432.

6170. ENGELGARD Jan: Bolesław Piasecki [1915–1979]. Warszawa 2015 Myśl Polska 8° ss. 272, tabl. 16, il. (Biblioteczka Myśli Polskiej).

Poszerzone wyd. „Wielkiej gry Bolesława Piaseckiego”. Warszawa 2008.

6171. SZPETKO Zofia: Jeszcze o gen. Zygmuncie Piaseckim ... [1893–1954]. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 25: 2012 s. 47–49.

6172. HISTORIA wyjścia z cienia na mural. Marian „Ryś” Piekarski (1927–1946). Oprac. Joanna Lewoc, Zuzanna Bilbin, Kacper Rozmysłowski. Suwałki–[Augustów] 2015 Zw. Pamięci Ofiar Obławy Augustowskiej 8° ss. 42, il.

6173. TRĘBOSZKA Anna: Profesor Szczepan Aleksander Pieniążek (1913–2008). Warszawa 2013 Hortpress 8° ss. 111, il.

6174. GAWRYSZCZAK Marcin: Bronisław Wilhelm Pieracki (1895–1934). Biografia polityczna. Łódź 2014.

Rec.: Orzełek Ariel, *Imponderabilia*. Nr 8: 2015 s. 131–136.

6175. KOWALIK Tomasz: Andrzej Pietraszek [1940–2013]. *Wierchy*. R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 268–271.

6176. JURKOWLANIEC Tadeusz: Jerzy Pietrusiński (1931–2014). *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 1 s. 179–188.

Zawiera także bibliografie prac za l. 1954–2007.

6177. REMISZEWSKI Ryszard M[arian]: Pożegnaliśmy duszpasterza regionalistę. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 472–480.

Władysław Pilarczyk (1931–2015).

6178. SZCZYPKA Danuta: Mjr Adolf Pilch (1914–2000) – cichociemny z Wisły. Wisła–Cieszyn 2015 Wydaw. Luteranin. Parafia Ewangelicko-Augsburska; Interfon 8° ss. 92, il.

6179. CYRA Adam: Rotmistrz Pilecki. Ochotnik do Auschwitz. Warszawa 2014.

Witold Pilecki (1901–1948).

Omów.: Czajkowska Dorota, *Przeł. Hist.-Wojsk*. R. 16: 2015 nr 2 s. 216–217.

6180. [PILECKI Andrzej]: Pilecki. Śladami mojego taty. Z Andrzejem Pileckim rozmawiają Mirosław Krzyszkowski i Bogdan Wasztyl. Kraków 2015 Znak 8° ss. 315, nlb. 1, tabl. 16, il. (Znak Horyzont).

6181. PŁUŻAŃSKI Tadeusz M.: Rotmistrz Pilecki i jego oprawcy. Biografia. Warszawa 2015 FrondaPL 8° ss. 351, nlb. 1, il.

6182. SADOWSKI Maciej: Witold Pilecki. Fotobiografia. Warszawa 2015 Olesiejuk 8° ss. 194, nlb. 6, il.

6183. TRACKI Krzysztof: Młodość Witolda Pileckiego. Warszawa 2014 Sic! 8° ss. 233, nlb. 1, tabl. 14, il.

6184. KUCZYŃSKI Antoni: Bronisław Piłsudski (1866–1918) – zesłaniec i badacz kultury ludów Dalekiego Wschodu. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 2 s. 7–93, sum., rez., Zsfg.

6185. GAJDZIŃSKI Piotr: Sztuka przywództwa: Piłsudski. Poznań 2013.

Józef Piłsudski (1867–1935).

Rec.: Białokur Marek, *Imponderabilia*. Nr 7: 2014 s. 176–182.

6186. KACPERSKI Andrzej: „Między prawdą a legendą”. Rzecz o Józefie Piłsudskim. Łódź 2015 Muzeum Tradycji Niepodległościowych 8° ss. 128, il., sum.

6187. URBANKOWSKI Bohdan: Józef Piłsudski. Marzyciel i strateg. Wyd. 1 w tej ed. Poznań 2015 Zysk i S-ka Wydaw. 8° ss. 1024, tabl. 64, il.

6188. WIELICZKA-SZARKOWA Joanna: Józef Piłsudski 1867–1933. Wszystko dla Niepodległej. Kraków 2015 Wydaw. AA 8° ss. 351, nlb. 1, il.

Zm. 1935.

6189. KOCÓJOWA Maria: Wanda Pindlowa (1933–2015). *Przeł. Bibliot.* R. 83: 2015 z. 4 s. 659–665.
6190. MIĘDZOBRODZKA Małgorzata: Dr Józef Piotrowicz – historyk, muzealnik (1930–2014). *Muzealnictwo.* R. 56: 2015 s. 270–273, sum.
6191. IRENA Piotrowska (1924–2011) nauczyciel i wicedyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 w Rypinie. *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie.* T. 2: 2011 s. 395–396.
6192. SZELAĞ Marcin: Piotr Piotrowski (1952–2015). *Muzealnictwo.* R. 56: 2015 s. 280–283, sum.
6193. KÖNIGSBERG Wojciech: Droga „Ponurego”. Rys biograficzny majora Jana Piwnika [1912–1944]. Wstęp Zdzisław Rachtan „Halny”. Wyd. 2, popr. i uzup. Warszawa 2014.
Rec.: Maliszewski Krzysztof, *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej.* R. 27: 2015 nr 65 s. 95–97.
6194. PATALAS Norbert: Mieczysław Pluciński [1898–1983], jego łodzie i jachty. Pelplin 2015 Bernardinum 8° ss. 321, nlb. 3, il.
6195. GRONOWSKI Dariusz: Bp Wilhelm Pluta [1910–1986]. Biografia. Gorzów Wlkp.– Zielona Góra 2015 Inst. Biskupa Wilhelma Pluty 8° ss. 367, tabl. 32, il.
6196. POKLEWSKI-KOZIEŁŁ Tadeusz Szczepan: Mój ojciec porucznik rezerwy Tadeusz Poklewski-Koziełł 7 X 1890 – 10 VII 1942. Łódź 2013.
Rec.: Serwański Jacek: Kresowa biografia ziemianina. *Sprawy Narodowościowe.* Seria nowa. Z. 43: 2013 s. 175–178.
6197. GOLICKA-JABŁOŃSKA Małgorzata: Tadeusz Poklewski-Koziełł (1932–2015). Badacz przeszłości, strażnik tradycji. *Kronika M. Łodzi.* [R. 25]: 2015 [nr] 4 s. 220–223.
6198. WIEKIERA Bogdan, Tomaszewicz Grażyna H., Siciński Jan T.: Wspomnienie o Adolfie Bolesławie Pokornym (25 II 1906 – 28 V 1981). *Ziemia Częstochowska.* T. 41: 2015 s. 195–199, sum.
6199. SICIŃSKI J. T., Tomaszewicz G. H., Wiekiera B.: Doktor Stefania Pokorny (10 X 1899 – 2 XI 1988). Wspomnienie. *Ziemia Częstochowska.* T. 41: 2015 s. 187–194, sum.
6200. DUDA Daniel: Profesor Bolesław Polkowski (1900–1989) harcerz, pionier statystyki gdyńskiej, twórca Archiwum Ludzi Morza. *Nautologia.* R. 50: 2015 s. 101–103.
6201. MATUSIAK Marcin Rafał: Juliusz Poniatowski [1886–1975]. „Czerwony jakobin” czy pragmatyk i realista? Działalność społeczno-polityczna w latach 1915–1939. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 8° ss. 558, il. (Zakręty Historii).
6202. XYZ. O profesorsie Mieczysławie Porębskim [1921–2012]. Kraków 2015 Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAK 4° ss. 15, il.
Treść: Poprzęcka Maria: Wspomnienie o profesorsie Mieczysławie Porębskim s. 2–3; Potocka Maria Anna: Niepokorny geniusz historii sztuki s. 4–5; Porębski Jerzy: Książki i krawaty taty s. 6–11; Czerni Krystyna: Życiorys Mieczysława Porębskiego s. 12–15.
6203. OLSZEWSKI Grzegorz: Stefan Półchłopek [1916–2011]. Biogram. *Almanach Muszyny.* [R. 25]: 2015 s. 348–350.

6204. GRZEGOREK Andrzej, Marczyński Jan: Jan Stanisław Przelaskowski (1933–2015). Wspomnienie. *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”*. T. 4: 2015 s. 113–114.

6205. BUKOWSKA Łucja: Małgorzata Krystyna Przyboś (1951–2014). *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 353–355.

6206. WIECZOREK Hanna: Ufali mu wszyscy... Zbigniew Przydział (1925–2012). Wrocław 2014 Profil 8° ss. 119, nlb. 1, il. (Dolnośląska Solidarność).

6207. SZYBOWSKA Elżbieta: Inotna. Żywa historia podporucznika Antoniego Przytarskiego [1914–2014]. Kartuzy 2014 Nowator Papier i Poligrafia 8° ss. 143, il.

6208. STRYCHALSKA Hanna: Nadzieja poranka (Jerzy Puciata 1933–2014). *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 461–488.

6209. SHORES Douglas D.: Kazimierz Pułaski [1745–1779]. General of two nations. Charleston, SC 2014 CreateSpace Independent Publishing Platform 8° ss. 400.

Rec.: Pula James S., *Pol. American Studies*. Vol. 72: 2015 No 2 s. 106–108.

6210. KSIĄŻEK-CZERWIŃSKA Róża: Szkic do portretu Zygmunta Pułowskiego [1848–1913], krakowskiego społecznika, mecenasa i kolekcjonera – w stulecie śmierci. *Roczn. Krakowski*. T. 80: 2014 s. 139–155, sum.

6211. PANECKI Marcin: Kazimierz Pużak (1883–1950). Biografia polityczna. Warszawa 2010.

Rec.: Łętocha Rafał, *Polish Biographical Studies*. Nr 1: 2013 s. 126–130.

6212. KANIA Krzysztof: Edward Bernard Raczyński 1891–1993. Dyplomata i polityk. Warszawa 2014.

Rec.: Piotrowski Jacek, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 253–257; Kloc Krzysztof, *Tamże* s. 257–264; Zaćmiński Andrzej, *Przegl. Zach.* R. 71: 2015 nr 3 s. 270–273.

6213. RADOŻYCKA-PAOLETTI Maria: Jan Radożycki (1911–2003). *Roczn. Sanocki*. [T.] 11: 2014 s. 197–212.

6214. NOWOTARSKI Tomasz: Siłacz. Stanisław Radwan [1908–1998] – król żelaza i stali. Sandomierz 2015 Wydaw. Diec. i Druk. 16° ss. 31.

6215. MEISNEROWSKA Anna: Wierny Bogu, Ojczyźnie, rodzinie. Opowieść o Franciszku Rataju [1894–1958]. Poznań–Gostyń 2014.

Rec.: Rataj Krzysztof, *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 296–298.

6216. GMITRUK Janusz: Maciej Rataj 1884–1940 – sylwetka polityka. Na marginesie wystawy w Muzeum Niepodległości. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 4 s. 263–290.

Zawiera też: Wskazania obywatelskie i polityczne Macieja Rataja oraz relację „Gazety Ludowej” z powtórnego pogrzebu polityka 23 VI 1946 r. pt.: Pogrzeb Macieja Rataja. Wielki dzień narodu.

6217. RUTKOWSKI Zbigniew: Wspomnienie o doktorze Dariuszu Ratajczaku [1962–2010]. Poznań 2015 Wers 8° ss. 43, nlb. 1, il. (Rewizja Historii; t. 37).

6218. CHMIELEWSKA Gizela: Ludwik Regamey (1877–1967) radca budowlany z duszą artysty. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 83–106, sum., Zsfg.

6219. YSAUI Michihiro: Leon Reich (1879–1929). Sylwetka przywódcy syjonistów w Galicji Wschodniej. *Polish Biographical Studies*. Nr 1: 2013 s. 59–84, sum.

6220. ĆMOCH Zdzisław: Eugeniusz Religa (1909–1995) – międzywojenny nauczyciel i żołnierz. *Roczn. Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 181–189.

6221. WĄTOR Adam: Leon Tomasz Reutt (1884–1939). Szkic do portretu prezydenta miasta Drohobycza. *Polish Biographical Studies*. Nr 1: 2013 s. 85–99, sum.

6222. MELLER Arkadiusz: Marian Reutt (1907–1944/1945?). *Polish Biographical Studies*. Nr 1: 2013 s. 177–180.

6223. POPEK Joachim: Władysław hrabia Rey 1817–1887. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 4° ss. 158, il.

6224. GĄTKOWSKA-WĘGRZYN Urszula, Rieger Stefan, Rieger-Pratt Anna: Adam Rieger [1909–1998]. Muzyka, pedagogika, ciekawość. Kraków 2015 Akad. Muzyczna 8° ss. 204, tabl. 8, il., sum.

6225. LIPIŃSKI Piotr: Anoda. Kamień na szańcu. Warszawa 2015 Agora; Muzeum Powstania Warszawskiego 8° ss. 270, nlb. 2, il. (Biblioteka Gazety Wyborczej).

Jan Rodowicz, pseud. Anoda (1923–1949).

6226. WACHOWICZ Barbara: Ułan Batalionu „Zośka”. Gawęda o Janku Rodowiczu „Anodzie”. Warszawa 2015 Rytm 8° ss. 217, nlb. 7, il. (Wierna Rzeka Harcerstwa; 5).

6227. GOGULSKI Andrzej: W przyjaźni z życiem. Biografia Edmunda Rogalskiego [1891–1961], burmistrza Jarocina w latach 1925–1939. Jarocin 2015 Południowa Oficyna Wydawnicza 8°ss. 120, il.

6228. MARCOŃ Witold: Franciszek Roguszczyk [1880–1941] – szkic biograficzny. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 4 s. 93–102.

6229. MIELCZAREK Ryszard, Pożarski Aleksander M.: Aleksander Ignacy Rokicki (1866–1916), doktor medycyny. Flagowy lekarz – generał major floty rosyjskiej. *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 111.

6230. [SOKOLOV Boris Vladimirovič] Sokołow Boris: Rokossowski. Przekł. Andrzej Palacz. Poznań 2015 Wydaw. Poznańskie 8° ss. 511, il.

Konstanty Rokossowski (1896–1968).

Rec.: Brodacki Rafał, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 2 s. 186–191.

6231. PAJĄK Bernard: Ksiądz Józef Rokoszny [1870–1931] w świetle listów i wspomnień. Radom 2015 Edward Poniewierski; współpr. wyd. Wydaw. Nauk. Inst. Technologii Eksploatacji – Państw. Inst. Badawczego 8° ss. 82, il.

6232. LOREK Maria: Wspomnienia niewypalone (w setną rocznicę urodzin Eugenii Romańskiej). *Almanach Sądecki*. R. 24: 2015 nr 3/4 s. 88–92.

Ur. w 1916 r.

6233. BAIRAŠAUSKAITĖ Tamara: Mykolas Juozapas Römeris (1778–1853). Bajoro viešoji ir privati erdvės XIX a. pirmojoje pusėje. Vilnius 2011.

Rec.: Gaidis Ryszard, *Przegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 nr 4 [dr.:] 2014 s. 970–974.

6234. SZUBTARSKA Beata: Niezwykłe misje... Tadeusz Romer (1894–1978) dyplomata RP w świecie dyktatur i wojen. Piotrków Trybunalski 2014 Nauk. Wydaw. Piotrkowskie przy Filii UJK 8° ss. 337, nlb. 1, il., sum., rés.

6235. FARON Bolesław: Profesor. O Janie Rostockim [1905–1971] opowieść biograficzna. *Almanach Łącki*. Nr 22: 2015 s. 6–45.

6236. GRABOWSKI Michał T. W. von, Röska-Rydel Isabel: Dr med. Albin Roszkowski/Röska (1901–1987), znany gdański pediatra i jego kaszubsko-niemieckie koligacje rodzinne. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 68–82, Zsfg.

6237. DUDA Daniel: Kpt. ż.w. Stanisław Janusz Rowiński (1904–1977), absolwent tczewskiej Szkoły Morskiej, długoletni oficer wachtowy „Daru Pomorza”, uczestnik w rejsie wokółziemskim, obrońca wybrzeża w 1939 roku. *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 106–107.

6238. ZOFIA Rozanow (1930–2015). Oprac. Ewa Smulikowska. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 3 s. 545–549.

6239. ROMANOWSKI Gustaw: Leszek Różga (1924–2015). Artysta wielu talentów. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 161–165.

6240. NALEPA Marek, Setlak Wiesław: Syn bogini. Wincenty „Witek” Różański [1938–2009]. Rzeszów 2015 Edytorial 8° ss. 163, il.

6241. HAPTAŚ Krzysztof: Ksiądz Ludwik Ruczka (1814–1896). Kolbuszowa 2015 MiPBP; na zlec. Lucjana Szumierza 16° ss. 46, nlb. 2, il. MiPBP w Kolbuszowej. (Varia Kolbuszowskie; 43).

6242. MICIŃSKA Magdalena: Ksiądz Ludwik Ruczka (1814–1896). Opiekun sybiraków z 1863 roku, polityk galicyjski, proboszcz Kolbuszowej. Warszawa 2015 IH PAN 8° ss. nlb. 2, 267, nlb. 1, il.

6243. GÓRSKA Bożena: Krzemieńczanin. Wyd. 2, poszerz. Warszawa 2015 Stow. Rodzin Osadników Wojsk. i Cywilnych Kresów Wschodnich 8° ss. 220, nlb. 1, il.

Jan Zygmunt Rumel (1915–1943). Wyd. 1. 2008.

6244. DUDA Daniel: Dr Jarosław Rusak (1938–2013), historyk, wieloletni starszy kustosz Muzeum Marynarki Wojennej, Honorowy Członek Polskiego Towarzystwa Nautologicznego. *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 97–98.

6245. SZYMCZAK Damian: Adam Ruszczyński [1875–1932]. Adwokat polskości. Leszno 2015 Urząd M. 8° ss. 83, il. (Cives Nostri; t. 1).

6246. KORZIŃSKA Janina Bożena: Antoni Rutkowski ps. Orzeł [1920–1946]. *Roczn. Zabłudowski*. T. 7: 2014 s. 86–90.

6247. KRYŚCIAK Zdzisław: Karol Rybacki 1859–1935. Łowicz 2015 Łowicki Ośr. Kultury 8° ss. 132, il.

6248. OSTASZEWSKI Paweł: Łęcznianin na Liście katyńskiej. Przodownik Bolesław Rybczyński [1903–1940]. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 25: 2012 s. 49–51.

6249. SKRZYPIEC-DAGNAN Izabela: Życie i twórczość Bronisławy Rychter-Janowskiej (1868–1953). *Almanach Sąddecki*. R. 24: 2015 nr 3/4 s. 43–68.

6250. WYSZCZELSKI Lech: O marszałku Edwardzie Śmigłym-Rydzem [1886–1941]. Od uwielbienia do potępienia. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 365, nlb. 5. (Historia).

6251. DANIEL Jacek Krzysztof: Orędownik niepodległości. Kazimierz Sabbat 1913–1989. Kraków 2015 Arcana 8° ss. 980, tabl. 20, il. (Arkana Historii).

6252. CHODOROWSKI Jerzy: Wiesław Samecki (1927–2007). Jeden z wielu ekonomistów na śmierć zamilczonych. Zarys poglądów ekonomicznych. Krzeszowice 2011 Dom Wydaw. „Ostoja” Andrzej Siekierzycki 8° ss. 158, il.

6253. BORZYSZKOWSKI Józef: Jerzy Samp (23.03.1951–16.02.2015) – profesor Uniwersytetu Gdańskiego, historyk literatury kaszubsko-pomorskiej, folklorysta, działacz Społeczności Zrzeszonej, wybitny gdańszczanin, poeta i pisarz, autor wielu tomów legend i bajek gdańskich. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 405–412.

6254. PIENKOWSKI Andrzej: Życie i działalność bpa Edwarda Eugeniusza Samsela (1940–2003). Ełk 2014.

Rec.: Walkusz Jan, *Kościół w Polsce*. [T.] 14: 2015 s. 287–291.

6255. DUDA Daniel: Brunon Józef Schmidt, I mechanik s/v „Dar Pomorza”, weteran islandzkich i atlantyckich konwojów (1907–1942). *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 78–81.

6256. WAŁDOCH Jacek: W służbie Bogu i ojczyźnie – życie i działalność ks. senatora Alfonsa Wałdowa Schulza [1872–1940]. *Imponderabilia*. Nr 7: 2014 s. 35–42, sum.

6257. ZEMEŁA Krzysztof: Marta Schunerth-Bałtruszajtis [1887–1962] – skarżyska siłaczka. Skarżysko-Kamienna 2015 PiS Agencja Wydawniczo-Poligraficzna 8° ss. 167, nlb. 1, il.

6258. KAŁUŻA Henryk: Kapłańska krew. O życiu i męczeńskiej śmierci ks. Józefa Schwirtza (1908–1945). Nysa–Żelazny–Nowa Ruda 2015 Usługi Poligraficzne Bogdan Kokot vel Kokociński 8° ss. 76, il. (Świadkowie Wiary; 6).

6259. PAŁACHA Przemysław: Paweł Szczaniecki (1917–1998) – historyk liturgii staropolskiej, badacz dziejów Tyńca. *Studia Sandomierskie*. T. 22: 2015 s. 193–214, sum.

6260. SEKŚCIŃSKI Bogdan: O szarym szeregowym żołnierzu polskich Narodowych Sił Zbrojnych. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 295–300, sum.

Bolesław Sekściński (1912–1994).

6261. ULJASZ Adrian: Tadeusz Semadeni (1902–1944). Polski sportowiec, działacz i dziennikarz sportowy, bojownik antyhitlerowskiego ruchu oporu. *Przeł. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 1 s. 59–77, sum.

6262. BIAŁEK Stefan: Strzelecki adwokat i stalinowski więzień polityczny – Kazimierz Antoni Senisson [1881–1974]. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 139–143.

6263. CHYNCZEWSKA-HENNEL Teresa: Władysław Andrzej Serczyk (23 VII 1935 – 5 I 2014). *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 435–439.

6264. MILEWSKI Jan Jerzy: Władysław Andrzej Serczyk (23 VII 1935 – 5 I 2014). *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 185–187.

6265. HAPTAŚ Krzysztof: Aleksander Sękowski (1811–1888), adwokat, radny miasta Lwowa, uczestnik Wiosny Ludów. W 125 rocznicę śmierci. *Roczn. Mielecki*. T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 299–304.

6266. SULEJA Włodzimierz: Jak coś trzeba, to trzeba. Włodzimierz Sidorowicz (1945–2014). Wrocław 2014 Profil 8° ss. 127, nlb. 1, il. (Dolnośląska Solidarność).

6267. BURMISTRZAK Stanisław: Ks. kan. Alojzy Eugeniusz Siedlewski 1921–2015. Biografia. Bydgoszcz 2015 Margrafesen 8° ss. 203, il.

6268. ŁUNIEWSKA Luiza: Szukając „Inki”. Życie i śmierć Danki Siedzikówny [1928–1946]. Warszawa 2015 The Facto 8° ss. 255, nlb. 1, tabl. 24, il.

6269. SIKORA Mirosław: Antoni Siemiginowski „Jacek”, „Wiktor” (1892–1983) – żołnierz i konspirator. *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 104–111.

6270. SIEROSZEWSKI Andrzej: Wacława Sieroszewskiego [1858–1945] żywot niespokojny. Z rękopisu wyd., oprac. i uzupełn. Andrzej Z. Makowiecki. Warszawa 2015 Iskry 8° ss. 467, nlb. 3, il.

Rec.: Legutko Grażyna: Sieroszewski „redivivus”. *Literatura Lud.* R. 59: 2015 nr 4/5 s. 100–105; Noworońska Barbara: Z kart literatury wspomnieniowej. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 2 s. 199–202.

6271. KALNIUK Tomasz: Święta z gór – przypadek Kunegundy Siwiec [1876–1955] ze Stryszawy. *Literatura Lud.* R. 59: 2015 nr 2 s. 53–64, sum.

6272. BLAŽEK Petr: Ryszard Siwiec 1909–1968. Praha–Warszawa 2015 Ústav pro studium totalitních režimů; IPN–KŚZpNP 4° ss. 247, nlb. 1, il., streszcz.

Tekst równol. czes., ang.

6273. SOJDA Grzegorz, Śliżewski Grzegorz: Generał pilot Stanisław Skalski [1915–2004]. Portret ze światłocieniem. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Alma-Press 8° ss. 199, tabl. 60, il. (Nieznane Oblicza Historii).

6274. KUJAWA Agnieszka, Kujawa Wojciech: Skarżyńska Halina Stefania (1906–1980). *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 42 s. 297–306, sum.

6275. ROGUSZ Marek: Stanisław Jakub Skarżyński [1899–1942]. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 75–78.

6276. RUTKOWSKA Grażyna: Izabela Skierska (4 XII 1967 – 2 IV 2014). *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 3 s. 623–627.

6277. CURIE Ewa: Maria Curie. Biografia. Przekł. z jęz. fr. Hanna Szyllerowa. Warszawa 2015 Rytm 8° ss. 321, il.

M. Curie-Skłodowska (1867–1934).

6278. MIELCZAREK Ryszard: Kmdr ppor. Kazimierz Skrowaczewski (1863–po 1926 r.), inżynier budowy okrętów, komendant Linii Żeglugi Śródlądowej w Bydgoszczy. *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 90–91.

6279. KOZAK Zygmunt: Ksiądz prałat Stanisław Skrzyszewski (1902–1971). *Roczn. Legionowski*. T. 8: 2015 s. 110–114.

6280. PROFESSOR, minister, judge – Krzysztof Skubiszewski 1926–2010. Warszawa 2015 Scholar Publishing House 8° ss. 90, il. Uniw. Wrocławski. Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy Brandta. (Polska Polityka Zagraniczna).

Treść: Krzysztof Jan Skubiszewski (8 October 1926 – 8 February 2010) s. 16–21; Dziemidowicz Grzegorz: A professor, minister, gentleman s. 22–28; Prawda Marek: From communities in conflict to interests sharing communities: Poland and Germany in 1989 and today s. 29–35; Kędzia Zdzisław: Human rights and the new Polish foreign policy s. 36–43; Stempowski Ryszard: A sketch of Krzysztof Skubiszewski's view on the concept of *raison d'état* s. 44–49; Crawford James: Judge Skubiszewski in the East Timor case s. 50–62; Higgins Rosalyn: Krzysztof Skubiszewski as an international lawyer s. 63–67; Krzan Bartłomiej: Judicial review of the acts of international organizations s. 68–87.

6281. KASAREŁŁO Lidia: Wspomnienie o profesorce Marii Romanie Sławińskim (1931–2014). *Roczniki Humanist*. T. 63: 2015 z. 9 s. 13–19.

6282. DUDA Daniel: Kapitan ż.w. Ludwik Smolski – bohater atlantyckich konwojów, dyrektor polskiego Liceum Morskiego w Landywood w Wielkiej Brytanii (1919–1979). *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 81–83.

6283. KROKOS Tadeusz: Kaliszanie – generał Mieczysław Smorawiński [1893–1940] wśród polskich oficerów zamordowanych w Katyniu. *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia*. T. 2: 2012 s. 63–68.

6284. BAŁBLEWSKI Piotr: Ksiądz doktor Antoni Sobczyński (1888–1959). Społecznik i polityk. *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 67–80, sum.

6285. SKRZYPIETZ Aleksandra: Jakub Sobieski. Poznań 2015 Wydaw. Poznańskie 8° ss. 410, nlb. 2, il. (Poczet Władców).

Jakub Ludwik Sobieski (1667–1737).

6286. SOBOCIŃSKA-LORENC Anna: Adwokat Hilary Sobociński (1892–1939). *Wspomnienie o Ojcu. Palestra*. R. 60: 2015 nr 9/10 s. 262–263.

6287. SOKOLNICKI Michał: Generał Michał Sokolnicki 1760–1816. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 331.

Reedycja wyd. z 1912 r.

6288. KSIĄDZ prałat Michał Sopata (1925–2015). *Almanach Łącki*. Nr 23: 2015 s. 200–202.

6289. SOSABOWSKI. Polska, Francja, Szkocja, Holandia. Warszawa 2014 Fund. Korpus Ochotników Specjalistów 8° ss. 16, il.

Stanisław Sosabowski (1892–1967).

6290. GWOŹDZIŃSKI Marek Andrzej: Łodzianie wielcy a zapomniani. Kazimierz Sowiński [1907–1982]. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 78–85.

6291. SPIGARSKI Henryk: Mikrofon, scena i dziedzictwo morskie. Profesor dr hab. Zygmunt Sójka [1921–2016]. Monografia. Gdańsk 2013.

Rec.: Garbaciak Michał, Duda Daniel, *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 109–111; Sitek Andrzej, *Tamże* s. 115.

6292. HYŹAK Miłosz: Romuald Sroczyński [1922–2006]. Poznań 2012.

Rec.: Prasał Andrzej, *Świdnickie Studia Teol.* R. 11: 2014 nr 2 s. 217–219.

6293. KILAŃCZYK Piotr: Julian Stachiewicz (1890–1934) żołnierz i historyk. Poznań 2014.

Rec.: Kloc Krzysztof: Generała pomnik ze spiżu... Uwagi i refleksje na marginesie biografii Juliana Stachiewicza. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 183–192; Wołos Mariusz: Biografia generała Juliana Stachiewicza. *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 3 s. 204–214.

6294. FRYŹLEWICZ Marek Stanisław: Maria Staszek (1939–2013). *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 407–411.

6295. RADOŹYCKA-PAOLETTI Maria: Ksiądz profesor Jan Stawarczyk (1887–1944). *Roczn. Sanocki*. [T.] 11: 2014 s. 213–218.

6296. LYSZCZYNA Marek: Paweł Steller [1895–?]. Twarz tragedii górnośląskiej. *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 62–65.

6297. STEFAŃSKA Dorota: Irena Stoczkiewicz (1954–2014). *Wspomnienie. Biul. Szadkowski*. T. 15: 2015 s. 253–257.

6298. GWARA Małgorzata Iwona: Zespół dokumentów i zdjęć kapitana Tadeusza Strumffa [ur. 1887] z lat 1906–1945. Losy i kariera wojskowa polskiego oficera wojsk kolejowych. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 1: 2014 s. 9–35, sum.

W Centralnej Bibliotece Wojskowej.

6299. KUŹNIAK Angelika: Stryjeńska. Diabli nadali. Wołowiec 2015 Czarne 8° ss. 341, nlb. 3, il. (Biografie).

Zofia Stryjeńska (1891–1976).

6300. STRZELECKI Stanisław: O matce pieśń. Białystok 2015 Buk 8° ss. 544, il.

Jadwiga Strzelecka (1900–1983).

6301. LEHNARDT Andreas: From Bobowa to Magenza to Jerusalem. The biography of Avraham Shlomo Stub [1898–1987] – between hasidism and zionism. *Scripta Judaica Cracoviensia*. Vol. 13: 2015 s. 67–80.

6302. BOGUCKI Andrzej: Kazimierz Michał Styp-Rekowski (1898–1983). Zasłużony bydgoski internista i kardiolog. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 445–454.

6303. WAKSMUNDZKI Jacek: Pułkownik dyplomowany piechoty Stanisław Styrzula- Maśniak [1894–1940]. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 357–360.

6304. ZAMECKA-ZALAS Olga: Życie i twórczość Profesor Jadwigi Suchmiel [1940–2014]. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 138–145, sum.

6305. ROMANIAK Andrzej: Pro memoria. Ksiądz prałat Adam Sudoł (1920–2012). *Roczn. Sanocki.* [T.] 11: 2014 s. 291–300.

6306. CISEK Krzysztof: Opowieść o prawdziwym księdzu. W 120 rocznicę urodzin Sługi Bożego ks. Stanisława Sudoła (1895–1981). Sandomierz 2015 Wydaw. Diec. i Drukarnia 16° ss. 131, il.

6307. SŁUGA Boży ksiądz Stanisław Sudoł, zwiastun pojednania i dobroci. Red. Jan Konefał. Sandomierz 2015 Wydaw. Diec. i Drukarnia 8° ss. 367, il.

Materiały z sympozjum, Wiązownica, 25 IX 2014 r.

Z treści: Szal Adam: Środowisko religijne Przemyśla i jego wpływ na kształtowanie się postaw duchowieństwa diecezjalnego na początku XX wieku s. 27–51; Wójcik Mirosław: Parafia Wiązownica w okresie duszpasterskiej pracy ks. Stanisława Sudoła s. 53–58; Borcz Henryk: Dekanat jarosławski w II Rzeczypospolitej i w latach II wojny światowej (1918–1945) s. 59–122; Twardy Jan: Proboszcz wiązowski ks. Stanisław Sudoł w świetle swoich kazań i wspomnień ks. dra Stanisława Góreckiego s. 123–145; Konefał J.: Inicjatywy społeczno-religijne związane z uczczeniem osoby Sługi Bożego ks. S. Sudoła s. 157–168; Komborska Marta: Niektóre aspekty pracy ks. Stanisława Sudoła w Wiązownicy w świetle źródeł przechowywanych w Archiwum Głównym Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMPNP w Starej Wsi s. 169–173; Tabin Zofia: Szkoła Podstawowa i Gimnazjum Publiczne im. ks. Stanisława Sudoła w Wiązownicy. Społeczność szkolna i wierni Gminy Wiązownica swojemu proboszczowi s. 175–184; Cierpich Jadwiga: Moje wspomnienia z okresu życia wujka księdza Stanisława Sudoła w parafii Wiązownica s. 187–189; Twardy J.: Niezwykły ks. dziekan z Dzikowca. Wspomnienia o ks. Stanisławie Sudole s. 191–195.

6308. KOBUSIEWICZ Michał: Dr hab. Zofia Sulgostowska, prof. IAE PAN. *Archeologia Polski.* T. 59: 2014 z. 1/2 s. 7–12, sum.

6309. WINOWICZ Krystyna: Ksiądz prałat dr Józef Surzyński [1851–1919], proboszcz kościański w latach 1894–1919. Kościan–Poznań 2015 Rythmos 8° ss. 48, il.

6310. SYSKA Ewa: Marian Swinarski (1902–1965). Poznański antykwariusz i bibliofil. Poznań 2014 Wydaw. Poznańskie 8° ss. 274, il.

Rec.: Łukaszewski Jakub, *Roczniki Bibliot.* R. 59: 2015 s. 255–257; Rymar Dariusz A.: Blaski i cienie kolekcjonerstwa. O biografii Mariana Swinarskiego autorstwa Ewy Syski. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 339–342.

6311. CHŁOSTA Jan: Warmińscy duchowni. Ksiądz Augustyn Szarnowski [1892–1963]. *Studia Elbląskie.* T. 13: 2012 s. 69–76, sum., Zsfg.

6312. GRZEBIEŃ Ludwik: Ksiądz Wawrzyniec Szawan 1887–1962. Duszpasterz i patriota. Dobrzechów 2015 Tow. Przyj. Dobrzechowa 8° ss. 176, il.

6313. SŁAWSKI Krzysztof: Bernard Szczęsny (1919–1993). Więzień Stutthofu, burmistrz Wejherowa, prezes Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego. Gdańsk 2015 Inst. Kaszubski; Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie 8° ss. 375, nlb. 1, il. (Kaszubsko-Pomorskie Biografie).

6314. CIECHANOWICZ Kazimierz: Jan Szczodrowski [1889–1962] Prezydent Miasta Zawiercie. Zawiercie 2015 Tow. Miłośn. Ziemi Zawierciańskiej 4° ss. nlb. 2, 29, il.

6315. WOJTKOWSKA Anna: Prawnik, nauczyciel, społecznik. Alicja Maria Szelażek (1926–2013). *Roczn. Wołomiński.* T. 9: 2013 s. 411–432.

6316. JEUTE Wojciech: Ksiądz Waclaw Szelenbaum (1907–1944). *Roczn. Legionowski.* T. 8: 2015 s. 115–127.

6317. KIEŁCZEWSKI Hubert: W służbie systemu. Ksiądz pułkownik Roman Szemraj (1914–1987) – generalny dziekan Wojska Polskiego. *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 269–279, sum.

6318. KOZŁOWSKI Patryk: Jeden z wyklętych – Zygmunt Szendzielarz „Łupaszko” 1910–1951. Warszawa 2004.

Rec.: Sobczak Antoni Krzysztof: Książki o żołnierzu wyklętym. *Studia Mazowieckie.* R. 10: 2015 nr 3 s. 209–212.

6319. KOZŁOWSKI P.: Zygmunt Szendzielarz „Łupaszko” 1910–1951. Warszawa 2011.

Rec.: Sobczak Antoni Krzysztof: Książki o żołnierzu wyklętym. *Studia Mazowieckie.* R. 10: 2015 nr 3 s. 209–212.

6320. MALO invidiam quam misericordiam. Wybór pism i dokumentów dotyczących Leopolda Jana Szersznika [1747–1814]. Wyd. Janusz Spyra, Grzegorz Chromik. Cieszyn 2014.

Rec.: Petryszak Karol, *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 3 s. 148–151.

6321. WOJTKOWSKA Anna: Kapitan Stanisław Wojciech Szewc ps. „Zaorski” (19.10.1921–2.01.2014). *Roczn. Wołomiński.* T. 10: 2014 s. 401–404.

6322. REDZIK Adam: Emil Henryk Szlechter (1906–1995) – w dwudziestą rocznicę śmierci. *Palestra.* R. 60: 2015 nr 1/2 s. 215–223.

6323. GORYŃSKI Grzegorz: Pułkownik Józef Szlegier [1920–1994] – szef Wydziału Wojskowej Służby Wewnętrznej Marynarki Wojennej w Gdyni Oksywiu (1966–1971). *Biul. Hist.* Nr 30: 2015 s. 212–239.

6324. WÓJCIK Zbigniew J[erzy]: Zygmunt Szmit (1895–1929) – zapomniany archeolog podlaski. Ciechanowiecki *Roczn. Muzealny.* T. 11: 2015 s. 19–29.

6325. STARZYCKA Magdalena: Helena Szpigiel (1929–2015). Nie znosiła konformizmu. *Kronika M. Łodzi.* [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 166–167.

6326. TYTKO Marek Mariusz: Dr med. Stefan Szuman [1889–1972] jako lekarz w armii niemieckiej (1914–1919). Przyczynek biograficzny. *Krakowski Roczn. Archiw.* [T.] 20: 2014 [dr.:] 2015 s. 81–108, sum.

6327. GÓRNA Joanna: Jan Szwajca [1901–1940] z Gilowic, policjant II RP i ofiara Zbrodni Katyńskiej. *Gronie.* Nr 15: 2015 s. 101–105.

6328. ROBERT W. Szwed 1966–2014. Wspomnienie. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie.* Zesz. Hist. [T.] 13: 2014 s. 283–287.

6329. ZWIĄZEK Jan: Wspomnienie o śp. prof. Ryszardzie Szwedzie [1939–2015]. *Częstochowskie Teki Hist.* T. 5: 2015 s. 281–287.

6330. KS. SZCZEPAN Szydelski (1872–1967). Duszpasterz, uczony, działacz społeczny. Praca zbior. pod red. Bartosza Walickiego i Sławomira Zycha. Sokołów Małopolski 2015 Miej. i Gm. Bibl. Publ. 8° ss. 272, il. (Biblioteka Sokołowska. Ser. C: Opracowania; nr 6).

Materiały z konferencji nauk., Sokołów Małopolski, 7 XI 2012 r.

Treść: Zych S.: W „szkole charakterów”. Gimnazjalne lata ks. Szczepana Szydelskiego s. 13–52; Wołczański Józef: Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. Szczepana Szydelskiego na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie 1911–1939 s. 53–107; Zych S., Walicki B.: Udział ks. Szczepana Szydelskiego w habilitacji ks. Adolfa Tymczaka s. 109–128; Chajko Grzegorz: Ks. Szczepan Szydelski w nurcie polskiego życia społeczno-politycznego 1. połowy XX stulecia s. 129–142; Borcz

Henryk: Ks. Szczepana Szydelskiego (1872–1967) związki z diecezją przemyską obrządku łacińskiego na polu robotniczych chrześcijańskich organizacji zawodowych s. 143–158; Walicki B.: Ks. Szczepan Szydelski – odnowiciel kościoła pw. Ducha Świętego w Sokołowie Małopolskim s. 159–201; Kłeczek-Walicka Ewa: Ks. Szczepan Szydelski jako założyciel ochronki i placówki Siostr Służebniczek NMP w Sokołowie Małopolskim s. 203–230; Kopiec Jan: Ks. Szczepan Szydelski i środowisko teologiczne Śląska Opolskiego s. 231–241; Wójcik Grzegorz: Cuda w różnych religiach i kwestia ich prawdziwości według ks. Szczepana Szydelskiego s. 243–249; Kłeczek-Walicka E.: „Cech garncarski w Sokołowie” ks. Szczepana Szydelskiego s. 251–257; Aneksy s. 259–268.

6331. MIELCZAREK Ryszard: Franciszek Szydłowski (1853-po 1916?), doktor medycyny, starszy lekarz okrętowy carskiej marynarki wojennej. *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 89.

6332. KANAFOCKA Patrycja, Łukomski Grzegorz: Dama polskiego wywiadu Halina Maria Szymańska 1906–1989. Warszawa 2015 Rytm 8° ss. 229, nlb. 2, il. (Kobiety Niezłomne).

6333. SIERADZKA-MALEC Ojcumiła: Waclaw Szymborski [1898–1968] pierwszy konserwator dzieł sztuki w zamku na Wawelu. *Studia Waweliana*. T. 16: 2015 s. 187–210, sum.

6334. ŁOŻYŃSKI Jarosław T.: Stanisław Bolesław Szymendera (1890–1923). *Śremski Notatnik Hist.* Nr 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 92–98.

6335. CHOJNOWSKI Zbigniew: Bieg życia Alojzego Śliwy [1885–1969] (przyczynek do biografii działacza warmińsko-polskiego). *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 51–60, sum.

6336. KOKOWSKI Michał: Profesor Bronisław Edward Średniawa 1917–2014. *Prace Komisji Historii Nauki PAU*. T. 13: 2014 s. 149–154, sum.

6337. KORSAK Jerzy: Białostocki adwokat, oficer rezerwy Wojska Polskiego zamordowany w Charkowie. *Palestra*. R. 60: 2015 nr 3/4 s. 231–233.

Karol Świątek (1911–1940).

6338. OLSZEWSKI Grzegorz, Ruchała Jan Michał: O Władysławie Świątniku [1920–2015]. *Almanach Łącki*. Nr 23: 2015 s. 203–205.

6339. MUSIELAK Michał: Heliodor Święcicki (1854–1923). Poznań 2013.

Rec.: Srogosz Tadeusz, Szczygłowska Malwina, *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 3 s. 145–148.

6340. BUREK Krzysztof: Wracala do Sandomierza z radością. Śp. Eleonora Tabaczyńska (5 VIII 1931 – 15 VI 2015). *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 91–92.

6341. GEDIGA Bogusław: Dr Eleonora Tabaczyńska, 5 sierpnia 1931 – 15 czerwca 2015. *Przegl. Archeol.* T. 63: 2015 s. 248–250.

6342. MATŁAWSKI Bogdan, Talarczyk Andrzej: In memoriam. Dr Stanisław Talarczyk (1922–2002). Pamięć badacza dziejów Drezdenka i regionu uczczona. *Nadwarciański Roczn. Hist.- Archiw.* Nr 22: 2015 s. 457–460.

6343. ZNAMIEROWSKA-RAKK Elżbieta: Prof. dr hab. Mieczysław Tanty (1928–2015). *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 50: 2015 z. 2 s. 191–193.

6344. ŻUREK Piotr: Mieczysław Tanty (1928–2015). *Balkanica Posnaniensia*. [T.] 22: 2015 [nr] 2 s. 201–203.

6345. CHMIELEWSKI Zbigniew: Kordian Tarasiewicz [1910–2013]. Wspomnienie. Warszawa 2015 Stow. Klub Tenisowy Legia 8° ss. 62, il.

6346. KACZOROWSKA Katarzyna, Suleja Włodzimierz: Najważniejsza jest konsekwencja. Mieczysław Tarnowski (1946–1991). Wrocław 2012 Profil 8° ss. 142, nlb. 1, il. (Dolnośląska Solidarność).

6347. ORMIAŃSKI pasterz Lwowa. Ksiądz arcybiskup Józef Teodorowicz na tle dziejów ormiańskich. Red. Włodzimierz Osadczy, Mirosław Kalinowski, Marko Jacov. Lwów–Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 267, nlb. 2, tabl. 11, il. (Biblioteka Ucrainicum).

Tyt. równol.: Pastore armeno di Lwów – Arcivescovo Józef Teodorowicz sullo sfondo della storia degli Armeni.

Z treści: Kopiec Jan: Ośrodki duszpasterstwa ormiańskokatolickiego we współczesnej Polsce s. 51–62; Wyrozumski Jerzy: Ormianie w dawnej Polsce s. 63–72; Stopka Krzysztof: Ormianie w Galicji austriackiej s. 73–112; Wilk Stanisław: Arcybiskup Józef Teodorowicz – pasterz ormiańskiego Kościoła katolickiego s. 113–130; Ryba Mieczysław: Kościół, naród, państwo w nauczaniu arcybiskupa Józefa Teodorowicza s. 131–159; Osadczy W.: Ormiański pasterz wobec „kwestii ruskiej”. Arcybiskupa Józefa Teodorowicza stosunek do polsko-ruskiej/ukraińskiej konfrontacji w Galicji s. 161–181; Pawłowski Sławomir: Dorobek teologiczny księdza arcybiskupa Józefa Teodorowicza (1864–1938) s. 183–198; Zięba Andrzej A.: Czy można być ormiańskim patriotą i polskim biskupem katolickim jednocześnie? Arcybiskup Józef Teodorowicz jako Ormianin s. 199–232; Smirnow Jurij: Arcybiskup Józef Teodorowicz budowniczym katedry ormiańskiej we Lwowie s. 233–248; Łaszkiwicz Hubert: Rok 1915 – Tragedia Ormian – Rafał Lemkin (1900–1959) s. 249–260.

6348. TEODOROWICZ – mówca i patriota. Materiały z konferencji naukowej. Red. nauk. Tadeusz Skoczek. Warszawa 2015 Muzeum Niepodległości 8° ss. 176, nlb. 2, il.

Z treści: Sheybal-Rostek Aleksandra: Teodorowicz – strażnik tożsamości i odmienności polskich Ormian s. 34–42; Bąkała Krzysztof: Khats hasirt w „Mieście Zawsze Wiernym”. Działalność arcybiskupa Józefa Teodorowicza w okresie walk obronnych Lwowa 1918–1919 w świetle zachowanych źródeł s. 43–67; Trajdos Tadeusz Mikołaj: Uwagi o działalności politycznej i przekonaniach arcybiskupa Józefa Teodorowicza s. 68–95; Dąbek Jolanta: Józef Teofil Teodorowicz – arcybiskup i polityk s. 96–114; Engelgard Jan: Religia i polityka – Józef Teodorowicz i Narodowa Demokracja w latach 1902–1918 s. 115–141; Załączny Jolanta: Arcybiskup Józef Teodorowicz – nauczyciel i opiekun młodzieży s. 142–160; Rybak Michał: Arcybiskup Józef Teodorowicz inicjatorem renowacji katedry ormiańskiej we Lwowie (komunikat) s. 161–168; Axentowicz-Bohosiewicz Marta: Pośmiertne peregrynacje arcybiskupa (komunikat) s. 169–171.

6349. A ROMANTIC Polish-Jews. Rabbi Ozjasz Thon [1870–1936] from various perspectives. Ed. by Michał Galas, Shoshana Ronen. Kraków 2015 Jagiellonian Univ. Press 8° ss. 214, nlb. 1, il. (Studies in Jewish Civilization in Poland; vol. 1).

Treść: Bauer Ela: The intellectual and the city. Lvov (Lwów, Lemberg, Lviv) and Yehoshua Ozjasz Thon s. 11–26; Woleński Jan: Yehoshua Ozjasz Thon and sociology s. 27–35; Weisman Anat: „Perhaps this poor literature will be enriched by it” – Yehoshua Ozjasz Thon on Herbert Spencer s. 37–46; Heyde Jürgen: Ghetto and emancipation. Reflections on Jewish identity in the early works of Ozjasz Thon s. 47–59; Holtzman Avner: „The young writers” legend – Yehoshua Thon and the formation of a hebrew literary revolution s. 61–71; Ronen S.: Yehoshua Thon’s correspondence with Micha Josef Berdyczewski and Mordecai Ehrenpreis s. 73–85; Ben-Mordechai Yitzhak: Notes on Yehoshua Ozjasz Thon’s art of writing (and preaching) s. 87–93; Nalewajko-Kulikow Joanna: When Goethe’s poetry was not enough. Yehoshua Thon on Germany, optimism and anti-semitism (1932–1933) s. 95–105; Szwabowicz Magda Sara: Yehoshua Thon’s luah ahi’asaf: an editor and a journal s. 107–117; Obirek Stanisław: Homilies by Ozjasz Thon and the ars predicandi of the Polish christian tradition s. 119–126; Maślak-Maciejewska Alicja: Samuel Schmelkes and Hirsch Pfeffer – two forgotten rabbis of the Krakow Temple synagogue s. 127–137; Kozińska-Witt Hanna: Conquer the municipalities? Yehoshua Ozjasz Thon’s followers in the municipal self-government of Krakow s. 139–149; Aleksion Natalia: Marcus Braude and the making of the future Jewish elite in Poland s. 151–167; Styrna Natasza: Ozjasz Thon and Jewish artists in Krakow s. 169–177; Jakimyszyn Anna: The funeral of rabbi Ozjasz Thon s. 179–194.

6350. RONEN Shoshana: A prophet of consolation on the threshold of destruction. Yehoshua Ozjasz Thon. An intellectual portrait. Warsaw 2015 Dom Wydawniczy Elipsa 8° ss. 277.

Ozjasz Thon (1870–1936).

6351. BEREŚ Witold, Więcek Artur, pseud. Baron: Tischner – podróż. Warszawa 2015 Wielka Litera 8° ss. 422, nlb. 1, il.

Józef Tischner (1931–2000).

6352. SZYMAŃSKI Józef: Ks. Waław Tokarek [1914–1990] – w służbie jednego Kościoła. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 273–284, sum.

Aneks źródłowy.

6353. KACZOR Kazimierz: Sługa Boży ksiądz Marcin Tomaka [1894–1942]. Męczennik Dachau. Haczów–Krosno 2015 Graffia Agencja Fotograficzno-Reklamowa 8° ss. 163, nlb. 3, il.

6354. LANDAU-CZAJKA Anna: Jerzy Tomaszewski (8 X 1930 – 4 XI 2014). *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 1 s. 216–219.

6355. MARKOWSKI Artur: Prof. Jerzy Tomaszewski (1930–2014). *Dzieje Najnowsze.* R. 47: 2015 [nr] 2 s. 239–241.

6356. ŻYNDUL Jolanta: Jerzy Tomaszewski – in memoriam. *Kw. Historii Żydów.* [R. 15]: 2015 nr 1 s. 187–190.

6357. KOZŁOWSKA Zofia T[eresa]: Lidia Tomkiewicz – bliska naszej rodzinie. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia.* T. 21: 2015 s. 150–155.

6358. LIPIAN Bernadeta: Żyła w cieniu Anny Jenke. O Lidii Tomkiewicz (1929–2014). Jarosław–Rzeszów 2015 Bonus Liber 8° ss. 300, il.

6359. PILARSKI Sebastian: Ocalony z „nie ludzkiej ziemi” – losy inspektora Policji Państwowej Józefa Torwińskiego [1890–1980]. *Dzieje Najnowsze.* R. 47: 2015 [nr] 2 s. 45–56, sum.

6360. FITELBERG Gary: Roman Totenberg, 1 January 1911–8 May 2012. *Polin.* Vol. 27: 2015 s. 475–477.

6361. MICEWSKI Bolesław: Ksiądz Jan Marian Traczyński CR (1922–2014). *Kościół w Polsce.* [T.] 14: 2015 s. 377–378.

6362. RYDŁOWA Maria: Profesor Jan Trąbka [1931–2012] – bronowicki patriota. *Bronowickie Zesz. Hist.-Liter.* Z. 31: 2013 s. 27–30.

6363. BORZYSZKOWSKI Józef, Obracht-Prondzyński Cezary: Profesor Jerzy Treder (1942–2015) – kaszubolog, językoznawca, działacz Społeczności Zrzeszonej, harcerz i turysta, współzałożyciel i współtwórca dorobku Instytutu Kaszubskiego. *Acta Cassubiana.* T. 17: 2015 s. 419–424.

6364. PROF. zw. dr hab. inż. Adam Stefan Trembecki [1921–2007]. Mistrz i przyjaciel. Red. wyd. Mariusz Sierpień. Kraków 2010 Agencja Wydawniczo-Poligraficzna Art-Tekst; Katedra Górnictwa Odkrywkowego; przy współpr. Pracowni Ekonomiki, Organizacji i Zarządzania w Przedsiębiorstwie 8° ss. 66, nlb. 1, il. Akad. Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie. Wydż. Górnictwa i Geoinżynierii. Katedra Górnictwa Odkrywkowego.

Treść: Tajduś Antoni: Sylwetka Profesora s. 5–8; Koziół Wiesław: Wkład profesora A. S. Trembeckiego w rozwój górnictwa odkrywkowego w AGH i w Polsce s. 9–19; Trembecka Justyna: Wspomnienie o nieznanym przygodzie młodego asystenta

profesora Walerego Goetla s. 21–22; Czopek Kazimierz: Nauczyciel a przede wszystkim przyjaciel s. 23–25; Kasztelewicz Zbigniew: Wspomnienia troszkę z uśmiechem! s. 27–32; Bednarczyk Jerzy: Profesor wszech nauks. 33–34; Bendkowski Józef: Był moim nauczycielem s. 35–36; Sitko Włodzimierz: Genialność to moja specjalność s. 37–38; Modrzejewski Szymon: Naukowiec i praktyk w jednej osobie s. 39–40; Němcová Ludmila: Trzy sylwetki wspomnień s. 41–42; Němec Václav: Do ostatniej chwili... s. 43–45; Gałaś Zdzisław: Powiedzsonka i dykteryjki pana profesora Adama Stefana Trembeckiego s. 47–58; Kanikuła Maria: Profesor Adam Stefan Trembecki in memoriam s. 59–60; Trembecka J.: Tata s. 61–64.

6365. IZABELLA Trojanowska (1929–1995). Zebrał i oprac., wstępem i przypisami opatrzył Józef Borzyszkowski. Gdańsk–Wejherowo 2015 Inst. Kaszubski; Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej 8° ss. 647, nlb. 1, il. (Pro Memoria – Instytut Kaszubski).

Treść: Borzyszkowski J.: Izabelli Trojanowskiej curriculum vitae (1929–1995) s. 15–46; Wojewódzka Barbara: Inwentarz spuścizny Izabelli Trojanowskiej w zbiorach Muzeum PiMK-P [Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej] w Wejherowie s. 49–174; Trojanowska I.: Wdzydze i Kółko Raduńskie s. 177–251; Trojanowska I.: Polonia Gdańska a Kaszubi i Pomorze w XX wieku – fragmenty niepublikowanej publicystyki s. 255–305; Trojanowska I.: Nie tylko abecadło kaszubskie i portrety twórców ludowych w twórczości pisarskiej s. 309–339; Bądkowski Lech, Bolduan Tadeusz, Borzyszkowski J.: Nie tylko o Społeczności Zrzeszonej. Listy do Izy s. 343–406; Izabella Trojanowska w listach do niej współpracowników, przyjaciół i kolegów – obojga płci s. 409–530; W pamięci przyjaciół i współpracowników s. 533–642.

6366. KNAS Krzysztof: Karol Truchan (1929–2014). *Zesz. Chorzowskie*. T. 16: 2015 s. 306–308.

6367. WCISŁO Stanisław: Zofia Jadwiga Turska z Myszkowskich [1894–1975] – ostatnia właścicielka tymbarskiego dworu w latach 1924–1945. *Memorabilia*. Tymbark 2015 Ochotnicza Straż Pożarna 8° ss. 30, il.

6368. BLISKO ziemi, blisko nieba. Ksiądz Jan Twardowski [1915–2006] we wspomnieniach. [Oprac.] Iwona, Beata i Krzysztof Demscy; zdj. Czesław Czapliński. Warszawa 2015 *Zwierciadło* 16° ss. 237, nlb. 3.

6369. GRZEBAŁKOWSKA Magdalena: Ksiądz Paradoks. Biografia Jana Twardowskiego. Kraków 2011 *Znak* 8° ss. 376, tabl. 16, il.

Toż. Wyd. 2. 2015.

6370. ADAMSKA Zofia: Nieznany Tadeusz Twarogowski (1915–1989). Przyczynek do biografii. *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 297–231.

6371. FELIKS Tych (1929–2015). Oprac. red. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 19–22.

6372. KENDZIOREK Piotr: Feliks Tych – szkic biograficzny in memoriam. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 3 s. 553–561.

6373. KOWALSKA Natalia: „W trosce o byt i przeszłość naszej Ojczyzny...”. Pamięci Jana Tyłki... [zm. 1943] Bohatera... *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 261–270.

6374. KNAS Krzysztof: Halina Tyrol (1935–2015). *Zesz. Chorzowskie*. T. 16: 2015 s. 309–311.

6375. STRYJEK Tomasz: Tożsamość wobec nowoczesności. Hrabia Michał Tyszkiewicz (Mychajło Tyszkewycz) 1857–1930 – życie, działalność, przekonania. *Przeegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 1 [dr.:] 2012 s. 21–75.

6376. RAFALSKI Piotr Tadeusz: Mjr Leon Franciszek Ulatowski [1889–1973] – legionista, oficer II Rzeczypospolitej. *Sowiniec*. Nr 42: 2013 s. 9–26, sum.

6377. MAZUR Jan: Zasnął w Panu śp. prof. Tadeusz Ulewicz [1917–2012]. Był jak dolina, po której płynął Duch Boży! *Dissertationes Paulinorum*. T. 21: 2012 s. 86–88.

6378. JANKOWSKA Teresa: Chciała zanieść Ewangelię całemu światu. Święta matka Urszula Ledóchowska [1865–1939]. Warszawa 2015 Fidei 16° ss. 227, nlb. 1. (O Świętych Trochę Inaczej; 57).

6379. MATUSZAK Tomasz: Krzysztof Urzędowski (17 maja 1951 – 9 sierpnia 2013). *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 2 s. 121–123.

6380. ŚWIĄTKOWSKA Elżbieta, Koszada Karol, Weber-Król Urszula: Żołnierz „cichego frontu”. Zarys biografii Bogusława Ustaborowicza [1922–2000] z Żychlina – inżyniera, instruktora harcerskiego. *Kutnowskie Zesz. Region.* T. 18: 2014 s. 333–348.

6381. CHOROSZY Jan A[ndrzej]: Andrzej Vincenz (1922–2014). Szkic do portretu. *Płaj.* [T.] 49: 2014 [dr.:] 2015 s. 197–202.

6382. BARTOSZ Adam: Nieprawdziwa historia Cyganki. *Nadwarciański Roczn. Hist.- Archiw.* Nr 22: 2015 s. 299–301.

Zawiera też: Ficowski Jerzy: Komentarz do komentarza (w związku z moją wypowiedzią nagraną do filmu dokumentalnego o Papuszy 21 VI 1990 r.).

Bronisława Wajs (1910–1987).

6383. WAKSMUNDZKA-HAJNOS Monika: Andrzej Waksmundzki 1910–1998. *Almanach Nowotarski.* Nr 18: 2014 s. 277–287.

6384. OLSZEWSKI Henryk: Jerzy Walachowicz (23 VIII 1932 – 11 III 2014). *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 1 s. 213–216.

6385. SITNIK Aleksander Krzysztof: Grzegorz Janusz Walasik OFM (1951–2014). *Studia Franciszkańskie.* T. 25: 2015 s. 506–509.

6386. SZPONDER Artur: Karol Walaszczyk (1945–2014). *Zesz. Radomszczańskie.* T. 10: 2015 s. 363–368.

6387. WOŁOS Mariusz: „Ojczyźnie służy”. Damian Stanisław Wandycz (1892–1974). Bełchatów–Kraków–Warszawa 2015 Zw. Strzelecki „Strzelec” Organizacja Społ.-Wychowawcza Jednostka Strzelecka nr 1001 im. gen. dyw. Janusza Głuchowskiego; Uniw. Pedagog. im. Komisji Edukacji Nar.; Inst. Józefa Piłsudskiego 8° ss. 303, il. (Biblioteka „Niepodległości”; t. 17).

6388. WASIAK Marek: Jerzy Wasiak (1924–2012). Więcej niż pedagog. *Kronika M. Łodzi.* [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 141–149.

6389. KUJAWA Wojciech: Wasilewska zam. Kołakowska Hanna Maria (1924–2004). *Zesz. Hist. WiN-u.* R. 24: 2015 nr 41 s. 222–230.

6390. REMBALSKI Andrzej: Tomasz Wągrowski 1950–2012. Wspomnienie. *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 280–281.

6391. WÓJCIK Ryszard: Kapryśna gwiazda Rudolfa Weigla [1883–1957]. Do dr. przygot. Maria Majdrowicz. Gdańsk 2015 Wydaw. Uniw. Gdańskiego 8° ss. 296, il.

6392. ORYL Marek: Nauczyciel, wychowawca, żołnierz – wspomnienie o Zygmuncie Werdenowskim [1900–?]. *Bieżuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 269–273.

6393. DANOWSKA Ewa: Józef Weysenhoff (1860–1932) – pisarz, bibliofil, kolekcjoner. Nieznane oblicze twórcy. Kielce 2015 Wydaw. UJK 8° ss. 268, tabl. 30, il.

6394. WĘGRZYN Halina: Stefan Węgrzyn. Historia życia 1925–2011. Gliwice 2014 Inst. Informatyki Politech. Śląskiej; Wydaw. Pracowni Komputerowej Jacka Skalmierskiego 8° ss. 79, il.

6395. KUBICKA Katarzyna: Teresa Węsierska-Biernatowa (27 XII 1927 – 1 XII 2014). *Archeion*. T. 116: 2015 s. 732–733.

6396. WOŁKANOWSKI Waldemar: Michał Węśławski [1849–1917]. Biografia prezydenta Wilna w latach 1905–1916. Opole 2015 Nowik 8° ss. 331, il., sum.

6397. DĄBROWSKI Przemysław: Wileńska działalność społeczno-kulturalna i oświatowa Stanisława Węśławskiego (1896–1942) – przyczynek do biografii. *Res Historica*. Nr 39: 2015 s. 191–204, sum.

6398. TOCZYŃSKA-RUDYSZ Krystyna: Danuta Widajewicz- Turkiewicz (1930–2014). *Zesz. Muzeum Ziemi Kłodzkiej*. [Z.] 13: 2015 s. 295–298.

6399. MISIEWICZ Eugeniusz: Wspomnienie o Wojciechu Wieczorku (1928–2012). *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 25: 2012 s. 69.

6400. MIEGOŃ Stanisław: Wspomnienie o Stanisławie Wielebskim [1929–2015]. *Biul. Hist.* Nr 30: 2015 s. 268–269.

6401. GŁOWACKI Jerzy Józef: Gastronomia polityczna kuchmistrza litewskiego. Michał Wielhorski (ok. 1731–1814), życie i myśl ustrojowa. Warszawa 2014.

Rec.: Stasiak Arkadiusz M., *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 235–238.

6402. WIĘCEK Zbigniew: Karol Więcek 1891–1957. Nauczyciel szkół ludowych. Krosno 2015 Krośnieńska Oficyna Wydawnicza 4° ss. 254, il.

6403. SULGOSTOWSKA Zofia: Doc. dr hab. Hanna Więckowska (2.04.1927–6.07.2013). *Archeologia Polski*. T. 58: 2013 z. 1/2 s. 257–258.

6404. HELENA Więckowska [1897–1984] – bibliotekarz, historyk, bibliolog. Pod red. Jadwigi Koniecznej i Magdaleny Rządowolskiej. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 126, il., sum.

Treść: Tadeusiewicz Hanna: Działalność Heleny Więckowskiej jako dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi (1948–1969) s. 15–19; Lewkowicz Piotr: Budownictwo i wyposażenie biblioteczne w sferze zainteresowań profesor Heleny Więckowskiej s. 21–33; Łabiszewska Irena: Wkład profesor Heleny Więckowskiej w opracowanie zbiorów rękopiśmiennych Biblioteki Batignolskiej s. 35–51; Osiewała Renata: Profesor Heleny Więckowskiej spojrzenie na Joachima Lelewela s. 53–66; Rządowolska M., Walczak-Niewiadomska Agata: Helena Więckowska na kartach „Słownika pracowników książki polskiej” s. 67–73; Konieczna J.: Helena Więckowska jako kierownik Katedry Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Łódzkiego (1953–1969) s. 75–83; Kurek vel Kokocińska Stanisława, Kowalewska Urszula: Sprawy kobiet w dorobku piśmienniczym z lat 1926–1948 późniejszej dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego Heleny Więckowskiej s. 85–96; Lesiakowski Krzysztof: Profesor Helena Więckowska w dokumentach aparatu bezpieczeństwa PRL s. 97–109; Górecka Agnieszka, Michalska Urszula: Helena Więckowska we wspomnieniach. Próba scharakteryzowania osoby na podstawie opinii współpracowników i uczniów s. 111–117; Górniak Teresa: Dyrektor Helena Więckowska we wspomnieniach pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi w latach 1950–1969 s. 119–126.

6405. OSIEWAŁA Renata: Pierwsza dama polskiego bibliotekarstwa – Helena Więckowska. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 15: 2014 nr 1 s. 75–86, sum.

6406. WITALEC Robert: Franciszek Wilk 1914–1990. Biografia ludowca niezłomnego. Rzeszów–Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 375, tabl. 32.

Rec.: Turkowski Romuald, *Roczn. Hist. MHPRL*. Nr 31: 2015 s. 291–294.

6407. BAWEJ Stanisław: Ludzie Ziemi Kutnowskiej. Ksiądz prałat Ludwik Wilkoński [1866–1940]. *Kutnowskie Zesz. Region*. T. 19: 2015 s. 295–320.

6408. DRAGONIEWICZ Andrzej: Halina Wiśniewska-Bieniek (1 IX 1924 – 4 III 2015). *Archeion*. T. 116: 2015 s. 740–742.

6409. FORAJTER Waław: Kolonizator skolonizowany. Przypadek Sygurda Wiśniowskiego [1841–1892]. Katowice 2014.

Rec.: Makuch Damian Włodzimierz: Bez (czarnej) maski. *Przeł. Humanist.* R. 58: 2014 nr 5 s. 143–148.

6410. KRYSZYNA Natalia: Witkacy i kobiety. Nienasycenie. Katowice 2015 Muzeum Historii Katowic 8° ss. 95, nlb. 1, il., sum.

Stanisław Ignacy Witkiewicz (1885–1939).

6411. PINKWART Maciej: Wariat z Krupówek. Nowy Targ 2015 Wagant 8° ss. 688, il.

Stanisław Ignacy Witkiewicz (1885–1939).

6412. BIELICKI Janusz: Tadeusz Witkowski [1901–1920] – szwoleżer z Siecienia. *Nasze Korzenie*. Nr 8: 2015 s. 62–66.

6413. KLAJA Paweł: Hipolit Witowski [1808–1888] z Morochowa – powstaniec listopadowy, popularyzator nauki i pedagog. *Bieszczad*. [T.] 20: 2015 s. 264–288.

6414. PRZYBYŁ Maciej: Władysław Laskonogi [ok. 1161–1231]. Wyd. 2, popr. i uzup. Poznań 2015 Wydaw. Poznańskie 8° ss. 240, nlb. 4, il.

Wyd. 1. 1998.

6415. ZYCH Tadeusz: Non omnis moriar. *Tarnobrzesckie Zesz. Hist.* Nr 29: 2007 s. 69–71.

Irena Wnęk (1916–2007).

6416. OBRACHT-PRONDZYŃSKI Cezary: Edmund Wnuk-Lipiński (1944–2015) – socjolog, badacz sfery publicznej, organizator życia naukowego, Kaszuba. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 383–387.

6417. MICHALIK Danuta: Franciszek Wodiczko [1882–1950]. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 307–318.

6418. WODZIŃSKI Antoni: O Marii Wodzińskiej [1819–1897]. Oprac. Robert Stodolny. Iwonicz-Zdrój 2015 Mons Admirabilis 8° ss. 172, nlb. 1, il.

6419. BERKOWICZ Magdalena: O kobiecie, która kochała latać. Stefania Wojtulanis-Karpińska [1912–2005] („Aviomama”). Aut. załączników Wojtek Matusiak, Robert Stachyra. Warszawa–Piekary Śląskie 2009 ZP Grupa 8° ss. 117, il.

6420. ŻAK Andrzej Czesław: Porucznik Karol Wojtyła [1879–1941] – ojciec Jana Pawła II – w świetle źródeł archiwalnych. *Roczn. Archiw.-Hist. CAW*. Nr 7: 2014 s. 9–30, sum.

Zawiera też fotokopie dokumentów.

6421. DUDA Daniel: Mgr Jerzy Wojtysko (1920–2013), pierwszy dyrektor Oddziału Gdańskiego Polskich Linii Oceanicznych, pracownik sekretariatu Międzynarodowej Organizacji Morskiej w Londynie, dyrektor Zakładu Linii Azjatyckich i Australijskich Polskich Linii Oceanicznych, Honorowy Członek Polskiego Towarzystwa Nautologicznego. *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 98–99.

6422. GROCHOWALSKI Wojciech: Antoni Wolff h. Postęp – ostatni dziedzic Cielądza [1869–1939]. *Notatnik Rawski*. Nr 17: 2014 s. 35–42.

6423. WOLNY Bolesław: Józef Jan Wolny (1825–1903). Poseł ziemi żywieckiej, „gdzie jest początek wody a koniec chleba”. Opowieść rodzinna. *Gronie*. Nr 15: 2015 s. 65–82.

6424. WOŁĄGIEWICZ Maria Danuta: Początki w Szczecinie. Pamięci Ryszarda Wołągiewicza (19 VI 1933 – 14 I 1994). *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 11 z. 1: Archeologia: 2014 [dr.:] 2015 s. 285–289.

6425. MUSIAŁ Sebastian: Biskupa krakowskiego Jana Pawła Woronicza [1757–1829] szkic do portretu oczami współczesnych malowany (na podstawie wspomnień pamiętnikarskich). *Roczn. Krakowski*. T. 81: 2015 s. 223–231.

6426. WOJTKOWSKA Anna: Janina Wozińska (1957–2014). *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 253.

6427. KOLMASIAK Mariusz: Król zandarmów [!]. Biografia Walentego Wójcika [1893–1940], przybocznego marszałka Piłsudskiego. Radomsko 2013.

Rec.: Wnuczek Monika, *Niepodległość*. T. 63: 2014 s. 267–272.

6428. CHYNCZEWSKA-HENNEL Teresa: Śp. profesor Zbigniew [Stanisław] Wójcik (29 X 1922 – 22 III 2014). *Studia Podlaskie*. T. 22: 2014 s. 333–340.

6429. KELLER Konrad: Anna Wróbel [1912–1988]. Nauczycielka i miłośniczka ziemi śląskiej. Lubomia–Katowice 2015 Gm. Lubomia; Drukarnia Archidiec. 8° ss. 137, nlb. 1, il.

6430. DOBRŃSKI Adam Czesław, Snopko Jan: Profesor Mieczysław Wrzosek (28 VII 1930 – 14 VI 2015). Pożegnanie. *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 341–346.

6431. DOBRŃSKI A. [Cz.], Snopko J.: Profesor Mieczysław Wrzosek 1930–2015. *Przegl. Hist.-Wojsk*. R. 16: 2015 nr 3 s. 227–232.

6432. „STĄD – tacy piękni...”. Opowieść o Witoldzie Wyczółkowskim [1921–2012]. Red. Grażyna Krzyżak-Krzyżanowska Figurska, Leszek Wyczółkowski. Zielonka 2015 Urząd Miasta Zielonka 8° ss. 72, il.

Treść: Krzyżak-Krzyżanowska Figurska G.: „Stąd – tacy piękni...” s. 5–8; Wyczółkowski L.: Wspomnienie o moim mistrzu s. 11–36; Maciaszek Maria: Witoldowi lirycznie s. 39–46; Krzyżak-Krzyżanowska Figurska G.: Witold – człowiek ducha s. 49–58; Kordzikowski Emil: Impresje na temat wystawy prac Witolda Wyczółkowskiego w Galerii Zielonki s. 61–70.

6433. MISIURA Grzegorz: Organista Stanisław Wyszyński (1876–1970). *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc*. T. 104: 2015 s. 203–224, sum.

6434. TRACZ Mariusz: Krystyna Wytrychowska- Mateusiak (1947–2014). *Zesz. Chorzowskie*. T. 16: 2015 s. 311–313.

6435. TUCHOLSKI Zbigniew: Profesor Antoni Xiężopolski [1861–1951]. Twórca polskiej szkoły budowy lokomotyw. Warszawa 2015 Oficyna Wydaw. Politech. Warszawskiej 4° ss. 247, nlb. 1, il., sum., rez.

6436. MIELCZAREK Ryszard: Kazimierz Marian Zachar (1878–1943), pułkownik WP. *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 112–113.

6437. JAN Zachwatowicz 1900–1983. Architekt. Red. merytoryczna Małgorzata Pleskaczyńska-Chylińska, Piotr Majewski. Wyd. 2, uzup. Warszawa 2013.

Rec.: Kornilow Ewelina, *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 2 s. 198–200.

6438. SZAŁYGIN-MALEWSKA Anna, Radkowska-Walkowicz Magdalena: Anna Zadrożyńska (1938–2014). *Lud*. T. 99: 2015 s. 461–465.

6439. RODKIEWICZ Ireneusz: Życie przy fortepianie. Wspomnienie o Janinie Zagórskiej [1896–1973] i jej rodzinie. *Wadoviana*. Nr 18: 2015 s. 209–212.

6440. HAMRYSZCZAK Artur: Ks. prof. Marek Tomasz Zahajkiewicz (1934–2015) – dyrektor Ośrodka Archiwów Bibliotek i Muzeów Kościelnych KUL. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 7–12, sum.

6441. DOBROWOLSKI Stanisław: Edward Zając (1931–2014). *Prace Hist.-Archiw.* T. 27: 2015 s. 7–9.

6442. KURKIEWICZ Jolanta: Profesor Kazimierz Zając (1916–2012). *Studia Demogr.* 2012 nr 1 s. 3–5.

6443. STANISŁAW Marian Zajączkowski (1932–2014). *Kutnowskie Zesz. Region.* T. 18: 2014 s. 441–444.

Zawiera też wykaz artykułów S. M. Zajączkowskiego, opublikowanych w „Kutnowskich Zeszytach Regionalnych”.

6444. ROMANOWICZ Tomasz: Kazimierz Zakrzewski [1900–1941] – historyk, ideolog polskiego syndykalizmu, działacz społeczny i polityczny. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 2 s. 143–150.

Autoreferat pracy doktorskiej.

6445. JĘDRZYŃSKI Zefiryn: Tadeusz Zakrzewski (1922–2014) – pasjonat naukowych i społecznych działań dla Torunia. *Folia Toruniensia*. [T.] 15: 2015 s. 129–142.

6446. WOJCIECHOWSKI Zbigniew: Kmdr dr hab. Bogdan Zalewski [1954–2013] odszedł na wieczną wachtę. *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 99–100.

6447. NALEWAJKO Małgorzata: Prof. Jan E. Zamojski (1925–2014). *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 2 s. 235–237.

6448. NOWAKOWSKI Piotr: Marek Zapędowski (1944–2013). *Roczn. Muzealny [Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej]*. T. 15: 2014 s. 191–193.

6449. ULJASZ Adrian: Maria Zarebińska- Broniewska (1904–1947). Autorka, pisarka, więzień Oświęcimia. *Przegl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 1 s. 101–125, sum.

6450. MINCZYKOWSKA[-TARGOWSKA] Katarzyna: Cichociemna. Generał Elżbieta Zawacka „Zo” 1909–2009. Sł. do czytelnika Dorota Zawacka-Wakarecy; przedm. Piotr Gąstał. Toruń–Warszawa 2014.

Rec.: Kromp Dorota, *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej*. R. 27: 2015 nr 65 s. 112–114.

6451. PIETRZAK Jacek: Zygmunt Stanisław Zawadowski [1899–1978]. *Niepodległość*. T. 63: 2014 s. 239–253.

6452. PERZYŃSKI Jacek: Witold Zglenicki [1850–1904] – inżynier geolog, filantrop, ojciec bakijskiej ropy, polski Nobel spod Kutna. *Kutnowskie Zesz. Region*. T. 18: 2014 s. 289–298.

6453. ŻYCIE i działalność prof. zw. dr hab. n. med. Światosława Ziemiańskiego [1930–2008] w dokumentach z domowego archiwum. Oprac. Zofia Peret-Ziemiańska. Skierniewice 2015 Sigma 4° ss. 368, il.

6454. MARCZUK Józef: Bolesław Zimmer [1914–2002] – lubelski pedagog, działacz harcerski i oświatowy. *Przeł. Hist.-Oświat*. R. 58: 2015 nr 1/2 s. 185–197, sum.

6455. BEHAN Andrzej: Pamięci ks. Emanuela Zimmera [1866–1935]. *Zesz. Muzeum Ziemi Kłodzkiej*. [Z.] 13: 2015 s. 137–145.

6456. WĄSIK Tomasz: Bogdan Ziółkowski (1952–2009). *Ziemia Kujawska*. T. 24: 2015 s. 139–140.

6457. STEFANI Włodzimierz: Marcin Andrzej Ziółkowski (1790–1864) napoleończyk, prawnik, społecznik, obywatel. Radomsko–[Swarzędz] 2015 Media-Expo Wawrzyniec Wierzejewski 8° ss. 294, nlb. 2, tabl. 1, il.

6458. KOŁACZKIEWICZ Ewa: Wartości nie dają się zważyć. Wspomnienie o Profesorze Mieczysławie Zlacie [1927–2014]. *Roczniki Sztuki Śląskiej*. [T.] 24: 2015 s. 249–255.

6459. BIESOK Ezdrasz: Bronisław Wenanty Zubert OFM (1935–2015). *Studia Franciszkańskie*. T. 25: 2015 s. 509–511.

6460. CYBULSKI Marcin: Zygmunt Szczęsny Feliński [św., 1822–1895]. Pisarz i człowiek. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 495. Tow. Miłośn. Historii.

6461. FRĄCEK Teresa Antonietta: Zawierzył Opatrzności. Św. Zygmunt Szczęsny Feliński. Warszawa–Niepokalanów 2015 Zgrom. Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi; Wydaw. Ojców Franciszkanów 8° ss. 127, nlb. 2, tabl. 8, il.

6462. KRĘTKOWSKA Beata: Z Płocka na ziemię ciechanowską. Wanda Żebrowska-Kacprzakowa [1889–1968] – zapomniana działaczka społeczna i oświatowa. *Nasze Korzenie*. Nr 8: 2015 s. 48–57.

6463. ZYGNER Leszek: Ksiądz Tadeusz Żebrowski (1925–2014) – badacz dziejów Mazowsza. *Studia Mazowieckie*. R. 10: 2015 nr 2 s. 57–76, sum., rez.

6464. HAJKOWSKA Monika: Narcyza Żmichowska (1819–1896). Pisarka, działaczka społeczna, nauczycielka. *Lubelski Roczn. Pedagog*. T. 34: 2015 z. 1 s. 141–156, sum.

6465. BASAK Waldemar: Rzecz o majorze Antonim Żubrydzie. Samodzielny Batalion Operacyjny Narodowych Sił Zbrojnych kryptonim „Zuch” (1944–1947). Krosno 2008 Ruthenus 8° ss. 232, nlb. 3, il.

Toż. Wyd. 2, popr. i uzup. pt.: Rzecz o majorze Antonim Żubrydzie 1918–1946. Krosno–Korczyna 2010 Ruthenus – Rafał Barski; we współpr. z Gm. Korczyna ss. 309, nlb. 2, tabl. 16, il.

6466. ŻULIŃSKA Barbara: Dla Ciebie Polsko. Obrazki z życia Tadeusza Żulińskiego (Romana Barskiego) [1889–1915]. Kraków 2015 PAU 16° ss. 87, nlb. 1, il.

Reprint, oryg.: Lwów 1938.

6467. GRODZISKA Karolina: Renata Żurkowa. Białystok 27 V 1927 – Kraków 23 I 2015. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 347–352.

6468. CZAPLIŃSKI Marek: Stanisław Żyga (20 VII 1928 – 8 III 2015). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 189–191.

6469. GRZYBKOWSKA Teresa: Profesor Zdzisław Żygulski jun. (18 sierpnia 1921 – 14 maja 2015). *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 1 s. 243–246.

6470. WAŁEK Janusz: Wspomnienie o profesorze Zdzisławie Żygulskim jun. *Muzealnictwo*. R. 56: 2015 s. 274–279, sum.

6471. PAŁKA Jarosław, Poksiński Jerzy: Michał Żymierski 1890–1989. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 384, tabl. 16, il. IPN–KŚZpNP. (Monografie; t. 106).

Rec.: Eisler Jerzy: Dr Jekyll i Mr Hyde. *Przeegl. Hist.-Wojsk*. R. 16: 2015 nr 4 s. 228–233; Leszkowicz Tomasz, *Polska 1944/45–1989*. [T.] 13: 2015 s. 287–291.

6472. W SŁUŻBIE odnowy. Franciszek Apoloniusz Żynel OFMConv (1914–1987). Red. Stanisław Celestyn Napiórkowski. Niepokalanów 2015 Wydaw. Ojców Franciszkanów 8° ss. 320, nlb. 3.

Z treści: Mówią o Żynelu. Gajda Sławomir: Ojciec Apoloniusz Żynel OFMConv – życie i działalność s. 9–40; Sotowski Paulin: Ojciec profesor Apoloniusz Żynel. Wspomnienia ucznia i współbrata s. 41–53; Mówi ojciec Apoloniusz s. 239–310.

1. POSZCZEGÓLNE REGIONY I MIEJSCOWOŚCI

Aleksandria

6473. CHUDZIK Ewa: Aleksandria. Historia i współczesność. Konopiska 2015 Stow. Miłośn. Gm. Konopiska „Tiis” 4° ss. 179, il.

Aleksandrów Kujawski

6474. ALEKSANDRÓW Kujawski. Zarys dziejów. Pod red. Andrzej Cieśli. Aleksandrów Kujawski–Toruń 2009.

Rec.: Stodolny Robert, *Ziemia Kujawska*. T. 24: 2015 s. 127–133.

6475. STODOLNY Robert: Od Aleksandrowa do Aleksandrowa Kujawskiego. Studia i szkice historyczne. Iwonicz-Zdrój 2015 Wydaw. Mons Admirabilis 8° ss. 342, il.

Rec.: Paczkowski Stefan, *Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie*. T. 30: 2015 s. 147–150.

Annopol

6476. MAJ Elżbieta: Dzieje miasta Annopola czyli Rachowa (do 1945 roku). Kraków–Annopol 2011. Wydaw. LoboSoft II; we współpr. z Gm. Annopol 4° ss. 195, nlb. 1, il.

Barczewo, gmina

6477. ZENDEROWSKI Wojciech: Miejscowości gminy Barczewo. Barczewo 2015 Wojciech Zenderowski 8° ss. 174, il.

Bartoszkówka

6478. KĘPA Dominik: Bartoszkówka – od Leńków do Dzierzbickich. *Notatnik Rawski*. Nr 18: 2015 s. 50–69.

XVI–XXI w.

Bialskopodlaskie województwo

6479. TARKOWSKI Paweł: Województwo bialskopodlaskie w latach 1975–1998. *Radzyński Roczn. Humanist.* T. 13: 2015 s. 149–164, sum.

Biała, gmina

6480. DOMAGAŁA Krzysztof, Orłowski Damian: Historia gminy Biała. Brzezia Łąka 2015 Wydaw. Poligraf 8° ss. 360, il.

Biała Rawska

6481. KOŚCIÓŁ bialski jako oś łącząca historię regionu. Materiały z sympozjum popularnonaukowego zorganizowanego na V-lecie powstania Bialskiego Stowarzyszenia Historycznego, Biała Rawska, 25–26 IV 2015 r. Biała Rawska 2015 Easy Art 8° ss. 248, il.

Treść: Szcześniak Zbigniew: Kasztelania bialska s. 5–9; Walczak Andrzej: Proboszczowie bialskiej parafii s. 11–55; Walczak Milena Joanna: Kultura cmentarna gminy Biała Rawska na wybranych przykładach zachowanych miejsc pochówków s. 57–115; Szcześniak Zbigniew: Insurekcja kościuszkowska na ziemi bialskiej s. 117–119; Pazura Zbigniew Grzegorz: Leszczyńscy z Leszczyn herbu Belina, właściciele dóbr Biała w XVIII i XIX w. s. 121–133; Kobyłczak Paweł: Jan Kazimierz Radecki (1813–1864) – zapomniany poeta romantyczny z Tunik s. 135–144; Ginter Artur: Kościół pw. św. Wojciecha w Białej Rawskiej w świetle badań archeologiczno-architektonicznych oraz datowania termoluminescencyjnego s. 145–221; Durda Kamil, Kasprzowicz Bartosz: Monety z kościoła pw. św. Wojciecha biskupa męczennika w Białej Rawskiej s. 223–232.

Białowieża

6482. BAJKO Piotr: Białowieża, której już nie ma. Białowieża–Otwock 2015 Agencja Hajstra 8° ss. 248, il.

6483. BAJKO P.: Z zakamarków białowieskiej historii. Białowieża–Otwock 2015 Agencja Hajstra 8° ss. 232, il.

Białynin; Mikołajew

6484. SŁAWIŃSKA Agnieszka: Dzieje Białynina i Mikołajewa. Teresin 2015 Wydaw. Ojców Franciszkanów Niepokalanów 4° ss. 184, il. (Z *Dziejów Ziemi Sochaczewskiej*; cz. 1).

Białystok

6485. ARCHEOLOGIA Białegostoku. [Aut.] Małgorzata Karczewska, Maciej Karczewski, Halina Karwowska, Katarzyna Rusin, Urszula Stankiewicz, Adam Wawrusiewicz. Białystok 2015 Ośr. Badań Europy Środkowo-Wschodniej 8° ss. 120, il.

XV–XX w.

Bielawa

6486. TŁOKIŃSKI Kazimierz: Bielawa. Wczoraj, dziś, jutro. Bielawa 2015 Tow. Przyj. Bielawy 8° ss. 54, nlb. 1, il.

Bobolice

6487. [SZEŚĆSET siedemdziesiąt] 670 lat historii, kultury i tradycji małej bobolickiej ojczyzny. 670 Jahre der Geschichte, Kultur und Tradition kleiner Bobolicer Heimat. Biuletyn konferencyjny. Red. Janusz Koczkodaj, Krzysztof Kwinta, Halina Michalak. Bobolice 2010 Tow. Ekologiczno-Kult.; Urząd Miej. 8° ss. 90, il., Zsfg., sum.

Dostępne także w formie elektronicznej. Materiały konferencji, Bobolice, 7 V 2010 r.

Z treści: Malinowski Bronisław: Dzieje Bobolic do drugiej wojny światowej s. 10–29; Szewczyk Danuta: Rozwój społeczno-gospodarczy Bobolic i okolic od początku istnienia do dzisiaj s. 39–54; Frydrysiak Adam: Rozwój Bobolic po II wojnie światowej do chwili obecnej s. 55–78.

Boguchwała

6488. WNEK Sławomir: Szkice z dziejów Boguchwały. Boguchwała 2015 Gm. Bibl. Publ. 8° ss. 271, il. (Skarby Kultury Gminy Boguchwała).

Bojany

6489. DYMEK Benon: Bojany. Wieś Puszczy Białej. Kielce 2015 Oficyna Wydawnicza Staropolskiej Szkoły Wyższej 8° ss. 177, il., sum.

Bołszowce, Ukraina

6490. DŁUGIE dzieje wzgórza klasztornego w Bołszowcach (Ukraina). Przegląd najważniejszych wyników badań archeologicznych z lat 2006–2011. [Aut.] Mirosław Furmanek, Agata Hałuszko, Wiesława Holik, Paweł Konczewski, Sławomir Kulpa, Maksym Mackiewicz, Oleg Melnychuk, Taras Tkachuk. *Śląskie Sprawozd. Archeol.* T. 57: 2015 s. 307–323, sum.

Bródek

6491. DROZDA Mieczysław: Kronika Bródka ...tak to zapamiętałem. Red. Piotr Piel, Bogdan Szykuła, Renata Jastrzębska. Łabunie 2015 Bibl. Publ. Gm. Łabunie 8° ss. 52, il. Bibl. Publ. Gm. Łabunie, Urząd Gm. Łabunie. (Łabuńska Biblioteka Regionalisty; 10).

Brzesko

6492. BURLIKOWSKI Jan: Kronika Miasta Brzeska 1945–1960. T. 6. Brzesko–Tarnów 2015 Zeto 8° ss. 96, XXV, il.

T. 1 pt.: Kronika Miasta Brzeska 1385–1944. Brzesko 2005.

Brześć, Białoruś

6493. IWANICKI Donat: Skąd nasz ród. Bydgoszcz 2015 Zw. Literatów Pol. Oddz. Bydgosko-Toruński 16° ss. 286, il. (Opowieści minionych dni; t. 1) (Biblioteka „Tematu”; nr 99).

Brzeziny, miasto i region

6494. BRZEZINY. Dzieje miasta i regionu. Praca zbior. pod red. Lubomiry Tyszler, Anny Marciniak-Kajzer, Marka Olędzkiego. Brzeziny–Łódź 2014 Urząd M.; Muzeum Region.; Inst. Archeologii UŁ; Fund. UŁ 4° ss. 262, il., sum. (Studia Brzezinensia; vol. 1).

Treść: Pluta Marcin: Przedmowa s. 7–8; Od redakcji s. 9–11; Średniowiecze, nowożytność i współczesność: Herman Radosław: Zaginione miasto. Archeologia na tropie ewolucji przestrzennej Brzezin s. 15–32; Kajzer Leszek: Zamki powiatu brzezińskiego s. 33–48; Marciniak-Kajzer A.: Fortalicje i dwory obronne w historycznym powiecie brzezińskim s. 49–62; Nierychlewska Anna: Dwory nad Mrogą i Mroźycą w ziemi rawskiej od późnego średniowiecza po czasy wczesnonowożytne s. 63–80; Maik Jerzy: Sukiennictwo w Brzezinach w XVI i XVII wieku s. 81–90; Wasiak Wojciech: Z Lasotek poprzez Europę do Brzezin s. 91–104; Przewłocka-Sionek Renata: Architektura mieszkaniowa z przełomu XIX/XX wieku w Brzezinach s. 105–114; Szrajber Rafał: Synagoga w Brzezinach – wirtualna rekonstrukcja s. 115–132; Gadowska Irmina: Formy i dekoracje nagrobków z cmentarzyska żydowskiego w Brzezinach s. 133–150; Nowak Magdalena: Główne cele ochrony zabytków w Brzezinach s. 151–156; Starożytność w dorzeczu Bzury: Teska Milena: Na „bastarneńskim szlaku”... Elementy kultury jastorfskiej z dorzecza Bzury s. 159–176; Michałowski Andrzej: Jak i gdzie mieszkano nad Bzurą u przełomu er s. 177–194; Tyszler L.: Importowane rzymskie naczynia metalowe i wykwintne ceramiczne w dorzeczach Neru i Bzury s. 195–220; Olędzki M.: Mnich, stanowisko 1, cmentarzysko kultury przeworskiej z konstrukcjami kamiennymi s. 221–228; Olędzki M., Tyszler L.: Modele wyposażenia militarnego wojowników kultury przeworskiej na obszarze dorzecza Bzury. Okres rzymski i wczesny okres wędrówek ludów s. 239–246; Siciński Wojciech: Pochówki szkieletowe z późnej starożytności w dorzeczu górnej Bzury s. 247–262.

Budziechów

6495. CZAPLICKA Katarzyna, Zięba Joanna: Budziechów. Spacer przez wieki. Zielona Góra 2015 Zielona Czapla 8° ss. nlb. 8, 287, tabl. 12, il.

Bydgoszcz

6496. HISTORIA Bydgoszczy. T. 3 cz. 1: 1945–1956. Oprac. red. Elżbieta Rogucka. Bydgoszcz 2015 Bydgoskie Tow. Nauk. 8° ss. 687, il.

Treść: Chamot Marek: Wstęp. Bydgoszcz czasów powojennych s. 11–13; Budka Krzysztof: Życie polityczne w Bydgoszczy w latach 1945–1948 s. 15–32; Jastrzębski Włodzimierz: Życie polityczne w Bydgoszczy w latach 1949–1956 s. 33–57; Golon Mirosław: Armia Czerwona (Radziecka) w Bydgoszczy w latach 1945–1947 s. 59–138; Romaniuk Marek: Sprawa volkslisty Bydgoszczy s. 139–198; Kamosiński Sławomir: Życie gospodarcze miasta 1945–1955 s. 199–250; Sudziński Ryszard: Uwarunkowania i czynniki rozwoju Bydgoszczy po zakończeniu wojny i okupacji niemieckiej s. 251–267; Sudziński R.: Ustrój miasta s. 269–296; Jastrzębska-Puzowska Iwona: Życie artystyczne w latach 1945–1956 s. 297–312; Trzeciakowski Wiesław: Życie literackie w Bydgoszczy w latach 1945–1956 s. 313–352; Fiborek Honorata: Życie teatralne w Bydgoszczy w latach 1945–1956. Początek działalności teatru w mieście. Dyrekcja Aleksandra Rodziewicz s. 353–380; Kłaput-Wiśniewska Aleksandra: Kultura muzyczna Bydgoszczy w latach 1945–1956 s. 381–404; Chamot M.: Upowszechnianie kultury, biblioteka i muzeum po 1945 r. s. 405–432; Kutta Janusz: Szkolnictwo i oświata w Bydgoszczy w latach 1945–1956 s. 433–491; Jastrzębski W.: Kultura fizyczna w Bydgoszczy (1945–1956) s. 493–524; Śmigiel Kazimierz: Kościół bydgoski w latach 1945–1956 s. 525–590; Kutta J.: Mieszkańcy Bydgoszczy w latach 1945–1956 s. 591–616; Sadowski Sławomir: Garnizon Wojska Polskiego w Bydgoszczy w latach 1945–1956 s. 617–670; Paczoska-Hauke Alicja: Rok 1956 w Bydgoszczy. Reakcje mieszkańców miasta wobec Poznańskiego Czerwca i przełomu październikowego s. 671–687.

T. 1. 1991.

6497. PIOTROWSKI Grzegorz: Bydgoszcz. Jak z kolei wyrosło nowoczesne miasto. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 43–68, sum., Zsfg.

Bytom

6498. KRAWCZYK Jarosław A.: Dąbrowa Miejska zaginiony świat kopalń i familoków. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 101–105.

Dzielnica Bytomia w l. 80. i 90. XX w.

Cedry Wielkie, gmina

6499. KOZŁOWSKI Antoni: Żuławy. Gmina Cedry Wielkie. Gdańsk 2009 Gdański Kantor Wydawniczy; L&L Firma Dystrybucyjno-Wydawnicza 8° ss. 79, tabl. 32, il. (Moja mała ojczyzna).

Cewice, gmina

6500. BRODA Witold, Woźniak Justyna: Portrety wsi Gminy Cewice. Historia i współczesność. Portraits of villages in the Commune Cewice. History and present day. Konin 2015 Psychoskok 8° ss. 218, il.

Tekst równol. pol., ang.

Chełm, gmina

6501. LUBASZEWSKI Zbigniew [Sławomir]: Gmina Chełm jako jednostka administracyjno-samorządowa. Zarys dziejów. Pokrówka 2015 Urząd Gm. Chełm 8° ss. 104, il.

Chlewiska, gmina

6502. NASZA gmina Chlewiska. Wyd. 2. Radom 2015 Wydaw. Nauk. Inst. Technologii Eksploatacji – PIB; Lechosław Wąsik 8° ss. 419, il.

Treść: Gałązka Waldemar: Wstęp s. 5–7; Gałązka W.: Przynależność administracyjna parafii Chlewiska w ciągu wieków s. 9–21; Głuch Marian: Nasza gmina s. 23–113; Głuch M.: Gmina Chlewiska w latach okupacji hitlerowskiej. Wrzesień 1939 – styczeń 1945. W siedemdziesiątą rocznicę mordu s. 115–188; [Fotografie]: Opowieści starych figur, pomników s. 237–248; Budownictwo s. 249–254; Sprzęty domowe s. 255–258; Rolnictwo s. 259–264; Przemysł s. 265–272; Wąsik Lechosław: Miejscowości należące do gminy Chlewiska s. 273–312; Kozioł Stanisław, Wąsik L.: Wielkie rody szlacheckie w historii Chlewisk s. 313–332; Wąsik L.: Powstanie styczniowe w gminie Chlewiska s. 333–400; Aneks. Uczestnicy bitwy pod Stefankowem, Skłobami dotychczas niewymienieni s. 401–408; Bibliografia s. 409–415.

Chłopice

6503. JĘDRZEJEWSKA Sylwia, Wilk Magdalena: Osada wielokulturowa ze stanowiska 16 w Chłopicach, woj. podkarpackie. Rzeszów 2015 Oficyna Wydawnicza Zimowit; Mitel 4° ss. 457, tabl. 8, il., sum. + dysk optyczny (CD-ROM). Fund. Rzeszowskiego Ośr. Archeol. (Via Archaeologica Ressoiviensia; t. 7).

Chocz

6504. FLISIŃSKA Zdzisława: Chocz ponownie miastem. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 2 s. 123–127. XIV–XXI w.

Chrzanów

6505. [LISOWICZ-]ŻUREK Dorota: Przestrzeń i społeczeństwo Chrzanowa średniowiecznego i nowożytnego. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 450, tabl. 8, il., sum.

XIII–XVII w.

Rec.: Leśniak Franciszek, *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 3 s. 416–418.

Chrzelice; Łącznik; Pogórze

6506. [MURLOWSKI Eryk]: Przejście do historii. Artykuły Eryka Murlowskiego o dziejach Chrzelic, Łącznika, Pogórze i nie tylko. Red. Bartosz Sadliński; współpr red. Magdalena Janota. Prudnik 2015 „Pod Tytułem” Bartosz Sadliński 8° ss. 103, tabl. 4, il.

Dzieje miejscowości.

Cieklin

6507. KRÓLIKOWSKI Stanisław: Dzieje Cieklina i parafii cieklińskiej „ocalić od zapomnienia”. Bielsko-Biała–Rzeszów 2015 Bonus Liber 8° ss. 368, il.

Czajowice

6508. JĘDRZEJOWSKI Tadeusz: Czajowice dawniej i dziś. Zarys monografii. Wyd. 2. popr. i uzup. Olkusz–Kraków–Wielka Wieś–Czajowice 2011 Centrum Poligraficzno-Reklamowe „Omega Art”; na zlec. Gm. Wielka Wieś; Stow. na Rzecz Rozwoju Czajowic 8° ss. 151, il.

Wyd. 1. Wielka Wieś 2007.

Czechowice-Dziedzice

6509. CZECHOWICE-DZIEDZICE. Echa historii. [Z. 2]. Red. Barbara Pająk. Czechowice- Dziedzice 2015 Tow. Przyj. Czechowic-Dziedzic; Urząd Miej.; Oddz. Zw. Nauczycielstwa Pol. 8° ss. 160, il.

Treść: Wstęp s. 7; Foltyn Edelgarda M.: Z historii odkryć archeologicznych na terenie Gminy Czechowice- Dziedzice s. 11–17; Pająk B., Dudzik Anna: Stary cmentarz przy kościele pod wezwaniem św. Katarzyny – najstarsza nekropolia w Czechowicach-Dziedzicach s. 18–27; Pająk B.: Karol Korn [1852–1906] – wielki architekt i budowniczy s. 28–32; Biernat Alojzy: Pieniądz zastępczy w Czechowicach i Dziedzicach s. 33–35; Pająk B.: IV Koło Macierzy Szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego w Czechowicach (1925–1939, 1946–1949) s. 36–67; Pająk B.: Orkiestra dęta węzła kolejowego PKP w Czechowicach-Dziedzicach s. 68–80; Woźniak Erwin: Witraż w dziedzickim kościele [projektu Adama Bunscha z l. 1939–1946] s. 81–83; Pająk B.: Z dziejów przemysłu Czechowic-Dziedzic – „Elgos” s. 84–100; Pająk B.: W służbie Biało-Czerwonej [Danuta Rosner ze Szkucików, ur. 1926] s. 103–116; Barzyk Zofia: Bombardowanie rafinerii w Czechowicach przez alianckie lotnictwo w dniu 20 sierpnia 1944 roku s. 117–120; Barzyk Z.: Hitlerowskie obozy na terenie Gminy Czechowice-Dziedzice s. 121–126; Dudzik A.: Jubileusz 65-lecia działalności Koła Gospodyń Wiejskich w Czechowicach Górnych s. 129–142; Pająk B.: Jubileusz Związku Nauczycielstwa Polskiego s. 143–151; Pająk B.: Jubileuszowy koncert. 80 lat działalności mieszanego chóru kościelnego działającego przy parafii św. Katarzyny w Czechowicach-Dziedzicach (1934–2014) s. 152–159.

Z. 1. 2011.

Częstochowa

6510. JANIKOWSKI Zbislaw: Częstochowy historie mniej znane. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 8° ss. 155, nlb. 3, il.

6511. JANIKOWSKI Z.: Śródmiejska „story”. *Almanach Częstochowy*. [T. 28]: 2015 s. 110–118.

Śródmieście Częstochowy na przestrzeni ostatnich 60 lat.

Człopa, region

6512. BARTOSIK Przemysław: Wybrane zagadnienia z dziejów Ziemi Człopiańskiej. Człopa 2015 Miasto i Gm. Człopa 8° ss. 192, il.

Dąbrowa Tarnowska, miasto i gmina

6513. MOSKAL Krzysztof: Dąbrowa Tarnowska. Kronika miasta i gminy. Dąbrowa Tarnowska–Tarnów 2015 MBP im. Marii Kozaczkowej; Wydaw. Diec. Tarnowskiej Biblos 4° ss. 224, il.

Dmosin, gmina

6514. GOŹDZIŃSKI Paweł: Gmina Dmosin. Dziedzictwo historyczno-kulturowe. (Szkice monograficzne). Cz. 1. Dmosin–Starowa Góra 2015 Eko-Graf Adam Świć 8° ss. 128, il.

Dobczyce

6515. FIGLEWICZ Paweł: Królewskie miasto Dobczyce od czasów najdawniejszych do współczesności. Dobczyce–Kraków 2015 MBP im. Józefa Bergelówny; Księg. Akademicka 8° ss. XII, nlb. 2, 782, nlb. 1, tabl. 122, il.

Dobranowice

6516. MALARCZYK Wiesław: Dobranowice. Moja mała ojczyzna 1242–2015. Dobranowice 2015 Wiesław Malarczyk 8° ss. 139, tabl. 27, il.

Dobrzyńska ziemia

6517. Z DZIEJÓW ziemi dobrzyńskiej. Materiały XIX Konferencji Historycznej „Z dziejów ziemi dobrzyńskiej w Osieku w dniu 22 X 2014 r.”. Pod red. Ryszarda Bartoszewskiego; wstęp Mirosław Krajewski. Dobrzyń nad Wisłą–[Brodnica] 2015 Stow. Gmin Ziemi Dobrzyńskiej; Verbum 8° ss. 271, il. (Z Dziejów Ziemi Dobrzyńskiej; 19).

Treść: Krajewski Mirosław: Słowo wstępne s. 7–10; Lewandowska Jadwiga: Dziedzictwo archeologiczne gminy Osiek s. 11–20; Wróbel Adam: Z dziedzictwa kulturowego, językowego w Ziemi Dobrzyńskiej. O nazwach miejscowych gminy Osiek s. 21–105; Wypisy z prozy dobrzyńskiej. Z utworów dawnych i współczesnych. [Wyd.] M. Krajewski s. 107–213; Krajewski Błażej: Martyrologia mieszkańców gminy Osiek w okresie drugiej wojny światowej s. 215–221; Sadowski Tomasz: Szkolnictwo i oświata w Osieku i okolicy s. 223–234; Żuchowski Zbigniew: Ziemia dobrzyńska w podręcznikach szkolnych do nauczania historii s. 235–247; Wolfram Kazimierz: Współczesna gmina Osiek s. 249–253; Krajewski M.: Tadeusz Chojnacki (1938–2015) s. 255–257; Współczesna gmina Osiek [w fotografii] s. 259–265; XIX konferencja historyczna pt. „Z dziejów ziemi dobrzyńskiej, Osiek, 22 X 2014 r.” [w fotografii] s. 267–271.

Dolice

6518. GAJOWNICZEK Janusz, Dzedzej Zygfryd: Historia zapisana w nazwach. Spacer słowiańskimi ścieżkami po dolickiej ziemi. Dolice 2015 PHU Pares II 4° ss. 419.

Dylągowa

6519. BROŻYNIAK Artur: Zarys dziejów wsi Dylągowa w latach 1939–1947. Rzeszów 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 47, nlb. 1, il.

Dywan

6520. SCHROEDER Wiktor: Najpiękniejszy Dywan na świecie. Kartuzy 2014 Nowator Papier i Poligrafia 8° ss. 362, il.

XVII–XX w.

Działdowo, miasto i region

6521. GAUSE Fritz: Dzieje okręgu i miasta Działdowa. Przeł. Małgorzata Szymańska-Jasińska; wstęp i oprac. Grzegorz Jasiński. Działdowo 2015 Działdowska Agencja Rozwoju 8° ss. 599, nlb. 1, il.

Dzianisz

6522. KRZEPTOWSKA Maria, Krzeptowski Józef, Nitsch Tomasz: Genealogia Dzianisza. Zakopane 2015 Wydaw. Krzeptowscy 4° ss. nlb. 19, 366, nlb. 6, tabl. 118, il. (Podhalańskie osadnictwo rodowe; t. 4 cz. 3).

XVIII–XXI w.

Dzierżoniów

6523. DZIERŻONIÓW i jego mieszkańcy. [T. 1]. Pod red. Agnieszki Janas, Mateusza Cegiełki, Henryka Smolnego. Dzierżoniów 2015 „Edytor” Drukarnia – Wydaw. Tomasz Ligęza; Tow. Miłośn. Dzierżoniowa 8° ss. 255, il.

Treść: Janas A., Cegiełka M., Smolny H.: Przedmowa s. 7–8; Smolny H.: Historia miasta w zarysie s. 9–19; Dzierżoniów w starej fotografii s. 21–88; Wspomnienia mieszkańców Dzierżoniowa. Oprac. Jolanta Maniecka s. 89–186; Biogramy dzierżoniowian. Oprac. Iwona Gromadzik s. 187–255.

Dzwonowo

6524. KRZEPKOWSKI Marcin, Moeglich Marcin: Dzwonowo – zaginione miasto w Puszczy Zielonka. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 2 s. 5–15.

XIV–XVIII w.

Ełk

6525. MARCINKIEWICZ Stefan Michał: Mityczna stolica Mazur. Między Ełkiem a Lyck. Ełk 2015 Muzeum Hist. 8° ss. 253, il.

Folwarki Małe

6526. GÓRSKI Andrzej: Historia Folwark Małych od momentu powstania do I wojny światowej. *Roczn. Zabłudowski*. T. 7: 2014 s. 38–57.

Od XVII w.

Gaiki; Potoczek

6527. GROSS Edward: Gaiki – Potoczek. Gaiki–Leszno 2015 Agencja Jagart Jarosław Głapiak 8° ss. 243, il.

Gdańsk

6528. RZĄDZĄCY i rządzi. Władza i społeczeństwo Gdańska od średniowiecza po współczesność. Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej przez Muzeum Historyczne Miasta Gdańska i Stowarzyszenie Rajcy Gdańscy w dniach 24 października 2014 r., 29–30 maja 2015 r. Pod red. Sylwii Bykowskiej, Edmunda Kizika i Piotra Paluchowskiego. Gdańsk 2015 Muzeum Hist. M. Gdańska; Rada M. Gdańska; Stow. Rajcy Gdańscy 4° ss. 268, il. (Res Gedanenses. Studia i materiały Muzeum Historycznego Miasta Gdańska; t. 9).

Treść: Gleinert Tadeusz: Wstęp s. 9; Cz. 1: Kizik E., Paluchowski P.: Słowo od redaktorów do części pierwszej s. 13–15; Zdenka Joachim: Sołtysi burmistrzami miasta Gdańska na prawie lubeckim? s. 16–21; Bojaruniec-Król Ewa: Nobilitacje patrycjusz gdańskich wyrazem budowania niezależności politycznej i ekonomicznej elit zasiadających we władzach miejskich w XV–XVI w. s. 22–37; Kościelak Sławomir: Rada Miejska – świecki zwierzchnik luterańskiego Kościoła w nowożytnym Gdańsku s. 38–51; Aneks: Listy poparcia dla kandydatów na stanowisko diakona w kościele św. Katarzyny w 1714 r. s. 52–66; Kizik E.: Trzeci Ordynek. Z dziejów gdańskiej opozycji mieszczańskiej od drugiej połowy XVI do schyłku XVIII w. s. 67–80; Kubicka Katarzyna: Uwagi na temat kształtowania i organizacji kancelarii władz i urzędów miejskich w nowożytnym Gdańsku s. 81–90; Kociumbas Piotr: „Ofiarowując i splendoru przymnażając”. Muzyka dla magistratu nowożytnego Gdańska s. 91–108; Bömelburg Hans-Jürgen: Gdańsk i przekształcenia administracyjne podczas rozbiorów Rzeczypospolitej (1793–1807) s. 109–117; Szarszewski Adam: Johann Friedrich Karl Adolf Leopold von Winter [1823–1893] i Albert Karl Ludwig Liévin [1810–1881]. Władza i medycyna w XIX w. s. 118–122; Barylewska-Szymańska Ewa: Historia ochrony gdańskich zabytków architektury w XIX i pierwszych dziesięcioleciach XX w. (do 1945 r.). Zarys problematyki s. 123–146; Śliwiński Błażej: Symbolika i dzieje pieczęci oraz herbów miasta Gdańska s. 147–164; Cz. 2: Bykowska S.: Słowo od redaktorki do części drugiej s. 167–170; Loew Peter Oliver: Od miasta bez samorządu do samorządu bez wolności: Gdańsk 1920–1945 s. 171–176; Bykowska S.: Mobilizacja jako sposób sprawowania władzy w Polsce Ludowej. Casus Miejskiej Rady Narodowej w Gdańsku s. 177–196; Kostarczyk Artur: Planowanie rozwoju przestrzennego Gdańska w latach 1945–1990 s. 197–202; Trupinda Janusz: Ratusz Głównego Miasta Gdańska jako miejsce kształtowania tożsamości gdańszczan po II wojnie światowej s. 203–211; Obracht-Prondzyński Cezary: Gdańska i pomorska samorządność – idee Lecha Bądkowskiego s. 212–217; Ruchlewski Przemysław: Samorządność Gdańska a idee solidarnościowe w czasie transformacji ustrojowej 1989–1990 s. 218–225; Kurkowska Katarzyna: Zewnętrzne atrybuty władzy samorządowej – współczesne przykłady s. 226–233; Załęcki Jarosław: Tożsamość Gdańska oraz postawy obywatelskie jego mieszkańców w perspektywie zmiany społecznej s. 234–244; Załęcki J., Tobis Tomasz: Przestrzeń miasta oraz jakość życia w Gdańsku w oglądzie jego mieszkańców s. 245–251; Nowicki Marcin: Musimy się dogadywać, czyli sposób na lepszą samorządność s. 252–254; Samorząd i samorządność we wspomnieniach prezydentów miasta Gdańska 1990–2015. Dyskusja przeprowadzona 30 maja 2015 r. w Sali Wety Ratusza Głównego Miasta. (Moderator: red. Marek Ponikowski). W oprac. S. Bykowskiej s. 255–263.

Gdów

6529. GUMUŁKA Piotr: Kronika Gdowa przez wiek XVIII i XIX do lat 60-tych XX wieku z opowieści, zapisków, dokumentów i not historycznych spisana. Kraków 2015 Art Connection 8° ss. 573, nlb. 3, il.

Gdynia

6530. TARKOWSKA Aleksandra: Sekrety Gdyni. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 8° ss. 133, nlb. 1, il.

XX w.

6531. WĘDRÓWKI po dziejach Gdyni. Zbiór studiów. Cz. 3. Pod red. Dagmary Płaza- Opackiej i Tadeusza Stegnera. Gdynia 2015 Muzeum M. Gdyni 8° ss. 240, il. (Studia i Materiały Muzeum Miasta Gdyni. Ser. 2: Studia i Monografie; nr 5).

Treść: Wrona Mateusz: Zaproszenie do miasta – studium zabudowy u zbiegu ulic 10 Lutego i Świętojańskiej s. 11–28; Gromnicka Aleksandra: Dzielnica reprezentacyjna Gdyni w okresie II Rzeczypospolitej s. 29–44; Musiał Jolanta: Gdyńska Polska Partia Socjalistyczna w dokumencie archiwalnym s. 45–54; Górski Tomasz: Marynarka Wojenna w powieści oraz pieśniach marynistycznych okresu międzywojennego s. 55–70; Miotke Michał: Samochody w przedwojennej Gdyni s. 71–89; Szerle Marcin: Cienie i blaski „służby bociana” – opieka akuszerska w Gdyni w latach 1920–1939 s. 90–107; Labuda Grzegorz: Gdyńska infrastruktura kolejowa w latach pięćdziesiątych XX wieku na łamach prasy katolickiej s. 108–115; Gawęda Monika: Gdynia – kilka kadrów z historii fotografii. Od Henryka Poddębskiego [1890–1954] po czasy współczesne s. 116–138; Jurczyk Krzysztof: Kina sieci państwowej w Gdyni w latach 1945–1989 s. 139–170; Myszor Oskar: Gdynia na łamach miesięcznika „Morze” w latach siedemdziesiątych XX wieku. Wybrane aspekty s. 171–183; Molendowski Leszek: Zakony i zgromadzenia męskie w Gdyni w latach 1945–1989 s. 184–209; Chłudzińska Izabela: Tożsamość i historia w Gdyni w świadomości jej młodych mieszkańców s. 210–226; Żylińska Karolina: Warunki funkcjonowania mikroprzedsiębiorstw na podstawie opinii finalistów Konkursu

„Gdyński biznesplan” w latach 2003–2011 s. 227–240.

Cz. 1. 2004.

Gębice

6532. GĘBICKIE zapiski historyczne. Od Anny z Mycielskich Radziwiłłowej do gen. Stanisława Rostworowskiego. Red. Bogusław Janik, Stanisław Jan Rostworowski. Gębice 2014.

Rec.: Tomczak Robert T., *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 273–276.

Gliwice

6533. BOROŃ Piotr: Dawne Gliwice. Studia z dziejów miasta i jego mieszkańców do końca XIX wieku. Wokół gliwickiego rynku. Gliwice 2015 Muzeum 8° ss. 649, tabl. złoż. 1, il., sum., Zsfg. Muzeum w Gliwicach. (Seria Monograficzna; nr 21).

Od XIII w.

Głogów

6534. WIELOKULTUROWE dziedzictwo Głogowa. Wczoraj i dziś. Materiały z konferencji naukowej, Głogów 6.12.2010. Przewodn. zespołu red. Leszek Lenarczyk; red. t. Stanisław Drewniak. Głogów 2010 Muzeum Archeol.-Hist.; Wrocławskie Wydaw. Nauk. Atla 2 8° ss. 319, nlb. 1, tabl. 14, il., sum., Zsfg.

Z treści: Od Redakcji s. 5–8; Zubowski Jan: Słowo wstępne s. 9–12; Wawryszewicz Anna: Dolnoślązacy. Zróżnicowanie etniczne s. 9–12; Ożóg Monika: 1000 lat historii w architekturze Głogowa s. 35–54; Grochowska-Jasnos Marzena: Moneta a władca na przykładzie Głogowa książęcego s. 55–89; Dymytryszyn Jerzy: Ludność polska na ziemi głogowskiej od średniowiecza do XIX wieku s. 91–102; Schneider Klaus: Die Geschichte der Stadt Glogau (Głogów) von 1740 bis 1945 s. 103–123; Toż w jęz. pol.: Historia miasta Głogów od roku 1740 do 1945 roku s. 125–144; Reszka Katarzyna Anna: Polsko-czeskie stereotypy narodowe s. 145–161; Górniak Marek Robert: Wielowiekowy wkład Żydów w dziedzictwo kulturowe Głogowa s. 163–183; Maciuszczak Wiesław: Kruk Korwinów, czyli epizod węgierski s. 185–199; Maroń Jerzy: Szwedzi w Głogowie. Operacyjna rola Głogowa w czasie wojny trzydziestoletniej s. 201–221; Helwig Jarosław: Francuska okupacja Głogowa w latach 1806–1814 s. 223–252; Hass Waldemar: O wkładzie Kościoła rzymsko-katolickiego w historyczno-kulturowe dziedzictwo Głogowa s. 253–274; Konopnicka Małgorzata: „Signum temporis” i „pia causa”. Działalność fundacyjna protestantów głogowskich w XVIII i na początku XIX wieku s. 275–290; Lenarczyk L.: Głogów po 1945 roku s. 291–309; Ze zbiorów Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Głogowie [fotografie] s. 321–334.

Głojsce

6535. FORMAL Rafał: Głojsce dawniej i dziś. Krosno–Dukla 2013 Ruthenus; Gm. Dukla. Urząd Miej. 8° ss. 115, tabl. 21, il.

Główczyce, wieś i gmina

6536. KASZUBSKIE Jeruzalem. O dziejach i współczesności gminy Główczyce oraz tożsamości jej mieszkańców. Red. Józef Borzyszkowski. Gdańsk 2014.

Rec.: Obracht-Prondzyński Cezary, *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 283–287.

Golczew

6537. KONKEL Henryk Andrzej, Domagała-Konkel Krystyna: Zarys dziejów wsi Golczew. *Roczn. Chojeński*. T. 7: 2015 s. 117–141, Zsfg.

XIV–XXI w.

Golenice

6538. KONKEL H. A.: Pięć wieków miasteczka Golenice. *Roczn. Chojeński*. T. 6: 2014 s. 179–188, Zsfg. XIII–XVIII w.

Golub- Dobrzyń

6539. DĘBIŃSKI Józef: Z dziejów miasta Golub-Dobrzyń. *Studia Włocławskie*. T. 17: 2015 s. 311–328, sum.

Od 1254 r.

Gołuchów, gmina

6540. MAŁYSZKO Stanisław: Czechel, Czerminek, Kucharki, Szkudła. Zarys dziejów. Gołuchów 2015 Gm. Gołuchów; Gołuchowskie Centrum Kultury „Zamek” 8° ss. 296, il.

Wsie w gminie Gołuchów.

Gorlice

6541. ĆMIECH Andrzej: Gorlice. Dzieje miasta. Gorlice–Nowy Sącz 2015 Wydaw. i Drukarnia Nova Sandec 4° ss. 288, il.

Gorzów Śląski

6542. DZIUK Józef, Stelmach Michalina: Gorzów Śląski wczoraj i dziś. Gorzów Śląski–Opole 2015 Wydaw. i Drukarnia Świętego Krzyża 8° ss. 65, nlb. 2, il.

Gorzyń

6543. [KACZMAREK Jacek]: W miejscu, gdzie łączą się drogi. Gorzyń – wieś, która ma już sześćset lat. Oprac. ... Międzzychód–Gorzyń 2015 Drukarnia-Międzzychód; na zlec. Sołectwa Gorzyń i Stow. Gorzyń 600 8° ss. 83, nlb. 1, il.

Gosprzydowa

6544. GOSPRZYDOWA. Z dziejów wioski i parafii. Wyd. 2, uzup. Gosprzydowa–Tuchów 2015 Poligrafia Redemptorystów 8° ss. 563, nlb. 1, il.

Treść: Wstęp s. 3–4; [Kowalczyk Tadeusz]: Środowisko geograficzne s. 5–17; [Prus Barbara]: Historia wioski s. 18–129; [Prus B.]: Ludność i klęski elementarne s. 130–222; [Prus B.]: Historia parafii s. 223–304; [Prus B.]: Duszpasterze gosprzydowskiej parafii s. 305–335; [Prus B.]: Powołania kapłańskie i zakonne s. 336–359; [Kornaś Zbigniew], [Prus B.]: Skarb z drzewa [kościół parafialny] s. 360–401; [Prus Ewa]: Matka Boża Gosprzydowska s. 402–432; [Kornaś Z.]: Dzwonnica s. 433–441; [Kowalczyk T.]: Szkoła w Gosprzydowej s. 442–468; [Prus B.]: Przysiółki s. 469–488; [Prus E.]: Kapliczki, figury i krzyże przydrożne s. 489–504; [Prus B.]: Kasa Zapomogowo-Pożyczkowa (Kasa Stefczyka) s. 505–511; [Prus Paweł]: Ochotnicza Straż Pożarna w Gosprzydowej s. 512–535; Bibliografia s. 539–544.

Wyd. 1. 2006.

Gostyń

6545. SKORUPSKI Grzegorz: Wędrowki w przeszłość. Życie codzienne miasta. Gostyń 2015 Druk. Real; Muzeum 8° ss. 227, il.

Gościno

6546. BERNASŃ Mieczysław: Na gościńskim szlaku. Gościno 2015 Kamera; na zlec. Gm. Gościno 8° ss. 221, il.

Dzieje miasta.

Grabina

6547. [RATAJCZAK Lucyna]: Grabina. Śladami naszych przodków. Zebrała i oprac. ... Grabina 2013 [b.w.] 8° ss. 227, nlb. 1, il.

Lata 1398–2012.

Gręboszów, gmina

6548. MONOGRAFIA gminy Gręboszów. Pod red. Włodzimierza Chorążkiego; zespół red. W. Chorążki (red. nacz.), Ryszard Banach, Beata Brożek, Wiesław Lizak. Gręboszów–Tarnów 2015 Gm. Centrum Kultury i Czytelnictwa; Wydaw. Diec. Tarnowskiej Biblos 4° ss. 144, nlb. 2, il.

Treść: Od redakcji s. 9–10; Położenie geograficzno-przyrodnicze gminy Gręboszów s. 13–21; Zarys dziejów gminy Gręboszów s. 22–84; Zarys historii sołectw gminy Gręboszów s. 85–98; O pochodzeniu i znaczeniu nazwy Gręboszów s. 100–102; Sławni gręboszowianie s. 103–122; Zabytki gminy Gręboszów s. 123–135; Chorążki W.: Zakończenie s. 136–138; Miary, wagi i systemy pieniężne występujące w tekście s. 139–140.

Grodków, miasto i region

6549. Z DZIEJÓW Grodkowa i ziemi grodkowskiej. Cz. 2. Praca zbior. pod red. Adriany Dawid. Grodków–Gliwice 2015 Urząd Miej.; Miej. i Gm. Bibl. Publ.; Dom Współpracy Pol.-Niem. 8° ss. 267, il.

Treść: Halenka Andrea: „Historia lokalna na przykładzie wybranych powiatów, miast i gmin” – idea projektu s. 7–8; Toż w jęz. niem.: „Lokale Geschichte am Beispiel ausgewählter Kreise, Städte und Gemeinden” – Grundlagen des Projektes s. 9–10; Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej s. 11–12; Toż: Haus die Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit s. 13–14; Dawid A.: Wstęp s. 15–20; Cebulka Wanda Małgorzata: Osadnictwo wraz z genezą nazw miejscowości na ziemi grodkowskiej do końca XV w. s. 21–44; Cebulka W. M.: Dzieje Grodkowa na przestrzeni wieków s. 45–66; Legendziewicz Andrzej: Badania architektury Grodkowa. Średniowieczne fortyfikacje miejskie s. 67–88; Legendziewicz A.: Badania architektury Grodkowa. Ratusz i blok śródrynkowy s. 89–111; Legendziewicz A.: Badania architektury Grodkowa. Wczesnogotycki kościół parafialny i jego przekształcenia s. 112–136; Jasińska Izabela: Historia rzemiosła, handlu i przemysłu na ziemi grodkowskiej s. 137–151; Kuzio-Podrucki Arkadiusz: Górnośląscy Schaffgotschowie s. 152–168; Rostropowicz Joanna: Johana Schaffgotsch [1842–1910] i jej bliscy s. 169–185; Żak Jerzy: Silvius Leopold Weiss (1687–1750), lutnista z Grodkowa s. 186–206; Lauzer Marcin: Wprowadzenie do partytury Mszy g-moll Józefa Elsnera dedykowanej kościołowi grodkowskiemu na dzień odpustu ku czci św. Michała Archanioła s. 207–222; Nadolski Przemysław: Losy dzwonów kościelnych z ziemi grodkowskiej podczas obu wojen światowych s. 223–251; Cebulka W. M.: Grodkowskie cmentarze i miejsca pochówków s. 252–264.

Cz. 1. Grodków 2008.

Grodno, Białoruś

6550. CZARNOWSKI Ryszard Jan: Grodno. Zapomniana stolica. Warszawa 2015 Rytm 8° ss. 215, il. (Moje Kresy).

6551. GARADZENSKI palimpsest 2012. Lûdzi daŭnâj Garodni XV–XX stst. Pad rëd. A. F. Smalenčuka, N. U. Sliž. Grodna–Wrocław 2013 Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 8° ss. 413, il. (Garadzenskaâ Bibliâtëka).

6552. GARODNÂ X–XX stst. Karaleŭski gorad z pravincyjnym lësam. Pad rëd. Alâksandra Smalânčuka. Wrocław 2014 Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 8° ss. 513, streszcz. (Garadzenskaâ Bibliâtëka).

Rec.: Cihamirau Andrzej, *Garadzenski Gadavik*. Nr 3: 2014 s. 135–140; Dobroński Adam Czesław, *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 135–139.

Grudziądz, gmina

6553. OTREMBA Zbigniew: *Gmina Grudziądz. Historia i współczesność*. Gdańsk 2015 Regnum 8° ss. 167, nlb. 1, tabl. 23, il.

Gryfino, region

6554. [TRZECIE] III Nadodrzańskie spotkania z historią 2015. Konferencja naukowa, Mieszkowice, 17 kwietnia 2015 r. Materiały pod red. Andrzeja Chłudzińskiego. Pruszcz Gdański–Mieszkowice 2015 Wydaw. Jasne; Gm. Mieszkowice 8° ss. 267, il., Zsfg.

Treść: Chłudziński A.: Od redaktora s. 9; Rogalski Bartłomiej: Uzbrojenie w okresie wpływów rzymskich na dolnym Nadodrzu na przykładzie cmentarzyska w Czelinie, gm. Mieszkowice, stan. 23 s. 11–35; Brzustowicz Grzegorz Jacek: Koniec rządów Askańczyków w Marchii Brandenburskiej a Mieszkowice (1319–1324) s. 37–56; Skrycki Radosław: Powiat chojeński i Mieszkowice w XVIII wieku s. 57–75; Walawender Renata: Przesiedleńcy w gminie Mieszkowice po zakończeniu II wojny światowej s. 77–99; Machałek Małgorzata: Początki działalności polskich władz w świetle sprawozdań pełnomocnika obwodowego rządu RP na obwód chojeński z 1945 roku s. 101–115; Chłudziński A.: Nazwy wodne dorzecza Kurzycy s. 117–143; Kalita-Skwirzyńska Kazimiera: Historyczny plan i zabudowa Mieszkowic s. 145–170; Woźniak Beata: Mieszkowice na starych pocztówkach s. 171–191; Migdalski Paweł: Pomnik Pierwszego Polskiego Słupa Granicznego w nadodrzańskim Czelinie jako miejsce pamięci s. 193–214; Morawska Joanna: Projekt „osadnicy” s. 215–221; Bibliografia s. 223–241; Ilustracje kolorowe s. 243–267.

I Konferencja 2013.

Hecznarowice

6555. Z DZIEJÓW Hecznarowic. Praca zbior. pod red. Antoniego Barciaka i Beaty Nycz. Hecznarowice–Porąbka 2015 DTL; Urząd Gm. 8° ss. 294, il.

Treść: Barciak A.: Wstęp s. 7–9; Barciak A.: Hecznarowice przez wieki. Co wiemy o starszych dziejach tej miejscowości s. 13–19; Kopiec Jan: Duszpasterska aktywność Kościoła w diecezji krakowskiej na przełomie XIX i XX stulecia s. 21–27; Jedynak Zdzisław: Początki parafii w Hecznarowicach w świetle dokumentów archiwalnych s. 29–46; Barciak Marta, Bialik Szymon: Mieszkańcy Hecznarowic na kartach ksiąg parafialnych. Społeczność hecznarowska u schyłku XVIII i w pierwszej połowie XIX wieku s. 47–69; Ryguła Ewa Maria: Symbole Hecznarowic s. 71–81; Kołodziejczyk Kazimiera: Środowisko geograficzno-przyrodnicze Hecznarowic s. 85–97; Kardasz Jan Adam: Mapy katastralne i geodezyjne Hecznarowic s. 99–105; Foks Andrzej: Nazwy miejscowe i terenowe na terenie Hecznarowic s. 107–118; Jedynak Z.: Darowizna czynszu z Hecznarowic dla Akademii Krakowskiej dokonana przez Baltazara Porębskiego w 1550 roku s. 121–123; Nycz B.: Modne imiona. O wyborze imion chrzestnych w Hecznarowicach w latach 1636–1725 s. 125–137; Karzełek Roman: Mieszkańcy Hecznarowic w kęckich księgach parafialnych w latach 1786–1850 s. 139–146; Kasperek Joanna: Darowizny mieszkańców Hecznarowic na rzecz kościoła parafialnego w Pisarzowicach na podstawie zapisów „Inwentarza pisarzowskiego” s. 147–153; Micor Władysław: Hecznarowice w świetle spisu z 1861 roku s. 155–159; Janusz Wojciech: O kontrakcie przedślubnym Marianny Warmuzówny i Macieja Jurasza z 1861 roku, czyli jak hecznarowianki wychodziły za mąż s. 161–167; Foks Arkadiusz: Pierwsze 95 lat historii szkoły w Hecznarowicach 1874–1969 s. 169–191; Nycz B.: Flaszowie. Ród ludowych artystów z Hecznarowic s. 193–207; Płonka Stanisław: Przywołane z pamięci. Z dziejów sportu w Hecznarowicach. Współpr. B. Nycz s. 209–237; Markiel Janina: Historia Koła Gospodyń Wiejskich w Hecznarowicach s. 239–251; Micor W.: Hecznarowice w latach 1990–2011 s. 253–255; Aneks: Foks Andrzej: Proboszczowie Parafii św. Urbana w Hecznarowicach s. 259; Płonka S.: Księża i siostry zakonne z Hecznarowic s. 261–265; Płonka S.: Osoby z Hecznarowic, które uzyskały stopień naukowy doktora, doktora habilitowanego i profesora s. 267–269; Kalendarium. Oprac. Andrzej Fuks, B. Nycz s. 271–292.

Iłża

6556. MIASTO w nowej odsłonie. Monografia Iłży. T. 1: Od czasów najdawniejszych do 1945 roku. Pod red. Sebastiana Piątkowskiego. Warszawa 2014.

Rec.: Szczygieł Ryszard, *Radomskie Studia Humanist.* T. 2: 2015 s. 269–273.

6557. NOWAKOWSKI Paweł: Iłża. Miasto kościelne. Radom 2012.

Rec.: Zapłata Rafał, *Radomskie Studia Humanist.* T. 1: 2013 s. 393–395.

Iwła, wieś i gmina

6558. SZWAST Ryszard: Iwła. Miejsce i ludzie. Mieszkańcy podkarpackiej wioski w świetle ksiąg metrykalnych 1782–1931. Dzieje Gminy Iwła w latach 1926–1934. Iwła-Krosno–Dukla 2015 Ruthenus; na zlec. Gm. Dukla 8° ss. 807, XXIII, tabl. 1, il. (Biblioteka Dukielska; t. 10).

Iwonicz-Zdrój

6559. NIERADKA Grzegorz: Jeden Iwonicz – cztery spojrzenia. Krosno 2015 Krośnieńska Oficyna Wydawnicza 8° ss. 138, il.

XVIII–XXI w.

Izbicko, wieś i parafia

6560. SMYKAŁA Piotr: Izbicko. Dzieje wsi i parafii. Strzelce Opolskie–Rozmierka 2015 Usługi Reklamowe Joanna Zychiewicz 8° ss. 480, il.

Jaćmierz, wieś i region

6561. STĄCZEK Ryszard: Dzieje Jaćmierza i okolic. [Cz.] 3: 1390–2014. Jaćmierz 2015 Ryszard Stączek 8° ss. 232, il.

Cz. 1. 2012.

Jastrzębie- Zdrój

6562. KUCIA Krzysztof, Marcinowska Urszula: Jastrzębie-Zdrój 1963–2013. Zarys historii młodego miasta. Wyd. 3. Jastrzębie-Zdrój 2015 Urząd M. 8° ss. 225, il.

Wyd. 1. 2013.

Jawor

6563. RYBOTYCKI Jan: Jawor. Pradzieje i średniowiecze. Wrocław 2015 Jan Rybotycki 4° ss. 179, il.

Jazowsko

6564. KRONIKA Jazowska. Zapiski do dziejów Sądecczyzny z lat 1662–1855. Wybór i oprac. Stanisław Grodziski. Kraków 2015 PAU 8° ss. 85, nlb. 10, tabl. 4, il., sum., Zsfg. PAU. (Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego; og. zb. t. 114).

Kalendarium.

Jednorozec

6565. WOJCIECHOWSKA Teresa: Jednorozec. Historia wsi. Jednorozec 2015 Stow. „Przyjaciele Ziemi Jednorozeckiej” 8° ss. 320, il.

Józefów

6566. NIEZNANA historia znanego miasta. Miniatura okolicznościowa. Praca zbiorowa. Józefów 2015 Wydaw. Miej. Ośr. Kultury 8° ss. 22, il. Miej. Ośr. Kultury.

Materiały z sesji, Józefów, 7 XI 2015 r.

Treść: Galas Łukasz, Wojciechowska Danuta: Wstęp s. 3; Galas Ł.: Historia wsi Rycice od XVIII do połowy XX wieku s. 4–8; Stanaszek Łukasz Maurycy: Józefów na Urzeczu s. 9–16; Lewandowski Robert: [Elwiro Michał] Andriolli, wilegiatura, Świdermajer. Wstęp do dyskusji o dziejach Józefowa s. 17–20; Sobota Anna: Ocal wspomnienia od zapomnienia – Cyfrowe Archiwum Tradycji Lokalnej w Józefowie nad Świdrem s. 21–22.

Jurków

6567. JURKÓW. Historia i współczesność. Zespół red. Emilia Chmura [i in.]. Czchów–Nowy Sącz 2015 Urząd Miej.; Drukarnia Kwadrat 8° ss. 52, il.

Treść: Chudoba Marek: Słowo wstępne s. 7; Sroka Krystian: Historia Jurkowa s. 8–15; Szpunar Andrzej: Prahistoria Jurkowa s. 16–17; Parafia Jurków. Na podstawie dokumentacji konserwatorskiej sporządzonej przez Agnieszkę Drwal-Dziurawiec i Pawła Dziurawca oprac. Anna Hołyst i Agnieszka Karecka s. 18–21; Michalczyk Magdalena: Publiczne Przedszkole w Jurkowie s. 22–24; Chudy Edyta, Hołyst A., Karecka A., Mordarska Agnieszka, Urszula Antoni: Historia szkolnictwa w Jurkowie s. 25–31; Kozdrój Marta: Historia jurkowskiej biblioteki s. 32–33; Michalczyk M.: Koło Gospodyń Wiejskich w Jurkowie s. 34–35; 90-lecie istnienia Ochotniczych Straży Pożarnej w Jurkowie. Na podstawie wspomnień Stanisława Rąpały i tekstu Edwarda Mordarskiego oprac. Wojciech Musiał s. 36–41; Pamięć nie zaginie. Relację Eugenii Motak spisała Helena Karecka s. 42–44; Karecka-Nieć Lidia: Rodzina ostatnich właścicieli dworu w Jurkowie s. 45–46; Dawny Jurków we wspomnieniach. Oprac. L. Karecka-Nieć s. 47–51.

Kaczkowo Stare i Nowe

6568. [SADOWSKA Jadwiga]: Mieszkańcy Kaczkowa Starego i Nowego w parafii Brok. (Od połowy XVIII do połowy XX wieku). Oprac. ...; przy udz. Zofii Sadowskiej. Warszawa 2015 nakł. własnym 8° ss. 388, il.

Kalety

6569. KALINOWSKI Piotr: Dzieje wioski Kuczów. Kalety 2015 Stow. Nasze Kalety; Wydaw. Piotr Kalinowski 8° ss. 76, il.

Obecnie część Kalet.

Kalisz

6570. PRĘTCZYŃSKI Zenon Włodzimierz: Moje spotkania z Kaliszem. Refleksje z lat 1937–2011. *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”*. T. 3: 2013/2014 [dr.:] 2013 s. 101–112.

Katowice

6571. SZARANIEC Lech: Moje Katowice. [Cz.] 2. Katowice 2015 Stow. Thesaurus Silesiae – Skarb Śląski; Śląsk 8° ss. 164, il.

XIX–XXI w. Cz. 1. 2014.

Kępa Oleśnicka

6572. DENNERLEIN Jutta: Wizyta na Kępie Oleśnickiej. *Nasze Korzenie*. Nr 9: 2015 s. 4–9.

Wyspa na Wiśle pod Płockiem, od 1759 r.

Kielanówka

6573. PIETRUCHA Dyzma: Dzieje wsi Kielanówka. Od powstania do połowy XX wieku. Boguchwała 2015 Gm. Bibl. Publ. 8° ss. 60, il. (Skarby Kultury Gminy Boguchwała).

Kielce

6574. KIELCE przez stulecia. Red. nacz. Stanisław Meducki; red. t. Marek Maciągowski. Kielce 2014 Muzeum Historii Kielc; Jedność 4° ss. XVI, 735, il.

Kluczbork

6575. ZATYLNA Milena: Historie niezwykle. Kluczbork 2015 Stow. Lokalne Grupa Działania „Dolina Stobrawy” 8° ss. 190, nlb. 2, il.

Dzieje Kluczborka.

Kluczewsko

6576. GACIA Tadeusz: Szkice z pobliza Kluczewska. Wciąż stąpamy po śladach... Włoszczowa 2015 Drukarnia Kontur 8° ss. 89, nlb. 2, il.

Klwów

6577. KUPISZ Dariusz, Lechowicz Zbigniew, Piątkowski Sebastian: Dzieje Klwowa i parafii klwowskiej do roku 1918. Radom-Klwów 2015 MBP; Wydaw. Nauk. Inst. Technologii Eksploatacji – Państw. Inst. Badawczego; Parafia Rzymskokatol. pw. Świętego Macieja Apostoła 8° ss. 329, il.

Od XIV w.

Kłobuck, powiat

6578. SNOCH Bogdan: Miejscowości gminne powiatu kłobuckiego. *Almanach Częstochowy*. [T. 28]: 2015 s. 164–170.

Kłodzko

6579. KLADSKO. Dějiny regionu. Hradec Králová–Wrocław–Praga–Kłodzko 2012 Filozofická fakulta U[niverzity] H[radec K[rálová]; Polsko-Czeskie Towarzystwo Naukowe; Historický ústav A[kademie] V[ěd] Č[eske] R[epubliky], V[eřejná] V[yzkumná] I[nstituce]; Powiat Kłodzki 8° ss. 607.

Z treści: Felcman Ondřej, Gładkiewicz Ryszard: Kladsko a dějiny – uvedení do problematiky s. 5–9; Jaworski Krzysztof: Kladsko v pravěku a raném středověku (do konce 11. století) s. 15–46; Cetwiński Marek, Musil František, Šandera Martin: Kladsko ve středověkém českém státě (konec 11. století – 1459) s. 47–114; Bogacz Teresa, Dębicki Jacek, Felcman O., Fukala Radek: Kladské hrabství v Českém království s. 115–192; Brzeziński Rafał, Przerwa Tomasz, Szymczyk Maciej: Kladsko v pruském i německém státě (1740–1945 r.) s. 193–286; Bieda Tadeusz, Grygorcewicz Bartosz, Marczuk Tadeusz, Oniszcuk-Awiżeń Krystyna, Sroka Piotr: Kladsko v polském státě (od 1945) s. 287–368; Felcman O.: Přehled kladských vládců s. 269–380; Felcman O.: Znak Hrabství kladského a jeho proměny s. 381–398; Vortel Petr: Mince Hrabství kladského (13.–19. století) s. 399–428; Semotanová Eva: Kartografie Kladska do poloviny 20. století s. 429–448.

Rec.: Pisarski Grzegorz: Wspólne dzieje oczyma historyków z sąsiedztwa. Artykuł recenzyjny. *Zesz. Muzeum Ziemi Kłodzkiej*. [Z.] 13: 2015 s. 185–196.

Kłóbka

6580. CIECHALSKI Arkadiusz: Kłóbka. Wieś na szlaku chopinowskim. Brześć Kujawski 2014.

Współwyd. z: Lisowski Bogdan: Wiersze, pieśni, informacje o Kłóbce.

Rec.: Głuszkowski Michał: Historia i folklor kujawskiej wsi. *Literatura Lud.* R. 59: 2015 nr 2 s. 69–71.

Kobierzyce, gmina

6581. WISZEWSKI Przemysław, Żerelik Rościław: Wielkie zmiany wiejskiego świata. Monografia historyczna gminy Kobierzyce. Wrocław 2015 Gajt 4° ss. 352, il.

Kocierzew Południowy, gmina

6582. KRYŚCIAK Zdzisław, Rutkowski Jacek: Gmina Kocierzew Południowy w księżackiej rodzinie. Kocierzew Południowy–Łowicz 2015 Urząd Gm.; Zakł. Wielobranżowy „Poligrafia” 8° ss. 132, il.

Kokoszkowy, wieś i region

6583. STACHULSKI Janusz, Kowalkowski Krzysztof, Dembek Anna: Kokoszkowy i okolice, których nie znacie. Starogard Gdański 2015 Drukarnia Mirotki 8° ss. 295, nlb. 2, tabl. 2, il.

Komańcza

6584. HISTORIA, kultura i tradycja w 500-letniej Komańczy. Wstęp do monografii. Kom. red. Paweł Królikowski [i in.]. Komańcza–Przemysł 2012. Gm. Ośr. Kultury; Oficyna Wydawnicza Mercator 8° ss. 239, il.

Treść: Kom. red.: Wstęp s. 6–7; Wesołkin Wojciech: Komańcza. Materiały do monografii s. 9–53; Wesołkin W.: Republika Komańczańska. Przyczynek do zagadnienia s. 55–60; Wesołkin W.: Materiały do historii parafii greckokatolickiej w Komańczy s. 61–70; Wesołkin W.: Parafia prawosławna p.w. Opieki Matki Bożej w Komańczy. Zarys dziejów s. 71–78; Orłowski Edward: Zarys historii parafii obrządku łacińskiego p.w. św. Józefa w Komańczy s. 79–115; Wesołkin W.: Komańcza. Przyczynek do historii oświaty s. 117–125; Orłowski E.: Historia gospodarki leśnej w rejonie Komańczy, powstanie i działalność Nadleśnictwa Komańcza s. 127–177; Królikowski P.: Łemkowie jako grupa kulturowa s. 179–196; Królikowski P.: Wybór z etnografii Komańczy i okolic s. 197–232; Komańcza wczoraj i dziś. Przyczynek do historii działań wspólnych s. 233–239.

Końskie; Witryłów

6585. SENIUK Bronisław Miron: Końskie i Witryłów. Ziemia sanocka. Lublin 2015 Fund. Kultury Duchowej Pogranicza 8° ss. 345, nlb. 1, il.

Kopaszewo

6586. PRAŁAT Emilian: Kopaszewo. Miejsca i sztuka. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 8° ss. 268, il., sum.

XIX–XX w.

Kostrzyn

6587. MATYSEK Kazimierz: Dzieje Kostrzyna. Fakty i wydarzenia z 750-letnich dziejów Kostrzyna. Wyd. 2. uzup. Kostrzyn 2015 Gm. Kostrzyn 8° ss. 152, il. (Z Dziejów Kostrzyna i Okolic; 4).

Wyd. 1. 2012.

Koszalin

6588. KOSZALIN 1945–2015. Historie z rodzinnych archiwów. Pod red. Andrzeja Chludzińskiego, Joanny Chojeckiej. Koszalin–Pruszcz Gdański 2015 AP; Wydaw. Jasne 16° ss. 276, il.

Antologia wspomnień mieszkańców miasta.

6589. KUCZKOWSKI Andrzej: Cholin. Golennberg. Góra Chełmska. Źródła archeologiczne do dziejów Góry Chełmskiej koło Koszalina. Koszalin 2013.

Rec.: Górkiewicz Ewa, *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: Archeologia: 2013 [dr.:] 2015 s. 349–350.

Koszęcin

6590. WYSOCKI Józef: Historia naszych Przodków. Koszęcin 2014 Stow. Inicjatyw Społecznych 8° ss. 179, il.

Kosznajderia

6591. KOSZNAJDESKIE miscellanea. Przygot. tekstów, przypisy i słowo wstępne Jerzy Szwankowski; współpr. Włodzimierz Jastrzębski. Chojnice 2015 Lokalna Grupa Działania Sandry Brdy 8° ss. 151, il.

Treść: Wera-Malatyńska Grażyna: Od wydawcy s. 7–8; Szwankowski J.: Słowo wstępne s. 9–10; Glischinski Gertrud: Wspomnienia z dawnych lat [ur. 1925] s. 13–26; Konnak Zdzisław Józef: Słowo o spolonizowanych Kosznajdrach s. 27–37; Behrendt Hans-Georg: Czerwony kabriolet s. 39–41; Nowak Tadeusz: Moja pamięć o Kosznajdrach s. 43–47; Jastrzębska-Rokicka Maria: Granatowa układanka s. 49–56; Schreiber Andrzej: Wspomnienie o ojcu [Andrzeju, 1906–1967] s. 57–58; Schweminski Karl: Schweminscy z Hamburga s. 61–81; Jastrzębski W.: Pomiedzy Bydgoszczą a Silnem. Saga rodzinna Piórków s. 83–102; Szwankowski J.: Erudyta z Granowa [Paweł Piotr Panske, 1863–1936] s. 103–114; Szwankowski J.: Mogiła przy nasypie kolejowym [m.in. Josepha Paula Rinka, 1878–1945] s. 115–121; Jastrzębski W.: Dr Alfons Niklas [ur. 1929] – olimpijczyk rodem z Kosznajderii s. 123–127; Jastrzębski W.: Kościół rzymskokatolicki na Kosznajderii w latach 1920–1939 oraz w latach 1939–1945 s. 129–145; Z rodzinnych fotografii Kazimierza Tytusa Tomaszewskiego s. 147–151.

Kraków

6592. [BRONOWICE Małe – świat, który odchodzi]. *Bronowickie Zesz. Hist.-Liter.* Z. 30: 2012 s. 3–228.

Treść: Rozdz. 1: Rok 1294. Lokacja wsi: historyczny początek: Hausner Wojciech: Sołtysi Bronowic Małych (XIII–XVI w.) s. 5–10; Hausner W.: Młynówka Królewska (XIII–XX w.) s. 11–16; Hausner W.: Osada młyńska s. 17–20; Nowak Jolanta, Wierzbicki Paweł: Bronowickie kapliczki s. 21–27; Baczyńska Barbara: Historia bronowickiego rodu Baczyńskich s. 28–34; Rozdz. 2: Rok 1817. Szkoły trywialnej pokręcone losy: Hausner W.: Z dziejów szkoły w Bronowicach Małych (1817–1945) s. 37–50; Legan Józef: Wspomnienie o Annie Grinn [1894–1968] s. 51–56; Hausner W.: „Wzniesiony budynek ma być przybytkiem wiedzy...” (lata 30-te) s. 57–63; Rozdz. 3: Rok 1900. Wieś bajecznie kolorowa i weselna: Łukasik Henryk: Budowle fortyfikacyjne Twierdzy Kraków na terenie Bronowic s. 67–69; Miszczyk Barbara: Fort nr 7 „Bronowice” s. 70–72; Hausner W.: Drogą łobzowską do Bronowic s. 73–76; Młodzianowski Stanisław A.: Bronowicki ród Czepców s. 77–82; Hausner W.: W bronowickiej karczynie s. 83–85; Rydlowa Maria: Z opowieści bronowickiego karczmarza s. 86–89; Miszczyk B.: Ludwik de Laveaux [1868–1894] – odkrywca Bronowic – historia krótkiego życia s. 90–94; Miszczyk B.: Bronowice w malarstwie Włodzimierza Tetmajera s. 95–103; Samek-Bugno Anna: W kręgu prac etnograficznych Włodzimierza Tetmajera. Cz. 1: Boże Narodzenie w Bronowicach s. 104–110; Samek-Bugno A.: W kręgu prac etnograficznych Włodzimierza Tetmajera. Cz. 2: Wielkanoc w Bronowicach s. 111–116; Rydlowa M.: Stanisław Wyspiański na weselu Lucjana Rydla z Jadwigą Mikołajczykówną s. 117–125; Hausner W.: Polityczny salon w „bajecznie kolorowej” wsi s. 126–133; Młodzianowski S. A.: Podkrakowska wieś Bronowice Małe do 1941 roku s. 134–137; Rydlowa M.: Bronowice Małe – od Rogatki do przejazdu kolejowego s. 138–141; Hausner W.: Spacer Aleją Stanisława Wyspiańskiego s. 142–143; Rozdz. 4: Rok 1939. Wojenny cień: Wierzbicki P.: Uchodźcy z Czechosłowacji w Bronowicach Małych latem 1939 r.: szkic z dziejów Legionu Czechów i Słowaków w Polsce s. 147–155; Młodzianowski S. A.: Wrzesień 1939 r. w Bronowicach s. 156; Młodzianowski S. A.: Dziś do Ciebie przyjść nie mogę... (działalność konspiracyjna w Bronowicach w latach 1939–1945) s. 157–163; Młodzianowski S. A.: Struktura i stan osobowy IV Kompanii II Baonu Zgrupowania „Żelbet” AK s. 164–174; Hausner W.: Bronowice Małe 26 czerwca 1941 roku s. 175–176; Rozdz. 5: Rok 1949. Kościół we dworze: Rydlowa M.: „Betlejem Polskie” w Bronowicach Małych s. 179–181; Rydlowa M.: Wielki Tydzień s. 182–184; Młodzianowski S. A.: Zielone Świąta w tradycji bronowickiej

s. 185–187; Rydlowa M.: Ks. Antoni Gigoń [1909–1980] – pierwszy proboszcz parafii w Bronowicach Małych s. 188–191; Wierzbicki P.: Wspomnienie o śp. ks. prałacie S[tanisławie] Truskowskim [1917–1988] s. 192–199; Młodzianowski S. A.: Bronowickie zimy s. 200–203; Młodzianowski S. A.: 70 lat działalności KS „Bronowianka” s. 204–216; Wojdyła Ryszard, Mikulska Maria M.: Mistrz kowalski – Walenty Wojdyła s. 217–223; Hausner W.: Żółte barwy bronowickich harcerzy (1963–1975) s. 224–228.

6593. [BRONOWICKIE Archiwum Społeczne]. *Bronowickie Zesz. Hist.-Liter. Z.* 32 (wydanie specjalne): 2014 s. 5–95.

Treść: Miszczyk Barbara; Wstęp s. 5–11; Martini Natalia: Bronowickie Archiwum Społeczne s. 12–17; Wąchała-Skindzier Maria: Życie codzienne w Bronowicach Małych w świetle wspomnień najstarszych mieszkańców s. 18–34; Strójwąg Joanna: Bronowicka skrzynia pamięci s. 35–49; Guzik Magdalena, Guzik Stanisław: Fotograficzna podróż w czasie s. 78–88; Inauguracja działalności Bronowickiego Archiwum Społecznego s. 89–95.

6594. GALAS Dominik Jerzy, Mitka Józef, Kryształowicz Urszula: Swoszowice królewska perła siarką i wodami słynąca. Oprac. red. Mariusz Jabłoński. Kraków 2015 Małopolskie Centrum Edukacji „MEC”; Wydaw. Fall 8° ss. 201, nlb. 2, il.

Toż. Wyd. 2. uzup. Kraków 2015 ss. 250, nlb. 2, il., sum., rés., Zsfg.

6595. LEŚNICKI Zbigniew: Kraków. Historie, anegdoty, plotki. Fot. Krzysztof Strózik. Kraków 2015 WAM 8° ss. 349, nlb. 2, il.

XIX–XX w.

6596. ROGÓŻ Jan: Portrety ulic Krakowa. Kraków 2015 Stow. Kult.-Nauk. „Kraków” 8° ss. 335, nlb. 1, il.

XIII–XX w.

6597. Z DZIEJÓW Krowodrzy. Pod red. Małgorzaty Niechaj. Wyd. 2. popr. i uzup. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 258, il.

Treść: Wstęp do wydania pierwszego. Od folderu do albumu, czyli krótka historia „Z dziejów Krowodrzy” s. 7–10; Od redakcji. Krótkiej historii „Z dziejów Krowodrzy” ciąg dalszy s. 11–13; Bogdanowski Janusz: O krowoderskiej tożsamości słów kilka na wstępie s. 15–18; Niechaj M.: Dzieje Krowodrzy s. 19–44; Beiersdorf Zbigniew: Krowodrza – dawna wieś i dzielnica Krakowa s. 45–74; Więckowska Jolanta: Topograficzny zapis związku Krowodrzy z Krakowem – układ wsi i granice s. 75–92; Rączka Jan Władysław: Znaczenie przepływu Młynówki Królewskiej dla rozwoju podkrakowskiej wsi Krowodrza s. 93–104; Worytkiewicz Piotr: Krowoderskie krzyże i kapliczki s. 105–116; Niechaj M.: Krowodrzenie – ich dni powszednie i świąteczne s. 117–150; Heczko-Hyłowa Ewa: Tożsamość Krowodrzy i perspektywy zachowania dziedzictwa jej architektury, urbanistyki i krajobrazu s. 151–176; Krowodrza i jej mieszkańcy na fotografii s. 177–198; Niechaj M.: Krowodrza w XXI wieku s. 199–209; Wykaz radnych [z l. 1991–2015] s. 211–216; Spis mieszkańców Krowodrzy – rok 1914 s. 219–224; Wykaz domów Krowodrzan – rok 1932 s. 225–235; Spis właścicieli gospodarstw produkcyjnych zlikwidowanych (wywłaszczonych) w latach 1950–1980 s. 236.

Wyd. 1. 2000.

Krotoszyn

6598. MIKOŁAJCZYK Piotr: Kalendarium historyczne Krotoszyna. Krotoszyn 2015 Tow. Miłośn. i Badaczy Ziemi Krotoszyńskiej 4° ss. 124, il.

Kruszyn

6599. ZIELONKA Sebastian: Kruszyn. Miejsce niezwykle. Kruszyn–Bolesławiec 2014 Urząd Gm. Bolesławiec; Gm. Ośr. Kultury i Sportu 8° ss. 100, il.

Kujawsko-pomorskie województwo

6600. OCHRONA dziedzictwa kulturowego na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Doświadczenie, stan obecny, perspektywy. Praca zbiorowa pod red. Sławomira Łanieckiego. Bydgoszcz 2014.

Rec.: Kunikowski Stanisław, *Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie*. T. 30: 2015 s. 143–144.

Kujawy; Pomorze Gdańskie

6601. SWOJSKOŚĆ i obcość w regionie kujawsko-pomorskim. Pod red. Michała Białkowskiego, Zdzisława Biegańskiego, Teresy Maresz, Wojciecha Polaka. Toruń–Bydgoszcz 2015 Margrafesen 8° ss. 288, il. (Dzieje Regionu Kujawsko-Pomorskiego; t. 5).

Treść: Redaktorzy: Wstęp s. 7–8; Grzegorz Maksymilian: Spór o rolę zakonu krzyżackiego w zabiegach i aneksji Pomorza Gdańskiego w historiografiach prusko-niemieckiej oraz polskiej s. 9–22; Pabian Andrzej: Obcy i bliscy. Menonicy z Pomorza i Kujaw w czasach nowożytnych s. 23–57; Grysińska-Jarmuła Katarzyna: Działalność kulturalna Niemców w Bydgoszczy w XIX i na początku XX wieku s. 59–75; Olstowski Przemysław: Stosunki narodowościowe i wyznaniowe w województwie pomorskim w okresie Drugiej Rzeczypospolitej s. 77–94; Chyła Dariusz: „Obcy” w świetle akt Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego Magistratu miasta Torunia (1920–1932) s. 95–111; Biegański Z.: Zagadnienie „separatyizmu” pomorskiego w pierwszych latach Drugiej Rzeczypospolitej s. 113–131; Jastrzębski Włodzimierz: Problematyka powojennych rozliczeń z niemiecką listą narodową (narodowościową) w regionie kujawsko-pomorskim s. 133–150; Białkowski M.: Swoi czy obcy? Represje wobec działaczy Klubu Inteligencji Katolickiej w Toruniu jako metoda wykluczenia społecznego katolików świeckich w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej s. 151–171; Trapszyc Artur: Nastoletni, niepiękni, obcy. Hipisi w miastach regionu kujawsko-pomorskiego w okresie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej s. 173–192; Galij-Skarbińska Sylwia, Polak W.: „My i oni”. Internowani w obozie w Potulicach w okresie stanu wojennego i ich relacje ze strażnikami więziennymi oraz funkcjonariuszami Służby Bezpieczeństwa (1981–1982) s. 193–210; Papuziński Konrad: Sport – czynnik łączący czy dezintegrujący mieszkańców Pomorza i Kujaw w drugiej połowie XX wieku? s. 211–224; Maresz T.: Merytoryczne i metodyczne propozycje realizacji wątku tematycznego „Swojskość i obcość” na lekcjach „Historii i społeczeństwa. Dziedzictwo epok” s. 225–264; Aneks fotograficzny s. 265–288.

Dostępne również w formie elektronicznej.

Kurów

6602. BORECZEK Krzysztof Andrzej: Kurów. Od lokacji do 1918 roku. (Wznowienie). Kurów 2015 Kurowskie Tow. Region. 8° ss. 182.

Od XV w.

Lanckorona, wieś i region

6603. WIŚNIAK Kazimierz: Opowieści z Lanckorony i okolic. Z il. aut. Kraków 2015 Vandre 8° ss. 104, il.

Latowicz, miasto i region

6604. GAJOWNICZEK Zygmunt Tomasz: Dzieje Latowicza. Rozwój etosu polskiego na południowo-wschodnim Mazowszu na przykładzie Latowicza i okolic. Studium przypadku. Latowicz 2015 Urząd Gm. Latowicz 8° ss. 768, il., sum., Zsfg., res., streszcz. grec.

Legionowo

6605. SZKLAREK Sławomir: Cegielnia – między Legionowem a Jabłonną. *Roczn. Legionowski*. T. 8: 2015 s. 134–146.

Obecnie dzielnica Legionowa, XX w.

6606. SZULC Tadeusz: Legionowo Przystanek. Dawniej i dziś. Legionowo 2014.

Rec.: Jakóbczyk-Gola Aleksandra, *Roczn. Legionowski*. T. 8: 2015 s. 206–208.

Legnica

6607. MAKUCH Marcin: Sekrety Legnicy. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 8° ss. 181, il.

XIX–XX w.

Lelis, wieś i region

6608. KIJOWSKI Jerzy: Dzieje Lelisa i okolic. Lelis 2011.

Rec.: Białczak Adam, *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 26: 2012 s. 349–351.

Leszczyna

6609. LESZCZYNA. Monografia ośrodka górnictwa i metalurgii rud miedzi. [Aut.] Tomasz Stolarczyk, Malwina Kobylańska, Jakub Kierczak, Maciej Madziarz, Aldona Garbacz-Klempka. Radziechów 2015 Fund. Archeol. Archeo 8° ss. 139, il., Zsfg.

Treść: Stolarczyk T.: Wstęp s. 7–8; Położenie geograficzne, budowa geologiczna i środowisko przyrodnicze rejonu Leszczyny s. 9–21; Historia Leszczyny do końca XVIII w. s. 21–49; Historia Leszczyny w XIX w. s. 49–66; Historia Leszczyny w latach 1900–1945 s. 66–80; Historia Leszczyny po 1945 r. s. 80–111; Górnicza Leszczyna – atrakcją turystyczną regionu s. 111–118; Prace badawcze realizowane na obszarze niecki leszczyńskiej od 2008 roku s. 119–126; Bibliografia s. 127–132.

Lignowy Szlacheckie

6610. GIERSZEWSKA Krystyna: W cieniu lignowskiego kościoła. Pelplin 2015 Bernardinum 4° ss. 86, nlb. 2, il.

Lipce Reymontowskie

6611. ŁASKA Danuta: Reymontowskie Lipce. Lipce Reymontowskie 2015 Urząd Gm. 8° ss. 160, il.

Lubaczów

6612. LUBACZÓW. Miasto na Kresach. Aut. Grzegorz Dąbrowski [i in.]. Lubaczów–Przemysł 2012. Urząd Miej.; Mercator 4° ss. 119, il., sum., zmišt.

Lubuska Ziemia

6613. HŁADKIEWICZ Wiesław: Wrota. Szkice z dziejów Środkowego Nadodrza. Zielona Góra 2015 Drukarnia Ligatura 8° ss. 434, il.

6614. TURECZEK Marcei: Ziemia Lubuska. Społeczny wymiar dialogu o przeszłości i tożsamości. Zielona Góra 2014 PTH Oddz. Zielona Góra, Stow. Czas A.R.T. 8° ss. 454.

Rec.: Czarnuch Zbigniew: Marcei Tureczek a Edmund Grudziński. Kilka uwag na marginesie jednego z fragmentów ostatniej książki zielonogórskiego historyka. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 359–362; Rymar Dariusz A.: O odkrywaniu gorzowskiej historii. Na marginesie książki Marcelego Tureczka pt. Ziemia Lubuska. Społeczny wymiar dialogu o przeszłości i tożsamości. *Tamże* s. 343–358.

6615. ZIEMIA Lubuska. Dziedzictwo kulturowe i tożsamość regionu w perspektywie powojennego siedemdziesięciolecia. Red. nauk. Tomasz Nodzyński, Marcei Tureczek. Gorzów Wielkopolski–Zielona Góra 2015 PTH. Oddz. 8° ss. 398, il., Zsfg.

Treść: Nodzyński T., Tureczek M.: Wprowadzenie s. 9–12; Bielinis-Kopec Barbara: Zniszczenia miast Ziemi Lubuskiej w 1945 roku i ich konsekwencje dla współczesnych przestrzeni miejskich s. 13–28; Tureczek M.: Układ urbanistyczny Międzyrzecza w perspektywie powojennego siedemdziesięciolecia. Przemiany i problemy w zakresie ochrony historycznego miasta s. 29–48; Bujkiewicz Zbigniew: Baza lokalowa szkolnictwa polskiego w regionie lubuskim w latach 1945–1950 – przejęte dziedzictwo kulturowe s. 49–64; Dębska Agnieszka: Kościół Mariacki w Gorzowie Wielkopolskim po 1945 roku. Losy architektury i wystroju wnętrza s. 65–76; Gontaszewska Agnieszka: Losy kopalń węgla brunatnego na Ziemi Lubuskiej po 1945 roku s. 77–88; Jędraszak Tomasz, Nodzyński T., Skierska Jolanta: Krajobraz przemysłowy i poprzemysłowy po 1945 roku na terenie dzisiejszego tzw. lubuskiego trójmiasta s. 89–104; Urbanek Grzegorz: Losy dziedzictwa kulturowego w Skwierzynie i okolicach w kontekście 1945 roku oraz pierwszych lat powojennych s. 105–120; Siwicki Maciej: Założenia rezydencjonalne – istotny fragment krajobrazu kulturowego Ziemi Lubuskiej. Analiza stanu zachowania wybranych obiektów w latach 1945–2015 s. 121–130; Kulczyk Magdalena: Pomnik „Chłopiec ze zrebkiem” sprzed zielonogórskiej Palmiarni w krajobrazie kulturowym Krosna Odrzańskiego i Zielonej Góry. Losy poniemieckiego dziedzictwa kulturowego s. 131–144; Słowiński Przemysław: Miejsca pamięci narodowej związane z II wojną światową na terenie województwa lubuskiego s. 145–166; Wasilewski Krzysztof: Przemiany pamięci zbiorowej na Ziemi Lubuskiej s. 167–176; Biszczyński Grzegorz: Ziemia Lubuska w ikonografii dawnych kart pocztowych pierwszej powojennej dekady s. 177–188; Tölle Alexander: Kształtowanie przestrzeni publicznej a kreowanie tożsamości lokalnej w podzielonych miastach nadodrzańskich i nadnyskich s. 189–198; Kiec Olgierd: Pęknięta tożsamość. Ziemia Lubuska pomiędzy historycznymi tradycjami Śląska i Nowej Marchii s. 199–210; Korniluk Izabela: (Nie)chciane dziedzictwo? (Nie)chciana tożsamość? Zielona Góra oczami pierwszych osadników s. 211–218; Polak Alina: Rękopisy XVIII-wieczne ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej w procesie badania i tworzenia tożsamości regionalnej s. 219–226; Dzieżyc Longin: Tradycje winiarskie i ich znaczenie w kształtowaniu tożsamości kulturowej Zielonej Góry i regionu w latach 1945–2015 s. 227–242; Nowak Danuta: Regionalizm w edukacji historycznej na Ziemi Lubuskiej po 1945 roku s. 243–252; Kasprowicz Joanna: Pomniki pamięci o ofiarach hitleryzmu na Ziemi Lubuskiej w świadomości młodzieży wybranych miejscowości – komunikat s. 253–260; Filipowicz-Tokarska Ksymena: Relacje między władzą a osiedleńcami w założycielskich narracjach lubuskich pisarek s. 261–268; Bąkiewicz Marta Jadwiga: Kulturowo-historyczny krajobraz Nadodrza w kręgu odpominań s. 269–282; Ibragimow Aleksandra: Pamięć, integracja i dziedzictwo kulturowe – studium przypadku na przykładzie granicznego odcinka rzeki Odry s. 283–292; Halicka Beata: Powojenne życie społeczne i kulturalne na Ziemi Lubuskiej – kilka uwag do badań historycznych s. 293–298; Halczak Bohdan: Mniejszość ukraińska na Ziemi Lubuskiej w latach 1956–2014 s. 299–310; Wanatko Grzegorz: Nieudana próba wyświęcenia greckokatolickiego księdza Władysława Pajtasza s. 311–320; Woźniak Sylwester: Kształtowanie się tożsamości religijnej na Ziemi Lubuskiej po 1945 roku na przykładzie placówki rzymskokatolickiej w Sieniawie Lubuskiej s. 321–332; Kania Leszek: Sztuka współczesna w Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze jako element kształtowania tożsamości regionalnej s. 333–346; Cincio Arkadiusz: Gromadzenie i prezentacja niemieckiego dziedzictwa kulturowego przez Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze s. 347–356; Maksymowicz Anitta: Fragmenty lustra – trzy planowane wystawy stałe w zielonogórskim Muzeum jako odbicie lubuskiej tożsamości s. 357–366; Gorzkiewicz Natalia: Gorzowska babokracja, czyli kobiety w rozwoju kulturalnym miasta Gorzowa Wlkp. w latach 1945–1968 s. 367–376; Trojanowski Michał: Kształtowanie się i zwalczanie nielegalnej wymiany handlowej na pograniczu polsko-niemieckim w latach 1945–1955. Na przykładzie działalności lubuskich pograniczników s. 377–392.

Lwów, Ukraina

6616. [BORODÏN Kseniâ] Borodin Ksenija, [Gonak Ìvanna] Honak Iwanna: Lwów po polsku. [Cz. 1]: Imię domu oraz inne napisy. Lwów–Drohobycz 2012. Wydaw. „Koło” 8° ss. 95, nlb. 1, il.

Toż. [Cz. 2]: Miejskie życie na co dzień. Lwów–Drohobycz 2013 ss. 123, nlb. 3, il. Toż. [Cz. 3]: Znak jakości. Lwów–Drohobycz 2015 ss. 150, il.

Rec. [Cz. 1–2]: Biedrzycka Agnieszka, *Krakowskie Pismo Kresowe*. R. 7: 2015 s. 143–155.

6617. CZARNOWSKI Ryszard Jan, Wojdecki Eugeniusz: Lwów. Dzieje miasta. Kielce 2015 Jedność 8° ss. 397, nlb. 2, il.

6618. LWÓW. Miasto – społeczeństwo – kultura. Studia z dziejów Lwowa. T. 7: Urzędy, urzędnicy, instytucje. L’viv. Misto – suspil’stvo – kul’tura. Studiï z ìstorii L’vova. T. 7: Organi vladi, urâdniki, institucii. Pod red. Kazimierza Karolczaka, Łukasza T. Sroki. Kraków 2010.

Toż z podtyt.: Studia z dziejów miasta. T. 9: Życie codzienne miasta. Studiï z ìstorii міста. T. 9: Šodenne žittâ міста. Kraków 2014.

Rec. [T. 7]: Miśkowiec Maciej, *Roczn. Sanocki*. [T.] 11: 2014 s. 259–267; Rec. [T. 9]: Miśkowiec M., *Roczn. Lwowski*. 2012/2013 [dr.:] 2014 s. 233–238.

6619. LWÓW: lustro. Obraz wzajemny mieszkańców Lwowa w narracjach XX–XXI wieku. Red. nauk. Katarzyna Kotyńska. Warszawa 2012.

Rec.: Miśkowiec Maciej, *Roczn. Lwowski*. 2012/2013 [dr.:] 2014 s. 213–224.

6620. SZOLGINIA Witold: Tamten Lwów. T. 3: Świątynie, gmachy, pomniki. Red. Krzysztof Szolginia, Jacek Tokarski. Kraków 2012 Wysoki Zamek 8° ss. 310, nlb. 2, il.

Toż. T. 4: My lwowianie. Kraków 2014 ss. 310, nlb. 2, il. + 1 dysk optyczny (DVD). Toż. T. 5: Życie miasta. Kraków 2015 ss. 362, nlb. 2, il.

T. 1. 2010.

Łabowa

6621. CEMPA Celina: Szkice Łabowskie. Łabowa–Nowy Sącz 2015 Tow. Miłośn. Ziemi Łabowskiej; Wydaw. i Drukarnia Nova Sandec 8° ss. 225, il.

Łańcut

6622. TRZEŚNIEWSKI Zbigniew: To i owo o Łańcucie. Gawędy. Rzeszów 2015 Edytorial 8° ss. 280, il.

6623. TRZEŚNIEWSKI Z.: W granicach miasta. O Łańcuckim Przedmieściu z lat 1930–1950. Rzeszów 2015 Edytorial 8° ss. 206, nlb. 2, il.

Łask

6624. DROZDOWSKI Marian Marek: Łask 1914–1950 w relacjach rodzinnych. Warszawa– Łask 2015 Gm.; Bibl. Publ. im. Jana Łaskiego Młodszego 8° ss. 280, il.

Łącko, wieś i gmina

6625. ŁĄCKO i gmina łącka. Pod red. Juliana Dybca. Kraków 2012.

Rec.: Aleksander Tadeusz, *Roczn. Sąddecki*. T. 43: 2015 s. 367–373.

Łęgonice Małe

6626. ROLA-STĘŻYCKI Andrzej Zygmunt: Łęgonice Małe. Wenecja Zapilcza. Różanna 2015 Inst. Genealogii. Pol. Kapituła Heraldyków i Genealogów 4° ss. 151, nlb. 5, il.

Łódź

6627. BAŁUTY. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 1/2 s. 7–40.

Treść: Woźniak Krzysztof Paweł: Powieść o Bałutach i jej autor Izrael Rabon [1900–1941]. Zapomniana czy nieznana s. 7–15; Czarniecki Tomasz: Kolonizacja Bałut w drugiej połowie XIX wieku. Jak dziedzic rozstawał się z ziemią s. 16–21; Kędziński Dariusz: Szpital im. Heleny Wolf. Smutny zabytek s. 22–26; Wysocki Piotr: Wokół „bałuciarskiej” legendy s. 27–40.

Dzielnica Łodzi.

Łukawiec

6628. MAJUS Krzysztof Dawid: Łukawiec. Zarys dziejów wsi 1465–2015. Przemysł 2015 Południowo-Wschodni Inst. Nauk. 8° ss. 92, il.

Łukowica, gmina

6629. DUDA Tadeusz: Kalendarium ważniejszych wydarzeń z terenu gminy Łukowica (do m-ca grudnia 2014 roku). Łukowica 2015 Urząd Gm.; Gm. Bibl. Publ. 8° ss. 103, nlb. 1, tabl. 12, il.

Od pradziejów i pierwszej wzmianki w 1293 r.

Małkinia Górna

6630. HADAŁA Wojciech: Małkinia od czasów najdawniejszych. Siedlce 2014 Wydaw. JWK Media Janusz Wojciech Kowalski 8° ss. 318, il.

Małopolska

6631. KIRYK Feliks: Miasta małopolskie w średniowieczu i czasach nowożytnych. Kraków 2013 Avalon 8° ss. XXIII, nlb. 1, 734, il. (Mistrzowie Historiografii).

Zbiór prac z lat 1970–2010.

Treść: Noga Zdzisław: Feliksa Kiryka studia nad miastami s. IX–XVI; Bibliografia prac profesora Feliksa Kiryka za lata 2003–2012. Zest. Andrzej Jureczko s. XVII–XXIII; Kiryk F.: Lokacje miejskie nieudane, translacje miast i miasta zanikłe w Małopolsce do połowy XVII stulecia s. 1–19; Początki miast w rejonie środkowego biegu Wisłoka (Frysztak, Wielopole Skrzyńskie, Strzyżów, Czudec i Niebylec) s. 21–49; Miasta kresu muszyńskiego w okresie przedrozbiorowym s. 51–87; Urbanizacja rejonu między Iżanką, Kamienną i Wisłą do końca XVI stulecia s. 89–125; Lokacje miast biskupich w prepozyturze kieleckiej s. 127–144; Lokacje miast nadwiślańskich w XIII–XVI stuleciu s. 145–173; Z badań nad urbanizacją Lubelszczyzny w dobie jagiellońskiej s. 175–270; Związki handlowe i kulturalne miast małopolskich ze Słowacją w XV i XVI stuleciu s. 271–301; Chęciny w epoce piastowskiej i jagiellońskiej s. 303–323; Opatów XIII–XVI w. s. 325–348; Dzieje Buska w XII–XVI wieku s. 349–368; Dzieje Łagowa w okresie przedrozbiorowym s. 369–400; Zawichost. Z dziejów nadwiślańskiego miasta od XII do XVI stulecia s. 401–419; Chrzanów na przełomie średniowiecza i czasów nowożytnych s. 421–444; Kartki z najdawniejszych dziejów Połańca (od XII do połowy XVII w.) s. 445–470; Nieznane kartki z dziejów dawnego Staszowa s. 471–485; Sandomierz czasów Mikołaja Trąby s. 487–503; Sandomierz w czasach Długosza s. 505–530; Szlachta w Bochni. Ze studiów nad społeczeństwem miast górniczych w Małopolsce w XVI i w pierwszej połowie XVII stulecia s. 531–587; Szlachta w Wieliczce na przełomie XVI i XVII wieku s. 589–612; Z dziejów wędrowek czeladników krakowskiego rzemiosła metalowego s. 613–630.

Rec.: Ziemiński Artur, *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 1 s. 122–124.

Mazowsze

6632. DZIEJE Mazowska. T. 2: Lata 1527–1794. Praca zbior. pod red. Jana Tyszkiewicza. Pułtusk 2015 Akad. Humanist. im. Aleksandra Gieyszтора 8° ss. 792, il. Akad. Humanist. im. Aleksandra Gieyszтора .

Treść: Tyszkiewicz J.: Przedmowa s. 9–10; Wiśniewski Krzysztof: Przegląd najważniejszych źródeł z XVI–XVIII wieku s. 11–28; Dziegielewska Jan: Życie polityczne na Mazowszu od schyłku XV do połowy XVII wieku s. 29–113; Choińska-Mika Jolanta: Mazowiecki parlamentaryzm XVI–XVIII wieku s. 115–165; Głowska Dariusz: Wieś na Mazowszu w XVI–XVIII wieku s. 167–195; Morawski Zbigniew: Miasta mazowieckie od XVI do XVIII wieku s. 197–247; Fijałkowski Paweł: Ludność żydowska na Mazowszu w XVI–XVIII wieku s. 249–291; Tyszkiewicz J.: Klęski elementarne na Mazowszu w XVI–XVIII wieku s. 293–309; Graczyk Waldemar: Stosunki wyznaniowe na Mazowszu nowożytnym. Duchowieństwo mazowieckie w działalności Kościoła polskiego s. 311–358; Marszałka Jolanta M., Graczyk W.: Zakony na Mazowszu od XVI do końca XVIII wieku s. 359–396; Sołtan Andrzej: Szkolnictwo parafialne s. 397–407; Lolo Radosław: Szkoły jezuickie na Mazowszu w XVI–XVIII wieku s. 409–434; Sołtan A.: Książka i czytelnictwo na Mazowszu w XVI i pierwszej połowie XVII wieku s. 435–458; Sołtan-Lipska Aleksandra: Mazowszanie na Uniwersytecie Krakowskim w XVI i pierwszej połowie XVII wieku s. 459–486; Majewski Wiesław: Dzieje militarne Mazowsza (1655–1794) s. 487–537; Urwanowicz Jerzy: Polityczna aktywność szlachty mazowieckiej w latach 1669–1793 s. 539–599; Szczepański Janusz: Ziemia Mazowska w okresie insurekcji 1794 roku s. 601–628; Wardzyński Michał: Sztuka nowożytna na Mazowszu. Zarys problematyki s. 629–731.

Omów.: Szczepański Janusz: Synteza „Dziejów Mazowsza”. *Studia Mazowieckie.* R. 10: 2015 nr 3 s. 203–206. T. 1. 2006.

Mędrzechów, gmina

6633. GMINA Mędrzechów od czasów najdawniejszych do współczesności. Praca zbior. pod red. Edyty Jurczyk i Krzysztofa Struziaka. Tarnów–Mędrzechów 2015 S-CAN Wydaw. Katarzyna i Dariusz Kobylański; Gm. Bibl. Publ. 4° ss. 189, il.

Treść: Wnuk Dawid: Informacje ogólne, środowisko naturalne s. 11–21; Struziak K.: Z dziejów gminy Mędrzechów i wsi do niej przynależnych s. 23–104; Zugaj Leszek: Historia administracji gminy Mędrzechów w latach 1945–1990 s. 105–122; Gmina Mędrzechów – czasy współczesne s. 123–167; Czas zatrzymany w obiektywie s. 169–174; Mędrzechów dawniej i dziś s. 175–179; Plon niesiemy, plon... s. 180–184; Uroczystości patriotyczne i kościelne s. 185–186; Imprezy ludowe i rekreacyjne s. 187–189.

Mielewszczyzna

6634. KRASNODEBSKI Dariusz, Ryżewski Grzegorz: Dzieje i zabytki Mielewszczyzny. *Biul. Konserwatorski Woj. Podlaskiego*. Z. 21: 2015 s. 199–213, sum.

Od XVII w.

Międzyrzecz, miasto i region

6635. KIRMIEL Andrzej: Międzyrzecz i ziemia międzyrzecka. Szkice z przeszłości. Zielona Góra 2015 Drukarnia Ligatura 8° ss. 432, il., Zsfg.

Międzyzdroje

6636. SŁONECZNE Międzyzdroje. Historia i przyroda. Praca zbiorowa. Cz. 1. Pod red. Kazimierza Kozłowskiego i Bogdana Jakuczuna. Międzyzdroje–Szczecin 2015 Oficyna Wydawnicza AP „Dokument” 8° ss. 127, tabl. 20, il.

Z treści: Kozłowski K.: Dlaczego Międzyzdroje, a nie Misdroy. Geneza i istota przemian politycznych i ludnościowych po drugiej wojnie światowej s. 15–18; Gaziński Radosław: Dzieje Międzyzdrojów do 1945 roku s. 19–33; Gwiazdowska Małgorzata: Historyczna zabudowa międzyzdrojskiego kurortu dawniej i dzisiaj s. 35–60; Ptaszyński Radosław: Perła Bałtyku w Polsce Ludowej – Międzyzdroje w latach 1945–1989 s. 61–76; Chrobak Piotr: Preferencje wyborcze mieszkańców Międzyzdrojów w III Rzeczypospolitej s. 77–95; Neukampf Jerzy: Pierwsza kadencja samorządu terytorialnego w gminie Międzyzdroje (1990–1994) s. 113–119; Zasadzki Włodzimierz: Kadencja samorządu terytorialnego w gminie Międzyzdroje (1994–1996) s. 120–122; Magda Jan: IV kadencja samorządu terytorialnego gminy Międzyzdroje s. 125–127.

Milicz

6637. HISTORIA polskiego Milicza. Praca zespołowa pod red. Ireneusza Kowalskiego. Milicz 2015 Gm. Milicz i Pow. Milicki 8° ss. 368, il.

Treść: Lech Piotr: Wstęp s. 6–9; Kowalski I.: Zarys dziejów Milicza s. 10–26; Dawidziuk Krzysztof, Dawidziuk Paweł: Samorząd i administracja s. 27–59; Duszyński Dariusz: Przemiany polityczne, społeczne i gospodarcze po 1990 roku. Zarys problematyki s. 60–72; Aleksandrowicz Adam, Fedorowski Józef: Milicka piłka ręczna s. 73–77; Lech P.: Piłka siatkowa w Miliczu s. 78–94; Świrkowicz Włodzimierz Jacek: Zapasy 1965–2014 s. 95–100; Kowalski I.: Klub sportowy Barycz – pierwsze lata 1945–1958 s. 101–104; Aleksandrowicz A.: Kolarstwo w Miliczu s. 105–107; Kański Edward: Kultura s. 108–120; Strzelecki Sławomir: Liceum Ogólnokształcące w Miliczu s. 121–128; Bienkiewicz Salomea, Ungurian Joanna, Cwenar Jolanta: Historia szkolnictwa leśnego w Miliczu s. 129–135; Kański E.: Od publicznej średniej szkoły zawodowej do Zespołu Szkół im. T. Kościuszki 1946–2013 s. 136–148; Ugoret Dominika, Kmiecik Grażyna: Szkoły podstawowe i gimnazjum w Miliczu s. 149–158; Kański E.: Dzieje kościoła milickiego 1945–2014 s. 159–172; Drzewiecki Zbigniew: Historia prasą pisana. Prasa milicka 1989–2004 s. 173–200; Sierpiński Cezary, Kowalski I.: Nadleśnictwo Milicz s. 201–205; Wiśniewski Marek: Stawy Milickie – historia i współczesność s. 206–211; Gerus Zygmunt: PSS „Społem” w Miliczu 1946–2014 s. 212–213; Kowalski I.: Gminna spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Miliczu 1946–2006 s. 214–225; Kowalski I.: Służba zdrowia – szpital w Miliczu s. 226–232; Wiśniewska Wanda: Bank Spółdzielczy w Miliczu 1947–2014 s. 233–240; Z dziejów spółdzielni mieszkaniowej „Barycz” w Miliczu s. 241–252; Kowalski I.: Inwestycje w turystykę s. 253–259; Kowalski I.: Park krajobrazowy „Dolina Baryczy” s. 260–263; Sławni miliczanie s. 265–279; Archiwalia [fotografie] s. 280–320; Fauna i flora okolic Milicza [fotografie] s. 321–335; Milicz w obiektywie Łukasza Gościńskiego s. 336–343; Widokówki powojenne Milicza – kolekcja Edwarda Kańskiego s. 344–365.

Miroslawiec

6638. LESZCZEŁOWSKI Jarosław: Frydlandzkie dzieje Miroslawca, 1314–1772. Aut rozdz. o poczcie Marcin Bartłomiej Wysocki. Miroslawiec 2015 Aljar; na zlec. Bibl. Publ. 8° ss. 327, il.

Modlnica

6639. MODLNICA, stan. 5 od późnej epoki brązu po czasy średniowiecza. Red. Karol Dzięgielewski, Magdalena Dzięgielewska, Agata Szyber. Kraków 2015 Krakowski Zespół do Badań Autostrad 4° ss. 495, nlb. 1, tabl. 3, il., sum. Inst. Archeologii UJ, IAiE PAN, Muzeum Archeol. w Krakowie. (Via Archaeologica. Źródła z badań wykopaliskowych na trasie autostrady A4 w Małopolsce).

Treść: Dzięgielewski K., Dzięgielewska M., Szyber A.: Od redakcji s. 7–8; Dzięgielewski K.: Zespół osadniczy z późnej epoki brązu i wczesnej epoki żelaza w Modlnicy s. 9–196; Korczyńska Marta M., Dzięgielewski K.: Uwarunkowania lokalizacji i relacje przestrzenne elementów zespołu osadniczego z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza w Modlnicy w świetle analiz geoinformacyjnych s. 197–217; Purowski Tomasz: Paciorki szklane z cmentarzyska z wczesnej epoki żelaza w Modlnicy s. 219–238; Purowski T., Nowak Anna, Wagner Barbara, Bulska Ewa: Badania składu chemicznego szkła paciorków z cmentarzyska z wczesnej epoki żelaza w Modlnicy s. 239–254; Biborski Mateusz R.: Wyniki analizy składu chemicznego zabytków brązowych z cmentarzyska z wczesnej epoki żelaza s. 255–256; Szczepanek Anita: Analiza antropologiczna szczątków kostnych z cmentarzyska z wczesnej epoki żelaza s. 257–260; Gocman Ulana: Wykaz zwierzęcych szczątków kostnych z obiektów kultury łużyckiej s. 261; Dzięgielewska M., Dzięgielewski K.: Glinianki użytkowane przez ludność kultury przeworskiej w młodszym okresie wpływów rzymskich w Modlnicy s. 263–307; Szyber A.: Wczesnośredniowieczne cmentarzysko w Modlnicy s. 309–455; Woźniak Mateusz: Katalog monet z cmentarzyska wczesnośredniowiecznego s. 457–459; Kołodziej Małgorzata, Pankowska Anna, Szostek Krzysztof: Badania materiału osteologicznego z cmentarzyska wczesnośredniowiecznego s. 461–471; Lityńska-Zajac Maria, Wasylkowa Krystyna, Tomczyńska Zofia, Cywa Katarzyna, Madeyska Ewa: Wielokulturowe stanowisko w Modlnicy, woj. małopolskie. Badania archeobotaniczne s. 473–485; Wilczyński Jarosław: Wyroby kamienne kultury łużyckiej oraz zabytki krzemienne odkryte w trakcie uzupełniających badań s. 487–492; Wasilewski Michał: Makroskopowa identyfikacja surowców skalnych z obiektów kultury łużyckiej i nowożytnych s. 493–495.

Mońki

6640. SZKUTNIK Tadeusz: Mońki. Białystok–Mońki 2015 Buk; Urząd Miej. 4° ss. 155, nlb. 1, il. Dzieje po II wojnie światowej.

Mosina

6641. CICHA Anna, Wawrzyniak Piotr: Słów kilka o Mosinie (na marginesie badań archeologicznych przeprowadzonych na mosińskiej starówce w 2011 r.). *Folia Praehist. Posnaniensia*. T. 20: 2015 s. 85–110, sum.

Moszna-Wieś

6642. MATUSZEWSKI Waldemar: Kalendarium mazowieckiej wsi Moszna. Brwinów 2015 Gm. Brwinów 8° ss. 88, il. + 1 dysk optyczny (DVD).

Mstów

6643. MSTÓW. Miasto, klasztor, parafia na przestrzeni wieków. Praca zbior. pod red. Kazimierza Łatak. Łomianki 2013 Wydaw. LTW 8° ss. 493, nlb. 1, il.

Treść: Łatak K.: Nota wprowadzająca s. 5–8; Jakubczak Adam: Mstów w czasach najnowszych s. 9–15; Sochacki Adam: Mstów w czasach staropolskich s. 17–29; Kopera Łukasz S.: Nauczanie parafialne w Mstowie w czasach staropolskich i podczas zaborów s. 31–58; Piekarska Danuta: Z najnowszych dziejów oświaty w Mstowie (wybrane zagadnienia) s. 59–75; Surma-Jończyk Elżbieta: Archiwalia do dziejów miasta, klasztoru i parafii w Mstowie przechowywane w Archiwum Państwowym w Częstochowie s. 77–87; Dubaj Ewa: Księgi metrykalne z terenu Mstowa w zasobie Archiwum Państwowego w Częstochowie s. 89–96; Nalbach Stanisław:

Zakon Kanoników Regularnych Laterańskich s. 97–101; Pobóg-Lenartowicz Anna: Fundacja mstowskiej prepozytury kanoników regularnych i jej dzieje w okresie zależności od opactwa macierzystego we Wrocławiu s. 103–111; Herod Patrycja Ewa: Klasztor mstowski w świetle relacji kanonika Jana Długosza s. 113–122; Łatak K.: Prepozytura mstowska od uzyskania autonomii do kasaty (1441–1819) s. 123–178; Sukiennik Edgar: Kasata klasztoru mstowskiego s. 179–192; Łatak K.: Placówki filialne prepozytury mstowskiej s. 193–223; Ćwiąkała Wojciech: Refundacja klasztoru mstowskiego i jego późniejsze dzieje s. 225–231; Młodkowska-Przepiórowska Iwona, Przepiórowski Zbigniew: Komunikat z nadzoru archeologicznego przeprowadzonego przy kościele pw. Wniebowzięcia NMP w Wancerzowie, gm. Mstów, woj. śląskie, związanego z wykonaniem izolacji przeciwwilgociowej s. 233–244; Dettloff Paweł: Architektura kościoła Kanoników Regularnych Laterańskich w Mstowie s. 245–266; Dettloff Anna: Osiemnastowieczne wyposażenie rzeźbiarskie kościoła Kanoników Regularnych Laterańskich w Mstowie s. 267–288; Rażny Jarosław: Nieistniejący kościół św. Stanisława w Mstowie w świetle staropolskich wizytacji biskupich. [Zawiera aneks źródłowy] s. 289–300; Kordowski Łukasz: Klasztor w Mstowie w świetle akt wizytacji biskupich z 1636 roku s. 301–310; Łobaza Michał: Książka i księżnica w klasztorze Kanoników Regularnych Laterańskich w Mstowie w czasach staropolskich s. 311–323; Zawisła Marek: Kanonicy regularni laterańscy klasztoru mstowskiego w księgach egzaminów do święceń w diecezji krakowskiej z lat 1573–1614 s. 325–336; Makarczyk Irena: Prepozyci mstowscy w roli biskupów s. 337–355; Dźwigala Bartłomiej: Dokumenty do dziejów miasta, klasztoru i parafii w Mstowie przechowywane w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie s. 357–360; Wlazlak Władysław Piotr: Archiwalia do dziejów klasztoru i parafii w Mstowie przechowywane w Archiwum Archidiecezji Częstochowskiej im. ks. Walentego Patykiewicza w Częstochowie s. 361–369; Zbudniewek Janusz: Archiwalia do dziejów klasztoru mstowskiego przechowywane w Archiwum Klasztoru Paulinów na Jasnej Górze s. 371–382; Chat Izabela: Kopiarz klasztoru mstowskiego przechowywany w bibliotece uniwersyteckiej w Warszawie s. 383–392; Pietrzykowski Jan: Kościół katolicki w Polsce w okresie wprowadzania reformy gregoriańskiej s. 393–406; Zamiatała Dominik: Życie zakonne w Polsce u schyłku XII i na początku XIII wieku s. 407–424; Graczyk Waldemar: Synod czy zjazd biskupów polskich w Mstowie w 1212 roku s. 425–429; Marszałska Jolanta M.: Arcybiskup gnieźnieński Henryk Kietlicz oraz biskup poznański Paweł – uczestnicy i główni bohaterowie synodu w Mstowie w 1212 roku s. 431–436; Łaciak K.: Konwenty mstowski i kłobucki w nekrologu konwentu krakowskiego s. 437–450; Łatak K.: Katalog rządców prepozytury mstowskiej s. 451–485.

Mszczonów, region

6644. ZIEMIA mszczonowska – moja mała ojczyzna. Pod red. Beaty Sznajder i Piotra Dymeckiego. Mszczonów–Kraków 2014 Imagine Design Group 4° ss. 303, il.

Treść: Sznajder B., Dymecki P.: Opowieści z ziemi mszczonowskiej s. 5; Herb Mszczonowa s. 6–7; Zaproszenie do gminy Mszczonów s. 10–11; Kościoły s. 12–21; Zabytki i atrakcje turystyczne s. 22–55; Nasze sławy s. 56–85; Nasze sławy – II wojna światowa s. 86–93; Nasze sławy – zbiorowy bohater s. 94–103.

Mściów; Nowy Kamień

6645. MALARZ Stanisław: Dzieje Mściowa i Nowego Kamienia. Dwikozy 2015 Gm. Bibl. Publ. 8° ss. 120, il.

Murzynowo Kościelne

6646. MIKULSKI Daniel: Historia Murzynowa Kościelnego czyli Krótka rozprawa między Panem, Wójtem a Plebanem. Bydgoszcz 2014 Unitex 8° ss. 471, il.

Rec.: Sierpowski Stanisław, *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 288–290.

Myszków

6647. MARCOŃ Witold: Z kroniki Jana Wielgosa. Mrzygłód – od założenia dawnego miasta do wybuchu drugiej wojny światowej. *Almanach Częstochowy*. [T. 28]: 2015 s. 37–51.

Obecnie dzielnica Myszkowa.

Narew, dolina

6648. NAREW w dziejach i współczesności Mazowsza i Podlasia. Pod red. Adama [Czesława] Dobrońskiego, Wandy Grębeckiej. Łomża 2004.

Rec.: Grabińska Bożena, *Studia Łomżyńskie*. T. 25: 2015 s. 301–304.

Nepłe; Kuzawka; Starzynka

6649. ŁUKASZUK Lech: Nepłe, Kuzawka, Starzynka wczoraj i dziś. Biała Podlaska–Radzyń Podlaski 2014 nakł. aut.; 3J Studio Grafiki i Ilustracji 4° ss. 138, il.

Nidzica, miasto i region

6650. HISTORIA Nidzicy i okolic. Pod red. Waldemara Rezmera. Nidzica 2012 Starostwo Pow. 8° ss. 634, tabl. 20, il. Starostwo Pow. w Nidzicy.

Rec.: Patejuk Piotr, *Roczn. Mazurski*. T. 16: 2012 s. 296–300.

Niechobrz

6651. TŁUCZEK Ryszard: Niechobrz. Zarys dziejów. Boguchwała 2015 GBP 8° ss. 112, il. (Skarby Kultury Gminy Boguchwała).

Nisko

6652. OGIŃSKI Janusz: Nisko. Historia, ludzie, krajobrazy. Stalowa Wola 2015 Sztafeta; na zlec. Gm. i M. Nisko 8° ss. 120, il.

Nowy Sącz, miasto i region

6653. ĆWIKŁA Mateusz: Środowisko przyrodnicze i osobliwości historyczno-krajobrazowe Sądeckizny. Kielce 2015 Fund. Świętokrzyski Inst. Nauki i Przedsiębiorczości 8° ss. 169, il.

6654. JEDYNAK Andrzej: O Zawadzie, Jamnicy, Nawojówce i Brzezinach. *Almanach Sądecki*. R. 24: 2015 nr 1/2 s. 47–61.

Sprost.: Jedynek A.: *Tamże* nr 3/4 s. 122.

6655. KIRYK Feliks: Nowy Sącz w XIII–XVI wieku. *Almanach Sądecki*. R. 24: 2015 nr 3/4 s. 3–20.

6656. SADECCZYŻNA w historiografii, literaturze i mediach. Pod red. Bolesława Faron. Kraków 2013.

Rec.: Dybiec Julian, *Małopolska*. [T.] 16: 2014 s. 318–321.

Nysa, miasto i region

6657. POGRANICZE opowiada. Red. Marta Klubowicz i Magdalena Garbacz. Nysa–Wrocław 2015 Nyski Dom Kultury im. Wandy Pawlik; Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe 8° ss. 194, nlb. 1, il.

Z treści: Dubiel Krystyna: Po polskiej stronie granicy. [Głuchołazy, Nysa, Otmuchów, Paczków] s. 7–88; Cebula M. Margarita Gabriela: Historia i powojenne losy członkiń Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety w Nysie (1945–1954) s. 173–194.

Osie, region

6658. SCHOENWALD Dawid: Wdecki Park Krajobrazowy. Historia regionu źródłem pisana. Osie–Bydgoszcz 2015 Wdecki Park Krajobrazowy; Unitex 4° ss. 200, il.

XVI–XX w.

Osiek Jasielski

6659. MROCZKA Ludwik: Osiek Jasielski. 645 lat dziejów królewskiego miasta, parafii, starostwa, wsi, gminy. Wyd. 2. popr. i uzup. Kraków 2015 Bikstudio Krzysztof Marek Szwaczka 8° ss. 309, il. Wyd. 1. 2008.

Ostrów Wielkopolski, region

6660. NIEŁACNA Jadwiga, Niełacny Krystian: Ostrowska księga pamięci. Cz. 2: Gminy Nowe Skalmierzyce, Odolanów, Ostrów Wielkopolski, Przygodzice, Raszków, Sieroszewice, Sośnie. Oprac. ... Ostrów Wielkopolski 2015 Stow. Pomoc Społeczności Lokalnej „Prometeusz”; [Apla] 8° ss. 432, il.

XIX–XXI w.

Cz. 1. [Aut.]: Niełacny K. Ostrów Wielkopolski 2012.

Ostrówek, gmina

6661. MONOGRAFIA gminy Ostrówek. Od pradziejów po współczesność. Pod red. Pawła Jusiaka, Dariusza Tarasiuka. Ostrówek 2014 Gm. Ostrówek 8° ss. 338, il.

Tręść: Autorzy: Wstęp s. 7–9; Szumiło Magdalena: Prehistoria i wczesne średniowiecze s. 11–36; Sochacka Anna: Średniowiecze s. 37–58; Jusiak P.: Czasy nowożytnie (XVI–XVIII wiek) s. 59–107; Tarasiuk D.: Pod zaborami s. 109–164; Szumiło Mirosław: Historia najnowsza (1918–1989) s. 165–213; Latawiec Krzysztof: Oświata do 1939 roku s. 215–286; Karczmarsz Krzysztof: Samorząd gminy Ostrówek w latach 1990–2014. Kalendarium s. 287–313; Aneks s. 315–320; Bibliografia s. 323–338.

Rec.: Łabędzka Emilia, *Roczn. Lubelski*. T. 40: 2014 s. 252–253.

Pawłowiczki

6662. TREFFON Karol: Gnadenfeld. Dawna osada Herrnhutów. Zakrzów 2015 Fund. Euro-Country – Partnerstwo dla Zrównoważonego Rozwoju Obszarów Wiejskich 8° ss. 33, il.

Obecnie Pawłowiczki.

Pełczyn

6663. PEŁCZYŃSKIE tajemnice od dachu po piwnice. Oprac. Józef Piątkowski. Trzcينica Wołowska 2015 Krzysztof Konieczny 8° ss. 15, nlb. 1, il.

Pilzno

6664. DZIEJE miasta Pilzno. T. 1: Pilzno. Wybrane zagadnienia z dziejów miasta. Pod red. Bogdana Stanaszka. Pilzno 2013 Tow. Przyj. Pilzno i Ziemi Pilźnieńskiej; Mała Poligrafia Redemptorystów 8° ss. 300, il. Tow. Przyj. Pilzno i Ziemi Pilźnieńskiej.

Pokłosie sesji naukowej, Pilzno, 10 XI 2012 r.

Tręść: Mossoń Zofia: Przedmowa s. 5–6; Stanaszek B.: Wstęp s. 7–8; Kiryk Feliks: Pilzno w XIV–XVI wieku s. 9–26; Stanko Przemysław: Pilźnianie na Uniwersytecie Krakowskim w XV–XVI wieku. Przyczynek do intelektualnych karier mieszkańców Pilzno s. 27–70; Kozera Marek: Stan materialno-prawny parafii Pilzno na przełomie XVI i XVII wieku w świetle wizytacji biskupich s. 71–94; Miodunka Piotr: Społeczeństwo i gospodarka miasta Pilzno w XVII i XVIII wieku s. 95–130; Stanaszek B.: Działalność Powiatowego Komitetu Narodowego i komisarza wojskowego NKN w powiecie pilźnieńskim w okresie I wojny światowej s. 131–174; Źródła [z l. 1769–1933] s. 175–297.

Toż. T. 2: Pilzno. Archeologia – Kultura – Społeczeństwo. Pilzno 2014 ss. 151, tabl. 8, il. Pokłosie sesji naukowej, Pilzno, 4 X 2014 r.

Tręść: Mossoń Z.: Przedmowa s. 5–6; Dworaczyński Eligiusz: Badania archeologiczne reliktyw ratusza w Pilźnie s. 7–24; Marszałska Jolanta M.: Historyczny księgozbiór dawnej biblioteki parafialnej w Pilźnie. Zarys dziejów i stan obecny s. 25–42; Wiszniewski Piotr: Szlachta pilźnieńska w dobie upadku Rzeczypospolitej 1772–1795. Wstęp do badań s. 43–85; Stanaszek B.:

CK Urząd Powiatowy w Pilźnie 1855–1914. Terytorium, obsada personalna s. 86–103; Haptaś Krzysztof: Powiat pilźnieński i jego mieszkańcy w latach I wojny światowej (1914–1918) w świetle informacji zawartych na łamach tygodnika ludowego „Piast” s. 104–150.

Piła

6665. ZARYS dziejów Piły w latach 1945–2000. Praca zbiorowa. Pod red. Marka Fijałkowskiego. Poznań–Piła 2013.

Rec.: Antosik Agnieszka, Fechner Dorota, *Roczn. Skrzatuski*. T. 2: 2014 s. 129–136.

Piotrków Trybunalski

6666. WARCHULIŃSKA Agnieszka: Sekrety Piotrkowa. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 8° ss. 133, nlb. 1, il.

XIX–XX w.

Piskorowice

6667. PISKOROWICE wczoraj i dziś. By pokolenia pamiętały... 1415–2015. Leżajsk 2015 Gm. Ośr. Kultury Gm. Leżajsk 8° ss. 164, il.

Podegrodzie, wieś i gmina

6668. PODEGRODZIE i gmina podegrodzka. Zarys dziejów. Pod red. Feliksa Kiryka. Kraków 2014 Wydaw. Antykwa 8° ss. 987, tabl. 24, il.

Treść: Gromala Małgorzata: Wprowadzenie s. 5; Kiryk F.: Wstęp s. 7–12; Lach Jan, Mrówka Tomasz: Zarys warunków przyrodniczych gminy Podegrodzie s. 15–38; Poleski Jacek: Archeologia o przeszłości Podegrodzia s. 39–86; Jureczko Andrzej: W średniowieczu s. 87–134; Leśniak Franciszek: W okresie Rzeczypospolitej szlacheckiej XVI–XVIII w. s. 135–211; Wnęk Jan: Pod berłem Habsburgów 1770–1918 s. 213–324; Aleksander Tadeusz: Między wojnami światowymi (1918–1939) s. 325–400; Bulzak Jakub [M.], Chrobaczyński Jacek: W latach okupacji niemieckiej (1939–1945) s. 401–455; Migrała Leszek: W pierwszym powojennym trzydziestoleciu 1945–1975 s. 457–549; Leśniak Jerzy: Gmina Podegrodzie w latach 1975–2014 s. 551–770; Krasnowolski Bogusław: Przekształcenia przestrzenne, zabytki i wartości kulturowe s. 771–833; Brylak-Zaluska Maria: Zarys kultury materialnej Lachów Podegrodzkich s. 835–900; Aneksy: Wałaszek Józef: Bł. O. Stanisław Papczyński [1631–1701] – życie i jego dzieło s. 903–914; Wnęk J.: Wykaz właścicieli gruntów w Podegrodziu w latach 1786–1787, 1820 s. 915–927.

Podlasie, region i województwo

6669. MAROSZEK Józef: Dzieje województwa podlaskiego do 1795 roku. Białystok 2013.

Rec.: Anusik Zbigniew, *Przegl. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 1 s. 214–233; Bagińska Elżbieta, *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 139–140.

6670. PODLASIE – pogranicze kultur. Red. nauk. Krzysztof Łukawski. Pułtusk 2015 Akad. Humanist. im. A. Gieysztor 4° ss. 180, il. Wyd. Hist. Akad. Humanist. im. Aleksandra Gieysztor.

Treść: Steckiewicz Katarzyna: Muzeum Wojska w Białymstoku s. 11–15; Biernacka Marta: Muzeum Ziemi Sokólskiej s. 17–19; Bogdanowicz Kamil: Muzeum w Bielsku Podlaskim s. 19–21; Zadrozny Karol: Muzeum w Tykocinie s. 23–27; Szczech Krzysztof: Muzeum Północno Mazowieckie w Łomży s. 29–33; Bauch Jacek: Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce s. 35–41; Szuniewicz Andrzej: Kultura kurpiowska: Skansen Kurpiowski w Nowogrodzie nad Narwią s. 43–48; Zakrzewski Tomasz: Podlasie – o pochodzeniu nazw i najstarszym osadnictwie s. 51–56; Kępczyńska Paulina: Białystok. Historia miasta oraz spacer Szlakiem Esperanto i Wielu Kultur s. 57–66; Gronowska Magdalena: Białostockie świątynie s. 67–76; Traczyk Kazimiera Katarzyna: Pałac Branickich w Białymstoku s. 77–82; Biernacka Marta: Tykocin s. 83–90; Toczyński Piotr: Supraśl. Historia, zabytki, muzea s. 91–95; Kępczyńska P.: Tatarzy na Podlasiu. Ośrodki i miejsca wyjątkowe (Bohonniki, Kruszyniany i inne) s. 97–100; Czarnecka Aneta: Archeologia Drohiczyńska s. 101–106; Wojtysik Dominik: Łomża. Historia miasta i jego zabytków s. 107–110; Okulus Jacek, Lipińska Izabela: Ksiądz Krzysztof Kluk [1739–1796] s. 113–120; Szczypka

Anna: Alfons Karny [1901–1989]. *Życie i twórczość* s. 121–123; Święch Daniel: Kpt. Władysław Raginis [1908–1939] i obrona Wizny w 1939 r. s. 125–132; Józefów-Czerwińska Bożena: Układ chat a praktyki apotropaiczne znane wśród mieszkańców wsi z południowego Podlasia s. 135–146; Adamus Sławomir: Obrzędy ludowe południowego pogranicza Mazowsza (region radomski) s. 147–149; Dobrzyńska Ewa: Tatarzy w służbie Wielkiego Księstwa Litewskiego i Rzeczypospolitej (wojsko, nauka, polityka) s. 151–154; Skwirut Alicja: Tradycyjna kuchnia tatarska na Podlasiu s. 155–160; Szajewski Tomasz: Tatarzy. Historia od Czngis-chana do Putina s. 161–180.

6671. DOBRŃSKI Adam Czesław: *Miasta województwa podlaskiego*. Białystok 2014 Fund. Sąsiedzi 8° ss. 388, il.

Rec.: Batura Wojciech, *Roczn. Augustowsko-Suwalski*. T. 14: 2014 s. 275–277; Kuklo Cezary, *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 14: 2014 s. 95–97.

Pokój

6672. POKÓJ. Monografia. Praca zbior. pod red. Elżbiety Gosławskiej. Wyd. 2. zm. i uaktualnione. Pokój 2015 Gm. Bibl. Publ. 8° ss. 270, nlb. 2, il.

Treść: Przedmowa s. 5; Gosławska E.: Wstęp s. 9–13; Gosławska E., Schmidt Jacek: Powstanie Pokoju – założenie urbanistyczne s. 15–24; Nienaltowski Marek: Carl Christian Erdmann von Württemberg-Oels [1716–1792] – założyciel Pokoju s. 27–40; Gosławska E.: Kolejni właściciele Pokoju s. 43–54; Gosławska E.: Matki, żony i córki właścicieli Pokoju s. 57–72; Gosławska E., Schmidt J.: Założenie parkowe w Pokoju s. 75–93; Schmidt J.: Budowle wodne s. 95–99; Schmidt J.: Historia i losy winnicy s. 101–103; Schmidt J.: Bractwo kurkowe s. 105–111; Schmidt J.: Życie teatralne s. 113–119; Schmidt J.: Życie muzyczne s. 121–129; Schmidt J.: Parafia ewangelicko-augsburska s. 131–139; Rusinek Krzysztof: Parafia rzymskokatolicka s. 141–153; Gosławska E.: Gmina żydowska s. 155–159; Gosławska E., Schmidt J.: Historia szkolnictwa s. 161–170; Schmidt J.: Powstanie i działalność uzdrowiska s. 171–175; Gosławska E., Schmidt J.: Znane osoby związane z miejscowością s. 177–192; Leszczyński Waclaw: Pokój po II wojnie światowej s. 203–230; [Wyszkowski Michał]: Opis podróży do Carlsruhe w Szląsku wierszem i prozą w liście do Jana Tarnowskiego, r. 1798 s. 233–244; Glauer Max: Wspomnienia o Pokoju s. 247–252; Gosławska E., Schmidt J.: Kalendarium najważniejszych wydarzeń s. 255–262; Bibliografia Jacka Schmidta s. 265–268; Bibliografia Elżbiety Gosławskiej s. 269–270.

Wyd. 1. [Aut.]: Schmidt Jacek: Pokój. Monografia (1748–1945). Pokój 1998.

Pomorze Gdańskie

6673. HISTORIA Pomorza. T. 5: (1918–1939): Województwo pomorskie i Wolne Miasto Gdańsk. Cz. 1: Ustrój, gospodarka, społeczeństwo. Pod red. Szczepana Wierzchosławskiego i Przemysława Olstowskiego. Toruń–[Warszawa] 2015 Wydaw. Tow. Nauk. w Toruniu; Nar. Archiwum Cyfrowe 8° ss. 439, nlb. 1, tabl. 27, il. IH PAN, Tow. Nauk. w Toruniu.

Treść: Wierzchosławski S., Olstowski P.: Przedmowa s. 7–10; Województwo pomorskie: Olstowski P.: Charakterystyka źródeł i stanu badań do dziejów województwa pomorskiego s. 11–47; Wojciechowski Mieczysław: Od rewolucji listopadowej do wprowadzenia administracji polskiej (1918–1920) s. 48–69; Salmonowicz Stanisław: Podziały terytorialne i organizacja administracji w województwie pomorskim (1920–1939) s. 70–87; Olstowski P.: Stosunki ludnościowe w województwie pomorskim s. 88–148; Sudziński Ryszard: Gospodarka Pomorza Nadwiślańskiego (przemysł, rzemiosło, handel, gospodarka morska) w Drugiej Rzeczypospolitej s. 149–293; Łaszkiwicz Tomasz: Rolnictwo w województwie pomorskim w okresie międzywojennym s. 294–331; Wolne Miasto Gdańsk: Romanow Andrzej: Charakterystyka źródeł i stanu badań nad dziejami Wolnego Miasta Gdańska s. 332–338; Andrzejewski Marek: Struktura administracyjna i status prawny s. 339–347; Romanow A.: Terytorium, stosunki demograficzne, narodowościowe i wyznaniowe. Podziały społeczno-zawodowe i warunki bytu s. 348–379; Hajduk Bolesław: Gospodarka i społeczeństwo s. 380–416.

T. 1 cz. 1–2. Poznań 1969–1972.

6674. [SIEDEMNASTA] XVII Sesja Pomorzoznawcza. Vol. 2: Od późnego średniowiecza do czasów nowożytnych. Pod red. Henryka Panera i Mirosława Fudzińskiego. Gdańsk 2013 Muzeum Archeol. 4° ss. 639, il., Zsfg. Muzeum Archeol. w Gdańsku.

Materiały z konferencji, Gdańsk, 18–20 XI 2009 r.

Treść: Paner H., Fudziński M.: Wstęp s. 9–10; Toż: Vorwort s. 11–12; Sulkowska-Tuszyńska Krystyna, Cicha Anna: Badania archeologiczno-architektoniczne przy kościele św. Jakuba Apostoła w Toruniu (sezon 2008) s. 13–20; Siwiak Anna, Siwiak Wojciech: Kościół i cmentarz karmelitów bydgoskich w świetle badań archeologicznych s. 21–32; Siwiak A., Siwiak

W.: Badania archeologiczno-architektoniczne baszty „Monstrancja” przy ulicy Podmurnej w Toruniu s. 33–44; Majewski Marcin: Poźnośredniowieczny warsztat ludwisarski odkryty na kwartale IX w Stargardzie s. 45–69; Kwiatkowski Karol: Zespół jednorodnych fajek glinianych z badań archeologicznych kwartału IX w Stargardzie s. 71–90; Stań Karolina: Obuwie i przedmioty skórzane pozyskane w trakcie badań archeologicznych na Kwartale IX s. 91–100; Kamiński Roman, Słowiński Sławomir, Uciechowska-Gawron Anna: Wyniki badań archeologicznych badań sondażowych przeprowadzonych na placu rynkowym w Darłowie s. 101–112; Wiewióra Marcin: Wyniki badań archeologiczno-architektonicznych zamku krzyżackiego w Papowie Biskupim w latach 2006–2008 s. 113–124; Gazda Daniel: Badania archeologiczne Zamku Krzyżackiego w Radzynie Chełmińskim w sezonach 2007–2009 s. 125–153; Wiewióra M.: Wstępne sprawozdanie z badań archeologiczno-architektonicznych prowadzonych na zamku w Grudziądzu w 2009 roku s. 155–158; Wiewióra M.: Badania archeologiczno-architektoniczne zamku głównego w Radzynie Chełmińskim w latach 2008–2009 s. 169–178; Ossowski Waldemar: Klamry szkutnicze z terenu Polski s. 179–192; Gazda D.: Badania archeologiczne Castrum Pomesarum w Starym Dzierzgoniu w sezonie 2009 s. 193–214; Romanowicz Paulina: Akcesoria gier i zabaw z najnowszych badań w Stargardzie s. 215–229; Nawrońska Grażyna: Fortyfikacje Elbląga w średniowieczu i wczesnym okresie nowożytnym s. 231–242; Muntowski Patryk: Architektura zamku krzyżackiego i rezydencji starostów w Osieku w świetle badań archeologicznych s. 243–262; Bobowski Bogdan, Ossowski W.: Gdańskie plomby tekstylne z wyobrażeniem statków – nowe znaleziska s. 263–270; Górczyńska Agnieszka, Górczyński Tomasz: Funeralny charakter kruczków w klasztorze dominikanów w Toruniu w świetle badań archeologicznych s. 271–282; Marcinkowski Mirosław: Kryzys garncarstwa elbląskiego na przełomie XV i XVI wieku? Wstępne ustalenia s. 283–295; Wiloch-Kozłowska Renata: Wyniki ratowniczych badań archeologicznych w kościele św. Jana w Gdańsku – 2009 rok s. 297–301; Gładykowska-Rzeczycka Judyta J.: Gdańszczanie parafii św. Jana pochowani wewnątrz kościoła. Badania wstępne s. 303–335; Misiuk Zbigniew: Wstępne wyniki badań archeologicznych prowadzonych na obszarze protomiasta gdańskiego pomiędzy dzisiejszymi ulicami Tartaczną i Panieńską w Gdańsku w latach 2008–2010 s. 337–370; Dąbal Joanna, Muntowski P., Szczepanowska Karolina: Industrializacja południowej części Wyspy Spichrzów w Gdańsku w świetle najnowszych źródeł archeologicznych s. 371–404; Blusiewicz Karolina: Późnośredniowieczne obuwie z badań archeologicznych działki miejskiej w Pucku s. 405–414; Fonferek Joanna: Naczynia szklane z ulicy Stary Rynek 2–7 na Starym Mieście w Elblągu s. 415–428; Dąbal J.: Hiszpańsko-mauretańskie naczynia ceramiczne a status ekonomiczny ich posiadaczy i użytkowników. Nowe źródła z badań archeologicznych w Gdańsku s. 429–446; Drązkowska Anna: Sposoby zdobienia wyrobów skórzanych i motywy dekoracyjne na przykładzie wybranych zabytków pozyskanych z badań na ulicy Panieńskiej w Gdańsku s. 447–456; Szczepanowska K.: Kafle miniaturowe z badań archeologicznych przy ulicy Tartaczej w Gdańsku s. 457–470; Kuczma Filip, Dyrda Krzysztof: Sprawozdanie z ratowniczych badań archeologicznych przeprowadzonych w kościele św. Jakuba w Gdańsku w 2009 r. s. 471–485; Dyrda K., Kuczma F.: Sprawozdanie z badań archeologicznych prowadzonych przy ul. Kleszej w Gdańsku w 2008–2009 roku s. 487–500; Kasprzak Monika: Wyniki badań sondażowych podziemnych partii Bramy Wyzynnej w Gdańsku s. 501–510; Koperkiewicz Arkadiusz, Kocińska Maria Karolina: Wstępne wyniki badań archeologicznych prowadzonych na stanowisku nr 89 przy ul. Tokarskiej 21–25 w Gdańsku s. 511–524; Fudzińska Ewa: Wstępne wyniki badań archeologiczno-architektonicznych prowadzonych na terenie przedzamcza zamku malborskiego (sezon 2008) s. 525–530; Jarzęcka-Stąporek Joanna, Kocińska M. K.: Gród i krzyżacki zamek w świetle badań na stanowisku 1 przy ul. Grodzkiej 10–11 w Gdańsku s. 531–548; Bednarz Tomasz, Dąbal J.: Sprzęty kuchenne i naczynia z wraka „W-27” s. 549–564; Wiloch-Kozłowska R.: Badania archeologiczne przy baszcie wodnej w Tczewie s. 565–569; Grążawski Kazimierz, Grążawska Natalia: Inicjalna faza bitwy grunwaldzkiej. Wyniki archeologicznych badań podwodnych i weryfikacyjno-sondażowych w Kurzętniku i w Bratanie s. 571–578; Możejko Beata, Badura Monika: Między źródłem pisanym a archeobotaniką. Rośliny użytkowe w późnośredniowiecznym Gdańsku (XIV–XV w.) s. 579–589; Fudziński Piotr, Fudziński M.: Ratownicze badania wykopaliskowe na osadzie średniowiecznej w Czaplach, gm. Żukowo, stanowisko nr 8 s. 591–600; Prager Jakub: Historia pewnej piwnicy – badania nad pozostałościami gdańskich fortyfikacji nowożytnych z ulicy Nowe Ogrody 1–6 s. 601–616; Jagiełło Sławomir, Prager J.: Wstępne wyniki badań archeologicznych na stanowisku nr 255/20/52 przy ulicy Chmielnej 63/64 na Wyspie Spichrzów w Gdańsku s. 617–626; Program sesji (późne średniowiecze i okres nowożytny) s. 627–631.

Omów.: Słowiński Sławomir, Mater. Zachodniopomorskie. Nowa Seria. T. 10 z. 1: Archeologia: 2013 [dr.] 2015 s. 361–362.

Pomorze Zachodnie

6675. TRZEBIATÓW – spotkania pomorskie. [T. 11:] 2013. Pod red. Janiny Kochanowskiej. Trzebiatów–Gdynia 2014. Toż. [T. 12:] 2014. Trzebiatów–[Gdynia] 2015 Trzebiatowski Ośr. Kultury; Wydaw. Region 8° ss. 287, nlb. 1, tabl. 32, il., Zsfg.

Treść: Kochanowska J.: Słowo od Redakcji s. 7–10; Piotrowski Andrzej, Dworaczyk Marek: Próba lokalizacji ujścia Regi w średniowieczu w świetle badań geologicznych i archeologicznych oraz przekazów pisanych s. 11–17; Dworaczyk M.: Badania archeologiczne na terenie Starego Miasta w Choszcznie s. 19–29; Juszcak Elżbieta: 50 lat komunikacji miejskiej w Koszalinie 1949–1999 s. 31–43; Szulc Paweł: Walka o „nowego człowieka” na Pomorzu Zachodnim w okresie stalinowskim s. 45–61; Benken Przemysław: Aparat bezpieczeństwa wobec tzw. wypadków gryfickich – w świetle odprawy kadry kierowniczej wojewódzkich struktur Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego z 6 czerwca 1951 roku s. 63–80; Korek Renata Teresa: „Śledź

po polsku”. PRL-owskie menu w trzebiatowskiej gastronomii s. 81–118; Jarzab Wojciech: Wdzięczność umarłym. Średniowieczny motyw alegoryczny w kołobrzeskim epitafium obrazowym Zyberta Grantzina znanym jako „Rycerz na cmentarzu” s. 119–138; Rypniewska Krystyna: Witraże koszalińskiej katedry s. 139–147; Witek Maria, Witek Waldemar: Kapliczki i krzyże przydrożne na Pomorzu Zachodnim – przyczynek do badań s. 149–157; Sobisz Zbigniew: Flora naczyniowa cmentarzy gminy Gryfice s. 159–171; Stanecka Ewa: Płoty. Stary Zamek i Nowy Zamek. Problematyka konserwatorska s. 173–186; Kulesza-Szerniewicz Ewa, Sożyńska-Maciejko Barbara: Ochrona modernistycznej architektury okresu międzywojennego na terenie województwa zachodniopomorskiego s. 187–199; Borkowska Urszula: Elżbieta Wilhelmina Luiza z książąt Wirtemberskich, arcyksiężna Austrii (1767–1790) s. 201–209; Cydzik-Brzezińska Janina: Pomorskie losy rotmistrza Cydzika [Grzegorza, 1909–1978] s. 211–228; Puławski Andrzej: Józef Kurpiel [1913–1994] – pomorski rzeźbiarz Pana Jezusa s. 229–237; Kochanowska J.: Pomorzanka i Puławianka – Anna Jabłonowska (1969–2014). Wspomnienie o mojej córce s. 239–251; Gutsche Edda: Jego wizje mogły podobać się Bogu – Friedrich Gilly (1772–1800) s. 253–261; Vogler Hans-Udo: Kościoły trzebiatowskie – ich nazwy i znaczenie dla miasta s. 263–267; Toż w jęz. niem: Die Kirchen von Treptow. Die Namen und ihre Bedeutung für die Stadt s. 269–272; Vogler Marlene: Dzieci na wsi pomorskiej s. 273–281; Toż w jęz. niem.: Kinder auf dem Lande im Pommern s. 283–287; Ilustracje do artykułów s. 289–307; Kronika seminarium. Tekst J. Kochanowska, zdj. W. Witek, J. Kochanowska, Ryszard Sienkiewicz s. 308–320.

Rec. [T. 11]: Uciechowska-Gawron Anna, Mater. Zachodniopomorskie. Nowa Seria. T. 10 z. 1: Archeologia: s. 363–364. T. 1. Wołczkowo 2003.

Popławy

6676. ROMANIUK Zbigniew: 600 lat tradycji szlacheckiej. Popławy 1416–2016. Brańsk– Popławy 2015 Ochotnicza Straż Pożarna 8° ss. 184, tabl. 48, il. Kom. Organizacyjny 600-lecia Wsi Popławy.

Potulice; Ślesin

6677. GREINERT Zenon: Potulice, Ślesin i okolice. Historia dotąd nieznaną do roku 1945. Bydgoszcz–Szubin 2014 Jarosław Skrzypczak 8° ss. 412, nlb. 4, il.

Poznań

6678. ALEJE Marcinkowskiego. T. 1. *Kronika M. Poznania*. [R. 83]: 2015 [nr] 3 ss. 352, il.

W Poznaniu, wyznaczone i zabudowane w 1793 r.

Treść: Billert Andreas: Aleja na wyrost. Miasto Wilhelmowskie i Miasto Fryderyka Wilhelma s. 7–24; Kodym-Kozaczko Grażyna: Aleje Marcinkowskiego w czasoprzestrzeni Poznania s. 25–68; Biskupski Przemysław: Krajobraz Alei s. 69–74; Karolczak Waldemar: Poznańska Unter den Linden s. 75–98; Kruszyński Bartosz: Dowództwo V Korpusu Armijnego, jego siedziba i generałowie w latach 1889–1918 s. 99–121; Viola, Kastor i Tur, czyli o handlu i usługach na Alejach. Oprac. Magdalena Mrugalska-Banaszak s. 122–161; Domy przy Al. Marcinkowskiego, ich właściciele i mieszkańcy według ksiąg adresowych z lat 1898, 1910 i 1993. Oprac. Danuta Książkiewicz-Bartkowiak, Rafał Lemański s. 162–187; Magdzińska Anna: Aleja wydawców, redakcji i gazet s. 188–198; Borowczyk Jerzy: Aleja poetów. Kilka przypuszczeń o Mickiewiczu i Słowackim na ul. Wilhelmowskiej s. 199–209; Mulczyński Jarosław: Aleje z przypadku artystyczne. Wyspiański, Witkacy i [Wojciech] Kossak s. 210–223; Grzeszczuk-Brendel Hanna: Aleje (nie)możliwe. Dwa zapoznane projekty architektoniczne [1905 i 1941/42] s. 224–235; Osieglowski Janisław: Domy, ludzie, sytuacje i przypadki Alei Marcinkowskiego s. 236–271; Schubert Zdzisław: Rodzina Leniców s. 272–278; Kolbuszewska Daina: Do generała i na Tarzana. Wspomnienia Jana Bullerta [z lat 1941–2004] s. 279–286; Gregorczyk Anna B.: Aleje Marcinkowskiego 26 – stare i nowe historie s. 287–295; Wichnowski Tobiasz: Modernistyczny przypadek czy celowe działanie? Niezrealizowany projekt trasy P-P s. 296–301; Książkiewicz-Bartkowiak D.: Żaglowce w morzu ruin. Futurystycznie – nierealistycznie s. 302–308; Černý David: Jak to z Golemem było. Opowiada Gabrieli Pienias s. 309–316; Boettner-Lubowski Rafał: Neotradycjonalistyczny monument. O pomniku Karola Marcinkowskiego s. 317–328; Radwański Stanisław: Wielki Poznaniak s. 329–330; Syska-Wieczorek Julia: Zielone Aleje s. 331–338; Pytko Aleksandra, Bylka Mikołaj: Dzień na parkingu s. 339–344.

Toż. T. 2. *Tamże* [nr] 4 ss. 360, il.

Treść: Dzierzkowski Krzysztof: Zaczne rodziny Kramarkiewiczów i Paruszewskich s. 7–22; Bełcikowski Jan: „Ostoja” Marji Paruszewskiej w Poznaniu s. 23–35; Żarczyńska Justyna: Pamiątki po rodzinie Paruszewskich s. 36–41; Klause Gabriela: Hotel de Berlin s. 42–48; Karolczak W.: Fahrpostą do Berlina s. 49–60; Książkiewicz-Bartkowiak D.: Żyłki pocztowe s. 61–67; Mrugalska-Banaszak M.: Dzieła mistrza Bolińskiego [Józefa, 1874–1953] s. 68–73; Pałat Zenon: Muzeum – fenomen miejsca s. 74–88; Prinke Andrzej: Nieszczęsny ulubieniec profesora Kossinny. Erich Blume [1884–1912] i początki profesjonalnej prehistorii w Poznaniu s. 89–99; Juszkiewicz Bożena: Muzeum Wielkopolskie s. 100–117; Sobocińska Aleksandra: Nowy gmach Muzeum Narodowego w Poznaniu. Kalendarium budowy i wystaw s. 118–123; Molik Witold: Jak pod pruskim

mundurem było polskie serce. Środkowoeuropejski fenomen Bazaru s. 124–139; Szymczak Damian: Najważniejszy gość Bazaru. Paderewski, Bazar i powstanie wielkopolskie s. 140–158; Klause G.: Kamienica [Kurta] Rehfelda s. 159–168; Karolczyk W.: Bank Rzeszy Niemieckiej s. 169–179; Klause G.: Hotel Francuski i pierniki Kopernika s. 180–189; Jazdon Artur: Jarosław Leitgeber: księgarz wychowawca, księgarz obywatel s. 190–205; Głaz Jakub: Kłopotliwe zakończenie. Galeria MM s. 206–216; Dolczewska Aleksandra: Dom Anderschów. Historia, ludzie i architektura s. 217–229; Trawczyński Tadeusz: Ruch AA w Polsce zaczął się na poznańskich Alejach s. 230–236; Kawecki Andrzej: 70 lat „Jedynki” s. 237–244; Malczewski Szymon: Jak poznaniacy wywalczyli sobie księżnicę. Batalia o rozbudowę Biblioteki Raczyńskich s. 245–262; Moskal Marek: O bibliotece s. 263–277; Gołdych-Pawłowska Joanna: Ziemstwo Kredytowe s. 278–284; Pawłowski Michał: Przestrzeń dla sztuki, sztuka dla przestrzeni. Rozbudowa Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu s. 285–296; Mulczyński J.: Od Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych do Uniwersytetu Artystycznego s. 297–315; Osyra Marianna, Łobodzińska Patrycja: Gmach Policji s. 316–326; Osyra M., Gruew Georgi: Sąd zrobiony na szaro s. 327–340; Grzelczak Piotr: „Sprawiedliwość ludowa” na Alejach Marcinkowskiego. Procesy poznańskie 1956 s. 341–352.

6679. PAWŁAK Ewa, Pawlak Paweł: Serce miasta jest po prawej stronie. Archeologia o przeszłości poznańskiej Śródki i Ostrówka. Poznań 2015 Kontekst 8° ss. 131, nlb. 1, il.

Prószków

6680. STUDIA do dziejów Prószkowa. Red. Andrzej Hanich. Opole 2014.

Rec.: Kisielewicz Danuta, *Studia Teol.-Hist. Śląska Opolskiego*. T. 35: 2015 s. 455–460.

Prudnik

6681. CHRZĄSZCZ [Jan] Johannes: Historia miasta Prudnika na Górnym Śląsku. Tł. z jęz. niem. Marcin Domino. Prudnik–Opole 2015 Starostwo Pow.; Zakł. Poligraficzny Sindruk 8° ss. 512, il.

Toż w jęz. czes.: Historie města Prudniku v Horním Slezsku. Překl. z něm. jaz. Jakub Mamulas. Prudnik–Opole 2015 ss. 480, il. Tyt. oryg.: Geschichte der Stadt Neustadt in Oberschlesien, 1912. Autor żył w l. 1857–1928.

Pruszcz Gdański

6682. PRUSZCZ Gdański 1945–2015 we wspomnieniach swoich mieszkańców. Pod red. Andrzeja Chłodzińskiego. Pruszcz Gdański 2015 Wydaw. Jasne 8° ss. 210, il.

Antologia.

Przybysław

6683. GAŁĄZKA Roman: Przybysław. Dziedzice i chłopi. Historia wsi do 1945 roku. Żerków 2015 Roman Gałązka 8° ss. 171, tabl. 7, il.

Przywidz

6684. AELTERMANN Johannes Paul: Przywidz w powiecie Gdańsk-Wyżyna. Tł. z jęz. niem. Kamila Ścisłowicz; biogr. ks. J. P. Aeltermanna Henryk Elwart. Przywidz 2015 Gm. Przywidz 8° ss. 63, il.

Tekst równol. pol., niem.

Pszczew

6685. DAWNO temu w Pszczewie. Wspomnienia spisane przez Franciszka Golza i innych świadków epoki; oprac. i uzup. przez Wandę Strózczyńską i Ewę Strózczyńską-Wille. Wyd. 2 rozsz., uzup. Gorzów Wlkp. 2015 Zw. Liter. Pol. Oddz. 8° ss. 138, il.

Treść: Od wydawców s. 5–6; Cz. I: Dawno, dawno temu... Franciszek Goltz wspomina s. 7–54; Cz. II: Strózczyńska W.: Pałac i majątek ziemski s. 55–65; Cz. III: Świadkowie zdarzeń opowiadają...: To Rosjanie! Irena Goltz, niespełna 10 lat, wspomina wkroczenie Armii Czerwonej do Pszczewa w styczniu 1945 r. s. 67–71; Ciocia Bocianowa [Jadwiga Morloch, 1892–

1976]. Ze wspomnień jej siostrzeńca Ericha Morlocha s. 72–74; Strózczyńska W.: Pamiątkowy kamień na cmentarzu żydowskim s. 75–77; Erich Binder pisze do Wandy s. 78; Ostatnia podróż w rodzinne strony. Wspomnienia doktora E. Bindera s. 79–80; Strózczyńska W.: Wróciłam w rodzinne strony s. 81–86; Cz. IV: Zakazane miłości. Historie kobiet z tamtych lat spisane przez W. Strózczyńską i E. Strózczyńską-Wille s. 87–126; Cz. V: Legendy Ziemi Pszczewskiej. Po raz pierwszy spisane przez Franciszka Golza s. 127–136.

Wyd. 1. 2004.

Puszczza Mariańska, gmina

6686. WĘDRÓWKI po gminie Puszczza Mariańska. Nowa odsłona. Pod red. Bożeny Łukasik-Jędrzejewskiej, Elwiry Koprowskiej-Skalskiej, Katarzyny Niewczas. Wyd. 2, zm. i uzup. Puszczza Mariańska 2014 Mariański Ruch Inicjatyw Ekonom.-Społ. 4° ss. 197, il.

Z treści: Zawadzki Jacek: Wstęp s. 7–8; Zawadzki J., Jagielski Kazimierz, Matusiak Krzysztof B.: Wehikuł czasu s. 11–25; Janczak Mariusz, Kucharski Maciej: Śladami walk powstańczych i wojennych s. 27–56; Łukasik-Jędrzejewska B.: Ścieżkami kultu religijnego s. 59–77; Kuran Aleksandra: Na rozstaju dróg. [Kapliczki i krzyże]. Współpr. Tadeusz Smoliński s. 79–97; Niewczas K.: Tropem znanych postaci s. 99–129; Golińska Anna, Koprowska-Skalska E.: Przejazdka po gminnych miejscowościach s. 167–184; Wspomnienie, śp. Krzysztof B. Matusiak [1963–2012], profesor nadzwyczajny UŁ s. 192–194; Bibliografia s. 195–196.

Wyd. 1. 2008.

Pyzdry

6687. TERRA Pisdrensis dawniej i dziś. T. 1. Przewodn. Rady Nauk. Hanka Zaniewska. Poznań–Pyzdry 2014 Zespół Parków Krajobrazowych Woj. Wielkopolskiego; Muzeum Region. Ziemi Pyzdrowskiej 4° ss. 83, il., sum.

Treść: Czerniak Robert Michał: Wstęp s. 5–6; Grygorowicz Aleksander: Pyzdry jako hipotetyczna część kasztelanii gieckiej s. 7–8; Krzyżanowska-Walaszczyk Ewa: Dawne mapy jako źródło informacji o historycznym krajobrazie doliny Warty w rejonie Pyzdr s. 9–21; Mielewczyk Wojciech: Mapy wsi dawnego powiatu pyzdrowskiego w zbiorach Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie s. 22–29; Zaniewska H.: Małe miasta na obszarze Puszczy Pyzdrowskiej dawniej i dziś s. 30–36; Łojko Jerzy: Od przestrzeni rustikalnej do przestrzeni zurbanizowanej. Struktura osadnicza ziemi i powiatu pyzdrowskiego do schyłku XVIII w. s. 37–43; Mazurkiewicz Sebastian: Powiatowe miasto Pyzdry nad Wartą w Wielkim Księstwie Poznańskim s. 44–50; Zaniewska H.: Przeszłość i teraźniejszość kamienicy „berlińskiej” w Pyzdrach s. 51–58; Berek Radosław: „Puszczka Pyzdrowska” – występowanie tradycyjnej zabudowy – z badań miejscowych form architektonicznych s. 59–67; Basiński Piotr, Śliwa Paweł: Rola Pyzdr w Nadwarciańskim Parku Krajobrazowym s. 68–74; Basiński P.: Ekomuzeum jako forma ochrony i popularyzacji walorów przyrodniczych i kulturowych doliny Warty i Puszczy Pyzdrowskiej s. 75–83.

Radziszów

6688. NIECHAJ Małgorzata, Niechaj Józef: Radziszów. Z dziejów wsi i jej mieszkańców. Radziszów 2015 Stow. Nasz Radziszów 8° ss. 285, nlb. 1, il.

Rafałówka

6689. OSTAPOWICZ Anna: Dzieje wsi Rafałówka. Zabłudów 2015 Anna Ostapowicz 4° ss. 350, il.

Raszyn; Falenty

6690. KASZUBA Honorata: Dzieje Raszyna i Falent. Wyd. 3. popr. i uzup. Raszyn 2015 nakł. aut. 8° ss. 448, nlb. 4, tabl. 90, il.

Wyd. 1. Warszawa 1999.

Reńska Wieś

6691. KANDZIORA Tomasz H.: Villa Rynensis – Reinschdorf – Reńska Wieś. Dzieje miejscowości do roku 1945. Współpr. Robert Słota. Reńska Wieś–Zakrzów 2015 Fund. Euro-Country 8° ss. 255, nlb. 1, il.

Ręczaje

6692. KOZŁOWSKI Marek: Klucz Ręczajski i jego ostatni właściciele Nasfeterowie. *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 51–66.

XIX–XX w.

Rogów

6693. ROGÓW. Pamięć o historii zadatkem na dobrą przyszłość. Red. Zenon Czumaj. Rogów–Drohiczyn 2014 Kuria Diec. 8° ss. 129, il.

Treść: Nowaszewski Robert: Wstęp s. 3; Czumaj Z.: Dzieje diecezji drohiczyńskiej (zarys). [Lata 1991–2014] s. 5–22; Niemirka Bogusław: Historia gminy Repki. [Od XIV w.] s. 23–43; Odziemczyk Jacek: Historia parafii i wsi Rogów. [Od XIV w.] s. 45–62; Kopówka Edward: Karny Obóz Pracy w Treblince s. 63–96; Mieszkańcy Rogowa wywiezieni 9 czerwca 1943 r. do niemieckiego Karnego Obozu Pracy w Treblince s. 98–99; Chłopek Zygmunt: Świadectwo Zygmunta Chłopka byłego więźnia obozu „Treblinka I” z grupy „Rogów” (od 9 czerwca do 30 października 1943 r.) s. 101–104.

Rozprza

6694. KACPERCZYK Danuta, Łaski Przemysław J., Tokarski Michał: Rozprza. 950 lat historii 1065–2015. Rozprza 2015 Urząd Gm. Rozprza 4° ss. 51, nlb. 1, il.

Różańsko

6695. KAROLCZAK Marek: Różańsko. Śladami przeszłości. Różańsko–Myślibórz 2015 Pol. Fund. Społeczeństwa Przedsiębiorczego 8° ss. 107, il.

Ruda Różaniecka

6696. OBIREK Władysław: Przeszłość i współczesność Rudy Różanieckiej (1706–2015). Ruda Różaniecka–Rzeszów 2015 Władysław Obirek 8° ss. 199, il.

Ruda Śląska

6697. GOŁĄB Krzysztof: Mój Orzegów. Ruda Śląska 2015 Urząd Miasta. Wydz. Komunikacji Społecznej i Promocji Miasta 8° ss. 127, nlb. 2, il.

Dzielnica Rudy Śląskiej, XIV–XX w.

Rudna, gmina

6698. RUDNA. Ilustrowana monografia gminy. Pod red. Stanisława Tokarczuka; [oprac.] Danuta Adamska [i in.]; fot. Janusz Mróz [i in.]. Lubin 2010 Stow. Animatorów Kultury i Edukacji & Agencja Artystyczna „Codex” Stanisław Tokarczuk 8° ss. 328, il.

Toż. Wyd. 2 rozsz. i popr. Lubin 2011 ss. 336, il.

Rec. [wyd. 2]: Fetzki Tomasz, *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 31: 2014 s. 244–446.

Rutka-Tartak, gmina

6699. GMINA Rutka-Tartak. Historia i współczesność. Suwałki 2014 Foton 8° ss. 212, il.

Zawiera: Bacewicz Jan: Gmina Rutka-Tartak. Historia i współczesność. Naruszewicz Tomasz: Obszar współczesnej gminy Rutka-Tartak do I wojny światowej.

Rzeszów, region

6700. MALCZEWSKI Jan: Miasta i wsie na południe od Rzeszowa (Wisłok lewobrzeżny). Studium historyczno-kulturowe i krajobrazowe. Rzeszów 2015 Pro Carpathia 8° ss. 281, il.

Boguchwała i Czudec.

6701. MALCZEWSKI J.: Miasto Tyczyn i wsie na południe od Rzeszowa (Wisłok prawobrzeżny). Studium historyczno-kulturowe i krajobrazowe. Rzeszów 2015 Pro Carpathia 8° ss. 218, il.

Tyczyn.

6702. MALCZEWSKI J.: Wsie na wschód od Rzeszowa. Studium historyczno-kulturowe i krajobrazowe. Rzeszów 2015 Pro Carpathia 8° ss. 151, nlb. 1, il.

Chmielnik i Krasne.

Sadowne

6703. NIEDOKOŃCZONA historia. Materiały z sesji popularno-naukowej, która odbyła się dnia 18 września 2014 roku w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Sadownem, w związku z jubileuszem 500-lecia Sadownego, Sadowne 1514–2014. Sadowne 2015 Stow. Kult.-Oświatowe Działam 8° ss. 88, il.

Treść: Renik Mirosława, Renik Marek: Wprowadzenie s. 5–8; Czumaj Zenon: Okoliczności powstania Sadownego s. 11–18; Kondraciuk Piotr: Ród Zamoyskich a Sadowne i okolice s. 19–32; Dmowski Rafał: Sadowne w historiografii polskiej s. 33–46; Sobolewski Zbigniew: Błogosławiony Edward Grzymała [1906–1942] s. 47–68; Rytel-Andrianik Paweł: Polacy z Sadownego pomagający Żydom w czasie II wojny światowej s. 69–76; Wieliński Bartosz: Odkrywanie Bolesława Szabelskiego [1896–1979] s. 77–82; Szczęsna-Remisz Barbara: Koncert muzyki Szabelskiego s. 83–88.

Samborzec, gmina

6704. CEBULA Andrzej: Zarys historyczny miejscowości Gminy Samborzec. Sandomierz–Samborzec 2015 Armoryka; Gm. Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji 8° ss. 208, il.

Sarnaki, gmina

6705. WASILEWSKA Agata, Zubkowicz Rafał: Historia i współczesność gminy Sarnaki. Sarnaki 2015 Gm. Sarnaki 4° ss. 176, il.

Sąspów, wieś i parafia

6706. TOMCZYK Kazimierz: Dzieje wsi i parafii Sąspów. Raclawice 2015 Kazimierz Tomczyk 8° ss. 400, il.

Sejny, region; Suwałki, region

6707. PATACKAS Antanas: Seinų-Suwałkų kraštas. Suvalkija, 1983. Puńsk 2015 Aušros leidykla 8° ss. 169, il.

Siciny

6708. WRÓBLEWSKI Paweł: Dzieje wsi Siciny w świetle historii Polski i Śląska oraz w kontekście znalezisk monetarnych. Monografia historyczna. Siciny 2015 Agencja Promocyjna Echo Paweł Wróblewski 8° ss. 512, il., sum., Zsfg.

Siedlce, region

6709. WITCZUK Włodzimierz: Szkice do dziejów zachodnich przedproży Siedlec. Cisie-Zagrudzie–Siedlce 2015 Foldruk-Media 4° ss. 176.

Siedliszcze, gmina

6710. FIGIEL Grzegorz: Wielokulturowe dziedzictwo gminy Siedliszcze w latach 1915–1944. Lublin–Siedliszcze 2014.

Rec.: Kiernikowski Paweł, *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 528–530.

Sienno

6711. DZIEJE Sienna 1389–2012. T. 1: 1389–1945. [Aut.] Stefan Józef Pastuszka. Kielce–Sienno–Warszawa 2015 Tow. Przyj. Sienna; Lud. Tow. Nauk.-Kult. 8° ss. 446, il.

Toż. T. 2: 1945–2012. [Aut.] Romuald Turkowski. Kielce–Sienno–Warszawa 2015 ss. 728, il. Rec.: Szczepański Janusz, *Roczn. Hist. MHPRL*. Nr 31: 2015 s. 279–286.

Sieradz

6712. POGORZELSKI Walery: Sieradz. Treść – istniejące zabytki, przeszłość miasta, stan obecny. Sieradz 2015 Prof-Art AR-W E. Andryszczak, R. Sierociński; na zlec. Tow. Przyj. Sieradza 8° ss. 157, nlb. 12, tabl. 63, il.

Repr. oryg.: Włocławek 1927.

Skaryszewy

6713. KOZŁOWSKI Edwin Franciszek: Życie polityczne, sądowe, religijne, gospodarcze i kulturalne w Skaryszewach w stolicy województwa pomorskiego za I Rzeczypospolitej. Z. 6. Sopot–[Gdańsk] 2015 Wydaw. Pomorssap przy Oddz. Gdańskim Stow. Autorów Pol. 8° ss. 28, il.

Z. 1. 2011.

Sława

6714. SIEDEM wykładów na siedem wieków Sławy. Zeszyt historyczny. Praca zbior. pod red. Alfreda Röslera. Sława 2014 Urząd Miej. 8° ss. 96, il.

Wygłoszone głównie w 2012 r.

Treść: Rösler A.: Od redaktora s. 5; Lewczuk Jarosław: Badania osadnictwa pradziejowego, wczesnohistorycznego i nowożytnego w rejonie Sławy s. 9–17; Nowakowski Dominik: Od wczesnośredniowiecznego grodu do miasta lokacyjnego. Rozwój struktur osadniczych w okolicach Sławy w średniowieczu s. 19–38; Jurek Tomasz: Początki Sławy. [W aneksie: Najdawniejsze dokumenty do dziejów okolic Sławy] s. 39–52; Andrzejewski Tomasz: Sława w czasach Rechenbergów 1468–1655 s. 53–62; Strzyżewski Wojciech: Rodzina Fernemont w Sławie w świetle wczesnonowożytnych pieczęci (XVII–XVIII w.) s. 63–67; Kuczer Jarosław: Prestiż i ranga. Arystokracja śląska doby baroku s. 69–76; Pacyga Artur: XX wiek w Sławie, czas wojen i powrotu do Polski s. 77–86; Łachowski Paweł: Drogi do Sławy – dzieje i przebieg dróg na terenie gminy s. 87–96.

Słomniki

6715. SKRĘŻYNA Klaudia: Monografia Słomnik. Cz. 1. Słomniki 2012 Miej.-Gm. Centrum Kultury 4° ss. 102, il.

Toż. Cz. 2. Słomniki 2015 ss. 127, il. (Skarby Ziemi Słomnickiej).

Słupia Kapitulna

6716. JĘDRAŚ Stanisław: Słupia Kapitulna – terażniejszość i wieki minione. *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 239–250.

Dzieje wsi od XII w.

Smolec

6717. RÓŻOWIEC Izabela: Smolec. Historia wsi 1323–1956. Poznań 2015 DM Sorus 8° ss. 99, il.

Sobin

6718. KARDYŚ Grzegorz: Sobin. Polkowice–Głogów 2015 Tow. Ziemi Polkowickiej; Drukarnia Wydaw. Druk-Ar 8° ss. 192, il. (Miasto i gmina Polkowice. Historia i współczesność (informacje i zdjęcia zebrane)) (Biblioteka Towarzystwa Ziemi Polkowickiej; z. 14).

Soce

6719. WIEŚ Soce – historia i zabytki. [Aut.] Iwona Górską, Joanna Kotyńska Stetkiewicz, Aneta Kułak, Grzegorz Ryżewski. *Biul. Konserwatorski Woj. Podlaskiego*. Z. 21: 2015 s. 167–198, sum.

Od XVI w.

Solec Kujawski, miasto i region

6720. JANISZEWSKA-MINCER Barbara: Solec Kujawski. Dzieje miasta i okolic w latach 1806–1920. Toruń 2014.

Rec.: Kubiak Rafał: Nowa, częściowa monografia Solca Kujawskiego. *Roczn. Solecki*. [R.] 6: 2015 s. 77–78.

Soleczniki, Litwa

6721. MACHULAK Mieczysław: W dolinie Mereczanki. Połaniec–Wojkówka 2014 Pracownia Wydawniczo-Fotograficzna Apla, Andrzej Skibicki 8° ss. 274, il.

Spychowo, wieś i region

6722. WYZNER Józef: Spychowo i okolice na przestrzeni wieków. Spychowo–Sobolewo 2015 Józef Wyzner; Wydaw. Buk 4° ss. 124, il.

Stalowa Wola

6723. Z PRZESZŁOŚCI miasta Rozwadowa. Red. Anna Garbacz. Stalowa Wola 2015 Muzeum Region. 8° ss. 184, il.

Praca dedykowana ks. doc. dr. hab. Wilhelmowi Gajowi-Piotrowskiemu w 90 rocznicę urodzin.

Treść: Mizera Lucyna: Od Wydawcy s. 7–8; Stanaszek Bogdan: Wątki rozwadowskie w dorobku naukowym ks. doc. dra hab. Wilhelma Gaja-Piotrowskiego [zawiera też bibliografię osobową] s. 9–17; Ciołkosz Andrzej: Rozwadów na dawnych mapach i współczesnych zdjęciach satelitarnych s. 19–36; Paluch Janusz M.: Przyczynek do historii badań archeologicznych w Rozwadowie i okolicach s. 37–57; Wiatrowicz Marek: Włócznia Wandalów. Fenomen rozwadowskiego znaleziska na tle dziejów historycznych s. 59–75; Garbacz Piotr: „-Jkrlus”. Jak rozumieć napis na grocie rozwadowskiej włóczni s. 77–83; Jańczyk Kazimierz: Z dziejów gospodarczych Rozwadowa i Charzewic w XVII–XX w. s. 85–102; Garanty Aneta: Rozwadów – miasto i jego samorząd na przełomie XIX i XX w. s. 103–131; Kuczman Kazimierz: Jędrzej Brydak [1837–1876] – krakowski twórca z Charzewic. Wstęp do biografii s. 133–145; Stańkowski Marek Adam: Architektura sakralna Rozwadowa s. 147–163; Ogiński Janusz: Roman Zieliński [ur. 1952] – rysownik dokumentalista Rozwadowa i jego okolicy s. 165–183.

Obecnie dzielnica Stalowej Woli.

Stepnica

6724. DZIEJE Stepnicy. Red. wydawnictwa Krzysztof Gołda. Szczecin 2014.

Rec.: Górkiewicz Ewa, *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 11 z. 1: Archeologia: 2014 [dr.:] 2015 s. 187; Hajduk Bolesław, *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 123–124.

Stopnica, miasto i gmina

6725. KALINA Dariusz, Mirowski Roman: Miasto i gmina Stopnica. Dzieje i zabytki. Stopnica–Kielce 2015 Światowid 8° ss. 335, tabl. 16, il.

Strawczyn, gmina

6726. GMINA Strawczyn. Gdzie historia przeplata się z legendą. Red. Kamila Frankowska, Aneta Gad, Damian Gad. Strawczyn–Kwidzyn 2015 Gm. Strawczyn; Stow. Inicjatyw i Rozwoju Społ. Gm. Strawczyn; Vega Studio Adv. Tomasz Müller 8° ss. 144, tabl. 2, il.

Treść: Dawne dzieje gminy Strawczyn s. 7–72; Miejsca magiczne – legendy, opowieści i inne ciekawostki s. 73–143.

Strzyżów, miasto i region

6727. GLIWA Andrzej: Strzyżów. Zarys dziejów miasta od średniowiecza do połowy XIX wieku. Strzyżów 2014.

Rec.: Malczewski Jan, *Strzyżowski Roczn. Muzealny*. T. 1: 2015 s. 339–342.

6728. LUBELCZYK Antoni: Ziemia Strzyżowska od wczesnego średniowiecza po połowę XVI wieku w świetle źródeł archeologicznych. *Strzyżowski Roczn. Muzealny*. T. 1: 2015 s. 56–132, sum.

Swojczany

6729. KYZIOŁ Ryszard: Ostatni dziedzice dóbr Swojczany i inne rozmaitości. Olkusz 2015 Centrum Poligraficzno-Reklamowe „Omega-Art” 8° ss. 244, il.

Szczecin

6730. BARTNIK Paweł, Macholak Jan, Chrobak Piotr: 70 lat polskiego Szczecina. Kalendarium wydarzeń 1945–2015. Szczecin 2015 Oficyna Wydawnicza AP „Dokument”; Wydaw. „Kadruk” 8° ss. 316, tabl. 72, il. (Biblioteka Kroniki Szczecina).

6731. LISKOWACKI Artur Daniel: Ulice Szczecina (ciąg bliższy). Szczecin 2015 Forma 16° ss. 139, nlb. 1, il. (Seria 15 Piętnastka).

Kontynuacja książki wyd. Szczecin 1995.

6732. ŁUCZAK Marek: Śródmieście, Nowe Miasto. Stadtmitte, Neustadt. Tł. Małgorzata Ebert, Emilia Schneider. Szczecin 2015 Zapol; Pomorskie Tow. Hist. 8° ss. 768, il. (Szczecin).

Tekst równol. pol., niem.

6733. MUSEKAMP Jan: Między Stettinem a Szczecinem. Metamorfozy miasta od 1945 do 2005. Tł. Jacek Dąbrowski. Poznań 2013.

Rec.: Siedziako Michał: Niemiecki historyk o tożsamości polskiego Szczecina. Uwagi na marginesie książki... *Przegl. Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 2 s. 139–146.

Szczekociny

6734. SZCZEKOCINY w opowieściach mieszkańców. Czasy przedwojenne i wojna. Red. Karolina Koprowska, Mirosław Skrzypczyk, Anna Wieczorek; współpr. Justyna Adamska [i in.]. Szczekociny–[Włoszczowa] 2014.

Rec.: Frączek Lech, *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 287–290.

Szczurowa, wieś i region

6735. LATASIEWICZ Marek: Szczurowa i okolice. Okruchy historii. Tarnów–Szczurowa 2014 S-CAN Wydaw.; Urząd Gm. 8° ss. 171, il.

Sztynort

6736. [KTO ma Sztynort, ten ma Mazury]. *Borussia*. [T.] 53: 2014 s. 9–55.

Treść: Liżewska Iwona: Borussia o Sztynorcie s. 9–12; Darski Wojciech Marek: Sztynorcka szanta na patetyczną nutę s. 13–28; Zwierowicz Marzena: Uroda sztynorckiej krainy s. 29–43; Bouresh Bettina: Sztynort – jeszcze nie padło ostatnie słowo s. 44–50; Heck Kilian, Korduba Piotr: Towarzystwo sztynorckie im. Lehndorffów – Lehndorff- Gesellschaft Steinort e.V. s. 51–55.

Szyszków

6737. MALIŃSKI Edmund, Maliński Piotr, Żłobińska Zofia: Szyszków. Szkice i materiały z dziejów Szyszkowa nad Prosną. Pod red. E. Malińskiego. Szyszków 2015 Komitet Obchodów 100. Rocznicy Utworzenia Szkoły w Szyszkowie 8° ss. 152, il.

Śląsk

6738. THE LONG formation of the region Silesia (c. 1000–1526). Ed. Przemysław Wiszewski. Wrocław 2013 Publ. House eBooki.com.pl 8° ss. 305, il. (Cuius Regio? Ideological and Territorial Cohesion of the Historical Region of Silesia c. 1000–2000; Vol. 1).

Treść: Wiszewski P.: Whose region is it? A few words on a certain research project and Silesian history s. 9–18; Kosmala Gerard: Geographical characteristics of Silesia s. 19–39; Rosik Stanisław: The formation of Silesia (to 1163). Factors of regional integration s. 41–64; Pauk Marcin, Wólkiewicz Ewa: The administrative structure of Silesia as a determinant of legal and constitutional cohesion (12th–15th century) s. 65–91; Myśliwski Grzegorz: Did Silesia constitute an economic region between the 13th and the 15th centuries? A survey of region-integrating and region-disintegrating economic factors s. 93–128; Wiszewski P.: Region-integrating or region-disintegrating? The social groups of medieval Silesia examined in the context of their political activity (from the last decades of the 12th century to the 15th century) s. 129–166; Wiszewski P.: The multi-ethnic character of medieval Silesian society and its influence on the region's cohesion (12th–15th centuries) s. 167–192; Kaczmarek Romuald: The cultural identity of medieval Silesia: the case of art and architecture s. 193–214; Mrozowicz Wojciech: Regional identity in Silesia (until 1526) s. 215–235; Wiszewski P.: Many communities, too little community? Conclusions on the analysis of region-integrating forces in medieval Silesia s. 237–242; Bibliography. By Aleksandra Filipek, Katarzyna Polak s. 247–289.

6739. PERMANENT change. The new region(s) of Silesia (1945–2015). Ed. Przemysław Wiszewski. Wrocław 2015 Publishing House Wydaw. eBooki.com.pl 8° ss. 249, il. (Cuius Regio? Ideological and Territorial Cohesion of the Historical Region of Silesia c. 1000–2000; Vol. 5).

Treść: Wiszewski P.: A time of transformation. New Silesia under construction (1945–2015) s. 9–17; Nowosielska-Sobel Joanna: Administrative changes s. 19–46; Strauchold Grzegorz: Economy s. 47–57; Nowosielska-Sobel J.: Rural society after 1945 s. 59–76; Strauchold G.: Urban communities s. 77–88; Strauchold G.: Ethnic issues s. 89–149; Nowosielska-Sobel J.: Cultural and regional identity in Silesia after 1945 (selected issues) s. 151–168; Wiszewski P.: New Silesia or new post-Silesian regions? s. 169–173; Wiszewski P.: A Prothean region. The changing shape of Silesia (12th–21st centuries) s. 175–207; Bibliography. By Aleksandra Filipek-Misiak, Katarzyna Polak s. 209–239.

6740. SILESIA under the authority of the Hohenzollerns (1741–1918). Ed. Lucyna Harc, Teresa Kulak. Wrocław 2015 Publishing House eBooki.com.pl 8° ss. 241, il. (Cuius Regio? Ideological and Territorial Cohesion of the Historical Region of Silesia c. 1000–2000; Vol. 3).

Treść: Kulak T.: From Silesian Wars to the Great War. Region of Silesia in the Prussian Kingdom and the German Reich (1741–1918) s. 9–22; Jaworski Paweł: State and local administration in Silesia in 1740–1918 as a factor in regional (dis)integration s. 25–62; Kulak T.: The economy and socioeconomic processes in the Silesia region (from the mid-18th century to 1918) s. 63–100; Musialik Wanda, Schreiber-Kurpiers Dorota: Analysis of integrative and destructive forces among social groups in Silesia in the Prussian period (1740–1918) s. 101–141; Schreiber-Kurpiers D.: The ethnicity of inhabitants of the Silesian region (up to 1918) s. 143–161; Kulak T.: The issue of national and cultural identity among residents of Silesia in the period 1741–1918 s. 163–186; Harc L.: One region, two states. Silesia under the Hohenzollerns (1741–1918). Summary s. 187–194; Bibliography. By Aleksandra Filipek-Misiak, Katarzyna Polak s. 197–221.

6741. SLEZSKO v dějinách českého státu. 1: Od pravěku do roku 1490. Autorský kolektiv pod vedením Zdeňka Jiráska. Praha 2012 Nakladatelství Lidové noviny 8° ss. 708, tabl. 8, il., sum.

Treść: Jirásek Z.: Dějiny Slezska z pohledu české historiografie s. 5–10; Čapský Martin: Úvod s. 11–16; Janák Vratislav: Slezsko v pravěku s. 17–94; Antonín Robert, Kouřil Pavel, Prix Dalibor: Slezsko v časech raného středověku s. 95–163; Antonín R., Prix D.: Slezský a opolský region ve 13. století a prvních desetiletích 14. věku s. 165–260; Čapský M., Prix D.: Slezsko v pozdním středověku (do roku 1490) s. 261–429; Antonín R.: Závěrem s. 430–436; Poznámky s. 437–567; Rodokmeny s. 568–587; Seznam vratislavských biskupů s. 588; Přehled vratislavských hejtmanů s. 589. Tož. [T.] 2: 1490–1763. Praha 2012 ss. 595, tabl. 8, il., sum.

Treść: Fukala Radek: Slezsko na prahu novověku s. 5–78; Fukala R.: Třicetiletá válka ve Slezsku s. 79–134; Korbelařová Irena, Žáček Rudolf: Od baroka k osvícenství s. 135–302; Olšovský Jaromír: Výtvarné umění ve Slezsku v epoše manýrismu, pozdní renesance a baroka s. 303–362; Uhlíř Dušan: Epilog „českého“ Slezska v letech 1740–1763 s. 363–398; Poznámky s. 399–502; Vratislavští biskupové v 16.–18. století s. 503; Vrchní slezští hejtmani v období let 1490–1719 s. 504–514.

Rec.: Jurek Tomasz, *Roczniki Hist. R.* 81: 2015 s. 223–227.

6742. THE STRENGTHENING of Silesian regionalism (1526–1740). Ed. Lucyna Harc, Gabriela Wąs. Wrocław 2014 Publishing House eBooki.com.pl 8° ss. 297, il. (Cuius Regio? Ideological and Territorial Cohesion of the Historical Region of Silesia c. 1000–2000; Vol. 2).

Treść: Wąs G.: The principles of the Cuius regio project and the history of Silesia between 1526 and 1740 s. 9–20; Wąs G.: Institutions and administrative bodies, and their role in the processes of integration and disintegration in Silesia s. 21–73; Goliński Mateusz: Integration and the economy. Silesia in the early modern period s. 75–101; Wąs G.: Social structures and social groups in the processes of integration and disintegration of Silesia as a region (1526–1619) s. 103–126; Herzig Arno: Die Region Schlesien (1618–1740). Die sozialen Gruppierungen und ihre Bedeutung für die Identität des Landes s. 127–143; Lipiński Cezary: Silesia – issues of language and ethnicity in the long 16th century s. 145–165; Dębicki Jacek: The role of ethnic and linguistic issues in the integration and disintegration of modern-age Silesia (the sub-period between 1618/48 and 1740) s. 167–187; Harc L.: Determinants and catalysts of Silesian regional identity (1526–1740) s. 189–201; Oszczanowski Piotr: The integrating and disintegrating role of Silesian art between 1526 and 1740 s. 203–224; Harc L.: Conclusions from the analysis of forces that integrated Silesia as a region between 1526 and 1740 s. 225–231; Bibliography. By Aleksandra Filipek-Misiak, Katarzyna Polak s. 237–274.

6743. STRYJ Stanisław, Mrówka Dorota: Śląsk jakiego już nie ma. Opowieść nostalgiczna. Zapiski rozmów ze Stanisławem Stryjem. Katowice 2015 Fund. Hereditas Silesiae Superioris 8° ss. 95, nlb. 2, il.

XX w.

Śląsk Cieszyński

6744. DZIEJE Śląska Cieszyńskiego od zarania do czasów współczesnych. Pod red. Idziego Panica. T. 6: Śląsk Cieszyński w latach 1918–1945. Red. Krzysztof Nowak. Cieszyn 2015 Starostwo Pow. 8° ss. 535, sum., Zsfg.

Treść: Nowak K.: Wstęp s. 11–12; Polsko-czechosłowacki konflikt graniczny (1918–1920): Nowak K.: Lata 1918–1920 s. 15–66; Okres międzywojenny w Polsce (1920–1939): Nowak K.: Przemiany administracyjno-prawne i stosunki narodowościowe s. 69–76; Nowak K.: Życie polityczne i społeczne s. 77–124; Nowak K.: Przemysł s. 125–138; Michna Gustaw: Rolnictwo s. 139–154; Konarzewski Łukasz: Życie kulturalne s. 155–168; Kiereś Małgorzata: Kultura ludowa s. 169–208; Król

Stefan: Szkolnictwo s. 209–234; Król S.: Życie religijne s. 235–262; Morys-Twarowski Michael: Sport s. 263–270; Nowak K.: Turystyka s. 271–274; Morys-Twarowski M.: Ochrona zdrowia s. 275–280; Okres międzywojenny w Czechosłowacji (1920–1938): Nowak K.: Przemiany administracyjno-prawne i stosunki narodowościowe s. 283–294; Nowak K.: Życie polityczne i społeczne s. 295–342; Zářický Aleš: Przemysł s. 343–356; Popelka Petr: Czeskie życie kulturalne s. 357–366; Labischová Denisa: Szkolnictwo czeskie s. 373–392; Nowak K.: Szkolnictwo polskie s. 393–400; Szymeczek Józef: Życie religijne s. 401–408; Daněk Radoslav: Sport czeski s. 409–416; Nowak K.: Sport polski s. 417–420; Nowak K.: Turystyka s. 421–424; Popelka P.: Ochrona zdrowia s. 425–430; Okres II wojny światowej (1939–1945): Nowak K.: W latach II wojny światowej s. 433–480; Bibliografia s. 481–504.

Toż. T. 7: Śląsk Cieszyński w latach 1945–2015. Cieszyn 2015 ss. 688, il.

Treść: Nowak K.: Wstęp s. 15–16; W Polsce (1945–1989): Nowak K.: Przemiany administracyjno-prawne i demograficzne s. 19–24; Nowak K.: Życie polityczne i społeczne s. 25–78; Nowak K.: Przemysł s. 79–90; Michna G.: Rolnictwo s. 91–110; Święs Wojciech: Życie kulturalne s. 111–140; Hałgas Gabriela, Studnicki Grzegorz: Kultura ludowa s. 141–168; Król S.: Szkolnictwo s. 169–192; Król S.: Życie religijne s. 193–218; Święs W.: Sport s. 219–228; Święs W.: Turystyka s. 229–236; Święs W.: Ochrona zdrowia s. 237–250; W Czechosłowacji (1948–1989): Krtička Luděk, Nowak K., Siwek Tadeusz: Przemiany administracyjno-prawne i stosunki narodowościowe s. 253–259; Nowak K.: Życie polityczne i społeczne s. 261–294; Havrlant Jan, Siwek T.: Przemysł s. 295–302; Žufan Petr: Rolnictwo s. 303–312; Branna Wiesława, Przywara Michał: Czeskie życie kulturalne s. 313–328; Macháň Radim: Szkolnictwo czeskie s. 329–336; Przywara M., Szymeczek J.: Polskie szkolnictwo i życie kulturalne s. 337–352; Szymeczek J.: Życie religijne s. 353–368; Grajewski Wojciech: Sport s. 369–382; Havrlant J.: Turystyka s. 383–388; Siwek T.: Ochrona zdrowia s. 389–392; W Polsce (1989–2015): Żebro Barbara, Żebro Józef: Przemiany administracyjno-prawne i sytuacja demograficzna s. 395–404; Panic I.: Sytuacja polityczna s. 405–418; Panic I.: Gospodarka s. 419–434; Święs W.: Życie kulturalne s. 435–452; Hałgas G., Studnicki G.: Kultura ludowa s. 453–468; Król S.: Szkolnictwo s. 469–492; Król S.: Życie religijne s. 493–518; Święs W.: Sport s. 519–526; Święs W.: Turystyka s. 527–530; Święs W.: Ochrona zdrowia s. 531–542; W Czechosłowacji/Czechach (1989–2015): Krtička L., Siwek T.: Przemiany administracyjno-prawne, stosunki demograficzne, narodowościowe, społeczno-zawodowe i polityczne s. 545–552; Havrlant J.: Przemysł s. 553–560; Žufan P.: Rolnictwo s. 561–566; Branna W., Przywara Michał: Życie kulturalne s. 567–588; Macháň R.: Szkolnictwo s. 589–602; Nowak K.: Polacy na Zaolziu s. 603–610; Szymeczek J.: Życie religijne s. 611–618; Grajewski W.: Sport s. 619–630; Havrlant J.: Turystyka s. 631–634; Siwek T.: Ochrona zdrowia s. 635–636; Bibliografia s. 637–663.

T. 1. 2009.

6745. STUDNICKI Grzegorz: Śląsk Cieszyński – obrazy przeszłości a tożsamość miejsc i ludzi. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 542, nlb. 2, il. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3391).

Śląsk Dolny

6746. TUTAJ Anna: Szkic do historii powojennego Dolnego Śląska. *Nowa Kronika Wałbrzyska*. T. 3: 2015 s. 223–227, sum.

Śląsk Górny

6747. HEIN Arnulf: Oberschlesien. Land unterm Kreuz. Ein Kalendarium der Ereignisse von 1917 bis 1922. Górny Śląsk. Kraina dotknięta krzyżem. Kalendarium wydarzeń lat 1917–1922. Przeł. Jan Bomba. Zabrze 2006 Nar. Oficyna Śląska 8° ss. 92, il.

Tekst równol. niem., pol.

Śrem

6748. ZAWADZKI Ryszard: Przechadzki po Śremie. Wyd. 2. Śrem 2015 Pol. Tow. Lekarskie. Koło; Starostwo Pow. 16° ss. 148, il.

Wyd. 1. 2004.

Świnoujście

6749. ŚWINOUJŚCIE – Swinemünde. 250 lat niemieckiej i polskiej historii. Praca zbior. pod red. Erwina Rosenthala. Sobolewo 2015 Buk 4° ss. 136, il.

Treść: Hannes Hellmut: Początki miasta Świnoujścia s. 8–16; Rosenthal E.: Port u ujścia Świny s. 17–43; Utpatel Klaus: Karty z dziejów świnoujskiego uzdrowiska s. 44–57; Köhler Nils: Narodowy socjalizm w Świnoujściu s. 58–72; Hannes H.: Świnoujście – miasto mostów? s. 73–79; Pluciński Józef: Rozwój Świnoujścia 1945–2004 s. 80–110; Turlejski Bartosz: Świnoujście po wejściu do Unii Europejskiej i Strefy Schengen s. 111–123; Zestawienie ulic s. 124–126; Pluciński J.: Zmiany w nazewnictwie ulic i placów s. 127–128; Historyczne daty w dziejach miasta s. 131–135.

Toż w jęz. niem.: Swinemünde – Świnoujście. 250 Jahre deutsche und polnische Geschichte. Ostseebad Karlshagen 2015 Nordlicht-Verlag ss. 131.

Tarnobrzeg

6750. KOZIOŁ Dorota: Ty nasz kochany Machowie... Tarnobrzeg 2015 Neiko Print & Publishing 8° ss. 245, nlb. 3, il.

Historia dzielnicy Tarnobrzegu.

Tarnowo Podgórne, gmina

6751. DZIEJE gminy Tarnowo Podgórne. T. 1: Dzieje najdawniejsze. [Aut.] Kazimierz Ilski [i in.]. Tarnowo Podgórne 2013 Gm. Tarnowo Podgórne 4° ss. 388, il.

Treść: Ilski K.: Prahistoria gminy Tarnowo Podgórne s. 9–40; Jaszewska Alina, Żółkiewski Marek: Wstępne wyniki badań archeologicznych, wyprzedzających planowaną budowę Zachodniej Obwodnicy miasta Poznania w części położonej w gminie Tarnowo Podgórne s. 41–54; Dembiński Paweł, Rutkowska Grażyna, Skierska Izabela: Średniowieczne dzieje gminy Tarnowo Podgórne s. 55–278; Zwierzykowski Michał: Gmina Tarnowo Podgórne w XVII i XVIII wieku s. 279–388.

Toż. T. 2: Zabór pruski 1793–1918. Wprow. Marek Rezler. Tarnowo Podgórne 2013 ss. 290, tabl. 1, il.

Treść: Myschor Christian: Zabór pruski 1793–1918 s. 7–198; Bukowski Wojciech, Grajek Józef: Aneks s. 199–290. Toż. T. 3: Powstanie wielkopolskie 1918–1919, dwudziestolecie międzywojenne 1918–1939, okupacja hitlerowska 1939–1945. Tarnowo Podgórne 2014 ss. 467, il.

Treść: Karwat Janusz: Miejscowości dzisiejszej gminy Tarnowo Podgórne w powstaniu wielkopolskim 1918–1919 s. 7–60; Grajek J.: Aneks: Józef Dowbor Muśnicki s. 61–82; Kaczmarek Zygmunt: Dwudziestolecie międzywojenne 1918–1939 s. 83–263; Aneks: Kronika szkoły w Sobiesierniu s. 264–290; Zimniak Henryk: Okupacja hitlerowska 1939–1945 s. 291–462; Grajek J.: Aneks: Janina Lewandowska z domu Dowbor Muśnicka s. 463–466; Uzupelnienie – errata do tomu II „Zabór pruski 1793–1918” s. 467.

Toż. T. 4: Od wyzwolenia do wolności 1945–1990. Tarnowo Podgórne 2014 ss. 391, il.

Treść: Choniawko Andrzej: Gmina Tarnowo Podgórne w latach 1945–1990 s. 7–70; Choniawko A., Jankowiak Stanisław: Miejscowości gminy Tarnowo Podgórne w latach 1945–1990 s. 71–391.

Toż. T. 5: Parafie katolickie w gminie. Zesp. red. W. Bukowski [i in.]. Tarnowo Podgórne–Poznań 2015 Urząd Gm.; Drukarnia Wielkopolska ss. 485, nlb. 1, il.

Treść: Marchlewski Kazimierz, Przybylski Zenon Jerzy, Wilczyński Leszek: Od autorów s. 7; Przybylski Z. J.: Rozwój wspólnot chrześcijańskich s. 8–44; Wilczyński L.: Historia parafii pw. św. Jadwigi i św. Jakuba w Lusowie s. 45–104; Wilczyński L.: Historia parafii pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Ceradzu Kościelnym s. 105–195; Przybylski Z. J., Szulc Kazimierz: Dzieje parafii katolickiej Tarnowo Podgórne s. 197–295; Wilczyński L.: Historia parafii pw. św. Antoniego Padewskiego w Przeźmierowie s. 297–360; Marchlewski K.: Historia parafii w Baranowie s. 361–408; Kaczmarek-Łuczka Małgorzata, Przewoźny Adam: Kronika parafii pw. św. Rity w Lusówku s. 409–431; Przybylski Z. J., Szulc K.: Parafia ewangelicko-unijna w Tarnowie Podgórnym s. 433–486.

Tarnów

6752. MOSKAL Krzysztof: Kronika Tarnowa. Tarnów 2015 MBP im. J. Słowackiego 8° ss. 360, il.

Kalendarium.

Tłokinia Kościelna

6753. BŁACHOWICZ Maciej: Z historii majątku i wsi Tłokinia do roku 1843. *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”*. T. 4: 2015 s. 25–24.

Od XIII w.

Tolkmicko

6754. JURKIEWICZ-PILSKA Edith Marguerite: O Tolkmicku i parafii św. Jakuba. Trzynaście opowieści. Gdynia 2015 Novae Res-Wydaw. Innowacyjne 8° ss. 149, nlb. 3, il.

Trąbki Małe

6755. DOLATOWSKI Dariusz: Z dziejów sołectwa Trąbki Małe od czasów najdawniejszych do 1945 roku. Gdańsk 2015 Oskar 8° ss. 79, nlb. 1, il. (Poznajemy Swoją Małą Ojczyznę).

XIV–XX w.

Trzygłów

6756. THADDEN Rudolf von: Trzygłów. Z dziejów życia na Pomorzu między Kościołem a polityką 1807–1948. Przekł. Anna Wziątek; przedm. Jan M. Piskorski. Poznań 2015 Wydaw. Nauka i Innowacje 8° ss. 338, nlb. 1, il. (Studia Brandtiana Translationes; vol. 6).

Tuchola, miasto i powiat

6757. WĘSIERSKI Adam: Szkice z dziejów Tucholi i powiatu w dwudziestoleciu międzywojennym. T. 2. Bydgoszcz 2015 Przeds. Marketingowe Logo 8° ss. 160, il.

Toż. T. 3 pt.: Szkice z dziejów Tucholi i powiatu. Bydgoszcz 2015 Tekst ss. 163, il. T. 1. 2013.

Tuchomie, wieś i gmina

6758. DZIEJE Tuchomia i miejscowości gminy Tuchomie do 1989 r. Pod red. Jarosława Ellwarta i Dariusza Piaska. Gdynia–Tuchomie 2015 Region; zlec. Urząd Gm. Tuchomie 8° ss. 295, nlb. 1, tabl. XVI, il.

Treść: Od Wydawcy s. 6; Duda Tomasz: Gmina Tuchomie. Opis geograficzno-przyrodniczy s. 7–14; Duczak Anna, Ellwart J.: Nazwy miejscowe s. 15–26; Kwaśkiewicz Maciej: Etnografia s. 27–52; Kalka Piotr: Najdawniejsze dzieje gminy Tuchomie s. 53–84; Piasek D.: Ziemia tuchomska w średniowieczu i wczesnym okresie nowożytnym (do 1658 r.) s. 85–138; Borkowicz Jacek: Ziemia tuchomska pod niemieckimi rządami (1658–1945) s. 139–192; Breza Bogusław: Gmina Tuchomie w latach 1945–1989 s. 193–290; Dodatek s. 291–294.

Tuczno

6759. TUCZNO poprzez wieki. Studia i szkice. Pod red. Eryka Krasuckiego i Radosława Ptaszyńskiego. Drawsko Pomorskie–Szczecin 2015 Stow. Przyj. Drawska „Meander”; Uniw. Szczeciński. Inst. Historii i Stosunków Międzynar. 8° ss. 144, il. Stow. Przyj. Drawska „Meander”, Inst. Historii i Stosunków Międzynar. Uniw. Szczecińskiego.

Treść: Krasucki E., Ptaszyński R.: Kilka słów o projekcie, badaniach regionalnych i pewnej (w zasadzie nieistotnej) mapie s. 4–10; Siemiński Piotr: Ołtarze kościoła parafialnego w Tucznie s. 11–32; Gorący Jarosław: Cech krawców w Tucznie (1715–1859) s. 33–43; Pleśniak Justyna: Historia ze szpitalnego łóżka – dzieje sanatorium w Tucznie s. 44–58; Chmiel Justyna: Poczta w Tucznie w latach 20. XX wieku s. 59–69; Pleśniak J.: Tuczno w latach 1945–1949 s. 70–88; Modzelewska Anna: Komuniści jako chłopiec do bicia. Wpływ okresu PRL-u na współczesne dzieje Tuczna w świadomości mieszkańców miasta s. 89–100; Saran Marta: Miasto i gmina Tuczno w pierwszych latach XXI wieku s. 101–115; Bibliografia s. 117–120.

Turzańsk

6760. WESOŁKIN Wojciech: Pięć wieków Turzańska. Zarys dziejów. Five centuris [!]. Outline of the history. Sanok–Turzańsk–Przemyśl 2014 Stow. „Wspólnie dla Turzańska”; Mercator 8° ss. 87, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ang.

Turzańsk; Rzepedź

6761. WESOŁKIN W.: W dorzeczu Osławy. (Cz. 6): Turzańsk i Rzepedź. *Bieszczad.* [T.] 20: 2015 s. 45–123.

Cz. 1. *Tamże.* [T.] 15: 2009.

Tyrawka, dolina

6762. BATA Artur: W dolinie Tyrawki. Od Tyrawy Wołoskiej do Mrzygłodu. Krosno 2015 Krośnieńska Oficyna Wydawnicza 8° ss. 147, il.

Wałbrzych

6763. ŁUCZYŃSKI Romuald M.: Stary Zdrój. Dobra rycerskie. Dwór. Uzdrowisko. *Nowa Kronika Wałbrzyska.* T. 3: 2015 s. 15–40, sum.

Dzielnica Wałbrzycha, od XV w.

6764. WAŁBRZYSKIE szkice. [Aut.] Marcin Kuleszo [i in.]. Wałbrzych 2012 Gm. Wałbrzych 8° ss. 478, il.

Toż. [T.] 2. Red. Sylwia Bielawska. Wałbrzych 2015 DTP Service; na zlec. Gm. Wałbrzych ss. 381, il. (Waldenburgiana. Monografie).

Treść: Bielawska S.: Wprowadzenie s. 7–13; Cz. 1: Zmiany terytorialne, administracyjne i demograficzne po II wojnie światowej: Bełdzikowski Ryszard: Ludność osadnicza w procesie formowania społeczeństwa polskiego w Wałbrzychu w latach 1945–1950 s. 15–85; Wieczorek Paweł: Społeczność żydowska w Wałbrzychu po 1945 roku s. 87–154; Bełdzikowski R.: Reemigranci z Francji, Belgii i Westfalii w Wałbrzychu s. 155–186; Bełdzikowski R.: Środowisko emigrantów greckich w Wałbrzychu s. 187–197; Cz. 2: Oświata i kultura: Żurakowski Filip: Szkolnictwo w Wałbrzychu w latach 1945–2015. Instytucje, ludzie, idee s. 199–275; Drejer Fryderyk: Szkolnictwo wyższe w Wałbrzychu po 1945 r. s. 277–298; Kobielec Krzysztof: Szkic o kulturze wałbrzyskiej w latach 1945–2015 s. 299–364; Kobielec K.: Kulturalne varia s. 365–381.

Warmia

6765. ACHREMCZYK Stanisław: Warmia. Wyd. 2. Olsztyn 2011 Littera 8° ss. 608, il.

Wyd. 1. 2000.

Warmia; Mazury

6766. WARMIA i Mazury – nasze wspólne dobro. Cz. 2. Red. Stanisław Czachorowski, Żaneta Kostyk, Agata Zielińska. Olsztyn 2015 Centrum Badań nad Dziedzictwem Kulturowym i Przyrodniczym; Akademicki Klub Turystyczny przy Uniw. Warmińsko-Mazurskim 8° ss. 175, nlb. 1, il., sum.

Z treści: Czachorowski S.: Wprowadzenie. Introduction s. 7–19; Ruszczycka Katarzyna: Rodowy cmentarz majątku Pozorty. The ancestral cemetery of the Pozorty estate s. 21–32; Jakutowicz Joanna: Pomniki pierwszowojenne jako element krajobrazu kulturowego Warmii i Mazur. I World War monuments as a part of cultural landscape of Warmia and Mazury s. 33–46; Czaplicka Martyna, Dobrońska Kamila, Kosiorek Milena: Życie ludności wiejskiej na Warmii i Mazurach w XIX wieku. Life of the rural population in Warmia and Mazury in the nineteenth century s. 69–85.

Cz. 1. 2014 (dot. ochrony przyrody).

Warszawa

6767. DZIANO Janusz, Kępka-Mariański Wojciech, Wywiół Ireneusz: Warszawska Wola. Co było, co jest, co pozostanie... Pod red. Danuty Koper. Warszawa 2015 PHU Magia Słowa Danuta Koper 4° ss. 208, il.

Historia dzielnicy.

6768. GAWKOWSKI Robert: Dawno, dawno temu... na Okęciu i we Włochach. Warszawa 2015 Urząd Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy 8° ss. 36, il.

Zawiera felietony, które ukazały się w biuletynie „Moja dzielnica Włochy” w l. 2009–2015.

6769. GAWKOWSKI R.: Dawno, dawno temu... na terenach naszej dzielnicy. Warszawa 2015 Urząd Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy 8° ss. 28, il.

Włochy, dzielnica Warszawy.

6770. JABŁOŃSKI Rafał: Stołeczne opowieści. Z niepamięci... wydobyte. Warszawa 2015 Trio 8° ss. 303, nlb. 1, il.

Dzieje Warszawy.

6771. KRÓTKA ulica, długa historia. Próżna, Plac Grzybowski i okolice. Short street, long story. Próżna Street, Grzybowski Square and vicinity. Koncepcja merytoryczna i edytorska Elżbieta Czyżewska. Warszawa 2014 Trygon Elżbieta Czyżewska 4° ss. 272, il.

Tekst równol. pol., ang.

Treść: Jurkowitsch Franz, Krogulec Jerzy, Zajdel Maciej: Wstęp. Introduction s. 6–9; Majewski Jerzy: Dwa światy. Grzybów – podróż w czasie. Two worlds. Grzybów – a journey in time s. 10–53; Klamka z Syrenką. O ewolucji projektu kamienic przy Próżnej z architektem Wojciechem Popławskim rozmawia Marcin Krasny. The door handle with a mermaid. Interview with W. Popławski s. 54–93; Galeria. Gallery. Zdj./Photo Michał Przeździec s. 95–149; Grygiel Tomasz: Plac Grzybowski, ulica Próżna i okolice. Obraz architektoniczny. Grzybowski Square, Próżna Street and area. An architectural perspective s. 150–171; Bergman Eleonora: Świadek żydowskiej Warszawy. O Próżnej prawie dwadzieścia lat później. Witness of the Jewish Warsaw. On Próżna Street almost twenty years after s. 172–187; Sujecki Janusz: Ratowanie Próżnej. Saving Próżna Street s. 188–215; Gołota Małgorzata: Kulturalny tygiel w samym sercu Warszawy. A cultural melting pot in the heart of Warsaw s. 216–235; Czyżewski Adam: Fenomen ulicy Próżnej. Posłowie. Phenomenon of Próżna Street. The epilogue s. 236–255.

6772. KULESZA Juliusz: Sen o Rybakach. Wyd. 1. (dodr.). Warszawa 2015 Pol. Wytwórnia Papierów Wartościowych 8° ss. 227, nlb. 1, il.

Ulica w Warszawie, XVI–XX w.

6773. MILEWSKI Stanisław: Życie uliczne niegdysiejszej Warszawy. Warszawa 2013.

Rec.: Jaszek-Bielecka Joanna: Niegdysiejsza Warszawa albo Stanisława Milewskiego opis obyczajów. *Kronika Warszawy*. 2014 nr 1 [dr.:] 2015 s. 208–214.

6774. NA PIĘKNYM Brzegu. Żoliborz, ludzie i historia. Red. Izabella Anna Zaremba, Beata Zasada-Wysocka. Warszawa 2013 Fund. na Rzecz Rozwoju Ziemi Mazowieckiej 8° ss. 268, nlb. 1.

6775. SKARPA Warszawska. Red. Maria Żurek. Warszawa 2015 Fund. Culture Shock 8° ss. 145, nlb. 3, il.

Z treści: Błażewicz Sławomir: Wędrówki w czasie i przestrzeni po Skarpie Warszawskiej s. 22–41; Porębska Joanna: Skarpa – historia użyteczna s. 42–57; Jankiewicz Adam: Skarpa Warszawska – szlakiem kultury i pamięci s. 58–71; Papliński Andrzej: Raz na górze, raz na dole, czyli o ciekawostkach Skarpy Warszawskiej s. 72–89.

6776. [STO pięćdziesiąt] 150 lat Gminy Wawer. Vademecum krajoznawcze Wawra i okolic. [Aut.] Adam Ciećwierz, Iwona Derlatka, Dorota M. Kozielska, Krzysztof Oktabiński; pod red. D. M. Kozielskiej. Warszawa 2015 Bibl. Publ. w Dzielnicy Wawer m.st. Warszawy; we współpr. z Urzędem Dzielnicy Wawer m.st. Warszawy 8° ss. 283, il., sum.

Treść: Od Redakcji s. 7–9; Z przeszłości Wawra i okolic s. 10–33; Kalendarium s. 34–46; Vademecum historyczne s. 47–213; Suplement s. 214–259; Bibliografia (wybór) s. 268–272; Mapy i plany s. 273–279.

Wawelno

6777. SKRZIPCZIK Hubert, Skrzipczik Wanda: Wawelno dawniej i dziś. Wawelno–Opole 2015 Wydaw. i Drukarnia Świętego Krzyża 8° ss. 150, nlb. 2, tabl. 32, il.

Wąchock

6778. KARDYŚ Piotr: Z dziejów miasta klasztornego Wąchocka w średniowieczu i okresie wczesnonowożytnym: warstwa źródłowa i interpretacje historyczne. *Nasza Przeszłość*. T. 123: 2015 s. 247–263, sum.

Wąsewo, wieś i region

6779. WĄSEWO i okolice w legendzie, opowieści i fotografii. Praca zbior. pod red. Cezarego Pałubińskiego. Wyd. 2, uzup. Wąsewo 2014 Stow. Ziemia Wąsewska 8° ss. 229, il.

W części prace uczniów – pokłosie konkursu „Moja rodzina, moja miejscowość”.

Treść: Pałubiński C.: Przedmowa s. 9; Pałubiński C.: Wstęp s. 11–12; Trembowska Małgorzata [i in.]: Legendy s. 13–20 Pałubiński C.: Śladami naszych przodków, czyli najstarsze dzieje Wąsewa i okolic s. 22–33; Wspomnienia z II wojny światowej. Wywiad [z Krystyną Kwiatkowską] Przepr. Agnieszka Kaźmierczyk, Mikołaj Sitek s. 34–36; Relacje świadków z okresu II wojny światowej. [Zebrał] Dominik Sadowski s. 37–40; Pazik Kamil: Historia życia Genowefy [! Marianny] i Teofila Pazików s. 41–42; Karpiński Gabriel: Historia życia Stanisława Podbielskiego s. 43; Kowalczyk Beata: Moja mała historia rodzinna s. 44–50; Pałubiński C.: Miasto Wąsewo? s. 51–53; Pałubiński C.: Czy Przedświt to „Przedświt”? – czyli o związkach Wieszców z Wąsewem s. 54–57; Pałubiński C.: Zwycięska bitwa pod Stokiem [4–5 V 1863 r.]. Czy wiemy już o niej wszystko? s. 58–66; Pałubiński C.: Bitwa pod Nagoszowem [2–3 VI 1863 r.] s. 67–71; Pałubiński C.: Obława w lasach ostrowskich. Nieznana bitwa pod Wąsewem [13 VII 1863 r.] s. 72–75; Pałubiński C.: Straż Ogniowa Ochotnicza w Wąsewie – kiedy powstała i kto ją założył? Czyli o tym, jak to ustaliłem s. 76–93; Kowalczyk Stanisław: Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Wąsewie. Historia i tradycja s. 94–103; Pałubiński C.: „Urodziny” parafii Wąsewo s. 104–107; Mścichowska Maria: Bank Spółdzielczy w Wąsewie s. 108–149; Józef Komierowski [1813–1861] – ziemianin, patriota, literat i ... wąsewiak s. 150–151; Fotografie s. 152–229.

Wyd. 1. 2009.

Wąsosz

6780. SOLIŃSKA Jadwiga: Siedem mostów. Lublin 2015 Liber Duo 8° ss. 143, nlb. 5, tabl. 62, il.

Dot. dziejów Wąsosza.

Wejdyki

6781. HABER Franciszek: Wejdyki. Historia w jeziora wpisana. 600-lecie – rok 2015. Gliwice 2015 Franciszek Haber 8° ss. 56, il.

Wiechlice, wieś i region

6782. BORYNA Maciej, Grzeszczak Dorota: Wiechlice na rubieży Borów Dolnośląskich. Wichelsdorf am Rande der Niederschlesischen Heide. Szprotawa 2015 Tow. Bory Dolnośląskie im. K. Haenscha 8° ss. 43, il., Zsfg. (Tajemnice Szprotawskich Lasów).

6783. BORYNA M., Janowicz Henryk: Wędrówki po Puszczy Wiechlickiej. Wiechlice–Szprotawka, Cieciszów–Krzywczyce. Szprotawa 2015 Tow. Bory Dolnośląskie im. Klaus Haenscha 8° ss. nlb. 1, 51, il. (Tajemnice Szprotawskich Lasów).

Wieleń

6784. MACHAJEWSKI Henryk, Olszacki Tomasz, Wyrwa Andrzej M.: Dzieje Wielenia do czasów wczesnonowożytnych (XVI w.). Wieleń 2014 „Media” Edmund Wolski 8° ss. 111, il., tabl. 2.

Rec.: Strzelczyk Jerzy, *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 2 s. 117–119.

Wieprz, region

6785. PUSTUŁA Stanisława: Dzieje ziemi wieprzowskiej. Wieprz–Bielsko Biała 2015 Prasa Beskidzka 8° ss. 174, il.

Wilkasy

6786. ŁAPO Jerzy [Marek], Białyński Grzegorz, Sekta Jan: Wilkasy. Zarys dziejów. Uzupełniony o fotografie ze zbiorów Józefa Nacewicza. Wilkasy–Giżycko 2015 Gm. Ośr. Kultury i Rekreacji; Wydaw. Mazurskie 8° ss. 52, il.

Wiśniew

6787. CHARCZUK Wiesław: Wiśniew jako siedziba gminy w latach 1658–2013. Próba zarysu. *Radzyński Roczn. Humanist.* T. 13: 2015 s. 7–39, sum.

Włodawa, gmina

6788. WAWRYNIUK Andrzej: Gmina Włodawa powiat włodawski. Historia, geografia, gospodarka, polityka. Chełm–Włodawa 2012 PUHP Multiprof Krzysztof Kowalczyk; na zlec. Urzędu Gm. Włodawa 8° ss. 367, tabl. 2, il. (Monografie Wschodniej Lubelszczyzny; 1).

Wodzisław Śląski, region

6789. WRÓBEL Anna: Z przeszłości czterech wsi: Syrynia, Lubomia, Grabówka, Nieboczowy. Red. Ewa Babuchowska. Wyd. 2. Katowice 2015 Drukarnia Archidiec. 8° ss. nlb. 4, VI, 268, nlb. 2, tabl. 34, il.

Wsie w rejonie Wodzisławia Śląskiego. Wyd. 1. 1991.

Wola Zgłobieńska

6790. OCALIĆ od zapomnienia. Materiały pokonferencyjne, Wola Zgłobieńska, 19 października 2014 r. Red. Ewa Śliwa, Bogdan Dziedzic. Boguchwała 2014 Gm. Bibl. Publ. 8° ss. 60, il.

Treść: Augustyn Łukasz: Nadwisłoccy barbarzyńcy – uzbrojenie wojownika w okresie wpływów rzymskich na obszarze obecnej Boguchwały s. 3–12; Dziedzic B.: Początki szkolnictwa w Woli Zgłobieńskiej s. 13–23; Maruszak Marcin: Antykomunistyczne podziemie zbrojne w południowo-zachodniej części powiatu rzeszowskiego w latach 1944–1946 s. 24–49; Wiech Agata: Józef Antoni (Antek) Rzucidło pseud. „Szkop” [1922–?]. Żołnierz AK z oddziału „Zagłoby” s. 50–53; Bączalska Ilona: Wspomnienie o Zygmuncie Pyziaku s. 54–60.

Wolbórz

6791. SINIARSKI Stefan: Kalendarz z dziejów Wolborza 1065–1982. Wolbórz 2015 Agencja Wydawnicza Paj-Press na zlec. Urzędu Miej. 8° ss. 191, nlb. 1, tabl. 40, il.

Repr., oryg.: Warszawa 1984.

Wołomin

6792. BUBLEWSKI Janusz: Wołominek. *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 41–50.

Dzielnica Wołomina, XIX–XX w.

Wołosate

6793. KRUKAR Wojciech: Jeszcze o Wołosatem. *Płaj*. [T.] 49: 2014 [dr.:] 2015 s. 203–222.

W nawiązaniu do artykułów: Krukar W.: Gniazdo Tarnicy – Halicza i dolina Wołosatego. Materiały do monografii. *Tamże*. [T.] 20: 2000; Rymarowicz Leszek: Iwan Franko i Wójt Łeńko, czyli znowu o Wołosatem. *Tamże*. [T.] 45: 2012 [dr.:] 2013; Rymarowicz L.: Wokół Wołosatego raz jeszcze. *Tamże*. [T.] 48: 2014.

Wójcin

6794. MĄCZKA Ryszard: Dawni mieszkańcy Wójcina nad Prosną w XV–XVIII w. Wrocław 2015 nakł. aut. 8° ss. 290, il.

Pierwsza część tzw. „trylogii wójcińskiej”, kolejne części zob. poz. 6795, 6796.

6795. MĄCZKA R.: Od II do III Rzeczypospolitej. Wójcin nad Prosną 1918–2015. Wrocław 2015 Ryszard Mączka 8° ss. 450, il.

Trzecia część tzw. „trylogii wójcińskiej”, wcześniejsze części zob. poz. 6794, 6796.

6796. MĄCZKA R.: Pod obcym panowaniem. Wójcin nad Prosną w latach 1793–1918. Wrocław 2015 Ryszard Mączka 8° ss. 408, il.

Druga część tzw. „trylogii wójcińskiej”, inne części zob. poz. 6794, 6795.

Wrocław

6797. DAVIES Norman, Moorhouse Roger: Die Blume Europas. Breslau – Wrocław – Vratislavia. Warszawa 2015 WN PWN 8° ss. 613, nlb. 1, il.

Tyt. oryg.: *Microcosm. A portrait of a Central European city*, 2002.

6798. WROCŁAW-PAWŁOWICE. Historia, miejsce, człowiek. Pod red. Macieja Oziembłowskiego. Wrocław 2015 Wydaw. Uniw. Przyrodniczego 8° ss. 709, nlb. 2, il. Uniw. Przyrodniczy we Wrocławiu. (Monografie; 189).

Z treści: Oziembłowski M.: Słowo wstępne s. 11–12; Goliński Mateusz: Z uwag recenzenta s. 13–14; Historia i miejsce: Opracowania: Miodek Jan: O Pawłowicach – onomastycznie i gramatycznie s. 17–18; Oziembłowski M.: Pawłowice – zarys historii osady, kościoła i parafii według dostępnej mieszkańcom bibliografii pod koniec 2014 roku s. 19–23; Demidziuk Krzysztof: Archeologia Pawłowic s. 25–38; Sutowicz Anna: Od benedyktynów do norbertanów. Dzieje opactwa na Ołbinie do połowy XIII wieku s. 39–60; Adamska Dagmara: Pawłowice – wieś klasztorna nad rzeką Dobrą s. 61–69; Pękalska Ewa: Dzieje rodziny Korn i ich majątku w Pawłowicach s. 71–80; Wybór map Pawłowic i okolic s. 81–94; Dach Wojciech: Wrocław-Pawłowice, Ramiszów-Przylesie i Pruszwice – geografia i walory turystyczne s. 95–126; Kanclerski Damian Grzegorz: Urbanistyka i architektura Pawłowic s. 127–139; Szczypka-Marciniak Beata: Pawłowice – miasto ogród s. 141–154; Szulc Tadeusz, Popów-Nowicka Anna: Stary park jak otwarta księga s. 155–160; Urbanek Mariusz: Pawłowicka tajemnica: Topola Czarownic (Hexen Pappel) s. 161–162; Dawne ryciny i zdjęcia Pawłowic s. 163–167; Skąd nasz ród?: Dach Krzysztof: Historia osadnictwa i życia Polaków w miejscowości Hliboka na Bukowinie przed II wojną światową s. 191–199; Oziembłowska Beata: Laszki Murowane – gniazdo rodzinne części mieszkańców Pawłowic s. 201–212; Oziembłowski M., Matok Wioletta: Przedwojenne „korzenie” uczniów Szkoły Podstawowej nr 39 we Wrocławiu w roku szkolnym 2014/2015 s. 213–221; Oziembłowski M.: Słochynie – mapa katastralna z 1853 roku s. 223–232; Oziembłowski M.: Wybrane dokumenty z Archiwum Archidiecezjalnego w Przemyśle związane z pawłowickimi rodzinami s. 233–240; Człowiek: Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa: Czaja Kinga: Dzieje Parafii w moich wspomnieniach s. 281–284; Sopuch Krzysztof: Liturgiczna Służba Ołtarza w 50-letniej historii Parafii s. 289–292; Wilusz Jerzy: Rzecz o „starym” chórze: lata 1950–1989 s. 293–296; Małaczyńska Anna: „Nowy” Chór „Laudate Dominum” działający od 2009 roku s. 297–300; Pahulicz-Ranosz Marta: Moja działalność w Parafii

w latach 1989–2006 s. 303–305; Mazur Maria: „Z pomocną dłonią Boga” – wspomnienia katechetki ze Szkoły Podstawowej nr 39 we Wrocławiu z lat 1996–2015 s. 307–310; Wilusz-Laszczuk Małgorzata: Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży działającej w Parafii w latach 1998–2010 s. 321–333; Machał Michał: Chronologiczny wykaz Proboszczów Parafii s. 347–348; Siostry Benedyktynki od Nieustającej Adoracji Najświętszego Sakramentu Sakramentki we Wrocławiu-Pawłowicach s. 353–358; Kocik Janina: Kronika budowy filialnego kościoła w Pruszwowicach pw. św. Jana Pawła II przy Parafii NSPJ we Wrocławiu-Pawłowicach od roku 2010 s. 373–384; Edukacja: Szamburska Elżbieta: Przedszkole nr 73. Początek edukacji na wrocławskich Pawłowicach s. 385–391; Ingłot Barbara: Szkoła Podstawowa w Pawłowicach – od 1970 r. SP 39 we Wrocławiu – w latach 1946–1996 s. 393–434; Majk Dorota, Wójcik Małgorzata: Kronika Szkoły Podstawowej nr 39 im. Księdza Jana Twardowskiego we Wrocławiu w latach 1996–2015 s. 435–468; Oziembłowski M.: Rys historyczny dziejów Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu oraz jego gospodarstwa „Pawłowice” s. 503–508; Aktywność kulturalna, sportowa i społeczna: Kwolek Marian: Twórca początek 1945–1968. Wspomnienia o realiach powojennych oraz pawłowickim teatrze amatorskim i sporcie s. 509–510; Wnęk Zdzisław: Sport i rekreacja. Historia klubu sportowego Orzeł Pawłowice s. 511–525; Oziembłowski M.: Komitet Osiedlowy i Rada Osiedla Pawłowice s. 527–532; Monkiewicz Jerzy: Aby znów zawisły obrazy Kornów w Pałacu Pawłowickim! s. 549–552; Wspomnienia: Wnęk Z., Oziembłowski M.: Christoph Michl: Opowieść o przedwojennych Pawłowicach s. 559–572; Ogródnik Marta, Graham Nikola: Syberyjskie wspomnienia Barbary Kraszewskiej s. 573–575; Kopecki Kazimierz: Moje wspomnienia: Rodziny ze Słochyń (woj. łwowskie) i topografia Pawłowic w 1945 roku s. 577–580; Wnęk Z., Ingłot B.: Wspomnienia Aleksandra Tomkowa: Rodziny z Hliboki (rumuńska Bukowina) oraz powojenne Pawłowice s. 581–584; Ingłot B.: Jak to było przed laty? Obrazki z mojego dzieciństwa. Rzeszówek. Parafia św. Mikołaja – Oksa k. Nagłowic s. 586–585; Ingłot B.: Trudny początek w powojennych Pawłowicach – wspomnienia oparte na relacji Walerii Simonik i kronice szkolnej Jana Szarka s. 587–588; Leszczyński Waclaw: Wspomnienia z Pawłowic s. 589–592; Historie rodzin: Moryson Horst Feliks: Morysonowie – przedwojenni pawłowiczanie s. 593–596; Jakubik Krystyna: Waniczkowie – przedwojenni pawłowiczanie s. 597–602; Waniczek Maria: Z przedwojennych Kresów Południowo-Wschodnich do powojennych Pawłowic s. 603–608; Leibmann Agnieszka: Z kresowych Laszek Murowanych i Słochyń do powojennych Pawłowic s. 609–611; Pahulicz Mieczysław: Przedwojenna Hliboka w Bukowinie rumuńskiej i powojenne Pawłowice s. 613–619; Pindur Konrad: Jan Pindur: Moja podróż w poszukiwaniu nowego domu. Ze Słochyń do Pawłowic s. 621–625; Usińska Marzena: Z kresowych Słochyń do powojennych Pawłowic s. 627–633; Wilusz Jerzy: Z okolic przedwojennego kresowego Chyrowa (Łozy) do Pawłowic s. 635–653; Chwałik Tadeusz: Z Wołynia do Pruszwowic blisko Pawłowic s. 655–656; Zielińska Ewa: Z przedwojennej Białoruskiej SSR przez Niemcy do powojennych Bruszewic (Pruszwowic) s. 657–664; Ławniczak Bronisława: Z Kresów na Syberię. Szlakiem bojowym z 1. Dywizją Piechoty im. Tadeusza Kościuszki do Polski s. 665–667; Dach W.: Z przedwojennej Hliboki do powojennego Brzegu i Pawłowic s. 669–675; Leibmann Ralph: Z Niemiec do polskich Pawłowic s. 679–680; Oziembłowska B.: Z kresowych Laszek Murowanych i Tuligłówn w okolicy powojennego Wrocławia s. 681–694; Oziembłowski M.: Z przedwojennego Lwowa do powojennego Wrocławia s. 695–709.

Wrzesnia

6799. ZAWODZIE wrzesińskie. Stara-nowa dzielnica. Przyczynki do dziejów miejscowości. Pod red. Sebastiana Mazurkiewicza. Wrzesnia 2015 Muzeum Region. im. Dzieci Wrzesińskich 8° ss. 147, il. Muzeum Region. im. Dzieci Wrzesińskich.

Treść: Mazurkiewicz S.: Wodniki i Zawodzie s. 7–12; Mazurkiewicz S.: Lipówka – najstarsza wzmianka s. 13–16; Ubiory wrzesińskie s. 17–18; Izdebski Jan, Kostrzewski Leopold: Pług wrzesiński s. 19–20; Torzewski Marian: Kaplica w Zawodziu s. 21–22; Torzewski M.: Otwarcie linii i dworca kolejowego we Wrześni (1875–1888) s. 23–27; Torzewski M.: Cukrownia we Wrześni w latach 1881–1939 s. 29–34; Torzewski M.: Wrzesińska Kolej Powiatowa, 19 kwietnia 1898 – 31 sierpnia 1976 s. 35–45; Mycielski Roman: Folwarki Dóbr Rycerskich Wrzesnia s. 47–58; Gawlak Helena: Wspomnienia Heleny Gawlak, która w latach 1924–1931 pracowała na folwarku Zawodzie. Do dzisiaj mam żal, notował Waldemar Śliwczyński s. 59–62; Mycielski R.: Parę uwag do wypowiedzi pani Heleny Gawlak s. 65–74; Sołtysiak Waclaw: Park miejski s. 75–79; Torzewski M.: Ofiary bombardowań i ostrzału niemieckiego w pierwszych dniach września 1939 roku we Wrześni na Zawodziu, w rejonie cukrowni i dworca kolejowego s. 81–84; Kostrzewski L.: Obóz pracy na kolei s. 85–88; Szuba Sławomir: Obóz jeniecki na Zawodziu s. 89; Torzewski M.: Wyzwolenie przyszło od Zawodzia s. 91–92; Krytenko Anna: Powstanie i rozwój Zakładów Wytwórczych Głośników „Tonsil” we Wrześni s. 93–99; Torzewski M.: Osiedle Sławno od lat 50. do 80. XX w. s. 101–103; Technikum na folwarku s. 105–107; Pietrzak Mieczysław, Zdunek Danuta: Gospodarstwo szkolne s. 109–114; Buck Aleksander: PeBeRol [Przedsiębiorstwo Budownictwa Rolniczego] s. 115–117; Ogródki działkowe s. 119–125; Biernacik Paweł: Historia parafii pod wezwaniem św. Kazimierza Królewicza s. 127–135.

Wysokie Mazowieckie, gmina

6800. KALINOWSKI Emil: Historia obszaru gminy Wysokie Mazowieckie. Wysokie Mazowieckie 2015 Urząd Gm. 8° ss. 255, il.

Zabrze

6801. NASZ Pawłów. Red. Tomasz Iwasiów. Zabrze 2015 MBP; M-Studio 4° ss. 221, nlb. 2, il. MBP w Zabrzu. (Dzielnice Zabrze).

Z treści: Cz. 1: Historia: Leksy Gabriela: Zarys historii Pawłowa s. 9–15; Głagla Alfred: Historia Pawłowa od 1774 do 1939 roku s. 16–23; Cz. 2: Szkoła: Leksy G.: Gdzie uczyły się pawłowskie dzieci? s. 27–32; Cz. 3: Kościół: Leksy G.: Najstarsze wzmianki o pawłowskiej parafii s. 39–45; Proboszczowie pawłowscy s. 45–47; Cz. 4: Życiorysami pisane. [Wspomnienia] s. 153–171; Bieniasz Stanisław: Sentymalny spacer po Pawłowie. Świat najmniejszy s. 175–206.

6802. W KRĘGU kultury i przemysłu. Studia z dziejów Zabrze w XX wieku. Pod red. Zbigniewa Gołasza. Katowice–Zabrze 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz.; Muzeum Miej. 8° ss. 400, il., sum. IPN–KŚZpNP. Oddz. w Katowicach, Muzeum Miej. w Zabrzu.

Mater. z konferencji nauk.: „Zabrzeńska gospodarka w cieniu polityki i ideologii”, Zabrze, 2011 oraz „Pomiędzy przymusem a niezależnością. Kultura w Zabrzu w XX w.”, Zabrze 2012.

Treść: Gołasz Z.: Wstęp s. 7–16; Gwóźdź Krzysztof: Zabrzeńskie organizacje strzeleckie jako przejaw kultury mieszczańskiej s. 23–51; Kubieniec Dawid: Obraz życia kulturalnego i towarzyskiego w Zabrzu w okresie międzywojennym s. 52–60; Hnatyszyn Piotr: Szkoła muzyczna Johannesa Pionczyka 1917/1918–1945 s. 61–74; Linek Bernard: Polityka kulturalna nazistów wobec robotników zabrzeńskich. Na podstawie gazety zakładowej „Kohle und Koks” s. 75–88; Gołasz Z.: Kultura w Zabrzu w pierwszych latach po drugiej wojnie światowej. Próba charakterystyki s. 89–124; Rosenbaum Sebastian: „Wielkie dzieło pielęgnowania kultury socjalistycznej”. Zabrzeński Wrzesień 1965–1989 s. 125–148; Tracz Bogusław: Kościół i kultura niezależna w Zabrzu w latach osiemdziesiątych XX wieku s. 149–172; Szewczyk Grażyna Barbara: Janosch. Między prawdą a zmyśleniem s. 173–182; Karwat Krzysztof: Stanisław Bieniasz [1950–2001]. Dramaty pisarskich wyborów: między Zabrzem a Mettmann s. 183–190; Hnatyszyn P.: Browar Obywatelski w Zabrzu s. 193–204; Frużyński Adam: Zabrzeński przemysł wydobywczy i ciężki 1933–1989. Wybrane aspekty s. 205–248; Sikora Mirosław: Zabrze w niemieckiej produkcji zbrojeniowej 1939–1944. Uwagi nad stanem badań s. 249–264; Gołasz Z.: Wpływ stacjonowania Sowietów na przemysł zabrzeński w 1945 roku s. 265–320; Szmidtke Zenon: Praca represjonowanych politycznie żołnierzy-górników w kopalni „Mikulczyce” s. 321–334; Tracz B.: „Zabrze na przedzie, prowadzi Zabrze w socjalistyczną dal”. Zabrzeńskie konteksty idei współzawodnictwa pracy s. 335–370; Barecki Zbigniew: Zakończenie eksploatacji węgla przez skonsolidowaną kopalnię „Pstrowski” w Zabrzu s. 371–387.

Zakopane

6803. KRUPA Maciej: Kroniki zakopiańskie. Wołowiec–Zakopane 2015 Wydaw. Czarne; Muzeum Tatrzańskie 8° ss. 286, 2, il.

XIX–XX w.

Dostępne również jako e-book.

Zakroczym

6804. SZCZERBATKO Kazimierz: Kalendarium zakroczymskie 1065–2015. Zakroczym 2015 Urząd Gm. 8° ss. 144, il.

Zamiechów

6805. CZOPEK Sylwester, Bronowicki Jarosław, Podgórska-Czopek Joanna: Zamiechów, stan. 18. Wielokulturowe stanowisko na Przedgórzu Rzeszowskim. Rzeszów 2015 Oficyna Wydawnicza Zimowit 4° ss. 263, nlb. 1, tabl. 2, il., Zsfg. Fund. Rzeszowskiego Ośr. Archeol. (Via Archaeologica Ressoiviensia; 8).

Zarszyn; Posada Zarszyńska

6806. DEC Danuta, Kuzin Maria: Od epoki brązu po współczesność. Monografia Zarszyna i Posady Zarszyńskiej. Zarszyn 2015 Wydaw. Ruthenus Rafał Barski; na zlec. Stow. „Inicjatywa” 8° ss. 871, nlb. 1, il.

Ząbkowice Śląskie

6807. ROCZNIK ząbkowicki 1945–2015. Red. Bartosz Grygorcewicz, Jerzy Organiściak. Dzierżoniów–Ząbkowice Śląskie 2015 Studio Edytor Drukarnia Wydaw.; Bibl. Publ. Miasta i Gm. im. Księżki Henrykowskiej 8° ss. 173, il.

Treść: Nowak Leszek Antoni: Zamiast wstępu s. 3–7; Walzik Johannes: Przełomowy moment w historii miasta s. 8–15; Nowak L. A.: Od nowa. Wybitni ząbkowiczanie okresu pionierskiego i lat następnych, wspomnienia s. 16–40; Pazdzioara Ewa: Kultura w Ząbkowicach Śląskich s. 41–56; Horowska Elżbieta M.: Ząbkowicka biblioteka publiczna s. 57–76; Działczyk Anna: Szkolnictwo podstawowe w Ząbkowicach Śląskich w latach 1945–2015 s. 77–94; Tuszno Marzanna: Szkolnictwo średnie w Ząbkowicach Śląskich po II wojnie światowej s. 95–117; Organiściak J.: Zarys dziejów turystyki w Ząbkowicach Śląskich w latach 1945–2015 s. 118–138; Pawlak Katarzyna: Żydzi w Ząbkowicach Śląskich w latach 1946–1970 s. 139–161; Gabrysz Teresa: Szkoła Podstawowa w Zwróconej, pierwsza szkoła publiczna w powiecie ząbkowickim – moje wspomnienia s. 162–167; Organiściak J., Grygorcewicz B.: Kalendarium Ząbkowickie [za okres 8 V 1945 – 27 IX 2015] s. 168–172.

Zduny, miasto i region

6808. PAŁASZ Sławomir: Zduny. Szkice z historii miasta i okolic. Kwidzyn 2014.

Rec.: Pietrowicz Joanna, *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 3 s. 113–115.

Złoceniec

6809. LESZCZEŁOWSKI Jarosław: Złoceniec. Przygoda z historią. Cz. 1–2. Warszawa 2007.

Toż. Cz. 3: Złoceniec nie całkiem odzyskany 1945–1956. Warszawa 2009 ss. 358, il.

Rec. [Cz. 1–3]: Kozłowski Kazimierz: O potrzebie recenzowania monografii regionalnych. Refleksja na przykładzie trylogii Jarosława Leszczelowskiego o losach Złocieńca. *Przeegl. Zachodniopomorski*. R. 28: 2013 z. 2 123–132; Polem.: Leszczelowski J.: Czy moja trylogia została poddana rzetelnej recenzji? *Tamże* s. 132–140.

Złotów

6810. ZŁOTÓW na Krajnie. Red. Zofia Korpusik-Jelonkowa. Złotów 2015 Muzeum Ziemi Złotowskiej 8° ss. 190, il., sum. Muzeum Ziemi Złotowskiej w Złotowie, Bibl. Muzeum Ziemi Złotowskiej.

Treść: Korpusik-Jelonkowa Z.: Wstęp s. 7–10; Kowalski Andrzej: Dawny Złotów. Przestrzeń miasta w średniowieczu i czasach nowożytnych s. 11–31; Kołoszuk Igor: Importowane naczynie brązowe ze stemplem Publiusza Cypiusza Polibiusza na cmentarzysku kurhanowym z okresu wpływów rzymskich w Grudnej, pow. złotowski, stan. 2 s. 33–56; Jelonek Jerzy: Grudzińscy – droga do sławy s. 59–63; Jelonek J.: Zygmunt Grudziński – duch gospodarczy s. 63–67; Jelonek J.: Andrzej Karol Grudziński – fundator fary złotowskiej (cz. 1) s. 68–72; Jelonek J.: A. K. Grudziński – „Zdrayca spod Ujścia” (cz. 2) s. 73–78; Jelonek J.: Kmicic Ziemi Złotowskiej s. 78–84; Jelonek J.: Świątynia-wotum s. 84–86; Jelonek J.: Czarna Madonna s. 87–93; Jelonek J.: [Anna i Leonard] Torwirtowie malują na niebie s. 94–105; Nowicka Monika: Portret trumienny Zygmunta Grudzińskiego na tle kanonu XVII-wiecznego malarstwa trumiennego s. 107–118; Korpusik-Jelonkowa Z.: Monstrancja promienista z kościoła farnego Wniebowzięcia NMP w Złotowie jako przykład wyrobu gdańskiego cechu złotników s. 119–137; Przywilej lokacyjny Złotowa, 20 I 1665 r. s. 139–142; Zdrenka Joachim: Ponowne nadanie prawa magdeburskiego miastu Złotów w 1665 roku s. 143–152; Kokowski Andrzej: Mój Złotów – wasze dziedzictwo kulturowe s. 153–176.

6811. ZŁOTÓW nasz i wasz. Cz. 3. Red. Zofia Korpusik-Jelonkowa. Złotów 2014 Muzeum Ziemi Złotowskiej 4° ss. 275, il. (Biblioteka Muzeum Ziemi Złotowskiej).

Treść: Korpusik-Jelonkowa Z.: Wstęp s. 7–8; Buchwald Czesław: O złotowskim Ogólniaku i nie tylko, czyli „Cicer cum caule” s. 9–100; Buchwald Cz.: Laudacja z okazji nadania tytułu Honorowego Obywatela Miasta Złotowa profesorowi Andrzejowi Kokowskiemu s. 101–103; Kuźmich Mikołaj: Laudacja wygłoszona z okazji nadania profesorowi Joachimowi Zdrence tytułu Honorowego Obywatela Miasta Złotowa s. 104–105; Dobek Tadeusz: Laudacja z okazji nadania tytułu „Honorowego Obywatela Miasta Złotowa” Prof. Andrzejowi Tatarskiemu s. 106–107; Buchwald C., Jelonek Jerzy: Polonistka [Anna Borkowa, 1889–1955] s. 108–109; Buchwald C., Jelonek J.: Bytomiaci s. 110–111; Buchwald C., Jelonek J.: Kwidzyniaci s. 112–114; Buchwald C.: Pierwszy złotowski maturzysta [Gerard Alexewicz (1923–2005) i Władysław Brzeziński (1922–1998)] s. 115–118; Kozłowski Idzi: Głosem pierwszych absolwentów złotowskiego LO s. 119–126; Poczajowiec Witold: Ech, ty życie! Wspomnienia o ojcu, Bazylim Poczajowcu [1913–1973] s. 129–252; Szczerbiak Sylwester: Uczestnictwo

mieszkańców wsi w kulturze a środki masowego komunikowania. Wybrane problemy. Na przykładzie wybranych wsi Ziemi Złotowskiej s. 253–273.

Cz. 1. Wyd. 2. 2006.

Żeliszów

6812. ZIELONKA Sebastian: Żeliszów. Wierny swoim korzeniom. Żeliszów–Bolesławiec 2015 Urząd Gm. Bolesławiec; Gm. Ośr. Kultury i Sportu 8° ss. 160, il.

Żmigród

6813. BECELA Paweł: Żmigród – miasto trzech wież. Zarys dziejów do 1945 roku. Tł. z niem. Jolanta Becela, P. Becela. Wyd. 2. Stare Babice 2015 Omikron 8° ss. 260, il.

Wyd. 1. Kwidzyna 2011.

Żory

6814. KACZMAREK Ryszard, Grudniewski Jakub: Żory w dobie panowania Hohenzollernów 1742–1918/1919. Żory 2013 Muzeum Miej. 8° ss. 400, il. (Muzealna Seria Wydawnicza „Ludzie i Kultury”) (Pamiętam Żory).

Żółkiew, Ukraina

6815. CZARNOWSKI Ryszard Jan: Żółkiew. Hetmańskie gniazdo. Warszawa 2015 Rytm 8° ss. 131, nlb. 1, il.

II. POSZCZEGÓLNE OKRESY

1. OKRES DO POŁOWY I TYSIĄCLECIA N.E.

Zob. poz. 1700, 4343.

6816. ANDRZEJOWSKI Jacek: Zapomniane złoto – nieznanne cmentarzysko kultury przeworskiej z Plebani na Kujawach. *Wiadom. Archeol.* T. 65: 2014 s. 95–124, sum.

6817. ARCHAEOLOGICAL potential of the Early Bronze Age barrow burial ground in Szczepankowice: a geophysical survey and field evaluation. [Aut.] Mirosław Furmanek, Tomasz Gralak, Maksym Mackiewicz, Dalia A. Pokutta. *Śląskie Sprawozd. Archeol.* T. 57: 2015 s. 93–106, sum.

6818. THE BADEN culture around the Western Carpathians. Ed. by Marek Nowak, Albert Zastawny. Kraków 2015 Krakowski Zespół do Badań Autostrad 8° ss. 510, nlb. 5, il. Krakowski Zespół do Badań Autostrad – Inst. Archeologii UJ; Inst. Archeol. i Etnol. PAN. Oddz. w Krakowie. (Via Archaeologica. Źródła z badań wykopaliskowych na trasie autostrady A4 w Małopolsce).

Materiały z konferencji, Kraków, 7–9 XI 2012 r.

Z treści: Nowak M., Zastawny A.: Preface s. 7–9; Kozłowski Janusz K.: Introduction s. 11–15; Tünde Horváth, Svingor Éva: The spatial and chronological distribution of the so-called „Baden culture” s. 19–74; Zastawny A.: The Baden complex in Lesser Poland – horizons of cultural influences s. 119–150; Zastawny A.: Absolute chronology of the Baden culture in Lesser Poland – new radiocarbon dates s. 191–219; Bober Janusz: Pottery of the Baden culture in Lesser Poland on the basis of findings in the Kraków-Nowa Huta area s. 221–259; Kaflińska Marta, Wójcik Irena, Stefański Damian: New settlement of the Baden culture at site 8 in Kraków-Bieżanów, Lesser Poland s. 313–336; Przybyła Marcin M., Szczepanik Piotr, Podsiadło Michał:

Eneolithic enclosure in Gniazdowice, Proszowice district, Lesser Poland, in the light of non-destructive research methods s. 337–352; Trela-Kieferling Elżbieta: Workshop of Jurassic G flint core tools at site 7 in Przybysławice, Lesser Poland s. 353–359; Nowak M.: Workshop of the tetrahedral flint axes discovered during rescue excavations at site 13 in Zakrzów, Wieliczka district, Lesser Poland s. 361–369; Valde-Nowak Paweł, Gil-Drozd Agnieszka, Kraszewska Anna, Paternoga Marcin: The Proto-Boleráz grave in the Western Beskidy Mts., Lesser Poland s. 371–380; Szmyt Marzena: The Baden complex and the Globular Amphora culture. Case studies from three peripheral areas s. 445–469; Przybył Agnieszka: The Baden complex and the Funnel Beaker culture in the Polish Lowlands. The problem of „lowland Badenization” s. 471–494.

6819. BAJKA Monika: Ratownicze badania wykopaliskowe w obrębie wielkiej osady neolitycznej w Zawichoście-Podgórzu w latach 2014–2015. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 60–62.

6820. BĄBEL Jerzy Tomasz: „Krzemionki Opatowskie”. Monument prahistorii Europy. Kopalnie krzemienia pasiastego. Ostrowiec Świętokrzyski 2015 Muzeum Hist.-Archeol. 4° ss. 239, nlb. 1, il., sum.
Kultura amfor kulistych i pucharów lejkowatych.

6821. BLAJER Wojciech: Młodsza epoka brązu na ziemiach polskich w świetle badań nad skarbami. Kraków 2013 *Historia Iagellonica* 8° ss. 290.

Rec.: Kozłowska Dorota, *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: *Archeologia*: 2013 [dr.:] 2015 s. 337.

6822. BŁAŻEJEWSKI Artur, Jarysz Radosław: The grave from Roman Period at the Garbiec Hill near Myślibórz, Lower Silesia. Śląskie *Sprawozd. Archeol.* T. 57: 2015 s. 129–142, sum.

6823. BOCHNAK Tomasz: Agrafe celtice zoomorfe pe teritoriul Poloniei. Agrafes zoomorphes celtiques sur les terres Polonaises. *Istros*. Vol. 20: 2014 No 1 s. 185–205.

6824. BOHR Marcin: Szkieletowe groby późnej fazy kultury przeworskiej z Czeladzi, pow. górowski. Uwagi o obrzędki pogrzebowym kultury przeworskiej na Dolnym Śląsku. *Slavia Antiqua*. T. 56: 2015 s. 183–196, sum.

6825. BOROŃ Tomasz: Mikroregion Nieborowej na Polesiu Lubelskim. Od epoki kamienia po wczesną epokę żelaza. Warszawa 2014 Wydaw. IAI PAN 8° ss. 376, tabl. 6, il., sum. IAI PAN. (Vetera et Nova. Opracowanie źródeł archeologicznych z zasobów IAE PAN nowymi metodami badawczymi; t. 3).

6826. BRONICKI Andrzej, Gurba Jan: Mikroregion włodawski w prahistorii i wczesnym średniowieczu. *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 11–53, izłożenie, sum.

6827. BRUSZCZEWO. [Part] 3: The settlement and fortification in the mineral zone of the site. (Eds.) Janusz Czebreszuk, Johannes Müller. Poznań–Bonn 2015 Wydaw. Nauk. UAM; Dr. Rudolf Habelt 4° ss. 419, tabl. 1, il. (Studien zur Archäologie in Ostmitteleuropa. Studien nad Pradziejami Europy Środkowej; Bd. 13).

Treść: Czebreszuk J., Müller J., Kadrow Sławomir: Preface from series' editors s. 7–8; Czebreszuk J., Müller J.: Preface s. 9–10; Kneisel Jutta, Czebreszuk J., Müller J., Jaeger Mateusz: Excavations in seasons 2007–2008 s. 11–30; Czebreszuk J., Jaeger M.: Stratigraphy of fortifications in the mineralised area of the site s. 31–42; Szmyt Marzena: Remains of the Neolithic settlement in BruszczeWO. Preliminary results s. 43–51; Czebreszuk J.: Únětice culture settlement in the mineralized zone of the site s. 53–237; Czebreszuk J., Jaeger M., Stróżyk Mateusz: Únětice culture pottery from the fortifications s. 239–284; Jaeger M., Stróżyk M.: Remains of buildings inside the settlement and daub finds in the mineral zone s. 285–297; Ignaczak Marcin: Lusatian Urnfields pottery assemblages from the site centre s. 299–351; Michniewicz Jacek: Petrology of pottery from BruszczeWO, site 5, an Early Bronze Age fortified settlement s. 353–382; Stróżyk M.: Early Bronze Age architecture. An attempt at a virtual reconstruction of the BruszczeWO defensive settlement s. 383–404; Jaeger M.: Bronze Age fortifications in BruszczeWO s. 405–412; Czebreszuk J., Müller J.: Early Bronze Age defensive settlement in BruszczeWO. Next step towards synthesis s. 413–419.

Toż. [Part] 4: Natural resources and economic activities of the Bronze Age people. (Eds.) J. Czebreszuk, J. Müller, M. Jaeger, J. Kneisel. Poznań–Bonn 2015 ss. 299, il. + dysk optyczny (CD-ROM) (Studien zur Archäologie in Ostmitteleuropa. Studien nad Pradziejami Europy Środkowej; Bd. 14).

Treść: Müller J., Czebreszuk J., Kadrow S.: Preface from series' editors s. 7–8; Czebreszuk J., Müller J., Jaeger M., Kneisel J.: Preface s. 9–10; Hildebrandt-Radke Iwona: Geographical environment of the central Obra region and the geoarchaeology of an Early Bronze Age settlement at Bruszczevo s. 11–37; Czebreszuk J., Müller J., Jaeger M., Kneisel J.: Absolute chronology of settlement s. 39–52; Makowiecki Daniel: Animal husbandry and natural environment of the multicultural settlement at Bruszczevo, site 5. A study of faunal remains recovered in 1995–2008 s. 53–187; Lisowski Mikołaj, Marciniak Arkadiusz: Taphonomy of animal bones from the Únětice settlement at Bruszczevo 5, Kościan district s. 189–219; Jansen Doris: Charcoal analysis from trench 51 s. 221–225; Jaeger M., Czebreszuk J., Müller J., Kneisel J.: Metal finds s. 227–234; Szydłowski Marcin: Lithics from site 5 at Bruszczevo s. 235–242; Budziszewski Janusz: Lithics arrowheads from the Bruszczevo settlement s. 243–248; Krzyszkowski Andrzej: Flint artifacts s. 249–283; Iwanek Beata, Piontek Janusz: An anthropological study of human skeletal remains s. 285–295; Czebreszuk J., Müller J., Jaeger M., Kneisel J.: Final remarks s. 297–299.

Part 1. Poznań–Kiel–Rahden 2004.

6828. CAŁOWANIE. A final paleolithic and early mesolithic site on an island in the ancient Vistula channel. Ed. by Romuald Schild; chap. 3–5 transl. by Andrzej Lewandowski. Warszawa 2014 Inst. of Archeol. and Ethnol. of the Polish Acad. of Sciences 8° ss. 376, tabl. 6, il. (Vetera et Nova. Opracowanie źródeł archeologicznych z zasobów IAE PAN nowymi metodami badawczymi; t. 2).

Treść: Schild R.: Introduction s. 11–16; Schild R.: Geomorphology, stratigraphy, paleoecology and radiochronology s. 17–57; Schild R. [i in.]: Archaeological materials s. 59–253; Winiarska-Kabacińska Małgorzata: Functional analysis of selected flint assemblages s. 255–289; Fiedorcuk Jan: Masovian camp organization in cut I as seen from the perspective s. 291–332; Kubiak-Martens Lucy, Tobolski Kazimierz: Late pleistocene and early holocene vegetation history and use of plant foods in the Middle Vistula River valley at Całowanie s. 333–348; Schild R.: A synthesis s. 349–373.

6829. CIEŚLIŃSKI Adam: Kopce kultury wielbarskiej z Mazowsza i Podlasia a tzw. typ rostołcki – próba nowego spojrzenia na związki cmentarzysk kurhanowych z północnej i wschodniej Polski. *Wiadom. Archeol.* T. 65: 2014 s. 45–93, sum.

6830. CZARNÓWKO, stan. 5. Cmentarzysko z późnej starożytności na Pomorzu. Cz. 1. Pod red. Jacka Andrzejowskiego. Łębork–Warszawa 2015 Muzeum; Fund. Monumenta Archaeologica Barbarica 4° ss. 259, k. 1, il. + 1 dysk optyczny (CD-ROM). Muzeum w Łęborku; Fund. Monumenta Archaeologica Barbarica. (Monumenta Archaeologica Barbarica. Series Gemina; t. 5).

Treść: Krzysiak Agnieszka, Andrzejowski J.: Czarnówko – największe cmentarzysko z późnej starożytności na ziemiach polskich s. 7–13; Schuster Jan: Przybysze ze Skandynawii – małe cmentarzysko z okresu wędrówek ludów s. 15–42; Wadyl Sławomir: Wczesnośredniowieczne cmentarzysko w Czarnówku s. 43–68; Rożnowski Franciszek, Cymek Lidia: Analizy antropologiczne szczątków kostnych z cmentarzyska w Czarnówku, stan. 5, pow. łęborski (materiały z lat 2008–2015) s. 69–137; Makowiecki Daniel: Wyniki badań archeozoologicznych z Czarnówka, pow. łęborski, stan. 5 (materiały z lat 2008–2015) s. 139–144; Stępnik Tomasz: Analiza dendrologiczna próbek drewna i węgla drzewnych z cmentarzyska w Czarnówku, stan. 5, pow. łęborski (materiały z lat 2008–2013) s. 145–174; Gan Paweł: Charakterystyka chemiczna zabytków z cmentarzyska w Czarnówku – analizy wprowadzające s. 175–214; Maik Jerzy: Tekstylika z cmentarzyska kultury wielbarskiej w Czarnówku, pow. łęborski. Cz. 1 s. 215–245; Cybulska Maria: Analiza i rekonstrukcja płaszcza z obiektu 384 z cmentarzyska w Czarnówku s. 247–254; Michalska Danuta, Benysek Magdalena, Andrzejowski J.: Czarnówko, stan. 5 – datowania radiowęglowe s. 255–259.

6831. CZOPEK Sylwester: Settlement and funerary microstructures in the studies on prehistoric societies. The case of Tarnobrzeg. *Sprawozd. Archeol.* [T.] 67: 2015 s. 77–100.

Kultura łużycka, wczesna epoka żelaza grupy tarnobrzeskiej.

6832. DĘBIEC Maciej: Zur relativen Chronologie der Linienbandkeramik in Südostpolen. *Sprawozd. Archeol.* [T.] 67: 2015 s. 31–56.

Kultura ceramiki wstęgowej rytej, neolit.

6833. DĘBIEC M., Dębiec Monika, Pelisiak Andrzej: Cieszacin Wielki, stan. 41, Pawłosiów, stan. 55 i Jankowice, stan. 9. Kompleks osad z epoki neolitu i wczesnej epoki brązu. Rzeszów 2015 Oficyna Wydawnicza Zimowit 4° ss. 190, nlb. 1, tabl. 2, il., sum. Fund. Rzeszowskiego Ośr. Archeol. (Via Archaeologica Ressoiviensia; 9).

6834. DEBIEC M., Posselt Martin, Saile Thomas: Tyrawa Solna. Salz, Siedlungen und eine Magnetometerprospektion an der Tyrawka in den Salzbergen der Beskiden. *Sprawozd. Archeol.* [T.] 67: 2015 s. 189–197.

Kultura łużycka grupy tarnobrzeskiej.

6835. DULĘBA Przemysław, Wroniecki Piotr, Brejcha Roman: Non-destructive survey of a prehistoric fortified hill settlement in Marchocice, Little Poland. *Sprawozd. Archeol.* [T.] 67: 2015 s. 245–258.

Neolit, epoka brązu, wczesna epoka żelaza.

6836. ENEOLITHIC metal objects hoard from Kałdus, Chełmno commune, kujawsko-pomorskie voivodeship. [Aut.] Kamil Adamczak, Łukasz Kowalski, Jacek Bojarski, Marcin Weinkauff, Aldona Garbacz-Klempka. *Sprawozd. Archeol.* [T.] 67: 2015 s. 199–219.

Epoka miedzi.

6837. EPOKA brązu i wczesna epoka żelaza na Pomorzu. Z najnowszych badań i odkryć. Pod red. Mirosława Fudzińskiego. Gdańsk 2015 Muzeum Archeol. 4° ss. 127, nlb. 1, il., Zsfg. Muzeum Archeol. w Gdańsku, Stow. Promocji Zabytków Archeologicznych w Gdańsku.

Materiały z konferencji, Gdańsk, 7 X 2010 r.

Treść: Fudziński M.: Wstęp s. 7; Vorwort s. 8; Burghardt Marcin: Osełki z otworem do podwieszania w kulturach stepowych w późnej epoce brązu i we wczesnej epoce żelaza s. 9–25; Adamik Joanna: Idea skrzyni kamiennej jako formy grobu na terenie ziem polskich s. 27–39; Ślusarska Katarzyna: Osadnictwo kultury pomorskiej na stanowisku Gdańsk Łostowice, st. 20 s. 41–52; Ślusarska K.: Wyniki ratowniczych badań wykopaliskowych na stanowisku wielokulturowym Gdynia Wielki Kack 10, gm. loco, woj. pomorskie. Osadnictwo kultury pomorskiej – tezy referatu s. 53–56; Ostasz Adam, Rogalski Bartłomiej: Wybrane materiały z fazy marianowskiej z osady w Troszynie, pow. Kamień Pomorski, stan. 12 s. 57–74; Pogodziński Paweł M., Rembisz-Lubiejewska Anna, Abramow Joanna: Pozostałości osadnictwa z wczesnej epoki żelaza w Ostromicach, gm. Wolin, woj. zachodnio-pomorskie (stan. 7) s. 75–93; Pogodziński P. M., Rembisz-Lubiejewska A., Abramow J.: Pozostałości osadnictwa z młodszej epoki brązu i wczesnej epoki żelaza w Parłówku, gm. Wolin, woj. zachodnio-pomorskie (stan. 11) s. 95–118; Fudziński M.: Brązowy grot oszczepu z terenu Pomorza Wschodniego s. 119–122; Fudziński Piotr, Fudziński M.: Ciekawe znalezisko naszyjnika brązowego z Sopotu s. 123–127.

Rec.: Rogalski Bartłomiej, *Mater. Zachodniopomorskie. Nowa Seria*. T. 11 z. 1: *Archeologia*: 2014 [dr.:] 2015 s. 193–194.

6838. GACKOWSKI Andrzej: Osadnictwo społeczności kultury ceramiki sznurowej na obszarze Wysoczyzny Świeckiej. Przyczynek do studiów geograficzno-osadniczych. *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 11–21, sum.

6839. GALIŃSKI Tadeusz: Bolków nad jeziorem Świdwie. Nowe materiały kultury ahrensburgskiej. *Mater. Zachodniopomorskie. Nowa Seria*. T. 10 z. 1: *Archeologia*: 2013 [dr.:] 2015 s. 7–114, sum.

6840. GALIŃSKI T.: Kultura protoneolityczna na Pomorzu w świetle najnowszych badań w Tanowie. *Archeologia Polski*. T. 57: 2012. z. 1/2 s. 79–112, sum.

6841. GALIŃSKI T.: Obozowiska łowieckie ze schyłku preborealu w Bolkowie na Pomorzu Zachodnim. *Archeologia Polski*. T. 59: 2014 z. 1/2 s. 79–120, sum.

6842. GALIŃSKI T.: Sanktuarium szamańskie z okresu mezolitu w Bolkowie nad jeziorem Świdwie na Pomorzu. *Archeologia Polski*. T. 60: 2015 s. 93–121, sum.

6843. JANIĄK Radosław: Kurhany z młodszych okresów epoki brązu i wczesnej epoki żelaza na Pojezierzu Kaszubskim. Łódź 2014 Inst. Archeologii UŁ 8° ss. 469, il., sum. Katedra Prahistorii Inst. Archeologii UŁ.

6844. JAROSZ Paweł, Koszowska Ewa, Ostrowski Mikołaj, Szczepanek Anita: Niche burials of the Corded Ware Culture at Kraków-Mistrzejowice, site 85. [Aut.] Paweł Jarosz, Ewa Koszowska, Mikołaj Ostrowski, Anita Szczepanek. *Sprawozd. Archeol.* [T.] 67: 2015 s. 165–187.

Późny neolit.

6845. KONTAKTY ponadregionalne kultury wielbarskiej. Przemiany kulturowe w okresie wpływów rzymskich na Pomorzu. Red. Mirosław Fudziński, Henryk Paner. Gdańsk 2015 Muzeum Archeol. 4° ss. 368, il., Zsfg. Muzeum Archeol. w Gdańsku.

Materiały z konferencji, Gdańsk, 20–21 X 2011 r.

Treść: Fudziński M., Paner H.: Wstęp s. 7–8; Einleitung s. 9–10; Kmiecinski Jerzy: Funkcja archeologii w rozwoju myśli politycznej i edukacji narodowej. Pożytki i zagrożenia s. 11–16; Cieśliński Adam: Stan i perspektywy badań nad nekropoliami kurhanowymi kultury wielbarskiej s. 17–29; Kontny Bartosz, Gognowska Zofia, Pietrzak Mirosław: Nierzyski trop. Niezwykły pas z Pruszcza Gdańskiego, stan. 5, grób 26 s. 31–42; Mączyńska Magdalena: Badania stanowisk bagiennych przy cmentarzysku kultury wielbarskiej w Babim Dole-Borczu, pow. Kartuzy s. 43–50; Ostasz Adam: Osada kultury oksywijskiej i wielbarskiej w Lipiankach, gm. Kwidzyn, stan. 3 (cz. 1 – źródła nieruchome) s. 51–124; Strobin Anna: Osada kultury oksywijskiej i wielbarskiej w Lipiankach, gm. Kwidzyn, stan. 3 (cz. 2 – źródła ruchome) s. 125–193; Szałkowska-Łoś Jolanta: Wybrane pochówki rejestrowane na cmentarzysku w Zakrzewskiej Osadzie, gm. Więcbork – przyczynek do poznania kontaktów ponadregionalnych kultury wielbarskiej s. 195–212; Kurzyńska Małgorzata: Ponadregionalne elementy kulturowe uchwycone na cmentarzyskach kultury wielbarskiej w późnym okresie wpływów rzymskich i wczesnej fazie okresu wędrówek ludów w północno-wschodniej części ziemi chełmińskiej s. 213–232; Struwe Joanna: Ceramika wykonana przy pomocy koła garncarskiego jako przejaw kontaktów ponadregionalnych na osadzie społeczności kultury wielbarskiej w Warlubiu (pow. świecki) s. 233–238; Fudzińska Ewa, Fudziński Piotr: Kontakty ponadregionalne kultury wielbarskiej na prawobrzeżnym Powiślu w świetle badań cmentarzyska w Nowym Targu i mikroregionu nowotarskiego s. 239–256; Michałowski Andrzej, Teska Milena, Żychliński Daniel: Interakcje chronologiczno-terytorialne w południowo-zachodniej strefie kultury wielbarskiej s. 257–276; Lewczuk Jarosław: Kultura wielbarska na Środkowym Nadodrzu s. 277–288; Olędzki Marek: Cmentarzysko w Mnichu koło Kutna (stan. 1) i jego kulturowe tło s. 289–310; Woźniak Marcin: Uwagi o chronologii późnej fazy kultury wielbarskiej w świetle materiałów z północnego Mazowsza s. 311–330; Niezabitowska-Wiśniewska Barbara: Ulów, stan. 7 – nowe cmentarzysko kultury wielbarskiej na Roztoczu Środkowym – z badań nad kontaktami kultury wielbarskiej i kultury czerniachowskiej s. 331–362; Mączyńska Magdalena: Podsumowanie konferencji s. 363–364; Zusammenfassung der Tagung s. 365–366.

6846. KOPYDŁOWO, stanowisko 6. Osady neolityczne z pogranicza Kujaw i Wielkopolski. Red. Arkadiusz Marciniak, Iwona Sobkowiak-Tabaka, Marta Bartkowiak, Mikołaj Lisowski. Poznań–Pętkowice 2015 Profil-Archeo 4° ss. 344, il., sum., streszcz. + 1 dysk optyczny (CD-ROM). UAM; Profil-Archeo. (Ocalone Dziedzictwo Archeologiczne; t. 6).

Tyt. równol.: Kopydłowo, site 6. Neolithic settlements from the borderlands of Kuyavia and Greater Poland.

Treść: Marciniak A.: Osady neolityczne w Kopydłowie, stan. 6, pow. koniński. Wprowadzenie s. 9–13; Marciniak A., Sobkowiak-Tabaka I., Bartkowiak M., Lisowski M.: Kontekst osadniczy, charakter i chronologia osadnictwa neolitycznego na stanowisku 6 w Kopydłowie s. 15–51; Cwaliński Mateusz, Niebieszczanski Jakub: Badania geofizyczne na stanowisku 6 w Kopydłowie s. 53–64; Bartkowiak M., Sobkowiak-Tabaka I.: Analiza zbioru ceramiki neolitycznej s. 67–126; Abramów Joanna: Analiza archeobotaniczna polepy i odcisków ziaren na ceramice s. 127–131; Roffet-Salque Mélanie, Evershed Richard P.: Shifting pottery use and animal management at Kopydłowo (Poland) traced through lipid residue analyses of pottery vessels s. 133–142; Pietrzak Sławomir: Badania archeometryczne substancji organicznych z fragmentów naczyń ceramicznych s. 143–153; Sobkowiak-Tabaka I.: Analiza wytwórczości krzemieniarskiej społeczności kultury ceramiki wstęgowej rytej i kultury pucharów lejkowatych s. 157–172; Jórdeczka Maciej, Pyżewicz Katarzyna: Analiza neolitycznych przedmiotów kamiennych s. 173–192; Pyżewicz K.: Analiza traseologiczna artefaktów krzemienianych s. 193–205; Lisowski M.: Materiały zooarcheologiczne ze stanowiska 6 w Kopydłowie s. 209–243; Lisowski M., Pyżewicz K., Frankiewicz Mateusz: Analiza funkcjonalno-technologiczna artefaktów wykonanych z kości, poroża i zębów s. 245–264; Chyleński Maciej, Wesoły Joanna, Derebecka Natalia: Ancient DNA analysis of faunal remains from site no 6 in Kopydłowo, Poland s. 265–269; Henton Elisabeth: A glimpse into the seasonality of Kopydłowo 6 herd management: the potential offered by the oxygen isotope analysis of „Ovis/Capra” tooth enamel s. 271–280; Evans Jane, Stewart Carlyn: Sr isotope analysis of the tooth enamel from animals from Kopydłowo settlement, Poland s. 281–283; Pearson Jessica: Stable carbon and nitrogen isotope analysis of humans and animals from Kopydłowo 6 s. 285–292; Drozd-Lipińska Alicja: Analiza antropologiczna ludzkich szczątków kostnych ze stanowiska 6 w Kopydłowie s. 295–300; VI. Osadnictwo z epoki brązu i wczesnego średniowiecza: Pospieszny Łukasz: Groby szkieletowe z obstawami kamiennymi. Ślad cmentarzyska z przełomu epok neolitu i brązu? s. 303–307; Krzepakowski Marcin: Materiały osadowe i sepulkralne kultury łużyckiej s. 309–318; Tabaka Arkadiusz: Relikty osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza

s. 319–324; VII. Podsumowanie: Marciniak A., Sobkowiak-Tabaka I., Bartkowiak M., Lisowski M.: Osady społeczności neolitycznych w Kopydłowie 6. Zajęcia gospodarcze, pożywienie i wytwórczość s. 327–344.

6847. KOŚKO Aleksander, Szmyt Marzena: Opatowice – Wzgórze Prokopiaka. T. 4. Przy współud. Janusza Czebreszuka [i in.]. Poznań 2014 Wydaw. Nauk. UAM 4° ss. 518, il. UAM. (Studia i Materiały do Badań nad Późnym Neolitem Wysoczyzny Kujawskiej).

T. 1. 2006.

6848. KOWAL 14. Miejsce sepulkralno-obrzędowe ludności kultury amfor kulistych. Kowal Sepulchral and ritual place of people representing the Globular Amphora Culture. Red. nauk. Grzegorz Osipowicz. Toruń 2014 Wydaw. Nauk. UMK 4° ss. 287, nlb. 1, il.

Treść: Chudziak Wojciech: Wprowadzenie s. 5–6; Cz. 1. Zagadnienia ogólne: Kurzyk Krzysztof: Zarys stanu badań nad kulturą amfor kulistych na Niżu Polskim s. 9–13; Jankowski Michał, Weckwerth Piotr: Położenie stanowiska na tle rzeźby terenu i warunków glebowych s. 14–34; Górzyński Tomasz: Metodyka i ogólne wyniki badań wykopaliskowych s. 35–47; Cz. 2. Miejsce sepulkralno-obrzędowe kultury amfor kulistych: Osipowicz G., Jankowski M.: Charakterystyka obiektów s. 51–67; Bokiniec Andrzej, Kurzyk K.: Naczynia ceramiczne s. 68–90; Osipowicz G., Pomianowska Halina, Makowiecki Daniel: Wytwory krzemienne, kamienne, z kości, poroża i zębów zwierzęcych s. 91–117; Rumiński Jan Krzysztof, Osipowicz G.: Wyniki analizy kleju neolitycznego pochodzącego z zawieszki T-kształtnej odnalezionej w obiekcie 238 s. 118–121; Osipowicz G., Bokiniec A., Kurzyk K.: Wyniki analizy kulturowo-chronologicznej materiałów źródłowych s. 122–133; Cz. 3. Analizy bioarcheologiczne: Kozłowski Tomasz: Pochówek ludzki (obiekt 238) w świetle badań antropologicznych s. 137–160; Stepańczak Beata, Szostek Krzysztof, Kępa Małgorzata, Lisowska-Gaczorek Aleksandra: Stabilne izotopy tlenu jako wyznacznik procesów migracyjnych i diety – analiza neolitycznego pochówku z obiektu 238 s. 161–171; Reitsema Laurie J.: Rekonstrukcja diety przedstawiciela kultury amfor kulistych z obiektu 238 na podstawie analizy stabilnych izotopów węgla i azotu. Przyczynek do poznania neolitycznych zachowań żywieniowych s. 172–178; Witas Henryk W., Płoszaj Tomasz, Jędrychowska-Dańska Krystyna: Cechy osobnika pochowanego w obiekcie 238 zidentyfikowane na podstawie analizy DNA s. 179–193; Kozłowska Anna: Wyniki badań paleoserologicznych szczątków ludzkich z obiektu 238 s. 194–207; Makowiecki D., Makowiecka Marzena, Osipowicz G.: Depozyty zwierzęce s. 208–232; Bienias Dorota: Wyniki analizy antrakologicznej s. 233–238; Noryskiewicz Agnieszka M.: Badania palinologiczne jako źródło informacji o paleośrodowisku w rejonie Kowala (w neolicie, w czasie rozwoju kultury amfor kulistych) s. 239–247; Cz. 4. Wnioski: Miejsce sepulkralno-obrzędowe KAK ze stanowiska 14 w Kowalu w świetle wyników analizy pozyskanych źródeł – podsumowanie s. 251–266; Osipowicz G.: Zakończenie s. 267–268.

6849. KRZYŻANOWSKI Szymon: Cmentarzysko ludności kultury łużyckiej w Laskach, pow. Kępno. Reinterpretacja źródeł archiwalnych. *Roczn. Muzeum Ziemi Kępińskiej*. [T.] 1: 2015 s. 11–45.

6850. KUKAWKA Stanisław: Początki kultury pucharów lejkowatych na Niżu Polskim. *Folia Praehist. Posnaniensia*. T. 20: 2015 s. 277–300, sum.

6851. KURPIEWSKI Artur: A Wielbark culture barrow in Wojsze near Ostrołęka in comparison with other features of that type in right-bank Mazovia and the Podlasie region. *Sprawozd. Archeol.* [T.] 67: 2015 s. 259–276.

6852. KURPIEWSKI A., Lewandowska Jadwiga: Nowe materiały do poznania kultury wielbarskiej na ziemi dobrzyńskiej. Luźne znaleziska z okresu rzymskiego z okolic Radzik Dużych, gm. Wąpielsk, pow. Rypin, woj. kujawsko-pomorskie. *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 49–56.

6853. MACHAJEWSKI Henryk: Gronowo. Ein Gräberfeld der Wielbark-Kultur in Westpommern. Warszawa [i in.] 2013.

Rec.: Smółka-Antkowiak Emilia, *Folia Praehist. Posnaniensia*. T. 20: 2015 s. 571–574.

6854. MAŁECKA-KUKAWKA Jolanta: O krzemieniarstwie neolitycznym i neolityzacji ziem polskich – wokół teorii, metod i języka. *Folia Praehist. Posnaniensia*. T. 20: 2015 s. 301–316, sum.

6855. MATERIAŁY do archeologii Warmii i Mazur. T. 1. Pod red. Sławomira Wadyła, Macieja Karczewskiego, Mirosława Hoffmanna. Warszawa–Białystok 2015 Inst. Archeologii Uniw. Warszawskiego; Inst. Historii i Nauk Polit. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 374, il., sum. Inst. Archeologii Uniw. Warszawskiego; Inst. Historii i Nauk Polit. Uniw. w Białymstoku.

Księga pamiątkowa dedykowana prof. Jerzemu Okulicz-Kozarynowi (1931–2012). Materiały z międzynarod. spotkania archeologów, Giżycko, 24–26 X 2013 r.

Z treści: Bitner-Wróblewska Anna: Projekt Szurpiły. Inicjatywa prof. Jerzego Okulicza-Kozaryna i jej konsekwencje badawcze s. 13–17; Engel Marcin: Jaćwieskie ośrodki grodowe w IX–XIII wieku. Geneza, rozwój i upadek s. 19–27; Iwanowska Grażyna: Grodzisko w Jeglińcu w świetle nowych badań s. 29–38; Sobczak Cezary: Lotnicze skanowanie laserowe wybranych obszarów Suwalszczyzny i jego weryfikacja terenowa s. 39–56; Wroniecki Piotr: Rzecz o interpretacji wyników badań geofizycznych. Szurpiły, st. 8 „Mosiężysko” s. 57–66; Wróblewski Wojciech, Jończyk Ludwika, Troncik Artur: O metodyce używania wykrywaczy metali we współczesnej praktyce archeologicznej. Przykład badań jaćwieskiego kompleksu osadniczego w Szurpiłach k/Suwałk s. 67–73; Jurzysta Ewa: Osadnictwo schyłkowopaleolityczne w Surażu, woj. podlaskie, w świetle wyników badań sondażowych na stanowiskach 14 i 97 s. 77–83; Kurzyk Krzysztof, Wadył S.: Obiekt obrzędowy kultury amfor kulistych z Ornowa-Lesiaka, stan. 3, gm. Ostróda s. 85–93; Kaczyński Bartłomiej: Osadnictwo kultury kurhanów zachodniobałtyjskich oraz kultury wielbarskiej w świetle badań sondażowych na stanowiskach III, IV, VI, IX oraz XI w Wojciechowie, pow. Lidzbark Warmiński s. 95–108; Iwanicki Piotr: Kształtowanie się osadnictwa kultury bogaczewskiej w dolinie Gołdapi, na podstawie badań z lat 2008–2011 s. 109–117; Szymański Paweł: Kurhan z grobami piętrowymi z okresu wędrówek ludów na cmentarzysku w Czerwonym Dworze koło Gołdapi. Uwagi wstępne s. 121–131; Nowakiewicz Tomasz: Bagienne stanowisko ofiarne w dawnym jeziorze Nidajno (Czaszkowo, Mazury): zarys problematyki badawczej, uwarunkowania terenowe i zagadnienia metodyczne s. 133–147; Rudnicki Mirosław: Uwagi na temat zapinek typu Purda s. 149–154; Skvortsov Konstantin N., Tiuchtin Denis B.: Cmentarzysko Wangnieskeim, czyli „W połowie drogi pomiędzy Braniewem a Królewcem” s. 155–163; Pluskowski Aleksander [i in.]: The ecology of crusading: the environmental impact of conquest, colonisation and religious conversion in the Medieval Eastern Baltic s. 167–174; Karczewski M., Karczewska Małgorzata, Pluskowski A.: Grodzisko Święta Góra w Staświnach w Krainie Wielkich Jezior Mazurskich. Dzieje zasiedlenia przed i po podboju krzyżackim s. 175–193; Karczewska M., Karczewski A., Pluskowski A.: Późnośredniowieczna i wczesnonowożytna wieś Staświny w komturii brandenburskiej (Polska NE) w świetle źródeł archeologicznych s. 195–203; Brown Alex, Karczewski M., Pluskowski A.: Vegetation and land-use change in the Great Mazurian Lake District during the medieval period: the impact of conquest and colonisation on a frontier „wilderness” landscape s. 205–220; Banerjea Rowena [i in.]: The role of geoarchaeology in understanding the formation and function of Święta Góra (Staświny), Masuria, Poland: interim results from feature s. 221–231; Jończyk Ludwika: W królestwie Pikula. Z badań nad obrzędkiem pogrzebowym wczesnośredniowiecznej Jaćwierz s. 235–244; Wadył Sławomir: Ze studiów nad wczesnośredniowieczną ceramiką z pogranicza słowiańsko-bałtyjskiego s. 275–293; Łapo Jerzy, Janowski Janusz: Czy jest tu jeszcze „zamek”? Badania w Zabroście Wielkim, stan. I, „Góra Zamkowa”, pow. Węgorzewski s. 311–315; Gazda Daniel, Jeziarska Joanna: Badania archeologiczne obiektu warownego w Bogdanach w latach 2011–2012 s. 317–324; Ościłowski Jarosław: Patrząc na południe. Badania wczesnośredniowiecznych grodzisk na północno-wschodnim Mazowszu s. 325–360; Marcinkowski M., Sieńkowska Urszula, Fonferek Joanna: Badania wykopaliskowe na elbąskim Podzamczu w 2012 roku s. 361–366; Grażawski Kazimierz: Koncepcja i wstępne wyniki badań w Kurzętniku i Bratianie s. 367–372.

6856. MICHAŁOWSKI Andrzej, Teska Milena: Piece wapiennicze z południowo-zachodniej strefy osadnictwa kultury wielbarskiej w fazie lubowidzkiej na tle porównawczym – przegląd źródeł. *Folia Praehist. Posnaniensia*. T. 20: 2015 s. 317–337, sum.

6857. MOCZULSKI Leszek: Tajemnice wczesnych Słowian. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 246, nlb. 2. II w. p.n.e. – VI w.

6858. NIEWĘGŁOWSKI Andrzej: Mikroregiony osadnicze w pradziejach ziem polskich. Problemy rozwoju gospodarki rolno-hodowlanej. *Archeologia Polski*. T. 60: 2015 s. 53–70, sum.

6859. OSADA kultury pól popielnicowych w Grzybianach koło Legnicy. Pod red. Tomasza Stolarczyka i Justyny Baron. Legnica–Wrocław 2014.

Rec.: Łaszewski Witold, *Szkice Legnickie*. T. 36: 2015 s. 397–399.

6860. OSIPOWICZ Grzegorz: A Late Band Pottery culture settlement at site 40 in Trzciano, Wąbrzeźno commune. *Sprawozd. Archeol.* [T.] 67: 2015 s. 139–164.

6861. PAPIERNIK Piotr: Grobowce kujawskie w Wietrzychowicach i Gaju. Osiemdziesiąt lat badań archeologicznych. *Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie*. T. 30: 2015 s. 13–30, sum.

6862. PELISIAK Andrzej, Maj Zbigniew: New Neolithic and Early Bronze Age finds from the Bieszczady Mountains (Wetlina River Valley and its surroundings). *Acta Archaeologica Carpathica*. Vol. 48: 2013 s. 265–272.

Późny neolit.

6863. PIETRZAK Mirosław, Cymek Lidia, Rożnowski Franciszek: Pruszcz Gdański. Stanowisko 5. Cmentarzysko z późnego okresu wpływów rzymskich i wędrowek ludów. Gdańsk 2015 Muzeum Archeol. 4° ss. 184, il., Zsfg. Muzeum Archeol. w Gdańsku.

6864. PLISZCZYN, stanowisko 9. Eneolityczny kompleks osadniczy na Lubelszczyźnie. Red. Tomasz Jacek Chmielewski, Edmund Mitrus. Pękowice–Wrocław 2015 Profil-Archeo; Fund. Nauki „Archaeologia Silesiae” 4° ss. 248, tabl. 1, il. (Ocalone Dziedzictwo Archeologiczne; t. 5).

Treść: Chmielewski T. J., Mitrus E.: Przedmowa s. 11–12; Kołodyńska-Gawrysiak Renata: Tło geograficzne. Środowiskowe uwarunkowania lokalizacji osadnictwa s. 19–30; Chmielewski T. J.: Podepozycyjne procesy formujące stanowisko s. 31–38; Chmielewski T. J.: Osada. Rozwój i zagospodarowanie przestrzenne s. 39–60; Chmielewski T. J.: Znaleźiska ceramiczne. Wytwórczość ceramiki i jej codzienne użytkowanie s. 61–106; Chmielewski T. J.: Znaleźiska krzemienne. Wytwórczość i wykorzystanie narzędzi łupanych s. 107–123; Kołodyńska-Gawrysiak R., Chmielewski T. J.: Znaleźiska kamienne. Codzienne użytkowanie i wytwórczość narzędzi łupanych i gładzonych ze skał niekrzemionkowych s. 125–133; Chmielewski T. J.: Cmentarzysko. Aranżacja przestrzeni grzebalnej i obrządek pogrzebowy s. 135–163; Sady Agata: Pozostałości roślin uprawnych i drewna. Uwagi o gospodarce roślinnej i lokalnym środowisku s. 165–188; Makowiecki Daniel: Szczątki zwierzęce. Uwagi o gospodarowaniu zwierzętami i lokalnym środowisku s. 189–210; Kozak-Zychman Wanda, Szarlip Anna: Szczątki ludzkie. Lokalne i regionalne populacje s. 211–218; Chmielewski T. J.: Chronologia s. 219–223; Chmielewski T. J., Kołodyńska-Gawrysiak R., Makowiecki D., Sady A., Kozak-Zychman W.: Założenie osadniczo-funeralne w Pliszczynie. Podsumowanie s. 225–234.

6865. PRADZIEJOWE osady obronne w Karpatach. Red. Jan Garncarski. Krosno 2015 Muzeum Podkarpackie 8° ss. 415, nlb. 1, il., sum. Muzeum Podkarpackie w Krośnie.

Materiały z konferencji, Krosno, 15–16 XI 2012 r.

Z treści: Makarowicz Przemysław: Karpackie osady obronne i dalekosiężne szlaki tranzytowe w II tys. BC – perspektywa północy s. 109–130; Przybyła Marcin M. [i in.]: Fortyfikacje osiedla z epoki brązu i epoki żelaza w Maszkowicach (Karpaty Zachodnie) w świetle badań geofizycznych i nowych badań wykopaliskowych s. 171–198; Chochorowski Jan: Późnobrązowe osiedla obronne w północno-wschodniej części Kotliny Karpackiej – główne problemy badań s. 245–272; Chorąży Bogusław, Chorąży Bożena: Struktury osadnictwa wyżynnego na przedpolu Beskidu Śląskiego u schyłku epoki brązu i we wczesnej epoce żelaza s. 323–345; Madyda-Legutko Renata, Tunia Krzysztof: Osady obronne (?) ludności kultury puchowskiej nad Dunajcem s. 347–380; Blajer Wojciech: Ślady pradziejowego osadnictwa w obrębie wczesnośredniowiecznych grodzisk w Chodakówce, pow. przeworski i Tuligłowach, pow. jarosławski s. 381–390.

6866. PRZEJAWY życia duchowego w neolicie. Antropomorficzna plastyka figuralna z Raciborza-Studziennej. [Aut.] Iwona Sobkowiak-Tabaka, Przemysław Bobrowski, Małgorzata Kurgan-Przybylska, Marek Anioła. *Archeologia Polski*. T. 59: 2014 z. 1/2 s. 187–207, sum.

6867. RAJPOLD Wojciech: Przemiany osadnicze nad dolnym odcinkiem górnej Wisły w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza. Rzeszów 2015 Zimowit 4° ss. 239, tabl. 4, il., sum. + 1 dysk optyczny (CD-ROM). Fund. Rzeszowskiego Ośr. Archeol., Inst. Archeologii Uniw. Rzeszowskiego. (Collectio Archaeologica Ressoiviensis; t. 31).

6868. RZEPECKI Seweryn: Wilkostwo 23/24. Neolityczny kompleks osadniczy. T. 1: Tekst. Łódź 2014 Inst. Archeologii UŁ 4° ss. 597, nlb. 2, tabl. 6, il., sum. Inst. Archeol. UŁ, Fund. UŁ. (Spatium Archaeologicum; vol. 8).

Toż. T. 2: Katalog źródeł. Łódź 2014 ss. 369, il. + dysk optyczny (CD-ROM).

6869. SCHUSTER Jan: Dobór i układ darów w inhumacyjnych grobach książęcych z pierwszej połowy I tysiąclecia po Chr. w północnej i środkowej Europie. *Wiadom. Archeol.* T. 65: 2014 s. 5–44, sum.

6870. SKÓRA Kalina: Struktura społeczna ludności kultury wielbarskiej. Łódź 2015 IAI PAN. Ośr. Badań nad Dawnymi Technologiami 4° ss. 328, il., sum.

I–V w.

6871. SOBKOWIAK-TABAKA Iwona, Jasiewicz Jarosław: Analiza środowiskowych uwarunkowań lokalizacji osadnictwa ze starszej i środkowej epoki kamienia na Pojezierzu Lubuskim. Zastosowanie drzew klasyfikacyjno-regresyjnych. *Folia Praehist. Posnaniensia.* T. 20: 2015 s. 473–496, sum.

6872. SOCHA Krzysztof: Zagadnienie tzw. domów kultowych w megalitycznym obrzędzie pogrzebowym ludności kultury pucharów lejkowatych w Polsce. *Folia Praehist. Posnaniensia.* T. 20: 2015 s. 497–529, sum.

6873. STAWICKI Marek: Szlak bursztynowy i Askaukalis na terenie dzisiejszego Inowrocławia – próba odmitologizowania miejskiej legendy. *Ziemia Kujawska.* T. 24: 2015 s. 115–122.

Askaukalis – miasto zaznaczone na mapie „Geografii” Klaudiusza Ptolemeusza (ok. 150 n.e.).

6874. SYCH Dawid: Cultural biographies of Bronze Age knives and sickles from south-western Poland. *Śląskie Sprawozd. Archeol.* T. 57: 2015 s. 115–127, sum.

6875. SZCZEPAŃSKI Łukasz: Stanowisko Ostróda-Zajezerze, stan. 10. Nowe źródło do osadnictwa kultury kurhanów zachodniobałtyjskich w dolinie Drwęcy. *Pruthenia.* T. 9: 2014 s. 109–118, sum., Zsfg.

6876. SZYDŁOWSKI Marcin: Surowce skalne użytkowane przez społeczności młodszej epoki kamienia na Niżu Polskim. Uwagi o statystykach w świetle ostatnich badań. *Śląskie Sprawozd. Archeol.* T. 57: 2015 s. 65–80, sum.

6877. TYSZLER Lubomira: Problematyka badawcza osady w Konopnicy, stanowisko 6, powiat Wieluń, w kontekście nadwarciańskiego zespołu osadniczego kultury przeworskiej. *Roczn. Wieluński.* T. 15: 2015 s. 11–29, sum.

6878. UNCOVERING Neolithic and Early Bronze Age landscapes. New data from southwestern Poland. [Aut.] Mirosław Furmanek, Maksym Mackiewicz, Bartosz Myślecki, Piotr Wroniecki. *Archaeol. Polona.* Vol. 53: 2015 s. 69–84.

6879. A UNIQUE double burial from a Przeworsk Culture settlement context at Zamiechów, site 1, województwo podkarpackie. [Aut.] Agnieszka Reszczyńska, Joanna Rogóż, Danuta Makowicz-Polisztot, Teresa Tomek. *Acta Archaeologica Carpathica.* Vol. 48: 2013 s. 135–170.

Kultura przeworska, III w. p.n.e. – V w. n.e.

6880. VIATOR per devia scientiae itinera. Studia nad problematyką okresów przedrzymskiego, wędrówek ludów i wczesnego średniowiecza. Red. nauk. Andrzej Michałowski, Milena Teska, Marek Żółkiewski. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. UAM 4° ss. 366, nlb. 2, il., sum. UAM w Poznaniu. (Archeologia; nr 53).

Na s. tyt.: Profesori Thaddeo Makiewicz septuagenario amici et socii.

Z treści: Bibliografia prac Tadeusza Makiewicza [za l. 1967–2009] s. 7–16; Michałowski A., Teska M.: Tadeusz Makiewicz [ur. 1945] – słowo o Jubilacie s. 19–26; Kajzer Leszek: O Tadeuszu na IV piętrze słów kilka s. 27–36; Kejna Grażyna: Tadek i trzy kobiety s. 37–39; Żychlińska Justyna: Ornamentyka naczyń glinianych jako pomost transkulturowy s. 43–49; Skowron Justyn: Relikty warsztatów rzemieślniczych w kulturze przeworskiej. Zarys problematyki s. 51–70; Bohr Marcin: Materiały do badań nad obrzędkiem pogrzebowym kultury przeworskiej na Dolnym Śląsku s. 71–84; Ciesielski Mirosław: Grób Kelta (?) z Gniewowa, stan. 6, woj. wielkopolskie. Pytania o latenizację ziem polskich s. 85–95; Kaczor Wojciech, Żółkiewski Marek: Piece do wypalania wapna za stanowiska 8 w Grabkowie, gm. Kowal, woj. kujawsko-pomorskie s. 97–116; Michałowski A.: Gliniany ołtarz z osady kultury przeworskiej w Sosnowcu, gm. Śrem s. 117–123; Domański Grzegorz: Uwagi o strukturze produkcji w okresie wpływów rzymskich w dorzeczu Odry i Wisły s. 125–154; Olędzki Marek, Teske Grzegorz: Ostrogi podgrupy H wg Jerzego Ginalskiego na obszarze kultury przeworskiej s. 155–163; Gałęzowska Alicja: Zapomniane monety ze skarbu z Siedlikowa s. 165–181; Tyszler Lubomira: Pies pogrzebny, czyli w sprawie pochówków kurhanowych z zespołu osadniczego kultury przeworskiej z okresu rzymskiego w Przywozie s. 183–198; Olędzki M., Wójcik Andrzej: Elegantka z Latkowa s. 207–214; Śmieszkiwicz-Skwaraska Alicja: Analiza antropologiczna materiału kostnego z grobu (obiektu 158) kultury wielbarskiej odkrytego w Latkowie, gm. Inowrocław, stan. 50 s. 215–216; Błażejowski Artur: Kultura przeworska w dorzeczu Jemielnicy na Górnym Śląsku. Studium osadnicze s. 217–227; Augustyniak Hubert, Wawrzyniak Piotr: Nowe dane dotyczące osadnictwa w okresie wpływów rzymskich w północno-zachodniej Wielkopolsce. Wyniki badań archeologicznych przeprowadzonych na trasie gazociągu Wierzbno-Sątopy (odcinek lubuski) s. 229–243; Żychliński Daniel: Osada z Beznazwy – kolejne osiedle ludności kultury przeworskiej z okresu wędrówek ludów w Wielkopolsce s. 245–256; Krzyżanowska Marta, Frankiewicz Mateusz: Przęślik czy paciorek? Analiza traseologiczna szklanego znaleziska ze stanowiska Beznazwa 9–1 (AUT 392–393) s. 257–265; Dobrzańska Halina: W kwestii pochodzenia ceramiki wykonanej na kole garncarskim w kulturze przeworskiej s. 283–290; Madyda-Legutko Renata, Rodzińska-Nowak Judyta, Zagórska-Telega Joanna: Ponowna refleksja nad przyczynami występowania niewielkiej ilości ludzkich szczątków kostnych w grobach kultury przeworskiej z młodszego i późnego okresu rzymskiego oraz wczesnej fazy okresu wędrówek ludów s. 291–296; Kara Michał: Przemiany kultury funeralnej na ziemiach dorzecza Warty w okresie formowania się państwa Piastów w świetle nowszych ustaleń archeologii s. 303–313; Woźniak Zbigniew: Ceramiczny nożyk z osady wczesnośredniowiecznej w Stępcinie, gm. Nekla, woj. wielkopolskie s. 315–319; Prostko-Prostyński Jan: „Ziemia ich nie zna żelaza”. Glosa do „Historiae” VI.2 Teofylakta Simokatty s. 321–326; Müller-Wille Michael: Das Schwertgrab E864/I aus dem frühen 11. Jahrhundert von Bodzia, Kujawien s. 327–337; Krzepakowski Marcin, Sikorski Andrzej, Wrzesińska Anna: XVII-wieczny pochówek zbiorowy z kłódką z cmentarzyska w Skokach, pow. wągrowiecki, woj. wielkopolskie. Próba interpretacji s. 339–353; Pomian Monika: Hierofanie chrześcijańskie w błogosławieństwach i formułach magicznych stosowanych na Pomorzu Zachodnim w XIX w. i na początku XX w. s. 355–364.

6881. VISTULA amne discreta. Greckie i łacińskie źródła do najdawniejszych dziejów ziem Polski. Wybór tekstów i wstęp Jerzy Kolendo; wyd. tekstów grec. i łac. Tomasz Płóciennik; koment. J. Kolendo i T. Płóciennik. Warszawa 2015 Ośr. Badań nad Antykiem Europy Płd.-Wsch. UW 8° ss. X, 361.

II w. p.n.e. – II w. n. e.

6882. WATEMBORSKA-RAKOWSKA Katarzyna: Pochówek rodzinny z cmentarzyska kultury przeworskiej w Czersku na Urzeczcu. *Wiadom. Archeol.* T. 65: 2014 s. 263–276, sum.

6883. WAWRUSIEWICZ Adam, Januszek Katarzyna, Manasterski Dariusz: Obiekty obrzędowe Pucharów Dzwonowatych z Supraśla. Złożenie darów – przejście terenu czy integracja kulturowa? Ritual features of Bell Beakers in Supraśl. The offering – taking possession of the land or cultural integration? Z udziałem Piotra Dmochowskiego [i in.]. Białystok 2015 Muzeum Podlaskie 4° ss. 336, il.

Tekst równol. pol., ang.

6884. WIELOKULTUROWE stanowisko nr 5 w Palikówce. [Aut.] Wojciech Poradyło, Dariusz Bobak, Wojciech Pasterkiewicz, Marta Połtowicz-Bobak. Rzeszów 2014 Oficyna Wydawnicza Zimowit; Mitel 4° ss. 323, nlb. 1, tabl. 8, il., sum. Fund. Rzeszowskiego Ośr. Archeol. (Via Archaeologica Ressoiviensia; t. 6).

6885. WIŚNIEWSKI Andrzej, Serwatka Kamil, Badura Janusz: Nowe znaleziska kultury prądnickiej z terenu Płaskowyżu Głubczyckiego. *Śląskie Sprawozd. Archeol.* T. 57: 2015 s. 7–30, sum.

6886. WÓJCICKI Paweł: Wzmianka o epoce żelaza na ziemi łęczyńskiej – na podstawie cmentarzyska kultury wielbarskiej w Łęcznej. *Merkuriusz Łęczyński.* Nr 27: 2014 s. 9–11.

6887. WSCHODNIE pogranicze grupy południowo-wschodniej kultury pucharów lejkowatych. Pod red. Małgorzaty Rybickiej. Rzeszów 2014 Oficyna Wydawnicza Zimowit 4° ss. 297, nlb. 3, il., sum. Fund. Rzeszowskiego Ośr. Archeol., Inst. Archeologii Uniw. Rzeszowskiego. (Collectio Archaeologica Ressoiviensis; tomus 28).

Treść: Rybicka M.: Wschodni zasięg grupy południowo-wschodniej kultury pucharów lejkowatych s. 7–10; Toż w jęz. ang.: Western [!] border of South-Eastern group of the Funeral Beaker culture s. 11–12; Król Dariusz, Rogoziński Jakub, Rybicka M.: Cmentarzysko kultury pucharów lejkowatych w Skołoszowie, stan. 7, woj. podkarpackie s. 13–37; Rogoziński J.: Datowanie bezwzględne osadnictwa neolitycznego ze stanowiska 31 w miejscowości Skołoszów, pow. Jarosław, woj. podkarpackie s. 39–54; Dobrzyński Michał, Piątkowska Katarzyna: Materiały krzemienne kultury pucharów lejkowatych ze stanowiska 31 w Skołoszowie, pow. Jarosław, woj. podkarpackie s. 55–66; Rybicka M., Król D., Rogoziński J.: Pawłosiów, stan. 52, woj. podkarpackie. Osada kultury pucharów lejkowatych s. 67–255; Dobrzyński M., Piątkowska K.: Materiały krzemienne ze stanowiska 52 w Pawłosiu, pow. Jarosław, woj. podkarpackie s. 257–280; Karski Kamil: Ceramika naczyniowa kultury pucharów lejkowatych i pozostałości konstrukcji naziemnej ze stanowiska numer 5 w Białobrzegach, pow. łańcucki s. 281–300.

6888. ZASTAWNY Albert: Nowe wyniki pomiaru wieku dla materiałów kultury badeńskiej w późnym neolicie Małopolski. *Przegl. Archeol.* T. 63: 2015 s. 87–123, sum.

6889. ŻYCHLIŃSKA Justyna: Funkcja krążków glinianych ludności kultury łużyckiej w świetle nowych znalezisk z Wielkopolski. *Folia Praehist. Posnaniensia.* T. 20: 2015 s. 545–556, sum.

6890. ŻYCHLIŃSKA J.: Transformacja ciała ludzkiego jako wyraz świadomości i istnienia duchowości w kulturze łużyckiej. *Mater. Zachodniopomorskie. Nowa Seria.* T. 11 z. 1: Archeologia: 2014 [dr.:] 2015 s. 33–44, sum.

6891. ŻYCHLIŃSKI Daniel: Fenomen „situli”? – znaczenie naczyń glinianych określanych mianem „situl” w obrzędzie pogrzebowym ludności kultury wielbarskiej w Wielkopolsce. *Folia Praehist. Posnaniensia.* T. 20: 2015 s. 557–567, sum.

2. OKRES OD VI WIEKU DO 1505

a) Źródła

Zob. poz. 6643, 6714, 6916, 6927, 6963, 6970, 7027, 7039, 7053, 7084.

6892. AKTY, odnoszące się do historii Zapadnoj Rossii. Glavnyj red. Sergej Mihajlovič Kaštanov, Margarita Evgen'evna Byčkova..., sost. predisl., kommentarii, wspomogatel'nye ukazateli. T. 1(6): Sbornik dokumentov kancelarii velikogo knâza litovskogo Aleksandra Âgellončika (1494–1506 gg.). Šestaâ kniga zapisej Litovskoj metriki. Sostaviteli toma M. E. Byčkova, Oleg Igorevič Horuženko, Aleksandr Vadimovič Vinogradov. Moskva–St. Peterburg 2012 Nestor-Istoriâ 8° ss. 662, nlb. 2. Rossijskaâ Akademiâ Nauk. Institut Rossijskoj Istorii.

Rec.: Dubonis Artūras, *Lithuanian Historical Studies.* Vol. 17: 2012 [dr.:] 2013 s. 187–195.

6893. DZIERZWA (Dzierswa): Kronika polska w końcu XII wieku napisana. Sandomierz 2015 Armoryka 8° ss. nlb. 2, 176. (Biblioteka Tradycji Słowiańskiej; nr 28).

Reprint, oryg.: Kronika polska przez Dzierswę w końcu wieku XII napisana z dodatkiem rocznych dziejów w ziemi krakowskiéy w szczególności w wieku XIII. Warszawa 1823.

6894. ELBINGER Kriegsbuch (1383–1409). Rechnungen für städtische Aufgebote. Bearb. von Dieter Heckmann; unter Mitarb. von Krzysztof Kwiatkowski. Köln [i in.] 2013 Böhlau Verlag 8° ss. 436, il. (Veröffentlichungen aus den Archiven Preussischer Kulturbesitz; Bd. 68).

Rec.: Czaja Roman, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 4 s. 103–105.

6895. HANDFESTEN der Komturei Schlochau. Nebst einigen Verwandten urkunden. Bearb. von Paul Panske. Münster 2014 Nicolaus Copernicus Verlag 8° ss. XX, 239, nlb. 1, il. (Quellen und Darstellungen zur Geschichte Westpreussens; Nr. 10).

Człuchów.

Przedr., oryg.: Danzig 1921.

Rec.: Kwiatkowski Krzysztof, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 1 s. 129–132.

6896. „IUS Valachicum” în Polonia medievala. Partea 1: Tribunalele valahe numite strungu sau zbory. „Ius Valachicum” dans la Pologne médiévale. Partie 1: Les tribunaux valaques dits strungi ou zbory. [Wyd.] Grzegorz Jawor. *Istros.* Vol. 20: 2014 No 1 s. 493–521, sum.

Toż pt.: „Ius Valachicum” dans la Pologne médiévale. Partie 2: La colonisation valaque dans les anciennes „Terra Chelmensis” et „Terra Lublinensis” selon les sources conservées dans les Archives d’État à Lublin. „Ius Valachicum” w Polsce średniowiecznej. Cz. 2: Osadnictwo wołoskie na ziemiach chełmskiej i lubelskiej w tekstach źródłowych przechowywanych w Archiwum Państwowym w Lublinie. *Res Historica.* Nr 40: 2015 s. 235–245, sum.

XV – pocz. XVI w.

6897. JAGELLÓ Zsigmond herceg udvarának számadáskönyve (1504–1507). The Court Account Book of Sigismund Jagiellon (1504–1507). Edidit, introduxit et indices fecit: Rábai Krisztina. Szeged 2014 Quintus Kiadó 8° ss. 460, il.

Rec.: Gołąbek Katarzyna, Janicki Marek A.: Rachunki dworskie Jagiellonów. Uwagi na marginesie edycji... *Średniowiecze Polskie i Powszechné.* T. 7(11): 2015 s. 267–281; Kozák Petr, *Tamże* s. 286–291.

6898. [JANKO z Czarnkowa]: Kronika Jana z Czarnkowa. Tł. Józef Żerbiłło-[Łabuński]; oprac. tekstu i przypisów Marek D. Kowalski. Kraków 2012 Universitas 8° ss. 154.

6899. LISTY cesarza Fryderyka III Habsburga w Archiwum Państwowym w Gdańsku (na marginesie opracowania Regesta Imperii z archiwów pruskich i inflanckich). [Wyd.] Marcin Grulkowski. *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 135–144, sum.

Dot. m.in. Gdańska, z l. 1473–1493.

6900. LITES ac Res Gestae inter Polonos Ordinemque Cruciferorum. Spory i sprawy pomiędzy Polakami a Zakonem Krzyżackim. Akta postępowania przed wysłannikiem papieskim Antonim Zeno z Mediolanu w latach 1422–1423. Wyd. Sławomir Józwiak, Adam Szweda, Sobiesław Szybowski; pod red. A. Szwedy. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 634, nlb. 1, tabl. 13, il.

6901. [MACIEJ z Miechowa]: Macieja z Miechowa zapiski kronikarskie 1481–1506. Zebrał i oprac. Jerzy Mrozkiewicz. Kraków 2015 Czuwajmy 8° ss. 95, nlb. 6, il.

6902. MODLITEWNIK królowej Bony 1492 r. Facsimile. Wstęp Katarzyna Krzak-Weiss. Poznań 2015 Wydaw. „Poznańskie Studia Polonistyczne” 16° ss. 47, tabl. 501, il. UAM w Poznaniu. (Libri Precationum Illuminati Poloniae Veteris. Facsimilia).

Właśc. Horae ad usum Ecclesiae Romanae.

6903. NIEDRUKOWANY dokument z 1 maja 1331 roku dotyczący klasztoru dominikanek w Raciborzu. [Wyd.] Grzegorz Kublin. *Studia Teol.-Hist. Śląska Opolskiego*. T. 35: 2015 s. 335–343, sum.

Dot. sprzedaży wsi Bieszków dominikankom w Raciborzu, obecnie w Archiwum Państwowym w Opolu.

6904. POLONIA pontificia sive Repertorium privilegiorum et litterarum a Romanis pontificibus ante annum MCLXXXVIII Poloniae ecclesiis, monasteriis, civitatibus singulisque personis concessorum. Congessit Waldemar Könighaus. Gottingae 2014.

Rec.: Kowalski Marek Daniel, *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 217–219; Mrozowicz Wojciech, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 147–150.

6905. REGISTRUM dvořanů knížete a krále Zikmunda I. Jagellonského z let 1493–1510. Mezi periferií a centrem jagellonského světa. The register of courtiers of Prince and King Sigismund I Jagiellon from 1493–1510. K vydání připravili Petr Kozák a Krisztina Rábai. Opava 2015 Slezské zemské muzeum 8° ss. XC, 411, nlb. 34, il. Zsfg.

6906. REGNI Poloniae Documenta rerum gestarum MCCCLXVIII–MCCCLXXXV. Transl. by Grzegorz Kazimierz Walkowski, Marcelina Musielewicz, Anna Rybakowska; text ed. by Piotr Jętczak, Katarzyna Jośkowska, G. K. Walkowski. Bydgoszcz–Warszawa 2015 Bogart; InterArtpol 4° ss. 712, il.

6907. SCHÖFFENBUCH der Kulmer Stadtfreiheit 1407–1457. Nach Vorarbeiten von Johann Karl von Schroeder; bearb. von Bernhart Jähnig. Münster 2014 Nicolaus Copernicus Verlag 8° ss. nlb. 4, 232, il. (Quellen und Darstellungen zur Geschichte Westpreussens; 40/2).

Rec.: Tandecki Janusz, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 1 s. 125–128.

6908. THIETMAR z Merseburga: Kronika. Tł. Henryk Pietruszczak. Zgorzelec 2015 Henryk Pietruszczak 8° ss. 376.

6909. ÚČTY dvora prince Zikmunda Jagellonského, vévody hlohovského a opavského, nejvyššího hejtmana Slezska a Lužic, z let (1493) 1500–1507. Kritická edice pramene. Rationes curiae Sigismundi Jagellonici, ducis Glogoviensis et Opaviensis, Silesiae et Lusatarum summi capitanei, de annis (1493) 1500–1507. K vyd. připravil Petr Kozák. Opava 2014 Slezské zemské muzeum [i in.] 8° ss. LXIV, 742, sum.

Rec.: Gołąbek Katarzyna, Janicki Marek A.: Rachunki dworskie Jagiellonów. Uwagi na marginesie edycji... *Średniowiecze Polskie i Powszechne*. T. 7(11): 2015 s. 267–281.

6910. URKUNDEN der Komturei Tuchel – Handfesten und Zinsbuch. Bearb. von Paul Panske. Münster 2014 Nicolaus Copernicus Verlag 8° ss. XXVI, 195, il. (Quellen und Darstellungen zur Geschichte Westpreussens; Nr. 6).

Tuchola.

Przedr., oryg.: Danzig 1911.

Rec.: Kwiatkowski Krzysztof, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 1 s. 129–132.

6911. [WINCENTY Kadłubek, bł.]: Die Chronik der Polen des Magisters Vincentius. Magistri Vincentii Chronica Polonorum. Übersetzt, eingeleitet und hrsg. von Eduard Mühle. Darmstadt 2014.

Rec.: Banaszekiewicz Jacek, *Kw. Hist.* T. 122: 2015 nr 4 s. 911–920.

6912. „Z CZEGO się baranek boży składa...”. Wznowienie edycji zabytku z Biblioteki Kórnickiej. [Wyd.] Karolina Borowiec [i in.]. *Pam. Bibl. Kórnickiej*. Z. 32: 2015 s. 159–170, sum.

Tekst z XV lub pocz. XVI w. wraz z komentarzem.

b) Opracowania

Zob. poz. 793, 1004, 4340, 6826, 6830, 6846, 6855, 6880, 7761, 7886, 7923.

6913. ADAMCZYK Stanisław J[an]: Batalie Kazimierza Wielkiego o Ruś Czerwoną. (Cz. 1). *Zapiski Kazimierzowskie*. Nr 14: 2015 s. 5–27.

6914. ADAMSKA Anna: Gra w kolory. Rola barw w średniowiecznym systemie komunikacji społecznej. *Roczniki Hist.* R. 81: 2015 s. 7–34, sum., Zsfg.

6915. ANDRAŁOJC Małgorzata: Wczesnopiastowskie cmentarzysko rządowe w Gołuniu, gm. Pobiedziska, woj. wielkopolskie. *Studia Lednickie*. T. 14: 2015 s. 15–176, sum.

6916. ANDRZEJ Łaskarz. Dyplomata, duchowny 1362–1426. Fot. Adam Kozak, Jerzy Łojko. Konin 2015 Setidava Wydaw. MBP 8° ss. 155, il.

Treść: Jurek Tomasz: Wprowadzenie. Europa i Polska na przełomie czasów s. 9–16; Gidaszewski Tomasz: Andrzej Łaskarz z Gosławic herbu Godziemba. Pomiędzy Gosławicami, Poznaniem a Rzymem s. 17–40; Dembiński Paweł: Poznańska kapituła katedralna w czasach Andrzeja Łaskarza s. 41–72; Kozak Adam: Dokumenty biskupa poznańskiego Andrzeja Łaskarza. Rekonesans badawczy s. 73–98; Mikołaja Ciotczanego kazanie wygłoszone podczas egzekwii po śmierci Andrzeja Łaskarza. [Wyd.] T. Jurek s. 99–114; Łojko J., Łojko-Wojtyniak Paulina: Dziedzictwo po Andrzeju Łaskarzu. Uwagi o dekoracji heraldycznej kościoła parafialnego w Gosławicach s. 115–144; Jurek T.: Podsumowanie. Człowiek na tle swego czasu s. 115–144.

6917. AUGUSTYNIAK Jerzy: Średniowieczne przeprawy przez Pilicę i ich obrona: Żarnowiec, Przedbórz, Sulejów, Inowłódz. Łódź 2014.

Rec.: Dudka-Kowalska Agnieszka, *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 1 s. 119–121.

6918. AUTOR i jego dzieło w wiekach średnich. Pod red. Anny Laskowskiej i Maksymiliana Sasa. Warszawa 2014 Studenckie Koło Nauk. Historyków Uniw. Warszawskiego; Inst. Hist. Uniw. Warszawskiego 8° ss. 197, il.

Materiały z konferencji nauk., Warszawa, 19–21 IV 2012 r.

Z treści: Laskowska A., Sas M.: Wstęp s. 7–8; Utzig Joanna: Twórca dekoracji rzeźbiarskiej kaplicy św. Jadwigi w Trzebnicy i zagadnienie indywidualności artystycznej w rzeźbie śląskiej drugiej połowy XIII wieku s. 89–106; Lewandowski Mateusz: „Vita Annae ducissae Silesiae” i jej tajemniczy autor na tle ideału świętości kobiecej XIII/XIV wieku s. 107–115; Pajor Piotr: Niezrealizowany wieloboczny chór obejściowy katedry krakowskiej s. 117–134; Stramczewska Olga: Średniowieczny rękopis a jego transkrypcja, czyli z czym ma do czynienia badacz średniowiecznej polszczyzny s. 143–151; Dusik-Krupa Ewa: Znane dzieło nieznanego autora. Obraz Matki Boskiej Bolesnej „Smętej Dobrodziejki Kazimierza” [z ok. 1510 r.] s. 153–167; Żyto Dariusz: Jedno dzieło, wielu autorów – o Vischerowskim nagrobku kardynała Fryderyka Jagiellończyka s. 169–182; Mazur Dominika: Późnośredniowieczne kafle piecowe w [!] z] południowej Polski i ich twórcy. Bezpośredni autor dzieła, pomysłodawca motywów zdobniczych, wykonawca matrycy – ilu autorów ma wpływ na pojedynczy zabytek? s. 183–197.

6919. BAJKA Monika, Florek Marek: Najstarszy cmentarz wczesnośredniowiecznego Sandomierza. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 70–74.

6920. BAJKOWSKA Ewa: Pamięć murów. Szkice z historii Sandomierza XII i XIII wieku. Sandomierz 2015 Wydaw. Diec. i Drukarnia 8° ss. 335, il.

6921. BANASIK Wojciech: „Dagome” a „Mieszko”. *Slavia Antiqua*. T. 54: 2013 s. 21–60, sum.

6922. BARKOWSKI Robert F.: Połabie 983. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 192, nlb. 2, il. (Historyczne Bitwy).

Powstanie Słowian Połabskich w 983 r.

6923. BARONAS Darius: Christians in late pagan, and pagans in early Christian Lithuania: the fourteenth and fifteenth centuries. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 19: 2014 [dr.:] 2015 s. 51–81, santr.

6924. BARONAS D.: Działalność paramilitarnych band rozbójniczych na pograniczu krzyżacko-litewskim w XIV wieku. *Roczn. Lituanistyczny*. T. 1: 2015 s. 7–18, sum.

6925. BARTOSZEWICZ Agnieszka: Piśmienność mieszczańska w późnośredniowiecznej Polsce. Warszawa 2012.

Rec.: Mackiewicz Jan, *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 1 s. 166–171; Orliński Piotr, *Klio*. T. 29: 2014 nr 2 s. 205–209.

6926. BARTOSZEWICZ A.: Urban literacy in small Polish towns and the process of ‘modernisation’ of society in the later Middle Ages. [W:] Medieval urban literacy. [Vol.] 1: Writing and the administration of Medieval towns. Turnhout 2014 s. 149–182.

Rec.: Tandecki Janusz, *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 208–210.

6927. BELLUM iustum versus bellum sacrum. Uniwersalny spór w refleksji średniowiecznej. Konstancja 1414–1418. Red. Zbigniew Rau i Tomasz Tulejski. Toruń 2014 Adam Marszałek 8° ss. 451. UŁ. Centrum Myśli Polit.-Prawnej im. Alexisa de Tocqueville’a. (Monografie).

Treść: Rau Z.: Wstęp s. 13–22; Szczech Tomasz: Chrześcijańska idea nawracania pogan mieczem w wiekach średnich s. 23–54; Tulejski T.: Chrześcijański etos wojny świętej w średniowiecznej Europie s. 55–91; Skomial Jakub: Aspekty prawne sporu polsko-krzyżackiego s. 92–124; Owczarska Małgorzata: Uniwersytet Krakowski w europejskim dyskursie politycznym początku XV w. s. 125–163; Szczech T.: Paweł Włodkowic i jego adwersarze na soborze w Konstancji s. 164–183; Daranowski Piotr: Działanie w samoobronie w świetle współczesnego prawa międzynarodowego – refleks doktryny „wojny sprawiedliwej” s. 184–201; Rau Z., Tulejski T.: Wojna sprawiedliwa versus wojna święta. Zagadnienia doktrynalne historycznej konfrontacji s. 202–234; Teksty źródłowe s. 235–433; Bibliografia s. 436–451.

Rec.: Górski Kacper, Uruszczak Waław: Przemyślenia w związku z książką... *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 271–287.

6928. BIENIEK Dariusz: Akt lokacji miasta Płoty i wystawca dokumentu. Płoty 2015 Gm. Płoty 8° ss. 23, il.

Dobiesław Wotuch, 1277 r.

6929. BIESZK Janusz: Słowiańscy królowie Lechii. Polska starożytna. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 289, nlb. 7, il.

Do X w.

6930. BOBIŃSKA Hanna, Ojcewicz Grzegorz: Zabójstwo wielkiego mistrza Wernera von Orseln. Kwidzyn–Gdynia 2015 Kwidzyńskie Centrum Kultury; Region 8° ss. 274, nlb. 6, tabl. XXIV, il., sum., rés., Zsfg., rez.

Żył 1275?–1330.

6931. BÖHM Marcin: Herzog Ludwig II. von Brieg (1384–1436). Pilger – Herrscher – Bankrotteur. *Biul. Pol. Misji Hist.* Nr 10: 2015 s. 251–265, streszcz., sum.

6932. BORKOWSKI Jacek, Kuczkowski Andrzej: Proces lokacji średniowiecznego Koszalina w świetle źródeł archeologicznych i historycznych. *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: *Archeologia*: 2013 [dr.:] 2015 s. 237–253, sum.

6933. BRODA Michalina: Lekarze w państwie zakonu krzyżackiego w Prusach w XIV–XV wieku. Kraków 2013.

Rec.: Węglorz Jakub, *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 5: 2014 s. 424–427.

6934. BRODA Michał: Biblioteka klasztoru cystersów w Henrykowie do końca XV wieku. Kraków 2014.

Rec.: Kardyś Piotr, *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 427–430; Malinowska Dominika, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 135–137; Wałkowski Andrzej, *Acta Univ. Lodziensis*. Folia Librorum. [Vol.] 20: 2015 s. 103–111.

6935. BRZEZIŃSKI Witold: Przypadki życia Doroty z Wrześni, żony wojewody poznańskiego Jana Ostroroga. Przyczynek do historii kobiet w późnośredniowiecznej Polsce. *Średniowiecze Polskie i Powszechne*. T. 7(11): 2015 s. 204–227, sum., Zsfg.

Zm. przed 1508 r.

6936. BRZEZIŃSKI W.: „Sola, ut vidua, cum patruis et avunculis vel fratribus proximioribus, ut maritata”. Uwagi o praktyce asystencji męskich krewnych przy czynnościach prawnych szlachcianek w drugiej połowie XV wieku w Wielkopolsce. *Roczniki Hist.* R. 81: 2015 s. 129–145, sum., Zsfg.

6937. BRZOSTOWICZ Michał: Wielkopolska XII i XIII wieku w świetle badań archeologicznych. *Fontes Archaeol. Posnanienses*. Vol. 51: 2015 s. 55–72, sum.

6938. BRZUSTOWICZ Grzegorz Jacek: Barlinek pod rządami krzyżackimi i pierwszych Hohenzollernów w Nowej Marchii (1402–1571). *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 13–25, sum., Zsfg.

6939. BRZUSTOWICZ G. J.: Postępowanie z jeńcami wojennymi w Nowej Marchii i na Pomorzu Zachodnim w średniowieczu. *Roczn. Chojeński*. T. 7: 2015 s. 143–179, Zsfg.

6940. BUDZYŃ Krzysztof: Książdz Jan Furman herbu Doliwa z Niezamyśla i Mchów (ok. 1400–1458). *Śremski Notatnik Hist.* Nr 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 19–21.

6941. BUKO Andrzej: Ośrodki centralne a problem najstarszego „patrymonium” dynastii Piastów. *Archeologia Polski*. T. 57: 2012 z. 1/2 s. 133–159, sum.

IX–X w.

6942. BYLINA Stanisław: Rewolucja husycka. [T. 1]: Przedświt i pierwsze lata. Warszawa 2011 Neriton; IH PAN 8° ss. 328, mapy.

Toż. T. 2: Czas chwały i czas zmierzchu. Warszawa 2015 PTH; Neriton; IH PAN ss. 225, sum., Zsfg.

6943. ČAPAITĖ Rūta: The topic of health in the letters of Grand Duke Vytautas of Lithuania and his contemporaries. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 18: 2013 [dr.:] 2014 s. 1–45, santr.

6944. ČAPSKÝ Martin: Zrození země. Komunikující společenství pozdně středověkého Slezska. Praha 2013 Argo 8° ss. 219, nlb. 1. (Edice-Historické Myšlení; sv. 62).

Rec.: Wiszewski Przemysław: Komunikacja, która stwarza region. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 123–129.

6945. ČELKIS Tomas: Keliais po viduramžių Lietuvą (I): XIII–XV amžiaus pirmosios pusės sausumos kelių samprata. *Lituanistica*. T. 59: 2013 Nr. 2 s. 61–76, sum.

Drogami średniowiecznej Litwy. 1: Drogi lądowe w XIII–XV w.

Toż. [Cz.] 2: XIII–XV amžiaus pradžios karo žygių sąlygos. *Tamže* Nr 3 s. 125–137, sum. Czyny zbrojne w XIII–XV w.

6946. CHACHAJ Jacek: Lublin – miasto Ryczezy? Lubelskie szkice historyczne XI–XIV wieku. Lublin 2014.

Rec.: Kosonowski Mateusz: Czy królowa Ryczeza mogła coś wiedzieć o Lublinie? Na marginesie koncepcji powstania i rozwoju organizacji kościelnej w Lublinie w XI–XIV wieku pióra Jacka Chachaja. *Nasza Przeszłość*. T. 124: 2015 s. 265–300.

6947. CHEĆ Adam, Gancewski Jan: Folwarki zakonu krzyżackiego na terenie komturstwa malborskiego do wojny trzynastoletniej. Z obrazu funkcjonowania struktury gospodarczej państwa Zakonu Krzyżackiego. Olsztyn 2011 Pracownia Wydawnictw Nauk. 8° ss. 115. (Monumenta Literaria Prussiae, Seria C: Monografie; nr 2).

Rec.: Wałkowski Andrzej, *Studia Podlaskie*. T. 22: 2014 s. 247–251.

6948. CHMIELEWSKA Katarzyna: Klasztor i jego problemy w średniowiecznych śląskich i kłodzkich kronikach kanoników regularnych. Częstochowa 2015 Wydaw. im. Stanisława Podobińskiego Akad. im. Jana Długosza 8° ss. 444, Zsfg. Akad. im. Jana Długosza w Częstochowie.

6949. CHMIELEWSKA K.: „Od powietrza, głodu, ognia i wojny – wybaw nas Panie!”. Kanonicy śląscy w obliczu klęsk żywiołowych. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 13: 2014 s. 31–44, sum.

XV w.

6950. CHRZANOWSKI Marek: Leszek Biały, książę krakowski i sandomierski, princeps Poloniae (ok. 1184–23/24 listopada 1227). Kraków 2013 Avalon T. Janowski 8° ss. 211, nlb. 1, tabl. 16, il.

Rec.: Szempliński Łukasz, *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 2 s. 366–372.

6951. CHUDZIAK Wojciech: Kasztelania chełmińska na tle Pomorza Nadwiślańskiego w XI–XIII wieku. *Fontes Archaeol. Posnanienses*. Vol. 51: 2015 s. 167–182, sum.

6952. CHUDZIAK W., Bojarski Jacek: Chełmno i Toruń. Początki miast na ziemi chełmińskiej. *Archaeologia Historica Polona*. T. 23: 2015 s. 83–105, sum.

6953. CHUDZIK Dominik: Chrześcijańska architektura sakralna Rusi Halickiej i Wołyńskiej (do końca panowania Daniela Romanowicza). Rzeszów 2014.

Rec.: Madej-Wójcik Anna, [w:] *Rus' and Central Europe from the 11th to the 14th century*. Kraków–Bratislava 2015 s. 385–386.

6954. CIURLOK Jerzy: Ich książęce wysokości. Część dolnośląska. Kotów Mały–Opole 2015 Stow. Osób Narodowości Śląskiej; Silesia Progress 8° ss. 227, il. (Canon Silesiae. Ślōnske dzieje).

XII–XIV w.

6955. CNOTLIWY Eugeniusz: W sprawie budownictwa we wczesnośredniowiecznym Wolinie. *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 11 z. 1: *Archeologia*: 2014 [dr.:] 2015 s. 93–106, sum.

Na marginesie artykułu: Stanisławski Błażej: Budownictwo wczesnośredniowiecznego Wolina – próba reinterpretacji. *Tamże*. T. 6/7 z. 1: *Archeologia*: 2009/2010 [dr.:] 2011.

6956. CREDO. Christianisierung Europas im Mittelalter. Bd. 1: Essays. Hrsg von Christoph Stiegemann, Martin Kroker und Wolfgang Walter. Petersberg 2013 Michael Imhof 4° ss. 558, nlb. 1, il.

Z treści: Hardt Matthias: Die Christianisierung Ostmitteleuropas s. 358–369; Rosik Stanisław: Die Anfänge des Christentums in Polen s. 380–388; Rodzińska-Chorąży Teresa: Sakralarchitektur in Polen bis zum Ende des 12. Jahrhunderts s. 389–394; Kamp Hermann: Gewalt und Mission: Die Elb- und Ostseeslawen im Fadenkreuz des Reiches und der Sachsen vom 10. bis zum 12. Jahrhundert s. 395–404; Lübke Christian: Religion der Slawen s. 405–408; Biermann Felix: Die Christianisierung der Nordwestslawen aus archäologischer Sicht s. 409–416; Flachenecker Helmut: Bischof Otto von Bamberg und die Christianisierung Pommerns. Zu den Missionsaufgaben eines Bischofs im Hochmittelalter s. 417–426; Radziwiński Andrzej: Christianisierung, Umstände und Verlauf der Ewangelisierung der Prussen im Deutschordensstaat in Preussen s. 427–433.

Rec.: Chodyński Antoni Romuald, *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 2 s. 353–359.

6957. CZAS w kulturze średniowiecza. Pod red. nauk. Anny Agnieszki Dryblak, Maksymiliana Sasa, Jerzego Szafranowskiego. Warszawa 2015 Studenckie Koło Nauk. Historyków Uniw. Warszawskiego; Inst. Hist. Uniw. Warszawskiego 8° ss. 135.

Materiały konferencji, Warszawa, 27–28 V 2013 r.

Z treści: Okniński Piotr: Uwagi o początkach polskiego miasta komunalnego s. 64–68; Boczar Anna: W czasie czy poza czasem? Problem zdefiniowania kategorii czasu w wyobrażeniach Tronu Łaski i „Pietas Domini” s. 79–86; Rozen Fryderyk: Głosy w średniowiecznych kalendarzach zakonu paulinów s. 87–107.

6958. CZECHOWICZ Bogusław: „In latinam et slavonicam linguas”. Fundacja benedyktyńska w Oleśnicy z 1380 roku i jej lubiąski kontekst. *Miscellanea Oleśnickie*. Nr 1: 2015 s. 28–33.

6959. CZECHOWICZ B.: Traktat ołomuniecki z 1479 roku. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 17–32, sum., Zsfg.

6960. CZŁOWIEK, społeczeństwo, wiara. Studia interdyscyplinarne pod red. Bartłomieja Stawiarskiego. Wrocław 2008 Bartłomiej Stawiarski 8° ss. 154, nlb. 1, il., rés.

Z treści: Stawiarski B.: Słowo wstępne s. 7; Stawiarski B.: Dzieje oskarżeń o profanację hostii przez Żydów w średniowiecznej Europie s. 9–40; Rodak Sylwia: Góra Ślęza jak ośrodek kultowy we wczesnym średniowieczu s. 41–54; Fokt Krzysztof: Osadnictwo wschodnich Górnych Łużyc w X–XIV wieku. Perspektywy badań interdyscyplinarnych s. 55–67; Kopa Dawid: Stosunki własnościowe na terenie późniejszego księstwa świdnicko-jaworskiego, według stanu z połowy XIII wieku s. 69–79; Lis Artur: Mistrz Wincenty z rodu Łabędziów? s. 81–102.

6961. CZUBLA Piotr, Strzyż Piotr: Surowce skalne w produkcji amunicji artyleryjskiej na terenie Zakonu Krzyżackiego w Prusach. *Prace i Mater. Muzeum Archeol. i Etnogr. w Łodzi*. Seria Archeol. Nr 46: 2013/2015 [dr.] 2015 s. 9–35, sum.

6962. CZWOJDRAK Bożena, Sperka Jerzy: Biskupi polscy wobec paulinów w Polsce średniowiecznej. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 57–70, sum.

Lata 1382–1484.

6963. ĆMIECH Andrzej, Franczyk-Cegła Agnieszka: Lokacje i nadania króla Kazimierza Wielkiego na Ziemi Gorlickiej. Nowy Sącz 2013 Wydaw. i Drukarnia Nowa Sandec 8° ss. 98, il.

Praca złożona z dwóch części: opracowania merytorycznego o działalności lokacyjnej króla autorstwa A. Ćmiecha oraz zbioru dokumentów łacińskich dot. nadań i lokacji oraz ich polskich tłumaczeń dokonanych przez A. Franczyk-Cegłę.

Rec.: Jureczko Andrzej, *Roczn. Sąddecki*. T. 43: 2015 s. 374–376; Noga Zdzisław: Nieudana edycja przywilejów lokacyjnych wsi ziemi gorlickiej. *Małopolska*. [T.] 16: 2014 s. 317–318.

6964. DALEWSKI Zbigniew: Modele władzy dynastycznej w Europie Środkowo-Wschodniej we wcześniejszym średniowieczu. Warszawa 2015 IH PAN 8° ss. 320, nlb. 1, sum.

6965. DĄBROWSKI Dariusz: Daniel Romanowicz król Rusi (ok. 1201–1264). Biografia polityczna. Kraków 2012 Avalon T. Janowski 8° ss. 537, nlb. 1, il. (Monografie – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego. Pracownia Badań nad Dziejami Rusi; T. 1).

Rec.: Dubonis Artūras, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 18: 2013 [dr.:] 2014 s. 147–156; Nagirnyj Vitalij, [w:] Rurikids in dynastic relations. Politics, customs, culture, religion (10th–16th c.). Kraków 2014 s. 305–306.

6966. DEDIALA Ričardas: 1311 m. Voplaukio mušis: priežastys, eiga, karybos aspektai, istorinė atmintis. *Karo Archyvas*. T. 30: 2015 s. 12–43, rés. s. 380–381, sum. s. 382–383.

Bitwa pod Wopławkami (1311): przyczyny, przebieg, aspekty wojskowe i pamięć historyczna.

6967. DMOCHOWSKI Piotr Andrzej: Maciej z Czyżewa herbu Pobóg, pierwszy sędzia nurski. *Ciechanowiecki Roczn. Muzealny*. T. 11: 2015 s. 33–39.

XV w.

6968. DOBKIEWICZ Andrzej: Królewska córka w Świdnicy. Kunegunda Łokietkówna (1295/1297–1333). *Roczn. Świdnicki*. T. 42: 2014 [dr.:] 2015 s. 22–46.

6969. DOMŻAŁ Zbigniew, Wałkówski Andrzej: Działalność i poglądy Jakuba z Paradyża [1380 lub 1381–1464]. *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 25–48, sum.

6970. DORNA Maciej: Akt delimitacji litewsko-inflanckiej z 7 lipca 1473 roku. *Litvano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 87–102.

Zawiera też dokument.

6971. DORSZEWSKI Przemysław Hubert: „Porta Regia” a misja pruska świętego Wojciecha według źródeł hagiograficznych. *Meritum*. T. 3: 2011 s. 7–19, sum., rez.

6972. DORSZEWSKI P. H.: Rybołówstwo w dobrach klasztoru trzemeszeńskiego w średniowieczu. *Meritum*. T. 4: 2012 s. 7–13, sum.

6973. DUDA Michalina, Józwiak Sławomir: Ze świata średniowiecznej symboliki. Gest i forma przysięgi w chrześcijańskiej Europie (X–XV w.). Kraków 2014.

Rec.: Badowicz Maciej, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 151–157.

6974. DVOŘÁKOVÁ Daniela: Čierna král'ovná Barbora Celjská. (1392–1451). Životný príbeh uhorskej, rímsko-nemeckej a českej král'ovnej. Budmerice 2013 Rak [i in.] 8° ss. 303, il.

Wygmana po śmierci męża Zygmunta Luksemburskiego, przebywała w Polsce do 1441 r. Rec.: Czwojdrak Bożena, *Średniowiecze Polskie i Powszechne*. T. 7(11): 2015 s. 292–293.

6975. DZIEDUSZYCKI Wojciech: Przemiany Kujaw w XII–XIII wieku. *Fontes Archaeol. Posnanienses*. Vol. 51: 2015 s. 73–81, sum.

6976. DZIEDZIC Krzysztof: „Civitas nostra Olesnicz A.D. 1255”. W 760 rocznicę lokacji miasta Oleśnicy. *Miscellanea Oleśnickie*. Nr 1: 2015 s. 5–16.

6977. ECCLESIA regnum fontes. Studia z dziejów średniowiecza. Kom. red. Sławomir Gawlas [i in.]. Wyd. 2. Warszawa 2015 Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego; Muzeum Historii Polski 8° ss. 773, il.

Tom dedykowany prof. Marii Koczerskiej (ur. 1944). Wyd. 1. 2014.

6978. ECONOMIES, monetisation and society in the West Slavic lands 800–1200 AD. Ed. by Mateusz Bogucki, Marian Rębkowski. Szczecin 2013.

Rec.: Kowalska Anna B., *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: *Archeologia*: 2013 [dr.:] 2015 s. 347.

6979. EKDAHL Sven: Św. Brygida Szwedzka, bitwa pod Grunwaldem i założenie Klasztoru „Trumphus Mariae” w Lublinie. *Studia Archiw.* [T.] 3: 2010 s. 9–24.

6980. FAŁKOWSKI Wojciech: Eremityzm u początków chrześcijaństwa w Polsce. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 29–44, Zsfg.

XI w.

6981. FILBRANDT-CZAJA Anna, Czaja Roman, Kamiński Dariusz: Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju miast w Prusach w średniowieczu. *Prace i Mater. Muzeum Archeol. i Etnogr. w Łodzi*. Seria Archeol. Nr 46: 2013/2015 [dr.:] 2015 s. 71–88, sum.

6982. FITTA Agnieszka: Jarosław w 1375 roku – miasto lokacyjne. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 33–40.

6983. FOKT Krzysztof: „Denuo de Legenicensi potestate”: uwagi o znaczeniu Legnicy w księstwie Bolesława Wysokiego. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 3–15, sum., Zsfg.

Na podstawie dokumentu z 1175 r.

6984. FROM the problems of historical archaeology. *Fasciculi Archaeologiae Historicae*. Fasc. 28: 2015 s. 9–132, streszcz.

Z treści: Maik Jerzy, Słupecki Leszek P.: Preface s. 9–10; Skibiński Edward: Problems with editing and translating historical sources. Some Polish examples s. 11–15; Morawiec Jakub: Old Norse studies in Poland. History and perspectives s. 27–32; Poliński Dariusz: Wood and earth fortresses of the Teutonic Order in the territory of north-eastern Poland s. 33–40; Kurasiński Tomasz, Skóra Kalina: Children’s burials from the early medieval inhumation cemetery in Radom, Site 4 s. 41–52; Borowska-Strugińska Beata: Children’s burials from the early medieval Radom (Site 4): Anthropological considerations s. 53–57; Maik J.: Zur Henkuft von Wollgeweben in Atlasbindung in Nord- und Mitteleuropa s. 59–63; Michalak Arkadiusz: Finding perfect equestrian equipment. Some thoughts about medieval and modern hybrids of stirrups and spurs from Central Europa s. 65–70; Gan Paweł, Hensel Zdzisław: Medieval weaponry from the River Dziwna, the Wolin Commune, in the light of metallographic analyses s. 71–81; Żabiński Grzegorz: Technology of manufacture of firearms in the Teutonic Order’s state in Prussia – gun barrels and metal projectiles s. 83–109; Strzyż Piotr: Archaeological traces of use of firearms during sieges, Selected examples from the territory of Poland s. 111–121; Strzyż P., Czubla Piotr, Mackiewicz Adam: Cannonballs from the Olsztyn turret s. 123–132.

6985. FUKALA Radek: Velká válka s křižáky 1409–1411. Světla a stíny grunvaldského vítězství. Praha 2011 Epocha 8° ss. 243, il. (Pozapomenuté války; 26).

Rec.: Biederman Jan, *Historie a vojenství*. Roč. 62: 2013 č. 2 s. 146–147; Jurok Jiří, *Vlastivědný věstník moravský*. Roč. 64: 2012 č. 4 s. 363–366; Miketová Hana, *Studia mediaevalia Bohemica*. Roč. 4: 2012 č. 2 s. 293–294.

6986. FÜLÖPP-ROMHÁNYI Beatrix: Unterschiede der Wirtschaftstätigkeit zwischen den Ungarischen und den Polnisch-schlesischen Paulinerklöstern im Mittelalter. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 223–234, streszcz., streszcz. węg.

6987. FUNKCJE grodów w państwach średniowiecznej Europy Środkowej. Społeczeństwo, gospodarka, ideologia. Red. Krystian Chrzan, Krzysztof Czapla, Sławomir Moździoch. Głogów–Wrocław–Warszawa 2014.

Rec.: Górkiewicz Ewa, *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 11 z. 1: *Archeologia*: 2014 [dr.:] 2015 s. 189–190.

6988. GAŁUSZKA Tomasz: Henry Harrer's „Tractatus contra beghardos”. The dominicans and early fourteenth century heresy in Lesser Poland. Transl. Magdalena Panz-Sochacka. Kraków 2015 *Esprit* 8° ss. 211, il., streszcz. (*Studia i Źródła Dominikańskiego Instytutu Historycznego w Krakowie*; vol. 14).

6989. GANCEWSKI Jan: Verpfändung und Verkauf. Entwicklung der finanziellen Werkzeuge in Deutschordensbesitzungen in Europa (und in Preussen). Vorwerk im Kapitalumlauf Erscheinung. *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 61–69, sum.

XV w.

6990. GANCEWSKI J., Śliczyńska Joanna Elżbieta: Kultura materialna na wybranych zamkach krzyżackich w świetle inwentarzy zawartych w Ostpreussische Folianten i Ordens Brief Archiv zachowanych w Geheimes Staatsarchiv Preussischer Kulturbesitz Berlin-Dahlem. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk*. [T.] 29: 2015 s. 171–182, sum.

XIV–XV w.

6991. GAWLAS Sławomir: Ustrojowe i społeczne uwarunkowania lokacji miejskich na ziemiach polskich w 1. połowie XIII wieku. *Archaeologia Historica Polona*. T. 23: 2015 s. 7–56, sum.

6992. GAWRON Jan: Najazdy książąt halicko-włodzimierskich na ziemię lubelską w latach 1243–1244 w świetle średniowiecznych źródeł narracyjnych. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 53–61, sum., Zsfg., rez.

6993. GAŚSIOROWSKI Antoni: Itinerarium Władysława Jagiełły 1386–1434. Do dr. przygot. A. Gaśsiorowski i Grażyna Rutkowska. Wyd. 2., popr. i uzup. Warszawa 2015 IH PAN 8° ss. 172, tabl. 1, il., sum., Zsfg. (*Itineraria Jagiellonów*; t. 2).

Wyd. 1. 1972.

6994. GIGOŃ Mateusz: Rycerstwo ziemi namysłowskiej w pierwszej połowie XIV wieku. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 4 s. 3–24, sum., Zsfg.

6995. GIL Andrzej, [Skočilâs ĭgor Âroslavovič] Skoczylas Ihor: Przed wielkim podziałem. Prawosławna metropolia kijowska do 1458 roku. Lublin–Lwów 2013 Inst. Europy Środkowo-Wschodniej; Ukraiński Uniw. Katol. Wydz. Humanist. 8° ss. 59, nlb. 2, il. Inst. Europy Środkowo-Wschodniej, Wydz. Humanist. Ukraiński Uniw. Katol.

Rec.: Madej-Wójcik Anna, [w:] *Rus' and Central Europe from the 11th to the 14th century*. Kraków–Bratislava 2015 s. 393–394.

6996. GORLIŃSKA Dobrochna: Żydzi w administracji skarbowej polskich władców czasu rozbitcia dzielnicowego. Kraków 2015 *Societas Vistulana* 4° ss. 369, nlb. 2, il., sum.

6997. GÖTTNER-SPORZYŃSKI Darius von: Poland, Holy War, and the Piast Monarchy, 1100–1230. Turnhout 2014 *Brepols* 8° ss. XIV, 294. (*Europa Sacra*; vol. 14).

Rec.: Veszprény László, *Hadtörténelmi Közlemények*. Évf. 127: 2014 sz. 4 s. 1043–1045.

6998. GÓRECKI Janusz: Chrzest na Ostrowie Lednickim. Lednica 2015 Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy 4° ss. 40, il.

X w.

6999. GÓRECKI Piotr: Piast Poland and the legal systems of Medieval Europe: a case study. *Quaestiones Medii Aevi Novae*. Vol. 20: 2015 s. 5–34, sum.

7000. GRABARCZYK Tadeusz: Jazda zaciężna Królestwa Polskiego w XV wieku. Łódź 2015 Blue Note 8° ss. 307, il., sum.

Rec.: Bołdyrew Aleksander: „Equites stipendiarii”. *Acta Militaria Mediaevalia*. T. 11: 2015 s. 265–269; Bołdyrew A., *Przegl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 207–210.

7001. GRABOWSKA-LYSENKO Alicja: Dekoracja drzwiczek sakramentarium w Mątowach Wielkich jako przyczynek do rozważań nad pobożnością eucharystyczną ludu wiejskiego w średniowiecznych Prusach. *Studia Elbląskie*. T. 15: 2014 s. 189–205, sum., Zsfg.

7002. GRABOWSKI Janusz: Piotr z Chodkowa, kanclerz książęcy, biskup płocki. Przyczynek do roli uczonych na Mazowszu w późnym średniowieczu. *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 107–119, sum.

Zm. 1497.

7003. GRABOWSKI J.: Uzupełnienia i uwagi do „Spisu urzędników mazowieckich z lat 1341–1462”. (Na marginesie książki Anny Supruniuk „Mazowsze Siemowitów”). *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 169–183, sum.

Wyd. Warszawa 2010.

7004. GRABSKI Andrzej Feliks: Polska sztuka wojenna w okresie wczesnofeudalnym. Ed. i przygot. tekstu Michał Swędrowski. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 293, tabl. 7, il.

X–XII w.

7005. GRAFF Tomasz: Wizja polityczna Zbigniewa Oleśnickiego w okresie bezkrólewia po śmierci Władysława III. *Prace Komisji Środkowoeuropejskiej PAU*. T. 22: 2014 s. 21–43, sum.

7006. GRAŻAWSKI Kazimierz, Rogowska Justyna: Średniowieczny mikroregion osadniczy w rejonie Szczuki na ziemi michałowskiej (woj. kujawsko-pomorskie). *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 101–118.

7007. GRODY średniowiecznego Mazowsza. Księga poświęcona pamięci Marka Dulinicza. Pod red. Magdaleny Żuk i Małgorzaty Krasnej-Korycińskiej. Warszawa–Zielona Góra 2015 Wydaw. Fund. Archeol. 8° ss. 243, il., sum., streszcz. (*Archaeologica Hereditas*; 04).

Treść: Buko Andrzej, Dekówna Maria: Marek Dulinicz (10 maja 1957 – 6 czerwca 2010) s. 7–10; Bibliografia prac Marka Dulinicza [za l. 1981–2010] s. 11–16; Buko A.: Marek Dulinicz jako badacz wczesnośredniowiecznego Mazowsza s. 17–29; Szymański Wojciech: Refleksje na temat początków grodów u Słowian s. 31–38; Biermann Felix: The small Early Medieval lowland ringforts in Northern Masovia and their counterparts in the northern West-Slavic territory s. 39–49; Miśkiewicz Maria: Wielkie grody Podlasia na przykładzie obiektów w Niewiadomej i Krzesku s. 51–61; Ościłowski Jarosław: Badania archeologiczne grodzisk północno-wschodniego Mazowsza s. 63–87; Wysocki Jacek: Grodziska Ziemi Łomżyńskiej: stan badań i problemy konserwatorskie s. 89–110; Kobyliński Zbigniew, Szymański W.: Grodzisko w Haćkach na Podlasiu s. 111–145; Gołębnik Andrzej: Czego (i dlaczego) nie wiemy o przeszłości Płocka s. 147–158; Stabrowska Dorota: Załóżek miasta na wyspie pułtuskiej, Anno Domini 1257 s. 159–179; Trzeciński Maciej: Gród radomski na pograniczu Małopolski i Mazowsza – zarys problematyki badawczej s. 181–199; Urbańczyk Przemysław: Stratygraficzna opowieść o grodzie Cztersku s. 201–205; Marczak Ewa: Truszki-Zalesie – gród północnego Mazowsza. Cel i stan badań s. 207–213; Kordala Tomasz: Cmentarzysko na wzgórzu Krasino s. 215–225; Iwaszczuk Urszula: O czym mówią kości zwierzęce z wczesnośredniowiecznych grodzisk mazowieckich s. 227–236; Błoński Mariusz: Dendrochronologia o początkach grodu w Nasielsku s. 237–242.

7008. GRYGIEL Ryszard, Stasiak Waldemar, Trojan Marek: Archeologia o początkach Łęczycy – między badaniami przyrodniczymi a historią. *Prace i Mater. Muzeum Archeol. i Etnogr. w Łodzi*. Seria Archeol. Nr 46: 2013/2015 [dr.:] 2015 s. 127–186, sum.

7009. GUZIKOWSKI Krzysztof: Napływ rycerzy na Pomorze Zachodnie do początku XIV wieku – ujęcie kwantytatywne. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 33: 2014 s. 7–20, sum.

7010. GUZIKOWSKI K.: Obce rycerstwo na Pomorzu Zachodnim do początku XIV wieku. Wyd. 2. Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Szczecińskiego 8° ss. 381, Zsfg.

Wyd. 1. 2013.

7011. GUZIKOWSKI K.: Pomorze Zachodnie w 1300 roku – ludnościowy aspekt władzy. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 36: 2014 s. 7–21, sum.

7012. HAFTKA Mieczysław, Wadyl Sławomir: Węgry. Zespół osadniczy na pograniczu pomorsko-pruskim w XI–XII w. Współpr. Daniel Makowiecki, Katarzyna Pińska. Malbork 2015 Muzeum Zamkowe 4° ss. 268, il., sum.

7013. HORECZY Anna: Prawnicze doktoraty Polaków w Bolonii w XV wieku. *Roczniki Hist. R.* 81: 2015 s. 147–185, sum., Zsfg.

7014. HRYNIEWICZ Artur: Odpustowa misja preceptora Avantiusa z Ferrary. *Roczniki Sztuki Śląskiej*. [T.] 24: 2015 s. 183–202, Zsfg., sum., rés.

Na Śląsku w 1481 r.

7015. HUSITSKÉ století. Vyd. Pavlina Cermanová, Milena Bartlová. Praha 2014 Lidové Noviny 8° ss. 789.

Rec.: Bar Přemysl, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 149–151.

7016. INNOVATION und Tradition. Hinrich Brunsberg und die spätgotische Backsteinarchitektur in Pommern und der Mark Brandenburg. Potsdam 2014 Deutsches Kulturforum östliches Europa 8° ss. 125, il.

Toż w jęz. pol.: Innowacja i tradycja. Henryk Brunsberg i późnogotycka architektura ceglana Pomorza i Brandenburgii. Red. Michał Gierke; tł. Agnieszka Lindenhayn-Fiedorowicz. Chojna–Potsdam 2015 Stow. Hist.-Kult. Terra Incognita; Deutsches Kulturforum östliches Europa ss. 143, nlb. 1, il. (Biblioteka Rocznika Chojeńskiego; t. 2).

Treść: Gierke M.: Księgi z kamienia s. 5–7; Ochendowska-Grzelak Barbara: Miasta i książęta. Księstwo Pomorskie w XIV i XV wieku s. 9–19; Ribbe Wolfgang: Brandenburgia w późnym średniowieczu (XIV i XV wiek) s. 21–27; Badstübner Ernst: Gotyk ceglany na pobożu Bałtyku w XIV i XV wieku. Tendencje i nurty u progu wczesnego renesansu s. 29–40; Schumann Dirk: Mistrz budowlany Henryk Brunsberg [ok. 1350–ok. 1428] – architektura ceglana końca XIV wieku pomiędzy tradycją a innowacją s. 41–56; Jarzewicz Jarosław: Kościół Mariacki w Stargardzie Szczecińskim s. 57–67; Schumann D.: Katalog s. 69–134; Słowniczek terminologiczny s. 135–137.

7017. THE ISLAND in Żółte on Lake Zarańskie. Early medieval gateway into West Pomerania. Ed. by Wojciech Chudziak and Ryszard Kaźmierczak. Toruń–Szczecin 2014.

Rec.: Kowalska Anna B., *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 11 z. 1: Archeologiar: [dr.:] 2015 s. 195–196.

7018. JANICKI Kamil: Żelazne damy. Kobiety, które zbudowały Polskę. Kraków 2015 Znak 8° ss. 428, nlb. 1, il. (Prawdziwe Historie) (Znak Horyzont).

X–XI w.

7019. JANICKI Marek A.: Polityczny program ideowy tumbi Władysława Jagiełły a czas jej powstania. *Średniowiecze Polskie i Powszechne*. T. 7(11): 2015 s. 95–159, sum., Zsfg.

Plany dynastyczne władcy.

7020. JANIK Michał: Najstarszy dokument dotyczący *Wołomina*. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 7–8.

Rok 1421.

7021. JANIK M.: Pojęcie własności a problem powstania skarbów srebrnych na Pomorzu w XI–XII wieku. *Scripta Historica*. Nr 21: 2015 s. 25–36, sum.

7022. JAWOR Grzegorz: Ethnic aspects of settlement in Ius Valachicum in medieval Poland. (From the 14th to the beginning of the 16th century). *Balcanica Posnaniensia*. [T.] 22: 2015 [nr] 1 s. 47–55.

7023. JAWORSKI Marcin, Wroniecki Piotr: Magnetic survey of the abandoned medieval town of Nieszawa. *Archaeol. Polona*. Vol. 53: 2015 s. 85–93.

7024. JEDYNAK Zdzisław: W sprawie nazwiska Wita Stwosza. *Roczn. Krakowski*. T. 80: 2014 s. 217–218, sum.

7025. JĘDRZEJCZYK Dobiesław: Geneza, rozwój, znaczenie i tożsamość Księstwa Łowickiego. *Roczniki Łowickie*. T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 9–47.

XII–XVI w.

7026. JÓŹWIAK Sławomir: Krzyżacki murowany zamek komturski w Kłajpedzie w świetle średniowiecznych źródeł pisanych. *Klio*. T. 32: 2015 nr 1 s. 3–29, sum.

7027. JÓŹWIAK S., Mikołajczak Edmund: List rajców Starego Miasta Torunia z 24 maja 1476 roku jako przyczynek do dziejów ratuszowej wieży oraz sądownictwa miejskiego w Inowrocławiu. *Ziemia Kujawska*. T. 24: 2015 s. 95–108.

Zawiera też tekst źródłowy.

7028. JÓŹWIAK S., Trupinda Janusz: Krzyżackie zamki komturskie w Prusach. Topografia i układ przestrzenny na podstawie średniowiecznych źródeł pisanych. Toruń 2012.

Rec.: Torbus Tomasz: Interdyscyplinarność w badaniach nad zamkami krzyżackimi – uwagi na marginesie książki... *Zapiski Hist.* T. 79: 2014 z. 4; Polem.: Józwiak S., Trupinda J.: Czy średniowieczne źródła pisane mają znaczenie w badaniach nad zamkami krzyżackimi w Prusach? W odpowiedzi Tomaszowi Torbusowi. *Tamże*. T. 80: 2015 z. 1 s. 91–111.

7029. JUREK Tomasz: Der Einfluss Böhmens auf das geteilte Polen 13. Jahrhundert. [W:] *Böhmen und seine Nachbarn in der Přemyslidenzeit*. Ostfildern 2011 s. 161–201.

Rec.: Jasiński Wojciech, *Biul. Pol. Misji Hist.* Nr 9: 2014 s. 299–304; Strzelczyk Jerzy, *Roczniki Hist. R.* 77: 2011 s. 248–250.

7030. JUREK T.: O czasie i okolicznościach chrztu Mieszka. *Roczniki Hist. R.* 81: 2015 s. 35–56, sum., Zsfg.

7031. JURKOWLANIEC Tadeusz: Nagrobki średniowieczne w Prusach. Warszawa 2015 IS PAN 4° ss. 414, nlb. 1, il.

7032. JUSUPOVIĆ Adrian: Elity ziemi halickiej i wołyńskiej w czasach Romanowiczów (1205–1269). Studium prozopograficzne. Kraków 2013 Avalon 8° ss. 351, nlb. 1. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Pracownia Badań nad Dziejami Rusi. (Monografie; t. 2).

Rec.: Nagimyj Vitalij, [w:] *Rurikids in dynastic relations. Politics, customs, culture, religion (10th–16th c.)*. Kraków 2014 s. 307–308.

7033. KAJFASZ Paweł: Osada wczesnośredniowieczna na stanowisku Kraków-Dębniaki 1. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 125–160, sum.

7034. KAJKOWSKI Kamil, Kotowicz Piotr N.: Zapomniany wczesnośredniowieczny pochówek łodziowy ze Szczecina. *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 11 z. 1: *Archeologia*: 2014 [dr.:] 2015 s. 123–136, sum.

X w.

7035. KAŁUŻA Zenon: Lektury filozoficzne Wincentego Kadłubka. Zbiór studiów. Warszawa 2014. Rec.: Chmielewska Katarzyna, *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 219–2215.

7036. KAŁUŻA Z., Calma Dragos: The philosophical reading of master Vincentius. *Acta Poloniae Historica*. [T.] 112: 2015 s. 47–107.

7037. KARA Michał: The conquest involving Viking war-bands in the process of the Piast State formation. A critique. *Slavia Antiqua*. T. 55: 2014 s. 125–143.

7038. KAZIENKO Ewelina: Kult świętych w średniowiecznym Nowym Sączu. *Nasza Przeszłość*. T. 123: 2015 s. 53–69, sum.

7039. KAZNODZIEJSTWO średniowieczne – Polska na tle Europy. Teksty, atrybucje, audytorium. Red. Krzysztof Bracha; współpr. Andrzej Dąbrówka. Warszawa 2014 DiG 8° ss. 266, sum., Zsfg. IH PAN, Pol. Tow. Heraldyczne. (Colloquia Mediaevalia Praedicatoria; vol. 1).

Tyt. równol.: Medieval preaching. Poland in European context. Texts attributions, audience. Pokłosie warsztatów sermonistycznych, Warszawa, 18–19 XI 2011 r.

Z treści: Bracha K.: Wstęp s. 9–10; Toż w jęz. ang.: Introduction s. 11; Mejer Mieczysław: Kazanie Biskupa Młodzianków „Hoc bibe quod bos sis” z rękopisu Biblioteki Jagiellońskiej 2192. [Aneks źródłowy] s. 15–32; Bracha K.: Kazanie na I Niedzielę Adwentu jako wprowadzenie do Postylli „Super evangelia dominicalia” Łukasza z Wielkiego Koźmina. [Aneks źródłowy] s. 33–48; Kuzmová Stanislava: Kazania o św. Stanisławie a hagiografia s. 69–84; Ossowski Tomasz: Święty Wojciech – „Protector Poloniae” w kazaniu „De sancto Adalberto” z rękopisu Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Sandomierzu s. 85–94; Kielbus Marcin: Struktury emocji. „Imagines agentes” w kazaniach Peregryna z Opoli s. 95–105; Stępień Paweł: O problemach badania śladu autorskiego w kazaniu średniowiecznym na przykładzie „Kazania na Narodzenie Pańskie” z „Kazań Świętokrzyskich” s. 107–124; Grzybowska Lidia: Echa lektury dzieł Roberta Holcota w kazaniach Mikołaja z Błonia. Przyczynek do rozważań o późnośredniowiecznych „modi legendi” s. 125–139; Trajdos Tadeusz M.: Kaznodzieje dominikańscy we Lwowie w XV wieku s. 141–154; Szymborski Wiktor: Kazania odpustowe. Uwagi o propagandzie krucjatowej i odpustowej w średniowiecznej Polsce s. 207–225; Vaitkevičiūtė Viktorija: Stan badań nad kaznodziejstwem na Litwie s. 249–260.

7040. KIARSZYS Grzegorz: Trzy światy średniowiecza. Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Szczecińskiego 4° ss. 249, il., sum.

7041. KLASZTOR premonstratensów w Białobokach. Archeologia i historia. Das Prämonstratenserstift in Belbuck. Archäologie und Geschichte. Red. Marian Rębkowski i Felix Biermann. Szczecin 2015 IAiE PAN; Ośr. Archeologii Średniowiecza Krajów Nadbałtyckich 4° ss. 261, il., Zsfg.

Treść: Rębkowski M., Bierman F.: Od Redaktorów s. 5; Vorwort s. 6; Rębkowski M.: Belbuc, Belboch, Białoboki. Wprowadzenie do badań klasztoru premonstratensów s. 7–16; Dworczyk Marek, Rębkowski M.: Badania terenowe w latach 2003–2006. Przebieg, zarejestrowane układy stratyfikacyjne i ich chronologia s. 19–79; Dworczyk M.: Ceramika naczyniowa s. 81–103; Janowski Andrzej: Zabytki ruchome s. 105–127; Pawłowski Mieszko: Monety odkryte w Białobokach w latach 2003–2006 s. 129–135; Teul Iwona: Analiza antropologiczna szkieletów odkrytych na cmentarzysku przykościelnym w Białobokach s. 137–153; Simiński Rafał: Zarys dziejów klasztoru premonstratensów w Białobokach s. 157–196; Biermann F., Dworczyk M., Rębkowski M.: Klasztor w Białobokach w świetle archeologii s. 197–223; Gan Paweł: Charakterystyka materiałoznawcza przedmiotów ze stopów miedzi odkrytych w Białobokach s. 227–231; Bibliografia s. 233–256.

Obecnie część Trzebiatowa.

Rec.: Piętkowski Piotr, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 4 s. 128–136; Romanowicz Paulina, *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 11 z. 1: Archeologia: 2014 [dr.:] 2015 s. 185–186.

7042. KLEMENSKI Marcin A.: Służba kościelna na ziemi wschowskiej w średniowieczu. *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 69–76.

7043. KNYŻEWSKI Marcel: Zadania siedzib drobnych urzędników krzyżackich w południowej części Pomorza Gdańskiego. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 63–75, sum., Zsfg., rez.

XIV–XV w.

7044. KOC Stanisław: Zjednoczenie Królestwa Polskiego – wpływ zagrożenia zewnętrznego 1210–1410. Inowrocław 2013.

Rec.: Danielewski Marcin, *Folia Hist. Cracoviensia*. Vol. 21: 2015 s. 291–295; Polem.: Koc S., *Tamże* s. 297–303.

7045. KOCZWARA Stanisław: O początkach Świętej Żmudzi. Šventosis Žemaitijos pradžia. Wilno–Sandomierz 2015 Wydaw. Diec. i Drukarnia 8° ss. 151, il.

Tekst równol. pol., lit. XIV–XV w.

7046. KOLLINGER Karol: Polityka wschodnia Bolesława Chrobrego (992–1025). Wrocław 2014 Chronicon 8° ss. 524, il., sum.

7047. KONFERENCJA pn. „Jan Długosz – historyk, duchowny, geograf, dyplomata”. *Zapiski Kazimierzowskie*. Nr 15: 2015 s. 5–148.

Włocławek, 9 X 2015 r.

Treść: Gołembiewski Eugeniusz: Kilka słów z życia Jana Długosza [1415–1480] – wprowadzenie do konferencji s. 5–9; Barciak Antoni: Polityka Kazimierza Wielkiego wobec Śląska w ocenie Jana Długosza w jego dziele „Annales seu cronicae incliti Regni Poloniae” s. 10–18; Kowalska Barbara: Jan Długosz między wiarą a polityką s. 19–32; Majsiak Jolanta: Pielgrzymka Jana Długosza do Ziemi Świętej w 1450 roku s. 33–48; Kubiak Władysław: Opis kultury średniowiecza w „Rocznikach” Jana Długosza s. 49–70; Dziki Tomasz: Powoływanie władców w „Rocznikach” Jana Długosza s. 71–89; Zasada Zdzisław Jan: Turnieje rycerskie na ziemiach polskich od ich powstania do okresu późnego średniowiecza s. 90–121; Kędziński Jacek: Książdz Jan Długosz – wychowawca i nauczyciel, patron włocławskiej szkoły katolickiej s. 122–135; Lewandowski Stanisław: Jan Długosz pierwszym geografem s. 136–146; Włosiński Marian: Podsumowanie konferencji s. 147–148.

7048. KORECKI Mirosław: Mennica w średniowiecznej Chojnie. *Roczn. Chojeński*. T. 2: 2010.

Uzup.: Rymar Edward: Jeszcze o średniowiecznej mennicy w Chojnie. *Tamże*. T. 7: 2015 s. 77–84, Zsfg.

7049. KOSONOWSKI Mateusz: Legacja Gwalona z Beauvais w Polsce w 1103 roku. *Roczniki Hist.* R. 81: 2015 s. 57–85, sum., Zsfg.

7050. KOWALSKA Barbara: Biskup w oczach hagiografów. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 13: 2014 s. 13–29, sum.

7051. KOWALSKA B.: Bitt-, Dank- und Busswallfahrten in den „Annales seu Cronicae incliti Regni Poloniae” von Jan Długosz (1415–1480). *Biul. Pol. Misji Hist.* Nr 10: 2015 s. 425–451, streszcz., sum.

7052. KOWALSKA B.: Dwoistość ludzkiego ciała w opisach żywotów świętych. *Częstochowskie Teki Hist.* T. 5: 2015 s. 13–27, sum.

Jadwigi, Anny, Kingi i Salomei, XIII/XIV w.

7053. KOWALSKI Marek Daniel: Nieznany dokument papieski dla Andrzeja, pierwszego biskupa Seretu i Wilna, i powstanie biskupstwa wileńskiego. *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 123–134, sum.

W aneksie źródło z 9 XI 1389 r.

7054. KOZAK Adam, Łukaszewski Jakub: Osieczna i jej mieszkańcy w świetle najstarszych ksiąg konsystorza poznańskiego (1404–1425). *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 53–67.

7055. KOZŁOWSKA-BUDKOWA Zofia: Studia z dziejów kultury średniowiecznego Krakowa. Wybór Stanisław Szczur; red. t. Wanda Lohman. Kraków 2015 Tow. Miłośn. Historii i Zabytków Krakowa 8° ss. XX, 337, nlb. 1, il. Tow. Miłośn. Historii i Zabytków Krakowa. (Biblioteka Krakowska; nr 161).

Treść: Wyrozumski Jerzy: Przedmowa s. V–VI; Wyrozumski Bożena: O Autorce [1893–1986] s. VII–XX; Kozłowska-Budkowa Z.: Cz. 1: U źródeł kultury: U źródeł kultury Krakowa s. 3–34; Z dziejów kolegiaty św. Andrzeja w Krakowie s. 35–46; W sprawie wezwania rotundy NP Marii s. 47–53; Wezwanie katedry wawelskiej s. 54–58; W dziewięćsetlecie śmierci Bolesława Szczodrego. Zapiski z nekrologów i grób królewski s. 59–63; Cz. 2: W kręgu Iwona Odrowąza: Założenie klasztoru oo. Dominikanów w Krakowie s. 67–100; Księgozbiór polskiego uczonego z XII/XIII wieku s. 101–123; Rezygnacje biskupów krakowskich Wincentego i Iwona s. 124–137; Cz. 3: Uniwersytet: Ostatnie małżeństwo Kazimierza Wielkiego s. 141–151; Założenie Uniwersytetu w Krakowie w roku 1364 i jego rola w rozwoju kultury w Polsce s. 152–171; Kiedy król zaczął budować Uniwersytet na Kazimierzu? s. 172–179; W sprawie Uniwersytetu Kazimierzowskiego (przegląd nowych ustaleń, dyskusji i hipotez) s. 180–195; Odnowienie Jagiellońskiego Uniwersytetu Krakowskiego (1390–1414). [Aneks źródłowy] s. 196–290; Uniwersytet Jagielloński w dobie Grunwaldu s. 291–312; Najdawniejsze krakowskie mowy uniwersyteckie s. 313–321; Kodeks Mikołaja Tempelfelda s. 322–328. Rec.: Kosonowski Mateusz, *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 2 s. 263–264.

7056. KÓČKA-KRENZ Hanna: Proces formowania się państwa Piastów. *Folia Praehist. Posnaniensia*. T. 20: 2015 s. 205–218, sum.

7057. KRAJNIAK Radosław: Bartholomäus Rogsener – grudziądzanin, oficjał chełmiński, członek kapituł katedralnych w Chełmży i Kwidzynie, biskup-elekt chełmiński. *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 251–257.

XV w.

7058. KRAJNIAK R.: Starania duchownych o objęcie parafii pw. św. Jakuba w Olsztynie do 1466 roku. *Nasza Przyszłość*. T. 123: 2015 s. 93–112, sum.

7059. KRASNOWOLSKI Bogusław: The sacred in the spatial arrangements of chartered cities in Małopolska in 13th–15th centuries. *Folia Hist. Cracoviensia*. Vol. 21: 2015 s. 7–44, streszcz.

7060. KRUPPÉ Jerzy, Milewska Martyna: Puck. Archeologia o narodzinach miasta. Warszawa 2015 Inst. Archeologii Uniw. Warszawskiego; Fund. Przyj. Inst. Archeologii Uniw. Warszawskiego 4° ss. 187, il., sum., Zsfg. (Źródła Archeologiczne do Dziejów Pucka).

Pierwsza wzmianka w 1283 r., prawa miejskie od 1348 r.

7061. KRYŚKIEWICZ Hadrian L.: Recepja symbolu gryfa na Pomorzu Zachodnim. *Przegl. Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 4 s. 33–67, sum.

7062. KRZESIŃSKI Marian: Św. Wojciech, opat Astryk-Anastazy, Bolesław Chrobry, św. Brunon z Kwerfurtu i Płock. Szkice historyczne Płocka X wieku. Warszawa 2015 nakł. aut. 8° ss. 175, nlb. 1, il., sum. (Bibliotheca Adalbertiana; no 1).

7063. KSZTAŁTOWANIE się grodu na wrocławskim Ostrowie Tumskim. Badania przy ul. św. Idziego. The development of the stronghold on Ostrów Tumski in Wrocław. Research at św. Idziego street. Red. Aleksander Limisiewicz, Aleksandra Pankiewicz. Wrocław 2015 Inst. Archeologii Uniw. Wrocławskiego 4° ss. 485, il., sum. (In pago Silensi. Wrocławskie Studia Wczesnośredniowieczne; t. 1).

Treść: Limisiewicz A., Pankiewicz A.: Wstęp s. 9–12; Pankiewicz A.: Stan badań nad konstrukcjami obronnymi wrocławskiego Ostrowa Tumskiego s. 13–31; Limisiewicz A., Pankiewicz A., Szykiewicz Adam: Obwarowania wrocławskiej wyspy tumskiej w świetle badań georadarowych s. 33–54; Limisiewicz A., Bykowski Karol, Opalińska-Kwaśnica Małgorzata, Pankiewicz A.: Stratygrafia procesu osadniczego w obrębie wykopu IIIIF na Ostrowie Tumskim we Wrocławiu s. 55–141;

Bykowski K., Limisiewicz A.: Przedmioty metalowe z wykopu IIIIF na Ostrowie Tumskim we Wrocławiu s. 143–186; Pankiewicz A.: Ceramika naczyniowa z wykopu IIIIF na Ostrowie Tumskim we Wrocławiu s. 187–219; Lisowska Ewa: Pozostałe wyroby ceramiczne z wykopu IIIIF na Ostrowie Tumskim we Wrocławiu s. 221–228; Jaworski Krzysztof: Wczesnośredniowieczne wyroby z kości i poroża w centralnej części wrocławskiego Ostrowa Tumskiego w świetle badań wykopu IIIIF i sąsiednich s. 229–259; Siemianowska Sylwia: Analiza zabytków szklanych i szklwionych z badań przy ul. św. Idziego na Ostrowie Tumskim we Wrocławiu s. 261–284; Paszkiewicz Borys: Wratysław, Wrocław i Vrclav. Fałszywa moneta z ulicy św. Idziego s. 285–292; Lisowska E.: Między pracą a zabawą: mozaika surowcowa wyrobów kamiennych z badań przy ulicy św. Idziego we Wrocławiu s. 293–322; Gunia Piotr: Charakterystyka petrograficzna zabytków kamiennych ze stanowiska archeologicznego u zbiegu ulic: św. Idziego i Kanoniej na Ostrowie Tumskim we Wrocławiu s. 323–341; Rakoczy Małgorzata: Przedmioty drewniane z badań przy ulicy św. Idziego we Wrocławiu s. 343–362; Mysłow Elżbieta, Rakoczy M.: Identyfikacja rodzaju drewna wykorzystanego do wyrobu zabytków drewnianych z badań archeologicznych przy ulicy św. Idziego s. 363–372; Konczewska Magdalena, Radek Teresa: Przedmioty skórzane z Ostrowa Tumskiego we Wrocławiu s. 373–413; Tomaszewska Klara: Szczątki roślinne z badań archeologicznych przy ul. św. Idziego na Ostrowie Tumskim we Wrocławiu s. 415–419; Chrószcz Aleksander, Janeczek Maciej, Poradowski Dominik, Sudoł Beata: Analiza archeozoologiczna szczątków kostnych z wykopu IIIIF przy ulicy św. Idziego na Ostrowie Tumskim we Wrocławiu s. 421–468; Pankiewicz A.: Dynamika przemian kulturowych centralnej części grodu na Ostrowie Tumskim we Wrocławiu na podstawie znalezisk z wykopu IIIIF s. 469–475; Toż: Dynamics of the cultural changes in the central part of the stronghold on Ostrów Tumski in Wrocław based on the finds from trench IIIIF s. 477–483.

7064. KUBICKI Rafał: Łaźnie w Państwie Zakonu Krzyżackiego w Prusach. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 3 s. 411–432, sum.

7065. KUBICKI R.: „Seelbad (balnea animarum)” – uwagi na temat praktyki stosowania pobożnej fundacji w Prusach Krzyżackich i Prusach Królewskich do początku XVI wieku. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 1 s. 7–20, Zsfg., sum.

7066. KUBIENIEC Jakub: Secundum consuetudinem. Śpiew godzin kanonicznych w średniowiecznej metropolii gnieźnieńskiej. Kraków 2013 *Musica Iagellonica* 8° ss. 438, nlb. 1, il. (*Acta Musicologica Universitatis Cracoviensis*; 23).

7067. KULPA Zuzanna: Korespondencja prywatna w późnośredniowiecznej Polsce – próba charakterystyki na podstawie wybranych przykładów źródłowych. *Średniowiecze Polskie i Powszechne.* T. 7(11): 2015 s. 160–186, sum., Zsfg.

7068. KULTURA pisma w średniowieczu. Znane problemy, nowe metody. Red. nauk. Anna Adamska, Paweł Kras. Lublin 2013.

Rec.: Wałkowski Andrzej, *Acta Univ. Lodziensis. Folia Librorum.* [Vol.] 21: 2015 s. 83–94.

7069. KUNA Marcin: Średniowieczne mury miejskie w powiecie gryfińskim na tle sieci miast warownych Pomorza Zachodniego i dawnej wschodniej Brandenburgii. *Roczn. Chojęński.* T. 7: 2015 s. 37–76, Zsfg.

7070. KURNATOWSKA Zofia: Ostrów Lednicki. Gród Mieszka I. Lednica 2005 Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy 8° ss. 19, il.

7071. KURZYŃSKA Małgorzata: Wczesnośredniowieczne podgrodzie w Świeciu n. Osą, gm. „loco”, stan. 1, woj. kujawsko-pomorskie w świetle badań archeologicznych. *Roczn. Grudziądzki.* T. 22: 2014 s. 23–64, sum.

7072. KUŚNIERZ-KRUPA Dominika: Fundacje miejskie benedyktynów tynieckich w Małopolsce południowej w okresie średniowiecza. Towns foundations of the Benedictine in Tyniec in the southern Lesser Poland. During the Middle Ages. Kraków 2014.

Rec.: Marzec Andrzej, *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 224–227.

7073. KUŚNIERZ-KRUPA D.: Skawina w średniowieczu. Zagadnienia urbanistyczno-architektoniczne. Kraków 2012.

Rec.: Tołoczko Zdzisława: W kręgu dziejów medievalnych miast i miasteczek Ziemi Krakowskiej. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 35: 2013 s. 101–102.

7074. LABERSCHEK Jacek: Raciborowice „Długoszowe” do początków XVI wieku. *Małopolska*. [T.] 17: 2015 s. 43–62, sum.

7075. LABERSCHEK J.: Średniowieczne dzieje nadwarciańskiego Mstowa. Kraków 2014.

Rec.: Wałkowski Andrzej: Średniowieczny Mstów. *Częstochowskie Teki Hist.* T. 5: 2015 s. 273–278.

7076. LASOTA Jacek: Historia wojskowa doby Piastów – wybrane zagadnienia. 1730 lat Wojska Polskiego. Warszawa 2015 Wydaw. AON 8° ss. 145, il. AON.

7077. LATOCHA Krzysztof Grzegorz: Wojciech Malski (ok. 1380–1454) – wojewoda sieradzki, oraz namiestnik królewski na Wielkopolskę. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 221, il.

7078. LECHOWICZ Zbigniew: Dzieje ziemi radomskiej w średniowieczu. Okręg grodowy w Skrzynnie. Radom 2011.

Rec.: Giergiel Tomisław: O trudnościach badań komplementarnych systemu grodowego. *Radomskie Studia Humanist.* T. 1: 2013 s. 383–392.

7079. LEŚNIAK Franciszek: Jana Długosza związki z Sądecczyzną. *Almanach Sądecki*. R. 24: 2015 nr 1/2 s. 3–17.

7080. LIS Artur: Prawne uwarunkowania funkcjonowania rodziny w świetle wybranych źródeł polskich do 1320 roku. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 289, sum. KUL. Wydz. Zamiejscowy Prawa i Nauk o Społeczeństwie w Stalowej Woli.

Od X w.

7081. [ŁAUKAJTYS Barbara, Bogdanowicz Daria]: Błogosławiona Jutta [ok. 1220–1266] kobieta średniowiecza. Selige Jutta Frau des Mittelalters. Projekt i koncepcja ... Głuchowo 2015 Wąbrzeskie Zakł. Graficzne 16° ss. 35, il.

Tekst równol. pol., niem.

7082. ŁBIK Lech: Z ziemi chełmińskiej do pomeziańskiego Kwidzyna. Garść cudów błogosławionej Doroty z Mątów. *Mater. do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu*. Z. 18: 2015 s. 117–129.

XIV–XV w.

7083. ŁBIK L.: Złotoryjska legenda o uwolnieniu zakłętej Esterki. *Zapiski Kazimierzowskie*. Nr 14: 2015 s. 37–40.

Aspekty historyczne.

7084. ŁOSOWSKA Anna: Paweł i inni pisarze przeworscy w drugiej połowie XV wieku. *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 89–105, sum.

Prawdopodobnie pochodził z Giedlarowej. W aneksie trzy dokumenty z l. 1457 i 1480.

7085. ŁOZOWSKI Piotr: Demografia rodziny mieszczańskiej w Starej Warszawie w pierwszej połowie XV wieku. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 34: 2014 s. 7–24, sum.

7086. ŁUCZYŃSKI Michał: „Światowid” ze Zbrucza – kontrowersyjny symbol pogańskiej Słowiańszczyzny. *Slavia Antiqua*. T. 56: 2015 s. 53–85, sum.

7087. ŁUKASIEWICZ Krystyna: Państwo książąt z rodu Piastów. Kontrowersje, mity, zagadki (963–1102). Gdynia 2015 Novae Res – Wydaw. Innowacyjne 8° ss. 374, nlb. 5, il.

7088. ŁUKASIEWICZ K.: Polski książę Mieszko Lambert czy król Polski Mieszko II Lambert? Nowe spojrzenie na „Dagome iudex” i „Calendarium Merseburgense”. *Slavia Antiqua*. T. 51: 2010.

Polem.: Sikorski Dariusz Andrzej: O najnowszym synu Mieszka I – Mieszku Lambercie. *Tamże*. T. 52: 2011; Repl.: Łukasiewicz K.: Jeszcze raz o Mieszku Lambercie i Dagome iudex – odpowiedź na krytykę Dariusza Sikorskiego. *Tamże*. T. 53: 2012; Polem.: Sikorski D. A.: O nieszczęsnym Mieszku Lambercie (po raz ostatni). *Tamże*. T. 54: 2013 s. 321–328; Repl.: Łukasiewicz K.: Polski książę Lambert Mieszko i król polski Mieszko II – podsumowanie dyskusji z Dariuszem Andrzejem Sikorskim. *Tamże*. T. 56: 2015 s. 257–263; Polem.: Sikorski D. A.: Komentarz do tekstu Krystyny Łukasiewicz. *Tamże* s. 265–266.

7089. ŁUKASZEWSKI Jakub: Odnalezione fragmenty najstarszego kodeksu rękopiśmiennego z klasztoru cystersów w Łeknie-Wągrowcu. *Biblioteka*. Nr 19: 2015 s. 31–45, sum.

Z końca XII w.

7090. MACIAKOWSKA Zofia: Kilka uwag na temat średniowiecznego Osieka w Gdańsku. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 2 s. 55–76, Zsfg., sum.

7091. MACIEJEWSKI Jacek: Adventus episcopi. Pozaliturgiczne aspekty inauguracji władzy biskupiej w Polsce średniowiecznej na tle europejskim. Bydgoszcz 2013 Wydaw. Uniw. Kazimierza Wielkiego 8° ss. 207. nlb. 1, il.

Rec.: Kowalczyk Ewelina, *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 2 s. 361–366.

7092. MALINOWSKI Gościwit, Chengdan Wang: Tursko Jana Długosza i Tulisisko (Tulisige) „Roczników Chińskich”, czyli „Historia dynastii Yuan” (Yuan Shi) jako możliwe źródło do dziejów najazdu mongolskiego na Polskę w 1241 r. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 3–21, sum., Zsfg.

7093. MALINOWSKI Tadeusz: O winniczkach („Helix pomatia L.”) z Wyspy Komorowskiej na Jeziorze Bytyńskim w kontekście chronologiczno-kulturowym. *Archeologia Polski*. T. 58: 2013 z. 1/2 s. 225–235, sum.

Hodowla ślimaków do celów kulinarnych w średniowieczu.

7094. MASTYKARZ Krzysztof: Ogrody strzeleckie w miastach Prus Krzyżackich i Królewskich XIV–XVI wieku na przykładzie Torunia, Chełmna, Brodnicy i Elbląga. *Meritum*. T. 5: 2013 s. 17–26, sum.

Organizowano w nich treningi i turnieje strzeleckie oraz spotkania towarzyskie.

7095. MEDIEVAL urban literacy. [Vol.] 2: Uses of the written word in Medieval towns. Ed. Marco Mostert and Anna Adamska. Turnhout 2014 Brepols 8° ss. XX, 453, il., mapy. (Utrecht Studies in Medieval Literacy; 28).

Z treści: Janeczek Andrzej: Urban communes, ethnic communities, and language use in late Medieval Red Ruthenian towns s. 19–35; Adamska A.: Away with the Germans and their language? Linguistic conflict and urban records in early fourteenth-century Cracow s. 65–85; Nedkvitne Arved: Linguistic tensions between Germans and natives in Scandinavia compared to Eastern Europe s. 87–97; Niedźwiedz Jakub: Cyrillic and latin script in late Medieval Vilnius s. 99–116; Kras Paweł: „Libri suspecti, libri prohibita”. Wycliffite and Hussite writings in fifteenth-century Polish towns s. 195–226; Wysmułek Jakub: Urban testaments in Poland: research present and future s. 299–312; Mostert M., Adamska A.: Whither the study of Medieval urban literacy? s. 427–431.

Rec.: Tandecki Janusz, *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 210–213.

7096. MICHAŁOWSKI Roman: Duszpasterstwo, duchowość i eklezjologia. Działalność biskupa Wojciecha w Pradze na tle hagiografii ottońskiej. *Przeł. Hist.* T. 106: 2015 z. 2 s. 217–248, sum.

7097. MIGRAŁA Leszek: Historie sądeckie przy pomocy Jana Długosza opowiedziane. *Almanach Sądecki*. R. 24: 2015 nr 1/2 s. 27–40.

7098. MIKA Marek: Górny Śląsk w dobie wojen husyckich. Przemysłidzi opawscy i raciborscy a rewolucja husycka. Kraków 2015 Avalon 8° ss. 154, nlb. 1, sum., Zsfg.

7099. MIKA Tomasz: „Kazania Świętokrzyskie” – od rękopisu do zrozumienia tekstu. Poznań 2012.
Rec.: Soszyński Jacek, *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 326–327.

7100. MIKOŁAJCZAK Witold: Grunwald 1410. O krok od klęski. Wyd. 2. Zakrzewo 2015 Replika 8° ss. 191, nlb. 1, tabl. 24, il.
Wyd. 1. 2007.

7101. MILLIMAN Paul: „The slippery memory of men”. The place of Pomerania in the medieval Kingdom of Poland. Leiden–Boston 2013 Koninklijke Brill 8° ss. XV, nlb. 1, 319, il. (East Central and Eastern Europe in the Middle Ages; vol. 21).

XIII–XIV w.
Rec.: Sieradzan Wiesław, *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 2 s. 377–384.

7102. MISIARCZYK Leszek: Zapiski o cudach z 1148 roku w Biblii Płockiej. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 189–201, sum.

7103. MOŹDZIOCH Sławomir: Przemiany XII–XIII wieku na Śląsku w świetle badań grodów kasztelańskich. *Fontes Archaeol. Posnanienses*. Vol. 51: 2015 s. 83–96, sum.

7104. MUTRYNOWSKA Alicja: Rodzina „von Waldow” – przyczynek do badań nad rycerstwem północnej ziemi chełmińskiej XIII–XIV w. *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 173–178.

7105. NABIAŁEK Karol: Średniowieczne dzieje miasta Mrzygłód. Przyczynek do kolonizacji północnej Małopolski w późnym średniowieczu. *Średniowiecze Polskie i Powszechne*. T. 7(11): 2015 s. 187–203, sum., Zsfg.

Obecnie część Myszkowa; prawdopodobnie lokowany przez Kazimierza Wielkiego w latach 50. lub 60. XIV w.

7106. NIEWIŃSKI Andrzej: Jeniectwo wojenne w późnym średniowieczu. Studia nad problematyką zjawiska w Polsce w kontekście zachodnioeuropejskim. Lublin 2015 Episteme 8° ss. 365.

7107. NIKODEM Jarosław: Dlaczego jesienią 1430 r. Witold zrezygnował z planów koronacyjnych? *Lituano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 155–168.

7108. NIKODEM J.: Polska i Litwa wobec husyckich Czech w latach 1420–1433. Studium o polityce dynastycznej Władysława Jagiełły i Witolda Kiejstutowicza. Wyd. 2. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 508, sum.

Wyd. 1. Poznań 2004.

7109. NIKODEM J.: Witold. Wielki książę litewski (1354 lub 1355 – 27 października 1430). Kraków 2013 Avalon T. Janowski 8° ss. 511.

Rec.: Jankauskas Vytautas, [w:] Rurikids in dynastic relations. Politics, customs, culture, religion (10th–16th c.). Kraków 2014 s. 312.

7110. NOWACKI Bronisław: Przemysł I książę suwerennej Wielkopolski 1220/1221–1257. Wyd. 1 w tej edycji. Kraków 2013 Avalon T. Janowski 8° ss. 305, il.

Rec.: Budkiewicz Daniel, *Argumenta Historica*. Nr 1: 2014 s. 183–187.

7111. NOWAK Daniel Krzysztof: Stary Żmigród w średniowieczu. Krosno 2014 Ruthenus 8° ss. 96.

Rec.: Skiba Mariusz, *Resovia Sacra*. R. 22: 2015 s. 431–433.

7112. NOWAKOWSKA Natalia: Królewski kardynał. Studium kariery Fryderyka Jagiellończyka (1468–1503). Przeł. Tomasz Gromelski. Kraków 2011.

Rec.: Szulc Dominik, *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 399–404.

7113. NOWAKOWSKI Dominik: Lokalne ośrodki władzy kościelnej na Niżu Śląskim w XII–XIII wieku. *Fontes Archaeol. Posnanienses*. Vol. 51: 2015 s. 97–123, sum.

7114. NOWOGRODZKI Stanisław: Rządy Zygmunta Jagiellończyka na Śląsku i w Łużycach (1499–1506). Ed. i przygot. tekstu Artur Gajewski. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 138.

Reedycja tekstu z 1937 r.

7115. O RZECE i wodzie w życiu codziennym człowieka średniowiecza. Pod red. Sławomira Moździocha i Krystiana Chrzana. Wrocław 2015 Wydaw. IAiE PAN. Ośr. Badań nad Kulturą Późnego Antyku i Wczesnego Średniowiecza 8° ss. 168, il., sum. IAiE PAN. Ośr. Badań nad Kulturą Późnego Antyku i Wczesnego Średniowiecza. (Spotkania Bytomskie; 8).

Treść: Moździoch S.: Wstęp s. 7–11; Anders Jette, Gringmuth-Dallmer Eike: Gewässerfunde als Zeugnisse für das Alltagsleben am Fluss s. 13–27; Chudziak Wojciech: Rola rzek w krajobrazie przyrodniczo-kulturowym Słowian pomorskich s. 29–51; Urbańczyk Przemysław: Symboliczna funkcja Wisły w starożytności i we wcześniejszym średniowieczu s. 53–60; Kowalczyk-Heyman Elżbieta: Rzeki – granice naturalne, czy sztuczne? s. 61–76; Baranowski Tadeusz: Komunikacyjna rola Proсны w średniowieczu s. 77–92; Brzostowicz Michał: Łąd i ziemia nad Wartą s. 93–111; Kowalska Anna B.: Ryby i ludzie. Udział rybołówstwa w życiu gospodarczym wczesnośredniowiecznego Szczecina na podstawie źródeł archeologicznych s. 113–126; Tyniec Anna: Rola rzeki w funkcjonowaniu i przetrwaniu elementów wczesnośredniowiecznej osady w Brzeziu koło Niepołomic s. 127–141; Sowina Urszula: Rzeka i miasto w późnym średniowieczu i we wczesnej nowożytności s. 143–154; Mrozowicz Wojciech: „Excrevit habundanter aqua”. Rzeki i strumyki w średniowiecznej historiografii śląskiej s. 155–168.

7116. OBARA-PAWŁOWSKA Anna: Polityka gospodarcza Władysława Łokietka. Lublin 2014.

Rec.: Marzec Andrzej, *Roczniki Hist.* R. 81: 2015 s. 238–241.

7117. OGÓREK Magdalena: Beginki i waldensi na Śląsku i Morawach do końca XIV wieku. Racibórz 2012.

Rec.: Szymański Jarosław, *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 1 s. 171–178.

7118. OJRZYŃSKI Rafał: Obraz Polski i Polaków w pismach Eneasa Sylwiusza Piccolominiego (papieża Piusa II). Warszawa 2014.

Rec.: Krajniak Radosław, *Klio*. T. 31: 2014 nr 4 s. 175–182.

7119. OSIŃSKI Jacek: Statut Bolesława Krzywoustego. Kraków 2014 Avalon T. Janowski 8° ss. 270, nlb. 1, il.

Rec.: Jurek Tomasz, *Roczniki Hist.* R. 81: 2015 s. 230–233; Kosonowski Mateusz: O ustawie sukcesyjnej Bolesława Krzywoustego w kontrowersyjnym oświetleniu. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 237–269.

7120. OSIŃSKI Krzysztof: Kilka uwag o działalności dyplomatycznej Jana Długosza w latach 1448–1450. *Słupskie Studia Hist.* Nr 20: 2014 s. 23–35, sum.

7121. OSYPIŃSKA Marta: Zwierzęta w gospodarce wczesnośredniowiecznego Szczecina. Poznań 2013.

Rec.: Kowalska Anna B., *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: *Archeologia*: 2013 [dr.:] 2015 s. 339.

7122. OSYPIŃSKA M., Osypiński Piotr: Pochówek konia i szczątki zwierząt z wczesnośredniowiecznego cmentarzyska w Jordanowie, woj. lubuskie. *Archeologia Polski*. T. 57: 2012 z. 1/2 s. 247–260, sum.

7123. OŚCIŁOWSKI Jarosław: Wysoczyzna Kolneńska we wczesnym średniowieczu. Nowe dane do dziejów osadnictwa. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 99–109, sum.

7124. OŻÓG Krzysztof: 966. Chrzest Polski. Sł. wstępne Andrzej Duda. Kraków 2015 Biały Kruk 8° ss. 231, nlb. 1, il.

7125. PAC Grzegorz: Kobiety w dynastii Piastów. Rola społeczna piastowskich żon i córek do połowy XII wieku. Studium porównawcze. Toruń 2013.

Rec.: Pieniądz Aneta, *Kw. Hist. R. 122*: 2015 nr 2 s. 357–361; Rutkowski Rafał: O Dąbrówce i innych piastowskich władczyniach. *Roczn. Antropologii Historii*. R. 5: 2015 s. 295–312.

7126. PAJOR Piotr: Brama przeszłości. Fasada zachodnia kolegiaty w Wiślicy a program historyczny w mecenacie Kazimierza Wielkiego. *Studia Elbląskie*. T. 16: 2015 s. 135–146, sum., Zsfg.

7127. PAJOR P.: Dwa chóry katedry krakowskiej niezrealizowane w pierwszym dwudziestolecu XIV wieku. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 2 s. 197–221, sum.

7128. PASTWIŃSKI Zbigniew: Jan z Czarnkowa o zajęciu zamku w Uniejowie w 1381 roku. *Biul. Uniejowski*. T. 3: 2014 s. 151–163, sum.

7129. PAWLAK Paweł: Ku początkom Poznania – nowoodkryta osada z zarania wczesnego średniowiecza nad Jeziołem Maltańskim. *Slavia Antiqua*. T. 54: 2013 s. 143–219, sum.

7130. PELCZAR Sławomir: Władysław Odonic – książę wielkopolski, wygnaniec i protektor Kościoła (ok. 1193–1239). Kraków 2013 Avalon T. Janowski 8° ss. 511, il.

Rec.: Teterycz-Puzio Agnieszka, *Kw. Hist. R. 122*: 2015 nr 2 s. 372–377.

7131. PIEKALSKI Jerzy: Prague, Wrocław and Krakow. Public and private space at the time of medieval transition. Wrocław 2014.

Rec.: Manikowska Halina, *Acta Poloniae Historica*. [T.] 112: 2015 s. 332–338.

7132. PIĘTKOWSKI Piotr: Biskupstwo pomorskie jako początek biskupstwa kamieńskiego. Wrocław 2015 Chronicon; Inst. Hist. Wydz. Nauk Hist. i Pedagog. Uniw. Wrocławski 8° ss. 188, il., Zsfg. Inst. Hist. Uniw. Wrocławskiego. Zakł. Historii Polski i Powszechnej do końca XV wieku. (*Scripta Historica Medievalia*; t. 4).

XII w.

Rec.: Kowalówka Agnieszka, *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 11 z. 1: *Archeologia*: 2014 [dr.:] 2015 s. 199–200.

7133. PLESZCZYŃSKI Andrzej: Wiadomości Ottona z Fryzyngi i Rahewina o Polsce na tle ich doniesień o wschodnich sąsiadach Niemiec. *Roczniki Hist.* R. 81: 2015 s. 87–106, sum., Zsfg.

Rahewin, uczeń Ottona; XII w.

7134. PLUSKOWSKI Aleksander: *The archaeology of the Prussian Crusade. Holy war and colonisation.* London–New York 2013 Routledge 8° ss. XIX, nlb. 1, 428, il.

Rec.: Szczepański Seweryn: Świąta wojna (nie tylko) w świetle archeologii. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 2 s. 141–156.

7135. POCZĄTKI Warszawy. Spojrzenie po 700 latach. Pod red. Henryka Rutkowskiego. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 168, il. Tow. Miłośn. Historii w Warszawie. Oddz. PTH, IH PAN.

Materiały konferencji „Siedemset lat Warszawy”, Warszawa, 23 IV 2013 r.

Treść: Rutkowski H.: Przedmowa s. 7; Rutkowski H.: Wprowadzenie s. 9–10; Samsonowicz Henryk: Początki Warszawy s. 11–18; Rutkowski H.: Podziały polityczne Mazowsza w pierwszej połowie XIV wieku s. 19–32; Grabowski Janusz: Pierwsi gospodarze Warszawy. Bolesław II i jego potomstwo s. 33–52; Pacuski Kazimierz: Współpracownicy książąt mazowieckich w ziemi warszawskiej w XIV wieku s. 53–72; Wajs Anna: Geneza herbu Warszawy s. 73–78; Kowalczyk-Heyman Elżbieta: Świadectwa archeologiczne o początkach Warszawy s. 79–88; Garus Jerzy: Siedziba książąt mazowieckich w Warszawie w pierwszej połowie XIV wieku s. 89–105; Słoń Marek: Układ przestrzenny lokacyjnej Warszawy s. 107–112; Piber-Zbieranowska Marta: Kościoły warszawskie w XIV wieku s. 113–127; Sieradzan Wiesław: Proces warszawsko-uniejowski w 1339 r. a polityka książąt mazowieckich wobec państwa zakonu krzyżackiego w pierwszej połowie XIV wieku s. 129–139; Dyskusja s. 141–156; Sołtan Andrzej: Podsumowanie s. 157–159.

7136. POLESKI Jacek: *The contact between tribes inhabiting the Oder and Vistula Basins and the Moravian state in the 9th and early 10th century.* *Quaestiones Medii Aevi Novae.* Vol. 20: 2015 s. 369–394, sum.

7137. PRZEMYŚL i ziemia przemyska w strefie wpływów ruskich X – połowa XIV w. Pod red. Vitaliya Nagirnogo i Tomasza Pudłockiego. Kraków 2013 *Historia Iagellonica* 8° ss. 218, il., sum. (*Colloquia Russica. Series 2; vol. 1*).

Materiały z konferencji, Przemyśl, 19–20 IV 2012 r.

Treść: Nagirnyy V., Pudłocki T.: Wstęp s. 7–10; Pogoral's'kij Āroslav, Mis'ka Roman, Laska Vitalij: Verhn'odnisters'ke Pidgir'â u X–XIV st. s. 11–32; Marek Edyta Anna: Wczesnośredniowieczne cmentarzyska chrześcijańskie z grobami podpłytkowymi z terytorium Polski Południowo-Wschodniej i Ukrainy Zachodniej – problematyka występowania s. 33–37; Golovko Oleksandr: Pohid küivs'kogo knâzâ Volodimira na „Peremyśl', Červen i iny grady” 981 r. i problema počatku političnih vidnosin miž Pol'seû ta Russû (kînec' X-perša tretina XI st.) s. 39–47; Grzesik Ryszard: Mścislav, przybrany ojciec św. Władysława, czyli co „Kronika węgiersko-polska” wie o Rusi Halickiej s. 49–56; Pogoral's'kij Ā.: Do lokalizacii deâkih litopisnih punktiv Peremišl's'koï zemli s. 57–65; Ūrasov Mihail: Rol' Peremyšlâ v bor'be Vladimira Āroslaviča za vozvrašenie Galiča (1189–1190) s. 67–77; Nagirnyj Vitalij: Russko-vengerskaâ vstreča v Sanoke 1205 goda s. 79–85; Font Marta: Peremyšl' v politike vengerskih korolej v rannee srednevekov'e s. 87–100; Vološuk Miroslav: Terra Praemiziensi in Regnum Hungariae v XIII veke. Hronologiiâ problemy s. 101–111; Petegirič Volodimir: Bitva pîd Āroslavom 1245 roku: arheologičnij komentar do litopisnoï rozpovidî s. 113–123; Fedoruk Andrij: Āroslavs'ka bitva 1245 roku: rekonstrukciâ virišal'nogo žitknennâ u borot'bi za „galic'ku spadšinu” s. 125–143; Gardi Dûra: Rus'ki ta ugars'ki džerelâ pro Rostislava Mihajloviča v Āroslavs'kij bitvi abo do pitannâ pro istoriû licars'koï kul'turi s. 145–150; Vojtovič Leontij: Premis'kij knâz' Lev Danilovič s. 151–162; Mika Norbert: Polityka czeška kniazia Lwa Daniłowicza. Z dziejów stosunków rusko-czeskich w drugiej połowie XIII wieku s. 163–181; Janeczek Andrzej: Gmina prawa niemieckiego w przedlokacyjnym Przemyślu – we mgłę wątpliwości i sporów badawczych s. 183–201; Sroka Stanislav: Seredn'ovičnij Bardiv – priklad etničnoï koegzistencii s. 203–213.

Rec.: Komendová Jitka, [w:] *Rus' and Central Europe from the 11th to the 14th century.* Kraków–Bratislava 2015 s. 389–390.

7138. PTAK Jan: *Książdz Jan Długosz – człowiek Kościoła i patriota.* *Zesz. Sandomierskie.* R. 21: 2015 nr 39 s. 2–7.

Wykład wygłoszony 7 VI 2015 r. w kościele pw. Nawrócenia św. Pawła Apostoła w Sandomierzu.

7139. PTAK J.: *O rzekomej bitwie Kazimierza Wielkiego z Litwinami pod Sochaczewem w maju 1350 r.* *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 2 s. 5–23, sum.

7140. PUCHALSKA-DĄBROWSKA Bernadetta: *Świąte w życiu błogosławionej. Postacie świątych kobiet i ich kult w najstarszych źródłach biograficznych Doroty z Mąków.* *Studia Elbląskie.* T. 15: 2014 s. 207–220, sum., Zsfg.

XIV–XV w.

7141. RADZIMIŃSKI Andrzej: Dyspensy „de diversis formis” dla polskiego duchowieństwa. Z dziejów stosowania prawa kanonicznego i obyczajowości w późniejszym średniowieczu. *Roczniki Hist.* R. 81: 2015 s. 107–128, sum., Zsfg.

7142. RAJMAN Jerzy: Gdzie mieszkali rajcy krakowscy w XIV wieku? *Res Gestae.* [T.] 1: 2015 s. 46–89, sum.

7143. RAJMAN J.: Wieś podkrakowska w średniowieczu. „Mała” i „wielka” historia Polski. *Małopolska.* [T.] 16: 2014 s. 27–38, sum.

7144. RATAJCZAK Krzysztof: Geneza i rozwój szkolnego ustawodawstwa Kościoła w epoce średniowiecza. (Rekonesans). *Biul. Historii Wychowania.* [Nr] 31: 2014 s. 29–49, sum.

7145. RATAJCZAK K.: The pilgrimages of the Piast dynasty in the middle ages. *Biul. Pol. Misji Hist.* Nr 10: 2015 s. 227–250, streszcz., Zsfg.

7146. RĘBKOWSKI Marian: Archeologiczne wyznaczniki przemian XII–XIII w. w księstwie zachodniopomorskim. Zarys problematyki. *Fontes Archaeol. Posnanienses.* Vol. 51: 2015 s. 183–199, sum.

7147. RĘBKOWSKI M., Romanowicz Paulina: Siedziba prepozyta kapituły kamieńskiej w Lubinie na wyspie Wolin. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 3 s. 391–410, sum.

7148. RÖPCKE Andreas: Von der Ostsee nach Thann im Oberelsass. Die Wallfahrt der „Seeländer” zum Heiligen Theobald im Spätmittelalter. *Biul. Pol. Misji Hist.* Nr 10: 2015 s. 309–324, streszcz., sum.

Pielgrzymki z terenów nadmorskich m.in. Pomorza do relikwii św. Ubalda z Gubbio w Thann w Górnej Alzacji.

7149. ROZMUS Dariusz: Zobowiązania prawne księcia Mieszka I wobec swoich drużowników w świetle kroniki Ibrahima Ibn Jakuba. *Roczniki Admin. i Prawa.* R. 15: 2015 z. 2 s. 105–116, sum.

7150. ROZYNKOWSKI Waldemar: Studia nad liturgią w zakonie krzyżackim w Prusach. Z badań nad religijnością w późnym średniowieczu. Toruń 2012.

Rec.: Rozen Fryderyk: Słów kilka n.t. książki Waldemara Rozynkowskiego. *Studia Claromontana.* [T.] 31: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 755–761.

7151. RÓŻNE oblicza średniowiecza. Z interdyscyplinarnych badań nad historią i kulturą wieków średnich. T. 1. Red. t. Ewelina J. Kowalczyk. Wrocław 2015 Interdyscyplinarne Koło Naukowe Miłośn. Średniowiecza Uniw. Wrocławskiego 8° ss. 327, il., streszcz., sum.

Tyt. równol.: Many faces of the Middle Ages. Interdisciplinary research on the history and culture of the Middle Ages. Vol. 1.

Z treści: Kowalczyk E. J.: Wstęp s. 9–10; Cebula Katarzyna: Review of weaving and tailoring tools in medieval Silesia s. 11–24; Kowalczyk E. J.: The production of clay figurines in late medieval Silesia s. 25–43; Szajt Jakub: Naczynia stołowe mieszczaństwa w XIII–XVI wieku. Przyczynek do studiów nad kulturą stołu późnośredniowiecznego Śląska s. 45–66; Kowalczyk E. J.: Związki późnośredniowiecznych figurek ceramicznych ze Śląska z sakralną sztuką gotycką. W poszukiwaniu wzorców ikonograficznych i stylistycznych s. 67–84; Krzywka Maciej: An attempt of reconstruction building expansion and spatial development of plots in medieval Wrocław s. 85–112; Filipiak Katarzyna, Pawłowska Ada: Reconstruction of the medieval internal Świdnicka Gate and Ruska Gate in Wrocław s. 113–124; Łukaszyk Agnieszka: Wooden miniatures of horses from Opole and other medieval exhibits of horses from Gdańsk and Szczecin-Podzamcze s. 125–139; Puziuk Jakub: Iluminowany manuskrypt zwany Biblią Maciejowskiego jako źródło przedstawień ikonograficznych średniowiecznej broni obuchowej s. 141–157; Kubicka Martyna: Między iluzją a rzeczywistością. Naśladownictwo detalu architektonicznego w gotyckim malarstwie ściennym w Polsce s. 159–172; Łukaszyk A.: Wczesnośredniowieczne słowiańskie pisanki i grzechotki gliniane oraz próba ich eksperymentalnego wykonania s. 173–190; Matóg Katarzyna: Średniowieczne zwierzęta – potrzeba badań czy margines zainteresowań? 285–296; Łukaszewska Barbara: Wieloaspektowa analiza a transliteracja rękopisu s. 297–306.

7152. RUS' and Central Europe from the 11th to the 14th century. Publication after 5th international conference, Spišská Kapitula, 16th–18th October, 2014. Eds. Vitaliy Nagirnyy and Adam Mesiarkin. Kraków–Bratislava 2015 Zakł. Historii Europy Wschodniej. UJ. Inst. Historii 8° ss. 410, nlb. 1, il., sum., rez., streszcz. słowackie. (Colloquia Russica. Series 1; vol. 5).

Tyt. równol.: Rus a stredná Európa v 11. až 14. storočí. Publikácia z piatej medzinárodnej konferencie, Spišská Kapitula, Slovensko 16.–18. Október 2014. Rus' i Central'naâ Evropa v XI–XIV vekah. Materialy V Meždunarodnoj naučnoj konferencii, Spišská Kapitula, 16.–18. oktâbrâ 2014 g.

Z treści: Mihal'skij Mihal: Pohody Mstislava Mstislavoviča protiv vengrov i polâkov: ispol'zovanie pomošči polovekih vojsk v vooružennyh konfliktah s. 135–147; Kamin'skaâ Monika: Mongoly? Litovcy? Russkie? Nahodki oružiâ mongol'skogo tipa na pol'skih zemlâh i ih istoriko-kul'turnyj kontekst s. 225–247; Blanár Dominik: Uhorsko-pol'ská intervencia na Rusi proti Tatárom v 1323–1325 s. 265–282; Afanasenko Ūrij: Cerkovno-političeskie svâzi russkih zemel' Velikogo knâžestva Litovskogo i Bolgarii v konce XIV – načale XV vekov s. 307–317.

7153. RYMAR Edward: Chojeński dwór i zamek panujących w Nowej Marchii władców i ich urzędników. *Roczn. Chojeński*. T. 6: 2014 s. 29–41, Zsfg.

XIII–XV w.

7154. RYMAR E.: Dalsze rody rycerskie ziemi chojeńskiej i mieszkowickiej w średniowieczu. *Roczn. Chojeński*. T. 7: 2015 s. 85–116, Zsfg.

7155. RYMAR E.: Kilka średniowiecznych rodów rycerskich ziemi chojeńskiej, mieszkowickiej i trzcíńskiej (Butz, Doberkow, Ellingen, Elzholtz, Velthane, Gustebiese, Jagow). *Roczn. Chojeński*. T. 6: 2014 s. 43–66, Zsfg.

7156. RYMAR E.: Niektóre rody rycerskie Nowej Marchii (c.d.). *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw*. Nr 22: 2015 s. 193–225, sum., Zsfg.

7157. RYMASZEWSKI Zygfryd: Areszt rzeczy jako zabezpieczenie wierzytelności w miastach Polski średniowiecznej. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. nlb. 2, 227, Zsfg.

7158. SAMSONOWICZ Henryk: Elbląg na szlakach handlowych Europy w XIII i w początkach XIV wieku. *Roczn. Elbląski*. T. 26: 2015 s. 9–17, sum., Zsfg.

7159. SAMSONOWICZ H.: Jan Długosz – człowiek polskiego Renesansu, historyk, geograf, polityk, wychowawca, budowniczy. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 2–4.

Wykład wygłoszony na konferencji pt.: „Jan Długosz – w kręgu badań historyków i literaturoznawców” w Sandomierzu, 8 X 2015 r.

7160. SAMSONOWICZ H.: Studia nad postrzeganiem przestrzeni przez ludzi średniowiecza. Poznań 2015 Wydaw. Nauka i Innowacje 8° ss. 204, tabl. XVI, il.

Także w Polsce.

7161. SANDER Elżbieta: Błogosławiona Salomea [1211?–1268] i klasztory Klarysek w Zawichoście, Skale i Krakowie do końca XV wieku. Kraków 2015 Wydaw. Inst. Teol. Ks. Misjonarzy 8° ss. 375, tabl. 32, il., Zsfg.

Rec.: Pluta Edyta, *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 3 s. 412–415.

7162. SAWICKA Joanna: Średniowieczne pracownie szklarskie w Międzyrzeczu. *Slavia Antiqua*. T. 56: 2015 s. 129–170, sum.

7163. ŠČAVINSKAS Marius: Forms of coercion in peaceful Christian missions. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 16: 2011 [dr.:] 2012 s. 119–141, santr.

XII w.

7164. SCHMIDT Michał, Starzyński Marcin: Nowe miasto tkackie? Szkic do dziejów społeczno-gospodarczych podkrakowskiego Kazimierza. *Kw. Historii Kultury Mater*. R. 63: 2015 nr 1 s. 15–27, sum.

7165. SIERBA Michał: W sprawie nadania praw miejskich Tykocinowi w XV w. *Acta Univ. Lodzensis. Folia Historica*. [Vol.] 94: Studia i szkice do dziejów Polski i powszechnych do połowy XX w.: 2015 s. 25–35, sum.

7166. SIKORA Jerzy: O interpretacji etnicznej wczesnośredniowiecznych pochówków elitarnych. Skandynawowie w państwie pierwszych Piastów i na Pomorzu? *Slavia Antiqua*. T. 54: 2013 s. 61–96, sum.

7167. SIKORA J.: Peryferia w centrum podzielonego Królestwa. Archeologia Polski Centralnej dwunastego i trzynastego stulecia. *Fontes Archaeol. Posnanienses*. Vol. 51: 2015 s. 125–147, sum.

7168. SIMIŃSKI Rafał: Traktat przymierza króla Eryka Pomorskiego i książąt Pomorza Zachodniego z zakonem krzyżackim w Prusach i Inflantach z 15 września 1423 roku. *Średniowiecze Polskie i Powszechne*. T. 7(11): 2015 s. 69–94, sum., Zsfg.

7169. SKIBNIEWSKA Józefa: Dwór królewski Aleksandra Jagiellończyka w latach 1501–1506. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 722, il.

Rec.: Bogucka M[aria], *Kw. Historii Kultury Mater*. R. 63: 2015 nr 3 s. 557–558.

7170. SKRZYNIARZ Ryszard: Kanonicy Grobu Bożego i ich religijny, społeczny, edukacyjny i kulturowy wkład w rozwój mieszkańców ziem polskich w średniowieczu. Lublin 2015 Episteme 8° ss. 604, nlb. 1, il., sum. (Biblioteka Katedry Biografistyki Pedagogicznej; nr 7).

7171. SŁOŃ Marek: Miasta podwójne i wielokrotne w średniowiecznej Europie. Wrocław 2010.

Rec.: Chachaj Jacek, *Studia Geohistorica*. Nr 1: 2013 s. 127–131.

7172. SMOŁUCHA Janusz: Kwestia turecka i jej wpływ na politykę państw Europy Środkowej w 2. połowie XV w. *Prace Komisji Środkoeuropejskiej PAU*. T. 22: 2014 s. 7–19, sum.

7173. SNOCH Bogdan: Władysław Opolczyk w okresie władztwa nad Częstochową (1370–1393). *Almanach Częstochowy*. [T. 28]: 2015 s. 8–14.

7174. SOCHACKA Anna: Bartnicy (obelnicy) w okolicach Łęcznej w średniowieczu, czyli o zanikłej formie korzystania z lasu. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 27: 2014 s. 2–4.

7175. SOCHACKA A.: O dramatycznych okolicznościach spotkania dziedzica Zawieprzyc z królową Jadwigą w 1390 r. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 25: 2012 s. 4–7.

Dziedzic o imieniu Sulisław.

7176. SOCHACKA A.: W obronie czci niewieściej – czyli o tym, jak Marta z Łęcznej w 1485 r. broniła się przed plotką. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 28: 2015 s. 2–4.

Pozew przed sąd kościelny przeciwko rajcom łęczyńskim o zniesławienie (rzekome dzieciobójstwo).

7177. SOŁTYSIAK Michał: Podstawy ekonomiczne powstawania średniowiecznych ośrodków miejskich na Pomorzu Zachodnim w świetle badań archeologicznych. Poznań 2013.

Rec.: Kowalska Anna B., *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: *Archeologia*: s. 359–360.

7178. SPERKA Jerzy: Władysław książę opolski, wieluński, kujawski, dobrzyński, Pan Rusi, Palatyn Węgier i Namiestnik Polski (1326/1330–8 lub 18 maja 1401). Kraków 2012.

Rec.: Jankauskas Vytautas, [w:] *Rurikids in dynastic relations. Politics, customs, culture, religion (10th–16th c.)*. Kraków 2014 s. 310–311.

7179. STACHOŃ Bolesław: Polityka Polski wobec Turcji i akcji antytureckiej w wieku XV do utraty Kiliii i Białogrodu (1484). Oświęcim 2015 *Napoleon V* 8° ss. 161.

7180. STANISŁAWSKI Błażej M.: Jómswikingowie z Wolina-Jómsborga. Studium archeologiczne przenikania kultury skandynawskiej na ziemie polskie. Wrocław 2013.

Rec.: Kowalska Anna B., *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: *Archeologia*: 2013 [dr.:] 2015 s. 343–344.

7181. STANISŁAWSKI B. [M.], Filipowiak Władysław: Wolin wczesnośredniowieczny. Cz. Warszawa 2013.

Rec.: Kowalska Anna B., *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 10 z. 1: *Archeologia*: 2013 [dr.:] 2015 s. 345.

7182. STASIEWSKI Bernhard: Die Anfänge der Christianisierung Polens auf dem Hintergrund der slavischen Missionsgeschichte des frühen Mittelalters. Hrsg. von Anna Sobczak, Reimund Haas, Manfred Clauss. Münster 2014 Verlag Monsenstein und Vannerdat OHG 8° ss. 368. (*Forschungen zur Volkskunde*; 61).

Rec.: Jurek Tomasz, *Roczniki Hist. R.* 81: 2015 s. 227–229.

7183. STEFANIAK Piotr: Błogosławione dominikanki: Ofka Piastówna (1299–1359) i Elżbieta Węgierska (1292–1336) – środkowoeuropejskie wzorce świętości z XIV wieku. *Studia Teol.-Hist. Śląska Opolskiego*. T. 35: 2015 s. 293–332, sum.

7184. STRZYŻ Piotr: Broń palna w Europie Środkowej w XIV–XV w. Łódź 2014 *Ośr. Badań nad Dawnymi Technologiami IAiE PAN* 8° ss. 416, il. + dysk optyczny (CD-ROM). IAiE PAN. *Ośr. Badań nad Dawnymi Technologiami*.

Rec.: Żabiński Grzegorz, *Acta Militaria Mediaevalia*. T. 11: 2015 s. 254–257.

7185. SUCHARSKI Robert: Jeszcze raz w kwestii imienia pierwszego historycznego władcy Polski. *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 2 s. 233–244, sum.

7186. SURDACKI Marian: Szpitalnictwo zakonne w średniowiecznej Polsce. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 2 s. 49–98, sum.

Od XII do pocz. XVI w.

7187. SYMBOLY a mýty národov v stredoveku a včasnom novoveku. Symbols and myths of the nations in Middle Ages and Early Modern Era. Eds. Martin Homza a Adam Mesiarkin. Bratislava 2014 *Vydavateľ'stvo Univerzity Komenského* 8° ss. 189, nlb. 1, il., sum.

Z treści: Bági Daniel: Od jeleňa po Turula. Stredoveké symboly uhorskej mytológie v stredoeurópskom kontexte s. 27–36; Kubín Petr: Význam svätcov pri utváraní národnej identity v stredoveku s. 39–51; Nagirnyy Vitaliy: Stredoveká Rus. Územie, názvoslovie a symboly s. 65–74; Homza M.: K otázkam chápania „národných” symbolov v stredoveku s. 105–115; Kuzmová Stanislava: Národné a regionálne aspekty v kazatel'stve o svätých. Príklad sväteho Stanislava s. 117–128; Sroka Stanisław Andrzej: Národné povedomie Poliakov v stredoveku s. 131–141; Gogola Matej: Niekoľko poznámok k téze Moskovského

vel'kokniežatstva ako Tretieho Rima v stredoveku. *Translatio imperii?* s. 143–156; Podolan Peter: Slováci a slovanské starožitnosti s. 159–172.

Tož. [Cz.] 2. Bratislava 2015 ss. 157, nlb. 1, il., sum.

Z treści: Urbańczyk Przemysław: Moravské korene Piastovcov? s. 31–40; Bági D.: Dynastické konflikty 11. storočia v „Obrázkovej kronike” s. 63–78; Mesiarkin A.: Veča v právnej histórii Slovanov ako ich etnické špecifikum s. 79–92; Libor Jan: Stredoveká symbolika Moravy v kontexte přemyslovskej sfragistiky a heraldiky s. 93–100; Blanár Dominik: Symboly a atribúty stredovekej uhorskej šľachty – erby s. 101–114.

Rec. [Cz. 1]: Picková Dana, *Slovanský Přehled*. Vol. 101: 2015 č. 1 s. 162–165; Vološuk Miroslav [w:] *Rus' and Central Europe from the 11th to the 14th century*. Kraków–Bratislava 2015 s. 395–396.

7188. SZREJTER Artur: Pod pogańskim sztandarem. Dzieje tysiąca wojen Słowian połabskich od VII do XII wieku. Warszawa 2015 Inst. Wydawniczy Erica 8° ss. 354, nlb. 1, il. (Wojny Wikingów i Słowian).

7189. SZYMBORSKI Wiktor: Medieval Rome in Poland. Indulgences of the station churches of Rome and jubilee indulgences in medieval Poland. *Biul. Pol. Misji Hist.* Nr 10: 2015 s. 397–424, streszcz., Zsfg.

7190. ŚLADAMI Henryka Pobożnego [ok. 1196–1241] i księżnej Anny [1204–1265]. Zebrał i oprac. Stanisław Andrzej Potycz. Wyd. 2, popr. i uzup. Legnica 2015 Dec. Centrum Edukacyjne; Bibl. im. Jana Pawła II WSD Diec. Legnickiej 8° ss. 230, nlb. 5, il. (Biblioteka Diecezji Legnickiej; 61).

Z treści: Łysiak Tomasz: Tatarzy pod Legnicą s. 13–21; Araszczuk Stanisław: Duchowość świętej Jadwigi Śląskiej s. 24–37; Wiszewski Przemysław: Henryk Pobożny – cnota i polityka s. 39–54; Szetelnicki Waclaw W.: Scena śmierci Henryka II Pobożnego – średniowieczny przekaz i symbolika s. 57–69; Rosiński Franciszek: Benedykt Polak – uczestnik legacji papieskiej do władców Mongołów [w l. 1245–1247] s. 73–76; Niedzielenko Andrzej: Spacer po Legnicy śladami Henryka Pobożnego s. 81–84; Sutowicz Anna: Księżna Anna Śląska – pomiędzy pamięcią a kultem s. 89–105; Maksymowicz Adam: Książę Henryk Pobożny i księżna Anna jako wzór władców chrześcijańskich s. 109–114; Bochnak Władysław: Księżna Anna i jej małżonek książę Henryk II Pobożny jako kandydaci do chwały ołtarzy s. 115–123; Majewski Mariusz: Prawo kościelne w zastosowaniu do potencjalnego procesu beatyfikacyjnego Henryka Pobożnego s. 125–131; Łysiak T.: Henryk Pobożny – rycerz Chrystusa s. 135–142; Maksymowicz A.: Sprawozdanie z sesji naukowej śladami Henryka Pobożnego i księżnej Anny s. 142–144; Jaworska Kazimiera: Wokół obchodów bitwy pod Legnicą (1945–2011) s. 145–151; Marek Franciszek Antoni: Henryk Pobożny i księżna Anna Śląska na tle swoich czasów s. 152–160; Potycz Stanisław Andrzej: Książę Henryk Pobożny – męczennik za wiarę s. 161–170; Pamięć o Henryku Pobożnym o księżnej Annie s. 171–184.

Wyd. 1. 2013.

7191. ŚLICZYŃSKA Joanna Elżbieta: Ausstellung der Küchen in Deutschordensburgen und Schlössern mit Küchengärten und Bestecken um die Wenede vom 14. zum 15. Jahrhundert (mit besonderer Berücksichtigung der Schlossküchen in Marienburg, Thorn, Danzig und Elbing). *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 49–59, sum.

7192. ŚLICZYŃSKA J. E.: Konsumpcja żywnościowa wielkich mistrzów na przełomie XIV i XV wieku oraz powiązane z nią funkcje urzędnicze braci-rycerzy krzyżackich. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 29: 2015 s. 262–273, sum.

7193. ŚLICZYŃSKA J. E.: Okoliczności zawarcia umów w Krewie i Wołkowysku, między panami małopolskimi a Jagiełłą, dotyczących warunków jego mariażu z Jadwigą Andegaweńską (1385–1386). *Meritum*. T. 5: 2013 s. 27–41, sum.

7194. ŚLIWIŃSKI Błażej: Biskup krakowski Prandota wobec króla Przemysła Ottokara II w latach 50. XIII wieku. *Średniowiecze Polskie i Powszechne*. T. 7(11): 2015 s. 245–266.

7195. ŚLIWIŃSKI B.: Sambor II. Książę tczewski (1211 lub 1212 – 30 grudnia 1276/1278). Kraków 2015 Avalon 8° ss. 222, il.

7196. ŚLIWIŃSKI Józef Piotr: *Cystersi z Łekna – Oliwy – Pelplina od połowy XII do XV wieku. The Cisterians from Łekno – Oliwa – Pelplin since the middle of the 12th until the 15th century.* Olsztyn 2014.

Rec.: Kubicki Rafał, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 309–312.

7197. ŚLIWIŃSKI J. [P.]: *Walka o koronę polską. Zjazd monarchów w Krakowie w 1364 roku.* Olsztyn 2012.

Rec.: Marzec Andrzej, *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 1 s. 178–184.

7198. ŚREDNIOWIECZNA studnia klasztoru Bernardynów w Jaworze. *Badania interdyscyplinarne.* Pod red. Arkadiusza Muły. Jawor 2015 Muzeum Region. 8° ss. 164, il., sum.

Z treści: Muła A.: Wstęp s. 7–13; Muła A.: Garncarstwo jaworskie w świetle źródeł pisanych s. 15–24; Sielicka Katarzyna: Zaopatrzenie średniowiecznego i nowożytnego Jawora w wodę s. 25–39; Sielicka K.: Ubiór mieszkańców średniowiecznego Jawora na podstawie znalezisk ze studni klasztornej s. 41–48; Pankiewicz Aleksandra: Ceramika ze studni w dawnym klasztorze bernardynów w Jaworze s. 49–103; Siemianowska Sylwia: Późnośredniowieczny pucharek z pionowymi żeberkami ze studni klasztoru bernardynów w Jaworze s. 137–143; Krąpiec Marek: Datowanie bezwzględne próbek drewna z pokrywy średniowiecznej studni z klasztoru bernardynów w Jaworze s. 161–162; Muła A.: Zakończenie s. 163.

7199. ŚREDNIOWIECZNE cmentarzysko w Czarnej Wielkiej, stan. 1, woj. podlaskie (badania 1951–1978). T. 1. Białystok 2013 Muzeum Podlaskie 4° ss. 274, il.

Treść: Dzik Michał: Wstęp s. 7–8; Dzik M.: Zagadnienia wprowadzające s. 9–26; Dzik M., Piasecka Kornelia: Katalog źródeł s. 27–114; Spis wykorzystanych źródeł i literatury przedmiotu s. 115–120; Bieńkowska Anna: Tablice I–CXLVIII s. 123–274.

Toż. T. 2. Red. nauk. Halina Karwowska. Białystok 2014 ss. 262, nlb. 1, il., sum.

Treść: Od Redakcji s. 7; Dzik M.: Rodzaje grobów s. 9–25; Dzik M.: Układ pochówków s. 27–39; Bieńkowska A.: Wyniki podstawowych badań antropologicznych s. 41–47; Dzik M.: Pozostałości trumien i innych konstrukcji drewnianych s. 49–56; Wyposażenie pochówków i inne przedmioty znalezione na cmentarzysku: Wajda Sylwia: Wyroby szklane s. 57–103; Maik Jerzy: Tekstylija s. 105–118; Piasecka Kornelia, Piasecki Aleksander: Ceramika naczyńowa s. 119–160; Dzik M.: Metalowe ozdoby i części stroju s. 161–194; Dzik M.: Narzędzia i uzbrojenie s. 195–203; Dzik M.: Pozostałe zabytki ruchome s. 205–213; Dzik M.: Analiza chronologiczno-przestrzenna cmentarzyska s. 215–226; Dzik M.: Uwagi końcowe s. 227–228; Spis wykorzystanych źródeł i literatury przedmiotu s. 229–253.

7200. *TALES, myths and legends of ancient Prussia. Senosios Prūsijos sakmės, mitai ir padavimai. Opowieści, mity i legendy starożytnych Prus. Predaniâ, mify i legendy drevnej Prussii.* Ed. Seweryn Szczepański, Paweł Kawiński; transl. Olga Deszko-Wojciechowska, Justyna Prusinowska. Olsztyn 2015 Pruthenia 4° ss. 321, il.

Tekst równol. ang., lit., pol., ros.

Treść: Szczepański S., Kawiński P.: Introduction. Įžanga. Wstęp. Vstuplenie s. 7–17; Kawiński P.: Main Prussian gods: Peckols – Perkūnas – Potrimpo. Pagrindiniai prūsų dievai: Pikuolis (Patulas) – Perkūnas – Patrimpas. Główni bogowie Prusów: Patols – Perkun – Potrimps. Главные боги пруссов: Patols – Perkun – Potrimps s. 19–35; Kitkowski Piotr: Deities and rituals associated with water. Dievaičiai bei ritualai susiję su vandeniu. Bóstwa oraz rytuały związane z wodą. Božestva i ritualy, svāzannye s vodoj s. 37–49; Libenstein Alexandr: Peter of Dusburg's report on the Nadruvian priest Kriwe. Petro Dusburgiečio reliacija apie nadruvos valdovą Krivį. Relacja Piotra z Dusburga o nadrowskim kapłanie Kriwe. Soobščenie Petra iz Dusburga o Nadrovskom žreće Krive s. 51–77; Kulakov Vladimir I.: Report of Simon Grunau on the Romowo-Rikoyto cult centre. Simono Grunau parengtas Romuvos-Rickoyotto šventyklos aprašymas. Relacja Szymona Grunau o centrum kultowym Romowe-Rikoyto. Soobščenie Simona Grunau o kul'tovom centre Romove-Rikoyto s. 79–105; Dementiev Ilia: The land at the end: Peter from Dusburg's report on the devastation of Galindia. Kraštas pakraštyje: Petro Dusburgiečio aprašymas apie Galindijos sunikojimą. Kraina na końcu: Relacja Piotra z Dusburga o spustoszeniu Galindii. Kraj na kraû: Soobščenie Petra Dusburga o razorenii Galindii s. 107–121; Szczepański S.: Guests as envoys of the gods. Svečias – dievų pasiuntinys. Gość jako wysłannik bogów. Gost' kak poslanec bogov s. 123–137; Kitkowski P.: Lukas David's report on keeping away the Gdańsk fleet from the coast of Sambia by the wajdelota Valtin Supplit in 1520. Luko Davido pasakojimas apie vaidilą Valtiną Supplitą, kuris 1520 m. išvarė Gdąnsko laivyną iš Sambijos pakrančių. Relacja Łukasza Davida na temat odegnania floty gdańskiejszy od wybrzeży Sambii w 1520 roku przez wajdelotę Valtina Supplita. Soobščenie Lukasa Davida na temu izgnaniâ gdan'skoj flotilii s beregov Sambii v 1520 godu vajdelotom Val'tinom Supplitom. Przy współudz. Andrzeja Gierszewskiego s. 139–147; Kulakov V. I.: Relics of pagan funeral rituals from the 16th to the 19th century on the territory of Prussia in a comparative context (Prussia, Lithuania and Samogitia). XVI–XIX a. pagoniškų laidojimo apeigų relikty palyginimas Prūsų teritorijoje (Prūsija, Lietuva, Žemaitija).

Relikty pogańskich rytuałów pogrzebowych w XVI–XIX w. na terytorium Prus w kontekście porównawczym (Prusy, Litwa i Żmudź). Ostatki âzyčeskîh pogrebal’nyh ritualov v XVI–XIX vv. na territorii Prussii v sravnitel’nom kontekste (Prussiâ, Litva i Žemajtiâ s. 149–161; Kulakov V. I.: Animals in the Prussian mythology and religiousness. Gvuliai mitologijoje ir prûsų religingumas. Zwierzęta w mitologii i religijności Prusów. Zveri v mifologii i religioznosti Prusov s. 163–195; Grumadaitė Rūta, Kiseliūnaitė Dalia: Demons, gods and sorcerers in written sources and in the Prussian and Curonian folklore. Demonai, dievai ir burtininkai rašytiniuose šaltiniuose ir prûsų bei kuršių folklore. Demony, bogowie i czarownicy w źródłach pisanych i prusko-kurońskim folklorze. Demony, bogii kolduny v pis’mennyh istočnikah i prusko-kuronskom fol’klore s. 197–277; Shiroukhov Roman, Szczepański S.: East Prussian legends about stones, hills and trees. Rytų prûsų legendos apie akmenis, kalvas ir medžius. Wschodniopruskie podania o kamieniach, wzgórzach i drzewach. Vostočnopruskie legendy o kamnâh, holmah i derev’âh s. 279–317.

7201. TAMKUN Maciej: Poczet władców Pomorza. Dynastia Sobiesławiców. Gdynia–Wejherowo 2015 Region; Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej 8° ss. 48, il.

XII–XIII w.

7202. TANDECKI Janusz: Wallfahrten der Bürger aus den grossen preussischen Städten im Mittelalter und an der Schwelle zur Neuzeit. *Biul. Pol. Misji Hist.* Nr 10: 2015 s. 95–118, streszcz., sum.

7203. TETERYCZ-PUZIO Agnieszka: Bolesław II Mazowiecki na szlakach ku jedności (ok. 1253/58 – 24 IV 1313). Kraków 2015 Avalon 8° ss. 193, nlb. 1, il., sum.

7204. TETERYCZ-PUZIO A.: Henryk Sandomierski polski krzyżowiec (1126/1133–18 X 1166). Wyd. 2. popr. Kraków 2015 Avalon 8° ss. 166, sum.

Wyd. 1. pt.: Henryk Sandomierski (1126/1133–18 X 1166). Kraków 2009.

7205. TETERYCZ-PUZIO A.: Terytorium radomskie w strukturze organizacyjnej państwa Piastów (do końca XIII wieku). *Radomskie Studia Humanist.* T. 1: 2013 s. 13–28, sum.

7206. TRAJDOS Tadeusz M[ikołaj]: Kult Męki Pańskiej w diecezji przemyskiej za panowania Władysława II Jagiełły. *Debata Świętokrzyskie.* Vol. 1: 2014 s. 83–104.

7207. TRZECIECKI Maciej: Mazowsze w XIII wieku – spojrzenie archeologa. *Fontes Archaeol. Posnanienses.* Vol. 51: 2015 s. 149–166, sum.

7208. [TŪKSTANTIS keturi šimtai tryliktiej] 1413 m. Horodlės aktai. (Dokumentai ir tyrinėjimai). Akty Horodelskie z 1413 roku. (Dokumenty i studia). Sudarė Jūratė Kiaupienė, Lidia Korczak; parengė J. Kiaupienė [i in.]. Vilnius–Kraków 2013.

Rec.: Nikodem Jarosław, *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 3 s. 571–577.

7209. TUREK Jakub: Podział polskiej prowincji dominikanów w czasach prowincjalatu Jana Biskupca w latach 1415–1417. *Przepl. Hist.* T. 106: 2015 z. 2 s. 287–324, sum.

7210. URBAŃCZYK Przemysław: Mieszko Pierwszy Tajemniczy. Toruń 2012.

Rec.: Pac Grzegorz: Napiszmy lepszą książkę o Mieszku I! *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 3 s. 539–551, sum.

7211. URBAŃCZYK P.: Zanim Polska została Polską. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 443, il. VIII–XI w.

7212. VIDURIO Rytų Europa mūšio prie Mėlynųjų vandenų metu. Mokslinė red. Vytas Jankauskas ir Vitaliy Nagirnyy. Kaunas–Kraków 2013 Vytauto Didžiojo Universitetas; Krokuvos Jogailaičių Universitetas 8° ss. 239, il., sum. (Colloquia Russica. Series 2; vol. 2).

Materiały z konferencji, Kowno, 24–26 V 2012 r.

Z treści: Šabul’do Feliks: K itogam izučeniâ bitvy u Sinih Vod 1362 g. s. 15–25; Martynûk Aleksej: Tatory v serdnevekovoju miniatûre: vragi, sosedi, soûzniki s. 45–58; Nagirnyy V.: Lietuva Haličo-Voluinės kunigaikštystės užsienio politikoje paskutiniiais Danieliaus Romanovičiaus valdymo metais s. 59–64; Vojtovič Leontij: Litovskaâ politika knâzâ L’va Daniloviča s. 65–79; Batūra Romas: Šaltiniotyrimiai Mėlynųjų Vandenių mūšio aspektai s. 89–94; Polehov Sergej: Letopisnaâ „Povest’ o Podol’e” kak istoričeskij istočnik s. 95–116; Bucevičiūtė Laima: Mėlynieji Vandenis istorinės kartografijos kontekste s. 117–126; Jankauskas V.: Karijotaičiu valdžios pobūdis Podolėje XIV a. antrojoje pusėje s. 179–186; Petrauskas Rimvydas: Gediminaičių pasaulis: Tarptautinės politikos ir diplomatinės veiklos formos bei galimybės XIV a. antroje pusėje s. 187–197; Fedoruk Andrej: Litovskie knâz’â iz dinastii Gediminovičej i rasprostranenie ognestrel’nogo oružijâ v russkih zemlâh (konec XIV – pervaa polovina XV vv.) s. 199–216; Tęgowski Jan: Olgierdowicze, Druccy i Holszańscy, czyli jeszcze w sprawie pochodzenia Zofii Holszańskiej i o rodzinie Korybuta Olgierdowicza s. 217–225; Rowell Stephen C.: LDK ir totorių santykiai Katalikų Bažnyčios akimis XV a.: prielaidos ir poveikis s. 227–233.

Omów.: Martynûk Aleksej, [w:] Rus’ and Central Europe from the 11th to the 14th century. Kraków–Bratislava 2015 s. 390–392.

7213. W POSZUKIWANIU zaginionego miasta. 15 lat badań średniowiecznej lokalizacji Nieszawy. Praca zbior. pod red. Aleksandra Andrzejewskiego i Piotra Wronieckiego. Łódź 2015 Stow. Nauk. Archeologów Pol. Oddz.; Inst. Archeologii UŁ 4° ss. 251, tabl. 2, il., sum. Stow. Nauk. Archeologów Pol. Oddz. w Łodzi, Inst. Archeologii UŁ.

Treść: Andrzejewski A., Wroniecki P.: Wprowadzenie s. 7–8; Józwiak Sławomir: Nowa Nieszawa (Dybów) naprzeciw Torunia w latach 1423–1460/62 w świetle średniowiecznych źródeł pisanych s. 13–54; Weckwerth Piotr: Charakterystyka wybranych komponentów środowiska przyrodniczego w rejonie miasta lokacyjnego Nowa Nieszawa s. 57–77; Stępień Wiesław: Próba lokalizacji średniowiecznej Nowej Nieszawy z wykorzystaniem monitoringu lotniczego s. 81–114; Grzeszkiewicz-Kotłowska Lidia: Mniej niż trzy mile od Torunia..., czyli Nieszawa Jagiełły w świetle badań archeologicznych s. 117–164; Wroniecki P., Jaworski Marcin: Szerokopłaszczyznowe badania geofizyczne nad średniowieczną lokacją (Nowej) Nieszawy s. 167–197; Pietrzak Janusz: Uwagi o urbanistyce położonego niegdyś naprzeciw Torunia miasta Nowa Nieszawa – czyli co wiemy, a raczej nie wiemy na ten temat s. 201–219; Andrzejewski A., Wroniecki P.: Zakończenie s. 223–227; In search of a lost town. 15 years of research over the abandoned medieval town of Nieszawa s. 229–233; Literatura s. 235–251.

7214. W POSZUKIWANIU źródeł srebrnego kruszcu we wczesnośredniowiecznej Polsce. [Aut.] Ewelina A. Miśta, Aneta Gójska, Adam Kędziński, Dariusz Wyczółkowski. *Warszawski Pam. Numizmat.* Nr 4: 2015 s. 63–78, sum.

7215. WACHOWSKI Krzysztof: *Emblemata mediaevalia profana. Przykład Polski.* Wrocław 2013.

Rec.: Sawina Dominik, *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 2 s. 144–149.

7216. WALKOWSKI Grzegorz Kazimierz: *Piastowie a Rzesza w latach 937/939–1138.* T. 1. Warszawa–Bydgoszcz 2015 Euro Omni 8° ss. CXXII, 597, sum.

Toż. T. 2 [cz.] 1. Warszawa 2015 Walkowski Grzegorz Kazimierz ss. nlb. 4, CXXVII–CLXXXVII, nlb. 5, 603–1047.

7217. WALKOWSKI Szymon: *Struktura, elementy i krajobraz historyczny Biskupic, Mikulczyc i Rokitnicy (dzisiejszych dzielnic Zabrze) w średniowieczu. Przyczynek archeologiczno-historyczno-geograficzny.* *Rocznik [Muzeum Górnośląski Park Etnogr. w Chorzowie].* [T.] 3: 2015 s. 29–51, sum.

7218. WAŁKOWSKA Joanna: *Podmiotowość zwierząt w rytuałach wczesnośredniowiecznych – próba reinterpretacji statusu zwierząt w kulturze przedchrześcijańskich Słowian.* *Sensus Historiae.* Vol. 21: 2015 [nr] 4 s. 73–90, sum.

Słowiańszczyzna Połabska i Wschodnia, X – poł. XIII w.

7219. WARDAS-LASOŃ Marta, Garbacz-Klempka Aldona: *Geochemiczny zapis w środowisku Krakowa działalności średniowiecznej metalurgii i handlu łożem.* *Prace i Mater. Muzeum Archeol. i Etnogr. w Łodzi.* Seria Archeol. Nr 46: 2013/2015 [dr.:] 2015 s. 397–423, sum.

7220. WASIK Bogusz: Prace budowlane na zamkach w Grudziądzu i Toruniu u progu XIV wieku. Przyczynek do badań nad średniowiecznymi warsztatami budowlanymi w Prusach. *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 99–112, sum.

7221. WASSERMÜHLEN und Wassernutzung im mittelalterlichen Ostmitteleuropa. Hrsg. Martina Mařínková, Christian Zschieschang. Stuttgart 2015 Steiner 8° ss. 340, il.

Z treści: Schich Winfried: Die Bedeutung der Wassermühle für die zisterziensische Klostersgemeinschaft im 12. Und 13. Jahrhundert s. 77–98; Panušková Lenka: Die Mühle in der Bildtheologie des Mittelalters s. 99–118; Sochacka Stanisława: Die Namen der Wassermühlen in Schlesien s. 163–172; Choros Monika, Jarczak Lucja: Schlesische Orts- und Flurnamen mit dem Glied Mühle/młyn s. 173–192.

Rec.: Związek Tomasz, *Acta Poloniae Historica*. [T.] 112: 2015 s. 338–344.

7222. WCZESNOŚREDNIOWIECZNA osada w Brzeziu, gm. Kłaj w świetle odkryć archeologicznych i archeobotanicznych. [Aut.] Anna Tynieć, Naria Lityńska-Zajac, Zofia Tomczyńska, Katarzyna Cywa, Agnieszka Koziarska, Ewa Madeyska, Krystyna Skawińska-Wieser. *Prace i Mater. Muzeum Archeol. i Etnogr. w Łodzi*. Seria Archeol. Nr 46: 2013/2015 [dr.:] 2015 s. 375–395, sum.

7223. WĘDZKI Andrzej: Miechów w średniowieczu. Studia z dziejów miasta i klasztoru. Zagadka Jaksy. Warszawa 2014.

Rec.: Rajman Jerzy, *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 3 s. 407–411.

7224. WIATER Elżbieta: Wiorny pies pański. Biografia św. Jacka Odrowąza [ok. 1183–1257]. Kraków 2015 Znak 8° ss. 251, nlb. 2, tabl. 12, il.

7225. WILK-WOŚ Zofia: Rzecz o Mikołaju Bruchrinku z dziurawym zębem, notariuszu królewskim, plebanie szadkowskim i kanoniku łęczyckim. *Biul. Szadkowski*. T. 15: 2015 s. 177–188, sum.

XV w.

7226. WILK-WOŚ Z.: Zamek arcybiskupów gnieźnieńskich w Uniejowie w XV wieku w świetle źródeł pisanych. *Biul. Uniejowski*. T. 4: 2015 s. 45–62, sum.

7227. WILKOWSKI Wojciech: Krzyżacka polityka osadnicza i lokacyjna w ziemi świeckiej, człuchowskiej i tucholskiej. Świecie 2015 Wojciech Sławomir Wilkowski 8° ss. 87, tabl. 2, il.

XIV–XV w.

7228. WITT Bronisław: Uniwersytet Kazimierzowski, czyli o początkach niełatwej drogi uczniów Salomona. *Zapiski Kazimierzowskie*. Nr 14: 2015 s. 28–36.

7229. WOCHNA Wojciech M.: W sprawie historycznej metryki Łaznowskiej Woli. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 207–220, sum.

Dot. daty powstania wsi, XIV–XV w.

7230. WOJCIECHOWSKA Beata: In causa perfidi iudei... Przyczynek do sporów chrześcijan z Żydami w Polsce późnośredniowiecznej. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 1 s. 81–87, sum.

7231. WOJCIECHOWSKA B.: Małżeństwo w ustawodawstwie synodalnym Kościoła polskiego w późnym średniowieczu. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 21–29, rés., sum.

7232. WOJTKOWIAK Joanna: Skandynawskie wpływy kulturowe w Wolinie (IX–XI wiek). Wrocław 2012.

Rec.: Janowski Andrzej, *Slavia Antiqua*. T. 54: 2013 s. 329–336.

7233. WOLIN wczesnośredniowieczny. Cz. 2. Red. Błażej Stanisławski, Władysław Filipowiak. Warszawa 2014.

Rec.: Kowalska Anna B., *Mater. Zachodniopomorskie*. Nowa Seria. T. 11 z. 1: Archeologia: 2014 [dr.:] 2015 s. 191–192.

7234. WOŹNY Maciej: Problem studiów praskich księcia opolskiego Bolka V. *Średniowiecze Polskie i Powszechne*. T. 7(11): 2015 s. 36–44, sum., Zsfg.

Zw. Wołoszkiem, prawdopodobnie w latach 1409–1413.

7235. WÓJCIK Grzegorz: Kobiety w życiu króla Kazimierza Wielkiego w świetle „Annales seu cronicae incliti Regni Poloniae” Jana Długosza. *Lubelski Roczn. Pedagog.* T. 34: 2015 z. 1 s. 91–103, sum.

7236. WÓJCIKOWSKA Agnieszka: Słowo o Bolesławie Jerzym II Trojdenowiczu (1310–1340) – ostatnim Romanowiczu na tronie halicko-włodzimierskim. *Sensus Historiae*. Vol. 18: 2015 [nr] 1 s. 189–199, abstr.

Dot. także wojen o Ruś Halicko-Włodzimierską w l. 1340–1392.

7237. WÓŁKIEWICZ Ewa: Kościół i jego wierni. Struktury kościelne i formy pobożności w średniowiecznej Nysie. Kraków 2014.

Rec.: Czechowicz Bogusław, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 150–154.

7238. WRONISZEWSKI Jan: Komes Wojsław współfundator klasztoru łysogórskiego i jego majątki. *Debata Świętokrzyskie*. Vol. 1: 2014 s. 7–22.

7239. WROŃSKI Marek: Studia nad średniowiecznym kościołem pod wezwaniem św. Marcina w Tarnowicach Starych w 600-lecie powstania parafii. Budowa kościoła. Tarnowskie Góry 2015 Wydaw. Inst. Tarnogórskiego i Muzeum Inst. Tarnogórskiego 4° ss. 117, nlb. 3, il. (Zeszyty Tarnogórskie; nr 73).

7240. WRÓBLEWSKI Sławomir: Najdawniejsze osadnictwo rycerskie w ziemi sądeckiej. *Roczn. Sądecki*. T. 43: 2015 s. 41–65.

XIII–XIV w.

7241. WRZESIŃSKA Anna: Opracowanie antropologiczne szczątków ludzkich z wczesnośredniowiecznego cmentarzyska rządowego w Gołuniu, stan. 23/24, woj. wielkopolskie. *Studia Lednickie*. T. 14: 2015 s. 177–237, sum.

7242. WYROZUMSKA Bożena: Zatarg Krakowa z Władysławem Jagiełłą. *Roczn. Krakowski*. T. 80: 2014 s. 13–18, sum.

Rok 1403.

7243. WYSMUŁEK Jakub: Testamenty mieszczan krakowskich (XIV–XV wiek). Warszawa 2015 PTH; Neriton 8° ss. 411, tabl. 16, il., sum.

7244. ZACHARA-ZWIĄZEK Urszula: Legaty testamentowe mieszczan krakowskich na rzecz kościoła i klasztoru bernardynów na Stradomiu w drugiej połowie XV wieku. *Kw. Historii Kultury Mater*. R. 63: 2015 nr 1 s. 29–40, sum.

7245. ZATORSKI Waław: Wojny Czyngis-Chana 1194–1242. Red. Barbara Borszewska. Poznań 2015 Wydaw. Poznańskie 8° ss. 334, il.

7246. ZAWITKOWSKA Wioletta: Królowa Zofia Holszańska i jej udział w przygotowaniach do zjazdu łuckiego w 1429 roku. *Klio*. T. 33: 2015 nr 2 s. 33–49, sum.

7247. ZAWITKOWSKA W.: Walka polityczno-prawna o następstwo tronu po Władysławie Jagielle w latach 1424–1434. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 370, nlb. 1, sum.

7248. ZYCH Sławomir: Początki sanktuarium Matki Bożej Rzeszowskiej. *Prace Hist.-Archiw.* T. 27: 2015 s. 187–189, sum.

1475 r.

7249. ZYGNER Leszek: Der Bischof als Pilger. Einige Bemerkungen zu den Wallfahrten der Bischöfe aus dem spätmittelalterlichen Polen und Deutschland. *Biul. Pol. Misji Hist.* Nr 10: 2015 s. 267–283, streszcz., sum.

7250. ZYGNER L.: Działalność synodalna arcybiskupa Wojciecha Jastrzębca (próba retrospekcji i reinterpretacji). *Studia Mazowieckie*. R. 10: 2015 nr 3 s. 59–82, sum., rez.

XV w.

7251. ZYGNER L.: Wkład Kościoła płockiego i wrocławskiego w życie synodalne metropolii gnieźnieńskiej końca XIV i pierwszej połowy XV w. *Studia Mazowieckie*. R. 10: 2015 nr 3 s. 83–117, sum., rez.

3. OKRES 1506–1795

a) Źródła

Zob. poz. 2993, 5098, 6664, 6897, 6905, 6909, 6927, 7357, 7361, 7372, 7374, 7384, 7386, 7479, 7482, 7496, 7522, 7534, 7542, 7547, 7479, 7571, 7583, 7625, 7677, 7703, 7720, 7759, 7786, 7818, 7836, 7858, 7861, 7868, 7944, 8001, 8053, 8660.

7252. AKT erygowania parafii sulejowskiej przez króla Jana III Sobieskiego. [Wyd.] Jarosław Stryjek. *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 129–132.

Rok 1685.

7253. AKTA synodów prowincjonalnych Jednoty Litewskiej 1626–1637. Wstęp i oprac. Marzena Liedke, Piotr Guzowski. Warszawa 2011.

Rec.: Ptaszyński Maciej, *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2011 [nr] 2 [dr.:] 2012 s. 156–158.

7254. AKTY podziałów dóbr ziemskich szlachty sandomierskiej z XVII wieku. Wstęp i oprac. Jacek Pielas. Kielce 2014.

Rec.: Szymański Konrad, *Między Wisłą a Pilicą*. T. 16: 2015 s. 145–146.

7255. BORCH Michał Jan: Listy o Sycylii i Malcie. Przekł., oprac. i wstęp Alicja Szatyńska-Siemion i Ignacy Z. Siemion. Warszawa 2015 IHN PAN; Oficyna Wydawnicza Aspra-JR 8° ss. 323, nlb. 1, il. IHN PAN, Wydż. Chemii Uniw. Wrocławskiego. (Fontes Rerum ad Historiam Scientiae Spectantium. Ser. Recentior; 5).

Wydana oryginalnie w Turynie w 1782 r. relacja z podróży spisana w formie listów do przyjaciela, autorstwa poety, dramaturga, tłumacza i mineraloga, żyjącego w l. 1753–1811.

7256. CHMIEŁOWSKI Benedykt: *Nowe Ateny. Umbry objaśnione*. Oprac. Jerzy Krocak i Jacek Sokolski; wstęp J. Sokolski. Wrocław 2015 Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe 8° ss. 236, nlb. 3, il. (Bibliotheca Curiosa; 28).

7257. CHRONIK der Marienkirche in Danzig. Das „Historische Kirchen Register” von Eberhard Bötticher (1616). Transkription und Auswertung. Kronika kościoła Mariackiego w Gdańsku. „Historisches Kirchen Register” Eberharda Böttichera (1616). Transkrypcja i analiza. Bearb. von. Christofer Herrmann und Edmund Kizik. Köln–Weimar–Wien 2013.

Rec.: Oliński Piotr, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 1 s. 132–134.

7258. CORRESPONDANCE de Stanislas-Auguste avec Catherine II et ses plus proches collaborateurs (1764–1796). Ed., introd. et comment. Zofia Zielińska; trad. de l’introd. et des comment. Krystyna Zaleska. Kraków 2015 Arcana 8° ss. CVII, nlb. 1, 721, nlb. 2, tabl. 28, il. (Arkana Historii).

7259. [CYGAŃSKI Mateusz]: *Myślistwo ptasze Matheusza Cygańskiego [1535–1611]*. Warszawa 2014 Iwona Knechta 8° ss. 435, nlb. 5, il.

Zawiera reprinty wydań: Kraków 1584 i Warszawa 1842.

7260. CZARTORYSKA Izabela z Flemingów: *Podróż po Anglii. Dziennik podróży po Anglii i Szkocji w roku 1790*. Oprac. i wpraw. Agnieszka Whelan; tł. Zdzisław Żygulski jun. i A. Whelan. Warszawa–Toruń 2015 Pol. Inst. Studiów nad Sztuką Świata; Tako 8° ss. 205, nlb. 1, il. Pol. Inst. Studiów nad Sztuką Świata. (Źródła do Dziejów Sztuki. Sources for Art History; I A).

Toż w jęz. ang.: *Tour through England. Diary of princess Izabela Czartoryska [1764–1835] from travels around England and Scotland in 1790*. Warszawa–Toruń 2015 ss. 209, il. (Sources for Art History; vol. 1 B).

7261. [DANTYSZEK Jan]: *Amicorum sermones mutui*. Vol. 2: Ioannes Dantiscus’ correspondence with Cornelis de Schepper. Transcr. from manuscript, comment. and annot. by Marijke de Wit, Anna Skolimowska; collab. Katarzyna Jasińska-Zdun, Katarzyna Gołąbek. Warsaw–Cracow 2015 Uniw. of Warsaw. Faculty of „Artes Liberales” (AL); Pol. Acad. Of Arts and Sciences (PAU) 8° ss. 730, nlb. 2, tabl. 10, il. (Corpus epistularum Ioannis Dantisci; Pt. 2).

Vol. 1. 2008.

7262. DAŮNĚ garadzenski Rynak u kryniãah 16–18 stst. [Wyd.] Ůry GardzeeŮ. *Garadzenski Gadavik*. Nr 1: 2012 s. 104–114.

7263. DIARIUSZ oblężenia Jasnej Góry w 1771 r. wraz z modlitwą. [Wyd.] Tomasz Andrzej Nowak. *Ziemia Częstochovska*. T. 41: 2015 s. 177–183, sum.

7264. DOCUMENTA polonica ex Archivo Generali Hispaniae in Simancas. Nova series. Vol. 1. Ed. by Ryszard Skowron; in collab. with Miguel Conde Pazos [i in.]. Cracow 2015 PAU 8° ss. 464. Polish Academy of Arts and Sciences.

XVI–XVII w.

7265. DOKUMENTY Komisji Porządkowej Powiatu Grodzieńskiego dotyczące rekwizycji sreber kościelnych kamedułów w Wigier na potrzeby powstania kościuszkowskiego. [Wyd.] Konrad Morawski. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 6: 2015 s. 399–410, sum.

3 dokumenty z 1794 r., obecnie w AGAD.

7266. [DOROHOSTAJSKI Krzysztof Mikołaj] Krzysztof Moniwid na Dorostaiach: Hippica to iest o koniach xięgi. Warszawa 2015 Ladiamed, Zbigniew Łagodziński 4° ss. 214, nlb. 12, il.

Przedr. fotooffsetowy, oryg.: Poznań 1620.

7267. [DOROHOSTAJSKI K. M.]: Hippika to jest księga o koniach, potrzebna i krotochwilna młodości zabawa przez Krzysztofa Dorohostajskiego ku pożytkowi ludzi rycerskich na jasność wydana, po raz pierwszy wyszła w Krakowie u Andrzeja Piotrkowczyka roku 1603. Przygot. i ed. tekstu Artur Grajewski. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 252, il.

Reed. z 1861 r.

7268. DYPLOMACI sascy wobec powstania kościuszkowskiego. Oprac. Henryk Kocój. Kraków 2013.

Rec.: Cichosz Adam: W 220 rocznicę powstania kościuszkowskiego. *Wieki Stare i Nowe*. T. 7(12): 2014 s. 137–141.

7269. EKSCERPT korespondencji dyplomatycznej poselstwa polskiego w Madrycie z lat 1791–1792. [Wyd.] Urszula Kacperczyk. *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 285–300, sum.

7270. FREDRO Andrzej Maksymilian: Scriptorum seu Togae et belli notationum fragmenta. Accesserunt: Peristromata Regum Symbolis expressa. Fragmenty pism, czyli Uwagi o wojnie i pokoju. Zawierają dodatkowo: Królewskie kobierce symbolicznie odtworzone. W tł. Jagody Chmielewskiej, Bartłomieja Bednarka; wstępem i przypisami opatrzył Marek Tracz-Tryniecki. Warszawa–Łódź 2014.

Rec.: Krzywoszyński Przemysław, *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 338–341.

7271. [GILBERT Eleazar]: Eleazaro Gliberto (Eleazar Gilbert) „Žinios iš Lenkijos” – šaltinis apie 1639–1640 metų konfesinius konfliktus Vilniuje. [Wyd.] Laurynas Šedvydis. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 1 [dr.:] 2013 s. 143–163.

„Wiadomości z Polski” Eleazara Gilberta – źródło o konfliktach wyznaniowych w Wilnie w l. 1639–1640.

7272. [HAMMEN Ludwig von, Schlieff Valentin]: „Vitae medicorum Gedanensium” Ludwiga von Hammena i Valentina Schlieffa. [Oprac.] Bartłomiej Siek, Adam Szarszewski; tł. B. Siek. Gdańsk 2015 Wydaw. Athenae Gedanenses 8° ss. 277, nlb. 5.

Tekst równol. łac., niem., pol.

Praca L. von Hammena (1651–1689) uzupełniona zapiskami V. Schlieffa z l. 1719–1744.

7273. HEIDENSTEIN Reinhold: Dzieje Polski od śmierci Zygmunta Augusta do roku 1594. Ksiąg XII. Przeł. Michał Gliszczyński; oprac. i wyd. Janusz Byliński i Włodzimierz Kaczorowski. Opole 2015 Wydaw. i Drukarnia św. Krzyża 8° ss. 846, nlb. 58, tabl. 1, il.

7274. HULTMAN Johan D.: O panowaniu Karola XII, króla Szwecji. Przeł., oprac., wstępem opatrzył Wojciech Krawczuk. Kraków 2015 Eternum 8° ss. 151. (Źródła do Dziejów Relacji Polsko-Szwedzkich; t. 2).

Aut. żył 1666–1735.

7275. ÌNVENTAR palaca Sapegaŭ 1748 g. [Wyd.] Andrèj Macuk, Űry Gardzeeŭ. *Garadzenski Gadavik*. Nr 1: 2012 s. 99–103.

W Grodnie.

7276. INWENTARZ aparatów kościelnych łowickiego konwentu Braci Kaznodziejów z 1619 roku. [Wyd.] Tomasz Stolarczyk. *Roczniki Łowickie*. T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 215–218.

7277. INWENTARZ Dóbr Biezuńskich 1735. [Wyd.] Jerzy Piotrowski. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 28: 2014 s. 21–54.

7278. INWENTARZ ruchomości Gerrita Rombouta Uylenburgha, stolarza króla Zygmunta III, w Krakowie z 1602 roku. [Wyd.] Barbara Giżycka. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 1 s. 183–195, sum.

7279. INWENTARZE i kontrakty dzierżawne toruńskiej łaźni nowomiejskiej z pierwszej połowy XVIII wieku. [Wyd.] Katarzyna Pękacka-Falkowska. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 1 s. 119–140.

7280. INWENTARZE katedry krakowskiej z lat 1586, 1620 i 1692. Wyd., wstępem i koment. opatrzyła Agnieszka Perzanowska; red. nauk. Piotr Rabiej; red. nauk. tekstów łac. Anna Ledzińska. Kraków 2014 Societas Vistulana 8° ss. XXVI, 277, nlb. 1, tabl. 16, il., sum. (Biblioteka Kapitulna na Wawelu; t. 6).

7281. INWENTARZE klasztoru i kościoła bernardynów we Lwowie z czwartej ćwierci XVIII w. [Wyd.] Aleksander Krzysztof Sitnik. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 7: 2015 s. 351–433, sum.

7282. KATALOG ksiąg sądowych Trybunału Koronnego Lubelskiego z 1598 roku. [Wyd.] Agnieszka Konstankiewicz. *Studia Archiw.* [T.] 3: 2010 s. 135–150.

7283. KATASTER fryderycjański okręgu kościerskiego 1772/1773. Cz. A–L. Wyd. Andrzej Groth. Kościerzyna 2015 Muzeum Ziemi Kościerskiej im. dra Jerzego Knyby 8° ss. 274, tabl. 4, il. (Kościerska Biblioteka Historyczna; nr 2).

7284. KAUNO miasto aktų knygos XVI–XVIII a. Tarybos knyga 1555–1564. Acta civilia Caunensia saec. XVI–XVIII. Liber consularis 1555–1564. Parengė Darius Antanavičius; lietuviškas santraukas parengė Linas Plankis. Vilnius 2013 Lietuvos Istorijos Institutas 8° ss. XXXVIII, 525, nlb. 1, il.

Rec.: Zawadzki Jarosław, *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 347–348.

7285. KAUNO miasto aktų knygos XVI–XVIII a. Tarybos knyga 1568–1570/1571. Acta civilia Caunensia saec. XVI–XVIII. Liber consularis 1568–1570/1571. Parengė Darius Antanavičius. Vilnius 2015 Lietuvos I.I. Leidykla 8° ss. XXXIV, 289, nlb. 1, il. Lietuvos Istorijos Institutas.

7286. KAUNO miasto aktų knygos XVI–XVIII a. Vaito knyga 1561–1564. Acta civilia Caunensia saec. XVI–XVIII. Liber advocatialis 1561–1564. Parengė Darius Antanavičius, Algirdas Baliulis. Vilnius 2013 Lietuvos Istorijos Institutas 8° ss. XXI, 528, nlb. 2, il.

Rec.: Zawadzki Jarosław, *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 347–348.

7287. KOMEŃSKI Jan Amos: Świat w obrazach rzeczy dostępnych zmysłom. Wstęp i przekł. pol. z jęz. łac. Adam Fijałkowski. Warszawa 2015 Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego 16° ss. 387, il.

Tekst równol. niem., łac., pol.

Podręcznik do nauczania początkowego; tytuł oryg.: „Orbis sensualium pictus” 1658; Zawiera faksymile wyd. z 1658 r. w Norymberdze.

7288. KOMONIECKI Andrzej: Monumenta albo Zebranie starożytnych dzieł, ozdób pobożności i łask Boskich przez obraz cudowny Matki Bożej Panny Mariej w parochii kościoła rychwaldskiego (Rychwałda Monumenta). Wyd., wstępem i kometarzem opatrzyli Przemysław Dyrłaga i Rafał Kosiński. Żywiec 2015 Tow. Nauk. Żywieckie 8° ss. 380, il. (Źródła do Historii Ziemi Żywieckiej. Fontes Historiae Terrae Zyvecensis. T. 1, Wieki XIV–XVIII; vol. 1).

Autor żył w l. 1658–1729.

7289. KRONIKA klasztorna ss. Bernardynek w Wieluniu, począwszy od fundacji klasztoru w 1612 r. aż do jego kasaty w 1819 r. [Wyd.] Aleksander Krzysztof Sitnik; wstęp Stanisław Tadeusz Olejnik. *Studia Franciszkańskie*. T. 25: 2015 s. 349–491, riass.

7290. KSIĘGA zaślubionych parafii św. Jakuba Apostoła w Tuchowie (1724–1776). Oprac. Mariusz Lesław Krogulski. Tuchów 2015 Poligrafia Redemptorystów 8° ss. 344, tabl. 2, il. (Materiały do Dziejów Tuchowa; t. 5).

7291. KSIĘGA zgonów parafii św. Jakuba Apostoła w Tuchowie (1752–1776). Oprac. Mariusz Lesław Krogulski. Tuchów 2015 Poligrafia Redemptorystów 8° ss. 224, tabl. 1, il. (Materiały do Dziejów Tuchowa; t. 6).

7292. KSIĘGA złoczyńców albo Akta sądu koniecznego gajonego żywieckiego z lat 1589–1782. Liber maleficorum seu Acta iudicii necessarii banniti Zyvecensis ab A.D. 1589 ad A.D. 1782. Wyd., komentarzami i indeksami opatrzył Rafał Kosiński; wstępem poprzedził Marian Mikołajczyk. Żywiec 2014.

Rec.: Mikula Maciej, *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 233–234.

7293. KSIĘGI metrykalne kościołów radomskich z lat 1591–1795. T. 9–10. Oprac. materiału źródłowego Dariusz Kupisz; red. D. Kupisz. Radom 2012.

Rec.: Flaga Jerzy: Najnowsze badania nad księgami metrykalnymi parafii. *Radomskie Studia Humanist.* T. 1: 2013 s. 379–382.

7294. KSIĘGI metrykalne parafii św. Lamberta w Radomsku. Cz. 4: Księga zmarłych z lat 1785–1810. [Wyd.] Tomasz Andrzej Nowak. Radomsko 2015 PTH. Oddz. 8° ss. 255, il. (Radomszczańska Biblioteczka Regionalna; 10).

Cz. 1. 2012.

7295. LUSTRACJA województw Prus Królewskich 1765. T. 4: Indeksy. Oprac. Jerzy Dygdała. Toruń 2015 Tow. Nauk. 8° ss. 220. PAN IH. (Lustracje dóbr królewskich XVI–XVIII wieku. Prusy Królewskie) (Fontes; 108).

7296. LUSTRACJA województw wielkopolskich i kujawskich. Województwo inowrocławskie 1765. Wyd. Zbigniew Górski, Ryszard Kabaciński, Andrzej Mietz. Bydgoszcz 2011.

Rec.: Dygdała Jerzy, *Ziemia Kujawska*. T. 24: 2015 s. 123–126.

7297. LUSTRACJE starostwa konińskiego z 1765 r. Do dr. przygot. Zbigniew Górski. *Roczn. Koniński*. T. 19: 2015 s. 157–187.

7298. MARIANNA z Zaborowa Duninowa (zm. 1703), kasztelanowa lubaczowska. Marianna from Zaborow Dunin (died 1703), castella of Lubaczow. [Wyd.] Bożena Popiołek, Urszula Kicińska. *Klio*. T. 35: 2015 nr 4 s. 165–186, sum.

Testament z 1703 r.

7299. MATERIAŁY źródłowe dotyczące dziejów kamedulskiej jurydyki w podwarszawskiej Pradze z lat 1666–1717. Wyd. Łukasz Truściński; współpr. Paweł Klint. Wrocław 2015 Wrocławskie Tow. Miłośn. Historii 8° ss. 164, il., sum. (Dziedzictwo Kulturowe po Skasowanych Klasztorach; t. 3).

7300. MOROLSKI Jan Dominik: Pamiątka śmierci małżonki. Oprac. Radosław Grzeškowiak. Warszawa 2015 Sub Lupa 16° ss. 156, il. Wyd. Polonistyki Uniw. Warszawskiego. (Biblioteka Dawnej Literatury Popularnej i Okolicznościowej; t. 22).

Wyd. oryg. 1628.

7301. „OBRAZY, Kopersztychy, Rysunki”. Wyposażenie domu malarza królewskiego Jana Bogumiła Plerscha. [Wyd.] Aleksandra Bernatowicz. *Kronika Zamkowa*. [Nr] 1(67): 2014 [dr.:] 2015 s. 201–241, sum. Inwentarz z lutego 1786 r. w zbiorach AGAD.

7302. OGIER Charles: Dziennik podróży do Polski 1635–1636. Przekł. i oprac. Zenon Gołaszewski. Wyd. 2. Gdańsk 2015 Wimana – Agencja City Media 8° ss. 357.

Wyd. 1. 2010.

7303. OPIS szpitalnego kościoła Świętego Ducha w Koninie z lat 1790 i 1836 w „Aktach miasta Konina”. Do dr. przygot. Piotr Rybczyński. *Roczn. Koniński*. T. 19: 2015 s. 189–200.

7304. ORIENTALIA w „Zbiorze potrzebniejszych wiadomości porządkiem alfabety ułożonych” Ignacego Krasickiego. Oprac. zespół pod red. Pawła Siwca. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. IX, nlb. 1, 421. (Orientalia Polonica. Polskie tradycje badań nad Orientem; 1).

Dostępne także jako e-book.

7305. PAŃSTWO świeckie czy księżę? Spór o rolę duchowieństwa katolickiego w Rzeczypospolitej w czasach Zygmunta III Wazy. Wybór tekstów. [Wyd.] Urszula Augustyniak. Warszawa 2013.

Rec.: Tazbir Janusz, *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*. T. 59: 2015 s. 327–329.

7306. [PASEK Jan Chryzostom]: Pamiętniki Jana Paska [ok. 1636–1701]. Przeł. na współczesną polszczyznę i oprac. przez Zenona Gołaszewskiego. Gdańsk 2015 Wimana – Agencja City Media 8° ss. 361.

7307. PO CO podróżowano w dawnych wiekach. [Wyd.] Joanna Krauze-Karpińska. *Barok*. [R.] 21: 2014 [nr] 2 s. 219–235.

Zawiera: 1. Leszczyński Rafał: „Relacja solennej audyencji u cesarza Jego Mości tureckiego” [21 V 1700 r.]; 2. Rzetelna relacja nader okrutnej śmierci którą poniósł... ks. Franciszek Cyrani [1564–1603].

7308. „PONIEWAŻ z nieuchronnego wyroku Boskiego, idę w drogę wieczności” – edycja i analiza treści testamentu hetmana wielkiego koronnego Adama Mikołaja Sieniawskiego. [Wyd.] Agnieszka Słaby. *Klio*. T. 35: 2015 nr 4 s. 187–211, sum.

Z 1726 r.

7309. POWINNOŚCI miejskie Tykocina według inwentarza z 1727 r. [Wyd.] Michał Sierba. *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 321–330, sum., rez.

7310. PRZEPUSTKA staroobrzędowców do polskiej historii. [Wyd.] Stefan Pastuszewski. *Przeegl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 4 s. 1147–1159.

Protokół z przesłuchania staroobrzędowców przez komisarza Jana III – Piotra Michała Połtiewa, 1690 r.

7311. PRZYWILEJ nadany 1.10.1610 roku dla cechu szewców gliwickich. Oprac. Bernard Szczech, Adrian Sobek. Gogolin–Nakło Śląskie 2015 Ed-Fel 8° ss. 12.

7312. RANKRAŠTINĖS įvairenybės iš praeities 2.–3. [Wyd.] Zigmantas Kiaupa. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 1 [dr.:] 2013 s. 135–142.

Rec.: Rękopiśmienne miscellanea z przeszłości z l. 1786–1791.

7313. REJESTRY popisowe pospolitego ruszenia szlachty Wielkiego Księstwa Litewskiego z 1621 r. Oprac. Andrzej Rachuba. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 174. IH PAN, PTH.

7314. RĖVÌŽIĀ Polackaga vaâvodstva 1552 goda. Uklaũ Vasìl' Aljakseevič Varonìn. Mìnsk 2011 Arche 8° ss. 271, mapa.

Rec.: Semânčuk Genadz', *Białoruskie Zesz. Hist.* [Z.] 40: 2013 s. 300–303.

7315. [SEPTYNIOLIKTO amžiaus] XVII a. vidurio Maskvos okupacijos Lietuvoje šaltiniai. T. 1: 1657–1662 m. Vilniaus miesto tarybos knyga. Sudarė Elmantas Meilus; parengė Mintautas Čiurinskas, Algimantas Kaminskas, E. Meilus. Vilnius 2011.

Tož. T. 2: 1655–1661 m rusų okupacinės valdžios Lietuvoje dokumentai. Parengė Irina Gerasimova, E. Meilus, Sergejus Žemaitis. Vilnius 2011.

Rec.: Frick David, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 18: 2013 [dr.:] 2014 s. 181–185.

7316. SPIS ludności parafii Żółtańce z 1785 roku. [Wyd.] Konrad Rzemieniecki. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 34: 2014 s. 53–60.

7317. SPIS ludności rzymskokatolickiej parafii Tartaków z lat 1787 i 1789. [Wyd.] Konrad Rzemieniecki. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 36: 2014 s. 113–150, sum.

7318. SPIS ruchomości kościoła śś. Piotra i Pawła w Imbramowicach spisany po śmierci ksieni Zofii Grothówny. [Wyd.] Beata Skrzydlewska. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 227–235, sum.

Z 1741 r.

7319. [STANISŁAW August Poniatowski]: Pamiętniki króla Stanisława Augusta. Antologia. Wybór tekstu Dominique Triaire; przekł. Wawrzyniec Brzozowski; wstęp Anna Grześkowiak-Krwawicz; red. Marek Dębowski. Warszawa 2013.

Polem.: Skrodzka Agnieszka: Kilka słów o porwaniu Stanisława Augusta. W sprawie polskiego tłumaczenia „Pamiętników” króla. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 3 s. 563–565.

7320. „STATUS animarum” parafii Zabartowo z 1766 roku. [Wyd.] Piotr Guzowski. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 33: 2014 s. 65–103.

7321. SUBOTNIK ili pominnik monasteru supraskiego. Do dr. przygot. i wstępem opatrzył Antoni Mironowicz. Białystok 2015 Libra 8° ss. 143, il.

XVI w.

7322. [SZEMBEK Fryderyk]: Tybet i Tunquim w pismach Fryderyka Szembeka [1575–1644]. Wstęp i oprac. Renata Czekalska, Agnieszka Kuczkiewicz-Fraś. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. XXV, nlb. 1, 82, nlb. 1, il. (Orientalia Polonica; 2).

7323. TENDE Gaspard de: Relacja historyczna o Polsce. Tł. i red. nauk. Tomasz Falkowski; wprow. Maciej Forycki. Warszawa 2013.

Rec.: Michalczuk Agnieszka, *Studia Podlaskie*. T. 22: 2014 s. 281–287.

7324. TESTAMENT wikarego kieleckiego Bartłomieja Pobiedrzyka z 1648 roku. [Wyd.] Magdalena Kopeć. *Między Wisłą a Pilicą*. T. 16: 2015 s. 119–125.

7325. TESTAMENTY chłopów polskich od drugiej połowy XVI do XVIII wieku. Oprac. i wyd. Janusz Łosowski. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. LVIII, 519.

7326. TESTAMENTY mieszczan knyszyńskich z lat 1692–1711 z ksiąg miejskich. [Wyd.] Łukasz Gołaszewski. *Kw. Historii Kultury Mater*. R. 63: 2015 nr 1 s. 105–118.

7327. TESTAMENTY szlacheckie z ksiąg grodzkich wielkopolskich z lat 1681–1700. Wyd. Paweł Klint. Wrocław 2015 Wydaw. Uniw. Wrocławskiego 8° ss. 514, sum. (*Źródła Dziejowe*; t. 29).

7328. TESTAMENTY szlachty Prus Królewskich z XVII wieku. Oprac. i wyd. Jacek Kowalkowski, Wiesław Nowosad. Warszawa 2013.

Rec.: Klint Paweł, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 137–140; Pielas Jacek: Edycja źródeł staropolskich w sytuacji braku podstawowych zespołów archiwalnych. *Klio*. T. 29: 2014 nr 2 s. 187–203.

7329. THORNER Barbierer Rolle. Ao. 1614 und Barbierer-Gesellen Satzungen. Ao. 1617. Eine Quelledition. Wyd. Katarzyna Pękacka-Falkowska. *Klio*. T. 35: 2015 nr 4 s. 143–163, sum.

Statuty toruńskiego cechu chirurgów z 1614 i porządek toruńskiego bractwa czeladników chirurgicznych z 1617 r.

7330. [TOPOLSKI Adam]: „Posfōnisis” Adama Topolskiego do Franciszka Tidicaeusa z 1608 r. [Wyd.] Tomasz Dreikopel. *Folia Toruniensia*. [T.] 14: 2014 s. 63–69.

Zawiera tekst łaciński i polskie tłumaczenie.

7331. [TREMBECKI Jakub Teodor]: Listy Jakuba Teodora Trembeckiego do Konstancji Denhoffowej. (Cz. 2). [Wyd.] Joanna Krauze-Karpińska. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 2 s. 163–172.

Cztery listy z 1714 r.

Cz. 1. *Tamże*. [R.] 18: 2011 [nr] 2.

7332. TRETER Tomasz: Theatrum virtutum Stanislai Hosii. P. 2: Tabulae chalcographicae. Ed. Thaddaeus Batóg. Posnaniae 2015 Wydaw. i Druk. Uni-Druk 8° ss. 112, il.

Tomasz Treter (1547–1610), grafiki. P. 1. 2003.

7333. TRZY listy Leszczyńskich hr. Wieniawa do szlachty wielkopolskiej z drugiej połowy XVII w. Edycja źródłowa. [Wyd.] Bartosz Staręgowski. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 255–259.

7334. [TYZENHAUZ Benedykt]: Opis podróży po Śląsku i Czechach starosty wiłkomirskiego Benedykta Tyzenhauza z połowy XVIII wieku. [Wyd.] Aleksandra Ziober. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 91–98.

7335. UCHWAŁY sejmiku powszechnego księstw opolskiego i raciborskiego w latach 1564–1678. Compendium wssech sniemowych zawrżeni knizetstwj oppolskeho a rattiborskeho. [Wyd.] Olgierd Kniejski, Roman Sękowski. Opole–Lubliniec 2015 Wydaw. Piotr Kalinowski 8° ss. 236, il. (*Studia i teksty źródłowe z dziejów księstw opolskiego i raciborskiego*).

Tekst część. równol. staroczes., pol.

7336. UNIWERSAŁ Antoniego Ponińskiego. Edycja źródłowa. [Wyd.] Bartosz Staręgowski. *Koło Historii*. Nr 16: 2015 s. 201–202.

Z 7 XI 1733 r. odnośnie nadania królewsczyzn przez Augusta III Mikołajowi Faustynowi Radziwiłłowi.

7337. URBARZ żużelski z 1789 roku – urbarz majątku ziemskiego Żużela należącego do klasztoru norbertanek w Czarnowasach pod Opolem. Tł. i oprac. nauk. Hubert Dobranowski. Żużela– Opole 2015 Wydaw. Inst. Śląski 8° ss. 240, nlb. 1, tabl. 48, tabl. złoż. 1, il. Stow. na rzecz Rozwoju Wsi Żużela.

Tekst równol. pol., niem.

7338. USTAWY Gimnazjum Toruńskiego z 1568 r. (Cz. 1 – wychowanie religijne i program nauczania). Przekład z języka łacińskiego. [Wyd.] Tomasz Dreikopel. *Folia Toruniensia*. [T.] 15: 2015 s. 59–67.

7339. USTAWY Kommissyi Edukacyi Narodowej dla stanu akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane. Tautinés Edukacijos Komisijos nuostatai, skirti akademiniam luomui ir mokykloms Respublikos kraštuose. The statutes of the Commision of National Education as prescribed for the academic estate and for the schools in the lands of the Commonwealth. Roku 1783. Red. nauk. Kalina Bartnicka. Warszawa 2015 Min. Edukacji Nar. 8° ss. 698, nlb. 5. Min. Edukacji Nar., IHN im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów PAN.

Tekst równol. pol., lit., ang.

7340. VELIKIJ Skit u Karpatah u tr’oh tomah. T. 1: Patierik Skits’kij. Sinodik. T. 2: Velikij Skit u dokumentah i materialah XVII–XXI st. Red. Mikola Kuguták. Ivano-Frakivs’k – L’viv 2015 Manuskript 8° ss. 514, il.

Dokumenty dot. prawosławnego monasteru w Skicie Maniawskim istniejącego w l. 1612–1785.

Rec.: Lorens Beata, *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 7: 2015 s. 493–499.

7341. VOLUMINA Constitutionum. T. 4: 1641–1668. Vol. 1: 1641–1658. Do dr. przygot. Stanisław Grodziski, Marcin Kwiecień i Krzysztof Fokt; przedm. Waław Uruszczak. Warszawa 2015 Kancelaria Sejmu. Wydaw. Sejmowe 8° ss. 497, nlb. 2.

T. 1. 1996.

7342. WARMIA w dobie „potopu” szwedzkiego 1654–1660. Protokoły posiedzeń kapituły warmińskiej, korespondencja i akta. Oprac. Alojzy Szorc, Irena Makarczyk. Olsztyn 2008.

Rec.: Hochleitner Janusz, *Studia Elbląskie*. T. 12: 2011 s. 491–494.

7343. WIELOPOLSKI Jan: Konsyderacyje o urządach dwuletnich. Wstęp i oprac. Leszek Andrzej Wierzbicki. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. XXII, 22, il. (Staropolska Myśl Polityczna; 5).

Aut. żył w l. ?–1687.

7344. WILNIANIE. Żywoty siedemnastowieczne. Oprac., wstępem i koment. opatrzył David Frick. Warszawa 2008.

Rec.: Manyś Bernadetta, *Litvano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 241–245.

7345. WOKÓŁ kontraktów artystycznych dominikanów lwowskich w epoce nowożytnej (XVII–XVIII w.). [Wyd.] Anna Markiewicz. *Modus*. [T.] 14: 2014 s. 157–179, sum.

Kontrakty z l. 1672–1792.

7346. [WUJEK Jakub]: Kazania renesansu Jakuba Vuyka z Wągrowca. Przedruk kazań opracowanych w roku 1579 a wznawianych w roku 1870. Red. Sebastian Sobowiec. Sandomierz-Gorzyce 2015 Wydaw. Diec.; Sebastian Sobowiec 8° ss. nlb. 8, V, nlb. 1, 396.

Zawiera faks. wyd. z 1870 r.

7347. ZBARASKI Krzysztof]: Korespondencja Krzysztofa księcia Zbaraskiego koniuszego koronnego 1612–1627. Oprac. Anna Filipczak-Kocur. Opole 2015 Wydaw. Uniw. Opolskiego 8° ss. 255, sum. Uniw. Opolski.

7348. [ZYGMUNT II August]: Działa, proch i dziura w murze. Listy polskie króla Zygmunta Augusta do wielkorządcy krakowskiego Macieja Błeszyńskiego z lat 1563–1564. [Wyd.] Rafał Jaworski. *Klio*. T. 32: 2015 nr 1 s. 139–163, sum.

7349. ŻYWOTY filozofów, to jest mędrców nauk przyrodzonych i też inszych mężów cnotami ozdobionych, ku obyczajnemu nauczaniu człowieka każdego krótko wybrane. Kraków, Florian Ungler, 1535. Do dr. podał Wiesław Wydra. Poznań 2015 Wydaw. Poznańskich Studiów Polonistycznych; Bibl. Uniwersytecka 8° ss. 194, nlb. 1, il. (Bibliotheca Paleotyporum in Lingua Polonica Impressorum).

Tekst gł. w formie faks.

Prawdopodobnie dzieło Marcina Bielskiego będące przeróbką czeskiego tekstu Mikuláša Konáča z 1514 r.

b) Opracowania

Zob. poz. 3054, 7025, 7094, 7114, 8660, 9482.

7350. ÂKOVENKO Natalâ: „Bitva za duši”. Konkurenciâ bogorodičnih čud miž uniâtami ta pravoslavnimi u 17 st. (við Teodoziâ Borovika do Joanikiâ Galâtov’skogo). *Harvard Ukrainian Studies*. Vol. 32/33: 2011/2014 [dr.:] 2015 Part 2 s. 807–825.

7351. ANISIMOV M[aksim] Ũ[revič]: Rossijskaâ diplomatiâ v Evrope v seredine XVIII veka. Od Athenskogo mira do Semiletnej vojny. Moskva 2012 Tovariščestvo naučnyh izdanij KMK 8° ss. 340, tabl. 10, il. Rossijskaâ akad. nauk, Inst. rossijskoj istorii.

Rec.: Szwaciński Tomasz, *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 2 s. 389–394.

7352. ANTYK oświeconych. Studia i rozprawy o miejscu starożytności w kulturze polskiej XVIII wieku. Pod red. Tomasza Chachulskiego. Warszawa 2012.

Rec.: Wójcicki Jacek: Notatki z niezupełnie udanych rekolekcji antycznych. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 345–400.

7353. ANUSIK Zbigniew: Ludność zależna w sandomierskich dobrach książąt Zasławskich w 1629 roku. *Przepl. Nauk Hist. R.* 12: 2013 nr 2 s. 5–39, sum.

7354. ANUSIK Z.: Próby ożywienia polsko-szwedzkiej wymiany handlowej w ostatnich latach panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego. *Studia Maritima*. Vol. 28: 2015 s. 75–88, sum.

7355. ANUSIK Z.: Z dziejów stosunków polsko-szwedzkich w dobie przedostatniego bezkrólewia w historii Rzeczypospolitej (1733–1735). *Przepl. Nauk Hist. R.* 14: 2015 nr 1 s. 5–31, sum.

7356. APETREI Cristian Nicolae: O relație reconsiderată. Negustorii din familia Corniact și Moldova în anii 1540–1570. Rethinking the connections of a sixteenth century family. The Korniact merchants and Moldavia from 1540 to 1570. *Istros*. Vol. 20: 2014 No 1 s. 545–583, sum.

Kontakty rodziny kupieckiej m.in. z Polską.

7357. AUGUSTYN Maciej: Inwentarz dóbr Trójca i Jamna z 1695 roku. *Bieszczad.* [T.] 20: 2015 s. 13–44.

W aneksie tekst inwentarza z 17 VI 1695 r.

7358. AUGUSTYNIAK Urszula: Szlachecki program reformy państwa po rokoszu sandomierskim. *Przegl. Hist.* T. 106: 2015 z. 1 s. 1–30, sum.

7359. BACZEWSKI Sławomir: Między satyrą a katechezą. Twórczość Karola Mikołaja Juniewicza [1695–1756]. Lublin 2007.

Rec.: Kowzan Jacek: Juniewicz redivivus. *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 1 s. 255–262.

7360. BACZKOWSKI Michał: Spod Chocimia do Bukaresztu. Ułani galicyjscy w wojnie z Turcją (1788–1791) na terenie Mołdawii i Wołoszczyzny. *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 3 s. 333–348, sum.

7361. BAJDA Łukasz: Zahoczewie – przyczynek do dziejów. *Bieszczad.* [T.] 20: 2015 s. 124–137.

XVI–XVIII w.

W aneksie dokumenty.

7362. BARANOWSKI Łukasz: Dochody plebanów dekanatu kowieńskiego w końcu XVIII wieku. *Biul. Historii Pogranicza.* Nr 14: 2014 s. 5–17, sum., rez., santr.

Rok 1782.

7363. BARTNICKA Kalina: Oryginalność Komisji Edukacji Narodowej na tle europejskim. *Biul. Historii Wychowania.* [Nr] 33: 2015 s. 7–22, sum.

7364. BARYLEWSKA-SZYMAŃSKA Ewa: Od piwnic po strych. Wnętrza domów drugiej połowy XVIII wieku. Warszawa–Gdańsk 2015 IH PAN; Muzeum Hist. Miasta Gdańska 4° ss. 348, il., Zsfg. (Res Gedanenses. Studia i materiały Muzeum Historycznego Miasta Gdańska; t. 7).

7365. BAŁ Justyna: Miejsce melancholii w kulturze staropolskiej w świetle kazań pogrzebowych z przełomu XVII i XVIII w. *In Gremium.* T. 9: 2015 s. 51–63, sum.

7366. BEAUVOIS Daniel: Jean Emmanuel Gilibert i Francuzi w Polsce i na Litwie w latach 1770–1780. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 1 s. 7–16, sum.

7367. BEM Kazimierz: Czynniki wyznaniowy w polityce nominacyjnej Stefana Batorego na starostwa grodowe w Koronie – początek kontrreformacji? *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 3 s. 457–473, sum.

7368. BEM K.: Ustroje kościołów ewangelicko-reformowanych w Rzeczypospolitej Obojga Narodów na przełomie XVI i XVII wieku. *Odrodzenie i Reformacja w Polsce.* T. 57: 2013.

Rec.: Ptaszyński Maciej: O znakach kościoła i ich znaczeniu. *Tamże* T. 58: 2014; Polem.: Bem K.: O znakach, ścięgniach i ustrojach kościelnych oraz o różnicach prawdziwych i mniemanych – w odpowiedzi Maciejowi Ptaszyńskiemu. *Odrodzenie i Reformacja w Polsce.* T. 59: 2015 s. 249–257.

7369. BIEDA Justyna: Cele i organizacja zakładów karnych w I Rzeczypospolitej. *Acta Univ. Lodzensis. Folia Historica.* [Vol.] 94: Studia i szkice do dziejów Polski i powszechnych do połowy XX w.: 2015 s. 77–90, sum.

7370. BIEŃKOWSKA Irena: Mecenat muzyczny Radziwiłłów w XVIII wieku – od Karola Stanisława do Karola Stanisława „Panie Kochanku” Radziwiłła. *Roczn. Lituanistyczny*. T. 1: 2015 s. 171–184, sum.

7371. BIEŃKOWSKA I.: Muzyka na dworze księcia Hieronima Floriana Radziwiłła [1715–1760]. Wyd. 2. Warszawa 2015 Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego 8° ss. 502, il., sum. (Studia et Dissertationes Instituti Musicologiae Universitatis Varsoviensis. Ser. B; t. 19).

Wyd. 1. 2013.

7372. BIERNAT z Lublina a literatura i kultura wczesnego renesansu w Polsce. Red. Justyna Dąbkowska-Kujko, Anna Nowicka-Struska. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 224, il., sum. (Lubelska Biblioteka Staropolska. Monografie; t. 2).

Studia „in memoriam” dr hab. Sławomira Baczewskiego.

Z treści: Chemperek Dariusz: Biernat z Lublina [ok. 1465–ok. 1529] i jego czasy. Najnowsze badania s. 9–16; Niedźwiedź Jakub: Autobiografia Biernata z Lublina (1516). [W aneksie tekst źródłowy] s. 17–26; Wójcicki Jacek: Czworo noży mistrza Bernarda, ku otwarciu listu do księgarza wielmi użytecznych. [W aneksie źródła] s. 27–44; Wichowa Maria: O Biernatowej miłości do ksiąg s. 61–73; Lawenda Tomasz: „Anima Christi, sanctifica me”. Modlitwa eucharystyczna „post elevationem” w „Raju dusznym” Biernata z Lublina: Źródła, teologia, ikonografia s. 87–104; Obremski Krzysztof: Czy Marchońtowy Salomon faktycznie jest mędrcelem? s. 105–122; Grześkowiak Radosław: „Próżno się kusić, czym nie dano być”. Jak Salomon Rysiński pasował Biernata z Lublina na pierwszego paremiografa Rzeczypospolitej s. 123–153; Jarczykowa Mariola: Komentarze do staropolskich „przypowieści” – od bajek do objaśnień edytorskich s. 155–169; Kuran Michał: Biernat z Lublina a paremiografia – przegląd dotychczasowych badań, perspektywy dalszych badań, perspektywy dalszych prac, analiza wybranych przysłów z „Żywota Ezopa” s. 171–186; Wiśniewska Halina: Językowe dominanty w morałach bajek Biernata z Lublina s. 187–198; Nieznanowski Stefan: Sławomir Baczewski 12 XII 1973 – 11 VII 2013 s. 199–201.

7373. [BÎLOUS Nataliâ] Biłous Natalia: Służby miejskie na ratuszu w miastach Wołynia w XVI–XVII w. *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 75: 2015 s. 225–238, sum.

7374. BOBIATYŃSKI Konrad: Nieznana litewska relacja o bitwie pod Chocimiem w 1673 roku. *Przegl. Hist.* T. 106: 2015 z. 3 s. 551–563.

W aneksie list Michała Karola Haraburdy do Katarzyny Radziwiłłowej b.d., b.m.

7375. BOCHRA Rafał: Przed obliczem Temidy, czyli obraz szlachty w czasie sesji trybunału w XVIII wieku. *Koło Historii*. Nr 16: 2015 s. 77–88, sum., Zsfg., rez.

7376. BOMANOWSKI Bogusz: Współdziałanie wojsk Rzeczypospolitej Obojga Narodów w pierwszym etapie walk kampanii cudnowskiej. *Acta Univ. Lodziensis. Folia Historica*. [Vol.] 95: Studia i szkice do dziejów Polski i powszechnych od XVI do XX w.: 2015 s. 65–87, sum.

1660 r.

7377. BONDYRA Wiesław: Własność ziemska w województwie bełskim w czasach saskich. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 289, tabl. 6, il.

7378. BORCZ Andrzej: Przemyśl 1656–1657. Wyd. 2. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 220, nlb.. 1, tabl. 16, il. (Historyczne Bitwy).

Wyd. 1. 2006.

7379. BORCZ Henryk: Początki parafii pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża świętego i św. Mikołaja Biskupa na Majdanie Sieniawskim (Dobropolu) w okresie staropolskim (1714–1772). *Premislia Christiana*. T. 16: 2014/2015 [dr.:] 2015 s. 259–281.

7380. BOREK Piotr: „Przyszłym czasom swej sławy gotować poprawce”. *Studia o literaturze i piśmiennictwie wieków dawnych*. Kraków 2015 Collegium Columbinum 8° ss. 330, rez., sum. (Biblioteka Tradycji; nr 143).

XVII–XVIII w.

Rec.: Sulejewicz-Nowicka Monika, *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 2 s. 223–228.

7381. BORKOWSKA Małgorzata: Księga sądów dworskich miasta Nowej Jerozolimy. Prezentacja. Góra Kalwaria–Kraków 2015 Wydaw. Inst. Teol. Księży Misjonarzy 8° ss. 220, il.

XVII–XVIII w.

7382. BORKOWSKI Andrzej: Początki cenobii na Górze Poczajowskiej i pierwsze donacje na rzecz monasteru. *Elpis*. T. 16: 2014 s. 173–181, sum.

Gł. XVI–XVII w.

7383. BORKOWSKI A.: Procesy sądowe monasteru poczajowskiego ze starostą sandomierskim i kasztelanem bielskim Andrzejem Firlejem. *Elpis*. T. 17: 2015 s. 65–80, sum.

XVII w.

7384. BORKOWSKI Rafał: Kolonizacja Królestwa Prus za panowania Fryderyka Wilhelma I (1713–1740) w świetle wybranych edyktów pruskich. *Meritum*. T. 5: 2013 s. 147–166.

Zawiera też dokumenty.

7385. BORKOWSKI Robert: Lubomirscy i początki ich władzy w Rzeszowie. *Prace Hist.-Archiw.* T. 27: 2015 s. 29–40, sum.

1. poł. XVII w.

7386. BOYM et cetera. Ed. by Aleksander W. Mikołajczak, Monika Miazek-Męczyńska, Rafał Dymczyk. Poznań 2015 Humanistic and Interdisciplinary Research Group AMU 8° ss. 202, streszcz. w jęz. chińskim, sum. (Sino Latinica Posnaniensia).

Z treści: Miazek-Męczyńska M.: The miraculous conversions at the Chinese imperial court related by Michael Boym SI s. 17–35; Kajdański Edward: O „Medicamenta Simplicia” Michała Boyma s. 36–61; Krzyżanowska-Adamska Agnieszka: Łacińskie wstępy do „Clavis Medica” Michała Boyma SI – wprowadzenie, tłumaczenie, komentarz s. 62–105; Maciejewska Maria: „Litterae Servi Ecclesiae” w sprawie poselstwa Michała Boyma SI. [W aneksie treść listu] s. 106–124.

Żył ok. 1614–1659.

7387. BOŻEJEWICZ Arkadiusz: Bitwa pod Górnem 12 lutego 1629 roku. Przyczyny, przebieg, skutki. *Studia z Dziejów Wojskowości*. T. 3: 2014 s. 45–70, sum., rez.

7388. THE BREST Bible (1563). History, language, culture, theology. Ed. by Piotr Wilczek, Simon J. G. Burton. *Reformation & Renaissance Review*. Vol. 17: 2015 No. 1, special issue ss. 109.

Materiały z konferencji z okazji 450 rocznicy wydania, Warszawa, 20–21 XI 2013 r.

Treść: Hazlett Ian: Foreword s. 3; Wilczek P., Burton Simon J. G. Editors' introduction s. 4–8; Wijaczka Jacek: The Reformation in sixteenth-century Poland: a success story or a failure? s. 9–26; Birecki Piotr: Reformed church buildings in the Grand Duchy of Lithuania in the early-modern period s. 27–43; Pietkiewicz Rajmund: „Hebraica veritas” in the Brest Bible s. 44–62; Koziara Stanisław: The current state of research by Polish linguistic on the Brest Bible: an overview s. 63–72; Wilczek P.: The Brest Bible and other Polish translations of the Bible in the poetical works of Erazm Otwinowski s. 73–81; Leszczyński Rafał Marcin: The Brest Bible: trinitarian and Christological issues s. 82–96; Zduńczyk Aurelia: The transconfessional character of the doctrine of justification and its depiction on the title page of the Brest Bible s. 97–109.

Rec.: Choptiany Michał, *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*. T. 59: 2015 s. 320–326.

7389. BRODNICKI Mariusz: Wybrane koncepcje filozofii religii w Athenae Gedanenses (XVI–XVII w.). *Przegl. Religioznawczy*. [R. 58]: 2014 [nr] 3 s. 109–120, sum.

7390. BRUSOKAS Eduardas: Kai vėliavininkus keitė generolai: pavietų generolai majorai – nauja karinės administracijos pareigybė 1794 metais. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2011 [nr] 1 [dr.:] 2012 s. 47–62, sum.

Dot. nowych funkcji w administracji wojskowej w 1794 r.

7391. BRYK Andrzej: Jewish autonomy in the Polish-Lithuanian Commonwealth from the 16th to the 18th century. Vol. 1. Kraków 2013 Księg. Akademicka 8° ss. 626, tabl. 41, il.

7392. BRZUSTOWICZ Grzegorz Jacek: Testament Joachima Wedla z Krępcewa z 1613 roku. *Stargardia*. T. 9: 2014 [dr.:] 2015 s. 155–169, Zsfg.

7393. BUES Almut: „Mirabilia Cracoviensia”. Kto był autorem przewodnika po Krakowie z roku 1603? *Roczn. Krakowski*. T. 80: 2014 s. 19–37, sum.

Martin Gruneweg.

7394. BUKOWSKA Weronika: Magiczny świat wyobraźni społeczeństwa polskiego na podstawie wybranych pamiętników od XVI do XVIII wieku. *Klio*. T. 32: 2015 nr 1 s. 59–81, sum.

7395. BURBA Domininkas: Keli epizodai iš muzikantų gyvenimo XVIII a. Vilniaus pavieto pilies teismo bylose. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 1 [dr.:] 2013 s. 119–126, sum.

Kilka epizodów z życia muzyków w XVIII w. jakie przedstawiono w rozprawach sądu zamkowego powiatu wileńskiego.

7396. BURBA D.: Teisinis kriminalinis bajorų ir Vilniaus miestiečių santykių aspektas XVIII a. (Vilniaus pavieto pilies teismo duomenimis). *Lituanistica*. T. 59: 2013 Nr. 2 s. 77–90, sum.

Kwestie z zakresu prawa kryminalnego w relacjach między szlachtą a mieszczaństwem w Wilnie w XVIII w. (na podstawie danych z wileńskiego sądu zamkowego).

7397. BURDZY Dominika: Fundacja stypendialna Jana Brończa w drugiej połowie XVI wieku. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 20–24.

Fundacja dla studentów założona w 1581 r., zatwierdzona w 1585 r. przez króla Stefana Batorego. Jan Broniecki (Broniecz).

7398. BUREK Magdalena: Symbolika urbanistyczna w „Jeruzalem mieście Króla Wielkiego” Stefana Kucharskiego. *Roczniki Humanist*. T. 63: 2015 z. 1 s. 225–241, sum.

Właśc. Hieronim, 1595–1653, imię zakonne Stefan od św. Trójcy.

7399. BUSZEWICZ Elwira: Dawni mistrzowie. Kultura humanistyczna w kręgu Akademii Krakowskiej doby renesansu. Kraków 2015 Homini – Tyniec Wydaw. Benedyktynów 8° ss. 327, nlb. 1.

7400. BUTKIEWICZ Marian: Barbara z Duninów Sanguszkowa [1718–1791] jako mecenas w schyłkowej epoce polskiego baroku. *Lubelski Roczn. Pedagog*. T. 34: 2015 z. 1 s. 105–122, sum.

7401. BUTTERWICK[-PAWLIKOWSKI] Richard: The Polish revolution and the Catholic Church, 1788–1792. Oxford 2012.

Rec.: Glemža Liudas, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 17: 2012. [dr.:] 2013 s. 213–217.

7402. CENDROWSKI Sławomir: Nowe ustalenia w kwestii śmierci i pochówku kardynała Jerzego Radziwiłła (1556–1600). *Klio*. T. 31: 2014 nr 4 s. 19–41, sum.

7403. CHACHAJ Marian: Młodość Michała Tomasza Korybuta Wiśniowieckiego, przyszłego króla polskiego. *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 95–110, sum.

7404. CEMPEREK Dariusz: „Syloret” Wacława Potockiego – czas powstania, koło literatów małopolskich. *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 45–54, rez., sum.

Lata 1674–1691.

7405. CHODYŁA Zbigniew: Osadnictwo i zaludnienie powiatu konińskiego w latach 1789–1791. *Roczn. Koniński*. T. 19: 2015 s. 7–95.

7406. CHOIŃSKA Małgorzata: Powinności mieszczan w mieście królewskim a w mieście prywatnym. Przykład Tykocina w XVI–XVIII wieku. *Studia Podlaskie*. T. 18: 2009/2010 [dr.:] 2010.

Polem.: Sierba Michał, *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 385–396.

7407. CHORAŻYCZEWSKI Waldemar: Ustrój Inowrocławia w XVI–XVIII wieku i urzędnicy miejscy. *Ziemia Kujawska*. T. 24: 2015 s. 61–94, sum.

W aneksie spisy urzędników.

7408. CHOROSZY Jan A[ndrzej]: „Psalterium tempore belli” [1630] Jacoba Merlera oraz „Pacierz” [1710] Wojciecha Stanisława Chrościńskiego w nurcie tradycji religijnej i literackiej. *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 1 s. 45–68, sum.

Na tle polskiej literatury polityczno-patriotycznej.

7409. CHRUŚCIEL Grzegorz: Polska i Litwa – dzieje unii lubelskiej. *Roczn. Białkopodlaski*. T. 23: 2015 s. 11–21, Zsfg., sum.

7410. CHWASTEK Konrad Szczepan: Religijność wielkopolskich katolików w epoce nowożytnej na podstawie procesu uznawania cudów w Górze Duchownej z 1757 roku. *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 77–93.

7411. CHYŁA Dariusz: Opieka społeczna na Kujawach w latach 1577–1772. Lublin 2015 TN KUL Jana Pawła II 8° ss. 325, nlb. 9, il., sum. TN KUL Jana Pawła II. (Prace z Dziejów Szkolnictwa i Opieki Społecznej w Polsce; t. 15) (Źródła i Monografie; 422).

7412. [CÌBOROVŠ'KA-RIMANOVİČ Īrina Olegìvna] Ciborowska-Rymanowicz Irina: Orientalista Tadeusz Krusiński (1675–1757) i egzemplarze jego prac w bibliotekach klasztornych i prywatnych XVIII wieku. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 1 s. 11–34, sum.

7413. CIESIELSKI Tomasz: Propagandowy wymiar uroczystości dworskich w pierwszych latach panowania Augusta III. *Wieki Stare i Nowe*. T. 8(13): 2015 s. 46–68, sum., Zsfg.

7414. CIESIELSKI T., Sawicki Mariusz: Pilgrimages of the Polish gentry to holy places in the 17th and the 18th centuries. *Biul. Pol. Misji Hist.* Nr 10: 2015 s. 181–196, streszcz., Zsfg.

7415. CIEŚLA Maria: Liczebność Żydów w Wielkim Księstwie Litewskim w XVII w. *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 2 s. 245–268, sum.

7416. CITIZENSHIP and Identity in a Multinational Commonwealth: Poland-Lithuania in Context, 1550–1772. Ed. by Karin Friedrich and Barbara M. Pendzich. Leiden–Boston 2009.

Rec.: Basista Jakub, *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 3 s. 424–425.

7417. CODZIENNOŚĆ i niecodziennosc oświeconych. T. 1–2. Pod red. Bożeny Mazurkówny z udziałem Małgorzaty Marcinkowskiej i Szymona Piotra Dąbrowskiego. Katowice 2013.

Rec.: Zielaskowska Ewa: Poznawcze i wydawnicze efekty prac Koła Oświeconych Uniwersytetu Śląskiego. *Wiek Oświecenia.* [T.] 31: 2015 s. 328–333.

7418. COLIN Jean: Piechota w XVIII wieku. Taktyka. Tł. Anna Haberko. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 226, il.

7419. CYBULSKI Tomasz: Wokół procesu o czary w Brześciu Kujawskim. Sprawa Zofii Marchewki. *Studia Włocławskie.* T. 17: 2015 s. 505–511, sum.

W 1717 r., choć podaje się również datę 1771.

7420. CYWILIZACJA Prowincji Rzeczypospolitej Szlacheckiej. Cykl 2: Nie wszystkim umrę. Pamięć o zmarłych w kulturze staropolskiej. *Studia* pod red. Aleksandra Jankowskiego i Andrzeja Klondera. Bydgoszcz 2015 Wydaw. Uniw. Kazimierza Wielkiego 8° ss. 295, nlb. 1, il.

Materiały z konferencji.

Treść: Jankowski A., Klonder A.: Od Redaktorów s. 9–11; Toż: From the Editors s. 12–14; Pielas Jacek: Decyzje szlacheckich spadkodawców a ich respektowanie przez sukcesorów dóbr ziemskich w Koronie w XVII wieku s. 17–28; Graczyk Waldemar: „Co Bogu a co ludziom”. Ostatni zapis woli siedemnastowiecznego biskupa płockiego Stanisława Łubieńskiego [zm. 1640] s. 29–37; Justyniarska-Chojak Katarzyna: Pamięć o zmarłych w siedemnastowiecznych testamentach mieszczkańskich z terenu Małopolski s. 38–48; Wilczek-Karczewska Magdalena, Karczewski Dariusz: Na chwałę Cerkwi i Kościoła. Fundacje pobożne kniazia Fiodora Iwanowicza Jarosławicza Borowskiego, pana na Pińsku [zm. 1521] s. 49–57; Hrubá Michaela: Testament jako źródło do studium pamięci o zmarłych w miastach północno-zachodnich Czech w dobie nowożytny s. 58–69; Scholz Piotr O.: Geneza portretu trumiennego w świetle podróży Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła „Sierotki” do Egiptu i Ziemi Świętej (1582–1584). Kilka uwag badawczych s. 73–81; Długosz Magdalena: Fenomen portretu trumiennego na tle jego starożytnych paraleli s. 82–92; Czyż Anna Sylwia: Pacowska „pompa funebris” – pamięć o zmarłych jako element propagandy rodu s. 93–111; Piramidowicz Dorota: Pogrzeby litewskiego magnata s. 112–124; Marszałka Jolanta M.: Ostatnia wola marszałka wielkiego litewskiego Pawła Karola Sanguszki (zm. 1750) i jej wypełnienie s. 125–134; Łazorak Bohdan: Rytuały upamiętnienia w bractwach cerkiewnych Eparchii Lwowskiej w XVII–XVIII wieku s. 135–145; Tymoszenko Leonid: Wspomnienie zmarłych w prawosławnych bractwach cerkiewnych metropolii kijowskiej w XVI–XVII wieku s. 149–157; Urwanowicz Jerzy: „Piis Manibus”. Inskrypcje nagrobne rodu Żółkiewskich z XVII wieku s. 158–178; Chynczewska-Hennel Teresa: Ukraińska pamięć o zmarłych. Nagrobki pióra Łazarza Baranowicza s. 179–188; Kicińska Urszula: Oracja pogrzebowa jako upamiętnienie zmarłego s. 189–199; Kolendo-Korczak Katarzyna: Exempla historyczne w polskiej sztuce sepulkralnej epoki baroku s. 200–215; Nowiński Janusz: „Tabula memorialis z Łądu” – oryginalny przykład pamięci o zmarłych i dokumentacji historii w cysterskim opactwie w pierwszej połowie XVIII wieku s. 216–231; Kowalczyk Małgorzata Ewa: Pamięć o tragicznie zmarłej księżniczce Teresie Czartoryskiej (1765–1780) s. 232–243; Pieniążek-Samek Marta: „Ante oculos Dei et posteritati”. Kilka uwag o nowożytnych portretach donatorów w kościołach północnej Małopolski s. 244–263; Nowicki Michał: Wychowawcze znaczenie pamięci o zmarłych w szkolnictwie średnim Poznania w XVI–XVIII wieku s. 264–270; Duży Wiesława: Wspomnienia o zmarłych rodzicach w wybranych zapisach pamiętnikarskich z przełomu XVIII i XIX wieku s. 271–281; Dubas-Urwanowicz Ewa: Legenda Samuela Zborowskiego [zm. 1584] w literaturze i historiografii XVI–XXI wieku s. 282–295.

Cykl 1. 2004.

7421. CZARNUCH Zbigniew: Chronologia ważniejszych wydarzeń w Nowej Marchii w epoce margrabiego Jana z Kostrzyna od daty jego urodzin do śmierci żony Katarzyny Brunszwickiej. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 27–79, sum., Zsfg.

1513–1574.

7422. CZECHOWICZ Agnieszka: Wszystko to pod figurą. *Studia o miejscu alegorii w poematach heroicznych XVII.* Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 249. KUL. Wydz. Nauk Humanist. Katedra Historii Literatury Staropolskiej.

7423. CZEKALSKA Adrianna: Ugoda w Janowcu z października 1606 r. w świetle dwóch pism politycznych. *Acta Univ. Lodzensis. Folia Historica*. [Vol.] 95: Studia i szkice do dziejów Polski i powszechnych od XVI do XX w.: 2015 s. 51–63, sum.

7424. CZERENKIEWICZ Michał: Belgijska Sarmacja, staropolska Belgia. Warszawa 2013.

Rec.: Bożeńska Katarzyna, *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 1 s. 217–223.

7425. CZERENKIEWICZ M.: Druki wydane dzięki tzw. wieczystej fundacji Bartłomieja Nowodworskiego – zarys zagadnienia. *Roczn. BN*. T. 46: 2015 s. 135–154, sum.

Zawiera też wykaz 110 druków, XVII w.

7426. CZERNIAKOWSKA Małgorzata: Matematyk i astronom – Piotr Krüger 1580–1639. Gdańsk 2015 Ewa Czerniakowska 8° ss. 67, il., Zsfg.

7427. CZERWIŃSKA Ewelina: System umocnień południowo-wschodniej granicy Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVII wieku. *Zesz. Nauk. AON*. [R. 26]: 2015 nr 1 s. 246–251.

Toż w jęz. ang.: South-eastern borders fortifications system of the Kingdom of Poland and Lithuania in the 17th century. *Tamże* s. 252–258.

7428. CZUPRYNIAK Greta: Ryt pogrzebowy w Polsce w XVI wieku. Cz. 2: Pogrzeby szlacheckie. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 201–218, sum.

Cz. 1. *Tamże*. Z. 29: 2011.

7429. CZWOŁEK Arkadiusz: Piórem i buławą. Działalność polityczna Lwa Sapiehy [1557–1633], kanclerza litewskiego, wojewody wileńskiego. Toruń 2012.

Rec.: Liepuonius Vladas, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 18: 2013 [dr.:] 2014 s. 175–180; Rachuba Andrzej: Obraz działalności publicznej nielubianego bohatera. Uwagi w związku z pracą Arkadiusza Czwołka o Lwie Sapieżu. *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 2 s. 323–346, sum.

7430. DĄBROWSKI Janusz S.: Posłowie litewscy na konwokacji 16 VII–2 VIII 1648 roku. *Studia Hist. R.* 58: 2015 z. 3 s. 285–308, sum.

M.in. spisy.

7431. DERGACIOVA Lilia: Powiązania systemów monetarnych litewskiego i mołdawskiego na początku XVI wieku. *Notae Numismatae. Zapiski Numizmat.* T. 9: 2014 s. 147–172, sum.

7432. DETTLOFF Paweł: Kamienica opatów jędrzejowskich w Krakowie w XVIII stuleciu. *Roczn. Krakowski*. T. 81: 2015 s. 105–117, sum.

7433. DĘBIŃSKI Józef: Bernard z Wąbrzeźna [1575–1603] i jego czasy. Wąbrzeźno 2012.

Właśc. Błażej Pęcherek.

Rec.: Ciborowska Maria Faustyna, *Studia Pelplińskie*. T. 48: 2015 s. 341–344.

7434. DOKTÓR Jan: Lanckoroń in 1756 and the beginnings of Polish frankism: an attempt at a new outlook. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 3 s. 397–412, sum.

7435. DOMIŃSKA Olga: „Archiwa parafialne skarbnicą peryferyjnej memuarystyki”. Niegowa i świat w okresie III wojny północnej. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 113–119, sum., Zsfg., rez.

7436. DUBAS-URWANOWICZ Ewa: O nowy kształt Rzeczypospolitej. Kryzys polityczny w państwie w latach 1576–1586. Warszawa 2013.

Rec.: Wisner Henryk, *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 1 s. 184–187.

7437. DUFFY Christopher: Chwała Prus. Rossbach i Lutynia 1757. Tł. Miłosz Młynarz. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 247, il.

7438. DUKWICZ Dorota: Rosja wobec sejmu rozbiorowego warszawskiego (1772–1775). Warszawa 2015 IH PAN 8° ss. 330, sum.

7439. DUMOWSKA Bogumiła: Bartosz Paprocki [ok. 1543–1614] herbu Jastrzębiec renesansowy pisarz spod Sierpca. Czasy, człowiek, dzieło. Sierpc 2015 Tow. Przyj. Ziemi Sierpeckiej 8° ss. 314, il.

7440. DURBAS Małgorzata: Akademia Stanisława w Nancy (1750–1766). Kraków 2013.

Rec.: Forycki Maciej: Co nowego o działalności kulturalnej króla Stanisława Leszczyńskiego? *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 458–461.

7441. DWORÂNSTVO, vlast' i obšestvo v provincial'noj Rossii XVIII veka. Red. Ol'ga Evgen'evna Glagoleva, Ingrid Širle. Moskva 2012 Novoe Literaturnoe Obozrenie ss. 656, il. (Studia Europaea) (Historia Rossica).

Materiały z konferencji, Moskwa, 23–25 IV 2009 r.

Rec.: Matłegiewicz Tomasz, *Studia Historica Gedanensia*. T. 6: 2015 s. 316–322.

7442. DYBAŚ Bogusław: Inflanty nowożytne – czynniki szlacheckiej migracji „versus” stabilizacji. *Klio*. T. 35: 2015 nr 4 s. 69–83, sum.

7443. DYRLAGA Przemysław: Stanisław Lisicki [2 poł. XVII w. – 1730] – malarz żywiecki. *Gronie*. Nr 15: 2015 s. 37–47.

7444. DYWAN Tomasz: Kształtowanie propagandy ruskiego rodu szlacheckiego w Rzeczypospolitej pierwszej połowy XVII wieku – w świetle zachowanych zabytków literatury i sztuki, związanych z Adamem Kisielem (1600–1653). *Przełł. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 2 [dr.:] 2012 s. 311–342.

7445. DZIESZYŃSKI Ryszard: Kraków 1768–1772. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 209, nlb. 4, tabl. 8, il. (Historyczne Bitwy).

7446. DZIĘGIELEWSKI Roman: Przygotowanie młodzieży do podróży akademickiej w XVI–XVIII wieku na przykładzie traktatów apodemicznych, w szczególności „Brewiarza apodemicznego” gdańszczanina Samuela Zwickera. Gdańsk 2015 Athenae Gedanenses 8° ss. 422, il.

Zawiera także tekst „Brewiarza apodemicznego”.

7447. DZIK Janina: „Capitolium sanctoris triumphii” i kult św. Stanisława Kostki w Krakowie w XVII i XVIII wieku. *Roczn. Krakowski*. T. 81: 2015 s. 77–103, sum.

7448. DZIUBECKA Justyna, Królikowska-Dziubecka Marzena: W poszukiwaniu egzotyki. Europejskie podróże do Egiptu od XVI po XVIII wiek. *Barok*. [R.] 21: 2014 [nr] 2 s. 143–156, sum.

7449. ELITY i propaganda w Rzeczypospolitej w XVI–XVIII w. Red. Ewa Kaźmierczyk. Kraków 2015 Koło Nauk. Historyków Studentów UJ 8° ss. 213, il. (Nowożytnicze Zeszyty Historyczne; z. 6).

Treść: Stolicki Jarosław: Wstęp s. 5–9; Czaja Weronika: Wizerunek Moskwicina w „Kolędzie moskiewskiej” Pawła Palczowskiego s. 10–18; Gałuszka Justyna: Elita sejmiku wiszeńskiego za panowania Zygmunta III Wazy s. 19–41; Gis Kacper: Propaganda dla elit, czyli o roli listów dedykacyjnych w dziełach Aleksandra Gwagnina s. 42–57; Glabisz Grzegorz: Rola marszałka sejmikowego w świecie elity politycznej Wielkopolski pierwszej połowy XVIII wieku s. 58–69; Goszczyński Artur: Ulubieniec królewicza Władysława. Działalność Adama Kazanowskiego w latach 1599–1632 s. 70–92; Kadzik Dominik: Charakterystyka stronnictwa królewskiego w izbie poselskiej w okresie panowania Stefana Batorego s. 93–110; Król Andrzej: Posłowie sejmiku wiszeńskiego na sejmy z czasów panowania Władysława IV Wazy jako elita polityczna ziemi lwowskiej, przemyskiej i sanockiej województwa ruskiego s. 111–134; Lach Olga: Urzędnicy województwa kijowskiego w latach 1605–1648: próba zbiorowego portretu s. 135–144; Pawłowska Anna Paulina: Propagandowa rola dedykacji mecenasowskich w I połowie XVII wieku na podstawie wybranych tekstów powstałych w kręgu dominikańskiego konwentu pod wezwaniem Przenajświętszej Trójcy w Krakowie s. 145–158; Stankiewicz Aleksander: „Collosus immortalis gloriae”. Prymas Teodor Andrzej Potocki w świetle grafik s. 159–188; Tutała Ewa: Grekokatolicy popi – lokalne „dynastie” duchownych w XVIII wieku (na przykładzie klucza muszyńskiego) s. 189–200; Zotowa Tetiana: Urzędnicy województwa wołyńskiego w latach 1605–1648 s. 201–210.

7450. EUROPEJSKI wiek osiemnasty. Uniwersalizm myśli, różnorodność dróg. Studia i materiały. Pod red. Marka Dębowskiego, Anny Grześkowiak-Krwawicz i Michała Zwierzykowskiego. Kraków 2013 Societas Vistulana 8° ss. 623, nlb. 1, il.

Z treści: Dębowski M.: Słowo wstępne s. 5–11; Sgard Jean: Obraz Europy w prasie czasów „ancien régime” s. 13–22; Kostkiewiczowa Teresa: Oświecenie: między uniwersalizmem a różnorodnością s. 23–30; Kęder Wojciech: Kardynał Angelo Maria Durini – dyplomata, poeta i mecenas. Między Italią, Polską i Francją s. 33–40; Szpendowska Joanna: Droga do wyzwolenia czy źródło opresji? Oświecenie i haskała a Niemcewiczowski projekt integracji Żydów s. 41–49; Dąbrowski Roman: O prawdzie w poezji epickiej oświecenia s. 51–59; Zielaskowska Ewa: Ignacy Krasicki wobec sporu o antyk s. 61–67; Dygdała Jerzy: August III Sas i Stanisław August Poniatowski. Obrazy sarmaty i Europejczyka s. 71–79; Jakuboszczak Agnieszka: Przy stole i w salonie. Ucztowanie i konwersacja pod kobiecymi auspicjami w XVIII wieku s. 81–88; Rolska Irena: Między Wisłą a Bugiem – czyli o modzie, wrażliwości i smakach w osiemnastowiecznych ogrodach rezydencjonalnych s. 89–97; Ryba Janusz: Sztuka umierania światowców (oświeceniowych) s. 99–107; Warcholak Agnieszka: Niedostatki urody kobiecej w wybranych pamiętnikach XVIII wieku s. 109–120; Leszczyńska-Skowron Klara: Krasickiego uwagi o zbytku i umiarze s. 143–150; Kowalewska Danuta: O gospodarstwie od kuchni. Wokół „Dykcjonarzyka ekonomicznego” Stanisława Doliwy Starzyńskiego [1823 r.] s. 151–160; Ročko Agata: Rola stroju francuskiego w literaturze polskiej drugiej połowy XVIII wieku. Zarys problematyki s. 163–173; Puchowski Kazimierz: Kształtowanie wizerunku Anglii i Anglików w elitarnych szkołach Rzeczypospolitej w XVIII wieku. Rekonesans s. 175–184; Wolański Filip: Poglądy staropolskie na temat innych języków w świetle osiemnastowiecznych kompendiów i podręczników geograficznych s. 185–190; Forycki Maciej: Języki słowiańskie w ujęciu encyklopedystów s. 191–199; Węglorz Jakub: Bariery językowe i kulturowe oraz próby ich przełamania w świetle pamiętników staropolskich XVIII wieku s. 201–210; Mariani Andrea: Podróż zagraniczną Michała Kazimierza Radziwiłła „Rybeńki” (1721–1723). Między tożsamością rodową a poczuciem przynależności do arystokracji europejskiej s. 211–220; Rok Bogdan: Europa drugiej połowy XVIII wieku w oczach polskiej podróżniczki Teofili z Radziwiłłów Morawskiej s. 221–233; Sajkowski Wojciech: Słowianie południowi w relacji podróżniczej Aleksandra Sapięhy a ich obraz w dziele „Viaggio in Dalmazia” Alberto Fortisa s. 235–242; Ciesielski Tomasz: Modernizacja wojskowości europejskiej w XVIII wieku s. 245–257; Konopnicka Małgorzata: Szlachta śląska wobec „ekspansji i integracji” fryderycjańskiej (1740–1806) s. 259–271; Milik Katarzyna: Niektóre aspekty działalności Rady Nieustającej w kontekście modernizacji Rzeczypospolitej w latach 1778–1780 s. 273–280; Górská Magdalena: Symbolika polityczna Augusta II i Augusta III – wobec magnaterii i na dworach magnackich s. 283–289; Manikowska Ewa: Pierre-Michel Hennin i kultura dworów magnackich w czasach Augusta III. Przyczynek do badań nad europejskimi modelami kultury i kolekcjonerstwa w Rzeczypospolitej czasów saskich s. 291–298; Gombin Krzysztof: Magnaci jako inicjatorzy zjawisk artystycznych towarzyszących osiemnastowiecznemu Trybunałowi Koronnemu s. 299–305; Manyś Bernadetta: Wjazd na województwo wileńskie Michała Kazimierza Radziwiłła „Rybeńki” jako przykład specyfiki kultury dworów magnackich w Wielkim Księstwie Litewskim s. 307–319; Cieński Marcin: Krótki i długi wiek XVIII a kwestia synchronizacji oświeceń narodowych z modelem europejskim s. 323–330; Janeczek Stanisław: Polska filozofia religii w dobie oświecenia a standardy filozofii wieku XVIII. Książd Stanisław Konarski a książd Hugo Kołłątaj s. 331–338; Pluta Paweł: Książd i Mickiewicz. Paralela i jej tło s. 339–346; Wichrowska Elżbieta: Sfera publiczna, prywatna i intymna w diaryście polskiej przełomu XVIII i XIX wieku s. 347–360; Krupa Jacek: Oświecenie żydowskie a oświecenie europejskie – kilka ważnych pytań s. 361–370; Bourmeyster Alexandre: Despotyzm oświecony. Rosja XVIII wieku według Kazimierza Waliszewskiego s. 371–383; Hen Tomasz: Dyzunia i dyfidencja: problem prawosławia w debacie publicznej Rzeczypospolitej doby Sejmu Czteroletniego s. 387–395; Tacka Ewa: Działalność sejmikowa jako jeden z mechanizmów kariery szlachty wielkopolskiej za panowania Augusta II Wetyna s. 397–405; Wdowik Agata: Strategie aktualizacji tradycji oświeceniowych w polskiej publicystyce lat sześćdziesiątych XX wieku s. 407–415; Maksimowicz Krystyna: Wokół afirmacyjnego dźwięku lotnego z czasu powstania kościuszkowskiego, czyli o „Tekście afektu żołnierzy i słusznej chwały dla szanownego obywatela Tadeusza Kościuszki, Najwyższego Naczelnika, siłą zbrojną wojsk Obojga Narodów komenderującego” s. 417–424; Dzieciół Alina:

„Bibliotheca regia”. Księgozbiór Stanisława Augusta Poniatowskiego w zespole kolekcji królewskich (zadania i funkcje) s. 437–446; Podlasińska Anita: Dzieje wydawnicze „Nowego dykcjonarza historycznego” Piotra Dufour s. 447–454; Rusińska-Giertych Halina: Reklama wydawnicza i księgarska na łamach lwowskich pism periodycznych XVIII wieku s. 455–467; Socha Klaudia: Typografia osiemnastowiecznych publikacji słownikowych na przykładzie „Dykcjonarza służącego do poznania historii naturalnej” wydane w krakowskiej oficynie Ignacego Grebla s. 469–485; Szymańska Kamila: Europejskie powiązania kultury książki w Lesznie w XVIII wieku s. 487–495; Imańska Iwona: Księgarze i ich klienci: handel księgarski w XVIII wieku na przykładzie Prus Królewskich s. 513–521; Danowska Ewa, Wojtowicz Jacek: Kazania i mowy pogrzebowe w XVIII wieku na podstawie starodruków Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie s. 523–532; Norkowska Aleksandra: Zanim „spojrzymy przez okno”. Uwagi wstępne o sposobach prezentowania miasta w piśmiennictwie oświecenia s. 535–543; Kaczyński Paweł: Zabawa w literaturze polskiego oświecenia jako temat, pretekst i kontekst s. 545–553; Lisiecka Katarzyna: Ironiczne wyzwolenie. „Axur. Król Ormus” Antonio Salieriego i Wojciecha Bogusławskiego s. 555–563; Łukaszewicz Justyna: Obraz Włoch i Włochów w polskim teatrze czasów stanisławowskich s. 565–572; Krzywoszyński Przemysław: „Hic sunt leones”? Obraz Polski w dziełach operowych i teatralnych końca XVIII wieku s. 573–579.

Rec.: Pokrzywniak Józef Tomasz: Europejskość, uniwersalizm, różnorodność. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 288–301.

7451. EWANGELICYZM reformowany w Pierwszej Rzeczypospolitej. Dialog z Europą i wybory aksjologiczne w świetle literatury i piśmiennictwa XVI–XVII wieku. Red. nauk. Dariusz Chemperek. Warszawa 2015 Wydawnictwa UW 8° ss. 435, nlb. 1. (Kultura Pierwszej Rzeczypospolitej w Dialogu z Europą. Hermeneutyka wartości; t. 9).

Treść: Chemperek D.: Wstęp s. 7–13; Liedke Marzena: Bezowocne starania. Korespondencja Jana Kalwina z Zygmuntem Augustem, Jakubem Uchańskim, Janem Tarnowskim i Mikołajem Radziwiłłem Czarnym s. 17–56; Leszczyński Rafał Marcin: Nauka ewangelicko-reformowana w polskojęzycznych katechizmach z XVI wieku s. 57–87; Gmiterek Henryk: Kalwinizm po czesku? Kościół ewangelicko-reformowany i Jednota braci czeskich w Rzeczypospolitej XVI wieku s. 88–103; Jarczykowa Mariola: Radziwiłłowie birzańscy jako protektorzy wyznania ewangelicko-reformowanego w pierwszej połowie XVII wieku s. 104–129; Winiarska-Górska Izabela: Staropolskie ewangelickie katechizmy i kancjonały jako książki formacyjne s. 133–169; Kacprzak Marta M.: Szesnastowieczna pieśń polska ewangelików reformowanych w kręgu wartości życia prywatnego i publicznego s. 170–215; Nowicka-Jeżowa Alina: Jan Kochanowski wobec protestantyzmu s. 216–274; Meller Katarzyna: Psalm – kalwińska „pieśń nad pieśniami”. O kształtowaniu się ewangelickiej kultury literackiej i duchowej. Na przykładzie przekładów i parafraz Liber Psalmorum z XVI i XVII wieku s. 275–308; Ryczek Wojciech: Filozofia jako logika. Bartłomiej Keckermann [1572–1609] w dialogu z renesansowymi arystotelikami s. 309–333; Lawenda Tomasz: Etos ewangelików reformowanych w piśmiennictwie polskim XVI i XVII wieku w świetle koncepcji powołania s. 334–379; Bryćko Dariusz M.: Kierunki myśli irenicznej ewangelików reformowanych Rzeczypospolitej XVI–XVII wieku s. 380–401; Chemperek D.: Poezja ewangelików reformowanych w Rzeczypospolitej XVII wieku s. 402–418.

7452. FEDORUK Âroslav Oleksandrovič: Vilens’kij dogovir 1656 roku. Shidnoevropejs’ka kriza i Ukraina u seredni XVII stolittâ. Kiiv 2011.

Rec.: Meilus Elmantas, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 19: 2014 [dr.:] 2015 s. 180–185.

7453. FIGLUS Tomasz: Geneza i zmiany struktury społeczno-gospodarczej osadnictwa wiejskiego w dobrach królewskich na obszarze przedrozbiorowego powiatu szadkowskiego. *Biul. Szadkowski*. T. 15: 2015 s. 89–108, sum.

XVI–XVIII w.

7454. FIJAŁKOWSKI Adam: Tradycja i nowatorstwo w Orbis sensualium pictus Jana Amosa Komeńskiego [1592–1670]. Warszawa 2012.

Rec.: Poznański Karol, *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 31: 2014 s. 241–243.

7455. FILIPCZAK Witold: Sejmiki ziemi nurskiej 1780–1786. *Przepl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 1 s. 23–62, sum.

7456. FILIPCZAK W.: Sejmiki ziemi zakroczymskiej 1778–1786. *Przepl. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 2 s. 85–121, sum.

7457. FILIPCZAK W.: Życie sejmikowe prowincji wielkopolskiej w latach 1780–1786. Łódź 2012.

Rec.: Anusik Zbigniew, *Przeł. Nauk Hist. R.* 13: 2014 nr 1 s. 273–284; Stroynowski Andrzej: Osiemnastowieczne sejmiki wielkopolskie w świetle najnowszych badań. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie. Zesz. Hist. [T.]* 14: 2015 s. 261–259.

7458. FLISIŃSKI Jerzy: Magdalena z Czapskich [1724–ok. 1762], druga żona Hieronima Floriana Radziwiłła. *Roczn. Białkopodlaski*. T. 21: 2013 s. 7–32, sum., Zsfg.

7459. FLORÂ Boris: Russkoe gosudarstvo i ego zapadnye sosedi (1655–1661 gg.). Moskva 2010 Indrik 8° ss. 656.

Rec.: Meilus Elmantas, *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 1 [dr.:] 2013 s. 188–200; Meilus E., *Lithuanian Historical Studies*. vol. 17: 2012 [dr.:] 2013 s. 196–201.

7460. FLUDA-KROKOS Agnieszka: „Catalogus librorum” – biblioteka karmelitów bosych w Krakowie w świetle rękopiśmiennego katalogu z 1702 roku. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 61–73, sum.

7461. FORYCKI Maciej: Szlachta wokółbałtycka w ujęciu encyklopedystów. *Klio*. T. 35: 2015 nr 4 s. 85–100, sum.

XVI w.

7462. FRICK David: Kith, Kin, and neighbors. Communities and confessions in seventeenth-century Wilno. Ithaca–London 2013.

Rec.: Sliesoriūnas Gintautas, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 19: 2014 [dr.:] 2015 s. 175–179.

7463. FRICK D.: The Ruthenian burgomaster and his library. A Vilnius inventory from 1648. *Harvard Ukrainian Studies*. Vol. 32/33: 2011/2014 [dr.:] 2015 Part 1 s. 235–261.

Księgozbiór Stefana Lebedzicza; zawiera też inwentarz.

7464. FRYKOWSKI Janusz Adam: Dzieje parafii unickiej pw. św. Demetriusza Męczennika w Nedeżowie w świetle XVIII-wiecznych wizytacji kościelnych. *Roczn. Teol. R.* 57: 2015 z. 3 s. 319–345.

7465. FRYKOWSKI J. A.: Parafia unicka pw. św. Jerzego Męczennika w Steniatynie w świetle osiemnastowiecznych wizytacji kościelnych. *Radzyński Roczn. Humanist.* T. 13: 2015 s. 41–58, sum.

7466. FRYKOWSKI J. A.: Parafia unicka pw. św. Michała Archanioła w Dutrowie w świetle osiemnastowiecznych wizytacji kościelnych. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 3 s. 29–48, sum.

7467. FRYKOWSKI J. A.: Parafia unicka pw. św. Mikołaja w Muratynie w świetle osiemnastowiecznych wizytacji kościelnych. *Nasza Przeszłość*. T. 123: 2015 s. 197–223, sum.

7468. FRYKOWSKI J. A.: Parafia unicka w Michalowie w latach 1711–1747. *Studia Teol. [T.]* 33: 2015 s. 309–323, sum.

7469. FRYKOWSKI J. A.: Z dziejów diecezji unickiej w Chełmie. Parafia unicka pw. Wniebowzięcia NMP (Uspieńskiej) w Tomaszowie Lub. w świetle osiemnastowiecznych wizytacji kościelnych. *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 11–26, sum., izłożenie.

7470. FRYKOWSKI J. [A.]: Z dziejów parafii unickiej pw. Protekcji Najświętszej Marii Panny w Podhorcach w powiecie tomaszowskim w świetle XVIII-wiecznych wizytacji kościelnych. *Krakowskie Pismo Kresowe*. R. 7: 2015 s. 23–44, rez., sum.

W l. 1743 i 1761.

7471. FRYKOWSKI J. A.: Z przeszłości parafii unickiej w Wieprzowie pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w świetle osiemnastowiecznych wizytacji kościelnych. *Łódzkie Studia Teol.* R. 24: 2015 nr 1 s. 43–61, sum.

7472. GAD Paweł: Legenda o okrutniku Hieronimie Florianie Radziwille [1715–1760]. *Roczn. Białkopodlaski.* T. 22: 2014 s. 9–28, sum., Zsfg.

7473. GAD P.: Mikołaj Krzysztof Radziwiłł [1695–1715] – „zapomniany” brat Michała Kazimierza „Rybeńki” i białskiego „okrutnika” Hieronima Floriana. *Roczn. Białkopodlaski.* T. 23: 2015 s. 23–35, Zsfg., sum.

7474. GAD P.: „Najukochańszy tyran” – Hieronim Florian Radziwiłł w listach drugiej żony Magdaleny z Czapskich. *Wiek Stare i Nowe.* T. 8(13): 2015 s. 69–87, sum., Zsfg.

Ślub w 1745 r., ucieczka od męża w 1750 r.

7475. GANCARZ Jolanta: Kto zabił Bartolommeo Berecciego, czyli O propozycjach nie do odrzucenia. Warszawa–Szczęsne 2015 Klinika Języka Lucyna Aninowska-Maciejewska 16° ss. 122, nlb. 2, tabl. 4, il. (Małe Książki o Wielkich Sprawach).

Żył ok. 1480–1537.

7476. GATH Isak Netnanël: The elusive Karaite doctor Joseph Ezra Dubitski, the „Sobieski Hours”, and the myth of the Polish-Lithuanian Karaite physicians. *Karaite Archives.* Vol. 3: 2015 s. 5–36, sum.

7477. GAWRON Przemysław: Udział hetmanów litewskich w przygotowaniu kampanii wojennej na przykładzie zmagania ze Szwecją w roku 1625. *Roczn. Lituanistyczny.* T. 1: 2015 s. 83–114, sum.

7478. GAZIŃSKI Radosław: Handel morski miast pomorskich w XVI i pierwszej połowie XVII wieku. *Studia Maritima.* Vol. 28: 2015 s. 157–184, sum.

7479. GERNAT Jacek: Nieznany kontrakt budowlany ze zbiorów Archiwum Dekanalnego w Kłodzku. Przyczynek do studiów nad historią budowy kościoła parafialnego Narodzenia NMP w Łądku-Zdroju w XVII wieku. *Zesz. Muzeum Ziemi Kłodzkiej.* [Z.] 13: 2015 s. 105–136.

W aneksie dokumenty.

7480. GIS Kacper: Od Ludwika Walezego do Henryka Walezego, czyli o pewnym fantazmacie dynastycznym. *Sensus Historiae.* Vol. 21: 2015 [nr] 4 s. 127–140, rés.

Dedykacja dla władców, zamieszczona w dziele Aleksandra Gwagnina „Kronika Sarmacyey europejskiej...”, wydanym w l. 1574 (dla Henryka Walezego, wywiedzionego od Ludwika Wielkiego [Walezego] Węgierskiego Andegaweńskiego) i 1578 (zmieniona dla Stefana Batorego).

7481. GLEMŽA Liudas: Policinių institucijų raida Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje 1775–1794 m. *Lietuvos Istorijos Metraštis.* 2011 [nr] 2 [dr.:] 2012 s. 31–49, sum.

Ewolucja instytucji policyjnych w Wielkim Księstwie Litewskim w l. 1775–1794.

7482. GLIŃSKI Andrzej: Spis Ormian ze Stanisławowa z 1739 roku. *Przeszość Demogr. Polski.* [T.] 36: 2014 s. 105–112, sum.

Zawiera też spis.

7483. GLIŃSKI A.: Zareczyny ormiańskie w dawnej Polsce – na podstawie ormiańskich akt sądowych ze Lwowa i Stanisławowa z drugiej połowy XVII i pierwszej połowy XVIII wieku. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 34: 2014 s. 25–51, sum.
7484. GŁOWACKI Jerzy Józef: Miejsce kwestii wyznaniowej w genezie konfederacji barskiej. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 15: 2014 s. 29–57, sum.
7485. GOLUBEŪ V[alâncîn] [Fëdaravič]: Sel'skaâ abščyna ũ Belarusi XVI–XVIII stst. Mînsk 2008.
Rec.: Gordziejew Jerzy, *Lituano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 215–228.
7486. GOŁASZEWSKI Zenon: Bracia polscy zwani arianami. Gdańsk 2015 Wydaw. Wimana – Agencja City Media 8° ss. 200.
7487. GOŁĘBIEWSKI Michał: Małżeństwo Józefa i Maryi w literaturze i piśmiennictwie staropolskim doby potrydenckiej. Pod red. nauk. Waclawa Waleckiego. Kraków 2015 Collegium Columbinum 16° ss. 163. (Książki bez Kantów).
7488. GOMBIN Krzysztof: Trybunał Koronny. Ceremoniał i sztuka. Lublin 2013.
Rec.: Pilarczyk Piotr M., *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 395–396.
7489. [GORDZIEJEW Jerzy] Gardzeeŭ Ũry: Prastora garadzenskaga Rynka i socyum u 16–18 stst. *Garadzenskì Gadavik*. Nr 1: 2012 s. 12–25.
7490. [GOVGERA Vasil'] Gowgera Wasyl, Nabywaniec Stanisław: Władyka lwowski Atanazy Szeptycki [1686–1746] i jego system zarządzania eparchią. *Przemyskie Zapiski Hist.* T. 19: 2012/2015 [dr.:] 2015 s. 113–146.
7491. GÓRNICKA Iwona: Obraz sarmackiej ceremonii pogrzebowej w świetle wybranych źródeł narracyjnych. *Koło Historii*. Nr 15: 2014 s. 59–68, sum., Zsfg., rez.
XVII–XVIII w.
7492. GÓRNICKA I.: Relacje dyplomatyczne pomiędzy Rzeczpospolitą i Turcją w pierwszych latach panowania Władysława IV (1632–1634). *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 77–86, sum., Zsfg., rez.
7493. GRACZYK Waldemar: Okoliczności powstania oraz przejawy działalności religijnej i kulturowej jezuitów w Płocku w XVII i XVIII wieku. *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 31: 2014 s. 51–60, sum.
7494. GRACZYK W.: Piśmiennictwo historyczne w środowisku paulinów polskich XVII i XVIII wieku. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 541–550, Zsfg.
7495. GRAFF Tomasz: Neue Festlegungen zur theologischen Reflexion von Martinus Vadovius. *Folia Hist. Cracoviensia*. Vol. 21: 2015 s. 147–168, streszcz.
Marcin Wadowita (ok. 1567–1641).
7496. GRAFF T.: Nieznane fakty z życia rajcy wadowickiego Mateusza Kęпки (zm. 1602), ojca Marcina Wadowity w świetle dokumentów z Archiwum Parafialnego Bazyliki ONMP w Wadowicach z lat 1585, 1599 i 1616. *Wadoviana*. Nr 18: 2015 s. 13–25, sum.
W aneksie dokumenty.

7497. GRALA Tomasz: Ugoda kiejdańska i jej sygnatariusze. *Litvano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 16: 2013 s. 171–178.

7498. GROTH Andrzej: Angielska Kompania Wschodnia w handlu bałtyckim. *Studia Maritima*. Vol. 28: 2015 s. 5–18, sum.

XVI–XVII w.

7499. GROTH A.: Kilka uwag o pierwszych latach panowania pruskiego w Elblągu. *Roczn. Elbląski*. T. 26: 2015 s. 35–48, sum., Zsfg.

1772–1806.

7500. GROTH A.: Nadmorskie wsie Mosty, Pierwoszyno, Mechelinki i Rewa w świetle katastru fryderycjańskiego z 1773 roku. *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 15–20, sum.

7501. GROTH A.: Nadmorskie wsie Rzucewo, Kruszwica, Osłonino i Beka w świetle inwentarza dóbr rzucewsko-wejherowskich z 1711 roku i katastru fryderycjańskiego z lat 1772–1773. *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 36–42, sum.

7502. GRZANKA Małgorzata: „Dobro publiczne” i „obywatelstwo” w świecie wartości publicznych Rzeczypospolitej szlacheckiej. *Dobrzyckie Studia Ziemiańskie*. Nr 4: 2014 s. 6–25.

7503. GRZEBIEŃ Ludwik: Organizacja bibliotek jezuickich w Polsce od XVI do XVIII wieku. Wyd. 2, uzup. Kraków 2013.

Rec.: Kubiak Barbara, *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 397–399.

7504. GRZEŚKOWIAK Radosław: „Zwyczajem kawalerów ziemskich postępuje z nią Oblubieniec”. Pierwotna dedykacja „Pobożnych pragnień” Aleksandra Teodora Lackiego jako autorski projekt lektury emblematów Hermana Hugona. *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 1 s. 199–227, sum.

Druk z 1673 r. i jego pierwotna nieopublikowana wersja z 1671 r.

7505. GRZEŚKOWIAK-KRWAWICZ Anna: Spór o „Ustawę rządową” jako zderzenie dwóch dyskursów politycznych? *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 195–212, sum., rés.

Lata 1770–1792.

7506. GWIOŹDZIK Jolanta: Kultura pisma i książki w żeńskich klasztorach dawnej Rzeczypospolitej XVI–XVIII wieku. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 546, nlb. 2, il., sum., riass. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3383).

7507. HAJDRYCH Łukasz: Życiorys Reginy Pawłowej, mieszczanki kleczewskiej, w świetle zachowanych źródeł. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 3 s. 5–8.

XVII w.

7508. HAŁABURDA Marek, Kęder Wojciech: Sytuacja polityczna i społeczna na Kresach Wschodnich w dobie pierwszego rozbioru w świetle sprawozdań dyplomatów papieskich. *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 1 s. 25–39, sum.

7509. HAPANOWICZ Piotr: Kraków w zapiskach dominikanina Martina Grunewega (1562–ca. 1618). *Roczn. Krakowski*. T. 80: 2014 s. 39–56, sum.

7510. HLEBIONEK Marcin: Kat w Solcu. *Roczn. Solecki*. [R.] 5: 2014 s. 57–60.

Solec Kujawski, 1593 r.

7511. HOCHLEITNER Janusz: Przejawy warmińskiego kultu Matki Bożej w okresie wdrażania reformy trydenckiej. *Studia Elbląskie*. T. 12: 2011 s. 131–147, Zsfg.

7512. HOCHLEITNER J.: Taufbücher als anzeichen der Ermländischen Verehrung von Heiligen. *Studia Elbląskie*. T. 10: 2009 s. 79–88, streszcz.

XVII w.

7513. HODANA Tomasz: Moskovskoe gosudarstvo glazami pravoslavnyh graždan Reči Pospolitoj nakanune i v godu Smuty. *Slavia Orientalis*. R. 63: 2014 nr 1 s. 7–18, sum.

7514. HOŁOD Renata, Halenko Oleksander: The harsh landscapes of „Mother Sarmatia”. Steppe Ukraine through the eyes of a sixteenth-century Polish diplomat. *Harvard Ukrainian Studies*. Vol. 32/33: 2011/2014 [dr.:] 2015 Part 1 s. 349–376.

Dot. opisu podróży po Ukrainie autorstwa Andrzeja Taranowskiego w trakcie misji do sułtana Selima III w 1569 r.

7515. HOLÝ Martin: Vzdělanostní mecenát Jiřího II. lehnicko-břežského, gymnázium v Břehu a šlechta z českých zemí v 16. a raném 17. století. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 5–19, streszcz., sum., Zsfg.

7516. HUNDERT Zbigniew: Wojsko koronne wobec elekcji 1669 roku. *Studia z Dziejów Wojskowości*. T. 3: 2014 s. 91–114, sum., rez.

7517. IGLIKOWSKI Marcin: Polska szkoła jazdy w XVII wieku na tle kawalerii Europy Zachodniej. Grajewo 2015 Eko-Dom 4° ss. 362, nlb. 1, il.

7518. IMAŃSKA Iwona: Księgozbiór toruńskiego pastora Krzysztofa Henryka Andrzeja Gereta. Na podstawie katalogów aukcyjnych z lat 1764–1768. *Folia Toruniensia*. [T.] 15: 2015 s. 25–42, sum., Zsfg.

Obecnie rozproszony.

7519. IMAŃSKA I.: Warszawscy księgarze i nakładcy na toruńskim rynku książki w drugiej połowie XVIII wieku. *Toruńskie Studia Bibliol.* [T. 8]: 2015 nr 2 s. 9–31, sum.

7520. IWICKI Zygmunt: Dzieła złotnika Conrada Daniel(son)a Lundgreen’a w Oliwie. Fundacje Placyda Michała Wernera. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 272–280, Zsfg.

Lata 1763–1769.

7521. JABŁOŃSKA Anna: Expositus periculo... Klęski duże i małe wschodniej Wielkopolski w świetle siedemnastowiecznych źródeł z archidiakonatu gnieźnieńskiego. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 2 s. 99–117, sum.

7522. JABŁOŃSKI Marcin: Przywilej lokacyjny Żuromina z 13 lutego 1767 roku. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 73–87.

Zawiera też tekst przywileju.

7523. JACYNIAK Aleksander, Niżnik Józef, Kęder Wojciech: Niezlomny patron Polski święty Andrzej Bobola [1591–1657]. Kraków 2015 Wydaw. La Salette 8° ss. 63, nlb. 1, il.

7524. JAGODZINSKI Sabine: Die Türkenkriege im Spiegel der polnisch-litauischen Adelskultur. Kommemorations und Repräsentation bei den Żółkiewski, Sobieski und Radziwiłł. Ostfildern 2013 Jan Thorbecke Verlag 8° ss. 258, il.

Rec.: Kolendo-Korczak Katarzyna, *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 z. 2 s. 345–349.

7525. JAKIMOWICZ Kamil: Okoliczności powołania, kompetencje i skład osobowy lubelskiej Komisji Dobrego Porządku. *Roczn. Lubelski*. T. 41: 2015 s. 59–67, sum.

W 1780 r.

7526. JAKIMOWICZ K.: Władze Lublina wobec ruchu emancypacyjnego mieszczan w dobie Sejmu Czteroletniego (do 1791 roku). *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 97–112, sum., Zsfg., rez.

7527. JAKUBOSZCZAK Agnieszka: Osiemnastowieczne kontakty Sanguszków z Francją. *Lituanoslavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 103–119.

7528. JAKULIS Martynas: Pavainikiai Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės visuomenėje XVI–XVIII a.: teisinė padėtis ir galimybės. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 2 [dr.:] 2013 s. 41–57, sum.

Nieślubne dzieci w społeczeństwie Wielkiego Księstwa Litewskiego w XVI–XVIII w.: status prawny i możliwości.

7529. JAKULIS M.: Vilniaus liuteronų špitolės globotiniai XVIII a. *Lituanistica*. T. 61: 2015 Nr. 2 s. 102–114, sum.

Biedota w luterańskim szpitalu w Wilnie w XVIII w.

7530. [JAMSKI Piotr Jacek] Āmskì Pētr Ācēk: Palacy prētēdēnta na karaleūškì tron. Mastackāā padryhtoūika Kazimira Āna Sapegì da garadzenskaga sojma 1693 goda. *Garadzenskì Gadavik*. Nr 1: 2012 s. 26–49.

7531. JAN Adam de Garnier [1613–1680] – rycerz i mnich. [Aut.] Jarosław Olejnik [i in.]. Trzciniowa Wołowska 2015 Fund. Przyrodnicza „Pro Natura” 8° ss. 39, nlb. 1, il. (Wielkie Osobowości w Krainie Łęgów Odrzańskich).

7532. JANKAUSKAS Vytas: Kunigaikščio Jonušo Boleslovaičio Svirskio (mirė 1597 m.) karjera: nuo vietinių pareigybių iki Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės diplomatinės tarnybos. *Lituanistica*. T. 60: 2014 Nr. 1 s. 1–13, sum.

Kariera księcia Janusza Bolesławowicza Świrskiego (zm. 1597): od lokalnej posady do służby dyplomatycznej Wielkiego Księstwa Litewskiego.

7533. JANKOWSKI Rafał: Śmierć matki i bliskich Michała Kazimierza Radziwiłła „Rybeńki” (1702–1762) w świetle jego dziurysza. *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 203–218, sum.

7534. JANOWSKI Piotr Józef: Oprawa artystyczno-ideowa pogrzebu Stefana Batorego. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 1 s. 29–45, sum.

W aneksie: Węgierska relacja z pogrzebu Stefana Batorego.

7535. JASNOWSKI Józef: Mikołaj Czarny Radziwiłł (1515–1565). Kanclerz i marszałek ziemski Wielkiego Księstwa Litewskiego, wojewoda wileński. Oświęcim 2014 Napoleon V 8° ss. 321.

Reedycja z 1939 r.

Rec.: Łabędź Piotr, *Czasy Nowożytnie*. T. 28: 2015 s. 219–222.

7536. JEZIORSKI Paweł A.: Hylzenowie w Gdańsku. Szkic do dziejów elit dawnego województwa inflanckiego. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 151–168, Zsfg., sum.

XVII w.

7537. JĘDRZEJEWSKI Przemysław: Elżbieta Austriaczka – królowa polska i wielka księżna litewska (1526–1545). *Res Gestae.* [T.] 1: 2015 s. 107–127, sum.

7538. JĘDRZEJEWSKI P.: Krakowski zespół miejski – zróżnicowanie społeczne i zmiany administracyjne w dobie Sejmu Wielkiego. *Małopolska.* [T.] 16: 2014 s. 83–97, sum.

7539. JÓZEFCZYK Mieczysław: Elbląski kościół św. Mikołaja w czasie I wojny szwedzkiej 1626–1636. *Studia Elbląskie.* T. 9: 2008 s. 7–28, Zsfg.

7540. JÓZEFCZYK M.: Pomezania – trudne czterdziestolecie (1637–1677). *Studia Elbląskie.* T. 12: 2011 s. 7–23, Zsfg.

7541. JÓZEFCZYK M.: Z dziejów religijnych Pomezanii w XVII wieku. T. 1–2. Malbork 2012–2013.

Rec.: Zawadzki Wojciech, *Studia Elbląskie.* T. 15: 2014 s. 439–441.

7542. JÓZEFCZYK M.: Z dziejów religijnych Pomezanii w XVIII wieku. T. 1: Synteza dziejów. Malbork 2015 Muzeum Zamkowe 8° ss. 320. Muzeum Zamkowe w Malborku.

Toż. T. 2: Źródła do dziejów XVIII-wiecznej Pomezanii. Malbork 2015 ss. 633. Tekst równol. łac., pol.

Rec.: Zawadzki Wojciech, *Studia Elbląskie.* T. 16: 2015 s. 441–443.

7543. JURGAITIS Robertas: Vilniaus seimelio veikla 1717–1795 m. Kaunas 2007 Vytauto Didžiojo universiteto leidykla 8° ss. 279.

Funkcjonowanie sejmiku wileńskiego w latach 1717–1795. Rec.: Konieczna Diana, *Klio.* T. 29: 2014 nr 2 s. 219–227.

7544. JUSTYNIARSKA-CHOJAK Katarzyna: „Taxatio rerum olim...” – szesnastowieczne inwentarze pośmiertne z ksiąg miejskich województwa sandomierskiego. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 1 s. 41–54, sum.

7545. JUSUPOVIĆ Monika: Bajorų identifikavimo problemos sprendimas remiantis Juozapų ir Simonų Zabielių pavyzdžiu. *Lietuvos Istorijos Metraštis.* 2011 [nr] 1 [dr.:] 2012 s. 19–32, sum.

Problemy z identyfikacją szlachty: przykład Józefa i Szymona Zabiellów. XVIII w.

7546. JUSUPOVIĆ M.: Prowincjonalna elita litewska w XVIII wieku. Działalność polityczna rodziny Zabiellów w latach 1733–1795. Warszawa 2014.

Rec.: Słaby Agnieszka: Historia rodziny Zabiellów – przykład funkcjonowania i mechanizmy awansu średniej szlachty w Wielkim Księstwie Litewskim w XVIII wieku. *Klio.* T. 33: 2015 nr 2 s. 143–152; Wróbel Łukasz, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 4 s. 111–115.

7547. KACZMAREK Krzysztof: Święcenia duchowieństwa przez biskupa włocławskiego Macieja Drzewickiego w latach 1516–1529. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 55–92, sum.

Aneks źródłowy.

7548. KACZOR Dariusz: Utrzymywanie czystości w wielkich miastach Prus Królewskich XVI–XVIII wieku. Studium z dziejów kultury sanitarnej w mieście nowożytnym. Gdańsk 2014.

Rec.: Karpiński Andrzej, Wijaczka Jacek: Dwugłos w sprawie książki... *Przepl. Hist.* T. 106: 2015 z. 4 s. 839–854.

7549. KACZOR-SCHEITLER Katarzyna: „Vita contemplativa” według Franciszka Sitańskiego [ok. 1590–1643] – wizualizacja życia klasztornego w okolicznościowym kazaniu „Pszczółka w bursztynie”. *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 1 s. 83–97, sum.

Z 1627 r., zawiera też dwie laudacje nt.: św. Doroty z Kapadocji, męczennicy z III w. i Doroty Kąskiej (1558–1643), ksieni norbertanek zwierzynieckich.

7550. [KAGAMLIK Svìtlana Romanìvna] Kahamłyk Switłana: Polskie wpływy na powstanie i działalność ukraińskiej prawosławnej elity cerkiewnej czasów nowożytnych. *Bibliotekarz Podlaski.* R. 16: 2015 nr 2 s. 144–154, sum.

XVII–XVIII w.

7551. KAJDAŃSKI Edward: Maurycy Beniowski [1746–1786] na Pacyfiku. Odkrywca czy blagier? Gdańsk 2015 Nar. Muzeum Morskie 8° ss. 311, il., sum. (Prace Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku. Seria A; t. 16).

7552. KAJDAŃSKI E.: Michał Boym [1612–1659] – podróżnik, dyplomata, uczonek, artysta. *Barok.* [R.] 21: 2014 [nr] 2 s. 157–173, sum.

7553. KAJTOCH Wojciech: Esej o tym, jak pan Jan Chryzostom Pasek z Moskwą wojował. *Przeł. Wschodnioeuropejski.* [T.] 6: 2015 [nr] 1 s. 107–121, sum.

7554. KALINOWSKI Emil: Podlasianin Wielkopolaninem? Z nieznanych dziejów przynależności terytorialnej Podlasia po 1569 r. *Przeł. Hist.* T. 106: 2015 z. 3 s. 421–440, sum.

Do XVIII w.

7555. KALLAUR Kazimierz: Funkcje gospodarcze miast dorzecza Wieprzy i Grabowej i ich zaplecze rynkowe w drugiej połowie XVIII wieku. *Przeł. Zachodniopomorski.* R. 28: 2013 z. 2 s. 5–46, sum.

7556. KAMECKA Małgorzata: „Do cudzych krajów”. Edukacyjne podróże szlachty polskiej do Francji w epoce saskiej. Białystok 2012.

Rec.: Wróbel Łukasz, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 1 s. 134–139.

7557. KAMIEŃSKI Andrzej: Działania dyplomacji brandenburskiej w Polsce podczas elekcji 1674 roku. *Wiek Stary i Nowy.* T. 8(13): 2015 s. 28–45, sum., Zsfg.

7558. KAMIEŃSKI A.: Rola kasztelanów w systemie obronnym Wielkopolski w XVI–XVIII wieku. *Czasy Nowożytne.* T. 28: 2015 s. 25–44, sum.

7559. KAMIŃSKA Janina: Szkoła Główna Wielkiego Księstwa Litewskiego jako uczelnia oświeceniowa. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 1 s. 55–67, sum.

7560. KAMLER Marcin: Agresja między szlachtą w Sieradzkim i Łęczyckim u schyłku XVIII wieku. *Przeł. Hist.* T. 106: 2015 z. 1 s. 139–149.

7561. KAMUNTAVIČIENĖ Vaida: Jelenios parapijos gyventojai XVII a. („Stara Litwa” arba jotvingių pėdsakais Vilniaus vyskupijoje). *Lietuvos Istorijos Metraštis.* 2011 [nr] 2 [dr.:] 2012 s. 21–30, sum.

Ludność parafii Jelnia w XVII w. („Stara Litwa” lub śladami Jaćwingów w diecezji wileńskiej).

7562. KAMUNTAVIČIENĖ V.: Kauno benediktinių vienuolyno fundacija. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 2 [dr.:] 2013 s. 23–40, sum.

Fundacja opactwa benedyktynów kowieńskich, XVIII w.

7563. KARP Sławomir: Jan Karp (1604–1644), podstoli podlaski, życie i działalność. *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 29–49, sum., rez.

7564. KARP S.: Jan Zygmunt Karp, generał kryxkomissarz wojsk Wielkiego Księstwa Litewskiego i jego rodzina. Szkice z dziejów szlachty litewskiej w XVIII wieku. *Litvano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 121–144.

7565. KARP S.: Los szesnastowiecznego egzulanta briańskiego na przykładzie Karpia Jesypowicza (ur. ok. 1480 – zm. przed 10 X 1547). *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 7–30, sum., rez.

7566. KARP S.: Miejska siedziba oficera wojsk Wielkiego Księstwa Litewskiego w Rzeczypospolitej trzeciej ćwierci XVIII w. Przyczynek do badań nad zamożnością przedstawiciela kadry oficerskiej. *Studia z Dziejów Wojskowości*. T. 4: 2015 s. 101–111, sum., rez.

7567. KARP S.: Pogrom dworu szlacheckiego w połowie XVII w. na przykładzie Dunajczyc w województwie nowogródzkim. Przyczynek do dziejów siedemnastowiecznych rebelii chłopskich na ziemiach Rzeczypospolitej Obojga Narodów. *Przepl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 4 [dr.:] 2014 s. 811–823.

7568. KARPOWICZ Mariusz: Alberto Bianco – stiukator wielkopolski. *Studia Muzealne*. Z. 21: 2015 s. 7–53, sum.

XVIII w.

7569. KARPOWICZ M.: W poszukiwaniu autora bazyliki jasnogórskiej. *Studia Muzealne*. Z. 21: 2015 s. 54–61, sum.

XVII w.

7570. KAVALIŪNAITĖ Gina: Historical sources bearing on Samuel Bogusław Chylinski's pursuits in England and the Netherlands and their echoes in the Grand Duchy of Lithuania. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 16: 2011 [dr.:] 2012 s. 7–28, santr.

Żyjący w l. 1631–1668 tłumacz i wydawca pierwszego litewskiego przekładu Biblii.

7571. KAWAŁKO Marian Janusz: Stan zamku krupskiego i dóbr do niego przyległych po wojnie polsko-szwedzkiej 1655–1660. *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 79–100, izłożenie, sum.

Zawiera też inwentarz z 1655 r.

7572. KAWAŁKO M. J., Chursan Anna: Wielki pożar Chełma w 1788 r. w kontekście lokalnych stosunków społeczno-ekonomicznych. *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 27–65, sum., izłożenie.

7573. KAZUSEK Szymon: Kontakty handlowe kupców miast dawnego województwa sandomierskiego z krajami niemieckimi w latach 1764–1767. *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 55–92, sum.

7574. KAŃKOLEWSKI Igor: Tolerancja czy tolerowanie? Koncepcje tolerancji chrześcijan wobec Żydów w Rzeczypospolitej na tle Rzeszy Niemieckiej w XVI i pierwszej połowie XVII wieku. *Czasy Nowożytnie*. T. 28: 2015 s. 11–23, sum.

7575. KAŚ Łukasz: Gospodarka w dobrach benedyktynów z Jeżowa w XVII i XVIII wieku. *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 91–105, sum.

7576. KĘDER Wojciech: Austria w Polsce południowej w czasie pierwszego rozbioru – działania dyplomatyczne i militarne Wiednia w świetle korespondencji dyplomatów papieskich. *Studia Sandomierskie*. T. 22: 2015 s. 5–14, sum.

7577. KĘDER W.: Nuncjusz Angelo Maria Durini a paulini. Przyczynek do wzajemnych relacji Stolicy Apostolskiej z Rzeczypospolitą w dobie panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 397–432, rias.

Lata 1767–1772.

7578. KICIŃSKA Urszula: Wzorzec szlachcianki w polskich drukowanych oracjach pogrzebowych XVII wieku. Warszawa 2013.

Rec.: Pawlik-Kwaśniewska Weronika: Literacki wzorzec szlachcianki a rzeczywistość historyczna polskiego baroku. O kazaniu pogrzebowym jako źródle do badań nad społeczną mentalnością. *Klio*. T. 31: 2014 nr 4 s. 155–164.

7579. KITOWSKI Piotr: Izaak Gotfryd Goedtke (1691–1765). Z badań nad studiami uniwersyteckimi i karierami prawników doby oświecenia. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 249–257, rés., sum.

Z Chojnic.

7580. KITOWSKI P.: Spory rady miejskiej Nowego nad Wisłą ze starostami w XVIII wieku. *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 111–127, sum.

7581. KITOWSKI P.: Umowa dożywocia w mniejszych miastach Prus Królewskich w świetle ksiąg sądowych Kościerzyny i Nowego nad Wisłą (druga połowa XVI–XVIII wieku). *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 43–53, sum.

7582. [KITURKA Īryna Fedarauna] Kiturko Irina: Tamożennaâ lûstraciâ 1769 g. na granice s Prussijej i Kurlândiej v realizacii ekonomičeskoj politiki Skarbovoj komissii VKL. *Wieki Stare i Nowe*. T. 7(12): 2014 s. 63–82, sum., streszcz.

Kontrola celna.

7583. KIZIK Edmund: Gdański inwentarz pośmiertny toruńskiego drukarza Johanna Christopha Jungmanna z 1778 roku. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 169–178, Zsfg., sum.

Zawiera też inwentarz.

7584. KIZIK E.: Rękopiśmienna gazeta „Danziger Monathliche Sammlung” (1773–1792) – źródło do badań nad kulturą życia w Gdańsku u schyłku XVIII wieku. *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 129–144, sum.

7585. KIZIK E.: Zapiski historyczne gdańszczanina Eberharda Böttichera (1554–1617). „Addenda et corrigenda”. *Roczniki Hist.* R. 81: 2015 s. 201–208, sum., Zsfg.

7586. KLASSEN Peter J.: Mennonites in Early Modern Poland and Prussia. Baltimore 2009.

Rec.: Kościelak Sławomir, *Studia Historica Gedanensia*. T. 5: 2014 s. 444–446.

7587. KLEBOWICZ Grzegorz: Nowożytne wizytacje kościelne jako uzupełniające źródło w badaniach problemu zniszczeń i najazdów w XVII-wiecznej ziemi przemyskiej i sanockiej. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 3 s. 165–176, sum.

7588. KNIEJSKI Olgierd: Marianna Kochcicka z Kochcic (ok. 1574–1601?), dziedziczka na woźnickich dobrach. Woźniki–Kędzierzyn-Koźle 2015 Kędzierzyńsko-Kozielskie Tow. Hist. 8° ss. 48, il. (Biblioteczka Wiedzy o Mieście i Gminie Woźniki).

7589. KNIEJSKI O.: Spory pomiędzy Kamieńcami a Ibramami w zapisach księgi sądowej księstwa opolskiego i raciborskiego z lat 1570–1578. Woźniki–Kędzierzyn-Koźle 2015 Kędzierzyńsko-Kozielskie Tow. Hist. 8° ss. 32, il. (Biblioteczka Wiedzy o Mieście i Gminie Woźniki).

Rodziny: Kamieniec, Ibram.

7590. KOBIERECKI Michał: Korespondencja Stanisława Augusta z konsyliarzem Rady Nieustającej Antonim Dziekońskim w latach 1779–1784. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 2 s. 71–102, sum.

7591. [KOBILEC'KIJ Mikola] Kobyłeckij Mykoła: Samorząd w miastach Hetmańszczyzny na prawie magdeburskim. *Wrocławsko-Lwowskie Zesz. Prawnicze.* [T.] 4: 2013 s. 72–84, sum.

Toż w jęz. ukr.: Samovrâduvannâ v miŝtah Get'manŝcini za magdeburz'kim pravom. *Tamże* s. 59–71.

7592. KODZIK Joanna: Ceremoniał polskiego dworu królewskiego w XVII wieku z perspektywy niemieckich uczonych. Warszawa 2015 Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie 8° ss. 262, nlb. 1, il., sum. (Silva Rerum).

Historiografia niemiecka XVII–XVIII w.

7593. KOŁODZIEJ Robert: Litewski sejmik generalny w Słonimiu na tle sytuacji w Rzeczypospolitej przed sejmem 1685 roku. *Res Historica.* Nr 40: 2015 s. 97–113, sum.

7594. KONIECZNA Diana: Pomędzy Pacami, Radziwiłłami i Sapiehami – polityczne wybory Aleksandra Hilarego Połubińskiego za panowania Jana III. *Klio.* T. 35: 2015 nr 4 s. 3–18, sum.

7595. KOPCZYŃSKI Michał, Brodacki Jakub: Obywatele czy tłum? Elektorzy władców Rzeczypospolitej z województwa mazowieckiego w latach 1632–1764. *Przeegl. Hist.* T. 106: 2015 z. 1 s. 119–137.

7596. KORFEL Jerzy: Samuel Zborowski [zm. 1584] – banita, zdrajca czy ofiara prywatnych porachunków? Proszowice 2015 Stow. Gniazdo – Ziemia Proszowicka 8° ss. 81, il. (Świadkowie historii Ziemi Proszowickiej; t. 4).

7597. KORWIN-SZYMANOWSKI Michał: Jak Michał (Korwin) Szymanowski starostwo wyszogrodzkie objął. *Nasze Korzenie.* Nr 8: 2015 s. 33–35.

W 1715 r.

7598. KORYTKO Andrzej: „Na Których opiera się Rzeczpospolita”. Senatorowie koronni za Władysława IV Wazy. Olsztyn 2015 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 484, il., sum.

7599. KORYTKO A.: Sejm koronacyjny Władysława IV Wazy wobec problemów na Ukrainie. *Echa Przeszłości.* [T.] 16: 2015 s. 71–77, sum.

7600. KORZO Margarita A.: O tekstach religijnych w XVI-wiecznych elementarzach polskich. *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 1 s. 169–182, sum.

7601. KOSIŃSKA Urszula: August II w poszukiwaniu sojusznika. Między aliansem wiedeńskim i hanowerskim (1725–1730). Warszawa 2012.

Rec.: Anusik Zbigniew, *Przeł. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 2 s. 263–281.

7602. KOSIŃSKA U.: Porwanie Hrehorego Hercyka w 1720 roku. Losy stronników Iwana Mazepy a stosunki polsko-rosyjskie w ostatnich latach wojny północnej. *Przeł. Hist.* T. 106: 2015 z. 1 s. 69–91, sum.

7603. KOSOWSKI Miron: Chełm 8 VI 1794. Zabrze–Tarnowskie Góry 2014 Inforteditions 8° ss. 72, il.

Rec.: Trąbski Maciej, *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie.* Zesz. Hist. [T.] 14: 2015 s. 277–283.

7604. KOSOWSKI M.: Chorągwie wołoskie w wojsku koronnym w II poł. XVII wieku. Zabrze 2009 Inforteditions 8° ss. 63, nlb. 1, il. (Wojownicy; 3).

7605. KOSTECKI Włodzimierz: Insurekcja kościuszkowska na ziemi stężyckiej. *Zesz. Hist. Ziemi Garwolińskiej.* Nr 20: 2015 s. 21–26.

7606. KOSTKIEWICZOWA Teresa: Pamiętniki Stanisława Augusta na nowo odkryte. Warszawa 2015 Arx Regia Ośr. Wydawniczy Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum 8° ss. 174, il., sum. Zamek Królewski w Warszawie. (Studia i Materiały; 4).

7607. KOTKOWICZ Eryk: Michał Starzeński a upadłość banków Piotra Fergusona Teppera i Karola Schultza. *Ciechanowiecki Roczn. Muzealny.* T. 11: 2015 s. 41–52.

1793 r.

7608. KOWALCZYK Małgorzata Ewa: „W powszechny zwyczaj to weszło, zaczynać młodzi płci obojej naukę od geografii”, czyli o kulturotwórczej roli podręczników geograficznych w Polsce w XVIII wieku. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 567–578, sum.

7609. KOWALIK Jolanta: Kompetencje władcy Wielkiego Księstwa Litewskiego jako najwyższej instancji sądowniczej. Sądownictwo litewskie za panowania Zygmunta I Starego (zarys problematyki). *Meritum.* T. 6: 2014 s. 7–18, sum.

7610. KOWALSKI Hubert: Zatopiony transport dzieł sztuki z czasów potopu w relacjach historycznych z epoki. *Przeł. Hist.* T. 106: 2015 z. 3 s. 565–575.

7611. KOWALSKI Mariusz: Księstwa Rzeczypospolitej. Państwo magnackie jako region polityczny. Warszawa 2013.

Rec.: Lewandowski Piotr, *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 15: 2014 s. 317–319.

7612. KOZDRACH Mariusz: Podział majątku Stefana Ksawerego Kochanowskiego z przełomu 1791 i 1792 roku. *Radomskie Studia Humanist.* T. 2: 2015 s. 151–176, sum.

7613. KOZDRACH M.: Sieć karczem powiatu radomskiego w drugiej połowie XVI wieku. *Radomskie Studia Humanist.* T. 1: 2013 s. 107–140, sum.

7614. KOZERA Marek: Kościoły dekanatu opatowskiego i ich wyposażenie w świetle wizytacji biskupa [Stanisława] Załuskiego z 1748 r. *Studia Sandomierskie.* T. 22: 2015 s. 15–32, sum.

7615. KOZŁOWSKA Monika Katarzyna: Duchowe i materialne wytwory kurpiowskiej kultury ludowej jako wyraz działalności myszynieckiej misji jezuickiej w latach 1650–1773. Ostrołęka 2009.

Rec.: Truszczyński Marek, *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 383–389.

7616. KOZYRSKI Robert: Duchowieństwo, kościoły i religia w dokumentach sejmików województwa ruskiego w epoce konfesjonalizacji Rzeczypospolitej Obojga Narodów 1648–1768. Lublin 2013.

Rec.: Kriegseisen Wojciech: Kłopoty z paradygmatem. *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*. T. 59: 2015 s. 259–273.

7617. KRAWIEC Adam: Der älteste Bericht eines polnischen Pilgers über seine Reise ins Heilige Land: das „Itinerarium“ von Jan Amor Tarnowski (1488–1561). *Biul. Pol. Misji Hist.* Nr 10: 2015 s. 285–307, streszcz., sum.

7618. KRIH Anna, Mulina Svetlana: Pol'skie konfederaty v Zapadnoj Sibiri. *Przeegl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 3 s. 705–747, streszcz., santr., sum.

Konfederaci barscy.

7619. KRIKUN Mikola: Voêvodstva Pravoberežnoï Ukraïni u XVI–XVIII stolittâh. Statti ì materialì. L'viv 2012 Ukraïns'kij katolic'kij unìversitet. Gumanitarnij fakul'tet 8° ss. 702.

Rec.: Wodzianowska Irena, *Studia Geohistorica*. Nr 1: 2013 s. 145–151.

7620. KROCHMAL Jacek: Unia kościelna w eparchii przemysko-samborskiej za czasów biskupa Prokopa Chmielewskiego (1652–1664). *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 169–202, sum.

7621. KRÓL Andrzej: Sejmik bełski wobec prawa i sądownictwa szlacheckiego w latach 1572–1668. *Prace Hist.-Archiw.* T. 27: 2015 s. 11–28, sum.

7622. KRÓL A.: Stanowisko uczestników sejmiku bełskiego wobec spraw polityki zagranicznej Rzeczypospolitej w latach 1587–1648. *Przemyskie Zapiski Hist.* T. 19: 2012/2015 [dr.:] 2015 s. 75–91.

7623. KRÓL Katarzyna: „Góry te kryją w sobie niejakiś postrach, a ozdobą złączenie...” Obraz Alp w świetle relacji podróżniczej Teofili Konstancji z Radziwiłłów Morawskiej. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 9: 2015 s. 117–135, sum.

Podróż w l. 1773–1774.

7624. KRUCKI Łukasz: Drugi synod diecezjalny włocławskiego biskupa Hieronima Rozdrażewskiego z 1589 roku. *Prawo Kanoniczne*. R. 57: 2014 [nr] 2 s. 153–173, sum.

7625. KRYŃSKI Edward: Udział mieszkańców ziemi mielnickiej w dziele Sejmu Czteroletniego. *Roczn. Białkopodlaski*. T. 22: 2014 s. 239–278, sum., Zsfg.

Zawiera aneks źródłowy.

7626. KRZYWY Roman: Wędrowki z Mnemozyne. *Studia o topice dawnego podróżopisarstwa*. Warszawa 2013.

Rec.: Bożeńska Katarzyna: Literackie obrazy dawnych podróży. *Barok*. [R.] 21: 2014 [nr] 2 s. 243–252.

7627. KUCHARSKI Adam: The cognitive and religious dimension of the writer and the Grand Marshall of Lithuania Ignacy Potocki's stay in Rome and his educational voyage in the years 1765–1771. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 4 s. 21–47, streszcz., Zsfg.

7628. KUCHARSKI A.: „Grand Tour” Tomasza, Michała i Marcina Zamoyskich z przełomu XVII i XVIII wieku. *Klio*. T. 33: 2015 nr 2 s. 73–101, sum.

7629. KUCHARSKI A.: Pośrednictwo Jakuba Kazimierza Rubinkowskiego w konserwacji i zakupie książek dla Elżbiety Sieniawskiej w końcu pierwszej ćwierci XVIII w. *Folia Toruniensia*. [T.] 15: 2015 s. 43–58, sum., Zsfg.

7630. KUCHARSKI A.: *Theatrum peregrinandi*. Poznawcze aspekty staropolskich podróży w epoce późnego baroku. Toruń 2013.

Rec.: Dygdała Jerzy, *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 248–254; Słaby Agnieszka, *Res Gestae*. [T.] 1: 2015 s. 354–359.

7631. KUCHARSKI Tomasz: Instytucja egzorbitancji w systemie prawnoustrojowym Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Toruń 2014.

Rec.: Salmonowicz Stanisław: „Exorbitancje w urzędzie poselskim”. *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 205–216.

7632. KUCHARSKI Wojciech: Jeszcze raz o genezie powstania Bohdana Chmielnickiego. Zarys historii konfliktu. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk*. Nr 4: 2015 s. 147–171, sum.

7633. KUCHARSKI W.: Początki i rozwój struktur organizacyjno-wojskowych Kozaczyzny Zaporoskiej. Skład etniczny, uzbrojenie, taktyka walki. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk*. Nr 3: 2015 s. 97–123, sum.

Od XVI w.

7634. KUCHARSKI W.: Rozbicie armii koronnej w działaniach wojennych 1648 r. *Studia z Dziejów Wojskowości*. T. 4: 2015 s. 57–99, sum., rez.

7635. KUCHARSKI W.: Rozważania nad artylerią kozacką w latach 1648–1649. *Przeegl. Hist.-Wojsk*. R. 16: 2015 nr 3 s. 7–18, sum., rez.

7636. KUCHARSKI W.: Rzeczpospolita w obliczu wojny domowej 1648–1649 r. Zabiegi dyplomatyczne, przygotowania wojskowe. *Studia z Dziejów Wojskowości*. T. 3: 2014 s. 71–90, sum., rez.

7637. KULIŃSKI Bohdan Andrzej: Okręt Jego Królewskiej Mości Zygmunta II Augusta. Historia galeonu, który nie był galeonem. Warszawa 2012 Warszawska Firma Wydawnicza 8° ss. 257, il.

Rec.: Tymiański Jan, *Roczn. Elbląski*. T. 26: 2015 s. 179–183.

7638. KULTURA funeralna elit Rzeczypospolitej od XVI do XVIII wieku na terenie Korony i Wielkiego Księstwa Litewskiego. Próba analizy interdyscyplinarnej. Pod red. Anny Drązkowskiej. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 4° ss. 432, il., sum.

Treść: Wprowadzenie s. 13–15; Niedźwiadek Rafał, Drązkowska A., Majorek Magdalena: Nowożytny trumny z badań archeologicznych z wybranych stanowisk z Polski, Litwy i Ukrainy s. 19–70; Niedźwiadek R., Drązkowska A., Hupała Wiera, Przymorska-Sztuczka Magdalena: Wyposażenie nowożytnych pochówków na podstawie wybranych stanowisk z Polski, Ukrainy i Litwy s. 70–125; Drązkowska A., Niedźwiadek R., Matuzevičiūtė Simona, Grupa Małgorzata: Odzież grobowa z badań archeologicznych z wybranych stanowisk z Polski, Ukrainy i Litwy s. 129–165; Kozłowski Tomasz, Drązkowska A., Krajewska Magdalena: Szczątki wybranych przedstawicieli dawnych elit Rzeczypospolitej w świetle badań antropologicznych i paleopatologicznych s. 169–215; Jankauskas Rimantas: Bioarcheologia pochówków elit litewskich s. 215–229; Reitsema Laurie J., Kozłowski T., Jankauskas R., Drązkowska A., Krajewska M.: Dieta przedstawicieli elit społecznych Rzeczypospolitej na podstawie analizy stabilnych izotopów węgla i azotu w szczątkach szkieletowych s. 230–246; Kozak-Zychman Wanda, Szarlip Anna: Zróżnicowanie antropologiczne ludności pochowanej w XV–XVIII wieku na nekropolach lubelskich s. 246–265; Pińska Katarzyna, Sady Agata, Drązkowska A.: Szczątki roślin z badań archeologicznych z wybranych stanowisk z Polski i Litwy s. 269–324; Walczak Maciej, Drązkowska A., Burkowska-But Aleksandra, Swiontek Brzezińska Maria: Zagroźenie

mikrobiologiczne w kryptach grobowych s. 327–343; Karbowska-Berent Joanna, Jarmiłko Joanna: Mikroorganizmy na tkaninach jedwabnych z krypt grobowych s. 343–352; Drązkowska A., Siemińska Dominika, Grupa M.: Konserwacja zabytków archeologicznych s. 353–378; Zakończenie s. 379–381; Bibliografia s. 397–424.

7639. KUPISZ Dariusz: Psków 1581–1582. Wyd. 2, popr. i uzup. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 214, nlb. 2, il. (Historyczne Bitwy).

Wyd. 1. 2006.

7640. KUPISZ D.: Szpital parafialny w Klwowie w XVI–XVIII wieku. Z dziejów opieki społecznej w miasteczkach dawnej Polski. *Radomskie Studia Humanist.* T. 1: 2013 s. 141–152, sum.

7641. KURAS Katarzyna: Partie i facje w schyłkowym okresie rządów Augusta III Sasa. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 1 s. 61–90, sum.

7642. KURAS K.: Sekcje zwłok monarchów w czasach nowożytnych. *Medycyna Nowożytna.* T. 21: 2015 z. 1 s. 51–73, sum.

W tym polskich.

7643. KURAS K.: Teatr śmierci w służbie majestatu. Trzy „exempla” z dziejów Rzeczypospolitej XVII i XVIII wieku. *Klio.* T. 31: 2014 nr 4 s. 43–72, sum.

7644. KURCZEWSKI Gabriel: Rejestry komory celnej w Muszynie z lat 1763–1767. *Almanach Muszyny.* [R. 25]: 2015 s. 27–38.

7645. KURZEJ Michał: Twórczość muratora Wojciecha Lenartowicza. *Krakowskie Pismo Kresowe.* R. 7: 2015 s. 15–22, rez., sum.

Działał na Lubelszczyźnie w XVII w.

7646. KUŹMINA Dariusz: Wazowie a Kościół w Rzeczypospolitej. Warszawa 2013.

Rec.: Kempa Tomasz: Wazowie i Kościół. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 1 s. 125–128.

7647. KWIATKOWSKA-JEZNACH Eliza: Rodowody polityczne posłów inflanckich pierwszej kadencji Sejmu Wielkiego. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie. Zesz. Hist.* [T.] 14: 2015 s. 193–205, sum.

7648. LÂŮŠUK Uladzìmir: Qui cantu templum exornabant, abo apovesc’ pra muzyčnuû bursu ů Garodnì. *Garadzenskì Gadavìk.* Nr 3: 2014 s. 6–34.

XVII–XVIII w.

7649. LENART Mirosław: Patavium, Pava, Padwa. Tło kulturowe pobytu Jana Kochanowskiego na terytorium Republiki Weneckiej. Warszawa 2013.

Rec.: Rusnak Radosław, *Odrodzenie i Reformacja w Polsce.* T. 59: 2015 s. 315–319.

7650. LEPRI Valentina: „Hic liber libenter legitur in Polonia”. Mapping the popularity of the „Zodiacus Vitae” in Poland between the sixteenth and seventeenth centuries. *Odrodzenie i Reformacja w Polsce.* T. 59: 2015 s. 67–93, sum.

7651. LEPSZY Kazimierz: Rzeczpospolita Polska w dobie Sejmu Inkwizycyjnego (1589–1592). Red. Katarzyna Błoch. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 346.

Wyd. oryg.: Kraków 1939.

7652. LEPSZY K.: Walka stronnictw w pierwszych latach panowania Zygmunta III. Ed. i przygot. tekstu Łukasz Rabiasz. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 160.

Reedycja wyd. z 1929 r.

7653. LEŚNIAK Franciszek: Ruchomości mieszczan jako atrybuty stratyfikacji społecznej (XVI–XVIII w.). *Res Gestae*. [T.] 1: 2015 s. 90–106, sum.

7654. LICHONCZAK-NUREK Grażyna: Fundacja księdza Jacka Augustyna Łopackiego (1690–1761) dla krakowskiej Szkoły Strzeleckiej na tle jego życia i dokonań. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 219–244, sum.

7655. LIDZBARK Warmiński w wieku Oświecenia. Dni Dziedzictwa Warmii – XIII [XIV!]. Lidzbark Warmiński 2015 Starostwo Pow.; Pracownia Wydawnicza ElSet 8° ss. 77, nlb. 3, il. (Dziedzictwo Warmii; t. 11).

Materiały z XIV Dni Dziedzictwa Warmii, Lidzbark Warmiński, 11 IX 2015 r.

Treść: Harhaj Jan: Słowo wstępne s. 5–6; Achremczyk Stanisław: Lidzbark Warmiński w życiu biskupów Adama Stanisława Grabowskiego i Ignacego Krasickiego s. 7–35; Kiełbik Jerzy: Rządzący i rządzeni w Lidzbarku Warmińskim s. 36–56; Sikorski Jerzy: Przestrzeń miejska Lidzbarka Warmińskiego w czasach Ignacego Krasickiego s. 57–66; Knercer Wiktor: Park przy oranżerii w Lidzbarku Warmińskim s. 67–78.

7656. LIEDKE Marzena: Uwagi o wieku uprawniającym do zawarcia małżeństwa w Wielkim Księstwie Litewskim w XVI–XVIII wieku. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 32: 2013 s. 7–24, sum.

7657. LIETUVOS Didžioji Kunigaikštystė. Tarp tradicijų ir naujovių. Sudarytoja Ramunė Šmigelskytė-Stukienė. Vilnius 2014 Lietuvos istorijos instituto leidykla 8° ss. 383, nlb. 1, il. Lietuvos istorijos institutas. (XVIII amžiaus studijos; 1).

Treść: Šmigelskytė-Stukienė R.: Pratarė s. 8–10; Tož w jęz. ang.: Foreword s. 11–13; Stroynowski Andrzej: Kultura obrad sejmju Rzeczypospolitej w XVIII wieku s. 16–34; Macuk Andrej: „Nesrvaemye” i „uspešnye” sejmiki v Velikom Knâžestve Litovskom vo vremâ pravleniâ Avgusta III s. 35–53; Zakrzewski Andrzej B.: Sejmiki litewskie epoki Sejmu Wielkiego: między tradycją a innowacją? s. 54–75; Čepaitienė Rasa: Gegužės 3-iosios konstitucija lietuvių istorinėje atmintyje s. 76–97; Nosov Boris V.: Litva i Rossiâ nakanune i vo vremâ Pervogo razdela Reči Pospolitoj s. 98–113; Kiturko Irina: Deâtelnost’ Skarbovoj Komissii Velikogo Kniažestva Litovskogo po sozdaniû tamožennoj služby kak primer modernizacii gosudarstvennoj sistemy upravleniâ vo vtoroj polovine XVIII v s. 114–126; Šmigelskytė-Stukienė R.: Nuo 1791 m. gegužės 3 d. iki spalio 20 d. ir po jos: Lietuvos ir Lenkijos valstybių „suliejimo” problema (Iždo komisijos pavyzdžiu) s. 128–147; Brusokas Eduardas: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės visuomenės saugumo deputacijos organizacijos ir veiklos bruožai 1794 m s. 148–165; Gordeev Ūrij: Èvolûciâ urbanonimii Grodno v XVI–XVIII vv. i semiotika gorodskogo prostranstva s. 166–183; Burba Domininkas: Bajorų interesai XVIII amžiaus Vilniuje, privačios korespondencijos duomenimis s. 184–199; Kiturko I.: Dokumenty Minskoj êkzakcii (1767–1793) kak istočniki po istorii goroda s. 200–214; Sliš Natallia: Pierwszy Kaffenhaus w Grodnie s. 215–225; Vaškeliene Asta: XVIII a. Lietuvos lotyniškoji proginė literatūra pijorų edukacijoje: tradicijos tęstinumas ir Apšvietos epochos inovacijos s. 226–241; Kaladžinskaitė Auksė: Vilniaus baroko mokyklos sklaida Livonijos, Polocko, Vitebsko ir Mstislavlio vaivadijose s. 242–259; Butvilaitė Rasa: Miesto rotušė Apšvietos epochoje: architektūros aspektas s. 260–280; Ramonienė Dalia: Apšvietos idėjų atgarsiai vidutinės bajorijos tradicinio gyvenimo aplinkoje s. 281–297; Ślusarska Magdalena: Życie kulturalne Wilna w czasach stanisławowskich. Wprowadzenie s. 298–311; Balaišytė Lina: Visuotiniam džiaugsmui, valdančiųjų garbei: fejerverkai XVIII amžiuje s. 312–339; Žiemelis Darius: Antrosios baudžiamos laidos termino taikymo Vidurio Rytų Europos istorijoje problema: Lietuvos ūkio atvejis s. 340–356.

7658. LIETUVOS Didžioji Kunigaikštystė. Valstybė. Kultūra. Edukacija. Sudarytoja Ramunė Šmigelskytė-Stukienė. Vilnius 2015 Lietuvos istorijos instituto leidykla 8° ss. 383, nlb. 1, il. Lietuvos istorijos institutas. (XVIII amžiaus studijos; 2).

Treść: Šmigelskytė-Stukienė R.: Pratarė s. 8–10; Tož w jęz. ang.: Foreword s. 11–14; Macuk Andrej: Plany reformy sistemy obrazovaniâ v pravlenie Avgusta III (soglasno posol’skim instrukciâm) s. 16–30; Rakutis Valdas: Lietuvos karo mokyklos XVIII a. valstybės ir kariuomenės reformų kontekste s. 31–54; Prašmantaitė Aldona: Dėl Lietuvos katalikų dvasininkijos dalyvavimo Edukacinės komisijos veikloje s. 55–71; Kamińska Janina: Komisja Edukacji Narodowej a reforma uniwersytetów s. 72–87; Pawlikowska-Butterwick Wioletta, Butterwick-Pawlikowski Richard: Najjaśniejsza gwiazda wileńska.

Książd rektor Marcin Poczobut w ostatnich latach Rzeczypospolitej s. 88–101; Ślusarska Magdalena: Działalność Komisji Edukacji Narodowej na Litwie w świetle „Gazet Wileńskich” s. 102–121; Parent Arnaud: XVIII a. prancūzų gydytojų medicinos mokslo paveldas Lietuvoje XVIII a. paskutiniame ketvirtyje (Jeanas-Emmanuelis Gilibert’as, Nicolas Regnier, Jacques’as Briotet) s. 122–147; Sarcevičienė Jolita: Tėvai, vaikai ir ugdymas namuose XVIII a. antrojoje pusėje s. 148–171; Mastianica Olga: „...Moterims kurioš gimdo tėvynei sūnus”: moters vaidmuo formuojant tautinę tapatybę Edukacinės komisijos laikais s. 172–182; Bautvilaitė Rasa: Architektūros mokymas bajorų akademijose, kadetų ir inžinierių korpuso mokyklose XVIII amžiuje s. 183–197; Rolnik Dariusz: Litwa i Korona o reformie edukacji. Obraz szkolnych lat we wspomnieniach obywateli państwa polsko-litewskiego czasów stanisławowskich s. 198–220; Drungilas Jonas: Pamirštos kilmės labirintuose: Nagurskių giminės atvejis XVIII a. antrojoje pusėje s. 221–248; Sliesoriūnas Gintautas: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Vyriausiasis Tribunolas Vilniuje XVII ir XVIII amžių sandūroje – politinės kovos arena s. 250–275; Glemža Liudas: Statybos ir pertvarkymai XVIII a. antrosios pusės Kauno mieste s. 276–298; Makarov Maksim: Organizaciâ gorodskih vlastej Polocka v XVIII veke s. 299–321; Sorkina Inna: Mečty o prošlom: mešanskoe obšestvo Kopylâ v konce XVIII–XIX v. v bor’be za „starinu” s. 322–340; Balaišytė Lina: Dailė ir komercija: apie XVIII a. dailininko darbą ir užmokesčius s. 341–354.

7659. LINETTY Jakub: Antoni z Napachania 1494–1561 rektor Akademii Krakowskiej. Napachanie 2015 Stow. Forum Antoniego z Napachania 8° ss. 103, il.

7660. LIS Rafał: Antyfederaliści a republikanci. Amerykańska i polska retoryka republikańska u schyłku XVIII wieku. *Politeja*. 2014 nr 2(28) s. 297–319.

7661. LIS R.: W poszukiwaniu prawdziwej Rzeczypospolitej. Główne nurty myśli politycznej Sejmu Czteroletniego. Kraków 2015 Akad. Ignatianum; WAM 8° ss. 424, sum.

7662. [LISIČENOK] Lisichenok Elena A., Prohorenkov Igor A.: The Oriental discourse in the anti-Moscow „Posiłek Bellony słowieńskiej” by Marcin Paszkowski. *Res Historica*. Nr 40: 2015 s. 115–124, sum. XVI–XVII w.

7663. LITWIN Henryk: Chwała Północy. Rzeczpospolita w europejskiej polityce Stolicy Apostolskiej w pierwszej połowie XVII wieku (1599–1648). Lublin 2013.

Rec.: Drozdowski Mariusz Robert, *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 287–291.

7664. LOLO Radosław: Towarzystwo Jezusowe w diecezji płockiej 1566–1773. Studium koegzystencji w dobie recepcji reformy trydenckiej. Pułtusk–[Warszawa] 2013.

Rec.: Majewski Dariusz, *Studia Płockie*. T. 42: 2014 s. 301–302.

7665. LORENS Beata: Bazylianie prowincji koronnej w latach 1743–1780. Rzeszów 2014.

Rec.: Motylewicz Jerzy, *Przemyskie Zapiski Hist.* T. 19: 2012/2015 [dr.:] 2015 s. 223–226.

7666. LORENS B.: Fundacja monasteru bazylikańskiego w Warszawie-Ujazdowie (1768–1784) – plany i realizacja. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 1 s. 55–66, sum.

7667. LUKŠAITĖ Ingė: Stipendiaries of the Calvinist Church of the Grand Duchy of Lithuania and its synod in foreign universities in the 17th century. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 16: 2011 [dr.:] 2012 s. 29–50, santr.

7668. LUNDE Henrik O.: Dynastia wojowników. Wojny Szwecji 1611–1721. Przekł. Jan Szkudliński. Poznań 2015 Wydaw. Poznańskie 8° ss. 358, il.

7669. LUTHERAN churches in Early Modern Europe. Ed. by Andrew Spicer. Farnham (Surrey)–Burlington 2012 Ashgate 8° ss. XXI, 512, il.

Z treści: Spicer A.: Introduction: Lutheran Churches and confessional identity s. 1–16; Isaiasz Vera: Early Modern Lutheran

Churches: redefining the boundaries of the Holy and Profane s. 17–38; Madej-Anderson Agnieszka: Lutherans in Cracow – contesting the sacred topography s. 377–402; Harasimowicz Jan: Lutheran Churches in Poland s. 403–444.

Rec.: Bem Kazimierz, *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*. T. 59: 2015 s. 303–306.

7670. ŁABĘDŹ Piotr: Działania hetmana Krzysztofa Radziwiłła „Pioruna” wymierzone przeciw powstaniu kozackiemu Semena Nalewajki na ziemiach Wielkiego Księstwa Litewskiego w latach 1595–1596. *Klio*. T. 33: 2015 nr 2 s. 51–72, sum.

7671. ŁABĘDŹ P.: Konflikt hetmana Krzysztofa Radziwiłła „Pioruna” z Zygmuntem III Wazą i jego wpływ na sytuację polityczną Rzeczypospolitej w latach 1587–1600. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 2 s. 7–30, Zsfg., sum.

7672. ŁĄCZYŃSKA Ewa: Armatorzy, szyprowie i marynarze w portach południowego Bałtyku w XVIII wieku. *Studia Maritima*. Vol. 28: 2015 s. 53–74, sum.

7673. ŁOBOŻEWICZ Ada: Dwa XVII-wieczne kalendarze Bazylego Łuszczkowskiego. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 1 s. 151–170, sum.

7674. ŁOPATECKI Karol: Najstarszy polskojęzyczny traktat o ruchu pojazdów kołowych z 1769 roku autorstwa Christopha Friedricha Pfleiderera. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 2 s. 57–68, sum.

7675. ŁOPATECKI K.: O potrzebie reform ustroju i prawa Rzeczypospolitej szlacheckiej w świetle pierwszej polskiej powieści fantastyczno-naukowej z 1785 roku. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 169–189, rés., sum.

Michał Dymitr Krajewski: Wojciech Zdarzyński życie i przypadki swoje opisujący. Warszawa 1785.

7676. ŁOPATECKI K.: Poglądy Floriana Zebrzydowskiego dotyczące ufortyfikowania, obrony i poddania twierdz. *Białostockie Teki Hist.* T. 13: 2015 s. 91–110, sum.

XVI w.

7677. ŁOPATECKI K.: Wyprawa Władysława Konstantego Wituskiego po Europie Zachodniej i Brazylii w latach 1633–1637. *Barok*. [R.] 21: 2014 [nr] 2 s. 61–86, sum.

Uzup.: Wituski Władysław Konstanty: Relacja z pobytu Władysława Konstantego Wituskiego w Brazylii (9 VIII 1634 – 25 III 1635). Oprac. K. Łopatecki. *Tamże* s. 87–95.

7678. ŁOSOWSKA Anna: Wykazy wyświęconych w diecezji przemyskiej w pierwszej połowie XVI wieku. *Premislia Christiana*. T. 16: 2014/2015 [dr.:] 2015 s. 201–250.

W aneksie spis duchownych.

7679. ŁUKARSKA Beata: Karmelitański list mistyczny z XVII wieku w rękopiśmiennych zbiorach Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Filologia Pol., Historia i Teoria Literatury. [T.] 13: 2013 s. 133–158.

7680. ŁUKASIEWICZ Dariusz: Z dziejów polityki sanitarnej pod pruskim zaborem 1772–1807. *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 2 s. 269–301, sum.

7681. ŁUKASZUK Tadeusz Dionizy: Teologia katolicka uprawiana w Szkole Paulińskiej na Skałce krakowskiej. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 509–526, summ.

Lata 1653–1798.

7682. ŁUKOMSKI Mirosław: Kwestia turecka jako czynnik polityki wewnętrznej Rzeczypospolitej w latach 1587–1606. Tarnowskie Góry–Zabrze 2011 Inforteditio 8° ss. 122. (Prace Historyczne; 7).

7683. MACHAJ Dawid: Zawsze wierny? Sytuacja wyznaniowa w Uniwersytecie Krakowskim w XVI i XVII w. *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*. T. 59: 2015 s. 95–135, sum.

7684. MACUK Andrej: Polityka rosyjska w Rzeczypospolitej w 1733 roku a kandydatura „Piasta”. *Klio*. T. 29: 2014 nr 2 s. 41–110, sum.

7685. MAJEWSKA Gabriela: Problemy w relacjach gospodarczych między Polską a Szwecją w XVIII wieku. *Studia Maritima*. Vol. 28: 2015 s. 35–52, sum.

7686. MAJKOWSKI Wojciech: Ludność wiejska w starostwie chęcińskim w XVI i pierwszej połowie XVII stulecia. *Między Wisłą a Pilicą*. T. 16: 2015 s. 23–44, sum.

7687. MAKARCZYK Irena: Kraśnik – klasztor, miasto i parafia w kronikach Stefana Ranatowicza oraz Benedykta Samotulskiego. *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 79–90, sum.

XVI w.

7688. MAKIŁŁA Dariusz: Artykuły henrykowskie (1573–1576). Geneza, obowiązywanie, stosowanie. Studium historyczno-prawne. Warszawa 2012.

Rec.: Wijaczka Jacek, *Przeł. Hist.* T. 106: 2015 z. 2 s. 387–390.

7689. MALLET Damien: L’Etat actuel de la Pologne, par l’abbé Jean-Baptiste de Chèvremont (1702): un regard surprenant sur la Pologne après l’élection d’Auguste II. *Klio*. T. 35: 2015 nr 4 s. 101–123, sum.

7690. MALUDZIŃSKA Monika: „Kraj jest nieszczęśliwy, że ma ludzi próżnujących”. Walka z ubóstwem w Warszawie na tle sytuacji społeczno-gospodarczej Rzeczypospolitej w dyskursie publicystycznym drugiej połowy XVIII wieku. Warszawa 2015 Neriton 8° ss. 312, nlb. 4, tabl. 16, il., sum.

7691. MAŁŁEK Janusz: Dwie części Prus. Studia z dziejów Prus Książęcych i Prus Królewskich w XVI i XVII wieku. Wyd. 2. Toruń 2015 WN UMK 8° ss. 287, il.

Wyd. 1. Olsztyn 1987.

7692. MAŁŁEK J.: Relacja Jana Funcka z synodu w Koźminku w roku 1555 (przyczynek do kontaktów protestantów z Prus Książęcych, Polski i Czech). *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 51–62, Zsfg., sum.

7693. MANYŚ Bernadetta: Ingres biskupa Ignacego Jakuba Massalskiego jako przykład uroczystości okolicznościowej obchodzonej w Wilnie w czasach Augusta III. *Litvano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 16: 2013 s. 153–169, 321–323.

Rok 1762.

7694. MARCINOWSKA Maria: Kilka uwag o kapeli nadwornej u Lubomirskich. *Almanach Sąddecki*. R. 24: 2015 nr 1/2 s. 41–46.

XVI–XVIII w.

7695. MARCIŃCZAK Bartosz: „Między łączowiernością i niewiernością”. Diabeł, magia i czary w „Nowych Atenach” i „Diabie w swojej postaci”. Warszawa 2014.

Rec.: Kowalewska Danuta: O diable, magii i czarach w XVIII wieku. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 467–475; Pawlik-Kwaśniewska Weronika: Idea i ideologizacja czarownictwa w interpretacji Bartosza Marciniaczaka. *Klio*. T. 32: 2015 nr 1 s. 210–218.

7696. MAREK Marta: Król Stanisław August Poniatowski w Krakowie. *Roczn. Krakowski*. T. 81: 2015 s. 119–137, sum.

Rok 1787.

7697. MARIANI Andrea: Aktywność jezuickich kapelanów nadwornych prowincji litewskiej. Między ustawodawstwem zakonnym a praktyką. *Roczn. Lituanistyczny*. T. 1: 2015 s. 37–82, sum.

7698. MARKIEWICZ Anna: Floret i złote guziki. Wokół paryskiej edukacji Józefa Lubomirskiego (1706). *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 2 s. 23–47, sum.

7699. MARSZALSKA Jolanta M[ałgorzata]: Darowizny, legaty testamentowe i inne sposoby nabywania ksiąg do biblioteki cystersów w Szczyrzycu w okresie staropolskim. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 179–197, sum.

7700. MATWIEJCZUK Monika: Jean-François Regnard – podróżnik nieznany? *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 73–93, rés.

W Rzeczypospolitej w XVII w.

7701. MATWIEJCZUK Paweł: Humanisci, reformatorzy, przyjaciele. Korespondencja Filipa Melanchtona do Jana Łaskiego. *Roczn. Teol.* R. 57: 2015 z. 3 s. 347–374.

Lata 1535–1551.

7702. MATYASZEWSKI Paweł: O Francuzie co umarł za Gdańsk. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 267–269.

Louis Robert Hyppolite de Bréhan hrabia de Plélo (1699–1734).

7703. MAZURKIEWICZ Roman: Andrzeja Olszamowskiego „Kolęda” na Rok Pański 1616. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 2 s. 87–110, sum.

W aneksie tekst utworu.

7704. MICHALSKI Andrzej: Ku pamięci i przestrodze. Relacja naocznego świadka księdza trynitarza brusiłowskiego z wydarzeń na Ukrainie w roku 1768. *Scripta Historica*. Nr 21: 2015 s. 55–78, sum.

Dot. wydarzeń opisanych przez anonimowego zakonnika.

7705. MICHALSKI Jerzy: Rousseau and Polish republicanism. Transl. from the Pol. Richard Butterwick-Pawlikowski. Warszawa 2015 IH PAN 8° ss. 143. Tadeusz Manteuffel Inst. of History. Pol. Acad. of Sciences.

Tyt. oryg.: Rousseau i sarmacki republikanizm. Warszawa 1977. Jean Jacques Rousseau (1712–1778).

7706. MICHALUK Kamil: Oświeceni, nieoświeceni i oszukani... Osiemnastowieczna komedia jako scena konfliktu idei i postaw społecznych – przykład Józefa Kazimierza Kossakowskiego. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 87–96, sum., Zsfg., rez.

Żył 1738–1794.

7707. MICHALUK K.: Święci i niewinnego życia... Sarmaci w „Rzepisze” F. S. Jezierskiego na tle poglądów historiozoficznych polskiego Oświecenia. *Koło Historii*. Nr 15: 2014 s. 77–86, sum., Zsfg., rez.

Wyd. w 1790 r.

7708. MICHAŁOWSKA-MYCIELSKA Anna: The Jewish community. Authority and social control in Poznań and Swarzędz, 1650–1793. Transl. by Alicja Adamowicz. Warszawa 2015 Wydaw. Akademickie Dialog 8° ss. 310.

Tyt. oryg.: Między demokracją a oligarchią. Władze gmin żydowskich w Poznaniu i Swarzędzu (od połowy XVII do końca XVIII wieku). Warszawa 2000.

7709. MICHAŁOWSKA-MYCIELSKA A.: Żydzi w strukturze politycznej i administracyjnej Rzeczypospolitej (XVI–XVIII w.). *Przegl. Humanist.* R. 58: 2014 nr 3 s. 107–126, sum.

7710. MIECZKOWSKI Robert: W procesie ustalania co jest prawdą objawioną... Socynianie wobec dogmatu Trójcy Świętej. *Łódzkie Studia Teol.* R. 24: 2015 nr 1 s. 77–90, sum.

XVII w.

7711. MIĘDZY transcendencją a immanencją. Mistyka śląska. Pod red. Bogdana Ferdka i Leona Miodońskiego. Wrocław 2015 Arboretum 8° ss. 246, nlb. 1, il., sum., streszcz. (Diafora. Interdyscyplinarne Studia z Filozofii i Teologii; t. 2).

Tom dedykowany prof. Józefowi Kosianowi z okazji 80 rocznicy urodzin.

Z treści: Ferdek B., Miodoński L.: Wstęp. O mistyce śląskiej i potrzebie jej badania s. 9–23; Miodoński L.: Motyw przebudzenia duchowego w mistyce śląskiej s. 43–60; Ferdek B.: Poznanie Boga w mistyce serca biskupa Nikolausa Ludwiga von Zinzendorfa [1700–1760] s. 61–82; Łoza Agnieszka: Poetycka teologia Logosu w pieśniach Angelusa Silesiusa s. 83–99; Stasiak Sławomir: Mistyka biblijna kalwarii krzeszowskiej s. 145–176.

7712. MIKUŁA Wojciech Stanisław: Batalia pod Maciejowicami 10 X 1794 r. Sztuka wojowania armii powstańczej w insurekcji kościuszkowskiej. Warszawa–Pruszków 2015 Wojciech Stanisław Mikuła; Wydaw. MM 8° ss. 308, nlb. 12, il.

7713. MILIK Katarzyna: Sądy wobec problemu egzekucji wyroków w dobie rządów Rady Nieustającej (1778–1780). *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie.* Zesz. Hist. [T.] 13: 2014 s. 79–88, sum.

7714. MIRONOWICZ Antoni: Nieznane losy pierwszych ihumenów supraskich. Białystok 2015 Libra 8° ss. 119, il.

XVI w.

7715. MIRONOWICZ A.: [Pięćsetna] 500 – rocznica kanonizacji św. Elizeusza Ławryzowskiego na soborze w Wilnie w 1514 roku. *Elpis.* T. 17: 2015 s. 37–41, sum.

7716. MIRONOWICZ A.: Prawosławne parafie Pińska w XVI wieku. *Przegl. Wschodnioeuropejski.* [T.] 5: 2014 [nr] 2 s. 11–27, sum.

7717. MIRONOWICZ A.: Św. Antoni Supraski. *Elpis.* T. 17: 2015 s. 11–24, sum.

XVI w.

7718. MISTEWICZ Marek: Pierwszy w Europie kratownicowy most wspornikowy w świetle numizmatyki, ikonografii i źródeł pisanych. *Kw. Architektury i Urbanistyki.* T. 60: 2015 z. 4 s. 5–19.

Toż w jęz. ang.: First European truss cantilever bridge in the light of numismatics, iconography and written sources. *Tamże* s. 20–26.

Dwa wielkie przęsła użytkowane w l. 1632–1657 w Toruniu.

7719. MODERNIOS administracijos tapsmas Lietuvoje. Valstybės institucijų raida 1764–1794 metais. Kolektyvinė monografija. Mokslinė redaktorė Ramunė Šmigelskytė-Stukienė. Vilnius 2014 Petro ofsetas 8° ss. 691, nlb. 1, tabl. 4, il. Lietuvos istorijos institutas.

Treść: Šmigelskytė-Stukienė R.: Įvadas s. 9–30; Šmigelskytė-Stukienė R., Rakutis Valdas, Glemža Liudas: Valstybė istorija kaip biurokratijos istorija: viešojo administravimo istorijos bruožai naujų laikų Europoje s. 31–94; Jurgaitis Robertas, Šmigelskytė-Stukienė R., Rakutis V.: Valstybės valdymo reformos Abiejų Tautų Respublikoje 1764–1775 m. s. 95–156; Šmigelskytė-Stukienė R., Glemža L.: 1773–1775 m. reformos: valstybės valdymo modernizacija s. 157–310; Rakutis V., Glemža L., Šmigelskytė-Stukienė R.: Nuo nuolatinės tarybos iki įstatymų sarchybos. Ketverių metų seimo reformos s. 311–412; Šmigelskytė-Stukienė R., Rakutis V., Glemža L.: Valstybės valdymo pokyčiai 1792–1794 m. s. 413–488; Jurgaitis R., Glemža L.: Lokalinės administracijos raidos bruožai s. 489–568; Brusokas Eduardas: Valstybės valdžios institucijos 1794 m. sukilimo metu s. 569–610; Išvados s. 611–612; Priedfas. Nuolatinės tarybos personalinė sudėtis pagal kadencijas s. 613–624; Šaltinių ir literatūros sąrašas s. 625–640.

Rec.: Pilarczyk Piotr M., *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 343–345.

7720. MOLNÁR Dávid: Three letters from the early period of Walenty Radecke's activity in Transylvania. *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*. T. 59: 2015 s. 189–202.

Urodzony w Gdańsku superintendent kościołów unitariańskich w Siedmiogrodzie (zm. 1632). W aneksie listy z l. 1603–1607.

7721. MONIUSZKO Adam: Mazowieckie Sądy Ziemskie (1588–1648). Organizacja – funkcjonowanie – postępowanie. Warszawa 2013.

Rec.: Choińska-Mika Jolanta, *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 2 s. 384–389; Naworski Zbigniew: O prawie i sądach w dawnej Polsce. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 289–302.

7722. MORAWSKI Kazimierz Marian: Źródło rozbioru Polski. Studia i szkice z ery Sasów i Stanisławów. Krzeszowice 2013 Dom Wydaw. „Ostoja” 8° ss. 266, il.

Podstawa ed.: Poznań 1935.

7723. MOSSAKOWSKI Stanisław: Rezydencja królewska na Wawelu w czasach Zygmunta Starego. Program użytkowy i ceremonialny. Warszawa 2013.

Rec.: Kajzer Leszek, *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 637–640; Morka Mieczysław, *Biul. Historii Sztuki.* R. 77: 2015 s. 179–188.

7724. MOTUZAS Alfonsas: Agluonos šventovės istorinės kilmės priežastys. *Lituanistica*. T. 59: 2013 Nr. 1 s. 43–49, sum.

Historyczne początki świątyni Wniebowzięcia NMP w Agłonie konsekrowanej w 1751 r.

7725. MROCZEK Rafał: Andrzej Kownacki – rusznikarz króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. *Kronika Zamkowa*. [Nr] 1(67): 2014 [dr.:] 2015 s. 263–286, sum.

7726. MUCHOWSKI Piotr: „Seper ham-Melisa”: The earliest evidence of the divination practices in the Karaite community in Lithuania. *Karaite Archives*. Vol. 3: 2015 s. 37–48.

XVI w.

7727. MUSIELAK Tomasz: Województwo poznańskie w polskim piśmiennictwie geograficznym XVIII wieku. *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 95–114.

7728. MÜSSIG Ulrike: Reconsidering Constitutional Formation – The Polish May Constitution 1791 as a masterpiece of constitutional communication. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 75–93, rés., sum.

7729. MUSZYŃSKA Agata: Zła macocha czy troskliwa opiekunka? Sytuacja osieroconych dzieci w środowisku XVIII-wiecznej magnaterii. *Wieki Stare i Nowe*. T. 8(13): 2015 s. 88–98, sum., Zsfg.

7730. MUSZYŃSKA Jadwiga: Z XVI- i XVII-wiecznych opisów materialnego zaplecza wojskowego zamków obronnych biskupstwa krakowskiego. *Radomskie Studia Humanist.* T. 2: 2015 s. 145–150, sum.

7731. MYSŁAKOWSKI Piotr: Wojewoda płocki Mikołaj Jan Podoski h. Junosza (1676–1762) i jego rodzina w świetle metryk i literatury historycznej. *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 283–295.

7732. NESTOROW Dagny: Nowe wiadomości dotyczące wyposażenia wnętrza pałacu w Krystynopolu w świetle nieznanego inwentarza z roku 1775. *Modus*. [T.] 14: 2014 s. 139–156, sum.

7733. NISHIKAWA Sugiko: Protestant propaganda in a cold war of religion: from the Hartlib circle to the society for promoting Christian knowledge. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 16: 2011 [dr.:] 2012 s. 51–59, santr.

Istniejący w l. 1630–1660 krąg korespondencyjny stworzony przez Samuela Hartliba pochodzącego z Elbląga i osiadłego w Londynie.

7734. NIZIOŁEK Paweł: Geneza kryzysu monetarnego w Rzeczypospolitej w drugiej połowie XVII w. w opinii szlachty województwa krakowskiego. *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 75: 2015 s. 239–262, sum.

7735. NOGA Zdzisław: Polacy, Niemcy, Włosi w nowożytnym Krakowie. *Roczn. Krakowski*. T. 80: 2014 s. 5–12, sum.

7736. NOWICKI Michał: Akademia Lubrańskiego. Organizacja szkoły i działalność wychowawcza. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 295. Tow. Miłośn. Historii.

Istniejąca w Poznaniu w l. 1519–1780, założona przez tamtejszego biskupa Jana Lubrańskiego.

7737. NOWOSAD Wiesław: Indygeni pruscy i przybysze. Szlacheccy właściciele ziemscy w województwie malborskim Prus Królewskich w XVI–XVIII wieku. *Klio*. T. 35: 2015 nr 4 s. 19–43, sum.

7738. NOWOŻYTNE pochówki z nieistniejącego cmentarza przy ul. Sobieskiego w Sanoku. [Aut.] Marcin Glinianowicz, Małgorzata Kępa, Piotr N. Kotowicz, Anna Orłowska-Synus. *Roczn. Sanocki*. [T.] 11: 2014 s. 29–47.

7739. OGIEW-SEJNOTA Monika: Z dziejów pomorskiej dyplomacji. Wiedeńska podróż księcia Jana Fryderyka (1565–1566). *Przeł. Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 2 s. 5–14, sum.

Z dynastii Gryfitów.

7740. OGONOWSKI Zbigniew: Socynizm. Dzieje, poglądy, oddziaływanie. Warszawa 2015 Aspra-JR; IHN PAN 8° ss. XXII, nlb. 2, 541, nlb. 29, il., sum.

Bracia Polscy, XVI–XVII w.

7741. OPOKA Beata: „Gazeciarz” Stefan Łuski w satyrze i paszkwilu XVIII w. *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 3 s. 5–20, sum.

7742. OSTAPCZUK Jerzy: Cyrylicki apostoł-ewangelista niedzielny z Drukarni brackiej w Łucku (1640 r.). *Roczn. Teol.* R. 57: 2015 z. 2 s. 169–202.

7743. PABICH Łukasz: Bitwa pod Konieczpolem 21 listopada 1708. Tarnowskie Góry–Zabrze 2014.

Rec.: Trąbski Maciej: Bratobójcze starcie na polskim froncie Wielkiej Wojny Północnej. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 3 s. 194–204.

7744. PABICH Ł.: Zakłady kuźnicze Mikołaja Wolskiego marszałka wielkiego koronnego w starostwie krzepickim i olsztyńskim. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 148–162, sum.

XVI–XVII w.

7745. PACHOLSKI Jan: Karkonosze i ich mieszkańcy w świetle wybranych osiemnastowiecznych relacji z podróży. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 9: 2015 s. 137–154, sum.

7746. PALUCHOWSKI Piotr: Danziger Erfahrungen w latach 1739–1793. Studium z dziejów gdańskiego czasopiśmiennictwa. Warszawa 2013.

Rec.: Hombek Danuta, *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 242–247.

7747. PAMIĘTNIKI Stanisława Augusta i ich bohaterowie. Pod red. Anny Grześkowiak-Krwawicz. Warszawa 2015 Ośr. Badań nad Epoką Stanisławowską. Muzeum Łazienki Królewskie 8° ss. 352, nlb. 4, il.

Treść: Grześkowiak-Krwawicz A.: Wstęp s. 5–9; Ročko Agata: „Pamiętniki” króla Stanisława Augusta na tle pamiętnikarstwa epoki s. 11–23; Kostkiewiczowa Teresa: Galeria portretów w „Pamiętnikach” Stanisława Augusta s. 25–51; Zielińska Zofia: Stanisław August – autor i bohater „Pamiętników” w okresie panowania (1764–1795) s. 53–86; Kosińska Urszula: Stanisław Poniatowski [1676–1762] – niezwykle ojciec króla Stanisława Augusta s. 89–111; Zielińska Z.: Królewska familia – księżęta Czartoryscy s. 113–139; Sołtys Angela: Powiernik, przyjaciel, sprzymierzeniec, „aktor” drugiego planu – prymas Michał Jerzy Poniatowski [1736–1794] s. 141–163; Butterwick-Pawlikowski Richard: Sir Charles Hanbury Williams [1708–1759] i Anglicy w życiu i w „Pamiętnikach” Stanisława Augusta s. 165–189; Ugniewski Piotr: Francuzi i francuskość w „Pamiętnikach” Stanisława Augusta s. 191–213; Czepe Maria: Kobiety w życiu i w „Pamiętnikach” Stanisława Augusta s. 215–237; Butterwick-Pawlikowski R.: Sophie, czyli Katarzyna II s. 239–263; Dukwicz Dorota: Kontakty Stanisława Augusta z ambasadorami Katarzyny II w Warszawie w świetle „Pamiętników” królewskich s. 265–291; Dukwicz D.: Od przyjaźni do wrogości. Franciszek Ksawery Branicki i Stanisław August – nie tylko w świetle „Pamiętników” s. 293–313; Dębowski Marek: Franciszek Ryx – monopolista teatralny s. 315–334.

7748. PASTUSIAK Longin: Polacy w wojnie o niepodległość Stanów Zjednoczonych. Kościuszko, Pułaski i inni. Czy pierwszym Polakiem w Ameryce był uczestnik wyprawy Kolumba? Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 141, nlb. 3, il. (Historia).

7749. PAŮLOŮSKAĀ Ganna: Abrysy Garodnì (na padstave tèkstaŮ klâštarnyh hronìk). *Garadzenski Gadavìk*. Nr 2: 2013 s. 13–29.

XVII–XVIII w.

7750. PAWLAK Wiesław: Eine unbekante Ausgabe der „Imagines diaetae Zamoscianaee” und ihr Herausgeber. Ein Beitrag zur Geschichte der europäischen Rezeption von Szymon Szymonowic. *Roczniki Humanist*. T. 63: 2015 z. 1 s. 185–204, streszcz., sum.

Wydane w Augsburgu w 1665 r. przez Johanna Georga Styrzela (1591–1668).

7751. PAWLIK Radosław: Testament kantora kapituły kamieńskiej Wilhelma von Natzmera (1534–1546). *Szczeciński Informator Archiw*. Nr 24: 2015 s. 7–29.

7752. PAWLIKOWSKA-BUTTERWICK Wioletta: Kelias į „designatio personae”, arba bažnytinių beneficijų suteikimas XVI a. antroje pusėje: Vilniaus kapitulos pavyzdys. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 1 [dr.:] 2013 s. 5–23, sum.

Droga do wyznaczenia osób lub przyznawania dóbr kościelnych w drugiej połowie XVI w.: na przykładzie wileńskiej kapituły.

7753. PAWLIKOWSKA-BUTTERWICK W.: Problemy z wdrażaniem reformy trydenckiej w biskupstwie wileńskim w XVI wieku. *Roczn. Lituanistyczny*. T. 1: 2015 s. 19–36, sum.

7754. PAWLIKOWSKA-BUTTERWICK W.: Znaczenie szlachectwa i wykształcenia przy obejmowaniu przez cudzoziemców wyższych godności kościelnych na Litwie w drugiej połowie XVI wieku. *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 19–30, rez., sum.

7755. PAWLUCZUK Urszula Anna: Osiemnastowieczne Wilno, miasto wielu religii i narodów. Białystok 2015 Libra 8° ss. 350, il., sum., rez.

7756. PERŁAKOWSKI Adam: Jan Jerzy Przebendowski [1639–1729] podskarbi wielki koronny i dobrodziej ostrowski. Szkic biograficzny. Kraków–Ostrów Wielkopolski 2014.

Rec.: Dygdała Jerzy, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 1 s. 139–143.

7757. PERŁAKOWSKI A.: Kariera i upadek królewskiego faworyta. Aleksander Józef Sułkowski w latach 1695–1738. Kraków 2013.

Rec.: Tomaszewski Mikołaj: Między prestiżem a politycznym marginesem. *Klio.* T. 34: 2015 nr 4 s. 223–236.

7758. PĘDZIMAŹ Jacek: Rzeczpospolita Podhalańska 1669–1670. *Almanach Nowotarski.* Nr 18: 2014 s. 125–133.

7759. PĘKACKA-FALKOWSKA Katarzyna: Spory kompetencyjne między łąziebnikami i chirurgami toruńskimi w XVIII w. Przypadek Johanna Zandera. *Medycyna Nowożytna.* T. 21: 2015 z. 2 s. 137–171, sum.

W aneksie dokumenty z l. 1701–1708.

7760. PIĄTKOWSKA-MAŁECKA Joanna: Z dziejów cerkwi prawosławnej pw. św. Jana Teologa w Chełmie – źródła archeozoologiczne. *Roczn. Chełmski.* T. 19: 2015 s. 437–448, izłożenie, sum.

Hodowla w XVIII w.

7761. PIBER-ZBIERANOWSKA Marta, Supruniuk Anna: Regencja Anny Radziwiłłówny na Mazowszu w latach 1503–1518. Zarys problematyki. *Przeł. Hist.* T. 106: 2015 z. 2 s. 325–345, sum.

7762. PIELAS Jacek: Hieronim Michał Komornicki (zm. 1689) – aktywista sejmikowy, opat świętokrzyski. *Debaty Świętokrzyskie.* Vol. 1: 2014 s. 119–131.

7763. PIELAS J.: Kariery urzędnicze i pozycja społeczno-majątkowa podkomorzycy ziemskich w Małopolsce w XVI–XVII wieku na tle porównawczym. *Klio.* T. 32: 2015 nr 1 s. 31–57, sum.

7764. PIELAS J.: „Nexus fraternus” szlachty sandomierskiej z 14 grudnia 1667 roku. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej.* T. 1: 2013 s. 163–181, sum.

7765. PIELAS J.: Podziały majątkowe szlachty koronnej w XVII wieku. Kielce 2013.

Rec.: Anusik Zbigniew, *Przeł. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 2 s. 189–201.

7766. PIETRZAK Jarosław: Akademickie niestatk, czyli o niechlubnym żywocie polskich studentów w podróżach edukacyjnych po Europie Zachodniej od XVI do XVII wieku. *Biul. Historii Wychowania.* [Nr] 32: 2014 s. 7–27, sum.

7767. PIETRZYK-REEVES Dorota: Kontynuacja i zmiany w polskim republikanizmie XVII i XVIII wieku. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 45–74, rés., sum.

7768. PIOTROWSKI Jerzy: Źródła do sprawy oczynszowania w dobrach Andrzeja Zamoyskiego. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 5–67.

Dobra biezuńskie i magnuszewskie w l. 1760–1777.

7769. PIWARSKI Kazimierz: Niedoszła wyprawa tzw. radoszkowicka Zygmunta Augusta na Moskwę (rok 1567–1568). *Litvano-Slavica Posnaniensia.* [T.] 14: 2013 s. 37–66.

7770. PODHORODECKI Leszek: Chocim 1621. Z historii polskiego oręża. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 180, nlb. 4., tabl. 24, il. (Historyczne Bitwy).

7771. PODJACKI Wojciech: Obraz morza w oczach polskiego szlachcica na podstawie „Pamiętników” Jana Chryzostoma Paska z lat 1658–1659. *Argumenta Historica.* Nr 2: 2015 s. 111–124, sum.

7772. PODOBA Damian: Wojewoda Jeremi Wiśniowiecki wobec powstania Chmielnickiego. *Koło Historii.* Nr 15: 2014 s. 87–95, sum., Zsfg., rez.

7773. POGORZELSKA Karolina: Funkcje kata w Jeleniej Górze w latach 1526–1740 w świetle rachunków i kronik miejskich. *Pomniki Dawnego Prawa.* Z. 23: 2013 s. 4–43, Zsfg., res.

7774. POGORZELSKA K.: Rzemiosło katowskie w Jeleniej Górze na podstawie wczesnonowożytnych rachunków miejskich. *Pomniki Dawnego Prawa.* Z. 32: 2015 s. 28–39, Zsfg., res.

7775. POKOJSKI Kuba: Bitwa pod Tczewem 17–18 sierpnia 1627 roku. Wstęp Radosław Sikora. Warszawa 2015 Inst. Wydawniczy Erica 8° ss. 216, nlb. 1, tabl. 16, il.

7776. POLISH culture in the Renaissance. Studies in the arts, humanism and political thought. Ed. by Danilo Facca, Valentina Lepri. Firenze 2013 Firenze Univ. Press 8° ss. 140.

Treść: Facca D., Lepri V.: Introduction s. 11–12; Craren Robin: Poland’s Artistic Development through in Exchange with Western Europe in the Fifteenth and Sixteenth Centuries s. 13–24; Kozłowska Maria: Popularizing Erasmus’s „Lingua”: The Case of its Polish Translation – 1542 s. 25–35; Keenan Charles: Polish Religious Toleration in its Opponents: The Catholic Church and the Warsaw Confederation of 1573 s. 37–51; Piechocki Katherina N.: Discovering Eastern Europe: Cartography and Translation in Maciej Miechowita’s Tractatus de Duobus Sarmatiis – 1517 s. 53–69; Lepri V.: Borderlands and Political Theories: Krzysztof Warszawicki Reader of Machiavelli s. 71–85; Wojtkowska-Maksymiuk Marta: Platonic and Neo-Platonic Inspiration behind the Debate on the State in „Dworzanin polski” by Łukasz Górnicki and „De Optimo Senatore” by Wawrzyniec Goślicki s. 87–99; Facca D.: Poland observed by Aristotle. Some remarks on the political Aristotelianism of Bartholomaeus Keckermann and Sebastian Petrycy s. 101–119.

Rec.: Marinelli Luigi, *Odrodzenie i Reformacja w Polsce.* T. 59: 2015 s. 288–298.

7777. PONIAT Radosław: Wiek opuszczania rodzinnego gospodarstwa domowego w dobie stanisławowskiej w świetle zeznań sądowych. *Przeszłość Demogr. Polski.* [T.] 35: 2014 s. 7–40, sum.

7778. PONIAT R.: Zróżnicowanie majątkowe mieszkańców Grodna w 1794 roku. *Klio.* T. 32: 2015 nr 1 s. 83–109, sum.

7779. POPŁAWSKI Stanisław Waldemar: Wielki nieznany – o. Tadeusz Krusiński [1675–1756/1757] – misjonarz, dyplomata, pisarz, uczonec. *Studia Bobolanum.* [R. 15]: 2015 [nr] 2 s. 105–126, sum.

7780. PORAZIŃSKI Jarosław: Staropolska kultura śmiechu. Ludzie, teksty, konteksty. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 236, sum.

7781. POWROŹNIK Ewelina, Moskal Małgorzata: Rzecz o królewskim ceremoniale pogrzebowym epoki Wazów na przykładzie uroczystości funeralnych Zygmunta III [1566–1632] i Konstancji [1581–1631]. *Koło Historii*. Nr 15: 2014 s. 69–76, sum., Zsfg., rez.

7782. PÓŁĆWIARTEK-DREMIERRE Dorota: Pierwsze polsko-francuskie rendez-vous kultur. Polski epizod Henryka Walezego. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 1 s. 205–223, sum.

Lata 1573–1574.

7783. PRASAŁ Andrzej: Czescy organmistrzowie na ziemi kłodzkiej. *Zesz. Muzeum Ziemi Kłodzkiej*. [Z.] 13: 2015 s. 87–104, Zsfg., sum.

XVI–XVIII w.

7784. PRASAŁ A.: Działalność organmistrzowska rodziny Englerów w Oleśnicy. *Miscellanea Oleśnickie*. Nr 2: 2015 s. 13–18, Zsfg.

XVI w.

7785. PREIS Mateusz: Administracja majątkiem Izabeli Branickiej w latach 1772–1783 z perspektywy sekretarza Piotra Piramowicza. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 2 s. 40–62, sum.

7786. PROKOP Krzysztof R[afał]: Kronika bernardynów wileńskich z lat 1761–1795. *Lituano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 16: 2013 s. 61–105.

Zawiera też kronikę.

7787. PRUS Grzegorz: Ojciec Władysław Leszczyński i inni paulińscy kompozytorzy polscy w XVII wieku. *Dissertationes Paulinorum*. T. 21: 2012 s. 62–69, sum.

Ur. jako Aleksander, żył 1616–1680.

7788. PRUS G.: Paulini polscy XVII wieku w świetle metryk polskiej prowincji. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 163–194, Zsfg.

7789. PRUS Monika: Garderoba polskich elegantek w XVIII wieku. *Białostockie Teki Hist.* T. 13: 2015 s. 111–143, sum.

7790. PRZYBOŚ Kazimierz: Sejm konwokacyjny w 1674 roku. *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 29–41, sum.

7791. PRZYBYŁOWICZ Olga Miriam: Rachunki prepozyta klasztoru św. Ducha de Saxia w Krakowie Macieja Regiomontanusa z lat 1570–1591. Świat ludzi i rzeczy. *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 75: 2015 s. 191–224, sum.

7792. PRZYJAŹŃ w kulturze staropolskiej. Red. Agnieszka Czechowicz, Małgorzata Trębska. Lublin 2013.

Rec.: Milewska-Ważbińska Barbara, *Czasy Nowożytnie*. T. 28: 2015 s. 228–231.

7793. PRZYWOŻNA-LEŚNIAK Katarzyna: Pałac Michała Serwacego Wiśniowieckiego [1680–1744] w Czajczyńcach (Teklampolu) w świetle nieznanego inwentarza z 1748 roku. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 2 s. 267–273.

7794. PUBLICZNE, prywatne, intymne w kulturze XVIII wieku. Pod red. Teresy Kostkiewiczowej. Warszawa 2014 DiG 8° ss. 288, il. (Biblioteka Badań nad Wiekiem Osiemnastym. Studia i Źródła; nr 8).

Z treści: Kostkiewiczowa T.: Publiczne, prywatne, intymne – o sposobach rozumienia i miejscu w kulturze w XVIII wieku s. 9–26; Mazurkowska Bożena: O prywatnych humorach, chimerach oraz niecierpliwości w moralnych wskazaniach i przestrożach dla osób publicznych s. 27–70; Stasiak Arkadiusz: Szczęście we wspólnocie a poza nią s. 71–86; Wdowik Agata: „Towarzystwa ludzi działane są przyjaźnią lub strachem” – polemika Krasickiego z Rousseau na przykładzie „Powieści wschodnich” s. 87–102; Cieński Marcin: Prywatne i intymne w przestrzeni ogrodu. Doświadczenie realne i kreacja literacka 1760–1820 s. 103–112; Popiołek Bożena: „Co między mężem i żoną jest, tego nikt wiedzieć nie powinien”. Intymność w źródłach czasów saskich s. 113–126; Sacevičienė Jolita: Prywatne i publiczne w dziennikach Antoniego Kazimierza Sapiehy s. 127–146; Jakuboszczak Agnieszka: Matka – córka – siostra. O prywatności i intymności w kobiecych relacjach w świetle korespondencji wielkopolskich rodzin szlacheckich s. 147–160; Ročko Agata: Intymizm w polskich relacjach wspomnieniowo-dziennikarskich końca XVIII wieku s. 161–174; Rolnik Dariusz: O miejscu życia publicznego w przestrzeni prywatnej obywateli czasów stanisławowskich (na przykładzie listów Izabeli Świejkowskiej do męża Leonarda) s. 175–194; Kaczyński Paweł: Intymność i polityka. Motyw życia seksualnego w poezji politycznej ostatnich lat panowania Stanisława Augusta s. 195–204; Kuras Katarzyna: Prywatność na dworze królowej Francji. Przykład Marii Leszczyńskiej s. 219–232.

Rec.: Głazewski Jacek: Oświecenie i dialektyka kulturowej kategoryzacji. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 342–345; Słaby Agnieszka, *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 254–259.

7795. RACHUBA Andrzej: Inflantczycy i Kurlandczycy na Żmudzi w XVI–XVIII wieku. *Klio*. T. 35: 2015 nr 4 s. 45–68, sum.

7796. RACZKIEWICZ Damian: Udział rajtarii litewskiej w wojnie inflanckiej ze Szwecją w latach 1621–1622. *Studia Hist. R.* 58: 2015 z. 1 s. 3–24, sum.

7797. REFORMACJA i tolerancja. Jedność w różnorodności? Współistnienie różnych wyznań na ziemi wschowskiej i pograniczu wielkopolsko-śląskim. Pod red. Marty Małkus i Kamili Szymańskiej. Wschowa–Leszno 2015 Stow. Czas A.R.T.; Muzeum Okręg. 8° ss. 406, il., sum., Zsfg.

Materiały konferencji, Wschowa–Leszno, 17–18 X 2013 r.

Treść: Redakcja: Słowo wstępne s. 7–8; Oleksiewicz Magdalena: Heretyk czy święty? Obraz Marcina Lutra w polskiej historiografii od XVI do XX wieku. Szkic zagadnienia s. 9–24; Gis Kacper: Rafał Leszczyński [ok. 1526–1592] – wielkopolski protektor reformacji s. 25–37; Czwojdrak Dariusz, Kopaczyński Bartłomiej: Spór o kościoły – katolicy i ewangelicy w ziemi wschowskiej i powiecie kościańskim w XVI–XVIII wieku s. 39–56; Czaja Dariusz Andrzej: Głogowscy ewangelicy w dążeniach do powstania Kościoła Pokoju w Głogowie s. 57–73; Klint Paweł: Testamenty szlachty ewangelickiej w księgach grodzkich wielkopolskich w XVII wieku s. 75–85; Pańczak Alojzy: Wschowscy luteranie wobec miejscowych klasztorów w okresie zaprowadzenia reformacji (1552–1558) s. 87–118; Suszczewicz Michał: Proces tworzenia miast podwójnych w południowo-zachodniej Wielkopolsce w XVII wieku jako przykład aktywnej polityki ekonomicznej i osadniczej szlachty w czasach tolerancji religijnej s. 119–133; Gómiak Marek Robert: Sława – ważny ośrodek religijny na pograniczu śląsko-wielkopolskim. Zarys problematyki s. 135–164; Wilecki Aleksander: Wschowa jako religijny azyl dla prześladowanych przez luteran – przypadek Leonharda Krenzheima [1532–1598] s. 165–181; Strobel Nicole: Johann Gottlieb Elsner [1717–1782] – teolog reformowany pomiędzy Prusami a Wielkopolską s. 183–198; Janeczek Michał: Życie i twórczość literacka Jana Aleksandra Cassiusa [1703–1788]. Rekonesans s. 199–224; Knoz Tomasz: Kralice w czasach Żerotinów i Kralické Centrum Wydawnicze Braci Czeskich s. 225–245; Klosová Markéta: Trzy sztuki Sebastiana Macera i „Schola ludus” Jana Amosa Komeńskiego s. 247–270; Szymańska K.: „Insonderheit in Polnischer Sprache sich perfectioniren...” Znajomość języka polskiego w XVII- i XVIII- wiecznym Lesznie s. 271–289; Hajizadeh-Armaki Elżbieta: Konwersje wczesnonowożytne. Przejście na katolicyzm we Wschowie. „Offentliche Absage der lutherischen Versam(m)lung” Johanna Kruga [1688 r.] s. 291–307; Gniazdowska Małgorzata: Frikkenowie, Grabińscy i Piazzalowie – katolickie rodziny w protestanckim mieście. Z dziejów XVIII- wiecznego Leszna s. 309–318; Kuran Michał: Kazanie na mszy prymicyjnej Józefa Bernarda Gurowskiego opata przemęckiego [zm. 1718] – ku chwale rodu, w służbie ojczyźnie i Kościołowi s. 319–336; Tureczek Marceli: Reformacja i kontrreformacja w programach inskrypcyjnych i dekoracyjnych na dzwonach między Śląskiem, Brandenburgią i Pomorzem w XVI–XVIII wieku s. 337–358; Saar-Kozłowska Alicja: Lekarz miejski Leszna Jan Jonston [1603–1675] i kora chinowca – między religią, tradycją a medycyną s. 359–384.

7798. RIČKIENĖ Aurika: The contributions of J. E. Gilibert to the studies of Lithuanian flora. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 1 s. 69–94, streszcz.

Wkład do badań, l. 1775–1783.

7799. ROĆKO Agata: Kontusz i frak. O symbolice stroju w XVIII-wiecznej literaturze polskiej. Warszawa 2015 Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie 8° ss. 205, il., sum., rés. (Silva Rerum).

7800. ROGOWICZ Marek: Skład sił polskich nad Żółtymi Wodami i pod Korsuniem w 1648 roku. *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 38–62, sum., rez.

7801. ROKITA Jan Gustaw: Rozwój malarstwa portretowego na polskim dworze monarszym od XVI do XVII wieku. *Przemyskie Zapiski Hist.* T. 19: 2012/2015 [dr.:] 2015 s. 39–74.

7802. ROLNIK Dariusz: „Mutabilis memoria”. O kreatywnej i odtwórczej roli pamiętników czasów stanisławowskich w tworzeniu „obrazów przeszłości”. *Klio.* T. 35: 2015 nr 4 s. 125–141, sum.

7803. ROLSKA Irena: Sztuka po Trydencie w archidiakonacie lubelskim w XVII wieku. *Antiquum documentum et novo cedat ritui.* Lublin 2013.

Rec.: Fabiański Marcin: Jak nie należy pisać prac naukowych i ich wartościować, czyli o nieudanej książce na temat sztuki nowożytnej na Lubelszczyźnie. *Modus.* [T.] 14: 2014 s. 279–285.

7804. ROMANIUK Zbigniew: Śmierć albo życie wolne. Powstanie kościuszkowskie na ziemi bielskiej. Bielsk Podlaski 2015 Fund. Ochrony Dziedzictwa Ziemi Bielskiej 8° ss. 266, nlb. 6, il.

7805. ROMBEL Mariusz: Insurekcja kościuszkowska w okolicy Sobień-Jezior, Karczewa i Góry Kalwarii. *Zesz. Hist. Ziemi Garwolińskiej.* Nr 20: 2015 s. 6–20.

7806. RUIZ Domínguez Juan A.: The first partition of Poland in the Grimaldi letters. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 369–373, sum.

Pablo Jerónimo de Grimaldi y Pallavicini, dyplomata i polityk, hiszpański pierwszy sekretarz stanu w l. 1763–1776; listy z l. 1767–1777.

7807. RUSNAK Radosław: Parenetyczny aspekt adaptacji starotestamentowych Samuela Dowgirda z Pogowia. *Barok.* [R.] 22: 2015 [nr] 1 s. 47–60, sum.

XVII w.

7808. RYBARSKI Roman: Handel i polityka handlowa Polski w XVI stuleciu. Rozwój handlu i polityki handlowej. Tablice i materiały statystyczne. Red. i przygot. tekstu Aleksandra Gwóźdź. Oświęcim 2015 Napoleon V 4° ss. 558.

Wyd. oryg. (w 2 tomach): Poznań 1928–1929.

7809. RYBARSKI R.: Skarb i pieniądz za Jana Kazimierza, Michała Korybuta i Jana III. Edycja i przygot. tekstu Artur Gajewski. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 417.

Wyd. oryg.: Warszawa 1939.

7810. RYMAR Edward: Nieco uzupełnień do zestawienia prałatury z kolegiaty Najświętszej Marii Panny w Szczecinie z drugiej połowy XVI wieku. *Szczeciński Informator Archiw.* Nr 24: 2015 s. 31–37.

7811. RZEMIENIECKI Konrad: Ludność rzymskokatolickiej parafii Koropiec w latach 1704–1775. *Przeszłość Demogr. Polski.* [T.] 36: 2014 s. 23–37, sum.

7812. SADŁOŃ Paweł: Sprawa zajęcia statku szypra Pawła Lemkego z 1506 roku. *Argumenta Historica.* Nr 1: 2014 s. 119–124, sum.

7813. SAMOJLIK Tomasz, Daszkiewicz Piotr: Dzikie ssaki Wielkiego Księstwa Litewskiego w pracach Jeana-Emmanuela Giliberta. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 1 s. 151–163, sum.

Lata 1775–1783.

7814. SARMATISMUS versus Orientalismus in Mitteleuropa. Sarmatyzm versus orientalizm w Europie Środkowej. Hrsg. von. Magdalena Długosz, Piotr O. Scholz; unter Mitarbeit von Martin Faber. Berlin 2013.

Rec.: Królikowska Natalia, *Przegl. Hist.* T. 106: 2015 z. 3 s. 618–621.

7815. SAWICKI Mariusz: Stronnictwo dworskie w Wielkim Księstwie Litewskim w latach 1648–1655. Opole 2010 Fund. Aksyd 8° ss. 380, il.

7816. SCHRAMM Gottfried: Szlachta polska wobec reformacji 1548–1607. Przekł. Justyna Górny; red. nauk Maciej Ptaszyński. Warszawa 2015 Neriton; Niem. Inst. Hist. 8° ss. 433. (Klio w Niemczech; 20).

7817. SERCZYK Władysław A[ndrzej]: Na płonącej Ukrainie. Dzieje Kozaczyzny 1648–1651. Kraków 2009 Wydaw. Avalon T. Janowski 8° ss. 383, nlb. 1.

Wyd. oryg.: Warszawa 1998.

7818. SĘKOWSKI Roman: Biblioteka Jerzego Krzysztofa i Antoniego Krzysztofa hrabiów Prószkowskich w Prószkowie z przełomu XVII/XVIII wieku. Opole–Kalety 2015 staraniem aut.; Wydaw. Piotr Kalinowski 8° ss. 94, il. (Studia i teksty źródłowe z dziejów księstw opolskiego i raciborskiego; nr 4).

Zawiera też inwentarz.

7819. SIANKO Przemysław: Kilka dokumentów związanych z powstaniem i organizacją najstarszej parafii w Chodorówce-Poświętnem, gm. Suchowola. *Studia Podlaskie.* T. 21: 2013 s. 303–320, sum., rez.

XVI–XVII w.

7820. SIEDLIK Krzysztof: Analiza prawidłowości przedstawienia treści geograficznej na Wielkiej Mapie Pomorza Eilharda Lubinusa. *Przegl. Zachodniopomorski.* R. 29: 2014 z. 2 s. 15–58, sum.

Rok 1618.

7821. SIERBA Michał: Tykociński przytułek wojskowy w XVII w. Funkcje społeczne i militarne. *Acta Univ. Lodzensis. Folia Historica.* [Vol.] 95: Studia i szkice do dziejów Polski i powszechnych od XVI do XX w.: 2015 s. 89–98, sum.

7822. SIEROCKA-POŚPIECH Maria: Celebransi chrztów i ślubów w parafii św. Jana Chrzciciela w Warszawie w latach 1583–1700 (na podstawie ksiąg metrykalnych). *Miscellanea Historico-Archivistica.* T. 22: 2015 s. 157–168, sum.

7823. SIKORSKA Marta: Książka kucharska i tożsamość. „Neu-verfertigtes vollständiges Kochbuch” Stanisława Prasmofskiego z 1671 roku. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 541–551, sum.

7824. SKIBIŃSKI Franciszek: Architekci, budowniczy, kamieniarze i rzeźbiarze obcego pochodzenia w Gdańsku 1550–1630. Szkic z dziejów migracji artystycznej. *Biul. Historii Sztuki.* R. 77: 2015 nr 1 s. 5–35, sum.

7825. SKIBIŃSKI F.: Warsztat Abrahama van den Blocke i publiczne przedsięwzięcia budowlane w Gdańsku w pierwszej ćwierci XVII wieku. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 2 s. 241–265, sum.

7826. SKIERSKA Jolanta: Ludność Zielonej Góry w latach 1652–1766 w świetle ksiąg metrykalnych. Zielona Góra 2015 Oficyna Wydawnicza Uniw. Zielonogórskiego 8° ss. 295, il.

7827. SKOWRON Ryszard: Pax i Mars. Polsko-hiszpańskie relacje polityczne w latach 1632–1648. Kraków–Katowice 2013 Tow. Wydawnicze Historia Iagellonica; UŚ 8° ss. 358.

Rec.: Anusik Zbigniew, *Przepl. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 2 s. 290–309.

7828. SKRIDAILA Audrius, Žilinskaitė Silva, Shiyan Natalia: Jean Emmanuel Gilibert and Vilnius University Botanical Garden: results of current studies of archive material from Vilnius Archives, Göttingen University and National Herbarium of Ukraine (KW). *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 1 s. 95–116, streszcz.

Lata 1781–1783.

7829. [ŠKURGAN] Shkurgan Oksana: Pieśni nabożne wydane przez o. Tymoteusza Szczurowskiego w kontekście repertuaru wykonywanego w środowiskach rzymskokatolickich i unickich w Rzeczypospolitej Obojga Narodów. *Roczn. Lituanistyczny*. T. 1: 2015 s. 197–218, sum.

7830. SLIESORIŪNAS Gintautas: The image of Lithuania in English publications in the 17th century. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 16: 2011 [dr.:] 2012 s. 95–118, santr.

7831. SLIESORIŪNAS G.: Vilnius vyskupas Konstantinas Kazimieras Bžostovskis emigracijoje Prūsijoje 1706–1709 metais. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2011 [nr] 1 [dr.:] 2012 s. 33–45, sum.

Działalność biskupa wileńskiego Konstantego Kazimierza Brzostowskiego podczas emigracji w Prusach w l. 1706–1709.

7832. SŁABY Agnieszka: Rządzicha oleszycka. Dwór Elżbiety z Lubomirskich Sieniawskiej jako przykład patronatu kobiecego w czasach saskich. Kraków 2014.

Rec.: Dygdała Jerzy, *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 238–242; Judkowiak Barbara: O dworze i patronacie kobiecym w początkach XVIII wieku. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 421–430.

7833. ŠMIGELSKYTĖ-STUKIENĖ Ramunė: „Les Sujets Mixtes”: the problem of double subordination in the period of the partition of the Polish-Lithuanian Commonwealth, and the case of Mykolas Kleopas Oginskis. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 19: 2014 [dr.:] 2015 s. 111–134, santr.

XVIII w.

7834. SMOLIŃSKI Mariusz: Rzeźbiarz Jan Chrystian Schmidt. Rola Warmii jako prowincji artystycznej w XVIII wieku. Olsztyn 2006 Ośr. Badań Nauk. im. Wojciecha Kętrzyńskiego 8° ss. 300, il. (Rozprawy i Materiały Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie; nr 232).

Johann Christian Schmidt (1701–1759).

7835. SMUTOK Igor [Ìvanovič]: U spravi rus'ko-pol'skogo pohodžennâ Stanislava Orihovs'kogo Roksolana. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 2 s. 3–11, sum.

Stanisław Orzechowski (1513–1566).

7836. SOBALA Michał: Krakowskie rezydencje biskupie w świetle nieznanych źródeł opisowych z XVII i XVIII wieku. *Roczn. Krakowski*. T. 80: 2014 s. 57–78, sum.

Zawiera też źródła.

7837. SOBECKI Włodzimierz: Szlachta rycerska pod herbem z półksiężycem. Czytało historyczne. Fragmenty wspólnej polsko-niemiecko-islamskiej historii wybranej szlachty rycerskiej dawnego województwa bydgoskiego i Gochów. Wyd. 2., uzup. Bydgoszcz 2012. Włodzimierz Sobiecki 8° ss. 283, il. (Bydgoszcz – Bromberg; cz. 3).

Toż. Wyd. 3, uzup. Bydgoszcz 2013 [b.w.] ss. 283, il.

7838. SPOŁECZEŃSTWO a wojsko. Oprac. red. Iwona Dacka-Górzyńska, Andrzej Karpiński, Mirosław Nagielski. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 336, nlb. 4, sum. IH PAN, PTH. (Społeczeństwo Staropolskie. Seria Nowa; t. 4).

Częściowo materiały konferencji, Warszawa, 8–9 XI 2012 r.

Treść: Karpiński A., Nagielski M.: Przedmowa s. 7–10; Srogosz Tadeusz: Między mitem a mikrohistorią. Bohaterskie czy codzienne dzieje armii koronnej i litewskiej w XVII wieku? s. 11–37; Gawron Przemysław: Oddziały autoramentu cudzoziemskiego w Prusach Królewskich i Warmii w dobie wojny z Moskwą za panowania Zygmunta III Wazy (1609–1618) s. 39–57; Kroll Piotr: Kozaczyzna i społeczeństwo ziem południowo-wschodnich Rzeczypospolitej XVI–XVII wieku – wzajemne wpływy i relacje s. 59–87; Gliwa Andrzej: O wojskowości tatarskiej w epoce nowożytnej i oddziaływaniu koczowniców na osiadłe społeczności Rzeczypospolitej s. 89–133; Nagielski M.: Żołnierz koronny w XVII wieku. Wybawca i bohater czy ciemniejszy – w świetle zachowanych rejestrów szkód w księgach grodzkich i ziemskich Rzeczypospolitej s. 135–154; Wierzbicki Leszek A.: Uczestnicy wypraw pospolitego ruszenia koronnego w czasach panowania Michała Korybuta Wiśniowieckiego s. 155–166; Bobiatyński Konrad: Rola wojska w życiu publicznym w Wielkim Księstwie Litewskim w okresie tzw. hegemonii pacowskiej (1666–1682) s. 167–187; Wagner Marek: Generałowie wojska polskiego w społeczeństwie Rzeczypospolitej czasów Jana III Sobieskiego (1668–1696) s. 189–209; Kupisz Dariusz: Mieszkańcy województwa lubelskiego a wojsko Rzeczypospolitej w dobie wojny i kryzysu państwa w latach 1702–1717 s. 211–240; Ciesielski Tomasz: Armie Rzeczypospolitej Obojga Narodów a społeczeństwo szlacheckie w czasach saskich s. 241–257; Kłyszewski Bernard: Dezercja w wojskach prywatnych Radziwiłłów w XVIII wieku s. 259–295; Danilczyk Adam: Werbunek austriacki i pruski na ziemiach Rzeczypospolitej w okresie rządów Rady Nieustającej s. 297–308; Rolnik Dariusz: Społeczeństwo szlacheckie Rzeczypospolitej a wojsko w czasie Sejmu Czteroletniego i w okresie rządów konfederacji targowickiej (1788–1793) s. 309–334.

T. 1. 2008.

7839. SROGOSZ Tadeusz: Zagrożenie bezpieczeństwa na kresach południowo-wschodnich Rzeczypospolitej w końcu lat osiemdziesiątych XVIII wieku w świetle korespondencji wojewody kijowskiego Józefa Gabriela Stempkowskiego. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie. Zesz. Hist.* [T.] 13: 2014 s. 89–98, sum.

7840. STACHOWSKA-KRZYŻANKOWSKA Anna: Chrztu szlacheckie w parafii Luzino w drugiej połowie XVIII wieku. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 125–150, Zsfg., sum.

Lata 1758–1797.

7841. STANISŁAW August i jego Rzeczpospolita. Dramat państwa, odrodzenie narodu. Materiały z wykładów. Red. nauk. Angela Sołtys, Zofia Zielińska. Warszawa 2013.

Rec.: Zwierzykowski Michał: Ważny wielogłos w dyskusji nad oceną i znaczeniem panowania ostatniego władcy Rzeczypospolitej. *Wiek Oświecenia.* [T.] 31: 2015 s. 302–309.

7842. STANKIEWICZ Waclaw: O małym pospolitym ruszeniu – kilka współczesnych refleksji. *Zesz. Nauk. AON.* [R. 26]: 2015 nr 1 s. 182–192.

Toż w jęz. ang.: ‘Small’ mass levy – a few words of contemporary reflection. *Tamże* s. 193–204. W oparciu o traktaty Andrzeja Maksymiliana Fredry.

7843. STARČENKO Natalâ [Petřivna]: Čest’, krov ò ritorika. Konflikt u šlâhets’komu seredoviščì Volinì (druga polovina XVI – počatok XVII stolittâ). Kiïv 2014 Laurus 8° ss. 508, nlb. 2, sum.

Rec.: Krochmal Jacek, *Miscellanea Historico-Archivistica.* T. 22: 2015 s. 348–354.

7844. STASIAK Arkadiusz Michał: Teoria władzy monarszej czasów stanisławowskich. Studium idei. Lublin 2013.

Rec.: Stroynowski Andrzej, *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 13: 2014 s. 273–279.

7845. STASIEWICZ Przemysław: List ekshortacyjny Stanisława Hozjusza do królewicza Zygmunta II Augusta z 2 kwietnia 1535 roku – główne źródła inspiracji. *Meritum*. T. 7: 2015 s. 11–26, sum.

7846. STEFANIAK Piotr: Katarzyna Kłobucka (ok. 1551/52–1620) pośród augustianek kazimierskich. *Roczn. Krakowski*. T. 81: 2015 s. 15–34, sum.

7847. STOLARCZYK Tomasz: Uposażenie łączycyckiego klasztoru dominikańskiego w XVI–XVIII wieku. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 155–165, sum.

7848. STROYNOWSKI Andrzej: Cele i skutki rozdwojenia sejmiku podolskiego w 1786 roku. *Wiek Stare i Nowe*. T. 8(13): 2015 s. 99–114, sum., Zsfg.

7849. STROYNOWSKI A.: Problem reformy sejmików w koncepcjach Potockich u schyłku Rzeczypospolitej. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 14: 2015 s. 67–84, sum.

Ignacy, Jerzy, Stanisław Kostka, Stanisław Szczęśny Potoccy.

7850. STROYNOWSKI A.: Problemy badań nad parlamentaryzmem epoki stanisławowskiej. *Częstochowskie Teki Hist.* T. 5: 2015 s. 53–64, sum.

7851. STROYNOWSKI A.: Walory Szkoły Rycerskiej w opinii sejmowej. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Roczn. Polsko-Ukraiński. [T.] 17: 2015 s. 10–27, sum.

7852. STROYNOWSKI A.: „Wieczory sejmowe”. Studia nad dziejami parlamentaryzmu w epoce stanisławowskiej. Częstochowa 2013.

Rec.: Srogosz Tadeusz, *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 14: 2015 s. 271–275.

7853. STROYNOWSKI A.: Wychowawcze cele oświeconego sarmatyzmu. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Roczn. Polsko-Ukraiński. [T.] 16: 2014 s. 395–422, sum.

7854. STRÓŻYŃSKA Beata: Symfonia w XVIII-wiecznej Polsce. Teoria, repertuar i cechy stylistyczne. Łódź 2015 Akad. Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów 8° ss. 587, il., sum.

7855. STULGIS Magdalena: Losy siostr Habsburżanek Katarzyny, Barbary i Joanny po śmierci ojca, cesarza Ferdynanda I w świetle korespondencji rodzinnej. *Białostockie Teki Hist.* T. 13: 2015 s. 77–90, sum.

Na podstawie listów ich braci Maksymiliana II i Ferdynanda II Tyrolskiego z l. 1564–1567, m.in. dot. małżeństwa Katarzyny z Zygmuntem Augustem.

7856. SUCHECKA Anna, Giergiel Tomisław: Ogień zbudza i umocni, dobre duchy i weselność czyni... Właściwości lecznicze wina i winorośli właściwej jako „simplicium” według Marcina z Urzędowa (na tle renesansowej literatury zielnikowej). *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 25–30.

7857. [SUHARÊVA Svìtlana Volodimirìvna] Suchariewa Swietłana: Trójkąt polemiczny. Kasjan Sakowicz – Piotr Mohyła – Pachomiusz Wojna Orański. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 15: 2014 nr 2 s. 91–104, sum.

XVII w.

7858. SUPERCZYŃSKI Mateusz: Księgi ławnicze Mokrego – przedmieścia Torunia z XVII–XVIII wieku jako obraz sądownictwa podmiejskiej osady w Prusach. *Meritum*. T. 7: 2015 s. 143–155.

Zawiera też wypisy źródłowe.

7859. SURDACKI Marian: Sieć szpitali łacińskich w Rzeczypospolitej w XVI–XVIII wieku. *Nasza Przeszłość*. T. 123: 2015 s. 133–184, sum.

7860. SUTTON John L.: Wojna o sukcesję polską 1733–1735. Tł. Michał Bąk. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 213, il.

7861. SZABÓ Ádám: On the relationship between the Antitrinitarians in Poland and in Nürnberg: a letter addressed to Ernst Soner. *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*. T. 59: 2015 s. 203–219.

W aneksie list z 1610 r.

7862. SZAFRAŃSKI Wojciech: Nauczanie prawa w Poznaniu w czasach stanisławowskich. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 259–284, rés., sum.

7863. SZCZUKOWSKI Ireneusz: „Bo co miało iść w kości, obróciło się w skorupę”. Opisanie człowieka i świata w „Uczonych rozmowach” Wojciecha Tytkowskiego. *Barok*. [R.] 21: 2014 [nr] 2 s. 47–60, sum.

Wyd. Warszawa 1692.

7864. SZCZYGIELSKI Wojciech: Sejm Wielki (1788–1792). Studium z dziejów łagodnej rewolucji. Łódź 2015 Łódzkie Tow. Nauk. 8° ss. 198, sum.

7865. SZCZYGIELSKI W.: U progu przełomu politycznego w obradach Sejmu Wielkiego w początkach drugiej połowy roku 1790. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 1 s. 63–99, sum.

7866. SZEFER Adam: Mieszczaństwo bydgoskie w świetle testamentów i inwentarzy mienia z lat 1581–1620. Bydgoszcz 2015 Tekst 8° ss. 268.

Rec.: Łbik Lech, *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 539–541.

7867. SZEFER A.: Mieszkańcy Solca Kujawskiego i okolicznych wsi w świetle „Liber testamentorum civilium Bidgostiensium” z lat 1581–1620. *Roczn. Solecki*. [R.] 5: 2014 s. 19–22.

7868. SZKOLNICTWO wojskowe I Rzeczypospolitej. 250 rocznica powołania Szkoły Rycerskiej. Red. nauk. Wojciech Włodarkiewicz. Warszawa 2015 Wojsk. Akad. Techniczna 8° ss. 346, il., sum.

Treść: Słowo JM Rektora WAT gen. bryg. prof. dr. hab. inż. Zygmunta Mierczyka s. 5–8; Włodarkiewicz W.: Wstęp s. 9–14; Wagner Marek: Europa XVIII wieku s. 17–38; Wagner M.: Koncepcje obrony Rzeczypospolitej i ich realizacja od XVI do XVIII wieku s. 39–70; Wyszczelski Lech: Teoretyczne i praktyczne próby tworzenia szkolnictwa wojskowego w Rzeczypospolitej s. 71–106; Piłatowicz Józef: Szkoły (akademie) rycerskie s. 107–130; Włodarkiewicz W.: Geneza i funkcjonowanie Szkoły Rycerskiej s. 133–172; Ostanek Adam A.: Kształcenie i wychowywanie kadetów Szkoły Rycerskiej s. 173–205; Ostanek A. A.: Znaczenie Szkoły Rycerskiej s. 207–234; Włodarkiewicz W.: Zakończenie s. 235–239; Załączniki s. 245–312; Bibliografia s. 313–328.

7869. SZKUTNIK Piotr: Spór mieszczan w Uniejowie o fajkę z tytoniem w 1763 roku. *Biul. Uniejowski*. T. 4: 2015 s. 63–72, sum.

7870. SZKUTNIK P.: Surowce i produkty żywnościowe w klasztorze paulinów w Wielgomłynach na początku XVIII w. w świetle księgi wydatków oraz inwentarza. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 1 s. 209–225.

7871. SZUBIŃSKI Eryk: Kuflew i Kozłów a ich prawa miejskie. Mińsk Mazowiecki 2015 Tow. Przyj. Mińska Mazowieckiego 8° ss. 20, il.

1521 i 1526 r.

7872. SZUBIŃSKI E.: Kuflew i Kozłów a ich prawa miejskie. *Roczn. Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 5–13.

W 1521 i 1526 r.

Pełna wersja art. opublikowanego w wersji skróconej przez redakcję w t. 22: 2014.

7873. SZULTKA Zygmunt: Handel morski i porty Brandenburgii-Prus w drugiej połowie XVII i w XVIII wieku. *Studia Maritima*. Vol. 28: 2015 s. 185–227, sum.

7874. SZUMILAS Mirosława: Oświata polska w drugiej połowie XVIII wieku w opiniach cudzoziemców. Słowo wprowadzające Dorota Szumilas. Warszawa 2013 [b.w.] 8° ss. nlb. 12, 61.

Toż. Wyd. 2. Krosno 2015 Armagraf ss. 87, nlb. 1, il.

7875. SZWACIŃSKI Tomasz: Rosyjsko-brytyjskie stosunki dyplomatyczne na sasko-polskim gruncie w przededniu pruskiej agresji. Heinrich Iwanowicz Gross a David Murray wicehrabia Stormont (czerwiec – sierpień 1756). *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 3 s. 475–508, sum.

7876. SZYBOWSKA Urszula: Zapiski pożeracza ksiąg. O rodzajach i funkcjach marginaliów na podstawie notatek Jana Bernarda Bonifacia [1517–1597]. Marginalia of the book devourer. About the kind and functions of marginal notes on the basic of Giovanni Bernardino Bonifacio's annotations. Pruszcz Gdański 2012 Jasne 8° ss. 57, nlb. 1.

Księgozbiór obecnie w zbiorach Biblioteki Gdańskiej PAN.

Rec.: Kamler Anna, *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 312–315.

7877. SZYKUŁA-ŻYGAWSKA Agnieszka: W kręgu ordynatów, architektów, kamieniarzy. Związki Zamościa z Sandomierzem w XVII–XVIII wieku. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 22–30.

7878. SZYLAR Anna: Fundacja klasztoru benedyktynek sandomierskich na tle przemian w żeńskim ruchu zakonnym epoki potrydenckiej. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 5–13.

1615 r.

7879. SZYLAR A.: Z dziejów Akademii Miechocińskiej. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 39 s. 8–11.

Szkoła parafialna przeżywająca szczególnie rozkwit w XVI i XVII w.

7880. SZYMAŃSKA Izabela: Bracia Mierzeńscy w dobrach zabłudowskich Radziwiłłów. *Roczn. Zabłudowski*. T. 7: 2014 s. 3–19.

Samuel, Jan i Aleksander, XVII w.

7881. SZYMAŃSKI Andrzej: Rzemiosło i przemysł miejski w Wielkopolsce w drugiej połowie XVIII wieku. Poznań–Pleszew 2015 Pleszewskie Tow. Kult. 8° ss. 731, il., sum., Zsfg. Pleszewskie Tow. Kult., Muzeum Region. w Pleszewie.

7882. SZYMBORSKI Wiktor: Vice-regents of the dominican „studium generale” in Krakow in the modern period – selected aspects. *Folia Hist. Cracoviensia*. Vol. 21: 2015 s. 169–188, streszcz.

XVII w.

7883. SZYMBORSKI W.: „Za gorzałkę i mydło do smarowania koni” – uwagi o opiece nad zwierzętami na przykładzie rachunków klasztoru dominikanów w Warszawie w okresie nowożytnym. *Medycyna Nowożytna*. T. 21: 2015 z. 2 s. 225–239, sum.

7884. ŚLIWA Maciej: Tragiczne skutki marcowej awantury [Józefa] Bierzyńskiego. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 87–94.

Utrata Spiszu w 1769 r.

7885. ŚLIWA Tadeusz: Diecezja przemyska w połowie XVI wieku. Przemysł 2015 Wydaw. Archidiec. Przemyskiej 8° ss. 302. (Biblioteka Ośrodka Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II; nr 36).

7886. ŚWIAT bliski i świat daleki w staropolskich przestrzeniach. Pod red. Marioli Jarczykowej i Bożeny Mazurkowej; z udziałem Szymona Piotra Dąbrowskiego. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 297, nlb. 3, rés., sum. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3317).

Z treści: Chmielewska Katarzyna: Realia i uwarunkowania wojennych wizji w historiografii polskiego średniowiecza s. 37–52; Kowalska Barbara: Przestrzenie przemierzane i społecznie kreowane w „Kronice Jana z Czarnkowa” s. 53–66; Bobrowska Aleksandra: O baśniowości staropolskiego romansu. Przykład „Fortunata” [ok. 1570 r.] s. 89–101; Rak Iwona: O przestrożach przed „kacerskimi” naukami w tekstach ramowych postylli Jakuba Wujka s. 103–115; Piecuch Małgorzata: O wprowadzaniu „Kazań sejmowych” w obieg czytelniczy w staropolskich edycjach dzieł Piotra Skargi s. 117–130; Kolendo-Korczak Katarzyna: Próba rekonstrukcji programu ideowego dekoracji Sali Rady ratusza w Toruniu [z l. 1602–1603] s. 131–142; Malińska Anna: Proksemika w mistyce oblubieńczej Bonawentury Siewierzanina s. 143–152; Jarczykowa M.: „Powietrzna zaraza” w Wielkim Księstwie Litewskim w ujęciu Walentego Bartoszewskiego i Piotra Kochlewskiego s. 153–172; Kawka Sylwia: Wizje świata fantastycznego w „Historii uciecznej o królownie Banialuce” [1650 r.] s. 173–189; Sacała Krzysztof: Wyobrażenia geograficzne Jana Andrzeja Morsztyna s. 191–206; Kaczor-Scheitler Katarzyna: Relacje nadawczo-odbiorcze w barokowych medytacjach Teresy Petrycówny [ok. 1629–1700] s. 207–232; Drożdżewicz Monika: „Nowy zaciąg...” Wątki uniwersalne i rodzime w bajkach Jana Stanisława Jabłonowskiego [1669–1731] s. 247–266; Fesser Dominika: Współczesna legenda Barbary Radziwiłłówny s. 267–284.

Dostępna też w wersji elektronicznej.

7887. ŚWIĄTKOWSKA Agata: Podludowscy z Przytyka i ich działalność religijna w XVI wieku. *Radomskie Studia Humanist.* T. 1: 2013 s. 85–106, sum.

7888. ŚWIĘTONIOWSKI Michał: Obraz sporów szwedzko-siedmiogrodzkich podczas kampanii 1657 roku w Rzeczypospolitej w pamiętnikach Hugues de Terlona. *Meritum*. T. 3: 2011 s. 93–112, sum., rez.

Ambasador króla francuskiego.

7889. TARASZKIEWICZ Jacek: Pierwsze stulecie zakonu pijarów na ziemiach Rzeczypospolitej Obojga Narodów (1642–1740). Sopot 2015 Wydaw. Uniw. Gdańskiego 8° ss. 362.

7890. TARGOŃSKI Piotr: Czwarta linia nowożytnych fortyfikacji Lublina z lat 1667–1670. *Roczn. Lubelski*. T. 41: 2015 s. 9–32, sum.

7891. TARGOSZ Karolina: Uczony dwór Ludwika Marii Gonzagi (1646–1667). Z dziejów polsko-francuskich stosunków naukowych. Wyd. 2. Warszawa 2015 Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie 8° ss. 567, nlb. 1, il., res.

Wyd. 1. Wrocław–Gdańsk 1975.

7892. TARKOWSKI Radosław: Geologiczny ogląd Wileńszczyzny J. E. Giliberta (1741–1814), pierwszego profesora historii naturalnej Uniwersytetu Wileńskiego. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 1 s. 165–183, sum.

Lata 1781–1783.

7893. TOMASZEK Andrzej: Krzywa sprawiedliwość. XVIII-wieczne procesy trybunalskie w oczach współczesnych. *Palestra*. R. 60: 2015 nr 7/8 s. 269–283.

7894. TOMASZEWSKI Mikołaj: Michał Augustyn Czapski – droga awansu do magnaterii pruskiej w XVIII wieku. *Meritum*. T. 7: 2015 s. 27–39, sum.

7895. TOMCZAK Robert T.: Studenci ze Świąciechowy na uniwersytecie praskim w XVII i XVIII wieku. *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 115–124.

7896. TOMCZAK R. T.: Wychowanie i wykształcenie króla Michała Korybuta Wiśniowieckiego (1640–1660). *Res Historica*. Nr 39: 2015 s. 33–58, sum.

7897. TRAJDOS Tadeusz M[ikołaj]: Parafia w Muszynie w świetle wizytacji z 1728 roku. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 7–16.

7898. TRZOSKA Jerzy: Żegluga między Sztokholmem a Gdańskiem od potopu do wielkiej wojny północnej. *Studia Maritima*. Vol. 28: 2015 s. 19–33, sum.

7899. TYSZKIEWICZ Jan: Ostatnia wojna z Zakonem Krzyżackim, 1519–1521. Wyd. 2. Warszawa 2015 WN PWN 8° ss. 180, nlb. 4, tabl. 16, il.

Wyd. 1. 1991.

7900. UFNALSKI Krzysztof: Wstępne datowanie dendrologiczne domu narożnego przy rynku w Kórniku. *Pam. Bibl. Kórnickiej*. Z. 32: 2015 s. 149–151, sum.

Lata 80. XVIII w.

7901. UJMA Magdalena: Promnitzowie i ich ordynacja żarsko-trzebielska na Łużycach Dolnych w świetle dokumentów przechowywanych w Archiwum Książąt Pszczyńskich (1558–1765). *Pro Lusatia*. T. 13: 2014 s. 71–81, sum.

7902. VETULANI Adam: Lenno pruskie. Od traktatu krakowskiego do śmierci księcia Albrechta 1525–1568. Studium historyczno-prawne. Ed. i przygot. tekstu Marta Zbrzeźniak. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 230.

Wyd. oryg.: Kraków 1930.

7903. VILIMAS Darius: Bajorai baltarusišką Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės pavietų žemės teismo knygos. Teisinis aspektas. *Lituanistica*. T. 60: 2014 Nr. 1 s. 14–27, sum.

Szlachta białoruska w księgach sądu ziemskiego w Wielkim Księstwie Litewskim. Aspekt prawny; XVI w.

7904. VILIMAS D.: Bajorai Upytės pavieto pagal žemės teismo knygas (paskutinysis XVI a. dešimtmetis). *Lituanistica*. T. 59: 2013 Nr. 1 s. 1–8, sum.

Szlachta ziemi upickiej według ksiąg ziemskiego sądu (ostatnia dekada XVI w.).

7905. VILIMAS D.: Žemaičių bajorai žemės teisme XVI a. pabaigoje (trumpa buvusių ir esamų Žemaitijos žemės teismų knygų apžvalga). *Lituanistica*. T. 59: 2013 Nr. 4 s. 221–234, sum.

Szlachta żmudzka w sądzie ziemskim w końcu XVI w. (Krótki przegląd ksiąg żmudzkiego sądu ziemskiego).

7906. W PODRÓŻY przez wiek osiemnasty... Studia i szkice z epoki nowożytnej. Pod red. nauk. Adama Perłakowskiego, Moniki Wyszomirskiej, Michała Zwierzykowskiego. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 379, il.

Tom dedykowany prof. Jerzemu Dygdale w 80 rocznicę urodzin.

Treść: Wstęp s. 9–11; Perłakowski A.: Raz jeszcze o misji Józefa Tausza na dworze Piotra I Romanowa w latach 1701–1709 s. 13–40; Kołodziej Robert: Sejm z 1718 roku na tle pierwszych sejmów grodzieńskich. Uwagi na temat wybranych elementów procedury sejmów w Grodnie s. 41–50; Głabisz Grzegorz: Województwa poznańskie i kaliskie w bezkrólewiu 1733 roku s. 51–69; Skrzypietz Aleksandra: Infant Jan, czyli ostatni królewski pogrzeb na Wawelu s. 71–91; Ciesielski Tomasz: Przygody wojenne Michała Kazimierza Radziwiła i jego listy do żony z czerwca 1734 – kwietnia 1735 roku s. 93–115; Zwierzykowski M.: Geneza i funkcjonowanie chorągwi policyjnej województw poznańskiego i kaliskiego w latach 1734–1767 s. 117–134; Wyszomirska M.: Codziennosc dygnitarza czasach saskich. Przypadek Jana Małachowskiego, podkanclerzego i kanclerza wielkiego koronnego (1735–1762) s. 135–170; Jakuboszczak Agnieszka: „Korespondencja często bywa drugim naprzykrzeniem...”. Listy Marianny Teresy z Tarłów Potulickiej do Augustyna Działyńskiego w zbiorach Biblioteki Kórnickiej s. 171–182; Materiały do zagadnienia okupacji rosyjskiej Królestwa w Prusach w latach 1758–1762. [Wyd.] Sławomir Augustowicz s. 183–195; Wiślicz Tomasz: Afera Tomasza Kobcza, czyli o samorządności chłopów na wsi przedrozbiorowej. [Aneks źródłowy z 1748 r.] s. 197–211; Wolański Filip: Kaznodzieje Braci Mniejszych Regularnej Obserwancji w Prusach Królewskich i na Warmii w epoce saskiej s. 213–220; Dolański Dariusz: Źródła wiedzy o Rosji w polskich kompendiach XVIII wieku s. 221–236; Forycki Maciej: Mon manoir et notre diétine, pour mettre le Roi en échec. Esquisse sur le pouvoir d'un noble dans la République des Deux Nations s. 237–249; Zgorzelski Rafał: Kształtowanie się struktury organizacyjnej dyrekcji oraz poczta nadwornego poczty stanisławowskiej s. 251–276; Dumanowski Jarosław: Doskonały kucharz „chudego literata”. Z dziejów literatury kulinarnej w Polsce s. 277–294; Filipczak Witold: Sejmiki koronne z lat 1778–1786 wobec polityki Królestwa Pruskiego w stosunku do Polski s. 295–315; Rolnik Dariusz: Z dziejów związku targowickiego na Litwie. O powstaniu i działalności konfederacji mińskiej w latach 1792–1793 s. 317–336; Nawrot Dariusz: O niepokojach społecznych na Litwie w 1812 roku – mord w Trościankach s. 337–353.

7907. WARDZYŃSKI Michał: Marmur i alabaster w rzeźbie i małej architekturze Rzeczypospolitej. Studium historyczno-materiałoznawcze przemian tradycji artystycznych od XVI do początku XVIII wieku. Marble and alabaster in sculpture and small-scale architecture in the Polish-Lithuanian Commonwealth. 16th-early 18th century transformation of art traditions through the lens of history and materials science. Warszawa 2015 Fund. Hereditas 4° ss. 925, il., sum.

7908. WELTI Manfred: Pożegnanie z Giovannim Bernardinem Bonifaciem markizem d’Oria (1517–1597). Przeł. Anna Marx-Vannini. Gdańsk 2013 Wydaw. Słowo/obraz Terytoria; PAN Bibl. Gdańska 8° ss. 121, nlb. 4, tabl. 15, il.

Darczyńca księgozbioru dla Biblioteki Rady Miejskiej w Gdańsku w 1591 r.
Rec.: Nowak Zbigniew, *Libri Gedanenses*. T. 31/32: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 123–124.

7909. WEREDA Dorota: Biskupi unickiej metropolii kijowskiej w XVIII wieku. Siedlce– Lublin 2013.
Rec.: Mironowicz Antoni, *Białostockie Teki Hist.* T. 13: 2015 s. 342–348.

7910. WERES Estera: U źródeł kobiecej literatury żydowskiej. Rebeka z Tykocina i jej „Meneket Rywka”. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 1 s. 67–83, sum.
XVII w.; zawiera też fragment tekstu.

7911. WĘGRZYNEK Hanna: Fala napaści na Miasto Żydowskie pod Lublinem w latach 1633–1635 jako przejaw siłowego rozwiązania długotrwałego konfliktu. *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 45–59, sum.

7912. WICHOWA Maria: Jakuba Kazimierza Haura [1632–1709] dyskurs o pijaństwie na tle wypowiedzi na ten temat staropolskich autorów. *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 31–44, rez., sum.
Z 1689 r.

7913. WIJACZKA Jacek: Ojczyzna czy rodzina? Dylemat księcia Bogusława Radziwiła (1620–1669). *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 61–72, sum.

7914. WIJACZKA J.: Stosunki dyplomatyczne Polski z Rzeszą Niemiecką w czasach panowania cesarza Karola V (1519–1556). Wyd. 2. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 222, il.
Wyd. 1. 1998.

7915. WILGOSIEWICZ-SKUTECKA Renata: Kam buvo dedikuotas Gvagninio kūrinys „Sarmatiae Europaeae descriptio”? *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 2 [dr.:] 2013 s. 139–147, sum.

Komu bylo dedikuotas Alessandro Guagnina (1534–1614) „Sarmatiae Europaeae descriptio”?

7916. WISNER Henryk: Parę uwag o sejmiku generalnym słonimskim. *Czasy Zygmunta III. Przegl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 3 s. 691–703, santr., rez., sum.

7917. WIŚLICZ Tomasz: Upodobanie, małżeństwo i związki nieformalne na wsi polskiej XVII–XVIII wieku. Wyobrażenia społeczne i jednostkowe doświadczenia. Wrocław–Warszawa 2012.

Rec.: Bąk Justyna: Gorzka przychylność czy słodkie rozmiłowanie? Rzecz o małżeństwie i związkach nieformalnych na wsi polskiej XVII–XVIII wieku. *Napis*. Ser. 20: 2014 s. 275–280; Wolański Filip, *Klio*. T. 29: 2014 nr 2 s. 213–218.

7918. WIŚNIEWSKA-JÓŹWIAK Dorota: Dzierżawa wieczysta i emfiteuza w polskim prawie przedrozbiorowym. *Przegl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 2 s. 133–145.

7919. WITCZAK Jakub: Sarmacki republikanizm. Między prawem a bezprawiem. Warszawa 2015 Erica 8° ss. 215, nlb. 1.

XVI–XVIII w.

7920. WITKOWSKI Rafał: Męskie klasztory cysterskie w Wielkim Księstwie Litewskim. Przyczynek do dziejów monastycyzmu. *Lituano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 16: 2013 s. 179–312.

XVII–XVIII w.

7921. WOJTASIK Janusz: Tomasz Wawrzecki – naczelnik zmierzchu powstania 1794 roku. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 3 s. 57–78, sum., Zsfg., rez.

7922. WOJTYNIAK Paulina, Łojko Jerzy: Powiat koniński od XVI do XVIII w. Część 1: Konińskie w świetle najstarszego rejestru poborowego, księgi uposażeń arcybiskupstwa gnieźnieńskiego oraz wizytacji archidiacona Wincentego a Seve. *Roczn. Koniński*. T. 19: 2015 s. 97–113.

7923. WOLF Magdalena: Średniowieczna legenda polska w utworze „Historia de gentibus septentrionalibus” Olausa Magnusa. *Rozprawy Komisji Jęz.* [Wrocław]. [T.] 41: 2015 s. 13–21, sum.

Wydany w Rzymie w 1555 r., zawiera legendę o Popielu zjedzonym przez myszy.

7924. WOLSKI Marian: Potoccy herbu Pilawa do początku XVII wieku. Studium genealogiczno-własnościowe. Kraków 2013.

Rec.: Czwojdrak Bożena, *Studia Źródłozn.* T. 53: 2015 s. 227–228.

7925. WOŁK Adam: Notatki z podróży po kraju w „Dykcjonarzu roślinnym” ks. Krzysztofa Kluka. *Ciechanowiecki Roczn. Muzealny*. T. 11: 2015 s. 11–18.

Żył 1739–1796.

Lista roślin.

7926. WOŁYNIĘC Bartłomiej Michał: Biskup Marcin Szyszkowski (1616–1630) jako twórca nabożeństwa siedmiu kościołów krakowskich. *Folia Hist. Cracoviensia*. Vol. 21: 2015 s. 189–208, sum.

„Siedm kościołów krakowskich” – anonimowa broszura wydana w Krakowie w 1621 r. na polecenie biskupa.

7927. WORON-TROJANOWSKA Joanna: Czy Waclaw Potocki jest faktycznie autorem przekładu „Lidii”. *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 1 s. 229–236, sum.

Rękopis z 2. poł. XVII w.; wg autorki pierwowzorem romansu jest utwór autorstwa François’a de Rosett (1570–1619) pt.: *Des Aventures tragiques de Floridan et de Lydie*” w innym tłumaczeniu.

7928. WÓJCIUK Michał Tomasz: Zjawiska atmosferyczne, elementy meteorologiczne i klęski żywiołowe na Litwie w latach 1697–1763 w wybranych źródłach narracyjnych. *Roczn. Lituanistyczny*. T. 1: 2015 s. 115–162, sum.

7929. WÓŁKIEWICZ Ewa: Wielka masakra psów. Strach przed utratą czci w nowożytnych miastach Europy Środkowej. *Przegl. Hist.* T. 106: 2015 z. 4 s. 699–733, sum.

7930. WÓŁKOWSKI Wojciech: Od gotyckiego zamku do barokowej rezydencji. Dzieje budowlane zamku biskupów warmińskich w Lidzbarku Warmińskim w XVII i XVIII wieku. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 1 s. 103–139, sum.

7931. WRANA Magdalena K.: Angelo Maria Durini poeta i polityk w purpurze. Zarys działalności literackiej, kulturalnej i politycznej nuncjusza w Polsce (1767–1772). Kraków 2013.

Rec.: Wójcicki Jacek: Nuncjusz-humanista w wirze sarmackiej polityki i zmarnowana szansa badawcza. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 439–457.

7932. WREDE Marek: Rozbudowa Zamku Królewskiego w Warszawie przez Zygmunta III. Warszawa 2013.

Rec.: Augustyniak Urszula, *Przegl. Hist.* T. 106: 2015 z. 2 s. 390–394.

7933. WŚRÓD córek Eskulapa. Szkice z dziejów medycyny i higieny w Rzeczypospolitej XVI–XVIII wieku. Cz. 2. Pod red. Andrzeja Karpińskiego. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 370, il. Inst. Hist. Uniw. Warszawskiego. (Fasciculi Historici Novi; t. 15).

Treść: Karpiński A.: Przedmowa s. 5–7; Starczynowska Klaudia: „Pomiędzy nadzieją a trwogą”. Życie codzienne w czasie ucieczek przed epidemiami w Rzeczypospolitej od połowy XVI do początku XVIII wieku s. 9–92; Frejlich Kamil: „Morbus Gallicus” w Polsce ostatnich Jagiellonów s. 93–142; Czajkowski Marcin: Instytucjonalna opieka nad chorymi psychicznie w Warszawie w drugiej połowie XVIII wieku s. 143–217; Nowosielska Elżbieta: Epilepsja w Rzeczypospolitej w XVII–XVIII w. s. 219–257; Koper Karolina: Sposoby niesienia pomocy w chorobach „prędkiego ratunku potrzebujących” w świetle XVIII i XIX-wiecznych poradników medycznych s. 259–314; Kowalska Joanna: Personel medyczny miast królewskich Rzeczypospolitej w latach 1773–1792 s. 315–368.

Cz. 1. 2009.

7934. WYBRANOWSKI Dariusz: O niektórych mitach, nieścisłościach i kontrowersjach w kwestii tureckiej wyprawy na Wiedeń w 1683 roku. *Balkanica Posnaniensia*. [T.] 21: 2014 s. 63–101, sum.

7935. WYSZOMIRSKA Monika, Dygdała Jerzy: Antoni Sebastian Dembowski i Jan Benjamin Steinhauser – różne wersje traktatu „Mémoires sur le gouvernement de la Pologne” [1759] z czasów saskich. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 163–194, sum., rés.

7936. YARIV Arie: Joseph ben Abraham – a community leader in ‘Ir Hadasha [Nowe Miasto]: some biographical notes. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 1 s. 137–144, sum.

W XVII w.

7937. ZABRANIAK Sławomir: Księża warmiacy w archidiecezji gnieźnieńskiej w XVIII wieku (do 1763 r.). *Nasza Przeszłość*. T. 123: 2015 s. 185–196, sum.

7938. ZAKRZEWSKI Andrzej B.: Wielkie Księstwo Litewskie (XVI–XVIII w.). Prawo, ustrój, społeczeństwo. Warszawa 2013.

Rec.: Stankevič Adam, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 18: 2013 [dr.:] 2014 s. 169–174.

7939. ZARUBIN Przemysław: Żydzi w aglomeracji Krakowa w czasach stanisławowskich. Przemiany prawne, gospodarcze i społeczne. Kraków 2012.

Rec.: Cieśla Maria, *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 2 s. 394–398; Jędrzejewski Przemysław, *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 4 s. 746–751.

7940. ZECHLIN Hans: Bitwa pod Wschową. Studium wojskowo-historyczne. Z jęz. niem. przeł. Adam Kalbarczyk; przekł. tekstów fr. Jadwiga Grysa. Poznań 2015 UAM. Wydz. Teol 8° ss. 128, nlb. 1, tabl. 1, il. (Maneat Quaestio; 27).

Wyd. oryg. 1896.
Bitwa 1706 r.

7941. ZIELIŃSKA Katarzyna: Oczekiwania ojca wobec syna. Rzecz o siedemnastowiecznych peregrynacjach i ojcowskich „Instrukcjach”. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 2 s. 13–22, sum.

7942. ZIELIŃSKA Zofia: Polskie tłumaczenia korespondencji Stanisława Augusta z Katarzyną II i Nikitą Paninem z lat 1769–1772. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 193–206, Zsfg., sum.

Dokonane w czasach stanisławowskich.

7943. ŽIEMELIS Darius: The structure and scope of the foreign trade of the Polish-Lithuanian Commonwealth in the 16th to 18th centuries: the case of the Grand Duchy of Lithuania. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 17: 2012 [dr.:] 2013 s. 91–123, santr.

7944. ZIEMIERSKI Maciej: Postać Józefa Bartłomieja Gherardyniego (1681–1743), kupca i patrycjusza krakowskiego w świetle jego testamentu z 1732 i pośmiertnego inwentarza z 1743 roku. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 75–107, sum.

Zawiera też tekst testamentu i inwentarza.

7945. ZIEMIERSKI M.: Skład osobowy Sądu Wyższego Prawa Magdeburgskiego na Zamku Krakowskim w XVII–XVIII wieku. Kraków 2013.

Rec.: Leśniak Franciszek, *Res Gestae*. [T.] 1: 2015 s. 349–353; Starzyński Marcin, *Roczniki Hist.* R. 81: 2015 s. 272–275.

7946. ZIOBER Aleksandra: Śląsk i Czechy oczami magnata litewskiego. Osiemnastowieczny diariusz podróży starosty wilkomierskiego Benedykta Tyzenhauza. *In Gremium*. T. 9: 2015 s. 65–74, sum.

Podróż odbyta prawdopodobnie między 1747 a 1757 rokiem.

7947. ZMIERZCH i świt. Stanisław August i Rzeczpospolita 1764–1795. Pod red. Aleksandry Antoniewicz, Rozalii Kosińskiej, Piotra Skowrońskiego. Warszawa 2015 Neriton 8° ss. 226, il.

Materiały z konferencji, Warszawa, 28 XI 2014 r.

Treść: Redaktorzy: Przedmowa s. 7–8; Antoniewicz A.: „Między Olimpem Wawelu a Hadesem Wołczyzna”. Czarna legenda Stanisława Augusta w świetle ankiety „Wiadomości Literackich” [z 1938 r.] s. 9–30; Grześkowiak-Krwawicz Anna: Czy historyk powinien interesować się językiem? s. 31–40; Jakubowski Melchior: Metody badania topografii Rzeczypospolitej XVIII wieku s. 41–56; Kacperczyk Urszula: Świętowanie rocznic królewskich na forum Sejmu Czteroletniego (urodziny, imieniny, elekcja i koronacja) s. 57–64; Kosińska R.: Wpływ opozycji na przebieg i wyniki sejmiku poselskiego w Proszowicach w 1766 roku s. 65–82; Lepalczyk Anna: Autorstwo i charakterystyka dwóch pism polemicznych w związku ze sprawą dysydencką na sejmie roku 1766. [Aneks źródłowy] s. 83–107; Ługowski Piotr: Artyści i rzemieślnicy na usługach Aleksandry Ogińskiej w Siedlcach s. 109–135; Mroziuk Tadeusz: Monarchizm czy republikanizm? Projekty organizacji władzy wykonawczej w tajnych pracach konstytucyjnych od marca do maja 1791 roku s. 137–154; Skowroński P.: „Trudno przeciw wodzie płynąć”. Ignacy Twardowski w okresie I rozbioru Polski s. 155–169; Staniszevska Maria Kazimiera: Sztuka na terenie starostwa spiskiego u schyłku jego istnienia – wybrane zagadnienia s. 171–182; Ugniewski Piotr: Kultura jako narzędzie polityki (zagranicznej) Stanisława Augusta s. 183–186; Waszczuk Rafał: „Secret du Roi” a I rozbiór Polski w świetle memoriału Jeana Louisa Faviera „Conjectures raisonnées” 187–210; Zielińska Zofia: Perspektywy badawcze dziejów politycznych epoki stanisławowskiej s. 211–217.

7948. ZUJIENĖ Gitana: The death penalty in Magdeburgian cities of the Grand Duchy of Lithuania in the late-16th and early-17th century. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 19: 2014 [dr.:] 2015 s. 83–110, santr.

7949. ZUJIENĖ G.: Mirties baismė Žemaičių pilies teisme XVI–XVII a. I pusėje. *Lituanistica*. T. 61: 2015 Nr. 2 s. 115–127, sum.

Kara śmierci w żmudzkiem sądzie zamkowym w XVI i 1 poł. XVII w.

7950. ZYŚK Justyna: Kronika Towarzystwa Jezusowego jako źródło do badań nad zjawiskiem przestępczości w Malborku w XVII i XVIII wieku. *Meritum*. T. 6: 2014 s. 33–45, sum.

7951. ŻEREK-KLESZCZ Hanka: Patriae Paulinorum – mieszkańcy województw sieradzkiego i łęczyckiego w zakonie paulińskim w XVIII wieku. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 195–222, sum.

7952. ŻOJDŹ Karol: Klientela hetmana wielkiego litewskiego Jana Karola Chodkiewicza i jej losy po śmierci patrona. *Przeł. Hist.* T. 106: 2015 z. 1 s. 31–68, sum.

7953. ŻOŁĄDŹ-STRZELCZYK Dorota: Antoniego Maksymiliana Prokopowicza „Sposób nowy najłatwiejszy pisania i czytania razem dla pańienek z przypisami dla nauczycielek” – pierwszy polski podręcznik edukacji elementarnej dla dziewcząt. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 553–565, sum.

1790 r.

7954. ŻOŁĄDŹ-STRZELCZYK D.: „Rudimenta albo początki edukacji [dla pańienek] dla pokazania ich aplikacji i profitu” – manuskrypt Stefana Terleckiego z 1744 roku. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 143–158, sum., rés.

7955. ŻUBRYD Marek: Turka Massana Raynili Witera kręta droga do chrześcijaństwa. *Roczn. Świdnicki*. T. 42: 2014 [dr.:] 2015 s. 86–92.

Chrzest w Strzegomiu w 1751 r.

7956. ŻUKOWSKI Jacek: Diana triumfująca. Brukselski balet ku czci Władysława Zygmunta Wazy a zagadnienie ikonografii performatywnej. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 1 s. 61–85, sum.

8 IX 1624 r.

7957. ŻYDZI w Wielkim Księstwie Litewskim w drugiej połowie XVIII wieku. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 2 s. 197–281, sum.

Treść: Stampfer Shaul: Jews in the Grand Duchy of Lithuania in the second half of the eighteenth century – an introduction to the study of the first Jewish censuses in the Grand Duchy of Lithuania (1764/1765 and 1784/1785) s. 197–202; Maciulevičius Arvydas: The socioeconomic and demographic patterns of the 17th–18th century Jewish population in the Grand Duchy of Lithuania s. 203–230; Cieśla Maria: Żydzi wiejscy w Wielkim Księstwie Litewskim w drugiej połowie XVIII wieku s. 231–246; Bairašauskaitė Tamara: The Vilnius Jewish community in the general population census (end of the eighteenth century and beginning of the nineteenth century) s. 247–267; Troskovaitė Dovilė: Karaite taxation in the Grand Duchy of Lithuania and its relation to population size before the first Jewish census of 1764/1765 s. 268–281.

Polem.: Muchowski Piotr: Some remarks on Karaite poll tax payments and the demography of the Karaite congregation in Lithuania (polemic article). *Tamże* nr 4 s. 698–704, sum.

4. OKRES 1795–1918

a) Źródła

Zob. poz. 1752, 1766, 1953, 4570, 4582, 6297, 6664, 7289, 7303, 8181, 8232, 8233, 8272, 8452, 8491, 8512, 8523, 8524, 8576, 8577, 8584, 8598, 8660, 8679, 8788, 8789, 8804, 8809, 8867, 8894, 8952, 8954, 9026, 9831.

7958. [BAŁASZEWICZ Julian Aleksander]: Notatki Juliana Aleksandra Bałaszewicza o repertuarze teatralnym w Warszawie w latach 1862–1864 jako źródło do badań nad dziejami teatru polskiego. [Wyd.] Adrian Uljasz. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 127–143, sum.

7959. BĚŽANSTVA 1915 goda. Red. Vital' Luba. Vyd. 2, pap. Belastok 2015 Programnaâ Rada Tydnĕvika „Niva” 8° ss. 571, il.

Antologia wspomnień dot. ucieczki prawosławnych przed frontem na wschód i ich dalszych losów. Wyd. 1. 2000.

7960. BIAŁOKOZ Adolf: Pamiętniki 1861–1864. Oprac. i red. Piotr Niziołek. Białystok 2015 Muzeum Podlaskie 8° ss. 130, il.

Wspomnienia, żyjącego w l. 1824–1902 nauczyciela muzyki i powstańczego naczelnika Białegostoku, ukazujące nastroje społeczne, aktywność młodzieży i demonstracje patriotyczne w mieście przed wybuchem powstania, walki i aresztowanie 23/24 VI 1863 r. oraz wywiezienie i pobyt na zesłaniu w Wierchorutii.

7961. BOBIŃSKI Jerzy Władysław: Moje wspomnienia. Do dr. przygot. Małgorzata Karlińska. Opole 2015 Wydaw. Inst. Śląski 8° ss. 526, tabl. 3, il.

Pamiętnik inżyniera (1887–1978) opisujący dzieciństwo i naukę w domu rodzinnym warszawskiego lekarza, kontynuowaną w Piatigorsku i Tyflisie, następnie w Korpusie Kadetów w Pskowie i Inżynieryjnej Szkole Morskiej w Kronsztadzie, pracę w Zagłębiu Donieckim, służbę w armii rosyjskiej od 1915 r., a następnie w Wojsku Polskim, pracę zawodową w Ostrowcu Świętokrzyskim i Skarżysku-Kamiennej, realia II wojny oraz powojenne represje wobec autora; doprowadzony do uwięzienia i sądu w 1950 r.

7962. BRENSZTEJN Michał [Eustachy]: Dziennik 1915–1918. Cz. 1: Rok 1915–1916. Oprac., wstęp i przypisy Małgorzata i Marek Przeniosło. Kielce 2015 Wydaw. UJK 8° ss. 182, nlb. 4, il. (Kresy w Polskich Pamiętnikach i Listach (1795–1918); t. 2).

Autorstwa żyjącego w l. 1874–1938 późniejszego bibliotekarza Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, w czasie wojny sekretarza Komendy Głównej Milicji Obywatelskiej; obejmujący okres 18 V 1915 – 31 XII 1918 r.

7963. [BUCKS Aloysius]: Kronika parafii pw. św. Jana Chrzciciela w Trzciance 1914–1918 spisana przez ówczesnego proboszcza ks. Aloysiusa Bucksa. Oprac. i tł. Łukasz Nowak. Trzcianka–Kraków 2015 Bibl. Parafialna Parafii św. Jana Chrzciciela; Wydaw. La Salette 8° ss. 159, nlb. 1, tabl. 16, il. (Źródła do Dziejów Ziemi Trzcianeckiej; t. 1).

Tekst równol. pol., niem.

7964. BYTOM i okolice. Zapiski z lat 1848–1863. Oprac. i do dr. przygot. Jan Drabina; przekł. Piotr Chmiel. Bytom 2015 Tow. Miłośn. Bytomia 8° ss. 197, nlb. 5, il. (Prace Towarzystwa Miłośników Bytomia).

Treść: O Bytomiu – zapiski nauczyciela Franza Gramera s. 8–121; O powiecie bytomskim – zapiski starosty Hugona Solgera s. 122–174; Drabina J.: Kto czytał książki w 1863 roku? Subskrybenci „Kroniki miasta Bytomia” s. 175–188; Drabina J.: Kronika z lat 1848–1863. Od Wiosny Ludów do Powstania Styczniewego s. 189–198; Prace Towarzystwa Miłośników Bytomia – bibliografia s. 199–200.

7965. CHRZANOWSKI Tadeusz: Wspomnienia z lat ubiegłych. (Fragmenty z czasów zaboru pruskiego). *Dobrzyckie Studia Ziemiańskie*. Nr 4: 2014 s. 58–102.

Wspomnienia wielkopolskiego ziemianina (1865–1949) o działalności politycznej i społeczno-gospodarczej. Uzup.: Borowiak Stanisław: O „Wspomnieniach z lat ubiegłych” Tadeusza Chrzanowskiego. *Tamże* s. 52–57.

7966. CINCIALA Andrzej: Dziennik 1846–1853. T. 1–2. Wyd. Marzena Bogus. Cieszyn 2015 Książnica Cieszyńska 8° ss. 447; 927, sum., streszcz. czes. + 1 dysk optyczny (CD-ROM). (Bibliotheca Tessinensis. Series Polonica; 4).

Zapiski żyjącego w l. 1825–1898 prawnika, etnografa i działacza narodowościowego na Śląsku Cieszyńskim ukazującego jego działalność oraz życie codzienne w gimnazjum w Cieszynie i na studiach w Krakowie.

7967. CO PISAŁ Katolik o Lublińcu, lata 1900–1914. Wybrał i oprac. Piotr Kalinowski. Kalety 2015 Piotr Kalinowski 8° ss. 100, il.

7968. CONRAD Joseph: Notatnik osobisty. Ze wspomnień. Przekł. Hanna Pustuła-Lewicka. Wyd. 1. w tej ed. Warszawa 2014 Czuły Barbarzyńca Press 16° ss. 290, tabl. 3.

Pamiętnik pisarza i publicyście angielskiego pochodzenia polskiego, (właśc. Józefa Teodora Konrada Korzeniowskiego, 1857–1924), ukazujący dzieciństwo, przerwana naukę w gimnazjum w Krakowie, wyjazd do Marsylii i służbę na statku, przeniesienie się do Anglii, okoliczności napisania pierwszej powieści „Szaleństwo Almayera” (1895 r.) oraz rolę wuja Tadeusza Bobrowskiego w życiu autora.

Poprz. wyd. pt.: Ze wspomnień. W przekł. Anieli Zagórskiej. Warszawa 1934.

7969. [CZAPLICKA Maria]: Listy Marii Czaplickiej do Lwa Szternberga. [Oprac. Grażyna Kubica, Natalia Jakubova]. *Lud*. T. 99: 2015 s. 321–336.

Korespondencja antropolożki (1884–1921) dot. Syberii – listy z okresu 5 VI 1912–23 XI 1916 r.

7970. CZARNECKI Władysław: Wspomnienia architekta. Oprac. Hanna Grzeszczuk-Brendel, Grażyna Kodym-Kozaczko. Wyd. 2. zm. Poznań 2015 Wydaw. Miej. Poznania 8° ss. 568, nlb. 8, il. + dysk optyczny (CD-ROM).

Wspomnienia autora (1895–1983) z dzieciństwa we Lwowie, studiów na tamtejszej Politechnice, walki w armii austriackiej w Chorwacji i na Ukrainie, pobytu w niewoli rosyjskiej, powojennej pracy w Warszawie, kierowania Pracownią Urbanistyczną Poznania, walki w kampanii wrześniowej, internowania na Węgrzech, pobytu na Bliskim Wschodzie i w Afryce, wyjazdu do Wielkiej Brytanii i powrotu do kraju.

Wyd. 1 (t. 1–3). Poznań 2005–2008.

7971. CZARNOWSKI Stefan: Listy do Henri Huberta i Marcela Maussa (1905–1937). *Lettres à Henri Hubert et à Marcel Mauss (1905–1937)*. Red. nauk., przypisy i posł. Kornelia Kończal, Joanna Wawrzyniak; przekł. z jęz. fr. Filip Rogalski, przekł. z jęz. pol. Damien Thiriet. Warszawa 2015 Inst. Socjologii Uniw. Warszawskiego; Oficyna Naukowa 8° ss. 439, nlb. 9, il. (Biblioteka Myśli Socjologicznej; 11).

Tekst równol. pol., fr.

7972. [CZARTORYSKI Adam Jerzy]: Mowa Księcia Adama Jerzego Czartoryskiego w 64 rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja 1791 r. Wstęp Janusz Pezda. *Przeegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 1 [dr.:] 2012 s. 193–206.

Tekst z 1855 r.

7973. [CZECHÓWNA Aleksandra]: Wielka wojna w „Dzienniku” Aleksandry Czechówny. (Część 1: 2 lipca 1914 r. – 26 grudnia 1914 r.). [Wyd.] Bożena Lesiak-Przybył. *Krakowski Roczn. Archiw.* [T.] 20: 2014 [dr.:] 2015 s. 111–132, sum.

Żyła w l. 1839–1923.

7974. [DERDOWSKI Hieronim]: Nieznane publikacje Hieronima Derdowskiego z łamów toruńskiego „Przyjaciela” (1880–1881). [Wyd.] Karolina Kierłańczyk. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 236–252.

7975. [DIEHL Edmund Krystian]: Wille w Otwocku i warunki pobytu tamże (z trzema planami objaśniającymi) opisał Edmund Diehl. [Oprac.] Robert Lewandowski. Józefów–Warszawa 2014 Wydaw. Świdermajer; Robert Lewandowski 8° ss. nlb. 6, 55, nlb. 3, tabl. 3, il. (Świdermajer; nr 25).

Repr., oryg.: Warszawa 1893.

Przewodnik po Otwocku autorstwa żyjącego w l. 1848–1900 inżyniera, właściciela Willi na Górcie.

7976. DOKUMENTY do historii Ligi Narodowej 1893–1906. W setną rocznicę śmierci Zygmunta Miłkowskiego. Oprac. Urszula Kozłowska, Tomasz Sikorski, Adam Wątor. Warszawa–Radzymin 2015 von borowiecky 4° ss. 216, il.

Pseud. Teodor Tomasz Jeż (1824–1915).

7977. DOKUMENTY powstania styczniowego. Wydarzenia, ludzie, tradycja. Red. Piotr Dymmel i Rafał Hordyjewski. Lublin–Warszawa 2013.

Rec.: Kulecka Alicja, *Archeion*. T. 116: 2015 s. 627–628.

7978. DÖNHOF Marion: Dzieciństwo w Prusach Wschodnich. Red. i korekta Małgorzata Wachla, Marta Dżuła; tł. Aga Paszkot-Zgaga. Wyd. 3. Kielce 2015 Wydaw. Pellegrina 8° ss. 159.

Wyd. 1. 2006.

7979. DUDZIŃSKA-REIZER Franciszka: Szkoły mojego życia. Wspomnienia nauczycielki. Wstęp i oprac. nauk. Piotr Chmielowiec. Rzeszów 2013.

Rec.: Dziura Małgorzata: Siłaczka w podróży. *Literatura Lud.* R. 59: 2015 nr 3 s. 66–68.

7980. [DVIDEŠIMTAS] 20 a. pradžios lietuvių gyvenimas „Šaltinio” puslapiuose. Sudaryt. Jonas Juravičius. Puńsk 2015 „Aušros” leidykla 8° ss. 158, nlb. 1, il.

Publicystyka litewska z l. 1906–1915.

7981. DWA listy kurpiowskich bartników do króla Prus. [Wyd.] Alicja Nowak. *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 301–308, sum.

Fryderyka Wilhelma II z okresu między 1798 a 1806 r.; w zbiorach AGAD.

7982. DYCK Heinrich: Dziennik żuławski. Tagebuch. Tł. Małgorzata Rysicka. Nowy Dwór Gdański–Sztum 2015 Stow. Inicjatyw Obywatelskich Taka Gmina 8° ss. 182, nlb. 1, il. (Biblioteka Kwartalnika „Prowincja”; t. 3).

Tekst równol. niem., pol.

Spisany w 1878 r. diariusz menonity (1850–1912), opisujący pracę w gospodarstwie na Żuławach Wiślanych, życie towarzyskie, obyczaje menonitów.

7983. [DYDYŃSKI Marian]: Pamiętnik Mariana Dydyńskiego z Raciborska (1843–1920). Wyd. Karolina Gołąb-Malowicka. Kraków–Warszawa 2015 Archiwum Nar.; NDAP 8° ss. 470, nlb. 2, tabl. 22, il. Archiwum Nar. w Krakowie.

Wspomnienia ziemianina (1843–1920) o życiu oraz działalności politycznej i gospodarczej w powiecie wielickim i Galicji, w tym pełnieniu mandatu posła do Sejmu Krajowego w l. 1877–1882 i 1889–1895; zawierają też opis dziejów rodzin Dydyńskich i Przychockich (z których pochodzili rodzice autora).

7984. DYPLOMACI sascy o powstaniu listopadowym. [Oprac.] Henryk Kocój. Kraków 2014.

Rec.: Cichosz Adam: Zdrowy odruch narodowego instynktu, niezłomna wola istnienia. *Niepodległość i Pamięć*.

R. 22: 2015 nr 4 s. 439–446; Cichosz A., *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 2 s. 265–267; Tracki Krzysztof: Czy Polacy mogli wybić się na niepodległość? Dyplomaci sascy o powstaniu listopadowym. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 4 s. 217–220; Zajewski Władysław: Powstanie listopadowe w ocenie dyplomatów Saksonii. *Arcana*. Nr 121: 2015 s. 133–139.

7985. EDMUND Bojanowski, bł.: Dziennik 1853–1871. Wybór, wprowadzenie i przypisy Amelia i Tadeusz Szafrąnczy; słowo wstępne Józef Glemp. Wyd. 2., popr. i uzup. Warszawa 2015 Pax 8° ss. 385, nlb. 3, tabl. 24, ilustr.

Wyd. 1. 1999.

7986. EMIGRACJA z Kórnika do Ameryki w 1851 roku. *Śremski Notatnik Hist.* Nr 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 138–140.

Przedr. z „Gońca Polskiego” z 1851 r.

7987. [ESTREICHER Karol sen.]: „Wspomnienie o Brunonie Bielawskim”. Z notatek Karola Estreichera seniora. [Wyd.] Beata Kurek. *Biul. BJ.* R. 55: 2015 s. 113–124, sum.

Poeta i wydawca, żyjący w l. 1834–1861.

7988. FOLWARKI i dobra ziemskie kościoła św. Małgorzaty w Nowym Sączu (część I). [Oprac.] Stanisław Korusiewicz. *Almanach Sądecki.* R. 24: 2015 nr 1/2 s. 133–147.

Dwa dokumenty z lat 1804 i 1816.

7989. [FREDRO Henryk]: Wspomnienia Henryka Fredry z wyprawy na Capri i Wezuwiusz (1838). Oprac. Marta Zbrzeźniak. *Meritum.* T. 3: 2011 s. 169–179.

7990. GAJZLEROWA Eleonora z Cerchów: Tamten Kraków, tamta Krynica. Wyd. 3. Kraków 2007 Wydaw. Liter. 8° ss. 248, nlb. 4, tabl. 8, il.

Toż. Wyd. 4. Kraków 2015 Bikstudio Krzysztof Marek Szwaczka ss. 281, il.

Wspomnienia zmarłej w 1989 r. córki lekarza teatralnego Maksymiliana ukazujące dzieciństwo i lata szkolne na tle życia kulturalnego Krakowa w początkach XX w. oraz Krynicy w latach dwudziestych (do 1927 r.).

Wyd. 1. 1972.

7991. [GIRS Aleksej Feodorovič]: „O sposobach mających wzmocnić świadomość narodową Białorusinów i przeciwdziałać ich polonizacji”. Tajny memoriał mińskiego gubernatora Aleksieja Girsy o polityce rosyjskiej wobec Białorusinów i Polaków w przededniu I wojny światowej. Cz. 2. [Wyd.] Roman Jurkowski. *Przeł. Wschodnioeuropejski.* [T.] 5: 2015 s. 302–321.

Styczeń 1914 r.

Cz. 1. *Tamże.* [T.] 4: 2013.

7992. [GITER-GRANATSTEIN] Giter-Granatsztajn Noj: Barykady i katorga. Wspomnienia anarchisty. Przetł. i oprac. M., Adrian Sekura, Maciej Bieńkowski, Piotr Urbański, Wila. Poznań 2015 Oficyna Wydawnicza Bractwa Trojka 8° ss. 81, nlb. 1, il.

Pamiętniki żyjącego w l. 1886–1938 żydowskiego rzemieślnika i działacza Bundu obejmujące lata 1901–1909 i opisujące walkę przeciwko caratowi i stosunkom kapitalistycznym, obraz rewolucyjnej Łodzi i Warszawy oraz aresztowanie w 1906 r. i zsyłkę na Sybir.

7993. GOŁĘBIEWSKI Łukasz: Domy i dwory. Przy tém opisanie apteczki, kuchni, stołów, uczt, biesiad, trunków i pijatyki; łaźni i kąpieli; łóżek, pościeli, ogrodów, powozów i koni; błaznów, karłów, wszelkich zwyczajów dworskich i różnych obyczajowych szczegółów. Warszawa 2015 Ladiamed

Zbigniew Łagodziński 8° ss. nlb. 4, 296, nlb. 6, LXXII, 32, il. (Zwyczaje i obyczaje Polaków opisane przez Łukasza Gołębiowskiego; t. 4).

Repr., oryg.: nakł. aut., 1830.

Praca jednego z pierwszych polskich etnografów żyjącego w l. 1773–1849.

7994. [GRODZISKI Stanisław]: Stanisław Grodziski 1889–1946. Dziennik krakowskiego adwokata. Oprac. Karolina Grodziska oraz Stanisław Grodziski. Kraków 2013.

Rec.: Uljasz Adrian: Z historii Podkarpacia i Krakowa w końcu XIX i pierwszej połowie XX wieku. *Wieki Stare i Nowe*. T. 7(12): 2014 s. 142–144.

7995. [HARSDORFOWA Maria z Gniewoszów]: Listy Marii z Gniewoszów Harsdorfowej do Heleny Mycielskiej. Cz. 5: Listy od 3 II 1903 do 12 XII 1906. [Wyd.] Maria Hłyń. *Pam. Bibl. Kórnickiej*. Z. 32: 2015 s. 171–197, sum.

Cz. 1. *Tamże*. Z. 27: 2005.

7996. [HAUTERIVE Franciszek Valentin d’]: Pismo Naczelnego Dowódcy Siły Zbrojnej Województwa Płockiego do Komisji Województwa Płockiego z dnia 12 lutego 1831 r. Oprac. i wstępem opatrzył Krzysztof Augustyniak. *Meritum*. T. 6: 2014 s. 145–148.

7997. HOŁÓWKO Tadeusz: Przez dwa fronty. Cz. 1: Ze wspomnień emisariusza politycznego z 1918 roku. Z Warszawy do Kijowa. Wprow. Jan Pisuliński. Rzeszów 2014 Libra 8° ss. XV, nlb. 3, 274, nlb. 2, il.

Toż. Cz. 2: Przez kraj czerwonego caratu. Z przedm. Wojciecha Stpczyńskiego. Rzeszów 2014 ss. XV, nlb. 1, 156, nlb. 1, il. Repr., oryg.: Warszawa 1931 Dom Książki Pol.

Wspomnienia publicysty i polityka (1889–1931), ukazujące schyłek I wojny światowej na ogarniętej rewolucją Ukrainie i w zachodniej Rosji oraz działalność wysłannika Polskiej Organizacji Wojskowej do Moskwy (m.in. kontakty z Włodzimierzem Leninem i Lwem Trockim).

Rec. [Cz. 1–2]: Stachnik Paweł: Rosyjska epopeja Tadeusza Hołówki. *Sowiniec*. Nr 43: 2015 s. 160–164.

7998. HUTCHINSON Aleksander H.: Cudzoziemskim okiem: Zakopane, Jaworzyna i Tatry w relacji angielskiego podróżnika z XIX wieku. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 6: 2012 s. 113–139, sum.

Żył w l. 1833–1903; podróż w 1875 r.

7999. INWENTARZ klasztoru i kościoła bernardynów w Toruniu z 1817 r. [Wyd.] Rafał Kubicki. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 6: 2015 s. 427–448, sum.

Obecnie w Archiwum Państwowym w Gdańsku.

8000. INWENTARZ parafii ewangelicko-reformowanej w Sielcu z 1865 roku. [Wyd.] Hubert Mazur. *Między Wisłą a Pilicą*. T. 16: 2015 s. 127–138.

8001. INWENTARZE klasztoru i kościoła klasztornego bernardynów w Brzeżanach z lat 1781–1848. [Wyd.] Aleksander Krzysztof Sitnik. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 5: 2014 s. 383–414, sum.

Obecnie w Archiwum Prowincji OO. Bernardynów w Krakowie, gł. z lat 1825–1840.

8002. IWASZKIEWICZ Jarosław: Dzienniki 1911–1955. Oprac. i przypisy Agnieszka i Robert Papiescy; wstępem opatrzył Andrzej Gronczewski. Warszawa 2007.

Rec.: Klecel Marek, *Glaukopis*. Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 347–353.

8003. „IZRAELITA” 1866–1915. Wybór źródeł. Oprac. Agnieszka Jagodzińska i Marcin Wodziński. Kraków–Budapeszt 2015 Austeria Klezmerhojs 8° ss. 535, nlb. 4, il. Uniw. Wrocławski. Zakł. Studiów Żydowskich. (Maqwr. Źródła; 3).

Tygodnik żydowski wydawany w Warszawie.

8004. JAK niszczone Kościoły unickie? Dochodzenie Konsulatu Generalnego Francji w Warszawie w sprawie unitów w Imperium Rosyjskim. Tł. i oprac. Jacek Wojda. Ełk 2015 Adalbertinum 8° ss. 446, il.

Treść: Wstęp s. 11–42; Raport o stanie unii i depesze s. 43–131; Problemy związane z treścią raportu. Kwestie narodowościowe, kulturowe i wyznaniowe s. 133–167; Cerkiew unicka i jej władcy w Królestwie Polskim (do likwidacji kościelnych struktur 1875) s. 167–183; Instytucje carskie kontrolujące i likwidujące Cerkiew unicką s. 183–195; Administracja carska w czasie kasaty unii s. 195–228; Cerkiew prawosławna w procesie likwidacji unii w Cesarstwie Rosyjskim i na ziemiach Królestwa Polskiego s. 228–254; Narracja o osobach obecnych w raporcie s. 254–350; Kontekst międzynarodowy wydarzeń zniesienia unii w Królestwie s. 350–357; Elementy dziedzictwa religii i kultury wzmiankowanych w raporcie s. 357–370; Konsekwencje nawracania podstępem unitów i ich losy w XX wieku s. 370–381; Epilog – współczesne spojrzenie na dokument i na jego treść s. 381–399; Załączniki s. 401–406; Bibliografia s. 407–429.

8005. JAŁOWIECKI Mieczysław: Na skraju Imperium i inne wspomnienia. Wybór i układ tekstu Michał Jałowiecki. Wyd. 4. w tej ed. Warszawa 2015 Czytelnik 8° ss. 775, nlb. 1.

Wyd. 1. 2012.

Rec.: Gizella Jerzy: Arystokrata, dyplomata, agronom, maszynista, emigrant. *Arcana*. Nr 126: 2015 s. 205–210.

8006. JANIKOWSKI Leopold: W dżunglach Afryki. Wspomnienia z polskiej wyprawy afrykańskiej w latach 1882–1890. Il. Tomasz Bohajedyń; przedm. Stanisław Zieliński. Kraków 2015 Cztery Strony 8° ss. 284, nlb. 3, il.

Wspomnienia meteorologa i etnografa (1855–1942) z uczestnictwa w wyprawie Stefana Szolc-Rogozińskiego (1861–1696) do Kamerunu odbytej w l. 1882–1885 oraz własnej podróży do Gwinei Równikowej w l. 1887–1889.

Wyd. oryg.: Warszawa 1936.

Wyd. oryg. przedm. S. Zielińskiego (1880–1936) pt.: Wyprawa Stefana S. Rogozińskiego do Afryki. Warszawa 1933.

8007. JARMAKOWICZ Bronisław: Mój pamiętnik. Oprac. Bożena Mucha, Jarosław Wróbel. Lipsk–Kielce 2015 Tow. Przyj. Lipska; Emporium Paulina Zajdel-Chmielarska 8° ss. 109, nlb. 3, tabl. 4, il.

Wspomnienia przedwojennego wójta Lipska, żyjącego w l. 1895–1975, obejmujące lata 1903–1973 i ukazujące dzieciństwo i szkolną naukę autora, realia I wojny światowej, udział w wojnie bolszewickiej, działalność w rodzinnym mieście, aresztowanie w październiku 1939 r. i wywiezienie w głąb Rosji, wojenny szlak z Armią Andersa, powrót do kraju w 1948 r. i dalszą działalność zawodową i społeczną w Tow. Przyj. Lipska.

8008. JERZY Matulewicz, bł.: Listy litewskie. Do dr. przygot. i przypisami opatrzyli Jan Bukowicz, Tadeusz Górski. Licheń Stary 2015 Centrum Formacji Maryjnej „Salvatoris Mater” 8° ss. 953, nlb. 2. Institutum Historiae Spiritualitatisque Marianorum. (Fontes Historiae Marianorum; 22).

Zbiór 577 listów pisanych do 8 instytucji i 63 osób w l. 1897–1927.

8009. JĘCZKOWIAK Józef Gabriel: Był czyn i chwała!... Józef Gabriel Jęczkowiak. Wspomnienia harcerza 1913–1918. Oprac. Maria Frankel i Paweł Gut. Warszawa 2015 NDAP 8° ss. 244, nlb. 3, il. (Wielka Wojna – Codzienność Niecodzienności; t. 3).

Pamiętnik, żyjącego w l. 1898–1966 syna ślusarza z Jeżyc, z początków działalności w skautingu, relegowania ze szkoły, nauki w szkołach prywatnych godzonej z pracą i działalnością niepodległościową, wcielenia do armii niemieckiej i służby w niej na terenie Francji i Belgii, dezercji, powrotu do Wielkopolski i pracy w POW, kontaktów z Józefem Piłsudskim i udziału w powstaniu wielkopolskim.

8010. KAMIENIECKI Witold: Wspomnienia. Do dr. podała Aleksandra Kosicka-Pajewska. Poznań 2012.

Rec.: Serwański Jacek: Życie w kręgu spraw narodu i państwa. *Sprawy Narodowościowe*. Seria nowa. Z. 44: 2014 s. 162–165.

8011. KLACZYŃSKI Kazimierz: Zanim zostałem oficerem. Wspomnienia z Pińczowa i Grudziądza. Oprac. i do dr. przygot. Andrzej Przybyszewski. Radomyśl Wielki 2015 historyczna.pl 8° ss. 207, nlb. 1, il.

Wspomnienia kawalerzysty (1908–1995) opisujące dzieciństwo w Dąbrowie Górniczej, Pińczowie i Szczucinie, naukę

w pińczowskim gimnazjum, realia I wojny światowej tamże, kurs unitarny w Róźnie, Szkołę Podchorążych Artylerii w Toruniu i Szkołę Podchorążych Kawalerii w Grudziądzu.

8012. KOLONIA letnia w Janowie (1892 r.). *Roczn. Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 205–207.

Przedruk z: „Głos” nr 39 (1892) s. 460–461.

8013. KOMOROWSKA Irena: My life with the leader of the Polish resistance. Interview Eugeniusz Romiszewski; forew. Adam Komorowski. Warsaw 2015 Polish History Museum 8° ss. 191, tabl. 40, il.

Wspomnienia autorki (1904–1968) opisujące dzieciństwo w rodzinnym majątku Świrz i w Paryżu, powojenny pobyt we Lwowie, małżeństwo z Tadeuszem Komorowskim, pseud. Bór (1895–1966), życie żony wojskowego i ziemianina w Świrzu i Trembowli, wojenne losy w Krakowie i Warszawie oraz emigrację do Wielkiej Brytanii.

8014. KONOPNICKA Maria: Szpital żydowski w Warszawie. Oprac. i artykułem wstępnym opatrzył Dawid Maria Osiński. *Wiek XIX*. R. 8: 2015 s. 525–568, sum.

Przedr. z tygodnika „Izraelita” z 10(22) IV 1887 r.

8015. KORESPONDENCJA Ludwika Henryka Bojanusa (1776–1827) w archiwach firmy Merck w Darmstadt. [Wyd.] Piotr Daszkiewicz, Philippe Edel. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 3 s. 101–102.

Listy z l. 1822–1825 – dot. Polski.

8016. KORESPONDENCJA w materiałach obraz kraju i narodu polskiego rozjaśniających 1807. Wstęp Marian Skrzypek; oprac. tekstu i przypisy Józef Olejniczak. Piła 2015 Muzeum Stanisława Staszica 8° ss. LXXIX, 405, nlb. 1.

Reed.: Warszawa 1807. Antologia listów.

8017. KOSSAK[-SZCZUCKA] Zofia: Pożoga. Wspomnienia z Wołynia 1917–1919. Przedm. Stanisław Estreicher; posł. Amelia Szafrńska. Wyd. 3. Warszawa 2015 Inst. Wydawniczy Pax 8° ss. 353, nlb. 3, tabl. 12, il.

Podstawa ed.: Kraków 1923.

8018. KOŚCIÓŁ krypniński w dokumentach z lat 1885–1910. Red. tł., wstęp Wiesław Sienkiewicz. Krypno–Rybnik–Żory 2007 Sanktuarium Maryjne; Drukarnia Oldprint 4° ss. 110.

Tekst równol. ros., pol.

Zawiera skany dokumentów z zasobu Rosyjskiego Państwowego Archiwum Historycznego w Sankt Petersburgu.

8019. KOZICKA Helena [z Gostkowskich]: Rosjanie w Tarnopolu. Dziennik 1914–1916. Wstęp i oprac. Ilona Florczak, Janusz Gołota. Ostrołęka 2015 Ostrołęckie Tow. Nauk. im. Adama Chętnika 8° ss. 112.

Wspomnienia żony sędziego żyjącej w l. 1867–1950. Zob. poz. 8020.

8020. KOZICKA H. z Gostkowskich: Wspomnienia z lat 1867–1914. Oprac., wstęp i przypisy Kamila Cybulska. Kielce 2015 Wydaw. UJK 8° ss. 184, nlb. 2.

Pamiętnik żyjącej w l. 1867–1950, córki uczonego i inżyniera kolejowego Romana Gostkowskiego obejmujący lata 1870–1914, czyli dzieciństwo i młodość we Lwowie oraz domu dziadków w Ostrej pod Czerniowcami, naukę na pensjach we Lwowie, pobyt w Wiedniu w l. 1884–1890 i życie codzienne po ślubie z sędzią Włodzimierzem Kozickim w małych miastach Galicji Wschodniej.

Kontynuacja zob. poz. 8019.

8021. KSIĘGA Bractwa Trzeźwości z parafii w Uniejowie z II połowy XIX wieku w zbiorach Archiwum Diecezjalnego we Włocławku. [Wyd.] Zbigniew Gmurczyk. *Biul. Uniejowski*. T. 3: 2014 s. 135–150, sum.

8022. LEDÓCHOWSKI Mieczysław Halka, Sapieha Adam Stanisław]: Korespondencja między kardynałem Mieczysławem Halką Ledóchowskim a księciem Adamem Stanisławem Sapiehą dotycząca stanu metropolii lwowskiej obrządku greckokatolickiego. [Wyd.] Sabina Bober. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 23–31, sum.

Z 1878 r.

8023. LIEBERMAN Herman: Listy do Heleny Rosenbach-Deutsch. Oprac. Lena Magnone, Anna Dzhabagina. *Przegl. Humanist.* R. 59: 2015 nr 1 s. 153–225.

Korespondencja adwokata i działacza socjalistycznego (1870–1941) z polsko-amerykańską psychoanalytyczką (1884–1982) z l. 1905–1928.

Uzup.: Magnone L.: Listy Hermana Liebermana do Heleny Rosenbach-Deutsch. Wstęp do edycji. *Tamże* s. 143–151.

8024. LIGA Narodowa 1887–1906. Sprawozdania, odezwy, dokumenty. Wstęp i oprac. Mateusz Werner. Kraków 2015 *Historia Iagellonica* 8° ss. 345.

8025. LIST pasterski arcybiskupów i biskupów dycecyi niemieckich, wzywający wiernych do niesienia pomocy krajom polskim wojną spustoszoną (1.11.1915). Hitenbrief der Erzbischöfe und Bischöfe der deutschen Diözesen – Aufruf zur Hilfe für die durch den Krieg verwüsteten polnischer Länder (1.11.1915). Oprac. Bernard Szczech, Adrian Sobek; dt. Bearb. und Übers. A. und Renate Sobek. Gogolin–Nakło Śląskie 2015 *Ed-Fel* 8° ss. 8.

8026. LUDENDORFF Erich: Moje wojenne wspomnienia. Cz. 1: 1914–1916. Warszawa 2014 *Tetragon* 8° ss. 217, tabl. 6, il. (Żołnierze).

Toż. Cz. 2: Sierpień 1916–1917. Warszawa 2015 ss. 272, tabl. k. 2, il.

Wspomnienia niemieckiego dowódcy (1865–1937) z walk w czasie I wojny światowej m.in. pod Tannenbergiem i nad Jeziorami Mazurskimi.

Omów. [Cz. 1]: Fudalej Krzysztof, *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 220–221.

8027. LUSTRACJE przeprowadzane w klasztorach wielkopolskich w latach 1817–1825, Archiwum Archidiecezjalne w Poznaniu, sygn. KA 12 249. [Wyd.] Dorota Matyaszczyk. *Hereditas Monasteriorum.* Vol. 5: 2014 s. 369–381, sum.

8028. ŁĘCZNA na łamach dawnej prasy. *Mercuriusz Łęczyński.* Nr 25: 2012 s. 70–74.

Przedruk art.: Zwolakiewicz Henryk: Łączna. *Ziemia.* R. 14: 1929 no 17. Toż. *Tamże.* Nr 27: 2014 s. 61.

Przedruk listów do Redakcji. *Gazeta Świąteczna.* R. 15: 1895 no 752 z 21 V/2 VI.

8029. ŁUKASIEWICZ Jan Leopold: Pamiętnik. Wyd. Jacek Jadacki i Piotr Surma. Warszawa 2013 *Semper* 8° ss. 182, nlb. 2, il.

Pamiętnik logika (1878–1956) z dzieciństwa, nauki w gimnazjum i studiów we Lwowie, działalności naukowej i dydaktycznej na Uniwersytecie Warszawskim, pełnienia obowiązków ministra w rządzie Ignacego Paderewskiego, współtworzenia AGH w Krakowie i uniwersytetów w Wilnie i Poznaniu oraz wyjazdów zagranicznych; zawierający też obraz środowiska filozofów polskich.

Rec.: Szulakiewicz Władysława, *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 198–204.

8030. MACIEJEWSKI Jerzy Konrad: Zawadiaka. Dzienniki frontowe 1914–1920. Wybór i oprac. red. Agnieszka Knyt; [posł. Janusz Odziemkowski]. Warszawa 2015 *Ośr. Karta* 8° ss. 396, nlb. 3, tabl. 24, il. (Świadectwa. Polska XX Wiek).

Wspomnienia pisarza (1899–1973) z lat młodości w Warszawie i Mariupolu, warunków życia podczas pierwszej wojny oraz walk w 19. Pułku Piechoty Odsieczy Lwowa z Ukraińcami i bolszewikami.

Rec.: Hübner Mateusz, *Res Historica.* Nr 40: 2015 s. 338–347; Stróżyk Radosław, *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 4 s. 234–235.

8031. [MAGNUSKI Adam]: Wspomnienia pana Adama Magnuskiego o wydarzeniach z 1918 roku. *Kutnowskie Zesz. Region.* T. 18: 2014 s. 329–332.

Wspomnienia obejmują też wcześniejsze lata I wojny światowej.

8032. MAJEWSKI Jerzy: Pamiętnik (1914–1916). Do dr. przygot. Tomasz Andrzej Nowak. Radomsko 2015 PTH. Oddz. 8° ss. 103, nlb. 1, il. (Radomszczańska Biblioteczka Regionalna; 9).

Wspomnienia późniejszego prawnika (1900–1980) ukazujące życie codzienne w Radomsku w czasie I wojny światowej.

8033. MAKOWSKI Wacław: Cywil w wojsku. Wspomnienia z życia i wojen 1897–1929. [Cz. 1–2]. Warszawa 2010 ZP Grupa 8° ss. 294, il.

Pamiętniki lotnika (1897–1986) ukazujące dzieciństwo w rodzinie lekarza na Ukrainie, studia w Kijowskim Instytucie Politechnicznym przerwane I wojną światową, walki w 8. Batalionie Kolejowym, przybycie do Warszawy i ochotniczą służbę podczas wojny polsko-bolszewickiej, powojenną naukę w Niższej Szkole Pilotów w Krakowie, wznowione studia we Lwowie, kontynuowane w Paryżu, pracę przy nadzorze produkcji samolotów i rolę pilota doświadczalnego, łączoną z pasją do lotnictwa sportowego.

8034. MATERIAŁY archiwalne związane z bitwą pod Łowczówkiem w zasobie Centralnego Archiwum Wojskowego. [Wyd.] Wioletta Anna Mioduszevska, Agnieszka Orzechowska. *Roczn. Archiw.-Hist.* CAW. Nr 7: 2014 s. 31–76, sum.

22–25 XII 1914 r.

8035. MATERIAŁY do działalności Franciszka Valentina d’Hauterive’a w województwie płockim w powstaniu listopadowym. [Wyd.] Krzysztof Augustyniak. *Meritum.* T. 7: 2015 s. 157–159.

8036. MĄDRY Józef: Moje wspomnienia. Red. Józef Myjak. Sandomierz–Trześć 2015 Myjakpress 8° ss. 95, il. (Encyklopedia Sandomierska w Zeszytach; 5) (Historia Mówiona Sandomierszczyzny; 2) (Każde Życie Warto Jest Książką).

Pamiętniki rolnika (1902–1993) ze wsi Trześć, ukazujące dzieciństwo, lata nauki szkolnej, czasy I wojny światowej i odzyskania niepodległości, udział w wojnie polsko-bolszewickiej i dalszą służbę wojskową do 1925 r., powrót do rodzinnej wioski, a następnie gospodarowanie w Chorzelowie, działalność w Stronnictwie Ludowym, realia II wojny i ukrywanie dwóch Żydówek oraz codzienność PRL (do 1988 r.).

8037. MIŁKOWSKI Józef: Kampania dahomejska 1892. Toruń 2015 Wydaw. JM 8° ss. 134, nlb. 3, il.

Oprac. na podst.: Ze wspomnień legionisty – wyprawa dahomejska. Warszawa 1910.

Pamiętniki żyjącego w l. 1870–1920 syna pisarza Zygmunta Miłkowskiego, opisujące walki w szeregach Legii Cudzoziemskiej.

8038. [MIZGALSKI Józef, Pejsert Franciszek Ksawery]: Wspomnienia powstańców z 1863 roku. *Śremski Notatnik Hist.* Nr 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 71–75.

8039. MODRZEJEWSKA Helena, Chłapowski Karol: Korespondencja Heleny Modrzejewskiej i Karola Chłapowskiego 1859–1886. Oprac. Alicja Kędziora, Emil Orzechowski. Warszawa 2015 PIW 8° ss. 732, nlb. 4, il. (Listy / Modrzejewska; 1).

Toż. Korespondencja Heleny Modrzejewskiej i Karola Chłapowskiego 1887–1914 ss. 916, nlb. 4, il. + dysk optyczny (CD-ROM). (Listy / Modrzejewska; 2).

8040. MOKSLAS krikščioniškas zemaitiškaj parašitas. Kunigo Jono Krizostomo Gintilos žemaitiškas katekizmas hebrajų rašmenimis. Christian science laid out in Samogitian. A samogitian catechism in Hebrew characters by the reverend Jan Chrizostom Gintylis. Sudarymas Jurgita Šiaučiūnaitė-Verbickienė. Vilnius 2009 Lietuvių kalbos institutas 4° ss. 219, nlb. 1, il.

Treść: Neverauskaitė Judita, Šiaučiūnaitė-Verbickienė J.: Jono Krizostomo Gintilos žemaitiškas katekizmas hebrajų rašmenimis: sumanymas, intencijos, šaltiniai s. 11–30; Neverauskaitė J., Šiaučiūnaitė-Verbickienė J.: The samogitian catechism in Hebrew characters by Jan Chrizostom Gintyllo: the idea, intentions and sources s. 31–50; Pacevičius Arvydas: Bibliotheca orientalis Jono Krizostomo Gintilos knygų rinkinyje s. 51–58; Pacevičius A.: Bibliotheca orientalis the library of Jan Chrizostom Gintyllo s. 59–66; Kažukauskaitė Ona: Jono Krizostomo Gintilos Mokslo krikščioniško žemaitiškai parašyto žemaitiškumas s. 67–70; Kažukauskaitė O.: The samogitian features of the Christian science laid out in samogitian by Jan Chrizostom Gintyllo s. 71–76; Neverauskaitė J., Šiaučiūnaitė-Verbickienė J.: Rankraštis Mokslo krikščioniškas žemaitiškai parašytas: apibūdinimas ir (re)transliteracija s. 77–84; Neverauskaitė J., Šiaučiūnaitė-Verbickienė J.: Manuscript christian science laid out samogitian: description and (re)transliteration s. 85–92; Gintilos J. K.: Mokslo krikščionizmas žemaitiškai parašytas (rankraščio faksimilės, šaltinio transliteracija ir vertimas į anglų kalbą); Gintyllo J. Ch.: Christian science laid out in samogitian (facsimile of manuscript, transliteration of the text and translation into English) s. 93–208.

Rec.: Witkowski Rafał, *Litvano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 257–261.

8041. [MORACZEWSKI Jędrzej]: Jędrzej Moraczewski o bitwie pod Kostiuchnówką. Wstęp i oprac. Joanna Dufurat, Piotr Cichoracki. *Przeegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 3 s. 121–140.

4–7 VII 1916 r.

8042. [MORAWSKI Zdzisław]: „Zapiski Zdzisława Morawskiego z lat 1914–1916”. Zdzisław Morawski – Wielkopolanin, który został austriackim ministrem. [Wyd.] Damian Szymczak. *Niepodległość*. T. 64: 2015 s. 225–278, sum.

8043. MUCHARSKI Sulejman: Niedokończona tatarska opowieść. Red. Musa Czachorowski. Wrocław–Białystok 2015 Muzułmański Zw. Religijny w RP. Najwyższe Kolegium Muzułmańskie 8° ss. 270, nlb. 1, sum., rez.

Wspomnienia polskiego Tatara i sapers (1900–1986) z dzieciństwa w Ostryni k. Stanisławowa, nauki w gimnazjum w Brześciu, ucieczki przed wojną na wschód przez Rosję, Kaukaz, Gruzję i Azerbejdżan na zachód Europy, powrotu do Polski oraz kolejnych etapów edukacji i służby wojskowej (od 1922 r.), zakończonych przejściem na emeryturę w 1935 r.

8044. MUSZALSKI Władysław: Dziennik (1905–1912). Wstęp, oprac. i przypisy Krzysztof Lewalski. Gdańsk–Sopot 2015 Wydaw. Uniw. Gdańskiego 8° ss. 122, nlb. 1, tabl. 12, il.

Zapiski duchownego (1887–1961) z pobytu w Seminarium Duchownym w Sandomierzu oraz pracy wikariusza w parafii w Wierzbniku.

8045. NAŁĘCZ-DOBROWOLSKI Stanisław Marcei: Polityczny Zjazd Polaków w Moskwie. Wspomnienia piórem i ołówkiem. Oprac. nauk. Emil Noiński. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 2 s. 273–292.

3–8 VIII 1917 r.

8046. [NAMYSŁOWSKI Ludwik]: Pamiętnik ilustrowany żołnierza 2 Brygady Legionów Polskich Ludwika Namysłowskiego. Oprac. Szymon Tadeusz Krawczak; red. Jan Dziegielewski. Warszawa 2014.

Rec.: Kaczorowski Andrzej W.: Pamiętnik legionisty. *Płaj*. [T.] 49: 2014 [dr.:] 2015 s. 223–224.

8047. NOWAKOWSKI Ludwik, pseud. Bułgar: Legionowa „odyseja”. Z ziemi włoskiej i stepów zaporoskich do wolnej Polski. Czerwiec–listopad 1918. Do dr. przygot. i wstępem opatrzył Krzysztof Nowakowski. *Sowiniec*. Nr 43: 2013 s. 117–153, sum.

8048. [NOWAKOWSKI L., pseud. Bułgar]: Szlak leguna „Bułgara”. Sierpień 1914 – Grudzień 1916. Wspomnienia kaprała sekcyjnego Ludwika Nowakowskiego. Cz. 1: Sierpień–grudzień 1914. Do dr. przygot. Krzysztof Nowakowski. *Sowiniec*. Nr 45: 2014 s. 119–152.

8049. OPIS kościoła i probostwa w Szadku w połowie XIX w. [Wyd.] Piotr Szkutnik. *Biul. Szadkowski*. T. 15: 2015 s. 69–87, sum.

Dwa dokumenty z 1858 r.

8050. PADEREWSKA Helena: Wspomnienia 1910–1920. Warszawa 2015 Państw. Inst. Wydawniczy 8° ss. 239, nlb. 1, il.

Wspomnienia autorki (1856–1934) o małżeństwie z Ignacym Janem Paderewskim i jego działalności.

8051. PAŁAC Branickich w Białymstoku. T. 2: Lata 1802–1809. Oprac. i do dr. przygot. Karol Łopatecki, Wojciech Walczak. Białystok 2015 Inst. Badań nad Dziedzictwem Kulturowym Europy 8° ss. 328, il. (Zachowanie Polskiego Dziedzictwa Narodowego; 13).

T. 1. 2012.

8052. PAMIĘTNIK Warszawskiego Instytutu Głuchoniemych i Ociemniałych. Oprac. tekstu i zasad transkr. Ewa Mikuła, Katarzyna Turkowska. Łódź 2015 Pol. Zw. Głuchych. Oddz. Łódzki 8° ss. 181, il.

XIX w.

8053. PAMIRŠTOJI mecenatystė, 1792–1832. Dovanų Vilniaus universiteto bibliotekai knyga. Sudarytojas ir perengėjas Arvydas Pacevičius. Vilnius 2010 Išleido UAB DABA 4° ss. 319, il. (Fontes et Studia Historiae Universitatis Vilmensis).

Zapomniany mecenat, 1792–1832. Księga darów przekazanych do Biblioteki Uniwersytetu Wileńskiego. Rec.: Danowska Ewa, *Przeł. Wschodnioeuropejski*. [T.] 6: 2015 [nr] 1 s. 209–213.

8054. PANAS Józef: Pamiętniki kapelana Legionów Polskich. Red. i przypisy Marta Korczyńska. Kraków 2015 Cztery Strony 8° ss. 261, nlb. 1, il.

Na podst. wyd. z 1920 r.

Dot. I wojny światowej; autor żył 1887–1940.

8055. PAWLIKOWSKI Michał K[ryspin]: Sumienie Polski i inne szkice kresowe. Wybór, oprac. i posł. Maciej Urbanowski. Łomianki 2014 Wydaw. LTW 8° ss. 253, nlb. 3, il. (Biblioteka Kresowa).

Zbiór 34 opowieści pisarza (1893–1972) ukazujących wspomnienia związane z trzema pasjami: Mińskiem, w pobliżu którego się urodził i gdzie uczęszczał do gimnazjum do 1913 r., Wilnem, w którym zamieszkiwał w l. 1924–1938 oraz łowiectwem.

Rec.: Gizella Jerzy: Kresy przed potopem sowieckim. (Proza Michała K. Pawlikowskiego). *Arcana*. Nr 122: 2015 s. 159–162.

8056. PAWLIKOWSKI Tadeusz: Recenzje teatralne i kroniki operowe. Oprac. Jan Michalik, Agnieszka Wanicka, Anna Wypych-Gawrońska. Kraków 2015 Wydaw. UJ 8° ss. 188, nlb. 2, il. (Teatr/Konstelacje).

Autorstwa reżysera i dyrektora teatrów w Krakowie i Lwowie, żyjącego w l. 1861–1915.

8057. [PIERWSZA] I wojna światowa w Łowiczu w dokumentach Archiwum Państwowego w Warszawie Oddział w Łowiczu. [Wyd.] Marek Wojtylak. *Roczniki Łowickie*. T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 88–159.

8058. PILECKI Szczepan, Skąpski Bolesław: Na frontach I Wojny Światowej. Pamiętniki. Wstęp Rafał Skąpski. Warszawa 2015 Rytm 8° ss. 277, nlb. 2, il.

Wspomnienia oficerów armii austriackiej: Sz. Pileckiego (1892–1939) opisujące walki na frontach wschodnim i włoskim w okresie 7 IV 1915 – 22 VII 1916 r. oraz B. Skąpskiego (1876–1948) z pierwszych 7 dni po poddaniu Twierdzy Przemyśl w marcu 1915 r., pobytu w niewoli rosyjskiej w Taszkencie, ucieczki przez Rosję, Chiny i Japonię, zakończone przybyciem do San Francisco w pocz. 1916 r.

8059. PLATER-ZYBERK Helena z Czartoryskich Stanisławowa: Wspomnienia z młodości. Wstęp i oprac. Barbara Wysocka. Kórnik 2015 Bibl. Kórnicka PAN 8° ss. 252, nlb. 4, tabl. 4, il.

Pamiętnik autorki (1855–1937) obejmujący czasy dzieciństwa, naukę w domu i na pensjach w Poznaniu oraz ukazujący świat polskiej arystokracji; zakończony na zamążpójściu w 1878 r.

8060. POKLEWSKI-KOZIEŁŁ Tadeusz: Syberyjski notatnik myśliwego 1902–1916. Do dr. podał Tadeusz Szczepan Poklewski-Koziełł. Łódź–Warszawa 2015 IAiE PAN 8° ss. 127, il.

Wspomnienia późniejszego wojskowego i ziemianina (1890–1942) z czasów młodości.

8061. POWSTANIE styczniowe na Mazowszu Północno-Wschodnim i Podlasiu w dokumentach archiwalnych. Pod red. Doroty K. Rembiszewskiej, Józefa Łupińskiego. Łomża 2015 Łomżyńskie Tow. Nauk. im. Wagów 8° ss. 276, il. (Archiwalia a Badania Archiwalne; t. 4).

8062. POWSTANIE styczniowe w biografie wpisane. Sześć pamiętników z Lubelszczyzny. Zebrał i oprac. Zdzisław Bieleń. Lublin 2015 WBP im. Hieronima Łopacińskiego 8° ss. 267, nlb. 2.

Treść: Bieleń Z.: Wstęp s. 5–11; Bieleń Z.: Teodor Drapella [1842–1903] i jego wspomnienia s. 15–24; Bieleń Z.: Rękopis Drapelli s. 24–25; Drapella Teodor: Mój życiorys s. 27–31; Bieleń Z.: Życie i działalność Józefa Lipskiego [1846–1928] s. 35–46; Bieleń Z.: Rękopis pamiętnika s. 46–48; Lipski Józef: Pamiętnik powstańca styczniowego s. 49–72; Bieleń Z.: Tadeusz Romanowicz [1843–1904] – jego życie i działalność s. 75–76; Bieleń Z.: „Pamiętnik szeregowca gwardii z oddziału majora Zapałowicza” Tadeusza Romanowicza s. 76–79; Romanowicz Tadeusz: Pamiętnik szeregowca gwardii z oddziału majora Zapałowicza s. 81–122; Bieleń Z.: Aleksander Sikora [1843–1911] – jego życie i udział w powstaniu styczniowym s. 125–144; Bieleń Z.: Pamiętnik Sikorskiego – jego zawartość i dzieje s. 144–147; Sikora Aleksander: Moje wspomnienia z powstania polskiego z roku 1863/64 napisane przez Aleksandra Sikorę ze Skowierzyna nad Sanem, weterana tegoż powstania, z określeniem 17 walniejszych bitew i kilku drobnych utarczek, w których autor brał czynny udział s. 149–222; Bieleń Z.: Stanisław Tittenbrun [1847–1934] i jego wspomnienie o udziale w powstaniu s. 225–231; Bieleń Z.: Wspomnienia Tittenbruna i ich ocena s. 231–232; Tittenbrun Stanisław: Krwawy szlak 1863 roku. Ze wspomnień weterana o powstaniu na Lubelszczyźnie s. 223–239; Bieleń Z.: Józef Zarębski [1832–1920] i jego powstańcze dzieje s. 243–250; Bieleń Z.: Rękopis s. 250; Zarębski Józef: Moje wspomnienia z powstania 1863 s. 251–254.

8063. POWSTANIE styczniowe w źródłach archiwalnych. Dokumenty z zasobu Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim i Oddziału w Tomaszowie Mazowieckim. [Wybór i oprac.] Maciej Hubka, Krzysztof Łapiński, Andrzej Wróbel. Piotrków Trybunalski–Tomaszów Mazowiecki 2013.

Rec.: Kulecka Alicja, *Archeion*. T. 116: 2015 s. 629.

8064. „POZOSTAŁY tylko... cygarry”. Opinie polskich weteranów o wojnie w Hiszpanii w świetle ich korespondencji. [Wyd.] Andrzej Nieuważny. *Klio*. T. 31: 2014 nr 4 s. 131–154.

Z l. 1807–1814.

8065. PROCHAZKA Józefa: Dziennik z okresu oblężenia i okupacji rosyjskiej Przemyśla w 1915 roku. Przygot. tekstu do dr. i przypisy Maciej Dalecki; wstęp M. Dalecki, Andrzej Kazimierz Mielnik. Przemyśl 2015 AP 8° ss. 83, tabl. 10, il., sum., Zsfg., res.

Autorstwa nauczycielki (1891–1978).

8066. PROGRAMY i dyskusje lwowskiej krytyki literackiej 1896–1914. Antologia. Wybór, wstęp i oprac. Katarzyna Sadkowska. Warszawa 2015 Uniw. Warszawski. Wydz. Polonistyki 8° ss. 328. (Doświadczenie Europy Środkowo-Wschodniej w Kulturze Modernizmu; 6).

8067. PROTOKOŁY Rady Ministrów Księstwa Warszawskiego. T. 1: 1808–1809. Oprac. Marek Krzymkowski, Piotr M. Pilarczyk. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. UAM 8° ss. 175, nlb. 1. UAM w Poznaniu.

Rec.: Smyk Grzegorz: Recenzja wydawnictwa źródłowego. *Wschodni Rocz. Humanist.* T. 12: 2015 s. 394–397.

8068. PROTOKÓŁ z zebrania Młodokaszubów 26 i 27 września 1910... [Wyd.] Józef Borzyszkowski. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 253–264.

8069. PRUS Bolesław: W Warszawie. Wybór z „Kronik”. T. 1. Wybór i wstęp Samuel Sandler; oprac. Agnieszka Bąbel i Agata Grabowska-Koniczuk; przypisy do t. 1 Monika i Konrad Nicińscy. Warszawa 2013 Nar. Centrum Kultury 8° ss. 567, il.

Toż. T. 2. Przypisy do t. 2 Elżbieta Nowacka-Kuźma i Marcin Kuźma ss. 475, il. Toż. T. 3. Przypisy do t. 3 A. Bąbel i A. Grabowska-Koniczuk ss. 485, il.

Toż. Warszawa 2015 – dokument elektroniczny.

Zbiór felietonów pisarza publikowanych w gazetach warszawskich w l. 1874–1910 ukazujących życie miasta na przełomie wieków.

Rec.: Bobrowska Barbara: Warszawski fotoplastikon Prusa. *Napis*. Ser. 20: 2014 s. 293–297; Polem.: Szleszyński Bartłomiej: O Bolesławie Prusie, upowszechnieniu wiedzy i wydawaniu „Kronik” słów kilka. *Tamże* s. 299–303.

8070. PRYŁUCKI Cwi: Wspomnienia (1905–1939). Oprac. Joanna Nalewajko-Kulikov. Warszawa 2015 ŻIH; Wydaw. Uniw. Warszawskiego 8° ss. XXVI, 190, nlb. 1, il., sum. + 1 dysk optyczny (CD-ROM). ŻIH. (Archiwum Ringelbluma. Konspiracyjne Archiwum Getta Warszawy; t. 28).

Pamiętniki żydowskiego publicyisty i redaktora (1862–1942) ukazujące jego przyjazd do Warszawy i współpracy z czasopismami żydowskimi, szczególnie redakcję naczelną w „Der Moment” od 1910 r.

8071. PRZEBIEG postępowania kasacyjnego w klasztorze norbertanek i prepozyturze norbertanów w Czarnowasach w świetle „Akt Büschinga” ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu. [Wyd.] Urszula Bończuk-Dawidziuk, Arkadiusz Wojtyła. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 6: 2015 s. 411–426, sum.

Listy z lat 1810 i 1812.

8072. PRZEBIEG postępowania kasacyjnego w opactwie norbertanów przy kościele św. Wincentego we Wrocławiu w świetle „Akt Büschinga” ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu. [Wyd.] Urszula Bończuk-Dawidziuk, Arkadiusz Wojtyła. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 5: 2014 s. 331–367, sum.

Lata 1810–1811.

8073. PRZEMIANY społeczne i gospodarcze wsi galicyjskiej w okresie I wojny światowej w świetle sprawozdania Naczelnika Sądu Powiatowego w Brzozowie (1914–1918). [Wyd.] Sławomir Mańko. *Roczn. Hist. MHPRL*. Nr 31: 2015 s. 259–275.

Dokument z 17 XII 1918 r. dot. wcześniejszego okresu.

8074. RACZYŃSKI Edward: Wspomnienia Wielkopolski. Cz. 4: Kórnik. *Śremski Notatnik Hist.* Nr 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 22–26.

Cz. 1. *Tamże*. Nr 9: 2012.

8075. RADA Wychowania Publicznego w Królestwie Polskim w latach 1845–1850. Protokoły posiedzeń. T. 1: Lata 1845–1846. Oprac. Ewa Kula, Adam Massalski. Łódź–Kielce 2014.

Toż. T. 2: Lata 1848–1850. Łódź–Kielce 2015 Wydaw. Marron; UJK 8° ss. 565. Rec.: Skrzydlewski Marek, *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 52: 2015 s. 175–177.

8076. RAPORTY i korespondencja oficerów werbunkowych Departamentu Wojskowego Naczelnego Komitetu Narodowego 1915–1916. Zagłębie Dąbrowskie i Częstochowa. Oprac., wstęp i przypisy Jerzy Z. Pająk. Kielce 2015 Wydaw. UJK 8° ss. 297, nlb. 5, il.

8077. REGULACJA rzek i potoków w Pieninach. [Wyd.] Bogdan Śmigielski. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 255–270.

Relacje z prac terenowych związanych z przygotowaniem planu regulacji przeprowadzonych 1–2 X 1909 i 12 IV 1912 r.

8078. REPERTUAR Teatru Polskiego w Poznaniu za dyrektury Franciszka Dobrowolskiego (1883–1896). Oprac. i wstępem poprz. Alicja Przybyszewska. Poznań 2015 Bibl. Raczyńskich 8° ss. 264, tabl. 10, il. Bibl. Raczyńskich.

8079. REWIZJA dymów w mieście Łęczna z 1812 r. [Wyd.] Piotr Winiarski. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 26: 2013 s. 17–22.

8080. RĘKOPIŚMIENNE wykazy malarstwa i grafiki zebrane przez Johanna Gustava Gottlieba Büschinga [1783–1829] i przechowywane w Bibliotece Uniwersyteckiej we Wrocławiu. Część 1. [Wyd.] Urszula Bończuk-Dawidziuk, Arkadiusz Wojtyła. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 7: 2015 s. 435–480, sum.

Dokumenty powstałe w l. 1811–1822.

8081. ROK 1863. Prasa polska o odgłosach powstania styczniowego na Warmii i Mazurach. Wybór i oprac. Grzegorz Jasiński, Janusz Jasiński, Danuta Kasperek. Olsztyn 2013 Ośr. Badań Nauk. im. Wojciecha Kętrzyńskiego; Tow. Nauk. im. Wojciecha Kętrzyńskiego 8° ss. 177, il., Zsfg. (Biblioteka Olsztyńska; nr 64).

8082. [ROMER Zofia z Wańkowiczów, Romer Tadeusz Ludwik]: Pięć rozmów z Ambasadorową Zofią i Ambasadorem Tadeuszem Romerami. Rozmowy przeprowadził Mikołaj Rostworowski. *Dobrzyckie Studia Ziemiańskie* nr 4: 2014 s. 103–196.

Zawiera gł. wspomnienia z dzieciństwa i młodości Zofii Romer z domu Wańkowicz (1897–1981) z terenu Mińszczyzny na Białorusi.

8083. [ROSIK-ROSIŃSKI Antoni]: Wspomnienia podoficera KOP Antoniego Rosika-Rosińskiego. Wstęp i oprac. Artur Ochał. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 1 s. 125–143.

Obejmują walki autora (1899–1964) nad Marną we Francji w 1918 r., powrót do Polski, udział w powstaniu wielkopolskim, wojnę z bolszewikami, służbę w Korpusie Ochrony Pogranicza oraz obronę przed agresją sowiecką w 1939 r.

8084. ROSTWOROWSKI Andrzej: Ziemia, której już nie zobaczysz. Wspomnienia kresowe. Oprac. i przypisy Stanisław Jan Rostworowski; posł. Andrzej Garlicki. Wyd. 2., rozsz. Warszawa 2015 Czytelnik 8° ss. 511, nlb. 1, tabl. 16, il.

Wspomnienia ziemianina (1899–1980) z dzieciństwa na Wileńszczyźnie, walki o niepodległość i granice oraz studiów w Szkole Nauk Politycznych w Warszawie.

Wyd. 1. 2001.

8085. ROZWADOWSKI Tadeusz Jordan: Wspomnienia Wielkiej Wojny. Red. i oprac. nauk. Mariusz Patelski. Warszawa 2015 DiG 16° ss. 1000, il. PTH. (Pamiętniki z XVII–XX w.).

Pamiętniki generała (1866–1928) ukazujące kolejne etapy walki jako dowódcy 12. Brygady Artylerii Polowej w składzie 12. Dywizji Piechoty, następnie na czele artylerii VI Korpusu oraz 43. Dywizji Landwehry – do momentu odwołania i przejścia w stan spoczynku 1 II 1916 r.

8086. „RZĄDY niemieckie w Grodnie i okolicy” (1915–1917). [Wyd.] Jan Snopko. *Studia Podlaskie*. T. 22: 2014 s. 163–185, sum., rez.

Elaborat z 1917 r.

8087. [SKOLIMOWSKI Aleksander]: Polak w carskim mundurze. Wspomnienia Aleksandra Skolimowskiego (1817–1895). Wstęp, oprac. i red. Wiesław Caban, Jerzy Szczepański. Kielce 2015 Wydaw. UJK 8° ss. 239, nlb. 3, il. (Polacy – Syberia XVIII–XIX wiek; t. 1).

Pamiętniki doprowadzone do 1872 r. ukazujące dzieciństwo w Skolimowie-Wojnowie, naukę w Warszawie, a następnie w Korpusie Kadetów w Petersburgu oraz kolejne szczeble kariery w armii rosyjskiej w l. 1838–1870 i pierwsze lata na emeryturze z rodziną w Michajłowskoje k. Smoleńska.

8088. SOBOLEWSKI Wincenty: Wspomnienia lekarza (fragment). Oprac. i przypisami opatrzył Piotr Sławiński. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 69–80.

Fragment wspomnień autora (1889–1976) odnoszący się do działań wojennych w Sandomierzu we wrześniu 1914 r.

8089. SPIS mieszkańców parafii Dusznice z 1809 roku. [Wyd.] Jarosław Juszcak. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 34: 2014 s. 61–88.

8090. STADNICKI Adam: Wspomnienia. Wybór i oprac. Józef Długosz. Nowy Sącz 2015 Prezydent M. Nowego Sącza; PTH. Oddz. 8° ss. 139, nlb. 1, il. (Biblioteka „Rocznika Sądeckiego”).

Pamiętniki ziemianina (1882–1982) z dzieciństwa i nauki w pałacu w Krasieczynie, kontaktów ze światem polskiej arystokracji, edukacji gimnazjalnej we Lwowie, studiów leśnictwa i rolnictwa w Monachium i Heidelbergu, zarządu własnymi majątkami od 1905 r. (m.in. zakupu uzdrowiska w Szczawnicy), działalności społecznej i politycznej w II RP, współpracy z Radą Główną Opiekuńczą w czasie wojny oraz powojennego pozbawienia dóbr przez komunistów i przeniesienia się do Osoli na Dolnym Śląsku.

8091. STEFAŃSKI Walenty: Zburzenie Książa przez Prusaków w dniu dwudziestym dziewiątym kwietnia 1848 roku. Oprac. Krzysztof Budzyń. *Śremski Notatnik Hist.* Nr 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 56–70.

Wyd. oryg. Poznań 1849.

8092. SUROWIECKI Wawrzyniec: O upadku przemysłu i miast w Polsce. Wybór pism. Wyboru dokonał, oprac., wstępem i przypisami opatrzył Piotr Szymaniec. Kraków 2014 Ośr. Myśli Polit.; Wyd. Studiów Międzynar. i Polit. UJ 8° ss. 410. (Biblioteka Klasyki Polskiej Myśli Politycznej; t. 74).

Praca autorstwa ekonomisty, historyka, geografa, etnografa i publicysty żyjącego w l. 1769–1827. Wyd. oryg. Warszawa 1810. Rec.: Zmierzak Maria, *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 345–347.

8093. SUSKI Marian: Wspomnienia. Wyd. 2. Wrocław 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Wrocławskiej 8° ss. 230, nlb. 3, il.

Pamiętnik profesora i szermierza (1905–1993) opisujący dzieciństwo i naukę w Kielcach, kontynuowaną w Korpusie Kadetów w Modlinie i Oficerskiej Szkole Inżynierii w Warszawie, działalność dydaktyczną w Szkole Podchorążych i pracę w Biurze Badań Technicznych Wojsk Łączności w Warszawie, łączoną z pasją sportową i udziałem w igrzyskach olimpijskich w Los Angeles i Berlinie, udział w kampanii wrześniowej i pobyt w oflagu Murnau, służbę radiotechnika w 2. Korpusie Polskim i powojenną działalność na Politechnice Warszawskiej.

Wyd. 1. 2002.

8094. SZYMAŃSKI Jerzy Feliks: Losy skoczka. Wspomnienia oficera Wojska Polskiego, szkoleniowca cichociemnych, uczestnika powstania warszawskiego, uciekiniera z obozu jenieckiego i współpracownika bezpieczeństwa. Oprac. Tadeusz Paweł Rutkowski. Warszawa 2015 Dom Wydawniczy PWN 8° ss. 662, nlb. 2.

Pamiętniki autora (1909–1995) o dzieciństwie w rodzinnym majątku Gruszowce k. Chocimia, nauce w Tczewie i Chyrowie, studiach historycznych w Bukareszcie, edukacji w Szkole Podchorążych Rezerwy Kawalerii w Grudziądzu, służbie wojskowej od 1932 r., akcji dywersyjnej na Zaolziu w 1938 r., udziale w kampanii wrześniowej, ucieczce do Francji, działalności w czasie wojny, pobycie w obozach jenieckich oraz powojennym życiu w Anglii i przyjazdach do Polski.

8095. [SZYTTLER Jan]: Kucharz dobrze usposobiony. T. 1 i 2. Ułożony przez ... Warszawa 2015 Ladiamed, Zbigniew Łagodziński 8° ss. 270.

Współwyd.: Szyttler J.: Spizarnia dostatecznie i przezornie urządzona dla dogodnego użytku miejskich i wiejskich skrzętnych gospodyń czyli Zbiór i sposoby utrzymania oraz zachowania rozmaitego chleba, ciast, nabiału (...).

Przedr. oryg.: Wilno 1830; przedr. oryg. dzieła współwyd.: Wilno 1841. Przepisy kulinarne, XIX w.

8096. TARNOWSKA Maria: *Przyszłość pokaże... Wspomnienia*. Łomianki 2012.

Rec.: Wiśniewska Maria: Maria Tarnowska, warszawianka z wyboru.... *Kronika Warszawy*. 2015 nr 2 s. 137–150.

8097. TRAGICZNE przedwiośnie. Lata 1845–1846. Tragičeskoe načalo vesny. 1845–1846 gody. Red. t. Mariusz Kulik. Warszawa 2015 IH PAN 8° ss. 303, nlb. 1, tabl. 8, il. IH PAN, IBL PAN, Rossijskaâ Akad. Nauk. Inst. Slavânovedeniâ. (Polskie ruchy społeczno-polityczne i życie literackie 1815–1855. Studia i materiały. Pol'skoe obščestvenno-političeskoe dviženie i literaturnaâ žizn' 1815–1855. Issledovaniâ i materialy).

Treść: Śliwowska Wiktoria, Kulik M.: Tragiczne przedwiośnie. Lata 1845–1846 w Królestwie Polskim. Przedmowa s. 7–15; Studia: Nowak Andrzej: Wokół „Prawdy” o stosunkach polsko-rosyjskich. Ostatni etap refleksji politycznej Henryka Kamińskiego [1813–1866] s. 21–41; Fajnhauz Dawid: Nowe aspekty tajnej działalności Henryka Kamińskiego s. 43–57; Getka-Kenig Mikołaj: Patriotyzm a hierarchia społeczna. Kilka uwag o znaczeniu działalności niepodległościowej dla społecznej sytuacji szlachty w dziewiętnastowiecznej Polsce s. 59–71; Jarosińska Izabela: Rok 1846 w literaturze, sztuce i legendzie s. 73–91; Porada Aleksandra: Kaukaz romantyków s. 93–112; Dokumenty i materiały: Dokumenty śledztwa w sprawie Henryka Kamińskiego s. 115–173; Dokumenty dotyczące ataku na Siedlce s. 175–238; Dokument dotyczący wystąpienia w Miechowskiem s. 239–261; Raport Iwana Paskiewicza dla Mikołaja I, maj 1846 s. 262–267; Spis dokumentów dotyczących roku 1846 w Królestwie Polskim zachowanych w Rosyjskim Państwowym Wojskowym Archiwum Historycznym (RGWIA) s. 267–274.

8098. UDZIELA Seweryn: *Ziemia łemkowska przed półwieczem. Zapiski i wspomnienia z lat 1888–1893*. Krosno 2015 Oficyna Wydawnicza RuthenicArt 8° ss. 83, nlb. 2, il.

Repr., oryg.: Lwów 1934.

Autorstwa etnografa żyjącego w l. 1857–1937.

8099. URBAN Andrzej: *Pamiętnik. Nasz ród, moja rodzina i moje przy niej losy*. Red. t. Antoni Chuchla i Kazimierz Ożóg. Niebylec–Rzeszów 2015 Bonus Liber 8° ss. 223, il.

Wspomnienia – pokłosie konkursu na pamiętniki chłopskie w 1936 r., obejmujące lata 1900–1935 z późniejszymi uzupełnieniami autora (1900–1982), ukazujące jego losy na tle dziejów rodzinnej Lutczy: dzieciństwo, naukę w szkole powszechnej, powołanie do wojska i zwolnienie ze względu na stan zdrowia, gospodarowanie i życie rodzinne.

8100. URSZULA Ledóchowska, św.: *Stać się piórem w Jego ręku. Listy do przyjaciółki z młodości*. Przekł. Magdalena Kujawska. Warszawa 2015 Promic – Wydaw. Ks. Marianów MIC 8° ss. 171, il.

Ilse von Düring (1863–1947) z l. 1885–1899.

8101. [WILCZYŃSKI Wilhelm]: *Na szlaku bojowym z I Brygadą Legionów Polskich. Pamiętnik Wilhelma Wilczyńskiego [1897–1972]. Wstęp i oprac. Agnieszka Jędrzejewska, Przemysław Waingertner*. Warszawa–Bełchatów 2012.

Rec.: Mierzwa Janusz: *Dzienniki legionowe. Sowiniec*. Nr 42: 2013 s. 151–152.

8102. WIZYTACJA kościoła parafialnego w Kosowie z 1844 roku. [Wyd.] Waldemar W. Żurek. *Nasza Przyszłość*. T. 124: 2015 s. 137–164, sum.

8103. WOJCIECHOWSKI Stanisław: *Obrazki z dzieciństwa w Rudzie Wieczyńskiej*. Wyd. Andrzej Wojciechowski. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 2 s. 79–92.

Wspomnienia od urodzenia do 1950 r. Żył w l. 1909–2004.

8104. WSPOMNIENIA Tarnopolan. T. 1 cz. 1. [Zebrał] Czesław E. Blicharski; wstęp i oprac. Jan Brzeski. *Sowiniec*. Nr 44: 2014 s. 115–148.

Antologia wspomnień z l. 1914–1920.

8105. WSPÓŁPRACA polskich ziemian i rosyjskich posiadaczy ziemskich w wyborach do II Dumi Państwowej na Podolu w 1907 roku. Z archiwum Polskiego Podolskiego Gubernialnego Komitetu Wyborczego. [Wyd.] Roman Jurkowski. *Przegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 1 [dr.:] 2012 s. 145–179.

8106. WSPÓŁŻYCIE katolików obrządku greckiego i łacińskiego w Galicji w początkach 2. połowy XIX w. w świetle sprawozdania z wizytacji pracownika nuncjatury wiedeńskiej ks. Karola Rimely'ego. [Wyd.] Aleksander Kustra, Tadeusz Śliwa. *Premislia Christiana*. T. 16: 2014/2015 [dr.:] 2015 s. 181–200.

Zawiera Raport o stanie duchowieństwa ukraińsko-katolickiego Galicji z 12 III 1863 r.

8107. WYRWA-FURGALSKI Tadeusz: *Dzienniki 1913–1916. Wstęp i oprac.* Piotr Cichoracki. Kraków 2011.

Rec.: Mierzwa Janusz: *Dzienniki legionowe. Sowiniec*. Nr 42: 2013 s. 151–152.

8108. Z JÓZEFEM Piłsudskim przez ścianę Cytadeli. Jadwiga Gulińska – przyczynek źródłowy do działalności politycznej socjalistek w Wielkopolsce w początkach XX wieku. Oprac. i red. Grażyna Wyder. Zielona Góra 2015 Oficyna Wydawnicza Uniw. Zielonogórskiego 8° ss. 155, nlb. 4.

Treść: Słowem wstępu. Poznańska socjalistka Jadwiga Gulińska [1863–1939] s. 5–20; Listy Jadwigi Gulińskiej do towarzyszy z Oddziału Zagranicznego Polskiej Partii Socjalistycznej – korespondencja z lat 1900–1905 s. 21–63; Wiersze. Jadwiga Gulińska „Pod skrzydłami śmierci” s. 65–90; Noty biograficzne osób wymienionych w tekście s. 91–128; Excommunicated anarchist – The socialist Jadwiga Gulinska in Poznań in the early twentieth century s. 129–141; Bibliografia s. 145–151.

8109. Z WIZYTAŃ w Kałuszynie (1904 r.). *Roczn. Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 209–210.

Przedruk z: „Ogniwo” nr 31 (1904) s. 739–740.

8110. [ZAMOYSKA Jadwiga z Działyńskich]: *Jadwiga Zamoyska w domu rodzinnym i na emigracji. Wspomnień część 1.* Red. Edyta Bątkiewicz, Magdalena Biniaś-Szkopek. Kórnik 2013.

Toż. Cz. 2 pt.: *Jadwiga Zamoyska między Londynem a Stambułem. Wspomnień część 2.* Red. E. Bątkiewicz-Szymanowska, M. Biniaś-Szkopek. Kórnik 2014 Fund. Zakłady Kórnickie 8° ss. 270, nlb. 2, tabl. 1, il. + 1 dysk optyczny (CD).

Pamiętniki z l. 1853–1864 opisujące życie rodzinne we Francji, towarzyszenie mężowi w podróżach dyplomatycznych z ramienia Hotelu Lambert do Turcji, Grecji i Wielkiej Brytanii oraz udział brata Jana Działyńskiego w powstaniu styczniowym. Rec. [Cz. 1–2]: Magdzińska Anna, *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 285–288.

8111. ZARZĄDZENIA naczelnika powiatu wieluńskiego dotyczące przeciwdziałania dążeniom patriotycznym w regionie częstochowskim przed wybuchem powstania styczniowego. [Wyd.] Jan Związek. *Częstochowskie Teki Hist.* T. 5: 2015 s. 231–261, sum.

Nieznanego z imienia Szmiddeckiego z l. 1861–1863.

8112. ZAWADZKI Władysław Marian: *Dziennik. Wstępem opatrzył i oprac.* Janusz Mierzwa. Kraków 2010.

Rec.: Łapa Magorzata, *Niepodległość*. T. 61: 2012 s. 359–362.

8113. [ZAWISTOWSKI Lucjan]: *Pamiętnik wygnańca z roku 1863.* Spisał z własnych przeżyć (Lucjan) Zawistowski; tekst oprac., wstępem i przypisami opatrzyli Wiesława i Mirosław Wójcikowie; przedm. Wiesław Caban. Kielce 2015 UJK. Inst. Filologii Pol. 8° ss. XXII, nlb. 1, 148, nlb. 4, il.

Wspomnienia powstańca styczniowego (1831–?) obejmujące okres 1863–1869 – walki i aresztowanie 22 XII 1863 r., pobyt w więzieniu w Grodnie, drogę na zesłanie do Tomsku, ucieczkę stamtąd m.in. przez Stambuł do Wiednia, wyjazd do Szwajcarii i powrót do Wiednia.

8114. ZBIÓR pieśni nabożnych katolickich do użytku kościelnego i domowego. Pelplin– Gdańsk 2015 Bernardinum; Stow. „Trójwiejska” 16° ss. 922, nlb. 1 + Dodatek ss. 14, nlb. 1.

Repr., oryg.: Pelplin 1886.

W dodatku: Borzyszkowski Józef: Pelplińskie śpiewniki. Wielkie dzieła ks. Szczepana Kellera (1827–1872) i ks. Józefa Mazurowskiego (1832–1977).

8115. ŹRÓDŁA i dokumenty do dziejów legionistów węgierskich służących w Legionach Polskich w latach 1914–1918. [Oprac.] Endre László Varga. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 1 s. 257–297.

Toż. Cz. 2. *Tamże* nr 2 s. 233–272.

Toż. Cz. 3. *Tamże* nr 3 s. 205–277.

Toż. Cz. 4. *Tamże* nr 4 s. 191–232.

Z l. 1914–1939 i 1947.

8116. ŹRÓDŁA i materiały do badań nad kasatami klasztorów z obszaru Pomorza Nadwiślańskiego i ziemi chełmińskiej (XIX i XX w.). Red. Piotr Oliński i Waldemar Rozynkowski. Wrocław 2015 Wrocławskie Tow. Miłośn. Historii 8° ss. 284, il. (Dziedzictwo Kulturowe po Skasowanych Klasztorach; t. 1).

8117. ŻEROMSKI Stefan: Pisma raperswilskie; Wspomnienia i sylwetki. Oprac. Zdzisław Jerzy Adamczyk. Warszawa–Kielce 2015 IBL PAN. Wydaw.; UJK 8° ss. 594, nlb. 6, tabl. 2, il. IBL PAN, UJK. (Pisma zebrane; 24. Seria 4, Pisma społeczne i wspomnienia).

Zawiera publikacje dot. Muzeum w Rapperswilu z l. 1895–1911 oraz wspomnienia o wybitnych przedstawicielach kultury polskiej pisane w l. 1911–1925.

b) Opracowania

Zob. poz. 3054, 4570, 7499, 7618, 7680, 7681, 7738, 7840, 8097, 9317.

8118. ABKOWICZ Mariola: Towarzystwo edukacyjne „Limmud Tora”. Reforma szkolnictwa karaimskiego na początku XX w. w Trokach w świetle dokumentów. *Almanach Karaimski*. [T.] 4: 2015 s. 147–165, sum.

Do 1915 r.

Aneks źródłowy.

8119. ADAMCZYK Elżbieta: The role of licenses in public utility services provision – 19th century experiences. *Studia Hist. Oeconom.* Vol. 33: 2015 s. 3–18, abstr.

8120. ADAMCZYK Zdzisław Jerzy: Stefan Żeromski wobec jubileuszu Lwa Tołstoja. *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 2 s. 185–189, sum.

Dwie wersje niepublikowanego artykułu z 1908 r.

8121. ALEKSANDER Wielopolski. Próba ustrojowej rekonstrukcji Królestwa Polskiego w latach 1861–1862. Pod red. Lecha Mażewskiego. Wyd. 2, popr. i poszerz. Radzymin 2014 von borowiecky 8° ss. 351.

Z treści: Wstęp s. 7–8; Szpoper Dariusz: Aleksander Wielopolski i próba ustrojowej rekonstrukcji Królestwa Polskiego w latach 1861–1862 s. 9–56; Mażewski L.: Aleksander Wielopolski a ustawa o zbiegowiskach z 8 kwietnia 1861 r. i masakra na Placu Zamkowym w Warszawie s. 59–68; Mażewski L.: Nieudana próba utrzymania szlacheckiej dominacji. O sposobie rozwiązania sprawy chłopskiej przez Aleksandra Wielopolskiego s. 69–82; Mażewski L.: Branka. Aspekty prawnopolityczne decyzji Aleksandra Wielopolskiego o poborze do wojska w styczniu 1863 r. s. 83–98; Rękas Konrad: Ziemie oddane? Kilka uwag o stosunku Aleksandra Wielopolskiego do ziem litewsko-ruskich s. 99–104; Engelgard Jan: Aleksander Wielopolski wobec niepodległości Polski s. 105–116; Hristoforov Igor’: Nacionalizm i Velikie reformy: Aleksandr Velepolskij i rossijskaâ vnutrennâ politika 1850–60-h godov s. 119–126; Rękas K.: Margrabia Wszechwielopolski? Stosunek Aleksandra

Wielopolskiego do Rosji s. 127–140; Mariański Michał: Reformy Aleksandra Wielopolskiego w świetle raportów konsulów Francji w Warszawie (1860–1863) s. 141–156; Mażewski L.: Rola administracji Królestwa Polskiego w sformułowaniu i realizacji reform Wielopolskiego s. 157–168; Dąbrowski Przemysław: „Litewski Wielopolski” – czyli program hrabiego Wiktora Starzeńskiego przed 1863 r. s. 169–180; Garczyk Bartłomiej: Józef Miniszewski – publicystyka w służbie reform s. 181–192; Różański Mieczysław: Arcybiskup Zygmunt Szczęsny Feliński wobec reform Wielopolskiego s. 193–204; Turek Wojciech: „Czerwoni” wobec reform Aleksandra Wielopolskiego: zdecydowanie przeciw s. 205–216; Turek W.: „Biali” wobec reform Aleksandra Wielopolskiego: za mało s. 217–226; Mażewski L.: Amnestia z 12 kwietnia 1863 r. Czy możliwe było połączenie reform Wielopolskiego z uwłaszczeniem chłopów? s. 229–240; Smyk Grzegorz: Demontaż reform Wielopolskiego na tle reorganizacji administracji Królestwa Polskiego po powstaniu styczniowym s. 241–254; Klimaszewska Anna, Gałędek Michał: Stańcyzy spadkobiercami idei Wielopolskiego? s. 255–266; Mażewski L.: Królestwo Polskie w latach 1861–1862 a autonomia Galicji. Porównanie rozwiązań ustrojowych s. 267–282; Szlachta Bogdan: Wielopolski a polskie nurty konserwatywne (próba wprowadzenia) s. 283–292; Wielomski Adam: O Heglu i realizmie politycznym. Aleksander Wielopolski a rozumienie polityki w XIX wieku s. 293–304; Rękas K.: Spory o Margrabiego na łamach prasy katolików świeckich w setną rocznicę powstania styczniowego s. 305–318; Szpoper D.: Aleksander Wielopolski – próba rekapitulacji s. 321–326; Majer Tomasz: Królestwo Polskie 1815–1832–1861/1862. Kilka uwag o charakterze ustrojowo-politycznym s. 327–334; Mażewski L.: Królestwo Polskie: od unii z Rosją do... O próbie ustrojowej rekonstrukcji Królestwa Polskiego w latach 1861–1862 s. 335–340.

Wyd. 1 pt.: Próba ustrojowej rekonstrukcji Królestwa Polskiego w latach 1861–1862. W 150 rocznicę reform margrabiego Aleksandra Wielopolskiego. Olsztyn 2012.

8122. AMBROZIAK Daria: Mickiewicz i inni Polacy we wspomnieniach rosyjskich memuarystek XIX wieku. *Acta Polono-Ruthenica*. [T.] 19: 2014 s. 17–27, rez., sum.

8123. AMBRULEVIČIŪTĖ Aelita: Buitinių patogumą pokyčiai Vilniaus pirklių namuose XIX a. antrojoje pusėje. *Lituanistica*. T. 61: 2015 Nr. 4 s. 239–253, sum.

Zmiany w kupieckich gospodarstwach domowych w Wilnie w 2 poł. XIX w.

8124. ANDRUSIEWICZ Andrzej: Aleksander I. Wielki gracz, car Rosji – król Polski. Kraków 2015 Wydaw. Liter. 8° ss. 625, nlb. 2, il.

Dostępne w również w formie elektronicznej.

8125. ANOFRANKA Natallâ Vasil’eŭna: Žančyny dvaranskaga sasloŭâ Belarusi ũ kancy XVIII – peršaj palove XIX st. Sacyâl’na-pravavy status, udzel u gramadskim žyccì. *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 115–133, sum., rez., santr.

8126. ANTONÓW Radosław: Augustyna Wróblewskiego uwagi o pornografii. *Wrocławskie Studia Erazmiańskie*. Z. 9: 2015 s. 523–541, sum.

Rok 1909.

8127. ANTOSIK-PIELA Maria: Oswajanie na odległość. Literatura polsko-żydowska wobec syjonistycznej wizji terytorialności. *Przeł. Humanist.* R. 59: 2015 nr 4 s. 77–82, sum.

Lata 1861–1918.

8128. ANTYSEMITYZM na ziemiach polskich na przełomie XIX i XX wieku. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 1 s. 7–79, sum.

Treść: Krzywiec Grzegorz: Badania nad antysemityzmem: dyskusje, inspiracje, problemy s. 7–8; Domagalska Małgorzata: Jeszcze Warszawa czy już Moszkopolis? Futurystyczny obraz stolicy w polskiej antysemickiej prozie przełomu XIX i XX wieku s. 9–21; Krzywiec G.: Kampania wyborcza Romana Dmowskiego do IV Dumy Państwowej w Warszawie w 1912 roku. Przyczynek do studiów nad mobilizacją nacjonalistyczną s. 22–52; Moszyński Maciej: Nieznośna konkurencja. O sporach między warszawskimi antysemitami końca XIX i początku XX wieku s. 53–79.

8129. ARSENICZ Magda: Kreacja Przemysła jako miejsca o znaczeniu historycznym w działalności inteligencji galicyjskiej na przełomie XIX i XX wieku. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 3 s. 49–60, sum.

8130. AUGUSTYN Maciej: Wzorowy rolnik z Leszczowatego. Przyczynek do historii gospodarczej regionu. *Bieszczad.* [T.] 20: 2015 s. 289–302.

Michał Dobrowolski laureat konkursu na najlepsze gospodarstwo chłopskie w 1873 r.

8131. AUGUSTYNIAK Krzysztof: Działalność organizacyjna Franciszka Valentina d’Hauterive’a na terenie województwa płockiego w powstaniu listopadowym. *Meritum.* T. 7: 2015 s. 59–71, sum.

8132. AUGUSTYNIAK K.: Proces formowania 1. pułku jazdy płockiej w powstaniu listopadowym. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 23–35, sum.

8133. AUGUSTYNIAK K.: Proces formowania pułków piechoty liniowej w województwie płockim w okresie powstania listopadowego. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 29: 2015 s. 15–24, sum.

8134. AUGUSTYNIAK K.: Straże Bezpieczeństwa w województwie płockim w pierwszym okresie powstania listopadowego. *Meritum.* T. 5: 2013 s. 75–88, sum.

8135. AUGUSTYNIAK K.: Wysięk mobilizacyjny województwa płockiego na tle innych województw prawobrzeżnych w okresie powstania listopadowego. *Meritum.* T. 6: 2014 s. 47–56, sum.

8136. AWTUSZEWSKI Andrzej: Historia pewnego nakładu. *Bibliotekarz Zachodniopomorski.* R. 55: 2014 nr 1 s. 118–121.

Noworocznik „Ziewonia”, wyd. 1837 r.

8137. BABIŃSKI Aleksander Zygmunt: Potyczka pod Oświęcimiem. Epizod wojny prusko-austriackiej 1866 roku. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie.* R. 60: 2015 s. 145–164, sum.

8138. BACHANEK Grzegorz: Teologiczna odpowiedź Zygmunta Szczęsnego Felińskiego na zagrożenia Kościoła w czasach zaborów. *Niepokalanów–Teresin 2015 Wydaw. Ojców Franciszkanów Niepokalanów 8° ss. 542, nlb. 1, sum.*

8139. BACZKOWSKI Michał: Wojna 1866 roku w Galicji i na Śląsku Cieszyńskim. Kraków 2015 *Historia Iagellonica 8° ss. 101, nlb. 2, tabl. 8, il., sum. (Społeczeństwo i Gospodarka Galicji; t. 2).*

8140. BAGIŃSKA Agnieszka: Pracownia artysty w polskiej sztuce i kulturze drugiej połowy XIX i początku XX wieku. Warszawa 2015 *Neriton 8° ss. 203, nlb. 1, tabl. 48, il., sum., Zsfg.*

8141. BAGŁAJEWSKI Arkadiusz: Zygmunt Krasiński u wód. *Wiek XIX.* R. 8: 2015 s. 123–140, sum.

8142. BAIRAŠAUSKAITĖ Tamara: Bajorų žemvaldžių sudėtis Kauno ir Vilniaus gubernijose XIX a. antrojoje pusėje. *Lituanistica.* T. 59: 2013 Nr. 1 s. 9–23, sum.

Skład ziemian w guberniach kowieńskiej i wileńskiej w 2 poł. XIX w.

8143. BAIRAŠAUSKAITĖ T.: Dvaro, sentikių ir „amžinųjų činšininkų” santykiai žemės dalybose XIX a. II pusėje. *Lituanistica.* T. 61: 2015 Nr. 2 s. 87–101, sum.

Relacje między dworem, staroobrzędowcami i „wiecznymi najemcami” przy podziale ziemi w 2 poł. XIX w.

8144. BAIRAŠAUSKAITĖ T.: Kintantis bajorų pasaulis Kazimieros Bialozoraitės-Tanskienės dienoraštyje ir laiškuose Sofijai Römerienei. XIX a. 8–9 dešimtmečiai. *Lietuvos Istorijos Metraštis.* 2012 [nr] 1 [dr.] 2013 s. 25–49, sum.

Stale zmieniający się świat szlachty w pamiętniku Kazimiery Białożor-Tańskiej (1816–1888) i listach jej siostry Zofii Römer (1817–1893). Lata 80. i 90. XIX w.

8145. BAIRAŠAUSKAITĖ T.: Kova dėl žemės: dvarininkų ir dvarų valstiečių nuosavybės santykiai panaikinus baudžiavą (XIX a 7–8 deš.). *Lituanistica*. T. 60: 2014 Nr. 3 s. 145–167, sum.

Walka o ziemię: stosunki własnościowe między ziemianami i chłopami po zniesieniu pańszczyzny (7–8 dekada XIX w.).

8146. BAIRAŠAUSKAITĖ T.: Kova dėl žemės: dvaro ir laisvųjų žmonių santykiai sprendžiant žemės nuosavybės klausimą XIX a. II pusėje. *Lituanistica*. T. 61: 2015 Nr. 1 s. 1–21, sum.

Walka o ziemię: relacje dwór a wolni ludzie w rozwiązaniu problemu własności ziemi w 2 poł. XIX w.

8147. BAJKO Marcin: „Sny niezwykle o Polsce i o Europie”. Diagnoza kultury w pismach Tadeusza Micińskiego u progu pierwszej wojny światowej. Kraków 2015 Collegium Columbinum 8° ss. 338, il. (Biblioteka Tradycji; nr 141).

8148. BALCER Kazimierz: Okruchy wspomnień. Cz. 1. *Dobrzyckie Studia Ziemiańskie*. Nr 4: 2014 s. 46–51.

Toż. Cz. 2. *Tamże*. Nr 5: 2015 s. 88–94.

W cz. 1 opisana praca służącej w pałacu w Dobrzycy w l. 1905–1907 na podstawie wspomnień Władysławy Andrzejczakowej; w cz. 2 obraz dziedziców Dobrzycy (Bandelów i Czarneckich) na podstawie wspomnień mieszkańców wsi z przełomu XIX i XX w.

8149. BAŁCHAN Jan: Leonard Fessler założyciel papierni w Pabianicach. *Roczn. Muzeum Papiernictwa*. T. 9: 2015 s. 31–46.

W 1814 lub 1815 r.

8150. BATOR Janusz: Korespondencja żołnierska w Twierdzy Przemyśl. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 1 s. 171–177, sum.

1914 r.

8151. BAŽENOVA Anna Ūr'evna: Istoriki Imperatorskogo Varšavskogo Universiteta 1869–1915. Prosveščenie, nauka, politika. Lublin 2014.

Rec.: Schiller-Walicka Joanna, *Przepl. Hist.* T. 106: 2015 z. 3 s. 605–614.

8152. BĄBIAK Grzegorz Paweł: Sobie, ojczyźnie czy potomności. Wybrane problemy mecenatu kulturalnego elit na ziemiach polskich w XIX wieku. Warszawa 2010.

Rec.: Kuźmina Dariusz, *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 299–302.

8153. BĄCZYK Jarosław: Armie za drutami. Jeńcy wojenni na terenie prowincji poznańskiej (1914–1918). Poznań 2015 Wielkopolskie Muzeum Niepodległości 8° ss. 173, nlb. 2, il., sum.

8154. BECHTEL Delphine: Between the bank and the theatre. Retrieving social and cultural history of two landmarks of pre-world war one Jewish Lemberg. *Przepl. Humanist.* R. 59: 2015 nr 4 s. 105–121, sum.

8155. BEDNARSKI Tadeusz Z[ygmunt]: Spotkania w dawnej i niedawnej Szczawnicy. Kraków 2012.

Rec.: Waluś Józef S.: O podwójnym umiłowaniu Szczawnicy. *Małopolska*. [T.] 16: 2014 s. 328–329.

8156. BEDNARZ-GRZYBEK Renata: Zofia Seidlerowa (1859–1919) i „kwestia kobieca” na łamach „Bluszczu”. *Lubelski Roczn. Pedagog.* T. 34: 2015 z. 1 s. 157–179, sum.

8157. BENDIN Aleksandr Ūrevič: Problemy veroterpimosti v Severo-Zapadnom krae Rossijskoj imperii (1863–1914 gg.). Minsk 2011 BGU 8° ss. 439.

Rec.: Staliūnas Darius, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 18: 2013 [dr.:] 2014 s. 213–217.

8158. BERKAN-JABŁOŃSKA Maria: Arystokratka i biedermeier. Rzecz o Gabrieli z Güntherów Puzyninie (1815–1869). Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 448, tabl. 1, il., sum. UŁ. (Literaturoznawstwo. Sylwetki).

8159. BERSKA Barbara: 1914. Zdarzyło się w Krakowie. Kraków–Warszawa 2015 Archiwum Nar.; NDAP 8° ss. 242, tabl. 6, il. Archiwum Nar. w Krakowie.

8160. BEZAK Paweł: Był taki człowiek. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 4 s. 355–258.

Tzw. nieśmiertelnik Ernsta Fischera (1895–?) żołnierza niemieckiego, walczącego u boku legionistów w bitwie pod Kostiuchnówką.

8161. BEZAK P.: Epopeja legionowa. Pod red. Tadeusza Skoczka. Warszawa 2015 Muzeum Niepodległości 8° ss. 151, nlb. 1, il.

Lata 1914–1917.

8162. BĘDZIŃSKI Andrzej: Czy w Komorowie koło Tomaszowa Mazowieckiego funkcjonowała papiernia? *Archeion*. T. 116: 2015 s. 509–514, sum., rés., rez.

Najprawdopodobniej w l. 1860–1885.

8163. BIAŁCZAK Adam: Z dziejów kurpiowskiego wychodźstwa zarobkowego do Ameryki Północnej w latach 1880–1918 na przykładzie gminy Baranowo. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 27: 2013 s. 17–34, sum.

8164. BIBLIOTHECA Lindiana. Samuel Bogumił Linde (1771–1847) pierwszy dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie. W 165 rocznicę śmierci. Materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie, 19–20 listopada 2012 r. Red. nauk. Maria Cubrzyńska-Leonarczyk; współpr. Halina Mieczkowska. Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Warszawskiego 8° ss. nlb. 4, 322, nlb. 2, tabl. 52, il. (Prace Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie; 35).

Tyt. równol.: Bibliotheca Lindiana. Samuel Bogumił Linde (1771–1847) the first director of the University of Warsaw Library. On the 165th anniversary of his death. Papers presented at the nationwide conference in the University of Warsaw Library, 19–20 November, 2012.

Treść: Cubrzyńska-Leonarczyk M.: Od Redakcji s. 9–14; Sołtan Andrzej: Warszawa czasu Lindego s. 15–29; Czerzniewska Jolanta: Stanisław Kostka Potocki [1755–1821] – konserwator i inwentaryzator dziedzictwa na Królewskim Uniwersytecie Warszawskim s. 31–56; Migoń Krzysztof: Kasaty klasztorów w XVIII i XIX w. a narodziny nowoczesnego bibliotekarstwa s. 57–64; Ptaszyk Marian: Samuel Bogumił Linde – dyrektor Biblioteki Publicznej przy Królewskim Uniwersytecie Warszawskim i jego współpracownicy s. 65–82; Mieczkowska H.: „Osobliwość nieznaną”. Zakupy starych druków w Bibliotece Publicznej przy Królewskim Uniwersytecie Warszawskim s. 83–99; Cubrzyńska-Leonarczyk M.: Samuel Bogumił Linde – bibliofil „dla krajowego użytku” s. 101–113; Żbikowska-Migoń Anna: Samuel Bogumił Linde jako bibliotekarz i bibliograf na tle swojej epoki s. 115–128; Dubisz Stanisław: Słownik języka polskiego dzieło życia Samuela Bogumiła Lindego s. 129–139; Kriegseisen Wojciech: Między radykalizmem a lojalizmem. Samuel Bogumił Linde jako działacz ewangelicki w Księstwie Warszawskim i Królestwie Polskim s. 141–151; Nast Włodzimierz: Duchowe i ekumeniczne znaczenie dokonań Samuela Bogumiła Lindego w Kościele Ewangelicko-Augsburskim s. 153–162; Olczak Zbigniew: Samuel Bogumił Linde – uczonej między czystą nauką a polityką s. 163–179; Duber Paweł: Działalność Samuela Bogumiła Lindego w Sejmie Królestwa Polskiego (1818 i 1820) s. 181–195; Szybiak Irena: Samuel Bogumił Linde – organizator i rektor Liceum Warszawskiego, pedagog i działacz edukacyjny s. 197–206; Malicka Ewa: „Rękopisma i inne pamiątki” Samuela Bogumiła Lindego. Spuścizna po uczonym w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej – zawartość i stan badań s. 207–218; Kulesza Hanna: Spuścizna Samuela Bogumiła Lindego w zbiorach Ossolineum – stan badań s. 219–233; Łazicka Małgorzata: Ikonografia Samuela Bogumiła Lindego s. 235–253; Słomianowska-Kamińska Emilia: Samuel Bogumił Linde – upamiętnianie życia i dokonań (próba podsumowania) s. 255–267; Aneks 1: Brandt Andrzej

Marek: Samuel Bogumił Linde – kilka uwag o życiu i pozostałych pamiątkach s. 269–271; Aneks 2: Bylinowa Elżbieta: Samuel Bogumił Linde w kręgu książki. Scenariusz wystawy s. 277–299; Aneks 3: Maculewicz Piotr: Msza F-dur op. 41 Józefa Elsnera. Wprowadzenie do koncertu s. 301–304.

8165. BIELAT Andrzej: Sienkiewicz i jego rady dla rodaków. Sandomierz 2015 Wydaw. Diec. i Drukarnia 8° ss. 272.

8166. BIELEŃ Zdzisław: Bohaterki w czarnych sukniach. Lublinianki i podlasiński w powstaniu 1863–1864. Lublin 2015 Tow. Bibl. Publ. im. Hieronima Łopacińskiego 8° ss. 192, il.

8167. BIELEŃ Z.: Początek powstania 1863 roku w Tomaszowie Ordynackim. *Roczn. Lubelski*. T. 41: 2015 s. 68–83, sum.

8168. BILENKY Serhiy: Inventing an ancient city. How literature, ideology, and archaeology refashioned Kyiv during the 1830s and 1840s. *Harvard Ukrainian Studies*. Vol. 32/33: 2011/2014 [dr.:] 2015 Part 1 s. 107–126.

8169. BIŃKOWSKI Marek Krzysztof: Wiosna Ludów w Oleśnicy i Bierutowie. *Miscellanea Oleśnickie*. Nr 2: 2015 s. 4–12.

8170. BITWA pod Gorlicami. Studia z perspektywy stulecia. The battle of Gorlice. Centenary perspectives. Pod red. Jarosława Centka, Sławomira Kułacza, Kamila Ruszały. Gorlice 2015 Urząd Miej.; Gorlickie Centrum Kultury 8° ss. 257, tabl. złoż. 6, il., sum.

Treść: Centek J., Kułacz S., Ruszała K.: Bitwa pod Gorlicami – refleksje z perspektywy stulecia s. 9–15; Mikulski Marcin J.: Wkład Twierdzy Kraków w zwycięstwo pod Gorlicami s. 17–36; Hatschek Christoph: „Odczarowanie” munduru. Wpływ doświadczeń wojennych na umundurowanie cesarskiej i królewskiej armii (1868–1915) s. 37–48; Juszko Walentin: Zagłada dywizji Kornilowa s. 49–60; Stachelbeck Christian: Udział 11. bawarskiej Dywizji Piechoty w bitwie pod Gorlicami s. 61–72; Głód Bogusław: Kawaleria niemiecka pod Gorlicami. Z działań pułku rotmistrza von Savoye na prawym skrzydle 11. Armii Mackensena 2–6 V 1915 roku s. 73–81; Centek J.: Działania pruskiej 119. Dywizji Piechoty w dniach 2 i 3 maja 1915 r. s. 82–99; Woźny Tomasz: Od „Zuckerhut” do „Kaiserjägerhöhe”. C.k. XIV Korpus w ofensywie gorlickiej s. 100–123; Ruszała K.: Mieszkańcy Gorlic w armii austro-węgierskiej podczas I wojny światowej s. 124–150; Szlanta Piotr: Wielka Wojna Łemków s. 151–172; Kułacz S.: Bój o wzgórze Pustki w relacjach uczestników s. 173–188; Schubert Jan: Galicyjskie cmentarze wojenne. Historia, architektura, sztuka s. 189–229; Kawulok Michał: Temat „Bitwy pod Gorlicami” w twórczości Jana Wałacha [1884–1979] s. 230–240.

8171. BŁASZKOWSKI Marcin: Między Leszmem a kankanem, czyli o związkach Ludwika Kalischa i Jacques’a Offenbacha. *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 199–224.

XIX w.

8172. BOCZAR Elżbieta: Wydawcy polskich książek dla dzieci i młodzieży w zaborze pruskim w XIX wieku. *Acta Univ. Lodziensis*. Folia Librorum. [Vol.] 20: 2015 s. 9–32, sum.

8173. BODASZEWSKI Jakub: Żarnowiec około 1820 r. studium z dziejów miejscowości. *Prace Hist.-Archiw.* T. 27: 2015 s. 191–199, sum.

8174. BODZIONY Jakub Stanisław: Władysław Strowski [1843–1920] – powstaniec i pozytywista. Od porażki w czynie zbrojnym do sukcesu w pracy organicznej. *Roczn. Sąddecki*. T. 43: 2015 s. 66–81.

8175. BOGUNIA-PACZYŃSKI Andrzej: Między Krakowem a Zakopanem i Szczawnicą. *Małopolska*. [T.] 17: 2015 s. 161–178.

Podróże (m.in. automobilowe) Wojciecha Kossaka, l. 1880–1914.

8176. BOGUS Marzena: Nauczyciele szkół ludowych Śląska Cieszyńskiego w XIX i na początku XX wieku: uwarunkowania prawne i zawodowe. Częstochowa–Czeski Cieszyn 2013.

Rec.: Grabowska-Pieńkosz Dorota, *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 52: 2015 s. 157–160.

8177. BOGUSZ Monika: Jarmarki łęczyńskie na łamach „Gazety Lubelskiej” w ostatnim ćwierćwieczu XIX stulecia. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 28: 2015 s. 14–21.

8178. BOGUSZ M.: Obraz demograficzny Łęcznej w świetle spisu powszechnego z 1897 roku. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 27: 2014 s. 24–26.

8179. BOGUSZ M.: W kręgu eskulapa – łęczyńska apteka w Królestwie Polskim. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 25: 2012 s. 7–11.

8180. BOHACHEVSKY-CHOMIAK Martha: Conflict between Church and state in the absence of both. *Harvard Ukrainian Studies*. Vol. 32/33: 2011/2014 [dr.:] 2015 Part 1 s. 127–141.

Galicja, XIX–XX w.

8181. BOHUSZ-RUBASZEWSKA Ewa: Młodej Stasi kłopoty małe i duże. Stanisława Łupińska z Apoznańskich (1852–1887) w świetle pozostałych po niej pamiątek. *Ciechanowiecki Roczn. Muzealny*. T. 11: 2015 s. 235–252.

Zawiera też fragmenty listów.

8182. BOŁDYREW Aneta: The discourse on sexual education in the social, health and educational press of the Kingdom of Poland at the beginning of the 20th century. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 15: 2014 s. 97–116, sum.

8183. BOŁDYREW A.: Reformatorskie koncepcje działań oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci zaniedbanych w Królestwie Polskim na przełomie XIX i XX wieku na tle rozwiązań europejskich. *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 57–70, sum.

8184. BONDARCZUK Mariusz: Między Sójkami i Przasnyszem, czyli mała krucjata przeciw abstrakcjom w historii „małych ojczyzn”. Na marginesie studiów nad życiem i śmiercią Stefana Cieleckiego (1833–1863). *Kutnowskie Zesz. Region*. T. 18: 2014 s. 371–392.

8185. BOŃKOWSKI Wojciech: Chopin gourmet. Warszawa 2015 Nar. Inst. Fryderyka Chopina 8° ss. 64, il.

Kuchnia F. Chopina (1810–1849).

8186. BORUCKI Tomasz: Naukowo-podróżnicze dokonania Wincentego Pola w Karpatach – w świetle źródeł. W odpowiedzi obrońcom legendy „ojca” nowożytnej geografii polskiej. *Wierchy*. R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 67–86.

8187. BOŻYK Izabela: Osadnictwo niemieckie na terenach wiejskich między Pilicą a Wisłą w latach 1815–1864. Kielce–Łódź 2015 Kieleckie Tow. Nauk.; Marron 8° ss. 303, nlb. 1, il.

8188. [BRACKA Mariâ Valentinivna] Bracka Mariya: Idee kijowskiego Bractwa Cyryla i Metodego (1846–1847) w świetle krytyki postkolonialnej. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 1 s. 43–55, sum.

8189. BUCHEN Tim: Antisemitismus in Galizien: Agitation, Gewalt und Politik gegen Juden in der Habsburgermonarchie um 1900. Berlin 2012 Metropol 8° ss. 384.

Rec.: Grinberg Daniel, *Studia Judaica*. Vol. 18: 2015 nr 2 s. 389–392.

8190. BUDNIK Michał: Wojskowe koleje polowe podczas I wojny światowej w Wielkopolsce. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 4 s. 54–59.

8191. BUDREWICZ Tadeusz, Sobieraj Tomasz: W sprawie przełomu pozytywistycznego. Spory krytyczne wokół „Zarysu literatury polskiej z ostatnich lat szesnastu” Piotra Chmielowskiego [1848–1904]. Poznań 2015 Wydaw. Poznańskiego Tow. Przyj. Nauk 8° ss. 256, nlb. 1. PTPN. Wydz. Filol.-Filoz. Kom. Filol.

8192. BUDZIŃSKI Janusz R.: Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rosji w okresie panowania Mikołaja II (1894–1917). Przemiany organizacyjne. Piotrków Trybunalski–Zulów 2015 Inst. Historii i Stosunków Międzynar. Uniw. J. Kochanowskiego. Filia; Drukarnia Marland2 Marek Rusak 8° ss. 309, nlb. 2, il.

8193. BUDZYŃ Krzysztof: List ziemian śremskich do Edwarda hr. Raczyńskiego. *Śremski Notatnik Hist.* Nr 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 48–55.

8194. BUJAK Jan: Galicjanie i Serbowie. Cz. 3: Wojna i wyjazd do Polski. Jelenia Góra 2015 Wydaw. Ad Rem 8° ss. 376, il.

Cz. 1. 2012.

8195. BUKREEVA Elena M.: Sergej Nikolaevič Karcov [1829–1870] – predsedať Komissii po krest’ânskimi delami v Lomžinskoj gubernii. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 271–279, rez., streszcz., sum.

8196. BURZKA-JANIK Małgorzata: Estetyczne nowatorstwo poematów Tomasza Augusta Olizarowskiego [1811–1879] – od „Zawieruchy” do „Car-dziewicy”. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 2 s. 78–96, sum.

8197. CAMON Hubert: Wojna napoleońska. Bitwy. Tł. Mariusz Mróz. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 408, il.

8198. CAMON H.: Wojna napoleońska. Systemy operacyjne. Teoria i technika. Tł. Mariusz Mróz. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 291, nlb. 1, il.

8199. [ČERČOVIČ Ľvanna Ľvanivna] Czerczowycz Iwanna: Realizacja zawodowa kobiet końca XIX – początku XX w. na przykładzie społeczeństwa ukraińskiego w Galicji. *Przepl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 2 s. 147–161.

8200. ČERNÂEV Sergej N.: Sud’ba uroženki g. Petrokov Aleksandry Nikolaevny Zakutinoj (Noginoj, Florinskoj). *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 15: 2014 s. 81–95, sum.

Losy ur. w Piotrkowie w rodzinie ros.-pol. lekarza stomatologa Aleksandry Zakutinej 1°voto Noginej 2° voto Florinskiej, szczególnie działalność rewolucyjna i kolejne etapy zesłania wraz z mężem Aleksiejem Semenowiczem Florinskim.

8201. [ČERNYŠEV Artëm] Czernyszew Artiom, Leończyk Sergiusz: Działalność oświatowa zesłańców po Powstaniu Styczniowym 1863–1864 w guberni jeniejskiej. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 2 s. 115–132, sum., Zsfg., rez.

8202. CHLEBOWSKA Agnieszka: „Stare panny”, wdowy i rozwiedzione. Samotne szlachcianki w Prusach w latach 1815–1914 na przykładzie prowincji Pomorze. Szczecin 2012.

Rec.: Niewęgłowska Aneta, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 1 s. 143–146.

8203. CHOLEWIŃSKI Łukasz: Dzieje Lubomirskich z Kryszyzny w latach 1864–1914. *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 205–220, sum.

8204. CHOMIUK Aleksandra: Joseph Conrad wobec polskiego doświadczenia historycznego. Dyskurs literacki, biograficzny i polityczny w „Księciu Romanie”. *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 2 s. 95–108, sum.

1911 r.

8205. CHOPIN e l’Italia. E cura de Jerzy Miziołek; in collab. con Wojciech Bońkowski e Leonardo Masi. Varsavia 2015 The Fryderyk Chopin Inst. 8° ss. 281, nlb. 3, il.

Treść: Miziołek J., Masi L.: L’italianita di Varsavia ai tempi di Chopin s. 11–50; Skowron Zbigniew: Gli italiani nella vita musicale di Varsavia all’epoca di Chopin s. 51–60; Helman Zofia: Carlo Evasio Soliva e Fryderyk Chopin s. 61–72; Żórawska-Witkowska Alina: La musica italiana nella vita e nell’opera di Fryderyk Chopin s. 73–104; Sganga Michele: Adieu – do widzenia – ben tornato: da Rossini a Chopin (e viceversa) s. 105–126; Szklener Artur: Chopin e Bellini s. 127–142; Eigeldinger Jean-Jacques: Venezia immaginarie. Appunti sulle barcarole di Chopin s. 143–164; Tavanti Giuseppe: Operisti italiani al pianoforte. Il modello pianistico chopiniano nel salon italiano s. 165–174; Miozzi Dario: Maurizio Pollini e il suo Chopin, prima e dopo la vittoria al Concorso di Varsavia del 1960 s. 175–216; Miziołek J.: Chopin nell’ambiente dell’Universita di Varsavia s. 219–255.

8206. CHWALBA Andrzej: Samobójstwo Europy. Wielka Wojna 1914–1918. Kraków 2014.

Rec.: Białokur Marek, *Imponderabilia.* Nr 8: 2015 s. 116–130; Centek Barbara, Centek Jarosław: „Samobójstwo Europy” Andrzeja Chwalby – udana synteza Wielkiej Wojny? *Przeegl. Hist.* T. 105: 2014 z. 4.; Polem.: Chwalba A.: Barbarze i Jarosławowi Centkom w odpowiedzi. *Tamże*; Repl.: Centek B., Centek J.: Profesorowi Andrzejowi Chwalbie w odpowiedzi. *Tamże.* T. 106: 2015 z. 2 s. 347–350; Rec.: Kożuchowski Adam, *Acta Poloniae Historica.* [T.] 112: 2015 s. 359–362; Lewandowski Jan, *Res Historica.* Nr 40: 2015 s. 325–337.

8207. CICHONŃ Paweł: Dyrekcja Policji Wolnego Miasta Krakowa 1827–1846. Studium historyczno-prawne. Kraków 2014.

Rec.: Krzymkowski Marek, *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 397–399.

8208. CICHOWICZ Januariusz: Okres od wypowiedzenia wojny do początku września 1914 roku. Pierwsza inwazja armii rosyjskich na Prusy Wschodnie i bitwa galicyjska. Tł. Magdalena Gembara. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 173, nlb. 1, tabl. 36, il. Kom. ds. Studiowania i Wykorzystania Doświadczeń Wojny Światowej i Domowej. (Szkic Strategiczny Wojny 1914–1918; t. 1).

8209. CIEŚLAK Marian: Działalność gospodarcza ziemiaństwa kujawskiego na przykładzie Spółki Dom Zleceń Ziemian we Włocławku w 2. poł. XIX w. *Roczn. Muzealny* [Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej]. T. 15: 2014 s. 45–58.

8210. CISEK Marek: Pomoc materialna społeczności Galicji Zachodniej Legionom w 1914 roku. *Sowiniec.* Nr 45: 2014 s. 51–91, sum.

8211. CITKOWSKA-KIMLA Anna: Historyczno-ideowe konotacje obrazu rewolucji w „Nie-Boskiej komedii” Zygmunta Krasińskiego. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 191–209, rés., sum.

8212. CLARK Christopher: Die Schlafwandel. Wie Europa in den Ersten Weltkrieg zog. München 2013 DVA 8° ss. 895, il.

Rec.: Fikus Sebastian: Hybrydowa tożsamość. *Dzieje Najnowsze.* R. 47: 2015 [nr] 3 s. 201–208.

8213. CYBULSKI Tomasz: Działalność baptystów we Włocławku w drugiej połowie XIX wieku na podstawie wspomnień prof. Ottona Koeniga. *Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie*. T. 30: 2015 s. 109–122, sum.

8214. CZAJKOWSKA Agnieszka: Józef Ignacy Kraszewski jako archiwista. *Archeion*. T. 116: 2015 s. 498–508, sum., rés., rez.

8215. CZAJKOWSKA A.: Józef Ignacy Kraszewski wobec postępu cywilizacyjnego w Europie. Na marginesie relacji z podróży. *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 2 s. 5–25, sum.

Z 1858 r.

8216. CZAJKOWSKA A.: „Poeci uczeni”. Związki nauki i literatury w twórczości romantyków. Częstochowa 2014 Wydaw. im. Stanisława Podobińskiego Akad. im. Jana Długosza 8° ss. 275, sum. Akad. im. Jana Długosza w Częstochowie.

8217. CZAPIEWSKI Edward: Edukacja w zaborze pruskim w poglądach politycznych Józefa Ignacego Kraszewskiego. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 1: 2013 s. 183–193, sum.

8218. CZECZOT Katarzyna: „Patologie duszy”. Ludwik Szttyrmer [1809–1886] i narodziny psychiatrii. *Wiek XIX*. R. 8: 2015 s. 141–157, sum.

8219. CZEREP Stanisław: Generałowie i admirałowie polskiego pochodzenia w armii rosyjskiej 1914–1917. Białystok 2014.

Rec.: Kozłowski Michał: Rosyjscy generałowie z polskim rodowodem. *Przeegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 1 s. 203–208.

8220. CZERNIAK Grażyna, Kowalik Jolanta: Anna Oskierczanka [1810–1842] – ziemianka kresowa w świetle swojego pamiętnika. *Meritum*. T. 5: 2013 s. 63–73, sum.

8221. CZERNIAKOWSKA Ewa: Publikacje książkowe Bernarda Milskiego w Gdańsku. *Libri Gedanenses*. T. 31/32: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 49–63, sum., Zsfg.

W l. 1891–1900.

8222. CZERWONOGÓRA Katarzyna: Syjonistyczny ruch kobiet w Europie na przełomie XIX i XX wieku. *Studia Judaica*. Vol. 18: 2015 nr 2 s. 271–291, sum.

8223. CZOSNYKA Mieczysław: Ks. Dionizy Klimaszewski (1817–1865) – budowniczy kościoła pw. św. Mikołaja w Łęgu Tarnowskim. Życie i dzieło w 150 rocznicę śmierci. Łęg Tarnowski–Tuchów 2015 Parafia św. Trójcy; Poligrafia Redemptorystów 8° ss. 68, il.

8224. Danilv Volodimir: Tajemniczy nagrobek z ulicy Nowej. Młody Fryzyjczyk z wyspy Sylt. *Kronika M. Łodzi*. [R. 24]: 2014 [nr] 4 s. 100–107.

Żołnierz niemieckiego Boya Petersena (1896–1915).

Uzup.: Czyżewski B.: Tajemniczy nagrobek z ulicy Nowej. Kto go przywiózł do Łodzi? *Tamże* [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 195–196.

8225. DABERTOWA Eugenia R.: Gry i zabawy w one lata. Teatry amatorskie na prowincji Wielkiego Księstwa Poznańskiego w drugiej połowie XIX wieku. Poznań 2015 Eugenia R. Dabertowa 8° ss. 360, nlb. 2.

8226. DACEWICZ Leonarda: Rusyfikacja nazewnictwa osobowego w katolickich księgach metrykalnych Dekanatu białostockiego w okresie zaboru (lata 1865–1918). *Slavia Orientalis*. R. 64: 2015 nr 2 s. 363–374, sum.

8227. DAMPS Ewelina: *Historia Teatru Miejskiego w Gdańsku (1801–1841)*. Gdańsk 2015 Wyd. Uniw. Gdańskiego 8° ss. 236, il., Zsfg.

8228. [DÂNNOVA Nataliâ] Dianowa Natalia: *Historia rozwoju katolickiej sieci parafialnej w diecezji tyraspolskiej w XIX wieku na podstawie materiałów Państwowego Archiwum Obwodu Odeskiego. Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 33–38, sum.

8229. DANOWSKA Ewa: *Nauczanie bibliografii w Gimnazjum Wołyńskim i Liceum w Krzemieńcu. Roczn. Bibliol.-Prasoznawczy.* T. 7/18: 2015 s. 13–25, sum.

8230. DASZKIEWICZ Piotr: *Dziewiętnastowieczne wspomnienie Stanisława Giliberta (1780–1870). Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 1 s. 217–220.

Związki z Polską.

8231. DASZKIEWICZ P.: *Les professeurs du Muséum National d’Histoire Naturelle et la Société des Amis des Sciences de Varsovie (1800–1832). Organon.* No 47: 2015 s. 97–109.

8232. DASZKIEWICZ P.: *Towarzystwo Warszawskie Przyjaciół Nauk a Georges Cuvier (1769–1832) – nieznany list Juliana Ursyna Niemcewicza (1757–1841) w zbiorach Institut de France w Paryżu. Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 4 s. 171–176.

Rok 1830; zawiera też list.

8233. DASZKIEWICZ P., Kasperek Norbert: *Relacja Jean-Philippa Graffenauera (1775–1838). Polska widziana oczami lekarza Wielkiej Armii. Echa Przeszłości.* [T.] 16: 2015 s. 223–232, sum.

Zawiera też tekst relacji.

8234. DASZYK Krzysztof Karol: *„Chcemy mieć swój ideał honoru, męstwa, bezinteresowności...”. O krakowskim hołdzie pozgonnym dla księcia Józefa Poniatowskiego w setną rocznicę jego śmierci. Roczn. Krakowski.* T. 80: 2014 s. 97–113, sum.

Rok 1913.

8235. DASZYK K. K.: *Stanisław Długosz [1892–1915] (pseud. Jerzy Tetera) – bard pokolenia strzelecko-legionowego. Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 1 s. 55–86, sum.

8236. DASZYŃSKA Jolanta A.: *Dlaczego powinniśmy pamiętać o Operacji Łódzkiej? Łódzkie Studia Teol.* R. 24: 2015 nr 2 s. 7–26, sum.

Bitwa z 1914 r.

8237. DASZYŃSKI Andrzej: *Operacja Łódzka 1914 – Armia cieni. Łódzkie Studia Teol.* R. 24: 2015 nr 2 s. 27–32, sum.

8238. DAWID Adriana: *Doświadczenia I wojny światowej we wspomnieniach polskich działaczy narodowych z Górnego Śląska. Czasypismo.* 2014 nr 1 s. 84–90.

8239. DĄBROWSKA Magdalena: *Samuel Bogumił Linde a kultura i nauka rosyjska (na materiale czasopism początku XIX wieku). Acta Polono-Ruthenica.* [T.] 19: 2014 s. 191–205, rez., sum.

8240. DĄBROWSKI Przemysław: *Narodowa Demokracja byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego. Studium z zakresu myśli politycznej i działalności obozu narodowego na ziemiach litewsko-białoruskich w latach 1897–1918.* Kraków 2010.

Rec.: Mastianica Olga, *Lithuanian Historical Studies.* Vol. 17: 2012 [dr.:] 2013 s. 228–232.

8241. DELIMATA-PROCH Małgorzata: Echa historii, polityki i ideologii w dziewiętnastowiecznych polskich utworach literackich o tematyce średniowiecznej. *Częstochowskie Teki Hist.* T. 5: 2015 s. 29–52, sum.

8242. DEM'ANOVA Sonâ: Intermedial'nî strategii v ukraïns'kih ta pol'skih dramatičnih žartah kîncâ XIX – počatku XX stolittâ. *Bibliotekarz Podlaski.* R. 15: 2014 nr 1 s. 157–168, sum.

8243. DEMIDOWICZ Tomasz: Fabryka Papieru Banku Polskiego w Jeziornej, jej modernizacja i funkcjonowanie w latach 1830–1870. *Roczn. Białskopodlaski.* T. 23: 2015 s. 135–158, Zsfg., sum.

8244. DENYS Marta: U Skłodowskich w Zawieprzycach i Jawidzu. *Merkuriusz Łęczyński.* Nr 25: 2012 s. 15–19.

Pobyty Marii Skłodowskiej u dziadka Józefa i jego brata Ksawerego – zarządcy majątku Zawieprzycy od 1862 r.

8245. DERENGOWSKI Piotr: Polacy w wojnie secesyjnej 1861–1865. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 706, il.

8246. DĘBOWSKA Maria: Diecezja łucka i żytomierska w pierwszych latach istnienia. Wybrane zagadnienia. Lublin 2014.

Rec.: Krucki Łukasz, *Kościół w Polsce.* [T.] 14: 2015 s. 257–261; Rózański Mieczysław, *Łódzkie Studia Teol.* R. 24: 2015 nr 2 s. 135–136.

8247. DMITRUK Stefan: Dom bazylianów i parafia unicka w Radecznicy (1869–1875). *Res Historica.* Nr 39: 2015 s. 113–132, sum.

8248. DMITRUK S.: Skład osobowy prawosławnego domu zakonnego pw. św. Antoniego Pieczerskiego w Radecznicy w latach 1881–1899. *Elpis.* T. 16: 2014 s. 183–190, sum.

8249. DOBRŽANS'KIJ Oleksandr, Makar Ūrij: Stavlennâ bukovinciv do rosïjs'koï okupaciï kraû v 1914–1917 rokah. *Roczn. Chełmski.* T. 19: 2015 s. 335–349, streszcz., sum.

Dot. też Polaków i Żydów.

8250. DOLBILOV M[ihail] D[mitrievič]: Perevod na russkij âzyk kak zadača konfessional'noj politiki. Depolonizaciâ katoličeskogo bogosłuženîâ na zapade Rossijskoj imperii (1860–1870-e gg.). [W:] *Miscellanea slavica. Sbornik statej k 70-letîu Borisa Andreeviča Uspenskogo.* Moskva 2008 s. 409–430.

8251. DOMAGALSKA Małgorzata: Zatrute ziarno. Proza antysemicka na łamach „Roli” (1883–1912). Warszawa 2015 PTH; Neriton 8° ss. 341, sum.

8252. DOMAŃSKA-NOGAJCZYK Maria: Jan Stella-Sawicki. Między Szawłami a Petersburgiem (1831–1863). *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej.* T. 1: 2013 s. 195–229, sum.

8253. DREWICZ Maciej: Kalisz w czasach pożogi i nienawiści. Autorskie spojrzenie na sierpień 1914. *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”.* T. 3: 2013/2014 [dr.:] 2013 s. 44–60.

8254. DROGI Polaków do niepodległości. W 150 rocznicę powstania styczniowego. Red. Wiesław Caban, Lidia Michalska-Bracha, Wiktoria Śliwowska. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 592. Tow. Miłośn. Historii.

Treść: Caban W., Michalska-Bracha L., Śliwowska W.: Wstęp s. 9–10; Barańska Anna: Polskie dążenia niepodległościowe w oczach wielkiego księcia Konstantego (1815–1830) s. 13–27; Karpińska Małgorzata: Polski sejm emigracyjny wobec sprawy

niepodległej Polski w czasie Wiosny Ludów s. 29–42; Głuszkowski Piotr: Alternatywa dla powstań. Państwo polskie według Tadeusza Bułharyna s. 43–54; Jędrzychowska Barbara: Wolność uczniami pisana. Drogi do niepodległości młodzieży szkół średnich Wileńskiego Okręgu Naukowego s. 55–73; Śliwowska W.: O „zielonej serii” studiów i materiałów s. 75–78; Trynkowski Jan: Agatona Gillera „Lista wygnańców polskich” [1872 r.] s. 79–86; Jędrzychowski Zbigniew: Papier welinowy. Korespondencja Jana Damela i Ignacego Ceyzika. [W aneksie listy od 2 XII 1806 do 20 X 1814 r.] s. 87–99; Mulina Svetlana A.: Uczestniki noabr’skiego vosstaniâ na służbie v sibirskom kazač’em vojske s. 101–110; Sielicki Aleksander: Losy Polaków z Czarnomorskiej Linii Brzegowej w świetle materiałów Archiwum Państwowego Kraju Krasnodarskiego s. 111–117; Bogolubow Aleksander: O pomysłach na niepodległość Polaków zesłanych w XIX wieku na Kaukaz s. 119–133; Lewandowska Ewa, Wójcik Zbigniew: Z cenzurą i bez cenzury. Obraz Syberii w XIX-wiecznej literaturze polskiej s. 135–146; Szmyt Andrzej: Przygotowania do powstania styczniowego w środowisku emigracyjnych demokratów s. 149–169; Kulecka Alicja: Intelkt i cierpienie – Józefat Ohryzko w służbie niepodległości s. 171–187; Matysik Robert: Agaton Giller – redaktor „Czytelni Narodowej” s. 189–202; Caban W.: Agaton Giller o Aleksandrze Wielopolskim s. 203–208; Wiech Stanisław: Rosyjskie osady wojskowo-policyjne Aleksandra Wielopolskiego s. 209–225; Nowiński Franciszek: Powstanie styczniowe w oczach Agatona Gillera s. 227–252; Buława Adam: Weterani powstania listopadowego dowódcami partii zbrojnych wojny partyzanckiej 1863–1864 s. 253–280; Zdrada Jerzy: Romuald Traugutt – Polesie 1863 s. 281–318; Niebelski Eugeniusz: Rybnica – Jurkowice 20–21 października 1863 roku. Dzieje dwóch bitew oddziału Czachowskiego s. 319–342; Karwat Janusz: Konspiracyjne związki młodzieży gimnazjalnej w Poznańskim wobec powstania styczniowego 1863–1864 s. 343–352; Sakowicz-Tebinka Iwona: Powstanie styczniowe w prasie brytyjskiej s. 353–363; Noiński Emil: Od konwersji do asymilacji. Tradycje walk o niepodległość Polski w rodzinie Jeziorańskich (XVIII–XX wiek) s. 365–376; Kulik Mariusz: Czy służąc w obcym mundurze można być patriotą? s. 377–385; Radûk Aleksandr: Ssylka šlâheckih okolic 1863–1864 gg. (na primere Grodnenskoj guberni) s. 389–439; Szczepański Jerzy, Michalska-Bracha L.: Od programu walki zbrojnej do pracy społecznej. Drogi polskiej emigracji w XIX wieku s. 441–454; Opacki Zbigniew: Sprawy polskie w „Dzienniku” Aleksandra Wasilewicz Nikitienki s. 455–475; Ilgiewicz Henryka: Wkład towarzystw wileńskich w utrwalanie pamięci o XIX-wiecznych powstaniach narodowych i ich bohaterach s. 477–490; Wojdyło Witold: „Chybiony patriotyzm”? Powstanie styczniowe w myśli politycznej Narodowej Demokracji s. 491–502; Rezmer Waldemar: Józef Piłsudski i powstanie styczniowe s. 503–516; Kaštanova Ol’ga S.: Problemy izučenîâ vosstaniâ 1863 g. v sovetskoi i sovremennoj rossijskoj istoriografii s. 517–529; Młynarczyk-Tomczyk Anita: Margrabia Aleksander Wielopolski w historiografii i edukacji szkolnej – od II Rzeczypospolitej Polskiej do czasów współczesnych s. 531–545; Mosunova Tatâna P.: Metričeskie knigi Ekaterinburgskogo katoličeskogo prihoda svâtoj Anny kak istoričeskij istočnik s. 547–557; Porada Aleksandra: Kto, kiedy, dlaczego? Nauki społeczne w poszukiwaniu przyczyn i mechanizmów zjawiska buntu przeciw władzy s. 561–578; Górny Maciej: „Terytorium z piętnem politycznej konieczności”. Polscy geografowie w walce o granice s. 579–592.

8255. DROZD Jarosław: Ernst Heinrich Christian Wilhelm von Zitzewitz (1838–1925). Życiorys z Kolibkami w tle. *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 71–74.

Miejscowość z dworem – sprzedana w czasie I wojny światowej.

8256. DROZDOWSKI Mateusz: Powstanie Legionów Polskich oraz Naczelnego Komitetu Narodowego w sierpniu 1914 roku. Zapomniany sukces politycznej elity Galicji. *Sowiniec*. Nr 45: 2014 s. 21–49, sum.

8257. DR11OŹDŹ Mateusz: Jak Rakowice stały się kolebką polskiego lotnictwa. *Krakowski Roczn. Archiw.* [T.] 20: 2014 [dr.:] 2015 s. 15–35, sum.

W Krakowie, l. 1912–1918.

8258. DUBIŃSKI Krzysztof: Wojna Witkacego, czyli Kumboł w Galifetach. Warszawa 2015 Iskry 8° ss. 308, il.

O służbie Stanisława Ignacego Witkiewicza w rosyjskim wojsku; do 1918 r.

8259. DUDA Aneta A.: Złote wesele Radziwiłłów w Ołyce i jego reminiscencje u progu I wojny światowej w świetle wspomnień Małgorzaty z Radziwiłłów Potockiej. *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 235–247, sum.

19 VII 1914 r.

8260. DUDZIŃSKI Tomasz: Społeczność parafii Grajewo w latach 1826–1865 w świetle jej akt metrykalnych. *Studia Łomżyńskie*. T. 25: 2015 s. 121–142, sum.

8261. DURČANSKÝ Marek: Uczeni czescy na froncie galicyjskim: doświadczenia historyka sztuki Zdeňka Wirtha [1878–1961] i prawnika Emila Svobody [1878–1948]. *Krakowski Roczn. Archiw.* [T.] 20: 2014 [dr.:] 2015 s. 35–64, sum.

I wojna światowa.

8262. DWORAK Anna Marta: Obrazy Rosjan w pamiętnikach z lat 1828–1835. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 248.

Rec.: Rozmysł Michał, *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 1 s. 268–272.

8263. DWORAKOWSKA Dominika: W kręgu problemów edukacji i dydaktyki polonistycznej na łamach czasopisma „Nowe Tory” (1906–1914). Między tradycją a współczesnością. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 343, res.

8264. DZIEDZIC Marcin: Modernizacja małego miasteczka. Otmuchów w czasach II Rzeszy Niemieckiej (1871–1918). *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 278–287, Zsfg., sum.

8265. DZIEDZICTWO Wielkiej Wojny w krajobrazie Powiatu Giżyckiego. Red. Robert Kempa. Giżycko 2015 Tow. Miłośn. Twierdzy Boyen 8° ss. 143, il. (Studia z Dziejów Frontu Wschodniego I Wojny Światowej).

Treść: Kempa R.: Nasze, czy nie nasze dziedzictwo?! s. 7–11; Kempa R.: Powiat Giżycki w okresie Wielkiej Wojny 1914–1918 s. 13–49; Karczewski Maciej: Wojenna geneza giżyckiego muzeum s. 51–67; Karczewska Małgorzata: Stan zachowania miejsc pamięci I wojny światowej na terenie powiatu giżyckiego s. 69–104; Sekta Jan: Wielka Wojna w „obrazkach”. Zarys ikonografii I wojny światowej Giżycka i okolic s. 105–122; Kempa R.: Fortyfikacje Pozycji Jezior Mazurskich i Giżyckiej Pozycji Polowej w krajobrazie powiatu giżyckiego s. 123–143.

8266. DZIKI Tomasz: Administracja gmin wiejskich w Królestwie Polskim w latach 1815–1864. *Klio.* T. 32: 2015 nr 1 s. 111–138, sum.

8267. FABIANOWSKI Andrzej: Legion żydowski – mistyczny testament Adama Mickiewicza. *Wiek XIX.* R. 8: 2015 s. 275–288, sum.

8268. FALKOWSKA Joanna: Idee wychowania moralnego w myśli pedagogicznej zaboru austriackiego drugiej połowy XIX i początków XX wieku. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 24–38, sum.

8269. FEDORYK Jurij: Liczebność i struktura wewnętrzna duchowieństwa prawosławnego w wikariacie lubelskim w latach 1875–1905. *Studia Archiw.* [T.] 3: 2010 s. 49–60.

8270. FIEĆKO Jerzy: Katastrofizm, ateizm i inne obrachunki. Szkice o ideach polskich romantyków. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 277, sum.

8271. FIJAŁKOWSKI Tomasz: W łowickim garnizonie (1806–1815). *Roczniki Łowickie.* T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 160–167.

8272. FÌONÌK Dorofej: Beženstvo. Doroga ì povoroty 1915–1922. Bielsk Podlaski 2015 Stow. Muzeum Małej Ojczyzny w Studziwodach 8° ss. 224, il. + dysk optyczny (CD). (Historia i Kultura Podlaskich Białorusinów).

Tyt. równol.: Bieżeństwo. Drogi i powroty 1915–1922. Zawiera liczne fragmenty wspomnień.

8273. FLIN Piotr, Panko Elena: Stopnie naukowe w carskiej Rosji. *Prace Komisji Historii Nauki PAU.* T. 14: 2015 s. 269–272.

8274. FLORCZAK Ilona: Książę Józef Poniatowski w twórczości Kazimierza Bartoszewicza. *Przegl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 2 s. 57–74, sum.

Lata 1891–1913.

8275. FOLLPRECHT Kamila: Zmiany własności nieruchomości w Krakowie związane z kasatami klasztorów przełomu XVIII i XIX w. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 5: 2014 s. 27–41, sum.

8276. FORSTER Ellinor, Maegraith Janine: Alte Gewohnheiten unter neuem Namen? Die Angleichung Schlesiens durch die österreichischen Eherechtsnormen im später 18. und frühen 19. Jahrhundert. *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 13–55, streszcz.

8277. FRANCZYK Patrycja: „Cały świat gra nam skoczego tana” – o świecie Józefa Kremera na podstawie polskiego etapu w podróży do Włoch. *Meritum*. T. 5: 2013 s. 107–118, sum.

Rok 1852.

8278. FRĄCZEK Lech: Funkcjonowanie urzędu burmistrza w czasach Królestwa Polskiego na podstawie działalności Dominika Bażanki. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 15–33, sum.

Zastępca burmistrza w Szczekocinach i Proszowicach w l. 1815–1820 oraz burmistrz Wolbromia w l. 1821–1838.

8279. FRIEDRICH Agnieszka: The image of a wealthy Jewish family in the anti-semitic Polish weekly „Rola”. *Scripta Judaica Cracoviensia*. Vol. 13: 2015 s. 81–92.

W l. 1883–1909.

8280. FRONT wschodni I wojny światowej. Studia z dziejów militarynych i polityczno-społecznych. Pod red. Michała Baczkowskiego, Kamila Ruszały. Kraków 2013.

Rec.: Snopko Jan, *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 142–143.

8281. FURIER Andrzej: Polskie zainteresowania poezją Szoty Rustawelego w XIX wieku. *Pro Georgia*. No 25: 2015 s. 59–72.

Żył 1160/1165–1216?

8282. FURMAŃCZYK Jacek, Gut Artur: W stulecie niemiecko-rosyjskich walk na ziemi rawskiej. *Notatnik Rawski*. Nr 18: 2015 s. 70–82.

Rok 1915.

8283. GABRYŚ-SŁAWIŃSKA Monika: Jubileusze w „niejubileuszowym” 1911 roku. Przypadek „Tygodnika Ilustrowanego”. *Wiek XIX*. R. 8: 2015 s. 379–394, sum.

8284. GABRYŚ-SŁAWIŃSKA M.: Konflikty zbrojne na łamach „Tygodnika Ilustrowanego” w latach 1904–1914. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 405, il.

8285. GAJOWNICZEK Zygmunt Tomasz: Powstanie styczniowe na pograniczu Mazowsza, Podlasia i Lubelszczyzny. Przebieg, ślady i pamięć powstania w wiejskiej gminie Latowicz. Studium przypadku. Latowicz–Wielogolas 2015 Parafia Matki Bożej Różańcowej 8° ss. 150, il., sum.

Wyd. 1. 2013.

8286. GALEK Czesław: Obraz szkoły w II połowie XIX wieku w zaborze rosyjskim w świetle pamiętników i literatury pięknej. Zamość 2015 Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji 8° ss. 406.

Rec.: Kryńska Elwira Jolanta, *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 210–211.

8287. GALEK Cz.: Uwarunkowania pracy nauczycieli domowych na ziemiach polskich przełomu XIX i XX wieku. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 46–57, sum.

8288. GARBACZEWSKI Jerzy: Zarys historii Polskiej Organizacji Wojskowej – POW w Siedleckiem. Siedlce 2015 [b.w.] 8° ss. 96, il.

8289. GAWĘCKA Barbara Maria: Polskie poradniki dotyczące utrzymania kościołów z drugiej połowy XIX i początku XX wieku (do 1918 r.). *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 579–585, sum.

8290. GAWIN Magdalena: Spór o równouprawnienie kobiet (1864–1919). Warszawa 2015 IH PAN; PTH; Neriton 8° ss. 346, tabl. 32, il., sum.

8291. GEHRKE Roland: Zwischen gedulteter Multilingualität und staatlich forcierter Germanisierung: Motive und Ziele der preussischen Sprachenpolitik in Oberschlesien im 19. Jahrhundert. *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 99–112, Zsfg., sum.

8292. [GEMBARZEWSKI Bronisław]: Wojsko Polskie. Królestwo Polskie 1815–1830. Oprac. i rys. ...; przedm. Aleksander Rembowski. Warszawa 2015 Ladiamed Zbigniew Łagodziński 4° ss. nlb. 8, XV, 192, nlb. 2, XXV, nlb. 1, tabl. 16, il.

Repr., oryg.: Warszawa 1903.

8293. [GEMBARZEWSKI B.]: Wojsko Polskie. Księstwo Warszawskie 1807–1814. Oprac. i rys. ...; przedm. Szymon Askenazy. Warszawa 2015 Ladiamed Zbigniew Łagodziński 4° ss. XII, 362, LIII, tabl. 16, il.

Repr., oryg.: Warszawa–Kraków 1905.

Toż. Wyd. 2. Oświęcim 2015 Napoleon V 4° ss. VI, nlb. 2, 350, tabl. 8, il. Reprint, oryg.: Warszawa 1912. Wyd. 2, powiększ.

8294. [GEORGIEVA Tina Nikolaevna] Georgiewa Tina: Kwestia polska a misja Rosji wśród Słowian. *Przegl. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 2 s. 239–254.

XIX w.

8295. GIBBS Justyna, Wojdak Ewelina: Johannes Kollath – burmistrz dwóch miast. *Roczn. Sopocki.* R. 26: 2015 s. 61–70.

Inowrocławia w l. 1895–1905 i Sopotu w l. 1905–1908.

8296. GIERTYCH Jędrzej: Kulisy powstania styczniowego. Krzeszowice 2013 Dom Wydaw. „Ostoja” 8° ss. 421, nlb. 1.

Reprint, oryg.: Kurytyba 1965.

8297. GIESZCZYŃSKA-NOWACKA Katarzyna: Galeria Ciecierskich i jej twórca. Zapomniany fragment poznańskiego muzealnictwa. *Studia Muzealne.* Z. 21: 2015 s. 214–248, sum.

Stefan Ciecierski (1821–1888), w Poznańskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk, w l. 1888–1908.

8298. GIMŽAUSKAS Edmundas: Institutions for the administration of Vilnius at the beginning of the German occupation during the First World War. *Lithuanian Historical Studies.* Vol. 19: 2014 [dr.:] 2015 s. 135–174, santr.

8299. GLINIANOWICZ Katarzyna: Z cienia polskości. Ukraińska proza galicyjska przełomu XIX i XX wieku. Kraków 2015 Wydaw. UJ 8° ss. 261, nlb. 1, sum.

8300. GLIŃSKI Waldemar: Kościół katolicki w Łodzi w czasie I wojny światowej. *Łódzkie Studia Teol.* R. 24: 2015 nr 2 s. 51–59, sum.

8301. GLIŃSKI W.: Stowarzyszenie Robotników Chrześcijańskich w łódzkim okręgu przemysłowym (1905–1914). *Łódzkie Studia Teol.* R. 24: 2015 nr 2 s. 61–70, sum.

8302. GLORIA victis 1863 r. Studia i szkice z dziejów powstania styczniowego. Pod red. Tomasza Matuszaka. Warszawa–Piotrków Trybunalski 2013 NDAP; AP; przy współpr. Inst. Historii Uniw. Jana Kochanowskiego. Folia 8° ss. 286, il. NDAP, AP w Piotrkowie Trybunalskim.

Treść: Matuszak T.: Klęska i chwała! Zamiast wstępu s. 5–6; Różański Mieczysław: Duchowieństwo wobec powstania styczniowego s. 7–16; Piasta Aleksy: Ziemiaństwo powiatu piotrkowskiego a powstanie styczniowe – przykłady postaw s. 17–39; Buława Adam: Byli oficerowie armii austriackiej jako dowódcy powstańczych oddziałów zbrojnych (1863–1864) s. 40–60; Dutkiewicz Marek: Służba zdrowia powstania styczniowego w polskiej historiografii s. 61–68; Ordak Michał: Władze miejskie Tomaszowa Mazowieckiego wobec powstania styczniowego s. 69–76; Skorek Piotr: Zduńskowolanie wobec powstania styczniowego s. 77–84; Nowak Tomasz Andrzej: Próba opanowania Radomska przez powstańców 23/24 stycznia 1863 r. s. 85–95; Wróbel Andrzej: Powstanie styczniowe w powiecie rawskim s. 96–109; Hubka Maciej: Bój pod Ossą 10 lipca 1863 r. s. 110–130; Gliński Waldemar: Działalność arcybiskupa Zygmunta Szczęsnego Felińskiego w przededniu wybuchu powstania styczniowego s. 131–141; Kendra Paweł: Walenty Koleczko [1842–1938] powstaniec, leśnik, społecznik i malarz s. 142–148; Politański Łukasz: Józef Turczynowicz [1827–1908] – biogram niepełny s. 149–160; Wiśniewski Krzysztof: Teodor Cieszkowski [1833–1863] – krótki opis działalności w Kaliskiem. Walka i śmierć s. 161–166; Czernielewski Konrad A.: Maria Piotrowiczowa [1839–1863] – bohaterka boju pod Dobrą 24 lutego 1863 r. s. 167–176; Witczak Krzysztof Tomasz: Wollbórz czy Przedbórz? Przyczynek krytyczny do pamiętników generała Antoniego Jeziorańskiego s. 177–202; Surma-Jończyk Elżbieta: Piotrkowskie wątki w pamiętniku Jana Szuberta, częstochowianina, powstańca styczniowego s. 203–212; Bujak Aleksandra: „Kosynier” i „Partyzant” – szkic do dziejów prasy konspiracyjnej z okresu powstania styczniowego s. 213–227; Jazdz Jacek: Źródła do dziejów powstania styczniowego 1863 r. w zasobie Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim s. 228–239; Jędrzejewska Agnieszka: Pamiętki powstania styczniowego w zbiorach muzeów regionu łódzkiego s. 240–249; Zawilski Piotr: Księga kurend dekanatu wieluńskiego. Nieznane źródło do dziejów powstania styczniowego s. 250–254; Baranowski Piotr: Status prawny weteranów powstania styczniowego w II Rzeczypospolitej s. 255–272; Matuszak T.: Weterani powstania styczniowego 1863 roku – kawalerowie Krzyża i Medalu Niepodległości s. 273–286.

Rec.: Kulecka Alicja, *Archeion*. T. 116: 2015 s. 625–626.

8303. GLUGLA Paweł: Pierwsze misje ludowe Księża Misjonarzy w Tarnowie. *Tarnowskie Studia Teol.* T. 34: 2015 nr 1 s. 113–132, sum.

Lata 1894–1898.

8304. GŁUSZEK Cezary: Fortyfikacje na ziemiach Królestwa Polskiego w przededniu I wojny światowej. *Roczn. Historii Sztuki*. T. 40: 2015 s. 177–187, sum.

8305. [GOLOVIN Nikołaj Nikolaewič] Gołowin Mikołaj Mikołajewicz: Kampania rosyjska w 1914 roku. Początek wojny i działania w Prusach Wschodnich. Tł. Mateusz Grzywa. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 331, il.

Wyd. oryg. 1933.

8306. GONČARENKO Bogdana] Honczarenko Bohdana: Emancypacyjny ruch kobiet z końca XIX wieku a jego literackie odbicie w twórczości ukraińskiej oraz polskiej. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 15: 2014 nr 2 s. 105–113, sum.

8307. GORCZYCA Krzysztof: Zniszczenia materialne w powiecie tarnobrzeskim podczas I wojny światowej. *Dzikoviana*. T. 1: 2015 s. 98–140.

8308. GORZAŁKA Przemysław: Akcja herbska 28 lipca 1906 roku. *Częstochowskie Teki Hist.* T. 5: 2015 s. 263–271, sum.

Zorganizowana przez częstochowską Organizację Bojową PPS akcja na pociąg przewożący pieniądze z kamery w Herbach Ruskich do Częstochowy.

Zawiera też: Zeznanie Franciszka Sochackiego ur. 1881 w Częstochowie.

8309. GORZAŁKA P.: Organizacja szkół wojskowych przez Komisję Rządzącą w 1807 roku. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie. Zesz. Hist. [T.]* 14: 2015 s. 85–96, sum.

8310. GOTOWICZ Aleksander: Działalność noworadomskiej organizacji SDKPiL w latach rewolucji 1905–1907. *Zesz. Radomszczańskie. T. 10:* 2015 s. 73–101.

8311. GÓRAK Artur: Governors in governorate's Kingdom of Poland: selection of candidates and the political goals of the Empire. *Wschodni Roczn. Humanist. T. 12:* 2015 s. 101–110, rez., sum.

Lata 1866–1916.

8312. GÓRAK A.: Zarządzanie więziennictwem w Królestwie Polskim (1867–1918) na przykładzie guberni lubelskiej. *Res Historica. Nr 40:* 2015 s. 181–194, sum.

8313. GÓRAK A., Latawiec Krzysztof: Rosyjska administracja specjalna w Królestwie Polskim 1839–1918. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 344.

8314. GÓRNIAK Teresa: Głos znad Niemna. Nowe spojrzenie na twórczość Elizy Orzeszkowej w świetle badań nad prywatnym księgozbiorem pisarki. *Bibliotekarz Podlaski. R. 15:* 2014 nr 1 s. 87–106, sum.

8315. GÓRNY Śląsk a I wojna światowa. Pod red. Jarosława Racięskiego i Michała J. Witkowskiego. Katowice 2015 Muzeum Śląskie 8° ss. 285, nlb. 3, il.

Treść: Racięski J.: Wprowadzenie s. 7–8; Czaplinski Marek: Stan badań nad tematem „Śląsk a I wojna światowa” i perspektywy nowej historiografii s. 9–25; Kowalczyk Rafał Wiktor: Polityka gospodarcza Niemiec na Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim w czasie I wojny światowej s. 27–46; Krzyżanowski Lech: Kościół katolicki na Górnym Śląsku podczas I wojny światowej s. 47–63; Grudniewski Jakub: Rejencja opolska podczas I wojny światowej w świetle zarządzeń administracyjnych s. 65–81; Szczepanik Waclaw: 100. Pułk Piechoty podczas I wojny światowej s. 83–104; Pajak Jerzy Zbigniew: Akcja werbunkowa i propagandowa na rzecz Legionów Polskich w Zagłębiu Dąbrowskim (1914–1916) s. 105–133; Bębnik Grzegorz: Górnoszlązacy w afrykańskich wojskach kolonialnych Cesarstwa Niemieckiego podczas I wojny światowej s. 135–162; Parys Paweł: Wojenne losy późniejszych powstańców śląskich s. 163–171; Węcki Mirosław: Losy górnoszląskich nazistów podczas I wojny światowej s. 173–192; Parys P.: Rodzinna pamięć o udziale w I wojnie światowej s. 193–202; Kania Natalia: Zbiory Archiwum Państwowego w Katowicach Oddziału w Gliwicach dotyczące dziejów Górnego Śląska w czasie I wojny światowej s. 203–227; Ruszała Kamil: Badania nad grobami żołnierskimi z I wojny światowej na Śląsku Cieszyńskim i Morawach s. 229–250; Racięski J.: Dalekowschodnia przygoda Górnoszlązaków podczas I wojny światowej s. 251–274.

8316. GRAB Tadeusz: Wojsko powstańcze pomysłu Ludwika Mierosławskiego. *Studia z Dziejów Wojskowości. T. 3:* 2014 s. 131–166, sum., rez.

8317. GRABOWSKA Dorota: Tradycje i obyczaje szkolne w „pamięci” nauczycieli oraz uczniów na terenie zaboru austriackiego. *Biul. Historii Wychowania. [Nr]* 31: 2014 s. 177–189, sum.

8318. GRABSKI Maciej: Tygodnik „Kraj” wobec rewolucji 1905–1907 w guberniach litewskich i nadbałtyckich. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk. [T.]* 29: 2015 s. 323–336, sum.

8319. GRACZ-CHMURA Edyta: Hrabia Franciszek Wiesiołowski [1814–1867]. Zapomniany romantyk z Wojsławia. W 200 rocznicę urodzin. *Roczn. Mielecki. T. 16/17:* 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 15–36.

8320. GRALICKI Bartosz: Płockie obchody jubileuszu 900-lecia chrztu Rusi w 1888 roku. *Nasze Korzenie. Nr 9:* 2015 s. 33–39.

8321. GRIŠKAITĖ Reda: Emilijos Beniovskytės-Vrublevskienės (Emilia z Beniowskich Wróblewska, 1830-10-05–1886-12-23) dienoraščiai (1850-08-05–1886-09). *Archivum Lithuanicum*. T. 14: 2012 s. 227–308.
Dot. jej dziennika.

8322. GROCHALA Anna, Milicer Ewa, Pijanowska Kamilla: Powstanie styczniowe w europejskiej ilustracji prasowej. Grafika z kolekcji Krzysztofa Kura. Warszawa 2014.

Rec.: Kotecki Andrzej: Album o powstaniu styczniowym. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 3 s. 400–404.

8323. GRUDNIEWSKI Jakub: Biurokracja a lokalne elity władzy w powiatach górnośląskich w okresie Cesarstwa Niemieckiego. *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 207–220, Zsfg., sum.

8324. GRYCIUK Franciszek: Unitów podlaskich droga do Niepodległej. *Roczn. Hist. MHPRL*. Nr 31: 2015 s. 63–98.

8325. GRYGLEWSKI Ryszard W[itold]: Historia medycyny jako przedmiot nauczania w krakowskim środowisku uniwersyteckim w latach 1809–1914. Kraków 2015 Wydaw. UJ 8° ss. 310, nlb. 1.

8326. GRZANKA Małgorzata: Portret Polaka-wygnańca w literaturze polskiej końca XVIII wieku. *Dobrzyckie Studia Ziemiańskie*. Nr 5: 2015 s. 6–14.

Po 1795 r.

8327. GRZESZCZAK Maciej: Ignacewo 1863. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 252, nlb. 1, tabl. 16, il. (Historyczne Bitwy).

Bitwa pod Ignacewem 8 V 1863 r.

8328. GRZYBEK Dariusz: Ziemiański ekonomista Jan Mittelstaedt [1819–1890] i jego retrospektywna utopia. *Politeja*. 2013 nr 1(23) s. 395–410.

8329. GRZYBOWSKI Michał Marian: Uwarunkowania polityczne, społeczno-gospodarcze i religijne funkcjonowania Kościoła katolickiego na Mazowszu Płockim w okresie popowstaniowym (1864–1914) z uwzględnieniem budownictwa sakralnego. *Studia Płockie*. T. 42: 2014 s. 213–240, sum.

8330. GUJVANÛK Romanovič Mikola: Galic'kì ta bukovins'kì pis'menniki u vzaëminah z katolic'kim rus'ko-narodnim soûzom ta hristiâns'ko-suspil'noû partiëû (1896–1914 rr.). *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 173–181, sum., streszcz.

8331. GWÓŹDŹ Krzysztof: Bractwa strzeleckie rejencji opolskiej na przykładzie działalności Górnośląskiego Związku Strzeleckiego (Oberschlesier Schützenbund). *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 113–126.

Zał. w 1849.

8332. GZELLA Grażyna: Franciszek Wojciechowski [1879–1931] zapomniany redaktor „Przyjaciela” i „Gazety Toruńskiej”. *Folia Toruniensia*. [T.] 14: 2014 s. 29–39, sum., Zsfg.

Lata 1901–1902.

8333. GZELLA G.: Obrażające i podburzające pismo „Lech. Gazeta Gnieźnieńska” (1895–1914). Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 248, tabl. 10, il., Zsfg.

8334. GZELLA G.: Procesy prasowe redaktorów „Lecha. Gazety Gnieźnieńskiej” w latach 1895–1914. *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 4 s. 5–19, sum.

8335. HADANĚNAK Vïktar Mamertavič: Sacyâlna-èkanamičnae stanovïšča naseľ'nictva neakupïravanaj terytoryi Belarusi ũ gady peršaj susvetnaj vajny (kastyryčnik 1915 – kastyryčnik 1917 gg.). *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 14: 2014 s. 81–92, sum., santr.

8336. HAJDUK Łukasz: Scouting jako program wychowania młodzieży. Andrzej Małkowski i zakorzenie idei Roberta Baden-Powella na polskim gruncie. *Krakowski Roczn. Historii Harcerstwa*. T. 11: 2015 s. 117–129.

8337. HAPANOWICZ Piotr: Kościuszkowski. Szwajcarskie reminiscencje (1815–1817). Kraków 2015 Tow. „Pro Museo” 8° ss. 120, nlb. 2, il.

8338. HAPTAŚ Krzysztof: Powiat mielecki i jego mieszkańcy w ogłoszeniach i reklamach krakowskiego dziennika „Czas” w latach 1882, 1886 i 1890. Badanie sondażowe. *Roczn. Mielecki*. T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 37–53.

8339. HAPTAŚ K.: Sprawozdanie ks. Adama Kopycińskiego (1849–1914) z przebiegu studiów teologicznych w Wiedniu. Przyczynek do biografii duchownego. W 100 rocznicę śmierci. *Roczn. Mielecki*. T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 139–144.

W l. 1875–1879.

8340. HASZCZYN Piotr: Wielka Wojna w okolicy Krzywczy w świetle wspomnień i innych źródeł. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 3 s. 195–208, sum.

8341. HASZYŃSKA Sabina: Katolicko-ewangelicka szkoła powszechna w Ostrzeszowie w pierwszej połowie XIX wieku. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 2 s. 16–23.

8342. HERMA Marek: Polacy-oficerowie Rosyjskiej Cesarskiej Marynarki Wojennej w walkach podczas pierwszej wojny światowej. *Res Gestae*. [T.] 1: 2015 s. 154–166, sum.

8343. HISTORIE literatury polskiej 1864–1914. Red. nauk. Urszula Kowalczyk i Łukasz Książyk. Warszawa 2015 Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego 8° ss. 484, nlb. 1.

Treść: Kowalczyk U., Książyk Ł.: Historia historii – zamiast wstępu s. 7–12; Rowicka Małgorzata, Kostecki Janusz: Carska cenzura zagraniczna wobec syntez dziejów literatury polskiej w latach 1865–1914 s. 13–31; Pąckiński Marek: Hipostazy ciągłości. Nowoczesne historie literatury a ekskluzywna tożsamość narodowa s. 33–50; Dąbrowicz Elżbieta: Spór o panteon. „Rys dziejów literatury polskiej” Leonarda Sowińskiego [z l. 1874–1878] s. 51–66; Sobieraj Tomasz: Metodologiczny i problemowy profil syntez Piotra Chmielowskiego. Na marginesie dwóch edycji „Zarysu literatury polskiej” [1881 r.] s. 67–82; Kielak Dorota: Kategorie interpretacji polskiej literatury przełomu XIX i XX wieku w syntezie Antoniego Potockiego s. 83–100; Olszewska Maria Jolanta: Marian Szykowski. Zapomniany historyk literatury i komparatysta s. 101–116; Budrewicz Tadeusz: Gdakanie słowików. Oceny poezji postyczniowej w syntezach historycznoliterackich s. 117–133; Wycykał Monika: Kim był autor w polskich dziejach literatury? O podmiotowości pisarza, ducha narodu i ograniczeniach historycznoliterackich w XIX wieku s. 135–148; Płachecki Marian: Michał Wiszniewski – Wincenty Pol. Dwa warianty krytyki akademickiej s. 149–157; Makuch Damian Włodzimierz: W cieniu idealizmu. Pojęcie fantazji w dwóch rysach historycznoliterackich lat 60. XIX wieku s. 159–178; Paja Agnieszka: Marii Ilnickiej nienapisana historia literatury dla kobiet s. 179–190; Niewiarowska Joanna: Od krytycznoliterackiego „przeglądu” do syntezy historycznoliterackiej. „Program nowej polskiej poezji” ks. Jana Pawelskiego i „Młoda Polska w powieści i poezji” Antoniego Mazanowskiego na łamach „Przeglądu Powszechnego” s. 191–203; Wilczak Mariola: „Indywidualizm” wobec „utworu sztuki”. Julii Dickstein-Wieleżyńskiej koncepcje historycznoliterackie s. 205–217; Rot-Buga Ewa: Postulaty badawcze a praktyka w wybranych pracach historycznoliterackich Kornela Juliusza Hecka s. 219–233; Kowalczyk U.: Bronisław Chlebowski jako krytyk historii literatury s. 235–252; Zdanowicz Anna: „Złota przędza poetów i prozaików polskich” (1883–1887) jako projekt popularyzatorski i historycznoliteracki s. 253–270; Ihnatowicz Ewa: Antoniego i Mikołaja Mazanowskich podręcznik dziejów literatury polskiej dla samouków na tle syntezy historycznoliterackiej Bronisława Chlebowskiego s. 271–282; Osiński Dawid Maria: Teoria wobec historii poezji – doświadczenie dydaktyka a opis procesu historycznoliterackiego. Przypadek Antoniego Bądzkiewicza s. 283–300; Kacprzak Marta M.: Zapomniana historyczka

literatury polskiej; Emilia Cyfrowiczówna (s. Maria Emilia od Aniołów niepokalanka – Maryan znad Dniepru) i jej „Dzieje literatury ojczywej (w streszczeniu) dla młodzieży polskiej” (Kraków 1895–1898) s. 301–321; Łubaszewska Antonina: Nowoczesność pocziwa. O „Historii literatury polskiej” Stanisława Tarnowskiego s. 323–336; Stachura-Lupa Renata: Między etyką a estetyką. O wartościowaniu w badaniach literackich konserwatystów. *Casus Stanisława Tarnowskiego* s. 337–350; Marchwiński Grzegorz: Kanonizowanie Sienkiewicza. *Historiografia literatury i dynamika życia publicznego* (na przykładzie pism Stanisława Tarnowskiego, 1880–1905) s. 351–365; Bujnicki Tadeusz: Sienkiewicz w historiach literatury przełomu XIX i XX wieku. *Tworzenie kanonu* s. 367–379; Paczoska Ewa: Historia i przyszłość literatury polskiej według Geорга Brandesa s. 381–391; Budrewicz[-Beratan] Aleksandra: Historia literatury polskiej według Williama Richarda Morfilla s. 393–411; Ołdak Anna Sabina: Zapomniana polska historia literatury angielskiej. „Zarys literatury angielskiej od początków do naszej doby” Marii Rakowskiej s. 413–421; Książek Ł.: Przybyszewski – modele lektury. *Casus Juliana Krzyżanowskiego i Kazimierza Wyki* s. 423–440; Kościwicz Katarzyna: Tradycja źle widziana. *Recepcja porobiorowych i przedwojennych syntez historycznoliterackich w PRL-u* s. 441–452; Bibliografia (wybór). Oprac. Aleksandra Kielczykowska s. 453–463.

8344. HISTORIE Polski w XIX wieku. T. 4: Narody, wyznania, emigracje, porównania. Pod red. Andrzeja Nowaka. Warszawa 2015 DiG 8° ss. 604. Muzeum Historii Polski, Tow. Miłośn. Historii.

Treść: Barańska Anna: Kościół i przemiany religijności w historii Polski XIX wieku s. 7–61; Weeks Theodore R.: Jews on the Polish lands and Polish-Jewish relations 1795–1914 s. 63–113; Żurawski vel Grajewski Radosław Paweł: Polskie emigracje 1831–1918 s. 115–276; Orłowski Bolesław: Polski wkład w technikę i nauki techniczne s. 277–380; Miknys Rimantas: Polski projekt narodowy w kontekście „budzących się” narodów dawnej Rzeczypospolitej (na ziemiach dzisiejszej Litwy, Białorusi i Ukrainy) s. 381–486; Janowski Maciej: Polska dziewiętnastowieczna w Europie Środkowej: wyjątkowa czy typowa? s. 487–533. T. 1. 2013.

8345. HOCHLEITNER Janusz: Okoliczności wyboru patrona dla placówki zakonnej w Pieniężnie. *Studia Elbląskie*. T. 16: 2015 s. 55–64, sum., Zsfg.

Kult św. Wojciecha, XIX w.

8346. HOCHLEITNER J.: Polaków pielgrzymowanie do Gietrzwałdu w przededniu I wojny światowej. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 26: 2012 s. 81–89, sum.

8347. HÜCHTKER Dietlind: Geschichte als Performance. Politische Bewegungen in Galizien um 1900. Frankfurt–New York 2014 Campus Verlag 8° ss. 386.

Rec.: Antosik-Piela Maria: Emancypacja kobiet w Galicji – Róża Melzer. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 2 s. 357–362.

8348. JADCZYK Karol: Ksiądz Józef Czajkowski – wikariusz parafii Wniebowzięcia NMP w Łodzi i dowódca partii powstańczej 1863 r. w regionie łódzkim. Nieznane szczegóły z życiorysu. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 187–195, sum.

8349. JAGIEŁŁO Michał: Bronisław Ryx [1837–1914] o Zakopanem. *Wierchy*. R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 59–66.

Lata 70. XIX w.

8350. JAGIEŁŁO Michał: Tatrzańskie okruszki. *Watra*. [T.] 12: 2015 s. 27–38.

Pierwsze akcje ratownicze w Tatrach, szczególnie zasługi Klimka Bachledy (zm. 1910).

8351. JAKÓBCZYK-GOLA Aleksandra: Plakat z Polską w tle. Prace Władysława Teodora Bendy w kontekście sztuki plakatu. *Przeegl. Humanist.* R. 58: 2014 nr 4 s. 109–120, sum.

W czasie I wojny światowej.

8352. JAKUBCZAK Aleksandra: „Pogrom alfonsów” w Warszawie 1905 roku w świetle prasy żydowskiej. *Studia Judaica*. Vol. 18: 2015 nr 2 s. 339–357, sum.

8353. JAKUBOWSKA-KRAWCZYK Katarzyna: Kształtowanie się tożsamości narodowej a obraz Polaka i Ukraińca w polskiej i ukraińskiej literaturze I połowy XIX wieku. Ivano-Frankivs'k–Warszawa 2015 Uniw. Warszawski. Katedra Ukrainistyki 8° ss. 271. (W Kręgu Języka, Literatury i Kultury. U Koli Movi, Lìteraturi i Kul'turi; t. 9).

8354. JAN Bloch (1836–1902). Capitalist, pacifist, philanthropist. Ed. by Andrzej Żor. Warsaw 2015 Jan Bloch Foundation; Trio Publishing House 8° ss. 219, il.

Treść: Dungen Peter van den: Introduction. Remembering and honouring Jan Bloch during the centenary of World War I s. 7–15; Żor A.: Foreword (to Polish edition) s. 17–20; Żor A.: Kronenberg and Bloch. A comparative study s. 21–57; Stead William T.: Conversations with Mr. Bloch s. 59–88; Szwarz Katarzyna: Jan Bloch and the International Museum of War and Peace at Lucerne s. 89–120; Żor A.: Jan Bloch in contemporary literature s. 121–143; Mazur Elżbieta, Pawlak Grażyna: Wealth in the service of society s. 145–158; Guze Justyna: Jan Gottlieb Bloch as a collector of drawings on a European scale s. 159–171; Harten Martem van: Jan Bloch and Johan Wateler: Bankers of the Hague Peace tradition s. 173–182; Bibliography s. 183–211.

8355. JANCZYKOWSKI Jan: Fortyfikacje galicyjskie w przededniu I wojny światowej. *Roczn. Historii Sztuki*. T. 40: 2015 s. 189–194, sum.

8356. JANICKI Arkadiusz: Kurlandia w latach 1795–1915. Z dziejów guberni i jej polskiej mniejszości. Gdańsk 2011.

Rec.: Szwarz Andrzej: Nowy zarys dziejów nieco zapomnianej krainy. *Przeł. Wsch.* T. 12: 2012/2014 nr 1 [dr.:] 2012 s. 209–215.

8357. JARUGA Adam Norbert: Częstochowska Ochotnicza Straż Ogniowa w czasie Wielkiej Wojny. Różne aspekty działalności w latach 1914–1918. *Częstochowskie Teki Hist.* T. 5: 2015 s. 131–145, sum.

8358. JARZEWICZ Maciej: Polityka międzynarodowa roku 1914 w karykaturach czasopisma „Mucha”. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 4 s. 619–646, sum.

8359. JASIŃSKI Janusz: Z dziejów cmentarza Świętego Krzyża w Olsztynie w XIX wieku. *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 129–140, sum.

8360. JASNOWSKI Paweł: The failure of the integration of Galician Jews according to Lvov's „Ojczyzna” (1881–1892). *Scripta Judaica Cracoviensia*. Vol. 13: 2015 s. 55–65.

8361. JASTRZĘBSKA Jadwiga: „Pieśń na zakończenie roku szkolnego” – „Upływa szybko życie”. *Almanach Łącki*. Nr 22: 2015 s. 147–148.

Autorstwa ks. Franciszka Leśniaka, opublikowana w 1910 r.

8362. JAWORSKI Wojciech: Amatorskie stowarzyszenia teatralne w Królestwie Polskim (1890–1914). *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 165–179, sum.

8363. JAWORSKI W.: Legalne organizacje społeczne w guberni płockiej w latach 1870–1914. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 28: 2014 s. 136–166.

8364. JAWORSKI W.: Legalne organizacje społeczne w Piotrkowie Trybunalskim w latach 1868–1914. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 49–64, sum.

8365. JAWORSKI W.: Legalne organizacje społeczne w powiecie bialskim do 1914 roku. *Roczn. Białkopodlaski*. T. 21: 2013 s. 47–61, sum., Zsfg.

Od poł. XIX w.

8366. JAWORSKI W.: Legalne organizacje społeczne w powiecie koneckim do 1914 roku. Końskie 2015 Wydaw. Arslibris Bibl. Publ. Miasta i Gm. Końskie 8° ss. 29. (Końskie. Szkice historyczne).

8367. JAWORSKI W.: Legalne organizacje społeczne w powiecie konstantynowskim do 1914 roku. *Roczn. Białkopodlaski*. T. 22: 2014 s. 29–41, sum., Zsfg.

Od poł. XIX w.

8368. JAWORSKI W.: Legalne organizacje społeczne w powiecie radzyńskim do 1914 roku. *Radzyński Roczn. Humanist.* T. 13: 2015 s. 59–70, sum.

8369. JAWORSKI W.: Legalne organizacje społeczne w powiecie sandomierskim do 1914 roku. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 35–42.

8370. JAWORSKI W.: Rosyjskie organizacje społeczne w Królestwie Polskim (1861–1914). *Przeegl. Wschodnioeuropejski*. [T.] 5: 2014 [nr] 2 s. 41–55, sum.

8371. JAWORSKI W.: Towarzystwa muzyczne w Królestwie Polskim (1870–1914). *Acta Univ. Lodzensis. Folia Historica*. [Vol.] 94: Studia i szkice do dziejów Polski i powszechnych do połowy XX w.: 2015 s. 91–107, sum.

8372. JAZDON Artur: Autorzy jako wydawcy swych prac w Poznaniu w latach 1815–1914. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 1: 2013 s. 25–40, sum.

8373. JODKOWSKI Marek: Biskupa Anastazego Sedlaga [1787–1856] plany przeniesienia siedziby rządców diecezji chełmińskiej z Pelplina do Chełmna. *Resovia Sacra*. R. 22: 2015 s. 163–176, sum.

W 1836 r.

8374. JODKOWSKI M.: Geneza i erygowanie parafii katolickiej w Ełku na początku XX wieku. *Studia Elbląskie*. T. 16: 2015 s. 7–22, sum., Zsfg.

8375. JODKOWSKI M.: Katolicka placówka duszpasterska w Suszu w latach 1879–1884. *Studia Warmińskie*. T. 52: 2015 s. 257–270, sum., Zsfg.

8376. JODKOWSKI M.: Prabuckie czasy księdza Carla Stalinskiego. *Studia Elbląskie*. T. 15: 2014 s. 75–87, sum., Zsfg.

Lata 1863–1890.

8377. JONCA Magdalena: Karpaty „fin de siècle”. Ze wspomnień Bogusława Longchamps de Berier. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 6: 2012 s. 63–78, sum.

Z l. 1884–1918.

8378. JONES Simon: Wojna pod ziemią 1914–1918. Tł. Juliusz Tomczak. Zakrzewo 2011 Replika 8° ss. 354, nlb. 3, tabl. 8, il.

Wojna w okopach.

Rec.: Fafiński Łukasz P., *Meritum*. T. 3: 2011 s. 207–211.

8379. JÓZEF Bożek genialny wynalazca z Bierów w świetle wybranych materiałów. Red. Józef Król, Mariusz Makowski. Grodziec 2015 Koło Macierzy Ziemi Cieszyńskiej 8° ss. 67, il.

Treść: Makowski M.: Zamiast wstępu s. 5–12; Skrzyżala Irena: Józef Bożek [1782–1835] s. 13–19; Szersznik Leopold Jan:

Nachrichten von Schriftstellern und Künstlern aus dem Teschner Fürstenthurm. Reprint [1810 r.] s. 21–27; Londzin Józef: Śląski wynalazca [1917 r.] s. 29–33; Ochman Rudolf: Józef Bożek, zapomniany wynalazca śląski [1931 r.] s. 35–45; Kossak-Szatkowska Zofia: Czarodziej [1932 r.] s. 47–61; Morcinek Gustaw: Młynarczyk z Birów [1937 r.] s. 63–67.

8380. DIE „JUDENFRAGE“ – ein europäisches Phänomen? Hrsg. von Manfred Hettling, Michael G. Müller i Guido Hausmann. Berlin 2013 Metropol 8° ss. 351. (Studien zum Antisemitismus in Europa; t. 5).

Z treści: Kendziorek Piotr: Die Einstellung der polnischen liberalen Intellektuellen zur „Judenfrage“ im Königreich Polen im letzten Drittel des 19. Jahrhunderts s. 85–94; Struve Kai: Galizische Verflechtungen – die „Judenfrage“ in der Lemberger Zeitschrift „Przegląd Społeczny“ (1886–1887) s. 95–126; Krzywiec Grzegorz: „Progressiver Antisemitismus“ im russischen Teil Polens von 1905 bis 1914. Ursprünge und Konzepte des polnischen politischen Antisemitismus s. 127–144; Venclauskas Linas: Publizistische Quellen des modernen litauischen Antisemitismus aus den Jahren 1885 bis 1918 s. 297–320; Richter Klaus: „Ein Schatten über dem ganzen Land“. Wirtschaftliche Emanzipation und die „Judenfrage“ in Litauen 1883–1914 s. 321–344.
Rec.: Kozińska-Witt Hanna, Kw. *Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 1 s. 167–168.

8381. JULIER Ferenc: Bitwa pod Limanową 1914. Tł. Elżbieta Rybicka. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 254, tabl. złoż. 10, il.

Wyd. oryg.: Budapeszt 1937.

8382. JURKOWSKI Roman: Działalność Piotra Stołypina w guberni kowieńskiej w latach 1889–1902. Próba bilansu. *Przegl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 4 s. 1059–1078.

8383. JURKOWSKI R.: Kowieński marszałek, grodzieński gubernator. Kresowe początki kariery politycznej Piotra Stołypina (1889–1903). Olsztyn 2015 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 615, nlb. 1, sum., santr., rez.

8384. JURKOWSKI R.: Majątek wygrany w karty – jak po powstaniu styczniowym litewskie Kałnoberże znalazły się w rękach rodziny Stołypinów. *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 49: 2014 z. 2 s. 5–21, sum., rez.

8385. JURKOWSKI R.: Piotr Stołypin jako marszałek szlachty w guberni kowieńskiej 1889–1902. Nominacje, rangi, ordery i medale. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 226–238, sum.

8386. JUŚKO E.: Z dziejów polskiego szkolnictwa na terenie Galicji w dobie wielkiej wojny. From history of Polish education in Galicia in the era of the „Great War”. Tarnów–Stalowa Wola 2015 Katedra Pedagogiki Szkolnej i Zarządzania Oświatą. Inst. Pedagogiki WZPiNOS KIL JP II; Regins Anita Własnowolska-Bielak 8° ss. 164, nlb. 2, il.

8387. [KACZMAREK Ryszard]: Rozmowa z prof. Ryszardem Kaczmarkiem. Polacy w armii kajzera. Rozmawiają Bernard Linek i Sebastian Rosenbaum. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 72–83.

8388. KACZMARZYK Ewa: Postać Ferdynanda Karo (1845–1972) w świetle dokumentów archiwalnych znajdujących się w Częstochowie. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 211–217, sum.

Lata 1874–1880 w Częstochowie.

8389. KACZMARZYK E.: Zarys badań zoologicznych na obszarze Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej w okresie po powstaniu styczniowym do końca I wojny światowej (1865–1918). *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 192–210, sum.

8390. KADLEC Petr: Střední školy a jejich studenti. (K formování inteligence na severní Moravě a ve Slezsku ve druhé polovině 19. a na počátku 20. století). Ostrava 2013 Filozofická fakulta Ostravské univerzity 8° ss. 430, Zsfg., sum., streszcz.

Rec.: Bogus Marzena: O możliwościach i ograniczeniach metody reprezentatywnej w badaniach nad historią oświaty. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 1 s. 129–134.

8391. [KAHANOŮSKI Alâksandr Genadzevič] Kachanouski Alaksandr: Emancypacja etniczno-kulturowa Białorusinów na skrzyżowaniu epok i kultur (druga połowa XIX – początek XX wieku). *Krakowskie Pismo Kresowe*. R. 7: 2015 s. 45–57, rez., sum.

8392. KAJI Sayaka: Vilnius intellectuals and the early 19th-century concept of Lithuania: the Society of Scoundrels (Towarzystwo Szubrawców) and local society. *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 16: 2011 [dr.:] 2012 s. 143–168, santr.

8393. KALE Slaven: Chorwackie echa walki Polaków o wolność: Powstanie Styczeniowe w chorwackiej opinii publicznej. *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 49: 2014 z. 1 s. 29–41, sum., rez.

8394. KALINOWSKA-CAJZER Milena: „Damy kameliowe” warszawskiej ulicy przełomu XIX i XX wieku w świetle pisma satyryczno-humorystycznego „Mucha”. *Studia Mazowieckie*. R. 10: 2015 nr 2 s. 79–93, sum., rez.

8395. KALINOWSKA-WÓJCIK Barbara: Państwo na wsi? Gminy wiejskie na Górnym Śląsku pod koniec XVIII i w pierwszej połowie XIX wieku – zarys problemu. *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 89–98, Zsfg., sum.

8396. KALIŃSKI Stanisław: Bolimów 1915. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 300, nlb. 4, tabl. 16, il. (Historyczne Bitwy).

8397. KAMIENSKI Krzysztof: „Okropne dzieje przyniósł nam czas”. Duchowieństwo diecezji tarnowskiej wobec wydarzeń 1846 roku. Tarnów 2015 Wydaw. Diec. Tarnowskiej „Biblos” 8° ss. 222, nlb. 1, tabl. 18, il.

8398. KAMISIŃSKA Dorota: „Dessin  et grav ...”. Francuskie drzeworyty w polskich tygodnikach ilustrowanych XIX w. na przykładzie tygodnika „Wędrowiec”. Cz. 2. *ToruŃskie Studia Bibliol.* [T. 8]: 2015 nr 1 s. 9–48, sum.

Cz. 1. *Tamże*. [T. 7]: 2014 nr 2.

8399. KAMISIŃSKA D.: Grafika polskich tygodników ilustrowanych drugiej połowy XIX wieku na przykładzie lwowskiego „Ogniska Domowego” (1883–1888) i „Strzechy” (1868–1873) oraz krakowskiego „Świata” (1888–1892 i 1893–1895) i „Włocianina” (1869–1879). *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 3 s. 39–73, sum.

8400. KAPPELER Andreas: Women historians in the Russian Empire. *Prze l. Wsch.* T. 13: 2014 z. 2 s. 359–380, streszcz., santr., rez.

Dot. też Polek.

8401. KAPUŚCIŃSKA Anna: „Boska teoria socjalna, na kt orej postęp ludzkości zawisł”. Prokop LeszczyŃski (1812–1895) i literacki projekt kordialno-ultramontaŃski. PoznaŃ 2015 Wydaw. Rys 8° ss. 358.

8402. KARCZEWSKA Anna: „Pokażmy, żeśmy dorosły do wysokości zadania...” O ewolucji świadomości kobiet wiejskich w świetle listów do galicyjskiego „Piasta” w okresie I wojny światowej. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 1 s. 84–98, sum.

8403. KARGOL Tomasz: Między rabacją a niepodległością. O świadomości narodowej chłopów w Galicji w XIX stuleciu. *Arcana*. Nr 121: 2015 s. 99–112.

8404. KAROLCZAK Waldemar: Przedmieście z ambicjami. Z dziejów podpoznańskiej gminy Święty Łazarz pod koniec XIX wieku. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 1 s. 18–40.

8405. KAROLCZAK W.: Wystawy drobnych zwierząt hodowlanych w Poznaniu na przełomie XIX i XX wieku. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 4 s. 41–53.

8406. KARSKIEWICZ Katarzyna: Krytyk jako figura złośliwego erudyty. Perspektywa filozoficzno-lingwistyczna polemiki Stanisława Kostki Potockiego z Andrzejem Trzczańskim. Toruń 2015 Adam Marszałek 8° ss. 206, il.

8407. KASPERAVIČIUS Algis: Rusofilstwo czy pragmatyzm: Litwini wobec Rosji i Niemiec w latach I wojny światowej. *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 14: 2014 s. 35–44, sum., rez., santr.

8408. KELLER Dawid: Górnośląskie koleje a koleje w innych częściach państwa pruskiego – próba analizy danych liczbowych (1847–1863). *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 143–181, Zsfg., sum.

8409. KERCHNAVE Hugo: Działania kawalerii w decydujących dniach przed Lipskiem. Tł. Wojciech Bosak. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 254, tabl. 12, il.

8410. KESLING Katarzyna Anna: Aktywność wystawiennicza Marii Nostitz-Wasilkowskiej w latach 1893–1919. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 4 s. 599–617, sum.

8411. KIELCZYK Jarosław: Tragiczna śmierć. Zabójstwo Piotra [Pawła!] Kurka – ręczajskiego wójta. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 369–374.

Rok 1917.

8412. KIJOWSKI Jerzy: Mazowsze północno-wschodnie od kongresu wiedeńskiego do powstania listopadowego. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 26: 2012 s. 107–113, sum.

8413. KIZIK Edmund: Verein für kaschubische Volkskunde w latach 1907–1914. Ludoznawstwo kaszubskie między niemieckością a polskością. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 2 s. 31–54, Zsfg., sum.

8414. KIZIK E.: Współpraca Izzydora Gulgowskiego z gdańskim Kunstverein w roku 1909. U źródeł ceramiki nowokaszubskiej. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 3 s. 495–510, sum.

8415. KLEDZIK Maciej: Generał Jan Zygmunt Skrzynecki w roli głównodowodzącego armią Królestwa Belgii (styczeń–czerwiec 1839). *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 29: 2015 s. 337–359, sum.

8416. KLEMANTOWICZ Dariusz: Łódź w przededniu I wojny światowej. *Łódzkie Studia Teol.* R. 24: 2015 nr 2 s. 33–50, sum.

8417. KLEMPERT Mateusz: Podróże hrabiów Kossakowskich z linii wojtkuskiej po Europie przedstawione w rodzinnych wspomnieniach. *Meritum*. T. 5: 2013 s. 89–106, sum.

Lata 1837–1905.

8418. KLIMASZEWSKI Krzysztof: Spór o dobra klucza Wieliszew po śmierci ks. Józefa Poniatowskiego. *Roczn. Legionowski*. T. 8: 2015 s. 72–88.

8419. KLIMASZEWSKI K.: Wydarzenia z okresu Powstania Styczniowego w Wieliszewie, Zegrzu, Jabłonnie, Nieporęcie, ciąg dalszy. *Roczn. Legionowski*. T. 8: 2015 s. 5–18.

Uzupełnienie artykułu: Jakubczak Sławomir: Powstanie styczniowe na ziemiach powiatu legionowskiego. *Tamże*. T. 7: 2014.

8420. KLOCH Bogdan: Ile państwa Hohenzollernów w mieście Rybniku i części powiatu rybnickiego w świetle „*Politisches Handbuch für den Oberschlesischen Industriebezirk*”? *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 267–278, Zsfg., sum.

8421. KŁOBUK Anna, Kłobuk Witold: Próba przejęcia przez prawosławie parafii unickich w Kongresówce w latach 1840–1842. *Studia Archiw.* [T.] 3: 2010 s. 25–42.

8422. KOBAK Andrzej: Łódzkie koneksje europejskich filozofów. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 4 s. 169–171.

Rodzina Wolbergów – lekarzy pochodzenia żydowskiego: Adolf (1825–1902) w Łodzi i Ludwik (1857–1904) w Warszawie, tłumacz prac Haralda Høffdinga.

8423. KOBYLIŃSKA Anna, Falski Maciej, Filipowicz Marcin: Obcy czy obywatele? Słowianie a przemiany konstytucyjne w monarchii habsburskiej w latach 1860–1861. Kraków 2015 Libron – Filip Lohner 8° ss. 202, nlb. 1.

8424. KOCHAN Anna: „Wieśniak” odnaleziony. Uwagi o edycji utworu Andrzeja Zbylitowskiego. *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 1 s. 191–197, sum.

Edycja z 1893 r.

8425. KOCUREK Wojciech: Polskie początki Wydziału Nauk Matematycznych i Przyrodniczych Uniwersytetu we Fryburgu i polski wkład we fryburską rewolucję przemysłową. *Prace Komisji Historii Nauki PAU*. T. 14: 2015 s. 63–79, sum.

Od 1895 r.

8426. KOJKOŁ Jerzy: Duchowość w świetle pozytywistycznego paradygmatu polskiego religioznawstwa końca XIX wieku. *Przeegl. Religioznawczy*. [R. 57]: 2013 [nr] 3 s. 83–92, sum.

8427. KOLBUSZEWSKI Jacek: Teodor Tripplin [1812–1881] i Tytus Chałubiński [1820–1889]. *Wierchy*. R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 210–212.

Lata 1847–1849.

8428. KOŁODZIEJCZAK Aleksandra: Powstanie styczniowe w „Moich wspomnieniach” księcia Włodzimierza Mieszczerzkiego. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 2 s. 63–77, sum.

8429. KOŁODZIEJSKA Zuzanna: „Izraelita” (1866–1915). Znaczenie kulturowe i literackie czasopisma. Kraków 2014.

Rec.: Jasnowski Paweł, *Scripta Judaica Cracoviensia*. Vol. 13: 2015 s. 193–196; Szablowska-Zaremba Monika, *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 2 s. 101–106.

8430. KONIEC belle époque w błotnistych okopach. W stulecie wybuchu pierwszej wojny światowej 1914–2014. Red. Mateusz Hurysz, Georgi Gruew. Poznań 2015 Inst. Historii UAM 8° ss. 105, il. UAM w Poznaniu. (Publikacje Instytutu Historii; 120).

Materiały z konferencji, Poznań, 16–17 X 2014 r.

Treść: Dobosz Józef: Przedmowa s. 7; Gruew G.: Wprowadzenie s. 9–12; Trzeciakowski Lech: Nasza poznańska „La Belle Époque” s. 13–16; Kosicka-Pajewska Aleksandra: Pierwsza wojna światowa w badaniach naukowych Profesora Janusza Pajewskiego s. 17–23; Kucharska Alina: „Rodzinom, których żywicieli zaciągnięto na wojnę...” – społeczne formy pomocy rodzinom walczących na frontach Wielkiej Wojny żołnierzy w świetle prasy poznańskiej s. 25–31; Kiełczykowska Aleksandra: Sanatorium w cieniu Wielkiej Wojny. „Choucas” Zofii Nałkowskiej s. 33–39; Roś Joanna: Pierwsza wojna światowa a trauma anonimowości – „przypomnienie” „Pierwszego człowieka” Alberta Camusa s. 41–53; Pietrzykowski Szymon: Grupa Bloomsbury wobec pierwszej wojny światowej s. 55–67; Kuryłek Ewelina: Wystawy sztuki legionowej w prasie polskiej w okresie pierwszej wojny światowej. Recepcja, sądy, nadzieje s. 69–75; Potrzuski Kamil: Sport w Warszawie podczas okupacji niemieckiej 1915–1918 s. 77–92; Hurysz M.: Benedykt XV wobec pierwszej wojny światowej. Z nieznanych kart działalności orędownika modlitwy, miłosierdzia i pokoju s. 93–105.

8431. KOPCZYŃSKI Mariusz: Między konserwatyzmem i nacjonalizmem. Myśl polityczna Ottona von Bismarcka. Toruń 2013 Mado 8° ss. 513.

Także sprawa polska.

Rec.: Maciejewski Marek: Poglądy polityczne Żelaznego Kanclerza. *Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem*. [T.] 37: 2015 nr 1 s. 81–97.

8432. KOROL-CHUDY Aleksandra: Wieści z frontu. O zabranach w pierwszych tygodniach Wielkiej Wojny w świetle lokalnej prasy. *Czasypismo*. 2015 nr 2 s. 124–131.

8433. KORYBUT-MARCINIAK Maria: Na co chorowali dziewiętnastowieczni Wilnianie? Stan zdrowia i poziom opieki medycznej w Wilnie w pierwszych dekadach XIX wieku. *Częstochowskie Teki Hist.* T. 5: 2015 s. 65–84, sum.

8434. KORYŚ Piotr, Tymiński Maciej: Struktura zawodowa ziem polskich na przełomie XIX i XX w. *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 75: 2015 s. 129–166, sum.

8435. KOSSAKOWSKA-JAROSZ Krystyna: „Aby wszędzie być i wszystko widzieć.” Doświadczenie miejsc i siebie w trakcie górskich podróży. Relacje Ślązaków. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 9: 2015 s. 191–204, sum.

Z XIX i pocz. XX w.

8436. KOSTECKI Janusz: Trudny proces przenikania. Carska cenzura zagraniczna wobec importu publikacji w języku polskim w latach 1865–1904. Warszawa 2011.

Rec.: Tobera Marek, *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 5: 2011 s. 327–335.

8437. KOSTECKI Włodzimierz: Sobolew i okolice w latach 1914–1915. *Zesz. Hist. Ziemi Garwolińskiej*. Nr 20: 2015 s. 39–41.

8438. KOSTRZEWSKA Ewelina Maria: Ziemiańki Królestwa Polskiego a gospodarka. Koncepcje i empiria (przełom wieków XIX i XX). *Studia Maritima*. Vol. 28: 2015 s. 295–315, sum.

8439. KOSTRZYŃSKA-MIŁOSZ Anna: Projekty wnętrza pierwszych polskich transatlantyków S/s „Pułaski” i S/s „Kościuszko”. *Biul. Historii Sztuki*. R. 77: 2015 nr 4 s. 723–741, sum.

Zbudowane w l. 1913 i 1915.

8440. KOŚCIOŁEK Anna: Obraz Rosji mikołajowskiej w „Pamiętnikach” św. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego. *Acta Polono-Ruthenica*. [T.] 19: 2014 s. 71–85, rez., sum.

XIX w.

8441. KOTECKI Andrzej: Powstanie Styczniowe na morzu. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 2 s. 197–231, sum., Zsfg., rez.

8442. KOTERBICKA-BORYS Marzena: Życie codzienne mieszkańców Brzozowej w okresie autonomii galicyjskiej. Tarnów–Łapczyca 2015 Tarnowski Oddz. PTH; Wydaw. Regis Anita Własnowolska-Bielak 8° ss. 139, nlb. 1, il.

8443. KOTLARSKA Irmina: Rola autorytetu nauczyciela domowego w kształtowaniu kompetencji komunikacyjnej arystokraty w I połowie XIX wieku na przykładzie „Dziennika nauczyciela domowego” z lat 1814–1823 Juliana Antonowicza. *Rozprawy Komisji Jęz.* [Łódź]. T. 61: 2015 s. 125–140, sum.

8444. KOTLIŃSKI Tomasz [J.]: Sąd Obwodowy w Wadowicach. Jego prezydenci i radcy (1882–1899). *Wadoviana*. Nr 18: 2015 s. 26–41, sum.

8445. KOWALCZYK Maciej: Zburzona codzienność 1914–1918. Powiat ostrowski i jego mieszkańcy podczas I wojny światowej. Ostrów Wielkopolski 2015 Bibl. Publ. im. Stefana Rowińskiego 4° ss. 241, nlb. 1, il.

8446. KOWALCZYK Rafał Wiktor: Bitwa pod Krasnem 14–21 listopada 1812 roku. *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 4 s. 7–26, sum., rez.

8447. KOWALCZYK R. W.: Zagłębie Dąbrowskie do 1914 roku. Rzec o rozwoju przemysłu ciężkiego w Królestwie Polskim. Prawdy i mity. *Częstochowskie Teki Hist.* T. 5: 2015 s. 85–101, sum.

8448. KOWALIK Tomasz: Czy Orłowicz był studenckim przewodnikiem? *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 430–431.

Mieczysław Orłowicz (1881–1959) jako przewodnik dla słuchaczy Uniwersytetu Towarzystwa Wyższych Kursów Wakacyjnych w l. 1904–1905.

8449. KOWALSKI Jakub Maria: Działania zbrojne I wojny światowej w literaturze pamiętnikarskiej na przykładzie powiatu przasnyskiego. *Studia Łomżyńskie*. T. 25: 2015 s. 31–52, sum.

8450. KOWALSKI J. M.: Przasnysz i jego okolice w pierwszych miesiącach I wojny światowej. *Studia Płockie*. T. 42: 2014 s. 247–266, Zsfg.

8451. KOWALSKI Robert: Zapomniana wizyta Arcyksięcia Ferdynarda Rainera Habsburga w Pieninach i na Podhalu. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 131–144.

1899 r.

8452. KOZDRACH Mariusz: Opis czterech dworów Michała Dunin-Wąsowicza w inwentarzu z 1821 roku. *Radomskie Studia Humanist.* T. 1: 2013 s. 333–347, sum.

Zawiera też tekst źródła.

8453. KRAJKOWSKI Michał: Portret barbarzyński. O kilku przedstawieniach Polaków i Niemców w literaturze galicyjskiej drugiej połowy XIX wieku. *Przegl. Humanist.* R. 59: 2015 nr 2 s. 85–94, sum.

8454. KRASIŃSKA Izabela: Działalność naukowa i publicystyczno-redakcyjna ks. Augustyna Armdta na rzecz wstrzemięźliwości od alkoholu (1890–1917). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 39–53, sum., Zsfg.

8455. KRASIŃSKA I.: Działalność wydawnicza Związku Księży Abstynentów (1903–1914). *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 105–120, sum.

8456. KRASIŃSKA I.: „Przez abstynencję kapłanów do wstrzemięźliwości ludu”. Związek Księży Abstynentów (1902–1914). *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 101–119, sum.

8457. KRAWIEC Henryk: Dobra Zakrzówek w okresie zaborów 1795–1915. Wybrane zagadnienia. Lublin–Zakrzówek 2015 Stow. na Rzecz Rozwoju Gm. Zakrzówek 8° ss. 90, nlb. 1, il.

8458. KRISAŃ Maria: Funkcjonowanie pojęcia „pan” w kulturze wiejskiej Królestwa Polskiego. *Przepl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 63–73, sum.

8459. KROKOSZ Paweł: Obecność wojsk rosyjskich w Bochni i Wieliczce w 1914 roku. *Res Gestae*. [T.] 1: 2015 s. 128–153, sum.

8460. KRÓLESTWO Polskie w okresie namiestnika Iwana Paskiewicza (1832–1856). System polityczny, prawo i statut organiczny z 26 lutego 1832 r. Pod red. Lecha Mażewskiego. Radzymin 2015 von borowiecky 8° ss. 369.

Treść: Wstęp s. 9–11; Mażewski L.: Czy były inne możliwości? Królestwo Polskie w latach 1830–1831 s. 15–24; Turek Wojciech: Szkolnictwo w Królestwie Polskim w świetle monografii Jana Kucharzewskiego „Epoka paskiewiczowska: losy oświaty” s. 25–36; Gałędek Michał: Główne problemy polityki gospodarczej Królestwa Polskiego w epoce paskiewiczowskiej s. 37–59; Bartyzel Jacek: „Rozmawianie milczeniem”. Cyprian Norwid w epoce paskiewiczowskiej s. 61–80; Matuszkiewicz Tadeusz: Wojna krymska (1853–1856). Rzeczywisty przebieg wydarzeń a hipotetyczny udział Królestwa Polskiego s. 81–99; Matłęgiewicz Tomasz: Królestwo Polskie w świetle opinii Fryderyka Skarbka. Od kongresu wiedeńskiego w 1815 r. do połowy XIX wieku s. 103–123; Matłęgiewicz T.: Rzecz o dojrzałym lojalizmie byłych członków Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk s. 125–135; Pichór Tomasz: Sekretarz, generał, członek Rady Administracyjnej, miłośnik teatru. Krótka o Józefie Rautenstrauchu (1773–1842) s. 137–143; Gałędek M.: Rada Administracyjna a implementacja Statutu organicznego z 1832 r. i problem utrzymania w mocy dotychczasowego prawodawstwa s. 147–162; Mażewski L.: Namiestnictwo Iwana Paskiewicza. Kształtowanie się nowego systemu politycznego w Królestwie Polskim w latach 1830–1832 s. 163–174; Mażewski L.: Namiestnik Królestwa Polskiego w 1815 r. i 1832 r. Kilka uwag o modelu prawnym i praktyce ustrojowopolitycznej s. 175–185; Gałędek M.: Rada Administracyjna wobec rekonstrukcji ustroju administracyjnego po nadaniu Statutu organicznego dla Królestwa Polskiego w 1832 r. s. 187–207; Gałędek M.: Kilka sumarycznych uwag o kształtującej się w 1832 r. sytuacji ustrojowopolitycznej Królestwa Polskiego na podstawie protokołów Rady Administracyjnej s. 209–215; Klimaszewska Anna: Nauczanie i nauka prawa handlowego w okresie paskiewiczowskim s. 219–230; Koredczuk Józef: Kodeks Karzący a Kodeks Kar Głównych i Poprawczych s. 233–245; Majer Tomasz Tadeusz: Kredyt ziemski w Królestwie Polskim przed i po 1832 r. s. 247–258; Mażewski L.: Ukaz dotyczący włościan z 7 czerwca 1846 r. a istniejący stan prawny s. 259–268; Mażewski L.: Statut organiczny z 26 lutego 1832 r. a postanowienia Aktu końcowego kongresu wiedeńskiego s. 271–279; Gałędek M.: Samoograniczenie „contra legem”? Rada Administracyjna wobec problemu dostosowania własnej organizacji do Statutu organicznego dla Królestwa Polskiego wiosną 1832 r. s. 281–291; Gałędek M.: Alternatywna legislatura? Wiosenna debata ustrojowa Rady Administracyjnej nad organizacją Rady Stanu w 1832 r. s. 293–311; Mażewski L.: Regulacja prawa własności i rola własności w Statucie organicznym z 26 lutego 1832 r. s. 313–323; Koredczuk J.: Konstytucyjne gwarancje praw oskarżonego w Królestwie Polskim w konstytucji z 1815 r. i Statucie organicznym z 1832 r. s. 325–338; Mażewski L.: Postanowienia króla i Rady Administracyjnej jako źródła prawa w Królestwie Polskim w latach 1832–1856 s. 339–351; Mażewski L.: Zasada niezawisłości sędziowskiej i organizacja sądownictwa w Księstwie Warszawskim i Królestwie Polskim w latach 1807–1832 a problem ciągłości państwa polskiego s. 353–361.

8461. KRÓLIKOWSKI Lech: Tarłów 1915. *Zesz. Sandomierskie*. R. 20: 2014 nr 37.

Polem.: Lis Marek: Głos w sprawie artykułu... *Tamże*. R. 21: 2015 nr 39 s. 66–69; Repl.: Królikowski L.: Dlaczego nie wykorzystywać tej legendy? *Tamże* s. 69.

8462. KRÜGER Anna: Pogrzeby w Gdańsku na przełomie XIX i XX wieku. Z dziejów kultury funeralnej w dziewiętnastowiecznym mieście. *Argumenta Historica*. Nr 2: 2015 s. 94–104, sum.

8463. KRYŃSKI Edward: Czy Anna Rostkowa to podkomorzanka Anna Ossolińska? Nierozwiązana zagadka sprzed 200 lat. *Roczn. Białkopodlaski*. T. 23: 2015 s. 343–358, Zsfg., sum.

Proces z powództwa Anny Rostkowej o uznanie jej za Annę Ossolińską (zm. 1791), l. 1803–1815.

8464. KRZEMIŃSKI Tomasz: Doświadczenia codzienności mieszkańców Grudziądza w czasie pierwszej wojny światowej (1914–1918). *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 113–133, sum.

8465. KRZEMIŃSKI T.: Od stoków Kaukazu po Weichselmünde – niedole czerkieskich najemników w Prusach około połowy XIX wieku. *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 145–162, sum.

8466. KRZEMIŃSKI T.: Odbiór społeczny kinematografii na Pomorzu Nadwiślańskim w początkach XX wieku. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 223–242, Zsfg., sum.

8467. KRZEWSKA Elżbieta: Tekla z Wodzickich Małachowska [1764–1829] jako protektorka Towarzystwa Dobroczynności w Krakowie. Przyczynek do biografii. *Lubelski Roczn. Pedagog.* T. 34: 2015 z. 1 s. 123–140, sum.

8468. KRZYŻANOWSKI Jerzy R.: [Henryk] Sienkiewicz, generał [George Armstrong] Custer i Indianie. *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 2 s. 177–184, sum.

Reportaże pisarza z pobytu w USA w l. 1876–1878.

8469. KUBACKA-GORWECKA Maria, Sobczak-Waliś Monika: Prochem jesteśmy i cieniem. Wspomnienia pośmiertne i nekrologi „Kaliszanina. Gazety miasta Kalisza i jego okolic”, 1871–1892. Kalisz 2015 MBP im. Adama Asnyka 8° ss. 382, nlb. 2, il.

8470. KUBIAK Rafał: „Grussy” z Solca Kujawskiego. *Roczn. Soleccki*. [R.] 5: 2014 s. 23–28.

Karty pocztowe, 1899 r.

8471. KUBIAK Władysław: Przemiany demograficzne w Lubrańcu w latach 1830–1866 (na podstawie ksiąg metrykalnych). *Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie*. T. 30: 2015 s. 69–98, sum.

8472. KUCHARSKI Wojciech: Olszynka Grochowska 1831. Warszawa 2015 Wojciech Kucharski 8° ss. 215, il.

8473. KUĆ Bogusław: Powstanie Styczniowe w północnej części powiatu stanisławowskiego. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 7–16.

8474. KÜHN Fritz: Geschichte des Realprogymnasiums 1872–1914. Historia sławieńskiego progimnazjum 1872–1914. Przeł. Irena Elsner. Sławno 2015 Fund. Dziedzictwo; Margraf 8° ss. 57, il.

Tekst równol. pol., niem.

8475. KUJAWSKI Witold: Parafie włączone w 1818 r. do diecezji kujawsko-kaliskiej z diecezji krakowskiej, poznańskiej i wrocławskiej. *Studia Włocławskie*. T. 17: 2015 s. 360–382, sum.

8476. KULIK Mariusz: Wymiar sprawiedliwości Warszawskiego Okręgu Wojskowego armii rosyjskiej na przełomie XIX i XX wieku. *Res Historica*. Nr 39: 2015 s. 133–150, sum.

Do 1918 r.

8477. KUNKEL Robert: Straty polskich dóbr kultury podczas I wojny światowej. *Roczn. Historii Sztuki*. T. 40: 2015 s. 163–175, sum.

8478. KUR-KONONOWICZ Jolanta: Nazwy potraw w języku rosyjskim XIX wieku. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 235, nlb. 1, sum.

8479. KURSKA Anna: Święty Krzyż. Znaczenie miejsca w dziewiętnastowiecznych podróżach po Polsce. *Debaty Świętokrzyskie*. Vol. 1: 2014 s. 155–170.

8480. KURZEJA-ŚWIĄTEK Maria: Działalność społeczno-polityczna, gospodarcza i oświatowa mieszkańców Ziemi Łąckiej w latach 1891–1919. *Almanach Łącki*. Nr 23: 2015 s. 99–109.

8481. KUŚNIERCZYK Andrzej: Kulturowe aspekty przemian cywilizacyjnych w Częstochowie na przełomie XIX i XX wieku – rozpoznanie problematyki. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 92–118, sum.

8482. KUŚNIERZ-KRUPA Dominika: XIX-wieczny Sokal – zapomniane galicyjskie miasto na Kresach. 19th century Sokal – a forgotten Galician town in Eastern Borderlands. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 37: 2014 s. 45–53.

Tekst równol. pol., ang.

8483. KUTY Radosław: Popularyzacja piśmiennictwa tatrzańskiego w prasie warszawskiej 1860–1914. *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 187–204, sum.

8484. LABUDA Aleksander: Ústatny sąd w Mirchówie. Brawýda na dziejowó-spółecznym spódlim. Dostosowanie tekstu Aleksandra Labudy do obowiązującej pisowni kaszubskiej Jaromira Labudda. Bolszewo–Wejherowo 2015 Bibl. Publ. Gm. Wejherowo; Gm. Wejherowo 8° ss. 83.

8485. LADA Wojciech: Polscy terroryści. Kraków 2014.

Rec.: Kasprowicz Karol, *Niepodległość*. T. 64: 2015 s. 345–350.

8486. LASIA Magda: Wielka Wojna na Wschodzie (1914–1918). Od Bałtyku po Karpaty. *Kronika Warszawy*. 2014 [dr.:] 2015 nr 1 s. 169–175, sum.

8487. LASKE Jan: Saragossa 1808–1809. Oświęcim 2015 Wydaw. Napoleon V 8° ss. 258, tabl. 33, il.

8488. LASKOWSKI Andrzej: O pracach rzeźbiarskich Antoniego Popiela [1865–1910] dla jasielskich franciszkanów. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 149–177, sum.

8489. LEGIEĆ Jacek: Więzienie w Kielcach w czasie powstania styczniowego. *Res Historica*. Nr 39: 2015 s. 95–111, sum.

8490. LEGIONY Polskie w czasie Wielkiej Wojny. Pod red. Jolanty A. Daszyńskiej. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 8° ss. 118, il.

Treść: Daszyńska J. A.: Wstęp s. 7–12; Jarno Witold: Szlakiem I Brygady Legionów (1914–1917) s. 13–36; Waingertner Przemysław: „Wytrwać z bronią”. Wojenna epopeja „Żelaznej Brygady” s. 37–47; Walak Marta: Powstanie i szlak bojowy III Brygady Legionów Polskich s. 49–64; Dutkiewicz Marek: Służba zdrowia oddziałów strzeleckich legionowych w działaniach między Krakowem a Kielcami w sierpniu 1914 roku s. 65–80; Bogalecki Tadeusz Zbigniew: Działalność instytucji i oddziałów Legionów Polskich w regionie łódzkim w latach 1914–1917 s. 81–100; Kulazińska Anna: „A historia o Was nie zapomni”. Tradycje niepodległościowe Legionów Polskich s. 101–110.

8491. LESIAK-PRZYBYŁ Bożena: Wystawa starożytności i zabytków sztuki w Krakowie w 1858 roku. Z „Dziennika” Aleksandry Czechówny. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 29–40, sum.

Zawiera też fragm. „Dziennika”.

8492. LEŚNIEWSKA J. Ewa: Dziedzic literatem, czyli o Kajetanie Józefie Suffczyńskim [1807–1873], właścicielu dóbr Łańcuchów. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 27: 2014 s. 14–22.

8493. LEŚNIEWSKA J. E.: Fabryka cukru w dobrach Kijany. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 25: 2012 s. 11–14.

W l. 1855–1906.

8494. LEWANDOWSKA Dorota: Pokasacyjne losy opactwa cystersów w Łądzie na podstawie źródeł archiwalnych zachowanych w zespołach akt: „Centralne Władze Wyznaniowe Królestwa Polskiego” i „Komisja Województwa Kaliskiego” z zasobu Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 5: 2014 s. 65–106, sum.

Lata 1819–1864.

8495. LEŻAŃSKA Wiesława: Pozytywistyczny wizerunek nauczyciela wczesnej edukacji w pedagogice Adolfa Dygasińskiego. *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 32–45, sum.

8496. LICHOCKA Halina: Akademia Umiejętności (1872–1918) i jej czescy członkowie. *Prace Komisji Historii Nauki PAU*. T. 14: 2015 s. 13–35, sum.

8497. LINDMAJER Józef: Ziemia sławieńska pod presją wojny, wyrzeczeń i nadziei 1792–1815. *Słupsk 2015 Józef Lindmajer 8° ss. 193, nlb. 1, il.*

8498. LINEK Bernard: Górnolślązacy a Reichstag na przełomie XIX i XX wieku. Kampanie wyborcze. Role polityczne. Relacje z wyborcami. *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 243–255, Zsfg., sum.

8499. LINEK B.: Wielka Wojna a Górny Śląsk. Konteksty, projekty, potrzeby. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 66–71.

8500. LINETTY Jakub: Prahistoria w działalności i piśmiennictwie Karola Libelta. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 2 s. 7–37, sum.

8501. LIPELT Robert: Żydzi w Radzie Miejskiej Sanoka w dobie autonomii galicyjskiej 1867–1914. *Roczn. Sanocki*. [T.] 11: 2014 s. 105–113.

8502. LIPIŃSKI Stanisław: Przyczynek do dziejów dóbr Krzywowola w latach 1812–1875 w świetle dokumentów hipotecznych. *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 463–477, izłożenie, sum.

8503. LIPIŃSKI S.: Sytuacja ekonomiczna dóbr Kanie w latach 1807–1876. *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 449–461, izłożenie, sum.

8504. LIS Marek: Bój o folwark Kruków 10 września 1914 r. w świetle pamiętników oficerów 5 Aleksandryjskiego Pułku Huzarów. *Zesz. Sandomierskie*. R. 21: 2015 nr 40 s. 43–50.

8505. LIS Tomasz Jacek: Polskie osadnictwo i duchowieństwo w Bośni i Hercegowinie od 1894 do 1920 roku. Toruń–Nowa Ruda 2014.

Rec.: Józefiak Sławomir, *Balcanica Posnaniensia*. [T.] 21: 2014 s. 204–210.

8506. LISICKA Małgorzata: Wokół utworu Cypriana Norwida „Do Nikodema Biernackiego”. *Napis*. Ser. 20: 2014 s. 243–262, sum.

Uzup.: Norwid Cyprian: „Do Nikodema Biernackiego” (transliteracja autografu). *Tamże* s. 263–266. 1857 r.

8507. LITWINOWICZ-DROŹDZIEL Małgorzata: Bolesław Prus i wątpliwy blask postępu. *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 2 s. 71–93, sum.

Industrializacja i postęp techniczny w Polsce na łamach „Kuriera Codziennego” w l. 80. XIX w.; wtedy publikowano tam „Lalkę”.

8508. LOMONOSOV Andrej: Pervaâ mirovaâ vojna i stranicy istorii pol’skoj kul’tury v žurnale „Starye Gody” (1914–1916). *Res Gestae*. [T.] 1: 2015 s. 285–292.

8509. LOTNICTWO w Przełamaniu Gorlickim 1915 r. Spojrzenie po 100 latach. Red. nauk. Andrzej Olejko, Andrij Kharuk. Gorlice–Rzeszów–Nowy Sącz 2015 Felxergis; [Drukarnia Baad] 8° ss. 260, nlb. 1, il., sum. Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów.

Treść: Olejko A., Kharuk A.: Tytułem wstępu s. 6–12; Olejko A.: Nieco o historii niedocenianej piątej broni na zapomnianym froncie Wielkiej Wojny z lat 1914–1915 s. 14–37; Palski Zbigniew: Operacja gorlicka w świetle najnowszych badań s. 38–47; Grzybowski Jerzy: Materiałowe planowanie wojenne carskiej Rosji i możliwości mobilizacyjne jej przemysłu. Kryzys zaopatrzenia armii rosyjskiej (1914–1915) s. 48–61; Mroczkowski Krzysztof: Pomiedzy propagandą a rzeczywistością. Wielka Wojna w Galicji 1914–1915 w oparciu o wybrane doniesienia prasowe i pamiętniki s. 62–80; Kharuk A.: Technika lotnicza rosyjskiego lotnictwa nad Galicją 1914–1917 r. s. 82–113; Kozyckij Andrij: Lotnictwo rosyjskie nad Galicją 1914–1915 i w bitwie gorlickiej 1915 r. s. 114–141; Artl Gerhard: Rozpoznanie lotnicze Kaiserliche und Königische (K.u.K.) Luftschifferabteilung przed rozpoczęciem ofensywy w okolicach Gorlic w 1915 r. s. 142–161; Olejko A.: Lotnictwo Cesarsko-Królewskich Austro-Węgier (K.u.K. Luftschifferabteilung) w Przełamaniu Gorlickim 1915 r. w świetle archiwaliów i literatury pamiętnikarskiej – zarys tematu s. 162–201; Bakun Maciej: Lotnictwo niemieckie na Froncie Wschodnim 1914–1915 – zarys problematyki s. 202–211; Plavec Michal: Austro-węgierska poczta lotnicza a ziemie Korony Czeskiej w okresie od marca do października 1918 r. s. 213–233; Moszumański Zbigniew: Z Gorlic po puchar Gordon Benneta. Franciszek Janik – zapomniana gwiazda polskiego sportu balonowego s. 234–252; Tytułem zakończenia s. 254–256.

8510. LUBA Iwona, Wawer Ewa Paulina: Władysław Strzemiński i Wielka Wojna. *Roczn. Historii Sztuki*. T. 40: 2015 s. 93–117, sum.

8511. LUBIENIECKA Małgorzata: Nauczanie muzyki w klasztorach krakowskich w dobie autonomii galicyjskiej (1867–1918). Kraków 2015 Akad. Ignatianum; Wydaw. WAM 8° ss. 430, il.

8512. LUDOROWSKI Lech: Noblowski tryumf Sienkiewicza. Lublin 2015 Tow. im. Henryka Sienkiewicza – Zarząd Gł. 4° ss. 200, il.

Zawiera też materiały źródłowe.

8513. LUDWICZAK Wiesława: Szkoła Gospodarstwa Domowego Felicjany Szczerbińskiej w Śremie. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 3 s. 22–31.

W l. 1895–1910.

8514. ŁAPO Jerzy Marek: Gdybyśmy żyli przed stu laty... Z dziejów Węgorzewa i okolic w czasie I wojny światowej. Węgorzewo–Giżycko 2015 Muzeum Kultury Lud.; Wydaw. Wzorcownia 8° ss. 48, il.

8515. ŁAPOT Mirosław: Problemy świeckiej szkoły żydowskiej w Galicji doby autonomicznej w świetle opracowań Artura Załęckiego. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Roczn. Polsko-Ukraiński. [T.] 17: 2015 s. 251–262, sum.

8516. ŁAPOT M.: Szkoła Ludowa im. Tadeusza Czackiego we Lwowie (1879–1914) – nowy rozdział w dziejach edukacji Żydów lwowskich. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Roczn. Polsko-Ukraiński. [T.] 16: 2014 s. 299–327, sum.

8517. ŁAWSKI Jarosław: Czarny romantyzm Augusta Antoniego Jakubowskiego. *Wiek XIX*. R. 8: 2015 s. 215–235, sum.

8518. ŁAZUGA Waldemar: Kalkulować... Polacy na szczytach C.K. Monarchii. Poznań 2013.

Rec.: Kochnowski Roman, *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 3 s. 608–613.

8519. ŁOBOZ Małgorzata: Wyjaśni się lub nie wyjaśni... Józefa Ignacego Kraszewskiego tatrzańska meteorologia. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 6: 2012 s. 29–39, sum.

8520. ŁOJEK Jerzy: *Wiek XIX*. Wybór, oprac. i wstęp Marek Kornat. Kraków 2015 Universitas 8° ss. 799. (Pisma Wybrane).

Treść: Kornat M.: O studiach Jerzego Łojka nad epoką porozbiorową s. 7–27; Łojek J.: Szanse powstania listopadowego s. 31–174; Studia nad prasą i opinią publiczną w Królestwie Polskim (1815–1830) s. 177–273; Opinia publiczna a geneza powstania listopadowego s. 275–460; Powstanie listopadowe – zaprzepaszczone szanse s. 463–582; Bić się czy nie bić? s. 583–661; Szkice z doby porozbiorowej s. 663–758; Askenazy i jego „Księżę Józef” s. 761–770; Życie i działalność naukowa Emila Kipy s. 771–783.

8521. ŁOPATECKI Karol: Sprzedaż dóbr białostockich przez spadkobierców Jana Klemensa Branickiego. *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 75–99, sum., rez.

Lata 1797–1809.

8522. ŁOSSOWSKI Piotr: Problem zakazu druków litewskich 1864–1904. *Przeegl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 3 s. 749–760, santr., rez., sum.

8523. ŁOWCZÓWEK 1914. Bitwa Legionów Polskich na drodze do niepodległości. Historia, tradycja, pamięć. Red. nauk. Edmund Juško, Maciej Małozieć. Warszawa–Tarnów 2014 Historyczna; Starostwo Pow. 8° ss. 245, il.

Treść: Juško E., Małozieć M.: Wstęp s. 13–15; Introduction (wstęp – wersja angielskojęzyczna) s. 16; Magdoń Jacek: I Brygada Legionów Polskich – geneza, struktura, działania s. 19–54; Bezak Paweł: Umundurowanie, barwa, broń I Brygady Legionów Polskich s. 55–64; Szczepanik Waclaw: Bitwa pod Łowczówkiem w opracowaniach austriackich s. 65–77; Mioduszevska Wioletta, Orzechowska Agnieszka: Bitwa pod Łowczówkiem w archiwaliach Centralnego Archiwum Wojskowego s. 78–112; Koza Krystyna, Kunikowski Jerzy: Wigilia pod Łowczówkiem s. 113–121; Radoń Zbigniew: Kawaleria Legionów Polskich 1914–1918 s. 122–155; Biogramy. Władysław Zygmunt Belina-Prażmowski (1888–1938). Rtm. Zbigniew Dunin-Wąsowicz (1882–1913 [1915!]) s. 156; [Fotografie] s. 157–164; Partridge Agnieszka: Miejsce pamięci s. 165–188; Juško Paweł: Przez tysiąclecia rozbrzmiewać będzie pieśń o wierności i potędze... Cmentarze wielkiej wojny jako dziedzictwo historyczne powiatu tarnowskiego s. 189–194; Kozioł Józef: Łowczówek – ocalenie pamięci s. 195–196; Centralne Archiwum Wojskowe [źródła]. [Wyd.] W. Mioduszevska, A. Orzechowska s. 199–230; Aneks nr 1. Odznaczeni Orderem Wojskowym Virtuti Militari V klasy za walki pod Łowczówkiem s. 233–234; Aneks nr 2. Legioniści polegli, zmarli z ran lub zaginięci pod Łowczówkiem odznaczeni Krzyżem Niepodległości s. 235–240; Aneks nr 3. Dziennik Działań Wojskowych 132-go Benderowskiego pułku piechoty za okres od 26 lipca 1914 do 10-go lutego 1915 roku s. 241–245.

Omów.: Bezak Paweł: W stulecie bitwy pod Łowczówkiem – dwie publikacje pamiątkowe. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 3 s. 405–408.

8524. ŁÓDŹ rewolucyjna. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 7–62.

Treść: Filanowski Błażej: Znaczenie rewolucji 1905 roku dla współczesnej Łodzi. Klimat na rewolucje s. 7–17; Waingertner Przemysław: Rewolucja, powstanie, bunt... Na łódzkich barykadach 1905 roku s. 17–29; Piskała Kamil: Fabryki w rewolucji. Zwycięstwa i porażki robotników s. 30–39; Sekura Adrian: Udaremnione carskie prowokacje. W Łodzi pogromu nie było s. 40–46; Starzycka Magdalena: Antoni Michałkiewicz – łódzki rewolucjonista s. 47–53; Z pamiętnika Antoniego Michałkiewicza. Tylko nie dać się złamać s. 54–62.

8525. ŁUCZAK Aleksandra: Retro reklama. Za kulisami warszawskiego biznesu reklamowego w XIX wieku. Warszawa 2012 Neriton 8° ss. 224, tabl. 8, il.

Rec.: Niewęgłowska Aneta, *Klio*. T. 29: 2014 nr 2 s. 240–245.

8526. ŁUCZYŃSKA Barbara: Źródła do dziejów szkolnictwa w Galicji w zasobach Centralnego Państwowego Archiwum Historycznego we Lwowie – w perspektywie krystalizowania się narodu ukraińskiego. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Roczn. Polsko-Ukraiński. [T.] 16: 2014 s. 281–297, sum.

8527. ŁUKASIEWICZ Dariusz: Edukacja dziewcząt pod zaborem pruskim na przełomie XVIII i XIX wieku. *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 31: 2014 s. 61–83, sum.

8528. ŁUKASIEWICZ D.: Nędza u bogatych sąsiadów. Pauperyzm w Prusach w XIX wieku do 1871 roku. *Przegl. Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 2 s. 59–98, sum.

8529. ŁUKASIEWICZ D.: Sarmatyzm i Prusy na przełomie XVIII i XIX wieku. Warszawa 2015 IH PAN 8° ss. 539, il., sum.

8530. MACHUT-KOWALCZYK Joanna: Rada rodzinna pod powagą Sądu Pokoju w świetle akt łączących, zgierskich i łódzkich z lat 1809–1876. Łódź 2014 Wydaw. UŁ 8° ss. 324.

Rec.: Smyk Grzegorz, *Annales UMCS*. Sec. G: Jus. Vol. 62: 2015 [nr] 1 s. 85–92, sum.

8531. MACIUK Marcin: Wznosząc gmach narodowej wiedzy. 200 rocznica powołania Towarzystwa Naukowego Krakowskiego. Współpr. Małgorzata Mrówka. Kraków 2015 Archiwum Nauki PAN i PAU; PAU 8° ss. 177, nlb. 3, il. Archiwum Nauki PAN i PAU; PAU.

8532. LASKOWSKA Magdalena, Podnieśńska Katarzyna: Konkurs na ekslibris Biblioteki Numizmatycznej Muzeum Narodowego w Krakowie. *Notae Numismatae. Zapiski Numizmat*. T. 10: 2015 s. 261–281, sum.

W 1918 r.

8533. MAGDOŃ Jacek: Inżynier Andrzej Galica [1873–1945] – budowniczy galicyjskiej infrastruktury komunikacyjnej w latach 1903–1914. *Strzyżowski Roczn. Muzealny*. T. 1: 2015 s. 237–255, sum.

8534. MAJ Renata: Powiat bialski w latach 1796–1830. *Roczn. Bialskopodlaski*. T. 21: 2013 s. 111–124, sum., Zsfg.

8535. MAJKA Witold: Sytuacja społeczno-ekonomiczna ludności Tarnobrzegu i jego powiatu w latach 1914–1918. *Dzikoviana*. T. 1: 2015 s. 74–97.

8536. MAKARA Stanisław Piotr: Wspomnienie o księdzu Jakubie Makarze [1891–1965]. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 162–178.

Okres studencki w czasach austriackich; Rzeszów, Przemyśl, Jarosław.

8537. MALESZKA Mateusz: Procesy akulturacji galicyjskich Żydów w Bośni – analiza teczek urzędniczych. *Balkanica Posnaniensia*. [T.] 22: 2015 [nr] 2 s. 91–100, sum.

8538. MALISZEWSKI Kazimierz: Polski szlachcic w Ameryce. Obraz Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej w świetle pamiętników Juliana Ursyna Niemcewicza. Próba naszkicowania problemu. *Zapiski Hist*. T. 80: 2015 z. 3 s. 207–221, Zsfg., sum.

Lata 1797–1807.

8539. MAŁO znana wielka wojna. Studia i szkice z dziejów I wojny światowej. Pod red. Aleksandra Smolińskiego. Oświęcim 2014 Napoleon V 8° ss. 277, il., sum.

Z treści: Smoliński A.: Wprowadzenie s. 5–14; Baczkowski Michał: Ilu Polaków walczyło w armii austro-węgierskiej podczas I wojny światowej? s. 61–84; Kozubel Marek Bogdan: Semikowce – zapomniane walki Ukraińskich Strzelców Siczowych nad Strypą latem i jesienią 1915 r. s. 85–102; Klimecki Michał: W imię niepodległości. Legiony Polskie i Legion Ukraińskich Strzelców Siczowych (1914–1918) s. 103–130; Czerep Stanisław: Wyżsi dowódcy polskiego pochodzenia w Armii Rosyjskiej w latach 1914–1917. Absolwenci Mikołajewskiej Akademii Sztabu Generalnego [w Petersburgu] s. 191–221; Smoliński A.: Początki broni pancernej utrwalone w kadrze. Przyczynek do historii fotografii wojennej i wojskowej oraz dziejów I wojny światowej s. 223–268.

8540. MANISTA Tadeusz: Opowieść o powstańcu styczniowym. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 134–138.

Franciszek Stecki (1843–1930).

8541. MANTERYŚ Janusz: Austro-węgierskie poczty polowe na ziemiach polskich w czasie I wojny światowej. *Österreichisch-Ungarische Feldpost in polnischen Gebieten im ersten Weltkrieg.* Bielsko-Biała 2015 Augustana 4° ss. 300, tabl. XII, il.

Tekst części. równol. pol., niem.

8542. MARCHLEWICZ Krzysztof: Fortyfikacje Królestwa Polskiego w brytyjskich relacjach konsularnych i wywiadowczych z lat 1832–1914. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 1 s. 27–46, sum., rez.

8543. MARCHWIŃSKI Grzegorz: Wychowanie patriotyczne. Studium wyobrażeń i postaw konserwatywnych na podstawie działalności Elizy Orzeszkowej (1880–1905). *Sensus Historiae.* Vol. 19: 2015 [nr] 2 s. 87–108, abstr.

8544. MARCHWIŃSKI G.: Z Brazylii do Polski. Chłopi, naród i literatura w dyskursie publicznym przełomu XIX i XX wieku. („Pan Balcer w Brazylii” Marii Konopnickiej). *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 2 s. 27–50, sum.

8545. MAREK Danuta: Ordynacja gołuchowska Izabeli z Czartoryskich Działyńskiej (1830–1899). Poznań 2015 Muzeum Nar. 8° ss. 39, nlb. 1, tabl. 1, il.

8546. MARKIEWICZ Tomasz: Warszawa drugiej połowy XIX wieku. *Kronika Warszawy.* 2015 nr 1 s. 131–145, sum.

8547. MARKOWSKI Artur: Złe sny rosyjskich urzędników. Strach przed pogromami Żydów w Królestwie Polskim i w części zachodnich guberni Imperium Rosyjskiego. *Przeł. Hist.* T. 106: 2015 z. 4 s. 735–761, sum.

8548. MASSON [Frédéric] Fryderyk: Kawalerzyści Napoleona. Il. Édouard Detaille; tł. Marcin Baranowski, Anna Haberko. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 178, tabl. 30, il.

Toż. Wyd. 2 popr. 2012.

Toż. Wyd. 3 popr. 2015.

8549. MAŚLAK-MACIEJEWSKA Alicja: The Association of Progressive Jews in Kraków and its synagogue in the last quarter of the 19th century. *Scripta Judaica Cracoviensia.* Vol. 13: 2015 s. 41–53.

8550. MATRASZEK Tadeusz: Pomnik żołnierzy pruskich na chodzieskim rynku. *Kronika Wielkopolski.* 2015 nr 2 s. 24–28.

Lata 1911–1920.

8551. MAZAN-JAKUBOWSKA Malwina: Kobieta i czas wolny w codziennym życiu dziewiętnastowiecznych rodzin ziemiańskich i szlacheckich na ziemiach litewsko-białoruskich (w świetle wybranych relacji pamiętnikarskich). *Meritum*. T. 4: 2012 s. 131–142, sum.

8552. MAZAN-JAKUBOWSKA M.: Rodzina Medarda Kończy na zesłaniu w Wielkim Ustiugu (1841–1843) – w świetle korespondencji i relacji pamiętnikarskich. *Przegl. Wschodnioeuropejski*. [T.] 5: 2014 [nr] 1 s. 61–75, sum.

8553. MAZAN-JAKUBOWSKA M.: Szkoła w Łukini na Kowieńszczyźnie. Przyczynek do dziejów tajnej oświaty na Ziemiach Zabrzanych przed I wojną światową. *Przegl. Wschodnioeuropejski*. [T.] 6: 2015 [nr] 1 s. 55–70, sum.

8554. MAZEK Roman: Generał Dwernicki odpoczywa w Parysowie. *Zesz. Hist. Ziemi Garwolińskiej*. Nr 20: 2015 s. 27–32.

Pobył w dniach 15–16 II 1831 r.

8555. MAZUREK Halina: Konfrontacje rosyjsko-polskie w dramatach Gabrieli Zapolskiej. *Acta Polono-Ruthenica*. [T.] 19: 2014 s. 111–118, rez., sum.

8556. MAZURKIEWICZ Sebastian: Powiatowe miasto Pysztry nad Wartą w... Wielkim Księstwie Poznańskim. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 1 s. 5–17.

8557. MAŻEWSKI Lech: Namiestnik Królestwa Polskiego 1815–1874. Model prawny a praktyka ustrojowopolityczna. *Radzymin 2015 von borowiecky* 8° ss. 211, nlb. 5.

8558. MĄCZKA Dorota: Powstanie styczniowe na terenie wschodnich powiatów województwa mazowieckiego. *Roczn. Białkopodlaski*. T. 21: 2013 s. 33–45, sum., Zsfg.

8559. MEISSNER Andrzej, Meissner-Łozińska Justyna: Szkice z dziejów myśli pedagogicznej w zaborze austriackim 1772–1918. Lublin 2013.

Rec.: Doroszewski Jerzy, *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 195–196.

8560. MESJASZ Michał: Z karpackiej podróży Łucji Rautenstrauchowej. Próba lektury. Góry, *Literatura, Kultura*. T. 6: 2012 s. 41–61, sum.

Odbytej w 1839 r.

8561. MICHALCZYK Zbigniew: Wiedeńska Akademia der bildenden Künste a krakowska Szkoła Rysunku i Malarstwa przy Uniwersytecie Jagiellońskim (1818–1833). *Modus*. [T.] 14: 2014 s. 181–238, sum.

8562. MICKIEWICZ Adam Michał: Grunty i lasy miast guberni warszawskiej na przełomie XIX i XX wieku. *Studia Mazowieckie*. R. 10: 2015 nr 3 s. 9–30, sum., rez.

8563. MIECZKOWSKI Robert: Dyskurs morski polskiego szlachcica – na podstawie pamiętnika Teodora Anzelma Dzwonkowskiego oraz rodzinnych dokumentów. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 329–345, sum.

XVIII/XIX w.

8564. MIECZYŃSKI Grzegorz: Opieka medyczna w Radomsku w latach 1815–1914. *Zesz. Radomszczańskie*. T. 10: 2015 s. 37–72.

8565. MIELCZAREK Lidia: Polska recepcja tragedii „Otello” Williama Szekspira w świetle studiów krytycznoliterackich i adaptacji teatralnych. Łódź 2015 UŁ. Wydz. Filoz.-Hist. 8° ss. 207, il.

XIX w.

8566. MINAKOWSKI Marek J.: Gęstość sieci koligacji w parafii Kampinos w XIX wieku. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 35: 2014 s. 65–74.

8567. MIODOWSKI Adam: Aktywność dyplomatyczna Aleksandra Lednickiego – ministra ds. polskich w rosyjskim Rządzie Tymczasowym (marzec–listopad 1917). *Niepodległość*. T. 64: 2015 s. 7–26, sum.

8568. MIRONOVA Irina Sergeevna: Rol' ũžnoukrajnskogo regiona v sozdanni meždunarodnoj telegrafnoj služby (vtoraâ polovina XIX – načalo XX v.). *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 13: 2014 s. 239–247, sum.

8569. MIŚKIEWICZ Aleksander: Polacy w opinii przedstawicieli władz tureckich podczas I wojny światowej. Sprawozdanie Olgierda Górki z pobytu w Turcji w 1917 r. *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 217–228, sum., rez.

8570. MIZIOŁEK Jerzy: The University years of Fryderyk Chopin. Warsaw 2015 Museum of the University of Warsaw 8° ss. 51, il.

8571. MODERNIZACJA, polskość, trwanie. Społeczne, kulturowe i polityczne aspekty aktywności Polaków na przełomie XIX i XX wieku. Pod red. Szczepana Wierchosławskiego. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 313, il.

Treść: Wierchosławski Sz.: Słowo wstępne redaktora s. 7–11; Wierchosławski Sz.: Zabory ziem polskich – geneza polskiej nowoczesności s. 13–26; Zielińska Agnieszka: Rewolucja cywilizacyjna i demograficzna na przełomie XIX i XX wieku na przykładzie miast zaboru pruskiego s. 27–46; Rembalski Tomasz: Tradycje stanowe i narodowe w świadomości przedstawicieli drobnej szlachty na Kaszubach oraz w ocenie pruskiej administracji w XIX wieku i na początku XX wieku (zarys problematyki) s. 47–70; Krzemiński Tomasz: „Co więc u nas rozumieć należy przez słowo lud?”. Niższe warstwy społeczeństwa polskiego pod panowaniem pruskim na przełomie XIX i XX wieku wobec modernizacji s. 71–89; Łaskiewicz Tomasz: Środowiska ziemiańskie na Pomorzu wobec przemian społecznych i politycznych po I wojnie światowej s. 91–102; Kizik Edmund: Katolickie budownictwo kościelne w rejencji gdańskiej w 2. połowie XIX i początkach XX wieku jako społeczny przejaw modernizacji s. 103–135; Dargacz Janusz: Polscy letnicy w Sopocie w świetle raportów policji pruskiej z przełomu XIX i XX wieku s. 137–162; Bugowski Radosław: Kariera zawodowa Władysława Katafiasa, toruńskiego producenta rowerów i rzeczoznawcy samochodowego (w latach 1902–1920) s. 163–176; Dziki Tomasz: Powstanie i rozwój polskiego samorządu gminnego w Królestwie Polskim w 2. połowie XIX wieku na przykładzie północno-zachodnich powiatów guberni płockiej i warszawskiej s. 177–203; Zaleska Ilona: Duchowieństwo katolickie w Królestwie Polskim wobec nowych wyzwań przełomu XIX i XX wieku s. 205–223; Olstowski Przemysław: „Romantyczna reakcja przeciw zbyt materialistycznemu pozytywizmowi”. Związek Młodzieży Polskiej ZET – trójzaborowa organizacja młodzieży w kraju i na wychodźstwie (1886–1918) s. 225–252; Niewęgłowska Aneta: „...kobiety zapewne mniej potrzebują posiadać umiejętności niż mężczyźni, nauki nie celem ale ozdobą być powinny...”. Poglądy na temat kształcenia kobiet na ziemiach polskich w XIX stuleciu. Zarys problemu s. 253–273; Grabowska Dorota: Aktywność patriotyczna nauczycieli z zaboru austriackiego w świetle źródeł pamiętnikarskich s. 275–291; Konopska Beata: Unowocześnianie procesów kartograficznych w kontekście potrzeb i modernizacji gospodarki odradzającego się państwa polskiego s. 293–313.

8572. MODZELEWSKA Ewa: August Antoni Jakubowski [ok. 1815–1837] – poeta rozpaczy. Życie i twórczość. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 144, tabl. 12, il., sum. (*Studia Dziewiętnastowieczne*. Wektory; t. 2).

8573. MOLENDOWSKI Leszek: Kaszuby i Kaszubi w świetle prasy warszawskiej (łódzkiej) w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 36–56, sum.

8574. MOSINGIEWICZ Teresa: Gdzie urodziła się Celina z Dangłów Fijałkowska? *Kutnowskie Zesz. Region.* T. 18: 2014 s. 419–422.

Rok 1889.

8575. MULEJ Oskar: National liberals and their progeny. Approaching the peculiar developments in Central European Liberal Party Traditions, 1867–1918. *Acta Poloniae Historica.* [T.] 111: 2015 s. 57–81.

8576. MYSŁAKOWSKI Piotr: Legionista Marian Mysłakowski i jego wspomnienia z lat 1914–1917. *Roczn. Archiw.-Hist. CAW.* Nr 7: 2014 s. 77–122, sum.

Zawiera też fotokopie dokumentów.

8577. MYSZOR Jerzy: Pobożny Ślązak idzie na wojnę z Francuzami 1870–1871. Katowice–Zabrze 2014 Wyd. Teol. UŚ; Inforteditions 8° ss. 379, il. Wyd. Teol. UŚ. (Źródła do Dziejów Kościoła Katolickiego na Górnym Śląsku; nr 7).

W aneksie źródła.

Rec.: Czapliński Marek, *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 2 s. 157–158.

8578. MYŚLIŃSKI Michał: Fusiery, partacze, przeszkodnicy... Dzieła złotnicze mosiężników krakowskich jako przykład konwergencji dwóch profesji rzemiosła artystycznego w XIX wieku. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 3 s. 471–494, sum.

8579. MYTYCH-FORAJTER Beata: „Odległość jest niczym”. Ignacego Domeyki życie na skrzyżowaniu cywilizacji. *Wiek XIX.* R. 8: 2015 s. 57–67, sum.

8580. NA GRANICY epok. O literackich dyskursach lat 1914–1918 w stulecie wybuchu I wojny światowej. Pod red. Doroty Kielak, Marty Makowskiej, Joanny Niewiarowskiej. Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Kard. Stefana Wyszyńskiego 8° ss. 261. (Modernistyczna Przełomy).

Materiały konferencyjne.

Treść: Lekan-Mrzewka Joanna: Jan Augustynowicz wobec I wojny światowej. Uwagi na marginesie lektury „Listów z tych czasów” s. 15–26; Makowska M.: Koniec epopei Kazimierza Przerwy-Tetmajera. Poszukiwanie ideału mocy w doświadczeniu historycznego przełomu s. 27–39; Kielczykowska Aleksandra: „Groza widzianego”. Rzeź Ormian – między „Choucas” Zofii Nałkowskiej a „Przedwiośniem” Stefana Żeromskiego s. 41–50; Tomaszewska Wiesława: Jazłowiecka kronika klasztorna z roku 1914: świadectwo – opowieść – dyskurs s. 53–69; Olszewska Maria Jolanta: Doświadczenie wojennej codzienności – „W obłożonym Przemysłu. Kartki dziennika z czasów Wielkiej Wojny” (1914–1915) hrabiny Ilki Küniigl Ehrenburg s. 71–99; Rozmus Jacek: Antropologia uzbrojenia i oporządzenia w „Pamiętniku żołnierskim sierżanta I-szej Brygady Józefa Piłsudskiego” Adolfa Kotarby s. 101–115; Kowalczuk Urszula: Wojna jako okoliczność lektury. Wokół „Rozwoju kultury polskiej w treściwym zarysie przedstawionego” Bronisława Chlebowskiego s. 119–141; Kielak D.: Diagnoza wojennych przemian kulturowych w publicystyce literackiej Juliusza Kleina i Tadeusza Dąbrowskiego s. 143–159; Kuchciński Paweł: Kultura narodowa i etyka. Dzieje doktryn i pojęć w przedwojennej i wojennej publicystyce Zygmunta Wasilewskiego s. 161–181; Niewiarowska J.: O niektórych aspektach projektu literatury w czasie wojny – „O nowe drogi dla naszej powieści” Antoniego Mazanowskiego s. 183–200; Szczepan-Wojnarska Anna M.: „Piłsudski crushes the enemy”. Kilka uwag o związkach Josepha Conrada z Polską w perspektywie I wojny światowej s. 203–223; Zalewska Agata: Wielka Wojna w myśli Stefana Żeromskiego. Prolegomena s. 225–253.

8581. NA SZLAKACH powstania listopadowego. Pod red. Norberta Kasparka i Andrzeja Szmyta. Olsztyn 2014.

Rec.: Woronicz Tatiana, *Biul. Historii Pogranicza.* Nr 14: 2014 s. 99–100.

8582. NARBUT-ŁUCZYŃSKI Aleksander: Historia wojenna Legionów Polskich. Powstanie i działalność bojowa Oddziału Józefa Piłsudskiego (VIII–XI 1914). Oprac. red. Andrzej Czesław Żak i Kamil Stepan. Warszawa–Kraków 2014 CAW; Księg. Akademicka 8° ss. XV, nlb. 1, 552, nlb. 1, tabl. 32, il. + 1 dysk optyczny (CD-ROM).

8583. NARĘBSKI Lech: Fortyfikacje pruskie na ziemiach polskich w przededniu I wojny światowej. *Roczn. Historii Sztuki*. T. 40: 2015 s. 195–202, sum.

8584. NASTROŻNY Paweł: Kontrakty zawarte z chłopami z dóbr sobolewskich i dojlidzkich wysłanymi do prac fortyfikacyjnych w Twierdzy Grudziądz w 1804 roku. *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 179–189, sum.

Zawiera też tekst źródłowy.

8585. NAVICKIENĖ Aušra: Leidybos verslo modelis XIX a. Lietuvoje: profesionalaus leidėjo požiūris. *Knygotyra*. T. 62: 2014 s. 233–244.

Model działalności wydawniczej na Litwie w XIX w.: obraz profesjonalnego wydawcy.

8586. NAWROT Dariusz: Okoliczności straty Nowego Śląska przez Prusy w 1807 roku. *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 77–87, Zsfg., sum.

8587. NAWROT-BOROWSKA Monika: Mamki – najemne karmicielki w świetle literatury poradnikowej w drugiej połowie XIX i początku XX wieku. *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 31: 2014 s. 85–111, sum.

8588. [NELIPOVIČ Sergej Gennad’evič] Nielipowicz Siergiej: Krwawy październik 1914. T. 1–2. Tł. Sławomir Skowronek; konsultant Stanisław Czerep. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 328, il., mapy; 378, il.

8589. NIEBELSKI Eugeniusz: Tunka. Syberyjskie losy księży zesłańców 1863 roku. Wrocław 2011.

Rec.: Prašmantaitė Aldona, *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2011 [nr] 2 [dr.:] 2012 s. 158–165.

8590. NIEBELSKI E.: Wobec roku 1863. Księża w powstaniu styczniowym i ich losy. Lublin 2015 TN KUL Jana Pawła II 8° ss. 439, il., sum. TN KUL Jana Pawła II. (Prace Wydziału Historyczno-Filologicznego; 181).

8591. NIEDZIAŁKOWSKA Ewa: Ofiarodawcy obiektów kartograficznych dla Towarzystwa Naukowego Krakowskiego. Opis i znaczenie zbioru. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 41–48, sum.

8592. NIEDZIELSKA Magdalena: Rządzący i rządeni. Państwo wobec opozycji politycznej w prowincji pruskiej w latach 1848–1862. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 514, Zsfg.

8593. NIEWIAROWSKA Joanna: O młodopolskiej recepcji polichromii i witraży franciszkańskich Stanisława Wyspiańskiego. *Studia Bobolanum*. [R. 12]: 2012 [nr] 2 s. 119–131, sum.

8594. NIEWIAROWSKA J.: Refleksje estetyczne w przestrzeni świadomości religijnej – o krytyce literackiej i artystycznej na łamach „Przeglądu Powszechnego” w latach 1890–1914. *Studia Bobolanum*. [R. 14]: 2014 [nr] 2 s. 127–143, sum.

8595. [NIKOLAENKO Ol’ga Aleksandrovna] Nikolayenko Olga: Charakterystyka porównawcza działalności polskich kobiecych organizacji na Ukrainie Naddnieprzańskiej na początku XX w. *Przegl. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 2 s. 253–261.

8596. NIZOWSKI Andrzej: 5 Brygada Strzelecka w wojnie rosyjsko-japońskiej 1904–1905. *Roczn. Augustowsko-Suwalski*. T. 14: 2014 s. 181–219, sum.

8597. NOWACZEK Paweł: Życie codzienne żołnierza piechoty i artylerii w epoce napoleońskiej. Próba reportażu. Raszyn 2015 Stow. Projekt Raszyn 8° ss. 153. (Zeszyty Raszynskie; 1 (13)/2015).

8598. NOWAK Gabriela: Z życia religijnego plockich Żydów – Święto Sukkot. *Nasze Korzenie*. T. 8: 2015 s. 94–99.

W aneksie: Spis członków gminy żydowskiej w Płocku, którzy otrzymali pozwolenia na wystawienie kuczek na czas trwania święta Sukkot w roku 1877 (oprac. na podst. akt miasta Płocka, sygn. 10912).

8599. NOWAK Joanna: „Rozpoznać i zrozumieć siebie”. O świadomości narodowej w polskiej myśli romantycznej. *Sprawy Narodowościowe*. Seria nowa. Z. 45: 2014 s. 26–41, sum.

8600. NOWAK Mariusz: Spory królewskich ugodowców wokół perspektyw koniunktury politycznej dla sprawy polskiej u schyłku XIX w. (sprawa „Sigmę”). *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 119–134, rez., sum.

8601. NOWAK M.: Zygmunt Wielopolski wobec realizacji uwłaszczenia w ordynacji chroberskiej 1864–1868. *Między Wisłą a Pilicą*. T. 16: 2015 s. 45–56, sum.

Chroberz.

8602. NOWAK Tomasz Andrzej: Próba opanowania Radomska przez powstańców 23/24 stycznia 1863 r. *Zesz. Radomszczańskie*. T. 10: 2015 s. 25–35.

8603. NOWAK-MITURA Ewa: Początki fotografii w prasie polskiej. „Tygodnik Ilustrowany” 1859–1900. Warszawa 2015 Stow. Liber pro Arte 8° ss. 231, nlb. 1, il., sum. + 1 dysk optyczny (CD-ROM). (Źródła do Historii Fotografii Polskiej XIX Wieku; t. 2).

8604. NOWIŃSKI Franciszek: Prasa w życiu polskich zesłańców – Syberia Wschodnia w połowie XIX w. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 2 s. 31–56, rez.

8605. NOWY Sącz i Sądeczczyzna w czasie I wojny światowej. Praca zbior. pod red. Grzegorza Olszewskiego. Nowy Sącz 2015 PTH. Oddz. 8° ss. 328, il. PTH. Oddz. w Nowym Sączu.

Treść: Migrala Leszek: Rok 1914 w Nowym Sączu s. 3–22; Giza Jerzy: Udział sądeczan w konspiracji niepodległościowej w szeregach c.k. armii s. 23–56; Poremba Łukasz: I wojna światowa w powiecie nowosądeckim – zarys walk, relacje świadków, ślady s. 57–116; Zakrzewski Leszek: Legioniści w Nowym Sączu s. 117–144; Zakrzewski L.: Szlak I wojny światowej po Nowym Sączu s. 145–188; Potoniec Bogdan, Terebka Paweł: Cmentarze wojenne na terenie miasta Nowego Sącza i powiatu nowosądeckiego s. 189–250; Olszewski G., Poremba Ł., Potoniec B., Zakrzewski L.: Miejsca na terenie powiatu nowosądeckiego związane z wydarzeniami I wojny światowej s. 251–312.

8606. NYKIEL Piotr: Ottoman soldiers in the hospitals of the Kraków Fortress in 1916–1919. *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 1 s. 87–106, streszcz.

8607. OBTUŁOWICZ Barbara: August Czartoryski [1858–1893] i jego relacje z hiszpańską rodziną po matce. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 2 s. 153–175, sum.

8608. OCHENDUSZKO Tadeusz: Kadra kierownicza gimnazjów galicyjskich w okresie autonomii. Rzeszów 2015 Koraw; Region. Stow. Pamięci Hist. „Ślad” 8° ss. 413, nlb. 1.

XIX–XX w.

8609. OCHENDUSZKO T.: Udział nauczycieli i uczniów galicyjskich szkół średnich w obchodach sześćdziesiątej rocznicy śmierci i setnej rocznicy urodzin Juliusza Słowackiego w 1909 roku. *Prace Hist.-Archiw.* T. 27: 2015 s. 201–218, sum.

8610. OGÓREK Bartosz: Galicia's escape from the Malthusian trap. A long and short-term analysis of demographic response to the economic conditions in the population of Galicia 1819–1913. *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 75: 2015 s. 95–127, sum.

8611. OLEJKO Andrzej: Karpacka wojna trzech cesarzy. Z działań wojennych I wojny światowej na lądzie i w powietrzu. Rzeszów 2013.

Rec.: Centek Jarosław, Mikulski Marcin J., Woźny Tomasz: Kompilatorska wojna trzech cesarzy. *Dzieje Najnowsze*. R. 46: 2014 [nr] 3; Repl.: Olejko A., *Tamże*. R. 47: 2015 [nr] 3 s. 193–200.

8612. OLEJKO A.: „Ludzie listy piszą...”. Poczta lotnicza Wiedeń–Kraków–Kijów– Wiedeń w świetle archiwaliów Österreichisches Staatsarchiv-Kriegsarchiv Wien. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 1 s. 179–204, sum.

Działała od 1 IV do XI 1918 r.

8613. OLIFERKO Magdalena: „Moje życie, gdzie mieszka B[r]zowski?” – glosa do datowania korespondencji Chopina. *Muzyka*. R. 60: 2015 nr 2 s. 107–113, sum.

Józef Brzowski (1805–1888).

8614. OLIFERKO M.: Z drugiej strony chopinowskiego zwierciadła – paryski świat Juliana Fontany [1810–1869]. *Muzyka*. R. 60: 2015 nr 1 s. 3–51, sum.

Lata 1832–1869.

8615. OLKUŚNIK Marek: Wyjechać z miasta... Mieszkańcy Warszawy wobec podróży, turystyki i wypoczynku na przełomie XIX i XX wieku. Warszawa 2015 PTH; Neriton 8° ss. 451, il., sum., rez.

8616. OLSZEWSKI Daniel: Kultura i życie religijne społeczeństwa polskiego w XIX wieku. Lublin 2014.

Rec.: Lewalski Krzysztof, *Kw. Hist.* T. 122: 2015 nr 4 s. 925–930.

8617. ONYSZCZUK Jarosław: Kodeńska noc zwycięstwa. Dzieje Kodnia w okresie Powstania Styczniowego. Warszawa–Kodeń–Bydgoszcz 2015 Koronis 8° ss. 221, il.

8618. OPALIŃSKA Stanisława, Śnieżyńska-Stolot Ewa: „Pomniki Krakowa” Maksymiliana i Stanisława Cerchów z tekstem Feliksa Kopery w 110 rocznicę wydawnictwa. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 217–244, sum.

W aneksie: Wypisy z listów do Cecylii z Cerchów i Tadeusza Pająk Lenczowskich z. l. 1899–1900.

8619. OPALIŃSKI Dariusz: Dyszłem i pod parą, czyli o galicyjskim kolejowo-pocztowym rozkładzie jazdy z 1867 r. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 613–624, sum.

8620. OPALIŃSKI D.: Z salonów na tatrzańskie szlaki. Kobiety w Towarzystwie Tatrzańskim w latach 1875–1914. *Wierchy*. R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 115–126.

8621. OPIOŁA-CEGIEŁKA Monika: Polskie poradniki gospodarstwa domowego z drugiej połowy XIX i początku XX wieku o służących. Między wzorcem a realiami. *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 587–594, sum.

8622. ORMAN Krzysztof, Orman Piotr: Wielka Wojna na Jurze. Działania i cmentarze wojenne z roku 1914 na Wyżynie Krakowsko-Wieluńskiej i terenach przyległych. Kraków 2015 Libron – Filip Lohner 8° ss. 779, il.

8623. ORZEŁEK Ariel: Rola Kazimierza Sosnkowskiego w powstaniu Związku Walki Czynnej i kształtowaniu jego oblicza programowego w latach 1908–1909. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 133–143, sum., Zsfg., rez.

8624. OSADCZY Włodzimierz: „Nasza siła, ich siła...”. Kościoła łacińskiego w Galicji działalność na rzecz Unii. *Przeł. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 3 [dr.:] 2013 s. 519–535.

8625. OSIECKA Małgorzata: Biblioteka Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu (1815–1867). *Miscellanea Historico-Archivistica*. T. 22: 2015 s. 237–247, sum.

8626. OSTASZEWSKI Marek: Pamięć o epidemii cholery z 1893 roku we wsi Bagnówka pod Białymstokiem. *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 119–138, sum., rez.

8627. OSTATNIA wojna Austro-Węgier 1914–1918. T. I/1: Rok 1914. Tł. Mariusz Niestrawski. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 319, nlb. 1, tabl. 11, il.

Wyd. oryg. 1930.

8628. PAJA Agnieszka: 1884. Rok z biografii lekturowej czytelniczek „Bluszczu”, „Świtu” oraz „Tygodnika Mód i Powieści”. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 15: 2014 nr 1 s. 11–27, sum.

8629. PAJĄK Jerzy Z[bigniew]: Manifestacje narodowe na Świętym Krzyżu w XIX wieku. *Debaty Świętokrzyskie*. Vol. 1: 2014 s. 171–178.

8630. PAKUŁA Rafał: Opactwo cysterskie w Sulejowie – projekt adaptacji na średnią szkołę rolniczą. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 15: 2014 s. 71–80, sum.

W l. 1904–1909.

8631. PAKUŁA R.: Wybrane zabytkowe nekropolie i mogiły wojskowe z okresu I wojny światowej na obszarze województwa łódzkiego. *Kutnowskie Zesz. Region*. T. 18: 2014 s. 35–46.

8632. PALCA Irena: Nieznana historia obrazu św. Floriana z Bramy Floriańskiej w zbiorach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. *Krzysztofory*. [T.] 32: 2014 s. 245–254, sum.

Autorstwa Franciszka Machowskiego (1806–?).

8633. PALUCH Adam: Kwiatki pani Elizy. *Biul. Muzeum Kultury Lud. w Kolbuszowej*. Nr 3: 2015 s. 9–14, sum. s. 219.

Zainteresowania botaniczne E. Orzeszkowej: zielniki, bukiety, układanki.

8634. PARZEFALL Raffael: Der Erste Weltkrieg und die Kriegsnagelungen in Oberschlesien. *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 289–296, Zsfg., sum.

8635. PAŚ Monika: Fajkarze krakowscy i ich prace w XIX wieku. *Roczn. Krakowski*. T. 80: 2014 s. 219–222, sum.

8636. PATERSKI Karol: Formowanie Ochotniczych Straży Ogniowych w dawnych gminach Skotniki i Kościelnica w 1918 r. *Biul. Uniejowski*. T. 3: 2014 s. 179–183, sum.

8637. PATRYŁO Anna: Świat wierzeń ludu galicyjskiego w świetle wybranych pamiętników dziewiętnastowiecznych. *Literatura Lud.* R. 59: 2015 nr 2 s. 45–52, sum.

8638. PAWLAK Zdzisław: Nauczanie filozofii w Seminarium Duchownym we Włocławku w XIX wieku. *Studia Włocławskie*. T. 17: 2015 s. 427–450, sum.

8639. PAWLINA-MEDUCKA Marta: Kieleckie resursy (1867–1914). Kielce 2015 Muzeum Historii Kielc 8° ss. 32, il., sum. (Źródła do Dziejów Kielc. Ser. Nowa; z. 7). Historia klubu towarzyskiego „Russkije Sobranije” („Klub Ruski”).

8640. PAWŁOWSKI Piotr: Cztery XIX-wieczne peregrynacje naukowe po katedrze włocławskiej. Zapoznane źródła do historii sztuki. *Studia Włocławskie*. T. 17: 2015 s. 451–468, sum.

8641. PELCZAR Roman: Kształcenie kadry nauczycielskiej dla ruskich (ukraińskich) szkół ludowych z obszaru greckokatolickiej diecezji przemyskiej w okresie przed autonomią Galicji. Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie. *Roczn. Polsko-Ukraiński*. [T.] 16: 2014 s. 263–279, sum.

8642. PELCZAR R.: Szkoły trywialne dla dziewcząt w łacińskiej diecezji przemyskiej w czasach zaborów. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 20–41.

8643. PELICA Grzegorz Jacek: Patriarcha Tichon Bielawin jako rektor seminarium w Chełmie i biskup lubelski. *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 375–389, sum., izłożenie.

Lata 1892–1898.

8644. PELICA G. J.: Polsko-ruskie powstanie dratowskie przeciwko Moskalom. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 26: 2013 s. 35–37.

Działalność właścicieli Nadrybia Jana i Kazimierza Bogdanowiczów oraz udział ich i okolicznych unitów w powstaniu styczniowym.

8645. PENCAKOWSKI Paweł: Sztuka w hołdzie bohaterom. Austriacko-węgierskie cmentarze wojenne z lat 1914–1918 w Galicji Zachodniej. *Roczn. Historii Sztuki*. T. 40: 2015 s. 129–161, sum.

8646. PERZYŃSKI Waclaw: „Galerya zaś południowa tunelu otrzymała nazwę Jan...”. Współpr. Maria Perzyńska-Kusiak. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 26: 2013 s. 66–68.

Budowa Kolei Iwanogrodzko-Dąbrowskiej łączącej Dęblin z Dąbrową Górniczą w l. 1882–1885.

8647. PIĄTKOWSKI Sebastian: System penitencjarny Królestwa Polskiego w okresie międzypowstaniowym (1831–1863). Organizacja i funkcjonowanie miejsc odosobnienia oraz warunki życia osadzonych. *Res Historica*. Nr 40: 2015 s. 135–158, sum.

8648. PIECHA VAN SCHAGEN Beata: „Naszych ludzi nie było, wszyscy na wojnie”. Robotniczy świat wobec I wojny światowej. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 91–97.

8649. PIELKA Mateusz: Żydzi w Prowincji Pomorskiej w XIX wieku. Gmina żydowska w Szczecinku (Neustettin). *Śląskie Studia Hist.* Nr 20: 2014 s. 37–58, sum.

8650. [PIERWSZA] I wojna światowa w Prusach Wschodnich. Praca zbiorowa. Pod red. Norberta Kasparka i Dariusza Radziwiłłowicza. Olsztyn 2015 Archiwum Państw. 8° ss. 238, nlb. 1, il. (Prace Historyczno-Archiwalne Archiwum Państwowego w Olsztynie; 2).

Treść: Kasperek N., Radziwiłłowicz D.: Wstęp s. 7–9; Wyszczelski Lech: Myśl wojskowa imperium rosyjskiego początku XX wieku o przyszłej wojnie s. 11–21; Łach Wiesław Bolesław: Dowodzenie w bitwie pod Tannenbergiem we wspomnieniach gen. Maxa Hoffmanna, oficera operacyjnego 8. Armii niemieckiej s. 23–33; Chrzczanowicz Daniel: Wielka Wojna w Prusach Wschodnich w epopei Aleksandra Sołżenicyna „Sierpień czternastego” s. 35–46; Duchnowski Tomasz Marcin: Działania

bojowe jednostek z garnizonu gdańskiego w początkowym okresie pierwszej wojny światowej (do początku września 1914 r.) s. 47–61; Centek Jarosław: Kampania 1914 r. w Prusach Wschodnich w świetle wspomnień brytyjskiego attache sir Alfreda Knoxa [1870–1964] s. 63–70; Anculewicz Zbigniew: Bitwa pod Tannenbergiem w prasie warszawskiej s. 71–83; Olejko Andrzej, Bakun Maciej: Ohne Flieger – kein Tannenberg! Udział lotnictwa w działaniach wojennych 1914 r. na północnym odcinku Frontu Wschodniego z uwzględnieniem bitwy pod Tannenbergiem s. 85–110; Kempa Robert: Obrona twierdzy „Boyen” w listach płk. Hansa Bussego do żony (2 sierpnia – 24 września 1914 r.) s. 111–124; Radziwiłłowicz D.: Walki w Prusach Wschodnich w sierpniu 1914 r. we wspomnieniach Jana Medwadowskiego, dowódcy baterii 40. Brygady Artylerii 1. Armii generała Pawła Rennenkampfa s. 125–145; Czerep Stanisław: Generał piechoty Nikołaj Jepanczin i jego wspomnienia o walkach w Prusach Wschodnich 1915 r. w świetle innych dokumentów s. 147–161; Snopko Jan: Wojenne doświadczenia z działań w 1914 r. na terenie Prus Wschodnich we wspomnieniach wilnianina Stanisława Mianowskiego s. 163–172; Figura-Osełkowska Emilia: Tannenberg-Nationaldenkmal na łamach prasy niemieckiej 1924–1939 s. 173–182; Ślipiec Jeremiasz: Problematyka polska w polskojęzycznej edycji „Wspomnień wojennych” generała Ericha Ludendorffa s. 183–202; Jeremiasz Ślipiec 1964–2014 s. 203–205; Waclawik Beata: I wojna światowa w zbiorach Archiwum Państwowego w Olsztynie s. 209–239.

8651. PIETRZAK Jan: Koncepcje polityczno-społeczne Bolesława Wysłoucha przed odzyskaniem przez Polskę niepodległości. *Imponderabilia*. Nr 6: 2013 s. 43–54, sum.

8652. PIKUSA Monika, Bąk Arkadiusz: Zawierucha Wielkiej Wojny na terenie gminy Szerzyny. Tarnów–Szerzyny 2015 S-CAN Wydaw.; Gm. Centrum Kultury i Czytelnictwa 8° ss. 174, nlb. 1, tabl. XXXII, il.

Toż. Wyd. 2. zm. Tarnów–Szerzyny 2015 ss. 174, nlb. 2, tabl. XXXII, il.

8653. [PINĂŽKO Taras Olegovič] Pinyazhko Taras: Entstehung von befestigungsanlagen im. 19. Jahrhundert im Nordostteil der K. K. Österreichische Monarchie. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 1 s. 205–234.

8654. PIOTROWSKI Roman: Skrwilno i okolica w latach niewoli narodowej (XIX wiek). *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 153–215.

8655. PIPREK Wiesław: Głosa do dziejów teatru w Krynicy. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 219–221.

Lata 1882–1883.

8656. PISKAŁA Kamil: Mieczysław Niedziałkowski. Początki politycznej działalności i kształtowanie światopoglądu (1893–1918). Warszawa 2014.

Rec.: Waingertner Przemysław, *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 239–242.

8657. PISKAŁA K.: Rozwój kariery politycznej Mieczysława Niedziałkowskiego w okresie I wojny światowej. Przyczynek do historii przemian elit kierowniczych Polskiej Partii Socjalistycznej. *Niepodległość*. T. 62: 2013 s. 101–131, sum.

8658. PISKAŁA K.: Wileńskie lata Mieczysława Niedziałkowskiego. Z dziejów młodzieżowych konspiracji przed I wojną światową. *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 47–65, sum., rez., santr.

Ur. 1893.

8659. [PLOHÏJ Sergij Mikolajovič] Plokhly Serhii: The Cossack myth. History and nationhood in the age of empires. Cambridge–New York 2012 Cambridge Univ. Press 8° ss. XI, 386, il., mapy. (New Studies in European History).

Toż w jęz. ukr.: Kozac’kij miř. İstoriâ ta naciëtvorennâ v epoku ĩmperij. Kïiv 2013 Laurus ss. 436, nlb. 2, il., mapy. (Zoloti vorota; vyp. 5).

Rosja a Ukraina XIX–pocz. XX w.

Rec.: Hen-Konarski Tomasz, *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 1 s. 196–201.

8660. PLUTARSKI Michał: Rodzina Hirschberg von Habenschwert w Galicji w latach 1777–1815. *Prace Hist.-Archiw.* T. 27: 2015 s. 41–62, sum.

W aneksach źródła z l. 1777–1798. Niemieccy koloniści.

8661. PŁONKA-SYROKA Bożena: Niemiecka medycyna romantyczna (1797–1848) w opiniach przedstawicieli polskiego środowiska naukowego do 1863 roku. *Wiek XIX.* R. 8: 2015 s. 103–121, sum.

8662. PŁÓCIENNICZAK Dominika: Traktat kalisko-wrocławski 1813 roku. *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 171–185, sum.

8663. POBRATYN Agnieszka: Władysław i Antoni Krzemińscy – pierwsi częstochowscy filmowcy. *Irydion.* [T.] 1: 2015 s. 169–183, sum.

Od 1900 r.

8664. PODGÓRSKI Tomasz: Niepublikowane dokumenty awansowo-odznaczeniowe Józefa Gizy z czasów austriackich. *Almanach Sąddecki.* R. 24: 2015 nr 3/4 s. 69–74.

Początek XX w.

8665. PODJACKI Wojciech: Sytuacja prawna ludności żydowskiej w Imperium Rosyjskim w świetle Ustawy dla Żydów z 1804 roku. *Argumenta Historica.* Nr 1: 2014 s. 105–118, sum.

8666. PODRÓŻE i podróżopisarstwo w polskiej literaturze i kulturze XIX wieku. Studia i szkice. Pod red. Agnieszki Kowalczyk i Anety Kwiatek. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 149, nlb. 1., sum. (Studia Dziewiętnastowieczne. Wektory; t. 1).

Materiały z konferencji, Kraków, 1 XII 2011 r.

Treść: Kowalczyk A., Kwiatek A.: Wprowadzenie s. 7–10; Jurkowska Hanna: Preromantyczne miejsca pamięci: podróż do Puław s. 11–25; Kwiatek A.: Podróże Izabeli Czartoryskiej i Marii Wirtemberskiej – w kierunku nowych upodobań artystycznych s. 27–43; Kowalczyk A.: Podróż jako doświadczenie Universum. „Obrazy z życia i natury” Wincentego Pola s. 45–59; Grochowska Anna: Obcość w polskości i polskość w obcości. Romantyczne podróże na Wawelskie Wzgórze s. 61–74; Wojciechowska Ewa: Doświadczenie obcości w „Amerykance w Polsce” Aleksandra Tyszyńskiego [Petersburg 1837] s. 75–87; Galant Katarzyna: Droga z Wołynia do realizmu. O „Wspomnieniach Wołynia, Polesia i Litwy” Józefa Ignacego Kraszewskiego s. 89–100; Soroka Anna: Doświadczenie przestrzeni i doświadczenie podróżowania w „Listach z zagranicy” Stefana Witwickiego s. 101–119; Ordzowiały-Grzegorzycz Klaudia: Egzotyka przestrzeni kirgiskiej w świetle stepowej korespondencji Adolfa Januszkiewicza s. 121–132; Żyrek Edyta: Lirycznie i dyskursywnie. Dwa spojrzenia Cypriana Norwida na Amerykę s. 133–144.

8667. POKORZYŃSKA Elżbieta: Emancypacja kobiet w zawodzie introligatorskim w Warszawie w końcu XIX i na początku XX wieku. *Bibliotekarz Podlaski.* R. 15: 2014 nr 1 s. 35–57, sum.

8668. POLAKIEWICZ Waław: Limanowa 1914. Warszawa 2014.

Rec.: Centek Jarosław, Kułacz Sławomir: Krytycznie o bitwie pod Limanową w 1914 roku. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 4 s. 220–228.

8669. POLITAŃSKI Łukasz: Cmentarz wojenny w Borowej jako przykład procesu scalania cmentarzy wielkiej wojny 1914–1918 – zarys problematyki. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 16: 2015 s. 65–88, sum.

Gm. Wola Krzysztoporska.

8670. POLSKA w czasie wielkiej wojny (1914–1918). Historia ekonomiczna. Pod red. Marceliego Handlmana. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 355, il.

Treść: Bankiewicz Józef, Domosławski Bohdan: Zniszczenia i szkody wojenne s. 11–49; Gliwic Hipolit: Przemysł i handel Polski s. 51–161; Grabski Władysław, Stojanowski Józef, Wareżak Jan: Rolnictwo Polski 1914–1920 s. 163–355.

Toż. Historia finansowa. Pod red. M. Handelsmana. Oświęcim 2015 ss. 305, il.

Zawiera: Stanisław Kauzik: Gospodarka finansowa Rosji, Niemiec i Austro-Węgier na ziemiach polskich w czasie wojny.

8671. POMIANOWSKI Piotr Zbigniew: Funkcjonowanie francuskiego modelu rejestracji stanu cywilnego w Polsce. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 95–106, rés., sum.

1 poł. XIX w.

8672. POMIANOWSKI P. Z.: Początki polskiego czasopiśmiennictwa prawniczego. Seria pierwsza „Themis Polskiej”. Warszawa 2015 Campidoglio 8° ss. 278, nlb. 1, il. (Monografie).

Wychodziło w l. 1828–1830.

8673. POSTSCRIPTUM. Wielka Wojna – ważne sprawy – zwykli ludzie. Red. Agata Zawiszewska i Szymon Piotr Kubiak. Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Szczecińskiego; Muzeum Nar. 8° ss. 148, il., sum. Uniw. Szczeciński, Muzeum Nar. w Szczecinie.

Z treści: Kacprzak Dariusz: Wielka Wojna – muzealne postscriptum s. 5–12; Kubiak Sz. P.: „Ogólnopolskie przesłanki epoki”. Wspomnienia wojny w szczecińskim Muzeum Miejskim 1914–1933 s. 13–24; Szymański Wojciech: Pusty grób: semioza – symbol – indeks – znak. Cmentarze wojenne z okresu Wielkiej Wojny jako miejsca polskiej nie-pamięci s. 25–36; Maciejowski Maciej: Zbrodnie wojenne 1914–1918 s. 37–42; Semczyszyn Magdalena: Pierwsza wojna światowa w oczach mieszkańców Galicji s. 63–70; Czerska Tatiana: Pierwsza wojna światowa w świetle pamiętników kobiecych s. 71–77; Zawiszewska A.: Polski ruch kobiecy wobec pierwszej wojny światowej s. 79–89; Siwiec Agata: Publicystyka społeczna Izabeli Moszczeńskiej w latach pierwszej wojny światowej s. 91–96; Szyszko Joanna: Wielka Wojna jako cezura w biografii feministycznej na przykładzie cyklu Cecylii Walewskiej [1859–1940] „O równe prawa. Nasze bojownice” s. 97–104; Duda Maciej: Obywatel bez płci. Publicystyka Eugeniusza Starczewskiego [1862–1927] na początku XX wieku s. 105–116; Dąbrowska Danuta: Romantyczne narracje w polskiej poezji pierwszej wojny światowej s. 117–122.

8674. POSZAŁSKA Monika: Działalność Ludwika Stumpfa – właściciela browaru kieleckiego w świetle „Gazety Kieleckiej”. *Między Wisłą a Pilicą.* T. 16: 2015 s. 57–65, sum.

Właściciel od 1875 r., zm. 1899 r.

8675. POTKAŃSKI Waldemar: Augustyn Wróblewski [1866–1913?] – prekursor lewackiego anarchizmu. *Athenaeum.* [Vol.] 41: 2014 s. 24–40, sum.

8676. POTKAŃSKI W.: Stosunek Józefa Piłsudskiego do koncepcji terroryzmu w działalności PPS na przełomie XIX i XX wieku. *Imponderabilia.* Nr 7: 2014 s. 9–34, sum.

8677. POTKAŃSKI W.: Terroryzm na usługach ugrupowań lewicowych i anarchistycznych w Królestwie Polskim do 1914 roku. Warszawa 2014.

Rec.: Zackiewicz Grzegorz: Polscy terroryści w walce z caratem. *Studia Podlaskie.* T. 23: 2015 s. 257–267.

8678. POWSTANIE listopadowe 1830–1831. Dzieje, historiografia, pamięć. Red. Tadeusz Skoczek. Warszawa 2015 Muzeum Niepodległości 8° ss. 630, nlb. 8.

Treść: Ochman Marcin: Między tradycją a nowoczesnością. Armia Królestwa Polskiego wobec postępu technicznego 1815–1830 s. 11–15; Kucharski Wojciech: Wpływ zwycięstwa pod Stoczkiem na morale armii Królestwa Polskiego w wojnie polsko-rosyjskiej 1831 roku s. 16–26; Ochman M.: Wojna polsko-rosyjska 1831 roku na wiślanych falach – nieznane epizody działań powstańczych s. 27–32; Szmyt Andrzej: Krzemieńczanin Karol Kaczkowski [1797–1867] – naczelny lekarz armii powstańczej s. 33–52; Fedorowicz-Jackowski Witold: Jan Fedorowicz (1811–1870) – powstaniec, praktyk, wizjoner s. 53–64; Artymowski Stefan: Generał Stanisław Klicki [1775–1847]. Kandydat „słabego zdrowia” na stanowisko naczelnego wodza powstania listopadowego s. 65–80; Ziółek Sebastian: Życie codzienne w czasie powstania listopadowego w świetle ogłoszeń drobnych i informacji na łamach powstańczej prasy s. 81–102; Matosek Marianna: Nowe formy organizacji pomocy sanitarnej i medycznej podczas powstania listopadowego 1830–1831 s. 103–111; Krajewski Wojciech: Kule broni palnej powstania listopadowego 1830–1831. Analiza pocisków odnalezionych na polu bitwy pod Grochowem, Iganiami, Ostrołęką i na terenie Reduty Ordona w Warszawie s. 112–144; Feduszka Jacek: Twierdza zamojska w powstaniu listopadowym 1830–1831 s. 145–157; Ochman M.:

„My tylko możemy prosić o pracę”. Losy popowstaniowe inżynierów wojskowych na przykładzie Feliksa Pancera [1798–1851] i Jana Pawła Lelewela [1796–1847] s. 158–168; Żaliński Henryk: Prasa Wielkiej Emigracji o przyczynach upadku powstania listopadowego s. 169–178; Czernyszew Artiom: Wkład zesłańców polskich do powstania listopadowego w rozwój guberni jeniusejskiej s. 179–185; Pilarczyk Piotr Miłosz: Szanse powstania listopadowego – mity historiografii s. 189–200; Strzeżek Tomasz: Bój o Redutę Ordoña 6 września 1831 roku w oczach Rosjan s. 201–223; Kasperek Norbert: Wyprawa na gwardie i bitwa pod Ostrołęką w źródłach i literaturze s. 224–240; Noiński Emil: Żydzi a sprawa polska w latach 1830–1831 w świetle historiografii polskiej. Zarys problematyki s. 241–250; Dmowski Rafał: Powstanie listopadowe na południowym Podlasiu i wschodnim Mazowszu w historiografii s. 251–268; Szpak Rafał: Powstanie listopadowe 1830–1831 roku we współczesnej rosyjskiej dokumentalistyce s. 269–279; Buława Adam: Spuścizna powstania listopadowego (1830–1831) w dobie powstania styczniowego (1859–1864). Tradycje, odniesienia, powiązania s. 280–303; Ziemborska Aleksandra: Kajetan Koźmian [1771–1856] a powstanie listopadowe s. 304–312; Duber Paweł: Powstanie listopadowe na łamach sanacyjnej prasy codziennej w latach 1926–1938 s. 313–325; Kapuścińska[-Kmieciak] Nina: Powstanie listopadowe w oczach dzieci i młodzieży w świetle wybranych pamiętników i czasopism z lat 1830–1831 s. 326–345; Gorbaczewa Olga: Powstanie listopadowe na ziemiach białorusko-litewskich w spuściznie rękopiśmiennej s. 346–354; Woźniakowski Krzysztof: Pamięć powstania listopadowego wśród polskich wojennych uchodźców na Węgrzech (1939–1945) s. 355–363; Chłosta-Sikorska Agnieszka: Obraz powstania listopadowego kreowany przez podręczniki do historii wydawane przed i po 1989 roku. Studium porównawcze s. 364–386; Wojtasik Janusz: Powstanie na Litwie 1830–1831 w świetle pamiętników s. 389–405; Kulik Mariusz: Obraz powstania listopadowego w rosyjskich historiach pułkowych s. 406–421; Kowal Jolanta: „Ruszać się młodzi Sarmatów/W milionowym stań szeregu...”. Pogłosy powstania listopadowego w twórczości Antoniego Goreckiego [1787–1861] s. 422–438; Kucharska Małgorzata: Echa powstania listopadowego na łamach „Płomyka” (1917–1939) s. 439–453; Krajewski Wojciech: Karol Malankiewicz [1802–1877] i jego obraz „Bitwa pod Ostrołęką 26 maja 1831 r.” – próba analizy batalistycznej s. 454–496; Półchłopek Tadeusz: Mit powstania listopadowego w galicyjskich odczytach i publicystyce Leszka Dunina Borkowskiego [1811–1896] s. 497–514; Ziótek Artur: Idea cnoty i listopadowego spełnienia w „Tęsknocie” Maurycego Gosławskiego [1802–1834] s. 515–525; Załączny Jolanta: Powstanie listopadowe w tradycjach patriotycznych II RP s. 526–546; Hurysz Mateusz: 50-lecie, 100-lecie, 150-lecie wybuchu powstania listopadowego w prasie poznańskiej. Analiza porównawcza w świetle opisów redaktorskich s. 547–586; Piotrowicz Dariusz: Obchody 100 rocznicy wybuchu powstania listopadowego w województwie warszawskim s. 587–592; Kuligowski Janusz: Miejsca pamięci narodowej związane z powstaniem listopadowym w powiecie mińskim s. 593–600; Ajdacki Paweł: Szlakiem cmentarzy wojennych z lat 1830–1831 s. 601–631.

8679. [POWSTANIE styczniowe]. *Tarnobrzskie Zesz. Hist.* Nr 38: 2013 s. 5-.

Treść: Zych Tadeusz: Powstanie styczniowe s. 5–14; Burghardt Sebastian: Tarnobrzeg i tarnobrzeżanie w powstaniu styczniowym s. 15–34; Zych T.: Powstańcy roku 1863 s. 35–48; Stępek Sławomir: Tarnobrzecy powstańcy styczniowi s. 49–94; Kasiarz Anna: Powstanie styczniowe pieśnią malowane s. 95–138; Dokumenty s. 139–148.

8680. POZYTYWIŚCI warszawscy. „Przegląd Tygodniowy” 1866–1876. Seria 1: Studia, rewizje, konteksty. Red. nauk. i wstęp Anna Janicka. Białystok 2015 Katedra Badań Filol. „Wschód – Zachód”, Zakł. Literatury Pozytywizmu i Młodej Polski. Wyd. Filol. Uniw. w Białymstoku; Alter Studio 8° ss. 567, nlb. 3, il., sum. (Przełomy, Pogranicza. Studia literackie; 19) (Studia o Pozytywizmie; 1).

Z treści: Janicka A.: Od Redakcji s. 13; Janicka A.: Narodziny nowoczesnej świadomości. Młodzi pozytywiści warszawscy: „Przegląd Tygodniowy” 1866–1876. Projekt i jego realizacja s. 15–24; [Rozdz.] 1. Pismo, redaktor, epoka: Kowalczykowa Alina: Młodzi pozytywni – przecieranie dróg ku polskiej przyszłości s. 27–49; Janicka A.: Pozytywizm – modernizacyjny impuls kultury polskiej s. 51–61; Pycka Anna Małgorzata: Adam Wiślicki – pozytywista z krwi i kości s. 63–77; Burzka-Janik Małgorzata: Figura „redaktora” w „Przeglądzie Tygodniowym” (Rocznik 1866) s. 79–94; Budrewicz Tadeusz: Model poezji w „Przeglądzie Tygodniowym” (Rekonesans) s. 95–115; Osiński Dawid Maria: Deskrypcje Oświecenia. Pozytywiści wobec tradycji i kultury wieku rozumu. Przypadek „Przeglądu Tygodniowego” s. 117–150; Bobrowska Barbara: Adolf Dygasiński jako współautor „Ech warszawskich” – rubryki felietonowej „Przeglądu Tygodniowego” s. 151–161; [Rozdz.] 2. Kobieta i mężczyzna w świecie idei: Sobieraj Tomasz: W służbie prawdy i postępu. Ideał antropologiczny uczonego (mężczyzny) we współczesnej publicystyce „Przeglądu Tygodniowego” s. 165–178; Skucha Mateusz: Adwokat sprawy niewieściej. O dwóch cyklach artykułów Aleksandra Świętochowskiego w „Przeglądzie Tygodniowym” s. 179–194; Bąbel Agnieszka: „Anioł z patentem” i dzielna lekarka – ewolucja obrazu kobiety uczonej na łamach „Przeglądu Tygodniowego” w latach 1866–1875 s. 195–208; Ratuszna Hanna: „Geniusz kobiety” – Adam Wiślicki i „sprawa kobieca” na łamach „Przeglądu Tygodniowego” s. 209–219; Jurkowska Monika: Pozytywistyczny „homo oeconomicus” Adama Wiślickiego (1867) s. 221–228; Siedlecki Michał: W poszukiwaniu transcendencji. Pozytywiści za tajemniczą zasłoną s. 229–238; Ławski Jarosław: Pozytywiści, [Zygmunt] Gloger, [Eliza] Orzeszkowa, [Zygmunt] Balicki: przełamywanie traumy s. 239–258; Bujnicki Tadeusz: [Henryk] Sienkiewicz w „pozytywistycznym słoneczniku” s. 259–267; Sztachelska Jolanta: Co Sienkiewicz przywiózł z Ameryki? Wokół podróży z 1876 roku s. 269–288; [Rozdz.] 3. Sztuka, teatr, gatunki: Sokalska Małgorzata: Opera w oczach pozytywistów s. 291–306; Sobiecka Anna: Felietonistyka teatralna Józefa Kotarbińskiego („Przegląd Tygodniowy” 1866–1876) s. 307–324;

Dragańska Jolanta: Debiuty dramatopisarskie na łamach „Przeglądu Tygodniowego” w latach 1866–1876 s. 325–352; Zabielski Łukasz: Na marginesie antropologii teatru. O dwóch recenzjach „Księżnej Jerzowej” Aleksandra Dumasa (syna) s. 353–363; Drozdowski Piotr: Osobliwości ogłoszeń prasowych. O reklamie w „Przeglądzie Tygodniowym” s. 365–373; Adamska Urszula: Humoreska na łamach „Przeglądu Tygodniowego” (1866–1876). Rekonesans s. 375–387; Dybizbański Marek: „Przegląd Tygodniowy” w zwierciadle satyry s. 389–406; Rusek Iwona E.: Pozytywizm jako trop interpretacyjny w „Fachowcu” Wacława Berenta? s. 407–420; [Rozdz.] 4. Konteksty środkowo- i wschodnioeuropejskie: Bracka Mariya: Pozytywizm kijowski „versus” pozytywizm warszawski: wizje świata i człowieka s. 423–436; Karpowicz-Słowikowska Sylwia: O piśmiennictwie rosyjskim na łamach „Przeglądu Tygodniowego” w latach 1866–1876 s. 437–449; Baranow Andrzej: Idee pozytywizmu warszawskiego i ich odbicie w twórczości pisarzy litewskich drugiej połowy XIX wieku s. 451–463; Żuk Ihar W.: Aleksander Jelski w zwierciadle korespondencji z Janem Karłowiczem s. 465–477; Maliutina Natalia: Spektrum problemów pozytywistycznych w publicystyce „Odesskiego Wiestnika” w latach 70. XIX wieku s. 479–487; Demianova Sonia: Recepcja pozytywizmu w pracach filozoficznych Włodzimierza Lesiewicza s. 489–497; Turkiewicz Halina: Pozytywistyczne reminiscencje w czasopiśmie „Varpas” s. 499–508; Rutkowski Marek: „Traktat handlu i żeglugi” pomiędzy Cesarstwem Rosyjskim i Królestwem Francuskim z dnia 2/14 czerwca 1857 roku jako załączek polityki rosyjskiego pozytywizmu gospodarczego s. 519–529; Aneks: „Dziedzictwo pozytywizmu – dziś”. Panel w Muzeum Historycznym w Białymstoku, 5 grudnia 2014 roku s. 531–542.

8681. PRADELLE Maja: Władysław Folkierski [1841–1904] w Peru. *Studia Migracyjne – Przegl. Polonijny*. R. 41: 2015 z. 1 s. 67–83.

W l. 1874–1889.

8682. PRAŠMANTAITĖ Aldona: 1863 metų sukilimas ir katalikų bažnyčia Lietuvoje. Vilnius 2014 Lietuvos Istorijos Inst. Leidykla 8° ss. 416.

Rec.: Kosman Marcelli, *Nasza Przeszłość*. T. 123: 2015 s. 295–301.

8683. PRAWO i literatura. Szkice. Red. nauk. Jarosław Kuisz i Marek Wąsowicz. Warszawa 2015 Wydaw. Nauk. Scholar 8° ss. 209, nlb. 1.

Treść: Wąsowicz M.: Słowo wstępne s. 7–13; Kuisz J.: Prawo i wyobraźnia. O ruchu „Law and Literature” s. 14–35; Ujazdowski Aleksander: „Chcę, żeby moja Łódź rosła...” – aspekty prawne w „Ziemi obiecanej” Władysława Stanisława Reymonta s. 36–51; Soloch Bartosz: Nihilizm nad Wisłą. Obraz prawa w „Szkicach węglem” Henryka Sienkiewicza s. 52–69; Prager Izabela: Sąd (boży) Wyspiańskiego s. 70–79; Karczewski Jakub: „A wszystkim niechaj rządzi sprawiedliwość”. Prawo w „Balladynie” Juliusza Słowackiego s. 80–122; Wiech Jakub: „Lalka” dzieło wnikliwego kronikarza s. 123–134; Oleksy Kacper: Gawęda o... prawie. „Pamiętki Soplicy” Henryka Rzewuskiego i ich wątek polemiczny s. 135–164; Barański Marcin: O prawie w „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej s. 165–176; Szczepański Piotr: Prawo w nowelach pozytywistycznych i krótkiej formie narracyjnej s. 177–203.

8684. PREJS Roland: Administracja diecezjalna w Królestwie Polskim w latach 1864–1918. Studium prozopograficzne. Lublin 2012.

Rec.: Flaga Jerzy, *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 367–373.

8685. PREJS R.: Wizytatorzy klasztorów w Królestwie Polskim w latach 1864–1914. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 6: 2015 s. 143–159, sum.

8686. PROWINCJA galicyjska wokół I wojny światowej. Konteksty, porównania, przykłady. Pod red. Tomasza Pudłockiego i Arkadiusza S. Więcha. Przemysł 2014.

Rec.: Czartoryska Jolanta, *Roczn. Przemyski*. R. 51: 2015 z. 3 s. 233–236.

8687. PRYKASZCZYK Michał: Bracia Łubieńscy w dobie autonomicznej Królestwa Kongresowego. Przyczynek do dziejów aktywności gospodarczej ziemiaństwa. *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 107–128, sum.

Franciszek, Tomasz, Piotr, Jan, Henryk, Tadeusz i Józef Łubieńscy.

8688. PRZECISZEWSKA Maria M.: Naród, imperium, narracja. Podręczniki do historii Dymitra Łowajskiego jako narzędzie rosyjskiej „polityki czytelniczej” w Królestwie Polskim. *Slavia Orientalis*. R. 64: 2015 nr 1 s. 35–50, sum.

8689. PRZECISZEWSKA M. M.: Tygodnik ilustrowany „Oświata” jako narzędzie formowania „cesarskiego chłopca” w Królestwie Polskim w latach 1900–1905. *Roczn. BN*. T. 46: 2015 s. 196–219, sum.

8690. „PRZYJACIEL Ludu” 1834–1849. W 180 rocznicę ukazania się pierwszego numeru. Pod red. Janiny Małgorzaty Halec. Leszno 2015 MBP im. Stanisława Grochowiaka. Wydaw. Cicer; Leszczyńskie Tow. Kulturalne 8° ss. 104, il.

Materiały z konferencji, Leszno, 15–16 X 2014 r.

Treść: Kosman Marcei: „Przyjaciel Ludu” na tle prasy polskiej w Wielkim Księstwie Poznańskim s. 7–16; Bartkowiak-Nabzdzyk Ewa: Czasopisma dziewiętnastowieczne w zbiorach leszczyńskich bibliotek s. 17–21; Skoczył Janusz: O [parku] „Zofiówce” w „Przyjacielu Ludu” s. 23–28; Kuźniak Stanisław: O faunie w „Przyjacielu Ludu” s. 29–38; Wróbel Marek: O starożytnościach w „Przyjacielu Ludu” 1834–1849 s. 39–47; Halec J. M.: Literaci w „Przyjacielu Ludu” 1834–1849 s. 49–70; Stachowiak Elżbieta: „Przyjaciel Ludu” 1834–1849 jako odzwierciedlenie ducha epoki s. 71–76; Foryńska Barbara: Pięć numerów „Przyjaciela Ludu” z 1946 r. s. 77–80; Jurga-Wosik Ewa: Współczesne czasopisma lokalne w Wielkopolsce s. 81–91; Głowinkowska Barbara: Czy współczesny „Przyjaciel Ludu” odpowiada na zapotrzebowanie środowiska lokalnego? s. 93–96; Napierała Anna: Czytelnicy prasy lokalnej. Z doświadczeń bibliotekarza s. 97–103.

8691. PUCHAŁA Leszek: Z dziejów sanockiego szpitala powszechnego w epoce galicyjskiej. *Roczn. Sanocki*. [T.] 11: 2014 s. 73–103.

8692. PÜCKLER Adelheid von (Adly): Lebensbild meiner Mutter Lucie, Lehnsgräfin von Haugwitz, Hardenberg, Reventlow, geb. Prinzess zu Schönaich-Carolath [1822–1903]. Opole 2015 WBP im. Emanuela Smołki w Opolu 8° ss. LX, nlb. 3. WBP im. Emanuela Smołki w Opolu. (Seria Bibliofilka WBP; t. 6).

Repr., oryg.: Oppeln 1903.

Toż w jęz. pol.: Obrazki z życia mojej mamy Lucie lennei hrabianki von Haugwitz, Hardenberg Reventlow z domu księżniczki Schönaich-Carolath. Z jęz. niem. przeł. Henryk Steinhoff. Opole 2015 ss. LXXVI, nlb. 6.

8693. PUGACEWICZ Iwona H.: „Konrad Wallenrod” czy „Przypadki Robinsona Crusoe”. Miejsce i rola niechcianej i zakazanej lektury w życiu uczniów batignolskiej szkoły. *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 19–31, sum.

8694. RADWAN Marian, Wodzianowska Irena: Metody finansowania Kościoła katolickiego w Rosji w XIX wieku. Przyczynek archiwalny. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 209–226, sum.

8695. RĄCZKA-JEZIORSKA Teresa: „Będę drwa rąbał do twego pieca...”. Sposoby ogrzewania dworów szlacheckich i siedzib chłopskich w dawnych Inflantach Polskich. *Wiek XIX*. R. 8: 2015 s. 77–87, sum.

8696. REJMAN Sabina: Działalność samorządów gminnych w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego w znaczniejszych miastach zachodniogalicyjskich w latach 1889–1914. Rzeszów 2013.

Rec.: Wnęk Konrad, *Roczn. Przemyski*. R. 51: 2015 z. 3 s. 215–220.

8697. REJMAN Zofia: Kajetan Koźmian [1771–1856], témoin de la période napoléonienne, ou l'expérience de la fin d'un monde. *Wiek Oświecenia*. [T.] 31: 2015 s. 97–108, sum., streszcz.

8698. REMISZEWSKI Ryszard M[arian]: Historia niezwyklej karty korespondencyjnej z 1904 roku. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 356–360.

Zaadresowana do Janiny Czarskiej z Krościenka, z namalowanym odręcznie obrazkiem olejnym z widokiem na Czerwony Klasztor, autorstwa prawdopodobnie Zofii Rittnerowej (1868–1945).

8699. REMISZEWSKI R. M.: Władysław Ściborowski [1833–1903] – lekarz i pierwszy prezes Oddziału Towarzystwa Tatrzańskiego w Szczawnicy. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 353–356.

8700. RĘDZIŃSKI Kazimierz: Stowarzyszenie Bratnia Pomoc studentów Politechniki Lwowskiej (1861–1918). *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Roczn. Polsko-Ukraiński. [T.] 16: 2014 s. 423–443, sum.

8701. RICHTER Klaus: Antisemitismus in Litauen. Christen, Juden und die „Emanzipation“ der Bauern (1889–1914). Berlin 2013 Metropol 8° ss. 447. (Studien zum Antisemitismus in Europa; Bd. 4).

Rec.: Staliūnas Darius, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 19: 2014 [dr.:] 2015 s. 192–196.

8702. ROBAK Igor' J., Srogosz Tadeusz: Polski ślad w dziejach Wydziału Lekarskiego Imperatorskiego Uniwersytetu Charkowskiego: doktor Władysław Frankowski [1819–1895]. *Medycyna Nowożytna*. T. 21: 2015 z. 1 s. 75–89, sum.

Toż w jęz. ros.: Pol'skij sled v istorii medicynskogo fakul'teta Imperatorskogo Har'kovskogo universiteta: doktor Vladislav Frankovskij. *Tamże* s. 91–104, sum.

8703. ROGOWSKA Anna: Losy o. Wilhelma Ulawskiego oraz dzieje skasowanego opactwa cystersów w Jędrzejowie w latach 1835–1855. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 7: 2015 s. 281–348, sum.

Ur. jako Wojciech (1780–1855).

8704. ROJEWSKI Andrzej: Problematyka maryjna na łamach „Mazura”, popularno-religijnego tygodnika diecezji płockiej z lat 1906–1918. *Studia Płockie*. T. 42: 2014 s. 179–212, Zsfg.

8705. ROLF Malte: Imperiale Herrschaft im Weichselland. Das Königreich Polen im russischen Imperium (1864–1915). Berlin 2015 de Gruyter 8° ss. 530, il. (Ordnungssysteme. Studien zur Ideengeschichte der Neuzeit; 43).

Rec.: Kozińska-Witt Hanna, *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 4 s. 752–754.

8706. ROMBEL Mariusz: Konfidenti rosyjscy w Powstaniu Styczniowym na przykładzie Powiśla Garwolińsko-Otwockiego. *Zesz. Hist. Ziemi Garwolińskiej*. Nr 20: 2015 s. 33–38.

8707. ROSENTHAL Bert: Spionageaffäre Oberst Alfred Redl. Eine zusammenfassende Betrachtung des Forschungsstandes zu den möglichen Umständen seines Todes mit einer kritischen Hinterfragung der überlieferten Narrative. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 3 s. 105–134, sum.

Ur. we Lwowie, pracował w Biurze Wywiadu i prawdopodobnie szpiegował też na rzecz Rosjan, aresztowany, popełnił samobójstwo w 1913 r.

8708. RÓŻAŃSKI Mieczysław: Społeczna działalność Kościoła łódzkiego w czasie I wojny światowej. *Łódzkie Studia Teol.* R. 24: 2015 nr 2 s. 71–83, sum.

8709. RUBACHA Jarosław: Działania niemieckiej 8. Armii w Prusach Wschodnich w sierpniu i wrześniu 1914 roku. *Scripta Historica*. Nr 21: 2015 s. 79–111, sum.

8710. RUDAŚ-GRODZKA Monika: Cela jako własny pokój. Relacje więźniarek politycznych z XIX i początku XX wieku. *Wiek XIX*. R. 8: 2015 s. 157–178, sum.

8711. RUDKOWSKA Magdalena: Rany Europy. Józef Ignacy Kraszewski i Stefan Buszczyński w sporach o kondycję cywilizacji europejskiej. *Wiek XIX*. R. 8: 2015 s. 411–425, sum.

8712. RUSZAŁA Kamil: Wielka wojna w małym mieście. Gorlice w latach 1914–1918. Kraków 2015 Historia Iagellonica 8° ss. 291, tabl. 12, il., sum., Zsfg.

8713. RUTKOWSKA Elżbieta: Technologia pigułek w XIX wieku na podstawie podręcznika do receptury Antoniego Kryszki. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 3 s. 103–117.

8714. RUTKOWSKI Marek: Zarządzanie logistyką w Królestwie Polskim ery konstytucyjnej i paskiewiczowskiej. Infrastruktura przydrożna. Białystok 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Białostockiej 8° ss. 134, il., sum. Politech. Białostocka. Bibl. Ekonomii. (Rozprawy Naukowe).

8715. RUTKOWSKI M.: Zarządzanie logistyką w Królestwie Polskim. Zabezpieczenie przeciwpowodziowe, mosty i opłaty wodne. Białystok 2015 Agencja Wydawnicza EkoPress 8° ss. 242, il.

8716. RYBICKI Czesław: Łomżyńskie stowarzyszenia kultury fizycznej realizujące w swojej działalności ideę ruchu sokolego do 1918 roku. *Studia Łomżyńskie.* T. 25: 2015 s. 53–80, sum.

8717. RYDLEWSKA Zofia: Konstanty Tyszkiewicz i jego kontakty z Towarzystwem Naukowym Krakowskim. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie.* R. 60: 2015 s. 19–27, sum.

8718. RYSIEWICZ Mikołaj: Monarchia, lud, religia. Monarchizm konserwatywnych środowisk politycznych Wielkiej Emigracji w latach 1831–1848. Kraków 2015 Księgarnia Akad. 8° ss. 412, nlb. 4, sum. (Societas; 83).

8719. RYŚ Jan, Ślęczka Ryszard: Nauczycielski ruch związkowy do odzyskania niepodległości w 1918 roku. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 3/4 s. 41–56, sum.

8720. RZEMIENIECKI Konrad: Gospodarstwo chłopskie w wybranych wsiach dóbr teofilpolskich na Podolu w 1827 roku. *Przeszłość Demogr. Polski.* [T.] 35: 2014 s. 41–54, sum.

8721. RZEMIENIECKI K.: Struktura i wielkość gospodarstw rodzinnych staroobrzędowców w powiecie żytomierskim (w guberni wołyńskiej), w końcu XVIII w. *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 75: 2015 s. 263–276, sum.

8722. SABALEŪSKAÂ Vol'ga: Padrèzanyâ kryly: narys gìstoryi âùrèjskaga muzyčna-tèatral'naga mastactva ũ Garodni ũ drugoj palove XIX – pačatku XX st. *Garadzenski Gadavik.* Nr 3: 2014 s. 64–81.

8723. SADKOWSKA Katarzyna: Lwowska krytyka literacka 1894–1914. Tendencje i problemy. Warszawa 2015 Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego 8° ss. 330, il.

8724. SADURSKI Ireneusz: Działalność rusyfikacyjna nauczycieli języka rosyjskiego w Gimnazjum Lubelskim w okresie międzypowstaniowym. *Roczn. Lubelski.* T. 41: 2015 s. 102–137, sum.

8725. ŠAJDUROV Vladimir: Sibirskaâ poloniâ v pervoj polovine XIX veka: Osobennosti formirovaniâ i razvitiâ. *Przegl. Wschodnioeuropejski.* [T.] 5: 2014 [nr] 2 s. 29–40, sum.

8726. SALA Bartłomiej Grzegorz: Generał Edmund Różycki [1827–1893] jako organizator polskiej siły zbrojnej w Galicji w czasie powstania styczniowego. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 8° ss. 105, nlb. 1, il. (Zakręty Historii).

8727. SALA Marta: Polityka oświatowa ksiąząt von Hochbergów w powiecie pszczyńskim w drugiej połowie XIX wieku. *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 183–206, Zsfg., sum.

8728. SAMEK Andrzej: Zapomniane skrzydła. Powstanie, rozwój i działania lotnictwa Austro-Węgier. Kraków 2015 Wydaw. PK 8° ss. 290, il.

8729. SAWICKI Daniel: Rozwój drukarstwa muzycznego u staroobrzędowców popowców w XIX i na początku XX wieku. *Elpis*. T. 17: 2015 s. 127–138, sum.

8730. SEKUŁA Aleksandra: Sylwetka ideowa Zygmunta Krasieńskiego. Dylematy i meandry polskiej myśli konserwatywnej. Warszawa 2015 IBL PAN. Wydaw. 8° ss. 400, il. Fund. Akad. Humanist., IBL PAN.

8731. SEMCZYSZYN Magdalena: Galicyjskie wybory. Działalność Centralnego Komitetu Wyborczego w Galicji Wschodniej w latach 1867–1906. Warszawa 2014 Wydaw. Sejmowe 8° ss. 399, nlb. 1.

Rec.: Naworski Zbigniew, *Studia Wyborcze*. T. 20: 2015 s. 79–92.

8732. [SETNA] 100 rocznica wybuchu pierwszej wojny światowej. Materiały pokonferencyjne, Nidzica 2014. Red. Ewelina Solarek, Hubert Domański, Hubert Wajs. Warszawa 2015 AGAD 8° ss. 248, il.

Materiały z konferencji, Nidzica, 10–11 X 2014 r.

Treść: Wstęp: Stępnik Władysław: Od Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych s. 7–8; Kosmala Jacek, Bukowski Paweł, Domański H.: Od organizatorów w Nidzicy s. 9; Solarek E., Domański H., Wajs H.: Od redakcji s. 11–12; Radziwiłowicz Dariusz: Przyczyny wybuchu pierwszej wojny światowej. Kwestia odpowiedzialności za wybuch wojny. Polski punkt widzenia s. 13–23; Morawski Wojciech: Inflacje podczas pierwszej wojny światowej – próba systematyzacji s. 25–44; Makiła Dariusz: Działania wojenne w Prusach Wschodnich w latach 1914–1915 oraz ich wpływ na stosunki polityczne i ustrojowe w Królestwie Polskim (1915–1918) s. 45–64; Łach Wiesław Bolesław: Klęska wojsk rosyjskich w Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej w sierpniu 1914 r. s. 65–86; Ochociński Piotr: Artyleria armii niemieckiej i rosyjskiej w czasie działań wojennych w sierpniu i wrześniu 1914 r. na terenie Prus Wschodnich s. 87–107; Jasiński Grzegorz: Wydarzenia wojenne z lat 1914–1915 w Prusach Wschodnich w perspektywie wspomnień „urzędowych” s. 109–130; Boysen Jens: Wpływ doświadczeń okresu pierwszej wojny światowej na poczucie lojalności Polaków pruskich i Mazurów wobec Niemiec s. 131–140; Żółtowska-Sikora Magdalena: Pierwsza wojna światowa w poezji Prus Wschodnich. (Antologia „Ost- und Westpreussen im Spiegel deutscher Dichtung” oraz przykłady rymowanego piśmiennictwa mazurskiego) s. 141–156; Jakutowicz Joanna: Pomniki pierwszowojenne w Prusach Wschodnich ze szczególnym uwzględnieniem dawnego powiatu nidzickiego s. 157–167; Kempa Robert: Dziedzictwo Wielkiej Wojny a perspektywy rozwoju turystyki historycznej na Warmii i Mazurach s. 169–191; Krochmal Anna: Społeczne skutki inwazji rosyjskiej na Galicję (1914–1915) s. 193–207; Nowak Alicja: Pierwsza wojna światowa w zasobie Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie s. 209–214; Próba Maciej, Żuchowski Tomasz: Przegląd źródeł archiwalnych dotyczących pierwszej wojny światowej w aktach rodzin i osób prywatnych oraz ich posiadłości przechowywanych w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie s. 215–231; Urbaniak Violetta: Pierwsza wojna światowa w zasobie Archiwum Państwowego w Warszawie s. 233–239; Domański H.: Wkład środowiska nidzickiego w upamiętnianie pierwszej wojny światowej i dbałość o zabytkowe nekropolie s. 241–245; Fotografie z konferencji 10–11 października 2014 r. – wystawy, prezentacje, nekropolie s. 246–248.

8733. SĘTOWSKI Juliusz: Z dziejów miejskiego szpitalnictwa zakaźnego w Częstochowie w latach I wojny światowej. *Almanach Częstochowy*. [T. 28]: 2015 s. 171–174.

8734. SIARKOU Andrej: Polityka rosyjskich władz lokalnych wobec żydowskich towarzystw kulturalno-oświatowych na terytorium guberni białoruskich w latach 1905–1914. *Przegl. Wschodnioeuropejski*. [T.] 6: 2015 [nr] 2 s. 41–51, sum.

8735. SIBORA Janusz: Dyplomacja polska w I wojnie światowej. Warszawa 2013.

Rec.: Hübner Mateusz, *Niepodległość*. T. 64: 2015 s. 330–340.

8736. SICIĄK Anna: Dzieje książki w Przemyślu w okresie autonomii Galicji (1867–1914). Przemyśl 2012.

Rec.: Lubczyńska Aleksandra, *Roczn. Bibliol.-Prasoznawczy*. T. 7/18: 2015 s. 237–241.

8737. SIERAKOWSKA Katarzyna: Lęk przed śmiercią, bezdomnością, demoralizacją, Polki i Polacy 1914–1918. *Przeegl. Humanist.* R. 58: 2014 nr 6 s. 7–18, sum.

8738. SIERAKOWSKA K.: Śmierć – wygnanie – głód w dokumentach osobistych. Ziemie polskie w latach Wielkiej Wojny 1914–1918. Warszawa 2015 IH PAN 8° ss. 268, il., sum.

8739. SIKORSKA Małgorzata: Warszawa i jej mieszkańcy w czasie pierwszej wojny światowej w materiałach ikonograficznych z zasobu Archiwum Państwowego w Warszawie. *Kronika Warszawy.* 2014 [dr.:] 2015 nr 1 s. 186–194.

8740. SIUDA-BOCHENEK Magda: Jan Jędrzejewicz i astronomia europejska 2. połowy XIX stulecia. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 2 s. 93–115, sum.

8741. SIWICKA Dorota: Potrzeba mapy. Prace kartograficzne polskich emigrantów. *Wiek XIX.* R. 8: 2015 s. 27–37, sum.

Po powstaniu listopadowym.

8742. SIWIŃSKI Andrzej: Historia „Krzyża dwóch braci” w Borownie. *Zesz. Radomszczańskie.* T. 10: 2015 s. 237–246.

Pamięci Jana Postawy zamordowanego przez brata Błażeja w 1882 r.

8743. SKORUPA Andrzej: Tomasz i Witt Nanke na Zamagurzu. *Almanach Nowotarski.* Nr 17: 2013 s. 109–113.

8744. SKRZYPCZAK Jerzy: Koniec tamtego świata. Mielec w latach Wielkiej Wojny. Mielec 2014.

Rec.: Konefał Jan: O Wielkiej Wojnie w Mieleckiem. *Roczn. Mielecki.* T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 271–276.

8745. SKRZYPCZAK J.: Pamięć gorzkiej chwały. Ziemia mielecka wobec powstania 1863 roku. Mielec 2013.

Rec.: Menz Mariusz: Styczniowa insurekcja nad dolną Wisłoką. *Roczn. Mielecki.* T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 277–281.

8746. SKRZYPIETZ Aleksandra: „Dzwonek” z lat 1894–1902 jako przykład polskojęzycznej prasy kierowanej do dzieci i ich rodziców na Górnym Śląsku. *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 227–242, Zsfg., sum.

8747. SKUCHA Mateusz: Feminizm pozorny, albo jak mizogini walczyli o prawa kobiet. *Bibliotekarz Podlaski.* R. 16: 2015 nr 2 s. 155–170, sum.

8748. SLIVKA Lûbov [Vasilivna]: Galic’ka dñbna šlãhta v avstro-ugorščini (1772–1914 rr.). *Ïvano-Frankivs’k 2009 Ûrñj Visočans’kij; Mìsto NV* 8° ss. 218, nlb. 2, tabl. 11, il. (Zolotij Grifon).

Rec.: Rzemieniecki Konrad: Drobną szlachta w Galicji polska czy ukraińska? *Przeszłość Demogr. Polski.* [T.] 35: 2014 s. 93–113.

8749. SMITH Helmut Walser: Opowieść rzeźnika. Morderstwo i antysemityzm w Chojnicach. Przekł. Marcin Wałdoch. Chojnice 2015 Fund. Fuhrmanna 8° ss. 284, il. (Monografie Fundacji Marcina Fuhrmanna).

8750. SMÓLSKI Stanisław: Lasy Wolnego Miasta Krakowa i Albert Thieriot. *Roczn. Krakowski.* T. 81: 2015 s. 239–242.

8751. SOKOŁOWSKA Ewelina: Stowarzyszenia czeladnicze. *Studia Elbląskie*. T. 15: 2014 s. 43–60, sum., Zsfg.

Na Warmii, l. 1848–1914.

8752. SOŁTYS Karolina: Porównanie dwóch redakcji „Wilna” J.I. Kraszewskiego (Blumowicz 1838, Zawadzki 1840). *Litvano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 16: 2013 s. 127–151.

Kraszewski J.I.: Wilno od początków jego do roku 1750. T. 1–4. Wilno 1840–1842.

8753. SOŁTYS K.: Wokół „Wilna” Józefa Ignacego Kraszewskiego. *Litvano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 169–196.

8754. SOŁTYSIK Marek: Cisi bohaterowie, wrzaskliwi prowokatorzy – znak, że nadciąga wojna. *Palestra*. R. 60: 2015 nr 11/12 s. 193–197.

Sytuacja w Galicji w 1912 r.

8755. SOSNOWSKA Joanna: Działalność opiekuńczo-wychowawcza ochronek dla dzieci przy łódzkich parafiach rzymskokatolickich i ewangelickich podczas I wojny światowej. *Łódzkie Studia Teol.* R. 24: 2015 nr 2 s. 107–133, sum.

8756. SOSNOWSKA J., Bołdyrew Aneta: Inicjatywy łódzkiego Kościoła rzymskokatolickiego w sferze opieki nad dziećmi w latach 1914–1918 na przykładzie Towarzystwa Schronisk św. Stanisława Kostki. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 16: 2015 s. 39–63, sum.

8757. SOSNOWSKA Liliana: Pamiętnikarze powstania styczniowego na Lubelszczyźnie i ich wspomnienia – uwagi wstępne. *Roczn. Lubelski*. T. 41: 2015 s. 84–101, sum.

8758. SROKA Łukasz Tomasz: Rada Miejska we Lwowie w okresie autonomii galicyjskiej 1870–1914. Studium o elicie władzy. Kraków 2012.

Rec.: Miś[kowiec] M[aciej], *Roczn. Lwowski*. 2012/2013 [dr.:] 2014 s. 230–232.

8759. STACHURA-LUPA Renata: O emancypacji ze stanowiska konserwatywnego. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 15: 2014 nr 1 s. 107–120, sum.

8760. STACHYRA Halina: Przeobrażenia technologiczne i własnościowe na wsi lubelskiej w latach 1864–1914. Studium miejsca – Majdan Krasieniński. Lublin 2015 Lubelskie Tow. Nauk. 8° ss. 277, il.

8761. STALA Marta: Działalność społeczno-kulturalna ksiąząt pszczyńskich von Hochberg na Górnym Śląsku w XIX wieku. Katowice 2015 Emmanuel 8° ss. 465, nlb. 3, il., Zsfg. Wydz. Teol. UŚ w Katowicach. (Źródła do Dziejów Kościoła Katolickiego na Górnym Śląsku; nr 13).

8762. STALIŪNAS Darius: Enemies for a day. Antisemitism and anti-Jewish violence in Lithuania under the Tsars. Budapest–New York 2015 Central European Univ. Press 8° ss. XII, 284. (Historical Studies in Eastern Europe and Eurasia; vol. 3).

Rec.: Dybała Anna, *Przepl. Hist.* T. 106: 2015 z. 4 s. 896–904.

8763. STALIŪNAS D.: Žydai ir kraujo vartojimas: vieno prietaro apraiškos XIX amžiaus Lietuvoje. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2012 [nr] 1 [dr.:] 2013 s. 51–80, sum.

Żydzi i spózycie krwi: przejawy przesądów na Litwie w XIX w.

8764. STAMPFER Shaul: Lithuanian yeshivas of the nineteenth century. Creating a tradition of learning. Transl. by Lindsey Taylor-Guthartz. Oxford–Portland, Oregon 2012.

Rec.: Lempertienė Lara, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 19: 2014 [dr.:] 2015 s. 186–188.

8765. STANEK Piotr: Obóz jeniecki w Lamsdorf/Łambinowicach w latach I wojny światowej. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 98–103.

8766. STANNY Paweł: Potyczka pod Węgornią w 1806 roku. Z dziejów wojen napoleońskich w Polsce. *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 217–223.

8767. STARCZEWSKI Michał: Mrzonki racjonalnej kolonizacji w duchu narodowym. Roman Dmowski i polska emigracja do Brazylii. *Przeegl. Humanist.* R. 59: 2015 nr 2 s. 63–74, sum.

Rok 1899.

8768. STAROŃ Mateusz: Likwidacja Polskiego Korpusu Posiłkowego w 1918 roku. Losy legionistów po traktacie brzeskim. Warszawa 2013.

Rec.: Sioma Marek, *Niepodległość*. T. 63: 2014 s. 257–266.

8769. STAWISZYŃSKA Aneta: Działalność Milicji Obywatelskiej w Łodzi (sierpień 1914 – lipiec 1915 r.). *Acta Univ. Lodzensis. Folia Historica*. [Vol.] 94: Studia i szkice do dziejów Polski i powszechnych do połowy XX w.: 2015 s. 109–132, sum.

8770. STAWISZYŃSKA A.: Garderoba ubogich łodzian czasów Wielkiej Wojny (1914–1918). *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 1 s. 67–77, sum.

8771. STAWISZYŃSKA A.: Jerzy Żuławski i jego działalność w Łodzi w październiku 1914 r. *Acta Univ. Lodzensis. Folia Historica*. [Vol.] 95: Studia i szkice do dziejów Polski i powszechnych od XVI do XX w.: 2015 s. 11–124, sum.

8772. STAWISZYŃSKA A.: Kim była Lidia Gablerówna. Zapomniana śpiewaczka łódzkiej sceny. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 1/2 s. 118–124.

Triumfy w l. 1913–1917.

8773. STAWISZYŃSKA A.: Kultura fizyczna w Łodzi w latach Wielkiej Wojny. Działalność Władysława Pytłasińskiego. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 1/2 s. 103–112.

8774. STAWISZYŃSKA A.: Moralne aspekty łódzkiej dobroczynności podczas I wojny światowej. Wybrane spory wokół form pomocy najuboższym. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 65–80, sum.

8775. STAWISZYŃSKA A.: Pobyt i działalność Gustawa Daniłowskiego w Łodzi w październiku 1914 r. *Przeegl. Humanist.* R. 58: 2014 nr 4 s. 121–127.

8776. STAWISZYŃSKA A.: Walka ze zjawiskiem prostytucji i jej konsekwencjami w Łodzi w latach Wielkiej Wojny. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 15: 2014 s. 117–135, sum.

8777. STEC Józef: Mieszkańcy Buczkowic w Legionach Polskich w latach 1914–1918. Buczkowice 2015 Tow. Społ.-Kult. Zagroda 8° ss. 431, nlb. 1, il.

8778. STEFANIAK Piotr: Rekrutacja do klasztoru dominikanek Na Gródku w Krakowie w okresie autonomii Galicji. *Roczn. Krakowski*. T. 80: 2014 s. 115–138, sum.

8779. STEMPLEWSKI Grzegorz: Pierwsza Wojna Światowa w Dąbrowicach. *Kutnowskie Zesz. Region.* T. 18: 2014 s. 299–328.

8780. STEPAN Kamil: Sierpień 1914. Od kompanii kadrowej do batalionu kadrowego. *Sowiniec.* Nr 45: 2014 s. 7–19, sum.

8781. STĘPNIEWSKA-HOLZER Barbara: Żydzi na Białorusi. Studium z dziejów strefy osiedlenia w pierwszej połowie XIX w. Warszawa 2013.

Rec.: Weeks Theodore R., *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 1 s. 201–204.

8782. STĘPNIK Krzysztof: Macedonia w prasie polskiej (1903–1914). Lublin 2014.

Rec.: Wrocławski Krzysztof, *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 3 s. 613–617.

8783. STĘPNIK K.: Pułkownik Redl. Polityczne wątki afery w prasie polskiej. *Balcanica Posnaniensia.* [T.] 19: 2012 s. 249–286, sum.

Dot. afery szpiegowskiej i samobójstwa szefa sztabu VIII Korpusu w Pradze Alfreda Redla popełnionego 24/25 V 1913 r.

8784. STĘPNIK K.: Setna rocznica śmierci księcia Józefa Poniatowskiego w prasie polskiej. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 312, tabl. 47, il.

Rok 1913.

8785. STOCKA Anna: Mit amerykańskiego Zachodu na łamach czasopisma „Wędrowiec” (1863–1906). *Białostockie Teki Hist.* T. 13: 2015 s. 169–192, sum.

8786. STRÓŻYK Radosław: 2 Pułk Jazdy Wołyńskiej w powstaniu styczniowym 1863–1864. *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 3 s. 41–62, sum., rez.

8787. STRUVE Kai: Politische Mobilisierung und Wahlverhalten. Das preussische Oberschlesien im Kaiserreich. *Szkice Archiw.-Hist.* Nr 12: 2015 s. 257–266, Zsfg., sum.

8788. STRYJEK Jarosław: Akt przekazania placu strażakom z Wołomina. *Roczn. Wołomiński.* T. 9: 2013 s. 191–192.

Rok 1913; zawiera też dokument.

8789. STRYJEK J.: Nowe materiały do dziejów Wołomina. *Roczn. Wołomiński.* T. 9: 2013 s. 193–196.

Rok 1917; zawiera też materiały źródłowe.

8790. STRZEŻEK Tomasz: Boje korpusu gen. Jana Nepomucena Umińskiego pod Ostrołęką w marcu 1831 roku. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 26: 2012 s. 127–141, sum.

8791. STRZEŻEK T.: Próba opanowania Ostrołęki przez gen. Jana Nepomucena Umińskiego na przełomie marca i kwietnia 1831 roku. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 27: 2013 s. 114–128, sum.

8792. STUDENCKI Zbigniew: Z dziejów Zagłębia Dąbrowskiego w latach 1914–1918. Sosnowiec 2015 Muzeum 8° ss. 51, tabl. 4, il.

8793. STUDIA z dziejów wsi polskiej na przełomie XVIII i XIX wieku. Zbiór studiów. Studiï z istoriï pol's'kogo sela naprikinci XVIII – na počatku XIX stolit'. Zbìrník naukovih prac. Pod red. Tomasza Kargola, Bohdany Petryszak, Krzysztofa Ślusarka; słowo wstępne Diana Pelc. Lwów–Kraków 2015 Historia Iagellonica 8° ss. 319, nlb. 4, il., sum. (Społeczeństwo i Gospodarka Galicji. Studia i materiały; t. 3).

Treść: Od redaktorów s. 7–8; Daszyk Krzysztof Karol: Między rozbiorem pierwszym a... szóstym. Dzieje polskie lat 1772–1815 w refleksji historiograficznej Joachima Lelewela s. 9–36; Baczkowski Michał: Służba żołnierzy pochodzenia chłopskiego z Galicji w armii austriackiej w latach 1772–1815 s. 37–52; Nawrot Dariusz: Skutki wojny 1812 roku dla wsi litewskiej s. 53–71; Jewuła Łukasz: Spory o szkody w uprawach i łąkach jako jedno z najczęstszych zjawisk konfliktowych na wsi małopolskiej na przełomie XVIII i XIX wieku s. 73–85; Obetkon Rafał: Zwyczaje związane z przekazywaniem gospodarstw chłopskim następcom. Studium na przykładzie wsi Miedźna s. 87–98; Szpak Jacek: Sytuacja poddanych w dobrach paulińskich w województwie krakowskim u schyłku XVIII i na początku XIX wieku s. 99–121; Nabywaniec Stanisław: Na plebanii i w przychodstwie u schyłku Rzeczypospolitej i we wczesnym okresie galicyjskim s. 123–146; Kargol T.: Uposażenie i gospodarka plebańska zawiślańskich (galicyjskich) parafii archidiaconatu sandomierskiego na przełomie XVIII i XIX w. Kontynuacja czy zmiana? s. 147–186; Ślusarek K.: Dobra państwowe w Galicji w końcu XVIII wieku. Cz. 1: Galicja Zachodnia s. 187–216; Lorenz Torsten: Międzychód – rozwój społeczny wielkopolskiego miasta sukienników w kontekście jego reagraryzacji (od lat dwudziestych do sześćdziesiątych XIX wieku) s. 217–236; Zamoyski Grzegorz: Ceny zbóż w Austrii i Galicji w latach 1775–1815 s. 237–257; Dolinovs'kij Volodimir: Dokumenti do istorii sil Galičini 1772–1815 rr. u rodninomu arhivì Lânckorons'kih s. 259–279; Petrišak B.: Dilovodstvo gromads'kih urâdiv sil Galičini: formuvannâ ta sferi vikoristannâ s. 281–300; Stadnik Ivanna: Metrični knigi rimo-katolic'kih parafij Galičini ostann'oï tretini XVIII – počatku XIX st. u Central'nomu deržavnomu istoričnomu arhivì Ukraïni u L'vovi s. 301–319.

8794. STUDNICKA-MARIAŃCZYK Karolina: Ludwika Ostrowska [1851–1926] – dzieciństwo i edukacja młodej dziedziczki z Maluszyna. *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 31: 2014 s. 191–206, sum.

8795. STUDNICKA-MARIAŃCZYK K.: Polityka władz rosyjskich wobec rolnictwa w Królestwie Polskim w latach 1815–1914. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 13: 2014 s. 125–142, sum.

8796. STUDNICKA-MARIAŃCZYK K.: Siedziba ziemiańska Korabitów Ostrowskich w Maluszynie. Warszawa 2014.

Rec.: Kajzer Leszek, *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 63: 2015 nr 2 s. 359–363.

8797. SUCHOJAD Henryk: Organizacja i życie obozowe oddziału Czachowskiego. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 2: 2014 s. 146–166, sum.

Dionizego Czachowskiego w powstaniu styczniowym.

8798. SUDAŤOV Nikolaj Dmitrievič: Vozvrašenie voennoplennyh polâkov Otečestvennoj vojny 1812 goda s Kavkaza na rodinu. *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 125–157, sum.

8799. SUDOŁ Tomasz: Działania militarne nad dolnym Sanem i Tanwią 1914 roku – region nizański. Rzeszów 2015 WBX Studio Druk.-Wydaw. 8° ss. 216, il.

8800. SUŁAWKA Adam Radosław: Prasa rosyjskojęzyczna wydawana w Łodzi przed I wojną światową w świetle raportów cenzora Wasilija Pietrowa. *Roczn. Bibliol.-Prasoznawczy*. T. 7/18: 2015 s. 27–38, sum.

Lata 1906–1914.

8801. SUS Iryna: Zahidnoslov'ânizmi v ukraïns'kij dialektnij leksicì rukopisnogo ukraïns'ko-pol'sko-nimec'kogo slovnika „Materiâly do slovarâ russkago” (1822–1826) İvana Lavriv's'kogo. *Slavia Orientalis*. R. 64: 2015 nr 1 s. 117–124, sum.

8802. SWĘDROWSKI Michał: Gubernator Warszawy gen. Jan Krukowiecki – działalność wywiadowcza i zwalczanie szpiegostwa. *Przyczynek do badań*. *Meritum*. T. 4: 2012 s. 113–129, sum.

Rok 1831.

8803. SYGUDA Magdalena: Wykład Juliana Moszyńskiego na temat połogu i położnicy zawarty w „Radach dla matek”. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie. Zesz. Hist. [T.]* 14: 2015 s. 207–226, sum.

Z 1858 r.

8804. SYPIEŃ Jacek: Olkusz i ziemia olkuska podczas I wojny światowej w pamiętnikach Jana Jarno. Olkusz 2014 Centrum Poligraficzno-Reklamowe Omega-Art; na zlec. Ochotniczej Straży Pożarnej 8° ss. 156, nlb. 2.

Zawiera też wspomnienia Jana Jarny (1867–1933), kowala, strażaka, działacza społecznego, z okresu 12 VII – 31 XII 1914 r.

8805. SZCZEPANIAK Marek, Tyrchan Grażyna: Codzienność lat 1914–1918 na Ziemi Gnieźnieńskiej w świetle kronik szkolnych. Gniezno–Poznań 2015 AP 8° ss. 104, tabl. 2, il.

8806. SZCZEPANIAK Monika: „Kwiaty żelazne”. Męskość militarna w wybranej prozie legionowej. *Przegl. Humanist.* R. 58: 2014 nr 4 s. 87–95, sum.

8807. SZCZEPAŃSKI Jacek Emil: Drogi życiowe żołnierzy niemieckich z garnizonu Jabłonna (1915–1918). *Roczn. Legionowski.* T. 8: 2015 s. 97–101.

8808. SZCZEPAŃSKI J. E.: Garnizon carski w Jabłonnie (Legionowie) i jego znaczenie w okresie walk rosyjsko-niemieckich 1914–1915. *Studia Mazowieckie.* R. 10: 2015 nr 2 s. 25–35, sum., rez.

8809. SZCZEPAŃSKI J. E.: Jabłonna – ty morderco mojej młodości! Korespondencja żołnierzy niemieckich z garnizonu Jabłonna 1915–1918. Legionowo 2015 Muzeum Hist. 8° ss. 400, tabl. 4, il., sum., Zsfg.

8810. SZCZEPAŃSKI J. E.: Landszturm w Generalnym Gubernatorstwie Warszawskim 1915–1918. Formacja głębokich rezerw. Warszawa–Pruszków 2012.

Omów.: Bezak Paweł: Rzecz o landszturmie. Relacja z prezentacji książki Jacka Szczepańskiego w Muzeum Niepodległości w Warszawie. *Niepodległość i Pamięć.* R. 22: 2015 nr 1 s. 429–432.

8811. SZCZEPAŃSKI J. E.: Militarne aspekty okupacji niemieckiej w Wołominie i okolicach w czasie I wojny światowej. *Roczn. Wołomiński.* T. 10: 2014 s. 9–16.

8812. SZCZEPAŃSKI J. E.: Niemieckie wojska okupacyjne w Ostrołęce 1915–1918. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 129–146, sum.

8813. SZCZEPAŃSKI J. E.: Przekształcenia niemieckiego garnizonu wojskowego w Jabłonnie (Legionowie), od pokoju brzeskiego do odzyskania przez Polskę niepodległości, marzec–listopad 1918 roku. *Niepodległość i Pamięć.* R. 22: 2015 nr 3 s. 113–142, sum., Zsfg., rez.

8814. SZCZEPAŃSKI Jerzy: Urzędnicy administracji państwowej Królestwa Polskiego w latach 1815–1866 (na przykładzie guberni radomskiej). Kielce 2015 Wydaw. UJK 8° ss. 144, nlb. 4, tabl. 2, il.

8815. SZCZUBLEWSKI Józef: Wielki i smutny teatr warszawski 1868–1880. Warszawa 2015 Teatr Nar. 8° ss. 245, nlb. 3, il., sum. (Dzieje Teatru Narodowego wydane w 250 rocznicę jego powstania).

8816. SZCZUPAK Adam: Grekokatolicka diecezja przemyska w latach I wojny światowej. Kraków 2015 Historia Iagellonica 8° ss. 284, tabl. 12, il. (Studia z Historii XX Wieku; t. 18).

8817. SZCZUPAK A.: W pamiętnych dniach Przemyśla. Wojenne zapiski bp. Konstantyna Czechowicza, ks. Mirona Podolińskiego i ks. Aleksandra Zubryckiego z lat 1914–1915. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 3 s. 177–194, sum.

8818. SZEWCZUK Dariusz: Seminaria nauczycielskie w Królestwie Polskim (1866–1915). Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 229, sum.

8819. SZKUTNIK Piotr: Kancelarie kościelne na ziemiach polskich w systemie akt spraw w XIX wieku w świetle dotychczasowych badań (na przykładzie kancelarii konsystorskiej i parafialnej). *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 1 s. 25–34, sum.

8820. SZKUTNIK P.: Nieślubne dzieci w parafii Szadek w okresie Księstwa Warszawskiego. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 2 s. 237–252.

8821. SZKUTNIK P.: Pensja dziekanów w Królestwie Polskim do początku lat 70. XIX wieku. Egzemplifikacje. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 297–309, sum.

8822. SZLANTA Piotr: Wilhelm II. Ostatni z Hohenzollernów. Warszawa 2015 Książka i Wiedza 8° ss. 376, il.

Żył w l. 1859–1941, ces. Niemiec.

8823. SZOPA Grzegorz: Prawo prasowe w monarchii habsburskiej 1867–1914. *Przemyskie Zapiski Hist.* T. 19: 2012/2015 [dr.:] 2015 s. 147–160.

8824. SZORDYKOWSKA Barbara: Partia Konstytucyjno-Demokratyczna wobec problematyki polskiej w Rosji w latach 1905–1907. *Przeegl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 1 s. 21–40.

8825. SZTACHELSKA Jolanta: „Legiony” Henryka Sienkiewicza – powieść nieznana. *Wiek XIX*. R. 7: 2014 s. 249–260, sum.

Pisana w l. 1913–1914.

8826. SZTACHELSKA J.: Pamiętnikarstwo. Z dziejów terminu i gatunku w XIX w. *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 149–179, sum., rez.

8827. SZUKAŁA Maciej: Towarzystwo Historii i Starożytności Pomorza w Szczecinie (Gesellschaft für Pommersche Geschichte und Altertumskunde) wobec pierwszej wojny światowej (1914–1918). *Szczeciński Informator Archiw.* Nr 24: 2015 s. 89–96.

8828. SZULTKA Zygmunt: Rola stanów w powstaniu i działalności publicznych domów resocjalizacyjnych na Pomorzu Zachodnim na przełomie XVIII–XIX wieku. *Przeegl. Zachodniopomorski*. R. 28: 2013 z. 2 s. 47–57, sum.

8829. SZUM Ernest: Geneza i aktywność grupy anarchistycznej działającej w Białej Podlaskiej w latach 1903–1909. Szkic z socjologii terroryzmu. *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 195–215, sum., rez.

8830. SZYMAŃSKI Józef: Granice diecezji kujawsko-kaliskiej. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 311–321, sum.

XIX w.

8831. ŚLIWA Joachim: Józef Łepkowski, Towarzystwo Naukowe Krakowskie i kielecka kolekcja starożytności Tomasza Zielińskiego. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 9–18, sum.

8832. ŚLIWIŃSKI Eugeniusz: Obóz jeniecki w Rydzynie podczas I wojny światowej. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 2 s. 29–37.

8833. ŚLIWOWSKA Wiktoria: Zagadki syberyjskie. Odnaleziony oryginał sztambucha Cypriana Dunin-Wąsowicza z lat 1850–1857. *Przeł. Wsch.* T. 13: 2014 z. 2 s. 405–420, santr., rez., sum.

8834. ŚLUSARCZYK Janusz M.: Towarzystwo Naukowe Krakowskie i Akademia Umiejętności w badaniach botanicznych Tatr do roku 1914. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 49–62, sum.

8835. ŚMIECHOWSKI Krzysztof: „Złoty okres” ukraińskiego sokilstwa. Działalność Towarzystwa Gimnastycznego „Sokił” w latach 1908–1914. *Prace Hist.-Archiw.* T. 27: 2015 s. 117–136, sum.

8836. ŚWIĄTEK Adam: Patron Polski, Litwy i ... Rusi? Rzecz o lwowskich obchodach czterechsetnej rocznicy śmierci Jana z Dukli w 1884 roku. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 3 s. 79–104, sum.

8837. [TARCZYŃSKI Władysław]: Nie wybiła godzina wybawienia z otchłani nieszczęść... Kronika dziejów Łowicza Władysława Tarczyńskiego. Oprac. Marek Wojtylak. Warszawa 2015 NDAP 8° ss. 421, nlb. 2, il. (Wielka Wojna – Codziennosc Niecodziennosci; t. 4).

Lata 1914–1918.

8838. TARNOWSKA Anna: Pruskie sądy administracyjne gwarantem praw podmiotowych? Organizacja sądów i praktyka orzecznicza Najwyższego Sądu Administracyjnego (OVG) a prawa polskiej mniejszości narodowej (1875–1914). *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 61–85, rés., sum.

8839. TAZBIR Janusz: Zapomniany dramat o arianach. *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 1 s. 237–241, sum.

Ludwika Dobrzyńska-Rybicka: Zygmunt Taszycki. Ustęp z dziejów arianstwa w Polsce. „Przegląd Polski”. T. 155: 1905 nr 464–465.

8840. TOBIASZ Agata: Namalować powietrze. O wyprawie Wojciecha Gersona [1831–1901] na Jaworzynę Krynicką. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 161–173.

W 1879 lub 1881 r.

8841. TOBIASZ A.: Szczęsny Morawski [1818–1898] o kobietach. Impresje. *Roczn. Sąddecki*. T. 43: 2015 s. 212–231.

8842. TOMASIK Wojciech: Inna droga. Romantycy a kolej. Warszawa 2012 Fund. Akad. Humanist.; IBL PAN. Wydaw. 8° ss. 308.

Rec.: Kaliszewski Wojciech: Romantyczne (i nie tylko) drogi żelazne. *Napis*. Ser. 20: 2014 s. 289–292.

8843. TOMASZEWSKI Wojciech: Kronika życia muzycznego w Warszawie w latach 1836–1840. Cz. 1: 1836–1838. Warszawa 2015 BN 8° ss. 579, nlb. 1.

Toż. Cz. 2: 1839–1840. Warszawa 2015 ss. 452.

8844. TOMASZEWSKI W.: Muzyka użytkowo-popularna w warszawskich lokalach i miejscach w latach popowstaniowych. *Roczn. BN*. T. 46: 2015 s. 155–196, sum.

8845. TOMCZAK Robert T.: Bitwa pod Dobroszowem – 2 marca 1863 r. *Roczn. Koniński*. T. 19: 2015 s. 115–136.

8846. TOMCZYK Adam: Pro Patria et memoria. (Żabno i okolice w czasie Powstania Styczniowego). Żabno 2013 Miej.-Gm. Bibl. Publ. 8° ss. 40, il.

8847. TOPCZEWSKI Marek: Wybuch powstania styczniowego w świetle „Pamiętników” abpa Zygmunta Szczęsnego Felińskiego. Krzeszowice 2013 Dom Wydaw. „Ostoja” 8° ss. 75.

8848. TOPORSKI Arkadiusz: Ziemianie guberni kieleckiej i radomskiej a władze państw centralnych – relacje wzajemne w latach I wojny światowej. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 16: 2015 s. 19–37, sum.

8849. TRAJDOS Tadeusz M[ikołaj]: Augustianie w Brześciu Litewskim pod panowaniem rosyjskim. *Hereditas Monasteriorum*. Vol. 5: 2014 s. 13–25, sum.

Lata 1795–1830.

8850. TRAJDOS T. M.: Opactwo benedyktyńskie w Starych Trokach w świetle inwentarzy z 1797 i 1799 r. *Litvano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 16: 2013 s. 9–59.

8851. TRĄBSKI Maciej: Armia Wielkiego Księcia Konstantego. Wyszkolenie i dyscyplina Wojska Polskiego w latach 1815–1830. Oświęcim 2013.

Rec.: Smoliński Aleksander: Najnowsza monografia „Armii Wielkiego Księcia Konstantego”, czyli o Wojsku Polskim Królestwa Polskiego z lat 1815–1830. *Studia z Dziejów Wojskowości*. T. 3: 2014 s. 267–276.

8852. TRĄBSKI M.: Wybuch Wielkiej Wojny na łamach „Gońca Częstochowskiego”. *Częstochowskie Teki Hist.* T. 5: 2015 s. 103–129, sum.

8853. TRĄBSKI M.: Zarys organizacyjny kawalerii francuskiej w epoce napoleońskiej. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 13: 2014 s. 99–114, sum.

8854. TROCHIMOWICZ Inga: Metaloplastyczne bramy i ogrodzenia bydgoskich posesji z około 1900 roku. Cz. 2: Zagadnienia stylistyczne. *Mater. do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu*. Z. 18: 2015 s. 85–96.

Cz. 1. *Tamże*. Z. 16: 2011.

8855. TRUDNA droga zesłania. Praca pod kierunkiem Romana Świerżewskiego. Boguty-Pianki 2015 Gm. Ośr. Kultury i Sportu; Bibl. Publ. Gm. Boguty-Pianki 8° ss. nlb. 4, 86, il.

Treść: Świerżewski R.: Wstęp s. 1; Brzęk Gabriel: Wiktor Godlewski (1831–1900) s. 2–11; Mielnikiewicz Krzysztof: Psy Sybiraków s. 12–15; Mielnikiewicz K.: Wiktor Ignacy Godlewski – wybitny myśliciel i przyrodnik s. 16–18; Wójcik Zbigniew: Wiktor Ignacy Godlewski – zesłaniec, badacz przyrody Syberii s. 19–28; Fotografie archiwalne z pobytu Wiktora Godlewskiego na Syberii s. 29–30; Informacje o działalności Kapituły Medalu im. Wiktora Godlewskiego „za działania na rzecz przyrody” w latach 1992–2008 s. 31–34; List Ryszarda Kowalskiego laureata Medalu za 2005 rok s. 35; Akt urodzenia Wiktora Ignacego Godlewskiego s. 36; Medal Wiktora Ignacego Godlewskiego 1831–1900 za działania na rzecz przyrody s. 37; Karty Pocztowe ze stemplem okolicznościowym wydane przez Rejonowy Urząd Poczty w Ostrołęce s. 38–39; Fotografie Kapituły i laureatów s. 40–44.

8856. TRUSZCZYŃSKI Marek: Początki odkrywania Płocka, czyli rzecz o Towarzystwie Naukowym – jako przykładzie pionierskiej myśli kształcącej – w połowie pierwszego dwudziestolecia XIX wieku. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 26: 2012 s. 155–168, sum.

8857. TUMANIK Ekaterina Nikolaevna: Ūzef Adamovskij i stanovlenie parohodstva v Zapadnoj Sibiri v seredine XIX veka. Novosibirsk 2011 In-t istorii SO RAN 8° ss. 221, il., mapy.

Józef Adamowski (1815–1862).

Rec.: Ciołkiewicz Apoloniusz B., *Roczn. Zabłudowski*. T. 7: 2014 s. 98–100.

8858. TUROS Maria J.: Przygotowanie zawodowe kadry medycznej Wojska Polskiego w latach 1815–1830 w świetle „Przepisów Służby Zdrowia Wyjętych z Ogólnego Urządzenia Administracji i Rachuby Wewnętrznej dla Wojska Polskiego Wszelkiej Broni Zatwierdzonego przez Komitet Wojskowy”. *Medycyna Nowożytna*. T. 21: 2015 z. 1 s. 7–23, sum.

8859. TUSZEWICKI Marek: Żaba pod językiem. Medycyna ludowa Żydów aszkenazyjskich przełomu XIX i XX wieku. Budapeszt–Kraków 2015 Austeria 8° ss. 566, nlb. 3, tabl. 32, il., sum.

8860. TYSZKIEWICZ Adam: „Przez oświatę do wolności”. Jak reaktywowano Uniwersytet Warszawski 100 lat temu. *Kronika Warszawy*. 2015 nr 1 s. 32–58, sum.

W 1915 r.

8861. UMIŃSKA Bogumiła: Udział ziemian guberni płockiej w dziele doświadczalnictwa rolniczego. *Studia Mazowieckie*. R. 10: 2015 nr 2 s. 37–56, sum., rez.

8862. URY Scott: Barricades and banners. The Revolution of 1905 and the transformation of Warsaw Jewry. Stanford 2012.

Rec.: Markowski Artur, *Studia Judaica*. Vol. 18: 2015 nr 2 s. 385–389.

8863. VORONIČ Tat’âna: Prostituciâ v Minske (vtoraâ polovina XIX – načalo XX vv.). *Biul. Historii Pogrnicza*. Nr 14: 2014 s. 19–34, sum., santr.

8864. VRADIJ Egor: Revolûcionnoe nasilie i obyvatel’: k voprosu o pričinah pogroma v Belostoke 1906 g. *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 139–166, sum., rez.

8865. W KRĘGU młodokonserwatyizmu warszawskiego 1876–1918. Red. Maciej Gloger, Wiesław Ratajczak. Bydgoszcz 2015 Wydaw. Uniw. Kazimierza Wielkiego 8° ss. 183, sum.

Treść: Wstęp. Młodokonserwatyści i meandry postępu s. 7–15; Gloger M.: Pozytywizm i narodziny polskiej nowoczesnej myśli konserwatywnej. Wokół ideologii środowiska „Niwy” Mścisława Godlewskiego s. 16–40; Ratajczak W.: Kultura i geopolityka. Polska między Rosją a Niemcami w publicystyce „Słowa” z 1882 roku s. 41–58; Bujnicki Tadeusz: Sienkiewicz – zbuntowany neokonserwatysta (o współpracowniku „Niwy” i redaktorze „Słowa”) s. 59–72; Wedemann Marek: Niezłomność. O „konserwatyzmie” Henryka Sienkiewicza (na przykładzie „Niewoli tatarskiej”) s. 73–92; Moszyński Maciej: Antysemityzm w służbie „nowożytnego konserwatyizmu”. Teodor Jeske-Choiński jako twórca programu ideowego tygodnika „Rola” s. 93–105; Zalewski Cezary: Uwodziciel i mąż. Dwa fantazmaty wroga na przykładzie „W pętach wolnej miłości” T. Jeske-Choińskiego s. 106–114; Rogalski Michał: Od rozumnej gorliwości kapłańskiej do antymodernizmu. Domniemana ewolucja światopoglądowa księdza Ignacego Charszewskiego w okresie kontrowersji modernistycznej s. 115–129; Olszewska Maria Jolanta: Adama Krechowickiego rozrachunki z rewolucją. Uwagi po lekturze dramatu „My” s. 130–157; Pąkciński Marek: Zmiana czy ewolucja? Idee warszawskiego „młodego konserwatyizmu” w okresie Młodej Polski s. 158–173.

8866. W SOCZEWCIE. Wybrane aspekty wizualności w kulturze XIX wieku. Red. Barbara Wolska. *Napis*. Ser. 20: 2014 s. 11–218, sum.

Treść: Lisicka Małgorzata: Iluzja, wizje i maskarada w rozrywkach polskich oświeconych na przykładzie komedioopery Stanisława Kostki Potockiego i pamiętnika Anny Potockiej s. 11–28; Kowalewska Danuta: Sposoby widzenia. Optyka w służbie oświeceniowego racjonalisty s. 29–40; Kaliszewski Wojciech: Oko Stanisława Trembeckiego. Szkic s. 41–48; Winek Teresa: Oko, okulary, autografy – przyczynki do historii literackiej Zygmunta Krasińskiego s. 49–65; Borowczyk Jerzy: Ćwiczenia optyczne i duchowe. Oko i umysł w utworach lirycznych Krasińskiego i Słowackiego s. 66–88; Makuch Damian Włodzimierz:

„Fantazyjne objawy zmysłowe” Wiktora Feliksa Szokalskiego – projekt obserwatora z połowy XIX wieku s. 89–105; Bąbel Agnieszka: Świat w powiększeniu. Dziewiętnastowieczny mikroskop jako instrument i jako metafora (na przykładzie twórczości Bolesława Prusa) s. 106–120; Wietecha Anna: Logika spojrzenia w „Ogrodzie Saskim” Bolesława Prusa s. 121–137; Grabowska-Kuniczuk Agata: „Sąd oka?” O sposobach postrzegania świata w twórczości Bolesława Prusa s. 138–151; Litwinowicz-Drożdżel Małgorzata: Wiek ekspozycji. Kilka słów o praktyce dziewiętnastowiecznych wystaw s. 152–162; Sikora Agata: Jak należy oglądać wystawę, czyli kilka o dziewiętnastowiecznej tęsknocie za przejrzystością doświadczenia s. 163–181; Barcz Andrzej: Zmierzch cyrku w „Zwierzyńcu” Antoniego Ferdynanda Ossendowskiego na tle rozkwitu kultury cyrkowej w XIX wieku s. 182–196; Pąkciński Marek: Brakująca granica: wizualność a estetyczna wzniosłość w tekstach popularnonaukowych przełomu XIX i XX wieku s. 197–218.

8867. W [STO pięćdziesiąt] 150 rocznicę powstania styczniowego. *Pam. Bibl. Kórnickiej*. Z. 31: 2014 s. 9–182, sum.

Treść: Kowalski Jacek: Słowo wstępne s. 9–10; Ratajczak Wiesław: Polski dwór – tragiczny bohater prozy postyczniowej s. 11–22; Kowalski J.: Obrona dworu w Głanowie s. 23–42; Novák-Zempliński Andrzej: Wątek grottgerowski w relacjach rodzinnych Nováków a niektóre motywy powstańcze dzieł Grotgera s. 43–52; Suszka Bolesław: Dzieje Karola Firganka [1840–1913] i jego pamiętnika s. 53–64; Kowalski J.: Powstanie styczniowe widziane z Kórnika s. 65–93; Król Leon: Wspomnienia. Oprac. Stanisława Andrejewska s. 94–102; Kowalski J., Paciorek Tomisław: Nieznana relacja francuskiego oficera o bitwach pod Nową Wsią i Brdowem s. 103–134; Mackiewicz Michał: Sztuńce, janczarki, belgijczyki – o uzbrojeniu strzeleckim w powstaniu styczniowym s. 135–148; Księżki Dominik: Czarka Traugutta s. 149–158; Nowak Joanna: Władysław Jordan [1819–1891] i jego działalność na Wschodzie w okresie powstania styczniowego s. 159–182.

8868. [W STULECIE powstania Legionów]. *Plaj*. [T.] 49: 2014 [dr.:] 2015 s. 19–139.

Treść: Wielocha Andrzej: Legion Polski w Marmaroszu s. 19–47; Dyląg Dariusz: O rzekomo legionowych okopach pod Sywulą s. 48–68; Rymarowicz Leszek: Legiony Polskie i Ukraińscy Strzelcy Siczowi w Karpatach s. 69–86; Kaczorowski Andrzej [W.]: Gwara legionowa – najstarsza warstwa leksykalna polskiej gwary żołnierskiej s. 87–99; Trajdos Tadeusz: Książd Józef Panaś [1887–1940?], kapelan Legionów Polskich s. 100–127; Bujak Jan: Bukowińczycy w Legionach Polskich 1914–1918 s. 128–139.

8869. WALASEK Stefania: Budownictwo szkół elementarnych (ludowych) w Galicji i Królestwie Polskim na łamach czasopism przełomu XIX i XX wieku. *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 33: 2015 s. 41–56, sum.

8870. WALASEK S.: Opieka i wychowanie małego dziecka na łamach czasopism przełomu XIX i XX wieku. The care and education of preschool children in periodicals at the turn of the 19th and the 20th century. Wrocław 2015 Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe 8° ss. 155, nlb. 1.

8871. WALC-BEZOMBES Inga: Aleksander Chodźko [1804–1891]: traducteur de Kourogrou. *Przeegl. Hist.* T. 106: 2015 z. 3 s. 441–462.

Poeta, sławista i orientalista, tłumacz literatury perskiej.

8872. WALCZAK Krzysztof: Karol Wilhelm Hindemith (1810–1890) drukarz i wydawca. Kalisz 2015 Kaliskie Tow. Przyj. Nauk 16° ss. 70, nlb. 6, il. (Kaliszanie; 11).

8873. WASYL Franciszek: Ormianie w przedautonomicznej Galicji. Studium demograficzno-historyczne. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 550, tabl. 105, il., sum. (Studia Galicyjskie; t. 4).

XIX w.

8874. WASZKIEL Halina: Trudne lata. Teatr warszawski 1815–1868. Warszawa 2015 Teatr Nar. 8° ss. 537, nlb. 3, il., sum. (Dzieje Teatru Narodowego wydane w 250 rocznicę jego powstania).

8875. WĄSIK Tomasz: Zapomniana bitwa Wielkiej Wojny. Walki pod Włocławkiem 11–13 listopada 1914 r. Włocławek 2014 Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej 8° ss. 175, tabl. 4.

8876. WEBER-KRÓL Urszula: Zapomniana historia OSP Żychlin. Zarys postaci związanych z jej powstaniem, rozwojem oraz tradycje rodzinne. *Kutnowskie Zesz. Region.* T. 19: 2015 s. 241–262.

Lata 1882–1914.

8877. WENERSKA Wioleta: Zioła z romantycznej „księgi natury”. Warszawa 2015 Wioleta Wenerska 8° ss. 121.

Zioła w literaturze polskiej, XIX w.

8878. WERENS Agnieszka: Ochronki wiejskie w Królestwie Polskim na przykładzie guberni kieleckiej w latach 1870–1914. *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 221–234, sum.

8879. WERENS A.: Szkolnictwo początkowe na wsi guberni kieleckiej w latach 1870–1914 w świetle „Gazety Kieleckiej” 1870–1914. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 35–55, sum.

8880. WERESZYCKI Henryk: Pod berłem Habsburgów. Zagadnienia narodowościowe. Kraków 2015 Wydaw. Wysoki Zamek 8° ss. 336, nlb. 1, tabl. 1, il.

8881. WESTERHOFF Christian: Praca przymusowa w czasie I wojny światowej. Niemiecka polityka sterowania siłą roboczą w okupowanym Królestwie Polskim i na Litwie w latach 1914–1918. Przekł. Wojciech Włoskowicz. Warszawa 2014.

Rec.: Snopko Jan, *Biul. Historii Pogranicza.* Nr 14: 2014 s. 101–102.

8882. WĘGIERSKI Edward: Roman Dmowski i jego przyjaciele we Lwowie i w Krakowie w latach 1895–1905. Krzeszowice 2011 Dom Wydaw. „Ostoja” 8° ss. 58.

8883. WICHROWSKA Elżbieta Z.: Twoja śmierć. Początki dziennika intymnego w Polsce na przełomie XVIII i XIX wieku. Warszawa 2012.

Rec.: Kadzidło Katarzyna: Intymistyka ujarzmiona. Słowo o książce... *Napis.* Ser. 20: 2014 s. 285–288.

8884. [WIELKA Wojna. Suwalszczyzna i Zaniemenie 1914–1918]. *Roczn. Augustowsko-Suwalski.* T. 14: 2014 s. 5–139, sum.

Materiały z konferencji naukowej.

Treść: Skłodowski Krzysztof: Oddziały rosyjskie na terenie guberni suwalskiej w okresie poprzedzającym wybuch Wielkiej Wojny s. 5–14; Juszko Walentin: Garnizon suwalski przed I wojną światową w materiałach Rosyjskiego Państwowego Wojskowo-Historycznego Archiwum w Moskwie s. 15–24; Nizowski Andrzej: Mobilizacja i pierwsze działania bojowe 5 Brygady Strzeleckiej (28 czerwca – 17 sierpnia 1914 roku) s. 25–35; Czerep Stanisław: Operacja mazursko-augustowska 1915 roku s. 37–58; Radziwonowicz Tadeusz: Na tyłach frontu. O wojennej codzienności w guberni suwalskiej (1914–1915) s. 59–92; Dunderis Vilmantas: Mobilizacja i rekwizycje w powiecie kalwaryjskim w latach 1914–1915 s. 93–109; Urbonavičius Rimvydas: Powiat mariampolski i miasto Mariampol w przededniu oraz w czasie I wojny światowej w dokumentach władz carskich s. 111–118; Szlaszyński Jarosław: Augustów w początkowym okresie pierwszej wojny światowej s. 119–130; Ambrosiewicz Maciej: Kiedy Prusacy wkroczyli do Polski. Wielka Wojna we wspomnieniach Laury Turczynowicz s. 131–139.

8885. WIELKA Wojna, mały region. Pierwsza wojna światowa w perspektywie górnośląskiej. Szkice i studia. Pod red. Bernarda Linka, Sebastiana Rosenbauma i Joanny Tofilskiej. Katowice–Gliwice–Opole 2014.

Rec.: Czapliński Marek, *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 3

8886. WIELKA wojna na ziemi kętrzyńskiej. (W 100 rocznicę wybuchu I wojny światowej). Red. Andrzej Masłoń, Dorian Burdyło. Kętrzyn 2015 Tow. Miłośn. Ziemi Kętrzyńskiej im. Zofii Licharewej 8° ss. 125, il. Tow. Miłośn. Ziemi Kętrzyńskiej im. Zofii Licharewej.

Materiały z konferencji, Kętrzyn, 30 IX 2014 r.

Treść: Burdyło D.: Wstęp s. 5–6; Burdyło D.: Od wybuchu wielkiej wojny do uzyskania przez Polskę niepodległości. Rocznicowe działania Towarzystwa s. 7–14; Bobrowicz Andrzej: Polacy na foncie [!] I wojny światowej w Prusach Wschodnich s. 15–24; Korowaj Tadeusz: Działania wojenne na terenie ziemi kętrzyńskiej w roku 1914 s. 25–32; Gresik Jarosław: Sprawa polska podczas I wojny światowej s. 33–56; Masłoń A.: Echa I wojny światowej zapisane w krajobrazie ziemi kętrzyńskiej s. 57–79; Masłoń A.: Cmentarze wojenne ziemi kętrzyńskiej w obiektywie s. 81–125.

8887. WIERNICKA Violetta: Rosjanie w Polsce. Czas zaborów 1795–1915. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 461, nlb. 2, il.

8888. WIERZBICKI Paweł: Dywizja Kozaków Sułtańskich. Polityczno-wojskowe koncepcje stronnictwa Czartoryskich w okresie wojny krymskiej (1853–1856). Kraków 2013.

Rec.: Dopierała Kazimierz, *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 259–264; Kovács István, *Hadtörténelmi Közlemények*. Évf. 127: 2014 sz. 4 s. 1064–1067.

8889. WIERZCHOSŁAWSKI Szczepan: Polski robotnik w Prusach w XIX i na początku XX wieku. Casus Jakuba Wojciechowskiego (1884–1958). *Czasy Nowożytne*. T. 28: 2015 s. 163–179, sum.

8890. WIERZCHOSŁAWSKI Sz.: Żołnierskie perypetie polskiego księdza Władysława Łęgi w dobie pierwszej wojny światowej. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 243–256, Zsfg., sum.

8891. WIERZEJSKA Jagoda: Cultural and ideological aspects of spatial adaptation after a shift of political boundaries. The case of Galicia. *Przeegl. Humanist.* R. 59: 2015 nr 4 s. 59–76, sum.

8892. WIĘCŁAWSKA Katarzyna: Przybysz skandalista. Legenda Stanisława Przybyszewskiego w okresie berlińskim. Warszawa 2015 Anagram 8° ss. 159, il.

W l. 1889–1898.

8893. WILKOWSKI Eugeniusz: Misje oo. jezuitów w Chełmskiem w latach 1885–1904. *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 93–111, sum., izłożenie.

8894. WINIARSKI Piotr: Dzwony: Zygmunt, Leon i Jan. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 26: 2013 s. 32–34.

Dot. tytułowych dzwonów z l. 1609, 1633 i 1773 zagrabionych przez Rosjan w 1915 r. oraz dwóch innych przejętych przez Austro-Węgry w 1916 r.

W aneksie protokoły przejęcia dzwonów z 26 VI 1915 r. i 24 VII 1916 r.

8895. WISIECKA Magdalena: Fotografik polski Jan Malisz o Carlu Larssonie. *Biul. BJ*. R. 55: 2015 s. 173–179, sum.

Artykuł opublikowany w 1912 r. w „Tygodniku Ilustrowanym”.

8896. WITCZAK Romuald: Kronika Parafii Ewangelickiej Erdmannsdorf-Zillerthal (Mysłakowice) – pastora Johanna Gottlieba Rotha (zm. 1870). *Roczn. Jeleniogórski*. T. 47: 2015 s. 153–165.

8897. WŁODARCZYK Zdzisław: Firmy handlowe w Radomsku. Spis urzędowy z 1825 r. *Zesz. Radomszczańskie*. T. 10: 2015 s. 21–24.

8898. WŁODARCZYK Z.: Na przełomie epok. Radomsko pod panowaniem pruskim (1793–1806). Radomsko 2015 PTH. Oddz. 8° ss. 244, nlb. 2, il., Zsfg. (Radomszczańska Biblioteczka Regionalna; 11).

8899. WŁODARSKI Łukasz: Imiona chrzestne nadawane w parafii rzymskokatolickiej pw. św. Stanisława B.M. w Drobinie w latach 1826–1913. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 349–362, sum.

8900. WNEK Jan: Polska literatura rolnicza 1795–1918 (podręczniki, poradniki, prasa). *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 595–612, sum.

8901. WNEK J.: Rozwój ideologii przemysłowej w Galicji 1866–1918. Warszawa 2015 IHN PAN; *Retro-Art* 8° ss. 303, sum. IHN PAN.

8902. WODZIANOWSKA Irena: Manaster bazyliński w Barze w świetle wizytacji z lat 1820 i 1823. *Hereditas Monasteriorum.* Vol. 6: 2015 s. 291–316, sum.

8903. WODZIŃSKA Izabela, Więch Arkadiusz S.: Obraz Żyda w społeczności prowincjonalnej Galicji na przełomie XIX i XX w. *Biul. Muzeum Kultury Lud. w Kolbuszowej.* Nr 3: 2015 s. 57–71, sum. s. 221.

8904. WODZIŃSKI Marcin: Władze Królestwa Polskiego wobec chasydyzmu. Z dziejów stosunków politycznych. Wrocław 2008.

Rec.: Maciągowski Marek, *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 249–250.

8905. WOJCIĘGOWSKA Danuta: Ofiary I Wojny Światowej 1914–1918 z parafii Dobrzyca. Środa Wielkopolska 2015 nakł. aut. 8° ss. 201, nlb. 2, il.

8906. WOJNA i ludzie. Społeczne aspekty I wojny światowej w Europie Wschodniej. Pod red. Doroty Michaluk. Ciechanowiec 2015 Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka. Instytucja Kultury Woj. Podlaskiego; Urząd Marszałkowski Woj. Podlaskiego. Departament Kultury i Dziedzictwa Nar. 8° ss. 355, il. (Podlasie i Pogranicze Europy. Podlasie and the Borderlands or Europe).

Materiały z konferencji nauk., Ciechanowiec, 18–19 VI 2015 r.

Z treści: Michaluk D.: Wstęp s. 7–10; Bartele Tatjana: Plakat społeczny państw Ententy w latach 1914–1918 s. 11–30; Snopko Jan: Nasza armia? Stosunek społeczeństwa Królestwa Polskiego do wojska rosyjskiego w 1914 roku s. 31–40; Żuchowski Tomasz: Księga szpitala w Wilanowie z drugiej połowy 1914 r. s. 41–64; Piwawarczyk Siarhiej: Walka władz rosyjskich ze szpiegostwem na terytorium zachodnich guberni w przededniu i w czasie I wojny światowej s. 65–80; Kotkowicz Eryk, Radziszewski Zbigniew: Między Łomżą a Grodnem. Wielka Wojna w świetle wspomnień i pamiątek s. 81–100; Wąjs Anna: „Ciężko jest żyć na przełomie” – czyli nadzieje i wojenna rzeczywistość w pamiętniku Janiny Gajewskiej z czasów pierwszej wojny światowej s. 101–116; Miknys Rimantas: Położenie ludności cywilnej w czasie I wojny światowej w świetle dzienników litewskich działaczy społeczno-politycznych s. 117–136; Gimžauskas Edmundas: Administracja Wilna na początku okupacji niemieckiej w czasie I wojny światowej s. 137–152; Gierowska-Kałuż Joanna: Białorusini wileńscy w przełomowym momencie 1915 roku w świetle zapisów wileńskiego kronikarza Aleksandra Szklennika s. 153–170; Schimsheimer Christof: Ludność Ober-Ostu z perspektywy niemieckich żołnierzy s. 171–186; Górski Piotr Władysław, Tomaszewski Norbert Dariusz: Karty pocztowe z Frontu Wschodniego I wojny światowej wysłane Poczta Polową ze zbiorów Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu. Wstępna analiza s. 187–200; Kietliński Marek: Materiały źródłowe przechowywane w Archiwum Państwowym w Białymstoku na temat poboru do wojska rosyjskiego, „bieżeństwa” i spraw społeczno-politycznych w latach 1914–1915 s. 201–208; Tomaszewska Olga Regina, Tomaszewski N. D.: „Bieżeństwo” i jego następstwa. Wydarzenia na pograniczu podlasko-mazowieckim w latach Wielkiej Wojny s. 209–232; Korzeniowski Mariusz: Organizacje polskie w Mohylewie w latach pierwszej wojny światowej s. 233–244; Mačiulis Dangiras: Kwestia uchodźstwa w prasie litewskiej podczas I wojny światowej s. 245–259; Bielowa Irina: „Przed rewolucją dobrze się żyło miejscowym gospodarzom i uchodźcom...”. Uchodźcy z guberni zachodnich w centralnej Rosji w latach 1915–1925 s. 297–317; Czarniakiewicz Andrej: „Kronika poszukiwania straconej Ojczyzny”: doświadczenia powrotu z uchodźstwa w świetle dziennika Piotra Sieuruka s. 319–327; Mironowicz Eugeniusz: Społeczne, polityczne, religijne i ekonomiczne skutki uchodźstwa 1915 r. w życiu białoruskiej ludności Białostoczczyzny s. 329–341; Cichoracki Piotr: Działalność wywrotowa w województwach północno-wschodnich II Rzeczypospolitej Polskiej – jedno z następstw Wielkiej Wojny s. 343–355.

8907. WOJTASIK Janusz: Z myślą o niepodległej... Polskie powstania narodowe i próby powstańcze w latach 1795–1914. Warszawa 2013.

Rec.: Klimecki Michał: Nowe spojrzenie na polskie powstania narodowe. *Niepodległość i Pamięć.* R. 22: 2015 nr 3 s. 397–400.

8908. WOJTKOWIAK Jakub: Drogi Polaków z armii carskiej do Armii Czerwonej. *Res Gestae.* [T.] 1: 2015 s. 196–207, sum.

8909. WOLNE Miasto Kraków 1815–1846. Ludzie – wydarzenia – tradycja. Red. nauk. Piotr Hapanowicz, Mariusz Jabłoński. Kraków 2015 Małopolskie Centrum Edukacji „MEC”; Fall 8° ss. 159, nlb. 1, il.

Treść: Baczkowski Michał: Sprawa polska na kongresie wiedeńskim (1814–1815) s. 8–16; Sroka Łukasz Tomasz: Wolne czy zależne Miasto Kraków? s. 17–24; Boroń Piotr: Obszar, ludzie i warunki życia w Rzeczypospolitej Krakowskiej s. 25–35; Pęksa Władysław: Ustrój Wolnego Miasta Krakowa s. 36–46; Hapanowicz P.: Milicja Wolnego Miasta Krakowa s. 47–53; Gadocha Marcin: Społeczeństwo Krakowa – zwyczaje i obyczajowość s. 54–62; Hapanowicz P.: Steinkellerki, galary, parowozy... okno na świat Wolnego Miasta Krakowa s. 63–69; Stopka Krzysztof: Uniwersytet Jagielloński w Wolnym Mieście Krakowie (1815–1846) s. 70–83; Szlachta Bogdan: Narodziny krakowskiego konserwatyzmu s. 84–92; Hapanowicz P.: Hrabia Stanisław Wodzicki (1764–1843) – kontrowersyjny mąż stanu s. 93–101; Bubień Walery: Kraków – miastem narodowej pamięci s. 102–109; Meus Konrad: Ambroży Grabowski (1782–1868) – historyk Krakowa s. 110–118; Rokosz Mieczysław: Kopiec Kościuszki w Krakowie. Pomnik historii i miejsce pamięci s. 119–125; Jasionek Olga: Biskup Jan Paweł Woronicz (1757–1829), twórca pierwszego muzeum w Krakowie s. 126–131; Jabłoński M.: Narodziny krakowskich Plant s. 132–143; Galas Dominik: Feliks Radwański (1756–1826) s. 144–148; Koziół Michał: Powstanie krakowskie s. 149–156.

8910. WOLSKA Barbara: Widziany z daleka kraj ojczysty. Oda Jana Chrzyciela Albertrandiego „O miłości ojczyzny” i jej konteksty. *Napis. Ser.* 20: 2014 s. 221–234, sum.

Uzup.: Albertrandi Jan Chrzyciel: O miłości ojczyzny oda. *Tamże* s. 235–242.

8911. WOŁCZUK Janina: Szkoła Powiatowa Wieluńska w raportach wizytatorów (1845–1860). *Roczn. Wieluński*. T. 15: 2015 s. 117–127, sum.

8912. WOŁODKOWICZ Cezary: Obraz Hiszpanii i Hiszpanów w świetle relacji polskich żołnierzy w latach 1808–1812. *Argumenta Historica*. Nr 1: 2014 s. 141–159, sum.

8913. WOŚ Kazimierz: Gmina Milejów w ogniu I wojny światowej. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 28: 2015 s. 55–57.

8914. WOŹNIAK Krzysztof Paweł: Doktryner czy pragmatyk? Rajmund Rembieniński jako prezes Komisji Województwa Mazowieckiego (1816–1832). *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 101–117, sum., rez.

8915. WOŹNIAK K. P.: [Dwieście czterdziesta] 240 rocznica urodzin Rajmunda Rembienińskiego [1774–1841]. Wsparty na geodezyjnym cyrku. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 nr 4 s. 131–138.

8916. WOŹNIAK K. [P.]: Imigranci z Hesji i Badenu między Łodzią a Szadkiem w pierwszej połowie XIX w. *Biul. Szadkowski*. T. 15: 2015 s. 161–176, sum.

8917. WOŹNIEWSKA-DZIAŁAK Magdalena: „Widnokrag sprawy polskiej” w świetle wykładów bolońskich Teofila Lenartowicza i Stefana Buszczyńskiego. *Wiek XIX*. R. 8: 2015 s. 395–409, sum.

8918. WÓJCIK Agata: Orientaliści-podróżnicy na wystawach Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie. *Roczn. Krakowski*. T. 81: 2015 s. 175–194, sum.

Lata 1854–1911.

8919. WÓJCIK Andrzej J., Rybak Arkadiusz: Józef Cieszkowski [1798–1867], naczelnik kopalń w Zachodnim Okręgu Górniczym Królestwa Polskiego w pierwszej połowie XIX wieku. Katowice 2014 Śląsk 8° ss. 161, il. + dysk optyczny (CD-ROM).

Tekst część. ang., fr.

8920. WRÓBLEWSKI Rafał: Romantyczno-pozytywistyczna wizja Opinogóry Adama Krasieńskiego. *Studia Mazowieckie*. R. 10: 2015 nr 2 s. 135–142, sum., rez.

8921. WRZESIŃSKA Katarzyna: Megalomania narodowa w ujęciu twórców polskich początku XX wieku. *Sprawy Narodowościowe*. Seria nowa. Z. 42: 2013 s. 85–100, sum.

8922. WYCHOWANIE i niepodległość 1863–1914/18. *Pol. Myśl Pedagog.* R. 1: 2015 nr 1 s. 19–347, sum.

Treść: Theiss Wiesław: Wychowanie i niepodległość. Idea polskiej szkoły w publicystyce społeczno-oświatowej Heleny Radlińskiej (1907–1918) s. 19–38; Rembierz Marek: Wychowanie, oświata powszechna i kształcenie uniwersyteckie jako źródło polskiej niepodległości. Pedagogiczno-patriotyczne idee i działania Kazimierza Twardowskiego s. 39–87; Kowalewicz Michał: Symbolika roku jubileuszowego Uniwersytetu Jagiellońskiego. „Kozi róg” albo „dzień ubłagania po wszystkiej ziemi waszej” s. 89–97; Karas Marcin: Zasady katolickiego wychowania młodzieży w ujęciu papieża Piusa XI i o. Mariana Morawskiego SJ. Studium nad ideami tradycyjnego katolickiego porządku społecznego s. 99–111; Mleczko Wojciech: Kapłani dla Polski zmartwychwstałej. Idee i działalność Papieskiego Kolegium Polskiego w Rzymie s. 113–125; Wieczorek Dawid: „Polska walcząca” nie tylko podczas II wojny światowej. Bogdana Nawroczyńskiego bilans walki o państwowość, ziemię i język – na podstawie opracowania „Nasza walka o szkołę polską 1901–1917” s. 127–141; Opiela Maria: Zespolenie idei narodowej, odrodzenia religijnego z pracą społeczną dla rodzimej koncepcji wczesnej edukacji s. 143–160; Skrzyński Ryszard: Tworzenie bibliotek jako działalność wspierająca wychowanie ku niepodległej Rzeczypospolitej s. 161–174; Pater Renata: Działalność Izabeli Czartoryskiej w służbie edukacji i wychowania patriotycznego. Powstanie muzeów narodowych s. 175–189; Pater R.: Program wychowania narodowego „młodych do młodych” na łamach czasopisma „Zarzewie” (1909–1914) s. 191–207; Śleziński Krzysztof: Elementy filozofii pedagogiki u Stanisława Karpowicza s. 209–219; Boużyk Maria M.: Myśl pedagogiczna Jacka (Adama) Woronieckiego w wybranych publikacjach z okresu 1903–1918 s. 221–240; Szocik Konrad: Mariana Morawskiego koncepcje wychowania do życia w państwie s. 241–253; Jagielska Dominika: Kształcenie charakteru a odrodzenie narodu polskiego – koncepcje wychowania do niepodległości Jana Ciemnińskiego (na podstawie twórczości do 1918 roku) s. 255–278; Archiwum: Ledóchowska Julia: List do Ellen Key. Wybór i oprac. Janina Kostkiewicz s. 279–283; Urszula Ledóchowska: Polska – Kraj Bohaterów (odczyt wygłoszony 5 listopada 1917 w Kopenhadze). Wybór i oprac. J. Kostkiewicz s. 285–295; Urszula Ledóchowska: Odczyt (wygłoszony w Kopenhadze, 26 X 1917). Wybór i oprac. J. Kostkiewicz s. 297–301; Karbowski Antoni: Problem wychowania narodowego w dzielnicy pruskiej. Szkic. Wybór i oprac. Andrzej Ryk s. 303–308; Kozielewski Ignacy: Zagadnienia moralności. Wybór i oprac. Łukasz Hajduk s. 309–319; Ciemniński Jan: Budujmy Polskę wewnątrz. Wybór i oprac. D. Jagielska s. 321–329; Żulińska Barbara: Nauka moralności narodowej. Obowiązki Polki. Pogadanki dla dziewcząt. Wybór i oprac. D. Jagielska s. 331–347.

8923. WYGŁĘDOWSKI Mieczysław: Ochrona zdrowia w Częstochowie podczas I wojny światowej. Częstochowa 2015 Tow. Lekarskie Częstochowskie 8° ss. 39, il.

8924. [ZAĀRNÛK Andrii] Zayarnyuk Andriy: Framing the Ukrainian peasantry in Habsburg Galicia, 1846–1914. Edmonton, Alberta [i in.] 2013 Canadian Inst. of. Ukraine Studies Press 8° ss. XXXII, 448, il., mapy.

Rec.: Surman Jan, *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 3 s. 604–607.

8925. ZABIELSKI Łukasz: Franciszek Wężyk – Edward Lubomirski. Prolegomena dziejów preromantycznego synkretyzmu literackiego. *Wiek XIX*. R. 8: 2015 s. 197–213, sum.

8926. ZADARKO Krzysztof: Kazania z archiwum w Skrzatuszu. *Roczn. Skrzatuski*. T. 3: 2015 s. 95–108, sum.

7 kazań z XIX w. zachowanych w archiwum parafialnym.

8927. ZADROŻNY Tadeusz: Strategie propagandowych batalii. Ochrona zabytków w czasie działań wojennych w ujęciu Corneliusa Gurlitta w dobie konferencji w Brukseli w 1915 r. *Roczn. Historii Sztuki*. T. 40: 2015 s. 19–48, sum.

Odniesienia także do sytuacji na ziemiach polskich.

8928. ZAJAS Paweł: Literatura światowa w czasach Wielkiej Wojny (1914–1918). Jan Paweł Kaczkowski jako aktor polsko-niemiecko-belgijskiego transferu literackiego. *Pam. Liter.* R. 106: 2015 z. 2 s. 191–222, sum.

8929. ZALESKA Ilona: Kościół a Narodowa Demokracja w Królestwie Polskim do wybuchu I wojny światowej. Warszawa 2014.

Rec.: Szwarc Andrzej, *Przepl. Hist.* T. 106: 2015 z. 2 s. 403–407.

8930. ZALEWSKA Anna, Kaliński Stanisław, Czarnecki Jacek: Wielka Wojna nad Rawką 1914–1915 i materialne po niej pozostałości. Warszawa 2014 Wydaw. IAIe PAN 8° ss. 88, il., mapy. Fund. Współpracy Pol.-Niem., IAIe PAN. (Przydrożne Lekcje Historii).

Rec.: Andruszkiewicz Dariusz, *Zeszyt Nauk. Muzeum Wojska.* Nr 27: 2014 s. 179–222.

8931. ŽALTAUSKAITĖ Vilma: Romos katalikų dvasininkas: luomo apibrėžtis ir tapatybės konstravimas imperinės valdžios retorikoje ir praktikoje. (Žemaičių (Telšių) ir Vilnius vyskupijos XIX a. paskutiniaisiais dešimtmečiais – XX a. pradžioje). *Lietuvos Istorijos Metraštis.* 2011 [nr] 2 [dr.:] 2012 s. 69–90, sum.

Toż. Cz. 1. *Tamże.* 2012 [nr] 1 [dr.] 2013 s. 81–102, sum.

Duchowny rzymski katolik: definicja nieruchomości i budowa tożsamości. (Diecezje żmudzka i wileńska od ostatniego dziesięciolecia XIX do początku XX w.).

8932. ZAŁĘCZNY Jolanta: [Dziesiąty] X Pawilon Cytadeli Warszawskiej w pamiętnikach więźniów i zesłańców. *Niepodległość i Pamięć.* R. 22: 2015 nr 2 s. 95–114, sum., Zsfg., rez.

8933. ZAŁĘCZNY J.: Kobieta, przyjaciółka, żona, matka... portret Florentyny ze Sturmów Skierskiej wyłaniający się z listów do Zofii Romanowiczówny (z Kolekcji Leopoldis). *Niepodległość i Pamięć.* R. 22: 2015 nr 3 s. 79–112, sum., Zsfg., rez.

Korespondencja z l. 1859–1888.

8934. ZAŁĘCZNY J.: Obchody kościuszkowskie 1917 elementem kształtowania tożsamości narodowej Polaków (na podstawie pamiętek ze zbiorów Muzeum Niepodległości). *Niepodległość i Pamięć.* R. 22: 2015 nr 3 s. 35–56, sum., Zsfg., rez.

8935. ZAMOYSKI Grzegorz: Na przełomie epok. Nowy Targ i powiat nowotarski u progu autonomii galicyjskiej w świetle danych urzędowych. *Almanach Nowotarski.* Nr 17: 2013 s. 19–53.

8936. ZARYCH Elżbieta: Karol I Habsburg [1887–1922]. Chrześcijański cesarz końca monarchii. Kraków 2015 eSpe 8° ss. 229, nlb. 3, il. (Przyjaciele Boga).

8937. ZARYCKI Tomasz: Aleksander Lednicki i los jego środowiska, Polonii w Rosji, na przełomie XIX i XX wieku jako zwierciadło przemian polskiego pola władzy. *Sprawy Narodowościowe.* Seria nowa. Z. 42: 2013 s. 67–83, sum.

8938. ZAŠKIL'NÂK Leonid: „Vidnajdennâ Ukraïni”. Uâvlennâ ukraïns'kih ïntelektual'nih elit XIX – počatku XX stolittâ pro misce ï rol' Ukraïni v Evropi. *Przepl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 2 s. 421–448, streszcz., santr., sum.

8939. ZAWADZKI Wojciech: Zgony Powstańców Listopadowych na Żuławach i Powiślu 1831–1832. *Studia Elbląskie.* T. 12: 2011 s. 25–48, Zsfg.

8940. ZBRZEŹNIAK Marta: Zjawisko żebractwa w krajach włoskich w oczach polskich podróżników w pierwszej połowie XIX w. *Meritum.* T. 4: 2012 s. 103–111, sum.

8941. ŽELIŽNĀK Vasil': Vīdnosini pol'skoī šlāhtita volins'kogo gubernatora v sistemī upravlinnā Rosijs'koī imperīi kincā XVIII – počatku XIX st. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 27: 2013 s. 618–625, sum.

8942. ZGÓRNIAK Marek: „Zamek Łoś” pod Krakowem i jego twórcy. *Roczn. Krakowski*. T. 79: 2013. Sprost.: Zgórnjak M.: „Zamek Łoś” – sprostowanie. *Tamże*. T. 80: 2014 s. 223.

8943. ZIELIŃSKA Agnieszka: Norwid wobec towianizmu. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 26: 2012 s. 311–315, sum.

8944. ZIOMEK Patrycja: Kuracjusze Dusznik-Zdroju w świetle sprawozdań z działalności uzdrowiska za lata 1867–1885. *Roczn. Muzeum Papiernictwa*. T. 9: 2015 s. 81–94, sum., Zsfg., shrnutí.

8945. ZIÓŁEK Ewa M.: Kwestia włościańska w listach pasterskich i kazaniach w Księstwie Warszawskim. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 2 s. 137–152, sum.

8946. ZIÓŁEK Sebastian: Udział posłów z Ziem Zabrzanych w pracach Sejmu emigracyjnego 1835 roku. *Przepl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 3 [dr.:] 2013 s. 501–518.

8947. ZIÓŁKOWSKA Ewa: Architekci Petersburga i Warszawy. Uczniowie Cesarskiej Akademii Sztuk Pięknych. *Przepl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 3 [dr.:] 2013 s. 633–679.

8948. [ŽMODIKOV Aleksandr] Žmodikow Aleksander, [Žmodikov Ūrij] Žmodikow Jurij: Taktyka armii rosyjskiej w dobie wojen napoleońskich. Tł. Juliusz Tomczak. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 292, nlb. 10, il.

8949. ZYSNARSKI Jerzy: Panna [Marie] Stöphasius i jej pensja. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 227–238, sum., Zsfg.

Istniała w l. 1854–1869 w Gorzowie Wielkopolskim.

8950. ŻEBROWSKI Jan: Szkoła polska w Paryżu ośrodkiem wychowania narodowego i patriotycznego. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. *Roczn. Polsko-Ukraiński*. [T.] 16: 2014 s. 405–422, sum.

Otwarta w 1842 r.

8951. ŽMIDZIŃSKI Jakub: „Pieniny skały nad Krościenkiem”. Niepublikowane sonety pienińskie z XIX w. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 345–355.

Nieznanych autorów z l. 1841 i 1871.

8952. ŽUKOWSKI Przemysław Marcin: Starania Rafała Taubenschlaga o uzyskanie „veniam legendi” na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 1907–1913. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 143–168, rés., sum.

Aneks źródłowy.

8953. ŽYCIE codzienne, gospodarka, kultura i społeczeństwo polskie w latach 1772–1918. Rozprawy z dziejów ziem polskich w okresie zaborów. Pod red. Waldemara Łazugi i Damiana Szymczaka. Poznań 2015 Inst. Historii UAM 8° ss. 314, il. UAM w Poznaniu. (Publikacje Instytutu Historii; 127).

Treść: Szymczak D.: Wstęp s. 7–8; Sroka Łukasz Tomasz: Trzy stolice: Lwów, Poznań, Warszawa i priorytety ich władz w XIX wieku s. 9–24; Tomczyk Ryszard: Monarchia habsburska wobec klęsk żywiołowych, ze szczególnym uwzględnieniem

Galicji. Aspekty prawno-administracyjne s. 25–41; Pijaj Stanisław: Agenor Gołuchowski (senior) – twórca „polskiej” administracji w Galicji s. 43–52; Meus Konrad: Firma „H. Cegielski Towarzystwo Akcyjne w Poznaniu” a rozwój gospodarczy Galicji na przełomie XIX i XX wieku s. 53–66; Marks Bogusław Piotr: Saksońscy i czescy osadnicy w wybranych ośrodkach Łódzkiego Okręgu Przemysłowego w pierwszej połowie XIX wieku s. 67–82; Łukasiński Jakub: Ferdynand Weigel 1826–1901. Poseł, radny miejski, prezydent Krakowa. Szkic biograficzny s. 83–92; Kita Jarosław: Towarzystwo Rolnicze (1858–1861) – organizacja jedno- czy trójzaborowa? s. 93–104; Franaszek Piotr: Przemysł naftowy w Galicji – zmarnowana szansa rozwoju cywilizacyjnego s. 105–120; Kolbuszewska Jolanta: Życie codzienne historyków polskich w Warszawie przełomu XIX i XX stulecia – wybrane aspekty s. 121–130; Kulik Mariusz: Uwarunkowania służby Polaków w armii rosyjskiej na przełomie XIX i XX wieku s. 131–143; Szpak Jacek: Ponad kordonami. Współpraca Czartoryskich, Działyńskich, Sapiehów i Zamoyskich w XIX wieku s. 145–160; Skrzypietz Aleksandra: Wielkopolanki w pracy nad umocnieniem polskości Górnego Śląska i aktywizacją śląskich kobiet s. 161–172; Rejman Sabina: Echa wydarzeń na ziemiach polskich zaboru pruskiego i rosyjskiego w życiu znaczących miast Galicji Zachodniej na przełomie XIX i XX wieku s. 173–186; Pachowicz Anna: O codziennym życiu mieszkańców Tarnowa w kontekście lokalnej prasy (w latach 80. i 90. XIX wieku) s. 187–196; Barnaś-Baran Ewa: Działania na rzecz moralnej poprawy uczniów w świetle sprawozdań Rady Szkolnej Krajowej s. 197–209; Krzemiński Tomasz: „Granica utrzymanie ludziom dawała...” – życie codzienne pogranicza prusko-rosyjskiego na Kujawach pod koniec XIX i na początku XX wieku s. 211–224; Kawalec Agnieszka: Międzyzaborowe kontakty historyków (1831–1863) s. 225–250; Skrodzki Miłosz: Nazwiska Polaków w trzech zaborach s. 251–258; Dutkowska Maria Agnieszka: Podróże Augusta Bielowskiego do bibliotek i archiwów zaboru rosyjskiego w związku z inicjatywą edycji „Monumenta Poloniae Historica” s. 259–267; Hoszowska Mariola: Szymon Askenazy wobec polskich środowisk historycznych na przełomie XIX i XX wieku s. 269–283; Julkowska Violetta: Trójzaborowe dziedzictwo oświatowe u progu niepodległości s. 285–296; Broński Krzysztof: Problemy wykorzystania galicyjskiego dziedzictwa kulturowego w turystyce s. 297–314.

8954. **ŻYCIE** zakonne w Królestwie Polskim w latach 1832–1864. Polityka caratu – kasaty – represje. Red. Waldemar Graczyk, Jolanta M. Marszalska. Kraków 2015 Wydaw. Inst. Teol. Księży Misjonarzy 8° ss. 278, il.

Treść: Słowo wstępne s. 7–8; Wiech Stanisław: Kasata klasztorów w Królestwie Polskim w 1864 r. w świetle wspomnień i relacji Dmitrija Anuczina s. 9–36; Marszalska J. M.: Księgi ze skasowanych w XIX wieku klasztorów w Królestwie Polskim w obecnym zasobie starych druków Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Płocku s. 37–84; Szylar Anna: Klaryski chełmińskie w świetle źródeł zgromadzonych w Archiwum Diecezjalnym w Kielcach (I poł. XIX wieku do 1864 r.) s. 85–107; Pobóg-Lenartowicz Anna: Kasata klasztoru kanoników regularnych p.w. św. Mikołaja w Kaliszu s. 109–118; Prejs Roland: Kapucyni Prowincji Polskiej w rewolucji moralnej i powstaniu styczniowym s. 119–138; Sitnik Aleksander Krzysztof: Działalność religijna, kulturowa i patriotyczna bernardynów w Królestwie Polskim w latach 1832–1864. [Aneks źródłowy z 1845 r.] s. 139–188; Wiśniewski Krzysztof: Między powstaniami. Benedyktyni pułuscy w latach 1832–1864 s. 189–200; Dębowska Maria: W poszukiwaniu ocalenia. Klasztor norbertanek w Imbramowicach w latach 1819–1864 s. 201–220; Rozynek Waldemar: Zagadnienia uposażenia klasztorów w Królestwie Polskim w świetle badań ks. bpa Adolfa Piotra Szelągka s. 221–232; Rok Bogdan: Staropolskie podróże kleru zakonnego – stracony element kształtowania kultury w czasach kasat zakonów s. 233–249; Soprych Jacek: Klasztor karmelitów bosych w Zakrzewie w latach 1823–1864 w świetle zapisek o Wiktoryna od Opieki św. Józefa (Aleksandra Walentego Jaworskiego) s. 251–261; Graczyk W.: Okoliczności kasaty klasztoru karmelitów bosych w Warszawie w świetle zachowanej Kroniki s. 263–268; Gliński Waldemar: Ksiądz Paweł Rzymiski CM (1784–1833) – renegat czy patriota? s. 268–278.

8955. **ŻYDZI** i Polacy w okresie walk o niepodległość 1914–1920. Materiały z sesji towarzyszącej wystawie „Żyd, Polak, legionista 1914–1920” w Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN. Red. nauk. Hanna Węgrzynek. Warszawa 2015 Muzeum Historii Żydów Pol. POLIN 8° ss. 160, il., sum.

Materiały konferencji, 10 IX 2014 r.

Treść: Węgrzynek H.: Wprowadzenie s. 7–9; Żyndul Jolanta: Simon Dubnow i historia Żydów w czasie I wojny światowej s. 11–19; Gałęzowski Marek: Żydowscy żołnierze Legionów Polskich i ich późniejsze losy s. 21–39; Silber Marcos: From Polish culture to Zionist thought. Transfer of the motif of ‘Legions’ and ‘Revolt’ s. 41–56; Tanikowski Artur: W Legionach, wobec Legionów, poza Legionami s. 57–63; Szlanta Piotr: Doświadczenia wojenne Żydów galicyjskich 1914–1918. Zarys problematyki s. 65–76; Wierzbieniec Waclaw: Żydzi w Przemysłu w okresie I wojny światowej s. 77–88; Witkowska Ewa: Działalność Wilhelma Russa [1874–1934], polskiego Żyda, fotografa w armii austro-węgierskiej oraz jego syna, Gustawa Russa [1914–1992] s. 89–95; Zieliński Konrad: Stosunki polsko-żydowskie w czasie Wielkiej Wojny s. 97–114; Grabski August, Grudka Piotr: Polska i żydowska lewica wobec odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 roku s. 115–133.

8956. **ŻYWEK** Łukasz: Polscy zesłańcy w Kungurze. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 2 s. 133–146, sum., Zsfg., rez.

5. OKRES 1918–2015

a) 1918–1939

Źródła

Zob. poz. 1913, 1921, 4570, 4806, 6591, 6664, 6799, 7959, 7961, 7962, 7970, 7971, 7997, 8005, 8007–8009, 8011, 8013, 8017, 8023, 8028–8030, 8033, 8036, 8043, 8050, 8055, 8070, 8083, 8084, 8090, 8093, 8094, 8103, 8104, 8115, 8117, 8272, 9125, 9168, 9315, 9437, 9484, 9831.

8957. ANDERS Hans-Georg: *Od Zobten do Sobótki. Ze wstępem Urszuli Glensk; przekł. i przypisy Michał Skrzypek; oprac. U. Glensk i Michał Hajdukiewicz. Sobótka 2015 Muzeum Ślązańskie; Ślązański Ośr. Kultury, Sportu i Rekreacji. MBP 8° ss. 198, il.*

Pamiętnik późniejszego nauczyciela języka angielskiego (ur. 1928) opisujący Sobótkę w latach 30. i 40. XX w oraz powojenne wysiedlenie Niemców z Dolnego Śląska.

8958. BAILLY Rosa: *Francuzka w Czarnohorze. Płaj. [T.] 49: 2014 [dr.:] 2015 s. 173–185.*

Zawarty w książce „Au coeur de la Pologne. Petites villes, châteaux, campagnes” opis wizyty u stóp Czarnohory w latach 30., sporządzony przez żyjącą w l. 1890–1976 redaktorkę naczk. czasopisma „La Pologne”.

8959. BANACH Andrzej: *Spotkania. Red. Justyna Zarzycka. Kraków 2015 Małe Wydaw. 8° ss. 223, il.*

Zbiór wspomnień pisarza, dr prawa i filozofii (1910–1990) dotyczących znajomości z wybitnymi przedstawicielami świata nauki, kultury i sztuki.

8960. BARTOSZEWSKI Władysław: *Życie trudne, lecz nie nudne. Ze wspomnień Polaka w XX wieku. Rozmowę przeprowadził Andrzej Friszke. Wyd. 2. Kraków 2015 Znak Horyzont – Społ. Inst. Wydawniczy Znak 8° ss. 571, nlb. 5, tabl. 36, il. (Znak Historia).*

Wspomnienia pisarza, publicysty i polityka (1922–2015) ukazujące jego dzieciństwo, młodość i naukę w przedwojennej Warszawie, początki okupacji i pobyt w Auschwitz, nieoczekiwane zwolnienie z obozu, tajne studia polonistyczne i działalność konspiracyjną, udział w Powstaniu Warszawskim, powojenną pracę zawodową i działalność w PSL, uwięzienie w l. 1949–1954 oraz zaangażowanie w PEN Clubie.

Wyd. 1. 2010.

8961. BARTOSZEWSKI-WNUKOWSKI Narcyz: *Przeżyłem sowiecką katorgę. Wyd. 2. popr. i uzup. Żagań 2015 Wydaw. Dekorgraf; Celle; Narcyz Bartoszewski-Wnukowski 8° ss. 415, il.*

Wyd. 1. pt.: *Zapisane w czasie. Żagań 2011.*

8962. BECK Józef: *Wspomnienia o polskiej polityce zagranicznej 1926–1939. Oprac. Anna M. Cienciała; wpraw. Marek Kornat. Wyd. 1. krajowe (popr. i uzup.). Kraków–Warszawa 2015 Arkadiusz Wingert; Historyczna 8° ss. 418, tabl. 62, il.*

Rec.: Pelczarska Joanna, *Koło Historii. Nr 17: 2015 s. 266–268.*

8963. BERNY Maria: *Wołynianka. Wrocław 2015 Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe 8° ss. 117, il.*

Wspomnienia autorki (ur. 1932) z przedwojennego i wojennego dzieciństwa na Wołyniu i przeprowadzki w 1943 r. pod Wieliczkę.

8964. BIELESKA Barbara: *Wspomnienia z ulicy Babinej w Kaliszu. Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”. T. 3: 2013/2014 [dr.:] 2013 s. 89–99.*

Aut. żyła w l. 1920–2006; wspomnienia do 1935 r.

8965. BIRKENMAJER Józef: Polska dywizja w tajgach Syberii. Red. i przypisy Marta Korczyńska, Grzegorz Korczyński; il. Tomasz Bohajedyn. Kraków 2015 Cztery Strony 8° ss. 66, nlb. 3, il.

Na podstawie wyd.: Lwów 1934.

Losy V Dywizji Strzelców Polskich w l. 1919–1920 w oczach sławisty i historyka literatury, podoficera tej formacji, żyjącego w l. 1897–1939.

8966. BOHDANOWICZ Stanisław: Ochotnik. Red. Agnieszka Knyt. Wyd. 2. Warszawa 2014 Ośr. Karta; Dom Wydawniczy PWN 8° ss. 352, il. (Karty Historii) (Literatura Faktu PWN).

Wspomnienia ochotnika V Dywizji Syberyjskiej walczącego z bolszewikami w l. 1918–1921. Zawiera także rozdz. aut. Jana Wiśniewskiego: Historia V Dywizji Syberyjskiej.

Wyd. 1. 2006.

Rec.: Engelgard Jan: Nieznana epopeja V Dywizji Syberyjskiej. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 2 s. 358–364.

8967. BRANICKA-WOLSKA Anna: Miałam szczęśliwe życie. Ostatnia z Branickich. Współpr. Joanna Gliwa. Kraków 2015 Znak 8° ss. 236, nlb. 1, il.

Wspomnienia arystokratki (ur. 1924) z dzieciństwa w majątkach rodziców Rosi i Wilanowie, udziału w konspiracji w czasie wojny, ucieczki z pałacu, pobytu w Nieborowie u Radziwiłłów, wywiezienia wraz z innymi rodzinami arystokratycznymi do obozu w Krasnogorsku, powrotu w 1947 r. do Polski, studiów socjologicznych w Krakowie i Warszawie, pracy w Instytucie Badań Literackich, ślubu z prof. Tadeuszem Wolskim oraz życia rodzinnego i działalności społecznej w III RP.

8968. BRONIEWSKI Władysław: Pamiętnik. Wydanie krytyczne. Oprac. z rpsu, wstęp i komentarz Maciej Tramer. Warszawa 2013.

Rec.: Kochanec Sebastian: Małpie zwierciadło. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 15: 2014 nr 2 s. 151–154.

8969. BRONIEWSKI W.: Publicystyka. Oprac., wstęp i koment. Maciej Tramer. Warszawa 2015 Wydaw. Krytyki Politycznej 8° ss. 480, nlb. 7.

Z okresu międzywojennego.

8970. BUGAJNY Witold: Migiem przez życie. Wspomnienia z dokumentacją fotograficzną. Warszawa 2015 nakł. aut. 8° ss. 161, il.

Wspomnienia autora (ur. 1929) z przedwojennego i wojennego życia w Wojsławicach, Chrobrzu i Pińczowie, powojennej edukacji w III Państwowym Gimnazjum i Liceum im. Króla Jana Sobieskiego w Krakowie, studiów prawniczych na Uniwersytecie Warszawskim, pracy radcy i prokuratora, m.in. na stanowisku naczelnika Wydziału w Prokuraturze Wojewódzkiej w Warszawie.

8971. CHALUPEC Henryka: Dlaczego nie? Moje życie w Warszawie, jakiej nie znacie. Warszawa 2015 Kurhaus Publishing Kurhaus Media 8° ss. 224, il.

Wspomnienia finansistki i biegłego rewidenta (ur. 1928) o życiu codziennym w stolicy od l. 30. do wczesnego okresu PRL.

8972. CHEŁMICKI Bogdan: Powiat rypiński w pamiętnikach. Teksty do dr. przygot. Marek Błaszkiwicz, Piotr Gałkowski. Rypin 2005.

Rec.: Żuchowski Zbigniew, *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 369–371.

8973. CZACKA Elżbieta [Róża]: Notatki. Laski 2015 Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Służebnic Krzyża 16° ss. 232, nlb. 2. (Pisma; t. 2) (Duchowość Lasek).

Zapiski żyjącej w l. 1876–1961 założycielki Ośrodka Wychowawczego dla Niewidomych w Laskach z l. 1927–1934.

8974. DALEKI Wschód w świetle wewnętrznych biuletynów centrali MSZ oraz raportów polskich placówek z lat 1920–1941. Oprac. Edward Kołodziej. Warszawa–Bydgoszcz 2014.

Rec.: Szczepański Janusz, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 3 s. 229–231.

8975. DOLOT Miron: Zabić głodem. Sowieckie ludobójstwo na Ukrainie. Kraków 2014 Wydaw. UJ 8° ss. 253, nlb. 2.

Wspomnienia aut. (właśc. Semen Stariv, 1916–1998) ur. na Ukrainie o latach Wielkiego Głodu 1932–1933.

Rec.: Fertacz Sylwester: Osaczyć i sterroryzować. Na marginesie wspomnień Mirona Dolota o Wielkim Głodzie na Ukrainie. *Wiek Stare i Nowe*. T. 8(13): 2015 s. 161–172.

8976. DYLEWSKI Romuald: Łęczna – miasteczko żydowskie, jego życie i śmierć – wspomnienia i refleksje. Cz. 1: Łęczna – miasto żydowskie (refleksje urbanisty). *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 25: 2012 s. 27–34.

Toż. Cz. 2: Łęczna – nasze żydowskie sąsiedztwo (wspomnienia z lat dziecińczych). *Tamże*. Nr 26: 2013 s. 43–53. Toż. Cz. 3: Łęczna – Holokaust (wspomnienia świadka). *Tamże*. Nr 27: 2014 s. 43–51.

Wspomnienia architekta i urbanisty ur. w 1924 r.

8977. FRĄCZEK Tomasz: Notatki osobiste z lat 1938–1945. *Studia Claromontana*. [T.] 31: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 255–561.

Zawiera: Notes I: Notatki od 30 X 1938 do 3 I 1941 r. Notes II: Notatki do historii zakonu Paulinów od 30 X 1939 do 7 II 1943 r. Notes III: Od 7 I 1943 do 14 XII 1945 r. Notes IV: Od 8 VIII 1943 do 31 XII 1945 r. Notes V: Zbiór punktów do rozpracowania. Indeks osób. Oprac. Wiesława Piluszyk.

8978. GNAT Kazimierz: Szkice gorlickie. Do dr. przygot., przedm. poprz. Marian Stępień. Gorlice–Nowy Sącz 2015 Flexergis 8° ss. 400, il.

Wspomnienia konstruktora i projektanta (1927–2015) opisujące dzieciństwo na tle międzywojennych Gorlic, realia wojny, powojenną pracę zawodową, połączoną z pasjami szybowcową i spadochronową oraz wędrówkami po górach; wzbogacone o artykuły i listy do redakcji czasopism dot. nowinek technicznych i patentów oraz komentarze do prac historycznych, także prezentacja sylwetek postaci związanych z Gorlicami oraz praca o szkolnictwie polskim w latach okupacji 1939–1944.

8979. GOLAŃSKI Antoni: Wspomnienia lekarza 1936–1945. Kraków 2015 Libron – Filip Lohner 8° ss. 176, nlb. 3, il.

Pamiętniki chirurga (1911–1991) dotyczące praktyki w Częstochowie, ukończenia studiów medycznych w Krakowie w styczniu 1937 r., stażu na różnych oddziałach szpitalnych, asystentury w I Klinice Chirurgii zakończonej doktoratem w 1939 r. oraz okupacyjnej pracy lekarskiej w Liszkach połączonej z konspiracją w AK.

8980. [GOTKIEWICZ Marian]: Zima 1923/24 na Spiszu we wspomnieniach Mariana Gotkiewicza. [Wyd.] Marek Gotkiewicz. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 338–344.

8981. [GOTTFRIED Kazimierz]: Fragmenty niepublikowanego pamiętnika dr. Kazimierza Gottfrieda dotyczącego początków działalności Stowarzyszenia Miłośników Starego Jarosławia. [Wyd.] Bogumiła Gottfried-Walutek. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 41–44.

Rok 1935.

8982. [GRODZIŃSKI Zygmunt]: Zygmunta Grodzińskiego „Dziennik wyprawy kajakowej po Podolu w 1934 roku”. [Wyd.] Irena Homola-Skąpska. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 187–216, sum.

8983. HADAJ-CIEŚLIŃSKA Zofia: Naznaczona przez los. Tł. z jęz. fr. Iwona Urban. Wrocław 2014 Astrum 8° ss. 213, il.

Wspomnienia autorki (ur. 1926) z dzieciństwa i młodości na emigracji w Lotaryngii, przyjazdu z rodziną do Polski w 1947 r. i osiedlenia się w Białym Kamieniu w Wałbrzychu.

8984. HALICKI Kazimierz, Rostafiński Mieczysław: Służba kawalerzysty w polu. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. XXIII, nlb. 1, 305, il.

Repr., oryg.: Wyd. 2. Warszawa 1929.

8985. HOLZER Jerzy: Historyk w trybach historii. Wspomnienia. Kraków 2013.

Rec.: Kąkolewski Igor, *Czasy Nowożytność*. T. 28: 2015 s. 268–273.

8986. JAN Koziulewski (Karski) o wychodźstwie polskim na terenie Wielkiej Brytanii w przededniu drugiej wojny światowej. [Wyd.] Dagmara Grajczak. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 2 s. 151–163.

Zawiera: Opracowanie kwestionariusza ułożonego przez Polski Akademicki Związek Zbliżenia Międzynarodowego „Liga” w sprawach konsularno-emigracyjnych, datowane na 21 II 1939 r.

8987. JUBILEUSZOWY zlot Związku Harcerstwa Polskiego w Spała. Jamboree National de Pologne à Spała. 10–25 VII 1935. Fot. Jan Ryś. Kraków 2015 Impuls 16° ss. 64, nlb. 4, il. (Przywrócić Pamięć).

Tekst równol. pol., fr.

8988. KALENDARZ harcerski na rok 1924. Red. Stanisław Sedlaczek i Lech Grabowski. Kraków 2015 Impuls 16° ss. 243, nlb. 36, il. (Przywrócić Pamięć).

Reprint, oryg.: Warszawa 1924.

8989. KAMOCKI Janusz: Egzotyczne podróże etnografa. Azjatyckie wędrówki i poszukiwania polskich zesłańców w ZSRR. Krzeszowice 2013.

Rec.: Wróblewski Filip, *Lud*. T. 99: 2015 s. 389–392.

8990. KARAIMI wileńscy w okresie międzywojennym. Protokoły z posiedzeń organizacji karaimskich. Ed. źródeł Urszula Wróblewska. Białystok 2015 Trans Humana 8° ss. 226, nlb. 4, sum., res.

8991. [KASPRZAK Marcin]: Wspomnienia podoficera plutonu przeciwpancernego z 8 Pułku Strzelców Konnych w Chełmnie w latach 1937–1939. [Wyd.] Marcin Rudowicz. *Studia Artyleryjskie*. T. 5: 2014 s. 199–210.

Autor ur. w 1919 r.

8992. [KLEEBERG Franciszek]: Listy gen. bryg. Franciszka Kleeberga do płk. Stanisława Rostworowskiego, październik 1924 – lipiec 1940 roku. Wstęp i oprac. Stanisław J. Rostworowski. *Przeegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 134–153.

8993. KNABE Maria z Czaplińskich: Wspomnienia. Red. Kazimierz Czapliński. Janowiec 2015 Tow. Przyj. Janowca 8° ss. 188, il.

Pamiętniki córki właściciela Janowic (ur. 1921) opisujące dzieciństwo i naukę w domu, kontynuowaną w Janowcu, realia wojny w rodzinnym majątku oraz pomoc wypędzonym z Kraju Warty; uzupełnione o wspomnienia o właścicielu zamku w Janowcu Leonie Kozłowskim [1899–1977] i siostrze Rucie Czaplińskiej [1918–2008] oraz córki Małgorzaty o przedstawicielach rodziny i relacjach z matką w czasach młodości.

8994. KNOSAŁA Józef: Nadejście wojny: Radzionków, sierpień–wrzesień 1939 r. Oprac. Sebastian Rosenbaum. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 172–176.

Fragment dziennika.

8995. KONFERENCJE duchowieństwa dekanatów kowelskiego i lubomelskiego diecezji łuckiej 1927–1939. Wprow. i oprac. Maria Dębowska. Lublin–Kolbuszowa 2015 MBP 8° ss. 168, il.

8996. KÖNIGSBERG Josef: *Przeżyłem, przetrwałem*. Warszawa 2015 Bj 8° ss. 110, il. (Biblioteka Sulisław).

Wspomnienia autora (ur. 1924) z przedwojennego dzieciństwa w Katowicach, wojny w getcie w Chrzanowie, obozów koncentracyjnych w Niemczech, powojennej służby w Urzędzie Bezpieczeństwa w Kłodzku, pracy dziennikarza we Wrocławiu i urzędnika w Warszawie, emigracji do Niemiec w 1962 r.

8997. [KORNATOWSKA Irena]: *Pani doktor. Wspomnienia Ireny Kornatowskiej*. Rozm. przepr., wspomnienia spisał oraz oprac. Robert Makowski. Warszawa 2014 Veda; Fund. Dzieci Niczyje 8° ss. 133, nlb. 6, il.

Pamiętnik psychiatry (1927–2014) o dzieciństwie w Warszawie i u dziadków w Płońsku, wojnie spędzonej tamże, powojennej edukacji m.in. w szkole pielęgniarstwa w Bydgoszczy oraz Akademii Medycznej w Białymstoku i Warszawie, pracy zawodowej i zaangażowaniu w Fundacji Dzieci Niczyje.

8998. KORWIN-SOKOŁOWSKI Adam Ludwik: *U boku Marszałka. Wspomnienia szefa gabinetu*. Warszawa 2015 Editions Spotkania 8° ss. 387, nlb. 1, il.

Pamiętnik aut. (1896–1979) obejmujący lata 1910–1945: działalność w Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckim, walkę w Legionach i w czasie wojny bolszewickiej, pracę w adiutanturze Naczelnego Wodza i jako szef gabinetu Marszałka (od 1930 r.), pełnienie funkcji wojewody nowogródzkiego w l. 1935–1939, przedostanie się do Francji, a po jej klęsce do wojsk polskich na Bliskim Wschodzie.

8999. KOŚCIÓŁ rzymskokatolicki i Polacy w Małopolsce Wschodniej podczas wojny ukraińsko-polskiej 1918–1919. T. 1–2. Oprac., wstęp, przyp., indeksy, wybór fot. Józef Wołczański. Lwów–Kraków 2012.

Rec.: Smoliński Aleksander: Nowa publikacja źródeł dotyczących dziejów Kościoła rzymskokatolickiego i Polaków w Małopolsce Wschodniej podczas wojny polsko-ukraińskiej z lat 1918–1919. *Studia Claromontana*. [T.] 31: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 762–772.

9000. KRAWIEC Jan: *Od Bachórcza do Chicago. Wspomnienia*. Wstęp i oprac. Joanna Wojdon. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 380, nlb. 1, tabl. 32, il. IPN–KŚZpNP. (Relacje i Wspomnienia; t. 23).

Pamiętniki dziennikarza (ur. 1919) z dzieciństwa i młodości w Bachórcu, udziału w kampanii wrześniowej i konspiracji, więzienia w obozach Auschwitz-Birkenau i Buchenwald, powojennego pobytu w Niemczech, emigracji do USA, działalności społecznej i zawodowej, zwłaszcza jako redaktora naczelnego „Dziennika Związkowego” w l. 1968–1985 oraz życia na emeryturze (doprowadzone do 2014 r.).

9001. KRUKOWSKI Kazimierz: *Moja Warszawka*. Warszawa 2015 Inicjał Andrzej Palacz 8° ss. 137, nlb. 3, il.

Wspomnienia aktora (1901–1984) o przedwojennych warszawskich kabaretach i rewiach oraz o środowisku aktorskim.

9002. KSIĄŻKA uchwał wsi Rejów gminy Suchedniów powiatu Kielce z lat 1925–1939. [Wyd.] Marcin Medyński. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 205–229, sum.

Obecnie część Skarżyska-Kamiennej.

9003. [KWAŚNIEWSKI Lucjan]: *Wspomnienia Lucjana Kwaśniewskiego z działalności w POW i wojny 1920 r.* [Wyd.] Tomasz Andrzej Nowak. *Zesz. Radomszczańskie*. T. 10: 2015 s. 321–345.

Podówczas wiejski nauczyciel (1894–1975).

9004. LATVIJOS užsienio reikalų ministro V. Muntero bandymas tarpininkauti Lenkaijai ir Lietuvai sprendžiant 1938 m. kovo mėnesį plykstelėjusį konfliktą. [Wyd.] Ēriks Jēkabsons. *Lietuvos Istorijos Metraštis*. 2011 [nr] 1 [dr.:] 2012 s. 113–134.

Próby mediacji łotewskiego ministra spraw zagranicznych Wilhelma Muntera między Polską i Litwą w kwestii rozwiązaniu konfliktu, który wybuchł w marcu 1938 r.

9005. LIETUVOS ir Lenkijos diplomatiniai santykiškai 1938–1940 metais. Dokumentų rinkinys. Sudaryt. Algimantas Kasparavičius, Paweł Libera. Vilnius 2013.

Rec.: Skirius Juozas, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 19: 2014 [dr.:] 2015 s. 197–203.

9006. LIETUVOS ir Lenkijos santykiai. Nuo Pirmojo pasaulinio karo pabaigos iki L. Żeligowskiego įvykdyto Vilniaus užėmimo (1918 m. lapkritis – 1920 m. spalio). Dokumentų rinkinys. Sudarė Edmundas Gimžauskas; parengė E. Gimžauskas, Artūras Svarauskas. Vilnius 2012.

Rec.: Richter Klaus, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 18: 2013 [dr.:] 2014 s. 222–224.

9007. LISTY ludzi pióra związanych z Lublinem i Lubelszczyzną do profesora Feliksa Araszkiewicza. Cz. 1. [Wyd.] Adrian Uljasz. *Toruńskie Studia Bibliol.* [T. 8]: 2015 nr 2 s. 75–94, sum.

Listy: Franciszki Arnsztajnowej (1927–1928), Marii Bechczyc-Rudnickiej (1962), Anny Kamieńskiej (1952), Zygmunta Klukowskiego (1948), Józefa Nikodema Kłosowskiego (1958).

9008. LITEWSKI plan oswobodzenia Wilna z rąk polskich. [Wyd.] Bogusław Kosel. *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 331–342, sum., rez.

Lata 1923–1933.

9009. ŁAJMING Anna: Youth. Memoirs. Młodość. Wspomnienia. [T.] 2. Transl. by Blanche Krbeček, Stanisław Frymark; pref. Józef Borzyszkowski. Gdańsk 2015 Inst. Kaszubski 8° ss. 376, il.

Tekst równol. ang., pol.

Kolejny tom wspomnień pisarki kaszubskiej (1904–2003) ukazujący pracę w administracji i sądach w Chojnicach, Toruniu, Sępólnie Krajeńskim oraz Chorzędziej k. Tczewa, zakończony ślubem z Mikołajem Łajmingiem.

T. 1. pt. Childhood. Memoires. Dzieciństwo. Wspomnienia. Gdańsk 2014.

9010. ŁĘCZNA w świetle meldunków policyjnych z roku 1933. Cz. 2. [Wyd.] Janusz Łosowski. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 25: 2012 s. 22–26.

Toż. Cz. 3. *Tamże*. Nr 26: 2013 s. 38–43.

Toż z roku 1934. Cz. 1 (4). *Tamże*. Nr 27: 2014 s. 38–43.

Toż. Cz. 2 (5). *Tamże*. Nr 28: 2015 s. 27–32.

Cz. 1. *Tamże*. Nr 24: 2011.

9011. [MALEWSKI Ignacy]: Wspomnienia Ignacego Malewskiego z 1920 r. [Wyd.] Krzysztof Oczkowski. *Zesz. Radomszczańskie*. T. 10: 2015 s. 347–359.

Wspomnienia właściciela majątku Odrowąż (zm. 1981 r.) z walk pod Lwowem, Tarnopolem i Zbarażem.

9012. MARGOL Tadeusz: Ocalone dzieci Zamojszczyzny. Wrocław 2015 Beta-Druk 8° ss. 183, tabl. 2, il.

Wspomnienia autora z przedwojennego i wojennego dzieciństwa w Aleksandrowie, aresztowania w 1943 r., więzienia w obozach koncentracyjnych w Zamościu i Zwierzyńcu, uwolnienia, powrotu do domu, powojennego wyjazdu na „Ziemie Odzyskane” i osiedlenia się w poniemieckim gospodarstwie w Zajączkowie koło Połczyna-Zdroju.

9013. MEISLER Frank: Zaułkami pamięci. Gdańsk, Londyn, Jaffa. W tł. Agaty Teperek i Andrzeja Szewczyka; w oprac. Miłosławy Borzyszkowskiej-Szewczyk. Gdańsk 2014.

Rec.: Kruszewski Eugeniusz S., *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 288–290.

9014. [MELDUNEK informatora komisariatu Straży Granicznej w Działdowie z 1939 roku dotyczący działalności niemieckiej organizacji Deutscher Volksverband]. Wstęp i oprac. Krzysztof Andrzej Kierski. *Meritum*. T. 7: 2015 s. 161–170.

6 IV 1939 r.

9015. MITKIEWICZ Leon: W wojsku polskim 1917–1938. T. 1: W wojsku polskim 1917–1921. Wstęp i oprac. nauk. Waldemar Rezmer. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 337, tabl. 40, il.

Pamiętnik kawalerzysty (1896–1972) z walk w I Korpusie gen. Dowbor Muśnickiego, walk polsko-ukraińskich o Lwów oraz wojny z bolszewikami.

9016. [MITZNER Zbigniew] Szelaż Jan, pseud.: Felieton o mojej Warszawie. Do dr. podał Piotr Mitzner. Warszawa 2014.

Rec.: Petrozolin-Skowrońska Barbara: Zbigniew Mitzner o Warszawie, Piotr Mitzner o ojcu i tajemniczym projekcie wydawnictwa „Wisła”. *Kronika Warszawy*. 2015 nr 2 s. 155–158.

9017. MORACZEWSKI Jędrzej: Przewrót w Polsce. Wstęp i oprac. Tomasz Nałęcz. Warszawa 2015 Muzeum Historii Polski 8° ss. 177, nlb. 8, tabl. 12, il. (100-lecie Niepodległości. Wspomnienia i pamiętniki; t. 3).

Podstawa ed.: Przewrót w Polsce. T. 1: Rządy ludowe. Szkic wypadków w czasów wyzwolenia Polski do 16 stycznia 1919 roku. Kraków–Warszawa 1919.

9018. MORMAN Elżbieta z Bispingów Henrykowa: Trzecia z trzynaściorga rodzeństwa. Wspomnienia 1915–1988. Kraków 2015 A.B.B. Nieruchomości Adam Benedykt Bisping 8° ss. 246, nlb. 10, tabl. 1, il.

Pamiętniki arystokratki (1915–2004), córki IV ordynata massalańskiego Jana Kamila Bispinga o życiu ziemiaństwa w okresie międzywojennym, ucieczce w 1939 r. do Nagłowic, późniejszym pobycie w Warszawie, konspiracji w AK i wypędzeniu po powstaniu oraz wyjeździe do Francji, a następnie do Anglii (w 1946 r.).

9019. NAPIERAŁA Klemens: Zwykły życiorys zwykłego patrioty. Oprac. Wacław Napierała. Wielowieś–Międzychód 2014 Drukarnia Międzychód 8° ss. 99, nlb. 1, il.

Wspomnienia K. Napierały (1900–1986) z udziału w Powstaniu Wielkopolskim, wojnie polsko-bolszewickiej i kampanii wrześniowej, aresztowania przez NKWD, zesłania na Syberię oraz ewakuacji z armią Andersa i walki w jej szeregach.

Zawiera też wspomnienia syna Mariana (ur. 1931) pt.: „Wysiedlenie rodziny do Generalnego Gubernatorstwa”, opisujące wojenne losy rodziny wysiedlonej z Głazewa do Grzmiącej.

9020. NIEZNANA relacja Kazimierza Świtalskiego na temat zamachu majowego. [Wyd.] Paweł Duber. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 221–226.

Zawarta w protokole przesłuchania z 27 VIII 1953 r.

9021. NIEZNANA relacja wysłannika Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża na temat przebiegu walk w Warszawie w dniach 12–14 V 1926 r. [Wyd.] Paweł Duber. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 215–219.

9022. NOWAK Kazimierz: Kochana Maryś. Listy z Afryki. T. 1: Libia – Egipt – Sudan. Oprac. Dominik Szmajda. Poznań 2015 DM Sorus 8° ss. 497, nlb. 3, il.

Toż. T. 2: Kongo Belgijskie – Ruanda – Urundi, Rodezja Północna i Południowa, Związek Południowej Afryki. Poznań 2015 ss. 470, nlb. 1, il.

Listy podróżnika (1897–1937) do żony Marii z Goriczków opisujące podróż odbytą w l. 1931–1936; t. 1 od 4 XI 1931 do 13 I 1933 r.; t. 2 od 13 I 1933 do 1 V 1934 r.

9023. NOWY Tajny Detektyw. Ilustrowany tygodnik kryminalno-sądowy. Tekst Jacek Dehnel; wybór Barbara Klicka, J. Dehnel. Warszawa 2015 Fund. Picture Doc; Nar. Centrum Kultury 2° ss. 63, il.

Zawiera przedruk fragm. czasopisma z l. 1931–1935.

9024. OKRUCHY pamięci. Wspomnienia i relacje byłych żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza. Wybór, wstęp i oprac. Sebastian Nowakowski, Mateusz Klempert. Olsztyn 2015 Inst. Hist. i Stosunków Międzynar. Uniw. Warmińsko-Mazurski 8° ss. 251, nlb. 1, il.

Treść: Wstęp s. 7–16; Wspomnienia i relacje: Tracz Adam s. 18–22; Brzuchania Mieczysław s. 23–26; Catewicz Antoni s. 27–31; Czechowski Marian s. 32–37; Ćwiek Jan s. 38–42; Dejowski Bernard s. 43–46; Janica Kazimierz Tadeusz s. 47–56; Jedynak Edward s. 57–60; Jodkiewicz Antoni s. 61–79; Jurasz Antoni s. 80–83; Lewandowski Jan s. 84–89; Maciejewski Władysław s. 90–93; Majka Stanisław s. 94–105; Malkut Mikołaj s. 106–108; Malus Zygmunt s. 109–111; Nieć Marian s. 112–116; Pikulski Feliks s. 117–119; Piłat Józef s. 120–123; Rapior Bernard s. 124–130; Ratajski Stanisław s. 131–136; Rychłowski Andrzej s. 137–157; Siemienas Justyn s. 158–165; Sowała Walenty s. 166–169; Suchocki Bronisław s. 170–174; Szawłowski Bonifacy s. 175–176; Szpadt Jan s. 177–184; Świerczyński Andrzej s. 185–187; Targowski Szczepan s. 188–191; Wieczyński Tadeusz s. 192–204; Zembrzycki Józef s. 205–207; Złotowski Czesław s. 208–212; Aneksy s. 213–224; Bibliografia s. 225–236.

Lata 1918–1939.

9025. OPIS stanu i gospodarki miasta Wyszogrodu, powiatu Płockiego, ilustrujący 10-cio letni dorobek w czasie odzyskania Niepodległości Państwa. [Aut.] A. Skotak, St. Milke. *Nasze Korzenie*. Nr 9: 2015 s. 89–90.

Dokument za lata 1918–1928 z Archiwum Muzeum Mazowieckiego w Płocku, autorstwa burmistrza i sekretarza Wyszogrodu.

9026. ORDŻA-DAWID Aleksander: Pamiętnik wojenny harcerza 1918–1920. Kraków 2015 Impuls 16° ss. 430, nlb. 6, il. (Przywrócić Pamięć).

Repr., oryg.: Bydgoszcz 1934.

Ukazujący działalność IV Drużyny Harcerskiej w Częstochowie, rozbrajanie okupantów, wstąpienie do 2. Dyw. Piechoty i walki w wojnie polsko-bolszewickiej.

9027. ORGANIZACJA i ewidencja personalna 1. Pułku Strzelców Bytomskich oraz Baonu Szturmowego Bytomskiego (styczeń – kwiecień 1921). Teksty źródłowe. Oprac. Paweł Parys. Katowice 2015 Muzeum Śląskie 8° ss. 263.

9028. OSSENDOWSKI F[erdynand] Antoni: Huculszczyzna. Gorgany i Czarnohora. Łomianki 2009 Wydaw. LTW 8° ss. 227, nlb. 1, il.

Podstawa ed.: Poznań 1936.

9029. OSSENDOWSKI F. A.: Polesie. Poznań 2010 Zysk i S-ka Wydaw. 8° ss. 265, nlb. 7, il. (Podróże Retro).

Z fotografiami Jana Bułhaka. Reprint, wyd. oryg.: Poznań 1936.

9030. OSTATNI etap działalności wywiadowczej Sergiusza Piaseckiego – materiały z Rosyjskiego Państwowego Archiwum Wojskowego w Moskwie. [Wyd.] Wojciech Śleszyński. *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 343–367, sum., rez.

Dokumenty z l. 1923–1924.

9031. PATKOWSKI Aleksander: Regionalizm w nauczaniu i wychowaniu szkolnym. *Małopolska*. [T.] 16: 2014 s. 191–196.

Przedr., oryg.: *Ziemia*. T. 10: 1925 nr 1 s. 4–9.

9032. PIĄTEK Zygmunt: Moja droga. Wspomnienia. Oprac. red. Anna Piątek. Słupsk–Toruń 2015 Photo Studio WM 8° ss. 82, il.

Pamiętnik wojskowego (1924–2014) o dzieciństwie w Broniszach, potem w osadzie wojskowej w Nikłowicach, nauce tamże i w Milczycach, przeniesieniu się w 1937 r. do Warszawy, dalszej edukacji, udziale w Lidze Obrony Przeciw Powietrznej

w kampanii wrześniowej, pracy w getcie, pobycie w Strzykułach w l. 1940–1945, wcieleniu do LWP, służbie lotniczej do 1973 r. oraz pracy w PLL LOT do 1982 r.

9033. PIŁKA Krystyna: Wspomnienia o Mińsku, o życiu. *Roczn. Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 219–220.

Lata 1923–1945.

9034. POCZĄTKI tworzenia przepisów ruchu lotniczego na przykładzie dokumentów archiwalnych Portu Lotniczego Dęblin. Opracowanie przygotowane z okazji 90-lecia powstania „Szkoły Orłąt”. Oprac. Andrzej Marciniuk, Adam Rurak. Dęblin 2015 Wydaw. Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych 8° ss. 63, nlb. 2. Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych.

Treść: Wstęp s. 3–19; Regulamin. Dla portów lotniczych s. 21–32; Regulamin Portu Lotniczego w Dęblinie s. 33–60; Wyciąg z Konwencji Aeronautycznej s. 61–63.

9035. „PODEJMUJĄC rozpoczęte dzieło...”. Akademia Górnicza 1919–1939. Dokumenty. [Wyd.] Anna Siwik, Regina Artymiak, Julian Kwiek. Kraków 2014 Wydaw. AGH 8° ss. 567, tabl. 24, il.

9036. POLSKIE dokumenty dyplomatyczne 1933. Red. Wojciech Skóra; współpr. Piotr Długołęcki. Warszawa 2015 Pol. Inst. Spraw Międzynar. 8° ss. LXVI, 899. (Polskie Dokumenty Dyplomatyczne).

9037. PROJEKTY integracji europejskiej w dwudziestolecium międzywojennym w opinii polskiej dyplomacji. Oprac. Edward Kołodziej. Warszawa 2015 NDAP 8° ss. 191.

9038. PROTOKOŁY z posiedzeń organizacji karaimskich w II Rzeczypospolitej (1924–1928). [Wyd.] Rafał Witkowski. *Almanach Karaimski*. [T.] 4: 2015 s. 183–215, sum.

9039. PROTOKÓŁ przesłuchania majora Franciszka Sarnka, dyrektora technicznego firmy „Protekta” z dnia 2 października 1926 r. Przyczynek do sprawy generała Michała Żymierskiego. Oprac. i do dr. podał Krzysztof Kloc. *Niepodległość*. T. 64: 2015 s. 279–288, sum.

9040. PROTOKÓŁ wizytacji kanonicznej w parafii Leszczyny dn. 31 V – 1 VI 1939 roku. [Wyd.] Karolina Świątich. *Świątokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 231–248, sum.

9041. PROTOKÓŁ zebrania członków Związku Zawodowego Pracowników Dróg Kołowych, oddział w Mińsku Mazowieckim (1934 r.). *Roczn. Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 211–213.

Przedruk z: „Drogowiec” nr 3 (1934) s. 14–15.

9042. PRZEPISY archiwalne miasta Lublina z 1939 r. [Wyd.] Marek Konstankiewicz. *Studia Archiw.* [T.] 3: 2010 s. 175–201.

9043. PRZETAKIEWICZ Zygmunt: Od ONR-u do PAX-u. Wyd. 2. popr. i zm. Warszawa 2010.

Rec.: Sobiela Artur, *Meritum*. T. 3: 2011 s. 221–227.

9044. PRZYJAZD Naczelnika Państwa i Naczelnego Wodza do Krakowa w dniu 5 sierpnia 1922. Oprac. oraz wstępem i przypisami opatrzył Krzysztof Kloc. *Niepodległość*. T. 62: 2013 s. 273–286.

Dodatek do rozkazu dowódcy obozu warownego Kraków.

9045. RAKOWSKI Bolesław: W kręgu harcerskiego ogniska. Wspomnienia z obozu harcerskiego Hufca Tarnobrzieskiego im. generała H. Dąbrowskiego w Woli Jasienickiej w roku 1936. *Tarnobrzskie Zesz. Hist.* Nr 37: 2012 s. 61–88.

9046. RALCEWICZ Stanisław: *Opowiedzieć życie. Z Kresów, przez Rosję Sowiecką, Uzbekistan, Bliski Wschód, Anglię do Kanady*. Toronto–Lublin 2015 Drukarnia Akapit 8° ss. 156, il.

Wspomnienia radiomechanika (ur. w 1926) z dzieciństwa w rodzinie osadnika wojskowego w osadzie Tocin i nauki w Stajkach, deportacji w 1940 r., pobytu w obozie k. Szarańska, wyjścia w służbie junackiej z Armią Andersa, nauki w Lotniczym Gimnazjum Radiomechanicznym w Carnwell (do 1948 r.), wyjazdu do Kanady, pracy zawodowej i przyjazdów do Polski (od 1972 r.) i na Kresy (po 1989 r.).

9047. RAPORT dowódcy Białoruskiego Okręgu Wojskowego w sprawie nowego planu wojny na Zachodzie. [Wyd.] Ryszard Ryś. *Białostockie Teki Hist.* T. 13: 2015 s. 299–323.

Plany wojny m.in. z Polską, 1935 r.

9048. RAPORTY o antysemickich wystąpieniach w Polsce po I wojnie światowej. [Wyd.] Łukasz Jastrząb. *Pam. Bibl. Kórnickiej*. Z. 32: 2015 s. 199–250, sum.

9049. RAPORTY Straży Kresowej 1919–1920 Ziem Północno-Wschodnich opisane. Wstęp, wybór, oprac. Joanna Gierowska-Kałużur. Pułtusk–Warszawa 2011.

Rec.: Jurkowski Roman, *Przegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 nr 2 [dr.:] 2012 s. 437–441.

9050. RAPORTY sytuacyjne Starosty Grodzkiego w Gdyni i Komisarza Rządu w Gdyni. Życie polityczne, społeczne i mniejszości narodowych w Gdyni, ruch wywrotowy i stan bezpieczeństwa publicznego, luty 1929–grudzień 1931. Wybór, wstęp i oprac. Jarosław Drozd, Krzysztof Chalimoniuk. Gdańsk 2015 AP; *Stow. Przyj.* AP 4° ss. 235, il. (Archiwum Gdyni; t. 1).

Rec.: Dworakowski Jacek, *Roczn. Gdyni*. Nr 27: 2015 s. 184–185.

9051. [REDLICH Shimon], Finder Gabriel N.: From Brzeżany to Afula: A Child's Journey from Pre-War Poland to Israel in the 1950s. A Conversation with Shimon Redlich. *Polin*. Vol. 27: 2015 s. 427–442.

Wspomnienia.

9052. [ROGALSKA-GACH Janina]: *Pamiętnik czyzlera Janiny Rogalskiej-Gach*. Kraków 2015 Pracownia Kreatywna Bezliku; Paulina Szelerowicz-Gładysz 8° ss. 88, il.

Wspomnienia autorki (1911–1977) ukazujące dzieciństwo na Ludwinowie, naukę, studia rzeźby na krakowskiej ASP, pracę w warsztacie ojca i własnym od 1934 r.

9053. RUND ums Krantor. Die Freie Stadt Danzig in Erinnerungen. Ausgewählte Aspekte des Alltagslebens. [Wyd.] Marek Andrzejewski. Gdańsk 2015 Wydaw. Uniw. Gdańskiego 8° ss. 182, nlb. 2, il.

Antologia niemieckich wspomnień o życiu codziennym w Wolnym Mieście Gdańsku.

9054. RUTKOWSKI Marian: *Z ziemi świętokrzyskiej na ziemię odzyskane. Wspomnienia*. Wrocław 2014.

Rec.: Głowiński Tomasz, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3

9055. SAWICKI Jan: Jak poznałem góry. Cz. 2. *Pam. Pol. Tow. Tatrzańskiego*. T. 23: 2014 [dr.:] 2015 s. 123–146.

Dalszy ciąg wspomnień wybitnego taternika okresu międzywojennego (1909–1997). Cz. 1. *Tamże*. T. 22: 2013 [dr.:] 2014.

9056. [SCHAETZEL Tadeusz]: *Turcja w koncepcjach polskiego Sztabu Generalnego w okresie Konfederacji Lozańskiej (1922–1923)*. Nieznane memorandum Tadeusza Schaezla. Oprac. Joanna Gierowska-Kałużur, Marek Kornat. *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 49: 2014 z. 2 s. 23–49, sum., rez.

9057. ŠEMATIZM greko-katolickogo duhoven'stva Apostol'skoï administracii Lemkovšini. Oprac. Stefan Âdlovskij. Komańcza 2015 RuthenicArt 4° ss. XVIII, 178, il.

Repr., oryg.: L'viv 1936.

9058. SKOWRONEK Rudolf: Okruszki życia czyli Wspomnienia dawne, bardzo dawne i nie tak dawne, stare i nowe, wielkie i małe, kolorowe, zwyczajne, a wszystkie razem prawdziwe. Piekary Śląskie 2015 Marek Skowronek 4° ss. 265, il.

Pamiętniki autora (ur. 1920) ukazujące dzieciństwo i naukę w Miasteczku Śląskim i Szarleju (od 1928 r.), pracę księgarza w Chorzowie i Katowicach w l. 1936–1940, przymusowe wcielenie do wojska niemieckiego i służbę m.in. na froncie wschodnim, dezercję w styczniu 1945 r., powojenną pracę w Zarządzie Miejskim w Piekarach Śląskich, potem jako księgowy w kopalniach w Bytomiu oraz życie rodzinne.

9059. SPIS stałych mieszkańców gminy Oksywie z 1925 roku. Wstęp i oprac. Tomasz Rembalski. Gdynia 2015 Muzeum M. Gdyni; Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie. Oddz. 8° ss. XXIX, nlb. 1, 56, nlb. 1. (Studia i Materiały Muzeum Miasta Gdyni. Seria 1, Źródła i Materiały; nr 4).

9060. SPRAWOZDANIE rachunkowe Ochotniczej Straży Pożarnej w Radomsku za 1929 rok. [Wyd.] Agnieszka Podolska. *Zesz. Radomszczańskie*. T. 10: 2015 s. 267–276.

9061. [STRZAŁKO Franciszek]: Obiekty architektury powiatu sanockiego w opisach Franciszka Strzałko dokonanych podczas badań terenowych przeprowadzonych w 1935 roku. [Wyd.] Wojciech Wesołkin. *Roczn. Sanocki*. [T.] 11: 2014 s. 147–184.

9062. SYBERIA w listach i dokumentach zesłańców (1928–1946). Oprac. Zbigniew Fedus. Wrocław 2015 Arkot, Artur Kotuński 8° ss. 261, nlb. 1, il.

9063. SZPUNAR Julian: Samochodem z Leszna do Warszawy i z powrotem. Wyd. Damian Szymczak. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 1 s. 87–92.

Wspomnienie-reportaż z 1937 r.

9064. THON Elsa: Gdyby to była fikcja... Przekł. Anna Maziarska. Pruszków 2015 Książnica Pruszkowska im. Henryka Sienkiewicza 8° ss. 247, tabl. 12, il.

Wspomnienia Żydówki (właśc. Balbina Synalewicz, ur. 1923) z przedwojennego dzieciństwa w Pruszkowie, życia w gettach pruszkowskim i warszawskim, przymusowej pracy w obozach Płaszów i Skarżysko-Kamienna.

9065. TOK postępowania dyscyplinarnego przeciwko funkcjonariuszom wymiaru sprawiedliwości II Rzeczypospolitej w świetle akt Komisji Dyscyplinarnej. [Wyd.] Robert Małek. *Res Historica*. Nr 40: 2015 s. 247–276, sum.

9066. TOKARCZUK Ignacy: Kochałem tych ludzi całym sercem i oddaniem. Wspomnienia z lat 1918–1976. Oprac., wpraw., przypisy Józef Wołczański. Lwów–Kraków 2014 Wydaw. Bł. Jakuba Strzeźmię Archidiec. Ob. Łac. Oddz. 8° ss. 502, nlb. 1, il. (Biblioteka Historyczna Archiwum Metropolii Lwowskiej Obrządku Łacińskiego w Krakowie. Seria A, Źródła i Materiały; t. 16).

Pamiętnik arcybiskupa przemyskiego (1918–2012) z dzieciństwa i młodości w podolskiej wsi Łubianki Wyżne, nauki w rodzinnej wsi i Zbarażu, studiów na UJK i formacji w Seminarium Duchownym we Lwowie od 1937 r., kontynuowanej tajnie po wkroczeniu Sowiec, okupacji niemieckiej, święceń kapłańskich w 1942 r., pierwszej pracy w Złotnikach k. Trembowli, powrotu do Lwowa, ekspatriacji, pobytu na Górnym Śląsku, studiów na KUL, dalszej pracy duszpasterskiej i naukowej oraz pasterzowania diecezji przemyskiej od 1966 r.

9067. TRZECIAK Bohdan: *Moje życie od Chocenia do Kołobrzegu*. Kołobrzeg 2015 Wydaw. Reda Kazimierz Ratajczyk 8° ss. 129, nlb. 1, il.

Pamiętnik profesora medycyny (ur. 1926) opisujący życie w rodzinie pracownika cukrowni w Choceniu, naukę tamże przerwana przez okupację, powojenną edukację kontynuowaną we Wrocławiu i Łodzi, służbę wojskową, studia medyczne w Łodzi, dalszą karierę naukową związaną z Akademią Medyczną w Krakowie i Uniwersytetem w Szczecinie oraz pracę lekarza w Krynicy i Kołobrzegu.

9068. TU WSZYSTKO było inne – wspomnienia bolesławieckich reemigrantów z Francji. Pod red. Kamilli Dudek. Bolesławiec 2015 Muzeum Ceramiki; na zlec. Gm. Miej. Bolesławiec 8° ss. 195, il.

Antologia wspomnień dotyczących 40 rodzin reemigrantów opisujących życie w przedwojennej i wojennej Francji oraz ich losy w PRL po powrocie do Ojczyzny.

9069. [TURBAŃSKI Marcin]: *Zapiski Marcina Turbańskiego w latach 1927–1990 kościelnego parafii pod wezwaniem św. Katarzyny w Skoraszewicach*. W oprac. Bogusława Janika; współpr red. Gabriel Roszak. Gębice–Pępowo 2015 Gm. Pępowo 8° ss. 111, il.

Wspomnienia opisujące losy autora (1903–1993) na tle dziejów miejscowości i parafii od podjęcia w niej pracy – przebudowę kościoła, relacje z kapłanami, okupację, powojenną działalność w PSL i dalsze koleje życia w PRL.

9070. TYLKO zorganizowana Europa może powstrzymać Rosję – nieznane memorandum na temat spraw polsko-sowiecko-bałtyckich z kwietnia 1926 r. [Wyd.] Małgorzata Gmurczyk-Wrońska. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 203–213.

9071. [UHER Bronisława]: *Wokół Placu Kościelnego i Kościoła Jezusowego*. Spómniki z młodości Bronisławy Uher. Oprac. Zofia Wojtas. Cieszyn–Bielsko-Biała 2015 Ośr. Wydawniczy „Augustana”; Parafia Ewangelicko-Augsburska 8° ss. 140, il.

Wspomnienia autorki (1924–2014) z życia codziennego i działalności parafialnej w Cieszynie, pisane gwarą cieszyńską.

9072. „WIADOMOŚCI Literackie” (1924–1939). Wybór. Wybór, wstęp i oprac. Agata Zawiszewska. Warszawa 2015 Fund. Akad. Humanist.; IBL PAN. Wydaw. 8° ss. 698, sum.

9073. WIEŚCI z okolicy Pawonkowa. Wycinki prasowe z gazety Polska Zachodnia z lat 1927–1939. Wybrał i przypisami opatrzył Piotr Kalinowski. Kalety 2015 Wydaw. Piotr Kalinowski 8° ss. 84, il.

9074. WSKAZANIA programowe Obozu Wielkiej Polski. Krzeszowice 2013 Dom Wydawniczy „Ostoja” 8° ss. 209.

Program polityczny oraz deklaracja ideowa Obozu Wielkiej Polski z 1926 r.

9075. WYCINKI prasowe z Kattowitzer Zeitung opisujące okolicę Woźnik. Wybór, tł. z niem. i oprac. Piotr Kalinowski. Kalety 2015 Piotr Kalinowski 8° ss. 88. (Biblioteczka Wiedzy o Mieście i Gminie Woźniki).

Lata 1918–1939.

9076. WYWIAD Straży Granicznej 1928–1939. Wybór dokumentów. Wybór, wstęp i oprac. Piotr Kołakowski, Ryszard Techman. Słupsk 2013.

Rec.: Hajduk Bolesław, *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 111–112.

9077. ZAWADZKI Władysław: *Dlaczego zostałem lekarzem*. Wspomnienia. Wspomnień Pana Władysława z uwagą wysłuchał, nagrał, spisał i wstępnie zred. Janusz Rozwadowski. Brzezia Łąka 2015 Poligraf 8° ss. 272, il.

Pamiętniki ginekologa-położnika (1924–1991) opisujące dzieciństwo w Plenikowie na Kresach, realia wojny i zbrodnie ukraińskie, repatriację do Polski, służbę w MO, studia na Akademii Medycznej we Wrocławiu oraz pracę zawodową.

9078. [ZDANOWSKI Juliusz]: *Dziennik Juliusza Zdanowskiego*. T. 5: 1 I 1923 – 10 V 1926. Przedm. i oprac. Janusz Faryś, Tomasz Sikorski, Henryk Walczak i Adam Wątor. Wyd. 2., uzup. Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Wydz. Humanist. Uniw. Szczecińskiego *Minerwa* 8° ss. 397, nlb. 3.

Toż. T. 6: 18 V 1926 – 31 XII 1927. Szczecin 2015 Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica ss. 214, tabl. 2, il.

Toż. T. 7: 28 I 1928 – 5 VIII 1935. Szczecin 2015 Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica; Wydaw. Nauk.

Wydz. Humanist. Uniw. Szczecińskiego „Minerwa” ss. 192, nlb. 2, il.

T. 1. 2013.

Aut. żył w l. 1874–1937. T. 5. Wyd. 1. 2014.

9079. ZJAZDY konsulów polskich w ZSRR. Protokoły i referaty 1927–1934. Oprac. Edward Kołodziej, Mariusz Mazur, Tadeusz Radzik. Lublin 2011.

Rec.: *Szczepeński Janusz, Przegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 nr 4 [dr.:] 2014 s. 974–978.

9080. ZWIĄZEK Hallerowski na Żywiecczyźnie (1933). Z Archiwum Akt Dawnych. Do dr. podał Wojciech Konkol. *Gronie*. Nr 15: 2015 s. 135–140.

W Warszawie.

9081. [ŻELIGOWSKI Lucjan]: *Pamiętniki generała broni Lucjana Żeligowskiego*. Wstęp i oprac. Dariusz Fabisz. Warszawa 2014 DiG 8° ss. 279, il. PTH.

Dziennik generała (żyjącego w l. 1865–1947) prowadzony od otrzymania nominacji na stanowisko inspektora 2. Armii (1 XI 1922 r.), potem ministra spraw wojskowych (27 XI 1925 – 5 V 1926 r.) wzbogacony o korespondencję związaną z pełnieniem tych urzędów; uzupełniony o wspomnienia z sierpnia i pocz. września 1939 r. i notatki z okresu 14 IX – 30 XII 1939 r.

9082. ŻELIGOWSKI L.: *Wojna w roku 1920. (Wspomnienia i rozważania)*. Red. Tomasz Stasiak. Wyd. 3. Warszawa 2015 Wydaw. 2 Kolory 8° ss. 189, tabl. 4, il.

Przedr., oryg.: Warszawa 1930.

Dot. wojny z bolszewikami od marca 1920 r. do Bitwy Warszawskiej.

9083. ŻYDZI krakowscy w okresie międzywojennym. Wybór dokumentów. Wybór i oprac. Czesław Brzoza. Kraków 2015 PAU 8° ss. XXXIII, nlb. 1, 624. PAU. (Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego; og. zb. t. 116).

Opracowania

Zob. poz. 2581, 3054, 4570, 4902, 7990, 8200, 8272, 8290, 8302, 8410, 8678, 8906, 8955, 9941, 10174, 10178, 10243, 10250, 10278, 10687, 10739, 11139, 11546.

9084. ADAMSKA Magdalena: *Gabinet Rycin Polskiej Akademii Umiejętności – karta z dziejów polskiej historii sztuki*. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 259–272, sum.

Okoliczności powstania w 1935 r.

9085. ALBINIAK Andrzej, Albinia Elżbieta Monika: *Przestrzeń prowincjonalno-muzealna*. Wstępne wyniki badań o początkach muzealnictwa w Janowie Lubelskim. *Radzyński Roczn. Humanist.* T. 13: 2015 s. 71–82, sum.

9086. AMBROCHOWICZ-GAJOWNIK Anna: *Opieka nad emigracją polską we Francji w działalności Konsulatu RP w Marsylii w latach 30. XX wieku*. *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 175–194, sum.

9087. BANARN Ivo: Polští socialisté na československém Těšínsku v meziválečném období – příklad střetu identit a loajalit v národnostně smíšeném pohraničním regionu. *Klio*. T. 33: 2015 nr 2 s. 103–121, sum.

9088. BARANIAK Maciej „Kubów”: Sport w Zakopanem w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Gdynia 2015 *Novae Res* 8° ss. 290, nlb. 4, il.

9089. BARTOSIAK Andrzej: Sytuacja zdrowotna i socjalna Radomia w okresie międzywojennym. Album „Opieka społeczna otwarta”. *Radomskie Studia Humanist.* T. 2: 2015 s. 177–190, sum.

Album ze zdjęciami ze zbiorów MBP w Radomiu.

9090. BARTOSZEWICZ Henryk: Roman Knoll – między walką o wolność narodów a dyplomacją. *Przegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 3 [dr.:] 2013 s. 537–553.

9091. BARTOSZEWICZ H.: U schyłku republiki weimarskiej. Niemcy i stosunki polsko-niemieckie w świetle raportów posła polskiego w Berlinie Romana Knolla (1928–1930). *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 3–39, sum.

9092. BAUCHROWICZ-TROCKA Maria: Wydawcy i redaktorzy gazet i czasopism międzywojennej Łomży. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 2 s. 171–186, sum.

9093. BAZAK Agata Łucja: Edukacja religijna dzieci i młodzieży w parafii pw. Świętego Bartłomieja w Staszowie w latach 1918–1939. Rzeszów 2015 *Libra* 8° ss. 107, il.

9094. BĄKAŁA Krzysztof: Działalność arcybiskupa Józefa Teodorowicza w okresie walk obronnych Lwowa 1918–1919. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 1 s. 59–80, sum., Zsfg., rez.

9095. BEDNARCZUK Monika: Kobiety w kręgu prawicy międzywojennej. Idee, sylwetki, strategie pisarskie. Wrocław 2012.

Rec.: Urbanowski Maciej: Kobiety w kręgu międzywojennej prawicy. *Arcana*. Nr 124: 2015 s. 170–173.

9096. BEDNARCZYK Grzegorz: Najważniejsze przedsięwzięcia gospodarcze Drugiej Rzeczypospolitej. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 163–172, sum., Zsfg., rez.

9097. BEDNARCZYK Przemysław, Piątkowski Sebastian: „Twierdzą nam będzie każdy próg...”. Społeczeństwo Ziemi Radomskiej w okresie wojny polsko-bolszewickiej lat 1919–1920. Radom 2015 Muzeum Wsi Radomskiej 8° ss. 312, il.

9098. BEDNARSKI Włodzimierz: Rok 1925 i „Miliony ludzi z obecnie żyjących nigdy nie umrą!”. Dawne zapowiedzi i oczekiwania organizacji Świadców Jehowy. Szydłówek [i in.]–Kraków 2015 *Ikona*; Wydaw. AA 8° ss. 142, il.

9099. BEZSMERTNYJ Andrij: Handel lwowski w okresie międzywojennym. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 2 s. 3–10, sum.

9100. BIAŁCZAK Adam: Akcja Katolicka w parafii św. Bartłomieja w Baranowie w latach 1930–1939. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 29: 2015 s. 25–36, sum.

9101. BIAŁOKUR Marek: W cieniu tragicznej prezydentury. Gabriel Narutowicz – niedoceniony minister spraw zagranicznych Drugiej Rzeczypospolitej (28 VI – 14 XII 1922). *Niepodległość*. T. 63: 2014 s. 7–50, sum.

9102. BIEDRZYCKA Agnieszka: Kalendarium Lwowa 1918–1939. Kraków 2012.

Rec.: Leinwand Aleksandra Julia, *Imponderabilia*. Nr 6: 2013 s. 199–205.

9103. BŁAŻEJEWSKI Krzysztof: Spotkanie z Adolfem Hitlerem. Nieznany epizod z życia prezydenta Bydgoszczy Leona Barciszewskiego. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 125–134, sum. Zsfg.

9 VI 1936 r., przy okazji kongresu komunalnego w Berlinie.

9104. BŁĄD Marta: Społeczno-polityczny kontekst reform agrarnych II Rzeczypospolitej. *Wiś i Rolnictwo*. 2015 nr 2 s. 193–203.

9105. BOJARSKI Piotr: Zamach majowy widziany oczami dziennikarzy „Dziennika Wileńskiego”. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 29: 2015 s. 101–114, sum.

9106. BOJARSKI P.: Zapomniany dygnitarz: Konstanty Skirmunt – minister spraw zagranicznych w latach 1921–1922. *Meritum*. T. 6: 2014 s. 57–70, sum.

9107. BOREK Paweł: Garnizony wojskowe na Południowym Podlasiu (1918–1939). *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 179–203, rez., sum.

9108. BOREK P.: Organizacja i funkcjonowanie rewkomów na terenie powiatu łukowskiego (11–17 sierpnia 1920 r.). *Radzyński Roczn. Humanist.* T. 13: 2015 s. 83–100, sum.

9109. BOREK P.: Stacjonowanie 9 Dywizji Piechoty na Wileńszczyźnie w latach 1920–1922. *Roczn. Białskopodlaski*. T. 23: 2015 s. 209–225, Zsfg., sum.

9110. BORKOWSKI Andrzej: Między Konstantynopolem a Moskwą. Źródła greckie do autokefalii kościoła prawosławnego w Rzeczypospolitej (1919–1927). Białystok 2015 Wydaw. Uniw. w Białymstoku; nakł. Katedry Teologii Prawosławnej Uniw. w Białymstoku 8° ss. 253, il., rez., streszcz. greckie, sum.

9111. BOSIACKI Adam: Ewolucja myśli polityczno-państwowej Józefa Piłsudskiego oraz jej wpływ na myśl społeczną i dokonania Drugiej Rzeczypospolitej. *Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem*. [T.] 37: 2015 nr 2 s. 7–27, sum.

9112. BRETES Jadwiga: Bezrobocie w Solcu Kujawskim w okresie międzywojennym. *Roczn. Solecki*. [R.] 6: 2015 s. 9–40.

9113. BREZA Bogusław: Polacy i Niemcy w życiu codziennym na terenie współczesnego Małego Trójmiasta Kaszubskiego w okresie międzywojennym. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 83–101, sum.

Wejherowo, Rumia, Reda.

9114. BRZEZIŃSKI Andrzej M[aciej]: „Papież pokoju”. Wizerunek Piusa XI (1922–1939) w publicystyce Oskara Haleckiego. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 1 s. 193–207.

9115. BUBLEWSKI Janusz: Wołomińska elektrownia. Założenie i początki funkcjonowania. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 121–126.

Lata 1922–1927.

9116. BUDELEWSKI Dariusz: Powiat Maków Mazowiecki w latach Drugiej Rzeczypospolitej. Życie polityczne, społeczno-gospodarcze, szkolnictwo i kultura. Maków Mazowiecki–Ostrołęka 2015 Pow. Makowiecki; Ostrołęckie Tow. Nauk. im. Adama Chętnika 8° ss. 439, il.

9117. BUDELEWSKI D.: Rozwój pożarnictwa w powiecie makowskim w okresie międzywojennym. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 27: 2013 s. 35–47, sum.

9118. BUDELEWSKI D.: Rozwój ruchu ludowego w powiecie makowskim w latach 1918–1939. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 29: 2015 s. 37–50, sum.

9119. BUTYTER Daniel: Central'nij ìndustrial'nij perion. *Imponderabilia*. Nr 8: 2015 s. 94–110, streszcz., sum.

Centralny Okręg Przemysłowy.

9120. BUTYTER D.: Ekonomika Shidnoï Galičini u Mižvoënnij Perìod (1919–1939 rr.). *Imponderabilia*. Nr 6: 2013 s. 180–195, sum.

9121. BYDGOSZCZ jako ośrodek działań wywiadowczych w przededniu i w trakcie II wojny światowej. Zbiór studiów. Pod red. Stefana Pastuszewskiego. Bydgoszcz 2015 Inst. Wydawniczy „Świadectwo” 8° ss. 243, il.

Treść: Jastrzębski Włodzimierz: Zarys tematyki s. 7–9; Tebinka Jacek: Wkład Polski i Polaków w dzieło złamania szyfrów niemieckiej Enigmy (1932–1942) s. 13–20; Lelwicz Jerzy: Marian Rejewski, życie i działalność (1905–1980) s. 21–51; Wójtowicz Marek: Ewolucja kryptologii. Istota szyfru stosowanego w Enigmie s. 53–65; Biegański Zdzisław, Szczutkowska Joanna: Enigma w filmach fabularnych i dokumentalnych s. 67–81; Skóra Wojciech: Organizacja i główne kierunki działalności Ekspozytury nr 3 Oddziału II Sztabu Głównego Wojska Polskiego w Bydgoszczy (1930–1939) s. 85–146; Olstowski Przemysław: Mjr Jan Henryk Żychoń (1902–1944) – żołnierz i oficer wywiadu s. 147–171; Woźny Aleksander: Agenci ofensywni Ekspozytury nr 3 Oddziału II SG WP do 1939 r. w ocenie mjr. Witolda Langenfelda s. 173–186; Gondek Bartosz, Jendrzewski Artur: Infrastruktura i zaplecze techniczne polskiego wywiadu wojskowego w Wolnym Mieście Gdańsku (1920–1930) i w Bydgoszczy (1920–1939) s. 187–206; Chrzanowski Bogdan: Wywiad ZWZ AK i Delegatury Rządu RP na Kraj w Bydgoszczy s. 209–222; Pastuszewski S.: Rola bydgoszczan w działaniach przeciwko hitlerowskiej broni V-1 i V-2 s. 223–243.

9122. BYLINA Sławomir: Duszpasterstwo dekanatu bialskiego w latach 1918–1922 w świetle sprawozdań dziekańskich. *Roczn. Bialskopodlaski*. T. 21: 2013 s. 63–81, sum., Zsfg.

9123. BYLINA S., Bylina Dorota: Duszpasterstwo dekanatu bialskiego w latach 1926–1928 w świetle sprawozdań dziekańskich. *Roczn. Bialskopodlaski*. T. 22: 2014 s. 43–58, sum., Zsfg.

9124. [ČAĪNSKIJ Ūrij Oleksandrovič] Chainskyi Iurii: Sprawa zamknięcia wydawnictw azerbejdzańskich w Turcji w 1931 r. a polska polityka prometejska. *Przełg. Hist.* T. 106: 2015 z. 3 s. 463–487, sum.

9125. [ČARNÂKEVIČ Andrèj Mìkalaevič] Czarniakiewicz Andrej: „Inwestycja w lojalność”. Próby finansowania białoruskiego ruchu narodowego przez polskie instytucje rządowe. *Przełg. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 4 [dr.:] 2014 s. 825–862.

Zawiera też materiały źródłowe.

9126. CHALIMONIUK Krzysztof: Josef Pavlovský konsul Republiki Czechosłowackiej w Gdyni w latach 1938–1939. *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 56–59, sum.

9127. CHALIMONIUK K.: Mniejszość czeska i słowacka na Pomorzu. *Roczn. Gdynski*. Nr 27: 2015 s. 69–74.

W okresie międzywojennym.

9128. CHLIPAŁA Michał: Oddział konny Policji Państwowej komendy Kraków-miasto w latach 1919–1938. *Studia z Dziejów Wojskowości*. T. 4: 2015 s. 141–186, sum., rez.

9129. CHŁOSTA Jan: Druki mazurskie oficyny Pieniężnych. *Roczn. Mazurski*. T. 19: 2015 s. 24–30.

9130. CHMIEL Aleksy: Sport w działalności Związku Bezpieczeństwa Kraju Ziemi Wileńskiej. *Zesz. Nauk. AON*. [R. 26]: 2015 nr 1 s. 218–231.

Toż w jęz. ang.: Sport in the activity of National Security Association of the Vilnius Region (Związek Bezpieczeństwa Kraju Ziemi Wileńskiej). *Tamże* s. 231–245.

Lata 1922–1924.

9131. CHOJECKI Dariusz [K.]: Optanci polscy w rejencji szczecińskiej w świetle informacji Generalnego Konsulatu RP w Berlinie z przełomu lat 1921 i 1922. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 34: 2014 s. 89–101, sum.

9132. CHOJNACKA Barbara: Miejska galeria obrazów i rzeźb w Bydgoszczy. Przyczynek do polskiej sztuki współczesnej w bydgoskim Muzeum. *Bydgoski Roczn. Muzealny*. [T.] 3: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 51–78.

Lata 1929–1939.

9133. CHOJNOWSKA Elżbieta: Udział formacji wojskowych w życiu kulturalnym i społecznym Łomży i Zambrowa w okresie II Rzeczypospolitej. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 111–125, sum.

9134. CHROBACZYŃSKA-PLUCIŃSKA Edyta: Mussolini, Hitler, Franco. Ich polityka wewnętrzna i zagraniczna w świetle polskiej prasy politycznej dwudziestolecia międzywojennego. Kraków 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Pedagog. 8° ss. 302, nlb. 2, il. Uniw. Pedagog. im. Komisji Edukacji Nar. w Krakowie. (Prace Monograficzne; nr 714).

9135. CHUDZIK Wojciech: Wpływ Centralnego Okręgu Przemysłowego na środowisko wiejskie (1937–1939). *Roczn. Lubelski*. T. 41: 2015 s. 214–224, sum.

9136. CHYLAK Karol: Social insurance in the Second Republic of Poland. Social advantage or the policy of caution. *Studia Hist. Oeconom.* Vol. 33: 2015 s. 37–54, abstr.

9137. CIBOROWSKA Lidia: O szkole i rozwoju czytelnictwa w świetle „Przyjaciela Szkoły” (1922–1939). *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 93–106, sum.

9138. CICHORACKI Piotr: Inspektor Armii nr 1 gen. Edward Śmigły-Rydz a problem bezpieczeństwa wewnętrznego na Kresach północno-wschodnich w 1924 r. *Niepodległość*. T. 61: 2012 s. 123–140, sum.

9139. CICHORACKI P.: Tak zwani „tutejsi” na Polesiu jako zagadnienie polityczne w Polsce w latach 1921–1939. *Sprawy Narodowościowe*. Seria nowa. Z. 42: 2013 s. 101–113, sum.

9140. CICHORACKI P.: Wskazana elastyczność czy niepożądany chaos? Z historii polityki narodowościowej obozu sanacyjnego. *Niepodległość*. T. 64: 2015 s. 119–133, sum.

9141. CIEŚLA Bartłomiej: Łódzkie czasopisma humorystyczne w międzywojniu. Łódź 2014.

Rec.: Bergmann Olaf, *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 4 s. 115–119.

9142. CISEK Izabela: O honor piłsudczyka, czyli sprawy honorowe członków BBWR. *Niepodległość*. T. 61: 2012 s. 103–122, sum.

9143. CONRAD Benjamin: Umkämpfte Grenzen, umkämpfte Bevölkerung. Die Entstehung der Staatsgrenzen der Zweiten Polnischen Republik 1918–1923. Stuttgart 2014 Franz Steiner Verlag 8° ss. 382, il. (Quellen und Studien zur Geschichte des Östlichen Europa; Bd. 84).

Rec.: Górny Maciej, *Acta Poloniae Historica*. [T.] 112: 2015 s. 362–367.

9144. CZAJOWSKI Jacek, Grzybowski Marian, Kulig Andrzej: Na drodze ku Konstytucji kwietniowej. Szkice. Red. nauk. A. Kulig. Kraków 2015 Abrys 8° ss. 485, nlb. 3.

9145. CZECHOWSKI Janusz: Polityczna i gospodarcza aktywność II Rzeczypospolitej w regionie Morza Bałtyckiego. Problemy bezpieczeństwa morskiego. Słupsk 2015 Wydaw. Nauk. Akad. Pomorskiej; Fund. Inst. Balticum 8° ss. 619, nlb. 2, il. Akad. Pomorska w Słupsku, Fund. Inst. Balticum. (Series Pomerania).

9146. CZORNYJ Maksymilian Dymitr: Suwerenność Ukrainy w latach 1917–1921 w kontekście sytuacji międzynarodowej. *Sprawy Narodowościowe*. Seria nowa. Z. 44: 2014 s. 133–138, sum.

9147. CZUBIŃSKI Jacek: Wawelski spór Stanisława Tomkowicza z Adolfem Szyszko-Bohuszem. The Wawel dispute between Stanisław Tomkowicz and Adolf Szyszko-Bohusz. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 36: 2013 s. 38–45.

Tekst równol. pol., ang. Lata 20. XX w.

9148. CZUCHRYTA Artur: Z dziejów klasy średniej w Lublinie. Kupcy branży kolonialnej w życiu gospodarczym i społecznym miasta (1918–1939). Lublin 2011.

Rec.: Łapa Małgorzata, *Przeegl. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 1 s. 309–312.

9149. CZYŻEWSKI Bartłomiej: Lista uczniów Państwowej Preparandy Nauczycielskiej w Uniejowie z roku szkolnego 1925/1926. *Biul. Uniejowski*. T. 4: 2015 s. 229–233, sum.

9150. DAJNOWICZ Małgorzata: Poglądy ideowe i działalność polityczna elit (nie)provincjonalnych Narodowej Demokracji zachodniej części województwa białostockiego (1919–1939). Warszawa 2015 Neriton 8° ss. 293, il., sum., rez.

9151. DAJNOWICZ M.: Wpływy Narodowej Demokracji w województwie białostockim. Elity i ich rola w tworzeniu politycznych struktur endeckich (1919–1939). *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 33–44, sum.

9152. DALL Lesław: Żydowskie organizacje kombatanckie w Nowym Targu. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 55–59.

W okresie II RP.

9153. DANILUK Jan: Niespokojne lato. Sytuacja w Gdańsku w przededniu wybuchu II wojny światowej (czerwiec–sierpień 1939). *Argumenta Historica*. Nr 2: 2015 s. 18–38, sum.

9154. DĄBROWSKI Adam Grzegorz: Kancelaria Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie w latach 1918–1939. Warszawa 2015 NDAP 8° ss. 344, il. NDAP, AAN.

9155. DĄBROWSKI Przemysław: Nauczanie nauki administracji i prawa administracyjnego na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie w okresie dwudziestolecia międzywojennego. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 299–322, rés., sum.

9156. DEREK Michał: Indywidualizm czy socjologizm? Zasada swobody umów w projektach polskiego kodeksu zobowiązań z 1933 roku na tle porównawczym. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 169–191, rés., sum.

9157. DMOWSKI Rafał: Unitis Viribus. Diecezja podlaska w II Rzeczypospolitej. Warszawa–Siedlce 2013.

Rec.: Bobryk Adam, *Roczn. Bialskopodlaski*. T. 21: 2013 s. 156–159.

9158. DOBROWOLSKI Piotr: Funkcjonowanie bibliotek wojskowych w latach 1918–1939. Cz. 1: Sprzęt i wyposażenie bibliotek wojskowych. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 3: 2015 s. 27–37, sum.

Toż. Cz. 2: Organizacja pracy bibliotecznej. *Tamże*. Nr 4: 2015 s. 115–128, sum.

9159. DOBROWOLSKI Rafał, Muszyński Wojciech Jerzy: Szczerbiec Chrobrego i symbolika polskiego ruchu narodowego w latach 1926–1939. *Glaukopis*. Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 92–116, sum.

9160. DOROSZEWSKI Jerzy: Uczniowie seminariów nauczycielskich w Polsce w latach 1918–1937. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 42–58.

9161. DROZD Jarosław: Rozwój spółek przemysłowo-handlowych we wsi Gdynia w latach 1920–1926 w świetle akt rejestru handlowego. *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 35–39, sum.

9162. DROZDOWSKI Marian Marek: Historia Centralnego Okręgu Przemysłowego. Geneza, budowa, wizja przyszłości, opinie. Warszawa–Radom 2015 Wydaw. Nauk. Inst. Technologii Eksploatacji – Państw. Inst. Badawczego 8° ss. 488, tabl. 10, il. (Biblioteka Polskiej Nauki i Techniki; 8).

9163. DROZDOWSKI M. M.: Rola Jasnej Góry w dziejach II Rzeczypospolitej. *Studia Claromontana*. [T.] 27: 2009 s. 433–448, Zsfg.

9164. DRYBLAK Łukasz: Recepcja sowieckiej myśli wojskowej na łamach „Bellony” w latach 1926–1939. *Niepodległość*. T. 64: 2015 s. 135–166, sum.

9165. DUBER Paweł: Działalność polityczna Kazimierza Bartla w latach 1926–1930. Z dziejów „liberalnego skrzydła” obozu sanacyjnego. Warszawa 2014.

Rec.: Sioma Marek, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 3 s. 232–237.

9166. DUBER P.: Działalność polityczna Kazimierza Świtalskiego w latach 1926–1939. Poznań 2013.

Rec.: Dziuda Karol, *Przegl. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 2 s. 286–291.

9167. DUBER P.: Józef Piłsudski a zagadnienie tzw. wojny prewencyjnej w latach 1932–1934. *Niepodległość*. T. 63: 2014 s. 51–68, sum.

9168. DUBER P.: Uroczystości żałobne po śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego w świetle raportu szwajcarskiego dyplomaty Paula Dinicherta. *Niepodległość*. T. 63: 2014 s. 227–235.

Zawiera też raport.

9169. DUBER P.: Z genezy zamachu majowego. *Niepodległość*. T. 61: 2012 s. 295–302, sum.

9170. DUDZIK Wojciech: W poszukiwaniu stylu. Teatr Narodowy 1924–1939. Warszawa 2015 Teatr Nar. 8° ss. 268, nlb. 4, il., sum. (Dzieje Teatru Narodowego wydane w 250 rocznicę jego powstania).

9171. [DWUDZIESTOLECIE 1918–1939 a powstanie styczniowe]. *Niepodległość*. T. 62: 2013 s. 5–97, sum.

Treść: Adamczyk Arkadiusz: Powstanie Styczniowe jako element myśli politycznej Józefa Piłsudskiego s. 7–24; Mierzwa Janusz: Uroczystości rocznicowe powstania styczniowego w międzywojennym Krakowie s. 25–36; Majzner Robert: Powstanie styczniowe na łamach „Gońca Częstochowskiego” (1919–1939) s. 37–53; Franz Maciej: Rocznica powstania styczniowego w Poznaniu w 1933 roku s. 55–65; Sioma Marek: „Okragłe” rocznice powstania styczniowego w prasie lubelskiej dwudziestolecia międzywojennego s. 67–97.

9172. DYMEK Przemysław: Wołyńska Dywizja. 27 Dywizja Piechoty w latach 1921–1939. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 419, il.

9173. DZIAŁALNOŚĆ sejmowa Adama Chętnika. Jedwabne 2015 Fund. Sztuk i Dialogu 8° ss. nlb. 2, 16, nlb. 1.

9174. DZIUDA Karol: Działalność Mariana Zyndrama-Kościałkowskiego w Komisji Wojskowej Sejmu RP I kadencji (1922–1927). *Imponderabilia*. Nr 6: 2013 s. 134–158, sum.

9175. DZIWOKI Julia: Kancelaria kurii diecezjalnych Kościoła rzymskokatolickiego w II Rzeczypospolitej. Częstochowa 2013.

Rec.: Łukomski Grzegorz, *Śląskie Studia Hist.-Teol.* [T.] 48: 2015 z. 1 s. 261–263.

9176. ESTETYKA dyskursu nacjonalistycznego w Polsce 1926–1939. Red. nauk. Ulrich Schmid. Warszawa 2014.

Rec.: Riedel Rafał, *Przepl. Zach.* R. 71: 2015 nr 2 s. 281–283.

9177. FIGURA Henryk Z[dzisław]: Pobór obywateli polskich w latach 1918–1939 przebywających za granicą w świetle uregulowań prawnych. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 15: 2014 s. 201–235, sum.

9178. FIJAŁKOWSKI Marek: Edward Rydz-Śmigły w Wyrzysku. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 4 s. 103–108.

15 XI 1936 r.

9179. FIKTUS Paweł: Poselska aktywność kobiet na mównicy sejmowej w dobie II RP. *Wrocławskie Studia Erazmiańskie*. Z. 9: 2015 s. 543–565, sum.

9180. FIKTUS P.: Spory polityczno-prawne wokół moratorium mieszkaniowego jako środka w walce ze skutkami bezrobocia w okresie II Rzeczypospolitej. *Imponderabilia*. Nr 6: 2013 s. 69–83, sum.

9181. FOLTYŃSKI Jarosław: Organizacja służb porządku publicznego w Częstochowie w latach 1918–1936. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie. Zesz. Hist. [T.]* 14: 2015 s. 227–236, sum.
9182. FOX Dorota: Czasopiśmiennictwo teatralne w Polsce w latach 1918–1939. Katowice 2013.
Rec.: Krasińska Izabela, *Roczn. Bibliol.-Prasoznawczy. T. 7/18*: 2015 s. 243–247.
9183. FRYŚ Andrzej: Babiogórska tragedia andrychowskich narciarzy. Przegląd i analiza dokumentów i publikacji. *Watra. [T.]* 12: 2015 s. 53–73.
Śmierć czterech członków Sekcji Narciarskiej KS Beskid w Andrychowie pod szczytem Babiej Góry, luty 1935 r.
9184. GARMATNY V`ital': Asnoŭnyâ cãžkascì na šlâhu aźyccãũ lennâ kamasacyì ũ paleskìm vaãvodstve ũ 1921–1939 gg. *Biul. Historii Pogranicza. Nr 14*: 2014 s. 45–56, sum., santr.
9185. GARMATNY V.: Dzâržaũny Sel'skagaspadarčy Bank II Rëčy Paspalìtaj ì âgo rolâ ũ aźyccãũlennì kamasacyì ũ Zahodnâj Belarusi (1919–1939 gg.). *Biul. Historii Pogranicza. Nr 13*: 2013 s. 67–83, sum., rez., santr.
9186. GAWRYSZCZAK Marcin: Wybitne osobistości w Łowiczu w latach Drugiej Rzeczypospolitej. *Roczniki Łowickie. T. 12*: 2014 [dr.:] 2015 s. 202–214.
9187. GIĘTKOWSKI Mirosław: Powstanie i organizacja artylerii polskiej w latach 1918–1921. *Studia Artyleryjskie. T. 5*: 2014 s. 11–61.
9188. GIMŽAUSKAS Edmundas: The activities of fr Friedrich Muckermann in 1918–1919 in Vilnius: a significant application towards a civil society? (The phenomenon of The Christian Workers League). *Lithuanian Historical Studies. Vol. 18*: 2013 [dr.:] 2014 s. 67–103, santr.
9189. GIMŽAUSKAS E.: Vilniečių nuostatos ir Vilniaus politinio lietuviškumo klausimas 1918 m. lapkričio-gruodžio mėn. *Lietuvos Istorijos Metraštis. 2012 [nr] 2 [dr.:] 2013 s. 83–108, sum.*
Postawy wileńskich mieszczan i problem politycznej litewskości Wilna w listopadzie i grudniu 1918 r.
9190. [GLADIŠUK Sergij Oleksandrovič] Gladyshuk Sergii: Ruch ukraiński a formowanie polskiej administracji na Wołyniu w latach 1919–1921 (w świetle dokumentacji Towarzystwa Straży Kresowej). *Roczn. Przemyski. T. 51*: 2015 z. 3 s. 149–164, sum.
9191. GMURCZYK-WROŃSKA Małgorzata: Gospodarka w cieniu dyplomacji. Rokowania Stanisława Patka o polsko-sowiecki traktat handlowy w latach 1928–1930. *Przepl. Wsch. T. 12*: 2012/2014 z. 1 [dr.:] 2012 s. 99–122.
9192. GMURCZYK-WROŃSKA M.: Polska, bolszewicy i „biała” Rosja – z wschodniej polityki Francji (1918–1921). *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch. T. 49*: 2014 z. 1 s. 73–92, sum., rez.
9193. GMURCZYK-WROŃSKA M.: Rosja sowiecka i bolszewizm w interpretacjach Stanisława Patka. *Przepl. Wsch. T. 12*: 2012/2014 z. 3 [dr.:] 2013 s. 633–648.
9194. GOCLON Jacek: Próby reform i dokonania gabinetu Ignacego Paderewskiego w świetle protokołów posiedzeń Rady Ministrów (16 stycznia – 9 grudnia 1919 r.). Cz. 2. *Słupskie Studia Hist. Nr 20*: 2014 s. 85–118, sum.
Cz. 1. *Tamże. Nr 19*: 2013.

9195. GOCLON J.: Rząd generała Władysława Sikorskiego (16 grudnia 1922 – 26 maja 1923). Geneza, skład i działalność. *Przegl. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 1 s. 181–214, sum.

9196. GOFRON Paweł: Argumenty „prosenackie” w koncepcjach ustrojowych klubów Sejmu Ustawodawczego II Rzeczypospolitej w świetle debaty konstytucyjnej. *Studia Sandomierskie.* T. 22: 2015 s. 33–51, sum.

9197. GOGOLA Zdzisław: Dzieje franciszkańskiej Prowincji św. Antoniego i bł. Jakuba Strzemię 1918–1939. Kraków 2011 Unum 4° ss. 843, nlb. 1, il., sum., riass.

Prowincja Krakowska.

9198. GOLIČENKO Aleksandr, Šerbatûk Vladimir: Partizanskie otrâdy Pol’skoj Voennoj Organizacii v Ukraine v 1918–1920 gg. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 374–383, sum.

9199. GOŁASZ Zbigniew: Żandarmeria Wojsk Powstańczych w okresie III powstania Śląskiego. *CzasyPismo.* 2015 nr 2 s. 132–138.

9200. GOŁĄB Krzysztof: Przestępczość na terenie Orzegowa w latach 1932–1939. *Rudzki Roczn. Muzealny.* [R.] 13: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 84–90.

9201. GOŁDYN Piotr: Echa prasowe aktywności ministrów oświaty Bułgarii, Szwecji i Węgier odwiedzających Polskę w 1935 r. *Biul. Historii Wychowania.* [Nr] 31: 2014 s. 207–227, sum.

9202. GOŁDYN P.: Łomżyński spór o nabożeństwo za duszę śp. ministra oświaty – Sławomira Czerwińskiego (1931 r.). *Studia Łomżyńskie.* T. 25: 2015 s. 143–154, sum.

9203. GOŁDYN P.: Pogarda dla zawodu, litość dla człowieka. Społeczno-edukacyjne formy działalności wobec kobiet zagrożonych prostytutką w Polsce (1918–1939). Kalisz 2013 Kaliskie Tow. Przyj. Nauk 8° ss. 284, il.

Rec.: Wróblewska Urszula, *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 199–201.

9204. GOŁDYN P.: Środowiska oświatowe wobec zgonu ministra Sławomira Czerwińskiego. *Rozprawy z Dziejów Oświaty.* T. 52: 2015 s. 23–34, sum.

Minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego, zm. 4 VIII 1931 r.

9205. GOŁĘBIEWSKI Grzegorz: Obrona Płocka przed wojskami bolszewickimi 18–19 sierpnia 1920 r. Płock 2015 Tow. Nauk. Płockie 8° ss. 276, il.

9206. GOŁOTA Janusz: „Przegląd Ostrołęcki” jako lokalny instrument polityczny sanacji. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 26: 2012 s. 63–80, sum.

Rok 1936.

9207. GONTAREK Alicja: Żydzi Mińska Mazowieckiego w latach 1918–1939. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 568, nlb. 2, tabl. 4, il., sum.

9208. GOŃCZYŃSKI-JUSSIS Filip: Uroczystości Święta Morza na terenie województwa lubelskiego (1933–1939). *Roczn. Lubelski.* T. 41: 2015 s. 196–213, sum.

9209. GOŃCZYŃSKI-JUSSIS F.: Wychowanie morskie w działalności i publicystyce Ligi Morskiej i Kolonialnej na przykładzie Lubelszczyzny. *Meritum*. T. 6: 2014 s. 89–101, sum.

9210. GÓRECKI Piotr: Geneza kuracji Najświętszego Serca Pana Jezusa w gliwickiej dzielnicy hutniczej. *Studia Teol.-Hist. Śląska Opolskiego*. T. 35: 2015 s. 371–392, sum.

Klasztor franciszkanów w Gliwicach w l. 1923–1925.

9211. GÓRNY Śląsk 1918–1922. Praca zbiorowa. Pod red. Tadeusza Skoczka. Warszawa 2015 Muzeum Niepodległości 8° ss. 428, nlb. 4, il.

Z treści: Skoczek T.: Wprowadzenie s. 7–10; Drozdowski Marian Marek: „Dramatis personae” międzynarodowej sytuacji Górnego Śląska w latach 1917–1922 s. 11–19; Fikus Sebastian: Niemieckie interpretacje plebiscytu na Górnym Śląsku w 1921 roku s. 21–55; Gmitruk Janusz: Ruch ludowy i Rząd Obrony Narodowej Wincentego Witosa wobec powstań śląskich s. 57–95; Pytel Jan: Rola socjalistów polskich w powstaniach śląskich s. 97–110; Stolarska Barbara: Górny Śląsk od „A” do „S” na łamach „Robotnika” w dniach 2–30 marca oraz 3 i 6 maja 1921 roku s. 111–138; Musioł Józef: Temida w III powstaniu śląskim s. 139–160; Wysocki Wiesław Jan: Duszpasterstwo polowe powstań śląskich s. 161–178; Rukat Michał: Prasa warszawska i ludność Warszawy wobec plebiscytu i powstań na Górnym Śląsku s. 179–198; Rostworowski Stanisław Jan: Rola mjr. SG Stanisława Rostworowskiego ps. „Lubliniec” w III powstaniu śląskim s. 199–220; Starczewski Mieczysław: Działalność bojowa grupy destrukcyjnej kpt. Tadeusza Puszczyńskiego „Wawelberga” s. 221–266; Noiński Emil: Cezary Haller (1875–1919) i jego udział w walkach o Śląsk Cieszyński w 1919 roku s. 267–278; Kubis Barbara: Powstania śląskie w literaturze wspomnieniowej i pieśni s. 279–305; Niklewska Jolanta: Warszawa wobec sprawy śląskiej 1919–1921 s. 307–343; Woźniczka Zygmunt: Refleksje o autonomii śląskiej w okresie II Rzeczypospolitej s. 345–396; Trajdos Tadeusz M.: Śląsk wobec Spiszu, Orawy i Czadeckiego w okresie międzywojennym s. 397–417.

9212. GRABOWSKA Dorota: „Przegląd Pedagogiczny” okresu II Rzeczypospolitej wobec projektów reform kształcenia nauczycieli. *Acta Univ. N. Copernici. Nauki Humanist.-Społ. Z.* 426: Pedagogika. [Nr] 31: 2015 s. 67–84, sum.

9213. GRAJEWSKI Grzegorz: „Um die Erhaltung der Papiermühle in Reinerz” – „O zachowanie młyna papierniczego w Dusznikach”. *Roczn. Muzeum Papiernictwa*. T. 9: 2015 s. 115–122.

Druk ulotny z 1937 r.

9214. GRATA Paweł: Social privileges in the Second Polish Republic. *Studia Hist. Oeconom.* Vol. 33: 2015 s. 19–35, abstr.

9215. GROCHOWSKI Leonard: Szkoła polska i system oświatowy Drugiej Rzeczypospolitej w świetle badań profesora Stanisława Mauersberga. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 133–140.

9216. GRZYBOWSKI Jerzy: Grupa białoruskich narodowych socjalistów w Polsce w przededniu II wojny światowej. *Politeja*. 2012 nr 4/1(22/1) s. 3–21.

9217. GRZYWACZ Andrzej: Wschodniopruski obszar operacyjny w planowaniu strategicznym II Rzeczypospolitej. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 184.

9218. HAJDUK Bolesław: Z problematyki współpracy i konkurencji w polsko-skandynawskich relacjach gospodarczych w okresie międzywojennym XX wieku. *Studia Maritima*. Vol. 28: 2015 s. 89–124, sum.

9219. HALICKI Krzysztof: Policja polityczna w województwie pomorskim w latach 1920–1939. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 8° ss. 486, nlb. 1, il. (Zakręty Historii).

9220. HALKIEWICZ Grażyna: Okręgowy Urząd Górniczy w Częstochowie w dokumentach Archiwum Państwowego w Częstochowie. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie. Zesz. Hist. [T.]* 13: 2014 s. 143–158, sum.

Lata 1919–1932.

9221. HAUSER Przemysław: Przedstawiciele mniejszości niemieckiej w parlamencie II Rzeczypospolitej. Warszawa 2014.

Rec.: Kulak Teresa, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 147–153; Mroczko Marian, *Przeł. Zach.* R. 71: 2015 nr 4 s. 315–317.

9222. HEBEL Jarosław: Nadbałtyckie spotkania z Marią Dąbrowską. *Roczn. Gdyński*. Nr 27: 2015 s. 85–89.

W okresie międzywojennym.

9223. HERENDI Grażyna: Nie masz już, nie masz w Polsce żydowskich miasteczek... Wspomnienie o Nechamie Frydman snuje Grażyna Herendi. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 25: 2012 s. 45–47.

9224. HOSZOWSKA Mariola: Lwowski Oddział Komisji do Badania Dziejów Wychowania i Szkolnictwa w Polsce (1920–1929). *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 4 s. 7–35, sum.

9225. HRENCIUC Daniel: Cu ochii la răsarit. Relațiile româno-polone in perioada interbelică (1919–1939). Iași 2012 Tipo Moldova 8° ss. 601, il., sum.

Rec.: Czamańska Ilona, *Balcanica Posnaniensia*. [T.] 19: 2012 s. 339–340.

9226. HUBKA Maciej: Sytuacja gospodarcza powiatu piotrkowskiego w latach 1919–1921. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 15: 2014 s. 153–167, sum.

9227. ILGIEWICZ Henryka: Towarzystwo Prawnicze im. Ignacego Daniłowicza w Wilnie (1921–1939). *Przeł. Wsch.* T. 13: 2014 z. 1 s. 111–133.

9228. [IVANOV Nikolaj] Iwanow Nikołaj: Zapomniane ludobójstwo. Polacy w państwie Stalina. „Operacja Polska” 1937–1938. Kraków 2014.

Rec.: Rozanka Mateusz, *Roczniki Admin. i Prawa*. R. 15: 2015 z. 1 s. 343–345.

9229. JABŁOŃSKI Zachariasz Szczepan: Udział paulinów jasnogórskich w kształtowaniu życia społeczno-politycznego Częstochowy 1918–1939. *Studia Claromontana*. [T.] 31: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 55–94, sum.

9230. JAGUŚ Jacek: Ludność białoruska województwa nowogródzkiego II Rzeczypospolitej w percepcji polskich elit regionu. Analiza społeczno-polityczna. Toruń 2014.

Rec.: Gierowska-Kałuż Joanna: O konieczności rzetelnego ustalania kontekstu rekonstruowania emocji? *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 50: 2015 z. 1 s. 207–222; Sielezin Jan Ryszard, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 158–162.

9231. JAKUBIAK Marek [Aleksander]: Akademickie szkolnictwo techniczne w Drugiej Rzeczypospolitej. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Warszawskiej 8° ss. 326, il.

9232. JAKUBIK Grzegorz: Struktura zawodu lekarsko-weterynaryjnego w województwie białostockim i nowogrodzkim – uzupełnienia. *Ciechanowiecki Roczn. Muzealny*. T. 11: 2015 s. 163–175.

Do art. opublikowanych w t. 3: 2007, t. 6: 2010, t. 7: 2011 z. 1.

9233. JAKUBIK G.: Struktura zawodu weterynaryjnego w województwie poleskim w okresie międzywojennym. *Ciechanowiecki Roczn. Muzealny*. T. 11: 2015 s. 147–162.

9234. JAMROŹEK Wiesław: Problemy organizacji i ustroju szkolnictwa na kongresach pedagogicznych w Drugiej Rzeczypospolitej. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 3/4 s. 57–71, sum.

9235. JARNECKI Michał: Republika Huculska. *Przegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 3 [dr.:] 2013 s. 621–632.

Lata 1918–1919.

9236. JARNO Witold: Zarys wojskowych dziejów Tomaszowa Mazowieckiego w latach II Rzeczypospolitej. *Przegl. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 2 s. 147–176, sum.

9237. JAROSZ-NOJSZEWSKA Anna: Retirement privileges of civil servants in the Second Polish Republic. *Studia Hist. Oeconom.* Vol. 33: 2015 s. 55–68, abstr.

9238. JARZĄBEK Marcin: The victors of a war that was not theirs. First-world-war-veterans in the Second Republic of Poland and their European peers. *Acta Poloniae Historica*. [T.] 111: 2015 s. 83–105.

9239. JASTRZĘBSKI Jarosław: Państwowe szkolnictwo akademickie II Rzeczypospolitej. Zagadnienia systemowe. Kraków 2013.

Rec.: Basicki Kamil, *Niepodległość*. T. 64: 2015 s. 341–344.

9240. JASTRZĘBSKI J.: Ustrój izby rzemieślniczej w Stanisławowie w latach 1927–1939. *Przemyskie Zapiski Hist.* T. 19: 2012/2015 [dr.:] 2015 s. 161–179.

9241. JAŚKOWSKI Rafał: Polska Partia Socjalistyczna wobec Litwy (1918–1939). *Niepodległość*. T. 61: 2012 s. 81–102, sum.

9242. JAWORSKI Rafał: Wywód archiwalny Józefa Siemieńskiego. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 1 s. 7–13, sum.

Dot. art. „Najstarsze księgi krakowskie w Archiwum Głównym” z 1929 r.

9243. JĒKABSONS Ēriks: Konflikt łotewsko-polski w kwestii szkół polskich w powiecie Daugavpils (dyneburskim) w 1921 roku. Przebieg i skutki międzynarodowe. *Przegl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 2 s. 463–488, santr., rez., sum.

9244. JELENIEWSKI Marek K.: Obraz Żyda i Niemca w prasie międzywojennej Wielkopolski. Myłof–Bydgoszcz 2015 Margrafen 8° ss. 207, nlb. 1, il., sum.

9245. JEMIELITY Witold: Prasa w dekanacie łomżyńskim w latach 1919–1939. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 189–198, sum.

9246. JÓZEF Piłsudski. Dziedzictwo epoki – wyzwania dla współczesności. Red. nauk. Adam Koseski, Jarosław Cymerski. Pułtusk 2015 Akad. Humanist. im. Aleksandra Gieysztora 8° ss. 190, nlb. 1. Akad. Humanist. im. Aleksandra Gieysztora.

Materiały konferencji, Pułtusk, 12 V 2015 r.

Treść: Koseski A.: Wstęp s. 7–11; Nałęcz Tomasz: Józef Piłsudski i Roman Dmowski: życiorysy równoległe s. 13–37; Koseski A.: Geneza wojny polsko-bolszewickiej 1920 roku s. 39–61; Szczepański Janusz: Józef Piłsudski wobec inwazji bolszewickiej na Polskę w 1920 roku s. 63–85; Cisek Janusz: Mit zacofania polskiej armii a dokonania Piłsudskiego jako budowniczego przemysłu wojennego po 1926 roku s. 87–96; Jabłonowski Marek: Budowa zaplecza politycznego obozu władzy po 1926 roku (na przykładzie ruchu byłych wojskowych) s. 97–121; Koseski A., Szczepański J.: Józefa Piłsudskiego koncepcja współpracy z Ukrainą (1919–1921) s. 123–148; Malak Edward: Polskie lotnictwo wojskowe 1926–1935 (dążenie do samodzielności strategicznej i produkcyjnej) s. 149–169; Cymerski J.: Wojna prewencyjna przeciwko III Rzeszy. Niezrealizowany plan marszałka Józefa Piłsudskiego (1933 rok) s. 171–183; Cisek J.: Przyczynek do relacji komendant-Kościół s. 185–190.

9247. JURKEVITS Juri: Neįvykesęs S. Bulak-Balachovičiaus perėjimas į lietuvos kariuomenę. *Karo Archyvas*. T. 30: 2015 s. 77–104, rés. s. 388–389, sum. s. 390–391.

Niezrealizowane plany włączenia oddziału Stanisława Bułaka-Bałachowicza do wojska litewskiego.

9248. KACPERSKI Kamil: Próby reformy systemu wyborczego do Sejmu i Senatu w procesie rewizji konstytucji marcowej w latach 1928–1930. Warszawa 2015 Kancelaria Sejmu. Wydaw. Sejmowe 8° ss. 326, nlb. 1, il.

9249. KACPRZAK Michał: Ziemia dla żołnierzy. Problem pozyskania i rozdysponowania gruntów na cele osadnictwa wojskowego na Kresach Wschodnich 1920–1939. Łódź 2009.

Rec.: Chylak Karol, *Imponderabilia*. Nr 7: 2014 s. 183–187.

9250. KACZMAREK Iwona: Biblioteki szkolne w Łodzi w dwudziestoleciu międzywojennym. Przegląd działalności. *Acta Univ. Lodzensis*. Folia Librorum. [Vol.] 20: 2015 s. 33–57, sum.

9251. KALINOWSKA-WITEK Barbara: Budowa rangi zawodu nauczyciela polskiej szkoły średniej w świetle czasopisma „Przegląd Pedagogiczny” w latach 1918–1939. *Przepl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 59–77, sum.

9252. KALINOWSKA-WITEK B.: Obowiązki wychowawcy klasy w szkołach Drugiej Rzeczypospolitej. *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 31: 2014 s. 113–130, sum.

9253. KALINOWSKI Szczepan: Marszałek Józef Piłsudski w życiu społecznym Białej Podlaskiej w latach 1918–1939. *Roczn. Bialskopodlaski*. T. 22: 2014 s. 59–102, sum., Zsfg.

9254. KALINOWSKI Sz.: Rola bialskiej prasy w kreowaniu legendy Marszałka Józefa Piłsudskiego w latach 1918–1939. *Roczn. Bialskopodlaski*. T. 21: 2013 s. 83–109, sum., Zsfg.

9255. KAMIŃSKI Łukasz: Działalność Wielkopolskiego Związku Śpiewaczego w Kępnie w okresie międzywojennym. *Roczn. Muzeum Ziemi Kępińskiej*. [T.] 1: 2015 s. 125–158.

9256. KAMIŃSKI Marek Kazimierz: Ostatnia tajemnica Marszałka Piłsudskiego. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 388, nlb. 4, il.

Problemy zdrowotne.

9257. KAMIŃSKI M. K.: Polska pod naciskiem mocarstw zachodnich (styczeń–lipiec 1939 r.). *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 83–93, sum.

9258. KANIA Agnieszka: Okoliczności powstania Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie (1919/1920). *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 161–177, rez., sum.

9259. KARBOWNICZEK Tomasz: Polska Partia Socjalistyczna i Komunistyczna Partia Robotnicza Polski w wyborach do Kasy Chorych w Zagłębiu Dąbrowskim w latach 1921–1924. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 107–118, sum.

9260. KARCZEWSKA Agnieszka: Polsko-żydowska republika marzeń. O „Chwilce Dzieci i Młodzieży” (1925–1937). Lublin 2015 Tow. Nauk. KUL Jana Pawła II 8° ss. 394, nlb. 1, sum. Pracownia Literatury Pol.-Żyd. KUL, Tow. Nauk. KUL Jana Pawła II. (Studia; t. 6) (Źródła i Monografie; 423).

9261. KARDAS Mariusz, Michaś Julian Aleksander: Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem w Gdyni w latach 1928–1935. *Niepodległość*. T. 62: 2013 s. 185–223, sum.

9262. KARPIŃSKA Marta: Architektura jako platforma wspólnotowej narracji, Kielecki okres działalności Wacława Nowakowskiego 1919–1924. *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 107–124, sum.

9263. KASPROWICZ Karol: Polacy w Brygadach Międzynarodowych w wojnie domowej w Hiszpanii (1936–1939). *Zarys zagadnienia. Koło Historii*. Nr 16: 2015 s. 115–134, sum., Zsfg., rez.

9264. KASZUBA Elżbieta: Polityka programowa Polskiego Radia w latach 1925–1929. Założenia i praktyka. *Przegl. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 2 s. 141–164, sum.

9265. KAŚKOSZ Mariusz: Straż Graniczna Inspektoratu Granicznego Wronki w latach 1928–1937. Ze wspomnień strażnika Jana Nocunia. Czarnków 2015 Nadnoteckie Echa 8° ss. 95, il.

9266. KATOWICE w II Rzeczypospolitej. Red. nauk. Antoni Barciak. Katowice 2015 Studio Noa Ireneusz Olsza 8° ss. 458, il., Zsfg. (Katowice w Rocznicy Uzyskania Praw Miejskich. Rocznica 149; t. 4(14)).

Treść: Barciak A.: Wstęp s. 9–10; Toż w jęz. niem.: Einleitung s. 11–12; Chojecka Ewa: Dziedzictwo postindustrialne dwudziestolecia Katowic z dzisiejszej perspektywy zobaczone inaczej s. 13–16; Ciągwa Józef: Kontrowersje wokół tangenty s. 17–49; Strauchold Grzegorz: Wpływ rywalizacji etnicznej na międzywojennym (polskim i niemieckim) Górnym Śląsku na spójność miejscowych społeczności s. 50–59; Fałęcki Tomasz: Obóz sanacyjny a Chrześcijańska Demokracja w województwie śląskim – charakterystyka konfliktu s. 60–76; Musialik Wanda: Śląskie losy Michała Grażyńskiego. Od kontrowersji wokół postępowania wojskowego po niedocenione inicjatywy wojewody śląskiego s. 77–90; Woźniczka Zygmunt: Dokonania i osiągnięcia władz województwa śląskiego skazane na niepamięć w PRL s. 91–115; Skrzypietz Aleksandra: „Głos Polek” – zabiegi o uświadomienie i aktywizację Polek na Górnym Śląsku w prasie kobiecej s. 116–139; Lewandowski Jan F.: Jak Katowice zostały stolicą województwa w 1922 roku s. 140–147; Schäffer Wojciech: Katowice jako siedziba górnośląskiego biskupstwa s. 148–156; Fic Maciej: W stronę górnośląskiego separatyzmu w II RP. Aktywność Janusza Kustosa na terenie Katowic s. 157–181; Januszewska-Jurkiewicz Joanna: Na straży bezpieczeństwa państwa. Urząd Śledczy Policji Województwa Śląskiego w świetle materiałów procesu przeciwko naczelnikowi Marianowi Chomrańskiemu s. 182–201; Bryłka Agata: Reklama w międzywojennej prasie katowickiej na przykładzie wybranych tytułów s. 202–234; Lipońska-Sajdak Jadwiga: Życie towarzyskie katowickich elit w międzywojniu s. 235–245; Heska-Kwaśniewicz Krystyna: Uroczystość w literaturze s. 246–256; Kontny Irena: Nieznane i niedoceniane. Witraże świeckie w Katowicach w okresie międzywojennym s. 257–277; Mielczarek Joanna, Sarna Paweł: Prasa i radio w Katowicach s. 278–291; Pethe Aleksandra: Początki „Gościa Niedzielnego” w Katowicach (1923–1939). Przyczynek do dziejów prasy katolickiej na Śląsku s. 292–306; Sporyń Tomasz: Kabaret w Katowicach w okresie dwudziestolecia międzywojennego s. 307–321; Szczepaniak Andrzej: Katowicki „Gość Niedzielny” wobec społeczno-politycznych wyzwań epoki w latach 1925–1939 s. 322–341; Lusek Joanna: Wojskowa Szkoła Muzyczna w Katowicach (1930–1939) s. 342–368; Bias Hanna: Nowe źródła do dziejów kultury muzycznej Katowic okresu międzywojennego. Spuścizna Tadeusza Prejznera w zbiorach Biblioteki Głównej Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego s. 369–379; Grodzka

Łopuszańska Elżbieta: Witold Friemann – twórca Śląskiego Konserwatorium Muzycznego, „Schubert” współczesności s. 380–388; Krzyżanowski Lech: Katowickie środowisko sędziowskie na tle innych środowisk sędziowskich II Rzeczypospolitej s. 389–409; Piwowarczyk Przemysław: Dyrektor ogrodów miejskich Paul Sallmann i ogrodnictwo miejskie w międzywojennych Katowicach s. 410–423; Borowik Aneta: Rola radcy budowlanego Lucjana Sikorskiego w rozwoju urbanistyki i architektury Katowic w okresie II Rzeczypospolitej s. 424–437; Zapis panelu dyskusyjnego na temat: „Katowice – stolicą autonomicznego województwa śląskiego” s. 438–453.

9267. KELLER Dawid: Pytania o polską międzywojenną kolej. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 116–122.

9268. KĘDZIA Piotr: Kierunki działalności sportowo-oświatowej i kulturalnej Łódzkiego Klubu Sportowego w Drugiej Rzeczypospolitej. *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 32: 2014 s. 89–108, sum.

9269. KĘDZIA P.: „Sport to zdrowie. Nie opuszczaj wycieczki!”. Kierunki działalności Sekcji Sportowej Towarzystwa Rzemieślniczego „Resursa” w okresie II Rzeczypospolitej. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 16: 2015 s. 101–126, sum.

9270. KĘDZIERSKA Grażyna, Siemak Zbigniew: Przystępczość polityczna w województwie lubelskim w okresie międzywojennym. *Archiwum Kryminologii*. T. 34: 2012 s. 603–627, sum. s. 696–697, rez. s. 730–732.

9271. KĘPA Marcin: Radom jak świat. Niebieska wizja miasta. O „Żydach dnia powszedniego” Jehoszui Perlego. *Radomskie Studia Humanist.* T. 1: 2013 s. 289–299, sum.

Powieść wyd. w 1935 r. (pol. przekład w 1998 r.).

9272. KĘPA Mateusz: Inteligencja katolicka wobec ideologii komunizmu w latach 1935–1939. *Imponderabilia*. Nr 8: 2015 s. 58–70, sum.

9273. KĘPA M.: Kościół greckokatolicki w diecezji przemyskiej w II Rzeczypospolitej. *Imponderabilia*. Nr 7: 2014 s. 133–147, sum.

9274. KŁOBUCH Klaudiusz: Geneza lotniczego września. Polska doktryna lotnicza i konstrukcje samolotów bojowych na tle wrogów i sojuszników, 1926–1939 r. Warszawa–Piekary Śląskie 2009 ZP Grupa 8° ss. 285, il.

9275. KŁOC Krzysztof: Prostytucja w Krakowie międzywojennym 1918–1939. *Klio*. T. 31: 2014 nr 4 s. 87–129, sum.

9276. KŁAKUS Michał: Kulisy wyboru Stanisława Adamskiego na biskupa katowickiego (1930). *Śląskie Studia Hist.-Teol.* [T.] 48: 2015 z. 1 s. 14–29, sum.

9277. KŁYS Anna K[arolina]: Tajemnica pana Cukra. Polsko-żydowska wojna przed wojną. Warszawa 2015 Wielka Literatura 8° ss. 357.

Antysemityzm, l. 30. XX w.

9278. KMIECIK Tadeusz: Jeńcy wojenni z Armii Czerwonej w polskich obozach w latach 1919–1924. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 4: 2015 s. 95–114, sum.

9279. KMIECIK T.: Traktat ryski i jego konsekwencje 1919–1923. *Studia z Dziejów Wojskowości*. T. 3: 2014 s. 215–253, sum., rez.

9280. KOBIECY w wojnach o niepodległość i granice 1918–1921. Materiały z XX sesji naukowej w Toruniu w dniu 5 listopada 2010 roku. Pod red. Waldemara Rezmera. Toruń 2012.

Rec.: Kromp Dorota, *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej*. R. 27: 2015 nr 65 s. 106–107.

9281. KOBYLIŃSKI Waclaw: Endecki czy też nie? Czyli „zamacz Januszajtisa” w relacjach polityków ND. *Niepodległość*. T. 61: 2012 s. 41–60, sum.

Marian Żegota-Januszajtis, 1919 r.

9282. KODEKS karny z 1932 r. Red. nauk. Alicja Grześkowiak [i in.]. Lublin 2015 KUL Jana Pawła II. Wydz. Prawa, Prawa Kanonicznego i Admin. Katedra Prawa Karnego 8° ss. 295. (Publikacje Katedry Prawa Karnego KUL).

Treść: Grześkowiak A.: Wstęp s. 7–8; Bojarski Tadeusz: Konstrukcja Kodeksu karnego z 1932 r. i jego przepisów s. 9–19; Kunicka-Michalska Barbara: Zasada „nullum crimen sine lege anteriori” w Kodeksie karnym z 1932 r. s. 21–36; Gałązka Małgorzata: Zasady subiektywizmu i indywidualizacji odpowiedzialności karnej w Kodeksie karnym z 1932 r. s. 37–68; Grześkowiak A.: Nietelni w Kodeksie karnym z 1932 roku s. 69–90; Melezini Mirosława: System kar w Kodeksie karnym z 1932 r. s. 91–109; Hałas Radosław G.: Kara śmierci w Kodeksie karnym z 1932 r. s. 111–128; Majewski Jarosław: Spory profesora Juliusza Makarewicza z Sądem Najwyższym na tle rozwiązań Kodeksu karnego z 1932 r. s. 129–142; Szczygieł Grażyna B.: Nadzwyczajny wymiar kary w Kodeksie karnym z 1932 r. s. 143–165; Hypś Sławomir: Środki probacyjne w Kodeksie karnym z 1932 r. s. 167–188; Paprzycki Lech: System środków zabezpieczających w ujęciu Kodeksu karnego z 1932 r. – koncepcja i rzeczywistość s. 189–206; Wiak Krzysztof: Przepięstwa przeciwko życiu w Kodeksie karnym z 1932 r. s. 207–216; Szeleszczuk Damian: Zbrodnie stanu według Kodeksu karnego z 1932 r. s. 217–227; Michalska-Warias Aneta: Przepięstwa przeciwko porządkowi publicznemu w Kodeksie karnym z 1932 roku i obecnie s. 229–248; Zgoliński Igor: Charakterystyka i główne założenia penalizacji przestępstw gospodarczych w Kodeksie karnym z 1932 r. s. 249–277.

9283. KÖHLER Piotr: Polska wyprawa na Spitsbergen w 1934 roku. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 2 s. 117–140, sum.

9284. KOLBUSZ Janusz: Początki polskiego lotnictwa (1918–1920). *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 3 s. 195–204.

9285. KOŁODZIŃSKI Łukasz: Instytucja egzekucji świadczeń niepieniężnych w II RP z uwzględnieniem implikacji austriackiej ordynacji egzekucyjnej z 1896 r. Sopot 2015 Currenda 8° ss. 134, il.

9286. KOMUNIŚCI w II Rzeczypospolitej. Ludzie, struktury, działalność. Pod red. Marcina Bukały, Mariusza Krzysztofińskiego. Rzeszów 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 647, il. (Seria Wydawnicza IPN Oddział w Rzeszowie).

Treść: Bukała M., Krzysztofiński M.: Wstęp s. 7–13; Przeniosło Marek: Skład społeczny, zawodowy i narodowościowy Komunistycznej Partii Robotniczej Polski (1918–1925) s. 15–28; Szczepański Sebastian: Komunistyczna Partia Robotnicza Polski/Komunistyczna Partia Polski w województwie pomorskim (1920–1938). Struktury – działalność – ludzie s. 29–56; Sychowicz Krzysztof: Komunizm i jego zwolennicy w regionie łomżyńskim s. 57–72; Miłoch Radosław: Kulisy powstania i działalność Komunistycznej Partii Górnego Śląska s. 73–81; Berendt Grzegorz: Hersz Smolar o swojej działalności politycznej do 1939 r. s. 83–105; Bądkowski Artur: Działalność Feliksa Widy-Wirskiego w okresie międzywojennym według materiałów zgromadzonych przez komunistyczne organa represji s. 107–115; Zaslav'skij Viktor: Illâ Dovanik [1903–1949] – vidatnij komunisticnij diáč Žovkivšini s. 117–129; Działalność organizacyjna i propagandowa ugrupowań komunistycznych: Fiktus Paweł: Komunisci w procesie legislacyjnym Sejmu Ustawodawczego 1919–1922 s. 131–147; Cichoracki Piotr: „Przeszkody w sprzyjających warunkach”. Realia funkcjonowania organizacji komunistycznych w województwie poleskim (w świetle dokumentacji partyjnej) s. 149–165; Iwanow Mikołaj: Polska komunistyczna na „dalszych kresach”. Idea budowy polskiej autonomii w Związku Radzieckim s. 167–185; Zackiewicz Grzegorz: Komunistyczna infiltracja Związku Związków Zawodowych (1931–1939) s. 187–205; Zakrzewski Maciej: Przewycięzenie „dziecięcej choroby lewicowości” w Komunistycznej Partii Robotniczej Polski (wokół II Zjazdu KPRP w 1923 r.). Zarys problematyki z perspektywy historii doktryn politycznych s. 207–233; Borek Paweł: Działalność Komunistycznej Partii Polski w 9. Dywizji Piechoty Wojska Polskiego (1927–1938) s. 235–264; Magier Dariusz: Mechanizm funkcjonowania i techniki propagandy komunistycznej

w regionie białkopodlaskim w okresie międzywojennym s. 265–291; Siergiejczyk Paweł: Kulturowy fenomen polskiej sekcji Kominternu s. 293–308; Krzysztofiński M.: Czerwona Pomoc jako „organ walki z białym terrorem” s. 309–328; Sierchuła Rafał: Sprawa zabójstwa ks. Stanisława Streicha. [Rok 1938] s. 329–339; Grabski August: Nurt trockistowski w polskim ruchu komunistycznym w latach trzydziestych XX w. s. 341–366; Kendziorek Piotr: Zjawisko stalinizmu w perspektywie krytyki komunistycznej. „Casus” Andrzeja Stawara i pisma „Pod Prąd” (1934–1936) s. 367–397; Litwiński Robert: W imię polskiej racji stanu. Aparat policyjny II Rzeczypospolitej Polskiej wobec działalności komunistycznej s. 399–420; Dziubak Marcin: Zwalczanie ruchu komunistycznego w województwie lwowskim przez Policję Państwową II Rzeczypospolitej Polskiej s. 421–446; Razyhrayev Oleh: Policja Państwowa II Rzeczypospolitej Polskiej wobec ruchu komunistycznego na Wołyniu w latach 1926–1939 s. 447–463; Kania Marcin, Paszek Marta: Działalność Policji Państwowej i organów wymiaru sprawiedliwości II Rzeczypospolitej Polskiej wobec komunistów w powiecie zawierciańskim w latach 1927–1939 s. 465–509; Wenklar Michał: Udział Policji Państwowej w zwalczaniu struktur komunistycznych na przykładzie przedwojennego Tarnowa s. 511–521; Sacewicz Karol: Antykomunistyczne inicjatywy parlamentarne Związku Ludowo-Narodowego (1919–1927). Zarys problemu s. 523–543; Kruszyński Marcin: Ministerstwo Spraw Zagranicznych II Rzeczypospolitej Polskiej i jego placówki w Europie wobec komunistów s. 545–559; Buwała M.: Komunizm i komuniści w prasie ruchu ludowego z lat 1931–1939 (na przykładzie wybranych tytułów prasowych: „Gazety Grudziądzkiej”, „Piasta” i „Zielonego Sztandaru”) s. 561–577; Krzanicki Marcin: Bolszewicy – Sowietci – komuniści. Studium przypadków kreowania obrazu w polskich tygodnikach ilustrowanych okresu międzywojennego s. 579–613.

9287. KONOPKA Kazimierz: Reformy agrarne a mechanizm rozwoju społeczno-gospodarczego w Drugiej Rzeczypospolitej Polskiej (1918–1939). Białystok 2014.

Rec.: Śleszyński Wojciech, *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 303–307.

9288. KONSTANKIEWICZ Marek: Kancelaria starostw województwa lubelskiego w latach 1919–1939. Lublin 2011.

Rec.: Florczak Ilona, *Przeł. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 2 s. 282–286.

9289. KOPER Sławomir: Życie prywatne elit artystycznych Drugiej Rzeczypospolitej. Warszawa 2010.

Rec.: Mrozek-Myszkowska Jadwiga: Jeszcze jedna panna Kossakówna. [Zofia Kossak-Szczucka]. *Zbliżenia Interkulturowe*. [T.] 9: 2011 s. 166–167.

9290. KOREDZUK Bożena: Idea „biblioteki otwartej” Władysława Sergiusza Kazanowicza (1915–1969). Początki „biblioteki jako trzeciego miejsca”? *Roczniki Bibliot.* R. 59: 2015 s. 43–71, sum.

9291. KOREDZUK Józef: Prawne odniesienia państwa do Kościoła greckokatolickiego w II Rzeczypospolitej. *Wrocławsko-Lwowskie Zesz. Prawnicze*. [T.] 4: 2013 s. 85–93, sum. s. 102.

Toż w jęz. ukr.: Pravove vidnošennâ deržavi do Greko-katolic'koï cerkvi v Drugij Reči Pospolitiĭ. *Tamże* s. 94–102.

9292. KOŚCIELAK Lech: Polityka konsulatów polskich wobec mniejszości litewskiej i rosyjskiej w Prusach Wschodnich. *Niepodległość*. T. 64: 2015 s. 167–178, sum.

W okresie II RP.

9293. KOTLARCZYK Janusz, Kotlarczyk-Mrozowa Janina, Mróz-Krysta Dominika: Wadowickie teatry, teatryki i idee Mieczysława Kotlarczyka. *Wadoviana*. Nr 18: 2015 s. 165–197.

W okresie II RP.

9294. KOTOWSKI Robert: Dziewczęta w mundurkach. Młodzież żeńska szkół średnich w Polsce w latach 1918–1939. Kielce 2013.

Rec.: Sadowska Joanna, *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 162–165.

9295. KOTRYS Natalia Maria: Obraz Dzierżoniowa na przykładzie przewodnika po mieście – Wir Besuchen Reichenbach. Ein Führer durch die Stadt und Ihre Umgebung von Erich Haase – wydany[!] w 1930 roku. *Roczn. Dzierżoniowski*. T. 24: 2014 [dr.:] 2015 s. 15–21.

9296. KOWNACKI Andrzej, Ślusarczyk Janusz M.: Badania faunistyczne wód polskiej części Tatr w latach 1919–1939. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 3 s. 67–77, sum.

9297. KOZAK Zygmunt, Moszumański Zbigniew, Szczepański Jacek: *Oficerska Szkoła Aeronautyczna (1919–1924)*. Pruszków–Legionowo 2014.

Rec.: Bojarski Artur, *Roczn. Legionowski*. T. 8: 2015 s. 204–206.

9298. KOZIŃSKA-WITT Hanna: Samorządowa polityka przyznawania subwencji wobec potrzeb żydowskich mieszkańców Krakowa (1918–1939): proza budżetów samorządowych a dyskurs publicystyczny. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 3 s. 413–445, sum.

9299. KOZŁOWSKA Magdalena: Brider un shvester? Women in the Tsukunft Youth Movement in interwar Poland. *Scripta Judaica Cracoviensia*. Vol. 13: 2015 s. 113–119.

9300. KRAJEWSKI Krzysztof: Przystępczość w II Rzeczypospolitej w świetle danych statystycznych. *Archiwum Kryminologii*. T. 34: 2012 s. 531–567, sum. s. 692–694, rez. s. 726–728.

9301. KRASOWSKI Krzysztof: Konkordat polski z 1925. Geneza – postanowienia – wykonanie. *Politeja*. 2014 nr 3(29) s. 283–313.

9302. KRAVCHENKO Marija: Karol Badecki w dyskusji o reorganizacji Archiwum Akt Dawnych Miasta Lwowa w latach trzydziestych XX w. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 2 s. 23–29, sum.

9303. KRÓL Paweł: Lekkoatletyka w województwie lwowskim (1920–1939). Rzeszów 2015 Podkarpackie Tow. Nauk. Kultury Fizycznej 8° ss. 709, il., sum.

9304. KRÓLIKOWSKI Janusz: Materiały do dziejów Kościoła na Mielecczyźnie na łamach „Naszej Sprawy” (1934–1939). *Roczn. Mielecki*. T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 175–234.

9305. KRUKOWSKI Piotr: Zamość 1920. Wojna 1920 roku na Zamojszczyźnie. Warszawa 2014 Taktyka & Strategia 8° ss. 96. (Wielkie Bitwy Historii; 17).

Rec.: Sioma Marek, *Roczn. Lubelski*. T. 41: 2015 s. 247–253.

9306. KRUPOWIES Walentyna: Wędrowki i przechadzki po Wilnie dwudziestolecia międzywojennego. *Przegl. Humanist.* R. 58: 2014 nr 6 s. 125–137, sum.

9307. KRYŃSKA Elwira Jolanta: Edukacja wobec potrzeb wielokulturowego środowiska w Drugiej Rzeczypospolitej. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 39–58, sum.

9308. KRZANICKI Marcin: Fotografia i propaganda. Polski fotoreportaż prasowy w dwudziestolecu międzywojennym. Kraków 2013.

Rec.: Batóg Włodzimierz, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 195–202.

9309. KRZYMKOWSKI Marek: Kwalifikacje zawodowe urzędników w II Rzeczypospolitej. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 97–110, rés., sum.

9310. KUBA Grzegorz: „Wie Warszawa, kto Wieniawa”. „Ziemiańska”, „Adria”, „Fukier”, „Europejski” – warszawskie miejsca spotkań Bolesława Wieniawy-Długoszowskiego. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 3: 2015 s. 125–140, sum.

9311. KUBALSKI Dariusz: Społeczność żydowska w powiecie sandomierskim w latach 1918–1939. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 73–106, sum.

9312. KUBIAK Jarosław: Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem w województwie łódzkim w latach 1928–1935. *Imponderabilia.* Nr 8: 2015 s. 25–57, sum.

9313. KUBIAK J.: Powstanie i działalność Obozu Zjednoczenia Narodowego w województwie łódzkim w latach 1937–1939. *Niepodległość.* T. 63: 2014 s. 125–155, sum.

9314. KUBIAK Rafał: Towarzystwo Powstańców i Wojaków w Solcu Kujawskim (1926–1937). *Roczn. Solecki.* [R.] 5: 2014 s. 29–48.

9315. KUBIEŃ Zbigniew, Ogórek Leszek: Z wiatrem nad górami. *Watra.* [T.] 12: 2015 s. 39–46.

Początki szybownictwa w Polsce, szczególnie lot z Babiej Góry dokonany 8 IV 1924 r. przez zespół Akademickiego Zw. Sportowego z Adamem Karpińskim na czele.

Uzup.: Wagner Henryk: AKAR. [Wspomnienia uczestnika wyprawy]. *Tamże* s. 47–52.

9316. KUČEREPA Mikola: Ukraïns'kij nacjonal'nij poličnij ruh na Volinì u 1920-h rokah: sprobi jego sistemizacii ta harakteristiki. *Roczn. Lubelski.* T. 41: 2015 s. 148–158, sum.

9317. KUCHARSKA Małgorzata: O bitwie pod Ostrołęką 1831 na łamach „Płomyka” (1917–1939). *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 108–118, sum.

9318. KUKLIK Mirosław: Helska kolonia rybacka. Hel–Wejherowo 2015 Stow. Przyj. Helu. Muzeum Obrony Wybrzeża; MS 8° ss. 48, il. (Zeszyt Helski; 21).

W okresie II RP.

9319. KULKA Grzegorz: Zatarg honorowy Marszałka Józefa Piłsudskiego z gen. Stanisławem Hallerem – próba rekonstrukcji (okoliczności powstania, przebieg, skutki). *Imponderabilia.* Nr 7: 2014 s. 120–132, sum.

Lata 1923–1932.

9320. KUPISZEWSKA Jadwiga: ... i nagle znikasz w ciemnych obłokach. Rzeszów 2015 Geokart International 8° ss. 131, nlb. 1, il.

Dot. służby wojskowej Bolesława Marszałka (1906–1940) w l. 1929–1939 i śmierci w Katyniu.

9321. KUREK Jacek: Wobec wartości. Początki pracy duszpasterskiej ks. Józefa Czempieła w Wielkich Hajdukach (1922–1923). *Zesz. Chorzowskie.* T. 16: 2015 s. 53–67, sum., Zsfg.

9322. KUREK Ryszard: „Wielkopiecówka”, czyli o przemyśle inaczej. *Zesz. Chorzowskie.* T. 16: 2015 s. 214–225, sum., Zsfg.

Budowa wielkiego pieca „A” w Hucie „Piłsudski” w Chorzowie, l. 30. XX w.

9323. KURPIERZ Tomasz: Potyczki redaktora Henryka. *CzasyPismo.* 2014 nr 2 s. 150–156.

Henryk Sławik (1894–1944), od 1928 r. redaktor wydawanej w Katowicach „Gazety Robotniczej”, organu PPS.

9324. KURZEJA-ŚWIĄTEK Maria: Ziemia Łącka w okresie II Rzeczypospolitej. *Almanach Łącki.* Nr 22: 2015 s. 174–181.

9325. KUŚNIERZ Robert: Operacja polska NKWD na Ukrainie (1937–1938). *Scripta Historica*. Nr 21: 2015 s. 171–186, sum.

9326. LAMENSKI Lechosław: „Give the IPS to Szukalski”. Stanisław Szukalski’s [1893–1987] bid for the Institute of Art Propaganda. *Ikonotheka*. T. 25: 2015 s. 233–244.

9327. LANDAU-CZAJKA Anna: Polska to nie oni. Polska i Polacy w polskojęzycznej prasie żydowskiej II Rzeczypospolitej. Warszawa 2015 ŻIH 8° ss. 375, il.

9328. LEDWOCH Janusz: Czołgi Wojska Polskiego 1919–1939. Warszawa 2015 Militaria 8° ss. 208, tabl. 8, il.

9329. LESZCZYŃSKA Cecylia: Polska polityka pieniężna i walutowa w latach 1924–1936 w systemie Gold Exchange Standard. Warszawa 2013 Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego 8° ss. 410, il.

Rec.: Kochanowicz Jacek, *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 74: 2014 s. 254–256.

9330. LESZCZYŃSKI Ryszard: Katastrofa holownika „Górnik”, pierwsza strata przedwojennej floty pomocniczej. *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 75–84.

Rok 1927.

9331. LEŚNIEWSKA J. Ewa: Z Łańcuchowa na olimpiadę w Berlinie, czyli o hodowli koni w majątku Łańcuchów. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 28: 2015 s. 21–27.

Srebrny medal zdobyty na koniu Narcyz/Bambino z hodowli Stanisława Steckiego.

9332. LEWANDOWSKI Jan F.: Gabryelski przy „Prezydencie”. Rzec o „Czarnych diamentach”. *Zesz. Chorzowskie*. T. 16: 2015 s. 13–25, sum., Zsfg.

Dot. filmu Jerzego Gabryelskiego „Czarne diamenty”, nakręconego w kopalni „Prezydent” w Chorzowie, 1939 r.

9333. LGOCKI Andrzej: Obóz narodowy w Radomsku w Drugiej Rzeczypospolitej. (Cz. 1). *Zesz. Radomszczańskie*. T. 10: 2015 s. 103–171.

9334. LIPSKI Jan Józef: Idea Katolickiego Państwa Narodu Polskiego. Zarys ideologii ONR „Falanga”. Oprac. i posł. opatrzył Łukasz Garbał; słowo wstępne Andrzej Friszke. Warszawa 2015 Wydaw. Krytyki Polit. 8° ss. 398, nlb. 2, il. (Seria Historyczna; 20).

9335. LUBCZYŃSKA Aleksandra: Przewodniki turystyczne po Górach Świętokrzyskich i inne wydawnictwa promujące region w dwudziestoleciu międzywojennym. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 2: 2014 s. 109–122, sum.

9336. LUDZIE dwudziestolecia międzywojennego. Obywatele Tychów i gmin ościennych. Pod red. Marii Lipok-Bierwiaczonek i Agnieszki Ociepy-Weiss. Tychy 2015 Muzeum Miejskie. 8° ss. 139, nlb. 1, il. (Tyskie Zeszyty Historyczne; z. 11).

Materiały z VIII Tyskiego Sympozjum Historycznego.

Treść: Lipok-Bierwiaczonek M.: Słowo wstępu. O potrzebie badań biograficznych s. 5–8; Ociepa-Weiss A.: Tyszenie w latach międzywojennych. Struktura społeczna, rodzina, zajęcia s. 13–37; Lipok-Bierwiaczonek M.: Nauczyciele tyskich szkół s. 39–67; Schäffer Wojciech: Duchowni, służba kościelna, zakony w parafii w Tychach i okolicy w okresie międzywojennym s. 69–87; Matuszek Elżbieta, Matuszek Piotr: Z dziejów tyskiego lecznictwa do 1939 roku. Szkic do portretów tyskich lekarzy s. 89–119; Dudek Adam: Policja Województwa Śląskiego w latach 1922–1939 s. 121–138.

9337. ŁABOREWICZ Ivo: Charlotte Pauly w Jagniątkowie na tle miejscowej „kolonii artystycznej” okresu międzywojnia. *Roczn. Jeleniogórski*. T. 47: 2015 s. 85–94, sum., shrnutí, Zsfg.

9338. ŁACH Wiesław Bolesław: Polityka Litwy wobec białoruskich oddziałów wojskowych. *Przegl. Wschodnioeuropejski*. [T.] 5: 2014 [nr] 2 s. 59–73, sum.

9339. ŁAD wersalsko-ryski w Europie Środkowo-Wschodniej 1921–1939. Studia z polityki międzynarodowej. Pod red. Marka Kornata i Magdaleny Satory. Kraków 2013 Lettra-Graphic 8° ss. 292, il.

Część. materiały konferencji, Warszawa, czerwiec 2011 r.

Z treści: Kornat M., Satora M.: Wprowadzenie s. 7–10; Harasimowicz Andrzej: Liga Narodów a system zbiorowego bezpieczeństwa w Europie Środkowo-Wschodniej 1920–1939 s. 13–31; Szmit Krystian: Pakt o pomocy wzajemnej (1923) i Protokół Genewski (1924) – nieudane próby stabilizacji Europy po I wojnie światowej a bezpieczeństwo Polski s. 33–51; Rudnicki Zbigniew B.: Paneuropa [Richarda] Coudenhova-Kalergiego, Plan [Aristide’a] Brianda oraz postępujący rozkład systemu wersalskiego s. 53–74; Satora M.: Miejsce Europy Środkowo-Wschodniej w koncepcjach gospodarczej integracji europejskiej w dwudziestoleciu międzywojennym s. 75–89; Schramm Tomasz: Czy Polsce w okresie międzywojennym potrzebna była Francja? s. 93–107; Kruszyński Marcin: Koncepcje polskiej polityki zagranicznej wobec ZSRR i ich autorzy w latach 1921–1939 s. 109–122; Żuyls Audrius A.: Konflikt polsko-litewski a idea Związku Bałtyckiego w latach 1919–1925 s. 123–129; Gregorowicz Stanisław: Francusko-sowiecka gra polityczna a dyplomacja polska. Pakt Wschodni 1934–1935 s. 131–165; Kornat M.: Polska „polityka równowagi” (1934–1939) jako próba stabilizacji Europy Środkowo-Wschodniej s. 167–192; Gawor Jacek: U źródeł nieuchronności konfliktu polsko-niemieckiego na przełomie 1938 i 1939 r. s. 223–238; Narinskij Michaił M.: Sowiecka polityka zagraniczna w okresie przedwojennego kryzysu międzynarodowego (1938–1939) s. 239–250; Deszczyński Marek Piotr: Podstawy strategicznej koncepcji „Międzymorza” (1921–1939) – zarys analizy krytycznej s. 253–283.

9340. ŁAPOT Mirosław: Innowacje pedagogiczne w Gimnazjum Męskim Żydowskiego Towarzystwa Szkół Ludowych i Średnich we Lwowie (1930–1939). *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 157–175.

9341. ŁASZKIEWICZ Tomasz: Ziemiańscy egzulanci kresowi na Pomorzu po pierwszej wojnie światowej. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 257–271, Zsfg., sum.

9342. ŁASZKIEWICZ T.: Ziemiaństwo na Pomorzu w okresie dwudziestolecia międzywojennego – w perspektywie codzienności. Inowrocław–Toruń 2013.

Rec.: Mędrzecki Włodzimierz, *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 74: 2014 s. 262–263; Wołos Mariusz, *Res Gestae*. [T.] 1: 2015 s. 364–373.

9343. ŁAWNIKOWSKA-KOPER Joanna: W obronie sprawiedliwości: Eleonora Kalkowska (1883–1937) – między Warszawą a Berlinem. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 5 s. 143–158, sum.

9344. ŁAZOWSKA Bożena: Działalność badawcza Głównego Urzędu Statystycznego w okresie II Rzeczypospolitej. Warszawa 2015 Centr. Bibl. Statystyczna 8° ss. nlb. 2, 478, sum., Zsfg. Centralna Bibl. Statystyczna im. Stefana Szulca.

Toż. Wyd. 2, rozsz. Warszawa 2015 ss. nlb. 2, 490, il., sum., rez., Zsfg.

9345. ŁOMNICKA Karolina: Geneza Nowego Domu Zdrojowego w Żegiestowie-Zdroju. Projekt konkursowy Adolfa Szyszko-Bohusza. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 291–297.

Rok 1928.

9346. ŁOTYSZ Sławomir: System doładowania dynamicznego Wibu. Dzieje wynalazku i jego twórców. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 3 s. 79–99, sum.

Adam Wiciński i Jakub Bujak, l. 30. XX w.

9347. MACAŁA Jarosław: Między polityką idei a polityką interesu. Życie polityczne II RP w myśli środowisk katolickich. Toruń 2012.

Rec.: Chylak Karol, *Niepodległość*. T. 62: 2013 s. 323–329.

9348. MACIĄG Magdalena: Republiki łemkowskie jako przykład aktywności politycznej Rusinów. *Studenckie Zesz. Hist. Z.* 20: 2015 s. 51–62.

Republika Komańczańska i republika we Florynce, l. 1918–1921.

9349. MACIUK Marcin: Patriotyzm u progu wolności w świetle syberyjskich wykładów Romana Dyboskiego. *Krakowski Roczn. Archiw.* [T.] 20: 2014 [dr.:] 2015 s. 65–80, sum.

Lata 1918–1921.

9350. MACKIEWICZ Marta: Rozwój socjalistycznej myśli politycznej na Wileńszczyźnie w latach 1918–1922. *Imponderabilia*. Nr 6: 2013 s. 9–21, sum.

9351. MACYSZYN Jacek: Powstanie Wielkopolskie 1918–1919. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 1 s. 81–102, sum., Zsfg., rez.

9352. MAGIERA Agnieszka, Tomanek Anita: „Muzeum, którego nie ma”. Feniksowa opowieść bibliograficzna o Muzeum Śląskim z lat 1924–1939. Katowice 2015 Bibl. Śląska 8° ss. 223, nlb. 1, il.

W Katowicach.

9353. MAGIERA Elżbieta: Kursy nauczycielskie w Brodach (1929–1934). *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 3/4 s. 113–125, sum.

9354. MAGIERA E.: Szkolne kasy oszczędności w okresie międzywojennym (1918–1939) w kontekście działań władz oświatowych. *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 32: 2014 s. 35–45, sum.

9355. MAJCHER-OCIESA Edyta: Aktywność gospodarcza ludności żydowskiej w województwie kieleckim w latach 1918–1939. Kielce 2013 Wydaw. UJK 8° ss. 232, nlb. 3, il.

Rec.: Grata Paweł, *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 75: 2015 s. 329–338.

9356. MALICKA Danuta: Studium Historii Prawa Litewskiego (1934–1939) przy Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. Zarys działalności. *Litvano-Slavica Posnaniensia*. [T.] 14: 2013 s. 145–154.

9357. MALINOWSKA Agnieszka: Opieka zdrowotna i socjalna w Starachowicach-Wierzbniku w okresie dwudziestolecia międzywojennego. *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 93–106, sum.

9358. MALINOWSKI Ludwik: Wychowanie państwowe w Drugiej Rzeczypospolitej. Warszawa 2015 Wydaw. Akad. Pedagogiki Specjalnej 8° ss. 196.

9359. MALKOWSKI Jacek: Wizyta prezydenta Ignacego Mościckiego w pałacu w Lewkowie w 1928 r. *Dobrzyckie Studia Ziemiańskie*. Nr 4: 2014 s. 26–34.

9360. MAŁEK Kazimierz: Poreformacyjne Kościoły ewangelickie w Drugiej RP. Szkic historyczno-prawny. *Przegl. Religioznawczy*. [R. 58]: 2014 [nr] 2 s. 143–150.

9361. MAŁOLEPSZY Eligiusz: Kultura fizyczna w działalności wiejskich organizacji młodzieżowych II Rzeczypospolitej. Częstochowa 2015 Wydaw. im. Stanisława Podobińskiego Akad. im. Jana Długosza 8° ss. 242, il., sum., Zsfg.

9362. MAŁSZYCKI Dariusz: Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” w Gdyni w okresie międzywojennym. *Roczn. Gdyński*. Nr 27: 2015 s. 102–120.

9363. MARCINIEC Dariusz: Ministerstwo Sztuki i Kultury Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1918–1922. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 91–105, sum.

9364. MARCINIUK Andrzej: Szkolenie pilotów w Dęblinie w latach 1920–1939. Dęblin 2015 Wydaw. Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych 8° ss. 90, nlb. 1. Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych.

9365. MARCINKIEWICZ-KACZMARCZYK Anna: Zasady rekrutacji i socjologiczna charakterystyka kobiet służących w OLK i WSK AK. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 3 s. 3–24, sum. Ochotnicza Legia Kobiet i Wojskowa Służba Kobiet Armii Krajowej, l. 1918–1945.

9366. MARCOŃ Witold: Jan Kędzior – śląski parlamentarzysta. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 13: 2014 s. 159–171, sum. Poseł na Sejm Śląski w l. 1922–1935, senator RP w l. 1934–1935.

9367. MARCOŃ W.: Nauczyciele w Sejmie Śląskim. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 52: 2015 s. 131–149, sum.

9368. MARCZAK Jan: Wielki Strajk Chłopski w Majdanie Sieniawskim. Warszawa 2015 MHPRL 8° ss. 98, nlb. 2, tabl. 52, il. Rok 1937.

9369. MARKERT Zbigniew: Ostatnie Święto Pułkowe 36. Pułku Piechoty Legii Akademickiej. *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 25–40. 2–4 VI 1939 r.

9370. MARKIEWICZOWA Hanna: „Dzieci Polesia łakną chleba i szkoły” – inicjatywy oświatowe Polskiej Macierzy Szkolnej na Polesiu a potrzeby edukacyjne regionu w drugiej połowie dwudziestolecia międzywojennego. *Przeegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 59–73.

9371. MARSZAŁ Maciej: „Kwestia ukraińska” w myśli politycznej Mariana Ursyna Zdziechowskiego (1918–1939). *Wrocławsko-Lwowskie Zesz. Prawnicze*. [T.] 5: 2014 s. 29–38, sum. Toż w jęz. ukr.: „Ukraïns’ke pitannâ” v poliŭčnij dumci Mar’âna Ursina Zdzêhovs’kogo (1918–1939). *Tamże* s. 39–48.

9372. MARSZAŁKOWSKI Tomasz: Zamieszki, ekscesy i demonstracje w Krakowie 1918–1939. Wyd. 2. Kraków 2015 Arcana 8° ss. 499. (Arkana Historii). Wyd. 1. 2006.

9373. MASYK Roman: Polish government’s railway politics in the reception of the Commercial and Industrial Chamber in Lviv (1922–1939). *Roczniki Admin. i Prawa*. R. 14: 2014 t. 2 s. 133–145, streszcz., rez.

9374. MATELSKI Dariusz: Działalność doktora Karola Estreichera Juniora (1906–1984) na rzecz Polaków w Prusach Wschodnich w przededniu II wojny światowej. *Meritum*. T. 7: 2015 s. 73–91, sum.

9375. MATVEEV Gennadij Filipovič, Matveeva Viktoriâ Stanislavovna: Pol'skij plen. Voennoslužbaščie Krasnoj armii v plenu u pol'âkov v 1919–1921 gg. Moskva 2011.

Toż w jęz. pol.: Polska niewola. Żołnierze Armii Czerwonej w niewoli u Polaków w latach 1919–1921. Moskwa 2013 ss. 183, nlb. 1. (Klio).

Rec. [wyd. w jęz. ros. i pol.]: Milewski Jan Jerzy, *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 145–146.

9376. MAZUR Grzegorz: Emigracja rosyjska w Polsce w okresie międzywojennym. Zarys problemu. *Res Gestae*. [T.] 1: 2015 s. 167–186, sum.

9377. MAZUR Jan: Ks. Antoni Szymański jako pionier polityki społecznej w Polsce. *Dissertationes Paulinorum*. T. 21: 2012 s. 5–24, sum.

W okresie II RP.

9378. MAZUR Wojciech: Pod wiatr. Francja i lotnictwo wojskowe II Rzeczypospolitej (1921–1938). Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 300, nlb. 4, tabl. 10, il. (Societas; 89).

9379. MĄDRY Wojciech: Stanisław Adolf Hoffmann (1896–1972) filolog klasyczny i wychowawca młodzieży, nauczyciel łaciny w gimnazjum w Śremie w latach 1931–1939. *Śremski Notatnik Hist.* Nr 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 108–117.

9380. MICHALIK Henryk: Obrona polskości na ziemi kwidzyńskiej w latach 1918–1939. Kwidzyn 2015 Vega Studio Adv. Tomasz Müller 8° ss. 72, il.

9381. MICHALSKA Iwonna: Międzywojenne periodyki Związku Nauczycielstwa Polskiego dla dzieci jako pomoc w pracy szkolnej. *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 3/4 s. 99–112, sum.

9382. MICHALSKI Michał: Ludność Pabianic w świetle spisów powszechnych z 30 IX 1921 r. i 9 XII 1931 r. *Słupskie Studia Hist.* Nr 20: 2014 s. 119–150, sum.

9383. MICHALSKI M.: Ludność Piotrkowa Trybunalskiego w świetle spisów powszechnych z 30 września 1921 r. i 9 grudnia 1931 r. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 15: 2014 s. 169–200, sum.

9384. MICHALSKI M.: Wybory do sejmu i senatu I kadencji w powiecie wieluńskim (5 i 12 listopada 1922 roku). Organizacja, kampania wyborcza, wyniki. *Roczn. Wieluński*. T. 15: 2015 s. 142–176, sum.

9385. MIECZKOWSKI Robert: Działalność ks. Stanisława Szczęsnowicza (1867–1944) posła Związku Ludowo-Narodowego na Sejm Ustawodawczy na rzecz przynależności terytorialnej Suwalszczyzny do II Rzeczypospolitej Polskiej. *Studia Łomżyńskie*. T. 25: 2015 s. 83–106, sum.

9386. MIELCZAREK Paweł: „Biblioteka Pstrykońska”. *Przeł. Wsch.* T. 13: 2014 z. 4 s. 1161–1171. Wydawnictwo Jerzego Stempowskiego i Henryka Józewskiego, l. 20. XX w.

9387. MIERZWA Janusz: Związek Legionistów Polskich w międzywojennym Krakowie. *Sowiniec*. Nr 45: 2014 s. 93–102, sum.

9388. MIESZCZANEK Anna: Kolonia Praussa i wolni Polacy. *Kronika Warszawy*. 2015 nr 1 s. 59–76, sum.

Osiedle na Grochowie zbudowane z inicjatywy członków PPS.

9389. MIĘDZYWOJENNY Kraków. Architektura, kultura, nauka. [Red.] Katarzyna Daraż-Duda, Jarosław Kłaś. Kraków 2013 Stow. Twórców Nauki i Kultury „Episteme” 8° ss. 370, il.

Treść: Redakcja: Wstęp s. 7–12; Borowik Aneta: Tradycjonalizm w architekturze Krakowa w okresie międzywojennym s. 13–36; Wiśniewski Michał: Aleje Trzech Wieszczów i metropolitalne ambicje międzywojennego Krakowa s. 37–62; Rogowski Wojciech: Modernistyczne osiedle „Kooperatywy Mieszkaniowej przy placu Jabłonowskich” (obecnie plac Sikorskiego) s. 63–86; Drohobycka Weronika: Uniwersyteckie domy profesorów UJ s. 87–103; Jastrzębska Maria: Inwestycje budowlane Bratniej Pomocy Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie w okresie dwudziestolecia międzywojennego s. 105–129; Szczygieł Agnieszka: Problematyka hełmów na budynkach świeckich Krakowa w pierwszej połowie XX wieku s. 131–141; Laskowski Andrzej: Witrażowa mekka. Międzywojenny Kraków jako centrum polskiej sztuki witrażowej s. 143–157; Łakomy Katarzyna: Architektura w ogrodzie – tendencje w budownictwie jednorodzinnych międzywojennego Krakowa s. 159–174; Kmiecik Michalina: Programowanie realności. Kraków oczami awangardy s. 175–192; Musiał Marcin: Twórczość krakowskiego architekta Czesława Boratyńskiego w zbiorach Muzeum Architektury we Wrocławiu s. 193–208; Konturek Tomasz Dominik: Waław Krzyżanowski – architekt międzywojennych budynków mieszkalnych w Krakowie s. 209–232; Siwek Andrzej: Krakowska architektura dwudziestolecia międzywojennego jako przedmiot ochrony konserwatorskiej s. 233–260; Adaszyńska Agata: Krakowskie hotele w czasach międzywojennych jako miejsce kultury i sztuki. Grand Hotel jako miejsce kultowe s. 265–277; Gawor Małgorzata: Muzyczna działalność klasztorów krakowskich. Klasztor O.O. Kapucynów w Krakowie s. 279–295; Skotniczna Ewa: Charakterystyka twórczości krakowskiego formisty Leona Chwistka na przykładzie portretów żony artysty s. 297–312; Rządowolska Magdalena: Bibliotekarze, księgarze, wydawcy, bibliofile krakowscy w „Słowniku pracowników książki polskiej” s. 313–324; Chajko Grzegorz: Ukraiński zamach terrorystyczny z 7 września 1929 r. na IX Targi Wschodnie we Lwowie w relacji krakowskiego „Ilustrowanego Kuryera Codziennego” s. 325–340; Daraż-Duda K.: Krakowski „Ilustrowany Kuryer Codzienny” jako „prasowe biuro matrymonialne”. Ogłoszenia na łamach „IKC” w 1935 roku s. 341–370.

9390. MIGRAŁA Leszek: Nowy Sącz w okresie międzywojennym. *Roczn. Sądecki*. T. 43: 2015 s. 82–131.

9391. MIŃKO Tomasz: Zakup księgozbioru Kazimierza Chłędowskiego przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w 1920 roku. *Roczn. BN*. T. 46: 2015 s. 297–307, sum.

Włączony do zbiorów BN.

9392. MIODOWSKI Adam: Dywersja polityczna KPRP przeciwko Wojsku Polskiemu na przełomie lat 1918/1919. *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 167–190, sum., rez.

KPRP – Komunistyczna Partia Robotnicza Polski.

9393. MIODOWSKI A.: Działania propagandowo-dezintegracyjne „Wojskówki” KPRP w Wojsku Polskim na przełomie lat 1919/1920. *Studia Podlaskie*. T. 22: 2014 s. 25–42, sum., rez.

KPRP – Komunistyczna Partia Robotnicza Polski.

9394. MIODOWSKI A.: Proces ewolucji polityki wojskowej Komunistycznej Partii Robotniczej Polski w okresie rokowań ryskich (październik 1920 – marzec 1921). *Białostockie Teki Hist.* T. 13: 2015 s. 233–249, sum.

9395. MIRONOWICZ Antoni: Problem narodowościowy w Cerkwi prawosławnej II Rzeczypospolitej. *Przegl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 2 s. 489–516, santr., rez., sum.

9396. MIROWSKI Mikołaj: Lew Trocki w czasie wojny polsko-bolszewickiej 1919–1920. *Niepodległość*. T. 62: 2013 s. 133–156, sum.

9397. MITZNER Piotr: Jerzy Libelt a rosyjscy emigranci. *Irydion*. [T.] 1: 2015 s. 215–218, sum.
Lata 1921–1925.
9398. MITZNER P.: Warszawski krąg Dominika Filosofova. Warszawa 2015 Tow. „Więź”; Wydaw. Uniw. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 8° ss. 251, nlb. 4, tabl. 2, il.
Dmitrij Vladimirovič Filosofov (1872–1940).
9399. MOGIŁKA Michalina: Stanowisko departamentów Ministerstwa byłej Dzielnicy Pruskiej wobec przejęcia zarządu spraw gospodarczych przez Rząd Rzeczypospolitej w Warszawie. *Częstochowskie Teki Hist.* T. 5: 2015 s. 147–161, sum.
9400. MOGIŁKA M.: Wielkopolska – Polska – Józef Piłsudski u zarania Niepodległej (1918–1919). *Niepodległość*. T. 61: 2012 s. 7–39, sum.
9401. MOKLAK Jarosław: Little-known fact about the Lemko Commission’s activities in 1932–1934. *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 1 s. 107–117, streszcz.
9402. MORAWSKI Konrad Sebastian: Umowy polsko-jugosłowiańskie (1919–1934): partnerstwo słowiańskie a nieuregulowane kwestie międzynarodowe. *Prace Komisji Środkowoeuropejskiej PAU*. T. 22: 2014 s. 73–89, sum.
9403. MORAWSKI K. S.: Zamach w parlamencie jugosłowiańskim w 1928 roku. Przyczyny i konsekwencje w świetle polskich relacji prasowych. *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 151–174, sum.
9404. MOROZEK Tomasz: Piłka nożna w przedwojennej Ostrołęce. *Studia Łomżyńskie*. T. 24: 2013 s. 127–138, sum.
9405. MOSZUMAŃSKI Zbigniew: Kursy obserwatorów balonowych artylerii (1923–1926). *Studia Artyleryjskie*. T. 5: 2014 s. 63–77.
9406. MOSZUMAŃSKI Z.: Trudne początki niepodległości w Jarosławiu w 1918 r. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 45–71.
9407. MOŚ Wojciech B.: W Garnizonie Bielsko-Biała. 3. Pułk Strzelców Podhalańskich. 21. Pułk Artylerii Lekkiej 1919–1939. Bielsko-Biała 2015 Urząd Miej. Wydz. Kultury i Sztuki 4° ss. 331, il., sum., Zsfg. (Biblioteka Bielsko-Białej; nr 26).
9408. MROŹEK-MYSZKOWSKA Jadwiga: Żydowskie uczniowie w szkolnictwie powszechnym. Przyczynek do historii kłobuckich Żydów. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 13: 2014 s. 173–190, sum.
9409. MUCHA Krzysztof W.: Organizacja i struktura oraz zakres kompetencji społecznych organów nadzorujących szkolnictwo powszechne na terenie województwa łódzkiego w okresie międzywojennym. *Przegl. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 2 s. 123–146, sum.
9410. MÜLLER Rolf-Dieter: Wspólny wróg. Hitlerowskie Niemcy i Polska przeciw Związkowi Radzieckiemu. Warszawa 2013.
Rec.: Świerczek Marek, *Przegl. Bezpieczeństwa Wewnętrznego*. Nr 13: 2015 s. 285–287.

9411. MYSIAKOWSKA-MUSZYŃSKA Jolanta: „W imię Boga i Ojczyzny!”. Działalność społeczno-polityczna Narodowej Organizacji Kobiet 1919–1939 – wybrane zagadnienia. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 3 s. 25–48, sum.

9412. MYŚLIŃSKI Krzysztof: Mieszkania dla urzędników wojewódzkich. O rządowych inwestycjach budowlanych w pierwszych latach niepodległości w aktach Archiwum Państwowego w Kielcach. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 57–72, sum.

9413. NADOLSKA Anna: Kultura ziemiaństwa niemieckiego w międzywojennej Wielkopolsce. Próba charakterystyki pojęcia. *Przeegl. Zach.* [R. 71:] 2015 [nr] 3 s. 139–152, sum.

9414. NADRAGA Marta: Książka szkolna w lwowskich szkołach i gimnazjach w latach dwudziestych i trzydziestych XX wieku. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 1 s. 111–122, sum.

9415. NALEŻNIAK Paweł: Los ludności cywilnej i żołnierzy polskich – ofiar przestępstw i zbrodni popełnionych przez wojska Zachodnioukraińskiej Republiki Ludowej w czasie walk o Lwów w listopadzie 1918 r. *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 42 s. 123–174, sum.

9416. NAPIERKOWSKI Thomas J.: The Khaki Boys Series. Images of Polish Americans, 1918–1920. *Pol. American Studies*. Vol. 72: 2015 No 1 s. 77–86.

Obraz Polonii w powieściach opublikowanych w l. 1918–1920.

9417. NATIONALISIERUNG und Pragmatismus. Staatliche Institutionen und Minderheiten in Polen 1918–1939. Hrsg. von Christhardt Henschel, Stephan Stach. *Zeitschrift f. Ostmitteleuropa- Forschung*. Bd. 62: 2013 H. 2 s. 163–343.

Treść: Henschel Ch., Stach S.: Vorwort s. 163; Henschel Ch., Stach S.: Einleitung. Nationalisierung und Pragmatismus. Staatliche Institutionen und Minderheiten in Polen 1918–1939 s. 164–186; Rodak Mateusz: Justizwesen und Strafverfolgungsorgane der Zweiten Polnischen Republik im Umgang mit Juden s. 187–205; Skóra Wojciech: Auswärtige Nationalitätenpolitik. Der konsularische Dienst Polens und die nationalen Minderheiten (1918–1939) s. 206–232; Grzybowski Jerzy: Belarussen in den polnischen Streitkräften in Friedenszeiten (1921–1939) s. 233–253; Rukkas Andrii: Ukrainians in Compulsory Military Service in the Polish Armed Forces (1921–1939) s. 254–272; Schenke Cornelia: Polnische Ukrainepolitik in Wolhynien 1921–1939 s. 273–291; Gałędek Michał: Relations between the Local Administration of the Polish Eastern Territories and Non-Catholic Religious Associations in the Second Republic s. 292–318; Wójtowicz-Huber Bernadetta: Die griechisch-katholische und die orthodoxe Konfession als Instrument nationaler Politik im Lemkenland in Polen 1918–1939 s. 319–343.

Rec.: Kozińska-Witt Hanna, *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 2 s. 364–366.

9418. NIESTRAWSKI Mariusz: Podoficerowie lotnicy w wielkopolskich Wojskach Lotniczych (styczeń–wrzesień 1919 roku). *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 2 s. 38–53.

9419. NIEWĘGŁOWSKA Aneta, Wyszczelski Lech: Szkolnictwo wojskowe kadry zawodowej w Polsce do 1939 roku. Oświęcim 2014 Napoleon V 8° ss. 339.

Rec.: Piłatowicz Józef, *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 4 s. 185–196.

9420. NOWACKI Albert: Polskie inspiracje w ukraińskim dyskursie literackim lat 20. XX wieku. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 7 s. 133–146, rez., sum.

9421. NOWAK Andrzej: Pierwsza zdrada Zachodu. 1920 – zapomniany appeasement. Kraków 2015 Wydaw. Liter 8° ss. 603, nlb. 2, il.

Rec.: Basicki Kamil, *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 277–280; Białokur Marek, *Niepodległość*. T. 64: 2015 s. 317–329.

9422. NOWAKOWSKI Sebastian: Wybrane zajścia na pograniczu polsko-niemieckim w latach 1938–1939, w świetle relacji funkcjonariusza Straży Granicznej Mieczysława Krajewskiego. Przyczynek do tezy o współodpowiedzialności Polaków za wybuch II wojny światowej. *Meritum*. T. 7: 2015 s. 93–120, sum.

9423. NOWIK Grzegorz: Józefa Piłsudskiego sposób prowadzenia wojny na Wschodzie oraz zwycięstwa w Bitwie Warszawskiej. [W:] *Wojna polsko-rosyjska 1919–1920 i jej międzynarodowe odniesienia z perspektywy 90-lecia*. Warszawa 2010.

Rec.: Borzęcki Jerzy: Piłsudski autorem planu bitwy warszawskiej co wykazuje M. Tarczyński, a plagiatuje G. Nowik. *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 3 s. 389–406, sum.

9424. NOWIK G.: Próba ustalenia terminu decyzji Lenina o nowym etapie wojny z Polską w 1920 roku. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 3 s. 63–84, sum., rez.

9425. NOWINOWSKI Sławomir M.: *Polska w dyplomacji czechosłowackiej 1926–1932*. Łódź 2013.

Rec.: Brzeziński Andrzej M., *Przeł. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 1 s. 234–239.

9426. OBSZARY zgody czy konfliktu? Kresy Północno-Wschodnie II Rzeczypospolitej. Pod red. Wojciecha Śleszyńskiego i Anny Włodarczyk. Białystok–Kraków 2014 Zakł. Stosunków Polit. Inst. Historii i Nauk Polit. Uniw. w Białymstoku; Avalon 8° ss. 263, il. Uniw. w Białymstoku. Inst. Historii i Nauk Polit. Zakł. Stosunków Polit. (Wschodnie Studia Polityczne; t. 4).

Materiały konferencji, Białystok–Tykocin, 24–25 IX 2012 r.

Treść: Łach Wiesław Bolesław: Obszary konfliktu na pograniczu polsko-łotewskim w okresie II Rzeczypospolitej s. 9–21; Śleszyński W.: Budowa administracji polskiej na Polesiu w latach 1919–1920 s. 23–35; Januszewska-Jurkiewicz Joanna: Oblicza „tutejszości”. Wieś, dwór, zaścianek na Wileńszczyźnie między światowymi wojnami s. 37–49; Piwowarczyk Mirosław: Działalność Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet na rzecz aktywizacji społeczno-politycznej i gospodarczej polskich społeczności lokalnych na Wileńszczyźnie w latach 1929–1939 s. 51–71; Walasek Stefania: Szkolnictwo i oświata wielonarodowościowego społeczeństwa Kresów Północno-Wschodnich II Rzeczypospolitej obszarem konfliktu czy dialogu? s. 73–83; Smolarczyk Andrzej: Szkolnictwo i oświata jako przestrzenie konfliktu w relacjach rządu polskiego i mniejszości narodowych na Polesiu w dwudziestolecu międzywojennym s. 85–101; Lewonowska Magdalena: Organizacja przychodni i ośrodków zdrowia w systemie opieki zdrowotnej na ziemiach północno-wschodnich w okresie międzywojennym s. 103–115; Pasko Artur: Polacy z Północno-Wschodnich Kresów II Rzeczypospolitej na igrzyskach olimpijskich s. 117–123; Mironowicz Eugeniusz: Rola konfidentów w kreowaniu polityki narodowościowej w województwach północno-wschodnich II Rzeczypospolitej s. 125–133; Zackiewicz Grzegorz: Lida nieidylliczna. Strajki z lat 1935–1936 i ich konsekwencje s. 135–146; Kim Igor: Wybory sejmowe w 1938 r. na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej s. 147–166; Łach Halina: „Biuletyn oświatowo-propagandowy Korpusu Ochrony Pogranicza” jako źródło badań działalności propagandowej i oświatowej żołnierzy formacji granicznej na Kresach Północno-Wschodnich II Rzeczypospolitej s. 167–179; Chrzczanowicz Daniel: Działalność żołnierzy 77. Pułku Piechoty w upowszechnianiu tradycji patriotycznych wśród społeczności Lidy s. 181–197; Włodarkiewicz Wojciech: Mieszkańcy województwa poleskiego wobec państwa polskiego w latach 1935–1939 s. 199–216; Kaliszczuk Oksana: Ukraińsko-pol’skij konflikt u roki drugoi svitovoi vjini: istoriâ i politika s. 217–227; Owłasiuk Justyna: Wojna czy wojenka? II wojna światowa we wspomnieniach ludności wiejskiej pogranicza polsko-białoruskiego (powiat hajnowski) s. 229–245; Kościelak Lech: Rozdarte „russische Dörfer” na Mazurach w reportażu II Rzeczypospolitej s. 247–257; Kurkiewicz Michał: Instytut Pamięci Narodowej i białoruski festiwal filmowy „Magnificat” s. 259–263.

9427. OCHOCIŃSKI Piotr: Próby modernizacji systemów dowodzenia i kierowania ogniem artylerii w okresie poprzedzającym wybuch II wojny światowej. *Studia Artyleryjskie*. T. 5: 2014 s. 103–122.

9428. OCHRONA pracy w okresie międzywojennym w Polsce. Studium historyczno-prawne. Red. Karol Dąbrowski, Sebastiaan[!] Kwiecień. Lublin 2015 Wydaw. KUL 8° ss. 285, nlb. 2. KUL JP II. Wyd. Prawa, Prawa Kanonicznego i Admin. Inst. Admin.

Treść: [Dąbrowski K., Kwiecień S.]: Wstęp s. 9–11; Dral Antoni: Rys historyczny rozwoju prawa pracy i ubezpieczeń społecznych w Polsce w okresie dwudziestolecia międzywojennego s. 15–41; Kwiecień S.: Czas pracy w przemyśle i handlu s. 43–60; Ćwikła Leszek: Instytucja urlopu wypoczynkowego s. 61–91; Godlewska-Bujok Barbara: Ochrona pracy kobiet s. 93–101; Kazimierczuk Marcin: Legalizacja wolności zrzeszania się w związki zawodowe s. 103–121; Dyjakowska Marzena: Sądy

pracy s. 123–147; Tkaczuk Marek: Praktyka prawna Prokuratury Generalnej w sprawach wynikających ze stosunków służbowych urzędników państwowych s. 149–163; Mielnik Hubert: Sądownictwo pracy w Polsce i Europie s. 167–174; Chajduk Patrycja: Sprawy o eksmisję s. 175–191; Dąbrowski K.: Sprawy karne z zakresu umów o pracę dla robotników s. 193–217; Lelas Wojciech: Sprawy przeciwko instytucjom publicznym i przedsiębiorstwom komunalnym s. 219–232; Serek Szymon: Sprawy przeciwko instytucjom społecznym, oświatowym i kulturalnym s. 233–246; Chmielowiec Patrycja: Sprawy żydowskie s. 247–264; Zakończenie s. 265–266.

9429. ODZIEMKOWSKI Janusz: Obrona Drohobycko-Borysławskiego Zagłębia Naftowego przez wojska polskie i ukraińskie w sierpniu 1920 roku. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 1: 2014 s. 97–102, sum.

9430. ODZIEMKOWSKI J.: Żołnierze z kresów północno-wschodnich w obronie Warszawy, sierpień 1920 r. Brzeście 2014 Bikstudio Krzysztof Marek Szwaczka 8° ss. 149, il.

9431. OGŁÓDEK Barbara: Treści farmaceutyczne w „Gazecie Lekarskiej”, późniejszej „Polskiej Gazecie Lekarskiej” w latach 1920–1939 jako przykład stanu wiedzy i zainteresowań piśmiennictwa lekarskiego. *Medycyna Nowożytna.* T. 21: 2015 z. 1 s. 115–135.

9432. OLEJNIK Karol: Rola czynnika wojskowego w kształtowaniu niepodległości Polski w latach 1918–1921. *Studia z Dziejów Wojskowości.* T. 3: 2014 s. 167–189, sum., rez.

9433. OLMA Marceli: Jan Gwalbert Pawlikowski w świetle korespondencji funeralnej z 1939 roku. *Roczn. Przemyski.* T. 51: 2015 z. 2 s. 47–56, sum.

Zm. 5 III 1939 r.

9434. OLSZOWSKI Przemysław: Dzieje pewnego rozkazu. Wokół rzekomego rozkazu ministra spraw wojskowych gen. Lucjana Żeligowskiego z 18 kwietnia 1926 r. Przyczynek do genezy zamachu majowego. *Niepodległość.* T. 61: 2012 s. 61–80, sum.

9435. OLSZOWSKI P.: Wojewodowie pomorscy w latach II Rzeczypospolitej (1920–1939). Szkic do portretu zbiorowego. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 3 s. 273–286, Zsfg., sum.

9436. OLSZOWSKI P.: Z dziejów polityki wewnętrznej rządów pomajowych. Wojewoda Stefan Kirtiklis. *Niepodległość.* T. 64: 2015 s. 77–118, sum.

9437. ORYL Marek: Boże Narodzenie w ziemiańskich dworach. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 159–163.

Chromakowo i Poniatowo w okresie II RP; zawiera też relację Reginy Jankowskiej.

9438. ORYL M.: Poniatowski dwór w okresie międzywojennym. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 143–158.

Poniatowo.

9439. ORZEŁEK Ariel: Kontrowersje wokół próby samobójczej gen. Kazimierza Sosnkowskiego w maju 1926 roku. *Koło Historii.* Nr 15: 2014 s. 115–124, sum., Zsfg., rez.

9440. ORZEŁEK A.: Obsada urzędu Ministra Spraw Wojskowych w Polsce w latach 1918–1925 w polityce Józefa Piłsudskiego i obozu piłsudczykowski. Zarys problemu. *Imponderabilia.* Nr 6: 2013 s. 84–118, sum.

9441. ORZEŁEK A.: Refleksje na temat relacji Kazimierza Sosnkowskiego z Józefem Piłsudskim po przewrocie majowym. *Imponderabilia*. Nr 7: 2014 s. 88–119, sum.

9442. OSIŃSKA Wioleta: Portret robotnika Włocławskiej Fabryki Celulozy w latach 1928–1936, na podstawie literatury, filmu i ówczesnych realiów. *Roczn. Muzealny* [Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej]. T. 15: 2014 s. 121–156.

9443. OSTANEK Adam Adrian: VI Lwowski Okręg Korpusu w dziejach wojskowości polskiej w latach 1921–1939. Warszawa 2013.

Rec.: Miliński Jacek: Wyidealizowany obraz lwowskiego okręgu korpusu. *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 15: 2014 nr 4; Polem.: Ostanek A. A. : Odpowiedź na recenzję... *Tamże.* R. 16: 2015 nr 1 s. 179–186.

9444. OSTROWSKA Bożena, Marcysiak Małgorzata: Zawód pielęgniarki w okresie dwudziestolecia międzywojennego w województwie warszawskim. *Studia Mazowieckie.* R. 10: 2015 nr 3 s. 31–57, sum., rez.

9445. OZEREVA Ol'ga Alekseevna: Polâki Zapadnoj Sibiri v usloviâh provedeniâ črezvycajnoj politiki v 1920-e – 1930-e gody. Monografiâ. Omsk 2014 KnigoGrad 8° ss. 187, nlb. 1, il.

Rec.: Milewska-Młynik Anna: O syberyjskich Polakach z innej perspektywy. *Niepodległość i Pamięć.* R. 22: 2015 nr 2 s. 353–354.

9446. PAĆ Sławomir: Okres odzyskania niepodległości w świetle wspomnień współczesnych. [Puławy] 2015 Stow. „Przeszłość – Przyszłości” 8° ss. 19, nlb. 1.

9447. PAKUŁA Mirosław: Kariery więźniów Beniaminowa. *Roczn. Legionowski.* T. 8: 2015 s. 42–52. W okresie II RP.

9448. PALIJ Oksana: Słowacki na Ukrainie. Tragedie Juliusza Słowackiego „Mazepa” i „Balladyna” na scenie lwowskiego Teatru im. Marii Zańkowieckiej. *Notatnik Teatr.* [Nr] 78/79: 2015 s. 414–423.

Lata 1923–1924.

9449. PAŁYS Piotr: Problematyka łużycka na łamach „Ruchu Słowiańskiego” (1928–1939). *Pro Lusatia.* T. 12: 2013 s. 32–63, sum.

9450. PAŃKO Grażyna: Żeńska Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego w Końskiej na tle polskiego szkolnictwa zawodowego na Zaolziu (do 1938 roku). *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 1 s. 61–79, sum., Zsfg.

Utworzona w 1919 r.

9451. PARUCH Waldemar: Strategia i taktyka w polityce zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej w okresie wykonywania urzędu ministra spraw zagranicznych przez Józefa Becka. *Niepodległość.* T. 63: 2014 s. 69–91, sum.

9452. PASTUSZEWSKI Stefan: Dachterowie – typowa inteligencka rodzina okresu międzywojennego. *Kronika Bydgoska.* T. 36: 2015 s. 107–124, sum., Zsfg.

9453. PASZTOR Maria: Polska w oczach francuskich kół rządowych w latach 1929–1939. Warszawa 2015 Wydaw. Akademickie Dialog 8° ss. 354.

9454. PATRUŚ Grzegorz: Życie mieszkańców Rzeszowa w okresie międzywojennym w świetle prasy lokalnej. Rzeszów 2015 Edytorial 8° ss. 313, il.

9455. [PAULIUČUK Vadzim] Pauliuczuk Vadzim: Wychodźstwo z województwa poleskiego za ocean. Zarys problematyki. *Białostockie Teki Hist.* T. 13: 2015 s. 193–212, sum.

Lata 1921–1938.

9456. PAWŁOSZEK Radosław: Fundacja Jana Zdzisława Tarnowskiego z Dzikowa dla inwalidów wojennych z gmin powiatu tarnobrzeskiego i kolbuszowskiego. *Dzikoviana.* T. 1: 2015 s. 141–177.

Lata 1919–1931.

9457. PAWŁOWSKA Kinga: Kobieta wiejska w Pamiętnikach chłopów z lat 30. XX wieku. *Więś i Rolnictwo.* 2015 nr 1.2 s. 51–65, abstr.

9458. PAWŁOWSKI Henryk: Korpus Kadetów w Rawiczu. Historia i tradycja. Rawicz–Sieradz 2015 Muzeum Ziemi Rawickiej; Prof-Art Agencja Reklamowo-Wydawnicza Elżbieta Andryszczak & Ryszard Sierociński 4° ss. 256, il.

W okresie II RP.

9459. PEJAŚ Ewa: Stanowisko Kazimierza Czapińskiego wobec systemu komunistycznego w Związku Radzieckim (od rewolucji bolszewickiej do 1939 roku). *Studia Polit.* Nr 38: 2015 s. 11–32, sum.

9460. PERZYŃSKI Jacek: Lato 1939. Kutno na trasie VIII Wyścigu do Morza Polskiego. *Kutnowskie Zesz. Region.* T. 18: 2014 s. 423–432.

Wyścig kolarski.

9461. PĘKOWSKA Marzena: Organizacja Zakładu Leczniczo-Wychowawczego „Centos” dla żydowskich dzieci niepełnosprawnych intelektualnie w Otwocku (1928–1939). *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 141–156.

9462. PIĄTKOWSKA Renata: Studenci wyznania mojżeszowego w warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych (1923–1939). *Studia – debiuty – kariery. Biul. Historii Sztuki.* R. 77: 2015 nr 4 s. 661–721, sum.

9463. PIEKARSKI Tomasz: Ziemiaństwo Mazowsza Płockiego w latach 1918–1939. Poznań 2013.

Rec.: Gołota Janusz, *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 27: 2013 s. 642–644.

9464. PIEKARUŚ Daniel: Ignacy Daszyński – premier Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej w Lublinie. *Roczn. Hist. MHPRL.* Nr 31: 2015 s. 99–111.

9465. PIELKA Mateusz: Radykalizacja nastrojów antysemitycznych w latach trzydziestych w Drugiej Rzeczypospolitej. *Scripta Historica.* Nr 21: 2015 s. 123–149, sum.

9466. PIENIAŻEK-SAMEK Marta: Franciszka Mączyńskiego plany rozbudowy katedry kieleckiej. *Między Wisłą a Pilicą.* T. 16: 2015 s. 81–92, sum.

Sporządzone w styczniu 1939 r.

9467. PIETKIEWICZ Jakub: „Mały Dziennik” jako przedsięwzięcie medialne. Geneza i zarys charakterystyki czasopisma. *Acta Univ. Lodziensis. Folia Historica.* [Vol.] 95: *Studia i szkice do dziejów Polski i powszechnych od XVI do XX w.:* 2015 s. 125–147, sum.

Lata 1935–1939.

9468. PIETRZKIEWICZ Dorota: „Z grabieży Katarzyny ocalone szczątki...” czyli udział Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie w rewindykacji księgozbiorów na mocy traktatu ryskiego. *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 5: 2011 s. 245–272, sum.

9469. PIOTROWSKI Jacek: Aleksander Błażej Prystor w opinii swych współpracowników. *Imponderabilia.* Nr 6: 2013 s. 119–133, sum.

9470. PIOTROWSKI J.: Edward Rydz-Śmigły na łamach „Polski Zachodniej” w latach 1935–1939. *Niepodległość.* T. 61: 2012 s. 205–225, sum.

9471. PIOTROWSKI J.: Generał Anders jako polityk i dowódca w latach Drugiej Rzeczypospolitej. *Imponderabilia.* Nr 8: 2015 s. 9–24, sum.

9472. PIOTROWSKI Paweł: Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej na Mazowszu w latach 1928–1939. *Roczn. Tow. Nauk. Płockiego.* T. 7: 2015 s. 222–252, sum.

9473. PIOTROWSKI P.: Walki o miasta Mazowsza Północnego podczas wojny polsko-rosyjskiej 1920 roku. Poznań 2014 Wydaw. Nauka i Innowacje 8° ss. 386, il.

Rec.: Gołębiowski Grzegorz, *Roczn. Tow. Nauk. Płockiego.* T. 7: 2015 s. 433–440.

9474. PIOTROWSKI P.: Związek Legionistów Polskich w Płocku (1922–1939). *Studia Mazowieckie.* R. 10: 2015 nr 3 s. 133–150, sum., rez.

9475. PISKAŁA Kamil: Automobile, cygara i hulanki w „Oazie”. Moralne aspekty krytyki rządów pomajowych w wystąpieniach socjalistów w latach 1929–1930. *Imponderabilia.* Nr 7: 2014 s. 43–61, sum.

9476. PISKAŁA K.: „Kto chce roztrzaskać wolność, ten musi tworzyć niewolę”. Polscy socjaliści wobec projektu konstytucji BBWR z lutego 1929 r. (płaszczyzny krytyki i strategii argumentacji). *Acta Univ. Lodzensis. Folia Historica.* [Vol.] 94: Studia i szkice do dziejów Polski i powszechnych do połowy XX w.: 2015 s. 133–161, sum.

9477. PISKAŁA K.: W poszukiwaniu alternatyw. Ekonomiczne rozważania polskich socjalistów w okresie Wielkiego Kryzysu (1929–1935). *Imponderabilia.* Nr 6: 2013 s. 22–42, sum.

9478. PISULIŃSKI Jan: Nie tylko Petlura. Kwestia ukraińska w polskiej polityce zagranicznej w latach 1918–1923. Wyd. 2. Toruń 2013.

Rec.: Skrukwa Grzegorz, *Klio.* T. 29: 2014 nr 2 s. 252–257.

9479. PIWOSZCZUK Michał: 1. pułk czołgów 1918–1920. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 109, il. Reed. wyd. z 1935 r.

9480. PODJACKI Wojciech: Publicystyka społeczno-gospodarcza Wojciecha Zaleskiego w latach 1931–1934. *Imponderabilia.* Nr 8: 2015 s. 71–93, sum.

9481. POGONOWSKA Ewa: Jan Stanisław Berson Otmar jako komentator Nowej Rosji. Uwagi na temat paradoksów korespondenta zagranicznego oraz paradoksów sowieckiego państwa. *Przeegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 4 [dr.:] 2014 s. 863–883.

Lata 1932–1935.

9482. POLICJA Państwowa w Drugiej Rzeczypospolitej. Wybrane aspekty organizacji i funkcjonowania. Pod red. Adriana Tyszkiewicza. Kraków 2015 Wydaw. UJ 8° ss. 199, nlb. 1, il.

Treść: Tyszkiewicz A.: Słowo wstępne s. 7–9; Król-Mazur Renata: Z tradycji polskiej policji. Komisja Policji Obojga Narodów w dobie Sejmu Czteroletniego s. 11–38; Mączyński Marek: Zasady naboru i kwalifikacji kandydatów do służby w Policji Państwowej w latach 1919–1945 s. 39–85; Misiuk Andrzej: Służba śledcza Policji Państwowej. Geneza, organizacja i kierunki działania s. 87–103; Sprengel Bolesław: Policja Państwowa a prewencja kryminalna s. 105–125; Litwiński Robert: „Specjaliści ze szkoły Składkowskiego” czy „Bezimienni bohaterowie”? Policja Państwowa – symbol II Rzeczypospolitej s. 127–152; Głogowski Aleksander: Policja Państwowa w walce z handlem kobietami s. 153–165; Grabowski Waldemar: Polska policja w czasie II wojny światowej. Wybrane problemy s. 167–191.

9483. PRACZYK Marcin: Elitaryzm środowiska polskich taterników w dwudziestoleciu międzywojennym na przykładzie biografii Wincentego Birkenmajera [1899–1933]. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 9: 2015 s. 81–91, sum.

9484. [PRYWATNE Seminarium Nauczycielskie Żeńskie im. Stanisława Jachowicza w Tarnobrzegu]. *Tarnobrzekie Zesz. Hist.* Nr 34: 2010 s. 5–82.

Treść: Zych Tadeusz: Seminarium Nauczycielskie. [Lata 1919–1939] s. 4–17; Wiącek Wojciech: Prywatne Seminarium Nauczycielskie Żeńskie im. St. Jachowicza w Tarnobrzegu. [Lata 1920–1932] s. 18–25; Stępak Sławomir, Zych T.: Ojcowie założyciele s. 26–37; Zych T., Stępak Iwona, Stępak Waldemar, Stępak S.: Nauczyciele s. 38–52; Zych T.: Absolwentki s. 53–55; Dokumenty s. 56–70; Dyrektorzy, nauczyciele i absolwenci s. 71–82.

9485. PRZEGIĘTKA Marcin: Komunikacja i polityka. Transport kolejowy i drogowy w stosunkach polsko-niemieckich w latach 1918–1939. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 384, tabl. 16, il., Zsfg. IPN–KŚZpNP. (Monografie; t. 108).

9486. PRZENIOSŁO Małgorzata: Kontakty naukowe polskich i rosyjskich matematyków w dwudziestoleciu międzywojennym. *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 49: 2014 z. 1 s. 115–129, sum., rez.

9487. PRZENIOSŁO M.: Zajęcia dydaktyczne na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie w okresie międzywojennym. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 87–103.

9488. PRZYBYTEK Paweł: „Ilustrowany Kuryer Codzienny” wobec konfliktu węgiersko-rumuńskiego w latach 1918–1921. *Biul. BJ.* R. 55: 2015 s. 47–83, sum.

9489. PRZYLICKI Krzysztof: Idea „Muzeum przedhistorycznego” prof. Erazma Majewskiego w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w latach 20. XX wieku. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 4 s. 171–177, Zsfg.

9490. PUDŁOCKI Tomasz: Wincenty Lutosławski i jego zainteresowanie Stanami Zjednoczonymi Ameryki w świetle korespondencji z Fundacją Kościuszkowską. *Prace Komisji Historii Nauki PAU.* T. 14: 2015 s. 81–97.

Lata 1926–1930.

9491. [PUJDA] Puyda Roman: Trud predstavitelej ukrainskogo nacional’no-demokratičeskogo ob’ednannâ v sejme i senate Pol’ši 1935–1937 gg. *Studia Warmińskie.* T. 52: 2015 s. 303–313, streszcz., sum., Zsfg.

9492. PULLAT Raimo, Pullat Risto: Morze wódki. Przemysł spirytusu na Bałtyku w okresie międzywojennym. Kraków 2013.

Rec.: Dias-Lewandowska Dorota, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 1 s. 146–148; Rodak Mateusz, *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 74: 2014 s. 258–261.

9493. PUŁAWSKI Adam: Antysemityczne jednodniówki na chełmskim rynku wydawniczym (1929–1939). *Roczn. Chełmski.* T. 19: 2015 s. 117–165, izłożenie, sum.

9494. PYCKA Anna Małgorzata: *Kultura w Drugiej Rzeczypospolitej.* Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 104, il.

9495. RADOMSKI Grzegorz: *Samorząd terytorialny w myśli politycznej Narodowej Demokracji 1918–1939.* Toruń 2009.

Rec.: Dobrowolski Rafał, *Glaukopis.* Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 353–356.

9496. RELIGA Ilona: Charakterystyka czasopisma „Pion”. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 16: 2015 s. 89–99, sum.

Ukazywało się w l. 1933–1939.

9497. RODAK Mateusz: *Bezdomność w międzywojennym Lublinie.* *Roczn. Lubelski.* T. 41: 2015 s. 159–195, sum.

9498. RODAK M.: Skazani z Warszawy osadzeni w więzieniu karnym „Mokotów” w latach 1918–1939. *Obraz statystyczny i próba charakterystyki.* *Archiwum Kryminologii.* T. 34: 2012 s. 629–663, sum. s. 698–699, rez. s. 732–734.

9499. ROGOZIŃSKA Agnieszka: *Myśl polityczna obozu piłsudczykowskiego wobec kwestii położenia geopolitycznego i bezpieczeństwa granic II Rzeczypospolitej.* *Niepodległość.* T. 63: 2014 s. 93–124, sum.

9500. ROGOZIŃSKA A.: *Wolne Miasto Gdańsk w strategii bezpieczeństwa II Rzeczypospolitej (1926–1939).* T. 62: 2013 s. 157–183, sum.

9501. ROKOSZEWSKI Hubert: *Powstanie Wielkopolskie na Ziemi Wolsztyńskiej.* Wolsztyn 2015 Bibl. Publ. M. i Gm. Wolsztyn im. Stanisława Platara 8° ss. 226, il. (Ocalić od Zapomnienia).

Współwyd.: Żurek Kazimierz: *Bo wolność krzyżami się mierzy...*

9502. ROSOWSKA Ewa: *Wymiana jeńców i uchodźców między Polską i Rosją w latach 1921–1924 w świetle dokumentów archiwów białoruskich.* *Archeion.* T. 116: 2015 s. 601–618, sum., rés., rez.

9503. RÓŻAŃSKI Mieczysław: *Organizacja terytorialna Diecezji Łódzkiej w latach 1920–1925.* *Łódzkie Studia Teol.* R. 24: 2015 nr 2 s. 85–106, sum.

9504. RÓŻAŃSKI Przemysław: *Śmierć Józefa Piłsudskiego w wybranych tytułach prasy amerykańskiej.* *Dzieje Najnowsze.* R. 47: 2015 [nr] 4 s. 41–68, sum.

9505. RUDNICKI Szymon: *Żydzi w parlamencie II Rzeczypospolitej.* Wyd. 2. popr. i uzup. Warszawa 2015 Wydaw. Sejmowe. Kancelaria Sejmu 8° ss. 588, nlb. 2, tabl. 20, il., sum.

Wyd. 1. 2004.

9506. RUDNIK Stanisława: Osiedle Dyrekcja w Chełmie – historyzm i modernizm w urbanistyce i architekturze. *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 167–180, izłożenie, sum.

Lata 1928–1939.

9507. RUTKOWSKI Bartosz: Idea „sił ataszowanych” jako źródła militarnej siły Polski w X–XX wieku w publicystyce Włodzimierza Bączkowskiego z lat międzywojennych (1934–1939). *Imponderabilia*. Nr 7: 2014 s. 78–87, sum.

9508. RYBA Mieczysław: Polskie władze państwowe wobec obrządku wschodniosłowiańskiego w okresie międzywojennym. *Roczniki Humanist.* T. 63: 2015 z. 2 s. 177–198, sum.

9509. RYGUS Piotr: W cieniu Muzeum Śląskiego. Muzealnictwo województwa śląskiego w okresie międzywojennym. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 123–131.

9510. RYMAROWICZ Leszek: W międzywojennym Jaworniku-Szybenem nad Czeremoszem. *Plaj*. [T.] 49: 2014 [dr.:] 2015 s. 140–172.

9511. RYSIEWICZ Mikołaj: Konserwatyzm bez metafizyki. Casus międzywojennej refleksji Konstantego Grzybowski. *Politeja*. 2013 nr 4(26) s. 103–125.

9512. RZADKOWOLSKA Magdalena: Wybory czytelnicze katoliczek w XX-leciu międzywojennym. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 15: 2014 nr 1 s. 28–34, sum.

9513. RZEPKOWSKI Arkadiusz: Stan liczebny i struktura ludności w Szadku w latach 30. XX w. *Biul. Szadkowski*. T. 15: 2015 s. 247–251, sum.

9514. RZEPKOWSKI A.: Struktura społeczna ludności województwa poznańskiego w świetle powszechnych spisów ludności II RP. *Przepl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 1 s. 227–241.

9515. SACEWICZ Karol: Razem czy osobno? Władze PPS i KPRP-KPP wobec obchodów święta 1 maja w latach 1919–1928. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 3–32, sum.

9516. SACEWICZ K.: Sprawa tzw. rosyjskiej delegacji Czerwonego Krzyża w świetle publikacji prasy komunistycznej w Polsce (1918–1919). *Przepl. Wschodnioeuropejski*. [T.] 5: 2014 [nr] 1 s. 45–60, sum.

9517. SADOWSKI Ludwik: Oddział II Sztabu Generalnego. Rezultaty pracy pokojowej i przygotowania do wojny. Oprac. Maciej Sobieraj. Lublin 2014 Test 4° ss. 106, nlb. 1, il.

9518. SANOJCA Karol: Relacje polsko-ukraińskie w szkolnictwie państwowym południowo-wschodnich województw Drugiej Rzeczypospolitej. Kraków–Wrocław 2013.

Rec.: Białokur Marek, *Imponderabilia*. Nr 7: 2014 s. 164–175.

9519. SIEMIANOWSKI Jordan: Działalność Gunstein Stray & Søn w portach polskiego obszaru celnego w latach 1931–1939. *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 40–51, sum.

9520. SIERADZKA Anna: Moda w przedwojennej Polsce. Codzienna, sportowa, wieczorowa, ślubna, dziecięca, bielizna. Warszawa 2013 Dom Wydawniczy PWN 8° ss. 340, nlb. 4, il.

Rec.: Zamojska Dorota, *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 74: 2014 s. 256–258.

9521. SIERPOWSKI Stanisław: Gra o Niemcy. Międzynarodowy kontekst wstąpienia Niemiec do Ligi Narodów w roku 1926. Poznań 2015 Inst. Historii UAM 8° ss. 266, nlb. 1, il., sum. UAM w Poznaniu. (Publikacje Instytutu Historii; 121).

9522. SIKORSKI Tomasz: Rzeczywistość i eksperyment. Oblicze ideowo-polityczne piłsudczykowskiej grupy „Zaczyn” (1936–1939). *Niepodległość*. T. 61: 2012 s. 141–184, sum.

9523. SIKORSKI T.: Żelazny krok potężnych, zdyscyplinowanych szeregów... Oblicze ideowo-polityczne środowiska „Zaczynu” (1936–1939). Studium z dziejów myśli politycznej piłsudczyków. Warszawa 2014 von borowiecky 8° ss. 331, nlb. 1, il.

9524. SIKORSKI Władysław [Eugeniusz]: Nad Wisłą i Wkrą. Studium z polsko-rosyjskiej wojny 1920 roku. Red. Tomasz Stasiak. Wyd. 5. Warszawa 2015 Wydaw. 2 Kolory 8° ss. 342, tabl. 14, il.

Przedr., oryg.: Londyn 1941.

9525. SIOMA Marek: Edward Śmigły-Rydz wobec Obozu Zjednoczenia Narodowego – współdziałanie czy „kohabitacja”? *Niepodległość*. T. 61: 2012 s. 185–204, sum.

Lata 1937–1938.

9526. SIOMA M.: Koncepcja władzy i spór o elitę obozu piłsudczykowskiego w latach 1935–1939. Zarys zagadnienia. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 69–81, sum.

9527. SIOMA M.: Polityka zagraniczna i międzynarodowa Rzeczypospolitej w myśli politycznej i propagandzie Obozu Zjednoczenia Narodowego. *Niepodległość*. T. 63: 2014 s. 157–175, sum.

Lata 1937–1939.

9528. SIWIEC-CIELEBON Michał: Garnizon Wadowice oraz społeczeństwo Ziemi Wadowickiej w systemie mobilizacyjnym sił zbrojnych II RP – wybrane zagadnienia i problemy badawcze. *Wadoviana*. Nr 18: 2015 s. 85–127, sum.

9529. [SKAKAL'S'KA Īrina Bogdanivna] Skakal'skaâ Irina, Švalûk Inna: Nacional'naâ êlita zapadnoj Volyni meŹvoennogo perioda XX veka. Istočniki formirovaniâ. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.. [T.] 27: 2013 s. 610–617, sum.*

9530. SKOTARCZAK Dorota: Edukacja ewangelicznych chrześcijan w Polsce w okresie międzywojennym. *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 32: 2014 s. 29–33, sum.

9531. SKRZYPIŃSKI Henryk: Sekrety ulicy Kącik. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 389–398, sum., Zsfg. W Bydgoszczy, lata międzywojenne.

9532. SŁABIŃSKA Elżbieta: Rynek pracy w latach 1918–1939 na przykładzie województwa kieleckiego. Kielce 2015 Wydaw. UJK 8° ss. 431, nlb. 1, il., sum.

9533. SMOLAK Leszek: Środowisko twórcze w kampanii propagandowej w czasie wojny Polski z bolszewicką Rosją. *Przeł. Humanist*. R. 58: 2014 nr 6 s. 39–63, sum.

9534. SMOLIŃSKI Aleksander: Kontrowersje dotyczące porażki sowieckich pociągów pancernych w Korosteniu dnia 10 października 1920 r. Przyczynek do dziejów wojny polsko-sowieckiej z lat 1919–1921. *Studia z Dziejów Wojskowości*. T. 3: 2014 s. 191–214, sum., rez.

9535. SMOLIŃSKI A.: Pierwsze formacje artylerii konnej Wojska Polskiego w polsko-ukraińskich bojach o Lwów i Małopolskę Wschodnią w okresie od grudnia 1918 r. do wiosny 1919 r. *Studia z Dziejów Wojskowości*. T. 4: 2015 s. 113–139, sum., rez.

9536. SMOLIŃSKI A.: Przyczynek do dziejów votum złożonego przez 9 pułk Ułanów Małopolskich u stóp Pani Jazłowieckiej w sierpniu 1939 r. *Studia Claromontana*. [T.] 31: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 169–179, sum.

9537. SMOLORZ Dawid: Kurioza graniczne. Przebieg polsko-niemieckiej granicy na Górnym Śląsku po 1922 roku. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 110–115.

9538. SOBCZAK Antoni Krzysztof: Mazowiecki Inspektorat Okręgowy Straży Granicznej w Ciechanowie w latach 1928–1939. Ciechanów 2015 Muzeum Szlachty Mazowieckiej 8° ss. 272, il. Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie.

Rec.: Kozłowski Piotr, *Scripta Historica*. Nr 21: 2015 s. 293–296.

9539. SOBIERAJ Zdzisław: Rudzkie archiwalia. Związek Powstańców Śląskich – historia grupy miejscowej Nowy Bytom do 1939 roku. *Rudzki Roczn. Muzealny*. [R.] 13: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 145–149. Od 1923 r.

9540. SOŁTYSIK Marek: Motyw intymny. Cz. 1: Bestia nad Wisłą. *Palestra*. R. 60: 2015 nr 1/2 s. 231–236.

Toż. Cz. 2: Chwytał życie garściami, chwycił za mocno. *Tamże* nr 3/4 s. 216–222. Toż. Cz. 3: Brudne sprawki pięknoducha. *Tamże* nr 5/6 s. 217–222.

Toż. Cz. 4: Niedosyt sprawiedliwości. *Tamże* nr 9/10 s. 206–212.

Zabójstwo studenta teologii Stanisława Lechowicza przez Bolesława Olejniczaka we wsi Przewóz (obecnie w granicach Krakowa) i proces sądowy, l. 1933–1934.

9541. SOMMER Tomasz: Operacja antypolska NKWD 1937–1938. Warszawa 2014.

Rec.: Iwanow Mikołaj, *Przeł. Wsch.* T. 13: 2014 z. 4 s. 1179–1181.

9542. SPOŁECZEŃSTWO międzywojenne. Nowe spojrzenie. Red. nauk. Włodzimierz Mędrzecki, Janusz Żarnowski. Warszawa 2015 IH PAN 8° ss. 332, il. (Metamorfozy Społeczne; 10).

Treść: Mędrzecki W., Żarnowski J.: Wstęp s. 7–13; Żarnowski J.: Nowe spojrzenie na społeczeństwo Polski międzywojennej s. 15–48; Żarnowski J.: Rola państwa i jego instytucji w przemianach społecznych w Polsce (1918–1939) s. 49–79; Ogórek Bartosz: „Należy przestać spluwać dzieci na prawo i lewo!”. Transformacja płodności w populacji Drugiej Rzeczypospolitej s. 81–111; Mędrzecki W.: Materialne uwarunkowania życia społecznego s. 113–136; Landau-Czajka Anna: Socjalizacja obywatelska dzieci i młodzieży s. 137–165; Sierakowska Katarzyna: Kobieta i mężczyzna s. 167–188; Stegner Tadeusz: Wyznania s. 189–223; Mędrzecki W.: Narodowości s. 225–250; Zawiszewska Agata: Literatura i środowisko literackie s. 251–280; Rodak Mateusz: Margines społeczny s. 281–322.

9543. SPRENGEL Bolesław: Fałszerstwa pieniędzy (banknotów i bilonu) oraz czeków i książeczek oszczędnościowych w Polsce w latach 1918–1939. *Archiwum Kryminologii*. T. 34: 2012 s. 569–601, sum. s. 695–696, rez. s. 729–730.

9544. SPRENGEL B.: Udział Policji Państwowej w realizacji polityki penitencjarnej w Polsce w latach 1919–1939. *Archiwum Kryminologii*. T. 36: 2014 s. 227–257, sum. s. 464, rez. s. 487–488.

9545. STANASZEK Bogdan: Rozbudowa kościoła pw. św. Michała w Ostrowcu Świętokrzyskim (1924–1938). *Studia Sandomierskie*. T. 22: 2015 s. 53–87, sum.

9546. STANISZEWSKI Adam: Po dwóch stronach Bałtyku. Polityczno-gospodarcze stosunki polsko-szwedzkie w latach 1918–1932. Łysomice–Toruń 2013.

Rec.: Gawinecka-Woźniak Magda, *Klio*. T. 31: 2014 nr 4 s. 232–236.

9547. STASZEWSKA Hanna: Problematyka zespołu archiwalnego w podręcznikach archiwalnych w II RP. *Przepl. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 21–33, sum.

9548. STEFANIAK Ryszard: Częstochowa wobec śmierci Józefa Piłsudskiego w latach 1935–1939. Częstochowa 2015 Liter. Tow. Wzajemnej Adoracji Li-twa 8° ss. 196, nlb. 1, il.

9549. STEFAŃSKA Dorota: Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży w Szadku w latach 1934–1939. *Biul. Szadkowski*. T. 15: 2015 s. 205–223, sum.

9550. STRAVINSKIENĖ Vitalija: Ethnic-demographic changes in the data of the statistical sources of the Vilnius (1920–1939). *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 17: 2012 [dr.:] 2013 s. 125–146, santr.

9551. STRAVINSKIENĖ V.: Stosunki międzyetniczne w Wilnie w latach 1920–1939. *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 85–100, sum., rez., santr.

9552. STRUTYŃSKI Maciej: Wschód czy Zachód. Kościół greckokatolicki w II RP wobec prób latynizacji obrządku. *Przepl. Religioznawczy*. [R. 57]: 2013 [nr] 1 s. 141–153, sum.

9553. STRYJEK Jarosław: Maria Konopnicka w regionie wołomińskim. *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 257–260.

Dot. majątku Czernik koło wsi Dobre w okresie II RP.

9554. SULIMOWICZ Anna: Działalność społeczna i edukacyjna Koła Pań Karaimskich w Haliczu. *Almanach Karaimski*. [T.] 4: 2015 s. 79–100, sum.

Lata 1932–1939.

9555. SULIMOWICZ A.: A failed attempt to teach the Karaim language in Lutsk in the interwar period. *Karaite Archives*. Vol. 3: 2015 s. 141–151.

9556. SUŁAWKA Adam Radosław: Walki polsko-ukraińskie na Wołyniu, listopad 1918 – marzec 1919 roku. *Przepl. Hist.-Wojsk*. R. 16: 2015 nr 2 s. 63–90, sum., rez.

9557. SUPLICKA Agnieszka: Prywatne szkoły średnie ogólnokształcące i zawodowe w województwie białostockim w II Rzeczypospolitej. Białystok 2015 Wydaw. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 468, il., sum.

9558. SYSKA Anna, Kiełkowski Tomasz: Styl gotycki wyklucza się. Międzywojenna architektura w województwie śląskim. Katowice 2015 Śląskie Centrum Dziedzictwa Kulturowego 8° ss. 299, nlb. 1, il.

9559. SZABAŁA-CHEŁMIŃSKI Rafał: Ministerstwo Spraw Wojskowych – naczelnny organ administracji wojskowej II Rzeczypospolitej. Cz. 1. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk*. Nr 4: 2015 s. 53–82, sum.

9560. SZAFRAŃSKA Małgorzata: Ogrody Zamku Królewskiego w Warszawie w dwudziestoleciu międzywojennym. *Kronika Zamkowa*. [Nr] 1(67): 2014 [dr.:] 2015 s. 313–352, sum.

9561. SZCZEPANIAK Maciej: Katolicka Agencja Prasowa – utworzenie i działalność pod kierunkiem księdza Józefa Gawliny. *Polonia Sacra*. R. 19: 2015 nr 3 s. 177–198.

Lata 1927–1929.

9562. SZKUDLIŃSKI Jan: Wojskowa Składnica Tranzytowa na Westerplatte w świetle nowych niemieckich materiałów archiwalnych. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 3 s. 141–159.

9563. SZLASZYŃSKI Jarosław: Mobilizacja i przygotowanie obronne 1 Pułk Ułanów Krechowieckich w 1939 roku. *Roczn. Augustowsko-Suwalski*. T. 14: 2014 s. 221–242, sum.

9564. SZYMANOWICZ Adam: Na tajnym froncie polsko-niemieckim. Polski wywiad w Prusach Wschodnich 1918–1939. Gdynia 2013 General Marketing Stanisław Szymanowicz 8° ss. 401, il.

Rec.: Chłosta Jan, *Roczn. Mazurski*. T. 19: 2015 s. 217–220.

9565. SZYMANOWSKI Dariusz: Tynne. Historia na nowo pisana. Wołomin–[Wizna] 2015 Stow. „Wizna 1939” 8° ss. 26, nlb. 2, il.

Korpus Ochrony Pogranicza. Batalion „Sarny” w okresie II RP.

9566. ŚLESZYŃSKI Wojciech: Infrastruktura miasteczek i wsi Polesia w okresie międzywojennym. *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 13: 2013 s. 101–114, sum., rez., santr.

9567. ŚLESZYŃSKI W.: Województwo poleskie. Kraków 2014 Avalon 8° ss. 335, nlb. 1, il., rez., sum. (Województwa Kresowe II RP).

Rec.: Włodarczyk Anna, *Biul. Historii Pogranicza*. Nr 14: 2014 s. 106–108.

9568. ŚLIWAK Katarzyna: Propagandowe działania władz niemieckich podczas zapisów dzieci do szkół mniejszościowych we wschodniej części Górnego Śląska w latach 1926–1931 w świetle „Polski Zachodniej”. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 145–153, sum., Zsfg., rez.

9569. ŚLIWIŃSKI Eugeniusz: Uroczystości dwudziestolecia 17. Pułku Ułanów Wielkopolskich w Lesznie w maju 1939 roku. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 3 s. 32–43.

9570. ŚWIĄTEK Adam: Akademickie Koło Kresowe (1922–1939). Kartka z dziejów studenckiego życia w Krakowie. *Krakowskie Pismo Kresowe*. R. 7: 2015 s. 59–91, rez., sum.

9571. ŚWIDZIŃSKI Wojciech: Co było grane? Film zagraniczny w Polsce w latach 1918–1929 na przykładzie Warszawy. Warszawa 2015 Inst. Sztuki PAN 8° ss. 395, il. (Dysertacje Doktorskie Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk; 6).

9572. ŚWIERCZEK Marek: Hipoteza tłumacząca sposób zainicjowania przez GPU gry operacyjnej z Oddziałem II SG WP w czasie afery „MOCR-Trust”, czyli zagadka Wiktora Tomira Drymmera. *Przeł. Bezpieczeństwa Wewnętrznego*. Nr 13: 2015 s. 60–85, sum.

9573. ŚWIĘCICH Karolina: Religijność oraz moralność w dekanacie pińczowskim w dwudziestoleciu międzywojennym. *Między Wisłą a Pilicą*. T. 16: 2015 s. 67–79, sum.

9574. TAŁUĆ Katarzyna: Ferdynand Antoni Ossendowski o Hucułach. *Góry, Literatura, Kultura*. T. 9: 2015 s. 225–236, sum.

W pracy: Huculszczyzna. Gorgany i Czarnohora. Poznań 1936.

9575. TARKOWSKI Mikołaj: Wydział Prawa i Nauk Społecznych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie w latach 1919–1939. Gdańsk 2015 Wydaw. Gdańskiej Szkoły Wyższej 8° ss. 344, il.

9576. TARNOWSKA Anna: Niegospodarność czy echa wielkiej polityki? Kазus rozwiązania Rady Miejskiej w Toruniu w 1929 roku. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 1 s. 21–38, Zsfg., sum.

9577. TOŁOCZKO Marek: Publiczna Szkoła Powszechna w Supraślu w okresie II Rzeczypospolitej. Supraśl–Białystok 2015 Collegium Suprasliense; Prymat Mariusz Śliwowski 8° ss. 242, il. (Supraski Raptularz; 6).

9578. TRACZ Bogusław: Kultura pamięci o I wojnie światowej w międzywojniu na Górnym Śląsku. *CzasyPismo.* 2014 nr 1 s. 104–109.

9579. TRAFALSKI Grzegorz: 4. Mazowiecka Harcerska Drużyna Żeglarska i jej wyprawy po Bzurze i nie tylko. *Roczniki Łowickie.* T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 219–226.

9580. TUSIŃSKI Piotr Adam: Komisja Spraw Zagranicznych Sejmu Ustawodawczego (1919–1922) jako podmiot polityki zagranicznej w pierwszych latach II Rzeczypospolitej. *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 135–159, rez., sum.

9581. TYSZKIEWICZ Adam: Józef Piłsudski w murach warszawskiej „Alma Mater”. *Rozprawy z Dziejów Oświaty.* T. 52: 2015 s. 81–107, sum.

9582. TYSZKIEWICZ Jan: Początki turkologii w Warszawie na tle ówczesnych uwarunkowań 1923–1934. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 3 s. 7–31, sum.

9583. ULJASZ Adrian: O wrażliwość społeczną i tolerancję. Wartości wychowawcze w twórczości Haliny Górskiej. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 1 s. 215–239, sum.

9584. UMIŃSKI Janusz: Bydgoski Klub Narciarzy (BKN). *Kronika Bydgoska.* T. 36: 2015 s. 227–238, sum., Zsfg.

W okresie międzywojennym.

9585. [VĀLĪKĪ Anatol' Fēderavič] Wiałiki Anatol: „Operacja polska” NKWD w Białoruskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej w latach 1937–1938. *Przeegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 3 [dr.:] 2013 s. 649–661.

9586. VARGA Endre László: Wizyta Regenta Miklósa Horthy'ego w Polsce w 1938 r. *Niepodległość.* T. 62: 2013 s. 225–256, sum.

9587. W 90 ROCZNICĘ założenia Dzielnicy I Związku Polaków w Niemczech. Mniejszości narodowe w Niemczech w okresie międzywojennym. Red. nauk. Piotr Pałys i Dietrich Scholze-Šolta. Budišin/Bautzen–Opole 2015 Serbsi Inst.; Państw. Inst. Nauk. – Inst. Śląsk 8° ss. 170, sum. Państw. Inst. Nauk. – Inst. Śląsk w Opolu, Serbsi Inst. Budišin.

Z treści: Pałys P.: Wstęp s. 7–11; Masnyk Marek: Dzielnica I Związku Polaków w Niemczech jako organizator polskiego życia narodowego w rejencji opolskiej (kilka uwag rocznicowych) s. 15–28; Pjeh Edmund: Situacja Serbow, Polaków, Danów a Sewjernih Frizow we Weimarskiej republice (1918–1933) s. 69–76; Linek Bernard: Razem czy osobno? Dylematy szkolnictwa mniejszości polskiej w prowincji górnośląskiej w latach 1922–1939 s. 77–86; Kaleta Petr: Tematy polskie w międzywojennym czasopiśmie serbołużyckim „Serbski Student” s. 89–96; Dawid Adriana: Z doniesień lokalnych w „Nowinach Codziennych” (1932–1939) s. 97–114; Stecki Krzysztof: Polacy i sprawy polskie w kartotece opolskiego gestapo

s. 117–126; Oszytko Janusz: Kartoteki członków Central-Verein deutscher Staatsbürger jüdischen Glaubens oraz Verband der polnischen Juden jako przyczynek do dziejów Żydów w rejencji opolskiej s. 127–138; Borkowski Maciej: Przed zagładą. Żydzi w Opolu w latach 1933–1938 s. 139–145.

9588. WAGNER Barbara: Oświatowe wyzwania w praktyce i teorii. Przykład działaczy wiejskich w II Rzeczypospolitej. *Roczn. Hist. MHPRL*. Nr 31: 2015 s. 113–123.

9589. WAKSMUNDZKA-HAJNOS Monika: Per aspera ad astra – edukacyjna droga wiejskiej młodzieży podhalańskiej dwudziestolecia międzywojennego na podstawie wspomnień profesora Andrzeja Waksmundzkiego. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 249–258.

9590. WALCZAK Henryk: Polska a sprawa rumuńsko-sowieckiego paktu o nieagresji w latach 1931–1932. *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 49: 2014 z. 2 s. 75–112, sum., rez.

Toż. Cz. 2. *Tamże*. T. 50: 2015 z. 1 s. 43–85, sum., rez.

9591. WANDYCZ Piotr: Skrzyński i Zaleski. Dwaj ministrowie II Rzeczypospolitej. *Przeegl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 2 s. 517–534, santr., rez., sum.

Aleksander Skrzyński, August Zaleski.

9592. WAROŃSKA Joanna: Komedia Skamandrytów na częstochowskiej scenie do wybuchu II wojny światowej. *Roczn. Muzeum Częstochowskiego*. T. 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 38–47, sum.

9593. [WASILEWSKA Ewa, Wasilewski Janusz]: Zaślubiny Polski z morzem. Tł. Anastazja Pindor. Warszawa 2015 Muzeum Wojska Pol. 8° ss. 23, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ang. Rok 1920.

9594. WASSERSTEIN Bernard: W przededniu. Żydzi w Europie przed drugą wojną światową. Przekł. Władysław Jezewski. Warszawa 2012.

Rec.: Jezewski Piotr, *Sprawy Narodowościowe*. Seria nowa. Z. 42: 2013 s. 218–223.

9595. WATKOWSKI Adrian: Ludzie, instytucje i ich problemy w korespondencji z Morskim Urzędem Rybackim w Gdyni w latach 1928–1939. *Roczn. Gdyński*. Nr 27: 2015 s. 90–101.

9596. WATKOWSKI A.: Program polityki zagranicznej II RP w publicystyce i rozważaniach Adolfa Marii Bocheńskiego. *Imponderabilia*. Nr 7: 2014 s. 62–77, sum.

9597. WENDLAND Wojciech: „Trzy czoła proroków z matki obcej”. Myśl historyczna Tatarów polskich w II Rzeczypospolitej. Kraków 2013.

Rec.: Pawelec Tomasz: Historyk historiografii wobec wielokulturowości Drugiej Rzeczypospolitej. *Sensus Historiae*. Vol. 18: 2015 [nr] 1 s. 201–204.

9598. WERNER Mateusz: Pozamilitarna działalność Korpusu Ochrony Pogranicza w perspektywie raportów i twórczości literackiej żołnierzy tej formacji (1924–1939). *Sowiniec*. Nr 42: 2013 s. 27–50, sum.

9599. WESOŁOWSKI Tomasz: Rzekome francuskie plany ufortyfikowania granic Rzeczypospolitej z lat 1928–1930, czyli rzecz o źródłach i żywocie fantomów polskiej historiografii wojskowej. *Studia z Dziejów Wojskowości*. T. 4: 2015 s. 255–285, sum., rez.

9600. WĘSIERSKI Adam: Ksiądz Jan Mazella proboszcz w Jeleńcu (1926–1939). *Studia Pelplińskie*. T. 48: 2015 s. 267–284, sum.

9601. WIADERNA-KUŚNIERZ Renata: Prawo rzymskie na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie w okresie międzywojennym (1918–1939). Toruń–Słupsk 2015 Adam Marszałek; Akad. Pomorska 8° ss. 516, il.

9602. WIERZCHOŃ Piotr: Słownictwo lat 30. XX w. w obrazach i liczbach. Tylko 100 fotoprzykładów z „Depozytorium leksykalnego języka polskiego” i dużo wykresów z systemu „Odkrywka”. Warszawa 2015 Bel Studio 8° ss. LVIII, 180, il. UAM. Inst. Językoznawstwa.

9603. WILCZYŃSKA Bogna: Żydzi i Polacy na boiskach międzywojennego Krakowa, czyli co piłka nożna może powiedzieć o społeczeństwie. *Studia Judaica*. Vol. 18: 2015 nr 2 s. 293–319, sum.

9604. WINTER Antoni: Siedlce 1918–1939. Siedlce 2015 MBP 8° ss. XXXVI, nlb. 18, 696, il. MBP w Siedlcach.

9605. WISZKA Emilian: Szósta Strzelecka. Szósta Siczowa Dywizja Strzelecka Armii Ukraińskiej Republiki Ludowej. Formowanie, szlak bojowy, internowanie 1920–1924. Toruń 2012.

Rec.: Rezmer Waldemar: Ukraiński sojusznik. *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 183–194.

9606. WIŚNIEWSKA Małgorzata: Kobiety w systemie obronnym II Rzeczypospolitej w latach 1918–1939. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 328, il.

9607. WIŚNIEWSKA M.: Strzelcy w II Rzeczypospolitej. Wierna gwardia Komendanta. Tajniki jednej z największych organizacji paramilitarnych II RP. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 347, nlb. 5. (Historia).

Związek Strzelecki.

9608. WIŚNIEWSKI Edward: Samorząd terytorialny po pierwszej wojnie światowej na przykładzie Zgierza. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 81–89, sum.

9609. WIŚNIEWSKI Jan Paweł: Lietuvos kariniai daliniai Sibire 1918–1920 metais (politiniai ir kariniai klausimai). *Karo Archyvas*. T. 30: 2015 s. 44–76, rés s. 384–385, sum. s. 386–387.

Pierwsze litewskie formacje militarne na Syberii w l. 1918–1920 (aspekt polityczny i wojskowy). Tworzone u boku oddziałów polskich.

9610. WNEK Sławomir: Środowisko nauczycielskie szkół powszechnych z terenu powiatu rzeszowskiego w świetle spisu nauczycieli z 1 VI 1924 r. *Prace Hist.-Archiw.* T. 27: 2015 s. 219–237.

9611. WOJCIECHOWSKI Jerzy S.: 19. Pułk Piechoty „Odsieczy Lwowa” w latach 1919–1939. Pruszków 2015 Ajaks 8° ss. 138, nlb. 1, il.

9612. WOJCIECHOWSKI J. S.: Ostatnie pokojowe promocje oficerów Wojska Polskiego II RP. Ceremoniał promocyjny i wojenne losy prymusów. *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 115–133.

Uzup.: Moszumański Zbigniew: O pokojowych promocjach raz jeszcze. *Tamże* nr 3 s. 183–190.

9613. WOJTACKI Maciej: „Na Dobie”. Monografia zapomnianego tygodnika konserwatywnego z okresu międzywojennego. *Toruńskie Studia Bibliol.* [T. 8]: 2015 nr 2 s. 55–74, sum.

Rok 1930.

9614. WOJTACKI M.: Nie tylko „Żagary”. Działy i dodatki studenckie do polskich pism codziennych w międzywojennym Wilnie. *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 2 s. 5–28, sum.

9615. WOJTAS-CIBORSKA Elżbieta: Prasa polska wobec bitwy o granice w latach 1918–1921. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 1 s. 103–120, sum., Zsfg., rez.

9616. WOJTECKI Łukasz: Letnie obozy wojskowe oraz organizacji paramilitarnych w Solcu Kujawskim w dwudziestoleciu międzywojennym. *Roczn. Solecki*. [R.] 6: 2015 s. 41–48.

9617. WOLTER Edyta: Wychowanie do postaw ekologicznych na łamach „Bezpłatnego Dodatku do Miesięcznika Krajoznawczego dla Młodzieży Orli Lot Poświęconego Ochronie Przyrody Wydawanego Nakładem Państwowej Rady Ochrony Przyrody”. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 1 s. 221–230.
Lata 1930–1931.

9618. WOŁKANOWSKI Waldemar: Sport mniejszości narodowych w Wilnie w okresie dwudziestolecia międzywojennego. *Koło Historii*. Nr 16: 2015 s. 89–101.

9619. WOŁOS Mariusz: O Piłsudskim, Dmowskim i zamachu majowym. *Dyplomacja sowiecka wobec Polski w okresie kryzysu politycznego 1925–1926*. Kraków 2013.

Rec.: Białokur Marek, *Niepodległość*. T. 62: 2013 s. 307–321; Brzeziński Andrzej M., *Przegl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 2 s. 204–210.

9620. WÓJCIK Jacek: Działalność reklamowa zarządu uzdrowiska w Dusznikach-Zdroju w latach 1933–1939. *Roczn. Muzeum Papiernictwa*. T. 9: 2015 s. 95–111, sum., Zsfg., shrnutí.

9621. WÓJCIK Tomasz: Działalność duszpasterska duchowieństwa diecezji kieleckiej w latach 1918–1939. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 1: 2013 s. 267–283, sum.

9622. WÓJCIK-ŁAGAN Hanna: Edward Śmigły-Rydz – „nowy” bohater młodzieży szkolnej w II połowie lat trzydziestych XX w. – (w świetle podręczników do historii). *Niepodległość*. T. 61: 2012 s. 249–272, sum.

9623. WÓJTOWICZ Aleksander: Pacyfista w „epoce wielkiego zamętu”. „Kroniki tygodniowe” Antoniego Słonimskiego. *Przegl. Humanist.* R. 58: 2014 nr 6 s. 65–73, sum.

Lata 1927–1929.

9624. WRONA Grażyna: Prasa krakowska w świetle sprawozdań sytuacyjnych wojewody i starosty grodzkiego (1918–1939). *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 4 s. 21–36, sum.

9625. WRONA-MERYK Izabela: Męskie Seminarium Nauczycielskie w Częstochowie w okresie międzywojennym. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. *Roczn. Polsko-Ukraiński*. [T.] 17: 2015 s. 302–321, sum.

9626. WRONA-MERYK I.: Miejskie Publiczne Szkoły Doksztalające Zawodowe nr 1, 2, 3 w Częstochowie w okresie dwudziestolecia międzywojennego. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. *Roczn. Polsko-Ukraiński*. [T.] 16: 2014 s. 349–361, sum.

9627. WRÓBEL Elżbieta: Emil Breiter, „Skamander” i teatr. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. *Filologia Pol., Historia i Teoria Literatury*. [T.] 14: 2014 s. 83–106, sum.

9628. WRÓBLEWSKA Urszula: Działalność kulturalno-oświatowa Karaimów w Drugiej Rzeczypospolitej. Białystok 2015 *Trans Humana* 8° ss. 256, il., sum, res.

9629. WRÓBLEWSKA U.: Oświata Tatarów w Drugiej Rzeczypospolitej. Warszawa 2012.

Rec.: Suplicka Agnieszka, *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 1/2 s. 205–208.

9630. WYSIECKA Izolda: Prostytucja w Kościerzynie w okresie międzywojennym (zarys zagadnienia). *Scripta Historica*. Nr 21: 2015 s. 113–121, sum.

9631. WYSŁOUCH Seweryn: Stosunki narodowościowe na terenie województw wschodnich a spisy ludnościowe 1921 i 1931 r. *Przeł. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 4 [dr.:] 2014 s. 893–928.

9632. WYSŁOUCH S.: Stosunki narodowościowe na terenie województw wschodnich (Wilno 1939/40). Red. nauk. Mikołaj Iwanow. Warszawa 2013.

Rec.: Iwanow M.: Książka o polityce narodowościowej II RP wydana po 73 latach. *Przeł. Wsch.* T. 12: 2012/2014 nr 4 [dr.:] 2014 s. 885–891.

9633. WYSOCKA Agnieszka: Architektura i urbanistyka Bydgoszczy w dwudziestoleciu międzywojennym. Lublin 2015 Tow. Nauk. KUL Jana Pawła II 8° ss. 252, il. Tow. Nauk. KUL Jana Pawła II. (Źródła i Monografie; 415).

Rec.: Pszczołkowski Michał, *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 4 s. 119–124.

9634. WYSOCKA A.: Bydgoska architektura w okresie dwudziestolecia międzywojennego. *Bydgoski Roczn. Muzealny*. [T.] 3: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 70–88.

9635. WYSOCKA A.: Kazimierz Ulatowski w Bydgoszczy (1920–1925). *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 69–82, sum., Zsfg.

9636. WYSZCZELSKI Lech: Konflikty narodowe i wewnętrzne II Rzeczypospolitej. Mroczne obszary dziejów II RP. Konflikty z sąsiadami, opór mniejszości narodowych, strajki chłopskie i robotnicze. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 332, nlb. 4. (Historia).

9637. WYSZCZELSKI L.: Polska mocarstwowa. Wizje i koncepcje obozów politycznych II Rzeczypospolitej. Międzymorze, federalizm, prometeizm, kolonie i inne drogi do wielkości. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 330, nlb. 6. (Historia).

9638. WYSZCZELSKI L.: Skrywane oblicza II Rzeczypospolitej. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 303, nlb. 1.

9639. YASS-ALSTON Agnieszka: Rebuilding a destroyed world: Rudolf Beres – a Jewish art collector in interwar Kraków. *Scripta Judaica Cracoviensia*. Vol. 13: 2015 s. 121–141.

9640. ZAGDAŃSKA Joanna: Sezonowe oficerskie domy wypoczynkowe w II Rzeczypospolitej Polskiej. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 4 s. 27–50, sum., rez.

9641. ZAJĄC Jerzy: Nieznane fragmenty czasopism seminaryjnych mówiące o życiu duchowym w Łucku czasu II Rzeczypospolitej. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 3 s. 143–158, sum., Zsfg., rez.

9642. ZAJĄC J.: Nieznane stronice czasopism polskich seminarzystów z Wilna. *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 191–207, sum., rez.

W okresie II RP.

9643. ZAJĄC J.: Seminarium duchowne w Wilnie. Ciekawe okruchy historii z lat dwudziestych i trzydziestych XX w. *Studia Teol.* [T.] 33: 2015 s. 357–371, sum.

9644. ZAJĄCZKOWSKI Marek: Wielkopolskie oddziały wojsk łączności 1919–1939. Poznań 2015 Wydaw. Miej. Poznania 4° ss. 632, il.

9645. ZALAS Katarzyna: Szkolnictwo specjalne w Częstochowie w okresie międzywojennym. Zarys problematyki. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie.* Roczn. Polsko-Ukraiński. [T.] 16: 2014 s. 339–347, sum.

9646. ZAŁĘCZNY Jolanta: Kontrowersje wokół internowania żydowskich ochotników w obozie w Jabłonie w 1920 roku. *Roczn. Legionowski.* T. 8: 2015 s. 53–62.

9647. ZAŁĘCZNY J.: Powiat warszawski w latach II Rzeczypospolitej. Życie społeczno-polityczne, gospodarcze i kulturalne. Red. Tadeusz Skoczek. Warszawa 2015 Muzeum Niepodległości 8° ss. 622, nlb. 2, il. (Biblioteka Kwartalnika „Niepodległość i Pamięć”; t. 3).

9648. ZAŁĘCZNY J.: Przejawy pamięci narodowej w społeczeństwie podwarszawskim w okresie międzywojennym. *Studia Mazowieckie.* R. 10: 2015 nr 3 s. 179–199, sum., rez.

9649. ZAŁĘSKA-KACZKO Jagoda: Międzynarodowa wystawa „Bauten der Technik” i obchody 25. rocznicy założenia Technische Hochschule w Gdańsku w 1929 roku. *Argumenta Historica.* Nr 2: 2015 s. 129–136, sum.

9650. ZAŁĘSKA-KACZKO J.: Organizacja „Kraft durch Freude” w Wolnym Mieście Gdańsku i jej kąpielisko morskie. *Argumenta Historica.* Nr 1: 2014 s. 171–181, sum.

Od 1933 r.

9651. ZAMOJSKIJ Andrej Stepanovič: Transformaciâ mesteček sovetskij Belorussii 1918–1939. Minsk 2013 Logvinov 8° ss. 417, sum., streszcz.

Rec.: Markowski Artur, *Przeegl. Hist.* T. 106: 2015 z. 3 s. 625–627.

9652. ZAWADZKI Wojciech: Pomorze 1920. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 285, nlb. 2, tabl. 16, il. (Historyczne Bitwy).

9653. ZIELIŃSKI Konrad: Russians in Polesie 1919–1932: An „official” portrait of the community. *Studia Archiw.* [T.] 3: 2010 s. 61–77.

9654. ZIOMEK Ewelina: Działalność generała brygady Aleksandra Litwinowicza w okresie sprawowania funkcji II wiceministra spraw wojskowych w latach 1936–1939. *Przeegl. Zachodniopomorski.* R. 29: 2014 z. 2 s. 99–114, sum.

9655. ZIÓŁKOWSKI Józef M.: Kulisy międzywojennego Tczewa 1920–1939. Tczew 2015 Fabryka Sztuk 8° ss. 172, il.

9656. ŽULYS Audrius A.: Polska w polityce zagranicznej Litwy w latach 1938–1939. Studium z historii dyplomacji. Gdańsk 2015 Muzeum II Wojny Światowej 8° ss. 458, sum.

9657. ZYCHOWICZ Piotr: Pakt Piłsudski-Lenin czyli Jak Polacy uratowali bolszewizm i zmarnowali szansę na budowę imperium. Poznań 2015 Rebis 8° ss. 450, tabl. 28, il.

Toż. Wyd. 1, rozsz. (dodr.). Poznań 2015 ss. 472, tabl. 32, il.

9658. ZYCHOWICZ P.: Pakt Ribbentrop-Beck czyli Jak Polacy mogli u boku III Rzeszy pokonać Związek Sowiecki. Wyd. 1, (dodr.). Poznań 2015 Rebis 8° ss. 362, tabl. 32, il.

Wyd. 1. 2012.

9659. ŻELICHOWSKI Ryszard, Materski Wojciech: Polska 1934 oczami holenderskiego fotoreportażysty – ze zbiorów Archiwum Narodowego w Hadze. *Kronika Warszawy*. 2014 [dr.:] 2015 nr 1 s. 153–168, sum.

Willem van de Pol (1895–1970).

9660. ŻUREK Waldemar W[itold]: Geneza parafii rzymsko-katolickiej pw. Matki Bożej Królowej Korony Polskiej w Baranowiczach. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 363–394, sum.

W okresie II RP.

9661. ŻUREK W. W.: Początki parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Brześciu na grajewskim przedmieściu. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 395–412, sum.

W okresie II RP.

b) 1939–1945

Źródła

Zob. poz. 5608, 5669, 6591, 6693, 7961, 7970, 8007, 8013, 8029, 8036, 8083, 8090, 8093, 8094, 8103, 8959–8961, 8963, 8967, 8970, 8971, 8976–8979, 8983, 8992, 8993, 8996, 9005, 9012, 9018, 9019, 9032, 9033, 9046, 9051–9053, 9058, 9062, 9064, 9066–9069, 9071, 9077, 9081, 9925, 9957, 9968, 10051, 10136, 10214, 10254, 10261, 10277, 10302, 10322, 10350, 10490.

9662. A BYŁA cicha i gwiazdzista noc grudniowa... Red. Bogdan Szykuła, Piotr Piela, Renata Jastrzębska. Łabunie 2015 Bibl. Publ. Gm. Łabunie 8° ss. 37. (Łabuńska Biblioteka Regionalisty; 18).

Antologia wspomnień wojennych mieszkańców gminy Łabunie.

9663. ADAMCZYK Wesley (Wiesław): Kiedy Bóg odwrócił wzrok. Przeł. Ewa Ledóchowicz; przedm. Norman Davies. Wyd. 1, (dodr.). Poznań 2015 Rebis 8° ss. 352, tabl. 16, il. (Historia).

Wspomnienia autora (ur. 1933) z zesłania na Syberię w 1940 r., pobytu w Kazachstanie, ucieczki z ZSRR i wyjazdu do USA w 1949 r.

Wyd. 1. 2010.

9664. ADAMCZYK [W.] W., Dominiczak Barbara, Ledóchowicz Ewa: Kwiaty polskie na wygnaniu. Poznań 2015 Rebis 8° ss. 310, il. (Historia).

Antologia wspomnień dziecięcych o wojennym zesłaniu do ZSRR i późniejszej tułaczce.

9665. ALBIN Kazimierz, pseud. Jędrzek: List gończy. Historia mojej ucieczki z KL Auschwitz i działalności w konspiracji. Wyd. 2 rozsz. Warszawa 2015 Książka i Wiedza 8° ss. 359, nlb. 1, il.

Wspomnienia oficera AK. Wyd. 1. 1989.

9666. ALMANACH sybiraków Podbeskidzia. Red. Józef Pysz. Bielsko-Biała 2015 Zarząd Oddz. Zw. Sybiraków 4° ss. 576, il., sum., rez.

Antologia wspomnień.

9667. [ANDERS Władysław]: Pierwszy Rozkaz Organizacyjny Pomocniczej Służby Kobiet wydany w Buzułuku 6 I 1942 r. przez gen. Władysława Andersa. [Wyd.] Krzysztof Andrzej Kierski. *Meritum*. T. 5: 2013 s. 167–176.

9668. ARCHIWUM Zgrupowania Armii Krajowej „Chrobry II”. T. 1–2. Pod red. Katarzyny Utrackiej, Izabeli Mrzygłód. Warszawa 2015 Wojsk. Centrum Edukacji Obywatelskiej im. płk. dypl. Mariana Porwita; Muzeum Powstania Warszawskiego 4° ss. 407, il.; 375, nlb. 1.

9669. ARMIA Krajowa w dokumentach 1939–1945. T. 1 cz. 1–2: Wrzesień 1939 – czerwiec 1941. Zespół red. Andrzej Suchcitz [i in.]. Wyd. 2., popr. i uzup. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° s. 464, tabl. 25, il.; nlb. 6, 471–1070, nlb. 2, il. Studium Polski Podziemnej w Londynie, IPN–KŚZpNP.

Wyd. 1. Londyn 1970; wyd. 1 w Polsce: Wrocław 1990 ZNiO.

9670. AUERBACH Rachela: Pisma z getta warszawskiego. Oprac. Karolina Szymaniak; przeł. K. Szymaniak, Anna Ciałowicz. Warszawa 2015 ŻIH im. Emanuela Ringelbluma 8° ss. 280, nlb. 1, il.

Wspomnienia Żydówki (1903–1976).

9671. BACIK Irena: Z Tarnowskich Gór na Kresy i z powrotem. Dziennik ucieczki (wrzesień–październik 1939 r.). Oprac. Sebastian Rosenbaum i Krzysztof Gwóźdź. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 160–171.

9672. BANDZO Józef: Tak było. Wspomnienia partyzanta 3. i 5. Wileńskiej Brygady Armii Krajowej. Lublin 2015 Fund. Niepodległości 8° ss. 228, il.

Aut. żył w l. 1923–2017.

9673. BAR Tadeusz: Wspomnienia młodego chłopca z czasów okupacji niemieckiej na Śląsku. W 70-tą rocznicę wybuchu II wojny światowej. Michelana, Wenezuela–Warszawa 2014 ACAD, Mirosław Przywózki 8° ss. 92, il.

9674. BECHYNE-HENKIEL Ewa: Maniewicze dwoma sercami malowane. Lublin–Sandomierz 2015 Wydaw. Diec. i Drukarnia 8° ss. 126, nlb. 2, il.

Wspomnienia autorki (ur. 1936) z wojennego dzieciństwa na Wołyniu.

9675. BEDNARSKI Waldemar Wojciech: Upływa szybko życie jak potok płynie czas... Wspomnienia z lat 1939–2014. Lublin–Puławy 2015 Drukarnia Best Print; nakł. aut. 8° ss. 131, il.

Wspomnienia autora (1932–2016) z dzieciństwa i młodości w Tomaszowie Lubelskim, służby w Marynarce Wojennej, studiów historycznych w UMCS, pracy animatora kultury i w oświacie na szczeblu dyrektorskim w Tomaszowie Lubelskim i Zamościu, pracy wykładowcy w Lublinie, działalności społecznej i wyczynowego uprawiania sportu.

9676. BEJSKA Maria Zofia: Wojna na Kresach widziana oczami dziecka. *Sowiniec*. Nr 42: 2013 s. 95–107.

Wspomnienia z Horodenki.

9677. BERLINGOWCY. Żołnierze tragiczni. Pod red. Dominika Czapigo; z komentarzem hist. Marcina Białasa; aut. wspomnień Bolesław Dańko [i in.]. Warszawa 2015 Wydaw. RM; Fund. Ośr. Karta 8° ss. XI, nlb. 1, 354, nlb. 1, il. (Świadkowie. Zapomniane głosy).

Antologia wspomnień.

9678. [BIELAWSKI Shraga Feivel] Szraga Fajwel: Ostatni Żyd z Węgrowa. Wspomnienia ocalałego z zagłady w Polsce. Przeł. Sara Abrahamer; red. nauk. i wstęp Jan Grabowski. Warszawa 2015 Stow. Centrum Badań nad Zagładą Żydów 8° ss. 321, nlb. 3.

Wspomnienia autora (1916–2004) z wojny w Węgrówie, ucieczki z getta we wrześniu 1942 r. i ukrywania się w okolicy.

9679. BIELECKI Jerzy: Kto ratuje jedno życie... Opowieść o miłości i ucieczce z Obozu Zagłady. Nowy Targ 2011.

Rec.: Pachniowski Bogusław: „Kto ratuje jedno życie” Jerzego Bieleckiego. Kilka nieśmiałych refleksji. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 390–394.

9680. BIRENBAUM Halina: La esperanza es la ultima en morir. Un viaje al pasado. Trad. Xavier Farré. Oświęcim 2015 Museo Estatal de Auschwitz-Birkenau 16° ss. 329.

Toż w jęz. wł.: La speranza è l'ultima a morire. Ritorno al passato. Trad. di Alessio Costa. Oświęcim 2015 Museo Statale di Auschwitz-Birkenau 8° ss. 284.

Wspomnienia Żydówki (ur. 1929) z warszawskiego getta oraz obozów Majdanek, Auschwitz, Ravensbrück i Neustadt-Glewe.

Tyt. oryg.: Nadzieja umiera ostatnia. Wyprawa w przeszłość. Oświęcim 1967.

9681. BISKUP Józef Gawlina w Związku Sowieckim. Ed. dokumentów i wpraw. Jerzy Myszor. Wyd. 2. Katowice 2015 Księg. Św. Jacka 8° ss. 398, nlb. 1, il. (Źródła do Dziejów Kościoła Katolickiego na Górnym Śląsku; nr 2).

Dot. wizyty duszpasterskiej z 1942 r. Wyd. 1. Warszawa 2013.

9682. BITWA o Bydgoszcz 1945. Walki, wspomnienia, relacje. Red. nauk. Łukasz M. Nadolski. Bydgoszcz 2015 Muzeum Wojsk Lądowych 4° ss. 208, il.

Antologia wspomnień polskich i niemieckich.

9683. BŁAWDZIEWICZ Włodzimierz: Mój udział w Powstaniu Warszawskim i ostatnie trzy dni w „Grupie Kampinos”. Korekta – Konrad Szostek. *Roczn. Legionowski*. T. 8: 2015 s. 147–159.

9684. [BŁAŻEJEWSKA-BĄBOL Anna]: Anna Błażejewska-Bąbol. Relacja świadka. [Wyd.] Maria Buszkowska. *Koło Historii*. Nr 16: 2015 s. 189–199.

Wspomnienia o działalności konspiracyjnej w Lublinie podczas II wojny światowej oraz powojennego więzienia przez UB.

9685. BOB Hans-Ekkehard: Zdradzone ideały. Wspomnienia asa Luftwaffe. Tł. Łukasz Golowanow. Zakrzewo 2015 Replika 8° ss. 271, nlb. 1, il.

Pilot niemiecki (1917–2014), wspomnienia dot. m.in. kampanii wrześniowej.

9686. BROŃSKI Zdzisław, pseud. Uskok: Pamiętnik (wrzesień 1939 – maj 1949). Wstęp, red. nauk. i oprac. dokumentów Sławomir Poleszak; ed. tekstu Andrzej T. Filipek, S. Poleszak, Maciej Sobieraj. Wyd. 2, rozsz. i popr. Lublin–Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 383, nlb. 1, tabl. 16, il. IPN–KŚZpNP. (Relacje i Wspomnienia; t. 8).

Wspomnienia autora (1912–1949) z walki w AK – Obwód Lubartów oraz powojennego podziemia zbrojnego. Wyd. 1 pt. Pamiętnik (1941 – maj 1949). Warszawa 2004.

9687. [BUJACZ Ludwik]: Obóz koncentracyjny w Dachau. Napisał na podstawie własnych przeżyć ... Łódź 2015 Archidiec. Wydaw. 8° ss. 61, nlb. 2, il.

Repr., wyd. oryg.: Łódź 1946.

9688. CEYPEK Tadeusz: Lwów w czasach trudnych. Notatki naocznego świadka. Oprac. red. Anna Stengl, Barbara Szumska. Dodr. Kraków–Katowice 2015 Tow. Miłośn. Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich. Oddz.; Pracownia Kreatywna Bezliku; Śląska Izba Lekarska 8° ss. 130, il. (Biblioteka Cracovia Leopoldis; t. 11) (Biblioteka Historyczna Śląskiej Izby Lekarskiej; t. 1).

Wspomnienia otolaryngologa (1904–1990) z okresu II wojny światowej. Wyd. popr. 2011.

9689. CHORAŹYKIEWICZ Przemysław: Niemiecka i sowiecka okupacja Przemysła w dokumentach archiwalnych. Przemysł 2015 Przemysław Chorążykiewicz 4° ss. 130, il.

9690. CHRZANOWSKI Stefan Marek: Radzanów. Dwa obrazy września 1939 r. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 228–239.

Zawiera gł. relację Tadeusza Bartkowskiego (1927–2014).

9691. [CHYBOWSKI Bronisław]: Konspiracyjna Marynarka Wojenna w świetle relacji kmdr. ppor. Bronisława Chybowskiego. Wstęp i oprac. Jerzy Romanowicz. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 1 s. 144–157.

9692. CYBULSKI Henryk: Krwawy Wołyń '43. Wspomnienia komendanta Przebraża. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 379, nlb. 4, il. (Biblioteka II Wojny Światowej; 63).

AK. Odcinek Przebraże.

9693. CYWIŃSKI Piotr M. A.: Początki Auschwitz w pamięci pierwszego transportu polskich więźniów politycznych. Oświęcim 2015 Państw. Muzeum Auschwitz-Birkenau 8° ss. 163, nlb. 1. (Miejsce Prawdy; t. 1).

9694. CYWIŃSKI P. M. A.: Zagłada w pamięci więźniów Sonderkommando. Oświęcim 2015 Państw. Muzeum Auschwitz-Birkenau 8° ss. 104, tabl. 22, il. (Miejsce Prawdy; t. 2).

9695. CZAJKOWSKI-DĘBCZYŃSKI Zbigniew: Dziennik powstańca. Red. prowadzący Dorota Koman. Warszawa 2014 Marginesy 8° ss. 251, nlb. 5, il.

Zapiski dowódcy drużyny (1926–1999) w powstaniu warszawskim; jego przełożonym był Krzysztof Kamil Baczyński.

9696. CZECZKO Michał: Przeżyłem: Majdanek, Gross-Rosen, Flossenbürg, Dachau. Toruń–New York 2007 Tamarind Sun Press 8° ss. 137, il.

Wspomnienia autora żyjącego w l. 1919–2016.

9697. CZERWIŃSKA-BUCZEK Małgorzata: Powstańcy '44. Bohaterowie i świadkowie. Rozmowy i relacje. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 309, nlb. 3, il.

9698. DANIELEWICZ Teresa: Pamiętnik z Powstania Warszawskiego i inne zapiski. Warszawa 2015 Wydaw. Sióstr Loretanek 16° ss. 135, nlb. 1, tabl. 8, il.

Wspomnienia autorki (1927–1998) z walk na Mokotowie.

9699. DOKUMENTY rewindykacji polskich dóbr kultury zrabowanych przez Niemców w latach 1939–1944 z archiwum Karola Estreichera jr., największego rewindykatora w historii Europy (1939–1975). [Oprac.] Zbigniew Kazimierz Witek; teksty Konrad Ajewski [i in.]. Kraków 2015 Pałac Sztuki Tow. Przyj. Sztuk Pięknych 8° ss. 829, nlb. 5, il. + 5 dysków optycznych (CD-ROM).

9700. [DOMAGAŁA Szczepan]: Wojenne świadectwo ks. Szczepana Domagały. [Wyd.] Marek Maciągowski. *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 195–208.

Wspomnienia z kieleckiego więzienia oraz obozów Auschwitz i Dachau.

9701. [DRUGA] II wojna światowa we wspomnieniach wronczan. Praca zbior. pod red. Pawła Bugaja. Wronki 2015 Tow. Miłośn. Ziemi Wronieckiej 8° ss. 64, il. Tow. Miłośn. Ziemi Wronieckiej. (Zeszyty Historyczne; 2).

9702. [DRWĘSKI Janusz]: Mieć nadzieję, to przetrwać. Spuścizna Janusza Drwęskiego, więźnia obozu koncentracyjnego Sachsenhausen. Oprac. Krystyna Jastrzębska. Siedlce–[Warszawa] 2015 AP; Fund. Rozwoju Badań Region. Sigillum; NDAP 4° ss. 282, il.

Zawiera gł. listy do żony i córki.

9703. DUNICZ-NIWIŃSKA Helena: Wege meines Lebens. Erinnerungen einer Geigerin aus Birkenau. Aufgeschrieben von Maria Szewczyk; ins Dt. übers. von Herbert Ulrich. Oświęcim 2015 Staatliches Museum Auschwitz-Birkenau 8° ss. 213, nlb. 2, tabl. 16, il.

Toż w jęz. wł.: Una violinista a Birkenau. Tł. Alessio Costa Oświęcim 2015 Museo Statale di Auschwitz-Birkenau ss. 196, nlb. 2, tabl. 16, il.

Wspomnienia autorki (ur. 1915) z pobytu w obozie koncentracyjnym i grania w tamtejszej orkiestrze, l. 1943–1945.

Wyd. oryg.: Drogi mojego życia. Wspomnienia skrzypaczki z Birkenau. Oświęcim 2013.

9704. DYLEWSKI Romuald: Ze wspomnień rodzinnych. Szpital polowy w naszym domu. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 28: 2015 s. 32–38.

Działalność placówki w domu autora – architekta i urbanisty (ur. 1924) we wrześniu 1939 r. oraz dalsze losy rodziny w Łęcznej do 1943 r.

9705. DZIECI wojny. Wspomnienia członków legnickiego oddziału Stowarzyszenia Dzieci Wojny w Polsce. Lubin 2015 Zw. Zawodowy Pracowników Przemysłu Miedziowego 8° ss. 205, nlb. 2, il.

9706. DZIENNIKI z getta warszawskiego. Oprac. Katarzyna Person, Zofia Trębacz, Michał Trębacz. Warszawa 2015 ŻIH; Wydaw. Uniw. Warszawskiego 8° ss. X, nlb. 2, 459, nlb. 1, il., sum. + 1 dysk optyczny (CD-ROM). ŻIH. (Archiwum Ringelbluma. Konspiracyjne Archiwum Getta Warszawy; t. 23).

9707. DZIEWIĘCKI Bolesław: Z dna piekła. Moje przeżycia w niemieckich obozach koncentracyjnych 1943–1945. Red. Monika Baranowska. Gdynia 2015 Novae Res – Wydaw. Innowacyjne, cop. 8° ss. 155, tabl. 2, il.

Wspomnienia żołnierza AK (1913–1989) z obozów Auschwitz-Birkenau, Buchenwald i Ravensbrück.

9708. EDELMAN Marek, Sawicka Paula: I była miłość w getcie. Wyd. 3 rozsz. Wołowiec 2015 Wydaw. Czarne 8° ss. 179, nlb. 4, il.

Dostępne także jako e-book.

Wspomnienia M. Edelmana (1922–2009) z warszawskiego getta. Wyd. 1. Warszawa 2009. Świat Książki – Bertelsmann Media.

9709. [EINHORN Chaim]: Pamiętnik dr. Chaima Einhorna. [Wyd.] Barbara Engelking. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 447–493, sum.

Zapiski z pracy w szpitalu w warszawskim getcie.

9710. ENCYKLOPEDIA getta. Niedokończony projekt archiwistów z getta łódzkiego. Wyd. Krystyna Radziszewska, Ewa Wiatr, Adam Sitarek, Jacek Walicki, Monika Polit, przy współpr. Piotra Zawilskiego. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 332. UŁ, AP w Łodzi, ŻIH.

Rec.: Majewska Justyna, *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 734–740; Źródłak Wojciech: Encyklopedia łódzkiego getta. Uratowany dokument. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 173–180.

9711. ESMAN Janusz: Wspomnienia. Cz. 1. Okupacja i pierwsze lata powojenne. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 413–444.

Życie codzienne w Bydgoszczy.

9712. EWAKUACJA z Węgier. Relacja płk. dypl. Jana Emisarskiego, byłego attaché wojskowego RP w Budapeszcie ze stycznia 1946 roku wraz ze źródłami do dziejów ewakuacji Polaków z Węgier (1939–1940). Wybór, wstęp i oprac. Endre László Varga. *Niepodległość*. T. 61: 2012 s. 317–355.

9713. FEDUS Zbigniew: Rodzinne korzenie. Z Sybiru na Dolny Śląsk. Wrocław 2015 Arkot Artur Kotuński 8° ss. 180, il.

Wspomnienia autora (1930–2017) z zesłania w 1940 r. do Kraju Krasnojarskiego i powrotu do Polski w 1946 r.

9714. FIRLEJ Stanisław: Najukochańsza Żono, Zosieńko! Listy z niewoli sowieckiej. [Wyd.] Jerzy Szcześniak. Warszawa 2015 Gretza – Robert Gretzyngier 8° ss. 79, il.

9715. FLOTYLLA Rzeczna Marynarki Wojennej we wrześniu 1939 r. Dwie relacje zastępcy dowódcy flotylli, kmdr. por. Henryka Eibla z 1939 i 1941 roku. [Oprac.] Tadeusz Kondracki. *Biul. Hist.* Nr 30: 2015 s. 78–90.

9716. FROM the Warsaw Uprising to Auschwitz. [Ed. by] Helena Kubica. Oświęcim 2015 Auschwitz-Birkenau State Museum 8° ss. 224, nlb. 1, il. (Voices of Memory. Published by International Center for Education about Auschwitz and the Holocaust; 10).

Materiały źródłowe dot. ludności Warszawy deportowanej do obozu koncentracyjnego.

9717. [GALLOWA Halina, Mysłakowska Zofia]: Listy z teatru wojny 1940–1944. Gallowa i Mysłakowska do Juliusza i Matyldy Osterwów. Zebrał i oprac. Edward Krasieński. Warszawa 2015 Fund. im. Leona Schillera; Inst. Sztuki PAN 8° ss. 389, nlb. 3, il.

9718. [GARCZYŃSKA Zofia]: U kresu podróży. Los i piętno wojny we wspomnieniach pani Zofii Garczyńskiej – prezesa jarosławskiego oddziału Związku Sybiraków. [Wyd.] Aleksandra Nieprzecka. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 218–238.

9719. GAWEŁ Jan: Pacyfikacja Zwięzycy, 8 czerwca 1943 r. Wspomnienia. Rzeszów 2015 Wydaw. Koraw; Region. Stow. Pamięci Hist. „Ślad” 8° ss. 25, nlb. 2.

9720. GIZELLA Zygmunt: Dom na Spokojnej. Kraków 2015 Arcana 8° ss. 403, il.

Wspomnienia autora (1875–1959) z wojennego życia codziennego w Poznaniu i Warszawie, gdzie spędził czas powstania 1944 r.; zawiera m.in. szczegółowe informacje i refleksje na temat międzynarodowej i krajowej sytuacji politycznej.

9721. GŁOGOWSKA Teresa: Powracające wspomnienia z dzieciństwa. Sadowne 2015 Gm. Ośr. Kultury 8° ss. 254, il.

Wspomnienia autorki (ur. 1934) z wojennego dzieciństwa w Sadownem.

9722. GŁOWIŃSKI Michał: Kręgi obcości. Opowieść autobiograficzna. Kraków 2010.

Rec.: Klecel Marek, *Glaukopis*. Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 343–347.

9723. GOLDSZAJD Hanka (Hana): Listy z getta. Letters from the ghetto. Kielce 2015 Stow. im. Jana Karaskiego 8° ss. 119, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ang.

9724. GÓRNY Tadeusz: Moje przeżycia w niemieckich więzieniach i obozach w czasie drugiej wojny światowej. Relacje spisał i dopełnił Henryk Górny. Błonie 2015 Wydaw. Ereni 8° ss. 32, nlb. 12, il.

Wspomnienia autora żyjącego w l. 1921–1985.

9725. GRUSZCZYŃSKA-JELEŃSKA Lucyna: Ocalona z obozu śmierci. Podróż w przeszłość z moją Mamą. Kraków 2015 Wydaw. AA 8° ss. 224, il.

Wywiad z Kazimierą Gruszczyńską (1912–2010), dot. obozu Auschwitz-Birkenau.

9726. GRYGLAK Jan: Na trzech kontynentach z karabinem w ręku. Cz. 1. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 259–318.

Wspomnienia autora (1919–2015) z ucieczki w maju 1940 r. przez Słowację i Węgry do Konstantynopola, następnie do Palestyny, wstąpienia do Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich i początku walk w Egipcie.

9727. GRYNBERG Mikołaj: Oskarżam Auschwitz. Opowieści rodzinne. Ze wstępem Anki Grupińskiej. Wołowiec 2014.

Rec.: Czechowska Kinga, *Meritum*. T. 7: 2015 s. 173–176.

9728. GRZYWACZEWSKA Zofia: Zesłanie, wspomnienia z lat dzieciństwa i młodości. *My, Sybiracy*. Nr 26: 2015 s. 108–113.

Wspomnienia autorki (ur. 1926) z l. 1940–1946.

9729. GUL Kazimierz: Wspomnienia z Iwanisk z lat 1939–1945. Iwaniska 2011 Urząd Gm. 8° ss. 120, il.

Toż. Wyd. 2. uzup. pt. Wspomnienia z Iwanisk z lat 1939–1948. Staszów–Sandomierz–Iwaniska 2015 PHU SzostakDruk; Wydaw. Myjakpress Ośr. Badań Sandomierszczyzny; na zlec. Urzędu Gm. ss. 292, il.

Wspomnienia autora (ur. 1929) z życia codziennego, nauki na tajnych kompletach i działalności partyzantów w okolicy.

9730. HERMASZEWSKI Władysław: Masakra w Lipnikach. Wołyń 1943. Wyd. 2. popr. i uzup. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 102, nlb. 2, tab. 32, il.

Wspomnienia autora żyjącego w l. 1928–2002. Wyd. 1. pt. Echa Wołynia. Warszawa 1998.

9731. HESCHELES Janina: Oczyma dwunastoletniej dziewczyny. Wyd. 2. Warszawa 2015 ŻIH im. Emanuela Ringelbluma 8° ss. 184, nlb. 1, il. (Wydanie Krytyczne Prac Centralnej Żydowskiej Komisji Historycznej).

Tekst wg ed.: Kraków 1946 Centr. Kom. Żydów Pol.

Wspomnienia autorki (ur. 1931) z życia we Lwowie pod okupacją sowiecką i niemiecką, spisane w 1943 r.

9732. [HIMMLER Heinrich]: Himmler – listy ludobójcy. Oprac. Katrin Himmler, Michael Wildt; przeł. Sławomir Kupisz. Warszawa 2015 Prószyński Media 8° ss. 453, nlb. 2, il.

9733. HIRSCH Gábor: Als 14-jähriger durch Auschwitz-Birkenau. Aus dem ungarischen Békéscsaba sieben Monate Konzentrationslager überlebt und über Kattowitz, Czernowitz, Sluzk zurück, 1944–1945. Mit einer Dokumentation zum jüdischen Zensus in Békéscsaba und zu den Deportationszügen von Ungarn nach Auschwitz-Birkenau sowie einer CD des Autors mit Fotos und Dokumenten. Hrsg. Erhard Roy Wiehn. Konstanz 2011. Hartung–Gorre 8° ss. 132, il. + dysk optyczny (CD).

Wspomnienia węgierskiego Żyda (ur. 1929).

Rec.: Strzelecki Andrzej, *Auschwitz Studies*. [Vol.] 27: 2015 s. 323–326.

9734. JARZYNA Stanisław, pseud. Pionek: Okruchy tamtych dni. Powstanie Warszawskie na Powiślu, 1 sierpnia – 6 września 1944. Pamiętnik. Warszawa 2014 Sic! 8° ss. 273, nlb. 1, il.

Wspomnienia dowódcy drużyny w III Zgrupowaniu AK „Krybar” (1913–1990).

9735. JĘDRZEJEWSKI Zygmunt: Od września do września. Warszawa 2015 Pax 8° ss. 218, nlb. 2, tabl. 24, il.

Wspomnienia oficera (ur. 1917) z kampanii wrześniowej, niewoli w oflagu IX B Weillburg, działalności w ZWZ-AK, udziału w powstaniu warszawskim.

9736. JURANDOT Jerzy: City of the damned. Two years in the Warsaw Ghetto. Transl. by Jolanta Scicińska. Warsaw 2015 Museum of History of Polish Jews 4° ss. 480, il.

Współwyd. z: Grodzieńska Stefania: Ghetto children. Wspomnienia autora (1911–1979) z l. 1940–1942.

Tyt. oryg.: Miasto skazanych. 2 lata w warszawskim getcie. Współwyd. z: Dzieci getta. Warszawa 2014.

9737. KACAŁA Marian, Łodygowski Wawrzyniec: Dzienniki z okupacji niemieckiej. Przygot. do dr., opatrzył wstępem i przypisami Waldemar Ryszard Brociek. Ostrowiec Świętokrzyski–Starachowice 2015 Compus 8° ss. 102, il. (Bibliotheca Ostroviana).

Dzienniki M. K. (1922–1985) i W. Ł. (1885–1973) z Ostrowca Świętokrzyskiego i okolicy, zwłaszcza gminy Częstocice.

9738. KATYŃ. Listy ekshumacyjne i dokumenty Zarządu Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża 1943–1944. Wstęp i oprac. Jolanta Adamska, Tadeusz Krawczak, Mariusz Olczak. Warszawa 2012.

Rec.: Kowalska Ewa, *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 49: 2014 z. 1 s. 234–237.

9739. KĘPIŃSKA Janina: Wspomnienia. *My, Sybiracy*. Nr 26: 2015 s. 126–132.

Wspomnienia autorki (ur. 1926) z zesłania w l. 1940–1945.

9740. KLEWŹYC Lech Łukasz: Sabotaż w Olkuszu (fragmenty wspomnień). *Sowiniec*. Nr 42: 2013 s. 109–114.

Wspomnienia o udziale w niszczeniu niemieckich czołgów, l. 1942–1943.

9741. KOCIĘCKA Wanda: Oddajcie mi świętego Mikołaja! Wbrew wszystkiemu ocalić pamięć i tożsamość. Wyd. 5, popr. i uzup. Poznań 2015 Wydaw. PTPN 8° ss. 190, il.

Wspomnienia autorki (ur. 1930) z wojennego dzieciństwa w Wilnie i Narocy na Białorusi. Wyd. 1. 1993.

9742. KOKOSZKO Janina Alicja z d. Porzezińska: Wspomnienia z zesłania. *Ciechanowiecki Roczn. Muzealny*. T. 11: 2015 s. 255–268.

Wspomnienia mieszkanki Ciechanowca (ur. 1926) z wojennego zesłania do Kazachstanu i powrotu do Polski w 1946 r.

9743. KONOPKA Maria: *Moje przeżycia wojenne*. Piła–Dolaszewo 2015 Wydaw. Pliszka Wiesława Pycz 8° ss. 144, il.

Wspomnienia autorki (ur. 1933) z Budzynia i okolicy.

9744. KOPA Mirosław: *Po co wam to było chłopcy*. Wyd. 2. zm. Żelów 2015 Wydaw. Drukarnia Marland 2 8° ss. 109, nlb. 1, il.

Wspomnienia wojenne autora i jego towarzyszy broni z III oddziału partyzanckiego „Grom”, późniejszego II plutonu 1 kompanii 25 pułku piechoty AK.

Wyd. 1. 2006.

9745. KORBOŃSKI Stefan: *Bohaterowie Państwa Podziemnego – jak ich znałem*. Warszawa 2015 Prohibita Paweł Toboła-Pertkiewicz 8° ss. 218, il.

Wspomnienia polityka (1901–1989).

9746. KORBOŃSKI S.: *Depesze Kierownictwa Walki Cywilnej i radiostacji „Świt” z lat 1941–1945*. Wstęp i oprac. Roman W. Rybicki. Warszawa 2014 Historyczna 8° ss. 340, il. NDAP; AAN.

9747. KOZICKA Lidia: *Przeżyliśmy. Wspomnienia grudziądzkich Sybiraków*. Grudziądz 2011 Z.U.P. Kris-Druk 8° ss. 253, il.

Antologia wspomnień wojennych.

9748. KOZŁOWSKI Witold: *Wspomnienia z pobytu na zesłaniu w ZSRR. My, Sybiracy*. Nr 26: 2015 s. 142–148.

Wspomnienia autora (ur. 1934) z l. 1940–1946.

9749. KRAJEWSKI Jan: *Mińska „Wielka Wsypa”*. Inne spojrzenie. Podał do dr. Franciszek Zwierzyński. *Roczn. Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 215–217.

Wspomnienia dot. wydarzeń z 17 II 1944 r.

9750. KRAKOWSKI Maksymilian: *W feldbluzie i w battledressie. Wspomnienia*. Oprac. Zbigniew Gołasz. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 185–194.

Lata 1939–1946 na froncie zachodnim.

9751. KRUKOWSKI Stefan: *Byłem kapo*. Red. Mirosława Karpińska. Wyd. 2. uzup. Warszawa 2014 Książka i Wiedza 8° ss. 267, nlb. 4, il.

Wspomnienia autora (1918–1980) z obozu Mauthausen. Wyd. 1. 1963.

9752. KRUKOWSKI S.: *Nad pięknym modrym Dunajem. Mauthausen 1940–1945*. Wyd. 2. uzup. Warszawa 2015 Książka i Wiedza 8° ss. 373, nlb. 1, il.

Wspomnienia autora (1918–1980) z obozu koncentracyjnego. Wyd. 1. 1966.

9753. KRYŃSKI Marian: *Przeżyłem okupację. I survived the occupation*. Tł. Maria Anna Nightingale. Kraków 2015 Bogdan Zdanowicz 16° ss. 83, nlb. 1, il.

Wspomnienia autora (1924–2005) ze służby w AK w Warszawie.

9754. KRZYŚCIAK Władysław: *Bielsko wśród wojennej zawieruchy*. Oprac. Wojciech Krupa. *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 82–87.

Wspomnienia aut. (1899–1981) z II wojny światowej.

9755. KUNICKI Bogumił: Miałem wtedy cztery lata... *Zesz. Kaliskiego Tow. Geneal. „Kalisia”*. T. 4: 2015 s. 99–108.

Wspomnienia autora (1935–1990) z początków okupacji w Kaliszu.

9756. „KWESTIA książąt” i NKWD. [Wyd.] Jerzy Jaruzelski. *Przeł. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 2 [dr.:] 2012 s. 413–427.

Materiały do biografii Eustachego Kajetana Sapiehy (1881–1963): zapiski NKWD z 1939 r. oraz biogram – „literacki nekrolog” Stanisława Cata-Mackiewicza z 1963 r.

9757. [KWIECIŃSKA Barbara]: Dziennik wojenny Barbary Kwiecińskiej z 1939 roku. [Wyd.] Katarzyna Milczarek-Kozak. *Mater. do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu*. Z. 18: 2015 s. 97–110.

Wspomnienia autorki (ur. 1924) z Bydgoszczy.

9758. LASZCZKOWSKI Michał, Libera Paweł: Za młodzi na Katyń. Relacje studentów z zesłania na Wschód. Warszawa 2015 Rytm 8° ss. 388, nlb. 1, tabl. 16, il.

Antologia wspomnień.

9759. LEMKA Wanda: Moja młodość na zesłaniu. *My, Sybiracy*. Nr 26: 2015 s. 158–160.

Wspomnienia autorki (ur. 1923) z l. 1940–1946.

9760. LEWIN Abraham: Dziennik. Oprac. Katarzyna Person; przekł. Adam Rutkowski, Magdalena Siek, Gennady Kulikov. Warszawa 2015 ŻIH im. Emanuela Ringelbluma 8° ss. 300.

Zapiski autora (1893–1943) z warszawskiego getta.

9761. [LUBIŃSKI Lajb]: Dziennik Lolka Lubińskiego. The diary of Lolek Lubiński. Oprac. Anna Łagodzińska; tł. Katarzyna Guccio. Łódź 2015 Muzeum M. Łodzi 8° ss. 183, il.

Tekst równol. pol., ang.

Wspomnienia autora (ur. 1923) z łódzkiego getta.

9762. [ŁOPATTO Jerzy Jeremiasz]: Jerzy Jeremiasz Łopatto [1896–1978] i jego Notatnik. [Wyd.] Maria-Emilia Zajączkowska-Łopatto. *Almanach Karaimski*. [T.] 4: 2015 s. 217–265, sum.

Wspomnienia Karaima z l. 1940–1947, dot. uwięzienia przez NKWD na Wileńszczyźnie i szlaku bojowego przez Iran, Irak, Palestynę i Egipt oraz pracy w Szkocji i Anglii.

9763. MALAK Henryk: Klechy w obozach śmierci. T. 1: Fragment. Warszawa 2015 Wydaw. Diec. Warszawsko-Praskiej 8° ss. 175, nlb. 1, il.

Wspomnienia kapłana katolickiego (1912–1987) z pobytu w obozach Stutthof, Grenzdorf, Sachsenhausen i Dachau.

9764. MARCINIAK-HELIŃSKA Katarzyna, Wiśniewski Stanisław: Cierpienie i pamięć. Czemiń-Kościan–Stare Oborzyska 2015 Zakł. Poligraficzny Madruk2 8° ss. 173, il.

Antologia wspomnień wojennych mieszkańców powiatu kościańskiego.

9765. MARCINKOWSKI Mieczysław: Wbrew losowi. Z partyzantki i tułaczki 1939–1945. Do dr. przygot. Grzegorz Ostasz i Marek Nalepa. Rzeszów 2014.

Rec.: Rauch Małgorzata: W pogoni za wielkim czynem. *Literatura Lud.* R. 59: 2015 nr 3 s. 63–66.

9766. MASTALIŃSKI Adam: Karty męczeństwa Zamojszczyzny (dziennik spisany pod okupacją hitlerowską). Zwierzyniec 2011 Wydaw. Lipiec 8° ss. 348, nlb. 2, il.

Zapiski pracownika fizycznego (1899–1963) na temat życia codziennego.

9767. MATERIAŁY do historii Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża w Radomiu w początkach okupacji niemieckiej (1939–1941). [Wyd.] Sebastian Piątkowski, Diana Stańczyk. *Radomskie Studia Humanist.* T. 1: 2013 s. 349–376, sum.

Sprawozdanie władz radomskiego Oddziału PCK.

9768. MATUSZNY Franciszek: Sieroca dola u bauera. Jak to przy wojnie w Kamesznicy bywało. *Gronie.* Nr 15: 2015 s. 153–163.

Wspomnienia z II wojny światowej.

9769. MELDUNKI sytuacyjne Wydziału Bezpieczeństwa Departamentu Dowodzenia Ogólnego Ministerstwa Spraw Wojskowych i Dowództw Okręgów Korpusów z okresu kampanii wrześniowej 1939 r. Oprac. Andrzej Wesołowski. *Roczn. Archiw.-Hist. CAW.* Nr 7: 2014 s. 189–272.

9770. [MICHAŁ Kozal, bł.]: Listy biskupa Michała Kozala z obozu koncentracyjnego w Dachau. *Studia Włocławskie.* T. 17: 2015 s. 539–561, sum.

9771. [MILAN-KAMSKI Maksymilian]: Uwagi i sprostowania gen. bryg. Maksymiliana Milana-Kamskiego do „Dziennika” gen. bryg. Władysława Langnera. Wstęp i oprac. Ryszard Dalecki. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 154–162.

Do cz. 1 opublikowanej w „Wojskowym Przeglądzie Historycznym” 1996 nr 3. Dot. okresu: 29 VIII – 14 IX 1939 r.

9772. MIODUSZEWSKI Jerzy: Łomża – strzępy wspomnień z lat 1942–1944. *Studia Łomżyńskie.* T. 24: 2013 s. 349–360, sum.

9773. MIRONOWICZ Anna: Od Hajnówki do Pahlavi. Wspomnienia. Warszawa 2015 Editions Spotkania 8° ss. 148, il.

Wspomnienia autorki z zesłania w 1940 r. z mężem i dziećmi na Syberię, tułaczki po ZSRR i ewakuacji z armią gen. Andersa do Iranu.

9774. MODZELEWSKI Karol: Zajeżdżimy kobyłę historii. Wyznania poobijanego jeźdźca. Warszawa 2013.

Rec.: Cetwiński Marek, Stroynowski Andrzej: Autobiografia i historia – strategie pisarskie. Wokół książki ... *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie. Zesz. Hist.* [T.] 14: 2015 s. 247–260.

9775. MOI żydowscy rodzice, moi polscy rodzice. My jewish parents, my Polish parents. Meine jüdische Eltern, meine polnischen Eltern. [Rozmowy z ocalonymi i red.] Anna Kołacińska-Gałęzka; tł. Marcel Wyland (ang.), Jürgen Hensel (niem.). Warszawa 2015 Stow. Dzieci Holocaustu w Polsce 8° ss. 121, nlb. 6, il. Stow. Dzieci Holocaustu w Polsce.

9776. MÓJ ojciec. T. 1. Wybór i oprac. Stanisław M. Jankowski. Warszawa 2015 Nar. Centrum Kultury 8° ss. 315, il. (Biblioteka Katyńska).

Antologia wspomnień dzieci ofiar zbrodni katyńskiej.

9777. NAKANUNE Holokosta. Front litovskih aktivistov i sovetskie repressii v Litve, 1940–1941 gg. Sbornik dokumentov. Sostavitel' Aleksandr Dûkov. Moskva 2012 Fond sodejstvîâ aktual'nym istoričeskim issledovaniâm „Istoričeskaâ pamât” 8° ss. 535. (Seriâ Vostočnaâ Evropa, XX vek; vyp. 2).

Rec.: Sužiedėlis Saulius, *Lithuanian Historical Studies.* Vol. 18: 2013 [dr.:] 2014 s. 236–246.

9778. NARODOWE Siły Zbrojne. Dokumenty NSZ-AK 1944–1945. T. 2. Wybór, oprac. i wstęp Wojciech J. Muszyński, Rafał Sierchuła, Leszek Żebrowski. Lublin–Warszawa 2015 Fund. Kazimierza Wielkiego 8° ss. 269, il.

T. 1. 2014.

9779. NICHTHAUSER Artur: Znalezione w biurku. Warszawa 2010 Medical Education 8° ss. 157, il. Zawiera m.in. zapiski autora (ur. 1935) z wojennego zesłania w Uzbekistanie.

9780. NIEDOPOWIEDZIANA historia. Karty pocztowe z getta łódzkiego. Untold history. Postcards from Łódź Ghetto. Oprac., tł. Adrian Bryk; tł. na jęz. ang. Elżbieta Czajka. Łódź–Warszawa 2015 AP; NDAP 4° ss. 157, il.

Tekst równol. pol., ang.

9781. NIEZNANE dokumenty dotyczące próby wydostania ministra Józefa Becka z Rumunii w 1944 roku. [Wyd.] Paweł Duber. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 24: 2014 s. 447–452.

9782. OCALMY wartości ukryte w historii Słupna. Projekt „Ocalić wspomnienia lokalną historię”. Oprac. Bogusława Chylińska; we współpr. z Aleksandrą Dymek [i in.]. Słupno–Płock 2015 Wydaw. Korepetytor Marian Gałczyński 8° ss. 38, il.

Antologia wspomnień z II wojny światowej.

9783. OD STALINOWSKIEGO łagru i zbrojnego podziemia AK do polskiej wolności. Wspomnienia z lat okupacji. Poznań 2015 Rys 8° ss. 185, il.

Wspomnienia wojenne Antoniego Stankiewicza (1904–1984) z zesłania na Syberię i jego syna Olgierda (1925–2012) z działalności konspiracyjnej.

9784. ORGANIZACJA Wojskowa Związek Jaszczurczy na Pomorzu. Nieznany dokument gestapo – protokół przesłuchania Andrzeja Eljaszewicza – pracownika Ekspozytury „Zachód” Oddziału II OW ZJ. [Wyd.] Bogdan Chrzanowski. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 2 s. 115–140, Zsfg., sum.

Rok 1944.

9785. PACHOLSKA Barbara, Kasperowicz Andrzej: Wojenne losy Sokolan. Sokole 2015 Tow. Przyj. Sokola 8° ss. 67, nlb. 2, il.

Antologia wspomnień z II wojny światowej.

9786. PAPIERSKA Wiesława: Zeszyt pamięci zamościanki. Warszawa 2015 Bel Studio 8° ss. 145, il.

Wspomnienia autorki (ur. 1934) z dzieciństwa i młodości na Zamojszczyźnie (Stary Zamość, Izbica, Józefów, Krasnobród, Szczepieszyn).

9787. [PAWLAR Franz]: Dziennik księdza Franza Pawlara. Górny Śląsk w 1945 roku. Opis pewnego czasu. Przekł. [z niem.] i koment. Leszek Jedliński. Kotórz Mały–Opole 2015 Stow. Osób Narodowości Śląskiej; Silesia Progress 8° ss. 127, il. (Canon Silesiae. Ślōnske Dzieje).

Zapiski proboszcza z Pławniowic, 17 I – 27 IV 1945 r.

9788. PERTKIEWICZ Jerzy: Okupacyjne wspomnienia wigilijne. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 4: 2015 s. 193–195, sum.

Wspomnienia żołnierza AK i uczestnika powstania warszawskiego.

9789. PERTKIEWICZ J.: „Regina II”. Pluton partyzancki batalionu „Barbara” 16 pułku piechoty Armii Krajowej ziemi tarnowskiej, Dąbry 17 X 1944. Akcje zbrojne, zagłada, pamięć. Warszawa 2015 Wojsk. Centrum Edukacji Obywatelskiej 8° ss. 159, nlb. 1, il. Wojsk. Centrum Edukacji Obywatelskiej.

Wspomnienia.

9790. PIĄTEK Jerzy: W służbie Roju „Wilkołak” 1941–1945. Moje harcerskie wspomnienia z lat okupacji hitlerowskiej. *Kutnowskie Zesz. Region.* T. 19: 2015 s. 185–226.

9791. [PIĘTNASTA] 15. Dywizja Grenadierów Waffen SS w bitwie o Bydgoszcz. Wybór dokumentów. Wstęp, oprac. nauk. i red. Łukasz Mamert Nadolski. Bydgoszcz 2015 Muzeum Wojsk Lądowych 8° ss. 136, nlb. 2, tabl. 8, il.

9792. PŁACZ po Warszawie. Powstanie Warszawskie 1944: dzienniki, świadectwa. Oprac. Wiktoria Śliwowska, Janusz Marszałec, Artur Wodzyński. Gdańsk 2014 Muzeum II Wojny Światowej 8° ss. 212, nlb. 1, tabl. 32, il.

Rec.: Wiśniewska Maria: Pokłosie 70 rocznicy Powstania Warszawskiego. *Kronika Warszawy.* 2015 nr 1 s. 177–183.

9793. POD okupacją. Listy. Wstęp Marta Wyka; w tom ułożył, przypisami i notą wydawcy opatrzył Maciej Urbanowski. Warszawa 2014.

Rec.: Gizella Jerzy: Z korespondencji okupacyjnej Kazimierza Wyki. *Arcana.* Nr 121: 2015 s. 139–143.

9794. PODHORSKI Jan: Pułk Narodowych Sił Zbrojnych im. Gen. Władysława Sikorskiego w Powstaniu Warszawskim. Byłem jego żołnierzem. Poznań 2015 Designcity Paweł Szymański 8° ss. 330, tabl. 1, il. (Biblioteczka „Szczerbca”).

9795. POKOLENIA odchodzą. Relacje źródłowe polskich Sybiraków z Wielkiej Brytanii. Bradford. Oprac. nauk. i wyd. Hubert Chudzio, Anna Hejczyk, Adrian Szopa. Kraków 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Pedagog. 8° ss. 377, nlb. 3, il. + dysk optyczny (DVD). Centrum Dokumentacji Zsyłek, Wypędzeń i Przesiedleń.

9796. POLAK Józef Zbigniew: Pamiętnik. T. 1. Wyszaków 2014 Reklama i Poligrafia 4° ss. 221, il.

Zapiski architekta, malarza i poety (ur. 1923) z okresu 1 VIII 1942 – 1 VI 1976 r. ukazujące jego wojenną działalność konspiracyjną w harcerstwie, udział w Powstaniu Warszawskim oraz powojenną pracę zawodową i liczne wyjazdy i podróże do 34 krajów.

9797. POLAKOWSKI Bolesław: Dziennik z lasu. Zamość 2015 ŚZŻAK. Okręg; Roztoczański Park Nar. 8° ss. 119, il.

Zapiski autora (1924–1988) z partyzantki na Zamojszczyźnie.

9798. POLSKIE Państwo Podziemne w depeşach do rządu RP Stanisława Mikołajczyka w Londynie 1943–1944. Wstęp, wybór i oprac. nauk. Mieczysław Adamczyk i Janusz Gmitruk. Kielce–Warszawa 2012 Wszechnica Świętokrzyska; MHPRL 8° ss. 223, nlb. 1.

9799. [POTOCKI Józef Alfred, Koziół-Poklewski Alfons Aleksander]: Wielki świat, wielka polityka 1940–1951. Korespondencja Józefa Potockiego i Alika Koziół-Poklewskiego. Oprac. i komentarz Jerzy Jakubowicz; przedm. Izabela d’Ornano. Kraków 2015 Wydaw. Liter. 8° ss. 1006, nlb. 5, il.

9800. PRASA getta warszawskiego: Hechaluc-Dror i Gordonia. Oprac. Piotr Laskowski, Sebastian Matuszewski. Warszawa 2015 ŻIH; Wydaw. Uniw. Warszawskiego 8° ss. XLVIII, 532, nlb. 1, il., sum. + 1 dysk optyczny (CD-ROM). ŻIH. (Archiwum Ringelbluma. Konspiracyjne Archiwum Getta Warszawy; t. 19).

T. 1. 1997.

9801. PRASA getta warszawskiego: ugrupowania prawicowe. Oprac. Marcin Urynowicz. Warszawa 2015 ŻIH; Wydaw. Uniw. Warszawskiego 8° ss. XXXVIII, 318, nlb. 1, il., sum. + 1 dysk optyczny (CD-ROM). ŻIH. (Archiwum Ringelbluma. Konspiracyjne Archiwum Getta Warszawy; t. 20).

9802. PRZED 1945, po. Wspomnienia mieszkańców ziemi bytowskiej. Pod red. Andrzeja Chłodzińskiego i Małgorzaty Ryś. Bytów–Pruszcz Gdański 2015 Wydaw. Jasne; Bellona 8° ss. 290, il.

9803. PRZEŻYLI by pamiętać... Red. Bogumiła Słomczyńska. Legnica 2015 TPN 8° ss. 183, il. Zw. Sybiraków. Koło Legnickie.

Antologia wspomnień z zesłania na Syberię.

9804. PRZYGOTOWANIA do drugiej wizyty premiera gen. Władysława Sikorskiego w Stanach Zjednoczonych. Rozmowy kierownika Ministerstwa Spraw Zagranicznych Edwarda Raczyńskiego. Perspektywa polska. (Cz. 1). Wyd. Krzysztof Kania. *Klio*. T. 32: 2015 nr 1 s. 165–187, sum.

Cz. 2. *Tamże*. T. 33: 2015 nr 2 s. 123–141, streszcz., sum.

9805. RADA Pomocy Żydom „Żegota” przy pełnomocniku Rządu RP na Kraj i Referat Żydowski „Żegota” Departamentu Spraw Wewnętrznych Delegatury Rządu RP na Kraj. Dokumenty z zasobu Archiwum Akt Nowych 1942–1944. Wybór i oprac. Mariusz Olczak. Warszawa 2015 Egros 8° ss. 233, il. (Archiwum Czynu Niepodległościowego).

9806. RAPORT polityczny za drugą połowę sierpnia 1944 r. z terenu Obwodu Augustowskiego Armii Krajowej. [Wyd.] Maciej Dariusz Kossowski. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 227–232.

9807. RELACJE wojenne ziemian. Perspektywa dwóch pokoleń. Wybór i oprac. Marcin Chorążki. Kraków 2013 IPN. Oddz.; Wydaw. Wysoki Zamek 8° ss. 358, il.

Rec.: Łagojda Krzysztof, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 167–170.

9808. RIEGER Andrzej: Zapiski z Kozielska. Oprac. Janusz Andrzej Rieger. Warszawa 2015 Nar. Centrum Kultury 8° ss. 77, nlb. 46, il. (Biblioteka Katyńska).

Zapiski jeńca (1906–1940).

9809. RODAK Władysław: Wojenne dzieciństwo w Okrajniku. *Gronie*. Nr 15: 2015 s. 165–170.

9810. ROMER Tadeusz Ludwik: Listy do żony Zofii z Wańkowiczów (1942–1944). Wstęp, wybór i oprac. Beata Szubtarska; tł. z fr. Iwona Goral. Warszawa 2011 DiG 16° ss. 187, nlb. 2, il. (Pamiętniki z XVII–XX w).

9811. [ROŻEK Janusz]: Bitwa w Marysinie. Wspomnienia Janusza Rożka. [Wyd.] Kazimierz Woś. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 25: 2012 s. 52–53.

2 II 1944 r.

9812. RÓŻYCKI Tadeusz: O sobie i nie tylko. Warszawa 2015 Harcerska Poczta Polowa Powstania Warszawskiego 1944 8° ss. 168, il.

Wspomnienia autora (ur. 1931) z powstania warszawskiego.

9813. RUDAWIEC Bohdan, Łupinowicz Halina: Rzuceni w stepy Kazachstanu. Gliwice 2015 Bohdan Rudawiec 8° ss. 117, il.

Wspomnienia rodzeństwa Haliny (ur. 1925) i Bohdana (ur. 1934) z zesłania w 1940 r. wraz z matką Anną Rudawcą (1905–1981).

9814. RYCZKIEWICZ Mieczysław: Jak to pod koniec wojny w Sporyszu Fabrycznym bywało. *Gronie*. Nr 15: 2015 s. 141–151.

Wspomnienia z okolic Żywca, 1945 r.

9815. RZECZPOSPOLITA Partyzancka 1944. Cz. 1. Red. Agnieszka Głowicka-Polkowska, Halina Kulesza, Andrzej Solarz. Proszowice 2015 Stow. Gniazdo – Ziemia Proszowicka 8° ss. 138, nlb. 1, il. (Świadkowie historii Ziemi Proszowickiej; t. 3).

Antologia wspomnień dot. ziemi proszowickiej.

9816. SCHNEIDER Artur: Jak ścigane zwierzę. Oprac. red. Balbina Wojciechowska. Wyd. 2. Lublin 2015 Norbertinum 8° ss. 304, nlb. 1, tabl. 8, il. (Głos Ocalonych; t. 3).

Wspomnienia Żyda (1920–2009) z wojennej tułaczki i ukrywania się na Kresach Wschodnich: Kraków, Przemyśl, Lwów, Krzemieniec, Winnica, Berdyczów, Dubno.

Wyd. 1. 2003.

9817. SERBIN Amelia S., Homan Antoni: Zesłani na Sybir. Wojenne losy lekarskiej rodziny. Bydgoszcz 2015 Magraf; na zlec. Bydgoskiej Izby Lekarskiej 8° ss. 134, nlb. 2.

Wspomnienia rodzeństwa z dzieciństwa na zesłaniu (Syberia i Kazachstan) w l. 1940–1946.

9818. SIEDLECKA Barbara: Pamiętam. Józefów 2015 ACAD 8° ss. 87, nlb. 1, il.

Wspomnienia autorki (ur. 1934) z zesłania do Kazachstanu w 1940 r., przeniesienia na Ukrainę w 1944 r., powrotu do Polski w 1946 r.

9819. SIERAKOWIAK Dawid: Dziennik. Oprac. Ewa Wiatr, Adam Sitarek. Warszawa 2015 ŻIH im. Emanuela Ringelbluma 8° ss. 401, il.

Zapiski autora (1924–1943) z łódzkiego getta.

9820. SIERAKOWIAK D.: Dziennik. Pięć zeszytów z łódzkiego getta. Red. i wpraw. Alan Adelson; oprac. i dodatkowe przypisy Kamil Turowski; przedm. Lawrence L. Langer. Warszawa 2015 Marginesy 8° ss. 398, nlb. 2, il.

Rec.: Kieruzel Marcin: Niedola Dawida Sierakowiaka. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 1/2 s. 137–141; Sitarek Adam, *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 718–725.

9821. SLUSARZ Franciszek: Przez Kazachstan do Argentyny. Wspomnienia żołnierza 2. Korpusu. Warszawa 2015 Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych 8° ss. 240, il.

Wspomnienia autora ur. w 1924 r.

9822. SŁAWIŃSKA Anna Danuta: Kiedy kłamstwo było cnotą. Wspomnienia z pracy w obozie przejściowym w Pruszkowie 2.IX.1944 – 16.I.1945. Wyd. 2. popr. Warszawa 2015 Gondwana 8° ss. 511, nlb. 1, il.

Wspomnienia siostry PCK i tłumaczki (1923–2006). Wyd. 1. 2006.

9823. SŁAWIŃSKA [A.] D.: *Przeżyłam to. Wola 1944*. Warszawa 2015 Gondwana 8° ss. 151, nlb. 1, XVI, il.

Wspomnienia pielęgniarki (1923–2006) z powstania warszawskiego.

9824. STABLEWSKI Tertulian: *Dziennik z wojny 1939–1945*. Cz. 1: 1939–1941. Oprac. Łukasz Jastrząb. Kórnik 2015 PAN. Bibl. Kórnicka 8° ss. 591, il.

Toż. Cz. 2: 1942–1945. Kórnik 2015 ss. 356, il.

9825. STARACHOWICZ Zygmunt: *Sonderaktion Krakau*. Wspomnienia z akcji przeciwko profesorom uniwersyteckim w Krakowie (6–10 listopada 1939 roku). Wstęp i oprac. Katarzyna Starachowicz, Franciszek Wasyl. Gdańsk 2012.

Rec.: Ruciński Piotr, *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 23: 2014 s. 471–476.

9826. STENCZAK Zygmunt: *Człowieczy los – wspomnienia*. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 251–267.

Wspomnienia wojenne z Jarosławia, pobytu na Ukrainie, zesłania do Kazachstanu i walki w II Korpusie gen. Andersa, l. 1939–1950.

9827. [STRZELIŃSKI Stanisław Franciszek]: *Wywiad z ks. kan. Stanisławem Franciszkiem Strzelińskim – kapłanem Związku Wyszędzonych Ziemi Łódzkiej*. [Rozm. przepr.] Jarosław Stulczewski. *Biul. Szadkowski*. T. 15: 2015 s. 259–264.

Dot. przeżyć wojennych oraz posługi kapłańskiej.

9828. SYBIR. *Na nieludzkiej ziemi*. Red. Elżbieta Steczek-Czerniawska. Kalisz 2014 Edytor 8° ss. 107, il.

Treść: Hądzelek Stefania: *Syberyjskie wspomnienia* s. 7–10; Janas Józefa: *Syberia... Wspomnienia* s. 11–42; Falas Anna: *Jestem sybiraczką* s. 43–44; Dwernicki Michał: *Ułańska młodość. Osiemnaście lat nadziei*. (Wspomnienia spisał Edward Kolebacz) s. 45–50; Pastuszek Eugenia: *Nie chcę pamiętać, nie potrafię zapomnieć!* s. 51–58; Bysikiewicz Janusz: „*Barańczuk*”. *Wspomnienia Sybiraka* s. 59–64; Kisiel Krzysztof: *Władysław Kisiel we wspomnieniach własnych i syna* s. 65–82; Kisiel Dariusz, Kisiel Barbara, Kisiel Jarosław: *Dziadek Władysław Kisiel w naszych oczach* s. 83–86; Jusza Jarosław: *Krótką relacją z przeżycia zesłańca na Sybir (od 10 lutego 1940 r.)* s. 87–92; Machay Sławomir: *Moja droga na Sybir* s. 93–96; Głogowska Anna, Głogowski Andrzej: *Wspomnienie z tułaczki syberyjskiej. Rok 1942–43*. (Wspomnienia spisała Irena Głogowska-Świdlik) s. 97–102.

9829. SZARZYŃSKA Krystyna: *Życ dla powrotu*. Wyd. 2., zm. Gniezno 2015 Nauczycielskie Koło Plastyczno-Liter. 16° ss. 96, nlb. 3, il.

Wspomnienia o pracy przymusowej w Niemczech podczas II wojny światowej. Wyd. 1. 2011.

9830. [SZCZECINIAK Wojciech]: *Faszystowska mać! Wspomnienia Wojciecha Szczeciniaka*. Spisał i oprac. Łukasz Kazek. Walim–Lutomia Górna 2015 Bibliotheca Silesiana dr Renata Madziara 8° ss. 76, il.

Wspomnienia autora (1925–2001) z obozu Birkenau, pracy przymusowej przy budowie lotniska w Krakowie-Balicach, ucieczki, osiedlenia się po wojnie w Walimiu.

9831. SZCZEPANIAK Henryk: *Prace historyczne i wspomnienia*. Do dr. przygot. Tomasz Andrzej Nowak. Radomsko 2015 Muzeum Region. im. S. Sankowskiego 8° ss. 89, nlb. 1, il.

Pamiętnik leśnika (1930–2013) ukazujący realia okupacji w rodzinnej Wygodzie oraz powojenną naukę w gimnazjum w Radomsku, wzbogacone o biogramy Kazimierza (1886–1944) i Franciszka (1895–1920) Mędrzeckich, artykuł o działalności Publicznej Szkoły Powszechnej nr 3 w Radomsku i jej kierownicze Helenie Jadwidze Majewskiej w czasie wojny oraz korespondencję Władysława Majewskiego z l. 1910–1914 i listy Leona Majewskiego do matki Pelagii z okresu 19 VII – 2 X 1920 r.

9832. „SZLAKIEM Narbutta” Organ Polskich Sił Zbrojnych Ziemi Lidzkiej – Czasopismo Ziemi Lidzkiej 1943–1945. Wybór i oprac. Kazimierz Krajewski. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 216, tabl. 16, il. (Dopalanie Kresów).

Przedruk wybranych tekstów.

9833. SZOSTAK Edward: Ścieżkami życia. Wspomnienia harcerza, więźnia politycznego PRL. Wyd. 2, popr. Częstochowa 2011 Komenda Hufca ZHP 8° ss. 266, il.

Wspomnienia autora (ur. 1931) z wojny spędzonej w Częstochowie, powojennej działalności w harcerstwie i Podziemnej Organizacji Wojska Polskiego Oddział AK, aresztowania w 1950 r., więzienia do 1957 r.

9834. SZPYTMA Edward: Moje wspomnienia o Żydach z Markowy. Kraków 2015 Joanna Maria Kornecka 8° ss. 75, il.

Wspomnienia autora (ur. 1927) gł. z okresu II wojny światowej.

9835. SZUBAŃSKI Rajmund: Wojna, jak ją widziałem. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 4: 2015 s. 173–192.

Grudzień 1944 r. w Tarnowie.

9836. [SZYSTOWSKI Franciszek]: Sprawozdanie mjr. Franciszka Szystowskiego ze stażu w brytyjskiej Dywizji Pancерnej Gwardii w 1942 roku. Wstęp i oprac. Juliusz S. Tym. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 4 s. 169–202.

9837. ŚWIADKOWIE dziejów. Relacje rejestrowane dla Telewizji Polskiej. T. 4. Pod red. Macieja Wojtyńskiego; oprac. Joanna Mruk, M. Wojtyński. Warszawa 2015 Maciej Wojtyński 8° ss. 162.

Wspomnienia wojenne Eugeniusza Cydzika (1921–2012), Eugeniusza Hanemana (1917–2014) i Hieronima Warachima (1916–2011).

T. 1. 2009.

9838. ŚWIERCZYŃSKI Bernard Konrad, pseud. Kondek: Szmugiel na wagę życia. Warszawa 2015 Meritum.21 8° ss. 178, nlb. 2, il.

Wspomnienia autora (1922–2002) o udzielaniu pomocy Żydom z warszawskiego getta.

9839. ŚWIERKOSZ Jerzy: Utracone Kresy. Tam była Polska. Krwawe lata pod Lwowem 1941–1944. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 172, nlb. 3, il.

Wspomnienia autora (ur. 1934) z życia codziennego we wsi Warchoły.

9840. TAJNE nauczanie w latach drugiej wojny światowej na terenie Ulatowa, Wólki Tanewskiej i Kurzyny. Wspomnienia. Praca zbiorowa. Pod red. Tadeusza Machajskiego. Nisko 2015 Tow. Ziemi Niżańskiej 8° ss. 88, il.

9841. [TARNOBRZESKI wrzesień 1939]. *Tarnobrzесkie Zesz. Hist.* Nr 28: 2006/2007 [dr.:] 2007 s. 5–108.

Treść: Zych Tadeusz: Działania wojenne we wrześniu 1939 roku w Tarnobrzegu i okolicy s. 5–11; [Rawski Jan]: Jeszcze o ppor. Józefie Samie i obronie „Skalnej Góry” s. 12–14; Relacje s. 15–73; Dokumenty s. 74–108.

9842. TYMAN Janusz: Żoliborzanin, ale... z Wilna. Warszawa 2015 Agencja Wydawnicza i Reklamowa Akces 8° ss. 127, nlb. 1, il.

Wspomnienia autora (ur. 1926) z wojny w Warszawie, dwukrotnego aresztowania i więzienia przez Gestapo w l. 1942–1944, udziału w powstaniu warszawskim w Zgrupowaniu AK „Żbik”.

Rec.: Wiśniewska Maria, *Kronika Warszawy.* 2015 nr 2 s. 151–154.

9843. TYSZLER Jan: Wieluń i pamięć. Wieluń 2015 Muzeum Ziemi Wieluńskiej 8° ss. 297, nlb. 2, il.

Wspomnienia autora (ur. 1933) z bombardowania Wielunia we wrześniu 1939 r., ucieczki do Warszawy, powrotu do Wielunia, studiów w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie i Szkole Filmowej w Łodzi, pracy w Telewizji Polskiej.

9844. URBAŃCZYK Andrzej: Sam sobie sterem, żeglarzem, okrętem. Autobiografia. T. 1: Polska. Kraków 2015 Arcana 8° ss. 473, nlb. 2, il.

Wspomnienia autora (ur. 1936) z wojennego dzieciństwa w rodzinie przedsiębiorcy w Tarnowie i Machowej, osiedlenia się po wojnie w Nowem nad Wisłą, studiów chemicznych na Politechnice Gdańskiej, żegluga morskiej, wyjazdu z kraju w 1970 r.

9845. [WAKSMUNDZKI Andrzej]: Okupacja hitlerowska 1939–45 we wspomnieniach prof. Andrzeja Waksmundzkiego. [Oprac.] Monika Waksmundzka-Hajnos. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 319–328.

9846. WALENDOWSKI Henryk: Wojna 1939–1945. Wypędzenia, poniewierka w oczach dziecka. Poznań–Warszawa 2015 Henryk Walendowski 4° ss. 40, il.

Wspomnienia autora (ur. 1936) z poznańskiego Dębca, wysiedlenia do wsi Waryś, powrotu do Poznania w 1945 r.; zawiera także zapiski ojca Otona i wspomnienia starszego brata Lecha.

9847. [WELLISZ Leopold]: Rola Stanów Zjednoczonych w powojennej organizacji świata. Raport Leopolda Wellisza dla rządu gen. Władysława Sikorskiego (1942). [Wyd.] Anna Chodakiewicz-Wellisz. *Glaukopis*. Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 284–315, sum.

9848. WIELOWIEYSKI Andrzej: Losowi na przekór. Warszawa 2015 Agora 4° ss. 639, nlb. 1, il. (Biblioteka Gazety Wyborczej).

Wspomnienia autora (ur. 1927) z wojennego dzieciństwa w ziemiańskiej rodzinie w Chełmie i okolicy, służby w AK, powojennych studiów prawniczych w UJ, działalności w Związku Młodzieży Wiejskiej „Wici”, Klubie Krzywego Koła, Klubie Inteligencji Katolickiej, udziału w negocjacjach Porozumień Gdańskich, pełnienia mandatu senatora i posła w okresie III RP.

9849. [WINDORPSKI Feliks]: Z dziejów martyrologii duchowieństwa diecezji chełmińskiej. Wspomnienia księdza Feliksa Windorpskiego z niemieckich obozów koncentracyjnych. [Wyd.] Jan Sziling. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 2 s. 93–113, Zsfg., sum.

9850. WOJCIECHOWSKI Tadeusz: Wspomnienia i refleksje. Warszawa 2015 Wiesław Kowalczewski 8° ss. 101, il.

Pamiętnik ekonomisty (ur. 1925) ukazujący gł. konspiracyjną działalność harcerską i udział w Powstaniu Warszawskim, powojenne studia w Katowicach, pracę zawodową w Warszawie, Stalowej Woli i Grudziądzu, karierę naukową i działalność na uczelniach prywatnych w III RP.

9851. WOJENNA saga rodziny Murawskich (1939–1945). Oprac. Roman Murawski. Warszawa 2015 Empestudio 8° ss. 77, tabl. 3, il.

Wspomnienia rodzinne.

9852. WOJENNE dzieciństwo. Wspomnienia. Wstęp i oprac. Elżbieta Orzechowska; przedm. Zygmunt Zieliński. Lublin 2014.

Rec.: Walewander Edward, *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 104: 2015 s. 455–458.

9853. WRÓBLEWSKI Józef: Ruda – Tobruk – Monte Cassino – Bolonia. Fragmenty wspomnień śląskiego harcerza. Oprac. Zbigniew Gołasz. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 177–184.

Lata 1939–1946.

9854. WSPOMNIENIA mieszkańców Mazur z czasów końca II wojny światowej. Wspomnienia zebrała Natalia Zacharczyk; wstęp Małgorzata Karczewska. Białystok–[Nowodwórce] 2015 Stow. na Rzecz Dziedzictwa Kulturowego i Zrównoważonego Rozwoju „Mała Ojczyzna” 8° ss. 59, il.

9855. WSPOMNIENIA toruńskich kombatantów. Toruń 2015 K&K Reklama, Poligrafia 8° ss. 93, nlb. 1, il.

Z okresu II wojny światowej.

9856. WSPOMNIENIA wiecznie żywe. Red. Waldemar Ranuszkiewicz; wprow. Magdalena Ciołek. Bydgoszcz 2014 camVERS 8° ss. 379, nlb. 1, il. Turkowska Unia Rozwoju – T. U. R.

Antologia wspomnień mieszkańców Turku z okresu II wojny światowej.

Rec.: Gołębiowska-Suchorska Agnieszka: „Tak dzieci polskie spędzały wojnę”. O lokalnej Inicjatywie Ochrony Pamięci. *Literatura Lud.* R. 59: 2015 nr 4/5 s. 108–110.

9857. WSPOMNIENIA wojenne. Choroskie Biennale Prozatorskie. Red. Wojciech Jan Cymbalisty, Weronika Krysiewicz. Choroszcz 2015 Miej.-Gm. Centrum Kultury i Sportu; Stow. Pamięć i Tożsamość Skala 8° ss. 235, il.

Antologia wspomnień mieszkańców Choroszczy i okolicy z okresu II wojny światowej i PRL.

9858. WSPOMNIENIA wojenne 1939–1945 księży diecezji częstochowskiej. Oprac. Jacek Kapuściński i Jan Związek. Częstochowa 2012.

Rec.: Kabus Judyta, *Ziemia Częstochowska*. T. 41: 2015 s. 203–205.

9859. WYSOCKI Marcin Michał: A jednak przeżyliśmy... (Niezwykłe wspomnienia). Legionowo 2015 Pow. Instytucja Kultury PIK 8° ss. 363, nlb. 4, il. (Polaków portret własny).

Antologia wspomnień z II wojny światowej, gł. z Legionowa i okolic.

9860. WYSZKOWSKI Mieczysław: Pod obcym niebem. Warszawa 2009 Zp Grupa 8° ss. 250, il.

Wspomnienia lotnika (1918–1976) ze służby w Polskich Siłach Powietrznych w Wielkiej Brytanii.

9861. ZA TO, że byli Polakami. Druga wojna światowa w pamięci mieszkańców gminy Nekla. Pod red. Jerzego Osypiuka. Nekla–Mnichowo 2015 Gm. Nekla; Nekielskie Stow. Kult.; Wielkopolskie Tow. Geneal. „Gniazdo” 8° ss. 275.

Antologia wspomnień.

9862. ZAKRZEWSKI Tadeusz: Powstanie Warszawskie widziane z wieży spadochronowej. Warszawa 2014 Książka i Wiedza 8° ss. 203, nlb. 1.

Wspomnienia autora (ur. 1932) z warszawskiej Pragi.

9863. [ZAMBROWSKI Roman]: Przyczynek do dziejów komunistów w 1939 r. Dwa rękopisy Romana Zambrowskiego. [Wyd.] Piotr Cichoracki. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 23: 2014 s. 431–438.

Grudzień 1939 r.

9864. „ZBRODNICZY wódz i jego naród”. Niemcy w publicystyce politycznej Stronnictwa Demokratycznego (1940–1945). Edycja źródeł. Oprac. Ewa Fogelzang-Adler. Tarnów 2015 Wydaw. Diec. Tarnowskiej Biblos 8° ss. 277, sum.

9865. ZZA drutów getta w Kielcach. From behind the barbed wires of the Kielce ghetto. Red. Jerzy Daniel; transl. Radosław Nowakowski. Kielce 2012 Wzgórze Zamkowe Ośr. Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej 8° ss. 133, il.

Listy i wspomnienia.

9866. ŻĄTEK Bolesław: Z Międzybrodzia do Roetha. Roboty przymusowe w III Rzeszy (lata 1941–1945). [Współpr.] Andrzej Cieślik. Międzybrodzie Bialskie 2015 Tow. Miłośn. Międzybrodzia 4° ss. 95, nlb. 2, il.

Wspomnienia autora ur. w 1925 r.

9867. ŻYDZI w KL Auschwitz. Oprac. Franciszek Piper. Oświęcim 2015 Państw. Muzeum Auschwitz-Birkenau 8° ss. 471, il. (Głosy Pamięci. Publikacja Międzynarodowego Centrum Nauczania o Auschwitz i Holokauście; 9).

Treść: Kacorzyk Andrzej: Od wydawcy s. 5–6; Rola KL Auschwitz w eksterminacji Żydów s. 7–57; Wybór źródeł. Relacje, wspomnienia, zeznania s. 59–255; Dokumenty s. 257–391; Fotografie s. 393–442; Rysunki i obrazy byłych więźniów ilustrujące życie i śmierć Żydów w obozie s. 443–450; Ważniejsze wydarzenia dotyczące zagłady Żydów w KL Auschwitz s. 451–459; Literatura s. 461–471.

Toż w jęz. ang.: Jews in Auschwitz. Transl. by William Brand. Oświęcim 2015 ss. 456, il.

Treść: Kacorzyk A.: From the publisher s. 5–6; The role of Auschwitz in the extermination of the Jews s. 7–55; Selected sources. Accounts, memoirs and testimony s. 57–239; Documents s. 241–375; Photographs s. 377–426; Drawings and paintings by former prisoners illustrating the life and death of Jews in the camp s. 427–434; Important events related to the extermination of Jews in Auschwitz s. 435–443; Literature s. 445–452.

Opracowania

Zob. poz. 1741, 1827, 1992, 2256, 2581, 4706, 4728, 4898, 4902, 5512, 5608, 6693, 8678, 9121, 9365, 9482, 9841, 9867, 10738, 10739, 10745, 10866, 11057, 11120, 11240, 11260, 11297, 11421, 11478.

9868. ADAMCZEWSKI Leszek: Ucieczka przed bombami. Współpr. Paweł Piątkiewicz. Zakrzewo 2015 Replika 8° ss. 358, nlb. 1, tabl. 16, il.

Straty dóbr kultury z Kraju Warty.

9869. ADAMCZEWSKI L.: Zejście do piekła. Zakrzewo 2015 Replika 8° ss. 359, tabl. 16, il.

Dolny Śląsk podczas II wojny światowej.

9870. ADAMSKA Jolanta, Przewoźnik Andrzej: Kazimierz Skarżyński (1887–1962). W imię prawdy o zbrodni katyńskiej. Warszawa 2015 NDAP; AP 8° ss. 431, il. NDAP, AP w Warszawie.

Sekretarz generalny PCK, przewodził misji ekshumacyjnej w 1943 r.

9871. ANTOSZEK Grzegorz: Historia jednego niemieckiego zdjęcia i uwiecznionej na nim jednostki. *Roczn. Lubelski*. T. 41: 2015 s. 239–244.

Włodawa, 21 VI 1941 r.

9872. ANTROPOLOGIA i etnologia w czasie wojny. Działalność Sektion Rassen- und Volkstumsforschung Institut für Deutsche Ostarbeit, Krakau 1940–1944 w świetle nowych materiałów źródłowych. Pod red. Małgorzaty Maj. Kraków 2015 Wydaw. UJ 8° ss. 250, nlb. 1, tabl. 160, il., sum.

Treść: Libera Zbigniew: Sekcja Rasowo-Ludoznawcza Instytutu na Rzecz Niemieckiej Pracy na Wschodzie w badaniach etnologów i antropologów w Krakowie s. 7–18; Stopka Krzysztof: Kolekcja Sektion Rassen- und Volkstumsforschung własnością Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego s. 19–23; Libera Z.: Antropologia biologiczno-kulturowa i polityka rasowa III Rzeszy w działalności Sektion Rassen- und Volkstumsforschung Institut für Deutsche Ostarbeit s. 25–74; Kaczanowski Krzysztof: Ocena badań antropologicznych, medycznych i psychologicznych prowadzonych przez IDO na Podhalu,

Łemkowszczyźnie i innych terenach Polski s. 75–94; Gottschall Lisa: Student wiedeńskiego Wydziału Ludoznawstwa i aktywny członek NSDAP: Anton Adolf Plügel s. 95–102; Maj M., Trebunia-Staszela Stanisława: Działalność Referatu Etnologii Sekcji Rasowo-Ludoznawczej w świetle nowych materiałów źródłowych s. 103–144; Święch Jan: Plany niemieckich władz okupacyjnych dotyczących muzeów regionalnych w Generalnym Gubernatorstwie w świetle raportów Antona Plügla s. 145–152; Duszeńko-Król Elżbieta: Fototeka Institut für Deutsche Ostarbeit s. 153–182; Tejchma Jacek: Listy do Giseli Pietsch (Hildebrandt). O Markowej i niemieckich badaniach inaczej s. 183–190; Trebunia-Staszela S.: „Wywołane z pamięci”. Wojna i niemieckie badania rasowe w relacjach mieszkańców Podhala s. 191–208; Trzeszczyńska-Demel Patrycja, Demel Grzegorz: „Badania nad badaniami”. Prace Sekcji Rasowo-Ludoznawczej Institut für Deutsche Ostarbeit w Komańczy s. 209–224.

9873. ARMIA Krajowa. Spojrzenie po siedemdziesięciu latach. Red. Ryszard Gryz. Kielce 2015 Wydaw. UJK 8° ss. 168, nlb. 2, il., sum.

Materiały konferencji, Kielce, 14 II 2012 r.

Treść: Gryz R.: Wstęp s. 9–11; Gapys Jerzy: Armia Krajowa w najnowszej historiografii s. 13–27; Sado Grzegorz: Pułkownik Franciszek Faix-Limanowski (1896–1953). Stacja KL Auschwitz s. 29–54; Klimczak Ewelina W.: „Kobieta – żołnierz – czasu kurz”. Wkład Polek w niepodległościową działalność Armii Krajowej s. 55–69; Gryz R.: Armia Krajowa we wspomnieniach księdza majora Henryka Peszki s. 71–104; Majecka Kinga: Likwidacja oddziałów poakowskich przez Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Kielcach (1945–1947) s. 105–118; Jedynak Marek: Realizacja

„Testamentu Polski Walczącej” przez środowisko Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich Armii Krajowej „Ponury”- „Nurt” s. 119–129; Dyskusja s. 131–157.

9874. [ASAULOV Ūrij Ivanovič] Asaułow Jurij: Jak to było. Zajęcie Liegnitz przez Armię Czerwoną w 1945 r. *Szkice Legnickie*. T. 36: 2015 s. 111–122, Zsfg.

9875. AUGUSTYNIAK Krystyna: Czas wojny, czas śmierci. Przyszowice w latach 1939–1945. Przyszowice-Ruda Śląska 2015 Tow. Miłośn. Przyszowic; Omnidium Szczygieł Zbigniew 8° ss. 214, il.

9876. BAHM Karl: Berlin 1945. Tł. Michał Kompanowski. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 252, nlb. 4, il.

9877. BARAŃSKI Tadeusz, pseud. Tatar: Łodzianie w Świętokrzyskich Zgrupowaniach Partyzanckich AK. Związki nie tylko symboliczne. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 134–137.

9878. BARTOSIK Igor: La rivolta dei prigionieri del Sonderkommando 7 ottobre 1944. Oświęcim 2015 Museo Statale di Auschwitz-Birkenau 8° ss. 37, nlb. 1, il.

Żydowski ruch oporu w obozie Auschwitz-Birkenau.

9879. BASICKI Kamil: Droga Edwarda Osóbki-Morawskiego do Krajowej Rady Narodowej. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 185–197, sum., Zsfg., rez.

9880. BEDNARSKI Damian: Martyrologium polskiego duchowieństwa z Zaolzia podczas II wojny światowej. *Śląskie Studia Hist.-Teol.* [T.] 48: 2015 z. 1 s. 61–86, sum.

9881. BEDNARSKI Waldemar Wojciech: Kolaboracja na Lubelszczyźnie i Podlasiu w latach wojny i okupacji niemiecko-sowieckiej. Wyd. 2. znacznie poszerz., wzbogacone dokumentacją faktograficzną i aneksami. Lublin 2013 Wydaw. Drukarnia Best Print; nakł. aut. 8° ss. 215, nlb. 1, il., sum., Zsfg., rez.

Wyd. 1 pt.: Z dziejów kolaboracji na Lubelszczyźnie i Podlasiu w latach wojny i okupacji niemiecko-sowieckiej. Tomaszów Lubelski 2012.

9882. BEEVOR Antony: Berlin 1945. Upadek. Przekł. Józef Kozłowski. Wyd. 3. Kraków 2015 Znak 8° ss. 579, tabl. 24, il. (Znak Historia).

Wyd. 1. 2009.

9883. BEEVOR A.: Stalingrad. Przekł. Mirosław Bielewicz. Wyd. 4. Kraków 2015 Znak 8° ss. 518, tabl. 16, il. (Znak Historia) (Znak Horyzont).

Wyd. 1. 2008.

9884. BEM Marek: Sobibór. Obóz zagłady 1942–1943. Przedm. Andrzej Żbikowski. Warszawa 2014. Omów.: Czajkowska Dorota, *Przepl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 1 s. 219–220.

9885. BERENDT Grzegorz: Codzienność gett na Polesiu w latach 1941–1942. *Przepl. Hist.* T. 106: 2015 z. 3 s. 489–517, sum.

9886. BERENDT G.: Rewolta więźniów getta w Łachwie (3 września 1942 r.). *Glaukopis.* Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 46–61, sum.

9887. [BEŠANOV Vladimir Vasil'evič] Bieszanow Władimir: Twierdza Brzeska. Przeł. Witold Stefanowicz. Warszawa 2015 Bellona; De Agostini Polska 8° ss. 310, nlb. 1, il. (Biblioteka II Wojny Światowej; t. 56).

9888. BĘBNIK Grzegorz: Wrzesień 1939 r. w Katowicach. Katowice 2012.

Rec.: Olstowski Przemysław, *Dzieje Najnowsze.* R. 47: 2015 [nr] 3 s. 237–242.

9889. [BĘBNIK G., Rosenbaum Sebastian, Warzecha Bartłomiej]: „Nie ma dla mnie, jako Polaka, miejsca na Niemieckiej Liście Narodowościowej”. Przyczynek do wojennej biografii Wilhelma Szewczyka. Oprac. ... *CzasyPismo.* 2015 nr 1 s. 98–103.

9890. BIELECKI Bogumił, Szczepaniak Marek, Śmielecki Wojciech: Podpalenie katedry gnieźnieńskiej w 1945 roku. Wstęp i konsult. hist. M. Szczepaniak. Gniezno 2015 Gaudentinum 8° ss. 85, il. Ostrzał Armii Czerwonej, 23 I 1945 r.

9891. BIERNAT Justyna: Uśmiech melancholika. Sylwetka młodego twórcy listów z tomaszowskiego getta. *Przepl. Humanist.* R. 58: 2014 nr 6 s. 89–100, sum.

Izrael Aljuche Orenbach w Tomaszowie Mazowieckim, l. 1939–1941.

9892. BIRCZANSZCZYŻNA. Ziemia cierpienia. Komańcza 2015 RuthenicArt 8° ss. 92, il.

Martyrologia okolic Birczy w czasie II wojny światowej.

9893. BITWY polskiego września. Bzura, Lwów, Warszawa. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 671, nlb. 2, tabl. 7, il.

Treść: Jurga Tadeusz: Bzura 1939 s. 11–186; Włodarkiewicz Wojciech: Lwów 1939 s. 189–399; Wyszczelski Lech: Warszawa 1939 s. 403–668.

9894. BOGDANOWICZ Jerzy, Strykowski Krzysztof: Leszno-Gronowo. Obóz, o którym nikt nie chciał pamiętać. Leszno 2014.

Rec.: Józefiak Jakub, *Roczn. Leszczyński.* T. 15: 2015 s. 298–300.

9895. BOGDAŃSKI Mieczysław: Ucieczka dzieci z Sybiru. Grudziądz 2015 nakł. aut. 8° ss. 128, il.

9896. BOGUCKI Andrzej: Veteranus bydgoski 1939–1947. Losy Polaków przymusowo wcielonych do Wehrmachtu i Armii Czerwonej. Bydgoszcz 2014.

Rec.: Romaniuk Marek, *Kronika Bydgoska.* T. 36: 2015 s. 535–537.

9897. BÖHLER Jochen: Najazd 1939. Niemcy przeciw Polsce. Przekł. Dariusz Salamon. Wyd. 2. Kraków 2015 Znak 8° ss. 335, il. (Znak Horyzont).

Wyd. 1. 2011.

9898. BOJARSKI Piotr: Poznaniacy przeciwko swastyce. Warszawa 2015 Agora 8° ss. 231, nlb. 1, il. (Biblioteka Gazety Wyborczej).

Ruch oporu w czasie II wojny światowej.

9899. BOLESTA Adam: Stracone szanse września '39. Warszawa 2015 P.P.H. Ek-Bud 8° ss. 320.

Dot. kampanii wrześniowej.

9900. BORCZ Andrzej: Obwód SZP-ZWZ-AK Łańcut 1939–1945 w relacjach żołnierzy podziemia – organizacja, działania dywersyjne i sabotażowe. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 1 s. 25–126, sum.

9901. BORKOWSKA Ewa Maria: Obozy pracy przymusowej dla Żydów w powiecie mińskim w latach 1939–1943. *Roczn. Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 79–106.

9902. BOROWIAK Mariusz: Ścigacze Polskiej Marynarki Wojennej w II wojnie światowej. Warszawa 2015 Alma-Press 8° ss. 251, nlb. 1, il. (Nieznane Oblicza Historii).

9903. BORUCKI Tomasz: Przepawy generała Władysława Andersa i jego podkomendnych przez Bieszczady na Węgry pod koniec wojny obronnej 1939 roku. (Cz. 2). *Bieszczad*. [T.] 20: 2015 s. 357–408.

Cz. 1. *Tamże*. [T.] 19: 2014.

9904. BORZĘCKI Oskar: Brygada Korwina w szeregach ZWZ-AK w latach 1941–1943. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 3 s. 49–74, sum.

W Warszawie, pod dowództwem Wiktora Franciszka Boczkowskiego-Boćkowskiego, pseud. Korwin.

9905. BRONOWICKA Monika: Przemysł chemiczny w Wałbrzychu w okresie II wojny światowej. *Nowa Kronika Wałbrzyska*. T. 3: 2015 s. 41–54, sum.

9906. BUKALSKA Patrycja, Aronson Stanisław: Years of turmoil. From early years of Łódź through the ghetto, the Underground, and the Warsaw Uprising, to Israel's wars. A life. Transl., ed. and with add. material by William R. Brand. Kraków 2010 Znak 8° ss. 306, nlb. 2, tabl. 48, il.

Dot. gł. wojennych losów S. Aronsona (ur. 1925).

9907. BZDYRAK Grzegorz: Pracownicy i absolwenci Wydziału Prawa Kanonicznego KUL w lubelskim sądownictwie kościelnym podczas okupacji niemieckiej. *Roczniki Nauk Prawnych*. T. 25: 2015 nr 4 s. 91–111, sum.

9908. CHARKÓW–Katyń–Twer–Bykownia. W 70 rocznicę zbrodni katyńskiej. Zbiór studiów. Pod red. Andrzeja Koli i Jana Szilinga. Toruń 2011.

Rec.: Kromp Dorota, *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej*. R. 27: 2015 nr 65 s. 99–102.

9909. CHIMIĄK Łukasz: „Adam Tarnowski – nasz poseł w Sofii”. Przyczynek do dziejów współpracy polsko-bułgarskiej w latach 1939–1941. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 24: 2014 s. 227–251, sum.

9910. CHMIELEWSKI Jakub: Zagłada żydowskiego miasta – likwidacja getta na Podzamczu. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 4 s. 705–740, sum.

W Lublinie, 1942 r.

9911. CHMIELEWSKI Zbigniew: Sportowcy w Powstaniu Warszawskim. Warszawa 2015 Estrella 4° ss. 103, nlb. 1, il., sum.

9912. CHMIELOWIEC Piotr: Sprawa Józefa Laska. Z dziejów ludności żydowskiej w Gniewczynie Łańcuckiej w okresie okupacji niemieckiej. *Glaukopis*. Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 10–45, sum.

9913. CHODAKIEWICZ Marek Jan: Kraśnik. Niemieckie siły policyjne w Generalnym Gubernatorstwie. Mikrostudium. Cz. 4. *Glaukopis*. Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 62–90, sum.

Cz. 1. *Tamże*. Nr 1: 2003.

9914. CHROBACZYŃSKI Jacek: Dwie klęski. Wrześniowy syndrom 1939 i klęska Francji 1940 w postawach, zachowaniach i nastrojach społeczeństwa polskiego. Próba retrospekcji i komparatystyki. Kontrowersje i dylematy. Kraków 2015 Universitas 8° ss. 745.

9915. CIESIELSKA Maria: Szpital obozowy dla kobiet w KL Auschwitz-Birkenau (1942–1945). Warszawa 2015 Warszawski Uniw. Medyczny 8° ss. 184, il., sum. (Biblioteka Muzeum Historii Medycyny; t. 1).

9916. CIEŚLIŃSKA-LOBKOWICZ Nawojka: Grabieżca ze znakiem Q. O rabunkowej działalności Pietera Nicolaasa Mentena (1899–1987). *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 173–206, sum.

Dot. rabunku dzieł sztuki w Generalnym Gubernatorstwie w l. 1940–1943.

9917. CROWE David M.: Oskar Schindler. Prawdziwa historia. Przeł. Zofia Łomnicka. Warszawa 2015 Prószyński Media 8° ss. 862, il.

9918. CUBAŁA Agnieszka: Sten pod pachą, bimber w szklance, dziewczyna i... Warszawa. Życie codzienne powstańczej Warszawy. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 524, nlb. 3, il.

9919. CURILLA Wolfgang: Der Judenmord in Polen und die deutsche Ordnungspolizei 1939–1945. Paderborn [i in.] 2011 Ferdinand Schöningh 8° ss. 1035, tabl. 12, il.

Rec.: Przegiętka Marcin, [w:] Polska pod okupacją 1939–1945. T. 1. Warszawa 2015 s. 457–460, sum.

9920. CYWIŃSKI Zygmunt Piotr: Deportacja szczecińskich Żydów 13 lutego 1940 roku i formy jej upamiętnienia. *Kronika Szczecina*. Nr 33: 2014/2015 [dr.:] 2015 s. 101–108.

9921. CZECHOWSKA Kinga: Społeczność żydowska Kutna i jej losy w okresie II wojny światowej. *Kutnowskie Zesz. Region*. T. 18: 2014 s. 77–172.

9922. CZĘSTOCHOWA w czasie II wojny światowej. Materiały z konferencji naukowej, 8 maja 2015 roku, Sala Secesyjna Rady Miasta Częstochowy. Red. Ryszard Stefaniak, Rafał Piotrowski. Częstochowa 2015 Zespół Szkół Technicznych 8° ss. 179, nlb. 2, il.

Treść: Stefaniak R., Piotrowski R.: Wstęp s. 5–6; Majzner Robert: Kto rozpoczął i kto wygrał II wojnę światową? s. 7–27; Nowik Grzegorz: Straty państwa i narodu polskiego podczas II wojny światowej s. 29–36; Kurus Adam: Działania oddziału wydzielonego „Truskolasy” 1 września 1939 roku s. 37–75; Stefaniak R.: Tajna Organizacja Nauczycielska w Częstochowie s. 77–90; Piotrowski R.: Szare Szeregi w Częstochowie s. 91–99; Zieliński Zbigniew: Brytyjska Misja Wojskowa SOE „Freston”

w lasach częstochowskich i radomszczańskich pod ochroną 7 Dywizji Piechoty AK s. 101–107; [Muś Henryk]: Z „Pamiętnika” Henryka Musia. [Wyd.] Sławomir Maślikowski s. 109–120; Basiński Grzegorz: Tajny zespół piłki nożnej Robotniczego Klubu Sportowego „Raków” Częstochowa w czasie okupacji niemieckiej 1939–1945 jako przykład cywilnego oporu mieszkańców Częstochowy s. 121–126; Sobkowski Jarosław: Prasa wydawana w Częstochowie podczas okupacji hitlerowskiej w latach 1939–1945 s. 127–138; Paszkowski Wiesław: Likwidator częstochowskiego getta – kapitan Paul Degenhardt s. 139–153; Hołodniuk Aneta: Sprawozdanie z realizacji projektu edukacyjnego „Ojczyzna to ziemia i groby – Częstochowianie w czasie II wojny światowej” s. 155–159.

9923. CZMOCH Marian: Tajna Organizacja Nauczycielska na Ziemi Łosickiej. Wyd. 2. popr. i uzup. Łosice 2015 Tow. Przyj. Ziemi Łosickiej 8° ss. 164, il.

Wyd. 1. 2014.

9924. CZMOCH Zdzisław: Nieznane karty tajnego nauczania – Jadwiga Dziegielewska. *Roczn. Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 191–197.

Praca nauczycielki w Dębem podczas II wojny światowej.

9925. DANILUK Jan: Oddziały Szturmowe NSDAP (SA) na ziemi płockiej w świetle nieznanego dokumentu ze zbiorów Tajnego Archiwum Państwowego Fundacji Pruskiego Dziedzictwa Kulturowego w Berlinie-Dahlem. *Roczn. Tow. Nauk. Płockiego*. T. 7: 2015 s. 88–115, sum.

Lata 1940–1943; zawiera też dokument.

9926. DĄBROWICZ Bernard: „...Jak ja nawet nie będę – to bym chciała, żeby był ktoś i Wam opowiedział o naszych ostatnich przeżyciach...”. *Kutnowskie Zesz. Region*. T. 18: 2014 s. 173–192.

Dot. relacji Róży Kapłan o losach Żydów w krośniewickim getcie.

9927. DĄBROWICZ B.: Z Krośniewic do Książenic. *Kutnowskie Zesz. Region*. T. 19: 2015 s. 273–282.

Wojenne losy Jojne Gostyńskiego.

9928. DĄBROWSKI Andrzej: Oblicza śmierci w obozach koncentracyjnych (na przykładach z KL Dachau i KL Lublin). *Koło Historii*. Nr 15: 2014 s. 125–133, sum., Zsfg., rez.

9929. DEPORTOWANI do ZSRS. Relacje ofiar Gułagu. Pod red. Alaina Bluma, Marty Craveri, Valérie Nivelon; przeł. Elżbieta Brzozowska. Warszawa 2015 Wydaw. Akademickie Dialog 8° ss. 290, nlb. 2.

Na podstawie wspomnień wojennych i powojennych dot. różnych aspektów zesłania: środowiska, pracy, dzieciństwa, życia wspólnotowego i religijnego, kultury i czasu wolnego.

9930. DERDEJ Piotr: Brześć 1939. Komorów 2013.

Rec.: Borek Paweł: Nieudana próba opisu obrony twierdzy brzeskiej we wrześniu 1939 roku. *Przeł. Hist.-Wojsk*. R. 16: 2015 nr 2 s. 195–203.

9931. DERWIŃSKI Zdzisław Andrzej: W okowach Wielkiej Trójki. Polityka zagraniczna rządu Rzeczypospolitej Polskiej na obczyźnie pod kierownictwem Stanisława Mikołajczyka (14 lipca 1943 – 28 listopada 1944). Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 762, il.

9932. DETTLOFF Paweł: Projekt odbudowy Opactwa Benedyktynów w Tyńcu Adolfa Szyszko-Bohusza. *Roczn. Krakowski*. T. 80: 2014 s. 179–192, sum.

Rok 1943.

9933. DĘBSKI Jerzy: The role of KL Auschwitz in the extermination of the Polish leadership strata on the example of operation by the „Geheime Staatspolizei” (Gestapo) – Staatspolizeistelle Zichenau/Schröttersburg. *Auschwitz Studies*. [Vol.] 27: 2015 s. 277–302.

9934. DOMKA Jan: Tak „praca czyni wolnym” – w 75 rocznicę pierwszego transportu jarosławian do Auschwitz. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 6–32.

Rok 1940.

9935. DRĄG-KORGA Iwona: Polska Walczy! Działalność propagandowa rządu RP na uchodźstwie wobec społeczeństwa amerykańskiego 1939–1945. Warszawa–Bełchatów 2011.

Rec.: Nurek Mieczysław, *Studia Historica Gedanensia*. T. 5: 2014 s. 465–469.

9936. DREZDEŃSKI szafot. Red. nauk. Rafał Sierchuła. Poznań 2015 Oddz. IPN–KŚZpNP 8° ss. 190, nlb. 1, tabl. 16, il. (Studia i Materiały Poznańskiego IPN; t. 34).

Materiały konferencji, Poznań, 21 V 2010 r.

Treść: Sierchuła R.: Wstęp s. 7–8; Podemski Marcin, Sierchuła R.: Niemiecki system okupacyjny w Kraju Warty w latach 1939–1945 s. 11–26; Sack Birgit: Działalność na terenie Saksonii Wyższego Sądu Krajowego w Poznaniu s. 27–37; Hacke Gerald: Historia miejsca straceń na placu Monachijskim w Dreźnie w okresie III Rzeszy oraz Niemieckiej Republiki Demokratycznej s. 38–60; Staszak Jakub: Nazistowskie prawo karne jako element polityki eugenicznej i narodowościowej III Rzeszy wobec Polaków w przyłączonej do Niemiec Wielkopolsce s. 61–74; Pietrowicz Aleksandra: Konspiracja w Kórniku i okolicach w świetle akt prokuratorskich sprawy karnej 2 O. Js. 168/42 przeciwko Józefowi Szczepaniakowi i jego współpracownikom s. 77–96; Zielonka Jerzy: Zagadka gostyńskiego „Czarnego Legionu” s. 97–104; Horyza-Pachciarz Kazimiera: „Dla ciebie Polsko”. [Czasopismo konspiracyjne] s. 105–115; Wąsowicz Jarosław: Od Poznania do Drezna. Męczeńska droga „Poznańskiej Piątki” (21 września 1940 – 24 września 1942). [Błogosławieni Czesław Józwiak, Jarogniew Wojciechowski, Edward Stanisław Kaźmierski, Franciszek Kęsy, Edward Klinik] s. 116–128; Stankowski Witold: i jej współpracownicy w Kujawskim Związku Polityczno-Literackim oraz Kujawskim Stowarzyszeniu Społeczno-Literackim. Działalność oraz tragiczny kres włocławskiej konspiracji s. 129–142; Sierchuła R., Pietrowicz A.: Lista strat osobowych żołnierzy konspiracji niepodległościowej z Kraju Warty straconych na podstawie wyroków Wyższego Sądu Krajowego w Poznaniu (Oberlandesgericht Posen) w więzieniu w Dreźnie w latach 1942–1944 s. 143–177.

9937. DROZDOWSKI Marian Marek: Świat wobec Powstania Warszawskiego 1944. Przedm. Tadeusz Skoczek. Warszawa 2015 Rytm 8° ss. 291, nlb. 1, tabl. 32, il. (Polskie Powstania Narodowe).

9938. DRÓŹDŹ Krzysztof Henryk: Kulisy walk o Westerplatte w korespondencji szwedzkiego historyka. *Przepl. Hist.-Wojsk*. R. 15: 2014 nr 3.

Polem.: Szkudliński Jan: Rzekome rewelacje o obronie Westerplatte wysnute z wątpliwych źródeł. *Tamże*. R. 16: 2015 nr 1 s. 186–198.

9939. DRYWA Danuta: Säuberungsaktion na Pomorzu Gdańskim w świetle dokumentów KL Stutthof (1939–1942). Sztutowo 2015 Muzeum Stutthof 8° ss. 303, nlb. 1, il. + dysk optyczny (CD-ROM).

Płyta CD zawiera wykaz osób osadzonych w obozie koncentracyjnym Stutthof wraz z aktami zgonów.

Rec.: Grochowina Sylwia, *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej*. R. 27: 2015 nr 65 s. 93–95; Grochowina S., *Zapiski Hist*. T. 80: 2015 z. 4 s. 124–131.

9940. DUCHNOWSKI Zygmunt: Pluton 709. w konspiracji i walce (X 1939 – IX 1944). Legionowo 2014.

Rec.: Ziułkowska-Karnicka Katarzyna, *Roczn. Legionowski*. T. 8: 2015 s. 209–210.

9941. DUDA Daniel: S/s „Zagłoba”, masowiec, transportowiec wojenny, bohater atlantyckich konwojów. *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 58–60, sum.

Lata 1927–1943.

9942. DUDA D., Szajna Jakub: Statki polskiej marynarki handlowej w inwazji na kontynent europejski 6 czerwca 1944 roku. *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 61–65.

9943. [DUSZYŃSKI-KARABASZ Henryk] Dušyn'ski-Karabaš Genryk: Germanizacyâ nazvaŭ vulic Grodna. *Garadzenskì Gadavik*. Nr 2: 2013 s. 92–96.

9944. DZIEDZIC Marcin, Wójcik Marcin: Teraz '44 historie. Warszawa 2015 Wielka Litera 8° ss. 326, nlb. 1, il.

Powstanie warszawskie.

9945. DZIESZYŃSKI Ryszard: Krwawa wigilia 1944. Warszawa 2015 Bellona; De Agostini Polska 8° ss. 213, nlb. 2. (Biblioteka II Wojny Światowej; 57).

Pacyfikacja Ochotnicy Dolnej.

9946. DZIMIRA Michał: Lidzbark w czasie II wojny światowej 1939–1945. Lidzbark 2015 Michał Dzimira 8° ss. 508, il., sum., rez., Zsfg.

9947. EDELMAN Marek: Getto walczy. (Udział Bundu w obronie getta warszawskiego). Red. nauk. Michał Trębacz. Łódź 2015 Centrum Dialogu im. Marka Edelmana 16° ss. 78, nlb. 2, il.

9948. ENGELKING Barbara: Labirynty i płataniny. Historia pewnego Sprawiedliwego. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 207–232, sum.

Wojenne dzieje Henryka Ryszewskiego (1900–1972).

9949. FALK Georg D.: Orzecznictwo Sądu Specjalnego w Bydgoszczy. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 511–534.

Wykład poświęcony pamięci ofiar niemieckiego wymiaru sprawiedliwości w l. 1939–1945.

9950. FAŁDOWSKA Maryla: Obóz polskich jeńców wojennych w Kozielsku (wrzesień 1939 – maj 1940). Siedlce 2013.

Rec.: Stanek Piotr, *Łambinowicki Roczn. Muzealny*. [R.] 37: 2014 s. 181–184.

9951. FELDHAY BRENNER Rachel: The ethics of witnessing. The Holocaust in Polish writers' diaries from Warsaw, 1939–1945. Evantson, Il. 2014 Northwestern Univ. Press 8° ss. 198.

Rec.: Leociak Jacek, *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 689–695.

9952. FERENC PIOTROWSKA Maria: „Ma ono na twarzy grymas dojrzałego i gorycz pokrzywdzonego [...] – nie ma dzieciństwa”. Przemiany ról dzieci w rodzinie w getcie warszawskim. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 347–376, sum.

9953. FERENC Stefan: Dzieje gminy Lisków 1939–1945. Lisków 2014.

Rec.: Dolat Jarosław, *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 4 s. 136–137.

9954. FOKCIŃSKI Hieronim: Działalność Ambasady RP przy Stolicy Apostolskiej w okresie II wojny światowej. *Politeja*. 2014 nr 3(29) s. 315–322.

9955. FRĄTCZAK Wojciech: Diecezja Włocławska w okresie II wojny światowej. Wyd. 2 popr. i uzup.. Włocławek 2013 Wydaw. Duszpasterstwa Rolników 8° ss. 446, nlb. 2, il., sum.

Wyd. 1. 2008.

Rec.: Dębiński Józef, *Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie*. T. 30: 2015 s. 137–142.

9956. FRIEDLA Katharina: Strategie przetrwania i udzielanie pomocy żydowskim partnerom w małżeństwach mieszanych we Wrocławiu i Hamburgu. Studium kilku przypadków. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 310–324, sum.

9957. FRYŚ Andrzej, Putek Teresa: Relacja Alfreda Webera z gaszenia fabryki „Bracia Czeczowiczka”, podpalonej przez hitlerowców w styczniu 1945 r. *Wadoviana*. Nr 18: 2015 s. 150–164.

W Andrychowcie; zawiera też tekst relacji.

9958. GAJ Krzysztof M.: Zmotoryzowany dywizjon artylerii lekkiej w roku 1939 – Wojsko Polskie vs. Wehrmacht. *Studia Artyleryjskie*. T. 5: 2014 s. 79–102.

9959. GAJOS Bartłomiej: Działalność sowieckiego wymiaru sprawiedliwości na okupowanych Kresach Wschodnich II RP na przykładzie obwodu lwowskiego 1939–1941. *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 41 s. 107–134, sum.

9960. GAJZLER Paweł Tadeusz: Maria Teresa Bartnik „Diana” i Jerzy Bartnik „Magik” – rodzeństwo z harcerskiego batalionu „Parasol” Armii Krajowej. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 283–304.

9961. GAJZLER P. T.: Oddziały Specjalne – II Rejonu „Celków” VII Obwodu „Obroża”, Okręgu Warszawskiego Armii Krajowej. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 37–74.

9962. GAJZLER P. T.: Tadeusz Derengowski [1912–1944] – życiorys żołnierza „Wachlarza” oraz „Kedywu” Komendy Głównej Armii Krajowej. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 79–90.

9963. GAŁEK Beata: Starobielsk. Obóz jeniecki NKWD wrzesień 1939 – maj 1940. Przewodn. Andrzej Krzysztof Kunert. Warszawa 2014.

Rec.: Bobryk Adam, *Roczn. Białkopodlaski*. T. 23: 2015 s. 447–451; Janczak Bartosz, *Łambinowicki Roczn. Muzealny*. [R.] 37: 2014 s. 175–179.

9964. GAWINECKA-WOŹNIAK Magda: The visit of Fritz Henningsen in Warsaw in October 1939 as presented in the diplomat's account. *Zapiski Hist.* T. 80: 2015 z. 4 s. 69–84, streszcz., Zsfg.

9965. GAŚSIOROWSKI Andrzej [Roman]: Komenda Obrońców Polski Okręg Pomorze. Toruń 2012.

Rec.: Kromp Dorota, *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej*. R. 27: 2015 nr 65 s. 108–109.

9966. GIBASZEWSKI Krzysztof: Hasag. Historia obozu pracy przymusowej w Skarżysku-Kamiennej. Wyd. 2. popr. Skarżysko-Kamienna 2015 Krzysztof Gibaszewski 8° ss. 222.

Wyd. 1. 2011.

9967. GIZA-PODGÓRSKA Maria, Podgórski Tomasz: Niemieccy funkcjonariusze Starostwa Powiatowego w Nowym Sączu w oczach Polaków. *Almanach Sądecki*. R. 24: 2015 nr 1/2 s. 92–107.

W czasie II wojny światowej.

9968. GLOGAU 1945. Upadek twierdzy. Przewodn. zespołu red. Leszek Lenarczyk. Wrocław–Głógów 2015 Wrocławskie Wydaw. Nauk. Atla 2; Stow. Przyj. Muzeum i Historii M. Głógowa; Muzeum Archeol.-Hist. 8° ss. 239, il.

Materiały konferencji, Głógów, 15 X 2015 r.

Z treści: Od redakcji s. 7–9; Lenarczyk L.: Głógowianie 1945 s. 13–20; Lenarczyk L., Schneider Klaus: Korespondencja [2015 r.] s. 21–26; Schneider K.: Wystąpienie podczas wernisażu „Głógów 1945” s. 27–30; Maroń Jerzy: Znaczenie Głógowa

w działaniach wojennych od X do XX wieku. Wprowadzenie s. 31–42; Lewicki Przemysław: Jonas Kasimir Graf zu Eulenburg s. 43–54; Lewicki P.: Arthur Hugo Schön s. 55–63; Findeisen Silke: „Jesteśmy gotowi na wszystko”. Oblężenie Głogowa we wspomnieniach mieszkańców miasta s. 65–75; Findeisen S.: „Wir sind auf alles gefasst”. Die Belagerung Glogaus in der Erinnerung seiner Bewohner s. 77–88; Maciuszczak Wiesław: Obcokrajowiec w Glogau 1944/45. Dwa wspomnienia z przeszłości. [Jadwiga Modrakowska-Skiba, Kees Borstlap; zawiera też wspomnienia] s. 89–105; Konopnicka Małgorzata, Helwig Jarosław: Wstęp do dziennika Paula Pätzolda s. 107–112; Pätzold Paul: Dziennik Paula Pätzolda „Bombardowanie Głogowa”. Tł. M. Konopnicka, J. Helwig s. 113–147; Konopnicka M., Helwig J.: Gorod Glogau (Miasto Glogau) s. 149–160; Włodarczyk Marek: Żołnierze Armii Czerwonej polegli w walkach o Festung Glogau w 1945 roku w świetle dokumentów Centralnego Archiwum Ministerstwa Obrony Federacji Rosyjskiej s. 161–239.

9969. GŁOWACKI Albin: Problemy edukacji dzieci polskich zesłańców (1940–1941). *Przeegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 107–119, sum.

9970. GŁOWIŃSKI Tomasz: Klęska w przededniu zwycięstwa. Nieudane sowieckie szturmy na Festung Breslau – luty–kwiecień 1945 roku. *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 2 s. 113–133.

9971. GMITRUK Janusz: Stanisław Mikołajczyk o rząd i granice 1943–1944. *Roczn. Białkopodlaski.* T. 22: 2014 s. 103–122, sum., Zsfg.

9972. GMITRUK Stanisław: 75 rocznica powstania Batalionów Chłopskich. *Almanach Częstochowy.* [T. 28]: 2015 s. 69–75.

9973. GNATOWSKI Michał: Bataliony Śmierci Strzelców Kresowych. Wstępny zarys powstania i działalności polskiej organizacji podziemnej działającej w regionach białostockim i łomżyńskim w latach 1939–1941 w świetle radzieckich źródeł. *Studia Łomżyńskie.* T. 25: 2015 s. 7–30, sum.

9974. GODOJ Andrzej: „Wojna nerwów” i kampania wrześniowa 1939 roku na terenie obecnej Rudy Śląskiej. *Rudzki Roczn. Muzealny.* [R.] 13: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 17–66.

9975. GOGUN [Aleksandr] Aleksander: Partyzanci Stalina na Ukrainie. Przeł. Witold Stefanowicz. Warszawa 2015 Bellona; De Agostini Polska 8° ss. 500, nlb. 1, il. (Biblioteka II Wojny Światowej).

9976. GOJDŹ Mirosław: Starym ojców naszych szlakiem. Udział Gojdzów w walkach o niepodległość Polski podczas drugiej wojny światowej. Lublin 2012 Mirosław Gojdz 8° ss. 438, il.

9977. GOLIK Dawid: Obsada personalna niemieckiej policji bezpieczeństwa i służby bezpieczeństwa w powiecie nowotarskim w latach 1939–1945. *Almanach Nowotarski.* Nr 19: 2015 s. 105–121.

9978. GOLIK D.: Partyzanci „Lamparta”. Historia IV batalionu 1. pułku strzelców podhalańskich AK. Kraków 2014 IPN–KŚZpNP; Attyka 8° ss. 602, tabl. 2, il. IPN–KŚZpNP. (Centralny Projekt Badawczy IPN Ziemie Polskie pod Okupacją 1939–1945).

9979. GOLIK D.: Podhalańskie boje o niepodległość 1939–1955. *Arcana.* Nr 121: 2015 s. 113–131.

9980. GOLIK D.: W służbie Kreishauptmana. Spisy urzędników zatrudnionych w nowotarskim starostwie powiatowym podczas okupacji niemieckiej. *Almanach Nowotarski.* Nr 17: 2013 s. 87–95.

9981. GOLIK D.: Zollgrenzschutz w Szczawnicy w latach 1939–1945. *Prace Pienińskie.* T. 25: 2015 s. 57–75.

9982. GÓRSKI Michał: Giełda Pieniężna w Warszawie w latach drugiej wojny światowej. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 2 s. 57–62, sum.

9983. GRABOWSKI Waldemar: Kryptonim Moc. Sekcja Spraw Zagranicznych Delegatury Rządu RP na Kraj. Warszawa 2015 Pol. Inst. Dyplomacji im. Ignacego Jana Paderewskiego; Wydaw. Sejmowe 8° ss. 174, il. (Biblioteka Polskiego Instytutu Dyplomacji).

9984. GRABOWSKI W.: Podziemny rząd – Delegatura Rządu RP na Kraj – Walka Cywilna Polskiego Państwa Podziemnego. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 1 s. 143–168, sum., Zsfg., rez.

9985. GRABOWSKI W.: Polska Misja Morska w rejonie Morza Śródziemnego w czasie II wojny światowej. *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 91–114, sum., rez.

9986. GRAF Wolfgang: Österreichische SS-Generäle: Himmlers verlässliche Vasallen. Klagenfurt [i in.] 2012 Mohorjeva 8° ss. 459, il.

Rec.: Lubecka Joanna, [w:] Polska pod okupacją 1939–1945. T. 1. Warszawa 2015 s. 450–456.

9987. GRIGARAVIČIŪTĖ Sandra: Lietuvos generalinis konsulatats Vilniuje (1939 rugsėjis– spalį). *Lituanistica*. T. 59: 2013 Nr. 3 s. 158–175, sum.

Konsulat Generalny Litwy w Wilnie (wrzesień–listopad 1939 r.).

9988. GROBY żołnierzy polskich z 1939 roku w Szacku i okolicy w świetle badań archeologicznych. [Aut.] Andrzej Kola, Dominka Siemińska, Adam Kuczyński, Jarosław Bednarek, Michał Siemiński. *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej*. T. 27: 2015 nr 65 s. 42–67.

9989. GROCHOWINA Sylwia: Polityka kulturalna niemieckich władz okupacyjnych w okręgu Rzeszy Gdańsk-Prusy Zachodnie, w okręgu Rzeszy Kraj Warty i w Rejencji Katowickiej w latach 1939–1945. Toruń 2013.

Rec.: Kromp Dorota, *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej*. R. 27: 2015 nr 65 s. 110–111.

9990. GROCHOWINA S.: Wybrane problemy niemieckiego życia kulturalno-oświatowego w Grudziądzu w latach 1939–1945. *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 135–147, sum.

9991. GROT Elżbieta [Maria]: Praca więźniów z przejściowych obozów dla jeńców cywilnych w Gdańsku, Nowym Porcie i Stutthof na Westerplatte w latach 1939–1941. *Roczn. Gdyński*. Nr 27: 2015 s. 48–64.

9992. GRUDZIŃSKA Marta: Więźniowie z Pawiaka w obozie koncentracyjnym na Majdanku. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 4 s. 155–190, sum., Zsfg., rez.

9993. GRZEBĄŁKOWSKA Magdalena: 1945. Wojna i pokój. Warszawa 2015 Agora 8° ss. 413, nlb. 1, il. (Biblioteka Gazety Wyborczej).

Dostępny również jako e-book.

9994. GRZYBOWSKI Jerzy: Działalność duszpasterska wojskowego biskupa prawosławnego Sawy (Sowietowa) w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie w latach 1943–1947. *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 1 s. 75–98, sum., rez.

Właśc. Jerzy Jewgieniewicz Sowietow (1896–1951).

9995. GURSZTYN Piotr: Rzeź Woli. Zbrodnia nierozliczona. Warszawa 2014.

Toż. [Dodr.]. Warszawa 2015.

Omów.: Czajkowska Dorota, *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 1 s. 218–219.

9996. GUZEK Maria: Klasztor na Świętej Górze w latach 1939–1940 – punkt zborny dla wysiedlonych mieszkańców powiatu gostyńskiego. *Kronika Wielkopolski.* 2015 nr 1 s. 41–49.

9997. GUZEK M.: Punkt zborny dla wysiedlonych w klasztorze Franciszkanów w Jarocinie (8–9 grudnia 1939 roku). *Kronika Wielkopolski.* 2015 nr 4 s. 60–67.

9998. HAŁAT Adam: Wojennymi śladami kpt. Tadeusza Wawerskiego. Kozy 2014 WAIT „Bielik” 8° ss. 234, il., sum.

9999. HANDKE Waldemar: Semper Fidelis. Dzieje Pułku 6 Pancernego „Dzieci Lwowskich”. Oświęcim 2015 Napoleon V 8° ss. 435, il.

W czasie II wojny światowej.

10000. HANKUS Tadeusz Karol: Odyseja rodziny Krawczyków z podbeskidzkiej wsi Kozły (1 września 1939 – 11 września 1948). Kozły–Czechowice-Dziedzice 2015 Tadeusz Karol Hankus 4° ss. 49, il.

10001. HARGREAVES Richard: Ostatnia twierdza Hitlera. Breslau 1945. Przeł. Tomasz Fiedorek. Poznań 2014.

Toż. Dodr. Poznań 2015.

Rec.: Czajkowska Dorota, *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 4 s. 233–234; Głowiński Tomasz, *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 1 s. 149–153.

10002. HASKA Agnieszka: „Proszę Pana Ministra o energiczną interwencję”. Aleksander Ładoś (1891–1963) i ratowanie Żydów przez Poselstwo RP w Bernie. *Zagłada Żydów.* Nr 11: 2015 s. 299–309, sum.

10003. HASSELBUSCH Robert, Ciesielska Maria: Taniec wśród mieczów. Polski personel medyczny na Pawiaku w okresie okupacji niemieckiej 1939–1944. Dance among swords. Polish medical personnel in Pawiak during German occupation 1939–1944. Red. Tadeusz Skoczek. Warszawa 2015 Muzeum Niepodległości 8° ss. 184, il.

Tekst równol. pol., ang.

10004. HAUSNER Wojciech: „Pojutrze” – projekt niepodległej Rzeczypospolitej w marzeniach i programach wojennego harcerstwa 1939–1945. Szkic badawczy. *Krakowski Roczn. Historii Harcerstwa.* T. 11: 2015 s. 49–69.

10005. HELLWIG-STĄNCZUK Hanna: „Bruno” z Parasola. Bronek z rodziny Hellwigów i przyjaciele. Wyd. 2. poszerz. Żelów–Bełchatów 2014.

Rec.: Wiśniewska Maria: Pokłosie 70 rocznicy Powstania Warszawskiego. *Kronika Warszawy.* 2015 nr 1 s. 188–190.

10006. HERBICH Anna: Dziewczyny z Syberii. Kraków 2015 Znak 8° ss. 299, nlb. 2, il. (Prawdziwe Historie) (Znak Horyzont).

Dot. wojennych zsyłek kobiet na Syberię.

10007. HERRMANN Gerd-Ulrich: Festung Küstrin 1945. Anspruch und Wirklichkeit. Die Geschichte einer Festung. Aachen 2015 Helios 8° ss. 224, il.

Toż w jęz. pol.: Twierdza Kostrzyn 1945. Oczekiwania a rzeczywistość. Tł. Marcin Wichrowski. Kostrzyn nad Odrą 2015 Muzeum Twierdzy Kostrzyn ss. 184, il.

10008. HNATIUK Ola: Przysań w klinice... Z historii środowiska medycznego okupowanego Lwowa. *Przegl. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 3 [dr.:] 2013 s. 555–578.

10009. [IL'ÛŠIN Īgor] Iljuszyn Ihor: Tragedia wołyńska lat 1943–1944: przyczyny, przebieg, skutki. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 23: 2014 s. 391–399, sum.

10010. INGRAO Christian: Wierzyć i niszczyć. Intelktualiści w maszynie wojennej SS. Tł. Magdalena Kamińska-Maurugeon. Wołowiec 2013 Czarne 8° ss. 608.

Rec.: Buryła Sławomir, *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 696–700.

10011. IWANOWSKA Bożena: Zagłada Żydów w Zaostrowieczu (na Nowogródzczyźnie). *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 1 s. 145–149, sum.

Rok 1941.

10012. JACZYŃSKI Stanisław: Sowieckie próby rozpracowania wywiadowczego i pozyskania do współpracy oficerów polskich więzionych w obozie NKWD Kozielsk 2 (lipiec 1940–czerwiec 1941). *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 4 s. 81–102, sum., rez.

10013. JANCZAK Bartosz: Powstanie i organizacja 3. Dywizji Strzelców Karpackich w latach 1942–1943. *Koło Historii*. Nr 17: 2015 s. 173–184, sum., Zsfg., rez.

10014. JANDO Hubert: ORP „Orzeł”. Historia i hipotezy jego zatonięcia. Gdynia 2015 Muzeum Marynarki Wojennej 8° ss. 272, il.

10015. JANKOWSKI Stanisław M[aria]: Dzień rozpoczął się szczególnie... Warszawa 2015 Nar. Centrum Kultury 8° ss. 188, nlb. 1, il. (Biblioteka Katyńska).

Dot. historii zachowania spuścizny katyńskiej, m.in. archiwum Robla.

10016. JAROWIECKI Jerzy: Prasa Szarych Szeregów (Związku Harcerstwa Polskiego) w latach 1939–1945 (szkic problemowy). *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 4 s. 37–56, sum.

10017. JAROWIECKI J.: Z badań nad polską prasą konspiracyjną w latach 1939–1945. Wrocław 2013.

Rec.: Szocki Józef, *Przegl. Zach.* R. 71: 2015 nr 2 s. 289–294; Szocki J., *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 1 s. 125–133.

10018. JARZĄBEK Marcin: Dziadek z Wehrmachtu, czyli historia bez pamięci zbiorowej. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 132–137.

Górnoślązacy w armii niemieckiej w czasie II wojny światowej.

10019. JARZĄBEK Wanda: Rząd Polski na Wychodźstwie wobec zbrodni niemieckich w Polsce, 1939–1943. Uwagi do problemu. *Roczn. Pol.-Niem.* Nr 23: 2015 s. 104–123, sum.

10020. JASKIERNIA Zbigniew: Styczniowa ofensywa 1945 roku w Sosnowcu. Sosnowiec 2015 P.P.U.H. Progress 4° ss. 95, il.

10021. JASTRZĘBSKI Włodzimierz: Aktywność Polaków z Bydgoszczy i z Pomorza Gdańskiego w strukturach niemieckiego sportu w latach 1939–1945. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 135–143, sum., Zsfg.

10022. JASZCZYŃSKA Marta: Akta organizacji zajmujących się pomocą dla ludności polskiej na terenie Warszawy z okresu drugiej wojny światowej przechowywane w zasobie Archiwum Państwowego w Warszawie. *Kronika Warszawy*. 2015 nr 1 s. 88–97, sum.

10023. JEŃCY sowieccy na ziemiach polskich w czasie II wojny światowej. Pod red. Jakuba Wojtkowiaka. Warszawa 2015 Centrum Pol.-Ros. Dialogu i Porozumienia 8° ss. 260. Centrum Pol.-Ros. Dialogu i Porozumienia.

Treść: Wojtkowiak J.: Ofiary zapomnianego ludobójstwa s. 7–16; Motyka Grzegorz: Tragedia jeńców sowieckich w czasie II wojny światowej w polskiej historiografii s. 17–33; Rybak Andrzej: Losy jeńców sowieckich w Stalagu 319 w Chełmie s. 35–61; Daniluk Jan: Sowietcy jeńcy wojenni na Pomorzu Nadwiślańskim i Kujawach w latach II wojny światowej (wybrane zagadnienia) s. 63–83; Kobylarz-Buła Renata: Żołnierze Armii Czerwonej w obozach jenieckich Lamsdorf (1941–1945) s. 85–105; Gorycki Leszek: Stosunek ludności cywilnej do jeńców sowieckich w niewoli niemieckiej w czasie II wojny światowej s. 107–135; Siwek-Ciupak Beata: Stosunek polskich organizacji społecznych i ludności Lubelszczyzny do jeńców sowieckich więzionych w obozie na Majdanku s. 137–149; Puławski Adam: Polskie Państwo Podziemne wobec kwestii sowieckich jeńców wojennych s. 151–180; Chmielarz Andrzej: Zapomniani żołnierze. Byli jeńcy – żołnierze i oficerowie Armii Czerwonej w Armii Krajowej s. 181–200; Kuwałek Robert: Kolaboracja ze strachu? Jeńcy sowieccy w formacji SS-Wachmannschaften z obozu szkoleniowego SS w Trawnikach s. 201–231.

10024. JÓZEFIAK Sławomir: Getto w Koźminku. ZAL Bornhagen oczami świadków. *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 2 s. 54–65.

10025. KABAŁA Krzysztof: Dowódca 1. Korpusu kontra dowódca 2. Korpusu PSZ na Zachodzie – czyli sprawa honorowa pomiędzy gen. Mieczysławem Borutą-Spiechowiczem a gen. Władysławem Andersem. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 13: 2014 s. 191–205, sum.

10026. KACZMARSKI Krzysztof: O Wielką Polskę na wojennym wychodźstwie. Stronnictwo Narodowe wobec rządu gen. Władysława Sikorskiego (1939–1943). Rzeszów 2013.

Rec.: Muszyński Wojciech J., *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 2 s. 191–196.

10027. KACZMARSKI K.: Wokół układu Sikorski-Majski. Stronnictwo Narodowe wobec rządu RP na wychodźstwie (lipiec 1941 – luty 1942 r.). Cz. 1. *Glaukopis*. Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 117–128, sum.

10028. KACZOROWSKI Andrzej W.: Ucieczka z getta w Wołominie. *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 211–218.

Wojenne losy Fani Stecher.

10029. KACZYŃSKI Adam Rafał: Zagłada radzieckich jeńców wojennych w Beniaminowie 1941–1944. *Roczn. Legionowski*. T. 8: 2015 s. 63–71.

10030. KALBARCZYK Michał: Bataliony Chłopskie w powiecie garwolińskim. Struktury, działalność i współpraca z Armią Krajową Obwód „Gołąb” – Garwolin. *Zesz. Hist. Ziemi Garwolińskiej*. Nr 20: 2015 s. 63–76.

10031. KALISZ Michał, Rączy Elżbieta: Dzieje społeczności żydowskiej powiatu gorlickiego podczas okupacji niemieckiej 1939–1945. Rzeszów 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 215, tabl. 48, il.

10032. KANIA Krzysztof: Polityka zagraniczna rządu Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie (22 sierpnia 1941 – 14 lipca 1943). Wybrane zagadnienia. *Niepodległość*. T. 63: 2014 s. 177–198, sum.

10033. KAPERA Zdzisław J.: The triumph of Zygal's sheets. The Polish enigma in the early 1940. Kraków–Mogilany 2015 The Enigma Press 8° ss. 221, tabl. 16, il. (The Enigma Bulletin; no 9).

Henryk Zygal'ski.

10034. KARALUS Maciej: Kernwerk 1945. Historia zdobycia Cytadeli Poznańskiej. Tł. tekstów źródłowych Małgorzata Markuś-Kamińska. Poznań 2009 Pomost; Vesper 8° ss. 240, tabl. 1, il. (Festung Posen 1945; 15).

10035. KARKOCHA Małgorzata: Dzwony kościelne utracone w czasie II wojny światowej z terenu diecezji kieleckiej. Przyczynek do zagadnienia. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 2 s. 93–117, sum.

10036. KARKOCHA M.: Straty materialne Kościoła katolickiego na terenie diecezji kieleckiej w czasie II wojny światowej. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 1 s. 79–105, sum.

10037. KARLS Henryk: Powiedzieć bolesna przeszłość... to za mało. Konrad Karls. *Roczn. Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie*. T. 2: 2011 s. 343–355.

Wojenne losy i śmierć w obozie Mauthausen-Gusen w 1941 r.

10038. KAROLAK Adrian: Ruch oporu w Jugosławii w okresie II wojny światowej w audycjach rozgłośni im. Tadeusza Kościuszki. *Balkanica Posnaniensia*. [T.] 22: 2015 [nr] 2 s. 117–138, sum.

Od sierpnia 1941 do sierpnia 1944 r.

10039. KAUFMANN Joseph E[rich], Jurga Robert M[arek]: Twierdza Europa. Europejskie fortyfikacje drugiej wojny światowej. Przeł. Sławomir Kędziński. Wyd. 2. popr. Poznań 2013 Rebis 8° ss. 635, nlb. 1, il.

Wyd. 1. Warszawa 2002.

Rec.: Nastrożny Paweł: Europejskie fortyfikacje w II wojnie światowej. *Przeegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 204–207.

10040. KISIELEWICZ Danuta: Niewola w cieniu Alp. Oflag VII A Murnau. Opole 2015 Centr. Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu; Stow. Przyj. Centr. Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu 8° ss. 223, tabl. 48, il., sum., Zsfg. Centr. Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu, Stow. Przyj. Centr. Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu.

Rec.: Kulka Grzegorz, *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 163–167.

10041. KLASICKA Małgorzata: Wojenna korespondencja Andrzeja i Krystyny Mystkowskich. *Łambinowicki Roczn. Muzealny*. [R.] 37: 2014 s. 97–116, sum., Zsfg.

Omówienie 766 listów, kartek, potwierdzeń odbioru paczek z l. 1939–1945.

10042. KLUCZWAJD Katarzyna: Städtische Gemäldegalerie – muzealna Miejska Galeria Malarstwa z okresu okupacji hitlerowskiej i jej historia. *Acta Univ. N. Copernici*. Nauki Humanist.-Społ. Z. 425: Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo. [Nr] 46: 2015 s. 243–264, sum.

W Toruniu.

10043. KŁYS Agnieszka: W czerwonym trójkącie Twe wyznanie wiary, obok w białym polu Twe imię. Numeracja i sposób oznaczania więźniów w obozie Stutthof (1939–1945). Sztutowo 2015 Muzeum Stutthof 8° ss. 164, il.

10044. KŁYS A.: Z Pawiaka do Polic. Więźniowie z Pawiaka w obozie koncentracyjnym Stutthof i w podobozie Police k/Szczecina. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 4 s. 41–86, sum., Zsfg., rez.

10045. KOCHANOWSKI Jerzy: „Życie adaptuje się do tego, co jest.” Inteligenckie strategie przetrwania 1939–1945. Rekonesans badawczy. *Przeł. Hist.* T. 106: 2015 z. 4 s. 787–814, sum.

10046. KOJ Ewa: Kobiety z „Orła Białego”. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 154–161.
Związek Orła Białego.

10047. KOLENDO Ireneusz T.: Unia polsko-czechosłowacka. Projekt z lat 1940–1943. Ukochane dziecko premiera gen. Władysława Sikorskiego. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 8° ss. 418, nlb. 1, il. (Zakręty Historii).

10048. KOMAŃSKI Henryk, Siekierka Szczepan: Ludobójstwo dokonane przez nacjonalistów ukraińskich na Polakach w województwie tarnopolskim 1939–1946. Wrocław 2004.

Uzup.: Jankiewicz Leszek: Uzupełnienie do listy strat ludności polskiej podanej przez Komańskiego i Siekierkę dla województwa tarnopolskiego (2004). [W:] Dawne Kresy Południowo-Wschodnie w optyce historycznej i współczesnej. [Cz. 5]. Kędzierzyn-Koźle–Żyrardów 2015 s. 25–80.

10049. [KOMAR Volodimir Leonovič] Komar Wołodymyr: Miasto Stanisławów pod sowiecką i niemiecką okupacją. *Scripta Historica*. Nr 21: 2015 s. 187–195, sum.

10050. KOMOŃSKI Ernest: Jak przetrwać? Problemy bytowe zagrożonych zagładą Polaków w miastach Wołynia oraz Galicji Wschodniej w końcowych latach okupacji hitlerowskiej. *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 50: 2015 z. 1 s. 87–101, sum., rez.

10051. KONDRACKI Tadeusz: To ulica Skaryszewska. Warszawa 2015 Fund. Warszawa Walczy 1939–1945 8° ss. 254, tabl. 16, il. (Warszawskie Termopile. 1939).

Obóz Przejściowy nr 1 na warszawskiej Pradze, I. 1939–1944; zawiera też relacje.

10052. KONOPCZYŃSKA-TOTA Ewelina: Barbara Temkin-Bermanowa [1907–1953]. *Bibliotekarz Zachodniopomorski*. R. 55: 2014 nr 2 s. 61–69.

Działalność w czasie II wojny światowej.

10053. KONOPCZYŃSKA-TOTA E.: Stefan Flukowski w oflagu. (Kwerenda zasobów Książnicy Pomorskiej). *Bibliotekarz Zachodniopomorski*. R. 55: 2014 nr 2 s. 48–60.

10054. KOSEL Bogusław: Litewscy żołnierze kontraktowi w 2. Batalionie Komandosów Zmotoryzowanych (PSZ). *Zeszyt Nauk. Muzeum Wojska*. Nr 26: 2013 s. 18–28, sum.

Wcieleni w marcu 1945 r.

10055. KOSTRZEWSKI Paweł: Dzieje miasta i parafii Krzepice w okresie okupacji hitlerowskiej (1939–1945). Borowianka 2015 Druk Allegro 8° ss. 215, nlb. 1, il., Zsfg.

10056. KOTECKI Andrzej: Kadra Marynarki Wojennej w strukturach Polskiego Państwa Podziemnego. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 1 s. 169–186, sum., Zsfg., rez.

10057. KOWALSKI Jacek M., Kudelski Robert J., Sulik Robert: Lista Grundmanna. Warszawa 2015 Melanż 8° ss. 605, nlb. 3, il.

Günther Grundmann (1892–1976) i tajemnice skarbów Dolnego Śląska z czasu II wojny światowej.

10058. KOWALSKI Wojciech, Kuhnke Monika: Looted and restituted. Polish Ministry of Foreign Affairs' efforts to restitute Poland's cultural property lost during World War II. Raub und Restitution. Aktivitäten des polnischen Ministeriums für Auswärtige Angelegenheiten im Bereich der Rückgabe der von Polen im Zweiten Weltkrieg verlorenen Kulturgüter. Engl. transl. Katarzyna Górka-Babiarz, Barbara Le Nart, Übers. Monika Ordon-Krzak. 2nd ed. enlarg. and amend. Warszawa 2015 Ministry of Foreign Affairs 4° ss. 96, il.

10059. KRAHEL Tadeusz: Przez więzienia i obozy do kapłaństwa. Wojenne losy alumnów Seminarium Duchownego w Wilnie. Białystok 2015 Wydaw. Św. Jerzego 8° ss. 271, il. (Białostockie Studia Historyczno-Kościelne; 15).

10060. KRAJEWSKI Kazimierz: Na straconych posterunkach. Armia Krajowa na kresach wschodnich II Rzeczypospolitej. Kraków 2015 Wydaw. Liter. 8° ss. 926, nlb. 2, il.

Rec.: Stróżyk Radosław, *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 4 s. 234–235.

10061. [KRAJEWSKI Wojciech]: Halifax z Wojnarowej. Historia zestrzelenia samolotu Halifax JP 162, FS-S ze 148. Dywizjonu RAF w Wojnarowej w nocy 4/5 sierpnia 1944 r. Korzenna 2015 GBP 8° ss. 168, il.

10062. KREMPA Andrzej: Obóz Baudienstu w Mielcu. *Roczn. Mielecki*. T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 91–102.

Lata 1941–1944.

10063. KROCZYŃSKI Hieronim: Zdobycie Kołobrzegu 18 marca 1945 r. W siedemdziesiątą rocznicę. Kołobrzeg 2015 Kamera; na zlec. Gm. M. Kołobrzeg 8° ss. 61, nlb. 2, il.

10064. KRUŻA Zachariasz: Swastyka nad Górką Klasztorną. Red. Jan Tetzlaff. Wyd. 4. Górka Klasztorna–Pelplin 2015 Bernardinum 8° ss. 107, nlb. 1, il.

Wyd. 1. 1981.

10065. KRYSZCZUKAJTIS-SZOPA Joanna: Agenci, szpiedzy, żołnierze. Alianci na frontach II wojny światowej. Wyd. 2., popr. i rozsz. Chorzów 2015 Videograf 8° ss. 227, nlb. 2, tabl. 16, il. (Literatura Faktu).

Wyd. 1 pt. Szyfrowane drogi. Losy alianckich agentów na frontach II wojny światowej. Katowice–Chorzów 2009.

10066. KUBA Grzegorz: Organizacja Polskich Sił Zbrojnych w Związku Sowieckim w latach 1941–1942. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 1: 2014 s. 103–112, sum.

10067. KUBERSKI Hubert: Wschodnioeuropejscy ochotnicy cudzoziemscy w niemieckich oddziałach Ostheer, SS i policji pacyfikujących Powstanie Warszawskie. Casus „własowców”, Kałmuków i SS Galizien... *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 3 s. 75–105, sum.

10068. KUDELSKI Robert J.: Zaginiony Rafael. Kulisy nawiększej kradzieży nazistów. Kraków 2014 Technol 8° ss. 456, il. (Nieznana Historia; nr 4).

10069. KULASIK Rozalia: Moje korzenie są w Zarzeczcu. *Almanach Łącki*. Nr 23: 2015 s. 75–80.

Wojenne losy rodziny Antoniego i Franciszki Pyrdołów w Zarzeczcu i Zabrzeży, na podstawie wspomnień córki Zofii Pawlickiej (ur. 1933).

10070. KULIŃSKA Lucyna, Partacz Czesław: Zbrodnie nacjonalistów ukraińskich na Polakach w latach 1939–1945. Ludobójstwo niepotępione. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 310, nlb. 2, il.

Rec.: Handke Waldemar: Będziemy wołać... w ludzkie imię wołać... [W:] Dawne Kresy Południowo-Wschodnie w optyce historycznej i współczesnej. [Cz. 5]. Kędzierzyn-Koźle–Żyrardów 2015 s. 211–215.

10071. KULKA Grzegorz: Sądownictwo honorowe w oflagach – przyczynek do badań. *Łambinowicki Roczn. Muzealny*. [R.] 37: 2014 s. 55–70, sum., Zsfg.

10072. KUREK Ewa: Zaporczycy 1943–1949. Wyd. ocenzone. Warszawa 2015 Bollinari Publ. House 8° ss. 491, nlb. 2, il.

AK. Oddział „Zapora” oraz Wolność i Niezawisłość w Okręgu Lublin.

10073. KURTYKA Władysław: Biskupice Radłowskie – walki z najeźdźcą we wrześniu 1939 roku. Tarnów 2015 Zakł. Graf. „Drukarz” 8° ss. 168, il.

10074. KWIECIEŃ Marcin: Wśród potępionych swarów. Prawne aspekty rozliczeń politycznych wśród uchodźstwa polskiego we Francji i Wielkiej Brytanii 1939–1943. Kraków 2013.

Rec.: Kulka Grzegorz, *Imponderabilia*. Nr 8: 2015 s. 137–147.

10075. LACHENDRO Jacek: The orchestras in KL Auschwitz. *Auschwitz Studies*. [Vol.] 27: 2015 s. 7–148.

10076. LEDWOCH Janusz: Polskie pociągi pancerne 1939. Warszawa 2015 Militaria 4° ss. 66, il. (Tank Power; 148).

10077. LESIAKOWSKI Krzysztof: Hitlerowskie plany przebudowy Sieradza. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 44–59, sum.

10078. LESIAKOWSKI K.: Z dziejów Zagłady w Kraju Warty. Losy ludności żydowskiej w Sieradzu 1939–1942. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 23: 2014 s. 247–266, sum.

10079. LESZCZYŃSKI Marcin: Pomorze 1945. Warszawa 2015 Bellona; De Agostini Polska 8° ss. 315, nlb. 2, tabl. 8, il. (Biblioteka II Wojny Światowej).

10080. LESZCZYŃSKI Zdzisław: Ostatni lot samolotu Pe-2, numer 10-371. *Nasze Korzenie*. Nr 9: 2015 s. 82–87.

Samolot radziecki zestrzelony nad Bzurą zimą 1945 r.

10081. LIS Cezary Jan: Nieopisana zbrodnia, sądny dzień. O strasznej zbrodni w Przyrowie, w ostatnich dniach wojny, Przyrów, poniedziałek 8 stycznia 1945 r. Zabrze 2015 Nar. Oficyna Śląska 8° ss. 72, il.

10082. LITTLE Duncan: Allies in Auschwitz. East Sussex 2009 Clairview 8° ss. 90, il.

Toż. Wyd. 2. pt. Allies in Auschwitz. The untold story of British POWs held captive in the Nazis' most infamous death camp. East Sussex 2011 Clairview.

Rec.: Setkiewicz Piotr, *Auschwitz Studies*. [Vol.] 27: 2015 s. 305–308.

10083. LONGERICH Peter: Himmler. Buchalter śmierci. Przeł. Sebastian Szymański, Jarosław Skowroński. Warszawa 2014.

Rec.: Ceran Tomasz, *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 673–681.

10084. LORBIECKI Andrzej, Wałdoch Marcin: Chojnice 1939. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 282, nlb. 4, tabl. 24, il. (Biblioteka II Wojny Światowej; 64).

Bitwa pod Krojantami.

10085. LÖW Andrea, Roth [Markus] Marcus: Krakowscy Żydzi pod okupacją niemiecką 1939–1945. Przekł. Ewa Kowynia. Kraków 2014.

Rec.: Swałtek-Niewińska Dagmara, *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 662–666.

10086. LOWER Wendy: Furie Hitlera. Niemki na froncie wschodnim. Przeł. Barbara Gadomska. Wołowiec 2015 Czarne 8° ss. 268, nlb. 3, il. (Historia).

10087. LUBASZEWSKI Zbigniew [Sławomir]: Jeńcy ze Stalagu 319 w Chełmie uczestniczący w budowie obozu na Majdanku, w świetle kart personalnych opublikowanych na stronach OBD – Memoriał. *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 295–312, sum., izłożenie.

10088. LUKAS Richard C.: Zapomniany holokaust. Polacy pod okupacją niemiecką 1939–1944. Wyd. 2., popr., uzup. i rozsz., (dodr.). Poznań 2015 Rebis 8° ss. 474, tabl. 8, il. (Historia).

Wyd. 1. Kielce 1995.

10089. ŁOSOWSKA Anna: Aleksander Ossendowski i jego relacja o zagładzie chorych w Szpitalu Psychiatrycznym w Chełmie (12 I 1940). *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 181–189, izłożenie, sum.

10090. ŁUKASIAK Jan: Obozy Organisation Todt jako filie KL Stutthof na terenie ziemi chełmińskiej. *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 201–227.

10091. ŁUNIEWSKI Tadeusz: 41 Dywizja Piechoty Rezerwowa we wrześniu 1939 roku. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 4 s. 51–80, sum., rez.

10092. ŁYDŻBA Łukasz: Krakowski III/2 Dywizjon Myśliwski. Poznań 2012.

Omów.: Czajkowska Dorota, *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 217–218.

10093. ŁYSAKOWSKI Piotr: Powstanie Warszawskie w opiniach wybranych niemieckich gazet. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 3 s. 107–133, sum.

10094. MAGIEROWSKI Mateusz: Historyczne, kulturowe i społeczne czynniki kształtujące (nie)pamięć o zbrodniach popełnionych przez Polaków na przedstawicielach innych grup etnicznych w społecznościach lokalnych. *Sensus Historiae*. Vol. 20: 2015 [nr] 3 s. 49–60, sum.

Dot. wydania Niemcom żydowskich mieszkańców wsi Gniewczyna w 1942 r. i akcji odwetowej na ludności ukraińskiej we wsi Pawłokoma w 1945 r.

10095. MAJERCZAK Kazimierz: Miłość w życiu księdza Jana Koziola. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 219–237.

Dot. uroczystego przewiezienia ciała ze szpitala w Nowym Targu do Szczawnicy i pogrzebu 26 VIII 1942 r.

10096. MAJEWSKA Justyna: „Czym wytłumaczy Pan...?” Inteligencja żydowska o polonizacji i asymilacji w getcie warszawskim. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 325–346, sum.

10097. MAJKA Grażyna: Praca dla Szwajcarii, nauka dla Polski. 2. Dywizja Strzelców Pieszych w Szwajcarii. Warszawa 2015 Wojsk. Centrum Edukacji Obywatelskiej im. płk. dypl. Mariana Porwita; we współpr. z CAW im. mjr. Bolesława Waligóry 4° ss. 311, il.

W czasie II wojny światowej.

10098. MAJZNER Robert: „Z bolszewikami nie walczyć...” – pragmatyzm, czy tchórzostwo? *Niepodległość*. T. 61: 2012 s. 227–247, sum.

Dot. rozkazu E. Śmigłego-Rydza z 17 IX 1939 r.

10099. MAJZNER R., Dubicki Tadeusz, Suchcitz Andrzej: W labiryncie oskarżeń. „Sprawa majora Żychonia” przed Morskim Sądem Wojennym w Londynie 1942–1943. Częstochowa 2015 Wydaw. im. Stanisława Podobińskiego Akad. im. Jana Długosza 8° ss. 359, nlb. 2, tabl. 11, il.

Jan Henryk Żychoń.

10100. MAKUŁA Piotr: Niezrealizowany projekt budowy obozu pracy (karnego) w Bronowicach „KZ-Bronowice”. Przyczynek do dziejów okupacyjnego Krakowa. *Bronowickie Zesz. Hist.-Liter. Z.* 31: 2013 s. 18–26.

10101. MANISTA Tadeusz: Kazik świadek wojennej tragedii. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 250–254.

Kazimierz Menelski; dot. oblawy na żołnierzy BCh 8 VII 1944 r. w Dębsku.

10102. MANISTA T.: O trzech lotnikach historia prawdziwa. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 259–263.

Dot. angielskich lotników, ukrywających się w czasie II wojny w Siemcicach.

10103. MANISTA T.: Wojenne wspomnienia poniatowsko-biezuńskie. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 240–243.

Na podst. relacji Marii Bendelewskiej.

10104. MARCZEWSKI Jarosław R.: Pięć lat internowania. Biskup lubelski Marian Leon Fulman na plebanii kościoła kolegiackiego pw. św. Małgorzaty w Nowym Sączu (1940–1945). *Tarnowskie Studia Teol.* T. 34: 2015 nr 2 s. 5–46, sum.

10105. MARYTNIAK Łukasz: „Schlachthaus und Molkerei”. The history of the KL Auschwitz slaughterhouse and dairy. *Auschwitz Studies*. [Vol.] 27: 2015 s. 239–261.

10106. MATERSKI Wojciech: Współkonstruktorzy ładu powojennego. Konferencje Narodów Zjednoczonych 1943–1945. Warszawa 2015 ISP PAN 8° ss. 220, sum.

10107. MATOSEK Mirosław: Wojennego Sobolewa dzień powszedni. *Zesz. Hist. Ziemi Garwolińskiej*. Nr 20: 2015 s. 42–62.

10108. MATUSAK Piotr, Pawłowski Edward, Rawski Tadeusz: II wojna światowa. Cz. 5: Na drodze do zwycięstwa aliantów. Warszawa 2015 Bellona; De Agostini Polska 8° ss. 190, nlb. 1, il. (Biblioteka II Wojny Światowej; 40).

Cz. 1. Warszawa 2013.

10109. MĘDYKOWSKI Witold: W cieniu gigantów. Pogromy 1941 r. w byłej sowieckiej strefie okupacyjnej. Kontekst historyczny, społeczny i kulturowy. Warszawa 2012.

Rec.: Urynowicz Marcin, *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 1 s. 175–182.

10110. [MICHALIK Elena] Mikhalik Elena: Russkij âzyk v vospominaniâh, soslannyh na territoriû sovremennogo Permskogo kraâ v 1940-h godah (na materiale vybrannyh vospominanij). *Acta Polono-Ruthenica*. [T.] 20: 2015 s. 221–228, streszcz., sum.

10111. MICHALSKI Marek: Wokół zbombardowania Wielunia. Z raportu niemieckiego Luftschutzu z Zabrza. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 157–159.

W 1939 r.

10112. MICHALSKI Paweł: Plotka o zniszczeniu klasztoru jasnogórskiego przez Niemców w 1939 r. w świetle ówczesnej prasy polskiej. *Almanach Częstochowy*. [T. 28]: 2015 s. 76–86.

10113. MICHMAN Dan: The emergence of Jewish ghettos during the Holocaust. Cambridge 2011 Cambridge Univ. Press 8° ss. VIII, 191, il.

Rec.: Czechowska Kinga, *Koło Historii*. Nr 16: 2015 s. 220–225.

10114. MIESZKOWSKI Łukasz: Tajemnicza rana. Mit czołgu-pułapki w powstaniu warszawskim. Warszawa 2014.

Rec.: Wiśniewska Maria: Pokłosie 70 rocznicy Powstania Warszawskiego. *Kronika Warszawy*. 2015 nr 1 s. 183–188.

10115. MIGRAŁA Leszek: Wysadzenie zamku w Nowym Sączu w świetle relacji Witolda Młyńca. *Almanach Sądecki*. R. 24: 2015 nr 3/4 s. 119–121.

18 I 1945 r.

10116. MILEWSKA-MŁYNIK Anna: Przeżywanie „kraju niewoli” przez Polaków represjonowanych na Wschodzie w latach 40. i 50. XX wieku. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 2 s. 147–170, sum., Zsfg., rez.

10117. MIŁOBĘDZKI Paweł: Konspiracja harcerska poza Szarymi Szeregami w Małopolsce w latach 1939–1945. *Krakowski Roczn. Historii Harcerstwa*. T. 11: 2015 s. 27–48.

10118. MIRONOWICZ Eugeniusz: Wojna wszystkich ze wszystkimi. Białoruś 1941–1944. Kraków 2015 Avalon 8° ss. 242, nlb. 1, il.

10119. MISIAK Agnieszka: Życie codzienne w getcie radomszczańskim. *Zesz. Radomszczańskie*. T. 10: 2015 s. 189–224.

10120. MIŚKOWIEC Maciej: „Saga św. Jura” czyli o sprawach lwowskich, polsko-żydowsko-ukraińskich i o osobie metropolity Andrzeja Szeptyckiego myśli splątane. *Roczn. Sanocki*. [T.] 11: 2014 s. 225–249.

Na marginesie wspomnień: Lewin Kurt I.: Przeżyłem. Saga św. Jura spisana w roku 1946 przez syna rabina Lwowa. Warszawa 2006.

10121. MITCHAM Samuel W. jun.: Niemieckie siły zbrojne 1939–1945. Ordre de Bataille. [T. 1:] Wojska lądowe. Ordre de Bataille. Przeł. Robert Michulec. Warszawa 2009 Bellona 8° ss. 332, il.

Toż. T. 2: Dywizje strzeleckie i lekkie. Ordre de Bataille. Warszawa 2010 ss. 350, il. Toż. T. 3: Wojska pancerne. Ordre de Bataille. Warszawa 2010 ss. 285, nlb. 3, il.

10122. MŁODZIANOWSKI Stanisław: Ośrodek Tajnego Nauczania w Bronowicach Małych. *Bronowickie Zesz. Hist.-Liter. Z.* 34: 2015 s. 8–9.

10123. MOĆKUN Sławomir: Bezpieczna przystań. Kanada i Polonia kanadyjska wobec Polski i Polaków w latach 1939–1945. Warszawa 2015 PTH; Neriton 8° ss. 523, sum.

10124. MODELSKA-CREECH Mira: KL Warschau. To miała być zbrodnia doskonała... Warszawa–Kraków 2015 Wydaw. Inst. Teol. Księży Misjonarzy 8° ss. 87, nlb. 1, il.

10125. MOJAK Franciszek: Dwa Wrześnie i „Oleander”. Wyd. 2. uzup. Jedlicze 2015 Gm. Bibl. Publ. im. Kaspra Wojnara 8° ss. 196, il.

Okupacja niemiecka oraz działalność AK w Krośnie i regionie, wrzesień 1939 – wrzesień 1944 r. Wyd. 1. Krosno–Ustrobnia–Jedlicze 2013.

10126. MOLSKI Juliusz: Wędrówki z notatnikiem i łopatą przez pobojoyiska lotniczego Września 1939. Czerwonak 2015 Vesper 8° ss. 792, nlb. 1, tabl. 1, il.

10127. MONTAGUE Patrick: Chełmno. Pierwszy nazistowski obóz zagłady. Przeł. Tomasz S. Gałązka. Wołowiec 2014.

Rec.: Ziółkowska Anna, *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 682–688.

10128. MOSKAL Grzegorz, Rapta Michał: „Pedagodzy” z Kriminalpolizei. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 141–164.

Niemiecka Szkoła Dowódców Policji Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa działająca w Zakopanem, potem w Rabce.

10129. MOSKAL G., Rapta M.: Zegarek od chrzestnej matki. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 123–140.

Zamordowanie przez Niemców 11 zakładników w Suchej Dolinie, 27 XII 1939 r.

10130. MURAWSKI Erich: Bój o Pomorze. Ostatnie walki obronne na wschodzie. Oświęcim 2015 Wydaw. Napoleon V 8° ss. 453, il. (Seria DWŚ; t. 21).

10131. MUSIAŁOWICZ Ryszard: Niechciana wizyta inspekcyjna. 22 września 1939 roku – Hitler na terenach obecnego powiatu wołomińskiego. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 29–36.

10132. MYSZOR Jerzy: Stosunki Kościoł – państwo okupacyjne w diecezji katowickiej 1939–1945. Wyd. 2. uzup. Katowice 2010 Księgarnia św. Jacka 8° ss. nlb. 2, 269.

Wyd. 1. 1992.

10133. NADOLSKA Agnieszka: Wspomnienia dzieci z czasów okupacji niemieckiej na terenie Generalnego Gubernatorstwa w Warszawie. *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 97–109, sum.

10134. NADOLSKI Artur: Chłodna w ogniu Powstania Warszawskiego 1944. Warszawa 2015 Rytm 8° ss. 158, nlb. 1, il.

Ulica Chłodna.

10135. NALEŹNIAK Paweł: Kazimiera Jagniewska – ofiara sowieckich zbrodni we Lwowie w 1941 r. *Roczn. Lwowski*. 2012/2013 [dr.:] 2013 s. 89–108.

10136. NAWROCIK Jacek, Wełniak Renata: Jadę na śmierć – Polaku, odeślij to do rodziny. 70 rocznica likwidacji obozu karno-śledczego w Żabikowie. Wybór i oprac. wspomnień Krzysztof Ciechanowski. Żabikowo 2015 Muzeum Martyrologiczne 8° ss. 94, il.

10137. NEY-KRWAWICZ Marek: „Mam szereg pierwszorzędných pracowników...” Z zagadnień kadrowych Polskiego Państwa Podziemnego. Warszawa 2009.

Rec.: Kledzik Maciej: Jak kierowano Polskim Państwem Podziemnym. *Studia z Dziejów Wojskowości*. T. 3: 2014 s. 277–283.

10138. NIWIŃSKI Piotr: Ponary. Miejsce „ludzkiej rzeźni”. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP; MSZ RP. Departament Współpracy z Polonią 8° ss. 32, il.

10139. NOWACKI Jakub: Niemieckie plany przebudowy węzła kolejowego w Lesznie z 1941 roku. *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 224–231.

10140. NOWICKI Stanisław, Sobolewski Janusz, Truszkowska Alicja: Orły zniewolone. Rajgród–Grajewo 2015 Tow. Miłośn. Rajgrodu; Eko-Dom 8° ss. 291, il.

Losy polskich żołnierzy podczas II wojny światowej.

10141. NOWOŻYCKI Bartosz: Zgrupowanie AK „Radosław”. Geneza, szlak bojowy i powojenne losy żołnierzy. Warszawa 2014.

Rec.: Czajkowska Dorota, *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 1 s. 217–218; Gąsiorowski Teodor, *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 41 s. 294–300.

10142. NYKA Józef: Wojenne pożegnania ojczyzny. *Wierchy*. R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 199–204.

Szlaki kurierskie i przemytnicze przez Słowację na Węgry w l. 1939–1941.

10143. OBRAZY września. Region i społeczeństwo w czasie II wojny światowej. Pod red. Andrzeja Wróbla. Piotrków Trybunalski–Ujazd 2015 AP; Gm. Ośr. Kultury 8° ss. 173, nlb. 2, tabl. 10, il. AP w Piotrkowie Trybunalskim, Gm. Ośr. Kultury w Ujeździe.

Treść: Wróbel A.: Wstęp s. 9–10; Gapys Jerzy: Elity polskie wobec wojny. Ziemiaństwo Polski centralnej wobec września 1939 roku s. 11–28; Różański Mieczysław: Kościół łódzki wobec II wojny światowej s. 29–39; Jarno Witold: Działania wojenne na terenie gminy Łazisko z siedzibą w Ujeździe we wrześniu 1939 r. s. 41–71; Gliński Waldemar: Ujazd w okresie II wojny światowej. Losy miejscowości i mieszkańców s. 73–77; Wróbel A.: Powiat tomaszowski w latach 1939–1945. Zarys dziejów s. 79–101; Cielebon Jarosław: Wrzesień w pamięci mieszkańców Ujazdu s. 103–121; Hubka Maciej, Ordak Michał: Kampania Polska 1939 roku w świetle materiałów archiwalnych z zasobu Archiwum Państwowego w Piotrkowie Trybunalskim s. 123–132; Figura Henryk Zdzisław: Służba wojskowa kobiet w siłach zbrojnych Polski w okresie II wojny światowej s. 133–143.

10144. ODRZYWOŁEK Katarzyna, Trojański Piotr: Dzieci Teheranu – od mrozów Syberii do słońca Palestyny. Rola delegatur Ambasady RP w ZSRR i armii Andersa w ratowaniu dzieci żydowskich. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 144–172, sum.

10145. OKUPACYJNE losy muzyków. Warszawa 1939–1945. T. 2. Koncepcja albumu, wybór materiałów i oprac. Katarzyna Naliwajek-Mazurek, Andrzej Spóz. Warszawa 2015 Tow. im. Witolda Lutosławskiego 8° ss. 319, nlb. 1, il.

Treść: Naliwajek-Mazurek K.: Muzyka jako metoda przetrwania i oporu w mieście dwóch powstań i Zagłady s. 8–23; Spóz A.: Okupacyjne wspomnienia i archiwa muzyczne w zbiorach i badaniach Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego s. 24–27; Witold Lutosławski 1913–1994 s. 28–41; Konstanty Regamey 1907–1982 s. 42–65; Andrzej Markowski 1924–1986 s. 66–77; Jan Krenz [ur. 1926] s. 78–93; Kazimierz Sikorski 1895–1986 s. 94–103; Ludwik Erhardt [ur. 1934] s. 104–121; Andrzej Tokarski 1920–1941 s. 124–133; Piotr Perkowski 1901–1990 s. 134–139; Władysław Szpilman 1911–2000 s. 140–147; Lech Miklaszewski 1910 Warszawa – 1992 Warszawa s. 148–164; Rodzina Wiłkomirskich s. 166–167; Kazimierz Wiłkomirski 1900–

1995 s. 168–183; Wiłkomirska Maria 1904–1995 s. 184–199; Józef Wiłkomirski [ur. 1926] s. 200–211; Wanda Wiłkomirska [ur. 1929] s. 214–221; Olgierd Straszyński 1903–1971 s. 222–241; Irena Dubiska 1899–1989 s. 242–246; Stefan Kisielewski 1911–1991 s. 248–263; Władysław Kędra 1918–1968 s. 264–270; Muzykalia i inne bezcenne zabytki kultury polskiej ocalone dzięki Bankowi Gospodarstwa Krajowego s. 272–285; Spóz A.: Warszawskie Towarzystwo Muzyczne w czasie okupacji niemieckiej s. 286–315. T. 1. 2014.

10146. OLSZEWSKI Grzegorz: Piętno obozu Auschwitz. Materiały do opisu Holokaustu w okolicach Muszyny. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 59–66.

10147. ORYL Marek: Aleksander Słomczewski. Numer obozowy 86236. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 264–268.

Więzień obozów w Działdowie i Auschwitz.

10148. ORYL M.: Egzekucja w Poniatowie. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 274–279.

Śmierć żołnierzy ukraińskich służących w armii niemieckiej, po wkroczeniu Armii Czerwonej, 19 I 1945 r.

10149. PACHOWICZ Anna: Towarzystwo Opieki nad Polakami we Francji 1941–1944. Toruń 2013 Oficyna Wydaw. Kucharski 8° ss. 493.

Rec.: Nossowska Małgorzata, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 2 s. 196–200.

10150. PACYNA Szymon: Oddział partyzancki „Dzwon” Armii Krajowej. *Strzyżowski Roczn. Muzealny*. T. 1: 2015 s. 256–277, sum.

10151. PALUCH Jacek: I Pułk Strzelców Podhalańskich w bitwie pod Birczą. *Roczn. Sąddecki*. T. 43: 2015 s. 132–160.

12 IX 1939 r.

10152. PANASIUK Dominik: Działalność niepodległościowa Piotra Jankowskiego ps. „Orzeł”, „Feluś”, „Jeleń”. *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 113–126, sum., izłożenie.

10153. PARKITNA Katarzyna: Radomsko i powiat radomszczański na łamach „Kuriera Częstochowskiego” z 1942 r. *Zesz. Radomszczańskie*. T. 10: 2015 s. 277–292.

10154. PASIERBSKA Helena: Wileńskie Łukiszki na tle wydarzeń lat wojny 1939–1944. Wyd. 2. Łowicz 2015 Poligrafia 8° ss. 239, il.

Wyd. 1. Gdańsk 2002.

10155. PATRYN Bogdan: Na tropie mistyfikacji. Sandomierz–Krosno 2015 Krośnieńska Oficyna Wydawnicza 8° ss. 213, il.

Dot. dekonspiracji żołnierza AK Zygmunta Patryna, pseud. Słowik (1912–1944) oraz wydarzeń w Strzyżowie i okolicy wiosną 1944 r.

10156. PERTEK Jerzy: Wielkie dni małej floty. Ze wstępem Waltera Patera. Poznań 2015 Zysk i S-ka 8° ss. 699, tabl. 52, il.

Polska Marynarka Wojenna podczas II wojny światowej.

10157. PESZKE Michael Alfred: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie 1939–1946. Koncepcje strategiczne i realia geopolityki. Przeł. Tomasz Fiedorek. Poznań 2014.

Rec.: Kloc Krzysztof, *Res Gestae*. [T.] 1: 2015 s. 374–381.

10158. [PETROV Nikita Vasil'evič] Pietrow Nikita: Poczet katów katyńskich. Przekł. Justyna Prus-Wojciechowska. Warszawa 2015 Centrum Pol.-Ros. Dialogu i Porozumienia 8° ss. 406, il. Centrum Pol.-Ros. Dialogu i Porozumienia.

10159. PIĄTKOWSKI Sebastian: Prawnik w służbie systemu. O drodze życiowej dowódcy SS policji dystryktu radomskiego gen. Huberta Böttchera. *Radomskie Studia Humanist.* T. 1: 2013 s. 229–253, sum.

10160. PIĄTKOWSKI S.: „Z wnętrza bóżnicy dochodził okropny krzyk...”. Masowy mord żołnierzy Wehrmachtu na Żydach w Lipsku nad Wisłą 8 września 1939 roku. *Radomskie Studia Humanist.* T. 2: 2015 s. 77–88, sum.

10161. PIĄTKOWSKI S.: Zbrodnie niemieckie w powiecie radomskim w latach 1939–1945. Kalendarium represji wobec ludności polskiej. *Radomskie Studia Humanist.* T. 2: 2015 s. 191–242, sum.

10162. PIETRZAK Jacek: „Wylimowanie z szeregów elementu uciążliwego i niebezpiecznego”. Sprawa Obozu Dyscyplinarnego Armii Polskiej na Wschodzie w Latrun w Palestynie (1944–1945). *Dzieje Najnowsze.* R. 47: 2015 [nr] 2 s. 79–91, sum.

10163. PIETRZYKOWSKI Jan: Towarzystwo Salezjańskie w Polsce w warunkach okupacji 1939–1945. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 365, nlb. 1, il., sum., Zsfg., riass. IPN–KŚZpNP. (Monografie; t. 109).

10164. PIĘTKA Bohdan: Operation „Oderberg”. *Auschwitz Studies.* [Vol.] 27: 2015 s. 149–232.

Przeprowadzona przez Niemców w powiatach będzińskim, sosnowieckim i chrzanowskim, sierpień 1943 r.

10165. PIĘTKA B.: Sprawa Stanisławy Olewnik i rodziny – Mławskich. *Studia Łomżyńskie.* T. 25: 2015 s. 201–211, sum.

Relacje polsko-żydowskie w rejencji ciechanowskiej podczas II wojny światowej.

10166. [PILIPOVIČ Taras] Pylypovych Taras: Przyczyny obecności Ukraińców w Armii Polskiej w ZSRR (1941–1942), Armii Polskiej na Wschodzie i 2. Korpusie we Włoszech. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 1 s. 243–257, sum.

10167. PIOTROWSKI Jacek: Władysław Raczkiewicz and Jewish Issues. *Polin.* Vol. 27: 2015 s. 385–397.

10168. PIOTROWSKI Remigiusz: Artyści w okupowanej Polsce. Zdrady, triumfy, dramaty. Warszawa 2015 Dom Wydawniczy PWN 8° ss. 391, nlb. 1, tabl. 16, il.

10169. PIOTROWSKI R.: Rozkaz: Trzaskać! Zapomniane akcje polskiego podziemia. Warszawa 2015 PWN 8° ss. 394, nlb. 1.

10170. PŁOTKOWSKI Jarosław: Otto Skorzeny – najgroźniejszy człowiek Europy w Trzcińsku-Zdroju. Wkroczenie wojsk rosyjskich do Bad Schönfliess i bombardowanie kancelarii. *Roczn. Chojeński.* T. 7: 2015 s. 217–232, Zsfg.

Luty 1945 r.

10171. [PODLASIECKA Maria]: W obronie pamięci „Maski” tajnej drukarni TWZW – „Jedynki” na Sadybie. Na podstawie dokumentów Cecylii Taper-Korzeniowskiej i Anny Gostyńskiej. Oprac. ... Warszawa 2015 eMPe; Maria Podlasiecka 8° ss. 140, il.

Działalność tajnej drukarni w willi przy ul. Morszyńskiej 35 w Warszawie, l. 1940–1944.

10172. POLETAJEW Henryk: Polski ruch oporu na Żytomierszczyźnie podczas II wojny światowej (1941–1944). *Przeł. Wsch.* T. 12: 2012/2014 z. 4 [dr.:] 2014 s. 929–941.

10173. POLSKA myśl techniczna w II wojnie światowej. W 70 rocznicę zakończenia działań wojennych w Europie. Materiały pokonferencyjne. Pod red. nauk. Jana Tarczyńskiego. Warszawa 2015 Centr. Bibl. Wojsk. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego 8° ss. 265, il., sum. Centr. Bibl. Wojsk. im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Konferencja, Warszawa, 13 V 2015 r.

Treść: Tarczyński J.: Wstęp s. 5–6; Orłowski Bolesław: Zapomniany polski wkład wynalazczy w zwycięstwo Sprzymierzonych w drugiej wojnie światowej s. 7–16; Kuba Grzegorz, Rzap Damian: Polscy naukowcy w Wielkiej Brytanii w czasie II wojny światowej oraz ich wpływ na rozwój technologiczny uzbrojenia aliantów s. 17–26; Łotysz Sławomir: Historia sporu o prawo do wynalazków dokonanych przez Polaków w Wielkiej Brytanii w okresie II wojny światowej s. 27–52; Gawinecki Jerzy, Kaczyński Kamil: „Enigma”, nauka, kryptologia s. 53–65; Nowik Grzegorz: Najcenniejsze źródło Churchilla – największy polski sukces światowej kryptologii s. 67–69; Gwiazdowicz Adam: Fundamenty polskiego sukcesu w dekrypcji niemieckiej maszyny szyfrującej „Enigma” s. 71–73; Przygodzki Jacek Ryszard: Działalność i wynalazki profesora Pawła Jana Nowackiego oraz jego wkład w rozwój brytyjskiej techniki radiowej s. 75–80; Kłosowicz-Krzywicka Barbara: Bracia [Wacław i Ignacy] Konopaccy jako twórcy innowacyjnej metody kształtowania sklejek lotniczej, wykorzystywanej w II wojnie światowej. Historia fabryki sklejek w Mostach 1926–1939 s. 81–93; Kuliński Wojciech: Przyczepka samolotowa [Stefana] Malinowskiego jako jeden z wojennych pomysłów nie przyjętych do realizacji (komunikat) s. 95–100; Bogdan Leszek, Małej Wacław, Ruciński Zbigniew: Działalność profesora Józefa Kosackiego oraz jego wynalazek Mine Detector (Polish) Mk.2 s. 101–107; Matejuk Piotr: Peryskop odwracalny czołgowy. Wynalazek Rudolfa Gundlacha s. 109–116; Dąbrowski Krzysztof: W kręgu zakładów AVA s. 117–126; Dąbrowski K.: Łącze radiowe WS10 s. 127–131; Glass Andrzej: Akcja V-1 i V-2 – wkład Polaków w rozszyfrowanie tajnych broni niemieckich s. 133–149; Tomaszewski Paweł: Tajemnice Jana Czochralskiego s. 151–154; Tucholski Zbigniew: Stop kolejowy Bahnmetall (Metal B) profesora Jana Czochralskiego i jego militarne zastosowanie s. 155–173; Kowaluk Piotr: Wacław Struszyński – polski zwycięzca Bitwy o Atlantyk s. 175–184; Włodarkiewicz Wojciech: Polskie osiągnięcia w zakresie broni przeciwpancernej, ich weryfikacja w kampanii polskiej 1939 roku i wnioski dla aliantów s. 185–214; Tarczyński J.: Wojskowy Instytut Techniczny PSZ w Wielkiej Brytanii. Działania na rzecz motoryzacji powojennej Polski – motocykl S-150 s. 215–220; Kunikowski Jerzy: Polska myśl techniczno-wojskowa w czasie II wojny światowej w świetle badań przeprowadzonych w The National Archive w Londynie s. 221–231; Gwara Małgorzata Iwona: Polska myśl techniczno-wojskowa w czasie II wojny światowej w świetle archiwaliów Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie s. 233–261; Mankiewicz-Cudny Ewa: Przekazanie do kraju wybranej dokumentacji archiwalnej polskiej myśli technicznej w Wielkiej Brytanii przez byłego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Ryszarda Kaczorowskiego – komunikat s. 263–265.

10174. POLSKA pod okupacją 1939–1945. T. 1. Kol. red. Marek Gałęzowski (przewodn.) [i in.]. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 488, tabl. 16, il., sum. IPN–KŚZpNP.

Z treści: Gałęzowski M.: O projekcie wydawniczym „Polska pod okupacją 1939–1945” s. 10–23; Kalbarczyk Sławomir: W cieniu terroru. Życie codzienne społeczeństwa polskiego pod okupacją sowiecką w latach 1939–1941. Szkic do monografii tematu s. 27–63; Piątkowski Sebastian: Bandytyzm i inne formy przestępczości kryminalnej na obszarach wiejskich Generalnego Gubernatorstwa w początkach okupacji niemieckiej (październik 1939 – czerwiec 1941 r.) s. 64–121; Hańderek Marek: Geneza i początek działalności konspiracyjnej Unii s. 122–148; Pietrowicz Aleksandra: Korpus Zachodni ZWZ-AK w planach i działalności organizacji „Ojczyzna” s. 149–182; Żuczkowski Maciej: Pierwsze miesiące konspiracyjnej działalności Polskiej Partii Socjalistycznej Wolność-Równość-Niepodległość s. 183–211; Sikora Mirosław: Służba Bezpieczeństwa SS jako instrument pomiaru opinii publicznej w III Rzeszy. Wstępne ustalenia z perspektywy prowincji górnośląskiej s. 212–243; Golik Dawid: „Krakowski” pułk Schupo. Zarys historii SS-Polizei Regiment 23 s. 244–266; Instytut Europy Środkowej w świetle zeznań Jerzego Brauna. [Wyd.] M. Hańderek s. 269–297; Ceran Tomasz: Zapomniani kaci Hitlera. Volksdeutscher Selbstschutz w Polsce w 1939 r. Stan badań i postulaty badawcze s. 301–320; Milewski Jan Jerzy: Opór społeczny na ziemiach północno-wschodnich Polski w czasie okupacji sowieckiej (1939–1941). Kilka uwag o stanie badań s. 321–334; Roman Wanda Krystyna: Uwagi o badaniach nad zagadnieniem obywateli polskich internowanych w latach II wojny światowej. Na marginesie wydawnictwa źródłowego „Polscy uchodźcy w Rumunii 1939–1947. Dokumenty z Narodowych Archiwów Rumunii”, Warszawa–Bukareszt 2013 s. 335–357; Przegiętka Marcin:

Przewodnik po Bundesarchiv. Zespoły archiwalne dotyczące okupacji ziem polskich w okresie II wojny światowej w zbiorach niemieckiego Archiwum Federalnego s. 358–402; Przegląd wydawnictw zagranicznych: Wichert Wojciech: „Poligon doświadczalny narodowego socjalizmu”. Kraj Warty w latach 1939–1945 w świetle najnowszej historiografii Republiki Federalnej Niemiec s. 405–449.

10175. POLSKA 1939–1945. Obszary inkorporowane do Rzeszy, Generalne Gubernatorstwo oraz ziemie wcielone do Związku Radzieckiego. Podobieństwa i różnice. Materiały XXII sesji naukowej w Toruniu w dniu 7 listopada 2012 roku. Pod red. Bogdana Chrzanowskiego. Toruń 2014 Fund. Generał Elżbiety Zawackiej 8° ss. 118. (Biblioteka Fundacji „Archiwum Pomorskie Armii Krajowej” w Toruniu; 67).

Treść: Chrzanowski B.: Wstęp s. 7–9; Salmonowicz Stanisław: III Rzesza Hitlera i ZSRR Stalina: dwa systemy totalitarne s. 11–28; Gąsiorowski Andrzej [Roman]: Areszty, więzienia, obozy koncentracyjne, natychmiastowej zagłady, przesiedleńcze, pracy i inne s. 29–45; Niwiński Piotr: Polityka eksterminacyjna, eksterminacja pośrednia i bezpośrednia s. 47–59; Bykowska Sylwia: Problem obywatelstwa w Trzeciej Rzeszy ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji na Pomorzu s. 61–76; Sierchuła Rafał: Niemiecki system okupacyjny wobec Polaków w tzw. Kraju Warty w latach 1939–1945 s. 77–83; Jastrzębski Włodzimierz: Polityka okupacyjna na ziemiach polskich włączonych do Rzeszy i jej realizatorzy: Albert Forster, Arthur Greiser, Josef Wagner/Fritz Bracht i Erich Koch s. 85–96; Górski Grzegorz: Prawne aspekty włączenia ziem Rzeczypospolitej Polskiej do Rzeszy Niemieckiej i do Związku Sowieckiego w 1939 roku s. 97–104.

10176. POLSKA walcząca. Historia Polskiego Państwa Podziemnego. Red. prow. Jacek Biernacki, Krzysztof Mijakowski; konsultacja merytoryczna Maciej Żuczkowski. Warszawa 2015 Edipresse Kolekcje; Bellona 8° ss. [po ok.] 63, il.

- T. 1: Sawicki Jacek: „Hubal” i jego oddział wydzielony Wojska Polskiego 1939–1940.
- T. 2: Sawicki J.: Służba Zwycięstwu Polski.
- T. 3: Krawczyk Maciej: Związek Walki Zbrojnej.
- T. 4: Żubryd Rafał: Narodowa Organizacja Wojskowa i organizacje polityczne ruchu narodowego.
- T. 5: Żuczkowski M.: Socjalistyczne Bataliony Śmierci i organizacje polityczne konspiracji socjalistycznej.
- T. 6: Gmitruk Janusz: Bataliony Chłopskie i konspiracyjne organizacje ruchu ludowego.
- T. 7: Hańderek Marek: Unia i Stronnictwo Pracy w walce.
- T. 8: Gałęzowski Marek: Podziemie piłsudczyków.
- T. 9: Krawczyk M.: Konspiracyjni politycy.
- T. 10: Bohun Tomasz: Sowiecka okupacja ziem polskich w latach 1939–1941.
- T. 11: Krawczyk M.: „Ani polska, ani robotnicza”. PPR i Gwardia (Armia) Ludowa.
- T. 12: Kubisz Bogusław: Armia Krajowa.
- T. 13: Rozwadowski Piotr: Szare Szeregi.
- T. 14: Krawczyk M.: Organizacje polityczne i bojowe ludności żydowskiej.
- T. 15: Krawczyk M.: Związek Odwetu.
- T. 16: Koreś Daniel: Wydzielona Organizacja Dywersyjna ZWZ-AK „Wachlarz”.
- T. 17: Sawicki J.: Kedyw.
- T. 18: [Szcześniak Robert] Kuberski Hubert [!]: „Agat”, „Pegaz”, „Parasol”.
- T. 19: Kuberski Hubert: Sabotaż i dywersja – „Osa”, „Kosa 30”, „Kolegium A”.

10177. POLSKIE oddziały pancerne na Zachodzie. Red. prow. Krzysztof Mijakowski; red. merytor. Juliusz S. Tym, Zbigniew Lalak. Warszawa 2015 Edipresse Kolekcje 8° ss. [po ok.] 93, nlb. 3, il. (Śladami Polskich Gąsienic 1939–1947).

- T. 19: 1. Dywizja Pancerna w latach 1943–1947.
- T. 20: 1. Dywizja Pancerna – artyleria dywizyjna.
- T. 21: 3. Brygada Strzelców 1. Dywizji Pancernej 1943–1947.
- T. 22: 2. Warszawska Dywizja Pancerna 1945–1946.
- T. 23: Polskie pociągi pancerne i ośrodki szkoleniowe 1940–1946.
- T. 24: Użycie broni pancernej w masywie górskim Monte Cassino i bój o Piedimonte.
- T. 25: Użycie wojsk pancernych w bitwie o Ankonę 1–19 lipca 1944 roku.
- T. 26: Walki o wzgórze „Maczuga” 17–22 sierpnia 1944 roku.
- T. 27: Walki 1. Dywizji Pancernej w rejonie Bredy i Moerdijk X–XI 1944 roku.
- T. 28: 2. Brygada Pancerna w bitwie o Bolonię 9–21 kwietnia 1945 roku.

T. 29: Działania Polskiej 1. Dywizji Pancерnej w północno-wschodniej Holandii i we Fryzji w kwietniu i maju 1945.
 T. 30: Umundurowanie i znakowanie.
 T. 1. 2014.

10178. POLSKIE Radio w czasie II wojny światowej. Pod red. Andrzeja Budzyńskiego, Krzysztofa Jasiewiczza. Warszawa 2015 Pol. Radio SA; Oficyna Wydawnicza Aspra-JR 8° ss. 299, il.

Treść: Budzyński A., Jasiewicz K.: Wstęp s. 7–10; Kunert Andrzej Krzysztof: Cztery pożegnania Polskiego Radia 1939–1945 s. 21–42; Kuźniar-Plota Małgorzata: Rezultaty i ustalenia śledztwa w sprawie zabójstwa prezydenta m.st. Warszawy Stefana Starzyńskiego s. 43–68; Król Eugeniusz Cezary: Na progu katastrofy. Środki masowego przekazu Trzeciej Rzeszy wobec Polski w sierpniu 1939 roku s. 69–84; Fikus Sebastian: Hans Fritzsche – komentator i sternik radia Trzeciej Rzeszy s. 85–105; Listowski Waldemar: Ludzie radia w czasie wojny i okupacji – działalność i losy s. 107–134; Żurawski Jacek A.: Polskie Radio w służbie konspiracji 1939–1944. Wilno – Londyn – Warszawa s. 135–151; Grabowski Waldemar: Radio Polskie w Londynie w latach 1940–1945. Organizacja i ludzie s. 153–189; Wawer Zbigniew: Samodzielna Brygada Strzelców Karpackich. Organizacja, walki, życie kulturalne, polskie radio s. 191–206; Kondracki Tadeusz: Rola warszawskiej rozgłośni Polskiego Radia w obronie stolicy we wrześniu 1939 roku s. 207–224; Włodarkiewicz Wojciech: Programy radiowe dla słuchaczy polskich nadawane z Europy i Stanów Zjednoczonych w czasie II wojny światowej s. 225–244; Jasiewicz K.: Polskojęzyczne radiostacje sowieckie w okresie II wojny światowej s. 245–264; Matusak Piotr: Radiostacje informacyjne Armii Krajowej w powstaniu warszawskim s. 265–290; Dyskusja s. 291–297.

10179. POMORZANIE w Wehrmachcie. Materiały z XXI sesji naukowej w Toruniu w dniu 3 listopada 2011 roku. Pod red. Jana Szilinga. Toruń 2012.

Rec.: Kromp Dorota, *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej*. R. 27: 2015 nr 65 s. 104–106.

10180. POPIELARCZYK-PAŁĘGA Anna: Ochotnicy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie pochodzący z Argentyny i służący w jednostkach artyleryjskich – w świetle materiałów z Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie. *Studia Artyleryjskie*. T. 5: 2014 s. 157–173.

10181. POPŁAWSKI Piotr: Walki odwrotowe OW „Myszyniec” w rejonie Wydmusy – Zalesie 1 września 1939 roku. *Białostockie Teki Hist.* T. 13: 2015 s. 275–295, sum.

10182. PORTALSKI Roman: Naprzód żołnierze. Wojna i okupacja. Warszawa 2015 Bellona; De Agostini Polska 8° ss. 343, nlb. 1. (Biblioteka II Wojny Światowej; 61).

10183. PROKOPOWICZ Jan: Zagłada i gehenna ocalenia. Rzeszów 2015 Bonus Liber 8° ss. 132, il.

Pomoc dla Żydów podczas II wojny światowej na przykładzie Hermana Lindenbauma (1908–po 1945) w Nowej Wsi (pow. strzyżowski).

10184. PRZELASKOWSKI Jan Stanisław: Ślady wojny w genealogii rodziny Przelaskowskich. Egzekucja 100 Polaków w Zgierzu 20 marca 1942 r. *Roczn. Kaliskiego Tow. Geneal. Kalisia*. T. 1: 2011 s. 26–33.

10185. PRZYBYŁ Hanna: Moja syberyjska historia. *My, Sybiracy*. Nr 26: 2015 s. 211–221.

Wojenne losy autorki (ur. 1941) i jej rodziny.

10186. PRZYMANOWSKI Janusz: Studzianki. Red. i przypisy Piotr Korczyński. Wyd. 4. Kraków 2015 Cztery Strony 8° ss. 640, nlb. 1, tabl. 11, il.

Bitwa pod Studziankami 1944 r. Wyd. 1. 1966.

10187. PTASIEWICZ Zbigniew: Regierungsbezirk Zichenau. Rejencja ciechanowska 1939–1945. Ciechanów 2012.

Rec.: Kierski Krzysztof Andrzej: Kilka uwag o książce ... *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 271–280.

10188. PUŁAWSKI Adam: Kwestia sowieckich jeńców wojennych w polityce Polskiego Państwa Podziemnego. *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 231–293, sum., izłożenie.

10189. PUŁAWSKI A.: Polskie Państwo Podziemne wobec Zagłady. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 2 s. 317–335, sum.

10190. RAJLICH Jiři: Josef František [1913–1940]. Historia prawdziwa. Przekł. Katarzyna Byrtek, Marek Chmiel. Sandomierz–Piekary Śląskie 2010 Stratus; ZP Grupa ss. 195, nlb. 1, il.

Pol. Siły Zbrojne na Zachodzie. 303 Dywizjon Myśliwski Warszawski im. T. Kościuszki.

10191. RAPTA Michał, Moskal Grzegorz: Partyzancka pamiątka. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 145–158.

Dot. Jana Chomiczewskiego (1905–1957).

10192. RĄCZY Elżbieta: Zagłada Żydów w dystrykcie krakowskim w latach 1939–1945. Rzeszów 2014.

Rec.: Swałtek-Niewińska Dagmara, *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 667–672.

10193. RHODES Richard: Mistrzowie śmierci. Einsatzgruppen. Przekł. Maciej Urbański. Wyd. 2. Warszawa 2015 Wydaw. W.A.B. – Grupa Wydawnicza Foksal 8° ss. 407, nlb. 1, tabl. 16, il.

Wyd. 1. 2007.

10194. RICHIE Alexandra: Warszawa 1944. Tragiczne powstanie. Przekł. Zofia Kunert. Warszawa 2014.

Rec.: Kosiński Krzysztof: Bez kropki nad i. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 2 s. 165–182; Sztama Paweł, *Tamże* s. 182–186.

10195. ROGÓŻ Monika: Życie codzienne mieszkańców Muszyny w czasie II wojny światowej. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 341–347.

10196. ROGUSZ Marek: Kalendarium działań powietrznych na terenie powiatu wołomińskiego we wrześniu 1939 r. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 17–28.

10197. ROGUSZ M.: Tragedia „Karasia” z tygrysię eskadry. *Roczn. Wołomiński*. T. 8: 2012.

Uzup.: Rogusz M.: Tragedia „Karasia” z tygrysię eskadry – Post Scriptum. *Tamże*. T. 11: 2015 s. 67–72.

10198. ROGUSZ M.: Wspomnienie lotnika września 1939 r. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 197–200.

Dot. wspomnień Henryka Ostrowskiego.

10199. ROK 1944 w badaniach humanistycznych. *Studia i szkice*. Red. nauk. Henryk Walczak i Andrzej Wojtaszak; przy współpr. Arkadiusza Krawcewicza. Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Uniw. Szczecińskiego 8° ss. 196, il., sum. Uniw. Szczeciński. (Rozprawy i Studia; t. (992)918).

Z treści: Redakcja: Wstęp s. 7–9; Wojtaszak A.: Stanowisko generała broni Kazimierza Sosnkowskiego wobec wybuchu Powstania Warszawskiego s. 11–31; Krawcewicz A.: Powstanie Warszawskie w najnowszym dyskursie społeczno-politycznym s. 33–52; Więckowska Barbara: „Odhistoryzowywanie” historii w „Pamiętniku z powstania warszawskiego” Mirona Białoszewskiego s. 53–69; Faszcz Dariusz: Początkowy etap realizacji akcji „Burza” na Wołyniu (styczeń–luty 1944 r.) s. 71–87; Furmann Marcei: Rzeź wołyńska w perspektywie stosunków polsko-ukraińskich s. 89–108; Bojarski Piotr: Epilog operacji „Ostra Brama” widziany oczami Czesława Sawicza – żołnierza 4. Wileńskiej Brygady AK s. 109–117; Tym Juliusz S.: System dowodzenia 10. Brygady Kawalerii Pancерnej polskiej 1. Dywizji Pancерnej w latach 1944–1945 s. 119–137; Ciechanowski Jakub: Zagadka TAHK No 240 4 04 74, czyli droga do IS-2 s. 139–153.

10200. ROMANIAK Andrzej: Działalność grupy sowieckich szpiegów na terenie Sanoka, w latach 1940–1941, w świetle dokumentów niemieckich. Przyczynek do biografii Antoniego Żubryda. *Roczn. Sanocki*. [T.] 11: 2014 s. 115–130.

10201. ROMBEL Mariusz: Bitwa na Kępie Radwankowskiej (sierpień 1944 r.). *Zesz. Hist. Ziemi Garwolińskiej*. Nr 20: 2015 s. 104–144.

10202. ROSOWSKA Ewa: Dzieje dokumentacji polskiej na Kresach Północno-Wschodnich w latach 1939–1945. *Archeion*. T. 116: 2015 s. 414–434, sum., rés., rez.

10203. ROSTKOWSKI Jerzy: Podziemia III Rzeszy. Tajemnice Książa, Wałbrzycha i Szczawna-Zdroju. Wyd. 1, (dodr.). Poznań 2015 Rebis 8° ss. 294, tabl. 32, il.

Toż. Wyd. 2. Poznań 2015.

Wyd. 1. 2010.

10204. ROZMYŚŁOWICZ Adam: „Kurier Warszawski” we wrześniu 1939 r. *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 1 s. 41–58, sum.

10205. RYBAK Andrzej: Zastępca komendanta Stalagu 319 w Chełmie kapitan Kurt von Westernhagen. Rys biograficzny. *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 313–321, sum., izłożenie.

10206. RYDELL Anders: Bezcenne. Naziści opętani sztuką. Z ang. przeł. Wojciech Łygaś. Warszawa 2015 Wydaw. Albatros Andrzej Kuryłowicz 8° ss. 447.

Kradzież dzieł sztuki.

10207. RYLKO-BAUER Barbara: A Polish doctor in the Nazi Camps. My mother's memories of imprisonment, immigration and a life remade. Norman, OK 2014 Univ. of Oklahoma Press 8° ss. 416.

Jadwiga Lenartowicz Ryłko.

Rec.: Napierkowski Harriet, *Pol. American Studies*. Vol. 72: 2015 No 2 s. 105–106.

10208. RZĘDOWSKA Anna, Feldman Dina: Getto żydowskie w okupowanym Piotrkowie. Piotrków Trybunalski 2014.

Rec.: Warzocha Daniel, *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 16: 2015 s. 223–228.

10209. SAMP Joanna: W rekwizytorni sowieckiego świata. Autobiograficzne narracje łagierniczek i zesłanych podczas II wojny światowej. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 15: 2014 nr 1 s. 133–145, sum.

10210. SAPERZY polscy w działaniach bojowych na środkowej Wiśle i froncie włoskim w 1944 roku. Materiały z konferencji przeprowadzonej w dniu 3.06.2014 r. w Centralnej Bibliotece Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz z podróży wojskowo-historycznej nad środkową Wisłę w dniu 9.08.2014 r. Red. nauk. Wiesław Leszek Ząbek. Warszawa 2015 Stow. Saperów Pol. 8° ss. 136, il. Stow. Saperów Pol.

Z treści: Zuziak Janusz: Sytuacja militarna na środkowej Wiśle w 1944 r. s. 13–15; Ząbek W. L.: Działania wojska polskiego nad środkową Wisłą w sierpniu i wrześniu 1944 roku. Udział saperów polskich w walkach na środkowej Wiśle w 1944 r. s. 16–33; Polak Bogusław: Sytuacja militarna na froncie włoskim w 1944 r. s. 34–43; Saganowski Bogusław: Saperzy w walkach pod Monte Cassino, o Anconę i Bolonię s. 44–49; Bębenek Bogusław: Stowarzyszenie Saperów Polskich w upowszechnianiu i kształtowaniu tradycji wojsk inżynierskich s. 50–56; Polak Michał: Rola wybranych służb 2. Korpusu PSZ w bitwie o Monte Cassino s. 59–67; Czachowski Jan Chryzostom: Wystąpienie na konferencji pt. „70-ta rocznica udziału saperów polskich w działaniach bojowych na środkowej Wiśle i froncie włoskim w 1944 r.” s. 68–70; Węgrzynek Zbigniew: Saperski most na Wiśle pod Wilgą s. 71–73; Biernat Marek: Sprawozdanie z konferencji s. 74–75; Wesołowski Andrzej: Saperzy w obronie

Modlina we wrześniu 1939 r. s. 87–91; Bezak Paweł: Symbolika polskich jednostek saperских w latach II wojny światowej s. 92–95; Ząbek W. L.: Działania saperów Wojska Polskiego nad środkową Wisłą we wrześniu 1939 roku s. 96–124; Mapy działań operacyjnych z 1944 r. s. 128–131; Fotografie historyczne s. 132–136.

10211. SCHENK Dieter: Noc morderców. Kaźń polskich profesorów we Lwowie i holokaust w Galicji Wschodniej. Przeł. Paweł Zarychta. Kraków 2011.

Toż. [wyd. 2]. Kraków 2012.

Rec. [wyd. 1]: Redzik Adam, *Roczn. Lwowski*. 2012/2013 [dr.:] 2013 s. 227–230.

10212. SCHNEIDER Kurt: Hans Frank, der „Schlächter von Polen”, und der geschändete Wawel. *Zbliżenia Interkulturowe*. [T.] 9: 2011 s. 62–65.

Na marginesie pracy: Schenk Dieter: Krakauer Burg. Die Machtzentrale des Generalgouverneurs Hans Frank 1939–1945. Berlin 2010.

10213. SEEGER Lu: „Vati blieb im Krieg”. Vaterlosigkeit als generationelle Erfahrung im 20. Jahrhundert. Deutschland und Polen. Göttingen 2013 Wallstein Verlag 8° ss. 620. (Göttinger Studien zur Generationsforschung. Veröffentlichungen des DFG-Graduiertenkollegs „Generationengeschichte”; Bd. 13).

Rec.: Engler Maria, *Śląskie Studia Hist.* Nr 20: 2014 s. 301–304.

10214. SELIVANOVSKAĀ Vanda [Ākovlevna]: Przed Monte Cassino był Buzułuk. K istorii formirovaniâ pol’skoj armii pod komandovaniem generala Vladislava Andersa v Orenburskoj oblasti v 1941–1942 gg. Vospominaniâ, pis’ma, dokumenty, fotografii. Varšava 2015 Efekt 8° ss. 279, il.

10215. SETKIEWICZ Piotr: The history of the Ukrainian guard company in KL Auschwitz. *Auschwitz Studies*. [Vol.] 27: 2015 s. 263–274.

10216. SETKIEWICZ P.: Pławy sub-camp (Wirtschaftshof Plawy). *Auschwitz Studies*. [Vol.] 27: 2015 s. 233–238.

10217. SIEBERT Barbara, Friedler Eric, Kilian Andreas: Zeugen aus der Todeszone. Das jüdische Sonderkommando in Auschwitz. Ungekürzte, aktualisierte Ausg. München 2005.

Rec.: Bartosik Igor, *Auschwitz Studies*. [Vol.] 27: 2015 s. 309–315.

10218. SIKORA Monika: 2. Pułk Artylerii Lekkiej Legionów w kampanii wrześniowej 1939 roku. Warszawa 2015 Dom Wydawniczy Elipsa 8° ss. 253, nlb. 2, il.

10219. SIKORA Piotr, Gredys Łukasz: Polskie skrzydła nad Irlandią. Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza „Alma-Press” 8° ss. 212, tabl. 48, il.

Podczas II wojny światowej.

10220. SIKORSKI Robert: Pomoc organizowana przez Polski Komitet Opiekuńczy w Częstochowie dla uchodźców z Warszawy po powstaniu warszawskim w latach 1944–1945. *Kronika Warszawy*. 2015 nr 2 s. 26–45, sum.

10221. SIKORSKI R.: Pomoc uchodźcom z Warszawy przez Polski Komitet Opiekuńczy w Częstochowie po powstaniu w latach 1944–1945. *Ziemia Częstochowska*. T. 41: 2015 s. 59–75, sum.

10222. SILBERKLANG David: Gates of tears. The Holocaust in the Lublin District. Jerusalem 2013 Yad Vashem 8° ss. 497.

Rec.: Libionka Dariusz, *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 635–638.

10223. SITAREK Adam: „Otoczone drutem państwo”. Struktura i funkcjonowanie administracji żydowskiej getta łódzkiego. Łódź 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 340, il. (Biblioteka Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi; t. 37).

10224. SIUDALSKI Stefan: Broń partyzancka w okolicach Garwolina. *Zesz. Hist. Ziemi Garwolińskiej*. Nr 20: 2015 s. 145–173.

10225. SKĄPSKI Rafał: Witos, Mikołajczyk i bracia Skąpscy – rok 1944. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 1 s. 205–238, sum., Zsfg., rez.

Niezrealizowana inicjatywa wywiezienia Wincentego Witos z kraju, którego organizatorami mieli być bracia Władysław i Zygmunt oraz ich kuzyn Bolesław Skąpscy.

10226. SŁOMKA Zbigniew, Mulawa Marian: „Dzieci Zamojszczyzny okresu okupacji niemieckiej w latach 1939–1944”. Wyd. 2, rozsz. Puławy 2015 Jantar Bis 8° ss. 364, il.

Wyd. 1. Biłgoraj 2013.

10227. SNYDER Timothy: Czarna ziemia. Holokaust jako ostrzeżenie. Tł. Bartłomiej Pietrzyk. Kraków 2015 Znak 8° ss. 589, il.

Rec.: Grabowski Jan, *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 726–733.

10228. SOCHOŃ Marcin, Szymanowski Dariusz: Akademia Września 1939 r. Tekst i dokumentacja fotograficzna ... Wizna 2015 Stow. „Wizna 1939” 8° ss. 15, nlb. 1, il.

Bitwa pod Wizną.

10229. STACHECKI Paweł, Wróbel Konrad: Działania Grupy Operacyjnej „Wyszków” w kampanii wrześniowej 1939 r. Hołd gen. bryg. Wincentemu Kowalskiemu, oficerom i jego żołnierzom września. Wyszków 2015 Zw. Piłsudczyków RP TPJP Okręg Nadbużański; Paweł Stachecki 8° ss. 220, il.

10230. STANEK Piotr: Jeńcy wojenni i internowani w Kreuzburgu (Kluczborku) w latach 1939–1945. *Łambinowski Roczn. Muzealny*. [R.] 37: 2014 s. 33–53, sum., Zsfg.

10231. STANEK P.: Przystanek Lamsdorf. Powstańcy warszawscy w obozie jenieckim Stalag 344. Opole 2015 Centr. Muzeum Jeńców Wojennych 8° ss. 176, il., sum., Zsfg. Centr. Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach. (Jeńcy Lamsdorf; 1).

10232. STAŃCZYK Henryk, Zwoliński Stefan: Wojsko Berlinga i Żymierskiego 1943–1945. Warszawa 2015 Rytm 8° ss. 374, nlb. 4, tabl. 14, il.

10233. STAWECKI Marian Adam: Kat Roztocza i ziemi lubaczowskiej. Tomaszów Lubelski 2015 Agencja Rozwoju Roztocza 8° ss. 51, il.

Ivan Špontak (1919–1989).

10234. STRAGIEROWICZ Beata: Lwów '44. Z historii Panoramy Raclawickiej. *Roczniki Sztuki Śląskiej*. [T.] 24: 2015 s. 233–246, Zsfg., sum., rés.

10235. STRYJKOWSKI Krzysztof: Poznań '45. Ostatni rok wojny i pierwszy rok odbudowy. Poznań 2013.

Rec.: Choniawko Andrzej, *Przeł. Archiw.-Hist.* T. 2: 2015 s. 179–184.

10236. STRZAŁKA Krzysztof: 111 Kompania Ochrony Mostów – polsko-włoski oddział 2 Korpusu i jego szlak bojowy od Ankony do Pesaro. *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 1: 2014 s. 113–122, sum.

10237. STUDNIAREK Michał: Dzieje warszawskich Robinsonów jako problem badawczy. *Dzieje Najnowsze.* R. 47: 2015 [nr] 2 s. 63–78, sum.

10238. SUCHANEK Mikołaj: „Wiem, że żywy stąd nie wyjdę”. Listy pożegnalne skazanych na śmierć z więzień i obozów koncentracyjnych. *Śląskie Studia Hist.-Teol.* [T.] 48: 2015 z. 1 s. 219–232.

10239. SUGALSKA Iwona: Eugenika. W poszukiwaniu istoty niemieckiego totalitaryzmu. Poznań 2015 Bogucki Wydaw. Nauk. 8° ss. 310, il.

10240. SURGAILIS Gintautas: Uchodźcy wojenni i polscy żołnierze internowani na Litwie w czasie II wojny światowej. Warszawa 2013 Inst. Wydawniczy Erica; Tetragon 8° ss. 307, il.

Rec.: Jamroży Anna: Internowanie Polaków na Litwie w czasie II wojny światowej. *Wieki Stare i Nowe.* T. 7(12): 2014 s. 145–151; Roman Wanda K.: Polacy internowani na Litwie w oczach historyka litewskiego. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 1 s. 208–217.

10241. SYGUDA Tadeusz, Jaruga Adam Norbert: Wysiedlenia mieszkańców Kłobucka i ich tułaczka w czasie drugiej wojny światowej. Lublin 2015 Norbertinum 8° ss. 287, nlb. 3, tabl. 10, il.

10242. SYTUACJA polskich uchodźców wojennych w Rumunii. Wstęp i oprac. Laurentju Batin. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 163–173.

10243. SZAJNA Michał, Duda Daniel: S/s „Wigry” – masowiec Bałtyckiej Spółki Okrętowej S.A., polski statek transportowy, bohater atlantyckich konwojów. *Nautologia.* R. 49: 2014 s. 55–58.

Lata 1926–1942.

10244. SZATKOWSKI Wojciech: Goralenvolk. Historia zdrady. Kraków–Zakopane 2012.

Rec.: Golik Dawid: Goralenvolk – historia niedopisana... *Wierchy.* R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 315–321.

10245. SZCZEPAŃSKI Henryk: Zapomniany bohater adwokatury. Śmierć albo odcisk kciuka. *Palestra.* R. 60: 2015 nr 3/4 s. 228–230.

Stanisław Hul w Chorzowie, l. 1939–1944.

10246. SZOPA Piotr: „W imieniu Rzeczypospolitej...”. Wymiar sprawiedliwości Polskiego Państwa Podziemnego na terenie Podokręgu AK Rzeszów. Rzeszów 2014.

Rec.: Lityński Adam, *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 354–359; Młodzianowska Dorota, *Roczniki Admin. i Prawa.* R. 15: 2015 z. 2 s. 361–365.

10247. SZOT Adam: Nieznani męczennicy „czerwonego terroru”: Anna Bartosiewicz – s. Bogumiła (1896–1941). *Roczn. Zabłudowski.* T. 7: 2014 s. 91–97.

10248. SZUBAŃSKI Rajmund: Czy Hitler mógł zatrzymać ofensywę Stalina w 1945 roku? *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 3: 2015 s. 197–205, sum.

10249. SZUBSKA-BIEDROŃ Elżbieta: Płock na łamach lokalnej prasy NSDAP 1939–1945. Płock 2015 Książnica Płocka im. Władysława Broniewskiego 8° ss. 440, il., Zsfg.

10250. SZYMAŃSKI Stanisław Kostka: Zbrodnia nad zbrodniami. Arcypasterze czyli O niedoszłym prymasie i niechcianym sufraganie. Gdańsk 2015 Stanisław Kostka Szymański 8° ss. 133, il.

Dot. gł. holokaustu Żydów z Ostrowi Mazowieckiej oraz sytuacji Kościoła katolickiego w diecezji łomżyńskiej w okresie II RP i II wojny światowej, w tym działalności biskupa Tadeusza Zakrzewskiego.

10251. SZYMCZAK Zbysław: I Drezdeński Korpus Pancerny (formowanie i szlak bojowy). *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 127–138, sum., izłożenie.

Lata 1944–1945.

10252. SZYMCZAK Z.: Marsze i boje pierwszej pancerniej 1943–1946. Poznań–Chełm 2014.

Rec.: Kiernikowski Paweł, *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 453–456.

10253. SZYMCZYK Dariusz: Zbigniew Makowiecki w obozach jenieckich Wehrmachtu. *Łambinowski Roczn. Muzealny*. [R.] 37: 2014 s. 125–144.

10254. SZYMCZYNA Arkadiusz, Maler Katarzyna: Głubczyccy Kresowianie i Sybiry. Głubczyce 2015 Pozytyw Szymon Popczyk 8° ss. 725, sum., Zsfg.

Przesiedleni w głąb ZSRR w okresie II wojny światowej; zawiera też wspomnienia.

10255. SZYPROWSKI Bartłomiej: Sprawa kradzieży pieniędzy cichociemnych z placówki „Trawa” i rozwiązanie jej przez podziemny wymiar sprawiedliwości. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 1 s. 158–178.

Łądowanie ok. 1,5 km od Przyrowa koło Częstochowy, 27/28 III 1942 r.

10256. ŚLESZYŃSKI Wojciech: Wrzesień 1939 roku na Polesiu. *Studia Podlaskie*. T. 22: 2014 s. 43–62, sum., rez.

10257. ŚLIWAK Katarzyna: Działalność szkoły polskiej w Algierze w czasie II wojny światowej w świetle archiwaliów oraz wspomnień. *Acta Univ. Lodziana. Folia Historica*. [Vol.] 94: Studia i szkice do dziejów Polski i powszechnych do połowy XX w.: 2015 s. 179–187, sum.

10258. ŚLIWAK K.: Wanda Szuszkiewicz-Górszczyk and Jerzy Górszczyk activities in Iran and Palestine during World War II. *Meritum*. T. 6: 2014 s. 81–87.

10259. ŚLIŻEWSKI Grzegorz: Gorzka słodycz Francji. Polscy piloci myśliwscy wiosny 1940. Warszawa–Piekary Śląskie 2010 ZP Wydaw. – ZP Grupa 8° ss. 442, tabl. 1, il.

10260. ŚWISTOWSKI Franciszek: Ruch oporu w gminie Wojsławice (zarys organizacji, ludzie, działania). *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 191–208, izłożenie, sum.

10261. [TARNOBRZEŻANIE w KL Auschwitz i innych obozach niemieckich]. *Tarnobrzeckie Zesz. Hist.* Nr 30: 2008 s. 5–112.

Treść: Zych Tadeusz: Tarnobrzeżanie w KL Auschwitz s. 5–14; Stadnik Janina: Wspomnienia Mieczysława Szewca z pobytu w obozach koncentracyjnych s. 15–36; Antończyk Krzysztof: „Jędrusie” w KL Auschwitz s. 37–42; Antończyk K.: Lista więźniów obozu Auschwitz wywodzących się z powiatu tarnobrzeckiego s. 43–52; Kaumkötter Jürgen: Dzieła Mariana Ruzamskiego w zbiorach sztuki Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu s. 53–60; Kasiarz Anna: Korespondencja obozowa s. 61–81; Korespondencja obozowa Mariana Ruzamskiego s. 82–92; Bogocz Zofia: Relacja s. 93–101; Stępień Józef: Wspomnienia z Murnau s. 102–112.

10262. TOCZEWSKI Andrzej: Festung Küstrin 1945. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 236, nlb. 4, tabl. 32, il. (Historyczne Bitwy).

Kostrzyn nad Odrą.

10263. TOKAR Jerzy: Polskie militaria z okresu II wojny światowej. Łódź–Bytom 2015 Jerzy Tokar; Fischer 8° ss. 142, il.

Dot. łączności pocztowej.

10264. TOKARZ Wincenty: Białe plamy historii. *Almanach Łącki*. Nr 22: 2015 s. 80–81.

Pobyty partyzantów radzieckich w Obidzy zimą 1944/1945 r.

10265. TOMASZEWSKI Marek: Tarnów. Okupacja 1939–1945. Tarnów 2014 S-CAN Wydaw. Katarzyna i Dariusz Kobylański 4° ss. 181, il.

10266. TRACZ Bogusław: Na nic zdały się polskie dokumenty. Franciszka Urbańskiego tragicznie przerwana wojenna odyseja. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 134–140.

10267. TRACZ B.: „Płakałem podczas pisania tej książki”. John Sack i historia Loli Potok. *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 24–35.

Wojenne i powojenne losy Loli Potok (1921–2004), Żydówki z Będzina, więźniarki obozu Auschwitz i komendantki więzienia w Gliwicach w 1945 r., opisane przez Johna Sacka w książce „Oko za oko. Przemilczana historia Żydów, którzy w 1945 r. mścili się na Niemcach” (wyd. pol.: Gliwice 1995).

10268. TRAGEDIA górnośląska w miejscowościach podopolskich 1945. Red. Piotr Górecki. Opole 2015 Red. Wydawnictw Wydz. Teol. Uniw. Opolskiego; Wydaw. i Drukarnia św. Krzyża 8° ss. 148, nlb. 2, tabl. 11, il., Zsfg. (Z Dziejów Kultury Chrześcijańskiej na Śląsku; 88).

Materiały z konferencji, Opole, 14 I 2015 r.

Z treści: Górecki P.: Wprowadzenie. Bolesne dziedzictwo przeszłości s. 5–8; Nicieja Stanisław Sławomir: Wprowadzenie do konferencji s. 11–14; Kopiec Jan: Kościół katolicki w systemie III Rzeszy – fundament dla oceny „tragedii górnośląskiej” s. 19–26; Górecki P.: Duszpasterstwo w archidiecezji wrocławskiej w czasie II wojny światowej (wybrane przykłady aktywności duszpasterskiej) s. 27–47; Patelski Mariusz: Śląsk Opolski 1945 r. – ofensywa sowiecka i jej ofiary z perspektywy podopolskich miejscowości s. 49–70; Hanich Andrzej: Martyrologium duchowieństwa na Opolszczyźnie, ze szczególnym uwzględnieniem parafii dekanatu prószkowskiego, w początkach 1945 r. s. 71–77; Maziarz Antoni: Tragedia nyskich sióstr zakonnych w 1945 r. s. 87–106; „Tragedia górnośląska” w miejscowościach podopolskich – w stronę pojednania pamięci. Dyskusja panelowa przeprowadzona w czasie konferencji s. 111–126; Dyskusja po prezentacji filmu „Nieopowiedziany 1945” s. 127–135.

Rec.: Bednarski Damian, *Śląskie Studia Hist.-Teol.* [T.] 48: 2015 z. 2 s. 504–506.

10269. TRAGEDIA „Karasia” z 55 eskadry pod Wołominem. Red. Dariusz Szymanowski. Wołomin–[Wizna] 2015 Stow. „Wizna 1939” 8° ss. nlb. 4, 76, il.

Zestrzelenie samolotu PZL 23B „Karaś” z 55 Samodzielnej Eskadry Bombowej w rejonie wsi Nowe Grabie k. Wołomina, wrzesień 1939 r.

10270. TRUSZCZYŃSKI Marek: Represje nazistowskie wobec duchowieństwa rzymskokatolickiego na Górnym Śląsku w 1939 roku. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 29: 2015 s. 274–285, sum.

10271. TRYCZYK Mirosław: Miasta śmierci. Sąsiedzkie pogromy Żydów. Warszawa 2015 Wydaw. RM 8° ss. IX, nlb. 1, 498, nlb. 1, il.

Holokaust w Polsce.

10272. TYSZKIEWICZ Jan: Powstańczy szpital i punkt opiekuńczy w Instytucie Weterynaryjnym na Grochowie (1 sierpnia–20 września 1944). *Kronika Warszawy*. 2014 [dr.:] 2015 nr 1 s. 80–91, sum.

10273. TYSZKIEWICZ J.: Uwagi o przynależności narodowej mieszkańców podwarszawskiej gminy Wawer w latach 1939–1944. *Kronika Warszawy*. 2015 nr 1 s. 77–87, sum.

10274. TYTKO Marek Mariusz: Mjr prof. Stefan Szuman w walce o niepodległość Polski (1939–1945). *Sowiniec*. Nr 44: 2014 s. 51–84, sum.

10275. URBANEK Joanna: Everyday life in the shadow of terror. German occupation in Poland 1939–1945. Transl. Katarzyna Gucio. Gdańsk–Warszawa 2015 Muzeum II Wojny światowej; Karta 4° ss. 335, il.

10276. USAKIEWICZ Karol: Egzekucja 5 listopada 1942 r. w ogrodzie więzienia białostockiego. *Zeszyt Nauk. Muzeum Wojska*. Nr 27: 2014 s. 131–145, sum.

10277. VOELKER Johannes: Ostatnie dni Kołobrzegu. Walki o niemieckie miasto w marcu 1945 roku. Oświęcim 2014 Napoleon V 8° ss. 194, tabl. 5, il. (Seria DWŚ; t. 11).

Omów.: Czajkowska Dorota, *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 220.

10278. W CIENIU tragedii wołyńskiej 1943 roku. 70 rocznica mordów Polaków na Kresach Południowo-Wschodnich Rzeczypospolitej. Pod red. Ewy Żurawskiej, Jerzego Sperki. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 198, nlb. 1, tabl. 16, il., sum., rez. (Prace Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3313).

Materiały konferencji, Katowice, 13 VI 2013 r.

Treść: Żurawska E., Sperka J.: Wprowadzenie s. 9–12; Nowak Krzysztof: U źródeł tragedii wołyńskiej. Myśl niepodległościowa ukraińskich nacjonalistów w latach 1920–1945 (zarys problematyki) s. 13–44; Januszewska-Jurkiewicz Joanna: Polacy i Ukraińcy na Wołyniu do 1939 roku s. 45–67; Woźniczka Zygmunt: Rzeź wołyńska w dokumentach i publicystyce Polskiego Państwa Podziemnego i Rządu RP na uchodźstwie s. 69–88; Dębowska Maria: Postawy duchownych diecezji łuckiej wobec zagrożenia ze strony nacjonalistów ukraińskich w latach 1943–1944 s. 89–109; Bębniak Grzegorz: Od Lwowa do Skwarzawy. Losy mieszkańców powiatu złoczowskiego w warunkach zagrożenia ukraińskiego na przykładzie „Zapisków 1939–1944” Wiesławy Michałek s. 111–125; Wilgusiewicz Antoni: Losy nauczycieli polskich na Podolu w latach II wojny światowej s. 127–141; Drogoń Andrzej: Metody i formy aktów ludobójstwa dokonywanych przez ukraińskich nacjonalistów. Wybrane przykłady oparte na relacjach świadków s. 143–166; Kulińska Lucyna: Dyskusja wokół ustalenia rozmiarów strat ludności polskiej województw wschodnich II RP – ofiar ukraińskich nacjonalistów w latach II wojny światowej s. 167–185; Kłapeć Janusz: Uchodźcy z Wołynia na Lubelszczyźnie w latach 1943–1944 s. 187–196.

10279. WALEŃSKI Bernard: Na płacz zabrakło łez. Wyd. 2. Pruszków–Opole 2015 Wydaw. i Drukarnia św. Krzyża 16° ss. 94, nlb. 2, tabl. 16, il.

Boguszyce k. Opola podczas II wojny światowej. Wyd. 1. Opole 1990.

10280. WALICHNOWSKI Feliks: Śladami króla Mazurów. Olsztyn–Łowicz 2015 Wydaw. Darczyńcy 8° ss. 168, il.

Warmia i Mazury w relacji Karola Małłka, gł. l. 1939–1948.

10281. WALTOŚ Stanisław: Grabież ołtarza Wita Stwosza. Warszawa 2015 Wolters Kluwer 8° ss. 407, il., sum.

Rec.: Matelski Dariusz: Dyskusje naukowe wokół ewakuacji ołtarza mariackiego w latach II wojny światowej. Uwagi do książki... *Meritum*. T. 7: 2015 s. 177–197.

10282. WANATOWICZ Stanisław: Mielec i okolice na fotografii lotniczej w roku 1944. *Roczn. Mielecki*. T. 16/17: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 235–261.

10283. WAWER Zbigniew: *Od Buzułuku do Monte Cassino. From Buzuluk to Monte Cassino.* Warszawa 2009 ZP Grupa 4° ss. 157, nlb. 2, il.

Tekst równol. ang., pol.

Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie.

10284. WAWER Z., Kondracki Tadeusz, Skotnicki Mariusz: *Bolonia 1945. Ostatnia bitwa żołnierzy 2 Korpusu Polskiego i ich powojenne losy. The last battle of the 2nd Polish Corps and the fate its men after war.* Tł. Anastazja Pindor. Warszawa 2015 Muzeum Wojska Pol. 4° ss. 207, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ang.

10285. WĄTOR Agnieszka: *Działalność konspiracyjna kpt. Bolesława Michała Nieczui-Ostrowskiego w latach 1939–1943. Sowiniec.* Nr 44: 2014 s. 27–49, sum.

10286. WERRA Zbigniew: *Polityka władz brytyjskich względem Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Studia Koszalińsko-Kołobrzeskie.* Nr 22: 2015 s. 285–296, sum.

10287. WESOŁOWSKI Tomasz: *Niemiecka artyleria kolejowa w pierwszych dniach operacji „Barbarossa” na tzw. łuku białostockim (22–23 czerwca 1941 r.) – planowanie i przygotowanie działań, przykłady użycia dział kolejowych. Zeszyt Nauk. Muzeum Wojska.* Nr 27: 2014 s. 51–130, sum.

10288. WĘCKI Mirosław: *Fritz Bracht (1899–1945). Nazistowski zarządca Górnego Śląska w latach II wojny światowej.* Katowice 2014.

Rec.: Czaplinski Marek, *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 1 s. 144–149.

10289. WĘCKI M.: *Samobójstwo (?) gauleitera Fritza Brachta. CzasyPismo.* 2015 nr 1 s. 88–97.

9 V 1945 r.

10290. WĘCKI M.: *Struktury i kadry kierownicze partii nazistowskiej w powiecie miejskim Królewska Huta (Stadtkreis Königshütte) 1939–1945. Zesz. Chorzowskie.* T. 16: 2015 s. 26–52, sum., Zsfg.

10291. WĘGRZYNEK Zbigniew: *Forsowanie Wisły przez wojska radzieckie i polskie w 1944 r. w rejonie Wilgi. Zesz. Hist. Ziemi Garwolińskiej.* Nr 20: 2015 s. 77–103.

10292. WIATR Ewa: *Na marginesie funkcjonowania sądów polskich w Generalnym Gubernatorstwie. Przypadek Majora Wolberga. Zagłada Żydów.* Nr 11: 2015 s. 494–502, sum.

10293. WIDOMSKI Antoni: *Wołomińskie huty szkła w dokumentach niemieckich. Rocz. Wołomiński.* T. 10: 2014 s. 343–350.

Lata 1939–1944.

10294. *WIELKA księga Armii Krajowej.* Opieka red. Ewelina Olaszek. Kraków 2015 Znak 8° ss. 554, il.

Treść: Jankowski Stanisław M[aria]: Prolog. Czortków 1940. Pierwsze powstanie II wojny światowej s. 7–44; Gabryś Anna: *Wojna miała trwać niedługo... Początki Polskiego Państwa Podziemnego* s. 45–78; Gałęzowski Marek: „Jesteśmy w służbie sprawy nadrzędnej”. Kluczowe postaci Armii Krajowej s. 79–113; Pawlina Sebastian: *Jak przetrwać, to tylko w podziemiu! Życie w konspiracji* s. 115–150; Mazur Grzegorz: *Walcząc bez broni. Propaganda i prasa Armii Krajowej* s. 151–186; Königsberg Wojciech: „Nie należy szczypać szwaba, lecz bić pięścią w mordę!”. Słynne akcje Armii Krajowej s. 187–218; Pawlina S.: *Trzymajcie się, idziemy po was! Odbijanie więźniów* s. 219–254; Kuzak Rafał: *Wąglik, wszy i prostytutki. Najbardziej nietypowe metody walki z okupantem* s. 255–275; Śledziński Kacper: *W sieci wywiadów. Oddział II KG AK w walce z III Rzeszą* s. 277–312; Herbich Anna: *Morowe panny. Kobiety z Armii Krajowej* s. 313–348; Lada Wojciech: „Bo my, proszę pana, po prostu dziurkowaliśmy ludzi”. *Likwidatorzy z Armii Krajowej* s. 349–382; Mackiewicz Michał: *Mieliśmy*

bardzo mało broni... Arsenał Armii Krajowej s. 383–418; Golik Dawid: „Na zawsze wierni tylko Polsce”. Rozwiązanie Armii Krajowej s. 419–452; Jankowski S. M.: Epilog. Śladem powstańczych legitymacji s. 453–484; Koszarek Małgorzata: Komentarz s. 485–486; Mierzwa Janusz: Posłowie s. 487–489; Kalendarium. Wybrane daty z historii Polskiego Państwa Podziemnego s. 491–504.

10295. WILLIAMSON David G.: Polski ruch oporu 1939–1947. Przeł. Jan Szkudliński. Poznań 2015 Rebis 8° ss. 363, tabl. 16, il. (Historia).

10296. WILLIAMSON D. G.: Zdradzona Polska. Napaść Niemiec i Związku Sowieckiego na Polskę w 1939 roku. Przeł. Krzysztof Filip Rudolf. Wyd. 1, (dodr.). Poznań 2015 Rebis 8° ss. 310, nlb. 1, tabl. 16, il. (Historia).

Wyd. 1. 2010.

10297. WINSTONE Martin: Generalne Gubernatorstwo. Mroczne serce Europy Hitlera. Przeł. Tomasz Fiedorek. Poznań 2015 Rebis 8° ss. 419, tabl. 8, il. (Historia).

10298. WIŚNIEWSKI Jan: Kapłani-męczennicy i księża prześladowani na Powiślu do 1945 r. *Studia Elbląskie*. T. 10: 2009 s. 95–102, Zsfg.

W czasie II wojnie światowej.

10299. WITKOWSKI Piotr: Broń przeciwpancerna 1. Samodzielnej Brygady Spadochronowej w latach 1941–1945. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 14: 2015 s. 123–145, sum.

10300. WOJEWÓDZKI Ireneusz: Kazimierz Sosnkowski podczas II wojny światowej. Książę niezłomny czy Hamlet w mundurze? Warszawa 2009.

Rec.: Orzełek Ariel, *Koło Historii*. Nr 15: 2014 s. 197–203.

10301. WOJSKO Polskie na Wschodzie w latach II wojny światowej. Refleksje historyczne wywołane siedemdziesiątą rocznicą bitwy pod Lenino. Praca zbiorowa pod red. Beaty Szubtarskiej. Piotrków Trybunalski 2015 Inst. Historii i Stosunków Międzynar. Uniw. Jana Kochanowskiego. Filia 8° ss. 153.

Treść: Szubtarska B.: Wstęp s. 5–6; Głowacki Albin: „Wczoraj łań, mundur dziś...”. O genezie i warunkach tworzenia polskich formacji wojskowych w ZSRR po 1939 r. s. 7–35; Szubtarska B.: Opieka armii Andersa nad obywatelami polskimi w ZSRR (1941–1942) – wstęp do problematyki s. 36–50; Pietrzak Jacek: Ewakuacja armii gen. Władysława Andersa ze Związku Radzieckiego w 1942 r. s. 51–72; Matuszak Zygmunt: Lenino 1943. W siedemdziesiątą rocznicę udziału 1. Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki w bitwie pod Lenino 12–13 października 1943 r. (próba oceny) s. 73–99; Czernielewski Konrad A.: Z dziejów organizacji i wyposażenia artylerii ludowego Wojska Polskiego w latach 1943–1945 s. 100–117; Kardas Mariusz: Bitwa pod Lenino w świetle codziennej prasy pomorskiej w latach 1945–1950 s. 118–141.

10302. WOJTKOWSKA Anna: Pamięć niech wiecznie trwa... 1 sierpnia – 3 października 1944. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 251–266.

Powstanie warszawskie; zawiera też powstańcze wspomnienia Leszka Mieczysława Gierke, pseud. Sokół.

10303. WOLSZA Tadeusz: „To co widziałem przekracza swą grozą najśmielsze fantazje”. Wojenne i powojenne losy Polaków wizytujących Katyń w 1943 roku. Warszawa 2015 IH PAN; PTH; Neriton 8° ss. 349, il., sum.

10304. WOŁYŃ 1943. Pamięć złych czasów i symbol pojednania? Pod red. Sylwii Galij-Skarbińskiej. Toruń–Bydgoszcz 2014.

Rec.: Rak Joanna, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 3 s. 242–245.

10305. WOŚ Kazimierz: 70 rocznica zbrodni niemieckiej w Kolonii Ostrówek. *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 27: 2014 s. 51–52.

10306. WOŹNIAK Iwona, Tuszyńska-Firlej Bożena: Garbowską szkołą się szcycimy. Tajne nauczanie w Garbowie. Garbów–Lublin 2015 Stow. na Rzecz Rozwoju Inicjatyw Lokalnych i Oświatowych Wektor; Zespół Szkół; Arcana Polska 8° ss. 63, il.

W okresie II wojny światowej.

10307. WOŹNIAKOWSKI Krzysztof: Budapesztańskie „Wieści Polskie” (1939–1944): główny periodyk polskiego wojennego uchodźstwa na Węgrzech. Cz. 3: Czas stabilizacji i rozwoju – redakcja Zbigniewa Kościuszki (czerwiec 1940 – marzec 1944). *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 1 s. 59–122, sum.

Cz. 1. *Tamże*. T. 17: 2014 z. 1.

10308. WOŹNIAKOWSKI K.: Marginalia i obrzeża. Szkice o zapomnianych konspiracyjnych tomikach poetyckich lat 1939–1945. Opole 2013 Scriptorium 8° ss. 224, il. (Seria Scriptorium. Literatura).

Rec.: Chwastyk-Kowalczyk Jolanta, *Toruńskie Studia Bibliol.* [R. 8]: 2015 nr 1 s. 146–151.

10309. WOŹNIAKOWSKI K.: Polskojęzyczna prasa gadzinowa czasów okupacji hitlerowskiej 1939–1945. Studia i szkice zebrane. Opole 2014 Wydaw. Nauk. Scriptorium 8° ss. 598, il.

Rec.: Jarowiecki Jerzy, *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 3 s. 89–95.

10310. WÓJTOWICZ Leszek: Wózkiem do nieba. Rzec o siostrze zakonnej i sierotach zamordowanych przez nacjonalistów ukraińskich pod Sahryniem. Lublin 2015 Norbertinum 8° ss. 215, nlb. 2, tabl. 10, il.

Śmierć Wandy Longiny Trudzińskiej i jej podopiecznych, 1944 r.

10311. „WROGOWIE ustroju!”. Represje komunistyczne wobec oficerów Armii Krajowej Okręgu Łódź. Pod red. Dariusza Roguta. Żelów 2015 Atena Collection 8° ss. 310, nlb. 1, il. (Biblioteka Muzeum Armii Krajowej w Krakowie; 1).

Treść: Rogut D.: Wstęp s. 13–26; Jarno Witold: Droga do powstania Armii Krajowej. Początki i rozwój konspiracji wojskowej w okupowanej Polsce s. 27–52; Toborek Tomasz: Okręg Łódź Armii Krajowej – specyfika działalności konspiracyjnej w Łódzkiem s. 53–68; Wąs Paweł: Plk Michał Stempkowski „Grzegorz” [1896–1988] – komendant Okręgu Łódź AK s. 69–93; Ossowski Artur: Mjr Jerzy Emir-Hassan „Turek II” [właśc. Jerzy Jan Emirsajłowicz (1906–1998)] s. 95–111; Rogut D.: Działalność komunistycznego aparatu represji wobec mjr. Adama Trybusa „Gaja” [1909–1982] (rys biograficzny) s. 113–144; Kotecka Aleksandra: Mjr Bolesław Jabłoński „Bill” [1909–1982] – cichociemny i jego powojenne losy s. 145–173; Jałmużniak Krzysztof: Mjr Hilary Moraczewski „Morus” [1912–1974] – ostatni dowódca 25 pułku piechoty AK s. 175–192; Szymaniak Paulina: Represje komunistyczne wobec mjr. Józefa Łubnickiego „Wojny” [1904–1990] – kwatermistrza Inspektoratu Rejonowego Piotrków Trybunalski AK s. 193–207; Matuszak Tomasz: Adaptacja zasad i funkcjonowania polskiej kancelarii wojskowej w warunkach konspiracji. Uwagi na marginesie źródeł do dziejów ZWZ-AK w archiwach państwowych s. 209–233; Górecki Bartosz: Zagadnienie walki z podziemiem niepodległościowym w aktach Polskiej Partii Socjalistycznej z lat 1945–1948 zgromadzonych w zasobie Archiwum Państwowego w Łodzi-Centrała s. 235–250.

10312. WRÓBLEWSKI Jarosław: Zośkowiec. Warszawa 2013.

Henryk Kończykowski (1924–2016).

Omów.: Czajkowska Dorota, *Przełg. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 3 s. 223–224.

10313. WYBRANOWSKI Dariusz: Udział jednostek cudzoziemskich Waffen-SS i Wehrmachtu w działaniach wojennych na Pomorzu Zachodnim w pierwszych miesiącach 1945 roku. Cz. 1. *Przełg. Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 4 s. 69–123, sum.

10314. WYSOCKI Wiesław Jan: Rola rzek w operacjach wojskowych na przykładzie bitwy nad Bzurą w 1939 r. *Roczniki Łowickie*. T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 236–245.

10315. WYSZCZELSKI Lech: Obrona Warszawy 1939. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 104, il. (Historyczne Bitwy).

10316. WYSZCZELSKI L.: Warszawa 1939. Warszawa 2015 Bellona; De Agostini Polska 8° ss. 359, nlb. 3, il. (Biblioteka II Wojny Światowej; 45).

Bitwa o Warszawę.

10317. ZAJĄC Tomasz: Fall Barbarossa 22 czerwca 1941 roku – walki na terenie 08. Przemyskiego Rejonu Umocnionego. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 1 s. 127–158, sum.

10318. ZAJĄCZKOWSKA-DROŻDŹ Agnieszka: Krakowski Judenrat. *Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem*. [T.] 37: 2015 nr 1 s. 51–80, sum.

10319. ZAJĄCZKOWSKI Mariusz: Ukraińskie podziemie na Lubelszczyźnie w okresie okupacji niemieckiej 1939–1944. Lublin–Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP; ISP PAN 8° ss. 504, il. IPN–KŚZpNP, ISP PAN. (Centralny Projekt Badawczy IPN Ziemie Polskie pod Okupacją 1939–1945).

10320. ZAŁĘCZNY Jolanta: Działalność oświatowa Polskiego Państwa Podziemnego. Tajne nauczanie. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 1 s. 187–203, sum., Zsfg., rez.

10321. ZAMOJSKI Henryk: Jak wywołano Powstanie Warszawskie? Tragiczne decyzje. Warszawa 2013 Bellona 8° ss. 269, nlb. 3.

Na okł. podtyt.: Dlaczego szefowie oddziałów KG AK protestowali przeciwko decyzji gen. Bora-Komorowskiego. Rec.: Salmonowicz Stanisław, *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 1 s. 209–212.

10322. ZAPILCZE 1939–1945. Między Pilicą a Radomką. Kwidzyn–Magnuszew 2015 Vega Studio Adv. Tomasz Müller; Gm. Bibl. Publ. – Centrum Kultury; na zlec. Gm. Magnuszew 8° ss. 112, il.

Treść: Od autorów s. 5; Kocyk Grzegorz: Wrzesień 1939 roku na Zapilczu s. 6–41; Topór Wiesław: Okupacja i konspiracja w Piątym Rejonie Armii Krajowej „Północ” s. 42–73; Kwiatkowska Elżbieta: Działania wojenne na przyczółku warecko-magnuszewskim w sierpniu 1944 r. s. 75–87; Wybrane wspomnienia mieszkańców Zapilcza z okresu okupacji i walk na przyczółku warecko-magnuszewskim s. 89–108.

10323. 10323. ZAPRUTKO-JANICKA Aleksandra: Okupacja od kuchni. Kobięca sztuka przetrwania. Kraków 2015 Znak 8° ss. 297, nlb. 2, il. (Praktyczne Ciekawostki Historyczne.pl).

10324. ZARYCHTA-WÓJCICKA Agnieszka: Przysucha w okresie II wojny światowej. Radom 2015 Muzeum Wsi Radomskiej 8° ss. 59, il.

10325. ZARZYCKI Piotr: Iłża 1939. Warszawa 2015 Bellona; De Agostini Polska 8° ss. 307, nlb. 2, tabl. 16, il. (Biblioteka II Wojny Światowej; 58).

10326. ZASIECZNY Andrzej: Broń Wojska Polskiego 1939–1945. Wyd. 2. Warszawa 2015 Alma-Press 8° ss. 266, il. (Panorama Techniki Wojskowej).

Wyd. 1. 2010.

10327. ZASIECZNY A.: Leksykon broni II wojny światowej. Wojska lądowe. Warszawa 2015 Alma-Press 4° ss. 215, il. (Panorama Techniki Wojskowej).

10328. ZIELIŃSKI Józef, Matusiak Wojtek, Gretzyngier Robert: Lotnicy polscy w Bitwie o Anglię. Warszawa 2015 Bellona 4° ss. 282, il.

10329. ZIĘBORAK Jerzy: Pierwsze walki o Uniwersytet w Powstaniu Warszawskim. Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Warszawskiego 8° ss. 129, il.

10330. ZIMA Maria: Węgrzy wobec Powstania Warszawskiego. Pruszków 2015 Ajaks 8° ss. 154, nlb. 2, il.

10331. ZIMNY Mariusz: Czołgi lekkie i ciągniki C7P w ośrodkach zapasowych broni pancernych we wrześniu 1939 r. Cz. 1. *Roczn. Archiw.-Hist. CAW*. Nr 7: 2014 s. 122–134, sum.

10332. [ZIŃCENKO] Zinczenko Oleksandr: Katyń. Śladami polskich oficerów. Przekł. Ola Hnatiuk. Olszanica 2015 Bosz Szymanik i Wspólnicy 8° ss. 293, nlb. 1, il.

Rec.: Śreniowski Józef: Godzina papugi. Wątki łódzkie w książce Ołeksandra Zinczenki. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 189–192.

10333. ZIÓŁKOWSKA Gabriela, Ziółkowski Mariusz: Wyniki prac ekshumacyjnych przeprowadzonych na Placu Kościuszki w Tomaszowie Mazowieckim, woj. łódzkie. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 16: 2015 s. 185–201, sum.

Ciała żołnierzy Armii Czerwonej poległych w walkach o miasto w 1945 r.

10334. ZMYŚLONY Wojciech: Sierż. pil. Brunon Malejka (1917–1944). *Śremski Notatnik Hist.* Nr 14: 2014 [dr.:] 2015 s. 99–107.

10335. ZYCH Sławomir: Diecezja przemyska obrządku łacińskiego w warunkach okupacji niemieckiej i sowieckiej 1939–1944/1945. Przemysł 2011 Wydaw. Archidiec. Przemyskiej 8° ss. 284, tabl. 1. (Biblioteka Ośrodka Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego; nr 4).

Rec.: Hamryszczak Artur, *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 381–385.

10336. ZYCH S.: Losy łacińskiego biskupa przemyskiego Franciszka Bardy podczas II wojny światowej (zarys zagadnienia). *Premislia Christiana*. T. 16: 2014/2015 [dr.:] 2015 s. 135–142, sum.

10337. ZYCHOWICZ Piotr: Obłęd '44 czyli Jak Polacy zrobili prezent Stalinowi, wywołując Powstanie Warszawskie. Poznań 2013.

Toż (dodr.). Poznań 2015.

Rec.: Waingertner Przemysław: Obłęd czy brak alternatywy? Uwagi na marginesie najnowszej książki Piotra Zychowicza. *Przepl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 1 s. 284–295.

10338. ZYCHOWICZ P.: Opcja niemiecka – czyli jak polscy antykomuniści próbowali porozumieć się z III Rzeszą. Poznań 2014.

Rec.: Łysakowski Piotr, *Roczn. Pol.-Niem.* Nr 23: 2015 s. 253–260.

10339. ŻACZEK Tadeusz: Akcja „M” Szarych Szeregów w Łowiczu w okresie II wojny światowej. *Roczniki Łowickie*. T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 280–294.

10340. ŻARYN Jan, Sudoł Tomasz: Polacy ratujący Żydów. Historie niezwykle. Warszawa 2014.

Rec.: Libionka Dariusz: W poszukiwaniu miliona Sprawiedliwych. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 773–781.

10341. ŻELAZNY Beata: Funkcjonowanie gospodarki rolnej na Zachodniej Białorusi i Zachodniej Ukrainie w latach 1939–1941 w świetle centralnej prasy radzieckiej. *Acta Univ. Lodziensis. Folia Historica.* [Vol.] 94: Studia i szkice do dziejów Polski i powszechnych do połowy XX w.: 2015 s. 163–177, sum.

10342. ŻELEŻNY Robert: Niemiecka okupacja Polski w świetle propagandy III Rzeszy na przykładzie legnickiego dziennika „Liegnitzer Tageblatt” od października do grudnia 1939 r. *Szkice Legnickie.* T. 36: 2015 s. 69–84, Zsfg.

10343. ŻUKOWSKI Leszek: Flossenbürg. Przewodnik (i nie tylko). Warszawa 2014 Vizja Press&IT 8° ss. 91, il.

Obóz hitlerowski koło Weiden w Bawarii, miejsce kaźni m.in. 17 tys. Polaków.

10344. ŻUŁAWY w 1945 roku. Ludzie i ich opowieści. Pod red. Andrzeja Gąsiorowskiego i Janusza Hochleitnera. Sztutowo 2015 Muzeum Stutthof 8° ss. 189, il.

Materiały konferencji, Sztutowo, 14 V 2015 r.

Treść: Gąsiorowski A., Hochleitner J.: Wstęp s. 7–10; Cz. 1. Działania wojenne: Łukaszyn Wojciech: Operacja pomorska Armii Czerwonej na Żuławach w 1945 roku s. 13–21; Gliniecki Tomasz: Walki żołnierzy 321. Dywizji Strzeleckiej Armii Czerwonej na Żuławach Elbląskich w styczniu 1945 roku (w świetle sowieckich dokumentów odznaczeniowych) s. 23–54; Westphal Marcin: Drogi ewakuacji ludności niemieckiej przez Żuławy na przełomie 1944/45 roku s. 57–68; Rząd Ryszard: Malbork 1945 roku. Raport z oblężenia s. 69–81; Łach Wiesław Bolesław: Mierzeja Wiślana w działaniach wojennych w 1945 roku s. 83–95; Cz. 2. Odbudowa i wojna po wojnie: Garba Bartłomiej: Sytuacja ludności na Żuławach po wkroczeniu Rosjan do końca 1945 roku s. 99–118; Szczuchniak Przemysław: Armia Czerwona wobec ludności Powiśla w 1945 roku s. 119–129; Owiński Marcin: Niemcy w gminie Stutthof/Sztutowo w roku 1945 s. 131–146; Golon Mirosław: Straty rolnictwa polskich ziem nowych spowodowane przez Armię Czerwoną w latach 1945–1946 z uwzględnieniem Żuław i innych obszarów województwa gdańskiego. Wybrane aspekty s. 147–161; Kruk Marzena: Powstanie i działalność Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Malborku w latach 1945–1946 w świetle zachowanych materiałów archiwalnych s. 163–174; Justa Jolanta: Osadnicy na Ziemi Malborskiej w 1945 roku. Zmiany ludnościowe i kształtowanie się życia społecznego s. 175–182; Jasiński Łukasz: Okręgowa Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich w Gdańsku wobec zbrodni na Żuławach s. 183–190.

c) 1945–1989

Źródła

Zob. poz. 1955, 3030, 3054, 3490, 4582, 5669, 6685, 6807, 6927, 7961, 7970, 8007, 8013, 8029, 8036, 8090, 8093, 8094, 8103, 8115, 8959, 8960, 8967, 8970, 8971, 8978, 8983, 8993, 8996, 9007, 9012, 9018, 9032, 9046, 9051, 9052, 9058, 9062, 9066–9069, 9077, 9663, 9675, 9684, 9686, 9699, 9711, 9728, 9729, 9750, 9759, 9762, 9786, 9796, 9799, 9802, 9826, 9827, 9830, 9831, 9833, 9843, 9844, 9848, 9850, 9853, 9857, 10563, 10648, 10681, 10689, 10693, 10741, 10819, 10820, 10886, 10889, 10890, 10918, 10932, 10995, 11031, 11040, 11044, 11045, 11056, 11057, 11094, 11106, 11129, 11164, 11167, 11179, 11194, 11249, 11250, 11264, 11598.

10345. A SERCE zostało na Grochowie. Pamiętnik absolwentów Wydziału Weterynaryjnego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego 1958–1964. Red. i narracja Franciszek Kobryńczuk. Warszawa 2015 Warszawska Izba Lekarsko-Weterynaryjna; Akces 4° ss. 116, nlb. 1, tabl. 14, il.

10346. [ADAMKIEWICZ Marek]: „Bez wątpienia było warto”. Z ... rozmawia Michał Siedziako. Szczecin 2012.

Rec.: Paziewski Michał, *Polska 1944/45–1989.* [T.] 12: 2014 s. 462–472.

10347. ALBUM wspomnień absolwentów i profesorów Liceum Pedagogicznego nr 3 w Inowrocławiu w latach 1945–1970. Cz. 2. Red. Barbara Litwicka, Urszula Kaczmarek. Inowrocław 2015 Drukarnia Pozkał 8° ss. 398, nlb. 1, il. Absolwenci i Sympatycy Liceum Pedagog. im. Władysława Spasowskiego w Inowrocławiu.

Cz. 1. 2013.

10348. ANASTAZIUK Adam: Z Ciechanowca w świat. Białystok–Ciechanowiec 2015 Libra 8° ss. 205, nlb. 1, il.

Wspomnienia autora (ur. 1949) z dzieciństwa i młodości w Ciechanowcu.

10349. ANTKOWIAK Jerzy, Janas Agnieszka L.: Antkowiak. Niegrzeczny chłopiec polskiej mody. Wrocław 2015 Bukowy Las 8° ss. 241, nlb. 2, tabl. 24, il.

Wspomnienia projektanta mody (ur. 1935).

10350. BALCER Bogdan: Sześćdziesiąt lat z archeologią w życiu cyklisty. Łódź 2015 Fund. Badań Archeol. im. Prof. Konrada Jażdżewskiego; Muzeum Archeol. i Etnogr. 8° ss. 465, il.

Wspomnienia autora (ur. 1936) z dzieciństwa i młodości w Warszawie i Ursusie, studiów archeologicznych na Uniwersytecie Warszawskim, pracy w Państwowym Muzeum Archeologicznym oraz Instytucie Historii Kultury Materialnej (Instytut Archeologii i Etnologii PAN), zagranicznych podróży, a także kolarstwa i turystyki górskiej.

10351. BARAL Sabina: Zapiski z wygnania. Kraków–Budapeszt 2015 Austeria Klezmerhojs 8° ss. 143, nlb. 5, il.

Toż. Wyd. 2. Kraków–Budapeszt 2015 ss. 160, nlb. 11, il. Wspomnienia Żydówki (ur. 1948) z Marca 1968 r.

10352. BEKSIŃSKI Zdzisław: Listy do Jerzego Lewczyńskiego. Oprac. i wstępem opatrzyła Olga Ptak. Wyd. 2, uzup. Gliwice 2015 Muzeum w Gliwicach 8° ss. 742, nlb. 2, il. (Czytelnia Sztuki).

Wyd. 1. 2014.

Lata 1958–1998.

10353. BEREDA Krzysztof: Byłem drukarzem drugiego obiegu. *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 149–158.

Wspomnienia z działalności opozycyjnej, l. 1982–1987.

10354. BĘBEN Artur: Nie tylko z przymrużeniem oka. Wspomnienia i anegdoty uczelniane przez życie pisane. Kraków 2010 Agencja Wydawniczo-Poligraficzna „Art-Tekst” 8° ss. 325, nlb. 1, il.

Toż. Wyd. 2. uzup. Kraków 2014 Agencja Wydawniczo-Poligraficzna „Art-Tekst” Mariusz Sierpień; Stow. Wychowanków Akad. Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica ss. 325, nlb. 1, il.

Wspomnienia studenta i profesora Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie (ur. 1930).

10355. [BIK Marek]: Warto było. [Rozm. przepr.] Mirosław Lewandowski. *Sowiniec*. Nr 42: 2013 s. 115–132.

Wspomnienia o działalności w Konfederacji Polski Niepodległej oraz Ruchu „Wolność i Pokój” w Krakowie, l. 80. XX w.

10356. BILKIEWICZ Władysław: Wspomnienie zesłańca Sybiru 1948–1956. *My, Sybiracy*. Nr 26: 2015 s. 93–102.

10357. BISKUP Jan Michalski. Proboszcz z Niechanowa. Red. Aurelia i Zbigniew Bręklewicz, Leszek Zych. Niechanowo–Gniezno 2015 Parafia pw. św. Jakuba Ap.; Gaudentinum 8° ss. 75, nlb. 2, il.

Zawiera gł. zapiski J. Michalskiego z prowadzenia parafii oraz wspomnienia parafian, l. 1951–1956.

10358. [BOLCZYK Henryk]: Mocowałem się z Bogiem. Z Henrykiem Bolczykiem rozmawia Jacek Dziejzina. Katowice 2009 Wydaw. Kurii Metropolitalnej „Gość Niedzielny” 8° ss. 152, tabl. 16, il. (Biblioteka Gościa).

Wspomnienia autora (ur. 1938) z życia i posługi kapłańskiej na Śląsku, w tym kapelana górników kopalni „Wujek” w Katowicach w grudniu 1981 r., działalności w Ruchu Światło-Życie, a także znajomości z ks. Franciszkiem Blachnickim.

10359. BRZEZIŃSKI Piotr, Chrzanowski Robert, Słomczyński Tomasz: Pogrzebani nocą. Ofiary Grudnia '70 na Wybrzeżu Gdańskim. Wspomnienia, dokumenty. Gdańsk 2015 Polska Press 8° ss. 255, tabl. 16, il.

10360. BUCHCIC Waldemar: „Z życiem głupia gra”. Wybór i układ tekstów Monika Zagórska. Nowy Sącz 2015 Miejs. Ośr. Kultury; Drukarnia Kwadrat 8° ss. 101, nlb. 3, il.

Wspomnienia autora (1948–2013) o działalności harcerskiej i pracy pedagogicznej w Nowym Sączu i regionie.

10361. BUCZYŃSKA-GAREWICZ Hanna, Garewicz Jan: Listy: Warszawa, Paryż, Boston. 1–2. Do dr. podała H. Buczyńska-Garewicz. Warszawa 2015 Wydaw. IFiS PAN 8° s. 595, nlb. 1; nlb. 8, 605–1127, nlb. 1. (Archiwum Warszawskiej Szkoły Historii Idei. Źródła).

Lata 1960–1994.

10362. BUKSA Ryszard: Zapiski internowanego. Wstęp i oprac. Artur Brożyniak; współpr. Jolanta Ślęzak. Rzeszów 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 183, nlb. 1, tabl. 16, il. (Seria Wydawnicza IPN Oddział w Rzeszowie).

Wspomnienia z internowania podczas stanu wojennego w obozach w Uhercach i Nowym Łupkowie.

10363. BURSZTA Jędrzej, Grębecka Zuzanna: Mówiono „druga Moskwa”. Wspomnienia legniczan o stacjonowaniu wojsk radzieckich w latach 1945–1993. Źródła etnograficzne. Kraków 2015 Libron – Filip Lohner 8° ss. 221, nlb. 3, il. (Wschód – Zachód – Konfrontacje).

10364. BUTOWICZ Maria Halina: Wspomnienia z litewskim życiorysem w tle. Wyd. 2. popr. Nałęczów–Lublin 2015 Drukarnia „Pektor” 8° ss. 319, il.

Wspomnienia autorki (ur. 1939) o powojennym życiu w kolchozie w Punżankach na Wileńszczyźnie i przenosin do Polski w 1957 r.

10365. CAŁOPALENIE. Mord żołnierzy polskich na Ukraińcach w Terce 8 lipca 1946 roku. Dokumenty i materiały. [Wyd.] Bogdan Huk. Przemyśl 2015 Stow. Ukraińskie Dziedzictwo 8° ss. 330, il.

10366. CHOJNACKI Juliusz C., Jackowski Edward: Kortowo naszej młodości 1963/68. Materiał na 40. zjazd absolwentów Wydziału Rybackiego z 1968. Szczecin–Darłowo 2015 Krantom Roman Kravchuk 8° ss. nlb. 2, 73, il.

Wspomnienia ze studiów w Wyższej Szkole Rolniczej (Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim) w Olsztynie.

10367. CHUDY Władysław Andrzej: Wspomnienie skoczka. *Sowiniec*. Nr 44: 2014 s. 149–159.

Wspomnienia z kursu spadochronowego organizacji „Pogoń” we Francji, l. 1961/1962.

10368. CISEK Andrzej Marcei: Wspomnienia z beztroskich lat. Pelplin 2015 Bernardinum 8° ss. 304, nlb. 2, il.

Wspomnienia autora (ur. 1938) z dzieciństwa i młodości w Czechowicach-Dziedzicach i Pszczynie, l. 1945–1956.

10369. [CZARNYSZEWICZ Florian]: Listy Floriana Czarnyszewicza do Józefy Radzymińskiej. Wybrał i oprac. Krzysztof Polechoński. *Arcana*. Nr 125: 2015 s. 179–189.

Lata 1951–1958.

10370. [CZARNYSZEWICZ F.]: Listy Floriana Czarnyszewicza do Marii Czapskiej. [Wyd.] Diana Maksimiuk. *Arcana*. Nr 125: 2015 s. 170–178.

Lata 1953–1954.

10371. CZUBAK Eugeniusz: W pogoni za przeznaczeniem. Od Krakowa do Bytomia. Wspomnienia lekarza. Wyd. 2. Katowice 2014 Wydaw. Alatus – Małgorzata Pleszzyński 8° ss. 220, il.

Wspomnienia autora (ur. 1926) ze studiów medycznych w Krakowie, pracy w tutejszej Klinice Chorób Skórnych i Wenerycznych, a następnie ordynatora i dyrektora Centralnego Szpitala Górniczego w Bytomiu do 1991 r.
Wyd. 1. 2011.

10372. CZUMA Ignacy: Polska i Sowiety. Do dr. podał Michał Jan Bednarczyk. *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 42 s. 245–265.

Broszura z 1945 r. napisana dla organizacji „Wolność i Niezawisłość”.

10373. DANILKIEWICZ Witold: Koszalin mojej młodości. Wspomnienia z lat 1955–1980. Koszalin–Pruszcz Gdański 2015 Koszalińska Bibl. Publ. im. Joachima Lelewela; Jasne 8° ss. 128, il.

10374. DŁUGOSZ Stanisław: Pożegnanie Merkurego (1947–1981) (wspomnienia i refleksje negocjatora PRL). Warszawa 2015 Dom Wydawniczy Elipsa 8° ss. 262, nlb. 2, il.

Wspomnienia autora (ur. 1925) o pracy w handlu zagranicznym, w tym pełnieniu funkcji wiceministra.

10375. DRAGAN-GAWECKA Aldona: Mój Zamość. Migawki wspomnień. Warszawa 2015 APAJTE 16° ss. 223, il.

Wspomnienia z dzieciństwa i młodości spędzonych w Zamościu.

10376. DWIE godziny. Wspomnienia mieszkańców Chełmszczyzny i Południowego Podlasia o akcji „Wisła”. Pod red. Marcina Gościka [i in.]. Biała-Podlaska–Lublin 2013.

Rec.: Dmitruk Stefan, *Studia Podlaskie*. T. 22: 2014 s. 303–307.

10377. DWORACZEK Kamil, Przedpełski Tomasz: Wszystko, co robiliśmy, okazało się potrzebne. Wspomnienie o Studenckim Komitecie Solidarności we Wrocławiu. Wrocław 2012 Profil 8° ss. 291, il.

Wywiady i relacje.

10378. DZIKIEWICZ (Lech) Leszek Wojciech: Misja w Waszyngtonie 1962–1990. Warszawa–Tuchów 2015 Mała Poligrafia Redemptorystów 8° ss. 379, il.

Wspomnienia autora (ur. 1925) ze służby dyplomatycznej.

10379. ERINNERUNG und Versöhnung. Die Botschaft der polnischen Bischöfe an die deutschen Bischöfe und ihre Folgen. Pamięć i przebaczenie. Orędzie biskupów polskich do biskupów niemieckich i jego reperkusje. Wstęp, wybór i ed. tekstów źródłowych Damian Bednarski. Katowice 2015 Księg. Św. Jacka 8° ss. 163, nlb. 1, tabl. 40, il.

Z treści: Bednarski D.: Na ścieżce przebaczenia i pojednania s. 10–21; Grupa kontaktowa episkopatów Polski i Niemiec s. 22–23; Uwagi do edycji źródeł s. 24–27; Materiały źródłowe: Orędzie biskupów polskich do ich niemieckich braci w Chrystusowym urzędzie pasterskim s. 31–44; Pozdrowienie biskupów niemieckich dla polskich braci w biskupim posłannictwie i odpowiedź na list z dnia 18 listopada 1965 r. (wersja niemieckojęzyczna) s. 45–51; Wspólne słowo polskich i niemieckich biskupów z okazji trzydziestej rocznicy wymiany listów (1965–1995) s. 52–75; Oświadczenie polskich i niemieckich biskupów z okazji 70 rocznicy rozpoczęcia II wojny światowej 1 września 1939 roku s. 76–91.

Tekst równol. niem., pol.

10380. FRISTER Vera: Strzępy pamięci. Osobowy. Lwów – ziemia obiecana. Warszawa 2015 Nowy Świat 8° ss. 200, nlb. 2, il.

Wspomnienia Żydówki (ur. 1937) z powojennego życia w Warszawie, studiów producenckich w Szkole Filmowej w Łodzi, wyjazdu do Izraela w 1957 r.

10381. [GAŁKA Władysław]: „Masz rywalkę Polskę”. Korespondencja więzienna Władysława Gałki (1949–1956). Pod red. Marii Kamykowskiej i Jana Żaryna, przy współpr. Leszka Rysaka. Warszawa 2012.

Rec.: Szarek Jarosław: „Potęgą pognębionych jest nadzieja”. *Arcana*. Nr 121: 2015 s. 144–147.

10382. GIECOŁD-GĘBSKA Danuta: Przepustka bez smaku – przepustka o smaku „Solidarność”. Sopot–[Gdańsk] 2015 Wydaw. Pomorssap przy Oddz. Gdańskim Stow. Autorów Pol. 8° ss. 24, il.

Wspomnienia gdańskiej opozycjonistki (ur. 1942) ze stanu wojennego.

10383. GŁOWACKI Waldemar: Służba zdrowia w powojennym Legionowie (wspomnienia pacjenta). *Roczn. Legionowski*. T. 8: 2015 s. 160–172.

10384. GOCZ Teodor: Życie Łemka. Wyd. 3 popr. i uzup. Zyndranowa–Krosno 2011 Oficyna Wydawnicza „Apla” 8° ss. 144, il.

Wspomnienia autora (ur. 1929) z operacji „Wisła”, służby wojskowej w batalionach górniczych w Wałbrzychu, powrotu do rodzinnej Zyndranowej.

Wyd. 1. 2001.

10385. GOETEL Ferdynand: Listy do redaktorów „Wiadomości”. Oprac. i przypisami opatrzył Marcin Łukasz Lutomiński; konsult. edytorska Beata Dorosz. Toruń 2014 [dr.: 2015] Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 65. (Archiwum Emigracji. Źródła i materiały do dziejów emigracji polskiej po 1939 roku; 54) (Dokumentacja Życia Literackiego Kręgu Londyńskich „Wiadomości” (1945–1981); t. 4).

Lata 1946–1960.

Rec.: Polechoński Krzysztof: Pisarz i redaktor w listach. *Arcana*. Nr 124: 2015 s. 173–180.

10386. [GOMBROWICZ Witold, Miłosz Czesław]: Konfrontacje. Przedm. Michał Szymański; wybór szkiców, zapisków, listów, ich układ i red. M. Szymański, Barbara Toruńczyk; przyp. M. Szymański. Warszawa 2015 Fund. Zeszytów Liter. 8° ss. 352, nlb. 8, il.

10387. GRZYBAŁA Jacek: Moja ulica – *Chęcińska*. *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 209–215, sum.

Wspomnienia z Kielc, l. 50. i 60. XX w.

10388. GRZYBAŁA J.: Wspomnienia bieszczadzkie. *Bieszczad*. [T.] 20: 2015 s. 409–420.

Wyprawy w l. 1965 i 1968.

10389. GUGAŁA Tomasz: „Bar wzięty” czyli prawdziwa historia 1 maja 1985 roku w Krakowie. *Sowiniec*. Nr 42: 2013 s. 137–139.

Wspomnienie uczestnika wydarzeń.

10390. GWIAZDA Joanna, Gwiazda Andrzej: Historia przyznała nam rację. Rozmawiają Remigiusz Okraska oraz Agnieszka Niewińska. Warszawa 2015 FrondaPL 8° ss. 262, nlb. 1, il. (Lustra).

Wspomnienia o działalności opozycyjnej.

10391. HADAJ-CIEŚLIŃSKA Zofia: Stracone iluzje. Tł. z jęz. fr. Marzena Laszkiewicz. Wrocław 2014 Astrum 8° ss. 189, tabl. 16, il.

Kontynuacja wspomnień autorki (ur. 1926) z osiedlenia się w 1947 r. w Białym Kamieniu w Wałbrzychu i życia codziennego w małym mieście w okresie PRL.

10392. HLEBOWICZ Piotr: Organizacja podziemna „Solidarność Walcząca”. Wydział Wschodni „Solidarności Walczącej”. *Glaukopis*. Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 227–248.

Wspomnienia działacza, l. 80.–90. XX w.

10393. INSTRUKCJE, wytyczne, okólniki dyrektor Departamentu V MBP dotyczące działań przeciwko Kościołowi katolickiemu w latach 1945–1953. Wybór i oprac. Adam Dziurok, Józef Marecki, Filip Musiał; wstęp A. Dziurok, F. Musiał. Kraków–Katowice 2012 Avalon 8° ss. 423, nlb. 1. (Normatywy Aparatu Represji; t. 3).

Rec.: Konkol Konrad, *Scripta Historica*. Nr 21: 2015 s. 297–300.

10394. IWANISZEWSKA Cecylia z d. Łubieńska: Wspomnienia o moim uniwersytecie. Toruń 2014 Tow. Miłośn. Torunia 8° ss. 261, il.

Wspomnienia autorki (ur. 1928) o powojennych studiach z matematyki i astronomii na UMK w Toruniu i późniejszej pracy naukowo-dydaktycznej.

10395. IWASZKIEWICZ Jarosław: Dzienniki 1956–1963. Oprac. i przypisy Agnieszka i Robert Papiescy, Radosław Romaniuk; wstępem opatrzył Andrzej Gronczewski. Warszawa 2010.

Rec.: Klecel Marek, *Glaukopis*. Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 347–353.

10396. JABŁOŃSKI Bolesław Andrzej: Grupy Oporu „Solidarni”. *Glaukopis*. Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 249–276.

Wspomnienia o działalności opozycyjnej, l. 70.–80. XX w.

10397. [JAGUCKI Janusz, Jagucka Danuta]: Biskup, biskupina, bezpieka. Z biskupem Januszem Jaguckim i jego żoną Danutą rozmawia Mariusz Piotrowski. Giżycko 2015 Wydaw. Mazurskie 8° ss. 196, nlb. 4, il.

Wspomnienia małżeństwa o pełnieniu przez J. Jaguckiego posługi proboszcza parafii ewangelickiej w Giżycku w l. 1976–2010, w tym o kontaktach ze Służbą Bezpieczeństwa, oraz sprawowaniu funkcji zwierzchnika Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce w l. 2000–2010.

10398. JAK doszło do ślubu Cecylii Czartoryskiej z Jerzym Rostworowskim w Londynie – listy z archiwum rodzinnego. [Wyd.] Stanisław Jan Rostworowski. *Dobrzyckie Studia Ziemiańskie*. Nr 5: 2015 s. 95–114.

Korespondencja z l. 1945–1947.

10399. JAKUBOWSKI Gwidon: W poszukiwaniu dinozaurów. Polsko-mongolska wyprawa paleontologiczna na Pustynię Gobi (1964). Kartki z pamiętnika. Warszawa–Tarnobrzeg 2015 Muzeum Ziemi PAN; Neiko Print & Publishing 8° ss. 367, il. PAN. Muzeum Ziemi. (Opracowania Dokumentacyjne; 29).

10400. JANOWSKI Andrzej: Harcerstwo wpisane w życiorys. Warszawa 2015 Niezależne Wydaw. Harcerskie 8° ss. 277, nlb. 3, il.

Wspomnienia autora (ur. 1935) r. z działalności w harcerstwie na Warmii i Mazurach w l. 1949–1963 i o własnym piarstwie na tematy harcerskie.

10401. JARMUŻEK Jerzy Wiesław: Moja Rudna i nie tylko... Wrocław–Bydgoszcz 2015 Stanisław Luchowski 8° ss. 143, nlb. 1, tabl. 16, il.

Wspomnienia autora (ur. 1945) z pracy w Zakładach Górniczych „Rudna”; zawiera także wspomnienia znajomych autora.

10402. JĘDRZYŃSKI Zefiryn: Było jak było. O młodości, redagowaniu „Nowości”, „Gazety Pomorskiej”, polityce i przyjaźni. Toruń 2015 Tow. Miłośn. Torunia 8° ss. 392, il.

Wspomnienia autora (ur. 1930) o pracy w toruńskich czasopismach.

10403. KACZANOWSKI Mieczysław: Igraszki z historią. Pod red. Marcina Stefaniaka. Szczecin 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 218, il.

Wspomnienia autora (ur. 1934) z pracy dziennikarskiej i działalności opozycyjnej w Szczecinie.

10404. KACZOROWSKI Andrzej W.: Wspomnienie. Z Arkiem u Jana Pawła II. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 235–242.

Wspomnienie z pielgrzymki do Castel Gandolfo z Arkadiuszem Kołodziejczykiem, 1985 r.

10405. KAŁETA Marian: Emigrancka spółka „Szmugiel”. Wspomnienia dostawcy sprzętu poligraficznego przemycanego do Polski dla opozycji antykomunistycznej w latach 1978–1989. Oprac. i red. Władysław Tyrański. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 222, nlb. 1, tabl. 32, il. IPN–KŚZpNP. (Centralny Projekt Badawczy IPN Polska Emigracja Polityczna 1939–1990).

10406. [KAMIENIECKI Feliks]: Głos wołającego na puszczy. O zanieczyszczeniu Śląska oczami leśnika – aktywisty PZPR. Oprac. Adam Dziuba. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 99–100.

Rok 1959.

10407. KAZIKOWSKI Stanisław Zbigniew: Moja powojenna Warszawa. *Silva rerum et personarum*. Warszawa 2015 Sfera 8° ss. 172, il.

Wspomnienia autora (ur. 1931) z powojennego życia codziennego w Warszawie, równoczesnej nauki w Państwowej Szkole Mierniczej i Państwowej Średniej Szkole Muzycznej do 1950 r., pracy w geodezji i branży muzycznej.

10408. KAŁOLEWSKI Krzysztof: Za lustrem lustracji. Warszawa 2015 Wydaw. Nowy Świat 8° ss. 264, nlb. 2.

Wspomnienia autora (1930–2015) o pracy reportażysty i kontaktach ze Służbą Bezpieczeństwa.

10409. [KELLER Marek]: Tequila z Cortazarem. Kochałem wielkich tego świata – opowiada Marek Keller, marszand, aktor, tancerz, śpiewak „Mazowsza”, w rozmowie z Dariuszem Wilczakiem. Warszawa 2015 Fabuła Frazja 8° ss. 255, il.

Wspomnienia gł. z życia na emigracji od 1973 r.

10410. KIENIEWICZ Stefan, Wereszycki Henryk: Korespondencja z lat 1947–1990. Wstęp i oprac. Elżbieta Orman. Kraków 2013.

Rec.: Stobiecki Rafał: Niezwykła epistolografia. O korespondencji Stefana Kieniewicza i Henryka Wereszyckiego. *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 3 s. 553–564, sum.

10411. KLIMA Kazimierz: Moje wspomnienia związane z Klubem Sportowym „Bronowianka”. *Bronowickie Zesz. Hist.-Liter. Z.* 34: 2015 s. 32–35.

Lata 1960–1968.

10412. KŁOCZOWSKI Jan Andrzej: Kłocz. Autobiografia. Rozmawiają Artur Sporniak i Jan Strzałka. Kraków 2015 Wydaw. Liter. 8° ss. 361, nlb. 6, il.

Wspomnienia autora (ur. 1937) ze studiów historii sztuki w UAM w Poznaniu, znajomości z Joachimem Badenim, wstąpienia do zakonu dominikanów, prowadzenia Duszpasterstwa Akademickiego „Beczka” w Krakowie; zawiera też opis dziejów rodu Kłoczowskich.

10413. KOMITET Obywatelski przy przewodniczącym NSZZ „Solidarność”. Wybór źródeł. Oprac. Justyna Orysiak-Kalbarczyk, Robert Kubaś. Warszawa 2015 Kancelaria Senatu 8° ss. 140, nlb. 3. (Teki Archiwum Senatu; z. 1).

10414. KOPERWAS Edward: Chłopak z Roztocza. Świątajno–Grajewo 2015 Eko-dom 8° ss. 363, il.
Wspomnienia księdza (ur. 1937) z posługi kapłańskiej w parafii Świątajno.

10415. KOPROWSKI Marek A.: Żołnierze wyklęci. I znów za kraty. Zakrzewo 2015 Replika 8° ss. 358, nlb. 1, tabl. 8, il.
Antologia wspomnień.

10416. KOPROWSKI M. A.: Żołnierze wyklęci. Złapali go i dostał czapę. Zakrzewo 2015 Replika 8° ss. 303, nlb. 4, il.
Antologia wspomnień.

10417. [KORZONKIEWICZ-KISZCZAK Maria Teresa]: Kiszczakowa. Tajemnice generałowej. [Rozm. przepr.] Kamil Szewczyk. Warszawa 2015 Prószyński Media 8° ss. 270, nlb. 2, il.
Wspomnienia autorki (ur. 1934) o małżeństwie z Czesławem Kiszczakiem (1925–2015).

10418. KOWALSKI Bohdan: Śladami dedykacji. Stargard Szczeciński–Ińsko 2015 PHU Pares II; Stow. Ińskie Lato Filmowe 8° ss. 292, il.
Urywki wspomnień autora (ur. 1937) z pracy polonisty w stargardzkich szkołach i współorganizowania Ińskiego Lata Filmowego.

10419. KRONIKA Państwowego Instytutu Książki (1945–1949). Wstęp, przypisy i oprac. Małgorzata Korczyńska-Derkacz. Warszawa 2015 Wydaw. Stow. Bibliotekarzy Pol. 8° ss. XXII, 205, nlb. 1, il. Stow. Bibliotekarzy Pol. (Nauka, Dydaktyka, Praktyka. Science, Didactics, Practice; 164).
Tyt. równol.: The chronicle of the National Book Institute (1945–1949). W Łodzi.

10420. KRUKOWSKI Wojciech: Tyle lat, co Polska Ludowa albo 45 lat od wtorku. Pod red. Tomasza Platy. Warszawa 2015 Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski; Inst. Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego; Inst. Sztuk Performatywnych 8° ss. 205, nlb. 3, il.
Wspomnienia historia sztuki i teatru (1944–2014).

10421. KRYSIŃSKI Jan: Wspominając... Łódź 2015 Wydaw. Politech. Łódzkiej 8° ss. 155, il.
Wspomnienia autora (ur. 1935) ze studiów na Politechnice Łódzkiej i pracy naukowej na niej, w tym pełnienia funkcji jej rektora w l. 1990–1996 i 2002–2008.

10422. [KSIĄŻEK Henryk, Hanysek Piotr, Jasiński Jarosław]: Rozmowa z Henrykiem Książkiem, Piotrem Hanykiem i Jarosławem Jasińskim. Wygrać wybory z komuną. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 17–30.
Rok 1989.

10423. KSIĘGA bezprawia. Akta normatywne kierownictwa resortu bezpieczeństwa publicznego (1944–1956). Wybór i oprac. Bogusław Kopka. Warszawa 2011.
Rec.: Sztama Paweł, *Niepodległość*. T. 62: 2013 s. 339–348.

10424. KUROWSKI Apolinary: Powrót do Zawiercia. Zawiercie–Jelenia Góra 2015 Wydaw. Poligrafia Ad Rem 8° ss. 299, nlb. 5, il.
Wspomnienia autora (ur. 1937) z życia codziennego w mieście w l. 40. i 50. XX w.

10425. LENGYEL, magyar „két jó barát”. A magyar-lengyel kapcsolatok dokumentumai, 1957–1987. A dokumentumokat válogatta, a bevezető tanulmányt és a jegyzeteket írta Mitrovits Miklós. Budapest 2014 Napvilág Kiadó 8° ss. 844.

Dokumenty dot. stosunków polsko-węgierskich.

Rec.: Baráth Magdolna, *Századok. Évf.* 149: 2015 sz. 5 s. 1320–1322.

10426. LIKUS Bogdan: Uff, nie spaliłem Kopenhagi. Rozmowa z pilaninem z licencją do zrzucenia bomby atomowej. [Współpr.] Arno Giese. Piła–Bad Tölz 2015 Postindustrial Design House Anna Badzińska 8° ss. 112, il.

Wspomnienia pilota wojskowego (ur. 1946).

10427. LIPÍŃSKA Wanda: Jeszcze trzy moje wołomińskie adresy. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 91–120.

Kontynuacja wspomnień autorki o życiu codziennym w Wołominie, od 1973 r.

Uzup.: Grabuś Barbara z domu Szmaus: Jeszcze o rodzinie Żylińskich. *Tamże*. T. 10: 2014 s. 405–406. Poz. pocz. Moniuszki 19 – dom w którym przyszłam na świat. *Tamże*. T. 8: 2012.

10428. LOTH Roman: Zapamiętane z lat dawnych Instytutu Badań Literackich. Warszawa 2015 IBL PAN. Wydaw. 8° ss. 265, il. (Z Historii IBL PAN).

Wspomnienia autora (ur. 1931) z l. 1951–1989.

10429. LUDZIE Sierpnia 80 w Gdyni. T. 3. [Wyd.] Danuta Sadowska, Roman Zwiercan, Andrzej Kołodziej. Gdynia 2014 Fund. Pomorska Inicjatywa Hist. 4° ss. 184, il.

Toż. T. 4. Gdynia 2015 ss. 333, nlb. 1, il. Wspomnienia. T. 1. 2013.

10430. ŁASTAWIECKI Wojciech: Ekspedycja do Niemców. Szczecin 2015 Wydaw. My Book 8° ss. 134, il.

Wspomnienia z emigracji politycznej w 1982 r.

10431. ŁĄTKA Jerzy S[iemisław]: Ten, który był w Turcji. Przyczynek do autobiografii. Kraków 2015 Wydaw. i Drukarnia Tow. Słowaków w Polsce 8° ss. 252, nlb. 5, il.

Wspomnienia autora (ur. 1944) z naukowych podróży do Turcji, w tym do polskiej wioski Adampol, a także popularyzowania tureckiej historii i kultury.

10432. ŁOSSOWSKI Piotr: Początki „Studiów z Dziejów ZSRR (Rosji) i Europy Środkowej” w moich wspomnieniach. *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 50: 2015 z. 1 s. 7–18.

Lata 60. XX w.

10433. ŁÓDZKA KPN. Od PRL do niepodległości. Pod red. Karola Chylaka, Marka Michalika. Łódź 2012 Inst. Hist. NN im. A. Ostoja-Owsianego 8° ss. 354, il.

Antologia wspomnień.

Rec.: Waingertner Przemysław, *Przeł. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 2 s. 299–303.

10434. MAGDZIARZ Bronisław: 40 lat mojej posługi kapłańskiej. Red. wydawnicza Krzysztof Bielawny. Olsztyn 2015 Warmińskie Wydaw. Diec. 16° ss. 61, il.

Wspomnienia autora (1935–2006) z posługi w Różyńsku Wielkim, Frankowie i Olsztynie.

10435. MAJKRZAK Henryk: Prymicje księdza Henryka Majkrzaka w Łącku. Wspomnienia po latach. *Almanach Łącki*. Nr 22: 2015 s. 143–146.

Rok 1986.

10436. MAŁKOWSKA Monika: *Życie na przekąskę. Pustki w sklepach, pełnia w kulturze czyli Opowieści nie tylko z PRL.* Warszawa 2015 Świat Książki Wydaw. 8° ss. 351, nlb. 1, il.

Wspomnienia artystki i krytyczki sztuki o przemianach kulinarnych na przełomie l. 80. i 90. XX w.

10437. MARGUERITTE Bernard: *Bliżej Polski. Historia przeżywana dzień po dniu przez świadka wydarzeń.* Tł. z jęz. fr. Grażyna Waluga oraz Joanna Nurmis. Warszawa 2015 Neriton 8° ss. 736, il.

Wspomnienia autora (ur. 1938) z pracy korespondenta francuskiej prasy, od 1966 r.

10438. MARZEC 1968 w dokumentach MSW. T. 2: *Kronika wydarzeń. Cz. 2. Wstęp Paweł Tomasiak; red. nauk. Franciszek Dąbrowski, Piotr Gontarczyk, P. Tomasiak; oprac. Piotr Byszewski [i in.].* Warszawa 2015 IPN-KŚZpNP 8° ss. XXIX, nlb. 1, 810, nlb. 1. IPN-KŚZpNP. (Dokumenty; t. 57).

Cz. 1. 2009.

T. 1. 2008.

10439. MEDYCKI Paweł: *Moje „Dary”.* Poznań 2015 Wydaw. Rys 8° ss. 175, nlb. 1, il.

Wspomnienia autora (ur. 1954) z rejsów na „Darze Pomorza”, l. 70. XX w.

10440. MEISSNER Stefan Tadeusz: *Emigranci – wyzwania wolności. Opowiadanie powstańca warszawskiego.* Warszawa 2015 Erica 8° ss. 439, nlb. 1, il. + dysk optyczny (CD-ROM).

Wspomnienia autora (ur. 1926) o powojennej emigracji w Wielkiej Brytanii i Kanadzie.

10441. MEMORIAŁ o stanie muzeów w Polsce. [Wyd.] Bożena Steinborn pt. *Notatka z prehistorii. Muzealnictwo.* R. 56: 2015 s. 33–47, sum.

Rok 1981.

10442. METODA małych kroków. *Rozmowy Waltera Gehlhoffa z bp. Szczepanem Wesołym i prymasem Józefem Glempem jesienią 1981 roku w Watykanie.* [Wyd.] Filip Gańczak. *Roczn. Pol.-Niem.* Nr 23: 2015 s. 199–214.

Dwa szyfrogramy z 12 X i 9 XI 1981 r. W. Gehlhoffa z Archiwum Politycznego Min. Spraw Zagranicznych RFN.

10443. MICHAŁOWSKI Czesław: *Stan wojenny w Lublinie.* Lublin 2015 Polihymnia 8° ss. 269, nlb. 2, il. (Najpiękniejsze Książki na 700-lecie Lublina).

Wspomnienia autora (ur. 1931) z życia codziennego w mieście.

10444. MIELNIK Antoni: *Wspomnienia leśniczego z Gospódki w Puszczy Noteckiej. Wspomnień wysłuchał i do dr. przysposobił Władysław Kusiak. Kronika Wielkopolski.* 2015 nr 3 s. 75–85.

Wspomnienia autora (ur. 1941) z l. 1961–2007.

10445. MILAN Ryszard: *Ze Lwowa do Wrocławia.* Wrocław 2015 Gajt Wydaw. 8° ss. 151, nlb. 1, il.

Wspomnienia autora (ur. 1944) z rodzinnego życia w Bytomiu i Wrocławiu oraz pracy w przemyśle maszynowym i handlu.

10446. MÓJ Sierpień '80. *Pomorze Zachodnie na drodze do wolności.* Pod red. Magdaleny Dźwigał, Artura Kubaja, Michała Siedziako. Szczecin 2015 IPN-KŚZpNP 8° ss. 296, il.

Treść: Dźwigał M., Kubaj A., Siedziako M.: Tytułem wstępu s. 7–18; Jurczyk Marian: Stenogram wystąpienia Mariana Jurczyka wygłoszonego w czasie nabożeństwa w katedrze szczecińskiej 31 sierpnia 1980 roku s. 22–23; Krystosiak Aleksander: O związek niezależny od partii i rządu. W pierwszą rocznicę protestu sierpniowego s. 26–27; Wspomnienia. [Lata 1980–1981] s. 32–287.

10447. MÓWIĄ pełnym głosem. Władze wobec dramatopisarzy i środowiska teatralnego na przełomie lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych. [Wyd.] Michał Rosenberg. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 24: 2014 s. 453–487.

10448. MYJAK Józef: Spod Gorców w świat centusiów i makaroniarzy. [Cz. 5:] (Wśród makaroniarzy – lata włoskie c. d.). *Almanach Łącki*. Nr 23: 2015 s. 17–74.

Wspomnienia profesora matematyki (ur. 1940) z naukowych i turystycznych wyjazdów do różnych państw świata. Cz. 1. *Tamże*. Nr 17: 2012.

10449. NA POWOJENNYM Górnym Śląsku. Wspomnienia o wydarzeniach z lat 1945–1950. Oberschlesien in den Jahren 1945–1950. Zeitzeugen erinnern sich. Pod red. nauk. Adriany Dawid. Nowe Gliwice–Opole 2015 Dom Współpracy Pol.-Niem.; Zw. Niem. Stow. Społ.-Kult. w Polsce 8° ss. 173, nlb. 3, il. (Archiwum Historii Mówionej. Das Archiv der erzählten Geschichte; t. 3).

Tekst równol. pol., niem.

10450. [NIEWIADOMSKI Józef]: Józef Niewiadomski – wywiad rzeka z prezydentem Łodzi w latach 1978–1985. [Współpr.] Anna Kulik. Łódź 2015 Księży Młyn Dom Wydaw. 8° ss. 157, il.

10451. NIEZALEŻNE Zrzeszenie Studentów w Krakowie w latach 1980–1990. Wybór dokumentów. T. 1: 1980–1981. Wybór i oprac. Henryk Głębocki, Marcin Kasprzycki. Kraków 2014.

Rec.: Waško Anna: NZS w Krakowie (1980–1981). *Arcana*. Nr 121: 2015 s. 147–152.

10452. NOWAK Edward E.: Moja Solidarność. Lata 1980–1981 w Nowej Hucie. Kraków 2015 Fund. Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego; Księg. Akademicka 8° ss. 281, nlb. 3, il.

Wspomnienia współzałożyciela „Solidarności” (ur. 1950) w Hucie im. Lenina.

10453. NOWAK Waldemar: Śladami czasu. Wspomnienia z lat 1951–2015. Płock 2015 Płocki Inst. Wydawniczy 8° ss. 207, nlb. 1, tabl. 32, il.

Wspomnienia autora (ur. 1937) z Niższego (1951–1955) i Wyższego Seminarium Duchownego w Płocku (1955–1961), posługi kapłańskiej w Sońsku, Brańszczyku, Dłutowie, Chociszewie i Smoszewie (do 2004 r.) oraz dalszego życia w Domu Księża Emerytów w Płocku.

10454. O TYM, jak Grydzewski z aktorkami się przyjaźnił. Przyczynek do biografii (w 120 rocznicę urodzin i 45 rocznicę śmierci redaktora). [Wyd.] Anna Augustyniak. *Przeegl. Humanist.* R. 59: 2015 nr 3 s. 179–191.

Korespondencja Mieczysława Grydzewskiego z Marią Modzelewską, Janiną Romanówną i Stanisławą Masłowską, l. 1945–1967.

10455. OBRAŃCZKA Piotr: Między Bytomiem a Opolem. Szkice i wspomnienia. Bytom 2014 Fischer 8° ss. 97, il.

Wspomnienia autora (ur. 1941) z powojennego życia w Bytomiu oraz studiów polonistycznych w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu (Uniwersytet Opolski), w tym znajomości z Władysławem Studenckim.

10456. OCHOTNICZE Straże Pożarne Powiatu Wołomińskiego. Stan na 1974 rok. [Wyd.] Jarosław Stryjek. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 213–233.

10457. ODROWĄŻ-PIENIAŹEK Janusz: Błagam, tylko nie profesor. Wypominania i anegdota. Warszawa 2015 Iskry 8° ss. 295, nlb. 1, tabl. 56, il.

Wspomnienia wieloletniego dyrektora Muzeum Literatury (1931–2015) ze znajomości m.in. z Witoldem Gombrowiczem, Czesławem Miłoszem, Zbigniewem Herbertem, Jerzym Giedroyciem, Stefanem Kisielewskim.

10458. OKOLICZNOŚCI śmierci Witolda Hulanickiego i Stefana Arnolda w świetle dokumentów ze zbiorów Archiwum Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie. Wstęp i oprac. Artur Patek. *Niepodległość*. T. 62: 2013 s. 287–303.

Rok 1948.

10459. OKÓLNIKI Kurii Metropolitalnej w Poznaniu 1948–1956. Oprac. i red. Leszek Wilczyński. Poznań 2014 Inst. Studiów Kościelnych Lubranscianum 8° ss. 377. Inst. Studiów Kościelnych Lubranscianum w Poznaniu. (Studia i Materiały; t. 5).

10460. OKRUCHY wspomnień absolwentów Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej. Rocznik 1953–1958. Red. Jerzy Dąbrowski [i in.]. Warszawa 2015 Jerzy Dąbrowski 8° ss. 504, il.

10461. OLCZAK-RONIKIER Joanna: Wtedy. O powojennym Krakowie. Kraków 2015 Znak 8° ss. 345, nlb. 2, il.

Wspomnienia rodzinne pisarki (ur. 1934) z okresu stalinowskiego.

10462. OSADNICY i ich następcy. Relacje i wspomnienia mieszkańców gminy Kotla. Wybór i oprac. Jan Baraniecki, Marek Robert Górniak, Łukasz Horbatowski. Lublin–Kotla–Leszno 2015 Urząd Gm. Kotla; Agencja Jagart Jarosław Glapiak 8° ss. 608, il.

10463. OSIECKA Agnieszka: Dzienniki i zapiski. T. 3: 1952. Pod red. Karoliny Felberg-Sendeckiej. Warszawa 2015 Prószyński Media; Fund. Okularnicy im. Agnieszki Osieckiej 8° ss. 565, nlb. 2, il.

T. 1. pt. Dzienniki. Warszawa 2013.

10464. OSTROWSKI Mieczysław: Istnienie jest uśmiechem z nieba. Tam gdzie Wopławki i tam gdzie Kętrzyn. Zielona Góra 2015 MAJUS 8° ss. 149, tabl. 6, il.

Wspomnienia autora (ur. 1948) z dzieciństwa i młodości w Wopławkach i Kętrzynie.

10465. PABIS Tadeusz: W jednym życiu przeżyć wiele... Tuchów 2015 Mała Poligrafia WSD Redemptorystów 8° ss. 222, il.

Wspomnienia autora (ur. 1930) z pracy w krawiectwie, służby wojskowej w siłach powietrznych, prowadzenia prywatnego muzeum naftownictwa w Libuszy.

10466. [PALCZEWSKI Stanisław]: „Niepodległość jest nam potrzebna jak powietrze”. [Rozm. przepr.] Mirosław Lewandowski. *Sowiniec*. Nr 45: 2014 s. 163–175.

Wspomnienia o działalności opozycyjnej, l. 50.–80. XX w.

10467. PAMIĘTNIKI elczan. (Historia, ludzie, fakty) 1945–2015. T. 1. Zebrał, oprac. i wstępem opatrzył Alfons Bobowik. Ełk 2015 Mazurskie Tow. Nauk. 8° ss. 312, tabl. 5, il.

10468. PAMIĘTNIKI, relacje i wspomnienia osadników rejonu obecnej gminy Głogów. Cz. 1: Przedmoście. Wybór i oprac. Karolina Frąszczak, Marek Górniak, Marcin Kuchnicki. Głogów–Lublin–Koszalin 2015 Urząd Gm.; Intro-Druk 8° ss. 251, il. Gm. Głogów.

Od 1945 r.

10469. PAŃSTWO i prawo Polski Ludowej (1944–1989). Wybór, wstęp i komentarz Wiesław Kozub-Ciembroniewicz, Jacek M. Majchrowski, Konrad Kozub-Ciembroniewicz, Wojciech Majchrowski. Kraków 2014 Księg. Akademicka 8° ss. 767.

10470. PASEK Piotr: Nad Dunajcem i u źródeł Białej. Myśliwskie wspomnienia. Krynica-Zdrój–Koszęcin 2015 Mirczumet 8° ss. 315, il.

Wspomnienia myśliwego (ur. 1942).

10471. PAWELEC Aleksander: Wspomnienia z lat dojrzałości w czasach powojennych 1945–1957. Pruszcz Gdański 2015 Wydaw. Jasne 8° ss. 336, il.

Wspomnienia autora (ur. 1915) z rodzinnego życia, pracy w handlu i działalności politycznej w Pruszczu Gdańskim, Gdańsku, Elblągu, Tczewie.

10472. [PAWLAR Franz]: Dziennik księdza Franza Pawlara. Górny Śląsk w 1945 roku. Opis pewnego czasu. Red. Leszek Jodliński. Kotórz Mały–Opole 2015 Silesia Progress 8° ss. 127.

Relacja proboszcza w Pławniowicach o wkroczeniu Armii Czerwonej.

10473. PERLAK Maria, Perlak Andrzej: Nowosolska „Solidarność”. Relacje, wspomnienia, dokumenty (wrzesień 1980 – czerwiec 1990). Poznań 2013.

Rec.: Kaczorowski Andrzej W.: Pamięć o „Solidarności” rolników zielonogórskich. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 21: 2014; Polem.: Perlak A., Perlak M.: Warto publikować relacje. W odpowiedzi panu A.W. Kaczorowskiemu. *Tamże.* Nr 22: 2015 s. 369–385; Repl.: Kaczorowski A. W.: Badacze w pułapce relacji (krótka replika autora recenzji). *Tamże* s. 387–395.

10474. PIELGRZYMKI Jana Pawła II do Polski w wojskowych materiałach archiwalnych. Red. nauk. Andrzej Czesław Żak. Warszawa 2015 CAW 8° ss. 615, il.

10475. PIERWSZE zarządzenia. [Wyd.] Rafał Kubiak. *Roczn. Solecki.* [R.] 6: 2015 s. 63–65.

Zarządzenie Komitetu Tymczasowego w Solcu Kujawskim, 26 I 1945 r.

10476. PIĘCIAK Zdzisław : Zamach na Lwa Sobolewa – relacja świadka. Oprac. Krzysztof Pięciak. *Zesz. Hist. WiN-u.* R. 24: 2015 nr 41 s. 217–221.

Kapitan NKWD, doradca przy PUBP w Tarnowie, zastrzelony 10 IX 1946 r.

10477. PILSKIE drogi do wolności. Kronika parafii Świętej Rodziny w Pile, 16 października 1978 – 18 czerwca 1989. Wybór, wstęp i oprac. Jarosław Wąsowicz. Piła 2015 Archiwum Salezjańskiej Inspektorii Pilskiej 8° ss. 276, il. (Studia i Materiały Źródłowe pod Patronatem Archiwum Salezjańskiej Inspektorii Pilskiej; t. 6).

10478. PIŁA dzieci kwiatów. Pilanie rocznik 1950. Piła 2015 Państ. Wyższa Szkoła Zawodowa im. Stanisława Staszica 8° ss. 151, il.

Antologia wspomnień.

10479. PŁUŻAŃSKI Tadeusz M.: Moje spotkania z bestiami. Warszawa 2014 Wydaw. 2 Kolory 8° ss. 206, il.

Wywiady z komunistycznymi oprawcami żołnierzy powojennego podziemia.

10480. POCZĄTKI Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej we wspomnieniach studentów i pracowników 1944–1955. Pod red. Ryszarda Szczygła. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 303, il.

10481. POCZOBUT Zygmunt: Burzliwa epoka. Droga przez życie. Kresy Wschodnie. Suwałki 2015 Zygmunt Poczobut 8° ss. 208, il.

Wspomnienia autora (ur. 1937) z pracy przy wyrębie tajgi nad Morzem Białym w l. 1953–1959, przyjazdu do Polski, osiedlenia się w Mikołajkach na Mazurach, nauki w technikum budowlanym oraz pracy na wielkich budowach w kraju i za granicą, także na stanowiskach kierowniczych.

10482. PODGÓRSKA Barbara, Podgórski Adam: Zielone lata. Wspomnienia z Technikum Leśnego w Rogozińcu 1965–1970. Ruda Śląska 2015 Rudzkie Tow. Przyj. Drzew 8° ss. 119, nlb. 1, il.

Wspomnienia uczniów.

10483. PODRAZA Rafał: Przegrane medale. Jak działacze niszczyli sportowców. Szczecin 2015 Hogben; na zlec. Oficyna R 8° ss. 122, nlb. 8, il.

Wywiady z lekkoatletkami: Celiną Jesionowską, Elżbietą Bednarek, Ewą Kłobukowską, Mirosławą Sarną, Dorotą Brzozowską.

10484. POLEN. Mein Weg zur Freiheit. Wie Polen die DDR-Bürgerrechtler inspirierte. 13 Gespräche. Geführt, hrsg. und eingel. von Robert Żurek. Warszawa–Osnabrück 2015 IPN–KŚZpNP; Fund. „Polsko-Niemieckie Pojednanie”; in Zsarb. mit dem Museum der Geschichte Polens; fibre 8° ss. 272, tabl. 32, il. Inst. für Nationales Gedenken. Hauptkommission zur Strafverfolgung von Verbrechen gegen das Polnische Volk, Stiftung „Polnisch-Deutsche Aussöhnung”, Museum der Geschichte Polens.

10485. POLSKA pod reżimem komunistycznym. Sprawozdanie z sytuacji w kraju (1944–1949). Wstęp i oprac. nauk. Jolanta Mysiakowska-Muszyńska, Wojciech J. Muszyński. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 368, il. IPN–KŚZpNP. (Z Archiwum Rządu RP na Uchodźstwie).

10486. [POMIANOWSKI Jerzy]: To proste. Opowieści Jerzego Pomianowskiego nagrane przez Joannę Szwedowską dla Programu II Polskiego Radia. Red. Elżbieta Jogała. Budapeszt– Kraków 2015 Austeria Klezmerhojs 8° ss. 274, nlb. 5, il.

Wspomnienia i refleksje autora (1921–2016) na temat kultury i życia intelektualnego w PRL i III RP.

10487. POŚWIATOWSKA Halina: Listy. Red. Maria Rola; tł. z jęz. ang. Maya Peretz. Kraków 2015 Wydaw. Liter. 8° ss. 493, nlb. 2, il.

Lata 1956–1967.

10488. POWOJENNE problemy społeczno-gospodarcze Lubelszczyzny lat 1944–1945 w świetle sprawozdania Izby Przemysłowo-Handlowej w Lublinie. [Wyd.] Tomasz Osiński. *Res Historica*. Nr 39: 2015 s. 275–307, sum.

10489. POWROTY. Warszawa 1945–46. Wybór i oprac. tekstów Magda Szymańska; współpr. Maria Buko, Iwona Makowska, Jarosław Pałka oraz Damian Jaworek. Warszawa 2015 Dom Spotkań z Historią 8° ss. 75, nlb. 1, il. + dysk optyczny (CD-ROM). (Z Archiwum Historii Mówionej; z. 5).

Antologia wspomnień.

10490. PROTOKOŁY posiedzeń Kolegium Sekcji Kontroli Delegatury Rządu na Kraj z okresu marzec–sierpień 1945. Oprac. Waldemar Grabowski. *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 42 s. 267–288.

10491. PRZESIEDLENIA z Białoruskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej do Polski w latach 1944–1947. Wybór źródeł. [Wyd.] Małgorzata Ruchniewicz. *Przeegl. Wsch.* T. 13: 2014 z. 1 s. 153–180.

10492. PRZESZŁOŚĆ, której nie da się zapomnieć. Wspomnienia dolnośląskich Niemców. Vergangenheit, die man nicht vergessen kann. Erinnerungen der niederschlesischen Deutschen. Zebranie i oprac. tekstów Justyna Pobiedzińska; tł. na jęz. niem. Agnieszka Waclawik. Wrocław 2015 Niem. Tow. Kult.-Społ. 8° ss. 160, il.

Antologia wspomnień powojennych.

10493. PRZEŹDZIECKI Jan: Nie tylko moje życie i szczęście. Warszawa–Pruszków 2015 Wydaw. M.M. 8° ss. 271, nlb. 1, il.

Wspomnienia autora (ur. 1938) z zawodowej służby wojskowej artylerzysty, w tym osiągnięcia stopnia pułkownika i kierowniczych stanowisk w Biurze Bezpieczeństwa Narodowego przy Kancelarii Prezydenta RP i Ministerstwie Obrony Narodowej.

10494. PRZYBYLIK Marek: Dzień targowy. Tak się kończył PRL. Warszawa 2014 Oficyna Wydawnicza Przybylik & 8° ss. 319, nlb. 1, il.

Felietony dot. sytuacji gospodarczej, publikowane w „Życiu Warszawy” w l. 80. XX w.

Wyd. 1. pt. To było tak. Dzień targowy. Coparotygodnik schyłkowego PEERELU. Warszawa 2009 Inst. Wydaw. Latarnik im. Zygmunta Kałużyńskiego.

10495. [RACZKOWSKA-BEKIESIŃSKA Teresa]: Od świtu do zmierzchu. Wspomnienia Teresy Raczkowskiej-Bekiesińskiej. Warszawa 2010 Spółka Wydawnicza Heliodor 8° ss. 220, nlb. 3, il. (Olimpijczycy Artyści).

Wspomnienia autorki (1931–2016), doktor nauk o wychowaniu fizycznym, zawodniczki kadry narodowej, trenerki w gimnastyce sportowej, mistrzyni w strzelectwie sportowym.

10496. RADEJOWSKA Barbara: Nasza klasa 1951–1955. Wyd. 1. uzup. Bytom–Warszawa 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Warszawskiej 8° ss. nlb. 2, VI, 150, il.

Na prawach rpsu.

Wspomnienia autorki (ur. 1938) z nauki w IV LO im. Bolesława Chrobrego w Bytomiu.

10497. RAP Zbigniew: Okruchy jednego życia – Szkoła. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 239–250.

Wspomnienia uczniowskie z Jarosławia, l. 1945–1949.

10498. RAZEM w XXI wiek. Z historią ku przyszłości. Oprac. Sylwia Frankowska, Elżbieta Streker-Dembińska, Ryszard Sławiński; zdj. Ryszard Formanek, Mirosław Jurgielewicz. Konin 2015 Stow. ONA Otwarta-Nowoczesna-Aktywna; Setidava Wydaw. MBP 8° ss. 67, nlb. 1, il.

Zawiera gł. wspomnienia mieszkańek Konina z okresu PRL.

10499. REFERENDUM z 30 czerwca 1946 r. w województwie poznańskim w dokumentach UB. Wybór źródeł. Wybór i oprac. Anna Chmielewska-Metka [i in.]. Poznań 2015 Oddz. IPN– KŚZpNP 8° ss. 928, nlb. 1, il. (Studia i Materiały Poznańskiego IPN; t. 28).

10500. REKLEWSKA-BRAUN Zofia: Jak to naprawdę było? Warszawa 2015 Prohibita Paweł Tobała-Pertkiewicz 8° ss. 107, tabl. 4, il.

Wspomnienia autorki (ur. 1939) z działalności w organizacjach kościelnych wspierających „Solidarność” we Wrocławiu podczas stanu wojennego, perypetii zawodowych męża reżysera Kazimierza Brauna, emigracji do Stanów Zjednoczonych w 1986 r.

10501. ROGULSKA Teresa: Początki „Solidarności” w Zakładach Stolarzki Budowlanej „Stolbud” Wołomin. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 91–118.

Wspomnienia działaczki, l. 1980–1990; zawiera też dokumenty.

10502. ROGULSKA T.: [Siedemdziesięciolecie] 70-lecie Liceum Ogólnokształcącego w Wołominie. Wspomnienie. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 267–272.

Wspomnienie uczennicy, l. 1959–1963.

10503. ROGUSKI Piotr: Technikum Szklarskie (1960–1965). Wspomnienia ucznia. *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 137–148.

W Wołominie.

10504. ROGUSKI P., [Michalik Ryszard]: Wspomnienia uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Wołominie (1952–1959). *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 273–280.

10505. RYDEL Ewa: Wspomnienia spod pętli. *Bronowickie Zesz. Hist.-Liter. Z.* 33: 2014 s. 21–31.

Wspomnienia z Bronowic Małych, gł. l. 50.–70. XX w.

10506. SADOWSKI Wiktor: Repatriant na swoim. Wspomnienia. Gdańsk 2014 Marpress 8° ss. 129, nlb. 2, il.

Wspomnienia autora (ur. 1952) o repatriacji do Polski z Prudna w ZSRR (Białoruś) w 1957 r. i osiedlenia się w Ostrowinie.

10507. SAMOZWAŃCZE konsulaty. Rzecz o emocjonalnym stosunku Niemców i Polaków do tego samego skrawka ziemi. Red. Zbigniew Czarnuch. Gorzów Wielkopolski–Witnica 2013.

Rec.: Popieliński Paweł, *Roczn. Pol.-Niem.* Nr 23: 2015 s. 224–228.

10508. [SCHMIDT Hans]: Opinia Hansa Schmidta o „Planie Generalnym Warszawy”. [Wyd.] Andrzej Skalimowski. *Kronika Warszawy*. 2015 nr 1 s. 157–173.

Dot. architektury, 14 X 1946 r.

10509. SŁOMCZYŃSKI Janusz: Wspomnienie Mińska z okresu dzieciństwa. *Roczn. Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 221–227.

Ok. poł. XX w.

10510. SMALEWSKI Jan Stanisław: Szkoła strachu. Autentyczny, unikatowy pamiętnik z przed pół wieku podchorążego Oficerskiej Szkoły Saperów z Wrocławia. Postomino 2015 Wydaw. Prywatne Magnolia 8° ss. 460.

Wspomnienia autora (ur. 1946) z nauki w Wyższej Szkole Oficerskiej Inżynierii Wojskowej im. gen. Jakuba Jasińskiego we Wrocławiu.

10511. SOPUCH Kazimierz: Dziennik pokładowy. Lata siedemdziesiąte (wybór). Gdańsk 2015 Marpress 8° ss. 295, nlb. 1.

Zapiski autora (ur. 1933) na temat pracy zawodowej socjologa i publicyisty oraz sytuacji w Związku Literatów Polskich na Wybrzeżu.

10512. SPYCHAŁSKI Marian: Warszawa architekta. Wspomnienia pierwszego powojennego prezydenta stolicy. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 209, nlb. 1, tabl. 10, il.

W l. 1944–1945.

10513. STAN sanitarny w powiecie piskim w świetle sprawozdania z wyjazdu inspekcyjnego na teren powiatu w dniach 8–21 lutego 1946 roku. Oprac. Anna Bujko. *Meritum*. T. 3: 2011 s. 191–198.

10514. STAŃCZAKOWA Jadwiga: Dziennik we dwoje. Wyd. 2., zm. Wrocław 2015 Wrocławskie Wydaw. Warstwy 8° ss. 443, nlb. 1, il. + dysk optyczny (DVD).

Zapiski niewidomej poetki (1919–1996), prowadzone z inspiracji i przy współpracy Mirona Białoszewskiego, l. 1975–1978. Wyd. 1. Warszawa 1992.

10515. STAROŚCIAK Jacek: Wspomnienia gdańszczanina. Gdańsk 2015 Marpress 8° ss. 505, tabl. 36, il.

Wspomnienia autora (ur. 1947) o życiu w Gdańsku, pracy rodziców w Akademii Medycznej, własnych studiach elektronicznych na Politechnice Gdańskiej, pracy naukowej m.in. w Wyższej Szkole Morskiej (Akademia Morska) w Gdyni, Instytucie Morskim, Wydawnictwie Morskim i pełnieniu funkcji prezydenta Gdańska; zawiera także dziennik z pracy w kancelarii prezydenta Lecha Wałęsy w l. 1991–1995.

10516. STENOGRAM zebrania poświęconego omówieniu projektu Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie z dnia 18 i 19 kwietnia 1952 roku (Materiał źródłowy). [Wyd.] Andrzej Skalimowski. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 12: 2014 s. 433–457, sum.

10517. STOSUNKI gospodarcze polsko-czechosłowackie w latach 1945–1949. Zbiór dokumentów. Wybór, wstęp i oprac. Janusz Skodlarski. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 190.

10518. STRZYŻEWSKI Tomasz: Wielka księga cenzury PRL w dokumentach. Warszawa 2015 Prohibita Paweł Tobała-Pertkiewicz 8° ss. 580, il.

10519. SULECKI Władysław: Waszyngtońskie świadectwo robotnika z Gliwic. Oprac. Bogusław Tracz. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 171–176.

Wspomnienia autora (1931–2004) o warunkach życia i pracy w PRL, doprowadzone do 1979 r.

10520. SUMERA Stanisław: I spełniło się... Toruń 2015 Adam Marszałek 8° ss. 121, il.

Pamiętnik lotnika (ur. 1953) opisujący dzieciństwo w lubelskiej wsi, studia w Wyższej Oficerskiej Szkole Lotniczej w Dęblinie w l. 1971–1975 pracę tamże oraz środowisko polskiego lotnictwa.

10521. SZCZEPANIAK Jerzy: Jak stracić duże pieniądze. Opowieści łódzkiego adwokata. Łódź 2015 Wydaw. Westa-Druk Mirosław Kuliś 8° ss. 183, il.

Wspomnienia autora (ur. 1951) o pracy zawodowej i członkach łódzkiej palestry.

10522. SZCZEPAŃCZYK Jan: Moje wspomnienia o „Solidarności”. ZP Komuna Paryska w Radomsku w latach 1980–1990. [B.m.] 2015 [b.w.] 8° ss. nlb. 2, 28, il. Solidarność. Podregion Radomsko.

10523. SZCZEPAŃSKI Jan Józef: Dziennik. T. 4: 1973–1980. Kraków 2015 Wydaw. Liter. 8° ss. 725, nlb. 3, tabl. 16, il.

T. 1. 2009.

10524. [SZCZEPAŃSKI Maciej]: „Trybunie Robotniczej” się nie odmawiało. Rozmawia Bogusław Tracz. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 46–57.

Wspomnienia autora (1928–2015) z pełnienia funkcji redaktora naczelnego „Trybuny Robotniczej” w okresie zarządzania województwem katowickim przez Edwarda Gierka i Jerzego Ziętka, l. 1966–1972.

10525. SZUJECKI Andrzej Jerzy: Na rozstajnych drogach. Ze szkolnego boiska, przez lasy, do profesury i dalej... Warszawa 2015 Wydaw. SGGW 8° ss. 445, nlb. 2, il.

Wspomnienia autora (ur. 1929) z zamieszkania w Ostrowi Mazowieckiej w 1947 r. oraz studiów i pracy naukowej na Wydziale Leśnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

10526. ŚWIDA Andrzej: Życie... z lasem w tle. Wspomnienia. Koszęcin 2015 Mirczumet 8° ss. 216, il.

Wspomnienia autora (ur. 1937) ze studiów medycznych, pracy lekarza i pasji myśliwskiej (Konstancin-Jeziorna, Poznań, Warszawa, Sosnowica, Zdziłowice, Nowy Dwór, Radziejów Kujawski, ponownie Warszawa).

10527. TABKOWSKI Sławomir: „Gazeta Krakowska” w antrakcie. Wspomnienia redaktora. Katowice 2014 Śląsk 8° ss. 333, tabl. 16, il.

Wspomnienia redaktora naczelnego w l. 1983–1988.
Rec.: Leśniak Jerzy, *Roczn. Ślądecki*. T. 43: 2015 s. 389–390.

10528. TARKOWSKI Jerzy: Kronika Absolwentów „Goraj – 65”. Wyd. 2. popr. Podanin–Goraj 2015 Nadleśnictwo Podanin; Absolwenci Technikum Leśnego z 1965 r. 8° ss. 95, il.

Antologia wspomnień z Zespołu Szkół Leśnych im. inż. Jana Kloski w Goraju. Wyd. 1. 2010.

10529. [TARNAWSKI Władysław]: Trudna rzeczywistość. Listy Władysława Tarnawskiego z więzienia do rodziny (lata 1947–1948). [Wyd.] Tomasz Pudłocki. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 2 s. 111–124.

10530. TEJCHMA Józef: Stary świadek nowej historii Polski. Warszawa 2015 MHPRL; Oficyna Wydawnicza Aspra-JR 8° ss. 306, il. MHPRL.

Zawiera zapiski z dziennika autora (ur. 1927) z okresu emerytury (l. 1983, 1988, 1990, 1993–1995) oraz wywiady radiowe dot. pracy zawodowej i działalności politycznej w okresie PRL.

10531. TRANSPORTY z Rudek na zachód. Oprac. Henryk Domaradzki, Genowefa Rozkrut. Bieniów–Żary 2015 Chroma Drukarnia Krzysztof Raczkowski 8° ss. 93, il.

Antologia wspomnień ekspatriantów spod Lwowa.

10532. TUROWICZ Ita: Po obu stronach snu. Memuar sieradzki. [Cz.] 2. Warszawa 2015 Studio PEN 8° ss. 463, il.

Kontynuacja wspomnień o życiu codziennym w Sieradzu w okresie PRL; zawiera też listy od czytelników cz. 1. Cz. 1. pt. I wszystko w sny odchodzi... Memuar sieradzki. Warszawa 2010.

10533. TYRMAND Leopold: Dziennik 1954. [Warszawa] 2015 Wydaw. MG 8° ss. 367, nlb. 1. 10534.

10534. W ROCZNICĘ zakończenia II wojny światowej na Kujawach i Pomorzu. Wybór i oprac. Elżbieta Skerska. *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej*. T. 27: 2015 nr 65 s. 28–41.

Wspomnienia mieszkańców Pomorza i Kujaw z pierwszych miesięcy 1945 r.

10535. WALISZEWSKI Stanisław: Po wojnie. Wspomnienia. Historia mojej działalności lekarsko-społecznej po drugiej wojnie światowej z wstawkami autobiograficznymi ze szczególnym uwzględnieniem pobytu w Rogoźnie od 01.04.1945 r. do 25.02.2009 r. Red. Lucyna Bełch. Rogoźno 2015 Tow. Przyj. Rogoźna 8° ss. 136, il. (Biblioteka Rogozińskich Zeszytów Historycznych; nr 3).

Wspomnienia autora żyjącego w l. 1912–2011.

10536. WILDSTEIN Bronisław: Cienie moich czasów. Poznań 2015 Zysk i S-ka 8° ss. 449, nlb. 2.

Wspomnienia autora (ur. 1952) z działalności opozycyjnej w Krakowie w l. 70., przyjaźni ze Stanisławem Pyjasetem i Lesławem Maleszką, emigracji we Francji w l. 80., powrotu do Polski w 1989 r., pracy dziennikarskiej, znajomości z dziennikarzami i politykami.

10537. [WIRPSZA Witold, Kunstmann Heinrich]: „Salut Henri! Don Witoldo!”. Witold Wirpsza – Heinrich Kunstmann. Listy 1960–1983. Wstęp, przekł. i oprac. Dorota Cygan, Marek Zybur. Kraków 2015 Universitas 8° ss. 325, il. (Polonica Leguntur. Literatura polska w krajach języka niemieckiego; t. 18).

10538. WIŚNIEWSKI Rodryg: Jak mam to nazwać? Oprac. tekstu Zuzanna Łaga, Katarzyna Sawicka. Wschowa 2015 Muzeum Ziemi Wschowskiej 8° ss. 95, nlb. 1, il.

Wspomnienia autora (ur. 1933) z powojennego życia we Wschowie.

10539. WOJSKO wobec polskiego sierpnia '80 w dokumentach. Wstęp i oprac. Edward Jan Nalepa. Piotrków Trybunalski 2015 Nauk. Wydaw. Piotrkowskie przy Filii UJK 8° ss. 288, nlb. 1, il.

10540. WOY-WOJCIECHOWSKI Jerzy: Moje towarzystwo. Warszawa 2015 Domena 8° ss. 303, nlb. 1, tabl. 32, il.

Wspomnienia autora (ur. 1933) z działalności w Polskim Towarzystwie Lekarskim, w tym pełnienia funkcji jego prezesa od 1987 r.

10541. WROCLAWSKI Krzysztof: Powroty do przeszłości. Zeszyt z lat 1950–1954. Z tarczą Chałubińszczaka przez lata stalinizmu. Radom 2015 Wydaw. Nauk. Inst. Technologii Eksploatacji – Państw. Inst. Badawczego 8° ss. 71, il.

Wspomnienia autora (ur. 1937) z nauki w IV LO im. dra Tytusa Chałubińskiego w Radomiu.

10542. WYCHOWAĆ człowieka nowego. Kronika Publicznej Szkoły Powszechnej nr 2 w Nysie z lat 1945–1951. Materiały źródłowe z zasobu Archiwum Państwowego w Opolu. Wyd. Justyna Sowińska i Barbara Sypko. Opole 2015 AP 8° ss. 96, il. (Opera Extraordinaria; t. 7).

10543. WYKA Marta: Przypomniałam sobie. Kraków 2015 Wydaw. Liter. 8° ss. 185, nlb. 3, il.

Wspomnienia autorki (ur. 1938) o studiach polonistycznych na UJ i krakowskim środowisku literackim.

10544. WYSOCKI Michał: Osaczony złem. Wyd. 2., popr. Warszawa 2011 Bodiliani 8° ss. 343, il.

Wspomnienia kierowcy karetki pogotowia, oskarżonego fałszywie przez Służbę Bezpieczeństwa o udział w śmiertelnym pobiciu Grzegorza Przemyka w 1983 r.; zawiera też dokumenty Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Wyd. 1. 2000.

10545. „WYWIEZIONO nas bydlęcymi wagonami”. Relacje deportowanych z Górnego Śląska do Związku Sowieckiego w 1945 roku. Wybór i oprac. Sebastian Rosenbaum, Dariusz Węgrzyn; współpr. Kamil Kartasiński. Katowice 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz.; Śląskie Centrum Wolności i Solidarności 8° ss. 311. IPN–KŚZpNP. Oddz. w Katowicach, Śląskie Centrum Wolności i Solidarności.

10546. Z DZIAŁALNOŚCI Okręgowego Urzędu Kontroli Publikacji i Widowisk w Olsztynie w świetle sprawozdania za 1983 rok. [Wyd.] Witold Gieszczyński. *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 233–244.

10547. Z „HEIMATBLATT”. Landsberg i Gorzów w oczach Niemców (cz. 2). Oprac. Dariusz A. Rymar. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 399–409.

Wspomnienia członków Bundesarbeitsgemeinschaft Landsberg Stadt und Land z wizyty w Gorzowie, l. 60. XX w. Cz. 1. *Tamże*. Nr 20: 2013.

10548. Z KRESÓW na Kresy. Praca zbiorowa. Pod red. Macieja Boryny. Szprotawa 2015 Tow. Bory Dolnośląskie im. Klausea Haenscha 8° ss. 98, nlb. 1, il.

Antologia wspomnień powojennych z terenów zachodniej Ukrainy.

10549. Z KRONIKI obozu stałego letniego w Ojcowie III Krakowskiej Drużyny Harcerzy im. Kazimierza Pułaskiego (1945). [Wyd.] Katarzyna Ryblewska-Marewicz. *Krakowski Roczn. Historii Harcerstwa*. T. 11: 2015 s. 111–116.

2 VIII – 25 VIII 1945 r.

10550. ZAJĄC Jan: Do Miasta na nauki. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 247–260.

Wspomnienia autora (ur. 1945) z nauki w nowotarskim LO, l. 1959–1963.

10551. ZAKRZEWSKI Tadeusz: Papież Polak. Wspomnienia reportera. Wyd. 2. Warszawa 2015
Książka i Wiedza 8° ss. 318, nlb. 1, il.

Wyd. 1. 2012.

10552. [ZAPIÓRKOWSKI Adam]: Konsekracja ołtarza Niepokalanej w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Nowym Targu w świetle pamiątnika Adama Zapiórkowskiego. [Wyd.] Andrzej Fryźlewicz. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 329–340.

Rok 1954.

10553. ZARZYCKI Tadeusz: Z Wielkanocy do Gdyni. *Roczn. Gdyński*. Nr 27: 2015 s. 142–151.

Wspomnienia żołnierza-technika (ur. 1931) z l. 1951–1981.

10554. ZARZYCKI T.: Z Wielkanocy nad morze. Wspomnienia. *Biul. Hist.* Nr 30: 2015 s. 190–201.

Wspomnienia żołnierza-technika (ur. 1931) ze służby w lotnictwie Marynarki Wojennej.

10555. [ZAWADZKI Janusz]: Nieznana relacja więźnia Pawiaka. List Janusza Zawadzkiego do Tadeusza Bieleckiego z 24 czerwca 1945 roku. [Wyd.] Jan Engelgard. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 4 s. 233–236.

10556. ZIEMIE Zachodnie. Zrób to sam. Wywiady opublikowane w kwartalniku „Pamięć i Przyszłość” w latach 2008–2013. [Rozm. przepr.] Katarzyna Uczkiewicz, Łukasz Medeksza. Wrocław 2015 Ośr. „Pamięć i Przyszłość” 8° ss. 190, nlb. 2, il.

Antologia wspomnień z okresu PRL i III RP; rozmówcy: Marek Czapliński, Olgierd Czerner, Krzysztof Czyżewski, Inga Iwasiów, Józef Janyszek, Adolf Juzwenko, Łukasz Kamiński, Krzysztof Kawalec, Marek Krajewski, Tadeusz Luty, Daniel Manelski, Dorota Monkiewicz, Kornel Morawiecki, Daniela Przyłęcka, Krzysztof Ruchniewicz, Włodzimierz Suleja, Jerzy Wyrzykowski.

10557. ZWYCZAJNY rocznik 1958. Wspomnienia ze studiów 1958–64 w 100-lecie Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej. Aut. tekstów Majka Bubiec (Wyszkowska) [i in.]. 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Warszawskiej 4° ss. 96, il.

10558. ŻAK-PIECHOWIAK Maria Krystyna: Był taki dom. Wspomnienia wychowanki Sacré Coeur w Polskiej Wsi. Brzezia Łąka 2015 Poligraf 8° ss. 416, il.

Liceum i Gimnazjum Zgromadzenia Sacré Coeur w Pobiedziskach, l. 1954–1959.

10559. ŻECHOWSKI Stefan: Odkrywanie duszy. Dzienniki z lat 1962–1966. Oprac. Krystyna Olchawa. Miechów 2014 BWA „U Jaksy” 4° ss. 157, nlb. 3, il.

Zapiski malarza i rysownika (1912–1984).

10560. [ŻMUDZKI Olgierd]: Rozmowa z Olgierdem Żmudzkim. „Przeszłość cenzora ciągnie się za człowiekiem przez kilkadziesiąt lat...”. Rozmawia Andrzej Sznajder. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 21–25.

Lata 70. XX w. w Katowicach.

Opracowania

Zob. poz. 1043, 2581, 2845–2847, 3054, 3517, 4517, 4706, 4898, 4934, 9612, 9869, 9881, 9929, 9979, 9993, 9994, 10000, 10072, 10116, 10157, 10177, 10267, 10280, 10295, 10301, 10303, 10311, 10344, 11376, 11584.

10561. ABRYSZEŃSKI Piotr: Stanowisko duchownych Pomorza Gdańskiego wobec Grudnia 1970 w świetle dokumentów SB. Próba charakterystyki. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 137–153, sum.

10562. AFTAMIŃSKI Damian: Legnicka Fabryka Fortepianów i Pianin. Dzieje przedsiębiorstwa w latach 1947–1953. *Szkice Legnickie*. T. 36: 2015 s. 257–283, Zsfg.

10563. ANDRZEJEWSKA Agnieszka: NSZZ „Solidarność” Region Mazowsze – Oddział w Siedlcach. Kalendarium i wybór dokumentów. Cz. 1: Od nadziei do interny. Siedlce 2015 Wydaw. Fund. Gazety Podlaskiej im. prof. Tadeusza Kłopotowskiego 8° ss. 548, il., sum.

10564. ANKUDOWICZ-BIEŃKOWSKA Maria: Koncert ku czci św. Cecylii w katedrze łomżyńskiej w 1949 roku. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 15–22, sum.

10565. ARMIA Czerwona/Radziecka w Polsce w latach 1944–1993. Studia i szkice. Pod red. Krzysztofa Filipa i Mirosława Golona. Borne Sulinowo [i in.] 2014.

Rec.: Żak Marek, *Szkice Legnickie*. T. 36: 2015 s. 381–385.

10566. AWTUSZEWSKI Andrzej: Miesiące pierwsze Spółdzielni „Polskie Pismo i Książka” w Szczecinie. Przyczynek do jej historii. *Bibliotekarz Zachodniopomorski*. R. 55: 2014 nr 2 s. 122–125.

Zał. w lipcu 1945 r.

10567. BACHMANN Klaus: Repression, Protest, Toleranz. Wertewandel und Vergangenheitsbewältigung in Polen nach 1956. Dresden–Wrocław 2010 Neisse Verlag; Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe 8° ss. 364, il.

Rec.: Strózik Paweł: Courage zur neuen Orientierung. *Zbliżenia Interkulturowe*. [T.] 9: 2011 s. 125–127.

10568. BACIŃSKI Grzegorz: Federacja Młodzieży Walczącej w Warszawie 1984–1990. Warszawa–[Łódź] 2015 Wydaw. Polskie IHOO; Inst. Hist. NN im. Andrzeja Ostoja Owsianego 8° ss. 324.

10569. BADURA Anna: W głodzie, chłodzie i brudzie. Cienie upaństwowionej hodowli zwierząt. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 114–118.

Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Zgoda” w Małusach Wielkich, grudzień 1981 – styczeń 1982 r.

10570. BADURA A.: Wroga i szkodliwa działalność „Organisty”. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 47–52.

Służba Bezpieczeństwa wobec Juliana Gembalskiego, l. 70.–80. XX w.

10571. BAGIEŃSKI Witold: „Afera kurierska” w wywiadzie i MSZ. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 23: 2014 s. 135–163, sum.

Lata 1959–1962.

10572. BAGIEŃSKI W.: Wywiad cywilny Polski Ludowej w latach 1945–1961. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 191–201.

Autoreferat pracy doktorskiej.

10573. BAŁDA Waldemar: Prawdy Igłopolu. Rzeszów 2015 Agencja Wydawnicza Jota 8° ss. 229, nlb. 2, il.

Kombinat Rolno-Przemysłowy „Igłopol” w Dębicy oraz gospodarczo-polityczne problemy jego twórcy i dyrektora Edwarda Brzostowskiego, l. 70.–90. XX w.

10574. BANAŚ Kornelia: Uwaga, dywersanci! *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 128–133.

Wypadki, wybuchy, pożary w kopalniach Górnego Śląska, l. 1956–1959.

10575. BARTCZAK Anna: Dzieci i młodzież grecka i macedońska na Pomorzu Zachodnim po II wojnie światowej. *Stargardia*. T. 9: 2014 [dr.:] 2015 s. 201–213, Zsfg.

Lata 1948–1962.

10576. BARTOSIK Przemysław: Życie polityczne Wałcza i okolic w latach 1945–1990. Szczecin 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 347.

10577. BARTYZEL Małgorzata: Łódzkim szlakiem komunistycznych czystek. Ofiary i beneficjenci terroru. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 116–124.

10578. BAZIUR Grzegorz: Antykomunistyczna konspiracja młodzieżowa w zachodnich powiatach województwa krakowskiego w okresie stalinowskim. *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 41 s. 47–83, sum.

10579. BECHTA Mariusz: Pogrom czy odwet? Akcja zbrojna Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” w Parczewie 5 lutego 1946 r. Poznań 2014.

Rec.: Charczuk Wiesław, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 205–211; Charczuk W., *Res Historica*. Nr 40: 2015 s. 348–358; Charczuk W.: O akcji zbrojnej Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” w Parczewie 5 lutego 1946 roku. *Wiek Stare i Nowe*. T. 8(13). 2015 s. 173–182; Czajkowska Dorota, *Przeegl. Hist.-Wojsk*. R. 16: 2015 nr 1 s. 220.

10580. BEDNARSKI Mariusz D.: Spółdzielnie na terenie województwa lubelskiego jako obiekt przestępstw po II wojnie światowej. *Radzyński Roczn. Humanist*. T. 13: 2015 s. 125–147, sum.

10581. BEŁDZIKOWSKI Ryszard: Zarys dziejów kolejarzy i instytucji PKP w Wałbrzychu w latach 1945–1990. *Nowa Kronika Wałbrzyska*. T. 3: 2015 s. 99–116, sum.

10582. BENKEN Przemysław: Uchwała gryficka a dążenie do rozwiązywania rolniczych spółdzielni produkcyjnych na przykładzie Pomorza Zachodniego. *Roczn. Hist. MHPRL*. Nr 31: 2015 s. 125–138.

Rok 1951.

10583. BENKEN P.: Wypadki gryfickie 1951. Szczecin 2014.

Rec.: Jarosz Dariusz, *Przeegl. Hist.* T. 106: 2015 z. 4 s. 880–888.

10584. BERESZYŃSKI Zbigniew: Rewolucja „Solidarności” w stolicy polskiej piosenki (1980–1989). Postawy i rola społeczna twórców w czasach przełomu na przykładzie Opola. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 24: 2014 s. 149–189, sum.

10585. BERESZYŃSKI Z.: Ukarana krytyka. Opolskie media informacyjne w latach 1980–1982. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 58–65.

10586. BERGER Rafał: Z listów do Macieja (Musy) Konopackiego. *Roczn. Tatarów Pol.* Ser. 2. T. 2(16): 2015 s. 245–249.

Dot. listów prof. Wiktora Szyryńskiego (1913–2007) do M. Konopackiego z l. 60.–70. XX w.

10587. BEZDOMNA Europa. Migracje po II wojnie światowej we współczesnych badaniach humanistów. Zbiór studiów. Pod red. Barbary Kromolickiej i Henryka Walczaka. Szczecin 2015 Wydaw. Nauk. Wydz. Humanist. US Minerwa 8° ss. 253, il., sum.

Materiały konferencji naukowej, Szczecin, 16–17 IX 2015 r.

Treść: Kromolicka B., Walczak H.: Wstęp s. 7–11; Stravinskienė Vitalija: Wschód – Zachód: przymusowe migracje na Litwie. Doświadczenia Polaków (1944–1953) s. 13–27; Ruchniewicz Małgorzata: Przesiedlenia z Białoruskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej do Polski w latach 1944–1946 s. 29–43; Nowak Krzysztof: Migracje i przesiedlenia ludności etnicznie polskiej z pogranicza polsko-czechosłowackiego i sowiecko-rumuńskiego po II wojnie światowej s. 45–67; Strauchold Grzegorz: Jak „Szwaby” (tzw. autochtoni) i „Ukraińcy” (tzw. repatrianci) układali niespodziewanie wspólne życie na byłych niemieckich ziemiach wschodnich od 1945 roku s. 69–80; Nitschke-Szram Bernadetta: Migracje z Polski do Niemiec po zakończeniu II wojny światowej – specyfika, skala i formy s. 81–98; Syrnyk Jarosław: Poszukiwanie tożsamości jako metaforyczny rodzaj powojennych migracji (na przykładzie przesiedleńców z akcji „Wisła”) s. 99–114; Kozłowski Kazimierz: Dlaczego Pomorze Zachodnie stało się jednolitonarodowym regionem Rzeczypospolitej? Refleksja współczesna s. 115–130; Mieczkowski Janusz: Etnopolityczne uwarunkowania sytuacji mniejszości narodowych na Pomorzu Zachodnim po 1945 roku – wybrane problemy s. 131–143; Kowalewska Dorota: Aktywność organizacyjna mniejszości narodowych i etnicznych na Pomorzu Zachodnim w latach 1945–1989. Wybrane aspekty s. 145–156; Makowski Adam: W poszukiwaniu nowego domu. Uwagi o procesach integracji i dezintegracji społecznej na Pomorzu Zachodnim po II wojnie światowej s. 157–167; Wojtaszak Andrzej: Zmiany demograficzne na Pomorzu Zachodnim w latach 1945–1950. Zarys problemu s. 169–187; Kozłowska Urszula: Niechciane towarzyszkę podróży. Choroby zakaźne wśród migrantów na Pomorzu Zachodnim w latach 1945–1948. Analiza socjologiczno-historyczna s. 189–206; Stasienuk Żaneta: Co nam zostało z tych lat? Spuścizna kulturowa osadników Pomorza Zachodniego po II wojnie światowej s. 207–217; Izdebska Karolina: Oswajanie miejsca. Proces zadomawiania osadników na Ziemiach Odzyskanych w narracjach pierwszych powojennych mieszkańców szczecińskiego Niebuszewa s. 219–232; Podgórska Renata: Problem polityzacji zjawiska migracji w powojennej Polsce s. 233–253.

10588. BIAŁCZAK Adam: Operacja kryptonim „P”. Likwidacja XVI Okręgu „Orzeł” Narodowego Zjednoczenia Wojskowego. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 26: 2012 s. 13–28, sum.

Lata 1945–1949.

10589. BIDWELL Anna S.: Mikrohistoria: 70 lat temu... w małej wiosce, czyli pionierskie lata Przesieki/Matejkowic. *Roczn. Jeleniogórski*. T. 47: 2015 s. 95–108, sum., shrnutí, Zsfg.

Rok 1947.

10590. BIELAWNY Krzysztof: Kościół św. Jana Ewangelisty w Bartoszycach w latach 1945–1974. *Studia Elbląskie*. T. 9: 2008 s. 47–61, Zsfg.

10591. BIELAWNY K.: Początki duszpasterstwa w parafii rzymskokatolickiej w Kanigowie po 1945 roku. *Studia Elbląskie*. T. 10: 2009 s. 103–120, Zsfg.

10592. BIELAWSKA Sylwia: „Książnica Spółdzielcza” w Wałbrzychu w latach 1945–1950. *Nowa Kronika Wałbrzyska*. T. 3: 2015 s. 147–162, sum.

10593. BIEŃKOWSKA Joanna Maria: Pieśni muzyków polskich w katedrze w Łomży w latach 1949–1951. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 29: 2015 s. 415–420.

10594. BITTNER Karolina: Piosenka w służbie propagandy. Festiwal Piosenki Żołnierskiej w Kołobrzegu 1968–1989. Poznań 2015 Oddz. IPN–KŚZpNP 8° ss. 281, nlb. 1, il. (Studia i Materiały Poznańskiego IPN; t. 31).

10595. BŁASZCZYK Krzysztof: Z dziejów organizacji niepodległościowych w Wielkopolsce w latach 1945–1956. Wolsztyn 2014.

Rec.: Rzepa Krzysztof, *Kronika Wielkopolski*. 2015 nr 2 s. 119–122.

10596. BOBIK Bogumiła: Od kultury do propagandy. O powojennej prasie i życiu kulturalnym na Górnym Śląsku oraz ich animatorach. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 66–73.

Lata 1944–1948.

10597. BOBIK B.: Powojenny nauczyciel jako kreator ideologicznej rzeczywistości. *Rudzki Roczn. Muzealny*. [R.] 13: 2013/2014 [dr.:] 2015 s. 91–105.

Na Górnym Śląsku w l. 1945–1965.

10598. BOBIK B.: Szkolnictwo na Górnym Śląsku w latach 1945–1961. Katowice 2015 Gnome – Wydawnictwa Nauk. i Artystyczne 8° ss. 138, nlb. 3, il., sum.

10599. BOĆKOWSKA Aleksandra: To nie są moje wielbłądy. O modzie w PRL. Wołowiec 2015 Wydaw. Czarne 8° ss. 245, nlb. 1, il.

10600. BOGDAN Magdalena: W gościnie u generała Franco. Radio Madryt wobec wydarzeń polityki międzynarodowej w latach 1949–1955. *Glaukopis*. Nr 21/22: 2011.

Uzup.: Hermanowski Stanisław, *Tamże*. Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 391.

10601. BOGUSZEWSKA Anna: Ilustracja i ilustratorzy lektur dla uczniów w młodszym wieku szkolnym w Polsce w latach 1944–1989. Lublin 2013.

Rec.: Doroszewski Jerzy, *Przeł. Hist.-Oświat*. R. 57: 2014 nr 1/2 s. 202–204.

10602. BOJARSKI Artur: Rozebrać Warszawę. Historie niektórych wyburzeń po roku 1945. Warszawa 2015 Książka i Wiedza 8° ss. 434, nlb. 2, il.

10603. BOJKO Łukasz: Kilka uwag o sądach stalinowskiej Polski. *Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem*. [T.] 37: 2015 nr 1 s. 35–50, sum.

10604. BOROWIEC Janusz: Funkcjonariusze rzeszowskiego UB represjonowani za współpracę z podziemiem poakowskim. *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 41 s. 85–108, sum.

10605. BOROWIEC J.: Polityka karna wobec przestępstw i wykroczeń funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa w województwie rzeszowskim (1944–1956). Rzeszów 2014.

Rec.: Jabłońska Maria, *Roczniki Admin. i Prawa*. R. 15: 2015 z. 1 s. 339–342.

10606. BOROWIEC J.: Postępowanie wobec funkcjonariuszy UB oskarżonych o stosowanie niedozwolonych metod śledczych. *Prace Hist.-Archiw*. T. 27: 2015 s. 151–170, sum.

10607. BORÓWKA Józef: Przemiany społeczno-gospodarcze na obszarze historycznej ziemi łęczyckiej w okresie klasycznego stalinizmu 1945–1955. Powiaty: brzeziński, kutnowski i łęczycki. Gdynia 2015 Novae Res – Wydaw. Innowacyjne 8° ss. 421, nlb. 1, il.

10608. BRENK Mikołaj: Działania z zakresu ratownictwa społecznego w Polsce w latach 1944–1948. *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 32: 2014 s. 121–136, sum.

10609. BROWAREK Tomasz: Ludność niemiecka w polityce państwa polskiego w latach 1945–1989. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 405, Zsfg.

10610. BRZEZIŃSKI Piotr: W cieniu Grudnia. Gdańska PZPR na przełomie 1970 i 1971 r. *Glaukopis*. Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 158–181, sum.

10611. BRZUSTOWSKI Tomasz: Wokół powojennej działalności Władysława Zatorskiego „Lawiny”. *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 41 s. 31–45, sum.

Rok 1945.

10612. BUDNIK Magdalena: Cenzurowanie tematu Nowej Huty w pierwszej połowie lat 50. XX wieku. Wybrane przykłady. *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 289–299, rez., sum.

10613. BUDROWSKA Kamila: Outsajderzy literatury: Kornel Makuszyński i Władysław Umiński. *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 301–312, rez., sum.

Lata 1945–1953.

10614. BUDZYŃSKI Andrzej, Jasiewicz Krzysztof, Listowski Waldemar: Żart jako forma oporu w czasach totalitaryzmu. Rzecz o wierszu polskich studentów ze Lwowa do Stalina w 1952 roku. *Studia Polit.* Nr 34: 2014 s. 139–148, sum.

10615. BUJKO Anna: Dzieje powojenne kinematografii na Warmii i Mazurach (1945–1950). *Meritum*. T. 4: 2012 s. 157–172, sum.

10616. BUKAŁA Marcin: Polskie Stronnictwo Ludowe w województwie rzeszowskim 1945–1947. Geneza i działalność. Rzeszów–Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP; MHPRL 8° ss. 478, nlb. 1, il. IPN–KŚZpNP. Oddz. w Rzeszowie, MHPRL w Warszawie.

10617. BUŁHAK Władysław: Zdrada za Spizową Bramą? Rekonstrukcja podstawowej sieci informacyjnej wywiadu MSW PRL w Watykanie w latach kształtowania się polityki wschodniej Stolicy Apostolskiej (1962–1978). *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 23: 2014 s. 85–117, sum.

10618. BURCHACKI Łukasz: Krótka historia budowy Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie – fakty znane i nieznanne. *Wieki Stare i Nowe*. T. 9(14): 2015 s. 52–76, sum., Zsfg.

10619. BURCHARDT Jarosław, Świątkowski Piotr: Szpieg, który wiedział za mało. Tajemnice kontrwywiadu PRL. Poznań 2015 Wydaw. Poznańskie 8° ss. 294, nlb. 1.

10620. BURCHART Damian: Wojskowa Prokuratura 15 Dywizji Piechoty w Olsztynie w latach 1945–1946. *Roczn. Mazurski*. T. 19: 2015 s. 83–106.

10621. BURGHARDT Sebastian: Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Tarnobrzegu w latach 1944–1956. *Tarnobrzegskie Zesz. Hist.* Nr 36: 2011 s. 5–180.

10622. BURUMA Ian: Rok zerowy. Historia roku 1945. Tł. Klaudyna Michałowicz. Warszawa 2015 Dom Wydawniczy PWN – Grupa Wydawnicza PWN 8° ss. 431, nlb. 1, tabl. 16, il.

10623. BYKOWSKA Milena: Z myślą o powrocie do kraju. Działalność przerzutowa rotmistrza Antoniego Landowskiego na rzecz żołnierzy PSZ i Rządu RP na Uchodźstwie. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 13: 2015 s. 83–100, sum.

Lata 1946–1948.

10624. BYKOWSKA Sylwia: Zbrodnia i kara jako rytuał. Gdański proces stutthofskich zbrodniarzy. *Roczn. Pol.-Niem.* Nr 23: 2015 s. 49–87, sum.

25 IV – 31 V 1946 r.

10625. CAŁA Alina: Ochrona bezpieczeństwa fizycznego Żydów w Polsce powojennej. Komisje specjalne przy Centralnym Komitecie Żydów w Polsce. Warszawa 2014.

Rec.: Szajda Marek, Kw. *Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 2 s. 367–369.

10626. CELMER Mariusz: Polityka władz komunistycznych wobec nauczania religii na terenie diecezji płockiej w latach 1950–1956. *Roczn. Tow. Nauk. Płockiego*. T. 7: 2015 s. 65–87, sum.

10627. CELMER M.: Sprawa budowy kaplicy i erygowania parafii Żebry-Perosy w latach 1956–1978. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 26: 2012 s. 57–62, sum.

10628. CHAMERA-NOWAK Agnieszka: „Książki, szwarc, mydło i powidło...”. Dystrybucja książek na wsi w latach pięćdziesiątych XX w. w świetle dokumentów Centralnego Urzędu Wydawnictw, Przemysłu Graficznego i Księgarstwa. *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 127–142, sum.

10629. CHARCZUK Wiesław: Losy podziemia antykomunistycznego na południowym Podlasiu (1944–1948). *Wiek Stare i Nowe*. T. 7(12): 2014 s. 97–125, sum., Zsfg.

10630. CHARCZUK W.: Podziemie antykomunistyczne na Podlasiu 1944–1948. *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 249–268, sum.

10631. CHMIELEWSKI Jan Maciej, Szczypiorska Monika: Czy Warszawa mogła być inaczej odbudowywana – alternatywna historia miasta. *Kw. Architektury i Urbanistyki*. T. 60: 2015 z. 1 s. 5–27.

Toż w jęz. ang.: Could Warsaw be differently rebuilt – alternative history of the city. *Tamże* s. 28–43.

10632. CHMIELEWSKI Witold [Jan]: Obraz nauczyciela PRL w świetle własnych wspomnień. *Acta Univ. N. Copernici. Nauki Humanist.-Społ. Z.* 426: Pedagogika. [Nr] 31: 2015 s. 13–35, sum.

10633. CHOJAK Jarosław: Wojewódzka Rada Związków Zawodowych w Zielonej Górze w latach 1950–1956. *In Gremium*. T. 9: 2015 s. 75–90, sum.

10634. CHOJNACKA Anna: Leon Schiller w Polsce Ludowej, 1946–1954. Warszawa 2015 Fund. im. Leona Schillera; IS PAN 8° ss. 378, nlb. 1, il., sum.

10635. CHUMIŃSKI Jędrzej: Robotnicy polscy 1945–1956. „Stary” i „nowy” ośrodek przemysłowy na przykładzie Krakowa i Wrocławia. Wrocław 2015 Wydaw. Uniw. Ekonom. 8° ss. 629, tabl. 2, il.

10636. CHWALBA Andrzej: Ostatni salon PRL. Rzecz o Franciszku Xawerym hrabim Pusłowskim. Warszawa 2015 Wydaw. Nauk. PWN 8° ss. 270, nlb. 1, tabl. 8, il.

10637. CHYŁA Grzegorz: Polskie wyścigi samochodowe 1980–1989. Współpr. Janusz Śmiłowski, Marek Ponikowski, Marek Kaczmarek. Toruń 2015 Klub Kierowców Wyścigowych Automobilklub Toruński 8° ss. 328, nlb. 4, tabl. 4, il.

10638. CICHOCKA Marta: Napływ duchowieństwa rzymskokatolickiego na Pomorze Zachodnie w latach 1945–1956. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 36: 2014 s. 87–103, sum.

10639. CIESIELCZYK Marek: Polonijni agenci Służby Bezpieczeństwa. 1. wyd. pol. Nowy Jork–Chicago–Tarnów 2015 AWF Logistic Tomasz Jaworowski 8° ss. 190, il.

10640. CISZEWSKA Wanda A.: Skazone władzą. Ruch wydawniczo-księgarski na Kujawach i Pomorzu w latach 1945–1956. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 493, nlb. 1, tabl. 2, il., sum., Zsfg. + dysk optyczny (CD).

Rec.: Chwastyk-Kowalczyk Jolanta, *Roczn. Bibliol.-Prasoznawczy*. T. 7/18: 2015 s. 249–251.

10641. CIUPA Robert: „Robotnicy – Rolnikom”. Święto Ludowe w Jastrzębiu-Zdroju w obiektywie Służby Bezpieczeństwa. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 168–171.

W dn. 7 VI 1981 r.

10642. CIUPA R.: Śladami zbrodni – obóz w Mysłowicach. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 141–145.

Lata 1945–1946.

10643. CIUPA R., Węgrzyn Dariusz: Śladami zbrodni. Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Rybniku (1945–1956). *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 138–144.

10644. CLASSICAL antiquity on communist stage in Poland. Ancient theatre as an ideological medium. A critical review. Ed. by Elżbieta Olechowska. Warsaw 2015 Univ. of Warsaw. Faculty of „Artes Liberales” 8° ss. nlb. 4, 410, il. Faculty of „Artes Liberales”.

Zawiera wykaz spektakli oraz dramatopisarzy i ich sztuk inspirowanych antykiem.

10645. CONNELLY John: Zniewolony uniwersytet. Sowietyzacja szkolnictwa wyższego w Niemczech wschodnich, Czechach i Polsce 1945–1956. Przekł. Witold Rodkiewicz. Warszawa 2013.

Rec.: Kosiński Krzysztof: Polski przypadek szczególny. Pamięć i Sprawiedliwość. [Nr] 24: 2014 s. 489–503.

10646. CYBULSKI Henryk: Gmina Górowo Iławeckie. Zarys dziejów i osadnictwa po II wojnie światowej. Górowo Iławeckie 2015 Urząd Gm. 8° ss. 180, il.

10647. CZARNECKA Dominika: Ataki na Pomnik Wdzięczności Żołnierzy Armii Czerwonej na Placu Wolności w Grudziądzu w 1946 i 1947 roku (w świetle akt Wojskowego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy). *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 149–172, sum.

10648. CZARNOTA Tomasz: Wytyczne Wydziału Organizacyjnego KC PZPR w sprawie korzystania z protokołów Komitetów Wojewódzkich i Komitetów Powiatowych (Komitetów Miejskich, Komitetów Dzielnicowych) z lipca 1968 roku. *Wschodni Roczn. Humanist*. T. 12: 2015 s. 369–375, rez.

W aneksie dokument.

10649. CZERWIŃSKI Daniel: Działalność Komitetu Zakładowego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej przy WUBP/WUdsBP w Gdańsku w latach 1949–1956. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 123–136, sum.

10650. CZERWIŃSKI Rafał: Praca polityczno-wychowawcza w więzieniach województwa gdańskiego w okresie stalinizmu w świetle dokumentów resortu bezpieczeństwa. *Argumenta Historica*. Nr 1: 2014 s. 43–54, sum.

10651. CZUBERNAT Lucyna: Znaczenie książki i biblioteki w budowaniu powojennej rzeczywistości. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 165–182.

Do 1956 r.

10652. ĆWIEK-ROGALSKA Karolina: Wizje zjednoczonej Słowiańszczyzny a polityka osiedleńcza na „Ziemiach Odzyskanych” w pogranicznej prasie czechosłowackiej w latach 1945–1948. *Przeł. Zach.* [R. 71:] 2015 [nr] 2 s. 149–173, sum.

10653. ĆWIK Urszula: Miejsce kobiet w przestrzeni publicznej w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej do lat siedemdziesiątych (w świetle „Kobiety i Życia” i „Filipinki”). *Studia Podlaskie*. T. 22: 2014 s. 113–127, sum., rez.

10654. DARDZIŃSKA Joanna: Ulotki, hasła, anonimy. Formy indywidualnego sprzeciwu wobec systemu komunistycznego w Polsce w okresie 1945–1989. Wybór materiałów J. Dardzińska; przy współpr. Krzysztofa Dolaty. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 225, nlb. 3, il. IPN.

10655. DĄBROWSKA Małgorzata: Fiszka Zwolskiego. Bogumił Zwolski na Uniwersytecie Łódzkim (1945–1979). *Przeł. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 2 s. 255–267.

10656. DĄBROWSKA M.: Profesor Halina Evert-Kappesowa i Madame Dupont. *Przeł. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 2 s. 193–220, sum.

Zagraniczne kontakty i dewizowe problemy uczzonej, l. 70. i 80. XX w.

10657. DEPORTACJE do Związku Sowieckiego z ziem polskich w latach 1944–1945. Perspektywa porównawcza. Pod red. Sebastiana Rosenbauma, Dariusza Węgrzyna. Katowice 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz.; Śląskie Centrum Wolności i Solidarności 8° ss. 171, sum. IPN–KŚZpNP. Oddz. w Katowicach, Śląskie Centrum Wolności i Solidarności.

Materiały konferencji, Katowice, 16 II 2015 r.

Treść: Rosenbaum S., Węgrzyn D.: Wstęp s. 7–12; Cz. 1. Deportacje żołnierzy Armii Krajowej. Wileńszczyzna: Rogut Dariusz: Deportacje żołnierzy Armii Krajowej do ZSRS s. 15–21; Jałmużniak Krzysztof: Deportacje z Wileńszczyzny s. 23–31; Bykowska Milena: Deportowani z Wileńszczyzny w Zagłębiu Donieckim (1945–1946) – obóz kontrolno-filtracyjny nr 240 s. 33–41; Dyskusja s. 42–52; Cz. 2. Pomorze Nadwiślańskie i Prusy Wschodnie: Belzyt Leszek: Sowiecka polityka narodowościowa w Prusach Wschodnich w 1945 r. s. 55–67; Brenda Waldemar: Deportacje z Warmii i Mazur w 1945 r. – uwagi na temat stanu badań s. 69–86; Golon Mirosław: Polityka sowiecka a deportacje na Pomorzu Nadwiślańskim s. 87–102; Dyskusja s. 104–119; Cz. 3. Dolny i Górny Śląsk: Węgrzyn D.: Wpływ przedwojennej granicy polsko-niemieckiej na politykę deportacji do ZSRS z Górnego Śląska s. 123–134; Ruchniewicz Małgorzata: Deportacje w głąb ZSRS ludności niemieckiej z Dolnego Śląska w 1945 r. Stan i perspektywy badań s. 135–149; Dyskusja s. 150–156.

10658. DEREŃ Edward: Edukacja nauczycieli szkół podstawowych na Dolnym Śląsku w latach 1945–1970. Wrocław 2010 Wydaw. Nauk. Dolnośląskiej Szkoły Wyższej 8° ss. 345, il.

10659. DERLATKA Tomasz: Trzy powieści – trzy odmienne spojrzenia autorów górnołużyckich na sprawę polskie. *Pro Lusatia*. T. 13: 2014 s. 24–57, sum.

Pawoł Völkel, ... a waše džěci budu syroty (1966); Jurij Brězan, Nawrót do Krakowa (1966); Anton Nawka, Jadwiga (1969).

10660. DLA Niepodległej. Żołnierze Wyklęci 1944–1963. Pod red. Dariusza Piotra Kucharskiego i Rafała Sierchuły. Poznań–Kraków 2015 Społ. Kom. Upamiętnienia „Żołnierzy Wyklętych”; Wydaw. Inst. Teol. Ks. Misjonarzy 8° ss. 176, il.

Treść: Ustawa z dnia 3 lutego 2011 r. o ustanowieniu Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” s. 5; Gądecki Stanisław: Odnieśli moralne zwycięstwo s. 6–12; Kucharski D. P.: Dzień Niezłomnych s. 13–15; Muszyński Wojciech Jerzy:

Antykomunistyczne powstanie s. 17–21; Kucharski D. P.: Wierni Niepodległej s. 22–27; Długosz Leszek: Lasy i łąki i wody wołające s. 28–30; Kenar Tomasz: O jaką Polskę walczyli? s. 31–33; Drabik Rafał: Obóz narodowy po 1944 roku s. 34–36; Wołęjko Michał: Na Kresach północno-wschodnich II Rzeczypospolitej s. 37–40; Sierchuła R.: Za kordonem był „Ragner”. [Czesław Zajączkowski] s. 41–43; Wołęjko M.: Nie rzucim Kresów. [Anatol Radziwonik] s. 44–46; Kucharski D. P.: Uznany za najodważniejszego Polaka. [Witold Pilecki] s. 47–49; Żebrowski Leszek: Kapitan „Remisz”. [Jan Morawiec] s. 50–53; Wołęjko M.: Major „Łupaszka”. [Zygmunt Szendzielorz] s. 54–56; Żurek Jacek: „Nie lękaj się...” s. 57–63; Grześniński Maciej: „Błysk”. [Jan Kempniński] s. 64–66; Handke Waldemar: „Ofiaruję swoje życie za wolną Polskę”. [Stefan Skołodrzych] s. 67–72; Golik Dawid: Dla Ciebie Polsko. [Jan Peciak] s. 73–76; Karczewski Jacek: Kpt. Aleksander Bednarczyk „Adam” s. 77–79; Musiał Filip: Wyklęci maturzyści s. 80–82; Greniuch Tomasz: Henryk Flame „Bartek” s. 83–87; Łukaszewicz Renata: Młodość wyklęta. [Józef Łukaszewicz] s. 88–91; Lipińska-Postawa Barbara: Inka (1928–1946) – pisane tej nocy s. 92–93; Golik D.: Walcząc do końca... [Kajetan Samborski] s. 94–97; Pietrowicz Aleksandra: W Puszczy Noteckiej. [Edmund Albin Maron] s. 98–101; Sierchuła R.: Poznańscy prawnicy s. 102–105; Łuczak Agnieszka: Konspiratorzy i partyzanci w Wielkopolsce 1945–1956 s. 106–111; Jasiak Ksawery: Konspiracyjne Wojsko Polskie w Poznańskim s. 112–115; Sierchuła R.: Wielkopolscy Wyklęci s. 116–120; Handke W.: Niezłomny burmistrzem Wolsztyna. [Jan Woś] s. 121–123; Hołodyńska Bogna, Wiczyński Bartosz: Wykaz organizacji niepodległościowych na Ziemi Lubelskiej (1945–1956) s. 124–129; Podemski Marcin: Wykaz organizacji niepodległościowych w Wielkopolsce (1945–1956) s. 130–141; Hołodyńska B., Wiczyński B.: Wykaz organizacji niepodległościowych na Ziemi Zachodniopomorskiej (1945–1956) s. 142–147; Kucharski D. P.: Listy Łukasza Ciepłińskiego s. 148–150; Szarek Jarosław: Ostatni z niezłomnych. [Józef Franczak] s. 151–153; Ilcewicz Bartłomiej: „Tak nakazywała mi moja wiara i miłość do Ojczyzny” s. 154–157; Płużański Tadeusz M.: Oprawcy polskich bohaterów s. 159–169; Muzeum Żołnierzy Wyklętych w Ostrołęce s. 170–174.

Toż. Poznań–[Dziekanów Leśny] 2015 Społ. Kom. Upamiętniania „Żołnierzy Wyklętych”; Wydaw. LTW ss. 127, nlb. 1, il.

10661. DOMAGAŁA Jarosław: Państwowa Szkoła Muzyczna w Kutnie w latach 1950–1960. *Kutnowskie Zesz. Region.* T. 19: 2015 s. 65–98.

10662. DOMAŃSKA Joanna M.: Domy dziecka na Warmii i Mazurach w latach 1945–1989. Lublin 2015 Tow. Nauk. KUL 8° ss. 244, nlb. 2, il., sum. Tow. Nauk. KUL. (Prace z Dziejów Szkolnictwa i Opieki Społecznej w Polsce; t. 12) (Źródła i Monografie; 414).

10663. DOMBER Gregory F.: Empowering revolution. America, Poland, and the end of the Cold War. Chapel Hill 2014 The University of North Carolina Press 8° ss. XVII, nlb. 3, 392, il. (New Cold War).

Rec.: Skórzyński Jan, *Polska 1944/45–1989.* [T.] 13: 2015 s. 279–283.

10664. DOROSZEWSKI Jerzy: Szkolnictwo i oświata na Lubelszczyźnie w latach 1944–1948. Lublin 2013.

Rec.: Szyszka Bogdan, *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 150–151.

10665. DOSZ Ireneusz: Działalność administracyjna arcybiskupa Walentego Dymka w archidiecezji poznańskiej (1946–1956). Poznań 2015 UAM. Wydz. Teol. Redakcja Wydawnictw 8° ss. 259, il. UAM w Poznaniu. Wydz. Teol. (Studia i Materiały. Studies and Texts; 173).

Tyt. równol.: Administrative activity of archbishop Walenty Dymek in the Poznań archdiocese (1946–1956).

10666. DROGI do „Solidarności”. Pod red. Filipa Musiała. Kraków 2015 IPN–KŚZpNP; Ośr. Myśli Polit. 8° ss. 165, nlb. 11. (Z Archiwów Bezpieki – Nieznane Karty PRL; 23).

Treść: Musiał F.: Wstęp s. 9–11; Musiał F.: Pomnik dla Generała. [Leopold Okulicki] s. 12–17; Kasprzycki Marcin: O wolną i niezawisłą Rzeczpospolitą s. 18–26; Musiał F.: Młodszy bracia „wyklętych” s. 27–32; Musiał F.: Kulę będziesz miał we łbie. [Edward Chachlica] s. 33–37; Wenklar Michał: Październikowa (kontr)rewolucja w Krakowie s. 38–43; Kuta Cecylia: Trzydziestu czterech obywateli i sześciuset poddanych s. 44–48; Kuta C.: Sprawa „taterników” s. 49–53; Kuta C.: W poszukiwaniu wiedzy s. 54–59; Kuta C.: Zapalnik dla „Solidarności” s. 60–65; Litwińska Monika: Pięta Lenina s. 66–70; Kuta C.: „Abyście nigdy nie zwątpili” s. 71–75; Kasprzycki M.: Marsz ku Niepodległej s. 76–81; Kuta C.: Fundamentalisci i pragmatycy s. 82–87; Szarek Jarosław: „Zima wasza, wiosna nasza...” [Eugeniusz Szumiejko] s. 88–96; Kuta C.: Krakowska konspira solidarnościowa s. 97–101; Kuta C.: Pisarze wobec stanu wojennego s. 102–106; Kuta C.: Bijcie tak, żeby nie było widać. [Grzegorz Przemyski] s. 107–111; Kuta C.: Operacja „Zorza II” s. 112–116; Kuta C.: Nobel dla „Solidarności” s. 117–

121; Kuta C.: „Lżył i wyszydzał”. [Marek Nowakowski] s. 122–126; Kuta C.: Zachować wierność prawdzie. [Jerzy Popiełuszko] s. 127–131; Musiał F.: Udany szantaż Jaruzelskiego s. 132–136; Musiał F.: Pyrrusowe zwycięstwo przy stole s. 137–142; Kuta C.: Legalizacja jak „kontrolowany wybuch jądrowy” s. 143–147; Musiał F.: Czerwcowe wybory straconych szans s. 148–152.

10667. DRUŻYŃSKA Jolanta: Ostatni tabor. Jak władza ludowa zakazała Cyganom wędrowania. Poznań 2015 Rebis 8° ss. 235, il. (Historia).

10668. DUBIAŃSKI Waław: Obóz pracy w Mysłowicach w latach 1945–1946. Wyd. 2. uzup. Mysłowice–Katowice 2015 Muzeum M. Mysłowice; Górnośląska Wyższa Szkoła Pedagog. im. Kard. Augusta Hlonda; IPN–KŚZpNP 8° ss. 120, il. Muzeum M. Mysłowice, IPN–KŚZpNP, Górnośląska Wyższa Szkoła Pedagog. im. Kard. Augusta Hlonda.

Wyd. 1. Katowice 2004.

10669. DUDEK Justyna: Delegatura Sił Zbrojnych oraz I Zarząd Główny WiN wobec porozumienia z OUN-UPA na Lubelszczyźnie. *Res Historica*. Nr 40: 2015 s. 211–231, sum.

W 1945 r.

10670. DUDRA Stefan: Polityka władz państwowych wobec wyboru i działalności metropolity Makarego, zwierzchnika Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego. *Sprawy Narodowościowe*. Seria nowa. Z. 46: 2015 s. 72–84, sum.

Rok 1951.

10671. DUDZIŃSKI Tomasz, Małachwiew Michał, Sychowicz Krzysztof: Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Grajewie (1945–1956). Grajewo–Białystok 2015 Tow. Przyj. 9 PSK; IPN. Oddz. 8° ss. 320. (Seria Wydawnicza Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku; t. 26).

10672. DULEWICZ Jarosław: Kielce w PRL – obraz miasta w świetle pamiętników mieszkańców. *Studia Muzealno-Hist.* T. 6: 2014 s. 125–135, sum.

10673. DULEWICZ J.: Problemy handlu i usług w województwie kieleckim w latach siedemdziesiątych XX wieku. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 185–202, sum.

10674. DUSZPASTERSTWA środowiskowe w latach 1945–1989. Archidiecezja krakowska. Pod red. Cecylii Kuty i Józefa Mareckiego. Kraków 2014 IPN–KŚZpNP; Avalon 8° ss. 271, nlb. 1, sum. (Kościół w Okowach).

Treść: Kuta C., Marecki J.: Kiedy Kościół był ostoją... s. 11–29; Szetelnicki Waław W.: Rola laikatu w Kościele – zarys wybranej problematyki w kontekście historycznym oraz w odniesieniu do realiów polskich s. 31–49; Mardyla Przemysław: Duszpasterska troska Kościoła o wiernych wywodzących się z Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży (1945–1989) s. 51–75; Marecki J.: Początki duszpasterstwa wakacyjnego w archidiecezji krakowskiej na przełomie lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych XX w. – wybrane problemy s. 77–99; Franaszek Piotr: Więzy ludzi nauki z duszpasterzami Kościoła krakowskiego w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XX w. s. 101–116; Szarek Jarosław: Doświadczenie duszpasterstw akademickich Krakowa lat siedemdziesiątych XX w. s. 117–132; Szpytma Mateusz: Duszpasterstwo Rolników w archidiecezji krakowskiej w latach 1982–1989 s. 133–157; Hausner Wojciech, Kapusta Marcin: Duszpasterstwo Harcererek i Harcerzy przy kościele pw. św. Idziego w Krakowie w latach 1982–1989 s. 159–175; Litwińska Monika: Zarys historii Duszpasterstwa Hutników przy parafii pw. Matki Bożej Częstochowskiej na osiedlu Szklane Domy w Nowej Hucie (1983–1984) s. 177–189; Kuta C.: Duszpasterstwo Środowisk Twórczych przy parafii pw. św. Szczepana w Krakowie w latach osiemdziesiątych XX w. s. 191–211; Marek Łucja: Działania aparatu represji wobec duszpasterza opozycji demokratycznej ks. Adolfa Chojnackiego s. 213–236.

10675. DZIUBA Adam: Ekologia zamiast komunizmu. Akcja propagandowa katowickiej organizacji PZPR przed wyborami do Sejmu kontraktowego. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 40–47.

10676. DZIUBA A.: Niebezpieczny dynamit, zabójcza nitrogliceryna. Wypadki w bieruńskim „Ergu”. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 54–60.

20 IV 1966 r.

10677. DZIUBA A.: Nowy system, nowe partie i nowa elita. Początki powojennego życia politycznego w województwie śląskim. *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 14–23.

10678. DZIUBA A.: Z „katakumb” do sal koncertowych. Jazz na Śląsku w latach 50. XX wieku. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 4–13.

10679. DZIUBA A.: Z „Maskaradą” i „Barbarzyńcą” w programie. Przeglądy filmu i teatru sowieckiego w obchodach rewolucji październikowej w województwie śląskim/katowickim. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 74–81.

Lata 1944–1979.

10680. DZIUROK Adam: Kardynalskie przejazdy przez Katowice. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 162–163.

Lata 1955, 1957, 1962 i 1967.

10681. DZIUROK A.: „To już nie cenzura, ale głupia szykana”. Ograniczenia w działalności wydawniczej Kościoła katolickiego na Górnym Śląsku w czasach stalinowskich. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 10–20.

W aneksie: Sprawozdanie z konferencji redaktora „Gościa Niedzielnego”, ks. Jerzego Stroby, z Naczelnikiem Wojewódzkiego Urzędu Kontroli Prasy, odbytej w dniu 19 X 1951 r.

10682. DZIURZYŃSKA Ewa, Šlumová Martina: „Korespondencja Adama Vetulaniego z Miroslavem Boháčkiem” – wydawnictwo źródłowe opracowane w ramach współpracy Polskiej Akademii Umiejętności z Akademią Nauk Republiki Czeskiej. *Prace Komisji Historii Nauki PAU*. T. 13: 2014 s. 9–30, sum.

Dot. korespondencji z l. 1956–1975.

10683. DŹWIGAŁ Magdalena: Franciszek Piesik – jedyna polska ofiara muru berlińskiego. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 2 s. 109–125, sum.

17 X 1967 r.

10684. DŹWIGAŁ M.: „Usłyszałam za sobą dźwięk przekręcane go klucza, a potem zostawiono mnie sam na sam z myślami...”. Areszt wewnętrzny WUBP/WUdsBP w Szczecinie w latach 1945–1956. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 13: 2015 s. 51–82, sum.

10685. EISLER Jerzy: Grudzień 1970. Geneza, przebieg, konsekwencje. Warszawa 2012.

Rec.: Krasucki Eryk, *Przeegl. Zachodniopomorski*. R. 28: 2013 z. 4 s. 83–89.

10686. EJNIK Adam: Czesław Olszlegier. Śmierć polskiego oficera. *Biezuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 284–291.

Zastrzelony przez żołnierza Armii Czerwonej w kwietniu 1945 r.

10687. ELITY komunistyczne w Polsce. Pod red. Mirosława Szumiły, Marcina Żukowskiego. Warszawa–Lublin 2015 IPN–KŚZpNP; Wydaw. UMCS 8° ss. 696, il., sum. IPN–KŚZpNP, UMCS w Lublinie. (Centralny Projekt Badawczy IPN Struktury i Działalność Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej).

Treść: Szumiło M., Żukowski M.: Wstęp s. 9–11; Żukowski M.: Elity – przegląd wybranych definicji i metod badawczych s. 15–33; Szumiło M.: Elita PPR i PZPR w latach 1944–1970 – próba zdefiniowania s. 34–60; Magier Dariusz: Elity komunistyczne na prowincji polskiej w latach 1975–1989. Próba zdefiniowania i schemat rekrutacji s. 61–71; Zaporowski Zbigniew: Komunistyczna Frakcja Poselska (1921–1935) s. 75–83; Kowalczyk Elżbieta: Wpływ walk frakcyjnych w KPP na warszawską organizację partyjną s. 84–102; Zajcew Ołeksandr: Podziały frakcyjne w Komunistycznej Partii Zachodniej Ukrainy s. 103–118; Spałek Robert: U źródeł partii. Z dziejów konfliktów personalno-ideowych w kierownictwie PPR s. 121–152; Wrona Janusz: Elity kryptokomunistyczne w partiach satelickich s. 153–168; Libera Paweł: Członkowie Centralnej Komisji Kontroli Partyjnej PZPR w latach 1948–1971. Próba portretu zbiorowego s. 169–191; Siedziako Michał: Partia wybiera, społeczeństwo głosuje. Jak wyłaniano Sejm PRL (1952–1985) s. 192–223; Szyc Sylwia: Polscy ambasadorowie w Koreańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej w latach 1950–1963 s. 224–239; Sroka Marcin: Komitet Wojewódzki PZPR w Opolu jako lokalna elita władzy w latach 1950–1990 s. 243–272; Drabik Sebastian: Elita polityczna PZPR w województwie krakowskim w latach 1948–1956 s. 273–310; Zawadka Katarzyna: Lokalna elita partyjna na przykładzie Egzekutywy KW PZPR w Lublinie w latach 1948–1956 s. 311–326; Mroczek Michał: Aparat kierowniczy Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Lublinie w latach 1975–1990. Próba portretu zbiorowego s. 327–356; Gasztold-Señ Przemysław: Dogmatyczna fronda w PZPR. Działalność Katowickiego Forum Partyjnego w roku 1981 s. 357–389; Rybarczyk Piotr: Pierwsi sekretarze zakładowej organizacji partyjnej przy aparacie bezpieczeństwa i porządku publicznego w Bydgoszczy w latach 1945–1990. Zarys analizy prozopograficznej s. 390–424; Czarnota Tomasz: Kierownictwo pionu archiwalno-historycznego w Komitecie Wojewódzkim PZPR w Lublinie w latach 1948–1956 s. 425–451; Rokicki Konrad: Jerzy Putrament. Towarzysz od literatury (i literatów) s. 455–465; Juzepczuk Marek: Stefan Staszewski – kierownik Wydziału Prasy i Wydawnictw KC PZPR w latach 1948–1954 s. 466–477; Przeperski Michał: Między dziennikarstwem a polityką. Mieczysław Rakowski w latach siedemdziesiątych s. 478–502; Rembacka Katarzyna: Wykluczony, skarcony, zmarginalizowany? Załamanie kariery politycznej Leonarda Borkowicza w 1950 roku – studium przypadku s. 503–521; Drabik Rafał: Władysław Kozdra (1920–1986) – szkic biograficzny s. 522–532; Krzysztofiński Mariusz: Władysław Kruczek – szara eminencja KW PPR w Rzeszowie s. 533–549; Róg Paweł: Działalność polityczna Cecylii Błońskiej w latach 1944–1968. Przyczynek do biografii s. 550–563; Wróbel Andrzej: Roman Tuchowski (1896–1979) – od gorącego patrioty do zagorzałego komunisty s. 564–581; Hubka Maciej: Elity trzech epok. Działacze piotrkowskiego ruchu komunistycznego w latach 1918–1948 s. 585–599; Jarska Natalia: Kobiety w elitach centralnych i lokalnych PPR i PZPR w latach 1944–1956 s. 600–619; Łatka Rafał: Najważniejsi funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa w czasie wizyt Jana Pawła II w Krakowie s. 620–641; Kruszyński Marcin: Upartyjnienie kadry lubelskiego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej (1944–1989). Zarys problematyki s. 642–658.

10688. ERDMANS Mary Patrice: Aktywność polityczna uchodźców „Solidarności” w Chicago w latach 1980–1989. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 24: 2014 s. 423–445, sum.

10689. FEDERACJA Młodzieży Walczącej 1984–1990. Pod red. Marka Wierzbickiego. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 510, sum. IPN–KŚZpNP. (Monografie; t. 99).

Treść: Wierzbicki M.: Wstęp s. 7–10; Wierzbicki M.: Federacja Młodzieży Walczącej na tle politycznych, społecznych i kulturowych trendów epoki (1984–1990) s. 11–34; Noszczak Bartłomiej: Bez happy endu? Federacja Młodzieży Walczącej w Warszawie w latach 1984–1989/1990 s. 35–107; Wąsowicz Jarosław: Federacja Młodzieży Walczącej Region Gdańsk i Pomorze Wschodnie w latach 1984–1990 s. 108–166; Gawlikowski Maciej, Lewandowski Mirosław: Federacja Młodzieży Walczącej w Regionie Południowo-Wschodnim s. 167–233; Kamiński Łukasz: Międzyszkolny Komitet Oporu we Wrocławiu w latach 1985–1989 s. 234–251; Gieszczyńska Renata: Federacja Młodzieży Walczącej Warmii i Mazur w latach 1985–1990 s. 252–291; Wąsowicz J.: Federacja Młodzieży Walczącej Region Pomorze Zachodnie (Szczecin) w latach 1985–1990 s. 292–313; Czyżewski Andrzej: Federacja Młodzieży Walczącej w Łodzi – zarys problematyki s. 314–334; Śmietanka-Kruszelnicki Ryszard: Federacja Młodzieży Walczącej regionu świętokrzyskiego na tle oporu młodzieży wobec systemu i władzy komunistycznej w latach 1980–1989 s. 335–362; Zwiernik Przemysław: Federacja Młodzieży Walczącej w Poznaniu w latach 1989–1990 s. 363–370; Sychowicz Krzysztof: Federacja Młodzieży Walczącej w regionach białostockim i łomżyńskim s. 371–381; Wąsowicz J.: Sprawa operacyjnego rozpracowania o kryptonimie „Waleczni”. Służba Bezpieczeństwa wobec Federacji Młodzieży Walczącej w Bydgoszczy w latach 1988–1989 s. 382–398; Syska Zbigniew: Ośrodki Ruchu Młodzieży Niezależnej w Polsce w latach 1983–1990 s. 399–444; Aneks. Przegląd ogólnopolskiej dokumentacji Federacji Młodzieży Walczącej z lat 1985–1990. Wstęp, wybór i oprac. J Wąsowicz s. 445–481.

10690. FIC Andrzej: Na ulicach Gdyni – 17 grudnia 1970. Gdynia 2014.

Uzup.: Fic A.: „Ballada o Janku Wiśniewskim” – kłopotliwa prawda (uzupełnienie do książki: „Na ulicach Gdyni – 17 grudnia 1970”). Gdynia 2015 Zakł. Poligraficzny „Archeus” 8° ss. 40.

10691. FIDELIS Małgorzata: Kobiety, komunizm i industrializacja w powojennej Polsce. Przeł. Maria Jaszczurowska. Warszawa 2015 Wydaw. W.A.B. – Grupa Wydawnicza Foksal 8° ss. 366, nlb. 2, il.

Dostępne również jako e-book.

10692. FIEDORCZYK Piotr: Unifikacja i kodyfikacja prawa rodzinnego w Polsce (1945–1964). Białystok 2014.

Rec.: Kosek Mirosław, *Studia Płockie*. T. 42: 2014 s. 271–274; Moszyńska Anna: Dwie dekady prawa rodzinnego. Uwagi w związku z monografią... *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 303–319.

10693. FILIP Krzysztof: Komunikat dyslokacyjny jednostek Milicji Obywatelskiej na terenie województwa gdańskiego w 1945 roku. *Argumenta Historica*. Nr 1: 2014 s. 55–72, sum.

Zawiera też komunikat.

10694. FILIPCZAK Teresa: Kancelaria Sejmu i Rady Państwa oraz archiwum w latach (1944)1952–1989. Warszawa 2015 NDAP 8° ss. 368, il.

10695. FINDEISEN Silke, Hałajko Edward, Wawryszewicz Anna: Der Weg ins Ungewisse. Vertreibung aus und nach Schlesien 1945–1947. Droga w nieznanie. Wypędzenia z i na Śląsk 1945–1947. Tł. Edward Borowski. Königswinter–Głogów 2015 Haus Schlesien; Muzeum Archeol.-Hist.; Studio Echo 8° ss. 90, il.

Tekst równol. niem., pol.

10696. FOLTYN Rafał: Obecność wczesnośredniowiecznej Słowiańszczyzny nadbałtyckiej i zaodrzańskiej w polskiej powieści historycznej lat 1945–1989. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 160–180, sum.

10697. FORMAL Paweł: Powiatowy Urząd (Delegatura ds.) Bezpieczeństwa Publicznego w Strzyżowie w latach 1954–1956. *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 42 s. 193–232, sum.

10698. FRANASZEK Piotr: „Jagiellończyk”. Działania Służby Bezpieczeństwa wobec Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach osiemdziesiątych XX w. Kraków 2012 IPN–KŚZpNP; Dante 8° ss. 349, nlb. 2, tabl. 102, il., sum. IPN–KŚZpNP. (Dziennikarze, Twórcy, Naukowcy).

10699. FRANASZEK P.: The real and expected privileges of the Security Service collaborators recruited from academic milieu in the 1980s. *Studia Hist. Oeconom.* Vol. 33: 2015 s. 69–84, abstr.

10700. FREJLICH Kamil, Międzybrodzki Bartłomiej: Raport z oblężonego miasta. Epidemia ospy prawdziwej we Wrocławiu latem 1963 r. *Przegl. Hist.* T. 106: 2015 z. 4 s. 815–826.

10701. FRIEDRICH Jacek: Odbudowa Głównego Miasta w Gdańsku w latach 1945–1960. Gdańsk 2015 Wydaw. Słowo/obraz Terytoria; Fund. Terytoria Książki 4° ss. 459, nlb. 5, il.

10702. FRISZKE Andrzej: Między wojną a więzieniem 1945–1953. Młoda inteligencja katolicka. Warszawa 2015 Tow. „Więź”; ISP PAN 8° ss. 416, tabl. 12, il. (Biblioteka „Więzi”; t. 311).

10703. FRYŻLEWICZ Andrzej: Kardynał Karol Wojtyła do Nowotarzan w 40-lecie święceń kapłańskich w kościele NSPJ w Nowym Targu. *Almanach Nowotarcki*. Nr 18: 2014 s. 143–149.

10704. FRYŻLEWICZ Marek Stanisław: Budowa Powiatowego Domu Kultury w Nowym Targu w świetle archiwalnej prasy. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 183–190.

Lata 1971–1974.

10705. FRYŻLEWICZ M. S.: [Czterdziestopięciolecie] 45-lecie pierwszego rejsu statku m/s „Podhale”. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 96–100.

10706. FRYŻLEWICZ M. S., Śmiałkowski Henryk: Nadawanie nazw ulicom w mieście Nowy Targ w latach 1945–1989. *Almanach Nowotarski*. Nr 19: 2015 s. 61–66.

10707. GAJEWSKA Bożena: Nieznane listy Mieczysława Fijałkowskiego, jego żony Celiny z Dąglów-Fijałkowskiej i ich córki Magdy Fijałkowskiej do Marii Podgórskiej. *Kutnowskie Zesz. Region*. T. 18: 2014 s. 393–418.

Lata 1945–1993.

10708. GALIJ-SKARBIŃSKA Sylwia, Polak Wojciech: „Nigdy przed mocą nie ugniemy szyi”. Obóz internowania w Potulicach 1981–1982. Bydgoszcz–Gdańsk–[Warszawa] 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 259, nlb. 1, tabl. 48, il. IPN–KŚZpNP. (Publikacje Gdańskiego Oddziału IPN; t. 49).

10709. GAŃCZAK Filip: Walka o przywództwo w PZPR w roku 1981 w dokumentach aparatu władzy Niemieckiej Republiki Demokratycznej. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 24: 2014 s. 321–340, sum.

10710. GARDOCKI Wiktor: Okoliczności powstania „Przy budowie” Tadeusza Konwickiego. *Wschodni Roczn. Humanist*. T. 12: 2015 s. 313–325, rez., sum.

Z 1950 r.

10711. GASZTOLD-SEŃ Przemysław: Biznes z terrorystami. Brudne interesy wywiadu wojskowego PRL z bliskowschodnimi organizacjami terrorystycznymi. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 23: 2014 s. 165–216, sum.

10712. GAWINECKA-WOŹNIAK Magda: Polska – Dania. Stosunki dwustronne w latach 1945–1968. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 371, il.

10713. GAĞOL Andrzej: Działalność Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Mińsku Mazowieckim 1944–1956. Kontrola życia społeczno-politycznego i gospodarczego. Cz. 3. *Roczn. Mińskomazowiecki*. T. 23: 2015 s. 125–162.

Cz. 1. *Tamże*. T. 20: 2012.

10714. GAŚSIOR Grzegorz: Przedstawiciele dyplomatyczni PRL i funkcjonariusze PZPR wobec rozwoju sytuacji politycznej na Słowacji w okresie czechosłowackiej reformy lat 1968–1969. *Klio*. T. 29: 2014 nr 2 s. 143–173, sum.

10715. GĘBUŚ Tadeusz: Wpływ przemysłu wydobywczego rud żelaza na rozwój regionu częstochowskiego w latach 1945–1985. *Almanach Częstochowy*. [T. 28]: 2015 s. 87–109.

10716. GIERLASIŃSKI Janusz: Kościół św. Mikołaja w Wolinie. Losy budowli w latach 1945–1988. *Acta Univ. N. Copernici*. Nauki Humanist.-Społ. Z. 425: Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo. [Nr] 46: 2015 s. 265–286, sum.

10717. GIESZCZYŃSKI Witold: Armia Sowiecka na Warmii i Mazurach w latach 1945–1948. Szkic do monografii. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 27: 2013 s. 59–75, sum.

10718. GILMEISTER Jan: Nawiedzenie obrazu Matki Bożej w diecezji chełmińskiej w latach 1960–1961. *Studia Claromontana*. [T.] 31: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 181–236, sum.

10719. GMURCZYK Zbigniew: Historia Archiwum Diecezjalnego we Włocławku w latach 1956–1960. *Studia Włocławskie*. T. 17: 2015 s. 349–360, sum.

10720. GMURCZYK Z.: Kościół włocławski w rzeczywistości PRL-u za czasów biskupa Antoniego Pawłowskiego (1951–1968). Przedm. Witold Kujawski. Włocławek 2015 Włocławskie Wydaw. Diec. 8° ss. 519, il.

10721. GODLEWSKI Piotr: Sport wyczynowy w procesie przemian ideologicznych i społecznych w Polsce 1956–1989. Warszawa 2015 Athenae Gedanenses 8° ss. 271, il.

10722. GOKSIŃSKI Jan: Historia polskiej piłki nożnej. Sezon 1969/70. Warszawa 2014 PZI Softena 8° ss. 110, il. (Piłkarska Półka Goxo).

10723. GOKSIŃSKI J.: Klubowa polska piłka nożna. Lata 70. Warszawa 2014 PZI Softena 8° ss. 520, il. (Piłkarska Półka Goxo; 4).

10724. GOLIK Dawid, Kasprzycki Marcin: Ostatni „leśni” Małopolski. Grupy zbrojne Stanisława Perełki „Dębińskiego”. *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 42 s. 5–76, sum.

10725. GOŁA Arkadiusz: Poziom na dwa łamy. Śląska fotografia prasowa w „Trybunie Robotniczej” i „Dzienniku Zachodnim” 1960–1989. Katowice 2015 Thesaurus Silesiae – Skarb Śląski; Śląsk Wydaw. Nauk. 8° ss. 139, nlb. 1, il.

10726. GOŁOTA Janusz: Echa sporu milenijnego na łamach „Trybuny Mazowieckiej” i „Gościa Niedzielnego” (1966 rok). *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 29: 2015 s. 183–195, sum.

10727. GORLOFF Elżbieta: Instytucjonalny i organizacyjny rozwój średnich szkół ogólnokształcących w województwie gdańskim po II wojnie światowej (1945–1948). *Biul. Historii Wychowania*. [Nr] 32: 2014 s. 109–119, sum.

10728. GÓRNY Grzegorz, Rosikoń Janusz: Przebaczymy. Jak polscy biskupi zapoczątkowali pojednanie z Niemcami. Wrocław–Warszawa 2015 Gm. Wrocław; Nar. Centrum Kultury 8° ss. 279, il.

10729. GÓRSKI Andrzej: Historia powstania kapliczki w Folwarkach Małych w 1946 roku. *Roczn. Zabłudowski*. T. 7: 2014 s. 58–64.

10730. GRABSKI August: Centralny Komitet Żydów w Polsce (1944–1950). Historia polityczna. Warszawa 2015 ŻIH in. Emanuela Ringelbluma 8° ss. 376, il. (Z Dziejów Centralnego Komitetu Żydów w Polsce).

10731. GROCHOWALSKI Wojciech: Z dziejów rawskiej palestry, 1945–1989. *Notatnik Rawski*. Nr 17: 2014 s. 43–51.

10732. GROSS Radosław: Obciążenia gospodarstw chłopskich na Warmii i Mazurach w latach 1948–1956. *Echa Przeszłości*. [T.] 16: 2015 s. 195–221, sum.

10733. GROT Elżbieta Maria: Ewakuacja morska więźniów KL Stutthof przez Rugię do Danii w 1945 r. Sztutowo 2015 Muzeum Stutthof 8° ss. 224, il.

10734. GRZELCZAK Krzysztof: Solidarność drukująca. Wrocławscy drukarze podziemni. Wrocław 2013 Profil 8° ss. 151, nlb. 1, il. (Dolnośląska Solidarność).

10735. GUGAŁA Tomasz: Wydawnictwo Myśli Nieinternowanej. Rys historyczny. *Sowiniec*. Nr 44: 2014 s. 85–114, sum.

Lata 1981–1989.

10736. GULIŃSKA Grażyna: Drukarstwo w województwie kieleckim w latach 1945–1947. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 2: 2014 s. 13–43, sum.

10737. HALICKA Beata: Polski Dziki Zachód. Przymusowe migracje i kulturowe osvajanie Nadodrza 1945–1948. Przekł. Aleksandra Łuczak. Kraków 2015 Universitas 8° ss. 434, tabl. 4, il.

Rec.: Kalin Arkadiusz: Na Dzikich Polach badawczego zachodu. *Literaturoznawstwo*. Nr 8/9: 2014/2015 [dr.] 2015 s. 177–192.

10738. DIE HALTUNG der kommunistischen Behörden gegenüber der deutschen Bevölkerung in Polen in den Jahren 1945 bis 1989. Hrsg. Adam Dziurok, Piotr Madajczyk, Sebastian Rosenbaum. Gliwice–Opole–Warszawa 2015 Dom Współpracy Pol.-Niem.; ISP PAN 8° ss. 544, il.

Materiały konferencji, Gliwice, 28–29 XI 2013 r.

Treść: Madajczyk P.: Forschungen zur Geschichte der polnischen Deutschen in der Volksrepublik Polen (1944/45 bis 1989) s. 11–33; Das Jahr 1945 – Wahrnehmung der deutschen Problematik: Jasiński Łukasz: Überblick über die Tätigkeit der Hauptkommission zur Erforschung der deutschen Verbrechen in Polen 1945 bis 1949 s. 34–42; Lubecka Joanna: Strafgerichtsprozesse deutscher Kriegsverbrecher in Klempolen 1945 bis 1950 mit besonderer Berücksichtigung der Tätigkeit des Obersten Nationalen Gerichtshofs s. 43–55; Dziurok A.: Die Abrechnung mit deutschen Kriegsverbrechen in Oberschlesien am Beispiel der Strafprozesse ehemaliger SA-Angehöriger s. 56–66; Fiktus Paweł: Die Deutschen und das „deutsche Problem“ im polnischen politisch-rechtlichen Diskurs in den Jahren 1945 bis 1956 s. 67–76; Friedla Katarzyna: Das Stigma der Zugehörigkeit – die Situation deutscher, den Holocaust überlebender Juden in Wrocław (Breslau) und in Niederschlesien (1945 bis 1946) s. 77–90; Grzegorzczak Andrzej: Der Stereotyp „Deutscher-Protestant“ und die Lage der Lutheraner in Łódź (Lodz) in den Jahren 1945 bis 1952 s. 91–100; Kopka Bogusław: Deutsche und Polen in den Arbeitslagern des Ressorts für Öffentliche Sicherheit in Polen 1945 bis 1954: Terror und Arbeit s. 101–110; Kaszuba Elżbieta: Deutsche unter polnischer Herrschaft am Beispiel von Wrocław (Breslau) in den ersten Nachkriegsjahren s. 111–123; Gieszczyńska Renata: Der Regierungsbevollmächtigte für den Bezirk Masuren – Jakob Prawin – und sein Handeln gegenüber der deutschen Bevölkerung s. 124–135; Letko Paweł: Die Situation der deutschen Bevölkerung im Kreis Kętrzyn (Rastenburg) in den Jahren 1945 bis 1947 im Lichte der Dokumente des Kreisamtes für Öffentliche Sicherheit in Kętrzyn s. 136–145; Gałka Oliwia: Die Lage der deutschen Bevölkerung in Danzig (Gdańsk) in den Jahren 1945 bis 1947 s. 146–155; Węgrzyn Dariusz: „Mikrokosmos“ und „grosse Weltpolitik“. Oberschlesien angesichts der Entwicklung der sowjetischen Politik gegenüber der deutschen und als deutsch betrachteten Bevölkerung zwischen 1941 und 1945 s. 156–175; Gwóźdź Krzysztof: Umsiedlungen deutscher Bevölkerungsteile aus dem Kreis Tarnowskie Góry (Tarnowitz) zwischen 1945 und 1949 s. 176–186; Świder Małgorzata: „Eine dünne Schicht deutscher Farbe auf gesundem polnischem Holz“ oder die Entgermanisierung des Oppelner Schlesiens für jedermann s. 187–199; Gołasz Zbigniew: Antideutsche Politik in Zabrze in den Jahren 1945 bis 1949. Spezifik – Verlauf – Folgen s. 200–209; Browarek Tomasz: Versuch einer Periodisierung der Politik des polnischen Staates gegenüber der deutschen Bevölkerung nach dem Zweiten Weltkrieg (1945 bis 1989) s. 210–220; Strauchold Grzegorz: Deutsche oder Polen? Sog. Autochthone aus den westlichen und nördlichen Gebieten Polens in der theoretischen Idee der Gesellschaft für die Entwicklung der Westgebiete. Versuche der Erarbeitung einer wirksamen Integrationspolitik s. 221–230; Kurasz Irena: Politische und gesellschaftliche Gegebenheiten der Anwesenheit von Deutschen in Niederschlesien zwischen 1945 und 1989 s. 231–252; Jankowiak Stanisław: Die Normalisierung der Situation der deutschen Bevölkerung in Polen in den fünfziger Jahren s. 253–262; Popieliński Paweł: Deutschtum und gesellschaftliche Integration der deutschen und autochthonen Bevölkerung in den sog. Wiedergewonnenen Gebieten in den sechziger Jahren s. 263–274; Hejger Maciej: Die deutsche Bevölkerung in der

Wojewodschaft Koszalin wähen der antirevisionistischen Kampagne nach 1960 s. 275–285; Sroka Marcin: Das Wojewodschaftskomitee der Polnischen Vereinigten Arbeiterpartei (PZPR) in Opole (Oppeln) gegenüber der Emigration in die Bundesrepublik Deutschland in den siebziger Jahren s. 286–297; Popławska Aneta: Der Stellenwert polnisch-deutscher Ehen und Beziehungen in der Politik der kommunistischen Behörden zwischen 1945 und 1950 in den nordwestlichen Gebieten Polens s. 298–308; Palczyński Michał: Die Einstellung des Verbandes der Polnischen Jugend gegenüber der deutschen Jugend in Niederschlesien in den Jahren 1950 bis 1953 s. 309–325; Dawid Adriana: Die Reaktionen der Oppelner Wojewodschaftsbehörden auf prodeutsche Einstellungen unter Jugendlichen (1950 bis 1970) s. 326–337; Stebach Magdalena, Piotrowski Jacek: Das Bild der deutschen Bevölkerung Polens im Propagandamaterial der Polnischen Filmchronik zwischen 1945 und 1956 s. 338–351; Jas-Koziarkiewicz Marta: „Arbeiterstimme” – Schrift über Deutsche und für Deutsche in Polen. Analyse der Präsentation der Familienzusammenführungsaktion in der Zeitung s. 352–361; Jarzabek Wanda: Fortsetzung oder Veränderung? Die Propaganda der Volksrepublik Polen gegenüber den Deutschen in den Jahren 1969 bis 1975 am Beispiel der Presse s. 362–369; Dźwiągł Tomasz: Flüsterpropaganda in der deutschen Bevölkerung Westpommerns in den Jahren 1945 bis 1956 s. 370–378; Bereszyński Zbigniew: Der kommunistische Sicherheitsapparat gegenüber prodeutschen Einstellungen im Oppelner Schlesien in den Jahren 1945 bis 1989 s. 379–392; Słabig Arkadiusz: Operationelle und Ermittlungsmassnahmen und der Prozess gegen die „Agenten” des Kirchendienstes Ost s. 393–416; Warot Paweł Piotr: Das Wojewodschaftsamt für Öffentliche Sicherheit (WUBP/WUds.BP) in Olsztyn gegenüber der Deutschen in den Jahren 1945 bis 1956 s. 417–431; Owiński Marcin: Die Deutschen in Stutthof und Sztutowo. Die Politik der Behörden gegenüber der „autochthonen” Bevölkerung und Einstellungen deutschstämmiger Bevölkerungsteile in der Gemeinde Sztutowo zwischen 1945 und 1989 s. 432–445; Machałek Małgorzata: Deutsche Arbeiter in den Staatlichen Landwirtschaftsbetrieben in den westlichen und nördlichen Gebieten bis in die fünfziger Jahre – Ausgewählte Problemlagen s. 446–455; Engler Maria: Darstellungen kulturellen Lebens der deutschen Bevölkerung in Polen in den Augen der Presseorgane „Arbeiterstimme” und „Der PGR-Arbeiter” s. 456–462; Pogorzala Ewa: Staatliche Bildungspolitik in der Volksrepublik Polen gegenüber der deutschen Bevölkerung in der zweiten Hälfte der vierziger und in den fünfziger Jahren des 20. Jahrhunderts s. 463–481; Nowak Edmund: Zeitgenössische Auswirkungen des Betriebes von Internierungslagern für Deutsche in der Nachkriegszeit s. 482–490; Mazurkiewicz Marek: Deutsche im kommunistischen Polen im Blickfeld der Bundesregierung und deutscher Vertriebenenorganisationen s. 491–504; Schneider Claudia: Als Deutsche unter Deutschen? Übersiedlungen aus der Volksrepublik Polen in die DDR ab den sechziger Jahren s. 505–511; Wiatr Marcin: Deutsche in Polen in polnischen Geschichtsbüchern bis 1989 und in bilateralen Schulbuchgesprächen: Die Deutsch-Polnische Schulbuchkommission in den Jahren 1972 bis 1989 und das „Problem” der Deutschen. Diskussionsstrategien – Deutungshoheiten – Kompromisse s. 512–520; Pleskot Patryk: Im Schatten der Vergangenheit. Die Problematik der deutschen Minderheit und des „Revisionismus” in den politischen Beziehungen der Bundesrepublik Deutschland und der Volksrepublik Polen nach dem 22. Juli 1983 s. 521–535.

10739. HAŁADUS Małgorzata: Jedno miasto – trzy dzieciństwa. Obraz Gliwic w twórczości Horsta Bienka, Juliana Kornhausera i Adama Zagajewskiego. *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 128–137.

10740. HAŁAGIDA Igor: Między Moskwą, Warszawą a Watykanem. Dzieje kościoła greckokatolickiego w Polsce w latach 1944–1970. Warszawa 2013.

Rec.: Białkowski Michał, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 284–290.

10741. HANICH Andrzej: Ksiądz infułat Bolesław Kominek, pierwszy administrator apostolski Śląska Opolskiego (1945–1951). [T.] 1. Wyd. 2. Opole 2015 Państw. Inst. Nauk. – Inst. Śląski 8° ss. 178, il., Zsfg.

Toż. [T.] 2: Wspomnienia i dokumenty pastoralne pierwszego administratora apostolskiego Śląska Opolskiego (1945–1951). Zebrał, oprac. i przypisami opatrzył A. Hanich. Opole 2015 ss. 707.
Wyd. 1. 2012.

10742. HARASIMIUK Krystyna A.: Lwowskie korzenie lubelskiej geografii. *Czasop. Geogr.* T. 86: 2015 z. 1/2 s. 91–103, sum.

Związki powołanej 11 IV 1945 r. Katedry Geografii Ogólnej przy UMCS z lwowskim ośrodkiem geograficznym.

10743. HEBEL Artur: Karol Wojtyła na Warmii i Mazurach w świetle archiwaliów Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i Wydziału do Spraw Wyznań Wojewódzkiej Rady Narodowej. *Meritum*. T. 3: 2011 s. 129–142, sum., rez.

10744. HENDRYKOWSKI Marek: Socrealizm po polsku. Studia i szkice. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. UAM 8° ss. 222, nlb. 1, il., sum. (Seria Filmoznawcza; nr 16).

10745. HEYDECKER Joe J., Leeb Johannes: Proces norymberski. Trzecia Rzesza przed sądem. Tł. Marek Zeller. Warszawa 2015 Wydaw. RM 8° ss. 662.

10746. HLEBOWICZ Jan: „Nasza działalność miała coś z rewolucji”. Gdańscy licealiści podczas karnawału Solidarności na przykładzie III LO w Gdańsku. *Argumenta Historica*. Nr 2: 2015 s. 55–65, sum.

10747. HOFMANN Gunter: Polen und Deutsche. Der Weg zur europäischen Revolution 1989/90. Berlin 2011 Suhrkamp 8° ss. 504.

Rec.: Heimann Bodo: Zwei Bücher zur europäischen Wende nach zwei Jahrzehnten. *Zbliżenia Interkulturowe*. [T.] 10: 2011 s. 147–151.

10748. HYLEWSKI Marcin: Imperium zła. Socjotechniczne mechanizmy kontroli społecznej w PRL. *Studia Polit.* Nr 35: 2014 s. 57–82, sum.

10749. JABŁOŃSKI Marcin: Tajemnica katastrofy. Katastrofa lotnicza pod Straszewami z 1987 r. *Bieżuńskie Zesz. Hist.* Nr 29: 2015 s. 292–297.

10750. JACKOWSKA Anna Maria: Polacy z emigracji i z kraju w propagandowej „zimnej wojnie” (proces Wiktora Krawczenki i tzw. sprawa „Międzynarodówki Zdrajców”). *Polska 1944/45–1989*. [T.] 12: 2014 s. 5–70, sum.

Lata 40.–50. XX w.

10751. JADWISZCZOK-MOLENCKA Helena: Bytom – nie tylko wyburzenia. Współczesna przestrzeń Bytomia w kontekście powojennych zmian urbanistycznych i społecznych. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 160–167.

10752. JAKIMCZYK Jarosław: Najweselszy barak w obozie. Tajna policja komunistyczna jako krytyk artystyczny i kurator sztuki w PRL. Warszawa 2015 Agencja Wydawnicza i Reklamowa „Akces” 8° ss. 370, nlb. 5, il.

10753. JANIK Janusz: Wpływ zagrożenia minowego na polską gospodarkę i bezpieczeństwo żeglugi po II wojnie światowej. Trałowania radzieckie. *Biul. Hist.* Nr 30: 2015 s. 157–189.

10754. JANOWSKA-KONDRATOWICZ Jadwiga: Panorama z ukosa. Wspomnienia z czasów konserwacji Panoramy Raclawickiej w latach 1981–1985. Wrocław 2015 Muzeum Nar. 4° ss. 117, nlb. 3, il.

10755. JANUSZEWSKA-WARYCH Maria: W poszukiwaniu nowoczesnej, demokratycznej i narodowej wizji reformy szkolnictwa. Ogólnopolski Zjazd Oświatowy (Łódź, 18–22 czerwca 1945 roku). Kraków 2015 Oficyna Wydawnicza „Impuls” 8° ss. 382, il.

Toż. Wyd. 2. 2015.

Rec.: Mazur Mariusz: Czego nas uczą „reprinty” z czasów Gomułki? *Res Historica*. Nr 40: 2015 s. 367–398.

10756. JARMOLIŃSKI Tadeusz: Kontrola ruchu granicznego w Polsce w latach 1945–1990. Warszawa–Koszalin 2013.

Rec.: Bieniecki Ireneusz, *Nautologia*. R. 49: 2014 s. 112–114.

10757. JARNO Witold: Organizacja i dyslokacja jednostek bojowych w Łódzkim Okręgu Wojskowym po przejściu na stopę pokojową (sierpień 1945 r. – listopad 1946 r.). *Przegl. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 1 s. 241–266, sum.

10758. JARNO W.: [Ósma] 8. Drezdeńska Dywizja Piechoty im. Bartosza Głowackiego na Ziemi Łódzkiej w latach 1946–1949. *Przeł. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 2 s. 165–192, sum.

10759. JARNO W.: Samodzielne jednostki artylerii Wojska Polskiego w latach 1945–1949 – organizacja, dyslokacja i wyposażenie. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 15: 2014 s. 257–283, sum.

10760. JARNO W.: Zarys historii 18. Dywizji Piechoty w latach 1945–1950. *Studia Podlaskie.* T. 23: 2015 s. 209–236, sum., rez.

10761. JAROSZ Dariusz: Codzienna mobilizacja. O propagandzie czytelnictwa książek w Polsce stalinowskiej i trudnościach jej badania. *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 5: 2011 s. 295–306, sum.

10762. JAROSZ D.: Dni Oświaty, Książki i Prasy w latach 1959–1970 w propagandzie kulturalnej PRL. *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 143–160, sum.

10763. JAROSZ D.: Polityka rentowo-emerytalna i legitymizacja władzy w Polsce (grudzień 1970–1972). *Polska 1944/45–1989.* [T.] 13: 2015 s. 129–144, sum.

10764. JAROSZ D.: Polityka socjalna Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wobec kombatantów w latach 1971–1989. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 4 s. 103–130, sum., rez.

10765. JARSKA Natalia: Kobiety z marmuru. Robotnice w Polsce w latach 1945–1960. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 343, nlb. 1, tabl. 24, il., sum. IPN–KŚZpNP. (Monografie; t. 102).

Rec.: Hytrek-Hryciuk Joanna, Dzieje Najnowsze. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 202–204; Kulczycka-Mulewska Kamila, *Polska 1944/45–1989.* [T.] 13: 2015 s. 284–286.

10766. JASIAK Grzegorz: Obchody jubileuszu 150-lecia diecezji sandomierskiej w 1968 roku. *Studia Sandomierskie.* T. 22: 2015 s. 113–135, sum.

10767. JASIAK Ksawery: Zarys dziejów Konspiracyjnego Wojska Polskiego. Radomsko 2015 Muzeum Region. im. Stanisława Sankowskiego 8° ss. 128, il.

10768. JASIEWICZ Krzysztof: Siedemdziesiąta rocznica Obławy Augustowskiej. W poszukiwaniu genezy ostatniej zbrodni sowieckiej na obywatelach polskich w lipcu 1945 roku. *Studia Polit.* Nr 39: 2015 s. 41–53, sum.

10769. JASKUŁOWSKI Tytus: Przyjaźń, której nie było. Ministerstwo Bezpieczeństwa Państwowego NRD wobec MSW 1974–1990. Warszawa 2014.

Rec.: Popieliński Paweł, *Roczn. Pol.-Niem.* Nr 23: 2015 s. 229–233.

10770. JASKUŁOWSKI T.: Szpiedzy tacy jak wy. Wywiadowcza (nie)codziennosc kontaktów między PRL a NRD 1970–1990. Warszawa 2015 Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego 8° ss. 330.

10771. JEDYNAK Marek: Niezależni kombatanci w PRL. Środowisko Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich Armii Krajowej „Ponury”-„Nurt” (1957–1989). Kielce–Kraków 2014.

Omów.: Czajkowska Dorota, *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 3 s. 224–225.

10772. JĘDRZEJEWSKI Marek: Młodzi poeci w PRL. Młoda poezja jako wyraz świadomości pokolenia lat 1976–1980. Toruń 2015 Adam Marszałek 8° ss. 195.

10773. JUDEK Cecylia: „Logos”. Czytelnia i wypożyczalnia Krystyny Łyczywkowej w Szczecinie. *Bibliotekarz Zachodniopomorski*. R. 55: 2014 nr 1 s. 64–71.

Lata 1945–1947.

10774. JUSUPOVIĆ Adrian: „Nie matura, lecz chęć szczerą zrobi z ciebie oficera”, czyli rola przykładowego szkolnictwa w kształceniu kadr RBP/MBP/MSW (1944–1990). *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 95–118, sum.

10775. JUŻWIK Aleksander: Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w latach 1944–1949. Funkcjonowanie i problemy ideowo-organizacyjne. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 13: 2015 s. 5–28, sum.

10776. JUŻWIK A.: Życie codzienne społeczności zamojskiej (1945–1950) w Dziennikach intymnych Marii Cieślak. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 12: 2014 s. 383–432.

10777. KACZMARSKA Patrycja: Współpraca Wojskowej Akademii Politycznej im. Feliksa Dzierżyńskiego z innymi placówkami naukowymi. *Roczn. Archiw.-Hist. CAW*. Nr 7: 2014 s. 160–188, sum.

Lata 1951–1988.

10778. KACZOROWSKA Teresa: Obława Augustowska. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 268, nlb. 4, il.

10779. KAHL-ŁUCZYŃSKA Edyta: Adaptacja oświatowej działalności Związku Nauczycielstwa Polskiego do nowych podstaw ideowopolitycznych edukacji w Polsce Ludowej. *Przeł. Hist.-Oświat*. R. 58: 2015 nr 3/4 s. 148–166, sum.

10780. KALBARCZYK Marek: Dotyk Solidarności. Gdańsk–Warszawa 2015 Fund. Szansa dla Niewidomych 4° ss. nlb. 6, 149, tabl. 30, il.

Tekst także w alfabecie Braille’a. NSZZ „Solidarność”, l. 80. XX w.

10781. KALINOWSKA Jadwiga Ambrozja: Jerzy Kawka (Barycki) i jego nielegalna organizacja „Konfederacja Obrony Wiary i Ojczyzny” w powiatach elbląskim i kwidzińskim w czasach PRL. *Studia Elbląskie*. T. 12: 2011 s. 93–108, Zsfg.

10782. KALINOWSKA J. A.: Niedrukowana korespondencja ks. Antoniego Jagłowskiego z Siostrami Benedyktynkami Misjonarkami w latach 1945–1974 (na podstawie zbiorów archiwalnych w ABMO). *Studia Elbląskie*. T. 15: 2014 s. 33–42, sum., Zsfg.

ABMO – Archiwum Domu Generalnego Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Misjonarek w Otwocku.

10783. KALISKI Bartosz: Paryska „Kultura” i Czechosłowacja u progu „normalizacji” (wokół listu Jerzego Giedroycia do Macieja Kozłowskiego z 31 marca 1969 roku). *Polska 1944/45–1989*. [T.] 12: 2014 s. 97–106, sum.

10784. KALISZUK Kamil: „Społeczeństwo obywatelskie” w Polsce Ludowej? – przypadek z Wysoczyzny Elbląskiej. *Studia Elbląskie*. T. 16: 2015 s. 415–429, sum., Zsfg.

Spółdzielnia Gospodarczo-Społeczna, l. 1945–1949.

10785. KALISZUK K.: Śmiertelne wypadki „utrwalaczy władzy ludowej” na terenie województwa gdańskiego w latach 1945–1959. *Argumenta Historica*. Nr 2: 2015 s. 66–91, sum.

10786. KANIA Agnieszka: Kontrowersje wokół wystawionych w Państwowym Teatrze im. Stefana Żeromskiego sztuk: „Pluskwa” Majakowskiego i „Ślub” Gombrowicza. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 119–133, sum.

Lata 50. XX w.

10787. KAPŁON Marcin: Diecezja przemyska pod rządami bpa Franciszka Bardy w latach 1944–1964. *Premislia Christiana*. T. 16: 2014/2015 [dr.:] 2015 s. 143–179.

10788. KAPŁON M.: Diecezja przemyska w latach 1944–1964. Rzeszów–Przemyśl 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz.; Katol. Stow. „Civitas Christiana”. Oddz. Okręg.; Muzeum Nar. Ziemi Przemyskiej 8° ss. 712, tabl. 32, il. (Seria Wydawnicza IPN Oddział w Rzeszowie).

10789. KARDELA Piotr: Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Stanach Zjednoczonych w latach 1953–1990. Olsztyn–Białystok 2015 IPN. Oddz. 8° ss. 729, nlb. 1, il. (Seria Wydawnicza Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku; t. 24).

10790. KASPROWSKI Wojciech: Dyskusja na temat wyborów kontraktowych 1989 roku wewnątrz środowisk demokratycznej opozycji. *Arcana*. Nr 123: 2015 s. 79–93.

10791. KASPRZYK Barbara: Fabryka a miasto. Rozwój Skarżyska-Kamiennej w latach 1950–1955. *Między Wisłą a Pilicą*. T. 16: 2015 s. 93–116, sum.

10792. KASPRZYK B.: Skarżysko-Kamienna w latach 1944/1945–1948. Władze, przemysł, ludzie. Skarżysko-Kamienna 2015 Muzeum im. Orła Białego 8° ss. 186, il.

10793. KASTORY Andrzej: Mocarstwa wobec kryzysów w europejskich krajach sowieckiej strefy wpływów 1948–1968. Kraków 2015 PAU 8° ss. 187, tabl. 16, il., sum. PAU. (Rozprawy Wydziału Historyczno-Filozoficznego; og. zb. t. 115).

10794. KASZUBA Elżbieta: Schlesien nach dem zweiten Weltkrieg. Lutynia–Wrocław 2015 Chronicon; Wyd. Nauk. Hist. i Pedagog. Uniw. Wrocławskiego; Inst. Historii Uniw. Wrocławskiego 8° ss. 307, tabl. 2.

10795. KASZYCA Edyta: Każdy ma swojego... bluesa. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 42–46.

Grupa muzyczna „Dżem” z Tychów, l. 70. i 80. XX w.

10796. KAŹMIERCZAK Artur: Marian Hemar i jego satyra polityczna – „List do pana prokuratora w Szczecinie” – jako odpowiedź na zarzuty i proces Tadeusza Lipskiego. *Przełgl. Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 1 s. 23–51, sum.

Rok 1966.

10797. KAŹMIERCZAK Krzysztof M.: Ściśle tajne. Nieznane fakty z historii Wielkopolski 1945–1989. Poznań 2009 Polskapresse. Oddz. Prasa Poznańska; Oficyna Wydawnicza Głos Wielkopolski 8° ss. 150, tabl. 8, il.

10798. KEFF Bożena: Zapomniane, wyparte. O literackich przedstawieniach Zagłady. (Wybrane teksty wydane w Polsce w latach 40. i 50.). *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 3 s. 487–513, sum.

10799. KENNEY Padraic: Budowanie Polski Ludowej. Robotnicy a komuniści 1945–1950. Przeł. Anna Dzierzgowska. Warszawa 2015 Wydaw. W.A.B. 8° ss. 451, nlb. 11, il.

10800. KIENZLER Iwona: Słynni playboye PRL. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 278, nlb. 2, il.

10801. KIENZLER I.: Uwodzicielki, skandalistki i seksbomby PRL. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 308, nlb. 4, il.

10802. KIENZLER I.: Życie w PRL. I straszne, i śmieszne. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 355, nlb. 5.

10803. KIERSKI Krzysztof Andrzej: Historia księdza – tajnego współpracownika o pseudonimie „Onufry” w świetle dokumentów Służby Bezpieczeństwa. *Meritum*. T. 5: 2013 s. 119–143, sum.

Jan Dominik.

10804. KIERSKI K. A.: Kandydat „z teczki” odrzucony. Problem wyboru wojewody ciechanowskiego w 1987 roku. *Meritum*. T. 7: 2015 s. 121–140, sum.

10805. KIJOWSKI Jerzy: Budowa Ostrołęckiej Fabryki Celulozy i Papieru. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 95–107, sum.

Lata 1948–1966.

10806. KISIELEWSKI Tadeusz A[ntoni]: Zabić księdza. Sowiecki ślad w sprawie śmierci Jerzego Popiełuszki. Poznań 2015 Rebis 8° ss. 186, tabl. 40, il. (Historia).

Toż. Wyd. 1, (dodr.). Poznań 2015.

10807. KISZTELIŃSKA-WĘGRZYŃSKA Agnieszka: Z historii dyplomacji polsko-austriackiej w latach 70. XX wieku. Wizyta kanclerza Austrii Bruno Kreisky’ego. *Przeł. Zach.* [R. 71:] 2015 [nr] 1 s. 139–156, sum.

10808. KLIMCZOK Ludwik: Choroby, głód, praca. Relacje z deportacji do ZSRS (1945–1947). *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 52–61.

Z Górnego Śląska.

10809. KLUZIK Marcin: Propozycje programowe nurtu socjaldemokratycznego opozycji politycznej w Polsce w latach osiemdziesiątych XX wieku. *Sowiniec*. Nr 45: 2014 s. 103–117, sum.

10810. KŁONCZYŃSKI Arnold: Polityczne i gospodarcze aspekty relacji polsko-szwedzkich w latach 1945–1989. *Studia Maritima*. Vol. 28: 2015 s. 125–155, sum.

10811. KNOCH Konrad: Pisma liberalne drugiego obiegu w Polsce w latach 1979–1990. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 437, il. IPN–KŚZpNP. (Monografie; t. 97).

10812. KOBIAŁKA Dawid, Kajda Kornelia, Frąckowiak Maksymilian: Archeologies of the recent past and the Soviet remains of the cold war in Poland: a case study of Brzeźnica-Kolonia, Kłomino and Borne Sulino. *Sprawozd. Archeol.* [T.] 67: 2015 s. 9–22.

10813. KOBUS Andrzej: „Podaj rękę Kozakowi...”. Nieformalne relacje polsko-ukraińskie po 1945 r. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 15: 2014 s. 285–300, sum.

Do 1989 r.

10814. KOCENT-ZIELIŃSKI Edward: Łódzkie samoloty inżyniera Sołtyka. Warszawa– Piekary Śląskie 2010. ZP Grupa 8° ss. 285, tabl. 2, il., sum.

Tadeusz Sołtyk i Lotnicze Warsztaty Doświadczalne w Łodzi, l. 1945–1950.

10815. KOCHANOWSKI Jerzy: Tylnymi drzwiami. „Czarny rynek” w Polsce 1944–1989. Wyd. 2., przejr. i popr. Warszawa 2015 Wydaw. W.A.B. 8° ss. 519, nlb. 1, il.

Wyd. 1. 2010.

10816. KOLMASIAK Tomasz Michał: Cud w Wielgomłynach – powojenne oszustwo na tle religijnym. *Zesz. Radomszczańskie.* T. 10: 2015 s. 259–264.

Rok 1947.

10817. KOŁODRUBIEC Anna: Trudne początki... Osadnictwo żołnierzy Armii Krajowej w powiecie oleśnickim i sycowskim. *Miscellanea Oleśnickie.* 2015 nr 1 s. 34–41.

10818. KOŁODZIEJ Andrzej: Wolne Związki Zawodowe. Wyd. 2. Gdynia 2013 Fund. Pomorska Inicjatywa Hist. 8° ss. 261, il.

Pomorze Gdańskie. Wyd. 1. 2012.

10819. KOŁODZIEJ A., Zwiercan Roman: Solidarność Walcząca. Oddział Trójmiasto 1982–1990. Kościerzyna 2012 Fund. Pomorska Inicjatywa Hist. 8° ss. 407, nlb. 1, il. (Biblioteka Solidarności Walczącej).

Zawiera też wspomnienia.

10820. KOŁODZIEJCZYK Małgorzata: „Kronika budowy kościoła Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Radzynie Podlaskim” autorstwa ks. Witolda Kobylańskiego. *Radzyński Roczn. Humanist.* T. 13: 2015 s. 169–198, sum.

Zawiera też kronikę z l. 1981–1984.

10821. KONFRONTACJE i negocjacje. Wokół konfliktów społeczno-politycznych w PRL z początku lat osiemdziesiątych XX wieku. Pod red. Mirosława Golona i Krzysztofa Osińskiego. Bydgoszcz–Gdańsk 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 445, nlb. 1, il. IPN–KŚZpNP. Oddz. w Gdańsku. (Publikacje Gdańskiego Oddziału IPN; t. 48).

Treść: Golon M., Osiński K.: Wstęp s. 7–9; Wokół rolniczej „Solidarności”: Kozłowski Tomasz: Walka o rejestrację niezależnych związków zawodowych rolników s. 13–28; Iwaneczko Dariusz: Strajki rzeszowsko-ustrzyckie 1980–1981. Przebieg i skutki s. 29–46; Grysińska-Jarmuła Katarzyna: Okupacyjny strajk chłopski w Bydgoszczy (16 III – 17 IV 1981) s. 47–69; Wolsza Tadeusz: Wyłom w oficjalnej propagandzie? Wydarzenia z marca 1981 roku w Bydgoszczy w raportach „Zielonego Sztandaru” s. 70–80; Kaczorowski Andrzej W.: Strajk rolników w Bydgoszczy w relacjach „Słowa Powszechnego” s. 81–113; Sychowicz Krzysztof: Powstanie i funkcjonowanie „Solidarności” rolniczej w województwach białostockim i łomżyńskim (1980–1983) – zagadnienia wstępne s. 114–125; Wokół kryzysu bydgoskiego: Kazański Arkadiusz: Reakcja MKZ w Gdańsku na wydarzenia bydgoskiego marca 1981 roku s. 129–142; Kubaj Artur: Kryzys bydgoski w Szczecinie s. 143–164; Ruzikowski Tadeusz: Region Mazowsze NSZZ „Solidarność” wobec kryzysu bydgoskiego w marcu 1981 roku s. 165–179; Wójtowicz Przemysław: Region Toruński NSZZ „Solidarność” wobec bydgoskiego marca 1981 roku s. 180–191; Polak Wojciech: Wydarzenia marca 1981 roku na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu s. 192–202; Kardela Piotr: Prasa solidarnościowa i partyjna na Warmii i Mazurach wobec kryzysu bydgoskiego s. 203–215; Wokół resortów siłowych: Majchrzak Grzegorz: Działania SB wobec NSZZ „Solidarność” w latach 1980–1982 s. 219–231; Szymaniak Marek: Służba Bezpieczeństwa

przeciwko „Solidarności” rolniczej w województwie bydgoskim (do końca 1982 roku) s. 232–273; Warot Paweł P.: Przeciwnicy rolniczej „Solidarności”. Przypadek Piotra Wołkowicza s. 274–303; Osiński K.: Wykryć, kontrolować, zniszczyć. Działania tajnych służb PRL wobec Jana Rulewskiego w latach 1980–1981 (zarys problemu) s. 304–332; Rybarczyk Piotr: Bydgoscy funkcjonariusze MO jako grupa dyspozycyjna wobec kryzysu PRL w latach 1980–1981 s. 333–427.

10822. KONKOL Konrad: Organy bezpieczeństwa wobec Niższego Seminarium Duchownego w Słupsku. *Słupskie Studia Hist.* Nr 20: 2014 s. 209–238, sum.

Lata 1947–1960.

10823. KOPER Sławomir: Życie prywatne elit władz PRL. Warszawa 2015 Czerwone i Czarne 8° ss. 326, il.

10824. KOPICZKO Andrzej: Jubileusz pod nadzorem. Obchody 400-lecia istnienia Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum” w Olsztynie. *Studia Elbląskie.* T. 12: 2011 s. 109–129, Zsfg.

Rok 1967.

10825. KOPYŚ Tadeusz: Stosunki polsko-węgierskie w latach 1945–1970. Kraków 2015 Wydaw. UJ 8° ss. 450, nlb. 1.

10826. KOREDCZUK Józef: Kościół prawosławny na Dolnym Śląsku (od zakończenia II wojny światowej do rozpoczęcia akcji „Wisła”). *Wrocławsko-Lwowskie Zesz. Prawnicze.* [T.] 5: 2014 s. 73–80, sum.

Toż w jęz. ukr.: Pravoslavna cerkva v Nižnij Silezii (vid zakinčennâ II Svïtovoi vïjni do počatku operacii „Visla”). *Tamże* s. 81–88.

10827. KORKUĆ Maciej: Zbrodnia pod Krościenkiem 2/3 maja 1946. *Zesz. Hist. WiN-u.* R. 24: 2015 nr 42 s. 77–122, sum.

Pogrom Żydów.

10828. KOSIŃSKI Krzysztof: „Religianctwo”. Napięcie między ideologią a religią w świadomości członków i działaczy PZPR. *Polska 1944/45–1989.* [T.] 12: 2014 s. 107–203, sum.

10829. KOSSEWSKA Elżbieta: Ona jeszcze mówi po polsku, ale śmieje się po hebrajsku. Partyjna prasa polskojęzyczna a integracja kulturowa polskich Żydów w Izraelu (1948–1970). Warszawa 2015 Wydaw. Uniw. Warszawskiego 8° ss. 507, tabl. 8, il., sum.

10830. KOSZTOWNA Natalia: The female privilege. On celebrating International Women’s Day in state enterprises in the Polish People’s Republic. *Studia Hist. Oeconom.* Vol. 33: 2015 s. 121–134, abstr.

10831. KOTEŁKO Stanisław: Życie kulturalne Świdnicy w latach 1945–1947. *Roczn. Świdnicki.* T. 42: 2014 [dr.:] 2015 s. 111–130.

10832. KOWAL Paweł: Koniec systemu władzy. Polityka ekipy gen. Wojciecha Jaruzelskiego w latach 1986–1989. Wyd. 2. Warszawa 2015 Nar. Centrum Kultury 8° ss. 620, nlb. 5, tabl. 28, il.

10833. KOWALSKI Sebastian: Sąd Grodzki w Wałbrzychu w zachowanych dokumentach Sądu Rejonowego w Wałbrzychu. *Nowa Kronika Wałbrzyska.* T. 3: 2015 s. 55–65, sum.

Lata 1945–1951.

10834. KOZANECKI Jarosław: Udział Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Płocku w wyborach do Sejmu i Senatu 4 czerwca 1989 r. *Roczn. Tow. Nauk. Płockiego*. T. 7: 2015 s. 135–201, sum.

10835. KOZIEŁ Andrzej: „Polonizacja” nowożytnej sztuki na Śląsku w pracach polskich historyków sztuki po 1945 roku. *Barok*. [R.] 22: 2015 [nr] 2 s. 149–161, sum.

10836. KOZIMALA Irena: Żołnierze wyklęci. Z dziejów partyzantki antykomunistycznej w powiecie przeworskim w latach 1944–1956. Przeworsk 2015 Region. Tow. Nauk. 8° ss. 401, tabl. 16, il.

10837. KOZŁOWSKA Urszula: Ostre choroby zakaźne na Pomorzu Zachodnim w latach 1945–1947 na przykładzie malarii i duru brzuszego. *Przeszłość Demogr. Polski*. [T.] 36: 2014 s. 165–175, sum.

10838. KOZŁOWSKA U.: Zespoły Opieki Zdrowotnej – nowy model w organizacji ochrony zdrowia na przykładzie powiatu chojeńskiego (1973 rok). *Roczn. Chojeński*. T. 6: 2014 s. 151–164, Zsfg.

10839. KOZŁOWSKI Kazimierz: Kilka uwag o specyfice patriotyzmu lokalnego. O dwóch mitach założycielskich polskiego Szczecina. Z perspektywy 2015 r. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 199–212.

10840. KOZŁOWSKI Tomasz: Polityczne sterowanie systemem wymiaru sprawiedliwości PRL po 1956 r. Casus funkcjonowania „zespołów” do spraw procesów politycznych w latach 1964–1982. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 147–159, sum.

10841. KRĘŻOŁEK Edyta: „Na peryferiach...”. Rola prasy w Październiku 1956 roku (na przykładzie województwa kieleckiego). *Polska 1944/45–1989*. [T.] 12: 2014 s. 205–217, sum.

10842. KROK ku wolności. Wybory czerwcowe 1989 i ich konsekwencje. Red. nauk. Konrad Białecki, Stanisław Jankowiak, Rafał Reczek. Poznań 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz.; UAM 8° ss. 355, nlb. 1, il. + dysk optyczny (CD).

Treść: Eisler Jerzy: Polska 1989. Na drodze do przełomu s. 13–19; Zawistowski Andrzej: Kapitalizm albo śmierć? Ekonomiczne kulisy upadku władzy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w 1989 roku s. 20–46; Jankowiak S.: Znaczenie wyborów 4 czerwca 1989 roku dla zmian ustrojowych w Polsce s. 47–61; Stachowiak Paweł: Kościół katolicki w procesie polskich przemian 1988–1989. Apogeum znaczenia i początek problemów s. 62–73; Rzepa Krzysztof: Opozycja przed wyborami w 1989 roku w Wielkopolsce s. 74–89; Reczek R.: Reakcja lokalnych władz i społeczeństwa Wielkopolski na rozwój wydarzeń w 1989 roku s. 90–129; Machałek Małgorzata: Rok 1989 a Państwowe Gospodarstwa Rolne s. 130–142; Kaczmarek Filip: Niezależne Zrzeszenie Studentów w Poznaniu wobec wyborów czerwcowych 1989 roku s. 143–160; Mikołajczyk Marek: Państwa zachodnie wobec rozmów Okrągłego Stołu i wyborów czerwcowych w Polsce w 1989 roku s. 161–193; Tischler János: Wpływ sytuacji w Polsce na przemiany społeczno-polityczne dokonujące się na Węgrzech w 1989 roku s. 194–202; Ceglarski Tomasz: Rok 1989 w zasobie Oddziałowego Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów IPN w Poznaniu s. 203–220; Kościański Rafał: Brakowanie i niszczenie dokumentów Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Poznaniu w latach 1989–1990 s. 221–241; Podemski Krzysztof: Społeczeństwo obywatelskie w Polsce dwadzieścia pięć lat po wielkiej zmianie s. 242–262; Kowal Stefan: Dwadzieścia pięć lat transformacji polskiej gospodarki. Przemiany ku nowoczesności czy nadrabianie zapóźnień? s. 263–288; Wallas Tadeusz: Rezultaty transformacji systemowej w Polsce w świetle społecznych oczekiwań s. 289–301; Szalacha-Jarmużek Joanna: Czy wybory 4 czerwca zwiększyły podmiotowość społeczeństwa polskiego? Polska transformacja ustrojowa w perspektywie procesów globalizacyjnych s. 302–311; Kołodziejki Jan: Zakazana fotografia s. 312–316; Cherek Adam: Przyczyna zwycięstwa? Historia plakatów wyborczych Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” z Lechem Wałęsą s. 317–331; Sarnecki Tomasz: Dzielny szeryf czy bohaterski oficer? s. 332–337.

10843. KROK Tomasz: Antymasońska komórka Episkopatu Polski w świetle badań i dokumentów (1946–1952). Gdynia–Kraków 2015 Black Antlers 8° ss. XIX, 330, il.

10844. KRONIKA PRL 1944–1989. Warszawa 2015 Edipresse Polska; Bellona 8° ss. [po] 131, nlb. 3, il.

- T. 1: Kienzler Iwona: Uroczystości i święta.
 T. 2: Kienzler I.: Kobieta w Polsce Ludowej.
 T. 3: Kienzler I.: Afery i skandale.
 T. 4: Kienzler I.: PRL na szklanym ekranie.
 T. 5: Kienzler I.: Warszawa.
 T. 6: Kunicki Kazimierz, Ławecki Tomasz: Katastrofy i klęski żywiołowe.
 T. 7: Kienzler I.: Festiwale, festiwale.
 T. 8: Kienzler I.: Kino, teatr.
 T. 9: Kunicki K., Ławecki T.: Polityka, lata 1944–1956.
 T. 10: Kunicki K., Ławecki T.: Życie codzienne w latach 50.
 T. 11: Kunicki K., Ławecki T.: Ziemie Odzyskane.
 T. 12: Kunicki K., Ławecki T.: Propaganda.
 T. 13: Kienzler I.: Czerwona arystokracja.
 T. 14: Kunicki K., Ławecki T.: Na wczasach i w delegacji.
 T. 15: Kunicki K., Ławecki T.: W co i jak się bawią?
 T. 16: Kienzler I.: Moda.

10845. KROSNO i powiat krośnieński w latach 1944–1956. Materiały z konferencji naukowych zorganizowanych przez Muzeum Podkarpackie w Krośnie w latach 2012–2013. Red. Czesław Nowak. Krosno 2015 Muzeum Podkarpackie 8° ss. 549, nlb. 1, il.

Treść: Nowak C.: Wstęp s. 7–12; Bereś Ewa: Powiatowa Rada Narodowa w Krośnie w latach 1944–1950 s. 13–38; Bukała Marcin: Stronictwo Ludowe w powiecie krośnieńskim 1944–1949 s. 39–58; Fornal Paweł: Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Krośnie w latach 1944–1956. Struktura, kierownicy, działalność s. 59–119; Kyc Katarzyna: Relacje Kościoła katolickiego i władz komunistycznych w powiecie krośnieńskim w latach 1944–1956 s. 121–138; Fornal P.: Działalność niepodległościowa Zgromadzenia Świętego Michała Archanioła w Miejscu Piastowym i działania operacyjne organów bezpieczeństwa PRL wobec Zgromadzenia s. 139–175; Szopa Piotr: Działania władz bezpieczeństwa i wymiaru sprawiedliwości wobec folksdojczów po zakończeniu wojny s. 177–188; Szopa P.: Działania władz bezpieczeństwa i wymiaru sprawiedliwości Polski „ludowej” wobec osób oskarżonych o współpracę z Niemcami s. 189–206; Gliwa Małgorzata: Przesiedlenia ludności rusińskiej i ukraińskiej z powiatu krośnieńskiego w latach 1944–1947 s. 207–224; Chorążki Marcin: Rola społeczna i polityczna ziemiaństwa polskiego w 1. połowie XX wieku – wybrane przykłady z ziemi krośnieńskiej s. 225–246; Ostrowska Aleksandra: Działalność Aeroklubu Podkarpackiego w latach 1944–1956 s. 247–261; Róg Paweł: Komitet Powiatowy PZPR w Krośnie w latach 1948/1949–1956. Struktura, kierownictwo, metody i środki s. 263–289; Kyc Łukasz: Powszechna Organizacja „Służba Polsce” w powiecie krośnieńskim s. 291–329; Kyc Ł.: Działalność Związku Młodzieży Polskiej w Krośnie i powiecie krośnieńskim (1948–1956) s. 331–372; Fornal P.: Referat Ochrony przy Dyrekcji Krośnieńskiego Kopalnictwa Naftowego w latach 1950–1955 s. 373–396; Fudali Dariusz: Areszt w Krośnie s. 397–409; Bukała M.: Rok 1956 w powiecie krośnieńskim. Wybrane problemy s. 411–423; Nowak C.: Działalność niepodległościowa ppor. Władysława Barana, ps. „Bekas” [1913–1949] w latach 1939–1945 i okoliczności jego śmierci w 1949 r. s. 425–480; Golik Dawid: Ginąc za niepodległość. Tragiczne losy rodziny Samborskich s. 481–499; Tochman Krzysztof A.: Cichociemny plutonowy Jan Parczewski (1923–1967) s. 501–519.

10846. KRUSZEWSKI Eugeniusz S[tanisław]: Na obrzeżach dyplomacji. Przedstawicielstwo Rządu RP na Uchodźstwie w Danii w latach 1976–1990. Kopenhaga 2013.

Rec.: Kaczorowski Bartosz, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 299–302.

10847. KRUSZYŃSKI Marcin: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w latach 1944–1989. Zarys dziejów uczelni w warunkach PRL. Lublin 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 439, il. IPN– KŚZpNP. Oddz. w Lublinie. (Dziennikarze, Twórcy, Naukowcy).

10848. KRYŃSKA Elwira Jolanta: Oblicze ideowe nauczycielskiego ruchu związkowego na Białostocczyźnie w pierwszych latach odbudowy kraju. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 3/4 s. 167–189, sum.

10849. KUDRZYCKI Zbigniew: Przejęcie władzy w Szczytnie przez starostę Waltera Późnego w 1945 roku na tle sytuacji politycznej w Okręgu Mazurskim. *Roczn. Mazurski*. T. 19: 2015 s. 70–82.

10850. KULA Marcin: Na bagnietach trudno siedzieć. Kryzys legitymizacyjny PRL. *Res Gestae*. [T.] 1: 2015 s. 208–224, sum.

10851. KULTURA popularna w Polsce w latach 1944–1989. Między projektem ideologicznym a kontestacją. Pod red. Katarzyny Stańczak-Wiślicz. Warszawa 2015 IBL PAN. Wydaw. 8° ss. 256.

Treść: Stańczak-Wiślicz K.: Wstęp s. 7–10; Tyszkiewicz Barbara: „Dzkie zespoły” i oceniany cyrk. Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk wobec wybranych zjawisk kultury popularnej s. 11–41; Dyś Marcin: Muzyka rockowa drugiego obiegu w PRL-u u schyłku lat 70. i w latach 80. XX wieku s. 42–56; Idzikowska-Czubaj Anna: „Między słowami”. Społeczne funkcjonowanie tekstów utworów rockowych w PRL-u s. 57–75; Tomkowski Jan: Norwid z listy przebojów. [Czesław Niemen] s. 76–89; Jakubowska Urszula: Fenomen Festiwalu Piosenki Żołnierskiej w Kołobrzegu w świetle relacji prasowych s. 90–113; Zaporowski Zbigniew: „Od Turbacza wieje wiatr”. Motywy i przesłanie tekstów piosenki turystycznej w PRL-u s. 114–129; Klich-Kluczevska Barbara: Młodzież, seks, cenzorzy i ludzie. Debata wokół filmu „Seksolatki” s. 130–149; Stańczak-Wiślicz K.: O zwycięstwie „Niewolnicy Isaury” nad „Dyrektorami” – kryzysowe debaty o kulturze popularnej w Polsce lat 80. XX wieku s. 150–172; Wasiaś Patryk: Filmy akcji, magnetowidy i autorytet krytyków kulturalnych s. 173–194; Szybowski Eliza: Kapitan Ligota i wicedyrektor Dąbkówna. Oficjalna ideologia w peerelowskiej powieści dla dziewcząt. [Dot. powieści Haliny Snopkiewicz, Krystyny Siesickiej, Joanny Chmielewskiej i Małgorzaty Musierowicz] s. 195–221; Mikołajec Marek: Gustaw Morcinek – popularność, życzeniowość i ideologia s. 222–235.

10852. KUPISZEWSKA Helena Teresa: Królowa Polski o wielu obliczach. Wizerunki Matki Bożej koronowane przez Prymasa Tysiąclecia Stefana kardynała Wyszyńskiego. Częstochowa 2014 Fund. Czas to Miłość 8° ss. 341.

Rec.: Szczecina Grzegorz Kamil, *Kościół w Polsce*. [T.] 14: 2015 s. 279–285.

10853. KURASZ Marzena: Rustaveli on the theatre stage in Poland. *Pro Georgia*. No 25: 2015 s. 139–144.

Przedstawienie Mieczysława Kotlarczyka pt. „Witeź w tygrysięj skórze”, 1960 r.

10854. KURELSKI Jarosław Robert: Funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa a zaginięcie numizmatów ze zbiorów zgorzeleckich (1947–1953). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 2 s. 99–111.

10855. KURPIEL Anna: Cztery nazwiska, dwa imiona. Macedońscy uchodźcy wojenni na Dolnym Śląsku. Poznań 2015 Wydaw. Nauka i Innowacje 8° ss. 328, il.

10856. KURPIEL A.: Pamiętniki pierwszych oleśniczan. *Miscellanea Oleśnickie*. 2015 nr 1 s. 17–27.

Dot. 24 pamiętników i relacji – pokłosa konkursu ogłoszonego w 1967 r. przez Dolnośląskie Towarzystwo Oświatowe pt. „Pamiętniki osadników ziemi oleśnickiej”.

10857. KURPIERZ Tomasz: Czy to już odwilż? Zmiany w stalinogrodzkim obozie władzy (1954–1955). *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 144–149.

10858. KURPIERZ T.: Gliwiczcy malarze i drukarze. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 178–183.

Rok 1982.

10859. KURPIERZ T., Neja Jarosław: Śląska Solidarność na przełomie epok. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 48–53.

Rok 1988.

10860. KUSIAK Franciszek, Nowacki Zdzisław K.: Per aspera ad astra w Oficerskiej Szkole Wojsk Zmechanizowanych imienia Tadeusza Kościuszki w latach 1962–1965. Wrocław 2015 Tow. Wiedzy Obronnej 8° ss. 201, nlb. 1, il.

We Wrocławiu.

10861. KUŚNIERZ Jakub: Sytuacja w rolnictwie na terenie gminy Piława Górna w pierwszych latach po II wojnie światowej, ze szczególnym uwzględnieniem osadnictwa rolnego. *Roczn. Dzierżoniowski*. T. 24: 2014 [dr.:] 2015 s. 22–25.

10862. KUŹNIAR Bogusław: Podstawy prawne i przebieg przesiedleń ludności ukraińskiej z terenu powiatu jarosławskiego w latach 1944–1947. *Przemyskie Zapiski Hist.* T. 19: 2012/2015 [dr.:] 2015 s. 181–189.

10863. LACHENDRO Jacek: Auschwitz po wyzwoleniu. Oświęcim 2015 Państw. Muzeum Auschwitz-Birkenau 8° ss. 235, il.

Toż w jęz. ang.: Auschwitz after liberation. Oświęcim 2015 ss. 236, il. Lata 1945–1947.

10864. LACHOWSKI Janusz: Anatol Stern i Stefan Themerson. O „Europie”, a także o przyjaźni dwóch awangardzistów na podstawie ich korespondencji wzajemnej z lat 1959–1968. *Roczn. BN*. T. 46: 2015 s. 269–288, sum.

10865. LARECKI Jan, Pawlikowicz Leszek, Piotrowski Paweł: Aparaty centralne służb wywiadu cywilnego Układu Warszawskiego jako wyspecjalizowane struktury państwa 1944–1991. Rzeszów 2015 Koraw 8° ss. 165, nlb. 1, il.

10866. LEBEDEVA Natal'â: Katynskij vopros na Nûrnbergskom processe. *Przeł. Wsch.* T. 13: 2014 z. 2 s. 565–594, streszcz., santr., sum.

10867. LEBOW Katherine: Unfinished Utopia. Nowa Huta, stalinism, and Polish society, 1949–56. Ithaca–London 2013.

Rec.: Kochanowicz Jacek, *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 74: 2014 s. 263–266; Wilk Hubert, *Kw. Hist.* R. 122: 2015 nr 3 s. 618–622.

10868. LESIAKOWSKI Krzysztof: Mieczysław Broniatowski – meandry kariery „dąbrowszczaka” w PRL. *Przeł. Nauk Hist.* R. 14: 2015 nr 1 s. 107–131, sum.

10869. LESZCZYŃSKI Paweł A.: Starania luteran gorzowskich o Kościół Zgody w latach 40. XX wieku. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 22: 2015 s. 437–441.

10870. LESZKOWICZ Tomasz: Gomułkowska struktura władzy w nowej rzeczywistości. Funkcjonowanie Biura Prasy KC PZPR w roku 1971 a proces „dostrajania” polityki prasowej. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 12: 2014 s. 219–246, sum.

10871. LESZKOWICZ T.: „Wychowanie na tradycjach” jako element pracy politycznej w Ludowym Wojsku Polskim w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XX wieku. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 13: 2015 s. 101–128, sum.

10872. LEŚNIEWSKA Anna Maria: Nowe miejsce rzeźby w sztuce polskiej lat 60. XX wieku jako wyraz przemian w sztuce przestrzeni. Warszawa 2015 Inst. Sztuki PAN 8° ss. 410, il., sum. (Dysertacje Doktorskie Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk; 4).

10873. LEWANDOWSKA Izabela, Szkamruk Sylwia: Otton Alfons (Otokar) Rudke 1902–1993. Początki powojennego leśnictwa, łowiectwa i bobrownictwa na Warmii. Olsztyn 2015 Warmia i Mazury w Europie 8° ss. 140, tabl. 7, il.

10874. LEWANDOWSKI Jan F.: Katowice na taśmach filmowych PRL. *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 138–143.

10875. LIGARSKI Sebastian: „Dziennik Zachodni” – pismo dla wszystkich w pierwszych latach powojennych. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 4–9.

10876. LIGARSKI S.: Polityka władz komunistycznych wobec twórców kultury w latach 1945–1989. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 24: 2014 s. 51–73, sum.

10877. LIGARSKI S., Pleskot Patryk: Twórcy o twórcach w PRL. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 24: 2014 s. 15–50.

Zapis dyskusji w ramach projektu „Władze PRL wobec środowisk twórczych, dziennikarskich i naukowych”, Centrum Edukacyjne Przystanek Historia im. Janusza Kurtyki, Warszawa, 27 II 2013 r. Udział wzięli: Stanisław Bereś, Jerzy Brukwicki, Andrzej Chojnowski, Emilian Kamiński, Marek Nowakowski, Zygmunt Staszczuk.

10878. LINEK Bernard: Mit wypędzenia. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 110–116.

Dot. powojennych przesiedleń ludności niemieckiej.

10879. LIPSCHER Winfried: 50 rocznica listu biskupów polskich. Biskup Kominek i pojednanie polsko-niemieckie. *Borussia*. [T.] 56: 2015 s. 76–82.

10880. LITWIŃSKA Monika: WiP kontra PRL. Ruch „Wolność i Pokój” 1985–1989. Kraków 2015 Wydaw. Wysoki Zamek 8° ss. 598, nlb. 4, il.

10881. LITYŃSKI Adam: Prawo karne w okresie PKWN – wahania i decyzje. *Roczniki Admin. i Prawa*. R. 15: 2015 z. 1 s. 61–79, sum.

10882. LITYŃSKI A., Ćwikowska Małgorzata: Początki resortu sprawiedliwości PKWN. W 70 rocznicę. *Roczniki Admin. i Prawa*. R. 14: 2014 t. 1 s. 85–99, sum.

10883. LORANTY Michał: Polskie Stronnictwo Ludowe w powiecie bocheńskim w latach 1945–1949. *Roczn. Hist. MHPRL*. Nr 31: 2015 s. 139–157.

10884. LOVELL Kinga Kamila: Romowie w powiecie nowotarskim w latach 1952–1968 na podstawie relacji służb administracyjnych Polski Ludowej. *Almanach Nowotarski*. Nr 17: 2013 s. 159–178.

10885. LOVELL K. K., Stopka Janusz: Sprawa nowotarskich Romów w Komitecie Centralnym PZPR. *Almanach Nowotarski*. Nr 18: 2014 s. 49–74.

10886. LUDZIE Znaku. Red. Anna Mateja. Kraków 2015 Znak 8° ss. 470, nlb. 1, il.

Treść: Woźniakowski Henryk: Szczęśliwa konstelacja s. 9–14; Pierwsza ekipa: Kisielewski Stefan: Jacek Woźniakowski [1920–2012]. Szlachcic, ułan, fasonowiec... s. 17–26; Kubiak Zygmunt: Jerzy Turowicz [1912–1999]. Co zawdzięczamy Jerzemu Turowiczowi s. 27–40; Krystyna Chmielecka [1925–2012]. Wszystko w głowie. Z Krystyną Chmielecką, wieloletnim sekretarzem wydawnictwa Znak, rozmawia A. Mateja s. 41–54; Podsadecka Joanna: Zygmunt Pawlus [1919–2000]. Niekończący się dyżur. Współpr. A. Mateja s. 55–64; Mateja A.: Antoni Ochęduszek [1896–1982]. Galicjanin s. 65–73; Ponikło Tomasz: Stefan Wilkanowicz [ur. 1924]. Szczęście i trudności wyższego rzędu s. 74–87; Lehmann Reinhold: Mieczysław Pszon [1915–1995]. „Ekspert od Niemców” s. 88–101; Podsadecka J.: Ludwik Kubik [1915–2008]. W cieniu wojny s. 102–110; Ludzie i idee: Poniewierski Janusz: Ks. Andrzej Bardecki [1916–2001]. Lubi go Pan Bóg s. 113–135; Stomma Stanisław: Antoni Gołubiew [1907–1979]. Czucie historii s. 136–145; Kubiak Z.: Stefan Kisielewski [1911–1991]. Polska Stefana Kisielewskiego s. 146–155; Woźniakowski H.: Krzysztof Kozłowski [1931–2013]. Misje Krzysztofa Kozłowskiego s. 156–166; Fiałkowski Tomasz: Zygmunt Kubiak [1929–2004]. Podróż w czasie s. 167–180; Żylińska Jadwiga: Hanna Malewska [1911–1983]. Zamiast

epitafium dla Hanny Malewskiej s. 181–197; Friszke Andrzej: Tadeusz Mazowiecki [1927–2013]. Zanim został premierem s. 198–217; Mazowiecki Tadeusz: Anna Morawska [1922–1972]. Niepokój głębi s. 218–226; Woźniakowski H.: Marek Skwarnicki [1930–2013]. Obecność s. 227–238; Mamoń Bronisław: Zofia Starowieyska-Morstinowa [1891–1966]. Rozumieć, kochać i pośredniczyć s. 239–250; Romanowski Andrzej: Stanisław Stomma [1908–2005]. Stomma, czyli Polska s. 251–276; Bonowicz Wojciech: Stefan Swieżawski [1907–2004]. Na pełny wymiar s. 277–305; Bonowicz W.: Ks. Józef Tischner [1931–2000]. Ogrodnik s. 306–314; Mazowiecki T.: Jerzy Zawieyski [1902–1969]. Świadczenie i uwikłanie s. 315–332; Tischner Józef: Tadeusz Żychiewicz [1922–1994]. Wiara ojczysta s. 333–346; Jak powstają książki: Podsadecka J.: Ks. Adam Boniecki MIC [ur. 1934]. Życia nie pisze się na brudno s. 349–359; Mateja A.: Halina Bortnowska [ur. 1931]. Odpowiedzi na sygnały s. 360–369; Mateja A.: Józefa Hennelowa [ur. 1925]. Czym żyją ludzie... s. 370–379; Karol Tarnowski [ur. 1937]. Zadanie fundamentalne. Z prof. Karolem Tarnowskim rozmawia A. Mateja s. 380–391; Mateja A.: Barbara Poźniakowa [ur. 1941]. Po co jest redaktor? s. 392–404; Edward Leśniak [ur. 1943]. Od epoki Gutenberga po druk cyfrowy. Moje 43 lata w Znaku. Z Edwardem Leśniakiem rozmawiają T. Fiałkowski i Jerzy Illg s. 405–421; Fiałkowski T.: Franciszek Blajda [1922–2000]. Franek s. 422–429; Wilkanowicz Stefan: Franciszek Blajda. Dobro znane nielicznym s. 430–432; Mateja A., Podsadecka J.: Administracja i jej dyrektorzy: Tadeusz Nowak [1901–1989], Leszek Rzeszowski [1920–1995], Andrzej Surzycki [1936–1995]. Personel s. 433–445.

10887. LUTER Andrzej: Kino wiecznie młode. Warszawa 2015 Nar. Centrum Kultury 8° ss. nlb. 4, 253, nlb. 1, il.

Refleksje księdza na temat wybranych filmów z okresu PRL.

10888. ŁABOREWICZ Ivo: Źródła do dziejów polskiej archiwistyki. Prace archiwalne dla uczczenia urodzin Bieruta – Jelenia Góra 1952 r. *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 2 s. 31–34, sum.

10889. ŁABOREWICZ I.: Źródła do dziejów polskiej archiwistyki. Próba uruchomienia Powiatowego Archiwum Państwowego w Bolesławcu w latach 1959–1960 (oraz wcześniejsze i późniejsze starania w tym względzie). *Archiwista Pol.* R. 20: 2015 nr 4 s. 17–24.

W aneksie dokumenty.

10890. ŁAPIŃSKI Piotr: Militarne aspekty Obławy Augustowskiej (lipiec 1945 r.). *Zeszyt Nauk. Muzeum Wojska.* Nr 27: 2014 s. 147–159, sum.

W aneksach wspomnienia Aleksandra Newskiego i Bolesława Rogalewskiego.

10891. ŁAPTOS Józef: Gdy UNRRA tworzyła katedry. Uniwersytet w Monachium dla środkowoeuropejskich dipisów (1946–1948). *Prace Komisji Środkowoeuropejskiej PAU.* T. 22: 2014 s. 105–119, sum.

10892. ŁARIONOW Dominika: W stulecie urodzin wybitnego artysty. Tadeusz Kantor w Łodzi. *Kronika M. Łodzi.* [R. 25]: 2015 nr 4 s. 139–145.

10893. ŁATKA Rafał: Reakcje na zabójstwo ks. Jerzego Popiełuszki. Na podstawie wybranych dokumentów Komitetu Krakowskiego PZPR i tekstów „Gazety Krakowskiej” (1984–1985). *Sowiniec.* Nr 43: 2013 s. 103–116, sum.

10894. ŁATKA R.: Zmienna amplituda stosunków państwo–Kościół katolicki w PRL w latach 80. XX w. *Res Historica.* Nr 39: 2015 s. 225–256, sum.

10895. ŁAWNICZAK Remigiusz: Muzyka rozrywkowa w Bydgoszczy w latach osiemdziesiątych. Próba charakterystyki. *Kronika Bydgoska.* T. 36: 2015 s. 273–292, sum., Zsfg.

10896. ŁOPUCH Maria: Szczecińskie szkoły tysiąclatki. *Przegl. Zachodniopomorski.* R. 29: 2014 z. 2 s. 115–133, sum.

Lata 60. XX w.

10897. ŁOPUSZAŃSKI Piotr: Warszawa literacka w PRL. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 333, nlb. 3, il.
10898. ŁOZIŃSKA Maja, Łoziński Jan: W powojennej Polsce 1945–1948. Warszawa 2015 Dom Wydawniczy PWN – Grupa Wydawnicza PWN 8° ss. 183, nlb. 1, tabl. 40, il.
10899. ŁÓDZKI strajk studencki styczeń–luty 1981. Spojrzenie po latach. Pod red. Krzysztofa Lesiakowskiego. Łódź–Warszawa 2014.
Rec.: Czarnecki Tomasz: Spojrzenie po latach. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 1/2 s. 147–151; Ślęzak Ewelina, *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 233–236.
10900. ŁUBKOWSKI Jerzy: Dzieje ORP „Burza” od końca wojny do ostatniego dnia służby w polskiej Marynarce Wojennej. *Biul. Hist.* Nr 30: 2015 s. 91–102.
10901. ŁUCZAK Agnieszka: Sprawa śmierci Piotra Majchrzaka – uchybienia formalne i zaniedbania w śledztwach. Przyczynek do wyjaśniania śmierci ofiar stanu wojennego. *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 42 s. 233–244, sum.
10902. ŁUKASIEWICZ Sławomir: Partia, ideologia i wywiad polityczny. Studium funkcjonowania organizacji partyjnej w wywiadzie Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 23: 2014 s. 217–246, sum.
10903. ŁYSKO Marcin: Udział przedstawicieli nauki w pracach nad kodyfikacją materialnego prawa wykroczeń w Polsce Ludowej. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 129–167, rés., sum.
10904. MACHCEWICZ Anna: Bunt. Strajki w Trójmieście, sierpień 1980. Gdańsk 2015 Europejskie Centrum Solidarności 8° ss. 486, nlb. 2, tabl. 48, il.
10905. MACHCEWICZ A.: Więzienni lekarze. Opieka lekarska w więzieniach stalinowskich w latach 1945–1956. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 23: 2014 s. 293–307, sum.
10906. MACHNIAK Arkadiusz: Represje cywilnych organów bezpieczeństwa publicznego wobec młodzieży Gimnazjum w Przeworsku. *Przemyskie Zapiski Hist.* T. 19: 2012/2015 [dr.:] 2015 s. 191–197.
Lata 1944–1952.
10907. MACIEJKO Karol: Zarząd Państwowych Nieruchomości Ziemskich czy Państwowe Nieruchomości Ziemskie – problem nazwy zespołu na tle dziejów jego twórcy. *Archeion*. T. 116: 2015 s. 125–140, sum., rés., rez.
Lata 1946–1949.
10908. MADZIARA Renata: Losy dzierzoniowskiej parafii luterańskiej po 1948 roku. *Roczn. Dzierżoniowski*. T. 24: 2014 [dr.:] 2015 s. 26–30.
10909. MAGIER Dariusz: Kierunki działań informacyjno-propagandowych poakowskiego podziemia antykomunistycznego w Obwodzie Radzyń w latach 1945–1946. *Radzyński Roczn. Humanist.* T. 13: 2015 s. 109–123, sum.
10910. MAJCHRZAK Grzegorz: Kulisy „listu kaprala do generała”. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 155–165, sum.
Dot. listu Lecha Wałęsy do Wojciecha Jaruzelskiego z 10 XI 1982 r.

10911. MAKOWSKI Rafał: Władza bez władzy. Wojewódzka Rada Narodowa w Lesznie w latach 1975–1990. *Roczn. Leszczyński*. T. 15: 2015 s. 153–161.

10912. MAŁACHOWSKA Ewelina: Sacrosong '71. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 22–29.
Na Górnym Śląsku.

10913. MAŁECKI Arkadiusz: Recepcja polskiej myśli zachodniej na Pomorzu Zachodnim w latach 1945–1956. *Przegl. Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 4 s. 161–192, sum.

10914. MAŁECKI A.: Społeczna Opieka Zabytków na Pomorzu Zachodnim w latach 1952–1970. Public Heritage Protection in West Pomerania in the years 1952–1970. *Wiadom. Konserwatorskie*. Nr 33: 2013 s. 91–98.

Tekst równol. pol., ang.

10915. MANIEWSKA Katarzyna: W naszym mieście jest brudno... Z badań nad wypoczynkiem codziennym, stanem sanitarnym i ochroną środowiska w Bydgoszczy w latach siedemdziesiątych XX wieku. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 239–260, sum., Zsfg.

10916. MARCINIAK Wojciech Franciszek: Powroty z Sybiru. Repatriacja obywateli polskich z głębi ZSRR w latach 1945–1947. Łódź 2014.

Rec.: Waingertner Przemysław, *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 236–239.

10917. MARCINIAK W. F.: Związek Patriotów Polskich jako organizator repatriacji obywateli polskich z ZSRR w latach 1945–1946. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 23: 2014 s. 339–367, sum.

10918. MARCZAK Iwona: W Kórniku czy w malinach. Narodziny na przełomie wieków. Poznań 2015
Wydaw. eMPi2 Mariana Pietraszewskiego 8° ss. 211, nlb. 1, il.

Izba Porodowa w Kórniku, l. 1956–1975; zawiera też wspomnienia rodzących kobiet.

10919. MAREK Łucja: Popularyzacja „myśli racjonalistycznej” – prasa w akcji laicyzacyjnej. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 38–45.

Województwo katowickie, l. 1963–1980.

10920. MASNY Ignacy: Liga Narodowo-Demokratyczna w latach 1957–1960. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 24: 2014 s. 283–319, sum.

10921. MATUL Katarzyna: Jak to było możliwe? O powstawaniu Międzynarodowego Biennale Plakatu w Warszawie. Kraków 2015 Universitas 8° ss. 110, nlb. 1, il.

Lata 60. XX w.

10922. MATUSIAK Ewelina: Czarni Baronowie z Solca Kujawskiego. O Zastępczej Służbie Wojskowej w latach 1949–1959. *Roczn. Solecki*. [R.] 6: 2015 s. 49–62.

10923. MAZANOWSKA Izabela: „Będą was prześladować z mego powodu”. Polityka władz państwowych wobec zakonów i zgromadzeń zakonnych diecezji chełmińskiej w latach 1956–1970. Bydgoszcz–Gdańsk 2013.

Rec.: Kempniński Łukasz, *Słupskie Studia Hist.* Nr 20: 2014 s. 295–299.

10924. MAZUREK Wojciech: Plan Drzewieckiego jako koncepcja obrony Wybrzeża Polski z 1951 r. *Niezależność czy wyraz sojuszniczej podległości? Biul. Hist.* Nr 30: 2015 s. 134–156.

Płk Jan Drzewiecki, właśc. Holzer (1921–2001), szef Zarządu Operacyjnego Sztabu Generalnego WP.

10925. MICHALAK Paweł: Rekrutacja podchorążych do Oficerskiej Szkoły Piechoty nr 2 w Jeleniej Górze w latach 1948–1955. *Studia z Dziejów Wojskowości.* T. 4: 2015 s. 239–253, sum., rez.

10926. MICHALIK Justyna: Idea bardzo konsekwentna. Happening i teatr happeningowy Tadeusza Kantora. Kraków 2015 Universitas 8° ss. 316, tabl. 41, il.

10927. MICHALIK Tomasz: Z dziejów Wołomina w latach 1944–1952. *Roczn. Wołomiński.* T. 9: 2013 s. 17–74.

10928. MICHALSKI Andrzej: Higher music education in Poland in the period between 1945 and 1964. Organizational and programmatic assumptions and selected aspects of reality. Transl. from Pol. by Magdalena Hebda. Gdańsk 2015 Athenae Gedanenses 8° ss. 301.

10929. MICHALSKI Daniel: Bierna obrona przeciwlotnicza ludności cywilnej w Polsce w latach 1945–1952 – kontekst teoretyczny i praktyczny. *Zesz. Nauk. AON.* [R. 26]: 2015 nr 1 s. 205–211.

Toż w jęz. ang.: Passive Air-Defence of civilian population in Poland in 1945–1952 – theoretical and practical context. *Tamże* s. 211–217.

10930. MIELCZAREK Adam: Raz jeszcze o sondażowych szacunkach zasięgu wydawnictw podziemnych lat osiemdziesiątych. *Pamięć i Sprawiedliwość.* [Nr] 23: 2014 s. 369–389, sum.

10931. MIERZWA Tomasz: Schrony Terenowej Obrony Przeciwlotniczej w Nowej Hucie. *Światowid.* [R.] 2: 2015 s. 141–159.

10932. MIGDAŁSKI Paweł: Jeszcze o początkach siekierkowskiego cmentarza wojennego w Starych Łysogórkach. Dwa dokumenty z Centralnego Archiwum Wojskowego w Warszawie-Rembertowie. *Roczn. Chojeński.* T. 7: 2015 s. 323–329.

Zawiera też dokumenty z l. 1945–1946.

10933. MIGRAŁA Leszek: Kościół i parafia w Paszynie w latach 1957–1966 (w okresie Wielkiej Nowenny Narodu). *Almanach Sądecki.* R. 24: 2015 nr 1/2 s. 108–126.

10934. MIGRAŁA L.: Kościół i parafia w Paszynie w latach 1967–1981. *Almanach Sądecki.* R. 24: 2015 nr 3/4 s. 93–106.

10935. MIKOŁAJCZYK Magdalena: Rewizjoniści. Obecność w dyskursach okresu PRL. Kraków 2013.

Rec.: Plecka Danuta, *Athenaeum.* [Vol.] 45: 2015 s. 215–219.

10936. MIKOŁAJCZYK Marian: Władza ludowa a Diecezja Częstochowska. Częstochowa 2000 Tygodnik Katolicki „Niedziela”; Kuria Metropolitalna 8° ss. 298. (Biblioteka „Niedzieli”; 89).

10937. MIKOŚ Michał J[acek]: Historia powstania i upadku Katedry imienia Adama Mickiewicza na Uniwersytecie Columbia w Nowym Jorku (1948–1954). *Arcana.* Nr 126: 2015 s. 112–145.

10938. MIKUŁA Wojciech Stanisław: Katedra Historii Wojen i Historii Wojskowości Wojskowej Akademii Politycznej w latach 1957–1990. Przyczynek do dziejów szkolnictwa wojskowego w PRL. Pruszków 2015 Wydaw. M.M. 8° ss. 62, il.

10939. MIKUSIŃSKI Wiktor J.: Ruch związkowy funkcjonariuszy MO w 1981 r. Zarys historii. Warszawa 2015 Wiktor J. Mikusiński 8° ss. 118, nlb. 2, il.

10940. MIREK Agata: Trudne lata wielkie dni. Zakony żeńskie w PRL. Austere years great days. Convents in the Polish People's Republic. Tł. Ewa Fiutka. Lublin–Ząbki 2015 KUL. Ośr. Badań nad Geografią Historyczną Kościoła w Polsce; Apostolicum Wydaw. Księży Pallotynów Prowincji Chrystusa Króla 4° ss. 655, nlb. 1, il.

10941. MIŚKIEWICZ Przemysław, Rozpłochowski Andrzej: Porozumienie katowickie i działalność MKZ Katowice. Katowice 2015 Porozumienie Katowickie 1980 – Stow. na Rzecz Pamięci 4° ss. 72, il.

NSZZ „Solidarność”. Międzyzakładowy Komitet Założycielski (Katowice), l. 80. XX w.

10942. MŁYNARCZYK-TOMCZYK Anita: Kielce i województwo kieleckie w obchodach Tysiąclecia Państwa Polskiego (1960–1966). Dorobek naukowy i popularyzacyjny w wybranych aspektach. *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 281–293, sum.

10943. MŁYNARCZYK-TOMCZYK A.: Między kontynuacją a zmianą. Kształcenie, doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli historii szkół podstawowych w latach 1944–1961. Kielce 2015 Wydaw. UJK 8° ss. 268, nlb. 2.

10944. MNICH Grzegorz: Łódzka prasa codzienna w okresie stalinowskim (1948–1956). Łódź 2014.

Rec.: Czyżewski Andrzej, *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 3 s. 97–100; Waingertner Przemysław: Stalinowska codzienność łodzian w krzywym zwierciadle ówczesnej prasy. *Kronika M. Łodzi.* [R. 24]: 2014 [nr] 4 s. 118–123.

10945. MOKROSZ Janusz: „Jung deutscher” czy „Polak mały”? Specyfika nauczania w powiecie raciborskim w obliczu zmian roku 1945. *Zesz. Chorzowskie.* T. 16: 2015 s. 95–107, sum., Zsfg.

10946. MORAWA Tadeusz: Tadeusz Morawa. Powojenne dzieje żołnierza AK. *Almanach Nowotarski.* Nr 17: 2013 s. 269–272.

10947. MORDAWSKI Hubert: Ziemie odzyskane 1945–1956. Brzezia Łąka 2015 Poligraf 8° ss. 623.

10948. MORDYŃSKI Krzysztof: Plac Konstytucji w Warszawie – konteksty urbanistycznej rewolucji. *Kronika Warszawy.* 2015 nr 1 s. 98–124, sum.

Dot. l. 1945–1952.

10949. MOTYKA Grzegorz: Na białych Polaków obława. Wojska NKWD w walce z polskim podziemiem 1944–1953. Kraków 2014.

Rec.: Charczuk Wiesław: Obława! Obława! Na młode wilki obława! *Studia Podlaskie.* T. 22: 2014 s. 309–319; Charczuk W.: „Obława! Obława! Na młode wilki obława!”. *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 398–405; Czajkowska Dorota, *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 1 s. 218; Wolsza Tadeusz: „Na białych Polaków obława”. Uwagi na marginesie lektury. *Dzieje Najnowsze.* R. 47: 2015 [nr] 1 s. 244–253.

10950. MUSIAŁ Filip: Podręcznik bezpieczeństwa. Teoria pracy operacyjnej Służby Bezpieczeństwa w świetle wydawnictw resortowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych PRL (1970–1989). Wyd. 2. Kraków 2015 IPN–KŚZpNP; Avalon; Societas Vistulana 8° ss. 395, nlb. 1.

Wyd. 1. 2007.

10951. MUSIAŁOWICZ Ryszard: MKS Błękitni i sport w Technikum Przemysłu Szklarskiego w Wołominie w latach 1959–1970. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 149–178.

MKS – Międzyszkolny Klub Sportowy.

10952. MUSIAŁOWICZ R.: Powojenne początki kształcenia pracowników hut szkła w Polsce oraz wykaz kadry pedagogicznej w szkolnictwie przemysłu szklarskiego, zatrudnionej w Technikum Przemysłu Szklarskiego w Wołominie do 1970 roku. *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 89–100.

10953. MUSIAŁOWICZ R.: Zarys historii Technikum Przemysłu Szklarskiego im. Jarosława Dąbrowskiego w Wołominie w latach 1951–1981. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 147–162.

10954. MYŚLIŃSKA-MUSZYŃSKA Jolanta: Zabiegi o legalizację Stronnictwa Narodowego w kraju w latach 1945–1947. Warszawa 2011.

Rec.: Charczuk Wiesław: O Stronnictwie Narodowym raz jeszcze! *Wieki Stare i Nowe*. T. 7(12): 2014 s. 152–157.

10955. MYŚLIŃSKI Michał: Rozbite zwierciadło. Bizuteria i galanteria Spółdzielni Przemysłu Artystycznego „Imago Artis”. Warszawa 2015 Inst. Sztuki PAN 16° ss. 244, il.

10956. NAROŻNA Ewa: Moje drogi do szkoły. *Roczn. Legionowski*. T. 8: 2015 s. 173–179.

Wspomnienia legionowskie, m.in. z LO im. Marii Konopnickiej, l. 60. XX w.

10957. NEJA Jarosław: Ostatnia zima stalinizmu. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 150–159.

Rok 1956.

10958. NEJA J.: „Porgy i Bess” w Stalinogrodzie. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 82–89.

Opera George’a Gershwina w wykonaniu Everymen Opera, 1952 r.

10959. NEJA J.: Powielacz w plecaku. *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 150–155.

Przemyt z Zachodu dla środowiska KUL, 1976 r.

10960. „NIE należy dopuszczać do publikacji”. Cenzura w PRL. Zbiór studiów pod red. Grażyny Gzelli i Jacka Gzelli. Toruń 2013.

Rec.: Wiśniewska-Grabarczyk Anna Ż. M., *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 3 s. 245–249.

10961. NITA Marek Edward: Rozwój przemysłu celulozowo-papierniczego w Polsce w latach 1956–1970. Plany i ich realizacja. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Zesz. Hist. [T.] 14: 2015 s. 161–189, sum.

10962. NOCHOWICZ Tomasz: Ks. Johannes Liebelt – duszpasterz katolików narodowości niemieckiej w Wałbrzychu. *Nowa Kronika Wałbrzyska*. T. 3: 2015 s. 163–193, sum.

Lata 1947–1957.

10963. NOSZCZAK Bartłomiej: Etos gniewu. Antykomunistyczne organizacje młodzieżowe w Warszawie (1944–1989). Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 894, nlb. 2, tabl. 64, il. IPN–KŚZpNP. (Warszawa Nie? Pokonana; t. 11).

10964. NOSZCZAK B.: Zagrożenie 01032: Antysystemowe formy oporu w II LO im. Stefana Batorego w Warszawie w okresie stanu wojennego w Polsce (1981–1983). *Glaukopis*. Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 195–221, sum.

10965. NOWAK Piotr: Cenzura wobec rynku książki. Wojewódzki Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk w Poznaniu w latach 1946–1955. Poznań 2012.

Rec.: Chamera-Nowak Agnieszka, *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 318–323.

10966. NOWAK Szymon: Dziewczyny wyklęte. Warszawa 2015 Fronda.PL 8° ss. 526, il.

Powojenne podziemie polityczne.

10967. NOWAKOWSKA Monika: Kara śmierci w procesach o przestępstwa gospodarcze przed bydgoskim Wojskowym Sądem Rejonowym w świetle prasy lokalnej. *Kronika Bydgoska.* T. 36: 2015 s. 165–196, sum., Zsfg.

Lata 1946–1954.

10968. NOWICKI Ryszard: Nieznany projekt rozporządzenia o zabezpieczeniu zbiorów bibliotecznych i odbudowie bibliotek w powojennej Polsce. *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 113–126, sum.

10969. NOWICKI R.: Rola katowickiej Zbiornicy Księgozbiorów Zabezpieczonych w powojennej ochronie zbiorów bibliotecznych w Polsce. Bydgoszcz 2015 Wydaw. Uniw. Kazimierza Wielkiego 8° ss. 304, il., sum.

10970. NOWOTKA Marek: Ziemia szczycieńska po 1945 roku. Osadnictwo i tworzenie polskiej administracji. *Roczn. Mazurski.* T. 19: 2015 s. 181–201.

10971. NUREK Mieczysław: Dyplomatyczne aspekty przekazania uzbrojenia i wyposażenia Marynarki Wojennej Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie do Polski po drugiej wojnie światowej. *Acta Cassubiana.* T. 17: 2015 s. 57–67, sum.

10972. OBRAZY władzy w literaturze, teatrze i filmie. Studia. Pod red. Mariusza Mazura i Sebastiana Ligarskiego. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 328, sum. IPN–KŚZpNP. (Dziennikarze, Twórcy, Naukowcy).

Z treści: Mazur M.: Przedmowa s. 7–19; Zajęcki Maurycy: Archeologia bezprawia i pokrewne nauki pomocnicze historii totalitaryzmów – próba charakterystyki teoretycznej s. 20–48; Dąbrowicz Elżbieta: Biurokracja i klika przy władzy. Wokół dyskursu odwilżowego s. 49–67; Kloc Agnieszka: Cenzura w latach 1956–1958 wobec obrazu powojennej przemocy władzy s. 68–98; Skotarczak Dorota: Obraz władzy w powieści milicyjnej s. 99–123; Lemann Natalia: Strategie aktualizacyjne w polskich powieściach i esejach historycznych jako metoda sporów z władzami PRL s. 124–166; Gardocki Wiktor: Od „Zniewolonego umysłu” do „Apelacji”. Przemiany Jerzego Andrzejewskiego s. 167–182; Tyszkiewicz Barbara: Arkadia i władza w komediowym i realnym świecie Jerzego Zawieyskiego s. 183–202; Gończyński-Jussis Filip: Portret ludzi władzy PRL w pozacenzuralnych powieściach Stefana Kisielewskiego s. 203–227; Świącicki Klaudiusz: „Entrée” „Tych Poważnych Panów”. Tadeusz Kantor – artysta niezależny a aparat władzy podczas budowania podstaw komunistycznego państwa oraz w okresie stalinowskiego zniewolenia (1945–1955) s. 244–290; Mazur M.: Obraz władzy w polskim filmie socrealistycznym s. 291–309.

10973. OCIEPA-WEISS Agnieszka: Kresowanie w Tychach. *CzasyPismo.* 2015 nr 1 s. 124–127.

Lata 50. XX w.

10974. OLASZEK Jan: Konstanty Gebert – redaktor i publicysta prasy podziemnej. *Pamięć i Sprawiedliwość.* [Nr] 24: 2014 s. 191–226, sum.

Lata 1982–1989.

10975. OLASZEK J.: Rewolucja powielaczy. Niezależny ruch wydawniczy w Polsce 1976–1989. Warszawa 2015 Trzecia Strona 8° ss. 353, nlb. 1, il.

10976. OLSZAR Henryk: Polityka władz partyjno-państwowych i aparatu bezpieczeństwa Polski Ludowej wobec biskupa Herberta Bednorza na przykładzie spraw operacyjnego rozpracowania krypt. „Krzyżak” i krypt. „Rodzina”. *Śląskie Studia Hist.-Teol.* [T.] 48: 2015 z. 1 s. 30–38, sum.

Lata 50.–60. XX w.

10977. OLSZEWSKI Tadeusz: Między przełomami. O literaturze ostatniej dekady PRL-u. Warszawa 2015 Anagram 8° ss. 287.

10978. OŁOWIANE dzieci. Oprac. Adam Dziurok. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 94–98.

Dot. zanieczyszczenia środowiska przez Hutę Metali Nieżelaznych „Szopienice” w Katowicach, l. 1974–1975.

10979. OPOZYCJA i opór społeczny w Polsce po 1956 roku. T. 2. Pod red. Tomasza Kozłowskiego i Jana Olaszka. Warszawa 2014.

Rec.: Szumski Jakub, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 293–299.

10980. ORSZULIK Alojzy: Droga do pełnej normalizacji stosunków między państwem i Kościołem oraz między PRL a Stolicą Apostolską. *Politeja*. 2014 nr 3(29) s. 331–343.

10981. OSEKA Piotr: My, ludzie z Marca. Autoportret pokolenia '68. Warszawa–Wołowiec 2015 ISP PAN; Czarne 8° ss. 366, nlb. 2. (Historia).

Rec.: Jarosz Dariusz, *Almanach Hist.* T. 17: 2015 z. 2 s. 335–340.

10982. OSIŃSKI Zbigniew: Działania aparatu bezpieczeństwa wobec oświaty na Lubelszczyźnie w latach 1944–1989. Lublin 2013.

Rec.: Charczuk Wiesław, *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 407–416.

10983. OSTROWSKA Maria: Wiosna 1945 w Żywcu. *Gronie*. Nr 15: 2015 s. 171–173.

10984. OWSIŃSKI Marcin: Naznaczeni. Stutthof – Obozy – Sztutowo w latach 1945–1962. Dzieje gminy, gromady i miejsca pamięci. Sztutowo 2015 Muzeum Stutthof 8° ss. 486, nlb. 1, il.

10985. [ÓSMEGO na dziewiątego] 8/9 V 1945 r. – wojna się nie skończyła. Materiały z konferencji naukowej, Grajewo – 8 V 2015 r. Pod red. Tomasza Dudzińskiego. Grajewo 2015 Tow. Przyj. 9 Pułku Strzelców Konnych 8° ss. 88, nlb. 1, tabl. 12, il.

Treść: Brenda Waldemar: Tworzenie struktur aparatu represji na terenie województwa białostockiego i województwa olsztyńskiego w latach 1944–1945 s. 7–30; Sychowicz Krzysztof: Aparat bezpieczeństwa wobec społeczeństwa powiatu szczuczyńskiego w pierwszych latach po II wojnie światowej s. 31–45; Dudziński T.: Opanowanie Grajewa przez podziemie niepodległościowe w dniu 8/9 V 1945 r. s. 47–64; Zwolski Marcin: Poszukiwanie ofiar zbrodni totalitarnych na terenie województwa podlaskiego (na przykładzie więzienia w Białymstoku) s. 65–78; Grupa Małgorzata, Grupa Dawid, Nowak Marcin: Analiza, konserwacja i rekonstrukcja materialnych dowodów pozyskanych w ramach prac ekshumacyjnych na terenie więzienia w Białymstoku s. 79–101.

10986. PACZKOWSKI Andrzej: Razem czy osobno: próba „organicznego połączenia” wywiadów Polski Ludowej w latach 1947–1950. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 119–146, sum.

10987. PACZKOWSKI A.: Rozpoczęcie wielkiej zmiany. Uwarunkowania i okoliczności zewnętrzne. Kraków 2015 PAU 8° ss. 23, nlb. 1, tabl. 4. PAU. (Wykłady; 5).

Lata 80. XX w.

10988. PACZKOWSKI A.: W pogoni za złotem, czyli operacja „TUN”. *Studia Polit.* Nr 37: 2015 s. 65–91, sum.

„T” jak Tatar Stanisław, „U” jak Utnik Marian, „N” jak Nowicki Stanisław, l. 1945–1951.

10989. PACZOSKA-HAUKE Alicja: „Szary”, „Ryś”, „Mściciel”... Żołnierze podziemia niepodległościowego na Kujawach Wschodnich (1945–1947). Bydgoszcz–Gdańsk 2013.

Rec.: Szymaniak Marek: Jak nie pisać o niepodległościowym podziemiu zbrojnym. Uwagi do książki Alicji Paczoskiej-Hauke. *Zesz. Hist. WiN-u.* R. 24: 2015 nr 41 s. 231–294; Polem.: Paczoska-Hauke A.: Pisać krytycznie, ale nie żółcią. Odpowiedź na recenzję Marka Szymaniaka. *Tamże* nr 42 s. 307–316.

10990. PADOŁ Emilia: Damy PRL-u. Warszawa 2015 Prószyński Media 8° ss. 352, il.

Kalina Jędrusik, Beata Tyszkiewicz, Barbara Brylska, Nina Andrycz, Pola Raksa, Anna Dymna, Elżbieta Czyżewska, Małgorzata Braunek, Teresa Tuszyńska, Barbara Kwiatkowska, Ewa Krzyżewska, Grażyna Szapolowska.

10991. PADOŁ E.: Dżentelmeni PRL-u. Warszawa 2015 Prószyński Media 8° ss. 336, il.

Leopold Tyrmand, Zbigniew Cybulski, Marek Hłasko, Leon Niemczyk, Daniel Olbrychski, Stanisław Mikulski, Jerzy Żelnic, Andrzej Łapicki, Jan Nowicki.

10992. PAJĄK Henryk: „Jastrząb” kontra UB. Wyd. 2. popr. Warszawa 2015 Oficyna „Aurora” Sławomir M. Kozak 8° ss. 296, nlb. 1, il.

Leon Taraszkiewicz (1925–1947), dowódca oddziału WiN w obwodzie włodawskim. Wyd. 1. Lublin 1992.

10993. PAJKA Stanisław: Stacja Naukowa w Ostrołęce. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 119–128, sum.

Lata 1973–1989.

10994. PALCZYŃSKI Michał: Związek Walki Młodych i jego członkowie na Dolnym Śląsku w latach 1945–1948. Zarys problemu. *Pamięć i Sprawiedliwość.* [Nr] 23: 2014 s. 309–338, sum.

10995. PAŁYS Piotr: Listy Bogumiła Śwjeli do prof. Mikołaja Rudnickiego z 1947 r. *Pro Lusatia.* T. 12: 2013 s. 124–134.

Zawiera też listy.

10996. PAŁYS P.: Na krawędzi konfliktu zbrojnego. Incydent raciborski z czerwca 1945 r. i jego bezpośrednie reperkusje. *Dzieje Najnowsze.* R. 47: 2015 [nr] 2 s. 93–107, sum.

10997. PAŁYS P.: Sytuacja uchodźców i uciekinierów z powiatów raciborskiego, głubczyckiego i kłodzkiego po czechosłowackiej stronie granicy w latach 1945–1951. *Przegl. Narodowościowy.* Nr 4: 2015 s. 245–262, sum.

10998. PANZ Karolina: „Dlaczego oni, którzy tyle przecierpieli i przetrzymali, musieli zginąć”. Żydowskie ofiary zbrojnej przemocy na Podhalu w latach 1945–1947. *Zagłada Żydów.* Nr 11: 2015 s. 33–89, sum.

10999. PAPROCKA-LIPIŃSKA Anna: Zarys dziejów gdańskiej kardiochirurgii w latach 1948–1987. Gdańsk 2015 Via Medica 8° ss. 169, nlb. 2, il.

11000. PARAFIANOWICZ Ryszard: Podziemie niepodległościowe na Suwalszczyźnie 1944–1952. Słowo wstępne Zbigniew Gnat-Wieteska. Warszawa 2015 Rytm 8° ss. 215, tabl. 8, il.

11001. PASTUSZEWSKI Stefan: Polscy starowiercy w strukturach władzy ludowej. *Roczn. Białskopodlaski*. T. 22: 2014 s. 123–192, sum., Zsfg.

11002. PASZEK Marta: Odpowiedzialność sędziów Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach za zbrodnie sądowe (1946–1955). *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 193–222, rés., sum.

11003. PASZTOR Maria: 2 Korpus Polski a stosunki polsko-włoskie w latach 1945–1946. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 3 s. 85–106, sum., rez.

11004. PAŚCIAK Andrzej: „Romb”. Wrocławski wojskowy zespół pilotażowy 1958–1963. Wrocław–Księgienice 2015 Fund. Otwartego Muzeum Techniki; Biuro Projektowo-Konsultingowe Lotnisk Avia-Projekt 8° ss. 66, il. Fund. Otwartego Muzeum Techniki.

11005. PATELSKI Mariusz: Koło Akademików Opolan w Poznaniu 1946–1950. *Pro Lusatia*. T. 12: 2013 s. 90–123, sum.

Dot. Śląska Opolskiego.

11006. PATORA Paweł: 70 lat Łodzi akademickiej. Jak powstawały łódzkie uczelnie. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 1/2 s. 97–102.

11007. PAWLIKOWSKI Grzegorz: Między komunistyczną a demokratyczną praworządnością. Problem byłych ukraińskich więźniów Centralnego Obozu Pracy w Jaworznie. *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 269–276, rez., sum.

Lipiec 1944 – marzec 1947 r.

11008. PĄCZEK Tomasz: Działania Służby Bezpieczeństwa i innych organów państwa wobec Kościoła katolickiego w Słupsku w latach 1975–1990. *Scripta Historica*. Nr 21: 2015 s. 239–261, sum.

11009. PELKA Anna: Z (politycznym) fasonem. Moda młodzieżowa w PRL i NRD. Gdańsk 2013.

Rec.: Szlendak K., *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 649–654.

11010. PERCHEL Paweł, Adamczyk Robert: Narodziny Solidarności. Starachowicka antykomuna. Starachowice 2015 Stow. Wolni i Solidarni 1980–1989 8° ss. 51, il.

11011. PERKOWSKI Piotr: Gdańsk – miasto od nowa. Kształtowanie społeczności i warunki bytowe w latach 1945–1970. Gdańsk 2013.

Rec.: Andrzejewski Marek: O dziejach Gdańska w latach 1945–1970. Na marginesie książki... *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 3 s. 209–219; Bogucka Maria, *Kw. Historii Kultury Mater.* R. 62: 2014 nr 4 [dr.:] 2015 s. 641–643; Obracht-Prondzyński Cezary, *Przeł. Zach.* R. 71: 2015 nr 3 s. 273–278.

11012. [PETROV Nikita Vasil’evič] Pietrow Nikita: Nowy ład Stalina. Sowietyzacja Europy 1945–1953. Przekł. z jęz. ros. Justyna Prus-Wojciechowska, Katarzyna Syska. Warszawa 2015 Demart 8° ss. 327, nlb. 1, tabl. 7, il. (Stowarzyszenie „Memoriał” Poleca).

11013. PĘKALSKA Marta: Wrocławski ruch wydawniczy lat 1945–1953. *Toruńskie Studia Bibliol.* [T. 8]: 2015 nr 1 s. 49–72, sum.

11014. PFAFF Janusz: Polskie Stronnictwo Ludowe na terenie powiatu tarnogórskiego w latach 1945–1949. Zabrze 2009 Nar. Oficyna Śląska 8° ss. 112.

11015. PIEKARUŚ Daniel: Zarys działalności Komitetu Powiatowego Polskiej Partii Socjalistycznej w Chełmie w latach 1944–1948. *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 159–171, sum., izłożenie.

11016. PIEKARZ Artur: Zagłada pododdziału „Uskoka” w Turowoli (26 VI 1947). *Merkuriusz Łęczyński*. Nr 26: 2013 s. 57–65.

Kapitan Zdzisław Broński, pseud. Uskok.

11017. PIELGRZYMKA nadziei. II wizyta Jana Pawła II w ojczyźnie. Materiały pokonferencyjne. Red. prow. Jan M. Ruman. Warszawa 2014 Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego; IPN–KŚZpNP 8° ss. 149, nlb. 1. Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego, IPN–KŚZpNP.

Materiały konferencji, Warszawa, 12 VI 2013 r.

Z treści: Panel Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego: Grajewski Andrzej: Między Wschodem a Zachodem. Druga pielgrzymka Jana Pawła II do Polski w perspektywie Bloku Wschodniego s. 11–26; Kotański Janusz: „Solidarność” i solidarność w nauczaniu Jana Pawła II podczas II pielgrzymki do Polski s. 27–40; Nowak Andrzej: „Trudna wolność polska”. Rocznicę Powstania Styczniowego w kontekście beatyfikacji Rafała Kalinowskiego i Alberta Chmielowskiego (1983 rok) s. 41–60; Skibiński Paweł: Miejsce II pielgrzymki Jana Pawła II do Polski w 1983 roku wśród wszystkich jego wizyt w Ojczyźnie s. 71–77; Dziurok Adam: Kościół w Polsce a II pielgrzymka w perspektywie stanu wojennego s. 79–89; Majchrzak Grzegorz: „Wyjdźmy mu na spotkanie...”. „Solidarność” wobec II pielgrzymki Jana Pawła II do Polski s. 91–103; Żaryn Jan: Jan Paweł II a stan wojenny s. 105–112; Chrostowski Waldemar: Pojednanie w prawdzie s. 113–120; Fedyszak-Radziejowska Barbara: Praca w nauczaniu Jana Pawła II w trakcie II pielgrzymki do Ojczyzny s. 121–131; Stawrowski Zbigniew: Jan Paweł II o wolności. II pielgrzymka do Polski w 1983 roku s. 133–143.

Rec.: Łatka Rafał, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 212–217.

11018. PIETRASZEK Stanisław: Wyroki śmierci na „żołnierzach niezłomnych” w pierwszych latach po II wojnie. Losy ppor. Józefa Puchały, ps. „Lis”. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 90–98.

11019. PIETRZAK Agnieszka: Represje wobec byłych żołnierzy „Zośki” i „Parasola” objętych tzw. sprawą „Radosława” w latach 1948–1956. *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 1 s. 99–124, sum., rez.

Jan Mazurkiewicz, pseud. Radosław.

11020. PIETRZAK Jerzy: Wykorzystać szansę wolności. Komitety Obywatelskie „Solidarność” i wybory 4 czerwca 1989 w województwie kaliskim. Ostrów Wielkopolski 2015 Muzeum M. Ostrowa Wielkopolskiego 8° ss. 167, tabl. 80, il. (Biblioteka Ostrowska; 48).

11021. PIETRZYK Mirosław: Więzienie w Inowrocławiu w latach 1945–1956. Bydgoszcz–Gdańsk 2014.

Rec.: Dąbkowska Regina, *Biul. Fund. Gen. E. Zawackiej*. R. 27: 2015 nr 65 s. 97–99.

11022. PILARSKI Sebastian: „Odmówił powrotu do kraju” – ucieczki piłkarzy z PRL na Zachód. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 24: 2014 s. 387–421, sum.

11023. PIOTROWICZ Paweł: Wrocławska niezależna scena muzyczna 1979–1989. Mariusz „Kajtek” Janiak, Arek Marczyński, Krzysztof „Kaman” Kłosowicz, Wojciech Konikiewicz, Lech Janerka, Łukasz Medeksza, Krzysztof „Kristafari” Kubiak, Kostas Georgakopoulos, Jacek „Ponton” Jankowski, Tomasz „Mniamek” Stępień. Wrocław 2015 *Stow. Kult.-Artystyczne „Rita Baum”* 8° ss. 239, il.

11024. PIWKO Robert: Próby odbudowy Stronnictwa Narodowego w Radomiu w okresie powojennym. Zarys działalności. *Glaukopis*. Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 129–147, sum.

Lata 1945–1947.

11025. PIŻYS Jan: Zasady użycia wojsk obrony przeciwlotniczej w działaniach bojowych w latach 1945–1989. *Studia Artyleryjskie*. T. 5: 2014 s. 137–155.

11026. PLESKOT Patryk: Miasto śmierci. Pytania o morderstwa polityczne popełnione w Warszawie (1956–1989). Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 345. IPN–KŚZpNP. (Warszawa Nie?Pokonana; t. 9).

11027. PLESKOT P.: „Orzeł” czy „Carlos”? Skomplikowane relacje Juana Millera z SB i... CIA. *Glaukopis*. Nr 23/24: 2011/2012 [dr.:] 2012 s. 182–194, sum.

11028. PLESKOT P.: Samobójstwo, wypadek, a może morderstwo? Wokół śmierci Jerzego Zawieyskiego (1969 rok). *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 24: 2014 s. 135–148, sum.

11029. PLOCKER Anat: „Kłęska czerwonej asymilacji”. Emigracja z komunistycznej Polski do Izraela w oczach izraelskiej prasy. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 2 s. 336–343, sum.

11030. POLAKOWSKI Michał, Szelewa Dorota: Polityka społeczna PRL. Warszawa 2015 Friedrich Ebert Stiftung. Przedstawicielstwo w Polsce; Fund. Międzynar. Centrum Badań i Analiz (ICRA) 4° ss. 24, il. (Warszawskie Debaty o Polityce Społecznej; 18).

11031. POLSKA Ludowa 1957–1980. Pod red. Pawła Dybicza. Warszawa 2015 Fund. Oratio Recta 8° ss. 294, il. (Historia bez IPN) (Biblioteka „Przeglądu”).

Treść: Dybicz P.: Uwagi wstępne s. 6–7; Wasilewski Krzysztof: Pokolenie '56. Historycy, którzy sprowadzają Październik '56 jedynie do zmian personalnych na szczytach PZPR, zapominają o jego znaczeniu dla kultury i nauki s. 11–16; Werblan Andrzej: Ten uparty Gomułka. Polityka dla Władysława Gomułki była sztuką rzeczy możliwych s. 17–22; Michnik Adam: Gomułka – wielki i mały. Zawsze uważałem, że Gomułka to postać. Zawsze. Uważałem, że to jest polski komunista prosowiecki, ale nie sowiecki. I że za to poszedł do kryminału i został odsunięty od władzy po 1948 roku. Rozmawia Robert Walenciak s. 23–37; Podwyżkowy prima aprilis. Nieznane informacje o strajkach w kwietniu 1963 roku. [Wyd.] Grzegorz Sołtysiak s. 38–44; List 34 i „antylit”. Dlaczego niepozorna korespondencja zachwiała polityką kulturalną ekipy Gomułki. [Wyd.] G. Sołtysiak s. 45–50; Friszke Andrzej: Ostatni rewolucjoniści. Kuroń, Modzelewski jako pierwsi dokonali analizy systemu PRL i napisali scenariusz jego rozbitcia. To wszystko się spełniło. Rozmawia R. Walenciak s. 51–59; Mikołajczyk Magdalena: Nadgorliwi „pryszczaci”. W latach 50 rewizjonistą zostawało się za słowa, w latach 60. – za gesty. Rozmawia P. Dybicz s. 60–66; Zagubieni generałowie. Notatka ze spotkania polskich i czechosłowackich oficerów w trakcie praskiej wiosny. Wstęp i wybór G. Sołtysiak s. 67–72; [Kiszczał Czesław]: Kiszczał melduje. Notatka z 1968 roku o sytuacji w armii czechosłowackiej na miesiąc przed „bratnią pomocą”. [Wyd.] Józef Stępień s. 73–78; Tomala Mieczysław: Jak doszło do uznania granicy zachodniej przez RFN w 1970 roku, czyli... Trudna droga do Układu s. 79–84; [Tejchma Józef]: Grudzień '70 w „Białym domu”. Zapiski Józefa Tejchmy z wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 roku s. 85–90; [Treczyński Stanisław]: Gierek na premiera. Relacja Stanisława Treczyńskiego o Gomułce i wydarzeniach z Grudnia '70. [Wyd.] G. Sołtysiak s. 91–94; Treczyński S.: Kto nie chciał Gomułki. Grudzień 1970 roku – pora wyłożyć karty na stół s. 95–98; Werblan A.: O Grudniu '70 – rzetelnie. [Eisler Jerzy: Grudzień 1970. Geneza, przebieg, konsekwencje. Warszawa 2000] s. 99–103; Werblan A.: Czasy Edwarda Gierka. Nie miał predyspozycji i kwalifikacji dyktatora. Wołał „patronować” i osłaniać przesuwanie się władzy w kierunku rządu przed zawiścią i intrygami aparatu partyjnego s. 107–113; Dybicz P.: Spór o Gierka. Inicjatywa uczczenia Edwarda Gierka jest pierwszą poważną próbą odrzucenia ipsepowizji lat 70. [Rok 2013] s. 114–118; Czego żądali działacze Komitetu Obrony Robotników? [Wyd.] G. Sołtysiak s. 119–124; Rolicki Janusz: Polska w okresie PRL też była w budowie. Nagonka na Gierka zderzyła się z pamięcią Polaków, którzy na sobie doświadczyli awansu cywilizacyjnego, społecznego, edukacyjnego w PRL. Rozmawia Krzysztof Pilawski s. 125–132; Bożyk Paweł: Kto zadłużył Polskę? Mimo umorzenia sporej kwoty powstałe w latach 90. zobowiązania kredytowe są identyczne jak „gierkowskie” s. 133–138; Bożyk P.: W sprawie „Długich długów Gierka”. Polemika z tekstem Agaty Nowakowskiej, której nie chciała wydrukować „Gazeta Wyborcza”. [Dot. artykułu z 2 IV 2009 r.] s. 139–143; Bożyk P.: Zakłamywanie prawdy o długach Gierka. Kredyty zaciągnięte w latach 70. nie zostały przejeżdżone. Wybudowano 557 nowych przedsiębiorstw i 2,5 mln nowych mieszkań. Uniknięto bezrobocia s. 144–151; [Sadowski Zdzisław]: Skąd się wzięło nasze zadłużenie? Zegar odmierzający wzrost zadłużenia uważam za dziecinne i dość bezsensowne zagranie. Nie ma niczego takiego jak stałe tempo wzrostu zadłużenia. Rozmawia R. Walenciak s. 152–159; Guz Eugeniusz: Kłopotliwe orędzie. Polskie władze były oburzone, niemieccy biskupi nie wiedzieli, jak odpowiedzieć, Watykan zachował dystans s. 163–168; Wtyczka w Watykanie. Bezpieka znalazła kulisy orędzia polskich biskupów do Niemców. [Wyd.] E. Guz s. 169–174; Guz E.: Afront wobec papieża. Dlaczego Edward Ochab nie spotkał się z Pawłem VI s. 175–182; Guz E.: Prymas bez paszportu. Komu zależało, by Paweł VI nie przyjechał do Polski s. 183–189; Panie Pierwszy Sekretarzu. Poufny, prywatny list prymasa Stefana Wyszyńskiego

do Władysława Gomułki. [10 VIII 1970 r.] s. 190–202; Prymas Wyszyński o Edwardzie Gierku. Grudzień 1970 roku w dokumencie MSW. [Wyd.] G. Sołtysiak s. 203–209; Nikogo nie oskarżamy. Prymas Wyszyński i biskupi o wydarzeniach na Wybrzeżu i ekipie Gierka. [Wyd.] G. Sołtysiak s. 210–215; Kto może być biskupem? Tajne sprawozdanie z rozmów polskiej delegacji z arcybiskupem [Agostino] Casarolim. [Wyd.] G. Sołtysiak s. 216–222; Wyszyński: Kłopotów przysparzać nie będziemy. Zapis rozmowy prymasa z ministrem Kazimierzem Kąkolem. [Wyd.] G. Sołtysiak s. 223–232; Tajne dokumenty MSZ. Pierwsza wizyta Jana Pawła II w Polsce. [Wyd.] Aleksander Kochoński s. 233–240; Kłopoty z Joanną. Dlaczego Episkopat chciał zakazać wyświetlania głośnego filmu Jerzego Kawalerowicza. [Wyd.] G. Sołtysiak, J. Stępień s. 241–245; Walenciak R.: Polacy, Żydzi i... strach. Czeka nas kolejna wojna o pamięć i prawdę. A co z tego w społecznej świadomości się odłoży? Czego się nauczymy? s. 249–251; Arnold Agnieszka: Ogarnął mnie strach. Lejtmotywnym książki [Jana Tomasza] Grossa są uporczywe próby generalizowania zbrodniczości Polaków. Tak czytelna teza musi wywołać sprzeciw i odrzucenie. Rozmawia Sebastian Matuszewski s. 252–263; Zieliński Adam: Bić Żyda. Jeśli Gross sądził, że swoją książką przeciwstawi się antysemityzmowi, to przeliczył się s. 264–273; Guz E.: Dlaczego Polska, tylko Polska? Dlaczego wiwiskcji okupacyjnego antysemityzmu dokonuje się tylko na Polsce? Nie słyszałem o Grossie rumuńskim, francuskim, ukraińskim ani wielu innych narodów europejskich s. 274–282; Grabski August: Czy Marzec 1968 był nieuchronny? s. 283–291.

11032. POLSKIE życie artystyczne w latach 1944–1960. T. 1: 1944–1947. Red. nac. Anna Wierzbicka; [aut.] Barbara Wojciechowska [i in.]. Warszawa 2012 Liber pro Arte; Inst. Sztuki PAN 4° ss. 565, nlb. 1, tabl. 26, il. Inst. Sztuki PAN. Pracownia Plastyki Współczesnej.

Toż. T. 2: 1948. Warszawa 2012 ss. 258, nlb. 2, tabl. 12, il.

Toż. T. 3: Rok 1949. [Aut.] Anna Straszewska przy współpr. Agnieszki Szablowskiej. Warszawa 2012 ss. 283, nlb. 1, tabl. 12.

Toż. T. 4: Rok 1950. [Aut.] Przemysław Strożek. Warszawa 2012 ss. 254, nlb. 2, tabl. 16.

Toż. Indeks do tomów 1–4: 1944–1950. Oprac. Jolanta Wisłocka; red. A. Straszewska. Warszawa 2014 Inst. Sztuki PAN ss. 230, nlb. 1.

Toż. T. 5: Rok 1951. [Aut.] Katarzyna Anna Kesling, Joanna Stacewicz-Podlipska. Warszawa 2014 ss. 336, tabl. 32, il.

Toż. T. 6: Rok 1952. [Aut.] Anna Wiszniewska. Warszawa 2015 ss. 243, nlb. 1, tabl. 56, il.

11033. POMIN Jan Wojciech: Orędzie biskupów polskich do biskupów niemieckich drogą pojednania narodów. Bydgoszcz 2015 Zw. Literatów Pol. Oddz. Bydgosko-Toruński 8° ss. 356, il. (Biblioteka „Tematu”; nr 89).

11034. POTACZAŁA Krzysztof: Bieszczady w PRL-u. Cz. 3. Olszanica–Lesko 2015 Bosz 8° ss. 125, nlb. 2, il.

Cz. 1. Olszanica 2012.

11035. PRESJA światopoglądowa jako wyznacznik relacji władze komunistyczne – nauczyciele w Polsce w latach 1945–1989. [Aut.] Romuald Grzybowski, Elżbieta Gorloff, Anna Tomkiel, Krzysztof Jakubiak. *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 58: 2015 nr 1/2 s. 78–92, sum.

11036. PROCHWICZ Jerzy R.: Wojska Ochrony Pogranicza 1945–1965. Wybrane problemy. Piotrków Trybunalski 2011.

Rec.: Goryński Grzegorz: Wybiórczo o Wojskach Ochrony Pogranicza. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 15: 2014 nr 2; Polem.: Prochwicz J., *Tamże.* R. 16: 2015 nr 4 s. 203–216.

11037. PROCHWICZ J. [R.]: Wojsko Polskie w ochronie granic w okresie maj – grudzień 1945 r. *Studia z Dziejów Wojskowości.* T. 4: 2015 s. 223–237, sum., rez.

11038. PRYMAS Stefan Wyszyński więzień Prudnika (6 X 1954 – 29 X 1955). Praca zbior. pod red. Wojciecha Dominiaka i Marcina Husaka. Prudnik 2015 Muzeum Ziemi Prudnickiej 8° ss. 80, il.

Treść: Dominiak W.: Wstęp s. 3–4; Dola Kazimierz: Bracia mniejsi św. Franciszka w Prudniku do 1945 roku. [Od 1654 r.] s. 5–10; Kurowski Błażej: Franciszkanie w Prudniku w latach 1945–1957 s. 11–21; Pater Józef: Polityka rządu polskiego wobec Kościoła katolickiego po II wojnie światowej do 1953 roku s. 23–36; Kopiec Jan: Kościół w Polsce w okresie internowania prymasa Stefana Wyszyńskiego w Prudniku (6 X 1954 – 29 X 1955) s. 37–43; Żaryn Jan: Prymas Tysiąclecia – okoliczności

aresztowania we wrześniu 1953 roku s. 45–55; Czackowska Ewa K.: Między Stoczkiem a Komańczę. Internowanie prymasa Wyszyńskiego w Prudniku. Analiza porównawcza s. 57–65; Rygiel Iwona: Wizerunek więzionego kardynała Stefana Wyszyńskiego w oczach współwięźniów: z pamiętnika siostry zakonnej Marii Leonii Graczyk kryptonim „Ptaszyńska” oraz ze wspomnień ks. Stanisława Skorodeckiego s. 67–71.

11039. PRZEDPEŁSKI Tomasz: Za pomocą druku oddziaływał na psychikę. Proces Kornela Morawieckiego 1981. Wrocław 2012 Profil 8° ss. 112, il. + dysk optyczny (CD-ROM). (Wrocławskie Procesy Polityczne).

11040. PRZEDSIONEK wolności – między Okrągłym Stołem a wyborami 4 czerwca 1989 r. Dwa miesiące, które zmieniły Polskę: 05.04.-04.06.1989. Materiały z IV ogólnopolskiego seminarium. Warszawa 2015 Kancelaria Prezydenta RP 8° ss. 149, nlb. 1, il.

Z treści: Otwarcie wystawy plenerowej przed Pałacem Prezydenckim s. 7–13; Wystąpienia wprowadzające: Michałowski Jacek: Czerwiec 89 – ważny dla Polaków i świata s. 22; Polkowska Ewa: Zebrać jak najwięcej archiwaliów i pokazać je na nowym portalu s. 23–24; Friszke Andrzej: Zgromadzić, utwalić, aby pamięć nie zaginęła s. 24–26; PrzedSIONEK wolności – między Okrągłym Stołem a wyborami 4 czerwca 1989 r. Dwa miesiące, które zmieniły Polskę: 05.04.-04.06.1989: Codogni Paulina: [Wprowadzenie] s. 28–29; Wujec Henryk: Jak zrobić i wygrać kampanię wyborczą, nie mając ku temu żadnych możliwości? s. 30–33; Grzelak Janusz: Kampania wyborcza: wierzyliśmy w siłę argumentów, nie złych emocji s. 33–38; Nawrocki Michał: Ulotki, poradniki, plakaty, audycje, sygnał muzyczny, ściągawki dla kandydatów, niezależne liczenie głosów, czyli kampanijny dzień powszedni s. 38–49; Moskwa Jacek: Czuło się wśród dyplomatów, zagranicznych dziennikarzy, wśród ludzi przyjeżdżających z Zachodu ogromne poparcie s. 50–53; Słodkowska Irena: Od kwietnia do czerwca 1989 roku. Kampania wyborcza „Solidarności” w plakatach i fotografiach s. 53–62; Szubert Barbara: Od czego zacząć? ...marzyliśmy o przyzwoitym wyniku s. 62–64; Staniszevska Grażyna: Udało się fantastycznie wykorzystać sytuację s. 64–67; [Rozdz.] 5. Dyskusja wokół wystąpień i komentarze do filmu – instrukcji wyborczej s. 69–80; [Rozdz.] 6. Panel: Archiwa medialne – przegląd dokumentacji audiowizualnej: Dworak Jan: [Wprowadzenie] s. 82–83; Paczkowski Andrzej: Warto dbać o archiwalia, bo bez nich nie odtworzymy fragmentów przeszłości i nie potrafimy jej zrozumieć s. 83–85; Stępnia Władysław: Chcielibyśmy, aby odtworzyła się w Polsce tradycja archiwów rodzinnych s. 85–88; Pieczunko Andrzej: Wybory 1989 r. w „obiektywie bezpieczeństwa” s. 88–100; Listowski Waldemar: Milion nagrań, a w nich 2 tysiące z nazwą „Solidarność” i 79 audycji z cyklu „Solidarni”. [Archiwum Polskiego Radia] s. 100–106; Jankowska Janina: Wspaniali radiowcy i niedawno odnalezione kasety s. 106–107; Włodarska-Szefler Beata: Digitalizacja i rewitalizacja chronią archiwalia, przeszkodą w ich udostępnianiu są problemy prawnoautorskie s. 108–112; Mokrosińska Krystyna: Apel o odzyskanie historycznych nagrań Studia „Solidarność” s. 112–114; [Rozdz.] 7. Dyskusja panelowa s. 115–118; [Rozdz.] 8. Artykuły nadesłane do publikacji: Janowski Włodzimierz: Przygotowania PZPR do wyborów parlamentarnych 1989 w świetle informacji Wydziału Polityczno-Organizacyjnego/Wydziału Sekretariatu Komisji Pracy Partyjnej KC PZPR s. 120–136; [Rozdz.] 9. Biblioteka Solidarności Międzynarodowej s. 137–140.

11041. PRZEPERSKI Michał: Mieczysław Rakowski i opozycja przed Sierpniem 1980 roku. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 12: 2014 s. 247–275, sum.

11042. PRZEPERSKI M.: Odmładzanie socjalizmu. Wokół polityki kadrowej i legitymizacji szyłkowego PRL. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 13: 2015 s. 167–186, sum.

11043. PRZEPERSKI M.: Władze i dziennikarze. Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich w 1956 roku. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 24: 2014 s. 95–134, sum.

11044. PTAK Jarosław Piotr: Struktury terenowych jednostek aparatu bezpieczeństwa województwa krakowskiego (1945–1956). *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 41 s. 135–215, sum.

W aneksie dokumenty.

11045. PTASZYŃSKI Radosław: Jacky Jean Etienne Challot. Przyjaciel Solidarności. Warszawa 2013 von borowiecky 8° ss. 228, il.

Zawiera też wspomnienia J.J.E. Challota (ur. 1965) o francuskiej pomocy dla „Solidarności” w l. 80. XX w.

Rec.: Pleskot Patryk: Jacky Challot w trzech odsłonach. O książce... *Przegl. Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 2 s. 135–139.

11046. PUCHALSKI Jacek: Prace Józefa Grycza nad organizacją bibliotekarstwa publicznego w latach 1945–1949. Cz. 2. *Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Hist.* T. 6: 2012 s. 79–112, sum.

Cz. 1. *Tamże.* T. 5: 2011.

11047. PUZYNA Konstanty: Czasem coś żywego. Teksty najważniejsze. Wybór tekstów Tadeusz Nyczek i Małgorzata Szpakowska. Warszawa 2015 Agora 8° ss. 398, nlb. 2, il. (Biblioteka Gazety Wyborczej).

Pisma teatralne dot. m.in. spektakli Jerzego Grotowskiego i Tadeusza Kantora oraz teatru studenckiego.

11048. RACINOWSKI Grzegorz: „Wymiana handlowa” na granicy polsko-niemieckiej na przykładzie regionu szczecińskiego w latach 1980–1989. *Roczn. Chojeński.* T. 6: 2014 s. 165–177, Zsfg.

11049. RADECKA Aleksandra: Ślady, które przetrwały. Polacy i Niemcy z okolic Kalisza Pomorskiego po II wojnie światowej. Kalisz Pomorski 2015 Miejs.-Gm. Ośr. Kultury 8° ss. 174, nlb. 1, il.

11050. RADUSZEWSKI Michał: Trudna droga do demokracji. Łódzkie struktury NSZZ „Solidarność” 1984–1990. *Kronika M. Łodzi.* [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 101–115.

11051. RATAJ Krzysztof: Zmiany w nazewnictwie bydgoskich ulic i placów w okresie działalności samorządu miejskiego w latach 1945–1950. *Kronika Bydgoska.* T. 36: 2015 s. 145–164, sum., Zsfg.

11052. RATAJEWSKA Barbara: Wschowa w latach 1945–1950. W 70 rocznicę powrotu do Polski. Leszno–Warszawa 2015 AP; NDAP 4° ss. 128, il.

11053. RAWSKI Aleksander Zbigniew: Polskie ślady w Wietnamie. Polacy w międzynarodowych komisjach rozjemczych w latach 1954–1975. Warszawa 2015 Wojsk. Centrum Edukacji Obywatelskiej im. płk. dypl. Mariana Porwita 4° ss. 155, il. Wojsk. Centrum Edukacji Obywatelskiej im. płk. dypl. Mariana Porwita.

11054. RĄGOWSKA Maria: Państwowy Urząd Repatriacyjny we Wrocławiu. *Zesz. Śląskiego Tow. Geneal.* Z. 2: 2015 s. 233–240.

Lata 1945–1951.

11055. REISCH Alfred A[lexander]: Nieznany front zimnej wojny. Tajny program dystrybucji książek za żelazną kurtyną. Tł. Patrycja Poniatowska. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 567.

11056. REMBACKA Katarzyna: „Dodatkowy dzień tygodnia” Leonarda Borkowicza. *Polish Biographical Studies.* Nr 1: 2013 s. 141–152.

W aneksie: Uchwała zespołu orzekającego Centralnej Komisji Kontroli Partyjnej z 16 XII 1958 r.

11057. REMISZEWSKI Ryszard M[arian]: Mieszkaniec Krościenka świadkiem oskarżenia w procesie katów Podhala we Freiburgu. *Prace Pienińskie.* T. 25: 2015 s. 77–99.

Udział Józefa Kotarby na procesie Roberta Philipa Weissmanna i Richarda Arno Sehmischa, 3 V 1965 r.; zawiera też dokumenty związane z wyjazdem.

11058. RESIAK Szymon: „Miasto bez Boga”. Lokalizacja kościołów w nowych miastach i osiedlach na terenie diecezji katowickiej w latach 1945–1989. *Śląskie Studia Hist.-Teol.* [T.] 48: 2015 z. 1 s. 39–60, sum.

11059. RESZKA Benedykt: Zeit des Bösen. Sowjetisches Unrecht im Gocheland in der Kaschubei. Herausg. 3, ergänzt. Danzig–Kartuzy 2015 Heidemühl; Nowator Papier i Poligrafia 8° ss. 320, nlb. 1, il.

11060. RETECKI Piotr: Akcja łączenia rodzin między Polską a RFN w latach 50. XX wieku na przykładzie regionu wałbrzyskiego. *Nowa Kronika Wałbrzyska*. T. 3: 2015 s. 85–98, sum.

11061. ROGULSKA Teresa: Wołomińskie Jupitery. *Roczn. Wołomiński*. T. 9: 2013 s. 179–184. Zespół bigbitowy, l. 1962–1969.

11062. ROMANEK Jacek: Ruch ludowy w województwie lubelskim w latach 1944–1949. Lublin 2013. Rec.: Wolsza Tadeusz, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 2 s. 200–206.

11063. ROMANOW Zenon: Działalność inspektora Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Bydgoszczy Teodora Lewandowskiego w Złotowie w 1945 roku. *Przełg. Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 1 s. 5–21, sum.

11064. ROMANOW Z.: Freie Europäische Jugend – tajna organizacja bytowskiej młodzieży kaszubskiej w 1950 r. *Acta Cassubiana*. T. 17: 2015 s. 102–118, sum.

11065. ROMANOW Z.: Przebieg kryzysu społecznego i politycznego w Słupsku w grudniu 1970 i styczniu 1971 r. *Scripta Historica*. Nr 21: 2015 s. 209–237, sum.

11066. ROMANOW Z.: Wakacyjne Studium Pomoroznawcze w Koszalinie w latach 1958–1962. *Słupskie Studia Hist.* Nr 20: 2014 s. 239–256, sum.

11067. ROMANOWSKI Gustaw, Śreniowski Józef: Jak ślepy Maks z komunistów żartował. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 3 s. 153–158.

Menachem Bornsztajn (1890–1960).

11068. ROMAŃSKI Mirosław: Sabotaż w Polsce 1944/1945–1956. *Przełg. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 1 s. 187–207, sum.

11069. ROMAŃSKI M.: Sytuacja społeczno-polityczna w okresie powstawania muru berlińskiego według polskich przekazów prasowych. *Acta Univ. Lodziensis*. Folia Historica. [Vol.] 95: Studia i szkice do dziejów Polski i powszechnych od XVI do XX w.: 2015 s. 187–198, sum.

11070. ROMAŃSKI M.: Z dziejów konspiracji młodzieżowej województwa rzeszowskiego 1956–1970. *Studia Sandomierskie*. T. 22: 2015 s. 137–149, sum.

11071. ROSENBAUM Sebastian: „Szlagry” na cenzurowanym. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 14–21. Popularne piosenki niemieckie na Górnym Śląsku po II wojnie światowej.

11072. ROSTWOROWSKI Stanisław Jan: Agenda Paxu na KUL-u czyli Koło Społeczno-Postępowe Studentów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wrocław 2015 Nortom 8° ss. 151, il.

11073. ROZYNKOWSKI Waldemar: Represje wobec Kościoła katolickiego w Grudziądzu w latach 1945–1964 w świetle kwestionariusza episkopatu Polski. *Roczn. Grudziądzki*. T. 22: 2014 s. 229–233.

11074. RÓŻYCKI Bartłomiej: Polska Ludowa wobec Hiszpanii frankistowskiej i hiszpańskiej transformacji ustrojowej (1945–1977). Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 461, nlb. 1, tabl. 16, il., sum. IPN–KŚZpNP. (Monografie; t. 103).

Rec.: Bartyzel Jacek, *Studia Polit.* Nr 39: 2015 s. 263–267.

11075. RUTKOWSKI Bartosz: Kursy nurkowo-ratownicze dla polskich oficerów realizowane w ZSRR w latach 1961–1975. Na podstawie wspomnień kmdr. rez. Stanisława Skrzyńskiego oraz kmdr. rez. Stanisława Kucharskiego. *Biul. Hist.* Nr 30: 2015 s. 202–211.

11076. RYBAŁTOWSKI Sławomir, Markiewicz Tomasz: John Vachon. Trzy razy Polska. *Kronika Warszawy.* 2014 [dr.:] 2015 nr 1 s. 144–152, sum.

Pobyty amerykańskiego fotografa w Polsce w l. 1946, 1956 i 1963.

11077. RYGUS Piotr: Katastrofa górnicza w chorzowskiej kopalni „Barbara – Wyzwolenie” w 1954 roku. *CzasyPismo.* 2014 nr 2 s. 61–69.

11078. RYGUS P.: Katastrofa górnicza w kopalni „Chorzów” w 1956 roku oraz wypadki z 1957 roku – wycinek z dziejów chorzowskiego górnictwa węglowego. *Zesz. Chorzowskie.* T. 16: 2015 s. 127–145, sum., Zsfg.

11079. RYMAR Dariusz A[leksander]: Gorzów – stolica Ziemi Lubuskiej w latach 1945–1950. W 70 rocznicę przejścia Gorzowa przez Polskę. Gorzów Wielkopolski 2015 AP; Tow. Przyj. Archiwum i Pamiątek Przeszłości 8° ss. 174, il., sum., Zsfg.

11080. RYMAR Edward: Dlaczego Chojna? *Roczn. Chojeński.* T. 6: 2014 s. 229–235.

Zmiany nazwy miasta Königsberg in der Neumark na Chojnice, 1945 r.

11081. RYSZARD Siwec. Pro memoria. Red. Ryszard Brzostowski, Mariusz Zemło. Tarnów–Dębica 2015 PTH. Oddz. 8° ss. 120, il.

Z treści: Brzostowski R.: Słowo wstępne s. 7–9; Drzymała Zbigniew: Słowo dyrektora Miejskiego Gimnazjum nr 1 w Dębicy s. 15–21; Kita Grzegorz: Sytuacja polityczna w Polsce w 1968 r. s. 35–41; Błażek Petr: Polska żywa pochodnia s. 43–55; Strzałka Jan: Dramat wyboru Ryszarda Siwca s. 57–71; Zych Roman: Tragiczna śmierć Ryszarda Siwca – kres czy początek wolności? s. 73–81.

11082. RZECZYCKI Tomasz: Polskie schronisko turystyczne na Wzgórzu Giedymina w Szczawnie Zdroju. *Wierchy.* R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 196–199.

Lata 1946–1963.

11083. RZOŃCA Bartosz: Krakowska Chorągiew Harcerzy w latach 1945–1950. Kraków 2015 Komisja Hist. Krakowskiej Chorągwi ZHP 8° ss. 161, nlb. 1, tabl. 8, il.

11084. SADOWSKA Joanna: Społeczność żydowska w Białymstoku w latach 1944–1950. *Kw. Historii Żydów.* [R. 15]: 2015 nr 3 s. 515–531, sum.

11085. [SAGAJDAKOVSKIJ Mikola] Sahajdakowskyj Michał: Działalność dra Henryka Mosinga w powojennym Lwowie. *Roczn. Lwowski.* 2012/2013 [dr.:] 2013 s. 195–206.

Walka z tyfusem plamistym.

11086. SAWICKI Wojciech: Regionalny Komitet Strajkowy NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk. XII 1981 – VI 1982. Wrocław 2011 Profil 8° ss. 178, il.

11087. SAWIŃSKI Konrad: Historia badań grodziska wczesnośredniowiecznego z okolic Tuligłówn. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 115–128.

Prace prowadzone przez Marię Cabalską w l. 1975–1987.

11088. SEIPP Adam R.: Strangers in the Wild Place: refugees, Americans, and a German town, 1945–1952. Bloomington 2011 Indiana Univ. Press 8° ss. 304.

Relacje pomiędzy grupami narodowymi w obozie dipisów pod Wildflecken. Rec.: Person Katarzyna, *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 1 s. 182–183.

11089. SEMKA Piotr: My reakcja. Historia emocji antykomunistów 1944–1956. Poznań 2015 Zysk i S-ka Wydaw. 8° ss. 887, nlb. 1.

11090. SERAFIN Jan: Udział wojska w budowie drogi Muszyna–Żegiestów w 1962 roku. *Almanach Muszyny*. [R. 25]: 2015 s. 277–285.

11091. SERVICE Hugo: Germans to Poles. Communism, nationalism and ethnic cleansing after the Second World War. Cambridge 2013.

Rec.: Wylegała Anna, *Kw. Hist. R.* 122: 2015 nr 2 s. 402–406.

11092. SERWAŃSKI Jacek: Kazimiera Hłakowiczówna do Melanii Plater-Zyberk. Z prywatnej korespondencji poetki w latach 1960–1970. *Pam. Bibl. Kórnickiej*. Z. 32: 2015 s. 250–257, sum.

Omówienie korespondencji.

11093. SIEDLECKA Joanna: Biografie odtajnione. Z archiwów literackich bezpieki. Poznań 2015 Zysk i S-ka Wydaw. 8° ss. 427, nlb. 4, il.

Literaci a aparat bezpieczeństwa PRL.

11094. SIEDZIAKO Michał: Szczecińscy katolicy po Październiku ’56. Dokumenty do historii Klubu Inteligencji Katolickiej w Szczecinie. *Polish Biographical Studies*. Nr 1: 2013 s. 153–177.

Zawiera też dokumenty.

11095. SIEMASZKO Karol: Orzecznictwo Sądu Okręgowego w Głogowie z siedzibą w Nowej Soli w wybranych sprawach o przestępstwa szczególnie niebezpieczne w okresie odbudowy państwa w latach 1946–1950. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 1 s. 211–232, rés., sum.

11096. SIEMASZKO K.: „W trudnym okresie odbudowy państwa”. Tak zwany mały kodeks karny w świetle orzecznictwa Sądu Okręgowego w Krakowie w latach 1946–1950. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 350, nlb. 1, il., sum. IPN–KŚZpNP. (Monografie; t. 107).

Rec.: Ritter Magdalena, *Roczniki Admin. i Prawa*. R. 15: 2015 z. 2 s. 378–381.

11097. SIEWIOREK Lucjan: Hełmy niemieckie w polskich strażach pożarnych po II wojnie światowej. Oświęcim 2015 Napoleon V 4° ss. 88, il.

11098. SIKORA Mirosław: Tajne odsiarczanie, czyli słowo o tym, jak wywiad PRL dbał o śląskie powietrze. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 106–113.

Lata 80. XX w.

11099. SIKORA M.: Wywiad Ministerstwa Spraw Wewnętrznych PRL jako instrument przełamania embarga i śledzenia globalnych trendów w mikroelektronice 1971–1990. *Studia Polit.* Nr 40: 2015 s. 55–98, sum.

11100. SIKORA M.: Zakres zainteresowania radzieckiego cywilnego wywiadu naukowo-technicznego w okresie rządów Michaiła Gorbaczowa – z perspektywy wymiany informacji pomiędzy MSW PRL a KGB ZSRR. *Przegl. Bezpieczeństwa Wewnętrznego.* Nr 12: 2015 s. 67–87, sum.

11101. SIKORSKA Małgorzata: Warszawa 1945 – rok po wyzwoleniu. *Kronika Warszawy.* 2015 nr 1 s. 146–156.

11102. SIKORSKI Tomasz: „Akademik” – pismo i środowisko (1945–1947). Przyczynek do historii niezależnego ruchu studenckiego po zakończeniu II wojny światowej. *Polish Biographical Studies.* Nr 1: 2013 s. 101–122, sum.

11103. SIKORSKI T.: „Międzymorze” – pismo sekcji wschodniej Polskiej Partii Socjalistycznej (1987–1989). Zapomniana historia. *Athenaeum.* [Vol.] 41: 2014 s. 77–95, sum.

11104. SIKORSKI T.: O zaopatrzeniu drużyn w krzyże harcerskie w latach 1945–1949. *Krakowski Roczn. Historii Harcerstwa.* T. 11: 2015 s. 87–97.

11105. SILVESTRINI Achille: Stosunki Stolicy Apostolskiej z Polską z perspektywy Ostpolitik. *Politeja.* 2014 nr 3(29) s. 323–329.

11106. SIŁUSZYK Sylwia: Czas leśnych tytanów. Gołuchów 2015 Ośr. Kultury Leśnej 8° ss. 269, il. Powojenne losy leśników w Bieszczadach; zawiera też wspomnienia.

11107. SITARZ Bartosz: Ewolucja struktury i rozmieszczenia jednostek Wojsk Ochrony Pogranicza na lądowym odcinku granicy państwowej w województwie szczecińskim. Cz. 1: 1945–1948. *Roczn. Chojeński.* T. 6: 2014 s. 123–150, Zsfg.

11108. SIWEK Krzysztof: Amerykański projekt umiędzynarodowienia Śląska i granicy polsko-niemieckiej w latach 1945–1949. *Przegl. Zach.* [R. 71:] 2015 [nr] 2 s. 131–148, sum.

11109. SIWEK K.: Śląsk i Europejska Organizacja Węgla w polityce Wielkiej Brytanii w latach 1945–1948 (na podstawie dokumentów Foreign Office). *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 2 s. 62–78, sum., Zsfg.

11110. SIWIERSKI Piotr: Ściegi historii czyli Próba sfastrygowania historii m.in. na podstawie wspomnień Jana Siwierskiego „Iglicza”, żołnierza żyrdardowskiego Ośrodka AK „Żaba”. Żyrardów–Myśliczyna 2015 APRA 8° ss. 216, il. + uzupełnienia ss. 48.

Dot. śledztwa i więzienia w okresie stalinowskim.

11111. SKALIMOWSKI Andrzej: „Budowniczy stolicy”. Warszawski mecenat Bolesława Bieruta w latach 1945–1955. *Pamięć i Sprawiedliwość.* [Nr] 24: 2014 s. 75–94, sum.

11112. SKALIMOWSKI A.: Działalność Grupy Operacyjnej PKWN „Warszawa” w styczniu 1945 r. *Kronika Warszawy.* 2014 [dr.:] 2015 nr 1 s. 131–143, sum.

11113. SKALIMOWSKI A.: Organizacja Biura Pełnomocnika Rządu ds. Budowy Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. *Kronika Warszawy*. 2015 nr 2 s. 46–54, sum.

Lata 1951–1956.

11114. SKIERSKA-PIĘTA Katarzyna: Powiat łowicki w latach 1945–1975. Charakterystyka obszaru, przeobrażenia społeczno-gospodarcze oraz warunki życia mieszkańców. *Roczniki Łowickie*. T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 48–87.

11115. SKOBELSKI Robert: Zapomniana inwestycja. Niezrealizowana koncepcja budowy Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Zielonej Górze. *In Gremium*. T. 9: 2015 ss. 91–101, sum.

Z 1988 r.

11116. SKORUT Paweł: Front Jedności Narodu. Od narodzin idei do upadku politycznego pozoru. Kraków 2015 Attyka 8° ss. 222.

11117. SKOTARCZAK Dorota: Polska powieść kryminalna w okresie „odwilży”. Próba charakterystyki. *Literatura Lud.* R. 59: 2015 nr 6 s. 27–34, sum.

11118. SKOTNICKI Edward: Ekologia a la PRL. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 77–84.

Górny Śląsk, l. 70. XX w.

11119. SKÓRZYŃSKI Jan: Siła bezsilnych. Historia Komitetu Obrony Robotników. Warszawa 2012.

Rec.: Wierzbicki Paweł, *Athenaeum*. [Vol.] 42: 2014 s. 216–219.

11120. SKRWAWIONE dusze. Prawda, sprawiedliwość, przebaczenie, pojednanie. Red. nauk. Alicja Bartuś. Oświęcim 2015 Państw. Muzeum Auschwitz-Birkenau; Fund. na Rzecz MDSM 8° ss. 358, nlb. 1, il.

Z treści: Bartuś A.: Wstęp s. 9–15; Król Eugeniusz Cezary: Od wrogości do dobrego sąsiedztwa. Polacy i Niemcy w splocie dziejów s. 19–42; Kornat Marek: „Bezpieczeństwo zbiorowe” i „Wielka Wojna Ojczyzniana”. Parę uwag o rosyjskiej zagranicznej polityce historycznej s. 43–52; Chrobaczyński Jacek: Czy Polacy zostali rzeczywiście zniewoleni przez komunistów po II wojnie światowej? Kilka uwag do problemu s. 53–82; Szuchta Robert: Dlaczego więźniowie niemieckich obozów koncentracyjnych nie cieszyli się z wyzwolenia? s. 85–94; Witek-Malicka Wanda: Społeczny kontekst dziecięcego doświadczenia traumy obozowej s. 95–109; Grądzka-Rejak Martyna: Przetrzeć wojnę i co dalej? Okres przejściowy wojny i pokoju w Krakowie w pamięci kobiet żydowskich s. 111–128; Zapalec Anna: Emocje ukryte w źródłach. Wybrane aspekty badania przeżyć związanych z doświadczeniami represji sowieckich wyrażane w tekstach wspomnieniowych s. 129–138; Lachendro Jacek: Rola byłych więźniów obozu Auschwitz w utworzeniu muzeum s. 139–153; Owsiański Marcin: Miejsce bez pamięci? Zanim powstało Muzeum Stutthof (1945–1962) s. 155–172; Kaczmarek Ryszard: Polacy w Wehrmachcie – służba wojskowa i powojenne losy s. 175–180; Büttner Elisabeth: Postępowanie wobec więźniów funkcyjnych KL Auschwitz w tzw. procesach frankfurckich s. 181–189; Setkiewicz Piotr: Zbrodniarz, który może się przydać – osądzenie dyrektorów IG Farben s. 191–203; Trojański Piotr: Problem profanacji szczątków ofiar Auschwitz w świetle materiałów procesowych Sądu Grodzkiego i Sądu Powiatowego w Oświęcimiu (1945–1969) s. 205–221; Hetnar-Michaldo Adelina: Obozy pracy przymusowej w Częstochowie należące do niemieckiego koncernu zbrojeniowego HASAG s. 223–229; Turek Piotr: Relacje polsko-niemieckie na terenie powiatu oławskiego w pierwszych latach po zakończeniu II wojny światowej w oparciu o wywiady i wspomnienia s. 231–240; Lubecka Joanna: Niemieckie debaty: społeczna percepcja zbrodni nazistowskich, ich ścigania i karania s. 243–259; Grabowski Jan: Rola „biernych świadków” w realizacji „ostatecznego rozwiązania kwestii żydowskiej” na terenie okupowanej Polski s. 261–274; Ambrosewicz-Jacobs Jolanta: Globalizacja pamięci i edukacji o Holokauście. Procesy pojednania w społeczeństwach postkonfliktowych s. 295–306; Epilog – Argument: Biografia: Bartuś A., Bartuś Zbigniew: August Kowalczyk [1921–2002]: z Auschwitz do... Auschwitz s. 309–316; Węglińska Wirginia: Wiktor Ostrowski (Lubliner) [1895–1977] – biografia kinotechnika s. 317–327; Czarnecka Daria: Sekretne życie Bronisława Żołnierowicza [1922–1984], czyli jak „dobry człowiek” został „zbrodniarzem” s. 329–336.

11121. SKRZYŃSKI Tomasz: Losy Polskiego Stronnictwa Ludowego „Nowe Wyzwolenie” po wyborach parlamentarnych w 1947 roku w świetle sprawozdań władz wojewódzkich PPR i PPS. *Studia Polit.* Nr 36: 2014 s. 35–55, sum.

11122. SKRZYŃSKI T.: Miejsce na scenie politycznej i losy PSL „Nowe Wyzwolenie”, PSL „Lewica” oraz „odrodzonego” PSL w latach 1946–1949 (1950). Warszawa 2015 MHPRL 8° ss. 399, nlb. 1, sum.

11123. SKRZYŃSKI T.: Polskie Stronnictwo Ludowe „Nowe Wyzwolenie” w świetle sprawozdań Komitetów Wojewódzkich PPR i Wojewódzkich Komitetów PPS (czerwiec 1946 – styczeń 1947). *Przeegl. Nauk Hist.* R. 13: 2014 nr 1 s. 167–185, sum.

11124. SKWARA Michał, Grajewski Andrzej: Agca nie był sam. Wokół udziału komunistycznych służb specjalnych w zamachu na Jana Pawła II. Katowice 2015 Oddz. IPN–KŚZpNP; Gość Niedzielny 8° ss. 439, sum., riass. Oddz. IPN–KŚZpNP w Katowicach, Inst. Gość Media.

11125. SŁABEK Henryk: O społecznej historii Polski 1945–1989. Wyd. 2. uzup. Warszawa 2015 Książka i Wiedza 8° ss. 684, il.

Wyd. 1. 2009.

11126. SMYRGAŁA Dominik: The image of the CIA in the films and literature of communist Poland. *Studia Polit.* Nr 31: 2013 s. 277–290.

11127. [SOBCZYK Jerzy Jan]: „Papuga”. Cyganeria piotrkowska czyli Studencki Teatr Satyry. Piotrków Trybunalski 2015 nakł. aut. 8° ss. 284, il.

Lata 1958–1960.

11128. SOBIELA Artur: Wątki antykomunistyczne w twórczości polskich zespołów punk 1978–1989. *Meritum.* T. 3: 2011 s. 143–160, sum., rez.

11129. SOBIERAJ Maciej: Między oporem a lojalnością. Działania SB wobec KUL na przykładzie rozpracowania prof. Jerzego Kłoczowskiego. Oprac. dokumentów Michał Mroczek. Lublin 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 847, il. IPN–KŚZpNP. Oddz. w Lublinie.

11130. SOBUCKA Bożena: Szpital-Pomnik Centrum Zdrowia Dziecka w Międzyzlesiu w Warszawie. *Światowid.* [R.] 2: 2015 s. 89–107.

Otwarty w 1979 r.

11131. SOLAK Andrzej: Krucjata wyklętych. Z bronią w rękę przeciw komunie. Kraków 2015 eSPe 8° ss. 393. (Nasza Historia).

Podziemie polityczne i zbrojne.

11132. SOLARZ Adam: Harcerki jeleniogórskie 1945–1950. Jelenia Góra 2015 Adam Solarz 8° ss. 116, il.

11133. SOWIŃSKA-ADAMCZYK Barbara: Miasteczko dziecięce. Monografia Podgrodzia 1952–1973. Police 2015 Region. Stow. Liter.-Artystyczne 8° ss. 242, il.

W Nowym Warpnie.

11134. SOWIŃSKI Paweł: Kulturowa penetracja – notes George’a Mindena. *Polska 1944/45–1989.* [T.] 13: 2015 s. 267–278.

Program książkowy International Literary Centre, l. 1956–1990.

11135. SOWIŃSKI P.: Zewnętrzna interwencja: amerykański program książkowy, emigracyjni pośrednicy, korytarze wjazdowe do Europy Wschodniej 1956–1989. *Studia Polit.* Nr 39: 2015 s. 25–49, sum.

11136. SPAŁEK Robert: Komuniści przeciwko komunistom. Poszukiwanie wroga wewnętrznego w kierownictwie partii komunistycznej w Polsce w latach 1948–1956. Poznań–Warszawa 2014.

Rec.: Motylewska Aleksandra: Na drodze do procesu Władysława Gomułki (1948–1954). W związku z książką... *Roczniki Admin. i Prawa.* R. 15: 2015 z. 2 s. 366–377.

11137. SPOŁECZEŃSTWO polskie w latach 1980–1989. Pod red. Natalii Jarskiej i Jana Olaszka. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 439, il., sum. IPN–KŚZpNP.

Treść: Jarska N., Olaszek J.: Wstęp s. 9–12; Zaremba Marcin: Klimat emocjonalny w Polsce lat osiemdziesiątych. Studium na podstawie raportów Biura „W” s. 13–34; Tracz Bogusław: Mięso spod lady, warzywa z działki, kawa z zagranicznej paczki. Strategie przetrwania mieszkańców aglomeracji górnośląskich w warunkach kryzysu s. 37–53; Stola Dariusz: Migracje zagraniczne i schyłek PRL s. 54–69; Jastrząb Mariusz: Socjalistyczna praworządność i egalitaryzm. Nadużycia władzy w epoce gierkowskiej i walka z nimi. Przykład talonów samochodowych s. 70–86; Mielczarek Adam: Wydarzenia lat osiemdziesiątych z perspektywy neozwiązkowców s. 87–109; Szpak Ewelina: Lecznictwo i problemy zdrowotne Polaków w latach osiemdziesiątych s. 113–129; Zawisza Michał: Problemy bytowe ludzi starych s. 130–138; Lesiakowski Krzysztof: Puste półki sklepów wielkiego miasta. Problemy zaopatrzeniowe mieszkańców Łodzi s. 139–155; Wasiak Patryk: „Komputeryzujemy się!” s. 159–169; Wilk Hubert: Zmotoryzowane lata osiemdziesiąte s. 170–182; Wierzchowska Aleksandra: Literacka subkultura? Polski fandom w latach osiemdziesiątych s. 183–202; Kosiński Krzysztof: Młodzież w ostatniej dekadzie PRL (wybrane zagadnienia) s. 205–228; Sołdra-Gwiżdż Teresa: Wybrane elementy świadomości politycznej młodzieży szkolnej Śląska Opolskiego w latach osiemdziesiątych – rozważania na podstawie badań empirycznych s. 229–240; Dworaczek Kamil: Niezależne Zrzeszenie Studentów wobec codziennych problemów studentów (1980–1981) s. 240–252; Kunicki-Goldfinger Marek: Studenckie wizje samorządowego porządku społecznego zapisane jesienią 1980 roku (zarys problemu) s. 253–273; Kozłowski Tomasz: Fale protestów więziennych 1981–1989 s. 277–293; Nawrocki Karol: Milicjanci i złodzieje. Zorganizowane i mniej zorganizowane grupy przestępcze w województwie gdańskim s. 294–307; Religijność katolicka: Brojer Anna: Religijność polskich katolików w latach osiemdziesiątych s. 311–318; Sędlak Marlena: Krakowskie Duszpasterstwo Akademickie „Karmel” w latach 1980–1982 s. 319–331; Szaynok Bożena: Duszpasterstwo akademickie o. Ludwika Wiśniewskiego we Wrocławiu i w Krakowie s. 332–346; Berendt Grzegorz: Dekada ożywienia. Instytucjonalne życie żydowskie w Polsce w latach 1980–1989 s. 349–373; Słabig Arkadiusz: „Nie przespać tego ważnego momentu”. Ludność ukraińska w Polsce na tle sytuacji społeczno-politycznej w latach 1980–1989 s. 374–398; Bereszyński Zbigniew: Pomiędzy emigracją a społecznym zaangażowaniem. Rdzenna ludność Śląska Opolskiego i jej postawy w latach 1980–1989 s. 399–419.

11138. SPOŁECZEŃSTWO PRL. Kultura, pamięć. Red. Izabela Skórzyńska, Dorota Skotarczak, Stanisław Jankowiak. Poznań 2015 Inst. Historii UAM 8° ss. 311. UAM w Poznaniu. (Publikacje Instytutu Historii; 124).

Treść: Jankowiak S., Skotarczak D., Skórzyńska I.: Wstęp s. 7–8; [Cz.] 1. Kultura: Dąbkowska-Zydroń Jolanta: Ponowoczesne powroty do PRL w sztuce s. 11–16; Jedlińska Eleonora: Krytyka „mimesis” albo odwrócona funkcja iluzji. Realizacje artystyczne Krzysztofa Wodiczki w latach 1969–1977 s. 17–24; Hučková Jadwiga: „Czujemy się gospodarzami zakładu”. Historia pewnego pojęcia według świadectwa filmów dokumentalnych i kronik s. 25–37; Rabiński Jarosław: Język propagandy PRL w latach 1953–1956 wobec powstania warszawskiego s. 39–54; Idzikowska-Czubaj Anna: Udział prasy społeczno-literackiej w realizacji polityki kulturalnej PRL-u. Na przykładzie „Nowej Kultury” s. 55–65; Skotarczak D.: Kilka uwag o powieści milicyjnej s. 67–73; Okulewicz Piotr: Rock życia PRL. O potrzebie prowadzenia badań historycznych nad dziejami polskiej muzyki rockowej w latach 60. i 70. XX wieku s. 75–93; Julkowska Violetta: Władza i społeczeństwo wobec buntu poety. Wokół recepcji „Poematu dla dorosłych” Adama Ważyka w latach 1955–1957 s. 95–108; Olejniczak[-Szukała] Weronika: Młodzież wobec zmian – rok 1989 w prasie młodzieżowej s. 109–118; Słomka Michał: Polski komiks obyczajowy i historyczny jako źródło do badań społeczeństwa PRL s. 119–122; Nowakowski Jacek: Śląska peereliada. Wczesna twórczość literacka i filmowa Lecha Majewskiego w kontekście śląskich filmów Kazimierza Kutza s. 123–132; Pleskot Patryk: Rewolucja „małej stabilizacji”. Wpływ upowszechnienia telewizji na postawy społeczne Polaków w okresie rządów Gomułki s. 133–154; Pomieciński Adam: PRL w popkulturze s. 155–160; Kielban Łukasz: Wzór rodziny komunistycznej w polskim filmie socrealistycznym s. 161–173; Jankowiak Agnieszka: Rozliczenie z socrealizmem s. 175–186; Czarska Tatiana: Nowe na gruzach starego. Obraz przemian kulturowych i obyczajowych w kobiecej prozie wspomnieniowej s. 187–200; [Cz.] 2. Pamięć: Szpociński Andrzej: Polityka historyczna PRL-u w latach 1948–1985. Studium przypadku s. 203–214; Czajkowski Tomasz: Głosy świadków. Wybrane aspekty życia codziennego w PRL-u w świetle relacji „oral history” s. 215–222; Skórzyńska I.,

Wejman Wioletta: Pamięć (po) PRL-u. Małe przedmioty większych wspomnień s. 223–235; Brzostek Błażej: Świat nazw peerelowskiej codzienności. Propozycja badawcza s. 237–250; Szeska Karolina: Sentymentalny znak czasu? Obraz PRL w wybranych ekspozycjach internetowych s. 251–260; Kępiński Marcin: Nauczyciele wobec stanu wojennego w Łodzi. Pamięć, doświadczenie, narracja s. 261–279; Lewandowska Izabela: Muzealnicy Warmii i Mazur wobec dziedzictwa kulturowego regionu w pierwszych latach powojennych s. 281–304; Kowalska Magdalena: Etos przechowany... Etos nieobecny...? Losy żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie po II wojnie światowej s. 305–311.

11139. SPORT. Pod red. Doroty Skotarczak i Karoliny Bittner. Poznań 2015 Oddz. IPN–KŚZpNP; Inst. Historii UAM 8° ss. 444, il. (W Kręgu Kultury PRL; 1).

Treść: Skotarczak D., Bittner K.: Wstęp s. 7–9; Wprowadzenie: Wryk Ryszard: Ruch sportowy na tle zmian społeczno-politycznych w Polsce w XX w. s. 13–30; Władze wobec sportu: Wolsza Tadeusz: Zmiana warty. Nowi ludzie i nowe zadania kierownictwa Polskiego Związku Szachowego w latach 1945–1956 s. 33–48; Szulc Paweł: Ideologizacja sportu w okresie stalinowskim na przykładzie województwa szczecińskiego s. 49–59; Ligarski Sebastian: Główny Komitet Kultury Fizycznej i Sportu pod rządami komisarza wojskowego w czasie stanu wojennego s. 61–74; Ossowski Piotr: Sport w polityce Komitetu Łódzkiego PZPR w latach rządów Michaliny Tatarówny-Majkowskiej (1956–1964) s. 75–81; Sroka Marcin: Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Opolu wobec sportu s. 83–94; Potrzuski Kamil: Infrastruktura sportowa Warszawy w planach inwestycyjnych okresu prezydentury Stefana Starzyńskiego (1934–1939) i w pierwszej fazie powojennej odbudowy (1945–1949). Analiza porównawcza s. 95–112; Annusewicz Jan: Wyścig Pokoju w 1969 r. a Praska Wiosna w świetle materiałów archiwalnych zgromadzonych w Archiwum Akt Nowych (Wyścig i polityka) s. 113–125; Kopeć Mieczysław: Kultura fizyczna w świetle aktów prawnych okresu Polski Ludowej s. 127–138; Sport w mediach: Godlewski Piotr: Polityczna kontrola nad prasą sportową w Polsce w latach 1949–1956 s. 141–159; Olejniczak-Szukała Weronika: „Pół przysiadu na osobę”. Aktywność sportowa młodzieży w latach osiemdziesiątych w świetle artykułów publikowanych w „Razem”, „Na Przełaj” oraz „Filipince” s. 161–175; Skotarczak D.: Tematyka sportowa w kinie PRL s. 177–186; Talarczyk-Gubała Monika: Dorota Stalińska jako filmowa ikona sportu s. 187–195; Nowakowski Jacek: Wizerunek i funkcja wschodnich sztuk walki w polskim filmie fabularnym w kontekście orientalizmu s. 197–205; Pleskot Patryk: Ekranowi kibice. Sport a społeczeństwo telewizyjne PRL w latach sześćdziesiątych s. 207–215; Bittner K.: Sport i piosenka w PRL s. 217–234; Sport w życiu codziennym: Kurkowska-Budzan Marta, Stasiak Marcin: Doświadczenie małego miasta w PRL-u. Sport i przestrzeń s. 237–256; Nowak Danuta: Rola sportu w wychowaniu młodzieży „zielonogórskiej siódemki” w Polsce Ludowej. Analiza publikacji trenerów i kronik sportowych VII LO w Zielonej Górze (1968–1989) s. 257–266; Zawadzka Magdalena: Młodzież a sport na Opolszczyźnie w latach 1950–1960 s. 267–283; Pacanowska Regina: Rowery do szkół. Kaliski eksperyment sportowy z lat 1979–1984 s. 285–299; Knap Paweł: Niezaorane ugory boisk szczecińskich czyli w pogoni za reprezentacyjnym stadionem (1945–1970) s. 301–309; Stefanik Ryszard: Bohater sportowy w polityce władz na przykładzie szczecińskiej kultury fizycznej w latach 1949–1956 s. 311–321; Jędraszak Tomasz: „Sport to zdrowie!”. Aktywność fizyczna pracowników nowosolskich fabryk na przykładzie Nowosolskiej Fabryki Nici „Odra” i Dolnośląskich Zakładów Metalurgicznych „Dozamet” w latach 1946–1993 s. 323–338; Grębecka Zuzanna: Polsko-radzieckie relacje sportowe we wspomnieniach mieszkańców Legnicy s. 339–346; Dźwigał Tomasz: Powołanie Klubu Sportowego Stal Stocznia Szczecin. Jedno z następstw Grudnia ’70 w Szczecinie s. 347–354; Kulisy sportu: Pasko Artur: Bezpieczeństwo w sporcie. Sportowcy PRL na dopingu s. 357–364; Kruszyński Marcin: Obraz działacza piłkarskiego w PRL we wspomnieniach zawodników. Perspektywa sprzed i po roku 1989 s. 365–373; Dulewicz Jarosław: „Piłkarski poker”. Nieprawidłowości w sporcie w ostatniej dekadzie PRL (na przykładzie piłki nożnej) s. 375–383; Nawrocki Karol: Futbolowa transformacja. Przykład gdański s. 385–398; Dyskusja panelowa: Sport w PRL – czyje sukcesy, czyje porażki? Dyskusja panelowa, 4 VI 2014 r. s. 401–425.

11140. SROKA Marcin: „Domy partii”. Siedziby Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Opolu. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 145–153.

11141. SROKA Piotr: Turystyka w polskich Sudetach w latach 1945–1956. Wrocław 2013.

Rec.: Rzeczycki Tomasz, *Wierchy*. R. 79: 2013 [dr.:] 2015 s. 327–328; Wójcik Jacek, *Zesz. Muzeum Ziemi Kłodzkiej*. [Z.] 13: 2015 s. 217–221.

11142. STACHOŃ Monika: My będziemy trzymać wieczną straż! Bronisław Basta – niezłomny żołnierz w walce o Polskę. *Almanach Łącki*. Nr 22: 2015 s. 56–79.

11143. STARZYCZNY Bogdan, Trólka Witold: Młodzież żąda czystego powietrza. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 70–76.

Górny Śląsk, l. 1986–1989.

11144. STEFANIAK Janusz: Postawy duchowieństwa katolickiego wobec systemu komunistycznego w województwie katowickim w latach 1944–1956. Zarys problemu. *Śląskie Studia Hist.-Teol.* [T.] 48: 2015 z. 2 s. 405–424, sum.

11145. STEFANIAK J.: Postawy duchowieństwa katolickiego wobec systemu komunistycznego w województwie łódzkim w latach 1948–1956. Zarys problemu. *Acta Univ. Lodzensis. Folia Historica.* [Vol.] 95: Studia i szkice do dziejów Polski i powszechnych od XVI do XX w.: 2015 s. 169–185, sum.

11146. STEFANIAK Ryszard: Marie-Thérese i Pierre Chaubon honorowi obywatele miasta Częstochowy. Częstochowa 2015 Li-TWA 8° ss. 94, nlb. 2, il.

Współpracownicy Komitetu Obywatelskiego „Solidarności”.

11147. STĘPIEŃ Iwona: Czesław Miłosz w „Dzienniku” Jana Lechonia. *Zbliżenia Interkulturowe.* [T.] 9: 2011 s. 51–55.

Lata 1949–1956.

11148. STĘPIEŃ I.: Jan Lechoń wobec innych narodów (w świetle Dziennika). *Zbliżenia Interkulturowe.* [T.] 8: 2010 s. 107–113.

Lata 1949–1956.

11149. STOPKA Janusz: Nowotarski (reglamentowany) handel lat osiemdziesiątych XX stulecia. *Almanach Nowotarski.* Nr 19: 2015 s. 67–80.

11150. STRAUCHOLD Grzegorz: Niekochani i pożądani. Władze państwowe a Górnoszlązacy (1945–1949). *CzasyPismo.* 2015 nr 1 s. 4–13.

11151. STRAUCHOLD G.: Zagadnienia etniczne na Śląsku po II wojnie światowej. *Śląski Kw. Hist. Sobótka.* R. 70: 2015 nr 3 s. 77–100, sum., Zsfg.

11152. STRAVINSKIENĖ Vitalija: Rytų ir Pietryčių Lietuvos gyventojų lenkų ir rusų santykiai: 1944–1964 metai. *Lietuvos Istorijos Metraštis.* 2012 [nr] 2 [dr.:] 2013 s. 125–138, sum.

Relacje między Polakami i Rosjanami we wschodniej i południowo-wschodniej Litwie w l. 1944–1964.

11153. STRAVINSKIENĖ V.: Rytų ir Pietryčių Lietuvos lenkų mokyklos: 1947–1959 metai. *Lietuvos Istorijos Metraštis.* 2011 [nr] 1 [dr.:] 2012 s. 81–95, sum.

Polskie szkoły w południowo-wschodniej Litwie w l. 1947–1959.

11154. STRAVINSKIENĖ V.: Sovietinė etninė politika 1944–1953 m.: Rytų ir Pietryčių Lietuvos lenkų padėtis. *Lietuvos Istorijos Metraštis.* 2011 [nr] 2 [dr.:] 2012 s. 97–110, sum.

Sowiecka polityka etniczna w l. 1944–1953: sytuacja ludności polskiej na wschodniej i południowo-wschodniej Litwie.

11155. STRAVINSKIENĖ V.: Tarp gimtinės ir tėvynės: Lietuvos SSR gyventojų repatriacija į Lenkiją (1944–1947, 1955–1959 m.). Vilnius 2011 Lietuvos istorijos instituti leidykla 8° ss. 510.

Rec.: Weeks Theodore R., *Lithuanian Historical Studies.* Vol. 17: 2012 [dr.:] 2013 s. 256–259.

11156. STRUVE Kai: Górny Śląsk jako Ziemie Odzyskane. *CzasyPismo.* 2015 nr 2 s. 105–109.

11157. STRYJEK Jarosław: Żołnierze konspiracji z okresu okupacji niemieckiej 1939–1944 w operacyjnym zainteresowaniu Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Wołominie. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 75–90.

Lata 1944–1956.

11158. STRZELECKA Małgorzata: Między minimalizmem a maksymalizmem. Dylematy ideowe Stanisława Stommy i Janusza Zabłockiego. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 440.

11159. STUDIA nad działalnością aparatu bezpieczeństwa wobec polskich ruchów i środowisk politycznych w latach 1944–1989. Pod red. Krzysztofa Kaczmarskiego, Roberta Witalca. Rzeszów 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 350. (Seria Wydawnicza IPN Oddział w Rzeszowie).

Treść: Kaczmarski K., Witalec R.: Wstęp s. 6–11; Wojcieszek Elżbieta: Losy żołnierzy konspiracji Stronnictwa Narodowego: Ignacy i Paweł Albinowie s. 13–37; Sierchuła Rafał: Franciszek Krawczykowski [1906–1952], oficer wywiadu Narodowych Sił Zbrojnych s. 39–62; Pietrowicz Aleksandra: „Jednostka nieprzedstawiająca żadnej wartości...”. Jan Jacek Nikisch w dokumentach aparatu represji s. 63–96; Wróbel Janusz: Powrót Franciszka Szwajdlera i próba powołania krajowego ośrodka myśli narodowej (1956–1959) s. 97–136; Kaczmarski K.: Narodowiec w Polsce Ludowej. Przypadek Jana Radożyckiego s. 137–154; Witalec R.: Inwigilacja „Prezidenta”. Działania wywiadu Polski Ludowej wobec Franciszka Wilka w latach 1947–1970 s. 155–177; Wenklar Michał: „Endek, ale nie ten konserwatywny...”. Współpraca Stanisława Wielgusa [1919–1996] z Urzędem Bezpieczeństwa i Służbą Bezpieczeństwa s. 179–236; Pilarski Sebastian: Przemysław Seweryn Burchard [1925–2008]. Podwójne życie literata s. 237–273; Romanek Jacek: Znaczenie i rola Polskiego Stronnictwa Ludowego „Nowe Wyzwolenie” w województwie lubelskim w latach 1946–1947 s. 275–287; Wenklar M.: Powojenne dzieje Stronnictwa Pracy i Polskiej Partii Socjalistycznej w powiecie tarnowskim s. 289–322.

11160. STUDNIAREK Michał: Powroty warszawiaków do stolicy w świetle relacji z Archiwum Historii Mówionej Muzeum Powstania Warszawskiego – rekonstrukcja badawcza. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 13: 2015 s. 29–49, sum.

11161. STULCZEWSKI Jarosław: Styczeń 1945 – radość i tragedia na terenie gminy Szadek. *Biul. Szadkowski*. T. 15: 2015 s. 189–203, sum.

Po zajęciu 20 I 1945 r. przez wojska 33 Armii I Frontu Białoruskiego.

11162. SULEJA Włodzimierz: Bez reszty poświęciłem się temu związkowi... Proces Piotra Bednarza 1982. Wrocław 2015 Profil 8° ss. 96, il. + dysk optyczny (CD-ROM). (Wrocławskie Procesy Polityczne).

11163. SUMLIŃSKI Wojciech: Kto naprawdę go zabił? Tajemnicza zbrodnia otoczona złą milczeniem w III RP. Warszawa 2015 Wojciech Sumliński Reporter 8° ss. 303, il.

Bł. Jerzy Popiełuszko (1947–1984).

11164. SUPRUNIUK Anna, Supruniuk Mirosław A.: Uniwersytet z Łaski Bożej. Lata 1945–1946 w historii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w prasie i radio. Ze wspomnieniem Andrzeja Tomczaka. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 548, nlb. 1, il. Archiwum UMK.

11165. SYNOWIEC Andrzej: Employee privileges in the Polish tobacco industry in a period of Polish People's Republic. *Studia Hist. Oeconom.* Vol. 33: 2015 s. 85–105, abstr.

11166. SYRNYK Jarosław: Nadzór specjalny. Analiza historyczno-antropologiczna działań organów bezpieczeństwa w kwestii tzw. nacjonalizmu ukraińskiego na Podkarpaciu w latach 1947–1989. Wrocław–Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz.; IPN–KŚZpNP 8° ss. 311, nlb. 1, il., sum. IPN–KŚZpNP. (Centralny Projekt Badawczy IPN Aparat Bezpieczeństwa Wobec Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz Cudzoziemców) (Monografie; t. 111).

11167. SYRWID Robert: „Ponieśmy więc projekt Konstytucji w masę...”. Przebieg i ocena pierwszego etapu „dyskusji” nad projektem Konstytucji PRL (luty–marzec 1952) na Warmii i Mazurach w świetle materiałów Wydziału Propagandy KW PZPR w Olsztynie. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 13: 2015 s. 187–221.

Zawiera też materiały źródłowe.

11168. SYWULA Michał: Działalność milicyjnej służby śledczej na terenie województwa gdańskiego w latach 1945–1949. *Słupskie Studia Hist.* Nr 20: 2014 s. 195–208, sum.

11169. SZAJDA Marek: Okoliczności, które wpłynęły na powstanie i działalność Orłęcych Oddziałów Bojowych. Na podstawie wspomnień pierwszych absolwentów I LO im. Stefana Żeromskiego w Jeleniej Górze. *Roczn. Jeleniogórski*. T. 47: 2015 s. 109–120, sum., shrnutí, Zsfg.

Lata 1945–1949.

11170. SZCZUREK Piotr: Złota księga czynów społecznych na 20-lecie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej 1944–1964 gmin Radecznicza, Sułów i Nielisz. Zamość 2015 nakł. aut. 8° ss. 63, il.

11171. SZCZYGIEŁ Rafał: Represje UB wobec nielegalnych organizacji młodzieżowych w powiecie dębickim w latach 1948–1954. *Studia Sandomierskie*. T. 22: 2015 s. 89–112, sum.

11172. SZCZYPKA Andrzej: Koncepcje wojny w programach młodzieżowych organizacji niepodległościowych na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim w latach 1945–1956. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie. Zesz. Hist.* [T.] 13: 2014 s. 249–256, sum.

11173. SZCZYPKA A.: Kwestia antysemityzmu w programach młodzieżowych organizacji niepodległościowych na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim w latach 1945–1956. *Przeegl. Nauk Hist.* R. 12: 2013 nr 1 s. 267–272.

11174. SZEJNERT Małgorzata, Zalewski Tomasz: Szczecin. Grudzień, sierpień, grudzień. Ze wstępem Adama Michnika. Wyd. 5. Warszawa 2015 Nar. Centrum Kultury 8° ss. 591, il. (Reporterzy Dużego Formatu. Klasyka).

Strajki, l. 1970, 1980–1981.

Wyd. 1. Warszawa 1984 Niezależna Oficyna Wydawnicza.

11175. SZNAJDER Andrzej: Pod „Batutą” SB. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 53–55.

Konkurs Dyrygentów im. Grzegorza Fitelberga, od 1979 r.

11176. SZPAK Ewelina: Warunki sanitarne w powojennej Polsce. Zarys problemów i dynamiki zmian (1945–1970). *Polska 1944/45–1989*. [T.] 12: 2014 s. 277–299, sum.

11177. SZULC Paweł: Propaganda stalinowska na Pomorzu Zachodnim. Szczecin 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 324.

11178. SZUMIŁO Mirosław: Roman Zambrowski 1909–1977. Studium z dziejów elity komunistycznej w Polsce. Warszawa 2014.

Rec.: Datner Helena: Antysemityzm jako motor dziejów. *Kw. Historii Żydów*. [R. 15]: 2015 nr 1 s. 160–166; Jarosz Dariusz, *Przeegl. Hist.* T. 106: 2015 z. 2 s. 408–412; Lityński Adam, *Czasop. Prawno-Hist.* T. 67: 2015 z. 2 s. 348–354.

11179. SZYC Sylwia: Sprawa powrotu do ojczyzny dzieci oraz młodzieży północnokoreańskiej przebywającej w Polsce w latach 1951–1959 w świetle wybranych dokumentów. *Koło Historii*. Nr 15: 2014 s. 185–193.

Zawiera też dokumenty.

11180. SZYMBORSKI Tomasz: SBB okiem SB. *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 30–35.

Grupa muzyczna z Siemianowic Śląskich, l. 70. XX w.

11181. SZYMCZAK Robert: Cold War Airwaves. The Polish American Congress and the Justice for Poland Campaign. *Pol. American Studies*. Vol. 72: 2015 No 1 s. 41–59.

Audycje radiowe w l. 1945–1953.

11182. SZYPROWSKI Bartłomiej: Archiwum Wojskowego Sądu Specjalnego przy Komendzie Głównej Armii Krajowej jako „środek walki”. Sprawa karna płk. Konrada Zielińskiego. *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 42 s. 175–191, sum.

11183. ŚLADAMI zbrodni. Przewodnik po miejscach represji komunistycznych lat 1944–1956. Red. nauk. Tomasz Łabuszewski. Warszawa 2012.

Omów.: Czajkowska Dorota, *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 219.

11184. ŚMIERZCHAŁSKI-WACHOCZ Dariusz: Duchowieństwo rzymskokatolickie na Pomorzu Zachodnim, Środkowym i Ziemi Lubuskiej w świetle dokumentów państwowych z lat 1945–1989. T. 1. Zielona Góra 2014.

Rec.: Zieliński Zygmunt, *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 2 s. 206–210.

11185. ŚREDZIŃSKI Paweł: Mokpokpo Dravi. Historia prawdziwa. Warszawa 2015 Fund. Afryka Inaczej 8° ss. 31, nlb. 1, il.

Pobył w Polsce i występ w filmie „Café pod Minogą”, l. 50. XX w.

11186. ŚWIDER Małgorzata: Stanowisko Socjaldemokratycznej Partii Niemiec wobec Polski w latach 1980–1989. Opole 2015 Wydaw. Uniw. Opolskiego 8° ss. 533. Uniw. Opolski. (Studia i Monografie; nr 518).

11187. ŚWIDZIŃSKA Kamila: Odwieczni wrogowie, odwieczni sąsiedzi. Publicyści polscy na emigracji wobec książki Aleksandra Bregmana „Jak świat światem? Stosunki polsko-niemieckie wczoraj, dziś i jutro”. *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 4 s. 57–74, sum.

Wydana w 1964 r.

11188. TARKA Krzysztof: „Monitor Londyński” – krótki żywot pisma „zamkowych” legalistów. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 81–87, sum.

Rok 1954.

11189. TARKA K.: Sprawa przyjazdu do Polski gen. Józefa Hallera w 1957 roku. *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 16: 2015 nr 2 s. 174–182.

11190. TARKOWSKI Paweł: Organizacja i działalność opiekuńcza Powiatowego Komitetu Opieki Społecznej w Białej Podlaskiej w latach 1945–1949. *Roczn. Białkopodlaski*. T. 23: 2015 s. 273–286, Zsfg., sum.

11191. TERLECKI Ryszard: Polska w niewoli 1945–1989. Historia sowieckiej kolonii. Kraków 2015
Wydaw. AA 8° ss. 511, il.

Rec.: Drabik Sebastian: Historia sowieckiej kolonii. Polska w latach 1945–1989. *Arcana*. Nr 122: 2015 s. 174–176.

11192. THER Philipp: Die neue Ordnung auf dem alten Kontinent. Eine Geschichte des neoliberalen
Europa. Berlin 2014 Suhrkamp 8° ss. 430.

Toż w jęz. pol.: Nowy ład na Starym Kontynencie. Historia neoliberalnej Europy. Warszawa 2015 Kurhaus Publishing
ss. 496, il. (Biznes Horyzonty).

Rec. [wyd. niem.]: Górny Maciej, *Acta Poloniae Historica*. [T.] 111: 2015 s. 203–210.

11193. TOBOREK Tomasz: Stanisław Sojczyński i Konspiracyjne Wojsko Polskie. Wyd. 2., popr.
Łódź 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 271, nlb. 1, tabl. 27, il.

Wyd. 1. 2007.

11194. TOMCZAK Salezy Bogumił: Jak powstały „Studia Franciszkańskie”? *Studia Franciszkańskie*.
T. 25: 2015 s. 263–296, Zsfg.

Początek l. 80. XX w.; zawiera też aneks źródłowy.

11195. TONIAK Ewa: Prace rentowne. Polscy artyści między ekonomią a sztuką w okresie odwilży.
Warszawa 2015 Nar. Centrum Kultury 8° ss. 137, nlb. 2, il.

11196. TRACZ Bogusław: „Ale ja nie chcę się z panem spotykać na kawie”. Jana F. Lewandowskiego
wygrana z SB. *CzasyPismo*. 2015 nr 2 s. 34–37.

Rok 1977.

11197. TRACZ B.: Hippiesi, kudłacze, chwasty. Hipisi w Polsce w latach 1967–1975. Katowice–
Kraków 2014.

Rec.: Chrobaczyński Jacek: Nowa książka o hipisach. *Res Gestae*. [T.] 1: 2015 s. 309–330.

11198. TRACZ B.: Śląski blues czy śląski metal? *CzasyPismo*. 2014 nr 1 s. 36–41.

Lata 70. i 80. XX w.

11199. TRACZ B.: „Zachodźże, czerwone słońeczko”. Wybory’89 w województwie katowickim.
CzasyPismo. 2014 nr 2 s. 4–16.

11200. TRACZ B., Rosenbaum Sebastian: „Mieszkańcy zgłosili szereg zarzutów”. *CzasyPismo*. 2014
nr 1 s. 164–170.

Budynek tzw. Superjednostki w Katowicach, l. 60. XX w.

11201. TREMBICKA Krystyna: Walczyć z wrogiem – o przemocy fizycznej jako sposobie realizacji
komunistycznej myśli politycznej w Polsce Ludowej. *Annales UMCS*. Sec. K: Politologia. Vol. 22: 2015
[nr] 2 s. 163–178, sum.

11202. TREPKA Tomasz: Rady robotnicze w województwie kieleckim w świetle materiałów Komitetu
Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Kielcach (1956–1958). *Świętokrzyskie Studia
Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 135–154, sum.

11203. TROJAŃSKI Piotr: Sytuacja na terenach poobozowych w pierwszych latach po wyzwoleniu
Auschwitz (1945–1947). *Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem*. [T.] 37: 2015 nr 2 s. 45–61, sum.

11204. TROJAŃSKI P.: „Trzeba mu jedną posłać, bo jakiś złotnik czy też kanadziarz”. Sprawa strażnika Stałej Ochrony Obozu Oświęcimskiego. *Zagłada Żydów*. Nr 11: 2015 s. 503–520, sum.

Aneks źródłowy.

Sprawa sądowa strażnika Józefa T., który 16 XI 1946 r. śmiertelnie postrzelił Zenona P. profanującego groby byłych więźniów w obozie.

11205. TRUBAS Michał: Artyleryjski garnizon w Choszczynie w latach 1948–1962. *Studia Artyleryjskie*. T. 5: 2014 s. 123–136.

11206. TRUSZCZYŃSKI Marek: Wolność wyznaniowa w PRL w dziedzinie katechizacji dzieci i młodzieży na przykładzie Diecezji Łomżyńskiej. *Studia Łomżyńskie*. T. 25: 2015 s. 107–118, sum.

11207. TRZASKOWSKA Grażyna: Oczekiwania komunistycznych władz wobec kobiet. Działalność Ligi Kobiet na Dolnym Śląsku w latach 1950–1960. *Wrocławskie Studia Erazmiańskie*. Z. 9: 2015 s. 567–590, sum.

11208. TURKOWSKI Romuald: Kierownictwo Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego wobec Chłopskiego Niezależnego Ruchu Związkowego na wsi w latach 1980–1981. Cz. 2. *Roczn. Hist. MHPRL*. Nr 31: 2015 s. 159–182.

Cz. 1. *Tamże*. Nr 30: 2014.

11209. TYLEC Piotr: Budownictwo sakralne i kościelne oraz tworzenie nowych miejsc kultu religijnego na terenie dekanatu Janów Lubelski w latach 1944–1981. *Studia Sandomierskie*. T. 22: 2015 s. 151–192, sum.

11210. TYRCHAN Mikołaj: Historia doktryn politycznych i prawnych – rozwój dyscypliny naukowej w Polsce w latach 1956–1970. *Politeja*. 2012 nr 3(21) s. 65–95.

11211. TYSZKIEWICZ Jakub: Rozbijanie monolitu. Polityka Stanów Zjednoczonych wobec Polski 1945–1988. Warszawa 2015 Wydaw. Nauk. PWN 8° ss. 553.

11212. URBAN Gabriel Piotr: „Burza nad Łanami”: Jasne Łany (1947) na łamach czasopisma „Film”. *Roczniki Humanist*. T. 63: 2015 z. 2 s. 199–217, sum.

11213. URZĄD Bezpieczeństwa w województwie białostockim 1944–1956. Z badań nad strukturą i działalnością aparatu represji. *Studia i materiały*. Pod red. Marcina Markiewicza. Białystok 2015 IPN. Oddz. 8° ss. 276. (Seria Wydawnicza Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku; t. 28).

Treść: Markiewicz M.: Wstęp s. 7–14; Kalisz Paweł: Struktura organizacyjna WUBP-WUdsBP w Białymstoku s. 19–33; Łapiński Piotr: Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Białymstoku w walce z podziemiem niepodległościowym w latach 1944–1956 s. 34–97; Milewski Jan Jerzy: Działania Wydziału V Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Białymstoku wobec partii opozycyjnych s. 98–137; Sychowicz Krzysztof: Działania WUBP-WUdsBP w Białymstoku wobec Kościołów i związków wyznaniowych w latach 1945–1956 s. 138–183; Markiewicz M.: Urząd Bezpieczeństwa wobec chłopów w województwie białostockim w latach 1944–1956 s. 184–227; Świętochowska Emilia: Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Białymstoku wobec młodzieży w latach 1944–1956. Główne kierunki działań s. 228–249.

11214. WALCZAK Ryszard: Reforma rolna PKWN – krzywda czy akt sprawiedliwości dziejowej? *Studia Mazowieckie*. R. 10: 2015 nr 3 s. 151–177, sum., rez.

11215. WALCZAK R.: Trudne początki Polski Ludowej. Przyczynek do dyskusji o czasach „słusznie” minionych. *Studia Mazowieckie*. R. 10: 2015 nr 2 s. 119–134, sum., rez.

11216. WALKER Jonathan: Trzecia wojna światowa. Tajny plan wyrwania Polski z rąk Stalina. Przekł. Łukasz Witczak. Kraków 2014.

Rec.: Sioma Marek, *Res Historica*. Nr 40: 2015 s. 359–366.

11217. WAŁDOCH Marcin: O chojnickim karnawale „Solidarności”. Kształtowanie się i rola nowego ruchu społecznego w warunkach lokalnych (1980–1981). Chojnice 2015 Stow. Arcana Historii 8° ss. 262, nlb. 3, il., sum.

11218. WANKE-JERIE Maria, Wanke-Jakubowska Małgorzata: Zobowiązała mnie przysięga. Proces Władysława Frasyniuka 1982. Wrocław 2013 Profil 8° ss. 128, il. + dysk optyczny (CD-ROM). (Wrocławskie Procesy Polityczne).

11219. WARCHULIŃSKA Agnieszka: Piotrków Trybunalski między wojnami. Opowieść o życiu miasta 1918–1939. Piotrków Trybunalski–Łódź 2012.

Rec.: Warzocha Daniel, *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 15: 2014 s. 321–326.

11220. WAWRYNIUK Andrzej Antoni: Granica polsko-sowiecka po 1944 roku (na odcinku z Ukrainą). Chełm 2015 Państ. Wyższa Szkoła Zawodowa 8° ss. 518, nlb. 1, tabl. 2, il., mapy.

Rec.: Kozyrski Robert, *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 524–526.

11221. WAWRYSZUK Paweł: Stosunki polsko-jugosłowiańskie w latach 1956–1971. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 177–182.

Autoreferat pracy doktorskiej.

11222. WAŻNIEWSKI Włodzimierz: Państwo laickie. Polityka ograniczania bazy materialnej Kościoła katolickiego w Polsce przez władze komunistyczne w latach 1945–1970. Warszawa 2015 Aspra-JR; MHPRL 8° ss. 260. MHPRL.

11223. WĄSOWICZ Jarosław: Kult NMP Wspomożycielki Wiernych i św. Jana Bosko w przepowiadaniu słowa Bożego w sanktuarium w Skrzatuszu w latach 80. XX w. *Roczn. Skrzatuski*. T. 3: 2015 s. 75–93, sum.

11224. WĄSOWICZ J.: Ruch pielgrzymkowy z pilskich parafii do sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej w Skrzatuszu w 80. latach XX w. *Roczn. Skrzatuski*. T. 2: 2014 s. 53–64.

11225. WEINER Amir: Widmo imperiów: powracający z Gułagu a wschodnioeuropejskie rebelie i sowiecka polityka pogranicza. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 24: 2014 s. 341–385, sum.

Lata 50. XX w.

11226. WEKER Władysław: Próby ekstradycji Antoniego Szackiego, dowódcy Brygady Świętokrzyskiej Narodowych Sił Zbrojnych z Francji w latach 1949–1955. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 3 s. 159–194, sum., Zsfg., rez.

11227. WEŁNIAK Arkadiusz: Osadnictwo reemigrantów polskich z Niemiec w Elblągu w latach 1948–1950. *Studia Elbląskie*. T. 12: 2011 s. 77–91, Zsfg.

11228. WENTA Urszula: Pierwsze tytuły prasowe w polskim Szczecinie: „Głos Nadodrzański”, „Wiadomości Szczecińskie” i „Pionier Szczeciński”. *Bibliotekarz Zachodniopomorski*. R. 55: 2014 nr 1 s. 5–20, sum.

11229. WĘGRZYN Dariusz: Deportacje. *CzasyPismo*. 2015 nr 1 s. 44–51.

Z Górnego Śląska do ZSRR w l. 1945–1949.

11230. WICENTY Daniel: Weryfikacja gdańskich dziennikarzy w stanie wojennym. Gdańsk 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 232, nlb. 3. (Publikacje Gdańskiego Oddziału IPN; t. 51).

11231. WIECZOREK Paweł: W cieniu partii. O udziale Frakcji PPR w wałbrzyskim życiu politycznym. *Nowa Kronika Wałbrzyska*. T. 3: 2015 s. 67–84, sum.

11232. WIELEBSKI Stanisław: Z dziejów powstania amagnetycznego trałowca redowego – Projektu 207. *Biul. Hist.* Nr 30: 2015 s. 259–267.

Lata 1976–1986.

11233. WIERSKI Dominik: Sport w polskim kinie 1944–1989. Gdańsk 2014 Wydaw. Nauk. Katedra 8° ss. 503, nlb. 1.

Rec.: Wolsza Tadeusz, *Polska 1944/45–1989*. [T.] 13: 2015 s. 292–296.

11234. WIERZBICKI Marek: Ostatni bunt. Młodzieżowa opozycja polityczna u schyłku PRL, 1980–1990. Fakty, konteksty, interpretacje. Warszawa–Lublin 2013.

Rec.: Sadowska Joanna, *Studia Podlaskie*. T. 21: 2013 s. 417–422.

11235. WILCZOK Katarzyna: Opór społeczny w Chorzowie w ostatniej dekadzie PRL (1980–1989). Katowice 2015 Śląskie Centrum Wolności i Solidarności 8° ss. 344, tabl. 24, il.

Rec.: Dziurok Adam, *Zesz. Chorzowskie*. T. 16: 2015 s. 256–261.

11236. WILK Hubert: „Ciągłe ścigam cenę samochodu” – oficjalna dystrybucja samochodów w Polsce 1980–1989. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 13: 2015 s. 145–166, sum.

11237. WILK H.: „Nawet samochodów nie ma, zostały graty po Niemcach” – motoryzacyjny punkt startu – Polska 1944–1949. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 12: 2014 s. 301–330, sum.

11238. WILK H.: „Nie ma, nie wiem, nie będzie”. Zmagania ze spekulacją i czarnym rynkiem w województwie kieleckim w latach 1981–1983 w świetle akt Wojewódzkiej Komisji do Walki ze Spekulacją w Kielcach. *Świętokrzyskie Studia Archiw.-Hist.* T. 4: 2015 s. 155–184, sum.

11239. WILKOWSKI Eugeniusz: Recepcja unii horodelskiej w działalności Solidarności w dekadzie lat 80. XX stulecia. *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 423–442, sum., izłożenie.

11240. WINA i kara. Społeczeństwa wobec rozliczeń zbrodni popełnionych przez reżimy totalitarne w latach 1939–1956. Studia i materiały. Pod red. nauk. Patryka Pleskota. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 592, sum. IPN–KŚZpNP.

Z treści: Pleskot P.: Między zbrodnią, winą i karą s. 9–15; Pleskot P.: Międzynarodowa pamięć o wojnie. Wyniki ankiety z 2014 r. s. 16–25; Goetze Kirsten: Długi cień dyktatury. Niemieckie społeczeństwo a niemiecki wymiar sprawiedliwości w okresie 1933–1945 i w pierwszych latach powojennej odbudowy sądownictwa s. 29–47; Kosiński Paweł: Recepcja procesów norymberskich w zachodnich strefach okupacyjnych, RFN i zjednoczonych Niemczech s. 48–73; Czarnecka Daria: Procesy w Dachau. Sprawiedliwość zwycięska czy sprawiedliwość zwycięzców? s. 74–96; Lezina Jewgienija: Rozliczanie przeszłości nazistowskiej w Niemczech Zachodnich: Źródła ciągłości i zmiany w powojennej pamięci zbiorowej s. 97–128; Lubecka Joanna: Zrozumieć nazistę. Wątki racjonalizacji i zrozumienia zachowania zbrodniarzy nazistowskich w powojennych procesach i badaniach psychologicznych s. 129–150; Jędrzejczak Helena Anna: Dietrich Bonhoeffer – zapomniane (?) rozważania nad winą i karą w kontekście walki z reżimem nazistowskim s. 151–159; Jasiński Łukasz: Wybrane aspekty działalności Głównej

Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce (1963–1989) s. 160–174; Burczyk Dariusz: Działalność Specjalnego Sądu Karnego w Gdańsku (1945–1946) jako próba rozliczenia zbrodni hitlerowskich na Pomorzu Gdańskim i Pomorzu Zachodnim oraz na Warmii i Mazurach s. 175–191; Marceniuk Rusłana: Żołnierze dywizji Waffen SS na Ukrainie i na Łotwie – bohaterowie czy kolaboranci? s. 192–201; Tebinka Jacek: Brytyjczycy i Amerykanie wobec zbrodni niemieckich popełnionych w czasie powstania warszawskiego. Sprawa Heinza Reinefartha s. 281–292; Zamorska Krystyna T.: II wojna światowa i zimna wojna. Powojenna amerykanizacja niemieckich zbrodni popełnionych w Polsce s. 293–308; Pietrowska Oksana: Polityka narodowościowa Stalina w czasie II wojny światowej w świetle współczesnej historiografii rosyjskiej s. 311–317; Padło Barbara: Odpowiedzialność sędziów stalinowskich za zbrodnie popełnione w przeszłości s. 318–349; Wojdon Joanna, Dyś Marcin: Rozliczenie z Józefem Stalinem i jego polityką w polskich podręcznikach szkolnych do nauczania historii s. 350–363; Łabuszewski Tomasz: Problem rozliczeń zbrodni stalinowskich w Polsce – fakty i mity s. 364–386; Melnika Ihar: Oficjalna historiografia białoruska wobec historii „zjednoczenia” Zachodniej Białorusi ze Związkiem Sowieckim we wrześniu 1939 r. s. 387–397; „Peryferie” totalitaryzmu: Włoski faszyzm wojenny: Perri Giuseppe: Internowanie i dalsze losy Żydów „zagranicznych” w faszystowskich Włoszech podczas II wojny światowej s. 505–513; Pleskot P.: Bez happy endu? s. 561–562.

11241. [WINEK Włodzimierz]: Sprawozdanie z odbudowy M.Z.K. 1945–1946 rok. Aut. oprac. Warszawa 2015 Zw. Zawodowy Pracowników Komunikacji Miej. 8° ss. 211, il.

Na podst. oryg. Jana Kubalskiego „Sprawozdania z odbudowy MZK 1945–1946”, sporządzonego na potrzeby Zarządu m.st. Warszawy w 1946 r.

Miejskie Zakłady Komunikacyjne w Warszawie.

11242. WINIARCZYK-KOSSAKOWSKA Małgorzata: Uznanie administracyjne związków religijnych. Przyczynek do historii stosunków wyznaniowych w Polsce 1945–1949. *Przegl. Religioznawczy*. [R. 58]: 2014 [nr] 2 s. 69–78, sum.

11243. WINKLER Anna: Sprawy wspólne. Rok 1968 i krytyka biurokracji w Polsce i we Francji. *Politeja*. 2014 nr 2(28) s. 341–357.

11244. WIŚNIEWSKA Joanna: Gra na podwójnej scenie – kreacja przestrzeni edukacyjnej Polski Ludowej (wybrane zagadnienia). *Wschodni Roczn. Humanist.* T. 12: 2015 s. 237–254, rez., sum.

11245. WIŚNIEWSKA J.: Oświatowe komisje rehabilitacyjne w świetle akt Ministerstwa Oświaty z lat 1956–1958. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 52: 2015 s. 109–128, sum.

11246. WITKOWSKA[-PLEBAN] Anna: Materiały rembertowskich ośrodków szkolenia kursowego kadry wojskowej w zasobie Archiwum Ministerstwa Obrony Narodowej – zarys organizacyjny aktotwórców. *Roczn. Archiw.-Hist. CAW*. Nr 7: 2014 s. 135–159.

Lata 1948–1990.

11247. WITKOWSKA-URBAN Ewa: Działalność organizacyjna i naukowo-dydaktyczna pedagogów i psychologów na Uniwersytecie Łódzkim w latach 1949–1962. *Roczn. Łódzki*. T. 63: 2015 s. 107–128, sum.

11248. WITKOWSKI Marcin: Rudolf Höss w wadowickim więzieniu. Ostatnie dni byłego komendanta Auschwitz. *Wadoviana*. Nr 18: 2015 s. 128–149, sum.

Rok 1949.

11249. WITKOWSKI Rafał: Epizod z życia Seraji Szapszała. *Almanach Karaimski*. [T.] 4: 2015 s. 167–172, sum.

Dot. listu hachana do Stalina z 23 II 1950 r. Aneks źródłowy.

11250. WŁADZA, społeczeństwo i działalność opozycyjna na pograniczu Śląska Opolskiego i Czechosłowacji w latach 1945–1989. T. 1. Pod red. Zbigniewa Bereszyńskiego i Radosława Roszkowskiego. Prudnik–Opole 2014 Starostwo Pow.; Sindruk 4° ss. 336, il., rez. (Wielka Księga Opozycji na Pograniczu; t. 1–2).

Treść: Bereszyński Z.: Władza, społeczeństwo i działalność opozycyjna na pograniczu Śląska Opolskiego i Czechosłowacji w latach 1945–1989 s. 11–256; Struchmann Krzysztof: Ziemia prudnicka w pierwszych latach powojennych. Załączki działalności opozycyjnej s. 259–266; Dendewicz Franciszek: Krajowa Armia Podziemna na ziemi prudnickiej (1949–1952) s. 267–270; Szóstka Jarosław: Stanisław Pelczar [1916–1977] – bohater zapomniany s. 271–276; Dendewicz F.: „Naloty balonowe” 1955–1956 s. 277–279; Dereń Andrzej: Ruch „Solidarność” na łamach „Głosu Włókniarza”, czyli o krótkiej odwilży 1981 roku s. 281–286.

Toż. T. 2. Prudnik–Opole 2015 ss. 424, il., rez.

Treść: Bereszyński Z.: Władza, społeczeństwo i działalność opozycyjna na pograniczu Śląska Opolskiego i Czechosłowacji w latach 1980–1989 s. 11–263; Nabzdyk Zygmunt: Prześladowania polskich katolików na ziemi prudnickiej w dwudziestym wieku. Rozmowa z ks. Zygmuntem Nabzdykiem. Rozmawiał Jan Poniatyszyn s. 267–273; Miązek Ryszard, Ratajczak Dariusz: Krajowa Armia Podziemna w powiecie prudnickim w latach 1949–1952 s. 274–289; Strauchmann K.: Krajowa Armia Podziemna s. 290–291; Płes Andrzej: Dwukrotnie zabity. Niezwykłe losy człowieka, po którym miał ślad zaginać. [Hieronim Bednarski] s. 292–294; Dendewicz F.: Powojenna historia Mieszkowic w powiecie prudnickim s. 295–297; Weigt Antoni: Najdłuższa zmiana s. 298–300; Weigt A.: Włodzimierz Pucek, pierwszy przewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” przy Zakładach Przemysłu Bawełnianego „Frotex” w Prudniku s. 301–304; Janusz Antoni Sanocki [ur. 1954] s. 305; Sanocki Janusz: Początki „Solidarności” w Nysie s. 306–308; Nowak Czesław: Wspomnienia ks. Czesława Nowaka. Rozmawiał R. Roszkowski s. 309–311; Weigt A.: Dochodzenie do demokracji s. 312–319; Oko Andrzej: Wspomnienia i refleksje. Oprac. R. Roszkowski s. 320–322; Konspirujący działacze „Solidarności” i Konfederacja Polski Niepodległej w krzywym zwierciadle komunistycznej propagandy s. 323–325; Kuś Jarosław, Niemas Maciej: Wspomnienia i refleksje. Rozmawiał R. Roszkowski s. 326–327; Strauchmann K.: Boży przemytnicy s. 328–329; Bereszyński Z.: Sprawa krypt. „Ręcznik”, czyli jak SB inwigilowała Włodzimierza Pucka w 1989 r. s. 330–332.

11251. WNEK Jan: Dzieje europejskiej teorii i praktyki wychowania w polskich badaniach naukowych 1945–1989. *Studia Hist.* R. 58: 2015 z. 2 s. 217–254, sum.

11252. WNEK J.: Polskie książki z historii oświaty i wychowania (1945–1989) w ocenie współczesnej krytyki. *Biul. Historii Wychowania.* [Nr] 32: 2014 s. 47–72, sum.

11253. WNEK J.: Wieś sądecka w latach 1945–1948. *Roczn. Sądecki.* T. 43: 2015 s. 244–273.

11254. WNUK Magdalena: Emigracja z „beznadziei”. Motywacje wyjazdów z Polski w latach osiemdziesiątych. *Polska 1944/45–1989.* [T.] 12: 2014 s. 331–348, sum.

11255. WOJCIECHOWSKI Zbigniew: Budownictwo w Marynarce Wojennej w latach 1945–1989. Cz. 2. *Biul. Hist.* Nr 30: 2015 s. 103–133.

Cz. 1. *Tamże.* Nr 29: 2014.

11256. WOJSŁAW Jacek: Kierownictwo partyjne wobec prasy w Polsce w latach kulminacji stalinizmu (1949–1953): polityka personalna, decyzje organizacyjne i „nastawienie” tematyczne. *Roczn. Bibliol.-Prasoznawczy.* T. 7/18: 2015 s. 39–62, sum.

11257. WOJSŁAW J.: RSW „Prasa-Książka-Ruch” – narzędziem polityki informacyjnej kierownictwa PZPR w latach 1980–1981. *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 4 s. 75–100, sum.

11258. WOJTKOWSKA Anna: Szkolne kalendarium budynku przy ulicy Wileńskiej 32 w Wołominie cd. lata 1977–1979. *Roczn. Wołomiński.* T. 10: 2014 s. 281–296.

Toż cd. lata 1979–1980. *Tamże.* T. 11: 2015 s. 197–206.

Poz. pocz. *Tamże.* T. 6: 2010.

11259. WOJTYLAK Marek: Niepodległościowe organizacje młodzieżowe w Łowiczu i powiecie łowickim po 1945 r. (na podstawie akt Instytutu Pamięci Narodowej). *Roczniki Łowickie*. T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 274–279.

11260. WOLSZA Tadeusz: Gadzinówki przed sądem Polski Ludowej (1946–1949). *Polska 1944/45–1989*. [T.] 12: 2014 s. 349–381, sum.

11261. WOLTING Monika: Jastrun, Andrzejewski, Borowski, Kruczkowski – gośćmi Kongresu Pisarzy NRD w latach 1950 i 1952. *Zbliżenia Interkulturowe*. [T.] 10: 2011 s. 165–169.

Na podstawie: Erinnerung als Aufgabe. Dokumentation des II. und III. Schriftstellerkongresses in der DDR 1950 und 1952. Göttingen 2008.

Mieczysław Jastrun, Jerzy Andrzejewski, Tadeusz Borowski, Leon Kruczkowski.

11262. WOŁOSZYN Jacek Witold: Szkoła jako instrument politycznej legitymizacji władzy partii komunistycznej w Polsce (1944–1989). Lublin 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 248, il. IPN–KŚZpNP. Oddz. w Lublinie.

11263. WOSIŃSKA Grażyna: Zbrodnia czy wyrok na zdrajcy. Gdynia 2015 Novae Res – Wydaw. Innowacyjne 8° ss. 300, nlb. 4, il.

Młodzieżowy ruch antykomunistyczny w Elblągu.

11264. WOŹNIAK Barbara: Na marginesie „Listu Rosy Bailly do dyrektora Biblioteki UMCS Tadeusza Smołki z 27 grudnia 1967 roku”. *Folia Bibliologica*. Vol. 57: 2015 s. 29–43, sum.

Zawiera też tekst listu.

11265. WÓJCIK Bogusław: „Walczyć do ostatniego tchu”. Niepodległościowe zmagania młodzieży na terenie województwa rzeszowskiego w latach 1950–1953 – zarys zagadnienia. *Prace Hist.-Archiw.* T. 27: 2015 s. 137–150, sum.

11266. WRÓBLEWSKI Wiesław: Obrona powietrzna Polski w latach 1944–1949. Dęblin 2015 Wydaw. Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Powietrznych 8° ss. 220, nlb. 1, il. Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Powietrznych.

11267. WYKOWSKI Bogumił: Administracja państwowa na przykładzie pracowników magistratu szczycieńskiego i radnych Miejskiej Rady Narodowej w Szczytnie w latach 1945–1947. *Roczn. Mazurski*. T. 19: 2015 s. 107–130.

11268. WYKUSZ Sylwia: Nauczyciele wobec stanu wojennego. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 340–351, sum.

11269. WYRWICH Mateusz: Obozy pogardy. Komunistyczne obozy represji w Polsce w latach 1944–1956. Warszawa 2015 Rytm 8° ss. 331, nlb. 1, il.

11270. ZABORSKI Marcin: Pierwsza weryfikacja adwokatów w Polsce Ludowej (1945–1950). *Palestra*. R. 60: 2015 nr 11/12 s. 198–216.

11271. ZAGZIŁ Dawid: Organizacja i działalność Komitetu Powiatowego Polskiej Partii Robotniczej w powiecie mrągowskim w latach 1945–1948. *Meritum*. T. 6: 2014 s. 103–130, sum.

11272. ZAJĄCZKOWSKI Krzysztof: Westerplatte jako miejsce pamięci 1945–1989. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 414, nlb. 1, sum. IPN–KŚZpNP. (Monografie; t. 105).

11273. ZALEWSKA Marta: Działalność Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Imprez Artystycznych w Szczecinie w świetle akt Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej. *Szczeciński Informator Archiw.* Nr 24: 2015 s. 111–119.

Lata 1947–1971.

11274. ZAŁĘCZNY Jolanta: PRL-owskie plakaty ze zbiorów Muzeum Niepodległości w Warszawie. *Światowid.* [R.] 2: 2015 s. 27–45.

11275. ZAMIATAŁA Dominik: Władze komunistyczne wobec zakonów męskich na Środkowym Nadodrzu w latach 1970–1980. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 285–306, sum.

11276. ZAWADZKA Magdalena: W „domach młodego robotnika” na Śląsku Opolskim. *CzasyPismo.* 2014 nr 2 s. 85–89.

Lata 50. XX w.

11277. ZAWISTOWSKA Alicja: Rozbieżność struktury wykształcenia kobiet i mężczyzn w PRL. Pomędzy polityką państwa a indywidualnymi wyborami edukacyjnymi. *Roczniki Dziejów Społ. i Gosp.* T. 75: 2015 s. 167–190, sum.

11278. ZIĄTKOWSKI Leszek: Na drodze do niepodległości. Od stanu wojennego do wyborów czerwcowych. Wrocław grudzień 1981 – czerwiec 1981. Wrocław 2014 Profil 4° ss. 144, il. + dysk optyczny (DVD).

11279. ZIĄTKOWSKI L.: Zadymy wrocławskie. Wrocławskie manifestacje uliczne w stanie wojennym 1982–1983. Wrocław 2015 Profil 4° ss. 115, il. + dysk optyczny (CD-ROM).

11280. ZIELIŃSKI Wiesław: Sprawa Obiektowa kryptonim „Muza”. Kronikarskie zapiski o działaniach osób zarejestrowanych jako tajni współpracownicy Służby Bezpieczeństwa PRL (w świetle dokumentów IPN). Rzeszów 2015 RS Druk 8° ss. 151, nlb. 1.

11281. ZIELONKA Zbigniew Wojciech: Polskie wojska chemiczne w latach 1945–1991. Organizacja, koncepcje użycia i możliwości bojowe. Wrocław 2015 Zbigniew Zielonka 8° ss. 472, il.

11282. „ZIEMIE Odzyskane” po drugiej wojnie światowej. Pod red. Czesława Osękowskiego, Grzegorza Straucholda. Zielona Góra 2015 Oficyna Wydawnicza Uniw. Zielonogórskiego 8° ss. 185, il., sum. Uniw. Zielonogórski.

Treść: Osękowski Cz., Strauchold G.: Wstęp s. 5–6; Osękowski Cz.: Specyfika „Ziem Odzyskanych” po II wojnie światowej. Analiza problemu s. 7–19; Strauchold G.: Nauka – publicystyka – geopolityka. Wokół polskiej dyskusji nad Odrą lat 40. XX wieku s. 21–31; Jankowiak Stanisław: Przemiany narodowościowe na „Ziemiach Odzyskanych” po II wojnie światowej s. 33–44; Skobelski Robert: Specyfika polityki gospodarczej państwa na „Ziemiach Odzyskanych” w latach 1945–1970 s. 45–58; Machalek Małgorzata: Wieś na ziemiach zachodnich i północnych po 1945 roku – między chłopską zagrodą a PGR-em s. 59–71; Ligarski Sebastian: Konflikty społeczne a specyfika Ziem Zachodnich i Północnych Polski (1945–1989) s. 73–91; Kozłowski Kazimierz: Nie tylko o specyfice polonizacji Pomorza Zachodniego po 1945 roku s. 93–108; Makowski Adam: Ewolucja funkcji miast Pomorza Zachodniego w pierwszym ćwierćwieczu po II wojnie światowej s. 109–134; Zaremba Agnieszka: Początki rewitalizacji Stoczni Szczecińskiej po 1945 roku s. 135–142; Borzyszkowski Józef: Gdańsk i Kaszubi – Pomorze nad Wisłą a Wielkie Pomorze po 1945 roku s. 143–154; Tomkiewicz Ryszard: Specyfika przemian demograficznych i społecznych na Warmii i Mazurach po 1945 roku s. 155–168; Miszewski Dariusz: Łużyce ziemiami zachodnimi Polski w myśli politycznej Polski podziemnej w czasie II wojny światowej s. 169–185.

11283. ZIEMSKI Henryk: Kolektywizacja rolnictwa na Wileńszczyźnie. Białystok 2015 Wydaw. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 221, il.

Po 1945 r.

11284. ZIĘTARA Paweł: Troubles with „Mela”. A Polish-American reporter, the Secret Services of People’s Poland, and the FBI. *Pol. American Studies*. Vol. 72: 2015 No 1 s. 11–40.

Leopold Dende – agent „Mela” zwerbowany przez MBP w 1949 r.

11285. ZIMOCH-PIASKOWSKA Izabela: Działalność wychowawcza liceów ogólnokształcących w Częstochowie w latach 1948–1961. *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Roczn. Polsko-Ukraiński. [T.] 16: 2014 s. 363–392, sum.

11286. ZIMOCH-PIASKOWSKA I.: Działalność Związku Młodzieży Polskiej w liceach ogólnokształcących w Częstochowie (1948–1956). *Prace Nauk. Akad. J. Długosza w Częstochowie*. Roczn. Polsko-Ukraiński. [T.] 17: 2015 s. 110–125, sum.

11287. ZUBA Krzysztof: Instrument zaszczepienia demokracji. Ruch obywatelski na Śląsku Opolskim a demontaż systemu autorytarnego i budowa demokracji na szczeblu regionalnym i lokalnym. *CzasyPismo*. 2014 nr 2 s. 31–39.

Lata 80. XX w.

11288. ŻAK Marek: Początki polskiej akcji osadniczej na terenie Legnicy (kwiecień 1945 – czerwiec 1946). *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 4 s. 69–92, sum., Zsfg.

11289. ŻAK M.: Powojenna Legnica w świetle wspomnień Bronisława Freidenberga [1930–2005]. *Szkice Legnickie*. T. 36: 2015 s. 183–218, Zsfg.

Zawiera też fragmenty wspomnień.

11290. ŻAK M.: Sytuacja aprowizacyjna Legnicy w latach 1945–1946. *Szkice Legnickie*. T. 36: 2015 s. 123–182, Zsfg.

11291. ŻEJMO Marek: Polish-Swiss cooperation among international organizations. *Pol. Polit. Science*. Vol. 44: 2015 s. 75–92.

W okresie PRL.

11292. ŻELEŻNY Robert: Antysowieckie wystąpienia w Legnicy w 1956 r. *Szkice Legnickie*. T. 36: 2015 s. 347–359.

11293. ŻUKOWSKI Marcin: Finansowe i ideologiczne znaczenie składek członkowskich w partiach komunistycznych (Komunistyczna Partia Związku Radzieckiego i Polska Zjednoczona Partia Robotnicza). *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 1 s. 89–122, sum.

11294. ŻUREK Robert: Kościół Rzymskokatolicki w Polsce wobec Ziem Zachodnich i Północnych 1945–1948. Szczecin–Warszawa–Wrocław 2015 IPN–KŚZpNP. Oddz. 8° ss. 614. IPN–KŚZpNP.

11295. ŻUREK Waldemar W[itold]: Pastoralna działalność kinematograficzna i rekolekcyjna księdza Bronisława Szymańskiego. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 103: 2015 s. 307–365, sum.

Lata 1965–1988.

11296. ŻYCHOWSKA Maria: O tym, jak harcmistrz Franciszek E. Witkowski nie bał się władzy ludowej. *Krakowski Roczn. Historii Harcerstwa*. T. 11: 2015 s. 71–85.

11297. ŻYCIE i działalność Prezydenta RP na uchodźstwie Kazimierza Sabbata na tle misji polskiej emigracji niepodległościowej na Zachodzie. Pod red. Pawła Gotowieckiego. Ostrowiec Świętokrzyski 2015 Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości 8° ss. 304, il.

Treść: Gotowiecki P.: Wstęp s. 7–10; Indyk Bolesław: Całym życiem... s. 11–13; Rozdz. 1. Kazimierz Sabbat – syn Ziemi Świętokrzyskiej, harcerz, działacz społeczny: Klas Wojciech: Materiały archiwalne dotyczące Kazimierza Sabbata w zasobie Biblioteki Polskiej POSK w Londynie s. 17–24; Bastrzyk Stanisław: Wpływ otoczenia wiejskiego na kształtowanie postaw patriotycznych młodzieży u progu niepodległości (na przykładzie środowiska rodzinnego Kazimierza Sabbata) s. 25–34; Jaremczak Paulina: Dzieciństwo, młodość, studia oraz wpływ środowiska rodzinnego i harcerskiego w latach 1913–1939 na przyszłego prezydenta Polski na uchodźstwie Kazimierza Sabbata s. 35–41; Massalski Adam: Kazimierz Sabbat (1913–1989) – wybitny działacz harcerski s. 43–54; Miszczuk Marian: Działalność Kazimierza Sabbata w harcerstwie w latach 1940–1946. Geneza powstania ZHP poza granicami Kraju s. 55–86; Rozdz. 2. Kazimierz Sabbat – emigracyjny polityk i mąż stanu: Kardela Piotr: Związki Kazimierza Sabbata ze Stanisławem Gieratem, prezesem polskich kombatanów w Stanach Zjednoczonych w świetle korespondencji s. 89–102; Kilian Stanisław: Sylwetka polityczna Kazimierza Sabbata na tle obozu Zjednoczenia w latach 1954–1972 (etapy współdziałania politycznego z prezesem SN) s. 103–116; Danel Jacek Krzysztof: Myśl polityczna Kazimierza Sabbata wobec Ziemi Wschodnich Rzeczypospolitej Polskiej oraz porozumienia polsko-ukraińskiego 1976–1986 s. 117–141; Zapart Robert: Przedtransformacyjna polityka Rządu RP na uchodźstwie na rzecz integracji państw Europy Środkowo-Wschodniej s. 143–151; Pleskot Patryk: Prezydent na Antypodach. Wizyta Kazimierza Sabbata w Australii w 1988 r. Przejaw siły czy słabości? s. 153–158; Tarka Krzysztof: Kazimierz Sabbat i polska emigracja polityczna w Wielkiej Brytanii wobec przełomu politycznego w kraju w 1989 roku s. 159–169; Rozdz. 3. Emigracja niepodległościowa na Zachodzie – przywództwo, elity, społeczność, struktury: Purat Andrzej: Polityka polskich rządów emigracyjnych wobec Ukraińców w latach 1939–1953 s. 173–206; Żak Jakub: Działalność żołnierzy PSZ na Zachodzie w emigracyjnych organizacjach społecznych w Wielkiej Brytanii w latach 50 s. 207–224; Gotowiecki P.: Rada Narodowa RP – Sejm na wygnaniu czy polityczna reprezentacja Polaków na Zachodzie? s. 225–239; Kulka Grzegorz: Sąd Honorowy Rady Narodowej RP w latach 1939–1991 jako symboliczno-tradycyjna instytucja polskiego parlamentaryzmu międzywojennego s. 241–256; Patek Artur: Polska emigracja niepodległościowa w Palestynie i jej nekropolie w Jerozolimie i Jafie s. 257–276; Muciek Elżbieta: Emigracja niepodległościowa w Szwecji s. 277–302.

11298. ŻYTYNIEC Rafał: Rola Polski w antyfaszystowskiej polityce pamięci NRD (1949–1972). *Przegl. Zach.* [R. 71:] 2015 [nr] 2 s. 175–206, sum.

d) 1989–2015

Źródła

Zob. poz. 401, 3030, 6927, 8967, 8978, 9046, 9067, 9675, 9848, 9850, 10349, 10352, 10361, 10363, 10371, 10397, 10414, 10417, 10420, 10421, 10434, 10436, 10437, 10444, 10453, 10457, 10467, 10474, 10486, 10493, 10495, 10515, 10521, 10530, 10535, 10536, 10540, 10556, 11331, 11374, 11377, 11386, 11581, 11590, 11598.

11299. CENTRALNE Biuro Śledcze Komendy Głównej Policji, Centralne Biuro Śledcze Policji (2000–2015) we wspomnieniach twórców i pracowników. Pod red. Wiesława Mądrzejewskiego, Krzysztofa Wiciaka. Szczytno 2015 Wydaw. Wyższej Szkoły Policji 4° ss. 176, il.

11300. CICHY Damian: Z ziemi śląskiej do Polski. 25 lat misyjnej migracji. Wodzisław Śląski–Górna Grupa 2015 Verbinum 8° ss. 168, il. (Misjonarze & Migranci; nr 1).

Wspomnienia werbisty (ur. 1961) z Austrii, Jugosławii i Chorwacji, Hiszpanii, Paragwaju, Brazylii, Niemiec, od 1990 r.

11301. DAKOWICZ Przemysław: Przekłęte continuum. Notatnik smoleński. Kraków 2014.

Rec.: Holewiński Waław: „Continuum?” Raczej odpowiedzialność – tu i teraz. *Arcana*. Nr 121: 2015 s. 80–83.

11302. DWADZIEŚCIA lat później. Rozmowy o polsko-niemieckim traktacie o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. Zwanzig Jahre danach. Gespräche über deutsch-polnischen Nachbarschaftsvertrag. Pod red. Tytusa Jaskułowskiego i Karoline Gil. Wrocław 2011.

Rec.: Heimann Bodo: Zwei Bücher zur europäischen Wende nach zwei Jahrzehnten. *Zbliżenia Interkulturowe*. [T.] 10: 2011 s. 147–151.

11303. DWADZIEŚCIA pięć lat minęło... Księga jubileuszowa Wydawnictwa Adam Marszałek. Pod red. Justyny Brylewskiej, Joanny Orzeł. Toruń 2015 Adam Marszałek 8° ss. 672, nlb. 2, tabl. 87, il.

Antologia wspomnień autorów i redaktorów publikacji, jakie ukazały się nakładem wydawnictwa, od 1990 r.

11304. DZIEMITKO-GWIAZDOWSKA Małgorzata, Trempała Wojciech: Niewietrzzone miasto. Przemysł muzyczny pokolenia przełomu cyfrowego. Bydgoszcz 2014 Miej. Centrum Kultury 8° ss. 147, nlb. 1, il.

Wywiady z bydgoskimi muzykami, po 1989 r.

11305. EUROWYBORY 2014. Kandydaci i programy. Pod red. nauk. Inki Słodkowskiej; ze wstępem Józefa M. Fiszera. Warszawa 2015 ISP PAN 8° ss. 442. (Wybory w Wolnej Polsce; t. 2).

Materiały komitetów wyborczych.

11306. GŁUCHOWSKI Piotr, Górka Marcin: Karbala. Warszawa 2015 Agora 8° ss. 384, il.

Toż. Wyd. 2. uzup. Warszawa 2015 ss. 384, il. Antologia wspomnień uczestników walk, 2004 r.

11307. GRABSKI Maciej Władysław: O nauce w Polsce. Zamyślenie. Kraków 2015 PAU 8° ss. 355, tabl. 1.

Refleksje prezesa zarządu Fundacji na rzecz Nauki w Polsce, l. 1999–2014.

11308. GRZEGORZ W. Kołodko i ćwierćwiecze transformacji. Red. nauk. Paweł Kozłowski i Marcin Wojtysiak-Kotlarski. Warszawa 2014 Wydaw. Nauk. Scholar 8° ss. 1279, il.

Toż. Wyd. 2. Warszawa 2015.

Zawiera wywiad z G. Kołodką oraz jego wybrane teksty z l. 1989–2014.

11309. HÜBNER Danuta: Przemówienia 2013. Toruń 2015 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 373.

Toż 2014. Toruń 2015 ss. 321.

11310. JAGODA Jan, Zdanowicz Władysław: Afganistan. Relacja BOR-owika. Bydgoszcz 2009 Oficyna Wydawnicza Branta 8° ss. 248.

Toż. Wyd. 2. Kwidzyn 2015 Księgarnia Zdanowicz ss. 480. Wersja autorska – bez cenzury.

Wspomnienia J. Jagody (pseudonim) z ambasady w Kabulu, l. 2007–2008.

11311. KARTA Regionalizmu Polskiego (uchwalona 25 września 1994 roku na V Kongresie Regionalnych Towarzystw Kultury we Wrocławiu). *Małopolska*. [T.] 16: 2014 s. 197–199.

11312. KOMOROWSKI Bronisław: Wystąpienia, listy, wywiady 2014. Warszawa 2015 Kancelaria Prezydenta RP 8° ss. 420, nlb. 2, tabl. 16, il.

11313. KOMOROWSKI B.: Wystąpienia, listy, wywiady 2015. Warszawa 2015 Kancelaria Prezydenta RP 8° ss. 154, nlb. 1, tabl. 9, il.

11314. KOSIŃSKA Agnieszka: Miłosz w Krakowie. Kraków 2015 Znak 8° ss. 763, nlb. 4, tabl. 32, il. Wspomnienia sekretarki poety, l. 1996–2004.
11315. KURTYKA Janusz: Rzeczpospolita wolnych ludzi. Janusz Kurtyka w mediach – wybór wywiadów, artykułów, oświadczeń z lat 2000–2010. Wybór i oprac. Andrzej Arseniuk i Filip Musiał. Warszawa 2015 IPN–KŚZpNP 8° ss. 644, nlb. 1, il. IPN–KŚZpNP.
11316. LIPIŃSKA Wanda: Mój ostatni wołomiński adres. *Roczn. Wołomiński*. T. 10: 2014 s. 179–204. Kontynuacja wspomnień autorki o życiu codziennym na osiedlu Niepodległości, od l. 90. XX w. Poz. pocz. Moniuszki 19 – dom w którym przyszłam na świat. *Tamże*. T. 8: 2012.
11317. LIPIŃSKA W.: Odnowialne źródła kultury – to „Wiatraki Kultury” – moje z nimi dwudziestolecie. *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 165–176. Wspomnienia o działalności kulturalnej w Wołominie, l. 1995–2015.
11318. MAKOWSKA Marta: Wspomnienie z Igrzysk Paraolimpijskich 2012 w Londynie – szermierka na wózkach. *Roczn. Wołomiński*. T. 11: 2015 s. 159–164.
11319. MŁODZI dla Samorządności. 25 lat Samorządności. Wybór, oprac. materiałów i red. tekstu Małgorzata Kitka, Monika Rebizant-Siwiło. Chełm–Zamość 2015 Wydaw. TaWa Taurogiński Waldemar; na zlec. Bursy Międzyszkolnej nr 2 8° ss. 56, il. Antologia wspomnień działaczy NSZZ „Solidarność” z l. 1989–1991.
11320. MODRZEJEWSKA Beata: Prezesi. Oni rządili TVP. Warszawa 2015 The Facto 8° ss. 229, nlb. 2. Wywiady, po 1989 r.
11321. NA ZAKRĘCIE historii. Wspomnienia twórców i działaczy socjaldemokracji w województwie śląskim (1990–2015). Katowice 2015 Mirosław Słomczyński 8° ss. 288, il.
11322. PROBLEMATYKA stosunków między Misją Polską do Komisji Nadzorczej Państw Neutralnych a Sztabem Wojskowej Komisji Rozejmowej strony Koreańskiej Armii Ludowej/Chińskich Ochotników Ludowych w Kaesongu oraz wytyczne w tej sprawie. [Wyd.] Przemysław Benken. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 23: 2014 s. 439–451. Październik 1989 r.
11323. REGULAMIN Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Ujednolicony tekst uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. według stanu prawnego na dzień 20 lutego 2015 r. Warszawa 2015 Kancelaria Sejmu. Biuro Legislacyjne 16° ss. 241, il.
11324. SAMORZĄD uczniowski twoją szansą. Historia jedynej takiej partii. Red. Agnieszka Siechowska, Jolanta Wolszczak. Sosnowiec 2015 Drukarnia i Wydaw. Progress 8° ss. 75, il. Wspomnienia uczniów IV LO im. Stanisława Staszica w Sosnowcu, l. 2010–2012.
11325. SEJM Rzeczypospolitej Polskiej. VII kadencja. Informator. Warszawa 2015 Wydaw. Sejmowe 8° ss. 145, nlb. 1, il. Stan z dn. 18 II 2015 r.

11326. SOYKA Karol K., Kotowski Krzysztof: Cel za horyzontem. Opowieść snajpera GROM-u. Wołówiec 2015 Black Publishing – Wydaw. Czarne 8° ss. 287, nlb. 1, il.

Wspomnienia K. K. Soyki (pseudonim) ze szkolenia wojskowego oraz akcji m.in. w Iraku, Zatoce Perskiej i Haiti.

11327. SPÓR o przemyski Karmel. Relacje świadków historii. Pod red. Jerzego Bartmińskiego. *Roczn. Przemyski*. T. 51: 2015 z. 2 s. 125–214, sum.

Dot. sporu katolików z grekokatolikami o kościół karmelitów, l. 90. XX w.

11328. STANISŁAW Barańczak (1946–2014). Uroczystości pogrzebowe, Mount Auburn Cemetery, 3 I 2015. *Zesz. Liter. R.* 33: 2015 nr 1 s. 5–28.

Wystąpienia: Michael Flier, Donald Fanger, Helen Vendler, Wilhelm Dichter, Clare Cavanagh, Karol Berger, Barbara Toruńczyk, Irena Grudzińska-Gross, Bronisław Komorowski.

11329. ZAWILIŃSKI Kazimierz: Moja misja w Kambodży. Cz. 1. *Przeł. Hist.-Wojsk. R.* 16: 2015 nr 3 s. 160–182.

Wspomnienia z misji wojskowej, l. 1992–1993.

11330. ZNAMIEROWSKA-RAK Elżbieta: Dwie dekady współtworzenia „Studiów z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej”. *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 50: 2015 z. 1 s. 19–24.

Wspomnienia od 1992 r.

Opracowania

Zob. poz. 401, 3517, 4517, 4898, 4934, 6693, 10568, 10573, 10707, 10747, 10842, 10865, 11120, 11281.

11331. AKCJA Katolicka Diecezji Legnickiej 1995–2012. Red. Jan Klinkowski [i in.]. Legnica 2013 Bibl. im. Jana Pawła II Wyższego Seminarium Duchownego Diec. Legnickiej 8° ss. 215, nlb. 5, il. (Biblioteka Diecezji Legnickiej; 53).

Zawiera też wspomnienia.

11332. AMBROSEWICZ-JACOBS Jolanta: Isolated islands? Memory of the Holocaust in formal and informal education. The case study of Post-Communist Poland. In co-operation with Elisabeth Büttner. *Politeja*. 2014 nr 1(27) s. 81–106.

11333. ANDRYCHOWICZ-SKRZEBA Joanna: Polityka historyczna w Polsce i Niemczech po roku 1989 w wystąpieniach publicznych oraz publikacjach polityków polskich i niemieckich. Gdańsk 2014 Wydaw. Nauk. Katedra 8° ss. 700, nlb. 1.

11334. ANDRZEJEWSKI Piotr: Antypolonizm w prasie NPD po 1990 roku. *Roczn. Pol.-Niem.* Nr 23: 2015 s. 124–149, sum.

Nationaldemokratische Partei Deutschland, do 2012 r.

11335. BAJKIEWICZ-KALISZCZUK Elżbieta: Sprawozdanie z obchodów 70 rocznicy likwidacji Stalagu 319 w Chełmie. Chełm 15 maja 2014. *Roczn. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 217–220.

11336. BARWIŃSKI Marek, Leśniewska[-Napierała] Katarzyna: The contemporary situation of the Polish minority in Lithuania and the Lithuanian minority in Poland from the institutional perspective. *Geographia Polonica*. Vol. 87: 2014 issue 1 s. 27–45.

11337. BASTER Janusz: Budowanie samorządu Krakowa. Kraków 2015 Księg. Akademicka 8° ss. 104, nlb. 1, tabl. 12, il. (Zeszyty Historyczne Sieci Solidarności; t. 5).

Po 1989 r.

11338. BAZYŁAK Grzegorz: Akcje, zwroty, odsłony. Sezon jubileuszowy 1999/2000. Teatru Nowego w Łodzi. Łódź 2014 Oddz. Łódzki Ogólnopol. Stow. Literatów 8° ss. 144, il.

Toż. Wyd. 2., popr. i uzup. Łódź 2015 ss. 144, il.

11339. [BECKER Artur, Muszer Dariusz]: 25 lat później. Imponderabilia społecznej, politycznej i ekonomicznej zmiany. O przełomie demokratycznym w Polsce i w Niemczech z pisarzami Arturem Beckerem oraz Dariuszem Muszerem rozmawia Magdalena Kardach. *Przeegl. Zach.* [R. 71:] 2015 [nr] 4 s. 305–313.

11340. BEREŚ Witold, Burnetko Krzysztof: Nasza historia. Opowieść o wolnej Polsce. Warszawa–Kraków [2014] NCK; Fund. Świat ma Sens 8° ss. 492, nlb. 1, il.

Toż. Wyd. poszerz. i zm. Warszawa 2015 ss. 492, nlb. 3, il. Po 1989 r.

11341. BIELAWNY Krzysztof: Dzieje katolicyzmu i parafii Miłosierdzia Bożego w Nidzicy. Olsztyn 2015 Warmińskie Wydaw. Diec. 16° ss. 99, nlb. 1, il.

Po 1989 r.

11342. BIERCA Andrzej: Wycofanie 239. Baranowickiej Dywizji Lotnictwa Myśliwskiego Armii Radzieckiej z Pomorza Zachodniego. *Przeegl. Zachodniopomorski*. R. 28: 2013 z. 2 s. 81–121, sum.

Lata 90. XX w.

11343. BOBRYK Adam: Społeczne znaczenie funkcjonowania polskich ugrupowań politycznych w Republice Litewskiej 1989–2013. Siedlce 2013.

Rec.: Wakar Marcin: Polityczna aktywność Polaków na Litwie. *Sprawy Narodowościowe*. Seria nowa. Z. 46: 2015 s. 166–169.

11344. BOCHEŃSKI Tadeusz, Palmowski Tadeusz: Polskie porty morskie i rola kolei w ich obsłudze na przełomie XX i XXI wieku. Gdańsk–Pelplin 2015 Bernardinum 8° ss. 136, il. Uniw. Gdański. Katedra Geografii Rozwoju Region. (Regiony Nadmorskie; 23).

11345. BRONISŁAW Komorowski Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Dwa lata prezydentury 6 sierpnia 2010 – 5 sierpnia 2012. Warszawa 2012 Kancelaria Prezydenta RP 8° ss. 296, nlb. 3, il.

11346. BRONKA Joanna: Grafika użytkowa 1991–2013. Historia i działalność Krakowskiej Galerii Ekslibrisu. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 60: 2015 s. 287–303, sum.

11347. BRZEZIŃSKI Rafał: 25 lat samorządu bielawskiego 1990–2015. Bielawa 2015 Bibliotheca Bielaviana; MBP 4° ss. 95, nlb. 2.

11348. BUGAJ Ryszard: Plusy dodatnie i ujemne czyli Polski kapitalizm bez solidarności. Warszawa 2015 Poltext 8° ss. 278, il.

Transformacja systemu społeczno-gospodarczego po 1989 r.

11349. BURACZYŃSKI Radosław: Sekularyzacja polskiej polityki migracyjnej a sytuacja przygranicznych regionów Polski Wschodniej. *Studia Migracyjne – Przeegl. Polonijny*. R. 41: 2015 z. 1 s. 85–109.

Lata 1989–2011.

11350. BURSEWICZ Szymon: Stowarzyszenie Katyń w Szczecinie 1989–2010. *Przeł. Zachodniopomorski*. R. 28: 2013 z. 4 s. 99–114.

11351. CHROBAK Piotr: Wybory samorządowe w 2010 roku w województwie zachodniopomorskim – ze szczególnym uwzględnieniem Szczecina. *Przeł. Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 1 s. 77–121, sum.

11352. CHWASTYK-KOWALCZYK Jolanta: „Nowy Czas. New Time”. Intrygujące czasopismo polskiej inteligencji w Wielkiej Brytanii (2006–2014). *Roczn. Historii Prasy Pol.* T. 18: 2015 z. 2 s. 51–76, sum.

11353. CHWASTYK-KOWALCZYK J.: Współczesny rynek czasopism o sztuce w Polsce. Przegląd wydawnictw. *Roczn. Bibliol.-Prasoznawczy*. T. 7/18: 2015 s. 83–131, sum.

11354. CIANCIARA Agnieszka K.: Partnerstwo Wschodnie 2009–2014. Geneza, funkcjonowanie, uwarunkowania. Warszawa 2014 ISP PAN 8° ss. 177, il.

11355. CICHY Marta: O drugiej wojnie w Zatoce Perskiej w wiadomościach Radia Olsztyn S.A. Operacja „Wolność dla Iraku”. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 29: 2015 s. 148–158, sum.

Lata 2003–2005.

11356. CIECHANOWSKI Grzegorz: Wojsko Polskie w Iraku 2003–2011. Szczecin 2015 Volumina.pl Daniel Krzanowski 8° ss. 425, il. Uniw. Szczeciński. Katedra Badań and Konfliktami i Pokojem. (Świat, Konflikty, Pokój).

11357. CIEPIELEWSKA-KOWALIK Anna: Organizacje „non-profit” w polityce opieki i edukacji przedszkolnej w Polsce po 1989 roku. Nowy model aktywizacji wspólnot lokalnych czy odpowiedź na kryzys finansów publicznych? *Studia Polit.* Nr 32: 2013 s. 217–237, sum.

11358. CIOFFI Kathleen: Righteousness and Evil. Jedwabne in the Polish Theatre. *Polin*. Vol. 27: 2015 s. 413–425.

11359. CUKIERNIK Tomasz: Dziesięć lat w Unii. Bilans członkostwa. Bielany Wrocławskie 2015 Wektory 8° ss. 287.

11360. CUPER Grzegorz: Dyrekcja Piotra Szczerkiego 1992/1993–2014/2015. Zestawienia bibliograficzne, premiery, obsady, recenzje. Kielce 2015 Teatr im. Stefana Żeromskiego 8° ss. 64.

Teatr im. Stefana Żeromskiego w Kielcach.

11361. CZARNY Roman S.: Dyplomacja kulturalna w działalności Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Los Angeles w latach 1991–2011. Kielce 2015 UJK 8° ss. 421, nlb. 1, il., sum.

11362. CZERNIAWSKA Ewa, Łanczkowski Romuald, Orzechowska Karolina: 25 lat odrodzonego Senatu na rzecz Polonii i Polaków za granicą. Zarys problematyki. Wyd. 2. Warszawa 2015 Kancelaria Sejmu 4° ss. 407, il.

Wyd. 1. 2014.

11363. CZERWIŃSKI Grzegorz, Dragańska Jolanta: W kręgu wspomnień dyplomatycznych. Korespondencja Mustafy Aleksandrowicza [1911–2000?] i Zbigniewa Czeczota-Gawraka [1911–2009]. *Roczn. Tatarów Pol.* Ser. 2. T. 2(16): 2015 s. 251–272.

O listach z l. 1994–2000.

11364. DANILOVA Natal'â: Pol'sa i polâki glazami sovremennoj rossijskoj publicistiki (po materialam žurnala „Ogonek”). *Przegl. Wschodnioeuropejski*. [T.] 5: 2014 [nr] 1 s. 133–148, sum.

Lata 2009–2012.

11365. DAWIDOWICZ Aneta: Polityka społeczna w myśli politycznej Narodowego Odrodzenia Polski, Polskiej Wspólnoty Narodowej-Polskiego Stronnictwa Narodowego i Obozu Narodowo-Radykalnego. *Politeja*. 2014 nr 2(28) s. 387–414.

11366. DĄBROWSKA-CENDROWSKA Olga: Ludzkie historie dobrze się sprzedają. Magazyny typu „true story” – charakterystyka segmentu prasowego. *Roczn. Bibliol.-Prasoznawczy*. T. 7/18: 2015 s. 133–153, sum.

11367. DEKADA członkostwa w Unii Europejskiej. Perspektywa polityki społecznej. Red. nauk. Cezary Żołędowski, Barbara Rysz-Kowalczyk, Maciej Duszczyk. Warszawa 2015 Dom Wydawniczy Elipsa 8° ss. 409, il., sum.

Treść: Żołędowski C., Rysz-Kowalczyk B., Duszczyk M.: Od redaktorów s. 9–12; Cz. 1. Społeczeństwo polskie w latach 2004–2014: Żołędowski C.: Ludność i przemiany ludnościowe s. 15–30; Duszczyk M., Jaroszevska Emilia: Migracje poakcesyjne – skala, konsekwencje, wyzwania społeczne s. 31–51; Kordas-Surowiec Mariola: Przemiany polskiej rodziny s. 52–74; Magnuszewska-Otulak Grażyna: Stan zdrowia ludności Polski s. 75–89; Zawadzki Piotr W.: Aktywność zawodowa i struktura zatrudnienia s. 90–110; Męcina Jacek: Wynagrodzenia i wydajność pracy s. 111–139; Krencik Agata: Dochody gospodarstw domowych s. 140–156; Szarfenberg Ryszard: Nierówności i ubóstwo a uczestnictwo Polski w Unii Europejskiej s. 157–179; Godlewska-Szyrkowa Justyna: Zmiany w wykształceniu Polaków s. 180–194; Cz. 2. Zmiany w systemie instytucjonalnym polityki społecznej w latach 2004–2014: Książopolski Mirosław: Zmiany w obszarze zabezpieczenia społecznego s. 197–221; Uścińska Gertruda, Samoraj-Charitonow Beata: Prawo do emerytury osób przemieszczających się w Unii Europejskiej s. 222–235; Magnuszewska-Otulak G.: Prawo obywateli polskich do transgranicznej opieki zdrowotnej s. 236–248; Szylo-Skoczny Małgorzata: Zmiany w polityce zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu s. 249–267; Supińska Jolanta, Zubrzycka-Czarnecka Aleksandra: Polskie mieszkalnictwo w erze integracji europejskiej – punkt wyjścia, ścieżki rozwoju s. 268–293; Leś Ewa: Trzeci sektor w polityce społecznej s. 294–307; Kurowska Anna, Wolniewicz Klaudia: Opieka nad dzieckiem do lat trzech s. 308–327; Theiss Maria: Upowszechnianie wychowania przedszkolnego s. 328–351; Podsumowanie: Książopolski M.: Kierunki ewolucji polityki społecznej w Polsce po przystąpieniu do Unii Europejskiej s. 355–377; Głos w dyskusji: Anioł Włodzimierz: Kontynuacja czy przełom? Czy integracja z Unią Europejską pchnęła Polskę na nowe tory? s. 381–404.

11368. DERKACZ Lucyna: Integracja polskich partii w grupach politycznych Parlamentu Europejskiego (2004–2009). *Studia Polit.* Nr 33: 2014 s. 99–122, sum.

11369. DUBAJ Stanisław: Patroni Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej i podległych placówek SG. *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 231–262, izłożenie, sum.

Po 1990 r.

11370. DUDEK Antoni: Ewolucja stanowiska rządu Tadeusza Mazowieckiego w sprawie obecności Polski w Układzie Warszawskim oraz stacjonowania na jej terytorium wojsk sowieckich. *Dzieje Najnowsze*. R. 47: 2015 [nr] 4 s. 161–175, sum.

11371. DURLEJ Stanisław, Detka Dariusz: Ruch ludowy na ziemi świętokrzyskiej 1996–2015. Kielce–Warszawa 2015 Lud. Tow. Nauk.-Kult. Oddz.; MHPRL 8° ss. 322, il.

11372. DWADZIEŚCIA lat Instytutu Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego 1996–2015. Kom. red. Lucyna Domańska [i in.]. Łódź 2015 Inst. Archeologii UŁ 8° ss. 222, nlb. 1. Inst. Archeologii UŁ.

Treść: Domańska L.: Zamiast wstępu s. 7–8; Rzepecki Seweryn: Badania nad epoką kamienia – perspektywa ostatnich dwudziestu lat s. 9–17; Janiak Radosław: Badania Instytutu Archeologii UŁ nad epoką brązu i wczesną epoką żelaza na przełomie wieków (1995–2015) s. 19–31; Grabarczyk Tadeusz: Dwudziestoletni okres działań Instytutu Archeologii

Uniwersytetu Łódzkiego związanych w okresami przedrzymskim, rzymskim i wędrówek ludów (1995–2015) s. 33–39; Andrzejewska Aldona: Z refleksji o studiach nad wczesnym średniowieczem s. 41–61; Marciniak-Kajzer Anna: Między archeologią historyczną a historią archeologii s. 63–97; Ławryniewicz Olgierd: Bronioznawstwo archeologiczne na Uniwersytecie Łódzkim. Naukowy dorobek i kontynuacja s. 99–112; Rzepecki Seweryn: Drogi łódzkiej archeologii. O udziale Instytutu Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego w programie badań na trasach autostrad s. 113–130; Kajzer Leszek: Siedemdziesięciolatek o siedemdziesięciolatce. [Autor o łódzkiej archeologii uniwersyteckiej] s. 131–157; Barszczak Marianna, Andrzejewski Aleksander: Rezultaty działalności naukowo-dydaktycznej Instytutu Archeologii UŁ w latach 1994–2015. [Zestawienie prac licencjackich, magisterskich, doktorskich i rozpraw habilitacyjnych] s. 159–223.

11373. [DWADZIEŚCIA] XX lat Kurkowych Bractw Strzeleckich Okręgu Centralnego 1995–2015. Red. Jan Klauza. Sieradz 2015 Prof-Art Agencja Reklamowo-Wydawnicza Elżbieta Andryszczak & Ryszard Sierociński 4° ss. 103, nlb. 1, il.

11374. DWADZIEŚCIA lat Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej (1995–2015). Praca zbiorowa. Pod red. Stanisława Szczepańskiego. Opole 2015 Politech. Opolska. Wydz. Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii 8° ss. 391, il.

Zawiera też wspomnienia.

11375. [DWADZIEŚCIA pięć] XXV lat Akademii Obrony Narodowej. Tradycje, współczesność, perspektywy. Pod red. Dariusza S. Kozerańskiego. Warszawa 2015 AON 8° ss. 239, il. AON.

Treść: Kozerański D. S.: Wprowadzenie s. 9–10; Kozerański D. S.: Akademia Obrony Narodowej w systemie wyższego szkolnictwa wojskowego z perspektywy XXV rocznicy funkcjonowania uczelni s. 11–24; Cieślak Paweł: Działalność edukacyjna Akademii Obrony Narodowej w latach 1990–2015 s. 25–42; Glen Andrzej: Działalność naukowa Akademii Obrony Narodowej w minionym dwudziestopięcioleciu s. 43–61; Nowakowska-Krystman Aneta: Rola Wydziału Spraw Studenckich i Doktoranckich w działalności na rzecz studentów i doktorantów Akademii Obrony Narodowej s. 62–69; Narojczyk Piotr, Rożej Anna: Udział studentów i doktorantów w działalności na rzecz środowiska akademickiego s. 70–85; Cieślak Zbigniew: Wkład Pionu Doskonalenia Kadr Wojskowych Akademii Obrony Narodowej w rozwój Sił Zbrojnych RP s. 86–98; Wierzbicki Piotr, Soboń Andrzej: Współpraca międzynarodowa Akademii Obrony Narodowej s. 99–106; Szewczyk Marek: Działalność wychowawczo-promocyjna Akademii Obrony Narodowej s. 107–114; Baszczyński Tomasz: Znaczenie Pionu Kanclerza w rozwoju Akademii Obrony Narodowej s. 115–122; Rektorzy i władze Akademii Obrony Narodowej s. 123–128; Wykaz Doktorów „Honoris Causa” Akademii Obrony Narodowej w latach 1990–2015 s. 129–130; Akademia Obrony Narodowej w okresie ostatnich 25 lat – w obiektywie s. 131–239.

11376. [DWADZIEŚCIA pięć] 25 lat doświadczeń ustrojowo-prawnych III Rzeczypospolitej. Stan prawny na 1 października 2015 r. Red. nauk. Hanna Duszka-Jakimko, Ewa Kozerska. Warszawa 2015 Wolters Kluwer 8° ss. 490. (Monografie).

Materiały konferencji, Opole, 17 X 2014 r.

Z treści: Kozerska E.: Status prawny obywatela PRL s. 13–39; Mielnik Barbara: Zarys zmian w polskiej polityce obronnej w latach 1989–2014 s. 135–163; Krzan Bartłomiej: Podejście do sądownictwa międzynarodowego jako wyznacznik zmiany systemu politycznego państwa. Uwagi na tle praktyki III RP s. 164–189; Rostropowicz-Miśko Marta, Rauziński Robert: Czynniki demograficzny w rozwoju społecznym w Polsce po 1989 r. s. 190–211; Kozińska Joanna: Rozwój prawa prywatnego w latach 1989–2014 s. 231–248; Gil Piotr: Główne przeobrażenia prawa procesowego cywilnego w Polsce po zmianach społeczno-ustrojowych 1989 r. s. 249–263; Nitecki Stanisław: Przemiany prawa socjalnego w Polsce w okresie III RP s. 320–341; Lubelski Marek J.: Przemiany polskiego prawa karnego w okresie dwudziestopięciolecia 1989–2014 (próba syntetycznego ujęcia) s. 362–383; Konieczny Jerzy: Postępowanie karne w okresie transformacji ustrojowej s. 401–411; Pierzchała Ewa: Ewolucja postępowania administracyjnego w ostatnim 25-leciu s. 412–427.

11377. [DWADZIEŚCIA pięć] 25 lat Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Opolskiego. Red. Maria Katarzyna Lasatowicz, Daniela Pelka. Opole 2015 Wydaw. Uniw. Opolskiego 8° ss. 164, il. Uniw. Opolski.

Zał. w 1990 r.; zawiera też wspomnienia.

11378. [DWADZIEŚCIA pięć] 25 lat Instytutu Nauk o Morzu Uniwersytetu Szczecińskiego 1990–2015. Pod red. Stanisława Musielaka i Anna Cedro. Szczecin 2015 Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica; Uniw. Szczeciński 8° ss. 268, il. Uniw. Szczeciński. Wydz. Nauk o Ziemi. Inst. Nauk o Morzu.

11379. [DWADZIEŚCIA pięć] XXV lat nauczania religii prawosławnej w szkole. Szkolny system nauczania religii Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego w latach 1990–2015. Red. Lilla Busłowska. Warszawa 2015 Warszawska Metropolia Prawosławna 8° ss. 126, il.

Z treści: [Zieniuk Jan]: XXV lat nauczania religii prawosławnej w szkole. Wywiad z dr. Janem Zieniukiem, dyrektorem Metropolii Prawosławnej ds. nauczania religii. [Rozm. przepr.] Andrzej Baczyński s. 8–13; Baczyński A.: Organizacja nauczania religii prawosławnej w latach 1990–2015 s. 14–28; Najważniejsze wydarzenia katechetyczne XXV lat nauczania religii Diecezji Warszawsko-Bielskiej. [Fotografie]. Oprac. Andrzej Busłowski s. 82–99.

11380. [DWADZIEŚCIA pięć] 25 lat parafii Świętego Krzyża w Lublinie. Red. Michał Czakon [i in.]. Lublin 2015 Parafia Rzymskokatolicka pw. Świętego Krzyża 4° ss. 71, il.

Od 1989 r.

11381. [DWADZIEŚCIA pięć] 25 lat polskiego samorządu gminnego. *Athenaeum*. [Vol.] 47: 2015 s. 119–177, sum.

Treść: Kobielska Katarzyna: Polska gmina a międzynarodowe standardy samorządności terytorialnej (25 lat w zarysie) s. 119–132; Habuda Ludwik: Polska reforma terytorialna samorządu. Osobisty ślad odcisnięty na niej przez jej trzech współautorów. [Michał Kulesza, Jerzy Regulski, Jerzy Stępień] s. 133–146; Kasiński Michał: Powstanie, rozwój i kryzys koncepcji wójta (burmistrza, prezydenta miasta) jako lokalnego przywódcy s. 147–161; Sokół Wojciech: Polityka reform systemów wyborczych w wyborach do rad gmin s. 162–177.

11382. [DWADZIEŚCIA pięć] 25 lat Samorządu [w Łodzi]. *Kronika M. Łodzi*. [R. 25]: 2015 [nr] 1/2 s. 41–73.

Treść: Kuźmicka Anna: Twarze Rady Miejskiej. Wspomnienia wieloletniej rzeczniczki s. 43–56; Patora Paweł: Prezydenci Łodzi w 25-leciu. Od Waldemara Bohdanowicza do Hanny Zdanowskiej s. 57–64; Matuszak Grzegorz: Mozolnie uczyliśmy się samorządności. Ćwierć wieku temu s. 65–73.

11383. [DWADZIEŚCIA pięć] XXV lat Towarzystwa Miłośników Piękna i Zabytków Konstancina im. Stefana Żeromskiego. Księga pamiątkowa. Wspomnienia konstancińskie. Konstancin-Jeziorna 2015 Tow. Miłośn. Piękna i Zabytków Konstancina im. Stefana Żeromskiego 4° ss. 158, nlb. 2, tabl. 63, il.

Historia towarzystwa i wspomnienia o Konstancinie-Jeziornie, uzdrowisku i ludziach z nim związanych.

11384. [DWADZIEŚCIA pięć] 25 lat wojskowej służby kobiet. Red. Bożena Szubińska, Agnieszka Szczygielska, Dorota Kurek. Warszawa 2015 Wydaw. AON 8° ss. 183, il., sum. AON.

Treść: Kurek D.: Kobiety w wojsku polskim – refleksja historyczna s. 15–28; Szubińska B.: 25 lat wojskowej służby kobiet w SZ RP s. 29–60; Drapikowska Barbara: Kobiety w polskiej armii – analiza ilościowo-jakościowa s. 61–77; Lipińska Justyna: Stereotyp żołnierza-kobiety s. 78–90; Majewski Tomasz, Szczygielska Agnieszka: Kobieta w roli przywódcy s. 91–100; Piotrowski Andrzej: Satysfakcja z pracy a satysfakcja z życia oraz jakość relacji małżeńskich kobiet-żołnierzy s. 101–114; Sirko Stanisław: Służba kobiet w siłach zbrojnych, w świetle zmian demograficznych oraz aktywności zawodowej Polaków s. 115–125; Drapikowska B.: Obraz kobiety-żołnierza w opinii oficerów s. 126–139; Grenda Bogdan: Kobiety-piloci w polskim lotnictwie wojskowym s. 140–151; Kozioł Jerzy: Dlaczego kobiety nie awansują s. 152–164; Komunikaty: Marciniuk Andrzej: Edukacja lotnicza kobiet w „Szkole Orłąt” w Dęblinie s. 167–170; Targońska Beata: Specyfika służby żołnierzy-kobiet w Żandarmerii Wojskowej s. 171–173; Czajkowska-Malachowska Anna: Dowodzić i być dowodzoną – służba wojskowa w środowisku pododdziału mieszanego s. 174–179.

11385. [DWUDZIESTOLECIE] 20-lecie Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (1995–2015). Księga jubileuszowa. Pod red. Janusza Hellera i Andrzeja Szmyta. Olsztyn 2015 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 300, nlb. 2, il.

Prezentacja władz wydziału, działalności katedr oraz Międzynarodowego Centrum Biznesu i Administracji Publicznej.

11386. [DWUDZIESTOLECIE] 20-lecie Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (1995–2015). Nauki Ekonomiczne na Warmii i Mazurach. Pod red. Janusza Hellera i Andrzeja Szmyta. Olsztyn 2015 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 221, nlb. 3, il.

Treść: Heller J., Szmyt A.: Wstęp s. 15–19; Niedzielski Eugeniusz, Gornowicz Mirosław: Nauki ekonomiczne na Warmii i Mazurach w ujęciu historycznym s. 21–28; Historia powstania Wydziału Nauk Ekonomicznych – fakty i wspomnienia s. 29–44; Organiściak-Krzykowska Anna: Nauka i współpraca międzynarodowa s. 45–79; Nasalski Zbigniew, Wierzejski Tomasz: Działalność dydaktyczna Wydziału s. 80–95; Bogdański Marcin: Wydział w kształtowaniu kapitału ludzkiego w regionie s. 96–114; Oliński Marian, Siwkiewicz Jerzy: Współpraca z otoczeniem zewnętrznym s. 115–134; Wspomnienia i refleksje dziekanów Wydziału Nauk Ekonomicznych. [Wyd.] J. Heller. [Wspomnienia E. Niedzielskiego, Henryka Lelusza, Romana Kisiela, M. Gornowicza, J. Hellera] s. 135–176; Wspomnienia i refleksje absolwentów. Wybór i red. J. Heller s. 177–220.

11387. [DWUDZIESTOPIĘCIOLECIE] 25-lecie parafii pw. Ducha Świętego i św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Gdyni. Archidiecezja Gdańska dekanat Gdynia-Oksywie. Red. Marek Wende, Halina Glińska, Natalia Mańkowska, Wojciech Żak. Pelplin 2015 Bernardinum 8° ss. 103, il.

Zał. w 1989 r.

11388. DYRCZ Czesław: Akademia Marynarki Wojennej w latach 2007–2015. *Nautologia*. R. 50: 2015 s. 59–70, sum.

11389. DZIESIĘĆ lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Próba bilansu i nowe otwarcie. Pod red. Józefa M. Fischera. Warszawa 2015 ISP PAN 8° ss. 456, il. (Unia Europejska we Współczesnym Świecie; nr 3).

Z treści: Fiszer J. M.: Pozytywne i negatywne doświadczenia Polski po dziesięciu latach członkostwa w Unii Europejskiej s. 23–50; Miszczak Krzysztof: Polska a Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej s. 51–71; Madej Marek: Polska wobec Wspólnej (Europejskiej) Polityki Bezpieczeństwa i Obrony s. 72–96; Zarobny Stanisław: Rola Polski w rozwijaniu zdolności obronnych Unii Europejskiej s. 97–122; Ciupiński Andrzej: Zaangażowanie Polski w realizację Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej. Bilans pierwszej dekady członkostwa w UE s. 123–142; Piskorska Beata: Adaptacja Unii Europejskiej i Polski do nowych warunków bezpieczeństwa w Europie Wschodniej. Kазus Ukrainy s. 143–170; Legucka Agnieszka: Bilans polskiego zaangażowania w regulowanie konfliktów zbrojnych we wschodnim sąsiedztwie Unii Europejskiej s. 171–187; Łukaszuk Ilona: Wykorzystanie procedury żółtej kartki przez parlamenty narodowe oraz zastosowanie mechanizmu wczesnego ostrzegania – doświadczenia Polski s. 188–205; Gąsowski Andrzej: Udział Polski we Współpracy Rozwojowej Unii Europejskiej s. 205–223; Garczewski Krzysztof: Stosunki polsko-niemieckie w kontekście członkostwa w Unii Europejskiej (2004–2014) – próba bilansu s. 224–243; Żelichowski Ryszard: Stosunki polsko-holenderskie w kontekście członkostwa w Unii Europejskiej (2004–2014) – próba bilansu s. 244–266; Cianciara Agnieszka: Polska wobec debaty o przyszłości Unii Europejskiej s. 292–313; Borkowski Paweł J.: „Coraz bliższy związek...” – pytania o stanowisko Polski w kwestii ewentualnej federalizacji Unii Europejskiej s. 314–327; Konopacki Stanisław: Tożsamość europejska w czasach kryzysu s. 328–345; Rajczyk Robert: Wyzwania polskiej dyplomacji cyfrowej w kontekście członkostwa w Unii Europejskiej s. 346–359; Ruszel Mariusz: Wpływ Polski na kształtowanie polityki energetycznej Unii Europejskiej s. 381–399.

Rec.: Orzechowska-Słowikowska Daria, *Studia Polit.* Nr 40: 2015 s. 198–202.

11390. [DZIESIĘĆ] 10 lat MU3W. Milanowski Uniwersytet Trzeciego Wieku 2005–2015. Zespół red. Jolanta Louchin, Ewa Kubacka, Michał Inkielman. Milanówek 2015 Milanowski Uniw. Trzeciego Wieku 8° ss. 160, il.

Lata 2005–2015.

11391. [DZIESIĘĆ] 10 lat Polski w Unii Europejskiej. Pod red. nauk. Piotra Majera i Marcina Kowalczyka. Olsztyn 2015 Wydz. Prawa i Admin. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego 8° ss. 186, il., sum.

Z treści: Majer P., Kowalczyk M.: Wstęp s. 7–8; Cz. 1. Polska w obrębie innych państw unijnych – podsumowanie po pierwszej dekadzie członkostwa w Unii Europejskiej; Sokalska Edyta: Doktrynalne fundamenty Unii Europejskiej s. 10–21; Frąckowiak Kamil, Kurzyński Michał: Wspólnotowy charakter prawa karnego skarbowego. Komparatystyka na tle prawa karnego powszechnego s. 22–30; Galster Jan, Łachacz Olga: Rzeczpospolita Polska przed Trybunałem Sprawiedliwości UE s. 31–44; Kazimierczuk Marcin: Wykorzystanie pomocy finansowej w ramach przedakcesyjnego Programu SAPARD w województwie warmińsko-mazurskim s. 45–57; Kisiel Szymon: 10-letnie doświadczenia Polski w gospodarowaniu środkami

unijnymi – korzyści, zagrożenia i wyzwania s. 58–64; Cz. 2. Polska w procesie dostosowania regulacji prawnych do norm Wspólnoty Europejskiej: Pachuca-Smulska Beata: Ewolucja regulacji ochrony konsumenta w prawie polskim z perspektywy członkostwa w UE s. 93–110; Cz. 3. Kwestie społeczno-polityczne związane z członkostwem we Wspólnocie Europejskiej: Kowalczyk M., Skowron Klaudia: Reforma systemu emerytalnego w Polsce na tle innych państw członkowskich UE; działania informacyjne w społecznym odbiorze mieszkańców regionu Warmii i Mazur s. 146–156; Kawa Jerzy, Skonieczek Andrzej: Rola standardów jakości w budowaniu konkurencyjności przedsiębiorstwa społecznego s. 157–173; Sztuchmiller Ryszard, Krzywkowska Justyna: Dialog Unii Europejskiej z Kościołami w Europie s. 174–186.

11392. [DZIESIĘĆ] 10 lat zachwycania się urokiem nauki i świata. X-lecie Konińskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku 2005–2015. Z. 2. Zespół red. Urszula Adamska, Maria Serafin, Andrzej Dusza. Konin 2015 Setidawa MBP 8° ss. 131, il.

Lata 2005–2015.

11393. DZIMIRA Krystian: Tajemnice F-16. Offset a sojusz strategiczny Polski i USA 1989–2013. Przedm. Janusz Steinhoff. Warszawa 2015 Rytm 8° ss. 203, nlb 1, il.

11394. ELEKTROWNIA Bełchatów w latach 1999–2015. Zespół red. Jacek Bonowicz, Artur Ligęza, Aldona Frydrych, Aleksandra Wójcik; współpr. Łukasz Politański. Rogowiec 2015 PGE Elektrownia Bełchatów 8° ss. 671, il.

Księga pamiątkowa.

Z treści: Bonowicz J., Ligęza A.: Wprowadzenie – informacje ogólne o Elektrowni Bełchatów s. 13–24; Frydrych A., Wójcik A.: Kalendarium wydarzeń związanych z Elektrownią Bełchatów s. 25–52; Politański Ł.: Geneza Elektrowni Bełchatów – spojrzenie historyka s. 53–73; Rudzki Jacek, Sawicki Cezary, Wawrzyniuk Marek: Znaczenie Elektrowni Bełchatów dla polskiego systemu elektroenergetycznego – wczoraj i dziś s. 75–137; W pracy i po pracy – organizacje społeczno-zawodowe działające przy Elektrowni Bełchatów s. 403–512; Frydrych A., Zamolski Jacek: Elektrownia Bełchatów w zwierciadle prasy s. 513–593; Ligęza A.: Wizerunek Elektrowni Bełchatów: nagrody, wyróżnienia i certyfikaty oraz logo i sztandar s. 595–622; Odznaczenia państwowe, odznaki resortowe i zakładowe pracowników Elektrowni Bełchatów s. 629–671.

11395. FENGLER Bolesław, Gut Paweł: 10-lecie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie. Szczecin 2015 Sąd Apelacyjny; Oficyna Wydawnicza AP „Dokument” 8° ss. 125, nlb. 1, il.

Księga pamiątkowa, l. 2005–2015.

11396. [FIFTEEN] 15 years of Polish membership in NATO. Experiences & future challenges. Ed. by Michał Matyasik. Kraków 2015 Krakowska Oficyna Nauk. Tekst 8° ss. 141, il.

Z treści: Krzywdą Tadeusz: Polish way to NATO – 15 years in NATO, where we are? s. 89–97; Michnik Wojciech: Poland's role in NATO and the transformation of the transatlantic security s. 111–124.

11397. FILIP Ewa, Romaniak Andrzej, Ukleja Anna: Stowarzyszenie Opieki nad Starymi Cmentarzami w Sanoku 2009–2014. Sanok 2015 Muzeum Hist. 8° ss. 55, il. Stow. Opieki nad Starymi Cmentarzami w Sanoku, Muzeum Hist. w Sanoku.

11398. FISZER Józef M.: Skutki dziesięciu lat członkostwa w Unii Europejskiej dla suwerenności Polski. *Studia Polit.* Nr 36: 2014 s. 79–108, sum.

11399. FLASIŃSKI Krzysztof: Od drukarni do Facebooka. Przemiany prasy codziennej w Szczecinie w latach 1989–2014. Warszawa 2015 Uniw. Warszawski. Wydz. Dziennikarstwa i Nauk Polit. 8° ss. 122, il., sum., Zsfg. Uniw. Warszawski. Wydz. Dziennikarstwa i Nauk Polit.

11400. FRENKEL Izasław: Przemiany demograficzne i aktywność ekonomiczna ludności wiejskiej w latach 2010–2013. *Wieś i Rolnictwo.* 2015 nr 2 s. 33–62, sum.

11401. GAMUS Paula, Reczulski Łukasz: Historia łódzkiego fandomu mangi i anime w latach 1995–2010. *Acta Univ. Lodzensis. Folia Librorum*. [Vol.] 21: 2015 s. 27–50, sum.

Komiksy.

11402. GAPIŃSKI Bartłomiej: Noce Solannowe – inowrocławskie święto. Koncerty 2005–2014. Inowrocław 2015 Bartłomiej Gapiński 4° ss. 95, nlb. 1, il., sum.

11403. GAWINEK Anna: Jubileusz dwudziestolecia czasopisma „Z Piekarskich Wież”. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 2 s. 121–134, sum.

Miesięcznik z Piekar Śląskich, l. 1994–2014.

11404. GAWRYLUK Michał: Działalność sekt destrukcyjnych w życiu społecznym i religijnym Polski na przykładzie bractwa zakonnego Himawanti. *Studia Claromontana*. [T.] 31: 2013/2014 [dr.:] 2014 s. 686–737, sum.

Lata 1994–2008.

11405. GŁUSZKO Mariusz: Polska wobec rozpadu ZSRR w 1991 roku. *Sandomierz 2015 Armoryka* 8° ss. 193, nlb. 1.

11406. GOLIŃSKA-KONECKO Magdalena: Analiza treści i formy regionalnego programu informacyjnego „Informacje” TVP Olsztyn w latach 2005–2010. *Media – Kultura – Komunikacja Społ.* [T.] 10: 2014 [nr] 1 s. 79–96, sum.

11407. GOMÓŁKA Krystyna: Students from Ukraine, Belarus and Moldova at Polish universities. *Annales UMCS. Sec. K: Politologia*. Vol. 22: 2015 [nr] 1 s. 213–225.

Lata 1993–2014.

11408. GOSPODARKA, społeczeństwo, finanse w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1989–2014. Red. nauk. Robert W. Ciborowski [i in.]. Białystok 2014 Wydaw. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 297, il., sum.

Z treści: Wichowska Anna: Planowanie gospodarcze w Polsce w kontekście integracji z Unią Europejską s. 23–34; Omieciuch Joanna: Handel detaliczny w Polsce po roku 1989 s. 35–46; Rokicki Tomasz: Wpływ transformacji gospodarczej na sytuację gospodarstw ovczarskich w Polsce s. 87–97; Woźniak Marian, Lechwar Małgorzata: Wpływ transformacji gospodarczej na przemiany polskiej wsi na przykładzie obszarów wiejskich Podkarpacia s. 181–191; Schulz Justyna: Import kapitału czy emisja papierów dłużnych – krytyczne spojrzenie na trajektorię rozwoju gospodarki w Polsce po 1989 r. s. 205–226; Huterski Robert: Nowoczesna teoria pieniądza a przypadek Polski s. 227–238; Sikorska Małgorzata Elżbieta: Dług publiczny w Polsce w okresie transformacji systemowej s. 239–249; Wierzbicka Katarzyna: Świadomość inwestorów indywidualnych jako determinanta rozwoju rynku finansowego w Polsce s. 272–283; Utzig Monika: Kredyty i depozyty gospodarstw domowych w Polsce a koniunktura gospodarcza s. 284–297.

11409. GOWORKO-SKŁADANEK Beata: Wybrane aspekty współpracy polsko-mołdawskiej w latach 2010–2014. *Studia Podlaskie*. T. 23: 2015 s. 237–254, sum., rez.

11410. GÓRKA Marek: Ewolucja systemu partyjnego w województwie zachodniopomorskim w kontekście wyborów samorządowych. *Przeegl. Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 1 s. 53–76, sum.

Pod 1989 r.

11411. GROJCOWIANIE. XX lat ku zachowaniu tradycji. Fot. i oprac. Marek Jurasz. Wieprz 2015 Stow. Społ.-Kult. Grojcowianie 8° ss. 144, il.

Kalendarium Zespołu Regionalnego „Grojcowianie” w Wieprzu.

11412. GRUPA Wyszehradzka. *Athenaeum*. [Vol.] 42: 2014 s. 7–23, 40–67, sum.

Treść: Czyż Anna: Grupa Wyszehradzka – 20 lat współpracy s. 7–23; Kubas Sebastian: Geneza i współczesność partii politycznych państw Grupy Wyszehradzkiej – analiza porównawcza s. 40–57; Gizicki Wojciech: Wybrane problemy współpracy wojskowej państw Grupy Wyszehradzkiej s. 58–67.

11413. GRYGLEWSKI Ryszard W[itold]: Jubileusz „Medycyny Nowożytnej”. *Kw. Historii Nauki i Techn.* R. 60: 2015 nr 2 s. 171–188, sum.

Lata 1994–2014.

11414. GUZEWICZ Wojciech: Problem władzy i system demokratyczny w świetle wiodących periodyków metropolii białostockiej i warmińskiej po 1989 roku. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 27: 2013 s. 76–93, sum.

11415. GUZEWICZ W., Goljasz Anna: „Tygodnik Działdowski” w latach 2004–2013. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 61–75, sum.

11416. HABIGIER-PIPSKA Grażyna: Rozwój edukacji w powiatach nizańskim i stalowowolskim w latach 1990–2012. Nisko 2015 Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa i Ochrony im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Wydz. Zamiejscowy 8° ss. 228, il.

11417. HABUDA Ludwik: „Władza” i „wiedza” w politycznym procesie decyzyjnym. Przypadek prac nad tworzeniem polskiego samorządu terytorialnego. *Homo Politicus*. Vol. 9: 2014 s. 15–29, sum.

Udział w pracach Michała Kuleszy, Jerzego Regulskiego i Jerzego Stępnia.

11418. HASSELBUSCH Robert: Relacja z obchodów 70 rocznicy wyzwolenia obozu koncentracyjnego Buchenwald. *Niepodległość i Pamięć*. R. 22: 2015 nr 3 s. 349–360.

9–14 IV 2015 r.

11419. [HEIDINGER Agnieszka, Furmanek Eliza]: Wałbrzyska Biblioteka Publiczna na przełomie wieków (1996–2014). Oprac. ... Wałbrzych 2015 Pow. i Miej. Bibl. Publ. „Biblioteka pod Atlantami” 8° ss. 107, il.

11420. HISTORIA Wyższego Seminarium Duchownego w Grodnie. *Гiсторыя Вышэйшай Духоўнай Семiнарыi ў Гродна*. Red. Witalij Sidorko, Walery Bykowski. Białystok 2015 Buk 8° ss. 47, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., białorus. Lata 1990–2015.

11421. DER HOLOCAUST in den mitteleuropäischen Literaturen und Kulturen seit 1989. Hrsg. Reinhard Ibler. Stuttgart 2014 Ibidem-Verlag 8° ss. 371, nlb. 3. (Literatur und Kultur im Mittleren und Östlichen Europa; Vol. 5).

Materiały konferencji, Giessen, 21–23 XI 2012 r.

Z treści: Golebiowski Anja: Die Geister der Vergangenheit. Trauma und Psychoanalyse in der polnischen Gegenwartskunst und -literatur s. 17–38; Trepte Hans-Christian: Kinder und Enkel des Holocaust erzählen. Neue Perspektiven in der polnischen Holocaustliteratur s. 39–58; Feuchert Sascha: Das Getto Łódź/Litzmannstadt in fiktionalen Texten. Ein Versuch s. 107–126; Radziszewska Krystyna: Das Bild des Łódzger Gettos in der Literatur im 21. Jahrhundert. Rezeption in Polen s. 127–138; Izdebska Agnieszka, Szajnert Danuta: The Holocaust – Postmemory – Postmodern Novel: „The Flytrap Factory” by Andrzej Bart, „Tworki” by Marek Bieńczyk and „Skaza” by Magdalena Tulli s. 139–156; Gazda Grzegorz: Literature of the Holocaust and Genre Theory (on Leon Weliczker’s Book „Brygada śmierci”) s. 175–184; Bąk-Zawalski Aleksandra: Trauma-Verarbeitung in „Das Mädchen im roten Mantel” und „Dobre dziecko” („Gutes Kind”) von Roma Ligocka s. 185–202; Hiemer Elisa-Maria: Outrageous Taboo Breaking or Ingenious Narrative Strategy? About Zyta Rudzka’s „Ślicznotka doktora Josefa” and its Perception in German and Polish Reviews s. 317–330; Leyko Małgorzata: „Szpera ’42” – Theater im Raum der Geschichte s. 347–362.

Rec.: Kałużny Jerzy, *Przeegl. Zach.* R. 71: 2015 nr 2 s. 294–297.

11422. HOŁUJ Dominika: Samorząd Krakowa wobec wyzwań metropolitalności. Kraków 2015 Wydaw. Uniw. Ekonom. 8° ss. 153, il.

Po 1989 r.

11423. HOPPE Jerzy: Norda, 1990–2015. 25 lat Rady Związków Oddziałów Północnych ZKP. Oprac. tekstu ... Wejherowo–Reda–Gdańsk 2015 Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie 8° ss. 115, nlb. 4, il.

Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie.

11424. ...I POWSTAŁO gimnazjum. Historia, rozwój i terażniejszość Niepublicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Hartowcu. Praca zbiorowa. Hartowiec–Nowe Miasto Lubawskie 2015 Future Leader 8° ss. 137, il. Niepubliczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Hartowcu.

Od 1999 r.

11425. JACKOWSKA Izabella, Dolatowski Zbigniew, Gustaw Waldemar: 10-lecie Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Księga pamiątkowa. Lublin 2015 Uniw. Przyrodniczy 8° ss. 123, il.

Od 2005 r.

11426. JACKOWSKA Natalia: Od Krzyżowej do Majdanu. Sąsiedztwo z Niemcami w polityce III RP. *Annales Univ. Paedagog. Cracoviensis. Folia 181: Studia Politologica. [T.] 14: 2015 s. 139–152, sum.*

11427. JACKOWSKI Paweł: Pokolenie bez granic. Nieznane historie młodej polskiej emigracji. Warszawa–Koszalin 2015 Paweł Jackowski 8° ss. 121, nlb. 1, il.

XXI w.

11428. JAKMAN Alan: „More Maiorum”: pierwszy polski periodyk genealogiczny. *Zesz. Śląskiego Tow. Geneal. Z. 2: 2015 s. 215–220.*

Miesięcznik dostępny w Internecie, zał. w 2013 r.

11429. JANOCIŃSKI Andrzej: Recepcja myśli politycznej Juliusza Mieroszewskiego w polskiej polityce wschodniej po 1989 roku. *Annales Univ. Paedagog. Cracoviensis. Folia 181: Studia Politologica. [T.] 14: 2015 s. 129–138, sum.*

11430. JĘZYK polityków i jego patologie. Pod red. Krzysztofa Łabędzia. Kraków 2013 Księg. Akademicka; Uniw. Pedagog. im. Komisji Edukacji Nar. 8° ss. 260, sum.

Z treści: Łabędź K.: Wprowadzenie. Patologie w języku polityków – uwarunkowania, rodzaje, skutki s. 7–18; Cygan Patrycja: Język polskich elit politycznych na początku XXI wieku s. 19–42; Zawalska Magdalena: Media a brutalizacja języka polityki s. 43–64; Sadowska Edyta: Patologie języka polityki kreowanego przez media – erystyka jako sztuka wygrywania s. 65–82; Ziomber Mateusz: Manipulacja w języku posłów Platformy Obywatelskiej VII kadencji Sejmu s. 83–107; Kratiuk Krystian: Metody wzajemnej krytyki i dyskredytacji w języku polityków PiS, PJN i SP. [Prawo i Sprawiedliwość, Polska Jest Najważniejsza, Solidarna Polska] s. 109–129; Cybulski Radosław: Między radykalizmem a umiarkowaniem – wypowiedzi polityków RP i SLD dotyczące Kościoła rzymskokatolickiego. [Ruch Palikota, Sojusz Lewicy Demokratycznej] s. 131–156; Bijak Krzysztof: Język polityków na przykładzie debaty sejmowej dotyczącej związków partnerskich s. 157–173.

Rec.: Dawidowicz Agnieszka: Język zbrukany, czyli rzecz o języku polityków i jego patologiach. *Studia Polit.* Nr 36: 2014 s. 158–170.

11431. JUBILEUSZ czasopisma „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” (1994–2014). *Medycyna Nowożytna. T. 21: 2015 z. 2 s. 5–134.*

Treść: Jeszke Jaromir: Powstanie czasopisma „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” jako próba modernizacji polskiej historiografii medycznej s. 7–25; Wrzosek Wojciech, Polasik-Wrzosek Karolina: Od historii medycyny

do badań nad kulturą medyczną s. 27–33; Płonka-Syroka Bożena: Dział Studia w czasopiśmie „Medycyna Nowożytna”: próba charakterystyki z okazji dwudziestolecia wydawania czasopisma s. 35–58; Srogosz Tadeusz: Historia ochrony zdrowia na łamach czasopisma „Medycyna Nowożytna. Studia nad Historią Medycyny/Kulturą Medyczną” w latach 1994–2013 s. 59–82; Urbanek Bożena: O specjalnościach lekarskich w „Medycynie Nowożytnej” – refleksje czytelnicze s. 83–90; Magowska Anita: Boczny nurt. O historii farmacji na łamach „Medycyny Nowożytnej” s. 91–97; Paciorek Magdalena, Marek Anna: Z archiwów, bibliotek i muzeów – interpretacje źródłoznawcze na łamach „Medycyny Nowożytnej” s. 99–123; Paciorek M.: „Medycyna Nowożytna” w liczbach... (1994–2013) s. 125–134.

11432. KALINOWSKI Jan Ryszard: Sztuka uliczna w przestrzeni publicznej Płocka. Płock 2015 Tow. Nauk. Płockie 8° ss. 214, nlb. 1, il., sum.

Mural polski i graffiti, XXI w.

11433. KAMIŃSKI Artur: „Neues Deutschland” a przemiany w Polsce w 1989 r. *Homo Politicus*. Vol. 9: 2014 s. 125–140, sum.

Czasopismo, 6 II – 9 XI 1989 r.

11434. KAMIŃSKI A.: Sejmiki samorządowe Jeleniej Góry, Legnicy i Wałbrzycha wobec dziedzictwa kulturowego Dolnego Śląska w latach 1990–1998. *Śląski Kw. Hist. Sobótka*. R. 70: 2015 nr 3 s. 55–76, sum., Zsfg.

11435. KAMIŃSKI A.: Współpraca Wolnego Państwa Saksonii z przygranicznymi regionami Polski. *Homo Politicus*. Vol. 7/8: 2012/2013 [dr.:] 2013 s. 123–134, sum.

Od 1999 r.

11436. KAMIŃSKI Ireneusz C., Łosińska Ewa: Skarga katyńska. Kraków 2015 Arcana 8° ss. 238, il. Sprawa katyńska przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka.

11437. KAMIŃSKI Radosław: Decentralizacja systemu władzy publicznej a zasady finansowania jednostek samorządu terytorialnego w Polsce – 25 lat doświadczeń. *Homo Politicus*. Vol. 9: 2014 s. 103–114, sum.

11438. KAMIONKA Grażyna: 15 lat minęło... Monografia Publicznego Gimnazjum im. Ziemi Kujawskiej w Osiecinach. Osiecin 2015 Expol, P. Rybiński, J. Dąbek 8° ss. 160, il.

11439. KAMOLA-CIEŚLIK Małgorzata: LNG terminal in Świnoujście as an element of Poland's energy security. *Pol. Polit. Science*. Vol. 44: 2015 s. 268–282.

Lata 2005–2015.

11440. KANSY Andrzej: Płocka prasa regionalistyczna w latach 1989–2014. Płock 2015 Tow. Nauk. Płockie 8° ss. 177, il., sum.

11441. KARCZEWSKI Sebastian: Zamach na arcybiskupa. Kulisy wielkiej mistyfikacji. Warszawa 2013 Veritatis Splendor 8° ss. 354, nlb. 6, il.

Dot. sprawy Stanisława Wielgusa, 2006 r.

Rec.: Welter Jacek: Kilka uwag źródłoznawczych do książki... *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 23: 2014 s. 484–495.

11442. KAWĘCKI Krzysztof: Polacy na Wileńszczyźnie 1990–2012. Warszawa 2013.

Rec.: Wakar Marcin, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 18: 2013 [dr.:] 2014 s. 255–257.

11443. KĘPA-MĘTRAK Jolanta: Prasa samorządowa w polskim systemie medialnym. Kielce 2015 Wydaw. UJK; Kieleckie Tow. Nauk. 8° ss. 347, nlb. 1, il., sum.

Od 1989 r.

11444. KITOWSKI Sławomir: 20 lat działalności dobroczynnej Lions Club Gdynia. *Roczn. Gdyński*. Nr 27: 2015 s. 152–158.

Od 1995 r.

11445. KŁYS Justyna: Stanowisko Partii Demokratycznego Socjalizmu (Partei des Demokratischen Sozialismus – PDS) oraz wybranych partii skrajnie prawicowych w Republice Federalnej Niemiec wobec rozszerzenia Unii Europejskiej o państwa Grupy Wyszehradzkiej. *Homo Politicus*. Vol. 7/8: 2012/2013 [dr.:] 2013 s. 91–105, sum.

11446. KNIEJSKI Olgierd, Musioł Andrzej: Wspólny sukces. Samorząd lubliniecki 1990–2015. Lubliniec–Kędzierzyn-Koźle 2015 Wydaw. Piotr Kalinowski; Kędzierzyńsko-Kozielskie Tow. Hist. 8° ss. 94, il.

11447. KOCHAŃCZYK Rafał: Polityka bezpieczeństwa w województwie świętokrzyskim w latach 1999–2012. Koncepcje i ich realizacje. Słupsk 2015 Pro Pomerania Foundation Poland 8° ss. nlb. 2, 249, il.

11448. KOLASZYŃSKI Mateusz: Kształtowanie polskiego modelu cywilnych służb specjalnych w latach 1989–1990. *Politeja*. 2012 nr 3(21) s. 295–307.

11449. KOŁODZIEJ Tomasz: Parafia Dąbrówka-Gamrat 1995–2015. Dąbrówka–Rzeszów 2015 Bonus Liber 8° ss. 144, il.

Parafia św. Judy Tadeusza.

11450. KORULCZYK Szczepan: Wybory polityczne mieszkańców Radzyna Podlaskiego 1989–2009. Radzyń Podlaski 2015 Radzyńskie Stow. Inicjatyw Lokalnych 8° ss. 233, nlb. 27, tabl. 13, il.

11451. KOSS-GORYSZEWSKA Maryla: Wizerunek ofiary handlu kobietami w krajowym orzecznictwie karnym na podstawie analizy wyroków w sprawach o handel ludźmi w latach 1999–2009. *Archiwum Kryminologii*. T. 35: 2013 s. 161–191, sum. s. 405–407, rez. s. 435–437.

11452. KOŚCIÓŁ katolicki w Polsce. Organizacja, zarządzanie, funkcje społeczne. Red. Mirosław K. Szpakowski. Zamość 2013 Knowledge Innovation Center 8° ss. 227.

Z treści: Szpakowski M. K.: Wprowadzenie s. 9–10; Szpakowski M. K.: Kościół katolicki – działalność i funkcje społeczne we współczesnej Polsce s. 11–48; Szpakowski M. K., Szpakowska Magdalena: Kościół katolicki w Polsce na kanwie nauk o zarządzaniu s. 75–112; Szpakowski M. K.: Zarządzanie parafią katolicką – organizacją, która promuje wartości, moralność oraz rodzinę s. 113–144; Szymański Piotr A.: Dzieje śpiewu i muzyki religijnej – wybrane problemy s. 187–206.

Rec.: Matyjasik Katarzyna, *Koło Historii*. Nr 15: 2014 s. 216–219.

11453. KOWALCZYK Józef: Znaczenie konkordatu zawartego między Polską i Stolicą Apostolską w 1993 r. dla nowego uregulowania relacji Kościoła katolickiego z państwem demokratycznym. *Politeja*. 2014 nr 3(29) s. 345–354.

11454. KOWALCZYK Krzysztof: Wybory samorządowe w 2014 roku w Szczecinie. Szczecin–Ustowo 2015 Soft Vision 8° ss. 160, il.

11455. KOWALIK Tomasz: Jubileusz w Tylmanowej. *Almanach Łącki*. Nr 22: 2015 s. 97–101.

25-lecie oddziału Związku Podhalan.

11456. KOZŁOWSKI Sebastian: Upodmiotowienie samorządu lokalnego w okresie transformacji systemowej w Polsce. Warszawa 2015 Dom Wydawniczy Elipsa 8° ss. 398. Inst. Nauk Polit. Wydz. Dziennikarstwa i Nauk Polit. Uniw. Warszawski.

11457. KOZŁOWSKI Tomasz: Odbudowa relacji polsko-izraelskich i operacja „Most”. *Studia Polit.* Nr 40: 2015 s. 35–53, sum.

Rok 1990.

11458. KRAWCEWICZ Arkadiusz: Polityka wschodnia w koncepcjach Konfederacji Polski Niepodległej. *Studia Polit.* Nr 38: 2015 s. 33–54, sum.

Po 1989 r.

11459. KRET Urszula: Kronika Okręgu Małopolskiego Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej. 2014 rok. *Krakowski Roczn. Historii Harcerstwa*. T. 11: 2015 s. 131–168.

11460. KRONIKA Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. VII kadencja (5 XI 2007 – 31 XII 2009). Zespół red. Urszula Makowska, Małgorzata Nadobnik-Hassa, Julita Rudzka. Warszawa 2011 Kancelaria Senatu 4° ss. 170, il.

Toż. VII kadencja (1 I 2010 – 31 XII 2010). Warszawa 2011 ss. 239, il.

Toż. VII i VIII kadencja (1 I 2011 – 31 XII 2011). Warszawa 2012 ss. 263, il.

Toż. VIII kadencja (1 I 2012 – 31 XII 2012). Warszawa 2013 ss. 270, il. + dysk optyczny (CD).

Toż. VIII kadencja (1 I 2013 – 31 XII 2013). Warszawa 2014 ss. 251, il.

Toż. VIII kadencja (1 I 2014 – 31 XII 2014). Warszawa 2015 ss. 296, il.

11461. KRONIKA Uniwersytetu Jagiellońskiego za rok akademicki 2008/2009 i 2009/2010. Red. nac. Andrzej Kazimierz Banach. Kraków 2015 UJ 4° ss. 475, nlb. 1, il.

11462. KRUKOWSKI Józef: Funkcje stabilizacyjne konkordatu między Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską z 1993 r. w procesie normalizacji stosunków państwo–Kościół. *Politeja*. 2014 nr 3(29) s. 179–201.

11463. [KRZYSZTOF Skubiszewski (1926–2010)]. *Przeegl. Zach.* [R. 71:] 2015 [nr] 3 s. 237–266.

Treść: Skubiszewski Piotr: O moim bracie s. 237–254; Kreator europejskiej dyplomacji. Władysław Bartoszewski o Krzysztofie Skubiszewskim. Oprac. Jadwiga Kiwerska s. 255–258; Materiały archiwalne z Gabinetu Ministra Krzysztofa Skubiszewskiego w Instytucie Zachodnim s. 258–266.

11464. KSIĄŻEK Jan, Gogola Marek: Rok Długoszowski na ziemi wieluńskiej. *Roczn. Wieluński*. T. 15: 2015 s. 243–247.

Rok 2015.

11465. KUBALA Konrad: Obraz Okrągłego Stołu w 25 rocznicę rozmów w Magdalence. Modele wyjaśniania i oceny obecne w polskim dyskursie prasowym. *Przeegl. Socjol.* T. 64: 2015 z. 2 s. 131–155, abstr.

11466. KUCIŃSKI Jerzy: Koncepcje zmian i przekształceń ustrojowych w pozaparlamentarnych projektach konstytucyjnych RP ogłoszonych w latach 2004–2013. Warszawa–Łódź 2015 Wydaw. Społ. Akad. Nauk 8° ss. 327, nlb. 2. Społ. Akad. Nauk. (Studia i Monografie; nr 60).

11467. KULAWIAK Anita: Wykorzystanie funduszy strukturalnych w Uniejowie w latach 2004–2013. *Biul. Uniejowski*. T. 4: 2015 s. 157–166, sum.

11468. KULTURA filmowa współczesnej Łodzi. Pod red. Ewy Ciszewskiej i Konrada Klejsy. Łódź 2015 Wydaw. Bibl. Państ. Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej 8° ss. 299, il.

Z treści: Ciszewska E., Klejsa K.: Wstęp s. 7–12; Grzechowiak Jarosław: Wytwórnia Filmów Fabularnych w Łodzi we wczesnych latach dziewięćdziesiątych. Plany, kontrowersje, rzeczywistość s. 15–33; Adamczak Marcin: Strategie i przypadki. Działalność firmy Opus Film w latach 1991–2012 s. 37–60; Ciszewska E.: Głową w dół. Studio Filmowe Semafor w latach 1990–1999 s. 63–82; Dondzik Michał: Przyczynek do historii Wytwórni Filmów Oświatowych w Łodzi (lata 1989–2014) s. 85–102; Jajko Krzysztof: Ludzie, paragrafy i elektronika. Łódzki ośrodek telewizyjny po 1989 roku s. 105–126; Pabiś-Orzeszyna Michał: „Od Singapuru po Toronto”. Muzeum Kinematografii w Łodzi, kolonialne pułapki i osieroczone obiekty s. 129–144; Rutkiewicz Paweł: Kina w Łodzi w latach 1990–2012. Od centralizacji do specyfikacji rynkowej s. 239–264; Aneks: Działalność Łódzkiego Funduszu Filmowego w latach 2007–2014 s. 297–299.

11469. LAPUNOVA Yuliia: Iubilaeum. Chór i orkiestra kameralna w parafii Wieczerzy Pańskiej w Lublinie (w latach 1999–2014). Lublin 2015 Polihymnia 8° ss. 136, il.

11470. LEGES ab omnibus intellegi debent. Księga XV-lecia Rządowego Centrum Legislacji. Red. nauk. Wojciech Brzozowski i Adam Krzywoń. Warszawa 2015 Kancelaria Sejmu. Wydaw. Sejmowe 8° ss. 466.

Część. materiały konferencji, Warszawa, 27 II 2015 r.

Z treści: Berek Maciej: Ewolucja funkcji i zadań Rządowego Centrum Legislacji w latach 2000–2015 s. 13–29; Gryśka Piotr: Utworzenie Rządowego Centrum Legislacji – przebieg procesu legislacyjnego s. 30–52.

11471. LESZCZYŃSKA Krystyna: Polska elita rządowa po 2005 roku. *Athenaeum*. [Vol.] 41: 2014 s. 193–211, sum.

Do 2012 r.

11472. LESZCZYŃSKA K.: Senat Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1989–2011. Lublin 2015 Wydaw. UMCS 8° ss. 539, il.

11473. LEŚNIAK Ewa: Zespół Regionalny „Przyszowianie”. *Małopolska*. [T.] 16: 2014 s. 179–188.

Od 2001 r.

11474. LEŚNIAK Jerzy: Wybory prezydenta, burmistrzów i wójtów na Sądecczyźnie w latach 2002–2014. *Roczn. Sądecki*. T. 43: 2015 s. 329–360.

11475. LEŚNIEWSKA-NAPIERAŁA Katarzyna: Geograficzno-polityczne uwarunkowania sytuacji mniejszości polskiej a Litwie i Łotwie po 1990 roku. Łódź 2015 Wydaw. UŁ 8° ss. 271, il.

11476. LEWANDOWSKI Paweł: Kościół w publikacjach „Gazety Wyborczej” w czasie Wielkiego Jubileuszu Roku 2000. *Tarnowskie Studia Teol.* T. 34: 2015 nr 1 s. 83–99, sum.

11477. LIBERALIZM czy interwencjonizm? Kształtowanie się ładu społeczno-gospodarczego w Europie w latach 1989–2014. Red. nauk. Robert W. Ciborowski [i in.]. Białystok 2015 Wydaw. Uniw. w Białymstoku 8° ss. 327, nlb. 1, il., sum.

Z treści: Jedlińska Renata: Społeczne koszty transformacji w Polsce i na Węgrzech – wybrane zagadnienia s. 121–131; Handschke Mikołaj: Paralela między transformacją systemu gospodarczego w Chile i Polsce s. 167–187; Waligóra Kamil: Polska – Brazylia. Między liberalizmem a interwencjonizmem s. 188–200; Kowalewska Magdalena D.: Wzrost gospodarczy Polski na tle pozostałych państw Unii Europejskiej s. 220–228; Majewska Maria: Convergence in international trade patterns of Poland and European Union in light of endogenous growth theory s. 241–252.

11478. LIBICKI Jacek, Gwara Teresa: 75 rocznica zbrodni katyńskiej. 25 lat Dolnośląskiej Rodziny Katyńskiej. Wrocław 2015 Ośr. Pamięć i Przyszłość 8° ss. 26, il.

Lata 1990–2015.

11479. LINDNER Jacek: Od pierwszoklasisty do profesora. Bydgoska prasa szkolna. *Kronika Bydgoska*. T. 36: 2015 s. 213–224, sum., Zsfg.

Współczesne bydgoskie czasopisma szkolne, studenckie i akademickie.

11480. LINDNER J.: Potomkowie Kulerskiego. Prasa kujawsko-pomorska po 1989 roku. Toruń 2015 Adam Marszałek 8° ss. 473, nlb. 2, il.

11481. LINERT Andrzej: Teatr Apollina i jego muz. Teatr Polski w Bielsku-Białej 2000–2015. Bielsko-Biała 2015 Urząd Miej. Wydz. Kultury i Sztuki 4° ss. 139, nlb. 4, il., sum., Zsfg. (Biblioteka Bielska-Białej; nr 27).

11482. LIS Michał: Mniejszość niemiecka na Śląsku Opolskim 1989–2014 z bagażem przeszłości w realiach współczesności. Opole 2015 Wydaw. Inst. Śląski 8° ss. 186, il. Stow. Inst. Śląski.

11483. ŁABUZ Marek: Drewniana perełka. Z dziejów parafii pw. św. Kazimierza w Radgoszczy 2006–2014. Tarnów 2015 Wyd. Diec. Tarnowskiej Biblos 8° ss. 315, tabl. 164, il. (Radgoszcz Wczoraj i Dziś; t. 8).

11484. ŁASTAWSKI Kazimierz: Działalność Polski w Grupie Wyszehradzkiej (1991–2014). *Homo Politicus*. Vol. 9: 2014 s. 45–57, sum.

11485. ŁUKÓW i ziemia łukowska. Kalendarium kronikarskie 2007–2010. Zebrał i oprac. Zbigniew Pasik. Łuków 2015 Łukowskie Tow. Region. im. Jana Stanisława Majewskiego 8° ss. 197.

Toż 2011–2014. Zebrał Ryszard Grafik, Justyna Kucharzak, Marek Okoń; oprac. Z. Pasik. Łuków 2015 ss. 339.

11486. MACIĄGOWSKI Marek: „Mury bez krat”. Powstanie i pierwszy okres działalności Ośrodka Myśli Politycznej i Obywatelskiej w dawnym więzieniu kieleckim. *Roczn. Bibl. Uniwersyteckiej*. T. 2: 2014 s. 179–193, sum.

Powstał 22 VI 2012 r., cel: edukacja historyczna, działalność kulturalna i artystyczna.

11487. MALINOWSKI Krzysztof: Polska i Niemcy w Europie (2004–2014). Różnice interesów. Uwarunkowania i konsekwencje. Poznań 2015 Inst. Zachodni 8° ss. 348, sum. (Prace Instytutu Zachodniego; nr 92).

11488. MALINOWSKI Marek J.: Rola i miejsce III Rzeczypospolitej Polskiej we współczesnym świecie. Geneza i ewolucja głównych kierunków polityki zagranicznej Polski w latach 1939–2014 (refleksje osobiste). *Homo Politicus*. Vol. 9: 2014 s. 31–44, sum.

11489. MALKOWSKA Agnieszka: Współpraca transgraniczna w Euroregionie Pomerania w latach 2007–2013. *Przegl. Zachodniopomorski*. R. 29: 2014 z. 3 vol. 1 s. 217–226, sum.

11490. MAŁOPOLSKIE Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji 2008–2015. Red. Ewa Guzik. Kraków 2015 Woj. Urząd Pracy 8° ss. 48, il.

Dane statystyczne.

11491. MATUSZAK Zygmunt: Historia wojskowości jako specjalność dydaktyczna na uczelni cywilnej (doświadczenia i refleksje na przykładzie pierwszych lat funkcjonowania Instytutu Historii Filii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Piotrkowie Trybunalskim). *Studia i Mater. Centr. Bibl. Wojsk.* Nr 3: 2015 s. 39–48, sum.

Od 2004 r.

11492. MAZUR Władysław: Od AZS-Ostrowia do AZS WSBiP, czyli Piętnaście lat seniorskiej siatkówki kobiet w Ostrowcu Świętokrzyskim. Ostrowiec Św. 2015 Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości 4° ss. 222, il.

11493. MECHTENBERG Theo: 20 Jahre deutsch-polnischer Nachbarschaftsvertrag – Ein Rückblick auf zwei Jahrzehnte deutsch-polnischer Beziehungen. *Zbliżenia Interkulturowe.* [T.] 9: 2011 s. 72–86.

Lata 1991–2011.

11494. MEDIA polskie na Wschodzie. Konferencja, Warszawa, 22 kwietnia 2015 r. Pod red. Łukasza Żołądka. Warszawa 2015 Wydaw. Sejmowe 8° ss. 52.

Zapis dyskusji.

11495. MELLER Arkadiusz, Radomski Grzegorz: Nacjonalista, radykał czy ekstremista? Publicystyka Adama Gmurczyka – lidera Narodowego Odrodzenia Polski (1994–2005). *Athenaeum.* [Vol.] 41: 2014 s. 58–76, sum.

11496. MICHAŁOWSKI Stanisław: Partnerstwo Wschodnie w polityce zagranicznej Niemiec. *Homo Politicus.* Vol. 7/8: 2012/2013 [dr.:] 2013 s. 59–70, sum.

11497. MIELCZAREK Tomasz: Telewizyjne upodobania Polaków na przełomie XX i XXI wieku. *Roczn. Bibliol.-Prasoznawczy.* T. 7/18: 2015 s. 185–200, sum.

11498. MIELCZAREK T.: W analogowym świecie. Zarys dziejów telewizji w Polsce w latach 1989–2013. Kielce 2015 Wydaw. UJK 8° ss. 256, nlb. 2.

11499. MILEWSKA-OSIECKA Katarzyna, Ogrodowczyk Agnieszka: Budownictwo i warunki mieszkaniowe na terenie miasta Uniejowa. *Biul. Uniejowski.* T. 3: 2014 s. 35–51, sum.

Lata 1995–2010.

11500. MIRAJ Krzysztof: Ruch turystyczny na spływie przełomem Dunajca w latach 2005–2014. *Prace Pienińskie.* T. 25: 2015 s. 101–147.

11501. MÌROŠNIČENKO Sergij: Ekonomičnij rozvitok ì spìvpracâ Volins'koï oblastì Ukraïni ì Lûblins'kogo voëvodstva Polšì v 1991–2000 rr. *Roczn. Lubelski.* T. 41: 2015 s. 225–235, streszcz., sum.

11502. MOCIK Oleksandr: Politika Polšì šodo Ukraïni u kontekstì zabezpečennâ regional'noï bezpeki Êvropejs'kim Soûzom pislâ 2004 roku. *Roczn. Chełmski.* T. 18: 2014 s. 189–198, sum., streszcz.

11503. MOLENDOWSKA Magdalena: Udział Kościoła Katolickiego w życiu publicznym w województwie świętokrzyskim po 1989 r. Kielce 2015 UJK 8° ss. 166, nlb. 2.

11504. MROZIK Agnieszka: Akuszerki transformacji. Kobiety, literatura i władza w Polsce po 1989 roku. Warszawa 2012. Pro Cultura Litteraria; IBL PAN. Wydaw. 8° ss. 438. (Lupa Obscura).

Rec.: Dobosiewicz Joanna: Kobiety, literatura i władza. *Przegl. Humanist.* R. 59: 2015 nr 2 s. 170–174.

11505. MUC Agata: „Wiadomości Fary św. Barbary” – tygodnik parafii św. Barbary w Chorzowie. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 1 s. 179–194, sum.

Lata 1995–2014.

11506. MURAWSKI Michał: Kompleks Pałacu. Życie społeczne stalinowskiego więzowca w kapitalistycznej Warszawie. Tł. i red. nauk. Ewa Klekot. Warszawa 2015 Muzeum Warszawy 8° ss. 381, nlb. 2, il.

Pałac Kultury i Nauki.

11507. MUSIAŁ Filip: Obchody 70 rocznicy powstania Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”. *Zesz. Hist. WiN-u*. R. 24: 2015 nr 42 s. 317–318.

11508. MUSIELAK Marek: Na straży honoru Ojczyzny. Kronika 25-lecia Okręgu Zielona Góra Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Zielona Góra 2015 Zarząd Okręgu Zielona Góra ŚZŻAK 8° ss. 160, il.

11509. MYJAK Józef: Księga 25-lecia samorządu ożarowskiego. 20 lat CRH na Ożarowszczyźnie. Sandomierz–Ożarów 2015 Myjakpress „Folwark Miejski” Ośr. Badań Sandomierszczyzny; Grupa „Ożarów”; na zlec. Urzędu Miejsk. 4° ss. 160, il. (Ożarowiana; 11) (Ziemia Ożarowska; 2).

11510. NASI w Sejmie i w Senacie. Obywatelski Klub Parlamentarny 25 lat później. Oprac. Robert Kubaś, Justyna Orysiak; red. Małgorzata Lipińska. Warszawa 2015 Kancelaria Senatu 8° ss. 105, nlb. 1, il.

Materiały konferencji, Warszawa, 8 XI 2014 r.

Treść: Dynier Jerzy: Obywatelski Klub Parlamentarny, niedokończona kadencja s. 9; Członkowie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego s. 11–13; Nasi w Sejmie i Senacie – Obywatelski Klub Parlamentarny 25 lat później s. 15; Otwarcie konferencji s. 17–30; Przedstawienie założeń projektu „Archiwa przełomu 1989–1991” oraz apel do uczestników konferencji o archiwalia s. 31–35; Charakterystyka Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego i jego rola polityczna 1989–1991 s. 36–39; Drużyna Solidarności – ludzie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego s. 40–43; Obywatelski Klub Parlamentarny jako punkt wyjścia postsolidarnościowej sceny politycznej s. 44–53; Otwarcie debaty wspólnej s. 54–63; Debata s. 64–80; Wyrowiński Jan: Posumowanie s. 81–82; Fotorelacja z konferencji „Nasi w Sejmie i w Senacie. Obywatelski Klub Parlamentarny 25 lat później” s. 83–106.

11511. NIEBUDEK Jarosław: Piłka nożna na Politechnice Świętokrzyskiej w latach 1999–2014. Kielce 2015 *Apla* 8° ss. 416, il.

11512. NISZTOR Piotr, Dudziński Wojciech: Nietykalni. Kulisy polskich prywatyzacji. Prawdziwa historia gospodarcza III RP. Warszawa 2014 *Spotkania* 8° ss. 416, il.

11513. NYCZ Grzegorz: Towarzystwa przyjaźni międzynarodowej – przeszłość i teraźniejszość w III RP. *Annales Univ. Paedagog. Cracoviensis. Folia* 181: *Studia Politologica*. [T.] 14: 2015 s. 165–183, sum.

11514. OBORSKA Nina: „A przedstawia X, podczas gdy S patrzy...” Dramaty niemieckojęzyczne na scenach polskich w latach 1990–2010. Warszawa 2013 Inst. Germanistyki. Uniw. Warszawski 8° ss. 158. Uniw. Warszawski. Wyzd. Neofilologii. Inst. Germanistyki.

11515. OBREMSKI Krzysztof: Wizerunki medialne polityków: Lech Kaczyński, Donald Tusk, Bronisław Komorowski. Toruń 2014 Wydaw. Nauk. UMK 8° ss. 209.

Rec.: Peszyński Wojciech, *Athenaeum*. [Vol.] 45: 2015 s. 204–208.

11516. OCHRYMIUK Agata: Kobiety w polskiej polityce w latach 1989–2002. Białystok 2015 Libra 8° ss. 95, nlb. 1, il.

11517. OLSZAR Henryk: Duszpasterstwo Bibliotekarzy Archidiecezji Katowickiej na tle współczesnego duszpasterstwa specjalistycznego w archidiecezji katowickiej. *Fides*. [R. 21]: 2015 nr 1 s. 195–206, sum.

Lata 1992–2014.

11518. ORLIŃSKI Wojciech: 10 lat emocji. Polskie kino 2005–2015. Warszawa 2015 Agora 4° ss. 300, nlb. 4, il.

Dostępne również jako e-book.

11519. ORNACKA Ewa, Pytlakowski Piotr: Nowy alfabet mafii. Najnowsze losy polskiej przestępczości zorganizowanej. Wyd. 1 (dodr.). Poznań 2015 Rebis 8° ss. 462, tabl. 12, il.

Po 1989 r.

Wyd. 1. 2013.

11520. ORZELSKA-STĄCZEK Agnieszka: „Błąd krymski” jako efekt myślenia grupowego? Polska wobec aneksji Krymu w 2014 roku. *Studia Polit.* Nr 39: 2015 s. 129–147, sum.

11521. PACEK Bogusław: Polscy żołnierze w Afganistanie 2002–2014. Warszawa 2015 MON 4° ss. 316, nlb. 3, il. + dysk optyczny (DVD).

11522. PACUŁA Wojciech, Pietrzko Bożena: 25 lat samorządności w Dąbrowie Górniczej 1990–2015. Dąbrowa Górnicza 2015 Muzeum Miej. Szttygarka; Urząd Miej. 8° ss. 106, nlb. 3, il. + dysk optyczny (CD).

11523. PARZYMIES Stanisław: 25 lat polityki bezpieczeństwa demokratycznej Polski. *Homo Politicus*. Vol. 9: 2014 s. 5–14, sum.

11524. PAWLUCZUK Zdzisław, Knyżewski Krzysztof: Z problematyki transformacji ustrojowej w Polsce. Gdańsk 2015 Nadbałtycki Ośr. Nauk.-Dokumentacyjny 8° ss. 204.

11525. PAWŁOWSKA-KALINOWSKA Agnieszka: Zjazd członków Stowarzyszenia Szarych Szeregów Oddział w Łowiczu 25–27 września 2014 r. 75 rocznica powstania Szarych Szeregów. *Roczniki Łowickie*. T. 12: 2014 [dr.:] 2015 s. 246–258.

11526. PETROWICZ Jarosław: Związek z miejscem. Śląsk historyczny w prozie, eseistyce i reportażu polskim po 1989 roku. Wieluń 2015 Wieluńskie Tow. Nauk.; Muzeum Ziemi Wieluńskiej 8° ss. 350. (Biblioteka Wieluńskiego Towarzystwa Naukowego; t. 19).

11527. PIASECKI Andrzej Konrad: Wybory w Polsce 1989–2011. Kraków 2012. Arcana 8° ss. 376, il. (Arkana Historii).

11528. PIESZKO Grzegorz: Moralność podatkowa mieszkańców powiatu jarosławskiego. *Roczn. Stow. Miłośn. Jarosławia*. T. 21: 2015 s. 72–89.

Lata 1989–2013.

11529. PODEL Waldemar: Kształtowanie się samorządu terytorialnego w III Rzeczypospolitej Polskiej. *Roczn. Tow. Nauk. Płockiego*. T. 7: 2015 s. 392–407, sum.

11530. POGORZAŁA Ewa: Kontrowersje wokół nauczania języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej w Polsce po 1989 roku – podtrzymywanie tożsamości narodowej czy nauka języka obcego. *Roczn. Pol.-Niem.* Nr 23: 2015 s. 150–168, sum.

11531. POLITYKA medialna w Polsce. Bilans dwudziestolecia obowiązywania Ustawy o radiofonii i telewizji. Pod red. nauk. Marzeny Barańskiej, Aliny Balczyńskiej-Kosman, Marty Balcerek-Kosiarz, Krzysztofa Dudy. Poznań 2015 Wydaw. Nauk. Wydż. Nauk Polit. i Dziennikarstwa UAM 8° ss. 232, il.

Z treści: Barańska M., Balczyńska-Kosman A., Balcerek-Kosiarz M., Duda K.: Wstęp s. 5–6; Barańska M.: Polityka medialna – wybrane zagadnienia s. 23–35; Balczyńska-Kosman A.: Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w systemie politycznym – z historii projektów regulacji sektora audiowizualnego w Polsce s. 37–45; Sobczak Jacek: Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako konstytucyjny organ stojący na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji s. 47–85; Balcerek-Kosiarz M., Duda K.: Kierunki polityki KRRiT odnośnie [do] opłaty abonamentowej po 2005 r. s. 87–100; Grochowski Robert: Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako konstytucyjny organ kontroli i ochrony prawa s. 101–114; Polaczek-Bigaj Marta: Prawne uwarunkowania funkcjonowania mediów w Polsce s. 115–128; Bagieńska-Masiota Aleksandra, Jaroszyk-Pawlukiewicz Joanna: Artykuł 18 ustawy o radiofonii i telewizji na przestrzeni 20 lat obowiązywania ustawy o radiofonii i telewizji s. 129–143; Skrzypczak Jędrzej: Struktura spółek radiofonii i telewizji publicznej s. 145–158; Pisarczyk Elżbieta: Struktura i finansowanie terenowych radiofonii publicznych w kontekście ustawy o radiofonii i telewizji s. 159–175; Gołda-Sobczak Maria: Zadania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w zakresie udostępniania dóbr kultury s. 177–195; Hoffmann Tomasz: Percepcja polskiej przestępczości zorganizowanej w mediach po 1989 roku ze szczególnym uwzględnieniem wybranych tytułów prasowych s. 197–210; Kajda Agnieszka: Klasyfikacja mediów oraz przedstawienie zawodu dziennikarza z perspektywy dwudziestu lat s. 211–222.

11532. POLSKA i Niemcy wobec przemian na Ukrainie. Polen und Deutschland angesichts des Wandels in der Ukraine. Red. nauk. Wojciech Furman. Rzeszów 2015 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego 8° ss. 170, il., streszcz., Zsfg.

Materiały konferencji, Rzeszów, 24–25 X 2014 r.

Z treści: Makar Jurij: Polska a kwestia powrotu Ukrainy do Europy s. 43–53; Kowal Paweł: Taktyki i strategie państw członkowskich i instytucji unijnych wobec konfliktu na Ukrainie w latach 2011–2014. Uwarunkowania oraz postulaty badawcze s. 54–69; Janowski Mieczysław: Czy Europa Polaków i Niemców może być także Europą Ukraińców? s. 70–87; Bonusiak Włodzimierz: Polityka Polski wobec Ukrainy w latach 2004–2014 s. 97–104; Makar Witalij: Polska i Kanada wobec suwerenności państwa ukraińskiego s. 105–112; Molo Beata: Implikacje współpracy energetycznej Niemiec z Rosją dla Polski i Ukrainy s. 113–126; Karapyta Witold: Polityka energetyczna Polski i Niemiec w aspekcie stowarzyszenia Ukrainy z Unią Europejską s. 127–138; Issig Peter: Bayerns aktuelle Beziehungen zu Polen angesichts der Ukraine-Krise s. 139–148; Nocuń Małgorzata: Znaczenie polskich i niemieckich organizacji pozarządowych w społecznych i politycznych zmianach na Ukrainie s. 149–153; Telus Magdalena: Deutsch-polnisches Magazin „Dialog” über die Ukraine: Sprachliche Konstruktion von Nähe und Distanz s. 154–163; Łuczakiwska Iwanna, Waszczyszyn Maria: Prawne aspekty sieci ekologicznej na Ukrainie i w Polsce s. 164–170.

11533. POLSKA w UE – 10-lecie członkostwa – aspekty historyczny, kulturowy, polityczny, społeczny i ekonomiczny. *Przeł. Zachodniopomorski.* R. 29: 2014 z. 3 vol. 2 s. 23–125, sum.

Treść: Nacewska-Twardowska Aleksandra: Analiza zmian w handlu zewnętrznym Polski – 10 lat doświadczeń s. 23–35; Kacperska Elżbieta: Zmiany w polskim handlu zagranicznym artykułami rolno-spożywczymi po akcesji do Unii Europejskiej s. 37–48; Pink Małgorzata: Przemiany w kapitale społecznym w Polsce po przystąpieniu do Unii Europejskiej s. 49–58; Nowak Edward: Wpływ dyrektyw Unii Europejskiej na system sprawozdawczości finansowej w Polsce s. 59–68; Czyżewski Andrzej, Czakowski Dariusz: Podstawowe cechy rynku zbóż w Polsce przed akcesją i po akcesji do Unii Europejskiej (1995–2012) s. 69–79; Bieniek-Majka Maryla: Integracja na rynku owoców i warzyw jako efekt członkostwa Polski w Unii Europejskiej s. 81–92; Wicki Ludwik: Czynniki wpływające na częstość korzystania z wybranych działań PROW w gospodarstwach rolnych. [Program Rozwoju Obszarów Wiejskich] s. 93–103; Niedziółka Arkadiusz: Wsparcie rozwoju agroturystyki w Polsce ze środków unijnych s. 105–115; Kizielewicz Joanna: Wpływ funduszy Unii Europejskiej na rozwój gospodarki turystycznej w obszarach nadmorskich w Polsce – przykład Wybrzeża Gdańskiego s. 117–125.

11534. POLSKI system polityczny z perspektywy 25 lat. Wybrane problemy. Red. nauk. Jerzy Kornaś, Łukasz Danel. Toruń 2015 Adam Marszałek 8° ss. 222.

Treść: Kornaś J., Danel Ł.: Wstęp s. 5–7; Kornaś J.: Transformacja ustrojowa Rzeczypospolitej Polskiej s. 9–48; Lisiakiewicz Rafał: Decentralizacja władzy państwowej i stan funkcjonowania samorządu terytorialnego s. 49–73; Danel Ł.: System partyjny RP – ewolucja i stan obecny s. 74–98; Jakimowicz Robert: System wyborczy i finansowanie partii politycznych s. 99–132; Kotulewicz Karolina: Grupy interesów i ich wpływ na polski system polityczny s. 133–170; Dzwonczyk Joanna: Społeczeństwo obywatelskie i bariery jego rozwoju s. 171–200.

11535. POLSKIE siły zbrojne w Afganistanie. Wnioski i doświadczenia. Red. nauk. Andrzej Polak, Wojciech Więcek. Warszawa 2015 Wydaw. AON 8° ss. 244, il. AON.

Z treści: Milik Piotr: Legalność decyzji o użyciu sił zbrojnych w Afganistanie z punktu widzenia prawa międzynarodowego s. 213–218; Karolewski Albert, Rejman-Karolewska Małgorzata: Polski Kontyngent Wojskowy w Afganistanie. [Lata 2002–2014] s. 219–232.

11536. POPIUK-RYSIŃSKA Irena: Polska w organizacjach międzynarodowych po 1989 r. *Homo Politicus*. Vol. 9: 2014 s. 59–78, sum.

11537. PRASA regionalna i lokalna na terenie województwa podlaskiego w latach 1989–2010. Szkice i materiały. Praca zbiorowa. Pod red. Jadwigi Sadowskiej i Katarzyny Sawickiej-Mierzyńskiej. Białystok 2013.

Rec.: Zdunek Magdalena: Spojrzenie na prasę i czasopisma Podlasia. *Bibliotekarz Podlaski*. R. 16: 2015 nr 1 s. 178–182.

11538. PREZYDENCJA Polski w Radzie Unii Europejskiej. Pod red. Józefa M. Fiszera. Warszawa 2012 ISP PAN 8° ss. 445, nlb. 6, il.

1 VII – 31 XII 2011 r.

Rec.: Olszewski Paweł, *Studia Polit.* Nr 31: 2013 s. 378–385.

11539. PRZEMIANY urbanizacyjne 1990–2015. 25-lecie samorządu w Gdańsku. Zespół aut. oprac. Małgorzata Antoń [i in.]; red. Dawid Zielkowski. Gdańsk 2015 Biuro Rozwoju Gdańska 4° ss. 200, il.

11540. PRZYBYSZ Kinga: Spór Radia Maryja z KRRiT w świetle wybranych publicystycznych audycji Radia Maryja 2011–2013. Toruń 2015 *Silva Rerum* 8° ss. 114.

11541. PYKA Jan: Pierwszy Synod Diecezji Opolskiej (2002–2005). Geneza, przebieg, recepcja. Opole 2015 Red. Wydawnictw Wydz. Teol. Uniw. Opolskiego; Wydaw. i Druk. Św. Krzyża 8° ss. 230, nlb. 5, riass., Zsfg. (Z *Dziejów Kultury Chrześcijańskiej na Śląsku*; 87).

11542. PYŁAT Joanna: Szanse i perspektywy Polski w latach 1989–1990 widziane przez pryzmat opinii „polskiego Londynu”. *Politeja*. 2013 nr 1(23) s. 67–93.

11543. RADOMSKI Wiesław: Podkarpacka siatkówka w latach 2005–2015. Rzeszów 2015 Geokart International 4° ss. 171, il.

11544. RAINKO Ewa: Pozaszkolna edukacja zawodowa w latach 1997–1999, czyli dokąd zmierza kształcenie zasobów ludzkich? *Studia Łomżyńskie*. T. 25: 2015 s. 167–180, sum.

11545. RATAJSKI Józef: Monografia Polskiej Izby Turystyki 1989–2011. Bydgoszcz 2013 Wydaw. Uczelniane Wyższej Szkoły Gospodarki 8° ss. 114, il.

Toż. Wyd. 2. pt. Monografia Polskiej Izby Turystyki 1989–2015. Bydgoszcz 2015 ss. 131, il.

11546. RAZEM pamiętamy więcej. Inicjatywy szkół, placówek i stowarzyszeń związane z poznawaniem historii Sybiraków oraz przekazywaniem jej obecnym i przyszłym pokoleniom. Oprac. Ewa Ołenicz-Bernacka. Bolesławiec 2015 Muzeum Ceramiki; na zlec. Gimnazjum Samorządowego nr 2 im. Polaków Zesłanych na Sybir 8° ss. 201, nlb. 3, il.

Z treści: Korczyński Kazimierz: Zarys Działalności Związku Sybiraków w latach 1988–2014 s. 10–22; Niemczuk Maria: Historia powstania Koła Związku Sybiraków w Bolesławcu s. 23–29; Nowosielska-Sobel Joanna: Pamięć o Sybirakach jako element budowania tożsamości regionalnej Dolnego Śląska s. 30–39; Mikuczevska Monika: Początek działalności Związku Sybiraków w Polsce 1928–1939 s. 40–44; Puk Anna: „Ocalić od zapomnienia” – znaczenie projektów historycznych dla dokumentowania dziejów lokalnej społeczności Bolesławca s. 45–50; Ołenicz-Bernacka Ewa: Przeszłość i teraźniejszość w misji szkoły s. 51–57; Jankowski Grzegorz: Koło Historyczne Miłośników Jazdy Polskiej im. 6. Pułku Ułanów Kaniowskich s. 58–60; [Wykaz placówek i stowarzyszeń noszących imiona upamiętniające Zesłańców Sybiru. Prezentacje] s. 61–78; [Wykaz szkół noszących imiona upamiętniające Zesłańców Sybiru. Prezentacje] s. 79–195.

11547. REMISZEWSKI Ryszard M[arian]: Ćwierćwiecze Związku Polskiego Spisza. *Prace Pienińskie*. T. 25: 2015 s. 278–285.

Od 1990 r.

11548. RIGAMONTI Magdalena, Rigamonti Maksymilian: Straty. Żołnierze z Afganistanu. Warszawa 2015 Dom Wydaw. PWN 8° ss. 193, nlb. 1, tabl. 60, il. (Bieguny Wojny).

Rok 2001.

11549. RODZINA Szkół im. Jana Pawła II. W roku kanonizacji Patrona. [T.] 2. Red. Zbigniew Gumiński. Radom 2015 Fama – Zbigniew Gumiński 4° ss. 551, il.

Tekst równol. pol., ang. T. 1. 2006.

11550. ROMAŃSKI Mirosław: Partie „kanapowe” w III Rzeczypospolitej. *Prace Hist.-Archiw.* T. 27: 2015 s. 171–185, sum.

11551. ROZBICKA Renata: Stosunki polsko-ukraińskie w publikacjach prasowych „Gazety Wyborczej” i „Rzeczypospolitej” w latach 1993–2005. Ukraińska droga do NATO. *Przeegl. Wschodnioeuropejski*. [T.] 5: 2014 [nr] 2 s. 87–108, sum.

11552. RÓG Lucyna: 20 lat Fundacji Manus 1995–2015. Wrocław 2015 Oficyna Wydawnicza Politech. Wrocławskiej 8° ss. 71, nlb. 1, il.

Organizacja studencka na Politechnice Wrocławskiej.

11553. SAŃCZUK Anna: Po stronie wolności. 25 lat Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka w Polsce. Warszawa 2015 Helsińska Fund. Praw Człowieka 8° ss. 115, nlb. 1, il.

Dostępne również w formie elektronicznej.

11554. SĄSIADK Ałojzy: Zarys historyczny odrodzonego Związku Sybiraków. Powstanie i działalność Koła Łódź-Bałuty Związku Sybiraków. *My, Sybiracy*. Nr 26: 2015 s. 222–226.

Po 1989 r.

11555. SIDORKIEWICZ Krzysztof: Polska i Litwa w latach 2009–2013. Dobrze czy trudne sąsiedztwo? *Przeegl. Wschodnioeuropejski*. [T.] 6: 2015 [nr] 2 s. 69–84, sum.

11556. SIEDEM lat kształcenia rolniczego w Białej Podlaskiej. Wydawnictwo okolicznościowe z okazji I Zjazdu Absolwentów Kierunku Rolnictwo. [Aut.] Baranowska Alicja [i in.]. Biała Podlaska 2015 PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej 8° ss. 51, il.

Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, l. 2008–2015.

11557. SIEKLUCKI Dominik: Dynamika systemu wyborczego III Rzeczypospolitej na tle historycznym. Kraków 2015 Wydaw. UJ 8° ss. 340, nlb. 1, il.

11558. SITARZ Czesław: 25 lat Odrodzonego Samorządu Terytorialnego. Rocz. Wołomiński. T. 11: 2015 s. 7–24.

Wołomin.

11559. SKŁODOWSKI Jan: Legiony Polskie w Karpatach Wschodnich – po stu latach. *Pam. Pol. Tow. Tatrzańskiego*. T. 23: 2014 [dr.:] 2015 s. 203–212.

Rafajłowa (Ukraina), 1–4 X 2014 r.

11560. SKUBISZEWSKI Krzysztof: Miejsce Stolicy Apostolskiej w polskiej polityce zagranicznej w latach 1989–1993. *Politeja*. 2014 nr 3(29) s. 355–365.

11561. SOBCZAK Jacek: Potomkowie Lecha i Giedymina. Stosunki polityczne między Litwą a Polską w pierwszych latach odrodzenia państwa litewskiego. Od litewskiej deklaracji suwerenności państwowej 18 maja 1989 r. do Traktatu o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy z dnia 26 kwietnia 1994 r. Poznań 2009.

Rec.: Sirutavičius Vladas, *Lithuanian Historical Studies*. Vol. 17: 2012 [dr.:] 2013 s. 264–268.

11562. SPOŁECZNA Akademia Nauk w rozwoju szkolnictwa wyższego w Polsce. Red. nauk. Roman Patora. Łódź 2015 Wydaw. Społ. Akad. Nauk 8° ss. 133, il. Społ. Akad. Nauk. (Studia i Monografie; nr 62).

Treść: Patora R.: Wstęp s. 5–6; Patora R.: Społeczna Akademia Nauk – przeszłość, teraźniejszość i przyszłość s. 7–30; Gawryś Jadwiga, Seliga Robert: Panorama szkolnictwa wyższego w Polsce w latach 1990–2015 s. 31–46; Sułkowski Łukasz: Kultura jakości w uczelniach wyższych – etnografia uczelni wyższych s. 47–62; Patora R.: Wizerunek i PR uczelni wyższej s. 63–70; Piasecki Bogdan: Działalność naukowo-badawcza Społecznej Akademii Nauk s. 71–93; Gawryś J., Kopańska Justyna, Woźniak Andrzej: Kultura jakości – studium przypadku Społeczna Akademia Nauk s. 95–133.

11563. STĘPAK Sławomir: Społeczny Komitet Odnowy Starego Cmentarza na „Piaskach” w Tarnobrzegu-Miechocinie. *Tarnobrzegskie Zesz. Hist.* Nr 35: 2011 s. 86–100.

Od 1998 r.

11564. STROŃSKI Henryk: Polacy na Ukrainie i Ukraińcy w Polsce, jako czynniki w stosunkach polsko-ukraińskich. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 401–414, sum.

Od 1991 r.

11565. SUDUŁ Ryszard: Zmiany infrastrukturalne granicy Rzeczypospolitej Polskiej i Ukrainy a procesy migracji. *Rocz. Chełmski*. T. 18: 2014 s. 139–158, sum., izłożenie.

Od 1990 r.

11566. SUŁEK Antoni: After „Złote żniwa”. An attempt to assess the social impact of the book. *Polin*. Vol. 27: 2015 s. 399–412.

Dot. książki: Gross Jan Tomasz: Złote żniwa. Rzecz o tym, co się działo na obrzeżach zagłady Żydów. Współpr. Irena Grudzińska-Gross. Kraków 2011.

11567. SUPRANOWICZ Radosław: „Fünfundzwanzig Jahre waren Illusionen billig zu haben”. Realistische Positionen bundesdeutscher Presse zum Verlust des deutschen Ostens. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 415–428, sum.

Po 1989 r.

11568. SURZYCKA Joanna: Minuty w Teatrze Cieszyńskim. Cieszyn 2015 Interfon 8° ss. 39, nlb. 1. Teatr im. Adama Mickiewicza, po 1989 r.

11569. SYKULSKI Leszek: Polska myśl geopolityczna w latach 1989–2009. Chorzów 2015 Chorzowskie Tow. Nauk. im. Kurta Aldera 8° ss. 316.

11570. SYSTEM transportowy Polski. 10 lat w Unii Europejskiej. Red. nauk. Jana Pieriegud. Warszawa 2015 Szkoła Gł. Handlowa. Oficyna Wydawnicza 8° ss. 146, il., sum.

Treść: Pieriegud J.: Wstęp s. 9–10; Pieriegud J.: Preface s. 11–12; Paprocki Wojciech: Transport drogowy s. 13–33; Pieriegud J.: Transport kolejowy s. 35–58; Hozzman Adam: Transport lotniczy s. 59–75; Matczak Maciej: Transport morski s. 77–93; Wolański Michał: Komunikacja miejska s. 95–112; Pieriegud J.: Polska na tle pozostałych krajów unijnych s. 113–137; Pieriegud J.: Podsumowanie i zakończenie s. 139–140; Pieriegud J.: Conclusions s. 141–142.

11571. SZAFRANIEC Krystyna: Rolnicy a pozostali mieszkańcy wsi i miast. Analiza zmian sytuacji życiowej, postaw i orientacji politycznych po 1989 roku. *Więś i Rolnictwo*. 2015 nr 2 s. 63–82, sum.

11572. SZAHIDEWICZ Halina: „Buńczuk”. 15 lat Tatarskiego Zespołu Dziecięco-Młodzieżowego. Białystok–Wrocław 2015 Muzułmański Zw. Religijny w RP. Muzułmańska Gm. Wyznaniowa; Argi 4° ss. 119, nlb. 1, il.

11573. SZCZECIN, obywatele, samorząd. Przyczynek do retrospekcji 25 lat. Red. nauk. Maciej Drzonek. Szczecin–Kraków 2015 Dante 8° ss. 232, il.

Z treści: Podgórzanska Renata: Problemy społeczne i demograficzne Szczecina na przestrzeni 25 lat – wybrane aspekty s. 11–31; Benken Przemysław: Parlamentem zainteresowani, samorządem nieco mniej – o partycypacji wyborczej szczecinian s. 33–40; Czapiewski Tomasz: Preferencje partyjne mieszkańców Szczecina w wyborach do Sejmu s. 41–61; Kamrowska-Buciak Justyna, Urbaniak-Samborska Dorota: Szczecińscy radni w pierwszych latach III RP s. 63–72; Ignasiak Agnieszka: Mniejsza rada, silniejszy prezydent – wybory szczecińskich radnych w latach 2002–2014 s. 73–90; Chrobak Piotr: Kształtowanie się zarządów miasta i prezydiów Rady Miasta Szczecin w latach 1990–2014 s. 91–116; Pauksztelo Wojciech: Rady osiedli w Szczecinie – niechciana demokracja? s. 117–127; Jureczko Jerzy: Mieszkańcy też decydują – wybrane inicjatywy obywatelskie w mieście Gryfa s. 129–144; Mazurkiewicz Bartosz: Wielość w różnorodności – przykłady szczecińskich pomysłów w III sektorze s. 145–158; Kamola-Cieślak Małgorzata: Obywatele i ich pamięć o tożsamości. Szczecińskie pomniki po 1989 roku s. 159–171; Adamski Radosław: Problem suburbanizacji w interpelacjach i zapytaniach radnych Szczecina w latach 2005–2015 s. 173–183.

11574. SZOCKI Józef: Prasa lokalna Dolnego Śląska 1989–2012 (w świetle badań prasoznawczych). Wrocław 2015 Wydaw. Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” 8° ss. 256, il. Wyższa Szkoła Zarządzania „Edukacja”. (Monografie Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu).

11575. SZTABA Jadwiga: Debata o polskiej drodze do Unii Europejskiej w latach 2001–2003. Kielce 2015 Wydaw. Uniw. Jana Kochanowskiego 8° ss. 243, nlb. 4, il.

11576. ŚWISTOWSKI Franciszek: X Zjazd Absolwentów Chełmskiej Szkoły Technicznej i Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie. Chełm 2015 Chełmskie Tow. Techn. im. Ewarysta Stobnickiego 8° ss. 186, nlb. 1, il.

Rec.: Franecki Antoni, *Roczn. Chełmski*. T. 19: 2015 s. 526–528.

11577. TABOR Marek: 15 lat Polski w NATO. *Homo Politicus*. Vol. 9: 2014 s. 79–102, sum.

11578. TEATR historii lokalnych w Europie Środkowej. Pod red. Ewy Wąchockiej, Doroty Fox, Anety Głowackiej. Katowice 2015 Wydaw. UŚ 8° ss. 400, nlb. 4, il., sum. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 3296).

Z treści: Leyko Małgorzata: Teatralizacja historii lokalnych w formacie R/W s. 13–24; Teatr miejsca / pamięć miejsca: Fox D.: W kopalni i wokół kopalni. Przedsięwzięcia teatralne Sceny Propozycji działającej przy zabrzańskim Stowarzyszeniu „Pro Futuro”. [Lata 2002–2012] s. 27–38; Solski Zbigniew Władysław: „Niskie Łąki” Tymoteusza Karpowicza. [Dot. Rakowca we Wrocławiu] s. 39–49; Mikołajczyk Jacek: „Carmen” wśród Ruin. Teatr w miejscu odzyskanym. [Gliwice] s. 50–60; Maciupa Olga: Teatr NN jako alternatywne archiwum pamięci o Żydach w Lublinie s. 61–70; Kozłowska Mirosława: Odzyskiwanie i osvajanie historii Ziemi Odzyskanych. Performatywne kreacje miejsca. Rekonesans s. 71–88; Pawlicka Kama: „Ten świat jest takim, jakim go czynimy”. Teatr Modrzejewskiej w Legnicy jako medium historii i tożsamości lokalnej s. 96–104; Buck Andrzej: Dramat lubuski w kontekście rekonstrukcji historii i przestrzeni lokalnych s. 105–124; Bobula Joanna: Próba zachowania i popularyzacji kultury lokalnej w wielopokoleniowym Teatrze Huculskim s. 125–133; Sobiecka Anna: Teatralne remiksowanie historii jako wariant historii lokalnych s. 305–322; Stangret Paweł: Metonimia wspólnoty narodowej – przypadek Tadeusza Kantora i duetu [Paweł] Demirski/[Monika] Strzępka s. 323–333; Peplińska Katarzyna: Transformacja ustrojowa na teatralnej scenie badana s. 349–358; Ciechowicz Jan: Gombrowicz w Gdyni (wokół „Kolibra lotu ostatniego” Pawła Huelle) s. 359–370; Prykowska-Michalak Karolina, Wąsik Monika: Globalne animacje – lokalne działania. Sektorowe badania teatru łódzkiego prowadzone metodą danych zastanych. [Lata 2007–2012] s. 371–387.

11579. TOCZEK Ryszard: Rada miejska Gdyni 1990–1994. Część pierwsza – kontekst historyczny. *Roczn. Gdyński*. Nr 27: 2015 s. 10–37.

11580. TOMASZEWSKA Dorota: Kryzys słupskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej (WSP) w pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych XX wieku. *Słupskie Studia Hist.* Nr 20: 2014 s. 257–291, sum.

11581. TOŻSAMOŚĆ ludzi sumienia. Wizyta Jana Pawła II w diecezji bielsko-żywieckiej w 1995 roku z perspektywy dwudziestu lat. Pod red. Joanny Czyż-Cieciak. Bielsko-Biała 2015 Hurtownia „Misericordia” *Odój Alina* 8° ss. 195, nlb. 1.

Z treści: Pindel Roman: Do czego przekonuje Jan Paweł II w Skoczowie? s. 21–51; Studenski Marek: Nasza tożsamość. Źródła fenomenu wielokulturowości diecezji bielsko-żywieckiej s. 52–93; Czyż-Cieciak J.: Ludzie sumienia każdego wieku s. 118–150; Samsel Robert: Dzieła sumienia. O owocach papieskiej wizyty i nauczania Jana Pawła II s. 151–166; Aneks: Przemówienia Jana Pawła II – Skoczów, Bielsko-Biała, Żywiec (22.05.1995 r.), Watykan (24.05.1995 r.) s. 167–196.

11582. TRANSFORMACJA 1989. W 25-lecie powołania rządu Tadeusza Mazowieckiego. Materiały z seminarium zorganizowanego przez Polską Akademię Umiejętności, Wojewodę Małopolskiego Jerzego Millera i Stowarzyszenie Sieć Solidarności w ramach obchodów 25-lecia odzyskania niepodległości, Kraków, 13 września 2014. Red. nauk. Zygmunt Kolenda. Kraków 2015 PAU 8° ss. 71, nlb. 2.

Treść: 1. Osiągnięcia i zmiany w polskiej gospodarce po 1989 roku: Balcerowicz Leszek: Zmiany po socjalizmie s. 7–17; Głosy w dyskusji. [Stanisław Gomułka, Jerzy Hausner, Andrzej Wojtyła] s. 19–34; 2. Zmiany w polskim wymiarze sprawiedliwości po 1989 roku: Zoll Andrzej: Transformacja ustroju jako proces przeobrażeń prawa s. 37–50; Stępień Jerzy: Samorząd terytorialny w dobie transformacji s. 51–71.

11583. [TRYNIECKI Janusz]: Kultura Ziemi Parczewskiej. Culture of the Parczew Land. Tekst ... Parczew–Kwidzyn 2015 Miejs.-Gm. Bibl. Publ.; Vega Studio Adv. Tomasz Müller 8° ss. 119, nlb. 1, il., sum.
Po 1989 r.

11584. [TRZECIA Rzeczpospolita. Historia i myśl polityczna]. *Annales Univ. Paedagog. Cracoviensis*. Folia 181: *Studia Politologica*. [T.] 14: 2015 s. 3–128, sum.

Treść: Strzelecki Michał: Między idealizmem a konformizmem. Inteligencji polskiej wizje III Rzeczypospolitej s. 3–15; Kilian Stanisław: Emigracyjny wizerunek przeciwnika politycznego na tle historycznych resentymentów i w perspektywie zjednoczenia z krajem (1945–1992) s. 16–27; Głazewski Jacek: Uwagi o myśli politycznej Bronisława Geremka s. 28–37; Śliwa Michał: W poszukiwaniu nowej utopii: idea rewolucji edukacyjnej Jacka Kuronia s. 38–47; Sielski Jerzy: Lech Wałęsa i Tadeusz Mazowiecki. Twórcy III RP s. 48–64; Momro Paweł: Prezydentura gen. Wojciecha Jaruzelskiego w świetle teorii i praktyki zarządzania władczymi kompetencjami ustrojowymi s. 65–85; Trembicka Krystyna: Ocena Okrągłego Stołu w III Rzeczypospolitej – ciągłość i zmiana s. 86–98; Sanecka-Tyczyńska Joanna: Ocena III Rzeczypospolitej – płaszczyzna polaryzacji współczesnej polskiej sceny politycznej s. 99–114; Kratiuk Krystian: Jarosława Kaczyńskiego krytyka Adama Michnika w latach 1979–1993 s. 115–123; Rybak Michał: Janusza Korwin-Mikkego ocena elit politycznych III RP s. 124–128.

11585. TURCZYŃSKI Paweł: 15 lat w NATO. Aspekty polityczne, prawne i militarne. Warszawa 2015 Bellona 8° ss. 301, nlb. 1, il. (Biblioteka Wiedzy Wojskowej).

11586. WALEWANDER Edward: Katedra Pedagogiki Porównawczej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Lublin 2013.

Rec.: Kula Ewa, *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 57: 2014 nr 3/4 s. 166–167.

11587. WASILEWSKI Krzysztof: Obraz emigracji niepodległościowej w „Gazecie Wyborczej” (1989–1991). *Roczn. Bibliol.-Prasoznawczy.* T. 7/18: 2015 s. 63–81, sum.

11588. WEREMIUK Sławomir: Polska wobec Rosji w latach 1992–2014. Od zależności postimperialnych do trudnych relacji – analiza wybranych aspektów. *Przegl. Bezpieczeństwa Wewnętrznego.* Nr 13: 2015 s. 98–136, sum.

11589. WĘC Janusz J.: Pierwsza polska prezydencja w Unii Europejskiej. Uwarunkowania, procesy decyzyjne, osiągnięcia i niepowodzenia. Kraków 2012 Księg. Akademicka 8° ss. 318, il. (Societas; 44).

Rec.: Fiszer Józef M., *Studia Polit.* Nr 31: 2013 s. 373–378.

11590. WIARA czynna w miłości. Księga pamiątkowa z okazji 25-lecia wznowienia działalności Caritas Archidiecezji Przemyskiej. Red. Witold Burda, Artur Janiec, Waclaw Siwak. Przemysł 2015 Wydaw. Archidiec. Przemyskiej 8° ss. 348, il.

Z treści: Borcz Henryk: Z dziejów zorganizowanej dobroczynności w diecezji przemyskiej (do roku 1938) s. 95–106; Szal Adam: Święci przemyscy krzewicielami miłosierdzia. [Św. Józef Sebastian Pelczar, bł. Jan Wojciech Balicki, bł. Bronisław Markiewicz] s. 107–120; Hofman Marian: Powstanie i organizacja Caritas (archi)diecezji przemyskiej s. 121–150; Kapłan Marcin: Działalność charytatywna w diecezji przemyskiej prowadzona przez Kościół w latach 1944–1964 s. 151–176; Fenomen przemyskiej Caritas po 1990 roku s. 177–312; Świadectwa i perspektywy s. 313–338.

11591. WIERNOWOLSKI Stefan: Demokracja po Sulęcińsku 1990–2015. Sulęcín–Zielona Góra 2015 PHU Kacper; Drukarnia Ligatura 8° ss. 176, nlb. 2, il.

11592. WILCZAK Dariusz: Most. Tajna operacja przetrwania Żydów. Warszawa 2015 Fronda.PL 8° ss. 219, nlb. 2, il.

Moskwa–Warszawa–Izrael, l. 1990–1992.

11593. WILK Wiesław: Z działalności Klubu Inteligencji Katolickiej „Forum Sandomierskie”. Suplement. *Zesz. Sandomierskie.* R. 21: 2015 nr 39 s. 51–53.

Do własnych artykułów: 15 lat działalności Klubu Inteligencji Katolickiej „Forum Sandomierskie”. *Tamże.* R. 13: 2006 nr 22; 20 lat działalności Klubu Inteligencji Katolickiej „Forum Sandomierskie”. *Tamże.* R. 17: 2011 nr 31.

11594. WOJTANOWSKA Natalia: Aspekty prawne katastrofy smoleńskiej. Wybrane problemy. Kraków 2015 Arcana 8° ss. 121.

11595. WOŹNIAK Jarosław P.: Rozwój mediów w przekazie wiary w archidiecezji lubelskiej po roku 1989. Lublin 2015 Wydaw. Archidiec. Lubelskiej Gaudium 8° ss. 250, il., sum.

11596. WRÓBLEWSKA Anna: Rynek filmowy w Polsce. Warszawa 2014 Wydaw. Wojciech Marzec 8° ss. 216.

Po 1989 r.

11597. WYKUSZ Sylwia: Problemy regionów w prezydenckiej kampanii wyborczej w 2010 roku. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 27: 2013 s. 556–568, sum.

11598. Z HISTORII SKPG i AKPT (2011–2015). Pod red. Agaty Hanuli, Bartłomieja Koguta, Leszka Ogórka. Kraków 2015 Oddz. Akademicki PTTK 8° ss. 213, il. Studenckie Koło Przewodników Górskich w Krakowie.

Studenckie Koło Przewodników Górskich i Akademickie Koło Przewodników Tatrzańskich w Krakowie.

Treść: Od Redakcji s. 7; Pańczyszyn Piotr: Z kart historii SKPG Kraków za lata 2011–2015 s. 9–13; Cienkiewicz Marek: Koło wciąż otwarte na świat. Kronika cyklicznych kołowych imprez otwartych w latach 2011–2015 s. 14–21; Suder Paweł: O Konkursie Całorocznym słów kilka s. 22–25; Czub Maria: Slajdowiska SKPG s. 26–29; Konieczny Paweł: Działalność Komisji Szkoleniowej SKPG w latach 2011–2015 s. 30–38; Kościelniak Barbara: Kurs 2009–2011 s. 39–40; Kogut B.: Kurs przewodnicki 2010–2012 s. 41–43; Staniec Dominika: Z Pamiętnika Szefowej Kursu 2011/2013 s. 44–47; Górecka Katarzyna: Biecz, frisbee, muffinki, czyli co? Niepokonani i niesamowici – KURS 2012–2014! s. 48–49; Wczelik Małgorzata, Wilkowski Szymon: Kurs 2013–2015 s. 50–51; Ciaptacz Paweł: W krzywym zwierciadle, czyli kabarety SKPG s. 52–57; Wieczorek Marek: Chłopcy i dziewczęta z Chaty Gorczańskiej s. 58–68; Figiel Natasza: Gorc jest fajny! [Studencka Baza Namiotowa Gorc] s. 69–71; Ciach Agata: Baza na Lubaniu s. 72–74; Hanula A.: Dzień NaLeśnika s. 75; Wilkowski Sz.: Radocyna s. 76–77; Dziura Jan: Dziś prawdziwych wypraw już nie ma... s. 78; Figiel N.: Damawand – wyprawa z okazji 60-lecia SKPG i AKPT s. 79–80; [Mróz Andrzej]: Piosenki s. 81–84; Stankiewicz Wojciech: Wspomnienia z działalności w SKPG „Członka Zjawy” s. 85–89; Kowalczyk-Mroczkowska Ludmiła: Parę lat, dobry czas s. 90–100; Płazak Tomasz: Mój Elbrus (5642 m n.p.m.) – równo pół wieku temu s. 101–107; Ogórek L.: Od Lubania do Pirenejów s. 108–116; [Sylwetki zmarłych członków kół] s. 117–160; Florys Maciej, Hanula A., Kogut B., Ogórek L.: Statystyki SKPG i AKPT s. 161–187.

11599. ZENDEROWSKI Radosław, Koziński Bartosz: Uwarunkowania polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej. Warszawa 2015 Wydaw. UKSW 8° ss. 247, il.

Od 1989 r.

11600. ZESPÓŁ Szkół Kształcenia Ustawicznego w Krośnie (2000–2014). Zespół red. Aneta Bator [i in.]. Krosno 2015 Hedom 8° ss. 119, nlb. 1, il.

11601. ŻURAWSKI vel Grajewski Przemysław: Geopolityka – siła – wola. Rzeczypospolitej zmagania z losem. Kraków 2010 Ośr. Myśli Polit. 8° ss. 388, nlb. 12. Ośr. Myśli Polit. (Biblioteka Myśli Politycznej; 72).

Po 1989 r.

Rec.: Andrzejewski Piotr: Polski interes narodowy – dwa spojrzenia. Porównanie koncepcji. *Studia Polit.* Nr 31: 2013 s. 362–372.

11602. ŻYLIŃSKI Szymon: Znaczenie lokalnej prasy literackiej w rozwoju drogi twórczej Mariusza Sieniewicza, pisarza i animatora kultury. *Zesz. Nauk. Ostrołęckiego Tow. Nauk.* [T.] 28: 2014 s. 352–365, sum.

Dot. współtworzenia pisma literacko-artystycznego „Portret”, l. 1995–2002.

SKOROWIDZ

Skorowidz zawiera w układzie alfabetycznym: 1. Nazwiska autorów i współpracowników, autorów przedmów, recenzji, tłumaczy i wydawców; 2. Tytuły wydawnictw źródłowych, dzieł anonimowych i zbiorowych oraz czasopism; 3. Nazwiska osób; 4. Nazwy geograficzne; 5. Nazwy zakonów, narodowości i dynastii wymienionych w tytułach lub adnotacjach bibliograficznych. Po nazwach miejscowości podana jest nazwa powiatu, a w przypadku miast powiatowych – nazwa województwa. Miasta wojewódzkie nie posiadają żadnego określnika. Osobne hasła stanowią nazwy województw, dawne i obecne. Nazwy przymiotnikowe powiatów przyjęto za „Spisem miejscowości w Polsce” (stan na lipiec 2005 r.). W przypadku miejscowości leżących poza granicami Polski podano nazwę państwa, z wyjątkiem stolic, pozostawionych bez określnika. Liczby następujące po hasłach indeksowych odsyłają do numerów pozycji w tekście „Bibliografii”. Do haseł głównych (nazwiska autorów, tytuły wydawnictw źródłowych, dzieł anonimowych, zbiorowych i czasopism) oraz nazw geograficznych i historycznych odsyłają liczby drukowane pismem tekstowym (antykwą). Liczby drukowane kursywą odsyłają do nazwisk wymienionych w tytułach lub dodatkowych informacjach bibliograficznych oraz do nazw zakonów. Tytuły czasopism podano kursywą, natomiast nazwy geograficzne – drukiem rozstrzelonym (spacja). W skorowidzu użyto następujących skrótów: fotografie – fot.; ilustracje – il.; opracowanie, opracował – oprac.; omówienie i recenzja – rec.; polemika – polem.; wstęp, przedmowa, posłowie – przedm.; redakcja (także kierownictwo w zespołach redakcyjnych, względnie współredaktorstwo) – red.; replika – repl.; przekład, tłumaczenie – tł.; uzupełnienie – uzup.; różne formy współpracy – współpr.; wydawcy zaznaczeni w różny sposób (wydał, podał do druku, wyboru dokonał, zestawiał itp.) – wyd.

A była cicha i gwiaździsta noc grudniowa 9662

A serce zostało na Grochowie 10345

Abbatisvill Jan de 3423

Abdulhalimova Elnara 2605

Abkowicz Mariola 2549, 8118

Abłamowicz Dominik 1619

Abraham, syn Sułka 2670

Abraham Roman 5668

Abrahamer Sara, tł. 9678

Abrahamowicz Antonina 1577

Abrahamowicz Dawid 1577, 4752

Abrahamowicz Jakub 5178

Abramczuk Krystyna Zofia 3045

Abramczyk Magdalena, oprac. 3345; rec. 4768

Abramow Joanna 6837

Abramow-Newerly Jarosław 3371

Abramowicz Małgorzata 1698

Abramowicz Piotr 3793

Abramowicz Zofia 2733, 2759

Abramów Joanna 3719, 6846

Abraziejus Jozuas 4359

Abryszeński Piotr 10561

Abżółtowski Sergiusz 4861
 Achremczyk Stanisław 1992, 2938, 5254, 6765, 7655
 Ahtelik Aleksandra 3208
 Ackermann Felix 5273; rec. 2732
 Acta civilia Caunensia 7284–7286
 Acta Militaria Mediaevalia 129
 Acta Nuntiaturae Polonae 2556
 Acta Poloniae Historica 130
 Acta Scansenologica 131
 Acta Universitatis Lodziensis 132
 Acton John (właśc. John Emerich Edward Dalberg-Acton) 2891
 Adam Fischer 2434
 Adam J. Błachut. Wykaz bibliograficzny prac 59
 Adam Krzyżanowski 1873–1963. Materiały z posiedzenia naukowego 2825
 Adam Stanisław Krasiński i jego epoka 6006
 Adam z Bochenia 2871
 Adamczak Kamil 6836
 Adamczak Marcin 11468
 Adamczewska Barbara 1635
 Adamczewska Izabella 3371
 Adamczewski Jan 2397
 Adamczewski Leszek 9868, 9869
 Adamczewski Marek 2120, 2189, 2204
 Adamczyk Andrzej 4360
 Adamczyk Arkadiusz 2631, 9171; rec. 2909; red. 232
 Adamczyk Dariusz 2267
 Adamczyk Elżbieta 8119
 Adamczyk Jerzy 1484
 Adamczyk Lucyna 460
 Adamczyk Magdalena 2740; przedm. 2740; red. 2740
 Adamczyk Michał 778
 Adamczyk Mieczysław, wyd. 9798
 Adamczyk Robert 11010
 Adamczyk Rudolf 5669
 Adamczyk Stanisław Jan 6913
 Adamczyk Wesley (Wiesław) 9663; 9664
 Adamczyk Zdzisław Jerzy 3360, 8120; oprac. 8117; red. 3360
 Adamczykowie, rodzina 5669
 Adamek-Świechowska Adrianna 3280
 Adamiak Marcin 4281
 Adamiec Zuzanna 1680
 Adamiecka-Sitek Agata, przedm. 4070; red. 4070
 Adamik Joanna 6837
 Adamkiewicz Karolina 3085
 Adamkiewicz Marek 10346
 Adamko Rastislav, rec. 5055
 Adamowicz Alicja, tł. 7708
 Adamowicz Renata 3627
 Adamowska Joanna 3228
 Adamowski Jan 2530
 Adamowski Janusz Włodzimierz 3520
 Adamowski Józef 8857
 Adampol, Turcja 10431
 Adamska Anna 2592, 2670, 6914, 7095; przedm. 7095; red. 2592, 7068, 7095
 Adamska Dagmara 2205, 6798
 Adamska Danuta, oprac. 6698

Adamska Jolanta 9870; przedm. 9738; wyd. 9738
Adamska Justyna, współpr. 6734
Adamska Magdalena 3628, 9084
Adamska Monika Ewa 2019, 3773, 3774, 3775
Adamska Urszula 558, 8680; red. 11392; wyd. 2897
Adamska Zofia 6370
Adamski Andrzej 3517
Adamski Franciszek 429
Adamski Jakub 3628, 3671, 3691, 3692
Adamski Łukasz 761
Adamski Radosław 11573
Adamski Stanisław 9276
Adamus Jan 5254
Adamus Rafał 2663
Adamus Sławomir 6670
Adaszyńska Agata 9389
Adaśko Stanisław 5670
Addenda do dziejów oświaty 2915
Adelson Alan, wyd. 9820
Adiutanci marszałka Józefa Piłsudskiego 5287
Adlojada. Ekonomia i kultura 2695
Âdlovskij Stefan, oprac. 9057
Admiralski Farwater 4361
Adolf Erich 1848
Adoratorki Krwi Chrystysa 3044
Aeltermann Johannes Paul 6684, 6684
Afanasenko Ūrij 7152
Affaitati Isidoro 3870
Affelt Waldemar J. 2032, 2045, 3857
Afganistan 4830, 4872, 11310, 11521, 11535, 11548
Afryka 1036, 1677, 1686, 3346, 5528, 7970, 8006, 8315, 9022
Aftamiński Damian 10562
Agca Mehmet Ali 11124
Agłona, Łotwa 7724
Agopsowicz Monika 2696
Ahmatova Anna 5779
Ajdecki Paweł 8678
Ajewski Konrad, współpr. 9699
Ajnenkiel Andrzej 5671, 5672
Ajnowie 1980, 2829
Ajschylos 4101
Akademie wychowania fizycznego w Polsce 2916
Akademik 11102
Akcent 3284
Akcja Katolicka Diecezji Legnickiej 11331
Akiner Shirin 3241
Akker-Urbańska Izabela van den 3209
Âkovenko Nataliâ 2644, 7350
Akt erygowania parafii sulejowskiej 7252
Akta synodów prowincjonalnych Jednoty Litewskiej 7253
Akty podziałów dóbr ziemskich szlachty sandomierskiej 7254
Akty, odnosâšiesâ k istorii Zapadnoj Rossii 6892
Albania 6106
Albert Chmielowski, św. 11017
Albertrandi Jan Chrzyciel 8910, 8910
Albin Ignacy 11159

Albin Kazimierz, pseud. Jędrzek 9665
Albin Paweł 11159
Albiniak Andrzej 9085
Albiniak Elżbieta Monika 9085
Albrecht Hohenzollern, książę pruski 2102, 7902
Albrecht Stefan 2080
Albrecht-Szymanowska Wiesława 5777
Albuera, Hiszpania 1231
Album rysunków pieczęci Kajetana Wincentego Kielisińskiego 1852
Album wspomnień absolwentów i profesorów Liceum Pedagogicznego 10347
Album wystawy „Grzech – obrazy grzechu w sztuce europejskiej 1699
Alchimowicz Kazimierz, il. 958
Alechnowicz-Skrzypek Iwona 3006
Alejchem Szolem (właśc. Salomon Rabinowicz) 3231
Aleje Marcinkowskiego 6678
Aleksander I, car Rosji 8124
Aleksander Jackiewicz 4009
Aleksander Jagiellończyk 2632, 2658, 2664, 6892, 7169
Aleksander Tadeusz 6668; rec. 5416, 6625
Aleksander Wielki 3440
Aleksander Wielopolski. Próba ustrojowej rekonstrukcji Królestwa Polskiego 8121
Aleksandria, pow. częstochowski 6473
Aleksandrowice, pow. krakowski 4328, 5066
Aleksandrowicz Adam 6637
Aleksandrowicz Julian 3120
Aleksandrowicz Mustafa 11363
Aleksandrowicz Piotr 4903
Aleksandrowicz Renata, red. 3447
Aleksandrów, pow. biłgorajski 9012
Aleksandrów Kujawski, woj. kujawsko-pomorskie 6474, 6475
Aleksandrów Kujawski. Zarys dziejów 6474
Aleksandrów Łódzki, pow. zgierski 1607
Aleksiun Natalia 6349; rec. 2624
Alessano, Włochy 5245
Alexander Isidor 3903
Alexandrowicz Stanisław 761, 5673
Alexandrowicz Stefan Witold 2826, 2854
Alexewicz Gerard 6811
Algier 10257
Ališauskas Vytautas 5454; przedm. 4950; red. 4950
Alizade Akif 2605
Almanach Częstochowy 133
Almanach Historyczny 134
Almanach Łącki 135
Almanach Muszyny 136
Almanach Nowotarski 137
Almanach Sąddecki 138
Almanach sybiraków Podbeskidzia 9666
Almayer Kasper 7968
Alojzy Maria od Ukrzyżowanego Jezusa, bł. 5674
Alpy 4257, 4278, 7623
Altaner Berthold 3006
Altman Janina zob. Heschel Janina
Aluchna Józef 5675
Alzacja; Górna 7148
Ałtaj 2808

Altajski Kraj 2815
 Amarantidou Wanda 3321
 Ambrochowicz-Gajownik Anna 9086
 Ambrosewicz-Jacobs Jolanta 2671, 3120, 11120, 11332
 Ambrosiewicz Maciej 8884; oprac. 469
 Ambroziak Daria 3249, 8122
 Ambroziak Henryka Barbara 2917
 Ambroziak Jacek 4684
 Ambroziak Marian 4832
 Ambrozowicz Józef 3521; red. 3521
 Amrulevičiūtė Aelita 8123
 Ameisen Zofia 3120
 Ameryka 2656, 2798, 3297, 3323, 3422, 3687, 5025, 5246, 5273, 7748, 7986;
 Łacińska 5528; Południowa 525; Północna 525, 8163
Ameryka-Echo 2563
 Amico, socio et viro docto 2656
 Ān Amos Komenskij i Dmitrij Čiževskij 2918
 Anastaziuk Adam 10348
 Anculewicz Zbigniew 4762, 8650
 Andegawenowie 2183
 Anderman Janusz 3306
 Anders Hans-Georg 8957
 Anders Jette 7115
 Anders Władysław 2581, 4698, 4844, 4883, 8007, 9019, 9046, 9471, 9667, 9773, 9826, 9903, 10025, 10144, 10214, 10301
 sprawdzić
 Anderschowie, rodzina 6678
 Andrałojć Małgorzata 6915
 Andrasz Józef 5820
 Andrejczyk Małgorzata 3186
 Andrejewska Stanisława, wyd. 8867
 Andriolli Michał Elwiro 6566; il. 958
 Andrusiewicz Andrzej 8124
 Andruszewscy, rodzina 5288
 Andruszewski Cezary, red. 5288
 Andruszewski Zygmunt 5288
 Andruszkiewicz Dariusz, rec. 8930
 Andrychowicz-Skrzeba Joanna 11333
 Andrychów, pow. wadowicki 5585, 9183, 9957
 Andrycz Nina 10990
 Andrysiak Ewa 552, 640, 657, 1380, 2625, 3427, 3447
 Andrzej Bobola, św. 7523
 Andrzej Grzegorzczak. Człowiek i dzieło 2827
 Andrzej K. Waśkiewicz. Miejsca odwiedzone 3210
 Andrzej Łaskarz. Dyplomata, duchowny 6916
 Andrzej Łaskarzyc z Gosławic 2670, 6916
 Andrzej Toczewski 5191
 Andrzej z Krakowa (Andrzej Wasilo, Andrzej Polak) 7053
 Andrzej z Pierowej Woli (Lubienia) 5959
 Andrzejak-Nowara Małgorzata 2429
 Andrzejczak Barbara 3693
 Andrzejewska Agnieszka 10563; tł. 6057
 Andrzejewska Aldona 11372
 Andrzejewska-Zajac Alicja 3535, 5227
 Andrzejewski Aleksander 11372; przedm. 7213; red. 3723, 3997, 7213
 Andrzejewski Ignacy 924
 Andrzejewski Jerzy 3297, 10972, 11261

Andrzejewski Karol 1267
 Andrzejewski Marek 3499, 4010, 6673; rec. 11011; wyd. 9053
 Andrzejewski Piotr 11334; rec. 4801, 11601
 Andrzejewski Tadeusz, red. 2561
 Andrzejewski Tomasz 1183, 6714
 Andrzejowski Jacek 6816, 6830; przedm. 6830; red. 6830
 Andrzejuk Artur, red. 2773, 5611
 Anglia 21, 2855, 3193, 3287, 3358, 3375, 3583, 4011, 5836, 5837, 7260, 7450, 7570, 7747, 7830, 7968, 7998, 8094, 8343, 9018, 9046, 9762, 10328
 Angström-Grandien Inga L. 2592
 Anhalt Dobromiła 2093
 Anielin, pow. opoczyński 5804
 Anielin – tu poległ Hubal 5804
 Anioł Ślązak (właśc. Johannes Scheffler) 7711
 Anioł Włodzimierz 11367
 Anioła Marek 6866
 Anisimov Maksim Ūrevič 7351
 Aniszewska Jolanta 1626; red. 328
 Ankona, Włochy 1219, 4698, 10177, 10210, 10236
 Ankudowicz-Bieńkowska Maria 4150, 10564
 Anna, księżna śląska 4989, 6918, 7052, 7190
 Anna, księżna ziębicka 2612
 Anna Cylejska, królowa polska 5228
 Anna Jagiellonka 2592, 3280, 3497
 Anna Piksa (Pixa) – Siostra Maria Samuela 4362
 Anna z Radziwiłłów, księżna mazowiecka 7761
Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis 139
 Annopol, pow. kraśnicki 6476
 Annusewicz Jan 11139
 Anofranka Natallâ Vasil'eŭna 8125
 Anonim zw. Gallem 1042, 1057, 2082, 2086, 2097, 2670, 4935, 5265
 Anonim zw. Mistrzem Maciejowickim 3656
 Antanavičius Darius, wyd. 7284, 7285, 7286
 Antas-Jaszczuk Alicja 4363
 Antczak Maciej 5289
 Antczakowie, rodzina 5289
 Antepowicze, rodzina 5471
 Antiquitate imbuti 2828
 Antkowiak Jerzy 10349
 Antologia polskiej myśli politycznej okresu dwudziestolecia międzywojennego 1084
 Antonczyk Wiktoria 4114
 Antoni Julian Nowowiejski, bł. 4119
 Antoni Supraski, św. 5148, 7717
 Antoni z Napachania 7659
 Antoni z Padwy, św. 5145
 Antoni Zeno z Mediolanu 6900
 Antoniewicz Aleksandra 7947; przedm. 7947; red. 7947
 Antoniewicz Jerzy 5232
 Antoniewicz Marcelli 2151
 Antoniewicz Michał 580
 Antoniewicz Włodzimierz 1657
 Antonin, pow. ostrowski, woj. wielkopolskie 1904
 Antonin Robert 2579, 6741; przedm. 6741
 Antoniuk Mateusz 3371
 Antonowicz Dominik 1046; red. 1046
 Antonowicz Julian 8443

Antonowicz Roman 4364
Antonów Radosław 2663, 8126
Antoń Małgorzata, oprac. 11539
Antończyk Krzysztof 10261
Antos Janusz 3460
Antosik Agnieszka, rec. 6665
Antosik Łukasz 4282
Antosik Renata 1085, 1086, 1146
Antosik-Piela Maria 8127; rec. 8347
Antosz Monika 2662
Antoszczuk Rafał, red. 5179
Antoszek Grzegorz 9871, rec. 1231
Antoszewski Zbigniew 5232
Antowska-Gorączniak Olga 3413
Antropologia i etnologia w czasie wojny 9872
Antropologia pamięci 4011
Antropologiczne badania dzieci i młodzieży w Polsce 2535
Antroponimia Polski od XVI do końca XVIII w. 2368
Antwerpia, Belgia 4528
Antyk oświeconych 7352
Antysemityzm na ziemiach polskich na przełomie XIX i XX w. 8128
Anučin Dmitrij Gavrilovič 8954
Anusik Zbigniew 2152, 7353–7355; rec. 6669, 7457, 7601, 7765, 7827; red. 132, 257; uzup. 5327
Anusin, pow. radziejowski 2253
Apanel Anna Maria 5791
Apanel Danuta 2993
Apelblat Mose 4726
Apenin Toskańsko-Emiliański, pasmo górskie 4698
Apeniński Półwysep 2807
Apetrei Cristian Nicolae 7356
Apiecionek Magdalena 1386
Appenzlak Paulina 3327
Appenzeller Stanisław 3687
Applebaum Anne 761
Arabas Iwona 1800, 2829, 5388
Arabia, Arabowie 2362
Araoz Gustavo F. 2017
Araszczuk Stanisław 7190
Araszkiewicz Agata 1835; red. 1835
Araszkiewicz Feliks 9007
Araszkiewicz Krystyna 5459
Araszkiewicz Włodzimierz Marian 5478
Arbeiterstimme 10738
Archaeologia Historica Polona 140
Archaeological potential of the Early Bronze Age 6817
Archangielsk, Rosja 1370
Archeion 141
Archeologia Białegostoku 6485
Archeologia Polski 142
Archeologia totalitaryzmu 4696
Archeologiczna ścieżka edukacyjna w Czelinie 1172
Archetti Ioannes Andreas 2556
Architektura drewniana 3693
Architektura i sztuka 1918–1945. 3694
Architektura rezydencjonalna w muzeach na wolnym powietrzu 1485
Architektura ryglowa – wspólne dziedzictwo 3695

Archiva Ecclesiastica 143
Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne 144, 6049
 Archiwa i społeczeństwo 1233
 Archiwa organizacji pozarządowych w Polsce 1234
Archiwista Polski 145
 Archiwistyka społeczna 1235
 Archiwum Diecezjalne w Tarnowie 1344
 Archiwum Państwowe w Warszawie Oddział w Otwocku 1327
 Archiwum warszawskiej szkoły historii idei 2830
 Archiwum Zgrupowania Armii Krajowej Chrobry 9668
 Arciszewska Anna 3158
 Arciszewski Tomasz 4844
 Arct Michał 3427
 Arcybiskup Józef Gawlina 5836
 Ardelean Florian, red. 2576
 Âremčuk Nataliâ 3065
 Aremenko Maksim 2644
 Arend Sabine 3006
 Arezzo, Włochy 5230
 Argentyna 2772, 9821, 10180
Argumenta Historica 146
 Arkuša Olena 2734, 4752
 Arkuszevska Iwona, red. 4015; współpr. 4015
 Arlet Piotr 3693
 Armia Czerwona/Radziecka w Polsce 10565
 Armia Krajowa 9873
 Armia Krajowa w dokumentach 9669
 Ârmošik Ľvan 2920
 Ârmusik Edmund 5232
 Arndt Augustyn 8454
 Arndt Michał 4687
 Arnold Agnieszka 11031
 Arnold Stefan 10458
 Arnold Udo 2638, 2676
 Arnsztajnowa Franciszka 2759, 9007
 Aronson Stanisław 9906
 Arras herbowy Zygmunta Augusta ze zbiorów wileńskich 1710
 Arredondo Icardo Maria Isabel 2919
 Arsenicz Magda 8129
 Arseniuk Andrzej, oprac. 11315; wyd. 11315
 Arszyńska Joanna M. 3569
 Arszyński Marian 2643
 Artl Gerhard 8509
 Artola Inés Ruiz 1802
 Artwińska Anna, rec. 1881
 Artymiak Regina, wyd. 9035
 Artymowski Stefan 1641, 8678
 Artysiewicz Magdalena 4988
 Arvayowa Klementyna 2657
 Arzumanow Igor 5640
 Asada Shoji 2829
 Asaulov Ūrij Ivanovič 9874
 Ashton Catherine 2687
 Askańczycy 6554
 Askenazy Szymon 5676, 8520, 8953; przedm. 8293
 Aslan Davut Han 2639

Asnyk Adam 5203
 Ast Friedrich 3364
 Āstrems'ka Tetāna 2748
 Astryk Atanazy 7062
Ateneum 3345
 Ateny 2920, 7351
 „Ateny Wołyńskie” – między historią a współczesnością 2920
 Atlantycki Ocean 3382, 4267, 5775, 5869, 6255, 6282, 9941, 10174, 10243
 Atlas – historia i społeczeństwo 1087
 Atlas historii świata 2337
 Atlas historyczny (archi)diecezji lubelskiej 1805–2010, 2338
 Atlas historyczny miast polskich 2339
 Atlas l'udovej kultúry Slovákov v Pol'sku 2435
 Auch Michał 4283
 Auerbach Rachela 9670
 Augsburg, Niemcy 7750
 August Cieszkowski in memoriam 2831
 August Czartoryski, bł. 8607
 August II Mocny 892, 2681, 4558, 5274, 7450, 7601, 7689
 August III Sas 941, 2271, 2650, 2663, 3372, 7336, 7413, 7450, 7641, 7657, 7658, 7693
 Augustianie 3537, 3903, 8849
 Augustianki 7846
 Augustowsko-Suwalskie Towarzystwo Naukowe 469
 Augustów, woj. podlaskie 271, 469, 4834, 5516, 8884, 10768, 10778, 10890; region 8884, 9806
 Augustyn Bogdan 2289, 3693
 Augustyn Józef, red. 5820
 Augustyn Łukasz 6790
 Augustyn Maciej 4365, 4366, 7357, 8130
 Augustyn Szpręga (1896–1949) 3211
 Augustynek. Jezuita, piłkarz, patriota 5677
 Augustynek Władysław 5677
 Augustyniak Anna, wyd. 10454
 Augustyniak Hubert 6800
 Augustyniak Jerzy 6917
 Augustyniak Krystyna 9875
 Augustyniak Krzysztof 731, 8131–8135; przedm. 7996; wyd. 7996, 8035
 Augustyniak Martyna 3461
 Augustyniak Urszula 7358; rec. 7932; wyd. 7305
 Augustynik Grzegorz 5078
 Augustynowicz Christoph 4752
 Augustynowicz Jan 8580
 Aukštikalnytė Milda 2384
 Auschwitz zob. Oświęcim
Auschwitz Studies 147
 Aust Martin 5276
 Australia 525, 1356, 5025, 6421, 11297
 Austria 973, 1244, 1720, 2267, 2413, 2648, 2650, 2656, 2657, 2712, 3006, 3100, 3497, 4752, 4861, 5204, 5253, 5388, 6347, 6675, 7576, 7838, 7970, 8042, 8058, 8137, 8276, 8302, 8523, 8536, 8653, 8664, 8793, 9285, 9986, 10807, 11300; Austro-Węgry 2101, 8170, 8509, 8518, 8539, 8541, 8605, 8627, 8645, 8670, 8728, 8748, 8894, 8895; zabór 2276, 2686, 8268, 8317, 8559, 8571
 Ausz Mariusz 791, 1070, 3054; przedm. 1070; red. 1070
 Autor i jego dzieło w wiekach średnich 6918
 Avantius de Rodulfus 7014
 Awinion, Francja 2609
 Awtuszewski Andrzej 3414, 8136, 10566
 Axentowicz-Bohosiewicz Marta 6348

Axer Jerzy 3346; red. 3346
 Ayers Tim 975
 Ažborovskaâ Inessa 834
 Azerbejdżan 2605, 8043, 9124
 Azja 1677, 2553, 5528, 6421, 8989; Południowa 3113

Babecki Jerzy Wincenty 2690
 Babel de Fronsberg Anna 23
 Babi Dół, pow. kartuski 6845
 Babia Góra 2316, 9183, 9315
 Babiak Augustyn 4904
 Babiarez Stanisław 4389
 Babibbejli Isa 2605
 Babicki Zbigniew 3043
 Babij Paweł 2610
 Babilon, Irak 4872
 Babinetz Piotr 2690
 Babiński Aleksander Zygmunt 8137
 Babiński Grzegorz 2549
 Babuchowska Ewa, red. 6789
 Bacciarelli, rodzina 5432
 Bacewicz Grażyna 5264
 Bacewicz Jan 6699
 Bach Aleksander von 2656
 Bach Johann Sebastian 4188
 Bach Józef 4122
 Bachanek Grzegorz 8138
 Bachanek Jacek 3859
 Bachleda Klimek 8350
 Bachmann Klaus 10567
 Bachorczyk Bogusław 3460
 Bachowska Monika 5290
 Bachórz Józef 1679, 3264, 3395
 Bachórzec, pow. przemyski 9000
 Bachura-Wojtasik Joanna 3520
 Bacik Irena 9671
 Baciński Andrzej 5651
 Baciński Grzegorz 10568
 Backer Johann Franz de 4988
 Bäcker Roman 4777
 Baculewski Krzysztof 4138
 Bačyšča Ūras' 2647
 Baczewski Sławomir 57, 7359, 7372
 Baczkowski Krzysztof 2661
 Baczkowski Michał 2650, 2656, 4736, 7360, 8139, 8539, 8793, 8909; red. 8280
 Baczyńscy, rodzina 6592
 Baczyńska Barbara 6592
 Baczyńska Małgorzata 3696
 Baczyńska Stefania 2759
 Baczyński Andrzej 11379; red. 4018; współpr. 11379
 Baczyński Krzysztof Kamil 9695
 Bad Schönfliess zob. Trzczańsko-Zdrój
 Badania biograficzne w pedagogice 2921
 Badania historyczne w pedagogice 2922
 Badanie biografii 772

Badecki Karol 9302
Baden culture around the Western Carpathians 6818
Baden-Powell Robert 8336
Badeni Helena 3747
Badeni Joachim 10412
Badeni Józef 3747
Badenia 8916
Badeński Zbigniew 4832
Badowicz Maciej 4627, rec. 6973
Badstübner Ernst 7016
Badura Anna 5291, 10569, 10570
Badura Jadwiga Anna 4904; red. 6121
Badura Janusz 6885
Badura Monika 6674
Badura Piotr 4906
Badurski Andrzej 2993
Badyda Ewa, red. 3160
Badylak Władysław 5478
Baeumker Clemens 3006
Bági Daniel 7187
Bagieniec, pow. świdnicki, woj. dolnośląskie 2412
Bagieńska-Masiota Aleksandra 11531
Bagieński Witold 10571, 10572
Bagin Wojciech 4367
Bagińska Agnieszka 1762, 8140
Bagińska Elżbieta, rec. 4914, 5533, 6669
Bagińska Jolanta, red. 1794
Bałajewski Arkadiusz 8141
Bagnówka zob. Białystok
Bahlcke Joachim 1745
Bahm Karl 9876
Bailly Rosa 5678, 6162, 8958, 11264
Bairašauskaitė Tamara 2603, 6233, 7957, 8142–8146
Bajda Łukasz 5292, 7361
Bajer Tomasz 3697
Bajerowa Irena 3207
Bajezid II, sułtan 2681
Bajka Monika 2236, 6819, 6919
Bajka Zbigniew 3500
Bajkał 2910
Bajkiewicz-Kaliszczuk Elżbieta 11335
Bajko Marcin 3409, 8147
Bajko Piotr 6482, 6483
Bajkowska Ewa 6920
Bajońska-Bąk Elżbieta 1242
Bajor Agnieszka 3497
Bajorek Angela 3212
Baka-Theis Małgorzata 1686
Baków, Rumunia; arcybiskupstwo 2625
Baksik Estera 5101
Bakuła Bogusław 2620
Bakun Maciej 4368, 8509, 8650
Bakunin Mihail Aleksandrovič 2663
Bał Aleksandra 3400
Bał-Domańska Beata 2536
Balaišytė Lina 7657, 7658

Balbin Bohuslav 5252
Balbus Tomasz 2113, 4847
Balcer Bogdan 10350
Balcer Kazimierz 8148
Balcer Małgorzata 2032
Balcer Szymon 1542, 1543
Balcerek-Kosiarz Marta 11531; przedm. 11531; red. 11531
Balcerkowie, rodzina 2166
Balcerowicz Leszek 11582
Balcerzan Edward 3030
Balczyńska-Kosman Alina 11531; przedm. 11531; red. 11531
Bałəkowski Krzysztof, red. 2428
Balice zob. Kraków
Balicki Adam 1088, 1089; oprac. 1101
Balicki Bogdan, red. 2874
Balicki Jan Wojciech zob. Jan Wojciech Balicki, bł.
Balicki Stefan 1434
Balicki Zygmunt 4697, 8680
Balin Jakub 3936
Balińscy, rodzina 5526
Balińska Grażyna 2046
Balińska-Ciężki Dorota 2046
Baliński Aleksander, red. 213
Baliński Michał 835
Baliulis Algirdas, wyd. 7286
Balkowski Józef 4624
Balkowski Mirosław 4624
Ballestrem Ludwig von 4465
Balowie, rodzina 5292
Baltic Sea – a Mediterranean of North Europe 2575
Baltruschat Hermann 1882
Baluch Wojciech 4083
Balzer Oswald 2648
Bałaban Andrzej 4684
Bałaban Majer 876
Bałanda Andrzej 5490
Bałaszewicz Julian Aleksander 7958
Bałchan Jan 8149
Bałda Waldemar 3521, 6156, 10573
Bałəkowski Krzysztof, red. 707, 746
Bałkany 3364, 3627, 5251
Bałowie 252, 2638, 3188
Bałtyckie Morze 420, 484, 646, 1815, 2248, 2324, 2575, 2610, 2657, 4530, 6875, 7016, 7148, 7498, 7672, 8486, 9492, 9546, 9593, 10243; kraje 36, 328, 3600; region 369, 588, 2597, 2638, 2676, 3723, 3852, 7461, 8318, 9070, 9145, 9339
Bałtyk – Morzem Śródziemnym Europy Północnej 2575
Bałuc Barbara 4206
Bałucki Michał 2657
Bałuk Stefan 5679
Bałus Wojciech 2937, 3628
Bałuty zob. Łódź
Bałuty 6627
Bałys Wincenty 1798
Banach Andrzej 8959
Banach Andrzej Kazimierz 58, 747, 2656, 2657; red. 11461
Banach Ryszard 1440; red. 6548

Banach Stefan 5680
Banach Wiesław 1623; red. 1623
Banachiewicz Tadeusz 2900
Banarn Ivo 9087
Banasiak Jan 5478
Banasiewicz-Szykuła Ewa, red. 3792, 3998
Banasik Barbara 3663
Banasik Wojciech 6921
Banasińska Kira 3663
Banaszek Józef 2412
Banaszek Łukasz 773
Banaszek Tadeusz 4815, 4823
Banaszkiewicz Felicja Lucyna 4646
Banaszkiewicz Jacek 1718; rec. 6911
Banaś Jan 4907
Banaś Kornelia 1077, 4908, 10574
Banaś Marta 4369
Banaś-Korniak Teresa 3403
Bandar-e Anzali, Iran 9773
Bandelowie, rodzina 8148
Bandera Stepan Andrjovič 4706
Bandrowski Juliusz Kaden- 3267, 5287
Bandtkie Jerzy Samuel 2652
Banduch Roland 1297
Bandura Ludwik 3146
Bandziak-Kwiatkowska Karolina 1236
Bandzo Józef 9672
Bandzo-Antkowiak Małgorzata 2340
Banerjea Rowena 6855
Bangrowska Agnieszka 3497
Bania Natalia 1083
Bania Zbigniew 3698
Baniecki Adam 2687, 2694
Baniłów, Ukraina 2614
Baniowska-Kopacz Ewa 5266
Bankiewicz Józef 8670
Bannach-Szewczyk Lidia 2070
Banot Aleksandra E. 3422
Bańcerowski Jerzy 3207
Bańka Bartosz 5293
Bańka Józef 2839
Bańka Krystyna 1329; oprac. 1764
Bańkowska Aleksandra 2707
Bańkowska Iga 1340, 1373
Bańkowski Piotr 2661, 5681
Bańska Szczawnica, Słowacja 5592
Bar, Ukraina 8902; konfederacja 723, 2648, 7484, 7618
Bar Póemysl, rec. 7015
Bar Tadeusz 9673
Bar Wiesław 5179
Barabasz Stanisław 2436
Baral Sabina 10351
Baram Eshel Einat 3295
Baran Anna, red. 2939
Baran Bogdan, tł. 3590
Baran Grzegorz M. 4909

Baran Jacek 101
Baran Marcin, red. 1720, 1728
Baran Volodimir 2620
Baran Władysław 10845
Baraniak Maciej, pseud. Kubów 9088
Baraniecki Bolesław 5294
Baraniecki Jan, wyd. 10462
Baraniewski Waldemar 1808, 3699
Baranovič Lazar 2644
Baranow Andrzej 8680
Baranowicz Łazarz (Łuka) 7420
Baranowicze, Białoruś 9660
Baranowo, pow. ostrołęcki 8163
Baranowo, pow. poznański 6751
Baranowska Alicja 11556
Baranowska Marta 774
Baranowska Monika, wyd. 9707
Baranowska Tekla z Bądarzewskich zob. Bądarzewska Tekla
Baranowski Henryk 5499
Baranowski Karol 1380
Baranowski Łukasz 7362
Baranowski Marcin, tł. 8548
Baranowski Michał, red. 5086
Baranowski Piotr 8302
Baranowski Tadeusz 7115
Baranów, pow. grodziski, woj. mazowieckie 4911, 9100
Barańczak Stanisław 3375, 11328
Barańska Anna 4935, 8254, 8344; rec. 831
Barańska Elżbieta, oprac. 50
Barańska Małgorzata, red. 11
Barańska Marzena 11531; przedm. 11531; red. 11531
Barański Janusz 2686; red. 2686
Barański Marcin 8683
Barański Marek Kazimierz 511
Barański Tadeusz, pseud. Tatar 1058, 9877
Barat Zofia 3045
Baráth Magdolna, rec. 10425
Baráthova Nora, przedm. 2596; red. 2596
Baratyński Łukasz 4777
Barbara Cylejska, żona Zygmunta Luksemburskiego 6974
Barbara Habsburżanka, księżna Ferrary, Modeny i Reggio 7855
Barbara Jagiellonka, królowa 2592
Barbara Radziwiłłówna 856, 1187, 2664, 4385, 7886
Barcelona, Hiszpania 4259
Barciak Antoni 2121, 6555, 7047; oprac. 2339; przedm. 6555, 9266; red. 2339, 5233, 6555, 9266
Barciak Marta 6555
Barcik Mieczysław 2656, 5323
Barcin, pow. żniński 2946
Barciszewski Leon 9103
Barcz Andrzej 8866
Barczewo, pow. olsztyński; gmina 6477
Barczewski Walenty 3213, 5682
Barczyk Alina 523, 718, 3536, 3700
Barczyńska Małgorzata, red. 2055
Barda Franciszek 5683, 10336, 10787
Bardach Juliusz 3120, 5684

Bardan Jacek, red. 159
Bardecki Andrzej 10886
Bardijewski Henryk 3282
Bardiów, Słowacja 7137
Barecki Zbigniew 6802
Bareja Stanisław 4081
Barek Radosław 6687
Barford Paul M. 2832
Barkowski Robert F. 6922
Barlinek, pow. myśliborski 6938
Barnaś-Baran Ewa 2993, 8953
Barokowi malarze i rzeźbiarze w dawnym opactwie Augustianów w Żaganiu 3537
Baron Dawid 6121
Baron Justyna 69; red. 6859
Baron Roman 5192
Baronas Darius 2603, 4950, 6923, 6924
Barski Jarosław, red. 1921
Barski Roman zob. Żuliński Tadeusz Józef
Barszczak Marianna 11372
Barszczewska Nina 5245
Barszczewski Leon 5685
Barszczewski Walenty 5686
Bart Andrzej 11421
Bartczak Anna 4306, 10575
Bartczak Maria 4684
Barteczko Ewa 5499
Bartel Kazimierz 5687, 9165
Bartel Mateusz, red. 1959
Bartele Tatjana 8906
Barth Grzegorz, red. 5604
Bartkowiak Edyta 3061, 3146
Bartkowiak Marta 6846; przedm. 6846; red. 6846
Bartkowiak Zbigniew 2267
Bartkowiak-Nabzdyjak Ewa 8690
Bartkowska Anna 4370
Bartkowski Tadeusz 9690
Bartlová Milena, red. 7015
Bartłomiej z Bydgoszczy 3402
Bartłomiej z Krzywina 2091
Bartmiński Jerzy 3186; red. 11327
Bartnicka Alicja 522, 530
Bartnicka Barbara 3190, 5688, 5689
Bartnicka Kalina 2993, 2994, 3054, 7363; wyd. 7339
Bartnicki Mariusz 836
Bartnik Dorota 1385
Bartnik Jerzy, pseud. Magik 9960
Bartnik Maria Teresa, pseud. Diana 9960
Bartnik Paweł 5459, 6730
Bartolomowicz Johann 4316
Bartosiak Andrzej 9089
Bartosiak Halina, współpr. 6056
Bartosiewicz Aleksandra 610, 4627
Bartosiewicz Anna 10247
Bartosiewicz Radosław 4830
Bartosik Artur, oprac. 3145
Bartosik Igor 9878; rec. 10217

Bartosik Małgorzata 1385
Bartosik Przemysław 6512, 10576
Bartosz Adam 2697, 6057, 6382
Bartosz Antoni 1503
Bartoszek Dawid 3344
Bartoszek Monika 1762; red. 1762
Bartoszewicz Agnieszka 2413, 2676, 6925, 6926, 7095; red. 4653
Bartoszewicz Henryk 2352, 9090, 9091; oprac. 2339
Bartoszewicz Iwona 3171
Bartoszewicz Kazimierz 8274
Bartoszewiczowie, rodzina 1321
Bartoszewski Ryszard, red. 6517
Bartoszewski Walenty 7886
Bartoszewski Władysław 5690, 8960, 11463
Bartoszewski-Wnukowski Narcyz 8961
Bartoszkówka, pow. tomaszowski, woj. łódzkie 6478
Bartoszyce, woj. warmińsko-mazurskie 2676, 10590
Bartoszyński Kazimierz 5691
Bartuś Alicja 2662; przedm. 11120; red. 11120
Bartuś Zbigniew 11120
Bartynowski Władysław 5692
Bartys Jan 1657
Bartyzel Jacek 8460; rec. 11074
Bartyzel Małgorzata 10577
Barwałd źredni, pow. wadowicki 3032
Barwiński Eugeniusz 2648
Barwiński Marek 2698, 2734, 2833, 11336; przedm. 2310; red. 2310
Barycki Jerzy zob. Kawka Jerzy
Barylewska-Szymańska Ewa 2672, 3623, 3857, 4284, 6528, 7364
Barzowska Katarzyna 2734
Barzyk Zofia 6509
Basak Waldemar 6465
Basicki Kamil 9879; rec. 3513, 5347, 9239, 9421
Basiński Grzegorz 4207, 9922
Basiński Jan 924
Basiński Piotr 6687
Basista Jakub, rec. 7416; red. 336
Bassara Krzysztof 3214
Basta Bronisław 11142
Basta Jan, red. 247
Baster Janusz 11337
Baster Marcin 2670
Bastian Adam, red. 5130
Bastowska Krystyna 4910
Bastrzyk Stanisław 11297
Baszczak Błażej 3384
Baszczyński Tomasz 11375
Baszkiewicz Jan 4687
Baszko Agnieszka 1385
Baszkowski Andrzej 4371
Bata Artur 2699, 3701, 6762
Bataille Georges 4070
Batignolles zob. Paryż
Batin Laurentiu, oprac. 10242; przedm. 10242
Batkiewicz Mieczysław 4208
Bator Aneta, red. 11600

Bator Janusz 8150
Bator Monika 3360
Bator Zofia 5008
Batora Katarzyna 5777
Batorek Maciej, red. 133
Batóg Tadeusz, wyd. 7332
Batóg Włodzimierz, rec. 9308
Battek Marek J., rec. 183
Batūra Romas 7212
Batura Wojciech 4834; rec. 6671
Baturó Kamila 4372
Bauch Jacek 6670
Bauchrowicz-Trocka Maria 9092
Baudelaire Charles 3395
Baudrillard Alfred 4783
Bauer Ela 3295, 6349
Bauer Markus, red. 1745
Bauer Piotr 924
Baumann Hubert 3702
Bautvilaitė Rasa 7658
Bawaria 8170, 11532
Bawej Stanisław 6407
Baworowscy, rodzina 2111
Bazak Agata Łucja 6126, 9093
Bazaniak Rafał 2610
Baženova Anna Ūr'evna 8151
Baziak-Jankowska Jolanta, oprac. 1519, 1520
Baziur Grzegorz 10578
Bazydło Janusz 2645
Bazyłak Grzegorz 11338
Bazylianie 2567, 3451, 4951, 7321, 7665, 7666, 8247, 8902
Bazanka Dominik 8278
Bazant Henryk 466
Bąba Wiesław J. 5537; red. 5537
Bąbel Agnieszka 8680, 8866; oprac. 8069; współpr. 8069
Bąbel Jerzy Tomasz 6820
Bąbiak Grzegorz Paweł 96, 3328, 8152
Bąblewski Piotr 6284
Bączalska Ilona 6790
Bączkowski Włodzimierz 9507
Bączyk Jarosław 8153
Bądarzewska Tekla 5693
Bądko, pow. iławski 3702
Bądkowski Artur 9286
Bądkowski Lech 5164, 5312, 5409, 6365, 6528
Bądkiewicz Antoni 8343
Bąk Arkadiusz 8652
Bąk Justyna 7365; rec. 7917
Bąk Łukasz 3475
Bąk Michał, tł. 7860
Bąk-Zawalski Aleksandra 11421
Bąkała Krzysztof 1803, 6348, 9094
Bąkiewicz Marta Jadwiga 3222, 6615
Bąkiewiczowie, rodzina 5558
Bąkowska Małgorzata, red. 3098
Bąkiewicz-Szymanowska Edyta, red. 8110

Beauvois Daniel 858, 858, 7366
Becela Jolanta, tł. 6813
Becela Paweł 6813; tł. 6813
Bechczyc-Rudnicka Maria 9007
Bechta Mariusz 10579
Bechtel Delphine 8154
Bechyne-Henkiel Ewa 9674
Beck Józef 656, 5694, 8962, 9451, 9658, 9781
Becker Annette 4726
Becker Artur 11339
Beckmann Sabine 2106
Beddies Thomas 3006
Bedeker gruczeński 102
Bednarczuk Leszek 3207
Bednarczuk Monika 3249, 9095
Bednarczyk Adam 3318, 3378; red. 3318, 3378
Bednarczyk Aleksander 10660
Bednarczyk Grzegorz 9096
Bednarczyk Jan 1424
Bednarczyk Jerzy 6364
Bednarczyk Leopold 5695
Bednarczyk Michał Jan, wyd. 10372
Bednarczyk Przemysław 9097
Bednarczyk Ryszard 2923
Bednarek Antoni 3215, 3297
Bednarek Bartłomiej, tł. 7270
Bednarek Elżbieta 10483
Bednarek Grzegorz 49467
Bednarek Jarosław 5986, 9988
Bednarek Jerzy 1279, 4847
Bednarek Magdalena 3382
Bednarek Monika 1570
Bednarek Stefan 5274
Bednarová Marta 1257
Bednarowska Elżbieta, przedm. 1507; red. 1507
Bednarska-Ćwikła Małgorzata, tł. 2508
Bednarski Damian 5837, 6069, 9880, 10379; przedm. 10379; rec. 10268; współpr. 5837; wyd. 10379
Bednarski Hieronim 11250
Bednarski Mariusz D. 10580
Bednarski Tadeusz Zygmunt 8155
Bednarski Urban, tł. 2508
Bednarski Waldemar Wojciech 9675, 9881
Bednarski Włodzimierz 9098
Bednaryczyk-Grzybek Renata 2932
Bednarz Mieczysław 3297
Bednarz Piotr 5696, 11162
Bednarz Tomasz 6674
Bednarz-Grzybek Renata 2920, 2932, 8156
Bednarzak-Libera Mirosława 3100, 3399
Bednorz Herbert 10976
Bednorz Róża 5697
Bedrij Mar'ân 4649
Beethoven Ludvig van 5275
Beevor Antony 9882, 9883
Behan Andrzej 6455
Behlert Małgorzata, tł. 1838

Behrends Jan C. 5274
Behrendt Hans-Georg 6591
Beiersdorf Zbigniew 1717, 6597; oprac. 2339
Beilke-Voigt Ines 5266
Bejsce, pow. kazimierski 6006
Bejska Maria Zofia 9676
Beka, pow. pucki 7501
Békéscsaba, Węgry 9733
Bekiel Kordian 5667
Bekker Mieczysław Grzegorz 5698, 5698
Beksiński Zdzisław 1623, 10352; fot. 1909
Belânin Ivan Ivanovič 2802
Belgia 1488, 2685, 6149, 6764, 7424, 8009, 8415, 8928
Belina-Prażmowski Władysław 8523
Belka Anna 1237
Bella Joanna 2230
Bellavin Vasilij Ivanovič zob. Tichon, patriarcha Moskwy i św.
Bellona 84, 9164
Bellum iustum versus bellum sacrum 6927
Belo Dani 3309
Belousov Sergej Vladislavovič 2760
Belova Irina Borisovna 8906
Belzyt Leszek C. 5274, 10657
Bełch Lucyna, wyd. 10535
Bełchatów, woj. łódzkie 5562, 11394
Bełcikowski Jan 6678
Bełdzikowski Ryszard 6764, 10581
Bełskie województwo 2644, 7377
Bełz, Ukraina 7621, 7622
Bełżec, pow. tomaszowski, woj. lubelskie; obóz 4696
Bem Józef 5699
Bem Kazimierz 5295, 7367, 7368; polem. 7368; rec. 7669
Bem Marek 9884
Bemben Szczepan 5008, 5683
Bembenek Krystyna 791
Ben-Mordechai Yitzhak 6349
Benazet Jean-Claude 4947
Benda Władysław Teodor 8351
Bendel Rainer 3006
Bendelewska Maria 10103
Bender Agnieszka 3604, 5230; przedm. 3625; red. 3625, 5229
Bendikaitė Eglė 2747
Bendin Aleksandr Ūrevič 8157
Bendkowski Józef 6364
Bendkowski Stefan 5478
Bene merenti laus 4911
Benedykt, mistrz 2592
Benedykt, zwany Sandomierzaninem 3991
Benedykt XV, papież 8430
Benedykt Polak 7190
Benedyktowicz Zbigniew 2686, 5763
Benedyktyni 847, 2052, 2091, 3662, 3813, 4172, 4588, 4920, 5168, 6798, 6958, 7072, 7562, 7575, 8850, 9932, 8954
Benedyktynki 744, 1436, 3425, 7878
Benedyktynki Misjonarki 10782
Benera Valentina 2920
Bensch Aleksander 4115

Beniaminów, pow. legionowski 9447, 10029
Benicewicz-Miazga Anna 4209
Beniowski Maurycy August 2340, 7551
Benis Artur 5666
Benken Przemysław 4762, 6675, 10582, 10583, 11573; wyd. 11322
Bentkowska-Mitana Agata 3773
Benysek Magdalena 6830
Benža Mojmir, red. 2435
Berbeka Maciej 4233
Berbelska Dorota 1496
Berberowa Nina 5779, 5779
Berdychowska Bogumiła 2620
Berdyczewski Michał Józef 6349
Berdyczów, Ukraina 9816
Berecci Bartolommeo 3750, 7475
Bereda Krzysztof 10353
Berek Maciej 11470
Berendt Grzegorz 4627, 5296, 9286, 9885, 9886, 11137
Berenis Vytautas, rec. 2603
Berent Józef 5700
Berent Waclaw 3306, 3916, 8680
Beres Rudolf 9639
Beresteczko, Ukraina 1231
Bereszyński Zbigniew 10584, 10585, 10738, 11137, 11250; red. 11250
Beres Ewa 10845
Beres Jerzy 5701
Beres Stanisław 5204, 10877
Beres Witold 2761, 6351, 11340
Bereza Arkadiusz 4687
Bereza Kartuska, Białoruś 5612
Berezowska Maria Barbara, red. 5473
Berezowski Zygmunt 5702
Bergemann Gotthilf 2672
Berger Jan 2537
Berger Karol 11328
Berger Rafał 10586
Berger-Mayerowa Janina 5388
Bergerówna Janina zob. Berger-Mayerowa Janina
Bergiel Sebastian 5297
Bergman Anka 5378
Bergman Eleonora 2707, 6771
Bergman Paweł 3006
Bergmann Olaf 1486; rec. 2623, 9141
Bergner Karl 3888
Bergson Henri 791
Berhardt Sara 3346
Bering Piotr 3030
Berkan-Jabłońska Maria 3236, 8158
Berkowicz Magdalena 6419
Berkowski Władysław 4558
Berlin 1476, 2432, 2816, 4353, 4731, 6678, 6990, 8093, 8892, 9091, 9103, 9131, 9331, 9343, 9876, 9882, 10683, 11069
Berling Zygmunt 4823, 9677, 10232
Berlingowcy 9677
Berlińska Alicja 1341
Berlińska Danuta 2705

Berman Adolf 2707, 3675
 Berman Barbara 2707
 Bernaciak Marian 5703
 Bernacki Marek 3387, 3527
 Bernard Juliusz 5499
 Bernard z Wąbrzeźna 7433
 Bernardini Luca 4726
 Bernardyna Maria Jabłońska, bł. 5704
 Bernardyni 1374, 2030, 2559, 2561, 2657, 3043, 3358, 3536, 3539, 3604, 3773, 4453, 4977, 5018, 5259, 7198, 7244, 7281, 7786, 7906, 7999, 8001, 8594
 Bernardynki 3767, 5175, 5603, 7289
 Bernaś Mieczysław 6546
 Bernat Sebastian 607
 Bernat Zdzisław 4119
 Bernatowicz Aleksandra, wyd. 7301
 Bernatowicz Tadeusz 3538
 Bernatt Maciej 4257
 Bernhardt Artur 4008
 Bernhardt Rüdiger 3328
 Berno 10002
 Berny Maria 8963
 Berschdorf Paul 4187
 Berska Barbara 1309, 1711, 8159
 Berson Jan Stanisław, pseud. Jan Otmar 9481
 Berth Édouard 905
 Bertram Łukasz, red. 4562
 Besala Jerzy 1184–1187
 Bešanov Vladimír Vasil'evič 4816, 9887
 Besiekiery, pow. łączycki 3723
 Beskid, Beskidy 184, 2687, 4205, 5368, 5622; Lesisty 6834; Makowski 2486; Niski 1902, 2308; Sądecki 2834; śląski 1529, 3137, 4212, 6865; Zachodni 2468, 2474, 6818; Żywiecki 2488
 Besser (Beesser) Wilibald (właśc. Suibert Joseph) 2920
 Best Paul J. 2734
 Bestwina, pow. bielski, woj. śląskie; gmina 5452
 Beślerzewska Małgorzata, red. 1859
Bethusy-Huc Valeska 2828
 Betlej Andrzej 1712, 2937, 3539, 3628; red. 225, 3628; współpr. 3847
 Between worlds 2576
 Beuing Raphael, współpr. 1733
 Beuys Joseph 4011
 Bevz Mykola 3775
 Bewicz Piotr 720, 2087
 Beyer Karol 3280
 Beyerlein Hermann 1881
 Beyle Henri zob. Stendhal
 Beylin Marek 3540
 Bezak Paweł 8160, 8161, 8523, 10210; rec. 8523, 8810
 Běžanstva 1915 goda 7959
 Bezdomna Europa 10587
 Beznazwa, pow. turecki 6880
 Bezpieczeństwo Polski w Europie 4698
 Bezsmertnyj Andrij 9099
 Bęben Artur 10354
 Bębenek Bogusław 10210
 Bębnik Grzegorz 8315, 9888, 9889, 10278
 Bęczkowska Urszula 3671

Będkowski Kamil 2052
 Będzin, woj. śląskie 3309, 5078, 10267; powiat 10046, 10164
 Będziński Andrzej 8162
 Będźmirowski Jerzy 4699, 4898
 Bialik Chaim Nachman 3295
 Bialik Szymon 6555
 Białkopodlaskie województwo 6479
 Biały Richard J., tł 1813
 Biała, prawy dopływ Wisły 10470
 Biała, pow. wieluński; gmina 6480
 Biała Jadwiga 3006
 Biała Podlaska, woj. lubelskie 272, 1916, 2934, 3033, 3629, 4061, 7473, 8829, 9253, 9254, 11190, 11556; dekanat 9122, 9123; powiat 8365, 8534; region 9286
 Biała Puszcza 6489
 Biała Rawska, woj. łódzkie 6481, 8302; ziemia rawska 6481, 6494
 Białas Irena 1525
 Białas Marcin, red. 337; współpr. 9677
 Białas Zofia 769
 Białczak Adam 4912, 8163, 9100, 10588; rec. 6608
 Białe Morze 10481
 Białecki Konrad 1242; red. 10842
 Białecki Tadeusz 260, 960, 3518; red. 104, 106
 Białek Beata 4823
 Białek Ewa 2924
 Białek Stefan 6262
 Białek Tadeusz Józef 5705
 Białęgi, pow. gryfiński 3921
 Białkiewicz Joanna Jadwiga 3703
 Białko Piotr 2052
 Białkowski Michał 6601; przedm. 6601; rec. 10740; red. 6601
 Białowicz-Krygierowa Zofia 5706
 Białoboki zob. Trzebiatów
 Białobrzegi, pow. łancucki 6887
 Białobrzegi, woj. mazowieckie 1930, 5014
 Białobrzaska Marta 3321
 Białobrzaski Marcin 3403
 Białogard, woj. zachodniopomorskie; powiat 3172
 Białogród nad Dniestrem, Ukraina 7179
 Białokosz, pow. międzychodzki 2619
 Białokoz Adolf 7960
 Białokur Marek 5272, 9101; rec. 6185, 8206, 9421, 9518, 9619; red. 5272
 Białonowska Magdalena 3625
 Białoń Adam 4913
 Białończyk Tomasz 555, 724
 Białoruś 521, 558, 595, 843, 994, 1030, 1361, 1363, 2083, 2272, 2348, 2353, 2430, 2581, 2600, 2608, 2647, 2657, 2778, 3241, 3275, 4045, 4184, 4686, 4711, 4762, 5073, 5093, 5232, 5245, 5539, 6798, 7321, 7485, 7903, 7991, 8125, 8240, 8335, 8344, 8391, 8551, 8678, 8734, 8781, 8906, 9047, 9125, 9216, 9230, 9338, 9417, 9426, 9502, 9585, 9651, 10118, 10491, 10587, 11240, 11407; Sowiecka 2647, 2775, 2778; Zachodnia 2647, 9185, 10341
Białostockie Teki Historyczne 148
 Białostockie województwo 2681, 3589, 9150, 9151, 9232, 9557, 10821, 10985, 11213
 Białoszewski Miron 3345, 10199, 10514
 Białowieska Puszcza 2352
 Białowieża, pow. hajnowski 5197, 6482, 6483
 Białozor-Tańska Kazimiera 8144
 Białuński Grzegorz 1051, 2153, 4649, 5092, 6786; red. 252
 Białuty, pow. działdowski 5092

Biały Agnieszka 3497
 Biały Halina 3501
 Biały Kamień zob. Wałbrzych
 Biały Lucyna 1385
 Białynin, pow. skierniewicki 6484
 Białystok 148, 372, 400, 962, 1070, 1223, 1280, 1513–1517, 1692, 1693, 1862, 2222, 2685, 2723, 2759, 2815, 2969, 2994, 3186, 3222, 3241, 3415, 3441, 3589, 3619, 344, 3764, 3832, 3857, 3992, 4067, 4490, 4620, 4863, 4950, 5090, 5214, 5267, 5550, 6337, 6485, 6670, 7960, 8051, 8521, 8864, 8906, 8997, 10276, 10985, 11084, 11213; Bagnówka 8626; Białostoczczyzna 3163, 4642, 5071, 5232, 8906, 10848; Bojary 5411; dekanat 8226; dobra Sobolewskie 8584; Dojlidy 8584; region 9973, 10287, 10689, 11414
 Bianco Alberto 7568
 Bias Hanna 9266
 Bias Iwona, red. 3118
 Bibik Barbara 4102
 Biblia brzeska 4914
 Bibliografi@. Źródła, standardy, zasoby 1
 Bibliografia artykułów Stanisława Młodzianowskiego 71
 Bibliografia dziejów oświaty i wychowania w Galicji 14
 Bibliografia Historii Kujaw 31
 Bibliografia historii polskiej za rok 2013. 15
 Bibliografia historii Pomorza Wschodniego i Zachodniego 36
 Bibliografia historii regionu [chojeńskiego] 24
 Bibliografia historii Śląska 41
 Bibliografia Kaszub 29
 Bibliografia Kroniki Miasta Łodzi 87
 Bibliografia Kujaw wschodnich i ziemi dobrzyńskiej 32
 Bibliografia literatury polskiej 47
 Bibliografia miasta Żory 46
 Bibliografia Mielca i Powiatu Mieleckiego 33
 Bibliografia polska 1901–1939. 11
 Bibliografia prac dr hab. Zofii Sulgostowskiej 78
 Bibliografia prac Henryka Suchojady 77
 Bibliografia prac prof. dr hab. Anny Kulczyckiej-Leciejewiczowej 67
 Bibliografia prac prof. dr hab. Michała Kobusiewicza 65
 Bibliografia prac prof. dr hab. Stanisława Tabaczyńskiego 79
 Bibliografia prac prof. dr hab. Zofii Kurnatowskiej 68
 Bibliografia prac prof. Jacka Kochanowicza 66
 Bibliografia prac profesora Edwarda Potkowskiego 75
 Bibliografia prac Profesora Jerzego Wojtowicza 82
 Bibliografia prac Sławomira Baczewskiego 57
 Bibliografia publikacji Jerzego Dygdały 60
 Bibliografia publikacji prof. dra hab. Andrzeja Kazmierza Banacha 58
 Bibliografia publikacji Profesora Lecha Mokrzeckiego 72
 Bibliografia publikacji Tadeusza Orackiego 73
 Bibliografia publikacji Zofii Zielińskiej 83
 Bibliografia zawartości „Bellony” 84
 Bibliografia zawartości „Studiów Franciszkańskich” 94
 Bibliografia zawartości „Zeszytów Historycznych WiN-u” 98
Biblioteka 149
 Biblioteka. 15-lecie Powiatowej Biblioteki Publicznej w Kępnie 1400
 Biblioteka Politechniki Opolskiej 1432
 Biblioteka Radzivillov Nesviŝskoj Ordynacji 1472
 Biblioteka w czasie, czas w bibliotece 3415
Bibliotekarz Podlaski 150
 Bibliotheca Bavoroviana Leopoliensis 1481
 Bibliotheca Lindiana 8164

Biborski Andrzej 4328
Biborski Marcin 4328, 4817
Biborski Mateusz R. 6639
Bićki Jerzy Szlag zob. Schlag Jerzy
Bidwell Anna S. 10589
Bidziński Krzysztof 4116
Biebrza, prawy dopływ Narwi 2681; dorzecze 3753
Biecz, pow. gorlicki 2412, 4834, 11598
Bieda Justyna 7369
Bieda Tadeusz 6579
Biederman Jan, rec. 6985
Biedrawa-Raczyńska Marta 613
Biedrzycka Agnieszka 761, 9102; rec. 6616; red. 206
Biedrzycki Adam 369; oprac. 36
Biedrzycki Wojciech 4210
Bieganowo, pow. wrzesiński 3703
Biegański Władysław 5707
Biegański Zdzisław 6601, 9121; przedm. 6601; red. 6601
Biegonice zob. Nowy Sącz
Biel Mariusz 837, 3704
Biel Stanisław 4257
Bielacki Marek 4044
Bielak Alicja 629
Bielak Jacek 3623; przedm. 3623; red. 3623
Bielakowski Cezary 6021
Bielanka, pow. gorlicki 2748
Bielany zob. Kraków
Bieleński Piotr 5037
Bieleński Stefan 3120; red. 4705
Bielat Andrzej 8165
Bielawa, pow. dzierzoniowski 6486, 11347
Bielawna Barbara 1331
Bielawny Krzysztof 10590, 10591, 11341; red. 10434
Bielawska Sylwia 10592; przedm. 6764; red. 235, 6764
Bielawski Bruno 7987
Bielawski Józef 4067
Bielawski Krzysztof 2695
Bielawski Shraga Feivel 9678
Bielawski Stefan Eligiusz 4915
Bielec Elżbieta 5298
Bielec Grzegorz 4269; red. 4269
Bielecka-Kaczmarek Elżbieta 5708
Bielecki Bogumił 9890
Bielecki Jerzy 429, 9679
Bielecki Marek 4650
Bielecki Tadeusz 10555
Bielecki Tomasz Eugeniusz 2610, 5217
Bielefeld, Niemcy; region 2657
Bielek István 973
Bielenda Aleksander 2437
Bieleń Mieczysław 3428
Bieleń Zdzisław 8062, 8166, 8167; przedm. 8062; red. 8062
Bieler Sandra 5274
Bieleska Barbara 8964
Bieleski Łukasz 1257
Bielewicz Mirosław, tł. 9883

Bielewski Bolesław Waclaw 5478
Bielicki Janusz 6412
Bieliczyński Stanisław 2925
Bielinis-Kopec Barbara 2045, 3857, 6615
Bielinowicz Adam 2938, 4934
Bieliny, pow. kielecki 2160
Bielińscy, rodzina 1496, 5346
Bielińska Celina 4795
Bielińska Gerta 1533
Bielińska-Gardziel Iwona 2431
Bieliński Józef 1050
Bielowski August 838–841, 8953
Bielsk Podlaski, woj. podlaskie 1514, 1862, 2750, 2976, 3881, 5350, 5607, 6670; kasztelania 7383; powiat 5399; region 7804
Bielska-Krawczyk Joanna 3541
Bielski Marcin 3440, 7349
Bielsko-Biała, woj. śląskie 2240, 3096, 4119, 4187, 5489, 9407, 9754, 11481, 11581; Wapienica 3967
Bielsko-żywiecka diecezja 11581
Bienarczyk Jarosław 2733
Bienek Horst 10739
Bienia Mieczysław 3998
Bieniak Janusz 2657
Bienias Dorota 3719, 6848
Bieniasz Stanisław 6801
Bieniasz Stanisław [1950–2001] 6802
Bieniaś Juliusz 2237
Bieniecki Ireneusz 4818, 4819, 5285; rec. 4610, 10756
Bienieki Dariusz 6928
Bienieki Juliusz 5837
Bienieki-Majka Maryla 11533
Bienkiewicz Salomea 6637
Bień Adam 5709
Bieńczyk Marek 11421
Bieńka Maria Olga 4012, 4067
Bieńkowska Anna 7199
Bieńkowska Danuta 2750
Bieńkowska Irena 7370, 7371
Bieńkowska Joanna Maria 10593
Bieńkowska Małgorzata, przedm. 2430; red. 2430
Bieńkowski Maciej, oprac. 7992; tł. 7992
Bieńkowski Tadeusz 5710
Bierca Andrzej 1626, 11342
Bierca Marta 1626
Bierczyński Piotr 1427
Bierejszyk Joanna 5828
Biermann Felix 6956, 7007; przedm. 7041; red. 7041
Biernacik Paweł 6799
Biernacka Konstancja z Małachowskich 5549
Biernacka Marta 6670
Biernacka-Licznar Katarzyna 3451
Biernacki Jacek, red. 1213, 10176
Biernacki Nikodem 8506
Biernat Alojzy 6509
Biernat Andrzej 1806
Biernat Czesław 5711–5713
Biernat Justyna 2744, 9891

Biernat Kamila 706, 2103
Biernat Marcin, oprac. 3847
Biernat Marek 10210
Biernat Maria 5714
Biernat z Lublina 57, 3202, 7372
Biernat z Lublina a literatura i kultura wczesnego renesansu w Polsce 7372
Bieruń, woj. śląskie 10676;
Bieruń Nowy 4133; region 5358
Bierut Bolesław 10888, 11111
Bierutów, pow. oleśnicki 4820, 8169; region 4820
Biery, pow. bielski, woj. śląskie 8379
Bierzyn, pow. strzeliński 2205
Bierzyński Józef 7884
Biesaga Monika 2740
Biesiada Jacek 5777
Biesiadecka Elżbieta 2657, 4752
Biesok Ezdrasz 6459
Bieszczad 151
Bieszczady 23, 151, 436, 437, 2289, 2308, 2686, 3262, 3693, 5271, 5292, 5534, 6862, 9903, 10388, 11034, 11106
Bieszk Stefan 3294, 6929
Bieś Andrzej Paweł 2920, 2921, 3043, 5005
Bieżanów zob. Kraków
Biezuń, pow. żuromiński 152, 1518, 4679, 10103, 10686; region 7277, 7768
Biezuńskie Zeszyty Historyczne 152
Bigelmajer Stefan Józef 5715
Biger Gideon 2577
Bigo Tadeusz Antoni 5716
Bigus Jolanta 3705
Bijak Krzysztof 11430
Bijak Szymon 5662
Bijak Urszula, red. 2387
Bik Marek 10355
Bila Oksana 2920
Bilâvs'ka V. 2920
Bilbin Zuzanna, oprac. 6172
Bilczewski Józef zob. Józef Bilczewski, św.
Bilczewski Tomasz 3287
Bildungswesen für Minderheiten in Polen 2700
Bilek Maciej 2834
Bilenky Serhyi 4670, 8168
Biler Piotr 2882
Bilewicz Aleksandra, tł. 2497
Bilewicz Hubert 5234
Bilica Krzysztof 3297
Bilikiewicz Tadeusz 2688, 5717
Biliński Leon 4701
Biliński Piotr 3040
Bilitewscy, rodzina 5625
Bilkiewicz Władysław 10356
Bille Michael 2672
Billert Andreas 6678
Bilous Nataliâ 7373; red. 2644
Bilska Andżelika 1532, 2438
Bilska-Wodecka Elżbieta 2851
Bilutenko Helena 3280
Biłgoraj, woj. lubelskie 1684, 1854; powiat 1972; region 1854

Biłycz Doliszni, Ukraina 2532
Bimler-Mackiewicz Elżbieta 5178
Binasiak Marcin, rec. 3025
Binder Christa 3006
Binder Erich 6685
Binek-Zajda Anna 3831
Biniaś-Szkopek Magdalena 1070, 1242, 1409, 1706, 4454; red. 8110
Binio (Gancarczyk) Joanna 4543
Binkowska Dagmara 1393, 2672
Bińkowska Anna 3687
Bińkowska Iwona 3903; red. 1469
Bińkowski Marek Krzysztof 4820, 8169
Biogramy i albumy gniewkowskie 5299
Biogramy (sądeczan) 5300
Biolik Maria 3190
Bircza, pow. przemyski 10151; region 9892
Birczanszczyzna. Ziemia cierpienia 9892
Birecki Piotr 3706, 4131, 7388
Birenbaum Halina 9680
Birkenmajer Aleksander 3461
Birkenmajer Józef 8965
Birkenmajer Wincenty 5718, 9483
Biry zob. Biery
Birże, Litwa 2828, 7451
Bis Magdalena 4285; rec. 1839; red. 3974
Bis Wojciech, rec. 1795; red. 3974
Biskup Jan Michalski 10357
Biskup Józef Gawlina w Związku Sowieckim 9681
Biskup Marian 383, 2643, 5719
Biskup Radosław 5092; red. 5092
Biskup Ryszard 3707
Biskupice zob. Zabrze
Biskupice Radłowskie, pow. tarnowski 10073
Biskupiec Jan 7209
Biskupin, pow. żniński 949
Biskupski Mieczysław B. B. 2772
Biskupski Przemysław 6678
Bismarck Otto von 5273, 8431
Bisping Jan Kamil 9018
Biszczanik Grzegorz 6615
Bitner-Wróblewska Anna 1801, 6855
Bittner Karolina 10594, 11139; przedm. 11139; red. 11139
Bittner Sławomir Maciej 2690
Bitwa o Bydgoszcz 9682
Bitwa pod Gorlicami 8170
Bitwy polskiego września 9893
Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej 153
Biuletyn Fundacji Generał Elżbiety Zawackiej 154
Biuletyn Historii Pogranicza 155
Biuletyn Historii Wychowania 156
Biuletyn Historyczny 157
Biuletyn Informacyjny Polskich Linii Oceanicznych 3506
Biuletyn Konserwatorski Województwa Podlaskiego 158
Biuletyn Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej 159
Biuletyn Numizmatyczny 160
Biuletyn Oświatowo-Propagandowy Korpusu Ochrony Pogranicza 9426

Biuletyn Polskiej Misji Historycznej 161
Biuletyn Szadkowski 162
Biuletyn Uniejowski 163
 Bizancjum 905, 2576, 4300
 Bizio Krzysztof 3773
 Bizior Renata 3164; rec. 5630 Nie wiem czy Bizior czy Bazor, bo w tekście głównym są dwa
 Blachnicki Franciszek 4943, 5604, 10358
 Blachura Tadeusz 1673; red. 1673
 Bladowska Aurelia 1160
 Blajda Franciszek 10886
 Blajer Wojciech 2880, 4328, 6821, 6865
 Blanár Dominik 7152, 7187
 Blanuca Andrij 4558
 Blaschnik Arthur 3687
 Błażek Petr 6272, 11081
 Blech Roksana 3216
 Blechacz Rafał, przedm. 4198
 Blecking Diethelm 5204, 5275
 Bleizgiené Ramuné, rec. 3020
 Blicharski Czesław Eugeniusz 5720; wyd. 8104
 Blinstrubiszki, Litwa 5389
 Blinstrubowie, rodzina 5389
 Bliski Wschód 411, 4203, 7970, 8998, 9046, 10711
 Blisko ziemi, blisko nieba 6368
 Blizianka, pow. strzyżowski 2699
 Bliznak Ivan 2532
 Blizej historii 1090, 1091
 Bloch Jacek 3720
 Bloch Jan Gottlieb 8354
 Bloch Marta 1487
 Bloch Wawrzyniec 5721
 Blocke Abraham van den 7825
 Blok Aleksandr Aleksandrowič 3351
 Blondel André 3665
 Blonder Sasza zob. Blondel André
 Blücher Evelyn von 4731
 Blum Alain, red. 9929
 Blume Erich 6678
 Blumenstock (Blumenstok) zob. Halban *Leon*
 Blumowicz S. 8752
 Blusiewicz Karolina 6674
 Blusiewicz Tomasz 842
Bluszcz 8156, 8628
 Błachowicz Maciej 3708, 3959, 6753
 Błachowska Katarzyna 843, 2648
 Blachut Adam Jan 59, 3637, 5301, 5722, 5723
 Błahut-Biegańska Danuta 1815
 Błasiak Anna, tł. 1812
 Błasiak Stanisław 4389, 4448
 Błaszczyk Grzegorz 844, 2154
 Błaszczyk Krzysztof 10595
 Błaszczyk Radosław 4955
 Błaszczyk Roman 3049
 Błaszczyk Tomasz 3006, 5730
 Błaszczyński Michał 1766
 Błaszkiwicz Marek, wyd. 8972

Błaszkiwicz Tadeusz 5038
Błaszkowski Bartłomiej 5900
Błaszkowski Marcin 8171
Bławatowie, rodzina 5313
Bławdziewicz Włodzimierz 9683
Błażejewska Anna 3793
Błażejewska-Bąbol Anna 9684
Błażejewski Artur 4286, 6822, 6880
Błażejewski Krzysztof 9103
Błażewicz Sławomir 6775
Błażewicz-Woźniak Marzena, red. 2940
Błażowa, pow. rzeszowski 1876
Bład Marta 9104
Bładek Zenon 4916
Błęńska Wanda 5495
Blesznowski Bartłomiej, red. 4713
Bleszyński Maciej 7348
Błędowska Pustynia 2323
Bloch Katarzyna Agnieszka 2610, 4385; rec. 331; red. 7651
Błogosławiona Matka Małgorzata Łucja Szewczyk 4917
Błonie, pow. warszawski zachodni 438
Błońska Cecylia 10687
Błońska Diana 1571–1573; red. 1586
Błońska Teresa 1390
Błoński Jan 5490
Błoński Mariusz 7007
Błotnicka-Mazur Elżbieta 5234
Błudów Puszcza 5470
Błyskowska Ewa 5302, 5303
Błyszczek Agnieszka 4150
Bob Hans-Ekkehard 9685
Bobak Dariusz 6884
Bobakowski Marek 4211
Bober Andrzej 3502
Bober Janusz 6818
Bober Joanna 3693
Bober Monika 3709, 3710; red. 329
Bober Sabina, wyd. 8022
Bober-Jankowska Magdalena 3229, 3345
Bobiatyński Konrad 1783, 7374, 7838
Bobicescu Cristian Antim 2625
Bobik Bogumiła 10596–10598
Bobińska Hanna 6930
Bobiński Ferdynand 4886
Bobiński Jerzy Władysław 7961
Bobiński Witold 1100
Bobkowski Andrzej 3314
Bobola Andrzej zob. Andrzej Bobola, św.
Bobolice, pow. koszaliński 1505, 6487
Bobowa, pow. gorlicki 2697, 6301
Bobowik Alfons 5232; oprac. 10467; przedm. 10467; wyd. 10467
Bobowski Bogdan 6674
Bobowski Kazimierz, rec. 3424
Bobrek zob. Bytom
Bobrowicz Andrzej 8886
Bobrowicz Anna, red. 11

Bobrowscy, rodzina 5585
Bobrowska Aleksandra 7886
Bobrowska Barbara 8680; rec. 8069
Bobrowska Ewa 1686
Bobrowska Izabela 5873
Bobrowski Przemysław 6866; oprac. 65
Bobrowski Tadeusz 7968
Bobryk Adam 11343; rec. 9157, 9963
Bobryk Witold 2734, 4558, 4752; rec. 5685
Bobrzyński Jan 4762
Bobrzyński Michał 845, 2589
Bobula Joanna 11578
Bobulski Stanisław 4918
Bobusia Bogusław 261, 5724, 5725,
Boček Pavel 2938
Bochaczek-Trąbska Joanna 3416
Bochenek Krystyna 5726
Bochenek Marta, red. 4736
Bochenek-Dobrowolski Ryszard 4373
Bochenek-Kępa Magdalena, oprac. 5726
Bocheńscy, rodzina 5646
Bocheński Adolf Maria 685, 4702, 9596
Bocheński Jacek 5270
Bocheński Józef Maria 2885, 5269, 5646
Bocheński Tadeusz 11344
Bochnak Anna 1682, 2238
Bochnak Tomasz 6823
Bochnak Władysław 7190
Bochnia, woj. małopolskie 1507, 2103, 3769, 3800, 4256, 5172, 6631, 8459; powiat 10883
Bochotnica, pow. puławski 3998
Bochra Rafał 7375
Bochwic Florian 2840
Bocianowscy, rodzina 5304
Bocianowska Ewa 5304
Bociek Klaudyna 3045
Bock-Matuszyk Katarzyna 2882; przedm. 2882; red. 2882
Boczar Anna 6957
Boczar Elżbieta 8172
Boczkowski Andrzej 4919
Boczkowski-Boćkowski Wiktor Franciszek, pseud. Korwin 9904
Boczoń Władysław 4847
Boćki, pow. bielski, woj. podlaskie 2566
Boćkowska Aleksandra 10599
Boćkowska Katarzyna 2762
Boćkowski Daniel, oprac. 1934
Bodaszewski Jakub 8173
Bodaszewski Kazimierz 4212
Bodnar Galina 2734
Bodnar Marià 2920
Bodnárová Michaela 2576
Bodo Eugeniusz 5727
Bodo Marlena 2671
Bodzek Jarosław 387, 4328, 5947; red. 234
Bodzia, pow. włocławski 2285, 6880
Bodzioch Beata 4119
Bodziony, rodzina 5305

Bodziony Jakub Piotr 5305
Bodziony Jakub Stanisław 8174
Boehm Jan 4150
Boepple Ernst 2669
Boerner Ignacy August 4847
Boesche-Kopczyńska Ewelina 2926
Boettner-Łubowski Rafał 6678
Bogacka Katarzyna 5230
Bogacz Teresa 2341, 2352, 2694, 6579
Bogalecki Tadeusz Zbigniew 8490
Bogatirevič Vitalij 3625
Bogdan III Ślepy, gospodar mołdawski 2664
Bogdan Leszek 10173
Bogdan Magdalena 1677, 10600
Bogdanki, pow. grudziądzki 6855
Bogdanowicz Daria 7081
Bogdanowicz Elżbieta, rec. 2374
Bogdanowicz Jan 8644
Bogdanowicz Jerzy 9894
Bogdanowicz Kamil 6670
Bogdanowicz Kazimierz 8644
Bogdanowicz Tomasz 1492
Bogdanowicz-Prus Angelika 2007
Bogdanowska Jagoda 4072
Bogdanowska Monika 2032, 2052
Bogdanowski Janusz 6597
Bogdański Antoni 3147
Bogdański Grzegorz 5604
Bogdański Marcin 11386
Bogdański Mieczysław 9895
Bogdziewicz Ryszard 4213
Bogedain Bernard 5497
Boglewscy, rodzina 5306
Boglewska-Hulanicka Zofia 5306; współpr. 1763
Bogocz Zofia 10261
Bogolubov Aleksandr Aleksandrovič 8254
Bogoria-Skotnicki Michał 3643
Bogowska Anna 1747
Boguccy, rodzina 5309
Boguchwała, pow. rzeszowski 6488, 6700, 6790
Bogucice zob. Katowice
Bogucka Małgorzata, red. 3076
Bogucka Maria 2592, 3054, 5193; rec. 7169, 11011
Bogucki Andrzej 6302, 9896
Bogucki Mateusz 2239; red. 2249, 6978
Bogumił, bł. 2103
Bogunia-Paczyński Andrzej 5307, 8175
Bogus Marzena 8176; rec. 8390; wyd. 7966
Bogusławski Aleksander 4802
Bogusławski Wojciech 4079, 4088, 7450
Bogusz Jan 5499
Bogusz Józef 3120
Bogusz Kazimierz 1549
Bogusz Monika 2927, 8177–8179
Boguszewicz Artur 3723
Boguszewska Anna 2928, 10601

Boguszyce, pow. opolski, woj. opolskie 10279
Bohachevsky-Chomiak Martha 8180
Boháček Miroslav 10682
Bohajedyn Tomasz, il. 8006, 8965
Boharewicz-Richter Anna Jadwiga 5254
Bohdal Tadeusz 4698
Bohdanova Ůliâ 1887
Bohdanowicz Stanisław 8966
Bohdanowicz Waldemar 11382
Böhler Jochen 5273, 9897; współpr. 1882
Böhm Marcin 6931
Bohn Emil 3006
Bohomolec Franciszek 4067
Bohosiewicz Andrzej 5308
Bohosiewiczowie, rodzina 5308
Bohr Marcin 6824, 6880
Böhringer Eckart, tł. 2292
Bohun Tomasz 6137, 10176
Bohusz-Rubaszewska Ewa 5309, 8181
Boiński Artur 1488
Bojadła, pow. zielonogórski 2671
Bojanowska Agata 2290
Bojanowski Edmund zob. Edmund Bojanowski, bł.
Bojanus Ludwik Henryk 8015
Bojany, pow. ostrowski, woj. mazowieckie 6489
Bojar zob. Białystok
Bojar-Fijałkowska Anna 5728
Bojar-Fijałkowski Gracjan 5728
Bojarska Joanna 5729
Bojarski Artur 3711, 10602; rec. 9297
Bojarski Jacek 6836, 6952
Bojarski Piotr 702, 3284, 9105, 9106, 9898, 10199
Bojarski Tadeusz 9282
Bojarski Władysław 5654
Bojaruniec-Król Ewa 6528
Bojęś-Białasik Anna 3671, 3712
Bojko Jakub 3090, 4808
Bojko Krzysztof 2763, 5730
Bojko Łukasz 10603
Bojkowszczyzna, Bojkowie 1927, 2532, 2686, 2734, 2748
Bojków zob. Gliwice
Bok Józef 2921, 4117
Bokiniec Andrzej 6848
Bokota Piotr 4402
Bokszczanin Maria 5777
Bolczyk Henryk 10358
Bolduan Tadeusz 5312, 6365
Bolechowo, pow. poznański 4628
Bolecki Włodzimierz 3287; red. 3287
Bolesław II, książę mazowiecki 7135, 7203
Bolesław I Chrobry 2137, 2584, 2676, 3332, 7046, 7062
Bolesław III Krzywousty 954, 7119
Bolesław IV Kędzierzawy 2250
Bolesław Krystall 1802
Bolesław II Śmiały 2584, 7055
Bolesław (Bolko) V Wołoszek 7234

Bolesław V Wstydlivy 2670
Bolesław I Wysoki, książę śląski 6983
Bolesław Jerzy II, książę mazowiecki i halicko-włodzimierski 7236
Bolesława Lament, bł. 4910, 5731
Bolesławiec, pow. wieruszowski 4524
Bolesławiec, woj. dolnośląskie 2694, 4988, 9068, 10889, 11546; powiat 2687; region 2762
Bolesławska-Lewandowska Beata, współpr. 4165
Bolesławski Ryszard 4013
Bolesta Adam 9899
Bolikowski Łukasz 3469
Bolimów, pow. skierniewicki 8396
Bolińska Marta 3357
Boliński Józef 6678
Bolków, pow. jaworski; Ryszarda Wzgórze 2412
Bolków, pow. policki 6839, 6841, 6842
Bologna, Włochy 1219, 1231, 2670, 3671, 5271, 7013, 9853, 8917, 10177, 10210, 10284
Bolt Feliks 5732
Bołdyrew Aleksander 2081, 2631; rec. 7000
Bołdyrew Aneta 658, 2081, 3061, 3427, 8182, 8183, 8756
Bołszowce, Ukraina 6490
Bomanowska Marzena, red. 1719
Bomanowski Bogusz 7376
Bomba Jacek 5490
Bomba Jan, tł. 6747
Bömelburg Hans-Jürgen 5274, 5275, 6528; red. 2642
Bona Sforza, królowa 6902
Bonadura Krzysztof Starszy 3628
Bonarówka, pow. strzyżowski 2699
Bonawentura, św. 3604
Bonawentura Siewierzanin 7886
Bonczkowska Ażaneta 2676
Bonczkowski Janusz 2676
Bondarczuk Mariusz 8184
Bondyra Wiesław 7377
Bonek Tomasz 3713
Bonet Juan Manuel 1820
Bonhoeffer Dietrich 5164, 11240
Bonhoeffer Karl 3006
Boniecki Adam 3527, 10886
Bonifacio Giovanni Bernardino 5229, 7876, 7908
Bonifacy, św. 5274
Bonifratrzy 4978, 4991
Bonikowska Małgorzata, oprac. 2621
Boniński Witold 1100
Bonn, Niemcy 3006
Bonowicz Jacek 11394; przedm. 11394; red. 11394
Bonowicz Wojciech 10886
Bonusiak Andrzej 2657
Bonusiak Włodzimierz 2657, 4401, 11532
Bończa-Bystrzycki Lech 4374, 4698
Bończa-Stuhr Marianna, il. 4091
Bończuk Leszek 2703
Bończuk-Dawidziuk Urszula 919–921, 3006; wyd. 8071, 8072, 8080
Bońkowski Wojciech 8185; współpr. 8205
Boraczyńska Anna 3315
Boratyński Czesław 9389

Borawska Danuta 2082
Borawska Teresa 2835
Borch Michał Jan 3249, 5230, 7255
Borc, pow. kartuski 6845
Borc Andrzej 7378, 9900
Borc Henryk 6307, 6330, 7379, 11590
Borcuch-Białkowska Maria 2
Bordas Cornet Xavier, tł. 5821
Bordun Oresta 4947
Bordzań Tomasz 1972
Bordzioł Monika 1496
Borecki Jan (Hiob) 3194
Boreczek Krzysztof Andrzej 6602
Borejsza Jerzy W. 5273, 5274
Borek Henryk 3207
Borek Małgorzata 3147
Borek Paweł 9107–9109, 9286
Borek Piotr 2662, 2855, 3164, 5199, 5254, 7380
Borek Przemysław, rec. 9930
Borenstein Paulina 4872
Borkiewicz Adam 5733
Borkowa Anna 6811
Borkowicz Jacek 6758
Borkowicz Leonard 10687, 11056
Borkowska Ewa Maria 9901
Borkowska Grażyna 1818, 2803
Borkowska Małgorzata 7381
Borkowska Urszula 2583, 2592, 6675, 5383, 5734; red. 2592
Borkowski (Aleksander) Leszek Dunin 8678
Borkowski Andrzej 7382, 7383, 9110
Borkowski Igor 4920
Borkowski Jacek 3719, 6932
Borkowski Jan 5478
Borkowski Julian 905, 5790
Borkowski Maciej 1188, 5497, 9587
Borkowski Paweł J. 11389
Borkowski Rafał 6006, 7384
Borkowski Robert 7385
Born Robert 1733; przedm. 1733; red. 1733
Bornbach Stanisław 2670
Borne Sulinowo, pow. szczecinecki 10812
Bornińska Justyna 3625
Bornstein-Bielicka Chasia 2759
Bornsztajn Menachem 11067
Boroda Krzysztof 2538, 2679, 4558; red. 4558
Borodij Eugeniusz 1267; red. 145
Borodin Ivan Valer'evič 967
Borodin Ksenià 6616
Borodzicz Ewa, współpr. 1763
Borodzicz Stanisław 2690
Borodziej Włodzimierz 846, 5275
Boroń Piotr 6533, 8909
Boroń Tomasz 4287, 6825
Borovnik Silvija 3387
Borovsk Tomáš 2638
Borowa, pow. piotrkowski 8669

Borowczyk Jerzy 6678, 8866
Borowczyk Joanna 2020
Borowiak Mariusz 4893, 5310, 9902
Borowiak Stanisław 1543, 1544; uzup. 7965
Borowiec Janusz 10604–10606
Borowiec Karolina 3168; wyd. 6912
Borowik Aneta 3857, 9266, 9389
Borowik Irena 4935
Borowik Sylwia 3497
Borowik Teodozy (Borovik Teodosj) 7350
Borowno, pow. częstochowski 8742
Borowska Anna 3671
Borowska Hanna 119
Borowska-Strugińska Beata 3714, 6984
Borowski Andrzej 897, 3287, 3395, 5818
Borowski Edward, tł. 10695
Borowski Fiodor Iwanowicz Jarosławowicz 7420
Borowski Janusz 2929
Borowski Leon 2103
Borowski Robert, współpr. 2947
Borowski Tadeusz 11261
Borówka Józef 10607
Borówka Teresa 1438
Borries Bodo von 824
Borstlap Kees 9968
Borszewska Barbara, red. 7245
Borszyńska Sylwana 737
Bortnowska Halina 10886
Borucka Jadwiga 2539
Borucki Janusz 4652
Borucki Marek 3217, 5311
Borucki Tomasz 35, 8186, 9903
Boruszkowska Iwona 3371
Boruta-Spiechowicz Mieczysław 10025
Borutska Oksana 2581
Borwiński Jerzy 3715, 3716
Boryna Maciej 6782, 6783; wyd. 10548
Borys Andrzej 4438
Borys Anna 2155, 2687
Borys Bartosz 2669
Borys Marcin 3089
Borysewicz Paweł, oprac. 1461
Borysewicz Tadeusz 5735
Borysław, Ukraina 1459, 4432, 9429
Borysowicz Elżbieta, oprac. 5642, 5643
Borysowicz Franciszek 4171
Borysowska Agnieszka 1385, 2106, 3449; przedm. 1385; red. 1385
Borzechów, pow. lubelski 3115
Borzęcin, pow. brzeski, woj. małopolskie; Waryś 9846
Borzęcki Artur 5767
Borzęcki Jerzy, rec. 9423
Borzęcki Oskar 9904
Borzęcki Robert 1507
Borzobohata-Sawicka Maria, tł. 4786
Borzym Stanisław 2847
Borzymińska Zofia, red. 2741

Borzyszkowscy, rodzina 2156
 Borzyszkowska-Sękowska Felicja 2839
 Borzyszkowska-Szewczyk Miłoslawa 577, 3172, 3218, 5164; wyd. 9013
 Borzyszkowski Edward 2156
 Borzyszkowski Józef 2156, 3006, 3172, 5312, 5712, 5888, 6039, 6050, 6122, 6169, 6253, 6363, 8114, 11282; oprac. 2156, 6365; przedm. 2156, 6365, 9009; rec. 5409, 6061; red. 3607, 6536; wyd. 2156, 3211, 6365, 8068
 Borzyszkowski Stanisław 2156
 Borzyszkowy, pow. bytowski 5312
 Borzyszkowy i Borzyszkowscy 2156
 Borzytuchom, pow. bytowski 2962
 Bosacka Maria 3071
 Bosak Wojciech, tł. 8409
 Bosek Ryszard 4255
 Bosiacki Adam 9111
 Bosiacki Stefan, red. 2941
 Bosko Janina, red. 3918
 Boston, Stany Zjednoczone Ameryki 10361
 Bośnia i Hercegowina 2101, 2762, 8505, 8537
 Böttcher Hubert 10159
 Bötticher Eberhard 7257, 7585
 Boucheron Patrick 775
 Bour Odile 5273
 Bouresh Bettina 6736
 Bourkane Mateusz 3328
 Bourmeyster Alexandre 7450
 Bouzek Jan 5266
 Boużyk Maria M. 8922
 Bownik Kazimierz 4921
 Boym et cetera 7386
 Boym Michał 7386, 7552
 Boysen Jens 8732
 Boznańska Olga 3648, 3660, 3687
 Bozowski Bronisław 4922
 Bozowski Bronisław 4922
 Bożejewicz Arkadiusz 7387
 Bożek Andrzej 4375
 Bożek Józef 8379
 Bożek Karolina 4044
 Bożek Katarzyna 1848
 Bożek Ryszard 4947
 Bożek-Leszczyk Ewelina 2688
 Bożeńska Katarzyna, rec. 7424, 7626
 Bożepole Wielkie, pow. wejherowski 3693
 Bozogrobcy 2664, 3819, 3883, 4454, 5110, 7170
 Bożyk Izabela 6152, 8187
 Bożyk Paweł 4703, 11031
 Bożyk Stanisław 2994
 Bóbr, lewy dopływ Odry 2290
 Bóbrka, pow. krośnieński, woj. podkarpackie 4432
 Bracha Krzysztof 847, 2661, 3358, 7039; przedm. 7039; red. 7039
 Brachaczek-Świerkot Beata 3344
 Bracht Fritz 10175, 10288, 10289
 Braciszewski Jerzy, red. 1215
 Bracka Mariâ Valentinivna 8188, 8680
 Braclaw, Ukraina 2644
 Bractwa religijne w średniowieczu i w okresie nowożytnym 4923

Brade Johanna, współpr. 1842
Bradford, Wielka Brytania 3006, 9795
Bral Grażyna, red. 5572
Bralin, pow. kępiński 5101; region 5440
Bran, Węgry 2576
Brand William R., tł. 9867, 9906
Brandel Konrad 1879
Brandenburgia 2590, 4606, 6554, 7016, 7069, 7557, 7797, 7873
Brandes Georg 8343
Brandstetter Mordechai David 3295
Brandt Andrzej Marek 8164
Brandt Józef 1762
Brandt Willy 5203, 5274
Brandys Jan 3497
Brandys Kazimierz 2657
Brandys Paweł 3497
Braniccy, ród 3619, 3832, 6670, 8051, 8967
Branicka Elżbieta 3229
Branicka Izabela z Poniatowskich 2676, 3441, 5736, 7785
Branicka-Wolska Anna 8967
Branicki Franciszek Ksawery 2648, 7747
Branicki Jan Klemens 3749, 4864, 8521
Branicki Wojciech 5986
Braniewo, woj. warmińsko-mazurskie 2602, 2681, 2938
Braniewski Sławomir 4924
Branna Wiesława 6744
Brańszczyk, pow. wyszkowski 10453
Brasław, Białoruś; powiat 2647
Braszczyński Paweł Radosław 2998
Braszczyński Stanisław 4376
Braszów, Rumunia; region 2576
Bratek Anna 5640
Bratian, pow. nowomiejski 6674, 6855
Bratkowice, pow. rzeszowski 5053
Bratkowski Piotr 4153
Braude Marcus 6349
Braudel Ferdynand 3287
Braudes Reuben Asher 3295
Braun Jerzy 2807, 10174
Braun Kazimierz 10500
Braun Stanisław Zygmunt 3355
Braunek Małgorzata 10990
Brawata Juliusz 5313
Brawata Władysław 5313
Braziūnienė Alma 1475
Brazylia 2772, 2780, 3399, 4075, 7677, 8544, 8767, 11300, 11477
Brąswald, pow. olsztyński 5682
Brdów, pow. kolski 8867
Breczko Jacek 2839
Breda, Holandia 10177
Bregman Aleksander 11187
Bréhan Louis Robert Hyppolite de 7702
Breiter Emil 9627
Breitkopf Johannes 5370
Brej Wioleta zob. Michnal Wioleta Brejcha Roman 6835
Brejda Jaromir 2695; red. 2695

Brenda Waldemar 492, 1992, 10657, 10985
Brenica, pow. tomaszowski, woj. łódzkie 2503
Brenk Mikołaj 10608
Brenna, pow. cieszyński 5368
Brensztejn Michał Eustachy 7962
Brest Bible (1563) 7388
Bretania 3361
Bretes Jadwiga 9112
Bretton Woods, Stany Zjednoczone Ameryki 2581
Breza Bogusław 6758, 9113
Breza Edward 3172, 3190
Brżan Jurij 10659
Bręczewska-Kulesza Daria 3773, 3774, 3775
Bręklewicz Aurelia, wyd. 10357
Bręklewicz Zbigniew, wyd. 10357
Briand Aristide 9339
Briańsk, Rosja 7565
Briesewitz Gernot 5273
Briggs Alfred 2019
Briggs Edward 2019
Briggs John 2019
Briotet Jacques 7658
Brisbane, Australia 1356
Britanišskij Vladimir L'vovič 2821
Brno, Czechy 2638
Brocchi, rodzina 5432
Brociek Waldemar Ryszard, wyd. 9737
Broda Aleksander 2017
Broda Grażyna 3903
Broda Michalina 6933
Broda Michał 6934
Broda Witold 6500
Brodacki Grzegorz 3398
Brodacki Jakub 7595
Brodacki Rafał, rec. 6230
Brodecki Bogusław 1189, 1190
Brodnica, pow. śremski 1995
Brodnica, woj. kujawsko-pomorskie 1281, 3692, 7094
Brodnicki Mariusz 791, 3054, 7386; oprac. 72; przedm. 3054; red. 791, 3054
Brodniewicz Beata, tł. 6155
Brodowicz Maciej Józef 3630
Brodowscy, rodzina 5466
Brodowski Samuel 2663
Brody, Ukraina 1231, 9353
Brodziak-Dopierała Barbara 2444
Brodziński Sławomir 1180
Brodzisz Paweł 461, 1906; red. 5461
Broel-Plater Konstanty 5737
Brogi Bercoff Giovanna 2644
Brogowski Zygmunt 2883
Brojer Anna 11137
Brok, pow. ostrowski, woj. mazowieckie 3760; parafia 6568
Bromberek Bartłomiej 4377
Bronarski Ludwik 5738
Broniatowski Mieczysław 10868
Bronicki Andrzej 3714, 6826

Broniecki (Broniecz) Jan 7397
Broniewski Władysław 8968, 8969
Bronikowski Aleksander 3280
Broniów, pow. szydłowiecki 816
Bronisław Geremek. Rozmowy polskie 4704
Bronisław Komorowski Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej 11345
Bronisław Markiewicz, bł. 11590
Bronisławski Ryszard 1853
Bronisze, pow. warszawski zachodni 9032
Bronowice zob. Kraków
Bronowice Małe zob. Kraków
Bronowice Małe – świat, który odchodzi 6592
Bronowice Wielkie zob. Kraków
Bronowicka Monika 9905
Bronowicki Jarosław 6805
Bronowickie Archiwum Społeczne 6593
Bronowickie Zeszyty Historyczno-Literackie 71, 85, 164
Bronowski Jacek 3717
Brońka Joanna 11346
Broński Krzysztof 8953
Broński Zdzisław, pseud. Uskok 9686, 11016
Brosz Antoni Szczepan 5739
Browarek Tomasz 2700, 2706, 10609, 10738
Browarny Wojciech 3222, 5204; przedm. 3222; red. 3222
Brown Alex 6855
Brown Benjamin 848
Broż Adam 1812; współpr. 1812
Brożec, pow. krapkowicki 4319
Brożek Anna 2863; przedm. 2863; red. 2863
Brożek Bartosz 776
Brożek Beata, red. 6548
Brożek Jan 1385, 1442
Brożek Mirosław 1507
Brożyniak Artur 5038, 6519; wyd. 10362
Bródek, pow. zamojski 6491
Bruchrink Mikołaj 7225
Bruckenthal zob. Choronów
Bruczków, pow. gostyński 3086
Bruder Małgorzata 3903
Brudnik Tadeusz 4267
Brudny Stanisław 4043
Brudzisz Marian 1036
Bruja Radu Florian 2625
Brukało Katarzyna 4680
Bruksela 3527, 5244, 5303, 7956, 8927
Brukwicki Jerzy 10877
Bruliński Władysław 2690
Brunel Ghislain 1365
Brüning Alfons 2644
Brunner Czesław 4847
Brunner Martin 2224
Bruno Luigi 2807
Brunon z Kwerfurtu, św. 7062
Brunsberg Heinrich 7016
Brusiłów, Ukraina 7704
Bruski Jan Jacek 849

Bruski Józef 5312
Brusokas Eduardas 7390, 7657, 7719
Bruszczewo 6827
Bruszczewo, pow. kościański 6827
Bruszewski Michał 4823
Brużaitė Reda 4925
Bruzewicz-Mikłaszewska Barbara 3006, 5773
Bruździński Andrzej 4926
Brwilno, pow. płocki 6046
Brwinów, pow. pruszkowski 1990
Bryćko Dariusz M. 7451
Brydak Jędrzej 6723
Brygida Szwedzka, św. 3603, 6979
Brygidki 1359, 2109, 2664
Bryk Adrian, tł. 9780; wyd. 9780
Bryk Alina, red. 3115
Bryk Andrzej 7391
Brykowska Maria 2035
Brylak-Załuska Maria 6668
Brylewska Justyna, wyd. 11303
Bryll Ernest 4087
Brylla Wolfgang J. 4118, 4187, 4653
Brylska Barbara 10990
Bryła Marcin 2652
Bryła Rafał 3718
Bryła Zbigniew 459
Bryłka Agata 2117, 2122, 5233, 9266
Bryłowa Władysława 3323
Brynda Maria, oprac. 1477
Brynkus Józef 1070, 1213, 2662, 2993, 4454; przedm. 1083; red. 1083
Brytania 5252
Brzeg, woj. opolskie 1469, 2019, 3636, 6798, 7515; księstwo 2267, 7515
Brzega Wojciech 5740, 5740
Brzegowy Paweł, rec. 2779
Brzeski Jan, oprac. 8104; przedm. 8104
Brzesko, woj. małopolskie 6492; Okocim 4470
Brześć, Białoruś 1361, 1362, 3693, 4815, 4847, 6493, 7388, 8043, 8849, 9661, 9887, 9930; unia 2620, 4937
Brześć Kujawski, pow. włocławski 7419
Brześć Litewski zob. Brześć
Brześć nad Bugiem zob. Brześć
Brzezie, pow. opatowski 2208
Brzezie, pow. wielicki 4327, 7115, 7222
Brzeziecki Andrzej 6094
Brzezina-Scheuerer Katarzyna 3671
Brzeziny zob. Nowy Sącz
Brzeziny, woj. łódzkie 6494; powiat 6494, 10607
Brzeziny. Dzieje miasta 6494
Brzezińscy linii Schloesserów, rodzina 5373
Brzezińska Anna Weronika 2671
Brzezińska-Klusek Małgorzata 2406
Brzezińska-Stec Halina 3415
Brzeziński Andrzej Maciej 9114; rec. 5678, 9425, 9619
Brzeziński Kazimierz, red. 29472947
Brzeziński Marcin 6102; oprac. 5756
Brzeziński Piotr 10359, 10610
Brzeziński Rafał 6579, 11347

Brzeziński Witold 6935, 6936
Brzeziński Władysław 6811
Brzeziński Wojciech, red. 364
Brzeziński Zbigniew 4805, 4812
Brzeźniak Karolina 1083
Brzeźnica Kolonia, pow. złotowski 10812
Brzeżany, Ukraina 4557, 8001
Brzęk Gabriel 8855
Brzostek, pow. dębicki 2354
Brzostek Błażej 5194, 11138
Brzostowicz Michał 2324, 6025, 6937, 7115; przedm. 2324; red. 2324
Brzostowska Izabella 3793
Brzostowska Małgorzata, red. 4480
Brzostowski Edward 10573
Brzostowski Konstanty Kazimierz 7831
Brzostowski Paweł Ksawery 2993
Brzostowski Ryszard, przedm. 11081; red. 11081
Brzowski Józef 8613
Brzoza Czesław, wyd. 9083
Brzoza Michał 642, 1173
Brzozowa, pow. tarnowski 8442
Brzozowska Aleksandra 3324
Brzozowska Ała 919, 920
Brzozowska Dorota 10483
Brzozowska Elżbieta, tł. 775, 9929
Brzozowska-Krajka Anna 5245
Brzozowski Adam 4214
Brzozowski Andrzej Zbigniew, red. 5573
Brzozowski Bronisław 5741
Brzozowski Jerzy 1628
Brzozowski Stanisław 3312, 3410, 4713, 5537
Brzozowski Wawrzyniec, tł. 7319
Brzozowski Wojciech, red. 11470
Brzozów, woj. podkarpackie 3117, 8073
Brzóska Stanisław 5742, 5743
Brzuchania Mieczysław 9024
Brzustowicz Grzegorz Jacek 2206, 3719, 6554, 6938, 6939, 7392
Brzustowski Tomasz 10611
Brzuszek Bogdan, rec. 5606
Brzuszek Salezy Bogdan 5806
Brzykcy Jolanta 5863
Bubczyk Robert 5222; red. 5222
Bubiec Majka 10557
Bubień Walery 8909
Bublewski Janusz 4215, 4377, 6792, 9115
Bubnicki Rafał 4093; przedm. 4093; red. 4093
Bucevičiūtė Laima 7212
Buchali-Olszakowska Joanna 5203
Buchalik Lucjan 1677; przedm. 1677; red. 1677
Buchcic Waldemar 10360
Buchelewski Dariusz 427
Buchen Tim 8189
Buchenfeld-Kamińska Irena 3628, 3671
Buchenwald zob. Ettersberg
Buchholz-Todoroska Małgorzata 3623
Buchmann Anna 1750

Bucholc-Srogosz Katarzyna 850, 2650
Bucholz Andrzej, red. 930
Buchowski Leszek 2472
Buchowski Michał 2686
Buchwald Czesław 6811
Buchwald Dorota, red. 4015; współpr. 4015
Buchwald-Pelcowa Paulina 3459
Buck Aleksander 6799
Buck Andrzej 11578
Bucki Krzysztof 3581
Bucknall-Hołyńska Justyna 4014
Bucks Aloysius 7963
Buczek Bartłomiej, red. 4625
Buczek Edward 1854
Buczek Katarzyna 2920
Buczkwice, pow. bielski, woj. śląskie 8777
Buczyńska-Garewicz Hanna 10361; wyd. 10361
Buczyński Andrzej, rec. 3937
Buczyński Bogumił 3581
Buda Andrzej 5195
Budapeszt 5285, 9712, 10307
Budelewski Dariusz 9116–9118
Budka Krzysztof 6496
Budna Stanisława 5503
Budnik Magdalena 10612
Budnik Michał 8190
Budny Kazimierz 5503
Budowali nowoczesny Kraków 2701
Budownictwo szkieletowe w Toruniu 3720
Budrewicz Tadeusz 3264, 3346, 3398, 8191, 8343, 8680
Budrewicz Zofia 3357, 3398; przedm. 5199; red. 5199
Budrewicz-Beratan Aleksandra 3219, 8343
Budrowska Kamila 3422, 10613; red. 3299
Budyka Alicja, oprac. 1876
Budz Jan 2231, 5762; red. 251
Budziechów, pow. żarski 6495
Budzińska Justyna 1059, 1080; red. 1080
Budziński Janusz R. 8192; red. 240, 2631
Budzisz Marian 1366
Budziszewski Janusz 6827
Budzowska Małgorzata 3324
Budzyk Justyna, tł. 2818
Budzyń, pow. chodzieski 9743
Budzyń Bolesław 356
Budzyń Krzysztof 3041, 6940, 8193; przedm. 3041; red. 356; współpr. 3041; wyd. 8091
Budzyńska Magdalena 772
Budzyński Andrzej 10614; przedm. 10178; red. 10178
Budzyński Józef 2855
Budzyński Zdzisław 605, 2657
Bues Almut 2592, 2648, 7393
Bug, lewy dopływ Narwi 2619, 7450; Euroregion 2545; region 5029
Bugaevič Ruslan 2647
Bugaj Michał 4288
Bugaj Paweł, wyd. 9701
Bugaj Ryszard 11348
Bugaj Urszula, rec. 4300

Bugajak Krzysztof, red. 4628
Bugajewski Maciej 1080
Bugajny Witold 8970
Bugajska-Więclawska Joanna 791, 1070, 3054
Bugalski Łukasz 5196
Bugowski Radosław 8571
Buharin Sergej N. 2578
Bujacz Ludwik 9687
Bujak Adam 5615
Bujak Aleksandra 8302
Bujak Jakub 9346
Bujak Jan 2625, 4642, 8194, 8868
Bujalski Napoleon 3687
Bujkiewicz Zbigniew 2930, 6615
Bujko Anna 10615; red. 219; wyd. 10513
Bujnicki Tadeusz 3239, 3346, 3398, 8343, 8680, 8865; red. 3254, 3346
Buk, pow. poznański 2161
Bukal Grzegorz 2032
Bukalska Patrycja 9906
Bukała Marcin 4808, 9286, 10616, 10845; przedm. 9286; red. 9286
Bukareszt 4642, 5194, 7360, 8094
Buko Andrzej 748, 851, 2880, 6023, 6941, 7007
Buko Maria, współpr. 10489
Bukowczyk John J., rec. 2772
Bukowicz Jan, wyd. 8008
Bukowiec, pow. jeleniogórski 2412, 5609
Bukowiec Kazimierz 4580
Bukowiec Paweł 3249
Bukowiec Stanisław, red. 4580
Bukowina 2530, 2625, 4642, 8249, 8868; Południowa 2625; Północna 2625
Bukowina Tatrzańska, pow. tatrzański 5356
Bukowiński Bronisław 2173
Bukowiński Władysław 1038
Bukowska Halina L. 1604
Bukowska Łucja 6205
Bukowska Sylwia 4927
Bukowska Weronika 7394; red. 2032
Bukowska-Floreńska Irena 2530
Bukowski Andrzej 4150
Bukowski Jerzy 5891
Bukowski Krzysztof 5281
Bukowski Leopold 5624
Bukowski Paweł, przedm. 8732
Bukowski Ryszard 4188
Bukowski Waldemar 2342, 2670; red. 2673
Bukowski Wojciech 6751; oprac. 6751; red. 6751
Bukowski Zbigniew 4378
Bukówno, pow. białobrzeski 2103
Bukreeva Elena M. 8195
Buksa Ryszard 10362
Bulaj, Rumunia 2625
Bulanda Jan 5744
Bulanova Daria 5640
Bulczak Henryk, red. 5022, 5040
Bullert Jan 6678
Bulsa Michał 3721

Bulska Ewa 6639
Bultmann Rudolf 3006
Bulzak Jakub M. 2931, 6668
Bułajewski Stanisław 4676
Bułak-Bałachowicz Stanisław 9247
Bułat Barbara 5782
Buława Adam 8254, 8302, 8678
Buława Zofia 4582
Bułgaria 7152, 9201, 9909
Bułhak Jan, fot. 9029
Bułhak Władysław 10617
Bułharyn Tadeusz 8254
Bunin-Kasprowiczowa Maria 3382
Bunsch Adam 6509
Buńda-Dorula Anna 2474
Bura Renata 5490
Buraczewski Dariusz 2882
Buraczyński Radosław 11349
Burak Marek 2882, 3903; oprac. 3005
Burakowski Jan 5499, 5745
Buras Piotr 5274
Burba Dominikas 7395, 7396, 7657
Burchacki Łukasz 10618
Burchard Przemysław Seweryn 11159
Burchardt Jarosław 10619
Burchart Damian 10620
Burczak Marzenna, red. 5489
Burczyk Dariusz 1287, 11240
Burda Bogumiła 1070, 1080, 1092, 1106
Burda Stanisław Jan 5179
Burda Witold, red. 11590
Burdowicz-Nowicki Jacek 2648
Burdukiewicz Jan Michał 6037
Burdyło Dorian 8886; przedm. 8886; red. 8886
Burdziej Marcin 1626
Burdziński Michał 3641
Burdzy Dominika 4454, 7397; red. 4922
Burek Anna 5558
Burek Krzysztof 744, 749, 750, 5769, 6081, 6340; oprac. 39; rec. 5571; red. 380
Burek Magdalena 7398
Burek Maria 1404
Burek-Śmigielska Barbara 1242
Burghardt Marcin 6837
Burghardt Marta 5021, 5916
Burghardt Sebastian 8679, 10621
Burgundia 2661
Buriacja 2812
Burke Peter 2418
Burkert Eugen 3690
Burkiewicz Łukasz, rec. 2611
Burkot Stanisław 3264
Burkowna Marta 6051
Burkowska-But Aleksandra 7638
Burlikowski Jan 6492
Burmistrz Stanisław 6267
Burnetko Krzysztof 11340

Burno Filip 3722
Bursche Aleksander 852
Bursewicz Szymon 11350
Burska-Ratajczyk Beata 3119
Burszta Jędrzej 10363
Burszta Wojciech Józef 2703
Bursztyński Andrzej 4832
Burta Małgorzata 3321
Burtan Piotr 3697
Burton Simon J. G., przedm. 7388; red. 7388
Buruma Ian 10622
Burundi 9022
Buryła Sławomir 2695; rec. 10010; red. 3298
Burzka-Janik Małgorzata 3280, 8196, 8680
Burzyńska-Wentland Lidia 3054, 3146
Burzyński Tadeusz 5746
Burzyński Włodzimierz 5537
Büsching Johann Gustav Gottlieb 3006, 8080
Busko-Zdrój, woj. świętokrzyskie 1306, 1404, 6631
Busler Kazimierz Karol 5287
Busłowska Lilla, red. 11379
Busłowski Andrzej, oprac. 11379
Busse Hans 8650
Bussemer Peter 3006
Busz Edward 5747
Busza Andrzej 2803
Buszczyński Stefan 8711, 8917
Buszek Jan 2914
Buszewicz Elwira 3242, 7399
Buszko Adam 4919
Buszkowska Katarzyna 3306
Buszkowska Maria, wyd. 9684
Buś Marek 3323
Buśko Maksymilian 5748
Büthner-Zawadzka Małgorzata 3220
Butkiewicz Marian 7400
Butler Michał 2104
Butowicz Maria Halina 10364
Butryn Bartłomiej 1758
Butterwick-Pawlikowski Richard 2648, 2721, 7401, 7658, 7747; tł. 7705
Büttner Elisabeth 11120; współpr. 11332
Butvilaitė Rasa 7657
Butyter Daniel 9119, 9120
Butz, ród 7155
Buxakowski Jerzy 5312
Buzek Jerzy 766, 766
Buziakowski Jerzy 1505
Buzułuk, Rosja 9667, 10214, 10283
Buzun Łukasz 2194
Bużeński Stanisław 2670
By pozostali w pamięci 5314
Byčkova Margarita Evgen'evna, red. 6892; wyd. 6892
Byczkiewicz Anna 3221
Byczyna zob. Jaworzno
Byczyna, pow. kluczborski 1231, 3631, 3691
Być regionalistą 853

- Bydgoski Kanał 4270, 4378
Bydgoski Rocznik Muzealny 165
 Bydgoskie województwo 7837, 10821
 Bydgoszcz 89, 119, 165, 199, 216, 423, 439, 1180, 1267, 1282, 1386, 1387, 1388, 1389, 1519–1523, 1686, 1694, 2018, 2046, 2270, 2351, 2662, 2720, 2903, 2926, 3022, 3564, 3641, 3725, 3738, 3774, 3775, 3888, 3935, 3993, 4196, 4295, 4344, 4377, 4381, 4433, 4527, 4860, 5224, 5273, 5316, 5335, 5662, 6278, 6302, 6496, 6497, 6591, 6601, 6674, 7866, 8854, 8997, 9103, 9121, 9132, 9531, 9584, 9633–9635, 9682, 9711, 9757, 9791, 9896, 9949, 10021, 10687, 10689, 10821, 10895, 10915, 10967, 11051, 11063, 11304, 11479; region 89, 216; Wyspa Młyńska 3773
 Bydgoszcz. Ośrodek żeglugi śródlądowej 4378
 Bydgoszcz jako ośrodek działań wywiadowczych 9121
 Bykoŭski Valeryj, red. 11420
 Bykownia zob. Kijów
 Bykownia zob. Świętochłowice Bykownia. Cień Katynia 1855
 Bykowska Milena 691, 10623, 10657
 Bykowska Sylwia 6528, 10175, 10624; oprac. 6528; przedm. 6528; red. 6528
 Bykowski Karol 6037, 7063
 Bylina Dorota 9123
 Bylina Sławomir 48, 4872, 9122, 9123
 Bylina Stanisław 2661, 2670, 6942
 Bylinowa Elżbieta 8164
 Byliński Janusz 2663; wyd. 7273
 Byliśmy, jesteście, będziemy 1713
 Byłka Mikołaj 6678
 Była kiedyś parafia 4928
 Byrska-Fudali Małgorzata 4328
 Byrski Tadeusz 4015
 Byrtek Katarzyna, tł. 10190
 Bysikiewicz Janusz 9828
 Bystrzyca Kłodzka, pow. kłodzki 2983
 Bystrzycki Piotr, wyd. 2680
 Byszewski Piotr, oprac. 10438
 Bytom, woj. śląskie 476, 2488, 3693, 3845, 4491, 4565, 7964, 9027, 9058, 9539, 10371, 10445, 10455, 10496, 10751;
 Bobrek 3693; Dąbrowa Miejska 6498; Miechowice 4181; powiat 7964
 Bytom i okolice 7964
 Bytom Odrzański, pow. nowosolski 2123
 Bytów, woj. pomorskie 1505, 1695, 11064; ziemia 9802
 Bywalec Agnieszka 4385
 Bzdyrak Grzegorz 9907
 Bzowska Katarzyna 3384
 Bzowski Teofil 2921
 Bzura, lewy dopływ Wisły 2333, 9579, 9893, 10080, 10314; dorzecze 6494
- Cabalska Maria 11087
 Caban Wiesław 2667, 4777, 8254; przedm. 8087, 8113, 8254; red. 134, 8087, 8254
Cäcilia 4186
 Cackowski Krzysztof 4835
 Caen, Francja 1367, 4378
 Caillot-Dubus Barbara 4379
 Čaińskij Ūrij Oleksandrovič 9124
 Calisiana rozproszone w archiwach polskich 1238
 Calma Dragos 7036
 Calvin Jean 7451, 7667
 Cała Alina 10625
 Całek Dorota 5203
 Całka Marcin 2008

Całopalenie. Mord żołnierzy polskich na Ukraińcach w Terce 10365
Całowanie, pow. otwocki 6828
Całowanie. A final paleolithic and early mesolithic site 6828
Camon Hubert 8197, 8198
Campanella Tomasso 3916
Camus Albert 8430
Cantare amantis est 4119
Cap Piotr 3324
Čapaitė Rūta 6943
Capri, włoska wyspa na Morzu Tyrreńskim 3235, 7989
Čapská Veronika 2579
Čapsk Martin 2579, 2638, 6741, 6944; przedm. 6741
Caputa-Jurasz Lidia 2369
Caraffa Vincenzo 2644
Carlsruhe zob. Pokój
Čarnákevič Andrěj Mikalaevič 4016, 8906, 9125
Carnwell, Wielka Brytania 9046
Carogród zob. Stambuł
Carosi Jan Filip 5749
Carskie Sioło, Rosja 3280
Carstensen Jan 1503
Carter Jimmy, przedm. 4812
Caryńskie, pow. bieszczadzki 2532
Casaroli Agostino 11031
Cassius Jan Aleksander 7797
Castel Gandolfo, Włochy 10404
Castella Maris Baltici 3723
Catewicz Antoni 9024
Cavanagh Clare 11328
Cebula Andrzej 6704
Cebula Katarzyna 7151
Cebula M. Margarita Gabriela 6657
Cebula Maria Demetria 5750
Cebulka Wanda Małgorzata 6549
Cebulska Marta 2330
Cechosz Stanisław 3724
Cedro Anna, red. 11378
Cedro Janusz, red. 2051
Cedro Wojciech 671
Cedry Wielkie, pow. gdański; gmina 6499
Cedynia, pow. gryfiński 4334, 5275; region 2482
Cegielnia zob. Legionowo
Cegielski Hipolit 8953
Cegielski Max 5870
Cegielski Piotr 5315
Cegiełka Mateusz 5905; przedm. 6523; red. 6523
Ceglarek Roman 4929
Ceglarski Marcin 3720
Ceglarz Tomasz 10842
Ceklarz Katarzyna 2439, 2440, 2468, 2474, 2486, 3398; red. 2474, 2486
Celarek Aleksander 4289
Celer Bogumiła 627, 1380
Celińska Urszula 2733
Celińska-Spodar Ewa 2690
Čelkis Tomas 6945
Celmer Mariusz 10626, 10627

Celt Marek zob. Chciuk Tadeusz
 Celtowie 2247, 6823
 Cempa Celina 6621
 Cemus Petronilla 2592
 Cendrowski Sławomir 7402
 Centek Barbara 5285; red. 8206
 Centek Jarosław 1093, 8170, 8650; przedm. 8170; rec. 8206, 8611, 8668; red. 8170
 Centra – peryferie w literaturze 3222
 Centralne Biuro Śledcze Komendy Głównej Policji 11299
 Čepaitienė Rasa 7657
 Ceradz Kościelny, pow. poznański 6751
 Ceran Tomasz 777, 5268, 10174; rec. 10083
 Ceranów, pow. sokołowski 4578
 Cercha Maksymilian 7990, 8618
 Cercha Stanisław 8618
 Čerčovič ĭvanna ĭvanĭvna 2734, 8199
 Cerman Markus 2580
 Cermanová Pavlina, red. 7015
 Černâev Sergej N. 8200
 Černiauskaitė Aušra 2385
 Čern David 6678
 Černyšev Artëm 8201, 8678
 Červonnaâ Svetlana 3241
 Cesarzowice, pow. średzki, woj. dolnośląskie 2411
 Čestnyh Svetlana 4567
 Cetwiński Marek 3006, 5233, 5476, 6579; rec. 9774
 Cewice, pow. lęborski; gmina 6500
 Ceynowa Beata 4305
 Ceynowa Florian 3006, 3294
 Ceynowa Tadeusz 4930; red. 306, 1307, 5154
 Ceypek Tadeusz 5751, 9688
 Ceyzik Ignacy 8254, 8254
 Cezar zob. Gajusz Juliusz
 Cezar Chabiera Piotr 3625
 Chabówka, pow. nowotarski 3958
 Chabrzyk Piotr 1683, 2267
 Chachaj Jacek 1094–1096, 6946; rec. 2313, 7171
 Chachaj Małgorzata 3223, 3280
 Chachaj Marian 7403
 Chachlica Edward 10666
 Chachulski Tomasz 3229, 3325, 3345; red. 3345, 7352
 Chagall Marc 4127
 Chajduk Patrycja 9428
 Chajek Katarzyna, fot. 3740
 Chajko Grzegorz 5038, 6330, 9389
 Chalimoniuk Krzysztof 9126, 9127; rec. 1870, 5192; wyd. 9050
 Challot Jacky Jean Etienne 11045, 11045
 Chalupec Henryka 8971
 Chałońska Anna 6015
 Chałubiński Tytus 8427
 Chałupka Andrzej, współpr. 2947
 Chamera-Nowak Agnieszka 3417, 3447, 3459, 10628; rec. 3491, 10965
 Chamot Marek 6496; przedm. 6496
 Chańko Jan 1070, 1174
 Charchalis Wojciech, red. 5217
 Charczuk Wiesław 4380, 6787, 10629, 10630; rec. 4756, 10579, 10949, 10954, 10982

Charewiczowa Łucja 939
 Charkot Józef 1507, 1662
 Charków, Ukraina 1796, 4695, 5437, 6337, 8702, 9908
 Charków-Katyń-Twer-Bykownia 9908
 Charszewski Ignacy 4931, 5752, 8865
 Charwat Franciszek 1357, 4847
 Charytański Jan 5753
 Charzewice zob. Stalowa Wola
 Chashab Thupten Kunga 1413
 Chat Izabela 688, 854, 6643
Chata Rodzinna 3165
 Chatzipentidis Kiriakos 3071
 Chaubon Marie-Thérese 11146
 Chaubon Pierre 11146
 Chazbijewicz Selim 2764, 3241, 4932; rec. 312
 Chciałem odbudować polską duszę 1803
 Chciuk Adam Michał 4891
 Chciuk Tadeusz, pseud.
 Celt Marek 1851
 Chechlińska Zofia 4137
 Chełchowska Agnieszka, oprac. 29
 Chełm, woj. lubelskie 277, 874, 1524, 2000, 2202, 2644, 3409, 3530, 3714, 3998, 4487, 4695, 4920, 5064, 5436, 5437, 5457, 5474, 7572, 7603, 7760, 8643, 9493, 9506, 9848, 10023, 10087, 10089, 10205, 11015, 11335;
 Chełmszczyzna 5267, 10376; diecezja 2192, 9849, 1318; eparchia unicka 7469; gmina 6501; region 5067, 6896, 8893, 9848; ziemia 2297, 3775, 5170
 Chełmecki Jerzy 2916
 Chełmek, pow. oświęcimski 3857
 Chełmicka Bożena 5441
 Chełmicka Hanna Róża 5441
 Chełmicka Irena 5441
 Chełmicka Kalina 5441
 Chełmicki Bogdan 8972
 Chełmiec, pow. nowosądecki 3021
 Chełminiak Elżbieta 5754
 Chełminiak Marek 3725
 Chełmińska ziemia 3981, 6845, 6952, 7082, 7104, 8116, 10090
 Chełmno, woj. kujawsko-pomorskie 1492, 2141, 2676, 4641, 5091, 5545, 6836, 6907, 6952, 7057, 7094, 8991; diecezja 2670, 5324, 5998, 8373, 10718, 10923; kasztelania 6951
 Chełmno nad Nerem, pow. kolski; obóz Kulmhof 1696, 4696, 10127
 Chełmońska-Boczkowska Wanda 3685
 Chełmońska-Szczepankowska Michalina 3357
 Chełmowski Józef 5312
 Chełmsko Śląskie, pow. kamiennogórski 3794
 Chełmża, pow. toruński 4392, 4475, 5092, 5486, 5563, 7057; region 5486, 5563
 Chemperek Dariusz 2855, 7372, 7404, 7451; przedm. 7451; red. 7451
 Chengdan Wang 7092
 Cherek Adam 10842
 Chersonoz, Ukraina; region 2734
 Chevallier Bernard 1819
 Chèvremont Jean-Baptiste de 7689
 Chevrier Jean-François 3681
 Chęciny, pow. kielecki 6631, 8954; starostwo 7686
 Chęciński Sylwester 4093
 Chęć Adam 6947
 Chętnik Adam 2441, 2475, 9173
 Chętnik Jacek, oprac. 2441

Chicago, Stany Zjednoczone Ameryki 1478, 2656, 10688
Chile 11477
Chimiak Łukasz 9909; rec. 4727
Chinciński Tomasz 2802, 5268
Chincz Urszula 3503
Chiny 1740, 1758, 2593, 6106, 7092, 7386, 8058, 11322
Chiron-Mrozowska Anita 1804
Chlabicz Bartłomiej 4216
Chlebda Wojciech 2431; red. 2431
Chlebicka-Abramowicz Bożena, oprac. 84
Chlebowska Agnieszka 2657, 4731, 8202; red. 4731
Chlebowska Barbara 1485
Chlebowska Edyta 3280, 3323, 5230; oprac. 3544; red. 4126
Chlebowski Bronisław 8343, 8580
Chlebowski Piotr 3280, 3297, 3323, 5230; red. 4126
Chlebowski Stanisław 3687
Chlebus Ewa 3492
Chlewiński Zbigniew, red. 3641
Chlewiska, pow. szydlowiecki; gmina 6502
Chlina, pow. zawierciański 5095
Chlipała Józef 5755
Chlipała Michał 9128
Chlipała Tomasz 2440, 2474
Chludzińska Izabela 6531
Chludziński Andrzej 3172, 5164, 6554; przedm. 6554; red. 5248, 6554, 6588, 6682; wyd. 9802
Chłap-Nowakowa Justyna 3297
Chłapowska Róża z Sobańskich 5756
Chłapowski Karol 8039, 8039
Chłapowski Maciej 5756
Chłędowski Kazimierz 3296, 9391
Chłodny powiew wachlarzy 1769
Chłopek Wiesław 5529
Chłopek Zygmunt 6693
Chłopice, pow. jarosławski 6503
Chłopicka Regina 4128
Chłosta Jan 1992, 3418, 5682, 5686, 6036, 6311, 9129; rec. 9564; wyd. 3213
Chłosta-Sikorska Agnieszka 659, 1070, 2662, 4454, 8678; przedm. 1083; red. 1083, 2662, 2993, 4454
Chmarzyński Gwido 3572
Chmelinová Katarína 2596
Chmiel Aleksy 9130
Chmiel Justyna 6759
Chmiel Marek, tł. 10190
Chmiel Piotr 476, 3344; red. 3344; tł. 7964
Chmiel-Chrzanowska Marta 778
Chmielarz Andrzej 10023; oprac. 1915
Chmielecka Krystyna 10886
Chmielecki Kazimierz 2828
Chmielewska Agnieszka 5234
Chmielewska Ella 1808
Chmielewska Gizela 5316, 6218
Chmielewska Jadwiga 5757
Chmielewska Jagoda, tł. 7270
Chmielewska Joanna 10851
Chmielewska Katarzyna 912, 6948, 6949, 7886; rec. 7035
Chmielewska-Metka Anna, wyd. 10499
Chmielewski Bogdan 6093

Chmielewski Jakub 2740, 9910
Chmielewski Jan Maciej 10631
Chmielewski Marek, przedm. 5154
Chmielewski Paweł, red. 3156
Chmielewski Paweł (1946–2013) 5758
Chmielewski Prokop 7620
Chmielewski Tadeusz 4017
Chmielewski Tomasz Jacek 6864; przedm. 6864; red. 6864
Chmielewski Witold Jan 525, 538, 616, 2765–2767, 2994, 6154, 10632
Chmielewski Wojciech 2052
Chmielewski Zbigniew 6345, 9911
Chmieliński Bogdan 4898
Chmielnicki Bohdan 944, 2589, 7632, 7772
Chmielnicki Eugeniusz, tł 2227
Chmielnik, pow. kielecki 1173
Chmielnik, pow. rzeszowski 6702
Chmielowa Emilia 4776
Chmielowiec Daria 1070
Chmielowiec Patrycja 9428
Chmielowiec Piotr 9912; przedm. 7979; wyd. 7979
Chmielowski Benedykt 1042, 5759, 7256
Chmielowski Paweł 3242
Chmielowski Piotr 8191, 8343
Chmura Barbara 5499; wyd. 5243
Chmura Emilia, red. 6567
Chmura Janusz 1507, 2068
Chocień, pow. wrocławski 9067
Chochorowski Jan 4328, 6865; red. 4328
Chocim, Ukraina 5216, 7360, 7374, 7770
Chociszewo, pow. płoński 10453
Chociwel, pow. strzeliński 2412
Chocz, pow. pleszewski 1180, 6504
Chodakiewicz Marek Jan 9913
Chodakiewicz-Wellisz Anna, wyd. 9847
Chodakówka, pow. przeworski 6865
Chodasewicz Justyna 531
Chodelska Kotlina 2880
Chodkiewicz Aleksander 3223
Chodkiewicz Bogdan 5936
Chodkiewicz Jan Karol 3345, 7952
Chodkiewiczowie, ród 4950, 5470
Chodkowska Maria 2932
Chodkowska Wiesława 1680, 2035
Chodlik, pow. opolski, woj. lubelskie 2880
Chodor Marek, rec. 2602
Chodorowski Jerzy 6252
Chodorówka, pow. sokólski; parafia 7819
Chodowiecki Daniel 1554
Chodubski Andrzej 1036, 2605, 5245
Chodyko Maria, rec. 3290
Chodyła Zbigniew 7405
Chodyński Antoni Romuald 1758; rec. 6956
Chodzież, woj. wielkopolskie 4634, 8550
Chodźko Aleksander 8871
Chodźko Bożena 2759
Choińska Małgorzata 7406

Choińska-Mika Jolanta 114, 2583, 6632; rec. 7721
Chojak Jarosław 10633
Chojecka Ewa 9266
Chojecka Joanna 1845; red. 1233, 1308, 6588
Chojecki Dariusz K. 9131; red. 2367
Chojna, pow. gryfiński 24, 278, 440-442, 960, 1390, 1962, 2038, 3808, 7048, 7153, 11080; powiat 6554, 10838; region 6554; region 7154, 7155
Chojnacka Anna 5589, 10634
Chojnacka Barbara 1686, 1694, 9132; red. 1694
Chojnacka Ewa 3236
Chojnacki Adolf 10674
Chojnacki Juliusz C. 10366
Chojnice, woj. pomorskie 2676, 3146, 3294, 7579, 8749, 9009, 10084, 11217; ziemia 4556
Chojnicka Krystyna, red. 123
Chojnicki Tadeusz 6517
Chojno, pow. rawicki 4869
Chojnowska Elżbieta 3146, 9133
Chojnowski Andrzej 2620, 10877
Chojnowski Zbigniew 3172, 3190, 3222, 6335
Cholewa Danuta 2442
Cholewa Mieczysław 5760
Cholewianka-Kruszyńska Aldona 1749, 3419, 3663, 3726
Cholewińska Agnieszka 3297
Cholewiński Łukasz 8203
Cholewiński Maciej 4217
Chomakowo, pow. żuromiński 9437
Chomętowska Beata 2671, 3727
Chomętowska Zofia 1805, 1816
Chomicki Grzegorz 2658, 5273
Chomicki Piotr 2418
Chomicz Adalbert 2690
Chomicz Witold 3460
Chomiczewska Karolina 3728
Chomiczewski Jan 10191
Chomik Piotr 4933
Chomiszczak Tomasz 5245, 5267
Chomiuk Aleksandra 3264, 8204
Chomrański Marian 9266
Chomyszyn Agnieszka 4381
Choniawko Andrzej 2685, 6751; rec. 290, 10235
Chopin e l'Italia 8205
Chopin Fryderyk 1675, 1676, 1688, 1832, 3297, 3328, 3357, 4120, 4123, 4131, 4131, 4156, 4177, 4181, 4194, 4198, 5250, 5275, 5761, 5981, 6580, 8185, 8205, 8570, 8613, 8614
Chopin w krytyce muzycznej 4120
Choptiany Michał 1385, 1442; rec. 2288, 7388
Chorab Monika 3044
Chorążki Marcin 4454, 10845
Chorążki Włodzimierz, przedm. 6548; red. 6548
Chorążowie, rodzina 5481
Chorąży Bogusław 2240, 6865
Chorąży Bożena 6865
Chorążyczewski Waldemar 1234, 1242, 1264, 1279, 2087, 2104, 2142, 2676, 7407; przedm. 2087; red. 2087
Chorążykiewicz Przemysław 9689
Choronów, Ukraina 5054
Choroń, pow. myszkowski 5174
Choros Monika 7221

Choroszcz, pow. białostocki 1496, 2074, 9857; region 9857
Choroszy Jan Andrzej 6381, 7408
Choroś Monika, tł. 5605
Chorowiec Oleg 2157
Chorowska Małgorzata 2052; oprac. 2339
Chorwacja 3364, 4101, 5251, 7970, 8393, 11300
Chorzów, pow. mielecki 8036
Chorzów, woj. śląskie 268, 373, 1525–1529, 2033, 2562, 3480, 3853, 4055, 9058, 9322, 9332, 10245, 10290, 11077, 11078, 11235, 11505; Hajduki Wielkie 9321
Choszczno, woj. zachodniopomorskie 4899, 6675, 11205
Chotomów, pow. legionowski 3711
Chotomska Wanda 3119
Chowaniak Monika 3625
Chowaniec Suchowian Franciszek 5762
Choynowski Maciej 4290; red. 1819
Chrabota Bogusław, oprac. 764
Chrapek Jarosław 2035
Chrapek Maria 3045
Christo et ecclesiae, patriae et scientiae 4934
Chrobaczyńska-Plucińska Edyta 9134
Chrobaczyński Jacek 2662, 6668, 9914, 11120; rec. 11197
Chrobak Józef 5763
Chrobak Karol 5763
Chrobak Piotr 751, 6636, 6730, 11351, 11573
Chrobak Werner 3006
Chroberz, pow. pińczowski 8970; ordynacja 8601
Chroboczek Emil 5764
Chrobot Agata 772, 3240
Chrobot Leonard F. 5765
Chromakowo, pow. zuromiński 4521
Chromik Grzegorz, wyd. 6320
Chronik der Marienkirche in Danzig 7257
Chronik der Polnischen Historischen Mission 477
Chrostowski Aleksander 5577
Chrostowski Waldemar 11017
Chrościcki Juliusz Antoni 2408
Chrościński Wojciech Stanisław 7408
Chróst Leszek 4886
Chrószcz Aleksander 7063
Chrubasik Katharina 2592
Chrudzimska-Uhera Katarzyna 3542, 3699
Chrupała Henryk 5766
Chruściak Ryszard 4664, 4771
Chruściel Elżbieta 5747
Chruściel Grzegorz 7409
Chruściel Jan 4570
Chruściel Krystyna 4570
Chruścielska Krystyna 6162
Chruściński Zygmunt 4219
Chruślin, pow. łowicki 5746
Chrypiński Wincenty Kazimierz 5767
Chryścianizacja i dechryścianizacja jako problem badawczy 4935
Chrystowscy, rodzina 3959
Chrystusowcy 4945
Chrzan Barbara Renata 3006
Chrzan Krystian, red. 6987, 7115

Chrzanowska Hanna 5768
Chrzanowski Bogdan 9121; przedm. 10175; red. 10175; wyd. 9784
Chrzanowski Marek 6950
Chrzanowski Piotr 4762
Chrzanowski Robert 10359
Chrzanowski Stefan Marek 9690
Chrzanowski Tadeusz 1816, 4902, 7965
Chrzanowski Wiesław 2933
Chrzanów, woj. małopolskie 2143, 2662, 4453, 5199, 6505, 6631, 8996; powiat 3801, 10164
Chrzęstowska Małgorzata 5264
Chrzęstowski Andrzej 5769
Chrzęszcz Jan 6681
Chrzęszczewski Jacek 2052
Chrzęszczowa Maria 1805
Chrzczanowicz Daniel 8650, 9426
Chrzelice, pow. prudnicki 6506
Chuchla Antoni 2540; red. 8099
Chudecki Mariusz 5893
Chudoba Marek, przedm. 6567
Chudy Edyta 6567
Chudy Tomasz 3044
Chudy Władysław Andrzej 10367
Chudziak Wojciech 6951, 6952, 7115; przedm. 6848; red. 7017
Chudzicka Dorota 3543
Chudzik Anna, przedm. 5267; red. 5267
Chudzik Dominik 6953
Chudzik Ewa 6473
Chudzik Joanna 3045
Chudzik Marlena 2370
Chudzik Wojciech 9135
Chudzińska Barbara 4328
Chudzio Hubert, wyd. 9795
Chumiński Jędrzej 10635
Churchill Winston 4794, 10173
Chursan Anna 7572
Chutnik Sylwia 1805
Chwałba Andrzej 747, 897, 1735, 2656, 8206, 10636; polem. 8206; red. 2937
Chwałibogowie, rodzina 5317
Chwałibóg Krzysztof 5317
Chwałik Tadeusz 6798
Chwałowice, pow. gorzowski 5178
Chwastek Dariusz 3006
Chwastek Konrad Szczepan 7410
Chwastyk-Kowalczyk Jolanta 617, 2768–2770, 5285, 11352, 11353; rec. 10308, 10640; red. 273
Chwedoruk Rafał 905
Chwedoruk Wawrzyna 1759; przedm. 1759
Chwiedź Tadeusz, red. 1515
Chwilka Dzieci i Młodzieży 3357, 9260
Chwin Stefan 3309, 3371
Chwistek Leon 9389
Chybiński Adolf 3048
Chybowski Bronisław 9691
Chylak Justyna 1380
Chylak Karol 4627, 9136; rec. 9249, 9347; wyd. 10433
Chyleński Maciej 6846
Chylińska Bogusława, wyd. 9782

Chylińska Dagmara 2662
Chylińska Teresa 4121
Chyliński Samuel Bogusław 7570
Chylonia zob. Gdynia
Chyła Dariusz 4385, 6601, 7411
Chyła Grzegorz 10637
Chynczewska-Hennel Teresa 1783, 2644, 5254, 6263, 6428, 7420; red. 4767
Chyra-Rolicz Zofia 2657
Chyrów, Ukraina 2921, 6798, 8094
Ciach Agata 11598
Ciachir Nicoleta 2625
Ciałowicz Anna, tł. 9670
Cianciara Agnieszka 11354, 11389
Ciąpacz Paweł 11598
Ciar Stefan 2648, 4795, 5233
Ciaranek Dominika 2311
Ciastoń Agata 4093
Ciastoń Jan Kazimierz 4886
Ciągwa Józef 4687, 9266
Ciba Marcin 3671
Cibis Jerzy 3729
Ciborovs'ka-Rimanovič Īrina Olegivna 7412
Ciborowska Lidia 2815, 9137
Ciborowska Maria Faustyna, rec. 7433
Ciborowska Stefania z Wronowskich 2815
Ciborowski Robert W., red. 11408, 11477
Cibulka Pavel 4752
Cicēniene Rima 3420
Cicha Anna 6641, 6674
Cicharska Aleksandra 4472
Cichecka Barbara 5549
Cichočka Marta 10638
Cichocki Jacek 3520
Cichocki Marek A. 4713
Cichocki Tadeusz 5490
Cichoń Krzysztof 4936
Cichoń Paweł 8207
Cichoracki Piotr 2083, 2647, 8906, 9138–9140, 9286; oprac. 8041; przedm. 8041, 8107; wyd. 8107, 9863
Cichosz Adam, rec. 7268, 7984
Cichosz Wiesław, oprac. 1379
Cichowicz Januariusz 8208
Cichy Damian 11300; red. 5528
Cichy Grzegorz 2581
Cichy Leszek, przedm. 4257
Cichy Marta 11355
Cicirko Zofia 2934
Ciechalski Arkadiusz 6580
Ciechanowicz Dominika, tł. 1548
Ciechanowicz Kazimierz 5318, 5667, 6314
Ciechanowiec, pow. wysokomazowiecki 166, 443, 1530, 1531, 2069, 5388, 5552, 8906, 9742, 10348
Ciechanowiecki Rocznik Muzealny 166
Ciechanowski Grzegorz 4872, 11356; red. 4872
Ciechanowski Jakub 10199
Ciechanowski Jan Stanisław 1856
Ciechanowski Krzysztof, wyd. 10136
Ciechanowski Zygmunt 5537

Ciechanowskie województwo 10804
Ciechanów, woj. mazowieckie 9538, 10187; region 10165; ziemia 6462
Ciechomska Anita 3224
Ciechowicz Jan 3328, 4044, 4082, 4100, 5021, 11578
Ciechowski Grzegorz 4186
Ciecierscy, rodzina 1369
Ciecierski Dominik 5770
Ciecierski Stefan 8297
Cieciszów, pow. żagański 6783
Cieciura Marek 1191
Ciećwierz Adam 6776
Ciejka Karolina, współpr. 1502
Cieklin, pow. jasielski 6507; parafia 6507
Cielądz, pow. rawski 6422
Cielątkowska Romana 2052, 2620; red. 3693
Cielebon Jarosław 10143
Cieleski Stefan 8184
Ciembroniewicz Józef 2656, 3146
Cierniewski Jan 8922, 8922
Cienciała Anna Maria 5771; oprac. 8962
Cienkiewicz Marek 11598
Cieński Marcin 3225, 3287, 7450, 7794
Ciepielewska-Kowalik Anna 11357
Ciepielowscy, rodzina 5518
Cieplak Piotr 4088
Cieplice Śląskie-Zdrój zob. Jelenia Góra
Cieplik Kazimierz 4122
Ciepliński Łukasz 10660
Cieple, pow. tczewski 4339
Ciereszko Henryk 5820
Cierpich Jadwiga 6307
Cierpienie i nadzieja w twórczości Krzysztofa Zanussiego 4018
Cierpisz Szymon 2079, 3730
Cierpka Zbigniew 4645
Cierplikowski Antoine 5772
Ciesielczyk Marek 10639
Ciesielska Adriana 779
Ciesielska Agnieszka 2009
Ciesielska Danuta 2902
Ciesielska Maria 1810, 5319, 9915, 10003
Ciesielska Tanita 5228
Ciesielska Urszula 3041
Ciesielski Krzysztof 2902, 5490
Ciesielski Mirosław 6880
Ciesielski Rafał 4123
Ciesielski Tomasz 2625, 2650, 2663, 2712, 5497, 7413, 7414, 7450, 7838, 7906; przedm. 2650; red. 2650
Cieszacin Wielki, pow. jarosławski 6833
Cieszkiewicz Józef 772
Cieszkowska-Gęczelewska Agnieszka 5499
Cieszkowski August 805, 2830, 2831
Cieszkowski Józef Patrycy 8919
Cieszkowski Krzysztof Z., tł. 2745, 3884
Cieszkowski Teodor 8302
Cieszyn, woj. śląskie 3371, 3427, 4187, 4313, 5202, 5622, 7966, 9071, 11568; księstwo 4654, 6509, 8379
Cieszyn Czeski, Czechy 9087
Cieszyński Antoni 5773

Cieśla Andrzej, red. 6474
Cieśla Bartłomiej 9141
Cieśla Maria 7415, 7957; rec. 7939
Cieśla Mariusz 1837, 4821
Cieślak Adam 5323
Cieślak Jarosław 3282; rec. 3401; red. 3282
Cieślak Maria 10776
Cieślak Marian 2241, 8209
Cieślak Stanisław 695, 5956; red. 5753
Cieślakowski Łukasz, rec. 5646
Cieślar Aleksandra 1414, 3120
Cieślar Michał 5314
Cieślar Paweł 11375
Cieślewicz Roman 1367
Cieślik Andrzej, współpr. 9866
Cieślik Ireneusz 2702
Cieślik Mariusz 5928
Cieślik Zbigniew 11375
Cieślikowa Agnieszka 5285
Cieślikowa Aleksandra, red. 2368
Cieślińska-Lobkowicz Nawojka 1642, 9916
Cieśliński Adam 6829, 6845
Cieśluk Krystyna 2443
Cieśniarska Elżbieta, red. 237
Cihamiraŭ Andrèj, rec. 5942, 6552
Cimała Bogdan 5835; red. 5450
Cimpeanu Liviu 2576
Cinciała Andrzej 7966
Cincio Arkadiusz 1674, 6615
Cinematic discourse on the Middle Ages 4019
Ciobanu Veniamin 2625
Cioch Adam 2839
Cioffi Kathleen 11358
Ciołek Magdalena, przedm. 9856
Ciołkiewicz Apoloniusz B., rec. 8857
Ciołkosz Adam 872
Ciołkosz Andrzej 6723
Ciołkosz Lidia 872
Ciosek Ewa 1120–1122
Ciosek Ireneusz 4777
Ciosek Monika 2103
Ciotczany Mikołaj zob. Mikołaj Ciotczany
Cipišev Sergij 3693
Cipolarro Costanza 3852
Čirūnaitė Jūratė 2371
Cisek Andrzej Marcelli 10368
Cisek Izabela 9142
Cisek Janusz 9246
Cisek Krzysztof 6306
Cisek Marek 8210
Cisewski Tomasz Marcin 5320
Cisło Anna, red. 3451
Cisowiec, pow. leski 4364
Cisowska Barbara, red. 2701
Cissowski Stanisław 5774
Ciszewska Ewa 11468; przedm. 11468; red. 11468

Ciszewska Wanda A. 10640
Ciszewski Henryk 5503
Ciszkiewicz Jolanta 2935
Citizenship and Identity in a Multinational Commonwealth 7416
Citko Henryk 1744
Citkowska-Kimla Anna 8211
Ciundziewicki Stefan 5775
Ciupa Robert 10641–10643
Ciupiński Andrzej 11389
Ciupke Albert 4777
Čiurinskas Mintautas, wyd. 7315
Ciurlok Jerzy 6954
Civitas et urbs Stetinum 1781
Čiževskij Dmitrij 2918
Cizewska-Martyńska Elżbieta 4713
Clandestine teaching Polish female prisoners 1789
Clark Christopher 8212
Classical antiquity on communist stage in Poland 10644
Clauss Manfred, red. 7182
Cmentarz przy kościele św. Józefa w Muszynie 5321
Cmentarz Salwatora 3731
Cmentarzyska – relacje społeczne i międzykulturowe 2444
Cnotliwy Eugeniusz 1630, 1700, 4291, 6955
Co pisał Katolik o Lublińcu 7967
Codibo Gaspare 2670
Codogni Paulina, przedm. 11040
Codogni-Łańcucka Diana 3903; red. 1469
Codziennosc i niecodziennosc oswieconych 7417
Cofalka Jan 5322
Cogniet Léon 3687
Colesniuc Sorin Marcel 2625
Colin Jean 7418
Collegium Anatomicum w Poznaniu 2936
Collegium Iuridicum 2937
Colloquia Lubuskie 4937
Cołbecka Monika 720
Comber John, tł. 4066, 4138, 5250, 5761
Comento do Konstancy Grzybowski a „Il principe” di Niccoló Machiavelli 4705
Conde Pazos Miguel, współpr. 7264
Connecticut 2772
Connelly John 10645
Conrad Benjamin 9143
Conrad Doda 5386
Conrad Joseph 2748, 3297, 3345, 3371, 7968, 8204, 8580
Constantin Ion 2625
Cor dioecesis 2938
Coram iudicio 4654
Corpus inscriptionum Poloniae 2123
Corpus studiosorum Universitas Iagellonicae 5323
Correspondance de Stanislas-Auguste avec Catherine II. 7258
Cortázar Julio 10409
Cosban-Woytycha Stefan 5324
Costa Alessio, tł. 9680, 9703
Coudenhove-Kalergi Richard 9339
Coudray Pierre 3604
Čovanova Janošikova Zuzana 2596

Craren Robin 7776
Craveri Marta, red. 9929
Crawford James 6280
Credo 6956
Cricoteka 4020
Crowe David M. 9917
Csáky Ferenc Flórián zob. Czaki Franciszek Florian
Csáky Moritz 5276
Cubal Karolina 3041
Cubała Agnieszka 9918
Cuber E. C., oprac. 1923
Cuber-Strutyńska Ewa 4726
Cubrzyńska-Leonarczyk Maria 8164; przedm. 8164; rec. 1431; red. 8164
Cude Michael 2802
Cudna-Kowalska Pola 5860
Cudni, rodzina 5325
Cudnów, Ukraina 7376
Cudny Czesław Kazimierz 5325
Cudowska Anna 3241
„Cudze chwalicie, swego nie znacie” 1060
Cudzich Ewa 2488
Cukiernik Tomasz 11359
Cukras-Stelągowska Joanna 2601
Cuper Grzegorz 1404, 11360
Curie Ewa 6277
Curilla Wolfgang 9919
Custer George Armstrong 8468
Cuvier Georges 8232
Cwaliński Mateusz, przedm. 6846
Cwenar Jolanta 6637
Cwojdzński Andrzej 4119
Cybart Marek 2750
Cybula Honorata 4150
Cybulko Zofia 3732
Cybulska Kamila, przedm. 8020; wyd. 8020
Cybulska Maria 6830
Cybulski Henryk 9692, 10646
Cybulski Łukasz 3451
Cybulski Marcin 6460
Cybulski Marek 3172, 3190; red. 3204
Cybulski Radosław 11430
Cybulski Stefan Sylwestriusz 4119
Cybulski Tomasz 7419, 8213
Cybulski Zbigniew 2663, 10991
Cybulski Zygmunt Alojzy 4382
Cydejko Joanna Beata, red. 2978
Cydzik Eugeniusz 9837
Cydzik Grzegorz 6675
Cydzik-Brzezińska Janina 6675
Cyfrowiczówna Emilia 8343
Cygán Dorota, wyd. 10537
Cygán Jacek 4124
Cygán Patrycja 11430
Cygán Stanisław 3190, 5688
Cyganie zob. Romowie
Cyganie/Romowie w Polsce 2703

Cygańska-Rutkowska Paulina 3186
Cygański Mateusz 7259
Cylulko Paweł 2882
Cymbalista Tomasz 5101
Cymbalisty Wojciech Jan, wyd. 9857
Cymek Lidia 3719, 6830, 6863
Cymerman Jarosław 3263
Cymerski Jarosław 9246; red. 9246
Cyngot Dorota 780, 3159; oprac. 79
Cypr 2611
Cyprian Norwid. Katalog prac plastycznych 3544
Cyra Adam 6179
Cyronik Leoncjusz Mieczysław 5776
Cysterki 2670, 3719
Cystersi 919–921, 2052, 2324, 3006, 3424, 3713, 3852, 3995, 4119, 4137, 4159, 4188, 4920, 4955, 6934, 7089, 7196, 7420, 7699, 7920, 8494, 8630, 8703
Cywa Katarzyna 6639, 7222
Cywilizacja Prowincji Rzeczypospolitej Szlacheckiej 7420
Cywiński Piotr M. A. 103, 1609, 9693, 9694
Cywiński Zygmunt Piotr 9920
Czabanowska-Wróbel Anna 3287
Czabańska-Rosady Małgorzata 2619; red. 2619
Czabański Adam 2619
Czaccy, rodzina 5331
Czachor Janina 5147
Czachorowska Magdalena 3186
Czachorowski Musa 1030, 3504, 3505; red. 8043
Czachorowski Stanisław, przedm. 6766; red. 6766
Czachowska Jadwiga 5499, 5777, 5777
Czachowski Dionizy 8254, 8797
Czachowski Jan Chryzostom 10210
Czachur Waldemar, red. 4739
Czacka Elżbieta Róża 3009, 8973
Czacki Franciszek Florian 2360
Czacki Tadeusz 2920, 4025
Czackowska Ewa K. 11038
Czadca, Słowacja; region 5276, 9211
Czado Paweł 4220
Czaja Dariusz Andrzej 7797
Czaja Jarosław 3733
Czaja Kinga 6798
Czaja Roman 1097, 2643, 2670, 5719, 6981; przedm. 2676, 3769; rec. 6894; red. 2339, 2643, 2653, 2676
Czaja Weronika 7449
Czajczyńce (Teklampol), Ukraina 7793
Czajewski Jerzy, przedm. 1214
Czajka Anna 1829
Czajka Barbara 1427
Czajka Elżbieta, tł. 9780
Czajkowska Agnieszka 2948, 3280, 3325, 8214–8216; przedm. 2688
Czajkowska Dorota, rec. 6179, 9884, 9995, 10001, 10092, 10141, 10277, 10312, 10579, 10771, 10949, 11183
Czajkowska Joanna 5326
Czajkowska Katarzyna, oprac. 1101
Czajkowska-Malachowska Anna 11384
Czajkowski Józef 8348
Czajkowski Krzysztof 3280; red. 3280
Czajkowski Marcin 1857, 7933

Czajkowski Michael 3852
Czajkowski Michał (Sadyk Pasza) 3318
Czajkowski Tomasz 11138
Czajkowski-Dębczyński Zbigniew 9695
Czajowice, pow. krakowski 6508
Czajowski Jacek 9144
Czaki Franciszek Florian 2351
Czakon Michał, red. 11380
Czakowski Dariusz 11533
Czałczyńska Barbara 3382
Czamańska Ilona 5252, 5327; polem. 5327; rec. 9225
Czamerowie, rodzina 4454
Czaniec, pow. bielski, woj. śląskie 5146
Czapczyńska-Kleszczyńska Danuta 3641; współpr. 3672
Czapela Tomasz 5107
Czapelska Aleksandra 3469
Czapelski Marek 3699, 3857
Czapiewski Edward 8217
Czapiewski Stanisław 5778
Czapiewski Tomasz 11573
Czapiga Alina 3071
Czapigo Dominika, wyd. 9677
Czapiński Kazimierz 9459
Czapla Krzysztof, red. 6987
Czaple, pow. kartuski 6674
Czaplica Eufemiusz (Joachim) 2650
Czaplicka Katarzyna 6495
Czaplicka Maria 2484, 7969
Czaplicka Martyna 6766
Czaplicka-Jedlikowska Maria, przedm. 3119; red. 3119
Czaplińska Ruta 8993
Czapliński Czesław, fot. 6368
Czapliński Kazimierz, red. 8993
Czapliński Marek 6468, 8315, 10556; rec. 8577, 8885, 10288
Czapliński Marek Paweł 4383
Czapnik Grzegorz, przedm. 3461; red. 3439, 3461; wyd. 3457
Czapnik Marianna 3469, 3492
Czapscy, rodzina 1582
Czapska Eliza 3384
Czapska Konstancja 4454
Czapska Magdalena 4454
Czapska Maria 10370
Czapska Monika 1758
Czapski Emeryk Hutten- 1591, 1682, 2272
Czapski Józef 3228, 3288, 5779, 5779
Czapski Michał Augustyn 7894
Czarciński Ireneusz, oprac. 82
Czarkowska Joanna, współpr. 3462
Czarna Wielka, pow. siemiatycki 7199
Czarne Morze; region 8254
Czarneccy, rodzina 8148
Czarnecka Aneta 3460, 3687, 6670
Czarnecka Daria 11120, 11240
Czarnecka Dominika 10647
Czarnecka Katarzyna 2619, 3189, 5005; oprac. 120; red. 120
Czarnecka Małgorzata 5268

Czarniecka Regina 2685
 Czarniecka-Dąbek Maria 5807
 Czarniecki Andrzej 4594
 Czarniecki Jacek 8930
 Czarniecki Roland 855, 2104
 Czarniecki Tomasz 4021, 6627; rec. 10899
 Czarniecki Władysław 7970
 Czarniecki Stefan 4467
 Czarniecki Stefan (1599–1665) 3604
 Czarno-białe satyryczne wojskowe historyjki rysunkowe 1858
 Czarnocka Anna 1750
 Czarnohora, pasmo górskie w Beskidach Połonińskich 4213, 8958, 9028
 Czarnomorski Jarosław 5659
 Czarnorzeki, pow. krośnieński, woj. podkarpackie 2699
 Czarnota Ryszard 4832
 Czarnota Tomasz 1234, 10648, 10687; przedm. 1234; rec. 2799; red. 1234
 Czarnowąsy zob. Opole
 Czarnowska Joanna 1758
 Czarnowski Ryszard Jan 6550, 6617, 6815
 Czarnowski Stanisław 4471
 Czarnowski Stefan 7971
 Czarnówko, pow. lęborski 6830
 Czarnówko, stan. 5. 6830
 Czarnuch Zbigniew 2291, 2292, 3151, 4384, 7421; rec. 6614; red. 10507
 Czarny Roman S. 11361
 Czarnyszewicz Florian 3386, 10369, 10370
 Czarski Bartłomiej 3421
 Czartoryscy, ród 1418, 1752, 2079, 2415, 7747, 8888, 8953
 Czartoryska Cecylia 10398
 Czartoryska Izabela z Flemingów 1752, 2257, 3229, 3402, 7260, 8666, 8922
 Czartoryska Jolanta, rec. 8686
 Czartoryska Maria Amparo 5780
 Czartoryska Teresa 7420
 Czartoryski Adam Jerzy 3229, 5217, 7972
 Czartoryski August zob. August Czartoryski, bł.
 Czartoryski Michał zob. Michał Czartoryski, bł.
 Czartoryski Witold 4454
 Czartoryski Władysław 1752
 Czarzasty Sergiusz 3497
 Czas 8338
 Czas w kulturze średniowiecza 6957
Czasopismo Geograficzne 2694
Czasopismo Prawno-Historyczne 167, 881
Czasy Nowożytne 168
CzasyPismo 169
 Czaszkowo, pow. mławowski 6855
 Czaykowski Bogdan 2803
 Cząstka-Kłapyta Justyna 2474
 Czebreszuk Janusz 6827; przedm. 6827; red. 6827; współpr. 6847
 Czech Mirosław 2620 Czechel, pow. pleszewski 6540
 Czechosłowacja 2581, 2652, 2734, 2802, 4603, 6592, 6744, 9087, 9126, 9425, 10047, 10517, 10587, 10652, 10714, 10783, 11031, 11250
 Czechowice Górne zob. Czechowice-Dziedzice
 Czechowice-Dziedzice, pow. bielski, woj. śląskie 4611, 6509, 10368; gmina 6509
 Czechowice-Dziedzice. Echa historii 6509
 Czechowicz Agnieszka 7422; red. 7792

Czechowicz Bogusław 2612, 3006, 6958, 6959; przedm. 2612; rec. 7237; red. 2612
Czechowicz Jacek 3734, red. 2052
Czechowicz Jakub 2095
Czechowicz Jerzy 2704
Czechowicz Józef 3263, 3323, 3328
Czechowicz Konstantyn 8817
Czechowicz Szymon 5091
Czechowska Kamila 924
Czechowska Kinga 5255, 9921; rec. 9727, 10113
Czechowski Czesław 5478
Czechowski Janusz 9145
Czechowski Marian 9024
Czechówna Aleksandra 7973, 8491
Czechura Maciej 4808
Czechy 544, 913, 1844, 2267, 2431, 2576, 2584, 2592, 2610, 2632, 2638, 2652, 2661, 2664, 2670, 2706, 3268, 4155, 4240, 4749, 4751, 4792, 4988, 5137, 5191, 5251, 5265, 5450, 6534, 6579, 6592, 6741, 6744, 6974, 7029, 7108, 7137, 7187, 7334, 7349, 7420, 7451, 7515, 7692, 7783, 7946, 8261, 8496, 8509, 8953, 9127, 10645, 10682, 11412, 11445, 11484
Czeczko Michał 9696
Czeczot Jan 3249
Czeczot Katarzyna 8218
Czeczot-Gawrak Zbigniew 11363
Czejarek Roman 1192
Czekaj Jakub 4040
Czekaj-Wiśniewska Beata, oprac. 1858; wyd. 1858
Czekalska Adrianna 7423
Czekalska Renata, oprac. 7322; przedm. 7322
Czekanowska Anna 4125
Czeladź, pow. będziński; Piaski 3831
Czeladź, pow. górski 6824
Czelin, pow. gryfiński 1172, 4817, 6554
Czelny Adam Feliks 1843
Czempiel Józef zob. Józef Czempiel, bł.
Czempiń, pow. kościański 3985, 4614
Czepas Piotr 1599
Czepcowie, rodzina 6592
Czepczyńska-Wolff Maria 5781
Czepczyński Włodzimierz 5781
Czepiczek Grzegorz 3735
Czeppe Maria 2648, 5328, 7747
Czeremosz, prawy dopływ Prutu 9510
Czerenkiewicz Michał 5254, 7424, 7425
Czerep Stanisław 8219, 8539, 8650, 8884; oprac. 8588
Czerkawski Piotr 4093
Czerkawski Tytus 4641
Czerkiesi 8465
Czerminek, pow. pleszewski 6540
Czermińska Małgorzata 3287
Czermno, pow. tomaszowski, woj. lubelskie 7137
Czerna, pow. krakowski 1391
Czernek Daniel 2242
Czernek Przemysław 3641
Czerner Olgierd 10556; rec. 38913891
Czerni Irena 5782
Czerni Krystyna 3671, 4020, 6202; oprac. 3624; przedm. 3624
Czerniak Grażyna 8220
Czerniak Radosław 4328

Czerniak Robert Michał, przedm. 6687
Czerniakowska Ewa 3160, 3172, 8221
Czerniakowska Małgorzata 7426
Czerniawska Ewa 11362
Czerniecka-Haberko Anna 856, 857, 3226; oprac. 401
Czernielewski Konrad A. 8302, 10301
Czernikowo, pow. toruński; dekanat 2088
Czerniowce, Ukraina 2625, 4641, 9733; region 2625
Czersk, pow. piaseczyński 6882, 7007
Czerska Janina 8698
Czerska Karolina 4097, 5763
Czerska Tatiana 2695, 3360, 3382, 8673, 11138
Czerwień zob. Cermno
Czerwień – gród między Wschodem a Zachodem 1794
Czerwijowska Barbara 3382
Czerwińsk nad Wisłą, pow. piński 2079
Czerwińska Elżbieta, red. 1432
Czerwińska Ewelina 7427
Czerwińska Jadwiga 3324
Czerwińska Marianna 5150
Czerwińska-Buczek Małgorzata 9697
Czerwińska-Rydel Anna 3357, 3357
Czerwiński Daniel 10649
Czerwiński Grzegorz 1030, 1449, 3318, 11363; przedm. 3241; rec. 312; red. 312, 3241, 3409
Czerwiński Marek 4762
Czerwiński Rafał 10650
Czerwiński Sławomir 627, 3426, 9202, 9204
Czerwonogóra Katarzyna 8222
Czerwonogród, Ukraina 3963, 7732
Czerwony Dwór, pow. węgorzewski 6855
Czerwony Klasztor, Słowacja 1950, 8698
Czerzniewska Jolanta 3687, 8164
Czesak Artur, red. 3370
Czesław, bł. 4988, 4989
Czesław Józwiak, bł. 9936
Czesław Niemen i jego płytowe dzieła 4126
Czestram zob. Golejewko
Czeszumski Stanisław 2685
Czeżowski Tadeusz 2840
Częstochowa, woj. śląskie 10, 100, 133, 170, 250, 299, 401, 402, 429, 962, 1014, 1240, 1267, 1283, 1392, 1532–1540, 1697, 1918, 2688, 3061, 3111, 3148, 3315, 3356, 3700, 3735, 4155, 4207, 4364, 4429, 4451, 4572, 4644, 4777, 4841, 4929, 5078, 5088, 5114, 5128, 5188, 5234, 5252, 5510, 5662, 5852, 6510, 6511, 6643, 7173, 8076, 8302, 8308, 8357, 8388, 8481, 8663, 8733, 8852, 8923, 8979, 9026, 9171, 9181, 9220, 9229, 9548, 9592, 9625, 9626, 9645, 9833, 9922, 10220, 10221, 11120, 11146, 11285, 11286; archidiecezja 1234, 5174; diecezja 53, 9858, 10936; Jasna Góra 480, 988, 1982, 2024, 2681, 3405, 3497, 3627, 3960, 4946, 5002, 5017, 5140, 5158, 5173, 5175, 5178, 5185, 5203, 6643, 7263, 7569, 9163, 9229, 10112; region 10, 382, 2188, 4573, 8111, 10715
Częstochowa w czasie II wojny światowej 9922
Częstochowska-Jędrzejak Magdalena 5329
Częstochowskie Teki Historyczne 170
Częstochowskie województwo 5089
Częstocice zob. Ostrowiec Świętokrzyski
Człopa, pow. wałecki; region 6512
Człowiek – społeczeństwo – źródło 2657
Człowiek niezłomny Władysław Kojder 5974
Człowiek, społeczeństwo, wiara 6960
Człuchów, woj. pomorskie 1505, 3810, 6895; region 7227; starostwo 3172, 3190

Czmelyk Roman 4776
Czmoch Marian 9923
Czochralski Jan 2893, 2906, 10173
Czołowski Aleksander 1482
Czop Bartłomiej 5267
Czop Edyta 2657
Czopek Kazimierz 6364
Czopek Sylwester 2880, 6805, 6831
Czopek-Kopciuch Barbara, red. 2387
Czornak Michał 3227
Czornyj Maksymilian Dymitr 9146
Czorsztyn, pow. nowotarski 1950
Czortków, Ukraina 1231, 3665, 10294
Czosnyka Mieczysław 8223
40-lecie działalności Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łańcucie 4221
40-lecie Zespołu Szkół Elektrycznych w Kielcach 2939
45-lecie Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie 2940
42. pułk zmechanizowany na Ziemi Lubuskiej 4822
40 lat kształcenia na Wydziale Turystyki i Rekreacji Akademii Wychowania Fizycznego 2941
40 lat nad Sławą 2293
Czub Maria 11598
Czuba Jan 5783
Czuba Maria 2072
Czubak Eugeniusz 10371
Czubała Henryk, przedm. 3239; red. 3239
Czubaty Jarosław 1834, 2648
Czubernat Lucyna 10651
Czubiel Lucjan 2010
Czubińska Magdalena 3460
Czubiński Antoni 924
Czubiński Jacek 9147
Czubła Piotr 2302, 6961, 6984
Czubła Roman 4835
Czuchryta Artur 9148
Czuchta Anna 2748
Czuczko Jolanta 3492
Czudec, pow. strzyżowski 6631, 6700
Czukowska Lidia 5779
Czulak Józef 5784
Czułczyce, pow. chełmski 4924
Czuma Ignacy 10372
Czuma Mieczysław 1193, 1194, 1218, 3476
Czumaj Zenon 6693, 6703; red. 6693
Czupryk Rafał 4938
Czupryniak Greta 7428
Czurlok Gabriela 4187
4. Pułk Piechoty Legionów Polskich 4823
Czwojdrak Bożena 2664, 6962; rec. 6974, 7924; red. 355, 2664, 4730
Czwojdrak Dariusz 7797
Czwołek Arkadiusz 7429
Czwóróg-Jadczak Barbara, red. 3264
Czy w Gnieźnie wszyscy jeździli na łyżwach? 4292
Czychowski Mieczysław 5785
Czym jest historia 2942
Czyngis-chan 2859, 7245
Czyńcie świat lepszym 5902

Czyńska Małgorzata 5973
Czystość i brud 4385
Czyszkievicz Ryszard 4684
Czyściec księdza Rudolfa Adamczyka 5669
Czytając Czapskiego 3228
Czytanie. Kobieta, biblioteka, lektura 3422
Czytanie Naruszewicza 3229
Czytelnia *Niedzielną* 8254
Czyż Anna 11412
Czyż Anna Sylwia 7420; red. 3635
Czyż Barbara, wyd. 3355
Czyż Dorota 2372; red. 3190
Czyż Jerzy, wyd. 3355
Czyż Piotr P. 3687
Czyż Renata 5792
Czyż-Cieciak Joanna 11581; red. 11581
Czyżak Marta 540, 2104, 3423, 3492
Czyże, pow. hajnowski 3677
Czyżewska Anna 1492
Czyżewska Elżbieta, red. 6771
Czyżewska Elżbieta (1938–2010) 3382, 10990
Czyżewski Adam 2686; przedm. 6771
Czyżewski Andrzej 10689, 11533; rec. 10944
Czyżewski Bartłomiej 8224, 9149; uzup. 8224
Czyżewski Feliks 2373
Czyżewski Jan 4624
Czyżewski Krzysztof 10556
Czyżewski Krzysztof J. 1718, 1823, 3671, 5228
Czyżewski Marian 5667
Czyżewski Przemysław 4558
Czyżykiewicz Jan 4890

Ćmiech Andrzej 6541, 6963
Ćmielów, pow. ostrowiecki 1564, 3625
Ćmoch Zdzisław 6220, 9924
Ćwiek Jan 9024
Ćwiek-Rogalska Karolina 10652
Ćwiekowa Jadwiga 5499
Ćwiąkała Wojciech 6643
Ćwik Urszula 10653
Ćwikła Julita 2011
Ćwikła Leszek 9428
Ćwikła Mateusz 6653
Ćwikowska Małgorzata 10882
Ćwikowski Jan 5786

Dabertowa Eugenia R. 8225
Dacewicz Alicja 4127
Dacewicz Leonarda 2374, 8226
Dach Krzysztof 6798
Dach Wojciech 6798
Dachau, Niemcy 11240; obóz 6353, 9687, 9696, 9700, 9763, 9770, 9928
Dachterowie, rodzina 9452
Dacka-Górzyńska Iwona M. 3358; red. 3266, 3358, 7838
Dackiewicz Krzysztof 2882, 3903; oprac. 3005

Daczyńska Danuta 3736
Dadańska Katarzyna Anna, red. 4677
Dadler Sebastian 1611
Dahomej 8037
Dajnowicz Diana 741
Dajnowicz Małgorzata 4731, 9150, 9151
Dakowicz Przemysław 11301
Dalecki Maciej, przedm. 8065; wyd. 8065
Dalecki Ryszard, wyd. 9771
Daleki Wschód 411, 2859, 3054, 3321, 6184, 8315, 8974
Daleki Wschód w świetle wewnętrznych biuletynów centrali MSZ 8974
Dalewski Zbigniew 6964
Dalidowicz Michał 2429, 5267; red. 2103
Dall Lesław 9152
Dalmacja 5252, 7450
Dalman Magdalena 3249
Damawand, wulkan w Iranie 11598
Dambek-Giallelis Zofia 3364
Damel Jan 8254, 8254
Damps Ewelina 8227
Dancewicz Maciej, współpr. 5530
Daněk Radoslav 6744
Danel Jacek Krzysztof 5521, 6251, 11297
Danel Łukasz 11534; przedm. 11534; red. 11534
Dania 2610, 9587, 10712, 10733, 10846
Daniel I Romanowicz, król Rusi 874, 2632, 3998, 6953, 6965, 7212
Daniel Beauvois: mes pierres de lune, essai d'autobiographie professionnelle 858
Daniel Jerzy, wyd. 9865
Danielewicz Teresa 9698
Danielewicz Zbigniew, red. 4698
Danielewski Marcin 2012; rec. 4254, 7044
Danieluk Robert 5005, 5098
Danilczuk Czesław, fot. 1951
Danilczyk Adam 2648, 7838; red. 2648
Danilewicz-Zielińska Maria 3252
Danilv Volodimir 2532, 8224
Danilkiewicz Witold 10373
Danilova Natal'a 11364
Daniluk Jan 2772, 5330, 9153, 9925, 10023
Daniluk Stanisław 5787
Daniłowski Gustaw 3410, 8775
Danków, pow. kłobucki 863
Dânova Nataliâ 8228
Danowska Ewa 1415, 2920, 3427, 5331, 6393, 7450, 8229, rec. 8053
Dantyszek Jan 2104, 2592, 7261
Danyluk Zbigniew 4433
Danziger Monathliche Sammlung 7584
Danziger Neueste Nachrichten 3499
Dańko Bolesław 9677
Dar pamięci 1513
Dara Robert, il. 3996
Daranowska-Łukaszewska Joanna 3671; red. 1730, 3628
Daranowski Piotr 6927
Daraż-Duda Katarzyna 9389; red. 9389
Dardzińska Joanna 10654
Dargacz Janusz 8571

Darłowo, pow. sławieński 1505, 6674
Darmstadt, Niemcy 8015
Darocha Mieczysław 436
Darowska Marcelina zob. Marcelina Darowska, bł.
Darski Wojciech Marek 6736
Daszewski Michał 1853
Daszkiewicz Piotr 7813, 8230–8233; wyd. 8015
Daszyk Krzysztof Karol 897, 2656, 8234, 8235, 8793
Daszyńska Jolanta A. 1174, 2581, 8236; przedm. 8490; red. 8490
Daszyńska-Golińska Zofia 3422
Daszyński Andrzej 8237
Daszyński Ignacy 9464
Datner Helena 3230; rec. 11178
Dauber Jeremy 3231
Dauksza Agnieszka 3371
Daŭni garadzenskì Rynak u krynìcah 16–18 stst. 7262
Dauthendey Max 3328
David Łukasz 7200
Davies Norman 6797; przedm. 9663
Dawczyk Maciej 6106
Dawid, Mistrz 3478
Dawid Adriana 2705, 5497, 8238, 9587, 10738; przedm. 6549; red. 6549; wyd. 10449
Dawid Jan Władysław 638, 3061
Dawidejt-Drobek Ewa 2375
Dawidowicz Agnieszka, rec. 11430
Dawidowicz Aneta 11365; rec. 4721, 4802
Dawidowicz Anna 2733
Dawidowicz Grażyna 2759
Dawidziak-Kładoczna Małgorzata 3161, 3162, 3171
Dawidziuk Krzysztof 6637
Dawidziuk Paweł 6637
Dawlewicz Mirosław 2700, 2706
Dawna wytwórczość na ziemiach polskich 1700
Dawne Kresy Południowo-Wschodnie 4706
Dawno temu w Pszczewie 6685
Dawny Wałbrzych 1859
Dayczak-Domanasiewicz Maria 5788
Dąb Marian, współpr. 5340
Dąb-Biernacki Stefan 4698
Dąbal Joanna 5203, 6674
Dąbek Agata 4083; przedm. 4083; red. 4083
Dąbek Jerzy 4939
Dąbek Jolanta 2013, 6348
Dąbie zob. Wrocław
Dąbkowska Regina, rec. 11021
Dąbkowska-Kujko Justyna 5252; red. 7372
Dąbkowska-Zydroń Jolanta 11138
Dąbroś Lucjan 2933
Dąbrowa, pow. lipski 2690
Dąbrowa Artur 4940
Dąbrowa Edward, red. 323
Dąbrowa Górnica, woj. śląskie 5199, 8011, 8646, 11522
Dąbrowa Miejska zob. Bytom
Dąbrowa Tarnowska, woj. małopolskie 6513; gmina 6513
Dąbrowa Teresa, oprac. 1420
Dąbrowice, pow. kutnowski 8779; gmina 2546

Dąbrowicz Anna 2671
Dąbrowicz Bernard 9926, 9927
Dąbrowicz Elżbieta 3222, 3249, 8343, 10972; red. 3249, 3299
Dąbrowska Agata 4083, 5264
Dąbrowska Alfreda 1973
Dąbrowska Anna 1496
Dąbrowska Danuta 3236, 3249, 3422, 5459, 8673; red. 3236
Dąbrowska Ewa 3737
Dąbrowska Izabela Edyta 2943
Dąbrowska Magdalena 791, 3333, 3427, 8239
Dąbrowska Małgorzata 905, 3687, 10655, 10656; przedm. 905; red. 905
Dąbrowska Maria (pisarka) 1818, 3409, 9222
Dąbrowska Marta 3627
Dąbrowska-Cendrowska Olga 11366
Dąbrowska-Walczak Agnieszka 5249
Dąbrowski Adam Grzegorz 1845, 2685, 9154
Dąbrowski Andrzej 9928; przedm. 3360
Dąbrowski Bartosz 3309
Dąbrowski Dariusz 504, 2632, 6965
Dąbrowski Franciszek, red. 10438
Dąbrowski Grzegorz 6612
Dąbrowski Jacek, tł. 6733
Dąbrowski Jakub 5604
Dąbrowski Jan 76
Dąbrowski Janusz S. 7430
Dąbrowski Jerzy 4222; red. 10460
Dąbrowski Karol 9428; przedm. 9428; red. 9428
Dąbrowski Kazimierz 608, 5931
Dąbrowski Krzysztof 10173
Dąbrowski Paweł, tł. 1458, 1459
Dąbrowski Przemysław 2663, 6397, 8121, 8240, 9155
Dąbrowski Roland 5332
Dąbrowski Roman 3229, 3232, 3372, 7450
Dąbrowski Stefan 5789
Dąbrowski Szymon Piotr 3229, 3372; współpr. 7417, 7886
Dąbrowski Tadeusz 4624, 8580
Dąbrowski Waldemar 1751
Dąbrowski Wiesław 915
Dąbrowskie Zagłębie 2046, 2052, 3497, 4187, 5077, 5232, 8315, 8447, 8792, 9259, 11172, 11173
Dąbrówka zob. Dobrawa
Dąbrówka, pow. jasielski; parafia 11449
Dąbrówka Andrzej 3469, 4088; przedm. 912; red. 912; współpr. 7039
Dąbrówno, pow. ostródzki 2676
De Vivo Filippo 2418
Debaty Świętokrzyskie 171
Debich Małgorzata, współpr. 5444
Debitsch, rodzina 2412
Dec Bogusław 1435
Dec Danuta 6806
Dec Dorota 1752
Dec-Pustelnik Sylwia 5204
Decker Jo-Ellyn, uzup. 5744
Deczkowski Juliusz Bogdan 5790
Dediala Ričardas 6966
Dedû Oksana 2920
Dega Wiktor 5791

Degen Andreas 5273
Degen Dorota 1046, 2847, 5285; red. 5285
Degen Robert 1234, 2087, 5285
Degen-Ślósarska Zofia 5792
Degenhardt Paul 9922
Degler Adam 2267
Degot Ekaterina 3681
Dehnel Jacek, oprac. 9023; przedm. 9023
Deja-Gałecka Bożena, red. 1142
Dejas Wiesława, oprac. 5089
Dejewski Bernard 9024
Dejmek Kazimierz 4088
Dekada członkostwa w Unii Europejskiej 11367
Dekówna Maria 748, 2880, 7007; red. 142
Dekutowski Hieronim Kazimierz 5480
Delanois Louis 3604
Delaperrière Maria 3287
Delestowicz Norbert 2584, 2632
Delfina Krasicka. Życie i twórczość 1861
Delimata-Proch Małgorzata 4386, 5148
Delong Marek 4941
Delowicz Jan 4942
Deluga Waldemar 3460
Dem'ânčuk Oleksandr Nikanorovič 2920
Dem'ánova Sonâ 8242, 8680
Demantowsky Marko 824
Dem'ânûk Oleksandr Josipovič 2610
Demarco Richard 4011
Demarczyk Ewa 4152
Dembek Anna 6583
Dembińska Urszula z Morsztynów 4631
Dembiński Paweł 2670, 6751, 6916
Dembny Ignacy 5793
Dembny Jerzy 5793
Dembowska Julita, red. 3683
Dembowski Antoni Sebastian 7935
Dembowski Edward 5794
Dembowski Jan 5575
Demel Grzegorz 9872
Dement'ev Ilâ Olegovič 7200
Demidowicz Tomasz 888, 5795, 5988, 8243
Demidziuk Krzysztof 3006, 6798
Demirski Paweł 11578
Demkowicz Agata 4752
Demska Beata, oprac. 6368
Demska Iwona, oprac. 6368
Demski Krzysztof, oprac. 6368
Dende Leopold 11284
Dendewicz Franciszek 11250
Denhoff Władysław 5254
Denhoffowa Konstancja 7331
Denhoffowa Maria Zofia z Sieniawskich 4729
Denhoffowie, ród 988
Deniziak Roman Stanisław, red. 3141
Denk Ernst-Otto 3006
Dennerlein Jutta 6572

Dennison Tracy 781
Denys Marta 8244
Depczyńska Jolanta, red. 3075
Depczyńska Paulina, rec. 2994, 3123
Deportacje do Związku Sowieckiego 10657
Deportowani do ZSRS 9929
Deptuła Bogusław 1775
Derdacki Władysław 5537
Derdej Piotr 1231, 9930
Derdowski Hieronim 7974
Derdziuk Andrzej 3323, 4943
Derebecka Natalia 6846
Derek Michał 9156
Derengowski Piotr 2772, 8245
Derengowski Tadeusz 9962
Derenk, Węgry 2787, 2788
Dereń Andrzej 11250
Dereń Edward 10658
Deresiewicz Elwira; 3082; red. 3082
Derewenda Robert 1234, 4944
Dergaciova Lilia 7431
Derkacz Lucyna 11368
Derkowska-Kostkowska Bogna 3738, 4378; rec. 3993; red. 216
Derlatka Iwona 6776
Derlatka Piotr 3233
Derlatka Tomasz 10659
Derlukiewicz Tadeusz 5795
Derus Greta 4725
Derwich Marek 417, 919–921, 1351, 1714; red. 185
Derwiński Zdzisław Andrzej 9931
Derwisz Justyna 2014, 2052
Derza Alfred 5481
Deszczyńska Martyna 2648, 4935
Deszczyński Marek Piotr 9339
Deszko-Wojciechowska Olga, tł. 7200
Detaille Édouard, il. 8548
Detka Dariusz 11371
Dettlaf Danuta 3604
Dettlaff Jan P. 3604
Dettloff Anna 3671, 6643
Dettloff Paweł 2015, 2032, 3589, 3671, 3739, 6643, 7432, 9932
Detyna Beata 1161
Deutsch Helene z Rosenbachów 3422, 8023
Deutschen in Polen 2705
Dębe, pow. kaliski 5333
Dębe, pow. legionowski 9924
Dębica, woj. podkarpackie 3090, 4908, 10573, 11081; powiat 3531, 11171; region 4579
Dębicka Zofia 3471
Dębicki Edward 2703
Dębicki Jacek 6579, 6742; oprac. 2350
Dębicki Ludwik 1752
Dębicki Wincenty 4776
Dębiec Maciej 6832–6834
Dębiec Monika 6833
Dębiec zob. Poznań
Dębiński Antoni 6052

Dębiński Józef 2944, 6539, 7433; rec. 9955
Dębowska Teresa Krystyna 5796
Dęblin, pow. rycki 1939, 2046, 4830, 8646, 9034, 9364, 10520, 11384
Dębniaki zob. Kraków
Dębowska Alina 1514, 1862
Dębowska Maria 1239, 4945, 5038, 6049, 8246, 8954, 10278; oprac. 5000, 8995; przedm. 5000, 8995
Dębowski Marek 4022, 4025, 4088, 7747; przedm. 7450; red. 7319, 7450
Dębsk, pow. żuromiński 10101
Dębska Agnieszka 6615
Dębska-Kossakowska Aleksandra 3297
Dębski Andrzej 4023, 4093, 5204; przedm. 4093; red. 4093
Dębski Jacek 3641
Dębski Jerzy 9933
Dębski Piotr 4119, 4187
Dębsko, pow. kaliski 5577
Dęga Kazimierz 5802
Diakowska-Kohut Edyta 2445
Dialog 11532
Dialog z tradycją 3163, 3164
Diariusz oblężenia Jasnej Góry 7263
Dias-Lewandowska Dorota, rec. 9492
Dichter Wilhelm 11328
Dickens Charles 3219
Dickstein Samuel 3054
Dickstein-Wieleżyńska Julia 2629, 5797
Diehl Edmund Krystian 7975
Dietl Józef 2836
Digitalizacja archiwaliów szansą na ich upowszechnianie i ochronę 1240
Dincă Adinel Ciprian 2576
Dinichert Paul 9168
Dion-Tenenbaum Anne 1819
Disa Katerina 2644
Dla ciebie Polsko 9936
Dla Niepodległej 10660
Dla uczczenia pamięci Profesora Mariana Biskupa 5719
Długajczyk Beata 1919
Długie dzieje wzgórza klasztornego w Bołszowcach 6490
Długokęcki Wiesław 859, 2676, 3769
Długolecka Hanna 1450
Długolecki Piotr, współpr. 9036
Długoń Iwona 4454
Długopolska Iwona 1715, 1716, 3460
Długosz Elżbieta, współpr. 2697
Długosz Jan 370, 600, 688, 721, 738, 739, 845, 966, 996, 1621, 1828, 2352, 2363, 2670, 5798, 6631, 6643, 7047, 7051, 7074, 7079, 7092, 7097, 7120, 7138, 7159, 7235
Długosz Józef 5799; wyd. 8090
Długosz Leszek 10660
Długosz Magdalena Anna 3687, 7420; red. 7814
Długosz Mikołaj, fot. 5870
Długosz Stanisław 10374
Długosz Stanisław, pseud. Jerzy Tetera 8235
Długoszowski Bolesław Wieniawa- 5287, 5800
Długozima Anna 2671
Dłuska Maria 5503
Dłutek Maria 3641
Dłutowo, pow. płoński 10453

Dłużewska Maria 5948
Dmetrecki Mariusz 3582; przedm. 3582
Dmitrenko Alla Adamivna 5239
Dmitrów Edmund 2430, 5274
Dmitruk Stefan 8247, 8248; rec. 10376
Dmochowscy, rodzina 2158
Dmochowski Piotr, współpr. 6883
Dmochowski Piotr Andrzej 2158, 6967
Dmosin, pow. brzeziński; gmina 6514
Dmowski Rafał 6703, 8678, 9157; przedm. 4578, 4612
Dmowski Roman 3399, 4707, 4708, 4713, 4844, 8128, 8767, 8882, 9246, 9619
Dniepr 8343, 8595
Do kultury muzycznej droga najważniejsza 4128
Do szarży marsz, marsz 4823
Doba Aleksander 4268
Dobczyce, pow. myślenicki 3615, 6515
Dobek Rafał 4752
Dobek Tadeusz 6811
Doberkow, ród 7155
Dobesz Janusz L. 3460
Dobiesław Wotuch 6928
Dobija Ludwik 5801
Dobkiewicz Andrzej 1863–1867, 2541, 6968
Dobosiewicz Joanna, rec. 11504
Dobosz Artur 6099
Dobosz Beata 5777
Dobosz Józef 6033; przedm. 8430; red. 1144
Dobosz Piotr 2017
Doboszyński Tadeusz 5802
Dobra, prawy dopływ Widawy 6798
Dobra, pow. zgierski 8302
Dobra Gospodyni 791
Dobranowice, pow. wielicki 6516
Dobranowski Hubert, tł. 7337; współpr. 2574; wyd. 7337
Dobrawa (Dąbrówka, Dubrawka), księżna 2053, 5252, 7125
Dobrcz, pow. bydgoski 3586
Dobre, pow. miński 1541, 9553
Dobre Claudia-Florentina 985
Dobrońska Kamila 6766
Dobroński Adam Czesław 756, 927, 2647, 4698, 5388, 6430, 6431, 6671; rec. 967, 6552; red. 6648
Dobropól zob. Majdan Sieniawski
Dobrosielska Alicja 860, 1051
Dobrosielski Marian 2839
Dobrosułów, pow. krośnieński, woj. lubuskie 8845
Dobrotová Ivana 2431; red. 2431
Dobrowolska Danuta, red. 5559
Dobrowolska Lidia 3545
Dobrowolska Mirosława 5499
Dobrowolski Dariusz 1267
Dobrowolski Franciszek 8078
Dobrowolski Michał 8130
Dobrowolski Michał Ludwik 2657
Dobrowolski Piotr 9158
Dobrowolski Radosław 2297, 4950; red. 4950
Dobrowolski Rafał 9159; rec. 9495
Dobrowolski Stanisław 1337

Dobrów, pow. kolski 2103
 Dobruszek Wiesław 4223
 Dobry Artur 1757, 1758
 D'Obryn Kajetan 1507
 Dobrzański Oleksandr 8249
 Dobrzany, pow. stargardzki 1626
 Dobrzańska Halina 6880
 Dobrzańska Józefa 5764
 Dobrzański Adam 5764
 Dobrzański Aleksander 5803
 Dobrzański Andrzej Iwo 766
 Dobrzański Henryk, pseud. Hubal 1058, 5804, 10176
 Dobrzechów, pow. strzyżowski 4976
 Dobrzeńcka Monika 4641
 Dobrzyca, pow. pleszewski 172, 1542–1544, 5553, 8148, 8905
 Dobrzyccy, rodzina 5553
Dobrzyckie Studia Ziemiańskie 172
 Dobrzyków, pow. płocki 1081
 Dobrzyniecki Arkadiusz 91, 432, 1942; red. 246
 Dobrzyń nad Wisłą, pow. lipnowski 3872
 Dobrzyńska Ewa 6670
 Dobrzyńska ziemia 32, 371, 1666, 2085, 2275, 3146, 3872, 6517, 6852, 7178
 Dobrzyńska-Rybicka Ludwika 8839
 Dobrzyński Michał 6887
 Documenta polonica ex Archivo Generali Hispaniae 7264
 Dogrumowa Maria Teresa 2648
 Doherty Gabriel 2626
 Dojlidy zob. Białystok
 Doktor Jan 7434; red. 211
 Doktor Maria 2159, 5333
 Doktor Roman 3229
 Dokuczyc Karol 5805
 Dokumenty do historii Ligi Narodowej 7976
 Dokumenty Komisji Porządkowej Powiatu Grodzieńskiego 7265
 Dokumenty pergaminowe w Archiwum Archidiecezjalnym w Katowicach 1298
 Dokumenty powstania styczniowego 7977
 Dokumenty rewindykacji polskich dóbr kultury 9699
 Dola Kazimierz 2663, 11038
 Dolabella Tommaso 3671
 Dolański Dariusz 7906; red. 190
 Dolat Jarosław, rec. 9953
 Dolat Krystyna 4387, 4388
 Dolata Krzysztof, współpr. 10654
 Dolatowski Dariusz 6755
 Dolatowski Zbigniew 11425
 Dolbilov Mihail Dmitrievič 8250
 Dolczewska Aleksandra 6678
 Dolczewska Barbara 3627
 Dolice, pow. stargardzki 38; region 6518
 Dolnovs'kij Volodimir 1374, 8793
 Dolistowska Małgorzata 3857, 5091
 Doliwa-Klepacki Zbigniew M. 5334
 Dolnicki Piotr 4946
 Dolnośląska Akademia Lotnicza 4389
 Dolnośląskie Bory 4388
 Dolot Miron 8975

Dolsk, pow. śremski 4612
Dolsko, pow. gryfiński 2103
Dołowy-Rybińska Nicole 5273
Dom z duszą 3740
Domagalska Małgorzata 8128, 8251
Domagalski Andrzej 4024
Domagała Jarosław 10661; przedm. 2487; red. 2487
Domagała Krzysztof 6480
Domagała Szczepan 9700
Domagała-Konkel Krystyna 6537
Domakovič Afanasj 2920
Domakovič Valentina 2920
Domanowska Eulalia, przedm. 1762
Domańska Ewa 782
Domańska Joanna M. 10662
Domańska Lucyna, przedm. 11372; red. 11372
Domańska-Mačkowiak Krystyna 4128
Domańska-Nogajczyk Maria
Domański Czesław 2542
Domański Grzegorz 6880
Domański Hubert 8732; przedm. 8732; red. 8732
Domański Mariusz 5164
Domaradzka Zofia 5517
Domaradzki Henryk, wyd. 10531
Domasław, pow. wrocławski 4336
Domazyn Michał 5335
Dombek Ewa 3
Domber Gregory F. 10663
Dombrowski Adam 4385
Domeyko Ignacy 8579
Domin Maria, wyd. 2556
Dominas Przemysław 4390, 4391
Dominiak Łukasz M. 520
Dominiak Wojciech, przedm. 11038; red. 11038
Dominiczak Barbara 9664
Dominik, św. 2670
Dominik Anna 3234
Dominik Jan, pseud. Onufry 10803
Dominik Lech 1557
Dominik-Stawicka Donata 1098
Dominikanie 681, 682, 1492, 2632, 3168, 3415, 3492, 3498, 3671, 3712, 3739, 3769, 3852, 4000, 4186, 4988, 5037, 5076, 5151, 5497, 6674, 6988, 7039, 7055, 7209, 7276, 7345, 7449, 7847, 7882, 7883, 10412
Dominikanki 3671, 6903, 7183
Domino Marcin, tł. 6681
Domińska Olga 7435
Domka Jan 9934
Domosławska Beata 1
Domosławski Bohdan 8670
Domurat-Linde Marta 5274
Domżałski Damian 3741
Domżałski Tadeusz 5893
Domżał Robert 2016
Domżał Zbigniew 3424, 6969
Doncov Dmitro Ivanovič 4805
Dondzik Michał 4093, 11468
Dönecke Kluas 4807

Dönhoff Marion 7978
Donieckie Zagłębie 7961, 10657
Donosłe dziedzictwo 4946
Donovan Leo J. 5956
Dopart Bogusław 3297, 3345
Dopierała Kazimierz, rec. 8888
Dorak-Wojakowska Lilianna 4102
Dorawa Marian 4392
Dorc Krzysztof 4393
Dormus Katarzyna 2945, 2993, 3090, 3100, 4454, 5251; przedm. 2993; red. 2993
Dorna Maciej 2141, 6970
Dorohostajski Krzysztof Mikołaj 7266, 7267
Dorosz Beata 2771, 2803; red. 2803; współpr. 10385
Dorosz Krzysztof 4726, 5005
Doroszenko Piotr 2644
Doroszevska Julia, red. 4922
Doroszewski Jerzy 4394, 9160, 10664; rec. 2928, 3034, 8559, 10601
Doroszewski Marek, red. 2682
Dorota z Kapadocji, św. 7549
Dorota z Mątwów, bł. 4932, 7082, 7140
Dorota z Wrześni zob. Ostroróg Dorota
Dorszewski Przemysław Hubert 1961, 6971
Doruchowscy, rodzina 5578
Dostatni Tomasz, oprac. 5038; przedm. 5038; wyd. 5038
Dosz Ireneusz 10665
Doś Paweł 5537
Dovga Larisa 2644
Dovgalûk Ìrina 2734
Dovganik Ìllâ 9286
Dowbor-Muśnicki Józef 6751, 9015
Dowbrowolski Stanisław 6441
Dowgiąło Karol 1241
Dowgielewicz Irena 3382
Dowgird Anioł 2840
Dowgird Samuel 7807
Drab-Pasierska Joanna 3333
Drabczyński Dominik Ignacy 5806
Drabik Rafał 10660, 10687; oprac. 1216
Drabik Sebastian 10687; rec. 11191
Drabina Jan 7964; oprac. 7964; wyd. 7964
Drabiński Maciej, rec. 4810
Drachal Jacek 2406
Dragan-Gawecka Aldona 10375
Dragańska Jolanta 729, 1030, 2759, 3280, 3328, 8680, 11363
Drajewski Stefan 3716
Drakoniewicz Andrzej 1267, 1320, 6408
Dral Antoni 9428
Drapacz Sebastian 672
Drapella Teodor 8062, 8062
Drapikowska Barbara 11384
Draus Agnieszka 4128
Draus Jan 2656, 2846
Dravi Mokpokpo 11185
Drawsko Pomorskie, woj. zachodniopomorskie 2483
Drączkowski Franciszek 6049
Drąg-Korga Iwona 9935

Drażek Dariusz 3517
Drażek Janina 2946
Drażek Renata 4594
Drażkiewicz Maciej, il. 3791
Drażkowska Anna 4293, 6674, 7638; red. 7638
Drażyk Jolanta 1401–1403
Drecka Kamila 4151
Dreczka Janusz 2703
Dreikopel Tomasz 4385; wyd. 7330, 7338
Drejer Fryderyk 6764
Drelicharz Wojciech 861, 861, 912
Drelów, pow. bialski; region 3196
Dreścik Jan Jakub 1752
Drewaczyński Jan Angelik 3671
Drewicz Maciej 8253
Drewniak Maciej 1498
Drewniak Rafał, tł. 3626
Drewniak Stanisław, red. 6534
Drewniak Tomasz 4830
Drewniak Władysław 4890
Drewniany skarb 3742, 3743
Drezdenko, woj. lubelskie 6342; region 6342
Drezdeński szafot 9936
Drezno, Niemcy 1679, 5216, 9936
Drgas Jakub 2103
Drob Janusz 1094-1096
Drobik Andrzej 4224
Drobin, pow. płocki 8899
Drobniak Zdzisław 4890
Drobnicki Bogumił 2200
Droga 3426
Droga św. Jakuba w Polsce 4947
Drogi do "Solidarności" 10666
Drogi Polaków do niepodległości 8254
Drogoń Andrzej 4687, 10278
Drogosław zob. Nowa Ruda
Drohiczyn, pow. siemiatycki 1284, 6670; diecezja 6693
Drohobycka Weronika 9389
Drohobycz, Ukraina 1459, 1851, 2614, 3163, 3596, 4725, 6221, 9429
Droit Emmanuel 5274
Drop Barbara 5336, 5337
Drozd Andrzej Piotr 4776
Drozd Anna 2103
Drozd Jarosław 4776, 8255, 9161; wyd. 9050
Drozd Roman 2620, 2734
Drozd-Lipińska Alicja 6846
Drozda Łukasz 4709
Drozda Mieczysław 6491
Drozda Teresa, red. 4109
Drozdek Grażyna 977
Drozdek-Małolepsza Teresa 2916
Drozdowo, pow. łomżyński 1985
Drozdowska Józefa 4948
Drozdowski Krzysztof 4861
Drozdowski Marian Marek 862, 3399, 4594, 5259, 6624, 9162, 9163, 9211, 9937; rec. 4710
Drozdowski Mariusz Robert, rec. 2644, 2681, 7663

Drozdowski Mateusz 8256
Drozdowski Piotr 8680
Drożdżik Piotr 5416
Drożdż Kazimierz 2243
Drożdż Mateusz 8257
Drożdż Michał, red. 4018
Drożdż-Szczybura Małgorzata 2052
Drożdżewicz Monika 3403, 7886
Drożdżewska Agnieszka 3006, 4188
Drózdź Andrzej 3461
Drózdź Krzysztof Henryk 9938
Drucy, ród 7212
Drucka Nadzieja 3357
Druga wojna światowa 2581
Druga wojna światowa w pamięci kulturowej w Polsce i w Niemczech 5197
II wojna światowa we wspomnieniach wronczan 9701
II Kongres Konserwatorów Polskich 2017
Drugi obieg wydawniczy 1443
II Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Jadwigi w Pabianicach
Drungilas Jonas 505, 7658
Drużbacka Elżbieta z Kowalskich 4453
Drużbin, pow. poddębicki 4958
Drużyłowski Edward 4294
Drużyńska Jolanta 10667
Drwał-Dziurawiec Agnieszka 6567
Drweski Bruno 2582
Drwęca, prawy dopływ Wisły 6875
Drwęski Janusz 9702
Dryblak Anna Agnieszka, red. 6957
Dryblak Łukasz 9164
Dryciuk Franciszek 2685
Dryja Sławomir 3744
Drymmer Wiktor Tomir 9572
Drywa Danuta 9939
Drzemczewski Jerzy 3506, 4395, 4396
Drzewicki Maciej 7547
Drzewiecka Dorota 549, 4131
Drzewiecki Andrzej 2610, 4898
Drzewiecki Bartosz 4131
Drzewiecki Jan 10924
Drzewiecki Marcin 5499
Drzewiecki Tadeusz Z. 3521
Drzewiecki Zbigniew 6637
Drzeżdżon Roman 2446
Drzonek Maciej, red. 11573
Drzycimski Andrzej 4825
Drzymała Zbigniew 11081
Dubaj Ewa 6643
Dubaj Stanisław 11369
Dubas Elżbieta 772
Dubas-Urwanowicz Ewa 2663, 4454, 7420, 7436; oprac. 2683
Dubel Konrada Zofia 5838
Duber Paweł 8164, 8678, 9165–9169; wyd. 9020, 9021, 9781
Dubiański Wacław 10668
Dubicki Józef zob. Józef Ezra zw. Dubickim
Dubicki Tadeusz 4847, 10099

Dubiel Krystyna 6657
Dubiel Zofia 5338
Dubienka, pow. chełmski 2581
Dubik Edward Marian 4847
Dubińska Anna 1492
Dubiński Krzysztof 8258
Dubiński Marek 5799, 5824
Dubiska Irena 10145
Dubisz Stanisław 3207, 8164
Dublany, Ukraina 3054, 3100
Dubno, pow. bielski, woj. podlaskie 3997
Dubno, Ukraina 9816
Dubnov Semen Markovič 8955
Dubonis Artúras 2603; rec. 6892, 6965
Dubowik Henryk 5807
Dubyk Halina, tł. 4712
Duch-Dyngosz Marta 1713, 2671
Duchacy 7791
Duchhardt Heinz 5276
Duchnowski Tomasz Marcin 8650
Duchnowski Zygmunt 9940
Düchting Reinhard 3242
Dücker Julia 2576
Duczak Anna 6758
Duczowska-Moraczewska Henryka 2657
Duda Andrzej, przedm. 7124
Duda Aneta A. 4397, 4642, 8259
Duda Daniel 426, 5775, 5833, 5869, 6115, 6200, 6237, 6244, 6255, 6282, 6421, 9941, 9942, 10243; rec. 6291
Duda Jadwiga 5921
Duda Krzysztof 11531; przedm. 11531; red. 11531
Duda Maciej 8673
Duda Marek 4398
Duda Michalina 6973
Duda Piotr 3282
Duda Roman 3006, 3121
Duda Tadeusz 1338, 6629; rec. 5677
Duda Tomasz 4946, 6758
Duda-Seifert Magdalena 1671
Dudak Wojciech 863, 2343
Dudczak Adam 1242
Dudek Adam 9336
Dudek Antoni 11370
Dudek Dariusz 3323
Dudek Jarosław, przedm. 2103; red. 2103
Dudek Joanna, red. 2849
Dudek Justyna 5859, 10669
Dudek Kamilla, red. 9068
Dudek Marcin 4893
Dudek Paweł 3147
Dudek-Szumigaj Agnieszka 5232
Dudka, pow. giżycki 4303
Dudka-Kowalska Agnieszka, rec. 6917
Dudkiewicz Margot 3745, 3746
Dudra Stefan 2734, 10670
Dudycz Andrzej 2830
Dudziak Janusz 2690

Dudziak Tomasz 3546
Dudziak Władysław 2690
Dudziak Wojciech 2686
Dudziak-Kowalska Małgorzata 3425
Dudzicka Grażyna 2352
Dudzik Anna 6509
Dudzik Wojciech 4025, 5589, 9170
Dudzińska Elżbieta, red. 5499
Dudzińska-Nowak Joanna 2294
Dudzińska-Reizer Franciszka 7979
Dudziński Przemysław 4093
Dudziński Robert 4093
Dudziński Tomasz 4350, 8260, 10671, 10985; red. 10985
Dudziński Wojciech 11512
Dudź Jerzy 1505
Duffek Tadeusz 4274
Duffy Christopher 7437
Dufour Piotr 7450
Dufrat Joanna 2657; oprac. 8041; przedm. 8041
Duh Ol'ga 2920
Dujardin Paul 1733
Dukla, pow. krośnieński, woj. podkarpackie 3803, 3838; region 2581
Dûkov Aleksandr Rašidovič 871; wyd. 9777
Dukwicz Dorota 2648, 4385, 7438, 7747; red. 2648
Dulewicz Jarosław 10672, 10673, 11139
Dulęba Przemysław 6835
Dulębianka Maria 2657
Dulik Leszek 1868
Dulinicz Marek 7007
Dulisz Ilona 5198
Duma Paweł 2295, 2296, 2412, 2447, 4385
Duma Piotr 5339
Dumanowski Jarosław 2084, 7906
Dumas Alexandre (syn) 8680
Dumič Stanislav V. 1030
Dumowska Bogumiła 7439
Dunaj 1049
Dunaj Bogusław 3207
Dunajczyce, Białoruś 7567
Dunajec, prawy dopływ Wisły 1950, 4455, 6865, 10470, 11500
Dunajecki Antoni 5808
Duncker Aleksander 5227
Dunderis Vilmantas 8884
Dungen Peter van den, przedm. 8354
Dunicz-Niwińska Helena 9703
Duniłowicze, Białoruś; powiatu 2647
Dunin Janusz 3461
Dunin Zygmunt 3601
Dunin-Borkowski Leszek 3916
Dunin-Piotrowska Maria 3601
Dunin-Wąsowicz Cyprian 5595, 8833
Dunin-Wąsowicz Michał 8452
Dunin-Wąsowicz Zbigniew 8523
Duninowa Marianna z Zaborowskich 7298
Duraczyński Eugeniusz 4710
Durak Adam 4955

Durakiewicz Michał, oprac. 1074
 Durand Guillaume 2576
 Duranty Louis-Emile 4066
 Durbas Małgorzata 3372, 4565, 7440
 Durbes, Łotwa 3963
 Durčanský Marek 8261
 Durda Kamil 6481
 Dürer Albrecht 1733
 Düring Ilse von 8100
 Durini Angelo Maria 7450, 7577, 7931
 Durka Jarosław 1151, 2625, 3426, 4641, 5089; red. 4641, 5089
 Durka Włodzimierz 2417, 4683
 Durkacz-Foremska Anna 2448
 Durlej Stanisław 11371
 Dusik Aneta, rec. 251
 Dusik-Krupa Ewa 6918
 Dusza Andrzej 4129; red. 11392
 Dusza Wojciech Bolesław 2690
 Duszczyk Maciej 11367; przedm. 11367; red. 11367
 Duszeńko-Król Elżbieta 1310, 2686, 9872
 Duszka-Jakimko Hanna, red. 11376
 Duszniki-Zdrój, pow. kłodzki 1545, 1546, 2029, 8944, 9213, 9620
 Duszno, pow. gnieźnieński; parafia 8089
 Duszpasterstwa środowiskowe w latach 1945–1989. 10674
 Duszpasterstwo Rodzin Archidiecezji Lubelskiej 4949
 Duszyk Adam Benon, oprac. 4616; wyd. 4616
 Duszyński Dariusz 6637
 Duszyński-Karabasz Henryk 9943
 Dutka Władysława 5340
 Dutkiewicz Joanna, tł. 1751
 Dutkiewicz Marek 2631, 5865, 8302, 8490
 Dutkowska Maria Agnieszka 5233, 8953
 Dutkowski Jarosław 2244, 2267
 Dutrów, pow. tomaszowski, woj. lubelskie; parafia 7466
 Duźniak Michał 4187
 Duży Wiesława 528, 578, 7420
 Dużyk Józef 3235
 [DVIDEŠIMTAS] 20 a. pradžios lietuvių gyvenimas „Šaltinio” puslapiuose 7980
 Dvořáková Daniela 6974
 Dwa listy kurpiowskich bartników do króla Prus 7981
 Dwa miasta, dwa brzegi 1717
 Dwa oblicza smoka 1718
 Dwadzieścia lat Instytutu Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego 11372
 XX lat Kurkowych Bractw Strzeleckich Okręgu Centralnego 11373
 Dwadzieścia lat później 11302
 Dwadzieścia lat Tarnobrzeskiego Towarzystwa Historycznego 471
 Dwadzieścia lat Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej 11374
 XXV lat Akademii Obrony Narodowej 11375
 25 lat doświadczeń ustrojowo-prawnych III Rzeczypospolitej 11376
 25 lat Instytutu Filologii Germańskiej 11377
 25 lat Instytutu Nauk o Morzu Uniwersytetu Szczecińskiego 11378
 Dwadzieścia pięć lat minęło 11303
 XXV lat nauczania religii prawosławnej w szkole 11379
 25 lat parafii Świętego Krzyża w Lublinie 11380
 25 lat polskiego samorządu gminnego 11381
 25 lat Samorządu 11382

XXV lat Towarzystwa Miłośników Piękna i Zabytków Konstancina 11383
25 lat wojskowej służby kobiet 11384
25 lat wolności 1869
Dwernicki Józef 8554
Dwernicki Michał 9828
Dwie godziny 10376
Dwie szkoły – dwie drogi do niepodległości? 1701
250 lat sceny narodowej 4025
Dworacki Roman 1242
Dworaczek Kamil 10377, 11137
Dworaczyk Marek 6675
Dworaczyński Eligiusz 6664
Dworak Anna Marta 3249, 8262
Dworak Jan, przedm. 3517, 11040
Dworakowska Dominika 8263
Dworakowski Jacek 1870; rec.; red. 281
Dworakowski Tadeusz, oprac. 2904
Dworânstvo, vlast' i obšestvo v provincial'noj Rossii 7441
Dworczyk Marek 7041
Dwormikowski Waław 5341
Dwory i dworki w kulturze regionu 5199
Dworzak Agata 1712, 2937, 3747; red. 3628; współpr. 3847
Dworzański Stanisław Franciszek 5809
Dwudziestolecie 1918–1939. 9171
20-lecie Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego 11385, 11386
25-lecie Instytutu Historii Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie 401
25-lecie parafii pw. Ducha Świętego i św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Gdyni 11387
Dyamentowski Przybysław 864
Dybalski Piotr 3609
Dybała Anna, rec. 2557, 8762
Dybała Izabella 3547
Dybaś Bogusław 2344, 2676, 5275, 7442; red. 5527
Dybciak Katarzyna 3297
Dybciak Krzysztof 3297, 5021
Dybek Dariusz 117; rec. 3322
Dybicz Paweł, przedm. 11031; red. 11031; współpr. 11031
Dybiec Julian 2656, 2845, 2993, 3040, 5744; oprac. 4361; przedm. 3100, 4361; rec. 6625, 6656; red. 135, 3040, 3100
Dybizbański Marek 8680
Dyboski Roman 2656, 9349
Dybowska Ewa 3043
Dyck Heinrich 7982
Dyczewski Dariusz 4128
Dyda Anna 2807
Dyduch Jan Maciej 429
Dydyńscy, rodzina 7983
Dydyński Marian 7983
Dydyński Teodor 2828
Dygański Adolf 8495, 8680
Dygdała Jerzy 60, 168, 369, 895, 2648, 2650, 7450, 7906, 7935; rec. 3246, 7296, 7630, 7756, 7832; wyd. 7295
Dyjakowska Marzena 9428
Dyksiński Kazimierz 5810
Dyląg Dariusz 4225, 8868
Dyląg Magdalena 2474
Dylągowa, pow. rzeszowski 6519
Dylewski Romuald 8976, 9704
Dymarczyk Iwona 1574

Dymarek Anna 2018
Dymarski Mirosław 5521
Dymczyk Beata, oprac. 1858; wyd. 1858
Dymczyk Rafał, red. 7386
Dymecki Piotr, przedm. 6644; red. 6644
Dymek Aleksandra, współpr. 9782
Dymek Benon 865, 5254, 6489
Dymek Przemysław 4826–4828, 9172
Dymek Walenty 1767, 10665
Dymitr Samozwaniec I, car 885, 1002, 2663
Dymitr Samozwaniec II, car 2663
Dymke Zbigniew, red. 5377
Dymmel Piotr 912; red. 330, 7977; wyd. 2661
Dymna Anna 10990
Dymowski Arkadiusz 2245–2248
Dymowski Eligiusz, rec. 5301
Dymytryszyn Jerzy 6534
Dyneburg (Daugavpils), Łotwa; powiat 9243
Dyner Jerzy 11510
Dyńia Jerzy 3521
Dyner Glenn, przedm. 2721; red. 242
Dyńów, pow. rzeszowski 4374
Dypa Katarzyna 1568
Dyplomaci sascy o powstaniu listopadowym 7984
Dyplomaci sascy wobec powstania kościuszkowskiego 7268
Dyplomatyka staropolska 2142
Dyr Jadwiga, red. 309
Dyrcz Czesław 4829, 11388
Dyrda Krzysztof 2672, 6674
Dyrlaga Przemysław 3748, 5107, 7443; przedm. 7288; red. 5107; wyd. 5456, 7288
Dyroff Stefan 5273
Dyskurs powstańczy w kulturze polskiej 3236
Dyszyński Andrzej, red. 5804
Dyś Marcin 10851, 11240
Dywan, pow. kościerski 6520
Dywan Tomasz 7444
Dzbenin, pow. ostrołęcki 5785
Dzedzej Zygfryd 6518
Dzhabagina Anna 3422; rec. 3320; wyd. 8023
Dziadek-Wilk Józefa 5944
Dziadoń Franciszek 1720
Dziadowa Kłoda, pow. oleśnicki 3051
Dziadowiec Joanna 5242
Dziadzio Andrzej 3120, 4687, 6027
Działalność instytucji wydawniczych na rzecz oświaty i edukacji 3426, 3427
Działalność sejmowa Adama Chętnika 9173
Działdowo, woj. warmińsko-mazurskie 1492, 1932, 1992, 6521, 9014, 11415; obóz 10147; region 6521
Działoszyn, pow. pajęczański 2631
Działyńscy, ród 1708, 4454, 8953
Działyńska Izabela z Czartoryskich 8545
Działyński Augustyn 7906
Działyński Jan 8110
Dzianisz, pow. tatrzański 6522
Dzianisz Paweł 5342
Dziano Janusz 6767
Dziatczyk Anna 1296, 6807

Dziechciarz Olgierd 2003
Dziechcińska Hanna 3916
Dzieci wojny 9705
Dziecko 2948
Dziecko w historii 2949
Dzieduszyccy, ród 5199
Dzieduszycki Antoni 3229
Dzieduszycki Wojciech 6975; przedm. 2444; red. 2444
Dzieduszycki Wojciech (1848–1909) 2652
Dziedzic Anna 3328
Dziedzic Bogdan 6790; red. 6790
Dziedzic Gabriela 2662, 3548
Dziedzic Krzysztof 6976
Dziedzic Leszek 2160
Dziedzic Maja 2802
Dziedzic Małgorzata 5768
Dziedzic Marcin 2662, 3548, 4226, 8264, 9944
Dziedzic Marta Urszula, rec. 843
Dziedzic Piotr 1673; przedm. 1673; red. 1673
Dziedzic Stanisław 752, 3239, 5199
Dziedzictwo audiowizualne w warsztacie badawczym historyka 1242
Dziedzictwo dwóch kultur 1750
Dziedzictwo i współczesność 2950
Dziedzictwo Krakowiaków Zachodnich 2449
Dziedzictwo Wielkiej Wojny w krajobrazie Powiatu Giżyckiego 8265
Dziedzictwo zagrożone 2019
Dziedzina Jacek, współpr. 10358
Dziedziuk Aurelia Janina 5811
Dzieje chrześcijaństwa na Litwie 4950
Dzieje gminy Tarnowo Podgórne 6751
Dzieje krótkofalarstwa płockiego 4399
Dzieje Mazowsza 6632
Dzieje medycyny w Polsce 2837, 2838
Dzieje miasta Pilzna 6664
Dzieje Najnowsze 173
Dzieje opactwa supraskiego 4951
Dzieje parafii i kościoła pod wezwaniem Ducha Świętego w Kadzidle 4952
Dzieje parafii i kościoła pod wezwaniem Nawiedzenia NMP w Ostrołęce 4953
Dzieje parafii i kościoła pod wezwaniem Znalezienia Krzyża Świętego w Małym Płocku 4954
Dzieje Sienna 6711
Dzieje Stepnicy 6724
Dzieje Szkoły Podstawowej nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Turku 2951
Dzieje Śląska Cieszyńskiego od zarania do czasów współczesnych 6744
Dzieje Tuchomia i miejscowości gminy Tuchomie 6758
Dzieskanowice, pow. gnieźnieński 4346
Dzieskanowski Dariusz 4227
Dziekoński Antoni 772, 7590
Dziekoński Józef Pius 3775
Dzieła sztuki rusznikarskiej ze zbiorów polskich 1795
Dziesłanowska Danuta, red. 3112
Dziemkowski Piotr Maciej 5343, 5344; red. 181
Dziemiany, pow. kościerski 2156
Dziemidok-Olszewska Bożena 4664
Dziemidowicz Grzegorz 6280
Dziemitko-Gwiazdowska Małgorzata 11304
Dzienis Helena 5345

Dzienia-Todorczuk Magdalena 2815
Dziennik Krymski 2657
Dziennik Łódzki 3461
Dziennik Wileński 9105
Dziennik Zachodni 10725, 10875
Dziennik Związkowy 9000
Dzienniki z getta warszawskiego 9706
Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej 1806
Dzięnkowski Tomasz 2297, 3998
Dzierdziuk Andrzej 4951
Dziergwa Roman 2733, 3237
Dzierma Hieronima, oprac. 1515
Dzierzbiccy, rodzina 6478
Dzierzgoń, pow. sztumski 1285
Dzierzgowska Anna, tł. 10799
Dzierzkowski Krzysztof 6678
Dzierzwa (Dzierswa) 6893
Dzierżanów, pow. wołomiński 5651
Dzierżon Jan 4487
Dzierżoniów, woj. dolnośląskie 279, 1547, 2134, 2713, 2733, 6523, 9295, 10908; powiat 2212, 4357
Dzierżoniów i jego mieszkańcy 6523
Dzierżyc Longin 1489
Dzierżyński Feliks 5812
Dziesięciolecie zmian 1425
Dziesięć lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej 11389
10 lat MU3W 11390
10 lat Polski w Unii Europejskiej 11391
10 lat zachwycania się urokiem nauki i świata 11392
Dzieszyński Ryszard 7445, 9945
Dziewanowski-Stefańczyk Bartosz 5204
Dziewięcki Bolesław 9707
90 lat pracy dla górnictwa 4400
90 lat „Szkoly Orłat” 4830
90 lat Towarzystwa Bibliofilów Polskich w Warszawie 3428
„90 na Czerwonym” 2298
95 lat służb policyjnych w Polsce 4401
Dziewit Jakub 5200
Dziewońska-Chudy Ewelina 5234
Dziewulska Joanna 1416
Dziewulski Michał 1575, 1733; przedm. 1733; red. 1733
Dzieżyc Longin 1674, 6615
Dzięciół Alina 7450
Dzięgiel Ewa 2619
Dzięgielewska Jadwiga 9924
Dzięgielewska Magdalena 4328, 6639; red. 6639
Dzięgielewski Jan 114, 2663, 2681, 2685, 6632; red. 8046
Dzięgielewski Józef Wincenty 2690
Dzięgielewski Karol 4328, 6639; przedm. 6639; red. 6639
Dzięgielewski Roman 7446
Dzięgielewski Tomasz 480, 2685; oprac. 2681
Dzik Janina 921, 3460, 3549–3554, 5230, 7447; rec. 1730
Dzik Michał 7199; przedm. 7199
Dziki Tomasz 2085, 4402, 5659, 7047, 8266, 8571; red. 4402
Dziki pola 1838
Dzikiewicz (Lech) Leszek Wojciech 10378
Dzikoviana 174

Dzikowiec, pow. kłodzki 2412
 Dzikowiec, pow. kolbuszowski 5518, 6307
 Dzikowska Elżbieta 5273, 5274
 Dzikowski Marcin 3360, 3409
 Dzików zob. Tarnobrzeg
 Dzimira Krystian 11393
 Dzimira Michał 9946
 Dzindra Oles' 2620
 Dziś zapomniany grób 3238
 Dziuba Adam 10675–10679; wyd. 10406
 Dziubak Marcin 9286
 Dziubecka Justyna 7448
 Dziubecki Tomasz 3749
 Dziubiński Andrzej 5037
 Dziuda Karol 9174; rec. 9166; red. 5449
 Dziugiel-Łaguna Magdalena 3402
 Dziuk Józef 6542
 Dziura Jan 11598; rec. 2794, 7979
 Dziura Małgorzata, red. 2530
 Dziurawiec Paweł 6567
 Dziurczak-Brzezowicki Ignacy 5813
 Dziurok Adam 1077, 2675, 5178, 5837, 6074, 10680, 10681, 10738, 11017; oprac. 10978; przedm. 10393; rec. 11235; red. 169, 5177, 10738; wyd. 10393
 Dziurzyńska Ewa 10682
 Dziwisz Stanisław 3040
 Dziwna, cieśnina łącząca Zalew Szczeciński z Morzem Bałtyckim 6984
 Dziwoki Julia 9175
Dzwonek 8746
 Dzwonkowski Roman 3297
 Dzwonkowski Tadeusz 1845, 4403
 Dzwonkowski Teodor Anzelm 8563
 Dzwonowo, pow. wągrowiecki 6524
 Dżwończyk Joanna 11534
 Dzerbenes, Łotwa 3963
 Dźwigaj Czesław 4565
 Dźwiągł Magdalena 10683, 10684; przedm. 10446; red. 10446
 Dźwiągł Tomasz 10738, 11139
 Dźwiągła Bartłomiej 6643
 Dźwiągł Renata, red. 3163, 3164
 Dźwina 5234
 Dźwinel Dominika 3372 Dżuła Marta, red. 7978

East Central Europe in Exile 2772
 Ebelová Ivana 2676
 Eberhardt Grzegorz 6071
 Eberhardt Piotr 2299, 2345, 2543, 4711, 4807; rec. 2337
 Ebert Małgorzata, tł. 6732
 Ecce domus mea 4955
 Ecclesia regnum fontes 6977
Echa Przeszłości 175
Echo Katolickie 3517
Echo Krakowa 5285
 Echtenkamp Jörg 5273
 Ecker Horst zob. Janosch
 Eckert Zofia 1390

Eco Umberto 3324
Economies, monetisation and society in the West Slavic lands 6978
Edel Philippe, wyd. 8015
Edelman Marek 5814, 9708, 9947
Eder Maciej 2086
Edigey Jerzy 3296
Edmund Bojanowski, bł. 2921, 3043, 5083, 5103, 5815, 5816, 7985
Edukacja mniejszościowa w Polsce 2706
Edward Grzymała, bł. 6703
Edward Klinik, bł. 9936
Edward Stanisław Kazmierski, bł. 9936
Egipt 1651, 2828, 3168, 4872, 7420, 7448, 9022, 9726, 9762
Egodokumenty 2087
Egzamin gimnazjalny. Część humanistyczna 1099
Egzamin gimnazjalny. Repetytorium 1100
Egzamin gimnazjalny 2015 1101
Ehrenkreutz Stefan 710
Ehrenpreis Mordecai 6349
Eibel Henryk 9715
Eichendorff Joseph von 3249
Eichler Maria 3294
Eichler Piotr 3294
Eichstaedt-Jabłońska Zofia 5346
Eigeldinger Jean-Jacques 8205
Eiger Casimiro 5239
Einhorn Chaim 9709
Einhorn Ignacy 2734, 3006
Einhorn-Susułowska Maria 3120
Eis Justyna 6148
Eisenbach Artur 2707
Eisler Jerzy 1632, 4935, 5347, 10685, 10842, 11031; rec. 4111, 6471
Eizyk Aron 5249
Ejankowski Jan 5817
Ejnik Adam 5752, 6063, 10686
Ekdahl Sven 2638, 6979
Ekielska Anna, współpr. 1826
Ekier Jan 4168
Ekscerpt korespondencji dyplomatycznej poselstwa polskiego w Madrycie 7269
Eksperymentalny rejs replikami dłubanek z X w. 4295
Ekspozycja stała w Domu Urodzenia Fryderyka Chopina 1675
Ekwador 2685
Elbinger Kriegsbuch 6894
Elbląg, woj. warmińsko-mazurskie 25, 280, 908, 940, 1286, 1548, 1686, 1845, 1963, 2115, 2676, 3866, 4010, 4115, 4184, 4437, 4859, 4955, 4990, 5008, 5156, 5234, 6674, 6894, 7158, 7191, 7499, 7539, 7733, 10471, 11227, 11263; diecezja 2938; Podzamcze 6855; powiat 10781
Elbrus, szczyt Kaukazu 11598
Elektrownia Bełchatów w latach 1999–2015 11394
Elity i propaganda 7449
Elity komunistyczne w Polsce 10687
Elizeusz Ławryszowski, św. 7715
Eljaszewicz Andrzej 9784
Eljaszewicz Jan 4228
Ellingen, ród 7155
Ellwart Jarosław 6758; red. 6758
Elsner Irena, tł. 8474
Elsner Johann Gottlieb 7797

Elsner Józef 4188, 6549, 8164
Elton John 4132
Elwart Henryk 6684
Elzenberg Henryk 2840, 3312
Elzholtz, ród 7155
Elżbieta Habsburżanka, królowa 1187, 7537
Elżbieta Rakuszanka, królowa 2664, 4729
Elżbieta Węgierska (Turyńska), św. 7183
Elżbieta Wilhelmina Luiza z Wirtemberskich 6675
Elżbieta z Turyngii, św. 2676
Elżbietanki 5157, 6657
Ełk, woj. warmińsko-mazurskie 1199, 1549, 1960, 2054, 4546, 6525, 8374, 10467; diecezja 107, 2938
Emanuel Ringelblum. Biografia i dziedzictwo 2707, 2708
Embree Dan 3469
Emigracja z Kórnika do Ameryki 7986
Emil Zegadłowicz daleki i bliski 3239
Emilewicz-Pióro Magdalena 1609
Emir-Hassan Jerzy, pseud. Turek II (właśc. Jerzy Jan Emirsajłow) 10311
Emirsajłow Jerzy Jan zob. Emir-Hassan Jerzy, pseud. Turek II
Emisarski Jan 9712
Encyklopedia getta 9710
Encyklopedia Polic 104
Encyklopedia Stryszowa i okolic 105
Encyklopedia Szczecina 106
Endelmanowa-Rosenblattowa Czesława 2759
Eneolithic metal objects hoard from Kaldus 6836
Engel Joseph 4188
Engel Marcin 1801, 4831, 6855
Engel Sabine 1733
Engelgard Jan 1807, 3399, 6138, 6170, 6348, 8121; rec. 126, 8966; wyd. 10555
Engelking Anna 761
Engelking Barbara 9948; wyd. 9709
Engler Maria 10738; rec. 10213
Engler Wioleta 4956
Englerowie, rodzina 4186, 7784
Enrici Baptysta 2670
ENRS European Network Remembrance and Solidarity 395
Envisioning architecture 2020
Epika antyczna i jej kontynuacje do XVIII w. 3240
Epoka brązu i wczesna epoka żelaza na Pomorzu 6837
Epsteinowie, rodzina 3120
Epsztein Tadeusz 915
Erazm z Rotterdamu 7776
Erdle Albert 5157
Erdmann Benno 3006
Erdmans Mary Patrice 2772, 10688
Erhardt Ludwik 10145
Erinnerung und Versöhnung 10379
Erlichshausen Konrad von 2676
Ermakova Nadjeżdza 2828
Êršov Volodimir 2920
Erusalimskij Konstantin 2644
Eryk Pomorski 7168
Erywań 474
Eschebach Erika 1679
Esman Janusz 9711

- Estetyczne aspekty literatury 3241
 Estetyka dyskursu nacjonalistycznego 9176
 Estonia 5234
 Estreicher Karol jun. 3371, 6162, 9374, 9699
 Estreicher Karol sen. 12, 3280, 7987
 Estreicher Stanisław 2901, 5818, 5818 ; przedm. 8017
 Estreicherowie, rodzina 3469
 Eszwowicz Leon 3365
 Et tumulum facite et tumulo superaddite carmen 3242
 Etiopia 2621
 Etruskowie 1668
 Etruskowie i Grecy 1668
 Eppersberg, Niemcy; obóz Buchenwald 2874, 9000, 9707, 11418
 Etynkowska Agnieszka 2523
 Etynkowski Mateusz 2523
 Eucken Rudolf 2842
 Eufemia (Ofka), księżniczka raciborska i dominikanka 1968, 4988, 7183
 Eugeniusz Sabaudzki, książę 5274
 Eulenburg Jonas Kasimir Graf zu 9968
 Europa 312, 395, 420, 483, 488, 491, 532, 535, 554, 571, 600, 609, 650, 683, 729, 781, 808, 842, 912, 945, 1068, 1119, 1130, 1148, 1202, 1227, 1349, 1550, 1699, 1733, 1769, 1820, 1856, 2103, 2310, 2345, 2418, 2543, 2553, 2581, 2609, 2620, 2631, 2635, 2679, 2686, 2750, 2802, 2855, 3006, 3225, 3249, 3263, 3340, 3397, 3422, 3460, 3517, 3527, 3625, 3628, 3857, 4566, 4697, 4752, 4806, 4881, 4934, 4997, 5202, 5266, 5273–5275, 6494, 6749, 6927, 6956, 6960, 6973, 6989, 6999, 7039, 7171, 7351, 7363, 7448, 7450, 7451, 7480, 7718, 7719, 7750, 7915, 8043, 8147, 8206, 8212, 8215, 8222, 8322, 8417, 8422, 8711, 8740, 8938, 9037, 9238, 9286, 9428, 9594, 9699, 9942, 10039, 10174, 10178, 10297, 10587, 10747, 10793, 10864, 11012, 11031, 11109, 11192, 11251, 11302, 11305, 11391, 11436, 11463, 11477, 11487, 11489, 11532; Południowo-Wschodnia 846; Północna 2575, 4547, 6984; Środkowa 249, 519, 555, 1005, 1733, 2267, 2295, 1410, 2433, 2579, 2580, 2583, 2584, 2601, 2610, 2625, 2678, 2772, 3360, 3671, 4018, 4168, 4441, 4772, 52215221, 5232, 5233, 5240, 5265, 5274, 6797, 6869, 6984, 6987, 7152, 7172, 7183, 7184, 7212, 7814, 7929, 8344, 8575, 10175, 10432, 10891, 11421, 11578; Środkowo-Wschodnia 347, 492, 507, 560, 597, 846, 971, 2581, 2582, 2592, 2595, 2616, 2630, 2654, 2747, 3769, 4118, 4718, 5037, 5088, 5233, 6956, 6964, 7221, 9339, 11297, 11330, 11408; Unia 726, 1036, 2634, 2678, 2687, 2994, 5238, 11359, 11367, 11368, 11389, 11391, 11398, 11408, 11445, 11477, 11502, 11532, 11533, 11538, 11570, 11575, 11589; Wschodnia 519, 551, 890, 916, 2267, 2433, 2678, 2772, 3059, 3742, 4699, 4772, 5119, 7095, 7452, 7776, 10067, 11135, 11225, 11389; Zachodnia 5025, 7517, 7677, 7766, 7776
 Europa Jagellonica 1386-1572 2583
 Europa Środkowa – podobieństwa, różnice, perspektywy 2584
 Europejski wiek osiemnasty 7450
 Eurowybory 2014 11305
 Evans Jane 6846
 Evershed Richard P. 6846
 Evert-Kappesowa Halina 905, 10656
 Everyday Jewish life in imperial Russia 2557
 Ewa 2759
 Ewakuacja z Węgier 9712
 Ewangelicyzm reformowany w Pierwszej Rzeczypospolitej 7451
 Ewerbeck Christian Gottfried 2672
 Ewertowski Stefan, rec. 4991; red. 5157
 Ewolucyjny rozwój sił okrętowych Marynarki Wojennej 4832
 Ex Bibliotheca Dzikoviensis 1791
 Eychler Barbara 5819
 Eysymontt Danuta 1871
 Eysymontt Rafał 1871, 2413, 3769, 3903, 4988; oprac. 2339; red. 2339

 Faber Martin, współpr. 7814
 Faber Mieczysław 5499

Fabia Łukasz 2632
Fabianowicz Marta 16
Fabianowski Andrzej 3249, 8267
Fabiańska Agnieszka 1451
Fabiański Marcin 3750, 5228; rec. 7803
Fabisz Dariusz, oprac. 9081; przedm. 9081
Fabiszak Jacek 3375
Fabiszak Małgorzata 2671
Fac Lucjan, red. 303
Facca Danilo 7776; przedm. 7776; red. 7776
Fafiński Łukasz P., rec. 8378
Faix-Limanowski Franciszek 9873
Fajanse z Delft 1839
Fajnhauz Dawid 8097
Falas Anna 9828
Falenty, pow. pruszkowski 2903, 6690
Fałęcki Tomasz 9266
Faliszewska Anna 2352
Falk Georg D. 9949
Falk Maryla 3243
Falklandy 4861
Falkner Michał 2869
Falkowska Joanna 704, 2921, 2922, 8268
Falkowski Jan 2532
Falkowski Mateusz, rec. 2502
Falkowski Piotr 1238; rec. 1295
Falkowski Tomasz 783; tł. 7323; wyd. 7323
Falkowski Wojciech 2676
Falska Magdalena, rec. 3396
Falski Maciej 5252, 8423
Fałdowska Maryla 5348, 9950
Fałkowski Wojciech 2583, 2664, 6980; red. 263
Fanger Donald 11328
Fangrat Jadwiga, red. 2895
Fantana 3523
Faron Bolesław 3398, 6235; przedm. 3398; red. 3398, 6656
Farqhi Suraiya 1733
Farré, Xavier, tł. 9680
Faryś Janusz, wyd. 9078
Faryś Przemysław Krystian 4404
Fasciculi Archaeologiae Historicae 176
Fastnacht-Stupnicka Anna 5349
Faszczka Dariusz 10199
Faustyna Kowalska, św. 5820, 5821
Favier Jean Louis 7947
Fazan Katarzyna 4097
Fąfara Kazimierz 3089
Fąka Marian 5822
Fechner Dorota, rec. 6665
Fecko Leszek 4582
Feddersen August 3694
Feder Karolina 2669
Federacja Młodzieży Walczącej 10689
Federkiewicz Joanna 1240
Fedina Oksana 2734
Fedisz Marcin 3555

Fedorčuk Olena 2734
Fedorowicz Agnieszka, oprac. 1099; red. 1100
Fedorowicz Jacek 4026
Fedorowicz Jan 8678
Fedorowicz Katarzyna 2831
Fedorowicz-Jackowski Witold 8678
Fedorowski Józef 6637
Fedoruk Andrj 7212, 7137
Fedoruk Âroslav Oleksandrovič 7452
Fedoryk Jurij 8269
Fedus Zbigniew 9713; wyd. 9062
Feduszka Jacek 4726, 8678
Fedyszak-Radziejowska Barbara 11017
Fehr Johannes 2874
Feicht Hieronim 3006
Feitzingerowie, rodzina 3427
Fejfer Małgorzata Elżbieta 3982
Fejtová Olga 2676
Fekecz-Tomaszewska Beata, red. 3618
Felberg-Sendecka Karolina, red. 3274; wyd. 10463
Felchner Andrzej 2631
Felcman Ondóej 6579
Felczak Waclaw 747
Feldberg Hildegard 2695
Feldberg Siegbert 2695
Feldhay Brenner Rachel 9951
Feldman Dina 10208
Feldman Józef 3120
Felicjanki 4362
Feliks Anna 1496, 3625, 3641; oprac. 5899
Feliks Tych (1929–2015) 6371
Feliński Elżbieta 3392
Feliński Aleksandra 3146
Felińscy, rodzina 2920
Feliński Zygmunt Szczęsny zob. Zygmunt Szczęsny Feliński, św.
Feliszewski Zbigniew 3344
Fenczak August Stanisław 5823
Fengler Bolesław 11395
Fengler Maria, tł. 5521
Fenikowski Franciszek 3172, 3294
Ferche Joseph 5370
Fercz Julian 5824
Ferdek Bogdan 7711; przedm. 7711; red. 7711
Ferdynand I, cesarz 2201, 2576, 7855
Ferdynand II Tyrolski, arcyksiążę Tyrolu i Górnej Austrii 7855
Ferenc Ewa, wyd. 5243
Ferenc Marek 2664, 4730
Ferenc Piotrowska Maria 9952
Ferenc Stefan 9953
Fereński Piotr Jakub, rec. 5200
Ferman Barbara 1110
Fermus-Bobowiec Anna 2581
Fernemont, rodzina 6714
Ferne Eric 3852
Ferri Ciro 3652
Fert Józef F. 3323, 3263

Fertacz Sylwester, rec. 8975; red. 366
Fesser Dominika 7886
Fessler Leonard 8149
Fetzki Tomasz 772; rec. 6698
Feuchert Sascha 11421
Feusette-Czyżewska Małgorzata, oprac. 395
Feytag Gustav 5275
Fiałkowski Tomasz 2645, 10886; współpr. 10886
Fibiger Elwira 4405
Fibigerowie, rodzina 4405
Fiborek Honorata 6496
Fic Andrzej 10690; uzup. 10690
Fic Maciej 9266
Fic-Lazor Anna, red. 1496
Fick Jan Alojzy Nepomucen 3497
Ficowski Jerzy 6382
Fidelis Małgorzata 10691
Fiećko Jerzy 2831, 3030, 3364, 8270; red. 3364
Fiedler Katarzyna 2523
Fiedorczyk Jan 6828
Fiedorczyk Piotr 2839, 10692; przedm. 4687; red. 223; wyd. 4687
Fiedorek Tomasz, tł. 10001, 10157, 10297
Fieduta Aleksander 3249
Fietkiewicz-Zapalska Agnieszka 1827
15 years of Polish membership in NATO 11396
Figaj-Nowak Henryka 1080
Figiel Dominik 3061
Figiel Grzegorz 6710
Figiel Natasza 11598
Figiela Bożena 4406
Figiela Piotr 1713
Figlerowicz Matylda 3244
Figlewicz Kazimierz 4957
Figlewicz Paweł 6515
Figlus Tomasz 2300, 7453
Figura Henryk Zdzisław 4833, 9177, 10143
Figura-Osełkowska Emilia 8650
Figurniak Magdalena Liliana 2712
Figury retoryczne 1808
Fijałek Jan Nepomucen 5476
Fijałkowska Celina z Danglów 8574, 10707
Fijałkowska Grażyna 3556
Fijałkowska Izabela 2021
Fijałkowska Joanna 1626
Fijałkowska Magda 10707
Fijałkowski Adam 7454; przedm. 7287; tł. 7287
Fijałkowski Marek 3557, 9178; rec. 1946; red. 6665
Fijałkowski Mieczysław 3319, 10707
Fijałkowski Paweł 2707, 2708, 6632
Fijałkowski Tomasz 8271
Fiks Barbara, red. 227
Fiktus Paweł 675, 698, 9179, 9180, 9286, 10738
Fikus Sebastian 9211, 10178; rec. 8212
Filaber Andrzej 4119
Filanowski Błażej 1600, 8524; rec. 5973
Filbrandt-Czaja Anna 6981

Filerycz Natalia 3558
Filinger Daria 4296
Filip Elżbieta Teresa 2450
Filip Ewa 11397
Filip Krzysztof 10693; red. 10565
Filipczak Teresa 10694
Filipczak Witold 4730, 7455–7457, 7906
Filipczak-Kocur Anna, wyd. 7347
Filipczyk Joanna 3581; red. 3581
Filipek Andrzej T., wyd. 9686
Filipek-Misiak Aleksandra, oprac. 6738–6740, 6742
Filipiak Katarzyna 7151
Filipiak Kazimierz 4890
Filipini 3044
Filipinka 10653, 11139
Filipiuk Jerzy 4229
Filipkowski Marian 5499
Filipow Krzysztof 1823; rec. 2414
Filipowiak Władysław 7181; red. 7233
Filipowicz Adam Mariusz 4911; red. 4911
Filipowicz Kornel 355, 3371
Filipowicz Krzysztof 4911
Filipowicz Marcin 8423
Filipowicz Michał 4871
Filipowicz Mirosław, przedm. 2326
Filipowicz-Dubowik Henryk Antoni zob. Dubowik Henryk
Filipowicz-Tokarska Ksymena 3382, 6615
Filipowska Karolina 2709
Filipowski Piotr 866
Film 11212
Film z widokiem na morze 4027
Filmowe ulice Jerzego Toeplitza 4028
Filmy Romana Polańskiego 1719
Filomata 2855
Filosofov Dmitrij Vladimirovič 4712, 9398
Filozofia Marii Szyszkowskiej 2839
Filozofia na Polskim Uniwersytecie na Obczyźnie 2773
Filozofia wileńska XIX i XX w. 2840
Finc Marcin 784
Finch Mick 3681
Findeisen Silke 9968, 10695
Finder Gabriel N. 9051
Fink Ida 5264
Finkel Ludwik 857, 867, 886, 5676
Fionik Dorofej 8272
Firganek Karol 8867
Firkowicz Abraham 5825
Firlej Andrzej 7383
Firlej Dorota 1723, 5107; red. 5107
Firlej Stanisław 9714
Firlej Waldemar 61
Firlet Elżbieta 1717, 1718, 2662; red. 1717
Firszt Stanisław 5886
Fischbach Jarosław 4130
Fischer Adam 2434, 2434
Fischer Andrzej 452, 453

Fischer Ernst 8160
Fischer Teresa 5826
Fiszer Józef M. 11389, 11398; przedm. 11305; rec. 11589; red. 11389, 11538
Fiszer Ludwik 3427
Fiszer-Rębisz Magdalena 3082
Fiszerowa Wirydianna 4454
Fita Stanisław 963, 3323
Fitas Edyta 1404
Fitelberg Gary 6360
Fitta Agnieszka 3751, 6982
Fiuk Ewa 4093
Fiuk Piotr 2052
Fiutka Ewa, tł. 10940
Fizyka na Politechnice Warszawskiej 2952
Flachenecker Helmut 2676, 6956; przedm. 2104, 2601; red. 161, 2104, 2601
Flaczyńska Natalia, tł. 1958
Flader-Rzeszowska Katarzyna 4029, 4097
Flaga Jerzy, rec. 405, 2314, 2559, 3767, 4945, 4978, 5932, 7293, 8684
Flaga Małgorzata 607, 4947; red. 3077
Flame Henryk 10660
Fłasiński Krzysztof 11399
Flaszowie, rodzina 6555
Fleck Ludwik 2874
Fleming Jerzy 2650
Flemming Carl 2694
Flesch Corinna 5275
Fleszarowa-Muskat Stanisława 3373
Fleury Ludwik de 5827
Flier Michael 11328
Flik Józef 5986
Flin Piotr 8273
Flis Andrzej 5490
Flis Iwona 740
Flis Jan 5109
Flis Maria Jolanta 5490
Flis-Czerniak Elżbieta 3410
Flisińska Zdzisława 6166, 6504
Flisiński Jerzy 5350, 7458; red. 272
Flizak Sebastian 2439, 3398
Flizikowski Józef, red. 3773–3775
FlorâBoris 7459
Florczak Ilona 418, 1070, 1321, 8274; przedm. 8019; rec. 9288; red. 8019
Florek Anna 908
Florek Marek 868, 2208, 2301, 2444, 3998, 4297, 6919
Florencja, Włochy 3643, 5230
Florian Józef Stępnia, bł. 5604
Florianowicz Magdalena 1408
Florinskaâ Aleksandra Nikolaevna zob. Zakutina Aleksandra Nikolaevna
Florinskij Aleksej Semenovič 8200
Florkowska Marzena 4958
Florkowski Marek 4958
Floryńska-Lalewicz Halina 2830; współpr. 2830
Florys Maciej 11598
Flossenbürg, Niemcy; obóz 9696, 10343
Flotylla Rzeczna Marynarki Wojennej we wrześniu 1939 r. 9715
Fluda-Krokos Agnieszka 1380, 3461, 5739, 7460; rec. 1410; red. 1380

Flukowska Maria 5828
Flukowski Stefan 5828, 10053
Fogelzang-Adler Ewa, wyd. 9864
Fogg Mieczysław 4160
Fokciński Hieronim 2807, 5499, 9954
Foks Andrzej 6555; oprac. 6555
Foks Arkadiusz 6555
Fokszan Lucjan 5861
Fokt Krzysztof 6960, 6983; rec. 2325; wyd. 7341
Folega Michał 5926
Folga-Januszevska Dorota 1490, 1491, 1503, 2035; red. 1497
Folia Bibliologica 177
Folia Historica Cracoviensia 178
Folia Toruniensia 179
Folkierski Władysław 8681
Follprecht Kamila 454, 3671, 5351, 8275; red. 195
Foltyn Edelgarda M. 6509
Foltyn Rafał 1505, 3916, 5164, 10696
Foltyński Jarosław 9181
Folwarki i dobra ziemskie kościoła św. Małgorzaty w Nowym Sączu 7988
Folwarki Małe, pow. białostocki 6526, 10729
Fołta Magdalena 5201
Fołta Stanisław 1965
Fominaité Marta 489
Fonferek Joanna 6674, 6855
Fons Anna 1872
Font Márta 7137
Fontana Baltazar 3782
Fontana Julian 8614
Forajter Waclaw 6409
Fordoński Arkadiusz, rec. 4751
Fordoński Radosław 4728
Forecki Piotr 785
Formanek Ryszard, fot. 10498
Formanowicz Mariusz 2161
Fornal Maria 3743
Fornal Paweł 10697, 10845
Fornal Rafał 6535
Forst de Battaglia Otto 1468
Forster Albert 10175
Forster Ellinor 8276
Fortis Alberto 7450
Fortuna-Antoszkiewicz Beata 2019
Forty austriackie w Nowej Hucie 1720
Fortyfikacje Polski Północno-Wschodniej 4834
Forycki Maciej 3245, 5259, 7450, 7461, 7906; przedm. 7323; rec. 7440
Foryńska Barbara 8690
Forysiak Jacek 2302
Forysiak-Wójciński Robert 2207
Foryś Marta, red. 5543
Foucault Michel 3660
Fox Dorota 4044, 9182, 11578; przedm. 4044; red. 4044, 11578
Foxman Abraham H. 5956
Foyt Jan 4988
Frajlich Anna 2803
Fraszczek Andrzej 1744; red. 1744

Franaszek Piotr 2656, 5233, 8953, 10674, 10698, 10699
Franc Aneta, red. 5560
Franc Sławomir 6003
Franciszek II Rakoczy, książę Siedmiogrodu 3398
Franciszek Florentczyk 3750
Franciszek Józef I, cesarz austriacki 2679
Franciszek Kęsy, bł. 9936
Franciszek Ksawery, św. 3550
Franciszkanie 94, 1396, 2191, 2592, 2601, 2632, 2929, 3043, 3554, 3623, 3625, 3637, 3694, 3763, 3864, 3908, 4127, 4999, 5070, 5086, 5171, 5178, 5179, 5806, 5849, 8488, 8593, 9197, 9210, 9997, 11038, 11194
Francja 21, 550, 775, 783, 905, 1365, 1366, 1488, 1706, 1809, 1820, 2159, 2640, 2655, 2658, 2772, 2779, 2818, 2881, 3041, 3228, 3246, 3263, 3302, 3481, 3573, 3687, 4021, 4096, 4202, 4698, 4752, 4861, 4935, 5274, 5280, 5678, 5837, 6006, 6289, 6534, 6764, 7366, 7450, 7527, 7556, 7658, 7702, 7747, 7782, 7794, 7888, 7891, 8004, 8009, 8083, 8094, 8110, 8121, 8398, 8577, 8671, 8680, 8853, 8867, 8958, 8998, 9018, 9068, 9086, 9192, 9339, 9378, 9453, 9599, 9914, 10074, 10149, 10259, 10367, 10437, 10536, 11031, 11226, 11243
Franco Francisco 9134, 10600
François Étienne 5276
Franczak Józef 10660
Franczak Radosław 3429
Franczyk Patrycja 8277
Franczyk-Cegła Agnieszka 1467, 6963
Franeker, Holandia 5533
Frank Hans 3414, 4687, 10212
Frank Jakub Lejbowicz (Dobrucki Józef) 2727, 7434
Franke Annemarie, red. 4739
Franke Jerzy 1; przedm. 1; red. 1
Fränkel Hermann 2060
Frankel Maria 5459, 5908; red. 351; wyd. 8009
Frankenstein Jan 4988
Frankfurt nad Odrą, Niemcy 3006; Lossow 5265
Frankiewicz Mateusz 6846, 6880
Frankiewicz Paulina 3041
Fränklowie, rodzina 2733
Franko van âkovič 6793
Franko Olga 2532
Frankonia 2712
Frankowo, pow. golubsko-dobrzyński 10434
Frankowska Kamila, red. 6726
Frankowska Sylwia, wyd. 10498
Frankowska Witosława 2451
Frankowski Franciszek 5478
Frankowski Władysław 8702
František Josef 10190
Franus Edward 5490
Franz Julius 3006
Franz Maciej 9171; red. 2610
Frasyniuk Władysław 11218
Frazik Wojciech 2113, oprac. 19, 98; red. 374
Frącek Teresa Antonietta 6461
Frąckiewicz Anna 3627
Frąckiewicz Małgorzata K. 2376, 5689; przedm. 1060; red. 1060
Frąckiewicz Paweł 1694
Frąckowiak Bogdan 4624
Frąckowiak Ewa 3460
Frąckowiak Kamil 11391
Frąckowiak Miłosz, red. 3078

Frąckowiak Naksymilian 10812
Frąckowiak Piotr, rec. 2251
Frączek Lech 8278; rec. 6734
Frączek Renata, współpr. 1481
Frączek Tomasz 5185, 8977
Frąk Dorota 3045
Frąszczak Karolina, wyd. 10468
Frątczak Dorota 5203
Frątczak Ewa 2539
Frątczak Marian 1557
Frątczak Sławomir Z. 1643
Frątczak Wojciech 4959, 9955
Fredro Aleksander 4070
Fredro Andrzej Maksymilian 7270, 7842
Fredro Henryk 7989
Freestone Ian C. 975
Freeze ChaeRan Y., red. 242, 2557
Freiburg, Niemcy 11057
Freidenberg Bronisław 11289
Freiherr von und zu Massenbach Heiko 2619
Freilich Miri 5962
Freimannowie, rodzina 2733
Frejlich Kamil 7933, 10700
Fremde erfahren 3246
Frenkel Izasław 11400
Frey Dagobert 3006
Freytag Gustav 5274
Frick David 7462, 7463; przedm. 7344; rec. 7315; wyd. 7344
Friedl Robert
Friedla Katharina 9956, 10738
Friedlaenderowie, rodzina 5497
Friedleinowie, rodzina 3427
Friedler Eric 10217
Friedman Filip 1013
Friedrich Agnieszka 8279
Friedrich Jacek 5234, 10701
Friedrich Karin, red. 7416
Friemann Witold 9266
Frikkenowie, rodzina 7797
Frischke Gabriela 2632
Frister Vera 10380
Friszke Andrzej 10702, 10886, 11031; przedm. 9334, 11040; współpr. 8960
Fritzsche Hans 10178
Froben Johann 855, 2104
From studies on ancient arms and armour production technology 4835
From the problems of historical archaeology 6984
From the Warsaw Uprising to Auschwitz 9716
Frombork, pow. braniewski 1757, 2282, 5986
Fronczewski Piotr 4030
Fronda 2685
Front Łukasz 4960
Front wschodni I wojny światowej 8280
Frontczak Beata 1536
Frühmittelalterliche Münzfunde aus Polen 2249
Frużyński Adam 1507, 4407, 6802
Fryburg, Szwajcaria 1373, 8425

Fryc Stanisław 5352
Frydek, pow. pszczyński 1526
Fryderyk Chopin w Toruniu 4131
Fryderyk III, cesarz 6899
Fryderyk V, król Danii i Norwegii 2362
Fryderyk V, margrabia brandenburski 2592
Fryderyk II Wielki, król Prus 3695, 4844, 5274, 7283, 7450, 7500, 7501
Fryderyk Jagiellończyk 6918
Fryderyk Wilhelm I, król Prus 7384
Fryderyk Wilhelm II, król Prus 7450, 7981
Fryderyk Wilhelm III, król Prus 7450
Frydlewicz Stanisław, oprac. 1892
Frydman Nechama 9223
Frydrych Aldona 11394; red. 11394
Frydryczak Beata 5266
Frydrysiak Adam 6487
Frykowski Janusz Adam 2710, 4961–4963, 7464–7471
Frymark Stanisław, tł. 9009
Fryszman Dawid 3295
Frysztak, pow. strzyżowski 6631
Fryś Andrzej 9183, 9957
Fryze Stanisław 5537
Fryzja 10177; Północna 9587
Fryźlewicz Andrzej 10703; wyd. 10552
Fryźlewicz Marek Stanisław 5353, 5674, 6035, 6294, 10704–10706
Fuchs Gustav 3499
Fuchs Hans jun. 3499
Fuchs-Frotscher Daniela 5274
Fudalej Krzysztof 703, 1162; rec. 4884, 8026
Fudali Dariusz 2652, 10845
Fudała Janusz 4595
Fudzińska Ewa 1758, 6674, 6845
Fudziński Mirosław 4298, 6674, 6837; przedm. 6674, 6837, 6845; red. 6674, 6837, 6845
Fudziński Piotr 4298, 6674, 6837, 6845
Fuglewicz Barbara 869
Fuglewicz Piotr 2953
Fukala Radek 2612, 6579, 6741, 6985
Fuks Ewa 1108
Fuksa Katarzyna 4118
Fulman Marian Leon 10104
Fülöpp-Romhányi Beatrix 6986
Fułek Wojciech 4132
Funck Jan 7692
Funeralia Lednickie 2444
Funkcje grodów w państwach średniowiecznej Europy Środkowej 6987
Funkcje muzeum współcześnie 1492
Funkcjonariusze Komendy Wojewódzkiej Policji Państwowej w Łodzi 5354
Furier Andrzej 761, 870, 8281
Furman Jan 6940
Furman Wojciech 3521; red. 11532
Furmanek Eliza 11419
Furmanek Mirosław 6490, 6817, 6878
Furmanek Waldemar, współpr. 5918
Furmann Marcei 10199
Furmańczyk Jacek 8282
Fürstenberg/Havel, Niemcy; obóz Ravensbrück 1789, 9680, 9707

Fyda Wojciech 5287

Gabdráfiková Liliá 3241
Gaber Klaus 3006
Gaber Mariola 3039; red. 3039
Gabiś Agata 2882
Gabler Dorota 2022
Gablerówna Lidia 8772
Gaboriau Emile 3296
Gabral Łukasz 3323
Gabryelski Jerzy 9332
Gabrysz Teresa 6807
Gabryś Anna 10294
Gabryś-Sławińska Monika 3360, 8283, 8284; oprac. 3361; red. 3410
Gac Dominik 3263
Gaca Andrzej 5654
Gacek Gabriela 2452, 2486, 4188
Gacia Tadeusz 6576
Gacka Dorota 912
Gackowski Andrzej 6838
Gaczoł Andrzej 2017, 2023
Gaczoł Ewa 1576, 5913
Gad Aneta, red. 6726
Gad Damian, red. 6726
Gad Paweł 5622, 7472–7474
Gad Stanisław 5567
Gadamer Hans-Georg 2874
Gadamska-Serafin Renata 3236, 3247, 3249
Gadocha Marcin 5237, 8909; red. 4454
Gadomska Anna 919–921
Gadomska Barbara, tł. 10086
Gadomski Łukasz, il. 3791
Gadomski Piotr 4872
Gadowska Irmína 2759, 6494
Gaidis Ryszard, rec. 2603, 6233
Gaiki, pow. głogowski 6527
Gaj, pow. wrocławski 6861
Gaj Beata 2610, 2828; red. 2828
Gaj Krzysztof M. 9958
Gaj-Piotrowski Wilhelm 6723
Gajak-Toczek Małgorzata 3357
Gajda Ewa 5654
Gajda Janusz 6101; rec. 5174
Gajda Kazimierz 3398
Gajda Piotr, tł. 2227
Gajda Robert 5829
Gajda Sławomir 6472
Gajda Stanisław 3207
Gajda Zdzisław 4408
Gajdis Anna 3248
Gajdziński Piotr 5845, 6185
Gajek Józef 2434
Gajew, pow. kutnowski 4314
Gajewska Agnieszka 3309
Gajewska Bożena 10707

Gajewska Janina 8906
 Gajewska Zofia 5503
 Gajewski Alexandra 3852
 Gajewski Artur, oprac. 892, 7114; wyd. 892, 7114, 7809
 Gajewski Jacek 3604
 Gajewski Jerzy Wojciech 5355
 Gajewski Stanisław 2657
 Gajkowska Cecylia 5777
 Gajocha-Kulpa Magdalena 4102
 Gajos Bartłomiej 871, 9959
 Gajowniczek Janusz 6518
 Gajowniczek Zygmunt Tomasz 1102, 4409, 6604, 8285; red. 1068
 Gajusz Juliusz Cezar 3440
 Gajzler Paweł Tadeusz 1974, 9960–9962
 Gajzlerowa Eleonora z Cerchów 7990
 Galagan Oksana 2920
 Galant Arleta, red. 3309, 3422
 Galant Katarzyna 8666
 Galantowicz Andrzej 5830
 Galas Dominik Jerzy 4410, 6594, 8909
 Galas Łukasz 6566; przedm. 6566
 Galas Michał 3120; rec. 4974; red. 6349
 Galatowski Joannicjusz (Galâtovs'kij Ìoannukij) 7350
 Galeja Justyna 2954
 Galek Czesław 8286, 8287
 Galewska-Gurzińska Iwona 5268
 Galewski Dariusz 3671, 4989, 4988; red. 4988
 Galewski Tomasz 1061
 Galica Andrzej 5831, 8533
 Galica-Górkiewicz Stanisława 5356
 Galicja 14, 561, 606, 897, 1244, 1657, 1726, 1732, 2098, 2342, 2352, 2361, 2532, 2620, 2644, 2652, 2656, 2657, 2671, 2679, 2686, 2697, 2712, 2734, 2921, 2922, 2993, 3054, 3065, 3089, 3090, 3100, 3221, 3239, 3427, 4269, 4440, 4454, 4736, 4752, 4808, 5233, 5239, 5242, 5273, 5302, 5315, 5494, 5801, 6097, 6242, 6347, 7360, 7983, 8073, 8106, 8121, 8129, 8139, 8170, 8180, 8189, 8194, 8199, 8208, 8256, 8261, 8299, 8347, 8355, 8360, 8380, 8386, 8402, 8403, 8442, 8453, 8482, 8501, 8509, 8511, 8515, 8526, 8533, 8537, 8608, 8609, 8610, 8619, 8624, 8637, 8641, 8660, 8673, 8678, 8686, 8691, 8726, 8731, 8732, 8736, 8748, 8754, 8758, 8778, 8793, 8869, 8873, 8891, 8901, 8903, 8924, 8935, 8953, 8955, 10067, 10886; Wschodnia 2584, 4751, 6219, 8020, 8731, 10050, 10211; Zachodnia 4804, 8210, 8645, 8696, 9120
 Galij-Skarbińska Sylwia 4785, 5005, 6601, 10708; red. 10304
 Galik Elżbieta 3006
 Galik Piotr 1919, 2694
 Galindia 7200
 Galiński Michał 5287
 Galiński Tadeusz 6839–6842
 Gall Alfred 5204; red. 5204
 Gallowa Halina 9717
 Galon Mirosław, red. 10565
 Gалоńczyk Józef 5832
 Galos Małgorzata 3459
 Galster Jan 11391
 Galuba Rafał 1234, 1264, 4762
 Galus Zbigniew, red. 362
 Galušinsk'kij Mihajlo Mikolajovič 3065
 Gałacki Adolf 5833
 Gałaś Zdzisław 6364
 Gaładek Michał 9417
 Gałazka Małgorzata 9282

Gałązka Roman 6683
Gałązka Tomasz S., tł. 10127
Gałązka Waldemar 6502; przedm. 6502
Gałek Beata 9963
Gałędek Michał 8121, 8460, 9417
Gałęza Jarosław 1503
Gałęziowski Mirosław, współpr. 3918
Gałęziowski Jakub 396
Gałęzowska Alicja 6880
Gałęzowski Marek 2675, 2690, 6124, 8955, 10176, 10294; przedm. 10174; red. 2690, 10174
Gałka Andrzej 5083
Gałka Oliwia 10738
Gałka Władysław 10381
Gałkowski Artur 3324; przedm. 3324; red. 3324
Gałkowski Juliusz 3604
Gałkowski Marcin 2662
Gałkowski Paweł 2418
Gałkowski Piotr, wyd. 8972
Gałuszka Edyta 678
Gałuszka Justyna 7449
Gałuszka Tomasz 3671, 6988
Gałuszkowa-Sicińska Edyta 6162
Gałwiaczek Tomasz 1884, 2690
Gambara Magdalena, tł. 8208
Gamdzyk-Kluźniak Maria, oprac. 1456
Gamrat zob. Jasło
Gamrat Małgorzata, rec. 4156
Gamska-Łempicka Jadwiga 3371
Gamus Paula 11401
Gan Paweł 6830, 6984, 7041
Gancarczyk Paweł, red. 4162
Gancarz Bogdan, rec. 5500
Gancarz Jolanta 7475
Gancewski Jan 3039, 4410, 6947, 6989, 6990
Gancewski Kazimierz 5357
Gandecka Kamila 3065; przedm. 3061; red. 3061
Gano Stanisław 4847
Ganobis Henryk 5358
Gansiniec Ryszard 2828
Gańczak Filip 10709; wyd. 10442
Gańko Karolina Wanda 5359
Gapiński Bartłomiej 11402
Gapski Henryk, red. 2338
Gapys Jerzy 2581, 9873, 10143
Gara Katarzyna 3240
Garadzinski palimpsest 6551
Garanty Aneta 3641, 6723
Garba Bartłomiej 10344
Garbaciak Michał, rec. 6291
Garbacik Roman 4412
Garbacz Anna, red. 5583, 6723
Garbacz Dionizy 4595
Garbacz Magdalena, red. 6657
Garbacz Piotr 6723
Garbacz-Klempka Aldona 1700, 2250, 6609, 6836, 7219
Garbaczewski Jerzy 4836, 8288

Garbaczewski Witold 1611; rec. 2279
Garbal Łukasz, przedm. 9334; red. 9334
Garbarczyk Jerzy E., red. 2952
Garbary zob. Kraków
Garbe Robert Hermann 5497
Garber Klaus 1745
Garbers Peter, red. 41
Garbiec, wzgórze k. Myśliborza w pow. jaworskim 6822
Garbowski Marcin, tł. 2743
Garbowski Michał 1498
Garbów, pow. lubelski 10306
Garbów, pow. puławski 4494
Garbula Joanna Maria 3039; red. 3039
Garczeńska Anna 4031
Garczewski Krzysztof 4031, 11389
Garczyk Bartłomiej 2585, 2774, 8121; rec. 4796
Garczyńska Zofia 9718
Gardawski Aleksander 2880
Gardawski Juliusz 2880
Gardeła Leszek 2610; red. 1695
Gardi Dûra 2734
Gardocki Wiktor 10710, 10972
Gardzeeŭ Ũry zob. Gordziejew Jerzy
Gardzielewska Janina 5659
Gardzielewski Zygfryd 3466, 5659
Gardziński Zygmunt 2581
Garewicz Jan 2830, 10361
Garlej Beata 3397
Garlicka Anna, red. 4096
Garlicki Andrzej, przedm. 8084
Garlicki Przemysław 3449
Garlińska Maja 3318
Garmatny V'ital' 9184, 9185
Garncarski Jan, red. 6865
Garnczarska Magdalena 2103
Garnczarski Stanisław 4119; oprac. 4166; red. 4166
Garnier Jan Adam de 7531
Garnysz Maciej Grzegorz 2192
Garodnâ X-XX stst. 6552
Garus Jerzy 5834, 7135
Garwascy, rodzina 2152
Garwolin, woj. mazowieckie 10224; powiat 4970, 5088, 10030; region 375, 8706
Garwoliński Tomasz 2938, 3430, 3492
Gasikowski Stefan 4964
Gasz Zdzisław, red. 4273
Gaszold-Señ Przemysław 4886, 10687, 10711
Gaszyńska-Magiera Małgorzata 4965
Gaszyński Paweł 5323
Gath Isak Netnanêl 7476
Gati Charles, red. 4812
Gatlik Franciszek Konstanty 4966
Gatlik Tomasz 4966
Gaul Jerzy 1357, 1358, 4847, 4886
Gaupp Ernst Theodor 2828
Gause Fritz 6521
Gavrylina Ganna 2103

Gawarecki Wincenty Hipolit 5651
Gaweł Artur 3753
Gaweł Dariusz 2052
Gaweł Jan 9719
Gaweł Robert 1717, 4413
Gaweł Urszula 2103
Gawącka Barbara Maria 2733, 8289
Gawąda Marta 1674
Gawąda Monika 6531
Gawin Magdalena 1834, 8290
Gawin Tadeusz 2775
Gawinecka-Woźniak Magda 2610, 9964, 10712; rec. 9546
Gawinecki Jerzy 10173
Gawinek Anna 11403
Gawkowski Robert 6768, 6769
Gawlak Helena 6799
Gawlas Henryk 4414
Gawlas Jan 2488
Gawlas Sławomir 6991; red. 6977
Gawlicki Marcin 2672
Gawlicz Katarzyna, tł. 4725
Gawlik Jan Stefan, red. 4471
Gawlik Marta 1397
Gawlik Stanisław 5835; współpr. 5099
Gawlikowski Lechosław 5360
Gawlikowski Maciej 10689
Gawlina Józef 672, 1036, 1702, 5836, 5837, 9561, 9681
Gawłowicz Józef 5248
Gawłowska Maria 5490
Gawłuszowice, pow. mielecki 4807, 4982
Gawor Jacek 9339
Gawor Leszek 2841, 5934
Gawor Małgorzata 9389
Gawrecká Marie 4793
Gawrecki Dan 4793
Gawron Antoni 467
Gawron Edyta 3120
Gawron Jan 6992
Gawron Przemysław 1231, 7477, 7838
Gawrońska Anna 5991
Gawrońska-Garstka Magdalena 2619
Gawroński Adam 3128
Gawroński Arkadiusz 2815
Gawroński Bohdan, red. 4105
Gawroński Franciszek Rawita 2453
Gawryluk Dorota 2019
Gawryluk Michał 11404
Gawrysiakowa Janina 4415
Gawryszczak Marcin 1607, 6174, 9186
Gawryś Jadwiga 11562
Gazda Daniel 6674, 6855
Gazda Grzegorz 3324, 11421
Gazda Lucjan 3775
Gazda Marcin 1103
Gazeta Białostocka 3222
Gazeta Gdańska 3402, 5156

Gazeta Grudziądzka 5285, 9286
Gazeta Kielecka 8674, 8879
Gazeta Krakowska 10527, 10893
Gazeta Lecka 4794
Gazeta Lejdejska 2648
Gazeta Lekarska 9431
Gazeta Lubelska 8177
Gazeta Ludowa 5258
Gazeta Olsztyńska 5156
Gazeta Pomorska 10402
Gazeta Robotnicza 9323
Gazeta Rolnicza 3501
Gazeta Świąteczna 8028
Gazeta Toruńska 3508, 5285, 8332
Gazeta Wyborcza 11031, 11476, 11551, 11587
Gazeta Żydowska 2740
Gazety Wileńskie 7658
 Gazińska-Wójtowicz Dorota 2352
 Gaziński Radosław 260, 6636, 7478
 Gaziński Wojciech 4624
 Gazzola Piero 2017
 Gąbin, pow. płocki; region 2487
 Gącarzewicz Małgorzata 1183
 Gądecki Stanisław 10660
 Gądek Maciej Józef 5838
 Gągol Andrzej 10713
 Gąsecki Krzysztof 3039
 Gąsienica Byrcyn Wojciech 2377, 4416
 Gąsiewski Włodzimierz 4808, 5361
 Gąsior Agnieszka 2592
 Gąsior Grzegorz 10714
 Gąsior Renata 510, 3045
 Gąsior-Chrzan Barbara 3006
 Gąsiorek Jan 2454
 Gąsiorowie, rodzina 2162
 Gąsiorowscy, rodzina 2162
 Gąsiorowska Helena 5499
 Gąsiorowska Patrycja 4967
 Gąsiorowski Andrzej Roman 2776, 2777, 4807, 9965, 10175; przedm. 10344; red. 4536, 10344
 Gąsiorowski Antoni 6993; przedm. 2670; red. 2670, 2683
 Gąsiorowski Paweł Bogdan 2162, 2163
 Gąsiorowski Stefan 2711, 2955; oprac. 15; przedm. 2740; red. 2740
 Gąsiorowski Tadeusz 4990
 Gąsiorowski Teodor, rec. 10141; red. 5467
 Gąsowski Andrzej 11389
 Gąsowski Jerzy 1080
 Gąsowski Tomasz 2657, 2690, 2701, 4736; rec. 4804; red. 327
 Gąstał Piotr, przedm. 6450
 Gąszczyńska Halina 5499
 Gątkowska-Wągrzyn Urszula 6224
 Gątkowska Anna 458
 Gdańsk 26, 180, 213, 335, 385, 403, 430, 740, 921, 1164, 1166, 1267, 1279, 1282, 1287–1289, 1380, 1385, 1393–1395, 1288, 1550–1554, 1698, 1757, 1845, 1971, 2087, 2103, 2104, 2108, 2138, 2261, 2352, 2610, 2656, 2658, 2670, 2672, 2676, 2716, 2772, 2802, 2916, 3018, 3054, 3172, 3309, 3371, 3395, 3433, 3434, 3449, 3460, 3465, 3499, 3535, 3562, 3576, 3623, 3625, 3627, 3759, 3769, 3857, 3877, 3916, 3943, 4026, 4043, 4143, 4270, 4283, 4305, 4416, 4535, 4623, 4625, 4644, 4931, 4998, 5027, 5028, 5189, 5195, 5203, 5213, 5221, 5226, 5229, 6365, 5272, 5282, 5312, 5330, 5345, 5775, 6004, 6005, 6039,

6236, 6253, 6365, 6421, 6528, 6674, 6810, 6899, 7151, 7191, 7257, 7272, 7389, 7446, 7536, 7583–7585, 7702, 7720, 7746, 7824, 7825, 7898, 7908, 7999, 8221, 8227, 8414, 8462, 8650, 9013, 9153, 9649, 9848, 9989, 9991, 10344, 10382, 10471, 10515, 10610, 10624, 10649, 10738, 10746, 10819, 10821, 10904, 10999, 11011, 11139, 11230, 11240, 11282, 11539; archidiecezja 5003; Główne Miasto 10701; Łostowice 6837; Nowy Port 9991; Oliwa 1231, 3604, 7196, 7520; Osiek 7090; region 4367, 10359, 10689, 11533; rejencja 8571; Strzyża Górna 3837; Śródmieście 3623; Westerplatte 4824, 9562, 9938, 9991, 11272; Wolne Miasto 2626, 2663, 2802, 4627, 5296, 6673, 9013, 9053, 9121, 9500, 9650; Wrzeszcz 3916, 4443
 Gdańsk a Rzeczpospolita w okresie staropolskim 2658
 Gdańsk w literaturze 26
 Gdańsk w tramwajach i autobusach 4416
Gdańskie Studia Muzealne 180
 Gdańskie województwo 3146, 4626, 10344, 10650, 10693, 10727, 10785, 11137, 11168
 Gdów, pow. wielicki 6529
 Gdula Władysław 5839
 Gdy gaśnie pamięć ludzka 1515
 Gdynia, woj. pomorskie 7, 281, 1555, 1719, 2610, 2772, 2802, 3623, 3857, 4026, 4201, 4215, 4472, 4526, 4624, 5312, 5579, 5579, 6200, 6530, 6531, 9050, 9126, 9161, 9261, 9362, 9595, 10429, 10515, 10553, 10690, 10819, 10904, 11444, 11578, 11579; Chylonia 5130; Kolibki 4526, 8255; Oksywie 6323, 9059, 11387; Orłowo 444; region 4297; Wielki Kack 6837
 Geben Kinga 2700, 2706
 Gebert Konstanty 10974
 Gebethner Stanisław 3476
 Gebirtig Mordechaj 3371
 Geblewicz Olgierd 4684
 Geck Karl Wilhelm 3006
 Gediga Bogusław 2880, 5266, 6026, 6341; red. 5266
 Gediminowicze 7212
 Gedl Marek 4299, 4300
 Geheime Schul- und Bildungswesen der Polinnen im Konzentrationslager Ravensbrück 1789
 Gehlhoff Walter 10442
 Gehrke Roland 8291
 Geissler Conrad 4119
 Gella Aleksander 4418, 4419
 Gelles Katarzyna 5204
 Gellner Joanna 1592
 Gembalski Julian 4133, 4187, 10570
 Gembarzewski Bronisław 8292, 8293
 Gemra Anna 3296, 5217; przedm. 3296; red. 3296
 Gemstones from the ducal part of the fortified settlement of Poznań 4837
 Genderka Kazimierz 3041
 Genealogia współczesności 4712
 Generalne Gubernatorstwo 2669, 4642, 4687, 4807, 9019, 9872, 9913, 9916, 10133, 10174, 10175, 10212, 10292, 10297
 „Genius loci” i „starożytności” 1644
Gens 181
 Gensler Marek 4935
 Genua, Włochy 2807
 Geograf Bawarski 1049
Geographia Polonica 3514, 3528
 Georgakopulos Kostas 11023
 Georges de La Tour 1809
 Georgieva Tina Nikolaevna 8294
 Georomantyzm 3249
 Gepnerówna Halina 2984
 Gerałt Jacek 4776
 Gerasimova Irina, wyd. 7315
 Gerber Piotr 2046
 Gercûk Dmitro 3065

Gerczak Janina 4890
Geremek Bronisław 4704, 4714, 4714, 11584
Geret Krzysztof Henryk 7518
Gerhardt Paul 3208
Gerhardt Sebastian
Geritz Józef Ambroży 5840
Gerlic Henryk, oprac. 5405
Gerlich Marian Grzegorz 2703
German Aleksej Ūr'evič 4080
Germanistik in Polen. Geschichte 2956
Germanistik in Polen: zur Fachgeschichte einer literaturwissenschaftlichen Auslandsgermanistik 5362
Gernat Jacek 3559, 3560, 7479
Geron Małgorzata 3561
Gershwin George 10958
Gerson Wojciech 8840; il. 958
Gerss Marcin 3172
Gerus Lúdmila 2734
Gerus Zygmunt 6637
Gescher Franz 3006
Geschichte der jüdischen Bevölkerung 2712
Gestrich Andreas, red. 2642
Get-Stankiewicz Eugeniusz 5841
Getka Joanna 3451
Getka-Kenig Mikołaj 3628, 3754, 8097
Getynga, Niemcy 7828
Geyer Robert 5842
Gębarowicz Mieczysław 5843
Gębice, pow. gostyński 6532
Gębicki Robert 2685
Gębickie zapiski historyczne 6532
Gębka Piotr 4968
Gębołyś Zdzisław 13, 3449
Gębuś Tadeusz 10715
Gędek Marek 2346, 2586, 3507
Gęga-Osowska Ewa 4161
Gęsicki Janusz 4646
Gherardini Józef Bartłomiej 7944
Giba Gabriel 5074
Gibała Stefan 5078
Gibaszewski Krzysztof 9966
Gibbs Justyna 8295
Gibczyński Wojciech 2251
Gibiec Magdalena 2584
Gibiński Kornel 5462
Giblak Beata 3006
Gidaszewski Tomasz 2670, 6916
Gidle, pow. Radomszczański 3739
Gieba Kamila 3222
Giebień Helena 2778
Giecołd-Gąbska Danuta 10382
Giecz, pow. średzki, woj. wielkopolskie 512, 1608, 4317
Giedroyc Jerzy 499, 2649, 3228, 4748, 5039, 5844, 10457, 10783
Giedymin, wielki książę litewski 900
Giedymina Wzgórze zob. Parkowa Góra
Giedyminowicze 2632
Giej Maria, red. 5245

Giełzak Marcin 872
Giemza Lech 3250
Gierasymiuk Natalia, tł. 1514
Gierat Stanisław 11297
Gierek Edward 5845, 10524, 11031
Giereło Jan 4890
Giergiel Tomisław 738, 1620, 1828, 2208, 2303, 7856; oprac. 39; rec. 7078
Giergielewicz Jerzy 2218, 2659
Gierke Leszek Mieczysław, pseud. Sokół 10302
Gierke Michał, przedm. 7016; rec. 4557; red. 7016
Gierlak Maria 5204, 5274
Gierlasiński Janusz 10716
Gierowska-Dybalska Magdalena, oprac. 3562
Gierowska-Kałamur Joanna 8906; przedm. 9049; rec. 9230; wyd. 9049, 9056
Gierowski Stefan 3562
Giersz Monika 5157
Gierszewska Barbara Lena 3360
Gierszewska Krystyna 6610
Gierszewski Andrzej, współpr. 7200
Gierszewski Stanisław 5312
Gierszewski Zbigniew 3294
Giertych Jędrzej 4715, 4716, 8296
Giese Arno, współpr. 10426
Gieszczyńska Renata 10689, 10738
Gieszczyńska-Nowacka Katarzyna 2164, 8297
Gieszczyński Witold 10717; red. 175; wyd. 10546
Gietrzwałd, pow. olsztyński 8346
Giewont, szczyt w Tatrach 2509
Gieysztor Aleksander 2670
Giętkowski Mirosław 9187; red. 331, 4861
Gigilewicz Edward 1036
Gigilewicz Weronika 1036
Gigoń Antoni 6592
Gigoń Mateusz 6994
Gil Andrzej 2581, 2644, 4950, 6995
Gil Honorat Czesław 361, 5846
Gil Karoline 5204; red. 11302
Gil Piotr 11376
Gil Radosław 4899
Gil Zdzisław 1485
Gil-Drozd Agnieszka 6818
Gilbert Eleazar 7271
Gilderdale-Scott Heather 975
Gilewicz Joanna, tł. 2587
Gilibert Jean Emmanuel 2865, 7366, 7658, 7798, 7813, 7828, 7892
Gilibert Stanisław 8230
Gill-Tarnowska Dorota 2347
Giller Agaton 8254
Giller Stefan January 5847
Gillmeister Kamila 2455
Gilly Friedrich 6675
Gilmeister Jan 10718
Gilowice, pow. żywiecki 6327
Gimžauskas Edmundas 8298, 8906, 9188, 9189; rec. 2608; red. 9006
Ginalski Jerzy 1485, 6880; red. 131
Ginczanka Zuzanna 1835, 5848

Ginter Artur 6481
Ginter Bogdan Marian 4890
Ginter Bohdan Wojciech 4890
Ginter Bolesław 753, 4328
Gintowt-Dziewałtowsky, rodzina 2187
Gintyło Jan Chryzostom 8040, 8040
Girlich Hans Joachim 3006
Girs Aleksej Feodorovič 7991
Girsztowt Aleksandra 588, 646
Girulski Robert 4837
Gis Kacper 7449, 7480, 7797
Gisges-Zwierzchowska Ewa 3431
Gistaryčny atlas Belaruśi 2348
Giter-Granatstein Noj 7992
Giza Andrzej, red. 2367
Giza Barbara 4009; przedm. 4009; red. 4009
Giza Jerzy 4717, 4838, 8605
Giza Józef 8664
Giza-Podgórska Maria 9967
Gizella Jerzy, rec. 8005, 9793
Gizella Zygmunt 9720
Gizicki Wojciech 11412
Giziński Piotr 1289, 2103
Giziński Sławomir 4872
Giżycka Barbara, wyd. 7278
Giżycko, woj. warmińsko-mazurskie 8265, 10397; powiat 8265
Glabisz Grzegorz 7449, 7906
Gładiączuk Sergij Oleksandrovič 9190
Glagla Alfred 6801
Glagoleva Ol'ga Evgen'evna, rec. 7441
Glanert Peter 4455
Glanów, pow. olkuski 8867
Glapiak Jarosław, red. 5439
Glass Andrzej 10173
Glauer Max 6672
Glauert Mario 5092
Glaukopis 182
Gleic Alojzy Krzysztof 5849
Gleich Hermann 5497
Gleinert Tadeusz, przedm. 6528
Gleisner Iwona 1441
Glemp Józef 5850, 10442; przedm. 7985
Glemża Liudas 490, 7481, 7658, 7719; rec. 7401
Glen Andrzej 11375
Glenc Joanna 2488
Glensk Urszula 3422, 5204; oprac. 8957; przedm. 8957
Gleń Piotr 2045
Gliksman Adam 4420; red. 1955; współpr. 1955
Glinianowicz Katarzyna 8299
Glinianowicz Marcin 7738
Gliniecki Tomasz 10344
Glinka Adam 2267
Glinka Stanisław 5232
Glinno, pow. sieradzki 4320
Glińska Halina, red. 11387
Gliński Andrzej 474, 7482, 7483

Gliński Waldemar 8300–8302, 8954, 10143
Glischinski Gertrud 6591
Gliszczyński Michał, wyd. 7273
Gliszczyński Zbigniew 4890
Gliwa Andrzej 6727, 7838
Gliwa Joanna, współpr. 8967
Gliwa Małgorzata 5038, 10845
Gliwic Hipolit 8670
Gliwice, woj. śląskie 1198, 1926, 2045, 2339, 2953, 4280, 4608, 5537, 6533, 7311, 8315, 9210, 10267, 10519, 10739, 10858, 11578; Bojków 4777
Globisch Wolfgang 2700, 2706
Glogau 1945, 9968
Gloger Maciej 3346, 8865; red. 8865
Gloger Zygmunt 743, 5851, 8680
Glombik Konrad 599
Gloria victis 1863 r. 8302
Gługła Paweł 8303
Gluza Zbigniew, przedm. 4562
Gładkiewicz Ryszard 1846, 6579; red. 1846
Gładkowski Krzysztof 2700, 2706
Gładkowska-Rzeczycka Judyta J. 6674
Gładysz Andrzej, red. 4884
Gładysz Joanna, red. 4884
Głaz Jakub 6678
Głazek Jan 5852
Głazewo, pow. miądzychodzki 9019
Głazewski Jacek 3372, 11584; oprac. 4704; przedm. 4704; rec. 7794; wyd. 4704
Głęb Grzegorz, red. 3255
Głębik Czesław 2842
Głębini Rajmund 2957, 2960
Głębicka Ewa 5499, 5777; red. 5777
Głębocki Henryk 4769, 4785; oprac. 2667; wyd. 10451
Głogowska Anna 9828
Głogowska Celina 5245
Głogowska Teresa 9721
Głogowska-Gryziecka Barbara 3398
Głogowska-Świdlik Irena, współpr. 9828
Głogowski Aleksander 9482
Głogowski Andrzej 9828
Głogów, woj. dolnośląskie 1022, 2250, 4988, 6534, 6909, 7797, 9968, 11095; gmina 10468; księstwo 2118, 4687; ziemia 6534
Głójsce, pow. krośnieński, woj. podkarpackie 6535
Głombiowski Karol 3447
Głos 8012
Głos Ludu 2790
Głos Nadodrzański 11228
Głos Polek 9266
Głos Włókniarza 11250
Głos z eremu 4969
Głosek Marian 4696
Głoskowska-Sołdatowa Małgorzata, red. 2994
Głowacka Aleksandra 2487
Głowacka Aneta, red. 11578
Głowacka-Grajper Małgorzata 5256
Głowacka-Sobiech Edyta 2958; rec. 5420
Głowacki Albin 503, 754, 2815, 5363, 9969, 10301; przedm. 2815; red. 2815

Głowacki Jan Wojciech 5490
Głowacki Janusz 355, 3371 sprawdzić
Głowacki Jerzy Józef 6401, 7484
Głowacki Marian 5662
Głowacki Mateusz 5659
Głowacki Roman, oprac. 4803
Głowacki Waldemar 10383
Głowacki Włodzimierz 4274
Głowacki Zbigniew 3755
Głowacz Eugeniusz Józef 5853
Głowiak Maciej 1257
Głowicka-Polkowska Agnieszka, red. 9815
Głowinkowska Barbara 8690
Głowiński Michał 3381, 9722
Głowiński Tomasz 6114, 9970; rec. 9054, 10001; red. 3903
Głowno, pow. zgierski 2749
Głód Bogusław 8170
Głowczyce, pow. słupski 6536; parafia 3109
Główka Dariusz 6632
Główka Jan, red. 343, 4823
Głubczyce, woj. opolskie 10254
Głubczycki Płaskowyż 6885
Głuch Marian 6502
Głuchołazy, pow. nyski 6657
Głuchowska Lidia 5234
Głuchowski Jan 2959
Głuchowski Piotr 11306
Głuchowski Tomasz 4988
Głuchów, pow. skierniewicki 4398
Głuszczak Bohdan 4078
Głuszek Cezary 8304
Głuszek Jerzy 2252
Głuszko Mariusz 11405
Głuszkowski Michał 5245; rec. 6580
Głuszkowski Piotr 873, 8254
Głuszyna zob. Poznań
Głuszyno, pow. słupski 4288
Gmeiner Hermann 772
Gmerek Katarzyna 2626
Gmina Kamieńsk wczoraj i dziś 1873
Gmina Mądrzechów 6633
Gmina Rutka-Tartak. Historia i współczesność 6699
Gmina Strawczyn 6726
Gmiterek Henryk 2681, 7451
Gmitruk Janusz 2685, 3399, 4718, 5257, 6216, 9211, 9971, 10176; przedm. 3399; rec. 4638; red. 285, 3399; wyd. 9798
Gmitruk Stanisław 9972
Gmurczyk Adam 11495
Gmurczyk Zbigniew 962, 2088, 6049, 10719, 10720; wyd. 8021
Gmurczyk-Wrońska Małgorzata 2779, 9191–9193; rec. 2655, 5678; wyd. 9070
Gnat Kazimierz 8978
Gnat-Wieteska Zbigniew 4970, 5956; przedm. 11000
Gnatowski Michał 9973; red. 340
Gnatûk Olâ 2644
Gniatkowski Janusz 5854
Gniazdowice, pow. proszowicki 6818
Gniazdowska Małgorzata 3916, 7797

Gniewczyna Lańcucka, pow. przeworski 9912
Gniewczyna, Ukraina 10094
Gniewkowo, pow. inowrocławski 5299
Gniewowo, pow. kościański 6880
Gniezno, woj. wielkopolskie 693, 962, 1291, 1396, 1700, 1701, 1785, 1961, 2107, 2131, 2147, 2262, 3002, 3429, 3455, 3456, 3492, 4118, 4291, 4628, 5085, 5273, 9890; archidiakoniat 7521; archidiecezja 90, 1290, 1292, 3443, 5046, 7937; arcybiskupstwo 7226, 7922; metropolia; powiat 2305; region 8805
Gnoiński Leszek 4192
Göbel Max 2687
Gobi Pustynia 10399
Gochna Michał 419
Gochowski Łukasz 1289
Gochy, region na Kaszubach 5312, 7837, 11059
Goclon Jacek 9194, 9195
Gocman Ulana 6639
Gocz Teodor 10384
Godawa Grzegorz 3045
Godlewska-Bujok Barbara 9428
Godlewska-Szyrkowa Justyna 11367
Godlewski Mścisław Franciszek 8865
Godlewski Piotr 10721, 11139
Godlewski Wiktor Ignacy 8855
Godoj Andrzej 9974
Godovans'ka Oksana 2734
Godula zob. Ruda śląska
Godula-Wąclawowicz Róża 1718
Godyń Maria 2456
Godyń Zygmunt 5364, 5855
Godzieszowa, pow. wrocławski 5095
Godzińska Anna 3422
Godziszewy, pow. rypiński 6058
Goedeke Johannes 5312
Goedtke Izaak Gotfryd 3294, 7579
Goetel Elżbieta 5856
Goetel Ferdynand 4775, 5856, 10385
Goethe Johann Wolfgang von 2874, 5275
Goetl Walery 6364
Goetz-Okocimski, rodzina 4471
Goetze Kirsten 11240
Goetzendorf-Grabowski Leszek 5938
Gofron Paweł 9196
Gogan Wiesław 4839
Gognowska Zofia 6845
Gogola Marek 11464
Gogola Matej 7187
Gogola Zdzisław 5038, 5179, 9197
Gogołek Włodzimierz, red. 5568
Gogosz Remigiusz, oprac. 732
Gogulski Andrzej 6227
Gogun Aleksandr 9975
Gojawczyńska Pola 3309
Gojdzowie, rodzina 9976
Gojdc Miroslaw 9976
Gojniczek Waclaw 4655
Gojsak Viktoriâ 2748
Gojzewska Joanna 1686

Goksiński Jan 4230, 10722, 10723
Gola Beata 668
Golachowski Kazmierz 424
Golański Antoni 8979
Golas Krzysztof 5604
Golasowice, pow. pszczyński 4942
Golawski Johannes 2700, 2705, 2706
Golczew, pow. myśliborski 6537
Goldberg Jakub 5857
Goldberg Lea 2759
Goldfinger Izak 5300
Goldszajd Hanka (Hana) 9723
Golebiowski Anja 11421
Golec Ewa, oprac. 2663
Golec Józef 2960, 4421
Golec Wanda 1380
Golec Wojciech 4656
Golec-Nycz Elżbieta 5499
Golecka Justyna 1243
Golejewko, pow. rawicki; Czestram 3855
Goleman Wojciech 2592
Golembnik Andrzej 2054
Golemo Karolina 5242; przedm. 2807; red. 2807
Golemski Marek, red. 4937
Golenice, pow. myśliborski 6538
Goleniów, woj. zachodniopomorskie 4452; gmina 2381
Goličenko Aleksandr 9198
Golicka-Jabłońska Małgorzata 1601, 4134, 4231, 4232, 6197
Golicki Józef 1874, 1875
Golik Dawid 2690, 5879, 9977–9981, 10174, 10294, 10660, 10724, 10845; rec. 10244
Golik-Szarawska Grażyna, przedm. 4102; red. 4102
Golińska Anna 6686
Golińska-Konecko Magdalena 11406
Goliński Hieronim 3671
Goliński Mateusz 2413, 4422, 6742; rec. 2148, 6798; red. 2339, 4675
Goliński Zbigniew 6004
Goljasz Anna 11415
Golly-Nowak Maria 1380
Golon Mirosław 6496, 10344, 10657; przedm. 10821; red. 10821
Golonka Jan 2024; red. 3960
Golonka-Czajkowska Monika 2686; red. 2686
Golovin Nikolaj Nikolaevič 8305
Golovko Oleksandr 7137
Golowanow Łukasz, tł. 9685
Goltz Irena 6685
Golub-Dobrzyń, woj. kujawsko-pomorskie 2944, 5659, 6539
Golubeŭ Valâncin Fëdaravič 7485
Golz Franciszek 6685
Goła Arkadiusz 10725
Gołaczyńska Magdalena 4032
Gołaj Iwona 1669
Gołańcz, pow. wągrowiecki 3873; region 445
Gołaski Janusz 2406; przedm. 2406
Gołasz Zbigniew 1850, 5720, 6802, 9199, 10738; przedm. 6802; red. 6802; wyd. 9750, 9853
Gołaszewska Dominika 3533
Gołaszewski Janusz, przedm. 1845

Gołaszewski Łukasz 5237; wyd. 7326
Gołaszewski Tadeusz 5490
Gołaszewski Zenon 7486; oprac. 7302, 7306; tł. 7302, 7306
Gołata Elżbieta 2544, 2549
Gołąb Andrzej 5488
Gołąb Krzysztof 6697, 9200
Gołąb Maria, red. 1614
Gołąb-Malowicka Karolina, wyd. 7983
Gołąbek Katarzyna, rec. 6897, 6909; współpr. 7261
Gołda Krzysztof 5858; red. 6724
Gołda-Sobczak Maria 3517, 11531
Gołdych-Pawłowska Joanna 6678
Gołdyn Paweł, oprac. 15
Gołdyn Piotr 673, 2625, 2922, 2961, 2993, 3061, 3090, 3426, 4641, 5972, 9201–9204
Gołek Bartłomiej 3043
Gołembiewski Eugeniusz, przedm. 7047
Gołębiewska Magdalena 4150
Gołębiewski Grzegorz 9205; rec. 9473
Gołębiewski Jakub 2045
Gołębiewski Marian 5859
Gołębiewski Tadeusz 5860
Gołębiowscy, rodzina 5365
Gołębiowska Anna 5272, 5497
Gołębiowska Maria 5861
Gołębiowska-Suchorska Agnieszka, rec. 9856
Gołębiowski Łukasz 1752, 7993
Gołębiowski Michał 7487
Gołębiowski Stefan 3307, 5862
Gołębiowski Tomasz 5365
Gołębnik Andrzej 7007
Gołębska Natalia 745
Gołota Janusz 4795, 9206, 10726; oprac. 2441; przedm. 8019; rec. 9463; red. 174, 378, 4795, 8019
Gołota Małgorzata 6771
Gołub Stanisław 874, 2025, 3775, 3998
Gołubiew Antoni 10886
Gołubiew Zofia 1581, 5763
Gołuchowski Agenor 8953
Gołuchowski Józef 2840
Gołuchów, pow. pleszewski 3627, 6540, 8545
Gołuń, pow. poznański 6915,
Gołuński Mirosław 3410
Gołuszka-Wacek Małgorzata 6083
Gombin Krzysztof 3604, 7450, 7488; red. 3604
Gombrowicz Witold 3268, 10386, 10386, 10457, 10786, 11578
Gomolec Ludwik 924, 1411
Gomolicki Lew 5863
Gomolizsek Joanna, rec. 3484
Gomółka Krystyna 11407
Gomulicki Wiktor 3916
Gomuła Aleksandra 2535; red. 2535
Gomułka Edward 10870
Gomułka Stanisław 11582
Gomułka Władysław 2685, 11031, 11136, 11138
Gonak ivanna 6616
Gončarenko Bogdana 8306
Gonczaronek Dorota, tł. 1306

Gondek Bartosz 2916, 9121
Goniec Cząstochowski 8852, 9171
Goniec Polski 7986
Goniszewski Piotr 5109
Gontarczyk Piotr, red. 10438
Gontarczyk Wiktor 3616
Gontarek Alicja 9207; red. 297
Gontaszewska Agnieszka 6615
Gończyński-Jussis Filip 2669, 9208, 9209, 10972
Gońska Stefania 5608
Goody Jack 791
Goraj, pow. czarnkowsko-trzcianecki 10528
Goral Iwona, tł. 9810
Goras Magdalena 3671
Gorący Jarosław 6759
Gorączko Aleksandra 3773
Gorączko Marcin 2304, 3773
Gorbačëv Mihail Sergeevič 11100
Gorbačëva Ol'ga Vasil'evna 8678
Gorbačëvs'kij Taras 2652
Gorbanevskaâ Natal'â 3338
Gorce 2439, 2440, 2474, 3398, 3775, 10448
Gorczyca Krzysztof 3756, 8307
Gorczyca Rafał, rec. 2932
Gordienko Galina 875
Gordienko Vâčeslav Volodimirovič 875
Gordziejew Jerzy 7489, 7657; rec. 7485, wyd. 7262
Gorecki Antoni 8678
Goretzki Franciszek 5497
Goręczyno, pow. kartuski 5312
Gorgany, pasmo górskie w Karpatach Wschodnich 9028
Gorgolewski Zygmunt 2164
Gorgoń Andrzej 5478
Gorlice, woj. małopolskie 572, 6541, 8170, 8509, 8712, 8978; okrąg 6963; powiat 10031
Gorlińska Dobrochna 2253, 6996
Gorloff Elżbieta 502, 3054, 3146, 10727, 11035; przedm. 3146; red. 3146
Gornowicz Mirosław 11386
Gorny Alâksandr 5232
Gortych Dominika 5197
Gorycki Leszek 10023
Goryński Grzegorz 4886, 6323; rec. 11036
Gorzałka Przemysław 8308, 8309
Gorzanów, pow. kłodzki 543
Gorzelany Dorota 1752
Gorzelik Jerzy 3563, 3757
Gorzelska-Dybowicz Leokadia 5499
Gorzeń, pow. wadowicki 3239
Gorzędziej, pow. tczewski 9009
Gorzkiwicz Natalia 6615
Gorzkowski Roman 2412
Gorzów Śląski, pow. oleski 6542
Gorzów Wielkopolski 446, 1293, 1556–1558, 1845, 2055, 2139, 2140, 2407, 3890, 4383, 4646, 5443, 5663, 6055, 6614, 6615, 8949, 10547, 10869, 11079; diecezja 1307; region 27, 28
Gorzyce, pow. wodzisławski 4477, 5178
Gorzycka Katarzyna 3564
Gorzyń, pow. międzychodzki 6543

Gos Paulina 602
Gosk Hanna 3287, 3382
Gosławice zob. Konin
Gosławska Elżbieta 6672; przedm. 6672; red. 6672
Gosłowski Maurycy 8678
Gospodarka Galicji 1244
Gospodarka, społeczeństwo, finanse 11408
Gospódka, pow. międzychodzki 10444
Gosprzydowa, pow. brzeski, woj. małopolskie 6544
Gosprzydowa. Z dziejów wioski i parafii 6544
Gosthorska Paulina 2610
Gostkowska Agnieszka 2962
Gostkowski Roman 8020
Gostynin, woj. mazowieckie 3705
Gostyń, pow. polkowicki 5266
Gostyń, woj. wielkopolskie 1294, 3772, 4635, 5601, 6545, 9936; powiat 9996; region 5601; Zamkowa Góra 3977
Gostyńska Anna 10171
Gostyński Jójne 9927
Goszczyński Artur 7449
Goszczyński Seweryn 3415
Gosztyła Marek 2026, 2027, 2030, 2052
Gościącin, pow. kędzierzyńsko-kozielski 2619
Gościk Marcin, wyd. 10376
Gościniak Łukasz 6637
Gościno, pow. kołobrzeski 6546
Gościński Igor 5490
Gość Niedzielny 3517, 9266, 10681, 10726
Goślicki Wawrzyniec 7776
Gotkiewicz Marek, wyd. 8980
Gotkiewicz Marian 2625, 8980
Gotowała Jerzy 4830
Gotowała Piotr 4624
Gotowicz Aleksander 8310
Gotowiecki Paweł 11297; przedm. 11297; red. 11297
Gottfried Kazimierz 8981
Gottfried-Walutek Bogumiła, wyd. 8981
Gottlieb Licht Juliusz Albert 3623
Gottlieb Maurycy 1577, 1756, 3595
Göttner-Sporzyński Darius von 6997
Gottschall Lisa 9872
Götz Marta 408
Götz-Okocimski Jan 4471
Gotzen-Dold Maria 876
Govgera Vasil' 7490
Govrin Nurit 877
Gowarzewski Andrzej 6074
Goworko-Składanek Beata 11409
Göz Gottfried Bernhard 3553
Gozdowski Julian 4890
Goździk Janusz 5864
Goździński Paweł 6514
Gójska Aneta 7214
Góra Barbara 3461
Góra Chełmo, wzniesienie w pow. radomszczańskim 801
Góra Chełmska zob. Koszalin
Góra Elżbieta 1597

Góra Kalwaria, pow. piaseczyński 4855, 7381, 7805
Góra Mieczysław 4696; przedm. 5530
Góra świętej Anny, wzniesienie na Wyżynie śląskiej 5273
Górak Artur 2142, 5366, 8311–8313
Góral Jan 5865
Góralewska Olga 4731
Góralaska Małgorzata 3451
Góralski Andrzej, red. 2827
Góralski Wojciech 4971
Górczyńska Monika 1404
Górczyńska-Przybyłowicz Bożena 5259
Górecka Agnieszka 6404
Górecka Katarzyna 11598
Górecka Małgorzata 618, 1061
Górecki Bartosz 10311
Górecki Henryk Mikołaj 3297
Górecki Jan 4972
Górecki Janusz 4301, 5128, 6998; red. 4321, 5149
Górecki Leszek 4423
Górecki Michał, red. 3774, 3775
Górecki Mirosław 4890
Górecki Piotr 962, 6999, 9210, 10268; przedm. 10268; red. 10268
Górecki Stanisław 6307
Górecki Tomasz 1677
Górecki Wojciech 4973
Górka Duchowna, pow. leszczyński 7410
Górka Klasztorna, pow. pilski 10064
Górka Łukasz II 3609
Górka Marcin 11306
Górka Marek 3384, 11410; red. 3384
Górka Olgierd 2625, 8569
Górkiewicz Ewa 1436, 2660; rec. 2660, 6589, 6724, 6987
Górkiewiczowa Janina Barbara 3239
Górna Joanna 6327
Górna Katarzyna, tł. 4714
Górniak Marek Robert 56, 6534, 7797; oprac. 1878; wyd. 10462, 10468
Górniak Teresa 1385, 6404, 8314
Górnicka Iwona 2103, 7491, 7492
Górnicki Daniel, red. 1220
Górnicki Leonard 4687
Górnicki Łukasz 5233, 7776
Górniki Polski 183
Górnisiewicz Michał 2028, 2457, 3251
Górnośląska diecezja 9266
Górny Grzegorz 10728
Górny Halszka, oprac. 2368; współpr. 2368
Górny Henryk, współpr. 9724
Górny Jan 4990, 5866
Górny Justyna, tł. 7816
Górny Maciej 846, 4719, 5204, 5273, 5275, 8254; przedm. 5274, 5276; rec. 2796, 9143, 11192; red. 130; współpr. 5273, 5274, 5275, 5276
Górny Marek, red. 262
Górny Michał, oprac. 1335
Górny Śląsk a I wojna światowa 8315
Górny Śląsk 1918–1922 9211
Górny Tadeusz 9724

Górowo Iławeckie, pow. bartoszycki 10646
Górowska Beata 4771
Górscy, rodzina 4578
Górska Aleksandra, red. 3773, 3774
Górska Bożena 6243
Górska Halina 9583
Górska Iwona 6719
Górska Magdalena 2648, 3758, 7450; przedm. 6004; wyd. 6004
Górska Renata 766
Górska Urszula 3409
Górska-Babiarz Katarzyna, tł. 10058
Górska-Gołaska Krystyna 2406, 2670
Górska-Sieradzka Jolanta 3101; red. 3101
Górska-Streicher Justyna 2458
Górski Adam 2124, 5285; oprac. 2123; red. 2103
Górski Andrzej 2459, 2843, 6526, 10729
Górski Artur 4720
Górski Grzegorz 10175
Górski Jacek 2880
Górski Józef 5640
Górski Kacper, rec. 6927
Górski Karol 2733, 3565
Górski Krzysztof 3520
Górski Marcin 3857
Górski Michał 9982
Górski Piotr Władysław 2844, 8906
Górski Radosław 3671
Górski Rafał 5490
Górski Robert 1267
Górski Tadeusz, wyd. 8008
Górski Tomasz 6531
Górski Zbigniew, wyd. 7296, 7297
Górszczyk Jerzy 10258
Górszczyk Józef 5867
Góry Słonne, pasmo w Beskidach Lesistych 6834
Górzna Sylwia, przedm. 4998; wyd. 4998
Górzno, pow. brodnicki 7387
Górzyńska Agnieszka 6674
Górzyński Sławomir 2679, 5476
Górzyński Tomasz 878, 6674, 6848
Gózdź-Roszkowski Krzysztof 4687
Grab Tadeusz 8316
Grabalski Paweł 4657
Graban-Pomirska Monika 3357
Grabarczyk Tadeusz 3759, 4835, 7000, 11372; red. 313
Grabianka Andrzej 915
Grabias-Banaszewska Katarzyna 5217
Grabiec Aleksandra 1617
Grabina, pow. bocheński 6547
Grabińscy, rodzina 7797
Grabińska Bożena, rec. 6648
Grabiszew, pow. poddębicki 2332
Grabkowo, pow. włocławski 6880
Grabny Barbara 1526, 3693, 4424
Grabowa, lewy dopływ Wieprzy; dorzecze 7555
Grabowiec, pow. zamojski 3998

Grabowscy, rodzina 5635
Grabowska Anna 4033
Grabowska Dorota 2921, 2922, 3426, 3432, 8317, 8571, 9212; rec. 367
Grabowska Edyta 1404
Grabowska Grażyna M., red. 4077
Grabowska Jadwiga 5868
Grabowska Marta 5499
Grabowska-Koniczuk Agata, oprac. 8069; współpr. 8069
Grabowska-Konwent Anna 1367
Grabowska-Kuniczuk Agata 8866
Grabowska-Lysenko Alicja 5092, 7001
Grabowska-Pieńkosz Dorota, rec. 8176
Grabowska-Rogus Anna 5178
Grabowski Adam Stanisław 4333, 7655
Grabowski Ambroży 8909
Grabowski Christopher 4974
Grabowski Jan 11120; rec. 10227; wyd. 9678
Grabowski Janusz 511, 2142, 2661, 2664, 7002, 7003, 7135; rec. 2556, 4767
Grabowski Klaudiusz 5237
Grabowski Lech, red. 8988
Grabowski Marek Ludwik 4425
Grabowski Mateusz Bronisław 1574
Grabowski Michał 2236
Grabowski Michał T. W. von 6236
Grabowski Tomasz 3760
Grabowski Waldemar 4696, 4847, 9482, 9983–9985, 10178; wyd. 10490
Grabowski Władysław 5869
Grabowski Zbigniew 6107
Grabówka, pow. wodzisławski 6789
Grabski Andrzej Feliks 7004
Grabski August 8955, 9286, 10730, 11031
Grabski Maciej 8318
Grabski Maciej Władysław 11307
Grabski Marek 2449, 2486
Grabski Stanisław 4687
Grabski Władysław 8670
Grabski Władysław Jan 3222, 5164
Grabuś Barbara, uzup. 10427
Gracla Jadwiga 4034
Gracz-Chmura Edyta 8319
Graczyk Dawid 879, 880
Graczyk Longin 1503
Graczyk Maria Leonia 11038
Graczyk Radosława 3252
Graczyk Roman 3527, 6096
Graczyk Waldemar 1391, 5233, 6632, 6643, 7420, 7493, 7494, 8954; red. 8954; wyd. 2572
Graczykowska Tamara 3165
Gradec zob. Hradec Králové
Gradkowski Henryk 2687
Gradoniowie, rodzina 5367
Gradoń Marek 5367
Gradowski Krzysztof 2780
Gradvohl Paul 775
Gradzińska Agata 2413
Graf Wolfgang 9986
Graff Karol 1195

Graff Tomasz 1195, 2664, 7005, 7495, 7496
Graffenauer Jean-Philipp 8233
Grafik Ryszard, oprac. 11485
Graham Nikola 6798
Grajczak Dagmara 4886; oprac. 8986
Grajek Józef 6751
Grajek Marek 3328
Grajewo, woj. podlaskie 10671, 10985; parafia 8260
Grajewski Andrzej 11017, 11124
Grajewski Artur, wyd. 7267
Grajewski Grzegorz 2029, 9213
Grajewski Wojciech 5368, 6744
Grajkowska Leokadia 4975
Grala Hieronim 2583
Grala Tomasz 7497
Gralak Tomasz 532, 5266, 6817
Gralicki Bartosz 8320
Gramatowski Wiktor 62, 5499
Gramer Franz 7964
Gramowski Wojciech Grzegorz 2963
Gran Wiera 2759
Granat Wincenty 61, 5604
Granat-Janki Anna 2882, 4188
Graniczna Wieś, pow. gdański; obóz Grenzdorf 9763
Graniczny Marek 2857
Granowo, pow. chojnicki 6591
Grantzin Zybert 6675
Grańska Barbara 2781
Grass Günter 3218, 5273
Grata Paweł 2657, 4595, 4627, 9214; rec. 9355; red. 4516, 4595
Grażyński Michał 9266
Grąbczewski Bronisław 5870
Grądział Józef 5871
Grądział-Wójcik Joanna, red. 3382
Grądzka-Rejak Martyna 4454, 11120
Grążawska Natalia 6674
Grążawski Kazimierz 1492, 6674, 6855, 7006
Grebel Ignacy 7450
Grecja 1668, 2610, 3321, 6764, 6881, 8110, 10575
Greczycho Krystyna 25
Gredys Łukasz 10219
Gregorczyk Anna B. 6678
Gregorczyk Dariusz 4847
Gregorowicz Stanisław 9339
Greiner Piotr 1297, 1299, 1845; red. 352
Greinert Zenon 6677
Greiser Arthur 10175
Grela Barbara 3566
Grelewicz Beata 1845
Grelewski Stefan zob. Stefan Grelewski, bł.
Grenda Bogdan 11384
Greniuch Tomasz 10660
Grenzdorf zob. Graniczna Wieś
Gresik Jarosław 8886
Greszczuk Danuta 4035
Gretzyngier Robert 10328

Greuling Christa 5872
Grębałów zob. Kraków
Grębecka Wanda, red. 6648
Grębecka Zuzanna 10363, 11139
Gręboszów, pow. dąbrowski; gmina 6548
Grębowiec Jacek 5204; red. 5204
Grętkiewicz Ewa 5873
Gręzlikowski Janusz 4976
Gricak Âroslav 2620
Griciuvienė Eglė 2638
Grickovân Âroslav 3253
Griefenow-Mewis Catherine, red. 3151
Grigaravičiūtė Sandra 9987
Grigor Aknerci 2661
Grigor'êva Tetâna 2644
Grim Emanuel 5089
Grimaldi y Pallavicini Pablo Jerónimo de 7806
Grin-Piszczek Ewa 1267, 5823
Grinberg Daniel, rec. 8189
Grinberg Uri Cwi 3295
Gringmuth-Dallmer Eike 7115
Grinn Anna 6592
Grisebach August 3006
Griškaitė Reda 8321; rec. 843
Grobelski Wojciech 4698
Grobicki Jerzy 5874
Grobis Jerzy 895
Groblice, pow. wrocławski 2412
Groby żołnierzy polskich z 1939 roku w Szacku 9988
Grochal Anna 2462, 2486
Grochala Anna 3280, 3460, 8322
Grochecki Konrad 3998
Grochmalski Piotr 3533; red. 3533
Grocholski Adam Remigiusz 5287
Grochowalski Andrzej 6110
Grochowalski Wojciech 6422, 10731
Grochowina Sylwia 1796, 9989, 9990; rec. 9939; red. 5590
Grochowska Anna 3371, 8666; przedm. 3371; red. 3371
Grochowska-Iwańska Krystyna, oprac. 1763
Grochowska-Jasnos Marzena 6534
Grochowski Kazimierz 2859
Grochowski Leonard 5710, 9215
Grochowski Maciej 3207; red. 3207
Grochowski Piotr, red. 2434
Grochowski Robert 11531
Grochów zob. Warszawa
Grochulska Agnieszka, tł. 1751
Grodecka Ewa Konstancja 2964, 2964
Grodków, pow. brzeski, woj. opolskie 4187, 6549; region 6549
Grodno, Białoruś 515, 1280, 1359, 1361, 2648, 2759, 3625, 3627, 3848, 4042, 4951, 5232, 5388, 6550–6552, 7489, 7657, 7778, 7906, 8086, 8113, 8906, 9943, 11420; Grodzieńszczyzna 5231; gubernia 2759, 8254; obwód 3625; powiat 2371, 4511, 7265; region 2647
Grodowska-Kulińska Danuta 5323
Grody Czerwieńskie 1794
Grody średniowiecznego Mazowsza 7007
Grodzicki Lech 2165

Grodzieńska Sefania 9736
Grodziński Zygmunt 8982
Grodzisk Mazowiecki, woj. mazowieckie 4626
Grodzisk Wielkopolski, woj. wielkopolskie 2663
Grodziska Karolina 1417, 3567, 5369, 6467; oprac. 7994; red. 275
Grodziski Stanisław 881, 2825, 4687, 5818, 7994; oprac. 7994; wyd. 6564, 7341
Grodziski Stanisław (1889–1946) 7994
Grodzisko, pow. wągrowski 1648
Grodzka-Łopuszańska Elżbieta 9266
Grodzki Witold 4977
Groeger Lidia 3916
Gröger Josef 5370
Grojcowianie. XX lat ku zachowaniu tradycji 11411
Gromada Thaddeus V. 2782
Gromadzice, pow. wieluński 2948
Gromadzik Iwona, oprac. 6523
Gromadzki Jan 3761
Gromadzki Stanisław, oprac. 2881
Gromala Małgorzata, przedm. 6668
Gromek Marcin 4872
Gromek Zbigniew 4676
Gromelski Tomasz, tł.
Gromko Antoni 4890
Gromnicka Aleksandra 6531
Gromowo, Rosja; obóz Hohenbruch 1843
Gronczewski Andrzej, przedm. 8002, 10395
Grondelski John M., rec. 2782
Gronek Agnieszka 3460, 3568; red. 3460
Gronie 184
Gronostaj Eugeniusz 786
Gronowo zob. Leszno-Gronowo, pow. drawski
Gronowska Magdalena 6670
Gronowski Dariusz 6195
Gropp Harald 3006
Grosbard Jehoszua 5875
Gross Edward 6527
Gross Genrih Ivanovič 7875
Gross Jan Tomasz 5270, 11031, 11566
Gross Radosław 4898, 5268, 10732
Gross-Rosen zob. Rogoźnica
Grossman Anna 5266; red. 5266
Grot Dariusz 1245
Grot Elżbieta Maria 9991, 10733
Grot Zdzisław 924
Groth Andrzej 7498–7501; red. 280; wyd. 7283
Groth Martyna 4097
Grothówna Zofia 7318
Grotowska-Leder Jolanta, red. 3104
Grotowski Jerzy 2807, 4097, 4100, 11047
Grott Bogumił 4721
Grottger Artur 3409, 8867
Gródek, pow. hrubieszowski 5266
Gródek, pow. kozienicki 2103
Gruca Anna 1, 17, 3447, 3451; oprac. 15; red. 15
Gruca Katarzyna, oprac. 5406
Gruchalski Aleksander 4007

Gruchała Janusz 3323
Gruchmanowa Monika 3030
Gruchot Katarzyna 4426
Gruczno, pow. świecki 102
Grudka Piotr 8955
Grudna, pow. złotowski 6810
Grudniewski Jakub 6814, 8315, 8323
Grudusk, pow. ciechanowski 4740; gmina 4740
Grudziądz, woj. kujawsko-pomorskie 282, 447, 1559, 2021, 2935, 4004, 5893, 6077, 6674, 7220, 8011, 8094, 8464, 8584, 9747, 9850, 9990, 10647, 11073; gmina 6553; region 1894
Grudzień Jadwiga 4083
Grudzień Zdzisław 5876
Grudzińscy, ród 6810
Grudzińska Małgorzata 4427
Grudzińska Marta 9992
Grudzińska Sara, rec. 3301
Grudzińska-Gross Irena 11328; współpr. 11566
Grudziński Andrzej Karol 6810
Grudziński Edmund 6614
Grudziński Kajetan Jan 4978
Grudziński Zygmunt 6810
Gruew Georgi 6678; przedm. 8430; red. 8430
Grulkowski Marcin 2104, 3433; oprac. 1288; wyd. 6899
Grumadaitė Rūta 7200
Grunau Szymon 7200
Grundmann Fryderyk Wilhelm 5497
Grundmann Günther 10057
Gruneweg Martin 7393, 7509
Grunt Magdalena 3327
Gruntkowska Dominika 2429
Grunwald, pow. ostródzki 928, 994, 1492, 2280, 2638, 5204, 5273, 6674, 6979, 6985, 7055, 7100, 8650
Grupa Dawid 10985
Grupa Małgorzata 4347, 4696, 7638, 10985
Grupa Wyszehradzka 11412
Grupińska Anka 787; przedm. 9727
Grusiewicz Mirosław 4135
Gruszyk Natalia 3569
Gruszczyńska Joanna 2020
Gruszczyńska Kazimiera 9725
Gruszczyńska-Jeleńska Lucyna 9725
Gruszka Bartłomiej 4302
Gruszka Bruno 2657
Gruszka Dorota, red. 4196
Gruszka Zbigniew 2855, 3447, 3459; przedm. 3461; red. 3439, 3461; wyd. 3457
Gruszka-Gosiewska Aleksandra 5490
Gruszka-Zych Barbara 4136
Gruszowce, Ukraina 8094
Gruzja 593, 1886, 4872, 8043
Gruźlewska Anna 2713, 2714; red. 279
Gryciuk Franciszek 8324
Grycz Józef 3432, 3459, 3461, 11046
Grydzewski Mieczysław 10454
Gryfice, woj. zachodniopomorskie 6675, 10582, 10583; gmina 6675; powiat 3833
Gryfici 7739
Gryfino, woj. zachodniopomorskie; powiat 7069
Gryfita Jaksa 5223

Grygiel Dorota 1975
Grygiel Ryszard 7008
Grygiel Tomasz 6771
Grygier Jonas 2705
Grygier Tadeusz 924
Gryglak Jan 9726
Gryglewicz Tomasz 3628, 5234
Gryglewska Agnieszka 3071, 3762; oprac. 3071; red. 3071
Gryglewska Barbara 5490
Gryglewski Piotr 3628, 3642, 3763
Gryglewski Ryszard Witold 882, 3120, 8325, 11413
Grygorcewicz Bartosz 6579, 6807; red. 6807
Grygorczuk Jerzy 3764
Grygorowicz Aleksander 6687
Gryko-Andrejuk Beata 4454
Grynberg Mikołaj 866, 9727
Gryniewicz-Balińska Katarzyna 3765
Grysa Jadwiga, tł. 7940
Grysińska-Jarmuła Katarzyna 575, 576, 2662, 5239, 6601, 10821
Gryski Piotr 11470
Gryz Ryszard 2677, 6150, 9873; przedm. 9873; red. 134, 9873
Gryzińska-Sawicka Natalia 788
Gryzio Beata 3434
Gryźlak Piotr 5300
Grzanka Małgorzata 7502, 8326
Grządzielewski Jerzy, współpr. 1892
Grządzielski Zbigniew 401
Grzebałkowska Magdalena 6369, 9993
Grzebień Ludwik 3043, 6049, 6312, 7503
Grzechnik Sławomir 1496, 3570
Grzechowiak Jarosław 11468
Grzegorzczak Andrzej 2827, 4303, 5383, 10738
Grzegorzczak Danuta 5081
Grzegorzczak Marian 8670
Grzegorzczak Tomasz 4823
Grzegorek Andrzej 6204
Grzegorek Grzegorz 3721, 4979; red. 3721
Grzegorz Maksymilian 6601
Grzegorz W. Kołodko i ćwierćwiecze transformacji 11308
Grzegorz z Sambora 3242
Grzegorz z Sanoka 3280
Grzegorzewska Maria 5488
Grzegorzewski Jan 2908
Grzegorzewski Jerzy 4025
Grzejszczak Łukasz 3641
Grzela Remigiusz, współpr. 4043
Grzelachowska Anna 1267
Grzelak Janusz 11040
Grzelakowska Elżbieta 1385
Grzelczak Krzysztof 10734
Grzelczak Piotr 6678
Grzempa Hanna 5204
Grzemska Aleksandra 3309, 3422
Grzesik Ryszard 912, 4935, 7137
Grzesiński Maciej 10660
Grzeszczak Dorota 6782

Grzeszczak Maciej 8327
Grzeszczak Robert 5204
Grzeszczuk Józef 5371
Grzeszczuk-Brendel Hanna 3857, 6678; wyd. 7970
Grzeszkiewicz Wanda, red. 2951, 3154
Grzeszkiewicz-Kotłowska Lidia 7213
Grzeszkowiak Tomasz 5101
Grześ Bolesław 4645; przedm. 4645; red. 4645
Grzeškiewicz Katarzyna 5203
Grzeškow Iga 3773
Grzeškowiak Alicja 9282; przedm. 9282; red. 9282
Grzeškowiak Radosław 7372, 7504; oprac. 7300
Grzeškowiak-Krwawicz Anna 2648, 7505, 7947; przedm. 7319,7747; red. 7450, 7747
Grzęda Ewa 3333
Grzęda Mateusz 5228
Grzędzice, pow. stargardzki 1626
Grzmiąca, pow. grodziski, woj. mazowieckie 9019
Grzmil-Tylutki Halina 5877
Grzonkowska Joanna 1496
Grzyb Katarzyna 2948
Grzyb Mariusz 1697
Grzybała Jacek 10387, 10388
Grzybek Dariusz 1196, 2715, 8328; oprac. 4701; przedm. 4701; wyd. 4701
Grzybiany, pow. legnicki 6859
Grzybkowska Teresa 6469
Grzybowska Agnieszka 2994
Grzybowska Katarzyna 3371
Grzybowska Lidia 7039
Grzybowski Adam 3328
Grzybowski Andrzej 3766
Grzybowski Jerzy 572, 4698, 8509, 9216, 9417, 9994
Grzybowski Konstanty 4705, 4705, 9511
Grzybowski Marian 9144
Grzybowski Michał Marian 4980, 8329
Grzybowski Romuald 3054, 11035; przedm. 3054; red. 3054
Grzybowski Stanisław 5818
Grzybowski Stefan 5640
Grzybowski Tomasz 5986
Grzybów zob. Warszawa
Grzybów, pow. kutnowski 4375
Grzymalska Kamila 1197
Grzymała-Siedlecki Adam 3409
Grzymałowie, ród 2167
Grzymowicz Jerzy 5190
Grzywa Mateusz, tł. 8305
Grzywacz Andrzej 9217; red. 4902
Grzywacz Małgorzata 5164; red. 5264
Grzywaczewska Zofia 9728
Grzywiński Grzegorz, red. 1079
Grzywka-Kolago Katarzyna 5202
Guagnini Alessandro 7449, 7480, 7915
Guca Witold 4981
Gucia Dobrosława 5372
Gucin zob. Warszawa
Gucio Katarzyna, tł. 9761, 10275
Gucwa Piotr, rec. 2981

Gudaszewski Grzegorz 2549; przedm. 2549; red. 2549
Gudehus Christian 5276
Guderian-Czaplińska Ewa 4101
Gudowska Marta 1493, 3571
Gudowski Arkadiusz 1493
Gudzik Anna 2460
Guesnet François 2721
Gugała Maciej 5234
Gugała Tomasz 10389, 10735
Gujvanûk Romanovič Mikola 8330
Gul Kazimierz 9729
Gulbinowicz Henryk 1668
Gulczyńska Justyna 2922, 2993, 3146, 3426
Gulczyński Andrzej 5640
Gulczyński Janusz
Gulda Przemysław 2716
Guldan-Klamecka Bożena 1840; red. 320
Guldon Łukasz 919–921
Guldon Zenon 5878
Gulgowski Izydor 8414
Gulińska Grażyna 1403, 3435, 10736
Gulajewska Danuta 62
Gumiński Witold 4304
Gumiński Zbigniew, red. 11549
Gumplowicz Ludwik 3120
Gumuła Teresa 3100, 3146, 3427, 3436
Gumułka Piotr 6529
Gundlach Rudolf 10173
Gunia Piotr 7063
Gurawski Jerzy 4097
Gurba Jan 2880, 6826
Gurba Stanisław, oprac. 5406
Gurbierz Bernadeta 920
Gurgacz Władysław 5879
Gurgul Jarosław 1180
Gurlitt Cornelius 8927
Gurnack Anne M. 2772
Gurowski Józef Bernard 7797
Gurs, Francja 1827
Gursztyn Piotr 9995
Guruleva Vera V., rec. 2249
Gurynovič Palina 2647
Gustaw Adolf II, król Szwecji 1479
Gustaw Romuald Michał 3767
Gustaw Waldemar 11425
Gustawicz Bronisław 2461
Gustebiese, ród 7155
Gustyn Maksymiliana, oprac. 5050
Gut Agnieszka 2142, 2190
Gut Anna 2125
Gut Artur 8282
Gut Paweł 569, 1246, 1257, 2349, 4428, 4658, 11395; red. 1055; wyd. 8009
Gutka Justyna Anna 3090
Gutmański Izydor 2903; red. 2903
Gutowska-Dudek Krystyna 1645, 2035, 2045
Gutowski Jacek 1646, 2035

Gutowski Michał 4698
Gutsche Edda 6675
Guttmejer Karol 2046; rec. 3572
Guz Eugeniusz 1198, 11031; wyd. 11031
Guz Marzena 2379
Guze Justyna 8354
Guzek Maria 9996, 9997
Guzek Mariusz 4019, 4093
Guzewicz Wojciech 107, 5232, 11414, 11415
Guzik Ewa, red. 11490
Guzik Magdalena 6593
Guzik Marcin 1
Guzik Stanisław 6593
Guzikowski Krzysztof 7009–7011
Guzowska Marzena Beata, tł. 1811
Guzowski Jan, red. 4934
Guzowski Krzysztof, red. 5604
Guzowski Piotr 789, 2679, 4558; przedm. 7253; red. 4558; repl. 789; wyd. 7253, 7320
Guzy Irena Venerabilis, oprac. 5750
Gućlak Gerard 3527
Gużyński Piotr 411
Gwagnin Aleksander zob. Guagnini Alessandro
Gwalon z Beauvais 7049
Gwara Małgorzata Iwona 6298, 10173
Gwara świętokrzyska piękna i bogata 3166
Gwara Teresa 11478
Gwardys-Bartmańska Marianna 1071
Gwiazda Andrzej 10390
Gwiazda Joanna 10390
Gwiazdowicz Adam 10173
Gwiazdowska Ewa 960, 1962, 4305, 5459
Gwiazdowska Małgorzata 6636
Gwido Chmarzyński i jego dzieło 3572
Gwinea Równikowa 8006
Gwioździk Jolanta 1385, 7506; oprac. 1481
Gwizdałówna Jadwiga 3768
Gwozdz Peter S. 5986
Gwoździanka, pow. strzyżowski 2699
Gwoździński Marek Andrzej 6290
Gwóźdz Aleksandra, red. 7808
Gwóźdz Krzysztof 1792, 6802, 8331, 10738; wyd. 9671
Gyalókay Zoltán 3573
Gzell Sławomir 2017
Gzella Grażyna 3508, 5285, 8332–8334; rec. 3461; red. 360, 5285, 10960
Gzella Jacek 5285; red. 5285, 10960
Gzowska Alicja 1808; red. 1808

Haas Reimund 3006; red. 7182
Haase Erich 9295
Haber Franciszek 6781
Haber Fritz 3006
Haber Lili 1713
Haberko Anna, tł. 7418, 8548
Habielski Rafał 5521; red. 5521
Habigier-Pipska Grażyna 11416

Habsburg Karol Stefan 1723
 Habsburg Lotaryński Karol Tomasz 4566
 Habsburg Maria Krystyna 5880
 Habsburg Rainer Ferdynand 8451
 Habsburgowie 1745, 2606, 2650, 2661, 3100, 4454, 4566, 5273, 5622, 5880, 6668, 8189, 8423, 8823, 8880, 8953
 Habuda Ludwik 11381, 11417
 Hacke Gerald 9936
 Hacke Lutold von 2205
 Hackmann Jörg 5273
 Hać Danuta Maria 4830
 Haćki, pow. bielski, woj. podlaskie 7007
 Hadaj-Cieślińska Zofia 8983, 10391
 Hadała Wojciech 6630
 Hadamik Czesław 883
 Hadanënak Vïktar Mamertavič 8335
 Hadeber Maciej 3492
 Hadrian, cesarz 2828
 Haduch Henryka 2449
 Hadzińska-Wyrobek Aleksandra 4659
 Haenel Yannick 4726
 Haftka Mieczysław 5881, 7012
 Haga, Holandia 8354, 9659
 Hagström Molin Emma 1479
 Hahn Hans Henning 5273, 5274; przedm. 5273, 5276; red. 5273–5276
 Haida Sylvia 5273
 Haisig Marian 2882, 5476
 Haiti 11326
 Hajdrych Łukasz 7507
 Hajduk Aniela 2166
 Hajduk Anna, rec. 3239
 Hajduk Bolesław 884, 6673, 9218; rec. 6724, 9076
 Hajduk Łukasz 3043, 3045, 8336; wyd. 8922
 Hajduk Regina, tł. 5370
 Hajduk-Nijakowska Janina 2686
 Hajduki Wielkie zob. Chorzów
 Hajdukiewicz Leszek 1053
 Hajdukiewicz Michał, oprac. 8957
 Hajizadeh-Armaki Elżbieta 7797
 Hajkowska Monika 6464
 Hajnos Mieczysław 5882
 Hajnos Władysław 5882
 Hajnówka, woj. podlaskie 2619, 9773; powiat 5231, 9426
 Hajowe, Ukraina 9692
 Halak Mateusz 5373
 Halawa Ewa 1841
 Halban Leon 3120
 Halberda Jan 1175, 4687
 Halczak Bohdan 1104, 2620, 2734, 6615; red. 2734
 Halec Janina Małgorzata 3437, 6017, 8690; red. 8690
 Halecki Oskar 905, 5476, 9114
 Halemba Agnieszka 790
 Halemba zob. Ruda śląska
 Halenka Andrea, przedm. 6549
 Halenko Oleksander 7514
 Halicka Beata 5275, 6615, 10737
 Halicki Kazimierz 8984

Halicki Krzysztof 9219
Halicz, szczyt w Bieszczadach 6793
Halicz, Ukraina 2149, 2632, 2711, 4751, 7137, 9554; ziemia 7032
Halka-Ledóchowski Mieczysław zob. Ledóchowski Mieczysław
Halkiewicz Grażyna 9220
Halkiewicz-Sojak Grażyna 3280; red. 5021
Hall Aleksander 4684
Haller Cezary 9211
Haller Józef 11189
Haller Stanisław 9319
Halpern Mark 2759
Haltrecht Dawid 3597
Haltung der kommunistischen Behörden gegenüber der deutschen Bevölkerung 10738
Hałaburda Marek 7508
Haładus Małgorzata 10739
Haładyj Tomasz 4429
Hałagida Igor 10740
Hałajko Edward 10695
Hałas Radosław G. 9282
Hałasa Grażyna Maria 3574
Hałat Adam 9998
Hałgas Gabriela 6744
Hałuja Waldemar 1872
Hałuszko Agata 6490
Hambach zob. Neustadt an der Weinstrasse Hamburg, Niemcy 6591, 9956
Hamerskij Orest, red. 2735
Hammen Ludwig von 7272
Hampel Heinz 5296
Hampel-Schalit Dorothea 5296
Hamryszczak Artur 687, 6049, 6440; rec. 10335; red. 144
Han Herman 1971, 4119
Hanas Waldemar 4982
Hanasz Waldemar 5233
Hanbury Williams Charles zob. Williams Charles Hanbury
Hancewicze, Białoruś; region 2647
Hanczakowski Michał 2431, 5252
Handelsman Marcelli, red. 8670
Handerska Joanna Jolanta 3044
Handfesten der Komturei Schlochau 6895
Handke Kwiryna 3361
Handke Monika 3361
Handke Waldemar 924, 4698, 4847, 5089, 9999, 10660; rec. 10070
Handschke Mikołaj 11477
Handzlik Stanisław, przedm. 2645
Haneman Eugeniusz 9837
Hanevič Vasilij Antonovič 761, 5374
Hanich Andrzej 10268, 10741; red. 2574, 6680; wyd. 10741
Hanke Rajmund 5883
Hankus Michał 3671
Hankus Tadeusz Karol 10000
Hannes Hellmut 6749
Hanow Michael Ch. 908
Hanower, Niemcy 7601
Hantke Teresa, red. 5095
Hanula Agata 11598; red. 11598
Hanusek Jerzy 5701

Hanusiewicz-Lavallee Mirosława 5252; red. 5252
Hanysek Piotr 10422
Hanza 2638
Hańderek Marek 2690, 10174, 10176; wyd. 10174
Hap Wiesław 450
Hapanowicz Piotr 7509, 8337, 8909; red. 8909
Haptaś Krzysztof 34, 4808, 4983, 5808, 5871, 6108, 6241, 6265, 6664, 8338, 8339
Haraburda Michał Karol 7374
Harasimiuk Krystyna A. 10742
Harasimowicz Andrzej 4722, 9339
Harasimowicz Jan 1745, 4188, 7669; przedm. 3006; red. 1745, 3006
Harasimowicz Katarzyna, oprac. 1437
Harasowski Adam 4119
Harasymowicz Jerzy 3262
Haratyk Anna 3065, 3100; przedm. 3065; red. 3065
Haratym Andrzej, oprac. 2684
Harbatowicz Klaudia 4872
Harc Lucyna 1070, 1267, 4988, 6742; przedm. 6740, 6742; red. 6740, 6742
Harcerstwo w obozach 2965
Hardekowie, ród 2267
Hardenberg Karl August von 2590
Hardi Djura 7137
Hardt Matthias 6956
Hargreaves Richard 10001
Harhaj Jan, przedm. 7655
Harla Stanisław 5884
Harnes, Francja 2806
Harris Jay M., red. 2557
Harsdorfowa Maria z Gniewoszków 7995
Harten Martern van 8354
Hartleb Kazimierz 2657
Hartley Janet M. 2587
Hartlib Samuel 7733
Hartowiec, pow. działowski 11424
Hartwich Mateusz J. 5273; rec. 4755
Haruk Andrij 8509; przedm. 8509; red. 8509
Has Wojciech Jerzy 4112
Hasan Uzun 2605
Hasânova Lejla 3628
Hasberg Wolfgang 824
Hasiór Władysław 3559, 3683
Hasiuk-Świrzbińska Magdalena 4036
Haska Agnieszka 5375, 10002
Haslinger Peter, red. 2350
Hass Waldemar 6534
Hassel Georg Johann von 2200
Hasselbusch Robert 1810, 10003, 11418; rec. 1882
Haszczyń Piotr 8340
Haszyńska Sabina 8341
Hatschek Christoph 8170
Haubold-Stolle Juliane 5273
Haugwitz, ród 8692
Haugwitz Lucie von 8692
Haupt Zygmunt 2803
Hauptman-Fischer Ewa 919–921, 4137
Hauptmann Gerhard 2687

Haur Jakub Kazimierz 7912
Hauschild Marta 4009
Hauser Przemysław 9221
Hausmann Guido, red. 8380
Hausner Jerzy 11582
Hausner Wojciech 2966, 6592, 10004, 10674; red. 196
Hauterive Franciszek Valentin d' 7996, 8035, 8131
Hauziński Jerzy, red. 326
Havrlant Jan 6744
Hawryluk Jerzy 2588, 2589
Hawrysz Magdalena 5217
Haydock Roger 3358
Hazlett Ian, przedm. 7388
Hądzelek Stefania 9828
Hebda Magdalena, tł. 10928
Hebedová Petra 2638
Hebel Artur 10743
Hebel Edmund 4624
Hebel Jarosław 9222
Hebzda-Sołogub Beata 2733
Heck Dorota 3228; przedm. 3228; red. 117
Heck Kilian 6736
Heck Korneli Juliusz 8343
Heck Roman 2882
Heckmann Dieter 2676; wyd. 6894
Heckmann Marie-Luise 2676
Heczko-Hyłowa Ewa 6597
Heczkarowice, pow. bielski, woj. śląskie 6555
Heda Antoni 5885
Hegel Georg Wilhelm Friedrich 8121
Hegele Andrzej 5667
Heidenstein Reinhold 7273
Heidinger Agnieszka 11419
Heidrich Adolf Zbigniew 3025
Heilderberg, Niemcy 8090
Heimann Bodo, rec. 10747, 11302
Hein Arnulf 6747
Hein-Kircher Heidi 5274, 5276
Heinemann Isabel 4807
Hejczyk Anna, wyd. 9795
Hejger Maciej 10738
Hejman Anna 5777
Hejmej Andrzej 3287
Hejmej Przemysław, tł. 5378
Heksel Bartosz 1722
Hel, pow. pucki 9318
Helena Iwanowna, królowa 2632
Helena Majdaniec 6076
Helena Więckowska – bibliotekarz, historyk, bibliolog 6404
Heller Anna, oprac. 1876
Heller Jakub 1876; fot. 1876; oprac. 1876
Heller Janusz 11386; przedm. 11386; red. 11385, 11386; wyd. 11386
Hellerowie, rodzina 5368
Hellwig Bronisław 10005
Hellwig-Stańczuk Hanna 10005
Helman Zofia 4138, 8205

Helski Półwysep 4897
Helwig Jarosław 6534, 9968; tł. 9968
Hemar Marian 10796
Hen Józef 3916
Hen Tomasz 7450
Hen-Konarski Tomasz, rec. 8659
Hendel Zygmunt 2015, 3671
Hendrykowska Małgorzata 4037
Hendrykowski Marek 4038, 10744
Henel Alojzy 4984
Hennel Franciszek 6027
Hennelowa Józefa 3527, 10886
Hennin Pierre-Michel 7450
Henningsen Fritz 9964
Henricum Tomasik doctor honoris causa 4985
Henryk II Pobożny 4987, 7190
Henryk III Głogowczyk 3691
Henryk III Walezy 2663, 4687, 7480, 7688, 7782
Henryk Hlebowicz, bł. 5604
Henryk Kaczorowski, bł. 5604
Henryk Kietlicz 6643
Henryk Sandomierski 7204
Henryk Sienkiewicz 47
Henryk Sienkiewicz w szkole, bibliotece i muzeum 3254
Henryków, pow. ząbkowicki 6934
Henryków Lubański, pow. lubański 2412
Henschel Christhardt, przedm. 9417; red. 9417
Henschke Eleonora 3044
Hensel Jürgen, tł. 9775
Hensel Zdzisław 5128, 6984
Hensel-Moszczyńska Barbara, oprac. 2358
Henton Elisabeth 6846
Hentschel Jeremias 3487
Hera Janina 5376
Herbert Katarzyna 1744
Herbert Zbigniew 1744, 3228, 3527, 10457
Herbest Benedykt 3358
Herbich Anna 10006, 10294
Herbst Werner, tł. 2227
Herby, pow. lubliniecki; Herby Ruskie 8308
Herchenreder Barbara, tł. 1815
Hercyk Hrehory 7602
Herczyński Teodor 5886
Herden Elżbieta 3451
Hereditas Monasteriorum 185
Herendi Grażyna 9223
Hering Mieczysław 5893
Herling-Grudziński Gustaw 3228, 3297, 3354
Herma Marek 8342
Herman Gracjana 5203
Herman Magdalena 3671
Herman Radosław 863, 1199, 2054, 6494
Hermann Daniel 3240
Hermann Rudolf 3006
Hermanowski Stanisław, uzup. 10600
Hermaszewski Władysław 9730

Hernandez Barbara Aguilar, tł. 103
Herod Patrycja Ewa 6643
Herody, raj, szopka 2462
Herrmann Christofer, wyd. 7257
Herrmann Gerd-Ulrich 10007
Herrmann Paulus 5157
Herrmann-Neisse Max 3006
Hertzówna Amelia 2759, 3328
Herudzińska-Oświecimska Marta, tł. 1581, 1752
Herzig Arno 3006, 6742
Herzl Teodor 3357
Hescheles Janina 9731
Hesja 8916
Heska-Kwaśniewicz Krystyna 1976, 3497, 9266
Heś Robert 1942, 4989
Heterogeniczność przestrzeni miejskiej w Królestwie Polskim 3769
Hetmańczyk Janusz 4430
Hetnar-Michaldo Adelina 11120
Hettling Manfred, red. 8380
Heydatel de Rothville Józef 5388
Heyde Jürgen 2717, 3769, 6349
Heydecker Joe J. 10745
Heyke Leon 3293
Hibebe Nataliã 2748
Hickiewicz Jerzy 5537
Hiemer Elisa-Maria 11421
Higgins Rosalyn 6280
Hilchen Henryk 4986
Hilchen Michał 5887
Hilcer-Kurnatowska Zofia zob. Kurnatowska Zofia
Hildebrandt-Radke Iwona 6827
Hille Peter 3328
Hilscher Hubert 1811
Himmelsbach Gerrit 2712
Himmeler Heinrich 530, 9732, 9986, 10083
Himmeler Katrin, wyd. 9732
Hinc Alina 4752, 5259
Hindemith Karol Wilhelm 8872
Hinrichsen Kerstin 5273
Hinz Edward 5888
Hinz Hans-Martin 1503
Hinz Henryk 2830
Hirsch Gábor 9733
Hirsch Michał 3770
Hirsch Robert 3857
Hirschberg Aleksander 885
Hirschberg Urs 2020
Hirschberg von Habenschwert, rodzina 8660
Hirsberg Ludwik (Eliezer) 2708
Hirsfeld Hanna 2882
Hirsfeld Ludwik 3006
Historia. Gimnazjum, liceum, technikum 1105
Historia. Historia najnowsza 1106
Historia. Zadania i arkusze maturalne 1108
Historia Academica 186
Historia Bydgoszczy 6496

Historia historiografii i metodologia historii 886
 Historia i przyszłość Ukrainy i Polski w Europie 2589
 Historia i współczesność procesu edukacyjno-wychowawczego 2967
 Historia idei komunikacji 2418
 Historia, interpretacja, reprezentacja 791
 Historia kościoła św. Oswalda w Płonkowie 4987
 Historia, kultura i sztuka dominikanów na Śląsku 4988
 Historia, kultura i tradycja 6584
 Historia Lipska w rysunku i fotografii 1877
 Historia, ludzie, wspomnienia 2968
 Historia magistra vitae 4989
 Historia, memoria, scriptum 2661
 Historia, mentalność, tożsamość 887
 Historia Nadleśnictwa Międzyrzecz 4431
 Historia nauki polskiej 2845–2847
 Historia Nidzicy i okolic 6650
 Historia – pamięć – tożsamość w edukacji humanistycznej 2662
 Historia parafii św. Kazimierza w Pruszkowie 4990
 Historia pewnej płockiej rodziny 5377
 Historia Polski 108
 Historia polskiego Milicza 6637
 Historia polskiej nafty w zarysie 4432
 Historia Pomorza 6673
 Historia Prus 2590
 Historia przyrodniczo-gospodarcza Polski 792
 Historia Szkoły Podstawowej nr 1 im. Juliusza Słowackiego w Białymstoku 2969
 Historia testis temporum 2663
 Historia tramwajów i trolejbusów w Legnicy 4433
 Historia Vademecum 1107
 Historia w dyplomacji publicznej 4723
 Historia wokół nas 1109
 Historia wyjścia z cienia na mural 6172
 Historia Wyższego Seminarium Duchownego w Grodnie 11420
 Historia Związku Młodzieży Wiejskiej w południowej Wielkopolsce 4724
 Historie literatury polskiej 8343
 Historie Polski w XIX w. 8344
 Historisch-topografischer Atlas schlesischer Städte 2350
 History of music in Poland 4138
Historyka 187
 Hiszpania 1820, 2410, 2592, 2661, 2670, 3244, 3358, 4846, 5216, 6674, 7264, 7806, 7827, 8064, 8607, 8912, 9263, 10600, 11074, 11300
 Hiszpańska-Neumann Maria 5264
 Hitler Adolf 1198, 2635, 2663, 2740, 4754, 5164, 9103, 9134, 10001, 10131, 10174, 10175, 10248, 10297
 Hlaváček Ivan 2670
 Hlaváček Petr 2592
 Hlebionek Marcin 2209, 7510; rec. 2687
 Hlebowicz Adam 5038
 Hlebowicz Henryk zob. Henryk Hlebowicz, bł.
 Hlebowicz Jan 1062, 10746
 Hlebowicz Piotr 10392
 Hledíková Zdeňka 2670
 Hliboka, Ukraina 6798
 Hlond August 2921, 4946, 5021, 5158, 5188, 5889, 5890
 Hładkiewicz Wiesław 2734, 6613
 Hłasko Marek 4014, 10991
 Hławiczka Karol 2488

Hłyń Maria, wyd. 7995
 Hmel'nic'kij Bogdan zob. Chmielnicki Bohdan
 Hnatiuk Ola 2645, 10008; tł. 10332
 Hnatowicz Roman 5891
 Hnatyszyn Piotr 6802
 Hô' Chí Hu'ng, red. 5543; tł. 5543
 Hobsbawm Eric J. 2591, 4725
 Hoc Stanisław 2663
 Hochberg von Pless, ród 8727, 8761
 Hochberg von Pless Mary-Theresia Olivia 3627
 Hochleitner Janusz 1492, 1496, 1963, 2463, 2464, 2938, 4991, 7511, 7512, 8345, 8346; przedm. 1492, 10344; rec. 7342; red. 1492, 3614, 10344
 Hodalska Magdalena 2662
 Hodana Tomasz 7513
 Hodegetrie krakowskie 3575
 Hodor Katarzyna, red. 2019
 Hodorowicz Maciej, wyd. 2461
 Hodorowicz Stanisław Andrzej, wyd. 2461
 Hodurek Dominik, rec. 4774
 Hodys Włodzimierz 5892
 Hoff Jadwiga 2656, 2657, 2679
 Hoff Krzysztof 4861
 Høffding Harald 8422
 Hoffman Jerzy 4039, 4076
 Hoffmann Adam 3581
 Hoffmann Alfons 5893
 Hoffmann Karol Juliusz 5497
 Hoffmann Mirosław Janusz 2848, 6855; red. 6855
 Hoffmann Stanisław Adolf 9379
 Hoffmann Tomasz 11531
 Hofkultur der Jagiellonendynastie 2592
 Hofman Iwona, przedm. 5653; rec. 5926; red. 5956
 Hofman Marian 11590
 Hofmann Gunter 10747
 Hoffmann Max 8650
 Hogenberg Frans 2347
 Hohenberger Franz 3687
 Hohenbruch zob. Gromowo
 Hohenstein zob. Królikowo
 Hohenzollern Joseph von 2938
 Hohenzollernowie 2592, 6740, 6814, 6938, 8420
 Hojdis Bogdan 4019
 Hojka Piotr 5178
 Hojka Zbigniew 4434, 5178, 5924
 Hojsak Wiktoria, przedm. 2748; red. 2748
 Holandia 6289, 9659, 10177, 11389
 Holcot Robert 7039
 Holden Wendy 5378
 Holewiński Waclaw, rec. 11301
 Holik Wiesława 6490
 Hollender Barbara 4040
 Holly Grażyna 2734, 4947
 Holocaust in den mitteleuropäischen Literaturen und Kulturen 11421
 Holod Renata 7514
 Holonki, pow. bielski, woj. podlaskie 3063
 Holoubek Gustaw 4041

Holoubek Jan, przedm. 4041
Holszańscy, ród 7212
Holtz Bärbel, oprac. 2628; red. 2628
Holtzman Avner 3295, 6349
Holý Martin 7515
Holzer Jakub 3728
Holzer Jan zob. Drzewiecki Jan
Holzer Jerzy 936, 5273, 5274, 5894, 5956, 8985
Holzer Karol 3728
Holzer Ludwik 3728
Hołda Zbigniew 5490
Hołodniuk Aneta 9922
Hołodyńska Bogna 10660
Hołojda Katarzyna 124
Hołozubiec Tymoteusz Grzegorz 4992
Hołówko Tadeusz 7997
Hołub Barbara, red. 5222
Hołub Jacek Marian 4947
Hołuj Dominika 11422
Hołyński Tomasz 23
Hołyst Anna 6567; oprac. 6567
Homan Antoni 9817
Hombek Danuta, rec. 7746; red. 273
Homìn Īgor 1681; tł. 1775
Homo moralis – homo creativus 2849
Homo Politicus 188
Homola-Skapska Irena, wyd. 8982
Homole, wąwóz w Pieninach 1950
Homza Martin 7187; red. 7187
Hondius Wilhelm 2352
Hongyan Li 2593
Honorowe obywatelstwo Wołomina 5379
Honowska Maria 3207, 5490
Hońdo Leszek 2712
Hopej Dawid 3771
Hopfinger Maryla 4009
Hoppe Jan 4751
Hoppe Jerzy 11423
Hoppenbruch zob. Malbork
Horacy 912, 3403
Horak Gustaw 5895
Horbatowski Łukasz, wyd. 10462
Hordejuk Sławomir 888, 5981
Hordyjewski Rafał, wyd. 7977
Horeczy Anna 7013
Hornowska Ewa, red. 1614
Hornowski Sergiusz 5896
Horoch Emil, red. 277
Horodecki Leon Janusz 5287
Horodenka, Ukraina 9676
Horodło, pow. hrubieszowski 7208
Horszko Genowefa 1782
Horszko Stanisław 1503, 2046
Horowic Jakub Izaak 2743
Horowska Elżbieta M. 6807
Hörsch Markus, red. 2592

Horst Władysław 1346, 2685
Horthy Miklós 9586
Horuženko Oleg Igorevič, wyd. 6892
Horwat Jerzy 2657
Horyń Ewa 3163, 3167
Horyza-Pachciarz Kazimiera 5380, 9936
Horzela Dobrosława 3671, 5228
Hoser Henryk 5038
Hospod Józef Alojzy 5897
Hospod Józef Szczepan 5897
Höss Rudolf 11248
Hoszman Adam 11570
Hoszowska Mariola 886, 2657, 5676, 8953, 9224
Howorus-Czajka Magdalena 5234
Hozjusz Stanisław 1029, 7332, 7845
Hradec Králové, Czechy 2584
Hrehorowicz Beata, tł. 5821
Hrehorowicz-Gaber Hanna 2734
Hrenciuc Daniel 2783, 9225
Hristoforov Igor' Anatolevič 8121
Hrubá Michaela 5237, 7420
Hrubieszów, woj. lubelskie; region 4705
Hryciuk Grzegorz 2694, 2882
Hryćko Katarzyna, oprac. 2621
Hryniewicka Anna 5488
Hryniewicz Artur 7014
Hryniewiecka Jolanta, oprac. 1515
Hryniewicz Aleksander 5287
Hryszko Helena 5228
Hubal zob. Dobrzański Henryk
Hube Józef 5898
Hubert Henri 7971
Hubert Hilscher 1811
Hubka Maciej 8302, 9226, 10143, 10687; red. 5610; wyd. 8063
Hübner Danuta 11309
Hübner Mateusz, rec. 5449, 8030, 8735
Hübner Piotr 2846
Hubrig Johann 2694
Hüchtker Dietlind 8347
Hučková Jadwiga 11138
Huculszczyzna, Huculi 2474, 2532, 2734, 3065, 3191, 4204, 9028, 9235, 9574, 11578
Hudek Wiesław, red. 4119
Hueber Fortunat 3460
Huelle Paweł 11578 ; współpr. 4132
Hugon Herman 7504
Huidobra Vincent 1820
Huk Bogdan, wyd. 10365
Hul Stanisław 10245
Hulanicki Witold 10458
Hulewicz Jerzy 3239, 3687
Hulewicz Witold 3217
Hulla Eugeniusz, red. 4676
Hultman Johan D. 7274
Humeniuk Agnieszka 3280, 3916
Huml Irena 3641, 3641, 4305, 5899
Humory w literaturze 3255

Hundert Zbigniew 1783, 4824, 7516
Hungendorfer Jerzy, fot. 1516
Hupała Wiera 7638
Huppenthal Janina 5499
Hurnikowa Elżbieta 1671, 6161; przedm.3315; rec. 2948; red. 3315
Hurysz Mateusz 8430, 8678; red. 8430
Hus Jan 2661
Husak Marcin, red. 11038
Husitské století 7015
Huszcza, pow. bialski 5135
Huszcza Krzysztof 1468
Hutchinson Aleksander H. 7998
Huterski Robert 11408
Hutten-Czapski Emeryk zob. Czapski Emeryk Hutten-
Hyla Monika 2671
Hyla R. E. 2227
Hylander-Tureniec Halina 5381
Hylewski Marcin 10748
Hylzen Józef Jerzy 2087
Hylzenowie, rodzina 7536
Hypś Sławomir 9282
Hyrusz Mateusz 693
Hytrek-Hryciuk Joanna 2882, 4731; rec. 10765
Hyżak Miłosz 6292

I powstało gimnazjum 11424
Ibler Reinhard, red. 11421
Ibragimow Aleksandra 6615
Ibrahim ibn Jakub 7149
Ibram, rodzina 7589
Ibsen Henrik 4101
Idem Andrzej 420
Idzikowska-Czubaj Anna 10851, 11138
Idziński Marian Marek 5900
Idziński Wiktor 5107
Idzior Anna 2815
Iganie, pow. siedlecki 8678
Igiel-Sak Jadwiga 4139
Igiewicz Henryk 3438
Iglkowski Marcin 7517
Ignacewo, pow. koniński 8327
Ignacy Jan Paderewski. Pomnik i dzieło 1977
Ignacy Loyola, św. 3550, 5004
Ignaczak Marcin 6827
Ignaczak Paweł 1612
Ignasiak Agnieszka 11537
Ignasiak Maria 3772
Ignatowicz Aneta 4781
Ihnatowicz Ewa 2657, 8343
Ikonografia Gminy Jerzmanowa 1878
Il commento di Konstanty Grzybowski 4705
Ilcewicz Bartłomiej 10660
Ilczyszyn Michał 5901
Ilgiewicz Henryka 3438, 4435, 8254, 9227
Ilisch Peter, red. 2249

Ilkosz Barbara 2465
 Illg Jerzy, współpr. 10886
 Ilnicka Maria 8343
 Ilovajskij Dmitrij Ivanovič 8688
 Ilski Kazimierz 6751
 Ilski Zdzisław 5258
 Il'ušin Īgor 2620, 10009
 Ilustrowane dzieje Polski 1200
Ilustrowany Kurier Codzienny 9389, 9488
 ĩawa, woj. warmińsko-mazurskie 4149
 ĩakowiczówna Kazimiera 3422, 6162, 11092
 ĩża, pow. radomski 6556, 6557, 10325
 ĩżanka, lewy dopływ Wisły; region 6631
 Imańska Iwona 1385, 7450, 7518, 7519
 Imbramowice, pow. olkuski 4118, 7318, 8954
 Immerwahr Clara 3006
Imponderabilia 189
 Imponderabilia ochrony dziedzictwa kulturowego 5203
 In gremio – in praxi 4306
In Gremium 190
 In memoria aeterna 5382
 In memoriam 5383, 5384, 5877
 Indeka Izabela 3071
 Indianie 3222
 Indie 2278, 3364, 3663
 Indraszczyk Arkadiusz 722, 2772, 5709, 6149
 Indrzejczyk Roman 5902
 Indyk Bolesław, przedm. 11297
 Indyk Stanisław 5903
 Inflanckie województwo 7536, 7657
 Infanty 2653, 3346, 5539, 5551, 6899, 6970, 7168, 7442, 7647, 7795, 7796; Polskie 8695
 Informacyjne środowisko rekonstrukcji 793
 Informator o polonikach w zbiorach rękopiśmiennych Lwowskiej Narodowej Naukowej Biblioteki Ukrainy im. Wasyla Stefanyka 1482
 Ingarden Roman 3397
 Inglot Barbara 6798
 Inglot Marek 5005, 5098
 Ingrao Christian 10010
 Inkielman Michał, red. 11390
 Innovation und Tradition 7016
 Innowacja i tradycja 7016
 Inowłódz, pow. tomaszowski, woj. łódzkie 6917
 Inowrocław, woj. kujawsko-pomorskie 423, 4560, 4605, 5719, 6873, 7027, 7407, 8295, 10347, 11021, 11402; powiat 4605
 Inowrocławskie województwo 7296
 Instrukcje, wytyczne, okólniki 10393
 Integracja sztuki i techniki w architekturze i urbanistyce 3773–3775
 Interakcje 5204
 Interdyscyplinarna Konferencja naukowa 70 lat po wojnie 707
 ĩwentar pałaca Sapegaŭ 1748 g. 7275
 Inwentarz aparatów kościelnych łowickiego konwentu Braci Kaznodziejów 7276
 Inwentarz archiwalny 1307
 Inwentarz Dóbr Biezuńskich 7277
 Inwentarz klasztoru i kościoła bernardynów w Toruniu 7999
 Inwentarz parafii ewangelicko-reformowanej w Sielcu 8000
 Inwentarz ruchomości Gerrita Rombouta Uylenburgha 7278
 Inwentarz zespołu akt – Naczelnik Powiatu Kaliskiego 1295

Inwentarz zespołu Akta miasta Koszalina 1308
 Inwentarze i kontrakty dzierżawne toruńskiej łaźni nowomiejskiej 7279
 Inwentarze katedry krakowskiej 7280
 Inwentarze klasztoru i kościoła bernardynów we Lwowie 7281
 Inwentarze klasztoru i kościoła klasztoru bernardynów w Brzeżanach 8001
 Ińsko, pow. stargardzki 10418
 Ionik Faddej zob. Jonik Tadeusz
 Irak 4872, 9762, 11326, 11356
 Iran 9762, 9773, 10258
 Iredyńska Zofia 6162
 Iredyński Ireneusz 5904
 Irena Huml (1928–2015) 5899
 Irena Piotrowska (1924–2011) nauczyciel 6191
 Irgang Winfried 3006
 Iria Sylwester 5905
 Irkuck, Rosja 2824, 2910
 Irlandia 2626, 10219
 Irzykowicz Przemysław Monwid 5091
 Irzykowski Karol 3382
 Isaiasz Vera 7669
 Isakowicz-Zaleski Tadeusz 4706
 Isazade Valida 2605
 Island in iółte on Lake Zarańskie 7017
 Islandia 2809, 6255
 Issig Peter 11532
 Istebna, pow. cieszyński 1687
 Istorîa Rossii 2594
 Istvánmajor, Węgry 2788
 Ittar Enrico Giacinto Salvatore 3815
 „Ius Valachicum” dans la Pologne médiévale 6896
 Ius Valachicum in Polonia medievala 6896
 Ius Valachicum w Polsce średniowiecznej 6896
 Ivanov Daniil 2647
 Ivanov Nikołaj 9228; rec. 9541, 9632; red. 9632
 Ivanova Vol'ga 2647
 Ivanûk Inna Volodimirivna 1063
 Iwanczewska Łucja 4070
 Iwaneczko Dariusz 10821
 Iwanek Beata 6827
 Iwanek Marian 6140
 Iwaniccy, rodzina 5385
 Iwanicki Donat 6493
 Iwanicki Juliusz 2850
 Iwanicki Piotr 6855
 Iwanicki Zdzisław 5385
 Iwaniska, pow. opatowski 9729; region 9729
 Iwaniszewska Cecylia z d. Łubieńska 10394
 Iwaniuk Sławomir, rec. 1361
 Iwano-Frankowsk (Stanisławów), Ukraina 2589, 3485, 7482, 7483, 9240, 10049
 Iwanow Mikołaj 9286
 Iwanowice, pow. krakowski 4373, 5266
 Iwanowska Bożena 10011
 Iwanowska Grażyna 6855
 Iwanów Zbigniew 2669
 Iwańczak Wojciech 2661
 Iwańczyk Halina, red. 4949

Iwańska Alicja 2803, 3422
 Iwańska Katarzyna 2733
 Iwańska Magdalena, tł. 1207
 Iwańska-Cieślik Bernadeta 1466; rec. 1380
 Iwański Marek, red. 3140
 Iwasiów Inga 3287, 10556
 Iwasiów Sławomir 3309, 3527
 Iwasiów Tomasz, red. 6801
 Iwaszczuk Urszula 7007
 Iwaszkiewicz Jarosław 5230, 5906, 6162, 8002, 10395
 Iwaszkiewicz Maria 5386
 Iwaszkiewicz-Wronikowska Bożena 5230
 Iwaszko Jacek 2103
 Iwicki Zygmunt 4993, 7520
 Iwła, pow. krośnieński, woj. podkarpackie 6558; gmina 6558
 Iwo Odrowąż 3671, 7055
 Iwonicz-Zdrój, pow. krośnieński, woj. podkarpackie 6559
 Izaak ben Abraham z Trok 3258
 Izabela z Poniatowskich Branicka. Życie i działalność publiczna 5736
 Izabella Trojanowska (1929–1995) 6365
 Izajasz Tomasz 2351
 Izbica, pow. krasnostawski 9786
 Izbicko, pow. strzelecki 6560; parafia 6560
 Izdebska Agnieszka 1107, 1108, 1110, 11421
 Izdebska Barbara 4436
 Izdebska Karolina 10587
 Izdebski Adam 792
 Izdebski Andrzej 2645
 Izdebski Jan 4436, 6799
 Izdebski Paweł 5488
 Izdebski Tytus 1107, 1108, 1110
 Izerskie Góry 1844, 2412
 Izerskie Pogórze 4870
 Izmaiłow Bogdana 2854
 Izrael 2569, 2577, 2657, 2669, 3675, 5875, 9013, 9051, 9906, 10380, 10829, 11029, 11457, 11592
 Izraelita 8003, 8014, 8429
 „Izraelita” 1866–1915. 8003
 Iżewski Bolesław 5478
 Iżykowska Małgorzata 122

Jablonskis Konstantinas 889, 889
 Jabłecki Tomasz Waclaw 3067
 Jabłeczna, pow. bialski 5182
 Jabłkowscy, rodzina 4442, 5387
 Jabłkowska Joanna 5274, 5275
 Jabłkowska-Klimas Anna 5387, 5907
 Jabłkowski Zygmunt 5907
 Jabłonica Polska, pow. brzozowski 2699
 Jabłonna, pow. legionowski 2903, 6605, 8419, 8807–8809, 8813, 9646
 Jabłonowscy, ród 3538, 5388
 Jabłonowscy. W kraju i poza jego granicami 5388
 Jabłonowska Anna (1969–2014) 6675
 Jabłonowska Anna z Sapiechów 5388, 5388
 Jabłonowska Katarzyna z Ossolińskich 5388
 Jabłonowski Jan Stanisław 7886

Jabłonowski Józef Aleksander 5388
Jabłonowski Marek 4595, 4698, 9246
Jabłońska Agata 5217
Jabłońska Alicja 5908, 5909
Jabłońska Anna 3447, 7521
Jabłońska Ewa 1664
Jabłońska Izabela 1458, 1459
Jabłońska Małgorzata 4083
Jabłońska Maria, rec. 10605
Jabłońska Maria (Bernardyna) zob. Bernardyna Maria Jabłońska, bł.
Jabłońska Marlena 1234, 1247, 1264, 5285
Jabłońska-Deptuła Ewa 4994
Jabłoński Andrzej 1267, 1342
Jabłoński Bolesław, pseud. Bill 10311
Jabłoński Bolesław Andrzej 10396
Jabłoński Henryk 2708, 2708
Jabłoński Janusz 4776
Jabłoński Marcin 7522, 10749
Jabłoński Mariusz 1248, 8909; red. 8909
Jabłoński Rafał 2718, 2719, 6770
Jabłoński Tadeusz 924
Jabłoński Zachariasz Szczepan 4995, 9229; red. 5158
Jacek, dominikanin krakowski 3671
Jacek Kochanowicz 15 kwietnia 1946 – 2 października 2014 890
Jacek Odrowąż, św. 3671, 7224
Jachimczyk Adam 1
Jachimecka Zofia 6162
Jachow Renate 5459
Jachting 1723
Jachym Małgorzata 3710
Jachymczak Karol Antoni 4996
Jachymek Jan 4808
Jackiewicz Aleksander 4009
Jackiewicz Danuta 1879
Jackiewicz Korneliusz 4997
Jackiewicz Mieczysław 2784, 5389; rec. 2786
Jackowska Anna Maria 10750
Jackowska Izabella 11425
Jackowska Krystyna 3576, 3623
Jackowska Natalia 11426; red. 259
Jackowski Antoni 1724, 2851, 2854, 4947; przedm. 2854; red. 2854
Jackowski Edward 10366
Jackowski Paweł 11427
Jacob Frank 4726
Jacobsenowie, rodzina 3916
Jacoby Marcin 1740
Jacov Marko, red. 6347
Jacyk Dominika 3006
Jacyna Jan 5287
Jacyniak Aleksander 7523
Jaczewski Andrzej, pseud. Sowa 2970
Jaczynowska Maria 2884
Jaczyńska Agnieszka, oprac. 1074
Jaczyńska-Markiewicz Maria 1404
Jaczyński Stanisław 5911, 10012
Jaćmierz, pow. sanocki 6561; region 6561

Jaćwingowie (Jaćwiągowie) 1801, 6855, 7561
Jadacki Jacek Juliusz 2840, 2852, 2853, 2863; red. 2840; wyd. 8029
Jadczak Maria 5659
Jadczyk Karol 8348
Jadczyk Władysław 5478
Jaderny Wiktor 5910
Jadwiga, królowa i św. 1209, 5390, 7175, 7193
Jadwiga Jagiellonka, elektorowa brandenburska 3627, 3638
Jadwiga śląska, św. 2079, 2657, 2670, 4909, 5274, 7052, 7190
Jadwiszczok-Molencka Helena 10751
Jadwizanki 3044
Jadziak Emil Stanisław 5911
Jadzińska Monika 2045
Jaeger Marek, red. 172
Jaeger Mateusz 6827; przedm. 6827; red. 6827
Jaffa zob. Tel-Awiw
Jagelló Zsigmond herceg udvarának számadáskönyve 6897
Jagiellak Anna 4371
Jagiellonowie 867, 912, 2081, 2576, 2583, 2592, 2661, 2664, 3415, 3991, 4161, 4729, 5228, 6631, 6897, 6905, 6909, 7933
Jagiellonowie i ich świat 2664
Jagielska Dominika 8922
Jagielska Janina 5499
Jagielski Kazimierz 6686
Jagięła Beata 2026, 2027, 2030
Jagięło Jakub 3577
Jagięło Konstanty, pseud. Kostek 2688
Jagięło Michał 2703, 8349, 8350; oprac. 5740
Jagięło Mirosław 5746
Jagięło Sławomir 6674
Jagięło Władysław Zygmunt 5478
Jagło Paweł 1720
Jagłowski Antoni 10782
Jagniątków zob. Jelenia Góra
Jagniewska Kazimiera 5912, 10135
Jagoda Barbara 3384
Jagoda Jan 11310
Jagodzinski Sabine 7524
Jagodzińska Agnieszka 2721; rec. 2497; wyd. 8003
Jagodziński Marek Franciszek 1548
Jagow, ród 7155
Jagucka Danuta 10397
Jagucki Janusz 10397
Jaguś Jacek 9230
Jahl Władysław 1820
Jahn Alfred 1671
Jahn Martin 3006
Jähnig Bernhart von 2643, współpr. 6907
Jajecznik Konrad 4771
Jajko Krzysztof 11468
Jak badać teksty staropolskie 3168
Jak doszło do ślubu Cecylii Czartoryskiej 10398
Jak niszczone Kościół unicki? 8004
Jak rozwijać umiejętności historyczne w gimnazjum 1064
Jakimczuk Zbigniew, oprac. 4431
Jakimczyk Jarosław 10752
Jakimiak Katarzyna 1818

Jakimowicz Kamil 7525, 7526
Jakimowicz Marcelina 2429
Jakimowicz Robert 11534
Jakimowicz Roman 1657
Jakimyszyn Anna 2701, 2712, 6349
Jaklińska-Duda Aleksandra 5913
Jakman Alan 11428
Jakoniuk Teresa 3045
Jakób Wiktor 5537
Jakóbczyk Maja, red. 1750
Jakóbczyk-Gola Aleksandra 8351; rec. 6606
Jaksa Gryfita z Miechowa 7223
Jaksa z Kopanicy, książę 902
Jaksa z Miechowa 3819
Jakub Apostoł, św. 4946
Jakub Strepa zob. Jakub Strzemię, bł.
Jakub Strzemię, bł. 2149, 5179
Jakub Większy, św. 2672
Jakub z Paradyża 2661, 6969
Jakubczak Adam 6643
Jakubczak Aleksandra 5875, 8352
Jakubczak Sławomir 8419
Jakubczyk Lucyna, red. 1067
Jakubek-Lalik Jowanka 4664
Jakubek-Raczkowska Monika 5092
Jakubiak Jacek 4840
Jakubiak Krzysztof 2993, 3054, 3146, 3426, 11035; przedm. 3054; red. 3054
Jakubiak Marek Aleksander 711, 2971, 3100, 9231
Jakubik Grzegorz 9232, 9233
Jakubik Krystyna 6798
Jakuboszczak Agnieszka 4454, 7450, 7527, 7794, 7906; rec. 1365
Jakubova Natalia 4101; wyd. 7969
Jakubowicz Jerzy, wyd. 9799
Jakubowska Joanna 3623
Jakubowska Urszula 10851
Jakubowska Wanda 5914
Jakubowska Zuzanna, rec. 4274
Jakubowska-Krawczyk Katarzyna 8353
Jakubowski Andrzej 2545; oprac. 2545
Jakubowski August Antoni 8517, 8572
Jakubowski Gwidon 10399
Jakubowski Krzysztof 1880
Jakubowski Melchior 7947
Jakubowski Szymon 3521
Jakubowski Tomasz 1812
Jakubowski Wojciech 4771; red. 972, 4771
Jakuczun Bogdan, red. 6636
Jakulis Martynas 7528, 7529
Jakuszyce zob. Szklarska Poręba
Jakutowicz Joanna 6766, 8732
Jalinik Mikołaj, red. 2976
Jalonen Jussi, rec. 2646
Jałmużna Tadeusz 5915
Jałmużniak Krzysztof 10311, 10657
Jałosińska Felicja 450
Jałowicki Michał, wyd. 8005

Jałowiecki Mieczysław 8005
 Jałta, Ukraina 5275; konferencja 4698, 4807
 Jamna Dolna, pow. bieszczadzki 7357
 Jamnica, pow. nowosądecki 6654
 Jamontowicze-Podberscy, ród 2185
 Jamrozek-Sowa Anna, red. 4101
 Jamroziewicz Ewa 1404
 Jamrozek Wiesław 2972, 3427, 9234; red. 156
 Jamroży Anna, rec. 10240
 Jamróz-Stolarska Elżbieta 3357
 Jamry Hanna 5499
 Jamski Piotr Jacek 7530; red. 3894
 Jan XXIII, antypapież 2208
 Jan XIII, papież 2089
 Jan XXIII, papież i św. 4911
 Jan II Kazimierz Waza 2267, 4687, 7809
 Jan I Olbracht 2658, 2664, 2681
 Jan III Sobieski 1783, 2225, 2681, 3054, 4566, 5217, 5275, 7252, 7310, 7476, 7524, 7594, 7809, 7838
 Jan III Sobieski. Marszałek, hetman, król 1783
 Jan III Waza, król Szwecji 2592
 Jan II Zygmunt Zápolya, książę Siedmiogrodu 2592
 Jan Adam de Garnier – rycerz i mnich 7531
 Jan Biskupiec zob. Biskupiec Jan
 Jan Bloch (1836–1902) 8354
 Jan Bosko, św. 1273, 3146
 Jan Charytański SJ jako szef i katecheta 5753
 Jan Czuba „Wujek” 1911–1946. 5783
 Jan Fryderyk zw. Mocnym, książę wołogoski i szczeciński 4458, 7739
 Jan Kapistran, św. 2755
 Jan Karski. Misja kompletna 5956
 Jan Karski. Świadek, emisariusz, człowiek 4726
 Jan Kiliński. Historia i pamiąc 5259
 Jan Koziulewski (Karski) o wychodźstwie polskim 8986
 Jan Libor 2638; red. 2638
 Jan Luksemburski, król Czech 2638
 Jan Muszkowski – ludzie, epoka, książki 3439
 Jan Pakosławic ze Stróżysk 5198
 Jan Paweł II (Karol Wojtyła), papież i św. 62, 1286, 1671, 2669, 2685, 3239, 3297, 3517, 4045, 4726, 4795, 4911, 4965, 4998, 4998, 5020, 5037, 5104, 5132, 5157, 5273, 5604, 5916, 5917, 5918, 5919, 6420, 10404, 10474, 10551, 10666, 10687, 10703, 10743, 11017, 11031, 11124, 11549, 11581
 Jan Wojciech Balicki, bł. 5920, 11590
 Jan z Dąbrówki 912
 Jan z Dukli, św. 8836
 Jan z Głogowa 2869
 Jan z Kostrzyna, margrabia w Nowej Marchii 7421
 Jan z Kwidzyna 5156
 Jan Zachwatowicz 1900–1983 6437
 Janák Vratislav 6741
 Janas Agnieszka, przedm. 6523; red. 6523
 Janas Agnieszka L. 10349
 Janas Aleksandra 1636
 Janas Józefa 9828
 Janasek Henryk 1407
 Janczak Barbara 3425
 Janczak Bartosz 5874, 10013; rec. 9963
 Janczak Julian 2694

Janczak Justyna 3533
Janczak Mariusz 6686
Janczewscy, rodzina 5389
Janczewska Jadwiga 3186, 3402
Janczulewicz Katarzyna, rec. 3439
Janczy Józef 5636
Janczyk Agnieszka 1577
Janczykowski Jan 4875, 8355
Janczykowski Kazimierz 5457
Jando Hubert 10014
Jandziś Sławomir, red. 4554
Janeczek Andrzej 2342, 2352, 3769, 7095, 7137
Janeczek Maciej 7063
Janeczek Michał 666, 7797; rec. 4555
Janeczek Stanisław 7450
Janeczko Zbigniew 5490
Janerka Lech 11023
Janiak Agata 3228; red. 3228
Janiak Alicja 2973
Janiak Edward 2193
Janiak Mariusz, pseud. Kajtek 11023
Janiak Radosław 6843, 11372
Janiak-Jasińska Agnieszka 1834, 2657, 4731
Janica Kazimierz Tadeusz 9024
Janicka Anna 537, 565, 3256, 3257, 3321, 3360, 8680; oprac. 6007; przedm. 3321, 8680; red. 2759, 3280, 3321, 3409, 6007, 8680
Janicka Danuta 4660
Janicka Iwona 625, 1111, 4385
Janicka Małgorzata 4233
Janicka Weronika 631
Janicka-Krzywda Urszula 2466–2469, 2474, 5921–5923
Janicki Arkadiusz 761, 8356; rec. 2432
Janicki Jan Józef 5390
Janicki Kamil 7018
Janicki Maciej 1813; oprac. 1675
Janicki Marek A. 5228, 7019; rec. 6897, 6909
Janicki Paweł 4892
Janicki Stanisław 5924
Janiec Artur, red. 11590
Janik Beata, red. 1380
Janik Bogusław, red. 6532, 9069
Janik Franciszek 8509
Janik Janusz 4832, 10753
Janik Maciej 905, 1070, 2662, 3358, 5239
Janik Magdalena, red. 1789, 3650
Janik Michał 7020, 7021
Janikowski Leopold 8006
Janikowski Mariusz 2412
Janikowski Zbysław 4841, 6510, 6511
Janikula Gabriela 3044
Janinowie, rodzina 2670
Janiszewska Agata, tł. 1745
Janiszewska-Jakubiak Dorota 3663
Janiszewska-Mincer Barbara 6720
Janiszewski Krzysztof 4186
Janitschek Maria 3327

Jank Franciszek 5312
Jank Tomasz 4999
Jankauskas Rimantas 7638
Jankauskas Vytas 488, 7212, 7532; rec. 2186, 7109, 7178; red. 7212;
Jankauskienė Edita 2604
Janke Rafał 2254
Jankevičiūtė Giedrė 5234
Jankiewicz Adam 2072,
Jankiewicz Leszek, rec. 1082; uzup. 10048
Janko z Czarnkowa 6898, 7128, 7886
Jankowiak Agnieszka 11138
Jankowiak Lucyna Agnieszka 3169, 3402
Jankowiak Mirosław 2380
Jankowiak Stanisław 6751, 10842, 11282, 10738; przedm. 11138; red. 10842, 11138
Jankowice, pow. jarosławski 6833
Jankowicz Grzegorz, red. 5226
Jankowska Anna 1267
Jankowska Dobrochna 63, 768
Jankowska Janina 11040
Jankowska Regina 9437
Jankowska Teresa 5704, 6009, 6043, 6062, 6378
Jankowska Victoria 4140
Jankowska-Marzec Agnieszka 3460, 3628
Jankowska-Nagórka Anna 2662
Jankowski Aleksander 891, 3578, 7420; rec. 3572; red. 7420
Jankowski Artur, rec. 171
Jankowski Czesław B., il. 958
Jankowski Grzegorz 11546
Jankowski Henryk 3258; polem. 3258; red. 3179
Jankowski Henryk (1936–2010) 5124
Jankowski Jacek, pseud. Ponton 11023
Jankowski Michał 6848
Jankowski Piotr, pseud. Orzeł, Feluś, Jeleń 10152
Jankowski Placyd 3249
Jankowski Rafał 2661, 7533
Jankowski Stanisław Maria 10015, 10294; wyd. 9776
Janneck Jarosław 5274
Janocha Henryk 427
Janocha Michał 5230
Janociński Andrzej 11429
Janosch (właśc. Horst Ecker) 3212, 6802
Janota Magdalena, współpr. 6506
Janota Teresa 1541
Janowice, pow. puławski 8993
Janowicz Henryk 6783
Janowicz Sokrat 3275
Janowicz Stanisław 5925
Janowiec, pow. puławski 2103, 3998, 7423, 8993
Janowska Beata 1452
Janowska Maria 5499
Janowska-Kondratowicz Jadwiga 10754
Janowski Andrzej 2283, 4164, 7041, 10400; rec. 7232
Janowski Janusz 6855
Janowski Maciej 2595, 4713, 4935, 8344; oprac. 800
Janowski Mieczysław 11532
Janowski Piotr Józef 7534

Janowski Włodzimierz 1238, 1267, 1346, 2685, 11040
Janów, pow. miński 8012
Janów Jan 3191
Janów Lubelski, woj. lubelskie 9085; dekanat 11209
Janów Podlaski, pow. bialski 632, 1917, 3998
Janów Pomorski, pow. elbląski 4290
Jansen Doris 6827
Janta-Połączyński Aleksander 5175, 5926
Jantar Anna 4196
Janura Tomáš 2596
Janus Eligiusz 5275
Janus Katarzyna 3259
Janus Maria 4083
Janusiak Joanna, red. 5039
Janusik Włodzimierz 4234
Janusz I, książę mazowiecki 2670
Janusz Wojciech 6555
Januszajtis Andrzej 4623
Januszek Katarzyna 6883
Januszek Magdalena 3239
Januszek-Sieradzka Agnieszka 544, 2592, 2664, 2670, 5228
Januszewska-Jurkiewicz Joanna 5537, 9266, 9426, 10278
Januszewska-Warych Maria 10755
Januszewski Stanisław 4389; przedm. 4247; red. 4247, 4389
Januszewski Tadeusz 3260, 3381
Januszkiewicz Adolf 8666
Januszkiewicz Aleksander 1463
Januszkiewicz Krystyna 2020
Janyszek Józef 10556
Jańczuk Mikołaj 2685
Jańczyk Kazimierz 6723
Jańczyk Anna, red. 1432
Japonia 1422, 2622, 3318, 4011, 8058, 8596
Jaraczewo, pow. jarociński; region 5380
Jarczak Łucja 7221
Jarczykowa Mariola 794, 2828, 3403, 3497, 7372, 7451, 7886; red. 3403, 7886
Jaremczak Paulina 11297
Jaremczuk Edward Janusz 4437
Jaremków Monika 3451
Jarkowska-Natkaniec Alicja 2740
Jarmakowicz Bronisław 8007
Jarmala Albinas 2785
Jarmiłko Joanna 7638
Jarmocik Piotr, red. 2977
Jarmolik Włodzimierz, oprac. 2683
Jarmoliński Tadeusz 10756
Jarmołowicz Włodzimierz 4158
Jarmuszewski Krzysztof 4890
Jarmuż Sylwia 4088
Jarmużek Jerzy Wiesław 10401
Jamecki Michał 2734, 9235
Jarnicki Paweł 2874; przedm. 2874; red. 2874
Jarno Jan 8804, 8804
Jarno Witold 2581, 4842, 8490, 9236, 10143, 10311, 10757–10760
Jarochowski Kazimierz 892, 4752
Jarocin, woj. wielkopolskie 2398, 4447, 6227, 9997; region 4724

Jarocka-Mikrut Aleksandra 2045
Jarocki Jerzy 5927
Jarocki Robert 5927
Jarogniew Wojciechowski, bł. 9936
Jaroń Krzysztof 791
Jaros Tadeusz 4990
Jaros Violetta 3170
Jarosińska Izabela 8097
Jarosińska-Buriak Katarzyna 3527
Jarosław, woj. podkarpackie 309, 448, 449, 1560, 2652, 2690, 2704, 2996, 3751, 6982, 7137, 8536, 8981, 9406, 9718, 9826, 9934, 10497; dekanat 6307; powiat 10862, 11528; region 2652
Jarosławska Lucyna 1684
Jarosławski Janusz 1684
Jarosz Adam 3328
Jarosz Dariusz 893, 10761–10764; rec. 10583, 10981, 11178
Jarosz Józef 3006
Jarosz Karolina 4128
Jarosz Paweł 6844
Jarosz Stefan 2306
Jarosz-Nojszewska Anna 9237
Jaroszek Kazimierz 5964; przedm. 1267
Jaroszewicz-Pieresławcew Zoja 5000
Jaroszevska Emilia 5204, 11367
Jaroszevska Zofia 6162
Jaroszuk Anna 795
Jaroszyk-Pawlukiewicz Joanna 11531
Jaroszyńska-Kirchmann Anna D. 2772; tł. 2563; wyd. 2563
Jarowiecki Jerzy 3509, 10016, 10017; rec. 10309; red. 283
Jarska Natalia 10687, 10765; przedm. 11137; rec. 2433; red. 11137
Jarski Adam, red. 157
Jartyś Janusz 4762
Jaruga Adam Norbert 8357, 10241
Jaruszewska Alina 3294
Jaruszewski Kazimierz 3294; red. 3294
Jaruzelski Jerzy, wyd. 9756
Jaruzelski Wojciech 5928, 10666, 10832, 10910, 11584
Jarysz Radosław 6822
Jarzab Wojciech 6675
Jarzabek Dorota 4067
Jarzabek Marcin 735, 9238, 10018; rec. 776
Jarzabek Waldemar 4919
Jarzabek Wanda 10019, 10738
Jarzabek-Wasyl Dorota 4083, 4101; wyd. 4048
Jarzewicz Jarosław 7016
Jarzewicz Maciej 8358
Jarzębowski Zbigniew 3309, 5828
Jarzębski Adam 3916
Jarzębski Jerzy 5490
Jarzęcka-Stąporek Joanna 6674
Jarzyna Anita 3306
Jarzyna Stanisław, pseud. Pionek 9734
Jarzynówna-Sobczak Janina 5929
Jas-Koziarkiewicz Marta 10738
Jasiak Grzegorz 10766
Jasiak Ksawery 2690, 10660, 10767
Jasicki Jerzy 5248

Jasienica Paweł 5930
Jasień, pow. brzeski 4388
Jasieńko Jerzy 4307; przedm. 2017; red. 2017
Jasieński Feliks, pseud. Manggha 1581
Jasiewicz Dariusz 448
Jasiewicz Jarosław 6871
Jasiewicz Krzysztof 761, 3520, 5391, 10178, 10614, 10768; przedm. 10178; red. 10178
Jasiewicz Zbigniew, rec. 2534
Jasik Klaudia 1064
Jasińska Ewa 5190
Jasińska Izabela 6549
Jasińska Jadwiga 4119
Jasińska Kamilla 894
Jasińska-Zdun Katarzyna, współpr. 7261
Jasiński Dionizy Brunon 4698
Jasiński Feliks Stanisław 3687
Jasiński Grzegorz 5392, 8732; oprac. 6521; przedm. 6521; red. 255; wyd. 8081
Jasiński Janusz 2167, 8359; wyd. 8081
Jasiński Jarosław 10422
Jasiński Łukasz 1492, 10344, 11240, 10738
Jasiński Roman 6162
Jasiński Tomasz 2670, 2676, 4119, 4141
Jasiński Wiesław 5190
Jasiński Władysław, pseud. Jądrus 10261
Jasiński Włodzimierz 5931
Jasiński Wojciech 2089; rec. 7029; repl. 2089
Jasiński Zenon, red. 5450
Jasionek Olga 8909
Jasiuk Jerzy 1507
Jasiura Jarosław 5203
Jaskanis Paweł 1503
Jaskiernia Jerzy, red. 4777
Jaskiernia Zbigniew 10020
Jaskowska Małgorzata 1
Jaskólski Michał, red. 123
Jaskulski Mirosław 1750
Jaskulski Waldemar 4823, 4861, 5980
Jaskuła Agnieszka, red. 2568
Jaskułowski Tytus 5204, 10769, 10770; red. 11302
Jasło, woj. podkarpackie 450, 2652, 3623, 8488; Gamrat 11449; region 450
Jasna Góra zob. Częstochowa
Jasnorzewska Sybilla 3324
Jasnorzewska-Kaduszkiewicz Halina 6162
Jasnorzewski Stefan Jerzy 6162
Jasnowska Janina 2889
Jasnowski Józef 7535
Jasnowski Paweł 5267, 8360; rec. 8429
Jastrun Mieczysław 11261
Jastrząb Łukasz 1410, 1411; wyd. 9048, 9824
Jastrząb Mariusz 11137
Jastrzębie-Zdrój, woj. śląskie 6562, 10641
Jastrzębiec Wojciech zob. Wojciech Jastrzębiec
Jastrzębska Agnieszka 6054
Jastrzębska Jadwiga 734, 8361
Jastrzębska Maria 9389
Jastrzębska Renata, red. 6491; wyd. 9662

Jastrzębska-Puzowska Iwona 6496
Jastrzębska-Rokicka Maria 6591
Jastrzębski Cezary 4235, 4438
Jastrzębski Jarosław 9239, 9240
Jastrzębski Robert 4661
Jastrzębski Stanisław 3040, 3040
Jastrzębski Stefan 5001
Jastrzębski Włodzimierz 4698, 6496, 6591, 6601, 10021, 10175; przedm. 9121; red. 199; współpr. 6591
Jasudowicz Tadeusz 4728
Jaszczołt Tomasz 1369, 5091
Jaszczurowska Maria, tł. 10691
Jaszczyńska Marta 5754, 10022
Jaszczyńska Sonia, tł. 1494
Jaszek-Bielecka Joanna, rec. 6773
Jaszewska Alina 6751
Jaszkowska Hanna 1289
Jaśkiewicz Aleksander 5002
Jaśkiewicz Ewa, red. 5244
Jaśkiewicz Mikołaj 3372
Jaśkowski Rafał 9241
Jaślikowska-Sadowska Teresa, red. 3033
Jaśliska, pow. krośnieński, woj. podkarpackie 2355, 3195
Jauss Hans Robert 3287
Jawidz, pow. łączyński 8244
Jawor, woj. dolnośląskie 2412, 6563, 7198; księstwo 6960
Jawor Grzegorz 7022; wyd. 6896
Jawor Stanisław Jan 4236
Jaworek Damian, współpr. 10489
Jaworek Jarosław 796
Jaworek Jolanta 3120
Jawornik, pow. strzyżowski 2540
Jawornik, Ukraina 9510
Jaworska Agnieszka, oprac. 5190
Jaworska Bonifacja 5499
Jaworska Gabriela 5932
Jaworska Karolina 1
Jaworska Katarzyna 5107
Jaworska Kazimiera 7190
Jaworska Krystyna 2807
Jaworski Aleksander Walenty 8954
Jaworski Dariusz 4439
Jaworski Edward, red. 2055
Jaworski Jarosław 4270
Jaworski Krzysztof 3261, 3360, 3409, 6579, 7063
Jaworski Marcin 3579, 7023, 7213
Jaworski Marian 4916
Jaworski Paweł 2882, 2974, 6740
Jaworski Piotr 3440, 3460
Jaworski Rafał 2631, 9242; wyd. 7348
Jaworski Rudolf 1881
Jaworski Stanisław 1820, 1820
Jaworski Tomasz 4822
Jaworski Wit 5933
Jaworski Wojciech 8362–8371
Jaworski Zygmunt 5933
Jaworucka-Drath Anda 1578

Jaworzno, woj. śląskie 4779, 11007; Byczyna 1900
Jaworzyna, szczyt w Tatrach Zachodnich 7998
Jaworzyna Krynicka, szczyt w Beskidzie Sądeckim 8840
Jaworzyna śląska, pow. świdnicki, woj. dolnośląskie 1864
Jawoszek Waclaw 5512
Jaxa-Rożen Władysław 2690
Jazdon Artur 3427, 6678, 8372; rec. 49; red. 149
Jazłowiec, Ukraina 5089, 8580, 9536
Jazownik Leszek, rec. 1082
Jazownik Maria 3398, 3402
Jazowska-Gumulska Maria, rec. 2505
Jazowsko, pow. nowosądecki 6564
Jaźwiecki Stanisław J., rec. 5422
Jaźwierska Jadwiga 1385
Jażdż Jacek 2631, 8302
Jażdżewski Leszek 1845, 5003
Jazewicz Iwona 4947
Jądro Dariusz 5178
XI Sympozjum naukowe: Fundacja „Radziejowiana” 5004
Jedin Hubert 3006
Jedlicki Jerzy 5276
Jedlikowska Marta 4504
Jedlińsk, pow. radomski 2182
Jedlińska Eleonora 3580, 11138; przedm. 3642; red. 3642
Jedlińska Renata 11477
Jedlińska-Kawska Agnieszka 2720
Jedliński Leszek, przedm. 9787; tł. 9787
Jednorzec, pow. przasnyski 6565; gmina 2477, 4695
Jednoróg Czesław 2412
Jednoróg Sławomir 4872
Jedwabne, pow. łomżyński 4591, 11358
Jedwabno, pow. szczycieński; gmina 4889
Jedynak Andrzej 6654; uzup. 6654
Jedynak Anna, red. 4793
Jedynak Artur 1700
Jedynak Edward 9024
Jedynak Marek 4823, 9873, 10771
Jedynak Stanisław 5934, 5935
Jedynak Zdzisław 2126, 6555, 7024; oprac. 2562
Jeismann Karl-Ernst 824
Jekabsons Eriks 9243; wyd. 9004
Jekaterynburg, Rosja 8254
Jekiel Daria 3282
Jelec Remian 2644
Jelenia Góra, woj. dolnośląskie 286, 451, 786, 2411, 2412, 2687, 2694, 3065, 4389, 4448, 7773, 7774, 10888, 10925, 11132, 11169, 11434; Cieplice Śląskie-Zdrój 2130; Jagniątków 9337; Kościuszki Wzgórze 2412; Sobieszów 4187
Jeleniewski Marek K. 9244
Jeleniogórska Kotlina 2052, 4448
Jeleńcz, pow. tucholski 9600
Jelinek Julian Franciszek 5936
Jeliniec, pow. suwalski 6855
Jelińska Marika 3190
Jelisiejew Anna, oprac. 5182; tł. 5182; wyd. 5182
Jellenta Cezary 3345
Jellenta Stefan 924
Jellonek Szymon 2103

Jelnia, Rosja; parafia 7561
Jelonek Jerzy 6810, 6811
Jelonek Tomasz 429, 3186
Jelski Aleksander 8680
Jemielity Witold 9245
Jemielnik Mirosław 4830
Jemielnica, pow. strzelecki 6880
Jendrzewska Joanna 5986
Jendrzewski Artur 9121
Jeneralczyk Józef 5478
Jenisejska gubernia 8201, 8678
Jenke Anna 6358
Jenne Nina 1343
Jentys-Borełowska Maria 3315
Jeńcy sowieccy na ziemiach polskich w czasie II wojny światowej 10023
Jepančín Nikolai 8650
Jerczyński Michał 2046
Jeremicz Jacek 3743
Jermalonek Tomasz 3381
Jeruzolima 2695, 2747, 3620, 6301, 11297
Jeršov Volodimir 3280
Jerzak Norbert 4989
Jerzman Marek 5281
Jerzmanowa, pow. głogowski 1878
Jerzy II, książę legnicko-brzeski 3636, 7515
Jerzy Brodaty, książę saski 2592
Jerzy Harasymowicz. Poeta Krakowa 3262
Jerzy Matulewicz, bł. 8008
Jerzy Popiełuszko, bł. 5604, 5937, 10666, 10806, 10893, 11163
Jerzy Rudolf, książę legnicki 1469
Jerzy Smoleński 1881–1940. 2854
Jerzy Starnawski (1922–2012) in memoriam 2855
Jerzy Wojtowicz – historyk gospodarki 895
Jesionowska Celina 10483
Jeske-Choiński Teodor Józef 8865
Jest w Nowej Hucie taka szkoła 2975
Jestadt Jan Jakub 2938
Jeszke Jaromir 2847, 11431
Jeszurun Awot 3295
Jeśli sztuka jest wielką rzeką 3581
Jeśman Czesław 4848
Jeute Wojciech 6316
Jewdokimow Marcin 581, 919, 921, 5260
Jews in the Kingdom of Poland 2721
Jewuła Łukasz 4440, 4441, 8793
Jeziarska Joanna 6855
Jeziarska Katarzyna 1539
Jeziarski Franciszek Salezy 7707
Jeziarski Jacek 2938
Jeziarski Piotr, rec. 9594
Jeziarańscy, rodzina 8254
Jeziarański Antoni 8302
Jeziarański Franciszek 5938
Jeziorkowska-Polakowska Anna 2759, 3384
Jeziorny Dariusz 2581
Jezioro Artur 1743, 5794

Jeziorowski Krzysztof 5939
Jeziorowski Tadeusz 1823
Jeziorowski Tomasz 1820
Jeziorska Martyna 4442
Jeziorska Monika, oprac. 5574
Jeziorski Paweł A. 7536; rec. 5551
Jeznach Andrzej 5651
Jezuici 2644, 2920, 2921, 2931, 2938, 2993, 3043, 3358, 3451, 4067, 4752, 4988, 5005, 5098, 5169, 5677, 5879, 5956, 6632, 7386, 7493, 7503, 7615, 7664, 7697, 7950, 8893
Jeż Ignacy 5140
Jeż Teodor Tomasz zob. Miłkowski Zygmunt Fortunat
Jeż Tomasz 4188, 4990
Jeżewska Elżbieta S. 6116
Jeżewski Władysław, tł. 9594
Jeżowski Grzegorz 1728
Jeżów, pow. brzeziński 7575
Jeżów Sudecki, pow. jeleniogórski 4389
Jeżyce zob. Poznań
Jęczkowiak Józef Gabriel 8009
Jędrasiak Bogdan 5393
Jędrasiak Dariusz, red. 3026
Jędraszak Tomasz 6615, 11139
Jędraszewski Wojciech 1257
Jędraś Stanisław 6716
Jędroł Jan 5472
Jędrusik Jacenty 5940
Jędrusik Kalina 10990
Jędruszczak Natalia 896, 5006
Jędrych Alicja 49
Jędrychowska Barbara 2090, 3065, 8254
Jędrychowska Maria 2470
Jędrychowska-Dańska Krystyna 6848
Jędrychowski Zbigniew 4042, 8254
Jędryka Stanisław, oprac. 15
Jędryka Waldemar 3773, 3774
Jędrysek-Skotnicka Diana 4306
Jędrysiak Jacek, red. 4844
Jędrzejczak Alina 2542
Jędrzejczak Helena Anna 11240
Jędrzejczak Robert, red. 2561
Jędrzejczyk Augustyn 5941
Jędrzejczyk Dobiesław 7025
Jędrzejczyk Laurencja 6049
Jędrzejewicz Jan 8740
Jędrzejewska Agnieszka 8302; przedm. 8101; wyd. 8101
Jędrzejewska Sylwia 6503
Jędrzejewski Marek 10772
Jędrzejewski Przemysław 568, 696, 2103, 2662, 2993, 4454, 7537, 7538; rec. 7939
Jędrzejewski Zygmunt 9735
Jędrzejowska Sylwia, oprac. 732
Jędrzejowski Tadeusz 6508
Jędrzejów, woj. świętokrzyskie 1404, 3852, 7432, 8703; region 5587
Jędrzyński Zefiryn 6445, 10402
Jętczak Piotr, wyd. 6906
Język polityki 3171
Język polityków i jego patologie 11430

Językowy, literacki i kulturowy obraz Pomorza 3172
 Jirásek Zdeněk, przedm. 6741; red. 6741
 Jíšová Kateřina 2413, 5237
 Joachim Oelhaf i jego następcy 2856
 Joachimiak Grzegorz 919, 3006, 4188
 Joanna Habsburżanka, wielka księżna Toskanii 7855
 Joannici 3826, 4988
 Jochemczyk Mariusz 5205
 Jodkiewicz Antoni 9024
 Jodkowski Józef 5942
 Jodkowski Marek 962, 2938, 4934, 5007, 5157, 8373–8376; rec. 5033
 Jodliński Leszek, wyd. 10472
 Jodłowiec-Dziedzic Anna 1725, 2701, 4308; przedm. 2701
 Jodłowska Królowa 5008
 Jodłowski Antoni 1507, 4443
 Jodłowski Krzysztof 3776
 Jodłówka, pow. jarosławski 5008
 Jogała Elżbieta, wyd. 10486
 Johann Marienau, biskup Kulm 2601
Johannesbote 5181
 Jokób Wiktor 5537
 Jomsborg, legendarna osada wikingów u ujścia Odry 7180
 Jonca Magdalena 8377
 Jonda Bernadette 985
 Jones Simon 8378
 Jonik Tadeusz 2750
 Jonston Jan 7797
 Jońca Adam 4893
 Jończyk Alicja 4142
 Jończyk Ludwika 6855
 Jop Franciszek 64
 Jop Monika 2168
 Jop Robert 1964, 2168
 Jordan Wisława 3628
 Jordan Władysław 8867
 Jordanowo, pow. świebodziński 7122
 Jordanów śląski, pow. wrocławski 4187
 Jorroch Anna 2619
 Joseph ben Abraham 7936
 Joseph Max 5164
 Josicki Tomasz 3455, 3492
 Josińska Barbara 2031
 Joskowski Zbigniew 1396, 5086
 Joszt Adolf 5537
 Joškowska Katarzyna, wyd. 6906
 Joteyko Józefa 5488
 Jovaiša Liudas 4950
 Jórdeczka Maciej 6846
 Józef II, cesarz 2712
 Józef Aluchna – kolejarz z Lipinek 5675
 Józef Bilczewski, św. 2860, 4808, 5943
 Józef Bożek genialny wynalazca z Bierów 8379
 Józef Brandt (1841–1915). 1762
 Józef Chrobak 28.02.1948–02.10.2015. 5763
 Józef Czapki (1896–1993). 5779
 Józef Czechowicz. Poeta, prozaik, krytyk, tłumacz 3263

Józef Czempiel, bł. 5944, 9321
Józef Ezra zw. Dubickim 7476
Józef Ignacy Kraszewski. Pamięć Pisarza, pamięć o Pisarzu 3264
Józef Morozewicz – pierwszy dyrektor PIG 2857
Józef Piłsudski. Dziedzictwo epoki 9246
Józef Sebastian Pelczar, św. 11590
Józef Szujski 1835–1883. 897
Józefczuk Grzegorz 3284; red. 2743
Józefczyk Mieczysław 5009, 5157, 7539–7542; rec. 280
Józefiak Jakub, rec. 9894
Józefiak Piotr 2091
Józefiak Roman Maciej 1104
Józefiak Sławomir 10024; rec. 8505
Józefowicz Ewa, tł. 4987
Józefów, pow. krasnostawski 9786
Józefów, pow. otwocki 6566
Józefów-Czerwińska Bożena 6670
Józewski Henryk 5285, 9386
Józwik Małgorzata 4415
Jóźwiak Ewa 5010
Jóźwiak Piotr 2471
Jóźwiak Sławomir 5092, 6973, 7026–7028, 7213; polem. 7028; rec. 3897; repl. 3897; wyd. 6900
Jóźwiak Zenon 924, 4698; red. 924
Jóźwiak-Bednarski Grażyna 3041
Jubileusz czasopisma „Medycyna Nowożytna” 11431
Jubileusz 90-lecia Kapituły Kolegiackiej Janowskiej 5011
Jubileusz Jana Potockiego 1749
Jubileusz siedemdziesięciolecia Liceum Ogólnokształcącego w Niepołomicach 2977
Jubileusz 70-lecia Zespołu Szkół nr 4 im. Ziemi Podlaskiej 2976
Jubileuszowa księga pamiątkowa Czarniecczyków 2978
Jubileuszowy zlot Związku Harcerstwa Polskiego w Spale 8987
Juchas Franciszek 5012
Juchas Tadeusz 5945
Juchniewicz Joanna 4676
Juda Maria 177, 1480, 2661
Juda-Mieloch Małgorzata 4143
Judek Cecylia 5499, 5828, 10773
„Judenfrage” – ein europäisches Phänomen? 8380
Judkowiak Barbara 3265, 5264; rec. 7832
Judycki Mateusz Jan 3604
Judycki Zbigniew Andrzej 898, 5394, 5395, 5396
Judyta z Chełmży, bł. 7081
Judziński Józef 924
Jugosławia 547, 2694, 9402, 9403, 10038, 11221, 11300
Jujeczka Stanisław, oprac. 5405
Julier Ferenc 8381
Juliusz Marcisz. Życie i twórczość 3582
Julkowska Violetta 886, 1080, 5259, 5276, 8953, 11138; rec. 803; red. 5259
Jun Irena 4043
Jung Elżbieta 3324
Jungmann Johann Christoph 7583
Jungmann Maks 2733
Juniewicz Karol Mikołaj 7359
Juniszewski Maciej, rec. 4741
Junke Dawid 4093
Junkiert Maciej 3364

Jurandot Jerzy 9736
Juras Maciej 6555
Jurasz Antoni 9024
Jurasz Marek, fot. 11411; oprac. 11411
Juravičius Jonas, wyd. 7980
Jurczak Zbigniew, red. 1947
Jurczyk Edyta, red. 6633
Jurczyk Krzysztof 6531
Jurczyk Marian 5459, 10446
Jureczko Andrzej 6668; oprac. 6631; rec. 6963
Jureczko Jerzy 11573
Jurek Dariusz, oprac. 1101
Jurek Krzysztof 1107, 1112
Jurek Tomasz (ur. 1958) 2781, rec. 6741
Jurek Tomasz (ur. 1962) 899, 2142, 2670, 3609, 5476, 6714, 7029, 7030; przedm. 2142, 6916; rec. 21, 2325, 2717, 7119, 7182; red. 318, 2142, 2334, 2673; wyd. 6916
Jurewicz-Nowak Magdalena 3173, 3174
Jurga Robert Marek 4843, 10039
Jurga Tadeusz 9893
Jurga-Wosik Ewa 8690
Jurgaitis Robertas 7543, 7719
Jurgała-Jureczka Joanna 5397
Jurgielewicz Mirosław, fot. 10498
Jurkevits Juri 9247
Jurkiewicz Jan 900, 1507; rec. 115, 2603; red. 183; tł. 6147
Jurkiewicz Renata 1404
Jurkiewicz-Pilska Edith Marguerite 6754
Jurkiewicz-Zejdowska Alina 1831
Jurkowice, pow. opatowski 8254
Jurkowitsch Franz, przedm. 6771
Jurkowlaniec Tadeusz 6176, 7031
Jurkowska Hanna 8666
Jurkowska Monika 684, 3280, 3441, 8680
Jurkowski Franciszek 5946
Jurkowski Roman 761, 8382–8385; rec. 9049; wyd. 7991, 8105
Jurkowski Zbigniew 4257
Jurków, pow. brzeski, woj. małopolskie 6567
Jurków. Historia i współczesność 6567
Jurok Jiří, rec. 6985
Jurowiec Rafał 5013
Jursz Henryk 4444
Juruś Jerzy, tł. 1575, 1581
Jurzysta Aneta 3327
Jurzysta Ewa 6855
Jusiak Paweł 6661; red. 6661
Jusiak Roman 3043
Justa Jolanta 10344
Justyniarska-Chojak Katarzyna 2662, 2677, 4454, 7420, 7544
Justyński Janusz 5654
Jusupović Adrian 7032, 10774
Jusupović Monika 7545, 7546
Jusza Jarosław 9828
Juszczak Dorota 1647, 1809
Juszczak Elżbieta 6675
Juszczak Jarosław, wyd. 8089
Juszczak Wiesław, tł. 3243

Juszkiewicz Bożena 6678
 Juszkiewicz Judyta 2759, 3280
 Juszkiewicz Piotr 3583
 Juśkiewicz Kamila 5081
 Juśko Edmund 3089, 3090, 4445, 8386; przedm. 8523; red. 3089, 3090, 8523
 Juśko Paweł 3089, 8523
 Jutrzenka-Supryn Dorota 2352, 3492
 Juzefovičius Romualdas 5206
 Juzepczuk Marek 2685, 10687
 Juzwenko Adolf 10556
 Juźwik Aleksander 10775, 10776

K stavebným dejinám hradu v Kežmarku 2596
 Kabacińska-Łuczak Katarzyna, rec. 2932
 Kabaciński Ryszard, wyd. 7296
 Kabała Krzysztof 10025
 Kabaret – poważna sprawa 4044
 Kabat Mirosław 4872
 Kabata Aleksandra 1418
 Kabata Jacek Andrzej, oprac. 15; 4130
 Kabrun Jacob 1554
 Kabul 11310
 Kabus Judyta, rec. 9858
 Kabzińska Iwona 2619
 Kabzińska Łucja 3039
 Kacała Marian 9737
 Kacemba Ūliâna 2920
 Kachel-Szyjka Joanna 1547
 Kačmar Volodimir 2652
 Kacorzyk Andrzej, przedm. 9867
 Kacperczyk Danuta 6694
 Kacperczyk Urszula 2658, 7947; wyd. 7269
 Kacperowska Dagmara 1545
 Kacperska Elżbieta 11533
 Kacperski Andrzej 4446, 6186
 Kacperski Kamil 9248
 Kacprzak Anna 2880
 Kacprzak Dariusz 1685, 1750, 2695; przedm. 8673; red. 2695
 Kacprzak Joanna 1380
 Kacprzak Krzysztof 2690
 Kacprzak Marta M. 3358, 7451, 8343
 Kacprzak Michał 9249
 Kacprzak Radosław 5014
 Kacprzyk Agnieszka, red. 3659
 Kacwin, pow. nowotarski 3927
 Kaczanowski Krzysztof 9872
 Kaczanowski Mieczysław 10403
 Kaczanowski Piotr 2284, 4817, 5947
 Kaczka Mariusz 5273
 Kaczkowo Nowe, pow. ostrowski, woj. mazowieckie 6568
 Kaczkowo Stare, pow. ostrowski, woj. mazowieckie 6568
 Kaczkowski Jan Paweł 8928
 Kaczkowski Karol 8678
 Kaczmarczyk Jarosław 5667
 Kaczmarczyk Jessika Klaudia 5622

Kaczmarczyk Kazimierz 1258
Kaczmarczyk Klaudia 1579
Kaczmarczyk Roman 1632
Kaczmarek Bogdan 4861
Kaczmarek Filip 10842
Kaczmarek Hieronim 2858
Kaczmarek Ilona 4447
Kaczmarek Iwona 9250
Kaczmarek Jacek 6543
Kaczmarek Janusz 4902
Kaczmarek Jarmila Elżbieta 2858
Kaczmarek Konrad 5164
Kaczmarek Krzysztof 4988, 5476, 7547
Kaczmarek Łukasz 1700; oprac. 1700; red. 1700
Kaczmarek Marek 10637
Kaczmarek Michał 2670
Kaczmarek Romuald 3584, 3671, 6738
Kaczmarek Ryszard 1227, 6814, 8387, 11120
Kaczmarek Tadeusz 4448
Kaczmarek Tomasz 3324
Kaczmarek Urszula, wyd. 10347
Kaczmarek Wiesław 2045
Kaczmarek Zygmunt 6751
Kaczmarek-Lów Klara 1745, 3006
Kaczmarek-Łuczka Małgorzata 6751
Kaczmarska Iwona 3777
Kaczmarska Patrycja 10777
Kaczmarski Krzysztof 10026, 10027, 11159; przedm. 11159; red. 11159
Kaczmarzyk Ewa 8388, 8389
Kaczmarzyk Izabela 5222
Kaczor Dariusz 7548
Kaczor Kazimierz 6353
Kaczor Wojciech 6880
Kaczor-Scheitler Katarzyna 7549, 7886
Kaczorowska Katarzyna 5696, 6346
Kaczorowska Maria Katarzyna 2052
Kaczorowska Teresa 527, 10778
Kaczorowski Andrzej W. 8868, 10028, 10404, 10821; rec. 8046, 10473
Kaczorowski Bartosz 656, 2807; rec. 10846; red. 2807
Kaczorowski Henryk zob. Henryk Kaczorowski, bł.
Kaczorowski Robert 4144; red. 4144
Kaczorowski Ryszard 2939, 5521, 10173
Kaczorowski Włodzimierz 2663, 5497; wyd. 7273
Kaczyńska Jadwiga 5777
Kaczyńska Maria 5948
Kaczyński Adam Rafał 10029
Kaczyński Bartłomiej 2064, 6855
Kaczyński Bogusław 5949
Kaczyński Grzegorz 2807
Kaczyński Jarosław 4738, 11584
Kaczyński Kamil 10173
Kaczyński Lech 5262, 11515
Kaczyński Paweł 3229, 3296, 7450, 7794
Kaczyński Zenon 2685
Kaden-Bandrowski Juliusz zob. Bandrowski Juliusz Kaden-
Kadlec Krzysztof 4145

Kadlec Petr 8390
Kadłuczka Andrzej 2017, 2032; przedm. 2017, 2052; red. 2017, 2052
Kadrow Sławomir 5266; przedm. 6827
Kadry decydują o wszystkim 4844
Kadry morskie Rzeczypospolitej 5398
Kadulska Irena 3229; rec. 3310; red. 4768
Kadyny, pow. elbląski 1893, 4469
Kadzidło Katarzyna, rec. 8883
Kadzidło, pow. ostrołęcki 4951
Kadzik Dominik 7449
Kaesong, Korea Północna 11322
Kaflińska Marta 6818
Kagamlik Svitlana Romanivna 7550
Kahan Anna 2759, 3327
Kahane Henryk 4237
Kahanoŭski Alâksandr Genadzevč 8391
Kahl-Łuczyńska Edyta 10779
Kahn-Casella Helena 5386
Kahnič Volodimir Stepanovič 2979
Kaiper-Miszulowicz Aleksandra, współpr. 1940
Kajda Agnieszka 11531
Kajda Kornelia 10812
Kajdańska Ewa 2688
Kajdański Edward 2859, 7386, 7551, 7552
Kajder Kaja 5261
Kajfasz Paweł 7033
Kaji Sayaka 8392
Kajkowski Kamil 2610, 4287, 7034; red. 1695
Kajtoch Wojciech 4045, 7553
Kajzer Leszek 3723, 6494, 6880, 11372; przedm. 3998; rec. 3792, 3817, 7723, 8796
Kakareko Ksenia 3517
Kakowski Aleksander 5950
Kaladžinskaitė Auksė 7657
Kalaman Tadeusz 5951
Kalatówki, polana w Tatrach 4238
Kalbarczyk Adam, tł. 7940
Kalbarczyk Marek 10780
Kalbarczyk Michał 5088, 10030
Kalbarczyk Sławomir 5687, 10174
Kalczyńska Maria 5204
Kalczyńska-Scheiwiller Alina 3460, 3687
Kalczyński Aleksander 2722
Kale Slaven 8398
Kalėda Algis 3321
Kaleja Antoni 5952
Kalendarium (2009–2011) 425
Kalendarium 2014 428
Kalendarz harcerski 8988
Kalendarz Informatora na Województwo Łódzkie 3447
Kalendarze staropolskie 3266
Kalendovsky Jan 4237
Kaleta Jerzy 4988
Kaleta Marian 10405
Kaleta Petr 9587
Kalety, pow. tarnogórski; Kuczów 2092, 6569
Kalfas Tadeusz 5107

Kalicińska Justyna, red. 5204
Kalicka Joanna, współpr. 116
Kalicki Jerzy, red. 193
Kalicki Tomasz 4328
Kaligula, cesarz rzymski 2246
Kalin Arkadiusz 2619, 3222; rec. 10737
Kalina Dariusz 3778, 6725
Kalinograd (Königsberg, Królewiec), Rosja 1680, 2670
Kalinka Walerian 4752
Kalinowska Ambrozja Jadwiga zob. Kalinowska Jadwiga Ambrozja
Kalinowska Anna 3409
Kalinowska Dorota, oprac. 1836
Kalinowska Jadwiga Ambrozja 5157, 10781, 10782
Kalinowska Mirosława 99
Kalinowska-Cajzer Milena 8394
Kalinowska-Witek Barbara 9251, 9252
Kalinowska-Wójcik Barbara 901, 1300, 8395
Kalinowski Daniel 596, 745, 2759, 3249, 3321, 5164; przedm. 5164; red. 5164
Kalinowski Emil 6800, 7554
Kalinowski Jan Ryszard 11432
Kalinowski Karol 1773
Kalinowski Lech 5476
Kalinowski Mirosław, red. 6347
Kalinowski Piotr 2092, 6569; oprac. 9075; tł. 9075; wyd. 7967, 9073, 9075
Kalinowski Szczepan 1773, 5399, 5949, 9253, 9254; rec. 1996
Kalinowski Tomasz 3773
Kalińska Barbara 4872
Kaliński Janusz 1113
Kaliński Maciej 2472
Kaliński Stanisław 8396, 8930
Kalisch Ludwik 8171
Kaliska Zofia 1201
Kaliski Bartosz 10783
Kaliskie województwo 2352, 4724, 4824, 7906, 8494, 11020
Kalisz, woj. wielkopolskie 376, 425, 772, 1238, 1267, 1380, 1561, 1562, 1233, 2196, 3708, 4405, 4515, 4642, 4724, 5203, 5304, 5313, 5373, 5469, 5505, 5506, 6283, 6570, 8253, 8469, 8662, 8872, 8954, 8964, 9755, 11139; diecezja 2193, 2194, 2195, 8830; gubernia 3461; powiat 1238, 1295; region 4632, 8302; Stare Miasto 2255; Szczypiorno 1592; ziemia 2203
Kaliśuk Oksana Mikolaïvna 9426
Kalisz Jan 2950
Kalisz Katarzyna 1238
Kalisz Łukasz 638
Kalisz Marta 1613
Kalisz Michał 10031
Kalisz Paweł 11213
Kalisz Pomorski, pow. drawski; region 11049
Kalisz-Zielińska Marta, rec. 1497
Kalisanin 8469
Kaliszewska Małgorzata 2980
Kaliszewski Andrzej 3267
Kaliszewski Wojciech 3229, 8842, 8866
Kaliszuk Jerzy 1453, 2661
Kaliszuk Kamil 4627, 10784, 10785
Kalita Zdzisław 2849
Kalita-Skwirzyńska Kazimiera 6554
Kalka Piotr 6758
Kalkowska Eleonora 9343

Kallas Marian 4687
Kallaur Kazimierz 7555
Kallimach, właśc. Filippo Buonaccorsi 3290
Kalniuk Tomasz 2473, 6271
Kaluza Andrzej 5204
Kalwarczyk Grzegorz 5015
Kalwaria, Litwa; powiat 8884
Kalwaria Zebrzydowska, pow. wadowicki 4947, 4966
Kalwat Wojciech 1114, 1115, 4662
Kalwin Jan zob. Calvin Jean
Kała Damian 902
Kała Grzegorz 563
Kałaj Daniel 4454
Kałamacka Ewa 2916
Kałamajska-Saeed Maria 1359, 3779; oprac. 3848
Kałamarz Wojciech 3006, 4119
Kałążny Jerzy 5204, 5274, 5275; rec. 11421; red. 5197
Kałudus, pow. chełmiński 6836
Kałkowska Anna 3207
Kałkusiński Czesław 5953
Kałnoberże, Litwa 8384
Kałuski Tomasz 2118
Kałusz, Ukraina 2552
Kałuszyn, pow. miński 1231, 8109
Kałuża Henryk 5016, 6258
Kałuża Magdalena 3372
Kałuża Tomasz 5203
Kałuża Zenon 7035, 7036
Kałużny Józef Cezary 2860
Kamas Jerzy 4021
Kambodża 11329
Kamecka Małgorzata 7556
Kamecka Marlena 5749
Kameduli 935, 3492, 4958, 5065, 7265, 7299
Kameraz-Kos Ninel 2759
Kamerun 5116, 8006
Kamesznica, pow. żywiecki 9768
Kamienie milowe w kartografii 2352
Kamieniec, rodzina 7589
Kamieniec Podolski, Ukraina 679, 1471, 2362, 3891, 5037, 5652, 6006; region 3815
Kamieniec Ząbkowicki, pow. ząbkowicki 1296
Kamieniecki Feliks 10406
Kamieniecki Witold 8010
Kamienna, lewy dopływ Wisły; region 6631
Kamienna Góra, woj. dolnośląskie 2412, 3926, 5951
Kamień Pomorski, woj. zachodniopomorskie 7751; biskupstwo 7132; powiat 3833
Kamień Śląski, pow. krapkowicki 2700, 2706
Kamieńczyk, pow. kłodzki 4890
Kamieński, pow. radomszczański 1873
Kamieńska Anna 9007
Kamieński Andrzej 4752, 7557, 7558
Kamieński Henryk 8097
Kamieński Krzysztof 8397
Kamieński Marian 5537
Kamilewicz-Rucińska Danuta 2786
Kaminskas Algimantas, wyd. 7315

Kamińsk, pow. bartoszycki; stalag Stablack 1992
Kamińska Aneta 1674
Kamińska Anna 5993
Kamińska Bernadeta 4449, 4450
Kamińska Ida 5264
Kamińska Izabela 3625
Kamińska Janina 2981, 7559, 7658; rec. 3130
Kamińska Joanna 3497
Kamińska Kamila 5285
Kamińska Krystyna 27
Kamińska Monika 517, 7152
Kamińska-Jones Dorota 3585
Kamińska-Kwak Jolanta 3090; red. 3090
Kamińska-Maurugeon Magdalena, tł. 10010
Kamińska-Szmaj Irena 3171; red. 3171
Kamiński Aleksander 3083, 4735; oprac. 3083
Kamiński Arkadiusz 5017
Kamiński Artur 11433–11435
Kamiński Daniel 2861, 2862
Kamiński Dariusz
Kamiński Emilian 10877
Kamiński Ireneusz C. 11436
Kamiński Jacek 5178
Kamiński Krzysztof 5969
Kamiński Łukasz 2675, 9255, 10556, 10689; przedm. 2669; red. 2669
Kamiński Marek Kazimierz 9256, 9257
Kamiński Radosław 11437; red. 188
Kamiński Roman 6674
Kamiński Romuald 3641
Kamionka Grażyna 11438
Kamionka, pow. lubartowski 4558
Kamionka-Straszakowa Janina 1679
Kamisińska Dorota 8398, 8399
Kamler Anna 2661, 2681, 3415, 5098, 5203; rec. 3450, 3482, 7876
Kamler Marcin 7560
Kamocki Janusz 644, 2787, 2788, 8989
Kamola Emila 4663
Kamola-Cieślik Małgorzata 11439, 11573
Kamolowa Danuta 1454
Kamosiński Sławomir 6496
Kamp Hermann 6956
Kamper-Warejko Joanna 3168
Kampinos, pow. warszawski zachodni; parafia 8566
Kampka Franciszek 5083
Kamrowska-Buciak Justyna 11573
Kamuntavičienė Vaida 7561, 7562
Kamuntavičius Rūstis 484, 2353
Kamykowska Maria, wyd. 10381
Kamyn Erazm 3593
Kanada 1488, 2793, 2803, 3663, 4774, 5528, 9046, 10123, 10440, 11532
Kanafocka Patrycja 6332
Kanapackaâ Zaryna Ibragimovna 1030, 2647
Kanapackaâ Zorina Ibragimovna zob. Kanapackaâ Zaryna Ibragimovna
Kanclerski Damian Grzegorz 3903, 6798
Kandzia Marek 1507
Kandziora Jerzy 5777

Kandziora Tomasz H. 6691
Kanecki Oskar 593, 710
Kanfer Yedida 2721
Kania Agnieszka 671, 9258, 10786
Kania Ireneusz, tł. 3243
Kania Krzysztof 6212, 10032; rec. 5957; wyd. 9804
Kania Leszek 4687, 4698, 4845, 6615
Kania Marcin 9286
Kania Natalia 8315
Kania-Saj Anna 1842; współpr. 1842
Kaniasta Hanna 5400
Kanie, pow. chełmski 8503
Kaniecki Przemysław 5983
Kaniecki Zbigniew 6063
Kaniewska Agnieszka 2815
Kaniewska Bogumiła 3189; przedm. 3030; red. 3030
Kanigowo, pow. nidzicki 10591
Kanigowska-Gedroyć Ewa, tł. 1752, 1838
Kanik Józef 5401
Kanikuła Maria 6364
Kanold Barbara 5207
Kanonicy regularni laterańscy 854, 1311, 2079, 2661, 4179, 6643, 6948, 8954
Kansy Andrzej 3510, 11440
Kant Immanuel 2872
Kantor Adolf 4224
Kantor Orest, red. 3659
Kantor Ryszard 1065, 2788; rec. 251, 853, 907, 1732, 2787, 5277, 5536
Kantor Tadeusz 2807, 4011, 4020, 4029, 4097, 4097, 4098, 4110, 4752, 5763, 10892, 10926, 10972, 11047, 11578
Kańczukowska Justyna 2669
Kański Edward 6637, 6637
Kapel Aneta 4851
Kapera Zdzisław J. 10033
Kapica Milewski Ignacy 1256
Kapituła Domu Macierzystego Salezjanów w Polsce 2558
Kaplicki Mieczysław 1592
Kapłan Róża 9926
Kapłani zmarli w 2014 r. 5402
Kapłon Jerzy 4238
Kapłon Marcin 5008, 10787, 10788, 11590
Kappeler Andreas 8400
Kapral' Miron 2644, 3769
Kaprański Sławomir 2671, 2703
Kapsa Jarosław 4451
Kapucyni 2408, 2672, 3856, 8954, 9389
Kapusta Marcin 10674
Kapusta Wojciech 5018
Kapuścińska Anna 3916, 8401
Kapuścińska Monika 3090
Kapuścińska-Kmieciak Nina 3427, 8678
Kapuściński Antoni 3693
Kapuściński Jacek 53, 962, 4929; wyd. 9858
Kara Michał 512, 2285, 6880, 7037
Karabelova Magda Christova 4726
Karaiby 5528
Karaimi 877, 889, 2217, 2405, 2519, 2549, 2711, 3017, 3179, 3258, 3365, 3472, 5089, 6089, 7476, 7726, 7957, 8118, 8990, 9038, 9554, 9555, 9628, 9762, 11249

Karaimi wileńscy w okresie międzywojennym 8990
Karakorum 2694
Karalus Andrzej 2830; oprac. 2830; przedm. 2830; red. 2830
Karalus Maciej 10034
Karamanov Aleksy 3100
Karapyta Witold 11532
Karas Marcin 8922
Karasiewicz-Szczypiorski Radosław 2054
Karasiński Edward, przedm. 3642
Karaś Marlena 2948
Karbala, Irak 11306
Karbarz-Wilińska Joanna, red. 2620
Karbowski Antoni 8922
Karbowiczek Mirosław 5549
Karbowiczek Tomasz 9259
Karbownik Michał 3282
Karbowsy, rodzina 5483
Karbowska-Berent Joanna 7638
Karcov Sergej Nikolaewič 8195
Karcz Andrzej 3297
Karcz-Taranowicz Eugenia 2982
Karczew, pow. otwocki 7805
Karczewska Agnieszka 3357, 9260
Karczewska Anna 8402
Karczewska Joanna 2093, 2305, 4385, 4558, 5659
Karczewska Małgorzata 1978, 6485, 6855, 8265; przedm. 9854
Karczewski Dariusz 5659, 7420
Karczewski Henryk Bolesław 5478
Karczewski Jacek 10660
Karczewski Jakub 8683
Karczewski Krzysztof, rec. 4721
Karczewski Maciej 6485, 6855, 8265; red. 6855
Karczewski Marcin 1657
Karczewski Marek 5157; red. 5157
Karczewski Sebastian 11441
Karczmarek Michał 3903
Karczmarz Krzysztof 6661
Karczmarzewski Andrzej 4891
Karczówka zob. Kielce
Kardach Bernadetta Paulina 3044
Kardach Magdalena, rec. 3248; współpr. 11339
Kardas Mariusz 2610, 4898, 5732, 9261, 10301
Kardas Robert 3166
Kardasz Cezary 2676
Kardasz Jan Adam 6555
Kardasz Lidia 1557
Kardaszewska Elżbieta, red. 3077
Kardela Piotr 3511, 5521, 5963, 10789, 10821, 11297
Kardynał August Hlond (1881–1948) 5889
Kardyni-Pelikánová Krystyna 3268
Kardyś Grzegorz 6718
Kardyś Piotr 633, 1301, 1465, 4777, 5403, 6778; rec. 6934
Karecka Agnieszka 6567; oprac. 6567
Karecka Helena, oprac. 6567
Karecka-Nieć Lidia 6567; oprac. 6567
Kargol Tomasz 2656, 2701, 4441, 8403, 8793; przedm. 8793; red. 8793

Kargul Michał 1066
 Kariera SS-Oberscharführera Hermanna Baltruschata 1882
 Karkocha Ewa 2983
 Karkocha Małgorzata 754, 755, 2127, 4309, 5019, 5020, 10035, 10036
 Karkonosze 286, 1844, 2687, 4266, 4272, 4890, 7745
 Karkowska Aleksandra 4379
 Karlak Weronika 1469, 3492
 Karlińska Małgorzata, wyd. 7961
 Karlowe Wary, Czechy 1721
 Karls Henryk 10037, 10037
 Karlsbad zob. Karlowe Wary Karłowicz Jan 8680
 Karmelici 1467, 3492, 5102, 6674, 7679, 11327
 Karmelici bosí 1391, 3470, 3934, 7460, 8954
 Karmelitanki bose 1730, 3622, 4956
 Karnâlúk Vital' 903
 Karncza Góra zob. Wrocław
 Karnicka Magdalena 1670
 Karniej Nina 3146
 Karniów (Karnov), Czechy 4614
 Karnowski Bronisław 3586
 Karnowski Jan 3294
 Karny Alfons 6670
Karo archyvas 86
 „Karo archyvo” I-XXX tomų bibliografija 86
 Karo Ferdynand 1800, 8388
 Karol XII, król Szwecji 892, 7274
 Karol V Habsburg, cesarz 2592, 7914
 Karol I Habsburg, cesarz austriacki i bł. 8936
 Karol IV Luksemburski, cesarz 2638
 Karol I Podiebradowicz, książę ziebicko-oleśnicki 2612
 Karol Wojtyła – Jan Paweł II wobec tradycji kultury polskiej 5021
 Karolak Adrian 10038
 Karolak Anna 4307
 Karolak Sylwia 2429, 5264
 Karolczak Andrzej, tł. 3576
 Karolczak Kazimierz 2657, 2993, 4454, 5636; red. 6618
 Karolczak Marek 3780, 6695
 Karolczak Waldemar 6678, 8404, 8405
 Karolczuk-Kądzierska Monika, red. 108
 Karolczyk Stanisław 3355
 Karolew zob. Łódź
 Karolewski Albert 11535
 Karolina Kózkówna, bł. 5954
 Karp Jan Zygmunt 7564
 Karp Jan 7563
 Karp Jesipowicz 7565
 Karp Paweł, oprac. 2123; uzup. 2123
 Karp Sławomir 7563–7567
 Karpacz Artur 2079
 Karpacz Emilia 2079
 Karpacz-Oboładze Ewelina 4152
 Karpała Barbara 4947
 Karpaty 241, 1815, 2330, 2469, 2474, 2532, 2549, 2652, 2734, 3693, 4225, 4745, 8186, 8377, 8486, 8560, 8611, 8868, 11559; region 2748; Zachodnie 2734, 6818, 6865
 Karpaty pełne czarów 2474
 Karpavičienė Jolanta 1498

Karpenko Oresta 772
Karpiej Mirosław 4890
Karpińska Małgorzata 1806, 4454, 4935, 8254
Karpińska Marta 3781, 9262
Karpińska Mirosława, wyd. 9751
Karpiński Adam 9315
Karpiński Andrzej 4517, 5237; przedm. 7838, 7933; rec. 4537, 4694, 7548; red. 7838, 7933
Karpiński Franciszek 3229, 5229
Karpiński Gabriel 6779
Karpiński Mirosław 2581
Karpowa Jelena W. 3587
Karpowicz Mariusz 3782, 5955, 7568, 7569
Karpowicz Stanisław 8922
Karpowicz Tymoteusz 3305, 11578
Karpowicz-Słowikowska Sylwia 3409, 8680
Karski Bogdan 3588
Karski Jan 4726, 5270, 5409, 5956, 5957, 8986
Karski Kamil 6887
Karski Karol 4728; red. 4728
Karskiewicz Katarzyna 8406
Karst Dobiesław 4532
Karsz Justyna 4872
Karta Regionalizmu Polskiego 11311
Karta Wenecka 1964–2014. 2032
Kartasiński Kamil, współpr. 10545
Kartka z pamiątnika uczennicy 2984
Kartuzi 5022
Kartuzi na ziemiach polskich 5022
Kartuzy, woj. pomorskie; powiat 2156
Karwacka Remigia Wiesława, oprac. 5190
Karwan Tadeusz 5549
Karwat Janusz 924, 6751, 8254
Karwat Krzysztof 6802; rec. 5940
Karwowska Bożena 3287, 3309, 3382, 3422
Karwowska Halina 6485; red. 3997, 7199
Karwowska Iwona 1784, 4306
Karwowski Lech, przedm. 1781
Karwowski Stanisław 2676
Karzełek Roman 6555
Kasa Magdalena 3687
Kasabuła Tadeusz 2094, 5091; red. 5043
Kasarek Lidia 6281
Kasata Taccâna 2647, 4084
Kasekamp Andres 2597
Kasiarz Anna 8679, 10261
Kasina Wielka, pow. limanowski 1979
Kasiński Michał 11381
Kasiura Iwona 1385
Kasparavičius Algimantas, wyd. 9005
Kasperek Danuta, wyd. 8081
Kasperek Norbert 2920, 8233, 8678; przedm. 8650; red. 174, 8581, 8650
Kasparus, pow. starogardzki 3054
Kasperavičius Algis 8407
Kasperczak Wanda 4890
Kasperek Agnieszka 4725; przedm. 4726; red. 4726
Kasperek Bogusław 3415, 4808; red. 3415

Kasperek Joanna 6555
Kasperowicz Andrzej 9785
Kasperowicz Ryszard, red. 284
Kasperski Edward 4070
Kasprowicz Bartosz 6481
Kasprowicz Bogdan Stanisław, rec. 2696
Kasprowicz Bolesław 5958
Kasprowicz Jan 3328, 5332, 5659, 5959
Kasprowicz Joanna 6615
Kasprowicz Karol 1163, 9263; rec. 8485
Kasprowski Wojciech 10790
Kasprzak Agnieszka 3641, 3663
Kasprzak Andrzej 1996
Kasprzak Dominik 4846
Kasprzak Elżbieta 3030
Kasprzak Ewa, red. 1623
Kasprzak Krzysztof 2306, 2307, 6167
Kasprzak Marcin 4846, 8991
Kasprzak Monika 6674
Kasprzycka Anna 5267
Kasprzycka Stefania 4861
Kasprzycki Marcin 10666, 10724; wyd. 10451
Kasprzycki Tadeusz 5287
Kasprzyk Barbara 10791, 10792
Kasprzyk Bogdan, oprac. 5522
Kasprzyk Damian 2475; red. 853, 907
Kaštalân Īryna 2647
Kaštanov Sergej Mihajlovič, red. 6892
Kaštanova Ol'ga S. 8254
Kastory Andrzej 10793; rec. 9348
Kasza Józef Alfons 2690
Kaszewski Marek 3190
Kaszowska-Wandor Barbara 5264
Kasztelan Antoni 4847
Kasztelewicz Zbigniew 6364
Kasztelnik Antoni 5107
Kaszuba Elżbieta 9264, 10794, 10738
Kaszuba Honorata 6690
Kaszubowski Piotr 4740
Kaszubska Jadwiga, red. 2942
Kaszubskie Jeruzalem 6536
Kaszubskie Pojezierze 6843
Kaszuby, Kaszubi 29, 385, 403, 716, 745, 1066, 2156, 2181, 2400, 2446, 2451, 2472, 2549, 3006, 3116, 3172, 3199, 3218, 3222, 3293, 3451, 4289, 4444, 5164, 5273, 5312, 6039, 6122, 6169, 6236, 6313, 6363, 6365, 6416, 6536, 8068, 8413, 8414, 8571, 8573, 9009, 11064, 11282, 11423
Kaszyca Edyta 10795
Kaszyńscy, rodzina 5404
Kaszyński Krzysztof 2849
Kaszyński Stanisław 5404
Kaśkosz Mariusz 9265
Katafias Władysław 8571
Katalog dokumentów i listów królów polskich z Archiwum Państwowego w Gdańsku 1288
Katalog druków XVI wieku w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie 1455
Katalog duchowieństwa diecezjalnego 5405
Katalog Gabinetu Rycin PAU 1419
Katalog inkunabułów Biblioteki Naukowej PAU i PAN 1420

Katalog ksiąg sądowych Trybunału Koronnego Lubelskiego 7282
 Katalog książek z biblioteki króla Zygmunta II Augusta 1477
 Katalog rękopisów Biblioteki Narodowej 1456
 Katalog starodruków Biblioteki Muzeum Polskiego w Ameryce 1478
 Katalog zabytków sztuki w Polsce 3589
 Katalog zbioru dokumentów pergaminowych Biblioteki Jagiellońskiej 1421
 Katalonia 3244
 Katarzyna II, caryca 7258, 7747, 7942, 9468
 Katarzyna Brunszwicka, żona Jana z Kostrzyna 7421
 Katarzyna Habsburżanka, królowa 1187, 7855
 Katarzyna Jagiellonka, królowa Szwecji 2592
 Katarzyna z Kłobucka 7846
 Katarzynki 2938, 3039, 3043
 Kataster fryderycjański 7283
 Katerla Stanisław 2815
Katolik 7967
 Katowice 645, 724, 767, 1267, 1297–1300, 1397–1399, 1702–1704, 1845, 1976, 1999, 2040, 2117, 2121, 2496, 2916, 3449, 3497, 3641, 3721, 3857, 3923, 3976, 4182, 4187, 4467, 4485, 6571, 8315, 8996, 9058, 9266, 9323, 9352, 9733, 9850, 9888, 10358, 10560, 10675, 10680, 10687, 10857, 10874, 10941, 10958, 10969, 10978, 11002, 11200; archidiecezja 5162, 11517; Bogucice 4979; Dąb 2562; diecezja 5162, 5837, 9276, 10132, 11058; Kostuchna 5090; rejencja 9989
 Katowice w II Rzeczypospolitej 9266
 Katowickie województwo 10524, 10679, 10919, 11144, 11199
Kattowitzer Zeitung 9075
 Katylna 3346
 Katyn. State-sponsored extermination 4728
 Katyń, Rosja 1302, 1643, 1796, 1855, 2631, 2815, 3228, 4696, 4728, 4742, 4798, 4814, 4902, 5163, 5354, 5399, 5437, 5478, 5480, 5489, 5513, 5565, 5601, 5606, 5608, 5645, 5806, 5874, 6027, 6283, 6327, 9320, 9738, 9758, 9776, 9870, 9908, 10015, 10158, 10303, 10332, 10866, 11350, 11436, 11478
 Katyń. Listy ekshumacyjne i dokumenty 9738
 Katz Janina 3309
 Kaucz Maria, oprac. 4928; przedm. 4928; wyd. 4928
 Kaucz Paulina, red. 4019
 Kaufman Laura 3120
 Kaufmann Joseph Erich 10039
 Kaukaz 1036, 3247, 4257, 8043, 8097, 8254, 8465, 8798; Południowy 2631
 Kaumkötter Jürgen 3590, 10261
 Kauno miasto aktú knygos 7284–7286
 Kaute Wojciech 4777, 5254
 Kaulik Stanisław 8670
 Kavalünaitė Gina 7570
 Kawa Jerzy 11391
 Kawalec Agnieszka 2657, 8953
 Kawalec Krzysztof 2882, 4844, 10556
 Kawalec Maryla, oprac. 2667
 Kawalerowicz Jerzy 4112, 11031
 Kawalla Iwona 1743
 Kawałko Marian Janusz 7571, 7572
 Kawałko-Dzikowska Natalia 3229
 Kawczyńska Ewelina Maria 2985
 Kawczyński Mirosław 5023
 Kawczyński Mirosław Adam 5023
 Kawecka Agata 3175, 5239
 Kawecka-Gryczowa Alodia 3459
 Kawecki Andrzej 6678
 Kawecki Roman, rec. 5474
 Kawęcki Krzysztof 11442

Kawiński Gwido 5960
 Kawiński Paweł 7200; przedm. 7200; red. 7200
 Kawka Jerzy 10781
 Kawka Mariano, tł. 5035
 Kawlewski Szymon 4624
 Kawska Sylwia 7886
 Kawski Tomasz 2720
 Kawulok Michał 8170
 Kazachstan 925, 1650, 2610, 2794, 2811, 5091, 9663, 9742, 9813, 9817, 9818, 9821, 9826
 Kazak Taccâna 904, 3783
 Kazana Piotr 6031
 Kazanecka-Zwierz Marzena 5004
 Kazaniecki Józef 2381, 3784, 4452
 Kazanowicz Władysław Sergiusz 9290
 Kazanowscy, rodzina 3622
 Kazanowski Adam 3818, 7449
 Kazański Arkadiusz 10821
 Kazdangas, Łotwa 3963
 Kazek Łukasz, wyd. 9830
 Kazėnas Gediminas 2789
 Kazienko Ewelina 7038
 Kazikowski Stanisław Zbigniew 10407
 Kazimierczak Remigiusz, red. 1846
 Kazimierczuk Marcin 9428, 11391
 Kazimierz zob. Kraków
 Kazimierz IV Jagiellończyk 2605, 2664, 2670
 Kazimierz I Konradowic, książę kujawski 636, 5659
 Kazimierz III Wielki 1180, 1182, 2218, 2659, 3852, 3998, 6913, 6963, 7047, 7055, 7105, 7126, 7139, 7228, 7235
 Kazimierz Dolny, pow. puławski 3998
 Kazimierz Jagiellończyk, św. 2215
 Kazimierz Kwiatkowski „Casimiro” 1778
 Kazimierz Matl, oprac. 2999
 Kazimierz Przerwa-Tetmajer piewca Tatr i Podhala 3269
 Kazimierz Twardowski we Lwowie 2863
 Kazimierz Zakrzewski. Historia i polityka 905
 Kazmierza Wielka, woj. świętokrzyskie 1404, 3057
 Kaznodziejstwo średniowieczne 7039
 Kažukauskaitė Ona 8040
 Kazusek Szymon 2677, 4558, 7573
 Kaźmierczak Agnieszka, współpr. 6779
 Kaźmierczak Artur 10796
 Kaźmierczak Bartosz 2052
 Kaźmierczak Emilia, red. 3154
 Kaźmierczak Krzysztof M. 10797
 Kaźmierczak Ryszard 878; red. 7017
 Kaźmierczyk Adam 2712, 5406
 Kaźmierczyk Ewa, red. 7449
 Kaźmierczyk Zbigniew 3409
 Kaźmierska Kaja 2986
 Kaźmierska Wioleta 1639, 2474
 Kącka Eliza, rec. 3312
 Kącka Katarzyna 5268; red. 5268
 Kądziołek Wojciech 2987
 Kąkol Kazimierz 11031
 Kąkol Piotr, red. 4768
 Kąkolewski Igor 1116, 1834, 4935, 5274, 7574; rec. 8985; red. 5280

Kąkolewski Krzysztof 10408
Kapiński Kazimierz 5961
Kaś Józef 109
Kaś Łukasz 7575
Kątny Andrzej, red. 2956
Kątny Łukasz 4119
Kątska Dorota 7549
Kcynia, pow. nakielski
Keckermann Bartłomiej 992, 7451, 7776
Keenan Charles 7776
Keff Bożena 10798
Keffer Ewa 4119
Keil Gundolf 3006
Kejna Grażyna 6880
Keller Adam Roman 4847
Keller Dawid 5178, 8408, 9267; rec. 4390; red. 5178
Keller Helena 3327
Keller Konrad 6429
Keller Marek 10409
Keller Szczepan 8114
Kelt z Gniewowa 6880
Kembłan Chełkowscy, rodzina 5514
Kempa Andrzej 3461
Kempa Anna 3591
Kempa Maria E. 567, 5751
Kempa Robert 8265, 8650, 8732; przedm. 8265; red. 8265
Kempa Tomasz 2664, 5673; rec. 7646
Kempiński Jan 10660
Kempiński Łukasz, rec. 10923
Kempner-Kovner Vitka 5962
Kenar Tomasz 10660
Kencki Patryk 4025, 4067, 4070, 4088; oprac. 4067; przedm. 4067; red. 4088
Kendra Paweł 3592, 5975, 8302
Kendziorzek Piotr 2708, 6372, 8380, 9286
Kenney Padraic 10799
Keown Gerard 2626
Kerchnave Hugo 8409
Kerneder-Gubała Katarzyna, oprac. 78
Kershaw Ian, red. 4786
Keršienė Dovilė 481
Kesling Katarzyna Anna 8410, 11032
Key Ellen 3422, 8922
Kębłowski Janusz 3006
Kęcińska-Kaczmarek Jowita 5164
Kęder Iwona 3671
Kęder Wojciech 7450, 7508, 7523, 7576, 7577; rec. 2571
Kędra Władysław 10145
Kędzia Piotr 9268, 9269
Kędzia Zdzisław 6280
Kędzierska Grażyna 9270
Kędzierski Adam 2255, 7214
Kędzierski Dariusz 3785, 6627
Kędzierski Jacek 7047
Kędzierski Janusz 6162
Kędzierski Sławomir, tł. 10039
Kędzierski Zbigniew, red. 4563

Kędzierzyn-Koźle, woj. opolskie 2663, 5370
 Kędzior Andrzej 4808
 Kędzior Jan 9366
 Kędziora Alicja 5239; oprac. 8039; wyd. 4094
 Kędziora Andrzej, oprac. 1354
 Kędziora Tomasz 1
 Kępa Dominik 5407, 5408, 6478
 Kępa Elżbieta 1404
 Kępa Giełczyńska, wzniesienie w pow. monieckim 5827
 Kępa Małgorzata 6848, 7738
 Kępa Marcin 9271; red. 3994
 Kępa Mateusz 685, 9272, 9273
 Kępa Oleśnicka, wyspa na Wiśle pod Płockiem 6572
 Kępa Polska, pow. płocki 6127
 Kępa Radwankowska, pow. piaseczyński 10201
 Kępa-Mątrak Jolanta 11443
 Kępczyńska Paulina 6670
 Kępczyńska-Walczak Anetta, przedm. 2020; red. 2020
 Kępińska Alina 3168
 Kępińska Janina 9739
 Kępiński Jerzy 3270
 Kępiński Marcin 11138
 Kępka Malwina 3280
 Kępka Mateusz 7496
 Kępka-Mariański Wojciech 6767
 Kępno, woj. wielkopolskie 302, 1400, 2733, 3820, 4724, 9255; region 4575, 4724
 Kęsicka Hanna 5499
 Kęsik Jan 906
 Kęsowski Aleksander 3604
 Kętrzyn, woj. warmińsko-mazurskie 10464; region 8886, 10738
 Kętrzyński Wojciech 5963
 Kęty, pow. oświęcimski 6555
 Kiarszys Grzegorz 7040
 Kiaupa Zigmantas 2634; wyd. 7312
 Kiaupienė Jūratė 2603, 2634; oprac. 7208; red. 7208
 Kicińska Urszula 1070, 4454, 5237, 7420, 7578; przedm. 7298; rec. 4537; wyd. 7298
 Kiciński Bruno 3533
 Kiec Izolda 5217
 Kiec Olgierd 5024, 6615
 Kieferling Krystyna 1560
 Kiejdany, Litwa 7497
 Kiel Uwe, red. 1055
 Kielak Dorota 2035, 8343, 8580; red. 3345, 8580
 Kielak-Dudzik Aneta, oprac. 4097
 Kielanówka, pow. rzeszowski 6573
 Kielar-Turska Maria 3120, 5490
 Kielban Łukasz 11138
 Kielbasa-Schoeni Adam 1965
 Kielce 633, 671, 1070, 1167, 1173, 1301–1306, 1401–1406, 1563–1565, 1705, 2370, 2733, 2839, 2939, 3140–3143, 3145, 3156, 3409, 3426, 3435, 3625, 3666, 3865, 4209, 4438, 4777, 4815, 4823, 4981, 5465, 6048, 6574, 7324, 8093, 8489, 8490, 8639, 8674, 8831, 8954, 9262, 9412, 9466, 9700, 9873, 10387, 10672, 10942, 11360, 11486, 11511; diecezja 4309, 5403, 9621, 10035, 10036; getto 9723, 9865; gubernia 8848, 8878, 8879; Karczówka 4622; Kielecczyzna 2679, 3163, 5614; powiat 9002; prepozytura 6631
 Kielce przez stulecia 6574
 Kielczyk Jarosław 8411
 Kieleckie województwo 2669, 4777, 9355, 9532, 10673, 10736, 10841, 10942, 11202, 11238

Kielijańska Katarzyna 2412
Kielisiński Kajetan Wincenty 1852
Kieloch Agnieszka, red. 3149 Kielb Zbigniew 2075
Kielbasa-Radecki Antoni 5300
Kielbik Jerzy 7655
Kielbus Marcin 7039
Kielczewski Hubert 6317
Kielczykowska Aleksandra 8430, 8580; oprac. 8343
Kielkowski Tomasz 9558
Kielkowski Wojciech 2988
Kieltyk-Zaborowska Izabela, rec. 2949
Kieniewicz Jan 797, 798
Kieniewicz Stefan 10410
Kienik Tomasz 4188
Kienzler Iwona 1202, 1203, 6128, 10800–10802, 10844
Kiepura Justyna, rec. 133
Kiepuszewski Łukasz 3681
Kierczak Jakub 6609
Kierczuk Marian 2989
Kierczuk-Macieszko Małgorzata 3604, 3625
Kierdejowicze, ród 2644
Kieres-Kramek Maria, rec. 5461
Kiereś Krzysztof 6067
Kiereś Małgorzata 6744
Kierłańczyk Karolina, wyd. 7974
Kiermasz Mirosław 2169
Kiermes Stanisław 5547
Kiernicki Rafał 5037
Kiernikiewicz Łukasz, red. 1555
Kiernikowski Paweł, rec. 5437, 5994, 5996, 6710, 10252
Kierończyk Katarzyna 2444
Kierończyk Przemysław, oprac. 4690
Kierski Krzysztof Andrzej 513, 622, 10803, 10804; rec. 10187; wyd. 9014, 9667
Kieruzel Marcin, rec. 9820
Kierys Arkadiusz 5930
Kierzkowska Bożena 715, 726
Kiesiewicz Sebastian 3775
Kieś Jerzy 3106
Kietliński Marek 1692, 1693, 1825, 8906
Kietrys Alina 5409
Kieżmark, Słowacja 2596
Kijak Anna, oprac. 5939; wyd. 5939
Kijanka Beata 3318
Kijanowska-Kamińska Luba 4188
Kijany, pow. łączynski 3016, 8493
Kijas Artur 2824
Kijowski Andrzej Tadeusz 5208
Kijowski Jerzy 756, 4795, 6072, 6608, 8412, 10805; rec. 4952
Kijowskie województwo 2644, 7449, 7839
Kijów 537, 1231, 1377, 2644, 3194, 3323, 3460, 3687, 4696, 4951, 5187, 8033, 8168, 8612, 8680; Bykownia 1796, 1855, 5530, 9908; Kijowszczyzna 1377; metropolia 7420, 7909; metropolia prawosławna 6995
Kik Kazimierz 4777
Kikosicka Katarzyna 2546
Kilanowski Andrzej 5157
Kilańczyk Piotr 6293
Kilar Wojciech 4136, 4195

Kilia, Ukraina 7179
Kilian Andreas 10217
Kilian Paula 3687
Kilian Stanisław 4762, 11297, 11584
Kiliańczyk-Ziąba Justyna 3442
Kilijańska Alicja 1580
Kilimandżaro 2815
Kiliński Jan 5259
Kim Igor 9426
Kim jesteś regionalisto 907
Kimic Kinga 2019, 2662
Kimla Piotr 4762
Kinal Artur 3786
Kinecka Anna, tł. 1781
Kinga (Kunegunda), św. 2510, 7052
Kinkeldey Otto 3006
Kipa Emil 8520
Kiper Daniel 1036, 5738; red. 6049
Kirakos Gandzaketsi 2661
Király Péter 2592
Kirchner Hanna 6129
Kirgistan 8666
Kiridon Alla 5267
Kirkienė Genutė 4951
Kirmiel Andrzej 6635
Kirshenblatt-Gimblett Barbara, red. 1655
Kirszak Jerzy 2690
Kirtiklis Stefan 9436
Kiryk Feliks 215, 2661, 6631, 6655, 6664; przedm. 6668; red. 305, 6668
Kis-Fedoruk Olena 1775
Kiseliūnaitė Dalia 7200
Kisiel Adam 7444
Kisiel Barbara 9828
Kisiel Dariusz 9828
Kisiel Helena 5964
Kisiel Jarosław 9828
Kisiel Krzysztof 9828
Kisiel Piotr, rec. 5276
Kisiel Robert 4844
Kisiel Roman 11386
Kisiel Szymon 11391
Kisiel Władysław 9828
Kisiel-Dorohinicka Celina 2920
Kisielewicz Danuta 4793, 5272, 10040; rec. 2574, 6680
Kisielewski Andrzej 2476
Kisielewski Jan August 5621
Kisielewski Stefan 5409, 5621, 10145, 10457, 10886, 10886, 10972
Kisielewski Tadeusz Antoni 10806
Kisielewski Waclaw 5621
Kisielewski Zygmunt 5621
Kisil Małgorzata 1375
Kissling Conrad 4532
Kiszczak Czesław 10417, 11031
Kiskowiak Katarzyna 3358
Kisztelińska-Wągrzyńska Agnieszka 10807
Kita Agnieszka M. 730

Kita Artur 4239
Kita Grzegorz 11081
Kita Jarosław 421, 5410, 6131, 8953
Kitka Małgorzata, wyd. 11319
Kitkowski Adam 5636
Kitkowski Piotr 7200
Kitowicz Jędrzej 3372, 3567
Kitowski Piotr 2095, 4627, 7579–7581
Kitowski Sławomir 444, 11444
Kiturko Iryna Fedarauna 7582, 7657
Kiwierska Jadwiga 1765; oprac. 11463
Kiwior-Filo Małgorzata 3120; red. 4705
Kizielewicz Joanna 11533
Kizik Edmund 908, 2413, 2670, 6528, 7583–7585, 8413, 8414, 8571; przedm. 6528; red. 6528; wyd. 7257
Kizilov Mikhail, rec. 877, 3258
Kizwalter Tomasz 799, 1834
Klaczyński Czesław 3041
Klaczyński Kazimierz 8011
Kladsko. Dłjiny regionu 6579
Kladziński Jerzy 4872
Klahr Miachael Ignatz 3560
Klaja Paweł 6413
Klajmon Barbara 1527, 2033, 3693
Klajmon-Lech Urszula 2967
Klaman Grzegorz 2429
Klamecki Henryk 3903
Klapper Joseph 3006
Klapuch Gustaw Piotr 5965
Klara Ludwika Szczęsna, bł. 5966, 5967
Klaryski 1022, 2107, 3604, 4967, 5086, 7161, 8954
Klas Wojciech 11297
Klasicka Małgorzata 639, 10041; red. 214
Klassen Peter J. 7586
Klasztor premonstratensów w Białobokach 7041
Klaś Jarosław, red. 9389
Klat Marek 1883
Klauberowie, rodzina 3554
Klause Gabriela 6678
Klauza Jan, red. 11373
Klauzińska Kamila 2686
Klebowicz Grzegorz 7587
Klecel Marek, rec. 1940, 8002, 9722, 10395
Klecha Anita 2170
Kleczew, pow. koniński 7507
Kleczewska Maja 3324
Kledzik Maciej 8415; rec. 10137
Kleeberg Franciszek 8992
Klein Halina Zofia 5667
Klein-Wrońska Sonia 1485
Kleiner Juliusz 3360, 8580
Kleingärtner Sunhild 4346
Kleinpold Gerard 3758
Kleissmann Christoph 5275
Kleist Bartosz 5659
Klejnocki Jarosław 1679; przedm. 1818
Klejsa Konrad 11468; przedm. 11468; red. 11468

Klekot Ewa, red. 11506; tł. 11506
Klemantowicz Dariusz 8416
Klemensiewicz Zygmunt 5537
Klemenski Marcin A. 7042
Klementowski Robert 2687
Klemp Stefan 2096
Klempert Mateusz 662, 676, 2171, 8417; oprac. 9024; przedm. 9024; red. 219; wyd. 9024
Klempski Tymoteusz 5039
Klenczon Wanda 1
Klepaccy, rodzina 5334
Klepacki Michał 3793
Klepacze, pow. siemiatycki 5334
Klepianowska Kinga 4872
Kleska Łukasz 2598
Kleszcz Ryszard 5209
Kleszczowa Krystyna 3207
Kleszczyński Bogusław 2581
Klewżyc Lech Łukasz 9740
Kłęczar Bartłomiej 2035
Klich Daria 3045, 4989
Klich Emilia 3461
Klich Janusz 3521
Klich Jerzy 3056
Klich-Kluczevska Barbara 10851
Klicka Barbara, oprac. 9023
Klicki Stanisław 8678
Kliczków, pow. bolesławiecki 4890
Klim Andrzej 2599
Klima Ewa 3916
Klima Franciszek 5968
Klima Józef 2656
Klima Kazimierz 4240, 5968, 10411
Klimaszewska Anna 8121, 8460
Klimaszewska Irena 30; red. 377
Klimaszewski Dionizy 8223
Klimaszewski Krzysztof 8418, 8419
Klimaszewski Zbigniew Tomasz 5411
Klimczak Ewelina W. 909, 2581, 2815, 9873
Klimczak Kinga 3520
Klimczak Krzysztof 4872
Klimczak Tadeusz 2035
Klimczok Ludwik 10808
Klimczyk Czesław 4264
Klimecki Michał 1231, 2618, 8539; rec. 8907
Klimek Beata 2045
Klimek Leszek 4835
Klimek Łukasz, red. 1741
Klimek Robert 1051
Klimek Stanisław, fot. 1935
Klimontów, pow. sandomierski 5336
Klimuszko Czesław Andrzej 5969
Klin Anna 3333
Klin Eugeniusz 3344, 3344
Klink Hans-Jürgen, oprac. 2350
Klinkosz Małgorzata, red. 3172
Klinkowski Jan, red. 11331

Klint Paweł 1107, 1117, 7797; rec. 7328; red. 4555; współpr. 7299; wyd. 7327
Klio 191
Klistała Jerzy 5412
Kliś Andrzej 2652, 5970
Klobuch Klaudiusz 9274
Kloc Agnieszka 10972
Kloc Krzysztof 2662, 4729, 9275; rec. 6212, 6293, 10157; wyd. 9039, 9044
Kloch Bogdan 5178, 8420; red. 5178
Kloeppel Otto 3623
Klonder Andrzej 4385, 7420; rec. 1819; red. 209, 7420
Klonowska Anna 5503
Klosová Markéta 7797
Kloss Elisabeth 3172
Klossowski de Rola Balthasar 5234
Klovas Mindaugas, rec. 2603
Klub Inteligencji Katolickiej w Lublinie 5025
Kluba Zbigniew 5413
Klubowicz Marta, red. 6657
Kluczbork, woj. opolskie 6575, 10230
Kluczek Agata A., red. 4730
Kluczenko Konstanty, oprac. 4488
Kluczevska-Wójcik Agnieszka 1581, 1686; red. 1686
Kluczewsko, pow. włoszczowski 6576
Kluczniok Klaudia, red. 2518
Kluczwałd Katarzyna 3720, 10042; red. 3627, 3720, 3793
Kluger Franz Theodor 1757
Kluj Wojciech, red. 5528
Kluk Jan Krzysztof 2111, 2844, 5388, 6670, 7925
Kluk Krzysztof zob. Kluk Jan Krzysztof
Kluka Dariusz 1884
Kluki, pow. słupski 1566
Klukowski Zygmunt 2581, 5971, 9007
Kluss Maciej, red. 1769
Kluz Magdalena Renata 3044
Kluz Marek 6042
Kluzik Marcin 10809
Klwów, pow. przysuski 2661, 6577, 7640; parafia 6577
Kłaczko Jarosław 1118, 1147, 3512, 5026
Kłajpeda, Litwa 7026
Kłak Czesław 3271, 6034
Kłakówna Zofia Agnieszka 3357
Kłakus Michał 5837, 9276
Kłapeć Janusz 10278
Kłaput-Wiśniewska Aleksandra 6496
Kłeczek-Walicka Ewa 6330
Kłobuck, woj. śląskie 6643, 9408, 10241; powiat 6578
Kłobucka Katarzyna zob. Katarzyna z Kłobucka
Kłobuk Anna 8421
Kłobuk Witold 8421
Kłobukowska Ewa 10483
Kłoczek Jarosław 2681
Kłoczowscy, ród 10412
Kłoczowski Jan Andrzej 10412, 10412
Kłoczowski Jerzy 910, 4935, 11129
Kłoda Emilia 4988
Kłodowie, rodzina 2177

Kłodziński Karol 1107, 1119, 2828
Kłodzko, woj. dolnośląskie 30, 377, 1567, 3548, 3947, 3986, 4226, 4390, 6579, 6948, 7479, 8996; hrabstwo 6579; region 2267, 5519, 7783; ziemia 2019
Kłomino, pow. szczecinecki 10812
Kłonczyński Arnold 2772, 2802, 2990, 10810; rec. 2804
Kłonowska Ewa 1546
Kłopot Ewa Teresa 977
Kłos Stanisław 2308
Kłos Tomasz 2864
Kłosek Agata 3249
Kłosek Eugeniusz 2530
Kłosek-Kozłowska Danuta, red. 208
Kłosińska Elżbieta 2880
Kłosińska Katarzyna 3171
Kłosiński Jerzy 4453, 4785
Kłosiński Krzysztof 2020; przedm. 3239; red. 3239
Kłosiński Michał 411, 1820
Kłosowicz Krzysztof, pseud. Kaman 11023
Kłosowicz Robert 2650
Kłosowicz-Krzywicka Barbara 10173
Kłosowska Elżbieta 4890
Kłosowski Józef Nikodem 9007
Kłóbka, pow. wrocławski 4402, 6580
Kłudkiewicz Kamila 1433, 1686, 3443, 3444, 3687, 5203
Kłyk Józef 4095
Kłys Agnieszka 10043, 10044
Kłys Anna Karolina 9277
Kłys Justyna 11445
Kłys Małgorzata 5490
Kłysz-Hackbarth Joanna 3593
Kłyszejko Bernard 7838
Kmak Krzysztof 5829
Kmak-Pamirska Aleksandra 594, 2662
Kmieciak Grażyna 6637
Kmieciak Michalina 9389
Kmieciak Roman 5972
Kmieciak Sławomir 5262
Kmieciak Tadeusz 9278, 9279
Kmieciński Jerzy 2880, 5263, 6845
Kmoch Maria Weronika 2477
Knabe Małgorzata 8993
Knabe Maria z Czaplinski 8993
Knap Paweł 11139
Knapek Elżbieta 3492; oprac. 1420
Knas Krzysztof 6366, 6374
Knaś Anna 5622
Kneisel Jutta 6827; przedm. 6827; red. 6827
Knercer Urszula 3694
Knercer Wiktor 7655
Kniaziolucki Leon 5287
Kniaćnin Franciszek Dionizy 7450
Kniaże, Ukraina 2614
Kniejski Olgierd 7588, 7589, 11446; wyd. 7335
Knitter Janusz 4624
Knitter Krzysztof 4624
Knoch Konrad 1550, 10811

Knocińska Anna 2991
Knoll Paul W. 2592
Knoll Roman 9090, 9091
Knoller Martin 5227
Knop Marcelina 3039
Knopek Jacek 1036
Knosła Józef 8994
Knox Alfred 8650
Knoz Tomasz 7797
Knura Adam 2034
Knutel Damian Grzegorz 2657
Knyspel-Kopeć Renata 3006
Knyszyn, pow. moniecki 7326
Knyt Agnieszka, red. 8966; wyd. 8030
Knyżewski Krzysztof 11524
Knyżewski Marcel 7043
Kobak Andrzej 8422; rec. 5676
Kobiałka Dawid 10812
Kobiecz Tomasz 7906
Kobiela Ewelina 3043
Kobiela Łukasz 1885
Kobiela Stanisław 1814
Kobielec Krzysztof 6764
Kobielska Katarzyna 11381
Kobielska Maria, rec. 116
Kobierecki Michał 772, 7590
Kobierska-Maciuszko Ewa 5499
Kobierzyce, pow. wrocławski; gmina 6581
Kobieta i mężczyzna 4454
Kobieta i Życie 10653
Kobieta jest jak Sosnowiec 1777
Kobieta Wiejska 2656
Kobiety i władza w czasach dawnych 4730
Kobiety i/a doświadczenie wojny 1914–1945. 5264
Kobiety w wojnach i konfliktach polityczno-społecznych 4731
Kobiety w wojnach o niepodległość i granice 9280
Kobilec'kij Mikola 7591
Kobilnik Volodimir 2532
Koblańska Dorota, tł. 3512
Kobojek Elżbieta, red. 163
Kobos Andrzej Michał, red. 5271
Kobrin Rebecca 2723
Kobro Katarzyna 5973
Kobro-Okołowicz Kapsyda 3594
Kobryń Janusz, red. 1177
Kobryńczuk Franciszek, oprac. 10345; red. 10345
Kobus Agnieszka 4752, 5027, 5028
Kobus Andrzej 2631, 10813
Kobusiewicz Michał 65, 753, 6308
Kobyłańska Malwina 1507, 6609
Kobyłański Tadeusz Mieczysław 964, 5287
Kobyłański Witold 10820
Kobylarczyk Justyna 2052
Kobylarz-Buła Renata 648, 1597, 5679, 6011, 10023; red. 1597
Kobylińska Anna 8423
Kobylińska Ewa 5237

Kobylińska Józefa 1979, 3163
Kobylińska-Bunsch Weronika 2035
Kobyliński Wacław 9281
Kobyliński Zbigniew 611, 2035, 2045, 7007; red. 2035
Kobyłczak Paweł 6481
Koc Stanisław 7044; polem. 7044
Kocela Weronika 3372
Kocemba Józef 5490
Kocent-Zieliński Edward 10814
Kočergin Èduard Stepanovič 2821
Koch Erich 10175
Koch Klaus-Peter 3006
Kochan Anna 8424
Kochaniec Sebastian 521, 743, 2759, 3321; rec. 8968
Kochanowicz Jacek 890, 890 ; rec. 9329, 10867; red. 317
Kochanowicz Jan 66; oprac. 66
Kochanowicz Roman F. 1496, 6006
Kochanowska Ewa, tł. 1745
Kochanowska Janina 6675; fot. 6675; przedm. 6675; red. 6675
Kochanowska-Nieborak Anna 5204
Kochanowski Andrzej 2103
Kochanowski Jan 641, 7451, 7649
Kochanowski Jerzy 5273, 10045, 10815; red. 256
Kochanowski Marek 3410
Kochanowski Stefan Ksawery 7612
Kochańczyk Rafał 11447
Kochański Aleksander, wyd. 11031
Kochcice, pow. lubliniecki 4464
Kochcicka Marianna 7588
Kochelak Nikola 4872
Kochlewski Piotr 7886
Kochnowski Roman 4752; rec. 8518
Kochowski Wespazjan 5253
Kocierzew Południowy, pow. łowicki; gmina 6582
Kociewie 3190, 5312
Kocięcka Wanda 9741
Kocik Janina 6798
Kocińska Maria Karolina 6674
Kociołek Krzysztof T., red. 3050
Kociumbas Piotr 6528
Kocjan Krzysztof 2702
Kock, pow. lubartowski 5388
Kocka Urte 5276
Kocmyrzów, pow. krakowski 4411
Kocot Anna 3445
Kocój Henryk, wyd. 7268, 7984
Kocój Jerzy, oprac. 1876
Kocójowa Maria 1582, 6189
Kocurek Danuta 5414; red. 2967
Kocurek Wojciech 8425
Kocyk Grzegorz 10322
Koczanowicz Leszek 3006
Koczanowicz Tadeusz 4064
Koczanowicz-Dehnel Iwona 3006
Koczerska Maria 2142, 2670, 6977; red. 350
Koczkodaj Janusz, red. 6487

Koczorowski Wojciech 3720
Koczot Joanna 5029
Koczwańska-Kalita Dorota 412
Koczwaro Stanisław 7045
Koczwaro Waldemar 4832
Koczyńska Alicja 5499
Kodeks karny z 1932 r. 9282
Kodeń, pow. bialski 8617
Kodym-Kozaczko Grażyna 6678; wyd. 7970
Kodzic Joanna 7592
Kodzis Bronisław, red. 5245
Koecher-Hensel Agnieszka 4097
Koehler Krzysztof 3297, 4088, 5254; red. 3297
Koenig Franciszek 4119, 4187
Koenig Otto 8213
Kofman Jan, rec. 4810, 6114
Kogut Bartłomiej 11598; red. 11598
Kogutowicz Małgorzata 6059
Kohle und Koks 6802
Köhler Joachim 3006
Köhler Nils 6749
Köhler Piotr 2865, 9283
Kohn Hedwig 3006
Kohut Zenon E. 2644
Koiti Inoue 1980
Koj Ewa 5415, 10046
Kojder Aurelia 5974
Kojder Władysław 5974, 5974
Kojkoł Jerzy 8426
Kokczyńska Barbara 6075
Koko Eugeniusz 886; red. 887
Kokoszka Stanisław 3671
Kokoszkiewicz Judyta 3186
Kokoszko Janina Alicja z d. Porzezińska 9742
Kokoszkowy, pow. starogardzki 6583; region 6583
Kokowski Andrzej 2880, 6810, 6811
Kokowski Michał 384, 2866, 5986, 6336; polem. 2906; red. 248, 5987; uzup. 2906; wyd. 5986
Kola Adam F. 519
Kola Andrzej 4696, 9988; przedm. 5530; red. 140, 9908
Kola Robert 2072
Koládenko Svitlana 2920
Kolak Anna 4101
Kolakowski Henryk 3106
Kolankowski Ludwik 911
Kolano Rafał 2652
Kolanus Agnieszka 4872
Kolańczuk Aleksander 1981
Kolasa Marcin 1563
Kolasa Władysław Marek, rec. 3522
Kolasa-Nowak Agnieszka 2419
Kolaszyński Mateusz 11448; rec. 118
Kolbaia David 1886
Kolbe Maksymilian Maria zob. Maksymilian Maria Kolbe, św.
Kolberg Oskar 2457, 2478, 2479, 2525, 2534
Kolberger Erazm 3633
Kolberger Marta 3633

Kolberová Urszula 2790
 Kolbiarz Artur 3537
 Kölbing Eugen 3006
 Kolbusz Janusz 9284
 Kolbuszewska Daina 6678
 Kolbuszewska Jolanta 886, 2867, 8953
 Kolbuszewski Jacek 2530, 3272, 3273, 3333, 8427; rec. 3862, 5718
 Kolbuszowa, woj. podkarpackie 159, 1568, 1569, 6242; Kolbuszowszczyzna 5099; powiat 9456
 Kolczyński Krzysztof 5210
 Koleczko Walenty 3592, 5975, 8302
 Koleje elektryczne na Dolnym śląsku 4455
 Kolek Grzegorz 1457
 Kolekcje w zbiorach bibliotek pedagogicznych 1380
 Kolekcjonerstwo polskie 1686
 Kolenda Justyna 4310
 Kolenda Zygmunt, red. 11582
 Kolendo Ireneusz T. 10047
 Kolendo Jerzy 5976; oprac. 6881; przedm. 6881; wyd. 6881
 Kolendo-Korczak Katarzyna 3589, 7420, 7886; rec. 7524
 Koleżanka. Wspomnienia o Agnieszce Osieckiej 3274
 Kolibki zob. Gdynia
 Kolicki Roman, red. 5958
 Koliński Michał 4048
 Kollárová Zizana 1257
 Kollath Johannes 8295
 Koller Stanisław 1238
 Kollinger Karol 7046
 Kollwitz Käthe 3687
 Kolmasiak Mariusz 2688, 2868, 5733, 6427
 Kolmasiak Tomasz Michał 10816
 Kolneńska Wysoczyzna 7123
 Kolno, woj. podlaskie; powiat 2393
 Koloch Grzegorz 792
 Kolonia, Niemcy 3006
 Kolonia letnia w Janowie 8012
 Kolumb Krzysztof 7748
 Kolumbia 5239
 Koła-Bielawska Katarzyna, red. 4077
 Kołacińska-Gałązka Anna, współpr. 9775
 Kołacz-Chmiel Małgorzata 4558
 Kołaczek-Fila Ewa 125
 Kołaczkiwicz Ewa 6458
 Kołaczów zob. Uciechów
 Kołaczyce, pow. jasielski 2356, 2573; region 2573
 Kołakowska Hanna Maria zob. Wasilewska Hanna Maria
 Kołakowski Andrzej 2881
 Kołakowski Leszek 1456, 5039, 5268
 Kołakowski Piotr 4847; przedm. 9076; wyd. 9076
 Kołat-Rybniki, pow. lipnowski 1001
 Kołbuk Anna 5030
 Kołbuk Witold 2619, 3409, 5030
 Kołcz Bogusław 5300, 5416; rec. 3262
 Kołtąj Hugo 2830, 2920, 2937, 2993, 5977, 7450
 Koło, woj. wielkopolskie 3756, 4393, 4540
Koło Historii 192
 Kołobrzeg, woj. zachodniopomorskie 1231, 2267, 2661, 2686, 4306, 4946, 6675, 9067, 10063, 10277, 10594, 10851;

diecezja 1307
Kołodko Grzegorz W. 11308
Kołodrubiec Anna 10817
Kołodzyńska-Gawrysiak Renata 6864; przedm. 6864
Kołodziej Andrzej 10818, 10819; wyd. 10429
Kołodziej Barbara 1398
Kołodziej Bernard 4946
Kołodziej Edward 2685; oprac. 8974; wyd. 9037, 9079
Kołodziej Karolina 2992, 3371
Kołodziej Małgorzata 6639
Kołodziej Marian 3607, 5409
Kołodziej Robert 2681, 7593, 7906
Kołodziej Tomasz 11449
Kołodziejczak Aleksandra 8428
Kołodziejczyk Anna 4385
Kołodziejczyk Arkadiusz 10404
Kołodziejczyk Dariusz 1733, 2639, 2648; współpr. 1829
Kołodziejczyk Edward 5417; oprac. 5417
Kołodziejczyk Ewa 2803, 3328, 6112
Kołodziejczyk Jan 5417
Kołodziejczyk Karolina Anna 1249
Kołodziejczyk Kazimiera 6555
Kołodziejczyk Krzysztof 4241
Kołodziejczyk Małgorzata 10820
Kołodziejczyk Mirosław Jan 5978
Kołodziejczykowie, ród 5417
Kołodziejczykowie – ród z Ziemi Łowickiej 5417
Kołodziejek Michał 5281
Kołodziejska Anna 4046
Kołodziejska Zuzanna 8429
Kołodziejski Jan 10842
Kołodziejski Stanisław 4456; współpr. 1200
Kołodziński Łukasz 9285
Kołomyja, Ukraina 4705
Kołos Sylwia 3384
Kołoszuk Igor 6810
Kołpak Piotr 2079, 2664; rec. 5051
Kołtan Sybilla 4989
Kołtoniak Adrian 3409
Kołyшко Marek 4835, 5211
Komajewscy, rodzina 2187
Koman Dorota, red. 9695
Komańcza, pow. sanocki 2734, 5038, 6584, 9872, 11038
Komański Henryk 10048
Komar Jacek Jan, współpr. 2761
Komar Michał 5690
Komar Volodimir Leonovič 10049
Komar Żanna 1887; współpr. 1732
Komarkiewicz Matrofan 4951
Komarnicka Olena 5204
Komarnicki Waclaw 4687
Komarów, pow. zamojski 1231
Komasa Gina, red. 1869
Komborska Marta 5038, 6307
Komenda Waldemar Mirosław 4833
Komendová Jitka 2632; rec. 7137

Komentarz Jana z Dąbrówki do Kroniki biskupa Wincentego 912
 Komeński (Komenský) Jan Amos 2918, 7287, 7454, 7797
 Komi 1177, 2815
 Komierowski Józef 6779
 Komînâr's'ka Īrina 2920
 Kominek Bolesław 1502, 4989, 10741, 10879
 Komisja Edukacji Narodowej 2993
 Komisja Edukacji Narodowej z perspektywy XXI wieku 2994
 Komitet Obywatelski przy przewodniczącym NSZZ „Solidarność” 10413
 Komoniecki Andrzej 7288
 Komoński Ernest 10050
 Komor Anastazja Joanna 3045
 Komornicka Maria 3362
 Komornicki Hieronim Michał 7762
 Komorowska Ewa, red. 2889, 2890
 Komorowska Irena 8013
 Komorowska Magdalena 3451
 Komorowska Małgorzata 4146, 5418
 Komorowska Wyspa, na jez. Bytyńskim w pow. szamotulskim 7093
 Komorowska-Filipiak Romana 5419
 Komorowski Adam, przedm. 8013
 Komorowski Antoni Franciszek 763, 4361, 4530, 4531
 Komorowski Bronisław 1806, 3075, 11312, 11313, 11328, 11345, 11515
 Komorowski Jan 2559
 Komorowski Jarosław 2920, 4025
 Komorowski Krzysztof, red. 126
 Komorowski Piotr 2256
 Komorowski Tadeusz, pseud. Bór 8013, 10321
 Komorowski Waldemar 2052, 3628, 3671
 Komorów, pow. tomaszowski, woj. łódzkie 8162
 Kompanowski Michał, tł. 1207, 9876
 Kowski Arkadiusz 2480
 Komuniści w II Rzeczypospolitej 9286
 Komuszyna Zofia 2488
 Komza Małgorzata 3280
 Konáč Mikuláš 7349
 Konarska Katarzyna 5204
 Konarska-Zimnicka Sylwia 2869
 Konarski Kazimierz 5979
 Konarski Krzysztof 4093
 Konarski Stanisław 2648, 7450
 Konarski Szymon 1653
 Konarzewski Daniel 4861, 5980
 Konarzewski Łukasz 1687, 6744
 Koncewicz Ludwik 5981
 Konczewicz Barbara, red. 1087
 Konczewska Katarzyna 2759, 3163, 3275
 Konczewska Magdalena 7063
 Konczewski Paweł 4696, 6490
 Konczyński Tadeusz 3236
 Kondraciuk Piotr 6703
 Kondracki Tadeusz 10051, 10178, 10284; wyd. 9715
 Kondratiuk Michał 5232
 Kondusza Wojciech 2703; red. 353
 Koneczny Feliks 2665, 5031
 Konefał Jan 4808, 6307; rec. 8744; red. 6307

Konferencja pn. „Jan Długosz – historyk, duchowny, geograf, dyplomata” 7047
Konferencje duchowieństwa dekanatów kowelskiego i lubomelskiego 8995
Konfrontacje i negocjacje 10821
Kongo 4872, 9022
Kongo Belgijskie zob. Kongo
Konicka Lidia 4119
Koniec belle époque w błotnistych okopach 8430
Koniecpol, pow. częstochowski 7743
Koniecpolski Aleksander 2681
Koniecpolski Stanisław 4844
Konieczka-Śliwińska Danuta 913, 1070, 1080, 2995; red. 1144
Konieczko Edmund, red. 5299
Konieczna Diana 7594; rec. 7543
Konieczna Jadwiga 1427, 3427, 3461, 6404; red. 132, 6404
Konieczniak Janusz 4242, 4243; red. 4249
Konieczny Andrzej 5083
Konieczny Dawid 3787
Konieczny Jerzy 11376
Konieczny Paweł 11598
Konieczny Robert 1632
Könighaus Waldemar, wyd. 6904
Königsberg zob. Kaliningrad
Königsberg Josef 8996
Königsberg Wojciech 6193, 10294
Konikiewicz Wojciech 11023
Konin, woj. wielkopolskie 287, 1407, 3966, 4129, 4154, 4239, 7303, 7405, 10498; Gosławice 6916; Morzysław 5057; powiat 287, 7922; starostwo 7297
Koniński Karol Ludwik 3312, 4960
Konkel Henryk Andrzej 6537, 6538
Konkol Konrad 10822; rec. 10393
Konkol Wojciech, wyd. 9080
Konnak Zdzisław Józef 6591
Kononiuk Tadeusz 3517
Konończuk Elżbieta 3287
Konopacki Artur 1030, 2724, 2994, 3241; przedm. 3241; red. 1030, 3241
Konopacki Ignacy 10173
Konopacki Maciej (Musa) 10586
Konopacki Stanisław 11389
Konopacki Waław 10173
Konopczyńska-Tota Ewelina 2695, 5828, 10052, 10053
Konopczyński Władysław 800
Konopka Hanna 5982
Konopka Kazimierz 9287
Konopka Marek 2017, 2032, 2064
Konopka Maria (ur. 1933) 9743
Konopka Witold 615
Konoplicki Jan 4861
Konopnica, pow. wieluński 6877
Konopnicka Małgorzata 6534, 7450, 9968; tł. 9968
Konopnicka Maria 3357, 5622, 8014, 8544, 9553
Konopska Beata 2352, 2694, 5285, 8571; przedm. 2322; red. 2694, 2896
Konowrocki Piotr 4776
Konrad Mazowiecki 2079
Konssek Kazimierz 4457
Konservacja zapobiegawcza środowiska 2035
Konstancin-Jeziorna, pow. piaseczyński 3160, 3345, 5400, 8243, 10526, 11383; Królewska Góra 3641

Konstancja, Niemcy 6927; sobór 976
Konstancja Habsburżanka, królowa 5622, 7781
Konstankiewicz Agnieszka 545, 1070, 1317; wyd. 7282
Konstankiewicz Andrzej 4893
Konstankiewicz Marek 1234, 1250, 9288; przedm. 1234; red. 1234; wyd. 9042
Konstanty Laszczyński – w 150-lecie urodzin 1541
Konstanty Pawłowicz Romanow, wielki książę 8254, 8851
Konstantynopol zob. Stambuł
Konstantynów, pow. białski 3963; powiat 8367
Konstantynów Dariusz 3595
Konstańczak Marta 631
Konstańczak Stefan 2849; red. 2849
Konstytucje polskie 4664
Kontakty ponadregionalne kultury wielbarskiej 6845
Kontny Bartosz 4835, 6845
Kontny Irena 3672, 9266
Kontrwywiad II RP 4847
Konturek Tomasz Dominik 9389
Konwerska Barbara 1507
Konwicki Tadeusz 4112, 5983, 10710
Kończa Medard 8552
Kończal Kornelia 5204, 5274, 5276; przedm. 5274, 5276, 7971; red. 5204; współpr. 5273–5276; wyd. 7971
Kończewice, pow. malborski 5183
Kończewski Grzegorz 5805
Kończykowski Henryk 10312
Końska zob. Trzyniec
Końskie, pow. brzozowski 6585
Końskie, woj. świętokrzyskie 1404, 4835, 5549, 8366; ziemia 5509, 5549
Kopa Dawid 6960
Kopa Mirosław 9744
Kopaczyński Bartłomiej 7797
Kopaliński Władysław 110
Kopania Kamil, rec. 3589
Kopaniec, pow. jeleniogórski 2296
Kopańska Justyna 11562
Kopaszewo, pow. kościański 6586
Kopcie, pow. kolbuszowski 2515
Kopciński Jacek, red. 4088
Kopciowski Adam 3513
Kopczyńska Elżbieta, red. 3448
Kopczyńska Magdalena, współpr. 3651, 4019
Kopczyński Andrzej, tł. 1834
Kopczyński Mariusz 8431
Kopczyński Michał 1834, 7595; red. 1834
Kopczyński Waldemar, rec. 2473
Kopecki Kazimierz 6798
Kopeć Józefa 2159
Kopeć Magdalena, wyd. 7324
Kopeć Mieczysław 3006, 11139
Kopeć Monika 919
Kopek Jacek, red. 4698
Kopenhaga 475, 8922, 10426
Koper Arkadiusz 2685
Koper Ewa 2652
Koper Karolina 7933
Koper Mariusz, rec. 2388; red. 4877

Koper Sławomir 1204, 1205, 9289, 10823
Kopera Feliks 8618
Kopera Łukasz S. 3045, 3147, 5941, 6643
Koperkiewicz Arkadiusz 1051, 6674; red. 1051
Kopernik Mikołaj 2263, 2570, 2835, 2897, 2920, 3146, 3324, 5157, 5273, 5984–5987
Kopernikowie, rodzina 2670
Koperska-Kośmicka Marta 3693
Koperwas Edward 10414
Kopiczko Andrzej 2938, 5032, 5033, 10824; przedm. 2938; red. 2938
Kopiec Bernard 6014
Kopiec Jan 2938, 4566, 5034, 6049, 6330, 6347, 6555, 10268, 11038; wyd. 2571
Kopiński Krzysztof 2104, 2176, 2676; przedm. 2676; rec. 1248; red. 2676; współpr. 2104
Kopka Bogusław 2113, 10738; wyd. 10423
Kopociński Krzysztof 4848
Kopociński Zbigniew 4848
Kopołka Maciej 2052
Kopówka Edward 5281, 6693; przedm. 5281; red. 5281
Kopp Adrian Damian 2429
Koprowska Karolina, red. 6734
Koprowska-Skalska Elwira 6686; red. 6686
Koprowski Marek A. 2791, 2792, 10415, 10416
Koprowski Piotr 2772, 3276; rec. 4074
Koprukowniak Albin 5988
Koprzywnica, pow. sandomierski 3852
Kopycińska Ludmiła 5459
Kopyciński Adam 4808, 8339
Kopydłowo, pow. koniński 6846
Kopydłowo, stanowisko 6. 6846
Kopył, Białoruś 7658
Kopyś Tadeusz 10825
Kopytowska Monika 3324
Kor-Walczak Eligiusz 5203
Korab Kazimierz 2993
Koralewicz Jadwiga 2420
Koralewska Ewa 3399; red. 3399
Koranyi Karol 5654
Koraszewski Bronisław 5497
Korba Nina 5512
Korbal Jędrzej 4893
Korbelářová Irena 6741
Körber Andreas 824
Korboński Stefan 5175, 9745, 9746
Korczak Janusz 2932, 2943, 2949, 2973, 3054, 3357, 5222, 5273
Korczak Katarzyna 4624, 5856; rec. 2960
Korczak Lidia 905, 2583; red. 7208
Korczarowska Natasza 5234
Korczew, pow. zduńskowolski 1271, 5143
Korczyńska Izabela, rec. 3852
Korczyńska Marta, red. 8965; wyd. 8054
Korczyńska Marta M. 6639
Korczyńska-Derkacz Małgorzata 5285; rec. 3522; wyd. 10419
Korczyński Adam 3916
Korczyński Grzegorz, red. 896
Korczyński Kazimierz 4458, 11546
Korczyński Piotr 4849; red. 10186
Korczyński Stanisław 5989

Korda Krzysztof 1066
Kordala Tomasz 3277, 7007; red. 231
Kordas-Surowiec Mariola 11367
Kordecka Katarzyna 5537
Kordecki Marcin 5537
Kordel Jacek 1726; rec. 2642
Kordowska Maria 1648
Kordowski Łukasz 6643
Korduba Piotr 6736
Kordzikowska Joanna 2657
Kordzikowski Emil 6432
Korea 4872; Północna 11179, 11322; Republika Ludowo-Demokratyczna 10687
Korecki Mirosław 7048
Koredczuk Bożena 3447, 9290
Koredczuk Józef 2663, 2882, 3006, 4687, 8460, 9291, 10826
Korejwo Mariusz 1267; rec. 3511
Korek Renata Teresa 6675
Korespondencja Ludwika Henryka Bojanusa 8015
Korespondencja w materiałach obraz kraju i narodu polskiego rozjaśniających 8016
Koreś Daniel 2690, 4886, 10176; red. 4844
Korfel Jerzy 7596
Körfer Tobias Norbert 2700, 2706, 3006
Korff Ernest Jan 2650
Korga Iwona, rec. 2771
Korkuć Krystyna 2725
Korkuć Maciej 10827
Kormanowa Żanna 3135
Korn, rodzina 6798
Korn Karol 6509
Kornacki Krzysztof, przedm. 1496
Kornak Irena 2996
Kornak Katarzyna 2128
Kornaś Jerzy 11534; przedm. 11534; red. 11534
Kornaś Zbigniew 6544
Kornat Marek 905, 4732, 4769, 5521, 9339, 11120; oprac. 8520; przedm. 8520, 8962, 9339; red. 969, 9339; wyd. 8520, 9056
Kornatowska Irena 8997, 8997
Kornatowski Wiktor 5654
Korngut Edward 5990, 5990
Kornhauser Julian 10739
Korniakt, rodzina 7356
Kornilik Izabela 5212
Kornilov Lavr Georgievič 8170
Korniluk Izabela 1674, 6615
Korniłowicz Ewa 5035
Korniłowicz Norbert 3278
Korniłow Ewelina, rec. 6437
Korol-Chudy Aleksandra 8432
Korolczuk Eugeniusz 5787
Koronowo, pow. bydgoski 1054, 1231
Koropiec, Ukraina; parafia 7811
Korosteń, Ukraina 9534
Korowaj Tadeusz 8886
Korpalska Walentyna, red. 4385
Korpała Małgorzata 2045
Korpusik-Jelonkowa Zofia 6810; przedm. 6810, 6811; red. 6810, 6811
Korpysz Ewa 2054, 3596

Korpysz Tomasz 3388; przedm. 3388; red. 3388
Korsak Grzegorz 4733
Korsak Jerzy 6337
Korsak Julian 3272
Korsuń Szewczenkowski, Ukraina 7800
Korta Waław 2882
Kortowo zob. Olsztyn
Kortus Marzena 3788
Koruba Zbigniew, oprac. 3143
Korulczyk Szczepan 11450
Korusiewicz Stanisław, wyd. 7988
Korwin Wawrzyniec 3406
Korwin Yala 2759
Korwin-Mikke Janusz 11584
Korwin-Sokołowski Adam Ludwik 8998
Korwin-Szymanowska Maria 5651
Korwin-Szymanowski Michał 5651, 6127, 7597; red. 5651
Korybut Olgierdowicz 7212
Korybut-Marciniak Maria 8433
Korycin, pow. sokółski 3732, 3882
Koryciński Wojciech 3912
Koryś Piotr 890, 8434
Korytko Andrzej 4844, 7598, 7599
Korytków, pow. inowrocławski 4631
Korytnyj Leonid Markusovič, red. 2910
Korzan Daniel 4399; red. 4399
Korzec Cezary 5109
Korzeniecki Patryk 5213
Korzeniewska Amelia 914, 5197; red. 5197
Korzeniewska Katarzyna, tł. 4950
Korzeniewski Bartosz 5197; red. 5197
Korzeniowska Aniela 3375
Korzeniowska Wiesława 2967, 5420
Korzeniowski Józef 5991
Korzeniowski Józef Teodor Konrad zob. Conrad Joseph
Korzeniowski Mariusz 761, 8906
Korzeniowski Paweł, red. 303, 4897
Korzeniowski-Nałęcz Andrzej 5287
Korzińska Janina Bożena 6246
Korzo Margarita A. 2644, 7600; rec. 5120
Korzonkiewicz-Kiszczak Maria Teresa 10417
Kos Jerzy Krzysztof 3006
Kos Wolfgang, współpr. 1732
Kosacki Józef 10173
Kosche Michał 5604
Kosecki Adam 637, 4378; red. 4378
Kosek Mirosław, rec. 10692
Kosel Bogusław 5268, 10054; wyd. 9008
Kosęła Roman 2481
Koseski Adam 9246; przedm. 9246; red. 4099, 9246
Kosiacka Karolina 3857
Kosian Józef 7711
Kosiba-Lesiak Alicja 2923
Kosibowicz Tadeusz 5992
Kosicka-Pajewska Aleksandra 3402, 8430; wyd. 8010
Kosicki Piotr H. 2847

Kosin Sławomir 6063
Kosińska Agnieszka 11314
Kosińska Rozalia 7947; przedm. 7947; red. 7947
Kosińska Urszula 2648, 7601, 7602, 7747; red. 2648
Kosińska-Krippner Beata 4009
Kosiński Damian 4823
Kosiński Dariusz 1503, 4101
Kosiński Edward Bolesław 5517
Kosiński Krzysztof 10828, 11137; rec. 2425, 10194, 10645
Kosiński Leszek Antoni 3514
Kosiński Łukasz, red. 4474
Kosiński Maciej 1533
Kosiński Paweł 11240
Kosiński Rafał, przedm. 7288; wyd. 7288, 7292
Kosiński Wojciech 2052
Kosiorek Milena 6766
Kosiorowska-Gąsicka Grażyna 4646
Kosiorowska-Majka Irena 2828
Kosiorowski Leszek, red. 4890; wyd. 4890
Kosmala Beate 5273
Kosmala Gerard 2662, 2694, 6738
Kosmala Jacek, przedm. 8732
Kosman Janina 2106, 5421; red. 2106
Kosman Marcei 2663, 2855, 5149, 8690; rec. 4950, 5956, 8682
Kosmowski Jan 5036
Kosonowski Mateusz 7049; Mateusz, rec. 6946, 7055, 7119
Kosowski Miron 7603, 7604
Kosów, Białoruś 8102
Koss Andrzej 2017
Koss-Goryszewska Maryla 11451
Kossak Jerzy 1779
Kossak Juliusz 1779, 1888; il. 958
Kossak Karol 1779
Kossak Simona 5993, 6162
Kossak Wojciech 1779, 3682, 3689, 6678, 8175 ; il. 958
Kossak-Szatkowska Zofia zob. Kossak-Szczucka Zofia
Kossak-Szczucka Zofia 3297, 3410, 4726, 5622, 6162, 8017, 8379, 9289
Kossak-Woźniakowska Maria 6162
Kossakowie, rodzina 1671, 5397
Kossakowscy, ród 2171, 8417
Kossakowska-Jarosz Krystyna 2530, 8435
Kossakowski Antoni Korwin 3229
Kossakowski Józef Kazimierz 7706
Kossewska Elżbieta 2662, 10829
Kossowska Irena 5234; red. 5234
Kossowska Stefania, przedm. 5653
Kossowska-Cezak Urszula 2309
Kossowski Jan 3773
Kossowski Józef 5994
Kossowski Maciej Dariusz, wyd. 9806
Kossuth Edward Janusz 5499
Kostarczyk Artur 2035, 6528
Kostecka-Sadowa Anna 3163
Kostecki Janusz 8343, 8436
Kostecki Włodzimierz 7605, 8437
Kostek-Biernacki Waław 3916

Kostiuchnówka zob. Kościuchnówka
 Kostka Emilia 2103, 2671
 Kostka Krzysztof 3789
 Kostka-Bieńkowska Zofia 1560
 Kostkiewicz Janina 3044, 3045; przedm. 3044; red. 245, 3044; wyd. 8922
 Kostkiewicz-Górska Grażyna 28; oprac. 24; red. 2055
 Kostkiewiczowa Teresa 3229, 3345, 7450, 7606, 7747; przedm. 3229, 7794; red. 365, 3229, 7794
 Kostrhun Petr, red. 2638
 Kostro Jacek, fot. 2528
 Kostro Robert 5270
 Kostrzewska Ewelina Maria 497, 610, 723, 915, 4731, 8438
 Kostrzewski Andrzej 6027
 Kostrzewski Leopold 6799
 Kostrzewski Paweł 10055
 Kostrzyn, pow. poznański 1988, 6587
 Kostrzyn nad Odrą, pow. gorzowski 4653, 10007, 10262
 Kostrzyńska-Miłosz Anna 3641, 8439; oprac. 5899; rec. 3542
 Kostuch Bożena 3625, 3790
 Kostuchna zob. Katowice
 Kostuchowska Małgorzata 3415
 Kostyk Żaneta, red. 6766
 Kostyra-Talarek Mariola, red. 375
 Kostyrko Mikołaj 801
 Kosycarz Maciej, oprac. 4417; red. 4417
Kosynier 8302
 Koszada Karol 6380; red. 207
 Koszalin, woj. zachodniopomorskie 193, 427, 1233, 1267, 1308, 1408, 1505, 1686, 1845, 2106, 3719, 4370, 4374, 6588, 6675, 6932, 10373, 11066; diecezja 1307; Góra Chełmska 2283, 6589; region 4681
 Koszalin 1945–2015. 6588
 Koszalińskie województwo 2705, 10738
Koszalińskie Zeszyty Muzealne 193
 Koszarek Małgorzata 10294
 Koszel-Pleskaczuk Bożena 1070
 Koszewska Joanna 3791
 Koszewski Krzysztof 793, 2020
 Koszącin, pow. lubliniecki 6590
 Kosznajderia, kraina na Pomorzu 6591
 Kosznajderskie miscellanea 6591
 Kosznik Edmund 5312
 Koszowska Ewa 6844
 Kosztowna Natalia 10830
 Koszyce, pow. proszowicki 3840
 Kościałkowski Stanisław 559
 Kościan, woj. wielkopolskie 2905, 5427, 6309; powiat 7797, 9764
 Kościańska Agnieszka 802; red. 269
 Kościański Rafał 10842
 Kościański Zdzisław 924, 4698
 Kościelak Lech 9292, 9426
 Kościelak Sławomir 742, 2672, 2802, 2938, 6528, 7586
 Kościelna Joanna A. 2106, 2482, 4459
 Kościelniak Barbara 11598
 Kościelniak Karol 2650; red. 2610
 Kościelniak Lech 2610
 Kościelniak Marta 3687
 Kościelniak Robert 4832
 Kościelniak Sławomir 921; przedm. 1289; red. 1289

Kościelniak Władysław 4642
Kościelnica, pow. poddąbicki 8636
Kościelniki zob. Kraków
Kościelny Jerzy, red. 3027
Kościelny Tomasz 2997, 2998
Kościierzyna, woj. pomorskie 7581, 9630; region 7283
Kościwicz Katarzyna 3360, 8343
Kościk Elżbieta 634, 2694, 2882
Kościńska-Grabowska Katarzyna 2052
Kościński Mieczysław 5971
Kościółek Anna 8440
Kościóły chrześcijańskie na Podolu 5037
Kościóły i klasztory rzymskokatolickie dawnego województwa ruskiego 3847, 3848
Kościóły nadwiślańskie Lubelszczyzny 3792
Kościół biański jako oś łącząca historię regionu 6481
Kościół katolicki w Europie Środkowo-Wschodniej 5038
Kościół katolicki w Polsce 11452
Kościół krypniański w dokumentach 8018
Kościół na łamach paryskiej Kultury 5039
Kościół naszym domem 5040
Kościół rzymskokatolicki i Polacy w Małopolsce Wschodniej 8999
Kościół świętojański w Toruniu 3793
Kościół w Polsce 194
Kościuchnowka, Ukraina 8041, 8160
Kościukiewicz Monika 1516; oprac. 1513
Kościuszki Wzgórze zob. Jelenia Góra
Kościuszko Tadeusz 455, 999, 2219, 2657, 3377, 4752, 5257, 5555, 5995, 5996, 6481, 7268, 7450, 7605, 7712, 7748, 7804, 7805, 8337, 8909, 8934
Kościuszko Zbigniew 10307
Kość-Ryżko Katarzyna 2530
Kośka Małgorzata 919, 920, 1347, 2661; oprac. 75; rec. 185
Kośko Aleksander 6847
Kot Katarzyna 1496
Kot Stanisław 5384
Kot Sylwester 5041
Kotański Janusz 5038, 11017
Kotarba Józef 11057
Kotarbicka-Borys Marzena 2474
Kotarbiński Józef 8680
Kotarbiński Tadeusz 2849
Kotarga Adolf 8580
Kotarski Edmund 3916
Kotarski Piotr 5791
Kotasik-Wójcik Beata 6088
Kotecka Aleksandra 10311
Kotecki Andrzej 1807, 2219–2221, 2974, 4460, 8441, 10056; rec. 4825, 8322
Kotelko Stanisław 10831
Koter Marek 2310, 2310
Koterbicka-Borys Marzena 8442
Kotkon Stephen 4734
Kotkowicz Eryk 7607, 8906
Kotkowski Krzysztof, tł. 1766
Kotkowski Mariusz 3903
Kotla, pow. głogowski; gmina 10462
Kotlarczyk Janusz 9293
Kotlarczyk Mieczysław 9293, 10853

Kotlarczyk-Mrozowa Janina 9293
Kotlarek Dawid, oprac. 95
Kotlarska Irmina 8443
Kotlewski Tadeusz 5098
Kotliński Tomasz J. 5422, 8444
Kotłowski Grzegorz 2138
Kotowicz Piotr N. 1623, 4311, 7034, 7738; red. 129
Kotowiecki Andrzej 4461
Kotowska Alma 3045
Kotowska Danuta 2839
Kotowska-Kachel Maria 5777
Kotowski Krzysztof 11326
Kotowski Robert 9294
Kotrys Natalia Maria 9295
Kotula Franciszek 2474, 2581
Kotula Krystyna 3597
Kotula Waldemar 4822, 4840; red. 4822
Kotulewicz Karolina 11534
Kotwica Agnieszka 3497
Kotwicz Władysław 3446
Kotyńska Katarzyna, red. 6619
Kotyńska-Stetkiewicz Joanna 6719
Kouchner Bernard 2609
Kouli Yaman 4462
Kouřil Pavel 6741
Kovács István 5423, 5699; rec. 8888
Koval'-Fučilo Ārina 2734
Kowal, pow. włocławski 2657, 6848
Kowal Adam 1120–1122
Kowal Bogumiła 1234
Kowal 14. Miejsce sepulkralno-obrządowe 6848
Kowal Grzegorz 4844
Kowal Jolanta 3229, 3916, 8678
Kowal Paweł 5928, 10832, 11532
Kowal Sławomir 793
Kowal Stefan 10842
Kowala, pow. radomski 2560
Kowala w powiecie radomskim 2560
Kowalak Czesław 2232
Kowalcuk Urszula 3410, 8343, 8580; przedm. 8343; red. 8343
Kowalczyk Agnieszka 3279, 8666; przedm. 8666; red. 8666
Kowalczyk Andrzej 4312
Kowalczyk Andrzej Stanisław 1818
Kowalczyk Anna 612, 663
Kowalczyk August 11120
Kowalczyk Beata 6779
Kowalczyk Elżbieta 4147, 10687
Kowalczyk Ewelina J. 7151; przedm. 7151; red. 7151; rec. 7091
Kowalczyk Izabela 5204
Kowalczyk Jerzy 761
Kowalczyk Józef 11453
Kowalczyk Karolina 4147
Kowalczyk Krzysztof 11454
Kowalczyk Maciej 1904, 8445
Kowalczyk Małgorzata Ewa 3333, 4454, 5230, 7420, 7608
Kowalczyk Marcin, przedm. 11391; red. 11391

Kowalczyk Maria 5997
Kowalczyk Paulina 3742; red. 3743
Kowalczyk Rafał Wiktor 8315, 8446, 8447
Kowalczyk Stanisław 6779
Kowalczyk Sylwia 5029
Kowalczyk Tadeusz 6544
Kowalczyk Tomasz 571
Kowalczyk Urszula 2352
Kowalczyk Wiktor 1595
Kowalczyk-Heyman Elżbieta 4313, 7115, 7135; rec. 2334
Kowalczyk-Mroczkowska Ludmiła 11598
Kowalczyk-Nowak Agnieszka 1596
Kowalczykowska Alina 3280, 8680
Kowalczyński Krzysztof R. 1889
Kowalewicz Michał 8922
Kowalewska Danuta 3916, 7450, 8866; rec. 7695
Kowalewska Dorota 10587
Kowalewska Magdalena D. 11477
Kowalewska Maria 5312
Kowalewska Marta 3469
Kowalewska Urszula 6404
Kowalewska Zofia 3422
Kowalewska-Marszałek Hanna, oprac. 67
Kowalewski Jacek 803, 2444, 2686
Kowalewski Krzysztof 1116, 1124
Kowalik Joanna 4463
Kowalik Jolanta 7609, 8220
Kowalik Justyna A. 3372
Kowalik Krystyna 3163
Kowalik Tomasz 4244, 6175, 8448, 11455; rec. 251
Kowalik-Kaleta Zofia 3387
Kowalik-Kociszewska Dorota 2060
Kowalkowski Jacek 5424; wyd. 7328
Kowalkowski Krzysztof 6583
Kowalówka Agnieszka 1785; rec. 4312, 7132
Kowalska Anna 1123, 3794
Kowalska Anna Bogumiła 619, 1629, 1781, 4306, 7115; rec. 1552, 4291, 5082, 6978, 7017, 7121, 7177, 7180, 7181, 7233;
red. 217, 1781, 4306
Kowalska Barbara 2948, 7047, 7050–7052, 7886
Kowalska Danuta 2045
Kowalska Dorota A., oprac. 120; red. 120
Kowalska Ewa 2815; rec. 9738
Kowalska Faustyna zob. Faustyna Kowalska, św.
Kowalska Helena 5227
Kowalska Jadwiga 5836; oprac. 5836
Kowalska Joanna 7933
Kowalska Jolanta 4064
Kowalska Justyna 1404
Kowalska Katarzyna 4314
Kowalska Krystyna 4885
Kowalska Magdalena 11138
Kowalska Marzena 2855, 3324
Kowalska Monika 1557, 4664; red. 1557
Kowalska Natalia 6373
Kowalska Renata 1
Kowalska Samanta 772, 5203; przedm. 5239; red. 5203, 5239

Kowalska-Leder Justyna 4726
Kowalska-Pietrzak Anna 772
Kowalska-Stus Hanna, rec. 2578
Kowalski Andrzej 6810
Kowalski Andrzej P. 2686
Kowalski Barbara 5204
Kowalski Bohdan 10418
Kowalski Hubert 3795, 7610
Kowalski Ignacy Nepomucen 5478
Kowalski Ireneusz 6637; red. 6637
Kowalski Jacek 4464, 8867; przedm. 8867; red. 3798
Kowalski Jacek M. 10057
Kowalski Jakub Maria 8449, 8450
Kowalski Jan 5425
Kowalski Kazimierz 439
Kowalski Kazimierz Józef 5998
Kowalski Krzysztof Maciej 1630, 2076, 2129, 5042
Kowalski Łukasz 3742, 3743, 6836
Kowalski Maciej 4762
Kowalski Marek Daniel 2670, 5230, 7053; rec. 6904; wyd. 6898
Kowalski Mariusz 7611
Kowalski Paweł 3082
Kowalski Paweł Kazimierz 4885
Kowalski Piotr Zygmunt 3663
Kowalski Przemysław 4687
Kowalski Ramiro 5239
Kowalski Robert 2474, 8451; red. 2474
Kowalski Ryszard 8855
Kowalski Sebastian 10833
Kowalski Tadeusz 1890
Kowalski Tomasz 5497
Kowalski Waldemar 3358, 4454
Kowalski Wincenty 10229
Kowalski Włodzimierz Mieczysław 5999
Kowalski Wojciech 1686, 3625, 10058
Kowalski Wojciech W. 1839
Kowaluk Piotr 10173
Kowarsch Lidia 1727
Kowel, Ukraina; dekanat 8995
Kownacka Barbara Maria 5828
Kownacki Andrzej 7725, 9296
Kownacki Hipolit, oprac. 996; tł. 996
Kowno, Litwa 2938, 3165, 7284, 7285, 7562, 7658; dekanat 7362; gubernia 8142, 8382, 8383, 8385; powiat 4512; region 8553
Kowynia Ewa, tł. 10085 Kowzan Jacek 3358; rec. 7359
Koza Krystyna 8523
Koza Marzena 4465
Kozacy 879, 880, 1047, 1186, 1251, 1783, 2429, 2644, 4824, 5561, 7591, 7635, 7670, 7817, 7838, 8659, 8888; Zaporosczy 7633
Kozaczewska-Golarz Hanna 3796
Kozaczewski Jakub 3325
Kozaczka Grażyna J. 2772
Kozaczka Jan 6000
Kozackiewicz Ewa, rec. 1852
Kozaczyńska Beata 2662, 4807
Kozak Adam 2670, 6916, 7054; fot. 6916; rec. 2148

Kozak Danuta, współpr. 3029
Kozak Liliana 3397
Kozak Marek W., rec. 4722
Kozák Petr 2664; wyd. 6905
Kozak Romuald 1982
Kozak Szczepan 2657; red. 2657
Kozak Zygmunt 6279, 9297
Kozak-Zychman Wanda 6864, 7638; przedm. 6864
Kozakevič Olena Romanivna 2734, 5239
Kozakowski Jan, rec. 1
Kozal Michał zob. Michał Kozal, bł.
Kozanecki Jarosław 10834
Kozdra Władysław 10687
Kozdrach Mariusz 7612, 7613, 8452
Kozdrój Marta 6567
Kozera Bartłomiej 4793
Kozera Marek 6664, 7614
Kozerański Dariusz S. 11375; przedm. 11375; red. 11375
Kozerska Ewa 11376; red. 2663, 11376
Koziaara Stanisław 7388
Koziańska Agnieszka 7222
Kozica Kazimierz 2352
Kozicka Helena z Gostkowskich 8019, 8020
Kozicka Lidia 9747
Kozicki Paweł 2938
Kozicki Włodzimierz 8020
Kozickij Andrij 4850, 8509
Kozicznyński Jerzy 2257
Kozielewska-Trzaska Wiesława 5956
Kozielewski Ignacy 8922
Kozielewski Jan zob. Karski Jan
Kozielsk, Rosja 9950, 10012; obóz 9808
Kozielska Dorota M. 6776; przedm. 6776; red. 6776
Kozieł Andrzej 919, 921, 3520, 3537, 10835
Kozieł Małgorzata 1385
Kozieł Sławomir 2535; przedm. 2535; red. 2535
Kozieł-Poklewski Alfons Aleksander 9799
Kozienice, woj. mazowieckie 2035
Kozik Ryszard 1583
Kozikowski Edward 2687
Kozimala Irena 2657, 10836
Koziańska Bogdana 3797, 5459
Koziańska Joanna 11376
Koziańska-Witt Hanna 2666, 6349, 9298; rec. 2701, 3326, 8380, 8705, 9417
Koziański Bartosz 11599
Koziański Marcin, oprac. 1934
Kozioł Dorota 6750
Kozioł Jan 10095
Kozioł Jerzy 11384
Kozioł Joanna 3186
Kozioł Józef 8523
Kozioł Michał 8909
Kozioł Stanisław 6502
Kozioł Wiesław 6364
Koziołek Ryszard 3346
Kozłowska Aleksandra Anna 5831

Kozłowska Anna (archeolog) 6848
Kozłowska Anna (językoznawca) 3189
Kozłowska Dominika 5270
Kozłowska Dorota, rec. 6821; red. 463
Kozłowska Izabela 2045, 3773
Kozłowska Magdalena 9299
Kozłowska Maria 3446, 7776
Kozłowska Mirosława 11578
Kozłowska Monika Katarzyna 7615
Kozłowska Urszula 10587, 10837, 10838; wyd. 7976
Kozłowska Zofia Teresa 1080, 6357
Kozłowska-Budkowa Zofia 7055
Kozłowska-Kukielka Aleksandra 2116
Kozłowska-Ryś Anna 4861
Kozłowska-Skoczka Dorota 1786
Kozłowski Antoni 6499
Kozłowski Dariusz 4832
Kozłowski Edwin Franciszek 5667, 6713
Kozłowski Idzi 6811
Kozłowski Jan 3469, 5366
Kozłowski Janusz K., przedm. 6818
Kozłowski Józef, tł. 9882
Kozłowski Kazimierz 751, 960, 1845, 2661, 2685, 4684, 4946, 5858, 6636, 10587, 10839, 11282; rec. 6809; red. 202, 4684, 6636
Kozłowski Krzysztof (filolog) 3030
Kozłowski Krzysztof (1931–2013) 10886
Kozłowski Leon (1899–1977) 8993
Kozłowski Maciej 4245, 5270, 10783
Kozłowski Marek 6692
Kozłowski Michał 905, 916, 5667; rec. 8219
Kozłowski Patryk 6318, 6319
Kozłowski Paweł 804; red. 11308
Kozłowski Piotr 4401, 5426; fot. 3079; rec. 9538
Kozłowski Ryszard 2258
Kozłowski Sebastian 11456
Kozłowski Stefan Karol 1657, 2870; przedm. 1657; red. 1657
Kozłowski Tomasz 809, 5986, 6848, 7638, 10821, 10840, 11137, 11457; red. 10979
Kozłowski Tomasz Kuba 1815
Kozłowski Witold 9748
Kozłowski Włodzimierz 4886
Kozłowski-Kleinman Leopold 4124
Kozłów, pow. garwoliński 7871, 7872
Kozłówka, pow. lubartowski 1496, 3570
Kozub-Ciembroniewicz Konrad, wyd. 10469
Kozub-Ciembroniewicz Wiesław 3120, 4705, 4705, 6001; przedm. 3120; red. 3120, 4705; wyd. 10469
Kozubek Małgorzata 4093
Kozubel Marek Bogdan 8539
Kozy, pow. bielski, woj. śląskie 3861, 10000
Kozyra Aneta 3371
Kozyra Joanna, rec. 4678
Kozyra Waldemar 2581; red. 2581
Kozyrski Robert 7616; rec. 2588, 5064, 5171, 11220
Kozmian Andrzej Edward 3417
Kozmian Danuta 3054
Kozmian Kajetan 3404, 8678, 8697
Kozmian Stanisław 4752

Koźmin Wielkopolski, pow. krotoszyński 5591
Koźminek, pow. kaliski 7692; getto 10024
Koźmiński Karol 4735
Koźniewski Bogumił 1992
Kožuchowski Adam 5273; rec. 799, 8206
Kožuchów, pow. nowosolski 2123, 3789
Kožuchów, pow. strzyżowski 2823
Kožuchówek, pow. sokołowski 5161
Kóčka Wojciech 3006
Kóčka-Krenz Hanna 765, 1700, 4466, 4837, 7056
Kórnik, pow. poznański 239, 1409–1412, 1706–1709, 1852, 3609, 3715, 3798, 3854, 4439, 4464, 5636, 6912, 7900, 7986, 8074, 8867, 9936, 10918
Kórnik. Urbanistyczne problemy zabytkowego miasta 3798
Kózkówna Karolina zob. Karolina Kózkówna, bł.
Kracik Jan 6002
Krahel Marta 4315
Krahel Tadeusz 5043, 5044, 10059
Kraiński Maciej 5227; red. 180
Kraj 8318
Kraj Kazimierz 5812
Kraj Warty zob. Wielkopolska
Krajewska Anna 3287
Krajewska Anna Maria 5979
Krajewska Magdalena 7638
Krajewska-Werecka Agnieszka 4150
Krajewski Andrzej 3517
Krajewski Błażej 6517
Krajewski Jan 9749
Krajewski Kazimierz 10060; wyd. 9832
Krajewski Krzysztof 9300
Krajewski Marek (1940–2003) 4776
Krajewski Marek (ur. 1966) 3344, 10556
Krajewski Michał Dymitr 7675
Krajewski Mieczysław 9422
Krajewski Mirosław 5045, 6517; przedm. 6517; wyd. 6517
Krajewski Stanisław 2726
Krajewski Wojciech 8678, 10061
Krajkowo, pow. poznański 5413
Krajkowski Leszek 1257, 5427
Krajkowski Michał 8453
Krajna, region na prawym brzegu Noteci 5540
Krajniak Andrzej 5428
Krajniak Radosław 5092, 5429, 7057, 7058; rec. 2653, 5033, 7118
Krajniak Weronika 1444, 4047
Krakowiak Kazimierz 6003
Krakowiak Małgorzata 3297
Krakowowa Paulina 3427
Krakowski Maksymilian 9750
Krakowski Rocznik Archiwalny 195
Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa 196
Krakowskie Pismo Kresowe 197
Krakowskie województwo 835, 2103, 2669, 2993, 4847, 7734, 8793, 10578, 10687, 11044
Krakowskie Zeszyty Ukrainoznawcze 198
Krakowsko-Częstochowska Wyżyna 8389
Krakowsko-Wieluńska Wyżyna 8622
Kraków 139, 178, 195–198, 206, 275, 288, 323, 346, 357, 387, 389, 404 452–455, 459, 556, 557, 628, 681, 716, 791, 837,

897, 912, 1024, 1194, 1256, 1267, 1309–1314, 1323, 1324, 1380, 1385, 1413–1424, 1492, 1570–1594, 1710–1719, 1721–1728, 1730, 1732–1744, 1823, 1826, 1880, 1888, 1891, 1915, 1955, 1983, 2007, 2015, 2032, 2036, 2048, 2052, 2063, 2068, 2073, 2103, 2114, 2126, 2210, 2228, 2230, 2311, 2321, 2397, 2413, 2470, 2550, 2592, 2645, 2656, 2657, 2661, 2662, 2666, 2670, 2671, 2679, 2686, 2690, 2694, 2701, 2712, 2718, 2740, 2788, 2825, 2830, 2864, 2869, 2900, 2901, 2916, 2921, 2937, 2955, 2987, 2993, 2999, 3027, 3031, 3040, 3050, 3054, 3087, 3088, 3090, 3092, 3097, 3100, 3110, 3120, 3132, 3138, 3153, 3229, 3262, 3345, 3371, 3395, 3402, 3415, 3426–3428, 3447, 3459–3461, 3473, 3476, 3492, 3494, 3500, 3515, 3567, 3575, 3628, 3641, 3653, 3671, 3696, 3712, 3730, 3734, 3737, 3750, 3767, 3790, 3799, 3829, 3830, 3852, 3857, 3876, 3916, 3931, 3932, 3963, 4011, 4020, 4083, 4130, 4219, 4229, 4245, 4323, 4332, 4333, 4348, 4385, 4408, 4454, 4510, 4558, 4731, 4736, 4777, 4875, 4886, 4926, 4947, 4967, 5021, 5049, 5051, 5052, 5066, 5084, 5107, 5179, 5217, 5226, 5237, 5251, 5267, 5271, 5285, 5292, 5323, 5339, 5390, 5490, 5538, 5543, 5546, 5559, 5603, 5632, 5665, 5666, 5692, 6006, 6156, 6210, 6333, 6349, 6425, 6595, 6596, 6631, 6664, 6632, 6723, 6918, 6927, 7039, 7055, 7095, 7127, 7131, 7142, 7161, 7197, 7219, 7228, 7242–7244, 7278, 7280, 7348, 7349, 7393, 7399, 7432, 7445, 7447, 7449, 7450, 7460, 7509, 7538, 7654, 7659, 7669, 7683, 7696, 7735, 7791, 7836, 7882, 7902, 7926, 7939, 7944, 7945, 7966, 7968, 7990, 7994, 8001, 8013, 8029, 8033, 8056, 8159, 8164, 8170, 8175, 8234, 8275, 8325, 8338, 8399, 8467, 8490, 8491, 8511, 8531, 8532, 8549, 8561, 8578, 8591, 8606, 8612, 8632, 8635, 8680, 8717, 8778, 8831, 8834, 8882, 8918, 8922, 8952, 8953, 8967, 8970, 8979, 9035, 9044, 9052, 9067, 9083, 9128, 9171, 9197, 9275, 9298, 9372, 9387, 9389, 9570, 9603, 9624, 9639, 9816, 9825, 9843, 9848, 9872, 10085, 10092, 10175, 10318, 10354, 10355, 10371, 10389, 10412, 10451, 10461, 10527, 10536, 10543, 10635, 10666, 10674, 10687, 10698, 10893, 11083, 11096, 11120, 11137, 11314, 11337, 11346, 11422, 11461, 11598; archidiecezja 3672, 5085, 10674; Balice 9830; Bielany 3492; Bieżanów 4328, 6818; biskupstwo 7194, 7730; Bronowice 164, 4240, 6362, 10100, 10411; Bronowice Małe 2457, 5968, 6592, 6593, 10122, 10505; Bronowice Wielkie 2457; Dębniki 1722, 7033, 8942; diecezja 2079, 2661, 4142, 6555, 6643, 8475; Garbary 3744; Grąbałów 1720; Kazimierz 2148, 2266, 3371, 7055, 7164, 7846; Kościelniki 2670; Krowodrza 6597; księstwo 6950; Kurdwanów 4328; Ludwinów 9052; Łucznanowice 5066; Mistrzejowice 6844; Mogiła 3424, 3852, 3995, 4997; Nowa Huta 1720, 1731, 2975, 3857, 3933, 6818, 10452, 10612, 10666, 10674, 10867, 10931; Pasternik 2028; Piaski Wielkie 4157; Płaszów 9064; Podgórze 1717, 1936, 3014, 3069, 3816, 4413, 5351; prowincja 2672; Przewóz 9540; Rakowice 5242, 5536, 5602, 8257; region 2449, 2457, 4328, 5522, 7143, 10192; Ruszcza 5067; Skalka 2047, 7681; Stradom 7244; Swoszowice 2836, 4410, 6594; Śródmieście 3589; Tyniec 2052, 3662, 6259, 7072, 9932; Wadów 3747; Wawel 1729, 2415, 2664, 3475, 3684, 3768, 3852, 3902, 3942, 4957, 5228, 7055, 7723, 7906, 7947, 8666, 9147, 10212; Wolne Miasto 1743, 8207, 8750, 8909; Zabłocie 2662; ziemia 6893, 7073; Zwierzyniec 1722, 7549

Kraków – Lwów 3515
 Kraków na drodze do niepodległości 4736
 Kralice nad Oslavou, Czechy 7797
 Krall Hanna 2759, 5264
 Kramar Ľurij V. 5089
 Kramarkiewiczowie, rodzina 6678
 Kramer Mark 4728
 Kranich Kai 3006
 Krantz-Domasłowska Liliana 3793
 Kranz Tomasz, przedm. 1596
 Kras Paweł 2583, 2592, 2664, 2670, 5734, 7095; red. 7068
 Krasicka Delfina 1861
 Krasicki Ignacy 3280, 3359, 3382, 3415, 6004, 6005, 7304, 7450, 7655, 7794
 Krasicki Ignacy St., oprac. 1861
 Krasicki Kacper, przedm. 5756
 Krasieczyn, pow. przemyski 8090
 Krasiejów, pow. opolski, woj. opolskie 2386
 Krasieńscy, ród 3491, 3951
 Krasieńska Izabela 2920, 3427, 8454–8456; rec. 9182
 Krasieński Adam 8920
 Krasieński Adam Stanisław 679, 6006
 Krasieński Edward 4101; oprac. 9717; wyd. 9717
 Krasieński Józef Wawrzyniec 2657
 Krasieński Zygmunt 2831, 3249, 3345, 3374, 4713, 8141, 8211, 8730, 8866
 Kraska Ziemowit 2584
 Kraskowska Ewa 3030, 3287, 3422
 Kraskowski Ryszard 4624
 Krasna, pow. krośnieński, woj. podkarpackie 2699

Krasna-Korycińska Małgorzata, red. 7007
Krasne, pow. przasnyski 3951
Krasne, pow. rzeszowski 6702
Krasnobród, pow. zamojski 3673, 5971, 9786
Krasnodębska Kinga 3598
Krasnodębski Dariusz 6634
Krasnogorsk, Rosja 8967
Krasnojarsk, Rosja 2824
Krasnojarski Kraj 8254, 9713
Krasnov Rostislav V. 2259
Krasnowolska Margerita, oprac. 2339
Krasnowolski Bogusław 2036, 2413, 3769, 3799–3804, 5199, 6668, 7059; red. 178
Krasnowolski Piotr, oprac. 2339
Krasny, Rosja 8446
Krasny Marcin, współpr. 6771
Krasny Piotr 3628
Krasnystaw, woj. lubelskie 3998
Krasocin, pow. włoszczowski 4147
Krasowska Helena 761
Krasowska Maria, oprac. 4985
Krasowska Monika 5091
Krasowski Krzysztof 9301
Krasucki Eryk 960, 2483, 3309; przedm. 6759; rec. 10685; red. 3309, 6759
Krasuski Krzysztof 3527
Kraszewska Anna 6818
Kraszewska Barbara 6798
Kraszewski i nowożytność 3280
Kraszewski Józef Ignacy 9, 917, 1679, 3172, 3249, 3264, 3279, 3280, 3333, 3916, 5218, 5254, 6007, 8214, 8215, 8217, 8519, 8666, 8711, 8752, 8753
Kraszewski-Museum Dresden 1679
Kraś Ireneusz 4777
Kraśnicka-Wilk Izabela, red. 1739
Kraśnik, woj. lubelskie 3998, 7687, 9913
Kraśniak Krystian 11430, 11584
Kraŭcèvič Alàksandr Kanstancinavič 2600
Kraupe Janina 3460
Kraushar Aleksander (Alexander) 918, 2727
Krauze-Karpińska Joanna, wyd. 7307, 7331
Kravčenko Svitlana 3263, 3264
Kravchenko Marija 9302
Krawcewicz Arkadiusz 4762, 10199, 11458; współpr. 10199
Krawczak Szymon Tadeusz 2685; wyd. 8046
Krawczak Tadeusz 2661, 2685, 4946; przedm. 9738; wyd. 9738
Krawczenko Wiktor 10750
Krawczuk Wojciech 2142, 2676, 2955; przedm. 7274; tł. 7274; wyd. 7274
Krawczyk Adam 2352
Krawczyk Antoni 2855, 3054, 3264
Krawczyk Arkadiusz 2815
Krawczyk Janusz 2032, 2045; red. 2032
Krawczyk Jarosław 1206, 1207
Krawczyk Jarosław A. 6498
Krawczyk Jerzy 3100; przedm. 3100; red. 3100
Krawczyk Maciej 10176
Krawczyk Marek 766
Krawczyk Roman 5157
Krawczyk-Rudnicka Monika, red. 1859

Krawczykowie, rodzina 10000
Krawczykowski Franciszek 11159
Krawczyńska Dorota, red. 3298
Krawiarz Kazimierz 4566, 5866
Krawiec Adam 912, 2097, 7617
Krawiec Henryk 8457
Krawiec Jan 9000
Krawiec-Złotkowska Krystyna 2759; przedm. 3916; red. 3916
Krawul Monika, red. 4015; współpr. 4015
Krąkowsy, rodzina 4305
Krąpiec Marek 7198
Krążyńska Zdzisława 3176
Krbeček Blanche, tł. 9009
Krebs Magdalena 2938
Krech Volkhard 5204
Krechowicz Ewa, współpr. 4069
Krechowiecki Adam 8865
Kreczmar Jan 6162
Kreft Czesław 4624
Kreia Bogusław Józef 3160, 3207
Kreis Georg 5276
Kreisky Bruno 10807
Krełowska Danuta 5499
Kremer Józef 8277
Krempa Andrzej 4808, 4851, 10062
Krempa Franciszek 4808
Krempachy, pow. nowotarski 3928
Krencik Agata 11367
Krenz Jan 10145
Krenzheim Leonhard 7797
Kret Urszula 11459
Kretschmer Tymon, fot. 1855
Kreutz Mieczysław 3006
Krewo, Białoruś 7193
Krępa Ewa 2311
Krępczewo, pow. stargardzki 7392
Kręt Helena 1208
Krętowska Beata 6462
Krętowski Andrzej 4776
Krężlewska-Chabko Hanna 2733
Krężolek Edyta 10841
Kriegseisen Anna 3857, 5227
Kriegseisen Jacek 430, 4316; rec. 1625
Kriegseisen Wojciech 757, 2648, 8164; rec. 3563, 7616; red. 236
Krih Anna A. 2824, 7618
Krikun Mikola 2644, 7619
Krisań Maria 8458
Kristanova Evelina 3461
Krivošeà Īrina Īvanivna 1251
Krobia, pow. gostyński 2166
Krochmal Anna 712, 2098, 8732
Krochmal Jacek 1252, 2661, 7620; przedm. 2661; rec. 7843; red. 222, 2661
Krocak Jerzy 3358; wyd. 7256
Kroczyński Hieronim 2661, 10063
Krogulec Jerzy, przedm. 6771
Krogulska Justyna 4148

Krogulski Józef Władysław 4148
Krogulski Mariusz Lesław 4148; wyd. 7290, 7291
Krogulski Władysław 4048
Krojanty, pow. chojnicki 10084
Krok ku wolności. Wybory czerwcowe 1989. 10842
Krok Tomasz 10843
Kroker Martin, red. 6956
Krokos Tadeusz 6283
Krokosz Paweł 8459
Kroll Piotr 7838
Kromer Marcin 2948, 5157
Kromierzyż, Czechy 2269
Kromolicka Barbara, przedm. 10587; red. 10587
Kromołów, pow. krapkowicki 2513
Kromp Dorota 399, 725; rec. 1796, 5590, 6450, 9280, 9908, 9965, 9989, 10179; red. 5590
Kromplewski Franciszek 5430
Kronenberg Leopold 3924, 8354
Kronenberg Maciej 2992
Kronika Bydgoska 199
Kronika Diecezji Kujawsko-Kaliskiej 53
Kronika Instytutu Historii Sztuki UJ 404
Kronika Jazowska 6564
Kronika klasztorna ss. Bernardynek w Wieluniu 7289
Kronika Konwentu Bernardynów Sierakowskich 2561
Kronika Miasta Łodzi 87, 200
Kronika Miasta Poznania 201
Kronika Państwowego Instytutu Książki 10419
Kronika Polski 2667
Kronika Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa 4467
Kronika PRL 1944–1989. 10844
Kronika projektu. Dziedzictwo kulturowe po klasztorach skasowanych na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej oraz na śląsku 919–921
Kronika Senatu Rzeczypospolitej Polskiej 11460
Kronika Stowarzyszenia Wychowanków Akademii Górniczo-Hutniczej 2999
Kronika Szczecina 202
Kronika Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Kutnowskiej 456
Kronika Uniwersytetu Jagiellońskiego 11461
Kronika Warszawy 203, 3526
Kronika Wielkopolski 204
Kronika Zamkowa 205
Kronika zatrzymanego czasu 1892
Kronika zmarłych 5431
Kröning Emil 2687
Kronstadt zob. Braszów
Kronstadt, Rosja 1536, 7961
Kropidłowski Zdzisław, red. 3484
Kropka Piotr 2967
Kroplewska-Gajewska Anna 411, 1686
Kroplewski Jarosław 3000, 4898
Krosno, woj. podkarpackie 1897, 2690, 2942, 3755, 4269, 5435, 10125, 10845, 11600; powiat 10845; region 10125
Krosno i powiat krośnieński w latach 1944–1956. 10845
Krosno Odrzańskie, woj. lubuskie 6615
Krościenko, pow. bieszczadzki 10827
Krościenko nad Dunajcem, pow. nowotarski 1950, 2729, 8698, 8951, 11057
Krośnieńskie województwo 1485, 2734
Krośniewice, pow. kutnowski 9927; getto 9926

Krotofil Maciej 2650
Krotoszyn, woj. wielkopolskie 6598; region 4724
Krowica Hołodowska, pow. lubaczowski 4381
Krowodrza zob. Kraków
Kroże, Litwa; region 2384
Krókowski Jerzy 3006
Król Andrzej 7449, 7621, 7622
Król Anna 5906
Król Dariusz 6887
Król Eugeniusz Cezary 10178, 11120
Król Joanna 649, 650, 3001
Król Jolanta 5940
Król Józef, red. 8379
Król Katarzyna 7623
Król Lech 3045
Król Leon 8867
Król Marcin 2830, 3296, 4713 ; red. 4713
Król Marta 3625
Król Paweł 9303
Król Róża 5459
Król Stefan 6744
Król-Mazur Renata 4737, 9482
Królak Elżbieta, oprac. 4985
Królczyk Katarzyna 1267
Królestwo Polskie (Kongresowe) 22, 242, 772, 1823, 2146, 2278, 2352, 2663, 2679, 2721, 2759, 2824, 2920, 3054, 3427, 4731, 4752, 5366, 5446, 5487, 8004, 8075, 8097, 8121, 8164, 8179, 8182, 8183, 8266, 8278, 8292, 8304, 8311–8313, 8362, 8370, 8371, 8380, 8438, 8447, 8458, 8460, 8494, 8520, 8542, 8547, 8557, 8571, 8600, 8647, 8677, 8678, 8684, 8685, 8687–8689, 8705, 8714, 8715, 8732, 8795, 8814, 8818, 8821, 8851, 8869, 8878, 8881, 8904, 8906, 8919, 8929, 8954
Królestwo Polskie w okresie namiestnika Iwana Paskiewicza 8460
Królewiec zob. Kaliningrad
Królewska Huta zob. Chorzów
Królicka Beata 3294
Królikowo, pow. nakielski; obóz Hohenstein 1992
Królikowska Anna 2920, 2921, 2993
Królikowska Natalia, rec. 7814
Królikowska Wanda 1108
Królikowska Zdzisława Józefa 6008
Królikowska-Dziubecka Marzena 5432, 7448
Królikowski Jakub 5264
Królikowski Janusz 919, 921, 4808, 9304
Królikowski Lech 2286, 4852, 8461; repl. 8461
Królikowski Mirosław 3323
Królikowski Paweł 6584; red. 6584
Królikowski Stanisław 6507
Krótka historia teatru w Tomaszowie Mazowieckim 1067
Krótka ulica, długa historia 6771
Krtička Luděk 6744
Kruba-Raczek Dorota 1325
Kruccki Łukasz 962, 1290, 3002, 5046, 7624; rec. 8246
Kruczek Maria 422, 424, 5300; red. 424
Kruczek Marian 1623
Kruczek Władysław 10687
Kruczek Zygmunt 1492, 4468
Kruczkowski Leon 3360, 11261
Kruczyński Andrzej 4025, 4088
Krug Johann 7797

Krüger Anna 5237, 8462
Krüger Piotr 7426
Kruk Adam 4093
Kruk Erwin 3222
Kruk Iga, red. 4087
Kruk Marzena 10344
Kruk Ryszard 1686
Krukar Wojciech 6793
Krukowiecki Jan 8802
Krukowski Jan 2656
Krukowski Józef 11462
Krukowski Kazimierz 9001
Krukowski Krzysztof 5604
Krukowski Piotr 598, 9305
Krukowski Stefan (1918–1980) 9751, 9752
Krukowski Stefan (1890–1982) 1657, 1657
Krukowski Wojciech 10420
Kruków, pow. opatowski 8504
Krumrych Wiesław 2903
Krupa Bartłomiej 3281, 4726
Krupa Izabela, red. 4096
Krupa Jacek 7450
Krupa Maciej 6803
Krupa Michał 3805
Krupa Wojciech, wyd. 9754
Krupe, pow. krasnostawski 3998, 7571
Krupecka Małgorzata, przedm. 5156
Krupiński Mikołaj, uzup. 4471
Krupiński Piotr 2695, 3309; red. 3309
Krupiński Waław, współpr. 4167
Krupowies Walentyna 9306
Kruppé Jerzy 7060
Krupski Piotr 5122
Krusiński Tadeusz 7412, 7779
Kruszewski Eugeniusz Stanisław 475, 10846; rec. 9013
Kruszewski Tomasz 1046, 2663
Kruszewski Wojciech 3263, 3323; red. 3323
Kruszwica, pow. pucki 7501
Kruszyłowicz Marian Błażej 5459
Kruszyn, pow. bolesławiecki 6599
Kruszyńska Agnieszka 3296
Kruszyńska Elżbieta 3357
Kruszyński Bartosz 6678
Kruszyński Marcin 922, 2581, 9286, 9339, 10687, 10847, 11139
Krutak Jarosław 5801
Kruża Zachariasz 10064
Krużel Krzysztof, oprac. 1419
Kryczyński Stanisław 1449, 3241
Kryda Barbara 5433
Krydowie, rodzina 5433
Krygier Anna 3533; red. 3533
Krygier Joanna 2728
Krygier Stefan 3773
Krygowski Władysław 4206
Kryłów, pow. hrubieszowski 3552, 3998
Krym 2657, 8460, 8888, 11520

Krynica-Zdrój, pow. nowosądecki 2005, 7990, 8655, 9067; region 3996
Kryniecka Anna 2839; red. 2839
Krynki, pow. sokólski 3275
Kryńska Elwira Jolanta 2994, 6092, 9307, 10848; przedm. 2994; rec. 3124, 8286; red. 2949, 2994
Kryński Edward 7625, 8463
Kryński Marian 9753
Kryński Stanisław 1485, 2657
Krypczyk-De Barra Aleksandra 3687
Krypno, pow. moniecki 8018
Krysa Sylwia 772
Krysiak Iwona 1430
Krysiak Patrycja 124
Krysiewicz Weronika, wyd. 9857
Krysińska Katarzyna 3228
Krysiński Jan 10421
Krysiński Jarosław 4762, 4872
Krystall Bolesław 1802
Krystall Bronisław 1686
Krystek Henryk 1332
Krystosiak Aleksander 10446
Krystyna Lotaryńska, wielka księżna toskańska 3671
Krystynopol zob. Czerwonogród
Kryszczukajtis-Szopa Joanna 10065
Kryszka Antoni 8713
Kryszkiewicz Bernard 6009
Kryształowicz Urszula 6594
Kryztofiak Maja 2584
Kryztofiak Teresa 4317
Kryztopa-Czupryńska Barbara 2920
Kryszyn, pow. tomaszowski, woj. lubelskie 8203
Kryszyna Natalia 6410
Kryściak Zdzisław 2871, 5434, 6247, 6582
Kryskiewicz Hadrian L. 7061
Krytenko Anna 6799
Krytycznie o Henryku Bardijewskim 3282
Krytyka Polityczna 4762
Krywult-Albańska Małgorzata 2793
Krzak-Weiss Katarzyna 3451; wyd. 6902
Krzan Bartłomiej 6280, 11376
Krzan Bronisław 2729
Krzanicki Marcin 9286, 9308
Krzanowska Zofia 5047
Krzanowski Adam 5435
Krzanowski Jan 5435
Krzemieniec, Ukraina 465, 2920, 3427, 6243, 8229, 9816
Krzemień Kazimierz 2854
Krzemiński Adam 5274
Krzemiński Antoni 8663
Krzemiński Ireneusz, red. 4744
Krzemiński Tomasz 661, 1107, 1119, 8464–8466, 8571, 8953; oprac. 31, 60
Krzemiński Władysław 8663
Krzemionki Opatowskie, rezerwat archeologiczny w pow. ostrowieckim 609, 6820
Krzepice, pow. kłobucki 10055; starostwo 7744
Krzepkowski Marcin 2312, 6524, 6846, 6880
Krzepowska Maria 6522
Krzepowski Józef 6522

Krzesimowska Agnieszka 4469
 Krzesiński Marian 7062
 Krzesk, pow. siedlecki 7007
 Krzeszowice, pow. krakowski 4968, 5626; region 2002
 Krzeszowska Karolina 3283
 Krzeszów, pow. kamiennogórski 919, 4119, 7711
 Krzeszów, pow. suski 3006
 Krześniak-Firlej Danuta 64
 Krzewska Elżbieta 772, 8467; przedm. 772; red. 772
 Krzosek Brygida 4624
 Krzosek Daniel 4624
 Krzoska Markus 5274
 Krzyk Urszula, red. 46
 Krzykalski Piotr 5472
 Krzykała Marek 1070
 Krzymkowski Marek 592, 9309; rec. 4661, 8207; red. 8067
 Krzymowski Michał 4738
 Krzymuska-Fafius Zofia 3598, 5459
 Krzysiak Agnieszka, przedm. 6830
 Krzyszkowska Maria 6010
 Krzyszkowski Andrzej 6827
 Krzyszkowski Mirosław, współpr. 6180
 Krzysztan Bartłomiej 3384
 Krzysztof Skubiszewski (1926–2010). 11463
 Krzysztofiak Teresa 512
 Krzysztofik Małgorzata 1429, 3402
 Krzysztofik Piotr 4893
 Krzysztofiński Mariusz 923, 5038, 9286, 10687; przedm. 9286; red. 5038, 9286
Krzysztofony 206
 Krzysztofowicz-Kozakowska Stefania 1779
 Krzysztoń Jan 5459
 Krzyściak Władysław 9754
 Krzywca, pow. przemyski 8340
 Krzywcyce, pow. żagański 6783
 Krzywda Piotr 1634
 Krzywda Tadeusz 11396
 Krzywdzińska Agnieszka Mirosława 1893, 4470
 Krzywicka Ewa 5217
 Krzywicka Irena 6162
 Krzywicki Janusz Paweł 5436, 5437
 Krzywiec Grzegorz 4713, 8128, 8380; rec. 5275
 Krzywka Łukasz 3903
 Krzywka Maciej 7151
 Krzywkowska Justyna 11391
 Krzywoń Adam, red. 11470
 Krzywoszyński Przemysław 7450; rec. 4673, 7270
 Krzywowola, pow. chełmski 8502
 Krzywy Roman 7626
 Krzyżacy, Krzyżacki Zakon, Krzyżackie Państwo 563, 821, 1004, 2104, 2142, 2601, 2638, 2643, 2653, 2670, 2672, 2676, 3453, 3645, 3651, 3769, 3860, 3897, 3941, 3969, 4411, 4627, 4863, 5092, 5274, 6601, 6674, 6900, 6924, 6927, 6933, 6938, 6947, 6956, 6961, 6984, 6985, 6989, 6990, 7026, 7028, 7043, 7064, 7135, 7150, 7168, 7191, 7192, 7227, 7899
 Krzyżak Danuta 3357
 Krzyżak-Krzyżanowska Figurska Grażyna 6432; red. 6432
 Krzyżan Justyna 3045
 Krzyżan Maciej 1242
 Krzyżanowska Marta 6880

Krzyżanowska-Adamska Agnieszka 7386
Krzyżanowska-Walaszczyk Ewa 6687
Krzyżanowski Adam 2103, 2825
Krzyżanowski Jerzy R. 8468
Krzyżanowski Julian 8343
Krzyżanowski Lech 4454, 8315, 9266
Krzyżanowski Michał 1164
Krzyżanowski Piotr Jacek 736, 2619, 2703; red. 2703
Krzyżanowski Szymon 6849
Krzyżanowski Waclaw 9389
Krzyżelewski Roman 4832
Krzyżewska Ewa 10990
Krzyżosiak Marian 4890
Krzyżosiak Romuald 5048
Krzyżostaniak Hanna 5086
Krzyżowa, pow. świdnicki, woj. dolnośląskie 4739, 5273, 11426
Krzyżowa jako miejsce dialogu polsko-niemieckiego 4739
Ks. Szczepan Szydelski (1872–1967). 6330
Ksawerów, Ukraina 2644
Ksiądz prałat Michał Sopata 6288
Ksiądz Stanisław Librowski archiwista, historyk Kościoła i dydaktyk 6049
Książ zob. Wałbrzych
Książ Wielkopolski, pow. śremski 8091
Książek Henryk 10422
Książek Jan 11464
Książek-Bregułowa Zofia 6011
Książek-Czerwińska Róża 6210
Książenice, pow. grodziski, woj. mazowieckie 9927
Książka i biblioteka w procesie komunikacji społecznej 3447
Książka uchwał wsi Rejów gminy Suchedniów powiatu Kielce 9002
Książki Józefa Piłsudskiego 3448
Książkiewicz Paweł 4624
Książkiewicz-Bartkowiak Danuta 6678; oprac. 6678; red. 201
Książnice, pow. mielecki 1569
Książyk Łukasz 8343; przedm. 8343; red. 8343
Książyńska Agnieszka 935
Księga bezprawia 10423
Księga Bractwa Trzeźwości 8021
Księga jubileuszowa. W 55 rocznicę powstania Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu 3003
Księga Jubileuszowa 10-lecia Instytutu Filozoficzno-Historycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie 401
Księga jubileuszowa stulecia odnowienia tradycji Politechniki Warszawskiej 3004
Księga jubileuszowa Uniwersytetu Szczecińskiego 1985-2015. 5438
Księga jubileuszowa Wydziału Chemicznego Politechniki Wrocławskiej 3005
Księga pamiątkowa Jubileuszu 200-lecia utworzenia Państwowego Uniwersytetu we Wrocławiu 3006
Księga pamięci Władysława Panasa 3284
Księga zaślubionych parafii św. Jakuba Apostoła w Tuchowie 7290
Księga zgonów parafii św. Jakuba Apostoła w Tuchowie 7291
Księga złoczyńców 7292
Księgi metrykalne kościołów radomskich z lat 1591–1795. 7293
Księgi metrykalne parafii św. Lamberta w Radomsku 7294
Księgi sądowe wiejskie z Chorzowa i Dębu 2562
Księgozbiory rozproszone 3449
Księgozbiór wielkopolskiego magnata 3450
Księski Dominik 8867
Księstwo Warszawskie 1823, 2721, 8067, 8164, 8293, 8460, 8820, 8945
Księżniakiewicz Piotr 1282

Księżopolski Mirosław 11367; przedm. 11367
Księżyk Felicja 2619
Księżyk Rafał, współpr. 4180
Ksyta Łukasz, red. 5804
Kształtowanie się grodu na wrocławskim Ostrowie Tumskim 7063
Kto jest kim w Lesznie 5439
Kto ma Sztynort, ten ma Mazury 6736
Ku niepodległej. Tradycje patriotyczne Gminy Grudusk 4740
Ku pamięci potomków Jana Götza-Okocimskiego 1815-1893. 4471
Ku prawdzie 924
Kuba Grzegorz 664, 9310, 10066, 10173
Kubacka Agnieszka 4472
Kubacka Ewa, red. 11390
Kubacka-Gorwecka Maria 8469
Kubacki Zbigniew 5098
Kubacz Marzena 4473
Kubaj Artur 10821; przedm. 10446; red. 10446
Kubala Konrad 11465
Kubalski Dariusz 467, 9311
Kubalski Jan 11241
Kubarek Magdalena 3318, 3378; red. 3318, 3378
Kubas Sebastian 11412
Kubasik Maria 4741
Kubaś Robert, oprac. 11510; wyd. 10413
Kubera Irena 4890
Kuberski Hubert 10067, 10176
Kubiak Barbara, rec. 7503
Kubiak Jacek, red. 1509
Kubiak Jarosław 9312, 9313
Kubiak Krzysztof, pseud. Kristafari 11023
Kubiak Piotr, rec. 2350
Kubiak Rafał 8470, 9314; rec. 6720; red. 307; wyd. 10475
Kubiak Szymon Piotr 8673; red. 8673
Kubiak Władysław 7047, 8471
Kubiak Zygmunt 10886, 10886
Kubiak-Martens Lucy 6828
Kubica Grażyna 2484, 2686, 2803; red. 2500; wyd. 7969
Kubica Helena 4807; wyd. 9716
Kubicka Katarzyna 1279, 6395, 6528
Kubicka Martyna 7151
Kubicki Dominik 805
Kubicki Paweł 2671
Kubicki Radosław 4777; oprac. 4777; red. 4777
Kubicki Rafał 742, 921, 4627, 7064, 7065; rec. 4655, 7196; wyd. 7999
Kubicki Stanisław 5234
Kubiena Jacek 2469
Kubieniec Dawid 6802
Kubieniec Jakub 7066
Kubień Zbigniew 9315
Kubik Czesław 6012
Kubik Justyna 2619
Kubik Ludwik 10886
Kubik Władysław 5753
Kubín Petr 7187
Kubis Barbara 1070, 1080, 1498, 2657, 5272, 9211
Kubista Magdalena, red. 3582

Kubista Stanisław zob. Stanisław Kubista, bł.
Kubisz Bogusław 10176; red. 1206
Kubiś Szymon 5478
Kublin Grzegorz, wyd. 6903
Kubon Sebastian 2104
Kubrak Zygmunt 5499
Kuc Michał 2676
Kuc-Czerep Marta 2352
Kucala Marian 5383, 6013
Kučerapa Mikola 2620, 9316
Kučerová Marta 2596
Kucharczyk Edward 6014
Kucharczyk Grzegorz 2590, 2601, 4752; red. 2590; współpr. 2590
Kucharczyk Krystian, red. 5078
Kucharczyk Renata, red. 121
Kucharczyk Ryszard Bogdan 1894
Kucharki, pow. pleszewski 6540
Kucharska Alina 8430; rec. 1059; wyd. 1766
Kucharska Anna Maria 3061
Kucharska Jolanta B. 1895
Kucharska Małgorzata 3321, 3357, 8678, 9317
Kucharska Maria 6015
Kucharska Sylwia, red. 302
Kucharska-Hornung Katarzyna 1816
Kucharski Adam 895, 2626, 7627–7630; przedm. 2626; red. 2626
Kucharski Bartłomiej Józef 5049
Kucharski Bogdan 3806
Kucharski Dariusz Piotr 2668, 10660; red. 10660
Kucharski Hieronim (Stefan od św. Trójcy) 7398
Kucharski Maciej 6686
Kucharski Stanisław 11075
Kucharski Szymon 4844, 4893
Kucharski Tomasz 7631
Kucharski Wojciech 2882, 4988, 4989, 7632–7636, 8472, 8678; przedm. 2882; red. 2882, 4988
Kucharzak Justyna, oprac. 11485
Kucharzak Marian 5440
Kucharzewska Joanna 3774, 3775
Kucharzewski Jan 8460
Kucharzyk Renata 3177
Kuchcińska-Kurcz Agnieszka 1631, 1632, 4684; red. 1632
Kuchciński Paweł 8580
Kuchnia na przestrzeni dziejów 4474
Kuchnicki Marcin, oprac. 1878; wyd. 10468
Kuchowicz Zbigniew 856
Kucia Krzysztof 6562
Kuciak Teresa 2382
Kuciapiński Marek Jan 3007, 3008, 4149
Kuciński Jerzy 11466
Kuciński Paweł 3345
Kucner Monika 2700, 2706, 5239
Kucypera Paweł 4835
Kuczalska-Reinschmit Paulina 3402
Kuczer Jarosław 6714
Kuczera-Chachulska Bernadetta 3323, 3325
Kuczewski Władysław 5537
Kuczka Franciszek 4475

Kuczkiwicz-Fraś Agnieszka, oprac. 7322; przedm. 7322
Kuczkowski Andrzej 2260, 3719, 4318, 6589, 6932
Kuczkowski Mirosław Marek 2191, 6061
Kuczma Filip 2672, 6674
Kuczman Kazimierz 5722, 6723
Kuczmierczyk Aleksandra, red. 46
Kuczów zob. Kalety
Kuczyńska-Koschany Katarzyna 3030
Kuczyńska-Kwapisz Jadwiga 3009
Kuczyński Adam 9988
Kuczyński Antoni 2794, 6184; rec. 5374
Kuczyński Krzysztof 3344
Kuczyński Krzysztof Antoni 2687, 3285; rec. 5362
Kuć Bogusław 8473
Kuć Joanna 3186
Kudaj Eugeniusz 1896
Kudasik Maria 6016
Kudela Krystyna 5463
Kudela-Świątek Wiktoria 925
Kudella Mieczysław 6017
Kudelska Dorota 1678, 3687; red. 3687
Kudelski Robert J. 3599, 10057, 10068
Kudelski Zdzisław 3228
Kudlicki Łukasz 5937
Kudlik Stanisław 5300
Kudła Lucyna 2662, 3100, 4454
Kudowa-Zdrój, pow. kłodzki 4390
Kudrzycki Zbigniew 10849; red. 295
Kudyba Wojciech 3297; red. 3297
Kufel Daniel, oprac. 3740
Kufel Robert Romuald 926, 3807
Kufel-Diakowska Bernadeta 4319
Kuflew, pow. miński 5081, 7871, 7872
Kuguták Mikola, red. 7340
Kühn Fritz 8474
Kuhnke Monika 10058
Kuik-Kalinowska Adela 3222, 5164
Kuisz Jarosław 8683; red. 8683
Kujawa Agnieszka 6274
Kujawa Wojciech 5441, 6274, 6389
Kujawińska-Courtney Krystyna 2855
Kujawiński Jakub 912
Kujawska Irena, red. 1428
Kujawska Magdalena, tł. 8100
Kujawska Maria 3054
Kujawska Monika 2434
Kujawska-Lis Ewa, oprac. 3375; przedm. 3375; red. 3375
Kujawski Ryszard 5717
Kujawski Witold 6049, 8475; przedm. 10720; uzup. 1350
Kujawskie województwo 7296
Kujawsko-kaliska diecezja 8475
Kujawsko-pomorskie województwo 5659, 6600
Kujawy 31, 32, 113, 371, 615, 636, 962, 2012, 2071, 2093, 2245, 2253, 2478, 3146, 3252, 4385, 4558, 5268, 5659, 6601, 6816, 6861, 6975, 7178, 7411, 8209, 8953, 9936, 10023, 10534, 10640, 10989, 11480; diecezja 3916, 8830
Kujot Stanisław 2828, 5157
Kukawka Stanisław 6850

Kuklik Mirosław 9318
Kuklo Cezary 927, 2547, 2679, 4454; przedm. 2679; rec. 833, 6671; red. 2679, 5736
Kukołowicz Teresa 5383, 6018, 6019
Kukowska Karolina, tł. 2593
Kukowski Tomasz 1845
Kukuczka Jacek 1677
Kukuczka Jerzy 4246
Kula Ewa 2920, 2993; rec. 3127, 11586; wyd. 8075
Kula Marcin 2421, 2422, 5271, 10850
Kula Witold 890
Kulak Teresa 2657, 3280, 4731, 6740; przedm. 6740; rec. 9221; red. 354, 4731, 6740
Kulakov Vladimir Ivanovič 3600, 7200
Kulakovs'kij Petro 2644
Kulas Angelika 5101
Kulasik Rozalia 10069
Kulawiak Anita 11467
Kulazińska Anna 8490
Kulczycka-Leciejewiczowa Anna 67, 6020
Kulczycka-Mulewska Kamila, rec. 10765
Kulczycki Adam 2652
Kulczycki Emanuel 2418
Kulczycki Marian 3006
Kulczyk Jan 6021
Kulczyk Magdalena 6615
Kulczyńscy, rodzina 3006
Kulczyńska Marta Katarzyna 3006
Kulczyński Robert 1946
Kulecka Alicja 1264, 1267, 2661, 4795, 8254; rec. 7977, 8063, 8302
Kulecki Michał, oprac. 2683
Kuler Andrzej 1584
Kulerski Wiktor 11480
Kulesa Reinhard 5490
Kulesz Zbigniew 2938
Kulesza Emilia 2815
Kulesza Halina, wyd. 9815
Kulesza Hanna 8164
Kulesza Juliusz 6772
Kulesza Krzysztof 4951
Kulesza Mariusz 2313
Kulesza Michał 11381, 11417
Kulesza Piotr 4049; współpr. 1719
Kulesza Ryszard 1124
Kulesza Władysław T. 2839
Kulesza Zbigniew Pius 2690
Kulesza-Gierat Monika 3286
Kulesza-Szerniewicz Ewa 6675
Kulesza-Woroniecka Iwona 2993
Kuleszo Marcin 6764
Kulig Andrzej 9144; red. 9144
Kulig Anna 2037, 2052
Kulig Dariusz 1897
Kulig Konrad 1083
Kulig Weronika, rec. 3221
Kulig-Janarek Krystyna 1694, 3460
Kuligowska-Korzeniewska Anna 3402, 4025, 4044, 4088, 4101; przedm. 3238
Kuligowski Janusz 2685, 8678

Kuligowski Piotr, rec. 872, 4797
Kuligowski Roman 429
Kulik Anna, współpr. 10450
Kulik Mariusz 8254, 8476, 8678, 8953; przedm. 8097; red. 8097; wyd. 8097
Kulik Zofia 3687
Kulikov Gennady, tł. 9760
Kuliniak Radosław 2872
Kulińska Lucyna 4706, 10070, 10278
Kuliński Andrzej 2802
Kuliński Bohdan Andrzej 7637
Kuliński Wojciech 10173
Kulka Grzegorz 9319, 10071, 11297; rec. 10040, 10074
Kulka Jerzy 4187
Kulka Piotr 2485
Kulmhof zob. Chełmno nad Nerem
Kulmowa Joanna 3309
Kulpa Sławomir 6490
Kulpa Zuzanna 7067
Kulpińska Katarzyna 3601
Kult Matki Bożej Bolesnej w kościele Sióstr Serafitek w Oświęcimiu 5050
Kultura (Paryż) 3228, 3297, 5039, 5245, 5844, 10783
Kultura, edukacja, twórczość 4150
Kultura filmowa współczesnej Łodzi 11468
Kultura funeralna elit Rzeczypospolitej od XVI do XVIII w. 7638
Kultura ludowa Górali Kliszczackich 2486
Kultura ludowa regionu gabińskiego 2487
Kultura ludowa źródłem działań artystycznych 2488
Kultura pisma w średniowieczu 7068
Kultura popularna w Polsce w latach 1944-1989. 10851
Kultura skrzydłami pisana 4247
Kultura słowiańska w moim regionie 1068
Kulturowa historia literatury 3287
Kulturowa tożsamość książki 3451
Kulus Marek 766
Kulwicka-Kamińska Joanna 1030, 2099, 3168, 3241
Kułacz Sławomir 8170; przedm. 8170; rec. 8668; red. 8170
Kułak Aneta 6719
Kułak Beata 6013
Kułakowski Maciej 2046
Kumik Ewa 3146
Kumkar Rosemarie 2038
Kummer Kazimierz 3323
Kumor-Mielnik Joanna 2314
Kuna Antoni 5478
Kuna Marcin 3808, 7069
Kuncewiczowa Maria 2803, 6022
Kundera Elżbieta 4687
Kunegunda Łokietkówna, żona księcia świdnickiego Bernarda 6968
Kunert Andrzej Krzysztof 1741, 4698, 10178; przedm. 4735, 5530, 9963; red. 5530
Kunert Zofia, tł. 10194
Kungur, Rosja – 8956
Kunicka Halina 4151
Kunicka-Goldfinger Agata, red. 3884
Kunicka-Michalska Barbara 9282
Kunicki Bogumił 9755
Kunicki Kazimierz 10844

Kunicki Wojciech 3006, 5273; wyd. 5362
Kunicki Zdzisław 2938
Kunicki-Goldfinger Jerzy J. 975
Kunicki-Goldfinger Marek 11137; red. 3884
Kuniczuk-Trzciniowicz Agnieszka 117, 3280, 3346
Künigl Ehrenberg Ilka 8580
Kunikowski Jerzy 8523, 10173
Kunikowski Stanisław, rec. 6600
Kunisz Krzysztof 2873
Kunkel Robert 8477
Kunowska Jolanta, red. 4110
Künstler-Langner Danuta 3916
Kunstmann Heinrich 10537
Kuntze Edward 3461
Kuntze Tadeusz 5230
Kunz Jerzy 5490
Kunz Tomasz 3287; red. 3395
Kupczak Helena 4476
Kupczewska Jadwiga Monika, oprac. 5966
Kupczyk Karina 4187
Kupiec Michał 2315
Kupiec Tomasz 5903, 5986
Kupiec Zbigniew 3623
Kupisiński Zdzisław, rec. 2373; red. 2530
Kupisz Dariusz 1770, 6577, 7639, 7640, 7838; red. 264, 7293; wyd. 7293
Kupisz Sławomir, tł. 9732
Kupiszewska Helena Teresa 10852
Kupiszewska Jadwiga 9320
Kupiszewska Teresa, red. 5503
Kuprianovič Adrian 5232
Kuprjaniuk Stanisław 2100, 3809
Kupski Błażej 3082
Kur Krzysztof 8322
Kur-Kononowicz Jolanta 8478
Kurak Ewa 2079
Kuran Aleksandra 6686
Kuran Magdalena 2855
Kuran Michał 2855, 3318, 3403, 3916, 7372, 7797
Kurant Jadwiga 2504
Kuras Katarzyna 7641–7643, 7794
Kurasiński Tomasz 2039, 2480, 4320, 4835, 6984
Kurasz Irena 2423, 2705, 10738
Kuraszkiewicz Władysław 3030
Kuraś Józef 5261
Kuraś Marzena 10853
Kurbskij Andrej Mihajlovič 2632
Kurc-Maj Paulina 1686, 1820
Kurcewicz Urszula, red. 972
Kurcz Zbigniew 2430; red. 2427
Kurczab Janusz 4257
Kurczab Joanna, rec. 2024, 3960
Kurczalska Dorota 3693
Kurczewska Joanna, przedm. 4697; red. 4697
Kurczewski Gabriel 7644
Kurdwanowski Maciej 3810
Kurdwanów zob. Kraków

Kurdybach Łukasz 2625
Kurdziel Stanisław 3040
Kurek Beata 3280; wyd. 7987
Kurek Dorota 11384; red. 11384
Kurek Ewa 5442, 10072
Kurek Halina 2950
Kurek Jacek 6045, 9321; red. 373
Kurek Jalu 6162
Kurek Jan 3774, 3775
Kurek Krzysztof, rec. 3223
Kurek Paweł 8411
Kurek Ryszard 9322
Kurek vel Kokocińska Stanisława 6404
Kurelski Jarosław Robert 10854
Kurgan-Przybylska Małgorzata 6866
Kurier Codzienny 8507
Kurier Częstochowski 10153
Kurier Warszawski 3533, 10204
Kurier Wołyński 5285
Kurjanowicz Weronika 5443
Kurka Antoni 111
Kurkiewicz Jolanta 6442
Kurkiewicz Michał 9426
Kurkowska Halina 3207
Kurkowska Katarzyna 2672, 6528
Kurkowska-Budzan Marta 2686, 11139
Kurkowski Jarosław 5388
Kurkowski Michał 411, 3793
Kurlandia 2592, 7582, 7795, 8356
Kurman Ryszard, oprac. 1873; wyd. 1873
Kurnatowscy, rodzina 5372
Kurnatowska Zofia 68, 5476, 6023, 6024, 7070; red. 325
Kurnatowski Stanisław 2875, 5372, 5372, 6025, 6026
Kurnik Agnieszka 3228, 3288
Kuroń Jacek 5409, 11031, 11584
Kuropatwa Stanisław 5667
Kurowiak Jan, oprac. 2326
Kurowie (Kuronowie, Kurszowie) 7200
Kurowska Anna 11367
Kurowska Barbara 4050
Kurowski Apolinary 10424
Kurowski Błażej 11038
Kurowski Daniel 4890
Kurów, pow. puławski 2551, 6602
Kurpiowszczyzna, Kurpie 2441, 2488, 4603, 6670, 7615, 8163
Kurpiel Anna 10855, 10856
Kurpiel Józef 6675
Kurpierz Tomasz 9323, 10857–10859
Kurpiewska Katarzyna, red. 1847
Kurpiewski Artur 6851, 6852
Kurska Anna 3249, 8479
Kurska Jolanta, współpr. 2609
Kurtyka Andrzej 6027
Kurtyka Janusz 2679, 6027, 11315
Kurtyka Krzysztof 6027
Kurtyka Paweł 6027

Kurtyka Władysław 10073
Kurtyka Zuzanna 6027
Kurus Adam 9922
Kuryluk Edmund 772
Kuryłek Ewelina 8430; red. 3687
Kuryłowicz Marek 4665
Kurz Iwona 5270; rec. 4052, 4063
Kurzawa Zofia, rec. 1614
Kurzątkowska Urszula 2880
Kurzątkowski Jan 3641
Kurzej Michał 2601, 3671, 7645
Kurzeja Franciszek 5300
Kurzeja Marek, uzup. 2440
Kurzeja-Świątek Maria 758, 5472, 5760, 5786, 8480, 9324
Kurzętnik, pow. nowomiejski 6674, 6855
Kurzyca, prawy dopływ Odry; dorzecze 6554
Kurzyk Krzysztof 6848, 6855
Kurzyzna Mała, pow. nizański 9840
Kurzyzna średnia, pow. nizański 9840
Kurzyzna Wielka, pow. nizański 9840
Kurzyńska Małgorzata 6845, 7071
Kurzyńska Marta 18, 1385, 2106, 3449
Kurzyński Andrzej 1561, 1562
Kurzyński Michał 11391
Kurzypp Marian 5705
Kus Józef 1360
Kusek Monika 3282; rec. 6007
Kusiak Franciszek 10860
Kusiak Władysław, wyd. 10444
Kusion Tomasz 1752
Kuska Justyna 3671
Kustos Jan 9266
Kustra Aleksander, wyd. 8106
Kustra Czesław 3043
Kustra Ewa 5654
Kusz Adam 445
Kuszelewska Stanisława 3010
Kusztal Zofia 5537
Kusztelski Andrzej 3811
Kuszyk-Peciak Ewa, red. 1789, 3650
Kuś Jarosław 11250
Kuś Marian 5490
Kuśmierk Zbigniew 4853
Kuśnierczyk Andrzej 8481
Kuśnierz Jakub 10861
Kuśnierz Jan 6028
Kuśnierz Kazimierz 3812
Kuśnierz Robert 9325
Kuśnierz-Krupa Dominika 2354–2357, 3812, 7072, 7073, 8482
Kuświk Bartosz 1242
Kuta Cecylia 10666, 10674; przedm. 10674; red. 10674
Kutkowski Jerzy, oprac. 1907
Kutno, woj. łódzkie 207, 456, 457, 1315, 2136, 2917, 4387, 5249, 5444, 6452, 9460, 9921, 10661; powiat 1665, 4388, 10607; ziemia 6407
Kutnowski słownik biograficzny 5444
Kutnowskie Zeszyty Regionalne 207

Kutrowski Łukasz 4119
Kutrzeba Justyna 2730
Kutrzeba Małgorzata, oprac. 1876
Kutta Janusz 6496
Kuty, Ukraina 2614
Kuty Radosław 8483
Kutyłowska Irena 3998
Kutysz Lilia, red. 1068
Kutz Kazimierz 4040, 4112, 11138
Kuwałek Robert 10023
Kuzak Rafał 10294
Kuzawka, pow. bialski 6649
Kuziak Michał 3249
Kuzicki Jerzy 1036, 2657
Kuzin Maria 6806
Kuzio-Podrucki Arkadiusz 6549
Kuziur Swiatłana, oprac. 4712
Kuz'menko Oksana 2734
Kuzmová Stanislava 5051, 7039, 7187
Kuznâcoŭ ĭgar 2647
Kuźma Małgorzata 5445
Kuźma Marcin, współpr. 8069
Kuźma Mirosław 1695
Kuźmicka Anna 11382
Kuźmicki Jerzy, oprac. 2904
Kuźmicki Mieczysław 4051; rec. 4049
Kuźmicki Sławomir 4832
Kuźmicz Mikołaj 6811
Kuźmina Dariusz 2661, 2681, 7646; rec. 8152; red. 2681
Kuźmińska Renata 1567
Kuźmiński Wojciech 1898
Kuźniak Angelika 3602, 4152, 6299
Kuźniak Stanisław 8690
Kuźniar Bogusław 10862
Kuźniar-Plota Małgorzata 10178
Kuźnicka Danuta 4025
Kuźnicki Leszek 2845
Kuźmina Dariusz, rec. 8152
Kwaciszewski Józef 2690
Kwadrans Łukasz 2703
Kwapis Robert, rec. 1198
Kwapiszewski Marek 3264
Kwartalnik Architektury i Urbanistyki 88, 208
Kwartalnik Historii Kultury Materialnej 209
Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 210
Kwartalnik Historii Żydów 211
Kwartalnik Historyczny 212
Kwartalnik Muzyczny 3525
Kwasek Michał 5227
Kwasiborski Franciszek 4990
Kwaśkiewicz Maciej 6758
Kwaśnicka Marta 1209
Kwaśniewicz Katarzyna 2040, 3497
Kwaśniewicz Włodzimierz 1673, 4854
Kwaśniewska Anna, oprac. 2520
Kwaśniewski Artur 541, 2612

Kwaśniewski Lucjan 6029, 9003
Kwaśny Marek 3537
„Kwestia książąt” 9756
Kwiatek Aneta 3415, 8666; przedm. 8666; red. 8666
Kwiatek Anna 1592
Kwiatek Jolanta 5835
Kwiatkowska Agnieszka 3289; red. 3382
Kwiatkowska Barbara 2444, 10990
Kwiatkowska Elżbieta 10322
Kwiatkowska Krystyna 6779
Kwiatkowska Magdalena 3427, 3461
Kwiatkowska Wiesława 1253, 1254, 1257, 1264, 1267, 2142, 2676
Kwiatkowska-Frejlich Lidia 3603
Kwiatkowska-Jeznach Eliza 7647
Kwiatkowska-Kopka Beata 2017, 3813, 3852
Kwiatkowska-Wyrwisz Elżbieta 1448
Kwiatkowski Aleksander, rec. 3329
Kwiatkowski Antoni Wincenty 2681
Kwiatkowski Eugeniusz (1888–1974) 4595, 6030
Kwiatkowski Eugeniusz (ur. 1947), red. 3104
Kwiatkowski Karol 6674
Kwiatkowski Kazimierz 1778
Kwiatkowski Krzysztof 928, 2676; rec. 6895, 6910; współpr. 6894
Kwiatkowski Leopold 6031
Kwiatkowski Leszek 4024
Kwiatkowski Maciej 6032
Kwiatkowski Marek 3814, 3815
Kwiatkowski Michał 1663
Kwiatkowski Rafał, oprac. 4431
Kwiatkowski Stefan 929, 4935
Kwidzyn, woj. pomorskie 5092, 7057, 7082; powiat 10781; region 9380
Kwiecień Anna, red. 1839
Kwiecień Elżbieta 1770
Kwiecień Ewa, red. 5618
Kwiecień Marcin 4478, 10074; wyd. 7341
Kwiecień Mariusz 4477, 4478
Kwiecień Sabina 556, 3461; rec. 3515
Kwiecień Sebastian 9428; przedm. 9428; red. 9428
Kwiecińska Barbara 9757
Kwiecińska Magdalena 2686, 5052
Kwieciński Bartosz 3120, 4052
Kwieciński Wojciech 2657
Kwiek Julian 3120; wyd. 9035
Kwilecka Honorata 4642
Kwilecki Władysław 4642
Kwinta Krzysztof, red. 6487
Kwoczyński Władysław 5053
Kwolek Andrzej, red. 4554
Kwolek Marian 6798
Kwosek Jacek 3242
Kyc Katarzyna 10845
Kyc Łukasz 10845
Kysil Małgorzata 2130
Kyzioł Ryszard 6729

La Tour Georges de 1809
Labentz Anna 5273
Laberschek Jacek 2670, 7074, 7075
Labischová Denisa 6744
Labuda Adam S. 3609
Labuda Aleksander 8484
Labuda Gerard 984, 5312, 6033
Labuda Grzegorz 6531; rec. 4444, 4625
Labudda Jaromira, oprac. 8484
Lach Armin, oprac. 5924; wyd. 5924
Lach Jan 6668
Lach Olga 7449
Lachendro Jacek 103, 10075, 10863, 11120
Lachendro Jan Wiktor 6034
Lachowicz Anna, tł. 1514
Lachowicz Feliks 1919
Lachowska Magdalena 2054
Lachowski Janusz 10864
Lachs Jan Hilary 3120
Lachy Podegrodzkie 6668
Lacki Aleksander Teodor 7504
Lada Wojciech 8485, 10294
Laddach Agnieszka 5659
Lademann Mirosław 4479
Ladorucki Jacek 3461; przedm. 3461; red. 3439, 3461
Lagun Stanisław 5459
Lajdenfrost Adam 6111
Lakeberg Beata Dorota 5275
Lalak Danuta 772
Lalak Zbigniew, red. 10177
Lam Stanisław 3399
Lamb Johann Alois 4137
Lambert Mieszkowic 7088
Lament Bolesława zob. Bolesława Lament, bł.
Lament-Kosińska Angelika 2041
Lamentowicz Wojtek 5039
Lameński Lechosław 9326
Lamorski Tomasz 2316
Lamsdorf zob. Łambinowice
Lanckorona, pow. wadowicki 6603; region 6603
Lanckorońscy, ród 8793
Lanckorońska Karolina 5264
Lanckoruń, Ukraina 7434
Landa Teresa 5105
Landau-Czajka Anna 4454, 6354, 9327, 9542
Landázuri Carlos Ortiz de 4947
Landecka Halina 2017
Landowski Antoni 10623
Landsberger Franz 3006
Landywood, Wielka Brytania 6282
Lang Elżbieta 1498, 1983, 3816
Lang Wiesław 5654
Lange Katarzyna 5199
Lange Malwina 2352
Langenfeld Witold 9121
Langer Jan 6035

Langer Lawrence L., przedm. 9820
Langner Wiktor Zbigniew 3414
Langner Władysław 9771
Lango Maciej 1784
Langwald Karol 6036
Langwasser zob. Norymberga
Lanzmann Claude 4726
Lapunova Yuliia 11469
Larczewski Maciej 1978
Larecki Jan 10865
Larsson Carl 8895
Lasak Irena 69, 6037
Lasatowicz Maria Katarzyna, red. 11377
Lasek Józef 9912
Lasek Piotr 2054, 3817, 3818; red. 2054
Lasek-Surowiec Iwona 2581; red. 2581
Lasia Magda 8486
Lâska Vitalij 7137
Laske Jan 8487
Laski, pow. kępiński 6849
Laski, pow. warszawski zachodni 5106, 8973
Laskowa, pow. limanowski 5199
Laskowska Anna, przedm. 6918; red. 6918; współpr. 21
Laskowska Elżbieta 3460, 3641, 344
Laskowska Magdalena 3460, 8532
Laskowski Andrzej 8488, 9389
Laskowski Marcin 1380
Laskowski Mirosław 6038
Laskowski Piotr 4713; wyd. 9800
Lasocińska Estera 3290
Lasociński Jacek 5209
Lasota Bogusław 3521
Lasota Jacek 7076
Lasotki, pow. płocki 6494
Lastoŭski Alâksej 2647
Lasy. Od pokoleń dla pokoleń 4480
Laszczka Konstanty 1541
Laszczkowski Michał 9758; red. 186
Laszki Murowane, Ukraina 6798
Laszkiewicz Marzena, tł. 10391
Laszuk Anna 1255, 2687
Latasiewicz Marek 6735
Latawiec Krystyna, przedm. 3239; red. 3239
Latawiec Krzysztof 3011, 5366, 5446, 5487, 6661, 8313
Latkowo, pow. inowrocławski 6880
Latkowska Magdalena 5275
Lato Bogusław Józef 5447
Lato Grzegorz 4210
Latocha Krzysztof Grzegorz 4696, 7077
Latos Andrzej 457
Latos Tomasz 772
Latosiński Stanisław 3819
Latoszek Jacek 5419
Latoszek Marek 6039
Latour de, rodzina 5448
Latour Marzanna de 5448

Latowicz, pow. miński 1068, 1102, 4408, 6604; gmina 8285; region 6604
 Latowie, rodzina 5447
 Latrun, wzgórze w Izraelu 10162
 Latvijos užsienio reikalų ministro V. Muntero 9004
 Latyczów, Ukraina 5144
 Laudator temporis acti 3604
 Lâušuk Uladzìmir 7648
 Lauzer Marcin 6549
 Laveaux Ludwik de 6592
 Lavriŭskij Īvan Vasilovič 8801
 Lawaty Andreas 5276
 Lawenda Tomasz 7372, 7451
 Laz'ko Rygor 2647
 Lazzeri Katarzyna 3820
 Łąd, pow. słupecki 2324, 3822, 7115, 7420, 8494
 Łądek-Zdrój, pow. kłodzki 2412, 7479
 Le Goff Jacques 910
 Le Nart Barbara, tł. 10058
 Le Rouge Georges-Louis Leahy Stephen M. 2772
 Lebedeva Natal'â Sergeevna 4742, 10866
 Leben zwischen und mit Kulturen 2601
 Lebenstein Jan 1940
 Lebiedzicz Stefan 7463
 Lebow Katherine 10867
Lech. Gazeta Gnieźnieńska 8333, 8334
 Lech Jacek 6020
 Lech Janina 9936
 Lech Piotr 4861, 6637; przedm. 6637
 Lech-Jabłońska Bożena 1
 Lechoń Jan 2771, 2803, 6162, 11147, 11148
 Lechowicz Alina 3489
 Lechowicz Stanisław 9540
 Lechowicz Zbigniew 6577, 7078
 Lechwar Małgorzata 11408
 Leciejewicz Lech 70, 6040
 Leczkow Konrad 3172
 Leda Radosław 2650
 Leder Andrzej 2424
 Lederer Hugo 3006
 Lednica zob. Ostrów Lednicki
 Lednicka-Szczytt Maryla 3687
 Lednicki Aleksander 8567, 8937
 Ledóchowicz Ewa 9664; tł. 9663
 Ledóchowska Julia 8922
 Ledóchowska Urszula zob. Urszula Ledóchowska, św.
 Ledóchowski Mieczysław Halka 1766, 8022
 Ledwoch Janusz 9328, 10076
 Ledwoń Edmund, red. 3078
 Ledzińska Anna, red. 7280
 Ledzion Marzena 2487
 Leeb Johannes 10745
 Legan Józef 6592
 Legan Michał, red. 4018
 Legendziewicz Andrzej 6549
 Leges ab omnibus intellegi debent 11470
 Legeżyńska Anna 3287

Legieć Jacek 22, 2824, 8489; red. 134
Legionowo, woj. mazowieckie 289, 1176, 2380, 6606, 9859, 10383, 10956; Cegielnia 6605; powiat 8419; region 9859
Legiony Polskie 1914–1918. 1899
Legiony Polskie w czasie Wielkiej Wojny 8490
Legkun Oksana 2920
Legnica, woj. dolnośląskie 353, 458, 1267, 1469, 1745, 1973, 2232, 3072, 3114, 4433, 4495, 4496, 4509, 4588, 4741, 4858, 4862, 5273, 6607, 6983, 7190, 9705, 9874, 10342, 10363, 10562, 11139, 11288–11290, 11292, 11434, 11578; diecezja 11331; księstwo 2267, 7515; region 2581
Legucka Agnieszka 11389
Legutko Grażyna 3410; rec. 6270
Lehmann Reinhold 10886
Lehnardt Andreas 6301
Lehr Urszula 2795
Lehrer Erica, red. 2497
Leibmann Agnieszka 6798
Leibmann Ralph 6798
Leinwand Aleksandra Julia, rec. 128, 9102
Leiserowitz Ruth, red. 2433
Leitgeber Bolesław 5039
Leitgeber Jarosław 6678
Lejman Beata 3821
Lekan-Mrzewka Joanna 8580
Leksy Gabriela 6801
Leksykon mitów, symboli i bohaterów Górnego śląska 112
Leksykon piłsudczykowski 5449
Leksykon Polaków w Republice Czeskiej i Republice Słowackiej 5450
Lektury Wacława Potockiego 3291
Lelas Wojciech 9428
Leleń Andrzej 2487, 4119
Leleweł Jan Paweł 8678
Leleweł Joachim 594, 880, 886, 934, 1052, 3170, 3458, 5254, 6404, 8793
Lelis, pow. ostrołęcki 6608; region 6608
Lelów, pow. częstochowski 459; ziemia 5532
Lelusz Henryk 11386
Lelwic Jerzy 9121
Lem Stanisław 3309
Lemann Natalia 10972
Lemann-Zajicek Jolanta 4093
Lemańczyk Magdalena 2705
Lemański Janusz 5109
Lemański Rafał, oprac. 6678
Lemka Wanda 9759
Lemke Paweł 7812
Lemkin Rafał 5270, 6041, 6347
Lempart-Geratowska Marta, red. 3575
Lempertienè Lara, rec. 8764
Lempkowski Jan 4855
Lempp Ulrich 2676
Len Ryszard 1469
Lenarczyk Leszek 6534, 9968; red. 6534, 9968
Lenart Agnieszka 4726
Lenart Mirosław 7649
Lenart Zbigniew 4752
Lenartowicz Ryłko Jadwiga 10207
Lenartowicz Teofil 4481
Lenartowicz Teofil (1822–1893) 2815, 8917

Lenartowicz Wojciech 7645
Lenczowska Cecylia z Cerchów 8618
Lenczowski Tadeusz Pająk 8618
Lenda Jerzy 4832
Lenda medii aevi 3822
Lengyel, magyar „két jó barát” 10425
Leniarek Mieczysław K. 2019, 3823
Leniart Ewa 1240, 4687
Lenica Alfred 5386
Lenica Jan 1776
Lenicowie, rodzina 6678
Lenin Vladimir Il'ič 1594, 7997, 9424, 9657, 10666
Lenino, Białoruś 10301
Lenkowie, rodzina 6478
Lentas Beata 1820
Leńczuk Mariusz 3168
Leo Jan 2602
Leociak Jacek 1649, 5848; rec. 9951; red. 3298
Leon Piotr Nowakowski, bł. 5604
Leonard F. Chrobot (1938–2014) 5765
Leoniuk Tomasz Marek 4776
Leontowicz Karolina 4053
Leończuk Jan, red. 315
Leończyk Sergiusz 8201
Leoński Jacek 2427
Lepalczyk Anna 7947
Lepcke Ferdinand 3725
Lepecki Mieczysław Bohdan 5287
Lepri Valentina 7650, 7776; przedm. 7776; red. 7776
Lepszy Kazimierz 7651, 7652
Lesiak Henryk 5721
Lesiak Władysława 6042
Lesiak-Przybył Bożena 8491; wyd. 7973
Lesiakowski Krzysztof 6404, 10077, 10078, 10868, 11137; red. 10899
Lesiewicz Włodzimierz 8680
Lesińska Aleksandra, red. 46
Lesiów Michał 761
Lesisz Ewelina 2734
Lesko, woj. podkarpackie 5294; region 5294
Lesmaitis Gediminas, wyd. 2565
Lesser Aleksander, il. 958
Lester Sean 2626
Leszczak Teodor 3100
Leszczelowski Jarosław 6638, 6809; polem. 6809
Leszczowate, pow. bieszczadzki 8130
Leszczyn Szlachecki, pow. plocki 5293
Leszczyna Dorota 2872
Leszczyna, pow. złotoryjski 6609; region 6609
Leszczyna. Monografia 6609
Leszczyny, pow. kielecki 9040
Leszczyńscy, ród 6481, 7333
Leszczyńska Agnieszka, red. 4162
Leszczyńska Cecylia 890, 9329
Leszczyńska Ewa 3824
Leszczyńska Kamila Joanna 2938
Leszczyńska Krystyna 4664, 11471, 11472

Leszczyńska Stanisława 6043
Leszczyńska Zofia 5451
Leszczyńska-Skowron Klara 7450
Leszczyński Grzegorz 1679
Leszczyński Kamil Marek 1984, 2429
Leszczyński Marcin 1231, 10079
Leszczyński Mariusz 6049
Leszczyński Paweł A. 4684, 10869
Leszczyński Prokop 8401
Leszczyński Rafał (ok. 1526–1592) 7797
Leszczyński Rafał (1650–1703) 7307
Leszczyński Rafał Marcin 7388, 7451; red. 4914
Leszczyński Ryszard 4482, 9330
Leszczyński Tadeusz 4387
Leszczyński Wacław 6044, 6672, 6798
Leszczyński Władysław (Aleksander) 7789
Leszczyński Zdzisław 10080
Leszczyński Zenon 6013
Leszczyńskie województwo 5089
Leszek Biały 6950
Leszkowicz Tomasz 10870, 10871; rec. 6471
Leszno, woj. wielkopolskie 290, 3437, 3459, 3487, 3488, 3625, 4384, 5439, 7450, 7797, 8171, 8690, 9063, 9569, 10139, 10911; Gronowo 9894; obóz Grune bei Lissa 9894; region 4250
Leś Ewa 11367
Leś-Runicka Maria 1990
Leśkiewicz Rafał, przedm. 1279; red. 1279
Leśmian Bolesław 3297
Leśna, pow. lubański 432; Szubieniczna Góra 2412
Leśniak Dawid 3697
Leśniak Edward 10886
Leśniak Ewa 11473
Leśniak Franciszek (1846–1915) 8361
Leśniak Franciszek (ur. 1953) 2993, 4454, 5300, 6668, 7079, 7653; rec. 6505, 7945
Leśniak Jerzy 4483, 5300, 6668, 11474; rec. 10527
Leśniak Tomasz 5300, 5300
Leśniakowska Marta 1808
Leśniański Wacław 5537
Leśnicki Zbigniew 6595
Leśniczak Grażyna 2488
Leśniewska Anna Maria 10872
Leśniewska J. Ewa 1585, 8492, 8493, 9331
Leśniewska Jolanta 569, 1315
Leśniewska-Napierała Katarzyna 11336, 11475
Leśniewski Andrzej 5259
Leśnodorski Zygmunt 6162
Letkiewicz Ewa 3625, 3627; rec. 3617
Letkiewicz Sławomir 2843
Letko Paweł 10738
Letnia Szkoła Historii Najnowszej 2669
Letters from readers in the Polish American Press, 1902–1969, 2563
Levin Vladimir 2747
Levinger Esther 3681
Lew Daniłowicz, księżę halicko-włodzimierski 7137, 7212
Lewalski Krzysztof 4935; oprac. 8044; przedm. 8044; rec. 8616
Lewandowska Agata, red. 3695
Lewandowska Dorota 635, 5054, 8494

Lewandowska Ewa 5388, 8254
Lewandowska Grażyna Małgorzata, oprac. 1824; red. 3428
Lewandowska Izabela 2010, 2731, 10873, 11138
Lewandowska Jadwiga 2489, 6517, 6852
Lewandowska Janina z Dowbor-Muśnickich 6751
Lewandowska Karolina 1805
Lewandowska Liliana, rec. 5280; red. 3246
Lewandowska-Malec Izabela 2663, 4666
Lewandowski Andrzej, tł. 6828
Lewandowski Grzegorz 1072
Lewandowski Henryk Jan 5214
Lewandowski Jan 9024; rec. 8206
Lewandowski Jan Franciszek 6045, 9266, 9332, 10874, 11196
Lewandowski Janusz Bogdan 4150
Lewandowski Konrad T. 5217
Lewandowski Łukasz 3775
Lewandowski Mateusz 6918
Lewandowski Mirosław 10689; współpr. 10355, 10466
Lewandowski Paweł 11476
Lewandowski Piotr 3533, 4743; rec. 7611; red. 3533
Lewandowski Przemysław 4667
Lewandowski Rafał, oprac. 1909
Lewandowski Robert 3825, 6566; wyd. 7975
Lewandowski Stanisław 2935, 7047
Lewandowski Teodor 11063
Lewandowski Waclaw 2803
Lewandowski Władysław 6046
Lewandowski Włodzimierz 924
Lewandowski Zbigniew 5662
Lewański Julian 4088
Lewaszkievicz Tadeusz 2619
Lewczak Sławomir 5452
Lewczak Teresa 5452
Lewczuk Jarosław 6714, 6845
Lewczyński Jerzy 10352; fot. 1909
Lewicka Lidia 3459
Lewicka Magdalena 1030, 3241, 3378; rec. 2915
Lewicka Maria Ludwika 2064, 2072
Lewicki Anatol 930
Lewicki Arkadiusz 4092, 5204
Lewicki Jakub 2032, 2045, 3857
Lewicki Justyn 2994
Lewicki Przemysław 9968
Lewicki Tomasz 4872
Lewik-Tsirigotis Ewa, red. 2948
Lewin Abraham 9760
Lewin Kurt I. 10120
Lewin Moshe, red. 4786
Lewin Paulina 6047
Lewkowicz Piotr 3415, 6404
Lewków, pow. ostrowski, woj. wielkopolskie 9359
Lewnowa Helena z Byczkowskich 5312
Lewoc Joanna, oprac. 6172
Lewocza, Słowacja 2126
Lewonowska Magdalena 9426
Leydo Kazimierz 6048

Leyko Małgorzata 11421, 11578
 Lezina Evgenija 11240
 Leżajsk, woj. podkarpackie 2652; region 2652
 Leżańska Wiesława 3061, 8495
 Lębork, woj. pomorskie 3704
 Lgocki Andrzej 9333
 Libelt Jerzy 9397
 Libelt Karol 8500
 Libenštejn Aleksandr Il'ič 7200
 Libera Leszek 3292, 3321
 Libera Paweł 2685, 5521, 5530, 9758, 10687; oprac. 4746; rec. 5042; wyd. 4746, 9005
 Libera Piotr 4171, 5453
 Libera Zbigniew 2686, 9872
 Liberalizm czy interwencjonizm? 11477
 Liberalizm polski 4744
 Liberation or subjugation? 1728
 Libia 4886, 9022
 Libicki Jacek 11478
 Libionka Dariusz, rec. 5376, 10222, 10340; red. 368
 Libor Jan 7187
Libri Gedanenses 213
 Librowski Stanisław 633, 687, 1350, 6049
 Libusza, pow. gorlicki 10465
 Lica Aneta, red. 3172
 Lica Zenon 3172; red. 3172
 Lichański Jakub Zdzisław 2828, 3358, 5217
 Licheń Stary, pow. koniński 1745, 5059
 Lichnerowicz Ewa 3415
 Lichocka Halina 8496
 Lichoła Lech 2052
 Lichończak-Nurek Grażyna 7654
 Lichota Marcin 5651
 Lichtblau Krzysztof 2695
 Lichy Kolja 5274
 Lida, Białoruś 3054, 3163, 9426; ziemia 9832
 Lidzbark Warmiński, woj. warmińsko-mazurskie 2054, 3430, 4315, 7655, 7930, 9946
 Lidzbark Warmiński w wieku Oświecenia 7655
 Lidzbarski Marek 5817
 Liebelt Johannes 10962
 Lieberman Herman 8023
 Liedke Marzena 5098, 7451, 7656; przedm. 7253; rec. 2572; wyd. 7253
 Liedtke Joanna Ewa 5998
Liegnitzer Tageblatt 10342
 Liekis Šarūnas 2747; red. 242
 Liepuonius Vladas, rec. 7429
 Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė 7657, 7658
 Lietuvos ir Lenkijos diplomatiniai santykiai 1938–1940 metais 9005
 Lietuvos ir Lenkijos santykiai 9006
 Lietuvos istorija 2603
 Lietuvos karai 2604
 Lietuvos katalikų dvasininkai XIV-XVI a. 5454
 Liévin Albert Karl Ludwig 6528
 Liga Narodowa 8024
 Liga Narodowa (1893–1928) 2564
 Ligarski Sebastian 10875–10877, 11139, 11282; red. 10972
 Ligęza Artur 11394; przedm. 11394; red. 11394

Ligęza Krzysztof 4832
Ligęza Wojciech 2803, 3297
Lignowy Szlacheckie, pow. tczewski 6610
Ligocka Roma 11421
Lihač Tamara Uladzimiraŭna, rec. 4042
Liibek Tõnis 759
Lijewska Elżbieta 2831
Lijka Justyna 1757, 1758; red. 1757
Likowski Edward 693
Likus Bogdan 10426
Lilien Olga Blanka 4570
Lilka. Maria Pawlikowska-Jasnorzewska we wspomnieniach i listach 6162
Lilla Teresa 6050
Liman Kazimierz 3030
Limanowa, woj. małopolskie 3398, 8381, 8668
Limisiewicz Aleksander 7063; przedm. 7063; red. 7063
Linda Bogusław 4054
Linda Katarzyna, rec. 2530
Linde Samuel Bogumił 8164, 8239
Linde-Usiekniewicz Jadwiga 3207
Lindenbaum Herman 10183
Lindenhayn-Fiedorowicz Agnieszka 3826; tł. 3695
Lindmajer Józef 8497
Lindner Jacek 11479, 11480
Linek Bernard 2694, 5274, 6802, 8498, 8499, 9587, 10878; red. 8885; współpr. 8387
Linert Andrzej 4055, 5849, 11481
Linetty Jakub 7659, 8500; rec. 2858
Link Bernard, red. 112
Link-Lenczowska Stanisława 1729
Linkner Tadeusz 3172, 3293, 3398
Linowscy, rodzina 5455
Linowska Barbara 5455
Linówko, pow. stargardzki 5556
Lipce Reymontowskie, pow. skierniewicki 3399, 6611
Lipczik Agata 3625, 3627
Lipelt Robert 1485, 8501; rec. 4552; red. 304
Lipian Bernadeta 6358
Lipianki, pow. kwidziński 6845
Lipie, pow. tomaszowski, woj. łódzkie 5407
Lipiński Józef Jan 2492
Lipinki, pow. wołomiński 5675
Lipińska Izabela 6670
Lipińska Janina 6027
Lipińska Justyna 11384
Lipińska Małgorzata, red. 11510
Lipińska Wanda 10427, 11316, 11317
Lipińska-Postawa Barbara 10660
Lipiński Cezary 6742
Lipiński Eugeniusz 4624, 4624
Lipiński Piotr 6225
Lipiński Stanisław 4484, 8502, 8503
Lipiński Tymoteusz 835
Lipiński Tomasz (Tomek) 4153
Lipka Arkadiusz 3827
Lipka Monika 1234
Lipniewska Kamila 5092

Lipniki, Ukraina 9730
Lipno, woj. kujawsko-pomorskie 3066
Lipok-Bierwiaczonek Maria 9336; przedm. 9336; red. 9336
Lipońska-Sajdak Jadwiga 4485, 9266
Lipoński Wojciech, przedm. 4274
Lipówka zob. Września
Lippa Bartłomiej 4856
Lipphardt Anna 2732
Lipps Theodor 3006
Lipscher Winfried 10879
Lipsk, Niemcy 2592, 8409
Lipsk, pow. augustowski 3961, 8007; region 2443
Lipska Dominika, red. 4884
Lipska Katarzyna 1985
Lipska Monika 5204
Lipska-Koziołowa Halina 5495
Lipska-Szpunar Małgorzata 3828
Lipski Jan Józef 9334
Lipski Józef 8062
Lipski Paweł 1985
Lipski Tadeusz 10796
Lipsko, woj. mazowieckie 1877, 10160
Liro Justyna 4947
Lis Aleksandra 4321
Lis Artur 4668, 6960, 7080
Lis Cezary Jan 6012, 10081
Lis Małgorzata 1114, 1115, 1125, 1126, 3490
Lis Marek 1404, 4056, 8504; polem. 8461; red. 1404
Lis Michał 931, 2663, 4793, 11482; red. 4793
Lis Paweł 2880
Lis Rafał 7660, 7661
Lis Tomasz Jacek 2101, 8505
Lisek Joanna 2759
Lisiak-Gębala Dobrawa 3222, 3228; przedm. 3222; red. 3222, 3228
Lisiakiewicz Rafał 11534
Lisičenok Elena A. 7662
Lisicka Małgorzata 3372, 8506, 8866
Lisicki Stanisław 7443
Lisiecka Katarzyna 7450
Lisiecka Sława, tł. 1750
Lisiecki Leszek 4843
Lisiecki Marcin 5265
Lisiewicz Teodozja 6162
Liskowacka Jolanta 3315, 3452, 5828
Liskowacki Artur Daniel 3309, 4057, 6731
Lisków, pow. kaliski 9953
Lisman Katarzyna 4119
Lisohub Jakub 2103
Lisok Marta 1777
Lisowicz-Żurek Dorota 2143, 2662, 4454, 6505; rec. 4654, 4923
Lisowska Ewa 7063
Lisowska Kinga 1279, 3039; red. 3039
Lisowska Żaneta 4427
Lisowska-Gaczorek Aleksandra 6848
Lisowski Bogdan 6580
Lisowski Cezary 3641

Lisowski Mikołaj 6827, 6846; przedm. 6846; red. 6846
 Lisów, pow. lubliniecki 2103
 Lissowski Tomasz 4237
 List pasterski arcybiskupów i biskupów dycecyi niemieckich 8025
 Lista proboszczów parafii p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Żywcu 5456
 Listkowska Bożena, red. 5611
 Listopad Jadwiga 6051
 Listov Viktor 5215
 Listowski Waldemar 3520, 10178, 10614, 11040
 Listowski Witold, red. 4706
 Listy cesarza Fryderyka III Habsburga w Archiwum Państwowym w Gdańsku 6899
 Listy ludzi pióra związanych z Lublinem i Lubelszczyzną 9007
 Liszewska Agnieszka, red. 3081
 Liszka Józef 5774
 Liszka Marek 2429
 Liszki, pow. krakowski 8979
 Liszno, pow. chełmski 4484
 Liszt Franz von 4660
 Literackie portrety Chojnic 3294
 Literatura hebrajska w Polsce 3295
 Literatura kryminalna 3296
 Literatura, kultura religijna, polskość 3297
 Literatura polska wobec Zagłady (1939–1968) 3298
 Literatura w granicach prawa 3299
 Lites ac res gestae inter Polonos Ordinemque Cruciferorum 6900
 Litewski plan oswobodzenia Wilna 9008
 Little Duncan 10082
 Liturgia w klasztorach paulińskich w Polsce 5055
 Liturgiczny grzebień z Ostrowa Lednickiego 4322
 Litwa (Wielkie Księstwo Litewskie) 13, 115, 242, 291, 481, 483, 485–487, 490, 491, 505, 508, 509, 558, 794, 827, 828, 832, 843, 844, 867, 889, 900, 911, 930, 934, 955, 972, 983, 993, 1030, 1035, 1068, 1475, 1498, 1989, 2032, 2075, 2087, 2103, 2142, 2150, 2171, 2198, 2278, 2353, 2548, 2549, 2576, 2583, 2589, 2592, 2603, 2604, 2607, 2619, 2626, 2634, 2638, 2642, 2646, 2648, 2650, 2657, 2658, 2664, 2679, 2681, 2684, 2700, 2706, 2712, 2724, 2725, 2745, 2747, 2761, 2776, 2777, 2784, 2786, 2789, 2815, 2828, 2981, 3020, 3093, 3179, 3193, 3229, 3241, 3246, 3249, 3280, 3321, 3378, 3387, 3415, 3420, 3458, 3529, 3706, 4359, 4385, 4558, 4687, 4748, 4791, 4844, 4950, 4951, 5112, 5149, 5232, 5245, 5252, 5254, 5430, 5454, 5500, 5539, 5551, 5561, 5637, 6147, 6401, 6670, 6892, 6923, 6924, 6945, 6970, 7108, 7139, 7152, 7200, 7208, 7212, 7253, 7313, 7315, 7366, 7374, 7388, 7409, 7415, 7420, 7429, 7430, 7431, 7450, 7477, 7481, 7524, 7528, 7532, 7535, 7537, 7546, 7559, 7561, 7564, 7570, 7582, 7593, 7609, 7627, 7638, 7656–7658, 7667, 7697, 7719, 7726, 7754, 7796, 7798, 7813, 7815, 7830, 7838, 7886, 7903, 7906, 7920, 7928, 7938, 7943, 7946, 7948, 7952, 7957, 7980, 8008, 8040, 8121, 8240, 8318, 8344, 8380, 8392, 8407, 8522, 8551, 8585, 8666, 8678, 8680, 8682, 8701, 8762–8764, 8793, 8836, 8881, 8906, 9004, 9006, 9008, 9189, 9241, 9247, 9292, 9338, 9339, 9356, 9609, 9656, 9777, 9987, 10054, 10240, 10364, 10587, 11152–11155, 11336, 11343, 11475, 11555, 11561; Kowieńska 2763
 Litwicka Barbara, wyd. 10347
 Litwin Grażyna, red. 2942
 Litwin Henryk 2644, 4776, 7663; rec. 2348
 Litwin Jerzy 1551
 Litwinowicz Aleksander 9654
 Litwinowicz-Drożdziel Małgorzata 8507, 8866
 Litwińska Monika 10666, 10674, 10880
 Litwiński Robert 9286, 9482
 Lityńska Aleksandra 2825
 Lityńska-Zajac Maria 6639, 7222
 Lityński Adam 223, 932, 2663, 4687, 10881, 10882; rec. 10246, 11178
 Liwoch Radosław 4857
 Liwoch Sebastian 2688
 Liwonia 2643

Lizak Wiesław, red. 6548
Lizbona 3671, 3916
Liżewska Iwona 2072, 3694, 6736; red. 2072
Loba Szymon 4058
Loebl Bogdan 3300
Loew Peter Oliver 2796, 5273, 5275, 6528
Loewy Helena 4570
Loewy Otton 4570
Lohman Wanda, red. 897, 2825, 5818, 7055
Lokalna społeczność żydowska 2733
Lolo Radosław 1071, 1109, 1127–1129, 1492, 2661, 2681, 5098, 6632, 7664
Lombardia 523
Lomonosov Andrej 8508
Lomová Priska 5378
Lompa Józef 3249
Londyn 479, 2656, 2658, 2795, 3297, 3323, 3520, 4259, 4698, 5836, 5837, 6421, 7733, 8110, 9013, 9798, 10099, 10174, 10178, 10180, 10398, 10458, 11188, 11297, 11318, 11542
Londzin Józef 8379
Long formation of the region Silesia 6738
Longa Anna 2261
Longchamps de Bérier Bogusław 8377
Longchamps de Bérier Roman 6052
Longerich Peter 10083
Loos Helmut 3006, 4188
Loranty Michał 10883
Lorbiecki Andrzej 10084
Lord Acton zob. Acton John
Lorek Dariusz 2352
Lorek Maria 3012, 6232
Lorenc Jakub 1064
Lorenc Józef 4486
Lorencowicz Aleksander 3402
Lorens Beata 919, 2657, 4951, 7665, 7666; rec. 7340
Lorenz Torsten 8793
Loret Maciej 6053
Lorinser Karol Ignacy 5497
Lorkowska Halina 6155
Lorkowski Piotr W., red. 308
Los Angeles, Stany Zjednoczone Ameryki 1070, 1372, 2669, 4268, 8093, 11361
Los' Valentina 1483
Losik-Sidorska Aleksandra 1707, 2079, 2131
Lotarski Piotr 4872
Lotaryngia 3372, 8983
Loth Roman 5777, 10428
Lotnictwo w Przełamaniu Gorlickim 1915 r. 8509
Louchin Jolanta, red. 11390
Louvain-la-Neuve, Belgia 3527
Lovell Kinga Kamila 10884, 10885
Lovell Marek 3829
Löw Andrea 10085
Löw Ryszard 2759, 3301
Lower Wendy 10086
Lozanna, Szwajcaria 3364
Lozny Ludomir R., red. 2832
Luba Iwona 8510
Luba Vital', wyd. 7959

Lubaczów, woj. podkarpackie 6612, 7298, 10233; region 3849
 Lubaczów. Miasto na Kresach 6612
 Lubań, szczyt w Gorcach 11598
 Lubań, woj. dolnośląskie 1316
 Lubartów, woj. lubelskie; region 9686
 Lubaszewska Antonina 3410
 Lubaszewski Zbigniew Sławomir 4487, 5436, 5437, 5457, 6501, 10087
 Lubawa, pow. iławski; ziemia 5156
 Lubczyńska Aleksandra 3427, 9335; rec. 8736
 Lubczyński Mariusz 5458
 Lubecka Joanna 10738, 11120, 11240; rec. 9986
 Lubecko, pow. lubliniecki 4906
 Lubeka, Niemcy 6528
 Lubelczyk Antoni 6728
 Lubelski Jakub 3384
 Lubelski Marek J. 11376
 Lubelski Tadeusz 4059, 5983
 Lubelskie województwo 4532, 4692, 5035, 7838, 9208, 9270, 9288, 10580, 11062, 11159, 11501
 Lubiąż, pow. wołowski 919–921, 2052, 2670, 3713, 4136, 6958
 Lubicz-Lisowski Juliusz 6162
 Lubicz-Łapiński Łukasz 2679
 Lubicz-Miszewski Zbigniew, współpr. 3080
 Lubieniecka Małgorzata 8511
 Lubieniecki Julian 4488
 Lubień, pow. piotrkowski 2039
 Lubin, pow. kamieński 7147
 Lubin, woj. dolnośląskie; powiat 2325
 Lubinus Eilhard 2352, 7820
 Lubiń, pow. kościański 2091
 Lubiński Andrzej 5157; rec. 3211
 Lubiński Lajb 9761
 Lübke Christian 6956
 Lublin 177, 267, 292, 405, 598, 674, 962, 1032, 1036, 1070, 1216, 1264, 1267, 1317, 1318, 1360, 1384, 1385, 1425, 1426, 1498, 1595, 1747, 1748, 1840, 2045, 2116, 2144, 2202, 2589, 2645, 2661, 2664, 2740, 2743, 2759, 2855, 2880, 2921, 2924, 2940, 3077, 3094, 3112, 3136, 3263, 3280, 3284, 3323, 3328, 3415, 3547, 3592, 3603, 3604, 3650, 3687, 3742, 3904, 3916, 3936, 3998, 4007, 4090, 4415, 4550, 4563, 4642, 5025, 5228, 5234, 5382, 5451, 5604, 5956, 6013, 6052, 6440, 6896, 6946, 6979, 7282, 7525, 7526, 7890, 7911, 8166, 8643, 8724, 9007, 9042, 9066, 9148, 9171, 9464, 9489, 9497, 9675, 9684, 9907, 10072, 10443, 10480, 10687, 10742, 10847, 10959, 11072, 11129, 11380, 11425, 11469, 11578, 11586; archidiakoniat 7803; archidiecezja 2314, 2338, 4949, 11595; diecezja 2314, 2338, 2581; getto 9910; Lubelszczyzna 1, 1181, 2551, 2581, 3034, 3513, 3628, 3742, 3743, 3792, 3916, 3998, 4363, 4642, 4823, 5239, 5355, 5994, 6631, 7645, 8062, 8285, 8757, 9007, 9209, 9881, 10023, 10278, 10319, 10488, 10664, 10669, 10982; obóz Majdanek 1596, 9680, 9696, 9928, 9992, 10023, 10087; Podzamcze 9910; region 2855, 5442, 6896, 8760, 10072, 10222, 10520; unia 2678, 7409; wikariat 8269; ziemia 6992
Lublin. Kultura i Społeczeństwo 2924
Lubliner Tugblat 3513
 Lubliner Wiktor zob. Ostrowski Wiktor
 Lubliniec, woj. śląskie 2662, 4845, 7967, 11446
 Lubnów, pow. trzebnicki 2412
 Lubojańska Eliza 1702
 Lubomia, pow. wodzisławski 6789
 Lubomirscy, ród 3538, 3671, 7385, 7694, 8203
 Lubomirska Izabela z Czartoryskich 3497
 Lubomirska Maria 3402, 4731
 Lubomirski Edward 8925
 Lubomirski Józef 7698
 Luboml, Ukraina 5001; dekanat 8995
 Luboń, pow. poznański 4628; Żabikowo 3806, 10136

Luboń-Radwańska Agnieszka 3671
 Luboński Paweł, red. 241
 Luboradzcy, rodzina 5407
 Lubraniec, pow. wrocławski 4252, 4253, 8471; region 4253
 Lubrański Jan 7736
 Lubuska ziemia 1489, 1674, 2103, 2930, 3222, 3336, 4822, 4946, 5191, 5212, 6613–6615, 10660, 11079, 11184, 11578
 Lubuskie Muzeum Wojskowe 1985-2015. 1673
 Lubuskie Pojezierze 6871
 Lubuskie województwo 1070, 1996, 2045, 2123, 3807, 6615
 Lučakìvs'ka Ivanna L'vìvna 11532
 Lucerna, Szwajcaria 8354
 Luchowski Wojciech, red.
 Lück Helmut E., red. 5488
 Ludendorff Erich 8026, 8650
 Ludorowski Lech 8512
 Ludwiczak Wiesława 8513
 Ludwik II, książę legnicko-brzeski 6931
 Ludwik II Jagiellończyk 2592
 Ludwik Fleck. Tradycje, inspiracje, interpretacje 2874
 Ludwik Węgierski 2592, 7480
 Ludwinów zob. Kraków
 Ludzie dwudziestolecia międzywojennego 9336
 Ludzie Sierpnia 80 w Gdyni 10429
 Ludzie Szczecina 5459
 Ludzie Znaku 10886
 Ludźmierz, pow. nowotarski 5945
 Lukas Katarzyna, red. 2956
 Lukas Richard C. 10088
 Lukowski Jerzy 2648
 Lukšaitė Ingė 483, 2603, 7667
 Luksemburg Róża 5274
 Luł Marcin 3249; red. 3249, 3299
 Lulek Piotr 2490
 Lulewicz Dominik 1717, 1743, 3830
 Lulewicz Henryk, oprac. 2684
 Lulkiewicz Katarzyna, red. 2968
 Lummer Otto 3006
 Lunde Henrik O. 7668
 Lundgreen Conrad Daniel(son) 7520
 Lurandy Marcin 4830
 Lusek Joanna 5272, 5751, 9266
 Lusowo, pow. poznański 6751
 Lusówko, pow. poznański 6751
 Lustracja województw Prus Królewskich 7295
 Lustracja województw wielkopolskich i kujawskich. Województwo inowrocławskie 1765. 7296
 Lustracje przeprowadzane w klasztorach wielkopolskich 8027
 Lustracje starostwa konińskiego z 1765 r. 7297
 Lutcza, pow. strzyżowski 8099
 Luter Andrzej 10887
 Luterek-Cholewska Jadwiga, red. 102
 Luther Martin 7669, 7797
 Lutheran churches in Early Modern Europe 7669
 Lutkowski Tadeusz 5056
 Luto-Kamińska Anetta 3241
 Lutomierski Marcin Łukasz, wyd. 10385
 Lutosławski Kazimierz 3013

Lutosławski Wincenty 2840, 9490
 Lutosławski Witold 10145
 Lutostańska Alicja 5715
 Luty Tadeusz 10556
 Lutynia, pow. średzki, woj. dolnośląskie 7437
 Luzino, pow. wejherowski; parafia 7840
 Lwowskie województwo 3090, 9286, 9303
 Lwów, Ukraina 293, 451, 556, 557, 733, 886, 905, 923, 946, 953, 1015, 1374, 1376, 1378, 1459, 1481, 1482, 1577, 1671, 1681, 1738, 1775, 1783, 1809, 1887, 2007, 2111, 2165, 2413, 2434, 2576, 2584, 2589, 2644, 2648, 2652, 2656, 2657, 2661, 2671, 2694, 2734, 2759, 2863, 2876, 2902, 2909, 2979, 2993, 3024, 3047, 3054, 3065, 3100, 3121, 3146, 3295, 3371, 3390, 3460, 3497, 3515, 3553, 3558, 3769, 3916, 3934, 3989, 4035, 4044, 4101, 4225, 4251, 4558, 4776, 4795, 4850, 4947, 5037, 5038, 5159, 5198, 5237, 5239, 5292, 5328, 5369, 5480, 5537, 5910, 5912, 5956, 6052, 6265, 6330, 6347, 6348, 6349, 6616–6620, 6798, 7039, 7281, 7345, 7450, 7483, 7970, 8013, 8020, 8029, 8030, 8056, 8066, 8090, 8154, 8360, 8380, 8399, 8516, 8526, 8700, 8707, 8723, 8758, 8793, 8882, 8953, 9011, 9015, 9066, 9094, 9099, 9102, 9224, 9302, 9340, 9373, 9389, 9414, 9415, 9443, 9448, 9535, 9601, 9688, 9731, 9816, 9839, 9893, 10008, 10120, 10135, 10211, 10234, 10278, 10380, 10445, 10614, 10742, 11085; archidiecezja 5038, 5179; eparchia 7420; metropolia unicka 8022; region 120, 2657, 9959; ziemia 7449
 Lwów: lustro. Obraz wzajemny mieszkańców Lwowa 6619
 Lwów. Miasto – społeczeństwo – kultura 6618
 Lysko Aljozy 5358
 Lyszczyna Jacek 3264
 Lyszczyna Marek 6296

Łabęcka-Józwiakowska Grażyna 641
 Łabędzka Emilia, rec. 6661
 Łabędzki Leszek 2903
 Łabędź Krzysztof, przedm. 11430; red. 11430
 Łabędź Leopold 2801
 Łabędź Piotr 7670, 7671; rec. 7535
 Łabiszewska Irena 6404; red. 1428
 Łabiszyn, pow. żniński 1958; region 1958
 Łaborewicz Edyta 1267
 Łaborewicz Ivo 2687, 2694, 9337, 10888, 10889; red. 286, 1844; tł. 1844
 Łabowa, pow. nowosądecki 6621
 Łabunie, pow. zamojski; gmina 9662
 Łabuńki Pierwsze, pow. zamojski 3953
 Łabuszewski Tomasz 11240; red. 11183
 Łabuz Katarzyna 1469, 3492
 Łabuz Marek 11483
 Łach Anna 3516
 Łach Halina 4898, 9426
 Łach Wiesław Bolesław 8650, 8732, 9338, 9426, 10344; przedm. 4898; red. 4898
 Łachacz Olga 11391
 Łachowski Paweł 6714
 Łachwa, Białoruś; getto 9886
 Ład wersalsko-ryski 9339
 Łada-Zabłocki Tadeusz 3247
 Ładniewska Wanda 3687
 Ładoś Aleksander 10002
 Ładygin Zbigniew, red. 2360
 Ładzyń, pow. miński 5325
 Łaga Zuzanna, wyd. 10538
 Łagiewski Maciej, przedm. 1842, 3903, 4532; wyd. 1842
 Łagodzińska Anna, wyd. 9761
 Łagojda Krzysztof 894, 2815; rec. 2424, 4798, 9807

Łagów, pow. świebodziński 6631
Łaguna-Raszkiewicz Kamilla 2759
Łajczak Adam 2316
Łajming Anna 3294, 5312, 9009
Łajming Mikołaj 9009
Łakomiec Beata 1165
Łakomik Zofia 5784
Łakomy Katarzyna 2019, 9389; red. 2019
Łakomy Maciej 4489
Łambinowice, pow. nyski 214, 1498, 1597, 1598, 5274; obóz Lamsdorf 5272, 5617, 8765, 10023, 10231
Łambinowicki Rocznik Muzealny 214
Łanczkowski Romuald 11362
Łanczot Maria 5266
Łaniecki Sławomir, red. 6600
Łanuszka Magdalena 3460, 3671, 5228
Łańcuchów, pow. łęczyński 1585, 8492, 9331
Łańcut, woj. podkarpackie 1749, 2657, 3415, 3419, 3663, 3726, 4220, 4486, 6622, 6623, 9900
Łapa Małgorzata, rec. 8112, 9148
Łapa Mirosław, red. 4724
Łapa Zuzanna 2733
Łapicki Andrzej 10991
Łapicz Czesław 1030, 3241, 3387
Łapiński Krzysztof, wyd. 8063
Łapiński Piotr 2222, 2690, 10890, 11213
Łapiński Tadeusz 3667
Łapiński Zbigniew 4190
Łapo Jerzy Marek 6786, 6855, 8514
Łapot Mirosław 538, 8515, 8516, 9340
Łapott Jacek 1677
Łapsze Niżne, pow. nowotarski 2199
Łapsze Wyzne, pow. nowotarski 2058
Łaptos Józef 10891
Łapuć Wiesława 3415
Łarionow Dominika 10892
Łask, woj. łódzkie 6624
Łaska Danuta 3399, 6611
Łaskarz Andrzej zob. Andrzej Łaskarzyc z Gosławic
Łaskarzewska Hanna 3428, 3449, 3469
Łaski Jan (1499–1560) 7701
Łaski Jan (1456–1531) 2079
Łaski Przemysław J. 6694
Łaski Stanisław 1885
Łastawiecki Wojciech 10430
Łastawski Kazimierz 11484
Łaszewski Witold 4858; rec. 6859
Łaszkiwicz Hubert 6347
Łaszkiwicz Tomasz 5719, 6673, 8571, 9341, 9342; oprac. 31, 60; red. 383
Łasztownia zob. Szczecin
Łaś Józef 4119
Łata Marek, oprac. 1877
Łatak Kazimierz 1311, 2661; red. 6643
Łatka Rafał 2669, 10687, 10893, 10894; rec. 11017
Łaukajtys Barbara 7081
Ławecki Tomasz 10844
Ławicka Magda, red. 3618
Ławniczak Artur 4745

Ławniczak Bronisława 6798
Ławniczak Remigiusz 10895
Ławnikowicz Grzegorz 4669
Ławnikowska-Koper Joanna 9343
Ławrowska Irena 3693
Ławrowski Piotr 699
Ławrynowicz Natalia 4872
Ławrynowicz Olgierd 2671, 4696, 4835, 11372; rec. 4859; red. 4696
Ławski Jarosław 506, 396, 2759, 3360, 5851, 8517, 8680; oprac. 3409; przedm. 3321; red. 2759, 3280, 3301, 3321
Łazar Stefania 3831
Łazarewicz Cezary 4670
Łazarówka, Ukraina 1657
Łazarski Dariusz, oprac. 4416; red. 4416
Łazicka Małgorzata 8164
Łaziński Aleksander 6054
Łazisko, pow. tomaszowski, woj. łódzkie 10143
Łaznowska Wola, pow. tomaszowski, woj. łódzkie 7229
Łaznów, pow. tomaszowski, woj. łódzkie 4995
Łazorak Bohdan 7420
Łazowska Bożena 9344
Łazowski Piotr 6055
Łazuga Waldemar 4736, 8518; red. 4752, 8953
Łazuka Bohdan, przedm. 5727
Łażewski Jan 5478
Łącka Gabriela 933, 1398
Łącka Stefania 6056
Łącka-Małecka Małgorzata 934
Łącko, pow. nowosądecki 135, 460, 3971, 4244, 5317, 6625, 8480, 10435; region 1956, 6625; ziemia 5744, 9324
Łącko i gmina łącka 6625
Łącznik, pow. prudnicki 6506
Łącznowolski Jakub 3164
Łączymy historie 1555
Łączyńska Amelia 6162
Łączyńska Ewa 2672, 5222, 7672
Łączyńska Huta, pow. kartuski 5312
Łączyńska Stefania 6057
Łątka Jerzy Siemisław 5460, 10431
Łbik Lech 7082, 7083; rec. 7866; red. 216
Łbkowska Anna 3287; red. 3287
Łekno, pow. wągrowiecki 7089, 7196
Łemkowie, Bojkowie, Rusini 2734
Łemkowie w dawnych opisach 2735
Łemkowszczyzna, Łemkowie 1927, 2474, 2549, 2645, 2652, 2657, 2687, 2734, 2735, 2746, 2748, 2758, 3467, 6584, 8170, 9401, 9417, 9057, 9872, 10384
Łempicka Maria 6058
Łempicka Tamara 3621
Łeńko Teodor (Fedor) 6793
Łeńska-Bąk Katarzyna 2530
Łepik Ryszard 4645
Łepkowska Anna, red. 3395
Łepkowski Józef 8831
Łepkowski Mateusz, oprac. 3847
Łepkowski Stanisław 5287
Łesyk Michał 3014
Łęcicki Grzegorz 3517
Łęczna, woj. lubelskie 220, 461, 1031, 1901, 1906, 1964, 2168, 2216, 2401, 3867, 3962, 3998, 4260, 4352, 5461, 5481,

5512, 6248, 7176, 8028, 8079, 8177–8179, 8976, 9010, 9704; powiat 3746; region 3746, 7174
 Łączna. Plac Kościuszki 1901
 Łączna na łamach dawnej prasy 8028
 Łączna w świetle meldunków policyjnych z roku 1933. 9010
 Łęcznianie 5461
 Łęczycza, woj. łódzkie 1180, 1683, 3101, 7008, 7225, 7847, 8530; powiat 10607; region 7560; ziemia 10607
 Łęczycze, pow. wejherowski; gmina 2472
 Łęczyckie województwo 4558, 7951
 Łęg Tarnowski, pow. tarnowski 8223
 Łęga Władysław 8890
 Łęgonice Małe, pow. przysuskim 6626
 Łęgowik Małgorzata 1392
 Łęgowska Marzena 1505
 Łętocha Barbara 1458, 1459
 Łętocha Rafał, rec. 6211
 Łętowski Marek 3604, 3625
 Łobaza Michał 6643
 Łobez, woj. zachodniopomorskie 1786
 Łoboda Jan 2882, 3006
 Łobodowski Józef 2685, 4746
 Łobodzińska Patrycja 6678
 Łobodzińska Romana 2882
 Łoboz Małgorzata 117, 3264, 8519; rec. 3412, 4249, 5740
 Łobożewicz Ada 7673
 Łodygowski Wawrzyniec 9737
 Łodziński Piotr 3693
 Łodziński Sławomir 2549; przedm. 2549; red. 2549
 Łojan Krzysztof 5462
 Łojek Bożena 1452
 Łojek Jerzy 1452, 8520
 Łojko Barbara 6059
 Łojko Jerzy 5057, 6687, 6916, 7922; fot. 6916
 Łojko-Wojtyniak Paulina 6916
 Łojów, Białoruś 2644
 Łomnicka Karolina 9345
 Łomnicka Katarzyna 3663
 Łomnicka Zofia, tł. 9917
 Łomnicki Jan 1728
 Łomża, woj. podlaskie 340, 462, 962, 2376, 3130, 3146, 4265, 4834, 5213, 6670, 8716, 8906, 9092, 9202, 9772, 10564, 10593; dekanat 9245; diecezja 10250, 11206; gubernia 8195; parafia 2376; region 3190, 9286, 9973, 10689; ziemia 4834, 7007
 Łomżyńskie województwo 10821
 Łonak Wojciech A. 1534, 1761
 Łopaciński Hieronim 2855
 Łopacki Jacek Augustyn 7654
 Łopatecki Karol 2102, 3832, 4490, 4687, 7674–7677, 8521; wyd. 7677, 8051
 Łopatka Maciej Tadeusz 1788
 Łopatka Tomasz 5275
 Łopatto Jerzy Jeremiasz 9762
 Łopieński Ignacy 3687
 Łopińska Małgorzata, oprac. 5528
 Łopuch Maria 10896
 Łopuska Anna 2052
 Łopuski Zenon 6060
 Łopuszański Piotr 10897
 Łopuszka Wielka, pow. przeworski 5445

Łosice, woj. mazowieckie; ziemia 463, 9923
 Łosińska Ewa 11436
 Łosiński Bernard 6061
 Łosowo zob. Frankfurt nad Odrą
 Łosowska Anna 2661, 7084, 7678, 10089
 Łosowski Janusz 570, 1264, 1966, 2142, 2676; oprac. 7325; przedm. 1906, 5461; rec. 1274; wyd. 7325, 9010
 Łossowski Piotr 2690, 8522, 10432
 Łostowice zob. Gdańsk
 Łoś Ewa 3263
 Łoś Józef 1522
 Łoś Stanisław 2657
 Łotwa 2638, 2776, 3183, 3963, 9004, 9243, 9426, 11240, 11475
 Łotysz Sławomir 9346, 10173
 Łowczówek, pow. tarnowski 8034, 8523
 Łowczówek 1914. 8523
 Łowicz, woj. łódzkie 319, 464, 1319, 3150, 3625, 4946, 5004, 5434, 5731, 7276, 8057, 8271, 8837, 9186, 10339, 11259, 11525; księstwo 7025; powiat 11114, 11259; ziemia 5417
 Łoza Agnieszka 7711
 Łozińska Maja 10898
 Łoziński Jan 10898; red. 1948, 1949
 Łozowski Piotr 2267, 7085
 Łożyński Jarosław T. 6334; red. 3086
 Łódzka KPN 10433
 Łódzki strajk studencki 10899
 Łódzkie przestrzenie i praktyka teorii 3015
 Łódzkie województwo 294, 2189, 3146, 3447, 3693, 8631, 9312, 9313, 9409, 11145
 Łódź 132, 200, 294, 608, 612, 754, 886, 989, 1238, 1267, 1271, 1320–1322, 1380, 1385, 1427, 1428, 1496, 1599, 1600, 1602, 1603, 1685, 1686, 1750–1754, 1756, 1889, 2020, 2256, 2310, 2402, 2429, 2542, 2669, 2671, 2700, 2721, 2750, 2855, 2921, 2986, 2992, 3015, 3026, 3058, 3081, 3095, 3104, 3146, 3222, 3324, 3371, 3415, 3426, 3427, 3461, 3628, 3641, 3785, 3857, 3916, 3950, 3987, 4049–4051, 4134, 4199, 4217, 4576, 4597, 4696, 4789, 4842, 4847, 5165, 5209, 5234, 5239, 5274, 5354, 5411, 5581, 5657, 6085, 6106, 6290, 6404, 7992, 8224, 8236, 8237, 8300, 8348, 8416, 8422, 8524, 8530, 8573, 8683, 8708, 8755, 8756, 8769–8773, 8775, 8776, 8800, 8916, 9067, 9141, 9250, 9268, 9843, 9877, 10143, 10332, 10380, 10421, 10433, 10450, 10521, 10577, 10655, 10689, 10738, 10755, 10814, 10892, 10899, 10944, 11006, 11050, 11137–11139, 11247, 11338, 11372, 11382, 11401, 11468, 11578; archidiecezja 1234; Bałuty 200, 2671, 2989, 6627, 11554; diecezja 5156, 9503; getto 9761, 9780, 9819, 9820, 9906, 10223, 11421; Karolew 1601; region 2402, 2706, 4696, 8301, 8302, 8348, 8490, 8953, 10311, 10757; ziemia 9827, 10758
 Łódź rewolucyjna 8524
 Łuba Piotr, tł. 1699, 3535
 Łubaszewska Antonina 8343
 Łubianki Wyzne, Ukraina 9066
 Łubieńska Ewa 6063
 Łubieńska Konstancja 3333
 Łubieński Bernard 6062
 Łubieński Franciszek 8687
 Łubieński Henryk 8687
 Łubieński Jan 8687
 Łubieński Józef 8687
 Łubieński Piotr 8687
 Łubieński Stanisław 7420
 Łubieński Tadeusz 8687
 Łubieński Tomasz 8687
 Łubiński Paweł 5251
 Łubkowski Jerzy 10900
 Łubniany, pow. opolski, woj. opolskie; gmina 4906
 Łubnicki Józef, pseud. Wojna 10311
 Łuck, Ukraina 4945, 5089, 5659, 7246, 7742, 9555, 9641; diecezja 8246, 8995, 10278

Łuczaj Łukasz 2434
Łuczaj Michał 2699
Łuczak Agnieszka 10660, 10901; red. 1509, 1767; tł. 10737; red. 289
Łuczak Aleksandra 8525
Łuczak Andrzej 2736
Łuczak Anna 2296, 2359
Łuczak Maciej 2916
Łuczak Marek 3833, 6732
Łuczanowice zob. Kraków
Łuczewski Michał 2425
Łuczowski Tomasz, red. 5804
Łuczyńska Barbara 8526
Łuczyński Jarosław 2352, 2352
Łuczyński Michał 3178, 7086
Łuczyński Romuald M. 6763
Ługowski Piotr 3604, 3834, 7947
Łukarska Beata 7679; rec. 2948
Łukasiak Jan 10090
Łukasiewicz Aleksander 3016
Łukasiewicz Dariusz 2590, 4491, 7680, 8527–8529
Łukasiewicz Honorata 2657
Łukasiewicz Jan Leopold 8029
Łukasiewicz Józef 10660
Łukasiewicz Krystyna 7087, 7088; repl. 7088
Łukasiewicz Sławomir 971, 10902
Łukasik Henryk 6592
Łukasik Ryszard 4832
Łukasik-Jędrzejewska Bożena 6686; red. 6686
Łukasiński Jakub 772, 2103, 8953
Łukasiński Walerian 2815
Łukasz z Wielkiego Koźmina 7039
Łukaszczyk Mieczysław 5058
Łukaszewicz Antoni Benedykt 113
Łukaszewicz Edmund 4861
Łukaszewicz Jadwiga W. 2045
Łukaszewicz Julian 5462
Łukaszewicz Justyna 7450
Łukaszewicz Piotr 1842; oprac. 1842; współpr. 1842
Łukaszewicz Renata 10660
Łukaszewicz-Jędrzejewska Ewa 2045, 3773, 3774
Łukaszewska Barbara 7151
Łukaszewska-Haberkowa Justyna 5738
Łukaszewski Jakub 7054, 7089; rec. 6310
Łukaszewski Janusz 4776
Łukaszewski Łukasz 2052
Łukaszka Irena 5463
Łukaszkiwicz Jan 2019
Łukaszuk Ilona 11389
Łukaszuk Lech 6649
Łukaszuk Małgorzata 3325
Łukaszuk Michał 4830
Łukaszuk Tadeusz Dionizy 7681
Łukaszun Wojciech 10344
Łukaszyk Agnieszka 7151
Łukawiec, pow. lubaczowski 6628
Łukawski Krzysztof 1492; oprac. 1087; red. 6670

- Łukianow Małgorzata 5267
 Łukinia, Litwa 8553
 Łukomiak Karol 2103
 Łukomski Grzegorz 5149, 5855, 6332; rec. 9175
 Łukomski Mirosław 7682
 Łukowica, pow. limanowski 3733; gmina 6629
 Łukowicz Jan Paweł 6064
 Łuków, woj. lubelskie 11485; powiat 9108; ziemia 11485
 Łuków i ziemia łukowska 11485
 Łukuś Elżbieta 2474, 2491
 Łuniewska Luiza 6268
 Łuniewski Jarosław 3497
 Łuniewski Tadeusz 10091
 Łupienko Aleksander 3835
 Łupinowicz Halina 9813
 Łupińska Stanisława z Apoznańskich 8181
 Łupiński Józef 962; wyd. 8061
 Łuskina Stefan 7741
 Łuszczki Łucjan 6065
 Łuszczki Wiesław 6065
 Łuszczkiewicz Władysław 1888
 Łuszczkiewicz Zofia Izabella 6066
 Łuszczkowski Bazyl 7673
 Łuszpak Agnieszka, red. 3451
 Łużna, pow. gorlicki; Pustki 8170
 Łużyce, Łużyczanie 2629, 4793, 6909, 7114, 9449, 11282; Dolne 7901; Górze 1353, 1942, 5236, 6960, 10659
 Łużyńska Ewa 2035, 2045
 Łyczak Bartłomiej 3793, 3836
 Łyczak Monika 935, 3671, 4323
 Łyczywek Krystyna 10773
 Łydzba Łukasz 10092
 Łygaś Wojciech, tł. 10206
 Łyjak Wiktor Zygmunt 5464
 Łyko Augustyn 4939
 Łynka Aleksander 1112; red. 3026
 Łysa Góra (święty Krzyż, Łysica, Łysiec), szczyt w Górach świętokrzyskich 847, 883, 1429, 1451, 4173, 4235, 4589, 7238, 7762, 8479, 8629
 Łysakowska Agata 4747
 Łysakowski Piotr 10093; rec. 10338
 Łysek Jan 6067
 Łysiak Tomasz 7190
 Łysiak Wojciech 2657
 Łysiak-Łątkowska Anna 679, 6006
 Łysko Marcin 400, 4687, 10903
 Łysoń Rafał 2590, 4752; współpr. 2590
 Łysoń Zdzisław 6068
 Łyszcz Kazimierz 3397
 Łyszkowska Aldona, red. 3951, 6006
- M. Kard. Ledóchowski – kardynał nieznany 1766
 Maâkovskij Vladimir Vladimirovič 10786
 Macała Jarosław 9347
 Macedonia 8782, 10575, 10855; Egejska 3146
 Macer Sebastian 7797
 Mach Anna, rec. 3281

Mach Wilhelm 3400
Mach Zdzisław 3120
Macha Jan 6069
Machaj Agnieszka 3044
Machaj Dawid 7683
Machajewski Henryk 2324, 6784, 6853
Machajski Tadeusz, wyd. 9840
Machał Michał 6798
Machałek Małgorzata 651, 1070, 1080, 1107, 1108, 6554, 10738, 10842, 11282
Macháň Radim 6744
Macharski Franciszek 5085
Machay Ferdynand 1943, 2686
Machay Sławomir 9828
Machcewicz Anna 10904, 10905
Machcińska Małgorzata 3017, 3179
Machczyńska Antonina 2921, 3108
Machiavelli Niccoló 4705, 7776
Machniak Arkadiusz 10906
Machniccy, rodzina 5199
Machnik Hanna, red. 11
Machnik Jan 9348; red. 249
Macholak Jan 1845, 2685, 4684, 5909, 6730; red. 1055
Machowa, pow. dębicki 9844
Machowska Marta 2584
Machowski Franciszek 8632
Machów zob. Tarnobrzeg
Machulak Mieczysław 6721
Machulik Janusz 3269
Machura Janusz 4492
Machura Zdzisław 3916
Machut-Kowalczyk Joanna 8530
Maciakowska Zofia 3837, 7090
Maciaszek Maria 6432
Maciaszek Michał 4248
Maciąg Kamil, red. 707, 746, 2428
Maciąg Paweł W. 5264
Maciąg Tadeusz 3497; oprac. 1481
Maciągowski Marek 5465, 11486; rec. 8904; red. 6574; wyd. 9700
Maciej Sieczka przewodnik pierwszy z pierwszych 4249
Maciej z Czyżewa 6967
Maciej z Miechowa 6901
Maciej ze Służewa 2670
Maciejewicz-Ryś Julita 4595
Maciejewska Iwona 4454
Maciejewska Maria 7386
Maciejewski Jacek 7091
Maciejewski Jan 2807
Maciejewski Jarosław 3030
Maciejewski Jerzy Konrad 8030
Maciejewski Łukasz 4060
Maciejewski Marek 2663; rec. 8431; red. 344, 2663
Maciejewski Marian 3325
Maciejewski Tadeusz 2663, 3018
Maciejewski Władysław 9024
Maciejko Karol 1281, 10907
Maciejowice, pow. garwoliński 7712

Maciejowski Bernard 7151
Maciejowski Leonard 6070
Maciejowski Maciej 8673
Macierewicz Hanna 44
Macioszek Mikołaj 1291
Maciszewski Jarema 114
Maciûk Andrej 2648
Maciuk Marcin 8531, 9349
Maciûk Orest-Nestor Âroslavovič 2661
Maciulevičius Arvydas 7957
Mačiulis Dangiras 8906
Maciupa Olga 11578
Maciuszczak Wiesław 6534, 9968
Mackensen August von 8170
Mackiewicz Adam 2064, 6984
Mackiewicz Antoni 909
Mackiewicz Jan, rec. 6925
Mackiewicz Józef 3527, 6071
Mackiewicz Leon 5478
Mackiewicz Maciej 5204
Mackiewicz Maksym 6490, 6817, 6878
Mackiewicz Marta 9350
Mackiewicz Michał 1831, 8867, 10294
Mackiewicz Stanisław Cat- 4762, 4763, 9756
Mackiewiczowie, rodzina 5500
Mackowie, rodzina 5625
Macowicz Władysław
Macuk Andrej 2650, 7657, 7658, 7684
Maculewicz Piotr 8164
Macura Małgorzata 3537
Macyra Roman, red. 334
Macyszyn Jacek 9351
Małkała Katarzyna 4100
Maćkowiak Henryk 6072
Maćkowiak Jan 6073
Maćkowiak Jolanta, red. 5251
Maćkowiak Krzysztof 2492
Maćkowski Tomasz 1130–1132
Madagaskar 5528, 5957
Madajczyk Piotr 936, 2705; przedm. 10738; red. 10738
Madej Anna 2632
Madej Grzegorz 5622
Madej Marek 11389
Madej-Anderson Agnieszka 7669
Madej-Janiszek Regina 1650, 2920
Madej-Wójcik Anna, rec. 1794, 6953, 6995
Madejska (Madejszczonka, Madejszczanka) Małgorzata 4454
Madejska Katarzyna 2132
Madejska Marta 2429
Madejski Edward 6074
Madejski Jerzy 3527; przedm. 2695; red. 2695, 5828
Madejski Paweł 2132, 2133
Madeyska Ewa 6639, 7222
Madeyski Tadeusz Władysław Józef Stefan 6075
Madryt 1820, 7269, 10600
Madyda Aleksander 2803

Madyda-Legutko Renata 6865, 6880
Madziara Renata 10908
Madziarz Maciej 1507, 6609
Maegraith Janine 8276
Magacz Joanna, oprac. 1679
Magda Jan 6636
Magdalenki 1316, 3902
Magdeburg, Niemcy 6810, 7591, 7945, 7948
Magdoń Jacek 8523, 8533; rec. 5588; red. 329, 5588
Magdziarz Bronisław 10434
Magdziarz Tadeusz 5667
Magdzińska Anna 6678; rec. 8110
Magenta-Siemiaszko Małgorzata, oprac. 1099
Magier Dariusz 1234, 9286, 10687, 10909; red. 265
Magiera Agata 3371
Magiera Agnieszka 9352
Magiera Elżbieta 649, 650, 3001, 3146, 3426, 9353, 9354
Magiera Jacek, współpr. 2239
Magiera Patrycja 5178
Magierowska-Kasza Krystyna 2983
Magierowski Mateusz 10094
Magierska Anna 4771
Magnone Lena 3422; rec. 3256; uzup. 8023; wyd. 8023
Magnus Olaus 7923
Magnuski Adam 8031
Magnuszew, pow. kozienicki 10322; region 7768
Magnuszewska-Otulak Grażyna 11367
Magoń Henryk 4433
Magowska Anita 11431
Mahler Rafał 2707
Mahoŭska Ćryna 2647
Mai Paul 3006
Maidl-Bendel Lydia 3006
Maik Jerzy 1700, 6494, 6830, 6984, 7199; przedm. 4835, 6984; red. 176
Maiński Dominik 3625
Maisons Laffitte, Francja 1368
Maj Adam 3044
Maj Elżbieta 6476
Maj Ewa, rec. 4812
Maj Małgorzata 9872; red. 9872
Maj Renata 8534
Maj Zbigniew 6862
Majątek. Zbiór tekstów 1816
Majbrody Katarzyna, red. 2500
Majcher-Ociesa Edyta 760, 4777, 9355
Majchrowicz Bożena, red. 5008
Majchrowska Mariola 1404
Majchrowski Jacek Maria 4736; wyd. 10469
Majchrowski Ryszard 4624
Majchrowski Wojciech, wyd. 10469
Majchrzaj Józef 2452
Majchrzak Grzegorz 10821, 10910, 11017
Majchrzak Katarzyna 3838
Majchrzak Piotr 10901
Majchrzyk Joanna, red. 3254
Majchrzyk Konrad, rec. 942

Majchrzyk-Mikuła Joanna 2631
Majczyk Joanna 3903
Majda Tadeusz 2639
Majdan, Ukraina 2614
Majdan Jerzy 2412
Majdan Krasieniński, pow. lubelski 8760
Majdan Sieniawski, pow. przeworski 9368; Dobropol 7379
Majdan Sopocki, pow. tomaszowski, woj. lubelskie 4962
Majdan Zbydniowski, pow. stalowowolski 4891
Majdanek zob. Lublin
Majdaniec Helena 6076
Majdanik Joanna, red. 4474
Majdewicz Włodzimierz 5662
Majdrowicz Maria, wyd. 6391
Majecka Kinga 9873
Majer Piotr ; przedm. 11391; red. 11391
Majer Tomasz Tadeusz 1913, 8121, 8460
Majerczak Kazimierz 10095
Majerczyk Dorota 2474, 2486
Majewicz Alfred F. 1422
Majewscy, rodzina 5289
Majewska Aleksandra 1651
Majewska Gabriela 7685
Majewska Jelena Jadwiga 9831
Majewska Jolanta 1457
Majewska Justyna 10096; rec. 9710
Majewska Małgorzata B. 3345
Majewska Maria 11477
Majewska Pelagia 9831
Majewska Renata 2759
Majewski Adam 1654
Majewski Andrzej 4154
Majewski Dariusz 1330; rec. 7664
Majewski Erazm 937, 9489
Majewski Jan 1902
Majewski Janusz 6077
Majewski Jarosław 9282
Majewski Jerzy 8032
Majewski Jerzy Stanisław 6771
Majewski Lech, oprac. 1911
Majewski Lech (ur. 1953) 11138
Majewski Leon 9831
Majewski Maciej 4493
Majewski Marcin 1625, 1626, 4324, 4847, 6674; red. 328
Majewski Mariusz 7190
Majewski Michał 2652
Majewski Paweł 3239
Majewski Piotr 1492, 3687; red. 226, 6437
Majewski Sławomir 766
Majewski Tomasz 11384
Majewski Wiesław 6632
Majewski Władysław 9831
Majk Dorota 6798
Majka Grażyna 10097
Majka Roman 1279
Majka Stanisław 9024

Majka Witold 471, 8535
Majkowska Rita 1312, 2656; przedm. 3040
Majkowski Filip 1413
Majkowski Grzegorz 402, 3180; rec. 379; red. 382
Majkowski Wojciech 7686
Majkrzak Henryk 10435
Majkut Stanisław 5004
Majoch Sławomir 1640, 3793
Major Ryszard 4069
Majorek Czesław 2993
Majorek Magdalena 4325, 4696, 7638
Majsiak Jolanta 7047
Majskij Ivan Mihajlovič 10027
Majsterek Ewelina 1771
Majus Krzysztof Dawid 6628
Majzner Robert 4847, 9171, 9922, 10098, 10099; oprac. 401; rec. 2568
Makar Ūrij 8249, 11532
Makar Vitalij 11532
Makara Jakub 8536
Makara Stanisław Piotr 8536
Makarczyk Irena 406, 2938, 6643, 7687; wyd. 2570, 7342
Makarewicz Juliusz 2052, 4660, 9282
Makarewicz Renata 4494
Makarov Maksim 7658
Makarova Ol'ga Ūriivna 2797
Makarowicz Przemysław 1700, 2880, 6865
Makarski Władysław 3323
Makaruk Maria, przedm. 3381; red. 3381
Makary (Michał Oksijuk) 10670
Makieła Marek 2172
Makiewicz Tadeusz 6880
Makiła Dariusz 2663, 2681, 4687, 7688, 8732
Makiła-Polak Julianna 1686
Maklakiewicz Marta 6078
Maklakiewicz Zdzisław 6078
Makowa, pow. przemyski 4366
Makowicz-Poliszot Danuta 6879
Makowiecka Marzena 938, 6848
Makowiecki Andrzej Z. 5777; oprac. 6270; wyd. 6270
Makowiecki Daniel 938, 5248, 6827, 6830, 6848, 6864; przedm. 6864; współpr. 7012
Makowiecki Zbigniew 10253
Makowlany, pow. sokólski 4591
Makowska Alicja 6079, 6080
Makowska Beata 2072, 3857
Makowska Iwona, współpr. 10489
Makowska Karolina 2493
Makowska Marta 8580, 11318; red. 8580
Makowska Monika 1986
Makowska Urszula 2920; red. 11460
Makowska-Wąs Justyna 5490
Makowski Adam 10587, 11282
Makowski Adam (XVII w.) 3358
Makowski Andrzej 4832
Makowski Edward 5478
Makowski Henryk 3839
Makowski Marek 5950

Makowski Mariusz, przedm. 8379; red. 8379
Makowski Rafał 10911
Makowski Robert, oprac. 8997; współpr. 8997
Makowski Tomasz, red. 274
Makowski Waław (1897–1986) 8033
Makowski Waław (1880–1942) 4669
Makowszczyzna, pow. wieruszowski 5471
Maków, Ukraina 3815
Maków Mazowiecki, woj. mazowieckie; powiat 9116–9118
Maksimčuk Ivan 2532
Maksimiuk Diana 4687; wyd. 10370
Maksimowicz Krystyna 3229, 7450
Maksymilian I, cesarz 7855
Maksymilian Maria Kolbe, św. 5274
Maksymowicz Adam 7190
Maksymowicz Anitta 1674, 2798, 5191, 6615; przedm. 1674; red. 1674, 5191; współpr. 5191
Maksymowicz Zofia 4495
Makuch Damian Włodzimierz, 8866; rec. 6409
Makuch Janusz 1713
Makuch Marcin 4496, 6607
Makuch Stanisław 4250
Makulski Eugeniusz 5059
Makulski Franciszek 3916
Makuła Piotr 2662, 10100
Makuszyński Kornel 3390, 4101, 10613
Malak Edward 9246
Malak Henryk 9763
Malankiewicz Karol 8678
Malanowska Elżbieta 1817
Malanowska Zofia 6081
Malanowski Andrzej 4548
Malarczyk Dorota 1051, 2260, 2262
Malarczyk Wiesław 6516
Malarski Tadeusz 5537
Malarz Stanisław 6645
Malbork, woj. pomorskie 956, 1496, 1757, 1758, 1845, 3449, 3614, 3897, 3984, 4005, 6674, 7191, 7950, 10344;
Hoppenbruch 2676; komtura 6947; powiat 10344; ziemia 5227, 10344
Malborskie województwo 7737
Malczewska-Pawelec Dorota 939
Malczewski Jacek 3613
Malczewski Jan 6700–6702; rec. 6727
Malczewski Szymon 6678
Maldijeva Elena 2032
Malec Dorota 4687; red. 5665
Malecka Teresa 3297
Maleczyńska Ewa 2882
Maleczyński Karol 1
Malej Waław 10174
Malejka Brunon 10334
Maler Katarzyna 10254
Maleszka Lesław 10536
Maleszka Mateusz 8537
Maletka Piotr 4872
Malewicz Kazimierz 1820
Malewska Eugenia Bernadeta 6082
Malewska Hanna 10886

Malewski Ignacy 9011
Malice Kościelne, pow. opatowski 2301
Malicka Danuta 2882, 9356
Malicka Ewa 8164
Malicka Katarzyna 5038
Malicka Wioleta 7886
Malicka-Błaszkiwicz Maria 3006
Malicki Jan, red. 258
Malicki Marian 6083
Malicki Tomasz 3040
Maligranda Lech 5537
Malik Andrzej 397
Malik Aneta 920
Malik Ewelina 2669, 2807
Malik Rafał 3840–3843
Malikowski Jacek 4497
Maliniec, pow. kolski 4642
Malinoŭskaâ-Franke Nataliâ 3605
Malinowska Agnieszka 9357
Malinowska Dominika, rec. 6934
Malinowska Lucyna 4498
Malinowska-Petelenz Beata 3844
Malinowski Bronisław 1505, 6487
Malinowski Bronisław (1884–1942) 2476, 2686
Malinowski Gościwit 7092
Malinowski Józef 2898,
Malinowski Krzysztof 11487
Malinowski Ludwik 5254, 9358
Malinowski Maciej 3163; uzup. 3181
Malinowski Marek J. 11488
Malinowski Piotr 4902
Malinowski Stefan 10174
Malinowski Tadeusz (1888–1980) 4595
Malinowski Tadeusz (ur. 1932) 3181, 7093
Malinowski Wiesław Mateusz 3302
Malinowski Zbigniew 5101
Malinówka, pow. brzozowski 2699
Malińska Anna 3403, 7886
Maliński Edmund 6737; red. 6737
Maliński Mieczysław 5060
Maliński Piotr 5248, 6737
Malisz Jan 8895
Maliszewska Kazimierz 8538
Maliszewska Stanisława, red. 3951, 6006
Maliszewski Edward 6084
Maliszewski Janusz, red. 3112
Maliszewski Kazimierz 895, 3054, 4935, 5005, 5098, 5254; red. 895
Maliszewski Krzysztof, rec. 6193
Maliszewski Michał 3520
Maliszewski Tomasz 2920; oprac. 72, 3054; przedm. 3054; red. 3054; współpr. 3054
Maliszewski Waldemar 5157
Malko Wanda 977, 4155
Malkowska Agnieszka 11489
Malkowski Jacek 5466, 9359
Malkusz Łukasz 5497
Malkut Mikołaj 9024

Mallet Damien 7689
 Malo invidiam quam misericordiam 6320
 Malowaniec Tomasz 3345
 Malski Wojciech 7077
 Malta 7255
 Maltańskie Jezioro, sztuczny zbiornik wodny w Poznaniu 7129
 Maludzińska Monika 7690
 Malus Zygmunt 9024
 Maluszyn, pow. radomszczański 8796
 Maluśkiewicz Piotr, red. 204
 Malûtina Natalâ Pavlivna 8680
 Mała Wieś, pow. płocki; gmina 5651
 Małachowicz Hanna 1647, 1809; red. 1812
 Małachowscy, ród 5549
 Małachowska Ewelina 10912
 Małachowska Tekla z Wodzickich 772, 8467
 Małachowski Grzegorz, red. 1200
 Małachowski Jacek 5549
 Małachowski Jan 5549, 7906
 Małachowski Raul (Malachowski Raoul) 6085
 Małachwiej Michał 10671
 Małaczyńska Anna 6798
 Małczuk Magdalena 1256
 Małczyński Jacek 806
 Małdrzykowska Anna 3045
 Małecka Monika 1708
 Małecka-Kukawka Jolanta 6854
 Małecki Arkadiusz 10913, 10914
 Małecki Damian 4251
 Małecki Stefan 5670
 Małek Agnieszka 534, 3146
 Małek Eliza 5252, 6047
 Małek Kazimierz 9360
 Małek Robert, wyd. 9065
 Małek Roman 5401
 Małek Urszula 1120–1122
 Małgorzata Łucja Szewczyk, bł. 4917
 Małkinia Górna, pow. ostrowski, woj. mazowieckie 6630
 Małkowska Monika 10436
 Małkowski Andrzej 8336
 Małkowski Kazimierz 5667
 Małkus Marta 3916; przedm. 7797; red. 4555, 7797
 Małek Janusz 2676, 5157, 5252, 5984, 7691, 7692
 Małek Karol 10280
 Mało znana wielka wojna 8539
 Małocha Joanna 4326
 Małocha-Krupa Agnieszka 124; red. 124
 Małochleb Paulina 3395
 Małogoszcz, pow. jędrzejowski 2127
 Małolepszy Eligiusz 2916, 9361
 Małopolska 215, 642, 643, 758, 1165, 1218, 1274, 2249, 2339, 2365, 2662, 2670, 2679, 3163, 3573, 3611, 3671, 3790, 3852, 4119, 4283, 4420, 4454, 4673, 5089, 5110, 5238, 5242, 5266, 5295, 5467, 5472, 6631, 6818, 6888, 6988, 7007, 7059, 7072, 7105, 7193, 7404, 7420, 7763, 8793, 9536, 10117, 10724, 10738, 11459, 11490; Wschodnia 5272, 8999, 9535; Zachodnia 2462, 4441
Małopolska 215
 Małopolski słownik biograficzny 5467

Małopolskie Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji 11490
Małowist Marian 974
Małozieć Maciej 3090; przedm. 8523; red. 8523
Małszycki Dariusz 9362
Małusy Wielkie, pow. częstochowski 10569
Mały Dziennik 9467
Mały Gość Niedzielny 3357
Mały Płock, pow. koleński 4954
Mały Rycerzyk Niepokalanej 2948
Małyszko Janina 3119
Małyszko Stanisław 6540
Mam ja skarb mam... 1730
Mamajko Krystyna, oprac. 3847
Mamczak-Gadkowska Irena 3019; przedm. 1264; red. 1264
Mamet Maciej 2103
Mamonowo (święta Siekierka), Rosja 4934
Mamoń Bronisław 10886
Mamoulia Georges 761
Mamulas Jakub, tł. 6681
Mamzer Henryk 2875
Manasterski Dariusz 6883
Mandrżuria 1214
Mandziuk Józef 4955, 5061
Manek Anna Maria 6086
Manek Jadwiga 6086
Manelski Daniel 10556
Maniawa, Ukraina 7340
Maniecka Jolanta, oprac. 6523
Maniecki Jacek 3845
Manierystyczne epitafium 2134
Maniewiczze, Ukraina 9674
Maniewska Katarzyna 10915
Manikowska Ewa 3606, 7450; red. 3894
Manikowska Halina 2413, 2670, 3769; przedm. 2413; rec. 7131
Manikowski Kacper 5062
Maniowy, pow. nowotarski 2456
Manista Tadeusz 5961, 6044, 8540, 10101–10103
Manitius Andrzej 6087
Manitius Gustaw 6087
Mankielewicz Michał 3625
Mankiewicz-Cudny Ewa 10174
Mannheim, Niemcy 3297
Mansbach Steven A. 3681
Manstein Jan Gottlieb 5497
Manterys Janusz 8541
Manteuffel Tadeusz 5476
Manteufflowa Maria 5499
Manulak Bogdan 5608
Manyś Bernadetta 4454, 7450, 7693; rec. 7344
Mańczak Witold 3189
Mańczak-Wohlfeld Elżbieta 5490
Mańko Sławomir, wyd. 8073
Mańkowska Natalia, red. 11387
Mańkowska-Pliszka Hanna 2444, 4605
Mapa Starostwa Spiskiego Franciszka Floriana Czackiego 2360
Mar Anna 3362

Marcelina Darowska, bł. 1759
Marcenûk Ruslana Orestvîna 11240
Marchewka Zofia 7419
Marchlewicz Krzysztof 2626, 4752, 8542; przedm. 2626; red. 2626
Marchlewski Kazimierz 6751; przedm. 6751
Marchocice, pow. miechowski 6835
Marchwica Wojciech M. 5203
Marchwicka Ewa, wyd. 4117
Marchwicka-Mulicka Jolanta 4061
Marchwiński Grzegorz, 8543, 8544
Marcin z Urzędowa 1621, 7856
Marcinek Jadwiga, współpr. 1200
Marcinek Roman 1196, 4499; red. 1200
Marciniak Arkadiusz 6827, 6846; przedm. 6846; red. 6846
Marciniak Katarzyna, red. 3042
Marciniak Tomasz 1046
Marciniak Wojciech Franciszek 2610, 10916, 10917
Marciniak Zbigniew 2046
Marciniak-Barczyk Joanna 3846
Marciniak-Helińska Katarzyna 9764
Marciniak-Kajzer Anna 807, 3723, 6494, 11372; red. 6494
Marciniec Dariusz 562, 9363
Marciniec Norbert 3344
Marciniuk Andrzej 4830, 9364, 11384; oprac. 9034
Marcinkiewicz Stefan Michał 6525
Marcinkiewicz-Kaczmarczyk Anna 9365
Marcinkiewiczowie, rodzina 5492
Marcinkowska Anna 2352
Marcinkowska Halina 1586
Marcinkowska Magdalena 1709
Marcinkowska Małgorzata 632, 3229, 3372, 3403; współpr. 3396, 3403, 7417
Marcinkowski Czesław 4872
Marcinkowski Karol 6678
Marcinkowski Mieczysław 9765
Marcinkowski Mirosław 940, 6674
Marcinkowski Roman 5230
Marcinkowski Tadeusz 1903
Marcinowska Maria 1485, 1759, 5063, 7694
Marcinowska Urszula 6562
Marcinów Aleksandra 2052
Marciniczak Bartosz 7695
Marcisz Juliusz 3582
Marciszek Piotr 2881
Marconi Guglielmo 3520
Marcoń Witold 5089, 5468, 6228, 6647, 9366, 9367
Marčukova Svetlana, red. 2918
Marcysiak Małgorzata 9444
Marczak Ewa 5640, 7007
Marczak Ewelina, red.
Marczak Henryk 6038
Marczak Iwona 10918
Marczak Jan 9368
Marczak Michał 1791, 3490, 6088
Marczak Sylwia 5281
Marczewska Marzena 3182
Marczewski Filip 680

Marczewski Jarosław Roman 1318, 2192, 2202, 5064, 10104
Marczuk Józef 4890, 6454
Marczuk Tadeusz 6579
Marczyk Ryszard, oprac. 1308
Marczyńscy, rodzina 5337
Marczyński Arek 11023
Marczyński Jan 2173, 2174, 2193–2196, 5469, 6204; red. 376
Mardkowicz Aleksander 2519, 6089
Mardyła Przemysław 10674
Marecki Andrzej 3773
Marecki Józef 941, 10674; przedm. 10674; red. 10674; wyd. 10393
Marek Aneta 1507
Marek Anna 11431
Marek Danuta 8545
Marek Edyta Anna 7137
Marek Franciszek Antoni 2663, 7190
Marek Lech 4859
Marek Łucja 5178, 10674, 10919
Marek Marta 7696
Marek Tomasz 1507
Mareńczyk Ała 2750
Mareş Nicolae 2625
Maresz Teresa 575, 576, 1070, 6601; przedm. 6601; red. 6601
Margas Czesław 2687
Margol Tadeusz 9012
Margueritte Bernard 10437
Maria Emilia od Aniołów zob. Cyfrowiczówna Emilia
Maria Kazimierz d'Arquien, królowa 4730
Maria Leszczyńska, królowa Francji 1804, 7794
Maria Ludwika Gonzaga, królowa 7891
Maria Magdalena, św. 2079
Maria Teresa, cesarzowa 2712
Mariak Leonarda 3186, 3402; red. 3402, 5236
Mariampol, Litwa 8030, 8884; powiat 8884
Marian Kołodziej (1921-2009) 3607
Mariani Andrea 7450, 7697
Marianie 3044, 5036, 5059
Marianna z Zaborowa Duninowa (zm. 1703) 7298
Mariański Michał 8121
Mariawitki 5129
Mařik Jan 2638, 5266
Mařiková-Kubková Jana 5266
Marinelli Luigi, rec. 7776
Mařínková Martina, red. 7221
Mariz Pedro de 3671
Marjańska Ludmiła 3297, 3315
Marjańska-Czernik Maria 3315
Markert Zbigniew 2223, 9369
Marki, pow. wołomiński 2019
Markiel Janina 6555
Markiewicz Anna 7698; przedm. 3671; red. 3671; wyd. 3671, 7345
Markiewicz Irena 4454
Markiewicz Malwina 1505
Markiewicz Marcin 11213; przedm. 11213; red. 11213
Markiewicz Tomasz 8546, 11076
Markiewiczowa Hanna 9370; red. 3124

Marko Katarzyna 1723; oprac. 1723
Markow Ryszard 4057
Markowa, pow. łańcucki 9834, 9872
Markowicz Marcin 1133–1135
Markowski Michał Paweł 3324
Markowska Anna 3608
Markowska Barbara 5260
Markowska Elżbieta 3520
Markowska Helena 3388
Markowska Marzena 4500
Markowski Andrzej (1924–1986) 10145
Markowski Andrzej (ur. 1948) 3207
Markowski Artur 2721, 6355, 8547; rec. 8862, 9651
Markowski Marcin 2263, 2264
Markowski Tomasz 3625
Markowski Władysław 5478
Marks Bogusław Piotr 8953
Marks Karol 5274
Marks Łukasz, red. 1090, 1091
Markuć-Kamińska Małgorzata, tł. 10034
Markuszevska Anna 3321
Marly, Szwajcaria 5738
Marmarosz 8868
Marna, prawy dopływ Sekwany 8083
Maroko 3345
Maron Edmund Albin 10660
Maroń Jerzy 942, 943, 2882, 6534, 9968
Marosik Paweł 2302
Maroszek Józef 518, 4951, 5065, 5091, 5470, 6669; rec. 1280, 3997; red. 345
Maroszek Piotr 5066, 5067
Marozava Svätłana 5232
Marsylia, Francja 7968, 9086
Marszałec Janusz 1741; wyd. 9792
Marszalska Jolanta Małgorzata 1381, 5233, 6632, 6643, 6664, 7420, 7699, 8954; red. 8954; wyd. 2572
Marszał Maciej 4748, 9371; rec. 4669
Marszał Tadeusz, red. 162
Marszałek Agnieszka 897, 4101
Marszałek Bolesław 9320
Marszałek Magdalena 5274
Marszałek Rafał, red. 4028
Marszałek Robert 808
Marszałkiewicz Jakub 4389, 4830
Marszałkowski Feliks 5312
Marszałkowski Mateusz 3453
Marszałkowski Tomasz 9372
Marta z Łęcznej 7176
Martinek Libor 2828, 4156
Martini Natalia 6593
Martino Julia 3694
Martyka Kacper 4860
Martyn Waldemar, red. 4877
Martynkin Andrzej, red. 5507
Martynûk Aleksej 7212; rec. 7212
Marusarz Stanisław 6090
Maruszak Elżbieta, rec. 1460, 1480, 3894
Maruszak Marcin 6790

Maryland 3667
Maryna Mniszchówna, caryca Rosji 2663
Maryniakowa Irena 1370
Marynowski Marcin 1371
Marysin, pow. lubelski 9811
Marytniak Łukasz 10105
Marzec Andrzej 2670; rec. 7072, 7116, 7197
Marzec Lucyna 3382, 3422; red. 3382
Marzec 1968 w dokumentach MSW 10438
Marzęcka Barbara 5777
Masi Leonardo, współpr. 8205
Masiarz Władysław 2824
Maskalewicz Marcin, rec. 1158
Maslak Volodimir 944
Masłej Dorota 3168
Masłoń Andrzej 8886; red. 8886
Masłowicz Justyna 2462, 2486; red. 2486
Masłowska Stanisława 10454
Masłowska Teresa 924; red. 2905
Masłowski Michał, red. 1083
Masny Ignacy 10920
Masnyk Marek 2663, 5497, 9587
Massalski Adam 5549, 11297; red. 2958; wyd. 8075
Massalski Ignacy Jakub 6091, 7693
Masson Frédéric 8548
Massonius Marian 2840
Mastalerz Julita, tł. 1646
Mastalerz Marcin, współpr. 4030
Mastaliński Adam 9766
Mastianica Olga 546, 2548, 3020, 7658; rec. 8240
Mastykarz Krzysztof 7094
Masyk Roman 9373
Maszewska-Łupiniak Monika 1728
Maszkiewicz Magdalena, red. 2629
Maszkiewicz Mariusz 5956
Maszkowice, pow. nowosądecki 980, 1069, 6865
Maślak-Maciejewska Alicja 4501, 6349, 8549
Maślanka Jan 5471
Maślanka Julian 2855, 3264
Maślanko Mieczysław 4687
Maślikowski Sławomir, wyd. 9922
Maślińska Agnieszka 5232
Maśliński Piotr 1904
Matassa Freda 1494, 1503
Matczak Bartłomiej 2938
Matczak Maciej 11570
Matczak Magdalena D. 809
Matczuk Alicja 1, 4, 5
Mateja Anna, red. 10886; współpr. 10886
Matejko Jan 1883 ; il. 958
Matejko Stefan Witold 3556
Matejkowice zob. Przesieka
Matejuk Grażyna, oprac. 1327
Matejuk Piotr 10174
Matelski Dariusz 9374; rec. 10281
Matera Rafał 945, 4595

Materiały archiwalne związane z bitwą pod Łowczówkiem 8034
Materiały do archeologii Warmii i Mazur 6855
Materiały do bibliografii Sandomierszczyzny 39
Materiały do bibliografii Zrzeszenia WiN 19
Materiały do działalności Franciszka Valentina d'Hauterive'a 8035
Materiały do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu 89, 216
Materiały do dziejów sztuki sakralnej na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej 3847, 3848
Materiały do historii Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża w Radomiu 9767
Materiały do słownika biograficznego Małopolski 5472
Materiały II konferencji naukowej poświęconej 540-leciu nawiązania oraz 20-leciu odnowienia stosunków dyplomatycznych między Azerbejdżanem a Polską 2605
Materiały z konferencji popularnonaukowej poświęconej ochronie tarnogórskich zabytków 2042
Materiały z konferencji „Z problematyki archiwów prywatnych i rodzinnych” 1257
Materiały z sesji: Obraz „Zwiastowanie Najświętszej Marii Pannie” 3609
Materiały Zachodniopomorskie 217
Materiały źródłowe dotyczące dziejów kamedulskiej jurydyki w podwarszawskiej Pradze 7299
Matern, cysters koprzywnicki 2661
Materna Rafał, polem. 789
Materniak-Pawłowska Małgorzata 4687; rec. 2585; red. 167; współpr. 961, 1019
Maternicki Jerzy 886, 946, 1080, 2657, 3054, 4752; red. 886
Materska-Sosnowska Anna 4664, 4771; red. 4664
Materski Wojciech 761, 4732, 9659, 10106
Mateusiak Andrzej, red. 4272
Mateusz z Krakowa 2670
Mathia Paweł 3520
Matij Anna, oprac. 2298
Matis Benjamin 2721
Matki chrzestne statków 5473
Matkowski Eugeniusz 3355
Matla Marzena 1987, 2584; przedm. 2584; red. 2584
Matlak Michał 5274
Matłegiewicz Tomasz 8460; rec. 7441
Matłowski Bogdan 6342
Matoga Helena 6066
Matoga Piotr 4157
Matok Wioletta 6798
Matosek Marianna 8678
Matosek Mirosław 10107
Matóg Katarzyna 7151
Matras Tomasz 2669
Matras-Mastalerz Wanda 3398
Matraszek Luba 5956
Matraszek Tadeusz 8550
Matul Katarzyna 10921
Matulewicz Tadeusz 4158
Matus Barbara 5974; oprac. 5974; wyd. 5974
Matusak Piotr 10108, 10178
Matusiak Agnieszka 2620
Matusiak Ewelina 10922
Matusiak Jan 5244
Matusiak Krzysztof B. 6686, 6686
Matusiak Marcin Rafał 6201
Matusiak Renata 3090
Matusiak Wojtek 10328; współpr. 6419
Matusiewicz Andrzej 4502; rec. 271
Matusiewicz-Łazarz Teresa 1069; współpr. 980

Matusik Przemysław 2831; wyd. 1766
Matuszak Grzegorz 11382
Matuszak Jacek Z. 690
Matuszak Tomasz 1070, 1264, 1328, 2631, 6379, 8302, 10311; przedm. 8302; red. 2631, 8302
Matuszak Zygmunt 2631, 4898, 10301, 11491
Matuszczyk Michał 2045
Matuszek Elżbieta 9336
Matuszek Gabriela 3328, 3395; oprac. 3328; przedm. 3328; red. 3328
Matuszek Piotr 9336
Matuszewska Agnieszka 2482
Matuszewska Joanna 3773, 4872
Matuszewska Maria 3916
Matuszewska Przemysława 3229
Matuszewski Adam 4385
Matuszewski Ignacy 3409
Matuszewski Mariusz 5737
Matuszewski Roman 1831
Matuszewski Ryszard 3381, 4834
Matuszewski Sebastian, współpr. 11031; wyd. 9800
Matuszewski Waldemar 6642
Matuszkiewicz Tadeusz 8460
Matuszny Franciszek 9768
Matuszyński Jan 4131
Matuzevičiūtė Simona 7638
Matveev Gennadij Filipovič 9375
Matveeva Viktoriâ Stanislavovna 9375
Matwiejczuk Agnieszka 1626
Matwiejczuk Monika 7700
Matwiejczuk Paweł 7701
Matwiejuk Kazimierz 5068, 5069
Matwijów Maciej 1382, 2876, 5843; red. 316
Matyasik Joanna 1387, 1388
Matyasik Michał, red. 11396
Matyaszczyk Dorota 919–921, 1333; wyd. 8027
Matyaszewski Paweł 2877, 7702
Matyja Daria 2688
Matyjasek Joanna 2759
Matyjasik Katarzyna, rec. 11452
Matyjewicz Konstanty 5459
Matysek Kazimierz 1988, 6587
Matysiak Jarosław 1258
Matysik Robert 8254
Matywiecki Piotr 3303
Mauersberg Stanisław 616, 6092, 9215
Maurowie 6674
Mauss Marcel 7971
Mauthausen-Gusen, Austria; obóz 5378, 9751, 9752, 10037
Max Wislicenus. Malarz wrocławskiej secesji 1842
Maxwell James Clerk 3520
Mazan Bogdan 3346, 3360
Mazan Leszek 1193, 1194, 1218
Mazan-Jakubowska Malwina 8551–8553
Mazanowska Izabela 10923
Mazanowski Antoni 8343, 8580
Mazanowski Mikołaj 8343
Mazek Roman 4503, 5088, 8554

Mazella Jan 9600
Mazepa Jan (Iwan) 2644, 7602
Maziarska Anna, tł. 9064
Maziarski Wojciech 2645
Maziarz Antoni 2663, 5272, 5497, 10268; przedm. 5497; red. 5497
Maziarz Jakob 810
Maziec Andrzej 6093
Mazierska Ewa 4009
Mažosios Lietuvos enciklopedija 115
Mazowiecka Lidia 4671
Mazowiecki Tadeusz 4684, 6094–6096, 10886, 10886, 11370, 11582, 11584
Mazowieckie województwo 2528, 7595, 8558, 8914
Mazowsze 231, 527, 865, 898, 962, 1610, 1700, 2463, 2507, 2661, 2664, 2670, 2676, 2681, 3754, 4571, 4947, 5254, 5395, 5396, 6463, 6604, 6632, 6648, 6828, 6829, 6851, 7002, 7003, 7007, 7135, 7207, 7721, 7761, 8285, 8329, 8412, 8906, 9463, 9472, 9538, 9579, 10563, 10821; Południowo-Zachodnie 2320; Północne 2681, 3277, 4740, 6670, 6845, 9473; Północno-Wschodnie 6855, 7007, 8061; Wschodnie 8678
Mazur 8704
Mazur Adam 3610
Mazur Anna 2265
Mazur Bruno 2882
Mazur Daria 4009
Mazur Dominika 6918
Mazur Elżbieta 8354
Mazur Grzegorz 905, 4847, 9376, 10294
Mazur Hubert 1070, 1259–1261, 1264, 1302–1304, 5239, 6079, 6080; rec. 1233, 1326, 1701; wyd. 8000
Mazur Jan 6377, 9377; rec. 5158
Mazur Jan Marcin 3527
Mazur Janusz 3849
Mazur Karolina 3280
Mazur Krzysztof 2265
Mazur Maciej 1933
Mazur Maria 6798
Mazur Mariusz 4749, 10972; przedm. 10972; rec. 10755; red. 292, 10972; wyd. 9079
Mazur Piotr 5474
Mazur Tomasz 6097
Mazur Waldemar 3228
Mazur Władysław 11492
Mazur Wojciech 4886, 4893, 9378; rec. 4672
Mazurczak Dorota 4731
Mazurczak Urszula M. 3604
Mazurek Cezary 1242
Mazurek Halina 8555
Mazurek Jerzy 2661
Mazurek Jolanta, tł. 3476
Mazurek Stanisław 4164
Mazurek Stefania 6098
Mazurek Tomasz 2672
Mazurek Wojciech 10924
Mazurkiewicz Adam 3296, 5217
Mazurkiewicz Anna 526, 971, 2802; przedm. 2802; red. 335, 2772, 2802
Mazurkiewicz Artur 4401
Mazurkiewicz Bartosz 11573
Mazurkiewicz Jan 6099
Mazurkiewicz Jan, pseud. Radosław 11019
Mazurkiewicz Maciej Jan 2669
Mazurkiewicz Marek 4750, 4793, 10738

Mazurkiewicz Roman 3168, 7703
 Mazurkiewicz Sebastian 3850, 6687, 6799, 8556; red. 6799
 Mazurkiewicz Władysław 4670
 Mazurkowa Bożena 3229, 3372, 3403, 7794; przedm. 3229, 3372; red. 3229, 3372, 3396, 3403, 7417, 7886
 Mazurowski Józef 8114
 Mazurski Krzysztof R. 2383, 2694
 Mazurskie Pojezierze 8026, 8265
 Mazury, Mazurzy 295, 962, 1992, 2619, 2680, 2736, 2920, 3039, 3139, 3172, 3190, 3222, 3358, 3418, 3533, 3773, 4150, 4214, 5000, 5273, 5392, 5573, 5625, 6736, 6766, 6855, 8081, 8732, 8884, 9129, 9426, 9854, 10280, 10400, 10615, 10657, 10662, 10689, 10717, 10732, 10738, 10743, 10821, 10849, 11138, 11167, 11240, 11282, 11386, 11391
 Mażewski Lech 2663, 8121, 8460, 8557; przedm. 8121; red. 8121, 8460
 Mąciór-Majka Beata 4847
 Mączewska Katarzyna, red. 1802
 Mączka Adam 5179
 Mączka Dorota 4062, 8558
 Mączka Ryszard 6794–6796
 Mączyńska Jadwiga, red. 2524
 Mączyńska Magdalena 6845
 Mączyński Andrzej 5818
 Mączyński Dominik 2032, 4504
 Mączyński Franciszek 9466
 Mączyński Maciej, red. 2524
 Mączyński Marek 9482
 Mączyński Ryszard 1498, 3358, 3851, 4505
 Mądry Alina 919–921, 4138, 4159
 Mądry Józef 8036
 Mądry Wojciech 9379
 Mąka Henryk 5475
 Mąka Mirosław 3611
 Mąka-Malatyńska Katarzyna 4063
 Mątowy Wielkie, pow. malborski 7001
 McCagg William O. Jr. 2606
 McCook Brian 2772
 McDonald Gilderdale-Scott Iain 975
 Mchy, pow. śremski 6940
 McNamara Paul 2626
 Mechelinki pow. pucki 7500
 Mechtenberg Theo 6120, 11493
 Meckauer Walter 3344
 Medeksza Łukasz 11023; współpr. 10556
 Media polskie na Wschodzie 11494
 Media religijne i wyznaniowe w Polsce i na świecie 3517
 Medieval art, architecture and archaeology in Cracow and Lesser Poland 3852
 Medieval urban literacy 7095
 Mediewiści 5476
 Medišauskienė Zita 2603
 Meducka Marta 5878
 Meducki Stanisław 6132; red. 6574
 Medwadowski Jan 8650
 Medycki Paweł 10439
Medycyna Nowożytna 218, 11413, 11431
 Medyński Marcin, wyd. 9002
 Mehner Andreas 5266
 Meidner Ludwig 5234
 Meilūnas Egidijus 2607
 Meilus Elmantas, rec. 7452, 7459; red. 7315; wyd. 7315

Meinecke Andreas, oprac. 2628
Meinert Johann Heinrich 4187
Meisler Frank 9013
Meisnerowska Anna 6215
Meissner Andrzej 2657, 2993, 3100, 8559; oprac. 4431; przedm. 3100; red. 14, 3100
Meissner Stefan Tadeusz 10440
Meissner-Łozińska Justyna 8559
Mejor Jan Dionizy 3469
Mejor Mieczysław 912, 2855, 3304, 7039
Meksyk 2919, 3313
Melanchton Filip 7701
Melbourne, Australia 1356
Melcer Wanda 3371
Meldunek informatora komisariatu Straży Granicznej w Działdowie 9014
Meldunki sytuacyjne Wydziału Bezpieczeństwa Departamentu Dowodzenia Ogólnego 9769
Melezini Mirosława 4687, 9282
Melińska Izabella 6100
Mellentinowie, rodzina 5556
Meller Arkadiusz 4751, 6222, 11495
Meller Katarzyna 2831, 3030, 7451; przedm. 2831; red. 2831
Mellies Dirk 5275
Mel'ničuk Oleg Anatolijovič 6490
Mel'nikaŭ Ihar Váčaslavavič 2647, 11240
Melon Maciej, rec. 4761
Mełges Hubert 2052
Mełges Małgorzata 2052
Memling Hans 3535
Memoria viva 2670
Memoriał o stanie muzeów w Polsce 10441
Memorias sobre santa Sor Faustina Kowalska 5821
Memory and responsibility 5270
Mencwel Andrzej 2830, 4713
Mendyka Grzegorz 947, 2175; red. 381
Mendykanci 614
Menelski Kazimierz 10101
Mengele Josef 11421
Mennonici 7586 Mensfelt Jarek, tł. 103
Mentel Anna 4476
Menten Pieter Nicolaas 9916
Menz Mariusz 1080, 4752, 5259; rec. 8745
Merchut Tomasz 4427
Mercik Henryk 1528, 3853
Mercik Stefan 5537
Merczyńska Danuta 3041
Mereczanka, prawy dopływ Niemna 6721
Meritum 219
Merklejn Jan 5477
Merklejnowie, rodzina 5477
Merkuriusz Łęczyński 220
Merkys Vytautas 6147
Merler Jacob 7408
Merseburg, Niemcy 7088
Merta Jan 6101
Mešerskij Vladimir Petrovič 8428
Mesiarkin Adam 2632, 7187; red. 7152, 7187
Mesjasz Michał 8560

Messalany, Białoruś 9018
Messling Guido 1733; przedm. 1733; red. 1733
Meszczyński Władysław 1766
Metallmann Joachim 3120
Metoda małych kroków 10442
Mettmann, Niemcy 6802
Meus Konrad 1376, 8909, 8953; rec. 5916
Meyer Dietrich 3006
Meyer Hélène 1819
Meyer Louis 2721
Meyersohnowa Malwina 2759
Meżotne, Łotwa 3963
Męcina Jacek 11367
Męcina Marcin 559
Mędelska Jolanta, rec. 2373
Mędrzechów, pow. dąbrowski; gmina 6633
Mędrzecki Franciszek 9831
Mędrzecki Kazimierz 9831
Mędrzecki Włodzimierz 2620, 5083, 9542; przedm. 9542; rec. 9342; red. 317, 1215, 9542
Mędykowski Witold 10109
Mędzelowski Tadeusz 2839
Mętrak Maciej 2629
Mianecki Adrian, red. 2434
Mianowski Stanisław 8650
Miarka Karol jun. 3427
Miasteczko śląskie, pow. tarnogórski 9058
Miasto 1703
Miasto sprzeciwu – miasto protestu 1632
Miasto w nowej odsłonie 6556
Miazek Ryszard 3520
Miazek-Męczyńska Monika 7386; red. 7386; tł. 2561
Miazga Beata 2266
Miązek Bonifacy 3311
Miązek Ryszard 11250
Micewski Bolesław 6361
Michajłowskoje, Rosja 8087
Michalak Arkadiusz 6984
Michalak Artur 4902
Michalak Halina, red. 6487
Michalak Hanna 2052
Michalak Honorata 1108
Michalak Paweł 10925
Michalak Tomasz 4252, 4253
Michalak-Ścibior Jolanta M. 3998
Michalczuk Agnieszka 4385; rec. 7323
Michalczuk Joanna 3305
Michalczyk Andrzej 5216, 5667 ; red. 112
Michalczyk Magdalena 6567
Michalczyk Waclaw 5723
Michalczyk Zbigniew 3589, 3628, 5091, 8561; rec. 3549
Michalec Beata 5693
Michalec Danuta 1541
Michalici 3043, 10845
Michalik Danuta 1667, 6417
Michalik Elena 10110
Michalik Henryk 9380

Michalik Jan 3395, 6163; oprac. 8056
Michalik Justyna 4097, 10926
Michalik Marek, wyd. 10433
Michalik Ryszard 10504
Michalik Tomasz 10927
Michaliszyn Monika 3183
Michalowicz-Pasiut Barbara 3021
Michalów, pow. zamojski; parafia 7468
Michalska Agata 3449
Michalska Anna 4049
Michalska Danuta 6830
Michalska Iwonna 2921, 2922, 3061, 3426, 9381; przedm. 3426, 3427; red. 2915, 3426, 3427
Michalska Justyna 3282
Michalska Monika 2103
Michalska Urszula 6404
Michalska-Bracha Lidia 2677, 2824, 8254; przedm. 8254; red. 8254
Michalska-Szałacka Magdalena 1496
Michalska-Warias Aneta 9282
Michalski Andrzej 3054, 3916, 7704, 10928
Michalski Daniel 10929
Michalski Dariusz 3520, 4160
Michalski Grzegorz 2922, 3061, 3146, 3426, 5915; przedm. 3426, 3427; red. 2915, 3426, 3427
Michalski Jan 10357, 10357
Michalski Janusz 1556, 1557
Michalski Jerzy 7705
Michalski Krzysztof 3520
Michalski Łukasz 2426
Michalski Marek 5281, 10111
Michalski Mateusz 2712, 2733
Michalski Michał 6141, 7152, 9382–9384
Michalski Mieczysław Józef 5667
Michalski Paweł 10112
Michaluk Dorota 2608; przedm. 8906; red. 8906
Michaluk Kamil 7706, 7707; red. 192
Michał Czartoryski, bł. 6102
Michał Korybut Wiśniowiecki 7403, 7809, 7838, 7896
Michał Kozal, bł. 9770
Michał Sopoćko, bł. 6103
Michał Zadara 4064
Michałek Wiesława 10278
Michałki, pow. wysokomazowiecki 5805
Michałkiewicz Antoni 8524
Michałowice, Ukraina 3815
Michałowicz Klaudyna, tł. 1646, 10622
Michałowscy, rodzina 4464
Michałowska Joanna 1234
Michałowska ziemia 7006
Michałowska-Mycielska Anna 2679, 2712, 7708, 7709; oprac. 2566; przedm. 2566; tł. 3884
Michałowski Andrzej 6494, 6845, 6856, 6880; red. 325, 6880
Michałowski Czesław 10443
Michałowski Jacek, przedm. 11040
Michałowski Piotr 3287
Michałowski Roman 7096; red. 212
Michałowski Stanisław 11496
Michaś Julian Aleksander 9261
Michelet Jules 2830

Michl Christoph 6798
Michl-Bernard Alexandr 4615
Michlic Joanna Beata 2737
Michman Dan 10113
Michna Ewa 2549
Michna Gustaw 6744
Michna Radosław 3022
Michnal Wioleta 2474, 2652
Michniewicz Jacek 6827
Michniewicz Maria 4347
Michnik Adam 2609, 11031, 11584 ; przedm. 11174
Michnik Wojciech 11396
Michno Anna 2854
Michulec Robert, tł. 10121
Michułka Dorota 5199
Micińska Anna, oprac. 5740
Micińska Magdalena 6242
Miciński Tadeusz 3409, 8147
Mickaniewski Stanisław 6104
Micke-Broniarek Ewa 1762
Mickiené Ilona 2384, 2385
Mickiewicz Adam 2830, 2831, 3226, 3249, 3292, 3345, 3364, 4687, 5275 , 6678, 7450, 8122, 8267
Mickiewicz Adam Michał 8562
Mickiewicz Cezary 2815
Mickutè Jolanta, rec. 242
Micor Władysław 6555
Micula Aneta 1083
Mider Daniel 972
Miechocin zob. Tarnobrzeg
Miechowice zob. Bytom
Miechowicz Łukasz 2880
Miechowita Maciej 7776
Miechów, woj. małopolskie 2664, 3819, 3883, 4454, 5223, 7223; region 8097
Mieclaw (Masław) 2239, 3277
Mieczko Źdzenicki Michał 6105
Miezkowska Halina 5490, 8164; red. 1455; współpr. 8164
Miezkowski Janusz 10587
Miezkowski Robert 7710, 8563, 9385
Miezkowski Romuald 1989
Miezkowski Zbigniew, red. 1923
Miecznikowski Stefan 1755
Miecznikowski Zbigniew 4327
Mieczyńska Aleksandra, współpr. 3315
Mieczyński Grzegorz 3147, 8564
Miednoje, Rosja 4696, 5348, 5478
Miednoje. 75 rocznica Zbrodni Katyńskiej 5478
Miedziak Witold 3854
Miedziński Bogusław 5287
Miedzna, pow. pszczyński 8793; gmina 5414
Mieg Friedrich von 2352, 2354–2357, 2361
Miegoń Stanisław 6400
Miegoń Władysław zob. Władysław Miegoń, bł.
Miejsca „od”-miejscowione 3306
Miejsca pamięci 5266
Miejsce Piastowe, pow. krośnieński, woj. podkarpackie 10845
Miejsce po – miejsce bez 2671

Miekin Czesław 5479
Miekinowie, rodzina 5479
Mielcarek Tomasz 6095
Mielczarek Adam 10930, 11137
Mielczarek Jan 5499
Mielczarek Joanna 9266
Mielczarek Lidia 8565
Mielczarek Paweł 9386
Mielczarek Ryszard 6123, 6133, 6229, 6278, 6331, 6436; uzup. 5398, 6123
Mielczarek Tomasz 11497, 11498; red. 273
Mielczarski Stanisław 5312
Mielec, woj. podkarpackie 33, 296, 1905, 4089, 4481, 5480, 5565, 5716, 5910, 6118, 10062, 10282; gmina 5361; powiat 34, 4808, 8338; region 4808, 8744, 9304, 10282; ziemia 4851, 8745
Mielec w PRL 1905
Mielecki poczet kawalerów orderu Virtuti Militari 5480
Mielewczyk Wojciech 3855, 6687
Mielewszczyzna, pow. sokólski 6634
Mielnik, pow. siemiatycki 3676; region 7625
Mielnik Andrzej Kazimierz, przedm. 8065
Mielnik Antoni 10444
Mielnik Barbara 11376
Mielnik Hubert 9428
Mielnik Magdalena 3916
Mielnik Sławomir 4624
Mielnikiewicz Krzysztof 8855
Mielżyński Seweryn 1433
Mienicki Ryszard 2087
Mierczyk Zygmunt 766; przedm. 7868
Miernik Grzegorz 5233
Miernik Piotr 423
Mierosławski Ludwik 8316
Mieroszewski Juliusz 5039, 11429
Mierzejewska Aleksandra 411; red. 411, 1795
Mierzejewski Andrzej, rec. 2909
Mierzeński Aleksander 7880
Mierzeński Jan 7880
Mierzeński Samuel 7880
Mierzęcice, pow. będziński 4936
Mierzwa Edward Alfred 948, 2631 ; rec. 4149
Mierzwa Janusz 2825, 4672, 5089, 6060, 9171, 9387; oprac. 8112; przedm. 8112, 10294; rec. 8101, 8107
Mierzwa Tomasz 1731, 10931
Mierzwicka-Liedtke Marta 3280
Mierzwiński Andrzej 3612
Mierzwiński Mariusz, przedm. 1758
Mierzwiński Sławomir, red. 3078
Miesiąc-Stępińska Anna 2552
Miesięcznik Kościelny dla Archidiecezji Gnieźnieńskiej i Poznańskiej 90
Miesięcznik Pasterski Płocki 5153
Miesięcznik Towarzystwa Szkoły Ludowej 3427
Miesięcznik Żydowski 2759
Mieszczak Stanisław 429
Mieszczanek Anna 9388
Mieszek Małgorzata 4067
Mieszko I 970, 2053, 2346, 4935, 6921, 7030, 7070, 7088, 7149 , 7185, 7210
Mieszko II 2239, 7088
Mieszko III Stary 2253

Mieszko Lambert, syn Mieszka I zob. Lambert Mieszkowic
 Mieszkowice, pow. gryfiński 6554; gmina 6554; region 7154, 7155; ziemia 4557
 Mieszkowice, pow. prudnicki 11250
 Mieszkowski Łukasz 10114
 Mieszkowski Wiktor 3307; red. 152
 Mietlicki Tomasz, oprac. 1878
 Mietła Mieczysław, red. 4471
 Mietz Andrzej, wyd. 7296
 Międzobrodzka Małgorzata 6190
 Między Gdańskiem a Santiago 2672
 Między polityką, historią a pamięcią historyczną 4752
 Między transcendencją a immanencją 7711
Między Wisłą a Pilicą 221
 Międzybrodzie Bialskie, pow. żywiecki 9866
 Międzybrodzki Bartłomiej 10700
 Międzychód, woj. wielkopolskie 5343, 8793; ziemia 4115
Międzymorze 11103
 Międzyrzeczo, pow. świdwiński 4899
 Międzyrzecz, woj. lubuskie 4431, 6615, 6635, 7162; region 6635
 Międzywojenny Kraków 9389
 Międzyzdroje, pow. kamieński 6636; gmina 6636
 Miękinia-Pindur Jadwiga 3427
 Miętus Maciej, współpr. 5012
 Migasiński Jacek 2881; przedm. 2881; red. 2881
 Migdalski Paweł 440, 441, 2106, 5275, 6554, 10932; red. 5082
 Migdał Jolanta 3030, 3189, 3402
 Miglio Camilla 5273
 Migoń Krzysztof 3454, 8164
 Migoń Piotr 2882, 3006
 Migracje, podróże w dziejach 2610
 Migrała Leszek 1759, 4506, 5070, 6668, 7097, 8605, 9390, 10115, 10933, 10934; przedm. 1759; red. 138, 1759
 Mihajlovs'kij Vitalij 2644
 Mihalûk Ilona 2920
 Mijakowski Krzysztof, red. 10176, 10177
 Mijal Kazimierz 6106
 Mijewska Jolanta 99
 Mika Bogumiła 2488
 Mika Grzegorz 3791
 Mika Marek 7098
 Mika Norbert 7137
 Mika Tomasz 3030, 3168, 3176, 3184, 7099; red. 3168
 Mika Władysław 6107
 Miketová Hana, rec. 6985
 Mikiciuk Elżbieta 3422
 Miklas I., rec. 3913
 Mikłasiński Franciszek 6108
 Mikłaszewska Justyna 2825
 Mikłaszewski Lech 10145
 Mikłaszewski Sławomir 2861
 Miknys Rimantas 2603, 2634, 8344, 8906
 Mikocka-Rachubowa Katarzyna 3671
 Mikołaj I, car 1806, 8097, 8192
 Mikołaj Ciotczany 6916
 Mikołaj Mnich z Lido, św. 2670
 Mikołaj Tempelfeld z Brzegu 7055
 Mikołaj z Błonia 7039

Mikołaj z Radomia 4161
Mikołajczak Aleksander W., red. 7386
Mikołajczak Edmund 7027
Mikołajczak Mariola 3030
Mikołajczak Stanisław 3030
Mikołajczak Witold 7100
Mikołajczyk Jacek 11578; przedm. 4044; red. 4044
Mikołajczyk Jadwiga zob. Rydel Jadwiga
Mikołajczyk Magdalena 10935, 11031
Mikołajczyk Marek 4753, 10842
Mikołajczyk Marian 2663, 4687, 10936; przedm. 7292
Mikołajczyk Piotr 6598
Mikołajczyk Stanisław 6109, 9798, 9931, 9971, 10225
Mikołajec Marek 10851
Mikołajek Zuzanna 4988
Mikołajew, pow. sochaczewski 6484
Mikołajewski Jarosław 1835
Mikołajewski Kazimierz 6110
Mikołajewski Łukasz 4713
Mikołajki, pow. mławowski 10481
Mikołajko Anna 5254
Mikołów, woj. śląskie 5139
Mikos Jarosław, tł. 5996
Mikos Marek 4065
Mikos von Rohrscheidt Armin 4254
Mikoś Michał Jacek 10937
Mikucki Kazimierz 2878
Mikuczevska Monika 11546
Mikulczyce zob. Zabrze
Mikulska Anna 4128
Mikulska Maria M. 6592
Mikulska-Frindo Ewa 3344
Mikulski Daniel 6646
Mikulski Krzysztof 895, 2176, 2197, 2670, 2679, 4507, 5985, 5986; red. 191, 4675
Mikulski Marcin J. 8170; rec. 8611
Mikulski Stanisław 10991
Mikuła Ewa, oprac. 8052
Mikuła Maciej 4673; rec. 7292
Mikuła Wojciech Stanisław 7712, 10938
Mikusiński Wiktor J. 4401, 10939
Milan Ryszard 10445
Milan-Kamski Maksymilian 9771
Milanówek, pow. grodziski, woj. mazowieckie 11390
Milczarek Jan 6111
Milczarek-Kozak Katarzyna, wyd. 9757
Milczyce, Ukraina 9032
Milde Jacob 4588
Milecka Małgorzata 919
Milejów, pow. łęczyński 2006, 3134; gmina 8913
Miler Zbigniew 3068
Milewska Anna, oprac. 4278
Milewska Beata 3172
Milewska Iwona 3378
Milewska Martyna 7060
Milewska Paulina 3324
Milewska Wacława 3613

Milewska-Młynik Anna 1652, 2815, 2920, 10116; rec. 2794, 2910, 9445
Milewska-Osiecka Katarzyna 11499
Milewska-Ważbińska Barbara 2135, 3242, 3358; rec. 7792
Milewski Dariusz 2681
Milewski Jan Jerzy 2647, 2681, 2685, 6264, 10175, 11213; rec. 2647, 2775, 9375; red. 155
Milewski Sław 2799
Milewski Stanisław 6773
Milicer Ewa 8322
Milicz, woj. dolnośląskie 4310, 6637; powiat 6637
Milik Katarzyna 6006, 7450, 7713
Milik Piotr 11535
Miliński Jacek, rec. 9443
Miliszkiewicz Grzegorz 3743
Miliszkiewicz Janusz 1686
Militaria pomorskie 4861
Militzer Klaus 2643
Milke St. 9025
Miller Juan, pseud. Carlos 11027
Miller Karol, il. 958
Miller-Klejsa Anna 3324
Milliman Paul 7101
Milner John 3681
Milówka, pow. żywiecki 2753
Milska-Bielińska Zofia 5346
Milski Bernard 8221
Milůčenkov Sergej 5232
Miluška-Stasiak Jadwiga 4642, 5847
Milwaukee 2772
Miładowski Lucjan 5287
Miławicki Marek 5037
Miłkowski Józef 8037
Miłkowski Zygmunt Fortunat, pseud. Teodor Tomasz Jez 7976, 8037
Miłobędzki Paweł 10117
Miłoch Radosław 9286
Miłosław, pow. wrzesiński 1433
Miłosz Bogdan 2267
Miłosz Czesław 2803, 2948, 3297, 3371, 3387, 3527, 4088, 5039, 6112, 10386, 10386, 10457, 11147, 11314
Miłosz Jan 1267
Minakowski Marek J. 8566
Minałto Jarosław, oprac. 4064
Minczykowska-Targowska Katarzyna 399, 6450; red. 154
Minden George 11134
Minden, Niemcy 4374
Minkiewicz Witold 3989
Minksztym Joanna 3627
Minta-Tworzowska Danuta 949, 2879, 5266
Mińko Tomasz 9391
Mińsk 1360, 1363, 7657, 7906, 8055, 8863; gubernia 7991; region 8082
Mińsk Mazowiecki, woj. mazowieckie 297, 9033, 9041, 9207, 9749, 10509; powiat 2554, 4881, 8678, 9901, 10713
Miodek Jan 6798
Miodońscy, rodzina 5107
Miodoński Leon 7711; przedm. 7711; red. 7711
Miodoński Mirosław 3023; red. 184
Miodowski Adam 8567, 9392–9394
Miodunka Piotr 1569, 6664
Mioduszewska Wioletta 8523; wyd. 8034, 8523

Mioduszewski Jerzy 9772
Miotke Michał 6531
Miozzi Dario 8205 Mirachowo, pow. kartuski 8484
Miraj Krzysztof 92, 11500; rec. 1950
Mirek Agata 5038, 10940
Mirocha Wojciech 5107
Mironczuk Jan 2738, 4795, 5071; rec. 4953
Mironova Irina Sergeevna 8568
Mironowicz Anna 9773
Mironowicz Antoni 5072–5074, 7714–7717, 9395; oprac. 5148; przedm. 7321; rec. 7909; red. 1383; wyd. 7321
Mironowicz Eugeniusz 8906, 9426, 10118
Mironowicz Marcin, oprac. 5148
Mirończuk Anna 2406
Mirończuk Robert 3856
Mirośław Kuźma. Sztuka i archeologia 1695
Mirośława, księżna pomorska 4730
Mirośławiec, pow. wałecki 6638
Mirošničenko Sergij 11501
Mirosz Daniel 1176
Miroszewski Kazimierz 1227
Mirowski Mikołaj 9396
Mirowski Roman 6725
Mirski Włodzimierz 3397
Miry Agnieszka 1535
Misans Ilgvars 2638
Miscellanea Historico-Archivistica 222
Miscellanea Historico-Iuridica 223
Miscellanea Oleśnickie 224
Misiak Agnieszka 10119
Misiak Zbigniew 4776
Misiarczyk Leszek 7102
Misiaszek Kazimierz 3043
Misiejuk Dariusz 4989
Misiewicz Eugeniusz 1906, 5481, 5512, 6399; przedm. 1906; red. 220, 5461
Mišišin Īrina Āroslavīvna 3024, 3065
Misiuk Andrzej 4508, 9482
Misiuk Zbigniew 6674
Misiura Grzegorz 6433
Misiura Katarzyna 5604
Misjonarze 3043, 3494, 8303
Mis'ka Roman 7137
Mistewicz Marek 7718
Mistrzejowice zob. Kraków
Mistygacz Michał 4664
Misz Henryk 3207
Miszańska Jadwiga 3308
Miszczak Jan 3521
Miszczak Krzysztof 11389
Miszczuk Maria Karolina 3459
Miszczuk Marian 2964, 3025, 3073, 3083, 11297
Miszczyk Barbara 6113, 6592; przedm. 6593; red. 164
Miszczyńska Elżbieta 2438; red. 299
Miszewski Dariusz 11282
Misztal Mariusz 2611
Misztal Stanisław 2240
Misztal Wojciech 5156

Miśka Hubert 2488
Miśkiewicz Aleksander 736, 2739, 3517, 8569
Miśkiewicz Benon 924, 2610
Miśkiewicz Maria 7007
Miśkiewicz Przemysław 10941
Miśkowiec Maciej 10120; rec. 2673, 5369, 6618, 6619, 8758
Miśnia, Niemcy; diecezja 2089
Miśta Ewelina A. 7214
Mit Galicji 1732
Mit i zbrodnie 2740
Mitał Zofia 3687
Mitawa (Jełgava), Łotwa 3963
Mitcham Samuel W. jun. 10121
Mitka Józef 6594
Mitkiewicz Leon 9015
Mitkowska Anna 2019
Mitologizacja kultury polskiej 5217
Mitraszewski Henryk 451
Mitric Olimpia 2625
Mitrovits Miklós, wyd. 10425
Mitrus Edmund 3998; przedm. 6864; red. 6864
Mittelstaedt Jan 8328
Mitterand François 4753
Mitzner Piotr 5779, 9397, 9398; oprac. 4712; wyd. 4712, 9016
Mitzner Zbigniew, pseud. 9016
Mix Andreas 5274
Mizera Lucyna, przedm. 6723
Mizera Stefan 1283
Mizerka Justyna 1292
Mizerski Witold, red. 1142
Mizgalski Emil, tł. 1944
Mizgalski Józef 8038
Mizia Małgorzata 2052
Miziołek Antoni 2412
Miziołek Jerzy 4066, 8205, 8570; przedm. 8205; red. 8205
Mleczek Tomasz 1231, 1653
Mleczek Wojciech 8922
Mlekodaj Anna 3269, 3398; rec. 5831
Mława, woj. mazowieckie 4886
Mławscy, rodzina 10165
Młodkowska-Przepiórowska Iwona 6643
Młodożeniec Jan 5386
Młodzi dla Samorządności 11319
Młodzianowska Dorota, rec. 10246
Młodzianowski Stanisław 71, 6113, 6592, 10122
Młodzież wobec historii 1177
Młoteczno, pow. braniewski 3600
Młynarczyk Ewa 3163
Młynarczyk-Tomczyk Anita 8254, 10942, 10943
Młynarska-Kaletynowa Marta 2880; red. 2339
Młynarski Feliks 6114
Młynarz Miłosz, tł. 4866, 7437
Młyniec Witold 10115
Młyńska Alicja 1322
Młyńska Wyspa zob. Bydgoszcz
Mnich, pow. cieszyński 2988

Mnich, pow. kutnowski 6494, 6845
Mnich Grzegorz 10944
Mnich Marian 1600
Mnich Roman, red. 2918
Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce 2549
Mniszewski Józef 8121
Mniszy Las, wzniesienie w Górach Czarnych 2412
Mocarska Dorota 4401
Mochnacki Maurycy 4713
Mochocka Elżbieta, red. 1091
Mocik Oleksandr 11502
Moczarski Kazimierz 5409
Moczko Maria, red. 3003
Moczulski Leszek 4771, 6857
Moczulski Marek 6144
Moćkun Sławomir 10123
Modelska-Creech Mira 10124
Modelska-Strzelecka Bożena 2352
Modelski Józef 3520
Modernios administracijos tapsmas Lietuvoje 7719
Modernism in Europe, modernism in Gdynia 3857
Modernizacja, polskość, trwanie 8571
Modi memorandi. Leksykon kultury pamięci 116
Modlin zob. Nowy Dwór Mazowiecki
Mödling, Austria 2828
Modlińska Aleksandra 5218, 5222
Modlińska-Piekarz Angelika 1385
Modlitewnik królowej Bony 6902
Modlnica, pow. krakowski 6639
Modlnica, stan. 5 od późnej epoki brązu po czasy średniowiecza 6639
Modrakowska-Skiba Jadwiga 9968
Modro Bronisław 6115
Modrzejewska Barbara 6116
Modrzejewska Beata 11320; współpr. 3502
Modrzejewska Helena 4094, 5239, 6117, 8039, 8039
Modrzejewski Szymon 6364
Modrzewski Andrzej Frycz 2830, 5252
Modrzyński Janusz 2042
Modus 225
Modzelewska Anna 6759
Modzelewska Ewa 8572
Modzelewska Małgorzata, red. 2975
Modzelewska Maria 10454
Modzelewski Karol 9774, 11031 ; przedm. 2609
Modzelewski Zenon 5039
Moeglich Marcin 2312, 3858, 5266, 6524
Moerdijk, Holandia 10177
Mogiła zob. Kraków
Mogiłka Michalina 9399, 9400
Moguncja, Niemcy 6301
Mohylew, Białoruś 2644, 8906
Mohyluk Mariusz 4687
Moi żydowscy rodzice, moi polscy rodzice 9775
Moisan-Jabłońska Krystyna, red. 3635
Moj Magdalena 2386
Moja szkoła 3026

Mojak Franciszek 10125
Moje noce, moje dni. W 50. rocznicę śmierci Marii Dąbrowskiej 1818
Mojsejčuk Mariâ 3065
Mojsijenko Wiktor, rec. 2373
Mojsik Tomasz 2409
Mojska Katarzyna 1380
Mojski Piotr 2352
Mojżesz z Halle 2670
Mojżyn Norbert 5230
Mojżysz Zenon 4188, 5203
Moklak Jarosław 2589, 3100, 9401
Mokre zob. Toruń
Mokrosińska Krystyna 11040
Mokrosz Andrzej 5537
Mokrosz Janusz 10945
Mokrusova Olena 3687
Mokry Włodzimierz 2645; red. 198
Mokrysz Adam 3120
Mokrzecki Lech 72, 791, 3054, 3054 ; red. 791
Mokslas krikščioniškas zemajtiškaj parašitas 8040
Molencki Rafał 3207
Molenda Jan 950
Molenda Jarosław 1210
Molendowska Magdalena 11503
Molendowski Leszek 6531, 8573
Molewicz Marek 4684
Molewski Paweł 2317, 3859
Molière (Molier, właśc. Jean Baptiste Poquelin) 4067
Molik Witold 5273, 6678
Molińska Dorota 3687
Molitoris L'udomír, tl. 2435
Möller Anton 3916
Möller Jakub 2676
Molnár Dávid 7720
Molo Beata 11532
Molotov Vačeslav Mihajlovič 5273
Molski Juliusz 10126
Molski Piotr 2045
Mołdawia 1371, 2576, 2625, 2664, 2681, 3460, 5252, 7356, 7360, 7431, 11407, 11409
Mołdysz Rafał 5107
Mołodeczno, Białoruś 1361
Mołodyńska Krystyna 4509
Mombert Alfred 3328
Moment 8070
Mommsen Peter 3006
Mommsen Theodor 3006
Momot Agata 3860
Momot Henryk 6118
Momro Paweł 11584
Monachijczyk w Malborku 1757
Monachium, Niemcy 1757, 1762, 1851, 3415, 3687, 4159, 8090, 9936, 10891
Monady 3309
Mond Bernard Stanisław 6119
Mondry Andrzej Grzegorz 5497
Moneta czasów kryzysu 2267
Monety – zamek – nagrobek 2612

Mongolia 816, 2661, 7092, 7190, 10399
Moniatycze, pow. hrubieszowski 2950
Monikowska Krzysztofa 1505
Monita Rafał 1950; fot. 3927–3929
Monitor Londyński 11188
Moniuszko Adam 7721
Moniuszko Stanisław 4203
Monkiewicz Dorota 10556; red. 1838
Monkiewicz Jerzy 6798
Monografia Biblioteki Pedagogicznej w Suwałkach 1437
Monografia gminy Gręboszów 6548
Monografia gminy Ostrówek 6661
Monografia Krakowskiego Szkolnego Ośrodka Sportowego 3027
Monografia Szkoły Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Strzyżewicach-Rechcie 3028
Monolatij Ivan Sergijovič 951
Montague Patrick 10127
Monte Cassino, Włochy 664, 1219, 1850, 2807, 3297, 4698, 5273, 5659, 9853, 10177, 10210, 10214, 10283
Montesquieu (Monteskiusz) Charles Louis 2877
Montessori Maria 3061
Monumentalna figura Madonny w kościele NMP w Malborku 3614
Mońki, woj. podlaskie 6640
Moorhouse Roger 4754, 6797
Moraczewska Barbara 3146
Moraczewska Zofia 2657
Moraczewski Hilary, pseud. Morus 10311
Moraczewski Jędrzej 8041, 9017
Morat Jan 2206
Morawa Tadeusz 10946, 10946
Morawek Małgorzata 614
Morawiec Jakub 6984
Morawiec Jan 10660
Morawiec Norbert, rec. 2887
Morawiec Wojciech 4862
Morawiecka Maria Magdalena 2103
Morawiecki Jędrzej 5204
Morawiecki Kornel 10556, 11039
Morawiecki Mateusz 2626
Morawińska Agnieszka 1819
Morawscy, rodzina 5598
Morawska Anna 3503
Morawska Anna (1922-1972) 6120, 10886
Morawska Iwona 1498
Morawska Joanna 6554
Morawska Katarzyna 4138
Morawska Monika, tł. 1842
Morawska Teofila Konstancja z Radziwiłłów 7450, 7623
Morawska-Nowak Barbara, rec. 251
Morawski Bartosz 3861
Morawski Franciszek 1752
Morawski Grzegorz, współpr. 1892
Morawski Jacek 4595
Morawski Jerzy 4138
Morawski Kazimierz Marian 7722
Morawski Konrad, wyd. 7265
Morawski Konrad Sebastian 9402, 9403
Morawski Marian Józef Wojciech 5604, 8922

Morawski Paolo 5273
Morawski Piotr 4088
Morawski Radosław 1242
Morawski Stanisław A. 2807
Morawski Szczęsny 8841
Morawski Wojciech 8732
Morawski Zbigniew 6632
Morawski Zdzisław 8042
Morawy 541, 4988, 5138, 7117, 7187, 8315, 8390
Morcinek Gustaw 8379, 10851
Mordaka Andrzej 4872
Mordarska Agnieszka 6567
Mordarski Edward 6567
Mordawski Hubert 10947
Mordyński Krzysztof 10948
More Maiorum 11428
Morelowski Józef 3310
Morelowski Marian 3660
Morfill William Richard 8343
Morgenstern Tadeusz 3096
Morka Mieczysław, rec. 7723
Morloch Erich 6685
Morloch Jadwiga 6685
Morman Elżbieta z Bispingów Henrykowa 9018
Morochów, pow. sanocki 6413
Morolski Jan Dominik 7300
Moroz-Grzelak Lilla 2613
Morozek Tomasz 9404
Morozewicz Józef 2857
Morozova Ol'ga 952, 2734
Morozow Iwona 4093
Morski Jan Konstanty 3671
Morskie Oko, jezioro w Tatrach 4243
Morstin Ludwik Hieronim 6162
Morsztyn Jan Andrzej 7886
Morta Krzysztof 2733; przedm. 2733; red. 2733
Mortangen Ludwig von 2601
Mortkowicz-Olczakowa Hanna 6162
Mortkowiczowie, rodzina 10461
Moryc Cyprian J. 3604
Moryksiewicz Lech 1145
Moryń, pow. gryfiński 5082
Morys-Twardowski Michael 2177, 6744; rec. 2988
Moryson Horst Feliks 6798
Morysonowie, rodzina 6798
Morze 6531
Morzycka-Obuchowska Maria 2677
Morzyński Daniel, red. 3773–3775
Morzysław zob. Konin
Mosakowski Janusz 3172
Mosańska Izabella 4161
Mosewius Johann Theodor 3006
Mosina, pow. poznański 3869, 4628, 6641
Mosing Henryk 5038, 11085
Mosingiewicz Teresa 5249, 8574; red. 5249
Moska Waldemar 2916

Moskal Anna 4755
Moskal Grzegorz 10128, 10129, 10191
Moskal Katarzyna 3615, 3671
Moskal Krzysztof 6513, 6752
Moskal Małgorzata 7781
Moskal Marek 6678
Moskal Tomasz Janusz 429, 467
Moskwa 3323, 3600, 7449, 7838, 7997, 8045, 8884, 9030, 9110, 10740, 11592; państwo 1186, 2583, 2586, 2644, 7513, 7553, 7662, 7769
Moskwa Jacek 11040
Moskwa Leopold, red. 5640
Mossakowski Stanisław 7723
Mossoń Zofia, przedm. 6664
Mossur Kacper 3147
Most August Ludwik 4306
Mostert Marco, przedm. 7095; red. 7095
Mostki, pow. nowosądecki 1338
Mosty, Białoruś 10174
Mosty, pow. goleniowski 3784
Mosty, pow. pucki 7500
Mosunova Tat'âna P. 2824, 8254
Moszczeńscy, rodzina 5558
Moszczeńska Izabela 3422, 8673
Moszczeński Stefan 2862
Moszczyńscy, rodzina 5558
Moszczyński Rafał Jan Kanty 5558
Moszna-Wieś, pow. pruszkowski 6642
Moszumański Zbigniew 8509, 9297, 9405, 9406; rec. 9612
Moszyńska Anna 4687; rec. 10692
Moszyński August 2006
Moszyński Julian 8803
Moszyński Kazimierz 2494
Moszyński Maciej 8128, 8865
Moś Wojciech B. 3616, 9407
Mościcka Albina Kinga 2352
Mościcka Izabela 3641
Mościcki Ignacy 9359
Mościpan Błażej 1673; red. 1673
Motak Eugenia 6567
Motty'owie, rodzina 5484
Motuzas Alfonsas 7724
Motyka Andrzej 5482
Motyka Grzegorz 2620, 4756, 4757, 10023, 10949
Motyka Jan 6121
Motyka Lech 5766
Motyka Władysław 2495
Motylewicz Jerzy, rec. 7665
Motylewska Aleksandra, rec. 11136
Movna Marianna 953, 2734
Mozga Jozafat 5943; rec. 2024, 3960
Moździerz Zbigniew 3862, 3863, 5636
Moździoch Sławomir 7103; przedm. 7115; red. 6987, 7115
Możdzeń Julia 524, 600
Możdżyńska-Nawotka Małgorzata 2410, 4306; tł. 1669, 3821
Możejko Beata 2672, 5476, 6674; oprac. 1288
Mój ojciec 9776

Mój Sierpień '80 10446
Mówią ludzie roku 1863. 1746
Mówią pełnym głosem 10447
Mrągowo, woj. warmińsko-mazurskie 2200, 3039, 5032; powiat 11271
Mroczek Michał 10687; oprac. 11129
Mroczek Rafał 5834, 7725
Mrocza Ludwik 6659
Mroczo Marian 4758; rec. 9221
Mroczkowski Krzysztof 2610, 8509
Mroga, prawy dopływ Bzury 6494
Mrongowiusz Krzysztof Celestyn 2106, 3199, 6122
Mross Henryk 5312
Mrowcewicz Joanna 3409
Mrowiec Franciszek 5480
Mrowiec Stanisław 5480
Mrozek Jacek Janusz 4674
Mrozik Agnieszka 11504
Mrozińska Eugenia Urszula 5483
Mroziński Lesław 4832
Mroziuk Tadeusz 7947
Mrozowicz Wojciech 721, 2043, 2104, 2661, 2676, 2694, 4988, 4989, 6738, 7115; oprac. 42; rec. 6904
Mrozowska Dagmara 2703
Mrozowski Krzysztof 1064
Mrozowski Przemysław 1806, 1819, 2664, 5228; przedm. 2583; red. 205, 1806, 2583; współpr. 3822
Mrózek Sebastian 5204
Mrózek-Myszkowska Jadwiga 9408; rec. 9289
Mrózkiewicz Jerzy, oprac. 6901; wyd. 6901
Mrózyca, lewy dopływ Mrogi 6494
Mrówczyński Grzegorz 6070
Mrówka Dorota 6743
Mrówka Małgorzata, współpr. 8531
Mrówka Tomasz 6668
Mróz Andrzej 11598
Mróz Beata 2759
Mróz Franciszek, red. 4947
Mróz Janusz 2046; fot. 6698
Mróz Lech 2703
Mróz Maciej 4759
Mróz Mariusz, tł. 8197, 8198
Mróz Sławomir Adam 1267
Mróz-Krysta Dominika 9293
Mrugalska-Banaszak Magdalena 1211, 6678; oprac. 6678
Mruk Joanna, wyd. 9837
Mrzygłód zob. Myszków
Mrzygłód, pow. sanocki 6762
Mrzygłód Izabela 2669; wyd. 9668
Mstów, pow. częstochowski 854, 6643, 7075
Mstów. Miasto, klasztor, parafia na przestrzeni wieków 6643
Mszana, pow. wodzisławski 5178
Mszana Dolna, pow. limanowski 2722
Mszaniec, Ukraina 2532
Mszczonów, pow. żyrardowski 6644; gmina 6644
Mścichowska Maria 6779
Mściów, pow. sandomierski 6645
Mściśław Mściśławowicz Udały, książę nowogrodzki 7152
Mściśławskie województwo 7657

Mściwujewska-Kruk Bożena, red. 136
Muc Agata 11505
Mucha 8358, 8394
Mucha Bogusław 3409
Mucha Bożena, oprac. 8007
Mucha Janusz 2686
Mucha Krzysztof W. 9409
Mucha Monika 2008
Mucharski Sulejman 8043
Muchowski Jakub 811
Muchowski Piotr 7726; rec. 7957; red. 3179
Muciek Elżbieta 11297
Muckermann Friedrich 9188
Mudrij Mar'ân 2734, 3121, 4752
Mudryk Zofia Teresa 2437
Mueller Agnieszka 3582
Mueller Nina 5273
Mühle Eduard, oprac. 21; tł. 6911; wyd. 6911
Mukułowski, rodzina 5484
Mukułowska-Au Hanna 5484
Mulak Łukasz 2144
Mularczyk Magdalena 3903
Mulawa Marian 10226
Mulczyński Jarosław 3628, 6678
Mulej Oskar 8575
Mulina Svetlana Anatol'evna 761, 2824, 7618, 8254
Mull Stephen D. 5270
Müller Bernard 6123
Müller Greiffenhagenius Andreas 3449
Müller Johannes 6827; przedm. 6827; red. 6827
Müller Jürgen 3006
Müller Michael G. 5276; red. 8380
Müller Rolf-Dieter 9410
Müller Steven 3006
Müller-Wille Michael 6880
Mul'tatuli Petr Valentinovič 967
Multimedia a źródła historyczne w nauczaniu i badaniach 1070
Muła Arkadiusz 7198; przedm. 7198; red. 7198
Mundowie, rodzina 2757
Munk Andrzej 4112
Münnich Tadeusz 6124
Muntowski Patryk 6674
Muraszko Michał 3455, 3456, 3492
Muratyn, pow. tomaszowski, woj. lubelskie; parafia 7467
Muravchik Joshua 5956
Murawscy, rodzina 9851
Murawska Agnieszka 1495
Murawska-Derewońko Edyta 1485
Murawski Czesław 3311
Murawski Erich 10130
Murawski Michał 11506
Murawski Roman, wyd. 9851
Murgrabia Jerzy 3399
Murlikiewicz Daria 3371
Murlowski Eryk 6506
Murnau am Staffenlsee, Niemcy; obóz 10040, 10261

Murray David 7875
Muryc Jiří 2431
Murzanov Nikolaj Alekseevič 5485
Murzynowo Kościelne, pow. średzki, woj. wielkopolskie 6646
Mus Malwina 3371; przedm. 3371; red. 3371
MuşatPetru 2576
Musekamp Jan 6733
Musialik Anna 2496, 5075
Musialik Wanda 5267, 6740, 9266
Musiał Adam, tł. 2723
Musiał Ewa, tł. 1884
Musiał Filip 1990, 2675, 4760, 5879, 6027, 10660, 10666, 10950, 11507; oprac. 11315; przedm. 10393, 10666; red. 2113, 10666; wyd. 10393, 11315
Musiał Grzegorz 1751
Musiał Jolanta 1289, 6531
Musiał Marcin 3625, 3864, 5203, 9389
Musiał Sebastian 6425
Musiał Wojciech 4761
Musiałowicz Ryszard 4255, 5803, 5925, 10131, 10951–10953
Musiałowski Adam 411
Musical heritage of the Jagiellonian era 4162
Musiel Andrzej 4890
Musielak Marek 11508
Musielak Michał 6339; red. 3144
Musielak Stanisław, red. 11378
Musielak Tomasz 7727
Musielewicz Marcelina, tł. 6906
Musierowicz Małgorzata 10851
Musil František 6579
Musin Aleksandr Evgen'evič, rec. 2249
Musioł Andrzej 11446
Musioł Józef 9211
Musioł Karol 3344
Musioł Teodor 6125
Musioł Waldemar Paweł 2042
Müssig Ulrike 7728
Mussolini Benito 9134
Mustafayeva Melahet 2605
Muszalski Andrzej Bobola 5714
Muszalski Władysław 8044
Muszer Dariusz 11339
Muszkalska Bożena 4188
Muszkowski Jan 1427, 3439, 3457, 3461
Muszyna, pow. nowosądecki 136, 2512, 3736, 3914, 5321, 5634, 5648, 5670, 7644, 10195, 11090; parafia 7897; region 6631, 7449, 10146
Muszyńska Agata 4730, 5622, 7729; red. 5622
Muszyńska Jadwiga 7730
Muszyński Filip Maria 3903
Muszyński Wojciech Jerzy 9159, 10660; rec. 10026; red. 182; wyd. 9778, 10485
Muś Henryk 9922
Muśnicki Nikodem 3345
Muter Mela 2759
Mutor Marek 2882, 4989
Mutrynowska Alicja 2601, 7104
Muzea polskie 1497
Muzea – rezydencje w Polsce 1496

Muzea w kulturze współczesnej 1498
Muzealnictwo 226
Muzeum J. I. Kraszewskiego w Dreźnie 1679
Muzeum Narodowe w Poznaniu 1614
Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej 1664
Muzioł Ryszard 5486
Muzyka Andrzej 2671
My, Sybiracy 227
Mycielin, pow. kaliski 5578
Mycielska Helena 7995
Mycielski Roman 6799
Mycielski Zygmunt 2669
Mycka Jarosław 1242
Myczkowski Zbigniew 2072
Mydel Monika 3459
Myjak Józef 10448, 11509; red. 8036
Myrtek Thomas 3774
Mysakowski Stanisław zob. Stanisław Mysakowski, bł.
Myschor Christian 6751
Mysiakowska-Muszyńska Jolanta 9411, 10954; wyd. 10485
Mysiakowski Mariusz 5219
Mysłakowice, pow. jeleniogórski 8896
Mysłakowska Zofia 9717
Mysłakowski Marian 8576
Mysłakowski Piotr 7731, 8576
Mysłaków, pow. świdnicki, woj. dolnośląskie 2412
Mysłowice, woj. śląskie 1925, 2122, 10642; obóz 10668
Mystkowska Krystyna 10041
Mystkowski Andrzej 10041
Myszka Anna 3043
Myszka Łukasz 3769, 5076
Myszka-Wieczerek Monika 3228
Myszkiewicz Igor 1674
Myszków, woj. śląskie; Mrzygłód 6647, 7105
Myszor Jerzy 933, 5077, 5836, 5837, 8577, 10132; przedm. 9681; red. 5837; wyd. 9681
Myszor Oskar 1166, 2772, 6531
Myszyniec, pow. ostrołęcki 7615
Myśkow Elżbieta 7063
Myśl badawcza Aleksandra Gardawskiego 2880
Myśl Barbary Skargi 2881
Myśl Narodowa 3461
Myśl polityczna w XX i XXI w. 4762
Myślecki Bartosz 6878
Myślenice, woj. małopolskie 4966
Myślibórz, woj. zachodniopomorskie 3780
Myśliński Krzysztof 2044, 3865, 9412; oprac. 1705
Myśliński Michał 3617, 4510, 8578, 10955
Myśliwiec Karol 5497
Myśliwski Grzegorz 6738; rec. 2580
Myśliwski Wiesław 2686
Myślowice, woj. śląskie 2121
Mytnik Tadeusz H. 4256
Mytych-Forajter Beata 8579
Myszgin Kirill 2248

Na Dobie 9613
 Na dobry start 1071
 Na granicy epok 8580
 Na pamiątkę... Radomianie na starych fotografiach 1907
 Na Pięknym Brzegu 6774
 Na pograniczach 5267
 Na powojennym Górnym śląsku 10449
Na Przełaj 11139
 Na szczęście to Żyd 2497
 Na szlakach powstania listopadowego 8581
 Na szlaku wspomnień. Monografia Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Ropczycach 3029
 Na tle nieba 4257
 Na tropie źródła i jego interpretacji 2103
 Na większą chwałę Boga! 5078
 Na zachętę do muzeum 1751
 Na zakręcie historii 11321
 Nabiańczyk Karina 3447, 3461
 Nabiałek Karol 2670, 7105; oprac. 1421; red. 1421
 Nabozny Marcin 708, 5079; red. 2822
 Nabróż, pow. tomaszowski, woj. lubelskie 4961
 Nabywaniec Stanisław 2652, 2657, 5038, 7490, 8793; red. 5918
 Nabzdyk Zygmunt 11250
 Nacewicz Józef 6786
 Nacewska-Twardowska Aleksandra 11533
 Naczelnicy organów rosyjskiej administracji specjalnej 5487
 Nadana-Sokołowska Katarzyna 3312
 Naddniestrze 2532
 Nader Luiza 3681
 Nader Mirosław Władysław, red. 2893, 3004
 Nadobnik-Hassa Małgorzata, red. 11460
 Nadodrże 10737; środkowe 3335, 4302, 6845, 11275
 Nadolska Agnieszka 10133
 Nadolska Anna 9413
 Nadolska-Styczyńska Anna 1499, 1677, 2686
 Nadolski Artur 10134
 Nadolski Łukasz Mamert 4861, 4898; red. 4861; wyd. 9682, 9791
 Nadolski Marek 972
 Nadolski Przemysław 4433, 6549
 Nadraga Marta 9414
 Nadrenia Północna-Westfalia 2781
 Nadrybie, pow. łęczyński 8644
 Nadsanie 2734
 Nadtoka Oleksandr, oprac. 2644
Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny 228
 Nagielski Mirosław 1231, 2644, 2650, 2681, 5098, 7838; przedm. 7838; red. 7838
 Nagirnij Vitalij 7137, 7187, 7212; przedm. 7137; rec. 6965, 7032; red. 2632, 7137, 7152, 7212
 Naglik Ryszard 4328
 Nagłowice, pow. jędrzejowski 9018
 Nagoszewo, pow. ostrowski, woj. mazowieckie 6779
 Nagórko Alicja 2619
 Nagórski Juliusz 3968
 Nagrodkiewicz Waław 6126
 Nagrody Przeglądu Wschodniego 761
 Nagucka Ruta 5490
 Nagurscy, rodzina 7658
 Nahlik Stanisław Edward 2656

Najbar Paulina 1737
 Najder Marcei 2695
 Najder Zdzisław 2669; red. 128
 Najnowsze wydawnictwa z zakresu historii śląska 42
 Najwybitniejsze kobiety w psychologii XX w. 5488
 Nakanune Holokosta 9777
 Nakielski Witold 954, 2267, 2268
 Nakoniecznik Arkadiusz, współpr. 4227
 Nakwascy, rodzina 5651
 Nakwasin, pow. plocki 6127
 Nakwaska Jadwiga z Korwin-Szymanowskich 5651, 6127
 Nalaskowski Jan 5080
 Nalbach Stanisław 6643
 Nalborczyk Agata S. 1030
 Nalepa Edward Jan, wyd. 10539
 Nalepa Marek 6240; oprac. 3310; przedm. 3310; wyd. 9765
 Nalewajko Małgorzata 6447
 Nalewajko Semen 7670
 Nalewajko-Kulikow Joanna 2721, 6349; wyd. 8070
 Naleźniak Paweł 2581, 5912, 9415, 10135
 Naleźny Agnieszka 4863
 Naliwajek-Mazurek Katarzyna 10145; red. 10145
 Nałęcz Tomasz 4736, 9246; wyd. 9017
 Nałęcz-Dobrowolski Stanisław Marcei 8045
 Nałęcz-Komornicka Izabella 5264
 Nałęcz-Małachowski Raul zob. Małachowski Raul
 Nałęczów, pow. puławski 1604
 Nałkowska Zofia 3382, 3422, 6128, 6129, 8430, 8580
Namiary na Morze i Handel 3506
 Namysłowski Ludwik 8046
 Namysłów, woj. opolskie 855, 2339; ziemia 6994
 Nancy, Francja 7440
 Nanke Tomasz 8743
 Nanke Witt 8743
 Napierała Anita 4454
 Napierała Anna 8690
 Napierała Jacek 5640
 Napierała Klemens 9019
 Napierała Marian 9019
 Napierała Stanisław 2195
 Napierała Waclaw, wyd. 9019
 Napierała-Rydz Katarzyna 1242
 Napierkowski Harriet 2772; rec. 10207
 Napierkowski Thomas J. 2772, 9416
 Napierski Kostka 3398
 Napiórkowski Stanisław Celestyn, red. 6472
Napis 229
 Napiwodzko-Ramucka Puszcza 8732
 Napoleon I Bonaparte 998, 1819, 3409, 8197, 8198, 8548, 8766
 Napoleon i sztuka 1819
 Narbut-Łuczyński Aleksander 8582
 Narbutienė Daiva, rec. 1472
 Narbutt Jerzy Stanisław 6130
 Narbutt Wincenty Dowgiałło 955
 Narczewska Aleksandra 3857
 Narew, prawy dopływ Wisły 3297, 3974, 6648

Narew w dziejach i współczesności Mazowsza i Podlasia 6648
Narewska Anna 4511
Narębski Lech 4892, 8583; red. 4892
Narębski Wojciech 4698, 5271
Narinskij Mihail Matveevič 9339
Narloch Józef 5312
Narocz, Białoruś 9741
Narodowe Siły Zbrojne 9778
Narodziny Rzeczypospolitej 2673
Narodziny sceny narodowej 4067
Narojczyk Krzysztof 1070, 1492
Narojczyk Piotr 11375
Narolska Aneta 5217
Narozna Ewa 10956
Narracje pamięci 5268
Nartnowicz-Kot Maria 905, 6131 ; red. 294
Naruszewicz Adam 632, 3229, 3345
Naruszewicz Tomasz 4512, 4513, 6699
Narutowicz Gabriel 9101
Narwik, Norwegia 1959
Narzym, pow. działowski 3723
Narzymowski Tadeusz 4471
Nasalski Zbigniew 11386
Nasfeterowie, rodzina 6692
Nasi ojcowie. Ofiary zbrodni katyńskiej 5489
Nasi w Sejmie i w Senacie 11510
Nasielsk, pow. nowodworski, woj. mazowieckie 1231, 7007
Nasińska Maria 3315
Nassau-Siegen Karol de 2650
Nast Włodzimierz 8164
Nastrożny Paweł 956, 6077, 8584; rec. 4816, 10039
Nastulczyk Tomasz, red. 12
Nasz BTL 4068
Nasz Pawłów 6801
Nasz Przewodnik 3427
Nasz Widnokrąg 2920
Nasza gmina Chlewiska 6502
Nasza Niwa 5232
Nasza Przeszłość 230
Nasze biblioteki 1427
Nasze Korzenie 231
Nasze tradycje 3030
Natalia Tułasiewicz, bł. 5264
Natanson Władysław 3120
Nationalisierung und Pragmatismus 9417
Natuniewicz-Sekuła Magdalena 4835
Natural resources and economic activities of the Bronze Age people 6827
Natzmer Wilhelm von 7751
Nauczanie i popularyzacja ochrony dziedzictwa 2045
Nauka, sztuka, edukacja 411
Nauka w powojennym Wrocławiu 2882
Naumiuk Jan 6132
Naumowicz Juliusz 4890
Navickienė Aušra 3458, 8585
Nawka Anton 10659
Nawojówka zob. Nowy Sącz

Naworski Zbigniew 2663, 5654; rec. 7721, 8731
Nawroczy, rodzina 2178
Nawrocik Jacek 10136
Nawrocka Ewa 3280, 3409, 3916
Nawrocki Karol 4218, 11137, 11139; red. 4275
Nawrocki Michał 11040
Nawrocki Wiesław 2178
Nawrocki Wojciech 1178, 1180
Nawrocki Zbigniew, red. 4847
Nawroczyński Bogdan 8922
Nawrońska Grażyna 3866, 6674
Nawrot Aneta 3280, 3315; współpr. 3315
Nawrot Dariusz 2650, 4752, 7906, 8586, 8793
Nawrot-Borowska Monika 791, 3146, 4642, 8587
Nawsie, pow. ropczycko-sędziszowski 5588
Nazaretanki 3043
Nazaruk Osip 2657
Nazimek Krzysztof 1908
Nazwy miejscowe Polski 2387
Necel Wojciech 2800
Nedeżów, pow. tomaszowski, woj. lubelskie; parafia 7464
Nedkvitne Arnved 7095
Negroni Rudolf 3936
Negruszowie, rodzina 5369
Nehring Sylwia 665
Neja Jarosław 10859, 10957–10959
Nejman Waław 6133
Nekla, pow. wrzesiński 3875, 4522, 9861
Nekrologi 5490
Nelipovič Sergej Gennad'ewič 8588
Nell Werner 5273
Nelson Leonard 791
Němcová Lucia 2652
Němcová Ludmila 6364
Němec Václav 6364
Németh Vítová Lenka 2584; przedm. 2584; red. 2584
Nencka Hanna 5558
Neorealizm w fotografii polskiej 1909
Neple, pow. bialski 6649
Ner, prawy dopływ Wisły; dorzecze 6494
Nerudová Zdeňka, red. 2638
Nesterow Rafał 3589; współpr. 3847
Nestorow Dagny 7732
Neubauer Tomasz, red. 157
Neuere Editionen der sogenannten „Ego-Dokumente” 2104
Neues Deutschland 11433
Neugebauer Wolfgang, przedm. 2628; red. 2628
Neuhoff Wiesława 3006
Neukampf Jerzy 6636
Neustadt an der Weinstrasse, Niemcy; Hambach 5274
Neustadt-Glewe, Niemcy; obóz 9680
Neustupný Evžen 5266
Neverauskaitė Judita 8040
The New York Times 3687
Newman Michael 3681
Newski Aleksander 10890

Ney-Krwawicz Marek 10137
Nęcka Edward 5490
Nicea, Włochy 3497
Nicholson Christopher 2576; red. 2576
Nichthauser Artur 9779
Nicieja Stanisław Sławomir 2614, 2663; przedm. 10268
Nicińska Monika, współpr. 8069
Niciński Konrad, współpr. 8069
Nicolaus Copernicus grave mystery 5986
Nicolaus Germanus 2366
Niczyporuk Piotr 4687
Nida, lewy dopływ Wisły; Nadnidzie 3185
Niderlandy 1775, 2257, 3460, 5252, 7570
Nidzica, woj. warmińsko-mazurskie 6650, 8732, 11341; powiat 5625, 8732
Nie należy dopuszczać do publikacji 10960
Nie tylko art déco 3618
Nie tylko chusty 1836
Nie wszystek umrę 7420
Niebelski Eugeniusz 4808, 8254, 8589, 8590
Niebieszczański Jakub, przedm. 6846
Nieboczowy, pow. wodzisławski 6789
Nieborowa, pow. chełmski 4287; okręg 6825
Nieborów, pow. łowicki 2412, 4648, 8967
Nieborów, pow. rzeszowski; region 101
Niebrzegowska-Bartmińska Stanisława 3186
Niebudek Jarosław 11511
Niebuhr Karsten 2362
Niebuszewo zob. Szczecin
Niebylec, pow. strzyżowski 6631
Niechaj Józef 1910, 6688
Niechaj Małgorzata 1910, 5199, 6597, 6688; przedm. 6597; red. 6597
Niechanowo, pow. gnieźnieński 10357
Niechcaj-Nowicka Elżbieta 5499
Niechobrz, pow. rzeszowski 6651
Nieciecki Jan 3604, 3619, 4864
Nieczajew Andrzej 2750
Nieczuja-Ostrowski Bolesław Michał 10285
Nieczuja-Urbańska Marzena 4069
Nieć Grzegorz 3398, 3447, 3461, 5285; rec. 12; red. 3515
Nieć Marian 9024
Niećko Grzegorz Piotr 4763
Niedbały Lucyna, red. 2977
Niedojadło Andrzej 3089, 3090, 4445
Niedokończona historia 6703
Niedopowiedziana historia 9780
Niedostatkiewicz Leszek 3857
Niedostatkiewicz Maciej 3857
Niedrukowany dokument z 1 maja 1331 roku dotyczący klasztoru dominikanek w Raciborzu 6903
Niedziałkowska Dorota 3323, 3397; oprac. 3323
Niedziałkowska Ewa 8591
Niedziałkowski Mieczysław 8656–8658
Niedzica, pow. nowotarski 1950, 3656
Niedziela 3533
Niedzielenko Andrzej 7190
Niedzielko Romuald, red. 1082
Niedzielska Magdalena 411, 8592; rec. 2628; red. 411

Niedzielski Eugeniusz 11386
 Niedziółka Akradius 11533
 Niedźwiadek Rafał 3867, 7638
 Niedźwiecki Sławomir 2687
 Niedźwiedzica, pow. nowodworski, woj. pomorskie 5092
 Niedźwiedziny, pow. wągrowiecki 2312
 Niedźwiedzka Magdalena 549, 1264
 Niedźwiedź Anna 2686; red. 2686
 Niedźwiedź Jakub 7095, 7372
 Niegosz Roman 6134
 Niegowa, pow. myszkowski 7435
 Nielisz, pow. zamojski 11170
 Niełacna Jadwiga 1991, 5491, 6660
 Niełacny Krystian 1991, 5491, 6660
 Niemias Maciej 11250
 Niemcewicz Julian Ursyn 1752, 3330, 3460, 7450, 8232, 8538
 Niemcewicz Piotr 2052
 Niemcy 21, 38, 161, 477, 478, 516, 531, 540, 599, 824, 937, 972, 973, 1018, 1055, 1083, 1229, 1264, 1310, 1445, 1453, 1498, 1554, 1597, 1684, 1775, 1851, 1881, 1882, 1908, 2008, 2264, 2267, 2310, 2379, 2413, 2423, 2429, 2581, 2584, 2599, 2601, 2610, 2619, 2625, 2637, 2650, 2651, 2657, 2661, 2662, 2671, 2676, 2685, 2688–2690, 2700, 2705, 2706, 2712, 2713, 2721, 2772, 2796, 2800, 2802, 3006, 3054, 3146, 3171, 3172, 3190, 3212, 3221, 3222, 3246, 3248, 3249, 3285, 3287, 3344, 3364, 3449, 3451, 3460, 3497, 4031, 4203, 4374, 4642, 4684, 4696, 4698, 4706, 4713, 4723, 4731, 4739, 4750, 4777, 4790, 4793, 4807, 4813, 4847, 4886, 4898, 5038, 5062, 5091, 5164, 5181, 5197, 5202, 5204, 5239, 5252, 5254, 5267, 5268, 5272–5276, 5280, 5281, 5296, 5312, 5319, 5362, 5452, 6027, 6120, 6236, 6280, 6326, 6349, 6496, 6502, 6579, 6601, 6615, 6668, 6678, 6740, 6749, 6751, 6798, 6799, 6802, 6956, 6974, 7095, 7133, 7137, 7216, 7249, 7573, 7574, 7592, 7735, 7837, 7914, 8009, 8025, 8086, 8160, 8187, 8224, 8282, 8298, 8315, 8323, 8407, 8430, 8453, 8650, 8660, 8661, 8670, 8709, 8732, 8801, 8807–8809, 8812, 8813, 8865, 8881, 8906, 8928, 8957, 8996, 9000, 9012, 9014, 9053, 9066, 9091, 9113, 9121, 9211, 9221, 9244, 9246, 9266, 9339, 9410, 9413, 9422, 9485, 9521, 9537, 9564, 9568, 9587, 9658, 9673, 9682, 9685, 9689, 9699, 9707, 9724, 9731, 9740, 9766, 9767, 9784, 9787, 9790, 9791, 9829, 9845, 9849, 9864, 9871, 9872, 9881, 9889, 9897, 9898, 9907, 9912, 9913, 9922, 9925, 9936, 9949, 9957, 9958, 9967, 9977, 9980, 9989, 9990, 10003, 10018, 10019, 10023, 10031, 10042, 10049, 10050, 10055, 10067, 10068, 10077, 10086, 10088, 10093, 10094, 10111, 10112, 10121, 10125, 10127–10129, 10133, 10139, 10145, 10148, 10159–10161, 10164, 10173–10175, 10178, 10200, 10203, 10206, 10213, 10226, 10239, 10249, 10253, 10261, 10267, 10268, 10270, 10275, 10277, 10287, 10288, 10290, 10293, 10294, 10296, 10305, 10309, 10313, 10319, 10335, 10338, 10342, 10344, 10379, 10430, 10492, 10507, 10547, 10587, 10609, 10657, 10728, 10738, 10745, 10747, 10845, 10878, 10879, 10886, 10945, 10962, 11031, 11033, 11048, 11049, 11071, 11088, 11091, 11097, 11108, 11120, 11157, 11187, 11227, 11237, 11240, 11282, 11300, 11333, 11334, 11339, 11389, 11421, 11426, 11433, 11482, 11487, 11493, 11496, 11514, 11530, 11532, 11567; Republika Demokratyczna 960, 9936, 10484, 10645, 10709, 10738, 10769, 10770, 11009, 11261, 11298; Republika Federalna 10175, 10442, 10738, 11031, 11060, 11186, 11240, 11302, 11445
 Niemczuk Maria 11546
 Niemczyk Katarzyna 2625, 2664
 Niemczyk Leon 10991
 Niemczykowa Aleksandra 5499
 Niemen 1231, 8314, 8683
 Niemen Czesław 4126, 10851
 Niemenczyn, Litwa 3229
 Niemiec Dariusz 3031, 3671
 Niemiec Eugeniusz 4890
 Niemiec Ryszard 3521
 Niemija (Nemija), Ukraina 3815
 Niemiriczowie, rodzina 2644
 Niemirka Bogusław 5742, 6693
 Niemirów, Ukraina 3907
 Niemojewski Józef 6135, 6136
 Niemojowscy, rodzina 4511
 Niemyjska Maria 5234

Nienaltowski Marek 2615, 6672
Niepodległość 232
Niepodległość i Pamięć 233
Niepokalaniki 1759, 3044, 4988, 5038, 8343
Niepokalaniki w Nowym Sączu 1759
Niepokalanów, pow. sochaczewski 1430
Niepokólczycki Franciszek 1990
Niepołomice, pow. wielicki 2977
Nieporęt, pow. legionowski 8419
Nieprzecka Aleksandra, wyd. 9718
Niepsuj Łukasz 957
Nieracka Agnieszka 5217
Nieradka Grzegorz 6559
Nieratka Piotr 1937
Nieroba Elżbieta 1492, 1498
Nierychlewska Anna 4513, 6494
Niesiecki Kasper 2079
Niestrawski Mariusz 9418; tł. 8627
Niesyto Aleksandra, red. 1704
Nieszawa, pow. aleksandrowski 7023, 7213
Nieścioruk Kamil 2318, 3743
Nieśwież, Białoruś 1472, 2661, 3627
Nietzsche Fryderyk 3422
Nieuważny Andrzej 1911, 6137, 6138 ; wyd. 8064
Niewczas Katarzyna 6686; red. 6686
Niewczas Łukasz 5230; współpr. 4126
Niewdana Józef 2470
Niewęglowska Aneta 5659, 8571, 9419; rec. 8202, 8525
Niewęglowski Adrian 1262, 1263
Niewęglowski Andrzej 6858
Niewiadoma, pow. sokołowski 7007
Niewiadomska Cecylja 958
Niewiadomski Andrzej 3263; przedm. 3263; red. 3263
Niewiadomski Józef 10450
Niewiadomy Paweł, red. 1079
Niewiara Aleksandra 3207
Niewiarowska Joanna 3345, 8343, 8580, 8593, 8594; red. 8580
Niewińska Agnieszka, współpr. 10390
Niewiński Andrzej 7106
Niewiński Kamil 4687
Niezabitowska-Wiśniewska Barbara 6845
Niezabitowski Michał 1503; przedm. 1713, 1720, 1728, 1743, 2701; red. 2671
Niezależne Zrzeszenie Studentów w Krakowie w latach 1980-1990. 10451
Niezamyśl zob. Zaniemyśl
Nieżgoda Cecyljan 5966
Nieżnana historia znanego miasta 6566
Nieżnana relacja Kazimierza świtalskiego na temat zamachu majowego 9020
Nieżnana relacja wysłannika Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża 9021
Nieżnane dokumenty dotyczące próby wydostania ministra Józefa Becka 9781
Nieżnane karty z życia biskupa Józefa Gawliny 5837
Nieżnanowski Stefan 2855, 7372
Nigdy i nigdzie bez książki 3459
Nightingale Maria Anna, tł. 9753
Nijakowski Lech M. 812
Nikiel Dariusz 5261
Nikifor Krynicki (właśc. Epifaniusz Drowniak) 3588

Nikisch Jan Jacek 11159
Nikitenko Aleksandr Vasil'evič 8254
Niklas Alfons 6591
Niklewska Jolanta 9211; red. 2984
Nikłowice, Ukraina 9032
Nikodem Jarosław 2632, 4019, 5476, 7107–7109; rec. 7208
Nikolaenko Ol'ga Aleksandrovna 8595
Nikt mnie nie zna, czyli Fredro niekanoniczny 4070
Nikulin I. N., red. 2808
Nikulina Natal'â Aleksandrovna, red. 2910
Nir Roman 1036
Nishikawa Sugiko 7733
Nisko, woj. podkarpackie 6652; powiat 11416; region 8799
Nisztor Piotr 6021, 11512
Nita Marek Edward 10961
Nitecki Stanisław 11376
Nitka Maria 3687
Nitka Marta 4269
Nitner Henryk 4829
Nitsch Tomasz 6522
Nitschke-Szram Bernadetta 10587
Nitschowie, rodzina 5632
Nivelon Valérie, red. 9929 *Niwa* 8865
Niweliński Józef 5490
Niwiński Piotr 10138, 10173
Niwiska, pow. kolbuszowski 5166
Nizińska Ewa 2429
Niziołek Barbara Dagmara 3090; red. 3089
Niziołek Paweł 2690, 5091, 5492, 7734
Niziołek Piotr 4558; oprac. 7960; red. 7960
Nizowski Andrzej 8596, 8884
Niżnik Elena 2815
Niżnik Józef 7523
Nochowicz Tomasz 10962
Nockowa, pow. ropczycko-sędziszowski 5079
Nocoń Zygmunt 5176
Nocuń Jan 9265
Nocuń Małgorzata 11532
Nocuń Przemysław 3693, 4424; rec. 2325
Nodzyński Tomasz 4752, 6615; przedm. 6615; red. 6615
Noetzel Henryka 621
Nofikow Ewa 2498
Noga Zdzisław 2361, 2413, 7735; przedm. 3769, 6631; rec. 4675, 5067, 6963; red. 215, 2339
Nogaj Adam 4847, 4886
Nogala Dominik 2319
Nogalski Roman 4832
Nogieć Piotr 3868
Noiński Emil 1654, 8254, 8678, 9211; oprac. 8045
Nomiki, pow. sokólski 5232
Noniewicz Czesław 1113
Nora Pierre 2032, 5266
Norbertanie 6798, 7041, 8071, 8072
Norbertanki 920, 1306, 2079, 4119, 5237, 7337, 7549, 8071, 8954
Norblin Jan 1964
Norblin Stefan 3641, 3663
Norblinowie, rodzina 3663

Nörenberg Agata 5204
Norkowska Aleksandra 3229, 3372, 7450
Norwegia 1813, 1959, 2048, 2230, 2610, 2804
Norwid Cyprian Kamil 2815, 2830, 2831, 3186, 3236, 3249, 3280, 3297, 3323, 3388, 3544, 3634, 5230, 8460, 8506, 8666, 8943
Norwid-Neugebauer Mieczysław 6139
Norymberga, Niemcy 549, 2676, 4728, 7861, 10745, 10866, 11240; obóz Langwasser 1827
Noryskiewicz Agnieszka M. 6848
Nosal Łukasz 2669
Nosek Anna 3280
Noskowsy, rodzina 5633
Noskowski Zygmunt 4140
Nosov Boris Vladimirovič 2648, 7657
Nosowska Agnieszka, oprac. 395
Nosowska Aleksandra 1771
Nossowska Małgorzata 5678; rec. 10149
Nostitz-Wasilkowska Maria 8410
Noszczak Bartłomiej 10689, 10963, 10964
Noszczyk Wojciech, red. 2837, 2838
Notae Numismaticae 234
Notatki Płockie 3510
Notecka Puszcza 10444
Noteć, prawy dopływ Warty 2291, 4378
Novák-Zemplínski Andrzej 8867
Novákovie, rodzina 8867
Novalis (właśc. Georg Philipp Friedrich Freiherr von Hardenberg) 3243
Nowa Huta zob. Kraków
Nowa Kronika Wałbrzyska 235
Nowa Kultura 11138
Nowa Marchia 2349, 2610, 2633, 6615, 6938, 6939, 7153, 7156, 7421
Nowa Ruda, pow. kłodzki; Drogosław 5061
Nowa Sól, woj. lubuskie 1183, 2350, 10473, 11095, 11139
Nowa Wieś, pow. kłodzki 3560
Nowa Wieś, pow. kolski 8867 Nowa Wieś, pow. krakowski 2676
Nowa Wieś, pow. strzyżowski 10183
Nowacka Beata 3313
Nowacka Ewa 2352
Nowacka-Kuźma Elżbieta, współpr. 8069
Nowacki Albert 9420
Nowacki Bronisław 7110
Nowacki Dariusz 1823, 3620, 3627, 3638; red. 1823
Nowacki Grzegorz 2430
Nowacki Henryk Roman 2661
Nowacki Jakub 10139
Nowacki Krzysztof 4822
Nowacki Marek 1492
Nowacki Mikołaj 2145, 4764
Nowacki Paweł Jan 10174
Nowacki Stefan 5862
Nowacki Zdzisław K. 10860
Nowaczek Paweł 8597
Nowaczyk Agnieszka 2903
Nowaczyk Czesław Stanisław 6140
Nowaczyk Joanna 3869, 5668
Nowaczyk Szymon 5266
Nowak Adam 1

Nowak Aleksandra Zofia 3671
Nowak Aleksy 4624
Nowak Alicja 3460, 8732; wyd. 7981
Nowak Andrzej (technik budownictwa), przedm. 4467
Nowak Andrzej (ur. 1960) 2674, 2801, 3297, 4765, 4766, 4769, 5270, 5917, 6027, 8097, 9421, 11017; przedm. 1221; rec. 4700; red. 347, 2667, 8344
Nowak Andrzej W. 2287
Nowak Anna 4163, 5724, 5725, 5811, 6639; przedm. 1768, 4683; red. 1768
Nowak Barbara, red. 322
Nowak Bartosz 1557
Nowak Beata 1577
Nowak Bronisław 3916
Nowak Czesław 10845, 11250; przedm. 10845; red. 10845
Nowak Daniel Krzysztof 7111
Nowak Danuta 1070, 2103, 6615, 11139
Nowak Edmund 10738
Nowak Edward 11533
Nowak Edward E. 10452
Nowak Gabriela 1912, 5302, 5303, 8598; współpr. 5381
Nowak Jan (ur. 1951) 1038
Nowak Janusz Sylwester 3228
Nowak Janusz Tadeusz 1592, 1743
Nowak Joanna 8599, 8867; oprac. 77
Nowak Jolanta 6592; red. 105
Nowak Julian Ignacy 6141
Nowak Katarzyna T. 3357
Nowak Kazimierz 9022
Nowak Kazimierz Andrzej 54
Nowak Kowalska Maria 3082
Nowak Krzysztof 2625, 6744, 10278, 10587; przedm. 6744; red. 6744
Nowak Krzysztof (cukiernik) 4624
Nowak Leszek Antoni 6807; przedm. 6807
Nowak Łukasz, tł. 7963; wyd. 7963
Nowak Maciej 3314
Nowak Magdalena 6494; przedm. 2620; rec. 4739; red. 887, 2620
Nowak Marcin 10985
Nowak Marek 4328, 6818; przedm. 6818; red. 6818
Nowak Maria z Goriczków 9022
Nowak Marian 459; red. 3038, 5532
Nowak Mariusz 2677, 4777, 8600, 8601
Nowak Michał 4624
Nowak Paweł 3171, 4909
Nowak Piotr 5285, 10965
Nowak Romuald 1671; red. 1671
Nowak Stanisław 4777, 5549
Nowak Szymon 10966
Nowak Tadeusz 5493, 6591
Nowak Tadeusz (1919–2015) 4232
Nowak Tadeusz (1901–1989) 10886
Nowak Tomasz 4307
Nowak Tomasz (cukiernik) 4624
Nowak Tomasz Andrzej 3147, 8302, 8602; red. 379, 3147; wyd. 7263, 7294, 8032, 9003, 9831
Nowak Waldemar 10453
Nowak Witold 409
Nowak Władysław 2938, 5157
Nowak Włodzimierz 1231

Nowak Wojciech, przedm. 3120
Nowak Zbigniew 213, 6142 ; rec. 7908
Nowak Zenon Hubert 2643
Nowak-Mitura Ewa 8603
Nowak-Obelinda Barbara 2072
Nowak-Romanowicz Alina 4138
Nowak-Szczepańska Natalia 2535; red. 2535
Nowakiewicz Tomasz 6855
Nowakowscy, rodzina 3708
Nowakowska Agata 11031
Nowakowska Dagmara 3364
Nowakowska Joanna 3323
Nowakowska Maria 5490
Nowakowska Monika 1426, 1602, 10967; red. 1750
Nowakowska Natalia 2592, 7112
Nowakowska Wanda 3642
Nowakowska Zofia 6055
Nowakowska-Krystman Aneta 11375
Nowakowska-Sito Katarzyna 3621
Nowakowska-Wierzchoś Anna 2685
Nowakowski Andrzej 3032, 4269; red. 4269
Nowakowski Dominik 5266, 6714, 7113; red. 2325
Nowakowski Jacek 11138, 11139
Nowakowski Józef 6143
Nowakowski Krzysztof, wyd. 8047, 8048
Nowakowski Leon Piotr zob. Leon Piotr Nowakowski, bł.
Nowakowski Ludwik, pseud. Bułgar 8047, 8048
Nowakowski Marek 10666, 10877
Nowakowski Paweł 6557
Nowakowski Piotr 1485, 6448; red. 298
Nowakowski Piotr A. 4696
Nowakowski Radosław, tł. 9865
Nowakowski Ryszard 5584
Nowakowski Sebastian 959, 1913, 9422; oprac. 9024; przedm. 9024; wyd. 9024
Nowakowski Stanisław 4548
Nowakowski Waclaw 3781, 9262
Nowakowski Waldemar 5220
Nowara Nina 3344
Nowaszczuk Jarosław 1385, 3242; przedm. 3242; red. 3242
Nowaszewski Robert, przedm. 6693
Nowe, pow. świecki 7580, 7581, 9844
Nowe Brzesko, pow. proszowicki 3841
Nowe funkcje archiwów 1264
Nowe Grabie, pow. wołomiński 10269
Nowe Kaczkowo zob. Kaczkowo Nowe
Nowe Miasto, pow. płoński 7936
Nowe Miasto, Ukraina 2662
Nowe Miasto Lubawskie, woj. warmińsko-mazurskie 1892
Nowe Skalmierzyce, pow. ostrowski, woj. wielkopolskie; gmina 6660
Nowe Tory 8263
Nowe Warpno, pow. policki; Podgrodzie 11133
Nowicka Aurelia 5640
Nowicka Beata, współpr. 4092
Nowicka Monika 6810
Nowicka-Jeżowa Alina 2855, 7451
Nowicka-Struska Anna 2855; red. 7372

Nowicki Jan 10991
Nowicki Maciej 5254
Nowicki Marcin 6528
Nowicki Marek 1780
Nowicki Michał 2993, 7420, 7736; rec. 3054
Nowicki Paweł 2319
Nowicki Ryszard 1385, 3415, 3447, 3449, 3459, 3461, 5239, 10968, 10969
Nowicki Stanisław 10140
Nowicki Stanisław (1897–1963) 10988
Nowicki Tomasz 2938
Nowik Andrzej Marek 5081
Nowik Grzegorz 9423, 9424, 9922, 10174
Nowinowski Sławomir M. 9425; red. 969
Nowiny Codzienne 9587
Nowińska Alina 5819
Nowińska Joanna 3045
Nowiński Franciszek 2824, 8254, 8604
Nowiński Jakub, rec. 4554
Nowiński Janusz 3622, 4955, 7420; red. 3822
Nowkuński Józef 6144
Nowo-Radomsk zob. Radomsko
Nowoczesność w sztuce i w myśli o sztuce 3623
Nowodworski Bartłomiej 7425
Nowogórski Przemysław 3870
Nowogrodzic, pow. bolesławiecki 1937, 3773, 3902; region 1937
Nowogrodzki Stanisław 7114
Nowogród, pow. łomżyński 6670
Nowogródek, Białoruś 4861
Nowogródzyczna 3426, 5038
Nowogródzkie województwo 7567, 8998, 9230, 9232
Nowojelnia, Białoruś 4861
Nowopolczyk (Novicampianus) Wojciech 2592
Noworolska Barbara, rec. 6270
Noworyta-Kuklińska Bożena 5230
Nowosad Wiesław 7737; wyd. 7328
Nowosielska Elżbieta 3358, 5237, 7933
Nowosielska-Sobel Joanna 2694, 2882, 5221, 5269, 6739, 11546; rec. 2465; red. 2694
Nowosielski Jerzy 3624, 3670
Nowoszewski Roman 438, 3428; oprac. 1824; red. 3428; wyd. 3839
Nowości 10402
Nowotarscy, rodzina 5107
Nowotarski Tomasz 6214
Nowotarski Władysław 5107
Nowotka Marek 10970
Nowowiejski Antoni Julian zob. Antoni Julian Nowowiejski, bł.
Nowowiejski Feliks 4150, 5198
Nowowiejski Rudolf 5198
Nowożycki Bartosz 2685, 10141
Nowożytny pochówki z nieistniejącego cmentarza przy ul. Sobieskiego 7738
Nowy Czas. New Time 11352
Nowy Dwór, pow. sokólski 5133
Nowy Dwór Mazowiecki, woj. mazowieckie 4928, 10526; Modlin 8093; ziemia 4581
Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki 2772, 2803, 2832, 10937
Nowy Kamień, pow. sandomierski 6645
Nowy Korczyn, pow. buski 5227; gmina 4682
Nowy Łupków, pow. sanocki 10362

Nowy Port zob. Gdańsk
 Nowy Sącz, woj. małopolskie 138, 305, 422, 424, 1323, 1324, 1759, 2697, 2707, 2931, 3012, 3489, 4506, 4838, 5070, 5300, 5416, 6042, 6655, 7038, 7988, 8605, 9390, 10104, 10115, 10360, 11253; Biegonice 4483; Brzeziny 6654;
 Nawojówka 6654; powiat 8605, 9967; region 1324, 7240, 10360; Sądecczyzna 40, 3163, 3262, 3323, 4856, 5305, 5760, 6564, 6653, 6656, 7079, 7097, 8605, 11474; Zawada 5340, 6654
 Nowy Sącz i Sądecczyzna w czasie I wojny światowej 8605
 Nowy Tajny Detektyw 9023
 Nowy Targ, pow. sztumski 6845; region 6845
 Nowy Targ, woj. małopolskie 137, 1760, 2004, 2298, 2474, 3038, 3952, 4208, 4248, 4545, 4593, 4879, 5353, 6000, 8935, 9152, 10095, 10129, 10550, 10552, 10703, 10704, 4545, 10885, 11149; powiat 8935, 9977, 9980, 10884; gmina 3788
 Nowy Wiśnicz, pow. bocheński 5223
 Nuncjatura Apostolska w Rzeczypospolitej 4767
 Nur, pow. ostrowski, woj. mazowieckie 6967; ziemia 7455
 Nurczyk Jan Andrzej 5503
 Nurek Mieczysław 4698, 10971; rec. 9935
 Nurkiewicz Elżbieta 1460
 Nurmis Joanna, tł. 10437
 Nuta wolności w pismach i działalności Józefa Wybickiego 4768
 Nycek Jan Bolesław 3871; red. 5444
 Nyckelharpa z Wolina 4164
 Nycz Beata 645, 6555; oprac. 6555; red. 6555
 Nycz Grzegorz 11513
 Nycz Ryszard, red. 3395
 Nyczek Tadeusz 3581; wyd. 11047
 Nyka Józef 10142
 Nykiel Piotr 2650, 8606
 Nysa, woj. opolskie 2045, 2375, 2662, 3774, 4188, 4330, 6657, 7237, 10268, 10542, 11250; powiat 3775
 Nysa Łużycka, lewy dopływ Odry 2299, 2619, 5273
 Nyzio Arkadiusz 2669

O Ludmile Marjańskiej 3315
 O miejsce książki w historii sztuki 3460
 O polskim teatrze lalek – w Szczecinie 4071
 O profesorze Tadeuszu Białeckim 960
 O „Przeglądzie Zachodniopomorskim” 3518
 O rzece i wodzie w życiu codziennym 7115
 O rzeczach pięknych 3625
 O tym, jak Grydzewski z aktorkami się przyjaźnił 10454
 O zdradach Zachodu, szansach i cenie za suwerenną politykę polską 4769
 O'Donellowie, rodzina 2650
 O'Donovan Rossa Jeremiasz 2626
 O'Sullivan Noël 2616
 Obała Ewa 640, 4642
 Obara-Pawłowska Anna 7116
 Obberghen Antoni von 2676
 Obcowski Henryk 3185
 d'Oberkirch Henrietta-Luiza 3372
Oberschlesische Jahrbuch 3344
 Obertyn, Ukraina 1231
 Obertyńska Beata 6162
 Obetkon Rafał 8793
 Obidza, pow. nowosądecki 10264
 Obirek Stanisław 6349; rec. 2424
 Obirek Władysław 6696
 Oblaci 1429, 3044, 5116

Oblęgorek, pow. kielecki 1605
Oblicza alkoholu w kulturze elit od średniowiecza do współczesności 5222
Oblicza współczesnej bibliologii 3461
Obliczanki 2938
Oblińska Kornela, red. 1921
Oborny Aneta I. 1790, 2499
Oborska Nina 11514
Obra, pow. wolsztyński 919, 4159
Obracht-Prondzyński Cezary 2549, 5164, 6363, 6416, 6528; rec. 29, 5312, 6536, 11011
Obrazy, Kopersztychy, Rysunki 7301
Obrazy władzy w literaturze, teatrze i filmie 10972
Obrazy września 10143
Obrazy życia Krystyny Bochenek 5726
Obrączka Piotr 10455
Obremski Krzysztof 7372, 11515
Obremski Maciej 6145
Obrębski Andrzej, red. 153
Obrębski Józef 1816
O'Brien William 2626
Obrochta Zofia, współpr. 5012
Obserwatorki z wyobraźnią 2500
Obsulewicz Beata Katarzyna 3323, 3360, 3410
Obszary zgody czy konfliktu? 9426
Obszyński Stanisław 6146
Obtułowicz Barbara 5780, 8607
Ocalią od zapomnienia 6790
Ocalią od zardzewienia 2046
Ocalmy wartości ukryte w historii Słupna 9782
Oceania 5528
Och Jarosław 791
Ochab Edward 11031
Ochab Teresa, red. 3112
Ochał Artur 4698, 4847, 5662, 6104; przedm. 8083; wyd. 8083
Ochendowska-Grzelak Barbara 3422, 7016
Ochenduszek Tadeusz 5494, 8608, 8609
Ochęduszek Antoni 10886
Ochęduszek Stanisław 5537
Ochman Marcin 1231, 1831, 8678; współpr. 1911
Ochman Rudolf 8379
Ochmański Jerzy 6147
Ochniak-Dudek Klementyna, oprac. 1826
Ochociński Piotr 8732, 9427
Ochoński Józef 4872
Ochotnica Dolna, pow. nowotarski 9945
Ochotnicza Straż Pożarna w Kaliszu 4515
Ochotnicza Straż Pożarna w Wilanowie 1914
Ochotnicze Straże Pożarne Powiatu Wołomińskiego 10456
Ochrona dziedzictwa kulturowego na terenie województwa kujawsko-pomorskiego 6600
Ochrona pracy w okresie międzywojennym w Polsce 9428
Ochrymiuk Agata 11516
Ochwat Renata 3316
Ocice zob. Tarnobrzeg
Ociepa Jolanta 6148
Ociepa-Weiss Agnieszka 9336, 10973; red. 9336
Ociepka Anna 5435
Ociepka Beata 4723; red. 4723

Ocytko Małgorzata 2994
 Oczko Patryk 3626
 Oczko Piotr 3321, 4454
 Oczkowska Agnieszka 2449, 2462
 Oczkowski Krzysztof, wyd. 9011
 Od chrystianizacji do współczesności. Studia zebrane z okazji jubileuszu 750-lecia kościoła świętego Ducha w Moryniu 5082
 Od epoki brązu do czasów nowożytnych 4328
 Od Eucharystii do pracy 5083
 Od exsilii do exile. Przymus w migracjach 2802
 Od Filii do Filii 3033
 Od jubileuszu do jubileuszu 1519
 Od kinoteatru Wysogłada do kina „Centrum” 4072
 Od klejnotów królewskich po biżuterię ubogą 3627
 Od kwestii robotniczej do nowoczesnej kwestii socjalnej 4516
 Od Muzeum Ziemi Lubuskiej do Muzeum Lubuskiego im. Jana Dekerta 1557
 Od New Orleans do Mississauga 2803
 Od niepodległości do niepodległości 2675
 Od Polonii po Ziemię Zachodnią 2427
 Od przeszłości do teraźniejszości 1428
 Od stalinowskiego łagru i zbrojnego podziemia AK do polskiej wolności 9783
 Od uprzemysłowienia w PRL do deindustrializacji kraju 4517
 Oderfeld Jan 1697
 Odessa, Ukraina 1003, 3280, 5971, 8228, 8680
Odesskij Vestnik 8680
 Odeszli na wieczną wartę 5495
 Odezwa do naszego przyszłego narodu 1696
 Odkrywanie słowa – historia i współczesność 3186
 Odkrywanie żydowskiej Pragi 2741
 Odolanów, pow. ostrowski, woj. wielkopolskie; gmina 6660
 Odra 779, 986, 2052, 2291, 2299, 2619, 3006, 4295, 4604, 5273, 6615, 11282; dorzecze 6880, 7136; Nadodrze 6554, 6615; Nadodrze środkowe 1217, 6613
Odrodzenie i Reformacja w Polsce 236
 Odrowąż, pow. konecki 3671
 Odrowąż, pow. radomszczański 9011
 Odrowąż Jacek zob. Jacek Odrowąż, św.
 Odrowąż Piotr 2670
 Odrowąż-Minkiewicz Henryk 2690
 Odrowąż-Pieniążek Janusz 10457
 Odrynki, pow. hajnowski 5074
 Odrzywolska-Kidawa Anna 2948, 4385; oprac. 401
 Odrzywołek Katarzyna 2669, 10144
 Odszedł profesor Jerzy Holzer 5894
 Odyniec Antoni Edward 3286
 Odyniec Waław 5312
 Odyńcowie, rodzina 5526
 Odziemczyk Jacek 6693
 Odziemkowski Janusz 2690, 9429, 9430; oprac. 1899; przedm. 8030
 Oelhaf Joachim 2856
 Oelsnitz Ernst von der 2352
 Oettingen Urszula 2662, 4823; red. 4823
 Oettinger Józef 3120
 Offenbach Jacques 8171
 Offmański Andrzej 429
 Oficjalska Elżbieta 4518
 Ogier Charles 7302

Ogierman Leonard 2047
Ogiewa-Sejnota Monika 1626, 7739
Ogilvie Sheilagh 781
Ogińska Aleksandra z Czartoryskich 3604, 7947
Ogiński Janusz 6652, 6723
Ogiński Michał Kleofas 7833
Oglódek Barbara 9431
Ognisko Domowe 8399
Ogniwo 8109
Ogonek 11364
Ogonowska Agnieszka 3398
Ogonowski Zbigniew 2830, 7740
Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Polska niepodległość – droga do wolności” 746
Ogólnopolskie seminarium naukowe „Nauka o glebie...” 2883
Ogórek Bartosz 1592, 2550, 8610, 9542
Ogórek Leszek 9315, 11598; rec. 2469; red. 363, 11598
Ogórek Magdalena 7117
Ogrodnik Kasia 3555
Ogrodnik Marta 6798
Ogrodowczyk Agnieszka 11499
Ogrodziński Władysław 1027
Ogrodziński Wincenty 1027
Ogrodziński Wojciech 1027
Ohanowicz Alfred 5640
Ohryzko Józafat 8254
Ojcewicz Grzegorz 6930
Ojców, pow. krakowski 4355, 4454, 10549
Ojczyzna 8360
Ojdym Kazimierz 1212
Ojrzyński Rafał 7118
Okęcie zob. Warszawa
Okińczyc Czesław 2761
Okniński Piotr 2210, 5084, 6957
Okniński Witold 5496
Oko Andrzej 11250
Okocim zob. Brzesko
Okoliczności śmierci Witolda Hulanickiego 10458
Okolski Szymon 5217
Okoń Emanuel, red. 3572
Okoń Eryk 4171; red. 4171
Okoń Jan 5021
Okoń Marek, oprac. 11485
Okopień Jan 3462
Okólniki Kurii Metropolitalnej w Poznaniu 1948–1956. 10459
Okólska Halina 1843, 4532; red. 3903, 4532
Okólski Henryk Jan 6149
Okrajnik, pow. żywiecki 9809
Okrasa Marzena 3034
Okrasa Remigiusz, oprac. 4616; współpr. 10390; wyd. 4617
Okres okołowojski z perspektywy czasu 2428
Okreglicka Izabela 2462, 2486
Okrucho pamięci. Wspomnienia i relacje byłych żołnierzy 9024
Okrucho wspomnień absolwentów 10460
Oksywie zob. Gdynia Oksztul Zyta Monika 2625
Oktabiński Krzysztof 6776
Oktawian August 3440

Okularczyk Urszula 2444
Okulewicz Piotr 11138
Okulicki Leopold 10666
Okulicz-Kozaryn Jerzy 6855
Okulus Jacek 6670
Okupacyjne losy muzyków 10145
Okupnik Małgorzata 4519, 5264; red. 5264
Olaszek Ewelina, red. 10294
Olaszek Jan 10974, 10975; przedm. 11137; red. 10979, 11137
Olbromska Urszula 1627
Olbrychowski Edward 5478
Olbrychowski Jarosław, oprac. 5354; red. 5354
Olbrychski Daniel 10991
Olbrycht Katarzyna 3043
Olbrycht Robert 5128
Olchawa Kazimierz 5223
Olchawa Krystyna, wyd. 10559
Olczak Katarzyna 3371
Olczak Mariusz, oprac. 9805; przedm. 9738; wyd. 9738, 9805
Olczak Zbigniew 8164
Olczak-Kardas Monika 3426
Olczak-Ronikier Joanna 10461
Olczyk Jacek 1820
Olech Barbara 2759; przedm. 3301; red. 2759
Olech Urszula 5671
Olech-Kostka Jadwiga, oprac. 395
Olechowska Elżbieta, red. 10644
Olejko Andrzej 8509, 8611, 8612, 8650; przedm. 8509; red. 303, 4897, 8509; repl. 8611
Olejniczak Bolesław 9540
Olejniczak Józef 2803; wyd. 8016
Olejniczak-Szukała Weronika 11138, 11139
Olejnik Izabela 1427, 3461
Olejnik Jarosław 7531
Olejnik Karol 813, 1231, 9432; red. 348
Olejnik Leszek, rec. 2749
Olejnik Marek 2388
Olejnik Stanisław 4943, 5383
Olejnik Stanisław Tadeusz, przedm. 7289
Olejnik Tadeusz 2631, 5224; przedm. 4515; red. 4515
Oleksicki Antoni 6145
Oleksiewicz Magdalena 7797
Oleksy Kacper 8683
Olender Elżbieta 1294
Olenderek Joanna 2020, 3857
Olenderek Maciej 3857
Olenderek Tomasz 2352
Oleńska Anna 3589; red. 3589
Oleński Maciej 2032
Olesno, woj. opolskie 1761, 2662, 4602
Oleszczyk Krzysztof 5225
Oleszkowicz Ryszard 4847
Oleś Andrzej 2044
Oleśnica, pow. staszowski 3686
Oleśnica, woj. dolnośląskie 224, 1238, 2049, 3633, 4187, 4294, 4489, 6958, 6976, 7784, 8169, 10817; powiat 2213, 2252; region 2615; ziemia 10856
Oleśnicki Zbigniew 2670, 2676, 7005

Olewnik Stanisława 10165
 Olewsk, Ukraina; region 2644
 Olęcki Bazyli 5312
 Olędrzy 2671
 Olędzka Justyna 2815
 Olędzki Marek 6494, 6845, 6880; red. 6494
 Olga Kijowska, wielka księżna i św. 2632
 Oliferko Magdalena 8613, 8614
 Oliński Marian 11386
 Oliński Piotr 919, 921, 2104, 2670, 2676; rec. 7257; red. 369; wyd. 8116
 Olita, Litwa 2099, 3241
 Olivier Mathieu 5273
 Oliwa zob. Gdańsk
 Oliynyk Natalia 2652
 Olizar Szyłowicz 2644
 Olizarowie, rodzina 5526
 Olizarowski Aaron Aleksander 4687
 Olizarowski Tomasz August 8196
 Olkusz, woj. małopolskie 1083, 2003, 2662, 3868, 4454, 4587, 5199, 8804, 9740; region 2323, 8804; ziemia 1083
 Olkuśnik Ludomir 5891
 Olkuśnik Marek 8615
 Ollick Maria 3187
 Olma Marceli 3164, 4454, 9433
 Olschowsky Burkhard 5274
 Olschowsky Heinrich 5274
 Olsky Rachela 5378
 Olšovský Jaromir 6741
 Olstowski Przemysław 2690, 4844, 4886, 6601, 6673, 8571, 9121, 9434–9436; przedm. 6673; rec. 9888; red. 6673
 Olszacki Tomasz 3872, 3873, 5228, 6784
 Olszamowski Andrzej 7703
 Olszamowski Janusz 5287
 Olszanecka Danuta 1267
 Olszaniec Szymon 2884
 Olszański Tadeusz Andrzej, przedm. 2746
 Olszar Henryk 5162, 5178, 5965, 10976, 11517; rec. 5837; wyd. 5669
 Olszewska Bogumiła 1136–1141
 Olszewska Bożena 2501, 3357; przedm. 3357; red. 3357
 Olszewska Maria Jolanta 3280, 3317, 3398, 3409, 3410, 3916, 8343, 8580, 8865; red. 3410
 Olszewska-świątlik Justyna 3793
 Olszewski Andrzej K. 3641, 3857, 5230
 Olszewski Daniel 6150, 8616
 Olszewski Edward 2804
 Olszewski Grzegorz 424, 6203, 6338, 8605, 10146; red. 8605
 Olszewski Henryk 410, 762, 881, 961, 3035, 5672, 6384; rec. 4666, 5538, 5665
 Olszewski Karol Stanisław 2892
 Olszewski Mikołaj 912; przedm. 912; red. 912
 Olszewski Paweł 2631; rec. 11538
 Olszewski Piotr 5549
 Olszewski Tadeusz 10977
 Olszlegier Czesław 10686
 Olszowski Wojciech 5085
 Olszowy Ewa 6, 5837
 Olszta-Bloch Magdalena 3720
 Olsztyn 219, 237, 406, 1051, 1267, 1380, 1431, 1845, 2010, 2064, 2731, 2938, 3146, 3492, 3511, 3694, 4078, 4150, 4303, 4401, 4600, 4847, 4934, 5157, 5268, 6984, 7058, 8359, 8650, 10366, 10434, 10546, 10620, 10824, 11167, 11355, 11385, 11386, 11406; Kortowo 10366; starostwo 7744; Zatorze 3694

Olsztynek, pow. olsztyński 1606, 2035, 5007
Olsztyński Rocznik Konserwatorski 237
Olsztyńskie województwo 3039, 3146, 10738, 10985
Olza, prawy dopływ Odry 3371
Oława, woj. dolnośląskie 1884, 2339; powiat 11120
Ołbin zob. Wrocław
Ołdak Anna Sabina 8343
Ołdak Marcin 1179
Ołdakowska-Kuflowa Mirosław 2855
Ołenicz-Bernacka Ewa 11546; red. 11546
Ołomuniec, Czechy 1364, 6959
Ołowiane dzieci 10978
Ołyka, Ukraina 8259
Oman Charles 4865, 4866
Ombach Jerzy 5490
Omieciuch Joanna 11408
Omsk, Rosja 2824, 5595
Onanow Jakub 5512
Onisk Alicja 4570
Oniszczyk Aleksandra 2721
Oniszczyk-Awizeń Krystyna 5741, 6579
Onyszczyk Jarosław 8617
Opać Zoë 3852
Opacki Chryzanty 6151
Opacki Zbigniew 8254; rec. 2600
Opalino, pow. wejherowski 5135
Opalińska Stanisława 8618
Opalińska-Kwaśnica Małgorzata 7063
Opaliński Andrzej 3450
Opaliński Dariusz 2657, 8619, 8620; przedm. 2657; red. 2657
Opaliński Edward 2631, 2681
Opaliński Grzegorz 4776
Opalska Małgorzata 4520
Opałka Anna 2045
Opałka Mieczysław 2921
Opałka Piotr Grzegorz 3774, 3775
Opara-Rak Anna 1265, 1266
Oparina Tat'ana 2644
Oparówka, pow. strzyżowski 2699
Opatoszu Józef 3209
Opatowice, pow. radziejowski 6847
Opatów, woj. świętokrzyskie 1404, 4777, 5260, 6631; dekanat 7614
Opatówek, pow. kaliski 1607
Opatówka, lewy dopływ Wisły 2301
Opawa, Czechy 2632, 6909; region 541
Opiela Maria Loyola 2921, 3036, 3043, 8922
Opielińska Maria 6152
Opilowska Elżbieta 5204
Opinia Krakowska 2645
Opinogóra Górna, pow. ciechanowski 1496, 3951, 8920
Opiola Wojciech 2431
Opiola-Cegiełka Monika 1180, 8621
Opis kościoła i probostwa w Szadku w połowie XIX w. 8049
Opis stanu i gospodarki miasta Wyszogrodu 9025
Opis szpitalnego kościoła świętego Ducha w Koninie 7303
Opłl Ferdinand 2413

Opocki Stanisław 2703
Opoczno, woj. łódzkie; powiat 1026; region 2530
Opoka Beata 7741
Opolanie znani i nieznani 5497
Opole 920, 1188, 1325, 1326, 1432, 1498, 1598, 1845, 2067, 2518, 2663, 3174, 3773, 4295, 5101, 5297, 5497, 5605, 5617, 6903, 7151, 7178, 9587, 10455, 10542, 10584, 10585, 10687, 11139, 11140, 11374, 11377; Czarnowąsy 7337, 8071; diecezja 4170, 11541; księstwo 2663, 7335, 7589; Opolszczyzna 10268, 11139; region 6741; rejencja 2663, 8315, 8331, 9587
Opolskie województwo 2705, 10738
Opowieść o dwóch miastach 5226
Opozycja i opór społeczny w Polsce po 1956 r. 10979
Oppenheim Józef 6153
Opracowania tematów z historii 1142
Opulski Rafał, rec. 4770
Opyrchał Leszek 1471, 2362
Oracki Tadeusz 20, 73, 5498
Oranienburg, Niemcy; obóz Sachsenhausen 9702, 9763
Oratorianie zob. Filipini
Orawa 35, 2429, 5277, 5813, 9211
Orawka, pow. nowotarski 2511, 3929
Orchowska-Smolińska Anna 3857
Orczyk Adam 3037
Orczyk Witold, pseud. Lipski 1083
Ordak Michał 8302, 10143
Ordon Jakub 2584
Ordon Longin 3399
Ordon-Krzak Monika, tł. 10058
Ordyłowski Marek 2882, 4258
Ordzowiąły-Grzegorzycz Klaudia 8666
Ordza-Dawid Aleksander 9026
Orenbach Izrael Aljuche 9891
Orenburg, Rosja 3249
Organiściak Jerzy 6807; red. 6807
Organiściak Wojciech 4687
Organiściak-Krzykowska Anna 11386
Organizacja i ewidencja personalna 1. Pułku Strzelców Bytomskich 9027
Organizacja władz miejskich na obszarze Pierwszej Rzeczypospolitej 4675
Organizacja Wojskowa Związek Jaszczurczy na Pomorzu 9784
Organizatorzy, bibliografowie, dydaktycy 5499
Orient i literatura 3318
Orientalia w „Zbiorze potrzebniejszych wiadomości porządkiem alfabety ułożonych” Ignacego Krasickiego 7304
Orioniści 3044
Orkan Władysław 3398
Orli Lot 9617
Orlińska Katarzyna 3328
Orlińska-Frymus Urszula 3371
Orlińska-Mianowska Ewa 1823
Orliński Bolesław 4389
Orliński Piotr, rec. Orliński Wojciech 11518
Orlovaité Ona 2632
Orłosiowie, rodzina 5500
Orłoś Joanna, oprac. 395
Orłoś Kazimierz 5500
Orłoś Teresa Zofia 5490
Orłowicz Mieczysław 8448
Orłowska Aleksandra 2052, 4171
Orłowska Anna Paulina 2104

Orłowska Beata Anna 2703; red. 2703
Orłowska Ewa 4171
Orłowska Gabriela 4890
Orłowska Iwona 1180
Orłowska Justyna 4329
Orłowska Zofia 6154
Orłowska-Synus Anna 7738
Orłowski Aleksander (1907–1995) 4171
Orłowski Aleksander (1777–1832), il. 958
Orłowski Bolesław 1834, 2845, 8344, 10174; red. 5531
Orłowski Damian 6480
Orłowski Edward 6584
Orłowski Hubert 5204, 5273, 5276
Orłowski Jan 3263, 3264; rec. 2821
Orłów Murowany-Kolonia, pow. krasnostawski 3998
Orman Elżbieta 747, 761, 3323; przedm. 10410; wyd. 10410
Orman Krzysztof 8622
Orman Piotr 8622
Ormianie 474, 2661, 2694, 2696, 2742, 3769, 3989, 5308, 6347, 6348, 7482, 7483, 8580, 8873
Ormiańska Warszawa 2742
Ormiański pasterz Lwowa 6347
Ormicki Wiktor Rudolf 3120
Ornacka Ewa 11519
Ornament i dekoracja dzieła sztuki 3628
Ornano Isabelle d', przedm. 9799
Ornat Henryk 5384
Ornatek Adam Stefan 2938
Ornowo, pow. ostródzki 6855
Orońsko, pow. szydłowiecki 1762
Orsk, Rosja 2815
Orsza, Białoruś 542
Orszulik Alojzy 10980
Orszymowo, pow. płocki
Ortyl Władysław 4595
Orwid Maria 3120, 5490
Oryl Marek 4521, 6392, 9437, 9438, 10147, 10148
Orysiak-Kalbarczyk Justyna, oprac. 11510; wyd. 10413
Orzechowo, pow. wrzesiński 4628
Orzechowscy, rodzina 3998
Orzechowska Agnieszka 8523; wyd. 8034, 8523
Orzechowska Elżbieta, przedm. 9852; wyd. 9852
Orzechowska Karolina 11362
Orzechowska-Słowikowska Daria, rec. 11389
Orzechowski Emil 5239, 6117; oprac. 8039
Orzechowski Krzysztof 4073
Orzechowski Marcin 4762
Orzechowski Piotr 1238
Orzechowski Stanisław 7835
Orzegów zob. Ruda śląska
Orzelska-Stączek Agnieszka 11520
Orzeł Joanna 2087, 5254; wyd. 11303
Orzełek Ariel 8623, 9439–9441; rec. 2689, 6174, 10300
Orzeszkowa Eliza 1385, 3280, 3395, 3402, 3409, 3422, 5217, 8314, 8543, 8633, 8680, 8683
Orzeszkowscy, rodzina 5293
Orzeszyna Jan 429
Orzeszyna Marta 5772

Orzoł Emilia 1992; red. 1992
Osada kultury pól popielnicowych w Grzybianach koło Legnicy 6859
Osadcy Włodzimierz 6347, 8624; red. 6347
Osadnicy i ich następcy 10462
Osajda Andrzej, red. 3137
Osburg Wilhelm 4187
Oseredčuk Ol'ga Antoniïvna 4795
Osetno zob. Stargard
Osęka Piotr 4770, 10981
Osękowski Czesław 11282; przedm. 11282; red. 11282
Osie, pow. świecki 6658
Osiecka Agnieszka 3233, 3274, 3342, 4044, 10463
Osiecka Małgorzata 2146, 8625
Osiecka-Samsonowicz Hanna 5230
Osieczna, pow. leszczyński 7054
Osiejuk Krzysztof 5501
Osiek zob. Gdańsk
Osiek, pow. brodnicki 6517; gmina 6517
Osiek, pow. starogardzki 6674
Osiek, pow. średzki, woj. dolnośląskie 2412
Osiek Jasielski, pow. jasielski 6659
Osieki, pow. bytowski 4947
Osieki, pow. słupski 5111
Osielsk, pow. bydgoski 5312
80 lat Szkoły Rolniczej w Nowym Targu 3038
800 lat duchowej tradycji 5086
Osiewała Renata 6404, 6405
Osiecin, pow. radziejowski 5659, 11438
Osieglowski Janisław 6678
Osiny, pow. grodziski, woj. mazowieckie 2274
Osińscy, rodzina 2172
Osińska Wioleta 9442
Osiński Dawid Maria 3410, 8343, 8680; przedm. 8014; wyd. 8014
Osiński Jacek 7119
Osiński Krzysztof 7120, 10821; przedm. 10821; red. 10821
Osiński Tomasz 4807; wyd. 10488
Osiński Zbigniew 4097, 10982
Osipowicz Grzegorz 6848, 6860; przedm. 6848; red. 6848
Oskierczanka Anna 8220
Oskierko Marcin 2581
Osława, lewy dopływ Sanu 6761
Osłonino, pow. pucki 7501
Osmańczyk Edmund Jan 4793
Osmólska-Mętrak Anna 3324
Osola, pow. trzebnicki 8090
Ososiński Tomasz 1476
Osowiec, pow. opolski, woj. opolskie 5101
Osowiec-Twierdza, pow. moniecki 536, 1978, 4834, 5232
Osowska Anna 2694
Osowski Mirosław 1469
Osóbka-Morawski Edward 9879
Ossa, pow. rawski 8302
Ossadnik Hubert 1485
Ossendowski Aleksander 10089
Ossendowski Ferdynand Antoni 3264, 8866, 9028, 9029, 9574
Ossibach-Budzyński Andrzej, przedm. 3520; red. 3520

Ossolińska Anna 8463
Ossowski Artur 10311
Ossowski Piotr 11139
Ossowski Tomasz 7039
Ossowski Waldemar 2324, 6674
Ossy, pow. tarnogórski 4497
Ostafi George 2625
Ostaniek Adam Adrian 4898, 7868, 9443; polem. 9443
Ostański Stanisław 3874
Ostapczuk Jerzy 7742
Ostapczyk Marian, red. 4467; wyd. 4467
Ostapowicz Anna 6689
Ostasz Adam 6837, 6845
Ostasz Grzegorz 1741; wyd. 9765
Ostasz Maria 3164
Ostaszewska Aneta 772
Ostaszewska Maria Danuta 5499
Ostaszewski Marek 496, 536, 8626
Ostaszewski Michał 2179
Ostaszewski Paweł 6248
Ostaszaków, Rosja 5348
Ostatni etap działalności wywiadowczej Sergiusza Piaseckiego 9030
Ostatnia droga marszałka Józefa Piłsudskiego 1915
Ostatnia wojna Austro-Węgier 8627
Ostatnie Wiadomości 3297
Osterloff Barbara 4074
Osterwa Juliusz 3146, 9717
Osterwina Matylda 9717
Ostling Glenn, tł. 1813
Ostoja-Zagórski Janusz 814
Ostojski Leszek 5502
Ostra, Ukraina 8020
Ostrogski Konstanty Wasyl 2632, 2644
Ostrołęka, woj. mazowieckie 378, 465, 2372, 2738, 4733, 4795, 4824, 4953, 5503, 6670, 8678, 8790, 8791, 8812, 8855, 9317, 9404, 10660, 10805, 10993; powiat 4795; region 9206
Ostrołęka pełna wspomnień 5503
Ostromęczyn, pow. łosicki 2054
Ostromice, pow. kamieński 6837
Ostroróg Dorota 6935
Ostroróg Jan 6935
Ostrowicka Beata 3357
Ostrowiec Świętokrzyski, woj. świętokrzyskie 1404, 5056, 7961, 9545, 9737, 11492; Częstocice 9737; region 9737
Ostrowin, pow. ostródzki 10506
Ostrowscy, rodzina 8796
Ostrowska Aleksandra 10845
Ostrowska Bożena 9444
Ostrowska Eda 3382
Ostrowska Ewa 3207
Ostrowska Ludwika 8794
Ostrowska Maria 10983
Ostrowska Róża 745
Ostrowska-Jagoda Aleksandra 6100
Ostrowska-Kęłowska Zofia 3006
Ostrowski Henryk 10198
Ostrowski Jan K., oprac. 3847; przedm. 1823, 3847; red. 346, 3847
Ostrowski Janusz 2352, 5504

Ostrowski Jerzy 604, 2352, 2694; przedm. 2352; red. 2352
Ostrowski Kazimierz 3294
Ostrowski Krzysztof, współpr. 1911
Ostrowski Marek 2805
Ostrowski Mieczysław 10464
Ostrowski Mikołaj 6844
Ostrowski Norbert 3188
Ostrowski Stanisław 5521
Ostrowski Tadeusz, rec. 3037
Ostrowski Wiktor 11120
Ostrowsko, pow. nowotarski 5058
Ostróda, woj. warmińsko-mazurskie; Zajezerze 6875
Ostrów Lednicki, wyspa na jez. Lednica, woj. wielkopolskie 339, 5128, 1608, 4006, 4301, 4322, 4349, 6998, 7070
Ostrów Mazowiecka, woj. mazowieckie 10250, 10525; region 6779
Ostrów Tumski zob. Poznań
Ostrów Tumski zob. Wrocław
Ostrów Wielkopolski, woj. wielkopolskie 1991, 2733, 4143, 5491, 5560, 7756; gmina 6660; powiat 8445; region 4724, 6660
Ostrówek, pow. lubartowski; gmina 6661
Ostrówek, pow. wieluński; Rudlice 4514
Ostrówek, pow. wołomiński 5365
Ostrówek Podyski, pow. łęczyński 10305
Ostrynia, Ukraina 8043
Ostrzeszów, woj. wielkopolskie 2733, 8341; region 2172, 4724
Ostrzyce, pow. kartuski 5312
Osuchowski Wiesław 4776
Osypińska Marta 7121, 7122
Osypiński Piotr 7122
Osypiuk Jerzy 3875, 4522; wyd. 9861
Osyra Marianna 6678
Oszczanowski Piotr 1848, 3006, 6742; przedm. 1671, 1848
Osztyko Janusz 4793, 9587
Ościk Krystyn 2661
Ościłowski Jarosław 2320, 6855, 7007, 7123
Ośko Stanisław 4523
Ośno Lubuskie, pow. ślubicki 2382, 4937
Oświata 8689
Oświata Dorosłych 3054
Oświata na Warmii i Mazurach 3039
Oświęcim, woj. małopolskie 2558, 5050, 8137, 11120; obóz Auschwitz-Birkenau 103, 147, 866, 1075, 1609, 1941, 2052, 2103, 2662, 3309, 4696, 4807, 5274, 6179, 6449, 8960, 9000, 9665, 9679, 9680, 9693, 9700, 9703, 9707, 9716, 9725, 9727, 9733, 9830, 9867, 9873, 9878, 9915, 9933, 9934, 10075, 10082, 10105, 10146, 10147, 10215, 10217, 10261, 10267, 10863, 11120, 11203, 11204, 11248
Otlewski Jacek 3006
Otmuchów, pow. nyski 6657, 8264
Otremba Zbigniew 6553
Ottomania. Osmański 1733
Orient w sztuce renesansu 1733
Otton III, cesarz 7096
Otton z Bambergu, św. 4946, 6956
Otton z Fryzyngi 7133
Otwarty skarbiec pamięci 1326
Otwieram świątynię pamięci 1752
Otwinowska Barbara 5777
Otwinowski Erazm 7388
Otwinowski Konrad 4823
Otwock, woj. mazowieckie 1327, 7975, 9461, 10782; region 8706

Otwock Wielki, pow. otwocki 1496
 Owczarek Jan, rec. 4766
 Owczarek Krystian 4524
 Owczarek Zdzisław, tł. 5280
 Owczarska Małgorzata 6927
 Owerczuk Aleksander 2032, 2052
 Owidiusz 912
 Owłasiuk Justyna 9426
 Owianny Stanisław 4975
 Owiński Marcin 2671, 10344, 10736, 10984, 11120
 Ožehovskaâ Mariâ, tł. 5561
 Ozereva Ol'ga Alekseevna 9445
 Ozga Magdalena 2048, 3629
 Oziembłowska Beata 6798
 Oziembłowski Maciej 6798; przedm. 6798; red. 6798
 Ozimek Katarzyna 1500
 Ożarów Mazowiecki, pow. warszawski zachodni 11509; region 11509
 Ożarska Magdalena, tł. 3707
 Ożóg Kazimierz 3171; red. 8099; współpr. 5918
 Ożóg Krzysztof 2583, 2670, 7124; przedm. 1735
 Ożóg Maria Ewa 2657, 4808
 Ożóg Monika 6534
 Ożóg Sławomir 3171
 Ożóg-Winiarska Zofia 3357
 8/9 V 1945 r. – wojna się nie skończyła 10985

Pabian Andrzej 6601
 Pabianice, woj. łódzkie 1320, 2947, 5155, 8149, 9382
 Pabich Łukasz 1536, 7743, 7744
 Pabich Marek 4762
 Pabis Tadeusz 10465
 Pabis-Cisowska Katarzyna 5251
 Pabiś-Orzeszyna Michał 11468
 Pac Grzegorz 2211, 4935, 5476, 7125; rec. 7210
 Pacaj Tamara 2734
 Pacan-Bonarek Lidia 2631
 Pacana Beata 1740
 Pacanowska Regina 11139
 Pace Michelangelo di zw. Campidoglio 5227
 Pacek Bogusław 11521
 Pacevičius Arvydas 2087, 8040; przedm. 2087; red. 2087; wyd. 8053
 Pacewicz Roman 3427
 Pachniowski Bogusław, rec. 2468, 9679
 Pachocki Dariusz 3263, 3323; red. 3323
 Pacholarz Małgorzata 3463
 Pacholkiv Svjatoslav 2712
 Pacholska Barbara 9785
 Pacholska Maria 1143
 Pacholski Jan 7745
 Pacholski Jerzy 433
 Pacholski Marian Czesław 5287
 Pachowicz Anna 3427, 8953, 10149
 Pachuca-Smulska Beata 11391
 Pachulski Piotr 4292
 Pachuta Leszek 5087

Paciorek Magdalena 11431
Paciorek Tomisław 8867
Pacocha Tomasz, red. 4474
Pacowie, ród 7420, 7594, 7838
Pacula Wojciech 11522
Pacula Jarosław 2389
Pacuski Kazimierz 2334, 7135
Pacyga Artur 6714
Pacyna Szymon 10150
Pacziesny Artur, red. 2561
Paczkowska-Łagowska Elżbieta 2502
Paczkowski Andrzej 4696, 10986–10988, 11040; przedm. 4785
Paczkowski Stefan, rec. 6475
Paczków, pow. nyski 6657
Paczos Sebastian 4752, 4762; red. 4752
Paczoska Ewa 963, 8343
Paczoska-Hauke Alicja 6496, 10989; polem. 10989
Paczuska Katarzyna 411
Pać Sławomir 9446
Paderewska Helena 8050
Paderewski Ignacy Jan 1977, 6155, 6678, 8029, 8050, 9194
Padew Narodowa, pow. mielecki 4808
Padło Barbara 11240
Padoł Emilia 10990, 10991
Paduch Andrzej 5384
Paduch Anna 5088
Paduch Katarzyna 2815
Padurra Tomasz (Padura Tymko) 2920
Paduszek Konrad 964, 4847, 4886
Padwa, Włochy 7649
Padziński Andrzej, red. 1425
Paese Neal, rec. 969
Paetau Rainer, oprac. 2628
Pagacz-Moczarska Rita, red.
Pagaczewski Stanisław 6156
Pagels Artur 5497
Pahlavi zob. Bandar-e Anzali
Pahulicz Mieczysław 6798
Pahulicz-Ranosz Marta 6798
Paja Agnieszka , 8628
Pajączkowski Olaf 3357; red. 3357
Pajak Barbara 6509; red. 6509
Pajak Bernard 6231
Pajak Henryk 10992
Pajak Jerzy Zbigniew 8135, 8629; przedm. 8076; wyd. 8076
Pajak Katarzyna 4330
Pajak Michał 5480
Pajak Michał Adam 2503
Pajak-Ważna Ewa, red. 5251
Pajakowie, rodzina 2503
Pajek Aleksandra 3399
Pajewska Ewa 3402
Pajewski Janusz 8430
Pajka Aneta, oprac. 84
Pajka Stanisław 10993
Pajor Piotr 3876, 5228, 6918, 7126, 7127

Pajsert Jolanta 3041
Pajtasz Władysław 6615
Paknys Mindaugas 4950
Pakosławic Jan zob. Jan Pakosławic ze Stróżysk
Pakość, pow. inowrocławski; gmina 5173
Pakuła Mateusz 3208
Pakuła Mirosław 9447
Pakuła Rafał 8630, 8631
Pakuza Joanna 5837
Palacz Andrzej, tł. 6230
Palarz Angelika 2321
Palâščyk Natallâ 5232
Palca Irena 8632
Palczewski Stanisław 10466
Palczowski Paweł 7449
Palczyński Michał 10994, 10738
Palczny Piotr 766
Palemon, legendarny ksiązę litewski 766
Palestyna 9726, 9762, 10144, 10162, 10258, 11297
Palica Magdalena 3006
Palij Oksana 9448
Palikówka, pow. rzeszowski 6884
Palka Stanisław 5490
Palkij Henryk 2993
Pallavicini Opitius 2556
Pallotyni 54, 1036, 3043, 5190
Palmowski Tadeusz 11344
Palska Aleksandra 1083
Palski Zbigniew 8509
Paluch Adam 8633
Paluch Aleksandra 2429
Paluch Bolesław 6157
Paluch Jacek 10151
Paluch Janusz M. 6723
Paluch Kazimierz 6157
Paluch Maria 5490
Paluchowski Piotr 2672, 3576, 7746; przedm. 6528; rec. 6004, 6005; red. 2672, 6528
Palus Kinga 3773
Paluszyński Bartosz 5245
Pałac Branickich w Białymstoku 8051
Pałac hrabiów Sierakowskich w Waplewie Wielkim 5227
Pałacha Przemysław 6259
Pałasz Sławomir 6808
Pałat Zenon 6678
Pałęcki Waldemar 5149
Pałka Jarosław 6471; współpr. 10489
Pałka Małgorzata 1592
Pałosz Dorota, rec. 1947
Pałubicka Anna, red. 324
Pałubiński Cezary 6779; przedm. 6779; red. 6779
Pałuki, pow. ciechanowski 3951
Pałuki, region w północnej Wielkopolsce 5266
Pałyga Jan 5190
Pałys Julitta 4150
Pałys Piotr 516, 4793, 9449, 10995, 10996; przedm. 9587; red. 9587
Pamięci Profesora Stanisława Jastrzębskiego 3040

Pamięci uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły w Pyszącej 3041
Pamięci zmarłych w roku 2013 5505
Pamięci zmarłych w roku 2014 i w I półroczu roku 2015 5506
Pamięć historyczna w nieformalnej edukacji dorosłych 3042
Pamięć i odpowiedzialność. Dziedzictwo Jana Karskiego 5270
Pamięć i Sprawiedliwość 238
Pamięć o obozach hitlerowskich na Warmii i Mazurach 1992
Pamięć, pogranicze, oral history 2429
Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej 239
Pamiętnik Warszawskiego Instytutu Głuchoniemych i Ociemniałych 8052
Pamiętniki ęlczań 10467
Pamiętniki Stanisława Augusta i ich bohaterowie 7747
Pamiętniki, relacje i wspomnienia osadników rejonu obecnej gminy Głogów 10468
Pamiśtoji mecenatystę 8053
Pamuła Jan 5763
Panas Paweł, oprac. 3284
Panas Władysław 2743, 3284
Panasewicz Anna 2882
Panasiewicz Janusz 5388
Panaś Józef 8054, 8868
Pancer Feliks 8678
Pancewicz Alina 2052
Pandel Hans-Jürgen 824
Pander Eugen 1413
Panecki Marcin 6211, 10997
Panecki Tadeusz 5671
Panek Sylwia 3382
Panek Waclaw 1993
Paner Anna, red. 146
Paner Henryk 1552, 2672, 3877; przedm. 6674, 6845; red. 6674, 6845
Panic Idzi 6744; red. 6744
Panimasz Katarzyna 1072
Panin Nikita Ivanovič 7942
Pankalla Andrzej 6099
Pankiewicz Aleksandra 7063, 7198; przedm. 7063; red. 7063
Pankiewicz Józef 3687
Pankiewicz Mateusz 2020
Pankiewicz Tadeusz 1570
Panko Elena 8273
Pankowska Anna 6639
Pankowski Marian 5245, 5267
Pankowski Tadeusz, tł. 5377
Panorama Raclawicka we Wrocławiu 1671
Panske Paweł Piotr 6591; wyd. 6895, 6910
Panteon polskiego sportu 5507
Panufnik Andrzej 4165, 4165
Panusiuk Dominik 10152
Panuškova Lenka 7221
Panuś Kazimierz 429; red. 429
Panz Karolina 5508, 10998
Panz-Sochacka Magdalena, tł. 6988
Pańczak Alojzy 7797
Pańczyszyn Piotr 11598
Pańko Grażyna 1080, 9450
Państwo i kultura polityczna 4771
Państwo i prawo Polski Ludowej 10469

Państwo – religia 5089
Państwo świeckie czy księżę? 7305
Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II 1916
Państwowość konstytucyjna XIX i XX w. 4676
Papiernik Piotr 6861
Papierska Wiesława 9786
Papieska Agnieszka, oprac. 5386; wyd. 8002, 10395
Papieski Robert, wyd. 8002, 10395
Papiewski Jerzy 3319
Papież awangardy. Tadeusz Peiper 1820
Papliński Andrzej 6775
Papowo Biskupie, pow. chełmiński 3860, 3980, 6674
Paprocka-Lipińska Anna 10999
Paprocki Bartosz 7439
Paprocki Wojciech 11570
Paprotna Julita 3282
Paprzycki Lech 9282
Papusińska-Beksiak Joanna 3315
Papusza zob. Wajs Bronisława
Papuziński Konrad 6601
Paradowska Aleksandra 3878
Paradysz Jan, rec. 2547
Paradysz Stanisław 4517
Parafia Trójcy Przenajświętszej 5090
Parafia w Turośni Kościelnej 5091
Parafianowicz Halina, red. 148
Parafianowicz Ryszard 11000
Parafie w średniowiecznych Prusach 5092
Paragwaj 11300
Parahus Jarosław 1183
Parchowo, pow. bytowski 6050
Parchwitz Elżbieta von 4730
Parczew, woj. lubelskie 4008, 10579; region 11583
Parczewski Jan 10845
Parczewski Michał, rec 779
Parczewski Rafał 2581
Parczyński Czesław 5287
Pardała Wojciech 3693
Parent Arnaud 7658
Parfieniuk Włodzimierz 4892
Parkita Dorota 3166
Parkitna Katarzyna 10153
Parkitny Maciej 3519; rec. 3225
Parkowa Góra, szczyt w Górach Wałbrzyskich 11082
Parłówko, pow. kamieński 6837
Parol Aleksandra 2938
Parszutowicz Przemysław 2830; oprac. 2830; przedm. 2830; red. 2830
Partacz Czesław 4698, 4706, 4752, 10070
Partridge Agnieszka 8523
Partyka Jacek 3492
Partyka Joanna 3358; przedm. 3358; red. 3266, 3358
Partyka Magdalena 3345
Partyzant 8302
Paruch Waldemar 9451
Parus Waldemar, red. 4610
Parusel Jerzy B. 4525

Parush Iris 3295
Paruszewscy, rodzina 6678
Paruszevska Maria 6678
Paryl Władysław 120
Parys Jan 2885
Parys Paweł 8315; wyd. 9027
Paryska Zofia zob. Radwańska-Paryska Zofia
Paryski Witold Henryk 2; oprac. 2524
Parysów, pow. garwoliński 4502, 8554
Paryż 388, 1473, 1474, 1686, 1750, 1806, 1820, 2690, 2759, 3297, 3372, 3449, 3665, 3687, 3916, 4011, 4183, 4777, 5245, 7035, 7698, 8013, 8033, 8232, 8614, 8950, 10361; Batignolles 3415, 8693
Parzefall Raffael 8634
Parzych Arkadiusz 6158
Parzych Czesław 5503
Parzych Edward 6158
Parzych-Blakiewicz Katarzyna 2938
Parzymies Stanisław 11523; red. 188
Pasaże pamięci 2744
Pasek Jan Chryzostom 3318, 7306, 7553, 7771
Pasek Piotr 10470
Pasek Wojciech 5509, 5549; red. 5549
Pasek Zbigniew 2671
Pasewicz-Rybacka Magdalena 2828, 4526
Pasięka Jerzy, tł. 1842, 1935
Pasierb Janusz Stanisław 3276, 3635, 5659
Pasierbska Helena 10154
Pasięta Aleksandra 4527
Pasik Zbigniew, oprac. 11485
Pasjonistki 3044
Paskevič Ivan Fëdorovič 8097, 8460
Pasko Artur 4269, 5982, 9426, 11139
Pasteczka Tomasz, współpr. 3847
Pasterki 3043
Pasterkiewicz Wojciech 6884
Pasternak Tadeusz J. 4901
Pasternik zob. Kraków
Pasterska Jolanta 2803
Pasterski Janusz 2803
Pastuchowa Magdalena 3168
Pastusiak Longin 2617, 7748; red. 2639
Pastuszek Eugenia 9828
Pastuszewski Stefan 119, 3725, 4378, 5093, 9121, 9452, 11001; red. 9121; wyd. 7310
Pastuszka Stefan Józef 6711; rec. 6109
Pastwiński Zbigniew 7128
Pasym, pow. szczycieński; gmina 4889
Paszyk Anna 2363; rec. 2365
Paszek Jerzy 3360
Paszek Marta 9286, 11002
Paszke Andrzej 6144
Paszkievicz Borys 2266, 2267, 2269, 2612, 7063; red. 2267
Paszkievicz Piotr 3879
Paszkievicz Urszula 3464
Paszko-Zgaga Aga, tł. 7978
Paszowska Natalia Emilia 2020
Paszowska Róża 965, 4331
Paszowski Marcin 7662

Paszkowski Wiesław 5510, 9922
Paszkowski Zbigniew 2045
Pasztor Maria 9453, 11003
Paszyn, pow. nowosądecki 10933, 10934; region 10934
Paszyna Jan 5641
Paszyna Paweł 5641
Paszyński Wojciech 5759
Paś Monika 3492, 3630, 8635
Paściak Andrzej 11004
Patackas Antanas 6707
Patalas Norbert 6194
Patała Agnieszka 3631, 3632, 4528
Patejuk Henryk Jerzy 6159
Patejuk Piotr, oprac. 2200; rec. 6650
Patek Artur 11297; wyd. 10458
Patek Stanisław 9191, 9193
Patelski Mariusz 10268, 11005; red. 8085
Pater Józef 1845, 4989, 11038
Pater Katarzyna 4197
Pater Renata 8922
Pater Walter 74, 1034, 3583 ; przedm. 10156
Paterlajtner Marcin 4946
Paternoga Marcin 6818
Paterscy, rodzina 5511
Paterski Karol 5511, 8636
Patkaniowska Danuta 3415
Patkowski Aleksander 9031
Patocki Adam 6160
Patok Małgorzata 2772
Patora Paweł 11006, 11382
Patora Roman 11562; przedm. 11562; red. 11562
Patriotyzm wczoraj i dziś 5271
Patro-Kucab Magdalena 3229
Patronat artystyczny Jagiellonów 5228
Patroni naszych ulic 5512
Patruś Grzegorz 9454
Patryło Anna 8637
Patryn Bogdan 10155
Patryn Zygmunt, pseud. Słowik 10155
Patrzalek Leszek, red. 3486
Pätzold Paul 9968, 9968
Pauch Seweryn 3880
Pauk Marcin R. 2601, 6738
Pauksza Eugeniusz 2619, 3222
Paukzsteło Wojciech 11573
Paulini 480, 1381, 2047, 3497, 3545, 3646, 3979, 4169, 4995, 5034, 5055, 5080, 5115, 5141, 5142, 5184, 5186, 6643, 6957, 6962, 6986, 7494, 7577, 7681, 7787, 7789, 7870, 7951, 8793, 8977, 9229
Pauliučuk Vadzim 9455
Paŭloŭslaâ Ganna 7749
Pauluk Dorota 668
Pauly Charlotte 9337
Pautsch Fryderyk 1678
Pavelčiková Monika 1485
Pavlenko Vita 2920
Pavlovsk Josef 9126
Pawelec Aleksander 10471

Pawelec Barbara 1404
Pawelec Marek 5604; oprac. 5382
Pawelec Mariusz 5497, 6089; rec. 2711
Pawelec Tomasz, rec. 9597
Pawelski Jan 8343
Pawelski Leszek 3054
Paweł, biskup poznański 6643
Paweł VI, papież 11031
Paweł Steller. Artysta deportowany 1704
Paweł Włodkowiec z Brudzenia 6927
Paweł z Giedlarowej 7084
Pawełczak Maria 3371
Pawełek Marcin 2136
Pawiak zob. Warszawa
Pawiński Adolf 2661
Pawlak Danuta, oprac. 2478; wyd. 2478
Pawlak Ewa 4302, 6679
Pawlak Grażyna 4075, 8354
Pawlak Ireneusz 4119, 4166
Pawlak Judyta 1498
Pawlak Katarzyna 6807
Pawlak Małgorzata 1; rec. 1668
Pawlak Marcin N. 905, 2884
Pawlak Paweł 4302, 6679, 7129
Pawlak Przemysław 3397
Pawlak Wiesław 5252, 7750
Pawlak Włodzimierz 1686
Pawlak Zdzisław 8638
Pawlar Franz 9787, 10472
Pawlas Eugeniusz 4570
Pawlas Władysław 5314
Pawlata Lech 3881, 3882
Pawlata Małgorzata 3229
Pawleta Michał 1501, 2045, 5266
Pawlicka Kama 4083, 11578
Pawlicka Zofia 10069
Pawlicka-Nowak Łucja 4696
Pawlik Katarzyna, red. 1774
Pawlik Radosław 1368, 5094, 5421, 7751
Pawlik Zuzanna 5178
Pawlik-Flisikowska Marta 3465
Pawlik-Kwaśniewska Weronika 3916; rec. 7578, 7695
Pawlikowicz Leszek 10865
Pawlikowska Helena 4454
Pawlikowska Maria 6056
Pawlikowska-Butterwick Wioletta 7658, 7752–7754
Pawlikowska-Jasnorzewska Maria 1671, 2688, 3408, 6161, 6162, 6162
Pawlikowski Grzegorz 11007
Pawlikowski Jakub, współpr. 6056
Pawlikowski Jan Gwalbert 1738, 9433
Pawlikowski Jerzy 4947
Pawlikowski Józef 4890
Pawlikowski Maciej 4332
Pawlikowski Michał Kryspin 8055
Pawlikowski Mieczysław 4454
Pawlikowski Radosław 3117

Pawlikowski Tadeusz 1739, 6163, 8056
Pawlina Krzysztof 5850
Pawlina Sebastian 10294
Pawlina-Meducka Marta 8639
Pawliszak Jerzy, oprac. 4431
Pawluczuk Urszula Anna 7755; rec. 5148
Pawluczuk Włodzimierz 2430
Pawluczuk Zdzisław 11524
Pawlus Zygmunt 10886
Pawłuśkiewicz Jan Kanty 4167
Pawłokoma, Ukraina 10094
Pawłosiów, pow. jarosławski 6833, 6887
Pawłoszek Radosław 9456
Pawłowa Regina 7507
Pawłowice zob. Wrocław
Pawłowicz Jacek 4795, 5810
Pawłowicz Weronika 1399
Pawłowiczki, pow. kędzierzyńsko-kozielski 6662
Pawłowska Ada 7151
Pawłowska Agnieszka 1633, 1782, 4306; red. 1079
Pawłowska Aneta 3642
Pawłowska Anna 1426
Pawłowska Anna Paulina 3671, 7449
Pawłowska Kinga 9457
Pawłowska Krystyna 2504
Pawłowska Maria 5997
Pawłowska Regina 5190, 5190
Pawłowska Urszula 470
Pawłowska-Kalinowska Agnieszka 1319, 11525
Pawłowska-Wilde Beata 6164
Pawłowski Antoni 10720
Pawłowski Bogusław 2304
Pawłowski Edward 10108
Pawłowski Henryk 9458
Pawłowski Jan 6165
Pawłowski Łukasz 3360
Pawłowski Maciej 5490
Pawłowski Michał 6678
Pawłowski Mieszko 1782, 7041
Pawłowski Piotr 6008, 8640
Pawłowski Roman 6166
Pawłowski Sławomir 6347
Pawłowski Stanisław 2322
Pawłowski Zbigniew, współpr. 2402
Pawłów zob. Zabrze
Pawnik Jolanta 5558
Pawonków, pow. lubliniecki 9073
Pawła-Piwowarczyk Regina 6167
Pazder Dominika 2052
Pazdzioara Ewa 6807
Pazgan Mateusz 2581, 5951
Paziewski Michał, rec. 10346
Pazik Kamil 6779
Pazik Marianna 6779
Pazik Teofil 6779
Pazura Zbigniew Grzegorz 6481

Paż Bogusław, rec. 4706
 Pączek Bartłomiej 4832
 Pączek Tomasz 11008
 Pączkowski Dariusz 2270, 2271
 Pągowsy, rodzina 2180
 Pągowski Andrzej 1883
 Pągowski Jan 2180
 Pąckiński Marek 8865, 8866
 Pearson Jessica 6846
 Peciak Jan 10660
 Pecuch Mirosław 1557
 Pedagogie katolickich zgromadzeń zakonnych 3043–3045
 Pedagogika Jana Ekiera 4168
 Peikert Bronisław 4389
 Peiper Tadeusz 1820
 Pejaś Ewa 9459
 Pejsert Franciszek Ksawery 8038
 Pekaniec Anna 3320, 3371, 3422
 Pelc Diana, przedm. 8793
 Pelc Jerzy 3324
 Pelcowa Halina 3186
 Pelczar Andrzej 5490
 Pelczar Franciszek 5008
 Pelczar Maria 1394
 Pelczar Roman 2657, 3046, 3054, 3089, 3090, 3100, 8641, 8642; red. 3090
 Pelczar Sławomir 7130
 Pelczar Stanisław 11250
 Pelczarska Joanna, rec. 8962
 Pelczarski Kazimierz 3044
 Pelica Grzegorz Jacek 5512, 8643, 8644
 Pelisiak Andrzej 6833, 6862
 Pelka Anna 11009
 Pelka Daniela, red. 11377
 Pelplin, pow. tczewski 962, 5314, 7196, 8114, 8373
 Pelus-Kaplan Marie-Louise 2658
 Pełcznica, pow. wrocławski 2412
 Pełczyn, pow. wołowski 6663
 Pełczyński Grzegorz 2686
 Pełczyńskie tajemnice 6663
 Pełesz Julian 3485
 Pempera-Kaczmarek Bogumiła, red. 1977
 Pencakowski Paweł 3883, 5788, 8645
 Pencarski Kacper 2106; oprac. 1308
 Pendzich Barbara M., red. 7416
 Penkała Anna 2103, 4385, 4454
 [Penkioliktas] XV a. pabaigos – XVI a. primos pusės mūšiai nežinomo voluiniečio gyvenime 2565
 Pensylwania 2772
 Pentek Zdzisław 966
 Penza, Rosja; region 2760
 Peplińska Katarzyna 11578
 Pepliński Aleksy 5312
 Pepliński Antoni 5312
 Pełoński Andrzej 4847
 Perathoner-Weneda Janina
 Perchel Paweł 11010
 Perdono e riconciliazione 1502

Peregryn z Opolą 7039
 Perełka Stanisław, pseud. Dębiński 10724
 Pereświat-Sołtan Ignacy 5287
 Peret-Ziemlańska Zofia, oprac. 6453
 Peretz Maya, tł. 10487
 Perkowska Urszula 2656
 Perkowski Piotr 11011
 Perkowski Piotr (1901–1990) 10145
 Perl Feliks 2721
 Perlak Andrzej 10473; polem. 10473
 Perlak Maria 10473; polem. 10473
 Perle Jehoszua 9271
 Perłakowski Adam 2650, 7756, 7757, 7906; red. 7906
 Permanent change 6739
 Permski Kraj 10110
 Peroń Małgorzata 5229
 Perri Giuseppe 11240
 Persja 8871
 Perska Zatoka 11326, 11355
 Person Katarzyna 2708; rec. 11088; wyd. 9706, 9760
 Perszon Jan 5098
 Pertek Jerzy 10156
 Pertkiewicz Jerzy 9788, 9789
 Peru 8681
 Pervaâ mirovaâ vojna 967
 Perz Anna 3623
 Perz Janusz 4890
 Perzanowska Agnieszka 1734, 3460; przedm. 7280; wyd. 7280
 Perzanowski Jerzy 5490
 Perzyna Ludwik 4385
 Perzyna Paweł 1279
 Perzyńska-Kusiak Maria, współpr. 8646
 Perzyński Jacek 6452, 9460
 Perzyński Waclaw 8646
 Pesaro, Włochy 10236
 Peschak Bogumił 1720
 Pešek Josef 1848
 Pest Monika 3466, 5659
 Pestka Stanisław 6169
 Peszat-Królikowska Barbara 5472
 Peszke Michael Alfred 10157
 Peszko Henryk 9873
 Peszyński Wojciech, rec. 11515
 Petegirič Volodimir 7137
 Petelska Michalina 677
 Peterowie, rodzina 5369
 Peters Florian 1881
 Petersburg, Rosja 1036, 1369, 1477, 2259, 2585, 2661, 2747, 2774, 2821, 2938, 3264, 3345, 3652, 4114, 8087, 8018, 8252, 8539, 8947
 Petersen Boy 8224
 Pethe Aleksandra 9266
 Petlûra Simon Vasil'ovič 9478
 Petrauskas Rimvydas 2603, 2664, 7212; rec. 900, 2151
 Petrišak Bogdana Igorivna 2413, 5237, 8793; przedm. 8793; red. 8793
 Petrov Ivan N. 3175
 Petrov Nikita Vasil'evič 10158, 11012

Petrov Vasilij Aleksandrovič 8800
 Petrovice, Czechy 2828
 Petrovskaâ Oksana Vasil'evna 11240; red. 967
 Petrowicz Jarosław 3222, 11526
 Petrozolin-Skowrońska Barbara, rec. 862, 2984, 9016
 Petrus Anna 4333
 Petrus Jerzy Tadeusz 3604, 5179
 Petrycówna Teresa 7886
 Petrycy Sebastian 7776
 Petrynik Roman 1917
 Petryszak Karol, rec. 6320
 Pezda Janusz 2656, 6027; przedm. 7972
 Pęcherek Błażej zob. Bernard z Wąbrzeźna
 Pęcowski (Pęcak) Jan 5600
 Pęcowski (Pęcak) Michał 5600
 Pęczak Mirosław 3520
 Pędzimąż Jacek 7758
 Pękacka-Falkowska Katarzyna 4130, 7759; rec. 2856; wyd. 7279, 7329
 Pękala Anna 2948 Pękala Teresa, red. 3397
 Pękalska Ewa 6798
 Pękalska Marta 3461, 5285, 11013
 Pękowska Marzena 2993, 9461
 Pęksa Władysław 8909
 Pfaff Janusz 11014
 Pfeffer Hirsch 6349
 Pfefferkorn Otto 3641
 Pfleiderer Christoph Friedrich 7674
PGR-Arbeiter 10738
 Phillips Ursula 3422
 Piakarski Michał 3047
 Piasecka Aleksander 7199
 Piasecka Kornelia 7199
 Piasecki Andrzej Konrad 11527
 Piasecki Bogdan 11562
 Piasecki Bolesław 6170
 Piasecki Karol 2035
 Piasecki Marek, fot. 1909
 Piasecki Sergiusz 565, 3234, 9030
 Piasecki Waldemar 5956, 5957
 Piasecki Zygmunt 6171
 Piaseczno, pow. tczewski 5042
 Piasek Dariusz 6758; red. 6758
 Piasek Wojciech 895, 2686; przedm. 895; rec. 820, 5193; red. 895
 Piaski zob. Czeladź
 Piaski, pow. gostyński; gmina 5083
 Piaski Marysin, pow. gostyński 4992
 Piaski Wielkie zob. Kraków
 Piaskowa Wyspa zob. Wrocław
 Piaskowska Beata 3774
 Piaskowska-Majzel Mirosława 3048
Piast 6664, 8402, 9286
 Piasta Aleksy 2631, 4529, 8302
 Piastowie 1184, 1469, 1700, 2444, 2610, 2665, 3344, 4254, 4454, 4989, 6631, 6880, 6915, 6941, 6997, 6999, 7037, 7056, 7076, 7087, 7125, 7145, 7166, 7187, 7205, 7216
 Piastowskie kolekcje 1469
 Piatigorsk, Rosja 7961

Piazzalowie, rodzina 7797
Piątek Anna 2759, 3295; oprac. 9032
Piątek Bożena 1404
Piątek Grzegorz 1805
Piątek Jacek 4230
Piątek Jerzy 9790
Piątek Marcin, rec. 2855
Piątek Regina 5513; współpr. 5530
Piątek Władysław 5300
Piątek Zygmunt 9032
Piątkiewicz Paweł, współpr. 9868
Piątkowska Katarzyna 6887
Piątkowska Renata 9462
Piątkowska-Małecka Joanna 7760
Piątkowski Antoni 5577
Piątkowski Józef, oprac. 6663
Piątkowski Przemysław, red. 1541
Piątkowski Sebastian 2690, 4777, 4807, 6577, 8647, 9097, 10159–10161, 10175; red. 6556; wyd. 9767
Piątkowski Zdzisław 5095 Piątnica, pow. łomżyński 2815
Piber-Zbieranowska Marta 7135, 7761; wyd. 2334
Piccolomini Eneaszy Sylwiusz zob. Pius II, papież
Pichoja Rudolf 761
Pichór Tomasz 8460
Picińscy, rodzina 5443
Pickhan Gertrud 5273
Picková Dana, rec. 7187
Pidłypczak-Majerowicz Maria 3467, 4951
Piech Stanisław 1036
Piech Zenon 393, 2592
Piecha van Schagen Beata 8648
Piechaczek-Ogierman Gabriela 2967
Piechniczek Antoni 4220
Piechnik Iwona Krystyna, tł. 1721
Piechocki Katherina N. 7776
Piechota Grażyna 660
Piechotka Kazimierz 2745, 3884
Piechotka Maria 2745, 3884
Piechowiak Ryszard, oprac. 5706
Piechowiak-Lamparska Joanna, red. 5268
Piechówka Wiesław 2049, 3633
Piecuch Małgorzata 3403, 7886
Pieczek Urszula 3371
Pieczęcie królów i królowych Polski 2214
Pieczka Ewelina 3582
Pieczunko Andrzej 1240, 1279, 11040
Pieczyńska Bogusława 4683
Pieczyński Lech 5459
Pieczyński Maciej 3242
Piedimonte, Włochy 10177
Piega Marian 3885; red. 311
Piekalski Jerzy 2296, 3769, 3886, 7131
Piekarska Anna, red. 1940
Piekarska Danuta 6643
Piekarski Adam 4772
Piekarski Marian 6172
Piekarski Michał 391

Piekarski Tomasz 1267, 9463
Piekaruś Daniel 9464, 11015
Piekary śląskie, woj. śląskie 4908, 9058, 11403; Szarlej 9058
Piekarz Artur 11016
Piekarz Mendel 848
Piekło, pow. sztumski 2156
Piekota Tomasz, red. 3171
Piel Agnieszka 3163
Piel Michał 962, 2882, 3044; red. 4989
Piel Piotr, red. 6491; wyd. 9662
Pielas Jacek 7420, 7762–7765; przedm. 7254; red. 221; wyd. 7254, 7328
Pielczyk Stanisław 4187
Pielgrzymka nadziei 11017
Pielgrzymki Jana Pawła II do Polski 10474
Pielgrzymowice, pow. pszczyński 3149
Pielka Mateusz 8649, 9465
Pienias Gabriela, współpr. 6678
Pieniądz Aneta, rec. 7125
Pieniążek Szczepan Aleksander 6173
Pieniążek-Samek Marta 3887, 7420, 9466
Pieniążkowie, rodzina 2182
Pieniążkowo, pow. tczewski 5168
Pieniężni, rodzina 9129
Pieniężno, pow. braniewski 8345
Pieniny 251, 1950, 2505, 2510, 3412, 4456, 8077, 8451, 8951
Pienińskie nuty 2505
Pienio Zdzisław 5096
Pieńkowska Anna 1071, 1127–1129, 2681
Pieńkowska-Kmiecik Wioleta 3623
Pieńkowski Andrzej 6254
Pieńkowski Jakub 2654
Pieńkowski Robert 2267
Piepka Jan, pseud. Jan Staszaków 5312
Pieprzny Stanisław 4401; red. 4401
Piera Małgorzata, red. 1507
Pieracki Bronisław 6174
Pieradzka Krystyna 2746
Pieriegud Jana 11570; przedm. 11570; red. 11570
Pieronek Tadeusz 4773
Pieróg Stanisław 2830
Pierścionek Beata 3773
Pierwoszyno, pow. pucki 7500
I wojna światowa w Łowiczu w dokumentach 8057
I wojna światowa w Prusach Wschodnich 8650
Pierwsze zarządzenia 10475
I Kongres Muzealników Polskich 1503
Pierzchała Ewa 11376
Pierzkiewicz Iwona, rec. 1466
Piesik Franciszek 10683
Piesio Tadeusz 5384
Pieszko Grzegorz 11528
Pieter Zygmunt 4890
Pietkiewicz Iwona 763, 4530, 4531; red. 4361
Pietkiewicz Jakub 9467
Pietkiewicz Krzysztof 2119
Pietkiewicz Rajmund 2105, 5097, 7388

Pietnoczko Bohdan 4951
Pietras Tomasz 1070, 1607
Pietrasiewicz Tomasz 3284, 3742, 3743; przedm. 3742; red. 3742
Pietraszek Andrzej 6175
Pietraszek Ireneusz S. 4823
Pietraszek Stanisław 11018
Pietrowicz Aleksandra 11018, 10175, 10660, 11159
Pietrowicz Joanna 2831, 6097; rec. 6808
Pietrowski Michał 5514
Pietrucha Dyzma 6573
Pietrusiński Jerzy 6176
Pietrusza Wola, pow. krośnieński, woj. podkarpackie 2699
Pietruszczak Henryk, tł. 6908
Pietruszewska-Kobiela Grażyna, red. 2948
Pietrych Krystyna 3222, 3324
Pietrzak Agata 3634; rec. 3544
Pietrzak Agnieszka 11019
Pietrzak Bartosz 2740; przedm. 2740; red. 2740
Pietrzak Edyta, oprac. 1295
Pietrzak Ewa 2050
Pietrzak Jacek 6451, 10162, 10301
Pietrzak Jan 5515, 8651
Pietrzak Janina 5516
Pietrzak Janusz 7213
Pietrzak Jarosław 7766
Pietrzak Jerzy 4946, 5004, 11020
Pietrzak Leszek 2691
Pietrzak Małgorzata 2442
Pietrzak Marek 2351; red. 2351
Pietrzak Michał 2581, 2839
Pietrzak Mieczysław 6799
Pietrzak Mirosław 6845, 6863
Pietrzak Sławomir 6846
Pietrzak-Thébault Joanna 603, 3321, 4088
Pietrkiewicz Adam 4401
Pietrkiewicz Dorota 2661, 3468, 5681, 9468
Pietrkiewicz Iwona, współpr. 1481
Pietrzko Bożena 11522
Pietrzyk Bartłomiej, tł. 2635, 10227
Pietrzyk Mirosław 11021
Pietrzyk Paweł 1356
Pietrzyk Zdzisław 3120, 4705
Pietrzyk-Reeves Dorota 7767
Pietrzykowska Dominika, tł. 1581
Pietrzykowski Jan 6643, 10163; red. 5889
Pietrzykowski Szymon 8430
Pietsch Gisela 9872
Pięciak Krzysztof, wyd. 10476
Pięciak Zdzisław 10476
50 lat Kodeksu cywilnego 4677
50 lat Zespołu Szkół nr 2 im. Jana Długosza w Wieluniu
50 niesamowitych wojaży „Jantara” Racot 4259
Pięćdziesięciolecie Stowarzyszenia Archiwistów Polskich 1267
50-lecie Zespołu Pieśni i Tańca „Ondraszek” 2506
Piękno darowane 1735
Piękno Juliusza Słowackiego 3321

Pięta Wiesław 1918
 Piętak Stanisław 3263
 Piętko Bohdan 10164, 10165
 Piętko Radosław, tł. 2561
 Piętkowski Piotr 7132; rec. 7041
 15. Dywizja Grenadierów Waffen SS 9791
 XV edycja Nagrody „Rzeczpospolitej” im. Jerzego Giedroycia 764
 Pigoń Stanisław 3271, 3360
 Pihan-Kijasowa Alicja 5372
 55 lat Krakowskiej Szkoły Pożarniczej 3050
 Pijaj Stanisław 2656, 2657, 4808, 8953
 Pijanowska Kamilla 3460, 8322
 Pijarowska Aleksandra 2882, 4188
 Pijarzy 791, 1313, 2993, 3043, 3054, 7889
 Piksa (Pixa) Anna 4362
 Pikulska-Radomska Anna, rec. 4665; red. 3081
 Pikulski Feliks 9024
 Pikuła Klaudia 5924
 Pikusa Monika 8652
 Pilarczyk Piotr Miłosz 2886; rec. 7488, 7719, 8678; red. 8067
 Pilarczyk Władysław 6177
 Pilarczyk Zbigniew 924; red. 2610
 Pilarska Elżbieta 3888
 Pilarski Sebastian 6359, 11022, 11159
 Pilatti Ksawery, il. 958
 Pilawski Krzysztof, współpr. 11031
 Pilch Adolf 6178
 Pilch Jerzy 3306
 Pilchowice, pow. opoczyński 2514
 Pilecka Elżbieta 3793, 3889
 Pilecki Andrzej 6180
 Pilecki Janusz, oprac. 1960
 Pilecki Jerzy M. 1919
 Pilecki Szczepan 8058
 Pilecki Witold 1931, 6179–6183, 10660
 Pilica, lewy dopływ Wisły 221, 6917, 8187, 10322; dorzecze 4596; Zapilcze 6626
 Pilica, pow. zawierciański 3910
 Pilipovič Taras 10166
 Pilipovič Volodimir, red. 3253
 Pilip'uk Nataliâ 2644
 Pillen zob. Punie
 Pilskie drogi do wolności 10477
 Pilsztynowa Regina Salomea 2648, 3372
 Piltz Erazm 4788
 Piluszyk Wiesława, oprac. 8977
 Pilzno, pow. dębicki 6664; powiat 6664
 Pilzno. Archeologia – Kultura – Społeczeństwo 6664
 Pilzno. Wybrane zagadnienia z dziejów miasta 6664
 Piła, woj. wielkopolskie 492, 1872, 1929, 1946, 3053, 4342, 4955, 5154, 5181, 6665, 10426, 10477, 10478
 Piła dzieci kwiatów 10478
 Piłat Jarosław, red. 5083
 Piłat Józef 9024
 Piłatowicz Józef 7868; rec. 9419
 Piłatowska-Mądry Irena 3520
 Piława Górna, pow. dzierzoniowski 10861
 Piłka Krystyna 5864, 9033

Piłsudski Bronisław 1422, 1980, 2829, 5636, 6184
 Piłsudski Józef 189, 453, 1358, 1915, 2063, 2625, 2685, 2688, 3161, 3448, 3533, 4713, 4715, 4765, 4886, 5287, 5925, 6185–6188, 8009, 8108, 8254, 8582, 8676, 8998, 9044, 9111, 9167, 9168, 9171, 9246, 9253, 9254, 9256, 9319, 9400, 9423, 9440, 9441, 9499, 9504, 9548, 9581, 9619, 9657
 Piłsudski Zygmunt 8580
 Pinâžko Taras Olegovič 8653
 Pindel Roman 11581
 Pindera Agnieszka, współpr. 1751
 Pindl Kathrin 968
 Pindlowa Wanda 6189
 Pindor Anastazja, tł. 9593, 10284
 Pindur Jan 6798
 Pindur Konrad 6798
 Piniński Jerzy, red. 160
 Pink Małgorzata 11533
 Pinkas Aleksandra, rec. 1235
 Pinkas Kahału Boąkowskiego 2566
 Pinkusowie, rodzina 2733
 Pinkwart Maciej 6411
 Pinsker Shachar 3295
 Pintał Małgorzata 4128
 Pińczów, woj. świętokrzyskie 1404, 8011, 8970; dekanat 9573
 Pińsk, Białoruś 7420, 7716; diecezja 5371, 5644; region 2647
 Pińska Katarzyna 7638; współpr. 7012
Pion 9496
 Pionczyk Johannes 6802
Pionier Szczeciński 11228
 Piontek Anna 5883; rec. 311
 Piontek Janusz 6827
 Piorun Patrycja 4334
 Piotr I Wielki, car 2648, 7906
 Piotr Mohyła, św. 7857
 Piotr Wandycz historyk, emigrant, intelektualista 969
 Piotr z Bnina 3566
 Piotr z Chodkowa 7002
 Piotr z Dusburga 5149, 7200
 Piotr ze śmigła zob. śmigieński Piotr
 Piotrkowczyk Andrzej 7267
Piotrkowskie Zeszyty Historyczne 240
 Piotrków Trybunalski, woj. łódzkie 240, 1328, 2392, 3008, 3147, 4149, 4529, 6666, 8063, 8200, 8302, 8364, 9383, 10143, 10687, 11127, 11219, 11491; getto 10208; powiat 8302, 9226; region 10311
 Piotrowiak Dariusz 3372
 Piotrowicz Anna 3361; red. 3030
 Piotrowicz Dariusz 8678
 Piotrowicz Dobrosława 4723
 Piotrowicz Grażyna 1469
 Piotrowicz Jan 5667
 Piotrowicz Józef 6190
 Piotrowicz Paweł 11023
 Piotrowiczowa Maria 8302
 Piotrowo zob. Poznań
 Piotrowska Dorota, tł. 3680
 Piotrowska Irena 6191
 Piotrowska Joanna 2072, 3694
 Piotrowska Małgorzata 2854
 Piotrowska Maria 1470

Piotrowski Andrzej 6675, 11384
Piotrowski Bernard 924, 924
Piotrowski Czesław 3129
Piotrowski Grzegorz 6497
Piotrowski Igor 5229
Piotrowski Jacek 2700, 2706, 4844, 9469–9471, 10167, 10738; rec. 6212
Piotrowski Jerzy 1518, 7768; wyd. 7277
Piotrowski Marcin 3998; red. 1794
Piotrowski Mariusz, współpr. 10397
Piotrowski Paweł 9472–9474, 10865
Piotrowski Piotr 6192
Piotrowski Rafał 9922; przedm. 9922; red. 9922
Piotrowski Remigiusz 10168, 10169
Piotrowski Robert 3890
Piotrowski Roman 5517, 8654
Piotrowski Rufin 2824
Piotrowski Wojciech, red. 5266
Piotrówka, pow. sulęciński 2619
Piórek Marian 5099, 5518
Piórkowie, rodzina 6591
Piórkowski Tomasz, rec. 1672, 1938
Pióro na wodzie 3635
Pióro Stanisław 3229
Piper Franciszek, oprac. 9867
Pipes Richard 5956
Piprek Wiesław 8655
Piramidowicz Dorota 2054, 3589, 5955, 7420
Piramowicz Grzegorz 4385
Piramowicz Piotr 7785
Pirecki Piotr 3322
Pireneje 11598
Pirtej Petro 2748
Pisarczyk Elżbieta 11531
Pisarkowa Krystyna 3207, 5490
Pisarski Grzegorz 2212, 2213, 3051, 5519; rec. 6579; red. 377
Pisarze spod znaku Eskulapa 5520
Pisarzowice, pow. bielski, woj. śląskie 6555
Pisiak Hanna 7
Piskała Kamil 8524, 8656–8658, 9475–9477; red. 5449
Piskor Tadeusz Ludwik 5287
Piskorowice, pow. leżajski 6667
Piskorowice wczoraj i dziś 6667
Piskorska Beata 11389
Piskorska Izabela 2815
Piskorski Czesław 5459
Piskorski Jan M. 1503; przedm. 6756
Piskorski Tomasz 3052
Piskorz Jan 5837
Piskorz-Branekova Elżbieta 2507
Piskunowicz Henryk 2685
Piskurewicz Jan 2846
Pissaro Camille 1612
Pisulińska Joanna 886; przedm. 886; red. 886
Pisuliński Jan 2657, 4807, 9478; przedm. 7997
Pisunowicz Henryk 2681
Pisz, woj. warmińsko-mazurskie; powiat 1992, 10513

Piśmiennictwo na Pomorzu Zachodnim do końca XVIII w. 2106
Piśmienność pragmatyczna, edytorstwo źródeł historycznych, archiwistyka 2676
Pitak Ewa 1469
Pitala Piotr 1385
Pius II, papież 7118
Pius XI, papież 8922, 9114
Piusińska Wanda 5499
Piusińska-Woźniak Maria 5499
Pivovarčik Sergej Arkad'evič 5232, 8906
Piwarski Kazimierz 7769
Piwek Aleksander 3693, 5227
Piwek Jerzy 5549
Piwińska Marta 3249
Piwko Robert 6802, 11024
Piwnik Jan 6193
Piwo we Wrocławiu 4532
Piwocka Magdalena 3627, 3636–3638, 5228
Piwoszczuk Michał 9479
Piwowar Magdalena, red. 3791
Piwowar Marian 5300
Piwowarczyk Jan 3527
Piwowarczyk Mirosław 3065, 9426
Piwowarczyk Piotr, red. 105
Piwowarczyk Przemysław 9266
Piwowarska Krystyna 3639, 4867; oprac. 84
Piżys Jan 11025
Pjech Edmund 9587
Plakat wojskowy 1461
Plamenic'ka Ol'ga 3891
Plankis Linas, wyd. 7284
Planta Jan 4868
Plata Tomasz, wyd. 10420
Plater Emilia 3236
Plater Leon 5235
Plater-Zyberk Helena z Czartoryskich 8059
Plater-Zyberk Melania 11092
Platforma cyfrowa dziejów książki 3469
Platon 990, 4102
Plavec Michał 8509
Plebanka, pow. aleksandrowski 6816
Plecka Danuta, rec. 10935
Plečkaitis Vytautas 2087
Pleników, Ukraina 9077
Plersch Jan Bogumił 7301
Pleskaczyńska-Chylińska Małgorzata, red. 6437
Pleskot Patryk 388, 501, 535, 971, 2772, 4886, 10738, 10877, 11026–11028, 11138, 11139, 11297; przedm. 11240; rec. 11045; red. 11240
Pleszczyński Andrzej 7133
Pleszew, woj. wielkopolskie 4579; region 4724, 5393
Pleszkun-Olejniczakowa Elżbieta 3520
Pleśniak Angelika 4269
Pleśniak Justyna 6759
Pleśniarowicz Krzysztof 4020
Pletzing Christian 5274; współpr. 5204
Plewczyński Marek 4869
Plewka Katarzyna 1242

Plezia Marian 5476
 Plezia Wiesław 5839
 Płęs Andrzej 11250
 Plis Henryk 5100
 Plisiecki Piotr 4533
 Plisowski Konstanty 2690
 Pliszczyn, pow. lubelski 6864
 Pliszczyn, stanowisko 9. 6864
 Pliszka Aleksandra 2444
 Ploch Leszek 2508
 Plocker Anat 11029
 Plohij Sergij Mikolajovič 2644, 8659
 Plucińska-Piksa Jadwiga 2788
 Pluciński Józef 6749
 Pluciński Mieczysław 6194
 Plügel Anton Adolf 9872
 Plumińska-Mieloch Anita 1073, 1090, 1116
 Pluskowęsy, pow. toruński 5092
 Pluskowski Aleksander 6855, 7134
 Pluta Aleksandra 4076
 Pluta Edyta, rec. 7161
 Pluta Marcin, przedm. 6494
 Pluta Paweł 3229, 7450
 Pluta Wilhelm 6195
 Plutarski Michał 8660
 Płachcińska Krystyna 2855
 Płachecki Marian 8343
 Płachta Leon 4171
 Płacz po Warszawie 9792
 Płaj 241
 Płaszczewska Olga 3287, 3687
 Płaszczkowski Bartosz 4872
 Płaszczyńska-Herman Katarzyna 681, 3492
 Płaszów zob. Kraków
 Płatek Małgorzata, red. 2942
 Pławecka Katarzyna 5199
 Pławik Klaudia 1626
 Pławna, pow. strzeliński 2412
 Pławniowice, pow. gliwicki 9787, 10472
 Pławy, pow. oświęcimski; obóz 10216
 Płaza Kazimierz 5558
 Płaza-Opacka Dagmara, red. 6531
 Płazak Tomasz 11598
 Płocha Halina, red. 3139
 Płock, woj. mazowieckie 231, 713, 714, 865, 962, 1267, 1315, 1329, 1330, 1610, 1763, 1764, 1912, 1920, 2475, 2670, 3277, 3510, 3641, 4327, 4329, 4341, 4399, 4449, 4450, 4551, 5153, 5303, 5329, 5377, 5381, 5570, 5714, 6462, 7007, 7062, 7102, 7251, 7493, 8132, 8320, 8598, 8856, 8954, 9025, 9205, 9474, 10249, 10834, 11432, 11440; biskupstwo 7002, 7420; diecezja 4971, 4980, 5233, 5453, 5647, 7664, 8704, 10626; gubernia 8363, 8571, 8861; powiat 3871, 5570; region 9463; ziemia 9925
 Płockie województwo 2679, 7731, 7996, 8035, 8131, 8133–8135
 Płomińska-Krawiec Ewa 5204
 Płomiński Arkadiusz 4260
 Płomyk 3321, 3357, 8678, 9317
 Płonka Stanisław 6555
 Płonka-Syroka Bożena 2874, 2887, 8661, 11431; przedm. 2874; red. 2874
 Płonkowo, pow. inowrocławski 4987
 Płońsk, woj. mazowieckie 8997

Płoski Adam 3694
Płoskonka Anna 3082
Płoszaj Małgorzata 5178
Płoszaj Tomasz 6848
Płotek Marcin 4401
Płotka Magdalena, red. 2773
Płotkowski Jarosław 10170
Płoty, pow. gryficki 6675, 6928
Płócienniczak Dominika 8662; rec. 5366
Płóciennik Tomasz, oprac. 6881; wyd. 6881
Płuciennik Halina 1920
Płuciennik Jarosław 3287; red. 3015
Płuciennik Monika 1267, 1289, 1372; red. 1289
Płuciennik Stanisław 1920
Płucisz Sylwia 3120
Płuska Ireneusz 2052
Płużański Tadeusz M. 6181, 10479, 10660
Płygawko Danuta, wyd. 5636
Pniewski Bohdan 3699
Po co podróżowano w dawnych wiekach 7307
Po jubileuszu 3519
Po wojnie 1597
Pobiedrzyk Bartłomiej 7324
Pobiedzińska Justyna, wyd. 10492
Pobiedziska, pow. poznański 3189, 10558
Pobocho Jerzy 2888
Pobożność ludowa wyrazem religijności na śląsku 5101
Poboży Radosław 1242
Pobóg-Lenartowicz Anna 2657, 4988, 5497, 6643, 8954
Pobratyn Agnieszka 8663; oprac. 4201
Pobratyńska Ewa 3360
Pochard Claude Antoine 1385
Pochwalski Kazimierz 3687
Pochwała Stanisław 4020
Pocica Anna 4534
Poczajowiec Bazyli 6811
Poczajowiec Witold 6811
Poczajów, Ukraina 7383; Góra Poczajowska 7382
Początek Michał 3053
Początki tworzenia przepisów ruchu lotniczego 9034
Początki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej 10480
Początki Warszawy 7135
Poczdám, Niemcy 5275
Poczet prezydentów Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie 5521
Poczet sołtysów i wójtów wsi, gmin i gromad przyłączonych do Krakowa 5522
Poczet władców Polski 1213, 5523
Poczobut Zygmunt 10481
Poczobutt-Odlanicki Marcin 7658
Pod okupacją 9793
Pod Prąd 9286
Podbeskidzie 4565, 5489, 9666
Podbielski Stanisław 6779
Poddębski Henryk 6531
Podedwórze, pow. parczewski; gmina 3011
Podegrodzie, pow. nowosądecki 6668; gmina 6668
Podegrodzie i gmina podegrodzka 6668

Podejma Barbara 4274
Podjmując rozpoczęte dzieło 9035
Podel Waldemar 11529
Podemscy, rodzina 5524
Podemska-Kałuża Anna 5203
Podemski Krzysztof 10842
Podemski Maciej 5524, 5525
Podemski Marcin 9936, 10660
Podgórska Barbara 2390, 2521, 3892, 10482; red. 2521, 5594; wyd. 5594
Podgórska Maria 10707
Podgórska-Czopek Joanna 6805
Podgórski Adam 2390, 2521, 3892, 10482; red. 2521, 5594; wyd. 5594
Podgórski Bogdan 3640
Podgórski Marek, red. 1344
Podgórski Tomasz 8664, 9967
Podgórski Wojciech Jerzy 1994, 5526
Podgórzak Magdalena 3535
Podgórzańska Renata 10587, 11573
Podgórze zob. Kraków
Podgórze zob. Zawichost
Podgrodzie zob. Nowe Warpno
Podhajce, Ukraina 1231
Podhale 1, 35, 109, 2436, 2488, 2523, 2525, 2526, 3269, 3398, 3773, 5242, 5624, 5760, 7758, 8451, 9589, 9872, 9978, 9979, 10244, 10998, 11057, 11455
Podhorce, pow. tomaszowski, woj. lubelskie; parafia 7470
Podhorecki Adam 3774
Podhorodecki Leszek 2618, 7770
Podhorodecki Piotr 2690
Podhorski Jan 9794
Podhorski Zygmunt 4698
Podiebradowie 2612, 2615
Podjaci Wojciech 7771, 8665, 9480
Podkamień, Ukraina 3671
Podkarpacie 1485, 2620, 4119, 4401, 4595, 4706, 4795, 7994, 10845, 11166, 11408, 11543
Podkarpackie województwo 4595, 4891
Podlasie 150, 345, 888, 1060, 1773, 2052, 2679, 2683, 2733, 2904, 3186, 3409, 3676, 3693, 3856, 5068, 5232, 6324, 6648, 6670, 6829, 6851, 7007, 7554, 7563, 8061, 8166, 8285, 8324, 8906, 9881, 10629, 10630; diecezja 9157; Południowe 6670, 8678, 9107, 10376
Podlasie – pogranicze kultur 6670
Podlasińska Maria 10171
Podlasińska Anita 7450
Podlaskie województwo 158, 1513, 2032, 2327, 2589, 3522, 3589, 6669, 6671, 10985, 11537
Podlaskowski Franciszek 2156, 2156
Podlecki Marek 6027
Podlesie, pow. wałecki 4459
Podlódzcy, rodzina 7887
Podlódzka-Reklewska Maria, red. 1718
Podłęże, pow. wielicki 4328
Podmostko-Kłós Adriana 3628
Podniesińska Katarzyna 1586, 3460, 8532
Podniesiński Paweł 3398, 5285; rec. 1824
Podoba Damian 970, 7772; red. 192
Podobiński Jerzy 4433; współpr. 4433
Podolan Peter 7187
Podole 1377, 2734, 2791, 3229, 4752, 5037, 5994, 7212, 7848, 8105, 8982, 10278
Podoliński Miron 8817

Podolska Agnieszka, rec. 9060
 Podolskie województwo 2644
 Podoski Jan 2681
 Podoski Mikołaj Jan 7731
 Podraza Rafał 1671, 10483; oprac. 6076; wyd. 3682, 6076
 Podręczny słownik literatury polskiej 117
 Podróże i podróżopisarstwo w polskiej literaturze i kulturze 8666
 Podróże na przestrzeni dziejów 2677
 Podręczny Grzegorz 2650, 4870, 4871
 Podsadecka Joanna 10886
 Podsiadło Michał 6818
 Podsiadły Adam 1995
 Podstawka Arkadiusz, fot. 1839
 Podtatrze 1, 2468, 2474
 Podyma Katarzyna 1677; przedm. 1677; red. 1677
 Podzamcze zob. Elbląg
 Podzamcze zob. Lublin
 Podzamcze zob. Szczecin
 Podzamcze, pow. zawierciański 2054
 Podziewski Marian, przedm. 1992
 Poezja i egzystencja 3323
Poglądy 3523
 Pogoda Zdzisław 2902
 Pogodalla Józef 2806
 Pogodziński Paweł Marek 1487, 1553, 6837
 Pogonowska Ewa 9481
 Pogonowski Sławomir 4261
 Pogoral's'kij Âroslav 7137
 Pogorzała Ewa 10738, 11530
 Pogorzelska Joanna, red. 1818, 1830, 1835
 Pogorzelska Karolina 2411, 7773, 7774
 Pogorzelski Walery 6712
 Pogórze 2474, 2699
 Pogórze, pow. prudnicki 6506
 Pogórze Karpackie 1902
 Pogórze Przemyskie 2308
 Pogranicza. Księga jubileuszowa 2430
 Pogranicza językoznawstwa polonistycznego 3189
 Pogranicze opowiada 6657
 Pogranicze wschodnie i zachodnie 2619
 Pograniczność i pogranicza w perspektywie nauk 2431
 Poklewski-Kozieł Tadeusz 6196, 8060
 Poklewski-Kozieł Tadeusz Szczepan 176, 6196, 6197; wyd. 8060
Pokłosie Salezjańskie 3146
 Pokojski Kuba 7775
 Pokolenia odchodzą 9795
 Pokora Piotr 3470, 5476; wyd. 1852
 Pokora Robert 1957
 Pokorni, rodzina 5664
 Pokorny Adolf Bolesław 6198
 Pokorny Stefania 6199
 Pokorzyńska Elżbieta 3461, 3471, 3492, 8667
 Pokój, pow. namysłowski 6672
 Pokój. Monografia 6672
 Pokrzywniak Józef Tomasz 3030, 3229, 3382; rec. 7450
 Pokrzywnicki Jacek 1385

Poksińska Maria 2035, 2676
 Poksiński Jerzy 6471
 Pokucie 2696, 2734
 Pokusa Marcin 2454
 Pokutta Dalia A. 6817
 Pol Willem van de 9659
 Pol Wincenty 1595, 3323, 8186, 8343, 8666
 Polacy i Ukraińcy 2620
 Polacy na Ukrainie 2567
 Polacy, Niemcy, Ukraińcy w XIX i XX w. 5272
 Polacy ratujący Żydów w czasie II wojny światowej 1774
 Polacy w Królestwie Węgier 1939–1945. 1768
 Polacy w Mandżurii 1214
 Polacy w misjach poza granicami kraju 4872
 Polacy we Włoszech 2807
 Polaczek Janusz 1967, 2657; red. 261, 2657
 Polaczek-Bigaj Marta 11531
 Polaczkówna Helena 2648
 Polak Alina 2147, 6615
 Polak Andrzej, red. 11535
 Polak Bogusław 924, 1231, 2690, 4698, 4847, 10210; red. 924, 5535
 Polak Grzegorz 5083
 Polak Jakub 3720
 Polak Józef Zbigniew 9796
 Polak Katarzyna 4698; oprac. 6738–6740, 6742
 Polak Michał 924, 4698, 4847, 10210; red. 924, 4698
 Polak Paweł 2902
 Polak Ryszard 2934, 3327
 Polak we Włoszech, Włoch w Polsce 5230
 Polak Wojciech 4785, 5005, 5098, 5268, 6601, 10708, 10821; przedm. 6601; red. 6601
 Polak-Pałkiewicz Ewa 4535
 Polâki na Altaje 2808
 Polakiewicz Waclaw 8668
 Polakowski Bolesław 9797
 Polakowski Michał 11030
 Poland – Ethiopia 2621
Poland of Today 2803
 Polanowski Leszek 3893
 Polâns'kij Ūrj Ivanovič 1657
 Polańska Marta 1498
 Polański Kazimierz 3207, 5490
 Polański Roman 1719, 4038
 Polasik-Wrzosek Karolina 11431
 Polec Patryk 4774
 Polechoński Krzysztof 3297, 4775; rec. 10385; wyd. 10369
 Polehov Sergej 7212
 Polen. Mein Weg zur Freiheit 10484
 Polen im Mittelalter 21
 Polesie 1222, 1816, 3264, 3280, 3693, 8254, 8666, 9028, 9139, 9370, 9426, 9566, 9885, 10256; Lubelskie 6825
 Poleski Jacek 4328, 5476, 6668, 7136
 Poleskie województwo 2083, 9184, 9233, 9286, 9426, 9455, 9567
 Poleszak Sławomir, oprac. 1074, 9686; przedm. 9686; red. 238, 9686
 Poletajew Henryk 10172
 Police, woj. zachodniopomorskie 104; obóz 10044
 Polichna, pow. kraśnicki 5109
 Policińska Ewelina 2079

Policja gdańska na przestrzeni wieków 4536
 Policja Państwowa w Drugiej Rzeczypospolitej 9482
 Policja Państwowa w fotografii 1921
 Polidowski Witold 4150
Polin 242
 Polin. 1000 lat historii Żydów polskich 1655
 Poliński Dariusz 6984
Polish Biographical Studies 243
 Polish culture in the Renaissance 7776
 Polish political emigration 971
 Poliśuk Aleksandr V. 2272
 Poliśuk Volodimir 2644
 Polit Jakub 1196, 2622; rec. 2593
 Polit Monika, wyd. 9710
 Polit Paweł, przedm. 3681; red. 3681
 Politański Łukasz 2631, 8302, 8669, 11394; współpr. 11394
 Polityka a historia w XX i XXI w. 972
 Polityka medialna w Polsce 11531
 Polityka w karykaturze 1821
 Polityński Karol 5118
 Poliwka Monika 1820
 Polkowska Ewa, przedm. 11040
 Polkowska Laura 3171
 Polkowski Bolesław 6200
 Polkowski Marcin 5252
 Pollakówna Joanna 3228
 Pollesch Jolanta, red. 1735
 Pollini Maurizio 8205
 Polniak Łukasz 5268
 Poloczek Czesław 3958
Pologne 8958
 Polonia pontificia sive Repertorium privilegiorum et litterarum 6904
 Polonsky Antony 2623, 2624; red. 242
 Pol'sa. Naris istorii 1215
 Polscy dyplomaci w Wiedniu 5527
 Polscy misjonarze w świecie 5528
 Polscy wierni 5529
 Polska – Białoruś wspólne dziedzictwo historyczne 1361
 Polska dyplomacja wojskowa 1918–1945. 2568
Polska Gazeta Lekarska 9431
 Polska i Niemcy wobec przemian na Ukrainie 11532
 Polska i Rumunia. Wspólnie – obok – blisko 2625
 Polska – Irlandia – wspólna historia? 2626
 Polska Ludowa 1957-1980. 11031
 Polska morska prof. Bolesława Kasprowicza 5958
Polska Myśl Pedagogiczna 245
 Polska myśl techniczna w II wojnie światowej 10174
 Polska pod okupacją 10175
 Polska pod reżimem komunistycznym 10485
Polska 1944/45–1989 244
 Polska 1939-1945. 10173
 Polska w czasie wielkiej wojny 8670
 Polska w UE 11533
 Polska walcząca 10176
Polska Zachodnia 9073, 9470, 9568
Polska Zbrojna 4795

Polska żandarmeria Wojskowa 50
 Polski Adam 1996
 Polski cmentarz wojenny Kijów-Bykownia 5530
 Polski Grand Tour w XVIII i początkach XIX w. 5231
 Polski konsulat we Lwowie 4776
 Polski słownik biograficzny 5286
 Polski system polityczny 11534
 Polski wkład w przyrodznawstwo i technikę 5531
 Polskie art déco 3641
 Polskie dokumenty dyplomatyczne 9036
 Polskie drogi przez Szwajcarię 1922
 Polskie dziedzictwo edukacyjne od XVI do XX w. 3054
 Polskie dziedzictwo kulturowe u progu niepodległości 3894
 Polskie korzenie Izraela 2569
 Polskie oddziały pancerne na Zachodzie 10177
 Polskie Państwo Podziemne w depe szach do rządu RP 9798
 Polskie podziemie niepoległościowe 1074
 Polskie poznawanie świata 1677
 Polskie procesy informacyjne przed prowizjami biskupów i opatów 1379
 Polskie Radio. Historia – program – technika 3520
 Polskie Radio w czasie II wojny światowej 10178
 Polskie siły zbrojne w Afganistanie 11535
 Polskie służby specjalne 118
 Polskie życie artystyczne 11032
 Polsko-białoruskie związki 5232
 Polsko-niemieckie miejsca pamięci 5273–5276
 Polszczyzna regionalna 3190
 Polubicze Wiejskie, pow. bialski 5596
 Polusik Krzysztof 4822, 4840; red. 4822
 Połaniec, pow. staszowski 6631
 Połczyński Michał 564
 Połock, Białoruś 1231, 7658
 Połockie województwo 7314, 7657
 Połom-Jakubowicz Wiesława 1758; przedm. 1492; red. 1492
 Połomski Łukasz 1323, 2707
 Połońska Helena 2750
 Połowcy 7152
 Połtawa, Ukraina 1536, 3345
 Połtiew Piotr Michał 7310
 Połowicz-Bobak Marta 6884
 Połubiński Aleksander Hilary 7594
 Połujan Katarzyna 1822
 Pomeroy Jeremy 1070
 Pomezania 623, 5092, 5157, 7540–7542; diecezja 4934
 Pomfyová Bibiana 2596
 Pomian Krzysztof, red. 1502
 Pomian Monika 6880
 Pomianowska Halina 6848
 Pomianowski Jerzy 10486
 Pomianowski Piotr Zbigniew 8671, 8672
 Pomiatyszyn Jan, współpr. 11250
 Pomieciński Adam 11138
 Pomierny-Wąsińska Anna 3769
 Pomędzy światem polityki a życiem naukowym 4777
 Pomin Jan Wojciech 11033
Pomniki Dawnego Prawa 91, 246

Pomniki i pamiątki wojenne na szlaku walk I Dywizji Pancерnej 1923
 Pomorskie województwo 1487, 4886, 5659, 5667, 6601, 6673, 6713, 9219, 9286, 9435
 Pomorzanie w Wehrmachcie 10179
 Pomorze 20, 328, 475, 596, 615, 620, 716, 895, 960, 962, 1055, 1289, 1782, 1785, 2071, 2106, 2129, 2251, 2267, 2352, 2451, 2581, 2610, 2669, 2672, 2725, 2780, 2828, 2938, 3172, 3249, 3402, 3604, 4218, 4306, 4607, 4698, 4844, 4847, 4861, 4886, 4902, 4910, 4947, 4993, 5017, 5164, 5248, 5312, 5320, 5498, 5572, 5659, 6365, 6528, 6837, 6840, 6845, 6956, 7012, 7021, 7101, 7148, 7166, 7201, 7478, 7739, 7797, 7820, 8202, 8571, 8649, 8827, 9127, 9222, 9341, 9342, 9652, 9784, 9965, 10079, 10130, 10173, 10179, 10301, 10344, 10402, 10511, 10534, 10640, 10924, 11031, 11066, 11282, 11480, 11489; biskupstwo 7132; Gdańskie 1012, 1870, 2610, 2676, 2705, 4807, 6601, 6674, 7043, 9939, 10021, 10561, 10818, 11240; księstwo 2106, 7016; Nadwiślańskie 6673, 6951, 8116, 8466, 10023, 10657; Południowe 5268; Szczecińskie 2725; Środkowe 2125, 11184; Wschodnie 36, 369, 2610, 6837, 10689; Zachodnie 18, 36, 37, 217, 260, 369, 929, 1167, 1557, 2106, 2142, 2190, 2367, 2417, 2685, 2739, 3449, 3518, 3598, 3693, 3773, 3774, 4279, 4324, 4684, 4899, 4946, 5127, 5164, 6675, 6841, 6880, 6939, 7009–7011, 7017, 7061, 7069, 7146, 7168, 7177, 8828, 10313, 10446, 10575, 10582, 10587, 10638, 10660, 10689, 10738, 10837, 10913, 10914, 11177, 11184, 11240, 11282, 11342
 Pomykacz Tomasz 973 Ponary zob. Wilno
 Ponczek Eugeniusz 5268
 Poniak Radosław 789, 2679, 4537, 7777, 7778; rec. 781; repl. 789
 Poniakowa, pow. opolski, woj. lubelskie 5023
 Poniakowo, pow. żuromiński 9437, 9438, 10103, 10148
 Poniakowska Irena 4138; red. 4120
 Poniakowska Patrycja, tł. 11055
 Poniakowski Józef 1969, 3357, 8234, 8274, 8418, 8784
 Poniakowski Juliusz 6201
 Poniakowski Michał Jerzy 2352, 2648, 7747
 Poniakowski Stanisław (1676–1762) 7747
 Poniak 2444
 Poniak z nieuchronnego wyroku Boskiego, idę w drogę wieczności 7308
 Poniak Tomasz 2273
 Poniakowski Janusz 10886
 Poniak Tomasz 10886
 Poniakowski Marek 10637; współpr. 6528
 Poniakowski Antoni 7336
 Pontanus Michał 2106
 Pop Ioan Aurel 2576
 Popk Joachim 2474, 6223
 Popk Krzysztof, przedm. 2629; red. 2629
 Popk Leon 2581
 Popk Wojciech, przedm. 1557; red. 1557
 Popka Petr 4538, 6744
 Popkiewicz Łukasz 3242
 Popiel 7923
 Popiel Antoni 8488
 Popiel Barbara, red. 4096
 Popiel Magdalena 3287, 3395; red. 3395
 Popielarczyk-Pałęga Anna 10180
 Popielas-Szultka Barbara 3916
 Popieliński Paweł 2549, 2619, 2703, 3895, 10738; rec. 10507, 10769
 Popieluszek Jerzy Aleksander zob. Jerzy Popieluszek, bł.
 Popielska Jolanta 3006
 Popielski Krzysztof 3006, 4532
 Popiołek Bożena 2662, 4454, 7794; przedm. 7298; red. 2662, 2993, 4454; wyd. 7298
 Popiołek Irena, red. 5753
 Popiołek Witold 5503
 Popioł i zamęt 3521
 Popiuk-Rysińska Irena 11536
 Popławska Dorota 4164

Popławska Simona, tł. 5756
Popławska-Suś Aneta 1632, 2429, 10738; przedm. 2429; red. 2429
Popławski Adam 93; oprac. 5154
Popławski Błażej 974
Popławski Marian 4822
Popławski Piotr 10181
Popławski Stanisław Waldemar 7779
Popławski Tadeusz 2430
Popławski Wojciech 6771
Popławy, pow. bielski, woj. podlaskie 6676
Popłońska Joanna 3428, 5499
Popow Jerzy 3521
Popowski Remigiusz 5383
Popów Piotr 3071
Popów-Nowicka Anna 6798
Poppa Angelika 3382
Poprawa Adam 3296 Poprawa Marcin, red. 3171
Poprawska Maria 4539
Poprzęcka Maria 6202
Porada Aleksandra 8097, 8254
Porada Rajmund 5098
Poradowski Dominik 7063
Poradyło Wojciech 6884
Poradzisz-Cincio Magdalena 1673; red. 1673
Porazinski Jarosław 7780
Porazińska Janina 3463
Poremba Łukasz 8605
Poręba íegoty, pow. chrzanowski 3804
Porębska Joanna 6775
Porębska Maria 3071
Porębski Adolf 5398
Porębski Baltazar 6555
Porębski Jerzy 6202
Porębski Kazimierz 5398
Porębski Mieczysław 6202
Porozumienie OTN Ostrołęka z Instytutem Humanistyczno-Pedagogicznym w Krzemieńcu 465
Porożyński Henryk 3146
Portalski Roman 10182
Portnov Andrij Volodimirovič 2627
Portret 11602
Portugalia 1856, 3358, 3687
Porwit Marjan 4873
Porwoł Paweł 3896
Porzeziński Antoni 4335
Posada Rybotycka, pow. przemyski 3568
Posada Zarszyńska, pow. sanocki 6806
Poškus Vidas 2638
Poskuta-Włodek Diana 4083
Pospiech Włodzimierz, red. 4174
Pospieszalski Antoni 5039
Pospieszna Barbara 1758, 3623
Pospieszny Kazimierz 3897; polem. 3897
Pospieszny Łukasz 6846
Posselt Martin 6834
Postacie z historii ziemi lełowskiej 5532
Postawa Błażej 8742

Postawa Jan 8742
Postawka-Lech Helena 5234
Postek Roman, tł. 2227
Postęp i zacofanie w kulturze Europy środkowej 5233
Postma Ferenc 5533
Postscriptum. Wielka Wojna 8673
Postuła Wojciech 1997
Poszalska Monika 1268, 8674
Poszukiwanie tożsamości kulturowej w Europie Środkowo-Wschodniej 5234
Poślada Urszula 3415
Pośpiech Jerzy, red. 4171
Pośpiech Remigiusz 3006, 4169, 4188; red. 5055
Poświętowska Halina 10487
Poświętne, pow. sokólski; parafia 7819
Potaczała Krzysztof 11034
Potaczek Joanna 2652
Potaczek-Jasionowicz Sabina, tł. 1710, 1718, 1729
Potasińska Paulina 3371
Potempa August 1427
Potęga intelektu 3324
Potkański Waldemar 8675–8677
Potkowski Edward 75, 2661
Potoccy, ród 1749, 3419, 3726, 5626, 7924
Potocka Anna 8866
Potocka Katarzyna 5626
Potocka Krystyna 5626
Potocka Małgorzata z Radziwiłłów 8259
Potocka Maria 3402
Potocka Maria Anna 1744, 5763, 6202; współpr. 1744
Potocka Paulina 609
Potocka Stanisława 6162
Potocka Zofia 5626
Potocki Andrzej 5534
Potocki Andrzej Kazimierz 4752
Potocki Antoni 8343
Potocki Franciszek Salezy 2644
Potocki Ignacy 7627, 7849
Potocki Jan 1749, 3345, 4022
Potocki Jerzy 5287, 7849
Potocki Józef (1862–1922) 3663
Potocki Józef Alfred 9799
Potocki Marek 1749, 1749
Potocki Maurycy 5287
Potocki Stanisław Kostka 3290, 3372, 7849, 8164, 8406, 8866
Potocki Stanisław Szczęsny 7849
Potocki Teodor Andrzej 7449
Potocki Wacław 2759, 3291, 7404, 7886, 7927
Potoczek, pow. głogowski 6527
Potoczny Jerzy 3100
Potok Lola 10267
Potoniec Bogdan 8605
Potop Redivivus 4077
Potrawiak Irena 5264
Potrzebowski Edmund 5459
Potruski Kamil 8430, 11139
Potulice, pow. nakielski 6601, 6677, 10708; region 6677

Potulicka Marianna Teresa z Tarłów 7906
 Potycz Stanisław Andrzej 7190; oprac. 7190; wyd. 7190
 Potyka Urszula 1507
 Potykanowicz-Suda Lidia 1845, 5712, 5713
 Powązki zob. Warszawa
 Powierski Jan 5476
 Powinności miejskie Tykocina 7309
 Powiśle 962, 5157, 5267, 8939, 10298, 10344
 Powojenne problemy społeczno-gospodarcze Lubelszczyzny 10488
 Powroty. Warszawa 1945–46. 10489
 Powroźnik Ewelina 7781
 Powstanie listopadowe 1924
 Powstanie listopadowe 1830–1831. 8678
 Powstanie styczniowe 8679
 Powstanie styczniowe na Mazowszu Północno-Wschodnim 8061
 Powstanie styczniowe w biografii wpisane 8062
 Powstanie styczniowe w kulturze 5235
 Powstanie styczniowe w polskiej myśli humanistycznej 5236
 Powstanie styczniowe w źródłach archiwalnych 8063
 Powstańcy wielkopolscy 5535
 Powtórka przed 1144
 Pozaroszcyk Mieczysław 5529
 Pozdrowienia z Mysłowic 1925
 Poznań 201, 259, 408–410, 689, 693, 753, 762, 920, 962, 1080, 1211, 1238, 1242, 1264, 1267, 1331–1335, 1367, 1385, 1433, 1434, 1611–1614, 1686, 1765–1767, 1776, 1834, 1977, 1998, 2041, 2053, 2131, 2267, 2352, 2364, 2516, 2607, 2625, 2626, 2670, 2671, 2685, 2831, 2858, 2898, 2903, 2936, 2941, 2985, 2991, 2993, 3003, 3006, 3019, 3030, 3129, 3144, 3189, 3284, 3427, 3461, 3470, 3492, 3565, 3574, 3593, 3627, 3628, 3663, 3716, 3811, 3857, 3909, 3916, 3965, 4128, 4178, 4274, 4454, 4466, 4480, 4628, 4633, 4636, 4755, 4837, 5024, 5228, 6310, 6496, 6678, 6679, 6916, 7054, 7129, 7420, 7708, 7736, 7970, 8029, 8059, 8078, 8108, 8297, 8372, 8405, 8430, 8678, 8953, 9171, 9720, 9846, 9898, 9936, 10034, 10235, 10412, 10459, 10526, 10660, 10689, 10842, 10965, 11005; archidiecezja 90, 1333, 3443, 8027, 10665; biskupstwo 7736; Dębiec 9846; diecezja 2089, 8475; Głuszyna 1331; Jeżyce 8009; Ostrów Tumski 3413; Piotrowo 1331; powiat 3954; Poznańskie 2831, 3190, 4752, 6751, 8153, 8254, 10660; Sypniewo 1331; Święty Łazarz 8404; Wielkie Księstwo 2273, 2657, 6687, 8225, 8556, 8690
 Poznańscy, rodzina 1750
 Poznańska Janina 1750
 Poznańska-Landsberger Iza 1750
 Poznański Adam 919, 920
 Poznański Karol 2993, 3054; rec. 7454
 Poznańskie województwo 4628, 4824, 6935, 7727, 7906, 9514, 10499
 Pozorski Józef 3294
 Pozorty, pow. iławski 6766
 „Pozostały tylko... cygarry” 8064
 Pozycja prawna kobiet w dziejach 4678
 Pozytywiści warszawscy 8680
 Poźniak Grzegorz 4170, 4187; red. 4187
 Poźniakowa Barbara 10886
 Pożarski Aleksander M. 6229
 Pożóg, pow. puławski 1954
 Pół wieku Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Gdańsku 1289
 Półchłopek Stefan 6203
 Półchłopek Tadeusz 2734, 3916, 8678
 Półćwiartek-Dremierre Dorota 7782
 Późny Walter 10849
 Prabuty, pow. kwidzyński 8376
 Praca przymusowa na Pomorzu 1055
Prace Historyczno-Archiwalne 247

Prace Komisji Historii Nauki PAU 248
Prace Komisji Środkowoeuropejskiej PAU 249
 Prace konserwatorskie w województwie świętokrzyskim 2051
Prace Naukowe Akademii Jana Długosza w Częstochowie 250
Prace Pienińskie 92, 251
 Praczyk Małgorzata 815, 1998
 Praczyk Marcin 5718, 9483
 Pradelle Maja 8681
 Pradziejowe osady obronne w Karpatach 6865
 Praemiando incitat 1823
 Praga zob. Warszawa
 Praga 549, 2413, 2592, 3852, 5266, 7131, 7234, 7895, 8783, 11139
 Prager Izabela 8683
 Prager Jakub 2261, 6674
 Pragert Przemysław 2181
 Pragmatic alliance 2747
 Prałat Emilian 3898, 6586
 Prandota, biskup zob. Prędota z Białaczewa
 Prandota-Trzcińscy, ród 3983
 Pranga Jan 4624
 Pranke Piotr 2610
 Prarat Maciej 3793, 3899
 Prasa getta warszawskiego: Hechaluc-Dror i Gordonia 9800
 Prasa getta warszawskiego: ugrupowania prawicowe 9801
 Prasa na terenie województwa podlaskiego 3522
 Prasa regionalna i lokalna na terenie województwa podlaskiego 11537
 Prasał Andrzej 4119, 4187, 7783, 7784; rec. 6292
 Prašmantaitė Aldona 7658, 8682; rec. 8589
 Prasmofski Stanisław 7823
 Prasol Magdalena 1603
 Praszalowicz Dorota 2432, 2772
 Praszka, pow. oleski 4602
 Praškiewicz Szczepan Tadeusz 5102, 5846
 Pratulin, pow. bialski 5069
 Prauss Ksawery Franciszek 9388
 Prawda Marek 6280
 Prawdzic-Lewicka Barbara, red. 4219
 Prawdzic-Szczawińska Małgorzata 5853
 Prawdziwy Włodzimierz 5091
 Prawin Jakub 10738
 Prawniczak Robert 4292
 Prawo i literatura 8683
 Praxmayer Anna 3687
 Prechtl Johann 3551
 Pregiel Piotr 1352
 Preis Mateusz 7785
 Preiser-Kapeller Johannes 2576; red. 2576
 Prejs Marek, rec. 3341
 Prejs Roland 405, 962, 2672, 2938, 6049, 8684, 8685, 8954; oprac. 94; rec. 4978, 5806
 Prejzner Tadeusz 9266
 Premonstratensi zob. Norbertanie
 Presja światopoglądowa jako wyznacznik relacji władze komunistyczne - nauczyciele 11035
 Preszów, Słowacja 2652; region 2549
 Preussen als Kulturstaat 2628
 Preussische Kultusministerium als Staatsbehörde 2628
 Preussische Kultusministerium in der politischen und sozialen Wirklichkeit 2628

Prevot Karol de 3664
Prezydenci Płocka 1763
Prezydencja Polski w Radzie Unii Europejskiej 11538
Pręcikowski Leszek Sławomir 4540, 4541
Prędota z Białaczewa 7194
Prętczyński Zenon Włodzimierz 6570
Princ Břetislav 2652
Prinke Andrzej 6678
Prišepa Olena Petrivna 3055
Prix Dalibor 6741
Pro Memoria 6063
Pro memoria. Profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego 5536
Problem pracy i zatrudnienia w Polsce 4542
Problematyka badań witraży średniowiecznych 975
Problematyka funeralna doby staropolskiej 5237
Problematyka stosunków między Misją Polską do Komisji Nadzorczej Państw Neutralnych a Sztabem Wojskowej Komisji
Rozejmowej 11322
Prochaska Antoni 976
Prochazka Józefa 8065
Prochowicz Agnieszka 3280
Prochwicz Jerzy R. 4898, 11036, 11037; polem. 11036
Prof. zw. dr hab. inż. Adam Stefan Trembecki 6364
Profesor Aleksander Orłowski 4171
Profesor i jego uczniowie 977
Profesor Janina Jasnowska 2889
Profesor Jerzy Klich 3056
Profesor Marian Maciejewski 3325
Profesor Mieczysław Wysiecki 2890
Profesor Wanda Nowakowska 3642
Profesorowie lwowscy na Politechnice śląskiej 5537
Profesorowie Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego 5538
Professor, minister, judge – Krzysztof Skubiszewski 6280
Programy i dyskusje lwowskiej krytyki literackiej 8066
Prohorenkov Igor A. 7662
Projekty integracji europejskiej w dwudziestoleciu międzywojennym 9037
Prokop Krzysztof Rafał 5539, 7786; rec. 2338, 5454, 5485
Prokop Maryana 5268
Prokop-Janiec Eugenia 3287, 3326
Prokopczuk-Runowska Izabela 1823, 1831, 3627
Prokopowicz Antoni Maksymilian 7953
Prokopowicz Jan 10183
Prokopowicz Magdalena 2652
Proksa Michał 3900, 3901, 3902
Promnitzowie, ród 7901
Pronaszko Andrzej 5239
Pronaszko Zbigniw 5239
Pronobis Małgorzata 3166
Pronobis-Gajdzis Małgorzata 3472, 3492
Prosna, lewy dopływ Warty 2402, 6737, 7115
Prostko-Prostyński Jan 905, 6880
Proszków, pow. średzki, woj. dolnośląskie 2412
Proszowice, woj. małopolskie 7947, 8278; region 9815
Protokoły posiedzeń Kolegium Sekcji Kontroli Delegatury Rządu na Kraj 10490
Protokoły posiedzeń Warmińskiej Kapituły Katedralnej 2570
Protokoły Rady Ministrów Księstwa Warszawskiego 8067
Protokoły z posiedzeń organizacji karaïmskich w II Rzeczypospolitej 9038

Protokół przesłuchania majora Franciszka Sarnka 9039
 Protokół wizytacji kanonicznej w parafii Leszczyny 9040
 Protokół z zebrania Młodokaszubów 8068
 Protokół zebrania członków Związku Zawodowego Pracowników Dróg Kołowych 9041
 Provana Prospero 3671
 Prowincja galicyjska wokół I wojny światowej 8686
 Proza kobiet 3327
Prozęktor 3186
 Prożogo Konstanty 5457
 Próba Maciej 8732
 Próchniak Paweł 3284
 Próchnicki Włodzimierz 3239; przedm. 3239; red. 3239
 Prószkowski Antoni Krzysztof 7818
 Prószkowski Jerzy Krzysztof 7818
 Prószków, pow. opolski, woj. opolskie 2574, 6680, 7818; dekanat 10268
 Pruda, pow. olsztyński 5033
 Prudnik, woj. opolskie 2060, 2733, 4187, 4267, 4615, 6681, 11038, 11250; powiat 11250; ziemia 11250
 Prudno, Białoruś 10506
 Prugar Judyta 2391
 Prus Barbara 6544
 Prus Bolesław 1604, 3186, 3216, 3409, 3410, 8069, 8507, 8683, 8866
 Prus Ewa 6544
 Prus Grzegorz 7787
 Prus Monika 7788
 Prus Niewiadomski Andrzej 4642
 Prus Paweł 6544
 Prus-Wojciechowska Justyna, tł. 10158, 11012
 Prusicka Ewa 3998
 Prusinowska Justyna, tł. 7200
 Prusiński Tadeusz 4078
 Prusowie 252, 859, 860, 1004, 2153, 6971, 7200
 Pruss Zdzisław 119, 5830; red. 119
 Prusy 1054, 1279, 1325, 1757, 2035, 2142, 2156, 2280, 2349, 2590, 2601, 2602, 2610, 2628, 2638, 2643, 2650, 2653, 2657, 2658, 2661, 2662, 2670, 2672, 2676, 2828, 2920, 3006, 3172, 3190, 3444, 3453, 3645, 3651, 3695, 3757, 3770, 3969, 4411, 4480, 4491, 4627, 4752, 4861, 4993, 5092, 5497, 6579, 6601, 6678, 6899, 6933, 6956, 6961, 6981, 6989, 7012, 7028, 7064, 7134, 7150, 7168, 7200, 7202, 7220, 7437, 7499, 7582, 7797, 7831, 7838, 7858, 7873, 7875, 7894, 8091, 8137, 8170, 8202, 8291, 8387, 8408, 8465, 8528, 8529, 8550, 8571, 8583, 8586, 8592, 8787, 8884, 8889, 8898, 8953, 9399; Królestwo 2938, 6740, 7384, 7906, 7981; Królewskie 742, 791, 921, 2413, 2663, 2938, 4627, 7065, 7094, 7295, 7328, 7450, 7548, 7581, 7691, 7737, 7838, 7906; Krzyżackie 4650, 7065, 7094; Książęce 4650, 7691, 7692, 7902; Południowe 2273; Wschodnie 993, 1680, 2352, 2680, 2776, 2848, 3248, 4658, 5157, 5273, 6990, 8208, 8305, 8650, 8709, 8732, 8886, 9217, 9292, 9374, 9564, 10657; zabór 1279, 3086, 3172, 6751, 7680, 7965, 8172, 8217, 8527, 8571, 8953; Zachodnie 411, 2352, 4627, 9989
 Prusy, pow. strzebiński 2128
 Prusy w dobie kształtowania się kapitalizmu 2590
 Pruszek Tomasz Adam 1762
 Pruszcz Gdański, pow. gdański 6682, 6845, 6863, 10471
 Pruszcz Gdański 1945–2015 we wspomnieniach swoich mieszkańców 6682
 Pruszcz Piotr Jacek (Hiacynt) 978, 979, 3358
 Pruszkowski Tadeusz, il. 958
 Pruszków, woj. mazowieckie 4228, 4990, 9064, 9822; getto 9064
 Prusowice, pow. wrocławski 6798
 Pruszyński Ksawery 5175
Pruthenia 252
 Pryba Andrzej 3044
 Prykaszczyk Michał 8687
 Prykowska-Michalak Karolina 11578
 Pryłucki Cwi 8070

Prymak-Sawic Agnieszka 1
 Prymas Stefan Wyszyński więzień Prudnika 11038
 Prys Grzegorz 7789
 Prystor Aleksander Błażej 5287, 9469
 Prywatne Seminarium Nauczycielskie ięńskie 9484
 Przywan Mariola, oprac. 6162; wyd. 6162
 Przasnysz, woj. mazowieckie 8184; powiat 8449; region 8450
 Przastek Daniel 972, 4771
 Prządka Ewa 2807
 Przebendowski Jan Jerzy 7756
 Przebędowo, pow. poznański 4312
 Przebieg postępowania kasacyjnego w klasztorze norbertanek 8071
 Przebieg postępowania kasacyjnego w opactwie norbertanów 8072
 Przebraże zob. Hajowe
 Preciszewska Maria M. 8688, 8689
 Przeciwpozarowa Baza Leśna w Zamczysku Nowym 4543
 Przeclawski Józef Emanuel (Osip Antonowicz Przeclawskij) 3249
 Przed 1945, po. Wspomnienia 9802
 Przedbórz, pow. radomszczański 4657, 6917, 8302
 Przedecz, pow. kolski 2093
 Przedmieście Piaskowe we Wrocławiu 3903
 Przedmoście, pow. głogowski 10468
 Przedpełski Andrzej 4874
 Przedpełski Tomasz 10377, 11039
 Przedsiónek wolności – między Okrągłym Stołem a wyborami 11040
 Przedslawa, księżniczka kijowska 2584
 Przedświt, pow. ostrowski, woj. mazowieckie 6779
 Przedzielnica, Ukraina 2662
 Przegaliński Andrzej 4642
 Przegiętka Krzysztof 3793
 Przegiętka Marcin 4886, 9485, 10175; rec. 9919
Przegląd Archiwalno-Historyczny 253
Przegląd Biblioteczny 3459
Przegląd Historyczno-Oświatowy 254
Przegląd Historyczno-Wojskowy 255
Przegląd Historyczny 256
Przegląd Nauk Historycznych 257
Przegląd Ostrolęcki 9206
Przegląd Pedagogiczny 3061, 3427, 9212, 9251
Przegląd Powszechny 2715, 3146, 4726, 5005, 8343, 8594
Przegląd Prawosławny 2750
Przegląd Społeczny 8380
Przegląd Tygodniowy 684, 729, 8680
Przegląd Wschodni 258, 761
Przegląd Zachodni 259
Przegląd Zachodniopomorski 260, 3518
 Przejawy życia duchowego w neolicie 6866
 Przeklasa Józef 6135
Przekrój 2686
 Przelaskowscy, rodzina 10184
 Przelaskowski Jan Stanisław 6204, 10184
 Przemęt, pow. wolsztyński 7797
 Przemiany społeczne i gospodarcze wsi galicyjskiej 8073
 Przemiany urbanizacyjne 1990–2015. 11539
 Przemysł Grzegorz 10544, 10666
 Przemysłów, pow. proszowicki 2648

Przemyski Piotr, pseud. Ares 1083
Przemyskie Zapiski Historyczne 261
 Przemysł I, książę wielkopolski 7110
 Przemysł Ottokar II, król Czech 7187, 7194
 Przemysł, woj. podkarpackie 303, 712, 973, 1234, 1267, 1768, 1967, 2448, 2657, 2661, 2855, 3203, 3371, 3477, 3485, 3552, 3627, 4406, 4651, 4683, 4913, 6307, 6798, 7137, 7378, 8058, 8065, 8129, 8150, 8536, 8580, 8736, 8817, 8955, 9689, 9816; archidiecezja 3550, 5123, 5402, 5658, 11590; diecezja 2657, 3046, 5482, 5683, 6330, 7206, 7678, 7885, 8642, 9066, 9273, 10335, 10336, 10787, 10788, 11590; eparchia 7620, 8816; powiat 4683; ziemia 3774, 7137, 7449, 7587, 10317
 Przemysł i ziemia przemyska w strefie wpływów ruskich 7137
Przemysłidzi 7029; *opawscy* 2657, 7098; *raciborscy* 7098
 Przeniosło Marek 4777
 Przeniosło Małgorzata 4731, 9486, 9487; oprac. 7962; przedm. 7962
 Przeniosło Marek 4731, 4777, 9286; oprac. 7962; przedm. 7962
 Przeorsk, pow. tomaszowski, woj. lubelskie 4963
 Przepałkowska Martyna 1657
 Przeperski Michał 10687, 11041–11043
 Przepiórowski Zbigniew 6643
 Przepisy archiwalne miasta Lublina 9042
 Przepustka staroobrzędowców 7310
 Przerembski Zbigniew Jerzy 2488
 Przerębski Maksymilian 2631
 Przerwa Tomasz 2694, 4391, 6579
 Przerwa-Tetmajer Kazimierz zob. Tetmajer Kazimierz Przerwa-
 Przesiedlenia z Białoruskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej 10491
 Przesieka, pow. jeleniogórski 10589
 Przesmycka Grażyna 1267
 Przesmycka Natalia 3743, 3904
 Przesmycki Zenon, pseud. Miriam 3328
 Przestrzenie, których już nie ma 2629
Przeszłość Demograficzna Polski 262
 Przeszłość dla przyszłości 2052
 Przeszłość, której nie da się zapomnieć 10492
 Przetakiewicz Zygmunt 9043
 Przetrzywały 200 lat 5103
 Przewalski Stefan 4679
 Przewłocka-Sionek Renata 6494
 Przewłocki Jan 401
Przewodnik Oświatowy 3427
 Przewodnik po Szlaku Pamięci żołnierzy Wyklętych w Lublinie 1216
 Przeworsk, woj. podkarpackie 4375, 5018, 7084, 10906; powiat 10836; region 2652
 Przewoźnik Andrzej 761, 9870
 Przewoźny Adam 6751
 Przewoźny Witold 2671
 Przewóska Maria C. 3422
 Przewóz zob. Kraków
 Przędziectwo, rodzina 3449
 Przędziecki Jan 10493
 Przędziecki Marek 2678
 Przędziecki Paweł 573, 574, 705
 Przędzik Michał, fot. 6771
 Prześmierowo, pow. poznański 6751
 Przeżyli by pamiętać 9803
 Przyborowski Adam 5540
 Przyborowski Walery 1040, 3332, 3916
 Przyboś Kazimierz 7790
 Przyboś Małgorzata Krystyna 6205

Przybylik Marek 10494
Przybyliński Maciej 1145
Przybylscy, rodzina 5336
Przybylska Lucyna 4472, 4947, 5104
Przybylska Nelli 2695
Przybylski Jacek, il. 1877
Przybylski Janusz 3555
Przybylski Robert 4544
Przybylski Zenon Jerzy 6751; przedm. 6751
Przybył Agnieszka 6818
Przybył Hanna 10185
Przybył Maciej 6414; przedm. 2324; red. 2324
Przybył-Sadowska Elżbieta 5105, 5106
Przybyła Dorota 701
Przybyła Krzysztof 4545
Przybyła Marcin M. 980, 4328, 6818, 6865
Przybyła Piotr 5274
Przybyła-Dumin Agnieszka 2035; red. 268
Przybyło Sławomir 2891
Przybyłowicz Olga Miriam 628, 2107, 5237, 7791; rec. 2579
Przybysław, pow. jarociński 6683
Przybysławice, pow. krakowski 6818
Przybysz Karolina 2035
Przybysz Kazimierz 4771
Przybysz Kinga 11540
Przybysz Marek 4546
Przybysz Mateusz 981
Przybysz-Stawska Jadwiga, red. 132
Przybyszewska Alicja 1434; przedm. 8078; wyd. 8078
Przybyszewska Jadwiga 5332
Przybyszewska-Jarmińska Barbara 4138
Przybyszewska-Szter Bogna 4676
Przybyszewski. Re-wizje i filiacje 3328
Przybyszewski Andrzej 5541, 5566; oprac. 8011; wyd. 8011
Przybyszewski Kazimierz 5312
Przybyszewski Stanisław 3328, 3395, 4101, 5332, 8343, 8892
Przybyszewski Stanisław M. 3057, 5542
Przybytek Dariusz 1469, 2694, 2882
Przybytek Paweł 9488
Przybytek Piotr 3473
Przychoccy, rodzina 7983
Przychodni Andrzej 2284
Przychodni Mirosław 4234
Przychodniak Zbigniew 2831
Przychodzeń Halina 2444
Przydział Zbigniew 6206
Przygoda Wiesław 4969
Przygodzice, pow. ostrowski, woj. wielkopolskie; gmina 6660
Przygodzki Dominik 2053
Przygodzki Jacek 727
Przygodzki Jacek Ryszard 10174
Przygotowania do drugiej wizyty premiera gen. Władysława Sikorskiego w Stanach Zjednoczonych 9804
Przyjaciół 7974, 8332
Przyjaciół Ludu 4808, 8690
„Przyjaciół Ludu” 1834–1849. 8690
Przyjaciół Szkoły 9137

Przyjazd Naczelnika Państwa i Naczelnego Wodza 9044
Przyjaźń polsko-wietnamska 5543
Przyjaźń w kulturze staropolskiej 7792
Przyklenk Joanna 3402
Przylicki Krzysztof 1748, 3604, 3625, 9489; red. 3604
Przyłęcka Daniela 10556
Przymanowski Janusz 10186
Przymorska-Sztuczka Magdalena 4336, 7638
Przymus Irena, oprac. 1811
Przymuszała Beata 5264
Przypomniane. Profesor Jadwiga Czachowska 5777
Przyrów, pow. częstochowski 10081, 10255; region 3536
Przysiężna-Pizarska Magdalena 2828, 5203
Przystojecki Tadeusz 3742, 3743
Przystupa Feliks 1966
Przysucha, woj. mazowieckie 4631, 10324
Przyszowa, pow. limanowski 11473
Przyszowice, pow. tarnogórski 9875
Przytarski Antoni 6207
Przytocka Maria, red. 4952–4954
Przytułski Filip, rec. 4710
Przytyk, pow. radomski 4599, 7887
Przywara Agnieszka 3474
Przywara Michał 6744
Przywidz, pow. gdański 6684
Przywilej nadany 1.10.1610 roku dla cechu szewców gliwickich 7311
Przywoźna-Leśniak Katarzyna 7793
Przywóz, pow. wieluński 6880
Przywracanie historii 1758
Przywrócić pamięć 5107
Psary, pow. ostrowski, woj. wielkopolskie 5466
Psków, Rosja 7639, 7961
Pszczew, pow. międzyrzecki 6685
Pszczółkowski Leszek 4740; oprac. 4740
Pszczółkowski Michał 3628, 3905; rec. 9633
Pszczółnak Małgorzata 982, 3643
Pszczyna, woj. śląskie 901, 1769, 2967, 4525, 8727, 8761, 10368; księstwo 7901; region 2488
Pszon Mieczysław 10886
Pszów, pow. wodzisławski 3896, 5178
Ptak Franciszek 2690
Ptak Jan 7138, 7139
Ptak Jarosław Piotr 11044
Ptak Marian J. 4687
Ptak Olga, przedm. 10352; wyd. 10352
Ptak Roman 2882
Ptasiewicz Zbigniew 10187
Ptaszkowa, pow. nowosądecki 5063
Ptaszycka-Jackowska Danuta 2854
Ptaszyk Marian 8164
Ptaszyńska Eliza 3687
Ptaszyński Maciej 587, 2142, 4935; 7368; red. 7816
Ptaszyński Radosław 3518, 6636, 11045; przedm. 6759; red. 6759
Ptkanów, pow. opatowski 2236
Ptolemeusz Klaudiusz 2366, 6873
Publiczne, prywatne, intymne w kulturze XVIII w. 7794
Publikacje za rok 2007. 43

Publiusz Cypiusz Polibiusz 6810
Pucek Włodzimierz 11250
Puchaczów, pow. łączyński 2927
Puchajda Tadeusz 4389
Puchalska Joanna 5544, 6146
Puchalska-Dąbrowska Bernadetta 7140; red. 3291
Puchalski Grzegorz 2938
Puchalski Jacek 2661, 2681, 2846, 3449, 3459, 11046
Puchalski Włodzimierz 3297
Puchała Józef, pseud. Lis 11018
Puchała Leszek 8691
Puchała-Rojek Karolina 1816
Puchejda Adam, red. 4713
Puchowski Kazimierz 3054, 7450
Puciata Jerzy 6208
Pucinski Aurelia 4728
Puck, woj. pomorskie 3945, 6674, 7060
Pückler Adelheid von (Adly) 8692
Pudelko Agnieszka 3371
Pudlis Agnese, wyd. 3345
Pudło Aleksandra 2672
Pudło Michał 5489
Pudło Władysław 5108
Pudłocki Tomasz 2656, 2657, 2855, 9490; przedm. 7137; rec. 3117; red. 303, 2656, 7137, 8686; wyd. 10529
Pufelska Agnieszka 5204
Pugacewicz Iwona H. 3415, 5203, 5245, 8693
Pugačiauskas Virgilijus 2604, 3644
Pujda Roman 9493
Puk Anna 11546
Pukaniec Mikołaj 1766; red. 1766
Pula James S. 2772; rec. 6209
Pulikowska Magdalena 2744
Pulińska Urszula 3039
Puliński Andrzej 3039
Pulkowski Kazimierz 4832
Pullat Raimo 759, 9492
Pullat Risto 9492
Pułaski Kazimierz 6209, 7748
Puławski Adam 9493, 10023, 10188, 10189
Puławski Andrzej 6675
Puławy, woj. lubelskie 2394, 2903, 3415, 6675, 8666
Pułka Leszek 5204
Pułtusk, woj. mazowieckie 793, 1336, 4086, 4099, 5169, 5237, 7007, 8954
Punie (Punia), Litwa 3280
Punżanki, Litwa 10364
Puńców, pow. cieszyński 2177
Purat Andrzej 11297
Purc-Stepniak Beata 5227; red. 1699
Purchla Jacek 1503, 2017, 4736, 5271; red. 288, 1732
Purkyně Jan Evangelista 3006
Purowski Tomasz 4337, 6639
Pusback Birte 3006
Pusłowski Franciszek Xawery 2656, 10636
Pusłowski Zygmunt 1721, 6210
Pustelak Danuta 2657
Pustki zob. Łużna

Pustuła Edyta 1086, 1146
Pustuła Stanisława 6785
Pustuła-Lewicka Hanna, tł. 7968
Puszcza Mariańska, pow. żyrardowski; gmina 6686
Puszczukowo, pow. poznański 3982
Puszczynski Tadeusz, pseud. Wawelberg 9211
Puś Wiesław 3058
Putek Teresa 9957
Putowska Lidia 1605
Putrament Jerzy 10687
Puziewicz Jacek 3006
Puzio Magdalena 5275
Puziuk Jakub 2103, 7151
Puzyna Konstanty 11047
Puzyna-Chojka Joanna 4101; przedm. 4101; red. 4101
Puzynina Gabriela z Güntherów 8158
Puzynina Jadwiga 3323, 3388
Pużak Kazimierz 6211, 10997
Pycka Anna Małgorzata 8680, 9494
Pyczek Waław 3325
Pyjas Stanisław 10536
Pyka Jan 11541
Pyłat Joanna 2807, 11542; red. 2773
Pyrchała Paweł 4778
Pyrdoł Antoni 10069
Pyrdoł Franciszek 10069
Pyre Johan 2104
Pyrzyce, woj. zachodniopomorskie 4946; powiat 38; region 38, 1898
Pyskowice, pow. gliwicki 1933, 3082
Pysz Józef, wyd. 9666
Pysz Robert 4044
Pyszca, pow. śremski 356, 3041
Pytel Henryk 4890
Pytel Jan 9211
Pyter Magdalena 6052
Pytko Robert 467
Pytko Aleksandra 6678
Pytlak Grażyna 2703
Pytlak Małgorzata 1557
Pytlakowski Piotr 11519
Pytłasiński Władysław 8773
Pytlik Zygmunt 2509
Pytlińska Olga 1133–1135
Pytłowska-Bajak Joanna 1798
Pyzdrska Puszcza 6687
Pyzdry, pow. wrzesiński 6687, 8556; powiat 6687; region 6687
Pyziak Franciszek, red. 3154
Pyziak Zygmunt 6790
Pyżewicz Katarzyna 6846

Qifa Song 2593
Quaestiones Medii Aevi Novae 263
Quaglio Domenico 1757
Querini Angela Maria 3345
Quintana Emilio, przedm. 1820

Quirini Maria 3449
Quirini-Popławska Danuta 3671
Quirini-Popławski Rafał 3852

Raba, prawy dopływ Wisły 4256
Rábai Krisztina, przedm. 6897; wyd. 6897, 6905
Rabant Tomasz 2802, 4886
Rábčuk Mikola 2620
Rabczyński Paweł 2938; red. 2938
Rabenda Sylwester 4072
Rabiega Robert 1238
Rabiej Piotr 2670; red. 7280
Rabiej Stanisław, red. 5101
Rabiński Jarosław 11138
Rabisz Łukasz, oprac. 7652; wyd. 7652
Rabka-Zdrój, pow. nowotarski 2474, 4501, 5554, 10128
Rabowicz Edmund 6005
Rachela, postać biblijna 2759
Rachów zob. Annapol
Rachtan Zdzisław, przedm. 6193
Rachuba Andrzej 2650, 2681, 7795
Rachuba Andrzej 761; oprac. 2684; rec. 5623, 7429; red. 350, 2684; wyd. 7313
Rachwał Piotr 2551, 5239; oprac. 392
Raciborowice, pow. krakowski 7074
Racibórz, woj. śląskie 2011, 2034, 2828, 4171, 4426, 6903, 10996; dekanat 4187; księstwo 2663, 7335, 7589; powiat 10945; Studzienna 6866
Račickaja Veslava 2396
Racięski Jarosław 8315; przedm. 8315; red. 8315
Racinowski Grzegorz 11048
Rackevičius Gintautas 2592
Račkov êvgen 3059
Raclavská Jana 2431
Raclawice, pow. miechowski 1231, 1671
Raclawice śląskie, pow. prudnicki 4212
Racot, pow. kościański 4259
Raczek-Karcz Marta Anna 1694
Rackiewicz Damian 7796
Rackiewicz Władysław 5521, 10167
Rackowie, rodzina 5091
Rackowska-Bekiesińska Teresa 10495
Rackowski Juliusz 3645
Raczyńska Marta 3171
Raczyński Atanazy 3687
Raczyński Edward 621, 3565, 8074, 8193
Raczyński Edward Aleksander 3687
Raczyński Edward Bernard 5521, 5666, 6212, 9804
Raczyński Rafał 2809
Rada Pomocy Żydom „Żegota” 9805
Rada Wychowania Publicznego w Królestwie Polskim 8075
Radczuk Jerzy 4547
Radecka Aleksandra 11049
Radecke Walenty 7720
Radecki Jan Kazimierz 6481
Radecznicza, pow. zamojski 2929, 8247, 8248, 11170
Radejowska Barbara 10496

Radek Teresa 4306, 7063
 Radgoszcz, pow. dąbrowski 11483
 Radinš Arnis 2638
 Radke Anna Elissa 3242
 Radkowska-Walkowicz Magdalena 6438; red. 269
 Radlińska Helena 8922
 Radłowska Karolina 1030
 Radocyna, pow. gorlicki 11598
 Radogoszcza, Białoruś 5266
 Radom, woj. mazowieckie 264, 965, 1458, 1770–1772, 1907, 2052, 2733, 3846, 3994, 4321, 4331, 4351, 4357, 4523, 4605, 4835, 6984, 7007, 7293, 9089, 9271, 9767, 10541, 11024; dystrykt 10159; gubernia 8814, 8848; powiat 7613, 10161; region 2458, 2581, 6670, 7205; ziemia 3777, 7078, 9097
 Radomierz, pow. jeleniogórski 2130
 Radomka, lewy dopływ Wisły 10322
 Radomski Grzegorz 5267, 5659, 9495, 11495; oprac. 1084
 Radomski Jerzy Adam, rec. 5565
 Radomski Marcin 5268
 Radomski Mateusz 1083
 Radomski Wiesław 11543
Radomskie Studia Humanistyczne 264
 Radomsko, woj. łódzkie 379, 7294, 8032, 8302, 8310, 8564, 8602, 8897, 8898, 9060, 9922, 9933, 10153, 10522; getto 10119; powiat 379, 10153; region 3147; Stobiecko Miejskie 3571
 Radon Johann 3006
 Radonice, pow. warszawski zachodni 3839
 Radoń Zbigniew 8523
 Radoszkowice, Białoruś 7769
 Radoszyce, pow. konecki; starostwo 5549
 Radożycka-Paoletti Maria 6213, 6295
 Radożycki Jan 6213, 11159
 Raducha Małgorzata 5904
 Raduchowski Bolesław 4890
 Radując się zawsze w Panu 5109
 Raduik Aleksandr 8254
 Raduń, pow. kościerski 6365
 Raduńska-Pacholska Dominika 1492
 Raduszewski Michał 11050
 Radwan Bogdan, red. 105
 Radwan Marian 8694
 Radwan Paweł, rec. 2524
 Radwan Stanisław 6214
 Radwańska-Paryska Zofia, oprac. 2524
 Radwański Feliks 8909
 Radwański Stanisław 6678
 Radwański Wit 5463
 Radwański Zbigniew 5640
 Radzanów, pow. mławski 9690
 Radzicki Bogdan 407, 860; przedm. 1051; red. 1051
 Radziejowska-Hilchen Anna 5499, 5887
 Radziejowski Michał 5004
 Radziejów, woj. kujawsko-pomorskie 423, 2670, 10526
 Radzik Tadeusz, wyd. 9079
 Radzik Władysław, przedm. 4580
 Radziki Duże, pow. rypiński 3872, 6852
 Radzikowska Dorota 3060
 Radzików, pow. warszawski zachodni 2903
 Radzimiński Andrzej 2601, 2670, 2676, 6956, 7141; przedm. 411; red. 2653, 5092

Radzymiński Sławomir 4872
 Radzimowie, rodzina 4582
 Radzionków, pow. tarnogórski 1615, 8994
 Radziszewscy, rodzina 5464
 Radziszewska Krystyna 5238, 11421; wyd. 9710
 Radziszewska Maria 2625, 2825, 2993, 3039, 3146, 6082
 Radziszewski Ignacy Dominik 5464
 Radziszewski Tomasz 1248
 Radziszewski Zbigniew 8906
 Radziszów, pow. krakowski 1910, 5199, 6688
 Radziwiłł Antoni 2644
 Radziwiłł Bogusław 5275, 7913
 Radziwiłł Faustyn 7336
 Radziwiłł Hieronim Florian 3205, 4454, 7371, 7458, 7472–7474
 Radziwiłł Janusz 2644, 4397
 Radziwiłł Jerzy 7402
 Radziwiłł Karol Stanisław 7370
 Radziwiłł Karol Stanisław, zw. Panie Kochanku 3280, 7370
 Radziwiłł Krzysztof, zw. Piorunem 7670, 7671
 Radziwiłł Maria (Lupu) 2625
 Radziwiłł Michał Kazimierz, zw. Rybeńko 7450, 7473, 7533, 7906
 Radziwiłł Mikołaj, zw. Czarnym 7451, 7535
 Radziwiłł Mikołaj Krzysztof 7473
 Radziwiłł Mikołaj Krzysztof, zw. Sierotką 3168, 7420
 Radziwiłł Stanisław Wilhelm 5287
 Radziwiłłowa Anna z Mycielskich 6532
 Radziwiłłowa Franciszka Urszula 3265
 Radziwiłłowa Katarzyna z Sobieskich 7374
 Radziwiłłowa Magdalena z Czapskich 7458, 7474
 Radziwiłłowa Zofia zob. Zofia Radziwiłłowa, księżna i św.
 Radziwiłłowicz Dariusz 8650, 8732; przedm. 4898, 8650; red. 4898, 8650
 Radziwiłłowie, ród 1472, 2151, 2828, 3497, 3538, 4648, 5350, 7370, 7451, 7524, 7594, 7838, 7880, 8259, 8967
 Radziwiłłówna Barbara zob. Barbara Radziwiłłówna
 Radziwonik Anatol 10660
 Radziwonowicz Tadeusz 1339, 8884
 Radzymin, pow. wołomiński 5298
 Radzymińska Józefa 10369
 Radzymiński Andrzej 2643; red. 2643
 Radzyń, pow. wschowski 2293
 Radzyń Chełmiński, pow. grudziądzki 4835, 4863, 6674
 Radzyń Podlaski, woj. lubelskie 265, 4463, 5011, 8368, 10820, 10909, 11450
Radzyński Rocznik Humanistyczny 265
 Radżastan 3641
 Raepke Kazimierz 5312
 Rafajłowa, Ukraina 11559
 Rafalska-Łasota Alicja 2892
 Rafalski Piotr Tadeusz 6376
 Rafał Kalinowski, św. 76, 11017
 Rafałówka, pow. białostocki
 Raffaelli Giacomo 5230
 Rafiński Stefan 5545
 Ragauskienė Raimonda 983
 Raginis Władysław 6670
 Rahewin 7133
 Raila Eligijus 4950, 6091
 Railaitė-Bardė Agnė 2198

Rainko Ewa 11544; rec. 3130
Raińska Marzanna 5238
Rajchel Marian 5047
Rajcza, pow. żywiecki 2817, 3973
Rajczyk Robert 11389
Rajlich Jiří 10190
Rajman Jerzy 2662, 2664, 2670, 4172, 4454, 5110, 5546, 7142, 7143; rec. 7223
Rajnfeld Józef 5386
Rajpold Wojciech 6867
Rajski Paweł 2054
Rajszel Ludwik Edward 1683
Rak Adrian 4187
Rak Iwona 3403, 3497, 7886
Rak Joanna, rec. 10304
Rakiej Zbigniew 4946; red. 4946
Rakiewicz Augustyn 3403
Rakitânskij Nikolaj M. 2578
Rakoczy Eustachy 3646
Rakoczy Małgorzata 4338, 7063
Rakowice zob. Kraków
Rakowiec zob. Wrocław
Rakowscy, rodzina 5408
Rakowska Maria 8343
Rakowski Bolesław 5608, 9045
Rakowski Mieczysław 10687, 11041
Rakowski Tomasz 816
Raksa Pola 10990
Rakutis Valdas 7658, 7719
Ralcewicz Stanisław 9046
Ramiszów, pow. wrocławski 6798
Ramonienė Dalia 7657
Ramotowski Jerzy 4262, 5827, 6151
Rams Adrian 4779
Ramułt Stefan 3172
Ramułtowa Katarzyna 3596
Ranatowicz Stefan 7687
Rangoni Gabriel z Werony 2592
Raniżów, pow. kolbuszowski 2474
Rankraštīnės įvairenybės iš praeities 2.-3. 7312
Ranuszkiewicz Waldemar, wyd. 9856
Rap Zbigniew 10497
Rapior Bernard 9024
Raport dowódcy Białoruskiego Okręgu Wojskowego 9047
Raport polityczny za drugą połowę sierpnia 1944 r. 9806
Raporty i korespondencja oficerów werbunkowych Departamentu Wojskowego Naczelnego Komitetu Narodowego 8076
Raporty o antysemickich wystąpieniach w Polsce po I wojnie światowej 9048
Raporty Straży Kresowej 1919–1920 Ziem Północno-Wschodnich opisane 9049
Raporty sytuacyjne Starosty Grodzkiego w Gdyni 9050
Rapp Piotr 4339
Rapperswil, Szwajcaria 1750, 1922, 2352, 8117
Rapta Michał 10128, 10129, 10191
Rara et curiosa bibliofilów warszawskich 1824
Rarus Anna 2983
Raschke Georg 2828 Rashid Ewa, tł. 1920
Rasławski Kazimierz 3115
Rasmusen Mikael Bgh 1733

Raszewska-Klimas Agnieszka 2392
Raszewski Zbigniew 4079
Raszka Beata 6167
Raškova Raisa Timofeevna 3652
Raszków, pow. ostrowski, woj. wielkopolskie; gmina 6660
Raszyn, pow. pruszkowski 16, 6690
Rataj Franciszek 6215
Rataj Krzysztof 984, 5636, 11051
Rataj Maciej 6216
Ratajczak Dariusz 6217, 11250
Ratajczak Henryk 3720
Ratajczak Krzysztof 2993, 4454, 7144, 7145
Ratajczak Lucyna 6547
Ratajczak Mirosław 5841
Ratajczak Stanisław 3041, 3041
Ratajczak Tomasz 2592, 2664, 3671, 5228
Ratajczak Wiesław 2831, 3030, 8865, 8867; red. 8865
Ratajczakowa Dobrochna 3030, 4067, 4070
Ratajczyk Justyna 4385
Ratajczyk Zdzisława 4340
Ratajewska Barbara 11052
Ratajski Józef 11545
Ratajski Stanisław 9024
Rathgeber Christina, oprac. 2628
Ratka Antoni 5547
Ratke-Majewska Anna, red. 5268
Ratkowska-Widlarz Lucyna 2686
Ratkowski Filip 4548
Ratusz w miastach Polski i Rzeczypospolitej Obojga Narodów 2413
Ratuszna Hanna 3318, 3328, 8680
Ratyzbona, Niemcy 4119
Rau Zbigniew 6927; przedm. 6927; red. 6927
Rauba Bogumiła J. 3793
Rauch Małgorzata, rec. 9765
Rauchfleisch Tadeusz 447
Rautenstrauch Józef 8460
Rautenstrauchowa Łucja 8560
Rauziński Robert 11376
Ravensbrück zob. Fürstenberg/Havel
Rawa Mazowiecka, woj. łódzkie 8282, 10731
Rawicz, woj. wielkopolskie 9458
Rawka, prawy dopływ Bzury 8930
Rawska-Górecka Katarzyna, tł.
Rawski Aleksander Zbigniew 11053
Rawski Jan 9841
Rawski Tadeusz 10108
Rawski Witold, oprac. 1915
Razem pamiętamy więcej 11546
Razem w XXI wiek 10498
Razem 11139
Razigraëv Oleg Volodimirovič 5088, 9286
Razlogov Kirill 4080
Razowski Zbigniew 1083
Raźny Jarosław 6643
Rąbiń, pow. kościański 3898
Rączka Jan Władysław 6597

Rączka-Jeziorska Teresa 3249, 8695
Rączy Elżbieta 5910, 10031, 10192
Rągowska Maria 5548, 11054
Rąkcice, pow. płocki
Rapała Stanisław 6567
Rduch Robert 5275
Rdzanek Katarzyna, przedm. 3306; red. 3306
Rebech Danuta 1424
Rebeka z Tykocina 7910
Rebizant-Siwiło Monika, wyd. 11319
Recepcja i odrzucenie 732
Recepcja myśli pedagogicznej Jana Władysława Dawida 3061
Rechenbergowie, ród 6714
Recklinghausen, Niemcy 476
Reclaw Damian 1926; red. 5537
Reczek Józef 3207
Reczek Rafał 10842; przedm. 1242; red. 1242, 10842
Reczulski Łukasz 11401
Reda, pow. wejherowski 9113
Redemptoryści 3044
Redenowie, ród 5609
Redisz Kasia, red. 3683
Red'kva Mariâ 2748
Redl Alfred 8707, 8783
Redlarski Paweł 4549
Redler Johann Chrisostom 3604
Redlich Henryk 3687
Redlich Shimon 9051
Redzik Adam 3121, 5956, 6322; rec. 10211; red. 3121; współpr. 3121
Reeken Dietmar von 824
Referendum z 30 czerwca 1946 r. w województwie poznańskim 10499
Reformaci 3552, 3629, 3779, 3834, 5301
Reformacja i tolerancja 7797
Rega 6675
Regaining the future by rebuilding the past 985
Regamey Konstanty 10145
Regamey Ludwik 6218
Regiewicz Adam 5235
Reginek Antoni 4119
Reginek Tomasz 5178
Regiomontanus Maciej 7791
Region karpacki. Historia 2748
Registrum dvořanů knižete a krále Zikmunda I 6905
Regnard Jean-François 7700
Regni Poloniae Documenta rerum gestarum 6906
Regnier Nicolas 7658
Regulacja rzek i potoków w Pieninach 8077
Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej 11323
Regulska Grażyna 3647
Regulski Jerzy 11381, 11417
Reguła Andrzej, przedm. 4580
Rehfeld Kurt 6678
Reich Leon 6219
Reicher-Thonowa Gizela 3321
Reichertowie, rodzina 5369
Reimann Piotr 5952

Reinefarth Heinz 11240
Reinfuss Roman 1927
Reinfuss-Janusz Krystyna 2486
Reinhard-Chlanda Małgorzata 3663, 5892
Reinhold Stefan 3120
Reisch Alfred Alexander 11055
Reitsema Laurie J. 6848, 7638
Rej Mikołaj 2661, 2948, 3358, 4385
Rejestry popisowe pospolitego ruszenia szlachty 7313
Rejewski Marian 9121
Rejmak Kazimierz 4550
Rejman Aneta 3032
Rejman Dorota 919
Rejman Krzysztof, red. 2652
Rejman Sabina 2657, 8696, 8953
Rejman Zofia 8697
Rejman-Karolewska Małgorzata 11535
Rejowiec, pow. krasnostawski 5994
Rejowiec, pow. wągrowiecki 4628
Rejowska Agata 2671
Rejów zob. Skarżysko-Kamienna
Rejs Angelika 5708
Reklewska-Braun Zofia 10500
Rekść Magdalena, rec. 2613
Relacje Ad limina Apostolorum z diecezji wrocławskiej 2571
Relacje wojenne ziemian 9807
Religa Eugeniusz Religa Ilona 9496
Rembacka Katarzyna 10687, 11056
Rembalski Andrzej 3062, 6390
Rembalski Tomasz 385, 403, 2156, 8571; wyd. 9059
Rembates, Łotwa 3963
Rembertów zob. Warszawa
Rembielińscy, rodzina 4591
Rembieliński Rajmund 4450, 8914, 8915
Rembierz Marek 8922
Rembieszycy, pow. jędrzejowski 5019, 5020
Rembisz-Lubiejewska Anna 6837
Rembiszewska Dorota K., wyd. 8061
Rembowski Aleksander, przedm. 8292
Remecas Eduardas 2638
Remenâka Oksana 3687
Remiszewski Ryszard Marian 1736, 2510, 2511, 4263, 4456, 5813, 6177, 8698, 8699, 11057, 11547; rec. 3611, 3927, 3928; red. 251
Ren 5274
Renda Günsel 1733
Renik Marek, przedm. 6703
Renik Mirosława, przedm. 6703
Renszewski Daniel 1749, 2657, 3419
Rennenkampf Paweł 8650
Renovatio et restitutio 2054
Renz Regina 760, 2657, 2679
Reńca Sebastian 1999
Reńska Wieś, pow. kędzierzyńsko-kozielski 6691
Repertuar Teatru Polskiego w Poznaniu za dyrektury Franciszka Dobrowolskiego 8078
Repki, pow. sokołowski 6693
Replewicz Maciej 4081, 4082

Representations of the Holocaust in Polish literature 3329
 Republika Południowej Afryki 9022
 Repucho Ewa 3451
Res Gestae 266
Res Historica 267, 6896
 Reshef Magdalena 3517
 Resiak Franciszek 3906
 Resiak Szymon 11058
 Reszczyńska Agnieszka 6879
 Reszczyński Łukasz, rec. 331
 Reszka Benedykt 11059
 Reszka Katarzyna Anna 6534
 Reś Stanisław, oprac. 5090
 Retecki Piotr 11060
 Retinger Józef Hieronim 5636
 Retrospekcja i ochrona dziedzictwa kulturowego 5239
 Reutt Leon Tomasz 6221
 Reutt Marian 6222
 Rêviziâ Polackaga vaâvodstva 7314
 Rewa, pow. pucki 7500
 Rewerenda Magdalena 4101
 Rewitalizacja zabytkowego obiektu Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wielkopolskim 2055
 Rewizja dymów w mieście Łęczna z 1812 r. 8079
 Rey Władysław 6223
 Reymont Władysław Stanisław 1803, 3399, 3407, 5175, 8683
 Rezler Marek 924, 1977; przedm. 6751
 Rezler-Wasielewska Violetta 1598, 5272, 5697; red. 214, 5617
 Rezmer Waldemar 2625, 4823, 4844, 8254; rec. 9605; red. 6650, 9280
 Rezmer-Mrówczyńska Natalia 3330, 3916
 Źeznik Miłoř 5273, 5274
 Rêbkowski Marian 6040, 7041, 7146, 7147; oprac. 70; przedm. 7041; red. 6978, 7041
 Rêczaje, pow. wołomiński 6692, 8411
 Rêdziński Kazimierz 3054, 3100, 3146, 8700
 Rêkas Konrad 8121
 Rêkas Sylwester 1324
 Rêkawczyn, pow. sierpecki 4329
 Rêkopisy supraskie w zbiorach krajowych i obcych 1383
 Rêkopiřmienne wykazy malarstwa i grafiki zebrane przez Johanna Gustava Gottlieba Bûschinga 8080
 Rhode Arthur 2733
 Rhodes Richard 10193
 Ribbe Wolfgang 7016
 Ribbentrop Joachim von 5273, 9658
 Richie Alexandra 10194
 Richtenberg Heinrich von 2676
 Richter Jan Samuel 5497
 Richter Klaus 8380, 8701; rec. 9006
 Richter Leszek 644
 Riĉkienê Aurika 7798
 Riĉkov Petro Anatolijoviĉ 3857, 3907
 Riedel Rafał, rec. 9176
 Rieger Adam 6224
 Rieger Andrzej 9808
 Rieger Janusz 3191, 3192; oprac. 9808
 Rieger Stefan 6224
 Rieger-Pratt Anna 6224

Rietz Henryk, współpr. 2835
Rigamonti Magdalena 11548
Rigamonti Maksymilian 11548
Rimely Karol 8106
Ringart-Orłowska Marta 3713
Ringelblum Emanuel 2707, 2708, 2708, 9800
Ringelblum Judyta 2707
Rink Joseph Paul 6591
Rink Philip Martin 2650
Rissmann Agata 411
Rister Herbert 1
Ritter Elisabeth 5273
Ritter Magdalena, rec. 11096
Ritter Maria 3657
Ritter Rüdiger 5275, 5276
Ritterman Stefan 3120
Rittnerowa Zofia 8698
Robak Bartłomiej 4147
Robak Igor'J. 8702
Robel Jan Zygmunt 10015
Robert W. Szwed 1966–2014. 6328
Robotnik 9211
Robotycki Czesław 2686
Robótka Halina 1264, 2657
Rocznik (Muzeum Górnosląski Park Etnograficzny w Chorzowie) 268
Rocznik Antropologii Historii 269
Rocznik Archiwalno-Historyczny Centralnego Archiwum Wojskowego 270
Rocznik Augustowsko-Suwalski 271
Rocznik Białkopodlaski 272
Rocznik Bibliologiczno-Prasoznawczy 273
Rocznik Biblioteki Narodowej 274
Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie 275
Rocznik Biblioteki Uniwersyteckiej 276
Rocznik Chełmski 277
Rocznik Chojeński 278
Rocznik Dzierzoniowski 279
Rocznik Elbląski 280
Rocznik Gdyński 281
Rocznik Grudziądzki 282
Rocznik Historii Prasy Polskiej 283
Rocznik Historii Sztuki 284
Rocznik Historyczny Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego 285
Rocznik Jeleniogórski 286
Rocznik Koniński 287
Rocznik Krakowski 288
Rocznik Legionowski 289
Rocznik Leszczyński 290
Rocznik Lituanistyczny 291
Rocznik Lubelski 292
Rocznik Lwowski 293
Rocznik Łódzki 294
Rocznik Mazurski 295
Rocznik Mielecki 296
Rocznik Mińskomazowiecki 297
Rocznik Muzealny 298
Rocznik Muzeum Częstochowskiego 299

Rocznik Muzeum Papiernictwa 300
Rocznik Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie 301
Rocznik Muzeum Ziemi Kępińskiej im. T. P. Potworowskiego 302
Rocznik Przemyski 303
Rocznik Sanocki 304, 3534
Rocznik Sąddecki 305, 424
Rocznik Skrzatuski 306
Rocznik Solecki 307
Rocznik Sopocki 308
Rocznik Stowarzyszenia Miłośników Jarostawia 309
Rocznik Świdnicki 310
Rocznik Świętochłowski 311
Rocznik Tatarów Polskich 312
Rocznik Wieluński 313
Rocznik Wołomiński 314
Rocznik Zabłudowski 315
Rocznik ząbkowicki 1945–2015. 6807
Roczniki Biblioteczne 316
Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych 317
Roczniki Historyczne 318
Roczniki Łowickie 319
Roczniki Sztuki Śląskiej 320
Roćko Agata 3229, 4454, 7450, 7747, 7794, 7799; red. 5231
Rodak Justyna 4328
Rodak Mateusz 9417, 9497, 9498, 9542; rec. 9491
Rodak Sylwia 6960
Rodak Władysław 9809
Rodezja Południowa zob. Zimbabwe
Rodezja Północna zob. Zambia
Rodkiewicz Ireneusz 6439
Rodkiewicz Witold, tł. 10645
Rodowicz Jan 6225, 6226
Rodzeń Ilona 5204
Rodzeń-Leśnikowska Elżbieta, tł. 1750
Rodziewicz Aleksander 6496
Rodziewiczówna Maria 5217
Rodzina Salezjańska 93
Rodzina Szkół im. Jana Pawła II. 11549
Rodzina, gospodarstwo domowe i pokrewieństwo na ziemiach polskich 2679
Rodzińska-Chojnowska Aleksandra, tł. 1879
Rodzińska-Chorąży Teresa 6956
Rodzińska-Nowak Judyta 6880
Roffet-Salque Mélanie 6846
Rogaczewska Krystyna 2687
Rogała Stanisław 3331
Rogalewska Ewa 2759
Rogalewski Bolesław 10890
Rogalin, pow. poznański 3824
Rogalińscy, rodzina 5598
Rogalińska Katarzyna 4777
Rogalska-Gach Janina 9052
Rogalski Andrzej Krzysztof 2652
Rogalski Artur 5388
Rogalski Bartłomiej 620, 986, 6554, 6837; rec. 6837
Rogalski Edmund 6227
Rogalski Filip, tł. 7971

Rogalski Michał 8865
Rogalski Rafał 1083
Rogalski Władysław 9052
Rogatko Bogdan 3395
Röger Maren 5204; red. 2433
Rogi, pow. opolski, woj. opolskie 5101
Rogińska Justyna 5240
Rogowicz Marek 7800
Rogowska Anna 8703; oprac. 1099
Rogowska Justyna 7006
Rogowska Marta Ewa 3388; przedm. 3388; red. 3388
Rogowska Urszula 1674
Rogowska Zenobia 6058
Rogowska-Cybulska Ewa 2393, 3332; red. 3160
Rogowski Stanisław, red. 4678
Rogowski Wojciech 9389
Rogoziniec, pow. świebodziński 10482
Rogosińska Agnieszka 1473, 9499, 9500; rec. 6124
Rogosińska Anna 3045
Rogosiński Andrzej 4341, 4551; uzup. 4341
Rogosiński Jakub 6887
Rogosiński Tomasz, wyd. 1766
Rogoźnica, pow. bialski 5787
Rogoźnica, pow. świdnicki, woj. dolnośląskie; obóz Gross-Rosen 9696
Rogoźno, pow. obornicki 10535
Rogów, pow. sokołowski 6693
Rogów. Pamięć o historii 6693
Rogóż Jan 6596
Rogóż Monika 10195
Rogóż Joanna 6879
Rogsener Bartholomäus 7057
Rogucka Elżbieta, red. 6496
Rogucki Krzysztof 2351
Rogulska Teresa 10501, 10502, 11061
Rogulski Jakub, przedm. 2079; red. 2079, 3538
Roguska Jadwiga 3857
Roguski Piotr 10503, 10504
Roguski Rafał 431, 4898
Rogusz Marek 6275, 10196–10198; uzup. 10197
Roguszcak Franciszek 6228
Rogut Dariusz 2631, 10311, 10657; przedm. 10311; red. 10311
Rohnowie, rodzina 3577
Roj Wojciech 4436
Rojewski Andrzej 8704
Rojkowska Halina 3671
Rojkowska-Tasak Halina 4875
Rojowski Wojciech 3628
Rojszczak-Robińska Dorota 3168; red. 3168
Rok Bogdan 3358, 4454, 7450, 8954
Rok Jana Czochrańskiego 2893
Rok Leona Wyczółkowskiego w Muzeum Okręgowym w Bydgoszczy 1520
Rok 1944 w badaniach humanistycznych 10199
Rok 1863. Prasa polska 8081
Rokicki Aleksander Ignacy 6229
Rokicki Konrad 10687
Rokicki Tomasz 11408

Rokita Jan Gustaw 2224–2226, 7801
Rokitnica zob. Zabrze
Rokossowski Konstanty 6230
Rokosz Mieczysław 455, 4264, 5826, 8909; rec. 2339; uzup. 4736
Rokoszewski Hubert 9501
Rokoszny Józef 1762
Rokoszny Józef 6231
Rola 8251, 8279, 8865
Rola Jarosław 4342, 4343
Rola Maria, wyd. 10487
Rola rodu Małachowskich 5549
Rola-Steżycki Andrzej Zygmunt 6626
Rolf Malte 8705
Rolicki Janusz 11031
Rolicz Klaudia 4872
Roliński Adam 398
Rolke Tadeusz, fot. 1909
Rolnik Dariusz 2650, 2993, 7658, 7794, 7802, 7838, 7906
Rolska Irena 3604, 3908, 7450, 7803; red. 3604
Rolski Tadeusz Henryk 4876
Roman Wanda Krystyna 1269, 2676, 10175; rec. 10240
Roman, Rumunia; arcybiskupstwo 2625
Romanek Jacek 11062, 11159
Romaniak Andrzej 1623, 4552, 6305, 10200, 11397
Romanina Irina 2748
Romaniszyn Krystyna 1036
Romanik Henryk 4947, 5111
Romaniuk Joanna 2539
Romaniuk Łukasz 3427
Romaniuk Marek 6496; rec. 9896
Romaniuk Piotr 4680
Romaniuk Przemysław P. 2648; oprac. 2684
Romaniuk Radosław, wyd. 10395
Romaniuk Zbigniew 3063, 5550, 6676, 7804
Romanow Andrzej 6673
Romanow Zenon 11063–11066
Romanowicz Jerzy, wyd. 9691
Romanowicz Paulina 6674, 7147; rec. 7041; red. 2660
Romanowicz Tadeusz 8062, 8062
Romanowicz Tomasz 905, 2749, 6444
Romanowiczówna Zofia 3327, 8933
Romanowowie 3879
Romanowski Andrzej (numizmatyk) 2274, 2275
Romanowski Andrzej 2274, 2275, 6030, 10886; red. 5286
Romanowski Gustaw 6085, 6239, 11067; rec. 1896, 3540, 5842; red. 200; współpr. 1427
Romanów, pow. bialski 1773
Romanówna Janina 10454
Romantic Polish-Jews 6349
Romantyzm. Literatura – kultura – obyczaj 3333
Romańska Eugenia 6232
Romański Mirosław 11068–11070, 11550
Romański Paweł 5840
Rombek Tomasz 2664, 4730
Rombel Mariusz 7805, 8706, 10201
Romecka-Dymek Sylwia 3324
Romejko Adam 1036, 2810

Romer Eugeniusz 4758, 5551
 Römer Michał Józef 6233
 Romer Tadeusz Ludwik 6234, 8082, 9810
 Römer Zofia z Białkozorów 8144
 Romer Zofia z Wańkowiczów 8082
 Römerowie, rodzina 5551
 Romiszewski Eugeniusz, współpr. 8013
 Romowie 683, 1639, 2474, 2703, 2736, 2752, 3146, 3350, 5281, 6381, 10667, 10884, 10885
 Ronen Shoshana 3295, 6349, 6350; przedm. 3295; red. 3295, 6349
 Ronikier Michał, tł. 2692, 4811
 Röpcke Andreas 7148
 Ropczyce, woj. podkarpackie 3029; powiat 3531
 Ropiak Sławomir 2938, 4934
 Rosa Agnieszka 579, 700, 1261, 1264, 1279, 2087, 2104
 Rosales Rodriguez Agnieszka 3648
 Rose von, rodzina 1816
 Rosen Jan Bogumił 958
 Rosen Jan Henryk 3684, 3687, 3989
 Rosenbach-Deutsch Helena zob. Deutsch Helene z Rosenbachów
 Rosenbaum Sebastian 1615, 3523, 6802, 9889, 11071, 11200; oprac. 8994; przedm. 10657; red. 8885, 10657, 10738; współpr. 8387; wyd. 9671, 10545
 Rosenberg Michał, wyd. 10447
 Rosenblatt Alfred 3120
 Rosenblatt Józef Michał 3120
 Rosenstein Ernie 2695
 Rosenthal Bert 8707
 Rosenthal Erwin 6749; red. 6749
 Rosett François de 7927
 Rosiak-Kłębik Milena 2429
 Rosicka Janina 2825
 Rosiek Barbara, rec. 2454
 Rosik Stanisław 987, 4935, 6738, 6956
 Rosik-Rosiński Antoni 4698, 8083
 Rosikoń Janusz 10728
 Rosiński Franciszek M. 7190; red. 2530
 Rosiński Piotr 3360, 3409, 3460, 4173
 Rosiński Tomasz 2103
 Rosja 347, 503, 514, 517, 521, 529, 580, 583, 842, 843, 871, 873, 919, 1229, 1823, 2237, 2272, 2278, 2281, 2345, 2430, 2548, 2557, 2578, 2589, 2594, 2623, 2624, 2627, 2641, 2644, 2648, 2650, 2657, 2661, 2663, 2689, 2690, 2750, 2802, 2815, 2828, 2913, 2921, 2981, 3263, 3264, 3287, 3323, 3346, 3351, 3397, 3409, 3427, 3461, 3628, 3879, 4034, 4045, 4075, 4676, 4687, 4700, 4712, 4713, 4723, 4727, 4752, 4762, 4765, 4777, 4790, 4796, 4824, 4861, 4882, 5005, 5232, 5252, 5274, 5485, 5487, 5640, 6027, 6133, 6229, 7315, 7351, 7438, 7441, 7450, 7459, 7602, 7684, 7875, 7906, 7970, 7991, 8004, 8018, 8019, 8043, 8058, 8065, 8087, 8097, 8105, 8121, 8122, 8124, 8157, 8192, 8208, 8219, 8239, 8249, 8250, 8254, 8262, 8273, 8282, 8294, 8305, 8342, 8343, 8352, 8370, 8380, 8400, 8407, 8436, 8440, 8459, 8476, 8478, 8509, 8539, 8547, 8555, 8567, 8596, 8639, 8644, 8650, 8665, 8670, 8678, 8680, 8694, 8705–8707, 8724, 8732, 8795, 8800, 8801, 8808, 8824, 8865, 8884, 8887, 8894, 8906, 8908, 8937, 8941, 8948, 8953, 9030, 9070, 9292, 9376, 9397, 9653, 9968, 10110, 11120, 11152, 11330, 11364, 11532, 11588; Sowiecka 2625, 2815, 3041, 4823, 7997, 8007, 8030, 8033, 8036, 8055, 8083, 8998, 9015, 9026, 9082, 9097, 9192, 9193, 9205, 9246, 9278, 9375, 9396, 9423, 9459, 9473, 9502, 9516, 9524, 9533, 9534, 9657; zabór 2145, 2276, 8286, 8953; Zachodnia 6892
 Röska Albin zob. Roszkowski Albin
 Röska-Rydel Isabel 6236
 Rösler Alfred, przedm. 6714; red. 2293, 6714
 Rosner Aleksander 3120
 Rosner Antoni 3120
 Rosner Danuta ze Szkucików 6509
 Rösner Jan Gotfryd 3242

Rosolski Sławomir 2052
Rosołowski Witold 2690
Rosowska Ewa 9502, 10202; oprac. 1361; przedm. 1361; red. 1361
Rosowski Witalij 919, 1377
Ross-Pazdyk Edyta 1759
Rossa-Trejten Agnieszka 3333
Rossal Ewa 2486
Rossbach, Niemcy 7437
Rosset François, rec. 4022
Rosset Tomasz F. de 1686, 1723; red. 1686
Rossini Gioacchino 8205
Rossknecht Roman 4471
Rossmanith Adam 2625
Rossow Joachim Friedrich 1626
Rostafiński Mieczysław 8984
Rostkowa Anna 8463
Rostkowski Jerzy 10203
Rostkowski Zbigniew 5552
Rostocki Jan 6235
Rostropowicz Andrzej 2828
Rostropowicz Joanna 2828, 5497, 6549
Rostropowicz Przemysław 5497
Rostropowicz-Miśko Marta 11376
Rostworowski Andrzej 8084
Rostworowski Jan Maria 2006
Rostworowski Jan Stanisław 5553
Rostworowski Jerzy 10398
Rostworowski Karol Hubert 4101
Rostworowski Mikołaj, współpr. 8082
Rostworowski Stanisław 6532, 8992, 9211
Rostworowski Stanisław Jan 9211, 11072; oprac. 8992; przedm. 8992; red. 6532; wyd. 8084, 10398
Rosuł Jerzy, tł. 5378
Roszak Anna 1092
Roszak Gabriel, współpr. 9069
Roszak Joanna 3909
Roszak Piotr, red. 4947
Roszak Stanisław 1147, 2087, 2995, 5005, 6137; przedm. 2087; red. 1150, 2087
Roszak-Kwiatek Paweł 1529
Roszko Danuta 2700, 2706
Roszko Roman 2700, 2706
Roszkowski Albin 6236
Roszkowski Jerzy Marian 2199, 3269, 5277, 5636; przedm. 5636; red. 5636
Roszkowski Marcin 1
Roszkowski Radosław, red. 11250; współpr. 11250
Roszkowski Wojciech 2630, 2845, 5241
Roś, Białoruś 8967
Roś Joanna 8430
Rościsław Michajłowicz, książę halicki 7137
Rościszewska Justyna 1180
Rośkowicz Wiesław, red. 310
Rot-Buga Ewa 8343
Rotengruber Przemysław 2703
Rotfeld Adam Daniel 4780
Roth Johann Gottlieb 8896
Roth Markus 10085
Rötha, Niemcy 9866

Rothowa Helena 4519
Rotkegel Luiza, oprac. 1925
Rotkiewicz Maria 3064
Rott Dariusz 3459
Rotte Barbara 4389
Rottenberg Anda 5763
Rottermund Andrzej 1819; przedm. 1809, 1823; red. 205
Rouba Bogumiła Jadwiga 2045, 2056, 2072
Roubal Jan 5589
Rouppert Stanisław 2690
Rousseau Jean Jacques 774, 7705, 7794
Rowell Stephen Christopher 3193, 4553, 5112, 7212
Rowicka Małgorzata 8343
Rowicki Witold 4174
Rowiński Henryk 5478
Rowiński Stanisław Janusz 6237
Rowiński Wojciech, oprac. 1216
Rozalia z Gostycyna, św. 5119
Rozanka Mateusz, rec. 9228
Rozanow Zofia 988, 6238
Rozbicka Małgorzata 3857
Rozbicka Renata 11551
Rozdrazewski Hieronim 7624
Rozdżestwieński Paweł 4893
Rozen Barbara 3524, 4934, 5157
Rozen Fryderyk 682, 6957; oprac. 1478; rec. 7150
Rozkrut Genowefa, wyd. 10531
Rozmarynowska Katarzyna 5227
Rozmus Dariusz 2250, 2323, 3910, 5113, 5199, 7149
Rozmus Jacek 3239, 8580
Rozmysł Michał, rec. 8262
Rozmysłowicz Adam 10204
Rozmysłowski Kacper, oprac. 6172
Rozpędowski Piotr 5114
Rozpłochowski Andrzej 10941
Rozprawy z Dziejów Oświaty 321
Rozprza, pow. piotrkowski 6694
Roztoczańska część Linii Mołotowa 4877
Roztocze 2308, 4877, 10233, 10414; środkowe 6845
Roztoka, pow. świdnicki, woj. dolnośląskie 3599
Rozwadowski Janusz, oprac. 9077
Rozwadowski Piotr 4781, 10176
Rozwadowski Tadeusz Jordan 8085
Rozwadów zob. Stalowa Wola
Rozwałka Andrzej 2880
Rozwój polskiej i ukraińskiej teorii i praktyki pedagogicznej 3065
Rozwój rehabilitacji w wybranych specjalnościach medycznych w Polsce 4554
Rozynkowski Waldemar 2672, 2676, 3911, 4947, 5005, 5092, 5115, 5149, 5659, 7150, 8954, 11073; rec. 5017; red. 5659; wyd. 8116
Rożej Anna 11375
Rożek Janusz 9811
Rożek Kamil 2079
Rożek Michał 3649; współpr. 1193 Rożnowska-Sadraei Agnieszka, red. 3852
Rożnowski Franciszek 3719, 6830, 6863
Róg Lucyna 11552
Róg Paweł 10687, 10845

Równe, Ukraina 1375; region 2644
Rózga Leszek 6239
Róziewicz Jerzy 2913
Różan, pow. makowski 8011
Różanka, pow. włodawski 3323
Różanystok, pow. sokólski 3498, 5044
Różańska Anna 3912
Różański Artur 3873, 3913
Różański Jarosław 1677, 5116; red. 5528
Różański Lech 1928
Różański Leszek 2412
Różański Mieczysław 989, 8121, 8302, 8708, 9503, 10143; rec. 8246
Różański Przemysław 9504
Różański Wincenty 6240
Różańsko, pow. myśliborski 6695
Różewicz Tadeusz 2802, 3371
Różne oblicza historii 2631
Różne oblicza średniowiecza 7151
Różowiec Izabela 6717
Różycka-Bryzek Anna 3650
Różycki Bartłomiej 11074
Różycki Edmund 8726
Różycki Edward 3497; rec. 5843
Różycki Sebastian 5281
Różycki Stanisław 4646
Różycki Tadeusz 9812
Różycki Tomasz 2429
Różyńsk Wielki, pow. etcki 10434
Rózyska Mirosława, red. 1439
Ruanda zob. Rwanda
Rubach Stanisław 5581
Rubacha Jarosław 8709
Rubachowie, rodzina 5581
Rubinkowski Jakub Kazimierz 7629
Rubinstein Akiba 4262
Ruch Biblijny i Liturgiczny 429
Ruch Słowiański 9449
Ruchała Jan Michał 6338
Ruchlewski Przemysław 6528
Ruchniewicz Krzysztof 10556
Ruchniewicz Małgorzata 543, 692, 10587, 10657; rec. 3548, 4226, 5269; wyd. 10491
Ruciński Dominik 801
Ruciński Janusz 5157
Ruciński Piotr, rec. 9825
Ruciński Zbigniew 10174
Rucka Barbara 2512, 3914
Ruczka Ludwik 6241, 6242
Ruda, pow. miński 5359
Ruda Różaniecka, pow. lubaczowski 6696
Ruda Śląska, woj. śląskie 322, 1616, 2235, 2521, 3582, 4583, 4972, 5594, 9539, 9853, 9974; Godula 2390; Halemba 5547;
Orzegów 5326, 6697, 9200; Stara Kuźnica 5547; Wirek 3892
Ruda Wieczyńska, pow. pleszewski 8103
Rudaś-Grodzka Monika 3334, 8710
Rudawa, lewy dopływ Wisły 2670
Rudawcowa Anna 9813
Rudawiec Bohdan 9813

Rudiak Robert 3335, 3336
Rudke Otton Alfons (Otokar) 10873
Rudki, Ukraina 10531
Rudko Taras 1783
Rudkowska Magdalena 8711
Rudlice zob. Ostrówek
Rudna, pow. lubiński 10401; gmina 6698
Rudna. Ilustrowana monografia gminy 6698
Rudnicka Magdalena, oprac. 468
Rudnicki Daniel Bernard 3337
Rudnicki Jakub 1270
Rudnicki Mikołaj 10995
Rudnicki Mirosław 4344, 6855
Rudnicki Sergiusz 4782
Rudnicki Szymon 2721, 3429, 5270, 9505; rec. 4245
Rudnicki Zbigniew B. 9339
Rudnic'kij Jaroslav 2532
Rudnik Stanisława 3915, 9506
Rudnik-Karwatowa Zofia 394
Rudnowicz Marcin 4861
Rudolf Gabi 2712
Rudolf Krzysztof Filip, tł. 10296
Rudolf-Ziółkowska Elżbieta, oprac. 120
Rudolph Andrea 3344
Rudowicz Marcin, wyd. 8991
Rudzica, pow. bielski, woj. śląskie 2967
Rudziewicz Irena 3338
Rudzińska Anna 5554
Rudzińska Jolanta, red. 1153
Rudziński Eugeniusz 2685
Rudzka Anna 3066, 5230
Rudzka Julita, red. 11460
Rudzka Zyta 11421
Rudzki Jacek 11394
Rudzki Piotr 4093
Rudzki Rocznik Muzealny 322
Rugia, wyspa na Morzu Bałtyckim 10733
Ruiz Domínguez Juan A. 7806
Rukat Michał 9211
Rukkas Andrii 9417
Rulewski Jan 10821
Rulka Janusz 3054
Rulka Kazimierz 5117
Ruman Jan M., red. 11017
Ruman Natalia Maria 2967, 4905
Rumel Jan Zygmunt 6243
Rumia, pow. wejherowski 9113
Rumież Agnieszka 2020
Rumiński Jan Krzysztof 6848
Rumszyszki, Litwa; starostwo 3229
Rumunia 2530, 2610, 2625, 2783, 4886, 9225, 9488, 9590, 9781, 10175, 10242, 10587, 11031
Rund ums Krantor 9053
Rup-Bartosik Joanna 3085
Ruprecht Karol 3323
Rurak Adam, oprac. 9034
Rurikids in dynastic relations 2632, 6965, 7032, 7109, 7178

Ruryk, książę Rusi 4317
Rurykowicze 517, 2632
Rurzyca, prawy dopływ Gwdy 2315
Rus' and Central Europe from the 11th to the 14th century 1794, 6953, 6995, 7137, 7152, 7187, 7212
Rusak Andrzej 2035
Rusak Elżbieta, red. 5473
Rusak Jarosław 6244
Rusdorf Paweł von 2676
Rusek Iwona E. 8680; red. 3409
Rüsen Jörn 817
Rusiecki Kanuty 3687
Rusin Joanna 5235
Rusin Katarzyna 6485
Rusinek Krzysztof 6672
Rusiniak-Karwat Martyna 2707, 5814
Rusinowa Izabella 5555, 5995
Rusinowska-Trojca Jolanta, oprac. 2350
Rusinów, pow. przysuski 4631
Rusińska-Giertych Halina 7450; red. 3447
Ruskie województwo 2644, 3497, 3847, 4558, 7449, 7616
Rusko, pow. świdnicki, woj. dolnośląskie 2412
Rusnak Marta 3773
Rusnak Radosław 7807; rec. 7649
Russ Gustaw 8955
Russ Wilhelm 8955
Russkie straniczy v istorii Pol'ši 2750
Rustaweli Szota 8281
Ruszała Kamil 561, 8170, 8315, 8712; przedm. 8170; red. 8170, 8280
Ruszcza zob. Kraków
Ruszczycka Katarzyna 6766
Ruszczyk Grażyna, oprac. 3847
Ruszczyńska Marta 3339
Ruszczyński Adam 6245
Ruszel Mariusz 11389
Ruszkowski Andrzej 2394
Rusznica Stanisław 3521, 5401
Ruś 836, 2119, 2549, 2632, 2638, 2644, 2656, 2670, 2734, 3999, 5230, 7137, 7152, 7178, 7187, 7212, 7444, 7463, 7835, 8121, 8320; Czerwona 6913, 7095; Halicka 6953, 7137; Halicko-Włodzimierska 6992, 7236; Kijowska 5561; Koronna 3769; Połocka 2610; Włodzimierska 6953; Zachodnia 3460; Zakarpacka 2734
Ruta Adam 669, 3426, 5285
Ruta Magdalena 3340
Ruta Rafał 1929, 1946
Rutka Honorata 2412
Rutka-Tartak, pow. suwalski; gmina 6699
Rutkiewicz Ewa 3460
Rutkiewicz Paweł 11468
Rutkiewicz-Hanczewska Małgorzata 2406
Rutkowska Aleksandra, red. 3123
Rutkowska Beata, red. 5280
Rutkowska Elżbieta 2894, 8713
Rutkowska Grażyna 2664, 2670, 4730, 6276, 6751; oprac. 6993; red. 2670
Rutkowska Teresa 4009
Rutkowska Wiesława 1305; red. 358, 4823
Rutkowski Adam, tł. 9760
Rutkowski Antoni 6246
Rutkowski Bartosz 9507, 11075

Rutkowski Henryk 7135; przedm. 7135; red. 7135
Rutkowski Jacek 6582
Rutkowski Marek 2759, 8680, 8714, 8715
Rutkowski Marian 9054
Rutkowski Rafał 589, 990; rec. 7125
Rutkowski Tadeusz Paweł 905, 4795; oprac. 8094
Rutkowski Zbigniew 6217
Rutski Jan 2840
Rutyna Magdalena 2035
Ruzamski Marian 10261
Ruzikowski Tadeusz 10821
Rwanda 9022
Ryba Grażyna 3687; rec. 5231
Ryba Mieczysław 6347, 9508
Ryba Renata 3341
Rybacki Karol 6247
Rybacki Rafał 1242
Rybak Andrzej 2000, 10023, 10205
Rybak Arkadiusz 8919
Rybak Michał 6348, 11584
Rybakowska Anna, tł. 6906
Rybałtowski Sławomir 11076
Rybarczyk Piotr 10687, 10821
Rybarska Ewa, oprac. 5586; red. 5586
Rybarski Roman 7808, 7809
Rybczyńska Katarzyna 4740; oprac. 4740
Rybczyński Bolesław 6248
Rybczyński Eugeniusz 4740
Rybczyński Piotr, red. 287; wyd. 7303
Rybicka Elżbieta 3222; przedm. 3222; red. 3222; tł. 8381
Rybicka Małgorzata 6887; przedm. 6887; red. 6887
Rybicka-Nowacka Halina 3207
Rybicki Czesław 4265, 8716
Rybicki Roman W., wyd. 9746
Rybińska Agata 991, 2759, 3415
Rybka Małgorzata, przedm. 3189; red. 3189
Rybka Ryszard 5530
Rybkowski Jan 4019
Ryblewska-Marewicz Katarzyna, wyd. 10549
Rybnica, pow. jeleniogórski 4592
Rybnica, pow. sandomierski 8254
Rybnik, woj. śląskie 2460, 2663, 4187, 4383, 5178, 8420; powiat 5178, 8420, 10643; ziemia 1617
Rybno, Ukraina 2614
Rybotycki Jan 6563
Rybska-Bąk Karolina 3475
Rybus-Tołłoczko Andrzej 5281
Rycerze, szlachta, ziemianie 4555
Rycheza, królowa 2211, 6946
Rychlik Grażyna 2182
Rychlik-Radochońska Helena 5757
Rychliński Jerzy 5164
Rychłowski Andrzej 9024
Rychta Leopold 4778
Rychtal, pow. kępiński 4122
Rychter Joanna, red. 3402, 5236
Rychter Mariusz R. 2039, 2057

Rychter-Janowska Bronisława 3640, 6249
Rychterowicz Wojciech 4681
Rychwałd, pow. żywiecki 7288
Ryciak Ula 3342
Rycice zob. Józefów
Ryczek Wojciech 992, 7451
Ryczkiewicz Mieczysław 9814
Rydel Ewa 10505
Rydel Jadwiga 6592
Rydel Lucjan 4101, 6592
Rydell Anders 10206
Rydet Zofia, fot. 1909
Rydiger Monika, współpr. 1732
Rydlewska Zofia 8717
Rydłowa Maria 6362, 6592
Rydułtowy, pow. wodzisławski 3106, 4360
Rydz Eugeniusz 4947
Rydz-Śmigły Edward 4698, 6250, 9138, 9178, 9470, 9525, 9622, 10098
Rydzewska Barbara 4450
Rydzkowski Julian 5312
Rydzyna, pow. leszczyński 8832
Ryga 3963, 9279, 9339, 9394
Rygiel Iwona 11038
Rygielski Andrzej 4975
Ryglicka Katarzyna 5242
Rygorczuk Julia 5091
Rygorczuk Maria Magdalena 5091
Ryguła Ewa Maria 6555
Ryguś Piotr 2513, 2514, 4556, 9509, 11077, 11078
Ryk Andrzej 3061
Ryk Andrzej, wyd. 8922
Rykała Andrzej 2310, 3916
Ryki, woj. lubelskie; ziemia 2522
Rykowska Natalia 2811
Rykxa Elżbieta, królowa Polski i Czech 2584
Ryleev Kondratij 3345
Rylko-Bauer Barbara 10207
Rylski Eustachy 5199
Ryła Maksymilian 2644
Rymanów, pow. krośnieński, woj. podkarpackie 4478; gmina 3701
Rymar Dariusz Aleksander 1293, 1825, 1845, 3067, 3068, 5748, 11079; oprac. 446; rec. 3890, 6310, 6614; red. 228; wyd. 10547
Rymar Edward 38, 960, 2633, 4557, 5556, 7153–7156, 7810, 11080; polem. 4557; uzup. 7048
Rymarowicz Leszek 6793, 8868, 9510
Rymarz Ferdynand, red. 3028
Rymaszewski Zygfried 7157
Rymut Kazimierz, red. 2387
Rynduch-Walecki Wojciech, tł. 5533
Rynek Główny 23. 3476
Rynio Alina 4969; red. 4969
Rynki lokalne i regionalne w XV-XVIII w. 4558
Rynkiewicz Beata 3333
Ryńca Mariusz 772
Rypaść Stanimir 4861
Rypin, woj. kujawsko-pomorskie 301, 1618, 5045, 6191; powiat 8972
Rypniewska Krystyna 6675

Rypson Piotr 1820; przedm. 1820; red. 1820
Rysak Leszek, współpr. 10381
Rysicka Małgorzata, tł. 7982
Rysiewicz Mikołaj 8718, 9511
Rysiński Salomon 7372
Rysunek XVI-XVIII w. 1775
Rysz-Kowalczyk Barbara, przedm. 11367; red. 11367
Ryszard Antoni 1586
Ryszard Siwiec. Pro memoria 11081
Ryszarda Wzgórze zob. Bolków
Ryszewska Katarzyna 2677, 4777
Ryszewski Bohdan Stanisław 2657
Ryszewski Henryk 9948
Ryszka Czesław 5890
Ryszka Łukasz 3045
Ryszkiewicz Andrzej 1686
Ryszkowski Eugeniusz, red. 2965
Ryś Jan 2993, 3427, 8719
Ryś Jan (1889–1939?), fot. 8987
Ryś Małgorzata, wyd. 9802
Ryś Ryszard, wyd. 9047
Rytel-Andrianik Paweł 6703
Rytwiny, pow. staszowski 935
Ryx Bronisław 8349
Ryx Franciszek 7747
Ryżewski Grzegorz 3753, 5091, 6634, 6719
Rzadkowolska Magdalena 5285, 6404, 9389, 9512; red. 6404
Rzayev Samir, red. 2605
Rząd Ryszard 10344
„Rządy niemieckie w Grodnie i okolicy” 8086
Rządzący i rządnieni 6528
Rząp Damian 10174
Rzechulka Franciszek 2826
Rzeczkowski Ireneusz 1930
Rzeczpospolita 764, 11551
Rzeczpospolita domów 3916
Rzeczpospolita Partyzancka 1944. 9815
Rzeczpospolita Wielu Narodów i jej znaczenie 2634
Rzeczycki Tomasz 11082; rec. 4236, 11141
Rzeka, pow. myślenicki 2429 Rzeki i ludzie 2324
Rzemer Waldemar, oprac. 9015; przedm. 9015
Rzemieniecki Konrad 2552, 5557, 7811, 8720, 8721; oprac. 1482; rec. 8748; wyd. 7316, 7317
Rzemiosło teatru 4083
Rzeka Krzysztof 10842; rec. 10595
Rzeka Teresa 818
Rzeczyczyński Sławomir 3249
Rzepecka Małgorzata 1267
Rzepecki Seweryn 6868, 11372
Rzopedź, pow. sanocki 6761
Rzepka Wojciech Ryszard 3030
Rzepakowski Arkadiusz 9513, 9514
Rzepak, pow. krośnieński, woj. podkarpackie 2699
Rzeszowski Leszek 10886
Rzeszowskie Przedgórze 6805
Rzeszowskie województwo 2652, 2734, 10605, 10616, 11070, 11265
Rzeszów 1240, 1267, 1337, 1435, 1774, 2026, 2030, 2581, 2652, 2657, 2659, 2733, 3474, 3728, 4193, 4595, 5243, 5267,

5268, 5401, 5918, 7248, 7385, 8536, 9454, 10604, 10687, 10821; Matysówka 2699; powiat 6790, 9610; region 6700–6702, 10246; Staromieście 5338; Zalesie 2699; Zwiężczyca 9719
 Rzeszówek, pow. jędrzejowski 6798
 Rzeszut-Baran Urszula 2515
 Rzewuski Henryk 8683
 Rzewuski Seweryn 3245
 Rzędowska Anna 10208
 Rzońca Bartosz 3069, 11083
 Rzońca Jan 2663
 Rzucewo, pow. pucki 7501; region 7501
 Rzucidło Józef Antoni, pseud. Szkop 6790
 Rzym 905, 2592, 2610, 2807, 3006, 3280, 3297, 5230, 5254, 5274, 5432, 6554, 6790, 6810, 6822, 6845, 6916, 7189, 7627, 7923, 8922; cesarstwo 2242, 2245–2247, 2274, 2275, 2284
 Rzymyński Paweł 8954
 Rzyska-Laube Dobromiła 5227

Saâpîn Viktor 3917, 4084
 Saar-Kozłowska Alicja 7797
 Sabaleŭskaâ Vol'ga 8722
 Šabarovs'kij Volodimir 5825
 Sabbat Kazimierz 5521, 6251, 11297
 Säbischa Valentina von 2688
 Sabljak-Olędzka Monika 1680
 Sabuc' Alína 5232
 Šabul'do Feliks 7212
 Sacala Krzysztof 7886
 Sacevičienė Jolita 7794
 Sacewicz Czesław 10199
 Sacewicz Karol 9286, 9515, 9516
 Sacha Magdalena 577, 2874
 Sachanbiński Michał 4837
 Sachsenhausen zob. Oranienburg
 Saciuk-Gąsowska Anna 1686, 1751; red. 1751
 Sack Birgit 9936
 Sack Hilmar 5275
 Sack John 10267
 Sacred space in the state of the Teutonic Order in Prussia 3651
 Saczyńska Monika 5230
 Sadebeck Moritz 3006
 Sadecki Grzegorz 1171
 Sadkowska Katarzyna 8723; przedm. 8066; wyd. 8066
 Sadkowska-Mokkas Lidia 3343
 Sadkowski Tadeusz 1485
 Sadliński Bartosz, red. 6506
 Sadłocha Niżeński Kasper 3818
 Sadłoń Paweł 7812
 Sadłowo, pow. rypiński 3872
 Sadłowska-Schreder Joanna 3527
 Sadłowska-Szreder Joanna 3916
 Sado Grzegorz 4682, 9873
 Sadowicz Aleksandra 6016
 Sadowne, pow. węgrowski 4903, 6703, 9721; region 6703
 Sadowska Danuta, wyd. 10429
 Sadowska Edyta 2948, 3070, 11430
 Sadowska Ewa Janina 3693

Sadowska Jadwiga 5499, 6558; rec. 4; red. 3522, 11537
Sadowska Joanna 597, 11084; rec. 9294, 11234
Sadowska Zofia, współpr. 6568
Sadowski Andrzej 2430
Sadowski Dominik, wyd. 6779
Sadowski Ludwik 9517
Sadowski Maciej 1931, 6182
Sadowski Piotr 2486
Sadowski Sławomir 6496
Sadowski Tomasz 6517
Sadowski Wiktor 10506
Sadowski Zbigniew 4872
Sadowski Zdzisław 11031
Sadurski Ireneusz 8724
Sady Agata 6864, 7638; przedm. 6864
Sadyba zob. Warszawa
Sadyk Pasza zob. Czajkowski Michał
Sadzawka Józef (Josek) 5303
Sadzawkowie, rodzina 5303
Sadzik Józef 5039
Sáez-Arnace Antonio 2592
Safronovas Vasilijus 993; rec. 2597
Saga rodu Moszczeńskich 5558
Sagajdakovs'kij Mikola 11085
Saganovič Genadz' 994
Saganowski Bogusław 10210
Sagata Maciej 1
„Sagen von Sensburger Stadtwappen” 2200
Sahryń, Ukraina 10310
Saile Thomas 6834
Saint-Pierre Bernardin de 365
Šajdurov Vladimir 8725
Sajkowski Wojciech 7450
Sak Monika 1264
Sakowicz Kasjan 7857
Sakowicz-Tebinka Iwona 8254
Sakowska Edyta Elżbieta 3044
Sakowski Zbigniew 4872
Sakrajda Regina 5499
Sakramentki 6798
Saksonia 1679, 2650, 3280, 5274, 6956, 7268, 7875, 7984, 8953, 9936, 11435
Sala Bartłomiej Grzegorz 8726
Sala Marta 8727
Salabura Piotr 5490
Salamon Dariusz, tł. 9897
Salamon Grzegorz 5118
Salamon Maciej 905, 5490; red. 187
Salamon Robert 4872
Salamon-Radecka Agnieszka 1686, 3687
Salamonowie, rodzina 2126
Saletra Wojciech 4777
Salezjanie 93, 1036, 2558, 2921, 2997, 2998, 3043, 4955, 5154, 5160, 5889, 10163
Salezjanki 3043
Salieri Antonio 7450
Salij Jacek 3297
Salina Anna, wyd. 2334

Sallmann Paul 9266
Salmi Hannu 1148
Salmonowicz Stanisław 895, 5654, 6673, 10173; rec. 1055, 2590, 7631, 10321; red. 5654
Salomea, bł. 7052, 7161
Salomon Oleg 5038
Saloni Bronisław 5307
Saloni Stanisław Wiktor 5307
Saloni Tadeusz 5307
Šaltinio 7980
Salve lux post tenebras 3071
Salvez zob. Wróblewski (Salvez)
Salvia Stefano 3006
Salwa Urszula, red. 1404
Salwatorianie 3044
Salwiński Jacek 1503, 1587, 1588, 1717
Salzer Torseten, tł. 3695
Sałaciński Michał 1180
Sałkiewicz Adam 2103
Samarkanda, Uzbekistan 5685
Sambia 7200
Sambor, Ukraina 2532, 2734, 5152; cyrkuł 2656; eparchia 7620
Sambor II, książę lubiszewsko-tczewski 7195
Samborscy, rodzina 10845
Samborska-Kukuć Dorota 3346, 5235
Samborski Kajetan 10660
Samborski Tadeusz 3072
Samborski Włodzimierz, red. 3144
Samborzec, pow. sandomierski; gmina 6704
Samczyki, Ukraina 2054
Samecki Wiesław 6252
Samek Andrzej 8728
Samek-Bugno Anna 6592
Samerski Stefan 3006
Samodzielni pracownicy naukowcy Instytutu Zootechniki 5559
Samojlik Tomasz 7813
Samoraj-Charitonow Beata 11367
Samorząd Ostrowa Wielkopolskiego 5560
Samorząd uczniowski twoją szansą 11324
Samorządność w ponadwiekowym stowarzyszeniu 4683
Samotulski Benedykt 7687
Samoyault Jean-Pierre 1819
Samozwaniec Magdalena 6162
Samozwańcze konsulaty 10507
Samól Piotr 2672
Samp Jerzy 6253
Samp Joanna 10209
Samp Mariusz, rec. 1608
Samsel Agata 4642
Samsel Edward Eugeniusz 6254
Samsel Robert 11581
Samsonowicz Henryk 749, 750, 762, 1834, 2661, 2676, 4935, 5254, 5719, 7135, 7158-7160
Samsonowska Krystyna 2656
Samuś Paweł 5694
San, prawy dopływ Wisły 2619, 8799
San Francisco, Stany Zjednoczone Ameryki 8058
Sand George 3422

Sander Elżbieta 3045, 7161
 Šandera Martin 2612, 6579
 Sandler Samuel, przedm. 8069; wyd. 8069
 Sandomierski Benedykt 4399; red. 4399
 Sandomierskie województwo 4558, 7544, 7573, 7764
 Sandomierz, woj. świętokrzyskie 61, 64, 380, 429, 466, 467, 744, 868, 982, 1404, 1436, 1619–1621, 1689, 1828, 2035, 2052, 2339, 2659, 3379, 3664, 3685, 3893, 3919, 3920, 3991, 4000, 4189, 4297, 4454, 4469, 4939, 5228, 6340, 6631, 6919, 6920, 7039, 7358, 7877, 7878, 8044, 8088, 11593; archidiakoniat 8793; diecezja 55, 919, 5584, 10766; księstwo 6950; powiat 8369, 9311; region 39, 7353; ziemia 7254
 Sanecka-Tyczyńska Joanna 11584
 Sanguszko Paweł Karol 7420
 Sanguszko Roman Stanisław 2815
 Sanguszkowa Barbara z Duninów 7400
 Sanguszkowa Klementyna z Czartoryskich 2815
 Sanguszkowie, ród 2572, 7527
 Saniewska Diana 3249
 Sankiewicz Paweł, red. 1608
 Sankowska Maria Franciszka 5967
 Sanktuaria Archidiecezji Warmińskiej 3918
 Sanocka-Tureczek Katarzyna 1557, 1558
 Sanocki Janusz Antoni 11250, 11250
 Sanojca Karol 1, 9518; red. 41
 Sanok, woj. podkarpackie 304, 1337, 1622, 1623, 2480, 2659, 4552, 7137, 7738, 8501, 8691, 9061, 10200, 11397; ziemia 23, 1033, 6585, 7449, 7587
 Santa Rosa, Meksyk 2765
 Santiago de Compostela, Hiszpania 2672, 4947, 5177
 Santok, pow. gorzowski 1557, 4356
 Santoliquido Serafina, tł. 1218
 Sańczuk Anna 11553
 Sapała Beata, rec. 3266
 Sapała Patryk 3449
 Saperzy polscy w działaniach bojowych 10210
 Sapia-Drewniak Eleonora 995, 2993, 3054, 3427, 6098, 6125
 Sapieha Adam Stanisław 8022
 Sapieha Adam Stefan 4946, 5021
 Sapieha Aleksander Antoni 5388, 7450
 Sapieha Antoni Kazimierz 7794
 Sapieha Eustachy Kajetan 9756
 Sapieha Jan Stanisław 2079
 Sapieha Kazimierz Leon 2087
 Sapieha Lew 4454, 7429
 Sapieha Mikołaj Krzysztof 2087
 Sapiehowie, ród 2103, 2648, 3997, 5388, 7594, 8953
 Sapieżyna Dorota z Firlejów 4454
 Sapieżyna Elżbieta 3229
 Sapieżyna Halszka z Radziwiłłów 4454
 Sapieżyna Maria 4519
 Sapieżyna Matylda z Windisch-Graetzów 4519, 5264
 Šapoka Gintautas, red. 2819
 Saragossa, Hiszpania 1749, 8487
 Saran Marta 6759
 Sarapuk Tadeusz 5435
 Saratowicz-Dudyńska Anna 1823, 3627, 3652
 Sarbiewski Maciej Kazimierz 527, 3242, 3259, 5230
 Sarcevičienė Jolita 485–487, 491, 493, 494, 7658
 Sarcevičius Saulius 3644

Särchen Günter 5204
Sare Józef 3120
Sarek Stanisław, oprac. 5383
Sariusz-Skapska Izabella, oprac. 1855
Sarkowicz Janusz 3653
Sarmatismus versus Orientalismus in Mitteleuropa 7814
Sarmatyzm, Sarmaci 864, 2759, 3245, 3297, 7424, 7450, 7480, 7491, 7514, 7707, 7814, 7853, 7915, 7931
Sarna Aleksandra 1083
Sarna Józef 9841
Sarna Mirosława 10483
Sarna Paweł 9266
Sarna Rafał, tł. 2337
Sarnaki, pow. łosicki; gmina 6705
Sarnecki Tomasz 10842
Sarnek Franciszek 9039
Sarniak Jan 4899
Sarnicki Stanisław 996
Sarnovsky Jürgen 2676
Sarnowska-Giefing Irena 3189
Sarwa Andrzej 3919, 3920
Saryusz-Wolska Magdalena 4093, 5273, 5275; red. 116
Sas Barbara 4558
Sas Maksymilian, przedm. 6918; red. 6918, 6957
Sas-Zubrzycki Jan zob. Zubrzycki Jan Sas-
Sasanka Paweł, rec. 5845
Sass Marek 5119
Satanów, Ukraina 2644
Satora Magdalena 4782, 9339; przedm. 9339; red. 9339
Sauer Hermann 3694
Sauerland Karol 2874
Šaulus Jurgis 2087
Savoye von, rotmistrz 8170
Sawa, arcybp. 9994
Sawczuk Mieczysław 5383
Sawic Jarosław, współpr. 3300
Sawicka Ilona 1524
Sawicka Jadwiga 3381
Sawicka Joanna 7162
Sawicka Katarzyna, tł. 1860; wyd. 10538
Sawicka Ludmiła 4188
Sawicka Paula 9708
Sawicka-Jurek Jolanta 3916, 5254
Sawicka-Mierzyńska Katarzyna 3249; red. 3249, 3522, 11537
Sawicki Adam 2815
Sawicki Cezary 11394
Sawicki Daniel 8729
Sawicki Jacek Zygmunt 5268, 10176; red. 1882
Sawicki Jakub 3731
Sawicki Jan 9055
Sawicki Jan Kazimierz 2001; red. 5398
Sawicki Krzysztof 4265, 4776
Sawicki Ludwik 1657
Sawicki Mariusz 7414, 7815
Sawicki Stefan 3297
Sawicki Tomasz 2833; przedm. 1700
Sawicki Wojciech 2632, 11086

Sawicki Zdzisław 2414
Sawicz Agnieszka 4776
Sawina Dominik, rec. 7215
Sawiński Konrad 11087
Sądeczczyzna w historiografii, literaturze i mediach 6656
Sądyty, nieistniejąca osada na terenie Olsztyna 1051
Sąsiadek Alojzy 11554
Sąsiadowice, Ukraina 1467
Sąspów, pow. krakowski 6706; parafia 6706
Sbornik dokumentov kancelârii velikogo knâzâ litovskogo Aleksandra Âgellončika 6892
Ščavinskas Marius 7163
Schaaf Ulrich 3720, 3793
Schaezel Tadeusz 9056
Schäffer Wojciech 9266, 9336; oprac. 1298; przedm. 1298
Schaffgotsch Joanna z Grycików 6549
Schaffgotschowie, ród 6549
Schatt-Babińska Katarzyna 2671
Schaubert Eduard 3006
Schebesta Paul Joachim 2828
Scheffler Johann zob. Anioł ślązak
Scheffler Tomasz, red. 344
Scheiblerowie, rodzina 2610
Schengen, Luksemburg 6749
Schenk Dieter 10211, 10212
Schenke Cornelia 9417
Schepper Cornelis de 7261
Schich Winfried 7221
Schierle Ingrid, red. 7441
Schild Romuald 6828; przedm. 6828; red. 6828
Schiller Gerhard 2700, 2706; red. 2700
Schiller Leon 4088, 10634
Schiller Marek 3921
Schiller-Walicka Joanna 583; rec. 8151; red. 321, 2845–2847
Schillinger August Karl 4886
Schimsheimer Christof 8906
Schindler Emilian 4119
Schindler Oskar 9917
Schinkel Karl Friedrich 1757
Schlag Jerzy 3173
Schlansky Kristina 1769
Schlegel Friedrich 3364
Schlender Grażyna, przedm. 1238; red. 1238
Schlesien in der germanistischen Forschung und Lehre 3344
Schlieff Valentin 7272
Schmelkes Samuel 6349
Schmid Bernhard 3449
Schmid Bernhold, rec. 4162
Schmid Ulrich, red. 9176
Schmid-Adamczyk Bożena 1688
Schmidt Brunon Józef 6255
Schmidt Christoph 5120
Schmidt Fryderyk August 941
Schmidt Hans 10508
Schmidt Jacek 6672
Schmidt Johann Christian 7834
Schmidt Małgorzata, współpr. 1509

Schmidt Michał 7164
Schmidt-Rost Christian 5274
Schmitt Peter 3006
Schmitz Arnold 3006
Schmölders August 3006
Schmölders Claudia 3006
Schmölders Günter 3006
Schnabel Joseph Ignaz 3006
Schnabel-Schüle Helga, red. 2642
Schneider Artur 9816
Schneider Claudia 10738
Schneider Emilia, tł. 6732
Schneider Joanna 4559
Schneider Klaus 6534, 9968
Schneider Kurt 10212
Schneider Max 3006
Schnelle Udo 3006
Schnelling-Reinicke Ingeborg 3006
Schnitzer Edward 5497
Schnorr von Carolsfeld Juliusz 3574
Schober Ulryk 4385
Schodnica, Ukraina 2614
Schoenwald Dawid 6658
Schöffebuch der Kulmer Stadtfreiheit 6907
Scholtz Gunter 3006
Scholtz-Knobloch Till 2700, 2706
Scholz Piotr O. 7420; red. 7814
Scholz Stephan 5273, 5275
Scholze-Sołta Dietrich, red. 9587
Schön Arthur Hugo 9968
Schön Theodor 1757
Schönemann Bernd 824
Schorr Mojżesz 876
Schott Christian-Erdmann 3006
Schramm Gottfried 7816
Schramm Krzysztof 2626
Schramm Tomasz 5264, 9339
Schreiber Andrzej 6591
Schreiber Andrzej (1906–1967) 6591
Schreiber Feliks 5157
Schreiber-Kurpiers Dorota 6740
Schrödinger Erwin 3006
Schroeder Johann Karl von, wyd. 6907
Schroeder Wiktor 6520
Schroniska turystyczne Karkonoszy i Gór Izerskich 1844
Schubert Jan 8170
Schubert Johannes 4188
Schubert Zdzisław 1776, 6678; oprac. 1811; red. 3680
Schudrich Michael 5956
Schultz Karol 7607
Schulz Alfons Waclaw 6256
Schulz Bruno 3284, 3460
Schulz Justyna 11408
Schulze-Głazik Grażyna 2052
Schumann Dirk 7016
Schunerth-Bałtrusajtis Marta 6257

Schuster Jan 6830, 6869
 Schuster-Gawłowska Małgorzata, red. 3575
 Schwarz Werner Michael, współpr. 1732
 Schwarzerowie, rodzina 5291
 Schweminscy, rodzina 6591
 Schweminski Karl 6591
 Schwirtz Józef 6258
 Scicińska Jolanta, tł. 9736
Scripta Historica 326
Scripta Judaica Cracoviensia 323
 Scultetus Bartłomiej 2694
 Scypio del Campo, rodzina 5445
 Sczaniecki Paweł 6259
 Sdralek Max 3006
 Seaward Mark R. D. 3006
 Sebastian, św. 4566
 Sebesta Antonina 3269
 Sedlack Carl 4188
 Sedlaczek Stanisław 3073, 3073 ; red. 2965, 8988
 Sedlag Anastazy 8373
 Šedvydis Laurynas, wyd. 7271
 Seegers Lu 10213
 Šeferis Vaidas 2638
 Seferynowicz Ewa 4150
 Segeda Sergij Petrovič 5561
 Seger Hans 3006
 Seherr-Thoss Johann Christoph II von 2650
 Sehmisch Richard Arno 11057
 Seidlerowa Zofia 8156
 Seipp Adam R. 11088
 Sejko Nataliâ 2920
 Sejm Rzeczypospolitej Polskiej 11325
 Sejny, woj. podlaskie 6104, 6707
 Seklecka Natalia 5268
 Sekściński Bogdan 6260
 Sekściński Bolesław 6260
 Sekta Jan 6786, 8265
 Sekuła Aleksandra 8730
 Sekuła Jerzy 4832
 Sekunda Artur, współpr. 9872
 Sekura Adrian 8524; oprac. 7992; tł. 7992
 Selart Anti 2638
 Selbirak Krystyna 1768
 Selbirak Tadeusz 1768
 Selenta Andrzej 5698
 Selerowicz Witold 3074, 5562
 Šelest Nadiâ 1775
 Seliga Robert 11562
 Selim III, sułtan 7514
 Selivanovskaâ Vanda âkovlevna 10214
 Sellmer Izabela 5204; red. 824
 Semadeni Tadeusz 6261
 Semančik Maroš 2596
 Semânčuk Genadz' 2395; rec. 7314
 Šematizm greko-katolickogo duhoven'stva 9057
 Semczyszyn Magdalena 4752, 8673, 8731

Semenenko Piotr 3297
 Seměnov Evgenij Vladimirovič 2812, 2824
 Semik Zbigniew 1589
 Semikowice, Ukraina 8539
 Semil Małgorzata 5589
 Seminaria bielańskie 3345
 Semiotyczna mapa Małopolski 5242
 Semka Piotr 11089
 Semków Jerzy 3071
 Semków Piotr 2610
 Semotanová Eva 6579
 Šenavičienė Ieva 2604
 Sendek Robert, red. 2629
 Seng Eva-Maria 3006
 Senisson Kazimierz Antoni 6262
 Seniuk Anna, przedm. 1949
 Seniuk Bronisław Miron 3323, 6585
 Sen'kivs'ka Galina 2920
Sensus Historiae 324
 Seńczyszyn Hubert 4878
 Sepiał Marcin, red. 2339
 Sepioł Janusz Marian 3922
 Seppelt Franz Xaver 3006
 [Septyniolikto] XVII a. vidurio Maskvos okupacijos Lietuvoje šaltiniai 7315
 Serafin Jan 11090
 Serafin Jarosław 1623; tł. 1623
 Serafin Maria, red. 11392
 Serafinowska Anna 4274
 Serafitki 4917, 5050
 Seraphim Peter-Christian, tł. 1784
 Šerbatûk Vladimir 9198
 Serbia 8194
 Serbin Amelia S. 9817
 Serbołużyczanie 2629, 4793, 9587
Serbski Student 9587
 Sercanki 5966, 5967
 Serczyk Władysław Andrzej 916, 6263, 6264, 7817
 Serėdkina Galina 5640
 Serdyński Michał 1242, 2364; rec. 1829
 Serejski Marian Henryk 886
 Serek Szymon 9428
 Seret, Rumunia; biskupstwo 7053
 Serkowska Hanna 3324
 Serock, pow. legionowski 5312, 5875
 Seroczyński Marcin 5563
 Seroka Katarzyna 495, 606; rec. 388
 Serrier Thomas 5273
 Service Hugo 11091
 Serwański Jacek 11092; rec. 6196, 8010
 Serwański Maciej, rec. 3302
 Serwatka Kamil 6885
 Serwatka Tomasz, rec. 4794
 Serwatko Krystyna, oprac. 6143
 Setit, rzeka w Etiopii 3663
 Setkiewicz Piotr 103, 10215, 10216, 11120; rec. 10082; red. 147
 Setlak Wiesław 791, 6240

100 rocznica wybuchu pierwszej wojny światowej 8732
Settlement and fortification in the mineral zone of the site 6827
Ševčenko Taras 2686 2920
Sévé Wincenty de 7922
Sèvres, Francja 3625
Sevruk Petr 8906
Sewerowie, dynastia 2267
Seweryn Agata 3229
Seweryn Dariusz 3325
Sewerynek Mariusz, oprac. 1873; wyd. 1873
Seyboth Reinhard 2592
Sęczek Marlena 5777
Sęczyk Piotr 997
Sędłak Alfred 4560
Sędłak Marlena 11137
Sędziak Henryk 3190
Sędzicki Franciszek 3172, 3190
Sęk Karol 4885
Sękowska Elżbieta 3207
Sękowski Aleksander 6265
Sękowski Józef Julian 2605, 3249
Sękowski Kazimierz, wyd. 2573
Sękowski Roman 2663, 7818; wyd. 2573, 7335
Sępólno Krajeńskie, woj. kujawsko-pomorskie 9009
Sętowski Juliusz 977, 5852, 8733; red. 133
Sganga Michele 8205
Sgard Jean 7450
Shafak Elif, przedm. 1733
Shakespeare William 4090, 4094, 8565
Shapira Dan, rec. 3179
Sheybal-Rostek Aleksandra 2920, 6348
Shiraoi, Japonia 1980
Shiyan Natalia 7828
Shores Douglas D. 6209
Sianko Przemysław 7819
Siarkou Andrej 8734
Siatecki Alfred 1217
Šiaučiunaitė-Verbickienė Jurgita 8040; red. 8040
Sibora Janusz 8735
Sibora Tomasz 4561
Siciak Anna 3477, 8736
Siciny, pow. górski 6708
Sicińska Katarzyna 3194
Siciński Jan T. 6198, 6199
Siciński Wojciech 6494
Sidorka Vitalij, red. 11420
Sidorkiewicz Krzysztof 11555
Sidorowicz Aleksandra 3228
Sidorowicz Włodzimierz 6266
Sidorowicz-Mulak Dorota 3478, 3492
Siebel Jacek 3923
Siebert Barbara 10217
Siechowska Agnieszka, red. 11324
Sieciechów, pow. kozienicki 2659
Siecień, pow. płocki 6412
Sieciński Jakub 4990

Sieczka Maciej 4249
Sieczka Michał 4879
Sieć biblioteczna Uniwersytetu Szczecińskiego 1439
Siedem dekad polskiej przedsiębiorczości 4562
Siedem lat kształcenia rolniczego w Białej Podlaskiej 11556
Siedem wykładów na siedem wieków Sławy 6714
70 lat dziedzictwa archiwalnego na Ziemiach Zachodnich i Północnych 1845
70 lat Instytutu Techniki Budowlanej 2895
70 lat Liceum Ogólnokształcącego im. Władysława Jagiełły w Ząbkowicach Śląskich 3075
70 lat Liceum Ogólnokształcącego 1945–2015 3076
70 lat ośrodka geograficznego w UMCS 3077
70 lat Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach 1404
70 lat Polskiego Wydawnictwa Muzycznego 3479
70 lat polskiej administracji państwowej i samorządowej 4684
70 lat studiów okrętowych w Politechnice Gdańskiej 3078
70 lat Szkoły Policji w Słupsku 3079
70 lat trzebnickiej Jedyńki 3080
70 lat Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego 3081
71 lat 1 Wojskowego Szpitala Klinicznego 4563
70-lecie Instytutu Geodezji i Kartografii 2896
70-lecie Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Pyskowicach 3082
XVII Sesja Pomorzoznawcza 6674
Siedlce, woj. mazowieckie 1380, 2669, 2759, 3604, 4985, 5281, 5685, 7947, 8097, 9604, 10563; diecezja 48, 4200; powiat 4380; region 5496, 6709, 8288
Siedlecka Barbara 9818
Siedlecka Joanna 11093
Siedlecki Jan 4119
Siedlecki Michał 3321, 8680; red. 3301
Siedleczka, pow. przeworski 2733
Siedlewski Alojzy Eugeniusz 6267
Siedlik Krzysztof 7820
Siedlików, pow. ostrzeszowski 6880
Siedliszcze, pow. chełmski; gmina 6710
Siedmiogród 7720, 7888
Siedziako Michał 5459, 10687; przedm. 10446; rec. 6733; red. 10446; współpr. 10346
Siedzikówna Danuta 6268, 10660
Siedzisko Michał 11094
Siegert Gottlob 4188
Siegień Bazyli, red. 5232
Sieheń Pafnucy 5072
Siek Bartłomiej 2108; red. 2672, 2856; tł. 7272; wyd. 7272
Siek Magdalena, tł. 9760
Siekaniec Jan 4267
Siekierka Szczepan 10048
Siekierski Nicholas 5956
Siekłucki Dominik 11557
Sielec zob. Sosnowiec
Sielec, pow. staszowski 8000
Sielepin Adelajda 429
Sielezin Jan Ryszard 2687, 5867; rec. 9230; red. 2687
Sielicka Katarzyna 7198
Sielicki Aleksander 8254
Sielicki Tomasz 3903, 4946
Sielski Jerzy 11584
Siemak Zbigniew 9270
Siemak-Tylikowska Alicja Katarzyna, red. 5103

Siemaszko Aleksander 4951; rec. 1383
Siemaszko Ewa 4902
Siemaszko Karol 4687, 11095, 11096
Siemaszkowa Wanda 4101
Siembora Sebastian 2103
Siemcichy, pow. zuromiński 10102
Siemek Tadeusz, oprac. 5190
Siemianowice śląskie, woj. śląskie 5131, 11180
Siemianowska Ewelina 2610
Siemianowska Sylwia 7063, 7198
Siemianowski Jordan 2610, 9519
Siemiatycze, woj. podlaskie 5388
Siemienas Justyn 9024
Siemieński Józef 4764, 9242
Siemieński Lucjan 5230
Siemiginowski Antoni 6269
Siemińska Dominika 5513, 7638, 9988
Siemiński Michał 9988
Siemiński Piotr 6759
Siemiński Tomasz 1505
Siemion Anna 2530
Siemion Ignacy Z., przedm. 7255; tł. 7255; wyd. 7255
Siemowit III, książę mazowiecki 7003
Siemowit IV, książę mazowiecki 7003
Siemowit V, książę mazowiecki 7003
Sieniatycka Teresa, współpr. 1454
Sieniawa, pow. przeworski 3812, 4560
Sieniawa, pow. świebodziński 6615
Sieniawska Elżbieta z Lubomirskich 4730, 7629, 7832
Sieniawska Joanna 3838
Sieniawski Adam Mikołaj 7308
Sieniewicz Mariusz 11602
Sienkiewicz Henryk 47, 1605, 2791, 3186, 3241, 3254, 3280, 3346, 3360, 3398, 3402, 3410, 5275, 8165, 8343, 8468, 8512, 8680, 8683, 8825, 8865
Sienkiewicz Ryszard, fot. 6675
Sienkiewicz Wiesław, przedm. 8018; tł. 8018; wyd. 8018
Sienkiewicz Jakub 4175
Sienkiewicz z innej strony 3346
Sienko Maria, przedm. 5199; red. 5199
Siennica, pow. miński 3834
Sienna, pow. lipski 6711
Sieńkowski Eugeniusz 2897
Siepak Elżbieta, red. 5821
Sieprscy, rodzina 2163
Sieradz, woj. łódzkie 2120, 2657, 2659, 5244, 5515, 6712, 10077, 10078, 10532; powiat 1322; region 7560
Sieradz Małgorzata 3525
Sieradzan Wiesław 1445, 2352, 3449, 7135; rec. 7101; red. 282
Sieradzka Anna 2077, 3641, 3641, 3663, 9520
Sieradzka Danuta 3480
Sieradzka Monika 3306, 3422
Sieradzka-Malec Ojcumiła 6333
Sieradzka-Mruk Agnieszka 3164
Sieradzki Andrzej 3189
Sieradzki Paweł 5838
Sieradzkie województwo 4260, 7951
Sieradzon Małgorzata 4388

Sierakowiak Dawid 9819, 9820
Sierakowice, pow. kartuski; gmina 3190
Sierakowscy, rodzina 180, 5227
Sierakowska Katarzyna 2657, 2679, 4731, 8737, 8738, 9542
Sierakowski Sebastian 3628
Sierakowski Waław 3916
Sierakowski Wojciech 4646
Sieraków, pow. międzychodzki 2561; region 4115
Sierba Michał 1753, 7165, 7821; rec. 7406; wyd. 7309
Sierchuła Rafał 4705, 9286, 9936, 10173, 10660, 11159; przedm. 9936; red. 9936, 10660; wyd. 9778
Siergiejczyk Paweł 9286
Sierociuk Jerzy 1242
Sierocka-Pośpiech Maria 2661, 7822
Sieroń Roman B. 429, 3089
Sierosławski Artur 4835
Sieroszewice, pow. ostrowski, woj. wielkopolskie; gmina 6660
Sieroszewski Andrzej 6270
Sieroszewski Waław 2829, 6270
Sierpc, woj. mazowieckie 5659, 7439
Sierpień Mariusz, red. 6364
Sierpiński Cezary 6637
Sierpowski Stanisław 2898, 5636, 9521; rec. 5048, 6646; red. 290
Sierzyk Zofia 5499
Siesicka Krystyna 10851
Siess-Krzyszowski Stanisław, red. 12
Siewierzanin Bonawentura zob. Bonawentura Siewierzanin
Siewior Kinga 3222
Siewiorek Lucjan 11097
Sieżeniecki Andrzej 3520
Sigda Karolina 3090
Sigilla regum et reginarum Poloniae 2214
Sikora Adam 2830
Sikora Agata 8866
Sikora Aleksander 4969, 8062, 8062
Sikora Dorota 2052
Sikora Franciszek 2670
Sikora Ireneusz 3280
Sikora Jadwiga 2488
Sikora Jerzy 2444, 7166, 7167; red. 3297
Sikora Karolina 1656, 1851
Sikora Kazimierz 3163
Sikora Mirosław 4886, 5537, 6269, 6802, 10175, 11098–11100
Sikora Monika 1167, 10218
Sikora Piotr 5564, 10219
Sikora Radosław, przedm. 7775
Sikora-Kulesza Jolanta, rec. 186
Sikorska Joanna 5121
Sikorska Małgorzata 3924, 8739, 11101
Sikorska Małgorzata Elżbieta 11408
Sikorska Marta 550, 7823
Sikorska-Kulesza Jolanta 1834
Sikorska-Miszczuk Małgorzata 4088
Sikorski Andrzej 4347, 5128, 6880
Sikorski Bogumił 2276
Sikorski Dariusz Andrzej, palem. 2089, 7088
Sikorski Dariusz Konrad 2759, 3409

Sikorski Jerzy 5986, 7655
 Sikorski Kazimierz 10145
 Sikorski Lucjan 9266
 Sikorski Radosław 5270
 Sikorski Robert 10220, 10221
 Sikorski Tomasz 4751, 9522, 9523, 11102–11104; wyd. 2564, 7976, 9078
 Sikorski Władysław Eugeniusz 9195, 9524, 9804, 9847, 10026, 10027, 10047
 Sikowar Sławomir 5122
 Sil Bartłomiej 1626, 4880
 Silava Svâtlana 5232
 Silber Marcos 2721, 2747, 8955
 Silberklang David 10222
 Silbersteinowie, rodzina 1750
 Silesia under the authority of the Hohenzollerns 6740
 Silesius Angelus zob. Anioł Ślązak
 Silkes Genia 2708, 2708
 Silno, pow. chojnicki 6591
 Šilov Denis Nikolaevič, wyd. 5485
 Šilovič Olizar 2644
 Silska Patrycja 2858
 Silva rerum resoviensium 5243
 Silvestre Louis de 1645
 Silvestrini Achille 11105
 Siłka Piotr 3528
 Siłuszyk Sylwia 11106
 Simancas, Hiszpania 7264
 Simiński Rafał 7041, 7168
 Šimkovic Michal 2596
 Simon Claus-Ullrich 3663
 Simonides Dorota 2434
 Simonik Waleria 6798
 Simpson Gavin 3852
 Sine Wody, Ukraina 7212
 Singerowie, rodzina 5508
 Siniarski Stefan 6791
 Sinkevič êvgen 2734
 Sinkevičiūtė Daiva 2396
 Sinkowski Stanisław 1557
 Sinti 5281
 Sioma Marek 2625, 4844, 9171, 9525–9527; rec. 8768, 9165, 9305, 11216
 Siomkajło Alina, red. 5836
 Širkaitė Jolanta, przedm. 5551
 Sirko Stanisław 11384
 Širouhov Roman Aleksandrovič 7200
 Sirutavičius Vladas 2747; przedm. 2747; rec. 11561; red. 2747
 Sitański Franciszek 7549
 Sitarek Adam 10223; rec. 9820; wyd. 9710, 9819
 Sitarz Bartosz 11107
 Sitarz Czesław 4567, 11558
 Sitek Andrzej, rec. 4396, 6291
 Sitek Mikołaj, współpr. 6779
 Sitkiewicz Damian 4881; red. 297
 Sitko Włodzimierz 6364
 Sitkova Anna 3403, 3497
 Sitkowska Maryla 1826
 Sitniewska Roksana, rec. 2467

Sitnik Aleksander Krzysztof 3767, 4978, 5776, 6385, 8954; wyd. 7281, 7289, 8001
Sitnik Oleksandr Stepanovič 1657
Siuciak Aleksandra 1758, 3449; przedm. 1758; red. 1758, 3449
Siuciak Mirosława 3186
Siuda Kamila 2087
Siuda Maria M. 3426
Siuda-Bochenek Magda 8740
Siudalski Stefan 10224
Siudek Wojciech 665; rec. 4085
Siuta Jan 4564
Siwak Waław 5123; red. 5008, 11590
Siwecka Dorota 8, 1385
Siwek Andrzej 2032, 2052, 2072, 9389
Siwek Grzegorz, tł. 4754
Siwek Krzysztof 11108, 11109
Siwek Tadeusz 6744
Siwek-Ciupak Beata 10023
Siwiak Anna 6674
Siwiak Wojciech 4345, 6674
Siwicka Dorota 4070, 8741
Siwicki Maciej 5529, 6615
Siwicki Marek 3039
Siwiec Agata 3422, 8673
Siwiec Katarzyna 1218, 3476
Siwiec Kunegunda 6271
Siwiec Paweł, red. 7304
Siwiec Ryszard 6272, 11081
Siwiec Tomasz 3925
Siwiec-Cielebon Michał 3239, 9528
Siwierski Jan, pseud. Iglicz 11110
Siwierski Piotr 11110
Siwik Anna 2772; wyd. 9035
Siwiński Andrzej 8742
Siwkiewicz Jerzy 11386
Skakal's'ka Īrina Bogdanivna 2920, 9529
Skakuj Dorota 1972; oprac. 1854; wyd. 1854
Skalimowski Andrzej 11111–11113; rec. 3948; wyd. 10508, 10516
Skalińska Ewangelina, tł. 4712
Skaliński Romuald 6130; red. 2897, 3355
Skalnik Petr 2686
Skalski Stanisław 4830, 6273
Skała, pow. krakowski 3842, 7161
Skալեcki Piotr 1257
Skալka zob. Kraków
Skալkowski Adam Mieczysław 998, 999
Skալuba Kazimiera 647
Skandynawia 475, 2324, 2610, 2638, 4344, 5252, 6830, 7095, 7166, 7180, 7232, 9218
Skarbek Fryderyk 8460
Skarbek Józef Otto 5659
Skarbek Leon 5383
Skarbiński Adam 4389, 4565
Skarby „Szkatuły” 5244
Skarga Barbara 2830, 2881
Skarga Piotr 3358, 3403, 3497, 5098, 7886
Skarpa Warszawska 6775
Skarszewski Wojciech 2202

Skaryszewy, pow. starogardzki 6713
 Skarżyńska Halina Stefania 6274
 Skarżyński Kazimierz 3663, 9870
 Skarżyński Stanisław Jakub 6275
 Skarżysko-Kamienna, woj. świętokrzyskie 3102, 4250, 4940, 6257, 7961, 10791, 10792; obóz Hasag 9064, 9966; Rejów 9002
 Skauting i harcerstwo 3083
 Skawina, pow. krakowski 3805, 7073
 Skawińska-Wieser Krystyna 7222
 Skąd przychodzimy, kim jesteśmy, dokąd zmierzamy 4566
 Skąpski Bolesław 8058, 10225
 Skąpski Rafał 10225; przedm. 8058
 Skąpski Władysław 10225
 Skąpski Zygmunt 10225
 Skerska Elżbieta 5495; wyd. 10534
 Skiba Ewa 2962
 Skiba Jakub 4595
 Skiba Mariusz, rec. 7111
 Skibicka Dorota 4567
 Skibicki Franciszek 1932
 Skibińska Aneta 2516
 Skibińska Elżbieta 3481, 5499
 Skibiński Edward 912, 2137, 6984
 Skibiński Franciszek 3460, 7824, 7825
 Skibiński Paweł 5038, 11017
 Skibiński Stanisław 5457
 Skibiński Szczęsny 3654
 Skibniewska Józefa 7169
 Skibowska Gisela, fot. 1960
 Skibowski Klaus, fot. 1960
 Skidel, Białoruś; region 2647
 Skiendziel Anna 1077, 5622; oprac. 5622; red. 5622
 Skiendziul Sylwia 686, 2938
 Skierniewice, woj. łódzkie 3828
 Skierska Florentyna ze Sturmów 8933
 Skierska Izabela 2670, 5476, 6276, 6751
 Skierska Jolanta 6615, 7826
 Skierska-Pięta Katarzyna 11114
 Skirius Juozas, rec. 9005
 Skirmunt Konstanty 9106
 Skirmuntowie, ród 5576
 Skirmuntt Konstancja 4791
 Škirpa Kazys 4844
 Składkowski Felicjan Sławoj 1764, 2625, 4844
 Skłodowska-Curie Maria 3357, 6277, 8244
 Skłodowski Jan 2814, 11559
 Skłodowski Józef 8244
 Skłodowski Krzysztof 4834, 8884
 Skłodowski Ksawery 8244
 Skobel Fryderyk Kazimierz 2656
 Skobelski Robert 4403, 11115, 11282
 Skoblik Sławomir 5124
 Skočilàs Igor Ároslavovič 2644, 5037, 6995
 Skoczek Łukasz 4861 Skoczek Piotr, red. 1924
 Skoczek Tadeusz 1807, 1810, 1827, 3398, 5395, 5396; przedm. 5950, 9211, 9937; red. 233, 1803, 1807, 1810, 1814, 1827, 5950, 6348, 8161, 8678, 9211, 9647, 10003
 Skoczek Tomasz 1827

Skoczeń-Marchewka Beata 2449; red. 1738
Skoczów, pow. cieszyński 11581
Skoczylas Janusz 4346, 4837, 8690
Skoczylas Władysław 1826
Skoczylas Zbigniew 4890
Skoczylas-Krotla Edyta 2948
Skoczylas-Stadnik Barbara 3926
Skoczyński Jan 4713
Skoczyński Michał 921
Skodlarski Janusz 2899; wyd. 10517
Skoki, pow. wągrowiecki 6880
Skokloster, Szwecja 3461
Skolik Joanna 3371
Skolimowo-Wojnów zob. Wojnów
Skolimowska Anna, rec. 2835; wyd. 7261
Skolimowski Aleksander 8087
Skószów, pow. jarosławski 6887
Skószdrzych Stefan 10660
Skószyn, pow. jasielski 1337
Skomiał Jakub 6927
Skomorowski Mateusz 4093
Skonieczek Andrzej 11391
Skonieczna-Gawlik Dobrawa 2517
Skonieczny Andrzej Ryszard 5946
Skop Michał 3344
Skoraszewice, pow. gostyński 9069
Skorek Piotr 8302
Skorik Mihajlo 2532
Skorodecki Stanisław 11038
Skorogoszcz, pow. brzeski, woj. opolskie 1908
Skorupa Andrzej 2058, 3655, 3656, 3927–3929, 8743
Skorupa Ewa 3347
Skorupka M. Kamila, red. 5140
Skorupski Grzegorz 6545
Skorut Paweł 3120, 11116
Skorzeny Otto 10170
Skotak A. 9025
Skotarczak Dorota 1242, 4085, 9530, 10972, 11117, 11138, 11139; przedm. 11138, 11139; red. 11138, 11139
Skotnicka-Pałka Małgorzata 1070
Skotnicki Aleksander B. 1737, 3120
Skotnicki Edward 5876, 11118
Skotnicki Mariusz 10284
Skotnicki Tadeusz 3084
Skotniczna Ewa 3641, 3883, 9389
Skotniki, pow. piotrkowski 8636
Skowierzyn, pow. stalowowolski 8062
Skowron Andrzej 3090
Skowron Justyn 6880
Skowron Klaudia 11391
Skowron Ryszard 7827; wyd. 7264
Skowron Zbigniew 8205
Skowronek Ewa, red. 3077
Skowronek Jerzy 579
Skowronek Katarzyna, współpr. 2368
Skowronek Małgorzata 3175
Skowronek Rudolf 9058

Skowronek Sławomir, tł. 8588
Skowronek Tomasz 4902
Skowronno Dolne, pow. pińczowski 2242
Skowrońska Renata 80; przedm. 2601; red. 161, 2601
Skowroński Antoni 2938
Skowroński Henryk 4955
Skowroński Jarosław, tł. 10083
Skowroński Piotr 7947; przedm. 7947; red. 7947
Skowroński Ryszard 5499
Skóra Kalina 2039, 2480, 4835, 6870, 6984
Skóra Wojciech 2802, 4698, 4844, 4847, 4886, 5956, 9121, 9417; przedm. 4886; red. 4886, 9036
Skórewicz Kazimierz 3699
Skórka, pow. zlotowski 4343
Skórzyńska Izabela 985, 1080, 2700, 2706, 3054, 11138; przedm. 11138; red. 11138
Skórzyński Jan 11119; rec. 10663
Skrabacz Aleksandra, red. 255
Skrendo Andrzej 3527
Skrężyna Klaudia 696, 2103, 2662, 3930, 6715
Skridaila Audrius 7828
Skrodzka Agnieszka, polem. 7319; rec. 7319
Skrodzki Miłosz 8953
Skromak Elżbieta, red. 4891
Skrowaczewski Kazimierz 6278
Skrukwa Agata, oprac. 2478; wyd. 2478
Skruga Grzegorz, rec. 9478
Skrwawione dusze 11120
Skrwilno, pow. rypiński 8654
Skrycki Radosław 960, 2352, 2694, 6554; red. 278
Skrzatusz, pow. pilski 306, 3557, 4930, 5137, 5160, 8926, 11223, 11224
Skrzeszewo, pow. kartuski 3190
Skrzeszewski Stanisław 6279
Skrzetuski Wincenty 4687
Skrzypczik Hubert 6777
Skrzypczik Wanda 6777
Skrzydłowska Beata 1504; wyd. 7318
Skrzydłowski Marek, rec. 8075
Skrzynecki Jan Zygmunt 3671, 8415
Skrzyniarz Ryszard 674, 772, 2921, 3045, 7170, 8922; przedm. 772; red. 772
Skrzynno, pow. przysuski 7078
Skrzyński Aleksander 5666, 9591
Skrzyński Stanisław 11075
Skrzyński Tomasz 2900, 2901, 5818, 11121–11123
Skrzyńsko, pow. przysuski 4119
Skrzypczak Andrzej 3428
Skrzypczak Jerzy 4808, 5480, 5565, 5910, 8744, 8745; przedm. 5480; red. 174, 296, 1905, 4808
Skrzypczak Jędrzej 3517, 11531; przedm. 3517; red. 3517
Skrzypczak Piotr 4009
Skrzypczyk Mirosław 459; red. 5532, 6734
Skrzypczyk-Gałkowska Iwona 3315; przedm. 3315; red. 3315; współpr. 3315
Skrzypczyński Jan, fot. 1877
Skrzypek Agnieszka 2652, 2921
Skrzypek Andrzej 756
Skrzypek Danuta 2040
Skrzypek Marian, przedm. 8016
Skrzypek Marta 3249, 5235
Skrzypek Michał, tł. 8957; współpr. 8957

Skrzypiec-Dagnan Izabela 3657, 6249
Skrzypietz Aleksandra 4730, 5622, 6285, 7906, 8746, 8953, 9266; red. 5622
Skrzypietz Nadia, wyd. 5622
Skrzypiński Henryk 9531
Skrzyżala Irena 8379
Skubała Roland 1933
Skubisz Józef 5624
Skubisz Paweł 4886; red. 4886
Skubiszewski Krzysztof 6280, 11463, 11560
Skubiszewski Piotr 3658, 11463
Skucha Mateusz 8680, 8747
Skulina Tadeusz 3030
Skuła Marcin 4319
Skupieński Krzysztof 1264, 2142, 2676
Skuratowicz Jan, red. 201
Škurgan Oksana 4176, 7829
Skurski Ignacy 4189
Skuzza Zofia Małgorzata 3085
Skvorcov Konstantin Nikolaevič 6855
Skwara Michał 11124
Skwarnicki Marek 3527, 10886
Skwarzawa, Ukraina 10278
Skwierzyzna, pow. międzyrzecki 6615; region 6615
Skwirowski Krzysztof 2751
Skwirut Alicja 6670
Slatinscy, rodzina 5566
Slavia Antiqua 325
Slezsko v dějinách českého státu 6741
Sliesoriūnas Gintautas 7658, 7830, 7831; rec. 7462
Slivka Lúbov Vasilivna 8748
Sliž Natallâ Uladzìmiraŭna 2109; red. 6551
Slobodzânik Olena 2748
Slonimskij Sergej Mihajlovič 2821
Šlumová Martina 10682
Slusarz Franciszek 9821
Słabczyński Robert 3195
Słabek Henryk 11125
Słabig Arkadiusz 2705, 2734, 10738, 11137
Słabińska Elżbieta 9532; red. 4542
Słabuszewice, pow. opatowski 2301
Słaby Agnieszka 2662, 4454, 7832; rec. 7546, 7630; red. 2662; wyd. 7308
Słapek Dariusz, red. 267
Słatyńscy, rodzina 5566
Słatyński Bartosz 5566
Sława, pow. wschowski 2124, 6714, 7797
Sławek Walery Jan 5287
Sławik Henryk 9323
Sławińska Agnieszka 6484
Sławińska Anna Danuta 9822, 9823
Sławińska Joanna 3931
Sławińska-Dahlig Ewa, oprac. 1688; red. 1688
Sławińska-Kunachowicz Hanna 6160
Sławiński Andrzej 6160
Sławiński Maria Roman 6281
Sławiński Piotr 3427; wyd. 8088
Sławiński Ryszard, wyd. 10498

Sławiński Stanisław 3744
 Sławnikowice, ród 2638
 Sławno, woj. zachodniopomorskie 4539, 8474; powiat 5660; region 8497
 Sławoj Felicjan Składkowski (1885 Gąbin – 1962 Londyn). 1764
 Sławscy, rodzina 5484
 Sławsk, pow. koniński 2961
 Sławski Krzysztof 6313
 Sławsko, Ukraina 2614
 Słoboda Agnieszka 3168, 3176, 3184
 Słobodzianek Tadeusz 5270
 Słochynie, Ukraina 6798
 Słoczyński Henryk Marek 897
 Słoczyński Tymon 792
 Słodkowska Inka, red. 11305
 Słodkowska Irena 11040
 Słomczewski Aleksander 10147
 Słomczyńska Bogumiła, wyd. 9803
 Słomczyński Janusz 10509
 Słomczyński Tomasz 10359
 Słomianowska-Kamińska Emilia 8164
 Słomka Michał 11138
 Słomka Tomasz 4664, 4771; red. 4664, 4771
 Słomka Zbigniew 10226
 Słomniki, pow. krakowski 3843, 3930, 6715; region 2662
 Słomski Michał, rec. 2147
 Słonczycki Lucjan 2688
 Słoneczne Międzyzdroje 6636
 Słoniewski Michał 4568
 Słonim, Białoruś 7593, 7916
 Słonimski Antoni 3410, 5204, 6162, 9623
 Słoń Elżbieta 1405
 Słoń Marek 2104, 2110, 3769, 7135, 7171
 Słońsk, pow. sulęciński 2619
 Słota Robert, współpr. 6691
 Słowacja 568, 1257, 1846, 2435, 2549, 2652, 2734, 2802, 3089, 3447, 4367, 4947, 5450, 5674, 6592, 6631, 7187, 9127, 9726, 10142, 10714, 11412, 11445, 11484
 Słowacja w śląskich zbiorach archiwalnych 1846
 Słowacki Euzebiusz 3323
 Słowacki Juliusz 2656, 3243, 3249, 3321, 3422, 3613, 4101, 6678, 8609, 8683, 8866, 9448
 Słowianie na emigracji 5245
 Słowiańszczyzna, Słowianie 325, 394, 506, 539, 808, 864, 912, 937, 1020, 1068, 2324, 2373, 2434, 2444, 2584, 2613, 2629, 2734, 3168, 3263, 3334, 3362, 3387, 4935, 5164, 5245, 5266, 6518, 6857, 6929, 6956, 7007, 7086, 7151, 7182, 7187, 7450, 8294, 8423, 10652; Bałtycka 6956; Połabska 2610, 6922, 6956, 7188, 7218; Południowa 3283; Pomorska 7115; Północna 10696; Wschodnia 5232, 7218, 9508; Zachodnia 6978, 10696
 Słowik Jacek, red. 1344
 Słowik-Dzwon Michał, oprac. 2505
 Słowińcy 2520
 Słowiński Przemysław 1227, 6615
 Słowiński Sławomir 620, 1781, 1786, 6674; rec. 6674
 Słowiołek Edyta 4332
 Słownictwo gwarowe przesiedleńców z Ukrainy 120
 Słownik biograficzny regionu tarnogórskiego 5567
 Słownik biograficzny techników polskich 5568
 Słownik biograficzny twórców oświaty i kultury 5569
 Słownik biograficzny zasłużonych nauczycieli Płocka 5570
 Słownik biograficzny żołnierzy Batalionów Chłopskich 5571

Słownik dziennikarzy i publicystów Pomorza 5572
 Słownik dziennikarzy Warmii i Mazur 5573
 Słownik gwar polskich 121
 Słownik gwar śląskich 122
 Słownik historii doktryn politycznych 123
 Słownik nazw żeńskich polszczyzny 124
 Słownik wsi śląskich w średniowieczu 2325
 Słownik wybranych pedeutologów polskich 5574
 Słowo 8865
 Słowo historii – fotoeseje 1934
 Słowo *Powszechne* 10821
 Słowotwórstwo dawne i współczesne 3160
 Słuck, Białoruś 9733
 Sługa Boży ksiądz Stanisław Sudoł 6307
 Sługocka Ludmiła 3086
 Sługocki Leszek 5575
 Słupczyński Wiesław 4893
 Słupecki Leszek Paweł 912; oprac. 732; przedm. 6984
 Słupia Kapitulna, pow. rawicki 6716
 Słupno, pow. płocki 9782
 Słupsk, woj. pomorskie 326, 1168, 1505, 1624, 3054, 3079, 3146, 3623, 3916, 4610, 5040, 5164, 10822, 11008, 11065, 11580
 Słupski Jacek, tł. 1846, 1935
Słupskie Studia Historyczne 326
 Słuszkiewicz Barbara 4569
 Służba zdrowia w przedwojennym Tarnobrzegu 4570
 Służebniczki dębickie 2921, 3043
 Służebniczki starowiejskie 5038, 6307
 Służebniczki śląskie 5750
 Służebniczki wielkopolskie 4642
 Służewiec zob. Warszawa
 Słyk Jan 793; red. 793
 Słyszewska-Gibasiewicz Joanna 4676
 Smaga Magdalena 3932, 3933
 Smal Mariola, red. 3196
 Smalânčuk Alâksandr Fëdaravič 515, 2600, 2647, 5576; przedm. 1361, 2647; red. 2647, 6551, 6552
 Smalânčuk Ales' zob. Smalânčuk Alâksandr Fëdaravič
 Smalewski Jan Stanisław 10510
 Smaza Klaudia 683
 Smentek Szymon 1168
 Smerek. Życie za trzech 3659
 Smerek Mirosław 3659
 Smereka Joanna 3006
 Šmigel' Michal 2734
 Šmigelskyté-Stukiené Ramuné 509, 542, 7657, 7719, 7833; przedm. 7657, 7658, 7719; rec. 2603; red. 7657, 7658, 7719
 Smirnov Ūrij 3934, 6347
 Smith Adrian Lukas, tł. 2436
 Smith Helmut Walser 8749
 Smith Martin 5270
 Smith O'Brien William zob. O'Brien William
 Smoczyński Marcin 1169
 Smogulec, pow. wągrowiecki 3858
 Smolak Leszek 9533
 Smolak Marzena 1935
 Smolana Krzysztof 2685
 Smolar Eugeniusz 5270; red. 5270
 Smolar Hersz (Grzegorz) 9286

Smolarczyk Andrzej 3280, 9426
Smolarek Dariusz 4119
Smolarek Karolina 4131
Smolarek Magdalena 772
Smolarska Zofia 4083
Smolec, pow. wrocławski 6717
Smoleń Kinga, współpr. 5956
Smoleńsk, Rosja 3395, 11301, 11594
Smoleńska-Zielińska Barbara 4177
Smoleński Jerzy 2854
Smoleński Paweł 2620
Smoleński Stanisław 2854
Smoleński Władysław 4571
Smolice, pow. krotoszyński 5502
Smolin, Ukraina 5288
Smolińska Edyta 3166
Smolińska Teresa 2518; red. 2518
Smoliński Aleksander 1000, 2625, 4777, 4823, 4824, 4882, 4883, 4886, 4891, 5089, 8539, 9534-9536; przedm. 4824, 8539; rec. 8851, 8999; red. 331, 4824, 4891, 8539
Smoliński Józef 4899
Smoliński Marek 4730
Smoliński Mariusz 7834
Smoliński Piotr 5785
Smoliński Tadeusz, współpr. 6686
Smolka Stanisław 845, 2326
Smolny Henryk 6523; przedm. 6523; red. 6523
Smolorz Dawid 9537
Smolski Ludwik 6282
Smoluchowscy, rodzina 5662
Smoluchowska Anna 5662
Smoluk-Stachowska Joanna 2695
Smoła Marek 6068
Smołka Tadeusz 11264
Smołucha Janusz 2605, 7172
Smorawiński Mieczysław 6283
Smorąg Różycka Małgorzata 5228
Smoszewo, pow. nowodworski, woj. mazowieckie 10453
Smólski Stanisław 8750
Smółka Grzegorz, tl. 4865
Smółka-Antkowiak Emilia, rec. 6853
Smreczyńska Zofia 3398
Smuda Marek 1149; oprac. 1101
Smulikowska Ewa 988; oprac. 6238
Smulski Jerzy 3297, 3348
Smutok Igor Ivanovič 7835
Smużewska Marcelina, oprac. 1046
Smyk Grzegorz 8121; rec. 8067, 8530
Smykała Piotr 6560
Smykowski Bartosz 4861
Smykowski Mikołaj 4696
Smyrgała Dominik 11126
Snoch Bogdan 4572, 4573, 6578, 7173
Snoch Przemysław 1267
Snopek Jerzy 3229, 3409, 5252
Snopkiewicz Halina 10851
Snopko Jan 514, 6430, 6431, 8650, 8906; rec. 8280, 8881; wyd. 8086

Snopkowska Grażyna 1180
Snyder Timothy 2635, 10227; przedm. 4713
Sobała Michał 7836
Sobańska Alicja 3415
Sobańska Karolina 3327
Sobański Michał, przedm. 5756
Sobański Remigiusz 1397
Sobas-Klocek Katarzyna 4128
Sobčuk Volodimir 2644
Sobczak (Sobczuk) Stefan 4886
Sobczak Anna 1264, 4178; red. 7182
Sobczak Antoni Krzysztof 9538; rec. 6318, 6319
Sobczak Cezary 1801, 6855
Sobczak Dariusz 4119
Sobczak Edward 4574
Sobczak Jacek 3517, 11531, 11561; przedm. 3517; red. 3517
Sobczak Jan 4676
Sobczak Paweł Maurycy 3349
Sobczak Ryszard 5324
Sobczak Witold 3517
Sobczak-Jaskulska Renata 3627
Sobczak-Piąstka Justyna 3774
Sobczak-Waliś Monika 5577, 5578, 8469
Sobczyk Jerzy Jan 11127
Sobczyk Marek, red. 5654
Sobczyk Paweł 1001, 1665, 1666
Sobczyńska-Szczepańska Mirosława 920, 921, 1284; wyd. 1284
Sobczyński Antoni 6284
Sobczyński Marek 2310, 3916
Sobechowicz Łukasz, rec. 2358
Sobecki Włodzimierz 7837
Sobeczko Helmut Jan 4955
Sobek Adrian, tł. 8025; wyd. 7311, 8025
Sobek Renate, oprac. 8025; tł. 8025
Sobibór, pow. włodawski; obóz 9884
Sobiecka Anna 8680, 11578
Sobiecki Mirosław 2059
Sobiela Artur 11128; rec. 9043
Sobienie-Jeziory, pow. otwocki 7805
Sobieraj Maciej 11129; oprac. 9517; wyd. 9686
Sobieraj Mirosław, red. 5478
Sobieraj Tadeusz 1219
Sobieraj Tomasz 3410, 8191, 8343, 8680
Sobieraj Zdzisław 9539
Sobiescy, ród 2408, 3604, 7524
Sobiesiernie, pow. wrzesiński 6751
Sobieska Anna 3350, 3351
Sobieska Klementyna 3604
Sobieski Jakub 3054
Sobieski Jakub Ludwik 6285
Sobieski Marek 3054
Sobieski Waclaw 1002
Sobiesławice, dynastia 7201
Sobieszów zob. Jelenia Góra
Sobin, pow. polkowicki 6718
Sobisz Zbigniew 6675

Sobkowiak-Tabaka Iwona 6846, 6866, 6871; przedm. 6846; red. 6846
Sobkowski Jarosław 9922
Sobocińska Aleksandra 6678
Sobocińska-Lorenc Anna 6286
Sobociński Hilary 6286
Sobociński Waław 4532
Sobocki Stanisław 449
Sobol Eugeniusz 2620
Sobol' Valentina 3352
Sobolev Lev 10476
Sobolew, pow. garwoliński 8437, 10107; region 8437
Sobolewska Katarzyna 3361
Sobolewska-Mysłik Katarzyna, red. 139
Sobolewski Janusz 10140
Sobolewski Wincenty 8088
Sobolewski Zbigniew 6703
Sobolewskie dobra zob. Białystok
Sobolów, pow. bocheński 4918
Soboń Andrzej 11375
Sobota Anna 6566
Sobotka Piotr 3168
Sobotková Marie 2431
Sobowiec Sebastian, wyd. 7346
Sobótka, pow. wrocławski 8957
Sobucka Bożena 11130
Soce, pow. hajnowski 6719
Socha Adam 3521
Socha Anna 449, 2670
Socha Irena 3447
Socha Jacek, red. 5130
Socha Klaudia 7450
Socha Krzysztof 6872
Sochacka Anna 6661, 7174–7176
Sochacka Elżbieta, oprac. 2545
Sochacka Stanisława 7221
Sochacka Urszula 2671
Sochacki Adam 6643
Sochacki Franciszek 8308
Sochaczew, woj. mazowieckie 7139
Sochaczewski Aleksander (właśc. Leib Sander) 2815
Sochaczewski Radosław 3935
Sochaj Andrzej 2700, 2706, 2752, 5281
Sochoń Marcin 10228
Socka Izabela 1003
Socyn Faust (właśc. Fausto Sozzini) 7710, 7740
Soczewiński Edward 2277, 2278
Soćko Adam 3628, 3936; red. 1614
Sofia 9909
Soja Henryk 1566
Sojak Radosław, rec. 2591, 4725
Sojczyński Stanisław 11193
Sojda Grzegorz 6273
Sokal, Ukraina 2357, 8482
Sokal Joanna Katarzyna 1004
Sokal Małgorzata 2687
Sokala Andrzej 5654

Sokalska Edyta 11391; red. 4676
Sokalska Małgorzata 3328, 8680
Sokalski Ireneusz 5459
Sokirko Oleksij 2644
Sokol Kirill Gelievič 3937
Sokole, pow. białostocki 9785
Sokolewicz Zofia 819, 2686
Sokolnicki Michał (1880–1967) 4729, 6287
Sokolnicki Michał (1760–1816) 6287
Sokolov Boris Vladimirovič 6230
Sokolski Jacek, przedm. 7256; wyd. 7256
Sokołow Nahum 3295
Sokołowicz Małgorzata 3318
Sokołowska Ewelina 8751
Sokołowska Jolanta, rec. 5630
Sokołowska Katarzyna 2759
Sokołowska Małgorzata 5579
Sokołowska-Gogut Anna 5499
Sokołowski Adam Ludwik 5287
Sokołowski Dariusz 2327
Sokołowski Jan 3006
Sokołowski Jarosław 4911
Sokołowski Kamil 1992
Sokołowski Marian, przedm. 1888
Sokołowsko, pow. wałbrzyski 2750
Sokołów Małopolski, pow. rzeszowski 1036, 6065, 6330
Sokoły, pow. wysokomazowiecki; parafia 2493
Sokólska Urszula, red. 3186
Sokół Wojciech 4664, 11381
Sokół-Potocki Maksymilian 4784
Sokółka, woj. podlaskie 3241; powiat 5232; ziemia 6670
Sola Nadia 697
Solak Andrzej 11131
Solak Szymon 4706
Solarek Ewelina, przedm. 8732; red. 8732
Solarska Maria 820
Solarz Adam 11132
Solarz Andrzej, wyd. 9815
Solarz Franciszek 5179
Solarz Olga 2734, 2748; przedm. 2532; red. 2532
Solec Kujawski, pow. bydgoski 307, 1282, 2209, 6720, 7510, 7867, 8470, 9112, 9314, 9616, 10475, 10922; region 6720
Solec nad Wisłą, pow. lipski 3698, 4285
Solecki Mariusz 3353
Soleczniki, Litwa 1068, 6721
Soler Urszula 3323
Solger Hugon 7964
Solidarność. Od komunizmu do Unii Europejskiej 4785
Solidarność młodych 1220
Solińska Jadwiga 6780
Soliński Wojciech 3324
Solisz Iwona 2060 Soliva Carlo Evasio 8205
Solka Antonina 5499
Solocho Bartosz 8683
Solorz Ignacy 5974
Solorz Zofia 5974
Solovej Oleksandr 2920

Solska Irena 4101
Solski Leszek 3903
Solski Zbigniew Władysław 11578
Solżenicyn Aleksandr Isaewič 8650
Sołczyk Beata 3403
Sołdra-Gwizdź Teresa 11137
Sołjan Izabela 2851, 2854, 5104
Sołkiewicz Henryk 4832; red. 4832
Sołowianiuk Jan 4911
Sołowiej Jolanta 4150
Sołtan Andrzej 5125, 6632, 8164; przedm. 7135
Sołtan Stanisław 1823
Sołtan-Lipska Aleksandra 3526, 6632
Sołtyk Tadeusz 10814
Sołtys Angela 7747; red. 1344, 7841
Sołtys Justyna, red. 5222
Sołtys Karolina 8752, 8753
Sołtys-Lewandowska Edyta 3382
Sołtysiak Arkadiusz 5986
Sołtysiak Grzegorz, wyd. 11031
Sołtysiak Maria 1686, 6164
Sołtysiak Michał 7177
Sołtysiak Waclaw 6799
Sołtysik Arkadiusz 2652
Sołtysik Marek 8754, 9540
Sołtysik Maria Jolanta 3857; red. 3857
Sołtysik Marian 1492
Sołtysiński Stanisław 5640
Sołub Jerzy 1514, 1862
Sołub Katarzyna 1514, 1862
Sombart Werner 2695
Somla-Dembowska Róża 5580
Somlowie, rodzina 5580
Sommer Tomasz 9541
Somov Orest Mihajlovič 3372
Sondej Maria 5581
Sondel Janusz 2663, 2993, 3087, 3120
Sondel-Cedermas Joanna 6001
Soner Ernst 7861
Sonnenburg, Niemcy 2619
Sońsk, pow. ciechanowski 10453
Sońta-Jaroszewicz Teresa 5239
Sopata Michał 6288
Sopoćko Michał zob. Michał Sopoćko, bł.
Sopot, woj. pomorskie 308, 468, 1553, 1775, 1776, 2957, 2960, 3496, 3623, 3857, 3940, 4132, 4421, 4625, 5207, 6837, 8295, 8571, 10819, 10904
Soprych Jacek 8954
Sopuch Kazimierz 10511
Sopuch Krzysztof 6798
Sordyl Brygida 2488
Sorel Georges 905
Sorkina Īna Valer'eŭna 3938, 7658
Soroaka Anna 8666
Sosabowski. Polska, Francja, Szkocja, Holandia 6289
Sosabowski Stanisław 6289
Sosenko Marek 1507, 1936, 3663

Sosna Aleksander 3937
 Sosna Arkadiusz, red. 5140
 Sosna Grzegorz 5126
 Sosnkowski Kazimierz 8623, 9439, 9441, 10199, 10300
 Sosnowica, pow. parczewski 10526
 Sosnowicz-Ptak Izabela 4086; red. 4099
 Sosnowiec, pow. śremski 6880
 Sosnowiec, woj. śląskie 429, 1777, 3309, 4598, 10020; powiat 10164; Sielec 3718
 Sosnowska Anna 890
 Sosnowska Joanna 772, 3146, 3427, 8755, 8756
 Sosnowska Joanna Maria 3660, 3661, 3939
 Sosnowska Liliana 8757
 Sosnowski Ludwik Marian 5478
 Sosnowski Miłosz 1005
 Sosnowski Mirosław 5959
 Sosnowski Tomasz Oskar 3587
 Šostakovič Boleslav Sergeevič 2910
 Soszyńska Anna 772
 Soszyński Jacek 1006; rec. 7099; red. 367
 Sośnie, pow. ostrowski, woj. wielkopolskie; gmina 6660
 Sośnierz Andrzej, współpr. 2562
 Sotomska Ewa 1992
 Sotowski Paulin 6472
 Sowa Jan, red. 1816
 Sowała Walenty 9024
 Sowieck, Rosja 2590
 Sowietow Jerzy Jewgieniewicz zob. Sawa, arcybp
 Sowina Urszula 7115
Sowiniec 327
 Sowińska Danuta 5496
 Sowińska Hanna 5278
 Sowińska Justyna 1845; wyd. 10542
 Sowińska-Adamczyk Barbara 11133
 Sowińska-Heim Julia 5234
 Sowiński Janusz 3482
 Sowiński Kazimierz 6290
 Sowiński Leonard 8343
 Sowiński Paweł 11134, 11135
 Soyka Karol K. 11326
 Sozańska Elżbieta 5156
 Sożyńska-Maciejko Barbara 6675
 Sójka Zygmunt 6291
 Sójki, pow. kutnowski 8184
 Sójkowska Danuta 1521
 Spacer po galerii malarstwa polskiego 1847
 Spadliński Zygmunt 4624
 Spała, pow. tomaszowski, woj. łódzkie 4568, 8987
 Spałek Robert 10687, 11136
 Spandowski Michał 3449
 Spandowski Szymon 3720
 Spencer Herbert 6349
 Spenkuch Hartwin, oprac. 2628
 Sperka Jerzy 1227, 2664, 6962, 7178; przedm. 10278; red. 355, 2664, 10278
 Sperski Marek 3940
 Spes in virtute, salus in victoria 4884
 Spessart, Niemcy 2712

Spicer Andrew, przedm. 7669; red. 7669
 Spiczak-Brzezińska Władysława 5312
 Spiessowie, rodzina 5386
 Spież Jan Andrzej 2670, 4988, 5037
 Spigarski Henryk 6291
 Spigel Elias 5377
 Spigelowie, rodzina 5377
 Spirydonau Mihaïl Fëdaravič, red. 2348
 Spis ludności parafii Żółtańce 7316
 Spis ludności rzymskokatolickiej parafii Tartaków 7317
 Spis mieszkańców parafii Dusznice 8089
 Spis ruchomości kościoła śś. Piotra i Pawła w Imbramowicach 7318
 Spis stałych mieszkańców gminy Oksywie 9059
 Spis zawartości Bronowickich Zeszytów Historyczno-Literackich 85
 Spis zawartości Kwartalnika Architektury i Urbanistyki 88
 Spisak Michał 4183
 Spiss Anna 5922
 Spisz 35, 1324, 2058, 2231, 2474, 2677, 3573, 3655, 4685, 5277, 7884, 8980, 9211, 11547; starostwo 2360, 7947 Spitsbergen, wyspa na Morzu Arktycznym 9283
 Spix Hermann 4807
 Splett Carl Maria 2662
 Splitt Jerzy Aleksander 4511
 Spławska-Korczak Maria 3941; rec. 3969
 Spod strzechy wyjęte 3196
 Spokojny Ocean 7551
 Społeczeństwo a wojsko 7838
 Społeczeństwo międzywojenne 9542
 Społeczeństwo polskie w latach 1980–1989. 11137
 Społeczeństwo PRL 11138
 Społeczna Akademia Nauk 11562
 Społeczność żydowska w Mińsku do 1939 r. 2753
 Špontak Ivan 10233
 Sporek Jan Janusz 2817
 Sporniak Artur, współpr. 10412
 Sporoń Henryk F. 1007
 Sport 11139
 Sport za drutami 1827
 Sporyń Tomasz 9266
 Sporysz zob. Żywiec
 Sposób na Witkacego 4087
 Spotkania 2645, 5285
 Spotkanie. Drzeworyty ludowe 1738
 Spór o przemysł Karmel 11327
 Spóz Andrzej 10145; red. 10145
 Sprawozdania z działalności muzeów Pomorza środkowego 1505
 Sprawozdanie merytoryczne z działalności Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka 1530
 Sprawozdanie rachunkowe Ochotniczej Straży Pożarnej w Radomsku 9060
 Sprawozdanie Towarzystwa Przyjaciół Archiwum i Pamiątek Przeszłości 446
 Sprawozdanie z działalności Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie 1423
 Sprawozdanie z działalności Instytutu Historii Nauki 390
 Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Przyjaciół Sopotu 468
 Sprawozdanie z działalności Zespołu Demografii Historycznej 392
 Sprengel Bolesław 4847, 9482, 9543, 9544
 Sproede Alfred 5252
 Spurgasz Katarzyna 919–921, 4179
 Spsychalski Marian 10512

Spychała Dariusz, red. 3484
Spychow, pow. szczycieński 6722; region 6722
Spycimierz, pow. poddębicki 2300
Spyra Aleksander 4905
Spyra Janusz 1008, 4752; wyd. 6320
Spytek Patrycja 3354, 5239
Srebrakowski Aleksander 2694, 2882
Srebrny naszyjnik z kaptorgami i krzyżową zawieszka z Dziekanowic 4347
Srebrny Stefan 4102
Srebro Zbigniew 5490
Sroczyńska Iwona 1404
Sroczyńska Jolanta 2032
Sroczyński Romuald 6292
Srogosz Tadeusz 1009, 1010, 2650, 7838, 7839, 8702, 11431; rec. 2887, 6339, 7852
Sroka Andrzej 2620, 5267
Sroka Jan 4539; red. 5660
Sroka Krystian 6567
Sroka Łukasz Tomasz 2657, 2701, 3121, 8758, 8909, 8953; rec. 876, 2666; red. 6618; wyd. 2569
Sroka Marcin 10687, 10738, 11139, 11140
Sroka Mateusz, wyd. 2569
Sroka Paweł 4517
Sroka Piotr 2694, 6579, 11141
Sroka Stanisław Andrzej 2183, 2636, 2656, 2670, 2937, 7137, 7187
Srzednicki Roman 5490
Stablack zob. Kamińsk
Stablewski Tertulian 9824
Stabro Stanisław 3239
Stabrowska Dorota 793, 7007
Stacewicz-Podlipska Joanna 4067, 11032
Stach Stephan, przedm. 9417; red. 9417
Stachecki Paweł 10229
Stachelbeck Christian 8170
Stachiewicz Julian 6293
Stachiewicz Mieczysław, przedm. 5287
Stachnik Paweł, rec. 7997
Stachoń Bolesław 7179
Stachoń Monika 11142
Stachowiak Elżbieta 8690
Stachowiak Paweł 10842
Stachowiak Remigiusz 5092
Stachowicz Jerzy 5375
Stachowska Anna 5986
Stachowska-Dembecka Władysława 6073
Stachowska-Krzyżankowska Anna 7840
Stachowski Marek 4128
Stachów Tomasz 1741
Stachulski Janusz 6583
Stachura-Lupa Renata 4454, 8343, 8759
Stachurska-Maj Teresa, red. 1078
Stachyra Agnieszka 3998
Stachyra Halina 8760
Stachyra Robert, współpr. 6419
Stadnicki Adam 8090
Stadnicki Stanisław 4212
Stadnik Ivanna 8793
Stadnik Janina 5582, 10261

Stadnik Małgorzata 4683
Staff Leopold 3422
Stajki, Białoruś 9046
Stala Klaudia 498, 3942
Stala Marta 8761
Stalin Iosif Vissarionovič 2635, 3171, 4710, 4734, 4754, 9228, 10248, 10337, 10614, 11012, 11216, 11240, 11249
Stalingrad zob. Wołgograd
Stalinizm i nazizm 4786
Stalinogród zob. Katowice
Stalinski Carl 8376
Stalińska Dorota 11139
Staliūnas Darius 2747, 8762, 8763; przedm. 2747; rec. 8157, 8701; red. 2747
Stalka Marian 3147
Stalmaszczyk Piotr 3324
Stalony Dobrzański Adam 3670
Stalończyk Lucyna, red. 158
Stalowa Wola, woj. podkarpackie 1778, 1779, 3641, 4595, 4891, 5583, 9850; Charzewice 6723; powiat 11416; Rozwadów 6723
Stalowowolanie – kim jesteśmy 5583
Stambolija Nebojša 547
Stambuł, Turcja 2576, 2644, 8110, 8113, 9110, 9726
Stamirowski Kazimierz 5287
Stamm Anna 3041
Stampfer Shaul 7957, 8764
Stan sanitarny w powiecie piskim 10513
Stanaszek Bogdan 55, 5584, 6664, 6723, 9545; przedm. 6664; red. 6664
Stanaszek Łukasz Maurycy 2507, 6566
Stanecka Ewa 6675
Stanek Kamila Barbara 2519
Stanek Piotr 624, 8765, 10230, 10231; rec. 9950
Stangret Paweł 11578
Staniątki, pow. wielicki 3425
Stanica, pow. gliwicki 5101
Staniczek Lucyna 1077
Staniec Dominika 11598
Staniek Krzysztof 5008
Stanielewicz Józef, red. 5620
Staniewska Anna 2019
Stanilewicz Karolina 3625, 3662
Staniów Bogumiła 3357, 3451
Stanis Anna 1
Stanisław, św. 861, 1823, 5051, 5390, 7039
Stanisław August i jego Rzeczpospolita 7841
Stanisław August Poniatowski 772, 850, 1010, 1647, 1691, 2207, 2229, 2254, 2358, 2410, 2648, 2650, 2658, 3604, 3627, 3916, 4777, 5217, 5230, 7258, 7319, 7354, 7450, 7577, 7590, 7606, 7696, 7725, 7747, 7794, 7841, 7939, 7942, 7947
Stanisław Barańczak (1946–2014). 11328
Stanisław Braun, Stanisław Karolczyk, Eugeniusz Matkowski 3355
Stanisław Estreicher 1869–1939. 5818
Stanisław Kostka, św. 2661, 7447
Stanisław Kubista, bł. 5090
Stanisław Leszczyński 892, 2681, 3372, 7440
Stanisław Marian Zajączkowski (1932–2014). 6443
Stanisław Mysakowski, bł. 5604
Stanisław Papczyński, św. 6668
Stanisław Zaremba (1863–1942). 2902
Stanisławek-Janus Jadwiga 5585

Stanisławów zob. Iwano-Frankowsk
Stanisławów, pow. mińskomazowiecki 8473
Stanisławska-Adamczewska Teresa 2397
Stanisławski Błażej M. 6955, 7180, 7181; red. 7233
Stanisławski Zbigniew 5127
Stanisz Marek 3403
Staniszewska Grażyna 11040
Staniszewska Magdalena 5745
Staniszewska Maria Kazimiera 7947
Staniszewski Adam 9546
Staniszewski Arkadiusz 3943
Staniszewski Jacek 1064
Staniszewski Michał 1231
Stankevič Adam 508; rec. 7938; wyd. 955
Stankiewicz Aleksander 2079, 3628, 7449
Stankiewicz Antoni 9783
Stankiewicz Małgorzata 3944
Stankiewicz Olgierd 9783
Stankiewicz Urszula 6485
Stankiewicz Waclaw 7842
Stankiewicz Wojciech 11598
Stankiewicz-Kopeą Monika 2920, 3249
Stanko Przemysław 6664
Stankowiak Edward 4575
Stankowski Witold 3120, 9936
Stanny Paweł 8766
Stano Bernadeta 2662
Stanulewicz Danuta 3172, 3451
Stany Zjednoczone Ameryki 971, 1234, 2429, 2617, 2657, 2772, 2802, 2803, 2817, 2820, 3089, 4093, 4886, 5245, 5247, 6041, 6112, 7660, 7748, 8023, 8468, 8538, 8666, 8680, 9000, 9455, 9490, 9504, 9663, 9804, 9847, 9931, 9935, 10178, 10500, 10663, 10789, 11027, 11076, 11088, 11108, 11126, 11135, 11181, 11211, 11240, 11284, 11297
Stań Karolina 1626, 6674
Stańczak Zbigniew 3282
Stańczak-Wiślicz Katarzyna 4454, 10851; przedm. 10851; red. 10851
Stańczakowa Jadwiga 10514
Stańczuk Marcin 1772
Stańczyk Diana, wyd. 9767
Stańczyk Henryk 1728, 10232
Stańczyk Zbigniew 3356; rec. 100
Stańdo-Kawecka Barbara 5490
Stańkowski Marek Adam 6723
Stara Kuźnica zob. Ruda śląska
Stara Rawa, pow. skierniewicki 3983
Stara Wisznia, Ukraina 7449
Starachowice, woj. świętokrzyskie 1404, 11010; Wierzbnik 8044, 9357
Starachowicz Katarzyna, przedm. 9825; wyd. 9825
Starachowicz Zygmunt 9825
Starčenko Natalâ 2644
Starčenko Natalâ Petrivna 2644, 7843
Starcky Emmanuel 1819
Starczewska Ewa 618, 1061
Starczewski Eugeniusz 8673
Starczewski Michał 8767; rec. 5229
Starczewski Mieczysław 9211
Starczewski Patrick 709; rec. 4462
Starczynowska Klaudia 7933

Starczynowska Pustynia 2323
 Stare Babice, pow. warszawski zachodni 2035
 Stare Bystre, pow. nowotarski 5012
 Stare Kaczkowo zob. Kaczkowo Stare
 Stare Łysogórki, pow. gryfiński 10932
 „Stare” i „nowe” w literaturze dla dzieci i młodzieży 3357
 Starek Elżbieta 2138
 Staręgowski Bartosz, wyd. 7333, 7336
 Stargard, woj. zachodniopomorskie 328, 1625, 1626, 3862, 4354, 4880, 6674, 7016, 10418; gmina 38; Osetno 938
Stargardia 328
 Stariv Semen zob. Dolot Miron
 Starnawska Maria 821, 1011; rec. 5121
 Starnawski Jerzy 2855, 2855
 Starnawski Marcin, tł. 4725
 Starobielsk, Ukraina 3228; obóz 9963
 Staromieście zob. Rzeszów
 Staroń Justyna, oprac. 3323
 Staroń Mateusz 8768
 Staropolska literatura dewocyjna 3358
 Staropolskie zwierciadło 4088
 Starorypin, pow. rypiński 4860
 Starostka Tadeusz 5608
 Starościak Jacek 10515
 Starowieyska Małgorzata 3594
 Starowieyska-Morstinowa Zofia 3527, 4362, 6162, 10886
 Starski Michał 1012, 3810, 3945
 Stary Dziergoń, pow. sztumski 6674
 Stary Gród (Starygród), pow. krotoszyński 5514
 Star Marek 2201
 Stary Sącz, pow. nowosądecki 1338
 Stary Zamość, pow. zamojski 9786
 Stary Źródło zob. Wałbrzych
 Stary Źmigród, pow. jasielski 4857
Starye Gody 8508
 Starzec-Kosowska Izabella 4188
 Starzeńscy, ród 5359
 Starzeński Marian 5359
 Starzeński Michał 7607
 Starzeński Wiktor 8121
 Starzycka Magdalena 4576, 6325, 8524
 Starzyczny Bogdan 11143
 Starzynka, pow. bialski 6649
 Starzyno, pow. pucki 5556
 Starzyński Marcin 2148, 2670, 3031, 7164; rec. 855, 4673, 7945; red. 1718
 Starzyński Stanisław (1853–1935) 4792
 Starzyński Stanisław (1784–1852?) 7450
 Starzyński Stefan 10178, 11139
 Stasiak Arkadiusz Michał 3227, 4787, 6006, 7844, 7794; rec. 6401
 Stasiak Marcin 11139
 Stasiak Sławomir 7711
 Stasiak Tomasz, red. 9082, 9524
 Stasiak Waldemar 7008
 Stasiak-Cyran Marta 1498
 Stasienuk Żaneta 10587; red. 2427
 Stasiewicz Krystyna 3359, 4454; rec. 3265
 Stasiewicz Przemysław 7845; rec. 5103

Stasiewski Bernhard 7182
Stasik Danuta, red. 3113
Stasûk Andrej 2632
Staszak Jakub 924, 4698, 9936
Staszak Łucja 3041
Staszczyk Dominika 1080
Staszczyk Zygmunt 10877
Staszel Józef, pseud. Landzionka 5472
Staszel Maria 6294
Staszewska Hanna 655, 670, 1264, 9547; rec. 1253
Staszewski Kazik 4180
Staszewski Stefan 10687
Staszic Stanisław 2850, 5083
Staszków Jan zob. Piepka Jan
Staszów, woj. świętokrzyskie 1404, 6631, 9093
Staśko Stanisław 3006
Staświny, pow. giżycki 6855
„Status animarum” parafii Zabartowo 7320
Statut Stowarzyszenia Historyczno-Kulturalnego „Terra Incognita” 442
Stauber Roni 1013
Stauroteka lednicka 5128
Stawar Andrzej 9286
Stawarczyk Jan 6295
Stawecki Marian Adam 2754, 10233
Stawiarski Bartłomiej 6960; przedm. 6960; red. 6960
Stawicki Dominik 3517
Stawicki Marek 6873
Stawińska Joanna 3461
Stawiszyńska Aneta 5895, 8769–8776
Stawowiak Krystyna 1485
Stawowy-Kawka Irena, red. 249
Stawrowski Zbigniew 11017
Stażewski Marek 2802
Stączek Ryszard 6561
Stąd – tacy piękni 6432
Stead William T. 8354
Stebach Magdalena 10738
Stec Ita 3671
Stec Józef 8777
Stec Piotr, red. 2663
Stecher Fania 10028
Steciński Józef 3663
Stecki Franciszek 8540
Stecki Krzysztof 9587
Stecki Stanisław 9331
Steckiewicz Katarzyna 6670
Steczek-Czerniawska Elżbieta, red. 9828
Steczko Iwona 3164; red. 3163, 3164
Steczko Maria 4454
Steć Stefan 4872
Steć Tadeusz 4236
Stefan Batory 918, 2429, 2663, 2681, 7367, 7397, 7449, 7480, 7534
Stefan Flukowski i kult nowoczesności 5828
Stefan Grelewski, bł. 5604
Stefan Krukowski i jego przygoda z PMA 1657
Stefan Krzysztof 1937

Stefan Norblin 3663
Stefan Żeromski. Kim był? Kim jest? 3360
Stefan Żeromski – 90. rocznica śmierci 3361
Stefani Włodzimierz 6457
Stefaniak Janusz 2687, 11144, 11145; rec. 5867
Stefaniak Łukasz 4947
Stefaniak Marcin, wyd. 10403
Stefaniak Piotr 1968, 5129, 7183, 7846, 8778
Stefaniak Ryszard 977, 1014, 9548, 9922, 11146; przedm. 9922; red. 9922
Stefanik Ryszard 11139
Stefanowicz Małgorzata 2807; red. 2807
Stefanowicz Witold, red. 4816; tł. 4816, 9887, 9975
Stefanowski Andrzej 4577
Stefańska Dorota 6297, 9549
Stefański Damian 6818
Stefański Krzysztof 3642, 3946, 4188
Stefański Walenty 8091
Steffen Katrin 3006, 5204, 5273
Stegner Tadeusz 2645, 2657, 4731, 9542; red. 335, 6531
Stein Edyta zob. Teresa Benedykta od Krzyża, św.
Stein Heinrich Friedrich Karl vom 2590
Steinbach Peter 5276
Steinborn Bożena, wyd. 10441
Steinbrecht Conrad 1758
Steinhaus Władysław 2690
Steinhauser Jan Beniamin 7935
Steinhoff Henryk, tł. 8692
Steinhoff Janusz, przedm. 11393
Steinitz Ernst 3006
Steinsträsser Inge 3006
Štejnuk Feliks 2620
Stejskal Jan 2638
Stela Wojciech 2227
Stelignowska Barbara 3362
Stella-Sawicki Jan 8252
Steller Paweł 1704, 6296
Stelmach Anna, red. 4474
Stelmach Michalina 6542
Stelmach Roman 1316, 1353, 1364, 2687, 3903; rec. 1298
Stelmachowska Bożena 2520
Stelmaszczyk Barbara 3287
Stelmaszyk Natasza 5204
Steltmann Bartosz 4872
Stempel-Gancarczyk Karina 2625
Stempin Agnieszka 868
Stempkowski Józef Gabriel 7839
Stempkowski Michał, pseud. Grzegorz 10311
Stemplewska Monika 1404
Stemplewski Grzegorz 8779
Stempnik Anna 2521
Stempowski Jerzy 9386
Stempowski Ryszard 6280
Stempowski Tomasz 1242; oprac. 1922
Stenczak Zygmunt 9826
Stendhal (właśc. Henri Beyle) 5575
Stengl Anna, wyd. 9688

Steniatyn, pow. tomaszowski, woj. lubelskie; parafia 7465
Stenogram zebrania poświęconego omówieniu projektu Pałacu Kultury i Nauki 10516
Stenzel Gustaw Adolf Harald 5476
Stepan Kamil 5530, 8780; red. 8582
Stepańczak Beata 6848
Stepnica, pow. gołeniewski 6724
Steponacičiene Daiva 2592
Stere Constantin 2625
Stern Anatol 10864
Stern Louis William 3006
Sternal Małgorzata, przedm. 4128; red. 4128
Sternal Waclaw, red. 2977
Sternbach Leon Samuel 3120
Sternowa Alicja 5386
Števík Miroslav 4685
Stewart Carlyn 6846
Stębark, pow. ostródzki 8026
Stępa Elżbieta 772
Stępak Iwona 9484
Stępak Sławomir 4570, 4582, 8679, 9484, 11563; wyd. 4582
Stępak Waldemar 4808, 9484
Stępień Aleksandra 3527
Stępień Iwona 11147, 11148
Stępień Jan 4089
Stępień Jerzy 11381, 11417, 11582
Stępień Józef 10261; wyd. 11031
Stępień Marian, przedm. 8978; red. 8978
Stępień Monika 1713, 2671
Stępień Paweł 3358, 7039
Stępień Piotr M. 4348
Stępień Roman 2993
Stępień Stanisław, red. 2567
Stępień Tomasz, pseud. Mniamek 11023
Stępień Urszula 1621, 1689, 1828, 3483, 3664
Stępień Wiesław 7213
Stępiński Janusz 4817, 4835
Stępiński Włodzimierz 2637, 3518; red. 5620
Stępniać Florian Józef zob. Florian Józef Stępniać, bł.
Stępniać Grzegorz 4070
Stępniać Milena 2103
Stępniać Władysław 1279, 2661, 2676, 11040; przedm. 8732; red. 141; uzup. 1252
Stępniewska-Holzer Barbara 8781
Stępnik Andrzej 822, 1015, 1080
Stępnik Krzysztof 8782–8784
Stępnik Tomasz 6830
Stępnik-Szeptyńska Jadwiga, przedm. 2748; red. 2748
Stępcin, pow. wrzesiński 6880
Stężyca, pow. rycki 2663, 3908; region 7605
Stiegemann Christoph, red. 6956
Stieglitz Orit 2020
Stiel Kamil 1238
Stiller Robert Reuven 3363
Stinia Maria 2656, 3100; red. 303
Stipendiaten der Polnischen Historischen Mission 478
100 lat Instytutu Rolniczego w Bydgoszczy 2903
100 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Ceranowie 4578

100 lat parafii św. Mikołaja w Gdyni-Chyloni 5130
150 lat Gminy Wawer 6776
150 lat Katedry i Kliniki Pediatrii UJ 3088
Stobiecki Rafał 886, 1016, 1017, 5771; rec. 3058, 10410; red. 969
Stobiecko Miejskie zob. Radomsko
Stobniak-Smogorzewska Janina 5586
Stobrawski Park Krajobrazowy 2531
Stoch Elżbieta 3280, 3328, 3916, 4090
Stock Jan Karol 5497
Stocka Anna 8785
Stoczek, pow. lidzbarski 11038
Stoczek, pow. łukowski 1231, 8678
Stoczkiewicz Irena 6297
Stodolny Robert 6475; oprac. 6418; rec. 6474
Stoff Andrzej 3346
Stogowski Andrzej 4579
Stojak Grażyna 1485, 2620, 3693
Stojałowski Stanisław 4808
Stojanowski Józef 8670
Stojowski Andrzej Jordan 2657, 5199
Stojowski Zygmunt 4181
Stok, pow. ostrowski, woj. mazowieckie 6779
Stoklasek-Michalak Joanna 3947
Stoklásková Zdeňka 3006
Stokłosa Anna, red. 4219
Stokowska Sylwia 3186
Stokowski Marek 1492
Stoksik Janina Mirosława 2365
Stola Dariusz 11137
Stolarczyk Tomasz 3415, 3461, 6609, 7847; przedm. 6609; red. 6859; wyd. 7276
Stolarska Barbara 9211
Stolarska-Fronia Małgorzata 5234
Stolarski Rafał E., współpr. 5530
Stolarski Tadeusz 5587
Stolica Apostolska 7663, 9954, 10617, 10980, 11105, 11453, 11462, 11560
Stolicki Jarosław, przedm. 7449
Stolińska-Pobralaska Nella 3427
Stolle Volker 3006
Stolypin, rodzina 8384
Stolypin Pëtr Arkad'evič 8382, 8383, 8385
Stołęzyn, pow. wągrowiecki 6107
Stołoska-Fuz Katarzyna 4450
Stołpie, pow. chełmski 3998
Stomma Ludwik 5279
Stomma Stanisław 3527, 5235, 10886, 10886, 11158
Stopa Magdalena 3948
Stopa Mateusz 5267
Stöphasius Marie 8949
Stopka Artur 5131
Stopka Janusz 10885, 11149
Stopka Krzysztof 1735, 2656, 6347, 8909, 9872; przedm. 1735; red. 2656, 2742, 5323
Stopnica, pow. buski 1180, 3778, 6725; gmina 6725
Sopyra Jan 5459
Storčaj Oksana 3687
Storck Helga 4182
Störtkuhl Beate 5273, 5276

Stosunki gospodarcze polsko-czechosłowackie 10517
Stpiczyński Aleksander 2685
Stpiczyński Wojciech, przedm. 7997
Stradom zob. Kraków
Stragierowicz Beata 1671, 10234; red. 1671
Stramczewska Olga 3168, 6918; red. 3168
Strängnäs, Szwecja 1480
Strasburg, Francja 1998
Strašryba Vincent 5237
Straszewska Anna 11032 ; red. 11032
Straszewy, pow. zuromiński 10749
Straszyński Olgierd 10145
Straś-Romanowska Maria 3006, 3071
Strauchold Grzegorz 590, 2328, 2882, 4989, 6739, 9266, 10587, 10738, 11150, 11151, 11282; przedm. 2882, 11282; rec. 235, 1615, 1845, 2346, 2367, 3990; red. 2694, 2882, 4844, 11282
Stravinskienė Vitalija 2815, 9550, 9551, 10587, 11152–11155
Strawczyn, pow. kielecki; gmina 6726
Strażacy ziemi dębickiej 4580
Strażacy ziemi nowodworskiej 4581
Straże ogniowe w Tarnobrzegu 4582
Strąk Marta 4389
Streich Stanisław 9286
Streikus Arūnas 4950
Streker-Dembińska Elżbieta, wyd. 10498
Strengthening of Silesian regionalism 6742
Strènkouški Sârgej Pâtrovič 4686
Strenkowski Jarosław 1672, 1938
Strepa Jakub zob. Jakub Strzemie, bł.
Stręk-Tworek Alicja, red. 3080
Striêk Tomáš 2644
Stroba Jerzy 10681
Stroband Henryk 2676
Strobel Nicole 7797
Strobin Anna 6845
Strobin Jarosław 4347
Stroje ludowe od XIX w. do czasów współczesnych 2522
Strojec Janusz 3111
Strojecki Igor 5685
Strojnowska Dorota 2002; red. 357; współpr. 4968
Strojny Aleksander, rec. 953
Stroka Anna 3344
Stroka Henryk, pseud. Piccolo 2657
Stromski Maciej 1018
Stroński Henryk 11564; przedm. 2920; red. 2920
Strowski Władysław 8174
Stroynowski Andrzej 7657, 7848–7853; rec. 7457, 7844, 9774; red. 250
Strozynski Alex 5996
Strożek Przemysław 11032
Strój podhalański 2523
Strójwąg Joanna 6593
Strózik Krzysztof, fot. 6595
Strózik Paweł, rec. 10567
Strózczyńska Wanda 6685; oprac. 6685
Strózczyńska-Wille Ewa, oprac. 6685
Stróżyk Mateusz 6827
Stróżyk Paweł 2670

Stróżyk Radosław 8786; rec. 126, 8030, 10060
Stróżyńska Beata 7854
Struchmann Krzysztof 11250
Struciński Szymon 1180
Struck Bernhard 5280
Strumff Tadeusz 6298
Struszyński Waław 10174
Strutyńska Maria 3492
Strutyński Maciej 9552
Struve Henryk 3460
Struve Kai 8380, 8787, 11156
Struwe Joanna 6845
Struziak Krzysztof 6633; red. 6633
Strychalska Hanna 6208
Strycharczuk Agnieszka 2192, 2202
Strycharczuk Marlana, oprac. 5528
Strycharz-Bogacz Kinga 4119
Stryj, Ukraina 2614
Stryj Stanisław 4583, 6743
Stryjek Jarosław 8788, 8789, 9553, 11157; red. 314; wyd. 5675, 7252, 10456
Stryjek Tomasz 2620, 6375
Stryjeńska Zofia 3602, 6299
Stryjeński Tadeusz 3730
Strykowska Sylwia 2061
Strykowski Krzysztof 1264, 9894, 10235; przedm. 1264; rec. 1253, 5789; red. 253, 1264, 1267
Strykowski Maciej 966
Strykowska Justyna 1080; red. 1080
Strypa, lewy dopływ Dniestru 8539
Stryszawa, pow. suski 6271
Stryzów, pow. wadowicki 105
Strzałka Jan 11081; oprac. 5779; współpr. 10412
Strzałka Krzysztof 10236
Strzałko Franciszek 9061
Strzałkowski Józef 4475
Strzecha 8399
Strzegom, pow. świdnicki, woj. dolnośląskie 2755, 7955
Strzelczyk Jerzy 1019; rec. 6784, 7029; red. 5476
Strzelczyk Joanna 4347
Strzelec 1858
Strzelec w Tarnobrzegu 4885
Strzelecka Irena 1075
Strzelecka Jadwiga 6300
Strzelecka Małgorzata 1097, 11158; red. 5659
Strzelecki Andrzej, przedm. 3238; rec. 9733
Strzelecki Michał 11584; oprac. 1084
Strzelecki Sławomir 6637
Strzelecki Stanisław 6300
Strzelin, woj. dolnośląskie 1022; ziemia 5114
Strzeliński Stanisław Franciszek 9827
Strzelno, pow. mogileński 423, 920, 2079
Strzemię Jakub zob. Jakub Strzemię, bł.
Strzemiński Władysław 1820, 3580, 3681, 8510
Strzeżek Tomasz 8678, 8790, 8791
Strzępka Agnieszka, oprac. 4692; wyd. 4692
Strzępka Monika 11578
Strzygi, pow. brodnicki 2489

Strzykuły, pow. warszawski zachodni 9032
Strzyż Piotr 1622, 4835, 6961, 6984, 7184
Strzyża Górna zob. Gdańsk
Strzyżewice, pow. lubelski; Rechta 3028
Strzyżewski Tomasz 10518
Strzyżewski Wojciech 6714
Strzyżowski *Rocznik Muzealny* 329
Strzyżów, woj. podkarpackie 329, 1627, 3709, 3710, 4616, 6631, 6727, 6728, 10155; powiat 10697; region 2912, 10155
Stuart Jakub 3604
Stub Avraham Shlomo 6301
Stuchlik-Surowiak Beata 5222
Stuczyński Marek, red. 2941
Studencki Władysław 10455
Studencki Zbigniew 8792
Studenski Marek 11581
Studia Archiwalne 330
Studia Artyleryjskie 331
Studia dedykowane profesorowi Adamowi Lityńskiemu 4687
Studia do dziejów Prószkowa 6680
Studia Epigraficzne 332
Studia Franciszkańskie 94, 3532, 11194
Studia Geohistorica 333
Studia Historiae Oeconomicae 334
Studia Historica Gedanensia 335
Studia Historyczne 336
Studia i Materiały Centralnej Biblioteki Wojskowej 337
Studia Judaica 338
Studia Lednickie 339
Studia Łomżyńskie 340
Studia Maritima 341
Studia Muzealne 342
Studia Muzealno-Historyczne 343
Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem 344
Studia nad działalnością aparatu bezpieczeństwa 11159
Studia nad problematyką doskonalenia zawodowego nauczycieli 3089
Studia nad wywiadem i kontrwywiadem Polski 4886
Studia o Mickiewiczu 3364
Studia Podlaskie 345
Studia problemowe z historii wychowania na ziemiach polskich 3090
Studia Warmińskie 3524
Studia Waweliana 346
Studia z dziejów książki, prasy i bibliotek 3484
Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej 347, 11330
Studia z Dziejów Wojskowości 348
Studia z dziejów wsi polskiej 8793
Studia Zielonogórskie 95, 349
Studia Źródłoznawcze 350
Studniarek Michał 10237, 11160
Studnicka-Mariańczyk Karolina 8794–8796
Studnicki Grzegorz 1690, 6744, 6745
Studnicki Władysław 5285
Studzianki-Pancerne, pow. koziński 10186
Stuzienna zob. Racibórz
Stuziżba-Kubalska Beata 3687
Stuhr Jerzy 4091
Stuhr Maciej 4092

Stulczewski Jarosław 473, 11161; oprac. 1914; współpr. 9827
100-lecie odnowienia tradycji Wydziału Inżynierii Lądowej 3091
Stulecie urodzin Jerzego Turowicza 3527
Stüler Friedrich August 3773
Stulgis Magdalena 7855
Stulichy, pow. węgorszewski 4831
Stumiłło Krystyna 2020
Stumpf Ludwik 8674
Sturdy-Colls Caroline 5281
Stus Marek 653, 3092
Stutthof zob. Sztutowo
Stużynska Nina 2647
Stwosz (Stosz) Wit 3566, 3852, 5273, 7024, 10281
Stwórcze ręce 1848
Styczeń Tadeusz 3323, 5132
Styczyński Jerzy 3302
Styk Piotr, tł. 5521
Stylińska Teresa, współpr. 2639
Styp-Rekowski Kazimierz Michał 6302
Styra Franciszek 5178
Styrczula-Maśniak Stanisław 6303
Styrna Natasza 3665, 6349
Styruła Aleksandra, oprac. 5528
Styrzel Johann Georg 7750
Stysło Natalia 4093
Subačius Paulius 4950
Subel Joanna 3006, 4188
Subotkevičienė Rinata 3093
Subotnik ili pominnik monasteru supraskiego 7321
Sucha Beskidzka, woj. małopolskie 3802
Suchan Jarosław 1503; przedm. 3681; red. 3681
Suchanek Mikołaj 10238
Suchanek Renata 3190
Suchań, pow. stargardzki 1787
Sucharda Edward 5537
Sucharda-Sobczyk Anna 5537
Sucharkiewicz Katarzyna 1537
Sucharski Robert 7185
Sucharski Tadeusz 2620, 2695, 5245; przedm. 2620; red. 2620
Suchcitz Andrzej 4698, 4886, 4887, 5836, 5837, 10099; wyd. 9669
Suchecka Anna 7856
Suchmiel Jadwiga 6304
Suchocki Bronisław 9024
Suchocki Wojciech, red. 342
Suchodolski Stanisław 2279, 2880, 4347; red. 2249
Suchojad Henryk 77, 8797; red. 276
Suchojad Izabela 3371
Suchoń Władysław 5490
Suchowiecka Anita 3039, 3146
Suchowiejko Renata 4183; wyd. 4183
Suchożerbski Jarosław 2352
Suczawa, Rumunia 1371; region 2625
Sudan 9022
Sudavčov Nikolaj Dmitrievič 8798
Suder Paweł 11598
Sudety 1507, 2383, 2750, 4236, 4241, 4745, 4890, 11141

Sudoł Adam 6305
Sudoł Beata 7063
Sudoł Magdalena 5248
Sudoł Stanisław 6306, 6307
Sudoł Tomasz 8799, 10340
Sudoł Ryszard 11565
Sudziński Ryszard 6496, 6673
Suffczyńscy, rodzina 1585
Suffczyński Kajetan Józef 8492
Sugalska Iwona 10239
Sugiera Małgorzata 4070
Suharêva Svìtlana Volodimirivna 7857
Sujecka Jolanta 5252
Sujecki Janusz 1658, 4584, 6771
Šujuskij Dmitrij Ivanovič 2007
Šujuskij Ivan Ivanovič 2007
Sukertowa Emilia 2680
Sukiennicka Izabela 1787
Sukienniczak Piotr 4642
Sukiennik Edgar 6643
Sula Dorota 4807, 5089, 5272
Sulecki Władysław 10519
Sulej Mirosław 5703
Suleja Teresa 2882
Suleja Włodzimierz 2690, 2882, 4989, 5696, 6266, 6346, 10556, 11162
Sulejewicz-Nowicka Monika 2855, 3415, 3427, 3461; rec. 7380
Sulejów, pow. piotrkowski 6917, 8630
Sulejów, pow. wołomiński 7252
Sulęcín, woj. lubuskie 11591
Sulgostowska Zofia 78, 6308, 6403
Suliga Ireneusz 5549
Suliga Piotr 3666
Sulik Robert 10057
Sulikowska Aleksandra 3460
Sulikowska Joanna, red. 3527
Sulikowski Andrzej 3297, 3527; red. 3527
Sulima Dariusz 5133
Sulima Magdalena 2052, 3693
Sulimowicz Anna 3365, 9554, 9555
Suliński Jan 2933
Sulisław z Zawieprzyc 7175
Sulisławski Mieczysław Tomasz 2690
Sulisz Waldemar 3284
Sulkowska-Tuszyńska Krystyna 6674
Sulma Mirosław 2052
Suławka Adam Radosław 8800, 9556
Sułecki Szymon 3492
Sułek Antoni 11566
Sułkowscy, ród 3538
Sułkowska Luiza z Larisch-Nimsdorfów 5622
Sułkowska-Słomka Irena 3667
Sułkowska-Tuszyńska Krystyna 6024
Sułkowski Aleksander Józef 2650, 7757
Sułkowski Łukasz 11562 Sułów, pow. zamojski 11170
Sumelka Ewa 2936; red. 2936
Sumera Stanisław 10520

Sumliński Wojciech 11163
 Sumorok Aleksandra 3857, 5234
 Sumowski Marcin 2601, 5092; rec. 3651
 Šumskaâ Iryna 4184
 Supady Jerzy, red. 2838
 Superczyński Mateusz 411, 4585, 7858
 Supińska Jolanta 11367
 Suplicka Agnieszka 2994, 9557; rec. 9629; red. 2949
 Supplitt Valtin 7200
 Supranowicz Radosław 11567
 Supraśl, pow. białostocki 518, 1383, 2035, 3693, 4176, 4951, 5072, 5232, 6670, 6883, 7321, 7714, 9577
 Supron Mečyslaŭ 3949
 Supruniuk Anna 7003, 7761, 11164; oprac. 1443
 Supruniuk Mirosław A. 11164; oprac. 1443
 Supryn Maria 3998
 Suraż, pow. białostocki 6855
 Surdacki Marian 4586, 5134, 7186, 7859
 Surdyk-Fertsch Wiesława 1136–1141
 Surgailis Gintautas 2604, 10240; oprac. 86
 Surma Barbara 3061
 Surma Czesław, red. 3137 Surma Piotr, wyd. 8029
 Surma-Jończyk Elżbieta 6643, 8302
 Surman Jan 3100; rec. 8924
 Surminski Arno 5281
 Surowiecki Wawrzyniec 1020, 8092
 Surynt Izabela 5204, 5275, 5276; red. 5204
 Surzycka Jadwiga z Chałubińskich 4436
 Surzycka Joanna 11568
 Surzycki Andrzej 10886
 Surzyński Józef 6309
 Sus Iryna 8801
 Sus Monika 5204
 Susiec, pow. tomaszowski, woj. lubelskie 4093
 Suski Marian 8093
 Susz, pow. iławski 5092, 8375
 Suszczewicz Michał 7797
 Suszczyński Karol, red. 4068
 Suszka Bolesław 8867
 Suszkiewicz Katarzyna 3120
 Sutkowski Stefan, red. 4138
 Sutowicz Anna 4989, 6798, 7190
 Sutowski Sławomir 4832, 5341 Sutton John L. 7860
 Suwałki, woj. podlaskie 271, 469, 1339, 1437, 1628, 1780, 2035, 4502, 4834, 6707, 8884; gubernia 8884; powiat 4513;
 Suwalszczyzna 6855, 8884, 9385, 11000
 Sužiedėlis Saulius, rec. 2747, 9777
 Svâckij Svâtoslav 2821
 Švalûk Inna 9529
 Svarauskas Artūras, wyd. 9006
 Svarnik Ivan Ivanovič, tł. 1215
 Šved Vâčaslaŭ Vital'evič 2329, 4951
 Svět tajemných Baltů 2638
 Svingor Éva 6818
 Svoboda Emil 8261
 Švrļjuga Janko 973
 Swątek-Niewińska Dagmara, rec. 10085, 10192
 Swan Oscar E. 125

Swarzędz, pow. poznański 7708
 Swędrowski Michał 8802; oprac. 7004; red. 998, 999; wyd. 7004
 Swianiewicz Jan, rec. 783
 Swierdłowski, Ukraina; obwód 2824
 Swieżawski Aleksander 401
 Swieżawski Stefan 10886
 Swinarski Marian 6310
 Swiontek Brzezińska Maria 7638
 Switzer Anna, tł. 2737
 Śwjela Bogumił 10995
 Swojczany, pow. miechowski 6729
 Swojskość i obcość 6601
 Swoszowice zob. Kraków
 Syberia 227, 503, 534, 580, 925, 1025, 1177, 1513, 1515–1517, 1650, 1652, 1919, 2587, 2625, 2677, 2805, 2815, 2824, 3065, 3228, 3323, 4458, 4741, 5245, 5371, 5588, 5657, 6242, 6798, 7969, 7992, 8060, 8254, 8589, 8725, 8833, 8855, 8965, 8966, 9062, 9349, 9609, 9663, 9666, 9713, 9718, 9739, 9747, 9759, 9773, 9783, 9795, 9803, 9817, 9828, 9895, 10006, 10144, 10185, 10254, 10356, 10916, 11546, 11554; Wschodnia 2910, 8604; Zachodnia 2824, 7618, 8857, 9445
 Syberia w listach i dokumentach zesłańców 9062
 Sybir. Doświadczenia, pamięć 2815
 Sybir. Na nieludzkiej ziemi 9828
 Sybiracy. Dwunastu z Nawsia 5588
 Sych Dawid 6874
 Sychowicz Krzysztof 4951, 9286, 10671, 10689, 10821, 10985, 11213
 Sychta Bernard 5312
 Syców, pow. oleśnicki 10817
 Sycylia 5230, 7255
 Syczak Piotr 1170
 Sydney, Australia 1356
 Sygocki Witold 1
 Sygowski Paweł 4951, 5135
 Syguda Magdalena 2688, 8803; red. 2688
 Syguda Tadeusz 10241
 Syka Maciej 5083
 Sykała Anna 3094
 Sykulski Leszek 11569
 Sylwester Chęciński 4093
 Sylwetki członków TNS 467
 Sylwetki i wspomnienia 5589
 Sylwetki kobiet-żołnierzy 5590
 Symboly a mýty národov v stredoveku a včasnom novoveku 7187
 Synak Marcin 6064
 Synalewicz Balbina zob. Thon Elsa
 Synowiec Andrzej 2656, 11165
 Synowiec Helena 3357
 Sypczuk Piotr 2054; red. 2054
 Sypek Anna 3627
 Sypień Jacek 2003, 4587, 5199, 8804
 Sypko Barbara 1845; wyd. 10542
 Sypniewo zob. Poznań
 Sypniewski Tomasz 4847, 4886
 Syria 3168
 Syrnyk Jarosław 10587, 11166; rec. 2627
 Syroka Andrzej 4385
 Syrokomla Władysław 3280
 Syrwid Robert 11167
 Syrycki Stanisław 5529

Syrynia, pow. wodzisławski 6789
Sysik Tomasz 791, 2669
Syska Anna 3857, 9558
Syska Ewa 6310
Syska Katarzyna, tł. 11012
Syska Zbigniew 10689
Syska-Wieczorek Julia 6678
System transportowy Polski 11570
Sysyn Frank E. 2644
Syta Krzysztof 2142, 2676
Sytnik-Czetwertyński Janusz 5490
Sytuacja polskich uchodźców wojennych w Rumunii 10242
Sywula, szczyt w Gorgonach 8868
Sywula Michał 11168; rec. 4536
Szabaciuk Małgorzata 1070, 1264; przedm. 1070; red. 1070
Szabała-Chełmiński Rafał 9559
Szabelski Bolesław 4188, 6703
Szablewski Maciej 1462, 3415
Szablicka-iak Jolanta 2993, 3071; oprac. 3071; red. 3071
Szablowska Agnieszka, współpr. 11032
Szablowska-Zaremba Monika 2759, 3327; rec. 3513, 8429
Szabó Ádám 7861
Szack, Ukraina 9988
Szacki Antoni 11226
Szacki Jerzy 2830
Szacoń Anna, oprac. 1858; wyd. 1858
Szadek, pow. zduńskowolski 162, 2204, 3724, 3955, 6105, 6297, 7225, 8049, 8820, 8916, 9513, 9549, 9827, 11161; powiat 7453
Szadkowska Małgorzata 713
Szadok-Bratuń Aleksandra 4688
Szady Bogumił 1021, 2352, 2670; red. 333
Szafarczyk Wioletta, rec. 1202
Szafran Barbara 1759
Szafraniec Krystyna 11571
Szafranowski Jerzy, red. 6957
Szafrńska Alicja, oprac. 4626; wyd. 4626
Szafrńska Amelia, oprac. 7985; przedm. 7985, 8017
Szafrńska Ewa 3950
Szafrńska Małgorzata 2054, 3604, 9560
Szafrński Tadeusz, oprac. 7985; przedm. 7985
Szafrński Wojciech 7862
Szagun Dorota 5246
Szahidewicz Halina 11572
Szaj Patryk 2584
Szajda Marek 3006, 11169; rec. 10625
Szajewski Tomasz Piotr 6670
Szajna Jakub 9942
Szajna Michał 10243
Szajnert Danuta 11421
Szajt Jakub 4588, 5136, 7151
Szal Adam 6307, 11590
Szalacha-Jarmużek Joanna 10842
Szalkowski Andrzej 1618; red. 301
Szalowa, pow. gorlicki 3693
Szalagan Alicja 2803, 5777, 6022; red. 5777
Szalapak Anna 2686

Szałek Edmund 4274
Szałkowska-Łoś Jolanta 1522, 6845
Szałygin Jerzy 2052
Szałygin-Malewska Anna 6438
Szamburska Elżbieta 6798
Szamryk Konrad Kazimierz 2111, 3186; rec. 3299
Szancenbach Jan 3581
Szancer Jan Marcin 3668, 3668
Szaniawska Lucyna 2352, 2366, 2694
Szaniawski Jan Feliks 2670
Szaniawski Józef Kalasanty 2830
Szaniawski Konstanty Felicjan 2103
Szapocznikow Alina 3540
Szapołowska Grażyna 10990
Szapszał Seraja 889, 11249
Szaraniec Lech 6571
Szarańsk, Rosja 9046
Szarapka Anna 4119
Szarejko Piotr 5607
Szarejko Robert 4689
Szarek Jan 6798
Szarek Jarosław 1221, 10660, 10666, 10674; rec. 10381
Szarfenberg Ryszard 11367
Szarkowski Józef 5312
Szarlej zob. Piekary śląskie
Szarlip Anna 6864, 7638
Szarmach Marian 4102
Szarnowski Augustyn 6311
Szarota Piotr 3384
Szarota Tomasz, red. 244
Szarszewska Antonina 2672
Szarszewski Adam 2108, 2672, 3576, 6528; red. 2672, 2856; wyd. 2672, 7272
Szarytki 5147
Szarzyńska Krystyna 9829
Szarzyński Mikołaj Sęp 3276
Szatarski Mirosław 1267
Szatkowski Maciej 3318, 3378; red. 3318, 3378
Szatkowski Wojciech 10244
Szatrawski Krzysztof D. 4150; red. 4150
Szatyńska-Siemion Alicja, przedm. 7255; tł. 7255; wyd. 7255
Szawan Katarzyna 1022
Szawan Wawrzyniec 6312
Szawle, Litwa 8252
Szawłowski Bonifacy 9024
Szawłowski Ryszard 6041
Szaynok Bożena 4731, 11137
SzczaWińska Weronika 5270
SzczaWnica, pow. nowotarski 1039, 1950, 2505, 4263, 4608, 5118, 8090, 8155, 8175, 8699, 9981, 10095
SzczaWno Kościelne, pow. pŁocki 3870
SzczaWno-Zdrój, pow. wałbrzyski 10203, 11082
Szczebrzeszyn, pow. zamojski 9786
Szczech Adrian, wyd. 8025
Szczech Bernard, wyd. 7311
Szczech Krzysztof 6670
Szczech Tomasz 6927
Szczecin 1, 106, 202, 351, 429, 513, 960, 1080, 1192, 1257, 1264, 1267, 1340–1343, 1385, 1438, 1439, 1629–1633, 1781–

1787, 1845, 2045, 2046, 2052, 2106, 2206, 2347, 2661, 2725, 2750, 2888, 3001, 3048, 3098, 3126, 3309, 3315, 3415, 3449, 3452, 3518, 3773, 3797, 4057, 4071, 4096, 4306, 4428, 4731, 4747, 4872, 4899, 5094, 5248, 5281, 5421, 5438, 5459, 5620, 5828, 6730, 6731, 6733, 7034, 7115, 7121, 7151, 7810, 8673, 8827, 9067, 9920, 10403, 10446, 10566, 10684, 10689, 10773, 10796, 10839, 10896, 11094, 11139, 11174, 11228, 11273, 11282, 11350, 11351, 11378, 11395, 11399, 11454, 11573; Łasztownia 5122; Niebuszewo 10587; Nowe Miasto 6732; Podzamcze 1781; region 11048; rejencja 9131; Śródmieście 6732
Szczecin 3518
Szczecin, obywatele, samorząd 11573
Szczecina Grzegorz Kamil, rec. 10852
Szczecinek, woj. zachodniopomorskie 1505, 8649
Szczeciniak Wojciech 9830
Szczeciński Informator Archiwalny 351
Szczecińskie województwo 2703, 11107, 11139
Szczegliacka-Pawłowska Ewa 3345, 3366
Szczegóło Hieronim 4403
Szczekociny, pow. zawierciański 2688, 6734, 8278
Szczekociny w opowieściach mieszkańców 6734
Szczepan-Wojnarska Anna M. 3345, 4726, 8580
Szczepanek Anita 6639, 6844
Szczepaniak Andrzej 9266
Szczepaniak Daniel 5591
Szczepaniak Henryk 9831
Szczepaniak Jerzy 10521
Szczepaniak Józef 9936
Szczepaniak Maciej 9561
Szczepaniak Marek 8805, 9890; przedm. 9890; red. 1701; współpr. 9890
Szczepaniak Monika 8806
Szczepaniak Szczepan 3041
Szczepaniak-Kroll Agnieszka 2816
Szczepanik Andrzej 4788
Szczepanik Paweł 2610
Szczepanik Piotr 6818
Szczepanik Waław 8315, 8523
Szczepaniuk Bolesław 2233
Szczepaniuk Piotr 5137
Szczepankiewicz Jarosław, oprac. 2621
Szczepankiewicz-Battek Joanna 5138
Szczepankowice, pow. wrocławski 6817
Szczepanowscy, rodzina 5525
Szczepanowska Karolina 5203, 6674
Szczepanowski Stanisław 4432
Szczepańczyk Jan 10522
Szczepańska Jolanta 3903
Szczepańska-Lange Elżbieta 4138
Szczepański Dominik 4268
Szczepański Henryk 2755, 10245
Szczepański Jacek Emil 5700, 8807–8813, 9297
Szczepański Jakub 2620
Szczepański Jan 823
Szczepański Jan Józef 10523
Szczepański Janusz 2581, 2685, 6632, 9246; rec. 2751, 6632, 8974, 9079
Szczepański Jerzy 4589, 4777, 5592, 8254, 8814; przedm. 8087; red. 8087
Szczepański Łukasz 6875
Szczepański Maciej 10524
Szczepański Piotr 8683
Szczepański Sebastian 9286

Szczepański Seweryn 623, 2280, 5092, 7200; przedm. 7200; rec. 2638, 7134; red. 7200
Szczepański Stanisław, red. 11374
Szczepański Tomasz 2815, 4789; oprac. 5354; red. 5354
Szczepański Wojciech 5758
Szczepkowski Jan 4990
Szczepkowski Jan (1878–1964) 3699
Szczërba Adrianna 3095
Szczërba Jacek, współpr. 4039
Szczërbatko Kazimierz 6804
Szczërbiak Katarzyna 2530
Szczërbiak Sylwester 6811
Szczërbiicki Andrzej 436; red. 151
Szczërbiicki Tomasz 4590, 4888
Szczërbił Zbigniew 2663; red. 5630
Szczërbińska Bogusława 4591
Szczërbińska Felicjana 8513
Szczerski Andrzej 3669
Szczerski Krzysztof 4769
Szczerski Piotr 4065, 11360
Szczęśniak Jerzy, wyd. 9714
Szczęśniak Robert 10176
Szczęśniak Zbigniew 6481
Szczęsna Joanna 4947
Szczęsna Justyna 3367
Szczęsna Klara Ludwika zob. Klara Ludwika Szczęsna, bl.
Szczęsna Małgorzata 1538
Szczęsna-Remisz Barbara 6703
Szczęsłowicz Stanisław 9385
Szczęsny Bernard 6313
Szczęsny Robert, tł. 4712
Szczodrowski Edward 3705
Szczodrowski Jan 6314
Szczodrowski Romuald 5593
Szczot Monika 3168, 3242
Szczotka Józef 2495
Szczublewski Józef 8815
Szczuchniak Przemysław 10344
Szczucin, pow. dąbrowski 8011
Szczucki Lech 2830
Szczuczyn, pow. grajewski 4325, 4336, 4350; powiat 10985
Szczudłowski Witold, współpr. 4272
Szczuka, pow. brodnicki 7006
Szczukowski Ireneusz 7863; rec. 3291
Szczupak Adam 3485, 8816, 8817
Szczur Stanisław, wyd. 7055
Szczurek Piotr 11170
Szczurek Tadeusz 1557
Szczurowa, pow. brzeski, woj. małopolskie 6735; region 6735
Szczurowski Jacek 2444
Szczurowski Rafał 6002
Szczurowski Tymoteusz 7829
Szczutkowska Joanna 9121
Szczygielska Agnieszka 11384; red. 11384
Szczygielska Anastazja, oprac. 4626; wyd. 4626
Szczygielski Adam 4624
Szczygielski Kazimierz 2549

Szczygielski Krzysztof 4687
Szczygielski Wojciech 7864, 7865
Szczygieł Agnieszka 9389
Szczygieł Grażyna B. 4687, 9282
Szczygieł Rafał 11171
Szczygieł Ryszard 1023, 2661; rec. 6556; wyd. 10480
Szczygłowska Malwina, rec. 6339
Szczypa Grzegorz 3415
Szczypiorno zob. Kalisz
Szcypiorska Monika 10631
Szcypka Andrzej 11172, 11173
Szcypka Anna 6670
Szcypka Danuta 6178; oprac. 5314; red. 5314
Szcypka Władysław 2690
Szcypka-Marciniak Beata 6798
Szczyrk, pow. bielski, woj. śląskie 2506
Szczyrzyc, pow. limanowski 3852, 7699
Szczytniki zob. Wrocław
Szczytno, woj. warmińsko-mazurskie 1788, 2963, 3076, 10849, 11267; powiat 5625; region 1788; ziemia 10970
Szechlicka Joanna 3773
Szefer Adam 7866, 7867
Szejgic Magdalena 1772
Szejnert Małgorzata 1222, 11174
Szekspir Modrzejewskiej 4094
Szeląg Adam 3537, 4988
Szeląg Marcin 1503, 6192
Szeląg Martyna 2429
Szelągowska Grażyna 1797, 1834
Szelązek Adolf Piotr 4947, 5038, 5659, 8954
Szelązek Alicja Maria 6315
Szelenbaum Waclaw 6316
Szeleszczuk Damian 9282
Szelewa Dorota 11030
Szeliga Zdzisław 3521, 4683
Szembek Fryderyk 7322
Szembek Stanisław 5004
Szemieliński Łukasz, rec. 6950
Szemraj Roman 6317
Szendzielarz Ryszard 5139
Szendzielarz Zygmunt, pseud. Łupaszka 6318, 6319, 10660
Szenk Roman 5992
Szensztat – moje miejsce w Kościele 5140
Szepelak Władysław 5463
Szepietowo, pow. wysokomazowiecki 2904
Szeptycki Andrzej (1865–1944) 1024, 4706, 4904, 5039, 10120
Szeptycki Andrzej (ur. 1977) 1024
Szeptycki Atanazy (Antoni) 7490
Szeptycki Wałam 2644
Szeremietiew Romuald 4790
Szerle Jędrzej 500, 533
Szerle Marcin 2802, 6531
Szermański Jan 3096
Szerszeniewicz Gabriel 5640
Szersznik Leopold Jan 6320, 8379

Szerzyny, pow. tarnowski; gmina 8652
 Szeska Karolina 11138
 60 lat Studenckiego Koła Naukowego Geowiert 3097
 60 lat Wydawnictwa Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu 3486
 60 lat Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt 3098
 60 lat Wydziału Inżynierii Sanitarnej (środowiska) 3099
 65 lat Archiwum Państwowego w Zamościu 1354
 65 lat doświadczeń na Podlasiu 2904
 600 lat kontaktów polsko-tureckich 1829
 600 lat stosunków dyplomatycznych Polska-Turcja 2639
 670 lat historii, kultury i tradycji małej bobolickiej ojczyzny 6487
 Szetelnicki Waław W. 7190, 10674
 Szewc Mieczysław 10261
 Szewc Piotr 3222
 Szewc Stanisław Wojciech 6321
 Szewczak-Daniel Mariola 2581
 Szewczuk Dariusz 1070, 8818
 Szewczyk Andrzej, tł. 9013
 Szewczyk Danuta 6487
 Szewczyk Grażyna Barbara 3344, 4793, 6802
 Szewczyk Kamil, współpr. 10417
 Szewczyk Małgorzata Łucja zob. Małgorzata Łucja Szewczyk, bł.
 Szewczyk Marek 11375
 Szewczyk Maria, red. 3361; współpr. 9703
 Szewczyk Michał 5478
 Szewczyk Tadeusz 437
 Szewczyk Wilhelm 3344, 3523, 9889
 Szewczyk-Haake Katarzyna 3239, 3384
 Szewczyk-Prokurat Danuta 3652
 Sziling Jan, red. 9908, 10179; wyd. 9849
 Szkamruk Sylwia 10873
 Szkaradnik Katarzyna 823, 3371
 Szkaradowo, pow. rawicki 5048
Szkice Archiwalno-Historyczne 352
Szkice Legnickie 353
 Szkice z dziejów kościańskiej psychiatrii 2905
 Szkice z historii i współczesnego zarządzania aktywnością ruchową człowieka 4269
 Szklarek Sławomir 6605
 Szklarska Dorota, oprac. 415
 Szklarska Ewa 5328
 Szklarska Poręba, pow. jeleniogórski 4890; Dolna 2412; Jakuszyce 4890
 Szklarski Alfred 3497
 Szklener Artur 8205
 Szklennik Aleksander 8906
 Szkocja 3375, 6289, 7260, 9762
 Szkolnicka Joanna 4185
 Szkolnictwo i oświata w Galicji 3100
 Szkolnictwo w Łęczycy 3101
 Szkolnictwo wojskowe I Rzeczypospolitej 7868
 Szkoła Orłąt 1939
 Szkoła starsza niż miasto 3102
 Szkoło, szkoło, gdy cię wspomniam... 3103
 Szkoły naukowe i kierunki badań na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego 3104
 Szkonter Grażyna 1793
 Szkudlarek Zenon 4592
 Szkudlarska Małgorzata 1

Szkudliński Jan 9562; rec. 9938; tł. 7668, 10295
Szkudła, pow. pleszewski 6540
Szkurlat Anna 1969
Szkutnik Piotr 1234, 2184, 6105, 7869, 7870, 8819–8821; wyd. 8049
Szkutnik Tadeusz 6640
Szlachciuk Maciej 5086
Szlachetko Jakub H., red. 189, 5449
Szlachta Bogdan 2825, 3120, 4705, 8121, 8909
Szlachta Jacek 4684
Szlachta na śląsku 1745
Szlachta polska i jej dziedzictwo 2681
Szlachta Wojciech 3041
Szladowski Marek 6007
Szłaga Franciszek 4593
Szlakiem kościołów fundacji Krasińskich 3951
Szlakiem Narbutta 9832
Szłanta Piotr 4752, 8170, 8822, 8955
Szłanta Waław 2645
Szłaszyński Jarosław 4834, 6084, 8884, 9563
Szlązak Anna 3663; oprac. 1778; przedm. 3663; red. 1778, 3663
Szlązak Jarosław 2581
Szlechter Emil Henryk 6322
Szlegier Józef 6323
Szlendak K., rec. 11009
Szleszyński Bartłomiej 3346; polem. 8069
Szlezer Marek, tł. 4181
Szlezynger Piotr S. 4375
Szłęczak Karolina 2413
Szłufik Piotr, rec. 926, 2056, 3943, 4999; wyd. 2917
Szmajda Dominik, wyd. 9022
Szmajda Jarosław 3670
Szmeja Maria 2549
Szmerek Agnieszka 1313
Szmidecki, urzędnik wieluński 8111
Szmidtko Zenon 6802
Szmit Ewelina 2581
Szmit Krystian 9339
Szmit Mikołaj 2581
Szmit Zygmunt 6324
Szmit-Naud Elżbieta 2062
Szmula Juliusz 5497
Szmyd Gerard 3105
Szmyd Kazimierz 3100; przedm. 3100; red. 3100, 5569
Szmygin Bogusław 2017, 2032, 2045; przedm. 2045; red. 2045
Szmyt Andrzej 2920, 4690, 4690, 4844, 8254, 8678; przedm. 2920, 11386; red. 2920, 8581, 11385, 11386
Szmyt Marzena 6818, 6827, 6847
Sznajd Jan 3120
Sznajder Andrzej 1077, 11175; współpr. 10560
Sznajder Beata, przedm. 6644; red. 6644
Sznurkowski Przemysław, rec. 2956
Szocik Konrad 8922
Szocki Józef 11574; rec. 10017
Szokalski Wiktor Feliks 8866
Szolc Joanna 5594
Szolc Krzysztof 5594
Szolc-Rogoziński Stefan 8006

Szolginia Krzysztof, red. 6620
Szolginia Witold 6620
Szolginiowa Wanda 5499
Szołtysek Mikołaj 2553, 2679
Szołucha Marian, oprac. 5025; przedm. 5025
Szomko-Osełkowska Dorota 1623
Szonert-Binienda Maria 4728; red. 4728
Szopa Adrian, wyd. 9795
Szopa Grzegorz 8823
Szopa Iwona 4594
Szopa Piotr 10246, 10845
Szopińska Anna 3952
Szorc Alojzy 1029 ; wyd. 2570, 7342
Szordykowska Barbara 8824
Szostak Edward 9833
Szostak Piotr 5199
Szostak Wit 3371
Szostakowicz Bolesław 761, 1025
Szostek Andrzej, red. 5132
Szostek Konrad, współpr. 9683
Szostek Krzysztof 6639, 6848
Szostek Teresa 3368
Szot Adam 962, 5091, 10247; rec. 5736; red. 5043, 5091
Szot Zbigniew 3106
Szot-Radziszewska Elżbieta 3693
Szóstka Jarosław 11250
Szpadt Jan 9024
Szpak Ewelina 11137, 11176
Szpak Jacek 5141, 5142, 8793, 8953
Szpak Rafał 8678
Szpakowska Danuta, red. 2968
Szpakowska Magdalena 11452
Szpakowska Małgorzata 1659; wyd. 11047
Szpakowski Mirosław K. 11452; przedm. 11452; red. 11452
Szpanowski Piotr 1503
Szpara Ireneusz 4566; red. 4566
Szpendowska Joanna 7450
Szpetko Zofia 6171
Szpigiel Helena 6325
Szpilman Władysław 10145
Szpilowski Hilary 3754, 3870
Szplit Andrzej 4777
Szpociński Andrzej 11138
Szponder Artur 6386
Szpoper Dariusz 2663, 4791, 8121
Szporer Michael 5956
Szpręga Augustyn 3211
Szprotawa, pow. żagański 2124, 5529
Szprotawka, pow. żagański 6783
Szpunar Andrzej 6567
Szpunar Julian 9063
Szpytma Edward 9834
Szpytma Mateusz 10674
Szpytma Tomasz, oprac. 2339
Szrajber Rafał 6494
Szramkowska-Strugała Magdalena 3954

Szramowski Wojciech, współpr. 36, 369
Szrejter Artur 7188
Szreniawa, pow. poznański 6687
Sztaba Jadwiga 11575
Sztabiński Grzegorz 3642
Sztachelska Joanna 3369
Sztachelska Jolanta 3241, 3346, 3360, 8680, 8825, 8826
Sztafeta. Eugeniusz Kwiatkowski i Centralny Okręg Przemysłowy 4595
Sztama Paweł, rec. 10194, 10423
Sztamborska Monika 2921, 5156
Sztambuch Cypriana Dunin-Wąsowicza 5595
Sztandera Grzegorz 1271, 5143
Sztangret Lesław, red. 1921
Sztankóné Stryjniak Elżbieta, rec. 3161
Sztark Barbara, tł. 3695
Sztark Marek, red. 3695
Szternberg Lew 7969
Sztern Izrael 3380
Sztokfisz Marta 5868
Sztokholm 7898
Sztompka Lucyna 3101; red. 3101
Sztompke Paweł 3520
Sztop-Rutkowska Katarzyna 2430
Sztorc Mariola 3625
Sztuczka Anna 4186
Sztuk Dariusz, red. 4955
Sztuka w kręgu krakowskich dominikanów 3671
Sztukiwec', Ukraina 2532
Szturc Włodzimierz 4083
Sztutowo, pow. nowodworski, woj. pomorskie 10344; gmina 10738; obóz Stutthof 1492, 2671, 4696, 6313, 9763, 9939, 9991, 10043, 10044, 10090, 10624, 10733, 10984, 11120
Sztwiernia Jan 5314
Szyber Agata 2238, 6639; red. 6639
Szyber Radosław 5217
Szychmiller Ryszard 11391
Sztynort, pow. węgorzewski 6736; region 6736
Szyrmer Ludwik 8218
Szuba Sławomir 6799
Szubański Rajmund 9835, 10248
Szubarczyk Marcin 5596
Szubert Barbara 11040
Szubert Jan 8302
Szubert Rafał 2916
Szubert Tomasz 4752
Szubieniczna Góra zob. Leśna
Szubińska Bożena 11384; red. 11384
Szubiński Eryk 2554, 7871, 7872
Szubryt Tomasz 4832
Szubska-Biedroń Elżbieta 10249
Szubtarska Beata 6234, 10301; przedm. 10301; red. 10301; wyd. 9810
Szubzda Józef 5515
Szuchta Robert 1076, 2756, 11120
Szujcki Andrzej Jerzy 10525
Szujski Józef 897, 2656, 4752
Szukalski Stanisław 3543, 9326
Szukała Maciej 1257, 8827

Szukała Mirosław 1026
Szul Teresa 3071
Szulakiewicz Władysława 2656, 2921, 2922, 3107, 3108, 3426; przedm. 2922; rec. 2766, 8029; red. 2921, 2922
Szulborski Krzysztof D. 5268
Szulc Dominik, rec. 7112
Szulc Jolanta 3497
Szulc Kazimierz 6751
Szulc Paweł 6675, 11139, 11177
Szulc Tadeusz 6606, 6798
Szulczewski Adam 4531
Szüli Attila, rec. 5699
Szulmiński Stanisław 5604
Szultka Zygmunt 2106, 2590, 3109, 4946, 7873, 8828; oprac. 4986; rec. 2520, 4658
Szum Ernest 8829
Szuman Henryk Antoni 3427
Szuman Stefan 6326, 10274
Szuman-Gorczyca Małgorzata 3627
Szumiejko Eugeniusz 10666
Szumilas Dorota, przedm. 7874; rec. 4075
Szumilas Mirosława 7874
Szumił Halina Irena 5144
Szumiło Magdalena 6661
Szumiło Mirosław 1234, 6661, 11178; przedm. 10687; red. 10687
Szumińska Angelika 739
Szumowska-Chrabini Monika 1505
Szumowski Jakub, rec. 10979
Szumska Barbara, wyd. 9688
Szumski Jakub 582, 2669; rec. 5845; red. 2669
Szumski Jan 2845
Szumski Jerzy 1280
Szuniewicz Andrzej 6670
Szura Janusz 2652
Szura Stanisław 4872
Szurawski Marek 1723
Szurek Agnieszka, tł. 1148
Szurmiak-Bogucka Aleksandra 2449
Szurowa Bogumiła 4596
Szurowska Edyta 2672
Szurpiły, pow. suwalski 6855
Szustek Anna 972
Szuster Gabriel 568, 696, 2103, 6153
Szuster Katarzyna, tł. 1887
Szuszkiewicz Antoni 2690
Szuszkiewicz-Górszczyk Wanda 10258
Szwab Natalia 4128
Szwabowicz Magda Sara 3295, 6349
Szwaciński Tomasz 2648, 7875; rec. 7351
Szwagrzyk Krzysztof 4696
Szwajca Jan 6327
Szwajcaria 1922, 5252, 5276, 8113, 8337, 9168, 10097, 11291
Szwajdler Franciszek 11159
Szwankowski Jerzy 6591; przedm. 6591; red. 6591
Szwarc Andrzej 2657; rec. 8356, 8929
Szwarc Guina 2759
Szwarc Katarzyna 8354
Szwarcowie, rodzina 5525

Szwast Ryszard 6558
Szwecja 1479, 2644, 2681, 2772, 2802, 2938, 5252, 6041, 6534, 7274, 7342, 7354, 7355, 7477, 7539, 7571, 7668, 7685, 7796, 7888, 9201, 9546, 9938, 10810, 11297
Szwed Robert W. 401, 6328
Szwed Ryszard 401, 6329
Szweda Adam 560, 2670; red. 6900; wyd. 6900
Szweda Konrad 5162
Szweda Piotr 5145
Szwedek-Kwiecińska Zuzanna 5164
Szwedo Bogusław 5597
Szwedowska Joanna, współpr. 10486
Szwegler Grzegorz, tł. 1863–1867
Szybiak Irena 2993, 8164
Szybisty Tomasz 3671, 3672
Szybkowski Sobiesław 2215, 2658, 2664, 2670, 4730, 5659; oprac. 1288; wyd. 6900
Szybowicz Eliza 10851
Szybowska Elżbieta 5778, 6207
Szybowska Urszula 7876
Szyc Sylwia 10687, 11179
Szychowska-Krąpiec Elżbieta 4164
Szydelski Szczepan 6330
Szydłowiec, woj. mazowieckie 1790, 2671
Szydłowska Joanna 1027
Szydłowska Mariola 4044
Szydłowski Andrzej 4624
Szydłowski Franciszek 6331
Szydłowski Jan 4624
Szydłowski Konrad, wyd. 11386
Szydłowski Marcin 6827, 6876
Szydłowski Marek 4624
Szydłów, pow. staszowski 1180
Szyfr Lebensteina 1940
Szygulski Tomasz 1083
Szyjka Marcin, red. 279
Szyjkowski Marian 8343
Szykuła Bogdan, red. 6491; wyd. 9662
Szykuła Krystyna 1849
Szykuła-Żygawska Agnieszka 97, 3673, 3953, 7877
Szylak Mariusz 4130
Szylar Anna 1306, 1436, 4454, 7878, 7879, 8954
Szyłko-Skoczny Małgorzata 11367
Szyller Sławomir 3469
Szyller Stefan 3777
Szyllerowa Hanna, tł. 6277
Szyło Jerzy, red. 1977
Szyma Marcin 2937, 3852, 4990; przedm. 3671; red. 3671
Szymaniak Karolina, tł. 9670; wyd. 9670
Szymaniak Marek 10821; rec. 10989
Szymaniak Paulina 10311
Szymaniec Piotr 499
Szymaniuk Roman, red. 2568
Szymanowicz Adam 9564
Szymanowicz Maria 4119
Szymanowska Stanisława 4121
Szymanowski Dariusz 9565, 10228; red. 10269
Szymanowski Karol 4128

Szymanowski Michał Korwin 7597
Szymanowski Teodor 5651
Szymański, rodzina 5599
Szymańska Agnieszka, tł. 1857
Szymańska Elżbieta 1679; oprac. 1679
Szymańska Halina Maria 6332
Szymańska Izabela 7880
Szymańska Kamila 667, 3451, 3487, 7450, 7797; przedm. 7797; red. 4555, 7797
Szymańska Katarzyna 5164
Szymańska Magda, wyd. 10489
Szymańska Magdalena 3954
Szymańska Marta 2429
Szymańska-Jasińska Małgorzata, tł. 6521
Szymańska-Piętka Magdalena, tł. 2561
Szymański Adam 2639
Szymański Andrzej 2663, 5239, 5598, 7881; tł. 2606
Szymański Antoni 4941, 9377
Szymański Bronisław 11295
Szymański Edward 5286
Szymański Grzegorz 5599
Szymański Jarosław, rec. 7117
Szymański Jerzy Feliks 8094
Szymański Józef 1036, 5038, 6049, 6352, 8830
Szymański Józef (1931–2011) 5476
Szymański Karol 4009; rec. 7254
Szymański Łukasz 4792
Szymański Michał, oprac. 10386; przedm. 10386; red. 10386; wyd. 10386
Szymański Paweł 6855
Szymański Paweł (ur. 1954) 4128
Szymański Piotr A. 11452
Szymański Roman 2690
Szymański Sebastian, tł. 2591, 10083
Szymański Stanisław Kostka 10250
Szymański Wojciech 3623, 3857, 7007, 8673
Szyborska Wisława 3324, 3370, 3395
Szyborski Tomasz 11180
Szyborski Waclaw 6333
Szyborski Wiktor 7039, 7189, 7882, 7883; red. 303
Szyborski Wincenty 5636
Szymczak Alicja 755
Szymczak Damian 4752, 6245, 6678; przedm. 8953; red. 8953; wyd. 8042, 9063
Szymczak Jan 1028, 2657, 3955, 6131
Szymczak Małgorzata 1092, 1104
Szymczak Mieczysław 3207
Szymczak Robert 11181
Szymczak Zbysław 10251, 10252
Szymczakowa Alicja 2657
Szymczuk Eugenia, tł. 1361
Szymczycha Kazimierz, red. 5528
Szymczyk Dariusz 10253
Szymczyk Józef 5537
Szymczyk Maciej 4597, 6579; red. 300
Szymczyk-Golan Monika 99
Szymczyna Arkadiusz 10254
Szymeczek Józef 2700, 2706, 4793, 6744
Szymendera Stanisław Bolesław 6334

Szymkiewicz Michał 3240
 Szymkowska-Bartyzel Jolanta 4095, 5247
 Szymocha Marek 3793
 Szymoniak Marcin 2079
 Szymoniczek Joanna 772, 2705
 Szymonik Michał, tł. 1713, 1728
 Szymonowicz Szymon 7750
 Szymor-Rólczak Marta 3229
 Szymura Błażej 5490
 Szyndler Bartłomiej 401
 Szyndler Magdalena, przedm. 2488; red. 2488
 Szynglarski Ignacy 5286
 Szynekiewicz Adam 7063
 Szynekiewicz Ewa 2352
 Szynekiewicz Łukasz 4872
 Szyprowski Bartłomiej 10255, 11182
 Szypulski Paweł 1941
 Szyrocki Marian 3344
 Szyryński Wiktor 10586
 Szystowski Franciszek 9836
 Szyszka Bogdan, rec. 10664
 Szyszka Janusz 2670
 Szyszka Katarzyna 2488
 Szyszko Joanna 3422, 8673
 Szyszko-Bohusz Adolf 9147, 9345, 9932
 Szyszkowska Maria 2839
 Szyszkowski Marcin 7926
 Szyszkowski Waław 5654
 Szyszków, pow. oleski 6737
 Szyttler Jan 8095

Ściborowski Władysław 8699
 Ściegienna Małgorzata 6029
 Ścieżkami pisarzy 3371
 Ściskała Dominik 5286
 Ścisło Mariusz 2017
 Ścisłowicz Kamila, tł. 6684
 Śladami Henryka Pobożnego i księżnej Anny 7190
 Śladami przeszłości 1 1150, 1151
 Śladami zbrodni 11183
 Śladkowski Wiesław 2640
 Ślady kontrapunktu 4096
 Śląsk 1, 41, 42, 122, 320, 354, 381, 541, 567, 667, 688, 812, 919–921, 931, 995, 1007, 1022, 1044, 1070, 1080, 1231, 1351, 1385, 1399, 1469, 1557, 1669, 1745, 1840, 1841, 1846, 1942, 1975, 2142, 2201, 2249, 2267, 2339, 2341, 2350, 2352, 2359, 2442, 2447, 2449, 2452, 2488, 2496, 2610, 2650, 2656, 2662, 2663, 2669, 2687, 2688, 2694, 2706, 2828, 2869, 2953, 3006, 3168, 3186, 3207, 3212, 3222, 3344, 3449, 3497, 3584, 3632, 3687, 3690, 3723, 3731, 3773, 3774, 3796, 3944, 4095, 4170, 4171, 4187, 4188, 4385, 4424, 4462, 4467, 4555, 4607, 4752, 4793, 4844, 4847, 4868, 4871, 4904, 4955, 4988, 4989, 5034, 5061, 5101, 5142, 5178, 5204, 5205, 5221, 5222, 5233, 5234, 5237, 5266, 5269, 5272–5274, 5326, 5352, 5412, 5462, 5468, 5537, 5622, 5829, 6049, 6429, 6615, 6672, 6708, 6738, 6739, 6740–6743, 6909, 6918, 6944, 6948, 6949, 6986, 7014, 7047, 7103, 7114, 7115, 7117, 7151, 7221, 7334, 7450, 7711, 7797, 7946, 8276, 8315, 8390, 8435, 8577, 8586, 9199, 9352, 9366, 9367, 9539, 9673, 9853, 10358, 10406, 10678, 10695, 10725, 10794, 10835, 10859, 11098, 11108, 11109, 11138, 11151, 11198, 11300, 11526; Austriacki 4538; Cieszyński 1008, 1690, 2431, 2967, 3641, 4752, 4804, 6744, 6745, 7966, 8139, 8176, 8315, 9087, 9211; Dolny 962, 1507, 1871, 2052, 2054, 2423, 2465, 2662, 2687, 2694, 2705, 3173, 3344, 3371, 3451, 4032, 4119, 4188, 4246, 4257, 4389, 4455, 4731, 4989, 6534, 6746, 6822, 6824, 6880, 6954, 8090, 9713, 9869, 10057, 10492, 10657, 10658, 10738, 10826, 10855, 10994, 11086, 11139, 11207, 11434, 11478, 11546, 11574; Gómy 112,

169, 482, 624, 933, 962, 968, 1077, 1926, 2033, 2052, 2530, 2619, 2664, 2694, 2700, 2706, 2967, 3249, 3402, 3427, 3563, 3729, 3757, 4055, 4187, 4191, 4556, 4601, 4687, 5077, 5145, 5216, 5233, 5258, 5291, 5497, 5837, 6296, 6549, 6681, 6747, 7098, 8238, 8315, 8323, 8331, 8395, 8408, 8498, 8499, 8634, 8746, 8761, 8787, 8885, 8953, 9066, 9211, 9266, 9286, 9537, 9568, 9578, 9587, 9787, 10018, 10175, 10268, 10270, 10288, 10449, 10472, 10545, 10574, 10596–10598, 10657, 10681, 10738, 10808, 10912, 10978, 11071, 11118, 11137, 11143, 11150, 11156, 11172, 11173, 11229; Opolski 648, 1597, 2431, 2663, 3775, 4187, 5101, 5272, 6330, 10268, 10738, 10741, 11005, 11137, 11250, 11276, 11287, 11482

Śląsk był i będzie polski 482

Śląsk Cieszyński w latach 1945–2015. 6744

Śląsk Cieszyński w latach 1918–1945. 6744

Śląsk Edmunda Jana Osmańczyka 4793

Śląska Nizina 7113

Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka 354

Śląskie i górnośląskie pomniki prawa na dawnych pocztówkach 1942

Śląskie organy 4187

Śląskie województwo 2032, 2517, 2669, 4847, 9266, 9336, 9509, 9558, 10677, 10679, 11321

Ślązak Ewelina, rec. 10899

Śledzik-Kamiński Rafał 4294

Śledziński Kacper 10294

Śledziński Krzysztof 2967

Śledź a sprawa polska 5248

Śledź Katarzyna 3269

Ślemień, pow. żywiecki 1634

Ślepowroński Tomasz 960

Ślesin, pow. nakielski 6677; region 6677

Śleszyński Przemysław 3514, 3528

Śleszyński Wojciech 1223, 9426, 9566, 9567, 10256; rec. red. 9426; wyd. 9030

Śleziak Katarzyna 2662, 4454

Śleziak Marta 124, 3171

Śleziński Krzysztof 8922

Śleźnik Anna 4969

Ślęczka Ryszard 2993, 3054, 3110, 3426, 5970, 8719; red. 2993

Ślęk-Półcwiartek Maria 3956, 5600

Ślęzak Jolanta, współpr. 10362

Ślęza (Sobótka), wzniesienie na Przedgórzu Sudeckim 987, 3612, 6960

Śliczyńska Joanna Elżbieta 591, 626, 662, 6990, 7191–7193

Ślipiec Jeremiasz 8650, 8650

Śliwa Alojzy 6335

Śliwa Dorota 5877

Śliwa Ewa, red. 6790

Śliwa Joachim 8831

Śliwa Maciej 7884

Śliwa Michał 2690, 11584

Śliwa Paulina 3957

Śliwa Paweł 6687

Śliwa Tadeusz 5920, 7885; wyd. 8106; red.

Śliwak Katarzyna 9568, 10257, 10258

Śliwczyński Waldemar, współpr. 6799

Śliwczyński Włodzimierz 2063

Śliwerski Bogusław 2993

Śliwice, pow. tucholski 5629

Śliwińska Katarzyna 5204

Śliwińska Kola, red. 3683

Śliwiński Błażej 2672, 6528, 7194, 7195

Śliwiński Eugeniusz 3488, 4698, 8832, 9569

Śliwiński Feliks 5667

Śliwiński Józef Piotr 7196, 7197

Śliwiński Leszek 977
 Śliwiński Marian 3280
 Śliwiński Wojciech 1485
 Śliwka Karol 5286
 Śliwniki, pow. zgierski 4511
 Śliwok Józef 3497
 Śliwowska Wiktoria 2815, 8254, 8833; oprac. 5595; przedm. 8097, 8254; red. 8254; wyd. 9792
 Ślizińska Milada 1754
 Ślizewski Grzegorz 6273, 10259
 Ślósarska Aleksandra 2759; rec. 3298
 Ślusarczyk Dawid 4188
 Ślusarczyk Janusz M. 8834, 9296
 Ślusarczyk Wojciech 727; red. 4385
 Ślusarek Krzysztof 4441, 8793; przedm. 8793; red. 1244, 8793
 Ślusarek Robert, przedm. 1759
 Ślusarska Katarzyna 6837
 Ślusarska Magdalena 3229, 3345, 3358, 7657, 7658; red. 3345
 Śmiałek Małgorzata 4598
 Śmiałkowski Henryk 10706
 Śmiałowski Piotr, współpr.
 Śmiechowski Karol 3427
 Śmiechowski Krzysztof 8835
 Śmieja Florian 2803
 Śmielecki Wojciech 9890
 Śmiełowska Anna 2644
 Śmierzchalski-Wachocz Dariusz 11184
 Śmieszkiewicz-Skwarska Alicja 6880
 Śmietana Stanisław 5146
 Śmietanka-Kruszelnicki Ryszard 10689
 Śmigiel, pow. kościański 4639
 Śmigiel Kazimierz 6496
 Śmigielski Bogdan 1943; wyd. 8077
 Śmigielski Piotr 2670
 Śmigielski Wojciech 5601
 Śmiłowice, pow. proszowicki 2429
 Śmiłowski Janusz 10637
 Śniadecka Ludwika 3318
 Śniadecki Jan 2840, 2993, 3345
 Śniegocki Rafał, red. 4480
 Śniegulska-Gomuła Magdalena 1564, 3625
 Śnieżko Aleksander 5942
 Śnieżko Anna 5147
 Śnieżko Dariusz 3287
 Śnieżko Grzegorz 1625
 Śnieżyńska-Stolot Ewa 8618
 Śpica Paweł 3054; oprac. 3054
 Śpiewki góralskie 2524
 Śrama Michał 1181
 Średniawa Bronisław Edward 6336
Średniowiecze Polskie i Powszechnie 355
 Średniowieczna studnia klasztoru Bernardynów w Jaworze 7198
 Średniowieczne cmentarzysko w Czarnej Wielkiej 7199
 Średziński Paweł 11185
 Śrem, woj. wielkopolskie 356, 3041, 4628, 6135, 6748, 8193, 8513, 9379; powiat 3041
Śremski Notatnik Historyczny 356
 Śreniowski Józef 11067; rec. 10332

Środa Magdalena 2881; przedm. 2881; red. 2881
Środa Śląska, woj. dolnośląskie 433
Środa Wielkopolska, woj. wielkopolskie 2267, 4637, 4642
Śródziemne Morze 4395, 5775, 9985
Świadectwa obecności 2818
Świadkowie dziejów 9837
Świadomość i kultura historyczna 824
Świat 8399
Świat bliski i świat daleki w staropolskich przestrzeniach 7886
Światłowski Marek 1224
Światowid 357
Światy oświeconych i romantycznych 3372
Świąder Janusz 5854
Świątecka Grażyna 5190
Świątek Adam 2656, 5602, 8836, 9570; red. 197
Świątek Agnieszka 3345
Świątek Karol 6337
Świątek Krzysztof 4453
Świątkowska Agata 4599, 7887
Świątkowska Elżbieta 6380
Świątkowska Wanda 4083; red. 4083
Świątkowski Piotr 10619
Świątnik Władysław 6338
Świca Marek 5763
Świda Andrzej 10526
Świder, prawy dopływ Wisły 6566
Świder Leszek 3958
Świder Małgorzata 10738, 11186
Świdarska Jagna 3168
Świdarska-Włodarczyk Urszula 825
Świdarski Grzegorz 4889
Świdnica, pow. zielonogórski 3807
Świdnica, woj. dolnośląskie 310, 470, 1863, 1866, 2124, 2541, 3222, 3492, 4118, 4498, 6968, 10831; księstwo 6960; powiat 1865, 2541
Świdrygiełło Bolesław, wielki książę litewski 930
Świdwie, jez. w pow. polickim 6839, 6842
Świdwin, woj. zachodniopomorskie 4318
Świdzińska Kamila 11187
Świdziński Konstanty 4777
Świdziński Wojciech 9571
Świeboda Wojciech, oprac. 1421
Świebodzice, pow. świdnicki, woj. dolnośląskie 1944, 2714, 4427
Świebodzice minionej epoki 1944
Świebodzin, woj. lubuskie 5357
Świechowski Zygmunt 3654; oprac. 5706
Świecie, woj. kujawsko-pomorskie 3941; region 7227
Świecie nad Osą, pow. grudziądzki 7071
Świecka Wysoczyzna 6838
Świeczkowski Władysław Maria 4600
Świejkowska Izabela z Dunin-Karwickich 7794
Świejkowski Leonard Marian 7794
Świerad Czesław 3490
Świerc Róża 5101
Świerczek Marek 9572; rec. 9410
Świerczewska Monika 1539
Świerczyńska Dobrosława 5777; red. 47

Świerczyńska Małgorzata 3111
 Świerczyński Andrzej 9024
 Świerczyński Bernard Konrad, pseud. Kondek 9838
 Świerk Paulina red. 5667
 Świerkosz Jerzy 9839
 Świerkosz Krystyna 3373, 5227
 Świerzy Waldemar 1883, 3680
 Świerżewski Roman, przedm. 8855; red. 2528, 8855
 Święcany, pow. jasielski 1485
 Święch Andrzej W. 826
 Święch Daniel 6670
 Święch Hermina 613, 5603
 Święch Jan 1485, 1503, 2656, 2686, 9872
 Święch Jerzy 3284, 3287, 3395
 Święci z KUL-u 5604
 Święcich Karolina 9573; wyd. 9040
 Święcicka Danuta Agnieszka 1029
 Święcicki Heliodor 6339
 Święcicki Józef Maria 3527
 Święcicki Klaudiusz 4752, 10972
 Święciechowa, pow. leszczyński 2258, 7895
 Święcka Ewa 2035, 2052
 Święćkowska Teresa 3451
 Święs Wojciech 6744
 Święta Góra, wzgórze w pobliżu Gostynia 9996
 Święta Katarzyna, pow. kielecki 5176
 Święta pamięć narodu polskiego 5743
 Święta Siekierka zob. Mamonowo
 Świętajno, pow. olecki 10414
 Świętajno, pow. szczycieński 5210
 Święto Róży 5249
 Świętochłowice, woj. śląskie 311, 1945, 2031, 3885; Bykownia 4594
 Świętochłowickie pocztówki 1945
 Świętochna, księżniczka pomorska 2610
 Świętochowska Emilia 11213
 Świętochowska Kaja 4601
 Świętochowski Aleksander 8680
 Świętokrzyskie 171, 1058, 1173, 2303, 2364, 2677, 3062, 3166, 3178, 3182, 3331, 3707, 3887, 4438, 7039, 9054, 9873, 9877, 10689, 10771, 11297, 11371
 Świętokrzyskie Góry 9335
 Świętokrzyskie *Studia Archiwalno-Historyczne* 358
 Świętokrzyskie Towarzystwo Regionalne 472
 Świętokrzyskie województwo 2051, 11447, 11503
 Świętoniowski Michał 7888
 Świętosław z Wojcieszyna 2661
 Świętosławska Agnieszka 3674
 Świętowit, bóstwo Rugian (Ranów) 2610
 Święty Antoni Supraski 5148
 Święty Jan Paweł II – pierwszy doktor honoris causa Uniwersytetu Rzeszowskiego 5918
 Święty Krzyż zob. Łysa Góra Święty Łazarz zob. Poznań
 Świna, cieśnina Morza Bałtyckiego między Wolinem a Uznam 6749
 Świniary, pow. buski 1208
 Świnoujście, woj. zachodniopomorskie 1635, 3833, 4899, 6749, 11439
 Świnoujście – Swinemünde 6749
 Świontek Sławomir 5589
 Świrkowicz Włodzimierz Jacek 6637

Świrscy, ród 2186
 Świrski Czesław 5287
 Świrski Janusz Bolesławowicz 7532
 Świrszczyńska Anna 4102
 Świrz, Ukraina 8013
 Świstowski Franciszek 10260, 11576
 Świt 8628
 Świtalska Barbara, przedm. 2429; red. 2429
 Świtalska Halina, red. 1977
 Świtalski Kazimierz 9020, 9166
 Świtała-Cheda Mirosława 3197
 Świtek Gabriela 3309

Tabaczyńska Eleonora 6340, 6341
 Tabaczyński Stanisław 79, 748, 780, 2832
 Tabaka Anna 3959
 Tabaka Arkadiusz 4349, 6846
 Tabakiernik Marta, red. 1832
 Tabasz Władysław 2437; red. 3029
 Tabencki Jan, red. 3125
 Tabiasz Bogdan Andrzej 4187
 Tabin Zofia 6307
 Tabkowski Sławomir J. 3489, 10527
 Tablice szkolne – historia 1152
 Tabor, lewy dopływ Wisłoka 2652
 Tabor Dariusz 3852
 Tabor Marek 11577
 Taborska Małgorzata 1724
 Taciak Piotr 4847
 Tacka Ewa 7450
 Taczak Stanisław 924
 Tądanie, Ukraina 5203
 Tądancier Fryderyk 3857, 3972
 Tądusiewicz Hanna 1427, 2855, 5499, 5707, 6404; przedm. 3457
 Tądus Kątor (1915–1990) 4097
 Tądus Pawlikowski i jego teatr 1739
 Tądrazak-Mązurek Małgorzata 5815
 Tądłowski Piotr 2661, 2681
 Tądrowa-Âkovleva Tat'ána 2644
 Tądchert Andrzej 4602, 4603
 Tądchman Andrzej 4363
 Tądchman Jan 2032, 2064
 Tądduś Antoni 6364
 Tądemnica grobu Mikołaja Kopernika 5987
 Tądemnice bazyliki jasnogórskiej 3960
 Tądemnice szczuczynskich krypt 4350
 Tądjer Cezary J. 2874
 Tądjne nauczanie Polek w KL Ravensbrück 1789
 Tądjne nauczanie w latach drugiej wojny światowej 9840
 Tądjny Detektyw 3296, 9023
 Tąd było. 70 lat lektoratów języków obcych 3112
 Tądaga Maciej 2415
 Tądaga Wojciech 2398
 Tądalar Emanuel 5605
 Tądalczyk Andrzej 6342

Talarczyk Stanisław 6342
Talarczyk-Gubała Monika 4093, 5914, 11139
Talarek Kazimierz, rec. 5172
Tales, myths and legends of ancient Prussia 7200
Talewicz-Kwiatkowska Joanna 2703
Tałasiewicz Marek 4684; red. 4684
Tałuć Katarzyna 3357, 5285, 9574
Tam za górą jest granica 4890
Tamil in Warsaw 3113
Tamkun Maciej 7201
Tanaś Sławoj 2671
Tandecki Janusz 80, 2104, 2142, 2643, 2661, 2670, 2676, 2846, 7202; przedm. 2104; rec. 6907, 6926, 7095; red. 179, 2104, 4891
Tanew, prawy dopływ Sanu 8799
Tanikowski Artur 8955; red. 1833
Tannenberg zob. Grunwald
Tannenberg zob. Stębark
Tanowo, pow. policki 6840
Tanty Mieczysław 6343, 6344
Tański Maciej 1242
Taper-Korzeniowska Cecylia 10171
Taradaj Paulina 1590, 1591, 2228, 2229
Taranczewski Waclaw 2041
Taranek Olga 3333
Taranienko Zbigniew 4098
Taranowski Andrzej 7514
Tarapata Ewa 1404
Taras Anatolij Efimovič Taras âroslav 2734
Taras Halina 2880; przedm. 2880; red. 2880
Taras Raymond, rec. 4812
Tarasewicz Barbara 3961
Tarasiewicz Joanna 2757
Tarasiewicz Kordian 6345
Tarasiewicz, rodzina 2757
Tarasiuk Agnieszka 1816; przedm. 1808
Tarasiuk Dariusz 6661; red. 6661
Tarasiuk Romualda 1180
Taraszkiewicz Jacek 3054, ; red. 791
Taraszkiewicz Leon 10992
Tarczyński Jan 10174; przedm. 1858, 5287, 10174; red. 1899, 5287, 10174
Tarczyński Marek 9423
Tarczyński Władysław 8837, 8837
Targońska Beata 11384
Targońska Edyta 1234
Targoński Piotr 7890
Targosz Karolina 7891
Targoszyce, pow. legnicki 4936
Targowica, Ukraina 2648, 5275; konfederacja 7838, 7906
Targowski Michał 4131; red. 4131, 5659
Targowski Piotr 3793
Targowski Szczepan 9024
Tarka Krzysztof 5521, 11188, 11189, 11297
Tarka Sylwia 2444
Tarkowska Aleksandra 6530
Tarkowska Barbara 5606
Tarkowski Jerzy 10528

Tarkowski Mikołaj 2663, 9575
Tarkowski Paweł 2934, 4385, 5607, 6479, 11190
Tarkowski Radosław 7892
Tarliński Piotr 4187; red. 4187
Tarlów, pow. opatowski 8461
Tarnawski Piotr 1626
Tarnawski Roman 2434
Tarnawski Władysław 10529
Tarnica, szczyt w Bieszczadach 6793
Tarniowy Józef 4822
Tarnobrzeg, woj. podkarpackie 359, 471, 1056, 1507, 1636, 1637, 1791, 3490, 4570, 4582, 5339, 5597, 5608, 6415, 6831, 8307, 8535, 8679, 9484, 9841, 10261, 10621; Dzików 174, 1638, 1791, 3490, 4582, 9456; Machów 4582, 4808, 6750; Miechocin 4582, 7879, 11563; Ocice 4581; powiat 4808, 8535, 9456, 10261; region 4885, 9841; Wielowieś 4582; Zakrzów 4582
Tarnobrzescy katyńscy 5608
Tarnobrzaska książka 3490
Tarnobrzesci wrzesień 1939 9841
Tarnobrzescie Zeszyty Historyczne 359, 471
Tarnobrzeżanie w KL Auschwitz i innych obozach niemieckich 10261
Tarnogród, pow. biłgorajski 2712; konfederacja 2648
Tarnopol, Ukraina 8019, 8104, 9011
Tarnopolskie województwo 10048
Tarnowice Stare zob. Tarnowskie Góry
Tarnowo Podgórne, pow. poznański 6751; gmina 6751
Tarnowscy, rodzina 1638, 1791, 5339
Tarnowska Anna 8838, 9576
Tarnowska Magdalena 3675
Tarnowska Maria 8096
Tarnowska Waleria 3372
Tarnowski Adam 4727, 9909
Tarnowski Jan Amor 7451, 7617
Tarnowski Jan Feliks 6672
Tarnowski Jan Zdzisław 9456
Tarnowski Jerzy, oprac. 4623; wyd. 4623
Tarnowski Józef 3397; przedm. 3623; red. 3623
Tarnowski Karol 10886
Tarnowski Marek 2271
Tarnowski Mieczysław 6346
Tarnowski Piotr 1492
Tarnowski Stanisław 3374,
Tarnowskie Góry, woj. śląskie 1507, 1792, 2042, 2923, 9671; powiat 1792, 11014; region 5567, 10738; Stare Tarnowice 7239; Tarnowice Stare 3569, 3591
Tarnowskie województwo 3089
Tarnów, woj. małopolskie 1344, 1440, 1441, 1639, 2839, 3089, 3539, 4011, 4106, 4808, 6752, 8303, 8953, 9286, 9835, 9844, 10265, 10476; diecezja 3089, 8397; powiat 3089, 8523, 11159; ziemia 9789 Tartaków, Ukraina; parafia 7317
Tartu, Estonia 581
Tarwacka-Dama Agnieszka 4044
Taszkient 8058
Taszycki Zygmunt 8839
Tatar Ewa, red. 3683
Tatar Stanisław 10988
Tatarkiewicz Władysław 2840
Tatarkówna-Majkowska Michalina 11139
Tatarski Andrzej 6811
Tatarszczyzna w badaniach 1030
Tatarzy 312, 558, 736, 1030, 2099, 2429, 2619, 2647, 2661, 2724, 2739, 2764, 3168, 3214, 3241, 3318, 3341, 3387, 3504,

3505, 3517, 3895, 4932, 6670, 7152, 7190, 7212, 7837, 7838, 8043, 9597, 9629, 11572
Tatarzyński Ryszard, współpr. 1421
Tatry 1, 2360, 2377, 2461, 2509, 3269, 3272, 4242, 4249, 4257, 4278, 4416, 5498, 6153, 7998, 8350, 8483, 8519, 8620, 8834, 9055, 9296, 9483, 11598
Taube Tad, przedm. 3120
Taubenschlag Rafał 3120, 8952
Tausz Józef 7906
Tavanti Giuseppe 8205
Taylor Brandon 3681
Taylor-Guthartz Lindsey, tł. 8764
Taylor-Terlecka Nina 2759, 3321
Tazbir Janusz 2830, 8839; przedm. 5254; rec. 7305; red. 5254
Tbilisi 7961
Tchork Karol 3687
Tchórzewska-Kabata Halina 3491
Tczew, woj. pomorskie 1874, 1875, 3172, 5833, 6115, 6237, 6674, 7775, 8094, 9655, 10471
Teatr historii lokalnych w Europie środkowej 11578
Tebinka Jacek 4794, 9121, 11240
Techman Ryszard 884, 4604; przedm. 9076; wyd. 9076
Techmańska Barbara 1070
Techmańska Teresa 3114
Technika i Nauka 2769, 2770
Tegmentologia polska dzisiaj 3492
Teheran 10144
Teichman Aneta, red. 4168
Teilungen Polen-Litauens 2642
Tejchma Jacek 9872
Tejchma Józef 10530, 11031
Teksas 4095
Teksty źródłowe z historii Polski 1153
Tel Awiw, Izrael; Jaffa 9013, 11297
Telec Jakub 5828
Teligowie, rodzina 2160
Teller Adam 5857
Telsza, Litwa; parafia 2385
Telus Magdalena 5204, 11532
Temkin-Bermanowa Barbara 10052
Tempelfeld Mikołaj zob. Mikołaj Tempelfeld z Brzegu
Templariusze 821
Tende Gaspard de 7323
Tendencje wolnościowe i ich ograniczenia na ziemiach polskich 4795
Tenerowicz Eleonora 1677
Teodorowicz – mówca i patriota 6348
Teodorowicz Józef Teofil 3164, 6347, 6348, 9094
Teodorowicz-Hellman Ewa 1480
Teodory, pow. łaski 2332
Teofilpol, Ukraina; region 8720
Teofylakt Simokatta 6880
Teolin, pow. sokólski 5232
Teologia i liturgia chrztu 5149
Teoretyczne i praktyczne aspekty średniowiecznych fortyfikacji 2064
Teperek Agata, tł. 9013
Tepper Piotr Ferguson jun. 7607
Terakowska Dorota 3357
Terebiń, pow. hrubieszowski 3998
Terebka Paweł 424, 8605

Terefenko Paweł, red. 2367
Teresa Benedykta od Krzyża, św. 2695
Terka, pow. leski 10365
Terlecki Ryszard 2847, 11191
Terlecki Stefan 7954
Terlecki Tymon 6162
Terlecki Władysław 3280
Terlikowski Tomasz P. 5816
Terlon Hugues de 7888
Ternawa Wyzna, Ukraina 2532
Terra Pisdrensis dawniej i dziś 6687
Terteka Małgorzata 5880
Teska Milena 765, 6494, 6845, 6880; red. 6880
Teske Grzegorz 6880
Teslenko Igor 2644
Testament wikarego kieleckiego Bartłomieja Pobiedrzyka 7324
Testamenty chłopów polskich 7325
Testamenty książąt Lubartowiczów-Sanguszków 2572
Testamenty mieszczan knyszyńskich 7326
Testamenty szlacheckie z ksiąg grodzkich wielkopolskich 7327
Testamenty szlachty Prus Królewskich 7328
Tetera Jerzy zob. Długosz Stanisław
Teterycz-Puzio Agnieszka 2610, 4730, 5222, 7203–7205; rec. 7130
Tetmajer Kazimierz Przerwa- 3260, 3269, 8580
Tetmajer Włodzimierz 6592
Tetzlaff Jan, red. 10064
Teul Iwona 7041
Teutonic Order in Prussia and Livonia 2643
Tęcza Krzysztof 5609; współpr. 4272
Tęczyńscy, ród 3998
Tęgowski Jan 2185, 2186, 2632, 2679, 7212; uzup. 2683
Thadden Rudolf von 6756
Thann, Francja 7148
Theatrum humanae vitae 2644
Theiss Maria 11367
Theiss Wiesław 8922; wyd. 3054
Themerson Stefan 10864
Themis Polska 8672
Theodoricus Monachus 990
Ther Philipp 11192
Thieriot Albert 8750
Thietmar z Merseburga 4935, 6908
Thiriet Damien 5274; tł. 7971
Thoma Hans 3460
Thomas Katarzyna 4726
Thomsen Martina 5275
Thon Elsa 9064
Thon Ozjasz 6349, 6350
Thorner Barbierer Rolle 7329
Thuc Linh Nguyen Vu, rec. 6094, 6096
Thum Gregor 5204
Thumser Matthias 2676
Thun und Hohenstein Gabriela von 5622
Thünemann Holger 824
Tichomirow Andrzej 507
Tichon, patriarcha Moskwy i św. 8643

Tichy Karol 3625
Tidicaeus Franciszek 7330
Tierling-Śledź Ewa 5235
Timmermann Achim 3852
Timofiejew Artur, przedm. 3264; red. 3264
Timošenko Leonid Volodimirovič 2644, 7420
Tischler János 10842
Tischner Józef 2891, 3236, 5312, 6351, 10886, 10886
Tittenbrun Stanisław 8062, 8062
Tiutiunik Agnieszka, rec. 4032
Tkačenko Maria Ivanovna, oprac. 1477
Tkačuk Taras Mihajlovič 6490
Tkacz-Laskowska Violetta 1566
Tkaczuk Marek 9428
Tkaczuk Waław 3520
Tkaczyk Jacek 1031, 3962
Tkaczyk Paweł 5150
Tkaczyński Jan Wiktor, red. 5536
Tłokinia Kościelna, pow. kaliski 3959, 6753
Tłokiński Kazimierz 6486
Tłuczek Ryszard 6651
To już 50 lat... 3115
To życie tylko cieniem jest przelotnym 3375
Tobera Marek, rec. 8436
Tobiasz Agata 3323, 8840, 8841
Tobiesen Ludolf 2672
Tobis Tomasz 6528
Tobolsk, Rosja 2824
Tobolski Kazimierz 6828
Toborek Tomasz 10311, 11193
Tobruk, Libia 1231, 9853
Tocha Robert 1154
Tochman Krzysztof A. 2690, 5480, 10845
Tocin, Białoruś 9046
Toczek Alfred 886
Toczek Marek 4832
Toczek Ryszard 11579
Toczewski Andrzej 5191, 5191, 10262; red. 349
Toczyńska-Rudysz Krystyna 6398
Toczyski Piotr 6670
Toeplitz Jerzy 4028
Tofiliska Joanna, red. 8885
Tok postępowania dyscyplinarnego przeciwko funkcjonariuszom wymiaru sprawiedliwości 9065
Tokaj Joanna 2250
Tokar Jerzy 10263
Tokarczuk Ignacy 9066
Tokarczuk Olga 3324
Tokarczuk Stanisław, red. 6698
Tokarek Waław 6352
Tokarnia, pow. kielecki 1793
Tokarska Anna, przedm. 3497; red. 3497
Tokarska Bogna 5828
Tokarska-Bakir Joanna 2671, 5270
Tokarski Andrzej 10145
Tokarski Jacek, red. 6620
Tokarski Jan 4796

Tokarski Michał 6694
Tokarski Stanisław, red. 1344
Tokarz Emil 3387
Tokarz Wincenty 10264
Tokc' Sârgej 2600, 2647
Tolkačevski Kšištof 2103, 2112
Tolkmicko, pow. elbląski 6754
Tölle Alexander 2619, 6615
Tollet Daniel 2658
Tolstoj Lev Nikolaevič 8120
Tołkin Wiktor 5234
Tołoczko Zdzisława 3963–3965; rec. 7073
Tołoczko-Różyska Krystyna 3625
Tołoczko Marek 9577
Tołstoj Lew zob. Tolstoj Lev Nikolaevič
Tołysz Aldona 1686; red. 1686
Tomaka Marcin 6353
Tomala Janusz 3966
Tomala Karolina 3402
Tomala Mieczysław 11031
Tomala Paweł 3966
Tomalska Joanna 2759, 3676, 3677, 3687, 4951
Tomanek Anita 9352
Tomanek Henryk 5291
Tomasiewicz Jarosław 4797
Tomasik Andrzej, red.
Tomasik Henryk 4985
Tomasik Paweł 1238; przedm. 10438; red. 10438
Tomasik Wojciech 3395, 5691, 8842
Tomaszek Andrzej 7893
Tomaszewicz Agnieszka 3903
Tomaszewicz Grażyna H. 6198, 6199
Tomaszewska Bożenna, red. 5570
Tomaszewska Dorota 11580
Tomaszewska Klara 7063
Tomaszewska Olga Regina 5388, 5770, 8906
Tomaszewska Wiesława 3228, 3297, 3345, 3527, 5264, 8580
Tomaszewska-Peich Hanna 1380
Tomaszewska-Złotkowska Anna, red. 1977
Tomaszewski Andrzej 2035
Tomaszewski Henryk 3903
Tomaszewski Jan 924
Tomaszewski Jerzy 6354–6356
Tomaszewski Kazimierz Tytus 6591
Tomaszewski Longin 761
Tomaszewski Marek 10265
Tomaszewski Mieczysław 5761
Tomaszewski Mikołaj 7894; rec. 7757
Tomaszewski Norbert Dariusz 443, 1485, 1531, 5388, 5770, 8906; red. 166, 5388
Tomaszewski Patryk 4751
Tomaszewski Paweł E. 2906, 10174; rec. 2893; repl. 2906
Tomaszewski Roman 1385
Tomaszewski Waclaw 3857
Tomaszewski Witold 3006
Tomaszewski Wojciech 8843, 8844
Tomaszowski słownik biograficzny 5610

Tomaszów Lubelski, woj. lubelskie 1794, 2754, 8167, 9675; parafia 7469; region 4706
 Tomaszów Mazowiecki, woj. łódzkie 1067, 2744, 5610, 8063, 8302, 9236, 10333; getto 9891; powiat 2530, 10143
 Tomaszów Ordynacki zob. Tomaszów Lubelski
 Tomczak Andrzej 5719, 11164
 Tomczak Jan 421
 Tomczak Juliusz, tł. 8378, 8948
 Tomczak Robert T. 2584, 7895, 7896, 8845; rec. 6532
 Tomczak Ryszard 5151
 Tomczak Salezy Bogumił 11194
 Tomczak Sandra, rec. 2077
 Tomczok Marta 3309
 Tomczok Paweł 3309
 Tomczyk Adam 8846
 Tomczyk Adriana, red. 4677
 Tomczyk Agnieszka, red. 3154
 Tomczyk Jacek 4605
 Tomczyk Kazimierz 6706
 Tomczyk Ryszard 8953; rec. 4706
 Tomczyńska Elżbieta 1, 3415
 Tomczyńska Zofia 6639, 7222
 Tomek Teresa 6879
 Tomiczek Dagmara 1506, 3967
 Tomiczek Marek 3968
 Tomiczek-Grzywna Martyna 3006
 Tomizm polski 5611
 Tomkiel Anna 11035
 Tomkiewicz Lidia 6357, 6358
 Tomkiewicz Ryszard 11282
 Tomkiewicz Stanisław 9147
 Tomkowski Jan 3376, 10851
 Tomków Aleksander 6798
 Tomsk, Rosja 2824, 5374, 8113
 Tondel Janusz 3492
 Tondos Stanisław 1888
 Toniak Ewa 1808, 3377, 11195
 Topczewski Marek 8847
 Topij-Stempińska Beata 2920, 2921, 2993
 Topodemograficzny atlas gmin i obszarów dworskich 2367
 Topolcai László 912
 Topolewski Zdzisław 5386
 Topolin, pow. warszawski zachodni 3545
 Topolski Adam 7330
 Topolski Jerzy 2682
 Toporski Arkadiusz 8848
 Topory średniowieczne z Ostrowa Lednickiego i Giecza 1608
 Topór Wiesław 10322
 Torańska Teresa, przedm. 4780
 Torbus Tomasz 2583, 2592, 3969, 5228; rec. 7028
 Torczyńska Monika 1070
 Torge Reimund 3006
 Torgutowie, rodzina 816
 Torr Guy Russell, tł. 1924
 Toruń, woj. kujawsko-pomorskie 179, 360, 399, 411, 524, 706, 878, 895, 1030, 1045, 1180, 1267, 1345, 1385, 1442–1446, 1640, 1795, 1797, 1928, 2045, 2070, 2141, 2176, 2197, 2344, 2648, 2657, 2658, 2676, 2679, 2959, 3423, 3426, 3453, 3492, 3508, 3541, 3572, 3628, 3641, 3720, 3769, 3773–3775, 3793, 3836, 3857, 3859, 3889, 3899, 3916, 4047, 4131, 4384, 4585, 4861, 4892, 4902, 5005, 5076, 5092, 5274, 5312, 5328, 5654, 5659, 6445, 6601, 6674, 6952, 7191, 7213, 7220, 7279, 7329,

7338, 7518, 7519, 7718, 7759, 7886, 7974, 7999, 8011, 8571, 9009, 9576, 9855, 10042, 10394, 10402, 10821; diecezja 1345, 1447; Mokre 7858; Stare Miasto 2317; Żabieniec 4507
 Toruń Włodzimierz 2815, 3236, 3249, 3280, 3323
 Toruńczyk Barbara 11328; red. 10386; wyd. 10386
Toruńskie Studia Bibliologiczne 360
 Torwiński Józef 6359
 Torwirt Anna 6810
 Torwirt Leonard 6810
 Törzburg zob. Bran
 Torzecki Mateusz 3678
 Torzewski Marian 6799
 Totenberg Roman 5386, 6360
 Towalski Rafał 1071, 1129
 Towiański Andrzej 2830, 2840
 Towpik Edward 3428; przedm. 1824
 Towpik Paweł Szymon 5612
 Tożsamość ludzi sumienia 11581
 Traba Robert 1503, 5204, 5273; przedm. 5273, 5276; red. 116, 5273–5276
 Tracki Krzysztof 6183; rec. 7984
 Tracz Adam 9024
 Tracz Bogusław 5876, 6802, 9578, 10266, 10267, 11137, 11196–11200; współpr. 10524; wyd. 10519
 Tracz Mariusz 6434
 Tracz-Tryniecki Marek, przedm. 7270; współpr. 7270
 Traczyk Karolina 3198
 Traczyk Kazimiera Katarzyna 6670
 Traczyk Łukasz 3818
 Traczyński Jan Marian 6361
 Traditional orient, modern orient 3378
 Tradycje śląskiej kultury muzycznej 4188
 Tradycje teatralne Pułtuska 4099
 Trafalski Grzegorz 601, 9579
 Trafimczyk Anatol' 2647
 Tragedia górnośląska w miejscowościach podopolskich 10268
 Tragedia „Karasia” z 55 eskadry pod Wołominem 10269
 Tragedia w cieniu „wyzwolenia” 1077
 Tragiczne przedwiośnie 8097
 Trajdos Tadeusz Mikołaj 5037, 5152, 6348, 7039, 7206, 7897, 8849, 8850, 8868, 9211; red. 5036
 Trajman Joanna 5204
 Tralles Baltazar Ludwik 4385
 Tramer Maciej, oprac. 8968, 8969; przedm. 8968, 8969
 Transformacja 1989 11582
 Transporty z Rudek na zachód 10531
 Trapszyc Artur 6601
 Traugutt Romuald 5235, 8254, 8867
 Trawczyński Tadeusz 6678
 Trawicki Lech, red. 157
 Trawińska Teresa 4270
 Trawka Renata 2149
 Trawniki, pow. świdnicki, woj. lubelskie 10023
 Trąba Mikołaj 2676, 6631
 Trąbka Grzegorz, red. 4949
 Trąbka Jan 6362
 Trąbki Małe, pow. gdański 6755
 Trąbski Maciej 4823, 8851–8853; oprac. 401; rec. 7603, 7743; red. 170
 Treblinka, pow. ostrowski, woj. mazowieckie; obóz 5281, 6693
 Treblinka. Historia i pamięć 5281

Trebunia-Staszela Stanisława 2523, 2525, 3269, 9872; red. 137
Trebunia-Wyrostek Anna 2526
Treder Jerzy 3199, 6363
Treffon Karol 6662
Treit Marta 40
Treitschke Heinrich von 4752
Trela Agata, oprac. 33
Trela Franciszek Marian 5490
Trela-Kieferling Elżbieta 6818
Trembecka Justyna 6364
Trembecki Adam Stefan 6364
Trembecki Jakub Teodor 3278, 7331
Trembecki Stanisław 8866
Trembicka Krystyna 11201, 11584
Trembowła, Ukraina 3249, 5557, 8013
Trembowska Małgorzata 6779
Trempała Wojciech 11304
Trentowski Bronisław 2921
Trepczyk Jan 5312
Trepczykowa Leokadia 5312
Trepczyński Stanisław 11031
Trepka Tomasz 11202
Trepte Hans-Christian 3222, 11421
Tresp Uwe 2592
Treter Agnieszka 4454
Treter Stanisław 4454
Treter Tomasz 7332
Trewir, Niemcy 4698
Trębacz Michał, red. 9947; wyd. 9706
Trębacz Zofia, wyd. 9706
Tręboszka Anna 6173
Trębska Małgorzata, red. 7792
Triaire Dominique, wyd. 7319
Triplin Teodor 8427
Troàn Sergij 5267
Troc Michał Abraham 3190
Troc-Sosna Antonina 5126
Trocha Bogdan 5217; red. 5217
Trochimczyk Maja 2772
Trochimowicz Inga 8854
Trockie województwo 3848
Trockij Lev Davidovič 7997, 9396
Troczyńska Anna 2203
Trojan Marek 7008
Trojanowiczowa Zofia 3284
Trojanowska Anna 733
Trojanowska Izabella 6365, 6365
Trojanowska Walentyna 3427
Trojanowski Michał 2103, 6615
Trojanowski Wincenty 2527
Trojański Piotr 1070, 2662, 10144, 11120, 11203, 11204
Trojnar Andrzej 3497
Troki, Litwa 2405, 2592, 8118, 8850
Troncik Artur 6855
Tropiło Jan 5613
Troskovaitė Dovilė 7957

Troszyn, pow. kamieński 6837
Trościanki, Białoruś 7906
Trościński Grzegorz 3379; oprac. 3310; przedm. 3310 Trójec, pow. bieszczadzki 7357
Trólka Witold 11143
Trubas Michał 4899, 11205
Truchan Karol 6366
Trudna droga zesłania 8855
Trudzińska Wanda Longina 10310
Trumpeldor Józef 3357
Trupinda Janusz 1503, 1758, 4271, 5282, 6528, 7028; polem. 7028; rec. 3645, 3897, 3941; repl. 3897
Trusaŭ Ęgar 2329
Truskolasy, pow. kłobucki 3186, 9922; region 3186
Trusov Igor' Georgievič 3970
Truszczyński Marek 4795, 5153, 8856, 10270, 11206; rec. 7615; red. 4795
Truszki-Zalesie, pow. kolneński 7007
Truszkowska Alicja 10140
Truszkowski Stanisław 6592
Truszkowski Zygmunt 5038
Truściński Łukasz, wyd. 7299
Trutnowy, pow. gdański 3740
Trybulska Bogumiła 4606
Trybuna *Mazowiecka* 10726
Trybuna *Robotnicza* 10524, 10725
Trybus Adam, pseud. Gaj 10311
Trybuś Krzysztof 3364; red. 3364
Trychoń-Cieślak Katarzyna, tł. 3807
Tryczyk Mirosław 10271
Trydent, Włochy; sobór 2938, 7511, 7664, 7753, 7803
Tryka Grażyna 1610
Tryniecki Janusz 11583
Trynitarze 921, 3551, 7704
Trynkowski Jan 2824, 8254
Trysiński Zbigniew, oprac. 1877
Tryzno Magdalena 5614
Tryznowie, rodzina 5614
Trzaskowska Grażyna 1845, 11207; red. 1845
Trzcianka, pow. czarnkowsko-trzcianecki 7963
Trzciano, pow. wąbrzeski 6860
Trzcielińska-Polus Aleksandra 4793
Trzciński Andrzej 1032
Trzciński Andrzej Jan Kanty 8406
Trzciński Maksymilian 716
Trzcińsko-Zdrój, pow. gryfiński 10170; region 7155
Trzcionkowski Lech 1155
Trzebiatów, pow. gryficki 2260, 6675; Białoboki 7041
Trzebiatów – spotkania pomorskie 6675
Trzebiechów, pow. zielonogórski 3857
Trzebiel, pow. żarski 2412, 7901
Trzebinia, pow. chrzanowski 1083
Trzebiński Stanisław 882
Trzebnica, woj. dolnośląskie, 6918
Trzebowniko, pow. rzeszowski 708
III Konferencja Muzeów Górniczych i Skansenów Podziemnych w Polsce 1507
Trzecia Rzeczpospolita. Historia i myśl polityczna 11584
Trzeciak Andrzej 5227
Trzeciak Bohdan 9067

Trzeciak Małgorzata Ewa 5222
Trzeciakowska Sylwia 1517, 2815
Trzeciakowski Lech 8430
Trzeciakowski Wiesław 3409, 6496
III Nadodrzańskie spotkania z historią 6554
Trzeciecki Maciej 7007, 7207
Trzeciecki Andrzej 3240
Trzeciecki Jan 1033
Trzemeszno, pow. gnieźnieński 5259,
Trzemeszno, pow. krotoszyński 2610
Trzemkowski Paweł 3190, 3380
Trzeszczyńska-Demel Patrycja 2686, 9872
Trzeźniowscy, rodzina 5338
Trzeźniowska Mieczysława 3117
Trzeźniowski Zbigniew 5338, 6622; red. 4221
Trzeźń, pow. tarnobrzeski 8036
Trzęsacz, pow. bydgoski 2657
Trzcionka Józef, tł. 4455
Trznadel Łukasz 1238
Trzoska Jerzy 7898
Trzy Korony, szczyt w Pieninach 1950
Trzy listy Leszczyńskich hr. Wieniawa 7333
XXX-lecie Katedry Akordeonu 3118
30 lat kołędowania 2528
35 lat Salezjańskiej Inspekcji pw. św. Wojciecha w Pile 5154
Trzygłów, pow. gryficki 6756
Trzyna Wojciech 1240
Trzynadłowski Jan J. 4532
Trzyniec, Czechy; Końska 9450
Tu wszystko było inne 9068
Tubielewicz Mattsson Dorota, red. 3329
Tuchola, woj. kujawsko-pomorskie 4549, 4627, 6910; powiat ; region 3187, 7227
Tucholska-Lenart Aleksandra 2907
Tucholski Zbigniew 2352, 2847, 3493, 6435, 10174
Tuchomie, pow. bytowski 6758; gmina 6758; region 6758
Tuchowski Roman 10687
Tuchów, pow. tarnowski 7290, 7291
Tučk Vincenc Ferrarius 4188
Tucka Joanna 2032
Tuczno, pow. wałecki 6759
Tuczno poprzez wieki 6759
Tûhtin Denis B. 6855
1413 m. Horodlès aktai 7208
Tulejski Tomasz 6927; red. 6927
Tuligłowy, pow. jarosławski 6865; region 11087
Tuligłowy, Ukraina 6798
Tulin Cezary 1086
Tulisow Jerzy, współpr. 3446
Tuliszka Jarosław 2234
Tulli Magdalena 3309, 11421
Tulsa, Stany Zjednoczone Ameryki 3857
Tułasiewicz Natalia zob. Natalia Tułasiewicz, bł.
Tułodziad, pow. ostródzki 2280
Tum, pow. łączycki 1599, 2302
Tumanik Ekaterina Nikolaevna 8857
Tünde Horváth 6818

Tunia Krzysztof 6865
 Tuniki Małe, pow. błoński 6481
 Tunikiewicz Michał 5157
 Tunk Anton 5370
 Tunka, Rosja 8589
 Tunquin, region w północnym Wietnamie 7322
 Turbacz, szczyt w Gorcach 10851
 Turbański Marcin 9069
 Turcja 520, 2224, 2429, 2519, 2639, 2650, 2661, 2670, 2681, 3318, 3341, 3687, 4729, 5036, 5273, 5460, 7172, 7179, 7307, 7360, 7492, 7524, 7682, 7934, 7955, 8110, 8569, 8606, 9056, 9124, 9582, 10431; Imperium Osmańskie 564, 1733
 Turczynowicz Józef 8302
 Turczynowicz Laura de Goydawa 8884
 Turczyński Paweł 11585
 Tureczek Marceli 2139, 4607, 6614, 6615, 7797; przedm. 6615; red. 6615
 Turek, woj. wielkopolskie 2951, 3154, 9856; powiat 3154
 Turek Jakub 7209
 Turek Krystyna 2530
 Turek Marcin 3971
 Turek Piotr 11120
 Turek Stanisław 5499
 Turek Wojciech 5702, 8121, 8460
 Turek-Kwiatkowska Lucyna 5459
 Turians'ka Mariâ 2532
 Turčín Ārina 4762
 Turka, Ukraina 2614; powiat 2734, 2748
 Turkiewicz Halina 8680
 Turkowska Katarzyna 3324; oprac. 8052
 Turkowska Magdalena 3146
 Turkowski Romuald 2581, 2681, 2685, 3520, 6711, 11208; rec. 6109, 6406
 Turlejska Barbara 5490
 Turlejski Bartosz 6749
 Turoń-Kowalska Agnieszka 5268
 Turos Maria J. 8858
 Turośń Kościelna, pow. białostocki 5091
 Turowicz Ita 10532
 Turowicz Jerzy 3527, 5039, 10886
 Turowola, pow. łęczyński 11016
 Turowska Małgorzata 1469
 Turowski Andrzej 1754, 1820, 3681
 Turowski Gabriel 5615
 Turowski Kamil, współpr. 9820
 Türschmid, rodzina 5616
 Türschmid Robert 5616
 Türschmid Stefan 5616
 Türschmid Wilhelm 5616
 Turska Halina 1970, 3793
 Turska Zofia Jadwiga z Myszkowskich 6367
 Turski Andrzej 3503
 Tursko, pow. tarnowski 7092
 Turyn, Włochy 2807
 Turystyczne rajdy narciarskie PTTK w Karkonoszach 4272
 Turystyka szkolna i schroniska młodzieżowe regionu jeleniogórskiego 4273
 Turzańsk, pow. sanocki 6760, 6761
 Turzon Jan 2269
 Turzonowie, ród 2126
 Turzyński Kazimierz 4500

Turzański Bohdan 4433
Tusiński Piotr Adam 9580
Tusk Donald 3171, 11515
Tuszewicki Marek 2529, 2707, 8859
Tusznio Marzanna 6807; red.
Tuszyńska Agata 2759
Tuszyńska Teresa 10990
Tuszyńska-Firlej Bożena 10306
Tutaj Anna 6746
Tutak Melania 1717
Tutalak Ewa 7449
Tuwim Irena 3382
Tuwim Julian 2759, 3303, 3381, 5386
Tuwim współczesny 3381
Twardoch Irena 2235
Twardosz Robert 2330
Twardowska Kamila 3972
Twardowski Adam 4844
Twardowski Andrzej 4834
Twardowski Bogumił, red. 2682
Twardowski Bolesław 2656
Twardowski Ignacy 7947
Twardowski Jan 3527, 6368, 6369
Twardowski Kazimierz 2849, 2863, 2863, 3107, 8922
Twardowski Samuel 3318
Twardy Jan 6307
Twardy Juliusz 2331, 2332
Twardzik Waclaw Bartłomiej 3168 T
Twarogowski Tadeusz 6370
Twarze Opola, twarze muzeum 5617
Twer (Kalinin), Rosja 1796, 5348, 5437, 9908
Tworek Antoni 5604
Tworkowski Przemysław 2610
Twórczość niepozorna 3382
Twórczość Wandy Chotomskiej 3119
Tyberiusz, cesarz rzymski 2246
Tybet 1413, 7322
Tyc-Poźniak Daniela 3973
Tych Feliks 6371, 6372
Tychy, woj. śląskie 3626, 3906, 9336, 10795, 10973; region 9336
Tycner Marta 792
Tyczyn, pow. rzeszowski 5307
Tyflis zob. Tbilisi
Tygielski Wojciech 3383, 5283
Tygodnik Działdowski 11415
Tygodnik Ilustrowany 96, 8283, 8284, 8603, 8895
Tygodnik Mód i Powieści 8628
Tygodnik Polski 2803
Tygodnik Powszechny 2645, 3527
Tykocin, pow. białostocki 2759, 3604, 3974, 4951, 6670, 7165, 7309, 7406, 7821, 7910
Tykocin – zamek nad Narwią 3974
Tylec Piotr 11209
Tylewska-Ostrowska Zofia 1395; red. 26
Tyliszczak Swietłana 5428
Tyliszczakowie, rodzina 5428
Tylko Jan 6373

Tylko zorganizowana Europa może powstrzymać Rosję 9070
Tylkowski Wojciech 7863
Tylmanowa, pow. nowotarski 11455
Tylus Stanisław 1036
Tylża zob. Sowieck
Tym Juliusz S. 2690, 4698, 4844, 10199; red. 10177; wyd. 9836
Tyma Piotr 2620
Tyman Janusz 9842
Tymbark, pow. limanowski 6367
Tymcik Ewa 2052
Tymczak Adolf 6330
Tymieniecka Anna Teresa 2873
Tymiński Jan 74, 1034; rec. 4547, 4699, 7637; red. 157
Tymiński Maciej 890, 8434
Tymochowicz Mariola, oprac. 2522
Tymosz Anna Maria, tł. 1829
Tyniec Anna 7115, 7222
Tyniec zob. Kraków
Tyniowice, pow. jarosławski 3956
Tynne, Ukraina 9565
Typek Barbara 3998
Typek Joanna 2434, 2474
Tyrała Robert 4128
Tyrański Władysław, wyd. 10405
Tyraspol, Mołdawia; diecezja 8228
Tyrawa Solna, pow. sanocki 6834
Tyrawa Wołoska, pow. sanocki 6762
Tyrawka, prawy dopływ Sanu 6834; dolina 6762
Tyrchan Grażyna 8805
Tyrchan Mikołaj 11210
Tyrmand Leopold 3384, 10533, 10991
Tyrol Halina 6374
Tyrowicz Marian 2662
Tyrpa Andrzej 2748
Tysiąc Alicja 3517
Tyszczyk Andrzej 3284
Tyszka Andrzej, przedm. 472
Tyszka Marcin, rec. 2742,
Tyszka Paweł 4384; przedm. 2583; red. 2583
Tyszkiewicz Adam 8860, 9581
Tyszkiewicz Adrian, przedm. 9482; red. 9482
Tyszkiewicz Barbara 5777, 10851, 10972
Tyszkiewicz Beata 10990 ; przedm. 1948
Tyszkiewicz Jakub 5273, 11211
Tyszkiewicz Jan 1030, 2605, 2661, 2681, 2908, 3241, 4608, 7899, 9582, 10272, 10273; przedm. 6632; red. 6632
Tyszkiewicz Konstanty 8717
Tyszkiewicz Michał 6375
Tyszkiewicz Samuel Fryderyk 3497
Tyszkiewicz Teresa 5777
Tyszkiewiczowa Anna z Pocięjów 4730
Tyszkiewiczowa Maryla 3497
Tyszkowski Wenanty 3372
Tyszler Jan 9843
Tyszler Lubomira 6494, 6877, 6880; red. 6494
Tyszowce, pow. tomaszowski, woj. lubelskie 2710
Tyszyński Aleksander 8666

Tytko Marek Mariusz 6326, 10274
 Tyzenhauz Benedykt 7334, 7946

U brzegów Leopolda Tyrmanda 3384
 Uba Magdalena 5640
 Ubald (Theobald, Thiebault, Ewald) z Gubbio, św. 7148
 Ubertowska Aleksandra 3385
 Uchanie, pow. hrubieszowski 3998
 Uchański Jakub 7451
 Uchowicz Katarzyna 3589
 Uchwały sejmiku powszechnego księstw opolskiego i raciborskiego 7335
 Uciechowska-Gawron Anna 1781, 6674; rec. 6675
 Uciechów, pow. dzierzoniowski; Kołaczów 2412
 Účty dvora prince Zikmunda Jagellonského 6909
 Uczni żydowskiego pochodzenia we współczesnych dziejach UJ 3120
 Uczkiewicz Katarzyna 2882; współpr. 10556
 Udała Jan 3098; przedm. 3098
 Udział leśników w obronie Ojczyzny 5618
 Udziela Seweryn 8098
 Ufnalski Krzysztof 7900
 Ugniewska Joanna 3324
 Ugniewski Piotr 2648, 7747, 7947
 Ugoret Dominika 6637
 Ugowska Bożena 5164
 Uher Bronisława 9071
 Uherce Mineralne, pow. leski 6156, 10362
 Uhliř Dušan 6741
 Ujazd, pow. tomaszowski, woj. łódzkie 10143
 Ujazdowski Aleksander 8683
 Ujazdowski Kazimierz Michał 4989; przedm. 4702; wyd. 4702
 Ujazdów zob. Warszawa
 Ujma Magdalena 7901
 Ujma Martyna 3282
 Ujście, pow. pilski 6810
 Ukleja Anna 11397
 Ukraina 120, 198, 492, 843, 849, 874, 886, 915, 952, 959, 972, 1009, 1010, 1047, 1244, 1377, 1483, 1981, 2052, 2103, 2272, 2429, 2549, 2567, 2589, 2618–2620, 2627, 2631, 2644, 2645, 2652, 2656, 2657, 2671, 2687, 2690, 2748, 2920, 3039, 3046, 3055, 3065, 3100, 3121, 3192, 3249, 3253, 3263, 3325, 3352, 3371, 3409, 4649, 4700, 4706, 4746, 4752, 4756, 4757, 4782, 4784, 4806, 4823, 4847, 4947, 5038, 5089, 5232, 5245, 5267, 5268, 5272, 5428, 5500, 5513, 5561, 6347, 6615, 7452, 7514, 7550, 7591, 7599, 7619, 7638, 7704, 7817, 7828, 7970, 7997, 8030, 8033, 8106, 8199, 8242, 8299, 8306, 8344, 8353, 8526, 8539, 8568, 8595, 8641, 8748, 8801, 8835, 8836, 8924, 8938, 8999, 9015, 9077, 9146, 9190, 9198, 9246, 9316, 9325, 9371, 9389, 9417, 9420, 9426, 9429, 9448, 9478, 9491, 9518, 9535, 9556, 9605, 9818, 9826, 9975, 10048, 10070, 10094, 10120, 10148, 10166, 10199, 10215, 10278, 10310, 10319, 10365, 10813, 10845, 10862, 11007, 11031, 11137, 11166, 11220, 11240, 11297, 11389, 11407, 11426, 11502, 11532, 11551, 11564, 11565; Sowiecka 8975; Zachodnia 2734, 7137, 9415, 10341, 10548, 10687
 Ukraina i Ukraińcy w epoce „Solidarności” 2645
 Ulanów, pow. niżański 9840
 Ulatowski Kazimierz 3641, 9635
 Ulatowski Leon Franciszek 6376
 Ulawski Wilhelm 8703
 Ulewicz Tadeusz 6377
 Uliaz Stanisław 6143
 Uljasz Adrian 2657, 3461, 6261, 6449, 9583; rec. 7994; wyd. 7958, 9007
 Ulmer Andrzej 5619
 Ulów, pow. tomaszowski, woj. lubelskie 6845

Ulrich Herbert, tł. 9703
Ulrych Juliusz August 5287
Umer Magda, współpr. 4054
Umińscy, rodzina 5502
Umińska Bogumiła 8861
Umińska-Woroniecka Anna 4723
Umiński Hilary 5502
Umiński Jan Nepomucen 5502, 8790, 8791
Umiński Janusz 5662, 9584
Umiński Michał 6046
Umiński Wacław 3494; red. 230
Umiński Władysław 10613
Uncovering Neolithic and Early Bronze Age landscapes 6878
Ungern-Sternberg Roman Fëdorovič fon 2859
Ungler Florian 3445, 7349
Unglerowa Helena 2864
Ungurian Joanna 6637
Uniejewska Ewa Danuta 4101; tł. 4013; wyd. 4013
Uniejów, pow. poddębicki 163, 2054, 2103, 2184, 2304, 2319, 5203, 7128, 7135, 7226, 7869, 8021, 9149, 11467, 11499; gmina 2391
Unique double burial from a Przeworsk Culture 6879
Uniwersał Antoniego Ponińskiego 7336
Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie 3121
Uniwersytet Szczeciński. Prekursorzy, założyciele, ludzie nauki 5620
Unzer Tsait 2707
Uphagen Johann 3415
Upita, Litwa; ziemia 7904
Uppsala, Szwecja 5092
Ura Elżbieta 4401; red. 4401
Ural 2824
Urasov Mihail 7137
Urban Andrzej 8099
Urban Augustyn 5140
Urban Gabriel Piotr 11212
Urban Halina 2857
Urban Iwona, tł. 8983
Urban Jacek 429, 4946; oprac. 4957
Urban Joanna, rec. 4299
Urban Mariusz 3006
Urban Rudolf 5204
Urbanek Bożena 1463, 11431; red. 218
Urbanek Grzegorz 6615
Urbanek Joanna 10275
Urbanek Mariusz 2909, 5621, 5800, 6798
Urbaniak Irena 1446
Urbaniak Krzysztof 4664
Urbaniak Miron 2046, 4609
Urbaniak Violetta 1348, 8732; red. 1078
Urbaniak-Samborska Dorota 11573
Urbanik Ryszard jun. 4570
Urbankowski Bohdan 6187
Urbanowicz Anna 2639
Urbanowicz Beata 977, 977, 2815, 2948, 3070, 3122; red. 977
Urbanowska Zofia 3422
Urbanowski Maciej 3297, 3386; przedm. 8055; rec. 2674, 3314, 4960, 9095; wyd. 8055, 9793
Urbańczyk Andrzej 9844

Urbańczyk Dawid 5155
Urbańczyk Kazimierz 2470
Urbańczyk Lidia, red. 3357
Urbańczyk Łukasz 2065
Urbańczyk Michał 719
Urbańczyk Przemysław 2444, 5266, 7007, 7115, 7187, 7210, 7211
Urbańczyk-Wójcik Liliana 5249
Urbańska Ewa 3775
Urbańska-Szymoszyn Anna 5266
Urbański Franciszek 10266
Urbański Maciej, tł. 10193
Urbański Piotr, oprac. 7992; tł. 7992
Urbański Stanisław 4911
Urbarz żużelski 7337
Urbonavičius Rimvydas 8884
Určenko Serġij 2589
Urkunden der Komturei Tuchel 6910
Uroczyste Posiedzenie Senatu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego 766
Uroda Joanna 2833
Uroda Józef 4141
Ursel Marian 3333
Ursus zob. Warszawa
Ursynów zob. Warszawa
Urszula Janicka-Krzywda (1949–2015) 5923
Urszula Ledóchowska, św. 2921, 5156, 6378, 8100, 8922
Urszula Ledóchowska (1865–1939) – święta związana z Łodzią 5156
Urszula Zgodzińska 1942–2011 pedagog z powołania 3123
Urszulak Antoni 6567
Urszulanki 3043, 4964, 5156
Urundi zob. Burundi
Uruszczak Waclaw 4691; przedm. 7341; rec. 6927; red. 5538
Urwanowicz Jerzy 2663, 2681, 6632, 7420; oprac. 2683
Ury Scott 8862
Uryga Danuta 4646
Urynowicz Marcin, rec. 10109; wyd. 9801
Urząd Bezpieczeństwa w województwie białostockim 11213
Urząd Morski w Słupsku 4610
Urzecze, podwarszawski mikroregion etnograficzny 6566, 6882
Urzednicy dawnej Rzeczypospolitej 2683
Urzednicy podlascy 2683
Urzednicy Wielkiego Ksiestwa Litewskiego 2684
Urzedowski Krzysztof 6379
Usakiewicz Jaroslaw 3063
Usakiewicz Karol 10276
Usakowska-Wolff Urszula 2695
Uses of the written word in Medieval towns 7095
Usińska Marzena 6798
Uško Valentin Leonidovič 8170, 8884
Uspenskij Boris Andreevič 8250
Uspenskij Fedor B. 2632
Ustaborowicz Bogusław 6380
Ustawy Gimnazjum Toruńskiego 7338
Ustawy Kommissyi Edukacyi Narodowej 7339
Ustka, pow. słupski 4610, 4698
Ustrzycki Janusz 1156, 1157
Ustrzyki Dolne, pow. bieszczadzki 10821

Usurski Maciej 1929, 1946
 Uściłowicz Jerzy 2032
 Uścińska Gertruda 11367
 Utkowska Beata 654, 3360
 Utnik Marian 10988
 Utpatel Klaus 6749
 Utracka Katarzyna, wyd. 9668
 Utzig Joanna 6918
 Utzig Monika 11408
 Uylenburgh Gerrit Rombout 7278
 Uzar Jerzy 4611
 Uzbekistan 9046, 9779
 Uzupelnienie bibliografii prof. dr. hab. Lecha Leciejewicza 70
 Uzdzička Marzanna 5217
 Użhorod, Ukraina 2734

Vabiščevič Alâksandr Mikalaevič 1362, 2647
 Vachon John 11076
 Vacis Gabriele 4100
 Vacqueret Alfons Emil Józef 5287
 Vahnina Larusa Konstântynivna 1272
 Vaikšnoraitė Joana 2785
 Vaitkevičiūtė Viktorija 7039
 Valde-Nowak Ewa 3120
 Valde-Nowak Paweł 6818
 Vâlîkî Anatol' Fèderavič 761, 2647, 9585
 Valionienė Oksana 3644
 Valldemossa, Hiszpania 1688
 Vallentin Antonina 2759
 Valles Alissa 1744
 Valló Gábor, rec. 5699
 Valodzin Uladzimìr 2647
 Valois Georges 905
 Vardan Arevelci 2661
 Varga Endre László 9586; wyd. 8115, 9712
 Varonin Vasil' Aljakseevič, wyd. 7314
Varpas 8680
 Vasil'eva Viktoriâ 529
 Vašišin Mariâ Âroslavîna 11532
 Vasilûk Vasil' 2920
 Vaškeliene Asta 7657
 Vaškevič Andrèj 2647
 Vatra 1983–2012 2758
 Večar Sârgej 5232
 Velde Henry van de 3857
 Velikij Skit u Karpatah u tr'oh tomah 7340
 Velthane, ród 7155
 Venclauskas Linas 8380
 Vender Helen 11328
 Veretûk Oksana 2620
 Versteegh Pien 2772
 Vertov Dziga 5215
 Vesalius Andreas 3478
 Veszprémy László, rec. 6997
 Vetter Daniel 3459

Vetulani Adam 7902, 10682
 Viator per devia scientiae itinera 6880
 Viatteau Alexandra 6119
 Vibe Ludvig 2828
 Vida István Kornél 2802
 Vidal Juan Carlos 4714
 Vidurio Rytų Europa mūšio prie Mėlynųjų vandenu metu 7212
 Viehweger Wolfgang 6109
 Vilimas Darius 1363, 7903–7905
 Viliniaus krašto lenkinimas 2819
 Vincenz Andrzej 5039, 6381
 Vincenz Stanisław 3411, 4205
 Vinničenko Oleksij 2644
 Vinogradov Aleksandr Vadimovič, wyd. 6892
 Vir bonus 2685
 Vischerowie, rodzina 6918
 Vistula amne discreta 6881
 Vitale Alessandro 4705
 Vitauskienė Rūta Birutė 2592
 Vitkus Gediminas 2646; przedm. 2604; red. 2604
 Vivat Pomesania 5157
 Vklad pol'skih učenyh v izučenie Vostočnoj Sibiri 2910
 Voelker Johannes 10277
 Vogel Benjamin 4189
 Vogel Debora 2759
 Vogler Hans-Udo 5164, 6675
 Vogler Henryk 3371
 Vogler Marlene 6675
 Vojnarovskij Váčeslav 4776
 Vojtovič Leontij 7137, 7212
 Völkel Paweł 10659
 Volkmann Richard Emil 2828
 Volkmann-Raue Sibylle, red. 5488
 Volkonowski Jarosław 4687
 Volkov Vadim 1775
 Vollbrecht Jürgen 1842
 Vološuk Miroslav 7137; rec. 7187
 Vološin Ūrij 2620
 Volumina Constitutionum 7341
 Volungevičius Vytautas 827, 828, 1035
 Vonka Jaroslav 1848
 Vorbricht Krzysztof Konstanty 4274
 Vorel Petr 2267
 Vronič Tat'ána 8863
 Vortel Petr 6579
 Vosen' 1939 goda 2647
 Vradij Egor 8864
 Vrtel-Wierczyński Stefan 3461
 Vseviov David 759
 Vyšniauskas Arūnas 1070, 2087

W barwach Wojska Majdańskiego 4891
 W blasku błogosławionego Jana Pawła II 518
 W cieniu Beskidów 5622
 W cieniu tragedii wołyńskiej 10278

W cieniu wojen i rozbiorów 2648
 W 90. rocznicę założenia Dzielnicy I Związku Polaków w Niemczech 9587
 W krainie metarefleksji 2686
 W kręgu badań nad Polonią i duszpasterstwem polonijnym 1036
 W kręgu historii i archiwistyki 2687
 W kręgu historii wychowania 3124
 W kręgu kultury i przemysłu 6802
 W kręgu młodokonserwatyizmu warszawskiego 8865
 W kręgu polskiej tradycji i zwyczajowości 2530
 W pajęczynie pamięci 3125
 W podróży przez wiek osiemnasty 7906
 W podróży za słowem 3387
 W poszukiwaniu innej historii 2649
 W poszukiwaniu zaginionego miasta 7213
 W poszukiwaniu źródeł srebrnego kruszcu 7214
 W przestrzeni Smoka 1740
 W rocznicę zakończenia II wojny światowej 10534
 W służbie obcych monarchów i państw 2650
 W służbie odnowy 6472
 W służbie Polsce i jej obywatelom 4692
 W służbie Wiekuistej Prawdzie 429
 W soczewce 8866
 W 150. rocznicę powstania styczniowego 8867
 W stronę Norwida 3388
 W stulecie czynu legionowego 1592
 W stulecie urodzin Janiny Jarzynówny-Sobczak 5929
 W zwierciadle humanistyki 2688
 Wabik Maciej 2412
 Wach Jarosław 3284
 Wachla Małgorzata, red. 7978
 Wachowiak Anna 985, 2700, 2706
 Wachowiak Bogdan 2590; przedm. 2590
 Wachowiak Danuta 2839
 Wachowicz Barbara 6226
 Wachowski Jacek 4088
 Wachowski Krzysztof 5136, 7215; red. 3731
 Waław Szpakowski 1883–1973. 3679
 Waławik Agnieszka, tł. 10492
 Waławik Beata 1845, 8650
 Waławski Jan, red. 105
Wadoviana 361
 Wadowice, woj. małopolskie 43, 361, 1798, 1799, 1947, 2664, 2733, 3239, 4072, 4269, 4461, 5021, 5102, 5846, 5916, 7496, 8444, 9293, 9528, 11248; region 9528
 Wadowice. W obiektywie czasu 1947
 Wadowita Marcin 7495, 7496
 Wadowski Jan Ambroży 1415
 Wadów zob. Kraków
 Wadył Sławomir 2610, 5881, 6830, 6855, 7012; red. 6855
 Wagner Anna Agata 3975
 Wagner Arkadiusz 3449, 3478, 3492, 3628; przedm. 3492; red. 3450, 3492
 Wagner Barbara 1080, 6639, 9588
 Wagner Henryk, uzup. 9315
 Wagner Josef 10173
 Wagner Katarzyna 2358
 Wagner Marek 4844, 5623, 7838, 7868
 Wagner Tomasz 2412

Wahl Piotr, tł. 1825
Waindok Alfred 5016
Waingertner Przemysław 905, 4842, 5842, 8490, 8524; przedm. 8101; rec. 5449, 5844, 8656, 10337, 10433, 10916, 10944; wyd. 8101
Wajda Andrzej 4080, 5779
Wajda Sylwia 4351, 7199
Wajs Anna 7135, 8906; rec. 2808
Wajs Bronisława, pseud. Papusza 1293, 2703, 6382
Wajs Dariusz 3227
Wajs Hubert 554, 2661; przedm. 8732; red. 8732
Wajsblum Marek 3120
Wajzer Bogusław 3249
Wakar Marcin, rec. 11343, 11442
Waksmund Ryszard 3357
Waksmundzka-Hajnos Monika 5680, 5882, 6383, 9589; wyd. 9845
Waksmundzki Andrzej 6383, 9589, 9845
Waksmundzki Jacek 2004, 5624, 5695, 5755, 5809, 6000, 6090, 6303
Wala Czesław 4969
Walachowicz Jerzy 6384
Walak Marta 6139, 8490
Walanus Adam 5986
Walanus Wojciech 3671, 3852
Walas Teresa 3395
Walasek Grzegorz 1505
Walasek Stefania 2921, 2993, 3054, 3061, 3065, 3146, 8869, 8870, 9426; przedm. 3061; red. 3061
Walasik Grzegorz Janusz 6385
Walaszczyk Karol 6386
Walaszek Adam 2820
Walawender Diana 2688, 3282
Walawender Renata 6554
Walc Krystyna 3296
Walc-Bezombes Inga 8871
Walczak Aleksander 3126
Walczak Andrzej 6481
Walczak Bartosz M. 2020
Walczak Bogdan 2619, 3030, 3186, 3189, 3402
Walczak Dariusz 4433
Walczak Eliza 2281
Walczak Henryk 9590; oprac. 4986; przedm. 10587; red. 10199, 10587; wyd. 9078
Walczak Jan 2006
Walczak Krzysztof 553, 1380, 2625, 3427, 3461, 8872; red. 4515
Walczak Maciej 7638
Walczak Marek 1718, 1823, 2583, 2664, 2670, 3671, 3852, 4988, 5228; przedm. 3671; red. 3671, 5228
Walczak Marian, red. 254
Walczak Milena Joanna 6481
Walczak Piotr 1180
Walczak Ryszard 11214, 11215
Walczak Teresa, oprac. 1327
Walczak Tomasz 2555
Walczak Wojciech 3832; rec. 844; wyd. 8051
Walczak-Niewiadomska Agata 3495, 5285, 6404
Walczące miasto 1741
Walczyk Leszek 2005
Walczyk Tomasz 2005
W 80 rocznicę urodzin 3680

Waldow von, ród 7104
Walecki Waclaw, przedm. 5533; red. 7487
Walenciak Robert 11031; współpr. 11031
Walendowski Henryk 9846
Walendowski Lech 9846
Walendowski Oton 9846
Walendzewicz Agnieszka 2035
Walenty, św. 2516
Walentynowicz Katarzyna 4190
Waleński Bernard 10279
Walerjański Dariusz 3976
Walewander Edward 1036, 3127, 5932, 6018, 6019, 11586; rec. 4969, 9852
Walewska Cecylia 3422, 8673
Wałęciuk-Dejneka Beata 3327; przedm. 3327; red. 3327
Walia 5836, 5837
Walichnowski Feliks 10280
Walicki Andrzej 2830
Walicki Bartosz 630, 1036, 6330; przedm. 1036; red. 1036, 6330
Walicki Jacek, wyd. 9710
Waligóra Bolesław 5490
Waligóra Grzegorz 1037
Waligóra Jacek 2662
Waligóra Kamil 11477
Walim, pow. wałbrzyski 5203, 9830
Waliszewski Józef, wyd. 2897
Waliszewski Kazimierz 7450
Waliszewski Stanisław 10535
Waliś Grzegorz 1238, 1267
Walker Jonathan 11216
Walkiewicz Bogdan 3977
Walkiewicz Lech Andrzej, rec. 331
Walkiewicz Tomasz, oprac. 5354; red. 5354
Walkowiak Justyna B. 2399
Walkowski Grzegorz Kazimierz 7216; tł. 6906; wyd. 6906
Walkowski Szymon 7217
Walkusz Jan 56, 962, 1038, 5157; rec. 6254; red. 194
Wallas Tadeusz 10842
Wallenstein Albrecht von 2201, 5275
Wallis Mieczysław 2849
Waloszczyk Franciszek 4612
Waloszczyk Zbigniew 4612
Walotek-Ściańska Katarzyna 4044
Walser Smith Helmut 3294
Walter Wolfgang, red. 6956
Waltoś Jacek 3581
Waltoś Stanisław 1503, 5818, 10281
Waluga Grażyna, tł. 10437
Walukiewicz Alina 1389
Walulik Anna 3043
Waluś Józef S., rec. 8155
Waluś Monika 5156, 5264
Walzik Johannes 6807
Wałach Jan 2488, 8170
Wałaszek Józef 6668
Wałbrzych, woj. dolnośląskie 235, 901, 1448, 1507, 1859, 1867, 1975, 2335, 2671, 3447, 3823, 6764, 8983, 9905, 10203, 10384, 10391, 10581, 10592, 10833, 10962, 11231, 11419, 11434; Biały Kamień 10391; Książ 3821, 10203; region 11060;

Stary Zdrój 6763
 Wałbrzyskie szkice 6764
 Wałcz, woj. zachodniopomorskie 3085, 10576; region 10576; ziemia 2406
 Wałdoch Jacek 6256
 Wałdoch Marcin 10084, 11217; tł. 8749
 Wałdowski Julian 3793
 Wałęckie Pojezierze 2406
 Wałek Bożena 45
 Wałek Janusz 6470; red. 1752
 Wałęga Agnieszka 2601, 2921, 2993, 3426
 Wałęsa Lech 10515, 10842, 10910, 11584
 Wałkowska Joanna 7218
 Wałkówski Andrzej 3424, 6969; rec. 4411, 6934, 6947, 7068, 7075
 Wanatko Grzegorz 6615
 Wanatowicz Stanisław 10282
 Wancerzów, pow. częstochowski 6643
 Wanda Siemaszkowa i jej teatr 4101
 Wandalowie 6723
 Wandycz Damian Stanisław 6387
 Wandycz Piotr 969, 2801, 9591
 Waniakowa Jadwiga 5490
 Wanicka Agnieszka, oprac. 8056; wyd. 4048
 Waniczek Maria 6798
 Waniczkowie, rodzina 6798
 Waniek Katarzyna 2986
 Wanke-Jakubowska Małgorzata 6134, 6165, 11218
 Wanke-Jerie Maria 6134, 6165, 11218
 Wańka Danuta 3461, 5203; przedm. 5239; red. 5239
 Wańkiewicz Melchior 3313
 Wańkiewicz Zofia zob. Romer Zofia
 Wańkiewiczowie, rodzina 5232
 Wańkowska-Sobiesiak Joanna 1992, 5625; red. 1992
 Wapienica zob. Bielsko-Biała
 Wapiński Roman 677, 886, 5312
 Waplewo Wielkie, pow. sztumski 180, 5227
 Wapowski Andrzej 2663
 Wapowski Bernard 2363
 Warachim Hieronim 9837
 Warchała Michał 4935
 Warchał Mateusz, przedm. 3387; red. 3387
 Warcholak Agnieszka 7450
 Warchoł Maciej 2032, 3978
 Warchoły, Ukraina 9839
 Warchulińska Agnieszka 6666, 11219
 Warda Marian 2690
 Wardas-Lasoń Marta 7219
 Wardzińska Anna 1378
 Wardzyński Michał 3979, 6632, 7907
 Wareżak Jan 8670
 Warka, pow. grójecki 1231, 10322
 Warlubie, pow. świecki 6845
 Warmia 962, 1992, 2100, 2167, 2379, 2463, 2464, 2570, 2736, 2920, 2938, 3039, 3139, 3213, 3429, 3430, 3773, 3809, 4150, 4214, 5000, 5100, 5157, 5273, 5429, 5573, 5686, 5840, 6311, 6335, 6765, 6766, 6855, 7342, 7511, 7512, 7834, 7838, 7906, 7937, 8081, 8732, 8751, 10280, 10400, 10615, 10657, 10662, 10689, 10717, 10732, 10743, 10821, 10873, 11138, 11167, 11240, 11282, 11386, 11391, 11414; archidiecezja 3918, 5504; diecezja 2676, 2938, 3039, 3131; Południowa 6036
 Warmia i Mazury – nasze wspólne dobro 6766

Warmia w dobie „potopu” szwedzkiego 7342
 Warmińska Katarzyna 2549; przedm. 2549; red. 2549
 Warmiński Janusz 4097
Warmińskie Wiadomości Archidiecezjalne 2938
 Warmińsko-mazurskie województwo 1992, 11391
 Warmuzówna Marianna 6555
 Warneńska Jolanta, oprac. 4626; wyd. 4626
 Warońska Joanna 3282, 3410, 5235, 9592
 Warot Paweł Piotr 10738, 10821
 Wars Henryk zob. Warszawski Henryk
 Wars of Lithuania 2604
 Warszawa 44, 126, 203, 256, 362, 395, 412, 413, 428, 680, 684, 701, 718, 729, 750, 766, 791, 862, 890, 905, 919, 920, 943, 962, 1036, 1078, 1175, 1198, 1238, 1256, 1267, 1327, 1336, 1346–1349, 1449–1454, 1498, 1641–1644, 1647–1650, 1652–1661, 1686, 1800, 1801, 1803–1808, 1810, 1813–1815, 1817–1819, 1821–1835, 1857, 1879, 1881, 1895, 1915, 1948, 1949, 2013, 2032, 2046, 2054, 2214, 2219–2221, 2254, 2267, 2281, 2309, 2352, 2358, 2408, 2426, 2657, 2661, 2663, 2664, 2666, 2669, 2685, 2695, 2703, 2707, 2708, 2719, 2742, 2759, 2805, 2815, 2830, 2851, 2881, 2883, 2916, 2920, 2952, 2971, 3004, 3054, 3064, 3074, 3091, 3113, 3220, 3229, 3249, 3280, 3295, 3306, 3309, 3321, 3343, 3346, 3368, 3371, 3372, 3384, 3388, 3415, 3421, 3428, 3460, 3471, 3497, 3533, 3604, 3622, 3625, 3639, 3641, 3652, 3663, 3687, 3727, 3758, 3773, 3795, 3814, 3835, 3857, 3879, 3895, 3916, 3924, 3925, 3948, 3963, 3975, 3978, 4011, 4012, 4033, 4048, 4066, 4067, 4119, 4146, 4168, 4172, 4222, 4284, 4305, 4505, 4584, 4651, 4698, 4731, 4740, 4821, 4852, 4947, 4951, 5089, 5125, 5158, 5194, 5204, 5217, 5230, 5268, 5274, 5275, 5283, 5295, 5319, 5419, 5436, 5613, 5619, 5746, 5950, 6041, 6643, 6770, 6772, 6773, 6775, 7085, 7135, 7438, 7519, 7690, 7747, 7776, 7822, 7851, 7883, 7932, 7933, 7958, 7961, 7970, 7992, 8003, 8004, 8013, 8014, 8030, 8033, 8034, 8052, 8069, 8084, 8087, 8093, 8096, 8121, 8128, 8151, 8164, 8205, 8231, 8394, 8422, 8430, 8460, 8476, 8483, 8494, 8525, 8546, 8573, 8615, 8650, 8667, 8678, 8680, 8732, 8739, 8802, 8815, 8843, 8844, 8860, 8862, 8865, 8874, 8932, 8947, 8953, 8954, 8960, 8967, 8970, 8971, 8996, 8997, 9001, 9016, 9018, 9021, 9032, 9063, 9080, 9082, 9154, 9170, 9211, 9310, 9343, 9398, 9399, 9423, 9430, 9462, 9468, 9498, 9560, 9561, 9571, 9582, 9680, 9683, 9695, 9697, 9706, 9716, 9720, 9735, 9753, 9788, 9792, 9794, 9796, 9800, 9801, 9812, 9843, 9850, 9862, 9893, 9904, 9906, 9911, 9918, 9937, 9944, 9951, 9961, 9964, 9982, 10005, 10022, 10067, 10093, 10096, 10114, 10133, 10134, 10145, 10178, 10194, 10199, 10204, 10220, 10221, 10231, 10237, 10302, 10315, 10316, 10321, 10329, 10330, 10337, 10350, 10361, 10380, 10407, 10440, 10460, 10489, 10494, 10508, 10512, 10516, 10525, 10526, 10557, 10568, 10602, 10618, 10631, 10687, 10689, 10740, 10844, 10897, 10921, 10948, 10963, 10964, 11026, 11101, 11111–11113, 11130, 11138, 11139, 11160, 11241, 11274, 11375, 11494, 11506, 11592; archidiecezja 5015; diecezja warszawsko-bielska 11379; dystrykt 4807; Generalne Gubernatorstwo 8810; getto 5273, 9064, 9670, 9708–9710, 9736, 9760, 9838, 9947, 9952; Grochów 3827, 4824, 8472, 8678, 9388, 10272, 10345; Grzybów 6771; gubernia 8562, 8571; Gucin 2054; Mokotów 3791, 9498, 9698; obóz 10124; Okęcie 6768; Pawiak 4630; Powązki 1043, 5526, 5642, 5643; powiat 9647; Powiśle 3722, 9734; Praga 1952, 2733, 2741, 7299, 9862, 10051; region 9648; Rembertów 4919, 11246; Sadyba 4379, 10171; Służewiec 3857; Stara Warszawa 2661; Stare Miasto 4372; Ujazdów 7666; Ursus 10350; Ursynów 5083; Wawer 6776, 10273; Wilanów 1645, 1646, 1651, 1811, 2054, 5083, 8906, 8967; Włochy 6768, 6769; Wola 6767, 9823, 9995; ziemia 2334; Żoliborz 6774, 9842
 Warszawa lata 70. 1949
 Warszawa lata 60. 1948
 Warszawa walczy 126
 Warszawski Henryk (Wars Heryk) 5239
 Warszawski Pamiętnik Numizmatyczny 362
 Warszawski trudny czas 1078
 Warszawskie województwo 2685, 2703, 8678, 9444
 Warszawicki Krzysztof 7776
 Warszewska-Kołodziej Agata 2066
 Warszawice, pow. pszczyński 2514
 Warta, prawy dopływ Odry 2057, 2291, 2292, 2304, 2319, 2402, 7115; dolina 6687; dorzecze 6880; region 6877; środkowa 1700
 Wartalska Ewa 1831, 3627
 Wartenberg Heiko 5164
 Wartości formalne antycznego dramatu i teatru greckiego 4102
 Waryś zob. Borzęcin
 Warząchowska Bogumiła 767, 1384, 3497
 Warzecha Bartłomiej 9889

Warzocha Daniel, rec. 10208, 11219
Washington George 5555
Wasiak Jerzy 6388
Wasiak Łukasz 1180
Wasiak Marek 6388
Wasiak Patryk 10851, 11137
Wasiak Wojciech 6494
Wasiewicz Jan 2662
Wasik Bogusz 3860, 3980, 4493, 7220
Wasilewska Agata 6705
Wasilewska Alicja 3389
Wasilewska Anna 3324
Wasilewska Ewa 5499, 9593
Wasilewska Hanna Maria 6389
Wasilewska Jolanta 1385
Wasilewska-Prędko Kamila 2486
Wasilewska-Straub Małgorzata 5190
Wasilewski Dariusz 5159
Wasilewski Janusz 9593
Wasilewski Krzysztof 2703, 6615, 11031, 11587
Wasilewski Marcin, przedm. 2429; red. 2429
Wasilewski Michał 6639
Wasilewski Sławomir 5004
Wasilewski Witold 4728, 4798
Wasilewski Zygmunt 8580
Wasilkowski Franciszek 5537
Wasilków, pow. białostocki 1860, 4490
Wasser Hersz 2708, 2708
Wassermühlen und Wassernutzung 7221
Wasserstein Bernard 9594
Wasyl IV Szujski, car 2007
Wasyl Franciszek 8873; przedm. 9825; wyd. 9825
Wasylkowa Krystyna 6639
Wasylkowski Janusz 3390; red. 293
Waszczak Wojciech 4191
Waszczuk Kamilla 4292
Waszczuk Rafał 7947
Waszkiel Halina 4067, 8874; red. 4071
Wasztyl Bogdan, współpr. 6180
Waszyngton 10378, 10519, 11031
Waszyński Michał 4113
Waśkiewicz Andrzej K. 3210
Waśko Andrzej 3391; przedm. 3374
Waśko Anna, rec. 10451
Waśkowski Eugeniusz 5640
Wat Aleksander 2815
Wateler Johan 8354
Watemborska-Rakowska Katarzyna 6882
Watkowski Adrian 9595, 9596
Watoła Agnieszka 4687
Watra 363
Watykan 1379, 2598, 3242, 3684, 4759, 4773, 5230, 7577, 9301, 10442, 10617, 10740, 11031, 11581
Watzenrode Łukasz 3492
Wawel zob. Kraków
Wawelno, pow. opolski, woj. opolskie 6777
Wawer zob. Warszawa

Wawer Ewa Paulina 8510
Wawer Paulina 772
Wawer Zbigniew 1231, 10178, 10283, 10284; przedm. 1831
Wawerski Marcin 3604
Wawerski Tadeusz 9998
Wawro Geoffrey, red. 2337
Wawrusiewicz Adam 6485, 6883
Wawryniuk Andrzej 5698, 5994, 6788, 11220
Wawryszewicz Anna 6534, 10695
Wawryszuk Paweł 547, 11221
Wawrzak Małgorzata 4103
Wawrzczak Maciej 1039; rec. 2596, 4456
Wawrzecki Tomasz 7921
Wawrzyniak Joanna 5266
Wawrzyniacy, pow. krakowski 2265
Wawrzyniak Irena, red. 1746
Wawrzyniak Joanna 5276; oprac. 66; przedm. 7971; wyd. 7971
Wawrzyniak Piotr 6641, 6880
Wawrzyniak Waldemar 1671
Wawrzyniec, św. 2516
Wawrzyniak Marek 11394
Wawrzynowicz Andrzej 2831
Wawrzyńczak Marcin, tł. 1838
Wawrzyńczyk Jan 127, 3200
Wazowie 485, 2226, 2244, 3415, 7646, 7781
Ważniewski Władysław 2685
Ważniewski Włodzimierz 11222
Wążyk Adam 5386, 11138
Wąbrzeźno, woj. kujawsko-pomorskie 4493, 7433
Wąchała-Skindzier Maria 1508, 1742, 6593
Wąchock, pow. starachowicki 6778
Wąchocka Ewa, red. 11578
Wądołny-Tatar Katarzyna 3239, 3357
Wądołowski Marcin 1529
Wądroże Wielkie, pow. jaworski 3771
Wągrowiec, woj. wielkopolskie 4975, 7089
Wągrowski Tomasz 6390
Wąs Gabriela 6742; przedm. 6742; red. 6742
Wąs Leszek 2240
Wąs Paweł 10311
Wąsacz Agata 3409
Wąsacz-Krztoń Jolanta 2657
Wąsewo, pow. ostrowski, woj. mazowieckie 6779; region 6779
Wąsewo i okolice w legendzie, opowieści i fotografii 6779
Wąsik Beata 1664
Wąsik Lechosław 6502
Wąsik Mateusz 2748
Wąsik Monika 11578
Wąsik Tomasz 5832, 6456, 8875
Wąsik Zdzisław 3324; red. 3344
Wąsosz, pow. górski 5180
Wąsosz, pow. grajewski 6780
Wąsowicz Henryk 2288
Wąsowicz Jarosław 1273, 4955, 5089, 5160, 9936, 10689, 11223, 11224; oprac. 5154; przedm. 10477; rec. 1307, 1929; red. 4275, 5889; wyd. 10477, 10689
Wąsowicz Marek, przedm. 8683; red. 8683

Wąsowicz Stanisław 2690
Wąsowiczowie, rodzina 5595
Wąsowski Zbigniew 5161
Wątor Adam 6221; red. 243; wyd. 2564, 7976, 9078
Wątor Agnieszka 10285
Wątróbski Leszek, oprac. 5438
Wąwolnica, pow. puławski 3998
Wciąż u początków... 5162
Wcisło Stanisław 6367
Wczelik Małgorzata 11598
Wczesnośredniowieczna osada w Brzeziu 7222
Wcześny Marek 1759
Wczoraj i dziś 1079
Wdowik Agata 3519, 7450, 7794
Wdowski Piotr Michał 1040
Wdzydze, pow. kościerski 3693, 6365
We connect stories 1555
We were, we are, we will be 1713
Weber Alfred 9957
Weber-Król Urszula 6048, 6380, 8876
Weckwerth Piotr 6848, 7213
Wedel Joachim 7392
Wedemann Marek 3346, 8865
Wedgwood Josiah 3625
Weekendy majowe i warsztaty konserwatorskie 1412
Weeks Theodore R. 2721, 2747, 3529, 8344; rec. 8781, 11155
Wegenke Ewa 3239
Weger Tobias 5204, 5276
Wegner Andrzej 4549, 4566
Wehner Donat 2416
Weigel Ferdynand 772, 8953
Weigl Rudolf 6391
Weigt Antoni 11250
Weil Simone 2695, 3228
Weilburg, Niemcy; obóz 9735
Weiner Amir 11225
Weinhold Karl 3006
Weinkauff Marcin 4352, 6836
Weinsberg Adam 3207
Weintraub Wiktor 3120
Weisman Anat 6349
Weiss Anzlem 6049
Weiss Silvius Leopold 6549
Weissmann Robert Philip 11057
Weizsäcker Ernst von 5837
Wejdyki, pow. giżycki 6781
Wejherowo, woj. pomorskie 4479, 4947, 6313, 6365, 9113; region 7501
Wejman Grzegorz 4946
Wejman Wioletta 11138
Wejman-Sowińska Aleksandra 5499
Wejs-Milewska Violetta 3297, 3360, 3392
Wejt Mateusz 2824
Weker Władysław 4835, 11226
Weklice, pow. elbląski 4835
Weksler-Waszkinel Romuald Jakub 3284
Weliczker Leon 11421

Wellisz Leopold 9847
Weloński Pius 1983
Welter Jacek, rec. 11441
Welti Manfred 7908
Weltrowski Józef 5495, 5667
Welzer Harald 5276
Wełniak Arkadiusz 1289, 11227
Wełniak Renata 10136
Wenc Anna, współpr. 3029
Wenda Zdzisław Zygmunt 5287
Wende Edward 3427
Wende Marek, red. 11387
Wendebourg Dorothea 3006
Wendland Michał 2418; przedm. 2418; red. 2418
Wendland Wojciech 9597
Wenecja, Włochy 1733, 3346, 8205; Republika 7649
Wenerska Wioleta 8877
Wenklar Michał 9286, 10666, 11159
Wenta Jarosław, red. 3651, 4019
Wenta Ryszard 2672
Wenta Urszula 11228
Wera-Malatyńska Grażyna, przedm. 6591
Werbiści 11300
Werblan Andrzej 11031
Werdenowski Zygmunt 6392
Wereda Dorota 4951, 7909
Weremiuk Sławomir 11588
Werens Agnieszka 8878, 8879
Weres Andrzej 3393
Weres Estera 7910
Wereszczyński Antoni 5537
Wereszycki Henryk 747, 3006, 8880, 10410
Wergiliusz 912
Werla Marcin 1242
Werner Friedrich Bernhard 1849
Werner Mateusz 3394, 9598; przedm. 8024; wyd. 8024
Werner Placyd Michał 7520
Werner von Orseln, wielki mistrz krzyżacki 6930
Werner Wiktor 1158
Wernichowska Bogna 5626
Werobej Józef 3323
Weronika, św. 1970
Werra Dagmara 3981
Werra Zbigniew 4698, 5089, 5163, 10286
Wersal, Francja 5275; konferencja 9339
Wesołek Ewelina 578
Wesołkin Wojciech 6584, 6760, 6761; wyd. 9061
Wesołowska Elżbieta 3030
Wesołowska Sylwia 37
Wesołowski Andrzej 10210; wyd. 9769
Wesołowski Janusz 1831
Wesołowski Janusz Jerzy 3982
Wesołowski Jerzy, red. 3154
Wesołowski Marian 1559
Wesołowski Tomasz 9599, 10287; red. 372
Wesoły Joanna 6846

Wesoły Szczepan 767, 5836, 10442
Westerhoff Christian 8881
Westernhagen Kurt von 10205
Westerplatte zob. Gdańsk
Westfal Józef 5478
Westfal Tadeusz 2690
Westfalia 6764
Westphal Marcin 10344
Wespiński Paweł E. 2352, 2358; oprac. 2358; przedm. 2352; red. 2352
Wetlina, prawy dopływ Solinki; dolina 6862
Wetoszka Bogdan 3998
Wetynowie 1645, 2650
Weyer Stanisław 4847
Weysenhoff Henryk, il. 958
Weysenhoff Józef 6393
Wezuwiusz 7989
Węzgowiec Barbara 3371
Węc Janusz J. 11589
Węcki Mirosław 1300, 8315, 10288–10290
Węclawowicz Ewa 2017
Węclawowicz Tomasz 429, 1718, 3852; red. 3852
Węcowski Piotr 912, 2583, 2664, 2670; przedm. 2583; red. 2583, 2664, 5228
Wędrowiec 8398, 8785
Wędrowki po dziejach Gdyni 6531
Wędrowki po gminie Puszcza Mariańska 6686
Wędzki Andrzej 7223
Węgajty, pow. olsztyński 4053
Węgierka, pow. jarosławski 5600
Węgierski Edward 4799, 8882
Węglarz Stanisław 2686
Węglewicz Wiktor 4777
Węglicka Katarzyna 1225, 5627, 5628
Węgliniec, pow. zgorzelecki 2350
Węglińska Wirginia 11120
Węglorz Jakub 7450; rec. 6933
Węglówka, pow. krośnieński, woj. podkarpackie 2699
Węglowski Adam 1226
Węgornia, pow. wejherowski 8766
Węgorzewo, woj. warmińsko-mazurskie 8514
Węgrowa Katarzyna 5217
Węgrów, woj. mazowieckie 9678; getto 9678; region 9678
Węgry 568, 973, 1768, 2080, 2183, 2351, 2576, 2584, 2592, 2636, 2656, 2664, 3497, 4698, 5184, 5234, 5252, 5423, 6534, 6974, 6986, 7137, 7152, 7178, 7187, 7534, 7970, 8115, 8678, 9201, 9488, 9712, 9726, 9733, 9903, 10142, 10307, 10330, 10425, 10825, 10842, 11412, 11445, 11477, 11484
Węgry, pow. opolski, woj. opolskie 5101
Węgry, pow. sztumski 7012
Węgrzyn Dariusz 1615, 10643, 10657, 10738, 11229; przedm. 10657; red. 10657; wyd. 10545
Węgrzyn Halina 6394
Węgrzyn Iwona 3249
Węgrzyn Konstanty 5763
Węgrzyn Marek 2581
Węgrzyn Marlina, red. 4610
Węgrzyn Robert 4800
Węgrzyn Stefan 6394
Węgrzynek Hanna 7911; przedm. 8955; red. 8955
Węgrzynek Krystian 3222

Węgrzynek Zbigniew 10210, 10291; red. 375
Węgrzyniak Rafał 4104
Węsierska-Biernatowa Teresa 6395
Węsierski Adam 5629, 6757, 9600
Węsławski Michał 6396
Węsławski Stanisław 6397
Węzły pamięci niepodległej Polski 128
Wężyk Franciszek 8925
Wężykowie, rodzina 2172
Whelan Agnieszka, przedm. 7260; tł. 7260; wyd. 7260
White Harold 5270
White Hayden V. 811
Wiaderna-Kuśnierz Renata 9601
Wiadomości (Londyn) 3297, 10385
Wiadomości Archeologiczne 364
Wiadomości Fary św. Barbary 11505
Wiadomości Literackie 7947, 9072
Wiadomości Szczecińskie 11228
Wiak Krzysztof 9282
Wiara czynna w miłości 11590
Wiarus 1858
Wiater Elżbieta 5954, 7224
Wiater Łukasz, red. 6027
Wiatr Ewa 10292; wyd. 9710, 9819
Wiatr Jerzy J. 4801
Wiatr Marcin 1041, 10738
Wiatrem rozrzucone... 1830
Wiatrowicz Marek 3663, 6723
Wiatrowski Przemysław, przedm. 3189; red. 3189
Wiatrowski Zygmunt Jerzy 415, 3128
Wiazowski Jarosław, tł. 3009
Wiącek Elżbieta 5242; red. 5242
Wiącek Wojciech 4808, 9484
Wiązownica, pow. jarosławski 6307
Wicenty Daniel 11230
Wich-Szymczak Urszula 2855, 3916
Wicha Karolina 1406
Wicher Andrzej 2855
Wicher Regina 2486
Wichert Wojciech 10175
Wichmanowski Marcin 4802
Wichnowski Tobiasz 6678
Wichowa Maria 1042, 2855, 3461, 3916, 7372, 7912; oprac. 2855; rec. 5075; red. 2855
Wichowska Anna 11408
Wichowska Karolina 1043
Wichrowska Elżbieta 7450, 8883; przedm. 1952
Wichrowska Ewa 3998
Wichrowski Marcin 4892; tł. 10007
Wichrowski Zbigniew 3998
Wicik Kamil 4192
Wiciński Adam 9346
Wicki Ludwik 11533
Wicznyński Bartosz 10660
Widacki Jan 3120
Widajewicz-Turkiewicz Danuta 6398
Widak Andrzej 4193

Widelska Ewelina 919
Widelka, pow. kolbuszowski 2403
Widera Marcin, rec. 3344
Widera Michał 5978
Widnokreghi literatury, wielogłosy krytyki 3395
Widok Norbert 3006
Widomski Antoni 5896, 10293
Widy-Wirski Feliks 9286
Widziński Krzysztof, red. 4844
Wiech Agata 6790
Wiech Jakub 8683
Wiech Stanisław 22, 8254, 8954
Wiecheć Tamara 4072
Wiechlice, pow. żagański 6782, 6783
Wiechlicka Puszcza 6783
Wiechowicz Stanisław 4128
Wieczerek Franciszek 5480
Wieczerek Agnieszka 895; rec. 1080
Wieczerek Andrzej 5999
Wieczerek Anna, red. 6734
Wieczerek Beata 2067
Wieczerek Dawid 8922
Wieczerek Edward, oprac. 5662; wyd. 5662
Wieczerek Hanna 6206
Wieczerek Jan 3916
Wieczerek Krzysztof 3743
Wieczerek Marcin, rec. 7035
Wieczerek Marek 11598
Wieczerek Paweł 6764, 11231
Wieczerek Ryszard 4188
Wieczerek Szymon 2657, 3201; oprac. 732; red. 2657
Wieczerek Włodzimierz, red. 5083
Wieczerek Wojciech 6399
Wieczerek Zbigniew 4890
Wieczerek-Michalak Nina 1334
Wieczerek-Szmal Magdalena 1533
Wieczorkiewicz Paweł Piotr 2689
Wieczyński Tadeusz 9024
Wiedeń 701, 1036, 1357, 1358, 1471, 1678, 2344, 2656, 2828, 4566, 5527, 7576, 7601, 7739, 7934, 8113, 8339, 8412, 8460, 8561, 8612, 9872; kongres 8909
Wiegandtowa Ewa 3030
Wiehn Erhard Roy, wyd. 9733
Wieja Tomasz 1507, 2068
Wiejsieje, Litwa 2785
Wiek Oświecenia 365, 3519
Wiek XVIII (nie tylko) w szkole 3396
Wieki Stare i Nowe 366
Wiekiera Bogdan 6198, 6199
Wieland Janusz 1671
Wielebski Stanisław 6400, 11232
Wielechowska Katarzyna 5589
Wieleń, pow. czarnkowsko-trzcianecki 6784
Wielgie, pow. lipnowski; gmina 2404; region 2404
Wielgolas, pow. miński 1068
Wielgomas Roland 1930
Wielgomłyny, pow. radomszczański 7870, 10816

Wielgos Jan 6647
 Wielgosz Marek, red. 4632
 Wielgus Krzysztof 1720
 Wielgus Stanisław (1919–1996) 11159
 Wielgus Stanisław (ur. 1939) 11441
 Wielhorski Michał 6401
 Wielichowo, pow. grodziski, woj. wielkopolskie 6157
 Wieliczka, woj. małopolskie 1507, 1662, 1826, 2023, 2052, 2339, 2730, 3697, 3769, 3800, 4443, 6631, 8459; powiat 7983; region 8963; ziemia 4548
 Wieliczka zabytkowa Kopalnia Soli Muzeum íup Krakowskich 1662
 Wieliczka Zygmunt 924
 Wieliczka-Szarkowa Joanna 2651, 6188
 Wieliczko Karolina 3263
 Wieliński Bartosz 6703
 Wieliszew, pow. legionowski 8418, 8419
 Wielka Brytania 1036, 2650, 2767–2770, 2772, 2802, 2810, 3236, 4723, 4794, 7875, 7970, 8013, 8110, 8254, 9013, 9795, 9836, 9860, 9922, 9931, 10074, 10082, 10102, 10174, 10286, 10328, 10440, 11109, 11240, 11297, 11352
 Wielka księga Armii Krajowej 10294
 Wielka księga wydarzeń 1227
 Wielka Lechia moich marzeń 4275
 Wielka Wojna 8884
 Wielka Wojna, mały region 8885
 Wielka wojna na ziemi kętrzyńskiej 8886
 Wielka Wojna 1914–1918. 1831
 Wielkanoc, pow. miechowski 10553, 10554
 Wielki Kack zob. Gdynia
 Wielki leksykon uzbrojenia wrzesień 1939. 4893
 Wielki Ustiug, Rosja 8552
 Wielkie Morawy 7136
 Wielkie Pomorze 5164
 Wielkie pożary w Dolsku 4613
 Wielkopolska 204, 667, 924, 962, 1059, 1231, 1257, 1407, 1557, 2012, 2046, 2471, 2485, 2492, 2626, 2663, 2690, 2858, 2993, 3041, 3237, 3444, 3450, 3451, 3578, 3628, 3878, 3913, 3988, 4454, 4480, 4555, 4642, 4647, 4698, 4752, 4827, 4847, 4982, 5203, 5239, 5273, 5289, 5310, 5380, 5535, 5661, 5999, 6097, 6136, 6678, 6751, 6889, 6891, 6936, 6937, 7077, 7110, 7130, 7327, 7333, 7449, 7457, 7554, 7558, 7568, 7794, 7797, 7881, 7965, 8009, 8027, 8042, 8074, 8083, 8190, 8690, 8793, 8993, 9244, 9255, 9351, 9400, 9413, 9418, 9501, 9644, 9868, 9936, 10595, 10660, 10797, 10842; Kraj Warty 9936, 9989, 10078, 10173, 10175; Południowa 4724; Północna 4623; Północno-Zachodnia 6880; Wschodnia 3090, 4558, 7521
 Wielkopolskie województwo 7296
 Wielocha Andrzej 8868; przedm. 5923; red. 241
 Wielokulturowe dziedzictwo Głogowa 6534
 Wielokulturowe stanowisko nr 5 w Palikówce 6884
 Wielomski Adam 8121
 Wielopole Skrzyńskie, pow. ropczycko-sędziszowski 4011, 6631
 Wielopolski Aleksander 2993, 4713, 4777, 8121, 8254
 Wielopolski Jan 7343
 Wielopolski Zygmunt 8601
 Wielość w jedności 1694
 Wielowieś zob. Tarnobrzeg
 Wielowieyski Andrzej 9848
 Wieluń, woj. łódzkie 313, 769, 770, 2343, 2657, 2663, 2948, 3049, 4602, 5224, 5630, 7178, 7289, 8911, 9843, 10111, 11464; dekanat 8302; powiat 9384; ziemia 4282, 5493, 5972
 Wieluński słownik biograficzny 5630
 Wiencek Izabela 3469
 Wiener Adolf 5497
 Wieniawa-Długoszowski Bolesław zob. Długoszowski Bolesław Wieniawa-
 Wieprz, pow. wadowicki 11411; region 6785

Wieprza, dopływ Bałtyku; dorzecze 7555
Wieprzów Tarnawacki, pow. tomaszowski, woj. lubelskie; parafia 7471
Wierchorutia, Rosja 7960
Wiernicka Violetta 5165, 8887
Wiernowolski Stefan 11591
Wierski Dominik 4009, 11233
Wierszyna, Rosja 4188, 5245
Wieruszów, woj. łódzkie; region 4724
Wierzbiak Maria 2662
Wierzbiański Krzysztof 1541
Wierzbicka Anna, oprac. 2818; przedm. 2818; red. 11032; wyd. 2818
Wierzbicka Beata 1759
Wierzbicka Elżbieta 1267
Wierzbicka Katarzyna 11408
Wierzbicka-Trwoga Krystyna 5252
Wierzbicki Andrzej 886
Wierzbicki Artur 1385
Wierzbicki Jacek 63, 768
Wierzbicki Leszek Andrzej 7838; przedm. 7343; wyd. 7343
Wierzbicki Marek 2966, 10689, 11234; przedm. 10689; red. 10689
Wierzbicki Mirosław Stanisław 2921
Wierzbicki Paweł 6592, 8888; rec. 11119
Wierzbicki Piotr 4194, 11375
Wierzbieniec Waclaw 2652, 8955; red. 2652
Wierzbnik zob. Starachowice
Wierzch, pow. prudnicki 4187
Wierzchlas, pow. wieluński 2189
Wierzcholska Agnieszka W. 5273
Wierzcholska Marta 2052
Wierzchoń Piotr 9602
Wierzchosławski Szczepan 8571, 8889, 8890; przedm. 6673, 8571; red. 6673, 8571
Wierzchowska Aleksandra 11137
Wierzejska Jagoda 8891
Wierzejski Tomasz 11386
Wierzykowski Waldemar 4832
Wierzyński Kazimierz 2771, 2803, 3297
Wiesel Elie 5956
Wiesiołowski Franciszek 8319
Wieś Soce – historia i zabytki 6719
Wieści Polskie 5285, 10307
Wieści z okolicy Pawonkowa 9073
Wietecha Anna 8866
Wietnam 5543, 11053
Wietnicki Paweł 2661
Wietor Hieronim 3459
Wietrzychowice, pow. tarnowski 5108
Wietrzychowice, pow. włocławski 6861
Wiewióra Marcin 3860, 4493, 4835, 6674
Więcek Artur, pseud. Baron 6351
Więcek Bogusław 5128
Więcek Karol 6402
Więcek Wojciech, red. 11535
Więcek Zbigniew 1897, 6402
Więch Antoni 5166
Więch Arkadiusz S. 8903; rec. 4440; red. 8686
Więckiewicz Rafał 4664

Więckowska Barbara 10199
Więckowska Hanna 6403
Więckowska Helena 6404, 6405
Więckowska Jolanta 6597
Więckowski Robert 2733
Więckowski Sławomir 5631
Więclawska Katarzyna 8892
Więclawski Piotr 3793
Więslaw Witold 3006
Wigry, pow. suwalski 7265
Wijaczka Jacek 2712, 7388, 7913, 7914; rec. 2533, 7548, 7688; red. 168
Wijas-Grocholska Elżbieta 2531
Wika Wiesław 4218
Wikarjak Teodozja 3030
Wikingowie 7037, 7180
Wiktoryn od Opieki św. Józefa zob. Jaworski Aleksander Walenty
Wilamowice, pow. bielski, woj. śląskie 2450
Wilamowski Maciej 2670
Wilamów, pow. zduńskowolski 1914
Wilanów zob. Warszawa
Wilczak Dariusz 11592; współpr. 10409
Wilczak Mariola 2629, 5797, 8343
Wilczek Piotr 7388; przedm. 7388; red. 7388
Wilczek-Karczevska Magdalena 7420
Wilczek-Krupa Maria 4195
Wilczewski Tadeusz 2078, 2400
Wilczewski Waldemar F. 5091
Wilczkowski Andrzej 4231
Wilczok Katarzyna 11235
Wilczyńska Aleksandra 4872
Wilczyńska Anna, oprac. 1142
Wilczyńska Bogna 9603
Wilczyńska Stefania 2759
Wilczyński Jarosław 6639
Wilczyński Leszek 90, 3129, 6751; przedm. 6751; wyd. 10459
Wilczyński Wilhelm 8101
The wild west 1838
Wilder Westen 1838
Wildflecken, Niemcy 11088
Wildstein Bronisław 10536
Wildt Michael, wyd. 9732
Wilecki Aleksander 7797
Wileńskie województwo 7429, 7450, 7535
Wilga, pow. garwoliński; region 10291
Wilgosiewicz-Skutecka Renata 1385, 7915
Wilgusiewicz Antoni 10278
Wilhelm II, cesarz niemiecki 4752, 8822
Wilia, prawy dopływ Niemna 2840
Wilińska Zofia 62
Wilk Andrzej 4532; rec. 4780
Wilk Bernadeta 1314, 5632
Wilk Franciszek 6406, 11159
Wilk Hubert 11137, 11236–11238; rec. 10867
Wilk Józef 5944
Wilk Magdalena 6503
Wilk Marcin 4196

Wilk Mateusz, tł. 2623
 Wilk Stanisław 6347
 Wilk Szymon 5018
 Wilk Wiesław 11593
 Wilk-Woś Zofia 5167, 7225, 7226
 Wilkanowicz Stefan 10886, 10886
 Wilkasy, pow. giżycki 6786
 Wilkiewicz Monika 4197
 Wilkoń Teresa 3497
 Wilkoński Ludwik 6407
 Wilkostwo, pow. aleksandrowski 6868
 Wilkowski Eugeniusz 3530, 8893, 11239; red. 5171
 Wilkowski Marcin 1234
 Wilkowski Szymon 11598
 Wilkowski Wojciech 7227
 Willaume Małgorzata, przedm. 2640
 Williams Charles Hanbury 7747
 Williamson David G. 10295, 10296
 Wilmańska Ewa, tł. 1751
 Wilnianie. Żywoty siedemnastowieczne 7344
 Wilno 9, 710, 920, 921, 1231, 1393, 1463, 1498, 1698, 1710, 1915, 2087, 2090, 2112, 2396, 2592, 2619, 2644, 2647, 2648, 2663, 2694, 2732, 2747, 2761, 2819, 2840, 2882, 2938, 2981, 2993, 3249, 3345, 3415, 3438, 3529, 3644, 3916, 4127, 4435, 4454, 4553, 4900, 4925, 5198, 5206, 5640, 6396, 7095, 7271, 7344, 7396, 7452, 7462, 7463, 7529, 7657, 7658, 7693, 7715, 7752, 7755, 7786, 7828, 7962, 8029, 8053, 8055, 8123, 8254, 8298, 8392, 8433, 8658, 8752, 8753, 8906, 8990, 9006, 9105, 9155, 9188, 9189, 9227, 9258, 9306, 9356, 9487, 9550, 9551, 9575, 9614, 9618, 9632, 9642, 9643, 9672, 9741, 9842, 9987, 10059, 10154, 10178, 10199; diecezja 2094, 5043, 7053, 7561, 7753, 7831, 8931; gubernia 8142; Ponary 10138; powiat 7395; Wileńszczyzna 2619, 2685, 2813, 3054, 3065, 3146, 3426, 4454, 4847, 5038, 7543, 7892, 8084, 9109, 9130, 9350, 9426, 9762, 10657, 11283, 11442
 Wiloch-Kozłowska Renata 5227, 6674
 Wilska Małgorzata 2670
 Wilson Woodrow 2581
 Wilusz Jerzy 6798
 Wilusz-Laszczyk Małgorzata 6798
 Wiluś Bogusława 769
 Wiłkomierz, Litwa 7334; starostwo 7946
 Wiłkomirscy, rodzina 10145
 Wiłkomirska Maria 10145
 Wiłkomirska Wanda 10145
 Wiłkomirski Józef 10145
 Wiłkomirski Kazimierz 10145
 Wina i kara społeczeństwa 11240
 Wincenciak Witold 3130
 Wincenty Kadłubek, bł. 840, 912, 990, 1057, 2670, 4668, 5390, 6911, 6960, 7035, 7036, 7055
 Winclawski Włodzimierz 1046; red. 1046
 Windorpski Feliks 9849
 Winek Teresa 3345, 8866; rec. 3271
 Winek Włodzimierz 11241
 Winiarczyk Katarzyna 2854
 Winiarczyk Marek, rec. 3406
 Winiarczyk-Kossakowska Małgorzata 11242
 Winiarska Weronika 5633
 Winiarska-Górska Izabela 7451
 Winiarska-Kabacińska Małgorzata 4287, 6828
 Winiarski Piotr 2216, 2401, 4353, 5633, 8894; wyd. 8079
 Winiarz Adam 3054
 Winiewicz-Wolska Joanna 1809

Winkler Anna 11243
Winkler Wiesław 4894
Winklowska Barbara 5777
Winklówna Relka 5974
Winnewisser Brenda P. 3006
Winnica, Ukraina 9816; region 5038
Winnicy, rodzina 5634
Winnicka Katarzyna 1623
Winnicka-Smolarek Alicja 5634
Winnicki Tomasz 4389
Winowicz Krystyna 6309
Winskowski Piotr 3623
Winstone Martin 10297
Winter Antoni 9604
Winter Johann Friedrich Karl von 6528
Wippermann Wolfgang 5274
Wiraszka Marta 3983
Wirek zob. Ruda śląska
Wirmański Jan Maciej, rec. 5292
Wirpsza Witold 10537
Wirtembergowie 2049
Wirtemberska Maria z Czartoryskich 8666
Wirth Zdeňek 8261
Wirtuoz 1832
Wirzbięta Maciej 3323, 3445
Wisiecka Magdalena 8895
Wislicenus Max 1842
Wisła 221, 779, 1221, 5275, 6631, 6828, 6867, 6881, 7115, 7450, 8187, 8683, 9524, 9540, 10291, 11282; dolna 4901; dorzecze 4596, 6880, 7136; region 6631; środkowa 10210
Wisła, pow. cieszyński 5792, 6178
Wisła Agnieszka 2798
Wisłocka Jolanta, oprac. 11032
Wisłok, lewy dopływ Sanu 6631, 6700, 6701; region 6790
Wisłoka, prawy dopływ Wisły 2246, 2652
Wisner Henryk 7916; rec. 7436
Wiszewski Przemysław 586, 1044, 2444, 6581, 6738, 6739, 7190; przedm. 6738, 6739; rec. 6944; red. 6738, 6739
Wiszka Emilian 9605
Wiszniewska Anna 3627, 11032; oprac. 5899
Wiszniewski Michał 8343
Wiszniewski Piotr 6664
Wiszniewski Roman, red. 5011, 5743
Wiszwata-Walczak Katarzyna, red. 4767
Wiszwaty Edward 5157
Wiślana Mierzeja 10344
Wiślica, pow. buski 1465, 2035, 3852, 7126
Wiślicki Adam 8680
Wiślicz Tomasz 829, 1274, 2670, 3358, 7906, 7917
Wiśniak Kazimierz 6603
Wiśniew, pow. siedlecki 6787
Wiśniewska Agnieszka, red. 3284
Wiśniewska Dorota 584
Wiśniewska Halina 3202, 3203, 7372
Wiśniewska Iwona, oprac. 435
Wiśniewska Joanna 11244, 11245
Wiśniewska Lidia 739
Wiśniewska Magdalena 585, 1234, 1279

Wiśniewska Małgorzata 9606, 9607
Wiśniewska Maria 5635, 6032; rec. 8096, 9792, 9842, 10005, 10114
Wiśniewska Marta 2332
Wiśniewska Wanda 6637
Wiśniewska Władysława 5312
Wiśniewska-Bieniek Halina 6408
Wiśniewska-Grabarczyk Anna í. M., rec. 10960
Wiśniewska-Jóźwiak Dorota 7918
Wiśniewska-Rutkowska Lucyna 2839
Wiśniewski Andrzej 6885
Wiśniewski Bogusław 4861
Wiśniewski Dariusz 2639
Wiśniewski Edward 9608
Wiśniewski Grzegorz 2821
Wiśniewski Jan (1876–1943) 1689, 3483
Wiśniewski Jan (ur. 1951) 3131, 3984, 4934, 5157, 5168, 10298
Wiśniewski Jan Paweł 8966, 9609
Wiśniewski Jarosław, rec. 2898
Wiśniewski Krzysztof 1228, 1336, 2681, 5169, 6632, 8302, 8954
Wiśniewski Krzysztof Marek 5731
Wiśniewski Ludwik 11137
Wiśniewski Marek 2069, 6637; red. 4877
Wiśniewski Michał 9389
Wiśniewski Mieczysław 5901
Wiśniewski Piotr, red. 4119
Wiśniewski Rodryg 10538
Wiśniewski Sebastian 6103
Wiśniewski Stanisław 3985, 4614, 9764
Wiśniewski Szymon 5659
Wiśniewski Tomasz, rec. 2606, 3879
Wiśniewski Tomasz Krystian 3044
Wiśniewski Wojciech, współpr. 5649
Wiśniowieccy, ród 5327
Wiśniowiecki Jeremi 5254, 7772
Wiśniowiecki Michał Serwacy 7793
Wiśniowska Joanna, przedm. 4917
Wiśniowski Aleksander 3164
Wiśniowski Sygurd 6409
Wit Marijke de, wyd. 7261
Wita Grzegorz 5162; red. 5162
Witalec Robert 6406, 11159; przedm. 11159; red. 11159
Witas Henryk W. 6848
Witaszczyk Beata 3721
Witczak Agnieszka, red. 3240
Witczak Henryk 5057, 5170
Witczak Jakub 7919
Witczak Krzysztof Tomasz 2744, 4237, 8302; rec. 2402; red. 2744
Witczak Łukasz, tł. 11216
Witczak Patryk 539
Witczak Romuald 8896
Witczak Władysław, red. 4563
Witczuk Włodzimierz 6709
Witebskie województwo 7657
Witecki Jacek 1848; red. 1848
Witek Józef 6118
Witek Maria 6675

Witek Monika 5178
Witek Waldemar 6675; fot. 6675
Witek Zbigniew Kazimierz, oprac. 9699
Witek-Malicka Wanda 11120
Witer Massan Raynili 7955
Witeska-Młynarczyk Anna 5284
Witkacy zob. Witkiewicz Stanisław Ignacy
Witkacy – twórca wizjoner 4105
Witkacy w kontekstach 3397
Witkiewicz Jan Stanisław 6010
Witkiewicz Stanisław 3395, 3625
Witkiewicz Stanisław Ignacy, pseud. Witkacy 1624, 3395, 3397, 4087, 4105, 6410, 6411, 6678, 8258
Witkiewicz Tomasz 2251
Witkiewicz-Pałka Ewa 1758
Witkowska Diana 2733, 4615
Witkowska Ewa 8955
Witkowska Iwona 3555
Witkowska-Krych Agnieszka 5222; rec. 3220
Witkowska-Pleban Anna 4895, 11246
Witkowska-Urban Ewa 3426, 11247
Witkowski Andrzej 4687
Witkowski Czesław 4896
Witkowski Franciszek E. 11296
Witkowski Janusz 2555
Witkowski Karol, oprac. 1947
Witkowski Krzysztof 3756; red. 3756
Witkowski Marcin 1799, 4072, 11248; oprac. 43, 1947
Witkowski Michał J., red. 8315
Witkowski Piotr 10299
Witkowski Rafał 2217, 5149, 5684, 7920, 11249; rec. 8040; red. 889; wyd. 9038
Witkowski Ryszard 4389
Witkowski Tadeusz (edukacja) 3297
Witkowski Tadeusz (kultura fizyczna) 4276
Witkowski Tadeusz (1901–1920) 6412
Witkowski Tadeusz (wojskowość) 4822
Witkowski Zbigniew 5654
Witnica, pow. gorzowski 5151, 5748
Witold, wielki książę litewski 6943, 7107–7109
Witos Wincenty 4803, 4803, 9211, 10225
Witosławski Ignacy 3229
Witowski Hipolit 6413
Witryłów, pow. brzozowski 6585
Witt Bronisław 7228
Witt Piotr 4198
Wittels Krzysztof 3663
Wittig Joseph 3006
Witlin Józef 2803, 3297, 3323
Witusiak Teresa 434, 2412
Wituski Władysław Konstanty 7677
Wituszyński Bolesław 5249
Witwicki Stefan 8666
Wiwer Katarzyna 1950; wyd. 2836
Wizerunek miasta 1705
Wizna, pow. łomżyński 6151, 10228
Wizytacja kościoła parafialnego w Kosowie 8102
Wizytki 1498

Wkład OO. Franciszkanów w dziedzictwo ziemi chełmskiej 5171
 Wkra, prawy dopływ Narwi 9524
 Właźlak Władysław Piotr 1275, 1283, 6643; red. 143
 Wlotzki, rodzina 5625
 Władysław Wiesław 3520 Władysław, król Węgier i św. 7137
 Władysław II Jagiellończyk 2592
 Władysław II Jagiełło 2052, 2576, 2592, 2676, 3650, 4777, 5228, 6993, 7019, 7055, 7108, 7193, 7206, 7242, 7247
 Władysław III Laskonogi 6414
 Władysław I Łokietek 7116
 Władysław II Opolczyk 2079, 7173, 7178
 Władysław III Warneńczyk 7005
 Władysław IV Waza 2007, 2644, 2681, 7449, 7492, 7598, 7599, 7956
 Władysław II Wygnaniec 2250
 Władysław hr. Zamoyski (1853–1924) i jego bliscy 5636
 Władysław Miegoń, bł. 5604
 Władysław Odonic 7130
 Władysław Orkan 3398
 Władysław Stanisław Reymont 3399
 Władysław Strzeмиński readability of images 3681
 Władysławowo, pow. pucki 4414
 Władystok, Rosja 5313
 Władza, społeczeństwo i działalność opozycyjna 11250
 Włochy zob. Warszawa
 Włochy 1218, 1488, 1775, 2592, 2807, 3208, 3280, 3308, 3321, 3398, 3492, 3604, 3625, 3687, 3751, 3916, 5230, 5245, 5271, 7450, 7735, 8047, 8058, 8205, 8277, 8940, 10166, 10210, 10236, 10448, 11003, 11240
 Włocławek, woj. kujawsko-pomorskie 298, 414, 415, 423, 962, 1236, 1271, 1466, 1663–1666, 1836, 2009, 2050, 2088, 2241, 3128, 3566, 3597, 4638, 5117, 5170, 5659, 6049, 7251, 8021, 8209, 8213, 8638, 8640, 8875, 9442, 9936; diecezja 1234, 1350, 4652, 7547, 7624, 9955, 10719, 10720
 Włodarczyk Anna, rec. 9567; red. 9426
 Włodarczyk Edward 3518; red. 341, 2367, 5620
 Włodarczyk Marek 9968
 Włodarczyk Tamara 2734, 3006, 3986
 Włodarczyk Teresa, red. 2685
 Włodarczyk Zdzisław 770, 2948, 8897, 8898; red. 2948, 5630
 Włodarek Andrzej 3589, 3671, 5476
 Włodarkiewicz Wojciech 4898, 7868, 9426, 9893, 10174, 10178; przedm. 7868; red. 7868
 Włodarska-Szefler Beata 11040
 Włodarski Bartosz 3132
 Włodarski Józef, red. 4768
 Włodarski Łukasz 8899
 Włodarski Maciej 2855, 5252
 Włodarz Marek, tł. 4418
 Włodawa, woj. lubelskie 1951, 2751, 5234, 9871; gmina 6788; powiat 2388; region 6826, 10992
 Włodawa z tamtych lat 1951
 Włodek Roman 4106
 Włodkowiec Paweł 2830
 Włodzimierz II Jarosławicz, książę halicki 7137
 Włodzimierz I Wielki, wielki książę kijowski i św. 2588, 7137
 Włoskiński Marian, przedm. 415, 7047
 Włoskowicz Wojciech 2619; tł. 8881
 Włostów, pow. opatowski 2481
 Włoszczowa, woj. świętokrzyskie 1404
 Włoszczanin 8399
 Wnęk Irena 6415
 Wnęk Jan 3100, 6668, 8900, 8901, 11251–11253; rec. 4483
 Wnęk Jan (1828–1868) 5242

Wnęk Konrad 2679; rec. 8696
Wnęk Sławomir 4616, 6488, 9610
Wnęk Zdzisław 6798
Wnętrzak Grzegorz 4804
Wnuczek Monika, rec. 6427
Wnuk Dawid 6633
Wnuk Jan 5298
Wnuk Magdalena 11254
Wnuk Rafał 4807
Wnuk Walentyna 3071
Wnuk-Lipiński Edmund 2420, 6416
Wochna Wojciech M. 7229; rec. 4996
Wociór Lidia 5234
Wodarska-Ogidel Katarzyna 3641
Wodiczko Franciszek 6417
Wodiczko Krzysztof 11138
Wodzianowska Irena 919, 1036, 8694, 8902; rec. 7619
Wodzicy, rodzina 5541
Wodzicki Stanisław 3415, 8909
Wodzień Edward 4171
Wodzińska Izabela 8903; rec. 5898
Wodzińska Maria 6418
Wodziński Antoni 6418
Wodziński Marcin 8904; przedm. 2721; red. 242, 338; wyd. 8003
Wodziński Remigiusz 4805
Wodzisław, pow. jędrzejowski 3152; Brzezine 3125
Wodzisław Śląski, woj. śląskie 5178, 6789
Wodzyńska Maria 1380, 2830
Wodzyński Artur, wyd. 9792
Wojaczyńska Elżbieta, oprac. 3005
Wojaczyński Jacek, oprac. 3005
Wojakowski Dariusz, przedm. 5267; red. 5267
Wojalski Mirosław Zbigniew 3987
Wojciech, św. 2638, 2657, 3201, 5266, 5275, 6971, 7039, 7062, 7096, 8345
Wojciech Jastrzębiec 7250
Wojciech Kossak 3682
Wojciech Wilczyk. (Nie)widziane 1833
Wojciechowo, pow. lidzbarski 6855
Wojciechowska Agnieszka, oprac. 1763
Wojciechowska Balbina, wyd. 9816
Wojciechowska Barbara 11032
Wojciechowska Beata 2661, 2677, 3358, 5233, 7230, 7231; przedm. 2677; red. 2677, 4923
Wojciechowska Danuta, przedm. 6566
Wojciechowska Ewa 8666
Wojciechowska Florentyna z Vorhoffów 2174
Wojciechowska Iwona 1626, 4354
Wojciechowska Maria z Kiersnowskich 2174
Wojciechowska Teresa 6565
Wojciechowska Zofia 1238
Wojciechowska-Grygo Agata 2064
Wojciechowska-Kucięba Joanna 3641
Wojciechowski Andrzej, wyd. 8103
Wojciechowski Bolesław 5478
Wojciechowski Feliks 2174
Wojciechowski Franciszek 8332
Wojciechowski Grzegorz 1159

Wojciechowski Jacek Wojciech 3988
Wojciechowski Jakub 8889
Wojciechowski Jerzy S. 4861, 9611, 9612
Wojciechowski Konrad, współpr. 1492
Wojciechowski Leszek 1095, 1096, 1155
Wojciechowski Marcin, współpr. 4780
Wojciechowski Mieczysław 6673; red. 371
Wojciechowski Przemysław 689, 2884
Wojciechowski Roman 3496
Wojciechowski Ryszard 5777
Wojciechowski Stanisław (1909–2004) 8103
Wojciechowski Stanisław (1869–1953) 2174
Wojciechowski Tadeusz 9850
Wojciechowski Teofil 5172
Wojciechowski Zbigniew 5173, 6446, 11255
Wojciechów, pow. lubelski 3998
Wojcieszak Magdalena 3731
Wojcieszak Elżbieta 1767, 11159; red. 1767
Wojcieszyn, pow. złotoryjski 2412
Wojciegowska Danuta 8905
Wojcik Marek 3845
Wojda Dorota 3296
Wojda Jacek, oprac. 8004; tł. 8004
Wojda Wojciech 4192
Wojdak Ewelina 8295
Wojdecki Eugeniusz 6617
Wojdon Joanna 830, 971, 11240; oprac. 9000; przedm. 9000; rec. 2563
Wojdyła Barbara 2070
Wojdyła Ryszard 6592
Wojdyła Walenty 6592
Wojdyło Joanna, red. 1555
Wojdyło Witold 1045, 3054, 8254; oprac. 1084
Wojecki Mieczysław 81, 81
Wojenka Michał 4355
Wojenna saga rodziny Murawskich 9851
Wojenne dzieciństwo. Wspomnienia 9852
Wojewódzka Barbara 6365
Wojewódzki Ireneusz 10300
Wojna i ludzie 8906
Wojna-Orański Pachomiusz 7857
Wojnar Marek 4806
Wojnarowa, pow. nowosądecki 10061
Wojnarowicz Stanisława, przedm. 3415; red. 3415
Wojnarowski Marek 5008
Wojnicz, pow. tarnowski; gmina 4445
Wojnowski Jeremiasz 3240
Wojnowski Sebastian 429
Wojnowski Tomasz 5157
Wojnów, pow. siedlecki 8087
Wojsko Polskie na Wschodzie 10301
Wojsko wobec polskiego sierpnia '80 w dokumentach 10539
Wojsław, pow. brzeski, woj. opolskie 8319
Wojsław, komes 7238
Wojsław Jacek 11256, 11257
Wojsławice, pow. chełmski 896, 3915, 5006, 10260
Wojsławice, pow. pińczowski 8970

Wojsze, pow. ostrołęcki 6851
Wojtach Marta, red. 766
Wojtacki Maciej 9613, 9614
Wojtanowicz Józef 5266
Wojtanowska Natalia 6053, 11594
Wojtas Marian, oprac. 5571; red. 5571
Wojtas Zofia, wyd. 9071
Wojtas-Ciborska Elżbieta 9615
Wojtasik Janusz 7921, 8678, 8907
Wojtasik Marian 5174
Wojtasik Tomasz, współpr. 4433
Wojtasik-Seredyszyn Łucja, rec. 1745
Wojtaszak Andrzej 4762, 10199, 10587; red. 4762, 10199
Wojtaszczyk Konstanty A., red. 118
Wojtaszyn Dariusz 2700, 2706, 5204, 5275
Wojtczak Jakub 2584, 5372
Wojtczak Katarzyna Anna 3623
Wojtczak Maria 5204
Wojtecki Łukasz 9616
Wojtkiewicz Mariola 5250; oprac. 1675
Wojtkiewicz-Rok Wanda 2882, 3121
Wojtkowiak Adam 652
Wojtkowiak Jakub 5637, 8908, 10023; red. 10023
Wojtkowiak Joanna 7232
Wojtkowska Anna 3133, 5796, 6159, 6315, 6321, 6426, 10302, 11258
Wojtkowska-Maksymiuk Marta 7776
Wojtkowski Jacek Maciej 1492; red. 3918
Wojtkowski Julian 1431, 2938 ; tł. 2602
Wojtkowski Ryszard 1242, 1276; red. 203
Wojtoń Ewa 2046
Wojtowicz Jacek 7450; oprac. 1420
Wojtowicz Jerzy 82, 665, 895
Wojtowicz Wit Karol 1749, 5729
Wojtowicz Witold 912
Wojtowicz-Jankowska Dorota, red. 3693
Wojtucki Daniel 1942, 2412, 3731, 4385, 5237
Wojtulanis-Karpińska Stefania 6419
Wojturski Grzegorz 1669
Wojtylak Marek 2333, 11259; oprac. 464, 8837; red. 319; wyd. 8057
Wojtylak Mariusz 5651
Wojtyła Arkadiusz 4990; wyd. 8071, 8072, 8080
Wojtyła Karol zob. Jan Paweł II
Wojtyła Karol (1879–1941) 6420
Wojtyna Andrzej 11582
Wojtyniak Paulina 1407, 7922
Wojtyński Maciej 5233; red. 9837; wyd. 9837
Wojtysiak-Kotlarski Marcin, red. 11308
Wojtysik Dominik 6670
Wojtysko Jerzy 6421
Wojtyś Ewa 2652
Wokół kontraktów artystycznych dominikanów 7345
Wokół Kresów, granic i pograniczy w historii wojskowej 4897
Wokół teczek bezpieczeństwa 2113
Wokół Zakopanego i sztuki Władysława Hasióra 3683
Wola zob. Warszawa
Wola Jasienicka, pow. brzozowski 9045

Wola Sękowa, pow. sanocki 5201
Wola Zgłobieńska, pow. rzeszowski 6790
Wolak Bogdan 2352
Wolak Leokadia 3400
Wolak Łukasz 479
Wolańska Ewa Maria 3857
Wolańska Joanna 761, 3684, 3687, 3989
Wolański Andrzej 3006; red. 4188
Wolański Filip 416, 3358, 4454, 7450, 7906; rec. 7917
Wolański Marian S. 2882
Wolański Michał 11570
Wolański Ryszard 4107, 5727
Wolberg Adolf 8422
Wolberg Ludwik 8422
Wolberg Majer 10292
Wolbórz, pow. piotrkowski 3916, 6791, 8302
Wolbrom, pow. olkuski 1083, 2702, 8278
Woldan Alois 5204
Woldenberg zob. Dobiegniew
Woleński Jan 2911, 6349
Wolf Friedrich August 3364
Wolf Magdalena 7923
Wolff Adam 2334
Wolff Antoni 6422
Wolff-Powęska Anna 5264
Wolfram Kazimierz 6517
Wolfschmidt Gudrun 3006
Wolin, pow. kamieński 4164, 4295, 4315, 6955, 6984, 7180, 7232, 7233, 10716
Wolin wczesnośredniowieczny 7233
Wolko-Stempniewicz Natalia, oprac. 1400
Wöller Burkhard 3100
Wolne miasto Kraków 1743
Wolne miasto Kraków 1815–1846. 8909
Wolnicz-Pawłowska Ewa 2402
Wolniczek Dorota 3990
Wolniewicz Klaudia 11367
Wolnośa, herbata i książki 1046
Wolny Barbara 3090; red. 3089
Wolny Bolesław 6423
Wolny Józef Jan 6423
Wolny Ryszard 424
Wolska Barbara 3229, 8910; przedm. 3229; red. 229, 3229, 8866
Wolska Beata Małgorzata, red. 2695, 5828
Wolska Joanna 548
Wolska Karolina 3625
Wolska Maryla 3422
Wolski Gabriel 1760
Wolski Jan 4617
Wolski Józef 5490
Wolski Marian 2670, 7924; przedm. 1033
Wolski Mikołaj 7744
Wolski Paweł 3309; przedm. 3309; rec. 3385; red. 3309
Wolski Tadeusz 8967
Wolsza Tadeusz 5521, 10303, 10821, 11139, 11260; rec. 10949, 11062, 11233; red. 173
Wolszczak Jolanta, red. 11324
Wolsztyn, woj. wielkopolskie 2709, 2968, 10660; ziemia 9501

Wolter Edyta 3426, 9617
Wolting Monika 11261
Wołacewicz Hubert J. 5919
Wołagiewicz Maria Danuta 6424
Wołagiewicz Ryszard 6424
Wołczański Józef 2656, 3121, 5038, 6330; oprac. 8999; przedm. 8999; red. 5038; wyd. 8999
Wołczuk Janina 8911
Wołczyk Łukasz 580
Wołczyn, Białoruś 7947
Wołek Bożena, oprac. 1216
Wołek Karol, oprac. 1216
Wołgograd, Rosja 9883
Wołk Adam 5388, 7925
Wołkanowski Waldemar 6396, 9618
Wołkowicz Krystyna 2857
Wołkowicz Piotr 10821
Wołkowicz Stanisław 2857
Wołkowski Władysław 2662
Wołkowysk, Białoruś 7193
Wołlejko Michał 10660
Wołodkiewicz Witold 4693
Wołodkiewicz Cezary 694, 8912
Wołomin, woj. mazowieckie 314, 1179, 1667, 3133, 4215, 4377, 4473, 4567, 5041, 5379, 5700, 5925, 7020, 8788, 8789, 8811, 9115, 10269, 10293, 10427, 10501–10504, 10927, 10951–10953, 11061, 11157, 11258, 11316, 11317, 11558; getto 10028; powiat 5365, 10131, 10196, 10456; region 9553; Wołominek 6792
Wołominek zob. Wołomin
Wołos Mariusz 2690, 4769, 6387, 9619; rec. 4734, 6293, 9342; red. 266
Wołosate, pow. bieszczadzki 6793
Wołosaty, lewy dopływ Sanu 6793
Wołoszczak Urszula 3045
Wołoszczyzna, Wołosi 5252, 6896, 7022, 7360, 7604
Wołoszyn Adam Jan 2103
Wołoszyn Jacek Witold 11262; red. 4807
Wołoszyn Jan, współpr. 2947
Wołoszyn Janusz Z. 809
Wołoszyn Marcin, red. 1794
Wołów, woj. dolnośląskie; księstwo 2267
Wołyniec Bartłomiej Michał 2079, 7926
Wołyń 1082, 1377, 1903, 2157, 2565, 2581, 2620, 2632, 2644, 2920, 3264, 3280, 3427, 3857, 4025, 4558, 4756, 4823, 4902, 5089, 5268, 5272, 5331, 6798, 7032, 7373, 7843, 8017, 8666, 8963, 9172, 9190, 9286, 9316, 9417, 9556, 9674, 9692, 9730, 10009, 10050, 10199, 10278, 10304, 11501; gubernia 8721, 8941; Zachodni 9529
Wołyń 1943. 10304
Wołyńskie województwo 7449
Woman and men at war 2433
Women in different global contexts 5251
Wons Norbert P. 5101
Wood E. Thomas 4726
Wopławki, pow. kętrzyński 6966, 10464
Wordliczek Jerzy 3120, 5490
Wornie, Litwa 2938
Woron-Trojanowska Joanna 7927
Worona Mirosław 4834
Woronzak Jerzy 3006, 3368
Woronicz Jan Paweł 1752, 3164, 3273, 6425, 8909
Woronicz Tatiana, rec. 8581
Woroniecki Jacek 5604

Woropiński Jerzy 1952
Worytkiewicz Piotr 6597
Wosińska Grażyna 11263
Woskowski Włodzimierz 4776
Wosnitzka Małgorzata 2759
Wostal Halina 4618
Wostal Leon 4618
Woszczyński Bolesław 141, 1252
Woś Jan 10660
Woś Kazimierz 2006, 3134, 8913, 10305; wyd. 9811
Woy-Wojciechowski Jerzy 10540
Woyczyński Marcin Ignacy Marian 5287
Woyno Jacek 5960
Wozińska Janina 6426
Woźniński Andrzej 2672
Woźniak Andrzej 11562
Woźniak Barbara 3415, 11264
Woźniak Bartosz, rec. 133
Woźniak Beata 6554
Woźniak Erwin 6509
Woźniak Hieronim 5638
Woźniak Iwona 10306
Woźniak Jacek, red. 3113
Woźniak Jarosław P. 11595
Woźniak Jerzy 4844
Woźniak Justyna 6500
Woźniak Katarzyna 2807; tł. 4100
Woźniak Krzysztof Paweł 1427, 4199, 6627, 8914–8916
Woźniak Małgorzata 4619
Woźniak Marcin 636, 1700, 6845
Woźniak Marian 11408
Woźniak Mateusz 1593, 2265, 6639
Woźniak Michał F. 1503, 1523, 3628; przedm. 1694; red. 165
Woźniak Mieczysław Arkadiusz 1953
Woźniak Monika 3324
Woźniak Piotr 4200
Woźniak Sylwester 6615
Woźniak Wojciech 554
Woźniak Zbigniew 6880
Woźniak-Kasperek Jadwiga 1; przedm. 1
Woźniak-Koch Milena 1686
Woźniak-Wrzesińska Ewelina 4083
Woźniakowski Henryk 10886; przedm. 10886
Woźniakowski Jacek 10886
Woźniakowski Krzysztof 5285, 8678, 10307–10309
Woźniaków, pow. kutnowski 2998
Woźnicki Dariusz 4566
Woźniczka Beata, oprac. 468
Woźniczka Zygmunt 5233, 9211, 9266, 10278
Woźniewska-Działak Magdalena 8917
Woźniki, pow. lubliniecki 7588; region 9075
Woźny Aleksander 4847, 9121
Woźny Anna 2486
Woźny Grażyna 3531
Woźny Jacek 2071, 2444, 5266
Woźny Maciej 7234

Woźny Marzena, współpr. 9348
Woźny Tomasz 8170; rec. 8611
Wozuczyn, pow. tomszowski 3998
Wódz Bożena Ewa 3685, 3991
Wójcicki Apolinary 1954
Wójcicki Jacek 3229, 7372; rec. 7352, 7931
Wójcicki Paweł 6886
Wójcik Agata 3687, 8918
Wójcik Aleksandra 11394; red. 11394
Wójcik Andrzej 6880
Wójcik Andrzej J. 8919
Wójcik Bogusław 11265
Wójcik Grzegorz 6330, 7235
Wójcik Henryk 3101
Wójcik Irena 6818
Wójcik Jacek 9620; rec. 11141
Wójcik Jan 2335
Wójcik Joanna, il. 1229, 1230
Wójcik Karol 2103
Wójcik Karolina 2671
Wójcik Katarzyna 5267
Wójcik Małgorzata 6798
Wójcik Marcin 9944
Wójcik Marek L. 919–921, 1351, 2882, 3006, 4730; red. 4988
Wójcik Mirosław 6307; przedm. 8113; wyd. 8113
Wójcik Ryszard 6391
Wójcik Tomasz 2912, 9621
Wójcik Walenty 6427
Wójcik Wiesław 1036
Wójcik Wiesław Aleksander, red. 4249
Wójcik Wiesława, przedm. 8113; wyd. 8113
Wójcik Włodzimierz 3239, 3239
Wójcik Zbigniew 5549
Wójcik Zbigniew Jerzy 2913, 5388, 6324, 8254, 8855; rec. 2360
Wójcik Zbigniew Stanisław 916, 2868, 6428
Wójcik-Dudek Małgorzata 3357
Wójcik-Łagan Hanna 1047, 1080, 3135, 9622
Wójcik-Łużycki Adam 1507, 1637, 1638
Wójcik-Rokita Agnieszka 3101
Wójcik-Zega Dagmara 2114
Wójcikowska Agnieszka 7236
Wójcikowska Anna 2403
Wójcin, pow. wieruszowski 6794–6796
Wójciszyn-Wasil Aneta 3323
Wójciuk Michał Tomasz 7928
Wójtowicz Aleksander 3263, 9623; przedm. 3263; red. 3263
Wójtowicz Aleksandra 3306; przedm. 3306; red. 3306
Wójtowicz Grzegorz 4620
Wójtowicz Kazimierz 3297, 3686
Wójtowicz Leszek 10310
Wójtowicz Małgorzata 3903
Wójtowicz Marek 9121
Wójtowicz Przemysław 10821
Wójtowicz Ryszard 1671
Wójtowicz-Huber Bernadetta 2734, 9417
Wójtowicz-Kowalska Marta 1424

Wólka (Wólka Bratkowska), pow. krośnieński, woj. podkarpackie 2699
 Wólka Karwowska, pow. augustowski 4948
 Wólka Tanewska, pow. nizański 9840
 Wólkiewicz Ewa 2670, 6738, 7237, 7929
 Wólkowski Wojciech 7930
 Wóycicka Zofia 5274
 Wpływ doświadczeń II wojny światowej na przemiany organizacyjne i doktrynalne Wojska Polskiego 4898
 Wprost 3533
 Wrana Jan 2045
 Wrana Magdalena K. 7931
 Wrede Marek 7932
 Wrede Maria 1234
 Wrede William 3006
 Writing and the administration of medieval towns 7095
 Wroceński Józef 5822
 Wrochna Anna 2336, 2352
 Wrocław 416, 417, 634, 894, 919, 962, 991, 1022, 1070, 1080, 1238, 1267, 1296, 1316, 1351–1353, 1467–1470, 1668–1671, 1837–1849, 1871, 1935, 2045, 2066, 2111, 2267, 2269, 2352, 2619, 2670, 2676, 2687, 2694, 2733, 2869, 2882, 2916, 2974, 2993, 3005, 3006, 3051, 3071, 3155, 3344, 3371, 3417, 3447, 3486, 3497, 3577, 3625, 3731, 3752, 3761, 3762, 3765, 3774, 3852, 3864, 3886, 3990, 4023, 4179, 4187, 4188, 4306, 4389, 4422, 4528, 4532, 4574, 4611, 4696, 4988, 4989, 5156, 5204, 5226, 5237, 5273, 5349, 5405, 5519, 5716, 5900, 6643, 6741, 6797, 6798, 7131, 7151, 7679, 8071, 8072, 8080, 8164, 8662, 8996, 9067, 9077, 9389, 9956, 9970, 10001, 10377, 10445, 10500, 10510, 10635, 10689, 10700, 10734, 10738, 10860, 11004, 11013, 11023, 11054, 11137, 11278, 11279, 11311, 11552; archidiecezja 10268; Dąbie 3903; diecezja 2571, 2661, 2938, 5178, 5497, 6741, 8475; Karncza Góra 2412; Ołbin 4989, 6798; Ostrów Tumski 3903, 4338, 7063; Pawłowice 6798; Piaskowa Wyspa 3903; Przedmieście Piaskowe 3903; Rakowiec 11578; region 4286, 6798; Szczytniki 3903; Wielka Wyspa 3903
 Wrocław – Pawłowice 6798
 Wrocławska Maria, red. 1428
 Wrocławski Krzysztof 10541; rec. 8782
 Wroczyński Ryszard 3054
 „Wrogowie ustroju!” 10311
 Wrona Barbara, oprac. 3210
 Wrona Grażyna 5285, 9624; red. 3515
 Wrona Janusz 2581, 3136, 10687
 Wrona Mateusz 6531
 Wrona Stefan, przedm. 793; red. 793
 Wrona Tomasz Marcin 5242
 Wrona-Meryk Izabela 9625, 9626
 Wroniecki Piotr 6835, 6855, 6878, 7023, 7213; przedm. 7213; red. 7213
 Wroniszewski Jan 1097, 2670, 7238
 Wroniszewski Maksymilian 3371; rec. 3373
 Wronka Stanisław 429
 Wronki, pow. szamotulski 3957, 9265, 9701
 Wronkowska Sonia 1464
 Wrońska Halina 3043
 Wroński Marek 1046, 7239; red. 5567
 Wrośnięci w Śląski Beskid 3137
 Wróbel Adam 2404, 6517
 Wróbel Agnieszka, przedm. 3306; red. 3306
 Wróbel Andrzej 8302, 10143, 10687; przedm. 10143; red. 10143; wyd. 8063
 Wróbel Aneta, red. 46
 Wróbel Anna 6429, 6789
 Wróbel Dariusz 2208
 Wróbel Elżbieta 3401, 5175, 9627; rec. 6161
 Wróbel Ewa 1230
 Wróbel Jan 1229, 1230
 Wróbel Janusz 4807, 11159

Wróbel Jarosław, oprac. 8007
Wróbel Joanna A. 3061
Wróbel Konrad 10229
Wróbel Łukasz 2087, 2993; rec. 5231, 7546, 7556
Wróbel Marcin 2748
Wróbel Marek 8690
Wróbel Marta 4951, 5091; red. 5091
Wróbel Tomasz 5176
Wróbel Wiesław 3992, 4621, 5091
Wróbel-Best Jolanta 2759
Wróbel-Lipowa Krystyna 3054
Wróblewska Anna 11596; red. 4027; wyd. 8990
Wróblewska Emilia z Beniowskich 8321
Wróblewska Urszula 2994, 3426, 5089, 9628, 9629; rec. 9203; red. 2949
Wróblewska Violetta 3296, 5217
Wróblewski Andrzej 1686
Wróblewski Andrzej Kajetan 2845, 3121
Wróblewski Augustyn 8126, 8675
Wróblewski (Salvez) Edward 4389
Wróblewski Filip, rec. 1310, 8989
Wróblewski (Salvez) Gabriel 4389
Wróblewski Jarosław 10312
Wróblewski Jerzy 3579
Wróblewski Józef 9853
Wróblewski Łukasz 1234; rec. 270
Wróblewski Paweł 6708
Wróblewski Piotr 2549
Wróblewski (Salvez) Piotr 4389
Wróblewski Rafał 6006, 8920
Wróblewski Sławomir 7240
Wróblewski Tymoteusz 4622
Wróblewski Wiesław 11266
Wróblewski Wiktor 2020
Wróblewski Władysław 5666
Wróblewski Wojciech 6855
Wróżyńska Halina 1080
Wryk Ryszard 5639, 11139
Wrześcińska Anna 4347, 6880, 7241
Wrześcińska Katarzyna 8921
Wrześciński Andrzej 5735
Wrześciński Jacek 771, 4347; przedm. 2324, 2444; red. 2324, 2444, 4347
Wrzeszcz zob. Gdańsk
Września, woj. wielkopolskie 2948; Lipówka 3850; Zawodzie 6799
Wrześniak Małgorzata 5230; przedm. 3625; red. 3625, 5230
Wrześniewska Małgorzata 1540
Wrześniewska-Pietrzak Marta 3189
Wrześniewski Bolesław 2168, 5512
Wrześniewski Maksymilian 2168, 5512
Wrześniowscy, rodzina 2165
Wrześniowski Kazimierz 2165
Wrzosek Mieczysław 2690, 6430, 6431 ; rec. 5496
Wrzosek Wojciech 11431; red. 324
Wrzyszczyk Andrzej 4687
Wschodnie pogranicze grupy południowo-wschodniej kultury pucharów lejkowatych 6887
Wschowa, woj. lubuskie 666, 667, 2103, 2258, 3625, 3916, 4555, 7797, 7940, 10538, 11052; powiat 2123; ziemia 4555, 7042, 7797

Wskazania programowe Obozu Wielkiej Polski 9074
Wspomnienia 6013
Wspomnienia mieszkańców Mazur 9854
Wspomnienia o ks. kanoniku Krzysztofie Jeziorowskim 5939
Wspomnienia Tarnopolan 8104
Wspomnienia toruńskich kombatantów 9855
Wspomnienia wiecznie żywe 9856
Wspomnienia wojenne 9857
Wspomnienia wojenne 1939–1945 księży diecezji częstochowskiej 9858
Wspomnienia wychowanków Akademii Górniczo-Hutniczej 3138
Wspomnienie dawnych lat 4623
Współczesna edukacja historyczna 1080
Współczesny i dawny obraz kobiety 3402
Współpraca polskich ziemian 8105
Współżycie katolików obrządku greckiego i łacińskiego w Galicji 8106
Wszelaki (Wolny) Jan 2803
Wszendyrówny Andrzej, red. 2568
Wśród córek Eskulapa 7933
Wśród krajów Północy 5252
Wujec Henryk 11040
Wujek Jakub 3403, 3451, 3497, 7346, 7886
Wulff Adolf 4378
Wulff Theodor 4378
Wünsch Thomas 2670
Württemberg-Oels Carl Christian Erdmann von 6672
Wybiccy, rodzina 5424
Wybicki Józef 4768, 6006
Wybicki Łukasz 1995
Wybitni polscy i rosyjscy cywiliści 5640
Wybór tekstów etnograficznych o dawnej Bojkowszczyźnie Zachodniej 2532
Wybór tekstów z dziejów języka polskiego 3204
Wybrane echa i odgłosy ukazywania się „Studiów Franciszkańskich” 3532
Wybranowski Dariusz 960, 7934, 10313
Wychować człowieka nowego 10542
Wychowanie i niepodległość 8922
Wychowanie Muzyczne 4135
Wychowanie przez specjalności harcerzy Warmii i Mazur 3139
Wycinki prasowe z Kattowitzer Zeitung 9075
Wyciszak Stanisław, przedm. 2042
Wycykał Monika 8343
Wyczółkowski Dariusz 7214
Wyczółkowski Leon 1520
Wyczółkowski Leszek 6432; red. 6432
Wyczółkowski Witold 6432
Wyder Grażyna 2657, 8108; wyd. 8108
Wyderka Bogusław 3186; red. 122
Wydmuch Henryk Stanisław 5253
Wydmy, pow. ostrołęcki 10181
Wydra Józef 5641
Wydra Wiesław, wyd. 2864, 7349
Wydrycka Anna 2759, 3409
Wydział Budownictwa i Architektury 3140
Wydział Elektroniki, Automatyki i Informatyki 3141
Wydział Inżynierii środowiska, Geomatyki i Energetyki 3142
Wydział Mechatroniki i Budowy Maszyn 3143
Wydział Nauk o Zdrowiu Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu 3144

Wydział Zarządzania i Modelowania Komputerowego 3145
Wyględowski Mieczysław 8923
Wygnanowice, pow. świdnicki, woj. lubelskie 3874
Wygocki Zygmunt 924
Wygoda, pow. kościerski 2156
Wygodzki Stanisław 3230
Wyhowski Jan 879
Wyjazdy „za sztuką” 3687
Wyka Ewa 1507, 1691
Wyka Kazimierz 8343, 9793
Wyka Marta 10543; przedm. 9793
Wykaz odczytów oraz imprez naukowych i kulturalnych 435
Wykaz zmarłych Profesorów Politechniki Warszawskiej 5642
Wykaz zmarłych Rektorów Politechniki Warszawskiej 5643
Wykazy osób z akt parafialnych diecezji pińskiej 5644
Wykowski Bogumił 2938, 11267
Wykusz Sylwia 4795, 11268, 11597
Wyland Marcel, tł. 9775
Wylegała Anna 2671; rec. 11091
Wylęzek Stefan 5837
Wypędzeni 1939. 1509
Wypiśniak Maria 1080
Wypiśniak Piotr 1080
Wyporska Wanda 2533
Wypowiedzi zalecające w książce dawnej i współczesnej 3403
Wypych Jerzy 4566
Wypych-Gawrońska Anna 4201; oprac. 8056
Wyrobiec Piotr, red. 361
Wyroda Agata 1133–1135
Wyrowiński Jan 11510
Wyrozumski Bożena 7055, 7242
Wyrozumski Jerzy 386, 771, 5798, 6347; przedm. 845, 897, 2825, 5523, 5818, 7055; red. 288
Wyrwa Andrzej Marek 512, 1048, 1485, 4347, 4947, 5128, 5177, 6784; przedm. 5128; red. 339, 1608, 4322, 4347, 5128, 5149
Wyrwa Maciej 2815, 5645
Wyrwa-Furgalski Tadeusz 8107
Wyrwich Mateusz 11269
Wyrzykowski Jerzy 10556
Wyrzysk, pow. pilski 9178
Wysiecka Izolda 9630
Wysiecki Mieczysław 2890
Wysiedlenia jako narzędzie polityki ludnościowej w Europie 4807
Wysińska Elżbieta 5589
Wysiński Andrzej 5589
Wysłouch Bolesław 8651
Wysłouch Seweryn 2882, 9631, 9632
Wysłouch Seweryna 3284, 3287, 3395
Wysmulek Jakub 7095, 7243
Wysocka Agnieszka 714, 3738, 3773, 3993, 9633–9635; rec. 3641; red. 216
Wysocka Barbara, oprac. 8059; przedm. 8059; red. 239
Wysocka Dorota 2750
Wysocka Marzena, red. 2055
Wysocka Urszula 1108, 4370
Wysocki Alfred 5666
Wysocki Jacek 2035, 2045, 7007; red. 2035
Wysocki Józef 6590
Wysocki Józef (1809–1873) 4777, 4844

Wysocki Marcin Bartłomiej 6638
 Wysocki Marcin Michał 9859
 Wysocki Michał 10544; red. 1503
 Wysocki Piotr 1632, 5004, 6627
 Wysocki Roman 906; rec. 5126
 Wysocki Wiesław Jan 4698, 5004, 5837, 9211, 10314
 Wysoczyzna Elbląska 10784
 Wysok Wiesław 1498, 5281
 Wysokie Mazowieckie, woj. podlaskie; gmina 6800; powiat 1984, 2429
 Wysokiński Paweł 4385
 Wypiański Stanisław 3251, 3328, 3608, 4101, 5021, 6592, 6678, 8593, 8683, 8800
 Wystawy przygotowane przez Muzeum Historii Kielc 1565
 Występa, pow. skarżyski 5150
 Wyszczelski Lech 1231, 4898, 6250, 7868, 8650, 9419, 9636–9638, 9893, 10315, 10316
 Wyszowska-Baścik Justyna 2007
 Wyszowski Michał 6672
 Wyszowski Mieczysław 9860
 Wyszków, woj. mazowieckie 10229
 Wyszogród, pow. płocki 9025; starostwo 7597
 Wyszomirska Krystyna 411
 Wyszomirska Monika 7906, 7935; red. 7906
 Wyszomirska-Czaja Ewa 1616
 Wyszomirski Sławomir 3240, 4102
 Wyszowadzki Władysław 2822
 Wszyńska Anna 5228; rec. 4293
 Wszyńska Lucyna, współpr. 1354
 Wszyński Marcin 2412
 Wszyński Stanisław 6433
 Wszyński Stefan 5021, 5038, 5039, 5604, 5837, 10852, 11031, 11031, 11038
 Wytrychowska-Mateusiak Krystyna 6434
 Wytyczak Roman 2694
 Wywiad Straży Granicznej 9076
 Wywiad Ireneusz 6767
 Wywiad Przemysław 4736
 „Wywieziono nas bydłęcymi wagonami” 10545
 Wywiół Anna 2662
 Wywrot-Wyszowska Beata 4306
 Wyzdak-Kołodziej Magdalena 4906
 Wyznania religijne w Rybniku i powiecie rybnickim 5178
 Wyzner Eugeniusz 5956
 Wyzner Józef 6722
 Wyźga Mateusz 1277, 2413, 4454, 5237
 Wyzlic Joanna 2150; red. 219
 Wyżyński Adam, red. 4077
 Wziętek Anna, tł. 6756
 Wziętek Ewa 2733
 Wzorek Anna 3409
 Wzrastać w cieniu historii 3146

Xiężopolski Antoni 6435
 XYZ. O profesorze Mieczysławie Porębskim 6202

Yariv Arie 2405, 7936
 Yass-Alston Agnieszka 9639
 Yocum Patricia B. 2823

Yonkers, Stany Zjednoczone Ameryki 2734
 Ysai Michihiro 6219
 Yun Gong 2593

Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Historycznymi 367
 Z czego się baranek boży składa 6912
 Z działalności Łowickiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk 464
 Z działalności Okręgowego Urzędu Kontroli Publikacji i Widowisk w Olsztynie 10546
 Z dziejów gdańskiego piekarnictwa i cukiernictwa 4624
 Z dziejów Grodkowa i ziemi grodkowskiej 6549
 Z dziejów harcerstwa na ziemi radomszczańskiej 3147
 Z dziejów Heczmarowic 6555
 Z dziejów Krowodrzy 6597
 Z dziejów Szybkiej Kolei Miejskiej w Trójmieście 4625
 Z dziejów walk o niepodległość 2690
 Z dziejów ziemi dobrzyńskiej 6517
 Z „Heimatblatt”. Landsberg i Gorzów w oczach Niemców 10545
 Z historią przez lata 424
 Z historii mediów i dziennikarstwa 3533
 Z historii SKPG i AKPT 11598
 Z Józefem Piłsudskim przez ścianę Cytadeli 8108
 Z Kresów na Kresy 10548
 Z kronik i wspomnień 4626
 Z kroniki obozu stałego letniego w Ojcowie 10549
 Z mroku czasów 5179
 Z myślą o Polsce i polskiej wsi 4808
 Z najnowszych dziejów wojskowości Pomorza Zachodniego 4899
 Z *Piekarskich Wież* 11403
 Z podatkiem przez wieki 4627
 Z przeszłości miasta Rozwadowa 6723
 Z szablą i kielichem 5254
 Z wizytą w Kałuszynie 8109
 Z życia książki 3497
 Z życia Muzeum 1626
 Za to, że byli Polakami 9861
 Zaâčkivs'ka Nadiâ 3065; red. 3065
 Zaârnûk Andrii 8924
 Zabajkale; Zachodnie 2824
 Zabartowo, pow. sępoleński; parafia 7320
 Zabawa Krystyna 3357
 Zabel Maciej 2936; red. 2936
 Zabielski Łukasz 3280, 3321, 3404, 8680, 8925; przedm. 3321; red. 150, 3280, 3321
 Zabięło Józef 7545
 Zabięło Szymon 7545
 Zabięłowie, rodzina 7546
 Zabierowski Stefan 3297
 Zabłocki Franciszek 3345
 Zabłocki Janusz 11158
 Zabłudów, pow. białostocki 315, 3393, 7880
 Zabolotnaia Lilia 2625
 Zaborniak Stanisław 4269
 Zaborny Piotr 4809
 Zaborowska-Musiał Justyna, tł. 2561
 Zaborowski Stanisław 3297
 Zaborska Anna 5499

Zaborska Urszula 369, 5499; oprac. 36
Zaborski Józef 4576
Zaborski Marcin 4687, 11270
Zabory, region na Kaszubach 5312
Zabór, pow. zielonogórski 3807
Zabraniak Sławomir 770, 1278, 2657, 5180, 7937
Zabrocka Kazimiera 5499
Zabrocki Ludwik 3207
Zabrost Wielki, pow. węgorzewski 6855
Zabrze, woj. śląskie 183, 1507, 1292, 2019, 2954, 6802, 8432, 10111, 10738, 11578; Biskupice 7217; Mikulczyce 7217; Pawłów 6801; Rokitnica 7217
Zabrzeż, pow. nowosądecki 10069
Zabuska Kalina 1554
Zabytek zadbany 2072
Zabytkowe nazewnictwo polskie na Pojezierzu Wałęckim 2406
Zabytkowe parki Radomia 3994
Žáček Rudolf 6741
Zachar Kazimierz Marian 6436
Zachara Teresa, współpr. 5530
Zachara-Związek Urszula 7244
Zacharczyk Natalia, wyd. 9854
Zachariasz Agata 2052
Zacharyasz Ewa 1526
Zachciał Mateusz 3916
Zachodniopomorskie województwo 1385, 2430, 6675, 11351, 11410
Zachowicz-Michałowska Zofia, red. 2969
Zachowujmy się jak ludzie wolni 6027
Zachwatowicz Jan 6437
Zachwatowicz Krystyna 5779
Zackiewicz Grzegorz 905, 2581, 4810, 9286, 9426; rec. 8677
Zaczkowski Mariusz 3793
Zaczyński Marian, oprac. 3395
Zaćmiński Andrzej, rec. 6212
Zadara Michał 4063, 4064
Zadarko Krzysztof 5181, 8926
Zadencka Maria 5252
Zadora Anna Maria 5234
Zadorożna Oksana 2644
Zadrożny Karol 6670
Zadrożny Tadeusz 8927
Zadrożyńska Anna 6438
Zadura Robert 5646
Zagadnienia religijne i narodowościowe 2652
Zagajewski Adam 1744, 355, 5039, 10739; przedm. 4165
Zagartowski Wojciech 1242
Zagdańska Joanna 9640
Zagidulin Alâksej 5232
Zagłada Żydów 368
Zagłębie Dąbrowskie zob. Dąbrowskie Zagłębie
Zagnańsk, pow. kielecki 472
Zagorzyn, pow. nowosądecki 4430
Zagożdżon Jacek 2046
Zagórska Monika, wyd. 10360
Zagórszy, rodzina 6439
Zagórska Aniela, tł. 7968
Zagórska Janinia 6439

Zagórska Katarzyna 3517
Zagórska-Telega Joanna 6880
Zagórski Stanisław, red. 5254
Zagórski Zygmunt 3030, 3189, 3189
Zagrzeb 4101
Zagził Dawid 11271
Zahajkiewicz Marek Tomasz 6440
Zaharevič Ala 2647
Zahel Dorota 3627
Zahoczewie, pow. leski 7361
Zaikouski Edvard 5266
Zaitz Emil 3995
Zaitz Michał 3995
Zajas Paweł 8928
Zajac Edward 3534, 6441
Zajac Jan 10550
Zajac Jerzy 9641–9643
Zajac Kazimierz 6442
Zajac Paulina 1083
Zajac Paweł 2648, 4830; wyd. 2556
Zajac Renata 389
Zajac Tomasz 3996, 10317
Zajac-Kiedysz Aleksandra 4202
Zajaczkowo, pow. swidwiński 9012
Zajaczkowska Maria 5428
Zajaczkowska Urszula 2431
Zajaczkowska-Drozd Agnieszka 10318
Zajaczkowska-Łopatto Maria-Emilia, wyd. 9762
Zajaczkowski Czesław 10660
Zajaczkowski Józef Maciej 4276
Zajaczkowski Krzysztof 11272
Zajaczkowski Marek 9644
Zajaczkowski Mariusz 10319
Zajaczkowski Ryszard 3284, 3297, 3323
Zajaczkowski Stanisław Marian 1028, 6443
Zajaczkowski Wojciech 761
Zajcev Oleksandr 2620, 10687
Zajda Michał 3120
Zajdel Ludomir Ilinicz, il. 2665
Zajdel Maciej, przedm. 6771
Zajdler Zdzisław 1831
Zajewski Władysław 831; rec. 4765
Zajezerze zob. Ostróda
Zajęcki Maurycy 4694, 4861, 10972
Zajiček Edward 4093, 4108
Zakarpacie 2549, 2734
Zakazana historia 2691
Zakazane i niewygodne 5285
Zaklukiewicz Tomasz 5109; red. 5109
Zakładowe Zawodowe Straże Pożarne w Poznaniu 4628
Zakon krzyżacki w Prusach i Inflantach 2653
Zakopane, woj. małopolskie 3542, 3625, 3683, 3862, 3863, 4105, 4130, 4436, 4927, 4964, 5636, 6411, 6803, 7998, 8175, 8349, 9088, 10128
Zakroczym, pow. nowodworski, woj. mazowieckie 6804; ziemia 7456
Zakrzew, pow. radomski 4599, 5344
Zakrzewo, pow. aleksandrowski 8954

Zakrzewska Aldona 3039; red. 3039
Zakrzewska Bożena 3405
Zakrzewska Osada, pow. sępoleński 6845
Zakrzewski Andrzej 5647
Zakrzewski Andrzej B. 7657, 7938; red. 291
Zakrzewski Kazimierz 613, 905, 6444
Zakrzewski Leszek 424, 424, 5648, 8605; rec. 5879; red. 5677
Zakrzewski Maciej 9286
Zakrzewski Stanisław 905, 1049
Zakrzewski Tadeusz (1922–2014) 6445
Zakrzewski Tadeusz (ur. 1932) 9862, 10551
Zakrzewski Tadeusz Paweł 10250
Zakrzewski Tomasz 6670
Zakrzowiec, pow. wielicki 4328
Zakrzów zob. Tarnobrzeg
Zakrzów, pow. wielicki 2238, 6818
Zakrzówek, pow. kraśnicki 8457
Zakrzyk Adam 4890
Zakutina Aleksandra Nikolaevna 8200
Zalas Katarzyna 3148, 9645
Zalas-Kamińska Katarzyna 4723
Zalashik Rakefet 4629
Zalasińska Katarzyna 2017
Zalescy, rodzina 5091
Zalesie, pow. ostrołęcki 10181
Zaleska Ilona 661, 8571, 8929
Zaleska Krystyna, oprac. 7258; tł. 7258
Zaleska Urszula 3315
Zaleski August 5521, 9591
Zaleski Kazimierz Piotr 1806
Zaleski Wojciech 9480
Zaleskij Konstantin Aleksandrovič 967
Zalewska Agata 3346, 3360, 8580
Zalewska Anna 780, 2035, 3159, 3318, 5266, 5276, 8930
Zalewska Emilia 1447
Zalewska Ewa 4490
Zalewska Marta 1264, 11273
Zalewska Zofia 1674
Zalewska-Lorkiewicz Katarzyna 3654
Zalewska-Opasińska Bogumiła 1081
Zalewski Bogdan 6446
Zalewski Cezary 8865
Zalewski Jan 1557
Zalewski Ludwik 4834
Zalewski Ludwik (1878–1952) 1453
Zalewski Marek 2035
Zalewski Tomasz 11174
Zalewski Władysław 2035
Zaliński Zbigniew, oprac. 1896
Zalkin Mordechai 2747
Žaltauskaitė Vilma 2938, 8931
Załęcki Artur 8515
Załęcki Jarosław 6528
Załączny Jolanta 1660, 1803, 1827, 2815, 3361, 4630, 6348, 8678, 8932–8934, 9646–9648, 10320, 11274
Załęska Maria 3324
Załęska-Kaczko Jagoda 694, 1160, 1166, 9649, 9650

Załęski Krzysztof, red. 1802
Załoga Grzegorz, tł. 3151
Założenie rezydencjonalne Sapiehów 3997
Załucka Magdalena 5242
Załucze, Ukraina 2614
Załuski Andrzej 3345
Załuski Daniel 2046
Załuski Stanisław 7614
Zamachowska Monika 1050
Zamagurze 2491, 8743
Zamarska Krystyna 3041
Zambia 9022
Zambrowski Roman 9863, 11178
Zambrów, woj. podlaskie 1672, 1938,
Zamczysko Nowe, pow. nowodworski, woj. mazowieckie 4543
Zamecka-Zalas Olga 6304; rec. 4149, 6098
Zamecki Stefan, red. 210
Zamek Bierzgłowski, pow. toruński 3911, 5659
Zamek Królewski w Sanoku 1623
Zamelska-Monczak Kinga 4356; oprac. 68
Zamenhof Ludwik 5215
Zamenhofowie, rodzina 5550
Zamiatała Dominik 962, 1036, 6643, 11275
Zamiechów, pow. jarosławski 6805, 6879
Zamki Lubelszczyzny w źródłach 3998
Zamłyński Eugeniusz, oprac. 4990; wyd. 4990
Zamojska Dorota, rec. 9520
Zamojska Małgorzata, oprac. 1084
Zamojski Henryk 10321
Zamojski Jan E. 6447
Zamojski Kwartalnik Kulturalny 97
Zamojskij Andrej Stepanovič 9651
Zamolski Jacek 11394
Zamorska Krystyna T. 11240
Zamorski Kordian 2625
Zamorski Krzysztof 897, 2656, 2679, 2686; red. 187
Zamość, woj. lubelskie 97, 1354, 2045, 2601, 7750, 7877, 8678, 9012, 9675, 10375, 10776; powiat 4807; Zamojszczyzna 2662, 2855, 3673, 3743, 4807, 9012, 9305, 9766, 9786, 9797, 10226
Zamoyscy, ród 1496, 1708, 3570, 5636, 6703, 8953
Zamoyska Jadwiga z Działyńskich 5636, 8110
Zamoyski Adam 2692, 4811; przedm. 125
Zamoyski Andrzej 7768
Zamoyski August 5636
Zamoyski Grzegorz 2701, 8793, 8935; red. 247
Zamoyski Jan 2663, 4385
Zamoyski Jan Sariusz 2712
Zamoyski Jan Sobiepan 2712
Zamoyski Marcin 7628
Zamoyski Michał 7628
Zamoyski Tomasz 2712, 7628
Zamoyski Władysław 5636
Zamysłowska Krystyna, red. 1719
Zan Tomasz 3249, 5649
Zander Johann 7759
Zaniemenie 8884
Zaniemyśl, pow. średzki, woj. wielkopolskie 2479, 6940

Zaniewska Hanka 6687; red. 6687
Zaniewska-Chwedczuk Xymena 4109
Zaniewski Iwo, il. 4109
Zanim powstało miasto 1051
Zanowie, rodzina 5649
Zânûk Raïsa Uladzimiraŭna 4951
Zanussi Krzysztof 4018, 4056
Zań-Ograbek Genowefa 2073
Zaolzie 644, 2431, 2790, 2792, 4793, 6744, 8094, 9450, 9880
Zaorska Aldona 5650
Zaostrowiecze, Białoruś 10011
Zapalec Anna 2679, 11120
Zapała Adam 4988
Zapała Rafał 2020, 2052
Zapałowski Andrzej 4706
Zapart Robert 1036, 11297
Zapasa Agata 2740
Zapędowski Marek 6448
Zapilcze 10322
Zapilcze 1939–1945 10322
Zapiórkowski Adam 10552
Zapis zdarzeń 1955
Zapisane w dokumentach i w pamięci 3149
Zapiski Historyczne 369
Zapiski Kazimierzowskie 370
Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie 371
Zapłata Rafał, rec. 6557
Zapolska Anna 2282
Zapolska Gabriela 3256, 3422, 8555
Zapolska Katarzyna 2074
Zapora Adam 1510
Zaporowski Zbigniew 3136, 10687, 10851
Zaporoże 8047
Zaprucki Józef 3344, 3451
Zaprutko-Janicka Aleksandra 10323
Zarachowicz Helena 5499
Zarachowicz Zarach 2711
Zarańskie, jez. na Pojezierzu Drawskim 7017
Zaremba Agnieszka 11282
Zaremba Izabella Anna, red. 6774
Zaremba Małgorzata, wyd. 5243
Zaremba Marcin 11137
Zaremba Piotr 1080
Zaremba Stanisław 2902
Zaremska Hanna 2670
Zaręba Agnieszka Magdalena 2581; red. 2581
Zarębczan Władysław M. 5945
Zarębińska-Broniewska Maria 6449
Zarębski Józef 8062, 8062
Zarębski Maciej Andrzej, oprac. 472; przedm. 472; red. 5520
Zarębski Rafał 3163, 3168
Zářick Aleš 6744; rec. 4644
Zarobny Stanisław 11389
Zaron Zofia, red. 3207
Zarszyn, pow. sanocki 6806
Zarubin Przemysław 7939

Zarych Elżbieta 8936
Zarychta Paweł, tł. 10211
Zarychta-Wójcicka Agnieszka 4631, 10324
Zarycki Tomasz 8937; rec. 2594
Zarys dziejów Piły 6665
Zarys historii monasteru św. Onufrego w Jabłecznej 5182
Zarys historii zorganizowanego łowiectwa okręgu kaliskiego 4632
Zarządzenia naczelnika powiatu wieluńskiego 8111
Zarzecka Natalia, red. 4020
Zarzecze, pow. nowosądecki 10069
Zarzewie 8922
Zarzycka Elżbieta, red. 1087, 1091
Zarzycka Ewa E. 4453
Zarzycka Justyna, red. 8959
Zarzycki Aleksander 5203
Zarzycki Andrzej 2020, 4633–4637
Zarzycki Piotr 4900, 10325
Zarzycki Tadeusz 10553, 10554
Zasada Anna, red. 224
Zasada strukturalna jako podstawa opisu archiwaliów 1279
Zasada Zdzisław Jan 414, 415, 1178, 1182, 4638, 7047; red. 370, 415
Zasada-Wysocka Beata, red. 6774
Zasadzki Włodzimierz 6636
Zasępa Henryk 3150
Zasieczny Andrzej 10326, 10327
Zaškil'nâk Leonid 2644, 8938; red. 886, 887
Zaslavs'kij Viktor 9286
Zasławscy, ród 7353
Zasławski Henryk 3263
Zasłużone osoby i rody 5651
Zastawna-Templin Agnieszka 2639
Zastawny Albert 4328, 6818, 6888; przedm. 6818; red. 6818
Zasztowt Leszek 566, 583, 858; przedm. 2845; red. 2845–2847
Zatka Natalia 3384
Zatoń Anna 3147
Zatoń Natalia 5640
Zator, pow. oświęcimski; księstwo 2670
Zatora Anna, red. 3015
Zatorski Ryszard 3521
Zatorski Waclaw 7245
Zatorski Władysław, pseud. *Lawina* 10611
Zatorze zob. Olsztyn
Zatrzymane w kadrze 1956
Zatylna Milena 6575
Zaucha Tomasz 3999; współpr. 3847
Zawacka Elżbieta 3054, 5659, 6450
Zawacka-Wakarecy Dorota 399; przedm. 6450
Zawada zob. Nowy Sącz
Zawada Andrzej 4278, 5204
Zawada Krzysztof 4279
Zawada Sławomir, red. 375
Zawadka Artur Paweł 5281
Zawadka Janusz 3044
Zawadka Katarzyna 10687
Zawadowski Waclaw 1820
Zawadowski Zygmunt Stanisław 6451

Zawadzcy, rodzina 5652
 Zawadzka Anna 785, 5976
 Zawadzka Danuta 3249; rec. 3334; red. 3249
 Zawadzka Joanna 5777
 Zawadzka Lidia 1052
 Zawadzka Magdalena 11139, 11276
 Zawadzka Teresa 5652
 Zawadzki Jacek 6686; przedm. 6686
 Zawadzki Janusz 10555
 Zawadzki Jarosław 2187, 2658, 2661; rec. 7284, 7286
 Zawadzki Jerzy, pseud. Mały 5885
 Zawadzki Józef 8752
 Zawadzki Michał, red. 1823
 Zawadzki Piotr W. 11367
 Zawadzki Robert K. 2855, 2948, 3406
 Zawadzki Ryszard 6748
 Zawadzki Władysław 9077
 Zawadzki Władysław Marian 8112
 Zawadzki Wojciech 1285, 1286, 1355, 2115, 2938, 5157, 5183, 8939, 9652; rec. 7541, 7542
 Zawalska Magdalena 11430
 Zawała Maria, oprac. 5726
 Zawartość „Materiałów do Dziejów Kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu” 89
 Zawichost, pow. sandomierski 2286, 6631, 7161; Podgórze 6819
 Zawichrowska Marta 550
 Zawidzka Iwona, współpr. 2697
 Zawieprzyce, pow. łęczyński 3745, 7175, 8244
 Zawiercie, woj. śląskie 45, 3741, 5318, 6314, 10424; powiat 45, 9286
 Zawierzyła Bogu 5750
 Zawieyski Jerzy 3277, 10886, 10972, 11028
 Zawiliński Kazimierz 11329
 Zawilska Katarzyna 3205, 4454
 Zawilski Piotr 1276, 8302; oprac. 5354; red. 5354; współpr. 9710
 Zawisła Marek 6643
 Zawistowska Alicja 11277
 Zawistowski Andrzej 10842
 Zawistowski Lucjan 8113
 Zawistowski Theodore L., tł. 2563
 Zawistowski Władysław 5235
 Zawisza Michał 2669, 11137
 Zawiszański Andrzej K. 5989
 Zawiszewska Agata 3382, 3402, 3422, 3527, 8673, 9542; red. 3422, 8673; wyd. 9072
 Zawitkowska Wioletta 7246, 7247; red. 2657; współpr. 5918
 Zawodniak Mariusz 3280
 Zawodzie zob. Września
 Zawodzie wrześnińskie 6799
 Zawojska Teresa 2652
 Zawojski Piotr 1503
 Zazulák Ůrij 2644
 Ząbczyk-Chmielewska Barbara 3449
 Ząbek Wiesław Leszek 10210; red. 10210
 Ząbki, pow. wołomiński 2059
 Ząbkowice śląskie, woj. dolnośląskie 2612, 6807; powiat 6807; ziemia 4391
 Zbaraski Krzysztof 3698, 7347
 Zbaraż, Ukraina 2662, 9011, 9066
 Zbąszyń, pow. nowotomyski 4698
 Zbielski Łukasz 743

Zbierski Andrzej 176
 Zbierski Hubert 4639
 Zbig. The strategy and statecraft of Zbigniew Brzezinski 4812
 Zbigniew Czarnuch: jego misją jest edukacja 3151
 Zbigniew Herbert. Ludzie 1744
 Zbigniew Nowak (1927–2015) 6142
 Zbijewski Franciszek Gorgoniusz Rola 2631
 Zbiory specjalne w bibliotekach polskich 1385
 Zbiór pieśni nabożnych katolickich 8114
 Zbiór tłoków i stempli pieczętnych 1335
 Zbir Īrina Mihajlĭvna 2534
 Zborowska Katarzyna 5499
 Zborowska Natalia 3239
 Zborowski Piotr 2663
 Zborowski Samuel 2656, 2663, 7420, 7596
 Zborowskie, pow. lubliniecki 3693, 4424
 Zbrodnia wołyńska 1082
 „Zbrodniczy wódz i jego naród” 9864
 Zbroszczyk Anna, oprac. 1308
 Zbrucz, lewy dopływ Dniestru 7086
 Zbrzeźniak Marta 8940; oprac. 7902; rec. 1148; wyd. 7902, 7989
 Zbrzyca Jan zob. Pestka Stanisław
 Zbudniewek Janusz 2681, 4946, 5184–5186, 6643
 Zbylitowska Góra, pow. tarnowski 4915
 Zbylitowski Andrzej 8424
 Zbyszewski Waclaw Alfred 5653
 Zdancewicz Tadeusz 3030
 Zdanek Maciej 1053, 2670, 3671; oprac. 1421; red. 1735
 Zdaniewicz Radosław 4281
 Zdanowicz Anna 8343
 Zdanowicz Władysław 11310
 Zdanowska Hanna 11382
 Zdanowski Antoni Wincenty 2690
 Zdanowski Juliusz 9078
 Zdeb Katarzyna 609
 Zdonek Krzysztof 4831
 Zdrada Jerzy 8254
 Zdrenka Joachim 2140, 2676, 6528, 6810, 6811 ; red. 332, 2123
 Zdrenka Marcin T. 1046
 Zdrójkowski Zbigniew 5654
 Zdunek Danuta 6799
 Zdunek Magdalena, rec. 11537
 Zduny, pow. krotoszyński 6808; region 6808
 Zduńczyk Aurelia 7388
 Zduńska Wola, woj. łódzkie 473, 1271, 8302
 Zdybel Jolanta 5934, 5935
 Zdybel Lech 5935
 Zdziabek Wiesław 1143
 Zdziechowski Marian Ursyn 2840, 4712, 9371
 Zdziłowice, pow. janowski 10526
 Ze złotej księgi Wydziału Prawa i Administracji UMK 5654
 Zebrzydowice, pow. cieszyński 2488
 Zebrzydowski Florian 7676
 Zebrzydowski Mikołaj 2663, 3620
 Zechenter Anna 4813
 Zechenter Witold 6162

Zechlin Hans 7940
Zegadłowicz Adam 3239, 3239
Zegadłowicz Emil 1402, 3239
Zegrze, pow. legionowski 8419
Zeidler Włodzimierz, red. 5488; tł. 5488
Zejc Alfred 5490
Zelga Adam 5082; red. 5082
Želiznâk Vasil' 8941
Zeller Marek, tł. 10745
Zelnik Jerzy 10991
Zelny Piotr, tł. 1623
Zelwerowicz Aleksander 4073
Zema Valenĵ 2644, 5186
Žemaitis Sergejus, wyd. 7315
Zeman Ihor 5956
Zembocki Jan 2670
Zembrzuska Marta, red. 3238
Zembrzuska-Lenk Ewa, oprac. 4640
Zembrzusi Kazimierz 4640
Zembrzusi Konrad 5287
Zembrzycki Józef 9024
Zemeła Krzysztof 6257
Zemer Janusz, współpr. 1509
Zemik Zbigniew 1731
Zemke-Górecka Agnieszka 4687
Zemla Mateusz 4814
Zemło Mariusz, red. 4951, 11081
Zenderowski Radosław 2654, 11599
Zenderowski Wojciech 6477
Zeno Antoni zob. Antoni Zeno z Mediolanu
Zentenes, Łotwa 3963
Zernack Klaus 2676
Zernacke, rodzina 5345
Zespół Szkół Kształcenia Ustawicznego w Krośnie 11600
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Wodzisławiu 3152
Zeszyt Naukowy Muzeum Wojska 372
Zeszyty Chorzowskie 373
Zeszyty Historyczne WiN-u 98, 374
Zeszyty Historyczne Ziemi Garwolińskiej 375
Zeszyty Kaliskiego Towarzystwa Genealogicznego „Kalisia” 376
Zeszyty Muzeum Ziemi Kłodzkiej 377
Zeszyty Naukowe Akademii Obrony Narodowej 99
Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego 378
Zeszyty Radomszczańskie 379
Zeszyty Sandomierskie 380
Zeszyty Śląskiego Towarzystwa Genealogicznego 381
Zezula Barbara 1036, 3415
Zętar Joanna 3742
Zgierz, woj. łódzkie 2671, 8530, 9608, 10184
Zglenicki Witold 6452
Zglińska Anna 3720
Zgliński Marcin 3589; red. 3589
Zgłobicka-Gierut Wioleta, przedm. 772; red. 772
Zgoda 1036
Zgoda Tomasz 4861
Zgodzińska Urszula 3123

Zgodzińska-Wojciechowska Beata 1624, 3623
 Zgoliński Igor 9282
 Zgorzelec, woj. dolnośląskie 2412, 10854
 Zgorzelski Rafał 7906
 Zgól Marcelina, oprac. 43
 Zgórniak Marek 8942; uzup. 8942
 Ziarkowski Dominik 3628
 Ziarnik Janusz 4890
 Ziątkowski Leszek 11278, 11279
 Žibritova Gabriela 3447
 Ziejka Franciszek 752, 897, 1803, 3360, 3395, 3399, 3407, 5655
 Zielaskowska Ewa 3229, 7450; rec. 7417
 Zieleńce, Ukraina 1231
 Zielińska Agata, red. 6766
 Zielińska Agnieszka 1118, 4131, 8571, 8943; rec. 2679
 Zielińska Anna 2431
 Zielińska Beata 3528
 Zielińska Danuta 28; oprac. 24; red. 2055
 Zielińska Ewa 2648, 3190, 6798
 Zielińska Katarzyna 7941; rec. 5310
 Zielińska Małgorzata oprac. 4400
 Zielińska Maria 1623
 Zielińska Mirosława 5204
 Zielińska Sława 5217
 Zielińska Zofia 83, 2648, 7747, 7942, 7947; oprac. 1153, 7258; przedm. 7258; red. 7841; wyd. 7258
 Zieliński Adam 11031
 Zieliński Andrzej 2693
 Zieliński Bogusław 3030
 Zieliński Jan 3345
 Zieliński Jerzy 5462
 Zieliński Józef 5656, 10328; red. 1939
 Zieliński Konrad (1884–1959) 11182
 Zieliński Konrad (ur. 1971) 1868, 8955, 9653
 Zieliński Marek, oprac. 1777; red. 1703, uzup. 1090, 1091
 Zieliński Marek Grzegorz 4641
 Zieliński Roman 6723
 Zieliński Sławomir 2652
 Zieliński Stanisław, przedm. 8006; red. 2560
 Zieliński Tomasz 8831
 Zieliński Wiesław 11280
 Zieliński Zbigniew 4902, 5953, 9922
 Zieliński Zygmunt, przedm. 9852; rec. 11184
 Zielkowski Dawid, red. 11539
 Zielniewicz Tadeusz 2017
 Zielnik Kołodzińska Róża, tł. 5280
 Zielona Góra 95, 349, 1267, 1673, 1674, 1845, 2045, 2103, 3807, 4403, 5191, 5861, 6615, 7826, 10633, 11115, 11139;
 powiat 2429, 3807; region 11508
 Zielonka, pow. wołomiński 1974
 Zielonka Jerzy 924, 9936
 Zielonka Puszcza 6524
 Zielonka Sebastian 6599, 6812
 Zielonka Zbigniew Wojciech 11281
 Zielonogórskie muzeum tożsamości 1674
 Zielony Sztandar 9286, 10821
 Zieloskowie, rodzina 5415
 Ziembicki Ignacy 5087

Ziemiński Artur 4385; rec. 6631
Ziemiński Zbigniew 4076
Ziemborska Aleksandra 8678
Žiemelis Darius 832, 7657, 7943, rec. 6091
Ziemia 2694, 4678
Ziemia Częstochowska 100, 382
Ziemia Kujawska 383
Ziemia Lubuska. Dziedzictwo kulturowe i tożsamość regionu 6615
Ziemia mszczonowska – moja mała ojczyzna 6644
Ziemia obiecana 1834
Ziemia święta 3168, 3625, 7047, 7420
Ziemiański Stanisław 4118
Ziemiaństwo kaliskie, wielkopolskie i polskie 4642
„Ziemie Odzyskane” po drugiej wojnie światowej 11282
Ziemie Zachodnie. Zrób to sam 10556
Ziemie Zachodnie i Północne 2427, 9012, 10556, 10587, 10652, 10844, 10947, 11156, 11282, 11294, 11578
Ziemiecki Ksawery 5651
Ziemierski Maciej 7944, 7945
Ziemięcín, pow. koniński 4003
Ziemlański Światosław 6453
Ziemniak Wojciech, red. 4259
Ziemska Joanna, tł. 5527
Ziemska Małgorzata, red. 1903
Ziemski Henryk 11283
Zieniewicz Marcin 4776; oprac. 4776; wyd. 4776
Zieniuk Jan 11379
Zienkiewicz Dariusz 2874
Zienkiewicz Ryszard 4421
Zientara Maria 1592, 1594, 3688
Zientara Włodzimierz 2676, 5254; red. 3246
Zierhoffer Karol 3189, 3189
Ziewonia 8136
Zieziula Grzegorz 4203
Zięba Aleksandra, red. 2748
Zięba Andrzej 3153
Zięba Andrzej Aleksander 2686, 6347; red. 2742
Zięba Dariusz 1908
Zięba Joanna 6495
Zięba Krzysztof 1507
Ziębice, pow. ząbkowicki 2339; region 2615
Ziębińska-Witek Anna 886, 1511; red. 1498; przedm. 1498
Zięborak Jerzy 10329
Ziętał Katarzyna, red. 1235
Ziętara Paweł 971, 11284
Ziętek Anna 4642
Ziętek Jerzy 10524
Ziętkiewicz-Kotz Joanna, red. 1710
Ziętkowski Krzysztof 5604
Zilch Reinhold, oprac. 2628
Žilins’kij Volodimir 2652
Žilinskaitė Silva 7828
Zima Maria 10330
Zimak Ryszard, przedm. 4168
Zimbabwe 9022
Zimmer Bolesław 6454
Zimmer Emanuel 6455

Zimmerman Joshua D. 2721
Zimniak Henryk 6751
Zimniak Stanisław 5188
Zimnoch Katarzyna 3498, 4951
Zimnowoda-Krajewska Bożena 3857
Zimny Mariusz 10331
Zimny Rafał 3171
Zimoch-Piaskowska Izabela 11285, 11286
Zimorowic Józef Bartłomiej 5198
Zin Mirosław 5281
Zin Wiktor 3742
Zinčenko Oleksandr 10332
Zinič Mihajlo 2532
Zinzendorf Nikolaus Ludwig von 7711
Ziober Aleksandra 2087, 7946; wyd. 7334
Ziobron Ryszard 1240
Ziołowicz Agnieszka 3321
Ziomber Mateusz 11430
Ziomek Ewelina 9654
Ziomek Jerzy 3030
Ziomek Patrycja 8944
Ziomek Wojciech 1070
Ziontek Artur 3327, 5281, 8678; oprac. 4578
Ziora Justyna 3321
Ziółek Ewa M. 6006, 8945
Ziółek Jan 1474, 2116
Ziółek Sebastian 8678, 8946
Ziółkowska Anna, rec. 10127
Ziółkowska Barbara 32
Ziółkowska Emilia 1284; wyd. 1284
Ziółkowska Ewa 1989, 8947
Ziółkowska Gabriela 10333
Ziółkowska Małgorzata 3415
Ziółkowska Marta 5156
Ziółkowska-Mówka Magdalena 1957
Ziółkowski Bogdan 6456
Ziółkowski Jan Leon 5606
Ziółkowski Józef M. 4901, 9655
Ziółkowski Konrad 2610
Ziółkowski Marcin Andrzej 6457
Ziółkowski Mariusz 10333
Zirano Francesco 7307
Zitzewitz Ernst Heinrich Christian Wilhelm von 8255
Ziułkowska-Karnicka Katarzyna, rec. 9940
Zivier Ezechiel 901
Zjazdy konsulów polskich w ZSRR 9079
Zlat Mieczysław 6458
Złocieniec, pow. drawski 6809
Złoczew, pow. sieradzki 4541
Złoczów, Ukraina; powiat 10278
Złota Agnieszka 2688, 3282; red. 2688, 3282
Złotkowski Dariusz 4644
Złotkowski Piotr 3206
Złotniki, Ukraina 9066 Złotora, pow. toruński 7083
Złotoryja, woj. dolnośląskie 2412, 2413, 3449
Złotowo, pow. wałecki 11063

Złotowski Czesław 9024
 Złotów, woj. wielkopolskie 6810, 6811; region 6811
 Złotów na Krajnie 6810
 Złotów nasz i wasz 6811
 Zmarli członkowie łódzkiego oddziału Związku Sybiraków 5657
 Zmarli kapłani 5658
 Zmartwychwstanki 3044
 Zmartwychwstańcy 3043, 4713
 Zmierczak Maria, rec. 4791, 8092
 Zmierzch i świt 7947
 Žmodikov Aleksandr 8948
 Žmodikov Ūrij 8948
 Zmudziński Mateusz 1345, 3533
 Zmyślony Wojciech 10334
 Znaczenie lasów w obronności kraju 4902
 Znajomski Artur 1, 5, 9, 557
 Znak 2646, 3527
 Znaki pamięci 3207
 Znamierowska-Rakk Elżbieta 6343, 11330
 Znani i nieznani ludzie regionu kujawsko-pomorskiego 5659
 Znani i nieznani mieszkańcy powiatu sławieńskiego 5660
 Znaniecki Florian 2932
 Znowuż z „kuferkiem i chlebakiem” 2694
 Zobniów Stanisław 1942, 2412
 Zofia Białowicz-Krygierowa (1924–2013) 5706
 Zofia Holszańska, królowa 2664, 5228, 7212, 7246
 Zofia Jagiellonka, margrabina brandenburska 2592
 Zofia Radziwiłłowa, księżna słucka i św. 2170
 Zofia Rozanow (1930–2015) 6238
 Zoll Andrzej 11582
 Zomkowski Sebastian 4645
 Zonenberg Sławomir 1054, 2601
 Zoń-Ciuk Danuta 2488
 Zorza 3427
 Zostawiam światło, bo zaraz wrócę 4110
 Zostawiłem ślad na Ziemi Łosickiej 463
 Zotowa Tetiana 7449
 Zouhar Jakub 4988
 Zrodowski Maciej 2672
 Zschieschang Christian, red. 7221
 Zsyłki Polaków na Syberię 2824
 Zub Jerzy 4000
 Zub Monika 3900–3902
 Zuba Krzysztof 11287
 Zubert Bronisław Wenanty 6459
 Zubkowicz Rafał 6705
 Zubov Andrej Borisovič, red. 2594
 Zubowski Jan, przedm. 6534
 Zubowski Piotr 3903, 5202
 Zubric'kij Mihajlo 2532
 Zubrycki Aleksander 8817
 Zubrzycka-Czarnecka Aleksandra 11367
 Zubrzycki Jan Sas- 3946, 4001, 4002
 Zubrzycki Nikodem 3460
 Zuchniewicz Paula, tł. 1920
 Žufan Petr 6744

Zugaj Leszek 4695, 6633; red. 4431
Zujiené Gitana 7948, 7949
Žuk Ihar V. 8680
Žulys Audrius A. 9339, 9656
Zurbarán Francisco de 2066
Zurli Arael 3408, 3689
Zuzanna Ginczanka. Tylko szczęście jest prawdziwym życiem 1835
Zuziak Janusz 10210
Zuziak Zbigniew K. 2017
Zwangsarbeit in Pommern 1055
Zwanowo zob. Niedźwiedziny
Zweig Ferdynand 3120
Związek Hallerowski na Żywiecczyźnie 9080
Związek Harcerstwa Polskiego w Turku 3154
Związek Jan 10, 100, 5189, 6329; wyd. 8111, 9858
Związek Nauczycielstwa Polskiego w czasach przełomów 4646
Związek Nauczycielstwa Polskiego w Wielkopolsce 5661
Związek Południowej Afryki zob. Republika Południowej Afryki
Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich 501, 691, 692, 875, 981, 1370, 1615, 1934, 2581, 2631, 2669, 2681, 2685, 2815, 2845, 3297, 3789, 4687, 4696, 4807, 4846, 4861, 4882, 4898, 5038, 5089, 5391, 5452, 5608, 5637, 5836, 5912, 6496, 6802, 8083, 8254, 9046, 9066, 9079, 9164, 9191, 9228, 9286, 9325, 9339, 9410, 9459, 9481, 9486, 9502, 9541, 9585, 9590, 96199619, 9658, 9663, 9664, 9681, 9714, 9731, 9748, 9773, 9777, 9881, 9890, 9929, 9931, 9959, 9963, 9968, 9970, 9973, 9975, 10012, 10023, 10029, 10049, 10066, 10080, 10098, 10109, 10135, 10144, 10148, 10166, 10170, 10173, 10175, 10176, 10178, 10188, 10200, 10209, 10254, 10264, 10268, 10291, 10296, 10301, 10333, 10335, 10341, 10344, 10363, 10372, 10432, 10472, 10476, 10506, 10545, 10587, 10647, 10657, 10679, 10686, 10717, 10753, 10768, 10806, 10808, 10812, 10916, 10917, 10949, 11059, 11075, 11100, 11120, 11139, 11154, 11191, 11220, 11225, 11229, 11240, 11293, 11342, 11370, 11405
Związek Tomasz, rec. 2325, 7221
Zwicker Samuel 7446
Zwicker Stefan 5272
Zwiczorowska Katarzyna 772
Zwiercan Marian 912
Zwiercan Roman 10819; wyd. 10429
Zwiercan-Borucka Katarzyna 35
Zwiernik Przemysław 10689
Zwierowicz Marzena 6736
Zwierz Maria 3155
Zwierzchowska-Gisges Ewa zob. Gisges-Zwierzchowska Ewa
Zwierzchowski Piotr 4093, 4111; przedm. 4009; red. 4009
Zwierzykowski Michał 6751, 7906; rec. 7841; red. 7450, 7906
Zwierzykowski Zbigniew 1958
Zwierzyniec zob. Kraków
Zwierzyniec, pow. zamojski 9012
Zwierzynski Franciszek, wyd. 9749
Zwiężcyca zob. Rzeszów
Zwolakiewicz Henryk 8028
Zwoleń, woj. mazowieckie 2132
Zwolińska Barbara 3280
Zwolińska Ewa A. 3119
Zwoliński Adam Aleksander 5499
Zwoliński Mirosław 2188
Zwoliński Stefan 10232
Zwolska Halina 2656
Zwolski Bogumił 10655
Zwolski Marcin 10985
Zwolski Stanisław 2656
Zwroćona, pow. ząbkowicki 6807

Zwycięskie bitwy Polaków 1231
 Zwyczajni, niezwykli ludzie naszego Towarzystwa 5662
 Zwyczajny rocznik 1958. 10557
 Zyblikiewicz Lidia 2679
 Zybura Marek 2882, 5204; wyd. 5362, 10537
 Zych Henryk 450
 Zych Leszek, wyd. 10357
 Zych Magdalena 2686
 Zych Roman 11081
 Zych Sławomir 1036, 6330, 7248, 10335, 10336; przedm. 1036; red. 1036, 6330
 Zych Tadeusz 471, 1056, 1636, 4570, 4582, 4808, 4885, 5608, 6415, 8679, 9484, 9841, 10261; oprac. 5608; rec. 5565; red. 359
 Zychowicz Piotr 9657, 9658, 10337, 10338; posł. 2689
 Zydek Sylwia 5156
 Zygański Henryk 10033
 Zyglewski Zbigniew 4270, 4378
 Zygmunt Małgorzata, oprac. 1676
 Zygmunt II August 856, 857, 911, 1187, 1476, 1477, 1710, 2592, 2664, 3226, 3456, 3478, 4729, 5228, 7273, 7348, 7451, 7637, 7769, 7845, 7855
 Zygmunt I Stary 867, 2583, 2592, 2664, 2670, 5228, 6897, 6905, 6909, 7114, 7609, 7723
 Zygmunt III Waza 1971, 2007, 2135, 2270, 2663, 2681, 7278, 7305, 7449, 7652, 7671, 7781, 7838, 7916, 7932
 Zygmunt Jerzy Wiatrowski 415
 Zygmunt Luksemburski 6974
 Zygmunt Szczęsny Feliński, św. 6460, 6461, 8121, 8138, 8302, 8440, 8847
 Zygmunt Zofia, oprac. 33
 Zygmunt-Rubaszek Justyna 5203
 Zygnier Leszek 2670, 2676, 4980, 5092, 6463, 7249, 7250, 7251
 Zygnerski Bogdan 4890
 Zylbersztajn, rodzina 5381
 Zylbersztajn Stella 5281
 Zymer Tomasz, tł. 1813, 1832
 Zyndram-Kościałkowski Marian 9174
 Zydranowa, pow. krośnieński, woj. podkarpackie 10384
 Zysiak Agata 2986
 Zyskowski Andrzej 1349
 Zysnarski Jerzy 2407, 4647, 5663, 5872, 8949
 Zyśk Justyna 2938, 7950
 Zywer Marek 3690
 Zyzik-Lubasińska Joanna 2066
 Zyzkin Michał 2750
 Zza drutów getta w Kielcach 9865

Źródłak Wojciech, rec. 9710
 Źródła do dziejów Kołaczyc i okolicy 2573
 Źródła do dziejów Prószkowa 2574
 Źródła i dokumenty do dziejów legionistów węgierskich 8115
 Źródła i materiały do badań nad kasatami klasztorów 8116
 Źródła staropolskie i nauki pomocnicze historii 2079

Żaba Antonina 2032, 2045
 Żaba Jacek, red. 2506
 Żabieniec zob. Toruń
 Żabierek Krzysztof 4003
 Żabikowo zob. Luboń
 Żabiński Grzegorz 4835, 6984; rec. 7184

Żabno, pow. tarnowski 8846
Żaboklicki Krzysztof 3324
Żaczek Tadeusz 10339; oprac. 464
Żagań, woj. lubuskie 2124, 2201, 2412, 3537
Żagary 9614
Żak Andrzej Czesław 4847, 6420; przedm. 5287; red. 270, 1899, 5287, 8582; wyd. 10474
Żak Jakub 11297
Żak Jerzy 6549
Żak Marek 11288–11290; rec. 4433, 10565
Żak Piotr 4280
Żak Stanisław 3360
Żak Wojciech, red. 11387
Żak Zofia 5664
Żak-Piechowiak Maria Krystyna 10558
Żaliński Henryk 8678
Żalplachta Jan, pseud. Zapałowicz 8062
Żarczyńska Justyna 6678
Żarczyński Andrzej 1755
Żarczyński Romuald Karol 6136
Żarkowski Paweł 4898
Żarnecka-Biały Ewa 5490
Żarnowerówna Teresa 1754
Żarnowiec, pow. krośnieński, woj. podkarpackie 8173
Żarnowiec, pow. zawierciański 6917
Żarnowski Janusz 833, 9542; przedm. 9542; rec. 4761; red. 9542
Żarów Stefan 5884
Żarski Krzysztof 3006
Żary, woj. lubuskie 2412, 4848
Żaryn Jan 10340, 11017, 11038; red. 10381
Żątek Bolesław 9866
Żbikowska Lucyna 5977
Żbikowska-Migoń Anna 8164
Żbikowski Andrzej, przedm. 9884
Żbikowski Piotr 5977
Żdzarski Jan, red. 5507
Żebrok Barbara 6744
Żebrok Józef 6744
Żebrowska Anna 2619
Żebrowska Marta 1606
Żebrowska-Kacprzakowa Wanda 6462
Żebrowski Jan 3054, 8950
Żebrowski Jan Michał 4843
Żebrowski Leszek 10660; wyd. 9778
Żebrowski Marek 5844
Żebrowski Mariusz 4004
Żebrowski Rafał 1756, 2914
Żebrowski Tadeusz 6463
Żebry-Perosy, pow. ostrołęcki 10627
Żechowski Stefan 3239, 10559
Żegalska Elżbieta 462
Żegiestów, pow. nowosądecki 4468, 9345, 11090
Żeglińska Anna 1264, przedm. 1279; red. 1279
Żegota-Januszajtis Marian 9281
Żejmo Marek 791, 11291
Żelasko Justyna 4112
Żelazko Joanna 4696; red. 4696

Żelazny Beata 643, 10341
 Żelazny Walter, przedm. 2430; red. 2430
 Żelazowa Wola, pow. sochaczewski 1675, 1676, 5250
 Żelazowa Wola – miejsce urodzenia Fryderyka Chopina 1676
 Żelazowska-Müller Paulina 5204
 Żelazowski Ładysław 4399
 Żelazowski Roman 4035
 Żelewski Filip 1661
 Żeleźniakowicz Serafin 5181
 Żeleźny Robert 10342, 11292
 Żelichowski Ryszard 9659, 11389
 Żeligowski Lucjan 9006, 9081, 9082, 9434
 Żeliszów, pow. bolesławiecki 6812
 Żerańska-Kominet Sławomira 4204
 Żerbiłło-Łabuński Józef, tł. 6898
 Żerek-Kleszcz Hanka 7951
 Żerelik Rościsław 2661, 2694, 2882, 6581
 Żerko Józef 3054
 Żerków, pow. jarociński 3776
 Żeromska Monika 3360
 Żeromski Stefan 654, 3062, 3288, 3317, 3360, 3361, 3409, 3410, 3460, 8117, 8120, 8580
 Żeromski. Piękno i wolność 3409
 Żeromski i inni 3410
 Żeromszczak. Almanach literacki 3156
 Żerotinowie, ród 7797
 Żłobicki Wiktor 3006
 Żłobińska Zofia 6737
 Żmiąca, pow. limanowski 2425
 Żmichowska Narcyza 3422, 6464
 Żmichowska Maria Jolanta 3044
 Żmidziński Jakub 3411, 3412, 4205, 8951
 Żmigrodzka Bożena 3164
 Żmigród, pow. trzebnicki 6813, 7111
 Żmuda Agnieszka, przedm. 4726; red. 4726
 Żmuda Ryszard 51, 52; rec. 62
 Żmuda Wiesław 5651
 Żmudziak Magdalena 3360; red. 3255
 Żmudzińska-Nowak Magdalena 5537
 Żmudzińska-Żurek Barbara 4432
 Żmudziński Jerzy 2024, 3671
 Żmudziński Marek, red. 5157
 Żmudzka-Brodnicka Monika 2916
 Żmudzki Olgierd 10560
 Żmudzki Paweł 1057; rec. 861
 Żmudź 2154, 2814, 5870, 7045, 7200, 7795, 7905, 7949, 8040; diecezja 5403, 8931; księstwo 2684
 Żojdź Karol 7952
 Żołądek Łukasz, red. 11494
 Żołądz-Strzelczyk Dorota 2592, 3054, 7953, 7954
 Żołądowska-Król Beata 3497
 Żołądowski Cezary 11367; przedm. 11367; red. 11367
 Żołądziowska Izabella 2104
 Żołądziowski Karol 4357
 Żołnerek Maria 5490
 Żołnierkiewicz Jan 4005
 Żołnierz Polski 1858
 Żołnierz polski w Norwegii 1959

„Żołnierze Niezłomni” Ziemi Olkuskiej 1083
 Żor Andrzej 8354; przedm. 8354; red. 8354
 Żorniszczce, Ukraina 3779
 Żory, woj. śląskie 46, 1677, 6814
 Żólcia Jarosław 1717
 Żółkiew, Ukraina 3604, 6815;
 Żółkiewka, pow. krasnostawski 5994
 Żółkiewscy, ród 7420, 7524
 Żółkiewska Agnieszka 413, 2707; rec. 3231
 Żółkiewski Marek 6751, 6880; red. 6880
 Żółkiewski Stanisław 2007, 2663, 2681, 4822, 4840
 Żółtańce, Ukraina; parafia 7316 Żółte, pow. drawski 7017
 Żółte Wody, uroczysko nad rzeką Żółtą, lewym dopływem Ingulca na Ukrainie 7800
 Żółtek Andrzej Marek 3157
 Żółtkowski Wiesław 4516
 Żółtowska-Sikora Magdalena 8732
 Żórawska-Witkowska Alina 8205
 Żórawski Juliusz 3857
 Żubryd Antoni 6465, 10200
 Żubryd Marek 7955
 Żubryd Rafał 1231, 10176
 Żuchowski Kazimierz, tł. 2559
 Żuchowski Piotr 1503
 Żuchowski Tadeusz J. 2054
 Żuchowski Tomasz 4648, 8732, 8906
 Żuchowski Zbigniew 6517; rec. 8972
 Żuczkowski Maciej 2690, 4844, 10174, 10176; współpr. 10176
 Żuk Agnieszka 4112
 Żuk Grzegorz, przedm. 1498; red. 1498;
 Żuk Krzysztof przedm. 2880
 Żuk Leszek 2874
 Żuk Lidia 5266
 Żuk Magdalena, red. 7007
 Żukotyń, pow. turczański 2532
 Żukowo, pow. kartuski 2078
 Żukowski Bogusław 4564
 Żukowski Jacek 1971, 7956; rec. 2077
 Żukowski Leszek 10343
 Żukowski Marcin 11293; przedm. 10687; red. 10687
 Żukowski Mieczysław M. 5323
 Żukowski Przemysław Marcin 1586, 2655, 2882, 5665, 5666, 5692, 5716, 8952
 Żulińscy, rodzina 1416
 Żulińska Barbara 3327, 6466, 8922
 Żulińska-Dutka Anna 1416
 Żuliński Tadeusz Józef 5287, 6466
 Żuławki, pow. nowodworski, woj. pomorskie 1355
 Żuławski Andrzej 3410
 Żuławski Jerzy 8771
 Żuławski Juliusz 1830
 Żuławy 859, 3693, 3740, 4559, 6499, 8939, 10344; Elbląskie 10344; Malborskie 3880; Wiślane 7982
 Żuławy w 1945 r. 10344
 Żurakowski Filip 6764
 Żurawska Ewa, przedm. 10278; red. 10278
 Żurawski Jacek A. 10178
 Żurawski Mateusz, przedm. 4087
 Żurawski vel Grajewski Przemysław 11601

Żurawski vel Grajewski Radosław Paweł 8344
 Żurek Beata 4220
 Żurek Dorota zob. Lisowicz-Żurek Dorota
 Żurek Jacek 5837, 10660
 Żurek Kazimierz 9501
 Żurek Łukasz 821
 Żurek Maria, red. 6775
 Żurek Piotr 6344
 Żurek Robert 4989, 5274, 11294; wyd. 10484
 Żurek Sławomir Jacek 3284, 4726; przedm. 4726; red. 4726
 Żurek Waldemar Witold 717, 1036, 9660, 9661, 11295; oprac. 2558, 5644; rec. 5188; red. 6049; wyd. 2558, 5644, 8102
 Żurkowa Renata 3476, 6467
 Żuromin, woj. mazowieckie 4679, 4931, 7522
 Żurowska Klementyna 4006
 Żużela, pow. krapkowicki 7337
 Żychiewicz Tadeusz 10886
 Żychlin, pow. kutnowski 8876
 Żychlińska Justyna 6880, 6889, 6890
 Żychliński Daniel 4292, 6845, 6880, 6891
 Żychoń Jan Henryk 9121, 10099
 Żychowska Maria 11296
 Życie 3402
 Życie codzienne, gospodarka, kultura i społeczeństwo polskie 8953
 Życie dla wartości 5190
 Życie i działalność Prezydenta RP 11297
 Życie i działalność prof. zw. dr hab. n. med. światosława Ziemiańskiego 6453
 Życie Warszawy 10494, 3372
 Życie zakonne w Królestwie Polskim 8954
 Żydowski Adam 4687
 Żydzi 211, 242, 323, 338, 368, 413, 642, 643, 785, 806, 824, 866, 876, 991, 1013, 1032, 1070, 1076, 1083, 1173, 1194, 1458, 1459, 1498, 1561, 1642, 1649, 1655, 1659, 1713, 1725, 1737, 1774, 1833, 1868, 1912, 2256, 2429, 2480, 2497, 2529, 2543, 2557, 2566, 2581, 2601, 2606, 2623, 2624, 2647, 2652, 2657, 2662, 2669, 2670, 2671, 2679, 2681, 2685, 2695, 2697, 2701, 2702, 2704, 2707–2710, 2711, 2712–2723, 2726–2734, 2737, 2738, 2740, 2741, 2743–2745, 2747, 2749, 2751, 2753, 2755–2757, 2759, 3006, 3100, 3120, 3172, 3189, 3209, 3222, 3224, 3231, 3249, 3280, 3281, 3287, 3295, 3298, 3301, 3306, 3309, 3326, 3327, 3329, 3340, 3344, 3363, 3371, 3384, 3385, 3393, 3395, 3409, 3451, 3461, 3513, 3517, 3580, 3595, 3675, 3681, 3707, 3769, 3820, 3865, 3869, 3884, 3892, 3900, 3901, 3909, 3910, 3916, 3957, 3976, 3986, 3987, 4003, 4052, 4063, 4083, 4245, 4265, 4308, 4454, 4501, 4627, 4629, 4663, 4696, 4726, 4731, 5037, 5113, 5149, 5164, 5178, 5204, 5234, 5239, 5251, 5255, 5264, 5267, 5270, 5273, 5281, 5296, 5302, 5376, 5381, 5459, 5497, 5650, 6301, 6349, 6494, 6534, 6632, 6672, 6685, 6703, 6764, 6771, 6807, 6960, 6996, 7230, 7391, 7415, 7450, 7574, 7708, 7709, 7910, 7911, 7936, 7939, 7957, 7992, 8003, 8014, 8036, 8040, 8070, 8127, 8128, 8154, 8189, 8222, 8249, 8251, 8254, 8267, 8344, 8352, 8378, 8380, 8501, 8515, 8516, 8537, 8547, 8549, 8598, 8649, 8665, 8678, 8701, 8722, 8734, 8762, 8763, 8781, 8859, 8862, 8864, 8903, 8955, 8976, 9048, 9064, 9083, 9152, 9207, 9223, 9244, 9260, 9271, 9277, 9298, 9311, 9327, 9340, 9355, 9408, 9417, 9428, 9461, 9462, 9465, 9493, 9505, 9587, 9594, 9603, 9639, 9646, 9670, 9678, 9680, 9708–9710, 9723, 9731, 9733, 9736, 9760, 9761, 9775, 9777, 9780, 9800, 9805, 9816, 9819, 9820, 9834, 9838, 9865, 9867, 9878, 9885, 9886, 9901, 9906, 9910, 9912, 9919–9921, 9926, 9947, 9951, 9952, 9956, 10002, 10011, 10024, 10031, 10078, 10085, 10088, 10094, 10096, 10109, 10113, 10119, 10120, 10144, 10146, 10160, 10165, 10167, 10176, 10183, 10189, 10192, 10208, 10211, 10217, 10222, 10223, 10227, 10250, 10267, 10271, 10318, 10340, 10351, 10380, 10625, 10730, 10738, 10798, 10827, 10829, 10998, 11029, 11031, 11084, 11120, 11137, 11173, 11178, 11240, 11332, 11358, 11421, 11566, 11578, 11592
 Żydzi i Polacy w okresie walk o niepodległość 8955
 Żydzi krakowscy w okresie międzywojennym 9083
 Żydzi w KL Auschwitz 9867
 Żydzi w Wielkim Księstwie Litewskim 7957
 Żydzi Wschodniej Polski 2759
 Żyga Stanisław 6468
 Żygadło Maria, red. 3142
 Żygadło Wiesław 4358

Żygulski Zdzisław jun. 1752, 6469, 6470; tł. 7260
Żyli i działali wśród nas 5667
Żylińscy, rodzina 10427
Żylińska Jadwiga 10886
Żylińska Karolina 6531
Żyliński Eustachy 5537
Żyliński Leszek 5274, 5275
Żyliński Szymon 11602
Żyliński Wiesław 5039
Żymierski Michał 6471, 9039, 10232
Żynda Marcin 5285
Żyndul Jolanta 6356, 8955; rec. 2741
Żynel Franciszek Apoloniusz 6472, 6472
Żyrardów, woj. mazowieckie 11110, 10048, 4706, 1082, 10070
Żyrek Edyta 8666
Żyszkowska Wiesława 2352
Żyto Dariusz 6918
Żytomierz, Ukraina 1377, 3280; diecezja 8246; powiat 8721; region 2797, 10172
Żytyniec Rafał 1960, 4546, 5273, 11298; tł. 817
Żywczak Krzysztof 1232
Żywek Łukasz 1512, 8956
Żywicki Jerzy 4007, 4008
Żywiec, woj. śląskie 184, 1723, 2369, 2454, 3023, 3748, 4369, 4454, 4476, 5107, 5456, 5622, 5638, 5880, 5933, 7288, 7292, 7443, 9814, 10983, 11581; diecezja bielsko-żywiecka 3672, 11581; region 6423; Sporysz 9814; Żywiecczyzna 184, 2369, 2454, 2662, 5638, 9080; park etnograficzny 1634; beskid żywiecki 2488
Żywiołek Artur 3527
Żywoty filozofów, to jest mędrców 7349